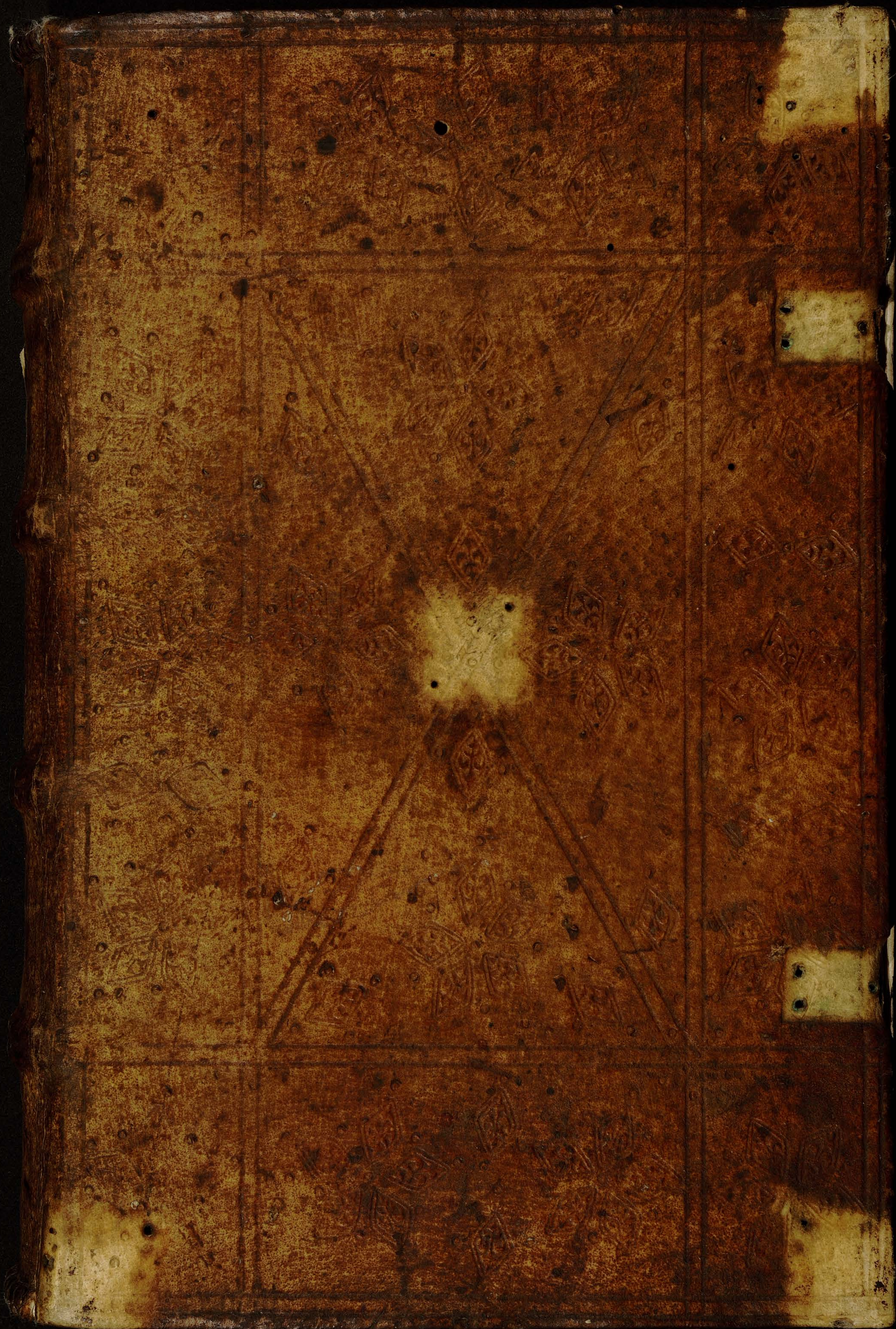

Moralia bti Gregorij per magrm mathyā de Colbelmo
sacre theologie professorem de novo comparata et scribi
demandata p̄ sm̄i notarium et valent quatuor marcas
pro libraria theologorū data
assignata est 1106

Tabula super libros Moralium

Arcu dns grerit et confringit arma li 33 c 18 t
Asinus quid fecit li 1 c 18 et
Asine dicunt motus cordis vel pacis mansue li 2 c 2x l m
Asinus populus simplex li 1a c 12 k
Asinus dnr boni hoies sculares li 16 c 18 x
Astutia bonor et malor contra deum li 6 c 10 z et 11 et 12 a
Aspiracio dei interna li 7 c 19 o
Ascensus in labore descensus in volupte li a c 11 z
Ascensio dni mare designata li 18 c 18 e et 19 ff
Astra matutina dicunt angeli li 28 c 17 y
Astutia dyabi multiplex in homi tetatore li 29 c 16 c
Ascensio dni per aquila li 31 c 21 9
Asinus plura signat li 37 c a c
Auaricia populi filios li c 1x s
Auaricie ignis deuorat tabernacla li 12 c 18 a
Auaritia suo ponde aggrauat li 1x c 19 d
Auaros deus iudicabit li 17 c a ff
Auaritia saciari non pt li 17 c 8 g
Auaritia multiplex li 17 c 9 o
Aues celi spus mali li 2 c 2x n
Auis nomine ihu humanitas designa li 18 c 18 e 19 ff
Audiri ex equo li 9 c 22 f
Aurora mens iusti li 16 c 23 y
Audacia scorum aplorum li 1a c 16 v 1x x
Aurum i multitudo scor li 18 c 18 d
Aurum obrisum dnr angeli li 18 c 26 t
Aurum non obrisum dnr hoies pcto carere non valentes li 18 c 26 et
Auaritia per idola designata li 30 c 2x 9
Auditores ubi di tpe pacis cunque fiunt hostes tpe adusit li 19 c 2x t
Auditores ubi dei boni et mali li 22 c 21 d
Audit vox dei in terrore li 2a c 13 y
Auditores ubi dei dnr vestimenta li 2a c 27 t
Auditores mali ubi dei dnr terra deserta li 29 c 19 h
Audire vba dei rep bi contepnunt et p ea non meliorat li 3x c 6 z
Audire dei et nra desidia prope li 37 c 2 p
Auaritia in radice iunipri signata li 20 c 9 b c
Aurum et ingenium li 23 c 3 a
Auster spus scus aquilo dyabolus li 2a c 27 t
Auster iudeor populus aquilo gentilium li 2a c 2a z
Aurum sr aue fidelium li 2a c 2a z
Aurora iustos vel eclia signt li 29 c 2 g
Aurore locus e claritas visionis eterne li 29 c 2 g h
Aurum plura signt li 3x c a a
Auxilium exhibet ds iustis suis si in tribulaciibus eor li 20 c 19 x et 20 z
aptismus sine quo nullus saluatur li x c 13
aptisma sacrum p tincturam expssum li 18 c 33 p
eatitudo vna erit sz inequalis li x c 26 a
lapses eclie sunt doctores sci li 28 c 9 m
Brachium excelsum i supbia antixi confringet li 29 c a o
Bellare contra hoste malignum li 2 c 12 p
Bellum in tribulacione li 3 c 1x a
Bellum contra dyabolum li 3 c 1x d
Bellum carnis li 6 c 16 k m
Belli consuetudo li 10 c 1
Bellum mouet contra nos dyabolus foris qr pdidit nobis intus li 1a c 1a y
Bestie terre i dyabli li 17 c 18 s et 19 b
Breue e quod tenuit li 13 c 9 o
Breuitas vite li 17 c 1 r et li 1a c x l
Beatificare eclia li 19 c 19 12 l
bona dei accepta non sunt quae malorum impetracione maculatur li 1 c 13

Crede bn̄ et male opari li 19 c 3 g
Catine noie desig̃ ho li 6 c 8 q
Crapula transitoria li 9 c 22 g
Cecus ho petis li 27 c 11 c d
Cecus peccator li 19 c 16 g
Ceci gentil' ... li 19 c 1 a b
Cecitatem mes voluntarie nō cognoscit
postea bonum qd erat in ea li 20 c 12 z
Cecidit ho et p dei miam resurrexit
cecidit dyab' et nō exurrexit li 29 c a o
Cedrus alti... gle ... vl' priorum ella
tio sigt ... cedri antiq'
li 32 c 11 et 12 z
Celum e solum ... vita scor li 29 c 20 k
Celum st angelica spc vl' electorum mentes
li 2a c 26 v
Crede bn̄ et male opari li 20 c 16 h
Credunt qda fide & nō opari ... ea
li 27 c 11 c 12 ff
Cantor ... p ... li 25 c a z
Canit deus oia in spa & foras ... ins
spes sil' nō e fca li 32 c 9 x
Canit ds sil' hom et an'l li 32 c 9 x
Cante p qs deu ... li 19 c 1 a
Cithara d' mete ... vincitur li
20 c 19 g
Circulus d' opis diuni vertit vel
diui iudicij li 28 c 8 d
Cibus et potus d' sac scptura li 1 c 19 a
Cecinit sathan petra li 2 c 14 t
Ciuitas sion et babilone li 7 c 16 g
Cibus sapie vl' doctrine que bon de
gustat li 11 c 8 h
Ciuitates dicunt hoies diuitibus
adherentes li 12 c 14 o
Ciuitas li 16 c 7 t
Ciuitas supna admod ... et vit'
decorata li 18 c 28 t
Cogitatoes ... oues et asinas desi
gnate li 1 c 22 g et 23 h 1
Cogitatoes male ab stigunt
p ... fragilit li 3 c 19 l
Cogitatoes p pilos desigte li 7 c 23 z
Cogitatoes illicite affligunt li 9 c 29 z 3
Cogitatoes dubia mentem affligentes
li 9 c 11 b
Cogitatoes illicitas sepe sustine
qz libet ... actibus iplicam
... licit li 9 c 29 z
Cogitatoes ad ptita peta impellen
tes li 9 c 30 z
Cogitatoes male resecande st ...
bo opa li 10 c 12 q 13 r
Cogitatoes ... ds pesat li 11 c 18 t
Cogitatoes fluctib maris designate
li 12 c 3 t ... 14 g
Cogitatoes i radice desigte li 12 c
Cogitatoes in qbus se insti deprehen
dunt li 13 c 9 p

Cogitatoes ... li 13 c 12 d
Cogitatoes diu vmes li 13 c 3 x
Cogitatoes i puluere designate
exercitus ... li 19 c 8 f
Cogitatoes in radice sigt ... ex se bona
vl' malum gignunt ... li 19 c a
Cogitacoim ... li 17 c 1 p
Cogitatoes homines ex opibus cognoscunt
li 17 c 21 f
Cogitatoes mentem pollutentes li 18 c 16 q
Cogitatoes in ... designate li 18 c 27 q
Cogitatoes i radicibus motum sigte li 18
Cogitatoes terene sine scdaes c 19 et 20 h
p ... designate li 18 c 27 y
Comotio dei in hoies vl' ... hoies
adiuit sathan li 3 c 9 s
Com ede i cotemplacoe satiari ...
suspiria li 4 c 4 p
Copassio prior qualit' ... li 8 c 18 an
Cofusio adducet glam li 9 c 19 z
Cofunde mali pudore in die iudicij
li a c 19 p
Cofessio lacmosa insti ... li 8 c 19 c d
Cofitet' libere ... deum amat li 9 c 29 l
Cofessio pcti li 16 c 2 h
Cofusio qua ... ex audiendo ... p
tipit li 13 c 3 f
Cogito ... ad ... exire ... li 7 c 16 c
Congregatio malorum i ... designata li 17 c 23 m
Cogito dei ex ... in ... flag
min li 16 c 10 t
Cogito simp ... ex ... tribul'
iudicij dei li 18 c 11 y
Cognosctes deum ... nesciunt eum li
18 c 1 a f
Colume celi st sci angli vl' pdica
tores li 1a c 19 p
Copa et corpis ... li a c a p
Cotemplacois studia li 6 c 23 q
Cosiliu dei inmutabile li 16 c 14 k
Cotit nos ds ... dyab li a c a q et 8 r
Cosida ... fragilit li 3 c 3 e
Cosida ... infirmitat li 3 c 20 h
Cosiderant mali bonos i opibus ...
q mete h faciat li 9 c 10 pq
Cosules ... pdicatores li 9 c 21 b
Costia p domini sigte li 9 c 22 y
Cosida ... bn̄ li 9 c 11 y
Cosiliu ... li 17 c 3 x
Cosiliu dei li 19 c 16 s
Cosue ... actois difficile di
mittit hoiem li 17 c 3 a
Cosiliu ... li 19 c 13
Cosiliu qd ... dolore li 1 c 21 c
Cosola in ... qd ee deat li 2 c 29 z
Cosola afflictorum li 3 c 2 g
Consessi ... li 13 c 6 ...

... cosolacoes ... amissio ... valuer
ad ... qbus ... qui
quas ... habuisse li 2 c 12 b
... cosolacoes ... dupliciter ... illa
... erga nos ... ...
... plag li 2 c 12 d e

Coingij mala sine gnt li 26 c 14 s.
Couisio pctor respiciete eos di gra
in tpe senectutis li 2a c 17 z
Couertit xc ples ad fide pg morte
qm in vita li 29 c 10 t.
Coteplacois silentiu li 30 c 18 z g
Coteplao sblimis scor p agla li 31
Covimu repbor e delco // c 19 a
tpaliu voluptati li 23 c 20 a.
Corpo dei qua qs resurgit a pcto
Cor humiliari dz i con // li 20 c 27 p.
spcu dei li 22 c 8 c d z 7 e
Cona sapietis diutie fatuitas
stultor ipudentia li 22 c 8 b // c 11 g
Correctoz dissilae qnqz boni e li 22
Cordis securitas li 22 c 18 h
Corrige alios g oo deag li 23 c ij
Corpg x pane li 23 c 20 a
℞ Cor custodie deg li 27 c 9 g.
Corrpcoz mali deintat boni veo
amat li 26 c 2 d
Corrige voles alios videat ne ab
ra supe li 26 c 29 p.
Corg qmis vnu sit cu dinsa mebra
ht sic cg i cor ecche li 28 c 11 g
Corda duva p niue z gndinez li
Corda dura z frigida p // 29 c 13 z
gelu glacie z lapides li 29 c 20 k
Cornus st pdicatores vl pctores
li 30 c 11 n 12 o p.
Corpg insti d egg li 31 c 11 y
Cure cca dispesacoz trenar rerii
p malignis spus fecunt li 2 c 27 p.
Curienses li 4 c 20 p z 21 t
Cure tpaliu reru li 7 c 8 t.
Crucifige se cu vicijs li 8 c 30 j
Cura carnis qlr sit henda li 9 c 2a p.
Cur d pulc do tpal li 18 c 17 b
Cura paupis z diuit li 17 c 20 e.
Culpe auctore se pe li 16 c 28 y
Clpa nraz delerit xc sue mortis
oblacoe li 19 c 17 l.
Custodia vtutu li 1 c 22 v
Custoa diliges dz ee bonor opeu
Custodit deg qsda a // li 9 c 13 g
pctis a iuuetute alios reuocat
in senectute li 18 c 18 r. // c ij k.
Cura carnis eciaz neglig mt li 20
Cura rez tpaliu submergit li 21 c 18 r.
Cure scdariu negocioz insolet in
getat li 23 c 17 z t.
Crucifixi cruor siplicibg hoibg debz
pdicari li 31 c 30 ff
Custoa diliges cordis li 19 c 18 st v
Culpe oblivio li 20 c 18 z.
Cut ia infim qqz i ectia li 20 c 28 g
Custodia intior requit sesiui disci
pliaz li 31 c g
Custoa intior qnqz reddit discipli
na mebror extior li 21 c 6 t x

Custodit dus electos suos ne i accept
se vtutibg extollat li 29 c 23 p z li 19
c 8 m.
Damnao repbor eta li a c 13 z
Dana illata pluries gstat li 2
capitulo 9 j
Danao aiar z mebror eig li 18 c a l
Danacoi nuqr li 18 c 8 o
Dana o repbor i pncto li 17 c 17 h
Dator hilais a do dilig l 21 c 11 h z 12 m
Danato dyali cu mebs suis videbr
in iudico futo li 33 c 18 q
Dracones i vita malicosor hoim
li 20 c 2a d t
Decepo dyali li 1 c 26 o p q
Debita dimitte li 16 c 2 r
Decipula q pctores decipiu li 18 c 8 y
Dece pcep boi tenet li 18 c 9 p q
Dedicao malor i vita pnti li 16 c 7 p
Defice in se z in xo pficere li 8 c 2a re z
Delcao hois d doing eig li 8 c 30 k
Delcao mdi ligat qsq intioes li 11 c 13 g.
Delca dr sigt z ningtes curat li 12 c a j
Delicijs afflue i doctina sac sacra
ri li 16 c a l
Delcao in do li 18 c 6 o
Delcao carnis ab hoie extmo die
sepa li 18 c 11 h
Deconia i legibg dsigta li 1a c 18 z
Deones insidia nob in vo di li 16 c a k
Dentes st pdicatores vl qsq intioes //
Dentes apli li 18 c 1a v // li 11 c 13 e
Derisio li 10 c 19 e f
Desti regio qz eig qd hret li 2 c 19 z
Despice alios pctores no deg qz soli
pctis minime careg li 3 c 20 o
Desidia q muiti tolag li 8 c 17 h
Desidiu bonor ne i suggoe gsetiat
delcaoi li 8 c 1a n
Desidiu malor tbe li 8 c 19 r z 20 p to
Desidia mala tpat gsidaco futuri
supplicij z pene li 8 c 22 x
Despice tpalia li 7 c 28 m
Despci a mdo deligit li 7 c 29 o a do
Desidiu ipior pibit li 10 c 1a g
Despcus rez trenar qr dis eas ec
malis tbuit li 13 c 12 a
Despaco pctoris i pctis li 18 c 8 b
Desidia pua ad pessiaz thit accoz
Desidiu maloru pu // li 18 c 7 z
mt dis li 17 c 8 h
Desidiu malu p quo qs gturba
z tn id no dimittit li 17 c 19 z
Desidia pua p medullas sigta li 17 c 20 e
Despice neo dz eu q se auertit a
pcto li 18 c 17 t
Despiciut pti mitis q pdicaos gtep
nut li 18 c 16 z
Desidia scor differri ut augeat li 7 c z
Desidiu saties qd hebr elci in futa vita
li 18 c 37 t

Detractio li 12 c 18 b
Detractores dei li ii c 12 b
Deus est ubique li 2 c 8 h
Deus est iustus et reus in mea flagella
tor li 3 c 17 z
Deus apprehenditur natura hominis non angelorum
Deus congnoscitur ex creaturis // li 2 c a h
turis li 7 c 19 p et li ii c 3 p
Deus est fortis et sapiens li 9 c 2 g
Deo nemo resistere potest li 9 c 2 h
Deum non possumus scire quid vere et quid
Deus interrogat eum // recedit li 9 c 8 y
Durius nos passionibus pulsat li 9 c 8 z
Dei sententia indiscussa sed accurata l 9 c 8 z
Deus continet ipsum et movere li 9 c 12 l
Deus quam magnus sit li 10 c 8 c 7 9 e
Deus sentit et constat inter homines li 10
Deus cernit omnia conspicit et videt // c 9 f
consilium eius tamen consilium a nemine congno
sci potest li 11 c 9 o
Deus non solum opera nostra considerat sed etiam
cogitaciones pensat li 11 c 18 z
Deus spiritualibus potentiis modo ponit li 12 c 1 ch
Deus quamvis membra dicatur habere quod invisibil
est et tamen ubi non potest li 12 c 17 p
Deum mali a se repellunt li 14 c 17 i
Deus ubique est et tamen peccatores li 16 c 12 a
Deus largitur bona sua et mala li 16 c 7 d
Dei filius nobis visibiliter apparuit in mundo
Deus cernit ubique // in mente li 16 c 12 a
sit et tamen unius invenit li 16 c 12 b
Deus solus est et nil sine eo consistere potest li
Deo nemo resistere potest nec // 16 c 18 h
eius cogitacionem immutare li 16 c 17 k
Deus recordatur bonorum et obliviscitur
Deus dicitur esse lumen illius // malorum li 17 c 1 b
in animis hominis lumen illuminatum iusti
iustificatus homines iustitia iustifi
cata li 18 c 30 i
Deum nemo videt umquam li 18 c 33 q et 38 r
Deum videbunt sancti sicut est li 18 c 33 s
Deus dei angelorum potest dextra sinistra
angelorum potest esse reproborum li 2 c 12 s
Dext dei quartus vel filium significat 12 c 6 fg
~~Diabolus non videt deum quamvis ab ipso~~
// ~~videatur li~~
Debilitas malorum li 19 c 20 op
Decor et pulchritudo sanctorum in minoribus
Debitor maior // consistit li 30 c 8 z
existit quod apostolus accipit li 22 c 12 c d
Defensio malorum ne corrigatur l 26 c 3 b
Defensio peccatorum per scuta fusilia li
33 c 18 et 31 c 18 k
Defensio peccatorum per squamas li 33 c 19 z
Decisio humani generis per fluminis l 33 c 7 t
Delicie presentes sentibus comparantur l 20 c 12 z a
Delectatio carnalis li 23 c 22 t
Delectatio dicitur locus malorum li 26 c 30 q et
Decima in volucribus et m // li 2a c 12 x
volucribus significat li 19 c 1 c d

Deones dum hostes armati qui quos
iusti precedunt li 31 c 23 t
Deterius predicatores prisci et predicatores
boni li 33 c 1a z
Derisio ecclesie in iustorum in ecclesia li 20 c 1a k
Despectio electorum in presenti li 20 c 22 g
Despectionem iusti timet li 22 c 14 h
Despectio x quam pro nobis iustis li 22 c 16 n
Desperare nemo debet de regno celi confidantis
sanguine ihesu in penitente fuso li 2a c 12 v
Desperare de malis nemo debet nescientes misericordiam
dei si gratia li 29 c 12 g
Destru dum gentes li 29 c 18 e
Descendit ad nos per predicatores li 30 c 18 x x
Deo confert quod preparata non sunt li 37 c 1 o
Declamat deus sanctos suos ad tempus ut probet
Deo omnia sunt presencia li 32 c 7 // li 20 c 19 x
Devorare quia dimittere qui legem vult deo
Devorat diabolus homines // li 2a c 26 e
qui habent fidem sine operibus li 33 c 71 z
Deus dicitur respicere quod perdita in misericordia
ad se trahit li 19 c 3 i
Devorat diabolus multos li 33 c 1a x
Deus veniens in mentem multa bona operatur
Deus alios videt in ecclesia // li 20 c 12 p
et alios non li 20 c 18 h et 1a i
Deum quidam primum quidam tangit li 20 c 1a h i
Dei incommutabilitas ad quam quis non
ascendit nisi ad verba nostra descendat
mutabiliter li 20 c 22 i et 12 k
Deus dicitur esse celestis li 20 c 22 k
Deus incommutabiliter permanens aliter atque aliter
in cogitacionibus sentitur hominum pro qualitate meritorum
Deum irridet quia aqua li 20 c 22 k
dicitur bibere li 22 c 17 k
Deus quosdam ad se trahit alios abicit li 24 c 8 z
Deus est magnus et eternus li 2a c 12 g
Deus omnia videndo regit et curat non tamen
varia curando variatur li 2a c 12 z
Deus unum dat quod alteri denegat li 28 c 11 r
Deus multa pati adversa in sanctis li 30 c 2 b
Deus loquitur nobis tamquam in nebula li 30 c 2 b
Deum videt hic electus a longe in enigmate
in patria videbit facie ad faciem li 31 c 29 e
Deus dicitur habere membra per similitudinem non
proprietatem li 32 c 4 no
Deus rebus exterioribus assimilatur li 32 c 4 no
Deus cernitur incommutabilis tamen de vasti
future inmisse li 32 c 6 q
Deus non potest in singulo corde cognosci li 33 c 22 g
Deus est vita anime li 3x c 1 ch
Deus permittit adversa qui sunt amici quia luti
diaboli suasionibus consultare li 3x c 8 c
Diabolus non videt deum quamvis ab ipso
diabolus non est tamen videatur li 2 c 3 y
Diabolus quare nocere non potest nisi permissus li 2 c 8 f
Diabolus congnovit xpm propter venisse in carne
et propter apparencias eius humilitatem dubitavit l 2 c 16 r
Diabolus ingerit se nostris bonis cogita
cionibus li 2 c 22 ff

dyab9 tenuit tie corda li 2 c 22 ff
dyab9 cedit ad tepg tetatori ut pga
dyab9 pg dier //fortig tetet li 3 c 19 k
iudicy maioes sustiebit peas li 8 ca
dyab9 dr leuiatha z vectis l 8 c 8 l //f
dyab9 nuc e captiatg li 8 c 9 a
dyab9 e cat inicz sic xc bor l 8 c 9 o
dyab9 tetat nos multip li 4 c 16 h
dyab9 debil e resistetiby fz no resiste
dyab9 seuies //tibg fort li 4 c 16 y
g nos in mebris sius li 13 c 8 n
dyabli mebra st os iniq li 13 c 3 o
dyabli furor li 13 c 8 o
dyab9 e caput iniqz li 13 c 10 v
dyab li filii z socii li 13 c 11 x // z 6 e
dyab9 dr rex z intitg repboz li 18 c 4 d
dyab9 e pistator incator venator li
dyabl9 gsidat mores //18 c 8 y
hoim li 18 c 8 3 z 4 z
dyab9 dr no ee li 18 c 11 g
dyabli latnoes li 18 c 13 h z 18 j
dyab9 ht ptate insta st volutatez
dyab9 edicet suos //iiistatz li 18 c 18 l
ut faciat volutatez li 14 c 10 v
dyab9 instigator metiui li 14 c 10 x
dyab9 trhet pg se miltos li 14 c 28 p
dyab9 dr coluber tortuosg li 1a c 1a y
dyabli expulsio p xpm li ibid z c 18 z
dyab9 accedit hoies ad initia li 18 c 11 f
dyab9 hitat i cordiby hoim sigtr per
abissu li 18 c 28 v
Dca antiqz p flum designta q inda
no intellexit li 18 c 20 m z 21 n
Dies p intellcu pom li 1 c 19 q
Dies p dnis pom li 8 c 4 b c z 6 d
Die v anx in l dyabli maledicere
dies iudicy i quo //li 8 c 8 k
insti appebit lmosi li 8 c 10 p
dies iudicy i q pma abut bom et
mali li 6 c 3 f z 8 g
dies iudicy p turbmez li 9 c 12 y
dies pite vit nre cuirporiby aglib
nauiby assimilate li 9 c 18 x
dies iudicy li 10 c 22 dyst li 1a c 18 z
die iudicy nuq no timet li 12 c 13 h
dies tuspie gd sit li 13 c 10 t
dies dei etitas li 16 c 16 x
dies iudicy i tepestate sigtg li 18 c 10 d
dies iudicy i gnet pce li 18 c 11 j
Digtatu fortido in ossiby desigta li
Dilcio dei z pximi li 6 //1 c 20 d
c 22 3 z li 9 c 11 z li 10 c 8 3 z 4 z
z 6 3 z li 18 c 18 q
Dilcio midi exclud caritte dei li 18 c 6 o
dimitte pximo offensa deg si volug
vt nob pcta dimitta li 10 c 18 s
disputae cu do i iudicare li 11 c 11 t
dispo dei ab etno li 12 c 1 l
disciplia sb q mali no st li 13 c 10 t
diuitie soluut inte a tiore dino
//li 1 c 18 t

diuites multiplices li 10 c 20 h
diuitie i pigwedie designte li 12 c 14 l m
ditiby adherentes i ruina sigti id n
ditias hre pt qs sy pcto si iut li 18 c 4 t
diuitias i i aliu designta li 18 c 14 o
diuites mali pg morte depaupa
but li 14 c 8 y
ditie agustia faciectes li 14 c 8 k
distre in digt designta li 14 c 13 t
dites boi z mali li 14 c 18 n
dites hg scli arist gpati li 1a c 4 o
diues morietes nl secu auft li 18 c 9 3
dites q sunt ditys tumet li 18 c 10 b
dites glit h gsolat li 18 c 23 s
dites sci h nequt ee sy clpa li 1 c 2a h
dyab de ht iuditui instoz li 19 c 18 x
dyab suggo occlta z maifesta pe
dente li 19 c 19 k
dyabli insidie z machiaos li 20 c 21 k l
dyab9 mollit inti cuelle vba dei
d cordibg hoim li 28 c 8 g z 4 j
dyab9 nigdiedo corda repboz maet
in eis fz in cordibg instoz mane
no pt li 2a c 20 h
dyabli sui anx in rpbi inita li 29 c 6 m
dyabli hostia tenebrosa li 29 c 9 s
dyab valde astuty e cta hoim tetaez
dyab9 gelu siue //li 29 c 16 r
glaciei assila li 29 c 21 ay
dyabli tetao dolosa multipx z versi
pellis g instos li 31 c 28 b
dyab9 dr behemot bos leo li 32 c 16 f
dyab9 neces vite pt n voletez li 32 c 19 n
dyab9 dr bestia ag hoiby diuisite
dyab9 xm ggnot //illudes li 33 c 2 g
fz morte eig no intimaz s no ggt li 33 c 6 3
dyab9 reqesit i loc huidis i intiby
seliciby z fluxis li 33 c 2 v 3 s
dyab9 ht fiducia q scos possit deuo
rare li 33 c 4 3
dyab9 dr iuimtu drato aius pp suas
astutias tetacoes li 33 c 10 k
dyab m i corg dyabli gedit pdica
dyab9 alit tetat //tores li 33 c 12 n
bonos alit malos z tnsiguat se
in angelu luc li 33 c 16 v
dyab9 tormita futa in antix dspi
tiet li 38 c 6 3
dice bo bn z bo male z mala bn
z mala male li 33 c 3 p
dies iudicy p arcu sigta li 19 c 22 x
dies iudicy iustos letificat z rep
bos extiret li 31 c 16 e
die iudicy formidag deg li 31 c 1a h
dies dr ho li 34 c 8 e
digtas huae ne p xm data li 2a c 11 t
dilcioz dei z pxi hetici n hz li 20 c a 3
dilcio inicoz z glr ad uniaz eor
disctli x no // qs pt letari li 22 c 10 yt || B 3
p imatia gsistit fz p dilcoz li 20 c a 3

Electi deficiunt in se et in x° proficiunt li 9
Eloquia diuina li 6 c 2 c // c 2e 7
Electi mercenariis assimilantur l 8 c 19 · 6 h
Electi quam adiuncti xº quam quidam peccatores
fuerint li 9 c 16 q
Eleosina vera et falsa que liberat et que non li
Eloquia diuina in arge // 12 c 16 t
to et vestimentis et spolio hostium li 8 c 8 y
Elacio mentis quia sepe latet in co
gitacionibus suis li 26 c 31 r
Elacio quomodo generatur et cogitata mala fa
ciat li 2e c 12 i k
Elacio ex bona fama vel bonis operibus
Elemosinam facere plus propter // li 22 c a ay
tuorem quam amorem li 19 c 1a b
Elemosina quomodo debeat dari li 21 c 12 y no
Eleosinam dans debet prius seipsum in da
Electum domine // re dz l 22 c 11 a
Mediator dei et hominum li 28 c 3 e
Electi diu inoctes in quibus xº pascitur li 30
Electi accipit et herodius // c 26 n
assimilantur li 21 c 4 l
Elevacio mentis in contemplacione li 31 c 8 x
Eloquia diuina signantur per arcum li 9 c 22 x
Erecto mentis contra prospera quam antiquus
hostis mittit inuade li 2 c 22 h
Errare li 11 c 10 r
Erecto in bono quo nos et malo quo alios
Error impiorum qui credere // li 1e c 14
noluit quod vere non comprehendit li 16 c 24 t
Eius est corpus compar anime iuste h eius
est a[ni]ma · h ascensor eius dicitur li 31 c 11 y
Eius est corpus xº ascensor verbum et filius dei
Eius sunt lubrica vita prius // li 31 c 13 z
Et dignitatem temporalem prius sciat · pra
racionem et in intencionibus predicatorem l 31 c 1e z
Euitentur metum malorum defensiones si
Esse diabolus electa sunt ho // gt li 33 c 19 z
ies carnales vel ipocrite li 32 c 10 y
Estus luxurie ardor carnis li 29 c 14 a
Erubescencia est principium penitencie quia nope
mitet quod d quo non erubescit li 32 c 1a h
Etas mea per momenta temporum decrescit
et quo magis durat eo plus amittitur l 3e c 3 l
Exaltantur eciam iusti honoribus in presenti
li 20 c 13 t
Exaudire differt quosdam deus vt pro
modo vtilius exaudiantur li 26 c 1e y
Essencia dei incommutabilis li 18 c 30 h
Eternitas dei quia investigare non
valemus li 16 c 1a s
Excecacio peccatoris li a c 14 f et 16 g
Excusacio in peccatis li 9 c 16 l
Exempla sanctorum nos excitant a torpore li 9
Expulsio hostis antiqui li 2 c 33 · // c 32 de
Expulsio diaboli per xm de cordibus fi
delium li 1a c 1a y et 18 z
Exactor dicitur diabolus vel vetus homo li 30
Exaltatur qui se humiliat // c 19 c et c 2e ·
at et qui se exaltat humiliatur li 31 c 8 t

Exemplum beati Iob gentilibus nobis exponitur
ut impudencia nostra confundatur li 1 c 6

Elata mens valde retunditur si ea que
super que sunt extulit supponatur l 1 c 1a

Excusacio peccati auget peccatum li 22 c 11 c
Excusari nullo poterit a peccatis suis
pigritans reddere testimonium concia eorum
Exempla sanctorum patrum sunt in // li 2a c 18 e
tanda li 21 c 1 b
Extrema passionis xº li 21 c 6 t
Exempla sanctorum inspicere debemus si in bonis pro
ficere volumus li 2e c 14 n 6 o p a q r s f
Exempla sanctorum deus imitando aspicere si quis
celeste cupimus promereri li 2a c 6 k
Exempla sanctorum cum magna discrecione debemus
imitari li 28 c 12 s
Extrema terre in iudeos conuersit xº li 29 c 3 y
Exemplis sanctorum vicia viciis huius mundi l 30 c 1e r
Exortatur se peccatum mutuo sermone li 31 c 24 z
Excusaciones peccatorum per scuta fusilia li
Exteriora nostra opera in // 33 c 18 z
Dicuntur interiora li 26 c e y

Facies dei in paradiso li 11 c 17 p
Facies hominis glorie immutari dicitur li 12 c 8 o
Facies in intencione mentis li 12 c 17 m
Faciem leuare ad deum li 16 c 8 y
Faciem extenuare li 8 c 30 i
Flagellis probatur homo in profectione c a d
Flagella persecucionis indiscreta li 8 c 11 y
Flagella dei vtilia li 6 c 17 g et 16 l
Flagellum lingwe li 6 c 1a n et 18 r
Flagellari hic concupiscunt iusti li a c 8 s
Flagella presencia quosdam liberant a fu
Flagella leuius // turis li 19 c 24 o
tollamus si mala nostra consideramus li 19 c 6
Flagella presencia quomodo ex // z z eterna fiez
cerant li 10 c 1e v
Flagella malorum optari possunt li 13 c 2 f
Flagellorum omnium causam cognoscere non valemus
Flagella hic iusti sustinent // li 13 c 9 n
Quibus non permanerint id r s
Flagella peccati li 13 c 10 t
Flagellati iusti sunt in prosperitatibus malis
Flagella presenti li 1e c 11 a // li 13 c 11 y
Flagella dei crudelia sunt metuenda
Flagella per manum // li 1e c 13 g
domini signata li 1e c 1a x
Flagellati iusti a malis deridentur li 14 c 13 t
Flagella nobis prosunt li 16 c 16 p
Flagella que presencia et que futura et quare
quidam hic flagellantur et alii non sed in futuro
et quare quidam in presenti et in futuro fla
gellantur li 18 c 11 i et 12 k
Flagella ignorans propter quod euenerit l 20 c 1a y
Flagella electorum li 21 c e no
Flagella pacienter sustinens incipit
esse iustus li 23 c 1e t
Flagella abstergunt mala li 23 c 1a a
Flagellis atterimur ne mundo blandien
te seducamur li 23 c 22 s
Flagellis omnis voluptas atteritur li 23 c 22 t
Flagellis xpe infinitas affectus li 23
Flagella iustorum in // c 28 v x
presenti li 2e c 1a p q

flagellat deus quosdam in presenti alios in
flagella malos // futuro li 26 c 19 i
per hoc efficiuntur non emendatur li 26 c 22 a
flagella iustum meliorat li 28 c 1 a
flagella propter diuisas causas eueniunt et
deus se ingerit qui se iuste flagellatum
agnoscit li 32 c 2 m
flagellat deus quos diligit et flagell
oneribus prohibet a peccato li 33 c 13 p
falsilogium li 13 c 2 m
fames vbi li 6 c 16 a z // 7 a l m
fama bona per plurima signa li 22 c 6 k
fames eterna li 6 c 1 a q et li 13 c 7 a
fragilitas humana per domum luteam de
signata li 4 c 2 a g
frans li 11 c 19 z // c 2 a b
felicitas temporalis quam mali diligit li 8
felicitas terrena ipsorum li 14 c 12 e f g
fletus qui non potest haberi a peccatoribus li 9
fenestra li 21 c 1 d 2 e // c 33 g
frenum predicatoris li 20 c 19 n
fenum dicuntur homines carnales li 32 c 10 h
ferrum id est necessitas vite li 14 c 9 o
fides id est sapientia nostra li 2 c 23 k
fides sine operibus li 2 c 9 o
fides dubia li 10 c 10 g
filius maior et minor populus iudeorum
et gentilium li 2 c 1 a x
filiorum nomine opera designantur li 12 c 9 q
filius dei per manum signatur li 18 c 6 q
filii iustorum sunt filii prophetarum id est apostolorum
vel doctores sancte ecclesie li 18 c 19 g
filii stultorum dicuntur imitatores li 20
fiducia deus habendum // c 10 g et 16 g
quando li 22 c 2 b
fides arrogatum que est sine operibus li
fides sine operibus et ibi // 33 c 7 v
iuncta de fide li 24 c 11 e et 12 f
filii id est apostoli nati sunt per patribus li 26
filii dei quomodo in deo genti // c 28 n
puniuntur et nascuntur li 29 c 22 n
filiorum spiritualium curam habent boni
doctores ypocrite non habent li 31 c 7 m //
fides sanctorum li 31 c 22 r // 6 n o p
fide sine operibus habentes a dyabolo de
uorantur nec sufficit fides sine operibus li
frigida corda inhabitat // 33 c 7 z
dyabolus li 33 c 2 x
fine bonorum et malorum deus considerat li 8
filius dei venit christus li 18 c 29 g // c 17 y
fugo malitie li 16 c 27 z
folium dicitur homo li 11 c 1 a v
flore appetunt iuuenes et dona spiritus
li 17 c 21 g h
fortitudo bonorum et malorum li 2 c 9 b
fortitudo in silice designata li 6 c 2 y
fortitudo iustorum li 19 c 20 o et 21 q
fortitudo sanctorum predicatorum in tolerantiis
presentium que gratis in corde diuina suscipiunt
a preditione tamen non desistunt li 31 c 19
// l m n et 21 p q
fraudator plus ipse cor pariete ad
gluciata prouocat li 1 c 13

fode terra cordis nostri debemus et intimas
prauas cogitationes eradicando li 31 c 1 a f h
fortiores fragiliter in virtutibus per
cussiam li 29 c 8 ff
fugiunt iusti alii suos persecutores
aliquando non li 31 c 18 k
fuga ipsorum in presenti li 10 c 18 a
fugit deus a nobis id est se abscondit li 1 a c 13 m
fugit bonum manum dei percutientis qui se
corrigit a vitiis li 18 c 12 l m
fulgur signis gloriam presentem li 17 c 10 q
fulmina extrema iudicii dicuntur sine li
fulgura sunt predicatoribus // 28 c 2 q
miracula
fluenta antiqua dicta li 18 c 20 m
funes peccatorum peccatorum li 11 c 1 d
fluuius dicitur decursus humani generis li
fumus plura significat presenti // 33 c 7 z
tamen in creaturis christus habuit similitudinem
carnis peccati li 33 c 1 a e
funes id est peccata li 27 c 2 z
funes sine cathene hominis peregrinatio
nis a celestia paupertate li 26 c 22 q
fumus caliginosa dubietas de in
carnatione christi li 33 c 22 f g
fumus desideriorum terrenorum oculum cor
dis obnubilat li 33 c 22 g
funde nomine ecclesia exprimitur li 32 c 6 y
fundamentum deus christus dicitur et funda
menta dicuntur predicatores li 28 c 1 a k
fundamenta bonorum sunt virtutes li 28 c 10 o
furor sine ira li 20 c 2 a y
frumentum electi sunt li 2 a c 21 m
furor omnipotentis li 12 c 2 b
fur li 15 c 22 p
Gaudium malorum de eorum exercitatione
li 1 c 21 c
Gaudium malorum de iniquitatibus
li 6 c 10 z
Gaudia ipsorum extinguuntur li 12 c 3 q
Gaudium ypocrite ad instar puncti li
Gaudia presentis vite sanctorum // 14 c 1 t v x
cordibus gustantur li 14 c 2 v et
eiusdem li 14 c 20 b
Gaudium iustorum de interitu ipsorum post
hanc vitam li 18 c 6 e
Gaudium malorum de deiectione bonorum
in presenti li 16 c 23 6 f
Gratias agere in flagellatione li 2 c 21 d
Gratia virtutum se utilis confitetur et presu
mere capitum in se infirmet li 2 c 28 x
Gratiam dei venientem vel recedentem non
possumus scire li 9 c 8 y
Gratia dei adiuuat peccatores li 9 c 31 a b
Gratia dei in bonis nos preueniens sine
qua nullum bonum agi potest li 16 c 9 q
Gratia spiritus sancti fortificat li 1 a c 16 v et 1 a x
Gratia dei redempti sumus et non meritis
nostris et gratia dei cum ita in nobis ad
huc operatur li 18 c 22 p et 23 q

Ho tiren9 siue macliat9 li 12 c 11
ho abhoiabil' & inutil' li 12 c 11
ho ex calore & infinite i ex // t 12 b
aia & corē gposit9 li 8 c 4 a
ho putredo & vermis li 1a c 9 z
ho hoīez debent libare li 1a c 4 s
ho 9 egens i x° li 18 c 1a q
ho tp° d° li 8 c 12
ho q̄re in padiso posit9 fuat li 8 c 1a o
ho peccādo fecit ē carat li 4 c 23 t
ho vet9 & ho nou9 li 19 c 22 v
ho d's fecit ē ut hoīez innaret li
hoīes dura q̄ p petra // 22 c 18 p
infra hoīes no cederet li 2 c 2 4 l
honor quā apetend9 & glia fugiē
host' ing'ss9 li 20 c 21 z // d9 li 19 c 14 z
hostes armati dnī demoēs g
ᵽ insti pcedūt li 31 c 23 t
hostiu egredi i os li 22 c 18 k
hostes i dyal' insidiātes nobis
verbo dei li 16 c a k
hūiles exaltabūt' li 6 c 8 & 9 t
hūilia' se exaltās li 1a c 8 & 4 m
hūilitas pdicator p ingredies
hūilitas pciosa // torior li 18 c 18 z
xp̄i d' placz tm̄ sbia displicet
hūilitas qua dnī // li 18 c 20 l
habe dent li 21 c p d c 10 f
hūilitas ē euidētissim signū
salut' li 38 c 12 m
hūilitas est mgra & mō omī v
tutu li 23 c 12 k
hūil' siue v'tuti nil tīmēt li 21 c 11 k
hūilitas scōz ex opib3 eoz li 22 c 3 e
hūil' p hūiliū designat9 li 2 c 6 o
hūilitas fcā miltoz li 28 c 8 c
hūilitas ecīne & pulue desig
hūilitas medac° // tm li 2 c 18 v
puniēta & hūilitas v'a li 26 c 3 t
hūiliā' sci frequēt' i gspectu dī li
hūilitē qn oia hre // 24 c 12 g
de9 sn q̄ cete v'tutes nil valet
hūiliari sp degne // li 2a c 29 z
bonū qd a dō hēs gittag li 29 c 22 no
hūiliā' se exalta' & qui exaltat
se hūiliā' li 32 c 8 t
hūiliari sp debe9 igrates q° facto
pxi nci posti sit i gspectu dī li 3e
Iactātia li 3 c 20 n // c 11 h
Iactātia pcti pctm̄ duplicat l 8 c 19 b
Iactātia pctor fuiat hoīez i malo
Iacla i diuisa dyal' // li 8 c 18 l
tentamenta li 13 c 6 x
Iace d' q̄ miracla dei gsidat k
tm̄ ad ea p imitatoz bonoz opez
no assurgit li 2a c 23 p
Iactātia amouet oia bō li 29 c 22 n
Igne carit' sacdos i altari sp succē
Igit' tbloit' innitit' // d° dz li 27 c 6 x
Vt ois cruigo vitoz gcme' li 28 c 8 c
Igit' adur' fuat i se carite pulcēms
monacde fervoris li 22 c 3 a
Ignorāē no putat mali sua opa ad
gspcto3 eoz leg'e nde eos gpellēe
li 2a c 18 e
Ignis infin no lucet li 9 c 38 i
Igit' infin q̄ruis in se no lucet tn̄
vt se mali videat lucet l 9 c 38 n
Igit' infin incorpe9 li 14 c 11 t
Igit' auaritie tabnacla deuorat
Igit' etnu9 differēs ab // li 12 c 18 a
igne mō cruciabit malos li 14 c 11 t
Ignorātia q3 mali eligūt l 17 c 17 l
Illmatoz intiā sentit' gues tena
coēs li 29 c 16 t
Imber doctrina pdicatōis li 20 c 1 d
2 e li 2a c 18 d
Impn h' psperant' li 4 c 13 d
Imago dei patris ē filiu9 li 4 c 28 a
Incarnato dnī sathan arguit li 2
c 17 t & li 18 c 31 l & 32 o
Incpacoz dnī repbac li 6 c 16 h
Incarnato dnī in feno & herba desi
gnata li a c 8 h
Incititudo vite melia c 19 n
Infirma' eli in se & in x° fortifica'
Infirg a petorib de // li 8 c 23 z
spacō li 8 c 22 x 23 n
Infirg p tra & latu designat9 li 9 c 38 h
Infin horror siue pene li 9 c 36 m
Infirg et limbg li 12 c 8 a
Infin claust' li 13 c 13 ef
Infin pfūditā li 13 c 18 l
Infirg lati no° exp'ss9 li 18 c 10 d
~~Igit' infin no lucet li 9 c 38 i~~
Intēco ē nīia i ope li 1 c 2a q
Iniq intellige nolūt pditoz maloz
& retbucoz bonoz li 4 c 28 l
Iniq̄s no pficiūt nt p'spa ncadūsa
Iniq̄z gfusio i die iudicij // li 4 c 28 m
li 8 c 2a a
Ignorātia nra li 9 c 18 l
In iniq̄te cādig pp̄t' vat tē li 10 c 10 k
Iniq̄tas vl inmūdicia hois li 11 c 21 l
Iniq̄ fallaces & medaces li 12 c 18 l
Iniq̄ mebra antix q̄ g deu robo
Iniq̄te paz li 12 c 19 b // raf' li 12 c 18 k l
Iniq̄ q mō faciūt in elpa senciet
Iniq̄z iniq̄tez celi // m pē li 18 c 8 p
reuelabūt li 14 c 12
Iniq̄z glā fulgurii gpa' li 14 c 10 g
Iniq̄z gsued° li 14 c 10 r
Iniq̄ q̄ se nūc grues estimat erūt
sic palea & fauilla li 14 c 1a x
Iniq̄ q̄ nūc erigūt' in futo pmēn
Impn i deoēs l 9 c 27 p // r li 16 c 6 f
Impi9 q̄ n̄ euadt' futūz ve l 9 c 30 z
Impn gfugiūt ad delectacōes peū
Impn pnitez vitaz // tes li 10 c 18 a
diligētes li 14 c 1 s

Impii sublimati sic confortati qz diuiti
is in pnti li 17 c 18 e f g c e 7.
Indiscreco cu ptate hntiu h9 scli
in iudico futo erit //li 7 c 8 s
fortitudo z sapia li 11 c 6 z
Insidie inimicz li 17 c 9 p et 10 q
Inuidia qcremas li 2 c 18 z li 4
Inuidie rimeª li 4 c 30 z //33 3 z 38 z
Inuidia inimicz li 6 c 18 e
Inuectores nouoz malor nonos i
infirio sustinebt cuiatq li 17 c a e
Inuidia qua sepe iusti attedunt ex
malor psperitate li 12 c 11 z
Inuenient imiq melig qd in seno
videre ee si auctorez oim qrent l 17 c 18 l
Instabilitas repboz li 15 c 28 x
Impnia li 14 c 3 h
Inuidia iudeoz li 18 c 14 a
Institores dim pphte vl pdicatores
vanis gla etc scos a //li 18 c 19 g
regno remouet li 33 c 7 z
Incititudo vite itre mag e li 29 c
Incarnaco dni per //12 3 z 13 z
crcu designa li 19 c 1 23 y
Incarnaco dni i radice designa li
Infirmitates nras qs psi //19 c 21 r
tinetes obliuiscim tetati recolig
li 23 c 20 n
Infirig no ht fidu li 26 c 26 j
Infirii claust p pfudiu maris i q° x
amplaunt designa li 29 c 9 r
Infirmosi hoies p salices designa li
Incedit sine inflamat //33 c 8 y 7 3
dyas hoies ad pcta li 33 c 23 1 k
Infirnales pene etne st et iniqua
hent fine li 38 c 10 ff
Ingeniu q° qs plus se qgsit i anro
Ingratitudo li 22 c 9 t //h li 22 c 3 a
Incarnaco x pa° z r° p onagz desig
Imitatores dyab //ta li 30 c 22 g 23 h
st omis iniq li 29 c 6 a
Inhere do z no tpalib li 22 c 2 x
Infirm in eccia differunt ab ipocrit
qz infirm corrigi appetut ipocrite
laudari volut li 31 c 10 v //20 c 10 g
Imitatores malor dim filii eoz li
Imitari acta exteriores patru sz i bo
nis actibz interioz bona no hre li
Infirmitas e custos vtu //20 c 12 q
tu li 19 c 8 n //c 6 g
Innocetia cu obedia offri dz li 34
Ira sine irasci fu li 21 c 4 q
Ira repellit caritate li 21 c 18 t
Ira z qcitia supa qsi mala q gessi
ad memoria renocaq li 30 c 18 r
Ira dei qgnosci ex qsietez qlitate
Insidie dyab l 20 c 3 j //li 32 c 6 q z li 20
Insidie p arcu signe li 19 c 22 x //c 3 h
Insidiatores dim deones vl pecca
tores li 20 c 19 t

Insistor voluptas i pnti li 21 c 8 no
Insidie dyab inlte li 32 c 8 v
Inficite volupte carnib li 28 c 18 t
Inuectores prisoz dogmatu fornie
tes vocat li 20 c 9 d
Inuidia malor li 20 c 12 o p
Inuidia malor pdicatoz li 21 c 8 z
Inueme dilcti statu no possuq qn
eu qnerq li 24 c 2 c
Interrogat nos ds tpr li 28 c 6 j
Interio mor oper iume e attededa
vn pcedit li 28 c 13 t c 18 v
Ipocrite pstellas designa li 8 c 9 n
Ipocrite modq li 7 c 17 cera pn''
z li 12 c 14 v x y
Ipocrite sig facietes li 8 c ²⁴ 24 c
Ipocrite no sustinet correpcos l 8 c 24 d
Ipocritaz opa deficiunt an mortez
eoru li 8 c 28 e
Ipocritaz spes pibit li 8 c 28 ff
Ipocritaz vecordia l 8 c 28 f z 29 g
Ipocritaz fiducia tele araneaiu
silis li 8 c 29 h
Ipocritaz abstinetia li 8 c 30 j
Ipocrite vita sua in iudic° voluerit
excusare li 8 c 31 m
Ipocrite an iudicu sci apparet li 8
Ipocrite no opant bo //c 31 n
nisi qn videntr li 8 c 33 q
Ipocritaz cogitacoes q9 laudes bo
iu regut li 8 33 r
Ipocrite q° seipos qmedat li 8 c 38 s
Ipocrite qzuis multa heant bo opa
tn repbantr [illegible] 8 c 37 x
Ipocritaz gaudiu ad instar pncti li
14 c 1 z 2 t v x et 3 y 3 z z a b z
e c d z d ipocrita he p to c 7 6 a s
Ipocrita d foris actoes bonas ondt
Ipocrite qstia in in //li 17 c 10 s
dico detegere li 17 c 12 y
Ipocrite anari sepulcris dalbatis
Ipocrite qzuis nil //assilati li 18 c 8 k
ta sustineat tn nil merent l 18 c
Ipocrita regnat //13 p z li 8 37 x
ypt pcta li 24 c 14 m
Ipocrite sci volut apparere sz no ee
Ipocrite in aquis //li 26 c 23 b 28 c 24 d
designati li 29 c 22 no
Ipocrite scruaci assilatr li 31 c 8 k 7 l
Ipocrite disciplos suos no curat et
qzuis eos doctina rapiat tn bne
viuedo inutre recusat l 31 c 7 m
Ipocrite soliciti //6 n o p a q
st p tpalib li 31 c 8 s
Ipocrite litigat p tpalib qz u curat
etia iusti qz amat etia p tpal
bq no secutr iudicia li 31 c 9 t
Ipocrita q° qgsti dz q laudari appet
Ipocrite p lemniscs de //li l 31 c 10 v x 11 y
signatr li 33 c 19 z

Iob scius no peccat dicedo se iniuste afflictu li 12 c 10 3 11 z
Iocunditas dei custodib huane p paces designata li 26 c 119 z 22 x
Iordanis dux fideles bapt l 33 c 7 z
Ira z d' modib eius l. 7 c 31 c 32 v
Ire remedia li 7 c 32 v
Ira bo sine ex virtute li 7 3 c 32 x
Ire dei alii sci restiterunt z alii non li 9 c 9 z
Ira dei qua de mal' exhibebit in futuro q no aspicient vita scorum precedentiu li 9 c 32 e
Iudicare alios no debe qz soli pcto
Iudaici ppli // rex sinug li 1 c 16 x
abiecto li 3 c 18 1 p to // z li 3 c 20 o
Iudeor supbia li 8 c 2 x
Iudicia dei occulta qre bois male z malis bn succedit li 4 c 1 d
Iudicare temerarie deu vl' sctu
Iudeor cecitas // alior li 1 c 9 ij
li 8 c 9 x z li 6 c 13 b
Iudei xpi pctu d' tra ppa expl'sti
Iudicat de homine // li 9 c 2 k
duob modis i hac vita li 9 c 29 n
Iudicium dimi no valet mg scde
Iudicium l. ii c a t // 9ssa li 10 c 10 h
Iudi di incarnator negauerunt li 11
Iudicabit sci cu deo li 11 c 11 t // c 8 e
Iudiciu stultor i pnti li 11 c 11 y
Iudicium iustor li 11 c 12 l ay
Iudei x fres dei z inglini q xm deliqrunt li 12 c 12 k
Iudei z getiles i plubi lamina z silice li 12 c 18 c // 9 n o
Iudicium di d' ipocr z auaris li 17 c
Iudicia di iusta st nos st li 17 c 19 a
Iudicium vltim ad qd vocab celu z tra i iusti li 17 c 12 yx
Iudiciu malor sine hetico d' pnti felicite bonor li 16 c 8 o // c 10 d
Iudicii dies p tepestate sighg li 18
Iudicia di occulta qre qsda qsernat in pcto a iuuentute alios vo lapsos in pctm erigit i senectute
Iudei damnadi z // li 18 c 12 r
xam salvandi li 18 c 16 z
Iudei deliqrunt fide sce matris ecce li 18 c 18 z seqntibq // c 3 d
Iubilg d' gaudiu l 28 c 18 3 z li 28
Iudicium q° se iusti intig iudicat
Iudices i ecca qstitu // li 19 c 12 x
ant q qtepti bliozes st li 19 c 18 d
Iudicare temerarie neq dz l 19 c 19 h
Iudi° mali instiga li 19 c 19 h
Iudicium statii q° iudicabi ab eo q sebit libru i a x° li 22 c 1a t
Iudim p porta designtu li 22 c 13 p
Iudicium dei strictu valde e time du li 28 c 12 a 13 b
Iudicium agit q' vias suas sbtilit' discutit li 28 c 19 z
Iudicas seip no iudicab in futo
Iudicium qd repbi // li 27 c 8 r 7 s
iusti amat li 27 c 8 7 v
Iudicabunt qda in die iudicij z dānabunt. alij no iudicabunt z dānabunt. iudicabunt alij z saluabunt ceti vo no iudicabunt z saluabunt li 26 c 20 ij z 21 3
Iudicium di occltu q°o alios vot alios repbat li 2a c 2 d 3 e z li 27 c 17 l
Iudei z getes inuidebat inuicē his x' li 2a c 20 1 21 k // 28 c 8 l
Iudicia dīna p mesuras linear li v
Iudea d' lucti, li 29 c e k
Iudei duc onag z d'poes li 29 c 19 g
Iudia di qz sunt occlta li 29 c 21 l ay
Iudicia di d' vita homi occlta li 29 c 28 3
Iudia suspicosa fugiut iusti repbi
Iudicij dies iustos // no li 31 c 9 t
letificat ipsos extiret li 31 c 1a ff
Iudim futur iusti e gaudiosu iniust meroe plenu li 32 9 c 16 q
Iudei qutet ad fide in fine mudi li 34 c 4 y 3
Iugu iudaic sentitur li 20 c 14 e
Iniquitat i hoies carnales li 28 c 7 ay et li 26 c 10 e z 11 f z 12 g
Iuniperi arbor pctu radix eius a uaritiq3 sigt li 20 c 9 c
Iusticia e vestimtu bonor oper li 19 c 13 r
Iustie mre qua' st occltade z qua' manifestade li 19 c 14 y z 16 z
Iustor vita palme qpa li 19 c 20 ll
Iusti i pnti flagellat li 21 c e no
Iusticia nra e ex dīna // z li 28 c 1a p largitate li 28 c e e
Iusti flagella no deuorat h red dut meliore li 28 c 1 a
Iusticia d' lux q occlte venit li 29 c 14 b
Iustor mes cito extioribq abstracta qpescit facto aucta i intimis infla mat li 31 c 8 r
Iusto inde gla vn pctor pene adicit li 31 c 16 ff
Iusti qstates st sine secui int pro spa z adusa li 31 c 18 j
Iusti i pnti meliora du eor vota no exaudiunt li 38 c 1 ay
Iuuenes i senes li 30 c 11 g a
Iusticia nra rev iustie dei e iniusticia li 7 c 8 v z c 26 d
Iusti z rā sepe ij pene li 4 c 10 b
Iusticia iust modicu in iudi° pficit si districte iudice li 8 c 23 z
Iusti felicite trena no qtut li 8
Iustie defesoes // c 2a b z 28 c sepe cessat a defensioe si spes minimi sbtrahit li 9 c 13 h

Iustus saciatus afflictione et miseria li 9
Iusti qui ista terrena despiciunt / c 30 z
a divitibus contempnuntur li 10 c 20 y et 21 k
Iusti cum xpo iudicabunt li 10 c 22 m
Iusti in se minima peccata diiudicant
ac emendant li 11 c 13 h
Iusti in suis bonis operibus priorum
edificationem querunt li 11 c 18 i
Iusti gaudium ex flagellis li 11 c 14 n
Iusti aufertur infirmus li 18 c 12 d
Iusti maiora conantur facere quam habeant
in mandatis li 14 c a e
Iustus per celum designatus li 14 c 11 v
Iusti de ipocrisi se reprehendunt si qua
in se inveniunt li 14 c 18 d
Iusti non gaudent in presenti de malorum in
teritu sed in futuro li 14 c 6 e
Iusti in presenti quasi aurum flagellis probantur
Iustitia nostra deo comparata est // li 16 c 13 c
iniustitia li 1a c 8 v
Iusti in sole et luna designati qui non sunt
mundi in conspectu dei li 1a c 8 x 9 y
Iusti quamvis contra peccatores pugnent quod vita
tamen immundi sunt et inquinantur quanto magis
hii qui iacent in viciis li 1a c 9 z
Iustitia iustificatus dicitur esse deus nos
aut iustitia iustificata li 18 c 30 i
Labor bonorum et malorum in presenti
libro 6 c 6 n // c a et 8 m
Labor ex afflictionibus in presenti li 8
labia dei quando aperiuntur li 9 c 3 v
lacrime penitentes detegunt peccata ab
sconsa li 8 c 14 e
lacus in infernus li 18 c 10 d
lamenta penitentie li 41 c 6 q
~~laqueus~~ peccatoris li 18 c 3 t et 8 v
labor est iusti peccata videre et non corri
gere li 23 c 10 ff
laborem magnum habent sancti predicato
res in verbo dei li 30 c 14 t
labor magnus secularium negociorum
lugunclo dicitur corpa / li 30 c 1a et
terrena li 23 c 10 e
lamine dicuntur heretici li 19 c 12 k
lamine dicuntur ipocrite li 30 c 19 z
lamentatur quasi penitentes li 2a c 14 z
lapides ecclesie sancti et electi li 6 c 18 t
lapides in divini peccatores li a c 10 y
lapis cor durum vel per lim indecorum
signat li 18 c 14 v z
lapides plura significant et primo multis
sanctorum li 18 c 2a et 18 t
lapis durus consuetudo peccandi li 26
lapis angularis est xpus / c 26 h
li 28 c 9 n et li 28 c 14 x
lapis divitia li 29 c 21 l
lapides dicuntur vi fortes li 33 c 6 t
latitudo salutis li 26 c 26 h
latibula dyaboli sunt latentes peccatores
li 2a c 19 ff
leones nobis in hac vita insidiates
latrones in spiritu ma / li 18 c 3e t
ligni li 18 c 13 h et 2a e i
latronis conversio in cruce per graciam et eius
confessio aperitur li 18 c 22 p et 23 q
lavis inflat li 22 c 8 n
lavis hyma transitoria li 8 c 3e t
laudare dei quid sit li 2 c 22 g
laudare deum li 9 c a x
laudatores peccatoris li 12 c 14 o
laudes suas iusti de se prolatas mani
festare in humilitate li 18 c 7 l
laudare solet bonum quod dicunt et tacet ma
li sed dimiserit li 26 c 16 q et 1a r
laus humana iustos curat iniquos ex
altat li 26 c 27 d
laudatio formidolosa li 2a c 2a z
laudari volunt ipocrite in presenti sed iusti
et in fine redarguuntur li 31 c 10 v
laudabilis in sermone li 19 c 12 l
lectulus in secreto cordis li 8 c 16 i 2a k
lectulus li 13 c 13 ff
lectus plura sunt li 23 c 16 q et 18 h et 19 k
leones dicuntur demonia li 1a c 18 z
leena de sanctis in ecclesia li 18 c 19 h
leena de plebe iudea li 30 c 10 l
legislator maior est xpus li 2a c 1 b
legit divitias per manum et fortiter
lepra heresis / significat li 11 c 16 9
li 18 c 9 z
~~lepra~~ leticia sanctorum li 8 c 1a k
leo leena leonum catuli reprobos si
gnificant li 4 c 16 g
lex dei li 10 c 23 et 24 et et 63
letari in iniquitatibus li 20 c 10 ff
leticia in transitoriis successibus li 20 c 2e m
leticia peccatorum li 20 c 18 et z
letificat deus in eloquio li 26 c 19 d
leticia archana aperit afflictorum tristicia
claudit li 29 c 2e q
leticia felicitatis eterne per commitibus li
lex predicatorum ut ipse // 34 c 8 g
aut vinedo quod suadet loquendo li 19 c 41 p
libertas sanctorum li 8 c 6 i
libertas predicatoris in cruce signata
libantur iusti et ridentur / li 13 c 4 t
impii dampnantur li 6 c 18 r
libavit deus homines humaniter in se as
sumendo li 2e c 29
libri ex quibus iudicantur mortui sunt vita
sanctorum li 2e c 7 n
linguae flagellum li 6 c 1a n
lingwa li a c 2e z
lignum plura significat li 12 c 1 et sequentibus
lingwa superborum li 12 c 16 s
lingwa dolosa li 17 c e d
lingwa adulationis per locustam desig
nata li 31 c 17 c
ligatus est dyabolus per annos mille li 32 c 11 t

Lilia dur vita scorum li 2 c 6 o
Lites iusti fugiunt nec pro temporalibus in
iudicio contendere voluit li 30 c 19 t
Locutio iob non peccavit li 3 c 6 a
Locutio indiscreta qua sepe putamus
virtute esse quam tamen est viciosa li 3 c 8 q
Locutio aspiratoris intenit in vermis
susurrum li 7 c 19 o
Locutio dupliciter importuna li 4 c 23 y et 22 z
Loci ingens conditor designatur li 8 c 18 y 6
Locutionum quatuor li 8 c 28 z
Locutio iustorum dubiosa li 12 c 17 d
Locutio in labiis designata li 18 c 14 v
Loqui importune est cor adulantium li 17 c 3 z
Loqui intelligentie est mens mea
Loqui et via dei quid sit li 19 c 2 g
Loqui humanum cordis est delectio punit li 14
Loca inglorie tot sunt quot delicta li c 12 x
tones li 26 c 30 q
Loqui amore est perfecta claritas visionis
eterne li 29 c 2 h
Lota dum peccat li 31 c 2 f
Lota humectia superbia et luxuria
Locusta signat inde li 33 c 3 v
quorum gentilitate adulantium linguarum
per ora domina predicatorum vita li 31 c 17
Locustarum more iusti suscitantur li 6 c d
li 31 c 22 r
Locutione peccat multum li 32 c 2 k
Loquitur deus aliter ad angelos aliter an
geli ad deum aliter ad sanctorum animas
aliter sancte anime ad deum li 2 c 7 q
Loquitur dominus ad dyabolum et quomodo
et dyabolus etiam ad deum li 2 c 6 a
Loqui humiliter li 7 c 10 z
Loqui vel dicere potest homo humiliter vel de se li
lugentes consolabuntur li 6 c 8 s li 12 c 11 v
Loquitur nobis deus per scripturam li 23 c 17 x
Loqui pro nobis christum ad patrem vel eius inter
pellare est seipsum pro nobis hominem
demonstrare li 22 c 25 li 3 a
Loquacitas dei ad peccatores li 26 c 2 k l
Loquacitati arrogantia li 26 c 17 o z
Loqui volens quod de deo qui deno li 16 p
ratur dei immensitate li 24 c 26 x
Loquitur deus ad nos dupliciter aut per se aut per
angelum li 28 c 2 et 3 d e f
Loquitur deus fidelibus suis cum eos puchr
interius ad compunctionem ac tamen per distinctionem
ne extollantur premunit li 28 c 2 b
Loquitur deus nobis cum tanquam in nebula
li 30 c 2 b
Lucerna sacre lucem doctrine li 9 c a y
Lucerna occultatur non datur li 19 c 17 y
Lucem temporalia ad que cecis videntur sa
cravit li 20 c 13 s
Luce ipsa est deus divine sancte trinitas li 29 c 17 a
Lucerna corporis tui est oculus tuus li
28 c 13 t et 18 v

Lucifer est christus li 29 c 14 x
Lucerna sub modio ponere est propter temporale
comodum gloriam predicatoris abscondere li
Lucidos ingenio prevenire de li 30 c 27 a
bernis li 28 c 6 h et li 22 c 11 z
Lucerna impiorum extinguetur id est gaudia
eorum li 18 c 3 q
Lucerna impiorum id est filii honor presentis et
gloria operis terrene extinguetur li 17 c 14 p
Lugere in presenti bonum est li 18 c 28 t
Lugentes consolabuntur li 6 c 8 s
Lumine nos illuminans est deus lucem ac
illuminatum nos li 18 c 30 l
Lucem inaccessibilem in quo deus habitat
li 18 c 27 t
Lutum plura signat li 32 c a b
Lutum dicitur materia li 29 c 8 k
Lutum impii in ecclesia li 29 c 7 l
Lux id est christus per impios occubuit li 18 c 28 z
Luxuria gule succedit li 4 c 14 e
Lux impiorum extinguetur li 18 c 14 p
Luxuria in sulfure designata li 18 c 6 h
Lux id est anime iustorum li 14 c 18 o
Lux vitat subtilis temporis reproborum exami
nat li 20 c 18 z
Lux visibilis separatur ab invisibili li 22 c 39
Lux sine lucerna id est opera li 22 c 7 ff
Lux vitat id est christus quem videbunt etiam
mortui in iudicio li 28 c 9 x
Lux vincetur li 28 c 13 c
Lux morietur li 28 c 13 d
Lux eterna quod deus est omnia videt pene
trando li 27 c 8 q
Lux vitat terrena diligentibus et superbis
absconditur quam tamen afflictis manifestatur
Lux impiorum est in tenebris li 14 c 11 s
breis li 29 c 8 a
Lux impiorum id est gloria presentis vite eis
subtrahetur li 29 c 8 q
Lux iustitia li 29 c 12 z li c 14 b
Lux iustitie ad nos venit ocalte li 29
Luxuria in corde est refrenanda li 21 c 3 h
Luxuria quibus committitur li 21 c 3 y
Luxuria est igne denotatur et consumens
et ubi luxuria dominatur non potest retere
virtutes li 21 c 9 c
Luxuria parit superbia li 26 c 11 ff
Luxuria quam in tugurio delectatur
Luxuria duplex cor li 26 c 27 e
dis et corporis li 28 c 6 h
Luxuria superius si deo committa ad
memoriam renovetur li 30 c 18 r
Luxuria mens in lubris feminis in
publico li 32 c 11 z
Luxuria et superbia deiciunt totum genus
humanum li 32 c 3 v
Luxuria cor quod tenet ad superna mun
dicia consurgere non potest li 33 c 22 h
Magnificatur homo a deo l. 8 c 19 q et 20 r
Magnus dominus li 24 c 28 z

Mala q dr dis cure c rex hn cdi
tur in flagella cdonare li 3 c 7 k.
Mali opprimetes bonos sunt mali
psuasores li 3 c 13 g // c 12 b.
Mala tpalia p eternis sustine li 3
Maledicte sunt maledicti li 8 c 8 a
Mali csiderant opa bonor ab ex-
tra q intercede h iusti faciat igrat
Mali no cessat acare // li 8 c 10 g
terena usq ad morte li 8 c 11 n
Mali d' pemis hic no revertunt li
Malor duis post // 8 c 12 3 7 13 3
morte no insebit li 8 c 12 7
Mali ing deu no timet q cos
in cordit expectat li 8 c 12 3.
Mali h' phibent ne oia mala q h'
cogitat perpetrent li 8 c 16 g
Mali deu laudat 7 iuste iudice pdi
cut du h' psperant li 8 c 27 3
Mali alior rectitudie corripiunt 7
vita ppa igrat li 8 c 26 b.
Mali in die iudicii a do no cgnoscet
li 8 c 24 h
Mali sine ipocrite no tm pp peta ppa
vivit pp aior danabun li 8 c 30 7
Maligs dis manu n porrigi l 8 c 36 3
Mali spirit dei bo vl sci pp odiu
Mali qnto plg h' // psone li g c 1 e
glaz qrit tato mag despeni me
Mala vetura // timit li 10 c 1a 3
mali nesciunt pnide li 13 c 7 8
Malia infrigidat li 16 c 24 7
Mada di adimplet insti l 16 c 1a f
Madata dei no tiore s amore
Maledice inicos // iples l 9 c 28 k
maior e li 31 c 10 h3
Malicia psequitur ecclia nuc di
occulta li 19 6 8
Mala vite pnt i cpuctoe csidan
Mali multiplicati st // li 23 c 1a c
sup mier li 24 c 9 a
Mali bonor ab hg mdi desidiis ex
pedunt du affligunt li 26 c 8 a b g c
Mali flagell' no meliorat s de
teriorat li 26 c 22 a
Mali instor affligetes igrant
psunt mstir li 29 c 13 3
Mali qnuis multi sunt tn d' nllo
debeg desparare nescietes qusior
cor a mia dei li 29 c 18 g
Mala pstita mig ledunt q no p
sata li 31 c 21 p g
Malia dyali restrig ̉ vtute di ne
noceat qnti velit li 32 c 19 n.
Mali instor doctrine cdicunt ne aliq
Malia iniquor // meliore li 33 c 8 x
p eciem designa li 33 c 19 3
Malleg d' dyag vel pensio celest
Mansuetudo 7 discretio // li 28 c 6 3
li 19 c 13 o.

Mang dei dura li 20 c 28 l.
Madata dei ope iples cona me
Masior multe st in // li 22 c 18 y
domo pris b i vite etc li 24 c 9 h
Mane plua' st li 16 c 22 p.
Mang dei i filig dei li 18 c 6 q
Masuetudo cu insticia hri dz li i c 10 h
Masior multe in rego i retributos
Masuetudo sui mna x // li a c 26 a
q hmit ad ges huam li 9 c 23 y.
Mang i opa li 14 c 13 c.
Mag dm cui flagella li 12 c 1a x
Mare dm pscutores hg scli li
Mare d' mes hna q // 28 c 16 7 2 3
x c sepe ingred li 29 c 14
Mare d' cor nrm li 28 c 19 d 20 e
Martires sci qta passi st tormenta
Martires sci ved // li 32 c 12 3
indig oia tolant li 6 c 9 t
Martires sci in arioibi desigti li
Martires sci ut luna fer // 9 c v 9
ornit li 10 c 14 y 7 n 2 3 7
Mali aor estimat qles ipi st li
Malu in ore ipocrite dui // 18 c 4 v
te c li 14 c 8 d
Mare pnt scli li 1a c 14 q
Mare vita sclarm li 18 c 28 x
Mag ad deu expande cd si l 10 c 12 o
Maxilla i pdicatores li 13 c 4 x
Medicq li 18 c 1a 3.
Mediator dei 7 homi x c ihc p ele
ctru designatg li 28 c 8 e
Mebra ecclie id e spuales 7 sclares
invice soliciti dz ee li 19 c 10 e d
Mebra corpis i ecclie s famitutis
vicissitudie dz exhibe li 19 c 23 f g
Mebra vtutu sine bonor oper re
formant ad spez li 22 c 1 t
Meoria deg hre in hac vita mag
petor q bonor oper s cia morte
plg deg hre meoria bonor operu
q victor pp fiducia li 22 c 4 g 7 6 h 1
Mebra multa qmus vnit eud' actu
no hent tn vnu corpg cstituunt li 28
Mebra d' hre d's p sslitudie // c 11 9
7 no ppe li 32 c 4 11 o
Mebra x 7 mebra dyali li 38 c 3 p.
Mebra anti x dm os nug li 33 c 13 9
Meoria donor dei in tbloe 7 me
moria flagellor t c letic li 3 c 6 l.
Mebra dyali pp x iy crucifixert li 3 c 11 b.
Mebra i pscucoz dyali sustinent
Mebra ecclie ad mdii // li 3 c 11 3.
lu redigi li 13 c 3 k
Mebra dyali st os nug li 13 c 8 o p g
Meorie vtutu pmiandar occurit
malefca li 8 c 18 a
Memoria petor erit i etna bti me
Memoria bonor dz // li 8 c 2a c
esse in tpe malo 7 cgo li 3 c 13 e

Memoria cineri opa li 11 c 1 d
Mes hois infecunda li 6 c 9 v
Mes certa i sit distincte li 6 c 9 x
Mes quo denida li 6 c 10 y
Metes reptor pilis inigilat cogita
Mes ntra p bette // toib, li 6 c 10 z
sigta li 8 c 21 t
Mendaci fabricatores li 11 c 11 b
Metes spualiu in visceribus designte
Medacin li 6 c 18 c 2 c / li 13 c 6 a
3 d cita pncipiu // li 11 c 18 c 19 d
mes fort et infirma p viz z mlie /
Medacin inicz li 12 c 18
Melis noie tollio desig acaz li 19
Mesua pdicato li 20 c 1 c // c a v
Metis neglecto p cura carnis li 20
Meti q vacat deu quit ml ei // c 11 l
ex deu sufficit li 22 c 2 z
Medax e ois ho li 22 c 18
Mesa refectois etne li 26 c 2a h
Mesua lmear indi diua li 28 c 8 l
Mesua gre salutaris li 28 c 8 10 p
Mesurez donor excede no de li 28
Mentiu gsola li 20 c e q // c 11 r
Mercenari seu dies mercenary li
Merces opm li 16 c 9 q // 8 c 4 g z 6 k
Messis noc opaco designa li 18 c a
Messio i pcepco regni li 19 c 11 s
Millenari nus pfcis c li 34 c a d
Milicia celest li 1a c a t
Milicia e vita hois st tra li 12 c 6 e
Miracla q etia mali faciut eclia
Miraclis ia in // no venia li 20 c 4 3
sta eclia no indiges 2a c 13 z
Miracla dr iaredo osidare q pdaz
eius opibus no imitar li 2a c 23 p
Miraclis t sigt si fi pt tpe antix
et insti seduce li 38 c 9 e
Miracla cessabut in eclia an ad
uentu antix li 38 c 2 o
Miracla di nob viluert li 6 c 6 o
Mirabilia dei no dent disciti intelle
Miracla x gne // ctu li 6 c a p
di videbat qm vo ea no videbat
crede nolebat li 18 c 14 r
Miseria mortlis vite li 11 c 19 d
Misericz pe no inveit q h insti indi
ce time no nouit li 16 c 24 z
Mia di malos tolat paciet li 1a c 2 h
Misericordie opa li 19 c 12 m
Misericz aliis face t suipius no inse
Misericz face h seipm // ri li 19 c 16 z z
trade peto li 19 c 16 z
Miseri cecor t claudor li 19 c 16 g
Miseri plo timore indicy qz aore
Mia moleo sigta li 20 c / li 19 c 1a b
Miseria nre natue li 20 c 11 l a y
Miseria adinge calamitl l 20 c 12 t
Mia ex defcu vl inia pfca li 20 c
28 11 z 26 v

Mia nob xc docuit p illa qua nob
exhibuit pietate li 20 c 24 q
Mia qli sit facieda li 21 c 1 v li o pcy
Mie dei locz ph mt getes li 2a c 22 o
Misert dr qnda petoz tra fine co
li 29 c 8 p
Mie dm ulte li 32 c 8 v
Mia dei mag st petores p forame
acuille z uco spant i mia dei pc
tare dz li 33 c 8 e f g
Molarib i suggo dya octa li 9 c 19 k
Mola e acto indi li 6 c 10 y
Motes i sci potetes li 18 c 19 y
Motes i qq xc pascit dni electi
Mos multa ht 33 c 1 o / li 30 c 6 kl
Mors i gcupia li 21 c d
Mors oes rapies li 20 c 28 11 z 27 o
Mors ma e ex ntti st mors x e
d eius volute li 28 c 1 z
Mors inspata q qi fur i nocte vert
Mortuos vine est // li 28 c 1 f z g
cotti ad morte ire li 27 c 2 y
Mors x sipla nos a dupla libat
Morti etne // li 9 c 41 11 z li 8 c 13
neco obmicre potest ni xc 9 c 23 h
Mortis vmbra li 11 c 9 l
Mortuus puer p elisen resuscitat
humani ges desigt li 9 c 23 e
Mortuus qo a dormiete differt li
Mores hoim gfidat // 12 c 8 x
dyabolus vt eos facilius decipi
at li 18 c 9 3 1 z
Mors t mors mortis li 12 c 4 c
Mortis meoria e pfcta vita 13 c 9 q
Mors pmogenita i pctm li 18 c 4 b
Mors vives maloz i peis li 14 c a d
Morim ipy an tepo li 16 c 1a 8 b
Mors x indebita utraz debita solt
Morte desidare 4 c 3 // li 1a c 18 c
Mori cu sapia z sin sapia li 7 c 30 q
Mors platoz seu pastoz maloz et
qnqz fit salus sbditoz li 18 c 4 v z 8 x
Mors i dormicoe sigta li 18 c 9 g
Mors ipmisa p morte figata li 18
Mortui dne petores e cia / c 10 d
Motus carnis li 6 c 9 19 p
Motus illicitos restringit sola cari
tas dei li 28 c 14 p totu
Mulier dr mes infima li 11 c 18 c z 19
Mulies sce i pelle sign li 18 c 1a t / d
Mulier pulcra z fatua doctina h
Mundi ee no possu / titoz li 31 c 18
in ospcu dei li 9 c 21 d
Mundus z mdo mortuus li 4 c 2 h
Mundus tplex e li 9 c 19 z
Munitiones nre st fides spes caritas
Mundicia hois do est // li 11 c 8 z t 9 h
attribueda li 11 c 20
Mundicia x i intntacoe li 11 c 20 y
Munera li 12 c 18 a

Mundicia manuum li 16 c 9 q
Mundus ee dz q dos corrigit li a c 23 x
Multe docte no pmitti li 3 c e g
Murmurac q di flagella l 2 c 13
Murmurand no e cons // et 29 2/3
deu li 9 c 8 et 9 2
Murmurac in flagell li 4 c 26 e no
Murmurat q flagella pntia q/ qsi
dat gaudia futura li 10 c 12 x
fides // Murus redemptor in vl/ antemurale
st q xm vl fide et amiciat 20 c 20 z
Murmurac no dz mores q pla
tos suos li 22 c 22)
Musicus fervor ss li 23 c 9 d et 10 e
Muste morientes i cogitoes sibe p
dut suavitate vngenti i gteploris
Mutabilitas nobis // li 18 c 24 y
mest et nd ds li 24 c e p
Mutabilitas malor qr mali tot
hnt loca qt delraco s li 26 c 27 q
Mutat quare boni qn malos videt
Mutabilitas su // Flore li 20 c 19 s
instabilitas hua li 8 c 8 o
Mutabilitas status nri li 11 c 20 g
Mutabilitas hom li 12 c 11 h
Muta fortim q fiut i pcto li 18 c 14
Natura huana reparavit ds // x
et no anglica li e c 6 e
Naincla pet li 1a c 12)
Natitas xi mltu dct anra li 18
c 31 11 et 32 o
Nares dnr fatuitas antiq hosti
instigaco sen psita li 31 c 1a e
Natura omis hoies st equales li
Natura hua in hac // 21 c 10 ff
vita affligit li 20 c 11 l
Natitas filij di cra li 23 c 14 v
Natitas i carne no clpa mag k
pena suscepit li 2e c 1 et 3
Natitas xi di et hois li 29 c 1 ff
Necessitas corlis sine vite i fto
Necitates rector/ designa li 14 c 9 o
que ad vsu voluptatu li 20 c 12 11
Necitates nature li 20 c 11 l m
Neglige bo opa minora pt manoa
Negligetia met ex // li 9 c 1a c
cura carnis li 20 c 11 k l
Negat deu mali i tetacoe que
boni recognscut li 18 c 2 g b
Negat vitate i xm psonar acce
Nesne dz ds // ptores l 29 c a 11
tiranos et supbos li 24 c 1 e
Nichilu dz ipis getil li 1a c 11 g
Nichilu mat qpntati insti apud
cogitacoes iniquor li 20 c 21 g
Nidus i ges fidei li 19 c 19 l // 13 z
Nix et grido signt corda dna li 29 c
Novitatu malar inctores novos
Novitas // sustiebut ctiatg l 14 c a e
vite i adolescea designa l 2e c 3 c

Nove st chori anglor li 32 c 18 l
Nox cecitatis li 24 c 11 d
Nox tetracois li 26 c 32 s
Nox pfidie li 2 c 11 et li e c a)
Nox dr abscondita ho mortis nre
Nubi decreti tpalia // li 18 c 10 d
assilant li 20 c 21 b
Nubes mobilitas huae metf nu
bes pphte nubes apli li 2a c 6 i j
Nubes dnr pdicatores q cita eunt
qtinq eas volutas gubnat dire
Nubes st pdica // xit li 2a c 22 No
tores li 2a c 21 k et li 1a c 12)
Nubes infidelit li 28 c 16 2/3
Nudus xc dr sinagoga venit ad nos li 2
Nuditas pccois li 12 c 3 d // c 21 c
Nudus li 16 c 28 g
Nummularij ee debes opa ma exa
mis septena // minates li 23 c 21 e
rmis mlta signt li 24 c et
Obumbraco scor ab estu dyab
gra spus sci li 18 c 11 f
Obumbraco marie p ss li 18 c 11 g
Oblaco dz fi ex cordis medra 22 c 11 a
Oblaco sive holocaustu li 21 c 6 y
Oblaco vasor tepli malu oblacoz
devot spualiu vasor li 30 c 9 k
Obumbraco duo signt li 23 c 20 r
Obedie vtg mag e li 24 c 6 z
Oblivisci ds malor li 1a c 1 b
Oculi sapiet i capite eius li 1 m o
prius sui redemptoris li 20 c 2 g
Oculi vicijs repleti li 20 c 20 2/3
Ocloz custodia li 21 c 6 x et a y
Occulta pcti augz pctu 22 c 12 c 13 e
Oculi do oia gtepta li 24 c 2 l 3 m
Oclos qs clpa claudit pe aperit
Oclos suos ds no // li 24 c 3 m
avertit a iustis li 26 c 22 2/3
Occupacoes terrene obnubilant ocu
lu metis nre ne nu ineorem
Occulta clpa sepe // li 24 c a t
sequr apta pcussio li 26 c 11 f
Occulta st iudicia dei li 2a c 2 c 3 d
Occupati terrenis celestia que no
curat li 23 c 10 r
Oculus intetcois nre diliget est
occulta st iudicia // attededus 28 c 13 t 12 v
dei dr vita nra li 29 c 12 3 t / 13 z
Otioso dr vbo roz rddeg l 32 c 2 k
Oculi dnr qsiliarij antix li 33 c 20 c
Oculi sui torpor negligetie 4 c 21 c
Oculus i vis intecois l 10 c 1a q et li 3 c 8 m
Oclos ds apit cu iudicat li 11 c 20 h
Oclos quos clpa claudit pe apit
Oclos inclinare i // li 14 c 18 x
ntlu despiciedo gteptue li 16 c 9 p
Otiosu vbu li a c 2e 3
Oclos apit i pe qs clausit i clpa
li 18 c 10 p b

Odor bo9 st' iusti i oi loco l. 34 c
Offendes in vno e eus om̄ ext li
Oleū iuie li 20 c 4 x 19 c 13 r 18 x
Olla succēsa ē cor hūan̄ suggoib
inflamatū li 18 c 11 f & li 33 c 23 i
Onus grue h̄ntur sclarū negocī
Onager ē homo // ozū li 30 c 1 a t
pctor li 30 c 1 a z
Onager iustiū paᵈ x sigt l 30 c 22
Onager h̄ditronalis // g & 23 h
li 10 c 11 ay Onager heticq li 16 c 18 z
Opa nra dilige gsidanda li 1
c 2e ay & li 19 c 1e c
Opa fortia p ossa desigta l. 7 c 21
Opa bo st' cū magna // t & 22 y
cautela facieda et vide occultanda
li 8 c 32 p & 33 q & 3e t
Opa bō pūt fi' manifeste li 8 c 34 v
Opa bo omittut' sigt in eis se
exaltat li 9 c 17 e c f // c 13 g
Opa bō q agig sciedo nescia li 9
Opa bo cū mag custod obs̄uāda
Opa di pubca li 10 c 3 x li 9 c 13 g
Opa bō vl' mala noe filioz desig
Opa bō in floribg // ta li 12 c 13 g
vinee desigta li 12 c 1 a y & 18
Opa q̄lia erut tlia p̄mia apporta
Opm maloz inchō // but li 14 c 2 a
atio i adolescēa desigta li 14 c 3 b
Opa p brachia desigta li 1e c 4 b
Opa bō q faciut n° ptare desistut
q̄o ad faciut q̄z se in s̄p̄ore vestiut
Opa bō no pūt si mala // li 16 c 19 c
q sbrepūt no cauer li 19 c 1e v
Opa sua iusti narrae pūt 18 c 4 l
Opa bo q̄lit st' occultāda & q̄lit ma
infestanda li 19 c 14 y & 16 z
Opa q̄dā inora negligēda st' x
Opa inie q̄lit // manoa li 19 c 1 a c
st facienda li 21 c 12 lh 11 o
Opacō bo p brachiū sigta l 21 c 13 q
Opacō bō in luce & lucena sigta l 22
Opa sua bō referut sca ad // c 4 ff
deu li 22 c 9 s // li 24 c 3 ay
Opacōes nre dni gsso a dō vl ad dm
Opa iustoz q̄d deu reueniut a
quo exeut li 30 c 3 c
Opa bō ut filij gnant q̄i ea q̄s
gcipiat & pariat li 30 c 14 s
Oro va li 2 c 28 3
Oro qua d's plg acceptat li 9 c 10 z
Oro ē nob tm̄a ad salute instiaz
Orōnes inde q̄s // mag li 9 c 11 a
xpm̄ hnt li 13 c a g
Orare quo debeg li 10 c 13 r
Oro p q̄z hoi alia adicim li 14 c 16 ay
Oro q fit p rebg visiblib, & mvisi
blib, seu etiam li 14 c 14 ay
Oro exercibilis li 16 c 8 n
Oro qual' fi debeat li 18 c 3 g

Orones illoz i extrēmo tpe no exau
dimt q h'bn opari recusat 18 c 4 ay bn
Oroz electoz suoz differt d's exaudire
vt plg desidio accēdant li 20 c 22 h
Oro va magr d'z fi ex desidio cordis
q̄z voce oris li 22 c 16 r & 1 a s
Orae nos xc docuit p'itarnatōez
Oroez bonoz exau // sua li 2e c 3 d
dit d's maloz no & ibid quo opor
teat orae li 33 c 16 t et c 9 h
Orans p aliis exaud' mlto fortius
Ornatu d's intioe // p seipo li 34 c 4 s
aduxit no extiores li 34 c 8 g
Ordo i infrio no erit li 9 c 34 l
Orbe portae dni pncipes scli vl an
gls filig dei l 2 a c 13 z // gli li 9 c 10 g
Ossa dni fortes i ecclia li 20 c 21 d
Ossa vtutes li 23 c 19 ay & 22 t
Os sine osciu li 1e c 14 n
Ossa x i fortido eig caro apli pell
sce inties li 1e c 1 a t
Ostia dni sci vi ul' pdicatores li 28
Ostia tenebrosa // c 16 & 3 9
dni demoes li 29 c 9 s
Ostia st latentia met mala l 29 c 11 ry
os dyah mltos denoat li 33 c 1 a x
Ova stennois dni sci apli li 31 c 13 z

Pacia seu gsolacō eīa terra
Pamissione li 2 c 12 n
Pacia li 4 c 12 n
Pacia dei erga pctores li 9 c 13 ff
Palea & fauilla ext os iniq li 14 c 1 a x
Pacie vtq li 11 c 1e h
Pacia scoz li 13 c 1 c d
Pacia qua sci hueit ad x in p coru
Pacia scoru // redemce d' lib' b c 1e h
qi in ptti li 20 c 2 a z // & 23 a z
Pacia qua elci pbant i ptti li 20 c 2 a
Pacia custoz dei neglige pctorib
appareat li 24 c 2 l & 3 ay
Pacientie fortido p toracē & es desig
Palee gburere in // li 2e c 4 x y
extremo iudico tticu no 3e q c e q & 32
Palma iustoz vita li 19 c 19 ay // c 10 y
Panis plud sigt li 23 c 20 o & 21 p q
Pani vetes eēa patru antiquoz
Panis i sacietas te // li 24 c a z
Palis q in fel gūtit li 14 c e f
Panis sac scptue intelligēa li 14 c e ff
Pais doctrine vl legis li 18 c 1 a a
Pais sbcinericiq li 32 c a b
Pais sbcinericiq li 11 c 6 z
Plancq li 9 c 21 f
Padiso d' vent in li 9 e c 11 r
Pars maloz & bonoz & iudicō fu
turo li 14 c 12 x 3
Pmulis dyas insidiā li 9 c 19 f
Placere dō hoib displicet li 14 c 13 b
Phariseq q orabat li 19 c 1e t
Pmuli i humiles li 2 a c 9 g

Pharetr. i. occultu gsiliu l. 20 c 1a m
Piu i odiis suis // vt li 31 c 19 a
magnu e cora deo li 26 c 1a b ma fiez
Ptus operu bonoz assila ptin filioz
Passio x seu ptas i // li 30 c 13 q
xpm li 9 c 15 p.
Passios multas sustinet iusti a puti
a malis et i ill pga li 18 c 13 p.
Pastores sbditos suos dz rege per
imioz z seueritate li 20 c 7 5 6 t
Pastoes q alys no pdicat h sua vi
ta et mala aos occidt 22 c 21 d e 22)
Pastores dent z tene alys pdica
Pastores iudetes / ze li 22 c 22 f
alys pdicatoribg li 22 c 22 g.
Pastoes siue plati mali q a sbdit
exigut meti mordiatu ze c 19 z 20 g
Pastura refectois sepitne li 30 c 1a z.
Pasene motes. i. gteplois intne re
pasent supbi // fectoes li 30 c 16 f
Dyalu suis voluptatib z malis
desidys et simint ei li 33 c 10 p
Pres vetis testamti i namb poma
ptatib z p adla sigti li 9 c 1a b f
Paup voc humilitas designa li
Paup li 6 c 19 f 16 c 18 z
Pauptas i matie desigta li 12 c 7 l
Paup q desidlo torqt vt dmes
Paupibg ds indm // li 14 c 14 k
tbuit li 26 c 19 x.
Paupes humiles q no st spu supbie
inflati li 21 c 11 g.
Paupes. i. pctores li 9 c 13 p.
Pauper libatd li 26 c 2 ff
Pauptas mstoz z repboz li 3 e c 2 n
Pax li 10 c 19 x.
Peti delta p diez desigta li e c 13 s
petis excecat li e c a t
Peta p pmaz no deleta regret ds
in indio h deleta no li e c 12 v x
Petm qdcuqz no dimitti inblta
petm tolli li 8 c 23 z // li e c 19 z
Peti appetity sbditse hoi e c 19 g
Peto petm add p iactatia e c 19 b
Peta minia sepe remanet in
hole ne ho supbiat li e c 19 e
Petm i nob ppagatu no sunt
oclos met ure eleuare ibid f.
Petm qmor pptra i corde z qor
gsmat in ope li e c 14 i
Pectiitu adulatoes cos i petis
Peti aspitas l. a c 17 e / fortificat e c
Petoris excecat li a c 17 ff li a m
Petm no pnt h elci vite pfa 8 c 9 g
Petm p pictredies sigtu li 8 c 10 s
Petm oiglale ppt qd ho danat
Petm no dimitti / li 9 c 12 d
impunitu li 9 c 20 g.
Peta p fletu deleta sepe in serpnt
ad delta pore p cogros l. 9 c 29 y.

Pcor capi ad mod leene l. 9 c 30 g 31 a
Petis pmis si no resistig ad maioa
Petm mit admitti // dilabim li 10 c 11 l
li 10 c 12 p.
Petores q pectat voletes ad pena
trahut noletes li 2 c 19 x
Petores cur no exaudiut li 11 c 10 x
Petor p tra signatg l. 11 c 7 3 z 6 t
Petm p vila atba sigtu li 11 c 13 g
Petm z mustus scelg z delitu diffe
Petor i tra z pulue sit li 11 c 10 r
designatg li 12 c 2 p
Petor nllg caruit q x li 12 c 3 s
Peta mra in sattulo sigta li 13 c a d
Petores retm moluti li 19 c 6 b t
Petm p morte sigtu li 19 c 7 b
Petm z rex mnq/uoz li 19 c 6 e
Peti inchoao pduces ad gsuetudie
Peta qda pnit ds i ter / li 19 c 3 a
tia z certa gnatoz li 19 c 1a s z 18 t
Petor sapiens fiet i pena q stulty
erat in clpa li 19 c 19 z
Petm ad morte li 16 c 24 z
Petor tepg pme vtit ad clpa 1a c 3 h
Peta in nob ppagata li 1a c 8 y
Peta queda a iust vitari pnt
Petis ture no // qda no li 18 c e h
possung gtidm i hac vita mortali
suing li 18 c 26 z
Petores q supuemete spu intoe
gre vestiut p tictuicz designati
li 18 c 33 p z li 19 c 1a t
Petores deu vide no pnt 20 c 3 a; e n
Petm spme gpa li 20 c 9 b
Petm p lentes sigtu li 20 c 10 f
Petm no regnet in vro mortli
corpore li 21 c 3 a;
Petore cu qs se intlligit 1a i aq
pte iusty ee inchoat li 2e c 7 b
Petores multi se dicut h cu pro
peto arguut se defedut li 2e c 8 c
Peto detetg suipig obliuiscit z p
supbia infla pg gilsioes vo gua
cu spu hui lit tagit no se ee
a q tmez recorda li 2e c 18 x
Petores qto cos dina clemetia
expectat tato i maiore cordis
ce citate psliut li 24 c 2 k
Petores clpa sua no gqscut n
Petm qdcuqz a // i pe li 24 c 8 z
e petm q ca peti a pena peti
Petm tbg modis // li 24 c e b c
comitti igratia studio infirmite
Petores oips ds ad // li 24 c 18 g h
pmaz petores exptat z qs dimitg
tolat dimg danat li 24 c 17 n
Petor z impig drut li 24 c 11 e
Pettat qdq ex malia li 24 c 13 h
Petm no ht fudu neqz fudamtu
li 26 c 26 y

Pctores sunt latibulum dyali li 2a c 19 f
Pctō veniente recedit deus li 28 c 2 e
Pctores dux pulmus quisi at glebe
Pctm vnu suo ponde // li 30 c 9 b
ad aliud ttrahit li 31 c 11 h
Pctoz dimicia p glebas tre li 31 c 3 g
Pcta mortalia septe qm a scribia p
cedunt et qm vnum ab deo predat 31 c 27 3
Pcta tegit ope boe actionis li
32 c 2 b
Peccat i matrimonio alit seggste
q causa plus li 32 c 19 e
Pctores sp vellet viue ut sp pec
tato Pctm qdcunq tar // caret li 32 c 10
dius qs deserit quto qd pptrat
no erubescit sz facile clpa corrigi
q et erubescit qz clpa ee senti li
Pctoz defensio p scuta // 32 c 1a h
fusilia desig li 33 c 18 et 19 z
Pctm vnu sepe succedit alti 33 c 22 h
Pedes i pdicatores li 19 c 9 b
Pedes ecclie sunt infiores opez im
Pedes lauare i // xti li 19 c 10 c
Pdicatores indare li 4 c 20 b
Pedes esset hois i dei dix pdi
catores li 18 c 1a g
Pelle p pelle dare li 3 c 2 c
Pena ondit amore i pfacde c a d
Pena bonoz qua mali hois infli
git e pena xpi li 3 c 9 r
Pena qua xc ptulit iuste libat
nos a morte b qua demerueraq
Pene hom a // iuste li 3 c 10 t
rebus insensibilib li 6 c 17 a
Pine mod li 8 c 18 et 2 z
Pma va li 8 c 18 c
Pma va dz ee cu acri me li b
peitet qsue li 11 c 9 ll // c 17 e
Pena maloz eta erit li 14 c 12 d
Pena filioz ppt prez li 14 c 18 v
Pena farie aeg ppt prem fatias
Pena maloz sepis // li 17 c 18 z
docet fuga vicioz li 18 c 12 h
Pena maloz i futo li 16 c 6 f
Pea culpe correndet li 18 c 10 t
Pma ex q sidacoe distenti iudicem
Pena repboz ma // li 16 c 11 z
eos no purgat li 18 c 13 p
Pena p delcacoe li 23 c 18 g
Pena & cordis ira li 27 c 4 t
Pma va duplice requit gcitu
Pmaz age in // p pcto li 32 c 2 l
fauilla et cinere li 27 c pt 2 g
Pene infiales st etne et nuq
hent fine li 28 c 10 ff
Pleng dieru li 27 c 9 l
Percussioni diuisa qua i pfacde c 9 h
Persecutores ecde li 9 c 6 s et a t y
Perscrutator mayestat opprimet
a gla li 20 c a et et 8 z et li 18 c 9 t
duplicitate qb a deo pcuti li j c s
sunt et alios in plagis a i pfacne
Persecutores ecclie st vl fuit eciā q
videntur eleci li 20 c 18 q
Persecutores bonoz eo i iudicio ply
ctiabunt qo h libenti deo psecut
Persecutores p mare // li 26 c 13 l
designati li 28 c 18 et z
Persecutores restringut a deo ne tm
seuiat quti velint li 28 c 16 et z
Psonaz acceptores negat vitutes
Persecucio in iudea // i x m li 29 c a n
grams scoru li 29 c 17 a
Persecutores in lege supbi p ruio
ceron designati 31 c 12 z
Psto pdicatoz in vtutib p vngula
pplexitas pcto designa li 31 c 1a g
ru p testiclos designa qn ho vnd
fugies pctm i ad cadit li 32 c 17 de
Permixta st bo et mala i pnti li 31
Persecutores sb antixo scos // c [illegible] r
occidetes arbitabunt se obseqm psta
re deo li 32 c 9 d
Persecucoe dyal nos i vasa qpom
m ipe at dya q pcuti et inueq mu
tat li 32 c 2 r
Pseuantia fingl li 1 c 2 2a s
Persecutores x li 2 c 18 y z
Persecutores x c 19 qz fidelui li 8 c 12 z 13 9
Pusi duob & bonos ipetiit l 7 c 12 z
Pure an tpq li 12 c 1a v
Pegng e xc dicty li 18 c 18 l
Persecutor bong et malg li 18 c y
Percussio dei vl hois li 18 c 18 a
Persecutores ecclie dux calcac torcu
pegm et hospites lar li 16 c 20 h
dicunt h eli li 18 c 18 z
Pdicatores sti reges et qsules dux
Pdicatores psti 6 c 21 32 h 8 c 19 9
Pdicatoris labor li a c 6 a
Pdica ipotat no acced li 8 c 29 h
Pdicatores p motes desigti li 9 c 2 y
Pdicatores sti stell sol et celo qpati
Pdicatio ill mytil e // li 9 c 3 l 8 a
in quoz menbr os no e li 11 c 8 v
Pdicatio aque qpar li 11 [illegible] i p
Pdicatores p tpalib pdicates li
Pdicator qlit corripe // 11 c a b
& li 13 c 2 h et 3 // et li 18 c 18 a b
Pdicatores ecclie i maxilla desi
Pdicatoris fortido // qti li 13 c x 1 r
mali li 1a c 3 ff g
Pdicatores in bone sigti li 16 c 18 y
Pdicator alios instrues seipm
negliges et diuitib adheres l 1a c 2 e
Pdicatores no & alta ppa pdicare
b sipliua li 1a c 12 l
Pdicator qsidere & audietiu mod et
Pdicatoris mod ql // qlite li 1a c 13 l
& deat li 18 c 6 p
Pdicatio in sibilo desigta li 18 c 12 n
Pdicatio p torrete signata li 18 c 16 z

pdicatores ex scriptis pdicare dent
no ex se sic heretici li 18 c 13 p
pdi^res p coruos designti li 18 c 16 z
pdicatores relinquunt malos q
eos audire nolunt li 18 c 19 q
pdicatores z prophete applicant insti
pdi^res nom testi//tores li 18 c 19 g
ptellunt pres v etis testi p sarde
mem z zaphirz designti li 18 c 28 b
plati q se affligunt p aliis delict
in facie designati li 13 c a e
plati i palpebris signti li 13 c a ff
pdones rapietes aliis pst li 11 c 2 n
pscia dei li 12 c 1 l
pscia di q morte maz pscimit iis
pmini in eglie xanor //c 8 b
et iudeor li 18 c 18 z
psiupcionis quidantia li 9 c 31 b
petra i x^c li c 10 e
pet de scor patr docta vl eor exa
pet e x^c s petre di // li 20 c 13 q
cunt ce tui v tuti ptates li 21 c 18 c
pdicatores h^c facere soli dz qd aos
pdicatores qlr ad // docet li 19 c 4 p
indigeor thut pl ad glaz z qli
siupti capiunt li 19 c 9 b
pdicat sup x iob z epi no pdicat
pdicatores quo hono // li 20 c 10 d
ces appete put z q^{oo} no li 19 c 14 z
pdicatores p tanes signti li 20 c 11 x
pdicatoris mensa in elogi stilla
prep mora sua / cee signta li 20 c 15
ee et neglige manoa li 20 c 8 a
pdica^o heticor fit tortilo l 20 c 9 d
pdicatores tortetibz assila li 20 c 13 b
pdi^o sbthit tpe adusil li 20 c 1a n
pdicatoz serz vbi dei mali extin
glore intuit li 20 c 22 f
pdicatores sci psecucom nig eli
gunt mori qz tacere vitatez ibiq
pdica^o sca in organo z citha desi
pdicatores pig q//gta li 20 c 29 a
no faciunt qd dicunt li 22 c 9 r
pdicatores q vita sua mala aias
necant disciplor li 21 c a z
psupco li 22 c 9 t
pdi^res abscodunt vbu dei qn se
videt despici z no pficere int ma
pdicatores vae // los li 22 c 14 lh
glosi z pdicatores boni li 23 c 9 s
pmni dignii p melt li 22 c 22 h
pdicatores sci quqz a pdicacone
silet quqz mar desunt l 23 c 9 b
pdicare no dz q adhuc vicoz bel
lo sbiacent 23 c 10 g
psup^o mala li 23 c 23 y
pdicatoz arrogatiu exalta^o et
humilis depisso li 23 c 12 o z 13 p
pdi^res q sp in pace appetunt z nuqz
sone pleruqz in pace meciu 23
c 18 8
pdicatores arrogates li 28 c 17 i k
pdicatores insti debite suos sciut
corrige auditores li 28 c 14 l
prep dnica p fuces sign 27 c a z
pdicatores arrogates laudari vo
lut li 26 c 1 q 2 r
pdica^res sci p opa extiora z inat
intiora xplm docede sui corrigedo
z docet purgre q viga li 26 c 3 r q y 13
pres medic assilat li 26 c 32 t
pres q via do parat z i eis ds abu
lat tetorio z nubi assilat li 2a c a q z 8 n
p^res multos pascut vo dei 29 c 9 o
pres mui assilat li 2a c 1a b
pdi^res vadut quqz a do gubnato
re diguit li 2a c 22 n o
pdicatoz p vba qqsaq vt i eis cla
rite vite qua appetuit cu magna
hiulite venem li 2a c 28 q
ptoz st arte seite vincedi 2a c 28 r
pdicatores q bn docet z male vi
unt ipi danacois sue ptones st
pdicatores sci duri // li 2a c 28 li 28 z
fudamta li 2a c a k
prep vetis z nom testati q^{oa} ea
nob ds dedit li 28 c 18 ab 19 c
ptores sci ex iudeor psecucone
magis st in vbo dei roborati 29 c 1a d
ptores vba soli ab ex locut intg
bat i corde hom solg ds salute
pdicatores di // opa li 29 c 1a d
cunt stille pluuie li 29 c 20 i
pdicatoris fulgq reuitut ad dm
pdicatores sci per // li 30 c 2 3 c
gallu designat li 30 c 9 d
pdicatores magna dz hre dist^e
coz xplm corrigedo vt quqz sm
sua corrigat qditoz li 30 c 6 f
ptores dz se corrige et pimodu
alios doce li 30 c a g
pdicatore no indigebiq pq hac vi
ta qz videbiq deu sicuti e l 30 c a h
ptores z mitrae loca dz ob esti
pdi^o vbi dei ex^o s pecuh 30 c 11 n
pdicatores dur coriu 30 c 11 n 12 o p
ptores qles ee in vita dz z qlit
spuales filios gnare l 30 c 14 t 16 v
pdicatores sci qn se ad pndic pa
rat prus se intg vtutibz inouat
z ad h^c qd loqdo optet vincedo co
cordat z^c filios gnant spitles li 30
pdicator voce z vita // c 16 x y
gcordare dz z d e9 mito l 31 c 14 a
ptores locusti gpan p vita actiaz
et qteplatiaz li 31 c 11 d
ptores antix li 32 c 13 9 a 18 b c
ptores dur qulle amici et inica
ptores antix et // tores l 33 c 11 sh 12 n
modu lapades d ore emittent
li 33 c 21 d

Reges sunt vi sunt qui deus sedi iudicaturos collocabit super tronos xii li 26 c 21 z 22 z
Reliquie eciam auctorum propter deum li a c 14 l
Relinqui a deo malum est li 9 c 31 c
Repulsio dei per malos li 14 c 14 i
Requies li 1 c 18 z
Requies nostra in deo li 18 c 34 v
Renouari li 19 c 4 / Et li 24 c 6 x
Renouari electi per statum sunt li 31 c 26 z
Respice dei et misericordia perdita re
Resurge a peccato // forare li 19 c 6 i
per confessionem li 22 c 4 e
Resurrectio Christi differt a nostra quia ipse resurrexit propria potestate nos autem eius pietate
Resurge ad invisibilia dei // li 28 c 17
quia per visibilia tendimus li 26 c a g
Respectus Christi convertit peccatores li 30 c 26 n
Respicit dei bonis in bonum malis in
Resistunt iusti // mali li 32 c a x
adversariis tempore et loco li 31 c 18 k
Resistunt reprobi doctrine iustorum ne
alii salventur li 33 c 8 x
Resurrectionis future gloria non possumus penetrare in vita presenti li 8 c 14 g
Resurrectio Christi li 6 c 13 c d
Resurrectionis probacio li 6 c a p
Resistentes deo confunduntur li 9 c 2 h
Unde deo quod sit li 9 c 18 li et li 12 c 6 f
Resurrectio Christi et aliorum li 12 c 3 r
Resurrectio generalis fiet in die iudicii
Resistere dyabolo facilius habet // li 12 c 8 v
potest si vult li 13 c 8 c
Resurrectionis spes quam habet ecclesia li 13 c 8 k
Resurrectionem futuram sperare debemus li 13 c 21 i
Resurrectio corporum futura li 19 c 21 k
22 l 23 m 28 n
Rete dei in vultu designata li 18 c 19 f
Rethe quod peccatores involvunt li 19 c 24
Retribucio dei vincitur per meritis
Retribucio servorum electis // sunt li 21 c 4 r
metibus indesinenter aperitur quam reprobis occulta li 30 c 8 s
Retribucio digna per meritis li 22 c 22 h
Reuisio dei ad homines li 9 c 31 c
Rex innocens dyabolus vel petrus li 19 c 6 e
Risus iustorum in futuro li 8 c 36 z
Ride dei et humane afflictionis nolle in
Rugis emittens // serui li 9 c 14 o
Rumos predicatoris li 18 c 20 k
Rixa cordis dicitur prima li 24 c 4 t
Rinoceros divites seu potentes
designat li 31 c 1 d
Rinoceron persecutores in lege sub
bos designat li 31 c 12 z
Ros i gratia dei li 19 c 22 t
Ruge i duplicitas malorum in ecclesia
Ruinis dyabolorum fuit consummata // li 13 c 3 l
machio electorum angelorum li 32 c 8 s t

Sacerdotes antique legis primum sedicione per celum signati li 2 c 18 z

Sacerdos in altari ignem accendere debet li 24 c 8 s t
Sacerdotes in gloriam li 11 c a e f
Sacerdotes et reprobi prophete li 19 c 13 e
Sacerdotes iudeorum dicti sunt inclinati li
Sacerdos i prima li 13 c a d / 18 c 19 l
Sacietas visionis eterne ex desiderio
semper attendi li 18 c 34
Sacramenta sacerdotii legis veteris preciosa
sacra scriptura in argento // li 2 c 20 a
signata li quia nobis delicias prestat li
Sagitte divine verba predicatoris // 16 c a li l
tacitum li 32 c 6 z
Sagitta i predicatores vel annunciatio li
Sal li a c 8 i // a c 3 de
Salices dicuntur infructuosi homines li 33
Salma i divina contemplatione // c 8 y et 4 z
plagiosus li 8 c 16 t
Sancti diu consules li 8 c 11 v
Sancti plus timent prospera quam adversa li 7 c 1 e
Sancti non exaudiunt relatos quos eius pietas
Sancti desiderium // non finierat li 4 c 30 r
tamen quo nunc sunt exaltati li 8 c 16 h
Sancti qui hic deo serviunt et cum terrena non
Sancti quo verius // dimittunt li 8 c 19 a
summa gerunt eo sublimius terrena
despiciunt li 8 c 19 p
Sancti in presenti retribucionem non querunt li 8 c 31 m
Sancti qui mecum sunt a quamvis confidunt li 9 c 10 a
Sancti vel quanto hic plus foris atteruntur
doloribus tanto plus renouantur intus
Sancti vivunt in presenti sua iam // li 9 c 16 z t
terra diligent presentia li 10 c 1a z
Sancti vel qui hic sunt securi et non curant
presente adversitatem li 10 c 1a z
Sancti quamvis deo auctore extinguunt se
custodiunt nimis tamen in cogitacione
sepe labuntur li 11 c 14 o
Sancti per celum signati li c 11 h
Sancti viri quamvis in presenti cunctis terrenis
implicentur tamen a deo mente non recedunt
Sancti omnes quamvis in // li 18 c 26 z
dei visione proficiunt tanto magis
intima dimittunt // conspiciunt tanto
magis se nil esse cognoscunt li 18 c 30 k
Sanctorum nullus potuit Christo adequari 18 c 31 m n
Sanctorum rectitudo 18 c 18 c d
Sancti in presenti multis temptacionibus et tribulacionibus atteruntur ne per virtutum culmine
in elacionem superbie labantur li 19 c 8 m p 10 4 n
Sancti cum multa consideracione se intimis
extimis quam conspiciunt li li 19 c 8 z
Sanctorum tanta considerancia li 20 c 3 l
Sancti se mutuo in virtutibus excedunt
alios tangere li 28 c a r
Sancti vel diu se peccatoribus permiscent eorum
errorem suorum ignem succedunt li 28 c 18 x
Sancti omnes quamvis a se vita et temporibus differ
rant in consorcium tamen fidei et scientie unitatis
Sancti duplicia // concordant li 29 c 24 r
in terra sua possidebunt li 34 c 4 i

Beati quarant vngentem li 1 c 6

Sci sine visioe dei i hac peg'n
coe oez copia inopia putat 20 c 2a r
Sci omis vicerut dyalit & deds
cor^a sua p road morte l 30 c 24 k
Sci diu excitg castrur li 31 c 11 y
Sci q^c apd deu in vtutib pficiut
eo sbtilig indignos se ee dephe
Sci vi ex exlemb/ dut li 32 c 1 h
petis eis faciut gsciaz li 32 c 1 h
Sapia i spes vl' vbu pris l 19 c 6 q r
Sapietes & pdetes st sebietes
Sapia elus dimtg // li 2a c 9 p
ni spuata no solu e in voce s in
sacra sc'ptua // opacoe li 30 c 4 e
d^r pscepe li 31 c 2 e
Sape no plg qz oz s sape ad sob'ete
Squame dnie defe // li 20 c a & 8 &
siones petoz li 33 c 19 &
Sapia quesita longig recede d^r
qz appiqnti altior vide^r l 32 c 2 y
Sangs i petis li 13 c a b
Sangs x q' in nraz effusg e rede
Sapia maloz p // coz li 13 c 4 h i
calbre desigta li 3 c 14 d
Sapia p aur desigta li 8 c 2 y
Sapientes gphendt dri i astu
tia sua li 6 c 10 & 11 & 12 q
Sapietnoes aiis se cdut mali l
Sapia hg indi & sa // 10 c 18 c
pia mstoz li 10 c 19 f
Sapietes scli gzuut deu ex re
bg agscrat tu ei opib gdicut
Sapia dei duisde // li 11 c 3 p
homes inhitgt li 11 c 3 &
Sapia i vngeity dei li 10 c 8 f
Sapietes scli q' no puenut ad
vera sapiaz li 13 c 12 c
Sapietes scli q luc' vitate exclu
si danabut li 14 c 23 k
Sapies diffitile humliat li 16 c 27
Sape ad sobetate l 16 c 2 3 &
Sapietes multa scietes & n sacie
peig peccat & acus puien li 18 c a s
Sapia vbi inuenit li 18 c 2 f o
Sapia hg scli stultia e apd deu
Sapietes hg scli q // li 18 c 2 e v
ab ex pulc apparet inty tn se
di st p infidelitate ipaz sapiaz
mediatorez dei & hom no co
gnerut li 18 c 1a 9
Sapietes diu abissg 18 c 2 e qa fiez
Sapie i x^o filio dei n^c angli
n^c hoies assitari put l 18 c 2a a
Sapia etna sp e & sapit n^c aliud
ht ee & sapere li 18 c 30 l
Sapia dei q ap^d prez erat in
visibil' ingrata indo visibilis
appuit qua videtes gentiles
ab errore infidelitatis guisi
sur li 18 c 33 9

Statera i filig dei li a c 1 c & 2
Stabilitas i actia vita & defcus i
gteplatiua li 10 c 1 e t
Statera d^r redetor m li 21 c 6 t
Stabilitas bonoz i aduis li 20 c 2 e n
Stat qda & aliz cadut go e time
decuri imiqz st // du li 24 c 9 9
sci in hac vita li 20 c 3 l
Securitas cordis e ml hre gupie
Secureg neo ee // stagris li 22 c 2 e h
pt d' vita futua gdiu h vivit 29
Securitas mstoz int pre // c 12 3
spera & adusa li 21 c 18 l
Sclarut metes p talamu desig
Securitas cordis // te li 20 c 3 t
pheuez qmete parit li 14 c 9 m
Sclares boi p a smiu sigti 16 c 18 x
Securitas inaloz i petis 16 c 2 e y
Secreta gteplois peipit q cuiaz
exiore fugit li 23 c 14 3 16 &
Secreta dei gsstig cu a gtuelio
sa gcupia seggaim li 23 c 16 9
Seminare i vbu di pdicare li 23
Semisslm i pdi // c 12 11 & 31 c a l
gatoes ordiez vbi di desedates
Semen vbi dei gti // li 23 c 12 n
pit qs i corde & pit i ope 30 c 14 s
Semite arte pdicatoz li 2a c 2 e r
Semite domg li 24 c 9 k
Semite petoz molsute l a c 13 1a & 16
Sentes i pctu li 20 c 10 ff
Setes i tpales delcaoes li 20 c 1 e & 2a
Senes i mathuri li 19 c 11 g
Sensg mtioes liga^r delcacone
aia mort mu // indi li 11 c 13 g
tari no pt li 11 c 1a x
Sensg hois obtusi li 1 e c 4 a
Sinia dei fort i stilo freo li 1 e c 18 c
Septe pfcioz st li 1 c 16 y
Septe oblacoes i septiformis
gra ss li 23 c 8 q
Septe do ss neo cia hmt n x^c
Septenarius nus // li 2 q c 2a v
multa significat li 34 c 8 t
Sepulcru gteplois li 4 c 8 m
Sepulcru li 6 c 21 & & 2 e a b
Sepulc dyat st pctores li 9 c 3a o
Sepulc mortuoz st corda repboz
Separe pposit a vili // li 14 c 23 m
li 18 c 20 l
Spare i deu & no i creatiaz l 22 c 2 x
Spae d' ima dei de9 i tiore 29 c 12 &
Sper & tiore dz qlz hre li 33 c 8 f
Spes cu timore li 20 c 8 9 & 4 r
Spes maloz d' vita loga l a c 19 n
Spes bonoz li a c 19 o
Spes ex tbloe li 10 c 16 & &
Sper impioz li 10 c 18 b
Sper auffe li 1 e c 13 f
Seq felicitates mstoz qda volut s
coz vita nolut imitari l 20 c 13 t

Sudes dimit[z] gsilia scoz z vba i q
Studiu mapies a dyalis l 33 c 6 g
licitis z deslues qd illicita 20 c 19 z
Sba dimt vbiqz e li 4 c 23 z
Suggestio dyai occlta z maifesta i
dete z molae sigta li 19 c 19 k
Suggoes dyali versipelles 32 c 19 d
Scuta fusilia defensiones /16 f
petoz li 33 c 18 z
Sugges dyali occlta inducens viole
taz tentacoz li 14 c 6 3 z
Suppliª etª ordiez no hebuit l 9 f
Supbia hetcoz z maloz li /34 l
3 c 14 c
Supbia i morte hmilia[z] li ii c 13 e
Supbiut sebi sp li 12 c 12 e
Supb, i lingwa pcas li a c 16 e
Supbg din no sbsistit li 12 c 14 p
Supbia defoiat ho opa li 18 c 4 c
Supbia z mais gla dyaº desinunt
Supbia z mais gloria/ li 18 c 19 e
dyalo desinunt eleuat hoz li 18 c
Supbia adipi gpa 14 c 20 c /20 g
Supbia paupis vt dimt l 14 c 20 e
Supbie osio in odis li 16 c 9 p
Supbie z q eis adhent q to plg h
exaltat[z] tato gmoriby curis dep
mit[z] li 1a c ii d e
Supbg dyalg li 1a c 14 r
Supbiat diuites qntu velit tn
coz supbia cessat li 18 c 9 a
Sºbie cruix in thauro l 23 c 18 r
Supbie ocasio i thauro z ariete
Supbie qtuor spes 23 a li 1 23 c 18 r
Supbie qd sit li 23 c 18 ff
Surge i mala delinque l 23 c 19)
Sbsidiu vite pnt p paez li 20 c 21 p
Supbia supbu deprimt li 28 c 2a
Supbi z arrogates q to plg aqd
alys sciut mox ad ellacoz erupt
sesg qz om i siu gpacoe despiciut
Supbia mag e a semi/ li 28 c 19 h
griby reuentiaz exige li 28 c 18 ff
Supbie viciu mor ab ipa radice
resecad e qz hc viciu q to mag
gs pati[z] tato mig vidz 28 c 19 3
Supbia indeoz z vocaº geriu 24 c 18
Sºbia luxiaz gigit 26 c 11 f /k
Sºbia amittit ho bo oia l 29 c 22 n
Sºbia gnat d se vn mortlia pcca
z iª vn alia mlta li 31 c 24 3
Supbg qº mag extiq eleua[z] eo
mag intiq deicit[z] li 32 c
Sºbia se[z] luxuia l 32 c 11 3
Sºbiaz fuge deni hoies casu pi
angli gsiderates li 32 c 19 m
Supbia reoru li 28 c 20 3 9
Supbia dyai z mebroz eg 38 c ii h
Supbia p q gssit[z] z qº os oppu
gnt vtutes z d mo eg 38 c 12 i p to

Supbia dyai hmilitas di l 38 c 12 l
Susurriu i locuco di mtyq i c 19 p
Suspedi desidant sci a treis l 8 c
Stultiª pcois l 18 c 14 9 /18 n
Stultg in treno aore li 6 c 3 d
Stulti inde vl paupes li 18 c 14 q
Tabnaculu impioz i hg felicit
li 8 c 2a b z 38 c d
Tabnaculu dei e meis iustoz
li 19 c 8 z 3
Tusgilloes dcalogi li 3 c 9 q
Tagut gda domi deu gda opp
imut li 20 c 16 h z 1a)
Tusfiguat se dyag in angelu luc
tace li ii c 11 x li 33 c 16 v
Tabnaculu ipioz li 16 c a h
Trahit dyag multos pg se l 14 c 18 p
Trahet ds ad sessu z flatu i cogi
tacoes z opa hois i melig gmu
tat li 1 28 c 18 6 t v
Thaurg i sibia l 23 c 18 r
Tediu iustoz li 9 c 18 k
Tpalia sn gmuby curis hri no pnt
Tpalia eblonu plga/ li 20 c 18 a
geti pfre spuali li 20 c 17 d
Tepestas tetacoz q ho muta[z] li
Tetaco carnis z d gsu/ 20 c 19 s
delectacois li 3 21 c 3 l
Tetacoi i corde nasceti si no resi
stit[z] hac ead q nutri[z] mora robora[z]
Tetaº vicioz in nob /li 21 c 43
vtutes hmiliat li 23 c 22 s
Tentaº dyali vsipell li 23 c 1 k
Teplu di aia coqz iusti li 28 c a p
Tetacoes mltiplices gusoz z de
mois eoz li 28 c 10 3 z 11 z
Tetare nos pmittit imicos ds
s no repbari li 28 c 12 9
Tetacoiby pbat nos ds li 26 c 6)
Tetacoes magº intq secut[z] illu
Teta[z] maiº ho/ imatoz li 19 c 16 f
ies i his ad qst indicati l 29 c 16 c
Tpalia amates ipocite litigat
p eis iusti vo no li 31 c 9 t
Tetant[z] iusti mltipl a dyaº z frau
Tetacois licetia/ dulcet li 31 c 28 v
Dat ds dyaº ut iustos in vtutibg
pbet li 33 c 9 t)
Tetat dyag hoies sb foris diuisae
Teta[z] sci ne in/ sper l 33 c 10 k
vtutiby supbiat li 19 c 8 m
Tetat dyag alios bos alr malos li
Tetari pmittit ds hoiez /33 c 16 v
tetaoe qz pt ho sustine li 2 c 8 g
Tetaº mltu pficit li 2 c 2a t
Tetaº vsipell z quo in ca diui per
Teta dyali dx /mittim[z] li 3 c 2 c d
infior metal z extior corlis 3 c 8 g
Tetat nos dyag p alios z nobis
cohentes li 3 c 8 h

Tetaco dyali mens x no fuit gcuis
sa sit nos gentium li 3 c 11 x
Tetaco intior et extior li 3 c 21 p
Tetaco bor et malor reglis li 3 c 21 q
Tpaliu cure li 4 c 8 t
Tentaco dyali multipx li 4 c 16 h
Tepus volupt ad pme lamenta
Tetaco cor q de //grite li 4 c 28 h
spicietes md ad patiu ahelat
Tetaco multipx et de // li 6 c 16 h et a
png tetatoni li 6 c 1a o p
Tetaco de vita mra li 8 c 3 d et e
Tetatoib mesia ipoit de 9 c 27 q
Teta instor qua hnt a dya 10 c 14 x
Tetatoes inst psut li 10 c 24 y
Tetagoes in folys desigte l 11 c 19 v
Teta hois tmee gpa li 11 c 18 b
Tetatoni duo gua li 12 c a l 8 a
Tetaco dyal multipx li 13 c 6 x y a
Test in celo fuit pr de fio li 13 c 8 l
Tetaco dya violeta diuitia vl le
Tetati malli //uis li 14 c 6 3 et
deu ee negat que boi in tetatoe
recognoscit li 18 c 2 b
Tepus accepble li 18 c 4 a
Tepestat noe dies iudicy expmi
Tenebre i ignoratia // li 18 c 10 d
li 4 c 4 n et li 24 c 2 o
Tenebre st iniqtates li 29 c 12 3
Tenebre i pctores li 1a c 12 o
Tenebre vita pns li 18 c 22 x
Tra i pctor li 14 c 11 v et li 20 c 3 a e n
Tra et fulci eius i fodit l 22 c 21 et 22
Tra de aia iusti li 28 c 10 b
Tra de ho li 29 c 8 p
Tra defta auditores mali vbi
Tra fode e absti //dei li 29 c 19 h
netia carne domae li 30 c 23 8
Tra cordis nri sp fode i mgre deus
puas cogioes euellendo l 31 c 1a g h
Tre altitudies dur et indanaru
reru possioes li 31 c 2a b
Tra faties fetu boni li 11 c 6 z
Tra infie et tenebrar de infernus
Tra i voluptas pnt // li 9 c 32 h
vite eq sapia no iuenit li 18 c 23 r 22 t
Tra i terenis adhens li 14 c 12 x
Tra i ecclia li 1a c x 11 g
Trene dispesacoes p camelos desi
Trenar de rer dispesate li 1 c 22 g
sa quto maior e tato plus insidia
Trena insti despi //intogli 2 c 22 a
cuit qr de ea et mal tbuit 13 c 12 a
Terreis occupati negocient no st ca
paces lux vbi dei li 20 c 2 n
Trena submergunt li 21 c 12 r
Trenis occupati celestia qre no
Terror exim //inat l 2a c 10 x
iudicy iustos Letificat et terrificat
iniustos li 31 c 16 ff

Terror bonor li a c 3 ff
Tegunt peta opibus bonis l 32 c 2 h
Testamentu novu apli pus ascesioe
dni oscripserut li 22 c 18 x
Thezaurus li 4 c 3 b l
Testes dni martires et sci li 9 c 32 c d
Test in celo q in tra li 13 c 8 l
Timor dni de sapia li 19 c 6 r
Timor scor et ofidetia eor l 20 c 3 l
Timor cu spe li 20 c 2 q 4 r
Timor instor a laude huia l 22 c 8 p
Timor p tepestate designty l 21 c 12 r s
Timor pns de carnis infinite 22 12 y
Timor trnsies in caritet li 22 c 19 3
Timor met obstaclm vitat 23 c 13 q
Timor quisor de die iudicy l 2a c 12 a 13 b
Timet deus de mia spantes 29 c 12 t
Timor magnus erit in diem ext
iu iudicy li 32 c 2 s t v
Timor dupx li 32 c 11 g
Time deu bn li 1 c 13 ff r
Timor bonor de suis opibus l 4 c 4 n
Timor dei inest fortido l 21 c 12 q
Timor que boni hnt in suis bois
Timorem bestie //opibus li 4 c 22 y
no hnt insti morientes li 6 c 18 s
Timet insti qu h n flagella l a c 8 t
Timor repbor l 9 c 12 g // li 12 c 13 f g h
Time mali deu nesciut u tacti
Time debe // adusite li a c 20 g
etia in bonis opibus l c 19 3 et 20 g
Timor que caritas excludit li 9 c 23 l
Timet insti in flagell l 9 c 24 o
Timor di q hnt boi et mali l 11 c 12 c
Timor pctor que sci hnt no solu i
iuuetili etate sz et i senili li 11 c 1a y 18 3
Timor instor de reqe sepna l 13 c 12 k
Timore st pctores ioluti l 12 c 4 et
Timor q hebt egnite antixo l 12 c 8 n
Timor diuitu ppr diuitias li 14 c 9 l
Timor instor in flagell pl iudicy eo
Tribulaco cor //ini l 16 c 14 a 16 n
inis li 12 c 9 r
Tirranus li 12 c 13 ff
Tblo instor qs des diligit li 4 c 9 x
Tbula insti et ipm in pnti et tnm
sti pga ipm vo no li 18 c 13 p
Tbulao extrema li 20 c 21 d
Tbulatoes et afflictoes inst pficiut
et eos erudiut malos tn deiciut
Tblores des sepe amo // li 26 c 9 c
net a inst exaudies eos ppt
malor quslioz et sepe no exaudit
Tticia inhitat //li 26 c 12 et 13 k
cor sapientis li 18 c 22 t
Topasion sigt pplm pctore et pplm
gentile li 18 c 31 a
Torcular calcare i ecclia psecu li
Torrentes dni inveto // 16 c 20 h
res malor li 20 c 9 d

Incipit epistola beati Gregorii
pape urbis Rome ad Lean-
drum Episcopum in expla-
nacionem beati Iob que ponitur
libris moralium ipsius beati
Gregorii

Ca. 1
Reverendissimo ac sanctissimo
fratri Leandro coepiscopo
Gregorius servus servorum
dei. Dudum te frater beatissime
in Constantinopolitana urbe
cognoscens cum me illic sedis apostoli-
ce responsa constringerent et te illuc
iniuncta pro causis fidei Wisigotho-
rum legacio perduxisset omne in
tuis auribus quod michi de me displi-
cebat exposui. quia diu longe conver-
sionis graciam distuli. et postquam
celesti desiderio sum afflatus seculari
habitu contegi melius putavi.
Aperiebatur michi iam de eternitatis
amore quod quererem sed inolita
consuetudo me devinxerat ne exterio-
rem cultum mutarem. Cumque adhuc
me cogeret animus presenti mundo quasi
speterenus deservire ceperunt multa
contra me ex eiusdem mundi cura succre-
scere. ut in eo iam non specie sed quod est
gravius mente retinerer. Que tandem
cuncta sollicite fugiens portum mo-
nasterii pecii et relictis que mundi
sunt ut frustra tunc credidi ex
huius vite naufragio nudus eva-
si. Quia enim plerumque navem incau-
te religatam eciam de sinu tuti
litoris unda excutit cum tempestas
excrescit repente me sub pretextu
ecclesiastici ordinis causarum secula-
rium pelagus reperit et quietem mo-
nasterii quam habendo non fortiter
tenui; quam stricte tenenda fuit per-
dendo cognovi. Nam cum michi ad percipiendum
sacri altaris ministerium obediencie
virtus opponitur. hoc sub ecclesie honore
susceptum est quod si impune liceat
iterum fugiendo deflear. Post que
hoc nolenti michi atque renitenti cum
grave esset altaris ministerium. eciam
pondus est cure pastoralis iniunctum
quod tanto nunc durius tolero quanto
me ei imparem sentiens in nulla
fiducie consolacione respiro. Quia enim
mundi iam tempora malis crebrescentibus
termino propinquante turbata sunt ipsi
nos qui interius misteriis deservire
credimur curis exterioribus implica-
mur. Sicut eo quoque tempore quo ad ministerium
altaris accessi. hoc ignorante
me actum est. ut sacri ordinis pondus
acciperem quatinus in terreno palacio lici-
cius excubarem. Ubi me scilicet multi
ex monasterio fratres mei germa-
na devincti caritate sunt secuti. Quod
divina factum dispensacione conspicio.
ut eorum semper exemplo ad oracionis
placidum litus quasi anchore fune
restringerer cum causarum secularium in-
cessabili impulsu fluctuarem. Ad
illorum quippe consorcium quasi ad tutissimi
portus sinum terreni actus volumina
fluctusque fugiebam. Et licet illud
me ministerium ex monasterio abstractum
a pristine quietis vita mucrone sue
occupacionis extinxit. inter eos tamen
per studiose lectionis alloquium cotti-
die me aspiracio compunctionis animabat.

Tunc eisdem fratribus eciam cogentibus te Ca. 2
placuit sicut ipse meministi ut librum
beati Iob exponerem importuna peticione
me compellentes. et prout veritas vires
infunderet eis misteria tante profundita-
tis aperirem. Qui hoc michi quoque in onere sue
peticionis addiderunt. ut non solum
verba historie per allegoriarum sensus
excuterem sed allegoriarum sensus pro-
tinus in exercicium moralitatis incli-
narem. Adhuc aliquid gravius adiunge-
tes. ut intellecta quoque testimoniis
cingerem. et prolata testimonia si im-
plicita fore viderentur interposicione
superaddite exposicionis enodarem.
Hoc vero in obscuro hoc opere atque
ante nos hactenus indiscusso. ad
tanta me pertrahi actalia agnovi
solo auditus ponderis victus fateor
lassatusque succubui. Sed repente
inter fortitudinem devocionis que depre-
hensus. cum in largitorem munerum
mentis oculos attollerem cunctacione
postposita illico certus attendi quia im-
possibile esse non poterat quod de fratrum
in cordibus caritas imperabat. Fore
me quippe ad ista idoneum desperavi.
sed ipsa mei desperacione robustior ad
illum spem protinus erexi per quem aperta
est lingua mutorum qui linguas
infancium fecit disertas. qui immen-
sos brutosque asine rugitus per
sensatos humani colloquii distinxit
modos. Quid ergo mirum si intellectum
stulti hominis prebeat qui veritatem
suam cum voluit eciam per ora iumen-
torum narrat. Huius ergo robore
consideracionis accinctus ariditatem
meam ad indagandum fontem tante
profunditatis excitavi et quamvis eorum
que exponere compellebar longe me
vita transcenderet iniuriosum tamen esse

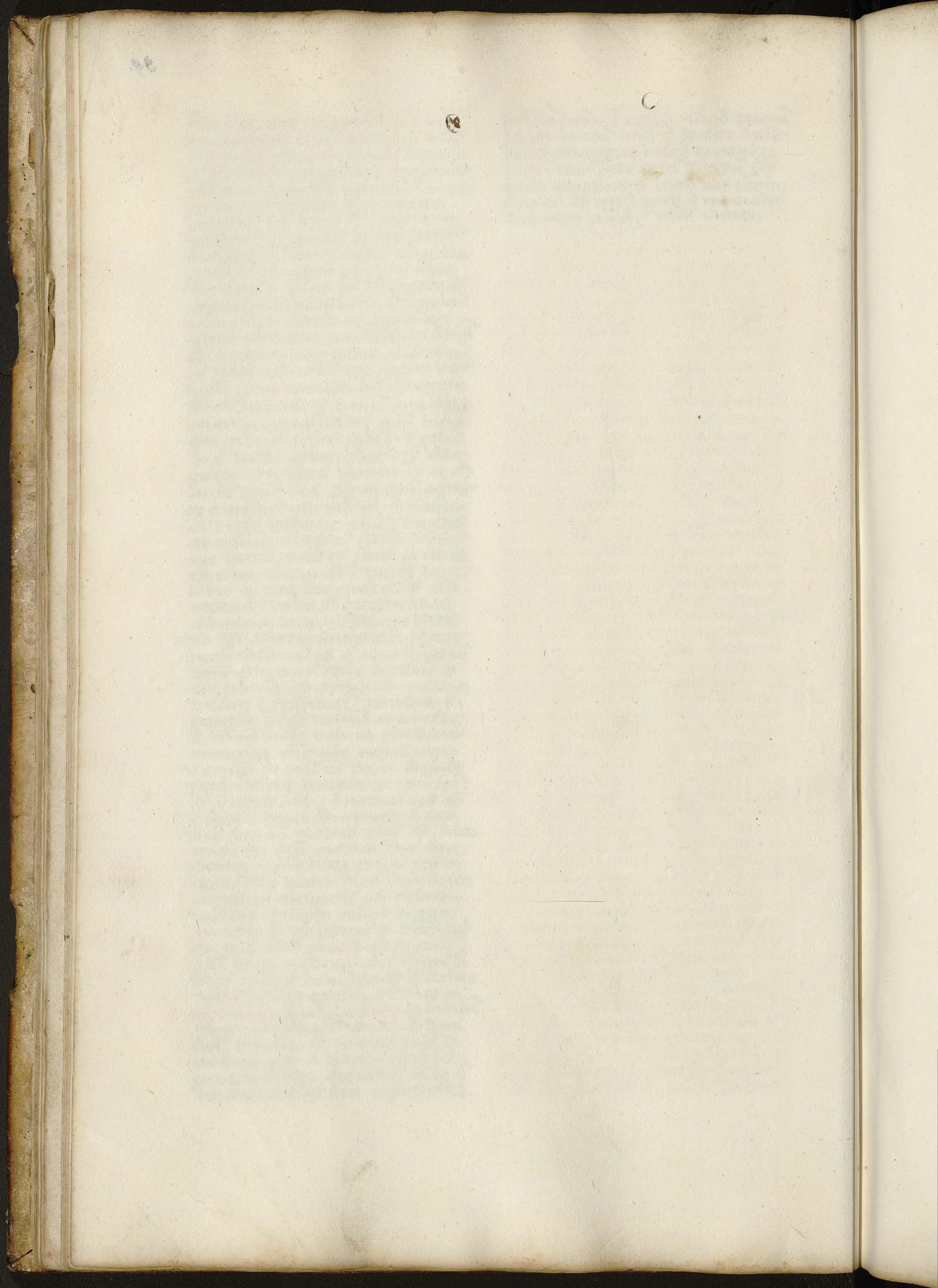
no credidi · si fluenta usibus fra-
trum · plurimi fistula ministraret · un-
mox eisdem foras positis fratribus · priora
libri sub oculis dixi / et quia tempus
paulo vacantius repperi · postmodum tr-
ctando dictavi / cumque mihi longiora
spatia suppeterent · multa augens ·
pauca subtrahens · atque ita ut in-
venta sunt nonnulla derelinquens · ea que
me loquente excepta sub oculis
fuerant per libros emendando compo-
sui / quia et cum postrema dictarem
quo stilo prima dixerim sollicite
attendi · Egi ergo ut ea que locu-
tus sum studiosa emendatione transcurrens
que ad stilum ex dictatu erigerem / et ea
que dictaveram non longe a colloque-
tis sermone discreparet / quatenus dum
hec tenditur · id attollitur edita · nunc per
expositionem · nunc per allegoriam · nunc
per moralitatem · nunc loquendo · nunc
dictando · nunc emendando modo
dissimili · res non dissimilis formaretur
Quamvis tertiam huius operis partem / ut
colloquendo protuli · pene ita dereliqui
quia cum me fratres ad alia pertrahunt
hanc subtilius emendari voluerunt
Quorum nimirum multa iubentibus · dum
parere modo per expositionis ministerium
modo per contemplationis ascensum
modo per moralitatis instinctum vo-
lui / hoc opus per triginta et quinque
volumina extensum in sex codicibus
explevi · Unde et in eo sepe quis post-
ponere ordinem expositionis invenior
et paulo diutius contemplationis lati-
tudini ac moralitatis insudo · Sed
tamen quisquis de deo loquitur curet / ut
quicquid audientium mores in-
struit · rimetur / et hunc rectum loquen-
di ordinem deputet / si cum oppor-
tunitas edificationis exigit ab eo
se quod loqui ceperat utiliter derivet · Sa-
cri enim tractator eloquii morem flu-
minis debet imitari / flumen quippe
dum per alveum defluit · si valles
ex latere contingat in eas protinus
sui impetus cursum divertit · Cumque
illas sufficienter impleverit · repen-
te se in alveum refundit · Sic ni-
mirum sic divini verbi tractator esse de-
bet ut cum de qualibet re disserit · si forte
iuxta positam occasionem congrue e-
dificationis invenit quasi ad vicinam
vallem lingue valles intorqueat /
ut cum subiuncte instructionis campum
plus sufficienter infuderit · ad ser-
monis propositi alveum recurrat · Sci-
endum vero est quod quedam historica
expositione transcurrimus · et per allegoriam

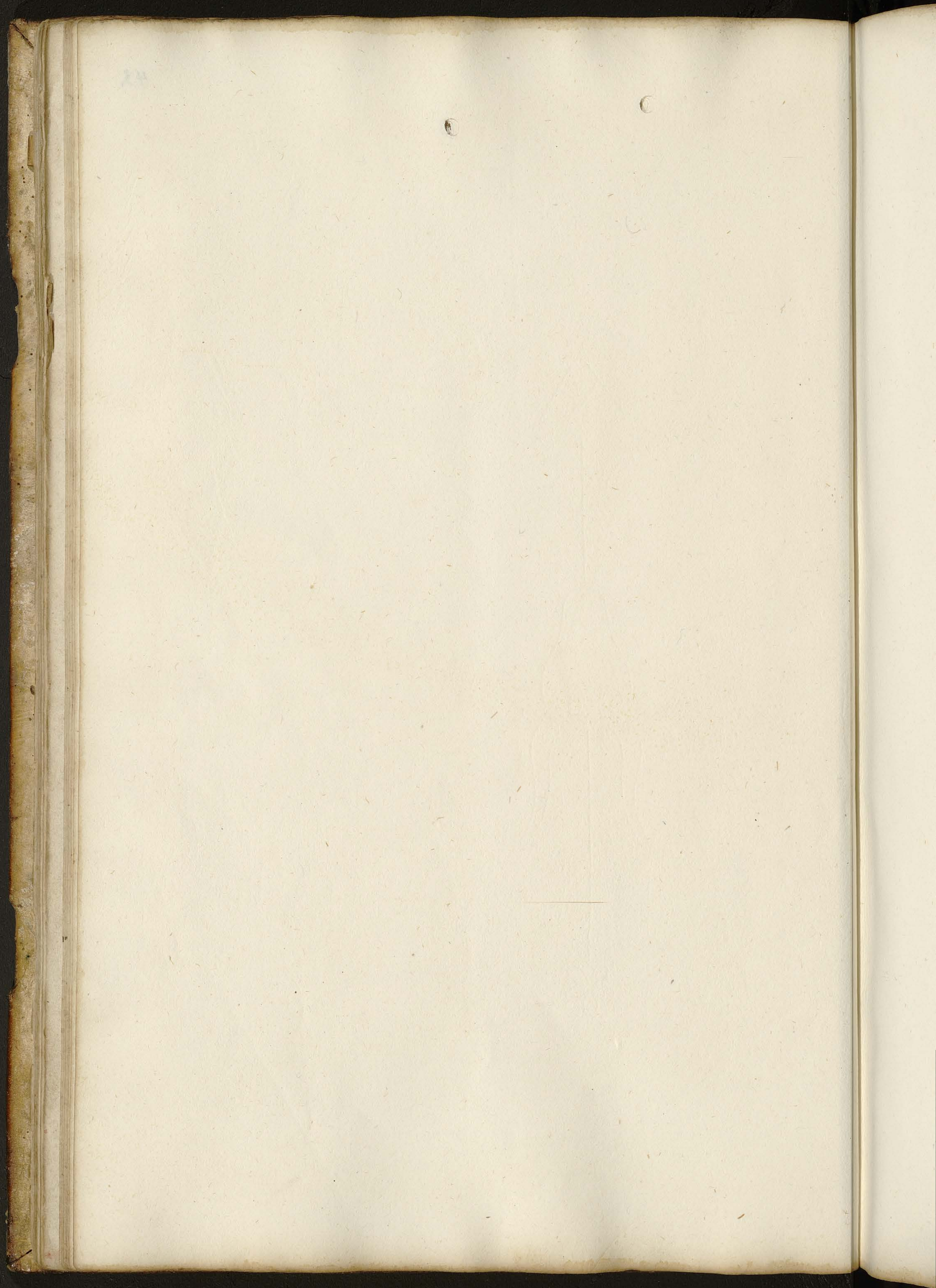
quedam typica investigatione perscru-
tamur / quedam per sola allegorice mo-
ralitatis instrumenta discutimus
nonnulla autem per cuncta simul sollicitius
exquirentes indagamus · Primum Ca 3
quidem fundamenta historie ponimus · de-
inde per significationem typicam in ar-
cem fidei fabricam mentis erigimus ·
Ad extremum quoque per moralitatis gratiam
quasi superducto edificium colore ve-
stimus · Vel certe quid veritatis dicta ni-
si reficiende mentis alimenta cre-
denda sunt · Que nos modis alternatibus
disserendo / multiplici ferculo oris
offerimus / ut invitati lectoris quasi co-
nvive nostri fastidium repellamus · qui
dum sibi multa oblata considerat · quod
elegantius decernit assumat · Ali-
quando vero aperte exponere historie verba
negligimus · ne tardius ad obscura
veniamus · aliquando autem intelligi iuxta
litteram nequeunt · quia superficietenus
accepta nequaquam instructionem legentibus
sed errorem gignunt · Ecce etenim dicitur
Sub quo curvantur qui portant orbem
Et de tanto viro quis nesciat quod nequa-
quam vanas poetarum fabulas sequens
ut mundi molem subvehi gigantео
sudore suspicaretur · Qui rursus pressus
percussionibus dicit · Elegit suspen-
dium anima mea et mortem ossa mea
Et quis recte rectum sapiens credat
virum tanti preconii quem videlicet con-
stat ab eterno iudice premia pro
passione virtutis recipere · decrevisse
inter verbera vitam suspendio finire ·
Aliquando etiam ne fortasse intelligi
iuxta litteram debeat / ipsa se verba
littere impugnant · Ait namque · Pereat
dies in qua natus sum · et nox in qua
dictum est conceptus est homo · Et pau-
lo post subiecit · Occupet eum caligo
et involuatur amaritudine / atque in
eiusdem noctis maledictione subiungit
Sit nox illa solitaria · Que nimirum
nativitatis dies · ipso implicitu temporis
evolutus stare non poterat · Quo igitur
pacto ipsum impoliri amaritudine
optabat qui elapsus · iam quippe non
erat / et tamen si in rerum natura subsisteret
sentire amaritudinem nequaquam posset
Constat ergo quod nullomodo de die sensibili
dicatur quia sensu perculsus amaritudinis op-
tatur · Et si conceptionis nox reliquis no-
ctibus quieta discesserat · quo pa-
cto hanc fieri solitariam exorat
que ut a lapsu temporis figi non potuit
ita etiam nec a reliquarum noctium
quinctione separari · Que rursum dicit · Usque
non parcis michi nec dimittis me ut

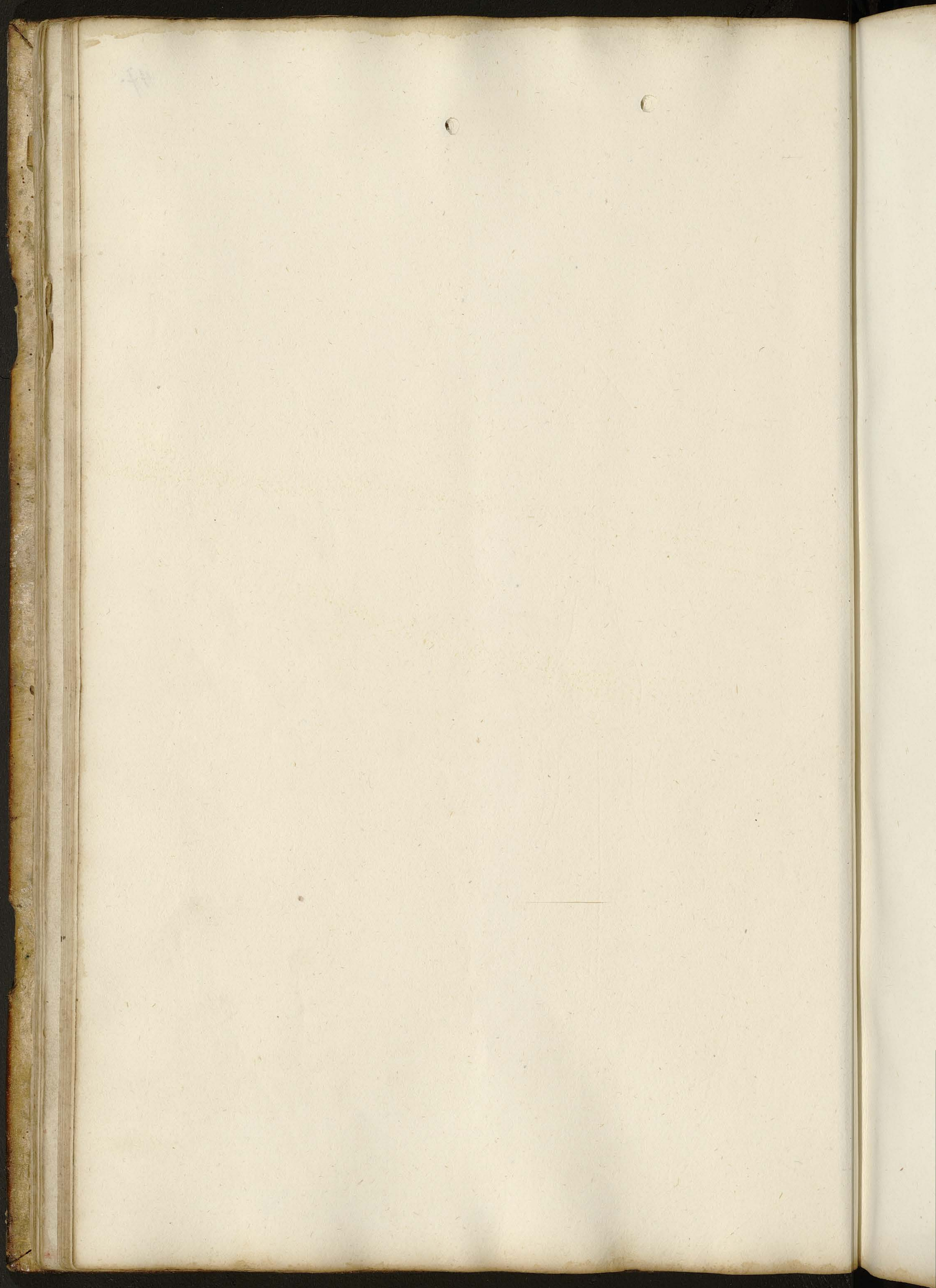
glutiam salivam meam. Et paulo superius dixerat: Que prius nolebat tangere anima mea, nunc pre angustia cibi mei sunt. Quis autem nesciat salivam
Ca 2 facilius posse glutiri quam cibum? [illegible] itaque se sumere cibum denunciat, incredibile est valde quo ordine glutire salivam negat. Atque iterum dicit: Peccavi, quid faciam tibi, o custos hominum? vel certe: Consumere me vis peccatis adolescentie mee. Et tamen alia responsione subiungit: Neque enim reprehendit me cor meum in omni vita mea. Quo igitur pacto a corde suo minime in omni vita reprehenditur, qui peccasse se publica voce testatur? Neque enim sibi unquam conveniunt culpa operis et reprehensibilitas cordis. Sed nimirum verba littere dum collata sibi convenire nequeunt, aliud in se aliquid quod queratur ostendunt, ac si quibusdam vocibus dicant: Dum nostra nos conspicitis superficie destrui, hoc in nobis querite quod ordinatum sibi et congruens apud nos valeat intus inveniri. Aliquando autem qui verba accipere historie iuxta litteram negligit, oblatum sibi veritatis lumen abscondit, cumque laboriose invenire in eis aliquid interius appetit, hoc quod foris sine difficultate assequi poterat amittit. Sanctus namque vir dicit: Si negavi quod volebant pauperibus, et oculos vidue expectare feci; si comedi buccellam meam solus, et non comedit pupillus ex ea; si despexi pereuntem eo quod non habuerit indumentum, et absque operimento pauperem; si non benedixerunt mihi latera eius, et de velleribus ovium mearum calefactus est. Que utique si ad allegorie sensum violenter inflectimus, cuncta eius misericordie facta vacuamus. Divinus etenim sermo sicut misteriis prudentes exercet, sic plerumque superficie simplices refovet. Habet in publico unde parvulos nutriat, servat in secreto unde mentes sublimium in admiratione suspendat. Quasi quidam quippe est fluvius, ut ita dixerim, planus et altus, in quo et agnus ambulet et elephas natet. Ut ergo uniuscuiusque loci oportunitas postulat, ita se per studium ordo expositionis immutat, quatenus tanto verius sensum divine locutionis inveniat, quanto ut res quaeque exegerit per causarum species alternat. Quia vero expositionem recensendam tue beatitudini non quasi velut dignam debui, sed quia te petente meam promisisse transmisi, in qua quicquid tua sanctitas tepidum incultumque reperit, tanto mihi celerius indulgeat, quanto hoc me egrotum dictare non recusat. Nam dum molestia corporis atteritur, afflicta mente etiam dicendi studia languescunt. Multa quippe iam annorum curricula devolvuntur, quod crebris viscerum doloribus crucior, horis momentisque omnibus fracta stomachi virtute lassesco, lentis quidem sed tamen continuis febribus anhelo. Inter que dum sollicitus penso, quod scriptura teste omnis filius qui a deo recipitur flagellatur, quo malis presentibus durius premor, eo de eternis certius presumptione respiro. Et fortasse hoc divine providentie fuit, ut percussum Iob percussus exponerem, et flagellati mentem melius per flagella sentirem. Sed tamen recte considerantibus liquet quia adversitate non modica laboris mei studiis in hac molestia corporis obsistit, quia dum carnis vires colloquendis ministerium exhibere vix sufficiunt, mens digne intimare non potest quod sentit. Quid namque est officium corporis nisi organum cordis? Et quamlibet peritus sit cantandi artifex, explere artem non valet nisi ad hanc sibi ministeria exteriora concordent. Quia nimirum canticum quod docta manus imperat, conquassata organa rite non resultant, nec artem flatus exprimit si scissa rimis fistula stridet. Quanto itaque gravius expositionis mee qualitas premitur, in qua dicendi gratiam sic fractura organi dissipat, ut hanc peritie ars nulla componat. Queso autem ut huius operis dicta percurrens in his verborum folia non requiras, quia per sacra eloquia ab eorum tractatoribus infructuose loquacitatis levitas studiose compescitur, dum in templo Dei nemus plantari prohibetur. Et cuncti procul dubio scimus quia quotiens male lete segetis culmi proficiunt, minori plenitudine spicarum grana turgescunt. Unde et ipsam loquendi artem quam magisteria exterioris discipline insinuant, servare despexi. Nam sicut huius quoque epistole tenor enuntiat, non metacismi collisionem fugio, non barbarismi confusionem devito, situs motusque etiam prepositionum casusque servare contempno, quia indignum vehementer 38 d.
existimo ut verba celestis oraculi sub regulis restringam Donati. Neque enim hec ab ullis interpretibus in scripture sacre auctoritate servata sunt. Ex qua nimirum quia nostra expositio oritur, dignum profecto est ut quasi soboles speciem sue matris imitetur. Novam vero translationem dissero, sed cum probationis causa exigit, nunc novam nunc veterem per testimonia assumo, ut quia sedes apostolica, cui auctore Deo presideo, utraque utitur, mei quoque labor studii ex utraque fulciatur. Amen

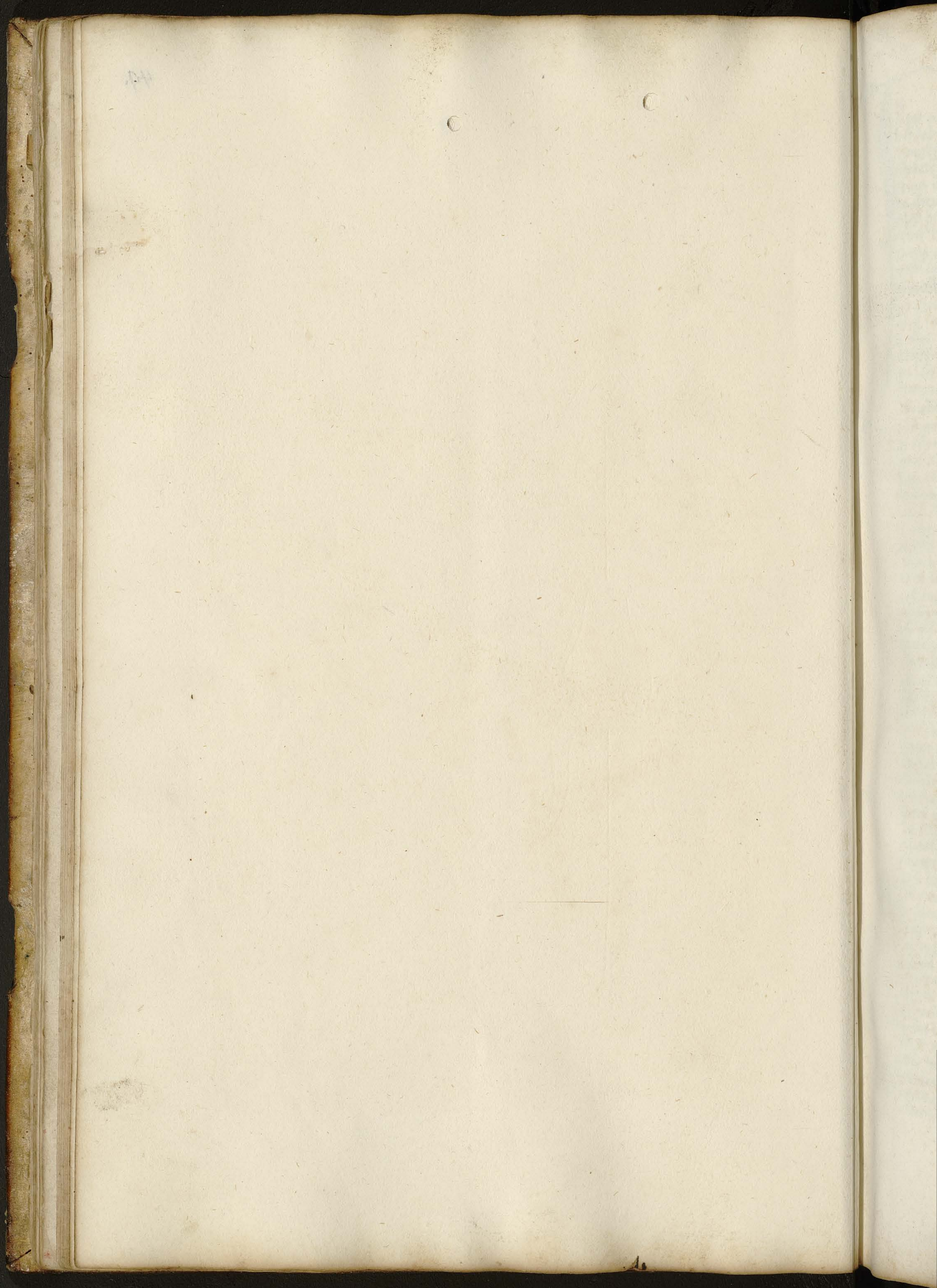
Nond' q istud qd pom' infra m e
d' integritate libri moralium sz c°
q' reposito in bem in quoda titulo
septu Btus Gregorius gpilanat
multa fere mille volumia libroz
pg morte vo illig st cremata
Habuit em btus Gregorig ca
pellanu vt quida dicunt petru
Cardinale · cui rndebat ad intro
gata z soluebat vt pz in libro
dyalogoz ipius bti Gregorij Q'
capellang videns btm Gregoriu
tam multa fecisse ac opari q a
multis scriptoribg pnunciabat btus
Gregorius / cogitabat quo vl vn
hc habet Quoda tpe noctis vidt
lumen ee in camera bti Gregorij
Q' cu respiceret p rima siue fora
men parietis · vidit quo btus
Gregorius scbit sedes · z colu
bus valde albg sedet bto Gre
gorio in humeris immurans ei ad
aure Tuc bts Gg in spu cgnuit
q capellag ista vidisst · z pcepit
ei dicens Vide ne cuiqz dixeris
q columbg ille fuit spus scus q'
me docebat Et hc scias p cto q
quencqz alicui ista visioe reue
labis · q eadem die morieris Ad
capellag valde sb taciturnitatis
clausula tenuit / Pg mortem
vo bti Ggorij · surrexerūt qdam
mali cardinales · q' odio hnerūt
btm Gregoriu / tuc dicebat q
eig libri quos gpilauit meram
hesim z falsitate gtinent / z
ceperunt pdca volumia cremare /
z cu ia multa volumia fuissent
cremata · tuc iste capellang
veniens in mediu dixit Nolite
face nolite Scitote q spu sco
st dictati libri / z narrat eis qd
viderat z dixit Dustmete si ego
die tcia no moriar tuc st libri
mali Si aut moriar die tcia
scitote q sut libri ex spu sco di
ctati / Tuc venit dies tcia z iste
capellag acceptg / est febribg
validis z sumpto celesti viatico
mortug e / vt pdixit s' btus Gg
ita fcm e / Et pmo respexerūt
qda boni cardinales z integri li
bros ipig q' remanserat z dolue
rūt z pniaz egerūt · Et d' q r'
moralium · dyalogoz · z sup biblia
gloza · pastorale · omelie · Regi
stru officioz Et sciend' etia q
audiui ego a doctore sacre pa
gine q Liber moralium tante e
auctoritat in sua expositione

sic ht scta mr eclia aliqd origia
le / Lgr ut ide magr z doctor dixit
btus Greggoriq volens exponere
libru iob · fere tota sacra scip
turā exposuit O rogo vos legite
z in eo et intelligite z inveietis
requiem aiabz vris Amen

Iter m
btī Job
moysen
scptore
[illegible]mia ē
de stirp
filio pe
scbit h
si tpa
pfto sa
supioib
pq sen
alia su
z illic
cristen
go an
ticoz m
du qda
sen ge
ti scpt
tint a
pta ed
historı
pla m
ē scpto
aphtis
tam m
tint i
ad su
scpseri
cū tn
rarit
scbend
illius
scbent
fra fi
viri s
ea qz
quere
eplari
gnosce
carū
re Cy
aptor
sceptor
opio l msi le
bg ac scrutā
gditore p iden
h9 opis pugne
Ca. gesta
mone
Job v
Voris
Nū xij q scbu
loqnt
Erat
oms h
Joh viij Johnes
luc vij lugeba
ambl

Inter multos sepe queritur quis libri a
beati Job scriptor habeatur. Et alii quidem
Moysen, alii vnumquemlibet ex prophetis
scriptorem huius operis fuisse suspicantur.
Quia enim in libro Geneseos Jobab
de stirpe Esau descendisse et Bale
filio Beor in regnum successisse de-
scribitur, hunc beatum Job longe ante Moy-
si tempora extitisse crediderunt, morem
profecto sacri eloquii nescientes, quia in
superioribus suis partibus longe solet breuiter
post secutura perstringere, cum studet ad b
alia subtilius enumeranda. Unde
et illic Jobab prius quam reges in Israel
extiterint fuisse memoratur. Nequaquam
ergo ante legem extitisse cognoscitur, qui Israeli-
ticorum iudicum tempore fuisse signatur. Quod
dum quidam minus caute considerant, Moy-
sen gestorum illius qui longe ante posi-
ti scriptorem putant, ut videlicet is qui po-
tuit ad eruditionem nostram legis pre-
cepta edere, ipse credatur etiam ex gentili
historia viri virtutis ad nos exem-
pla mandasse. Nonnulli vero ut diximus
esse scriptorem huius operis vnumquemlibet de
prophetis arbitrantur, asserentes quod nullus
tam mistica dei verba cognoscere po-
tuit nisi cuius mentem prophetie spiritus
ad superna sublevauit. Sed quis hec c
scripserit valde superuacue queritur,
cum tamen auctor libri spiritus sanctus ve-
raciter credatur. Ipse igitur hec scripsit qui hec
scribenda dictauit. Ipse scripsit qui et in
illius opere inspirator extitit et per
scribentis vocem imitanda ad nos eius
facta transmisit. Si magni cuiusdam
viri susceptis epistolis verba legeremus,
ea quo calamo fuissent scripta
quereremus, ridiculum profecto esset si non
epistolarum auctorem scire sensumque co-
gnoscere studeremus, sed quali calamo
earum verba impressa fuerint indaga-
re. Cum ergo rem cognoscimus eiusque
auctorem rei spiritum sanctum teneamus, quia
scriptorem querimus quid aliud agimus
opinio b. Greg. de conditore huius operis nisi legentes litteras de calamo per- verius
scrutamur. Arbitrari tamen possumus
quod idem beatus Job qui certamina spiritualis
pugne sustinuit, etiam consummata B
Ca 2 gesta sue victorie narrauit. Nec
mouere debet quod in eodem libro dicitur: Dixit
Job, vel Hec atque illa pertulit Job.
Moris enim scripture sacre est ut ipsi
qui scribunt sic de se in illa quasi de aliis
Numeri xij loquantur. Hinc est enim quod Moyses ait:
Erat Moyses vir mitissimus super
omnes homines qui morabantur in terra. Hinc
Joh vlt Johannes dicit: Discipulus ille quem di-
Luc vlt ligebat Ihesus. Hinc Lucas ait quod
ambularent duo ex discipulis in

via Cleophas et alius. Quem profecto alium
dum tam studiose tacuit, ut quidam dicunt,
se ipsum fuisse monstrauit. Scriptores igitur
sacri eloquii quia impulsu sancti spiritus a-
gitantur, sic de se in illo testimonium tamquam
de aliis proferunt. Sanctus ergo spiritus per
Moysen locutus est de Moyse, spiritus
sanctus per Johannem locutus est de Johanne.
Paulus quoque quia non iam ex ipso loqueretur 2 Cor vlt
insinuat dicens: An experimentum
queritis eius qui in me loquitur Christus?
Hinc est quod angelus qui Moysi apparuis- Numeri et Deut.
se describitur, modo angelus, modo dominus
nominatur. Angelus videlicet propter hoc quia
exterius loquendo seruiebat; dominus autem
dicitur quia interius presidens loquendi effica-
ciam ministrabat. Cum ergo loquens ab
interiori regitur, et per obsequium an-
gelus et per inspirationem dominus nominatur.
Hinc Dauid ait: Attendite populus ps
meus legem meam, inclinate aurem
vestram in verba oris mei. Non enim
Dauid lex aut populus Dauid, sed personam
eius ex quo loquebatur assumens
ipsius auctoritate loquitur cuius in-
spiratione replebatur. Cotidie hoc fi-
eri in ecclesia cernimus, si vigilanter in- f
tuemur. Nam stans in medio populi
lector clamat: Ego sum deus Abraham Exo iij
et deus Ysaac et deus Iacob. Et quod ipse
sit deus verus profecto non dicit. Nec tamen per hoc quod
dicit veritatis regulam deserit, quia eius
ministerium in lectione exhibens eius dominium
voce pretendit. Itaque scriptores sacri
eloquii quia repleti spiritu sancto super se
trahuntur, quasi extra semetipsos fuerunt,
et sic de se sententias quasi de aliis proferunt.
Unde et beatus Job spiritu sancto afflatus g
potuit sua gesta que erant videlicet super-
ne inspirationis dona, non quasi sua
scribere, quia eo altius erant que loquebatur
quo homo loquebatur que dei sunt, et eo altius
que erant illius loquebatur quo spiritus
sanctus que hominis sunt loquebatur. Sed iam Ca 3 a
debemus ista postponere et ad consideran-
da sacre historie gesta properare.
Omnis homo eo ipso quo homo est suum debet homo ex conditione sui
intelligere auctorem, cuius voluntati tendit in
tanto magis seruiat quanto se quod conditorem suum
de ipso nihil sit pensat. Ecce autem
conditi deum considerare negligimus, adhi-
bita sunt precepta. Preceptis quia obtemperare
noluimus, adiunguntur exempla. Ipsa quoque
exempla imitari declinamus que edidisse
nos positos sub lege non positos
sub lege conspicimus. Ecce ei deus aperte
quibusdam sub lege positis locutus est,
quasi alienos nos ab eisdem preceptis
aspicimus, quibus hoc specialiter locutus non est.
Unde ad confutandam impudentiam nostram b

gentilis homo ad exemplum deducitur
ut quia obedire homo legi sub lege
positus despicit, eius saltem comparatione
compungatur qui sine lege legaliter
vivit. Erudiri ergo homini sine lege da-
ta est lex erudiri; etiam vero sub le-
ge adducitur testimonium eorum qui extra
legem sunt, ut quia conditionis nostrae or-
dinem servare noluimus praeceptis ad-
monemur; et quia praeceptis obedire
contempsimus exemplis confundamur. Ut
c igitur diximus eorum exterius quos lex a-
stringeret, sed quos lex a peccato nulla
cohibet erudiens sit nobis divina
providentia. Conveniat excusationis no-
strae undique conclusus est aditus ter-
giversationis humanae. Homo gentilis
homo sine lege ad medium deducitur
ut eorum qui sub lege sunt pravitas con-
Ysa. 23 e fundatur. Sed bene per prophetam ac breviter
dicitur: Erubesce Sidon ait mare. In
Sidone quippe figuratur stabilitas in
lege positorum; in mari autem vita gen-
tilium. Erubesce ergo Sidon ait ma-
re quia ex vita gentilium arguitur
vita sub lege positorum atque ex
actione saecularium confunditur actio reli-
giosorum dum illi etiam promittendo non
servant quae in praeceptis audiunt et isti
vivendo ea custodiunt in quibus nequa-
quam mandatis legalibus astringuntur.
Cuius vero auctorem liber iste sic perditos
ipsa sacri eloquii pagina arcet soliditas at-
testatur dum per Ezechielem prophetam dicitur
quod soli tres viri liberentur, Noe scilicet
Daniel et Job. Nec immerito inter ebreorum
vitas in auctoritatis reverentia vita
gentilis iusti adducitur: quia Redemptor
noster sicut ad redemptionem Iudaeorum et genti-
lium venit ita se Iudaeorum et genti-
lium vocibus prophetari voluit ut per
utrumque populum praedicaretur qui pro utroque
f populo quandoque pateretur. Vir itaque iste
summis virtutibus fultus, sibi notus erat
et Deo; qui si non flagellaretur a nobis
nullatenus agnosceretur. Virtus quippe
etiam se per quietem exercuit: sed virtu-
tis opinio commota per flagella fra-
gravit. Et qui quietus in seipso quod erat
continuit commotus ad notitiam omnium
odorem suae fortitudinis aspersit. Sicut enim
unguenta redolere latius nesciunt
nisi commota, et sicut aromata fra-
grantiam suam non nisi cum incenduntur
expandunt, ita sancti viri omne quod
in virtutibus redolent in tribulationibus
innotescunt. Unde et recte dominus in evangelio
dicit: Si habueritis fidem ut granum sina-
pis, dicetis huic monti: transi hinc,
et transibit. Granum quippe sinapis

nisi conteratur nequaquam vis virtutis eius
agnoscitur; nam non tritum leve est, si
vero conteratur inardescit, et quod in se a-
cerrimum latebat ostendit. Sic unus-
quisque vir sanctus cum non pulsatur despi-
cabilis ac levis aspicitur; si qua
vero illum tritura persecutionis opprimit,
mox omne quod calidum sapit ostendit,
atque in fervore virtutis vertitur quicquid in
illo ante despicabile infirmumque vi-
a debatur: quod quippe in se per tranquillitatis tem- La. 1
pora libens operuerat exagitatus est
tribulationibus coactus innotescit. Unde per
prophetam bene dicitur: In die mandavit dominus misericordiam
suam et nocte declaravit. Misericordia enim domini
in die mandatur quia in tranquillo tempore cogno-
scendo percipitur; in nocte vero declaratur
quia donum quod in tranquillitate suscipitur in tri-
bulationibus manifestatur. Sed subtilius
perscrutandum est cur tot flagella per-
tulit qui tantam virtutum custodiam sine
reprehensione servavit. Humilitatem quip-
b pe servavit quia ipse testatur: Si con-
tempsi iudicium subire cum servo meo
et ancilla mea cum disceptarent ad-
versum me. Hospitalitatem exhibuit
sicut ipse perhibet dicens: Foris non man-
sit peregrinus; ostium meum viatori
patuit. Disciplinae vigorem tenuit
sicut ipse indicat dicens: Principes cessa-
bant loqui et digitum superponebant ori
suo. Mansuetudinem in rigore tenu-
it et custodivit sicut ipse fatetur dicens: Job 29
Cumque sederem quasi rex circumstante exercitu
eram tamen maerentium consolator. Eleemo-
sinarum largitate amplexatus est sicut
ipse insinuat dicens: Si comedi buccel- Job 31
lam meam solus et non comedit pupil-
lus ex ea. Cum igitur omnia mandata per-
ficeret, unum ei deerat ut etiam flagel-
latus gratias agere sciret. Notum erat quia
servire Deo inter dona noverat, sed di-
gnum fuit ut districtio severitatis
inquireret utrum devotus Deo inter fla-
gella permaneret. Poena quippe inter-
rogat si quietus quis veraciter amat. Cuius
hostis quidem ut deiceret petiit sed ut
proficeret accepit. Fieri enim Dominus benigne
permisit quod diabolus inique postulavit.
Nam cum idcirco eum expetisset hostis ut
consumeret, temptando egit ut eius me-
rita augeret. Scriptum quippe est: In omnibus Job 1
his non peccavit Job labiis suis. Et quidem
quaedam verba responsionis illius imperitis
lectoribus aspera resonant quia sanctorum dicta
pie intelligere sic dicunt ignorant;
et quia animum dolentis et iusti in semet
ipsis assumere nesciunt, ideo doloris
verba bene interpretari non possunt. Mente
quippe patientis bene pensare noverunt

condescensio passionis. Credunt enim beatum Iob in suis sermonibus deliquisse, minus caute intuentes quia si beatum Iob culpasse redarguunt, sententiam etiam de eo Domini reprehendisse se testantur. Diabolo namque a Domino dicitur: Considerasti servum meum Iob quod non sit similis ei super terram, vir simplex et rectus ac timens Deum et recedens a malo. Cui mox a diabolo respondetur: Numquid frustra Iob colit Deum? Nonne tu vallasti eum et cuncta quae substantiae eius sunt? Sed mitte manum tuam et tange eum, si non in faciem benedixerit tibi. Hostis quippe in beato Iob vires suas exercuit, sed tamen contra Deum certamen assumpsit. Inter Deum itaque et diabolum Iob materia certaminis fuit. Quisquis ergo sanctum virum inter flagella positum dictis suis peccasse vel excessisse asserit, quid aliud quam Deum, qui pro illo proposuerat, perdidisse vel excessisse reprehendit? Ipse quippe in se tentandi causam suscipere voluit, qui eum et ante flagella praetulit et perferentem per flagella tentari permisit. Si ergo Iob excessisse dicitur, laudator eius succubuisse videtur et perhibetur. Quamvis eum illata eius deliquisse etiam dona testentur. Quis enim nesciat quod culpis non praemia sed poenae debeantur? Qui ergo duplicia quam amiserat recipere meruit, ex remuneratione edocuit quia nequaquam vicium sed virtus fuit omne quod dixit. Ad haec adhuc adiungitur quod ipse pro amicis delinquentibus intercedit. Nudus ergo ostenditur de se quia emundationem obtinere potuit pro aliis. Sed vero hoc quibusdam displicet quod bona sua ipse narravit. Sciendum est quia inter tot rerum damna, inter tot corporis vulnera, inter tot pignorum funera, amicis ad consolationem venientibus et ad increpationem prorumpentibus, de vita sua desperare cogebatur. Et qui tot detrimenta afflixerant, contumeliosa insuper increpationum verba feriebant. Hi namque qui ad consolationem venerant, dum quasi eius iniustitiae exprobrant, desperare de semetipso funditus compellebant. Ergo bona sua ad mentem revocat, non se per iactantiam elevat, sed quasi collapsum inter verba et vulnera ad spem animum reformat. Graviori enim desperationis telo mens percutitur cum superne irae flagellis premitur et linguarum foris opprobriis premi urgetur. Sanctus igitur Iob dum tot dolorum iaculationes [illegible] dum labefactari per opprobria timuit, ad statum suae fiduciae ex ante acta vita confirmando roborat. Nequaquam ergo in arrogantiae vicium cecidit, quia

contra mentem desperationis impulsum per exteriora percutientium suorum verba pugnavit, ut dum bona quae fecerat diceret, nequaquam de bono quod quaesierat desperaret. Sed iam ipsum nunc ordinem tentationis eius exquirimus. Inimicus saeviens et sancti viri validissimum pectus debellare contendens, cunctas contra eum machinas tentationum erexit: abstulit substantiam, interfecit filios, percussit corpus, instigavit uxorem, amicos ad consolationem adduxit, sed in asperitate vel aspirationem increpationis excitavit. Alium quoque amicum duriores increpationis in extrema tactione invectione servavit, ut saltem crebrius feriendo cor attingeret, quod novo semper vulnere iteraret. Quia enim in saeculo potentem vidit, damnis rerum eum movere credidit. Quem non genuflexum ex filiorum morte pulsavit. Videns autem quia ad augmentum divinae laudis etiam ex vulnere enituit, petiit feriendam corporis salutem. Intuens etiam quod per dolorem corporis pervenire nequiverat ad passionem mentis, instigavit uxorem. Civitatem quippe quam expugnare appetiit nimis immunitam vidit; ideo extrinsecus tot plagas inferens quasi foris exercitum admovit. Animum vero uxoris verbis male persuasionis accendens, quasi intus civium corda corrupit. Ex bellis enim exterioribus discimus quid de interioribus sentiamus. Inimicus namque saeviens et urbem circumfusis exercitibus vallans, si eius munimina invicta conspexerit, ad alia se pugnandi argumenta convertit, ut intus etiam quorundam civium corda corrumpat: quibus cum extrinsecus impugnatores admovet, intrinsecus quorum habeat adiutores atque in consensione belli foras certamine de quorum intus fide confidit, eorum perfidia urbs destituta capiatur. Itaque extrinsecus quasi ariete constituto murum civitatis istius tot ictibus percussit, quot vicibus adversa nuntiat. Intus autem quasi civium corda corrupit, dum fortia urbis huius munimina persuasione destruere contingens studuit. Foris ita admovit belli impetum, intus autem venena consilii, ut tanto citius urbem caperet quanto eam extrinsecus intus quod turbaret. Sed ergo ad nonnumquam plus contumeliis verba quam vulnera sanctorum mentem est feriunt linguis armavit: quia quod seniores erant de eorum verbis minus dolere poterat, Heliu iunior subrogatur, ut sancti pectus tanto acriori vulnere percuteret, quanto contra eum ictus brachii vilioris

Satan exercuit Iob octo modis tentandi

Virtute omnia [illegible] manifestat

l l c

excitaret. Ecce ad feriend' invictis
sim robur inimicus semel quot temptatio-
num iacula invenit: ecce quot obsi-
dionum machinamenta composuit.
ecce quot percussionum tela transmisit.
sed in hiis omnibus mansit intus imperterri-
ta; stetit civitas inconcussa. Vi-
det hostes cum quorum facie venerunt. ali-
os ex occulto transmittere qui eo licentius
latus pungerent feriant quo iste quos pungit
intentius venientes hostes contra fa-
Cap. 9. c a ciem spectat. Igitur iob in hiis certaminibus bel-
lo deprehensus: suscepit dampna quasi ho-
stes contra faciem. sustinuit verba conso-
lacionum quasi hostes ex latere. sed in hiis
der pacientia pugnantis iob et de diversis generibus percussionum omnibus centuriato civitatis suo clipeo
ubique inimicis astitit. ubique venien-
tibus gladiis vigilans obviavit:
amissa substantiam tacite despicit. car-
nem in filiis mortuam equanimiter do-
let. carnem in se percussam patienter
tolerat. carnem in coniuge male
suadentem sapienter docet. Insuper
amici in asperam correptionem prosiliunt.
et per sedando dolores venientes virum do-
b loris adiungunt. Omnia ergo machinamen-
ta temptacionum viro sancto virtutis ad aug-
mentum virtutum proficiunt quia per vulnera quippe probatur eius
pacientia per verba vero exercetur sapientia. ubique
Cap. x fortis occurrit. quia et flagella robore
Amici beati iob in hoc peccaverunt, quod crediderunt eum forte peccasse; peccaverunt per ignoranciam utique et non per malitiam. et verba ratione superavit. Amici vero eius
qui ad consolacionem eius que venerunt sed
usque ad verba increpacionis excedunt.
ignorantia magis credendi sunt quam ma-
licia deliquisse. Neque enim tantum virum
amicos iniquos habuisse credendum est.
sed dum discernere causam flagellorum
c nequeunt in culpam dilabuntur. Percussio-
num quippe diversa sunt genera. Alia nam-
que est percussio qua peccator percutitur ut
sine retractione puniatur. alia qua
peccator percutitur ut corrigatur. alia qua
nonnumquam quisque percutitur non ut preterita
corrigat sed ne ventura committat.
Aliquando vero percutitur per quam nec preterita cul-
pa corrigitur. nec futura prohibetur. sed
dum inopinata salus post percussionem sequitur ut
salvantis virtus cognita ardentius amet-
tur innoxius flagello atteritur et per
pacientiam meritorum summa cumuletur. Ali-
d quando enim peccator percutitur ut sine retracti-
one puniatur. sic peritum. Unde dicitur: Pla-
Ier. xxx ga inimici percussi te castigacione
Ibidem iiii crudeli. et rursum. Quid clamas ad
me super attricione tua. insanabilis
est dolor tuus. Aliquando peccator percutitur
ut corrigatur. sicut eidem in ewangelio
Ioh. v dicitur: Ecce sanus factus es iam noli pec-
care ne deterius tibi aliquid contingat.
verba enim salvantis indicant quia

peccata precedentia vim habiti doloris exi-
gebant. Aliquando quisque non pro preterita cul-
pa diluenda. sed pro futura vitanda percu-
titur: quod aperte paulus de semetipso
testatur dicens: Ne magnitudo revela- 2 Cor. xii
cionum extollat me datus est michi
stimulus carnis mee angelus sa-
thane qui me collaphizaret. Qui ei-
tum non ait. quia extulit. sed ne extol-
lat. aperte indicat quod percussione ista
eveniat compescitur. non autem quod evenit
c culpa purgatur. Nonnumquam vero quisquam
nec pro preterita nec pro futura culpa percutitur
sed ut sola divine virtutis potentia ex
amputata percussione monstretur. Unde Ioh. x
cum domino in ewangelio de ceco nato diceretur:
Hic peccavit aut parentes eius ut ce-
cus nasceretur: respondit dominus dicens: Ne-
que hic peccavit neque parentes eius
sed ut manifestentur opera dei in illo
In qua flagellacione quid agitur nisi maiore
ut ex flagellacione merito virtus au-
geatur. et cum nulla preterita iniquitas ter-
gitur. de magna pacientia fortitudo generetur.
f Quod idem beatus iob profert primus
voce indicatur. et post manum committi
temptatoris. Quem postquam flagellum domini dum
remuneratus familiarius alloquitur
apte quantum de verbere creverit indicatur
Amici ergo beati iob dum percussionum Iob quare flagellatur
genera distinguere nesciunt percussum pro
culpa crediderunt. Et dum deum in-
iustum in percussione sua conantur
asserere. beatum iob compulsi sunt de in-
iusticia reprobare nescientes utique quod
ideo flagellatus fuerat ut pro
flagello eius divine glorie laus cre-
sceret non autem ut per flagella peccata
que nequaquam commiserat emendaret
g Unde et ad veniam citius redeunt
redeunt quia ignorantia potius quam ma-
licia peccaverunt. quorum superbia
divina iusticia eo vehementius
humiliat quo nequaquam eos ad sua
gratiam nisi per eum quem despexerant re-
formas. Valde quippe elata mens
ut retundi. subici super quem se extu-
lit supponatur. Sed libet intueri hec C X
mira divine dispensacionis opera
cernere. quo ad illuminandam noctem
vite presentis astra queque suis vicibus
in celi faciem veniant. quousque
in fine noctis redemptor humani generis
quasi verus lucifer surgat. Nocturnum
namque spacium dum decedentium succe-
dentium stellarum cursibus illuminatur illu-
stratur magno celi decore peragitur. Ut
ergo noctis nostre tenebras suo tempore
editus vicissim quia permutatus stella-
rum radius tangeret: ad ostendenda

innocentia venit abel ad docenda
mundicia actionis venit enoch ad
insinuanda longanimitate spei venit
et operis venit noe ad manifestanda
obedienciam venit abraham ad demon-
stranda coniugalis vite castimoniam venit
ysaac ad insinuanda laboris tole-
rantia venit iacob ad rependen-
da pro malo bone retribucionis graciam
venit ioseph ad ostendenda mansue-
tudinem venit moyses ad informan-
da contra adversa fiducia venit iosue
ad ostendenda inter flagella paciencia
venit iob Ecce quam fulgentes stellas cernimus
in celo eminus ut inoffenso pede o-
peris iter nostre noctis ambulemus Nam
quanto homines divina dispensacio
quot iustos exhibuit quasi tot astra
super peccancium tenebras celum mi-
sit quousque verus lucifer sur-
geret qui eterni nobis mane nuncians
stellis ceteris clarius ex divinitate
radiaret quia electi omnes dum bene
vivendo preveniunt et rebus et vocibus prophe-
tando promiserunt Nullus etenim iu-
stus fuit qui non eius per figuram nun-
cians extitit Dignum quippe erat
ut in semetipsis bonum sit deus ob
ostenderent de quo et omnes boni essent
et prodesse omnibus sciret Unde et sine
cessacione promitti debuit quod et sine
estimacione dabatur prepari et sine fi-
ne retineri ut simul omnia secula dice-
rent quod in redempcione communis seculorum fi-
nis exhiberet Unde necesse fuit ut et
beatus iob qui tanta incarnacionis
misteria protulit eum quem voce dice-
ret ex conversacione signaret et per ea que
protulit que passurus esset ostenderet tan-
to quam verius passionis illius sacramenta
predicaret quanto hoc non loquendo tantum
sed et paciendo prophetaret Sed quia re-
demptor noster unam se personam fecit cum
ecclesia quam suscepit exhibuit De
ipso enim dicitur Qui est caput omnium nostrum
Et de ecclesia scriptum est Corpus christi quod
est ecclesia Quisquis eum in semetipso
signat modo hunc ex capite modo ex
corpore designat Modo hunc ex capi-
te modo ex corpore designat ut non
solum voce capitis sed et corporis te-
neat Unde et ysaias prophetae eiusdem domini
verba exprimens ait Quasi sponso
imposuit mihi mitram et quasi sponsam
ornavit me ornamento Quia ergo
ipse sponsus in capite ipse est in corpore
sponsa necesse est ut cum nonnumquam quod
de capite dicitur sensim subito et ad
vocem corporis declinetur Et rursum
cum de corporis voce dicitur repente ad

Capitulum xxi

voce capitis ascendatur Beatus ergo iob
venturi cum suo corpore typum redemptoris
insinuat Uxor vero eius que eum ad ma-
ledicendum provocat vitam carnalium
designat qui intra sanctam ecclesiam positi mo-
ribus incorrectis quo propinquiores per fidem bonis in-
sunt eo per vitam eos durius premunt
quia dum quasi fideles vitari non possunt a
fidelibus quanto detinentur tanto et
intimius tolerantur Amici vero eius qui
dum consulunt offendisse inveniuntur he-
reticorum fidem exprimunt qui sub specie consu-
lendi agunt negocium seducendi Unde
et ad beatum iob quasi pro domino locuntur sed
tamen domino non approbantur quia videlicet omnes
heretici deum dum defendere nituntur
offendunt Unde eis apte et ab eodem
viro sancto dicitur Disputare cum deo cupio
prius vos ostendens fabricatores menda-
cii et cultores perversorum dogmatum
Constat ergo eos hereticorum typum er-
rando gerere quos sanctus vir redar-
guit de cultum perversorum dogmatum
definire Omnes vero heretici in eo quod deum
defendere nituntur veritati illius adversantur
psalmista attestante qui ait Ut destruas
inimicum et defensorem Inimicus quippe
et defensor est qui deum quem predicat
impugnat Illa quia beatus iob spem ve-
turi redemptoris teneat eciam nomine
demonstratur Iob quippe interpretatur dolens
Quo nimirum dolore vel redempcionis passio
vel sancte ecclesie labor exprimitur que
multiplicibus presentis vite fatigacionibus torquetur
Amici quoque eius ex vocabulo nominis me-
ritum sue indicant actionis Nam eli-
phaz latina lingwa dicitur dei contemp-
tus Et quid aliud heretici faciunt nisi quod
dum falsa de deo senciunt eum superbiendo
contempnunt Baldad interpretatur vetustas
sola Bene autem omnes heretici in hiis que
de deo locuntur dum non intencione recta
sed appeticione temporalis glorie videri predi-
catores appetunt vetustas sola
nominantur ad loquendum quippe non zelo novi
hominis sed vite veteris pravitate concitantur
Sophar quoque latino sermone dicitur dissipacio
spectaculi vel speculatorem dissipans Mentes
namque fidelium ad contemplanda
superna se erigunt Sed dum hereticorum
verba pervertere recta contemplantes appe-
tunt speculam dissipare conantur In tri-
bus itaque iob amicorum nominibus tres
hereticorum meritum prediccionis casus exprimuntur
Nisi ei deum contempnerent nequa-
quam de eo perversa sentirent Et nisi
vetustatis errorem contraherent in nove
vite intelligencia non errarent Et nisi spe-
culacionem bonorum destruerent nequaquam
eos ad superna iudicia tam stricto

Iob significat xpm uxor eius homines carnales Amici vero hereticos

Nota quod heretici sunt seductores

Iob xiii

Nota iob interpretatur quid significat

Ysa lxi

examīe p v̾boꝝ suoꝝ clpa ṙpba
rent. Cotēpnēdo i² domi ī vetusta
te se ṙtinet. ſȝ ī vetustate ṙtine
do prius sinis̾ ſmoīby ſpecialit̾ re
ctoꝝ nocet. Ea vō nōnūq̄ȝ h̾etici ꝑ
diuīe gr̄e largitate pfusi ad vni
tate sce ecclie redeunt. Vn̄ hec ipa
amicoꝝ ṙcōciliatōe signa². p qb₃
tn̄ btūs iob exorare p̄cipit². quia
h̾eticoꝝ sacrificia deo ee accepta ne
queunt ni p eius vniu̾sal ecclie ma
nib₃ offerant² vt eius mit̾ salutis
ṙmediū inveniat qua v̾boꝝ ia
culis impugnādo feriebat. Vn̄ ꝛ
septē sacrificia p eis meorat² obla
ta. qz dū septiformis gr̄e spm
ofitētes accipiūt q̄si septē oblōni
b₃ expiant². hinc ē q in iohīs a
pocal p septē ecclias iuy vniu̾sa
lis ecclia desigt². hinc p salomōe
d̾ sapia dr̄ sapia edificat sibi do
mū excidit colūnas vij. In ipo sa
crificioꝝ nūo ṙcōciliati h̾etici qd
prius fuerit insinuat q ꝑfcioi gr̄e
nō nisi redeūdo iungūt². Bene aūt
thauros ꝛ arietes p se obtulisse
dr̄r describūt². In thauro q̄ppe cer
uix supbie. In ariete aūt ducatus
gregū sequētiū designa². Quid ē
aūt thauros arietes qz p eis ma
ctare n̄ eoꝝ supbū ducatū interfi
ce ut d̾ se hūilia sentiāt ꝛ pq
se corda innocētiū nō seducāt. A vni
tate eni tumēti ab ecclie vni
tate resilierat ꝛ infirmos pq se pplos q̄
sequētes greges trahebat. Veniat
ḡ ad btm iob i redeat² ad ecclia
ꝛ septenario sacrifio thauros ꝛ a
rietes mactādo offerat. qz ut vni
u̾sali ecclie oiūgant² hūilitē me
diāte interficiat q̄cq̄ prius tumida
de supbo ducatu sapiebat. P he
lin aūt q ṙctis q̄dē s̾ſib₃ loq². set
ad stulta elacōis v̾ba diuaḡ. p̄na
vinc̾tȝ arrogāt² exp̄mit². Multi
naqȝ int̾ sc̄aȝ eccliaȝ positi r̄ca que
sapiunt ṙce p̄fe ōtepnūt. Vn̄ ꝛ i
diuīe increpacōis arguit². n̄c tn̄ p
illo sacrificiū offert² qz fidel' q̄dē ſȝ
arrogās p vitatē īdulit̾ intus ē.
ſȝ p tumōre suū obstaculū acceptus
nō ē. Hūc ḡo increpacō ṙdarguit,
ſȝ in sacrificiū nō ṙducit. qz in ead̾
q̄dē fide ē in qua debuit ee. set
supna hūc iustia incepās p sup
biam ṙpellit. Vn̄ ꝛ bn̄ helim latio
sine d̾r dis meus iste. vl' dñs deus
Arrogātes eni viri int̾ sc̄aȝ eccliaȝ
ōnis ellate ṙmēdo deū ṙfugi
ant. eū tn̄ vitit̾ credēdo ōfitet².

Quid ē eī dñs meus isto mō dicē n̄
eū cui credidit apta ōfessiōe mō
strare. Vel qd ē deū dñm dicē nisi
hūc ꝛ deū p diuinitē credē ꝛ dñm
ex incarnacōe ~~phib~~ Vn̄ aūt b. iob
pq dāna reꝝ. pq funera pigneꝝ.
pq cruciatus vulneꝝ. pq certamia pugnꝯ
v̾boꝝ dupca ṙmuneracōe sblevat². qz
nimiꝝ sca ecclia adhuc cū i hac vi
ta posita p laboīb₃ q̄s sustinet du
plicia munera ṙcipit. cū susceptis
plene gētib₃ i fine mūdi iudeoꝝ eciā
ad se corda ōu̾tit. Hīc ē eī sc̄ptū ē
donec plenitudo gētiū intraret ꝛ sic
oīs isrl saluus fiet. Duplicia pq mo
ṙcipit qz finito labore p̄ntis tpis
nō solū ad aīaꝝ gaudiū ſȝ eciā ad
btitudinē corpoꝝ ascēdit. Vn̄ bn̄ p
p̄phtā dr̄. In t̾ra sua duplicia possi
debūt. Tc̄ti q̄ppe in t̾ra viuētiū
duplicia possidebūt. qz nimiꝝ bti
ne mētis simul ꝛ corpis gaudet. Vnd
iohēs i apoc qz añ ṙsurrēctiōȝ corpo
rū clamātes scoꝝ aīas vidit ac
cepisse eas stolas singlas. asp̄ex
dicēs. Et date st ill' singlē stole
albe. ꝛ dcm̄ ē ill' ut req'escerent
tpus adhuc modicū donec impleāt²
nūs ōseruoꝝ ꝛ frm̄ eoꝝ. Añ ṙsur̄eccōȝ
q̄ppe stolas singlas accepisse di
cti sūt qz adhuc sola mentis bti
tudinē pfruūt². Binas ḡo accepti
sūt cū aīaꝝ pfcā gaudio eciā corpo
rū incorrupcōn vestiet². Recte
aūt qd' afflictō bti iob dr̄ qȝ q̄n
titas tpis i eius afflictōe ṙtinet².
qz sce ecclie i hac vita t̾blo cernit²
ſȝ q̄nto hic tpe tī ~~q̄uītida~~ atqȝ dif
fēnda sit ignora². Vn̄ ꝛ ore vitat
dr̄. Nō ē vrm scire tpa vl' mome
ta q pr̄ posuit i sua ptate. P hc
ḡo q btī iob pa° dr̄ docemr̄ q ex
piēda nouim'. p hc vō q q̄nti
tas tpis i pa°on reticet². docem²
qd nescire debeam'. In logū v̾ba p
facōis ptrig' ut q̄i breuit' totū
pstringēdo loqm². Eȝ qz ad loqndi
iniciū diu loqndo puenim'. deb'
prius radicē historie figē ut valeam'
mētē pq mod' d' allegoriaꝝ fctu
saciare.

Capitlm xiij

Uir erat in t̾ra hus noīe
iob. Ideo scūs vir vbi
hitaūit traditur vt eius
meritū v̾tutis exp̄mat².
Hus naqȝ q̄s nesciat q sit t̾ra ge
tiliū. Gentilitas aūt eo obligata
viciis extitit. q° cultū ōditoris
sui ōditōis ignorat. Dicat itaqȝ
vbi hītauit ut hec eius laudibus

Ex h̾eticoꝝ sacrificia deo placē nō possūt nisi ecclie manib₃ offerant².

Apok. i

Pū'. ix

Thauros ꝛ arietes quid significat

c. xij

Nō arrogātes h̾etici dum arguūt ꝑ eis sacrificiū nō possūt offerr.

iusticia

q. iiij

Duplicia rd. dita b. iob. ꝑ' mutacōȝ iudeoꝝ ꝛ gē tiliū i p̄nti vita ꝛ i fu̾o cor' ꝛ aīe i futuō

ad ro xj

Act. i

Magnitudo ꝑconiū i ī mal laudē gñtū

cpficiat int bon9 int malos fiat Ne
Neqz ei valde laudal'e e bonu ee
cu bonis s3 bonu ee cu mal' Dic
ei gmoris culpe e int bonos bon
no ee ita innesi e pconij bonu ee
Iob xxx int malos extitisse hic e qd idez
btus iob sebmetipo attesta² dus
Frater fui draconu z socius strn-
conu hic petrus mag9 loth laudi-
bus extulit qr bonu int r eprobos
inuenit d' Et iustu loth oppssu
a nefandoz iniusta gusatoe eri-
puit Aspectu ei z auditu iustus
erat hitas int eos q' d' die i die
aiaz iusti iniqs opib; cruciabant
q' inuicr cruciari no possit n' pua
apmicr opa z audiet z cnet z
tn z aspectu z auditu iusty d². qr
inigr vita no delectando iusti au-
res atqz oculos s3 feriendo tange
Eph ii bat hinc paulg discipulis dicebat
In me° nacois pue z puse inter
qs lucetis sic luiaria in mdo hinc
Apoc ii pgami d² eccle. Scio vbi hitas
vbi sedes e sathane z tenes nom
men z no negasti fide mea hinc
sca ecclia sponsi voce lauda² cu
ei i carit' cantico d² Sic liliu int
spinas sic aica int filias Btus
go iob cu i medrata tra gentilm
int iniqs vixisse describi² ut iux
sponsi pconiu liliu int spinas
Simplicitas s3 cautela vel e cautela ut no cina crevisse mostre² vbi recte mox sb-
dit² Simpx z rcus Nonulli nang
ita sut siplices ut rem qd sit i-
gnorent s3 eo vere ad simplicit in
nocetia deserunt. qo ad vtutem
rectitudis no assurgunt. qr du ca
cauti p rectitudiez ee nesciunt nequaqz
inocetes psiste p simplicite put
hic e qd paulg discipulos admonet
Ad Ro xvi dices Volo vos sapientes ee i bono.
siplices at in malo hinc rursu dt
i Cor xiiii Nolite pueri effici sesib; s3 ma
licia puuli estote hinc p semetip
Mt x vitas discit pcepit d. Estote pde-
tes sic serpetes z siplices sic co-
lumbe vtrqz ei ~~in~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~
admonitione iunxit vt z siplicate columbe astutia
serpetis insereret et rursu serpentis
astutia columbina siplicitas tpareret
Act ii hinc e q spus scus pncia sua ho-
minib; no in columba solu s3 et i ige
patefecit p columba qppe siplicitas
p igne vo zelg indica² In columba
go z i igne ondit² qr q' cuncqz illo
pleni sut sic masuetudi siplicitati
seruiunt ut q' ctpas etia delinqu-
ciu etia zelo rectitudis ~~zelo~~ ac
ceda² se². Timens deu z recedes

A malo Deu time e nulla q facien
da sut bo ptire Vn p salom d² Q
Timor di qd sit timet deu nich negligit S3 qa
nonulli sic bo faciut ut tn a qb;
da malis minime suspeda². bne
pqz timens deu d². recedes eq3 a
malo phibe² Scptu qppe e declia
a malo z fac bonu Neqz ei boa
do accepta st q an eius oculos maloz
admixtione maculant² hinc nam
Eccl ix p salom d² Q' i vno offendit multa
Iacobi ii boa pdet hinc Iacobi attesta² dus
Q' cuqz tota lege suat offendat
aut in vno feus e omi reus hinc
i ad Cor v ad Gal v paulg ait Modicu fermetu tota
massa corrupit Btus c² iob
vt onda² qr undiqz i bonis extitit
solerter indica² qua alieng a mal'
fuit Mos vo narratiu ee solz cu
palestre ctame insinuat pus lu
ctatiu mebra describat. qr latu
validu qr sit pectg. qr pleni qr
sam tumeat lacerti. qr sub ter
poitg uenter nc mole gruet s nec
extenuatione debilitet Vt cu p-
us aptos ctami artus ondeint
tuc demu mage forti int ictus
narrat Qa gr atleta nr cotra
dyalu fuat ctatuig qt an are-
ne spectaculu sac² scriptor histo'e
i atleta hc spales vtutes enne-
rans mete mebra describit dices
Erat vir simpx z rcus timens
deu z recedes a malo ut du po-
sicio mebroz mag ondi² ex hac
ipa ia forti posicoe subsequens
etia victoria pnosta² se². Nati
Filioz hundant sepe parentes decinit ad petm sut ei septe filii z tres filie Sepe
ad auaricia cor pntis illiat fecu-
ditas plis. eo ei ad ambitiu con
gregande heditat accendi². qo mlte
hedib; fecunda². Vt go bti iob qr
sca mes fuat onda². z mistg d²
z mlte plis pr fuisse phibetur
q' in libri sui exordio deuotus
sacrificijs offendis ~~[illegible]~~ asse
rit², pmitg aut largib; etia pg
a semetipo medra². pesseg go
quta fortune pditg extitit quem
ad heditat tenacia nc tot he-
du affectus inclinat se². Et fuit
possessio eig septe milia ouiu z
tria milia camelou. qngeta qr
iuga boum z qngete asine. z
familia multa nimis Qcumq9 qr
ad maiore dolore mete qmo-
net dana maiora vt c² onda²
qnte vtutis extitit. multu fuisse
d² qd patient amisit Nuqz qppe
sn dolore amitti² n' qd sn adore

possidet. Itaque dum substantia magna deseritur
et tamen paulo post patienter amissa perhibetur
quam sine dolore perdidit. constat quia sine
amore possedit. Nondum quippe est qui prius
cordis divitias et post opes corporis de-
hundanz rerum tempalium separat a deo serebit. Solet etenim rerum habundantia
tanto magis a timore divino mentem
solvere quanto magis exigit hanc diver-
sa cogitare. Nam dum per multa spargitur
stare in intimis fixa prohibetur. quod per
semetipsam veritas cum parabolam seminantis
exponeret indicat dicens. Qui seminatur in
spinis hic est qui verbum dei audit. et
sollicitudo huius seculi et fallacia divitiarum
Matheus xiij suffocat verbum et sine fructu efficitur.
Ecce beatus iob et multa possidere dicitur.
et paulo post in divinis sacrificiis insta-
re deserviens perhibetur. Considerus ergo cuius
sanctitatis vir iste fuit qui ad tam dei
sedula obsequia et sic occupatus va-
caret. Nec dum precepti verbum emicue-
rat quod omnia relinqui preciperet. sed tamen beatus
iob eiusdem iam precepti vim in corde
servabat quia nimirum substantiam suam
mente reliquerat quam sine delectatione
possidebat. Erat quippe vir ille ma-
gnus inter omnes orientales. Orien-
tales viros esse predivites quis igno-
rat. Magnus ergo inter orientales ex-
titit ac si aperte diceretur. Etiam et divi-
tibus ditior fuit. Et ibant filii eius
et faciebant convivia per domos unus-
quisque in die suo. et mittentes vocabant
tres sorores suas ut comederent et
biberent cum eis. Solet inter fratres
maior substantia generoris discordie fi-
eri. O inestimabilem paterne institutio-
nis laudem. et pater dives dicitur. et filii
concordes asseruntur. et dum dividenda
inter eos substantia aderat corda tamen omnium
indivisa caritas replebat. Cumque
in orbem transissent dies convivii
mittebat ad eos iob et sanctifica-
bat eos. Consurgensque diluculo of-
ferebat holocausta per singulos. Cum
dicitur mittebat et sanctificabat illos.
aperte monstratur quod districtionem erga illos
prius presens agebat quibus absens sollicitudine
non deesset. Sed hec nobis solerter est intue-
dum. quod peractis diebus convivii purgatio per
singulos adhibetur holocausti. Vir quip-
pe sanctus noverat quia celebrari con-
vivia sine culpa vix possent. Nove-
rat ergo quia magis purgatione sacrifi-
ciorum diluenda sunt epule conviviarum.
et quicquid in semetipsis filii convivantes
Capitulum 17.
Convivia vix a multorum viciorum
sunt carentia ut sint sine culpa
inquinaverunt per immolando sacrificia
tergebat. Nonnulla quippe sunt vicia
que a conviviis vix separari possunt. Pene
enim semper epulas comitatur voluptas.
Nam dum corpus in refectionis delectatione
resolvitur cor ad inane gaudium re-
laxatur. Unde et scriptum est. Sedit populus Exodi xxxij
manducare et bibere et surrexerunt ludere.
Pene semper epulas loquacitas sequitur. et dum
venter reficitur lingua diffre-
natur. Unde recte dives apud inferos
aquam petere describitur dicens. Pater abraham Luce 16
miserere mei et mitte lazarum ut in-
tingat extremum digiti sui in aquam
ut refrigeret linguam meam quia crucior
in hac flamma. Prius epulatus cottidie
splendide dicitur. et post aquam petere in
lingua memoratur. Quia enim ut diximus
inter epulas valde loquacitas dif-
fluere solet. ex pena indicatur culpa.
Cum enim quem epulatum cottidie sple-
dide veritas dixerat in lingua plus
ardere perhibebat. Hii quoque cordarum ar-
moniam temperant tanta hanc arte disp- temperant
sipant ut plerumque cum una tangitur
longe alia ac multum intervallo ac intiacentibus
posita corda quacitatur. Cumque itaque Scriptura sa-
sonitum reddit ea quam in eodem cantu sacra sepius hic
temperato et aliis impressis tinnit. Sic in cordis dispensatio
igitur scriptura sacra plerumque de virtutibus
sic de viciis agit ut dum loquendo
aliud insinuat tacendo aliud innotescat.
Nichil enim quid divitem de loquacitate
memoratur. sed dum pena in lingua dicitur
sequeretur in convivio inter alias fuit gravior culpa
pena monstratur. Cum ergo septem fratres
per dies singulos convivia facere descri-
buntur. et peractis diebus convivii Iob vii
sacrificia perhibetur offerre aperte historia
indicat quia beatus iob octavo die
sacrificium offerens mysterium resurrectionis ce- Resurrectionis figura oblacione dicitur iob
lebrat. Dies namque quo nunc dominicus dicitur
a morte redemptoris est tercius. sed in ordine
conditionis est octavus qui et primus in condi-
tione est. Sed quia revolutus septimum
sequitur. octavus recte numeratur. Quia
sed octavo die offerre vii sacrificia
dicitur plenus septiformis gratie spiritu
per spem resurrectionis domino deservisse per-
hibetur. Unde et psalmus pro octava scribitur
in quo gaudium de resurrectione nunciatur.
Sed quia beati iob filii tanta fuerunt
disciplina bone institucionis accin-
cti. ut neque per facta in conviviis
neque per verba delinquerent aperte mo-
stratur cum subditur. Dicebat enim Ne
forte peccaverint filii mei et bene-
dixerint deo in cordibus suis. Perfectos
quippe in opere esse et sermone docue-
rat quibus de sola cogitacione pre-
metuebat. Quia vero de alienis cor-
dibus iudicare temere non debemus
consecuti huius viri verbis agnoscimus. qui
non ait. quia benedixerunt in cordibus

sinibus. Sed ne forte benedixerint deo in cordibus suis. Unde bene per paulum dicitur: Nolite ante tempus iudicare quoadusque veniat dominus qui illuminabit abscondita tenebrarum et manifestabit consilia cordium. Quisquis enim in cogitatione a rectitudine exorbitat in tenebris peccat. Nos ergo debemus tanto minus aliena corda reprehendere audacter, quanto scimus quia visu nostro non possumus alienae cogitationis tenebras illustrare. Sed hac in re sollerter intuendum est quanta patres severitate possint filiorum suorum opera corrigere, qui tanta sollicitudine student corda mundare. Quid ad haec rectores fidelium dicunt qui discipulorum suorum et aperta opera nesciunt? Quid in sua excusatione cogitant qui in commissis sibi nec vulnera actionum curant? Ut vero huius constantia operis viri etiam perseverans demonstretur, recte subiungitur: Sic faciebat Iob cunctis diebus. Scriptum quippe est: Qui perseveraverit usque in finem hic salvus erit. In sacrificio igitur sancta actio, in cunctis autem diebus sacrificii constantia sanctae actionis ostenditur. Haec breviter historiae sequendo transcurrimus. Nunc ordo expositionis exigit ut exordium repetentes allegoriarum iam secreta pandamus.

Expo

Expositio per allegoriam. Vir erat in terra Hus nomine Iob. Haec per historiam facta credimus, sed per allegoriam quomodo sint iam impleta videamus. Iob namque sicut diximus interpretatur dolens, Hus vero consiliator. Quem ergo alium beatus Iob suo nomine exprimit nisi eum de quo propheta loquitur dicens: Dolores nostros ipse portat? Qui Hus terram inhabitat, quia corda populi consiliatoris indicto regit. Paulus quippe ait: Praedicamus Christum dei virtutem et dei sapientiam. Atque ipsa sapientia per Salomonem dicit: Ego sapientia habito in consilio et eruditis intersum cogitationibus. Hus ergo terram inhabitat Iob, quia sapientia quae pro nobis passionis dolorem sustinuit corda vitae consiliis dedita semetipsam habitatione fecit. Et erat vir ille simplex et rectus. In rectitudine iustitia, in simplicitate autem mansuetudo signatur. Plerumque nos cum rectitudinem iustitiae exequimur mansuetudinem relinquimus, et cum mansuetudinem servare cupimus rectitudinem iustitiae declinamus. Incarnatus vero dominus simplicitatem cum rectitudine tenuit, quia nec in mansuetudine districtionem iustitiae, nec rursum in districtione iustitiae virtutem mansuetudinis amisit. Unde cum quidam deductam adulteram hunc temptare voluissent ut in culpam

aut mansuetudinis aut iustitiae laberetur, ad utrumque respondit dicens: Qui sine peccato est vestrum primus in illam lapidem mittat. Dat simplicitatem mansuetudinis: qui sine peccato vestrum est. Dat zelum iustitiae: primus in illam lapidem mittat. Unde et ei per prophetam dicitur: Intende prospere procede et regna propter veritatem et mansuetudinem et iustitiam. Veritatem quippe exequens mansuetudinem cum iustitia conservavit, ut nec zelum rectitudinis in mansuetudinis pondere, nec rursus pondus mansuetudinis zelo rectitudinis perturbaret. Et sequitur: Timens deum et recedens a malo. Scriptum est de eo: Replevit illum spiritus timoris domini. Incarnatus enim dominus in semetipso exhibuit quod nobis ostendit, ut quod praecepto diceret exemplo suaderet. Iuxta humanitatem namque redemptor noster deum timuit, quia ut superbum hominem redimeret mentem pro illo humilem suscepit. Cuius bene per hoc quod recedere Iob a malo dicitur et actio designatur. Ipse quippe a malo recessit, non quod faciendo contigit, sed quod inveniendo reprobavit. Sed antiquam vetustatem quam natus invenerit humanae conversationis vita deseruit, et nova quam secum detulit sequentium moribus impressit. Natique sunt ei septem filii et tres filiae. Quid in septenario numero nisi summa perfectionis accipitur? Ut enim humanae rationis causas de septenario numero taceamus, qui asserunt quod idcirco perfectus sit quia ex primo pari constat et primo impari, ex primo qui dividi potest et primo qui dividi non potest, certissime scimus quod septenarium pro perfectione scriptura sacra ponere consuevit. Unde et in septimo die requievisse deum ab operibus asserit. Hinc est etiam quod septimus dies in requiem hominibus, id est in sabbato, datus est. Hinc est quod iubilaeus annus in quo plena requies exprimitur septem ebdomadibus consummatur, quae monade addito nostrae adunationis implentur. Nati sunt ergo septem filii, ad praedicandum scilicet viriliter incedentes apostoli, qui dum perfectionis praecepta pagunt, quasi superioris sexus fortitudinem in conversatione tenuerunt. Hinc est enim quod perfectione septiformis gratiae impleti duodecim sunt electi. Septenario quippe numero duodenarius surgit. Nam septenarius sub se partibus multiplicatus ad duodenarium tendit. Sive enim quattuor per tria sive tria per quattuor ducantur, septem in duodecim vertuntur. Unde sancti apostoli quia trinitatem in quattuor mundi partibus praedicare mittebantur duodecim sunt electi, ut etiam numero perfectionem ostenderent quam vita et voce praedicarent. Natae sunt et tres filiae. Quid

in filiabus n' infimo es fidelium plebes
accipi9 q si ad pfcioz opis neqq
forti virtute pmanet fide tn integ
cognita gstant tenet In septe go
filiis ordo pdicatem · i t'bus vo filia
bus multitudo signifi auditoz /Pnt
etia p tres filias tres ordies fi
delium signi / p9 filios gppe filie
noiant · qz p9 aploz gspicaz fortit
tres distinccoes fidelium in ecclie
gusacoe secute sunt · pastoz vz co
tinetium · t cgnugatoz · Vn t ezechl
pphta tres libatos viros audis
se se asserit Noe · s danielē et
Iob · Q'd go p Noe q' archa in
vndis rexit n' ppositoz ordo sig
Q' dum ad forma vite pplis psut
scaz eccliaz i tētacoium fluctibus
regunt Qmd p danielē c9 mira
abstinēa scribit n' gtinetium vita
figat q' dum cuncta q mudi st de
serit despce babilonie alta me
te dnant Q'd p iob n' bonoz co
iugum vita signat q' d'rebus mudi
qs possidet dum pria opa faciut
q p tre opa via ad celeste pa
triam tendunt Qm go p9 scos apo
stolos tres fidelium distinccoes
iste secute sunt · rcte p9 filios tres
filie nate medorant / se Et fuit
possessio ei9 vii milia ouium et
tria milia camelorum Qmia fide
les auditores ex varia gusacoe
collecti sunt · qd prius vniūsaliter
medoratis filiabus d. hc distincte
p9 mod' appellacoe aialium sbinfert
Q'd ei p septe milia ouium n' pfcaz
quorunda inocēcia exprimit que
ad pfcioz gre ex legis pascuis
veniunt Qmd vo in tribus milibus ca
melorum n' ad plenitudinē fidei ve
nies tota · gentilium vicositas
designat In sptua' at sac aqn
cameli noie ipe dns · aqn aut
ipe pplus exprimit Cameli ei
noie dns designat sic ab eode
dno iudeis adusatibus d' li
quantes culice glucientes came
lum Culex ei susurrado vulnat
Camel9 aut ad suscipieda one
ra sponte se inclinat / Liquerunt
go iudei culice qz sedicosum lato
nē dimitti pecierunt Camelum
vo glucierunt q'ē eum q' ad susci
pienda nre mortalitat onera
spōte descendat extingue' cla
mado conati sunt Rursus came
li noie gentilitas designat Vn
t rebecca veniens ad ysaac dor
so cameli deducit qz ad xpm

ex gentilitate ecia pperans intorts vi
ciosis qz vite veteris gusacoibus in
venit · quo ysaac viso descedit
qz dno cognito · vicia sua gentilitas
deseruit t ab elacois celsitudie
ima humilitatis pecijt · q t verecu
data pallio velat qz cora illo
ex ante acta vita gfundit Vn p
aplm eisdē gentilibus d' Que go
fructum huistis tuc t i ill' in qbus
nuc erubescitis Qa go p oues
ebreos a pascuis legis ad fidem
venientes accipi9 · nichil obstat
vt p camelos tortis moribus atz
onustos idoloz cultibus gentilium
pplos sentiam9 Qa ei ex semetipsis
s' invenerunt deos qs colent qi
a semetipsis eis on9 i dorso excre
uerat qd portant / Pt ecia p came
los qz gmia st aialia samari
tanoz vita signari Cameli
namqz ruminant s3 nequaqz vn
gulaz findunt Samarij qz qi ru
minant qz ex pte legis vba pci
piunt · t qi vngulaz non findunt
qz eam p pte gtepnunt · q' t gue
on9 in dorso mentis tolerant
qz in omne qd faciunt sin spe et
nitatis elaborant · fide gppe rr ois
nesciunt Et qd grauis atz onustis
ee pt qz afflictoz scli ptents pe
ti t nequaqz ad reuelacoz me
tis gaudia remuneracois spare
Qz qz dns i carne appares · t eb
reoz pplos pfccois gra implet
t samaritanoz qsda ad cognicoz
fidei mira opa ondedo pduxit
dicat rcte d' vmbra q veritate
exprimet · t q vii milia ouium t
camelorum tria milia possidet · se
Quingenta iuga boum · Quod qn
gente asine ia supius dcm e
q in qnquagenario nro q' sep
te ebdomadis t monade addi
to imple requies designat
denario at nro suma pfccois
exprimit · Qa vo pfco fidelibus
quietis exprimit pmitti · qi qna
rio denes ducto ad quiquagesimu
puenit In sptua' at sacra bo
um noie aliqn ebetudo fatuoz
aliqn bn opantium vita signat
Qa ei bouis noie stultoz vecor
dia figurat · rcte p Salonē d
statim qz ea sequi bos ductus ad
victimaz Rursus qz boum noie vi
ta vniu9 cuiqz bn opantis exprimit
legis pcep testat q p moysen p
cepit dns No alligabis os bo
ui triturantis qz Apte rursum dicat

·r·/a·
filie iob fuit tp x ges fidelium
Eze xiiij
babilonia
dimitte iob q̃d fuit
Mt xxiij
Gn xxiiij
Ro vi
·r·/8·
bos sit stulticia
Pu vij
deut xv

luc v dignus e opariut mercede sua. Asi
noru qz noie dignu stultoru pigritia.
ctulaciu dignu immodata petulaz luxuria.
alm gentilium siplicitas designatur
pigritia de stultoru p asinu sz Stultoru pigritia asinoru appellacoe
figuratur. sic p moysen d[icitu]r No arab
deut xxii in bove simul et asino. Ac si apte
dicat fatuos sapientibus i pdicacoe
no socies ne p eu q impleri no
valet illi q prevalet obsistas. Im:
moddta qz petulatiu luxuria
asinoru appellacoe exprimitur ut p.
pheta testatur q ait. qz carnes st
Ezech xxiii ut carnes asinoru. Asinoru rur
sum noie simplicitas gentilium osten
luc xix et ch xxi ditur. Vn ierlm tendens dns asellu
sedisse phibetur. Qd e ei sedendo
asinu ierlm venire n gentilium sim
plicia corda possidendo ea ad vi
sione pacis regendo et psidendo pducere
qd uno et facili testimonio phibetur
onditur. Qa p bovem iudee oparij.
et p asinum gentiles ppli designantur
ysa i cu per pphetam d[icitu]r Cognovit bos do
minu suu et asinus psepe dni sui.
Cuius eni bos n iudaicus pplus ex
titit. cuius cervice iugu legis at
trivit Et qs gentilitati asinus n gent
litatis fuit quia quilz seductor r
pit qi bos brutu aial et nulla rone
renitens. quo voluit errore substernit
Bos go possessore et asinus psepe
dni cognovit. Et qz ebraicus pplus
deu que colebat sz ignorabat re
pit. et gentilitas legis pabulu qd
no hebat accepit. Qd igr supius
noiatur camel et ovibus d[icitu]r. hic insig
i bobus et asinis replicatur. Habuit
go et an redemptoris adventu iudea
boves. qz ad pdicandu missit opari
ch xxiii os. qbus voce vitatis d[icitu]r Ve vobis
ipocrite q circuitis mare et aridam
ut faciatis unu pselitu et cu fue
rit factus facitis eu filiu gehe
ne duplo qz vos. Asinos quoque in
giu legis pssserat qz extiora lege
mandata tolerabat. qbus vitatis
ch xi voce dr Venite ad me omes q
laboratis et onerati estis et ego refi
ciam vos. tollite iugu meu sup
vos et discite a me qz mitis sit et
humil corde. Qd go in etna bn
laborantibus reques pmittitur hec e
qd hic iuga boum cingenda memo
rantur. qz q redemptori dno colla sb
iciunt. quo n ad reqem tendunt. Be
ne et asine cingente phibentur qz
iocte plebes gentiu dum adhuc
requiem venire desiderant cuncta
mandatoru opa libenter portant

Vn bn q hac reqe ppls gentilis
appeteret Jacob filios alloquens Gen xlix
phetica hec voce studuit signare d.
Ysachar asinus fortis accubans Asinus fortis in benediccione Isachar
inter tios vidit requiem q esset bona
et trra qz esset optima et supposuit hu
merum ad portandum. Inter tios namqz
accubare e pstolato mundi fine
requiescere. nich qz in eis q nunc versantur
i medio qre sz ultima osiderare.
Et fortis asinus reqem ac trra op
timam videt. cu simplex gentilitas
iccirco se ad robur boni opis eri
git qz ad eterne vite patriam tendit.
et q ad portandum humerum supponit qz
cospecta supna reqe pceptis etiam
gravibus i rone se subiciat. et quod m
tolerabile pusillanimitas asserit. hoc
ei leve spes remuneracois ondit
Qa go ad etna reqem p electoru Spes premij la bore tollit
pte iudea gentilitas qz colligitur.
recte cingenda boum iuga et cingente
asine hre phibentur. Ser Ac familia
ia multa nimis. Qd e q prius aud
lum multitudo descbitur. et familia in
extremo memoratur. n q ad cognitorem fidi
prius stulta mundi collecta st ut pea
etiam astuta vocarentur. paulo at
testante q ait. No multi sapientes i ad Cor i
sz carnem. no multi potentes no mul
ti nobiles. sz q stulta st mundi ele
git deus ut ofunderet sapientes. Pa
namqz sce ecclie lrata primitias phibetur
ignara ut vz cuius i pdicatoribus sum Discipuli qre erat elcti indocti
is redemptor ondet q ad vitam crede
tes pplos no sermo sz res suaderet.
Ser Erat qz vir ille magnus inter c. 19
omes orientales. Qa redemptor in
oriens d[icitu]r ppheta attestante phibetur
q ait Ecce vir oriens nomen eius Za vi Zacharie
Omnis go q in hoc oriente fide con
sistit recte orientales vocatur. Sz
qz omes homines temporales homines. ipse oriens
aut deus et homo recte d[icitu]r Erat ma
gnus inter omes orientales. ac si
apte diceret Omes q in fide deo
nascuntur superat. qz no ut ceteros
adoptio sz natura illum divinitatis
exaltat q et si humanitate ceteris ap
paruit similis divinitate tn mansit
sup oia singularis. Et ibant filij
eius et faciebant convivia p domos
Filij servi convivia p domos ibant
Cu pdicatores apli in diversis mundi
regionibus virtutum epulas audien
tibus qi edentibus ministrabant. Vn et
eisdem filijs de esurientibus plebibus
d[icitu]r date vos illis manducare. et rur luce ix et ch xiiii et ch xv
sus dimittere eos ieiunos nolo ne
deficiant in via. i in pdicacoe

verbum verbi consolationis accipiat. Hinc a vitali pabulo ieiunum remanentem quem huius vite labore succumbat. Hinc rursum eisdem filiis dicitur: Operamini non cibum qui perit, sed qui permanet in vitam eternam. Qui quidem hoc convivia quo exhibent, adiungitur cum protinus subinfertur: Unusquisque in die suo. Dies ignorantie obscuritas sine dubitatione noctis cordis est, intellectus non immerito dies vocatur. Unde per Paulum dicitur: Alius iudicat inter diem et diem, alius iudicat omnem diem. Ac si aperte dicat: Alius quidem nonnulla mysteriis intelligit, alius vero omnia ad intellectum possibilia ita ut sunt videnda cognoscit. Unusquisque filius in die suo convivium exhibet, quia sensus quisque predicatoris iuxta mensuram illuminate intelligentie mentes audientium epulis vitalis pascit. In die suo Paulus convivium fecerat cum diceret: Beatiores erunt si sic permanserint secundum meum consilium. De die suo unumquemque admonet cogitare cum diceret: Unusquisque in suo sensu habundet. Et mittentes vocabant tres sorores suas ut comederent et biberent cum eis. Sorores filii ad convivium vocant, quia infirmis auditoribus sancti apostoli refectionis superne gaudia predicant. Eorum quia mentes quasi a vitali pabulo ieiunas aspiciunt, divini eloquii pabulis pascunt. Bene autem dicitur ut comederent et biberent. Scriptura etenim sacra aliquando nobis est cibus, aliquando potus. Cibus est in locis obscurioribus, quia quasi exponendo frangitur et mandendo glutitur. Potus vero est in locis apertioribus, quia ita absorbetur sicut invenitur. Cibum vidit propheta sacram scripturam exponendo frangendam cum diceret: Parvuli petierunt panem, et non erat qui frangeret eis, id est infirmiores quique valentiores sacre scripture sermonis pascerunt exponendo communicari, sed qui exponere debebant non valebant inveniri. Potum vidit sacram scripturam cum [smudge] diceret: Omnes sitientes venite ad aquas. Si potus aperta mandata non essent, per semetipsam veritas non clamaret: Si quis sitit veniat ad me et bibat. Cibum et potum vidit propheta iudeae defuisse cum diceret: Nobiles eius interierunt fame, et multitudo eius siti exaruerit. Paucorum quippe est fortia et occulta cognoscere, multorum vero historie apta sententie. Et ideirco iudee nobiles non

siti sed fame interisse asserit, quia alii quasi pressive videbantur dum totos se exteriori intelligentie dederant, quod de intimis discutiendo manderent non habebant. Et quia vero sublimioribus ab intimo intellectum cadentibus, parvulorum intelligentia et iuxta exterioribus exsiccatur, recte illic adiungitur: Multitudo eius siti exaruit. Ac si aperte diceret: Dum vulgus vite sue studium deserit, iam nec fluenta historie exquirit. Et tamen occulta mandata sacri eloquii et aperte se intellexisse testantur qui reprobanti se iudici consequentes dicunt: Manducavimus et bibimus coram te. Et quod aperte insinuando exponendo subiungunt: Et in plateis nostris docuisti. Quia ergo sacri eloquii in locis obscurioribus exponendo frangitur, in locis vero apertioribus ita ut inventa fuerint potatur, dicatur recte: Mittentes vocabant tres sorores suas ut comederent et biberent cum eis. Ac si aperte dicatur: Infirmos quosque blanda ad se persuasione ducebant, quatenus eorum mentes et magis per contemplationem descendentes pascerent, et plura per historiam edentes nutrirent. Cumque in orbem transissent dies convivii, mittebat Iob et sanctificabat eos, consurgensque diluculo offerebat holocausta per singulos. In orbem dies convivii transeunt cum predicationis ministeria peraguntur. Pactis convivis pro filiis holocaustum Iob pro filiis obtulit, quia pro apostolis dominus predicatione redeuntibus patrem redemptor exorat. Bene autem mittendo sanctificare dicitur, quia dum spiritum sanctum qui ex se procedit discipulorum cordibus tribuit, quicquid culpe potuit inesse emundavit. Recte quia ad offerenda holocausta diluculo consurgere perhibetur, quia per hoc quod pro nobis intercessionis sue petitionem obtulit, discussa erroris nocte humane mentis tenebras illustravit, ne quo peccati contagio ex ipsa predicationis gratia mens in occulto polluatur, ne sibi que agit tribuat, ne sibi tribuendo que agit amittat. Unde recte subiungitur: Dicebat enim: Ne forte peccaverint filii mei et benedixerint deo in cordibus suis. Deo quippe benedicere est, id est maledicere, de eius munere sibi gloriam prebere. Unde recte sanctis apostolis post predicationem dominus pedes lavit, ut videlicet aperte monstraret quia plerumque et in bono opere peccati pulvis contrahitur, et inde inquinantur vestigia unde audientium corda mundantur. Nam sepe nonnulli dum exortationis verba faciunt, quamlibet

ad Ro xiiij
i ad Cor vij
Scriptura sac dicitur cibus et potus
Treno iiij
velamine
ysa lv
Joh vij
ysa v
cxx
ysa v
festiditu
luc xiij
Joh i
loquatur Jo xiij

temurs sese intrinsecus quia per eos verba
pergrata predicacionis diuina extollunt/ cum
quia verbo aliena opera diluunt quasi ex
bono itineris puluerem male cogitacio-
nis sumunt. Ad quod sunt post predicacionis
discipulorum pedes lauare id est post predi-
cacionis gloriam cogitacionum pulueres
tergere gressus cordis ab interna
elacione mundare. Hic abstat ab in-
terna custodia mediatoris summa sciencia quia
dicitur Neforte. Illa cuncta sciens sed in
locucione sua ignoranciam nostram susci-
piens. atque dum suscepit doctores nostros
imitatur quasi ex nostra dubitacione loquitur
dicens Filius hominis veniens putas
inveniet fidem in terra. Expletis quoque
conviviis sacrificium iob pro filiis offe-
rens dicebat Neforte peccauerint
filii mei et benedixerint deo in cordi-
bus suis. Causa redemptor noster pro peccatoribus predi-
catores suos a malis impugnacionibus
diluit eciam internis bonis que egerat a
temptacionibus defendit. Sequitur Sic que
faciebat iob cunctis diebus. Cunctis
diebus iob sacrificium offerre non cessat
quia sine intermissione pro nobis holocau-
stum redemptor immolat quia sine cessacione
patri pro nobis suam incarnacionem demonstrat
Ipsa quippe eius incarnacio nostre obla-
cionis emundacio est. Cumque se hominem
ostendit delicta hominis intuens di-
luit et humanitatis sue misterio perhen-
ne sacrificium immolat quia et hic se et
quem mundat. C. 2. Igitur quia in ipso exordio ex-
posicionis personam beati iob mutare do-
mini diximus ut designare per illam capud
et corpus id est christum et ecclesiam diceremus
Postquam caput nostrum quo designa-
tur credamus ostendimus: nunc corpus eius
quod nos sumus exprimatur indicemus
ut quia audiuimus ex historia quod mire-
mur cognoscimus ex capite quod credamus
Consideremus nunc ex corde quod viuendo
teneamus. In nobismetipsis namque de-
bemus transformare quod legimus ut cum per
auditum se animus excitat ad o-
perandum quod audierit animus generat
Vir erat in terra hus nomine iob.
Iob dolens et hus consiliator dicitur non
inmerito per utrumque nomina electus quisque fi-
guratur. quia nimirum consiliatorem animum
inhabitat qui dolens de presentibus ad
eterna festinat. Nam sunt nonnulli qui vi-
tam suam negligunt et dum transitoria
appetunt et dum eterna vel non intelli-
gunt vel intellecta contempnunt nec dolo-
rem senciunt. Cumque superna que amis-
serant non considerant esse se infeli-
ces in bonis putant nequaquam ad
vitam luminis cui conditi fuerant

mentis oculos erigunt. nequaquam ad
contemplacionem patrie eterne desiderii a-
ciem tendunt. sed semetipsos in hiis ad
que proiecti sunt deserentes vice patrie
diligunt exilium quod paciuntur. et in
cecitate quam tolerant quasi in clari-
tate luminis exultant. At contra electorum
mentes dum cuncta transitoria nichil
esse conspiciunt ad que sunt condita ex-
quirunt. Cumque eorum satisfaccioni nichil
extra deum sufficit ipsa inquisicionis exer-
citacione fatigata illorum cogitacio
in conditoris sui spe et contemplacione re-
quiescit supernis interseri appetit
ciuibus et unusquisque eorum adhuc
in mundo corpore positus mente iam extra
mundum surgit. erumpnam exilii quam
tolerat deplorat et ad sublimem
patriam incessantibus se amoris stimulis
excitat. Cum ergo dolens videt quia sit
eternum quod perdidit. inuenit salubre
consilium temporale hoc despicere quod percurrit.
Et quo magis crescit consilii sciencia ut
peritura deserat. eo augetur dolor
quia necdum ad mansura pertingit. Un-
de bene per Salomonem dicitur Qui apponit scienciam
apponit et dolorem. Qui enim iam summa
que adhuc non habet. magis de infimis
in quibus retinetur dolet. Recte ergo in
terra hus habitare iob dicitur. quia in sciencie
consilio electi uniuscuiusque dolens animus
tenetur. Intuendum quoque est quod nullus dolor
sit mentis in actione precipitacionis
Qui enim sine consiliis viuunt qui semetipsos
rerum euentibus precipites deserunt
nullo interim cogitacionum dolore fa-
tigantur. Nam qui solerter in vite consilio
mentem figit ~~caute~~ sese in actione
circumspiciendo considerat. et ne ex re
qua agitur repentinus finis aduersus
quia subripiat. hunc prius molliter
posito pede cogitacionis palpat. pen-
sat ne ab hiis que agenda sunt formi-
do impediat. ne in hiis que differen-
da sunt precipitacio impellat. ne prava
per concupiscenciam aperto bello supe-
ret. ne recta per inanem gloriam sub
insidiando supplantet. Iob ergo in
terra hus habitat dum mentes electi quo
magis per consilium viuere nituntur eo
angusti itineris dolore fatigantur.
Simplex et rectus timens deum C. 2. 2.
et recedens a malo. Quisquis eterna
patriam appetit simplex procul dubio et re-
ctus viuit. Simplex videlicet opere rectus
fide. simplex in bonis que inferius pa-
git et rectus in summis que in inti-
mis sentit. Sunt namque nonnulli qui
in bonis que faciunt simplices non
sunt dum non in hiis retribucionem intimis

Marginalia: loco pedum colorum quod sunt; filius dei sacrificium offert pro nobis et voluntate in incarnacione eius; hec electorum que messet in solo deo; Ecclesiastes; Qui sine consilio et sine cogitacionibus ... viuunt sine dolore sunt; de simplicitate

Textus ii

sed exterius fauorem quaerunt. Unde bene per
quendam sapientem dicitur: Ve peccatori terram
ingredienti duabus viis. Duabus quippe
viis peccator terram ingreditur, quando et dei
est quod opere exhibet, et mundi quod per co-
gitationem quaerit. Bene autem dicitur ti-
mens deum et recedens a malo. Quia
sancta electorum ecclesia simplicitatis sue et
rectitudinis vias timore inchoat, sed
caritate consummat. Cui tunc est funditus
a malo recedere, cum ex amore dei ce-
perit iam nolle peccare. Cum vero ad-
huc timore bona agit, a malo
penitus non recessit, quia eo pec-
cat quo peccare vellet, si inpune
potuisset. Recte ergo cum timere Iob de-
um dicitur, recedere a malo perhibetur,
quia dum metum caritas sequitur, ea que
mente relinquitur etiam per cogita-
tionem posita culpa calcatur. Et quia
ex timore unumquodque vicium pre-
mitur, ex caritate autem virtutes o-
riuntur, recte subiungitur: Nati quoque sunt
ei septem filii et tres filie. Septem
quippe filii nobis nascuntur, dum per ~~...~~
sancti spiritus cogitationis bone septem
in nobis virtutes oriuntur. Hanc
namque internam prolem propheta dinumerat,
cum spiritus mentem fecundat dicens:
Requiescet super eum spiritus domini,
spiritus sapientie et intellectus, spiritus consi-
lii et fortitudinis, spiritus scientie et pietatis,
et replebit eum spiritus timoris domini.
Cum ergo per aduentum spiritus sapientia et
intellectus, consilium, fortitudo, scientia ac
pietas, timor domini unicuique
nostrum gignitur, quasi mansura posteri-
tas in mente propagatur, que superne
nostre nobilitatis genus eo ad vitam
longius seruat, quo amore eternitatis
sociat. Sed habent in nobis vii filii
tres procul dubio sorores suas, quia
quicquid virtutum hi sensus viriliter faciunt,
spei fidei caritati coniungunt. Ne-
que enim ad denarii perfectionem septem
filii perueniunt, nisi in spe fide et ca-
ritate fiunt omne quod agunt. Quia
vero hanc precedentium virtutum copiam
multimoda bonorum operum cogitatio
sequitur, recte subiungitur: Et fuit possessio
eius vii milia ouium et tria milia
camelorum. Seruata quippe historie
veritate imitari spiritualiter possumus,
quod carnaliter audiuimus. Oues enim septem
milia possidemus, cum cogitationes
innocentes perfecta cordis munditia
intra nosmetipsos inquisito veritatis
pabulo pascimus. Erunt quoque nobis in
possessione etiam tria milia camelorum,
si omne in nobis quod altum et tortuo-
sum est, rationi fidei subditur et sub cognitione
trinitatis sponte in appetitu humili-
tatis inclinatur. Camelos quippe pos-
sidemus, si quod altum sapimus humiliter de-
ponimus. Camelos procul dubio possidemus,
cum cogitationes nostras ad infir-
mitatem fraterne compassionis flectimus,
ut vicissim onera nostra portan-
tes aliene infirmitati compati conde-
scendendo nouerimus. Possunt etiam per
camelos, quia ungulam nequaquam
findunt, sed tamen ruminant, terrenarum
rerum bone dispensationes intelligi,
que quia habent aliquid seculi et aliquid dei, per
commixtionem eque necesse est ut designari ne-
queant. Quia enim terrena dispensatio quamuis
eterne utilitati seruiat, sine perturbatione
mentis valet exhiberi. Quia ergo per
hanc et ad presens mens confunditur et in
perpetuum merces paratur, quasi commune
animal et aliquid de lege habet et aliquid non
habet. Vngulam namque non findit, quia
non se penitus anima ab omni terreno
opere disiungit, sed tamen ruminat, quia
bene dispensando temporalia per certitudinis
fiduciam sperat celestia. Terrene
dispensationes quasi camelorum more
capite legi concordant, pede discre-
pant, quia et celi sunt que iuste viuen-
tes appetunt, et huius mundi sunt in quibus
opere versantur. Nos ergo cum easdem
terrenas dispensationes cognitioni subdimus trinitatis,
quasi camelos inter indubitabiles in-
terior fide possidemus. Sequitur: Quingenta
quoque iuga boum et quingente asine.
Iuga boum in usu nostre possessionis
sunt, cum concordes virtutes exarant
duriciam mentis. Quingentas quoque
asinas possidemus, cum lasciuientes
motus refugimus, et quicquid in nobis
carnale exurgere appetit, spirituali
cordis dominatu refrenamus. Vel
certe asinos possidere est cogitationes
intra nos simplices regere, que dum
in subtiliori intellectu currere non
valent, quo quasi pigrius ambulant,
eo mansuetius fraterna onera por-
tant. Sunt namque nonnulli qui dum al-
ta non intelligunt, ad exteriora con-
uersationis opera se humilius premunt.
Bene ergo per asinas pigrum quidem animal
sed tamen portandis oneribus deditum
simplices cogitationes accipimus, quia
dum nostram plerumque ignorantiam ac-
cipimus, cognoscimus leuius onera ali-
ena toleramus. Cumque nobis quasi sin-
gularis sapientie altitudo non eleuat,
ad perferenda alieni cordis inertia
mens se nostra committit in-
clinat. Recte autem sine iuga boum

Timor filialis et seruilis

Dona spiritus sancti vel virtutes theologice vocantur filii et filiabus Iob ... XI

Asini et cameli sunt cogitationes

dispensationes terrenorum ... dispendio et ...

Cogitationes simplices et asinas sunt

Textus

sine asine ꝯiugete referunt' qr
vel in hec ꝙ prudet' sapis vt i hc
qd hinlit' igras du etne pſte
regez ꝯrig qr int inbilei iny
tenem' / sc' Ac familia multa
nimis. Hilta nimis familia pos
sideg cu cogitacões iuuas sub
met' ꝯiutacõe restringis ne ipe
sui multitudie aiam supet. ne
puso ordie discrecõis mẽ pn
cipatu calcet. Et bn cogitacõn
tba multe famile appllacõe sig
nã seruus ꝙ absente ancillaru dna
ligue pstrepunt. siletiu desert.
z deputati opis officia negligt.
totu qr sibimet vmedi ordine
ꝯfundut. At si rpete dnã veiat
mox pstrepetes ligue rticet.
offi⁰ vmgꝰ qr opis rpetut: sic
qr ad opꝰ ꝯpiu ac si no rcessent
reuitut'. Si ra domo met' rõ
ad momtu discedat. qr absente
dna cogitacõnu se clamor velt
garrula quitillaz tba multiph
cat: vt aut rõ ad mete rdieit
mox se ꝯfusio tumltuosa ꝯpe
scit. z qr ancille se ad iniuctu
opꝰ rpimut du cogitacões ptig
causis se ꝯtinꝰ ad vtilite subdut
Possidꝰ gᵍ multa familia cu recto
iure inuertis cogitacõib, rõms
discrecõe dnam'. Ad iniuz ꝯpii
solerte agis iugi p eãd discrecoz
angel' conam' Vn z rce scrib
gi' Vn erat qr vir ie magnus
int oẽs orientles. Tunc naqz ma
gnu int orientles oẽs efficimur
cis spitib, q' orienti luci inhe
rẽt pista corrupcõis nebla discre
cõis nre radys inqrtiu possibili
tas suppetit / sociam' Vn p pau
lu d' Nra ꝯusaꝰ in cel ẽ. Cisqs
tpalia ac defectiua sc' occasum
petit / ꝯsqs võ supna desiderat
qr i oriẽte hitat ~~hit~~ demõstrat.
Magnꝰ gᵒ no int occidentles s,
int orientles efficit'. gᵒ no int
acões ima z fugitiua quercim
s, int choros pfice supnor' ciui
u conat' dec. Et ibat filij eiꝰ z
faciebat ꝯuiuiu p domos vnꝰ
ꝯsqz in domo sua die suo. Filij
p domos ꝯuiuia faciut. du vir
tutes single int mo du pu mẽ
te pascut. Vn z bn subdr' vnꝰ
ꝯsqz in die suo. Dies ei vniꝰcꝰqz
filij ẽ illumiaꝰ vniꝰcꝰqz virtut. Vt
eni hec pa dona breuit' septifor
mis grẽ rphcẽ. Aliu d' ẽ hit sa
pia. aliu intellcus. aliu ꝯsiliu

aliu fortido. aliu scia. aliu pyetas.
aliu tior. Nec eẽ ei hc ẽ sape qd in
tellige. Mlti qd' ẽtna sapiut s,
hc intellige nequaq pnt. Sapia
gᵒ in die suo ꝯuiuiu fat. qr mete
d'etnor spe z rtrune rficit. Intelle
ctꝰ i die suo ꝯuiuiu parat. qr i eo
ꝙ audita penetrt rficiẽdo cor te
nebras eiꝰ illustrat. Cosiliu gᵒ i
die suo ꝯuiuiu exhibz. qr du ee
pcipite phibz rone oiui rplet.
Fortido in die suo ꝯuiuiu fat. qr
du adusa no metuit trepidanti
meti cibos ꝯfidẽtie apponit. Scia
i die suo ꝯuiuiu fat. qr i vente
metis igratie ieiuniu superat.
Pyetas in die suo ꝯuiuiu fat. qr
cordis viscera mie opibꝰ rplet.
Timor i die suo ꝯuiuiu fat. qr
du pmit mẽte ne d'pntibꝰ sup
biat d'futuris illa cibo metis
spei ꝯfortat. Sed id in hc filio
ru ꝯuiuio pscrutand' video ꝙ se
metipos pascut. Valde ei p sin
gla qlz destituut' si no vna aly
vtꝰ vtuti suffragat'. Minor ꝙppe
ẽ sapia si intellcu careat. Valde
vilis ẽ intellcus si ex sapia no
subsistat. Qr cu altiora sn sapie
ponde penetrat sua illu sua
leuitas grauiꝰ ruituru leuat. Vile
ẽ ꝯsiliu ẽ cui robur fortitudis
deest. qr qd tractando inuenit care
vib, vsqz ad pfcioz opis no pdu
cit. Et valde ꝯsil fortido desti
tuit'. n p ꝯsiliu fulciat'. qr quo
plus se posse ꝯspicit eo vtꝰ sn
rõis modamne detinꝰ inpceps
ruit. Nlla ẽ scia si vtilite pyetis
no ht. qr du bõ ꝯgta exeq negli
git. sese ad iudiciu artius stringt.
Et valde inutil ẽ pyetas si scie
discrecõe careat. qr du nª hac scia
illuiat quo inscẽat' ignorat. Ti
mor qz n has vtutes hrit ad
nllu opꝰ pcul duᵒ boz acõms
surgit: qr du ad cucta trepidat
ipa sua formide a bois oib, tor
pes vacat. Qr a gᵒ altnato inistio
vtꝰ a vtute rficiat'. rce d' ꝙ apd
se filij vicissim ꝯuiuia' cu qz v.
na alia ꝯsolerãdo sublenat. Qr
p dies suos inosa soboles pa
scẽdo ꝯuiuiu pat / sc' Et mitte
bat z vocabat tres sorores suas
vt comederet z biberet cu eis.
Cu vtutes nre i orne qd agut
spe fide z cari te s' sociat. Qr opa
tores filij. tres ad ꝯuiuiu soro
res vocat. vt fides. spes. z caritas.
formidine

gaudeat corpus bonum quod unaquaeque virtus administrat. quae quia ex cibo vires accipiunt dum bonis operibus fideliores fiunt. Et dum post cibum contemplationis rore infundi appetunt quasi ex poculo debriantur. Sed quid est quod in hac vita sine quantulacumque tenuis sunt contagii inquinatione peragatur. Nonnumquam namque ipsis bonis quae agimus, dum laetitiam menti pariunt, quandam ex se securitatem gignunt. Dumque mens secura redditur in torpore laxatur. Nonnumquam vero nos aliquantula elatione polluunt et tanto deiectiores apud deum faciunt quanto nosmetipsos tumidos reddunt. Unde bene subiungitur: Cumque in orbem transissent dies convivii mittebat ad eos iob et sanctificabat eos. Peracto quippe orbe dierum convivii mittere ad filios eosque sanctificare est post virtutum convivium intentionem cordis dirigere et omne quod agitur districta retractationis discussione mundare, ne bona aestimentur quae mala sunt, ne saltem vacantia putentur bona sufficientia cum perfecta non sunt. Hinc enim mens plerumque decipitur, ut aut qualitate mali aut quantitate boni fallatur. Sed hos virtutum sensus melius preces quam discussiones inveniunt. Illa enim quae perscrutari in nobismetipsis plenius intimus saepe verius orando quam investigando penetramus. Cum enim mens per quandam compunctionis machinam ad alta sustollitur, omne quod de se ipsa est sub se ipsa diiudicando certius contemplatur. Unde et recte subiungitur: Consurgensque diluculo offerebat holocausta per singulos. Diluculo namque consurgimus cum compunctionis luce perfusi humanitatis nostrae nocte deserimus et ad veri luminis radios oculos mentis aperimus atque holocaustum per singulos filios offerimus cum pro unaquaque virtute deo nostro hostiam precis immolamus, ne sapientia elevet, ne intellectus dum subtiliter currit oberret, ne consilium dum se multiplicat confundat, ne fortitudo dum fiduciam praebet praecipitet, ne scientia dum novit et non diligit inflet, ne pietas dum se extra rectitudinem inclinat intorqueat, ne timor dum plus iusto trepidat in desperationis foveam mergat. Cum ergo pro unaquaque virtute ut pura esse debeat preces domino fundimus, quid aliud quam iuxta filiorum numerum holocaustum per singulos exhibemus. Holocaustum namque totum incensum dicitur. Holocaustum ergo dare est totam mentem compunctionis incendere ut

[margin:] Virtutes ornari et fideliores fieri per caritatem

[margin:] Holocaustum per quinque filiorum sanctificatio per singulos virtutum cordis directio operum districtio et cogitationum discussio ... nec

[margin:] c. 27. Diluculo consurgimus cum compunctionis luce perfusi

[margin:] ... et refunde

in ara amoris cor ardeat et quasi delicta prolis sobolis ingenita cogitationis exurat. Sed hoc agere nesciunt nisi qui priusquam cogitationes ad opus prodeant interiores suos motus sollicita circumspectione frenant. Hoc agere nesciunt nisi hi qui virili custodia munire mentem noverunt. Unde recte inopinata morte extinctus Isboseth describitur quem sacra historia non domo non hostiarium sed hostiariam habuisse describit (?) divino testatur. Ait: Venientes filii Remmon Berothitae Rechab et Baana ingressi sunt fervente die domum Isboseth qui dormiebat super stratum suum in meridie. Ingressi sunt autem domum et hostiaria purgans triticum obdormivit. Assumentes spicas tritici latenter ingressi sunt et percusserunt eum in inguine. Ostiaria triticum purgat cum mentis custodia discernendo virtutes a vitiis separat. Quae si obdormierit, in dominum insidiatores admittit, quia dum discretionis sollicitudo cessaverit, ad interficiendum animum malignis spiritibus iter pandit. Qui ingressi spicas tollunt quia mox bonarum cogitationum germina auferunt atque in inguine feriunt quia virtutem cordis delectatione carnis occidunt. In inguine quippe ferire est vitam mentis delectatione carnis perforare. Nequaquam vero Isbozeth iste hac morte succumberet si non ad ingressum domus mulierem id est ad mentis aditum mollem custodiam deputasset. Fortis namque virilisque sollicitudo cordis foribus debet apponi quam nec neglegentiae somnus opprimat nec ignorantiae error fallat. Unde bene Isboseth appellatus est qui custode femina hostilibus gladiis nudatus est. Isboseth quippe vir confusionis dicitur. Vir autem confusionis dicitur qui forti mentis custodia munitus non est, quia dum virtutes se agere aestimat subintrantia vitia nescientem necant. Tota itaque virtute muniendus est aditus mentis ne quando eam insidiantes hostes penetrent per foramina neglectae cogitationis. Hinc Salomon ait: Omni custodia serva cor tuum quia ex ipso vita procedit. Virtutes ergo quas agimus dignum est ut summopere ab intentionis origine pensemus ne ex malo ortu prodeant etiam si recta sint quae ostentant. Unde recte hic subiungitur: Dicebat enim: c. 20 Ne forte peccaverint filii mei et benedixerint deo in cordibus suis. Filii in cordibus maledicunt cum recta ma

[margin:] Vnde; re 2 4 (2 Regum 4); vir confusionis qui

opera a non rectis cogitationibus procedentia bona in aperto exeunt, sed noxia in occulto molliuntur. De quibus quippe maledicunt cum mentes nostrae de sese hoc aestimant quod sibi, Deo maledicentes sese et ab ipso accepisse vires intelligunt, tamen de eius muneribus propriam laudem quaerunt. Sciendum vero est quod bona nostra tribus modis antiquus hostis insequitur, ut videlicet hoc quod rectum coram hominibus agitur, in interni iudicis aspectu vitietur. Aliquando namque in bono opere intentionem polluunt, ut omne quod in actione sequitur eo purum mundumque non exeat, quo hoc ab origine perturbat. Aliquando intentionem boni operis vitiare non praevalent, sed in ipsa actione quasi in itinere opponunt, ut cum propositum mentis securior quisque egreditur, subiuncto latenter vitio quasi ex insidiis perimatur. Aliquando vero nec intentionem vitiat, nec in itinere supplantat, sed opus bonum in fine actionis illaqueat. Quanto quoque vel a domo cordis vel ab itinere operis longius recessisse se simulat, tanto decipiendo bonae actionis terminum astutius expectat; et quo incautum unumquemque quasi recedendo reddiderit, eo illum repentino nonnumquam vulnere durius insanabiliusque configit. Intentionem quippe in bono opere polluunt, quia cum facilia ad decipiendum corda hominum conspiciunt, eorum desideriis auram transitorii favoris apponunt, ut in his quae recta faciunt ad appetenda ima a rectitudine intentionis inclinentur. Unde et recte sub Iudaeae specie de unaquaque anima laqueo inserta intentionis capta per prophetam dicitur: Facti sunt hostes eius in capite. Ac si aperte diceretur: Cum bonum opus non bona intentione sumitur, huic adversantes spiritus ab ipso intentionis exordio principantur, tantoque eam plenius possident, quanto et per principium dominantes tenent. Cum vero intentionem vitiare non praevalent, in via positos laqueos tegunt, ut in eo quod bene agitur cor ex latere ad vitium divertatur, quatenus quod inchoans aliter proposuerat, in actione longe aliter quam coeperat peragat. Saepe enim bono operi dum laus humana occurrit, obviantem mentem operantis immutat; quae quamvis quaesita non fuerit, tamen oblata delectat. Cuius delectatione dum mens bene operantis resolvitur, ab omni intentione intimi vigoris dissipatur. Saepe bene se inchoante irae iustitiae ex latere ira subiungitur, et dum zelo rectitudinis immoderatius mentem turbat, cuncta quietis intimae salute sauciat.

Saepe gravitatem cordis quasi subiuncta ex latere tristitia sequitur, atque omne opus quod mens bona intentione inchoat, hoc velamine maeroris obumbrat: quae nonnumquam tanto tardius repellitur, quanto impressa menti quasi serior famulatur. Saepe se bono operi laetitia immoderata subiungit, cumque plus mentem quam decet hilarescere exigit, quae erigit ab actione bona pondus omne gravitatis repellit. Unde etiam bene inchoantibus subiectos in itinere laqueos prospexerat, qui prophetico spiritu plenus dicebat: In via hac qua ambulabam absconderunt laqueum mihi. Quod bene ac subtiliter Ieremias insinuat, qui dum gesta exterius foris studuit, quae intus apud nosmetipsos gererentur indicat dicens: Venerunt octoginta viri de Sichem et de Silo et de Samaria, rasi barba et scissis vestibus et squalentes; munera et thus habebant in manu, ut offerrent in domo Domini. Egressus autem Hismahel filius Nathaniae in occursum eorum de Maspha, incedens et plorans ibat. Cumque occurrisset eis, dixit ad eos: Venite ad Godoliam filium Ahicam. Qui cum venissent ad medium civitatis, interfecit eos. Barbam quippe radunt qui sibi de propriis viribus fiduciam subtrahunt. Vestes scindunt qui sibimetipsis in exterioris decoris laceratione non parcunt. Oblaturi in domo Domini thus et munera veniunt, qui exhibere se in Dei sacrificio orationem cum operibus pollicentur. Sed tamen si se in ipsa sanctae devotionis via caute circumspicere nesciunt, Hismahel Nathaniae filius in occursum eorum venit, quia nimirum quisque malignus spiritus prioris viri Nathaniae videlicet exortus in superbiae errore generatus, se ad laqueum deceptionis opponit. De quo et bene dicitur: Incedens et plorans ibat, quia ut devotas mentes intime ferire praevaleat, semetipsum quasi sub velamine virtutis occultat, et dum concordare se vere lugentibus simulat, ad cordis intima securius admissus, hoc quod intus de virtute latet, occidat. Qui plerumque spondet ad altiora provehere: hoc unum et dixisse perhibetur: Venite ad Godoliam filium Ahicam. Atque dum maiora promittit, etiam minima subtrahit. Unde recte dicitur: Qui cum venissent ad medium civitatis, interfecit eos. Viros ergo ad offerenda Deo munera venientes in medio civitatis interficit, quia divinis deditae mentes operibus nisi magna circumspectione custodiat. Surri

l

pma e custo spiciente hoste du devotus p̄stant
bonoꝝ op̄ꝝ hostiã ĩ ipo itinē pdūt vita d'
cui9 hostis ma[u] non euadi⁲ insi
ciens ad pmã recta⁲ Vn illic
apte signigit⁲ Decē at vi ipti
st' int' eos q' dixēt ad hismade
Noli occidē nos q2 hẽs thauros
ĩ agro frueti ⁊ olei ⁊ ordei et
mell' ⁊ nõ occidit Thaur9 q̄ppe
ĩ agro ē spes ĩ pmã · q q2 non
ẽmt⁲ q̄i in tra cordis suffossa
cõtine⁲ Er'go p̄fiteba⁲ se habẽ
thauros ĩ agro siuati st' q2 q̄ 9
ĩ cautele sue tricin̄ ad lamitu
Cap xxvii ĩ deūt n̄c capti moriūt⁲ Cu
a vo antiq9 hostis neq2 ĩ exordio
intẽcõis ferit neq2 ĩ itinē ac
cõis interpit durioēs ĩ fīe laq
os tendit que tāto neq̄us ob
sidz · q̄nto solū s' ai rīmasisse ad
Dyabol9 nos tēta decipiend' vidz Hos nāq2 fine
re nõ desinit sno appoitos laqos p̄phta 9spe
xāt cū dicebat Ipi calcaneū
meū obsuabāt Ca ei ĩ calca
neo finis ē corpis: qd p hūc n̄
b t'mi9 sig̃t⁲ actõis Nunc go ma
ligni spūs sp̄i seu p̄ni quiq2 ho
imēs illoꝝ sectes supbie calca
neū obsuabūt cū actõis fine
bone viciare desidãnt Vn ⁊ eid
Gñ iij serpēti d⁲ Ipa tuū obsuabit ca
put ⁊ tu ei9 calcaneū Caput
q̄ppe serpētis suare ē initia
suggestiõis ei9 aspicē ⁊ manu
sollicite 9sidacõis a cordis adi
tu fūditq extirpae Q' tū cū
ab inicio dep̄hēd⁲ peuti calca
c neū molit⁲ Ca ē si suggestioē
p̄ma ĩ intēcõe nõ peutit d'ape
Dyabol9 9sb9 ho fine 9tendit Si at sel' cor in
mĩs ē venenu̇ intēcõe corrūp⁲ sequēs actõnis
Bone accõnis medietas ⁊ t'mi9 ab hoste calli
do posside⁲ q̄m totā s' arborem
fructq sue 9spicit quã venem
dēte ĩ radice viciat Ca go sū
ma cura vigilād' ē ne vel bonis
opib' sinēs mēs p'ba intencõe
d pollua⁲ rēc d⁲ Ne forte peccaue
rint filii mei ⁊ bndixerit deo in
cordib' suis sac si apte dicet' Nul Salz
lu ē bonū qd foris agit⁲ si nõ p
eo intq an̄ di oclos innocētie vi
ctiã ĩ ara cordis ymola⁲ Tota
itaq2 v'tute p̄spiciendq ē flumq
e opis: si puq emanat ex fonte
cogitacõis Oi cura suadq ē a
male pulue oclus cordis ne
hc qd in actõe rcm hoib' ostat
apd seinetipm p vicin̄ pue in
tēcõis intorqat Cauadu nāq2

ē ne bõ nra pauca sint cauad'
ne indiscussa ne a' pauca agen
tes inveniam⁲ stiles · a' indiscus
sa relinqntes vecordes Neq2 ei f
vnaq̄q2 v'e v'tq ē si inixa aliis
v'tutib' nõ ē Vn rec ad Moysen
d⁲ Sume t' aroātha stracten ⁊ Exo xxx
omcha galbanen boni odoris ⁊
thus lucissim̄ facies q2 thimi
ma 9poitu ope vngētarii mix
tu diligēt q2 pnu thimiama
q̄ppe ex aromatib' facq 9poitu
cu ĩ altari boni opis v'tutu mi
tiplicite r'dolq9 qd mixtu ē puꝝ
sit q2 q̄nto vtq v'tuti iugi⁲ ta
to boni opis incēsu sincerq9 ex
hibe⁲ Vn et bn̄ signigi⁲ Cu in
temnissim̄ pulueꝝ vniuisa 9tu
deris pones ex eo ĩ tabnacl̄o te
g stionii In temnissim̄ pulueꝝ a
romata vniuisa 9teri9 cu bõ
nra q̄i in pila cordis oculta dis
cussion' tudiq ⁊ ut vāat' bona
sint subtilit' p̄tctaq9 Aromata
go ĩ pulueꝝ redigē ē v'tutes re
cogitādo terere ⁊ usq2 ad sub
tilitatē oculti examinis r'uocare Ca ii
Et nõnd' q d' eod' pulue d⁲ Pones a
ex eo corã tabnaclo testionii
q2 tūc miniꝝ bõ nra vāciter
ĩ 9speci iudicis placēt cū h mens
sbtili9 r'cogitādo 9terit ⁊ q̄i de
aromatib' pulueꝝ r'ddit ne 9s
su duꝝ q2 sit boni qd agi⁲ ne
si hc arta retrictõis ma9 ne 9in
cat odorē d' se subtili9 nõ asp
b gat hinc ē ei q sponse v'tut
sponsi voce lauda⁲ cū d⁲ Que Ca iii
ē ista q ascendit p desertu sic v
gula fumi ex arõtib' mirre ⁊
thuris ⁊ vniuisi pulueris pigme
tarii Scã vo ecclia sic fumi v' Sca ecclia
gula ex aroātib' ascēdit · q2 ex
vite sue v'tutib' ĩ intiin cotīe
incēsi r'ctinē p̄sint · n̄c sparsa
p cogitacõs defluit · s3 sese int'
archana cordis ĩ rigoris v'ga
9stringit · q ea q agit dū r'cogi
tare sp̄at retectare nõ desinit
mirra q'd' ⁊ thq9 in ope s3 pul
c neꝝ ĩ cogitacõni hinc ē q ob la Leui i
torib' hostie ad Moysen d⁲ Sub
tēta pelle hostie artq ĩ frusta
9cidat Pellē nāq2 hostie subt
hiq cū a mēt nre oclis supfi
cie v'tutis amoueq9 · cui9 artq
ĩ frusta 9cidq9 · cū distiguētes
sbtiliq eiq intiã mēbratim q2
d cogitaq9 Cauad' go ē ne cū ma
la vincq9 bonis lasciuitatib'

supplantetur ne fortasse fluxa perdat, ne inconsiderata capiatur, ne per errorem mentem deserat, ne per lassitudinem fracta quam acti laboris meritum perdat. Hinc cunctis ei vigilare debet semper circumspicere atque in ipsa sue circumspectionis providencia perseverare. Unde et recte subiungitur: Sic faciebat iob cunctis diebus. Incassum quippe bonum agitur si ante terminum vite deseratur, quia et frustra velociter currit qui prius quam ad metas veniat deficit. Hinc est enim quod de reprobis dicitur: Ve hiis qui perdiderunt sustinenciam. Hinc est quod electis suis veritas dicit: Vos estis qui permansistis mecum in temptacionibus meis. Hinc Ioseph qui inter fratres usque in finem iustus perseverasse scribitur solus talarem tunicam habuisse perhibetur. Quid est talaris tunica nisi actio consummata? Quasi enim pretensa tunica talum corporis operit cum bona actio ante dei oculos usque ad vite nos terminum tegit. Hinc est quod per Moysen cauda hostie in altari offerri precipitur, ut videlicet omne bonum quod incipimus etiam perseverante fine compleamus. Bene ergo cunctis diebus agenda sunt, ut cum malum pugnando repellitur ipsa boni victoria constancie manu teneatur. Hec itaque sub intellectu triplici diximus ut fastidienti anime varia alimenta proponentes daremus quod eligendo sumat offerimus. Hoc tamen magnopere petimus ut qui ad spiritualem intelligenciam mentem sublevat a veneratione historie non recedat.

Explicit liber primus
Incipit secundus Ca. 1

Scriptura sacra mentis oculis quasi quoddam speculum apponitur ut interna nostra facies in ipsa videatur. Ibi etenim feda ibi pulchra nostra cognoscimus, ibi sentimus quantum proficimus, ibi a provectu quam longe distamus. Narrat autem gesta fortium et ad imitacionem corda provocat infirmorum. Dumque illorum victricia facta commemorat contra pugnas viciorum nostra debilia confirmat. Fit quoque verbis illius ut eo minus mens inter certamina trepidet quo ante se positos tot virorum fortium triumphos videt. Nonnumquam vero non solum eorum virtutes asserit sed etiam casus innotescit, ut et in victoria fortium quod imitando arripere et rursus videamus in lapsibus quod timere debeamus. Ecce enim iob describitur temptatione auctus sed David temptacione prostratus, ut et maiorum virtus spem nostram foveat et maiorum casus nos ad cautelam humilitatis accingat, quatenus dum illa gaudentes sublevat ista metuentes premat, et audientis animus illinc spei fiducia hinc humilitatis timore eruditus nec temere superbiat quia formidine premitur nec pressus timore desperet quia ad spei fiduciam virtutis exemplo roboratur.

Scriptura sacra quae narrat maiorum virtutes et vitia

Cap. ii a

Quadam autem die cum venissent filii dei ut assisterent coram domino affuit et sathan. Intueri libet quod sacre eloquia in exordiis narrationum qualitates exprimant temporis. Aliquando namque a posicione loci, aliquando a posicione corporis, aliquando a qualitate aeris, aliquando a qualitate temporis signant quod de ventura accione subiciant. Posicione quippe locorum divina scriptura exprimit subsequentium merita finesque causarum. Sic de israel dicitur quia verba dei in monte audire non potuit sed precepta in campestribus accepit, subsequentem nimirum infirmitatem populi indicans, quia ascendere ad summa non valuit sed semetipsum in infimis neglegenter vivendo laxavit. A posicione corporis futura denunciat. Sic in actibus apostolorum Stephanus ihesum qui a dextris virtutis dei sedit stantem se vidisse manifestat. Stare quippe adiuvantis est, sed recte stare cernitur qui in bello certantis opitulatur. A qualitate aeris res subsequens demonstratur. Sic evangelista cum predicante domino nobis tunc ex iudea crediturus diceret premisit dicens: Hiemps erat. Scriptum namque est: Quoniam habundabit iniquitas refrigescet caritas multorum. Ideo ergo hiemis enarrat tempus exprimere ut inesse auditorum cordibus malicie frigus indicaret. Hinc est quod negaturus petrus premittitur quia frigus erat et stans ad prunas calefaciebat se. Iam namque intus a calore divini amoris torpebat et ad amorem presentis vite quasi ad persecutorum prunas infirmitate estuante recalebat. A qualitate quoque temporis finis exprimitur accionis. Sic non rediturus ad veniam ad tradicionis perfidiam nocte iudas exisse perhibetur, cum egrediente eo ab evangelista dicitur: Erat namque nox. Hinc est et iniquo diviti dicitur: Hac nocte repetent animam tuam a te. Anima quippe que ad tenebras ducitur non in die sed in nocte repeti memoratur. Hinc est quod Salomon qui sapienciam non perseveraturus accepit in sompnis hanc et in nocte accepisse describitur. Hinc est quod angeli ad abraham in meridie veniunt, puniturique Sodomam ad eam vespere venisse memorantur. Quia igitur iob temptatio ad victoriam ducitur a die cepta perhibetur.

Scriptura sacra qualiter exprimat ... apponit circumstancias ... significat

b Exo xix Exo xx Actuum vii Hiemps ut frigus ... Joh x c Mat xxvi d Joh xiii Luc xii iii Reg iii Gen xviii

1 2

cum dicitur Quadam die cum venissent filii
dei ut assisterent coram domino affuit
inter eos et satan. Qui autem filii dei
Angeli boni filii dei vocantur — nisi electi angeli vocantur. De quibus cum
constet quod obtutibus maiestatis in-
serviant valde querendum est unde ve-
niant ut coram deo assistant. De his
Mt xviij — quippe voce veritatis dicitur Angeli eorum semper vi-
dent faciem patris mei qui in celis est.
Daniel vij — De his propheta ait Milia milium
ministrabant ei et decies millesies
centena milia assistebant ei. Si igitur
semper vident et semper assistunt vigilanti
Nota de angelis — cura querendum est unde veniant qui
numquam recedunt. Sed tamen de illis per Paulum
ad Hebre. 1 — dicitur Nonne sunt omnes administratorii
spiritus in ministerium missi propter eos qui
hereditatem capiunt salutis. Ex hac ergo
missos constat unde veniant inve-
Questio de assistentia et missione angelorum — nimus. Sed ecce quorum questionem ingerimus et
qui dum clausa solvere nitimur no-
dum ligamus. Quomodo enim aut semper assistere aut
videre ~~vocat~~ faciem patris semper
possunt et si exeunt ad ministerium
pro nostra salute mittuntur. Quod tamen ci-
tius solvimus si quante subtilitatis
sit angelica natura pensamus. Neque enim
sic ad ima visionem exeunt ut in-
terne contemplationis gaudiis priventur
quia si conditoris aspectum exeuntes
amitterent nec iacentes erigerent nec
ingratis vera nuntiare potuissent
fontemque lucis quem egredientes ipsi
perderent cecis illatenus propinaret.
Cap. 3. a — ¶ In hoc itaque nunc est natura angeli-
ca a nature nostre conditione distin-
cta quod nos et loco circumscribimur et
cecitatis ignorantia coartamur. Ange-
lorum vero spiritus loco quidem circumscripti
sunt sed tamen eorum scientia longe super nos
incomparabiliter dilatatur. Intus
quippe extraque sciendo distenti
sunt quia ipsum fontem scientie contemplantur.
Quid enim de his que scienda sunt nesciunt
qui scientem omnia sciunt. Eorum itaque
Cognitio angelorum est media inter cognitionem nostram et divinam — scientia comparatione nostri valde dilatata
est sed tamen comparatione divine scientie angu-
sta sicut et ipsi spiritus comparatione
b — nostrorum corporum spiritus sunt sed comparatione
summi et incircumscripti spiritus sunt corpus. Qui
et mittuntur ergo et assistunt quia et per
hoc quod circumscripti sunt exeunt et per hoc
quod sunt incircumscripti intus quoque presentes nus-
quam exeunt recedunt. Faciem ergo patris
semper vident et tamen ad nos veniunt
quia ad nos spirituali presentia foras
exeunt et tamen ibi se unde recesserant
per internam contemplationem servant. Dicatur
ergo Venerunt filii dei ut assiste-
rent coram domino quia illuc spiritus cum

sione redeunt unde nulla mentis aversione
recedunt. Affuit autem inter eos satan.
c — Valde querendum est quomodo inter electos
angelos satan adesse potuit qui ab
eorum sorte erigente superbia dudum dam-
natus exivit. Sed recte inter eos affu-
isse describitur quia etsi beatitudinem per-
didit naturam tamen eis similem non amisit.
Et si meritis premitur conditione nature
subtilis attollitur. Inter filios dei ergo
coram domino affuisse dicitur quia eo intui-
tu quo omnipotens deus cuncta spiritualia con-
spicit etiam satan in ordine nature
subtilioris videt attestante scriptura
que dicit Oculi domini contemplantur bonos et
d — malos. Sed hoc quod affuisse satan
coram domino dicitur in magnam nobis questione
versatur. Scriptum quippe est Beati mundo corde
quoniam ipsi deum videbunt.
Satan ergo qui mundo corde esse non potest
quo videndo domino affuisse potest? Sed
intuendum quia affuisse coram domino
e — non autem vidisse dominum perhibetur. Venit
quippe ut videretur non ut videret. Ipse
in conspectu domini, non autem in conspectu
eius dominus fuit. Sicut cecus cum in sole
consistit ipse quidem radiis solis perfunditur
sed tamen lumen non videt quo illustratur.
Ita ergo et inter angelos in conspectu
domini satan affuit quia vis divi-
na que intuendo penetrat omnia non
se videntem immundum spiritum vidit. Quia
enim et ipsa que deum fugiunt latere non
possunt dum cuncta sunt nuda superno
conspectui satan affuit absens
presenti. Sequitur: Cui dixit dominus Unde
venis? Quid est quod venientibus electis
angelis nequaquam dicitur unde venistis
satan vero unde veniat percunctatur?
Nos enim requirimus nisi utique quod nescimus.
f — Nescire autem dei reprobare est. Unde
quibusdam in fine dicturus est Nescio
vos unde sitis discedite a me omnes
operarii iniquitatis. Sic et nescire me-
tiri vir verax dicitur qui labi per menda-
cium dedignatur non quo si mentiri
velit nesciat sed quo falso veritatis
amore contemnat. Quid est ergo ad sa-
than unde venis dicere nisi vias
illius incognitas reprobare? Veritas igitur
lumen tenebras quas reprobat igno-
rat et satane itinera que quasi iudi-
cans damnat dignum est ut quasi nesci-
g — ens requirat. Hinc est quod ade peccan-
ti conditoris voce dicitur Ubi es? Neque
enim divina potentia nesciebat ad que
post culpam servus latibula fuge-
rat sed quia vidit in culpa lapsum
iam sub peccato velut ab oculis veritatis
absconditum quia tenebras erroris

eius non approbat qui ubi sit peccator ignorat. Eum quippe vocat et requirit dicens Adam ubi es. Per hoc quod vocat signum dat quia ad penitentiam revocat. Per hoc quod requirit aperte insinuat quia peccatores iure damnandos ignorat. Sathan ergo dominus non vocat sed tamen requirit dicens Unde venis. Quia nimirum apostatam spiritum ad penitentiam nequaquam revocat sed vias superbie eius damnat. Igitur dum sathan de itinere suo discutitur electi angeli regredi unde veniant non requiruntur quia eorum vie tanto deo note sunt quanto et ipso deo auctore peraguntur. Dumque soli eius voluntati inserviunt eo esse incognite nequeunt quo per approbationis oculum ex ipso semper ante ipsum fiunt. Sequitur Respondens sathan ait Circuivi terram et perambulavi eam. Solet per circuitum laboris anxietas signari. Sathan ergo laborans terram circuit quia quietus in celi culmine stare contempsit. Cumque se non transvolasse sed perambulasse insinuat quanto peccati pondere in imis premitur demonstrat. Perambulans ergo terram circuit quia ab alto spiritualis potentie volatu corruens malicie sue pressus gravedine foras ad circuitum laboris venit. Hinc est enim quod de eius membris per psalmistam dicitur In circuitu impii ambulant quia dum interiora non appetunt exteriorum labore fatigantur. Sequitur Nunquid considerasti servum meum Job quod non sit ei similis in terra homo simplex et rectus ac timens deum et recedens a malo.

Hoc quod divina voce beatus Job simplex et rectus timens deum recedens a malo dicitur quia subtiliter enucleatum superius exposuimus replicare que diximus devitamus ne dum discussa repetimus tardius ad indiscussa veniamus. Hoc quippe nobis solerter intuendum est quid sit quod ut ad sathan loquitur dominus dicitur ut quod sathan domino respondere perhibetur. Discutienda quippe est quenam sit ista locutio. Neque enim a deo qui summus et incircumscriptibilis est spiritus vel a sathan qui nulla carnea vestitus natura hoc modo aereus flatus folle pectoris attrahitur et per organum gutturis vox expressa redditur. Sed dum nature invisibili incomprehensibiliter loqui dignum est ut mens nostra qualitate corporee locutionis excedens sublimes atque incognitos modos locutionis intuendo suspendatur. Nos namque ut ea que sentimus intrinsecus extrinsecus exprimamus hec per organum gutturis per sonum vocis eicimus. Alienis quippe oculis intra secretum mentis quasi post parietem stamus sed cum manifestare nosmetipsos cupimus quasi per lingue ianuam egredimur ut quales sumus intrinsecus ostendamus. Spiritualis autem natura non ita est que ex mente et corpore composita duplex non est. Sed rursum sciendum est quia ipsa quoque natura incorporea cum loqui dicitur eius locutio nequaquam una atque eadem qualitate formatur.

Aliter enim loquitur deus ad angelos aliter angeli ad deum aliter deus ad sanctorum animas aliter sanctorum anime ad deum aliter deus ad dyabolum aliter dyabolus ad deum. Nam quia spirituali nature ex corporea oppositione nil obsistit loquitur deus ad angelos suos eo ipso quo eorum cordibus occulta sua invisibilia ostendit ut quicquid agere debeant in ipsa contemplatione veritatis legant et velut quedam precepta vocis sint ipsa gaudia contemplationis. Nam et eis audientibus dicitur quod videntibus inspiratur. Unde cum eorum cordibus deus contra humanam superbiam animadversionis ultionis infunderet dixit Venite descendamus et confundamus ibi linguam eorum. Dicitur eis quasi adhortantis Venite quia nimirum hoc ipsum numquam a divina contemplatione decrescere in divina contemplatione semper accrescere est et numquam corde recedere quodam stabili motu est semper venire. Quibus et dicitur Descendamus et confundamus linguas eorum. Descendunt angeli in eo quod creatorem conspiciunt. Descendunt angeli in eo quod creaturam sese illicite erigentem examine districtionis puniunt. Dicere ergo Descendamus et confundamus linguas eorum est in semetipso eis hoc quod recte agere ostendere et per vim interne visionis eorum mentibus exhibenda iudicia occultis motibus inspirare. Aliter loquuntur angeli ad deum sicut per Johannem in Apocalipsi dicitur Dignus est agnus qui occisus est accipere virtutem et divinitatem et sapientiam. Vox namque angelorum est in laude conditoris ipsa admiratio intime contemplationis. Quibus virtutis divine miracula obstupuisse est dixisse quia excitatus cum reverentia motus cordis magnus est ad aures incircumscripti spiritus clamor vocis. Que vox quasi se per distincta membra explicat dum sese per innumeros motus admirationis format. Deus ergo angelis loquitur cum eis voluntas eius intima videnda manifestatur. Angeli autem loquuntur domino cum per hoc quod super semetipsos respiciunt in motum admirationis surgunt. Aliter deus ad sanctorum animas aliter sanctorum anime ad deum loquuntur. Unde et in Johannis Apocalipsi dicitur Vidi subtus altare animas

Modus locutionis dei et creaturarum dissimiles

Ra. 7. a — Gen. xi

Angeli descendunt et ascendunt

Locutio angelorum ad deum Apoc. v

De clamore sanctorum Apoc. vi

1 2

intfcoz p vbu di z p testiomu
qd hebat z clamabat voce mag
dicetes Vsqz due scus z verus no
iudicas z vindicas sagnie nrm
d his q hitat in tra Vbi ilico ad
iugit date st illis singte stole al
be z dcm e ill ut reqescent te
pus modicu do ipleat nus gser
uor z frm eoz Qd e ei aiab pin
Qd quod sa pnt vindicaz pete — dicte peticone, dice n diez ex
mu iudicy z rsurrecoz extctoz
corpoz desidare Magnus quippe
clamor eoz magnu e desidiu
d Tato ei qsqz mis clamat qnto
mis desidat · z tato maiorem
voce in aures incusptri spe
exprimit qnto se i eis desiderm
plenius fudit Aiaz i st vba ipa
desidia Na si desidiu simo no e
expita no dicet Desidiu cordis
eoz exaudiuit aures tua · Sz cu
alit solet moueri nncs q petit,
Qd d peticon secdum — alr q peti Et scoz aie ita i me
ni secreti sinu .. do inherent ut
ut inherendo reqescat: quod dicunt pe
te qs ab intna volutate gstat
nllateus discrepare: quo dicu vin
dicta desidare qs volute di etiu
e z ea q futura sut no ignorare
e Sz in ipo ponte ab ipo aqd petere
dur no qr qaz desident z ab eis
que euut volute discordet Set
qo mete ardetius inherent eo
eo d ipo accipiut ut ab ipo pe
tat qd ipm velle sate noverint
D ipo go bibut qd ab ipo sitiunt
Et mo adhuc nob incophensibi
i hec q petedo esuriunt p saciendo
Qro instiss co cordat cu bnd placito insti — saciant / discordat ergo a volute
gditois si que eu videt velle no
petent ei qr mius inherent si
volute dare desidie pigroz pul
saret Qbus rnsu diuitus d rqe
scite adhuc tpus modicu donec
ipleat nus q seruoz z frm uroz
f Desidantibus aiabs reqescite adhc
tpus modicu dice e ut ardore
desiderij ex ipa pscia solacia co
solois inspiare · vt z aiaz vox
sit hec qd amates desidant · z
rnidens di simo sit hec qd eas re
tbucois ctitudie int desidia co
finat Rnde go eis e ut collectoz
frm exptare debeat · eoz metibs
libent moras expstadi infude
vt cu carnis rr 9 appetut etia
ex colligedoz frm augmto gtu
Locucio di ad dyalu z qrto — letr Alit ds lor ad dyalu alit
dyalus ad dm Log ei dei ad dyalu
e vias eis atz nego amadusio

oculte discrecois increpac · sic h dr
vn venis · dyali aut ei rnde e
oipoti maiestati eius nil celare
vn h ait Lcuiu tra z pambulaui
ea Qi ei eis dice e qd egeit sne
q actus suos oclis illius occultare
a no possit ¶ Sciendu vo e qr sic Ca
hec loco distig qtuor mois ds lor
ad dyalu · Ebj ad dyalus ad deu
Qua or mois deus lor ad dyalu, qr
z iiustas vias eis rdargut · z
elcoz suoz cor illu iusticia ppoit ·
z tetada eoz iocetia ei qcede
do pmittit · z alu eu ne tetare
audeat phibz Iniustas ei vias
eis rdargut sic ia dcm e vn
venis Elcoru suoz q illi insticiam
ppoint: sic ait Cosidasti seruu
meu iob qr no sit ei silis sup
tra Tetanda eoz iocetia ei co
cedendo pmittit · sic dr Ecce vni
usa q hit in manu tua st Tm sic
qz eu a tetacoe phibz cu dt Tm
i eu ne extedas manu tua /
Ebj modis dyalus ad deu lor cu
vl vias suas insinuat · vl elcoz
iocetia fict crimbs accusat · vel
tetanda eoz iocetia postulat
Vias qppe suas insinuat q ait
Lcuiui tra z pambulaui ea Ele
ctoz iocetia accusat q dt Nuq
frust timet iob deu Nonne tu
vallasti eu ac domu eius vni
sa qr sbam eius p circuitu Tetada
eoz iocetia postulat q dt Exte
de manu tua z tage cucta q
possidz n in facie bndixit t Sed
dice dei e vn veis sic z sup in
sinuauis · vi sive insthe itinera
malie eius increpare / dice dei est
Cosidasti sium meu iob qr no sit
ei silis st tra Elcos elcos suos
in stificado face qualibz nimiz Abe
apostatu angtus possit invide
dice di e Ecce vniusa q hit in
manu tua st · ad pbacoz fidelui
com qs oculta vi incsu illu sue
malie rlaxare / dice di e · tm
ne extedas i eu manu tua ab
inodata tetacois ipetu eu per
mittedo restuge / dice aut dyali
e · Lcuiui tra z pambulaui ea
sagacitate sue malie invisibi
bs eius oclis occultare no posse
dice dyali e Nuq frustra iob
timet dm · q bonos int cogita
coni suaz latibla qqui eoz qr
pfectibs invide · atz invidedo ptta
tois rimas exqre / dice dyali
e extede paululu manu tua

z tage cuncta q possidz ad afflicco
bonoz estib; malie anhelare quo
eo coz tetacone inuidens appetit
eo illoz q pbacoz depcatis petit.
Sed i intuar locucone modos suc
cincte dixi9 ad intermissu paulu
lu exposicois ordine reuertam Nu
q considasti suu meu iob q no sit
ei silis in tra vir simpx z rectus ac
timens deu z recedens a malo. Prece
denti sinone tetatu e q dyal9 no
tot iob sz con dm ctame posuit
hatiq vo ctaus btus iob in me
fiut Et si in suis sinoib; dicim9
iob me flagella deligisse qd se
tire nephas e. deu dici9 in sua
pposicone victoria pdidisse Nam
cre in hc loco intuend e q non
prius dyal9 btm iob a dno poscit.
sz cu dns in dyali despcoi pcemiis pub
laudat Et z a sua iustia pmansur
nosz no vtiqz p io pponet. h pi
tur i tetacone ccedet id q9 an te
tacoz ex di laudib; i tetatoris
mete inuidie fuerat faces ex
citate Sz antiq9 aduisariq cuiqz
accusset mala no inueit ipa ad
mala ia inflecte bo quit Cu d
opib; vincit ad accusanda pbta
nra pscruta Luqz nc in pbis ac
cusacoz repit. intecoz cordis su
scitae ccendit. taqz bo fcta bo
no aio no fiat. z ideo pedi a
iudice bona no deant. Sicud ei
fcty arboris cu z in estu vidos co
spicit q vines pone ad radice
quit. Vn dt. Nunqd frustra iob
timet deu Nonne tu vallasti eu
ac domu eig vniu'sa q sbaz eig
p circuitu. opib; manuu eg bndi
xisti z possio illig creuit in tra Ac
si apte dicat q tot bo in tra rca
pit qd mez e si p eis sese inocet
gerit Innocens ve e si bon9 int
aduisa psistit Cui at magn9 dr
que inocens sin vniuscisqz opis ta
ta rez mltiplicate comitat Astu
ty qppe aduisari9 cu scm viru
b mit psp̄a bn egisse csidat rep
bare apd iudice p aduisa festiat
Vn rce i apoc voce anglica dr
Projecty e accusator fm vroz q
accusabat iob an cspecm di m'a
die ac nocte Scptua at sac sepe
die psp̄is. nocte at p aduisa csue
uit ponere In die go z nocte accu
sare no desinit q mo nos i p
speris mo i aduisis accusables ee
ctedit Unde In die accusat cu
psp̄is male nos vti insinuat In

nocte accusat cu i aduisis nos no
hre paciaz demrat Btm go iob q
necdu affligere flagella attigerat
q adhuc vni accusare z i nocte
posz oio no hebat Qa vd i psp̄is
mags sancte vigueat p eisde psp̄is
bo illu egisse simulabat vsuta
assercone mentiens q no ad vsu do
sbam possidet. sz q ad vsu sbe do
in colet Dnc ei nonulli q ut fru
ant do dispesatorie vtut hr sclo
Et st nonulli q ut fruat hc sclo
tnsitorie nolut vti do Cu e bo
dim inuentis narrat dyal9 putat
q tra forti opary retinet. Ut c9
vita rphende d opib; no valet
ei9 mete q ex cogitacoib; addi
cat mentiens q no aore dm sz tpa
lis psp̄itat appeticone sinceit dme
q inocue extius vixit Vires go
bti iob nesciens sz tn vtrmqueqz ad
uisis pbari verius sciens. tetand
hunc expetit vt q p die psp̄itat
inoffenso gssu incessrat z salte
i nocte aduisit impigeret z ante
laudatois sui oclos offensoni im
paciencie pstraty iacet Vn subiugit Ex
tende paululu manu tua z tage
cuncta que possidz n in facie bndi
xerit t. Cu scm viru sathan te
tare appetit z tn dno ut ingruu
sua extende debeat dt valde nonn
dm e q feriendi vires nc ipe sibi
tbuit q g auctore om singlar
sirpbit Scit naqz q eqz ex semet
ipo age no suff. q nc p semetip
m eo q e spus psbsistit Hinc e q
m euag expellenda d hoie legio
dicebat Si eic nos mitte nos i
grege porcoz Q em p semetip
in porcos ire no potat. qd mir
si sine auctois mav scm vi domu
ctinge no valebat Sciend vo e
q sathane volutas sp iniq est
sz nuqz ptas iniusta. q a semetipo
volutate ht sz a dno ptatez Qd
ei ipe iniq face appetit ht ds si
no n iuste pmittit Vn z bn in li
bis Reg dr Spus dni malg ir
ruebat i saul Ecce vn9 idem q
spus z dni appllat z malg Dom
vz p licea ptatis iuste malg aut
p desidm volu t iniuste Formidu
go no dz q nil n pmissg valet.
Sola go ia vis timenda e q cu
hoste seme pmiseit ea ad vsu
iusti iudicii z iniusta illig volu
tas seuit Paululu go manu po
stulat extendi q extiora st q ex
petit cteri Nequ em sathan face

Aliqui modo vtur / tr deu a ep / econverso

levigat

eo

c

qdz

ayt viij / lu v e luc 8

dyal9 ht mala / volute z iusta / ptate

f

1 Reg xvi

Deus solg e timendg

1 2

se acp̄ multū putat n̄ cui̅ aiam
sanciat vt ab ia pria hāc feriēs
ꝛ̄nocet a q̄ ipe longe telo sue
suꝑbie ꝓstratꝰ iacet Sz qd ē q̄
ait Nisi i facie bndixit t̄ Nos
nēpe qd aiam ꝛ̄spiciꝰ qd veō
aūersari voluꝰ ab eo faciē d̄ch
naꝰ Ad itaq̄ dī facieꝭ n̄ ꝛespectꝰ
eiuꝭ grē ꝓhibeᷓ intelligi Ait go
Extēde paululū Sat manū tuā
ꝛ̄ tange cūcta q̄ possidz n̄ in faci
bndixit t̄ Ac si apte dicat Cūcta
q̄ dedisti subtrahe Nā si accepta
ꝑdidit ꝛ̄speciꝰ tūc grē ablatis re
b bus tpalibꝫ nō requiꝛit Qui eni̅ ea
in q̄bꝰ delectaᷓ nō hūerit fauoꝝ
tuū q̄ maledicēdo ꝯtēpnet Sꝫ
petitōe callida neq̄q̄ victus pro
vocata vincitᷓ Sꝫ ad decepꝯ sua
hosti ꝯcedit qd fideli famulo ad
augmētū meritꝭ suffrageᷓ Vn̄
c mox subdᷓ Ecce vniūsa q̄ hꝫ
i manu tua sūt tm̄ in eū ne ex
tēdas manū tuā Considerāda
ē in v̄bis dn̄i dispēsa̅o scē pie
tatꝭ quō hoste nr̄m ꝑmittit et
ꝯtinet relaxat ꝛ̄ refrenat Alia
ad tēptandū dat. alia ad attin
gendū sꝫ ab aliis relaxat Ecce
vniūsa q̄ hꝫ in manu tua sūt tm̄
i eū ne extēdas manū tuā. Sub
stācia ꝑdit sꝫ tm̄ corpꝰ ꝓtegit qd
qꝫ pꝰ modū tēptatori traditurꝰ
ē qꝫ tm̄ ad oīa nō relaxat simul
hoste ne vndiq̄ feriēs frangat
eme Mala eni̅ cū multa elaꝭ e
uenīunt mira ꝯditoꝛis gra ex tpe
dispēsaᷓ vt q̄ coacuata ꝓmeret
possint diuisa tolerari Hinc pau
lꝰ ait Fidelis deus q̄ nō ꝑmittz
pacieᷓ vos tēptari sup id quod
potestis sꝫ faciet cū tēptacōe etiā
ꝓuētū vt possitis sustinē Hinc
dauid ait ꝓba me dn̄e ꝛ̄ tenta
me Ac si apte dicat Prius viēs
inspice ꝛ̄ tūc vt ferre valeo tē
tari ꝑmitte Hoc tm̄ qd dᷓ Vniu
sa q̄ hꝫ in manu tua sūt. tm̄ i eū
ne extēdas manū tuā intelligi
ꝛ̄ alr̄ pt Cūq̄ forte q̄ ꝯ pugnatorē su
ū dn̄s nouerit sꝫ tm̄ diuidē eī certam
ē hoste volebat vt q̄uis robusto
bellatori victoria i cūctis suppete
ret Prius tm̄ ꝯ vno certaīe hostis
ad domū victꝰ rediēt Cūq̄ ei ad
iterū vincēdo ꝯcedet q̄tꝭ fidelis
famulꝰ eo mirabilioꝝ victor existēt
quo victꝰ hostis se cōtra illū iterū ad
d noua bella ꝑpareret Seqᷓ Egressus
sathan a facie dn̄i Quid ē sathan
q̄
egressus a facie dn̄i dᷓ: quo ei̅ exiᷓ
ab eo q̄ ubiq̄ ē. Hinc naq̄ q̄ ait
Celū ꝛ̄ terrā ego impleo Hinc ē q̄
sapiā illiꝰ dt Gyrū celi circuiui
sola Hinc ē q̄ ꝯ eiꝰ spū scriptū est
Spūs dn̄i repleuit orbē terraꝝ Hinc
ē q̄ dn̄s itm̄ dt Celū michi sedes est
terra aūt scabellū pedū meorū
Rursū qꝫ ꝯ eo scriptū ē Celū me
tiᷓ palmo ꝛ̄ oēm terrā pugillo ꝯclu
dit Sedi hinc q̄ppe cui ꝓsidz in
tior ꝛ̄ supior manet Celū pal
mo meciens ꝛ̄ terrā pugillo ꝯclu
dēs ondit q̄ ipse sit circūq̄naq̄
cūctis rebꝫ q̄s creauit extior Id na
q̄ intimꝰ ꝯcludᷓ a ꝯcludēte ex
e timꝰ ꝯtineᷓ Per sedē go cui ꝓsidet
eē supiꝰ intiꝰ sup eoꝝ pugillū
qd ꝯtinet extiꝰ subter qꝫ signaᷓ
qꝫ ipe maīet int oīa ex oīa.
ipe sup oīa ipe infra oīa ꝛ̄ su
pioꝛ est ꝑ ꝓtm̄. ꝛ̄ infior ꝑ suste
tacōm. ꝛ̄ extior ꝑ magnitudīe. ꝛ̄ intioꝛ
ꝑ subtilitatē Sursū regēs.
deorsū ꝯtinēs. ex circūdās. intiꝰ
penetrās. nec ex pte alia infior
alia supioꝛ. aut ex alia pte extioꝛ
atq̄ ex alia manet intioꝛ Sed
vnꝰ idē q̄ totꝰ vbiq̄ ꝓsidēdo
sustinēs. sustinēdo ꝓsidēs. circū
dando penetrās penetrādo circū
dās Vnde extiꝰ supiꝰ ꝓsidēs
inde inferiꝰ sustinēs Vnde
extiꝰ ambiens. inde intiꝰ
f replēs Sine inquietudīe supiꝰ re
gēs. sin labore infiꝰ sustinēs.
intiꝰ sin extenuacōe penetrās.
extiꝰ sin extensiōe circūdās
Est itaq̄ ꝛ̄ supior ꝛ̄ infior sine
loco. ꝛ̄ amplior sine latitudīe.
ꝛ̄ subtil sin extenuacōe Quo igᷓ
exitᷓ ab eo q̄ dū ꝑ molē corpis
nusq̄ ē. ꝑ incircūscripta sbam
nusq̄ deēst. Sꝫ quādin sathan
pssꝰ maiestatꝭ pōa appetitū
sue malie exercē nō valuit q̄
āti faciē dn̄i stetit. a facie aūt
dn̄i exijt q̄ relaxatꝰ dimittꝰ ab
intime retencōis āgustia ad sui
desideriū effectū venit A facie
dn̄i exijt Quia dn̄i vinclis di
sciplie religata q̄q̄ volū
tas noxia ad opꝰ ꝑcessit Cū
eni̅ hꝫ demō ē id qd voluit i
plē nō valuit q̄ āti faciē
dn̄i stetit qꝫ illū ab effectū ma
licie supna dispēsa̅o coartat
Sꝫ a facie eiꝰ exijt q̄ tēptacōis
eiꝰ ꝑtatē accipiēs ad malicie
sue nota ꝑuenit Sequitur.

2

Ca 9 a Cu aut quadam die filii eius et filie
eius comedent et biberent vinum
i domo fris sui primogeniti nu
cius venit ad iob qui diceret Bo
ues arabant et asine pascebantur
iuxta eas et irruerunt sabei tu
lerunt qz oia et pueros percusserunt
gladio et euasi ego solus ut nunci
b arem tibi Nondum qz terra temptacoinbz
sgruuat tunc quippe dyaus tetendit te
pus elegit qui btu iob flores i guimo
inueit Neqz eni solum intuetur hostis
quid faciat sz etiam qn faciat Na ?
prate acceperit aptu tn ad subu
siorz tpus exquisiuit ut vz nobis
deo dispensante pdeat qz primitiae t
blomis e letitia sancte tis Intue
dum vero e qz callide ipa damna que
illata sunt nunciant Non enim dr boues
a sabeis ablati sunt: sz qz boues
arabant ut vz meorato fructu
opis ea ?stat doloris Vn et apud
grecos no solum asine sz et fete
asine et rapte memorantur Vt du
minima aialia audiet animu mi
nus ex sua qualite pcutene am
plius ex fecunditate vulneraret Et
qz eo magis aduersa animi feriunt
quo cu multa sunt etiam subito nu
ciant aucta e mensura gemi
tuu etiam ptiola nunciorum Vn se.
Cuqz adhuc iste loqueretur venit
alt et dixit Ignis dei cecidit de
celo et tactas oues pueros qz
consumpsit et effugi ego solo ut nu
ciarem tibi Ne rebus pditis innote
andieti dolorem moueat eius
animu ad extendendu etiam ipius nu
ciorum vbis instigat Intuend qppe
e qz callide dr Ignis dei ac si di
ceret Illius animaduersionem susti
nes quem tot hostiis placare vo
luisti eius ira toleras cui cotidie
seruiens insudabas Dum ei deum
qui fuerat aduersa intulisse i
dicat lesum commemorat i quo exce
dere quibus an acta obsequia ad
mentem reducet et frustra se s
misse estimans i auctoris mu
nera superbiet Pna etenim mens
cu se aduersa ab hoibus pati co
spicit i diuine gre consolacone re
quiescit Cuqz temptacomi procel
las increscere extrinsecus videt
recessum spei diuine appetens i
tra consciencie portu fugit Vt go
versutus hostis vno eodemqz tpe
scti vi robustissimum pectus et hu
manis aduersitatibus et diuina despe
ctione quateret et ptus sabeos

irruisse intulit et mox ignem
dei de celo cecidisse nunciat vt
qi ocz adutu consolonis concludet
dum et ipm aduersante ostendet qui
consolari animu inf aduersa poti
iss quibus dum se tentatus vndiqz
destitutum atqz vndiqz ? con
dat i contumelia tanto audacius qn
to et desperatius erupat se. Sed
et illo adhuc loquente venit et dixit Rax a
Caldei fecerunt tres turmas et in
vaserunt camelos et tulerunt eos imo
et percusserunt pueros gladio et effugi
ego solus vt nunciarem tibi Ecce iter
ne quid minus de humana aduersitate
doluisse caldeorum turmas inuasisse
denunciat et ne illum minus de se
uientis aduersitatis feriat iteruta
na mala derivat Illa seruo loquebatur inherere
et ecce alius intrauit et dixit
filiis tuis et filiabus vescentibus et
bibentibus in domo fris sui primo
geniti repente ventus vehemens ir
ruit a regione deserti et concussit
quatuor angulos domus que corruens
oppressit liberos tuos et mortui
sunt et effugi ego solus ut nunciarem
tibi Ecce vno volnere non contenti sunt idcirco
bis ter qz percutitur vt vsqz ad in
tima quaqz feriatur Nunciata itaqz
qz fuit aduersitas de sabeis nun
ciata diuina animaduersio p ignem
de celo nunciatur iterum ab hominibus
camelorum raptus cedes qz puero
rum et diuine indignationis ira repe
titur dum ventus irruens concussisse
domus et angulos atqz extinxisse
liberos indicatur Sed ei notum est e
qz absqz superno nutu moueri
elementa non possunt latenter infertur
qz ipse contra illum elementa mouerit
qui mouere permisit Camaus sata
accepta a dno scilicet potestate ad v
sum sue nequicie eo elementa con
centere prevalet sic moueat si spe alos mauci
de summis preciosis turbare i veteres
aere potuit cum nunquam constet qz et
damnati i metallo cultoribus la
pidum ad vsum aque et ignis sunt ae
situm e ei ut nunciare mala q
situm e ut multa quesitum e ut sci
ta sz cum prius aduersa nunciat
tunc illo adhuc pectori qi sanus
membris volnus infligit Cum vero
percussum cor feriendo repetit vt
ad impatiencie verba compelleret sup
volnera volnus irrogat Intuend d
um e qz callide eruat hostis an
tiquus non tam iactura rerum sed vi
paciaqz rumpe qz ipso ore nunciorum

1

quod studens prius parva et postmodum nuntiare
maiora in extremo mortem filiorum
intulit. Ne vilia pater rei famili-
aris damna duceret si illa iam or-
batus audiret et minus penderet rerum
amissio post cognita morte filiorum
quia videlicet nulla esset hereditas si primus
eos subtraheret quibus servabantur heredes.
Sed antiquus inimicus incipiens in ultimo graviora
nuntiat ut dum gradatim deteriora co-
gnosceret in eius corde doloris locum
omne vulnus inveniret. Nondum quippe
callide tot malorum pondera et di-
versa et subita nuntiantur ut et re-
tim pente et per vices crescentes in audien-
tis corde sese ipse dolor non ca-
peret et tanto ardentius in blasphemiam
accenderet quanto subitus ac multi-
plicibus incitatus in se angustius e-
stuaret. Sed neque hoc neglecte pre-
tereundum puto quod filii in maioris
domo fratris convivabantur cum perirent.
Dictum namque est superius quod convivia
pagi sine culpa vix possunt. Ut ergo
iam non illorum loquimur sciendum
de voluptate nobis est quia quod a minoribus volup-
tuose agitur maiorum disciplina
cohibetur. Cum vero maiores ipsi vo-
luptati deserviunt minoribus profecto
Quod maiores qui inducunt mino-res ad secula bus lasciviae frena laxantur. Quis
enim sub disciplinae constrictione se re-
tineat quando et ipsi qui ministris constrictionis
accipiuntur sese voluptatibus re-
laxant. Dum ergo in maioris domo
fratris convivantes pereunt, quia tunc
contra nos hostis vehementius vires
accipit quando et ipsos qui pro custodia
disciplinae praelati sunt laetitiae servire
cognoscit. Tanto ei licentius ad
feriendum occupat quanto et hi qui
intercedere pro culpa poterant volup-
tati vacant. Absit autem ut tanti
viri filios per conviviorum studia in-
gurgitando ventri vacasse su-
spicemur. Sed tamen vacat nonnumquam quia
et si per disciplinae quisque custodia
celando necessitatis metas non transit acce-
sa tamen mens interim in convivio
mira torpescit et minus ingnata
sit temptationum bello considat quod se
per securitatem relaxat. In die ergo
primi fratris filios obruit quia an-
tiquus hostis in minorum morte sub-
versionis aditum per negligentiam
maiorum quaerit. Sed quia quanto nu-
merosis iactibus sit percussus agnovimus,
vir fortis inter qualibus inter vul-
nera exstiterit audiamus. Sequitur:
Ca. xi. a Tunc surrexit Iob et scidit ve-
stimenta sua et tonso capite

2

corruens in terram adoravit. Nonnulli ma-
gnae constantiae philosophiam putant si disci-
plinae asperitate correpti ictus verbe-
rum dolores quasi non sentiant. Non-
nulli vero tam nimiis percussionum
flagella sentiunt ut inmoderato
dolore commoti etiam in excessum lin-
guae dilabuntur. Sed quisquis veram te-
nere philosophiam vacat tenere nititur necesse
est ut inter utrumque gradiatur. Non est enim
pondus virtutis insensibilitas cor-
dis quia et valde insana per stupo-
rem membra sunt quae et incisa nequaquam
dolere possunt. Rursumque virtutis custodiam b
deserit qui dolorem verberum et ultra
quam necesse est sentit quia dum nimia
afflictione cor tangitur usque ad
impatientiae contumelias excitatur et
qui per flagella malefacta corrigere
debuerat agit ut nequitia per fla-
gellum crescat. Contra insensibilitatem
quippe percussorum per prophetam dicitur: Percus-
sisti eos nec doluerunt, attrivisti
eos et renuerunt accipere disciplinam.
Contra pusillanimitatem percussorum per
psalmistam dicitur: In miseriis non subsistent.
In miseriis namque subsisterent si
aequanimiter adversa tolerarent. At
postquam inter flagella corruunt
quia inter illatas miserias subsi-
stendi constantiam perdunt. Beatus itaque
Iob quia verae philosophiae regulam tenuit
contra utrumque nimia se aequitatis arte singit
ut nec cum dolore non sentiens fla-
gella sperneret nec rursum ul-
tra modum dolorem sentiens contra
iudicium flagellantis insaniret.
Cunctis enim rebus perditis cunctis liberis
amissis surrexit, vestimenta sua
scidit et tonso capite corruens in
terram adoravit. Quod vestimenta scidit
quod tonso capite in terram capite a-
doravit corruit innotuit quia
flagelli dolorem sensit. Quod vero ad-
dit adoravit aperte ostenditur quia et in
dolore positus contra flagellantis iudi-
cium non excessit. Nec ergo omnino non
motus est ne deum ipsa insensibilitate
contemneret nec rursum omnino motus est
ne nimis dolendo peccaret. Sed
quia duo sunt praecepta caritatis scilicet amor
dei et proximi ut dilectionem proximi
exsolveret impendit filiis luctum
ne dilectionem dei desereret explevit in ge-
mitu orationem. Solent nonnulli in pro-
speris deum diligere in adversis autem po-
siti flagellantem minus amare. Beatus
ergo Iob per hoc quod motus extrinsecus ex-
hibuit ostendit quod flagella patris agno-
vit per hoc quod humiliter adorando mansit

2

ondit qr adore prius in dolor deserui
it ille i[2] superbiesse no senaes i pcus
sion corruit ille ad se ferient ex
neu facit ad h[c] corruit ut adora
ret. Mos at vetez fuit ut qisquis
sps sui corpis caput capillos nu
triendo servaret eos tpe afflicto
nis absciderit. Et ruesu q tnqllit
tpe capillos absciderit eos i ostoz
afflictois nutriret. Btus itaqz
iob tnqllit tpe capillos i[?]suasse
ondr quoad dolois usu caput to
tondisse meorat qts du in cucte
rebi eu mag supna peuteret eo
sponte illu prius spes dirisa fu
staret. Sed iste exutus rebus
filiis orbatus q vestimta scidit
q caput tondz q in tra corruit
qd dicat audiam. Nudus egressus
su d utro mris mee nudus re
utar illuc. O qz alte sedi intin
gsiliu psidz iste q scissis vestibz i
tra pstratus iacet. Qa ei indica
te deo cuncta amiserat p fua
da paca id tpus ad memoria
reduxit q[o] necdu ista q pdidit
hebat. ut du intuet q aliqn
ia no hiut dolore tpat q ami
sit. Magna ei gsla in rez a
missioe e. ia tpa ad mete redu
ce q nos gtigit res qs pdimus
no huisse. Qa vo oms nos tra
genuit. hac ng imito mrez vo
camus. Vn scptu e. Grave iugu
sr filios ada a die exitus d ve
tre mris eoz usqz i diez sepul
ture i mrez oim. Btus go iob
ut pacient lugeat qd h[?] amisit
vigilat attedit qual hic venit.
Ad augmtu servade paciae ad
huc solertius inspicat hic glius
recedit et dt. Nudus egressus su d
utro mris mee et nudus reverter
illuc. Ac si apte dicat. Nudu
me huc intrante tra ptulit. nu
du me hic exeunte tra recipiet
Ego go accepi et relinqnda pdidi.
qd mtu amisi. Qa vo gsolacoi n
solu ex gsidacoe gdicois adhi
benda e. sz et ex iustia gditoris
recte stringit. Dns dedit dns ab
stulit sic dno placuit ita fcm
e. Btus vir tetatione adusario cu
cta pdiderat. sz tn sciens qz q se tp
sathan tetadi vires n pmitte
te do no heat. no ait. Dns dedit
et dyab[?] abstulit. sz dns dedt dns
abstulit. Fortasse ei fuat dole
du si qd gditor dedat hostis
abstulisset. ac pz no abstulit

i

n ipe dedit. sua recepit no nra
abstulit. Si ei ab i[o] recepimus qs
in hac vita utimur. cur doleamus
q eu ipo iudicante exigimur q[o]
largiente feneramur. Nec aqq iustus
e creditor q du pfixo reddendi
tpe no gstringit qn volt exigit
quod fenerat. Ubi bn stringitur. Sic
dno placuit ita fcm e. Qu ei in
hac vita ea q nolumus patimur ne
cesse e ut ad dm q iniustu velle
no pt studia nre volutatis in
clinemus. Mag qppe gsla e i eo
qd displicet q i[o] ordinante erga
nos agit. cui no n iustu placet
Si go iusta dno place scimus et
si pati nulla n q dno placuerit
possumus iusta st cucta q patimur
et valde iniustu e si d iusta passione
murmuramus. Sz qr orator fortis quod
assercoz pt sue q adusariu alle
gat audimus. Quo nuc in orois
sue tmio iudice bndicendo lau
dat audiamus sez. Sit nomen dni
bndictu. Ecce oine rem qd sesit
dm bndicendo gclusit. ut hinc
adusarius inspicat. et ad pena
sua victus erubescat. qr ipe dd contumax
gtemne in btitudie gditus extitit
cu hic immu gle eciam pcussus dt
intuendu vo e qr hostis nr tot p
lia nos instituit qt tetacoibz f
affligit. Totie nacz totie i acie
stamus. totie tela tetacois eius
excipimus. et nos q illu iacula mittimus
sz hmilia tribulaciombz. Unde g
Btus e iob pcussus dano rerum. p
cussus morte filioz. qr vim dolo
ris vtit i laude gditois d. Dns
dedit dns abstulit sic dno pla
cuit ita fcm e sit nom dni bn
dictu. Supbu hoste humilitate p
tulit. crudeles paciae stravit. Ne
credamus q bellator nr accepit
vulnera et no inflixit. Quot ei vo
ces paciae in laude di pcussus red
didit qsi tot i adusarii pectore
iacula intorsit et acora valde
qz sustinuit inflixit. Afflictus
eni trena pdidit. sz afflicoez
humilit sustines celestia multi
plicat. sez. In oibz his no pccavit
iob labiis suis neqz stultu qd
q deu locutus e. Qa tetacoiu
tribulacoibz depheni ex tacito cogi
tacoiu motu possumus no loqndo
pccare. Btus iob et oris testioio pln
ber et cordis. Prius ei dr. No pccavit
et tunc demu stringit. Neqz stul
tu qd q deu locutus e. Qa ei

e

Murmurare d his q iuste patimur peccatu est

falsis tot iaculis pquat f

No.

Ca 13

stulti locutus non est culpa a lingua
compescuit. Sed cum permittitur. Non parat.
constat quod summatis vicium eciam a
cogitacione restrinxit. Non parat ergo nec
stulte aliquid locutus est. quia nec per consciencie
tacitus tumuit. nec lingua per con-
tumeliam relaxavit. Stulte autem contra
deum loquitur qui inter divine animadversio-
nis flagella positus iustificare se-
metipsum conatur. Si enim innocentem
se superbe asserere audeat quid aliud
quam iusticiam ferientis accusat? Huc
usque nobis verba historie transcurrisse
sufficiat. iam nunc ad indaganda
allegorie misteria exposicionis ser-
mo convertatur. Sed in hoc quod scriptum
est. Quadam die cum venissent filii
dei coram domino affuit inter eos
eciam sathan. discuciendum prius est
cur quadam die fieri aliquid coram domino
dicitur. cum apud illum neque esse temporis
mutacione diei noctisque variatur.
Neque enim in ea luce que sui accessu
ea que elegit illustrat et sui recessu
ea que respuit deserit. defectus
mutabilitatis venit. Quia ut va-
nat in semetipso manendo incom-
mutabilis mutabilia cuncta dis-
ponit. sic quod in se transeuncia condidit
ut apud se nequaquam transire possit.
nec temporis intus in conspectu eius de-
fluit quod apud nos foras decurrit.
Unde fit ut in eternitate eius fixa
maneat ea que fixa non extrinsecus
seculorum volumina emanant. Cur ergo
apud eum dicitur. Quadam die. cum nimi-
rum dies una est eternitas sua que
videlicet eternitas nec fine concluditur nec
inicio valet aperiri. Unde psalmista ait.
Melior est dies una in atriis tuis super
milia. Sed cum scriptura sacra propter
eos quibus loquitur dignum est ut verbis
temporalibus loquatur. que descendendo
tenet et dum aliquid de eternitate tem-
paliter narrat assuetos temporalibus
sensibus ad eterna traiciat. Ut quod brutis
mentibus eternitas incognita
dum verbis cognitis blanditur infun-
dat. Quid autem mirum si in sacro
eloquio incommutabilitatem suam deus
aperire humane menti non appetit quam
etiam in rebus sue solemnitatis ce-
lebrata quibusdam professionum acces-
sibus motibusque corruptibilis corporis
quod non suscepit. Lucas quippe attestante
didicimus quod quibusdam se in monumento
querentibus duos angelos misit et
rursum discipulis de se loquentibus in
via ipse quod non erat constitus apparuit
qui post exhortacionis moras consiliis

se a panis fraccione monstravit. Ad ex-
tremum vero repente ingrediens non sola
se conspicabilem sed eciam palpabilem prebuit
carnem eciam adhuc infirma corda gesta-
bant discipuli. In consideracione tanti misterii
ista fuerat dispensacione intendi
ut paulisper aliquid quod querentes invenis-
sent invenientes crescerent et cre-
scentes cognita robustius tenerent.
Quia igitur repente sed causarum verborum
quibus in mente quibusdam ad eternitatem
passibus ducimur. intus apud eum
quadam die aliquid fieri dicitur qui ipsa quoque
tempora sine tempore continet. Cum quis ante
sathan affuit cum quadam die hoc
dicitur indicare sacra scriptura studuit
quia in luce deus tenebras videt.
Nos quippe uno eodemque intuitu
lucem et tenebras intueri non pos-
sumus quia cum tenebris oculus figi-
tur lux fugatur. et cum ad lucem se co-
nvertit tenebrarum umbra
discedit. Illa autem virtus que cuncta
mutabilia immutabiliter videt quia
in die ei sathan affuit. quia a-
postate angeli tenebras sine
obscuritate comprehendit. Nos ut di-
ctum est uno eodemque intuitu contra con-
templari non possumus et que approbando
eligimus et que reprobando dampnamus quia cum
ad hec animus vertitur ab ea cogitacione
separatur. Cum vero ad illa reducitur ab
hac cui inheserat removetur. Deus
vero quia sine mutabilitate cuncta su-
spiciat. sine distensione comprehendit
videlicet et bona que iuvat et mala que iu-
dicat. et quos ad iusta remunerat
et quos iudicans dampnat. In hiis que di-
verso disponit ordine diversus
non est. In die ergo ei sathan af-
fuisse describitur quia lumine eter-
nitatis eius non mutabilitatis
fuscacione tangitur. Et in hoc quod ei
tenebre presentes sunt quia affuisse
inter filios dei dicitur quia ea vi iustie
immundus spiritus penetratur qua vi-
delicet mundorum spirituum corda replentur
eo quod radius lucis iste transfigitur
quo illi ut luceant perfunduntur. Inter
filios dei affuit quia et si illic
ad electorum adiutorium iste ad re-
proborum servit. Inter filios dei de
affuit quia et si ab illis in hac
vita laborantibus auxilium pietatis
impenditur. Iste occulte ergo iuste
nesciendo servitur iniustum exe-
quitur reprobacionis conatur. Unde bene in
libro regum per prophetam dicitur. Vidi do-
minum sedentem super solium excel-
sum et exercitum celi a dextris et a

Lecio est stulta coram deum

Allegoria

In divina presencia quae potentia tempus cum ipse deus sit supra omne tempus

Absconditi

Solucio

Professionum

Luce xxiiii

sinistris eius et dictum est quis deci-
piat achab ut ascendat et cadat
in ramoth galaath Et dixit
alius ita et alius aliter Et egres-
sus est unus et dixit Ego decipiam
achab. Et dictum est in quo decipies
Qui respondit dicens Egrediar et ero
spiritus mendax in ore omnium prophetarum
eius. Quod solum dei non angelicas
potestates accipimus sed in cetibus al-
tius presidens infinitus cuncta dis-
ponit. Et quid exercitus celi nisi multi-
tudo consistentium angelorum describitur.
Quid est ergo quod exercitus celi a dex-
tris et a sinistris eius stare perhi-
betur. Deus enim qui ita est intra omnia
ut extra sit extra omnia nec dextra nec sini-
stra concluditur. Sed dextra dei ange-
lorum pars electa. Sinistra autem dei
pars reproborum angelorum designatur. Non
enim instituit deus solummodo bonis ministris
adiuvetur sed etiam malis quia prebet non
solum qui a culpa redeuntes sublevet
sed etiam qui redire nolentes conterat. Nec
quia celi exercitus dicitur angelorum pars re-
proba in eo intelligi posse prohibetur.
Quas enim suspendi in aere novimus
aves celi nominamus et de eisdem spiriti-
bus paulus dicit Contra spiritualia ne-
quitie in celestibus. Quorum caput
enuntians ait Secundum principem potestatis
aeris huius. A dextris ergo dei et a sini-
stris angelorum exercitus stat quia et
voluntas electorum spirituum divine pietati
concordat et reproborum sensus sue malitie
servientes iudicio districtionis eius ob-
temperat. Unde et mox fallax spiritus in
medium prosiluisse describitur per quem
achab rex exigentibus suis meritis
deciperetur. Nec enim ei phas est dicere
bonum spiritum fallacie deservire vo-
luisse ut diceret Egrediar et ero spi-
ritus mendax in ore omnium prophetarum eius.
Sed quia achab rex peccatis precedenti-
bus dignus erat ut tali debuis-
set deceptione damnari. Quatenus qui
sepe volens ceciderat in culpam quan-
do nolens caperetur ad penam occulta
iustitia dei licentia malignis spi-
ritibus datur ut quos volentes in
peccati laqueo strangulant in penam
etiam nolentes trahant. Quod igitur hic
a dextris atque a sinistris dei exercitus
celi astitisse describitur hic est inter
filios dei sathan affuisse perhibetur.
Ecce a dextris steterunt angeli qui
filii dei nominantur. Ecce a sinistris
stant angeli quia affuit etiam inter
eos sathan. Sed quia allegori-
ce iustitia indagare decrevimus

Angeli boni in dextra deputantur dei et mali a sinistris et viri iusti et iniusti

Eph vi

La 14

ne inconvenienter accipimus quod in die do-
mini sathan vidit quia vias suas in
sapientia eius incarnatione corripuit
qui eum non vidisse fuit tamdiu pre-
illius in humani generis predicatione tole-
rasse. Unde ei divina voce mox dicitur Unde
venis. In die sathan de viis suis
requiritur quia in luce manifeste sapientie oc-
culte hostis insidie deteguntur. Quam-
quam incarnato domino dyabolus increpatur
et sua pestifera effrenatione corri-
pitur recte stringitur. Cum dixit dominus
Unde venis. Tunc eius vias sathane b
requirendo arguit quem per mediatoris
adventum persuasionis eius nequitias
reprimentes increpat. Nec immerito in hoc
dei filii dei coram domino astitisse re-
feruntur quia videlicet ad eterne prudentie vocem
electi omnes luce sapientie sue illustra-
te vocati sunt. Angeli quamvis in-
carnata sapientia adorare effectu
operis venerat divinitati tamen illius
iam per eius presentiam intrinsecus assiste-
bant. Sed quia de viis suis atque ho-
stis redemptore veniente discutitur quid
dicat audiamus. Circuivi terram et per- c
ambulavi eam. Ab adam quippe usque ad
adventum domini omnes post se generatio-
nes traxit. Circuivit et perambu-
lavit quia per corda gentium iniquitatis
sue vestigia impressit. Cadens enim
a sublimibus humanas mentes iure
possedit. quia in corpore sue vinculo
volentes astrinxit. tanto quia latius
in mundo vagatus est quanto a reatu
illius quisquam liber per omnia inventus non
est. Cum quia ex potestate mundi cecidisse
est nullum hominem qui se plene resisteret
invenisse. Sed iam sathan redeat
ab effectu sue malitie viribus... illum
divina constringit quia iam apparuit
in carne qui in peccati contagione nichil
habebat ex carnis infirmitate ve- d
nit et humilis quem etiam superbus hostis
admiraretur quatenus qui fortia divinitatis
eius desperat eius humanitatis atque
humilitatis eius infirma pertimesceret
Unde et mox significationis mirifica qui eum
ipsa humanitatis infirmitas obstupescenda
proponitur ut dicatur Numquid considerasti
servum meum iob quod non sit ei similis
in terra. Et iob interpretatur dolens pau-
lo iam ante diximus dolens vero ipse
vocatur de quo portare dolores no-
stros propheta attestante perhibetur.
Cum in terra similis non est quia omnis ho-
mo homo est ipse autem deus et homo in
terra ei similis non est quia et si adoptivus
quisque filius ad ~~[struck]~~ divinitatem
proficiat nequaquam tamen deus esse accipit
naturaliter

bachatus

Adventus christi constrinxit dyabolum

ysa liij

xpus non habet in terra similem

percipienda

1 2

Qui bn̄ ꝯsumꝯ ee dr̄ q̄ formā
sui suscipe dedignat9 nō ē nc̄
mayestati iniuriā intulit as
supta huiquite carnis qz ut ser
uāda suscepet nc̄ tn̄ hūta pmu
taret nc̄ diuīā hūaite ꝯ minu
e it nc̄ hūā diuīte ꝯsupsit Unā
Ad eph ij ꝫ sic p paulū dr̄ q̄ cū in formā di
eēt non rapinā arbitrat9 ē se eē
Exinaniuit ꝫ quid ē equalē dō · ꝫ semetipm̄ exinani
uit formā serui accipiēs Semet
ipm̄ exinanisse ē ab inuisibilitat
sue magne se visibilē demrāre
vt formā serui tegēt hc̄ qd̄ incir
cūspte oīa ex diuītate penetraret
d̄ ꝯtrīte di Dei autē ad sathan p figurā dicē
ē Nūqd ꝯsidasti suū meū iob
vnigeitū filiū q̄ cū ī formā sui
admirabilē dēmrare Eo ei q̄ illu
tate vtut in carne inotuit. qi
supbienti adūsario qd̄ dolens
ꝯsidaret indicat Qz qz bonū qd̄
inrare intulerat rstat ut ad
repmēdā eiꝯ supbiā vtutes il
lius adhuc enuando ꝯnugat Vir
e simpx ꝫ rectꝯ ac timēs
x ꝯlit ꝫ qͥs veniṫ ꝯ dyaꝯ ꝫ ꝯ petꝯ deū ꝫ recedēs a malo Venit na
qz inr̄ hoies mediator di ꝫ hoīz
ho xc̄ ihc̄ ad pbendū exm̄ vite
hoīb; · simpx/ad nō pcedū mali
gnis spitib; · rectꝯ/ad debellādū
supbiā timēs deū/ad deserē
dū vō in electis suis vite inmū
diciā recedēs a malo De ipo ei
ysa xi P ysaiā pūr dr̄ Et replevit eū spc̄
timoīs dn̄i Et ipē a malo sī
gularit̄ recessit qz imitari fcā no
luit q̄ in hoīb; inuenit · q̄ atte
1 pet ij stāte petꝯ petrū nō fecit nc̄ dolꝯ
La 16 inuēt9 ē in ore eiꝯ Sed rñdēs
a sathan ait Nūqd frustra iob ti
met deū None tu vallasti eū
ac domū eiꝯ vniūsā qz sbām
eiꝯ p circuitū · opib; manuū eiꝯ
bndixisti ꝫ possessio eiꝯ crevit
in t̄ra Antiqꝯ hostis redēptorē
humani gnīs debellatorē suū i
Act 8. mūdū venisse ꝯgnūt Vnde p ob
sessū hoiez in euāo dr̄ Qd nob
ꝫ t fili di Venisti an̄ tpus torq
re nos Quē tn̄ pꝯs hūc passibilē
cnēt eū mortalia posse pati hu
mana videt oīe qd̄ d̄ eiꝯ
diuīnitate suspicat9 ē ei fastu
b sue supbie in dubiū venit Nil
q̄ppe n̄ supbū sapiēs dū esse
hūc humilē ꝯspexit hūc deū eē
dubitat Vn̄ ꝫ ad tētacōnū argu
Mt iiij se ꝯūtit d̄ · Si filiꝯ di es dic vt
lapides isti panes fiāt Qd ꝫ

passibilē vidit nō di natū ꝫ gra
di custoditū credidit Vn̄ ꝫ nūc in
frē vide None tu vallasti eū ꝫ
domū eiꝯ vniūsā qz sbām eiꝯ p
circuitū opib; manuū eiꝯ bndixi
sti ꝫ possio eiꝯ crevit in tra Eū c
q̄ppe ac domū eiꝯ a dō vallatā
dr̄ qz tētādo ꝯsciā eiꝯ penetrare
nō potuit Sbām eiꝯ vallatā ꝯtras
serit qz electos eiꝯ invadē nō p̄sūt
Opib; manuū eiꝯ bndixisti ꝫ pos
sessioē eiꝯ crescē in tra queritr̄ qz
s tabescēs vidit q̄ fides eiꝯ inno i Nota
tescat hoīz pdicatib; aptis inulti
plicar/ Possio q̄ppe eiꝯ crescē dr̄ qz
dū laborātib; pdicatoīb; fideliū
cotti nūꝯ augetr̄ Hec itaqz sathā
dō dixisse ē talia inuidēdo cogi
tasse · h sathan dō dixisse ē de
hiis tabescēdo doluisse/ Sed Set d
extēde manū tuā paulular ꝫ
tāge cuncta q̄ possidz ni in facie
t bndixit Qui ei singlitr̄ tpe grā
di custoditū credidit peccare pos
se p passiōs putat Ac si apte dicat In adu ꝯsitꝯ qr̄
integratꝯ passioīb; hō pctor ag
scatr̄ q̄ in miraclis deꝯ putatr̄ Dixit
ergo dn̄s ad sathan Ecce vniūsa
q̄ ht̄ in manu tua st̄ · tn̄ in eū
ne extēdas manū tuā Cū sacrā
historiā sb figali intellcū discu
timꝯ · sathane maꝯ nō ptās
ꝫ tētacō dz intelligi Vniūsa itaqz
q̄ ht̄ in manu tētantꝯ datr̄ ꝫ in
eo tētantꝯ maꝯ extēdi phibetr̄.
qd̄ tn̄ sr̄ sba amissa ꝯcedit Eā e
nimirū pꝯs iudea q̄ possio eiꝯ
fuit ī infidelitate sblata ē ꝫ pꝯ
eiꝯ caro patibulo crucis affixa Qͥ
a pꝯs iudeā adūsatē ptulit
ꝫ pꝯ modū ad crucē venit qi pꝯs
hūta amisit · ꝫ pꝯ in semetipo
x adūsatꝯ negacā ptulit Egressꝯ La ij
ē itaqz sathan a facie dn̄i Sic
ꝫ pꝯs deū ē sathan a facie dn̄i
exijt qz ad desidiū nota puenit
Cū ei cūtn̄ ipm̄ erat dn̄ xp̄ipm̄
q̄ male faciebat iplē nō pote
rat Cū aūt qdā die filij eiꝯ f
ꝫ filie comedēnt ꝫ bibēnt vinū
ī domo fris sui pmogeiti Qͥti
iob filios ꝫ filias anglor ordīe
vl' ructor fideliū inltine dixiꝯ
designasse Incarnatꝯ ei dn̄s
pꝯs ex iudea ad fidē paucos
elegit · ꝫ pꝯ s' inltine xp̄ti gentil
aggauit Qꝯs aūt mayor deū iudaicꝯ pp̄ꝯ dr̄ filꝯ
filiꝯ n̄ iudaicꝯ pp̄lus accipi dz di mayꝯ
q̄ ei dudū accepte ꝫ date legis gētis
doctrīa fuat ꝯūatꝯ Mynor aūt gē mīꝯ

Nota hic qd in hoc loco magna transpositio facta e forte vicio scriptoris ut consequenter patebit
quia hec que infra scripta e dicta qd fieret eis in via gentium ne abiente
no contrinuat hic ubi e causa qd uo... una ista carta in fine pmo talupne
usq carte hac de. scriptu e dictu qd e eis in via zc. et colūna 1 2 3 ... cepesset
allegationem usq in pq duas cartas v in margine scriptu e Nec h' iob carne

gentil' populus q in mundi extremitate
colligens e. Eccā ergo cū sathan uti
spiritualitati hominu nesciens destrueret. &
prosi corrupti persecutor cordibus licen-
tia crudelis passionis expeteret. sci
apli necdum ad aggregandā deo gen-
tilitatem nonerat missi erat &
soli iudee fidei archana pdica-
bat. Cū aut sathan a dno expetis-
se dr filij & filie i domo fris primo
geniti comedētes referunt dictu quippe
fuerat eis In viā gentiū ne abieritis
Nec hic iacob dr indignu meo hec
signum redemptoris arbitror. Scriptū naq
e Vbū misit dns i iacob & cecidit
i isrl. Iacob quippe supplantator. Isrl
vo videns deū dr. Et qd p iacob n
iudaicus pplus. qd p isrl n gentil pplus
designatur. qr quē iacob p carnis
mortē supplantare studuit hunc
israel p oculos fidei deū vidit. Ad
iacob vbū missū in isrl cecidit
qr eū quē ad se venientē iudaicus
respuit. hunc tempore gentiles pplus
gentil invenit. De quo quippe spū scrip-
tu e Cecidit sup eos spūs dni.
Ideo aut vl' vbū dni vl' spūs des-
cendens i hac scriptura cadere dr ut inopi-
natus eius adventus exprimatur. Qd enī
cadit vl' ruit ad ima repente venit.
Mediatorē aut i tra qui cognovisse
illius signis pcedentibus inopinate ad
gentes venisse. Vbū ergo dr qd corru-
ens adorat qr dū ipse humilitate
carnis veniens suscepit i se creden-
tibus vota humilitatis infudit. Fecit eis
q sibi decuit sicut de eius spū dr ipse
spūs postulat p vobis gemitibus ine-
narrabilibus. Neq enī petit qr equalis
e. Sz postulare dr qr innuit quos
replevit postulantes facit. Quamvis hc
& in semetipso redemptor nr ostendit q
patrē tpe passionis ppinquiret exo-
ravit. Qd enī mox si i forma servi
exorando se patri subdidit i q̄ ex-
tinguens magis petancium usq ad mor-
tis extrema toleravit. sed Nudus egress'
su de utero matris mee nudus rever-
tar illuc. Redemptoris nri iux cruce
sinagoga extitit ex q ad nos vi-
sibilis p corpus processit. Sz hunc int'
se tegmine litere adoptum tenuit
dū ad spūale eius intelligentiā mentis
oculos apire contempsit. Sz nudus de
utero matris exijt qr ex sinagoga
carne pdiens conspicimus ad gentes
venit. Quod bñ Joseph relicto
pallio signatū e. Dū ei mulier adul-
tera male eo uti voluisset relicto
pallio fugit foras qr dū sinagoga
& neglexit hunc qr i carne humani
corporis latentē vide deū noluit qui
in divinitate mundū considerare contempsit

deū pur hominē credens qui adulterio
complexu constringere voluit ipse teg-
mine lre eius oculis reliquit & ad co-
gnoscendā divinitatē sue potentiā con-
spicuū se gentibus pbuit Vñ & pau-
lus dicit Vsqz hodie dū legit moyses
velamen e sup cor eorū. Eccā vero
mulier adultera pallium apud se reti-
nuit & quē male tenebat ami-
sit. Eccā ergo a sinagoga veniens
fidei gentiū conspicuus apparuit.
ex utero matris exijt nudus. Sz nu-
d' hanc omni modo deseruit. Et ubi e
quod p pphetā dr Si fuit numerus fi-
liorum isrl qi arena maris reliquie
salue fiant. Vbi quod scriptū e Donec
plenitudo gentiū intraret & sic omnis
isrl salvus fieret. Erit ergo quandoq con-
spicuus etiā sinagoge apparebit cum
in fine mundi prius dū qui gentis re-
ligis semetipsum sic e deus mo-
stratur Vñ & bñ h' dr Nudus rever-
tar illuc. Nudus quippe ad uterum ma-
tris revertitur cum in mundi huius termino
q' in scdo feruns e homo despectus in
sinagoge sue oculis deus an scelā
declarat. scilicet Dns dedit dns ab-
stulit sic dno placuit ita factū e
sit nomē dni benedictum. Redemptor nr
p hc q deus e cum patre dat omnia. Di-
ca ergo de iudea cum veterum eius in-
carnationis adventū & misteriū
crederet Dns dedit. Dicatur de iudea
cū expectata eius incarnationis pntia
contempsisset Dns abstulit. Data e
quippe cū p quosdā futura credidit
Sz exigente merito sue cecitatis abla-
ta e. cū credita p quosdā venientē
contempsit. in se aut credentes edocet
ut in flagell' positi dno benedicere
sciant cū subdit sic dno placu-
it ita factū e sit nomē dni bene-
dictum Vñ & teste evangelio cū appro-
pinquare passioni dr Accepto pane
gras egisse phibetur. Gras itaq
agit q flagella aliene iniquitatis
suscepit & qui nichil dignū percussioni
exhibuit humiliter in percussione bñ-
dicat ut hinc videlicet ostendat qd unusquisq
nostrum in flagello culpe proprie facere
debeat si ipse equanimiter flagella
culpe portat aliene Vt hinc os-
tendat qd in correptione faciat subdi-
tus si in flagellis positus patri gras
agit equalis. scilicet In omnibus his non
peccavit iob neqz stultum quid contra deum
locutus est. Asseruit h de illo petrus
sic iā pdixit apte testatur dicens
Qui peccatum nō fecit nec inventus e
dolus in ore eius. Dolus quippe in ore

ij ad Cor iij
ysa x.
ad Ro xi
Mt xxvi
ad Ro 8.
Mt 26
Gen 39
1 Pet 2

88

1

1 ad Cor 3 sapientum sci inveit' qr quanto p'
detinus hoies callet tanto apud
deu stultus desipunt paulo atte-
stante q' ait Sapia h9 mudi stul-
titia e apd deu Cuia go dolus
i ore eius no fuit stultu peul
dubio int dixit hunc q deu sa-
cdotes z pn et totu stulte cdide-
·. locutu runt cu introgatus passionis tpe
di filiu se testare' Vn z gqretes
Mt xxvi dicunt Quid adhuc egens testib
ecce ipi audiuinus blasfeias qz
con deu michi stultu dixit cua
va loquens h' d'se infidelibus co-
moriendo intulit qr paulo pus
La 22 a r'detis oib resurgedo inviamit.
Sz in sig' on n'ri capitis breuiter te-
Moralis exposicio tata percug Nunc in edificacion' nri
corpis ea mora tetado r'plices
vt quod actu foris narra' in
ope sciaq quo intus aga' i mte
b Na cu filij di assistent cora dno
int eos etz astitit z sathan q'
plerunqz bonis n'ris cogitacoib
q in corde nro aduetu spus
sci opante germina'. antiqus ic
callide se inserit z stringit
inimicus vt bn cogitata ptbet
male qz pturbata dilaniet Sz
nequaqz nos i tetacoe deserit
q tamit Na hoste nrm q'se con
nos i insidijs gtegit illustione
c unde sin luis dephensiblez reddit
qd ei mox d' Vn venis Callid'
qppe hoste r'qre e eius nos insi-
dias declare ut q° eu stbmitre
tor cinis forti con eu ccuspecon
vigilus Q'r'ndes ait Circui
tra z pambulam ea Sathane
tra circuire e carnalia corda
pscrutari z vn occasioqz possit
accusatoib invenire exqre Circa
cuit qr huma corda circuit vt
bo tollat vt mala metib inse-
rat vt inserta cumulet vt cumu-
lata pficiat vt pfcos i iniqtati
c bus ad pena socios trat Et no-
tad' qr no circuiuisse sz pam
blasse se asserit qr inimicu
que tetat nequaqz velociter
deserit sz vbi molle cor inveit
ibi pede insere psuasiois figit.
vt in inpradis actoib pue vesti d
gia inpimat Et eit dcam suar
In viq getim ne abierit py
morte naqz z resz dni i gentiu
pdicacoz gusi sunt Vn eis in su-
is dicit actib Vob optebat
primu loq vbu di sz qr r'pulist
id z indignos vos iudicastis vite

Mt x ... ymna ... q ... dcam viij ... ualz ... p log vellet ... laudat ... vij ... capli

2

eterne ecce guertim' ad getes hi
itaqz filij sponsi d' qby z eius de
sponsi voce d' No lugebunt filij Mt ix
sponsi quadiu fuit cu ill sponsus
In domo fris pmogeniti gviuat'
qr vz apli sacre septiue adhuc
delicijs in solis iudaicis ppli col
lecte vescebat' Nuncius ve- La 1a
nit ad iob q dicet Boues arabat
z asine pascebat' iux eas z ir
ruerunt sabei tulerut qz oia z
pueros pcusserunt gla° z euasi
ego solus vt nunciare t Quid Sz opantes z simplices viuentes significant per boues z asinas
aliud p figuras boues qz bene
opantes qmd aliud asinas
nisi qsda simpr viuetes accipim9
q bn iux boues pasti r'feruntur qr
metes simplices etia cu alta ca-
pe no pnt eo magis vicine se
go z frna bo sua p cari'te credt
Cuqz invide alienis sensibus nesci-
unt qr in pastu se minime dim-
dunt Simil' s' se asine cu bo..b
r'ficiunt q pdetib quncti tardio-
res cor intellige pascunt' Sabei
aut captiuates interptan' Et q'
alij captiuatiu noie n' immundi
spus designa' q' cunctos qs sibi
subiciunt in infidelite captinos
ducunt q' z pueros gla° ferunt
qr eos tetacoib sue gmit' vulnant pueri
iaculis qs necdu iuuenis gstant
liberos vl' robustos fuat qui
bn qd' bo incipiunt sz in ipa ad
huc qd' inchoacois sue teneri-
tudie captiuatib immudis
spitib sbtrahut' Et gla° hostis
pcutit qr eternitatis despacoe tn's
figit Qd e at qr initio velit q'
dicet euasi ego solus Qs e iste
nuncius q alijs peuntib solus
euadit n' pphticus sino q' du fuit
mala oia q' pdicit qz sanus
solus ad domu redit Du ei va-
d' pditoz casu dixisse cognosci'
qi int' mortuos vixisse invenit'.
Hinc e qr ad r'becca in ysaac co-
iugio deducedu pmitti' qr vz puer
ad desponsada ecclia dno int
posita pphtia famula' Habeis
go r'reuentib solus puer q' nu-
ciaret euasit qr malignis spitib
infirmor metes i captitate duce-
tib sina pphtie gualuit q eade ysa v
captitate pnucias dt ppea cap-
tiuus ductus e ppls meus qr no
huit sciaz pphtia go qi salua'
du captiuitas qz pdicit ondit'
se' Cuqz adhuc ie loque' venit C
alt' z dixit Ignis di cecidit de

2

celo et tactas oves pueros que consumpsit
et effugi ego solus ut nunciarem tibi.
Omnes qui predicationis officium in ymagine
tenuerunt celum recte vocati sunt quia
nimirum superna sapere credebantur. Unde
Deut. 32 Moyses cum sacerdotes ac populum ad
verba sue admonitionis excitaret
dixit Attende celum et loquar et audiat terra verba ex ore meo. Per celum
vero signum prepositorum ordinem per terram
vero subdita plebs. Hoc itaque loco
celum sacerdotes vel phariseos vel legisdoctores non inconvenienter accipimus
qui ante oculos hominum dum celestibus
officiis inserviret quasi de superna
luce videbantur. Sed quia ipsi semper
in detractionibus iniquitatis adinvicem commoti
sunt, quasi ignis de celo cecidit dum
ad decipiendum imperitum populum ab
hiis qui quasi vera docere videbantur flamma
invidie exarsit. Teste enim
evangelio novimus quod doctrine veritatis
invidentes optime dominice predicationis
insurgebant. Sed metuentes populum
plurimum quem molliebant molestie non
audebant. Hinc est quod eo scriptum est
quod dum suadendis populis dicunt. Numquid
aliquis de principibus credidit in
eum aut ex phariseis. Sed turba hec que
non novit legem maledicti sunt. Quid
autem omnibus atque pueris non in
nocentes quosque sed tamen adhuc in
firmos accipimus qui dum adinvisitatem
phariseorum atque principum tolerare
timuerunt infidelitatis gehenna
consumpti sunt. Dicatur ergo Ignis dei
cecidit de celo et tactas oves
pueros que consumpsit. Quia a prepositorum
cordibus flamma invidie corruit
et quod boni in plebibus oriebantur inflammavit
dum malum prepositorum suum exhortare
exigunt ab eis recte corda sequentium
subducit. Ubi et bene subiungitur
Et effugi ego solus ut nunciarem tibi
quia dum impleta predicat tota fallacie
malicie intentum evadit. sermo
prophetie qui ait. Et nunc igitur adversariis
omnes consumet. Ac si aperte dicat Malos
non solum ignis perventuros pro
tiat sed nunc etiam pro livore cremat
quia quos postea puniendo retribuit
hiis supplicio nunc semetipsos afficiunt invidie tormento. Puer ergo
solus fugiens timeat et ignem perisse
omnes pueros quia denunciat
dum prophetia indurata populum deseretis
vera se dixisse mactat quia
ait Zelus apprehendet populum ineruditum.
Ac si aperte dicat Dum prophetarum
verba plebs discutere noluit

1

sed adulterasset sua in omnibus invidetur
dedit Zeli igne periit quia in aliene
invidie se flamma gemat. Sed
adhuc loquente venit alius et dixit
Caldei fecerunt tres turmas
et invaserunt camelos et tulerunt
eos et pueros percusserunt gladio et
effugi ego solus ut nunciarem tibi
Caldeos incipit nominis feroces
Caldeorum nomine designi
nisi persecutionis auctores qui usque
ad apertos clamores malicie prorumpentes
dicunt Crucifige crucifige. Joh. xix
Tres turmas faciunt cum se ad proponendas
questiones dum pharisei herodiani et
saducei diviserunt. Cum ore quod Mt. xxij et xxiij
sapientis victi sunt. Sed quia stultos consilia
post se eos trahere credendo facti
sunt camelos tulerunt unusquisque
namque eorum ordo in prava quod sapit
insipientium corda corrumpit et
dum persuadendo ad intentum trahit
cum tortuosa metens insinuatur
ad captivitatem ducit. Predicante quippe
domino in samaria multi ex samaritanis
fuerunt in possessionem eius Acti. Joh. iiij
ne detractoris sed nunc vir pro
septem viris mulieris unius mor
tuus de omnibus desperat domini
tentant neque conati sunt credentes
samaritanos a fide reducere. Mt. xvj
constat spem et omnibus ignorare quod
dum ex lege nonnulla susceperunt
nonnulla contempserunt cum camelorum
more velut mundum animal ruminant
sed ut immundum animal ungulam neque
findunt. Camelus et eos ruminare
minantes sed tamen ungulam non findentes
indicat quia in iudea mixtim
historiam audierat sed spiritum
eius discernere spiritualiter nesciebant
Quos ergo tamen caldei rapiunt
dum pharisei herodiani et saducei
ad se suos rectitudinis persuasione
putant. Tunc quia pueros gladio
ferunt quia et si quos in populo viri rationis
potuerunt eis ipsi non virtute
rationis sed pravitatis auctoritate contrahebant
dum quia se quos propositos imitari a
subditis volunt et si intelligere
sequentes possunt et auctoritate tamen suscepti
regiminis eos ad pravitatem
pertrahunt. Quibus bene puer solus
nunciaret fugit quia phariseis herodianis
atque saduceis iniqua patientibus
eos nimirum deserentis prophetico
sermo qualis sit quia ait. Tenentes Ysa. ij
legem nescierunt me. Sed adhuc
ille loquebatur et alius intravit

C 19 ꝛ dixit filiis tuis ꝛ filiabus vesce-
tibus vinum in domo fratris sui primo-
geniti repente ventus vehemens irru-
it a regione deserti ꝛ concussit qua-
tuor angulos domus q̄ corruens
oppressit liberos tuos ꝛ mortui sunt
Paulo ante iam diximus q filios ꝛ fi-
lias predicantes apostolos ac plebes
subditas sentencia⁹ In domo fratris
primogeniti convivari referunt q̄ in-
habitacionis adhuc iudaici populi sacre
predicacionis deliciis vescebantur Re-
pente autem ventus vehemens irruit
a regione deserti Regio deserti est
cor infidelium quod dum creator dese-
rit nullus inhabitator colit Ventus autem
vehemens quid aliud quam temptacio for-
tis accipitur Ventus ergo vehemens a
regione deserti irruit quia in passionem
redemptoris irrui q̄ fideles eius forte
temptacio a cordibus iudeorum venit / Ut
ergo regio deserti delicta immundorum
spirituum nititur non inconveniens
intelligi A q̄ ventus venit ac do-
mum concutit quia ab eis temptacio exiit
ꝛ persecutorum corda commovit Sed h
domus in qua convivantur filii in quatuor
angulis stabat Tres enim ordines
regentium in synagoga cognovimus
sacerdotum scilicet scribarum atque seniorum
populi quibus si et phariseos iungimus q̄ quatuor
in hac domo angulos invenimus
A regione ergo deserti ventus veniens
ꝛ quatuor angulos domus concutit
hec est ab immundis spiritibus temptacio
irruit ꝛ inerentes quatuor ordinum
in malicia persecucionis excitat q̄
domus corruens oppressit liberos quia
dum iudea ad crudelitatem dire
persecucionis cadit apostolorum fide de
spiracionis formidine obruit Tenen-
tem enim tantum nigrum viderunt vt iam
negantes per diversa fugiebant Et
quamvis intima magis eorum spiritum in
presencia ad vitam tenuit a vita
tamen eos fidei interim carnalis
timor extinxit Et ergo auctorem
suum iudea semetipse reliquit qui
concussis angulis domo eversa ne-
cati sunt Quod autem in primo tempore dominice
fidelium fecimus edixi ergo fugisse etiam
ipsos arietes scimus Sed inter hos unus
quivis convenit evadit quia qualiusse
sermo propheticus quod h diviniquerat
ondit dicens de persecutore populo
dilectus meus in domo mea fecit sce-
lera mala dicens de hominibus predica-
toribus sed tamen in passione fugientibus pro-
ximi mei de longe steterunt dicens de
cunctis valde formidantibus Percuciam

pastorem ꝛ dispergentur oves gregis / sequitur
Tunc surrexit iob ꝛ scidit vestimen-
ta sua Ruente domo filiis extinctis
iob surrexit quia iudea in infidelitate
perdita predicatoribus in pavorem mor-
tis cadentibus redemptor humani generis
semetipsum a carnis morte suscita-
tat ꝛ vite resurrexerit / ꝛ qui quo modo in
dicto persecutores suos deserunt
dein autem surgere corpore eius est,
q̄ distende pectores delinquit onde
cum iacere est eius patient mala tole-
rare Surgit ergo cum q̄ reprobos in
dicium exerit Unde ꝛ recte vestimen-
ta scidisse perhibetur Quid enim vestimen-
ta dum in synagoga extitit quod prophe-
tis predicantibus expectacionem incarna-
cionis illius adhesit Sic enim hiis
mire vestitur a quibus diligitur paulo
attestante qui ait Ut exhiberet sibi Eph v
gloriosam ecclesiam non habentem maculam
neque rugam Sine enim maculam
neque rugam non habere de perfecto vesti-
mentum ꝛ per actorum iudicii ꝛ per spem
tensa intratur Ita cum incarnandum
enim iudea credidit adherendo in quod fecit
chiloius vestibus fuit Sed quia expecta-
tus venit veniens nova docuit
docens mira exercuit mira faciens
prima tolavit veste quam indutus
fuerat scidit dum de iudea alios
ab infidelitate sustulit Quid est ergo
vestis scissa nisi iudea contra sinus
divisa Si enim vestis eius scissa
non esset evangelista non diceret ex
predicante domino contencio oriebatur in
populo ut alii dicerent bonus est alii
non sed seducit turbas Cum scissa vesti-
mentum fuit quia divisa per simus per
mutatem concordie perdidit / sequitur Et
toso capite corruens in terram ado- C 20
rat Quid per decisos capillos nisi sa-
cientorum subtilitas quid per caput
nisi summa sacerdocii designatur Unde
ad ezechielem prophetam dicitur Tu fili Eze v
hominis sume tibi gladium acutum ra-
dente pilos ꝛ assumes eum ꝛ duces
per caput tuum ꝛ barbam vt scilicet Corpore
prophete facto iudicium redemptoris ex- figurat
primatur qui in carne apparens caput
rasit quia de iudaico sacerdocio pre-
ptorum suorum sacienta abstulit /
barbam rasit quia regnum iustitium
desensis decorem virtutis eius apun-
taunt Quid vero hoc loco per terram nisi
homo peccator exprimitur / pro enim homini
peccanti dictum est terra es ꝛ in terram Gen iij
ibis terre enim nomine peccatrix gentili-
tas designatur Ita enim iusta se in
dea credet constat quia superba de

gentilitate sentiret paulo attestante q'
ait Nos iudei nã ẽ nõ ex gentibz
peccatores Mediator aũt nr̃ q̃ d' toso
capite ĩ trã corruit qz iudeã d'se
rens dñs sacra sua ab eius sacerdo
tio abstulit ad noticiã gentilium vertit
Capillos eĩ a capite rasit qz sacra
legis ab eo primo suo sacerdotio su
stulit ẽ in trã corruit qz saluã
dis se peccoribz dedit dñs qz sibi eos
q' iusti videbãt' deseruit hos q'
se nõ ignorat iustos ẽ fatebãt' as
sumpsit hinc ẽ ipe in euãg' dt Eo
Joh. ix in iudiciũ veni ĩ hunc mundũ vt
q' nõ vident videãt ẽ q' vident
Exo. xiij ceci fiãt hinc ẽ columna nub q'
pplm in hẽmo pibat splendore
ignis nõ in die s; ĩ nocte radiabt
qz vz redemptor nr̃ sue gñsacõis ex
ducatũ sequentibz p'stãs d' iusticia
sua gfidẽtibz nlla luce clarnit
peccator vero suor̃ tenebras agnoscentibz
igne sui amoris ĩfulsit ~~Necesse est~~
~~et~~ ex sue iniqtatis silim e qz valz
tempos ĩddat s; con hunc btus
iob laudat' cũ d' Nũq̃d gsiderasti
suũ meũ iob q' nõ sit ei similis
sup trã vir simpx ẽ rectus ac
timẽs dm̃ ẽ recedẽs a malo / Cauz
dnũ inspiãs con hoste roborat
hunc cm̃ in sathane auribz deus
Job. i laudat laudare gppe eius ẽ ẽ p'
bona gcede ẽ pos gcessa custodire
S; antiqus hostis eo q' bonos ĝ
mis sentit q' vallari eos dnĩe
ptectois munere gspicit vm̃ et
stringens dt Nũq̃d frustra iob ti
met deũ nõne tu vallasti eũ
ac domũ eius vniũsã qz sbam
eius p̃ circuitũ opibz manuũ eius
bndixisti ẽ possio eius creuit in
trã Ac si apte dicat Cur lau
das quẽ ptegẽdo roboras de
specto eĩ me dignus tuis laudi
bz ho esset si sinis q' me viris stg
ret vm̃ mox ẽ malicõse d' hoĩe
expetit qd tñ ptector hoĩs be
nigne gcedit Na subd' S; extẽ
de paululũ manũ tuã ẽ tange
cuncta q' possidz n' in facie bñe
dixerit ẽ plerumqz ei dñs ĩtuti
fructus fecũde reddit dũ gtinua
psperitate pollẽmus dqñ mens
cogitat a semetipã et existe
bona q' hz arbitret' Hec inimi
cus antiqus hostis attẽctare mali
cose appetit s; hc tẽtari deus nõ
n' benigne pmittit vt dũ mens
tẽtacõn pulsatr ĩ bonis d' q'bus
gaudebat gentr' imbecillitate

sue debilitate gsita ĩ spe diuini adiuto
rii solidius robustius solidet' Fit
qz mira dispensacõe pietatis vt vnde
malignus spũs cor tẽtabat ut in
timat inde misericors gditor hoc
erudiat vt pmat vm̃ ẽ bm̃ sbiu
git' Ecce vniũsa q' ht ĩ manu tua
sunt tm̃ in eũ ne extẽdat manũ
tuã Ac si apte dicat Electi vniũs
cuiusqz bona sic extinus tẽtanda
tribuo vt tñ ipe nõneis qz pseũg
rante in illũ ĩ intus radice co
fruo vbi ẽ bñ subd' ~~inqt~~ Egressus 23
qz ẽ sathan a facie dñi qz p hc
q' usqz ad effectum cordis pñale ne
quaqz pmitti' exclusus ab inti
mis extinus vagat' Et etiã si v'
tute mẽtis plerumqz tbat corpo
foris ẽ q' ĩ sistẽre ~~ad~~ usqz ad in
timũ bonor̃ corda nõ ualuit diu
gppe con illos semel pmitti' in
gruitũ mẽte ẽ vt tẽtacõibz erũ
dita solidet' ne ea q' agunt bona
suis viribz tribuat ne in securitate
~~tor~~ se deserat ẽ a fortitudinis
actõe dissoluat s; ad pfectius
sui custodiã tãto solercius invi
gilet quãto se con adũsariũ stare
sp in acie tẽtacõnis videt Cũ
aũt quadã die filii eius ẽ filie co
medent ẽ bibẽnt in domo fris
sui pmogeniti nũcius venit ad
iob q' dicet Boues arabãt ẽ a
sine pascebãt' iuxta eas ẽ irru
erunt sabei tulerunt qz oĩa ẽ pu
eros pcusserũt gladio In electorũ cor
de prior bonor̃ sequitur sapiã na
scit' atqz hc p̃ domũ spũs cm̃ pmo
genita pfert' Ante pfecto sapiencia
nra fides ẽ ppheta attestante q'
ait Nisi credideritis nõ intelligetis
Ysa. vij
Tunc ei vẽ ad intelligendũ sapien
ter cuncta q' gditor dt edulitis
nre fide pbemus In domo g' fris
pmogeniti gvniãt' filii cũ ĩtutes
relique epulãt' in fide q' si nõ
prima ĩ corde nro gignit' relique
qqz bõ ee nõ pñt etiã si boã
videant' In domo fris pmoge
niti filii gvniãt' dũ ĩtutes
nre in habitaclo fidei sac eloqui
tibo saciant' Sceptũ qppe est Nichil meritorium est sine fide
Sine fide impossibile ẽ placere dõ Cũ
g' ĩtutes nre veras vite epu
las sumunt cũ mutrici fidei sa
cieteto incipiunt In domo fris
pmogeniti gvniãt' filii qz insi
ĩtutes relique sapie epulis re
plete ea q' appetunt prudenter
agant ĩtutes neqqz ee pñt.

1

Sz gere bona q agis du sapie(n)te co
pulis fidei qz pascim(ur) hostis nr
arantes boues & pascentes asinas
subtrahit & pueros gla(dio) occidit Ad
arantes boues n(on) g(ra)uiores in(ter)nas
cogitac(i)o(n)es accipi(mus)· q(uia) du cor studi
osa eo exercitac(i)o(n)e g(er)ient vberes
p(ro)fectum fruct(us) reddunt Quid pascen
tes intelligi(mus) asinas n(i)si simplices
mot(us) cordis q(ui)s du studiose a
duplicatis errore co(m)pesci(mus) qu(asi) in
campo liber pascitat pascim(ur) intri(n)
m(us) Sz plerumq(ue) hostis callid(us) du
g(ra)ues cogitac(i)o(n)es i corde (con)spicit
s(ub)intro(ducta) eas voluptat(is) delecta
c(i)o(n)e corrumpit· & du mot(us) sim
plices cordis vidz s(ub)tilia inue
c(i)o(n)u(m) acuta ondit vt du laus
d(e) subtilite quir(itur) puritas simpli
citas amittitur Et si vsq(ue) ad op(us)
p(ra)uu(m) p(er)trahe(re) no(n) valet temptando ta(men)
bonor(um) cogitac(i)o(n)ib(us) surripiens no
cet Vn(de) du (con)turbare bo(na) mentis
agnosci(tur) ea q(uasi) fundit(us) abstulisse
videa(tur) Sunt et(iam) p(er) arantes boues
cogitac(i)o(n)es caritat(is) accipi q(ui)b(us)
p(ro)desse alijs conamur cu(m) s(er)m(on)e
cordis diuicia semina(n)de p(re)dicac(i)o(n)is
cupi(mus) Potest eciam p(er) asinas q(uas)
nimiz sese oneratib(us) nulla fero
citat(is) insania resistunt paciente
ma(n)suetudo signari Et sepe antiq(uus)
hostis cu(m) velle nos cernit p(ro)desse
nos loq(ue)ndo alijs conspicit i q(uo)
da(m) torpore ocij mentem figit mgit
vt alijs p(ro)desse no(n) libeat etia(m)
cu(m) a p(ra)uis vacat Arantes ergo
boues subtrahit cu(m) cogitac(i)o(n)es
mentis t(er)rene vtilit(at)is fructib(us) dedi
tas p(er) s(ub)mi(ssi)sum neglig(enti)e torpore
frangit & q(uonia)m elector(um) corda in
archana sue cogit(ac)io(n)is inuigilat
& q(uo)d a temptac(i)o(n)e sustineat supe
rantes penset Eo ta(men) ip(s)o malig(nus)
inimic(us) aliq(ui)d rapuisse se gaudet
q(uo)d cogitac(i)o(n)is bonor(um) vl ad mo
mentu(m) p(er)turbat Sepe eni(m) cu(m) p(ar)ata
ad tolera(n)tia(m) mente vidz· quid
ab ea maxie diligat(ur) exquirit &
ibi scandali laq(ue)os inserit· vt
quo magis rem quamq(ue) diligi(t)
eo facili(us) p(er) ea(m) pacia(m) turbet(ur)
Et q(uo)d elector(um) corda ad se sollici
te sp(er) r(e)deunt & semetip(s)a (con)iunctis
vl p(er) leui motu excessionis af
fligunt & du(m) mota discuciunt q(ua)li(ter)
stare debuerit aliq(ua)n(do) (con)pensa
meli(us) solidantur Sz antiq(uus) host(is)
du(m) tolerantie cogitac(i)o(n)es vl ad mo
mentu(m) turbat q(uasi) abstulisse se

d(e) agro cordis asinas exultat
In his aut(em) q(uod) agere disposui(mus) vo
nabili custo(dia) a(n)i(m)a(rum) q(ui)b(us) reb(us) co(n)
gruat solicite pe(n)sa(mus) Sz plerumq(ue)
hosti(s) cu(m) subita ad nos temptac(i)o(n)es
p(er)turbac(i)o(n)es irruunt circumspecc(i)o(n)es
cordis inopinate p(er)uenies q(uasi)
ip(s)os custodes pueros gladio
occidit Sz ta(men) vn(us) fugit q(uod) d(e) o(mn)ib(us)
pisse nunciet qz in eo q(uo)d mens
ab hoste pati(tur) r(e)dunt discrec(i)o
s(em)p(er) ad a(n)i(m)u(m) redit· & qu(asi) sola se
euasisse indicat q(uia) ap(u)d semet
ip(s)a(m) fortit(er) q(ui)cq(ui)d p(er)tulerit pe(n)sat
Alijs ad(hu)c (con)uentib(us) vn(us) ad domu(m)
redit du(m) t(ur)bat(ur) in temptac(i)o(n)u(m) mo
tib(us) discrec(i)o ad (con)sci(enci)a(m) reu(er)tit(ur)· vt
q(uo)d repetimus incessib(us) potenpata
mentes p(er)didisse se pe(n)sat h(ec) (con)pu(n)
ctionis studio afflicta recipiat
Cumq(ue) adhuc ille loq(ue)re(tur) venit &
alt(er) & dixit Ignis dei d(e) celo ceci
dit & tactas oues puerosq(ue) co(n)
sumpsit & effugi ego solus vt nunci
arem tibi Q(ui)d p(er) oues n(isi) cogitac(i)o(n)u(m)
mo(n)dicia q(ui)d p(er) pueros n(isi) bonoru(m)
cordiu(m) indicia designa(n)t(ur) Celu(m)
vo(cari) aereu(m) dici paulo ante iam dixi(mus)
vn(de) & aues celi noia(n)t(ur) Et sci(m)us
q(uod) immundi sp(irit)us q(ui) e celo ethereo
lapsi sunt in h(oc) celi t(er)re q(ua)si medio
vagantur qz tanto mag(is) corda
ho(min)um ascendere ad celestia in
vidét· q(uan)to se a celestib(us) p(er) cla
c(i)o(n)is sue immundiciam p(ro)iectos vi
dent Q(ui)a ergo ab aereis p(otes)tatib(us)
(con)tra cogitac(i)o(n)u(m) nrar(um) indicia fla
ma lmoris irrumt d(e) celo ignis
ad oues venit Sepe eni(m) indas
mentes nr(a)s cogitac(i)o(n)es ardore libidi
nis accendunt q(uasi) oues igne (con)cremat
du(m) castos mot(us) animi luxurie
temptac(i)o(n)e p(er)turbat Ignis igitur dei d(icitu)r
qz & si no(n) faciente d(e)o ta(men) p(er)mitte(n)
te generat(ur) Et qz i(n)p(ro)uisu subito
ip(s)as nonnu(m)q(uam) circumspectac(i)o(n)es mentis
obruunt q(uasi) custodes pueros gla(dio)
occidunt· Sz ta(men) solon(us) vn(us) fugit
du(m) o(mn)e q(uo)d mens pati(tur) p(er)seuerans
discrec(i)o subtilit(er) r(e)spicit· sola
qz mort(is) p(er)iculu(m) euadit qz te(m)
p(er)turbat(is) cogitac(i)o(n)ib(us) discrec(i)o no(n)
succubuit vt da(m)pna sua a(n)i(m)o re
nunciet & q(uasi) domu(m) ad lamentu(m)
renouet Sz & eo adhuc loq(ue)nte
venit & ali(us) & dixit Caldei
fecerunt tres turmas & inuaserunt
camelos & tulerunt eos necno(n)
percusserunt pueros gla(dio)· Sz effugi
ego solus vt nunciare tibi Per

Sig(nificatio) bou(m) ara(n)tiu(m) & pasce(n)tiu(m) asinar(um)

C 26

d(e)ma(n)... gnos... mat cog... vt h(abe)t gr... cunat... gua ext...

Ala s... ig(n)is celi omni(um) puero(rum)

m.. lu(m)

Ala camelo(rum)

camelos quoque immundum deputat. Hinc dicitur: camelus ruminat et immundus dicitur, quia nequaquam ungulam findit. Quid per camelos nisi rerum temporalium dispensationes intelliguntur? in quibus quo quis extensior, eo nobis multiplicius insidiatur inimicus. Omnis enim qui dispensandis terrenis rebus praesidet, occultis hostis iaculis latius occupatur. Nonnulla enim providens agere nititur, et saepe dum cautus futura subtiliter providet, incautus damna praesentia nequaquam videt. Saepe dum praesentibus invigilat, ad instantia providenda dormitat; saepe dum agenda torpens agit, quae vigilanter agenda sunt negligit. Saepe dum vigilantem se in actione exhibet, ipsa actionis suae inquietudine praesentibus rebus subditus peius nocet. Aliquando autem linguae modum ponere nititur, sed onere dispensationis exigente silere prohibetur. Aliquando dum nimia se censura restringit, tacet etiam quae loqui debuit. Aliquando ad intendenda necessaria dum se latius relaxat, dicit etiam quae loqui non debuit. Plerumque autem tantis cogitationum voluminibus implicatur, ut ipsa vix ferre valeat quae intra se providus versat. Et cum nil opere faciat, sub magno cordis sui pondere vehementer insudat. Causa enim ei dura est, quia apud semetipsum intus patitur, quieto foras otio fessus quia lassatur. Plerumque enim cum ventura animus conspicit, tota quae contra haec intentione opponit, magnus quia ardor contentionis inseritur, sopor fugit, nox in diem vertitur, et cum quieta foris membra lectulus teneat, intus magis clamoribus in cordis foro litigat. Et fit plerumque ut nulla eveniant quae providentur, totaque illa intentio cogitationis quae diu se plena intentione paraverat, repente vacua quiescat. Tanto autem longius mens a necessariis cessat, quanto in aliena latius cogitat. Cum ergo dispensationis curas malignus spiritus modo torpenti vel praecipitata actione ferit, modo pigra, modo immoderata locutione confundit, paene est quod in nimiis cogitationum mollibus premit. Tot nimirum Chaldaei camelos rapiunt. Chaldaei enim tres turmas contra camelos faciunt, cum terrenarum dispensationum studia modo illicito opere, modo superflua locutione, modo inordinata cogitatione vastare, ut dum se ad iniustitia exterius mens efficaciter extendit, intus a sui consideratione sepelitur; et ea damna quae de semetipsa patitur nesciat, quo erga aliena fortiori studio quam decet elaborat. Recte autem mens, cum curam dispensationis suscepit, quid sibi, quid proximis debeat attendit, et nec pro alienae sollicitudinis immoderatione sua studia negligit, nec pro suae utilitatis vigilantia aliena postponit. Sed tamen plerumque dum ad utraque mens solerter invigilat, dum magis erga se et ea quae sibi commissa sunt circumspectionibus vacat, repentinis turbata emergentibus causae casibus ita in praeceps rapitur, ut ab ea subito cunctae circumspectiones eius obruantur. Unde et custodes camelorum pueros Chaldaei gladio feriunt. Sed tamen unus evadit, quia intus haec discretio menti nostrae occurrit, et sollicita semet anima quid subito temptationis impulsu intus amittat intelligit. Loquebatur ille, et ecce alius intravit et dixit: Filiis tuis et filiabus vescentibus et bibentibus vinum in domo fratris sui primogeniti, repente ventus vehemens irruit a regione deserti, et concussit quatuor angulos domus, quae corruens oppressit liberos tuos, et mortui sunt, et effugi ego solus ut nuntiarem tibi. Dicta iam superius regio deserti est immundorum spirituum multitudo derelicta, quae dum conditoris sui beatitudine deseruit, quasi manum cultoris amisit. A qua de ventus vehemens venit et domum subruit, quia ab immundis spiritibus fortis temptatio surripit, et a tranquillitatis suae statu conscientiam subvertit. In quatuor vero angulis domus ista consistit, quia in mentis nostrae edificium prudentia, temperantia, fortitudo, iustitia sustinet. In quatuor angulis domus ista consistit, quia in his quatuor virtutibus tota boni operis structura consurgit. Unde quatuor flumina paradisi terram irrigant, quia dum his quatuor virtutibus cor infunditur, ab omni carnalium desideriorum aestu temperatur. Sed nonnunquam dum menti ignavia surripit, prudentia torpescit. Iam cum fessa torpet, ventura non providet. Nonnunquam dum nonnulla menti delectatio surripit, temperantia nostra marcescit. Quanto enim ad delectationes praesentes ducimur, tanto minus ab illicitis temperamur. Nonnunquam se timor cordi insinuat, et vires nostrae fortitudinis turbat; et eo minores quae adversa existimus, quo quaedam prae ceteris immoderatius diligimus. Nonnunquam vero amor sui se menti ingerit, eaque latenti motu a rectitudine iustitiae divertit, et quo se totam auctori negligit, eo in se iustitiae iure contradicit.

[Marginalia, left: Vocet ... ventis de sideriis occupatio dyabolo ... subiecti; alg iustos; Tormenta hominis rebus temporalibus debitorum; 27; Illicita et temporalia dispensatio. Right: Dens in quatuor angulis consistit; ... gratia ... ardua libertas ignavia; dilecta; valde; Iuri]

1 2

C 26 Ventus igitur vehemens quatuor angu-
los domus concutit, dum fortis temptatio
occultis motibus quatuor virtutes concutit
et quasi quassatis angulis domus eruitur,
dum pulsatis virtutibus conscientia turbatur.
Sunt hos quatuor angulos domus fi-
lii convivantur, quia inter archana mentis
quasi parietibus his quatuor virtutibus ad su-
mmum rectitudinis culmen erigitur virtu-
tes quasi cetere quasi quedam cordis soboles
se invicem pascunt. Donum quippe
spiritus quod in subiecta mente ante alia
prudentiam, temperantiam, fortitudinem, iu-
sticiam format, eandem mentem ut contra
flagella singula quaque temptamenta
mentem erudiat, in septem mox virtutibus temperat ut contra stulticiam
sapientiam, contra ebetudinem intellectum, contra
precipitationem consilium, contra timorem forti-
tudinem, contra ignoranciam scienciam, contra du-
riciem pietatem, contra superbiam det
timorem. Sed nonnumquam dum mentis
nostra tanti muneris plenitudine atque
ubertate fulcitur, si continua in his
securitate perfruitur, a quo sibi hec
sint obliviscatur, a se que a se habere
putat quod numquam sibi abesse considerat.
Unde sic vel aliquando se habet eadem gratia utilitate
subtrahit et presumenti menti
quanta in se infirmitate ostendat. Tunc
enim conversi cognoscimus bona nostra unde
sint, quando hec quasi amittendo sentimus,
quia a nobis servari non possunt. Ad hec
utique intimanda humilitatis magi-
sterium fit plerumque irruente tem-
ptacionis articulo tanta stulticia sa-
pienciam nostram feriat, ut perturbata
mens qualiter malis imminentibus
obviet vel contra temptationem quomodo se
preparet ignoret. Sed hac ipsa stul-
ticia cor prudenter eruditur, quia unde
ad momentum desipit, eo post verius
quo et humilius sapit; et sapientiam, unde
quasi amittitur, inde certius possidetur.
Aliquando dum sublimia intelligendo
in elationem se animus erigit, in rebus
infimis et vilibus gravi ebetudine pi-
grescat, ut repente sibi et infima clau-
sa videat, qui prius summa
penetrabat. Sed hac ipsa ebetudo dum
intellectum nobis subtrahit, servat, quia
dum ad momentum cor humiliat,
verius ad sublimia intelligenda
confirmat. Aliquando dum cuncta nostra a
gere consilii gravitate gaudemus,
pulsante causa exigente articulo
precipitatione subita rapimur, et qui
nos semper disposite vixisse credidimus,
repente intima confusione vasta-
mur. Sed tamen eiusdem confusionis eru-
dicione discimus, ne nostris viribus consilia nostra
tribuamus, et tanto maturius ad maturi-
tatem restringimur, quanto ad hanc quasi dum
amissa redimus. Aliquando mens forti-
ter adversa contempnit, sed fortis adver-
sitatis eventibus hanc metus vehe-
mens percutit. Sed per hunc concussa
discit cui tribuat quod in quibusdam
fortiter stetit, et tanto plus validius
fortitudinem retinet, quanto hanc repente
irruente formidine sibi iam quasi elap-
sam vidit. Aliquando dum magna nos
scire gaudemus, repente ignorancie cecitate
torpescimus, sed quo ignorantia men-
tis oculus ad momentum clauditur,
eo post ad scientiam verius aperitur,
ut nimirum flagello sue cecitatis
eruditus et scire ipsum a quo habeat,
sciat. Aliquando dum religiose cuncta
disponimus, dum pie pietatis visceribus
plene nos habere gratulamur, quandam
mentis duriciam irruente paulatim
sed quasi obduratum cognoscimus. Cum pie-
tatis habite dona tribuamus et pietatis
verius velut extincta recipitur,
dum quasi amissa amplius amatur.
Aliquando dum subiectum se divine formi-
dinis gaudet, repente superbia tempta-
te frigescit, sed tamen valde mox ti-
mens quia non timet, ad humilitatem
se iterum festinus inflectit, et tanto
hanc solidius recipit, quanto virtutis
pondus quasi amittendo pensavit.

C 27 Subversa itaque domo moriuntur filii,
quia turbatur in temptatione conscientia ad humi-
litatem operis actionis rapitur, et in
momento temporis obruuntur, gemente in
corde virtutes. Qui profecto filii inter
per spiritum vivunt, dum exterius carne
moriuntur, quia videlicet virtutes tunc tem-
ptacionis tempore et si in momento turbate
ab statu suo in voluntate defi-
ciunt per intentionem tamen perseverantia
integre in mente radice subsistunt.
Cum quibus et tres sorores occubuit,
quia in corde nonnumquam per flagella
turbatur caritas, per formidinem co-
cutitur spes, per questiones pulsatur fides.
Sepe enim quasi conditoris amore torpe-
scimus, dum ultra quam nobis congruere
credimus flagello fatigari. Sepe mi-
nus dum mens plus quam necesse est metus for-
midat fiducia in nobis spei debi-
litatur. Sepe dum inmensis questionibus
animus pulsatur, tamen diu perturbata fi-
des quasi defectura fatigatur. Sed
tamen vivunt filie quasi domo concussa
moriuntur, quia et si inter conscientiam fide
spe caritate quasi pene occu-
bere perturbatio ipsa renunciat, hanc

Septem dona spiritus sancti contra vii vicia

Deus aliquando nos permittit per defectum virtutes ut servemus humilitatem

spem

quantum verus ad amans

virtutes fortiter frangit virtutes

utilitate

tamen ante dei oculos vires perseverantia
recte intentionis servat. Unde et puer qui
hec nunciat solus evadit quia in mentis
discrecione etiam inter temptamenta incolu
mis perseverat. Agit quod puer iste
Job filios flendo recipiat dum di
screcione nunciante dolores eius vices
quos cum amittere ceperat perdendo conser
vat. Plerumque autem hec nobis dispen
satione agitur ut mens nostra culpe
nonnumquam pulsatione feriatur. Nam esse
se magnum virum hoc crederet si
nullum umquam eandem virum desererem
mentis archana sentiret. Sed
dum temptationum irruente quatitur et qui
vult quod sufficit fatigatur ei qui hostis
sui insidias immune se humiliter
ondatur et unde se pertimescit exhorret
eadem inde accepit fortiter stare. Tem
tatus autem non solum a quo vires de
cipiat discit sed contra eas sui
vigilantia fulcit intelligit. Sepe
ei que temptationibus certamine superare
non valuit sua detinens securitas
strinxit. Nam dum se lassum quasi in ocio
remittit dissoluta mentem corru
ptori prostituit. Ac si enim ex dispen
satione superne pietatis temptatio non
repente vehementer irruens sed temptatio [in margin: temptatio]
accessu crudiens pulsat ad insi
dias providendas evigilat ut quasi
hoste se in certamine cautius accin
gat. Unde et bene subiungitur: Tunc surre
xit Job. Sedere quippe est quiescentis, surgere
decertantis. Audit ergo adversus surgere
est erepta temptationibus mente ad certa
mina robustius parare. Quibus nimirum
temptationibus etiam discretione proficit quia
ut virtutes a viciis subtilius discer
nat agnoscit. Unde et bene subditur: [in margin: Vestimenta scindere quid est]
Scidit vestimenta sua. Vestimen
ta scindimus dum discernendo opera nostra
retractamus. Sunt enim apud deum nostra nos
opera quasi vestimenta nos tegentia. Ne
quaquam voce angelica dicitur: Beatus [in margin: Apocalipsis xvi]
qui vigilat et custodit vestimenta
sua custodit ne nudus ambulet
et videant turpitudinem eius. Turpitudo
enim nostra tunc cernitur cum vita repre
hensibilis ante alienos oculos in iu
dicio nequaquam subsequentium bonorum
operibus tegmine velatur. Sed quia cum
culpa temptamur ad lamenta accen
dimur atque ipsis lamentis excitati
ad perspicienda lucem iusticie sub
tilius mentis oculos aperimus quasi in
dolore vestimenta nostra scindimus
quia ex fletu discretione crescente cun
cta que agimus districtius irata manu
indicamus. Tunc enim elatio nostra

crevit cum cuncta ab animo cogita
tionum superfluitas cadit. Unde et subditur:
Et tonso capite corruens in terram a [in margin: 28 C]
doravit. Nam quid moraliter per capillos
nisi defluentes animi cogitationes acci
pimus? Unde et alias ecclesie voce dicitur: Sicut [in margin: Cant. iiij]
vitta coccinea labia tua spon
sa et eloquium tuum dulce. Vitta quippe
crines capitis restringimus. Labia ergo spon
se sic vitta sunt quia exhortatione sancte ecclesie
cuncte ... in auditorum mentibus diffu
se ligantur cogitationes ne remisse de
fluant ne sese per illicita spargunt
ne per se cordis oculos deprimant sed
quasi ad unam se interiorem colligant dum
vitta eas sancte predicationis ligat.
Quam et recte coccineam asserit quia
sanctorum predicatio solo caritatis ardore fla
mescit. Quid vero per caput nisi ea que
principalem cogitationibus actionibus mens est ipsa
designatur. Unde et alias dicitur: Et oleum [in margin: Ecclesiastes ix]
de capite tuo non deficiet. Oleum quippe [in margin: oleum caritatis [illegible]]
est caritatis in mente et a capite oleum
deficit cum caritas a mente discedit.
Caput ergo tondere est cogitationes super
fluas a mente resecare. Et de tonso
capite in terram corruens corruit qui
compressis presumptionibus sue cogitationis
quod in semetipso infirmus sit humiliter
agnoscit. Difficile namque est ut ma
gna agens et apud semetipsum quisque
de magnis actibus cogitationum fi
duciam non habere. Corpus ergo contra vi
cia fortiter vincitur cogitationum presumptio
in corde generatur. Et cum mens foras
culpas valenter conterit apud semet [in margin: plerumque]
ipsam latenter intumescit. Atque sese [in margin: Sepe presumptio]
magni alicuius meriti estimat. Non [in margin: nascitur cum]
se peccare in cogitatione sue estima [in margin: vicium refrenatur]
tionis putat. Sed districti ante iudi
cis oculos tanto deterius relinquitur quan
to culpa occultius et pena incor
rigibilius perpetratur. Et tanto latius [in margin: Cogitatio superbie vo]
ad vorandum patet fovea quanto de [in margin: [illegible] displicet]
semetipsa elatius gloriatur. Vitam Unde
ut sepe iam diximus pia conditoris
dispensatione agitur ut de se considerans
cuidam dispensatoria temptatione pulsetur
quatenus infirmata quid sit inveniat
et presumptionis sue fastum deponat.
Mox enim ut temptatione mente pulsa
verit omnis cogitationum entracu
presumptionis tumultus quiescit.
Hec enim cum se in elationem erigit quasi
in tirannide erupit. Habet enim tiran
nidis sue satellites faventes
sibimet cogitationes suas. Sed si super
tirannum hostis irruat favor
mox satellitum cessat. Intrante
namque adversario satellites fugiunt

eu qz texti declinat· que i pace
posita callida adulacoe lauda
bat Subductis vo satellitibz an
hoste solg remanet· qz recedetib
elatis cogitacoibz pbatg aug se so
lug in tetacoe vidz Audit qz
adusa caput dtonde cu tetacoibz
vehemet irruetibz a psupcoib
sue cogitacoibz mes lauda in
da Ecco e q nazarei capillos nu
trivit n q p vita magne gtinetie
psupcoum cogi cres cut Sz qd
e q denocoe crescete gpleta
caput nazareus rade capillos
qz i igne sacrificy pone iube n
q tuc ad pfcoms summa ptigig
cu sic extiora yma vitig ut co
cogitaos supfluas a mete re
secueng Cunas nimiz sacrifici i
gne cremare e flama cas dini
aoris incende ut totu cor in
dei aore ardeat z cogitaos su
pfluas gcmas qi nazarei ca
pillos denocois pfecte gsmat
Et nond q in tra corruens ado
ravit Ille eni do vera adoraoz
exhibz q semetipm qz pulms
e humilr vidz q inch b vitut t
buit qz bona q agit ee d inia
gditoris agnoscit Vn z gpetet
dz Nudg egressus su d vtro mris
mee z nudg revtar illuc Ac si
tetatg aug z inopia infimitat
sue dephensg dicat Nudu me
in fide prima gra genuit nudu
ead gra in assupcoe saluabit
Est naqz magnu anim solatiu
turbati ut pulsatg vicys cu se
qi nudatu vicy vtutibz gspiat
ad sola mne spem recurrat z eo
se nudari no smat qo se a vtu
tibz nudu humilr putat Qa z si
fortasse aq vtute i tetaoy dte
git infirmitate tn ipaz agscees
ipa melig humilitate vestit Et
valde robustius qua steterat
iacet cu b sine dimo adiutorio
cessat t bne qd het bn z mor
largitois manu z indic humilr
agnoscit dices Dns dedit dns
abstulit Ecce tetacoibz erudita
cuit q z in vtute huta largi
tate dant z in pbaoe fortib
ptate tollent agnoscit q tn
fortido no tolli Sz pbata fatiga
qis gcussa mes du se hac ia
ciamqz qi amitte tpidat sp
fca humil nuqz pdat Sic domino
placuit ita fcm e sit nom dni
bndictu In h q intua pbaoe

gcutime dignu e ut ad gditois
iudicem recurrag ut inde cor ntm
adiutorio suo maiores laudes
exhibeat Vn pulsata verig im
becillitate sue infimt pesat Vn
aut dr In oibz hiis no peccavit iob
labys suis nec stulti aliqd cont
deu locutg e Ca solerti cura
custodie aug dplens dz ne cu se
intg tetao stimulat in vbis foras
illicite locucois erupat ne de p
bacon inmuret e igt q hunc ve
lut amen gemet p excessu smo
mis illicite i palee famulla ve
tat Nil vo obstat si h qd d vtu
tibz dixig d hiis q in onsion vtuts
dant donis spus sci sentiag Aly
naqz pphtie· aly gnia linguaru·
aly vtutes curacoum dant Sz
qz hecipa dona no sp i mente
eodeo sut· liqde ondr q ne se
mes in psupcoez elevet aliqn
subtilr subtrahit Na si pphtie
spus sp pphtis adess nimiz pro
phta elizeg no dicet dimitte ea
Aia ei eig i agritudie e z dog
a me celavit vbu Si pphetie
spus sp pphtis adess inqsitus
Amos pphta no dicet Non su
pphta· z subdidit negz filig pphte
sz armentarig eo su vellicas si
comoros Quo aut pphta non
fuit q d futuris tota va pdixit·
Aut quo pphta fuit si d se in pn
ti va denegat Sz qz ead hora
q regsitg e pphtie spm b desse
sensit d semetipo va testiom
intulit d No su pphta q tn se
cutg adiuxit Et nuc audi vbu
dni· h dt dns Vxor tua i civite
fornicab z fily tui z filie i gla
cadet z hmg tua funiclo me
ciet z tu in tra polluta morieris
Q bz pphtie vbis apte ondr qz du
se ia villa loquer implets est z
mox pphtandi hre spm meruit
qz se pphtaz humilr agnovit Si
pphtie spus sp pphtis adess david
regi d tepli constitucoe gsulenti
nequaqz nathan pphta gcedet
qd pg paululu negaret Vnde
bn in eua° scptu e Sup quez
videris spm descendete z mane
te sup eum h e q baptizat In
cuctis naqz fidelibz spus venit
sz in solo mediatore singlar per
manet qz eig humanitate nuqz dse
ruit ex cuig dinitate pcedit In
ioe manet q solo z oia sp pt
Na fideles q hnc accipiut cu

Nazarei
Num vi
Cap 24
Loquitur de tera[?] gilis[?] e humil cansa
Cor 12
dona sps s trahiit aliqui a sctis vir ad eorum utilitatem
Amos
Amos
de
Io 1
No sps sca[?] ... ppetuo[?]

signorum dona semper habere ut voluerunt non
potuerunt. habere se accepisse quam infusiones
ostensionum testatur. Sed cum Iohannes sub de eodem
spiritu veritatis ore discipulorum dicitur. Apud vos
manebit et in vobis erit. Quid est quod
diuina voce mediatoris signum
hec eadem spiritus sancti mansio declaratur.
cum dicitur. Super quem videris spiritum dei
descendentem et manentem super eum. hic
est. Nimirum magna voce et in discipulis
manet. quomodo iam singulare signum erit
quod in mediatore consistens permanet.
quod tamen citius cognoscimus si dona
eiusdem spiritus discernamus. Alia sunt namque
dona illius quibus ad vitam nequaquam
pertingitur. alia quibus vite sanctitas pro
aliorum utilitate declaratur. Mansuetudo
namque humilitas patientia. fides spes.
caritas: dona eius sunt. Sed ea sine quibus
ad vitam homines nequaquam peruenire possunt.
Prophetie autem virtus curationum gratia linguarum
interpretatio sermonum. dona eius sunt sed
que virtutis eius presentiam pro correctione me-
tuentium ostendunt. In his igitur donis sine
quibus ad vitam perueniri non potest spiritus
sanctus siue in predicatoribus suis siue
in electis omnibus semper manet. In illis autem
quibus per ostensionem illius non nostra vita serua-
tur sed aliorum queritur nequaquam semper in pre-
dicatoribus permanet. quia semper quidem eorum
cordibus ad bene viuendum presidet. nec
tamen per eos virtutum signa per eos semper ostendit.
Sed aliquando se eis a signorum ostensionibus
subtrahit. ut eo humilius virtutes eius
habeantur quo haberi teneri non possunt.
Mediator autem dei et hominum homo christus ihesus
in cunctis eum semper et continue habet presentem.
quia ex illo idem spiritus per substantiam profertur.
Recte ergo in sanctis predicatoribus cum ma-
neat in mediatore singulariter ma-
nere perhibetur. quia in istis per gratiam manet
ad aliquid. In illo autem per substantiam manet
ad cuncta. Sicut enim corporis nostri sen-
sum tamen tactus agnoscit. Capitis autem
corporis usum simul omnium quinque sensuum
possidet ut videat. audiat. gustet.
odoretur. tangat. Ita membra superni
capitis quibusdam virtutibus coruscant.
Ipsum vero caput in cunctis virtutibus
flagrat. Dissimiliter ergo spiritus in illo
manet a quo nunquam per naturam recedit.
Dona vero eius quibus ad vitam tenditur
sine periculo amitti non possunt. Dona
autem quibus sanctitas vite demonstratur ple-
rumque ut dictum est sine dispendio
subtrahuntur. Illa ergo pro nostra erudi-
tione tenenda sunt. hec pro aliorum pro-
fectibus exquirenda. In illis nos trepidat
formido ne pereat. in istis vero ad
tempus aliquando solatium consolentur humilitas

quia ad ~~aliquid~~ (clarius) mentem fortassis sublevat.
Cum igitur gesta nobis virtutum signa subtra-
huntur. dicamus recte. Dominus dedit dominus
abstulit sicut domino placuit ita fa-
ctum est sit nomen domini benedictum. Tunc
enim vere ostendimus quia accepimus recte tenemus
cum perfecto ea quod ad momentum sub-
lata toleramus. Explicit secundus
Incipit liber tercius
Beatus iob ad mortem pe- Ca 1
titus et temptationum ad vitam a
creuit ex vulnere. et antiquus
hostis vnde se bonum eius
estimauit extinguere inde
doluit multiplicasse. Sed quia primo
certamine se succubuisse considerat
ad alia se temptationum bella restau-
rat. et de sancto viro mala adhuc im-
pudenter sperat. quia bonus malus credere
non potest nisi expertus. Causa autem quam in prima
eius percussione premissa sunt iterum sub-
nectitur cum dicitur. Factum est cum quadam Ca ij iob
die venissent filii dei ut assisterent
coram domino venisset quoque inter eos sa-
than et staret in conspectu eius ut
diceret dominus ad sathan vnde venis
qui dixit Circuiui terram et perambula-
ui eam. Et dixit dominus ad satha-
nam Numquid considerasti seruum meum iob quod non
sit ei similis super terram homo simplex et rectus
timens deum et recedens a malo. Hec
quia latius superius disseruimus melius
silendo pertransimus. ne dum sepius dis-
cussa repetimus tardius ad indis-
cussa veniamus. Quamuis hoc quod
voce dei ad sathan dicitur. Vnde venis
nequaquam estimo quod ei ut prius dicatur.
Cum enim ab eo certamine in quo laxatus (dicamus aliquid nostris voce
fuerat victus redit. et vnde veniat requiritur exposuit)
quod vnde veniat scitur. quid aliud quam ini-
micitias sue eius imputatur. Ac si ap-
te diuina vox dicat. Ecce ab vno
in infirma carne homine posito vinceris
qui te contra me omnium auctorem erige-
re conaris. Vnde inter duas. tamen beato iob
bona sicut prius dicitur hec tamen victorie
triumphus eminentius adiungitur et ad-
huc retinens innocentiam suam. Ac si
aperte dicat. Tu quidem maliciam tuam
exercuisti sed ille innocentiam non amisit.
et vnde te estimasti perfectionem eius minu-
ere. ex inde per compulsus eius profectum
deseruiet. quia inter innocentiam quam
gloriose tenuit in tranquillitate. gloriosius
seruauit in vulnere scilicet. Tu autem commo-
uisti me aduersus eum ut affligerem
eum frustra. Cum autem deus sit iustus (Questio de iusticia et vi te dei)
et verax valde querendum est quomodo beatum
iob frustra se afflixisse indicat.
Causa enim si iustus est. frustra affligere

a nō potuit. Sȝ rursū q̄ velar
aliit' nō potuit ꝯrixisse qȝ fecit
Vt ḡo iusto ⁊ vaci vtrȝ ꝯueniat
q̄ūt ut vera dicat ⁊ iniusta nō
faciat ꝯgestas btm iob ⁊ reli
nix atq̄ frustra ⁊ rur atq̄ non
e frustra pcussū Ccā ei' iustꝯ ⁊
verax h̄ d' semetipō asserit.
ostendꝯ ⁊ veru ext'itisse q̄d dixt
Vt̄ꝯ i infinite ⁊ vein fuisse q̄d fecit Recte ꝗppe
ꝯgnosceret erat ut sciuis vir soli dō b' qȝ to
gintꝯ ꝯtiā vtute pollet ad inī
tandū cuct' innotesceret. Apta ei
vtutis ext'ᵃ aliys nō daret si ipē
sīn tētacōe pmanet Actū ḡo
ē vt vir es eiꝯ cuct' innitādis
ipā viis pcussiōis ostēdet ⁊ fla
gella pdēnt q̄d in tranq̄llitate latu
isset. Sȝ ex eiusd' flagell' creuit
Solucō vitꝯ pacīe atq̄ ex dolore vber
aucta ē glia remuneracōis. Vt ḡo
in dicto dm̄ veritatē retiūdo ant
teneatꝯ i facto btūs iob ⁊ frust'
f ⁊ nō frustra pcuti'. Nō frustra
q̄uidē qȝ auget' meritū ⁊ tamē
frustra pcutit' q' nullū prīt' ad
missū frustra enī pcussꝯ est
cui culpa nulla redditꝯ ⁊ nō f'
stra pcussꝯ ē cui vtute meritū
cumula'. Sȝ q̄d ē q̄d d' ꝯmouisti
me adūsꝯ eū. Nūq̄d sathā ac vb
Comocō d' vitas attēd' vt in subditor suo
rū cruciatibꝯ instiget' Sꝫ h̄ d' deo
sensit q̄ rcō etiā hoī indigna
ꝯ ferire. ꝑpendū'. Sȝ qȝ nos fr̄e n' ꝯmoti
nescit ipā diuina pcussio ꝯmocō
vocat' ⁊ ad nr̄ā vbꝯ diuina voce
descend' vt eiꝯ semi vbꝯ tenꝯ
g ab homie capiat'. Illa enī viis q̄
absq̄ ītētē cūta crauit ⁊ sīn defectu
[illegible] oīa possidet sīn labore cū
cta sustentat ⁊ sīn occupacōe re
git etiā sīn ꝯmocōn corrigit.
Sic qȝ huiꝯ mētes ad ea q̄ vo
ut luit flagell' formata dm̄ sitat
vmbra a sue incōmutabilitat'
Ca. ij. a luce nō fuscat. Se'. Rndes sa
than ait pelle p pelle ⁊ cūcta
q̄ hō h̄t dabit p aīa sua. Alioquin
mitte manū tuā ⁊ tāge os
eiꝯ ⁊ carnē ⁊ tūc videb q̄ in
facie bn̄dicat t'. Antiqꝯ hostis
ex rebꝫ exterioribꝫ collegit q̄ bt̄o
viō ad iterioꝛ ēmen infligit. Pel
lē ei p pelle asserit dare. qȝ du
sepe veme' ictū ꝯ faciē cūsꝯ ma
nū palpebꝯ opponiꝯ vt ab ictu
oclos defendaꝯ ⁊ corpꝯ vulne
ri obicimꝯ ne i cor' tenerioꝛ
volueīm'. Sathan ḡo h̄ ꝯsuete

si sciēs d' pellē p pelle ⁊ cūcta
q̄ue h̄t hō dabit p aīa sua. Ac
si apte dicat. J d'cō iob tot ēx se
flagella pati' q̄ pauet ne ipē fe
riat'. Cuā ḡo carnis ē q̄ dꝯno
affectū carnaliū motꝯ nō ē q̄
dū semetipē metuit iniꝯ pcussi
ones suor' sentit. Vn̄ ⁊ mor car
nē eiꝯ feriēda postulat dicēs
Mitte manū tuā ⁊ tāge os eiꝯ ⁊
carnē ⁊ tūc videb q̄ i fa' bn̄di
cat t'. Supiꝯ dixat. Tāge cūcta
q̄ possidet ⁊ tūc videb q̄ in fa'
bn̄dicat t'. Nūc q̄ pois opponis
oblitꝯ sciuis d' aliys alia postulat
Sed tn̄ rcē diuina dispēsacōe pmit
ti' q̄ūt altercator impudēs vt sepe
c ipē victꝯ obmutescat. Se' dixit
ḡo dn̄s ad sathan. Ecce i manu
tua ē veītn̄ aīaꝫ illꝯ serua
Ecce itm̄ pmissioꝫ vber ꝯmitat'
custōᵃ ptectōis electū suū diuina
dispensaᵒ custodiēdo deserit ⁊
deserēdo custodit. Alia illꝯ pdit
alia ptegit. Si ei totū iob dese
ret in maᵘ tanti adūsary hō
quid esset. In ipā ḡo iusticiᵃ pmis
sionis pmisce' q̄dā libe' [illegible] pietatē
q̄ūt in vno eodēq̄ ētūe et
seruꝯ humil' ex oppsitiōn pficiat
⁊ hostis supbiēs ex pmissiōn
d succūbat. Manumitaq̄ adūsary
scīnd vir trād'. Sȝ tn̄ in intimis
sm̄ adiutōis maᵘ ptegi' rtīne'
D' ill' ꝗppe oibꝫ sunt de q̄ꝯ veri
tas i euāᵍ dt. Nō rapiet eas
q̄sq̄ d' maᵘ mea ⁊ tn̄ expeteti
hosti d' Ecce i maᵘ tua ē. Jdē
ḡo in maᵘ dī .i. dem ē in maᵘ
dyali. Nā dicēs in maᵘ tua ē. Ho
tn̄ ptinꝯ adiungit. Veītn̄ aīam
illꝯ sua. Patet pmis adiutor in te
notuit q̄ tenuit que ꝯcessit. ⁊ tꝯ
dando nō dedit que adūsary
e sm̄ iacūs exiēs absconde'. Sed
ē aut q̄ ad sathan d' Aīaꝫ
illꝯ sua Cᵒ ei pacto i ē custodt
q̄' custodita sp irrupe appetit.
Sȝ suare satha d' irrupe nō
audere. Sic ecōn prez in orōe
postulaꝯ dicētes. Ne nos indu
cas in tētacōe. Neq̄ ei dn̄s in
tētacōe induat q̄' sp a tētacōe
subditos in cordie ptegit. Sȝ
tn̄ in tētacōe q̄ eiꝯ inducē ē
a tētacōis illecebra nos non
mūire. ⁊ tūc in tētacōis nos la
queū nō inducit cū tētari vl'
q̄ua possuiꝯ nō pmittit. Sic ḡo
dꝯ nō in tētacōe inducē d'. ſ

nos ab adversario induci patiatur. Ita
animam servare adversarius dicitur cum hanc
temptando superare prohibetur. Egressus est igitur
sathan a facie domini. Quo sathan
a facie domini exeat, iam que superius se-
pius iam dicta sunt manifestat. Sequitur f
Percussit Iob ulcere pessimo a planta
pedis usque ad verticem eius. Duobus
sepe modis flagella pensanda sunt, ut
scilicet perpendatur quanta et qualia sint. Quan-
ta namque sepe mala ex qualitate, sepe
gravia ex quantitate levigantur. Cum videlicet
et mala sunt non sunt gravia, cum vero
gravia non sunt mala. Ut igitur ostenderetur
quo per asperitatem flagelli adversa-
rius contra sanctum virum non solum per ne-
quitiam qualitatis sed etiam per pondus quantitatis
exarsit. Ad demonstrandam qualitatem dicitur
Percussit eum ulcere pessimo. Ad insi-
nuandam vero quantitatem subiungitur A
planta pedis usque ad verticem, ut
nimirum nil in mente vacet a gloria
in eius corde nil vacat a pena. Sequitur
3 Qui testa saniem radebat sedens a
in sterquilinio. Unde testa nisi ex luto con-
ficitur? Quid vero est sanies corporis nisi
lutum? Saniem ergo radere perhibetur
ac si aperte diceretur: Luto tergebat
lutum. Pensabat quippe vir sanctus unde
sumptum fuerat quod gestabat, et frag-
mento vasis fictilis confractum vas
fictile radebat. Quo facto patenter
ostenditur corpus suum quo subsidio ...
dedit, quod et percussum sic despiciens
tractavit. Quia in molliciem sanie
sue carnem exhibuit, qui non veste
non digitos sed testa etiam vulneribus
admovit. Testa ergo radebat sa- b
niem, ut semetipsum et in fragmen-
to considerans etiam ex tersione vulnerum
sumeret curam mentis. Quia vero sepe
per ea que circa corpus sunt animus inflatur
et per hoc quod erga nos agitur fragilitatis
nostri corporis ab oculis cordis amo-
vetur. Sic nonnulli seculares cum tempora-
libus dignitatibus fulciuntur, dum locis
altioribus presidet, dum ministrorum obse-
quia sibi suppetere ad nutum videt, fra-
gilitatem suam intueri negligit, et vas
quod gestat fictile quam sit velociter con-
terendum obliviscitur. Unde non atten-
dit. Beatus autem Iob ut consideratione
fragilitatis sue etiam ex circumstantibus
traheret et ante oculos suos ymaginem sue
despectionis augeret, non quolibet
in terra que pene undique munda reperitur
sed in sterquilinio sedisse describitur. In ster-
quilinio ponebat corpus ut ex ... [illegible]
pta que esset terminus carnis verba perpenderet
penderet animus. In sterquilinio ponebat
corpus ut etiam ex loci fetore intelligeret
quam festine corpus ad fetorem rediret. Sed
ecce cum beatus Iob tot rerum dampna
sustinet, tot pignerum vulneribus funeribus pignerum
percussus dolet, tot ulcera tolerat,
dum decurrentem saniem testa radit,
dum per putredinem defluens in ster-
quilinio residet, intueri libet quid est (Quod in tertio matheus)
quod omnipotens deus ... (bonorum)
conspicit et tam vehementer quos despici
eris affligit. Ecce autem dum beati
Iob vulnera cruciatus considero repente me- (Iohannes baptista)
tus oculos ad Iohannem reduco et non (quem deus)
sine gravissima admiratione perpendo
quia ille prophetie spiritu intus in utero im-
pletus atque ut ita dixerim prius quam (luce i)
nasceretur renatus, ille amicus sponsi, ille
quo inter natos mulierum non surrexit
maior, ille fit propheta ut plus etiam (mt xiiij et mar vi)
quam propheta, ab iniquis in carcerem mittitur
et pro puelle saltu capite truncatur et (Iohannes baptista)
vir tante severitatis pro risu turpium
moritur. Numquid namque credimus quod aliquid fuisse
quod in eius vita sic despecta morte
tergeret? Sed quid ille vel in cibo peccat (mt iii)
qui locustas solummodo et mel silvestre
edit? Quid de eo vel de qualitate sui teg-
minis delinquit qui camelorum pilis corpus
operuit? Quid de conversatione sua offen-
dere potuit qui de heremo non recessit?
Quid illum loquacitatis reatus polluit
qui disiunctus longe ab hominibus fuit?
Quando illum vel silencium culpa attingit
qui ad se venientibus tam vehementer
increpat dicens: Generatio viperarum quis (luce iiio)
vos demonstravit fugere a ventura ira?
Quid ergo est quod Iob dei testimonio prefertur
et tamen plagis usque ad sterquilinium ster-
nitur? Quid est quod Iohannes dei voce lau- (mt iii et luce 3)
datur et tamen pro temulenti obitus in sal-
tationis premium moritur? Quid est quod om- f
nipotens deus in hoc seculo sic vehementer
despicit quos sic sublimiter ante secula
elegit, nisi hoc quod fidelium pietati pa-
tet? Quia ideo sic eos premit in infimis
quia videt quomodo remuneret in summis, et
foras usque ad despecta deicit quia in-
tus usque ad incomprehensibilia perducit.
Hinc ergo unusquisque colligat quid
illic passuri sunt quos reprobat si hic
sic cruciat quos amat. Aut quomodo ferientur
qui in iudicio arguendi sunt si sic
eorum premitur vita quos ipso iudice te- a
ste laudatur. Sequitur. Dixit illi uxor La x
sua: Adhuc permanes in simplicitate
tua. Benedic deo et morere. Antiquus (duobus modis temptat)
hostis humani generis duobus modis te- (vel suadendo)
mptare consuevit ut videlicet corda stantium (vel tribulando)
aut tribulationibus frangat aut persuasio-
nibus molliat. In utroque ergo contra

2

btm iob se vehement gr̃tulo Ita
pns prĩfamilias intulit dãna re
rũ. orbauit prẽz morte filioꝝ.
percussit incolumitate putredie vl
bneꝝ Sꝫ qꝛ putrescẽte foras sanũ
adhuc intrinsecus stare conspexit. ⁊
quẽ extrins nudũ reddidit. hunc
intrinsecus ditiorẽ fi̓ p exhibita lau
dẽ conditoris vidit Callide cogi
tãs pensat qꝫ cõ se atleta dei vn
pniit̃ inde sublena͛ victꝯ ad
subtilia tẽtandi argumẽta conuertit͛.

Ita quippe artis insidias repetit
⁊ quia scit quõ adã decipi so
leat ad euã recurrit Btm em
iob int̃ tot rerũ dãna int̃ tot
percussionũ vulnã cõi in quadã vtu
tũ arce stare ⁊ invictũ vidit. In
alto quippe mẽtẽ fixerat ⁊ ideo
hãc hostiles insidie irrũpe nõ
valebat Quit͛ ergo ab aduersario
⁊ hac arte minime tollãtur gbꝫ qui
bꝫ ascendat͛ vicina autẽ est p̃o
ulr atqꝫ subiecta Cor ergo vir
tenuit ⁊ cõi scala qua ad cor vi
ascendere potuisset inuenit / O tempat
aiũ cõiugis q̃ erat scala mariti
ß nil hac arte pualuit. qꝛ sẽtis
vir subiecta ꝗ mulieꝝ ⁊ nõ ꝓposita
attendit ⁊ recta loquẽs docuit qꝫ
serpẽs ut puersa loqueret͛ instigat

Dignũ quippe erat ut sẽma mẽte
virilis cẽsura restringeret cũ pfecto ⁊
de ipo p̃mo lapsu huãi gñis nosset
qꝫ mulier recta docẽ nesciret Vn bn
p paulũ d͛ Docere autẽ mulieri non
pmitto qꝛ nimirũ cũ aliu docuit
a sapia etẽnitat͛ separauit Antiquꝰ

itaqꝫ hostis adã in sterq̃linio pderet perijt
sicut q̃ adã in paradiso supat. atqꝫ
adiutricẽ suã mulieꝝ dũ ad vba
male psuasionis accedit ad doct͛
nã sc̃e erudicionis misit. ⁊ q̃ ex
citata fuãt vt pdet erudita est
ne piret Sic / a int̃ viris fortib
hostis pentit͛ ut sua ei etiã tela
rapiant͛ Vn ei se etiã exaggre
rare estimat dolorẽ vulneꝝ inde
eis cõn semetipm suggerit ar
ma vtitur Ex vbis at psuadentis
bꝫ male cõiugis vigilat͛ debeꝰ
aspicere qꝫ antiquꝰ hostis nõ solũ
p seipm ß p eos etiã q̃ nobis adhe
rent statum satagit mẽt͛ nr̃e
inclinare Cũ em̃ cor nr̃m sua
psuasione nõ subruit ad hoc
nimirũ p linguas adherentiũ repit
hinc ei scriptũ est A filiis
tuis caue ⁊ domesticis tuis atte
de Hinc p ꝓphetã d͛ Vnusquisqꝫ

a pximo suo se custodiat ⁊ i omi
frẽ suo nõ hẽat fiduciã Hic inr̃
sit ⁊ scriptũ Inimici hoĩs domestici
eiꝰ Callidꝰ naqꝫ hostis aduersarius
cũ a bonoꝝ cordibꝫ se repelli cõ
spiciat, eos q̃ ab illis valde diligunt͛
exquirit vt p eoꝝ vba blandiens
loqua͛ q̃ plꝰ ceteris ama͛. Vt dũ
vis amoris cor pforat facile per
suasionis eiꝰ gladiꝰ ad intime
rectitudinis munimina irrũpat / Post
dãna igit͛ rerũ pꝰ funera pignerꝫ pꝰ
vulnã scissurãs qꝫ mẽbroꝝ antiquꝰ
hostis linguã mouit vxoris Et

nõndũ q̃ tẽ viri mẽtẽ studuit
virulento sermõe corrũpe Vba eni
pꝰ vulna intulit vt nimirũ cũ vis
doloris ingrauesceret facile psuasio
nis suggestio puersa pualeret Sꝫ
si ipm subtilit͛ tẽtacõis eiꝰ ordi
nẽ ꝓpendiꝰ q̃ calliditẽ seruiat in
verniꝰ Mouit naqꝫ ut p̃us dãna
sbe q̃ ⁊ ex naꝫ esset ⁊ ex corpꝰ
Subtraxit filios q̃ ita ex naꝫ q̃
nõ essẽt ß tñ adhuc aliquateꝰ ext
ipm corpꝰ / ad extimũ percussit ⁊ corꝰ
Sꝫ qꝛ vulnibꝫ carnis ad mentis
vulnꝰ puenire nõ valuit. etiã
quærere mulieris linguã q̃ sinit
Sa ei apto clamine supari se do
luit. d͛ ore cõiugis qꝫ iaculũ qꝫ
d͛ insidijs intorsit. q̃ pfecto diceret
Adhuc manes i simplicitate tua. bn
dic deo ⁊ morere Ecce tẽtãdo oĩa
abstulit. sꝫ tẽtãdo mulieꝝ reli
quit. ⁊ sic vno callide cũcta
dirripuit Sꝫ valde callidius
adiutricẽ suã mulieꝝ reseruauit
q̃ diceret Adhuc pmanes i simplicitate
Verba sua eiã repetit Ita qd est
dicere simplicitatẽ desere. nꝫ obediẽs
vetitũ comedendo cõtẽpne Et qd
est dicere Benedic deo ⁊ morere n̄ trans
cẽdẽdo pceptũ vlt̃ quã es conditꝰ
viue Sꝫ adã fortꝰ iste in sterquilinio
iacuit q̃ in paradiso quõdã debil
stetit Ita ilico ad male suadẽtis
mulieris vba respõdit dicens Quasi
vna de stultis mulieribꝫ locuta
es Si bona suscepimꝰ de manu
dñi mala autẽ quare nõ susti
neamꝰ Ecce vbi hostis frangit͛
vbiqꝫ supa͛ p cũcta tẽta oĩa
argumẽta succubit. qm ⁊ id suũ
familiare solaciũ etiã d͛ mulie
amisit Iurũ Hi͛ sctm virũ in tue
ri libꝫ foras rebꝫ vacuũ int̃i
secꝰ autẽ ⁊ deo plenũ Paulꝰ cũ
in seipso diuitias sapiẽe intuẽ
conspiceret se qꝫ ipm extius esse ⁊ Co

antiquae

Gn iii

1 ad thimo ii

a iob
a tob

Sic
diaboꝰ hic hostes adiutores

Ecc xxxii 32

Ge xv

xii

La

Ea iob

corrupt[le] corpus videt aut habemus thesaurum istum in vasis fictilibus Ecce in beato iob vas fictile scissuras vulnerum sensit exterius sed hic solus thesaurus interius integer mansit Foras enim per vulnera crepuit sed indeficienter intus nascens thesauros sapientie per verba eruditionis sancte emanauit dicens Si bona suscepimus de manu domini mala autem quare non sustineamus Bona scilicet dona dei vel temporalia vel eterna mala autem presentia appellans flagella De quibus per prophetam dominus dicit Ego dominus et non alius formans lucem et creans tenebras faciens pacem et creans malum Neque enim mala que nulla sua natura subsistunt a domino creantur sed creare se mala indicat cum male agentibus in flagellum format ut eadem et per dolorem quo feriunt delinquentibus mala sint et per naturam qua existunt bona Unde et veneni mors ade est homini sed tamen vita serpentis Amore enim presentium ab auctoris nostri dilectione recessimus et prisca mens dum dilectioni creature se subdidit se a societate creatoris disiunxit Ex his ergo ab auctore ferienda erat que errantis auctori preposuerat. ut unde homo non timuerat culpam superbus admittere inde penam corrigendus inveniret et tanto citius respiceret ad ea que perdidit quanto doloris plena ea esse conspiceret que assumit Unde et bene dicitur formans lucem et creans tenebras. quia cum per flagella exterius doloris tenebre creantur intus per eruditionem lux mentis accenditur faciens pacem et creans mala. quia tunc nobis pax cum deo redditur cum hec que bene sunt condita sed non bene cupita in ea que nobis mala sunt flagella vertuntur Per culpam quippe deo discordes extitimus. dignum ergo est ut ad pacem illius per flagella redeamus ut cum unaquaque res bene condita nobis in dolorem vertitur correcta mens ad auctoris pacem humiliter reformetur Hec itaque flagella beatus iob mala nominat quia salutem et tranquillitatem bonum quam perturbacio feriat pensat Sed id valde in eius verbis intuendum est quomodo persuasione coniugis contra consideracionis arte se colligat dicens Si bona suscepimus de manu domini mala quare non sustineamus Magna quippe consolatio tribulationis est. si cum adversa patimur ad auctoris nostri dona ad memoriam reducamus Nec frangit quod ex dolore obviat si cicius menti hec quod ex munere sublevat occurrit Hinc namque scriptum est In die bonorum non immemor sis malorum et in die malorum non immemor sis bonorum Quisquis enim dona percipit sed donorum tempore nequaquam etiam flagella pertimescit in elacione per leticiam corruit Quisquis autem flagellis atteritur sed flagellorum tempore nequaquam ex donis se que eum contigit accepisse consolatur ab statu mentis omnimoda desperacione destituitur Sic ergo utrumque iungenda sunt ut unum semper ex altero fulciatur quatenus et flagelli penam memoria temperet doni et doni leticiam mordeat suspicio ac formido flagelli Sanctus igitur vir ut oppressa mente inter flagella mulceat in flagellorum doloribus blandimenta donorum pensat dicens Si bona suscepimus de manu domini mala quare non sustineamus Ubi et bene premittit d Locuta es quasi una ex insipientibus mulieribus Recta enim sensus prave inmittis non autem sexus in vicio est. nequaquam ait Locuta es quasi una ex mulieribus sed ex ineptis mulieribus. ut videlicet ostendatur quia quod pravum sapit accidentis vicii sit stultitia non autem condite sit nature In omnibus his non peccavit iob labiis suis Duobus modis labiis delinquimus. cum aut iniusta dicimus. aut iusta reticemus Nam aliud et si et tacere culpa non esset propheta non diceret Ve mihi quia tacui Contra utrumque igitur iob inventus qui egit labiis suis minime peccavit. quia nec contra ferientem superba dixit nec contra suadentem recta reticuit Nec locutus ergo nec tacens deliquit. quia et flagellanti patri gratias reddidit et male suadenti coniugi doctrine sapientiam instituit Recta enim sciunt quid debeat deo quid proximo scilicet patiatur conditori. sapienciam coniugi redocendo et hanc redarguendo docuit et illum gratias agendo laudat Sed autem nemini si unusquisque ubique tante huius percussionis acciperet non mox ab intimis prostratus iacet Ecce stratus foris vulneribus carnis erectus intrinsecus in munimine permanet mentis et sub mentis ipso sedet ad iaculum transvolare permittit conspicit quod in se exterius distrata manu semetipsum hostis figit Vigilanter deprehendit iacula in vulneribus contra se a facie inmo verbis que ex latere intorta et bellator noster circumvallatum fervore certaminis deprehensus ubique paratus sue clipeum opponit undique venientibus spiculis obviat et per cuncta virtutum latera circumspectus in huncmodi vulnera mente rotat Sed antiquus hostis quo valetius vincitur eo ad huc ad insidias ardentius instigatur Nam quia inseparata uxore reticuit per alios ad inseparando ad contumelias

Ecce ex [left margin: cor[?]]

per eruditionem lux mentis accenditur | Flagella conficiant [?]

aliis destruitur | Flagello desperatio tollitur si tunc consolatio et [?] inserit

Mala [?] non est ex natura

accidit

vitare tacere peccatum est

Aliquid debemus deo aliquid proximo

2 3

surgēt excitat' Sic ei dān'rem
studuit crebrius iniciādo prente
ita nunc robustiū ptg satagit voz
gtūelys sepig feriēdo penetrare
se'. Igr audientes tres amici iob
oē malū qd accidisset ei venerūt
singli d' loco suo. Eliphaz the
manites. Baldach suites. Sophar
naamachites. Condixerāt ei simul
vt pit' venientes visitarēt eū & co
solarē'. Ex qdicto no afflicti ve
nere & mit se & terga & mit pcussū
qnite caritatis fuerit denūciat'. qz
ius & p hec septūa' eos tāti viri
amicos fuisse testa'. qr boi stu
dij & rce intencois fuerūt ondit'
Sz tn̄ heccapa illoz intēo eius ad
vba prūpentib; an distīcti iudic
asuborta indiscrēcōe fuscat'. sec'. Cūqz
elevassēt pcul oclos suos nō cog
nouerūt eū & exclamantes plorauē
rūt. scissisqz vestib; sparserūt
pulverē sup caput suū in celū.
Cū pcussi spēz plaga mutaueat.
amici plorantes exclamāt. scin
dūt vestes. capita pulue aspe
gūt. ut eū mutatū eū ad quē
venerat cnerit. spāz etiā qsola
toꝝ spēz spontaneus dolor inmu
taret. Ordo qppe qsolacōis ē ut
cū voluius afflictū quēpiā a ore
suspēde. studeāg pus merēdo eius
luctui qcordare. Dolēte nāqz nō
pt qsolari q'nō qcordat dolori. qr
eo ipso quo a merēte afflictione
discrepat minus ab io rapit a quo
inde qualite sepa'. Sz emolliri
pius dz aīus ut afflicto cogruat.
qgruēs inheat. inherēs trahat. Neqz
ei ferū ferro qiungi' si vtrūqz igne
adustiōe liquet. et durū molli.
nō adheret n' prius duricia eius tēpa
ta mollescat ut qi hoc ipm fiat
qd cura' vt teneat. Sic n' iace
tes erigimus n' ad rigorē nr̄i status
inclinem'. Cū dū rcitudo stat
a iacente discrepat eū cui' deside
de' negligit nequaqz levat. A
mici igr btī iob vt afflictū a do
lore suspenderēt. cnāuert necio
sil' dole'. & eū wlnatū cor' illius
viderēt. studuert ipi vestes scin
dē. Eū mutatū qspicīet. studu
erūt pulue' capita fedāe'. qtinus
afflictus vir tāto facilius eoꝝ vba
recipet. quāto in his sum ach d'ac
flictōe qgruissēt. Dz intē h̄ sciend' ē
qr iste q' afflictū qsolari desidat
mensura necce ē ut dolori ponat
quē suscepat. ne nō solū dolente

nō mitigat. Sz intēpate dolēs affli
cti amiy ad podg desparacōis pīnat
Sic ei dolor nr̄ meretur dolorib;
iungēdy ē. vt p temp'amentū sbleuet
nō ac p augmentū qnet Vn fortas
se colligēd' ē. q' amici btī iob plg
qz necce fuerat i qsolacōe doluerūt
q' dū pcussioz cinīt. Sz pcussi me
te nescirūt. ita & in mēso luctu
vsi st' ac si pcussus vir tāte fortit'
nō plaga corporis etiā a corde ceci
disset. sec'. Sederūt cū eo in tra
septē dieb; & septē noctib; & nemo
loqba' ei vbū. Videbāt ei dolore
eius ēē vehemēte. Vtrū qtinuis
septē dieb & septē noctib eū affli
cto iob sederūt an certe dieb; ac
noctib; totidē instācia ei crebre
visitacōis adheserit ignoram'. Se
pe enī rē qualz tot dieb agē' di
cim'. qūius nō eisd' dieb; ad eā
qtinue vacem'. Sepe enī sac' scp
tura sic totū p pte sic pte p toto
ponē qsueuit. P toto ei pte lo'
sic iacob filius descēdēt dr. Intrūt
iacob i egiptū cū aiab; septuagin
ta qnq'. Nimirz cū aias meorat co
stat qr intrācium cora qphēdat.
Rursū totū p pte insinuat. Sic
ad monumētū maria quer' d'. Tulert
dnm meū d' monumēto & nescio v'
posuerūt eū. Sola qppe corpus
dnī qsitua' inerat & qi totū sil'
sblenatū deplorat. An g' & hec
nō in loco totū p pte dicā' inclu
ē. Sz tn̄ hec q' diu tacuert & qsing
loqnd' repbati st' neglecta pteri
ri nō ē. Sūt nāqz nōnulli q' & loq'
pcipitat' incipiūt & effrenate ce
pta effrenatius exequnt'. Et sūt
nōnulli q' tarde qd' loq' inchoant
Sz sel' inchoātes lic' mod' locucōis
ingrat. Amici g' btī iob do
lore videtes diu tacuert. Sz tar
de inchoantes indiscrete locuti
st' qr pcē' dolēti noluerūt. Temue
rūt linguā ne cepere incipert. Sz
incipietes sel' nequaqz moderati
st' vt se ex qsolacōe vsqz ad qtume
lias effrenaret. Et bo qd' inten
cōe ad qsoladū venerat. Sz hoc qd
pia mēs mūdū dō obtulit locucōis
pcipitata viciat. Scptū qppe ē. Si
rce offeras. rce aūt nō diuidas. pec
casti. Recte nāqz offert'. cū recta in
tencōe qd agit'. Sz rce nō diuid'
si nō hec qd pie agi'. etiā pie sbtilr'
discēna'. Oblata enī rce diuide ē.
qlz bō nr̄a studia solert' discēnēdo
pensae. qd nimirz q' agē' dissimulat

etiam recte offensus peccat. Sepe enim et quod
bono studio gerimus dum discernere incau
te negligimus quo iudicetur fine nescimus
et nonnumquam hoc fit reatus criminis quod pu
tatur causa virtutis. Quisquis ad amicos beati
iob secum considerat quod pia intentione ad eum
venerit non ignorat. Pensans enim quanti
cauti fuerint ad afflictum concorditer con
venisse. quanta virtus longanimitatis exti
terit septem diebus ac noctibus cum af
flicto tacuisse. quanta humilitatis diebus
ac noctibus in terra sedisse. quanta compassio
pulvere capita conspersisse. Sed tamen in
choantes loqui dum se estimaverint per
immum incedendo acquirere, inde eis conti
git reatum reprehensionis invenire quia
incautis sepe ad peccatum fine vertitur
etiam quod pro solo studio incedens incho
atur. Et temporis loquendo perdiderunt
bonum quod tanto labore mercati sunt
et nisi divina gratia offerre eos sacrifi
cium pro suo reatu precepisset ira est ind
a domino iuste puniri potuerunt. Unde se
placere domino immobiliter estimabat inde
iudici displicet. Unde beatus ... pro defe
sione iudicis per effrenationem placet. Id e
circo vero hoc diximus ut ad memoriam le
gentium reducere valeamus sollicite considerari
debet ea que malo voto perpetrantur perpetim
quanta dominus animadversione puniat si in
choata bono studio sed negligentia
indiscretionis admixta tanta in
vectione castigat. Cuius enim non incedens
causa peregisse se credet. si autem in
defensione dei ... comprimi dicitur.
a' ecce septem diebus et noctibus premi
dolore tacuisse. Sed tamen amici beati
iob hoc agentes ad culpam laborantes de
venerunt. quia consolationis quod bonum
quod agebat noverat. Sed tamen quanta
agendum esset districtionis libra nescie
bat. Unde necesse est ut non solum intue
amur quod agimus. sed etiam cum quanta discre
tione peragamus. primum quidem ne mala
quoquomodo. post modum vero ne bona
incaute faciamus. Ad que nimirum bona
sollicite peragenda propheta nos admo
net dicens: Maledictus homo qui facit opus dei
negligenter. Ad hoc vero ista proficiat ut
cum terribilis iudicis subtile atque incom
prehensibile examen non solum mala que
commisimus sed etiam ipsa si qua fuerint in
nobis bene gesta timeamus. quia sepe in
eius iudicio culpa esse deprehenditur quod
virtus ante humanum iudicium putatur. Et
unde expectatur premium inde
supplicium reportatur iuste ultionis. Hec a
nobis historia breviter tractata per
currimus. Nunc autem ad allegoriarum
misterium verba vertamus. Et quia in exordio

huius corporis dum de omni te corporis et capi
tis tractaremus sollicita intentione perpen
sum quanta in eis sit comparatio cau
tum. quia nimirum et dominus multa adhuc ultra per corpus
quod nos sumus compatitur. etiam corpus suum
... etiam de suo capite scilicet domino in celo
gloriatur. Ita nunc passiones exprimi eiusdem
capitis decent ut ostendatur quod multa co
in suo corpore sustineat. Si enim caput
nostrum tormenta nostra non tangerent
nequaquam pro afflictis membris etiam per
secutori suo etiam de celo clamaret
Saule saule quid me persequeris. Si cru act. ix
ciatus nostri eius pene non essent. quid se
afflictus quia paulus minime diceret.
Suppleo ea que desunt passionum christi in ad colos. i
carne mea. Et tamen resurrectionem sui ca
pitis exaltatus dicit. Qui nos conresu ad ephe. ii
scitavit et consedere fecit in celestibus. Re
pe erat hunc in terra persecutionum
tormenta constrinxerat. sed penarum
suarum ponderibus pressus ecce iam per gloriam
capitis in celo residebat. Quia ergo
in hominibus unitum caput et corpus novimus
hic a passione capitis incipimus ut
subsequenter tamen ad flagella corporis
veniamus. Sed hoc quod quadam die satha
coram domino astitisse dicitur, quod unum veniat
peroratur, quod beatus iob magis pro
nimis proferatur. quia iam sepe discussimus din
explicare devitamus. Sed cum eius rebus
discussis involvitur ad indiscussa
perpeditur. Ibi ergo allegorie nunc in
tium ponimus ubi post verba sepe repeti
ta adiunctum aliquid novum sermonis. Itaque
ait: Commovisti me adversus eum ut
affligerem eum frustra. Sed beatus iob
redemptoris nostri in passione positi speciem tenet
esset. quo ad sathan a domino dicitur: Com
movisti me adversus eum. Mediator christus qualiter sustinuit tormenta
quidem dei et hominum homo christus ihesus ut cul
pas nostre transgressionis extingueret ve
nit mortis nostre flagella tolerare.
Sed quamvis cum patre eius fit quia nec
est quod per sathan motum se adversus
eum pater asserit. cum constet quod patris fi
lii quia concordia nulla potestatis inequalitas
nulla diversitatis voluntatis interrumpit.
Sed tamen idem qui patri equalis est per divinitatem
venit propter nos quod flagella per car
nem quam nimirum flagella non susciperet
nisi formam dampnati hominis redimendo
suscepisset. Et nisi primus homo delinqueret christus non sustinuisset pas
secundus ad passionem probra minime ve sionem nisi adam peccasset
niret. Cum ergo primus homo per sathan
a domino motus est tunc et dominus secundo co
motus. Sathan itaque ad huius afflictionem
dominum tunc commovit quod in paradiso pri
mum hominem a iustitie culmine inobe
dientie culpa prostravit. Nisi enim adam

2

pnui p volunta[te] uerum vicm aie morte frust· ada sedus sn vico i carnis morte no vemst dn go ei eria d' i detore mo d' Commo uisti me adusq eu ut affligere eu frustra· Ac si aptig dicat dy ust no sua s illins causa morit tue me i h9 afflictoe gmonusti tu illu a me callida psuasioe exusti· D go 2 bn, addit frust frust qppe afflictg e· q e culpe vlcoe psist e e culpe gtagion inquinatg non est frust afflictg e q in carne na tg pta admissa no hrut e tn pe na carnaliu sn clpa suscepit· hic e em qd p pphtia lo d Que no rapui tuc exolueba Alig na qz ad padisu gditg dinie po e sili tudiez supbe rape voluit s tn clpas h9 supbie sn clpa media tor exoluit· hinc q pru gda sa piens dt Xu sis iustg iuste oia dispoit eu q no dz puiri gde nas s pesand e quo iustg sit e oia iuste disponat si eu q no dz puiri gdenat Mediator etem nrp semetipo puini no debuit q nllu culpe gtagin petuit s si ipe indebita puncoz no susti pet nuq nos de debita morte libaret Dr go eu iustg sit iuste oia dispones puiens iustu iuste oia dispoit q p hc cucta iustifi cat q eu q sn petg cu petoribz danat vt eo elcta oia ad clime surgent iustie q ib q e sup oia dana iniustie nre sustinet Ergo illic danatg eu no deat dr. h dc afflictg frust incolaz Q' tn iuxta semetipm frustra afflictg e Inx vo nra acta no frustra Rubigo qppe vicy pgari no potuit nigne tormeti venit itaqz sn vico q se sbicet spote tormeto vt debita nre inuictat supplia eo reos su os iuste amitteret qo hnc a se metipis libez iuste tenuissent Frustra go afflictg e q in se gde admissa no hrut s crnore pprio reatg nri maclaz tersit Audens sathan ait pelle p pelle e cucta q possidz dabit ho p aia sua Alio qn mitte manu tua e tage os eig e tuc videb q in facie bndi cat t' Malignus host spus tu re detore nrm nuqclus coruscae co spiat clamat Scim9 q scuts sit q h dices gfiteo dei filiu ptime stit s tn vim supne pietis ignorats nomuq du passiblez gsidat· hoz

Xc flagellatq est frustra

Saptiaq

Qud d' pm' co' no pmaint

Ca·x·

Quod frust

Job·ij·

3

pnu putat Multos at sb spe sci tatis i pastoali positos loco gspexat q a visceribz caritatis aliem valde p mi mo aliena dana pesabat hic go q ex alys colligeres q spectat inult supari no vidit vsqz ad eig car nez p tactu passiois exarsit. Vnde si dicet Pelle p pelle e cucta q ht dabit ho p aia sua alioqn mitte manu tua e tage os eig e carne e tuc videb q in facie bndicat t' Ac si apte dicat Mouet d' hiis q ex se st negligit. s tuc vatit qd sit agnosceta si in seipo qd doleat expit Hec pse sathan cu si appetit no vbis s desideriis dixit· h p meb sua e vbis e desi deriis intulit Ipe qppe lo cu mx pphte voce eig seqtes dicut Mittam9 lignu i pane eig e exadam9 eu d' tra vivetin lignu qppe i pane eig mitte e gfigedo eig cor pi stipite crucis adhibe e vita illig d' tra vivetiu erade se posse exi stimat que du morale gspicunt fi nri morte suspicaz Dixit at dns ad sathan Ecce i manu tua e ve rutn aiaz illig serua Redutore omy sathane manu traditu qs vl despiies credat· s tn edoctg vi te qs nesciat· q eiusde satha me bra st oms q ei puse vivedo in gut Hebreu qppe eig pilatg exti tit q vsqz ad morte exma veme te i r detory nrz Domiy no agnot Corpg aut sacdotu pncipes exti terut q r detore mdi a mdo i pel le vsqz ad cte psequdo conati st Eu go se p nra redetoy dns me broz sathane manib tdidit· qd aliud qz eiusd' sathang manu in se seuie pmisit· vt vn ipe extig occubet vnde nos intig qz extig libaret Dr i st sathane mag ptas eig actiz eig mag in carne ptulit. cuig ptate corpis vsqz ad sputa collafos· flagella cruce· lacea qz tolerat Vn e pilato eig vz corpi ad paqz venies dixit No hres i me ptate n t' datu esz desup Sz eu hac ptate qua g se ei ex tiiscg dedat simis sinre lucris intui9 gpellebat· Pilatg ei vl sathan q eig d' pilati caput ex titerat sb ptate illig sup que ptatez accepat teneba. q e su pior ipe disposuat hc q infimis accederet a psecutore tolabat vt cu ex mala nite infideliu fu ror surget· vtiliti tn electoru

Job·ij·

dolor notific pare

Mat· ·xxvij·

Joh·xix·

omnimoda ipsa quoque crudelitas desineret. Con-
grua sunt contra hereticos de temptatione Christi
pie que disponebat interim quod semet-
ipsum pati nequiunt, permittebat fo-
ris. Hinc est enim quod de illo in cena dicitur: (Io. xiij)
Sciens Ihesus quia omnia dedit ei pater in
manus, et quia a deo exivit et ad deum
vadit, surgit a cena et ponit ve-
stimenta sua. Ecce in manus persequen-
tium ituros sciebat qui in manu sua
ipsos etiam persecutores acceperat. Et
ei omnia se accepisse noverat, con-
stat quia et ipsos tenebat a quibus ipse tenebatur;
ipse tenebat ut ipse in se ad usum
pietatis intorqueret quicquid eorum contra se
malitia permissa seviret. Et quod di-
citur ei: Ecce in manu tua est, quod ad feri-
endam carnem semel licentiam acce-
pit. Sed potestati illius nescientes dominum
... Animam vero eius serva praecipitur, non
quo hanc temptare prohibetur, sed quo hanc
superare non posse convincitur. Neque enim
sic nos quasi puri homines sumus circu-
eunte temptatione saepe concutimur, ita
nostri redemptoris anima temptationibus est nunquam
turbata. Hostis namque etsi in
excelsum montem eum permissus assump-
sit, et si dari se regna mundi promisit,
et si quod in panes vertendo lapi-
des ostendit, mentem tamen mediatoris
dei et hominum temptationum quassare non
valuit. Sic enim dignatus est haec exterius
cuncta suscipere ut tamen eius mens in-
terius divinitati sue inherens incon-
cussa permaneret. Et quia et si quando turbatum
spiritu intremuisse dicitur, ipse divinitus dis-
ponebat quantum ipse humanitus turbaretur,
immutabiliter omnibus presidens et semetip-
sum mutabilem in satisfactione infirmitatis
ostendens. Certus est enim in semetipso ma-
nens disposuit quicquid pro ostendenda hu-
manitate quam susceperat etiam turbulen-
tus fecit. Et quia vero cum recte diligi-
mus in rebus conditis animam nostram carius
amamus, et sic animam nostram per eos diligere
didicimus quos amoris nostri exprimere po-
dus conamur, potest per eius animam electorum
vita signari. Et tamen sathan ad fe-
riendam redemptoris nostri carnem permit-
titur, ab anima separatur, quia tunc corpus eius
ad passionem accepit, electos eius quos
in iure sue potestatis amisit amittit.
Cum ergo illius caro per crucem moritur
horum mentes contra temptamenta solida-
ntur. Quo: Ecce in manu tua est, verumtamen
animam illius serva. Ac si aperte di-
catur: licentiam quidem corpus eius accipe et
ab electis illius quos apud se an-
cilla presidens presciens possidet ius
prime dominationis perde. Egressus igitur

sathan a facie domini percussit Iob ulcere
pessimo a planta pedis usque ad verti-
cem. Illius in hac vita electorum venit quod
non huius hostis adversa sustinuit. Membra (Membra Christi)
autem nostri redemptoris extiterunt etiam
que ab ipso mundi exordio dum pie vi-
verent crudelia passa sunt. An non eius (Gen. iiij)
membrum Abel qui se esse prohibuit quem
eius mortem, de quo scriptum est: Sicut (Ysa. liij)
agnus coram se tondente obmutuit
et non aperuit os suum. Non solum pla-
cabat in sacrificio sed etiam moriens tace-
ndo signavit. Ab ipso itaque mundi exor-
dio redemptoris nostri corpus expugnare
conatus est. A planta vero pedis usque
ad verticem vulnus intulit quia a pu-
ris hominibus inchoans usque ad ipsum
caput ecclesie seviendo pervenit. Unde
autem dicitur: Testa saniem radebat. Quid
enim aliud in manu domini testa est nisi ca-
ro Christi ex nostre substantie luto assumpta?
Et certe testa igne solidatur. Caro at-
dominum eo ex passione sua robustior ex-
titit quo per infirmitatem moriens a mor-
te sine infirmitate surrexit. Unde et
bene per prophetam dicitur: Exaruit velut
testa virtus mea. Sicut testa enim eius virtus
tunc exaruit cum suscepte carnis
infirmitatem passionis sue igne robo- Ca. xii
ravit. Quid vero per saniem nisi peccatum (Sanies maior peta fit)
debet intelligi? Per carnem quippe et sangui-
nem solet carnis peccata signari. Unde
per psalmistam dicitur: Libera me de sanguinibus. Sa-
nies itaque putredo est sanguinis.
Quid ergo accipimus saniem nisi peccata car-
nis ex longa vetustate peiora?
Vulneris itaque in saniem vertitur cum ne-
glecta culpa usu deterius generatur.
Mediator itaque dei et hominum ho-
mo Christus Ihesus corpus suum manibus persequen-
tium tradens saniem testa rasit
quia peccatum carne delevit. Venit (Ad Ro. viij)
enim sicut scriptum est in similitudine carnis pec-
cati ut de peccato damnaret peccatum,
dum quod hosti obicit innocentem car-
nis sue tersit contagia carnis
nostre. Et ex quo nos captivos iniquus
tenuit per illam nos expiatos liberat,
quia quam nos instrumentum fecimus cul-
pe hanc nobis per mediatorem versa est in
arma iustitie. Testa ergo saniem ra-
ditur cum carne culpa superatur. Unde
autem subditur: Sedens in sterquilinio. Non
in foro quo lex perstrepit, non in edi-
ficio quod se culmine in alta sustollit,
sed in sterquilinio residet, quia videlicet redemptor
humani generis ad carnem veniens at-
testante Paulo infirma mundi elegit (i ad Cor. i)
ut confunderet fortia. An non quasi in
entibus edificiis in sterquilinio residet

q' relictis iudeis supbientib; i ea
quā diu abiecerat gētilite requie
scit ex his ?ā illi r̄pit̄ inṕlne q'
in eo q̄ iudea adūsāte ptulit
passiōis dolorē a gēte pp̄ia d'spe
ctus sensit Johnē attestāte q'
Joh i ait In ppā venit ⁊ sui eū nō rec
perūt Sz quo sedēs in sterqlinio
ggestat h ead' d' semetipā vitās
dt Aut ei Gaudiū erit in celo sr̄
vno pctōre pn̄iaz agēte. q̄ua sr̄
nonagita nouē iust' q' nō indi
get pn̄ia Ecce dolēs i sterqlinio
sedit q' pp̄g ppetratur' culpas libe
r' pcitētiū cordi possidz An nō
cedā q̄i sterqlinnū s' corda peitētiū
q' dū i mala sua flendo gsidānt
cū an se stercora sese abiciēdo co[nteret]
gruūt Percussg go iob in mōtē nō
petijt Sz in sterqlinio r'sedit q' ad
passioē r'demptor veniēs alta sup
boz corda deserit. ⁊ i afflictoz
humilite requiēuit qd tn̄ pius d' se
ipso incarnat' indicat cū p pphtaz
Isaie lxvi au dr̄ Ad quē respiciā ni ad humilē
⁊ qetū ⁊ tremētē sermones
meos Nos nō gsidēt q̄ is q' tot
pro hoib; intulit, q̄t ab homib;
adūsa tolāuit Nos gsidēt q̄nta
nūc usq̄ tolat etiā tn̄ d' celo sr̄
corda fideliū r'gnat Ipē quippe
cotidie pat' oē q̄d electi ei' a rep
bis laterā' Et q̄uīs caput huius
corpis qd vz nos sumus iā sese sr̄
oīa liber ereerit. r'epbor tn̄ pl
na' adhuc p suū qd deorsū ē r'tz
corpg sentit Sz qd ista d' infideli
b; dicig cū in ipā qz ecclia multos
carnaliū pn̄is morib; g redēto
ris vitā pugnare videag Sunt nāqz
nōnulli q' hunc qz gladijs nō pnt
pn̄is actib; insecunt' q̄ dū se vidēt
in eccliā d'esse qd ambiūt hostes
bonoz fiūt ⁊ nō solū pue semet
ipsos actōni inseruit Sz ec' instoz r'
ctitudiez inflecte' ad puersa molli
ūt' Etnā qppe intuerī negligūt
⁊ appetitu tpaliū mēt' pusillani te
succubūt Tanto qz ab etnis altig
corruūt qnto bō tpalia eē q̄i so
occasioē la suspicā'. his instoz siplicitas
displicet ⁊ cū eāe pbatōis inve
niūt sua qz eos, arripe duplicite
suadet Vn hec qz qgūt apte quod
Ca xiii subdit Dixit aūt illi vxor sua
Adhuc pmanes i siplicitē tua
bndic deo ⁊ more' Cui' ei spēz
male suadēs vxor tenuit nisi
qrundā carnaliū i eccīe sinu posi
toz q' qº vbis pfesse fidei intg sr̄

eo bonos incorr'ectis suis moib; peius
pmūt Nā mig fortasse nocuiss; si
nō eos sca ecclia introrsg admit
tens vsqz ad fidei cubile r'cipet
Qnos dū p pphessā fide r'cipit s'
pcul dubio penas idgnitables facit
Hinc ē q̄ pmētē tba vna r'dētore
itm̄ mlr tetigit Vn ⁊ ide' r'deto
nr̄ ptinig dt Quis me tetigit: cū am
cū disciplī r'ndēnt Turbe te gpmūt
⁊ affligūt ⁊ dic' qs me tetigit Illi
co admixit Tetigit me ds nā ⁊
ego qgnū d' me vtutē exisse Multi
go donū qpmūt ⁊ vna tagit qz
carnales q̄qz i ecclia eā gpmūt
a q° lōge sr̄ ⁊ soli tagūt q' huic
vacit humiles adiugūt Turba i'
pmit qz multi do carnalia q° intg
admittit' gnus tolāt' pmit ⁊ nō
tagit Qnia ⁊ importuna ē p pn̄ciā
⁊ absēs p vitā Nōnūqz ei nos pra
uis in sermonib;. nōnūqz vō solis
puisis morib; insecunt' Suadet ei
aqui q tenet. aqui vō ⁊ si nō sua
det pbe' tn̄ iniqtis exa nō cessat
Qui go ad mala nos vel vbis vel
exemplis illiciūt: pfcō psecuto
res nr̄i sunt. a q̄g tētatōni ētnā
sumg q salte i cord' vincag Sucied'
vō ē qz carnales i ecclia aqui me
tu, aqui vō audacia suade' puersa
gtēdūt Cūqz ipi vl' pusillaiātate
vel elatōe deficiūt h instoz cor
dib; infūde' cū ex delectaōn molliu'
Carnale nāqz mēte petrg an re
dēptōis morte rr'oz qz r'timebat
Carnali mēte sarme filig duci
suo dauid adiūctg inhesēat. Sz tn̄
vnig forti'ne alt' elatōe ptabat Ille
qppe magri morte audiēs dixit
Absit a te dn̄e nō erit t'h' hic
vō iniurias duci nō fens ait Nūqz
p his vbis nō occide' semei q' ma
ledixit xpo dn̄i Sz illi mor d' r'edi
pg me sathanas Et h' cū gnac
ptinig audiūt Qd mi ⁊ vob filij
sarmie cur efficimīni mi hō^e in
sathan Male itaqz suadētes a
geli apostate appllatōe cēnse'
q' blandis vbis ad illicita, cū di
ligētes sunt valde go deteriores
sunt q hunc cūpe nō formidie sed
elatōi succubūt Quoz spā' bti
iob vxor figurā tenuit q maito
suade' supba tētat d Adhuc p xiii
manes i siplicitē tua bndic dō
⁊ more' Simplicite i marito redar
guit q̄ tn̄sitoria cuncta despiciēs
puro corde sola etna gcupiscit
Ac si dicat Qd simpliciter etna

appetis et sub malis pressuris exigunt in
gemiscere. Excedentes etiam despicere et
mala presentia vel morientes evadere. Sed
electi quinque dum penam intus a carnali-
bus tolerant. Quante se foras persecutionibus
ostendat, discitur ex verbis volutantis et
involutis sedentis et exercendi quod ait
Locuta es quasi una ex stultis mulie-
ribus. Si bona suscepimus de manu domini
mala autem quare non sustineamus.
Sancti viri in conflictu belli deprehensi
cum uno eodemque tempore et alios ferien-
tes atque alios suadentes ferunt.
Illis opponunt scutum pacientie, istis
iacula intorquent doctrine atque ad
utrumque pugnandi modum mira virtu-
tis se arte erigunt, quatinus et perversa
intus sapienter doceant et foras for-
titer adversa contempnant, hos docentes
corrigant, illos tolerantes premant.
Insurgentes namque hostes pacien-
do despiciunt, infirmantes vero cives
compaciendo ad salutem adducunt.
Illis resistunt ne et alios subtrahant.
dent Istis ~~[illegible]~~ ne vitam rectitudinis fun-
ditus perdant. Videamus castrorum dei mi-
litem contra utrumque pugnantem. ait enim Foris
pugne intus timores. Enumerat bel-
la que extrinsecus tolerat dicens: periculis
fluminum, periculis latronum, periculis ex
genere, periculis ex gentibus, periculis in ci-
vitate, periculis in solitudine, periculis
in falsis fratribus. In hoc autem bello quid
contra adversarium spicula intorqueat
adiungit: In labore et erumna, in
vigiliis multis, in fame et siti, in ie-
iuniis multis, in frigore et nuditate.
Sed inter tot certamina deprehensus dicit quanto
vigiliarum munimine etiam castra
custodiat. Nam protinus adiunxit: Pre-
ter illa que extrinsecus sunt, instantia mea
cotidiana sollicitudo omnium ecclesiarum. Ecce
in se bella fortiter suscipit, et tuen-
dis se proximis misericorditer impendit.
Narrat mala que patitur, adiungit
bona que impertitur. Pensemus quanti
laboris sit uno eodemque tempore foris
adversa tolerare, intus infirma pro-
tegere. Foris pugnas patitur, quia verber-
bus scinditur, catenis ligatur. Intus
metum tolerat, quia passio sua non
sibi sed discipulis obesse formidat.
Unde et eisdem scribit dicens: Nemo moveatur
in tribulationibus istis. ipsi enim scitis quia
in hoc positi sumus. Aliorum quippe casus
in passione metuebat, ne dum ipse dis-
cipuli afflicti pro fide verberibus agno-
scerent, fideles se profiteri recusa-
rent. O immensa caritatis viscera. de-
spicit quod ipse patitur et curat ne quid

prave persuasionis discipuli in corde pa-
ciantur. In se contempnit vulnera cor-
poris et in aliis medetur vulnera cordis.
Habent quippe hoc iusti proprium ut in do-
loribus positi tribulationis sue curam non
deserant utilitatis aliene, et cum de se
adversa pacientes dolent aliis necessaria
docentes provident. Et quasi quidam
magni medici egrotant ipsi tole-
rant scissuras vulnerum et aliis pre-
bent medicamenta salutis. Valde
autem minoris laboris est aut docere cum
male toleras aut tolerare cum male do-
ces. Unde sancti viri ad utrumque se soler-
ter extendunt et cum in tribulationibus for-
tasse feriuntur, sic exteriora bella
suscipiunt, quatinus sollicite cogitent
ne proximorum interiora lacerentur. Hic
sancti viri fortes in acie assistunt, et
illic iaculis adversariorum pectora
feriunt. Hinc scuto propositos de-
biles tuentur, atque ita utrobique
velocitate circumspectionis invigilant quatinus
et eam se audientes confodiant et post se
trepidos a vulnere defendant. Quia igitur
sancti viri sciunt foris adversa tole-
rare ut intus etiam noverint perversa
corrigere, dicatur recte: Locuta es quasi
una de stultis mulieribus. Quia enim
electis deus vilis agitur, et conforter cor
dum habentes carnalium que extra
deum intencionem defluunt non immerito
mulieres vocantur. Unde et mulieri dicitur: Si
bona suscepimus de manu domini mala quare
non sustineamus. Ac si dicat: Si ad
bona etiam tendimus quid mirum si temporalia
mala sufferamus. Hec autem bona solli-
cite paulus inspexerat qui illata
mala exigentes tolerat dicens: Non sunt ad ho 8
condigne passiones huius temporis ad futuram
gloriam que revelabitur in nobis. In omni-
bus his non peccavit iob labiis suis. Sancti
viri cum persecutorum foris intus que pa-
tiuntur non solum in dei iniuriis
inmane excedunt, sed neque contra ipsos
adversarios contumeliosa verba iaculantur.
Quod divinus bonorum rector petrus ad-
monet dicens: Nemo vestrum patiatur quasi
homicida aut fur aut maledicus. Ma-
ledicus quippe passionis sue tempore
in semet salute iniuria persecutorum (?) fe-
stinat. Sed quia recte detractionis (?) tormentis (?)
tamen etiam ita pondus doloris portat
ut humilitatis modum per verba non excedat
recte de hoc dolente dicitur: In omnibus his
non peccavit iob labiis suis neque
stultum quid contra deum locutus est.
Igitur audientes tres amici iob La xv
omne malum quod accidisset ei ve-
nerunt singuli de loco suo Elipha

2 3

themanites Baldach suites & Sophar naamachites. In pfacōe hui9 opis dixi9 q amici btī iob & si bō intencōn ad eū qnenerit hēticorū tn̄ spēz tenet qr ad culpā indiscrete loqndo dilabunt̄. Vn̄ & illis ab eod' iob btō d̄r. Disputare cū dō cupio pri9 vos ondēs fabricatores mēdaciȷ & cultores puersoꝝ dogmatū. Scā itaqz ecclia cū h' pegnacōnis sue tpe ī afflictōe qstituta cūvlnā' sustinet cū mēbroꝝ suoꝝ lapsꝰ dolet. insup alios sub x̄ nohostes tolerat x̄. Ad augmtū naqz doloris ei9 ecia hētici ī qtētōe quenint ea qz qsi qbusdā iaculis irronabilibȝ vbis figūt. Dn̄ āt dī Conenerāt d' loco suo. hēticoꝝ qppe locꝰ ipā supbia ē qr n̄ pri9 ī corde intuescēnt ad pue assercōis ērama nō venīret. Ita naqz maloꝝ cūꝰ locꝰ ē supbia sic ē ecōn bonoꝝ locꝰ humilitas. d' q° p Saloēz d̄r si spūs ptatē hntis ascēdit sr̄ te locū tuū ne dimiseris. Ac si apte dicat. Si tētatōis spm̄ q te ī ag° pnalē qsidās humilte pacie non relinqs. q qr locū nrm̄ humilitē pacie dixit vbis sequētib; ondt d̄ms. qꝛ cura° cessare faciet pcā maxia. Qd ei aliud ē humilitas lamēti n̄ medicīa pcti. hētici qo d' suo loco venīt q q seqz ecclaz ex supbia īnīe. qz puisa qz actō ex ipā suoꝝ nomī colligit̄ mtpōn. dicūtur ei eliphā. baldach & sophar sic ē supiꝰ dixi9. Eliphā mtp̄ dī qtēptꝰ. Nisi ei deū qtēpnēt nequaqz d' ī° puisa sentiret. Baldach aūt vetustas sola. Dn̄ ei vē vinci fugīnt & puiso studio victoēs ee qrūt. nōne vite quisaoꝝ negligūt et sola vetustate ē qd intendūt. Sophar vō d̄r speclm̄ dissipās. hietem q' in ecclia siti sūt 7edetoris sīn mistia fide vā humili qtēplāt. Sz dū dn̄ hētici cū flūs allegacōnib; venīnt. speclm̄ dissipāt. qr coꝝ mētes qs ad se attrahūt ab ītencōn rcē qtēplacōis inclinās. Bene aūt locād' qꝰ venīūt qqe hēticoꝝ actꝰ descrbūt̄. dicūt̄ eni themanites. suites & naamachites. Teman naqz mtp̄ta̅ auster. suite loqns. naama decor. Austrū aūt ventū calidū qs ee nesciat. hētici ī qr ardētꝰ appetūt sepe qz plꝰ qz nēce ē studet calere. Desidia qppe torpori corfrigōis & eis sū inqetudo inmoda

te curiositas. intpato qcordat caloi ēa ī aplꝰ qz debet caloīe sapiē appetūt pcipe. ab austro venīē referūt. Ab h' caloē inmodāte sapiē mētes fidelīū tpaē cuācerat tū dicebat. Nō plꝰ sape qz oz sape & ad sape ad sobrietatē. hinc ē q dauid valle salmaz pcutit qr vz redētoꝝ nr̄ sue distīccōis examīe ī hīs q' d' illo pnā senciūt stulticias īmo dati sapois extingt. Dn̄ āt d̄r loqns. Caloīe qppe nō vt bn̄ viuāt sz vt elate loqnt̄ hēre desidānt. A theman ī & suīt caloē & calidite loq̄tr̄ te venīē referūt̄. qr p h' q scpturarū se studiosos exhibet. solins vbis loqcitis nō aūt virtutib; cait calet. Naama vō mtp̄ decor. ēa eni docti nō ee sz videri appetūt ex erudicōis vbis spēz bn̄ viuēdi sumūt & p calore loqcitat ī se ymagīez ondūt decoris vt eo p decoīē lingue facilꝰ suadeāt q° fedi tate vite ... callidite callide occultāt. Sed neqz ipā locoꝝ noīa inordiata sūt narracōe distincta. Pri9 ei theman p qmod' suithes. deinde naama poīr. qr pri9 illos inordiatꝰ calor accēdit. dein de mitor loqcitatis erigit. & tūc denīu decoros hoib; ypocsis ondit. Condixerāt eni ut pit' venīētes visitarēt eū & qsolarent̄. Codicūt s' hētici qn̄ pua qdā cōn ecclīaz qcordit senciūt. & in āl; a vitate distrepat. Sz in flitate qcordant. Amici ei q' nos d' ctīmte erudūt qd aliud faciūt n' ī pegnacōib nrē nos afflictōe qsolat̄. hētici āt q' seqz ecclīaz sua docē desidānt ad ea qsi qsolates appinqnt. Hēc mīr q q' aduīsācīn forma exprīmūt amici noīant̄ cū ipi qz redītori d̄r. Amice ad qd venisti. Et diues q' infernī igne exurit̄ ab abraha filiꝰ vocat̄. & & si p nos mali corrigi negligt dignū tn̄ ē vt a nob nō ex sua negtia sz ex nrā benigte noīent̄. Cū qz eleuasset oclos suos pcul nō qgnuerūt eū. hētici qppe cū scē ecclie fīdā qsidānt. oclos leuāt. qr vz ipi ī īmo sīt. & tn̄ eiꝰ opa rspiciūt ī alto sīt. Itaqz cūctz sz tn̄ hāc ī doloē poitā nō qgscūt. Ipā qppe appetit h' mala rcipe. vt possit ad etne rmūeracōis pmiū pgata pueniē. plerūqz pspa metuīt & disciplia erudicōis hilarescit. hētici ī qr p mag° pūtia appetit eā in vlneib; positā non

Supbia d' fida metu hetico

Ecce v

Amici iob qd fuit exemplo

d

ɡnoscunt h^c itaqz qd in 1^a cunt in
suor cordiu ɡɡton no relegit Cu
go h adusitatib pficit ipi sup stu
pori inherent q p expmtu igrat
q videt Scissis q vestib sparserunt
pulueꝛ sup caput suu in celo Sic
vestimnta ecclie cunctos fideles
attiping Vn p pphtaz d^r oibz hiis ve
ornamto vestieris Ita hereticor ve
stes sut oms q eis ɡcordit inhe
rentes illor erroribz involuunt
Hent go heretici h^c spũ ꝙ in eo ɡdu
qo d' ecclia exeunt dm stare non
put ȝ ad deteriora cottie ruut et
sentiedo peyora i intus se ptib sci
dut atqz a semetipis longius co
fusionis sue altitudie diuidut Ca
go hos qs sue pfidie adiugunt ad
huc i multa diuisione dilaniat di
ca^r rete ꝙ amici q venerut vestes
rupat Ruptis at vestib corpus on
dit q sepe scissis sequtibz mali
coru cogitacois aperit ut discor
die dolos patefiat qd cunis p
us ɡcordie culpa claudebat Pul
ueꝛ vo in celu sup capita spgut
Qd p pulueꝛ n' trena intellige^a
Qd p caput n h^c qd prile mem e
mes vz designa Qd p celu insi
pceptu supne locucois exprimit
Pulueꝛ go in celu sup caput sp
ge e sclari intellcu mente corru
pe ꝛ d' v'bis celestib trena sene
dunia aut vba plg discutiut ple
rique qz capiut Sup caput i^r pul
ueꝛ spargit q in pcept dei per
trena intellia ultra suaz metiu
vires extitur Sederunt qz cu
eo in tra septe dieb ꝛ vii noctib
In die q videus agnoscitus In nocte at
a' ceritate mil cernis a dubietate
calligat Per diem itaqz intellia p no
cte vo ignorantia designa Septe
nario aut nuo suma vniusitas
exprimit Vn ꝛ no amplius qz dieb
septe oe h^c tpus transitorium co
sumat Qd e go ꝙ amici bti iob
vii dieb ei ɡsede ꝛ vii noctib refe
rut n' ꝙ heretici vel in hiis in qb
pcepu luce intelligunt vel in hiis in
qb ignorantie tenebras paciunt
qi infirmitati sce ecclie se ɡdescede
simulant ei qz sb blandimtor spe
dolos deceptois parant Et qm
vel in hiis q intelligut vel in his
q intellige no put elacois tipo t
gidi magnos se apd semetipos
existimat nonnuqz se sce eccle spo
tens inclinat ꝛ dulcia vba mollie
virus infudit In tra aut sede e

aqua Qz imagie humilitatis onde ut du
humilia exhibet psuadeat supba q
docet Per etia vo p tram ipa ɡs me
diatois incarnacio designari Vnd
ꝛ ad istel d^r Altare de tra facietis
m. Altare ei d' tra face e incar
nacoz mediatois spare Tunc quippe
a dñ nro munus accip qn in hoc
altari nra humilitas id e sup dni
ce incarnacois fide posuit quicqd o
pa In altari go munus oblatu
ponis si actus nros dnice incarna
fide solidas Qz sunt nonnulli heretici
q' frequme diatois no denegat S
dut d' qnte alit qz e estimat a
in ipa a nob incarnacois discordat
Ca go vez nob cu incarnacoz i' deto
ris phibet qi cu iob prius in tra se
det Septe vo dieb ꝛ vii noctib co
sede in tra describut q h^c qd vel h^c ꝙ
aliud d' pleitudie vitat intellig
ut in h^c ꝙ sue stulti^e teneb's excae
cat incarnacois mistia negare
no put Cu go iob bto in tra sede
e vera i'detois carne cu scta ec
clesia cede Aliqi vo heretici ɡ nos
etia suppliciis seviut aliqi nos
solis vbis insecunt aliqi q'etos
lacescunt aliqi at si nos tacentes
videat q'escunt ꝛ mutis amici sc.
loquntibz adusant Vn qz btus iob
necdu alqd differes ad illos dixe
rat recte sbiungi Et nemo loqba ei
vbu Tacetes vo adusarios heq
si ve filios ve fidei pdicado gnra
re negligis Si at recta loq incipis
gnes mox ɡtuelias ex eoz rnsi
one sentis ptinus i adusitatez
psiliut ꝛ ɡ nos i voce doloris eru
put q vz metuut ne corda q in
infimis podus stultie aggrauat ad
altu vox recta loquntur trahatur Ca
go ut dixius Multos nos adusarii
diligit loquntes odiut recte aput
tacente iob d^r Nemo loqba ei vbu
Nonnuqz tn cu p torpore inertie fi
deliu corda depssa ɡsidant extio
ris serme spge loqndo no cessat
cu vo metes bonor videt alta
sapere ad priaz redditu quere de
erumna hus exilii strenue dolere
circuspectoe sollicita lingua frenat
q videt ꝙ ɡ corda dolentiu in
cassu loquntes ticeus obmutescet
Vn ꝛ recte d^r Nemo loqba ei vbu
mox cu silecii sbinfert cu d^r
Videbat ei dolore eius ee vehe
mete Cu ei aduis d^r dolor ve
hemes corda nra transfigit passim
pua loq adusarius metuit qa

videt quod intenta mente lacessere eos non
solu ad perversitatem trahere non valet, sed et per ex-
citatam forsitan et quos temeritat
Ca. 18. perdit. Fortasse autem quosdam movet nos quod
haec ita diximus quod que bene ab antiquis
gesta sunt in mala ab hereticis agenda
significet. Sed sic plerumque res que
licet per historiam virtus est et per significationem
culpa. Sicut aliquando res gesta in
facto causa damnationis est in scrip-
to autem prophetia virtutis. Quod verius ex-
citemus ostenditur si unum sacre scripture
testimonium ad utrumque probanda proferamus.
Quis namque audiens non solum fidelium
sed ipsorum etiam infidelium non omnino detes-
tetur quod David in solario deambulans
Bersabee uxorem Urie concupivit.
Quem tamen a prelio reversum ire ad do-
mum admonet dicens pedes lavare.
Qui protinus respondit dicens Archa Dei sub
pellibus est et ego in domo mea requiescam.
Quem David ad mensam propriam suscepit
eique epistolas per quas mori debeat tra-
didit. Cuius autem David in solario deam-
bulantis typum tenet nisi eius de quo scriptum
est In sole posuit tabernaculum suum.
Et quid est Bersabee ad se perducere
nisi legem carnali littere coniunctam spi-
ritali sibi intellectu sociare? Bersabee
enim puteus septimus dicitur quia nimirum per
cognitionem legis infusione spiritalis gratie
perfecta nobis sapientia ministratur. Quem
vero Urias nisi iudaicum populum significat?
Cuius nomen interpretatum dicitur lux mea
Dei. Iudaicus autem populus quia de accepta
legis scientia extollitur quasi de Dei luce
gloriatur. Sed huic Urie David uxorem ab-
stulit et sibi coniunxit quia videlicet manu
fortis quod David dicitur in carne redemptor
apparens dum de se spiritaliter legem loqui
innotuit per hoc quod iuxta litteram tenebatur
hanc a iudaico populo extraneam demonstrat
sibi que coniungit quia se per illam predicari
declarat. Uriam tamen David domum
ire admonet pedes lavare quia in-
carnatus Dominus veniens iudaico populo
precepit ut ad conscientiam redeat et sor-
des operum fletibus tergat ut spiritaliter
mandata legis intelligat et post tan-
ta duritia preceptorum fontem bap-
tismatis inveniens ad aquam post
laborem recurrat. Sed Urias qui ar-
cham Domini sub pellibus meminit re-
didit quod domum suam intrare non possit.
Ac si iudaicus populus dicat Ego man-
data Dei in carnalibus sacrificiis vi-
deo et redire ad conscientiam per spiritalem
intellectum non requiro. Quasi enim ar-
cham Dei sub pellibus esse dicit qui preceptum
Dei non nisi ad exhibendum ministerium

sacrificii carnalis intelligit. Hunc tamen
etiam redire nolentem ad domum vole-
te David ad mensam vocat quia quamvis
iudaicus populus ad conscientiam redire contemp-
nat ei tamen redemptor veniens mandata
spiritalia predicat dicens Si crederetis Moysi
crederetis forsitan et mihi, de me enim ille scripsit.
Legem itaque iudaicus populus tenet que
eius divinitate loquitur, cum is de populus
credere dedignatur. Unde et Urias ad
Ioab cum epistolis ex quibus occidi debeat
mittitur quia idem iudaicus populus legem
portat qua convincente moriatur.
Dum enim mandata legis retinens imple-
mentum ipsum nimirum defert iudicium
unde damnetur. Quid ergo per factum istud
David sceleratius, quid Uria mundius
dici potest? Sed rursum per mysterium quid
David sanctius, quid Uria infidelius
invenitur? Dum et ille per vite culpam prophe-
tie signat innocentiam et iste per vite inno-
centiam in prophetia exprimit culpam. Non ergo
moveat per ea que bene gesta sunt ab anti-
quis male gerenda ab hereticis signantur.
Dum utriusque sacri eloquii sic transacta nar-
rat ut ventura exprimat. Sic facto-
rem approbat ut ei in mysterio non con-
K. tradicat. Sic gesta damnat ut hec ge-
renda persuadeat. Igitur quia al- Ca. 19.
legorie mysteria inebratim enoda-
tos explevimus nunc moralitatis intelligentiam
raptim segetes exequimur. Ad ob-
scuriora quippe dissolvenda mens
properat et si apertis diu involvitur
clausa ut dignum est pulsare impe-
ditur. Sepe antiquus hostis postquam men-
ti nostre temptationum certamina inflixerit
ab ipso suo certamine ad tempus rece-
dit non ut illate malicie finem prebe-
at sed ut corda que per quietem secura
reddiderit repente rediens inopinatus facilius
inopinatus irrumpat. Hinc est quod ad temp-
tandum sanctum virum iterum redit eius quia tertia
vice iterum expetit. Quem tamen ei superna
pietas redimendo concedit dicens Ecce in
manu tua est tamen animam illius serva.
Sic quippe nos deserit ut custodiat,
sic custodit ut tamen permissio temptationis
articulo statum nostre infirmitatis ostendat.
Qui mox a facie Domini exivit atque a
planta pedis usque ad verticem accep-
tum feriendo vulneravit quia nimirum
cum licentiam percepit a minimis incipi-
ens usque ad maiora perveniens quia
de corpore meo illatis temptationibus
lacerando transfigit sed tamen ad animam fe-
riendo non pervenit quia cunctis cogi-
tationibus interior mentis ipsa vulnera de-
lectationis suscepit. Archa ipso
sti interius resistit. Ut quamvis

delectatio mente mordeat · delibans tamen
recti mus usque ad consensum mollicie non
inflectat Debemus tamen per asperitatem pe-
nitentie ipsa delectationum vulnera ter-
gere et censura districtionis rigide si quid
fluxu emanat in cogitatione mundare
Unde bene mox subditur Qui testa saniem te-
sta radebat Quid enim per testam nisi vigor
districtionis quid per saniem nisi fluxus illi-
cite cogitationis accipitur Percussi ergo te-
sta saniem radimus cum post pollucio-
nes cogitationis illicite nosmet
ipsos aspere diiudicamus / Potest et testa
fragilitas mortalitatis intelligi Testa ergo
saniem mundare est mortalitatis cursum
fragilitatem conspensare et putredinem
misere delectationis abstergere Nam dum
quis considerat quam citius caro ad puluerem
redeat festinet superat hoc quod sese
de carne mortis temptatio ingerit Cum ergo
ex testa omnis cogitatio prava menti influ-
it quasi ex vulnere saniens decurrit Sed
cuius sanies tergitur si in consideratione
nostra fragilitas quasi in manu testa
teneatur Nam cum enim prava opera sunt a
consensu usque ad effectum non perfectam
illicite in mente versantur hinc est quod qui
a vulneribus redditur in sanie radere
veneat tamen dicebat Audistis quia di-
ctum est antiquis Non mechaberis Ego
autem dico vobis quia si quis viderit mulierem ad concu-
piscendum eam iam mechatus est
eam in corde suo Saniem ergo tergimus
cum culpa non solum ab opere sed etiam a co-
gitatione resecatur hinc est quod Gedeon tamen
a paleis frumenta excuteret angelum
vidit ad cuius imperium protinus edu-
cerit quem super quandam petram posuit
et ius carnium desuper effudit quam an-
gelus virga tetigit eam quam ignis exiens
de petra consumpsit Quid enim frumentum
virga cedere nisi rectum iudicium a
vitiorum paleis virtutum grana separare
Sed hiis agentibus angelus apparet quia
tanto deus magis interiora denunciat
quanto se studiosius homines ab ex-
terioribus purgant Occidi edum precepit
id est omnem appetitum carnis immolari
carnes quas super petram ponit et ius
carnium desuper fundit Quid aliud si-
gnat petra nisi eum de quo per paulum dicitur
Petra autem erat Christus Carnes ergo super
petram ponimus cum corpus nostrum in Christi
imitatione cruciamus Ius etiam carnium
desuper fundit qui in conversatione Christi ipsas
etiam carnales cogitationes exina-
nit Quasi enim ius ex carne liquida in
petra fudit cum mentem a carnalium co-
gitationum fluxu evacuat Quem tamen
mox angelus virga tangit quia mentem

nostram nequaquam potestas divini adiuto-
rii deserit De petra autem ignis exiit et
ius carnes quas consumit quia afflatus a
redemptore spiritus tanta cor nostrum flam-
ma compunctionis concremat ut omne quod in
eo illicitum est et operibus et cogitationibus
exurat Quid ergo illic est ius in petra
fundere hoc hic est saniem testa mundare
Perfecta enim mens solerter invigilat ut
non solum perversa agere renuat sed omne
etiam quod in se per cogitationem temptat lo-
quatur tergat Sed sepe de ipsa victo-
ria bellum oritur ut cum immunda cogitatio
vincitur victoris animus elatione pulsetur ^[a]
Sic enim mente necesse est per iudicia eri-
gi ut tamen sollicite debeat in humilitate
substerni Unde et cum de sancto viro diceretur
Testa saniem radebat · protinus apte Ca. xx.
subiungitur Sedens in sterquilinio In ster-
quilinio quippe sedere est vilia de se que-
piam et abiecta sentire In sterquilinio
nobis quippe est sedere ad ea que illicite ges-
simus mentis oculos penitendo reducere
ut cum ante nos peccatorum stercora cernimus
omne quod in animo de elatione surgit
inclinemus In sterquilinio sedet qui in-
firmitatem suam sollicite respicit et se-
se de bonis que per gratiam percepit non ex-
tollit An non in sterquilinio sedebat
Abraham qui dicebat Loquar ad do-
minum meum cum sim pulvis et cinis
Aperte enim cuius in quo loco se posuerat
qui pulverem se et cinerem etiam dum deo cum
loqueretur estimabat Sed cum ita se de-
speceret qui usque ad honorem divine
collocutionis ascendit sollicita in-
tentione pensandum est qua pena illi fe-
riendi sunt qui ad summa non proficiunt et
tamen de minimis extolluntur Nam sunt nonnul-
li qui dum prava agunt de semetipsis ma-
gna sentiunt · in altum mentem suble-
vant et preire se ceteros virtutum meritis
putant Hii nimirum apud se introrsus
humilitatis sterquilinium deserunt et ela-
tionis fastigia ascendunt · illum scilicet
imitantes qui primus se apud se extu-
lit · sed elevando prostravit illum quippe
imitantes qui accepta conditionis dignitate
contentus non fuit dicens In celum conscendam
super astra celi exaltabo solium me-
um Unde et male cuncta ei babilo-
nia id est confusa peccantium militia dicit
Sedeo regina et vidua non sum Quisquis
ergo interius intuetur in altum se apud
semetipsum ponit · sed eo se cominus in
infimis deprimit quo de se infima
sentire contempsit Sunt vero nonnulli
qui inchoare quidem virtutes agere student · sed
tamen cum alios preire conspiciunt iustos
se in eorum comparatione suspicantur Neque

[a] Superbia sepe oritur de operibus meritorum

In sterquilinio quid est sedere

Ysa. xiiii

Apoc. xviii

Varios homines varia peccata concutiunt

cum corda hominum vna vel simili culpa
concutit. Hunc namque superbia illaqueat
hunc forsitan ira supplantat. hunc
auaricia cruciat. illum luxuria inflam-
mat. et plerumque contingit ut is quem
superbia deprimit, alium respiciat
qualiter ira succendit. et quia se ira ne-
quaquam instigat meliorem se iracun-
do iam deputat, atque apud semet-
ipsum quasi de iusticia extollitur, quia pen-
sare negligit vicium quo grauius te-
netur. Plerumque contingit ut is quem
auaricia sauciat, alium in luxu-
riae voragine mersum conspiciat. et quia
se a pollucione carnali alienum
respicit, quibus ipse sordibus spiritualis

Contra iudicantes aliena peccata et propria negligentes

vicii intrinsecus polluitur non attendit.
Dum quia malum pensat malum quod ipse
non habet, negligit considerare quod habet.
Sic quia fit ut dum ad aliena di-
iudicanda mens ducitur, proprii iudicii
limine priuetur, ut eo durius contra aliena
superbiat, quo sua negligencius igno-
rat. At contra hii qui ad alta virtutum ve-
raciter surgere appetunt, cum alienas
culpas audiunt, mox cor ad proprias
reducunt, et tanto rectius iam diiu-
dicant, quanto verius istas deplorant.

Electi cum aliorum culpas audiunt sua peccata discuciunt secundum rectum ipsi et commissi

Unde et electus quisque infirmitatem suae con-
sideracionis se comprimit, dicat recte: quasi
vir sanctus in sterquilinio sedet. dolens
quia ei vere se humiliat, continue consideracionis
oculo quibus circumseptus sit, sic delictorum

La xxi

sordibus perficiens pensat. Sciendum
vero est quia plerumque in prosperis septima
tentacione mens tangitur, sed tamen aliquando
aduersa extrinsecus patimur et intus te-
tacionis impulsu fatigamur. Ut et
carnem flagella cruciant, et tamen bru-
ta ad mentem suggestio carnalis inun-
det. Unde et beatus Iob post tot vulnera
adhuc fomenta sunt eciam male
suadentis uxoris verba, quae ait: Adhuc
permanes in simplicitate tua, benedic deo
et morere. Uxor quippe male sua-
dens est carnalis cogitacio mentem lacessens.
Sepe enim ut diximus, et foris
flagellis atterimur et intus carna-
li suggestione fatigamur. Hinc est

Trenorum i

enim quod Ieremias deplorat dicens: Foris
interficit gladius, sed domi mors
similis est. Foris enim gladius interficit
cum nos extrinsecus feriens vindicta con-
figit. Sed domi mors similis est quia et
flagella quidem sustinet, et tamen intus
consciencia a temptacionis sordibus munda
non est. Hinc David ait: Fiant sicut
puluis ante faciem venti, et angelus
domini affligens eos. Qui enim in corde
suo amica temptacionis rapitur, quasi ante

faciem venti puluis eleuatur, et cum intus
hoc diuina districtio percutit, quid aliud quam
angelus domini affligit. Sed hoc aliter agitur
a reprobis, aliter ab electis. Illorum namque
corda ita temptantur, ut consenciant. Istorum
quippe temptaciones suscipiunt, sed repu-
gnant. Illorum mens delectabiliter capitur,
et si ad tempus quod male suggeritur
displicet, sed post modum per delibacionem
libet. Isti vero sic temptacionum iacula
excipiunt, ut sibi resistendo fatigentur, et
si quando usque ad delectacionem temptata mens
rapitur, ipsa tamen citius surrepcione
suae delectacionis erubescunt, et forti
censura redarguunt quicquid intra se ex-
urgere carnale deprehendunt. Unde et beatus
Iob mox subditur: Locuta es quasi vna ex
stultis mulieribus. Si bona suscepimus de
manu domini, mala autem quare non
sustineamus. Dignum quippe est ut sancta
mens spirituali correpcione comprimat
quicquid apud se insolenter carnale in-
murmurat, ne tacendo aut loquendo
aspera ad impaciencia pertrahat, aut loquendo
blanda ad libidinem fluxa dis-
soluat. Censura ergo vilis illicite co-
gitacionis suggestiones redarguens
dissoluta molliciae temptamenta repri-
mat, dicens: Locuta es quasi vna ex stul-
tis mulieribus, et cum sua consideracio-
num cogitacionis aspere impaciencia
refrenet dicens: Si bona suscepimus de
manu domini, mala quare non sustineamus.
Quisquis autem abigere vicia appetit
et ad eterna intendere retribucionis cul-
mina vere intencionis gressu procedit,
quo magis vallari se viciorum bello
undique conspicit, eo se virtutum ar-
mis robustius accingit, et tan-
to minus iacula metuit, quanto contra
haec vehemencia fortius pectus munit.
Sed plerumque dum contra haec temptacionum bel-
lum fulciri magis virtutibus nitimur,
quaedam se nobis vicia sub specie virtu-
tis tegunt, et quasi blanda ad nos fa-
cie veniunt, sed cum adhuc stant sunt dis-
cussa senciuntur. Unde et amici beati
Iob, qui ad consolacionem venerunt, sed in
contumelias erumpunt, quia insidiancia
vicia virtutum faciem sumunt, sed ho-
stili invectione nos feriunt. Ista sepe
immoderata ira iusticia, et sepe
dissoluta remissio misericordia vult vide-
ri, sepe incautus timor humilitas,
sepe effrenata superbia appetit
libertas apparere. Ad consolandum quoque
amici conueniunt, sed ad increpacionis
verba dilabuntur. Causa namque vicia
virtutum specie palliata a blanda quidem
superficie inchoant, sed aspera nos

contritione prostravit. Bene autem et condixerant enim sibi ut pariter venientes visitarent eum. Vicia quippe que sub virtutum pretextu conducunt, quia sunt quedam vicia que adversus nos mutua se quadam convenientia coniungunt, sicut superbia et ira, remissio et timor. Vicina namque est ira superbie, remissio timori. Condicendo ergo conveniunt quia quae nos ex qua dam parilitate cognatione sociantur. Sed si erumpna nostre captivitatis agnoscimus, si ex amore eterne patrie in intimis dolemus, vicia que male letis surripiunt, bene tristibus parilitate non parent. Unde et bene dicitur: Cumque elevassent procul oculos suos non cognoverunt eum. Afflictos enim nos minime vicia cognoscunt, quia iste cor eorum mox ut pulsaverint reprobata resiliunt, et quos nos letos coniungi noverat, quia penetrabat mentes agnoscere nequit quia ipso nostro rigore franguntur. Sed antiquus hostis quo in eis fortiter se deprehendi conspicit, eadem sub virtutum ymagine aliquando abscondit. Unde subditur: Exclamantes ploraverunt scissisque vestibus sparserunt pulverem super caput suum et sederunt cum eo in terra septem diebus et septem noctibus. Signatur ei pietas per ploratum, discretio per scissionem vestium, affectus operum per pulverem capitis, humilitas per sessionem. Alia enim pravus ad insidias hostis simulat ut ad crudelitatem deducat. Sicut enim est cum placiti per disciplinam culpa prohibere que hic non reprimitur gehenne igne feriatur. Aliquando discretionis laqueos producit ymaginem oculis obicit et ad indiscretionis laqueos perducit. Sic effectu impleto eius per infirmitate nos plus alimentorum cum discrete comedimus; sed indiscrete quia nos bella carnis excitamus. Aliquando affectum simulat bonorum operum, sed per hunc inquietudinem irrogat laborum; sic est cum quis quiescere non valet et cum de ocio iudicari timet. Aliquando enim ymaginem humilitatis ostendit ut effectum humilitatis subtrahat. Sic est cum quosdam plus quam sunt infirmos atque inutiles semetipsis asserit, ut dum se nimis indignos considerant res in quibus prodesse poterunt proximis ministrare pertimescant. Sed hec vicia que sub virtutum specie antiquus hostis occultat, valde subtiliter magis compunctionibus examinat. Qui enim veraciter intus dolet quod agenda foris que vero non agenda sunt fortiter providet. Si vero nos utique compunctionis in intimis afficiat omnis strepitus prave suggestionis obmutescit. Unde et sequitur: Et nemo loquebatur ei verbum

videbant eius dolorem esse vehementem. Si enim cor veraciter dolet lingua quam nos vicia non habent. Illa enim plene vita rectitudinis queritur supernaque suggestio penitentium abortitur. Sepe autem forti nos studio contra vicia mentientium stringimus ipsa etiam vicia ad usum virtutum immutamus. Nonnullos namque ira possidet, sed hanc dum racioni subiciunt in sancti zeli ministerium virtutis. Nonnullos superbia erigit, sed dum divine formidini animum inclinat hanc ad defensionem iusticie in voce libere auctoritatis immutat. Nonnullos fortitudo carnis illecebrat, sed dum excedentibus pravis operibus corpus subducunt, unde inquietatis stimulum passi sunt inde pietatis lucem merentur. Unde et bene isdem beatus Iob post multa certamina hostiam pro amicis immolat. Amicos enim pro contencionibus hostes diu pertulit quos per sacrificium cineres reddidit quia dum viciosas quasque cogitationes subigendo in virtutes vertimus temptacionum adversa studia per intencionis hostiam cum ad auctorem corda permutamus. Hec nos in tribus voluminibus explicite disseruisse sufficiat. In ipso namque operis huius exordio velud in mole nascentis arboris lingue radice fiximus ut ex ponimus ramos post modum per singula expetitur loca producamus.

Expliciunt liber tercius
Sequitur quartus

Qui textum historie considerat et sensum sacre lectionis ignorat non tam se eruditionem invenit quam ambiguitate confundit. Quia nonnumquam sibimet litere verba contradicunt. Sed dum a semetipsis per contrarietate dissident lectorem ad intelligenciam veritatis mittunt. Quid est enim quod Salomon dicit: Melius est comedere et bibere, et non longe post subiectit: Melius est ire ad domum luctus quam ad domum convivii. Cur luctum convivio pretulit qui prius esum potum quam laudat? Si enim per electionem bonum est comedere et bibere, procul dubio esse melius debet ad domum convivii quam ad domum lamenti properare. Hinc est quod pariter dicit: Letare iuvenis in adolescencia tua, et paulo post subiectit: Adolescencia et voluptas vana sunt. Quid est enim quod prius reprehendenda precipit vel post precepta reprehendit nisi quod ipsis litere verbis innuitur ut quod difficultatem pati exterius vitat intellectum consideret, qua sequitur. Ac nimirum vel tatis intellectus cum per cordis humilitatem quitur legendi assiduitate penetratur.

lacera

est

f

formidini

ob velle
[illegible]

Eccl. vii

Eccl. de dictis Salomonis

Eccl. xi

Cogitationes dum ex conscientie ... concertat

3

Sicut enim ignotorum hominum facies cernimus et corda nescimus, sed si familiari eis locutione coniungimur usu colloquiorum et cogitationes indagamus, ita cum in sacro eloquio sola historia aspicitur nichil aliud quam facies videtur; sed si hunc assiduo usu coniungimur, eius nimirum mentem quasi ex collocutionis familiaritate penetramus. Dum enim alia ex aliis conspicimus colligimus, facile in eius verbis cognoscimus aliud esse quod intimat, aliud quod sonat. Tanto autem quisque notitie illius exterius redditur, quanto in sola superficie eius ligatur. Ecce enim beatus Iob quia diei sue maledixisse

d describitur dicens: Pereat dies in qua natus sum et nox in qua dictum est: conceptus est homo. Si superficies historie attenditur, quid in his verbis reprehensibilius invenitur? Quis autem nesciat diem in quo natus est nequaquam tunc stare potuisse? Hodiernum quippe est temporis ut statum non habeat mansionis; quia et per ventura tendit ad esse, ex preteritis festinat non esse. Cur ergo tantus vir malediceret diei quam nequaquam subsistere non ignoraret? Sed fortasse quis dicat quod ex eo pondus virtutis eius aspicitur, quia ~~etiam~~ rebus non commotus illi rei maledictum irrogat quam

e constat quod minime subsistat. Sed hec citius prescripta ratio destruit, quia si subsistat res cui maledicitur, perniciosum maledictum intulit; si autem non subsistebat, otiosum. Quisquis vero eius spiritu plenus est qui ait: Omne verbum otiosum quod locuti fuerint homines reddent rationem in die iudicii, ita admittere otiosa sicut etiam perniciosa formidat. Cum adhuc sine adiungitur: Dies ille vertatur in tenebras et non requirat illum Deus desuper et non illustret eum lumine. Obscurent eum tenebre et umbra mortis, occupet eum caligo et involvatur amaritudine. Noctem illam tenebrosus turbo possideat. Sit nox illa solitaria nec laude digna. Expectet lucem et non videat nec ortum surgentis aurore. Dies quippe elapsus esse temporis scitur; cur vero in tenebras dicitur? Et cum constat quod non subsisteret, cur optaret ut eum umbra mortis obscuret? Vel quod caligo occupet, que in plurimo amaritudinibus involvetur? Aut qua nocte tenebrosus turbo possideat, qua nullus status tenet? Aut quomodo optatur solitaria fieri, que consistendo iam fuit nulla? Aut quomodo lucem expectat, que sensu caret et in

proprio statu non permanet? Aut huius verbis adhuc subicitur: Quare non in vulva

mortuus sum, egressus de utero non statim perii? Quare exceptus genibus, cur lactatus uberibus? Nunc enim dormiens silerem et somno meo requiescerem. Numquid egressus de utero statim perire debuit, ut ex hac ipsa perditione congrueret? Numquid etiam requiem abortivum presumitur? Quisquis enim regenerationis unda non solvitur, reatu primi vinculi ligatus tenetur. Quod vero apud nos valet aqua baptismatis, hoc egit apud veteres vel pro parvulis sola fides, vel pro maioribus virtus sacrificii, vel pro his qui ex Abrahe stirpe

a prodierant mysterium circumcisionis. Nam quia unusquisque cum primi parentis culpa concipitur, propheta attestatur dicens: Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum. Et is quem salutis unda non diluit originalis culpe supplicia quam ipse culpa non amittit. Aperte per semetipsam veritas perhibet dicens: Nisi quis renatus fuerit ex aqua et spiritu sancto non habebit vitam

b eternam. Quid est ergo quod in vulva se mortuum desiderat fuisse et potuisse se requiescere eiusdem mortis beneficiis sperat, dum constet quod nequaquam eum requies vite susciperet, si a reatu illum originalis culpe nequaquam divine cognitionis sacramenta liberassent? Quid adhuc cum quibus quiescere potuisset adiungit dicens: Cum regibus et consulibus terre requiescerem, qui edificant sibi solitudines. Quis ignorat quod reges terre ac consules eo longe a solitudine sunt, quo innumeris obsequentium turbis

c constipantur? Vel quam difficile hi ad requiem tendunt, qui tantis divitiis vinculis multiplicium nexibus astringuntur, scriptura attestante que ait: Iudicium durissimum erit in his qui presunt. Veritas etiam dicit: Cui multum datum est, multum exigetur ab eo. Quid adhuc quos in eadem requie socios habuisset insinuat dicens: Aut cum principibus qui possident aurum et replent domos suas ar-

d gento. Rarum valde est ut qui aurum possidet ad requiem tendat, dum per semetipsam veritas dicat: Difficile qui pecunias habent intrabunt in regnum celorum. Nam hic multiplicatis divitiis inhiat, qui altius vite gaudia spernunt. Quod cum redemptor noster ut valde rarum non ex solo divino iudicio evenire posse monstraret: apud homines, inquit, hoc impossibile est, apud Deum autem omnia possibilia sunt. Quia ergo verba hec in superficie a veritate discordant, ipsa iam littera indicat quod in eis sanctus vir nil litteraliter

e dicat. Sed si prius in sacro eloquio alia

Questio de tempore

Questio plures de maledictione diei in qua natus est Iob

Ioh.

Sap.

Luc.

maledcā disentis. hec q̃d b̄ti iob ore
platū ē subtilius indagatus qd est
ei q̄ dauid q' retribuētib' mala nō
reddidit. cū saul z ionathas occu
beint mōtib' gelboe maledixit d'
Mōtes gelboe nec ros nec pluuia ve
niat sup uos neq3 ib' sint agri p̄
miciaz. q2 ibi abiectus est clipeus
saul. qsi nō esset vnctus oleo. Dauid
e q̄ ieremias cū pdicacoē sua eret
audientiū difficltē ipediri. maledt
d' Maledcus vir q' anūciauit prī meo
dicēs Natus ē t' puer masclus. Qd
g° q̄ mōtes gelboe Saul moriē
te deliq̄runt. qtns i eis nec ros nec
pluuia cadet. z ab oi eos viridita
tis gmine sino siccaret. Sz quia
gelboe intp'2 decursus. p saul q° vn
ctū z mortuū nri redēptois mors
exprim'2. nō inmito p gelboe mon
tes supba iudeoz corda sigt'2. que
dū in hui' mūdi desidijs defluūt.
in x' i vncti se morte miscuerunt
Et q2 i eis vnctus rex corpa'r morit'2
ipi ab oi grē rore siccan'2 D' q° bñ d2
vt agri p̄miciaz eē nō possint. Su
pbe qppe ebreoz mētes p'mitiuos fc
tus nō ferūt. q2 in r'dētoīs aduē
tu expte maria i pfidia rmanē
tes p̄mordia fidei seq' noluerunt
Scā naq3 eccla in p̄mitijs suis
multitudīe gētiū fecūda vix in mūdi
fine iudeos qs inuenerit suscipit
vt extrema colligēs qsi reliq'as frugu
ponit. D' q'b3 nimirū reliquijs d' ysa
ias Si fuit nuis filioz isrl qsi arena
maris relique salue fient. Put tn
ideo mōtes gelboe ore pphte ma
ledici ut dū fructus exarescēte
tra nō orit'2. possessores tire ste
rilitatis dāno feriant'2. q̄tns ipi
maledcois sntiaz accipent q2 apd
se mortē regis suscape mīgtē sua
exigēte meruissent. Sz qd ē q̄ a pphe
ta sntiaz vir ie suscepit q̄ natiui
tatē illi' prī nūciat. hec nimirū
tāto intim' maiori misterio plenū
ē q̄nto extrinsecus hūa rōne vacu
u. Na si qd extrinsus rōnale fortasse
sonuisset. neq3 nos ad studiū in
tioris intellctus attendēt. Eo ergo
plenius aliq̄ intus innuit q° foris
rōnable nihil ondit. Qui ei ex ma
tris sue vtō he i mūdo pphta affli
gēdus pdijt. natiut' ei' nūcians quid
designat. Sz q̄d psona pphte fluctua
tib' ut p pene mitū veniēs hūai
genis mutabilitatē designa'2 Sz q̄d
e p pr̄e illi' n' iste d' q° nascim'2
indus exprimit'2 Et q̄s ē iste vir qui

nat' te inaq3 prī annūciat n' antiqus
hostis q' qsi nos i cogitacoib' fluctu
antes cōsidāt maloz mētes q' ex
aucte hus mūdi p̄tinet ad psuasioz
nre decepcōis instigat. Cūq3 nos
agē infima cōsperit ea qsi fortia
fauorib' extollit. Et qsi natus ma
sclus lo2 cū corruptores veri per
mēdaciū nos extitisse cōtula2. Pa
ga° natū masclm' d'nūciat qn hūc
mōo eū que psuaserit fem inocē
corruptore dēmeat. Na cū eniz
peccatū ac supbiem d2. fecisti sic
vir qd aliud q3 natus masclus in
mūdo phibe'2. Iure itaq3 vir q' na
tū masclm nūciat maled2. quia
ipo eius incio rpbū gaudiū nri cor
ruptois indica'2. Sciēs i2 sacre scp'2e
maledcoīb' distinguēd ap° btm iob
i voce maledictois inqratus. ne que
d's pg' ad pma z vba r'nuerat. locū
ei' vba redargue nō intelligēs psu
mat. Qui a i2 ut cūq3 h q fuerat in
pfacōne exquirenda distinximus vba
iā histo'e dissentes h sequam'2

Post h apparuit iob os suū z male- Cap 3. iob
dixit diei suo Pereat dies i q natus
sū z nox i q dictū ē cōceptus ē ho
Nō ē neglecte dissend' cū d2 Ape
ruit os suū Scriptura ei sac ex his
q̄ tenuit p̄mittit exptāda rnuerit
p̄iudicat. q̄ sbmigit. Sic ei clausa
vascla qd intus hēant ignora'. apto
aū ore vascloz qd intrinsecus cōtinea'2
agnoscitur. Ita scorū corda q̄ clauso
ore occultant' apto ore d'tegūt'2. Et
cū cogitaōs detegunt. q̄s apire re
ferunt'2. vt intēta mēte qsi aptis
vasclis qd intus cōtineat festinem'
agnoscē. ac nosmetipos coz intio
odore recreare. Vn z sblimia pcepta
dno i mōte doctur° p̄mitti'2 Ape- ante
riens os suū docebat illic z hoc
accipi debeat q2 tūc os suū i pcep
tis apuit. i q'b' dudū apperueat
ora pphtāz. Valde aū solert' intu
endū q' d2 P9 h. Vt nimirū vtuts
rei q agi'2 vācu' ex tpe senciat'2
Prius ei reru vastitas. extinccō
pignoz. dolor vulnez. psuasio cōiugis.
aduentus amicoz describit'2. Q' scidisse
vestes exclamātes q2 flemsse. pul
ne' capita cōspsisse. z diu in tra cō-
sedētes tacuisse memorant'2. Ac de
inde subingi'2. P9 h apparuit iob os
suū z maledixit diei suo. vt ipo
vz narracōis ordine ppendam' qua
nequaq3 maledcm p inpaciāz p-
tulit q2 ad maledictois voce ami- Qr iob nō maledixit
cis adhuc tacētib' erupit. Si ei ppa2 augus'

ira motus maledicere audito da
no rerum conjuncta morte filiorum cum
perculsus dixit ad maledictorum dolor
La. l. a excitaret. Sed quid tunc dixit au
diamus. Ait namque: Dominus dedit dominus
abstulit. Responsum. Si ira motus
malediceret saltem percussus in corpore
vt male suasus a coniuge male
dictum inferre potuisset. Sed quid tunc
respondit agnoscamus. Ait namque: Locuta
es sicut vna ex stultis mulieribus. Si
bona suscepimus de manu domini mala quare
non sustineamus. Post hec describitur quod amici
venerunt flent. consedent tacent. Nec
quasi singulariter hec quod diei suo maledi
xisse perhibetur. Liquet itaque esse ino
gemini ut suspicemur cum nullo in
stigante nullo pulsante ex impacientia
ad vocem maledictionis erumpere
quem videlicet nominis nec damna rerum
morte quoque filiorum nec vulnera corpo
ris. nec verba male suadentis vxo
ris magis per contumelia elationis hunc me
te reddidisse. Patefecit ergo quod mente
hic quietus dixit qui tot dei laudes
etiam percussus emanavit. Neque enim
quemadmodum non percussus superbie potuit
que et in percussione dolore humile on
ad Ro xii dit. Sed cum constet nomine quod maledi
ctum sepe sacra scriptura perhibet. Cum recte ali
quando suis dicimus quod vitari eodem sacro
c eloquio non ignoramus. Sciendum vero est
Maledictum accipitur duobus modis quod scriptura sacra duobus modis ma
ledictum memorat. aliud videlicet quod appro
bat. aliud quod dampnat. Aliter enim
maledictum profertur iudicio iusticie
aliter livore vindicte. Maledictum
quippe iudicio iusticie ipso primo homini
Gn iii peccante prolatum est. cum audivit: Ma
ledicta terra in opere tuo. Maledictum
iudicio iusticie profertur cum ad Abra
Gn xii ham dicitur: Maledicam maledicentibus Volunc
tibi. Rursum quia maledictum non iudicio nitel
iusticie sed livore vindicte promitur
voce Pauli predicantis admonemur
ad Ro xii qui ait: Benedicite et nolite male
dicere. Et rursum: Neque maledici
regnum dei possidebunt. Deus ergo
maledicere dicitur. et tamen maledicere homo
prohibetur. ~~Quia quod homo prohibetur~~ Quia
quod homo agit malicia vindicte
d deus non facit nisi examine et vir
Sancti viri non prohibentur maledicere pro inde vero cum tute iusticie. Cum ergo sancti viri maledictionis
sententiam proferunt non ad hanc ex
voto vlcionis sed ex iusticie examine
erumpunt. Intus enim subtile dei iudi
cium aspiciunt et mala foras ex
surgencia quia maledictione debeant ferire
recognoscunt. et eo in maledicto non
peccant quo ab intimo iudicio non
discrepant discordant. Hinc est quod Petrus
in offerentem sibi pecunias Symonem
sententiam maledictionis intorsit dicens:
Pecunia tua tecum sit in perdicionem. Act. viii
Qui enim non ait est sed sit non indicativo
sed ex optativo modo hoc dixisse se si
gnavit. Hinc Helias duobus quin
quagenariis ad se venientibus di
xit: Si homo dei sum descendat ignis R. i
de celo et consumat vos. Quorum vtro
rumque sententia quanta vitam rationis conva
luit terminus cause innotuit. Nam et Sy
mon eterna perdicione interiit. Et du
os quinquagenarios venientes de
super flamma consumpsit. Virtus ergo sub
sequens testificatur qua mente maledic
tionis sententia promitur. Cum enim et maledi
centis innocentia permanet et tamen eum qui
maledicitur vsque ad interitum maledictio
absorbet. Ex vtriusque partis fine colli
gitur quia ab vno et intimo iudice re
cepta sententia super iaculatur. Igitur si sup Maled
tilius beati Iob verba pensamus non est iob non f
eius maledictio ex malicia delin mala
quentis sed ex rectitudine iudicis. non rea
est ira commoti sed doctrina tranquilli.
Qui enim recta maledictionis intulit non
perturbacionis iudicio succubuit. sed
doctrine magisterium impendit. Vidit
quippe amicos cum clamore flere. vi
dit vestes conscindere. vidit capita
pulvere conspersisse. vidit consideracione
sue percussionis obmutescere. et vir
sanctus inspexit quod hii qui prospera tempora
lia inquirebant ex comparatione mentis
prope cum temporali fractum adversitate
credidere. Perspexit quod transitoria
afflictione percussum desperare non
flerent nisi ipsi desperatam mentem ab
spe incolumitatis interne subtraherent. La. n.
Et dum erumpit foras in voce doloris a
volnerantiam monstrat ostendit virtute medi
caminis dicens: Pereat dies in qua natus
sum. Quid enim dicitur per diem nati tem
nisi omne hoc tempus nostre mortalitatis
intelligi. Quod quamdiu nobis in hac
nostre mortalitatis corruptione retinet
eternitatis nobis incommutabilitas non
apparet. Qui ergo iam diem eternitatis vi
det consuetudinem sue mortalitatis
sue sustinet. Et notandum quia non ait dies in q
Pereat dies in qua conditus sum. sed pere conditus e
at dies in qua natus sum. Homo die quippe homo et
iusticie homo est conditus. sed iam in tempore
culpe natus Adam enim conditus. Sed ca natus
yn primus natus est. Quid ergo est diei homo de
b natiuitatis maledicere nisi aperte dicere:
Dies mutabilitatis pereat et lumine eternitatis
erumpat. Sed quia perire duo
bus modis dicere solemus. Aliter enim

perire dicitur quando optatur ut non sit, et aliter perire dicitur quando optatur ut male sit. Hoc quod de hac die subditur: Obscuret eum caligo et involvatur amaritudine, liquido ostenditur quia dies iste non ita ut non sit, sed ita perire optatur ut male sit. Involvi enim amaritudine non potest quod omnimodo perditum est. Hec autem temporis mutabilitas nunc non ita perire cupitur quatinus transitur, et ut male sit, sed ut peritus non sit. Angelo in sacro eloquio attestante qui ait: Per viventem in secula quia iam tempus non erit. Illa et si propheta dicit erit tempus eorum in eternum, quia per momenta temporis deficiat, nomine temporis eorum defectum vocavit, ostendens quod sine fine omnino defectu deficiunt hi qui a visionis interne consolatione separantur. Quia igitur nostra mortalitas hoc tempus non ita ut male sit, sed ita periit ut non sit, tenendum est quod sit quod non ita ut non sit, sed ita perire optatur ut male sit. Humana enim anima seu angelicus spiritus ita immortalis est ut mori non possit, ita mortalis ut mori possit. Nam beate vivere sine perversione, sine per supplicium perditur. Essentialiter autem vivere neque per vicium neque per supplicium amittit. A qualitate autem vivendi deficit, sed omnino de subsistendi intitu nec moriens senserit, ut ergo breviter dixerim, et immortalis mortalis est et mortalis immortalis. Dum ergo dies ut pereat optatur et paulo post involvendus amaritudine dicitur, quid aliud credamus quod sensus viri diei nomine exprimere voluit, nisi apostata spiritus qui in immortalitatis essentia etiam moriendo subsistit, qui perdito vite merito subsistit, quia in eterno dolore potius servando mortem immortalitatis extinguit, qui etiam a beatitudinis gloria deiectus adhuc optatur ut pereat, ut videlicet retentus dignis suppliciis etiam tentandi licentiam amittat. Sed nimirum dies se exhibuit quia per prospera illicit, nox sed in nocte tenebris desinit quia ad adversa perducit. Dies namque ostendebat cum diceret: In quacumque die comederitis ex eo aperientur oculi vestri et eritis sicut dii. Sed nocte intulit cum ad mortalitatis tenebras perduxit. Dies itaque est in promissione meliorum, sed nox est exhibita ipsa experientia calamitatum. Antiquus hostis dies est per naturam conditus, sed nox est per meritum. Dies lapsus ad tenebras, dies est cum pollicendo bona humanis aspectibus se lucis angelum simulat, Paulo attestante qui ait: Ipse enim Sathanas transfigurat se in angelum lucis. Sed nox

est cum mentes consentientium per errores tenebras obscurat. Vir igitur sanctus in dolore posito causam humani totius generis deflens, et in suo speciali de omni mortali vulnere deflens, cogitationis induit ad genus originis culpe, et consideratione iusti dolore tempat pene. Videat humanum genus in quo ceciderit, et dicat: Pereat dies in qua natus sum, et nox in qua dictum est: conceptus est homo. Ac si aperte dicat: Pereat species ab apostata angelo illata, qui diem se simulans ex promissione dimitatis emicuit, sed nocte se exhibens lucem in nobis nostre immortalitatis obscuravit. Pereat antiquus hostis qui lucem promissionis omnibus ostendit, et post tenebras contulit. Qui diem se blandiendo monstravit, sed usque ad tenebrosam noctem ex impressa cordis cecitate perduxit. Sequitur: Dies ille vertatur in tenebras. Cum apparet lucet dies iste mentibus hominum, cum prosperitatis eius persuasio prospera credatur et qualis sit intrinsecus non videtur. Sed cum iniquitas illius sic agnoscitur, dies falsae promissionis qui quibusdam ante mentis nostre oculos tenebris obscuratur, quia videlicet qualis est in intimo tunc prospicitur; in blandimento in tenebras ergo dies vertitur, quando adversa intelligimus esse que suadendo prospera pollicetur. In tenebras ergo dies vertitur, quando antiquus hostis qualis est sentiens talis a nobis prospicitur; etiam si blandimentis latens nec fiat, prospiciatur ab his quibus diei lucem illudat, et veris misteriis ad perpetuas tenebras trahat. Sequitur: Non requirat eum deus desuper et non illustret lumine. Omnipotens deus sicut ex nichilo bona facere potuit, ita cum voluit per incarnationis sue misterium etiam perdita bona reparavit. Duas vero ad intelligendum se creaturas fecerat, angelicam videlicet et humanam, utramque superbia perculit atque a statu ingenite rectitudinis fregerat. Alia vero indumentum infirmitatis de carne gestavit. Angelus namque solummodo spiritus, homo vero est et spiritus et caro. Misertus ergo creator ut redimeret, illam ad se debuit reducere quam in perpetrande culpe ex infirmitate constat aliquid habuisse. Et eo altius debuit apostatam angelum repellere, quo cum a persistendi fortitudine corruit, nichil infirmum ex carne gestavit. Unde et recte psalmista cum misertum redemptorem hominibus diceret, ipsa quoque causa misericordie expressit dicens: Et memoratus est quia caro sunt. Ac si aperte dicat: Quorum infirma vidit, eo

Marginalia, left column: ut non (beside line 6); Apocalypsis x (beside "qui ait: Per viventem"); Spiritus angelus et anima non perit morte (beside "Humana enim anima"); [illegible]; Genesis iii; Diabolus dies et tenebre; [illegible] cecidit a luce; ii Corinthios xi.

Marginalia, right column: La 6 a; Christo deo incarnato facta sunt et facta reparat (beside "Omnipotens deus sicut ex nichilo"); Sed una natura [illegible] [illegible] unde rega[illegible] angelos et prostravit homines (beside "Alia vero indumentum").

3

distēte culpas pure voluit. Et
adhuc aliud quo ē pditꝰ hō re
pari debuit. ē supbiēs spūs re
pari nō possit. Cūm vō pimꝰ
angelꝰ sua malicia cecidit. ho
mīez vō aliena pstravit. Cūm a
go hūanū geꝰ ad lucē pme re
dēptōis adueētu r̄ducit. Aposta
ta vō angelꝰ ad restauracōis
vl' r̄stitucōis lucē. nulla spe re
me. nulla gūsiōis emēdacōe re
vocat. Dicat' r̄ce Non requirat
eū deus desup ē nō illustret
lumē. Ac si apte dicet'. Quia ipē
tenebras intulit. tolēt sin fine
qd̄ fecit nc̄ vnq̄ lumē pstini
status r̄capiat. qr̄ hc̄ etiā non
Gnuasus amisit. Seq̄. Obscuret
eū tenebre ē vmbra mortꝰ. P
vmbra mortꝰ obliuio dr̄ intelligi
qr̄ sic mors interimit vitā. ita
obliuio extingit memoriā. Quia go
apostata angelꝰ eterne obliuiōi
tradit'. vmbra mortꝰ obscurat'.
Dicat' go obscuret eū tenebrē ē
vmbra mortis. i. sic eū erroris
sui cecitas obruat. vt nequaq̄
ad lucē vl'timꝰ pme p dīni re
aspectꝰ memoria resurgat. Oc
cupet eū caligo ē involuat'
amaritudine. Antiquꝰ hostis malicie
sue vindictis astrictꝰ. aliud ē quod
nūc patit'. aliud qd̄ in fine paciet'.
Quia ēm a luc̄ intime ordinē
cecidit nūc semetipsum intimꝰ
erroris caliginē gfundit. Sz pꝰ
hc̄ amaritudine involuet'. qr̄ ex inito
spontanee caliginis eterno iche
ne tormēto cruciat'. Dicat' go. is q̄
serenitate lucis intime pdidit.
qd̄ ē qd̄ ān exinū suppliciū to
lerat. Occupet eū caligo. Sbin
gat' etiā q̄ illū pena fūē sequis
sin timo devastet. involuatur
amaritudine. Omē quippe qd̄ involutū
ē fine suū qua nusq̄ indicat. qr̄
sic nō ostēdit q̊ incipit. ita non
detegit q̊ desistit. Involui go
amaritudine antiquꝰ hostis dr̄. qr̄
supbie eiꝰ supplicia nō solū dio
rā sz ēt infinita sp̄ant'. Cū et vz
eiꝰ pena tūc inchoāt accipit
cū districtꝰ ad exinū iudicium
index veniet. vn̄ bn̄ subdr̄. No
ctē illā tenebrosꝰ turbo possi
deat. Scptū quippe ē. Deꝰ manifeste
veniet deus nr̄ ē nō silebit.
Ignis in cōspectu eiꝰ ardebit ē in
circuitu eiꝰ tēpestas va
lida. Tenebrosꝰ go turbo hanc

R. Annus placabil' dnō pdicat'.

noctē possidz. qr̄ apostata spūm a
cōspectu districti iudicis qd̄ eterna
supplicia pauenda ira tēpestas ra
pit. Turbine sr̄ nox ira possidet'. qr̄
supbꝰ eiꝰ cecitas districta animad
usione pcuti'z. Sequit'. Non gputet' i die
bꝰ āni nc̄ numet' i mēsibꝰ. Annus
pdicatōis supne grē nō incōuenī
ent' accipiꝰ. qr̄ sic i āno gestis
dieb tpꝰ pficit' ita in supiā grā
vtutū multipx vita pficit' gplet'.
Vt etiā p ānū multido intelligi'
d̄etoꝝ. qr̄ sic ex dieꝝ multitudine āng
ducit'. ita ex collacōe bonoꝝ om
ia elcōꝝ innuābil' vniusitas ex
plet'. Huc naq̄ ānū pfēc̄ mētis ibl
ysa pdicat d'. Spūs dnī sup me. ysa 61
eo q̄ vnxit me dns ad annūciād'
masuetꝰ misit me vt mederer
gtritos corde ē pdicarē captiuis
indulgēciā ē clausꝰ apcōē ē pdica
rē ānū placabilē dnō. Cū futura
plebs fidelium virtutꝰ lumē illustri
da pdicat'. Cūd go p dies nc̄ singlē
q̄q̄ elcōꝝ mētes. cūd p mēses n
multiplicitate eoꝝ ēē q̄ vnā ca
tholicā faciūt designat'. Illa vō
nox nō gputet' in diebꝰ ānī nec
numet' i mēsibꝰ. Cūm antiquꝰ ho
stis supbie sue tenebris pssꝰ ad
uētū quippe r̄dēptōis gspiciat. Sz nequā
q̄ eū clītas redit. hinc ēē scptū
ē. Nusq̄ eī angelos apphēdit. sed
semē abrahe apphēdit. Ideo nāq̄
qr̄ r̄dēptor uēit nō angelꝰ sz homo fa
ctus ē. qr̄ hc̄ pculdubio fi debuit
q̄ redēit. vt ē pditū angelū nō
apphēdēdo deseret. ē hoiez in
semetipo apphēdēdo repāret.
Pōt etiā dies hi q̄ in intra lucē
pmanēt angelici spūs mēses at
eoꝝ ordines ē digtes intelligi. Di
gli ēm qmq̄ spūs qr̄ lucēt. dies
s'. Sz qr̄ certꝰ q̄ꝰ dignitatibꝰ distin
guit'. vt alij tīn. alij dnacōnes.
alij pncipatꝰ. alij ptātes sint. p
hac distribucōe ipā agminū īne
ses notat'. Sz qr̄ antiquꝰ hostis
nequaq̄ ad initiū luc̄ nequaq̄
ad ordinē supnoꝝ spūm deducit'.
nc̄ in diebꝰ āni nc̄ in mēsibꝰ numat'.
Hic quippe agmīnū pietrata sup
bie cecitas gnat. vt vlt' ad illa
claritatꝰ intime agmīa supna
nō r̄deant. Nequaq̄ ia stantib
luc̄ dignitatibꝰ admisceat'. qr̄ tene
braꝝ suaꝝ merito sp̄ ad ima dep'
mit'. q' qr̄ ab ira celestis pne fre
quētia exsors i ppetuū pmanet.
r̄ce adhuc subiūgit'. Sit nox ira

La 1 — Pena dyaboli et p9 — Sa 61

solitaria nec laude digna. Nox namque solita-
ria efficitur quia distinctione perpetua a
frequentia prave suggestionis separatur. Quod
tamen et intelligi potest ut videlicet homo quem
sibi socium ad perditionem fecerat amit-
tat et solus cum suo torpore hostis
pereat dum multos quos destruxerat
redemptionis gratia reformat. Solita-
ria ergo nox efficitur cum sublatis eis qui
electi sunt solus antiquus hostis eter-
nis ignibus gehenne mancipatur. Sed
Ca. 8 a at dicitur nec digna laude. Cum enim huma-
num genus ex redemptionis tenebris prius de-
os lapides crederet per hoc quod ydolis
serviebat quid aliud quam seductionis sue
facta laudabat. Unde bene per Paulum dicitur
1 Cor 8 Scimus quia nichil est ydolum sed que immo-
lant gentes demoniis immolant. Antiquus ergo
ydolorum veneratione [illegible] quid aliud
quam noctis tenebras laudaverat. Sed
quia iam cunctis quia nox ista non esse digna
laude cognoscitur cum redempto humano
genere ydolorum veneratio reprobatur et soli-
taria nox relinquitur quia cum dampnato
apostata spiritu ad tormenta non
Qui parati sunt suscitare leviathan — sistitur. Sequitur. Maledicant ei qui maledi-
cunt diei qui parati sunt suscitare le-
viathan. In translatione veteri non ita
dicitur sed Maledicat eam qui maledixit
diem qui capturus est grandem cetum. Cuius
verbis aperte ostenditur quod a sancto viro in
fine mundi ventura antichristi perditio providetur.
Antichristus per [illegible] — Malignus namque spiritus qui per meritum
nox est diem se in mundi fine simu-
lat cum se quasi deum hominibus ostendit cum
claritate divinitatis se fallaciter [illegible]
et super omne quod deus vel dicitur vel colitur
extollit. Noctem vero maledicit qui male-
dicit diem quia cum tunc iam malicia eius
destruxerit illustratione adventus sui
tunc etiam fortitudinis eius potentiam extin-
guit. Unde et bene subiungitur qui capturus est
grandem cetum. Cuius cetum fortitudo
in aquis capitur quia antiquus hostis versu-
tia baptismi sacramento superatur. Sed quia veteri
translatione dictum auctorem omnium dicitur. Hoc
de translatione hac quae apud nos ex hebreo
et arabico quasi sermone [illegible] de ele-
ctis eius angelis memoratur. Quod hic narratur
quia dicitur Maledicant ei qui maledicunt
diei. Diem se quippe iste superbiens spiritus
ostentare etiam angelis voluit [illegible]
[illegible] cum se super ceteros quam in potentia
divinitatis extollens tot post se ad inte-
ritum legiones traxit sed nimirum qui in
auctore suo humili corde persisterent
cum errori eius noctem esse conspicerent
diei claritatem illius de semetipsis humilia
sentiendo calcaverunt. Quia nunc nobis
doli eius tenebras indicant. Et quia sit

illius despicienda ficta claritas de-
monstrat. Dicatur ergo de tenebrosa no-
cte quam in fine [illegible] oculos claudit
Maledicant ei qui maledicunt diei
Illi electi spiritus ex redemptionis eius tene-
bras dampnando diiudicant qui magne
claritatis illius iam ab exordio fictum
vident. Bene autem subditur qui parati sunt
suscitare leviathan. Leviathan
quippe interpretatur dicitur additamentum eorum.
Quorum? Si non hominum. Recte autem addita-
mentum eorum dicitur quia postquam prima culpa — dyabolus augetur in hominibus et post primam
mala suggestione intulit hanc cot-
tidie augere pravis suasionibus non de-
sistit. Vel certe per exprobrationem Leviathan
vocatus est id est additamentum hominum dictus
est. Nam in paradiso immortales reperit
sed divinitatem immortalibus promittendo quasi
eis addi voluit quam erant se addere spo-
spopondit. Sed dum blande non habita
se daturum prohibuit callide et habita
f subtraxit. Unde et eundem Leviathan ita per
prophetam describit dicens Super Leviathan — ysa [illegible] 21
serpentem vectem super Leviathan ser-
pentem tortuosum. Leviathan quippe
iste in eo quod se hominem addere spondet
tortuosus ad eum finibus irrepsit quia
dum falso impossibilia promittit vere
et possibilia sustulit. Animadvertendum nobis
vero est cur qui serpentem dixerat tortuo-
sum quia illico subiungebat [illegible]
vectem. Non forte quod in serpente torti-
tudine flexa mollicies. In vecte
autem durities et rigiditas. Ut ergo — dyabolus dicitur durus mollis et tortuosus
hunc diversum signaret et mollem et ve-
cte nominat et serpentem. Durus quippe
est per maliciam mollis per blandimenta.
Vectis ergo dicitur quia usque ad vecte per-
cutit. Serpens autem quia se per insidias
molliter infundit. Sed hunc Levia- Ca. 9 a
than electi angelorum spiritus nunc in
puteo abissi clausum premunt. Unde
scriptum est Vidi angelum descendentem — Apoc xx
de celo habentem clavem abissi et ca-
tenam magnam in manu sua. Et appre-
hendit draconem serpentem antiquum
qui est dyabolus et sathanas et ligavit
eum per annos mille et misit eum in
abissum. Quae tamen in mundi fine ad
apertiora etiam renotatur et totum quod
nobis in [illegible] viribus relegatur. Unde illic
rursum scriptum est. Cum completi fuerint
mille anni solvetur sathanas. Ille
enim apostata angelus qui ita conditus
fuerat ut angelorum ceteris legionibus
emineret ita superbiendo succubu-
it ut nunc stantium angelorum dicioni
prostratus sit quibus vel nunc ad utili-
tatem nostram eius insidiis religatus
lateat vel tunc ad probationem nostram

eius reclarantibus totis se sinibus quo membris viribus solutus exercet. Quia enim electis spiritibus superbiendo apostata concidit, quos humiles sequi noluerunt ipsius quoque ad instinctibus disponit ut ad interiorem apti certaminis descendens funditus quasi in nocte dicatur vere quod parati sunt suscitare leviathan. Quia tunc hostis callidus ad aperta bella necdum suscitatus est, quo quandam mentes nox ista nunc latenter obscuret, innuat sequitur:

In scriptura sacra stelle sunt homines diversorum morum

Obtenebrentur stelle caligine eius. In scriptura sacra stellarum nomine alii sanctorum iustitia que in huius vite tenebris lucet, alii vero ypocritarum ficta demonstratur qui bona que faciunt ad percipiendas laudes hominibus ostendunt. Nisi enim recte viventes stelle non essent nequaquam paulus discipulis diceret:

Ad philippenses ij

In medio nationis prave et perverse inter quos lucetis sicut luminaria in mundo. Rursum si inter eos qui recte agere videntur quidam de actione sua retributionem favoris humani non quererent nequaquam stellas cadere iohannes de celestibus

Apocalipsis xij

d videret dicens: Misit draco caudam et traxit terciam partem stellarum. Draconis enim cauda stellarum pars trahitur quia extrema persuasione antichristi quidam qui videntur lucere rapiuntur. Stellas namque in terram trahere est eos qui videntur studio vite celestis inherere ex amore terreno iniquitate aperti erroris involvere. Sunt namque nonnulli qui ante humanos oculos velut magnis operibus lucent sed quia hec ipsa opera a mundo corde non prodeunt capti in occultis cogitacionibus noctis huius tenebris obscurantur qui sepe ea que mundo corde non

e faciunt etiam opere amittunt. Quia enim ergo nox penale permittitur quod et in bona opera cordis intencio inmunda dicatur recte obscurentur stelle caligine eius id est eorum qui ante humanos oculos quasi bonis operibus splendent. Malicia antiquus hostis obscura prevaleat et hic quoque qui ante humana iudicia superat lumine laudibus deponat. Caligine quippe noctis obscurantur cum eorum vita aperto ore confunditur ut nimirum tales etiam foras in actione appareant quales apud semetipsos intus divino parere

f iudicio non formidant. Sequitur: Expectet lucem et non videat nec ortum surgentis aurore. In evangelio veritas dicit:

Johannis viij

Ego sum lux mundi. Hic autem isdem redemptor noster una persona est cum congregacione bonorum. Ipse namque est caput corporis et nos huius capitis corpus.

Hic facit mencionem corporis cum electis & diaboli cum reprobis

Ita antiquus hostis una persona est cum cuncta collectione reproborum quia ipse eis ad iniquitatem quasi caput preeminet, illi autem diu [illegible] suasione deserviunt velut subiunctum capiti corpus inherent. Quid ergo de hac nocte id est antiquo hoste dicitur dignum est ut ad corpus eius id est iniquos quosque derivetur. Quia enim redemptor humani generis lux est, quid est quod de hac nocte dicitur: Expectet lucem et non videat, nisi quod sunt nonnulli qui fidem quam operibus destruunt tenere se sermonibus ostendunt, de quibus per paulum dicitur: Qui confitentur *ad Titum j* se nosse deum factis autem negant. Hi nimirum que prava faciunt a recta

g opera non recto corde sectantur. Non enim de sanctis operibus retribuciones perpetuas sed transitorios favores querunt. Et tamen quia sanctos se laudari audiunt esse se veraciter sanctos arbitrantur. Et quanto se ex multorum estimacione irreprehensibiles putant tanto diem districti iudicii securius expectant, de quibus bene per prophetam dicitur: Ve desiderantibus *Amos v* iudicium domini. Quibus beatus iob debita similitudine profert predicens, sicut nos optatis votis dicens: Expectet lucem

a et non videat. Nox quippe illa videlicet *ca. x.* tenebrosus hostis in membris suis lucem expectat et non videt, quia hi qui fidem sine operibus retinent cum per eandem fidem extremo iudicio se posse salvari confidunt spes eorum frustrabitur quia hac virtute decollatur qua

b confitendo tenuerunt. Vel hi qui pro humana laude in bona actione se exhibent in cassum a veniente iudice retribucionem bonorum operum sperant quia dum hec faciunt in ostentacionem laudis iam premium ab humano ore receperunt veritate attestante que ait: Amen dico vobis *Mathei vj* receperunt mercedem suam. Ubi et bene subditur: Nec ortum surgentis aurore. Aurora quippe dicitur ecclesia que a peccatorum suorum tenebris ad lucem iustitie permutatur. Unde et hanc sponsus in canticorum canticis miratur dicens: Que est *Cant. vj* ista que progreditur quasi aurora consurgens. Quasi aurora quippe electorum surgit ecclesia que pravitatis pristine tenebras deserit et sese in novum luminis ful-

c gore convertit. In ira est nocte qui in districti iudicii adventu mutatur corpus damnati hostis ortum surgentis aurore non videt quia cum districtus iudex ad retribucionem venit iniquus quisque suorum caligine meritorum pressus quanta claritate sancta ecclesia in interno cordis lumine surgat ignorat. Tunc namque electorum mentes in altum rapiuntur ut

[illegible]

diuitat radijs illustret' ꝫ q° eius
respectu pfudit' eo vlt' se gra co
d rustate subleuat' Tuc scta ecctia d
plena aurora fit cu mortlitat
sue atqz igrate tenebras fudi
tus amittit In iudic° g° adhuc
aurora e sz in regno dies Ecca ꝫ
si iā tu restauratoe corpor vi
de lume inchoat in iudico eius
tu visio plenius in regno gsumat
Ortus itaqz aurore e exordiu ecca
rescent ecce qd reprbi vide ne
quit qz q cospcu distcti iudicis
malor suor ponde psi ad tene
bras ptrahut Vn ꝫ rce p pphtaz d' e
Tollat' impius ne videat glaz di
hic e q d' hac aurora p̄etā dr
Abscōdes eos i abscodito vultus
tui a gtbatōe hoim Uleius q'sqz i
iudico p intnu visu i vultu di
ni abscond' du reppbor foris di
stcta tegitas aiaduisioe iusti e
rpulsa ꝫba' Ad ee qd pus non f
inconueniens attrgius si simulator
corda subtilius indagamus Arroga
tes naqz ꝫ ipocrite bonor scta extig
aspiciunt atqz eos i factis suis
landari ab hoib agnoscut eor
qz celebre non miran' ꝫ q pre
bn gestis laudes suscipiat sz qn
to studio easd laudes fugiat no
vident apta eor opa gsidant sz
q sola spe intima h opent' igno
rat Qui em vā luce iustic clari st
pus a tenebris intne intetois im
mutat' vt obscuritate intus trene
appetitois plene deserat ꝫ corda
sua ad supne lucis desidia psce
quitat ne tu alijs appareret luci
di sunt sibimet obscuri Arroga
tes g° qz bonor scta gsidant cor
da no pesat inra' vn laudari
foris valeat no vn intus ad iu
stic lume surgat ꝫ qi ortu sur
gentis aurore nesciut q' intentoz
religiose mete gsidare gtepnut
Lax(?) Ut etia vir sctus gra pphtici spus a
plenus iudee pfidia redetore ve
niete gspice eius qz expectat da
na p vba h qi exoptatōs qlite
pphtare ut dicat Expectet luce
et no videat nc ortu surgentis
aurore Iudea qppe luce expectat
ꝫ no vidit qz huani gnis redetore
re venire qd' pphtando sustinu
it sz venieti minie agnouit ꝫ
dis ad spem apuit mete oclos
ad pntia luc clausit q ꝫ surge
tis ortu aurore no vidit qz inf
ma ia sce ecce primordia venari

gtepsit Du qz hac labefactam su
or opm moribz edidit ad q for
tia puenirret igreat sz qz d' insi
delibz loquis inq' cepit mebra
inotuit ad ipm reuersu inguor
caput vba gutit d' Eā no gclu
sit ostia ventris q' portat me nc
abstulit mala ab oclis meis Ad
vnicuiqz hoi vent' e intris h̄c
vniusō huan gnu extitit huta
ia padisi Ex ipa naqz huanu
gen° velut ex vent' pdijt Et
qi ad incremeta corpis sic ad aug
meta ppagins foris emanauit
Ibi gceps ura coaluit vbi origo
hoim ho primus hitat sz h9 vetr
hostia serpes apuit qz psuasioe
callida i corde hoīs madatu ce
leste disoluit huius vetr serpes
hostia apuit qz se inuita supnis
moit claust mete irrupit Deus
e vir i pena qua tolerat ad cl
pa metis oclos rducat Doleat
d' h° q tenebrosa nox i te atig'
hostis tenebrosa sugge° huā
inis metibz inidit doleat d' h°
q suggestior callide huā mens
in sua deceptoe gsensit ꝫ dicat
qz no clausit hostia vetr q' por
tauit me nc abstulit mala ab
oclis meis nc moneat q no co
clusisse d' quit' que apuisse
padisi ianua detesta' No gclu
sit n dt apuit ꝫ mala no abstu
lit sz irrogat Qui auferet ei si
quiescet ꝫ qi claudet si ab irru
ptioe cessaret Pesat naqz d' q°
loqm' ꝫ pendt q pno spm qi
luc nob dedisse fuat si dana
no intulisset Sic nob d' latrib
loqm' qz capti sunt donat vita
sino abstulerunt Libz h° ab incho
atoe rpete atqz ex eo vt i vsu
pnt vite recogsciq mora' ret
ctate Beatus iob gsidans pq qua
a metis statu succubuit gen9
huanu qnta in reb psp̄is fidu
cia soleue' vl qnta ex adu
sis ptur ba° fragar ad illa q
in padiso hre potuit i comuta
bilitat statu mete recurrit ꝫ mor
talitat lapsu p psa ꝫ adusa
varietate qua ... despicabilez
eret maledicens declaiat dicens
Peat dies in q nat° su ꝫ nox in f
qua dictu e gceptus e ho Quai
dies qda e cu indi h9 psp̄itas
arridet sz dies iste i nocte def
sinit qz sepe tpal' psperitas ad
eblonis tenebras pducat hinc

Uteri matris ꝫ padisi ... similitudo

Moralit

offendo ... prosperitat

Ie xvii psperitatis diē xphta desperaūit cū
dicebat diē hoīs nō ccupiui tu
scis hac eciōm nocte postmo
incarnatois sue tpe passiūs se
dūs nūciabat cū p ps qui ex pti
to dicēt vsqz ad noctē increpuert
me renes mei / Pt aūt p diem
pcti delcāo · p nocte vō cecitas
mētis intelligi p quā se hō pati
i culpe ppetrōe pstm. Optatig
pire diez vt oē qd bladitu ēm
vigore iustie intuemēte destruaz
Optat etiā pire noctē vt qd cecā
ta mēs etiā p ccensiū ppetrat
animaduisiōs pnie extinguaz /
Ca xii Sed querēdū nob ē cur in die ho
De quo dr homines concepto & natiuitas natus dr & i nocte ccepts. Scriptura
sacā trib3 modis appllat hoiez sez
aliū p naz alīū p clpā aliū p in
firmitatē. hō qppe p naz dr sic est
Gen i scriptū faciam hoiez ad ymaginē
& similitudiez nraz / hō vō p culpa
sic scriptū est. Ego dixi dī estis &
filij excelsi omēs vos aūt sic ho
mīes moriemī. Ac si apte dicat
Sic delinquētes obitis. vn & pau
1 ad Cor iii lus ait Cū sit inter vos zelo et
ctentio nonne carnales estis & s
hoiez ambltis. Ac si apte dicat
q disordes mētes ducitis nonne
adhuc ex reprehēsibli huiā pccat
Homo p infirmitatē sic scriptū ē
Ie xvii Maledictus q spem suā ponit in
hoīe. Ac si apte dicēt in infirmite
hō in die nascī fīi nocte ccipit
qz nequaqz ad delcāōz pcti rapit
n pmo p volūtaias mēt tenebras
infinctur. Cū et i mēte cecus fit
& pgmodo se tpbe delcāōi substinit
dicat gō Pereat dies in qua natus
sū & nox in q dictū ē ccepts ē ho
i pereat delcāo q in clpa hoiez ra
pint · pereat incautē mēt infirm
tas que vsqz ad tenebras psen
Cōsolacio clpe ... in pectore cōsēsus excecat / hō em cū bladi
meta delcāōis cautē nō pspiciat
etiā i nocte necessē ppetraciōis
ruit. Volez gō vigiland ē ut cū
blandiri clpā inchoat ad ccutu
interitū mēs tnt agnoscat. Vn
& apte subdr. Dies ille vtat i tene
bras. Dies qppe in tenebras vtit
cū clpa in ipō delcāōis exordio
ad que pditōis finē rapiat vi
det. In tenebras diē vtim cū
nosmetipos districte punientes ipa
delcāōis pue blandimēta p disti
cta pnie lamēta etiā9 flendo
insequim q cap in corde tacita de
lectaōn pcctā9. Quia fidelis ācsqz
cogitaōes i iudicio exquisitur sbtilr nō
ignorat paulo attestātē q ait ad Ro ii
Int se inuicē cogitatonū accusatiū
ac etiā defendentiū semetips inti
sus discutiēs an iudiciū vehe
ment examiat ut districtus iudex
eo iā tinglius veniat q reati sūi questio
discutē appetit iā p culpa puniti
ē mit / vn rcē subdi. Nō regrat eū
deus d sup. Requirit deus q iudica
do discutit · nō requirit q ignosce ndo
in suo iā iudicio īpunita delinquit / h
itaqz dies i· hī pcti delcāo a dnō
nō requiri sz animadvsiōe spotanea
puniri paulo attestātē q ait. Si 1 ad Cor xi
nosmetipos diiudicaremus nō vtiqz
a dnō iudicaremur. Deo itaqz diē Deus requirit ... in
nrm requre ē q mētē mag sbti
liter i iudicio oē qd dr clpa ccula
indagare i qua s iniq sicco e tuc il
lū seuerius penitit quē nuc s mol
lius peptisse dephendit / Vn aūt
seq. Et nō illustret eū lume suo.
In iudicio naqz dns apparēs oē qd
redarguit lumine illustrat. Quia
ē m sub qdā obscuritatē tegz q ap
tuc i meoria iudic nō rnocat
Scriptū qppe ē Oia at q arguit ad Eph v
a lume manifestaz. Quia qda te
nebre pctā penitētia abscondūt
de q9 p pphtaz dr. Bti quoz rmisse
st iniquitates & qz tecta st pctā
Qā gō omē qd tegit vlm tenebs
occultar i· diē extrēmi iudiciū nō
illustrā lume qd discutit vltōe
Actus naqz nros qs tuc iuste punire
voluit ipā d alis diuina rmā scies
abscondt. In lume qppe ondr qcqd
tuc in cospcu omin dānat / hic
gō dies vtit in tenebras ut oīt
omē qd delīq9 nob p pniaz feriā9
hunc diē dns nō requirat & lumen
nō illustret vt sez nob clpa nraz
ferietib3 ipē hac extrēmi iudicij
animadūsiōn nō increpet / Ipē fugere deo non possu
at iudex vetuīg ē q cūcta pene
tret cūcta pstingat. qz q vbiqz
ē locū q fugiat nō ē. Sz qz cpn
ctiōib nrē fletib placaz solo ab
eo locū fuge inuenit q pq ppetra
tā clpa nuc se in pnia abscondit
vn & apte d hc adhuc delcāōis
die subiūgit. Obscuret eū tene
bre & umbra mortis. Die pfecto
tenebe obscurant qū delcāōm
mētis inflicta pnie lamenta
Ca xi atq subierant. Si spnt etiā p te iudicium occultum
nebras occulta iudicia designi
In luce naqz qd vide9 agnoscim9
In tenebs vō a mētis oclo cernim9

e

aut in eto visu calligat9 Occulta vo
iudicia qui qdam cum nros oclos te
nebre sunt qz pscrutari nequaqua
pnt Vn et d deo scptu e posuit te
nebras latibulu suu Et qz absolu
tio mem agscimg : sz pntente nos
dma gra p occulta iudicia eiglibam
m die qo tenebe obscurat cu fle
de nre delcacois gaudiu qbillo
iuste amaduisiois radio in scrutabili
eius iudicia micordie occultat Vn
et apte sbiugi Et umbra mort b
sacra eu sqt umbra mortis aliqu
obliuio met acci qz ut supig di
ximg sic mors hc qd inficit agit
vt no sit in vita ita obliuio hc q
intrapit agit ut no sit in memoria
Vn rce qz Johnes ebor tplo cui c
cuig obliti fuerat deu pdicare ve
niebat p zachariam d Illuiare his
q in tenebs et in umbra mort se
dent In umbra eu mort sede e
a diui adoris noticia la obliuioe
latesse Umbra mort antiquu
hostis imitao acci Ipe ei q mor
te intulit mors vocat Johne at
testate q ait et nom illi mors p
umbra i mort eig imitao desi
gnar qz sic umbra mort iuxta
qualitate corpis ducit ita accoes
iniqz d spe imitacois eig expri
mit Vn rce ysaias eu genles d
tplos i antiq host enet imita
coi defice eos qz ad veru ortu
solis resurge qz ete fixa gsidat
qi ex pte narrat d Sedetib i
tenebs et umbra mort lux or
ta e eis Umbra mort mors car
nis accip Qa sic va mors e q
aiaz separat a do ita umbra mort
e qua carō sepa ab aia Vn rce e
voce martir d p pphtaz humilia
sti nos in loco afflictois et coope
ruit nos umbra mort Quos
eu gstat no spu sz sola carne
mori neqqz se va morte sz um
bra mort dicunt opri Quid e
q btus iob ad obscurad die pue
delcacois postulat umbra mort
n q ad deleda pcta aii di oclos da
et hoim mediatore requirit q sola
p nos morte carnis suscepet et
vera morte delinquetiu p um
bra sue mort delet Ad nos q e f
venit q in morte spus carnis qz
tenebam Una ad nos sua mor
te detulit et duas nras qs rpit
rsoluit Si ei utraqz suscepet nos
a nlla libaret Sz una micordit
accepit iuste et utraqz dampnauit

simpla sua duple nre gtulit Et
dupla nraz morteś sbegit Vn et
pq inito vno die i sepulc et dua
bz noctibz iacuit qz vz luce sue
simple mort tenebs duple mor
tis nre adiunxit Qui go sola p nb
morte carnis accepit umbra
mort ptulit et a di oclis culpa
sua qua fecig abscondt Dicat
go rce Obscuret eu tenebre et a
umbre mort Ac si apte dicet
Ille veniat q a morte carnis
et spus debitores eripiat mor
te carnis no debes soluat Sz
qz nllu pctin duis inoltu rela
xat Q em hc nos flendo inseq
m a ipe iudicado restat ut ad
emedacoz sua mes sp solert in
vigilet In qo go dscz b micordie
sbueine desidat hc nece e ut co
fitens tergat Vn et apte sbiugit
Occupet eu calligo Qa ei in cal
ligie oclus gfuď ipa p pmaz
ment nre gfusio calligo noia
Na sic ceco calligo neblosa con
gerie obscurat die ita gfusio
ptbati cogitacoibz obnubilat
mente Q dua p queda d est co
fusio adducens glaz Ea ei ad me
te male gesta r duc9 peited
giu mox merore gfudim pstre
pit in aia tba cogitacoui
meror gterit anxietas dnastat
d erumna mes vtit et qi qda nu
bilo calliginis obscura In nagz
calligo gfusiois eoz mete salubt
opsserat qbz paulg dicebat Que
em fructu huistis in ill in qbus
nuc erubescat Hnc go peti diez
calligo occupet r blandimtu ne
qre afflicto pme digno merore
ptbet Vn et apte sbiugit Inuolua
amrie dies eius Amarie inuolui
tu ad gtroz mete redeunte peti
bladimta cuiato pme sequunt
diez amrie inuoluig cu prane
delcacois gaudiu q supplicia
sequnt aspici9 et aspcib hc fletib
ccuda9 Qma ei hc qd inuolut
ex late oib ptib opit Inuolui
dies amrie optat qtb q mala i
correct immnet ex oi pte gsiqz
gspicat et voluptat sue lasci
uia fstic lamet tergat Sz si
diez qua peti delcacoz dixing
tot impeti ptib audi9 vt vz
ccudantes flety expiet q eas dele
ctaty aig p negliaz delinqt Qn
ta pme ac amadusoe huig di
ei nox ferienda e Sz ipe iam

[Margin notes, left:] actio · Obliuio · Luc. i · Apoc. vi · Ysa. ix · Mors ... una dele... et dupla mors ...
[Margin notes, right:] Ch. xxvij x. fuit i se pulc vno die et duabz noctibz · Ca. xiiij · Ca. iiij · ad Ro. vi

3

e

e consensus ad culpa[m]. Sic ei mo[do] [...] cl
pe e cu carnal[is] ment[is] i[n] delectacone
rapi[tur] s[ed] tn̄ delectaconi p[er] sp[iritu]m sue
resisti[t] relucta[tur] Ita ꝯmoris[?] tple
ne e negare ad peti[?] illecebra[m] no[n]
solu[m] delectaco[n]i ptrahi[t] s[ed] eti[am] ꝯsen
Consensus culpa fac[it] esse grauiorem — su[m] familiari[?] Tanto i[n] agoni[?] ma
iuri pme[?] ment[is] a pollucione tgeda
e. quto se p[er] ꝯsen[su]m ꝯspicat sordi
dius inquinata Vn[de] e apte s[u]bu[n]g[itur]
Nocte illa tenebrosus turbo possi
deat Cu[m] ei[us] q[ui]da[m] turbo tepestat[is]
e ꝯcitatus sp[iritu]s merori[s] Na[m] du[m]
petim quisq[ue] q[uo]d fecit intelligit.
du[m] pruitat[em] sue negla[m] s[u]btiliter
p[e]nsat merore mente obnubilat.
e q[ua]si ꝯeusso sene[?] tristicie aere. o[m]e[m]
in se tra[n]q[ui]llitate cordis p[ri]me t[ur]bine
deuastat Nisi ei e[nim] recognoscente
se a[n]i[m]u[m] iste turbo ꝯteret neq[ua]q[uam]
p[ro]phta dixiss[et] In sp[irit]u vehementi
ꝯteres naues tarsis Tarsis
Contricio culpe fac[it] mente[m] iuni[?] — q[ui]ppe exploracio gaudii d[icitu]r Set
cu[m] vehemes sp[iritu]s p[ri]me mente
occupat omem in ea exploracio[n]e[m]
rep[re]hensibil[is] gaudii p[er]turbat. vt
ia[m] nil ei n[isi] flere libeat. nichil.
n[isi] q[uo]d se t[er]re[at] possit attendat Ho[c]
illinc — sunt na[m]q[ue] an[te] oclos districto[s] iu
stic[ie]. hic meritu[m] culpe. ꝯspicat q[uo]
suppli[ci]o dig[nus] sit si p[er]cet[?] pietas
desit. q[ue] p[er] lamenta p[e]n[iten]tia ab et[er]na
eterne pena ꝯsueuit Sp[irit]u ergo
vehemēti tarsis naues ꝯterit
cu[m] vi[?] ꝯpuncto[n]is valida mentes
nr̄as hui[us] mu[n]do q[ua]si mari dedi
tas salubri t[er]rore ꝯfudit. Dicatur
Capitulum 5 — ergo Nocte illa tenebrosus turbo
possideat i[d] est peccato[rum] culpe no[n] bla[n]
dimēta secure q[u]i[e]t[is] faueat. s[ed]
pie semētis amaritudo p[ri]me irrupat
Dicendu[m] no[n] e[st] q[uia] cu[m] pcta impu
ta[?] relinq[ui]mus a nocte possidem[ur] Cu[m]
eni[m] h[oc] no[n] ad animaduersio[n]e[m] flectim[us]
p[ri]me inimic[?] nos nocte qua[m] fe
cim[us] possidem[us] Sz petm cordis
nr̄is in[?] ~~cordis~~ possessio[n]e[m] i[n]dicat
b — si cu[m] incipit repma[?] [...] e diuina
voce cayn p[er] s[ecun]da cogitacione d[icitu]r In
forib[us] petm tuu[m] aderit s[ed] s[u]bter
te erit appetit[us] tu[us] e tu dnabe
ris illi[us]. In forib[us] q[ui]ppe petm ad
est. cu[m] in cogitacoib[us] pulsat. cui[us]
appetit[us] subter e[st]. ei q[ui]a h[om]o dnat[ur]
si cordis neq[ui]tia inspecta eicie[n]s
p[re]mit[ur]. e p[ri]us q[ua]m ad diuicia[m] co[n]
se[n]sat relucta[n]ti menti subigat[ur] Vt
ergo delictu[m] sum[?] eius sentiat
e culpe tirannide[m] sub iure suo
penitendo restringat dicat[ur] recte

Nocte illa tenebrosus turbo posside
at acsi apte dicer[etur] Ne captiua
mentis culpe seruiat. culpa a p[e]na
libera no[n] relinquat. Et q[uia] q[uo]d fle
do inseq[ui]m[ur] e neq[ua]q[uam] h[oc] nob[is] a ue
turo iudice obici cre[di]m[us] spa[?] bn[?]
d — subd[itur] Non conputet[ur] in diebus an[n]i
nec nu[m]eret[ur] in mensib[us] Illuminacoi[s]
nr̄e an[n]us tunc p[er]ficit[ur] qu[ando] app[ar]ente et[er]
no iudice sc̄e pegrinaco[n]is sue vi
ta comple[tur]. Tunc laboris sui remu
neraco[n]e[m] accipit cu[m] expleto hoc
belli t[em]p[or]e ad p[at]ria[m] redit Vn[de] bn̄
p[er] p[ro]ph[et]a[m] d[icitu]r bn̄dices corone an[n]i
benignitatis tue Quasi ei corona
an[n]i bn̄d[icitu]r cu[m] finito laboris t[em]p[o]re v[ir]
tutu[m] remunera[ci]o ꝯfert[ur] Dies em[m]
an[n]i s[un]t singule q[ue]q[ue] v[ir]tutes. menses
Bar[?] adest[?] pri[?] tr[?] ꝯsuet[?] — at multiplicata fc̄a v[ir]tutum Sz ecce
cu[m] p[er] fiducia[m] mentis erigi[tur] vt spet
q[ue] veniente iudice d[e] v[ir]tutib[us] re
munere[tur]. occurrit ei[us] memorie ex
q[ue] gesta s[un]t mala gessit e valde
formidat ne distri[c]t[us] iudex q[u]i ue
nit vt v[ir]tutes remuneret. etia[m]
q[ue] illicite gesta s[un]t examinas s[u]bti
lit[er] pe[n]set ne cu[m] an[n]u[m] co[m]plet etia[m]
nocte[m] numeret Dicat itaq[ue] de
hac nocte. Non conputet[ur] in dieb[us]
an[n]i nec numeret[ur] in mensib[us] ac si di
stri[c]tu[m] iudice[m] exoret. d. Cu[m] co[m]ple
to sc̄e ecc[lesi]e t[em]p[o]re extremo examine
te — manifestas. sic dona q[ue] ꝯtulisti
remunera vt mala q[ue] ꝯmisi[mus] no[n]
req[ui]ras Sit ei nox ia[m] in dieb[us] an[n]i
Culpe[?] ... — ꝯputat[ur] om[n]e q[uo]d gessi[mus] ex p[ri]m[o]
me[n]tis estimaco[n]e ꝯfudi[tur] Et dies v[ir]
tutu[m] ia[m] no[n] lucet si hos i[n] co[n]spectu ang[elorum]
suo anuata[?] nr̄e noct[is] tenebro
sa ꝯfusio obscuret. Sz si de no
cte nr̄a moneri tunc inq[ui]sicione
nolum[us] magnope[re] nunc curand[um] e[st]
vt nos i[n] eius discussion[e] vigilem[us]
ne q[ui]d nob[is] culpa impunita re[m]a
neat. ne mens p[re]ua[?] q[uo]d fecit
defende[re] audeat. e defendendo
nequicie nequicia[m] adiungat Vnde e[st]
bn̄ subd[itur] Sit nox illa solitaria
nec laude digna Sunt nonnulli q[u]i no[n]
solu[m] nequaq[uam] deflent q[uo]d faci[unt]
s[ed] eti[am] laudare e defende[re] no[n] desi
stunt Nimiru[m] cu[m] defend[itur] culpa
gemina[tur] Con[tra] q[uo]d recte p[er] quenda[m] Eccl[esiasticus] 21
d[icitu]r Peccasti ne addicias iteru[m] Pe
catu[m] q[ui]ppe pcto addicit q[u]i male
gesta etia[m] defendit Et nocte
illa solitaria no[n] relinq[ui]t q[u]i culpe
sue tenebris etia[m] patrocinia defe[n]
a — sionis adiungit Hic e[st] q[uo]d p[ri]mus ho[mo]
d[e] errore sui nocte req[ui]situs Capitulum 11

eand' nocte solitaria ee noluit
q3 du i'quisicoi ad pniaz vore
ei adminicla excusacois adiuxit
d' Mulier quam dedisti m sociam de-
dit m d' lig° et comedi. S; excessus
sui viciu a m auctore latenter
intorquens Ac si dicat Tu occa-
sioz delinquendi pbuisti q' mulierem
dedisti hinc e q' h9 erroris ram9
i humano gne ex illa nunc usq3 ra
dice pduxit vt qd male agit adhuc
etia defendat dicat' ego Sit nox
illa solitaria nec laude digna ac
si apte exoret dicens Culpa qua
feci9 sola remaneat ne du lauda
et defendit m eo spectat iudicio m m
os nos multipliciter fatigat pena
qd' nos debuim9. S; vtiq3 alia non
iungentes vl' ea q feram9 sola defe-
ram9 S; mt' h sciend' e q2 ie culpa
sua vacat inseq' q' ia ad amore pn
tis sclj nullo appetitu psspirat insti
gat' q' h9 mundi bladimenta q3 sint
fraudulenta osidat. fauores q3 eius
qi qsda psecucoes pensat Vnd
bn subdr Maledicunt ei q' male-
dicunt diei Ac si apte dicat Illi
h9 noctis tenebras puniendo ve
feriant q' ia locu psspirat scli de-
spicientes calcant Si em dieuz le-
ticia delectacois accipi9 rce d' hac
nocte dr Maledicat ei q' male-
dicunt diei Ea nimirz illi vacant
mala transacta p adusioz pnie
corrigunt q' ia ad bo fallentia
nulla delectacoe rapiunt' Na quos
adhuc noxia alia delectant fal
sum e qd emit' q2 petrata alia
deplorat Si aut vt sup dictu
e suggestioz callida antiq ho
stis accipi9 Illi maledicere nocti
intelligendi st q' diei maledi
cunt. qr s illi transactas culpas
ve puniunt q' malig seductois
insidias i ipa blanda suggestioe
dephendut Bn aut dr Q' pati st
suscitare leuiatha Oms em q
ea q mudi st mte calcant et ea q
dei sut plena mtecoe deside
rant. leuiathan cont se suscitant
q2 eius malicia instigacoe sue q
usacois inflamant Na q' eius volu
tati sbiecti st qi qeto ab eo iure
possidet' et sup eos rex qi qda
secure psumit du eoz cordibus
inconcussa ptate dnat' S3 cu o
m et q2 spus ad qditois sui desi
diu recalescat. cu torpore ne
glie deserit. et frig9 insensibilitis
pstine igne scti ardoris accendit

eu libtatis ingemite meminit. et te
neri ab hoste seruitus erubescit q2
inde se hostis osidat despici qm
vias dei vidz apphendi. dolet q
se captiuu remitti et mox zelo acce
dit' mox ad ctram moue'. mox ad
tentacoes innatas q rebellante me
te se excitat. atq3 m omni arte
insl laceracois instigat. vt tenta
tonu iacula intorquendo qfodiat
cor qd dudu quieto iure posside
bat Qui dormiebat q ipe du so
pit9 i pno corde quiescebat S; su
scitat' m puocacoi ctamis cu ius
amisit pusse dnacois Hunc igr
nocti maledicant q' pati st susci
tare leuiathan. q hi se q penitus
fortit iudicio distrectionis erigunt q
m suis tentacoibus excitare antiqm
aduersarium no formidant Scptu
naq3 e Fili accedens ad suitute
dei sta i iusticia et timore et pa para
aiaz tua ad tentacoz Q' eisq' ei acci
gi in diuino seruicio pperat qmd
aliud q3 q se antiq' aduersariu c
tamine parat ut liber i ctamine
ictus suscipiat q' quietus sb tiranide
i captiuitate seruiebat S3 i
corpo q mens q hoste accingi'
q° alia vicia subegit alijs velu
cta' jaset d' culpa. q' tn no
valde noceat a r'mane per
mittit Et sepe mens q aduersa su
pat multa et fortia. vnu in se
fortasse minimu quamuis magna
intencoe inuigilet. no expugnat
Ad diuina nimirz dispensacoe agitur
ne ex oi pte virtutibus splendens
vt du in se pnu qd rephensible
videt. S; tn hc subigere no valet.
nequaqz s' s; auctori victoria
tribuat in his q subigere fortit va
let Vn bn subiungit' Obtenebrent'
stelle calligie eius Stelle q ppe
h9 noctis calligie tenebrat' qn
hi q' mag9 virtutibus ia splendent
adhuc de obscuritate culpe aliq
reliquias sustinent vt etia mag
vite claritate lucescant et tn adhuc
noctis reliquias nolentes trahant. Ad
ad hc sic desup e agit' ideo ut mens
pficiens ad virtute insti e sua me
lius vti infirmitate robore' et inde
in bonis veraciter luceat vn etia
nolente ea pna rephesibilia humil'
obscurat Vn et bn cu israelico ppo
pcep repromissiois tra ptire' Ef
fraim i tbm cananeus gentil' pp'
no occisus s; fere tributarius dr
sic scriptu e habitat cananeus in

3

medio Effraim tributarius. Quid
enim Cananeus gentilis, videlicet propinquum vi-
cium signat? Et sepe magnis virtutibus terram
repromissionis ingredimur, quia spe in-
tima de eternitate roboramur. Sed dum
mira acta sublimia agimus, quedam par-
va retinemus. Chananeum in terra
nostra vivere concedimus, qui tamen tributarius
efficitur, quia hoc ipsum vicium quod
subigere non possumus, ad usum nostre
utilitatis humiliter retorquemus, ut
eo de se mens vilia senciat, quo in summis
suis viribus etiam parva que appetit
non expugnat. Unde bene rursum scriptum
est: Hec sunt gentes quas dominus dere-
liquit ut erudiret in eis Israhelem.
Ad hoc etenim namque quedam minima vi-
cia nostra retinentur, ut sese nostra in-
tencio sollicita in certamine semper exerceat
et eo de victoria non superbiat, quo
vivere in se conspicit hostes a quibus
adhuc vinci formidat. Israhel ergo
reservatis gentibus eruditur, quia in qui-
busdam minimis viciis elacio virtutis
nostre comprimitur, et in parvis sibi resiste-
tibus discit quia ex se maiora non sub-
igit. Hoc tamen quod dicitur: Obtenebrentur
stelle caligine eius, intelligi et aliter
potest. Nox quippe illa consensus videlicet ad
culpam, que ad nos primi parentis exces-
su est propagata, mentis nostre oculum
tanta obscuritate perculit, ut in huius
vite exilio cecitatis sue tenebris
pressus quantalibet eternitatis lumine
intendere penetrare non possit. Per
penam namque damnacionis [illegible] pecca-
tores nascimur, atque ad hanc vitam
cum morte nostre merito. Et cum ad
superne lucis radium aciem mentis
erigimus, ipsa infirmitatis nostre
obscuritate caligamus. Et quidem mul-
ti in hac infirmitate carnis tanta
virtute roborati sunt, ut splendere
mundo quasi stelle potuissent. Multi in
tenebris vite presentis, dum superiora
de se exempla exhibent, astrorum more
nobis desuper lucent, sed quantalibet
coruscacione operis fulgeat, quanto-
libet se igne compunccionis accendat,
minime constat quia dum corruptibili
adhuc carne gravati sunt, eternum
lumen sicut est nequaquam videre possunt.
Dicatur ergo: Obtenebrentur stelle
caligine eius, id est etiam illi qui in con-
templacione sua antique noctis adhuc
tenebras senciunt, de quibus minime
constat quod humano genere in huius vite cal-
ligine virtutum suarum iam radios ex-
pandat, quia etsi mente iam ad sum-
ma exiliunt, adhuc tamen in infirmis

prime culpe pondere gravantur. Unde fit ut
foris extra lucis velut astra probeat,
sed tamen intus usque ad fixe visionis cer-
titudinem possit noctis caligine non
ascendat. Sepe autem recta mens ac-
cenditur, ut quamvis in carne sit posita,
in deum tamen omni sublimata carnali con-
tagione rapiatur, ut eum deum sicut est
conspiciat. Quia hoc minime sic deum est
in carne corruptibili positus prime
damnacionis premitur. Sepe ut ita astra
absorberi desiderat, ut etiam vitam
si possit finire, sine interitu corporee
mortis non attingat. Unde Paulus cum
ardenter internam lucem quereret, sed
tamen ut eum exterioris mortis dam-
na formidaret, ait: Etenim qui su-
mus in hoc habitaculo ingemiscimus gra-
vati, eo quod nolumus spoliari sed supervesti-
ri, ut absorbeatur quod mortale est a
vita. Sancti enim viri verum videre ma-
ne appetunt. Et si concedatur aliquo co-
accedat, etiam cum corde id attingere
lucis intime secretum volunt, sed
quantolibet ardore intencionis exiliant,
adhuc antique noctis gravantur. Et corrup-
tibiles huius carnis oculos quos
hostis callidus ad concupiscentiam aperu-
it, videre nisi a contuitu summi veri
in fulgoris premuntur. Unde et bene subditur:
Expectet lucem et non videat, nec
ortum surgentis aurore. Quantali-
bet namque intencione adhuc peregri-
nus mens satagat videre lucem
sicut est, non valet, quia hanc ei damna-
cionis sue cecitatis abscondit. Ortus
vero aurore est in eterne vitae clari-
tas nostris obtutibus nova, quam
nox praeteritam non videt, quia per culpam
cecata nostra infirmitas ad id lumen
quod supernos cives irradiat in car-
ne adhuc corruptibili posita non
ascendit. Ortus namque aurore sur-
git ubi angelorum spiritibus deitatis cla-
ritas nova semper oritur, et quia semper lucis
oritur quod nunquam finitur. Dicatur ergo: Ex-
pectet lucem et non videat, nec or-
tum surgentis aurore. Ortus vero au-
rore est iam nova nativitas resurreccionis
qua sancta ecclesia etiam resuscitata
carne oritur ad contemplandum lumen.
Tunc enim ipsa nostre carnis prius quam
quedam nativitas non esset dicta veri-
tas, non diri[illegible] in regnacione tunc
sedebit filius hominis in sede maiesta-
tis sue. Ecce ei hunc ortum videt
qui regnatorem vivit. Sed quantalibet
virtute intus electi fulgeat, pene-
trare nequit que erit iam nove na-
tivitatis gloria, que tunc cum carne ad

Vicium sepe cognoscitur ad effectum (?)
Judic. 3.
= discit
= vi
= veniunt (?)

gtēplandū etintat luen gsce
dūt vn̄ ⁊ paulꝰ ait Qd oclꝰ nō
vidit nᶜ auris audiuit nᶜ ī cor
hoīs ascēdit q̄ p̄pat dš diligētib
se Dicat̄ ḡo Expectet lucē ⁊ nō
videat nec ortū surgēt aurore
Q̄a sp̄ōtaneo vicio tenebrata no
stra infirmitas · ū plus p mortē
pene sive debitū soluat Claritē
lucꝰ etne nō penetrat / Sed q̄a
nō gclusit hostia vētris q̄ portat
me nᶜ abstulit mala ab oclis
meis · Sic supiꝰ dictū ē nō gclu
sit d̄t · aperuit nō abstulit · i2
rogauit Hec itaq̄ nox vz clpa
ostia vētris aperuit q2 gceptꝰ ad
pctm hoīm desidia gcupiscere
serat Hostia q̄ppe vētris s̄t deside
ria gcupiscē carnal' d q̄b pphtꝰ
d2 Intra cubicla tua ⁊ claude
domū ostia Cubicla q̄ppe mgre
dim2 cū secreta mētis nr̄e mit
mꝰ Hostia q̄ppe claudiꝰ cū desi
dia illicita cohiceꝰ / Hiitaq̄ gcu
pie carnal' hostia · dū gsensus
nr̄ apit · ad intra nos corrupto
mis mala ptrahit Vn̄ eciā mc
sb mortalitat' pondē gemiꝰ · q̄z
mis ad hᶜ larbito nr̄o veneriꝰ
⁊ q2 ⁊ iudicꝰ sic iusticia exigit
vt qd sponte fecꝰ inviti tolēꝰ
re2 Quare nō in vulua mortuꝰ
sū · egressꝰ d' vtō nō stati perij ·
cur exceptꝰ gēnib' · cur lactatꝰ
vberib' Absit nos credē q btūs
iob tanta sp̄us scia p̄ditꝰ · tāta
mēti iudicꝰ attestacōe laudatꝰ
abortiuū se optet extitisse / Sz q2
sic p remuneracōz agnoscit2 vitꝰ · vitꝰ
ita teste sue fortitūs intꝰ pesā
da sūt ponda eiꝰ locucōis Quā
tuor q̄ppe modis pctm̄ ppetra2 ī
corde · quator gsūa2 in ope In
corde nāq̄ suggestion · delcāt̄ōe
gsensu · ⁊ defensiōis audacia p
petra2 Fit em̄ suggestio p adūer
sariū · delcāo p carnē · gsensꝰ per
sp̄m · defensiōis audacia p ela
cōz Culpa em̄ q̄ terrere mētē de
buit extollit · ⁊ deiciendo elevat
Sz grauiꝰ elevādo supplātat Vn̄
⁊ illa p̄mi hoīs r̄cītūdīnē antiqꝰ ho
stis hijs qtuor ictib' fregit · Nā
serpens suasit · eua delectata est ·
adā consensit · Q' eciā reqsitꝰ
cōfiteri clpā p audacia noluit
Hoc vō in hu̇āo gñe cotti° agi2
qd actū in p̄mo pn̄te nr̄i gene
ris nō ignora2 Serpēs suasit
q2 occultꝰ hostis mala cordib'

hoīm latent' suggerit Eua dele
ctata ē · q2 carnal' gsēsꝰ ad v̄ba
serpētis mox se delcāōe s̄bstra
nit Assensū vō adā mlieri p̄po
sitꝰ p̄buit / q2 dū carō ī delcāōe
rapi2 · eciā a sua r̄citie sp̄us in
firmatꝰ inclina2 Et reqsitꝰ adā
gfiteri clpā suā noluit · q2 vz
sp̄us q° pccando a vite disiūgi2
eo in ruine sue audacia neq̄us
obstina2 Eisdē eciā q°r modis pe · petm quatuor
catū gsūa2 ī ope · pūs nāq̄ la · gsūa2 in ope
tens culpa agit2 / p9 gmod' vō ēna · q° gcat2 in
an oclos hoīm sine gfusion re · mente
atꝰ apit2 · dehinc ⁊ in gsuete
duct2 ad extmū q̄z vel false
spei seductōib' · vl' obstinacōn
misere despacōis enutri2 Hos
nāq̄ pcti modos · q vl' ī corde
latent' fiūt · vl' patent' ī opere
pp̄etnt2 · btūs iob gsidāt ⁊ hu
manū gēꝰ ī quot pctoꝝ gradib'
sit lapsū deplorat d · Quare n̄
ī vulua mortuꝰ sū · egssꝰ d' vtō
nō stati perij · Cur exceptꝰ gēni
bꝰ · Cur lactatꝰ vberib' / Prima
em̄ vulua gceptōis fuit lingwa
male suggerētis / Sz pctor ī vulua
morēt2 · si moritur se hō ī ipa
suggestiōn gnosceret Q' tn̄ ex vtō
egressꝰ ē / q2 p9q̄z in pctō eū sug
gens lingwa gcepit · foras eciā
mox delcāo rapuit / p9 egressioz
vō exceptꝰ gēnib' q2 eū ad delē
ctacōz carnis pdūt · mīmz culpa
p gsensiōz sp̄us s̄biect' cucꝰ sen
sib' q supposit gēnib' gsumat
Sz gēnib' exceptꝰ eciā vberib' ē
lactatꝰ In cōsensu eī clpe addi
tꝰ sp̄us sensib' multa casse fidu
cie argumēta s̄bsecuta s̄t / Quē na
tū in pctō aiaz virulēto lacte nutrierit
trent · ⁊ ne aspā mort' suppli a
metuet · hāc blandis excusacō
nib' fouerunt Vn̄ ⁊ p̄mꝰ hō post · Gen 3
culpa audacior extitit d · Mlier
quā sociā dedisti m̄ · dedit m̄ d'
ligno ⁊ comedi / q' qd' p timore
semetipm̄ absconsurꝰ fugerat ·
Sz tn̄ reqsitꝰ mōtuit · qntū eciā
timēs tumebat Vi Cū em̄ ex
pctō pn̄s pena metuit2 · ⁊ amis
sa dei facies nō ama2 · tyor ex ti
more ē nō ex hūilite Supbit
q̄ppe q pctm̄ si liceat nō puniri
nō deserit Sz hijs sic dcm̄ ē mo
dis quator clpā ī corde agit2 · et
ope ppetra2 / ait ei Quare nō ī
vulua mortuꝰ sū · egssꝰ d' vtō
nō stati perij Vulua q̄ppe pcti

3

hominis et culpa latens · quod occulte
peccatore concepit. Et reatum suum ad
huc in tenebris abscondit. Aut vul
va autem ex utero exiit. cum peccator
quod in occulto commiserit hoc etiam in
aperto committere non erubescit. Cui
enim ab occultacionis sue latibulo
processerat de quibus propheta dicebat
Et peccatum suum quasi sodome predica
uerunt nec absconderunt. Quare
excepto genibus. Quia minirum peccator
cum iam de iniquitate sua non confunditur
iniquitate etiam eadem admiculis pes
sime consuetudinis roboratur. Cum genu
bus peccator fouetur ut crescat dum cul
pa consuetudinibus firmatur ut vige
at. Cur lactatus uberibus. quia dum
prodire culpa in usum cepit. minimum
se vel falsa spe diuine misericordie · vel aperta
miseria desperacionis pascit, ut eo
nequaquam ad correctionem redeat. quo
vel fortiore sibi pium de misericordiae
simulat. vel hoc quod fecit misericordiae
formidat. Sanctus igitur vir lapsum
humani generis aspiciat. et quo peccan
tibus mersum sit in fouea miseri
cordiam intendat dicens. Quare non in vul
va mortuus sum. id est in ipsa oculata
perpetratione peccati. cur a carnis
vita me mortificare nolui. Egressus
sus ex utero non statim perii id est post quam
ad apertam iniquitatem ... cum
me saltem perditum non cognoui. Pressus
quippe in suo iudicio · si se perditum
cognouisset. Quare excepto geni
bus id est postquam apertam culpam. cur me te
nacia consuetudo suscepit. id est ut valen
tiore ad culpam redderet et prauis
me usibus sustinens fouet. Cur
lactatus uberibus. id est post quam in culpe
consuetudine veni. cur me ad atro
ciore nequiciam. vel falsa spei fidu
cia vel lacte misere desperacionis
enutriuit. Quia cum culpa in usum ve
nerit. cui iam animus etiam si appe
tit debilius resistit. Quia quot
vicibus praue frequentacionis astringitur
quasi tot vinculis ad mentem ligatur.
Unde fit ut inermis animus cum solui
non valet ad quedam se solacia false
consolacionis inclinet. quod vel futurum
sibi iudicem tante clemencie spondeat
ut eos etiam quos arguendos inue
nerit. penitus non occidat. cum rei
hec deterius accidit quod cum mitiora
sibi lingua consentit. cum eius male
gesta laudibus exaggerat. Unde
fit ut incessanter crescat culpa fa
uoribus nutrita. cum autem culpa
negligitur quod dignum premio laudatur

Jeronimus ad paulinum ... ali ducimur malo.
Adulatoribus ... benter fauemus. Et quamquam
rideamus nos ... ros et calidus rubor
ora perfundat. tamen ad laudem suam anima intrinsecus
letatur

videtur. Unde bene per salomonem dicitur Fili mi si
te lactauerint peccatores ne acqui
escas eis. Peccatores enim lactant cum
vel perpetranda mala blandimentis in
ferunt. vel perpetrata fauoribus extol
lunt. Unde non lactatur dum quod peccator pro sita con
cordiam laudatur peccator in desideriis anime
sue et qui iniqua gerit benedicitur. Diffi
cile emendatur peccatum quod lingua peccatoris
nutrit. Sciendum quoque est quod illi tres
modi peccatorum iuxta descensus sui
ordinem facilius corriguntur. quarto vero
iste difficile emendatur. Unde et redemptor
noster puellam in domo. puellam extra portam
iuuenem. In sepulcro autem lazarum suscitat.
Adhuc quippe in domo mortuus ia
cet qui latet in peccato. Iam quasi extra
portam educitur cuius iniquitas usque
ad inuerecundiam publice perpetrationis
aperitur. Sepulture vero aggere premitur
qui in perpetratione nequicie etiam usu
consuetudinis pressus grauatur. Sed hos ad vi
tam miseratus reuocat quia plerumque
diuina gracia non solum in occultis. sed
etiam in apertis iniquitatibus mortuos et
mole male consuetudinis pressos respectus
sui luce illustrat. Quartum vero
mortuum redemptor nostro in iniciante discipulo
agnoscit nec tamen suscitat quia valde
difficile est ut is quem post usum ma
le consuetudinis etiam ad ultimum adula
cium lingue excipiunt a mente sue
morte reuocetur. De quo bene dicitur Sine
mortuos ut sepeliant mortuos su
os. Mortui enim suos mortuos se
peliunt. cum peccatores peccatorem fauori
bus premunt. Quid est enim aliud sepelire
quam extinctum abscondere. Sed qui peccantem laudibus
prosequuntur extinctum sub verborum suorum
aggere absconderunt. Erat autem et laza
rus mortuus sed tamen non a mortuis
sepultus. fideles quippe cum mulieres
obruerant. qui et eius mortem vivifi
catori nunciabant. Unde et protinus ad
lucem rediit quia cum in peccatis animus mo
ritur citius ad vitam redonatur. si super
hunc solicite cogitaciones viuunt.
Aliud autem sic et superius dictum est.
falsa spes mentem non intercipit. Set
hac deterius desperatio configit. quod du
omnem spem venie funditus interimit
erroris animam uberius lacte nu
trit. Consideret quoque sanctus vir post primam
culpam quanta deterius mala commisit
homo. postquam paradisum perdidit. usque ad
quanta exilii huius prerupta descendit
et dicat. Quare non in vulua mor
tuus sum. id est cum serpens suggerens mente
peccatorem concepit tunc utique quod me
morte sequitur conuinceretur. ne usque

Seneca in quibusdam li. 8. hunc hec in se bla
dicie valent etiam cum reiciuntur placent
sepe exclusae novissime recipiuntur.
Valerius li. 8. Nulla est tanta humilitas que
dulcedine glorie non tangatur.
Ideo hodie hec vicium regnat in tantum
quod adulari nescientes a mundo a superbis
reputantur.

r 11
nequitiam

ad delectacoz suggestio rapet & mor
ti arcius ligaret Egressus ex vtero
no statim perij · ac si dicat vtiqz ad
exteriore delectacoz exies · qd interiori
lume puabar agnissez / & saltem in
ipa delectacone occubez · ne p gsesu
moris acrius puiret Cur ex
ceptus genibus Ac si dicat vtiqz me
nime me gsensus sbiectis puite
sibi excepisset vt ipa me gsensio
ad audacia detinis rapet Cur
lactatus vberibus Ac si dicat vtinam
blandim saltem pgmala ppetrata
volmissem · ne tanto me nequs
culpe astrigez · qnto me in illo
mollius ferire Hiis itaqz rephe
sionu suaz vocib i pnte pimo se
c 18 pecasse redarguit Laz si ad erumna
huius exilij nequaqz ho pecando
descendet · dicat q pstru gete
potmissz / sz Nuc em dormiens
silere & sono meo quiescez · Ad hc
in padiso ho poitus fuerat vt si
se ad conditoris sui obedienciaz vin
clis caritatis astringet · ad celeste
anglor priaz quadz sine carnis
morte transiret Sic naqz e immor
tal gditus vt tn si no peccaret mo
ri no potuit · atqz ex merito li
beri arbitri btitudiez illius r gio
nis attinget i qua vel peccare
vel mori no possz Vbi i pg r de
cois tpris carnis morte interposita
electi transeunt illuc pcul dubio pn
tes primi si in gdicoie sue statu
pstitisset etia sine morte corpoz
transiri potmissz / Dormiens i silet
& sono suo ho quiescet · dum
ad etne prie reqiez ductus quasi
secessit · qdda a clamore hc huma
ne infirmitatis inveniet / pg pctm
naqz qi clamans vigilat · q gten
com carnis ppe r pugnans portat
hc quietis silencium habuit ho gdi
tus cu g hoste suu liberu volutis
arbitru accepit Cum qr sua spote
succubuit mox d se qd confsep
strepet inveniet · Hor in etate
infirmit tumultus i pit Et quamuis
i pace silecij ab actore fuat gdi
tus · hosti tn sponte sbstratus clamo
res d pugna toleramus Ipa em
carnis suggestio qi quida clamor
e g quietez mentis · qua an trans
gressioz ho no sensit / qr nimirz qd
d infirmitate carnis possz tolare
no habuit · poqz vo se sponte hosti
subdidit · asstrictus culpe fe sue
vinclis i quibusda ei etia nolens
seruit / & clamores i mete pati
dum tuos spum i luctatur An ne clamo
res intrisecus audiebat · q pue con
se legis vba tolabat dns Video
aliam lege in mebris meis r pugn
te legi mtis mee · & captiuu me
ducente in lege pcti q e in mebris
meis Cotepleus go vir · seius i gtra
ta cordis pace quiescet si serpe
tis vba ho suscipe noluissz · & di
cat Nuc em dormiens silez & so
no meo quiescerez · i mis secretum
mentis ad gditoris gteplacoz se
cedez · ri me ex me tetaconu tu
multib · qsis9 pmi clpe pdidisset
huius aut quiet gaudijs · tu q9
etia socius psruet adiugit dicens
Cu regibus & gsulib tre Et rebus &d'ordine vniuersi
sensibilibus disci9 qd d invisibilib
atqz intelligibilib sentias Tra na
qz aere fecundat · aer at ex celi
qualitate disponit · Sic iumentis
hoies · hoib vo angli · archan
geli vo angel psunt Na q iume
tis hoies psunt & visu cnius · et
pbte vbis docem q ait Oia sbie
cisti sub pedib eius oues & boues
vniusas in sup & pecora campi Cia
vo angli hoib psunt · pphta te
stat anglus dicens Pnceps psaz damet x
regni restitit in · Q vo angli su
pior anglor ptatib dispensent
c 19 Zacharias pphta phibz q ait Ecce
angelus q loqbat in me · egdiebat
& alius angelus egdiebat i occur
sum eius · & dixit ad eu Curre
& loque ad puez istu dicens Abs qz
muro habitabit irlm Si em in
ipis officijs sanctor spum ne
quaqz ptates sume minores
disponeret · nullo hc qd hoi di
cet angelus ab anglo gsuissz /
Oia i creator gditor oia p semet
ipm tz · & tn ad distinguendu pul
cre vniusitas ordine alia alijs
dispesacoib regit / no imito re
ges spus anglor accipius · q i q
auctori om familiarius sumunt
eo subiecta aptius regunt Cu
regib go dormiret q nimirz ia
cu angel ho quiescet · si psua
soris lingwa seq noluissz Q b
etia gsules vocant · qr spitali
reipublice gsulut · dum nos sibi
socios ad regnu iugunt Bn gsu
les vocat · qr dum ipis nunciatib
volutate gditoris agnoscius in
eis pcul dubio gsulti ab hac an
gustia nre tribulacois invenim Sz
qr btus iob sco et mtatis spu im
pletus · eu fuisse vel futuru esse

aeternitas non habet. Cum viri necdum
perfecti fuissent, nec futura provenirent,
quia cuncta per praesentiam videt, ut futuros
praedicatores electos in praesentia spiritus
contemplari, qui post egressum de corporibus fuissent,
nequaquam per morarum spatia sicut
antiqui patres a caelestis patriae percep-
tione differuntur. Hi quippe ut a car-
nis colligatione exeunt, in caelesti
sede requiescunt, Paulo attesta-
te qui ait: Scimus quia si terrestris
domus nostra huius habitationis dissol-
vatur, quod aedificationem ex Deo habemus,
domum non manufactam, aeternam in
caelis. Prius autem quam Redemptor noster
morte sua humani generis poenam sol-
veret, eos etiam qui caelestis patriae
viam secuti sunt post egressum carnis
inferni claustra tenuerunt,
non ut poena quasi peccatores plecteret,
sed ut eos in locis remotioribus quie-
scentes, quia needum intercessio Redemptoris
advenerat, ab ingressu regni
reatus primae culpae prohiberet. Unde
iuxta huius Redemptoris nostri testimonium
dives qui apud inferos torquetur
in sinu Abrahae Lazarum quiescentem
contemplatur; qui profecto si adhuc in imis
non essent, hos ille in tormentis po-
sitos non videret. Unde et eadem Redemptor
pro nostrae culpae debito occumbens in-
ferna penetravit, ut suos qui ei
inhaeserant ad caelos reduceret. Quo
nunc homo redemptus ascendit, illuc
profecto si peccare noluisset, etiam sine
redemptione pertigisset. Considerat ergo
vir sanctus quia si non peccasset, illuc
etiam non redemptus ascenderet, ad quod
praedicatores sanctos post Redemptorem nunc
est cum magno labore pervenire.
Et cum quibus iam nunc quiesceret insi-
nuat, dicens: Cum regibus et consulibus
terrae. Reges quippe sunt sancti praedicatores
ecclesiae, qui et commissos sibi recte disponere
et sua bene regere corpora sciunt. Qui
dum desideriorum in se motus temperant,
super subiectas cogitationes lege vir-
tutis regnant. Qui etiam bene consu-
les terrae vocantur. Reges ergo sunt quia
semetipsis praesident, terrae autem consules
sunt quia terrenas mentes per exhortatio-
nis suae consilium ad caelestia pro-
vehunt. An esse consul non erat qui dice-
bat: De virginibus autem praeceptum Domini
non habeo, consilium autem do? Et rursum:
Beatior erit si sic permanserit secundum
consilium meum. Quid autem subditur? Qui
aedificant sibi solitudines. Omnes enim
qui vel illicita appetunt, vel in hoc
mundo aliquid videri volunt, densis

cogitationum tumultibus in corde com-
primuntur; dumque desideriorum mentem se tur-
bas excitant, prostratam mentem pedibus
importunae frequentationis calcant. Aliquis
namque vitiis se luxuriae subdit, atque
animae mentis oculos scemata turpium
perturbationum fingit, et cum affectus
non expletur operibus, haec crebius agitur
in intentione cogitationis; voluptatis
perfectio quaeritur, et confusus enervatur
animus, hinc inde et sollicitus et caecus
occasiones nequissimae explectionis
rimatur. Habet itaque hic quendam
populum patitur, qui insolenti cogitatio-
num tumultu vastatur. Alius se irae
dominio sternit, et quod in corde nisi
iurgia etiam quae desunt peragit. Hic
saepe praesentes non videt, absentibus
contradicit, intra semetipsum contumelias
profert et recipit, receptas autem durius
respondet; et cum qui obviet nullus assistit,
magnis clamoribus rixas in corde
componit. Turbam itaque hic intus su-
stinet, quae pondus vehemens in-
flammatae cogitationis premit. Aliquis
enim se avaritiae tradit, et fasti-
diens propria aliena concupiscit. Hic
plerumque concupita adipisci non prae-
valens, diebus quidem in otium, nocte vero
in cogitatione versatur; torpet ab
utili opere, quia fatigatur illicita co-
gitatione. Consilia multiplicat, et si-
num mentis cogitationum inventionibus
latius expandit; pervenire ad con-
cupita satagit, atque ad obtinen-
da haec quaedam secretissimos causarum
meatus quaerit; qui mox ut in causa
aliquid subtile se invenisse aestimat,
iam se obtinuisse quod concupierat
exultat. Iam quid etiam adeptae
rei adiungat excogitat, atque ut
in meliorem statum debeat extolli
pertractat. Quia iam quasi possidet, et
quia ad meliorem speciem adducit, mox
insidias invidentium considerat, et quid
contra se iurgii moveant pensat; ex-
quirit quid respondeat. Et cum rem iam
nullam teneat, iam in defensione
rei quam appetit vacuus litiga-
tor elaborat. Quamvis enim nihil
de concupita re ceperit, habet tamen in
corde iam fructum concupiscentiae, laborem
rixae. Turbam itaque ipso premitur quo
instigatur avaritiae tumultu va-
statur. Alius se tyrannidi superbiae
subicit, et cor miserum dum contra
homines erigit, vitio substernit; ho-
norum sublimium infulas appetit,
exaltationis excessibus exquirit; totumque
quod esse desiderat sibi apud

Marginalia (left): Praedicatores mox ut moriuntur evolant — nota — Praelati sunt reges et consules
Marginalia (right): luxuria — ira — avar — superb

semetipsum in cogitacionibus depingit. Iam qui tribunali presidet iam subiectorum obsequia a parte videt subiectorum iam certis eminet iam aliis mala irrogat aliis que irrogavit recompensat. iam apud semetipsum stipatus cuneis ad publicum procedit iam alibi obsequiis fultus eminat quamvis tamen hec cogitans solus recipit. Iam alia conculcat alia sublevat iam de se conculcatis satisfacit odiis iam de se sublevatis recipit favores. Quod ergo tot fantasmata cordi imprimit quid iste aliud quam sompnium vigilans videt. Quia ergo tot rerum causas quas fingit tolerat minime in ter natas cum desideriis turbas portat. Alius iam illicita refugit sed tamen bonis mundi carere pertimescit. concessa tenere appetit videri inter homines minor erubescit et cavet summopere ne inops in domo sit ne despectus in publico. exquirit quid sufficiat quid necessitatibus subiectorum petat atque ut sufficienter iura patrimonii subditis expleat patronos querit quibus ipse familiaris. Sed hiis dum familiaritatibus miscetur eorum procul dubio causis implicatur quibus sepe consentit in illicitis et mala que per semetipsum non appetit committit propter alia que non delinquit. Qua sepe dum honorem suum in hoc mundo minime trepidat causa apud maiores per maxima approbat qui iam per priorum iudicium dampnatus. Sed dum sollicite cogitat quid patiens debeat quid subiectis quid angeat quid affectibus possit quanta frequentia turbarum premitur quanta curarum importunitate laceratur. Actorum sancti viri que michi huius mundi appetunt nullius procul dubio in corde tumultibus premuntur. Omnes quippe inordinatos motus a cubili cordis manu consideracionis sancte eiciunt. Et quia transitoria cuncta despiciunt. ex hiis nascentes cogitacionum insolencias patiuntur. Sola namque eterna patria appetunt. et quia nulla huius mundi diligunt magna mentis tranquillitate perfruuntur. Unde recte dicitur. Edificant sibi solitudines. Solitudines quippe edificare est a secreto cordis terrenorum desideriorum tumultus expellere et una intencione eterne patrie in amore intime quietis anhelare. Unde non a se eiectos cogitacionum tumultus expulerat qui dicebat. Unam petii a domino hanc requiram ut inhabitem in domo domini. A frequentia quippe terrenorum desideriorum fugerat ad magnam videlicet solitudinem semetipsum ubi eo tucius nichil extrinsecus concupisceret quo incompetens nichil appeteret. a tumultu scilicet rerum temporalium magnum quendam secessum petierat et etiam mente in qua quanto purius deum cerneret tanto hunc cum se solo inveniret. Unde autem hii qui solitudines construunt etiam consules vocantur quia sic se in solitudine mentis edificat. ut tamen in quantum prevalet aliis per caritatem consulere numme desistat. Hinc ergo quae modo protulimus consultum paulo subtilius perpendamus quo ad probanda vite sublimioris exempla subiectorum cuneis virtutum calculos spargat. Ecce ad insinuandam retribucionem boni pro malo de semetipso fatetur dicens. Si reddidi retribuentibus michi mala decidam merito ab inimicis meis manibus. Ad delectacionem conditoris insinuandam insinuat excitanda dicens. Michi autem adherere deo bonum est. Ad formam sancte humilitatis imprimenda secreta cordis sui indicat dicens. Domine non est exaltatum cor meum neque elati sunt oculi mei. Ad imitanda zeli rectitudine exemplo suo nos excitat dicens. Nonne qui te oderunt domine oderam et inimicos tuos tabescebam. Perfecto odio oderam illos inimici facti sunt michi. Ad eterne patrie desiderium nobis succedendum vite presentis longitudine deplorat dicens. Heu michi quia incolatus meus prolongatus est. Largiter ergo minime consulatus eminent quia exemplo conversacionis sue tot nobis virtutum calculos spargit. Sed iste consulens qualiter sibi solitudinem edificet narrat. Ait enim. Ecce elongavi fugiens et mansi in solitudine. Fugiens elongat quia a turba desideriorum temporalium in alta dei contemplacione se sublevat. Manet vero in solitudine quia perseverat in remota mentis intencione. De qua bene solitudine Ieremias domino ait. A facie manus tue solus sedebam. quia comminacione replesti me. Facies quippe manus dei est illa percussio iusti iudicii. que superbientem hominem a paradiso repulit. et in hac cecitate presentis exilii exclusit. Comminacio vero eius est terror adhuc supplicii secuturi. Post faciem vero manus adhuc nobis minime terrificat. quia per experimentum iudicii iam nos et pena presentis exilii percutit. et si peccare non desistimus eternis suppliciis adhuc addicat. Consideret ergo vir sanctus preteritus hunc. vir ho

c. 22

3

e

cecidit · atque hinc post ista percun-
te · quo adhuc in istis indicitur ra-
pit · et cunctas a se desideriorum tempora-
lium turbas eiciat · seque in magno
mentis solitudine abscondat dicens
A facie manus tue solus sedebam
quoniam comminatione replesti me · Ac si
aperte dicat · Dum considero quod nunc per ex-
perimentum iudicium patior · a tumul-
tu desideriorum temporalium tepidus mentis
secessum peto / quia et adhuc actus
iam quem minaris eterna supplicia for-
mido · Dum igitur de regibus et consulibus dicitur
Qui edificant sibi solitudines: quia hii qui
et se bene regere et consulere aliis sciunt.
qui putari interius illi intime
quieti non possunt · hanc apud semet-
ipsos per studium mentis tranquille imi-
tantur / sequitur · Cum principibus qui possi-
dent aurum · et replent domos suas
argento · Quos alios principes nisi
sancte ecclesie rectores vocat · quos
indesinenter in loco predicatorum prece-
dentium divina dispensatio subrogat
De quibus eidem ecclesie psalmista ait · Pro
patribus nati sunt tibi filii constitues
eos principes super omnem terram · Sed
quid aurum nisi sapientia appellatur · De quo per
Salomonem dicitur · Thesaurus desiderabilis
requiescit in ore sapientis · Aurum
namque sapientiam vidit · quam thesaurum
vocavit · Que recte auri appel-
latione signatur · Quia sicut auro temporalia
ita sapientia bona eterna mercantur / Si
aurum sapientia non esset · nequaquam
laodicie ecclesie diceretur · ab angelo ·
Suadeo tibi emere a me aurum ig-
nitum · Aurum quippe emimus · cum accep-
turi sapientiam · prius obedientiam prebemus /
ad quem videlicet contractum nos bene quidam
sapiens excitat dicens · Concupiscens
serva mandata · et dominus prebebit ea
tibi · Quid autem per domos nisi conscientie de-
signantur · Unde sanato cuidam dicitur · Va-
de in domum tuam · Ac si aperte dicatur
Post exterius miraculum ad conscientiam redi-
te · et qualem te intrinsecus deo exhi-
bere debeas perpende · Quid vero per argen-
tum nisi eloquia divina figurantur / De quibus
per psalmistam dicitur · Eloquia domini eloquia casta
argentum igne examinatum · Eloquium
domini argentum igne examinatum dicitur
quia sermo dei si in corde figitur · tribu-
lationibus probatur · Hic igitur sanctus spiritus et
in tantum plenius quecumque futura sunt
colligat · Et quos post longe ven-
tura secula gigneret laxato mentis
sinu apprehendat · et magna admi-
ratione considerat cum quibus electis sibi la-
bore in eternitate quiesceret · si per appe-

per aurum intelligitur sapientia · per argentum eloquentia divina

titum superbie nequaquam peccasset · et dicat
Nunc enim dormiens silerem et somno
meo requiescerem cum regibus et consu-
libus terre · qui edificant sibi solitudines
aut cum principibus qui possident aurum
et replent domos suas argento
Quia enim si parente primo nulla peccati
putredo corrumperet · nequaquam ex
se filios iehenne generaret · sed hii qui
nunc per redemptorem salvandi sunt soli
ab illo electi nascerentur · eos quoque e-
lectos aspiciat · atque cum eis quo-
quiescere potuisset intendat · Videat
sanctos apostolos sic susceptam ecclesiam
regere · ut predicationis verbo non desi-
nant consultum prebere / eos quoque reges et
consules appellet / Videat post hos in
eodem loco rectores exurgere · et qui et sa-
pientes vivendo aurum possideant
et aliis recta predicando · argento sacre
locutionis enitescant / eos quoque princi-
pes replere conscientiarum domibus auro
et argento dimittens meditetur · Sed quia
aliquem prophetico spiritu nequaquam sufficit
ut ventura possideat prevideat · nisi
cordi prophetantis etiam preterita et an-
tiqua representet · Sanctus vir intra sinum
per quem oculos aperit · et non solum ven-
tura conspicit · sed etiam transacta ad me-
moriam reducit · Nam protinus adiun-
git · Aut sicut abortivum absconditum
non subsisterem · vel qui concepti non vi-
derunt lucem · Abortivum dicitur quod ante
plenum tempus oritur · et extinctum pro-
tinus occultatur · Quos ergo sanctus vir
abortivos vocat · cum quibus se requi-
escere potuisse considerat · nisi electos
quosque qui ab ipso mundi primordio
ante redemptionis tempus exorti sunt · et tamen
huic mundo semetipsos mortificare
curaverunt / qui conscripte legis tabulas
non habentes quasi ab utero mortui sunt ·
5 Qui auctorem suum naturali lege timu-
erunt / et cum venturum mediatorem
suum crederent · studuerunt summo-
pere mortificandis voluptatibus etiam
que scripto non hunc acceperant pre-
cepta servare · Tempus itaque id quod
inter mundi initium mortuos hunc
seculo preterierunt protulit · quasi aborti
in utero sunt · Ibi namque abel qui
occidenti se fratri restitisse non le-
gitur · Ibi enoch qui talem se exhibuit
ut ambulantem cum domino translatus est
Ibi noe qui pro hoc quod divino examini
placuit · in mundo mundo superstes
fuit · Ibi abraham qui dum peregrinus est
seculo · factus est amicus dei · Ibi isaac
qui calligantibus carnis oculis · pre eta-
te quod presentia non vidit · sed per virtute

pphetici spus i futuris etia selis
magna videndi luce radiaunt
Ibi iacob q' ira frīs humilr fugiēs
clemēt' edormiuit · q' ple quide
fecundus extitit · s3 tn̄ spūs ubertate
fecūdior · eand' ple3 sb pphetie
sue vinculis astrixit · Vene ante
abortiuū hc abscondituū dr · qr
a mūdi pmordiis · dū pancos qs-
dā moyse scribente cogstis · pater
nob maxia huāi gnis oculta
Neq3 em̄ tot in stos solū modo usq3
ad accepta legē extitisse ēde
dū ē · qt moyses bremissia de
scriptoe pstrixit · Cū g° a mūdi
pmordio edita multitudo bonor
ex magna pte notitie nre subtrahit
abortiuū hc absconditū vocat.
q' nō ē substitisse dr · qr enuna
tis pancis eor frequētia nullo
apd nos scripto retinet · Rte v° add'
Vel q' cōcepti nō viderūt lucem
Hi naq3 q' p' acceptā legē in
hc mūdo nati sūt · auctori suo
sūt eius legis st' admonicōe
cōcepti · s3 tn̄ cōcepti luce minime
viderūt · qr aduentū dnice in-
carnatōis crederūt hac fidelit' cre
derūt · tn̄ pñtē neqūerūt · In-
carnatus qppe dns dixit Ego sū
lux mūdi · Atq3 ipa lux ait · Multi
pphete ⁊ iusti desiderauerūt vide-
re que videtis ⁊ nō viderūt · Cōce-
pti igr̄ nō viderūt lucē · Qā ad
spem mediatoris venturi · apertis
pphetar vocib excitati · nequaq3
potuerūt eius eius incarnaā3 · In
his itaq3 cōceptus maior forma
fidei edidit · s3 hac usq3 ad ap-
ta visiōe nō pduxit dīuine pñtie ·
qr prius hos a mūdo mors in tue-
mes rapuit · quā maifesta mūd'
vita illustraret · Vir i' sensus
spūi etnitat plenus mar cordis
cuncta labentia ad memoria a-
stringit · Et qr angusta ē oīs tēpa-
ralitas p eiud' spūm · q' mich' in se
vl' mūx se alnd' · nisi se ee habz ·
hoc qd erit · hoc qd preterit cōspi-
cit · ac infra sūp qr mētes oculi
tendit ⁊ ventura vl transacta co tempor
sidans · ad etnitāt ee medullitus
ingredi est · dicēs Nūc cū dor
miens silēz Nūc qppe pñtē ē · Et
quid ē stante sp in pñti cōtere
querere · n' ad illud cui mich' vet'
mich' preterit · gaudiū etnitatis an-
helare · Qd minir vitas sp ee
sini vt nob vtruq3 infudet · Hor
se mediatte insinuat dicens

Ego sū q' sū · ⁊ dices filiis isrl' Q'
ē misit me ad vos · Bz ecce qr
labentia cōspicit · qr sēp pñte gau
diū quit · qr vetue lut incorat ·
qr electoz eius ordines iuiant pe-
sat · Spaz ia nob aptius quiete hō
lus insinuat · Et quid apd illū cottie
d' pnoz cōsūacōe agit' · vbis ma-
infestioribus demōstret · Ibi impii
cessauerūt a tumultu · ⁊ ibi req-
euerūt fessi a robore · Paulo
ia an dixi q' qr corda ia ptant
cui · p hc q' strepitus desideriorz
possidz · cōiūs cogitacōim instiga
cōi tumultus pmūt · s3 in hac lu
ce quā cōcepti minime viderūt · a
tumultu suo impii cessare phi
bent' · qr minir mediatoris ad
ventū · que preēs in lege positi diu
pstolati st' · ad vite sue requiē
tpli gētiles invenerūt · paulo
attestante q' ait · Qd querebat ad Ro xi
isrl' hc nō ē assecutus · electio at
cōsecuta ē · In hac itaq3 luce i-
pii a tumultu cessant · dū pri-
oz metes veritate cōgita · d' la-
boriosa mūdi desidia fugiūt · ⁊
tranqllitate intimi adoris acqe-
scūt · An nō ad cessacōz vocat
lux ipa q' ait · Venite ad me oēs Mt xi
q' laboratis ⁊ onerati estis ⁊ ego
refitia vos · Tollite iugū meū
sup vos · ⁊ discite a me qr mitis
sū ⁊ humil' corde · ⁊ inveniet' re
quiez aiab3 vris · Iugū eni me-
ū suaue ē ⁊ onus meū leue ·
Qd eni cōne metes nre ciuicib3
imponit · q' vitari oīe deside-
riū qd ptmbat pcipit · Qd cōne
subiecte mb3 · q' declinare la-
boriosa hō mūdi itinera admo-
net · Attestate aplo paulo xpc p
impiis mortuus ē · s3 ideo dig-
ta ē ipa lux p impiis occūbere
ut impii tenebrar suar tu
multu remanerit · Cotēple' cō-
uir sensus q' lux p incarnacōis
sue misteriū ex q'm labore impi-
os eripit · dū ab eor cordibus de-
sidia puritat tergit · Cotēple'
qsq3 quiet cōtete quā pape
in etnitate desidant · h' iaz p
tranqllite metes degustat · ⁊ dicat
Ibi impii cessauerūt a tumultu
⁊ ibi requieuerūt fessi robore · Oēs
eni q' in hc mūdo fortes st' robore ·
qr fortes st' nō robore defessi · Q'
vō i auctoris sui roborat' amore ·
q° magis in cōcupita dī magne
fortitudine cōualescūt · eo a pp̄ria

3

vtute deficiunt & quo robustius
etna appetunt · eo a tpalibus sa
lubru defectōe lassant. Hinc
ps aptus sm robore fessus dice
bat Defecit i salutari tuo a
nia mea In salutari eī dei
pficiendo defecerat · q etin
luceri desidans · a carnib ia fra
ctus fiducia anhelauit hinc
rursu dr Cocupiuit & defecit
aia mea i atia dni. Qui minuru
cu dicet Cocupiuit · rce sbdidit &
defecit Qui valde minor e di
uitatis cupia · qua no mox etia
seqtur spus defectus Qui eī ad appe
tendu etnitatis atria attendit
dignu pfco e ut ab hc tpalitus
amore lasset. ut tato fuges
cat ab studio sclī · quto surgit
i aore dei · que s. si pfte acci
pit mdu etia plene delig̃t
Et eo studius tpalibus moritur quo
ad supna vita altius afflatu
etnitatis aiatur. An no robore
suo fessa se inuenit qui dice
Cap 4. bat Aia mea liqfca e ut di
lectus locutus e / qr minuz mens
dū oculte aspiratōe locutionis
tangitur · ab statu sue fortitudinis
infirmata · ipo quo absorbet deside
rio signat · & inde se apd semet
ipsaz fessa inuenit vn ultra se
ee conspicit · fortiue qua gsce
Daniel 8 dit hinc pphtus cu visioz dei q
sperisse se dicet · adiunxit Elan
gvi & egrotaui fugiens p dies
plurimos / qr cu ad vtutes mens
surgit · a fortitue sua caro lassatur
Gen 32 hinc Jacob q angelu tenuit
vno mox pede claudicat / qr q sum
vo aore sblimia gspicit · ia in
hunc mundu duplicibus desiderijs
incede nescit Vno ei pede in
nititur q solo dei aore roborat Et
necce e ut alius marceat / qr
mete vtute crescente · ez peul
dubio ut carnis fortitudo torpe
scat Itus i ob alta fideliu cor
da respiciat atqz ppendat · que
sunt intime quiet inueniunt /
dū spis carnibus in deu pficiendo
lassantur · & dicat Ibi regenerunt
fessi robore Ac si apte insinuet
dicens. Illic requies inenarrabilis
rat · qs hic intus vere carnis pfe
ctus fatigat Ille ingente de q lu
ce noiamus · nequaqz sbdidit in
hac s ibi Scima eī electos gtinere
gspicit · q locu nvm ee hac de
phendit vn ps cū incommutabilit
gtinuatus

etnitatis gspicet d Tu at idē ipē
es & ani tui no deficient / hunc ele
ctoru locu ee denuciat · subdes
Filij sermoz tuoz hitabut ibi · deus
eī q sine situ oia gtz · nob ad se
venientibus locus no localis inaet
quē locu du ptingimus · etia in
hac vita meriti ure tnqllitas
gnita fuit pt baco videus / qr &
si ia insti in hac prior ptbacōe
quieti st i estiacon tu amet
omnodi quieti no sunt Vnde &
bn subdr Et quonda vincti
pit sine molestia Justos em
quamuis nllus desidioz carnaliu
tumultus possideat · diuinis tn eos
vincerit in hac vita positos · sine
molestia corrupcōis ligat Sc
ptu qppe e Corpus qd corrupit Sap
aggrauat aiaz & deprimit terrena
inhitacio sensu multa cogitatē
Eo itaqz ipo quo adhuc mortles
st & corrupcōis sue podere gnatur
& astricti molestia vincti st qr ulla
adhuc libtate pite incorrupcibili
no exingunt Alud naqz d mete
aliud de care tolarit · & q semet
ipos i intimo ctamie desudat
An no duro molestie vinculo
ligantur · q minuz mens sub labore
i ignorantia soluitur · & no n cu
studio laboris erudr Coacta
erudr libens igcet · ab infimis
vix leuatur & tn eleuatu ptingit
labitur / semetipaz laboriose vinc
do supna gspiat · s reuberata
lumen qd se irradiauerat re
fugit An no duro molestie vi
clo ligatur quos tn ascensus spus
pacis intime pleno desiderio
ptrahat · fuci itgie cao ptin
bat Que & si ia an faciez veld
ex aduso atie rea no obuiat ·
adhuc tn a mete dorso q cap
tiua seminat · & qz inus tine
do s tn tpi strepitu i corde
spez pulc quiet fedat Electi i
& si vglent oia supant · tn secu
ritate pac intne desidant · q
ius e em molestia adhuc hre
qd vincat Qui his exceptis
adhuc etia vincla sustinent · a
q quus extius necitatis stringit
Nimie qppe sitie lacesse · vin
cla corrupcōis st · q. s. solm ne
quent · n tunc a inmortalitatis glo
ria nra mortalitas pmuta Re
ples eter torps ne extenuatu de
ficiat · & tenens abstinens ne
nos rpletu pmat Vegetus h

motib3 ne situ inmortlitatis int
eat· Sz cicius hc collocado sisti
m9 ne ipa sua vegetacoe succu
bat/ adminicto hc vestiu tegi9
ne frig9 intimat/ z quesita in
dumeta picing9 ne calor exu
rat Tot go adusitatib3 occurre
tib3 quid agim9 n corruptibilit
servi9· vt salte multiplicitas
impensi obsequij· corp9 sustineat
qd anxietas mutabilitat9 gnat
R 8 Vn bn p paulu d2 Vanitati em
catura sbiecta e no volens· Sz ppt
eu q subiecit ea in spe· qr z ipa
catura libabi2 a suitute corru
ptiois in libtate filioz glo dei
R 8 Vanitati qppe catura no volens
subd2 qr ho q ingenite sbe sta
tu volens deseruit· pssus in ste
mortlitat9 ponde· noles muta
bilitat9 sue corrupcoi seruit Set
catura h tuc a suitute corru
pcionis eripit2 cu ad filioz dei
glaz incorrupta resurgedo sble
nat2 Hic itaqz electi molestia
vincti sut· qr adhuc corrupcois
sue pena deprimut2/ Sz cu corru
ptibili carne exuim2· qi ab his
q9 nuc astingim2 molestie vi
clis relaxam2 Pntari nacqz ia
do cupi9· Sz adhuc mortlis cor
pis obligacon ipedim2 Iure go
vincti dicim2 qr adhuc in ces
su nri desiderij ad dom liberi
no hem9 Vn bn paul9 etna
desidans Sz tu adhuc corrup
cois sue sarcina ptas vinct9
ph. 1 clamat Cupio dissolui z ee cu
xo dissolui em no quereret nisi
se pcul dubio vinctu videt Sz
at vincla qr certissie rupenda
in rxon gsperat· ia qi rupta
gaudebat apha cu dicet Diru
pisti vincla mea t sacrificabo
ps hostia laudis Cotepl2 go vn
scus· q gusos pcatores lyr int
na rcipiat z dicat Ibi impij ces
sauere a tumultu Cotepl2 qd
sctu desiderij excitacoe fatigati
altius i io intimo sinu requie
scut· z dicat Ibi requieuert fessi
robore Cotemple2 q, cuct sal
corrupcois sue vinclis absolu
ti· ad illa libtatis gaudia incor
rupti puenit z dicat Et quida
vincti pit sit molestia Vene
ant d Quonda vincti· qr du
illa st pnis leticia emit2· oine qd
eat et desinit qi ptitu ia vide
Du em reru finis attendit2

oine qd ptit qi ia fuisse pensa2
Sz oins hi quos illuc etna re
ques suscipiet· h'in tra qd ege
runt narrat/ se2 No exaudie
runt voce exactois Cu alius
debz noie exactois intelligi· n
importun9 ille psuasor· q hu
ma2 gm semel munu dece
ptiois gtulit· z ab hc cotti die
mort9 debitu no desistit expe
te Qi in padiso hoi pctanti
pecmaz comodauit Sz iniqte
crescete hac cotti2 cu psuris
exigit De hc exactore vitas n
etna9 dt Et iudex tdet te exac
tori Huius i2 exactoris vox est
teta9 insere suggoib Audi9 XXVI
voce exactois cu ei9 tetacoe
pulsam2/ Sz no exaudi9 si pul
santi resisti9 Audit ei q ten
tacoz sentit/ exaudit vo q teta
coi cosentit/ Dica2 itaqz d'iust
No exaudierut voce exactois
qm tetacoz ei9 z si audiut q a
tetant2 no exaudiut qr gsen
tie gtepnut/ Sz qr qd valde
mes amat· etia in smoe sepi9
rplicat Stus iob q etne pat
frequencia diliges gspicit· distre alo cosp...
coz ei9 iter asseruit d· Puus z
magn9 ibi st· z suus liber a
dno suo· Qa in hac vita nob e
distreco epm· erit in iaptul du9
distreco digtatu vt quo hic alig
alm supat mito· illic alig alm
retbucoe trscedit Vn i etna9 Ioh 14
vitas dt In domo pris mei ma
sioes multe st Sz in eisde multe ma
sioib erit aquo ipa retbucoim
dusitas cocorb/ qr tata vis in
illa pace nos sociat vt qd in se
quisqz no accepit· hc se in alio
accepisse exultat Vn z no eq Mt xx
laborates in vinea eq cucti de
nariu sorcut2 Equid apud
prez masios multe st z tn eud
denariu dispares laboratores
accipiut qr vna cuct9 erit bti
tudo letie· qzuis no vna sit sb
limitas vite· Puu z magnu i
hac luce gsperat· q ex voce ca
pitis dicebat Impfcm meu
viderut ocli tui z in lib9 tuo
oms scbent2/ Puu z magnu
gsperat cu dicebat Bndixit
oms timetes se dus pusillos
cu maiorib3/ Vn aut subd2 Et
suus liber a dno suo· Sciptu Ioh 8
qppe e ois q pctat suus e pcti
Qa minus q sqs se puo desidio

3

subicit, iniquitatis dominio dudum libe-
Contradicimus quando fit peccato dominio — ra mentis colla supposuit. Sed huic
dominio contradicimus, cum iniquitati que nos
exagitat reluctamur, dum consuetudini vio-
lenter resistimus, et desideria perversa
calcamus, cum habet in nobis liber-
tatis ingenite veritas, cum cul-
pam penitendo perimimus et maculas
C.xxxvii — sordium fletibus lavamus. Plerumque autem
qd — mens iam quidem mens perverse se egisse
meminit deplorat. Iam prava acta
non solum deserit, sed amarissimis etiam
lamentis punit punit. Sed tamen eorum que
dum egit reminiscitur, gravi de iudicio
pavore terretur. Iam perfecte se convertit
sed adhuc perfecte in securitate se
non erigit. Quia dum quanta sit districtio
extremi examinis pensat, inter
spem ac formidinem sollicitus trepidat,
quia iustus iudex veniens quid de perpetra-
tis reputet, quid relaxet ignorat.
Illa enim que prava commiserit meminit,
sed an commissa digne defleverit
nescit. Ac ne culpe immanitas
modum penitentie transeat metuit. Et
plerumque culpam iam veritas rela-
xat, sed mens afflicta adhuc de
venia dum valde sollicita est tre-
pidat. Servus ergo hic iam fugit
dominum, sed liber non est, quia peccatum
suum homo iam corrigendo et penitendo
deserit, sed tamen districtum iudicem de
eius retributione pertimescit. Ibi ergo
servus a domino liber erit, ubi iam
de peccati venia dubietas non erit,
ubi iam secura mente culpe sue me-
moria non addicit, ubi non sub
reatu aliquo trepidat, sed de eius in-
dulgentia liber exultat. Sed si nulla
ibi tunc peccati sui memoria tangitur,
ereptum se unde congratulatur? Aut quo
largitori gratias refert de venia
quam accepit, si interveniente ob-
livione transacte nequitie pene esse
se debitorem nescit? Neque enim ne-
glecte pretereundum est quod psalmista ait:
Si beatitudo stat cum memoria peccati — Misericordias domini in eternum cantabo. Quo-
modo enim misericordias domini cantat, si se fuisse
miserum ignorat? Et si miserie trans-
acte non meminit, unde largitori
mee laudes reddit? Sed rursum sic que-
rendum est, quo electorum mens perfecta
in beatitudine sic esse poterit, si hac
inter gaudia memoria sui reatus
tangit? Aut quo perfecte lucis clara
refulget gloria, quam reducta ad animum
obnubilat culpa? Sed sciendum est quia
sicut sepe nunc tristium leti reminis-
cimur, ita tunc transacte nequitie
sine lesione nostre beatitudinis recor-

damur. Plerumque enim incolumitatis
tempore ad memoriam dolores preteritos sine
dolore reducimus, et quo egros recoli-
mus, eo nos incolumes plus amamus. Erit
ergo et in illa beatitudine culpe memoria,
non que mentem polluat, sed que nos le-
titie arctius astringat, ut dum do-
loris sui animus sine dolore reminiscitur,
et debitorem se medico verius
intelligat, et eo magis acceptam
salutem diligat, quo de molestia
meminit quod evasit. In illa itaque
letitia sic tunc sine tedio mala
nostra conspicimus, sic nunc in luce po-
siti sine ulla cordis caligine
animo tenebras videmus. Quia et si
obscurum est quod mente cernimus, de indi-
cio est hoc luminis, non de passione cecitatis.
Et in eternum ergo laudem nunc largi-
tori meo defferimus, et nequaquam
miseria contrite conturbamur, quia dum
mala nostra sine aliquo mentis malo re-
spicimus, et numquam erit quod cordi lau-
dantium de transacta iniquitate pol-
luatur, et semper erit quod hec ad laudem
liberatoris attendat. Quia ergo inter-
ne lucis regens sic in se magnorum
sublevat, ut tamen parvulos non de-
relinquat, dicatur recte: Parvus et magnus
ibi sunt. Quia autem sic ibi quemque
aliquorum peccatorum culpe sue memoria
tangitur, ut tamen nulla eius me-
morie confusione prematur, recte
subiungitur: Et servus liber a domino
suo. Finis quarti. Incipit quintus. C. i.

Verum valde occulta sunt
divina iudicia, cum nonnum-
quam in hac vita bonis ma-
le sit, malis bene; tunc
occultiora sunt cum et bo-
nis hic bene est, et malis
male. Nam cum bonis male est, ma-
lis bene, hoc fortasse deprehenditur,
quia et boni si qua deliquerunt hic
recipiunt, ut ab eterna plenius
damnatione liberentur. Et mali bona
que pro hac vita faciunt hic inveni-
unt, ut ad sola in posterum tormen-
ta pertrahantur. Unde et ardenti in in-
ferno diviti dicitur: Memento fili quia re-
cepisti bona in vita tua, et Lazarus
similiter mala. Et cum bonis hic bene
est, et malis male, incertum val-
de utrum boni ideo bona acci-
piunt, ut provocati ad aliquid melius
crescant, an iusto latentique iu-
dicio hic suorum operum remunerationem
accipiant, ut a premiis vite sequen-
tis evanescant. Et utrum malos
ideo adversa feriant, ut ab eternis

suppliciis corrigentia defendat. An
hic eorum peccata incipiat. ut quando con-
plenda eos ad ultima iehenne
tormenta perducat. Circa quos intus divina
iudicia quam incertitudinis sue caligine
humana mens premitur. Sancti viri cum sibi
suppetere prospera huius mundi conspiciunt.
pavida suspicione turbantur. Timent
enim ne hic labores suorum fructus recipiat.
Timent ne quod divina iusticia latens
in eis vulnus aspiciat. et exterioribus
eos muneribus cumulans ab inti-
mis repellat. Cum vero taciti cogi-
tant. quia nec bona agant. nisi ut soli
deo placeant. nec in ipsa affluentia
sue prosperitatis exultant. huius quidem de
prosperis. occulta contra se iudicia metu-
unt. sed tamen eadem prospera quia se ab in-
tima intencione impediunt. egre fe-
runt. Molestius premunt vite blandi-
menta tolerant. quia per hec se utrumque
tardari a intimo desiderio non ignora-
rant. Plus enim in hoc mundo honor quam
despectio occupat. et magis prosperi-
tatis blandicias quam necessitas adversitatis
gravat. Per hanc namque nonnumquam cum ho-
minibus premitur. ad concupiscenda quoque
intus sunt liberior relaxatur. Per illa
vero animus dum intus pare cogitur
a desiderii sui cursu retinetur. Unde
fit ut sancti viri in hoc mundo magis
prospera quam adversa formidant. Sciunt
namque quia dum mens blanda occu-
patione premitur. aliquando liberius ad exte-
riora derivatur. Sciunt quia sic hanc
sepe clandestina cogitatio decipit.
ut quo prius ignoret. Pensat
autem quanta sunt intima bona que cupiunt et
cognoscunt quia nichil sit omne quod blandum
temporaliter arridet. cuncta quia huius mundi
prospera mens eorum eo egre tolerat.
quo superne felicitatis amore satiata.
tanto quia magis in presenti dulcedinis
aspernacione exigitur. quanto hanc con-
spiciat. quia sub fiducia eterne glorie
despicit blandum. Unde beatus Iob cum
superna requie contemplatus diceret
Parvus et magnus ibi sunt. et servus li-
ber a domino suo. ilico adiungit. Cur e
data est misero lux. In scriptura
sacra nonnumquam huius appellacione pro-
speritas. noctis autem nomine huius mundi ad-
versitas designatur. Unde et per psalmistam di-
citur. Sicut tenebre eius ita et lumen eius.
Anima enim sancti viri ita prosperitate de-
spiciendo calcat sicut et adver-
sitate eius calcantes tolerat. per
magnam mentis celsitudinem mundi sub
et adversa et prospera substinentes di-
cunt. Sicut tenebre eius ita et lumen

eius. Ac si aperte dicant. Ubi utraque con-
temne fortitudinem eius testia non per-
mittit. ita hanc nec blanda corrumpit.
Sed quia sicut dixi bonorum mentem
etiam cum non sublevat perturbat. sancti
viri quia se in erumna huius exilii mi-
seros agnoscunt. clarescere in eius
prosperitate refugiunt. Unde bene nunc
dicitur. Quare data est misero lux.
Lux enim misero datur quando hii qui sublimia
contemplantes esse se in hac peregrinacione
miseros agnoscunt. claritatem
transitorie prosperitatis accipiunt. et
cum valde defleant quia tarde ad
patriam redeant. tolerare insuper ho-
noris onera compelluntur. Amor
eos eternorum compellit. et gloria temporalium
libi arridet. qui dum cogitant que sunt
que tamen infirmis tenent. et que sunt que
de sublimibus non vident. que sunt que
se in terra fulgent. que autem de cele-
stibus perdiderit prosperitatis sue mero-
re mordentur. Anima et si videat
nequaquam se ab ea funditus opprimi
tamen pensat sollicite cogitacione sua
in amore domini. et in eius dispensa-
cione pertinet. Unde bene cum dicit. Quare
data est misero lux. protinus adiun-
git. et vita hiis qui in amaritudine
anime sunt. In amaritudine quippe anime
sunt omnes electi. quia et prius non
deficiunt flendo que deliquerunt. et
gravi se merore afficiunt. quia a
facie conditoris proiecti in eterne patrie
gaudiis non sunt. Unde quorundam corde bene
per Salomonem dicitur. Cor quod novit amaritudinem
anime sue. in gaudio illius non miscebitur
extraneus. In amaritudine namque sunt
et corda reproborum. quia etiam ipsis
suis pravis desideriis affliguntur. sed
eandem amaritudinem nesciunt. quia
pensare quod tolerant sponte sua
excecati non possunt. At contra cor
bonorum amaritudinem suam novit. quia
erumna exilii qua proiectus laceratur
intelligit. et quia sunt tranquilla que per-
didit. quam confusa in quibus cecidit. sentit.
Sed hec amaritati cor ad gaudium
suum quoque reducitur. atque in eius
gaudio extraneus non miscetur. Quia
is qui nunc ab hoc merore cordis fo-
ras se per desidia eicit. seclusus
tunc ab illa intima solemnitate
remanebit. Hi itaque qui in amaritudine
anime sunt. mori mundo funditus con-
piscunt. ut sicut in seculo nichil ipsi ap-
petunt. ita iam a seculo nulla obliga-
cione teneantur. Et plerumque contingit
ut iam homo mundum mente non teneat.
sed tamen indigo hominem occupado astringat

La hi ff

Electi duiga de indicat de tempora libus et eternis

atque contenit

Ca reprobi quam electi sunt hic in amaritudine

B

h.

Electi in morte tenentur a mundo

Et ipe quud' ia mdo mortuus est.
s ipi mdus adhuc mortuus no est
Cuiq ei viuus adhuc eu mdus
cospicit du alio intetu suis ac
tibus pare gtedit Vn bn paulus.
cu et ipe sclm pfte despicet. et
tlez se factu videt. que ia hor
sclm gcupisce omodo no possit.
ruptis huius vite vinclis liber
Gal. vi dt. Michi mdus crucifixus e et eo mdo
Mudus qppe ei crucifixus fuat. q' huc
cordi suo ia mortuu no aabat
Mudus cui crucifixus e et ego mdo quo intelligit. Sz et seipm mdo crucifixat. q' tlez
se ei exhibe studuit. vt ab eo
qi mortuus gcupisci no posset.
Si em in vno loco sit mortuus
et viues. et si mortuus viuu no
videt. viuus tn mortuu videt
Si vo vtqz sint mortui alter al
teru no videt. Ita q' ia mudu
no amat. s tn ab io vl' noles
amat. Et si ipe velut mortuus
mdu no videt. huc tn mudus
adhuc no mortuus videt Si vo
nc ipe in aore mdu retinet.
nc rursu in aore mdi retine
vicissim s' vtqz extincti sut. q2
du alter alteru no appetit. qi
mortuu mortuus no attendit
Q'a igr nc paulus glaz quebat.
nc a mdi gla ipe querebat. et se
mdo. et s' mdu crucifixu ee gla
Ad q2 multi appetut. s tn quaui
vsqz ad culme extinctois ouode
no assingut. i'ce gemetes di
cut. Quare data e miseo lux.
et vita his q' i aaritudie que st'.
Vita qppe aaritatis da. cu hs
mdi gla tristibus gemetibus qz t.
buit. In qua nimiz vita pea
se validissimi timois afficiut
q2 et si ipi mdu no tenet. adhc
tn tlez se esse metuut. q' a
mudo tene. Q'a nisi ei qntu
lucuqz vincit. hos ad vsu sui
pcul duo no aaret Hare em
viua corpa i semetipo retinet.
Illa mortua ptinus ex se expel
La. 3. lit/ sed Qui expectant morte et n
veint Desiderat qppe mortifi
cari se fuditus. atqz ab oi vita
gle tpalis extingue'. sz occult
sepe dei iudicijs. vl' pesse i re
gimie. vl' occupari i uict ho
noribus gpellut. atqz mit' h mor
tificaz plenissiaz indesinet ex
pectat sz exptitta mors non
veint. q2 vsqs eor tpal' gle etia
noles viuit. Qua tn p diuio
timore tolerat. et in ts quide

seruat desideriu pietatis. foris at
explet ministeriu ordinis gtis a
pfectoe nc p intetoz recedat. nec
dispoicioi gditois p supbia gdi
cat. Hira ei diuitat piete agi
cu is q' pfco corde ad gteplatoz
tendit huius ministeriis occupat.
vt mlti infirmoribus eius mens
pfca pficiat. et qo semetipm i
pfcm respicit. inde ad humilitas
culme pfcior assingat. Nonn
q2 etem viri scti pn desideriou
suor detrimeta tolerat inde ma
iora lucra quersis reptat Q'a
du eis vacare vt appetut non
licet. rape scm aliox q9 admi
scent libz. Fit go mira dispesa
con pietis. vt vnde se destructo
res estimat. inde locupletores
ad celestis prie gstructoz surgat
Nonnuqz vo ideo ad gcepta de
sidia minime pueniut. vt ipa
intnemete tardite ad eade de
sidia laxato met' sinu dilate
et q extemiaru fortasse impleta
poterat. mag dispensaoe agi
vt repulsa crescat. Sic quippe
mortificari appetut. vt ia pfce
si liceat facie gditois sui gtem
plent. Sz eor desideriu differt.
vt pficiat. et tarditatis sue sinu
mittet. vt crescat. Vn bn spon
sa i sponsi sui desidio anhelas
clamat. In lectulo meo q sivi
p nocte que diligit aia mea.
Can. 3 qsiui illu et no inveni Abscodit
se sponsus du queritur. vt non
inventus ardetius queraur. et dif
fert sponsa qrens ne inveniat
vt tarditate sua capacior red
dita multiplr qnqz inveniat quod
quebat. Vn btus iob cu diceret
expectat morte et no venit. vt
hoc ipm quietem desideriu sbti
lius expleret. ilico adiuxit Qui
Job 3 effodientes thesauru Omnes magz
q' fodietes thesauru qrut. cu
fode' altius ceperint ad labore
instancius inaesescut. q2 qo se
thesauro abscondito ia iamqz ap
pinquare estimat eo i effodi
endo enixius laborat. Q'a go
plene mortificacoz sua appetut
qi effodientes thesauru querut
q2 qnto fuit vicores ad finez.
tato se exhibet ardetiores in
ope laborado go no deficiut
s mag ad vsu laboris crescut
q2 quo ia pinqa ea gside
rat. eo i ope delectabilius insu

dat. Vn̄ b̄n paulꝰ quibusdā ab-
sconditū etne vite thesauꝝ ꝗreti-
bꝫ dt. Non desicientes collacioꝫ no-
stra sic ē ꝯsuemꝰ q̄busdā sicut
ꝯsolateꝰ ꝛ tāto magis qnto vi-
deritꝭ appropinquare diē. Labora-
teꝫ quippe ꝯsolari cepit in labore
psiste/ qꝛ solenacō laboris ē vi-
sio laborati/ Sic cū in itinē coes
alingit. via q͛d nō attrahꝫ. Sꝫ tn̄
d' societe coīnt labor itineris
lenigaꝛ. Dū itaqꝫ paulꝰ ꝯsola-
teꝰ se in labore quereret adiun-
xit dicens Tanto magis qnto vi-
deitꝭ appropinquare diē. Ac si di-
cet Eo labor crescat q° ipa iā
pmia laboris appropinquant Vald
s apte dicat thesauꝝ querit.
Sꝫ eo ardentius fode' debet q°
iā mx ꝯsitū aurū fodiendo p-
nemis/ Quamꝰ hᶜ qd dꝛ Expe-
ctat morte ꝛ nō invenit/ qi
effodientes thesauꝝ. intelligi ꝛ
alit' pt Nam ei pfce mori
mūdo nō possūꝰ. nisi int mēt-
me invisibilia a visibilibꝫ ab-
scōdamꝛ Rcē q' mortificacōne
sua appetunt. thesauꝝ effodientib
ꝯpantꝛ. Mundo eī p invisibileꝫ
sapiaꝫ morimꝛ de qua p Salōꝫ
dꝛ Si quesieris illā qi pecuniaꝫ ꝛ
sic thesauros effoderis illā Sapi-
entia quippe in reꝝ supficie nō
latet. ꝛ tūc mortificacōn nrā
sapiaꝫ ꝯtingentes ꝯphendiꝰ. si
relictꝭ visibilibꝫ in invisibilibꝫ
abscōdamꝛ Si hic hāc cor effo-
dientes ꝗrīꝰ. vt ome qd tn'emi-
mēs cogitat. a semetipā ma-
nu discretōis eiciat. ꝛ thesauꝝ
vtutꝭ q' se latebat agnoscit/ Fa-
cile em̄ in se thesauꝝ ꝗsitū in-
venit. si ea q' se male pssera
mole a se tene cogitacōnꝰ
repellit Qa aut quesita mor-
te sic thesauꝝ dt/ rcē subiungit
Gaudet vehemēt' cū invene- Ch
rint sepulcrū Hic ei sepulcru
locꝰ ē quo abscondꝛ corpꝰ. ita
diuina ꝯtepla° q'dda sepulcrū
est mētꝭ q° abscondꝛ aīa Qi
em̄ huic adhuc mūdo vivīꝰ cū
mente in eū foras vagamꝛ Sꝫ
mortui in sepulc° abscondimꝛ
cū mortificati extiꝰ. in secre-
to intīne ꝯtemplacōis celamꝛ
Sancti ꝛ viri ab importunite
desidioꝝ tpalium a tumultu mo-
tiliū curaꝝ. a clamore pstre-
pentium ptubacōm. semetipos

sac' vbi gladio mortificare nō de-
sinūt. atqꝫ intꝰ ān dei faciē in
sinu mētis abscondūt Vn̄ p ps.
dꝛ Abscondes eos i abscōdito vul-
tꝰ tui a ꝯtbacōe hoīm Qd qᵘuīs
pfce pquod fiat. etiā nūc ex
pte magna agiꝛ cū a tpaliū
desidioꝝ tumultibꝫ delectacōne coni
inferiora rapiūtꝛ. vt mēs eoꝝ
dū in aōre dei tō tendꝛ. nulla
mūdi ptubacōe laceꝛ Hinc ē qꝰ
paulꝰ p ꝯteplacōꝫ mortuos ꝛ qi
in sepulc° abscōditos discipulos
viderat. qbꝫ dicebat Mortui ei Coloss 3
estis ꝛ vita vrā abscōdita ē cū
xpo in dō Qi morte quit gaudꝫ
dū sepulcrū inveīt Qa q' morti-
ficare se appetit valde ad inve-
tā requieꝫ ꝯteplacōis hꝰ exhi-
larescit. vt extinctꝰ mūdo late-
at. ꝛ cunctꝭ exterioꝝ reꝝ ptur-
bacōibꝫ int sinū se intimi ao-
ris abscondat Sꝫ vd ad hᶜ qꝰ
thesauꝝ abscondꝛ dꝛ. etiā sepulc' effodi
invento subinfertꝛ. hᶜ nrē ē vt
intencō nrā ꝯspiciat qꝛ antiqꝰ
mortuos cū diuitꝭ obruebat
Qi q° thesauꝝ ꝗrit gaudet cū
sepulcrū invenit. Qa sapiaꝫ
pquirentes sꝫ cū sac' scptue pa-
ginas volvīꝰ/ cū exᵃ pcedetiū
pscrutamꝛ. qi ex sepulc° gau-
diū sumiꝰ. qꝛ mētꝭ diuitias
apd mortuos inveīꝰ Qa q' hui-
c mūdo pfce extincti st. i oculto
cū diuitꝭ requiescunt Recepto
q° diues efficitꝛ. qꝛ ex exepla in-
torū ꝯteplatiōis vtute sublevaꝛ
Sꝫ cū regres dicat Quare data .11.
ē misero lux Nunc hoīm Capitulū
requiē ꝯsīmat insinuat dns
Viro cuiꝰ abscōdita ē via. ꝛ
circūdedit eū deus tenebris Via Justi hnt ꝯ°
eī sua viro abscondita ē. qꝛ ratiā sin fcs
ꝛ si iā in qua sit vite qualite
ꝯsidat. adhuc tn̄ ad quē fine
tendat ignorat/ ꝛ si iā supna
appetit. ꝛ si h pleniꝰ deside-
riꝰ querit. adhuc si i eisdē
desideriꝭ pmaneat nescit/
pctā quippe despicientes ad iustiaꝫ
tendiꝰ. Sꝫ q° pueniaꝰ ignoramꝰ
Qnd hesterna die fuiꝰ scimꝰ.
Sꝫ qd ꝯtingat crās nesciꝰ. Via g°
suo viro abscondita ē. qꝛ sic
pede ponit opis vt tn̄ pinde
nesciat exitū ꝯsūmacōis Est ꝛ
alia vie nrē absconsio. qꝛ nō-
nunqꝫ eā ipa q' rcē nos agē cre-
dimꝰ. an i districti iudicis

Malu aqz ce dit ee bonu
examine recta sunt ignoraret Sepe
enim sic longe superius diximus opus
nostrum causa damnationis est et prae-
ceptum putatur esse virtutis Sepe unde
placari iudex creditur inde ad ira-
cundiam placandus provocatur instigatur
Salomone attestante qui ait Est via
que videtur hominibus recta et novissima eius
ducunt ad mortem Unde sancti viri cum
mala superant sua etiam bona gesta
formidant ne cum bona agere appetunt
de actionis imagine fallantur ne
pestifera tabes putredinis sub bona
specie lateat coloris Sciunt enim quod cor-
ruptionis adhuc pondere gravati di-
iudicare bona subtiliter nesciunt
et dum ante oculos extremi examinis re-
gulam deducunt opera sua se non
iudicant et que approbant metuunt et totum
quod mente interna desiderant sed tamen
de incertitudine operum trepidi quo
perveniunt ignorant Unde bene per eundem
dictum est Cur viro data est misero
lux adiungitur Viro cuius abscon-
dita est via Ac si dicatur Cur huius
vite successus accipit qui sub qua sit
estimatione iudicis iter sui operis ne-
sciat Unde apte subditur Et circumdedit
eum deus tenebris Tenebris namque
homo circumdatur qui quamvis celesti deside-
rio ferveat quid de semetipso sit
dispositum intrinsecus ignorat Valde
metuunt ne quod se in iudicio obiciat
quod se nunc in desiderio boni latet
fervoris Tenebris homo circumdatur qui ig-
norantie sue caligine premitur An te-
nebris circumdatus non est qui plerumque
preteritorum non meminit futura non
invenit presentia vix cognoscit Te-
nebris se circumdatum quidam sapiens
viderat qui dicebat Que in prospectu
sunt invenimus cum labore et que in celis
sunt quis investigabit Hinc propheta
se tenebris circumdatum vidit cum
dispositionis intime penetralia intima
non potuit dicens Posuit tenebras
latibulum suum Auctor enim noster quia
nos in hoc exilio deiectos lucem
sue visionis abstulit sese nostris o-
culis quasi in tenebrarum latibulo ab-
scondit Quas nimirum cecitatis nostre
tenebras cum studiose conspicimus
mentem ad lamenta provocamus Flet
enim cecitatem quam foris patitur si-
mulque meminit quod interioribus lumine
privatur Cumque tenebras quibus circumdatur
respicit splendoris intimi arden-
ti se desiderio affligit Et quia intel-
lectus amissi semetipsam gemitu ut
superna luce qua condita deseruit

Tenebre circumdat hominem qui ignorat

Sapie 9

Capitulum

Prouerbiorum 16

hec ipsa

alias sub quanta

de se

repulsa queratur Unde fit plerumque
ut in ipsis precibus fletibus intime gau-
dii claritas erumpat et metus qui in
corde prius tecta latuerat ad inspe-
ctionem fulgoris intimi suspirans re-
generata convalescat Unde bene sequitur
Antequam comedam suspiro Come-
dere namque est anime superne lucis contem-
platione pasci Suspirat ergo antequam
comedat quia prius gemitibus laboris
afficitur et postmodum contemplationis refectione
satiatur Nisi enim suspiret non co-
medit quia qui se in hoc exilio pro desi-
deriorum celestium lamenta non humiliat
interne patrie gaudia non degustat
A veritatis enim pabulo ieiunus est qui
in hac peregrinationis inopia letatur
Suspirat atque comedit qui quos
amor veritatis afficit contemplationis refectione con-
placationis pascit Suspirabat propheta
comedebat cum diceret Fuerunt mihi
lacrime mee panes Luctu enim suo
anima pascitur cum ad superna gaudia
flendo suspirando quia sublevatur Et
intus quidem doloris sui gemitum tole-
rat sed eo refectionis pabulum percipit
quo vis amoris per lacrimas emanat
Unde et eandem lacrimarum vim adhuc
bibens innuebat dicens Et quasi inundantes
aque sic rugitus meus Aque enim in-
undantes cum impetu veniunt et cre-
scentibus multiplicitate voluminibus intumescunt
Electi vero dum mentis sue oculis di-
vina iudicia opponunt dum de occulta
super se sententia trepidant dum se ad
deum posse pervenire confidunt sed tamen
ne non perveniant metuunt dum pre-
teritorum suorum recolunt que defleant dum
que sunt adhuc futura sunt quia nesciunt
pertimescunt quasi quedam in eis aquarum
more plectra volumina colliguntur
que meroris rugitus quasi in subiecta
littora defluunt Unde iustus videt
quanta sint in lamentis prime volumina
cogitationum atque ipsas meroris
undas inundantes aquas vocavit
dicens Et quasi inundantes aque sic
rugitus meus Nonnumquam vero iusti sicut
et paulo superius diximus in ipsis bonis
operibus trepidant ac ne in eisdem
occulto aliquo errore displiceant
continuis lamentis vacant Cumque
cum divina subito flagella corri-
piunt auctoris sui se graviter offen-
disse suspicantur quia vel infirmitatibus
impediti vel occupationibus pressi ad im-
pendenda proximis pia opera non
assurgunt et cor in lamentum vertitur
quia cursus a devotionis sue ministerio
retardatur Cumque se mercede non

concepit

Eccl c 9 Luc

v

a

r

iusti pa

no auge diff gsidant. etia tu sac
ta opa displicere formidat Vn
bn cu btus iob rugitu sum qui in
vndant aq diceret. ilico adiuxit.
R Ca timor que timebat euenit m
et qd verebar accidit Justi e viri de
flet et panet et magis se lamet
tingit quia deseri se formidat. et
quamuis de correpcione sua gaudeat.
cor tn trepida mente correpcio ipa
ptimbat ne malu qd tolerat no
pia pensio discipline sit. Sz tn a
madusio iuste vindicte cedo ba p ta
gsidans ait. Ceb nomi ptate ire
tue. Ptas quippe ire diuine no pt
nra mente gphendi quia eius di
spensacio obscuris sup nos dispoib
sepe vn estimamur deserere inde nos
recipit et vn nos recipe credit in
de delinquit ut plerumqz hec fiat g
flagellacia quod ira dr. sz h aqui ira
fuisse dicitur qui cxquisit qd gra putat. Nonnullos eni
flagella corrigunt. nonnullos ad
impacie vesania pducunt et alios
psa qz demulcet ab insania
mitigat Alios quia eleuat funditus
ab omi spe gusacionis eradicat
cunctos autem ad vicia ima pthunt
Sz tn qda eo ab his facilius recede
nt quo se in eis corruisse altius
erubescunt et superstites ad supna
subleuat. sz nonnuqz qda diu ho
rem de virtute gcipiunt ppriu tra
mite ascensionis cadunt Ca quo
ptas diuine ire inuine cognoscat
o cuncti nte e ut sn cessacione ti
Vnde S meat. se Nonne dissimulaui no
ne silui nonne quieui et venit sup
me indignacio. Quamuis quolibz
positi in loco cogitando loquendo
agendo peccemus tunc tn ppter h tn aug
effrenatus rapit cum mundi huius
psperitate subleuat. Na cu prire se
potestate ceteros gspicit alta
de se elate cogitans sentit. et cu
auctoritati vocis a nullo resistitur lin
gwa licencius p abrupta diffic
natur. Cu qz facere quodlibz licet in
ste sibi omne existimat licere qd libz
Sz sancti viri cum mundi huius ptate ful
ciuntur tanto sub maiori mentis disci
plina se redigunt. quanto sibi per impa
ciencia ptatis suaderi illicita quasi
licencius sciunt. Cor namqz a gside
racione sua gla reprimunt. lingwaz
ab immoderata locucione restringunt.
opus ab inquietudinibus vagacionis custo
diunt Sepe enim qui in ptate sunt ea
que recte faciunt quia elate cogitant

amittunt dum qz se ad cuncta utiles
estimant. eciam impense utilitatis
meritum dampnant Ut enim cuiuslibz
facta digniora sunt. necesse e ut ei
semper apud se semper indignus videatur ne
eadem bona accione agentem cor suble
uet. et sublevacione plus auctorem de
elacione deiciat hinc e eo quod rex ba
bilonie dum elata mente apud se
volueret dixit. Nonne hec e babilon ma
gna quam ego edificaui in ierosole
aial protinus versus e. Quod enim
sensus fuerat pdidit. quia humiliter no
luit dissimulare qd fecit. et quia
elacionis cogitacionibus se sup homines
extulit. ipm quem communem habuit
hominibus sensum hominis amisit Sepe vero
qui in ptate sunt ad subditorum
passim gtumelias erumpunt. et hoc
qd invigilantes regimini seruiunt.
per lingwe procacitatem pdunt. Immori
formidine minus verba pensantes.
quia qui sine causa fratri dixit fatue re
hene se ignibus adicit Sepe hi
qui in ptate sunt dum sese a lici
tis retinere nesciunt ad illicita
opa et inquieta dilabuntur Solus
enim in illicitis non cadet. qui se aliqn
a licitis caute restringit Qua vero
gscricione religatum bn se paulus
insinuat dicens Oia mihi licent sz
non omnia expediunt. Atqz ut ex ipa vi ligacionis
ostenderet in quanta se mentis libertate dilata
ret. ilico adiunxit Oia mihi licent sz ego
no sub nullius redigor ptate Cu
enim mens gcupiscenciis desidia sequitur. sui
rebus gvincitur. quarum amore supatur
Sz paulus cum cuncta licent se sub
nullius ptate redegit. quia semetipm
eciam a licitis restringendo. ea que
delectata premerent despecta transcendit
Beatus ergo iob ut nos erudiat quibus
in ptate sunt innotescit dicens. Nonne
dissimulaui Ptas namqz cum habetur
et cogitanda e ad utilitatem. et dissi
mulanda propter timorem. quatenus ille qui
ea utitur et ut pdesse debeat se
posse sciat. et ut extolli non debeat
posse se nesciat Qualiter vero in ore
fuit adiungit dicens. Nonne silui ptate
silere et quiescere adhuc subtilius
libet pscrutari Silere namqz est
mentem a terrenorum desideriorum voce
restringere Quibus enim magis clamoribus
et tumultibus cordis crescit bn quo
qui bn in ptate sunt cum terrenarum
accionum strepitus p diuino amore
intermittendo postponunt. ne dum ima
indesinenter occupant. cor funditus
a summis cadat Sciunt quia nequaquam
mens ad supna attollitur. si curarum
tumultibus gtinue in infimis

Marginal notes: flagellacia fuisse dicitur qui cxquisit sed ex gracia ex vindicta; Vnde S; Job; daniel; ad Co 6; ptas e dissimulanda et cogitanda

justiac ... [illegible] iustiac s' apt dei

cadat occupa° Sed cu d'de ex
occupata obtineat. q d'io app
hende aqi etia vacas laborat
Bene at p ps d' vacate & vide
te qm ego sii ds / q2 q' vacare
ds negligit. suo s' iudicio luen
eius visionis abscondit. hinc ei
Leviticus xi p moysen d' vt pisces q penni
las no hent no edant' / pisces
naq q hent pennulas. saltus
dare sup aquas solent Soli go
in electoz corp q' cibu tn'seunt. q'
in eo q ima deserunt aqu sup
na ascende' mentis saltibus sciunt.
ne sp in pfundis curarum lateat
& nulla eos aura summi q' libet
La 8 tactus & amor contingat / Sed vo
rebus tpalibus occupa'. tunc bn
exteriora disponunt. cu solicite
ad interiora refugiunt. cu nequaq
foris p turbaconu strepitu di
ligunt. s3 apd semetipos intus in
tranquillitat' sinu requiescunt / Pra
ue etenim mentes tpalium rez tu
multus int semetipas versare
no cessant. etia cu vacant In
cogitacoe enim servant depicta
q amant / & q'uis exteri' nichil
faciat. apd semetipas tn sub
pace inq'ete acti'be elaborat. Cu'
bus si earundez rerum administra
pbea'. semetipas funditus dese
runt. & fugitiva hec tpalia p inte
tonis cursu gtinuis cogitato
nu passibus sequunt' Pie aut' me
tes & cu desunt no qrunt. & qunt
etia cu assunt ferunt. q2 p exti
orum cura a se exire ptimescunt
Gn 27 Sed bn illa duoz fratru vita
signa' de qb' sciptu e Fcus est
Esau vir gnarus venandi & ho
agricola Jacob at vir simpx hitat
i tabernaculis Vel sic in alia
translacoe d' hitavit domi Qd
Expo figure et p venatore Esau ni vita eoz
signa' q in exteriorib' voluptatib
fusi carne secunt' Q' etia agco
la ee describit' q2 amatores hu9
scli tanto magis exteriora co
lunt. qnto intigras sua inculta
delinqunt Jacob v° vir simpx
in tabnaculis vel in domo hi
tare hr phibe'. q2 nimiz oms
q in exteriorib' curis sparsi re
fugiunt. simplices in cogitacone
atq i gscie sue hitacon gsistunt
In tabnaculis et a' in domo hi
tare e se int ment secreta re
stringe' & nequaq extius pex

desidia dissipa' ne du ad mt
ta foris inhiant. a semetipis
alienatis cogitacoibus recedat
Dicat go pbatus vir & exercitatus
Vnu p sciis Dicat None dissilam
None te silui? None qevi? Vt ei
sup diu' sci viri cu eis trisi:
toria psptitas arrisit. favorem
mdi qi nescientes dissilierunt &
forti gressu mentis h' vnde ex
timus psolena calcat. Silet at
q2 nullis pue accois clamoribus Cla[...]
pstrepunt Dis naq iniqtas hr
apd secreta dei iudicia voces
suas Vn sciptu e Clamor sodo Gn
moz & gomorreoz multiplicatus
e Quiescunt ei cu nq solu no
cupiditatum tpalium turbulento
appetitu rapiunt' Vniversa cu
ris pntis vite nec'ns imodera
tius occupa'm refugiunt S3 h
agentes pterna adhuc flagella
sentiunt. vt tanto pfectiores ad
hereditate veniant qnto eos pie fe
riens disciplina cottidie etia de
minimis purgat Justa itaq i
desinet faciunt. s3 assidue du
ra paciunt' Quia sepe ipa nra
iusticia ad examie divine iustie
deducta iniusta e. & sordet i
districtoe iudicis qd i estimacon
fulget opantis Vn paulus cu
diceret Nichil m gscius sui. ptinus Cor
adiunxit S3 no in h' iustificatus
sii Q' e causa mor cur no sit
iustificatus insinuans ait Qui
aut' iudicat me dns e. Ac si
diceret Ideo q nichil m gscius paulus
sii. iustificatu me abnego. q2 iustifi
ab eo q' me iudicat examinari ne se
me subtilius scio Dissimulanda dicat
go sut q exterius fanet. repme
da q intius pstrepunt Declinanda
q qi vicia involuunt. & tn in
his oibus adhuc districti examinis
flagella metuenda / Quia & ipa
nra pfcio culpa no caret. nisi
hac severus iudex in subtili la
ce examinis misericordit penset
R Vn aut sbd' Et venit sup La 9
me indignacio Magna quippe ar
te doctrine dictur' vba ptulit
rex facta Vt hinc vnusq'sq
rex gsidet. q peccantibus pgmo
du supplicia maneat / si etiam
iustos tam valida hic flagella
castigant Hinc e et q petrus Pet
ait Tempus e vt iudicium incipiat
a domo dei. & si iustus vix salva

bitur. impius et peccator ubi ma
nebunt. Hinc paulus cum multa i
thessalonicensium laude dixisset
ptinus adiunxit. Ita et nos ipsi in vo
bis gloriamur in ecclesiis dei pro paciencia
vestra et fide in omnibus persecucionibus
et tribulacionibus vestris quas sustine
tis in exemplum iusti iudicii dei.
Ac si diceret dum tot dura tolera
tis quanta recte agitis quid aliud quam iusti
iudicii dei exempla datis quia ex
vestra pena colligendum est quo fe
riat quibus irascitur si sic vos af
fligi patitur in quibus letatur. Ac quo
illos percussurus quibus iustum iudi
cium exhibet si etiam vos sic cruciat
quos pie redarguens fovet. Pa
cis igitur locucione beati iob terminata vi
rissimi se amici eius consolaturi ve
nerant et prius eius increpacionibus
addiciunt contumeliam ad contencionis
verba prosiliunt. ea pro qua vene
rant causa pietatis amittunt. Quia
quod non prava hec intencione faciunt
sed quamvis afflictum percusso exhibe
ant pensum tamen non nisi pro iniquitate
credideruut. Dum quippe intencionem bonam
nequaquam locucio cauta prosequitur
ipsa pietatis proposito in transgressio
nis vicium vertitur. Pensandum
namque est cum et quem loquuntur. Iustus
quippe erat ad quem venerat et
divinis verberibus cinctus ex ante
acta ergo vita eius debuerunt ea que
intelligere non valebat illius verba
pendere et ex flagellis presentibus illum
non redarguere sed de sua vita for
midare. Sed quia flagellatum iusto non
consideracione erigere sed flendo so
ciare ut nequaquam se eorum scientia per
verba ostenderet sed loqui recte linguam
consolacionis magister dolor erudiret.
Anima et si quid forsitan diversa sen
tiret dignum profecto erat ut hec
humiliter sentientes dicerent ne percussa
vulnera per immoderata verba cumula
rent. Sepe enim quia intelligi non va
lent deterioribus displicent vel facta
vel dicta meliorum. Sed eo ab eis non
temere reprehendenda sunt quo apprehen
di veraciter nequaquam possunt. Sepe
aliquid a maioribus dispensatorie
agitur quod a minoribus error esse pu
tatur. Sepe multa a fortibus dicuntur
que idcirco infirmi diiudicant quia igno
rant. Quod bene bobus calcitrantibus
inclinata illa testamenti archa si
gnificat quam quia casuram credens
levites erigere voluit. mox se

[Left margin: 2 Thess 1; Contencio amicorum ... increpacio ...; (a) gratia reddit displicentia; (a) dicitur [illegible]; [illegible]; Reg 6]

tenciam mortis accepit. Quid est namque
mens iusti nisi archa testamenti que ge
stata bobus calcitrantibus inclinatur
quia nonnumquam eciam qui bene preest dum
subiectorum populorum confusione concutitur
ad dispensacionis condescensionem ex
sola dilectione permovetur. Sed hoc quod
dispensatorie agitur inclinacio ipsa
fortitudinis casus putatur. Inde
et nonnulli subditi contra hanc manum
reprehensionis mittunt. sed a vita
protinus ipsa sua temeritate defi
ciunt. Levites ergo quasi adiuvans
manum extendit sed delinquens
vitam perdidit. Quia dum infirmi quique
forcium facta corripiunt ipsa vive
ntem sorte reprobantur. Aliquando eciam sancti
viri quedam minus condescendentes dicunt.
Aliquando vero summa contemplantes proferunt.
Dum quia vim vel condescensionis vel al
titudinis nesciunt audacter hec
stulti reprehendunt. Et quid est iustum
dum sua condescensione velle corrigere
nisi inclinatam archam superba re
prehensionis manu relevare. Quid est
iustum de incogita locucione repre
hendere nisi motum eius fortitudinis er
roris lapsum putare. Sed perdit vi
tam qui archam dei tumide sublevat. Quia
nequaquam quisquam sanctorum corrigere recta
presumeret nisi de se prius meliora
sensisset. Unde et levites ydem
recte oza dicitur quod vir robustus domini
interpretatur. Quia presumptores quique nisi
audaci quam mente robustos se in
deo crederent nequaquam meliorum facta
vel dicta velut infirma iudica
rent. Amici ergo iob dum contra eum quasi
iudicii defensionem prosiliunt domini pre
cepti regulam superbientes excedunt.
Cum vero quedam facta meliorum de
terioribus displicent nequaquam hoc
quod mente monet reticendum est
sed cum magna humilitate proferendum quatenus
intencio pie sencientis eo verius
servet formam rectitudinis quo per iter
graditur humilitatis. Et libere ergo dicenda
sunt que sentimus et valde humiliter pro
menda que dicimus ne et quod recte inten
dimus hoc elate proferendo non recte fa
ciamus. Paulus auditoribus suis
multa humiliter dixerat sed de ipsa
exhortacione humili placare eos
adhuc humilius satagebat dicens
Rogo vos fratres ut sufferatis
verbum solacii. Ceterum pro parvo scripsi
vobis. Ephesiis quoque mileti valedicen
tes afflictis ac gementibus sua
humilitate ad memoriam revocat dicens

[Right margin: Levites qui volunt sublevare archa que mortuus est; minimis; presumptores se in veritate dei; Cap. 43; ad Hebr. xiij; Act. xx]

3 4

Vigilate memoria mei retinentes quo per triennium nocte ac die non cessaui cum lacrimis monens unumquemque vestrum. Eisdem rursus per epistolam dicit
Ephe. 4 Obsecro vos fratres ego vinctus in domino ut digne ambuletis vocatione qua vocati estis. Hinc ergo colligat si quis aliquid recte sentit humilitate debeat quanta in suo loquitur discipulus Si ipse magister gentium in his que ei auctore predicat tam submisse discipulos rogat. Hinc unusquisque colligat in eis a quibus bene vincendi gratia percipit hoc quod bene intelligit humiliter dicat si paulus illis humili se voce subdidit quos ad vitam ipse suscitat. Eliphat autem primus amicorum loquitur. Qui mentis ad consolandum pietate veniat. humilitate locutionis deserens regulam consolationis ignorat Quam dum loquendi custodiam negligit. usque ad afflicti contumelias excedit dicens Tigris periit. eo quod non haberet predam rugitus leonis. et vox leene et dentes catulorum leonum dissipati sunt Beatum videlicet iob tigridis nomine quasi vicio varietatis notans per leonis rugitum eiusdem terrore viri per leene vocem loquacitatem coniugis per dissipatos vero dentes catulorum leonum destructam filiorum edacitatem et audaciam signans. Unde et beati amicorum sensus qui in tanta correptione se extulit. sententia diuina reprehendit dicens. Non estis locuti coram me rectum sicut seruus meus iob. Sed querendum video cum paulus illorum simus tanta auctoritate vtitur si eorum sine diuina reprehensione cassatur Eliphat quippe verba sunt que corinthus intulit dicens. sic scriptum est
1 Cor. 3 Comprehendam sapientes in astutia eorum. Quo ergo qui praua respuimus que paulus ex auctoritate assumit. Aut quo attestacione pauli recta putabimus. que per semetipsum dominus non recte diffiniuit. Sed utrumque hoc citius quia non sint diuersa cognoscimus. si eiusdem diuine sine subtilius verba pensamus. quia nimirum cum diceret Non estis locuti rectum coram me. illico adiunxit sicut seruus meus iob. Liquet ergo quia quedam in eorum dictis recta sunt. sed meliore comparatione superantur. Nam inter alia que irrationabiliter dicunt. multa ad beatum iob fortes sententias proferunt. sed comparatione dictis fortioribus viri fortioris amittunt. Mira autem sunt multa sed in sancti viri aduersitate
Gparatur
Ipso dicat

dicentur. In semetipsis namque magna sunt. sed quia iustum virum transfigere appetunt eiusdem magnitudinis pondus perdunt. Cadam quippe qualiter forte feriunt iaculum mittitur ut dura saxa feriatur. Eo namque longius obtusum desiliit. quo in tortum fortius venit. Igitur amicorum beati iob dicta sed in quibusdam sunt valde fortia. sed tamen sancti viri forte vita feriunt. cunctum sensum acuminis in uenientes retundunt. Quia ergo et in semetipsis magna sunt. sed contra beatum iob illico assumi debuerant. Et paulus hoc ex virtute pensans in auctoritate proferat. et iudex quia incaute prolata sunt ex parte qualiter
7 reprehendat. Sed quia eorum amicorum Lxi beati iob hereticorum speciem superius diximus tenere. Nunc ergo verba quo hereticorum congruunt indagemus. Quedam namque valde recta sentiunt. sed tamen inter hoc per aduersa dilabuntur. Habent quippe hoc heretici proprium. ut malis bona permisceant. quatenus facile sensum audientium illudat. Si enim semper praua dicerent. citius in sua prauitate cogniti. quod vellent minime persuaderent. Rursum si semper recta sentirent profecto heretici non fuissent. Sed dum fallendi arte ad utraque deseruiunt. et ex malis bona inficiunt. et ex bonis mala ut recipiatur abscondunt. Sicut qui veneni poculum porrigit. ora poculi dulcedine mellis tangit. Dum quia hoc quod dulce est primo a tactu delibatur. etiam id quod est mortiferum indubitanter absorbetur. Itaque heretici permiscent praua rectis. ut ostendendo bona auditores ad se attrahant. et exhibendo mala latenti eos peste corrumpant. Aliquando tamen predicatione sancte ecclesie correcti atque exhortationibus ab hac sensus sui diuersitate saluantur. Unde et amici iob reconciliationis sue sacrificium eiusdem viri sancti manibus offerunt. atque ad superni iudicii gratiam vi adducti reuocantur. Quos bene Ihus xvi sensus iam decem leprosorum iudicia designat. In lepra quippe et pars cutis in fulgorem ducitur. et pars in colore sano retinetur. Leprosi itaque hereticos exprimunt quia diuersis praua permiscent. colore sanum maculis aspergunt. Unde bene ut salui clamant Ihesu preceptor. Quia enim in eius verbis errasse se significat. hunc saluandi

humilitas perceptorem vocat, cunctaque ad
conditorem perceptionis redeunt, mox ad
formam salutis redeunt. Sed quia in
amicorum dictis praefatio paulo lon-
gius duximus, ipsa iam eorum subtiliter
verba pensemus. Capitulum quintum tertium

Respondens Eliphaz Themani-
tes dixit: Si coeperimus loqui tibi, for-
sitan moleste accipies. Iam su-
perius dictum est, quod his vocabulorum in-
terpretationibus exprimantur. Cum quo festine
ad indiscussa tendimus, prolata re-
plicare devitamus. Hoc itaque est so-
lerter intuendum, quod hi qui haereticorum speciem
tenent, loqui molliter inchoant dicentes:
Si coeperimus tibi loqui, forsitan moleste
accipies. Exasperare quippe haeretici
auditores suos in exordio locu-
tionis metuunt, ne vigilanter audiant.
Eorum quia valde fortitudinem declinant,
ut negligenter accipiant. Et paene semper
blanda sunt quae proponunt, sed aspera quae
persequendo subinferunt. Unde et nunc ami-
ci Iob a reverentia mansuetae lo-
cutionis incipiunt, sed usque ad iacula
asperrimae invectionis erumpunt. Cuncta
radices spinarum molles sunt, sed tamen
ex ipsa sua mollitie eum proferunt
quo pungunt. Sequitur: Sed conceptum sermonem
tenere quis possit? Cunctae sunt hominum genera,
quae gradatim ductae a se qualitatibus
dissident. Sunt namque nonnulli qui et ad
loquendi prava concipiunt, et allocutione
sua nulla silentii gravitate refrenantur.
Et sunt alii qui cum prava concipiunt, ma-
gno se silentii vigore restringunt.
Et quidam sunt nonnulli qui virtutum usu robo-
rati et ad eam celsitudinem pervenerunt, ut
ad loquendum nec in corde quidem perversa
concipiant, quae silendo compescant. Eliphaz
itaque ex quo sit ordine ostenditur, qui
conceptum sermonem tenere se non pos-
se testatur, quia in re et id motum
quod se loquendo offensurum noverat, nec
quia eum retinere verba quidem potest vellet,
nisi se per hoc vulnera interiore provideret.
Boni enim viri freno consilii retinent
praecipitationes verbi, et tante considerant-
ne relaxantes linguae lasciviam
auditorum conscientiam in tanta locutione
transfigant. Unde bene per Salomonem dicitur: Qui
dimittit aquam, caput est iurgiorum.
Aqua quippe dimittitur, cum linguae
fluxus effrenatur. Sed divisor aquae
caput iurgiorum efficitur, quia per linguae
incontinentiam discordiae origo propa-
gatur. Igitur sic pravi in sermone lenes sunt,
ita et in locutione praecipites et tace-
re praedicando negligunt, quod loquantur.

Sed quod lenis conscientia concipit, lenior lin-
gua protinus prodit. Unde nunc Eliphaz
suo experimento colligit, quod de se pariter
de omnibus sentit, dicens: Sed conceptum sermonem
tenere quis possit? Sequitur: Ecce docuisti
plurimos, et manus lassas roborasti;
vacillantes confirmaverunt sermones
tui, et genua trementia confirmasti.
Si ipse historiae textus aspicitur, ma-
gna est lectoris utilitas, quod ab amicis
iurgantibus in beato Iob per laceratione
victorum virtutis praeconia proferuntur. Illu-
stris quippe est tam robustum vitae praeconi-
um testimonium, quod ei is qui laudat loquitur,
qui impugnare eum conatur. Pensemus
autem eius celsitudinem vir iste fuit, qui
indoctos docens, lassos roborans,
vacillantes quoque confirmans, inter curas
domus, inter multiplicium rerum custo-
diam, inter affectus pignorum, inter stu-
dia tot laborum, erudiendis se ceteris
impendit. Et tamen quod de occupatus exstitit,
sed tamen liber magisterio doctrinae in-
ligatur. Temporalia regendo disposuit,
aeterna praedicando nuntiat. Vitae rectitu-
dinem et agendo videntibus ostendit,
et loquendo audientibus ingessit. Sed
sive haeretici sive pravi quolibet cum bona
iustorum referunt, haec in argumentum
criminis inflectunt. Unde namque Eli-
phaz contra beatum Iob occasionem obiurga-
tionis colligit, unde laudanda nar-
ravit. Illa sequitur: Nunc autem venit su-
per te plaga et defecisti; tetigit te et
conturbatus es. Pravi quippe duobus
modis impetunt bonorum vitam, quia
aut prava eos dicere asserunt, aut recta
non servare quae dicunt. Unde et beatus Iob
inferius ab amicis suis de locutione
reprehenditur. Nunc autem recta dixisse,
sed haec non servasse laceratur. Ergo
ab iniquis modo locutio, modo actio
reprobatur, quatenus aut reprehensa lin-
gua taceat, aut eiusdem linguae
suae adiudicata testimonio in
crimine vita succumbat. Et nonnumquam
pravi laudes linguae inferunt, et
quomodo de linguae vitae quia infir-
mitate congruunt. Iniqui etenim ne pub-
lice pravi videantur, loquuntur aliquando bona
de iustis, quae ecclesia cognita et aliis
noverunt. Sed sic perdixius hi ipsa
ad cumulum reatus pertrahunt, et cre-
dendi sunt in contrariis, ex eo quod prospera
loquebantur ostendunt. Tanto quippe mala
quae veraciter insinuant, quanto et bo-
na veraciter laudant. Ad usum quoque
torquent criminis vocis favorem, dum
iustorum vitam inde post graviu[s]

Marginal notes:
leni[tas] ... [contin]entiae ... (left margin, beside "Si coeperimus tibi loqui")
[hum]ana ha[e]c diversitas ... malo ... de bo[no] ... lingua[e] (left margin, beside "tenere quis possit")
Lenitas locutionis ex lenitate sensus (right margin)
cum (right margin)
Iob laudatur (right margin)
Iniqui ficte loquuntur, ut mala facilius et credibilius inferant (right margin)

e

vlnerat. vn hac paulo an sp(ir)ne
teng defendebat Sepe aut eor
bona q pus h(ab)ita despiciut. sz p9
modu q pdita mirat. vn et elifa
sci viri v(ir)tutes q amissas asse
rit. enumando subiugit d. Timor
tuus fortitudo tua. pacia tua et p
9 fectio viaz tuaz. Que nimirz cu
cta ei sine subrogat qua p(ri)misit
dicens Nunc aut venit sup te plaga
et defecisti. tetigit te et conturbatus
es Qua go simil inesse asserit
2 Job i eo q btu turbatu flagello rep
hendit Sz intuend valde e. qr
quamuis inconueniet incepet. con
gruent tn v(ir)tutu ordines nar
gradibus rat Quator quippe gdus vita beati
iob v(ir)tutes enumando distinxit
du et timori fortitudine. et fortitudini pa
ciaz. et paciencie pfectioz iunxit In via
etem a timore dei incip(itur) vt ad
Timor e initiu fortitudinis dei et no audacia fortitudine venia(tur) Nam sicut in via se
culi audacia fortitudine. ita in via di
audacia debilitate parat. et sic
in via sculi timor debilitate. ita
in via dei timor fortitudine gignit
Pro. xiiii Salomone attestante q ait In tiore
dni fiducia fortitudinis Timori quip
pe dni fiducia fortitudinis inesse d(icitur)
qr nimirz mens nra tanto valencio
res terrores reru tpaliu despicit.
quanto se auctori earunde tpaliu
vacius p formidine subdit. que i
timore dni constituta no invenit
ex qd metuat Quia du rco metu
conditori om(n)i inigit p(otes)tate qdam sup
oia sublevat. Fortitudo aut no n in
pacia adusite ostd(itur). Vn et mox p9 forti
fortitudinis et pacie pgiu tudine pacia subroga(tur) Tanto em
se vnusqsqz ad fortitudine pfecisse
veracius demrat. quanto aliena
mala robustius tolerat Nam
inig in se gnaluit. que aliena
iniqtas sternit. Qui in eo q gnete
ferre no valet. pusillanimitatis
sue glo confossus iacet Quia vo pfectio
d pacia nascit. statim p9 pa
ciaz pfectio viaz subinfert Ille eni
vere pfectus e. q erga pxim imp
fectioz impaciens no est. Nam qui
aliena impfectioz ferre no valens
paciaz deserit. ipe s testis e q
pfcem necdu pficit. Hinc vitas i
Luce 21 euangeo dt In pacia vra posside
bitis aias vras. Quid e ei amaz
possidere ni in oibz pfcte viuere
cunctisqz mentis motib(us) ex virtutis ar
ce dnari Qui go paciaz tenet
aiaz possidz. qr inde c(on)tra adusa

oia fortis efficit(ur). Vn et semetipm
vincendo dnat(ur). et q(u)o se laudabi(lite)r
frangit. eo i fractu se fortit
exerit. qr cu in sinb se volupta(tibus)
supat se ad gnaticu pat Sz
qr elifam invehendo corripuit.
nunc aut velut exhortando subiun
git dicens Recordare obsecro quis
vnqz inocens piit. a qn recti dele
ti sut Sunt heiti quoz auos bti
iob tenere spez dixig. sine puis
alz. qz inordinate redarguunt. ta
reprehensibilr exhortant Ait namqz
Quis vnqz inocens piit. a qn recti
deleti st Sepe quippe h inocentes
peut recti qr funditus delent(ur). s(ed)
tn ad eternam gliaz peundo ?nat(ur)
Si ei nullus inocens piret pphta no
diceret Justus perit et nemo e q recon Ysa
gitet Si rectos deus pmdendo no
vapet. neqz d iusto sapia diceret
Raptus e ne malicia mutaret in Sap
tellem illius eius Si iustos aiad
usio nulla peutet petrus minime
pnuciaret d Tempus e ut incipiat
iudicium d domo dei Illi go vid
eat recti sut. q amore supne pa
trie ad cuncta pntis vite adusa
?parant Illa g p eternis bonis ma
la h metuunt ?peti vz recti no
sut Sz elifam vel deleri rectos
vel inocentes hic perire no estimat
qr sepe hi q no spe celestis gle
s p eterna retributione do seruiunt.
ipi sibimet fingunt qd querere
et dote ?sumentes cu terrena se
curitate pdicant. cunctis suis labo
rib9 ostendunt qd amant. Sequit(ur)
Quin pocius vidi eos q opant(ur) in Lxii
iquitate. et seminant dolores et metunt
eos. flante do [illegible] et spu ire
eius ee consumptos Dolores seminare
e fraudulenta dicere. Dolores aut
metere e dicendo pualere. Vel cte
dolores seiant q p(er)uersa agunt.
Dolores metunt q de ead puste
piuniut(ur). Fructus quippe doloris e
retribucio danacois Sz cu pt(er)ing
subinfert(ur) Qua q dolores seiant
et metunt. Flante do peut. et ire
eius spu consumunt(ur) Hoc loco do
lois messio no ia pena. s(ed) ad
huc pfectio iniqtatis ostd(itur). qr ex
diuine ire spu. eiusde messionis
pena subroga(tur) Seiant go hic
dolores et metunt. qr iniq sut
q faciunt. et ipa iniqte ?spant(ur)
Sic d iniq p pbta ? pollnut(ur)
vie eius in omi tpe. auferunt(ur)

iudicia tua a facie eius. omnium in
imicor' suor' dominabit' de quo paulo post
subd'. Sub lingwa eius labor et
dolor. Dolores itaque sentiat cum pres-
sa agit. dolores metuit cum ex eius
presentatib' temporalit' excrescit. quod
ergo flante deo periit. quia plerumque
diu hic subsistere et iniustis
felicius permittit'. hic namque de
illis per psalmistam dicitur. In laboribus hominum non
sunt. et cum hominibus non flagellabunt'.
Hinc ieremias ait. Quare via impie-
rum prospera'. Quia enim scriptum est. dominus
paciens redditor est. sepe diu tole-
rat quos in perpetuum dampnat. Nonnumquam
vero concite perimit. quia pusillanimi-
um corda consulendo succurrit. Alii-
quando deus omnipotens diu temporale iniquos
pati' ut iustorum videlicet vita purget'.
Alios vero iniustos celeriter trucidat. eo-
rum que interitu corda innocentum confirmat.
Si enim nunc omnes mala agentes
perirent extremum iam iudicium quibus
exhiberet. Si autem nullum omnino perirent
quis deum res humanas curare cre-
didisset. Nonnumquam ergo iniquos ferit
ut ostendat quia multa mala non de-
serit. Nonnumquam vero iniquos diu tole-
rat ut considerantibus insinuet ad
quod eos iudicium reseruet. Hec
itaque summa delectacionis iniquum si
non cum fine presentis seculi de cunctis
generalit' dicitur. ex parte magna pereunt du-
uitatis virtute euacuat'. Sed tunc
vera erit cum iam iniquitatis dilacio
non erit. Quamuis hoc fortasse non intel-
ligi rectius potest. quamuis nec innocentes perpet-
uo recius deleantur. quia et si carne hic
atterunt'. in conspectu veri eterni iudi-
cis vera salute reparant'. Et quia senciant
dolores et metuit flante deo perire
quanto hic alcius prospere agendo pro-
ficiunt. tanto durius subsequente dampn-
acione feriuntur. Sed tunc eius sine
permittit'. recordacione videlicet preteritorum. quia transacta
acta rerum ad memoriam reducit' non
aut futura nunciat'. Tunc ergo e-
lifaz verius diceret si hec de im-
piis generaliter fieri extrema animaduersi-
one credidisset. Sed hoc quod flare deus
dicitur. vrget ut subtilius discernat'.
Nos quippe cum flamus aerem ab
exteriorib; introrsus trahimus. et introrsus
sum tractus hunc exteriorib; reddimus
reddimus. flare ergo deus in vindicte re-
tribucione dicitur. quia ab exteriorib; causis
intrinsecus iudicium consilium concipit. et ab
intrino consilio exterius singula emit-
tit. Quia flante deo ab exteriorib;

ad cor introrsus trahit'. quando foris mala no-
stra conspicit. et intus iudicium dis-
ponit. Et rursus quasi flante deo ab in-
terioribus spiritus exterius emittit'. quando
ab interno concepto consilii exterius in-
dicium dampnacionis infert'. Bene
itaque dicitur quod qui dolores seminant flante
deo pereunt. quia vnde foris peruersa faciunt
inde ab intimis recte feriunt'. Vel
certe cum flare deus dicitur. quia et statum ire
eius spiritus semper infert'. Appellacione fla-
tus illius potest etiam ipsa animaduersio
eius designari. Nos quippe cum irascimur
flatu furoris inflamur'. Et ergo vin-
dictam cogitantes dicimur inuare'. Fla-
re irascendo dicitur. non quod ipse in na-
tura sua mutabilitatis vicissitudinem reci-
piat. Sed quod post longam pacienciam. quam
vindictam peccatoris exequitur. ibi quasi in
semetipso turbatus est. pereuntibus turbu-
lentus esse videatur'. Hec quippe verba
quia adhuc sunt actibus iudicem conspicit.
quasi commotus ei ostenditur'. quia in conspectu eius
reatu suo ipsa turbat'. Sed postquam quasi
clementer admonuit apte increpa-
cionis verba subiungit dicens. Rugitus
leonis et vox leene et dentes catu-
lorum leonum contriti sunt. Quod enim rugi-
tum leonis appellat nisi ut paulo ante
premisimus. seueritatem viri. quod voce
leene nisi loquacitatem coniugis. Sed den-
tes catulorum leonum nisi edacitatem
prolis. Quia enim filii comminantes ex-
tincti sunt. dentes contritos expressione signat'.
Quam cuncta cum contra elifaz rigidus
exultat. quasi iure dampnata denun-
ciat. cuius adhuc diuicia inter
pacorum ingerat. cum subiungit. Ti-
gris periit eo quod non haberet predam. et
catuli leonum dissipati sunt. Leene
enim nomine tigridis nisi beatum iob nota
varietas signat. velud aspersum
maculis simulacionis. Omnis namque si-
mulator in eo quod rectus videri ap-
petit in dubium se per omnia non ostendit
quia dum virtutes quasdam per ypocrisim
assumit. et occulte semetipsum subi-
cit viciis. quedam latencia vicia re-
pente in faciem erumpunt. et superdu-
cte simulacionis quasi visionis ex-
admixtione sua varium ostendunt.
vt plerumque mirum sit. cum homo qui
tantis virtutibus pollere cernit'. eciam
tam reprobis actibus inquinetur'. Sed in-
iure omnis ypocrita tigris est. quia
dum mox color simulacionis dis-
titur'. viciorum in quorum intrinsecus patet
varia'. Sepe ei dum castitatis
iudicia extollit'. sordes auaricie

feda. Sepe dum de virtute largitas
speciosius ostend. luxurie maculis in
quinat. Sepe dum castitate atque de
(largitate) core vestitur, velut ex zelo iustie
crudelitatis atrocitate fuscatur. Sepe
largitate pietate castitate ex pietra
vision induitur. sed infusa sup-
bie obscuritate notat. Sic quia fit
ut intermixtis viciis dum quedam in
se species ypocrita non ostendit. quasi variis
colore tigris hic nequaquam pos
sit. quia vero tigris rapit predam. quia hu
mani favoris usurpat gloriam. Cu-
ius rapta laude extollitur qui p-
da saciatur. Unde autem ypocritarum laus
preda dicitur. Preda quippe est cum aliena
violenter rapiuntur. Omnis autem ypocrita
quia vitam iustie simulans iustorum
sibi laudem arripit. alienum profecto
est quod tollit. Eliphaz itaque quia beatum
iob incolumitatis sue tempore lauda
da egisse cognovit. percussione
(h.) subsequente illum tenuisse. per ypo
crisim credidit dicens Tigris periit
eo quod non haberet predam. Ac si aperte
dicat Varietas tue simulacionis
extincta est. quia et adulacio laudis
ablata. et iam tua ypocrisis laudem
non habet. quia percussa divinitus humanis
favoribus laude caret. In translacione
autem septuaginta interpretum ne
(Myrmicoleon sunt pavidos vero) quaquam dicitur tigris. sed myrmicoleon
periit eo quod non haberet predam. Myrmi
coleon quippe parvum valde est animal
formicis adversum. quod se sub pulvere
abscondit. et formicas frumenta
gestantes interficit. interfecta quia
consumit. Myrmicoleon autem latine
vel formicarum leo. vel certe expressius
formica pariter et leo recte dicitur. formica
et leo nominatur. quia sive vola
tilibus seu quibuslibet aliis mi
nutis animalibus formica est. ipsis
autem formicis leo. Has enim quasi leo
devorat. sed ab hiis quasi formica
devoratur. Cum ergo Eliphaz dicit Myr
micoleon periit. quod in beato iob
sub myrmicoleonis nomine nisi
pavorem et audaciam reprehendat.
Ac si aperte dicat Non iniuste per
cussus est. quia contra erectos timidus.
contra subditos audax fuisti. Ac si
aperte dicat Contra astutos te
formido pressit. contra simplices teme
ritas inflamavit. Sed predam iam
myrmicoleon non habet. quia tumida
tua elacio dum verberibus premitur
ab aliena lesione cohibetur. Sed
(Laxvi) quia amicos beati iob hereticorum speciem
tenere diximus. Surget narracio ut hoc
eadem Eliphaz verba quo etiam typi-
ce sencienda sint intimemus. Ru-
gitus leonis et vox leene et den-
tes catulorum leonum dissipati sunt.
Cum natura uniuscuiusque rei ex
diversitate componitur. in sacro
eloquio per rem qualibet licite
diversa figurantur. Hinc quippe leo per vir (leo sunt demon dyabolus)
tute. hinc et sevicia virtute quo dominum
hinc sevicia dyabolum figurat. Hinc
enim de domino dicitur. Vicit leo de tribu (Apocalipsis)
iuda radix david. Hinc de dyabolo (I petri)
scriptum est Adversarius vester sicut leo
rugiens circuit querens quem devo-
ret. Leene autem nomine aliquando babi
lonia designatur. Pro eo enim quod contra
adversa audax est. leena eciam
dicitur. Sic enim sub beati iob verbis ap- 21
probatur. quia delicta ab eterna inde
quam indicatus autem Non calcaverunt
eam filii institorum nec pertransivit per
eam leena. Aliquando vero leene nomine
huius mundi civitas id est babilonia ex-
primitur. que contra vitam innocentius in-
maniter crudeliterque effrenatur. que
antiquo hosti quasi semissio hosti
sociatur. prave persuasionis eius se-
mina concipit. et reprobos ex se fi
lios ad similitudinem illius qui crude
les catulos genuit. Catuli quippe (reprobi omnes catuli leonum)
leonum sunt quicumque reprobi ad iniqua
vita maligni spiritus errore generan
tur. qui et simul omnes universa mundi
civitatem quam predixi babiloniam
faciunt. et tamen hii idem singuli babi
lonie filii quasi non leena sed leene
catuli vocantur. Sic enim Syon to-
ciens simul ecclesia dicitur. Filii autem Syon
sanctorum animarum singuli memorantur. Ita et
filii babilonie singuli quamquam repro-
borum. et eadem babilonia simul omnis
reprobi vocantur. Sed sancti viri quan-
dum in hac vita sunt semetipsos
sollicita circumspeccione custodiunt.
ne leo veniens insidiando sur-
ripiat id est antiquus hostis sub alia
ymagine virtutis occidat ne le-
ene vox auribus obstrepet id est ne
babilonie gloria sensum ab amore
celestis patrie avertat. ne catu-
lorum dentes mordeant id est ne re-
proborum persuasio in corde convalescat
At contra heretici iam quasi de securitate
securi sunt. quia vite sue meritis
cuncta se superasse suspicantur. Unde
nunc dicitur Rugitus leonis et vox le-
ene leone et dentes catulorum
leonum contriti sunt. Ac si aperte

dicet^r Nos ido nllis flagell' atte
rim^r. qr ꝫ vtute antiq' hostꝫ ꝫ
cupidite trene gle · ꝫ psuasioꝫ
repboz omi vite meit supan
do calcau9 Vn adhuc sbd^r Tigꝫ
pyt eo qꝫ no hret pdā ꝫ catuli
leonu dissipati st. Huc vocablo
tigris repetit que leonis appel
latoe signauit Sathan qppe ꝫ
ppt cdelitate d leo d^r ꝫ ppt mul
tiformis astutie varietate no
incogre voca^r Modo em se sic e
pditꝫ huāis sensib obicit · modo
qi angelu luc ondit / mo stul
toꝫ mentes blādiendo psuadꝫ
mo ad culpā trendo ptrahit
mo suade vicia apte niti^r. mo
suis suggoniby sb vtutꝫ spe pal
lia^r Hec itaqꝫ belua q tata vaie
tate aspyit^r iure tigris voca^r
q apud septuagita itptes vt p
fati sum9 mirmicoleon d^r qd vꝫt
aial absconsū puluē formicas
vt dixi9 frmēta gestātes intfic
qꝫ nimiꝫ apostata angl9 ni tra
d' celis piect9 mistoꝫ mētes que
bonoꝫ s' opm refectoꝫ ꝑpant in
ipo actois itine obsidet Cuꝫ
has p insidias supat · qi formi
cas frmēta gestātes impinisg ne
cat Rcte at mirmicoleon d^r i for
mica ꝫ leo / formic em ut dixi9
leo ē volatiliby formica Ca m
mꝫ antiq9 hostis sic con gsen
tietes fortis e · ita con resistētes
debilis Si em ei9 suggonibꝫ as
sensg pbe^r qi leo nequaqꝫ tolēri
pt. Si aut resistit^r qi formica at
terit^r Alys go leo ē · alys form
ca qꝫ crudelitē ill9 · mētes car
nales vix tolant Spūales veō
infirmitate ill9 pede vtut cal
cat / Hetici i^r qꝫ d' scitatꝫ psup
toe supbiūt qi exultātes dicut
Mirmicoleon pyt vl' ēte tigris
pyt eo qꝫ no hret pdā Ac si ap
te dicat Vetust9 adusari9 pdāꝫ
i nob no ht · qꝫ quicqd ad nra stu
dia iā vict9 iacet Recto at mir
micoleois vl' appllacoe vl tig
dis rpeti^r · qꝫ qtrit9 iā leonis vi
git9 fuāt designt9 · qꝫ q'cqꝫ p gau
diū d^r sepe rplicat voces qppe
ingeiat ani9 cu exultat Vn et
vari letia psalmista creb9 rpe
tit h° q° se exauditū ggmit d.
Exaudiuit dns voce flet9 mei
Exaudiuit dns depcatioꝫ mea
dns oroꝫ mea suscepit / Sed

sciē vni cū d' qbusdā vicijs se e
reptos hilarescunt mag9 se me
tu etiā in ipā exultacoe gteuunt
qꝫ ꝫ si iā d' cuiglꝫ pcella tepesta
tis erepti st. ee se adhuc i metis
maris dubijs fluctib sciūt · ꝫ sic
sepe exultat vt panore trepidet
sic panore tpidat vt spei fiducia
exultet Vn p eund ps d^r Seruite
dno in timore ꝫ exultate ei cu
timore At g hi q d' spe scitatꝫ in
tuescut cu vniq dꝫ viciū supe
rat · mox mēte i supbiā erigt
ꝫ qi d' vite sue pfcion glant^r. ꝫ
p eo qd fortasse scit a picto tepe
statꝫ erepti st' iā q'in maū na
uigent obliuiscūt^r · magnos se
i oiby estimat · ꝫ vicisse se anti
quū adusariū funditꝫ putat · in
fra se cunctos inspiciunt · qꝫ p sa
piāꝫ oms se trāscede arbitrat^r
Vn ꝫ sbdi^r Porro ad me dictū ē
vbu abscoditū · Vbu abscoditū
hetici audire se simlant · vt au
ditoꝫ metiby quida pdicacois
sue reuerēcia obducāt Vn ꝫ la
tent pdicat qꝫ eoꝫ pdicao tāto
scā qnto ꝫ oculta videa^r Commēg
at sciaꝫ hre fugiunt ne cetis eq
les estimē^r · ꝫ qda noua sp exq
rut / q du alij nesciūt apd impi
toꝫ mtes ipi d' sue singlaritate
glant^r qua ut dixi9 oculta insi
nuat / qꝫ scꝫ vt mira onde vale
ant hac se latent pcepisse gfir
mat Vn apd Saloēꝫ mlr heticoꝫ
speꝫ tenes dt / furtiue aq dulcio
res st ꝫ pgnis abscodit9 suauioꝫ
Vnde hic qꝫ subd^r Et qi furtiue
suscepit auris mea venas susur
rij Furtiue susurry venas su p
scipiūt · qꝫ sociallis scē graꝫ dese
rētes · ad hac neqqꝫ p hostiū in
gredmt^r. dno attestāte q' ait Q'
no intrat p hostiū in ouile · set
ascendit aliūde · ie fur ē ꝫ latro
Venas itaqꝫ diui susurrij furti
ue suscipit · q' ad pcipiēda vtut
ei9 notitia desēns publicis pdi
cacois hostiu · pue intlligētie u
nas querit Ille vō fur et latro
q intrat aliūde · ꝫ tenebras dili
git · ꝫ claritatē lucis phorrescit
rcē sbiūg^r In horrore visionis
noctrne qn solet sopor occupare
hoies Sepe hetici du altiora di
cē conat^r ipi s' testes st qe
pferunt va' no st In noctuena
qppe vision dubie emt^r Rimas

quod susurrum in pavore nocturne visio-
nis se percepisse asserunt. quia ut ea
que docet alta aliis ostendat. vix ea
se posse capere denunciat. Sed hinc col-
ligendum est quomodo eciam auditoribus esse
poterit. que ipsi dubie videre. Viro
sed ordine cum alta loquentes prefluunt
in patefaciende stulticie. ipsis sue
altitudinis vocibus ligantur. Conatu vero
de singularitate levantur sapientie. ostendere
cum per tempus subditur. Cum solet sopor
occupare homines. Ac si ab hereticis
aperte dicatur. Cum homines inferius dor-
miunt. nos ad percipienda superna
vigilamus. quia ea nobis nota sunt. ad que
videlicet consequenda ceterorum hominum corda tor-
pencia non assurgunt. Ac si aperte di-
cant. In quibus intellectus noster se erigit.
reliquorum hominum sensus dormit. Non-
numquam vero cum hoc despici ab audi-
tore conspiciunt. semetipsos simu-
lant timere quod dicunt. Unde subditur
Pavor tenuit me et tremor. et omnia
ossa mea perterrita sunt. Cum enim de
doctrine sue altitudine mira videri
appetunt. quasi pertimescunt que fin-
gunt. et cum maioris laboris sit au-
dire quam dicere. ad ea proferenda auda-
ces sunt. que scilicet asserunt. quia ipsi
vix audire potuerunt. Unde adhuc
subditur Et cum spiritus me presente tran-
siret inhorruerunt pili carnis
mee. stetit quidam cuius non cogno-
scebam vultum. Ut incomprehensibilia
se cognovisse indicent non stetis-
se sed transisse coram se spiritum narrant.
et vultum se incognitum vidisse simu-
lant. ut esse sibi cognitum que ab humana
mente cognosci non valet ostendant
Ubi adhuc subditur Ymago coram
oculis meis et vocem quasi aure lenis
audivi. Sepe heretici deum imagi-
nantur sibi finguntque intueri spiritu-
aliter nequeunt. Cuius quasi vocem quasi
aure lenis audire se perhibent.
quia ad secreta illius cognoscenda quasi
esse se ceteris familiares gaudent. Non
enim ea docent que deus publice loquitur
sed que eorum auri quasi latenter aspirantur
Hec igitur diximus ut quod sub hereticorum specie
in eliphaz sermonibus senciendum sit
intimemus. Verum quia amici beati iob
tanti viri amici non essent nisi ma-
nifeste aliquid de veritate didicissent
quia quamvis in suis correctionibus er-
rarent in veritatis tamen contemplacione non titu-
bant. In eadem paulo superius verba
replicamus ut subtilius discernamus quo
ea que de percepcione veritatis dicunt

[Margin: ypocrita se [illegible] laudat idem facit fictus religiosus despiciens aliorum vitam]
[Margin: heretica et ypocrite sunt mendaces. et multi qui [illegible] [illegible]]
[Margin: Ca 18. M]

a recte sencientibus valeat percipi possit
Nonnumquam vero heretici vel quedam et subli-
mia locuntur. non quod hec ipsi divinitus
perceperunt. sed quod hec sancte ecclesie contemplacione
didicerunt. neque hec ad proveccionem con-
sciencie sed ad sciencie ostentacionem trahunt
Unde et plerumque fit ut aliquis sciendo
dicat. sed vivendo que dicunt nesciat.
Sive igitur ex hereticorum specie verba non vi-
ta sciencie sed verba tenerent. seu certe
ex persona auctorum beati iob qui ex contemplacione
veritatis potuerunt procul dubio percipien-
do exprimi quod stupuerit docendo
eloquitur. Hec eadem que transcurrimus subtilius
denuo disseramus. ut dum sollicite eli-
phaz sermo discutitur. quante sciencie fuit
dinoscatur. quamvis in eadem sciencia humilitatem
non teneat quia commune bonum sibi
specialiter arrogat. Ait namque Porro
ad me dictum est verbum absconditum.
Verbum quippe absconditum invisibilis
filius vocatur. de quo iohannes ait In 1
principio erat verbum. quod ipse quoque abscondi-
tum insinuat. dum subiungit Et verbum
erat apud deum et deus erat verbum. Sed
hoc verbum absconditum electorum cordibus
per tabis unigeniti filii credentibus manife-
statur. potest eciam per verbum absconditum al-
locucionis intime aspiracionis intelligi
de qua iohannes dicit unccio eius docet nos 1 Io 2
de omnibus. Que nimirum aspiracio humanam mentem
contingendo sublevat. et temporales cogi-
taciones deprimens. eternis hanc desi-
deriis inflammat. ut nichil ei iam nisi
que superna sunt libeat. et cuncta que de
infimis de humana perstrepunt corrup-
N cione contempnat. Absconditum ergo ver-
bum audire est locucionem sancti spiritus cor-
de audire concipere. Quod percepto sciri non
potest nisi a quo haberi potest. Unde et
veritatis voce de hac abscondita lo-
cucione dicitur Ego rogabo patrem et
alium paraclitum dabit vobis ut ma-
neat vobiscum in eternum spiritum veritatis
quem mundus non potest accipere. Sic enim
idem paraclitus est per mediatoris ascen-
sum. alius humani generis consolator
in semetipso invisibilis est. ita omnes
quos repleverit ad desideranda invisi-
bilia accendit. Et quia mundana cor-
da sola visibilia diligunt. hunc
mundus non accipit. quia ad diligenda
invisibilia non assurgit. Seculares
enim mentes. quanto se foras per deside-
ria dilatant. tanto ad receptorum illius
sinum cordis angustant. Et quia val-
de in humano genere pauci sunt qui a de-
sidiorum carnalium sorde purgati
ad percepcionem spiritus sancti ipsa hac

[Margin: [illegible] spiritus [illegible] verbi absconditi]

pgacõe dilatet̃. Verbũ h' abscodi-
tũ d'. q2 i d a qbusda ptul dubio
i corde pcipi'. qd a maxia hom
pte nesci'. Vel cte h ipa afflatio
sci sps abscõditũ vbũ ẽ. q2 se-
tiri pt. s3 strepitu locucois exp
mi no pt. Qui gº diuina aspira°
ne strepitu intez sblenat. vbũ
absconditũ d' aud'. q2 smo sps
i aure cordis silent' sonat. Vñ &
subd'. Et qi furtiue suscepit au
ris mea venas susurri eius. Veas
supni susurry auris cordis fur-
tiue suscepit. q2 subtilit' locu-
cois intime afflata mes & rap-
tiz & oclte gssit. Nisi em se ab
exterioribz desiderys abscondat
intia no penetrat. & oculta' at
vt audiat. & audit vt oculte'. q2
& sbtcta visiblib, invisiblia con
spicat. & xpleta invisiblib, visi
blia pfce gtepnit. Nond' vº q
no ait qi furtiue suscepit au-
ris mea susurrum eius. s3 venas
susurry eius. Susurrum qppe ocul-
ti vbi ẽ. h ipa locucõ aspiracois
intue. Vene aut susurry dicunt'
causaz origines qbz h ipa aspi
racõ ad mente dncit'. Venas ei
venas susurry sui apit cu nob
deus latent' insinuat. q9 modis
ad me intelligetie aure venit.
Aliñ ei nos adore. alit terrore gpu
git. Aliñ pntia q3 nulla sint ondt.
et ad etna diligeda desidiũ eri
git. aliñ pus eterna indicat vt
p9 tpalia vilescat. aliñ nra nob
mala apit. & ad h' nos vsq3 ad
vt d' alienis etiã malis doleag
extendt. Aliñ aliena mala nris
obtutib obicit. & gpuctos mira
bilr nos a nra pnitate corrigt.
Venas itaq3 diui susurri furtive
audire ẽ. oculto diuine aspira
cois modos tenuit' & latent'
agnosce. Quamis adhuc vt su
surrum vt venas susurri intelli-
ge' valea9. Qi ea susurrat ocite
loqui'. & voce no exprimit s3 inita'
Nes 1' quonisq3 carnis corrupcõe
pmim'. clarite n°° diuie po'e sic
in se incomutabil' mãet vides.
q2 acies infirmitat' nre no sustiet.
h'. qd d' etnitat' eius radio sup
nos intolabili fulget. Qui gº se
nob oipc deus p rimas gtepla
cois indicat. nequaq3 nob loqt'
s3 susurrat. q2 & si se plene inti
mat. qdda d' se tn̄ huãe menti

manifestat. Tuc neq3 q3 susurrat s3
loqui'. cu eius nob spes certa reuela'.
hinc ẽ ei q' i eua' pitas ot pala
d' pre meo anuciabo vob. hinc Io-
hñes ait videbi9 eu sicuti ẽ. hinc
paulus ait. Tunc gcognosca sic & co-
gnitus su. Nunc at & diuini susurri
tot ad nos venas h't. q' cat' sibz
ipa diuinitas psidz. Qu ei q' st' cu-
cta cata cui9 z catois admira' q3
sblenam'. Ita sic ag latet' le-
nit. Au e3 rimata p venas qri'
vt augea'. tato q3 vastius fudit f°
gnito venas apcores inuenerit.
ita nos dum studiose diuinitat' no
ticia ex catue' eius gsidacõe col
ligi9. qi susurry illius ad nos
venas apim9. q2 p h' q' factis
cui9 v'tute catoris admiriam'.
& p ea q' sut in publico id ad nos
emanat qd latet in oculto. Qui
em p queda ad nos somitu e-
rupit. du gsideanda nob sua
opa ondit. gº semetipm vtcuq3
indicat. du q3 sit incophensibil'
manifestat. Qua i' gsidare eu di
gne no possu9 no eius voce sed
vix susurrum eius audi9. Plene e~
pende'. neq3 ipa q' sut cata suf-
ficim9. recte d'. qi furtiue susce-
pit auris mea venas susurry
eius. Proiecti qppe a padisi gau
dys & cecitat' pena multati vix
susurry venas venas apphedi9.
Qa ipa q3 eius mira' opa rapti.
tenuit q3 pensa9. Sciend' vº ẽ
q2 gnito v'tute illius mes sblenata
gsidat. tato eius rectitudiez repss
sa formidat. Vñ recte subd'. In
horrore visionis nocturne. Horror
nocturne visionis ẽ pauor oculte
gteplacõis. Humana eteni mes
q' se altius elenat. atq3 q' sint
etna gsidat. eo deftis tpalibz
grius tremescens formidat. Qa
gnito se reaz cernit venius. tato
se ab illo lum' discrepasse qd sup
se intimicat gspiat. Sic q3 fit
vt illuiata plus metuat. q2 ma
gis aspiat a vitat' regla p qnta
discordat. ea q3 gm formidine
sinis ipe puectus gngeiat. Qi p9
qi securius nichil videbat. Quis
gnitalibz v'tute pfecerit. no ia
manifestu a' qd d' etnite gphe-
dit. s3 adhuc sub cuiusda ima
ginacõis calligie gspicit. Vñ
et h eqd' nocturna visio d'. In
nocte qppe sic supius diximus

Iohi 16
1 Io 3
1 Cor 13
Ex reb3 factis inuaim' p° q3 facientis
Laxx. Q
Qu e3 etna gsidat tpalia formidat

dubie. in die at ꝯstant' vide9
Q'a i° ad ꝯtēpladū intim solis
radiū nō bes sese irē corrupto
infreȝit. n° ad infimos mēt' irē
oclos. i° sic ē incōmutabile lu
me erūpit. adhuc deū in noct'
na vision' ēmit' cū prul du° sb
īnēta ꝯtēplacōn caliga9/ set
ꝗmis exim' d' illo āq mēs co
cepit. i ꝯsidacōn tn̄ ei9 mag
tudinis inhorrescit ȝ magis
metuit qz ipis ꝯtēploib' ei9 re
stigns se impare sentit/ atqz
ad se relapsa. eū alti9 dilig't
cui9 mira dulcedīe fre non
vales. vix hac sb īnēta visio
ne gustat' bȝ qz ad hu9 suble
uacois culmen mīme ptingt'.
nisi pus desidioȝ carnaliū in
portune pstrepēs turba reprima'
rcē subd'. Quādo sopor solet
hoies occupare. Quisqs ea q̄
mdi sūt appetit agē qz vigilat.
Quisqs vō intna quiete q'rēs
hu9 mdi strepitū fugit/ velut
obdormiscit. Sȝ pus sciend' ē
q' in sac' scptura figuate p qttuo'
tbus modis son9 accipit. Aliqn
eni sono mors carnis. aliqn
torpor neglie. aliqn vō exprimit'
calcata tremis desiderijs q̄es
vite. Sōni nāqz vl' dormicōis
nōie ꝯ mors carnis intima'
sic paul9 ait Nolu9 vos igno
rae d' dormientib. ȝ paulo pg
Ita ȝ ds eos q̄ dormierūt per
ihm adducet cū eo. Sono aūt
su torpor neglie designa'/ sic
ab eod' paulo d' hora ē iā nos
d' sono surge' Et rursū Euigi
late iusti ȝ nolite peccare Sono
q̄ȝ calcat' desiderijs carnis q̄
es vite figura'/ sic sponsi voce
in Canticoȝ cātico d'. Ego dor
mio ȝ cor meū vigilat Quia
vȝ scā mēs q̄ se ab strepitu
tpalis ꝯcupie ꝯpmit. eo ve
rius intna ꝯgnoscit/ ȝ tanto
clarius ad intima vigilat. q̄nto
se ab exteriori inq̄etudīe occultat/
qd bn̄ p iacob i itīne dormiēte
figura'. q' ad capud lapidē posuit
ȝ obdormiuit. Qui tra scalā celo
inhērentē. innixū scale dn̄m. asce
dentes qz ȝ descēdentes angelos
vidit In itīne qppe dormie' ē
in hc pnti vite transitu a reru
tpaliū amore q'esce' In itinere
dormie' est i dicx laberū esu

ab appetitu visibliū mēt' oclos
claude'. q̄s pmis hoib' seductor
apuit q' dixit Scit eī ds q' i q̄
ꝯcūqz die comedit' ex eo apie'
ocli vri. Vn̄ ȝ paulo pg subdi'
Tulit q̄ȝ d' fructu illi9 ȝ dedit
vro suo q' comedit ȝ apti sūt
ocli amboȝ. Culpa qppe ocu
los ꝯcupie apuit. q̄s innoce
clausos tenebat Angelos vō
ascendētes ȝ descendētes cnē
ē cnēs supne patē ꝯtēplari vl'
q̄nto adore suo auctori sup se
metipos inhēant. vl' q̄nta copas
sion' caritat'. ꝯnris infirmitatib9
ꝯdescendat. Et nōnd' valde
ē. q' i e dormies anglos ꝯspit.
q' in lapide caput ponit. quia
nimiȝ ipe ab opib' exteriorib'
cessās intna penetrat. q̄z in
tcta mte qd pnle ē hois inn
tacōe sui rdcōis obsernat. Ca
put qppe in lapide ponē' ē me
te x° inhere'. Q' eni a pnti vi
te accōe rmoti sūt. s̄ȝ ad supna
nllo adore rapiunt'. dormire
pnt. s̄ȝ vide' angelos neqūt
qz caput i lapide tene' ꝯtēp
nūt. Sȝ vtiaqz nōnlli q' mdi ꝗd'
accōes fugiunt. s̄ȝ nllis vtutib'
exercent'. hi nimiȝ torpore nō
studio dormiūt/ ȝ idcirco etna
nō ꝯspiciunt. qz caput nō in
lapide s̄ȝ in tra posuert/ q̄nib'
pleruqz ꝯtingit. vt q̄nto secu
rius ab extimis accōib' cessat.
tāto latius inmūde in se cogi
tacōis strepitu p ociu ꝯgerat.
Vn̄ sb iudee spē p pphtā torpē'
pes ocio aia defflet' cū d' Vi
derūt ea hostes ȝ deriserūt
sabbata ei9/ ptcepto etēi legis
ab exteriori ope in sabato cessa'.
Hostes go videtes sabata riri
dent. cū malig spūs ipa vaca
cois ocia ad cogitacōs illicitas
ptrhūt/ vt vnaqqz repba aia
q° rmota ab extimis accōib'
dō servire' cred'. eo mg' cor
ticrami di illicitis cogitādo fa
muletur. Electi aūt viri qz a mdi
opib' nō torpore s̄ȝ vtute so
piunt'. laboriosius dormiunt. qz
vigilare potuerīt. qz in eo q'
accōes hs scli desencies supant.
robusto ꝯflictu cotti' s̄ semet
ipos pugnāt. ne mēs p neglig'
torpeat ne sbacto ocio ad de
sidia inmūda frigescat. ne in

plus iusto infamet ne sub discretione specie

ipis bonis desideriis spe sumet
preedo a pfanon languescat agit
h. et ab hg mdi inq̄eta ɢcupia.
se penitg sbtrahit ac trenaꝝ
actonu strepitu deserit. ꝛ p
quietis studiu v̄tutib intentg
b vigilās dormit Neqꝫ eī ad ɢte
planda etnā pducit n̄ ab his
q̄ extius implicat studiose sb
trahaꝛ hic eṁ q̄ p semetipaꝫ
Leo 2 vitās dr Neo pt duob dnis s̄
uire hinc paulg ait Neo mili
tās do implicat se negociis se
claribus ut ei placeat cui se p
bauit hinc p pphtaꝫ dns admo
nēs ait vacate ꝛ videte qm eo
sū deus Cū n̄ neqꝫ notica
intna cōspicit n̄ extna implica
toe cesse. recte nunc vbi abscon
diti ꝛ dm̄ susurrii tpus exp
mit cū dr In horrore visionis
nocturne qn solet sopor occupare
hoies. q̄ mmniz mēs in an oo
ad vim intne ɢteplacōis rapiꝛ
n̄ studiose plus a trenoꝝ desi
dioꝝ tumltu sopiaꝛ Sz huiag
aig quada sue ɢteploīs machi
na sblenatg. qo sup se altiora
cōspicit eo in semetipo tribulg
ɢtmiscit Vn apte subdr Pauor
tenuit me ꝛ tremor ꝛ oia ossa
ess sig mea pterita st. Q̄d p ossa nisi
fortia acta signt De q̄ 9 per
pphtaꝫ dr dns custodit oia ossa
eoꝝ Et sepe ea q̄ agūt hoies.
ee alicg momti estimat. q̄
distictois intime q̄ sit sbtile
iudiciu ignorat Sz cu p ɢte
placoꝫ raptim supna ɢspiciūt.
ab ipa aliquo mō psumpcōis sue
securitate ligfiūt. Et tuto magg
in dmo cōspcu tpidat q̄nto n̄
bona sua digna eig examin
que ɢspiciūt pensat. hinc e
em q̄ is q̄ fortia opando pstite
rat. p spm sblenatg clamabat
Oia ossa mea dicēt dne q̄s si
Sa 22 milis t. Acsi dicet Carnes
h mee v̄bu nō hnt. q̄ infirma
mea apd te funditg silent. Ossa
at mea tue magnis laude
dicūt q̄ ipa q̄ due in me for
tia ee credidi tua ɢsidacōne
Dan 13 ɢtmiscūt. hinc e em q̄ Dane
viso anglō ptimescēs ait hor
te moriemꝛ q̄ vidig deū. que
vxor ptinḡ ɢsolaꝛ d. Si dns
nos vellet occide n̄ manib
nr̄is holocausta ꝛ libameta

nō suscepisset. Q̄d e aut q̄ ad vi
sioꝫ angli vir fit timidg ꝛ mlier
audax. n̄ q̄ nob quotiens celestia
demrantꝛ spus q̄d pauore ɢcu
tit. s̄ tn̄ spes pstūt Inde naqꝫ
spes ad maiora audienda se
erigit vn̄ trbaꝛ spus. q̄ ea que
supna st̄ pior vidit Cū n̄ cū al
tiora secretoꝫ celestiu sblenata
mēs ɢspicit. cūctg hūaꝫ reru
virin soliditas ɢtmiscit. recte
nunc dr Pauor tenuit me ꝛ tre
mor. ꝛ ossa mea pterita st. Acsi
apte dicet Subtilitatis intime
archana pcipiēs. vn̄ me apud
me forte credidi. an ɢspcm iu
dicis inde titubaui distictione
ɢppe dine iusticie ɢteplates. etia
d̄ ipis opib me ptimescimg.
q̄ nos fortia egisse putabamg
Ducta naqꝫ ad intna reglāꝫ
ira rectitudo. si distictu iudiciu
inveit. mlt̄ ~~...~~ suaꝫ fo ~~...~~
intima rectitudine impigit
Vn̄ ꝛ bn̄ paulg cū ꝛ v̄tutu ossa
hre se cnet ꝛ tn̄ s̄ districto iudi
ce h ead ossa eig tpidaret ait
Michi at p minio ē ut a vob iudi
cer. a ab hūano die. s̄ neqꝫ meip
dm iudico. mich n̄ ɢscius sū. Sz q̄
audit. venis dm̄ susurru hec
eade ossa eig timuerūt. illico
adiunxit Sz nō in hc iustificatg
sū. q̄ aut iudicat me dns e.
Acsi apte dicet Recte egisse me
recolo. ꝛ tn̄ d̄ merit nō psuo.
q̄ ad eig examē vitā nr̄a ducat.
sub qo nr̄e fortitu ꝛ ossa turbaꝛ
Sz cū mēs i ɢteploe suspedꝛ cu
carnis angustias supans p spe
clacōis vim de libtate aliq̄ intne
securitatis rimaꝛ. stare dm sup
semetipaꝫ nō pt. Cū ꝛ si hac
spus q̄ summa vehit. tracō tn̄
ipa adhuc corrupcōis sue pode
decorsu pmit Vn̄ ꝛ sbdr Et cu
spus me pnte trāsiret inhorru
erūt pili carnis mee Nob pntib
spus trāsit qn inuisibilia ɢspicimg.
ꝛ tn̄ h nō solide s̄ raptim vide
Neqꝫ eī in suauitate ɢteploīs
intime diu mēs figitꝛ q̄ ad
semetipaꝫ ipa immensitate luīs
reubātā reuocaꝛ. cū q̄ intna
dulcedieꝫ degustat amore e
stuat. ire sup semetipaꝫ nititꝛ
s̄ ad infirmitatis sue tenebras
fracta relabitꝛ. hag v̄tute p
ficiens vidz. q̄ vide nō possit

Margin (right, beside the column): ꝛ intima re la me rectitudine fortitudinu fonibus — p̄a Cor. 4. — ꝛ bn̄ facta nō e psumendu

Omne quod diligitur cognoscitur et non econverso
hoc qd ardent' diligit. nec tn ar
dent' diligeret nisi aliqtes videret
Ca xxiij Non go stat s3 trasit spus qr sup
na luce ma nob gtepla0 et in
hiantib apit. et mox infinnatib
abscondit Et qr i hac vita qn
tal3 vtute qs pfecerit. adhuc
tn corrupcois sue stimulu se
Cap q. Job tit / corp9 qd corrupitr aggrauat
aiaz et terena inhitaco deprimit
sensu multa cogitatez. r'te sbdr
Inhorruerunt pili carnis mee.
pilorum sig^o Pili em carnis st q3 supflua
humane corrupcois / Pili carnis
Nota bene st vite vetis cogitacoes. qs si
a mete rcludim9 pilos a car
ne incidi9 P pilos radendos in
dicat cogitacoes abscidi. vt d' a
mission ear nullo dolore fatige
Num 8 mr Vn at p moysen dr Leuite
radant oms pilos carnis sue
Leuita qppe assuptus vocatr Op
pili quare precipiuntur radi tet go leuitas oms pilos car
nis rade. qr is q' in obsequiis di
nis assumitr. d3 an di oclos a
cuct carnis cogitacoib, mudus
appare. ne illicitas cogitacoes
mes pferat. et pulcra aie spes
qi pilis fetitatib, deforme
reddat S3 qntal3 ut diximus
quepia vtus sce qusacois eue
rit. adhuc tn ei d' vetustate
vite nascitr qd tolertr Vn et ipsi
leuitaz pili radi pcepti st no
euelli Rasis em pilis i carne
radices rmanent. et crescut ite
ru ut r'adatr / qr mago qdm
studio supflue cogitacones
aputade st. s3 tn aputari fu
dit9 nequaq3 pnt Sp em caro
supflua gnat q sp spus ferro
sollicitudis rcidat S3 h in nob
tuc subtilius gspicim9. cu specla
cois alta penetrm9 / Vn rcte ne
subdr Cu spus me pnte trasi
ret inhorruerunt pili carnis
mee. Huana etem mens i gteplo
nis arce sblevata. tato semet
ipaz de supfluis duis eun
ciat. quto mag9 subtile ee con
spicit qd amat Et cu pulcru
intuetr. hc qd sup se appetit
distcte indicat qcqd in se inf'
mu pus tnqlle tolabat Tras
eute go spu pili ptimescut.
Alias tract. ut melius xiiij qr an gpuctoib, supflue
cogitacoes fugiut. vt mens
fluxu. mch' ia remissu libe
at. qr afflata mete etia corp
semetipaz visitacoib intime
seueritas inflamat Cu q3 hc
qd in corde illustratu nascitr gtia
distrtcoe resecatr fit plerumq3 vt
vegetata mens paulo altius radio
sue specla cois inheat et pene
figat spim q' trasibat. nec tn h
ipa gteplois mora diuitatis
vim plene apit. qr eius inmesi
tas huas vires auctas sble
natas q3 trascedit Vn et bn sb
7 ditr Stetit qda cuius no gno
sceba vultu Qda nq3 no diau
de co... vtiq3 que expmere a'no
lu9. a'no vale9 S3 q' mete
hc loco dr. qda vz expoitr cu sb
infertr / cuius no gosceba vultu.
Huana qppe aia pmoz pnti vi d ai padi pu
co a padisi gaudiis expulsa
luce inuisibiliu pdidit et tota
se i amore visibliu fudit / tato
q3 ab intna speclacoe ceccata
e. quto foras deforniter spsa
Vn fit ut nsta nouit n' ea q
corpeis oclis ut ita dixerim
palpado ggnoscit / ho em q' si
pceptu seruare voluisset. etia
carne spualis futurus erat / pe
cado em fcus e mete carnal'.
vt sola cogitet q ad aim p ima
gines corpoz trahit Corpus qppe
est celi tere aquaz aialiu cuc
toz q3 visibliu. quas indesinenter
p intuetr. in q'b, du tota se
delectata pcit. ab intne subti
litate intellie grossescit Et qr
erige se ia ad summa no vale3
i his infima libent' iacet Cu
p'o miris cogitacoib, se ab
his erige nititr. magnu val
de e. qe si ad cogitcoz sua repssa
coruli spe aia pducat vt semet
ipaz sin corpea imagie cogitet
et cogitado se vita s' vsq3 ad co
sidanda etnitatez sbam paret
hc aut mo qi quda scala s' ex
hibz semetipaz p qua ab extio
rib, ascendedo i se trascat et
1 5 a se i auctore tedat Cu em
corpeas imagines deserit in
semetipaz mens venes no mo
dicu ascendat S3 quauis tor
pea sit aia qr tn inhet corpi
ex ipa sui qualite local ee co
gnoscitr q carnali loco rtinetr
que du oblius sctr' scita incog
ta ggnoscit. meminit obliuioi
madata hilarescit p9 tristicia
addicitr p9 leta ipa sui diuisite

indicat' qntu a sba etne incom
mutabili nre distat. q sp ut est
idem ē. vbiqz pns vbiqz invisibil.
vbiqz tota vbiqz incommutabil' vbi
qz incophensibil' p inhiante inte
sine aspctu cint'. sine dubio au
dit'. sine motu suscipi'. sn corpo oē
tang'. sine loco sv'tine'. Hanc
inmiz sbam tu aiq cogitat asue
tq rebq corpalib diusaz imagīnu
fantasmata sustinet. q du ab
intētōis sue oclis abigit mav
distrecōis pgpones ei oīa ia ali
qts gspicat. qz si necdu qd sit ap
pheīdt agnoint ēte qd no sit ea
go du ad insueta mes rapi'. cu
diuitat' ecentia no riina' recte nc
d'. Stetit qda cq no cgnoscebaz
vltu. Sn at dictu ē stetit omis
qppe catua qz ex inchilo fca ē p
semetipaz ad inchilu tendt no
stare ht sz deflue. Ronal' vo catā
corpo q ad imagiez auctois cdita
ē. ne ad inchilu tnseat figi' sz
do' visionis sue instiu vnuisit
spez impleat tnseundo tarda' Na
si celu ac tra i etnu pmanet ex
semetipis. nunc tn ad inchilu ppe
rat. sz p eoz vsu qbi seruint in
melig mutata pseuerat. Stare
ergo solius catois ē p quē cucta no
tnseunte tnseunt. Ei g° aqua ne
tnseant retine' vn & redētor nr
qz diuitas eiq statq ab huā mente
capi no potuit. huc nob ad nos
veniēs catq natq mortu q se
pultq resurges atqz ad celestia
r'diens qi tnseundo innuit. Ad
p eiq vn ceco illuato innuit.
tm tnsiens auditu pbuit. sz stās
oclos r'pauit. p huāit qppe dispe
sacoz tnsie ht. p diuitat vo po
qua vbiqz pns ē ht stāe. Voces
i' cecitat nre dns audie tnsies
d'. qz huāc inserie fcus ho in
set'. Stas aut luce r'pat. qz infir
mit' nre tenebras ex vtute diuit
illustrat. Sn go pqqz dictu ē. Cu
spus me pnte tnsiret. subdit'
Stetit qda cuiq no agnoscebā
vltu. Ac si apte dicē'. Cu que
p tnsitu sensi no tysie dephendi.
Ipē ē go q' tnsit. ipē q' stat. Tnsit
eni qz teneri cgintq no valet
Stat aut inqu tu cgnoscit'. incō
mutabil' apparet. Qa go raptim
is q' sp ide emt' sunt deum & tns
iens & stās vide' vel ēte stare
eius ē nlla mutacōe variari

Dic. Ad Moysen d'. Ego su q' su. Exo. 3
Et sic cu Jacobi insinuat d'. Apd Jac. 1.
que no ē vbrimbraco nc vicissi tn smutaco
tudinis obumbra°. Qa vo cqsqs aq
ia d' q teplon etmitat' apphendit.
hac p coetna eiq spē cspzit. ree
sbmgit'. Imago coraz oclis mis De imagie pris
Imago qppe pris ē filiq. Sic de
cōdito hoie. Moyses insinuat d'.
Creauit ds hoiez ad imagiez di Gen. 1
fecit illu. Et sic p expssioz sapie
d' di filio quida sapies dt. Can cap 8.
dor ē eni lucis etne, & sic pau
lq ait. Q' cu sit splendor glē ac ad Heb. 1
figua sbe eius. Cu go etintas
eiq cmt' pnt infirmit' nre passi
bilitas admittit. imago eiq me
tis nre oclis infert'. Qa cu vē i
prez credi q huc qntu accipiq p
sua ymagiez, i p filiu videq. &
p ea spez q d' ipō sine inito na
ta ē cu aquo cne. q nc cepit.
nc desinit conami'. Vn & h ead'
vitas i euā° dt. Neo venit ad pa Joh. 14
tre n' p me. Sn aut sbdit'. Et. Ca. 24. R
voce quai aure lenis audiui. Ad Spūs scus ē
eni p voce aure lenis n' cgnico vehemens
sci spūs figua'. q' d' pre pcedes. & vox aure
& d' eo qd ē filiq accipiēs nre te lenis
mut' notie infimt' infud' q tn
sup aplos veniēs p exteriore so
nu tamqz vehemente spm de
mcat'. cu d'. Fcus ē repete d' ce Act. 2
lo sonq tamqz aduenient' spus
valid. Spus ei scus cu se notie
infimt' huāe insinuat. & soitu
vehemit' spus & voce aure le
nis expmit' qz vz veniēs & ve
hemēs ē & lenis ē. Lenis qz no
ticiā sua qts cgnosci ut cuqz
valeat. nris sbibi tpat. Vehemēs
qz qntulibz hac tepet. adventu
tu suo. infimt' nre cecite illu
inando ptvrbat. Illustracōne
eni sua nos lenit' tangit sz ino
pia nraz imanit' ccutit. Vox
go di qi aure lenis audi'. qz i
hac adhuc vita poit' ctēplato
rib sinis neqqz se diuitq sicuti
est insinuat, sz lipietib nre
metis oclis claritate sua temit'
deīncat ad bn ipā logo accepon
signa' cu d'. Qa moyses ascen Exo. 19
dit & dns i mōte descendt. Hos
qppe ē ipa nra ctēpla°. i qua
nos ascēdiq ut ad ea q ultra
nraz infirmite st videnda sble
uam'. Sz in hac dns descendit Regu° de scē
qz nob mltipficatib pruu d' se

parū

aliquid subtile mens aperit. Sic ti de illo dici vel primum vel aliquid post gavius super tiderem permanens intelligi ptulari non potest. Et tunc sumus fidelibus ~~ptulari~~ de eo in eius substantia perspicuitates admittatur. Sed quia hunc exprimere perfecto sermone non possumus. loquamur nostro modulo qui in infantie imbecillitate prepediti cum balbuciendo aliquis resonamus. Alta vero et magna contemplacione sublevati subtile quid de eternitatis cognicione perstringimus. sacre historie verbis ostenditur cum de cognicione dei propheta nobilis helias edocetur. Cum ei dicitur ut ante eum se dominus pertransiret dicens: Ecce dominus transit spiritus grandis et fortis subvertens montes et conterens petras ante dominum. Illico adiunxit Non in spiritu dominus. Et post spiritum commocio Non in commocione dominus. Et post commocionem ignis. Non in igne dominus. Et post ignem sibilus aure tenuis. Spiritus quippe ante dominum evertit montes et petras conterit quia pavor qui ex adventu eius irruit et altitudinem cordis nostri deicit et duriciam liquefacit. Sed spiritui commocionis et ignis non dicitur inesse dominus. Sed esse vero in sibillo ~~non negatur~~ aure tenuis non negatur quia nimirum mens cum in contemplacionis sublimitate suspenditur quicquid perfecte conspicere prevalet deus non est. Cum vero subtile quid conspicit hoc est quod de incomprehensibili substancia eternitatis audit. Quasi ergo sibillum tenuis aure percipimus cum saporem incircumscripte veritatis contemplacione subita subtiliter degustamus. Tunc enim verum est quod de deo cognoscimus cum plene nos aliquid de illo cognoscere non posse sentimus. Unde bene illic subditur: Quod cum audisset helias operuit vultum suum pallio et egressus stetit in hostio spelunce. Post aure tenuis sibillum vultum suum propheta pallio operuit quia in ipsa subtilissima contemplacione veritatis quanta ignorantia homo tegatur agnoscit. Vultum namque pallio superducere est ne altiora mens querere audeat hanc ex consideracione proprie infirmitatis velare ut nequaquam oculos intelligentie ultra se precipitata aperiat sed ad hoc quod apprehendere non valet reverenter claudat. Qui hoc agens in spelunce hostio stetisse describitur. Quid namque spelunca nostra est nisi hec nostre corrupcionis habitacio in qua adhuc ex vetustate retinemur. Sed

[Margin: Ptkapari] [Margin: 3 R 19] [Margin: deus quod est tenuis in sibilo aure] [Margin: al' iusta] [Margin: De helia cum stetit in ostio] [Margin: Contemplacio vite magis ignorancia facit nota]

Cum aliquid propere de contemplacione divinitatis incipimus quasi iam in spelunce nostre hostio stamus. Quia enim progredi perfecte non possumus ad contemplacionem veritatis inhiantes iam aliquid de libertatis aura captamus. In egressu ergo spelunce stare est repulso nostre corrupcionis obstaculo ad cognicionem veritatis incipere exire. Unde et nube in tabernaculum descendente israhelite eminus cernentes in papilionum suorum hostiis stetisse memorantur. Quia hi qui adventum divinitatis utcumque conspiciunt quasi iam ex habitaculo carnis procedunt. Quasi igitur ex hiis mens contemplativis similitudinibus se tetendit vix de intimis extrema cognoscit. Recte nunc dicitur: Et vocem quasi lenis aure cognoscit audivi. Sed quia dum de se salte parum nobis divina contemplacio exhibet infirmitatis nostre ignoranciam perfecte docet quid vocem aure lenis audivit dicat quid ex ipsa hac audicione didicerit. Sequitur: Numquid homo dei comparacione iustificabitur aut factore suo purior erit vir. Humana iusticia divine iusticie comparata iniusticia est quia et lucerna in tenebris fulgere cernitur, sed in solis radio posita tenebratur. Quod ergo elifaz raptus in contemplacione cognovit nisi quod iustificari homo dei comparacione non posset. Recta namque eius que exterius operamur sed tunc minime intima cognoscimus quia in solis radio positi caligamus. Cum vero iam utcumque percipimus ista non utcumque iudicamus quia tanto quisque de tenebris subtilius iudicat quanto ei verius claritas lucis constat. Qui enim lucem videre nescit quid de tenebris existimet. Illa quia candorem lucis ignorat et obscura pro lucidis approbat. Unde autem subditur: Aut factore suo purior erit vir. Quasi sequens de percussione minuat quod aliud quam iusticia ferientis accusat. Puriorem ergo se vir factore suo existimat si contra flagellum querela parat. Cui quasi sine procul dubio preponit cuius iudicium de sua flagellacione redarguit. Ut ergo homo non audeat reprehendere iudicem culpe hunc humiliter cogitet auctorem nature quia qui nostrum ex nichilo hominem fecit factum impie non affligit. Quid tunc elifaz didicit cum vocem quasi lenis aure audivit. In consideracione namque divine magnitudinis didicit quam humiliter in sua animadversione timeat et qui superna degustat inferiora

cōprimit tolerat, qz plene intus cō
spicit, quanti estimet qd foris agit.
Tale em se tantū putat q regulaȝ
summe rectitudinis ignorat. & sepe ligu-
rem credit si ad regulā nō ducat.
sz cū regule iungit p quanta tortitu-
dine sit invenit. Quia nimirū rectitudo
abscondens increpat qd oculus decept'
approbat. ¶ Elifaz itaqz qz ad supr-
na conspexerit, districtū iudiciū de
inferiorib exerit, & quamvis btm iob
nō recte redarguit, in comparacōe tn
creatoris omēz creature mod' describit
d. Ecce q serviunt ei nō st stabiles.
& i angelis suis repperit pravitatē. quan-
to hi q habitat domos luteas, q ter-
renū hent fundamentū consumet' ve-
lut a tinea. Nā angelica & si con-
templacōe auctoris inherendo i sta-
tu suo inmobilis permanet, eo ipso
tn quo creatura ē, & in semetipsa vi-
cissitudinē mutabilitatis hēt. Mu-
tari aūt ex alio in aliud ire est.
& in semetipsa stabilē nō esse.
Unaqqz em res q tot passib
ad aliud tendit quot mutabilitat'
sue motib subiacet. Sola aūt na'
incomphensibilis statu suo moveri
nescit. que ab eo qd semp idē ē ne-
scit inmutari. Nā si angeloz substa a
mutabilitatis motu fuisset aliena bn̄
ab auctore suo condita, nequaquā i
reprobis spiritib a btitudinis sue arce
cecidisset. Mire aūt ds oips naturā
summoz spirituū bona sz mutabilē
condidit ut & q pmanē nollet rue-
rent, & q in condicōe persisterent, tā-
to in ea iā dignius quanto ex arbi-
tro starent. & eo maioris apd deum
meriti fierent, quo mutabilitatis sue
motū voluntatis studio fixissent.
Quia igo ipa quoqz na angelica est in
semetipsa mutabilis, quā vz muta-
bilitatē dt p hc q ei q semp idem est
vinclis amoris alligat'. recte dr inc
Ecce q serviunt ei nō sūt stabiles.
atqz eius ptm commutabilitatis do-
cumentū adiungit', cū de apostatis spi-
ritib subinfert'. Et in angelis suis rep-
perit pravitatē. Bene infirmitatē
humane consideracōis colligit cū ilico
subiungit subnectit: quanto mag q hi-
tant domos luteas q terrenū hūt
fundamentū consume' velut a tinea.
Luteas quippe domos habitamus. qz i cor-
porib terrenis subsistimus. q bn̄ paulus
considerans ait. Habemus thesaurū istū i
vasis fictilib. Et rursus. Scimus qm
si terrestris domus nra huius habitacōis

dissolvatur, qd edificacōem habemus ex deo
domū nō manufactā. Terrenū qz fun-
damentū ē substa carnalis. qd in se sol-
licite psalmista conspexerat cū dice-
bat. Non ē occultatū os meū a te
qd fecisti in occulto & substa mea in
inferiorib terre. Tinea aūt de veste
nascitur, et eandē vestē de q orit'
oriendo corrumpit. Quasi quedā vero — Caro assimila-
vestis aie caro ē. sz hūmix vestis — tinee inhe-
hēt tineā suā. qz ab ipa carnalis — rent
temptacō orit' ex q laceratur. Cū ei
quadā sua tinea vestis nra con-
sumit'. cū caro corruptibilis temptacōēz
gignit. & p hac ad ~~interitū~~ per- — interitu
venit. Velut a tinea hō consumit'
cū de se orit' unde consūat' conterat'.
Ac si apte dicat. Illi spūs ex se
incommutabiles ee nequit. q nulla
carnis infirmitate deprimunt'. qua
temeritate se homines in bono per-
manere constant estimant. qs in eo
qd intellectus ad summa provehit. car-
nalis infirmitas aggravans impedit. ut
corrupcōis vicium in semetipis
habeant unde ab intima novitate
veterascant. Possunt qz p angelos — doctores sctu
sci doctores intelligi. sic p prophaz figura p
dr. Labia sacerdotis custodiunt sciaz — angelos — equale
& legē requirent de ore eius. qz an-
gelus dni exercituū ē. Quia quantalibz
virtute fulgeant, esse omnino sine culpa
nequeunt. cū iter pravi illecebrose
vite gradiunt'. Quia eos nimirū conspsos
tang a luto illiciti opis a pul-
vere cogitacōis. Domos aūt lute-
as habitant q de illecebrosa hac
vita exultat. Hac domū lute-
am paulus habitare contempserat cū
dicebat. Nra aūt conversacō in celis — ad ph. 3
est. Dicat ergo. Ecce q serviunt ei
nō st stabiles. & in angelis suis
repperit pravitatē. quanto magis hi
q habitant domos luteas. q ter-
renū hent fundamentū consume' ve-
lut a tinea. Ac si apte dicat. Si
ppri9 vite viatu sine contagione
transire negant. q etiā minimas
sese contrahi actingunt. q det-
metam sustinet. q ee se i car-
nal' delectacōis voluptatib gau-
det. q eni serviunt ei nō st sta-
biles. qz cū mētes ad alta intent'
carnis sue contagione dissipant'.
ita ut sepe aio dū in intimis
habitat. dū sola celestia exoptat.
subita carnali delectacōe percussus
a semetipso stratus iacet. & q se
infirmitat' sue molestias supasse

x 4

gaudebat · respectu vol[untatis] pst-
tus gemat · Pravitas [enim] quo[que] in
angelis r[e]p[er]it[ur] / du[m] ipos [quidem] qui
i[n]mutate[m] nunciat nonnu[m]q[uam] sur-
als Ca 28 I repcio vite fallax [con]nat · F Si
stematis hereses p[ro]ucio... go h[ic] etiam mu[n]di h[uius] [per] iniustate
reprietate ass... feruit[ur] · q[ui]s co[n]tra eu[m] s[an]cta[m] in te-
... timee crigit q[uo]s h[ic] ictibus illa penetrunt[ur] ·
quos a[n]i[m]a eius ... ipa infir-
mitat[is] sue delecta[ci]o sternit · Q[ui]-
b[us] b[e]n[e] velut a tinea [con]sum[p]ti dese-
bunt[ur] · Tinea q[ui]ppe dampnu[m] facit
et sonitu[m] no[n] facit · Ita [in]gra[ta]
mentes q[ui]a dampna sua [con]sidare
negligu[n]t · integritate[m] q[uas]i nescien-
tes p[er]dunt · Amittunt nam[que] a cor-
de innocencia[m] · ab ore veritate[m] · a
carne [con]tinencia[m] · et p[er] accessu[m] te[m]-
p[or]is ab etate vita[m] · Sed h[ec] se inde-
sinent[er] amittere nequa[quam] [con]spi-
ciu[n]t · cu[m] toto desiderio curis te[m]-
poralibus occupa[n]t[ur] · Cum ergo tinea [con]-
sumunt[ur] · q[uia] sine sonitu culpe
morsum tolerant · du[m] quanta det-
rimenta vite et innocentie paciant[ur]
ignorant · Vnde et b[e]n[e] subd[itur] · De ma-
ne usq[ue] ad vesperam succidentur.
K A mane usq[ue] ad vesperam peccator
succidit[ur] · du[m] a vite sue exordio
usq[ue] ad t[er]min[um] ... p[er]petrare
volnat[ur] · Omni nam[que] t[em]p[o]re reprobi
p[er] augmentu[m] mali[ci]e cu[m] se ictus
ingerunt q[ua]si succisi i[n] p[ro]fundu[m]
ruant · De quibus b[e]n[e] p[er] p[salmistam] d[icitu]r · Viri
sanguinu[m] et dolosi no[n] dimidiabu[n]t
dies suos / Dies q[ui]ppe dimidi-
are e[st] · t[em]p[o]us vite male i[n] vo-
luptatibus ductu[m] · ad p[enite]n[cie] la-
menta dividere · atq[ue] h[o]c ad bo-
nu[m] usu[m] p[re]tendo reparare · Set
iniqui nequa[quam] dies suos dimi-
diant · q[ui]a p[er]versa[m] mente[m] nec in
extremo t[em]p[o]re inmutant · Quo con-
tra paulus b[e]n[e] admonet d[icens] · Redi-
mentes t[em]p[o]us q[uonia]m dies mali s[un]t ·
Tempus q[ui]ppe redimimus qu[ando] ante-
acta[m] vita[m] qua[m] lasciviendo p[er]di-
dimus flendo reparamus / Et q[ui]a nullus
intelligit vl' hor[um] qui pereu[n]t in
L eternu[m] peribunt · Nullus v[er]o eor[um] q[ui] a
mane usq[ue] ad vesperam succidentur
nullus intelligit vl' hor[um] q[ui] pereunt vl'
q[ui] vl' eor[um] p[er]ditos pereuntes mores
ysa 57 imitant[ur] · Vnde alias sc[ri]ptu[m] e[st] · Iustus
perit et nemo e[st] q[ui] recogitet in cor-
de suo · Et viri m[isericordi]e colligunt[ur] q[ui]a
no[n] e[st] qui intelligat · Nunquid ergo du[m]
sola t[em]p[o]ralia appetunt · et q[uam] bona
electis in eternu[m] remaneant sciet

[con]tempnunt · du[m] istor[um] afflictio[n]e[m] [con]-
spiciunt · Sed q[uid] sit affligentis re[tri]-
bucio no[n] agnoscunt · actionis sue
pede i[n] p[ro]fundu[m] porrigunt · q[ui]a a lu-
ce intelligencie sponte sua oculos
claudunt · Multi enim male volup-
tatibus decepti · du[m] q[ue] videt t[em]po-
ralit[er] diligunt · a semetipsis aliena-
ti no[n] videt ubi i[n] eternu[m] ruunt
M Possunt etiam mane p[ro]speritas · vespere
h[uius] mu[n]di adversitas designari · D[e] ma[ne]
mane usq[ue] ad vesperam reprobi succi- [usque] ad
duntur · q[ui]a et p[er] p[ro]sp[er]a lasciventes
depereunt · et p[er] adversa impacien-
tes ad insania[m] exurgunt · Quos
de mane usq[ue] ad vesperam nequa[quam]
culpa succideret · si vl' p[ro]sp[er]a fome[n]-
tu[m] crederent · vl' adversa sector[um] sui
vulneris estymaret · Sed q[ui]a nequa[quam]
sic humani generis multitudo deserit[ur]
vt cuncti ad interitu[m] tendere per-
N mittant[ur] · Sunt nonnulli q[ui] p[rese]ntis vi- d[e]-
te oblectamenta despiciunt · etiam [le]cti[o]
cu[m] assunt transitoria esse [con]siderant
atq[ue] h[ec] ex amore eternitat[is] cal-
cant · Cum q[ui]b[us] in h[oc] p[ri]mo gradu q[uo]rum indi
cii gressu[m] ponunt · Vegetatores
ad altiora p[ro]veniunt · ut cuncta
t[em]p[o]ralia no[n] solum q[ui]a r[elin]quu[n]t s[ed] a
mittenda despiciant · s[ed] in his
inherere no[n] appetant · etiam si eter-
na esse potuiss[en]t · et a p[ro]ule[cti] co[n]-
dit amore s[e] subtrahunt · q[ui]a i[n] ip[su]m
auctore[m] pulcritudinis cordis pas-
sibus tendunt · Et s[un]t nonnulli q[ui] bona
vite p[rese]ntis diligunt · s[ed] ta[men] h[ec] nulla-
tenus assecuntur · q[ui] rebus t[em]poralibus to-
tis desideriis inhiant · mu[n]di
gloria[m] querunt · s[ed] adipisci nequa[quam]
p[os]sunt · Hos ut ita diversu[m] cor ad
mundu[m] p[ro]trahit · mundus ad cor r[e]-
pellit · Ita sepe [con]tingit ut ip[s]is
suis adversitatibus fracti ad mente[m]
redeant · et in semetipsis reversi
[con]siderent · q[ua]m sint inania q[ue] que-
rebat · sese q[ue] p[ro] tam stulto desid[e]-
rio p[ro]tinus ad lamenta vitat · et
tanto valentius eterna desiderent ·
quanto se stultius laborasse p[ro]
t[em]poralibus dolet · Vnde b[e]n[e] de sceptis
reprobis subd[itur] · Qui aut[em] reliqui
O fuerint auferent[ur] ex eis · Quos
aut[em] reliquos nisi h[uius] mu[n]di de-
spectos accipimus · q[uo]s du[m] p[re]sens s[e]c[u]l[u]m
ad nullus usu[m] glorie eligit · qua[si]
minimos indignos q[ue] derelinquit
Sed mu[n]di reliquos d[eu]s auferre d[icitu]r
q[ui]a despectos h[uius] s[e]c[u]li eligere d[omi]n[u]s
dignat[ur] · paulo attestante q[ui] ait

No multi sapientes secundum carnem non
multi potentes non multi nobiles
sed que stulta sunt mundi elegit deus ut
confundat fortia. Quod bene in libro
regum egiptio puero in via las-
sescente signatur. quem amalechi-
ta in itinere egrotum deseruit. Da-
vid vero inveniens cibo refecit. du-
cem sui itineris facit. amalechi-
tas persequitur. epulantes reperit et fun-
ditus extinguit. Quid est enim quod egiptius
amalechite puer in via lassatur
nisi quod amator presentis seculi peccati nigre-
dine opertus sepe ab eodem seculo in-
firmus despectus contempnitur. ut
cum eo currere nequaquam valeat.
sed fractus adversitate torpescat. Sed
david hunc inveniens quia redemptor
noster vocatur manu fortis nonnumquam
quos despectos a mundi gloria reperit
in suo amore convertit. cibo pascit
quia verbi scientia reficit. ducem itine-
ris elegit quia suum etiam predicato-
rem facit. et quem amalechita sequi
non valuit. dux david efficitur.
quia is quem mundus indignum dese-
ruit non solum quisque in sua mente
dominum recipit. sed predicando etiam
hunc usque ad aliena corda per-
ducit. Quo videlicet duce david a-
malechitas comestantes invenit
et extinguit. quia ipsis predicatoribus ex-
mundi letitia destruit. quos mundus
contemptibiles habere despexerat. Quia igitur
plerumque quos mundus despicit do-
minus eligit. recte nunc dicitur. Qui reliqui
fuerint auferentur ex eis. Morien-
tur et non in sapientia. Quid est quod superius re-
proborum initium protulit dicens. quia nullus in-
telligit in eternum peribunt. et de electis
dicitur ilico adiunxit. Qui reliqui fuerint
auferentur ex eis. et hec protinus quod
eisdem electis non conveniunt subdit
dicens. Morientur et non in sapientia. Cum
enim a reprobis divinitus auferuntur
quo pacto mori non in sapientia dicuntur.
Sed minimum sacre scripture consuetudo est.
ut cum aliquid narrat interposita al-
tius cause sinu ad superiora pro-
tinus redeat. Nam paulo superius dixit. Et
quia nullus est qui intelligat in eternum
peribunt. electorum mox sorte submitti-
lit dicens. Qui reliqui fuerint auferentur
ex eis. Et rursum sine sue ordinem
in eum quem predixerat initium repro-
borum mittens subito adiunxit. Mo-
rientur et non in sapientia. Ac si di-
ceret. Hi quos dixi quia non intelli-
gentes in eternum pereunt. procul dubio
non in sapientia morientur. Sed hunc esse
nonnumquam morem sacri eloquii melius
ostendimus. si ex eo aliqua rei huius
similitudine proferamus. Paulus namque Ca. xxx
apostolus cum discipulum discipline de in-
stituendis ecclesie officiis admone-
ret. ne quos forte ad sacros
ordines inveheret. dixit. Manus I Thi. v.
cito nemini imposueris. neque commu-
nicaveris peccatis alienis. teipsum ca-
stum custodi. Qui ad infirmitatem eius
corporis protinus verba convertens ait. No-
li adhuc aquam bibere. sed modico
vino utere propter stomachum tuum et
frequentes infirmitates tuas. Sta-
tim quoque adiunxit dicens. Quorundam
hominum peccata manifesta sunt precedentia
ad iudicium. quosdam autem et subse-
quuntur. Quid ergo ad aliud pertinet quod ab
infirmo aquam bibi prohibuit. hoc
quod de peccatis absconditis quorundam
hominum manifestis quoque subiunxit. nisi
quod interposita de eius morte sententia
ad hoc in sermone rediit quod superius
dixit. Manus cito nemini imposue-
ris. neque communicaveris peccatis alie-
nis. Ut enim hec eadem peccata solli- quanta
tudine perquirenda essent ordinem
interposita cum infirmitatis mole-
stiam discretionis admonitione.
protinus intulit quod in aliis pate-
scerent in aliis laterent dicens. Quo-
rundam hominum peccata manifesta sunt
precedentia ad iudicium. quosdam
autem et subsequuntur. Sic ergo et per
hanc sententiam paulus non eisdem verbis
cogitur quibus ad loquens de thimo-
tei infirmitate subiunxit. Sed ad
illud rediit quod superius intimi-
tendo narravit. Ita hoc loco
Elifaz cum de electis diceret. Qui reli-
qui fuerint auferentur ex eis. ilico
adiungens. Morientur et non in sa-
pientia. ad aliud protinus recurrit quod
superius de reprobis protulit dicens.
Et quia nullus intelligit in eternum
peribunt. Ideo autem reprobi electos de- Mors iustorum violenta despicitur
spiciunt quod ad vitam invisibilem
per visibilem mortem tendunt. De
quibus nunc bene dicitur. Morientur et
non in sapientia. Ac si aperte diceret.
Mortem quidem et sapientiam pariter fugiunt
sed sapientiam penitus deserunt. mor-
tis autem laqueos non evadunt. et
quia quandoque morituri vivere morien-
do poterant. dum mortem quam perpeti
debuerant metuunt. et vi-
tam simul et sapientiam perdunt. At contra
iusti in sapientia moriuntur. quia

mortē quā deuitare fugiunt, ygne
quent. cū p veritate immineret dif
fire contēpnunt. ea qz dū exquirunt
ferunt. pena ꝓpagine i instine
tū vtut vtut vt, inde debeat
vita i cipi vn p pme culpe in
tu cogitur finiri. Sz tp h elifa
q imigs vāgit ptulit. btm iob
reprehensibilem estimās. d' fastu
se sapie inflauit vn t pg p
dicamēta tāte vtutis irrisio
R nis vba stringit Vere ergo si e
q' rudeat. Ips em dr sepe eg
pec in pbacōe deserit q' pcep
eig i tnqllite ctēpnit Vn scp
tū e Q' auertit aurē suā ne
audiat legē orō eig erit exec
bil' Vocare at nūq e hūili pce
deū deposcē / Vnde vo e dei ef
fem ptibȝ pbē. Ait ergo Ca v
Capitulum v. iob. Voca si e q' rndeat t. Ac si
apte dicat Quātūlȝ affli
ctg clamēs. deū rndētē nō hē
bis n° habere. Qa vō in tbulone
nō inveni. qne mēs i tnqllite
ctēpsit. vbi adhuc deridendo
stringit Et ad aliq̄ scoz quite
ac si despiciens dicat. Scōs qz
i afflictōe adiutores invenire
nō vales. qs hre socios i hila
rite noluisti. Q' pg irrisiōz pti
smaz ptulit d'. Virū stultū in
terficit iracūdia z puulū occidit
S inuidia Que nimirū sna vā esz
si illata illata cōn tanti viri pa
ciaz non esz fmisz Sz nos pen
semg qd d' qzmus ab auditōis
vtute elidar. vt cōdāg qz rem
e qd pmit. si nō iniuste in bto
Cap xvi iob pmēt. cū scptū sit Tu at
dne oia in tnqllite dispoīs.
iudicas Pensand' nob magnope
e. qz quoties turbulētos motg
aīm sb masuetē vtute restri
gig. redire ad silitune redēptoris
conam. Na cū tnqllite mētē
ira dirūberat dilaniata qdā
scissā qz ptubat vt sibimetipi
nō congruat. ac vim intime
La 31 silitudinis amittat Quanta
go sit iracūdie culpa pensemg.
p qua masuetudo amittitur. sup
ne imaginis silitudo viciar. p
irā sapia pdit. vt qd t quo
ordine agend' sit oio nesciar
Ecc. 8 dic scptū e. Ira i sinu stulti
requiescit. Qa nimirū intellige
lucē sbtrahit cū mētē pmo
uēdo cfūdit / Per irā vita amitti
t si sapia tenere videat. sic scptū
e Ira pdit etiā prudētes. qz scz
cfusg aīg neqq̄z explet etiā si
qd intellige prudent valz / P irā
iusticia relinq̄r. sic scptū e Ira
viri iusticiā di nō opa. qz dū
ptubata mēs iudiciū sue rō
nis exaspat. oē qd furor sug
gerit rem putat / P irā gra vi
te social' amitti. sic scptū e
Noli assiduus ee cū hoie iracu
do ne discas semitas eig t suas
scādalū aīe tue. Qa q' se ex hu
mana iracūdia nō tpat. necce
e vt bestialit' solg viuat / P irā
cōcordia rūpitur. sic scptū e. Ꝑ
Vir aiosg pat rixas t vir iracū
dg effodit peccā. Iracūdg qppe
peccā effodit. qz etiā malos qs
incaute ad discordiā puocat
peiores facit / P irā lux vitatis
amittit. sic scptū e Sol nō oc
cidat sup iracūdiā vraz. Qa cū
meti iracūdia cfusiōis tenebras
incutit hic d's radiū sue cg
nitōis abscondit / P irā scti spūs
splendor excludit / q° cōn inw
vetusta trāslacōz scptū e Sup
que regmescat spūs meg nisi
sup hūile t quietū t timētē
smones meos. Qū eī hūilem
diceret. cōtinuo adiūxit. Qui
go ira quiete mētē sbtrahit. sua
scō spūi hitacōz claudit. cuig
recessione aīg vacuus ad apta
mox insaniā pducitur. t vsqz
ad supficiē ab intimo cogita
cōnu fūdamēto dissipar. Na
ire sue stimulis accēsū cor palpi
tat. corpg tremit. lingwa se ipe
dit. facies ignescit. exaspant
oculi. t neq̄q̄z recognoscunt noti
Ore qd' clamorē format. sz sē
sus qd loquar ignorat. Quo
itaqz ab arrepticiis iste longe e
q' actōnis sue cōscius nō est.
Vn fit plerūqz vt vsqz ad ma
nā psiliat. t q° rō longius re
cedit audacior exurgat. se qz
ipm aīg retinē nō valz. quia
fcūs e ptāte aliene. t eo furor
mebra foras ictibg exercet q°
intg ipaz mēbroz dnāz capti
uā intg tenet Aliq at manus
nō exercet. sz i maledictōnis
iaculū lingwa vtit. Fratribus namqz i
titiū pabȝ expostit. Et hinc deū p
petit dee expetit qd ipe puersus
ho vl face metuit vl erubescit

Fit namque ut voto et voce homicidium perpetrat, eciam cum a lesione proximi manibus cessat. Aliquando ira perturbato animo quasi ex iudicio silencium indicit, et quo se foras per linguam non exprimit, intus deterius ignescit, ut iratus quisque collocucionem suam proximo subtrahat, et nichil dicendo quid sit aversus dicat. Et nonnunquam hec silencii severitas per discipline dispensacionem geritur, si tamen sollicite in intimis discrecionis forma teneatur. Nonnunquam vero dum accensus animus a consueta locucione restringitur, per accessum temporis penitus a proximi dilectione separatur, et acriores stimuli ad mentem veniunt, causeque que gravius exasperant oriuntur, atque in irati oculo festuca in trabem vertitur, dum ira in odium permutatur. Plerumque ira per silencium clausa intra mentem vehemencius estuat, et clamosas tacite voces format, verba sibi quibus exasperatur obicit, et quasi in cause examine posita durius exasperata respondet. Quod Salomon breviter insinuat dicens: Expectacio impiorum furor. Sicque fit ut perturbatus animus maiorem strepitum silencii sui senciat, eumque gravius clause ire flamma consumat. Unde bene ante nos quidam sapiens dixit: Cogitaciones iracundi vipere sunt generaciones, que mentem comedunt matrem suam. Sciendum vero est quod nonnullos ira citius accendit, et facilius deserit. Nonnullos vero tarde quidem commovet, sed diucius tenet. Alii namque accensis calamis similes, dum vocibus perstrepunt, quasi quosdam accensionis sue sonitus reddunt. Citius quidem flammam faciunt, sed protinus in favillam frigescunt. Alii autem lignis gravioribus durioribusque non dispares, accensionem tarde suscipiunt, sed tamen accensi semel difficilius extinguuntur. Et quia se tardius in asperitatem concitant, furoris sui ignem diucius servant. Alii autem quod est nequius, et citius iracundie flammas accipiunt, et tardius deponunt. Nonnulli vero et has tarde suscipiunt, et citius amittunt. In quibus nimirum quatuor modis liquido lector agnoscit quia et ad tranquillitatem boni ultimus plus quam primus appropinquat, et in malo secundum tercius superat. Sed quid prodest quod iracundia quomodo mentem teneat diximus, si non eciam qualiter compesci debeat exprimamus? Duobus enim modis fracta possidere animum ira desuescit. Primus

quippe est ut mens sollicita antequam agere quodlibet incipiat, omnes quas pati potest contumelias proponat, quatenus redemptoris sui probra cogitans ad adversa se preparet. Que nimirum venientia tanto forcius excipit, quanto se caucius ex presciencia armavit. Qui enim improvidus ab adversitate deprehenditur, quasi ab hoste dormiens invenitur, eumque citius inimicus necat, quia non repugnantem perforat. Nam qui mala imminencia per sollicitudinem prenotat, hostiles incursus quasi in insidiis vigilans expectat. Et inde ad victoriam valenter accingitur, unde nesciens deprehendi putabatur. Solerter igitur animus ante accionis sue primordia cuncta debet adversa meditari, ut semper hec cogitans, semper contra hec thorace paciencie munitus, et quicquid accidit provide superet, et quicquid non acciderit lucrum putet. Secundo autem servande mansuetudinis modus est, ut cum alienos excessus perspicimus, nostra quibus in aliis excessimus delicta cogitemus. Considerata quippe infirmitas propria mala nobis excusat aliena. Patienter namque illatam iniuriam tolerat, qui pie meminit quod fortasse adhuc habeat in quo debeat ipse tolerari. Et quasi igne aqua extinguitur, cum surgente furore animi sua cuique ad mentem culpa revocatur, quia erubescit peccata non parcere, qui vel deo vel proximo se recolit parcenda peccasse. Sed inter hec solerter sciendum quod alia est ira quam impaciencia excitat, alia quam zelus format. Illa ex vicio, hec ex virtute generatur. Si enim nulla ira ex virtute surgeret, divine animadversionis impetum Finees per gladium non placasset. Hanc iram quia Heli non habuit, motum contra se implacabiliter superne ulcionis excitavit. Nam quo contra subditorum vicia tepuit, eo contra illum districtio superni rectoris exarsit. De qua per psalmistam dicitur: Irascimini et nolite peccare. Quod nimirum non recte intelligunt, qui irasci nos nobis tantummodo, non eciam proximis delinquentibus volunt. Si enim sic proximos ut nos amare precipimur, restat ut sic eorum erratibus sicut nostris viciis irascamur. De quo per Salomonem dicitur: Melior est ira risu, quia per tristiciam vultus corrigitur animus delinquentis. De qua iterum propheta ait: Turbatus est pre ira oculus meus. Ira quippe per vicium oculum mentis excecat, ira autem per zelum turbat, quia quo saltem recta

Aliquo modo ... servande mansuetudinis

Ira que ex vicio nascitur et que ex virtute formatur

Num. 25

1 Reg. 2

Eccles. 7

emlacoe qenti. ea q n' tr̃qllo
corde pcipi no pt. qteplacio dis
Ca 33. H sipa. Ipe namq3 zelo rectitis qz
inq'etudie3 met' agitat eius
mox acie obscurat vt altiora i
Oculus mentis magis quiete perturbat. qmocoñ no videat q bn prius
tñqlla cnebat. Sz inde sbtilius
ad alta educat. vnde ad tepus
ne videat reubat. Nā ipā recti
emulacoe eterna pg paululū &
tñqllitatis largius apit. q h inte
rim p qmocoz claudit. & vnde
mens turbat ne videat inde p
ficit ut ad vidend' verius cla
rescat. Sic infirmati oclo du col
lirium immitti lux penitus nega. s
inde ea pg paululū verius re
cipit vn hac ad tpus salubrit
amittit. Nūq3 vo qmocoi qte
placo iungit. nc pualet mens
ptubata qspice ad qd vix tra
quilla valet inhiare. qr nec
solis radius cernit cu qmote
nubes celi facie obducunt. nc
turbatus fons aspicientis imagine
reddit qua tñqllg ppe ondit. qr
quo eius vnda palpitat. eo in
seco silitudis ymagis spe3 obscurat.
Sz cu p zelū aīus mouet. cura
du summope e. ne hec ead' q
instincto virtut' assumit. menti
ira dnet. ne qi dna peat. s
velut ancilla ad obsequiu parata
a rōnis tergo nuq3 recedat.
Tuc ei robustius q vicia erigit
cu sbdita vōni famulat. Nā qn
tulz ira ex zelo rectitis surgat.
si inmodata mente vicerit. rō
conptinus serue qtepnit. & tanto
Vir ira ne turbacat dominantes se impudentius dilatat. quanto i
pacie viciu vtute putat. Vn
necce e vt an h oia q' zelo re
ctitis moue attendat ne ira
ex mente dnm tñseat. s i vl
Correctio ree pt debitas circumstancias coz ee bona cōne pcti tpus mod' qz qside
ras. surgente3 anim ptubacoz
sbtilius tractando restingat. a
mosite reprimat. & motus fumidos
sb equitate disponat. vt eo
fiat iustior vltor aliena. quo
pus extitit victor suus. qtis
sic culpas delinquentu corrigat
vt an ipe. q' corrigit p paciā
crescat. & feruiore suu trascē
dedo diiudicet. ne inpanter alias
ipo zelo rectis longe a recti ne retrahat
aberret. Sz q' vero diuig eciā
laudanda boni emulacois mentis
ocum turbat. recte nūc d'r Vir̃u

stultu interficit iracundia. Ac si
apte diceret. Ira sp zelū sapie
tes turbat. ira vo stultos p vi
ciu truncadat. Q'a illa sb rōne re
stingi. h vo irronabilit' demicte
menti dnat. Bene aut subdr
Et puulū occidit inuidia. Inui
de em no possum n eis qb no
bis i aliquo meliores putam. P
uulg go e q liuore occidit. qr
ipe sibi testimoniu phibz q eom
nor sit cuius inuidia torquet.
Hinc e em q hostis callidus p° h
homi inuidendo surripuit. quia
amissa btne imorte se imorta
lite illius agnouit. Hinc e q Caim
ad pfectidiu fratricidiu corruit.
qr despecto suo sacrificio platu s
infremuit. cuius deus hostia su
scepit. & que meliore se ee ex
horruit ne vtcuq3 ess3 aputat.
Hinc Esau ad psecucoz fratis &
exarsit. qr bndictoe pmogenitor
pdita. quā tn Esau lenticle
ipe vendidat imore se eq que
itascedo pibat ingemuit. Hinc
Joseph fres sui ysmahelitis
trasentibz vendidant. qz qgto
reuelacoms misterio ne se me
lior fiet. eius pfectibz obuiare
conati st. Hinc Saul Dauid
sbditu lancea intorquendo psequi
qr quē magis cotti e augeri v
tutibz sensit. vlt se extēsce
expauit. Puulu itaq3 inuidia
occidit. qr nisi ipe infirior inui
dia exister' d' bono altius non
dolet. Sz int' h sciend' e. qr
qmuis p omie viciu qd ppetrat
humao cordi antiq' hostis virus
infūd. in hac tn neqcia tota
sua viscera serpens qcutit. & in
pmēde neqcie peste vomit. De
qo iuiiz scptu e. Inuidia dyab
mors intrauit in orbe trax. Nā
cu deuictu cor liuoris put dic
corrumpe̅rit. ipa q3 extiora in
dicat. qz qmt' anim vesania in
stigat. Color quippe pallore affi
cit. ocli deprimit. mens acced.
& mebra frigescunt. fit in cogi
tacoi rabies. in dentibz stridor.
cuq3 in latebriz cordis crescens
attrit abscondit. odiu dolore ce
co tenebrat qsciaz. vulnus inclu
su. Nichil letu d' ppis libz. quia
tabescente metez pena sua sau
ciat. qua felicitatis torqt aliena.
quato qz extnei opis i altu fabca

ducit. tanto fundamentum mentis liuide
profundius suffoditur. ut quo alij ad me
liora properant. eo ipsa deterius ruat
cumque ruina ruina eciam id destruitur
quod in alijs actibus perfecto opere surre
xisse videbatur. Ita cum invidia men
tem tabefecerit. cuncta que inve
nerit bene gesta consumit. Unde bene per
Salomonem dicitur. Vita carnium sanitas
cordis. putredo ossium invidia. Quid
enim per carnem nisi infirma quedam et tene
ra. quid per ossa nisi fortia acta signantur.
Et plerumque contingit ut quidam cum
vera cordis innocencia in nonnullis
suis actibus infirmi videantur. Quidam
vero iam quedam ante humanos oculos ro
busta exercent. sed tamen erga aliorum
bona intus invidie pestilencia ta
bescunt. Unde ergo dicitur. Vita carnium
sanitas cordis. Quia si mentis ino
cencia custoditur. eciam si qua foris in
firma sunt. quandoque roborantur. Et recte ibi
ditur. Putredo ossium invidia. Quia
per livoris vicium ante dei oculos pereunt
eciam fortia acta virtutum. Ossa
quippe per invidia putrescere. est quedam
eciam robusta deperire. Sed cum
hec de invidia dicimus. si non eciam
qualiter eterna extinguimus. Difficile
namque est ut hoc alteri non invideat.
quod adipisci alter exoptat. Quia
quicquid temporale percipitur. tanto fiet minus
singulis. quanto dividitur in multis. Et ideo
desiderantis mentem livor excruciat.
quia hoc quod appetit. aut funditus alter
accipiens adimit. aut a quantitate
restringit. Qui ergo livoris peste ple
ne carere desiderat. illam hereditatem
diligat. quam coheredum numerus non co
angustat. que et omnibus una est et sin
gulis tota. que tanto largior ostenditur.
quanto ad hanc percipientium multitudo
dilatatur. Imminuto ergo livoris est
affectus surgentis interne dulcedinis.
et plena mors eius est perfectus amor
eternitatis. Nam cum mens ab eius rei
appetitu trahitur. que accipientium
numero partitur. tanto magis proximum dili
git. quanto minus ex provectu illius
sua dampna pertimescit. Que si per
fecte in amore celestis patrie rapitur.
plene eciam in proximum dilectione so
lidatur. quia tamen nulla terrena desiderat.
nichil est quod erga eius proximum caritati
contradicat. Que nimirum caritas
quid est aliud quam oculus mentis. Qui si
terreni amoris pulvere tangitur. ab
intima lucis intuitu lesus
reverberatur. Quia autem parvulus est. qui

terrena diligit. magnus qui eterna
concupiscit. potest eciam sic non incon
venienter intelligi. Parvulum occidit
invidia. quoniam huius pestis langwore
non moritur. nisi qui adhuc in desiderijs
infirmatur. Explicit quintus Incipit vi. Eg[1]
ernata historie veritate.
beati iob dicta allegoriarum quo il
lius mistica exposicione
interpretacione discucientes qua
cuncta vera scientibus liquet.
quod redemptorem mundi totis
suis allegacionibus innuat sacra scriptura
premittentes. Cum quo per electos omnis. ut cum
per eius scilicet studuit membra signare.
Unde et idem beatus iob laudato eloquio
dolens dicitur. ut per eius et non nunc et voluntaria
redemptoris nostri passio designetur. De
quo propheta ait. Vere langwores nostros | ysa 53
ipse tulit. et dolores nostros
ipse portavit. Cui temptator ablatis
omnibus. et servos et filios occidit. quia
non solum iudaicum populum ex tiore
servientem. sed ipsos apostolos etiam in solo
amore regnantos passionis eius
tempore telo perfidie perculit. Vulnere
beati iob corpus atteritur. quia redemptor
noster confingi clavis in tempore patibulo non
dedignatur. A planta autem pedis
usque ad verticem vulnera accepit. Suscepit.
quia sanctam ecclesiam que corpus eius est.
non solum per extrema et ultima. sed usque
ad summa membra persecutorum se
viens temptator afflixit. Unde etiam
paulus dixit. Compleo ea que desunt
passionum christi in carne mea. Cui | dicit adiutoribus
suadet uxor ad maledicendum intimatur. | diaboli
quia carnales quique intra sanctam ec
clesiam adiutores callidi temptatoris
existunt. Que enim eum ad maledi
cendum provocat. vita carnalium de
signat. quia ut supra iam diximus. intra
sanctam ecclesiam incorrectis moribus
positi. quo per fidem bonis iuncti sunt.
eo per vitam durius premunt. Quem
et quasi fideles vitari nequeunt.
a fidelibus. tanto deterius quanto et
interius tolerantur. Amici vero
illius qui cum ad consolandum veniunt.
sed ad verba asperae invectionis exce
dunt. hereticorum speciem tenent. qui sub
bonorum specie dum defendere intuntur
offendunt. Hitaque supius latius
dicta sunt. nunc breviter studium ex
mistica designacione succingere. ut
lector mentis excipiat hac replic
acione meminerit me in hoc
opere spirituali intellectum deserere.
et tamen cum utilitatis usus postulat.

4 6

subtilit' q3 studeos historie v̄ba
discute' cu vo nc̄cē e sit vtru.
q3 cōplector. vt spitlis fructus
allegoria germinet. quos tn̄
ex radice historie vitas pducat
Amicos vo bt̄i iob quos h'eti
coz spem hr̄e dixi9. in dc̄tis
suis nequaq3 p oīa rep̄ba9 Q'a
dn̄ cōn eos p supna smaz d'
No estis locuti coram me rcm.
Rptm9 addr' Sic seruus meus
iob p̄fto liquet. q3 no oio de
spicit'. qd ex melioib9 gpacōn
rep̄ba'. In rephension quippe
ei9 incaute dilabunt'. S3 tn̄ q3
tanti viri amici st' ex fauligi te
illi9 mistica mlta didicerunt. comedit
Vn sic supi9 dixi9 eoz v̄bis
ec̄ia paul9 vti' & h in asser
cōib9 adiutoriu sue assumens
plata ex vitate testa' Q'c tn̄
vitas rc̄e rephendt q3 qmlz
fortib3 sn̄ia cōn sc̄m viu
pfe. no debuit Sut go misti
ce elifaz v̄ba pensare q̄ b9
ad btm iob loquit' dicens
8 Ego vidi stultu fima radice
& maledixi pulc̄tudini ei9
statim Stult9 qppe mdeoz
pplus exstitit q3 ipaz i carne
p̄ncia etne sapie spreuit Q'
q3 fima radice qualuit. q'a
electoru vita tpali supauit Sz
hunc elifam maledicendo de
spicit. q3 nimir3 oms h'etici
quoz tenē spez amicos bti iob.
dixi9 cu d' noie x' glant' in
deoz pfidia ex ancte rephen
dunt. D' quo stulto ptm9 s̄bdit'
Q'hic no asse. g' al' b. cana
Longe fient filij ei9 a salute
Filij h9 stulti st' oms q' pfidia
illius pdicatoib9 gitant'. q' sc3
a salute longe st' q3 & si tpale
vita sn̄ afflicōe papint. et a
gnius vlcōne feriut'. sic d'
eisd' filijs illi9 dns dt Ve vob
scr̄be & phiei ipocte. q' circuitis
mare & arida vt faciat vmi
pselitu. & cu fuit feci facit
eu filiu iehēne duplo q3 vos
se' Et cōtent' i porta & no erit
q eripiat Nam9 ali9 porte no
nisi mediator dei & hoim debz
intlligi q' ait Ego su hostiu
p me si q's i ntroierit saluab'
L Filij go h9 stulti ex porta pstra:
& uc. S' in porta cōtent' q3 pne
mdeoz soboles an aduentu
mediatoris i legis ob s̄uacōe

floruerut. S3 in ipa r' dētoib9 nū
p̄ntia a dūitat obseq'o p fidie
sue merit' r'pulsi ceciderut. Et
nimir3 no ē q' eripiat. q3 sc3 dn̄
ipm r' dētore nc̄m extingu'e pse
qndo conati sut. oblatu s' r'me
dnu erepcōib9 absciderut. d' quo
bn̄ dr' s̄bdit' Cui9 messē famel
cu9 comedz & ipm rapiet armat9
Hui9 eni messē stulti fuat sacri
seges eloqui Qme dn̄ naq3 spi
ritu gna st' v̄ba pphtaru. que
stult9 hnit. s3 no comedit. q'a
mdaic9 pplus legē q'd' v̄botenu9
tenuit. s3 p fatuitat fastidiu
ab intllcu ei9 iemat Hui9 vo
stulti messē famellic9 q3 nimi
ru gentil' pplus legis v̄ba intl
ligendo edit. ad q' plebs iu
daica sn̄ intllcu laborat. Hui9
famelicos fidei dns pmdt cu
p eu m dixit Bti q' esuriut &
siciut iusticia qm ipi saturabt
D' his famelic' aīa pphtante
dr' Repleti pus p panib9 se lo
cauerut. & famelici saturati st'
Sz q3 messē pdidit. r'cte s̄bung'
qualit' ecia ipe stult9 perit cu
dr' Et ipm rapiet armat9 An
tiq9 hostis iudaicu pplm arma
tus rapuit. q3 in eo vita fidei
fraudulēte suggōib9 iacul9 ex
tinxit. vt vnde se inhere dō c
dēt. inde ei9 ordinatori r'pug
ret. qd p' sc̄o discipulos vitas p
monet d' Venit hoa' ut ois q'
interficit vos arbitre' obsequi
se pstare dō se' Et bibent si
cietes diuitias ei9 Hui9 stul
ti diuitias sicientes bibut. q3
affluenti sacre locucōib9 q iudaic9
pplus i supbie ostacōe posse
derat. gnise gētiliu metes ir
rigant' Vn & eis p pphtam d' Oms
sicientes venite ad aq's & q no
h'etis argetu pperate Q'a em
argēti vocabulo eloq'a dīna sign
psta testar' d. Eloqa dm eloq
casta argētu igē exaiatu Q'go
argētu no hnt ad aqua vemt'.
q3 nimir3 gētilitas q sac' scp
ture pcepta no accepat. sacri
eloquij inundacōe sacia' qua
tato nūc auidius potat q'to
hac dm sicca sitiebat Eade
go dīna eloq'a. & messē & diui
tie vocant' Messis q3 ieiuna
mēte reficiunt. diuitie q3 ma
gna nos mor venustate copo

nut. Eade & comedi & bibi di
cut. qr nimirz du qda in eis
obscura st q no n mptata in
telligi9. h qi madendo glutim9
du ad intelliged vo qda fragilia
ita suging vt invenim9. ea qi no
masa bibim9. qr no fracta sor
bem9. h sb mystico intellcu bin
locucoe tristim9. ne qd forsita
ptiisse videm. J Sz qr bti iob D
amici ee no posset ni i aqbusda
qr mag moru honestate fulge
ret. restat ut in eor vbis vtu
te sensuu moralit ingram. qts
du locucoib eor podg dissentit.
cui9 doctrine fuerit oudat. Ego
vidi stultu fima radice & ma
ledixi pulcritudini ei9 statim
Qui fima radice stulti in tra
figit. qr tot desideriis in treo
amore solidat. Vn & pim9 Ca
yn in tra ciuitate gstruxisse
descbit. vt apte mostre. q a
ipe fundamtu in tra posuit. q
a soldite celestis prie alien9
fuit. Qui fima radice stult9 at
tolli. qn h tpali psptate fulcit
vt ome qd appetit assequat.
aduisa nlla sustineat. gt inf
mos sine reping con pualeat
bn agetib ex aucte gdicat.
ad mgnora comoda expenori
sp accoe puciat & vn via vite
deserit. inde ad tpus felicior
vivat Sz cu malos flore cospi
ciut trepidat & apd semetipos
pranicem psptate tbati intus
gressib ment imitat. Quor p
fcto spes siipsit pbta cu dicet
Mei at pene moti st pedes. pe
ne effusi st gssg mei qr zela
in in pctorib pace pctor vi
dens. Sz vo eor glaz fortes
aspicut ptmg q pg glaz pe
na sequat attedut. & alta m
tg cogitacon despicut h c. qd
supbi forats fastu vacue infla
cois intuescut. Bene go dicat
Ego vidi stultu fima radice &
maledixi pulcritudini ei9 stati
Pulcritudini quippe stulti male
dice e. ei9 glaz ex gsidata da
nacoe indicare. qr eo atrocig
in torint et obruit qo altig in
pctis eleuat. qr trnsit qo extol
lit. pmaet qd pimit. qr ho
ra in via in puencoe danab
& qi p amena pta ad carcez
puenit q p pnt vite prospa
ad intitu vadit Nondu vo q cu
stulti pulcitudiez se maledixisse
dicet. ptmg addidit Statim
Nos naqz hmae & infine mete
e. ut caru rezu qs respicit q
litate varie. Sepe em ei9 in
dicui. cu ipa pnt rei specie du
cit. & mx hoc qd aspicit inte
illius ss9 gr formet. Na plerumqz E
nonlli du quorunda glaz cnut.
eiusd gle aspectib delectant. hac
magnu dq eriftimat. & vt
tua mequit exoptat. cu vero
gloriosos qsqr adhuc delectos sbi
to a fortasse etia morientes
aspiciut. qr hmana gla mchl sit.
cu gemitu fatent ita ut ptig
dicant Ecce qua nichl e ho. a — Gla hma de spicat si intg cogiter
hc nimirz rctius dicent si cu i
gla homine cnent. tuc ei9 in
titu cogitates. trnseute po ar
nichl ee sensisset. Tnc quippe est — d hma elacoe
hma elaco pensada qz nichl sit.
cu sese sup ceteros snccessib ex
tollit. Tnc gsidand e qo cinsn
felicitas tn suolet cu an hma
nos oclos qi pmanes pollet
Na glaz morituri nichl ee in
ipa ia morte pensare infini
qz pnt Tnc em gtia illi dero
gat q hac & vsqz ad morte se
qntes amat Bene itaqz d Ego
vidi stultu fima radice & ma
ledixi pulcritudini ei9 stati. Ac
si apte dicet q stulti pulcitudine
mora in maledictoe no hui.
qr cu hac cnez sil etia pena
sequte vidi No em stati male
dicez si q me gle illi9 delctao
tenuiss. sz sine tardite male
dixi. qr supplicia mansura gspicies.
ei9 po ar sn dubitacoe reppbam
Sz qr imig qqz qo plg in h c m
do pficnit. pluies secu ad in
teritu trahut. xte subd Loge F
fiet filii ei9 a salute Filii quippe
hg stulti st. q in ambicoe hmg
scli. ex ei9 imitacoe nascut
q psco a salute tato longius
fiut. qnto i ppetracoe neqcie
nlla infimite ferunt. D q9 bn
addit Et contenent i porta &
no erit q eripiat Ita sic vr — Judicium extreme qr porta paradisi
bis aditu porta d. ita e dies
iudicii porta regni. qr p ea
ab eltis oib ad celeste pate
glaz intra. Vn & hnc diez cu
ad retbucoz scte ecle Salon
appinquae gspicet dixit qr vlt

pu[er] ultimo
Nobilis in portis vir eius qn se
dit cu senatoribus tre Vir q[ui]ppe
est eccle huius gens redetor q
i portis nobles se ondit qr de
speuis pnis i gtuelhs extitit s
i ingssu eu regm Plimus appa
rebit Q tu tre cu senatoribus
psidz qr indicey smaz cu sctis
eiusde eccle p dicatoribus decre
ch[ris]t[us] 19 — decreuit
uit sic ipe in eua[n]g[eli]o d[ici]t Vos q se
cuti estis me in regnone cu
sedit filius hois in sede maie
stat sue sedebit et vos sup se
des xij indicates xij tbis isrl
Anos ysaias qz princias loge
ay ait Dns ad indicium veiet
pu[er] ult[imo]
cu seniorib ppli sui D his por
tis Salon iterz dt Date ei de
fructu manuu suaz et laudet
ea in pt opa eius Tunc q[ui]ppe
sca eccia de fructu manuu
suaz accipiet cu ea ad ppie
La iiij B
da celestia labois sui retbuco
attollit Tunc ga sua opa in
portis laudat qn eius mebris
ch[ris]t[us] 24
in ipo regm aditu d Esuriui
et dedist m[ihi] manducare sitiui
et dedist m[ihi] bibe hospes fui et
collegist me nudus et cooperuist
me Filij go h9 stulti cu por
ta elati st s in porta gterent
Qa dateres huius scti in pnti
vita supbiut s in ipo rgm adi
tu etna amadusion ferunt
Dn aut sbdit Et no erit q eri
Correctio de
tpalis libat a
pena etna
piat Illos q[ui]ppe vitas ab etna
adusite eripit qs in tpalibus p
spis p disciplma pmit Q go
nuc remuit pum tuc no valz
eripi qr inig eu que p disci
plina negligut hic pcez af
flictois sue tpe p admtoru
no invenuit ereptore seq
h Cuius messez famelicus comedit
ht ecia stultus messez qn inig9
qsqz domi rce intelligere accipit
sciptue sac simis doce bo loq
Doctor iniq9
d stultus
s tn n co hoc qd dicit opa v
ba dei pfert n ctu diligit lau
dado exaggerat vmedo cal
cat Qa go stultus iste rca intl
ligit et dicit s tn h opando no
amat messez hendo reniat
qua nimirz famelicus comedit
qr is q ad dm scis desideriis
anhelat discit qd agit aud
agit qd didicerit et du doctois
pui pdicacon reficit qd aliud
qz stulti frugē satiat An no

famelicos suos vitas ut stulti
messez comederit admonebat
eu p desidia scta flagntibus de
phicis papit d Ane dicut fa
cite iuxta vo opa eoz nolite
facere Acsi apte dicet Vbi mes
sez loqndo excolut s hac ma
le viuedo nimie gtingut Ve
sti a go fame messis ista reci
piat ?... ?... reficiat qr vob hac
p fatuit sine fastidiu seruat
Vn subd Et ipm rapiet armatus
I Antiq9 go hostis qi inermis vi
cit cu mala apte suggeris hu
mae meti bo oia sinul destere
conat s armatus venit qn boa
alia intacta desens latet alia
corrupit Nā sepe quosda i intl
lcu no tetat eis qz i sac eloqi
meditacon no obuiat s tn eoz
vita in opacon supplatat Q du
d scie vtute landa nequaqz
suoz opm dana respicuit et du
i fauoris delctacon aliq9 ducit
vite sue vulna no mede Hinc yo
armatus host rapuit que frau
de tectus in alia desens ex alia
pte supauit seq Et bibet site
k tes diuitias eius Sepe stultus ht
interim liquois fonte s no bi
bit qr ingeniu qd intelligere
acapit s tn vitat suas gosge
gtepnit scit qr studedo intellige
pualeat s ab oi doctine studio
fa stdiosg cessat diuitie qz metis
st vba sacre locucois s has di
uitias stultus oclis aspicit et
ad ornamti sui vsu nimie assiuc
qr vba legis audies mag gde
ee gsidat s ad gphendeda nlla
studio amois elaborat Et con
alius sitim ht ingeniu no ht
Amor huc ad meditado ptrahit
sensq ebetudo gdicit et tem di
uie legis erudicoe quoqz p studi
u intelligit qd p negligetia in
geniosq nescit Hinc go stulti s
diuitias sicietes bibut du pcep
dei q ingeniosi fastidietes ne
sciuit ebetes amates assecuut
In his nimirz tenebras ebetu
illustrat adoris pctus Na h ctar
diorib sitis apeit qd velocorib
fastidiu claudit q tadito ad
intllie alta puenit qr age ge
intllexit vt iuima vt n a gtep
nut et du sensu maib adiuuat
sese vlt altitu ingeniosoz le
uat Vn bn p Saloez d Ecclio

manib(us) nitit(ur) et morat(ur) in edibus
regum. Plerumq(ue) enim avem quam ad
volatum penne sublevat in vepribus re-
sidet. et stellio qui ad volatum pen-
nas non h(abe)t. nitens manib(us) regis edi
ficium tenet. Quia nimirum sepe ingeni-
osi quique dum per negligentiam torpent
in pravis actib(us) remanent et simplices
quos ingenii penna non adiuvat
ad obtinenda eterni regis menia
virtus operationis levat. Stellio ergo
manib(us) innititur in regis edib(us) mo-
ratur. quia illo simplices per intentionem recti
operis perveniunt quo ingeniosi minime
ascendunt. Sed his auditis questio in
corde suboritur. cur vel negligentibus
intellectus donum tribuitur. vel studiosi
quique sensus sui tarditate prepediuntur. Ad
quam citius respondetur. dum protinus sub
ditur. Nichil in terra fit sine causa.
Ideo enim sepe desidiosus ingenium
accipit. ut de ingenio suo ex negli
gentia iustius puniatur. quia quod sine
labore assequi potuit scire contemp-
sit. Et ideo studiosus nonnumquam tar
ditate intellectus premitur. ut eo maio-
ra premia retributionis inveniat. quo
magis in studio inventionis elaborat.
Nichil ergo fit in terra sine causa. quando et
studioso tarditas ad premium proficit.
et desidioso velocitas ad supplicium
crescit. Ad intelligenda autem que terrena sunt.
alii laboris studio. alii vero doloris
percussione erudiuntur. Unde cum dictum
sit Nichil in terra fit sine causa.
apte protinus subditur. Et de humo
egredietur dolor. Dolor namque qui
de humo egreditur. cum homo ad ymaginem
Dei conditus de rebus insensibilibus flagel
latur. Sed quia per occulta merita incitata
aperta procedunt flagella penarum. de
humo dolor egreditur. quando sensibilium
nostrorum malicia exigit ut a rebus
insensibilibus feriatur. Ecce enim cum
pro ad correptionem nostram expectatus
imber ab ardenti terra suspenditur
et caliginosus aer in ardescente
sole siccatur. mare procellis intumescen-
tibus sevit. et alios ad transmeandum
susceptos interficit. aliis desidera-
tum iter ereptum in tumentibus undis
claudit. Terra non solum germina fecun
ditatis imminuit. sed etiam semina acce-
pta consumit. In quibus nimirum cunctis
patenter aspicitur hoc quod quidam sapi
ens de Domino testatur dicens. Et pugna-
bit pro eo orbis terrarum contra insensa
tos. Orbis quippe terrarum cum Domino
contra insensatos pugnat. quando in pena

delinquentium et elementorum adversitas
militat. Sed tamen de humo dolor non
egreditur. quia rebus aliis insensibilibus ad
afflictionem nostram stringendo nostre actionis
excitatur. De humo dolor non egreditur.
quia nequaquam de ea pena nascitur causa
qua perimitur. sed de capitali dumtaxat quod peccan
do vim percussionis extorsit. Sed cum
traditur magnopere est. ut cum in re-
bus exterioribus ponderem doloris affi
cimur. spe ad superna tendimus. quatenus
communes ad alta proficiat. quo nos
exterior pena castigat. Unde et apte
subditur. Homo ad laborem nascitur. et
avis ad volatum. Ad laborem quippe
homo nascitur. quia nimirum ipse qui accep
ta potitus est ratione. considerat quod vi-
de sibi sit impossibile. ut hoc peregri-
nationis sue tempora sine gemitu eva
dat. Unde bene Paulus cum tribulationes
suas discipulis enuntiaret. adiunxit
Ipsi enim scitis quod in hoc positi sumus.
Sed in eo quod caro flagellis afficitur.
mens ad appetenda altiora sublevatur.
Paulo rursus attestante qui
ait. Et licet is qui foris est noster homo
corrumpitur. tamen is qui intus est de die in
die renovatur. Homo ergo ad laborem
nascitur et avis ad volatum. Quia anima
inde mens ad summa evolat. unde
caro in infimis durius laborat.
Potest quoque appellatione hominis carna
lium vita signari. Unde Paulus ait.
Cum enim sit inter vos zelus et contentio
nonne carnales estis. Cui ab eo Paulo
post subiecit dicens. Nonne homines estis.
In hac itaque vita homo ad laborem na
scitur. quia carnalis quisque cum transeuntia
appetit. desideriorum suorum se pondere
affligit. Grauis quippe labor est
hac ipsa presentis vite gloria querere.
quesitam quoque capere. et percepta cum
omni circumspectione custodire. Grauis
labor est cum magna fatigatione appre-
hendere. quod is qui apprehendit novit
diu stare non posse. Electi ergo viri
quia transeuntia non amant. non solum
nulla temporalium desideriorum pondera to-
lerant. Sed et si qua adversa contingunt.
in ipsis suis pressuris et laboribus non
laborant. Quod cum flagella durius
et tamen de flagellis apostolis scriptum est.
Ibant gaudentes a conspectu concilii
quoniam digni habiti sunt pro nomine Ihesu
contumeliam pati. Quamvis ergo eorum men-
tibus labor est. quod hic et pena verbera
labor non est. Homo ergo ad laborem
nascitur. quia ille huius mundi mala
veraciter sentit. qui eius bona inhiante

Margin notes (left column): talis | pro ingenio | Eccl. 10 | Mo[ralia] | Sap. 5
Margin notes (right column): talem | Ca. vi. II | Unde sic tribulo... | 1 Tess. 3 | 2 Cor. 4 | 1 Cor. 3 | Possidere temporalia est cum pena | Act. 5

appetit Illa cuius mens ad alta su
spendit sub ipsa e quasi extius con
tempta monetur Deus itaque subditur
Et animus ad volatum quia tanto aliquis
a laboris afflictione se subtrahit
quanto per spem ad summa sustollit
Num non cum animus paulus ad vola
tum natus fuerat qui tot adversa susti
nens dicebat Nostra conversatio in cel
phil 2 · is est · Et rursum Scimus quoniam si terrestris
2 ad Cor 7 domus nostra huius habitacionis dissolvatur
quod edificationem ex deo habemus domum
non manufactam eternam in celis Velud
ergo avis penna transcendat quoniam ad
hunc in terra corpore demorante iam
in sublimibus spei penna sustenabat
Sed quia nullus suis viribus valet se in
alta sustollere nisi cum a visibilibus
affligitur ad invisibilia sublevetur
Recte mox subditur Quamobrem ego de
precabar dominum et ad eum ponam e
Mirabilia dei
per assidue te
viluerunt loquium meum Acsi aperte dicat Illum
rogo per quem hec tribui scio Si enim hec
se per se habere crederet deprecari dominum
non indigeret sed Qui facit magna
et inscrutabilia et mirabilia absque
numero Quis omnipotentis dei perscrutari
mirabilia sufficiat qui cuncta ex
nichilo creat quod ipsa mundi fabri
ca mira potentie virtute disposita
et super aera celum suspenditur et
super abyssum terra libratur quod ex re
bus visibilibus ac invisibilibus omnibus
hec universitas existit quod hominem
fecit ut ita dixerim in brevem colli
gens mundum alterum sed rationalem quod
hunc ex anima et carne constituens in
vestigabili virtutis dispositione permi
scens ut spiritum et lutum Ex his
itaque aliud novimus et aliud su
mus sed tamen mirari negligimus quia
ea que incomprehensibili indagatione
mira sunt humanis oculis usu vilu
si erunt Unde fit ut mortuus homo
suscitetur in admirationem omnes exhilarat
et cottidie homo qui non erat nascitur et
nemo miratur cum procul dubio omnibus
constet quia plus sit creari quod non
erat sed reparari quod erat Quia
Num 14 arida virga aaron floruit cun
cti mirati sunt cottidie ex arente
terra arbor producitur virtus que pul
veris in lignum vertitur et nemo
miratur Quia quinque sunt panibus
quinque milia hominum saciata cu
nctis esca crevit in dentibus cuncti
mirati sunt cottidie sparsa grana
seminum plenitudine multiplicantur
spicarum et nemo miratur Mira itaque

sunt omnia que mirari homines negligunt
quia ad considerandum ut predixi usu
P torpescunt Sed aut cum dicitur
Qui facit magna adiungit statim et
inscrutabilia Minus enim fuerat ma
gna facere si tamen ea que facta sunt perscrutari
potuissent Et recte subditur
et mirabilia absque numero quia minoris
esset magnitudinis si que inscru
tabilia condidit pauca fecisse
Sed inter hec sciendum est quod di
vina miracula semper debet considerari
per studium et nunquam discuti per
intellectum Sepe namque humanus sensus
dum quorundam rerum rationem querens non in
venit in dubitationis se vora
ginem mergit Unde fit ut nonnulli
homines mortuorum corpora in pulverem
redacta considerent dum que resurre
ctionis vim ex ratione colligere non
possunt hec ad statum pristinum redire
desperent Mira igitur ex fide cre
denda sunt perscrutanda per rationem non sunt
quia si hec nostris oculis ratio expanderet
mira non essent Sed cum in his
fortasse animus titubat necesse est
ut ea que per usum novit et non tamen per
rationem colligit ad memoriam reducat
quatenus rei similis argumento fidem ro
boret quam labefactari sua sa
gacitate deprehendit Consideret
quippe humane carnis pulverem quia dam
mens confusa desperet quando pulvis
ad carnem redeat et redivivum cor
pus per membrorum lineamenta componat
quando illa terre ariditas per vincta
membra viridescat ac sese per cor
pores formas quia distinguat Hoc
nimirum per rationem comprehendi non potest sed
tamen credi facile per exemplum potest
Quis enim ab uno grano seminis immensam
surgere arborem crederet nisi certum
hoc experimentum teneret In tanta nam
que unius grani parvitate et pene n
a
sui dissimilitudine ubi latet ligni
duricia et in ligno tenerior
vel durior medulla asperitas
corticis viriditas radicis sapor
fructuum suavitas odorum colorum
diversitas mollicies foliorum et
tamen quia hoc per experimentum novimus ex
uno grano seminis prodire omnia non
dubitamus Quid ergo est difficile ut
pulvis in membra redeat dum cottidie c
conditoris potentiam cernimus quia ex grano
ligna mirabiliter et adhuc mira
bilius fructus ex lignis creat
Dicat ergo Qui facit magna et in
scrutabilia et mirabilia absque numero

quia divinorum operum magnitudo nec ex qualitate valet discuti, nec ex quantitate inveniri. Unde adhuc subditur: Qui dat pluviam super faciem terrae, et irrigat aquis universa; qui ponit humiles in sublimi, et maerentes erigit sospitate. (Cap. 8) Cum amicos beati Iob eruditos eius societate credimus, necesse est ut haec Eliphaz verba mystice disseramus. Omnipotens enim Deus terrae pluviam tribuit, cum arentia corda gentilium supernae gratia praedicationis infundit. Et aquis universa irrigat, quia sterilitate perditi hominis repletione spiritus ad sanctificationem fecundat. Hinc per semetipsam Veritas dicit: (Ioh.) Qui biberit ex aqua quam ego dabo ei, non sitiet in aeternum. Universitatis autem nomine homo signatur, quia in ipso et vera species et imago communis universitatis ostenditur. Omne namque quod est, aut est et non vivit; aut est et vivit, sed nequaquam sentit; aut est et vivit et sentit, sed non intelligit nec discernit; aut est et vivit, sentit et intelligit et discernit. Sunt namque lapides, et non vivunt; sunt arbusta, vivunt quidem, nec tamen sentiunt. Herbarum namque atque arborum vita viriditas vocatur, sicut per Paulum de seminibus dicitur: (1 Cor. 15) Insipiens, tu quod seminas non vivificatur, nisi prius moriatur. Subsistunt animalia, vivunt et sentiunt, et tamen non intelligunt nec discernunt. Homo itaque quia habet commune esse cum lapidibus, vivere cum arboribus, sentire cum animalibus, discernere cum angelis, recte universitatis nomine exprimitur, in quo iuxta aliquid ipsa universitas tenetur. Unde et discipulis Veritas dicit: (Marc. ult.) Euntes in mundum universum praedicate evangelium omni creaturae. Omnem vero creaturam solum hominem intelligi voluit, cum quo commune aliquid cum omnibus creatis. Quamvis hoc loco universa intelligi possunt. Dei enim spiritus gratia cum et divites subicit, pauperes non repellit; cum fortes humiliat, venire ad se debiles non recusat; cum nobiles colligit, simul et ignobiles apprehendit; cum sapientes suscipit, imperitorum stultitiam non contemnit. Universa ergo hic Deus aquis irrigat, quia dono sancti spiritus ex omni genere hominum ad suam cognitionem vocat. Possunt autem universorum nomine ipsae similitudines designari. Alius namque elatione erigitur, alius pondere timoris inclinatur, alius libidine aestuat, alius avaritia anhelat, alius remissione se deicit, alius ira torpescit. Sed per doctrinam sacri eloquii dum superbo humilitas tribuitur, timido

confidentia praebetur; luxurioso per castitatis studium ab immunditia tergitur; avarus per continentiam ab ambitionis aestu temperatur; remissus zeli rectitudine erigitur; iracundus a praecipitatione suae excitationis refrenatur. Universa ergo Deus aquis irrigat, quia unius sermonis in singulis mentibus morum diversitate fecundat, ut hoc in eius eloquio quisque inveniat, per quod virtutum necessarie germen ferat. Unde per quendam sapientem de (Sap. 16) manne dulcedine dicitur: Paratum panem praestitisti illis sine labore, omne delectamentum in se habentem atque omnis saporis suavitatem. Manna quippe omne delectamentum et omnis suavitatis saporem in se habuit, quod videlicet in ore spiritalium iuxta voluntatem edentium saporem dedit, quia divinus sermo et omnibus congruens, et a semetipso non discrepans, qualiter audientium condescendat. Atque dum electus quisque utiliter in modum suum intelligit, quasi acceptum mannam in voluntarium saporem vertit. Et quia labore boni operis gloria sequitur retributionis, post aquarum irrigationem recte subiungitur: Qui ponit humiles in sublimi, et maerentes erigit sospitate. In sublimi humiles ponuntur, quia hi qui nunc pro Dei amore despecti sunt, tunc cum Domino iudices veniunt. (de humilibus erectis) Hinc est quod paulo ante eadem divina eisdem humilibus Veritas pollicetur, dicens: (Matth. 19) Vos qui secuti estis me, in regeneratione cum sederit Filius hominis in sede maiestatis suae, sedebitis et vos super sedes duodecim, iudicantes duodecim tribus Israel. Tunc maerentes Dominus sospitate erigit, quia hi qui eius desiderio accensi prospera fugiunt, adversa patiuntur, cruciatus persequentium tolerant, seque ipsos per lamenta castigant, tanto sublimiore tunc sospitate recipiuntur, quanto nunc a cunctis mundi gaudiis devote moriuntur. (despecti in mundo sublimantur in caelo) Hinc est etiam quod per Salomonem dicitur: (Prov. 14) Cor quod novit amaritudinem animae suae, in gaudio eius non miscebitur extraneus. Humana etenim mens amaritudinem animae suae scit, cum aeternae patriae desiderio accensa peregrinationis suae poenam flendo cognoscit. Sed in eius gaudio extraneus non miscebitur, quia qui nunc a maerore compunctionis alienus est, tunc particeps ad laetitiam consolationis non est. Hinc est quod in evangelio Veritas dicit: (Ioh. 16) Amen amen dico vobis, quia plorabitis et flebitis vos, mundus autem gaudebit; vos autem contristabimini, sed tristitia vestra vertetur in

gaudiu. Et rursu Vos i mudo qde
tristicia hebitis. iter aut videbo vos
et gaudebit cor vrm. et gaudiu ve
strum nemo tollet a vob. Hospitate
go amentes dns tollere d. euge d
qr p se afflictos tepalit. via sa
Lag. lute gsola. Sed tn d elcis et
dei in hac vita nil obstat mth
qr Insublimi qppe humiles ponu
qr tu se et humilite sbstinut. alte
mete in dicto cuncta tpalia transeunt
Cuiqz se indignos i omibz estimat.
rce cogitacois examine hq indi
gtaz transcedetes calcat Videaq
humile paulu ecce disciplis dicat
2 Cor 9 Non em nosmetipos pdicamq. sed
ihm xm dnm nrm nos at suos
nros p xm Videamq hunc humile i
sblimi iam poitu. cu ait Ann ne
1 Cor 6 scitis qr angelos iudicabimq Et
Eph 2 rursu Coresuscitauit et gsede nos
fecit in celestib. fortasse hunc ex
timus tunc cathena religabat
mete tn in sblimibz poitq fugt
qr iam p spei sue ctitudine i cele
Justi sicut ... stibz sedebat Sci itaqz viri foris
despecti st et velut indig oia tole
rat Sz dignos se supnis sedibz
gsidetes etnitat glaz cu etiu
expectat. cu qz laborat foris ad
uersite psecucois. ad iniuria re
cedunt infinsecq arce mete et vn
cuncta sb se rce despiciunt inte q
transie corpat etiam semetipos
cernut. minas no metuut qr
et tormenta paciedo gtepnut
Prov 28 Hinc enim p Salomon d. Justq qsi
leo gfides absqz terrore erit. Hinc
Prov 12 ab eo itim scriptu e. Non gtristabit
iustu qcqd acciderit ei Qa eu pcti
qmqz i alto intencois sue v tice
siti st. du morte moriendo no
senciunt. miro mo eos repbor
iacula feriunt. et no gtingunt In
sblimi qo humiles st poiti. qr vn
se in omibz despiciunt. inde cuncta
oia supiores fiunt. Quo contra sb
babilonis spe rce p pphetam niti
repbe d. Descende sede i puluere
Ysa 47 V virgo filia babilon sede in terra
Expo prophetie Non e solium filie caldeor Hoc
em loco hmoi mens virgo non in
corrupta vt arbitror d. sz infe
cunda Et qr babilon gfusio int
ptat. rce infecunda mens filia
babilonis vocat. q in eo qr neq
qz bona opa gmiat. du nllo
ordine recte vite gpoit. qsi co
fusionis matre generat. Qm at virgo

non infecunda d. sz incorrupta
pq qz statu salutis pdidit. ad co
fusionis sue tumulu appellat
qd fuit Qm apte p metepaz
diuina voce d. descende In al
to qppe hmoi aiq stat. sq qui su
pnis recticudinibz inhiat Sz ab
hoc statu descendit. cu turpiter
victq sese defluentibz mdi desi
derijs subicit. Qm bn mox ad
dit Sede i puluere. descedens ei
i puluere residz. qr celestia dese
rens trenis cogitacoibz aspsu
i infimis vilescit. vbi adhuc i
geiando sbiungit Sede i tra Ac
si apte exprobrans dicat Qa celesti
gusacoe te no leuisti te erige sb
temetipsa pstratq i trenis actibz
humiliare. Vn et mox ptinq add
Non e solium filie caldeor. Cal d
K dei naqz feroces intptant. valde
at feroces st q volutates pprias
sequentes nc sunt pce motibz sciunt.
Ferocia st trena desidia q no
solu contra pcepta gditoris. sz sepe
etiam contra pcussionu verba. duram
atqz insensibilez mete reddut
Sz filia ferociu soliu no ht. qr
mens q ad amore mdi ex prims
desiderijs nascit. atqz eisde de
siderijs obduiat. in eo qr se tre
nis gcupijs subicit. sede iudi
cij amittit. nllu qz apd se solio
psidz. qr examine discrecois ca
ret. et qr a iudicij sui session re
pellit. qr p exteriores gcupias
vaga. Liquet ei qr mens q intq
sedem gsilij pdidit. foras se p
desidia innabilr spargit. Et qr
agere intellcta dissipat. ceca rce
etiam vt nesciat qd agat. et sepe
iusto iudicio in sua ipsa volupte
relinqt. et sb ea q anxie appe
tit laboriosa mdi misteria
relaxa. Vn apte illic sbiungit
qr no vocaberis vlt mollis
et tenera. Tolle mola. et mole
farina. Costat nimirz qr tene
sue filie pptes pcunt nc diuitis
atqz seruilibz hac opibz affli
V git. Omipotens go deq qui te
nera filia vocat qsi dilecta
vniqz cuiqz aiaz. a laborios
hmoi mdi seruicijs reuocat
vt dum exterioribz actib afficit
ab intimis desiderijs induret
Sz caldeor filia mollis et tena
no vocat. qr pmis mgis deside
rijs dedita. in eo que anxie

appetit. huius seculi laborem relinquitur
ut foris mundo velut ancilla famulatur
que intus deum ut filia nequaquam amat.
Unde et molam tollere ac farinam molere
iubetur. Mola in giro ducitur et farina
profertur. Unaqueque autem huius mundi actio
mola est que dum multas curas congerit
humanas mentes per girum vertit atque ex
se velut farinam proicit quia seducto
corde semper minutissimas cogitationes
gignit. Nonnunquam vero qui quietus aliquis
esse meruit creditur. positus in qualibet
actione denudatur. Unde illic protinus sub-
infertur: Denuda turpitudinem tuam
discooperi humerum. revela crura. tran-
si flumina. In administratione quippe
operis turpitudo denudatur dum mens vi-
lis abiecta que in actionis ostentatione
agnoscitur. que quieta prius magna
putabatur. Humerum mens discooperit
cum opus suum quod ignorabat ostendit.
Crura revelat quia quibus desideriorum
passibus lucra mundi inhiet manife-
stat. Flumina etiam transit quia actiones
huius seculi que cotidie ad terminum defluunt
indesinenter appetit. Dum quia alias
relinquit alias assequitur. quasi semper
de flumine ad flumen tendit. Sic paucos
per excessum diximus ut mens a solio
sancte intentionis excussa quo iaceat
monstraremus. qui si ad ea que sunt ipsarum
sunt inhiare cessant. sub semet
ipsarum etiam indesinenter ruinam ruit.
In alto autem figitur si ardorem temporalium
desideriis ad spem incommutabilis eter-
nitatis ligatur. Bene ergo dicitur: Qui ponit
humiles in sublimi. atque apte subiun-
gitur: et merentes erigit sospitate.
(leti mentibus) Sepe in hoc mundo etiam leti quidem erecti
sunt. dum de ipsa gloria sue prosperitate in-
tumescunt. Sed merentes dominus sospitate
erigit. quia afflictos suos ad gloriam
vere leticie soliditate sustollit. Sospi-
tate quippe non insania erecti sunt
quibus in bonis actibus positi spe in-
terna famulantur. Nonnulli enim sic,
diximus et iniquitate perpetrant et gaudere
(Pro. 2.) non cessant. de quibus per Salomonem dicitur: Le-
tantur cum male fecerint et exultant
(Ec. 8.) in rebus pessimis. Et rursum: Sunt
impii qui ita securi sunt ac si iustorum
facta habeant. Hi nimirum non so-
spitate eriguntur sed insania. quia
superbiunt dum affligi debuerant. et
inde miseri in exultatione deflu-
unt unde a bonis deflentur. freneti-
corum videlicet similes qui insaniam
quia prevalet virtutem putant quia ex
morbo esse nesciunt hoc quod amplius

sanus prius. et qui evasisse se vitia esti-
mat. dum per ad vite terminum per angine-
tum lamentationibus appropinquat. Ecce qui vocis
sensum non habent flent et rident. et
tanto in magis se exultatione dilatant
quanto et invisibiles malum quod paciuntur
ignorant. Sospitate ergo dominus me- (Illaitas 9 top)
rentes erigit. quia electorum mentes non
de presenti prosperitate insania. sed certitudine
eterne salutis hilarescit. Unde apte
mox de hac ipsa pravorum destructione
subiungitur: Qui dissipat cogitationes ma-
lignorum ne possint implere manus
eorum quod ceperint. Reproborum mentes (bonis contra)
pravis cogitationibus semper invigilant. sed (... prave actionis)
plerumque eis superna dispensatio
obviat et cum eis pravitate consiliis non
fracti adversitatibus corrigat. ne tamen
contra bonos prevaleat eorum vires re-
frenat. Quod tamen miro iudicio agitur.
ut effectum quod prius operis careat et tamen
nequitie sine iudice reos conscientia
addicat. Qui ergo mala cogitat quantum
quod ipse faciat ostendit. qui vero mala
implere nequeunt. hi contra quos cogita-
verant defenduntur. Unde adhuc
bene subditur: Qui comprehendit sapientes
in astutia eorum et consilia pravorum dissi-
pat. Sepe enim nonnulli sapientia humana (Sapientes huius seculi sepe implent voluntatem dei et contra quod intendunt)
inflati dum desideriis suis divina
iudicia contraire conspiciunt astuti-
eis reluctari machinationibus conan-
tur. et quod ad votum suum superne
dispensationis intorqueant callidis
cogitationibus insistunt. subtiliora con-
silia exquirunt. sed inde voluntatem dei
peragunt. unde hanc immutare contendunt
atque omnipotentis dei consilio dum resi-
stere nituntur obsequuntur. Quia hoc sepe
eius dispensationi militat. quod ei
per humanum studium ex mole resul-
tat. Sapientes ergo dominus in ipsa eorum
astutia comprehendit. cum eius consiliis (Ioseph)
humana facta etiam tunc congrue serviunt
cum resistunt. Sed quod melius ostendimus (Laci)
si pauca ad medium gestarum rerum
exempla proferamus. Ioseph somnium (Gn. 37)
videat quod suo manipulo fratrum eius se
manipuli substinebat. Somnium vi-
derat quod sol et luna se cum reliquis
stellis adorabat. Quod cum pure
fratribus retulit. eorum corda protinus
future alterius ~~fatri~~ fere dominationis
invidia pavorque percussit. cum-
que ad se hunc venire conspicerent
malitia semetipsos dixerunt: Ecce som-
niator ille venit. Venite occidamus
eum. et videamus quid illi prosunt som-
nia sua. Cumque se dominio eius (Gn. 39)

subiti metuunt. somniatorem in puteum
deponunt. eumque hismaelitis transeun-
tibus vendunt. Qui in egiptum ductus.
servituti subditus. luxurie accusatione
dampnatus. castitatis merito adiutus.
Gn 41 prophetie iudicio ereptus. toti egipto
platus est. et per superna vero sapientie prudencia
frumenta congessit. et futuris periculo
necessitatis obviavit. Cumque in orbem
Gn 42 fames invaluit et cura alimentorum
compulsus sollicitus iacob filios in egiptum
qui frumentorum dispensatorem propositum
Joseph nescientes invenerunt. atque
ut mererentur alimenta percipere eorum
dispensatorem compulsi sunt primus in terra
cervicibus adorare. Pensemus igitur geste
rei ordinem. pensemus quo sapien-
tes in ipsa sua astucia vis divina
comprehendit. Ideo ab eis Joseph ven-
ditus fuerat. ne adoraretur. sed ideo est
adoratus quia venditus. Astute namque
aliquid agere visi sunt. ut dei consilium
mutaretur. sed divino iudicio quod
declinare conati sunt. remittendo
Unde semper coacti sunt dei voluntate
pagere. Unde hac molliti sunt
astute commutare. Sic divini con-
silium dum devitatur impletur. sic hu-
mana sapientia dum reluctatur comp-
henditur. Timuerunt fratres ne Jo-
seph super eos excresceret. sed hoc
quod divinitus dispositum fuerat ca-
vendo actum est ut eveniret. humana
ergo sapientia in seipsa comprehensa est
que voluntati dei unde permitten-
dorum restitit. inde eius impletioni
militavit. Sic saul dum david sub-
1 R 18 iectum cottidiano succrescere v-
tutum successu conspiceret. suam ei
in coniugio filiam spopondit. atque
in eius dotem centum ab eo dari phi-
listinorum preputia peciit. ut cum
provocatus miles ultra se exerce-
re quereret inimicorum gladiis
traditus vitam finiret. sic scriptum
est. Non habet rex necesse sponsalia.
nisi tantum centum preputia philistinorum.
ut fiat ultio dei de inimicis regis.
Porro Saul cogitabat tradere
nibus David in manus philistinorum. Sed
david dispositionis interne favo-
re roboratus centum se dare phi-
buit et duccenta reportavit. Cuius
minime opibus Saul argumento suo
patus. superna prudencia in sapien-
tie consilio est comprehensus. ea unde
succresceret illius vita se extin-
gwere credidit virtus eius gloriam in-
9 de cumulavit. Sed quia nonnulli
astute se aliquid sape etiam electi
moliuntur. libet ad medium aliud
sapientie adducere et quo intimo co-
silii prudencia astutia mortalium
comprehendatur demonstrare. Prudenter quippe
ionas sape voluit cum ad predi-
candum ninivitarum peniam missus.
quia electis gentibus iudeam deseri ti-
muit. predicatoris officium imple-
recusat. Navim peciit. fugere tar-
sis elegit. sed protinus tempestas
exoritur. sors mittitur ut sciatur cuius
cuius mare culpa turbetur. Jonas
in culpa deprehenditur. in profundum mer-
gitur. ceto sorbente devoratur. atque
illuc gestante belua pervenit quo
ire sponte contempsit. Ecce fugitivum
dei tempestas invenit sors ligat.
mare suscipit. belua includit.
et quia auctoris sui voto obedire re-
nititur. ad locum quo missus fuerat.
suo reus carcere reportatur. Jubente
deo ministrare homo prophetiam noluit. a-
spirante deo belua prophetiam vomuit.
Comprehendit ergo deus sapientes in
astutia eorum. quia et hoc in usum vo-
luntatis sue redigit. per quod sibi vo-
luntas humana contradicit. Pensentem L 12
adhuc ebreorum sapientiam ut videamus
quod providendo prohibuit. quod prohibendo
provocat. Certe cum ad redemptoris mi-
racula credentium turba confluxeret.
Cum sacerdotes populi invidie facibus
succensi iudicium post eum ire proclama-
rent dicentes. Videtis quia nichil proficimus Jo 12
Ecce totus mundus post eum abiit. ut
ab illo unitate conversionis ab
scinderet. finire eius potestatem morte
conati sunt dicentes. Expedit ut
unus homo moriatur pro populo. et non tota
gens pereat. Sed redemptoris nostri
mors ad coniunctorum sui corporis
id est ecclesie valuit non ad se-
paracionem. Unde et per legem turturis vel
columbe in figura nostri sacrificii
grinii secari precipitur. et non penitus
abscidi. ut et post mortem caput
corpori inhereat. quia videlicet mediator
dei et hominum ipse caput omnium nostrum.
et vera emundacionis hostia. unde
pro nobis mortem pertulit. inde nobis
verius inhesit. Post secorum
ergo caput turturis suo corpori
inheret. quia christum ab ecclesia nec mors
interveniens dividit. Persecutores
igitur peregerunt hoc quod principes
molliti sunt. intulerunt mortem
ut ab eo abscinderent fidelium de-
vocionem. sed inde fides crevit

unde hac se extinguere infidelium crudelitas credidit. Cumque se existimaret eius miracula persequendo abscondere, hanc nimirum compulsa est nesciendo dilatare. Comprehendit ergo deus sapientes in astutia eorum, quando hoc etiam ad pietatis sue obsequium redigit, quod contra illum humana crudelitas exarsit. Iustus namque et misericors mortalium acta disponens, alia concedit propicius, alia permittit iratus, atque ea que permittit sic tolerat, ut hec in suum consilium usum vertat. Unde miro modo fit, ut et quod sine voluntate dei agitur, voluntati dei contrarium non sit. Quia dum in bonum usum mala facta vertuntur, eius consilio militat etiam quod eius consilio repugnat. Volunti hinc ei per psalmistam dicitur: Magna opera domini exquisita in omnes voluntates eius. Tunc quippe eius opera magna sunt, ut et per omne quod ab hominibus agitur eius voluntas exquiratur, nam sepe inde perficitur, unde repelli putabatur. Hinc rursum dicit: Omnia quecumque voluit dominus fecit in celo et in terra. Hinc Salomon ait: Non est prudentia, non est sapientia, non est consilium contra dominum. Restat ergo ut in cunctis que agimus vim superne voluntatis inquiramus, cuius scilicet et cognite debita actio devote famulari et qui ducem suum itineribus prosequimur, ne eam etiam nolentes famulari sed hac superbiens declinat. Vitari enim vis superni consilii nequaquam potest. Sed magna se virtute hanc temperat, qui se sub eius nutibus refrenat. Eius quippe se pondera levigat, qui hanc subiecto cordis humero nolens portat. Sed quia persecutores superius memoravit fecimus, qualiter etiam ea que subiuncta sunt eorum cecitati congruant ostendamus. Sequitur:

13. Per diem incurrent tenebras, et quasi in nocte sic palpabunt in meridie.

Per diem tenebras incurrunt, quia in ipsa veritatis presentia perfidie errore cecati sunt. Clare quippe per diem cernitur, per noctem vero minus aciens observatur. Persecutores igitur nostri redemptoris diem diuina virtutis miracula cernentes, et cum de eius divinitate dubitaret, in die tenebras passi sunt, quia visum in luce perdiderunt. Hinc est quod eos lux ipsa admonet dicens: Ambulate dum lucem habetis, ne vos tenebre comprehendant. Hinc est quod de iudea dicitur: Occidit ei sol cum adhuc esset dies. Hinc est quod voce penitentium in redemptoris itinere sunt, dicit: Impegimus

in meridie quasi in tenebris, in caliginosis quasi mortui. Hinc iterum dicit: Custos, quid de nocte? custos quid de nocte? dixit custos: Venit mane et nox. Et enim de nocte custos venit, quia humani generis protector et manifestus in carne apparuit, et tamen hunc perversa perfidie sue tenebris iudea minime cognovit. Ubi et bene voce custodis additur: Venit mane et nox, quia per eius presentiam et nova lux mundo inclaruit, et tamen in corde infidelium vetusta cecitas remansit. Bene ait de quibus in nocte sic palpabunt in meridie. Hoc quippe palpando exquirimus, quod oculis non videmus. Iudei autem aperta eius miracula viderant, et adhuc eum quasi palpantes inquirebant, cum dicerent: Quousque animam nostram tollis? Si tu es Christus, dic nobis palam. Ecce in miraculorum luce ante oculos aderat, et tamen in cordibus suis tenebris offendentes adhuc requirendo palpabant. Quorum nimirum cecitas ad crudelitatem, crudelitas ergo ad aperta opera persecutionis exarsit. Sed redemptor humani generis persecutorum suorum manibus diu teneri non poterat, unde et protinus subditur: Porro salvum faciet de gladio oris eorum et de manu violenti pauperem. Ipse quippe iste pauper est de quo et per Paulum dicitur: Ut nos egenus et pauper factus est, cum esset dives. Et quia iudei dominum accusando tradiderunt, quem tamen gentiles occiderunt, profecto per oris gladium lingua significatur, de quibus per psalmistam dicitur: Filii hominum dentes eorum arma et sagitte, et lingua eorum machera acuta. Quod evangelio etiam teste clamaverunt: Crucifige, crucifige eum. Per violentiam vero manum ipsa crucifigens gentilitas exprimitur, que in redemptoris morte ebreorum voces opere implevit. Deus itaque hunc pauperem et de manu violenti et de oris gladio salvum fecit, quia videlicet redemptor noster et voces gentilium et linguas iudeorum moriendo ex humanitate pertulit, sed ex divinitatis sue potentia resurgendo superavit. Quia videlicet rationem quid aliud agitur, nisi ut ad spem vite subsequentium infirmitas nostra roboretur. Unde et bene mox subditur: Et erit egeno spes. Ex erepto quippe paupere egenus ad spem reducitur, quia humilis fidelium populus redemptorem moriente pavore concutitur, sed resurgente

solidat(ur). Ipsos namq(ue) primos hui(us) ipsi pau
pes. electos fidei v(idelicet) predicatores visa
eius mors pertulit. s(ed) resurrectio con
sa reparavit. Salvato i(gitur) paupe spem
egenus recepit q(ui)a resurgente in car
ne d(omi)no fidel(is) quisq(ue) ad eterne vite
fiducia(m) convalescit. S(ed) ecce iam in
manifesta confusion(e) venit veritas. iam
ergo eius morte(m) pertulit. eam q(ui)a resur
gendo destruxit. iam vero eo(rum) gloria ascen
sionis honorat. et tamen ebreorum lin
gwa adhuc eum contumeliis lacessere
non desinit. q(ui)s nimirum equanimit(er) tole
rat ut alios tolerando convertat. atq(ue)
alios minime conversos quandoq(ue) districtius
feriat. Tunc enim lingwa infidelium
ab effrenatione sue loquacitatis obmu
tescet cum venire eum iustum iudicem
viderit quem nunc iniuste iudicant.
Unde bene subditur Iniquitas autem contrahet
os suum. Os enim suum nunc adhuc
iniquitas dilatat. q(ui)a huius gentis re
demptore(m) lingwa infidelium contumeliis
lacessere nequaquam cessat. S(ed) tunc
os contrahit cum hoc quod non vult per
studium. per supplicium claudit. Quod
tamen bene etiam accipi de gentib(us) persecutorib(us)
potest. Salvato enim paupe dum egenus
ad spem redit. contracto ore iniquitas ob
mutescit. Quia resurrectionis eius cla
rescente miraculo. dum copiosa multitudo
fidelium credidit. ab eius detractionis sini
stris contumeliis q(ui)a cessavit. Os ei(us)
suum quod deum deridendo aperuit. iam

La ix.

E formidando contraxit. Libet hoc
moraliter propositam indagare significati
onem trans(f)erre. atq(ue) a primis generalit(er) que
agantur indagare. Iniquorum quippe
mentes cum quedam a proximis bene ge
sta conspiciunt. in extenso livoris
sui eculeo torquentur. et gene ma
licie sue penam sustinent. cum bona
in aliis tabescentes videt. Recte
itaq(ue) dicitur Per diem incurrunt tenebras
q(ui)a mentes eorum cum de aliena meliora
conspicit affligitur. de radio lucis obscu
ratur. Quia sepe in proximis dum bona
apta considerant. si qua mala lateant
investigant. et sollicitis inquisicionib(us)
laborant. si quid forte quod accusare
possint inveniant. Causa quod de me
bra conspiciunt. s(ed) clausis cordis
oculis velud palpantes querunt. Unde
et bene subditur Et quasi in nocte sic
palpabunt in meridie. Dies boni
operis in proximo extinctus lucet. s(ed) quasi
in nocte palpabunt. q(ui)a livoris
sui intus tenebras tolerant. pene
mire ad aqua q(uod) rephendat sa

Iniquus bono obiurgat et mala congeg(er)at

thagunt. detraccionis aditum querunt. S(ed)
q(ui)a hunc invenire non valent. ceci
extrinsecus remanent. Quod bene exprimitur. Cu(m)
cum loth protegentib(us) angelis domo
eius hostium sodomite non invene
runt. Sic scriptum est. Vim faciebant
loth vehementissime et iam prope
erat ut effringerent fores. Et mi
serunt ad se loth viri manum et
introduxerunt ad se loth clause
runt q(ue) hostium. et eos qui erant foris
percusserunt cecitate. a minimo usq(ue)
ad maximum. ita ut hostium inve
nire non possent. Quod est q(uod) malis ad(versantib(us)) vel(?)
versantibus. intra domum loth reducitur
et munitur. nisi q(uod) iustus quisq(ue) dum
pravorum insidias sustinet. ad men
tem redit. et intus manet. Sodomite
autem viri in domo loth invenire ho
stium non valent. q(ui)a corruptores
mentium q(uod) vita iusti nullum accusa
tionis aditum deprehendunt. percussi
enim cecitate q(ui) domum circueunt. q(ui)a
invidentes dicta facta q(ue) perscrutantur
S(ed) q(ui)a eis de vita iusti foris undiq(ue)
atq(ue) laudabilis actio obviat. erra
tes intus aliud quam parietem palpant.
Bene ergo dicitur Quasi in nocte sic palpa
bunt in meridie. q(ui)a dum bonum quod
vident accusare nequeunt. cecati
malicia malum quod non videt ad
accusacionem querunt. Unde recte subiungitur F
Porro salvum faciet de gladio oris
eorum et de manu violenti pauperem. H(umilis)
Pauper quippe est. quisquis apud semetipsum
elatus non est. Unde per euangelium ve
ritas dicit Beati pauperes spiritu quoniam ip
sorum est regnum celorum. Duobus autem mo
dis ad culpam unusquisq(ue) pertrahitur.
aut delectacione ducitur. aut terrore supe
ratur. Gladius namq(ue) oris est iniquitas
persuasionis. Manus autem violenti
est adversitas persecutionis pravitatis.
S(ed) q(ui)a veritatis humilis q(ui) hoc loco
pauper vocatur. quia nulla huius mundi pro
spera appetit. eo etiam ardentius contemp
nit. Recte dicitur Salvum faciet de gla
dio oris eorum et de manu violenti
pauperem. Ac si aperte diceretur Sic in
se deus mentes humilium solidat ut
eas ad peruersa negocia. nec
blandimenta persuasionum pertrahant.
nec dolores suppliciorum frangant. Spes
quippe in eternitate animum erigit. et
ideo nulla mala extrinsecus tolerat
sentit. Unde et subditur. Et erit
egeno spes. Quod cuius spei virtute(?) fe(?)
ctum cum pauperum venit. oris elatus ob
mutescit. Unde et adhuc sub di(?)

La. 17

Iniquitas contrahet os suum. Nunc autem
mali bonis derogant, et vera que agere
negligunt hec in aliis obtrectando
lacerando non cessant. Sed tunc iniqui-
tas os suum contrahit, cum iustorum quanta
suppetat gloria retributionis agnoscat.
Tunc enim eloqui contra bonos non va-
cat, quia malorum suorum digna retribu-
tione linguam tormenta ligant. Un-
de Anna prophetante dicitur: Pedes sa-
ctorum suorum servabit, et impii in te-
nebris conticescent. Sed ut electus quisque
eterna supplicia evadat et ad superne
glorie ascendat, decet hic assidu-
is flagellis atteri, quatenus in iudicio
valeat purgatus inveniri. Ipso
namque infirmitatis nostre pondere deor-
sum cotidie ducimur, nisi miro ma-
artificio per subvenientia flagella re-
levemur. Unde et subditur: Beatus homo qui
corripitur a Domino. Prima vite est ne
perpetrari debeat peccata, secunda at
saltem perpetrata corrigere. Sed plerum-
que culpas non solum imminentes mi-
nime vitamus, verum etiam nec commissas
agnoscimus, et peccatoris mens tantum al-
tius tenebrescit, quanto nec damnum
iniquitatis intelligit. Unde fit plerum-
que divini muneris largitate ut culpa
pena subsequatur, et flagella oculos
delinquentis aperiant, quos inter vi-
tia securitas cecabat. Torpens
quippe animus percussione tangitur ut excitetur,
quatenus qui statum sue rectitudinis securus
perdidit, afflictus consideret quo iacet.
Hinc itaque ipsa asperitas correptionis
origo fit luminis. Unde et Paulus dicit:
Omne quod arguitur a lumine manifestatur.
Argumentum ergo de salute est vis do-
loris. Hinc est enim quod Salomon ait:
Correptio cessare faciet maxima
peccata. Hinc iterum dicit: Quem diligit
Deus castigat, flagellat autem omnem
filium quem diligit. Hinc voce an-
gelica Dominus ad Iohannem loquitur: Ego
quos amo redarguo et castigo. Hinc
Paulus ait: Omnis autem disciplina in pre-
senti quidem non videtur esse gaudii sed
meroris, postea autem fructum pacatis-
simum exercitatis per eam reddit iustitie.
Quamvis ergo convenire simul nequeant
dolor et beatitudo, possunt recte tamen
dici: Beatus homo qui corripitur a Domino, quia
per hoc quod peccator dolore correptionis
premitur, quandoque ad beatitudinem que sine
interventu doloris est eruditur. Sequitur:
Increpationem ergo Domini ne reprobes. Quisquis
pro culpa percutitur, sed in querela sine per-
cussionis elevatur, increpationem Domini
reprobat, quia iniuste hanc se perpeti accu-
sat. Qui autem non pro purgatione criminis
sed fortius pro probatione feriuntur, cum causas
sue percussionis inquirunt, nequaquam
increpationem Domini reprobare dicendi sunt,
quia in semetipsis satagunt invenire
re quod nesciunt. Unde et beatus Iob ad
libertatis verba erumpens tanto de se
rectius iudicia ferventer interrogat
quanto in se perius causas passionis
ignorat. Eliphaz itaque quia hunc per-
cussum non probationis examine sed pur-
gationis estimat, dum libere inter fla-
gella loquentem reprobasse Dei increpationem
credidit. Quem apte etiam hereticorum
speciem tenere diximus. Quia omne quod recte
a sancta ecclesia recte agitur apud iudi-
cium suum semper ad vitium tortitudinis
inflectunt. Qui vero bona intentione
ad loquendum ducitur, sed non curat dis-
cernere cum loquitur, adhuc superne dis-
pensationis moderamina predicendo subiun-
git dicens: Quia ipse vulnerat et me-
detur, percutit et manus eius sanabunt.
Duobus modis omnipotens Deus vulnerat quos
ad salutem reducere curat. Aliquando
enim carne percutit et mentem duritiam
suo pavore tabefacit. Vulnerando
ergo ad salutem revocat, cum electos
suos affligit exterius ut interius
vivant. Unde per Moysen loquitur dicens:
Ego occidam et vivere faciam, percutiam
et ego sanabo. Occidit autem ut vivi-
ficet, percutit ut sanet. Quia idcirco
foris verbera admovet, ut intus vul-
nera delictorum curet. Aliquando autem etiam
si flagella exterius cessare videantur,
intus vulnera infligit. Quia mentis
nostre duritiam suo desiderio percutit,
sed percutiendo sanat. Quia terroris
sui iaculo transfixos ad sensum nos
rectitudinis revocat. Corda enim nostra
male sana sunt, cum nullo Dei amore
sauciantur, cum peregrinationis sue erum-
na non sentiunt, cum erga infirmitatem
proximi nec quolibet minimo affectu
languescunt. Sed vulnerantur ut sanentur,
quia amoris sui spiculis mentes Deus
insensibiles percutit, moxque eas sensibiles
per ardorem caritatis reddit. Unde et spon-
sa in Canticis canticorum dicit: Vulnerata
caritate ego sum. Male enim sana anima
atque in huius exilii cecitate secure te
prostrata, nec videbat Deum, nec vi-
dere desiderabat, sed fugiebat. Percussa
autem caritatis eius spiculis, vulneratur in
intimis affectu pietatis, ardet desiderio
contemplationis, et miro modo vivificatur ex
vulnere que prius mortua iacebat.

Iudicium hereticorum est bene placitum

Dilecti a Deo dupliciter corriguntur

Deut. 32

Cor percutitur ut sanetur

Cant. 2

in salute/ estuat. anhelat/ et iam vi
Qua ordine diligit deum sperent — de desiderat quem fugiebat. Pensione er
go ad salutem educitur. quam ad sepulture
quietem intime amoris sine perturbatione
k renovatur. Sed cum sauciata mens in
deum anhelare ceperit. cum cuncta hu
ius mundi blandimenta despiciens. ad
superna se penitus per desiderium tendit,
ad temptationem eius protinus vertitur. quatenus a
cunctis prius in seculo blandimentis quibus putabatur
illa quibus peccante prius dare consuevi
rat. recte vincente crudeliter impugnat.
Et exeuntis in deum antiquis carnis sue
bella toleret. in qua prius vitiis sere
nus delectabiliter iacebat/ voluptates
pristine ad memoriam redeunt. et contra
dicente mente quam etiam affli
gunt. Sed quia dum transitorio labore at
terimur. a perpetuo dolore liberamur.
apte subiungitur. In sex tribulationibus libera
l bit te et in septima non tanget te
malum. Quid enim senario numero quem
septimus sequitur. nisi presentis vite operatio
By 2 distinguitur. Sexto quippe
die perfectos hominem condidit. et sep
timo deus die requievit. Qui scilicet septimus
vesperam non habet. quia subsequente requie
nullus iam terminus claudit. Perfectis ergo
omnibus requies sequitur. quia post bona
vite presentis opera retributio eterne
quietis invenitur. In sex itaque tribu
lationibus nos dominus liberat ne in septima
malum tangat. Quia per paterne pietatis
eruditionem presentis vite labore nos at
terit. et in adventu iudicii a verbere
abscondit. ut tanto tunc certiores
ad salutem exhibeat. quanto nunc
nos flagella durius secat. Qui ap
te mox et mala vite presentis et ad
iutoria superne protectionis enumerans
m subdit. In fame eruet te de morte
fames mentis — et in bello de manu gladii. Sicut fa
de fame divine — mes carnis est subtractio subsidii
locutionis — corporis. ita fames mentis est silentium
divine locutionis. Unde recte per prophetam
Amos 1 — dicitur. Emittam famem in terram non
famem panis. neque sitim aque.
sed famem audiendi verbum domini. Et
quia hunc mentem cum locutio divina
deserit. contra carnis temptationes in
valescit/ apte subiungitur. Et in bello
de manu gladii. Bella quippe patimur
cum carnis nostre temptationibus impugna
mur. de quo nimirum bello per prophetam dicitur. Ob
umbrabit caput meum in die bel
li. Quia igitur reprobi dum fame verbi dei
deficiunt. contra belli gladio transfi
guntur/ electos suos dominus et in fame
a morte eripit. et in bello a gladio

absconditur/ quia eorum mentes dum verbi sui
pabulo reficit contra temptationes mentes
n corporis fortes reddit. Sed sunt La 1
nonnulli qui ex divino eloquio ab inter
na se fame reficiunt/ et si iam contra
temptationum prelia continente virtute
fulciuntur. adhuc tamen perverti humanis
detractionibus metuunt. Et sepe dum
lingwarum iacula formidat. peccati se
laqueo strangulat. Unde apte subiungitur.
A flagello lingwe absconderis. — flagellum lingwe
Flagellum lingwe est exprobratio con
tumelie illate. Flagello lingwe bo
nos feriunt. qui eorum opera irridendo
persequuntur. Sepe enim lingwa a bono
opere dum vituperat revocat. et quasi fla
gellum se exerit. quia deorsum timi
de mentis tendit/ Hoc flagellum lin
gwe electorum mentibus insidiari propheta
conspexerat cum superni adiutorium vol
lens dicebat. Ipse liberavit me de laqueo
venantium et a verbo aspero. Venatores
autem nil aliud quam carnem querunt. Sed
a laqueo venantium et a verbo aspero eri
pimur. cum et insidias carnalium et
irrisionum probra despiciendo superamus.
Aspera quippe eorum verba sunt que bonis nostris
itineribus adversantur. Sed asperitatem
verbi evadere est irrisionis detractionem
enim dissimulando calcare. Sancta ergo
anima a flagello lingwe absconditur.
quia dum in hoc mundo honorem laudis
non querit. nec contumelias detractionis
o sentit. Sed sunt iam nonnulli qui dero
gantium verba despiciunt. iam irrisi
ones pro nichilo attendunt. adhuc
tamen penas corporis cruciatus quia perime
scunt. Antiquus namque adversarius ut
a recta nos intentione revertat mul
tiformiter impugnat. et temptationem nam
modo ubi famem. modo carnis certamen
modo calamitate persecutionis aggreditur.
Sed quia perfectus quisque cum in seipso vi
tia vicerit. statim mente etiam contra
vulnera passionum accingitur. apte
p subiungitur. Et non timebis calamitatem
cum venerit. Sancti enim viri quia contra
multiformem adversarium se pugnare
considerant. semetipsos multipliciter in
certamine parant. Habent enim contra
famem domini verbi pabulum/ contra
belli gladium continentie scutum/ contra
flagellum lingwe protectorum patientie
contra exterioris calamitatis dampnum in
terni amoris adiutorium. Unde mo
do agitur ut quo eos hostis callidus
multimode tentat. eo circumspecti dei
milites virtutibus ditiores fiant.
Et quia electi quique dum presentis vite

intercessione
eternam fortit' tolerat in terrore s' ve-
tun iudicii securitate parat' / R̄ce sb-
iungit' In vastitate et fame ridebis
Q Tunc quippe reprobi vastitate et famē
passuri st' cū dānati extremo iudi-
cio ab eterni panis vision separan'. Scrip-
tū namq3 ē Tollat' impius ne vi-
deat gloriam dei. Et p semetipm dns
dr Ego sū panis viuus q' d' celo de-
scendi. Tunc g° vastitas fames-
q3 hos cruciat q' nō solū foris tor-
menta sustinet s3 intus eciā inedie
pena gehenne peste moriunt'. Vastat gehenna
q' cremat. fames interficit qa
illi sua eos conditor abscondit. Pene
nāq3 retribucōz intus extus q3
recipiunt q3 et cogitando miseri et
operando deliquerunt. Vn̄ bn̄ p psalmista
dr Pones eos ut clibanum ignis in
tpe vultus tui dns in ira sua co-
turbabit eos et deuorabit eos ignis.
Qd eni ab igne deuoratur ab extio-
ri pte accendit'. Clibanus vō intus
inflammat'. In tpe g° vultus dni
iniusti omnes ut clibanus ponunt'
Impii ... et ab igne deuorant'. Quia apparente
iudice cū a vision illius eos multi-
tudo repellit. et intus p desiderium
ardet consciā et foris carnē cruciat
Mt 18 gehenna. Potest eciā flagello R
lingue sīna vsitat' amadinsionis
intelligi q' districtus iudex reprobis
Mt 25 dr Discedite a me maledicti in
ignē eternū q' paratus ē dyabolo et an-
gelis eius. Iustus aut a flagello li-
gwe atq3 a talari vemēte ab-
sconditur. q' in tanta districtione sme-
blanda tunc iudicis voce resonet'
Mt 25 cū dr Esurivi et dedisti mi man-
ducare. sitivi et dedisti mi bibe'.
hospes eram et collegisti me. nudus
et cooperuisti me. infirmus et visitasti
me. in carcere eram et venisti ad
me. Cui pmittit' Venite benedicti
patris mei pcipite paratū vob re-
gnū a constitucōn mundi. In vastitate
g° et fame iusti ridebit q' cū
iniquos omnes extrema vlco perculit
ipe d' gloria digne retribucōis hi-
larescit. Ne dānatoria tunc ex
hilaritate coparatur q' dimine iustitie
p sp̄s inherens. incocusso distri-
ctōis intime vigore solidat'. Cre-
atas namq3 in claritate supne
rectitudinis electoz mentes nulla mi-
seria afficit. q' habet a mi serys
altitudo bñtitudinis alienas r'd-
dit. Vn̄ bn̄ eciā p psalmista dr Vide-
bunt iusti et timebunt et sup eū

ridebunt. et dicet Ecce hō q' nō po-
suit deum adiutorem sibi. Iniquos enim
iusti nunc videt et metuunt. tunc vi-
suri st' et ridebunt Quia enim modo ad
eoz labi imitacōz pnt. hinc hnt
formidinē. Quia vō tunc dānatis p-
desse nequeunt. illic nō hent co-
passionē. Eterno itaq3 supplicio dedi-
tis nō est miserendum i ipa qua sūt
bti iusti iudicante legitur. Cui qd
suspicari fas nō ē. equalite s'
percepte felicitatis imminuit si in
regno positi volunt qd implere
nequaqz pnt. Sz qisqs ad vite
pnt' precepta se erigit prius qz eciā
premia percipiat. hic iam inicia secu-
ritatis i ppetuā felicit' degustat
vt antiquū hostē nō metuat. vt
interueniente mortis articulo viole-
tos eius impetus illatos q' phorres-
scat. Iustis namq3 inicium retribucō-
nis. Ecipa plerumq3 i obitu secu-
ritas metus Vn̄ et recte subiungit' Et S Dyabolus dr bestia
bestias terre nō formidabis. Calli-
dus quippe aduersarius bestia terre dr
q' ad rapiendas mortis tpe peccato-
rias violentia crudelit' effrenat'.
Quos enim viuentes blandiens deci-
pit. morientes seuiens rapit. Quod
coin d' electoru ecclia p pphetam
dns pollicet' dicens Mala bestia Ysa 35
nō transibit p eam. Illi ergo terre be-
stiā morientes timent. q' conditoris
sui potenciā viuentes nō timent. Sed
eterni viri q' diuine se fortitudini
medullitus fundit subdunt. omē
d' aduentū timoris pondus aduersa-
rij abiciunt. Hinc ē enim q' psalmista
deuote exorat dicens Nequando rapiat
vt leo aiam meam. Hinc rursu-
ait Exaudi deus orōz meam cū tri-
bulor a timore inimici eripe aiam
meam. Viuentes quippe pfecte timent Q viuentibus q'
iudicē. ne morientes metuunt pfecte iudicem
accusatorē. Vn̄ g° dr Et bestias timent
terre nō formidabis. Ac si apte
dicat' Quia blandiente hoste mō
nō vinceris. hunc seuientē post-
modum nō timebis. Sz cū bn̄ viuit'
valde cauendū est ne mens de
spect' ceteris gra singulari eleuet'.
Vn̄ apte ad memoriā bonū socia-
le reducit' cū protinus subinfert'
Sz cū lapidib3 regionum pactu- T
tum erit. Qui districte in mūdo
regionis st' ecclie gentium. que in
vna fide posite. more linguarum
q3 diuisite diuidunt'. Qd g° regi- Electi dicuntur
onum lapides n' eccliaz electos accipi- lapides

1 pet. 2 — qbz primi institucionis voce d[icitu]r Vos autem tanquam lapides vivi superedificamini
d[e] qbz s[an]cte eccl[es]ie p[er] p[ro]ph[et]am d[omi]n[u]s pollicetur d[icens]. Ecce ego sternam p[er] ordinem
ysa. 54 — lapides tuos. Q[ui] i[n] rete venit pacatu[m] cu[m] lapidibus regionu[m] inigit [illegible]
in eo q[uod] m[un]di desidia superat. vitam
suam p[er]icul[o] d[omi]no ad s[an]c[t]orum precedentium
imitacio[n]e ligat S[ed] cu[m] a m[un]di actibus
disiungitur malignor[um] sp[irit]u[u]m impu[n]gnaciones crescunt. q[ui] t[ame]n quo magis
in merore quegna[m] attent[us]. eo
arditori huiusq[ue] s[e]c[un]d[u]m vnu[m] c[on]iungitur.
La. 19. h. Et bestie terre pacifice erunt tibi. No
Pacatu[m] & pacificu[m] differunt — tandu[m] p[ri]us e[st] q[uod] no[n] ait Pacate
s[ed] pacifice / v[idelice]t no[n] q[ui]a pace[m] habent
s[ed] q[ui]a pace[m] faciunt Hostes q[ui]ppe
callidi du[m] insidiant[ur] affligunt s[ed]
afflicta mens tanto magis ad eternam p[at]riam reditu[m] diligit q[ua]nto i[n]
hoc erumnoso exilio laboriosius
vivit. & verius se g[ra]cie sui adiutoris humiliat. cu[m] co[n]tra se insidias
hostium acriores pensat Terre ergo
bestie pacifice fiunt / q[ui]a bonor[um]
malig[n]i sp[iritu]s cu[m] bonor[um] corda ad
versantes deprimunt. h[ec] nolentes ad amorem d[e]i impellunt.
Vnde ergo cu[m] d[e]o pax robustior o
ritur Vnde nob[is] ab adversariis du
Motus carnis sunt bestie — rior pugna generatur Possunt etiam p[er]
bestias terre motus carnis intelligi / q[ui] du[m] mente[m] i[n]ra[tionabi]lia
suadendo lacessunt. contra nos be
stialit[er] insurgunt Sed cu[m] cor sub
divina lege premit[ur]. etiam carnis
incentiva detumescunt. ut & si tem
tando submurmurat. ne[qua]q[uam] t[ame]n
usq[ue] ad effectum operis q[ua]si ad apti
morsus rabiem exurgat Quis enim
adhuc i[n] hac corruptibili carne s[u]b
sistens has plene terre bestias
edomat / cu[m] ille ad t[er]ciu[m] raptus
egregius p[re]dicator p[er]tracta dicat
Roma. 7 — Video aliam lege[m] i[n] menbris meis
repugnantem legi mentis mee. & cap
tivum me ducentem in lege[m] peccati q[ue]
e[st] in menbris meis Sed aliud est
has bestias i[n] campo operis frementes
aspicere. aliud intra cordis caveam frementes tenere Redacte na[m]q[ue]
intra claustra continentie. & si adhuc
temptando rugiunt / usq[ue] ad morsu[m]
t[ame]n ut diximus vnius actionis illicite
no[n] excedunt Pacifice itaq[ue] s[un]t et
terre bestie. q[ui]a motus carnis & si p[er]
desideria palpitant. apta nos t[ame]n
contradictione operis no[n] impugnant q[ue]
mus p[ro] hoc ip[s]o q[uod] pacifice dicuntur

etiam id q[uo]d d[e] malignis sp[irit]ib[us] diximus
no[n] inconveniet accipitur Motus eteni[m]
carnis pace[m] nob[is] cu[m] d[e]o faciunt. cu[m]
temptando contradicunt Illa[m] mens in
eo q[uod] ad superna dirigitur. ex corruptibili
carne q[ua]m in bello fatigatur. cu[m]q[ue] & si
q[ua]m a desideriis celestibus huius m[un]di
qualibet i[n]fima delectacione tardatur. ip[s]o
bello sue temptacionis impellit[ur] ut illud
toto corde diligat q[uo]d contradictio
nulla p[er]turbat Vnde fit ut q[ui]etem
intima[m] ad memoria[m] revocet. &
carnis sue illecebras fugiens. — Tel[?]
ad illa pleno amore suspiret Post
datur enim ex temptacionu[m] compellitur. vnusquisq[ue]. vnde quo cecidit / q[ui]a p[ro]p[ri]e
pace dei deseruit. rixa s[ecum] contra
se exurgere p[er] semetipsum sentit /
& tunc verius videt d[e] secura di[vine] dele
ctacionis q[uo]d p[er]didit / q[ui]a ad se dilapsus
sua in se contencia invenit Pacem
vero nob[is] terre bestie faciunt. q[uonia]m
motus carnis du[m] nos temptando la
cessunt. ad amorem q[ui]etis intime
impellunt. Vnde autem subditur Et scies r
q[uod] pace[m] habeat tabernaculum tuum. In
sept[uagin]ta sac[ra] alit[er] pax plena d[icitu]r /
a[li]q[ua]n[do] alit[er] inchoata. Inchoatam q[ui]ppe
v[er]itas discipulis dederat cu[m] dicebat
illud — Pacem meam do vob[is] pacem mea[m] do
vob[is] Et plena[m] simeon desideraverat cu[m] exoraret d[icens] Nunc dimit
tis servu[m] tuum d[omi]ne s[e]c[un]d[u]m verbu[m] tuu[m]
in pace Pax enim n[ost]ra ex desiderio conditoris inchoatur / ex manifesta autem visione p[er]ficitur Plena
itaq[ue] tunc erit cu[m] mens n[ost]ra nec
ignorantia cecatur. nec carnis im
pugnacione concutitur Sed q[ui]a eius ex or
dia tangimus. cu[m] vel mente d[e]o vel
carne menti coniungimus Tabernaculum
in isti pace[m] habere d[icitu]r. q[ui]a v[idelice]t eius corpus
q[uo]d mente inhabitatur. a p[ra]vis desideriorum motib[us] s[ub] iusticie disposicione
ii. refrenatur Sed q[ui]d prodest p[er] con — Lxx
tinentia[m] carne[m] restringere. si mens se
p[er] co[m]passione[m] nesciat p[ro]xim[i] amore
dilatare Nulla namq[ue] e[st] castitas
carnis. quam no[n] comendat suavitas mentis Vnde p[ro]p[ter] pace[m] tabernaculi
apte subiungitur Et visitans spe[ciem] tuam
no[n] peccabis Species q[ui]ppe hominis est
alter homo / Recte eni[m] species n[ost]ra d[icitu]r p[ro]xi[m]us
q[ui]a in illo cernim[us] q[uo]d ipsi sumus
Corporali enim visitacione ad proximu[m]
gressu incedimus / sp[irit]uali vero no[n]
gressu s[ed] affectu ducimur Spe[ciem]
ergo suam visitat. q[ui]squis ad eum q[ue]m
p[er] natura[m] similem conspicit. passib[us]

amoris tendit. ut in alto sua considerans ex semetipso colligat. qualiter in-
finitati alti condescendat speciem suam
visitat quia ut in se alteram verificat.
se in alto pensat. Hinc enim vitas
per moysen cum gesta describeret genesis
dare figurabat dicens. Protulit terra
herbam virentem et afferentem semen
iuxta genus suum. lignumque faciens
fructum et habens unumquodque sementem
secundum speciem suam. lignum quippe secundum
speciem suam semen producit. cum mens
nostra ex sui consideratione se in alterum
colligit. et recti operis germen pa-
rit. Hinc quidam sapiens dicit. Quod tibi
non vis fieri alii ne feceris. Hinc
in euangelio dominus dicit. Que vultis ut fa-
ciant vobis homines et vos eadem facite
illis. Ac si aperte diceret. speciem vestram in
alto visitate atque ex vobismetipsis
cognoscite quid vos oporteat aliis ex-
hibere. Hinc paulus ait. Factus sum iude-
is tanquam iudeus ut iudeos lucrarer.
et his qui sub lege. quasi sub lege sum essem.
cum ipse non essem sub lege. ut eos
qui sub lege erant lucrifacerem. Et his
qui sine lege sunt. quasi sine lege
essem. cum sine lege dei non essem.
sed sub lege christi essem. Et paulo post.
Omnibus omnia factus sum ut omnes fa-
cerem saluos. Neque enim egregius pre-
dicator ut quasi iudeus fieret et ad per-
fidiam cucurrit. neque ut sub lege quasi
esset ad carnale sacrificium rediit.
neque ut omnibus omnia fieret simplicitate
mentis in erroris varietate commu-
tavit. sed condescendendo appropinquavit in-
fidelibus non cadendo. ut videlicet sin-
gulos in se suscipiens et se in sin-
gulis transfigurans compatiendo colli-
geret. si ita ipse ut illi esset quid impe-
di se ab aliis recte voluisset. Et tan-
to verius uniuscuiusque errati succurreret
quanto salutis eius modum ex propria con-
sideratione didicisset. Unde recte dicitur. Et vi-
sitans speciem tuam non peccabis. Aman-
tur proximi plene diligimus cum ex
sua similitudine uniuscuiusque perpendit.
quo in primi dilectione dilatemur.
Cum vero a vicinis cito restringimur. cum
mens virtutibus exercetur. restat ut lo-
quendo quisque doceat vitam quam
moribus servat. Ille namque uberes
fructus predicationis colligit qui semina
bone operationis premittit. Unde post pa-
ce tabernaculi et speciei nostre visitati-
onem subiungitur. c 21 Et scies quoniam multi- 3
plex erit semen tuum. Post pacem
quippe tabernaculi. post speciei nostre vi-
sitationem semen iusti multiplex surgit.
Quia nimirum maceratione carnis ac
morum magnitudine. tanto ei fecundi-
ora verbi predicationis tribuuntur. quanto hii
eius pectore perfecti operis exaratione alte exaratione
preveniuntur. Ille namque bene loquendi facundia bene
facundiam assequitur. cum sinum cordis loquendi
ad perfecte vivendi studia extendit.
ne loquentem conscientia impediat cum vita
linguam antecedit. Hinc est quod egip- vita et facundia
tum sermone publico ioseph dispen- dicit gene
sante subiecti tum viri regis semet- dare
ipsos tradentes humiliat. frumenta
etiam ad semen reportat. fruges
quippe ad esum etiam liberi accipi-
mus. et sacro eloquio pascimur. et tamen cum ad
quedam que in hoc mundo appetimus in nostris
voluptatibus vagamur. sed seminum
facti et ad semen frumenta percipimus.
quia deo dum plene nos subdimur. etiam
verbo predicationis replemur. Et quoniam ma-
gna plebs fidelium sequitur. cum sancta
predicatio prerogatur. post multiplicitatem
seminis recte subiungitur. Et progenies 7
tua sicut herba terre. Iusti progenies
herbe terre comparatur. quia quod de eius imi-
tatione nascitur. dum arentem presentis
vite gloriam deserit. spe eterna vi-
rescit. Vel certe iusti progenies sicut predicator bo
herba oritur. quia dum vivendo monstrat vita summonet
quod predicando asserit. multitudo sequen- hoc ad se pla
cium exurgit innumerabilis. Sed cum quisque
iam terrena desideria despicit. cumque
se per active vite opera extendit. ne-
quaquam ei sufficit magna exterius agere.
nisi etiam valeat per contemplationem inter-
na penetrare. Unde apte protinus subin-
fertur. Ingredieris in habundantia sepul- 2
crum. sic infertur. acervus tritici in tempore 3
suo. Quid enim sepulcri nomine nisi contem- vita activa et
plativa vita signatur. que nos quasi ab contemplativa dicuntur
hoc mundo mortuos sepelit. dum a sepulcrum
terrenis desideriis susceptos in-
intimis abscondit. Ab exteriori quip-
pe vita mortui etiam sepulti fue-
rant. per contemplationem quibus paulus dice-
bat. Mortui enim estis. et vita vestra
abscondita est cum christo in deo. Activa
quoque vita sepulcrum est. quia a pravis
nos moribus tegit. sed contemplativa
perfectius sepelit. quia a cuncti mundi
actionibus funditus [illegible] quisquis predicator per sequentiam dividit
ergo iam in se contumelias carnis edo- sed et contempla-
muit. superest ut mentem per studia tivam et activam
sancte operationis exerceat. et quisquis iam
mentem per sancta opera dilatat. sup-
est ut hanc usque ad secreta in-
time contemplationis extendat. Neque
enim perfectus predicator est qui vel

pr⁹ gteplacois studiu opacoe ne-
gligit/ vel pr⁹ opacoib instātius
gtēplada pponit/ hinc ē eni q
Gen 23 abrahā gingē i sepulc° dupli
mortuā sepelit qr nimir⁹ qsq
pfecti⁹ pdicator extincta q pnt
vite desideriis. carnē sua sb bone
opacois tegimine ⁊ gteplacois
abscondit/ vt a carnali gcupisc-
sb actiua gteplatiua qr vita qi
insensibil lateat. q pus mundi
desidia sentiēs mortlr vivebat
hic ē q hunc gñs rector p die
intracta in vrbib exhibz ⁊ ad
orois studiu i mote pnoctat/
vt pfcti vz pdicatorib innat.
qb actiua vita nc amore spe-
clacois funditus deserat. nc gte-
plois gaudia penit⁹ opacoib
nimietate gtēpnat/ s; quieti
gteplātes sorbeant. qd occu-
pati erga priores loquentes refu-
dant/ spectando quippe in dei
sinegr amore; s; pdicado ad p-
ximi vtilite redit. vn ⁊ ap°
Num 19 Moysen dns in sacrificio vacca
mactatā. offi cu ysopo ⁊ ligno
cedrino bis tinctu cocco pcipit
Oblacō vacce Vacca quippe mactatq cu carne
ligni cedrini a lascivia sue volupt extin-
⁊ ysopi ⁊ cocti guimq/ qua cu ysopo ligno qr
cedrino ac cocco offerim⁹. qr
cu maceracōe carnis sacrificiu
fidei. spei ⁊ caritat adolem⁹. ysop⁹
quippe intima nra mudare gsue[vit]
Act 17 Et p petru d' fide mudās cor-
da eor/ lignu cedrinu nulla pu-
tredine deficit. qr spez celestiu
n' timi⁹ no gsuit. vn ⁊ p petru
1 pet 1 d' Regenuit nos i spez viua p
resz ihu xi ⁊ incortus i hedita-
te incorruptile ⁊ incotaminata
La 22 ⁊ imarcessibilez. Coccus rubeo
colore flamescit. qr quē im-
plet caritas accendit. vn ⁊ ve-
Luce 12 ritas in ewa° dt Igne veni
mitte in tra. Sz bis tinctus coc-
cus offri pcipit. vt vz an in-
ni indicio oclos caritas nra di
⁊ pximi dileccon colore. quat[enus]
gversa mēs. nec sic p amore
dei quiete diligat. vt cura
proximi vtilite qs pponat/ nc
sic p amore proximi occupata fori
inserviat vt quiete funditus
deserēs ignē in se supni amoris
extinguat. Quisquis ego semet
ipm deo ia sacrificiu obtulit:
si pfcm desidat. curad necē ē

vt no solu se ad opacois latitudinē
vincta ad culmina gteplois
extendat. Sz int⁹ h magnope scie-
du ē/ qr int se dinse sut gspsos
aior. Nonulli namq hoim ita oaose Contempla[tiva] va[cat] ad statu[m]
mētē sut. vt si eos labor occupa-
cois exceperit i ipa opis inchoa-
cōe succubāt. Et nonulli ita inq-
eti sut. vt si ia vacacoi labor
hūerint. gravi⁹ toleēnt/ qr tantu
deteriores cordis tumultus tolerant.
quanto eis licentius ad cogitacoēs
vacat. Vn necē ē ut nc quieta
mēs ad exercitacoē se inmoderati
opis dilatet. nc inquieta studiu
gteplois angustet. Sepe em q
gteplari deu quieti potuit oc-
cupacoib pssi ceciderunt/ ⁊ se-
pe q occupati bn humanis vsib
viverent. gla° sue quiet' extin-
cti sut. Hinc namq ē q nonulli
inquieti spūs. dū plus exquirut co-
teplado q capiut. vsq ad pu-
sa doc'mata excurrūt. ⁊ du veri-
discipli esse humilit' negligt. mgri
erroris fiut. Hinc p semetipam Ma 18
veritas dt Si oclus tuus dexter
scadalizat te erue eu ⁊ pice
abs te. bonū ē ti cu vno oclo
ad vita intrare. qz duos oclos
hente mitti i gehena ignis.
Due quippe vite. actiua vz et Contempla vita ⁊ actiua ocli
gteplatiua cu sunt in mete. qsi
duo ocli hentur i facie. Dexter
namq oclus gteplatiua vita ē.
Sinister actiua. Sz sut nonulli
vt diximus q discrete intueri sū-
ma ⁊ spiritalia nequa pnt. ⁊ tn
alta gteplois assumunt. atq
idcirco in pfundie foveā intellect⁹
pravi erroris dilabunt. Hos itaq
gteplatiua vita vlt vires as-
supta facit a gsta vita cade-.
quos in statu sue rectitudinis humi-
lit' potat sola actiua vita cu-
stodire/ qb necē ē q recte hc qd
pfati sum⁹ veritas dt. Si oclus
tuus dexter scandalizat te e-
rue eu ⁊ pice abs te. bonu ē
ti cu vno oclo vita intrare. qz
duos oclos hntez mitti in ge-
hena ignis. Ac si apte diceret
Cu ad gteplatiua vita idonea
discrecon no suffic. sola secu-
rius ⁊ actiua tene cu qz in hoc
qd p magno eligis defic. eo
gtent⁹ esto qd p minimo atten-
dis/ vt si p gteplatiua vita a
gnicōn veritat gpelleris cade-

p sola actiua valeqs saltē lus cq
intrare t regnū celoꝝ. hinc iux
sū dt qui scandalizauit vnū de
pusillis istis q in me cdūt. Expedit
ut suspēdat mola asinaria in
collo eius t dmergat in pfundū
maris. Qd p mare n' sclm qd per
mola asinaria n' trena actio
designat. q dū colla mētꝭ per
stulta studia desidia stringit. hanc
in laboris circuitu mittit. Sunt ita
qz nonnlli q dū trenas actiones
deserūt t ad ɔtēplōis studium
humilitē ɔposita vlt intelligētie
vires surgūt. nō solū se i errorē
deiciūt. sz infirmos quosqz a gre
mio vitatis diuidūt. Qui go vnū
d minimis scādalizat. meliꝰ illū
fuīt. ligata mola asinaria collo
i mare pici. Qia minirz puerse
mēti expeditius ēē potuissz. vt
occupata mūdo trena negocia
agēt. qz p ɔteplōnis studiū ad
multoꝝ pniciē vacaret. Rursū
Nisi q̄busdā mētib ɔteplatiuā
vita pociꝰ qz actiua ɔgrueret.
nequaqz dnꝰ p psalmistā diceret
Vacate t videte qm ego sū dnꝰ. 9
Sz mtꝰ h sciendū ē. qz sepe t pi
gras mētes amor ad opus exci
tat. t inqetas i ɔteplōne timor
refrenat. Anchora ei cordis po
dus ē timoris. t plerūqz fluctu
cogitacōnū quatit. s; disciplie sue
vinclo retinet. neqz hanc tēpestas
sue inqetudinis ad naufragiū p
trahit. qz in diui amoris littore
pfcā caritas astringit. Vn nccē ē
vt quisqs ad ɔteplōis studia
ppat. semetipm pꝰ subtilit
interroget quātū amat. Machina
qppe mētis ē vis amoris. q hanc dū
a mūdo extrahit in alta sustollit. Prius go discutiat
si sūma inqrens diligit. si diligens
timet. si nouit incogita
a' ando ɔphēde.
a' no ɔphensa timēdo venārī.
In ɔteplacōe etenī amor si mētē
nō excitat tepoīs sui torpor ob
scurat. Si timor nō aggrauat. sēns
hanc p inania ad nebulā erroīs
leuat. Et cū clausa ei secretoꝝ
ianua tardius apit. ab ea lon
gius ipa sua psūpcōne repellit.
qz irrupe appetit hoc qd nō inue
ens querit. Cuiqz supba errorē
p vitate pcipit. quo q̄si intꝰ gressū
porrigit foras tendit. Hinc est
eī qd lege datur dnꝰ in igne
fumo qz descendit. Qia t humiles
p claritate sue ostensionis illuiat.
t supboꝝ oclos p calliginē erroīs
obscurat. Prius eī mēs ab appe
titu glie tpalis. atqz ab omi car
nalis ɔcupiē delectacōe tergenda
ē. t tūc ad aciē ɔteplōis erigē
da. Vn cū lex accipit. ꝑplus a mō
te phibet. vt vz q' infirmꝰ adhuc
mētib trena desidāt. ɔsidare
sublimia nō psumāt. Vbi t rēcte dr
Si bestia togit tetigit mōtē la
pidabit. Bestia etenī mōtē ta
git. cū mēs irronabilib desideri
ris dedita. ad ɔteplōnis alta
se erigit. Sz lapidib pcutit. q'a
sūma nō sustinēs. ipis supni
pondis ictib necat. Qui i culme
pfcōnis apphendē' intū ēet cō
tēplōnis arcē tenē' desidāt.
pꝰ se in campo opis p exerciciū p
bent. ut sollicite sciat. Si nulla
iā proximis mala irrogat. si irro
gata a pxīs equanimit' portant
Si obiectꝭ bonis tpalib neqqz
mēs leticia soluit. si subtractis
nō nimio merore sauciat. Et de
inde ppendat si cū ad semetipos
introrsus redeūt. in eo qd spiritalia
rimat. nequaqz secū reꝝ tpaliū
vmbras trahūt. vl forte tractas
man' discrecōis abigūt. si intēcū
sēptū lucē vidē cupietes. cūctas
circūscripcōis sue imagines deprimūt.
t in eo qd sup se ɔtingē appetūt.
vincūt qd sūt. Vn rēte nūc dr
Ingredieris i habūdācia sepulcꝝ. Vir
qppe in habūdantia sepulcꝝ ingre
dit. qui pꝰ actiue vite opa cō
gregat. t pstmodū carnis sensū
p ɔteplacōnē q̄si mortuū hinc in
do funditꝰ occultat. Vn t apte subdr
Sicut infert acerius triti in tpe
suo. Actionis naqz tpus primū ē.
ɔteplōnis extimū. Vn nccē ē ut
quisqz pꝰ v'tutib mētē exerceat.
atqz hanc pstmodū in horreū ɔcō
condat. Hinc ē eni qd is qui le
gio demoniū. dno iubēte delīqt.
ad saluatoris sui pedes resedit.
v'ba salutis pcipit. t d regione
sua discedē cū salutis sue aucto
re ɔcupisscit. Sz tn ipa q ei salu
tē ɔtulit vitas dt. Reuerte pmū
ad tua. t narra quāta fecerit
t' dnꝰ. Cū eni qualib paruū
d diuia ɔgnicōe pcipīꝰ. redire
iā ad humana nolumꝰ. t proxīoꝝ
necitatib onerari recusamꝰ. qrere
ɔteplōnis quies. nichil qz aliud
nisi hoc qd sine labore reficit
amamꝰ. Sz sanator nos v'itas

Gn 29

ad domu mittit enarrare q nob
tu acta sut pcipit. vt vz pmo mes
desidet in ope e ppgmos refici
deat p gteplacoz hinc e q iacob
p rachel suiuit et liam accepit
ei qz d Non e gsuetus in tra nra
vt minores an tradas ad nupti
as qz maiores Rachel nagz vi
su pncipiu. lia aut laboriosa d
Et qd p rachel n gteplatiua vita
qd p liam n actiua vita signat.
In cotemplacoe qppe pncipiu qd
d e gt qrit. In act opacon at
sb gru necti fasce labora. Vnd
Rachel pulc s sterilis lia aut
lippa e s fecunda qz nimiz mex
tu gteplandi ocia appetit plus
videt. s minus do filios gnat.
Lu vo se ad labore pdicacois di
rigit minus vidz s aplius parit.
Post lie go copleximus ad rache
le iacob puenit. qz pfcus qsqz
an actiue vite ad fecundite mgi
e pg gteplatiue vite ad regme
coplat. Cia em gteplatia mor
qde tpe s merito maior e qz
actiua Vnde enaglij vbis
ondr i qo due mlies dinersa
egisse referunt. Maria qppe
redetois nri vba audiens ad
pedes illius residebat Martha
aut misteriis corpalibz insiste
bat cuqz con v vem marie q
ret audiuit Martha martha
sollicita es et turbaris erga
plurima. porro vnu e necem Ma
ria optiaz pte elegit que no
aufert ab ea Qd em p maria
q vba dni resides audiebat n
gteplatiua vita exprimit Qd per
martham extioribz obsequiis oc
cupata n actiua signa. Vnde mar
the cura no reprehend marie vo
ecm landa qz magna sunt
actiue vite merita s gteplatiue
potiora Vnde n aufert vnqz ma
rie ps d qz actiue vite opa
cu corpore transeunt gteplatiue
aut gaudia melius ex fine co
ualescunt Qd bn et breuiter Eze
chiel ppheta exprimit cu volatia
aialia gteplans ait Similitudo
manus hois sub pennis eoz erat
Qd em p penas aialium n gte
placoes possumus accipe scoz qbi
ad suma transuolant et terrena de
serentes sese in celestibz librant
Qd p manus n opacoes accipimus
qz cu in pximi amore se di

latat bona q pualet etia corlibt
admistrat. Vz manus eoz sb pennis
sit qz accoms sue opa vtute gte
placois vincunt Potest etia p se
pcrm no solu nra in hac vita
nra gteplao s gmes uitne et in
time retribucois intelligi. i qua
tu veimus quesiti quntu i nob
corrupcois vita pfcius necat In
habundantia ergo sepleru ingdit
q pg vite pnt ggesta opa muta
bli ti sue plene mortuus i secreto
veri luis occultat Vn et pbta dt
Abscondes eos i absco dito faci
ei tue a gtbacoe hom Sequod
bn etia opaco adiuncta gmedat
cu subd Sicut infert aceruus tritici
in tpe suo. Frumentu qppe in sege
te sole tangit qz in hac vita
hna aia respcu supni luis illu
strat pluuias accipit qz vitat
eloqo pinguescit vento gcuti
qz negoria con se cotti vitam
ptancu tolat atqz ad aream
deductu tituracois pond pmit
vt a palear gnexion soluatur
qz mes nra celesti disciplie sup
posita du correctois flagella pci
pit a societate carnaliu mu
dior r'gedit et relictis paleis ad
horreu ducit qz foris r'mane
tibz repbis electa aia ad supne
masionis gaudia etna sbleuat
Vn go d Ingredieris in habundantia
sepulcru sic infert aceruus tritici
in tpe suo Cia du pg afflicoone
mstri patre celest pmia inveniunt
qi pg pssuras ad horreu grana
deferunt et in alieno q d tpe per
cussionis senciunt. s in suo a per
cussion requiescunt Electis quoz
tpus alienu e vita pns. Vn et
quibusda adhuc infidelibz veri
tas dt Tpus meu nodu aduenit
tpus aut vrm spe e patu Et rur
su h e hora vra et ptas tenebraz
Sepulcru go in tpe suo sic acer
vus frumenti ingred qz ille et
na reges pcipit. q pns h ab ext
rendis paleis liber sit discipli
ne pssura sentit Eliphaz vo qz e
in locucois sue serie tabernaclm
lapides bestias semen herbas
sepulcru qz nominat qd int h
mystica luaz dixit ipse innuit q
pg cuncta illico sbiungit Ecce hoc
vt investigauimus ita e Liquet
pfcto q in hiis vbis nil ab eo mo
supficializ d qz nimiz an facie

no iacet qd investiga^r Cu go h
investigasse se iudicat qui i vb
extioribus interiora gsiderit dinvat
Sz pq cuncta ad stulticiam pueri
iactantie · q'ptmg subdit · quod
auditu mente pteita Cui talibz
doctina mees polleat · gnus eig
impitia e velle doce melio
re · Vn et ea q ab amic recte
plata st ab intno arbitrio no
vera iudica^r. In eo em naqz q
vim sue vetutis amittut quo
gditoru no cogunt Ciq et medi
camina vires pdut cu sanis
mebris apponut^r In om go qd
d^r ncce e ut causa tpus psoa
pensetur. Si vba sine vitas robo
rat · si hac tpus cogruu postu
lat / et si vitate sine et cogeniaz
tpis psone qlitas no impugt
Ille em laudabile spicla emit
tit · q pus hoste que feriat co
spicit Hale naqz arcg validi
cornua subigit · q sagitta forti
ter digens cuncq feriit

Incipit liber Septi9

Norunda mentes plus
flagella q gvicia cri
ant / Cruda vo plus
gvicia q flagella ca
stigat · Ita sepe con
nos albusilibz penis durig tor
menta vbor feriunt / cuqz nos
ad defendendu erigunt · i impa
tia sternunt Vn bto iob ne d'
esse tepta^o ulla potuisset · no solu
hinc flagella desup ferunt · sed
gmora plagis amicoz colloqa
ferunt affligunt · vt scti viri aia
hinc inde pulsata ad motu ela
cois i racunda erupet / et acq in
dn vivat · p gtuaciaz supbe lo
cucois inquaret Sz tacto pla
gis gras retulit / lacessitg vbis
ra vndit / pcussg inotescit q
p mimo salute q̃ carnis hueit /
loquis q̃ iudicat q sapiens ta
cebat Sed queda eig vba ad
mixta st · q apd huana iudicia pa
tientie limite tnsire videa^r / q
nos vc intlligig · si supni sniaz
iudicij i eoz examinacoe pense9
Ipe q̃ppe btm iob et peius q aduer
sariu ptulit dicens Vidisti suu
men iob q no sit ei silis in tra
vir simpx et rectus et timens deu
et recedens a malo Ipse pg pbacoz
amicoz redarguit dicens Non est
locuti coram me rectum sic servus

meus iob Restat go ut cu mens in
btu iob sinoibus fluctuat · eoz podg
ex eiusd' histo^e initio ac fine pe
dat Ab etno em iudice nec casu
rus laudari potuit · nec lapsg pf
ri Ver c i ambiguitatu tepestate
dephesi pma hg historie et extma
gspicig naute cordis gsidatois
sue funibus q a pra et puppi re
ste merg^r ne in erroris saxa p
duca^r Illius go ignora^e nre p cel
lis obruimur si tnqlltu supne se
tentie littg tene9 Certe em dicit ·
qd qstion no modica lcoris a
inimu moneat Sz qs hec retin
no audeat dice qd in auribus di
rem sonat Caplm vi iob Ca i

Vtinam appenderet peta mea
qbus ira merui et calamitas
qua patior i statera q̃ arena
maris h gravior appareret Quid C
alius statere noie · n di et hom
mediator exprimit^r q ad pesan
du vite nre meritu venit · ac
secu iusticiam simul et miaz detu
lit Sz iure statera lance ppode
rans · culpas nras pcendo leuigat
In manu etei patris q statera in
ri librannis fcus / hinc in se cala
initate nostra et illinc peta su
spendit Sz gravioris pondis calamitas
i moriendo monstrat · et apd inaz
lene ee petm relaxado insanit
Ergo p vaz pniaz gnus iniusta et q
iniusta sint peta · p iniaz dei facile
relaxa^r · et apd inaz sua lene ee
petm relaxatu insanit · q h p a
gre gtulit · q pena inaz nob co
gnoscibiles fecit / Ho naqz ad co Ca ij
teplandu auctore conditg · Reiu
gentibus mit ab intims gaudijs
deiectg · i erumna corrupcois in
ens cecitate exiliu sustines · culpe
sue suppli^a tolabat et nesciebat ·
ita ut exiliu patriaz crederet · et sic
sb corrupcois ponde q i salute
libtat gaudet Sz is que intg ho
reliqrat · assumpta carne foris
appuit ds / cuqz se extius pbuit
expulsu foris hoiez ad intiora
revocat · ut ia dana sua videt ·
ia pena cecitat^s ingemiscat Ca
lamitas go hois gnus in statera
appuit · q malu qd ptulit no n
in pnia videtois agnovit / lucc
gne nescies danatois sue tene
bras voluptuose tolabat Sz pg
q videt qd diliget intelligit gra
qd dolet et gne sesit qd ptulit

i · que · d' statera

p e not fiat
i mao gr culpa
et pena

6

q2 dulce motunt qd amisit. Vir i(n)
sctus colloquit amici sinis a clau
stris silentii exeruissg · & phtici sps
affluentia repletq dicat sua dicat
lumi gmis voce Utina appederent
peta mea quibz ira merui · & ca
lamitas qua pacior i statera
Quasi arena maris h grauior appa
ret. Ac si apte dicat dampnacoms
nre malu leue cred. q2 necdu
redemtois agnita equite pensa.
Sz vtina veniat & erumna tanti
exilii e nre sue lance suspendat.
& qd pq exiliu regrat edoceat. Si
cut innotescit qd amisit · grue ee
insinuat qd tolat. Bn at h ead
pegrinacois nre calamitas maris
arene copa. Arena etenim maris
vndar estu exterius impellit · q2
& delinquis ho q° tentacomu flu
ctus mollis ptulit · eo extra se ab
intimis exiit. Magni aut arena
maris e ponderis. Sz calamitas hois
arene maris grauior d2 / q2 dura
fuisse pena cndr · du p misericorde
iudicis culpa longata agnoscit.
Et q2 qsqs grāz redemtois agnoscat.
qsqs reditu ad patriaz diligit · e
ruditq sb ponde pegrinacois ge
mit / pq state desideriu vete
stringit. Vn & vba mea dolore
st plena. Q pegrinaco p patria
diligit · dolore etiā nisi dolores
nesciat. Insti qt vba dolore st ple
na · q2 quousqz in patria tolat ad
aliud loquēdo suspirat / ome qd
peccatis ptulit gspiciat · atqz vt ad
statu btitudinis redeat sollici
te iudicia qbz affligi pensat.
Vn & subd. Quia sagitte dni
i me sut. Sagittaz gppe noie
aliqn pdicacomi vba · aliqn
animadusionis sine designat.
Pdicacois naqz eloqa sagitt ex
primit · q2 in eo q vicia feriut
male viuetiu corda transfigut.
De his sagitt redemtore veniete
d2 Sagitte tue acute potentisse
ppli sb te cadet / d q° & ysaias dt
Mitta ex eis q saluati fuerint
ad getes i mare · i affrica & ly
diaz tenetes sagitta · i Italia
i grecia. Rursu sagitt animadusi
ois pcussio designa · sic Joas
regi p elizeu d Jace sagitta
Qua iacete iaciete ait pcuties
syriaz do° gsuēs ea. Vir i scus
q2 pegrinacois sue erumna · q2 sb
pcussionibz dnice animadusiois
ingemiscit dicat Unde & verba
mea plena st dolore · q2 sagitte
dni in me st. Ac si apte dicat
Ego in exilii dāpnacoe no gau
deo / sz sub iudicio poitq doleo q2
vim pcussionis agnosco plerüqz
aut sine qs tormeta cruciat · sed
no emēdat. Quo con apte sbiu
git / quaz indigo ebibit spm
meū. Qd em e spus hois nisi
spus elacois. Sagitte at domini
spm hois ebibut · q2 supne ani
adusionis sine afflicta mente
ab elacoe gpescut. Sagitte dni
spm hois ebibut · q2 intetu exti
oribz introrsq trahut · Epotatq na
q2 dauid spus fuat cu dicebat
In deficiedo ex me spm meu &
tu agnouisti semitas meas. Et
rursu. Negam gsolari aiaz meā
Memor fui dei & delectatq su & ex
ercitatq su & defecit paulisp
spus meq. Sagittaz gro indigo
insti spm ebibit / q2 supne sine
elatos quos i petis inuenit du
voluntat imutat · vt diuiciaz
sua transfixa mens desperat · atqz
ex salutifero vulne sanguis gfessi
onis cruat. Pensat naqz quo vn
lapsi st / pensat a quita btitu
dine ad q corrupconis sue torm
ta ceciderunt / & no solu gemunt
in his q sustinet · sz insup me
tuunt h qd distrietq iudex deli
qntibz d gehene ignibz mina
Vn rec subiugi. Et terrores mili
tant con me. Justor mens no
solu ppendit qd tolat · sz ce pa
net quid restat / videt qualia
in hac vita patit · metuit ne
pq hac grauiora paciat / lugēt
eē in hoc cecitat exilio a padi
si gaudiis cecidit / timet ne &
cu mors relinqr · etna mors
sbsequa. Ja ggo sinaz tolat in
pena · sz minas adhuc formi
detur iudicis formidat ex culpa
hinc psta ait. In me transierunt
ire tue & terrores tui gturbauerunt
me. Intim gppe iudicis pqqz ire
ptransierunt · gtra terrores gturbat /
q2 ia aliud d dāpnacoe patimr.
& adhuc aliud d etna vlcone
formidat. Vir igr scus ppendens
mala q tolat dicat Sagitte
dni in me st quaz indignaco
ebibit spm meu / sz grauiora in
ppetuu metuens adiungat / &
terrores militat adusu me. Ac

Amissio facit pena ggnosce

Amor diminuit penam

Laz. Pena d2 sagittarum

vlt

si apte diceret perculsus quid conpa-
tior doleo sed hoc in dolore fit gra
vius quia et in pena positus adhuc
supplicia eterna pertimesco Sed quia ia
statim incruentum desiderat iam mala
in quibus humanum genus ceciderat pen
sat cunctis in gentili natione positus
munere tunc prophetici spiritus plenus
quo ardore redemptoris adventum vel
gentilitas vel iudea sitiat verbis
sequentibus demonstrat dicens Numquid ru
giet onager cum habuerit herba aut herba
mugiet bos cum ante presepe ple-
num steterit Quid namque per onagrum
aut agrestem asinum nisi gentilis populus
designatur Quae sic nulla ex stabu
lo discipline edidit ita vagus in
voluptatum suarum campo permansit Quid
per bovem nisi gens iudaica figuratur
que iugo dominationis superne suppo-
sita ad spem proselitos colligens
per corda que valuit iugum legis
traxit Sed beati per Iob vita at
testante cognoscimus ut expectasse
redemptoris adventum multos etiam
ex gentilibus credamus Et nascente
domino Symeone in spiritu in templum
veniente didicimus concito desiderio
ex plebe israhelitica sancti viri incarna-
tionis eius misterium videre cupierunt
Unde et per eundem redemptorem discipulis
dicitur Multi dico vobis iusti et prophete
desideraverunt videre que vos videtis
et non viderunt Herba ergo onagrum
et fenum bovis est ipsa mediatoris
incarnatio per quam simul ipsa gen
tilitas et iudea satiatur Omnia enim
per prophetam dicitur Omnis caro fenum Unius
sitatis conditor ex nostra se natura carne
sumens fenum fieri voluit ne no
stra in perpetuum caro fenum remaneret
Tunc ergo herba onager invenit
cum gentilis populus gratiam domine incar
nationis accepit Tunc bos vacuum
presepe non habuit cum plebi iudaice eius
carnem lex exhibuit quam diu ex pe
ctans prophetavit Unde et natus dominus in pre
ponitur ut videlicet signaretur quia sancta ani-
malia que diu apud legem inventa sunt refin-
na incarnationis eius feno satiarentur
Presepe enim natus dominus implevit
qui cibum semetipsum mentibus mor
talium prebuit dicens Qui comedit carnem
meam et bibit meum sanguinem in me
manet et ego in eo Sed quia diu
et electorum gentilium vota dilata sunt
et ex ebraico populo quamquam sancti lon-
go tempore redemptorem suum expectando
gemuerunt Bene beatus Iob pro-

phetice iustitia emanans ex utraque na
tione causas afflictionis insinuat
dicens Numquid rugiet onager cum habuerit
herbam aut mugiet bos cum ante prese-
pe plenum steterit Ac si apte diceret
Idcirco gemit gentilitas quia eam nec
dum redemptor suum gratia refecit atque
ideo iudee mugitus dilatatur quia le-
gem tenens sed legis auctorem non vi
dens stans ante presepe ieiunat quia
minimi legem ante mediatoris ad
ventum nequaquam spiritaliter sed carnaliter
tenebat Recte namque subiungitur Aut
poterit comedi insulsum quod non est
sale conditum In lege sal littere est vir-
tus intelligentie occulte Quisquis ergo ob
sequiis in carnalibus intentus hanc
intelligentiam spiritualem noluit quid aliud
quam insulsum cibum comedit Sed hunc
in cibo sal cogita vitans misit cum
latere in lege saporem occulte in-
telligentie docuit dicens Si crederetis
Moysi crederetis utique et mihi de me
enim ille scripsit Et rursum Habete
sal in vobis et pacem habete inter vos Sed
quia ante mediatoris adventum iudea
legem carnaliter tenuit preceptis eius
dura tenentibus iubentibus gentilitas
subdi recusavit Insulsum ergo cibum
comedere noluit quia prius quam condimentum
spiritus acciperet sonare unum littere ex
pavit Cunctis namque gentilium hoc quod
illic preciperetur fieret filiorum carne pro
obsequiis religionis macidare viborum
culpas morte resecare unum bonum ad
hunc subditur Aut gustare quis potest
quod gustatum affert mortem Lex
namque carnaliter degustata mortem
detulit quia commissa delinquentium
dura animadversione distrinxit
Mortem detulit quia et per preceptum cul
pam innotuit et hanc per gratiam non de
levit Paulo attestante qui ait
Nichil ad perfectum adduxit lex Et
rursum Lex quidem sancta et mandatum
sanctum et iustum et bonum est Et pau
lo post Peccatum ut appareat peccatum
per mandatum mihi operatum est mortem
ad Christum vero conversa gentilitas quia
hunc sonare per verba legis in
telligit angustata desiderans
sunt eum quem vehementer diligit
inter precepta spiritalia requirit Unde
et voce magna ecclesie dicitur per prophetam
spiritum subditur Que prius tangere
nolebat anima mea nunc pre angu
stia cibi mei sunt Valde enim in
errorem labitur qui beati Iob verba
ad sola prolata hystoriam suspicatur

Bos les [illegible] per agrestem [illegible] Luc. 2 — Luc. 2 — Ma[th] 13 — Ysa. 40 — Ioh. 6 — Luc. 2 — Ioh. 6 — Luc. 4 — Ante mediatorem lex — Sal quod sit in lege — Ioh. 5 — Mar. 9 — Leviti[cus] — Lex docuit mortem — Heb. 7 — Ad Ro. 7 — Lav. K

Vir enim sctus & tot conditoib sin
pceptis suffultus. qd magnum ut
poenis qd vm dicet. si insulsu
cibu dixisset comedi no posse. a
qb esum mortifera alimeta ob
tulerat. ut subiungat. a pt quib
gustare qd gustatu morte afferet
Que si de amicoz colloqis dicta
sentis. ab intellctu hc sua sbiun
cta opesciuus. q ait Que prius
nolebat tange aia mea nuc p
angustia cibi mei st. Absit enim
ut vir sctus in statu sin incolumi te
constitutus amicoz suoz dcta aliqn
despexerit q sic ipo attestante didi
cimus. & sermus humilis fuit. Verba
go eius a misteriis no vacant. q
sic ex fine historie discimus & in
tnus arbiter laudat. q nequaq
etia cu tanta veneratoe usqz ad
mundi extrema decurrent. si intelle
ctum mistico gravida no fuissent
Dictus ergo iob qr mebru e sce ecle
eius etia voce loqur d. Que prius
tange nolebat aia mea nuc
p agustia cibi mei st. Anima in
interiorib estibus amoris sui anxia. ci
bu scripture vetis conversa gentili
tas esurit. que dudu superba
despexerit. Que tn & iudee voci
bus cognovimus si paulo considatius
disseramus. Ipa quippe ex erudi
tione legis ex vinis di cognitione
sal habuit. & cunctas gentes
no aliter qz ut bruta aialia
despexerit. Sz qr societate gen
tiliu ad semetipam recipe pre
cepta legis erudita contempse
rat. qd aliud qz insulsu ci
bu sumere fastidiebat. Omnia
quippe sua posita morte vetu
erat. ne plebs israelitica federis
cum alienigenis cu iungeret. & vita
sce religiois inquinaret. Vn &
subdr. Aut gustare aliqs pt qd
gustatu afferet morte. Sed
qr ad redemptoris fide h eadem iudea
ex electoz pte conversa e. luce qua
cognoverat pdicare p scos aplos
sue plus in fidelibus satagebat.
eius at pdicatoib obsequiu ebreoz
superbia repulit. Vn mox ad col
lectoz gentiu exhortatois sue
vba declinat. sic & p eosdem
aplos dr. Vob oportebat primu lo
qui vbu di. sz qm repulistis id &
indignos vos iudicastis vite et
erne convertimur ad gentes. Vn hoc
loco apte subiungit. Que prius

Iudei gptr legem despiciebant ceteras naciones

Exodi 23 Deut 7

Actuum 13

tange nolebat aia mea nuc p
angustia cibi mei st. Iudea quippe
vita gentiliu dedignata. ea du
du qs tange noluit eius societ
recipe sprevit. Sz ad redemptoris
gras veniens ab israelitis infide
libus repulsa du p scos aplos
ad collectioez se gentiu dilatat.
qs hc in cibos esuriens accipit. qd in
digne prius fastidiosa despexerit
pdicatoib enim sue agustias p
tulit. q apd ebreos despicia qd
loqbatur pidit. Sz p agustia ci
bos dudu contempserat comedit
q repulsa iudeoz divicias genti
les suscipe aplos qs despexerat
concupivit. Sed scia h figuralr
dicimus. restat nuc ut mora
liter inquiram. Vir scus redemptoris
adventu sb statu appellatoe desi
derans du se p eloqu aperit. nos
ad innuendi studia erudit. du
sua narrat. qda nra indicat.
du de se que recognoscamus insi
nuat. nos ad spem trepidos in
firmos qz confirmat. Sa quippe
p fide mediatoris vivimus. & tn
adhuc p expurgatoe viciorum
dura amaritudinis intime
flagella sustinemus. Vn & p9 sta
te desidiu subdit. Quia sagitte
dni in me st. quaz indignao
ebibit spm meu. Sz & etiae ut
supius dcm e. & dine correpcio
percussioni confugimur. & tn illud
adhuc gravius est. q de terrore ve
tu iudicii ex etna aiadu(ersi)oe
formidamus. Vn & ptinus subinfert.
Et terrores militant adversu me.
Debz tn a metu & timore aiq
exuti & ad sola etne pue de
sidia extendi. Tnc enim nobilit
iure regnatoris odio. si eu ut
patre diligis que nuc similli
mete ut dnm formidamus. Vn
p paulu dr. Non accepistis spm
servitutis iterum in timore. Sz acce
pistis spm adoptois filioz. in
quo clamamus abba pr. Ponde
itaqz formidinis mens electi
pponat. i virtute se amoris
exercat. renovationis sue digt
desidet. ad conditoris sui spem
anhelet. Que quousqz conspice
no valet eternitate eius nece
e i intimu suu cibu esuriens
expectet. Vn & apte subdr. Nu
qd rugiet onager cu habuerit
herba. a mugiet bos cu an

.. ꝯpat pticipāt ꝓpetatē i
... loꝝ. ē fortissim⁹ hoim. ꝛ sic p
alij pticipāt fortitudinē Si aūt tene
et im ꝓpe rūc illō qd ꝯpat ꝛ cui ꝯpa
pāt eādē ꝓpetatē sm quā fit ꝯpati
nōis. Uno° qn
sitiui

infinita sue finita...
...at⁹ distributionū q̄ h omittit...
...r de ɔ pariuis ⁊ suplatis. de q̄b⁹
...s regle Pria q̄ ꝓpō hn̄s ɔpa
...aptū ⁊ nō abusiue expoīt co
...ān. bina af...

p̄sepe plenū stetit. Q' alii onagri
appellatōe signati s't. nisi hi q' in
capo fidei ɔstituti nullis officii
locis ligat'. vel quos bonis s'g
ficat' exprimit. ñ hos q's nūc s'c'am
ecclīaz ad p̄dicatōis officiū sus
cepti ordinis ing'nū p̄mit. herba
vō onagri & pabulū bouis est
interna refectio fidel' ꝑpli. Alii na
q' more bouis nūc ecclīaz suscep
ti officii locis tenē'. Alii more
onagri sac' ordinis stabilim' ne
sciunt. & ī capo ꝑpe volūt' ɔ'giūt
Sz cū qs ex vita s'clari intne vi
sionis desidio estuat. tūc refec
cōis intime pabl'm ɔcupiscit. cū
ieiunū se in p̄egrinatōis h' cca
tate ɔsidans. ɔbi valz fletibz refi
cit. q' herba inuenies onagri
rudit. Alius q' necitate suscep
ti ordinis tolat. in labore p̄dica
tōis exsudat. & p' et'na ia ɔtēpla
cōz refici appetit. Sz q' redēcōis
sm spēz necdū ɔcupiscit. q' bos
ad p̄sepe vacuū ligatus gemit.
q' em longe ab intna sapia po
siti. et'ne h'editat' vidite nō cui'
velut bruta aīalia a desidata
herba ieiuna'. D' qua inuīt h'ba
redēcōis voce dn̄s. P' me si q's int'o
ierit saluabit'. & ingdie' & egdie'
& pascua inueniet. Sz plerūqz q'
eē amatib' ɔting' solet s'cis bono
rū studiis. maloz vita ɔndiat.
& cū mēs ad celeste desidiū ra
pit'. b'n cepta intēcō intrūpē
bi stultoz v'bis ac moribz reuer
bera'. ita ut q' ia ꝑ ɔtēplōis
visū ad sūma euolaueit. ad
ɔpugnādū ꝑuoz stulticia. sese
ī infimis ɔ'tra ima attingat. vn'
& subd'. Aut potit' comedi insul
su qd nō ē sale coditū. Herba
ɔppe mores q' carnaliū q' tibiꝫ se
ꝑuis mētibz ingerūt. ut in dele
ctacōib' ventre rapiat', s' electus
ɔquisq' insulsū nō comedit. quia
ꝑuoz dcā fcā q' diiudicās ab ore
cordis r'pellit. paul' ad esū
mētiū insi'a insulsa ꝓhibūt
cū discipl'is dixit. Sermo vr' sp
in g'ra sale sit condit'. Et psalmi
ste q' v'ba repboz in cordis ore
insulsa sapuerat. cū dicebat.
Narrauerūt m' iniq' fabl'acōes
s' nō ut lex tua dn̄e. Sepe at
v'ba carnaliū. dū se importune
nris auribz ingerūt. ī corde bel
la tēptacōis ~~gignūt~~ Et q'mis h'

tracō despiat. & lingua reprehen
dat. cū labore tn̄ intus vincit'
qd foris cū auctē iudica'. Vnde
nccē ē ut n' ad aures veniat qd
mēs a cogitacōis aditu vigilas
repellat. S' Sancti v'o viri cū
ɔtinuat' desideriis anhelāt in
tāta altitudīez vite se s'ble
uāt. ut audiē ia q'uidī ɔne s'
ac deprimēs pondus credat. Valde
naqz insoleis ac intolabile esti
mat q'cq' id nō sonat qd amat
intus. Sz sepe iā mēs ꝑ desidiū
ad s'blimia rapit'. iā ~~stulta~~ fun
dit' a stulta strenoz hoīm lo
cucōn sepa'. n'c tn̄ adhuc ꝑ ao
re vitat' ad ꝑferēdos p'nt' vite
ɔtriatus accingit'. Ia sup'na appe
tit. iā in infimis stulta ɔtēpnit.
s' necdū se ad ꝑferēde adu'sitat'
tolāncia ɔdigit. Vn' & subd'. Aut
pt' aq's ɔgustare. qd ɔgustatū affer
mortē. Cibū q'ppe est appetē qd
reuiciat. seq' qd vita fugat. Sed
plerūqz mēs insti ad tātū se v'
tut' culmīe extendit. ut & apd
se intne vonis arcē p'sideat. &
quorūdā foris stulticiā tolāndo
ɔ'itat. Amor em ad fortia trahe'
intim'. eoz nccē ē ut infima tole
re'. q' n'c iacētē erigit n' q' statu
sm r'ctitudīez ꝑ ɔpassioz flectit.
Cū vō aliene infimitati ɔpatim'.
valetius a nr'a roboram'. ut ao
re futuroz mēs ad p'ntia ɔdu'sa se
p'paret. & ɔtriatus corpis q's timebt
expectet. anct' naqz desideriis
celestibz anhelat. ut adu'sitatib
vita p'nt' ɔquiste'. Cū q' et'ne
p'rie q'nta sit dulcedo ɔsiderat.
ꝑ ea p'nt' vite amaritudīes ardet
amat. Vn' p' insulsi cibi fastidi
ū. p' impgle mort' ɔgustu rece
s'bungi'. Que p'us tange nolebat
aīa mea nūc p' angustia cibi
mei s't. Hec em insti p'ficiēs q'
p'us dū sola ꝑ'pa curaret. ferre
aliena fastidiebat. q' in ɔ alie
nis ɔpaciēs ɔualescē cōn adu'
sa nō potat. cū ad tolānda pro
ximi infima se attolit. ad adu'
sa supanda ɔualescit. ita ut p
amore vitat' p'nt' vite ɔtriatus
tāto p' fort' appetat. q'nto p'us
infima fugiebat. Inclinacōe na
q' sua erigit'. attīcōe tendit'.
ɔpassioē robora'. cū q' in aore
ꝓximi se dilatat. q' ex medi
tacōn colligit q'nta fortitudīe

m
n
O Lavii
Electi figunt ꝑ'alia
S' tolāndo in firmos
P
D' mēte insti
Amor dei & ꝓximi facit pacient' tolare tribl'ones mūdi

i auctore surgat. Caritas namque que nos ad vim compassionis humiliat. altius in eternae contemplacionis leuat et multiplicata iam maioribus desideriis estuat. iam peruenire ad vitam spiritus eciam per cruciatus corporis anhelat. Et quod prius tangere nolebat hoc ei pro interne vite cruciatus. tanto post fortius per angustia comedit quo desidia sua vix capiens et ipas quas dudum timuerat iam pro amore celestis patrie penas amat. Qui enim mentes in deum forti intencione dirigunt. quicquid in hac vita sibi amarum sit. dulce estimat. omne quod affligit. requiem putat transire et per mortem appetit vt obtinere vitam plenius possit funditus in infimis extingui desiderat quo verius summa conscendat Sed hoc de cuiuslibet iusti animo hic de beati iob loco mente mentior. nisi ipse subiungit

Q Quis det vt veniat peticio mea et quod expecto tribuat michi dominus. et qui

als fecit

cepit ipse me conterat. soluat manum suam et succidat me. et hec sit michi consolacio ut affligens me dolore non parcat Sed fortasse hanc per contumaciam expetit. fortasse in eo quod se pressure extingui desiderat. in iusticia ferientis accusat Absit hoc Nam qua mente id expetat verbis sequentibus demonstrat dicens Nec contradicam sermonibus sancti Neque ergo de iniusticia percutientis murmurat. qui percussoris sui et mittentis verba sancti vocat Sciendum vero est

Correctio dei aliud operatur nobis quam correctio dyaboli

quod aliter nos aduersarius. aliter autem conterit deus Ex contrario aduersarius a virtute deficientes peruerse conterit. dum fracti a viciis in virtute roborantur hanc contricionem propheta conspexerat cum dicebat Reges eos in virga ferrea et tanquam vas figuli confringes eos In virga nos dominus regit et conterit. quia dispensacionis sue rectitudine cum nos intus reficit. exterius affligit

Ca. 8 R

Nam quo virtute carnis humiliat. eo intencionem spiritus exaltat Vnde et hec eadem contricio figuli vasi comparatur. sicut et per paulum dicitur

2 Cor 4

Habemus thesaurum istum in vasis fictilibus Qui simul contricionem et regimen exprimens ait Licet is qui foris est noster homo corrumpatur. tamen is qui intus est renouatur de die in diem Sanctus igitur vir qui appropinquare deo eciam per flagella desiderat. per spiritum humilitatis dicat

Superbia parat in aliquo locum dyabolo

Qui cepit me ipse conterat Plerumque enim victorum contricione nobis donius

agere inchoat. Sed cum mentes ex ipso exordio profectus extollit. cum quis se iam quasi de virtutibus erigit. semet contra se aduersario aditum pandit. qui in eius intima penetrans. omne quod ea de studio bone inchoacionis venit confringit. tanto quis se in eo vehemencius in eius confractione exhibet quanto et grauius. quia vel ad momentum fuerat pietatis dolet Vnde et teste eciam voce veritatis neglectam domum conscendit spiritus immundus qui solus exiit. cum spiritibus vii redit Ne ergo post diuine conuersionis exordia antiquus hostis ab se irrumpat atque ad virtutum confractorum intrat vnum sanctus exoret dicens Qui cepit ipse me conterat Nesi apte dicat hoc quod in me exorsus est perficiat feriendo non desinat ne me desertum aduersario ad contricionem tradat Vbi apte subiungitur Soluat

S manum suam et succidat me Deus namque fiducia longe prospicitur flati in quodam statu elacionis erigimur. cum nos extolli conditor conspicit. sed amorem suum erga nos per verbera excitat. qui ad ferienda vicia manum ligatam tenet Quia nos affectus sui manum ligauerat cum peccanti populo dicebat Iam non irascar tibi et zelus meus recessit a te Soluat ergo manum. qui dicere excitat affectum Recte autem subiungitur Et succidat me. Vt enim sepe nos ac de virtutum affluencia elatos repentinus vt flagelli dolor vel infirmitatis temptacio percutit quasi a statu suo in verticem mentis nostre elacio succisa cadit. vt de semet ipsa nil audeat. sed infirmitate sue ictu prostrata manum leuare queratur hinc est quod sancti viri cum oculta erga dispensacione suspensi sunt plus prospera ipsa quam timent quam temptacionum appetunt. flagellari concupiscunt. quibus incauterum mentem dolor et metus erudiat. ne in hac peregrinacionis via hoste ex insidiis erumpente. sua causa deterius securitas sternat hinc propheta ait Ego ad flagella paratus sum Qua et sancti viri mentes sue corrupcionis vulnus sine putredine nescire cognoscunt. considerant. libenter se manu medici ad sectiones parant. vt apto vulnere virus prodeat. et quod sana cute intus occidebat Vnde et adhuc subditur

Et hec m sit consola° vt affligens
me dolore no pcat. Electi quippe
cu pperpetrasse se illicita norunt. sed
et psecutates inveniunt. qr nulla
p illicit adusa ppessi sut. in ese
formidinis tabescut panore e
stuat. sinistris agitati suspicoibz
laborat ne in etnu se gra desa
rat. timet qs in psnti vita ma
li sini retribuco nulla castigat/timet
ne vlco q suspendr ging in fine
seruetr. ferni ptna correctioe de
sidant. et dolore vulnis medica
mia salut putat. Recte ergo nuc
dr hec m sit gsola° ut affligens
me doloe no pcat. Acsi apte
dicet. Qa ideo quibusda hic pcit
vt eos i ppetuu feriat. ideo h
me feriat ut no pcedo i etnu
pcat. Ex afflictoe ei gsolor. qr cor
rupcois hnae putredine scies
ad spe salut ex vulne certg red
dor. Quod qr no tumeti sed
huili mete edidit. sbiungedo ut
pdiuig patefecit dicet. Nec con
dica sermoibz scis. Plerumqz ad
nos vba di no sut somitg decor
s effectus opacoiu/in eo eni nob
loquitr qd erga nos tacitg opatr
Btus i iob sermoibz di gdicet
qi d eig pensionibz inuidaret/
sz qd d eig pension sentiat in
dicat. q sic ia divig. quie ferie
te tolat sciem vocat. scz. Que e
eni fortido mea ut sustineaz
qs finis meg ut patient agam.
Sciend e q alia iustor. atqz
alia e fortitudo repbor. Iustor
quippe fortido e carne vincere. ppris
voluptatib gire. delectacoz vite
pnt extinguere. hg mudi aspa p
etnis pmiis amare. pspitatis
bladimeta gtepne. adusitatis
metu in corde supare. Repboru
vo fortido e trusitoia sin cessacoe
diligere. q flagella gditoris in
sesibilr pdurare ab amoe tez
tpaliu nec adusite quiescere ad
mane glaz etia cu vite detrime
to puenire/malicie augmeta
exquire/bonoz vita no solu v
bis ac moribz. sz etia gladys
impugnare/i semetipis spe pone
iniquitate cottie sine vllo defectu
desideri ppetrare. Hinc e q e
lectis p psalmista dr. Viriliter agi
te et gfortet cor vrm omns q
spat in dno/hinc repbis dr
ve q potetes estis ad potandu
vinu. et viri fortes ad miscenda
ebrietate. Hic p salom dr q scti
qqz sine vlla debilitate desidery i
tna regez gtepla. En lectulu Sa | Kay 3
loms sex agita fortes abiunt ex
fortissimis isrl. Hic psta q repbos
in pacoi poti voce r detois insi
nuans ait Ecce occupauerut a
iam mea. irruerunt in me for
tes. Qua bn vtraqz fortitudie
ysaias gplexg e dices. Q gfidut | ysa 40
in dno mutabunt fortine. Q eni
neqqz sinnet. sz mutabunt dixit
gfsco patet monuit. alia ee que
ponitr. alia q inchoatr. An no et | R
repbi fortes st q ad pnt vite g
cupiscaz tot laboribz ctenti/piclis
se ardent obiciunt. p lucris libet
gtuelias ferunt/ab appetitu sui
libidine nulla victi grietate resili
unt/pensionibz durescut/et mala
mudi tolant p mudo. eig qz ut
ita dixim gaudia quentes per
dut. nec tn q pdendo fatigantr
Vn bn ex huig gnis voce p Je
mia dr. Inebriauit me absinthio | Tren 3
Ebrius quippe qd pati nescit. Ab
sinthio ergo e ebrius q p amoe
pntis sch a sensu vonis alienus du
p qcup p mudo sustinet lene de
putat. laboris amaritudie qua
tolat ignorat/qr minime deleta
ad cuncta ducitr. i qbz penalit
fatigatr. At con vir iustg ad m
di picla p mudo tolanda ee de
bilis studet. finez sui gspicit.
vita pnis qz sit trusitoria atte
dit. et p ea extimus labores ppeti
renuit. cuig intuisetg delectaco es
vicit Btus igr iob pnt vite adu
sacoibz pssg dicit. dicat ex sua.
dicat ex omi voce iustor. Que
e eni fortido mea ut sustineaz.
a quis finis meg vt patienter
agaz. Acsi apte insinuet dices
mala mdi tolare nego. qr ia
in eig desidio fortis no su/du ei
pnt vite fine gspico. cui enis
pondg pacior cuig appetitu cal
co. Et qr iusti qz ut diximg
tato fortius labores illig pfe
rut. qnto amdig eig delectacoe
pascutr. recte mox eand fortine
repboz subdit dices. Nec | xx. y
fortitudo mea fortitudo lapidu.
nec caro mea enea e. Qd hoc
loco ere a lapidibz nisi insensibi
liu hoim corda signatr. q se
pe et supnos ictg accip[...]t

1

tu nlla disciplme pcussion mol
lescut Cuo con cl9 p pphtiq pol
Ezech 36 licete dno dr Tolla vob cor la
pideu & dabo vob carneu/ Paul9
1 ad Cor 13 qz ait Si lingis hom loqr et
angloz caritate at no habeaz
fc9 sicut es sonas · d cimbalu
tinnes Rcm9 at q lapides p
cussi claru sonu rdde nequent
Cs vo cu pcuti camor9 valde
sonit9 ex ei9 pcussion format
ad qz es vl lapis vita caret · se
su in sonitu no ht Et no sut no
nlli q lapidib9 siles · ita ad piet
pcepta duruerut · vt cu eos p
cussio supne amaduisois exa
nat · neqz sonitu hui9 gfessio
reddut · Cu da vo metallo eius
i nllo discpates · cu flagella su
pne pcussiois accipiut · pie co
fessiois sonitu emittut Sz quia
humilitat voces ex corde no pfe
rut · ad statu salut reducti ne
sciut gd pmiserut Illi go moc
lapidu pcussi nc voces hent ·
Isti aut in cultu eius imitatoz
fugiunt q in pcussion positi boa
q no senciut loqut Illi d vene
racoz ferient & vba denegat
Isti polligetes gd no implent
su vita clamat Vn i9 sciens re
pboz duricia nit vba fugies
dicat Nec fortitudo lapidu for
titudo mea · nc caro mea enea
est · Ac si apte fatet dicens Re
pboru sititudie sb disciplie v
bere fugio · qr n moce lapidu
ita obdurui · vt sub pcussiois
strinko a mistio gfessiois obmu
tesca / nc rmesu qz ex voce gfes
siois resono · & sensu voc igno
ro Sz qr ad pcussioz repbi debi
les fortes st · electi at valenter
infirmi Btus iob du forte se p
insaniaz no ee asseit · forte se
3 p statu salut inotescit Vn go
hanc eand fortitez pcepit in
sinuat · ne q vires quas habz
arrogas patet ad morte cvat
plerumqz em vtq hita detinis
qz si d ess inficiat qr du ad
vtq pdr que sibia macta sui gfidecia mete erigit hac
elacois gladio transfigit Luqz
ea qz roborado vivificat · eleua
do necat · ad inticu vz ptrahit ·
qua p spez spez ab intue forti
tudinis excellit fiducia Sz qr
btus iob & vtute pollet · & in
semetipo fiducia no ht · atqz

vt ita dixim vires infirm9 ht a
te stringit d · Ecce no e auxiliu
m in me Patet ia ad cuius sp
pcussi aio recrat cu in se sibi
auxiliu ee denegat Sz qr infi
mu se in semetipo denegat n
sinuat · ad maioris adhuc for
tudinis initu · quod etia a px
imis destitua stringit se Nece
qz mei recesserut a me Sz ea
despcus extinis initq solio ind
en psidz Na eu delictu se asse
ptim9 ad sinas erupit dicens
Q tollit ab aico suo miaz · tioz
dni delinqt Qs hc loco amic
noie n qz pxim9 designat
eo fidelit nob iniqt q pcep
a nob bom opis exeplo ad ob
neda pq etna patiaz vatit au
xilia Gemina aut duo st pcep
caritat · dei vz amor & pximi
amore dei · amor pximi gignit
2 & p amore pximi di aor nutri
Naz q amare deu negligit · pt
dilige pxim nescit / & tuc ple
in dei dilcon pficim9 si in eius
dilcois gremio pus pximi c
rite lactam Qa em dei amo
pximi aore gnat declat dn
p lege dicens diliges dom d
um tuu ex toto corde tuo ·
pxim tuu sic teipm · Vt sz in
tra pectois nu pus radice a
ris figet · qts p ramos pq m
du delcio p fratna gerniare
Et rur9 / qr amor dei ex p
ximi aore coalescit · testat
Joh d · Q no diligit frez suu
que vidz · deu que no vidz q
pt diligere Que tu diuina dilc
p timore dni nascit · Sz in aff
ctu p crescedo pmutat Sepe v
oips ds · vt qntu qsqz a cari
eius gc pximi longe sit · vel n
eq qntu pfecit inotescat in
ordine cuncta dispesas · alios
flagell deprimit · alios succesib
fulcit / & cu quosda tpalic de
serit · i quoruda cordib gd m
lu latet ondit Na plerumqz p
nos inseros insecut q felic
sine gpacoe coluerut · Cu e
quis posit9 in psspitate diligi
incertu valde e vtru psspitas
an psspitas diligat Amissio at
felicitat introgat vim dilcois
Vn quida sapies dt Non agno
scit in bonis amic9 · & no absc
dit in malis inimic9 Nc psspitas

quippe amicum indicat, nec inimicum
adversitas celat, quia et ille saepe prosperitatis
reverentia tegitur, et iste ex con-
fidentia adversitatis aperitur. Unde igitur
iustus in flagellis positus dicat: Qui
tollit ab amico suo misericordiam, timorem
Domini derelinquit. Quia nimirum qui ex ad-
versitate proximum despicit, aperte con-
vincitur quod hunc in prosperitatibus non amavit.
Et cum omnipotens Deus idcirco quosdam percutiat
ut et percussos erudiat, et non percussis
occasionem boni praebeat operis, quisquis
percussum despicit, occasionem virtutis a
se expellit, et tanto se nequius contra
auctorem erigit, quanto hunc nec
pium in salute propria, nec iustum in
alieno vulnere agnoscit. Intuendum
vero est quod beatus Iob sic sua loquitur
ut totius quoque electi populi per eum vita si-
gnetur. Quia enim eiusdem populi membrum
est, cum quae ipse patitur narrat,
ea etiam quae sustinet illa denunti-
at dicens: Fratres mei praeterierunt
me sicut torrens qui raptim transit
in convallibus. Reproborum mens quia so-
la praesentia diligit, plerumque nunc
tanto aliena existit a ubere, quan-
to post aeterna remanet ab heredi-
tate, et superba iustos despicit,
quos praesentis misericordiae severitas
affligit. Saepe vero eandem fidem
qua unusquisque tenet vel retinent,
eadem fidei sacramenta perceperunt, e-
iusdem quoque religionis unitate conti-
nentur, sed tamen compassionis viscera ne-
sciunt unum caritatis qua in Deum
flagrans, et proximum non agnoscunt.
Recte ergo et fratres et praetereuntes vocantur,
quia ex uno matris nobiscum gremio
per fidem prodeunt, sed in uno caritatis
studio erga Deum et proximum non
figuntur. Unde apte etiam torrenti
qui raptim transit in convallibus com-
parantur. Torrens namque de montanis
ad ima defluit, et colliens
hiemalibus pluviis aestibus so-
libus arescit. Qui enim terrena dili-
gunt, et spem supernae patriae deserunt,
quasi ex montibus valles petunt. Cum-
que hiems praesentis vitae multiplicat,
sed aestas venturi iudicii exsiccat.
Quia cum sol superni districtionis in-
canduerit, reproborum laetitiam in ari-
ditatem vertit. Unde et dicitur: raptim
transit in convallibus. Torrentis
quippe ad convalles transire est pravorum
mentes ad ima desideria sine ullo
obstaculo ac difficultate descendere.
Quibus namque ascensus in labore est,

descensus in voluptate, quia per animi
usum conamur ad superiora tendimus, pro-
nimis sponte vero ad inferiora declinamur.
Ad montem namque verticem saxum sub-
vehere magni laboris est, eumque a
summis quo ad inferiora dimittere la-
bor non est, sine mora vix pervenit,
quo magnis conatibus ad summa
pervenit. Longo tempore seges multi-
plicatur, sole atque imbre diutino
nutritur, sed tamen una et subita scin-
tilla consumitur. Paulisper aedificia ad
alta proficiunt, sed repentinis casibus
terram petunt. Robusta arbor in a-
era per tarda incrementa se erigit,
sed quod diu ad alta protulit, semel
et simul cadit. Quia igitur ascensus in
labore est, descensus in voluptate, Caxij
recte nunc dicitur: Fratres mei praeteri-
erunt me sicut torrens qui transit rap-
tim in convallibus. Quod tamen sentiri et
aliter potest. Si enim convalles ima pe-
narum loca sentiuntur, iniusti quique
sicut torrens raptim ad convalles
transeunt, quia in hac vita quam to-
tis viribus desideriis appetunt,
diu stare nequaquam possunt. Illa quoque
dies aetatis accipiunt, quae tot sunt
quae cottidie ad finem tendunt. Augeri Qui si optat s' tempus augeri
sibi optant tempora, sed quia concessa
subsistere nequeunt, quot augmenta
vivendi percipiunt, vivendi spatia
totidem perdunt. Momenta ergo temporum
quae sequuntur fugiunt, quae accipiunt a-
mittunt. Raptim itaque ad convalles
transeunt, quia in longum quod voluptu
desidia protrahunt, sed ad inferni clau-
stra repente deducuntur. Quia enim
hic temporis quod qualibet longevitate
extensum est, si fine clauditur, lon-
gum non est, ex fine miseri colli-
gunt breve fuisse quod amittere
dum tenuerunt. Unde bene per Salomonem
dicitur: Si multis annis vixerit homo et Ecc. xi
in his omnibus laetatus fuerit, meminisse
se debet tenebrosi temporis et dierum
multorum, qui cum venerint vanitatis
arguuntur praeterita. Stulta etenim
mens tamen malum repente invene-
rit quod nequaquam cogitavit cogitat
aeternitatem eius tolerando intelligit.
Quia quod pertinere potuit vanum fuit.
Sciendum vero est quod plerique agere
recta desiderant, sed sunt nonnulla
quae in finibus eorum mentibus ex praesenti
vita concidunt, eumque adversa
in infirmis propter metuunt in fi-
ne iudicii rectitudine non assurgit.
Unde recte dicitur: Qui timent pruinam 9

irruet sup eos nix Penitus qui̅ppe
infinitus gelascit. nix ac d' suprio-
Timor mudi sat ocltus vite ribz ruit Et sepe no̅ nulli dum te-
palia adu'sa ptimescunt. districti-
oni se etne animadu'sionis sobi-
ciunt. de qbz bn̄ p p̄phtam dr̄ Illic t-
pidauerunt timore vbi no̅ erat
timor. Iste nam3 vitam ipa libe'
defende' appetit s3 tn̄ i ipo suo
appetitu trepidus indignacōne
ptatis hūane ptimescit. Cumq3 in-
tra hoīem conf vitate pauet eius
de vitas ira celitus sustinet
Ille petō3 suo3 gscius ea q possi-
de3 indigentibz iā largiri desidat
s3 tn̄ ne dat rebz egeat ipe
formidat. Cumq3 carnis subsidia
reseruādo t'ptis pparat ab alimē-
tis mēe aīam necat. & cū pati
ī tra- inopiā metuit. eterna & hūndā
tiq3 supne refectōis abscidit
Recte ego dr̄ Qui timet pruinā irruet
sup eos nix. Qui a q' gtuleada in
infimis metuunt. a summis me-
tuenda paciunt' Et cū t'nsire no̅-
lunt. qd tolerare poterat iudicium
d' supnis excipiunt qd tolerare ne-
quaq3 pnt. Sz h' agentes mūdi glām
tpalit obtinent Quid aute tpe
vocacōis sue ferui. st' cū cuncta
simul pauidi deserunt q h' cū g-
in timore strauerunt Vn apte
Ca 13. Subdit' Tpe quo fuerit dissipati
pibunt Minos em̄ pnt vite
sollicitudo adornat ordinat. a
missio dissipat. & tunc eciā extig
peunt q' mlto dudum extra neglige-
do pierunt. D' qbz recte add' Et cū
incaluerit soluet' d' loco suo In-
iquus q'sq3 etenim cū incaluerit
de loco suo soluit' q' iudicio
intime districcōis appinquans cu-
als ferue 11 iā p ggincōz pene feruē' ce-
pnit. ab ea em̄ dudū inheser-
rat carnis sue delectacōe sepa'
ysa 28 hinc e em̄ q' p p̄phtam cōn rep-
bos dr̄ Et timor sola vexacō da-
bit intellctm auditui q' vz'
eterna no̅ intelligunt n' cū p tpa-
libz iā sine emēdacōe puni-
petōr vrpit vrne timore pere vnt' Tunc mens estuat & inf'-
etnose pne ignibz inflāmat
duci ad supplicium timet pnte
vita ex desidio retinet Sz de
loco suo soluit' q' oblectamēta
carnis deserens eius diuicia per
supplicium liquet' als liquat' Sz
tn̄ inuig' oms qd abstraccōis
sue tpe paciant' audimus Et

adhuc aliq q'bz i lib'tat' sue fa-
co multiplicat' audiamus sc' Im-
pleta sit semite gressuum suo3 Q-
qd inuoluit' in scirpo replicat' d'
st' nonulli q seductibz vicijs ol- & aliis
iniare qi tota intencon delib-
rat. sz irruete tētacōis artic-
i delibacōis pposito no̅ pdurat
Alius nam3 pno vsu supbie
flatus cū mag' ee pūna hūi-
gsidat aduersū semetipm se e-
git. & qi tuore tumidi fastus d-
ponit. exhibe' se cūctis q3 cot-
melius hūile pmittit. s3 cū re-
pete hunc vnius iniuria verbi
pulsauit ad gsueta ptinus ela-
co3 reddit. sic q3 ad tuore dm-
vt neqq3 hūilitat bonū qd o-
cupinerat i corde' Alius au-
ricia estuās. augendis facltat-
bus anhelās. is cū ptire oīa
velocit' gspicit. vagante p gc-
piās mēte figit. decreuit i-
mendi appete. adepta tm̄ o s-
magni modicis frenis posside
Sz cū i pete fuerit oclis oblat-
q placeat i abicōe ptinus mei-
anhelat. & semetipm no̅ capi-
adipiscendi h' occasioz querit. &
oblata gtinētie quā secum pep-
gerat cogitacōm se stimulis pe-
desidia acquisicōis inquietat
Alius luxurie tabe pollui' &
gra iā gsuet' captus tene' Qu-
ta ac sit castitatis iudicia gsi-
at. & desine' libidinem & a car-
ne vinci tpe dephendit Re-
stringe' ergo voluptatum fluxa
delibat. & resultare' gsuetud-
qi tota se viribz pat s3 vel ol-
iecta oclis spē vel ad memoriā
reducta. cū subita tēptacōne
cogentur' ptinus a pstina pparacōe
dissipat' Et q' cont' hac delect-
cōis clipeum erigat. delectacōe
iactu gfossus iacet Sic q3 eum
luxuria inermē supat. ac si
nulla con ea intencōis armo-
ppassz Alius ire flāmis acce-
dit' & vsq3 ad inferendas prius
gtumelias effrenat' Cū vō ull-
furoris occasio aīm pulsat
qnta sit mansuetudinis virtus qnta
patie altitudo gsidat. se q3 eciā
con gtumelias pacient parat
Sz cū pua qlz gmocōis occa-
sio nascit' i pete ad voces &
gtumelias medullitus inflāmat'
ita ut no̅ solū ad memoriā

mnissa pacia no redeat. s; e senz
paz mens & ea q loquit' gviciа no
ignoscat. Cunqz finem plene sat
fecerit. qui p g exicium i tranquillitate
redit. & tunc se ad silencii claustr
recolligit. cu linguae no pacia
s; peitat. sue satisfaccio p'k fre
nu ponit. Vix i' vl sero pa- L
gviciа illata se cohibz. qr & a c'
sn sepe spumantes equos no p
sidentis dextra. s; capi timing coher
cet Vn go de reprobis d' Involute
sunt go semite gressuum eoz
qr rca quid delibando appetunt.
s; ad consueta sp mala replicant
& qi ex se extensi ad semetip-
sos p circuitu redeunt. q' bo q de
cupiunt. s; a malis nunqz recedt
Esse qppe humiles. s; sine despcu
ee contenti prpis. s; sn neccite / ee
casti. s; sn maceracoe corporis / ee
pacientes. s; sn contumelys volunt.
Cunqz adipisci virtutes qrunt sed
labores virtutis fugiunt. qd aliud
qz & belli certaia i campo nesciunt.
& triumphare d' bello in vrbibus co-
cupiscunt. Quamvis eoz semite i-
volute nequaqua Adhuc intelligi
& aliter possit. Sepe naqz nonulli
q queda se vicia fortiter attingit
s; quedam subigere negligunt. Cunqz se
con ista erigunt. & illa con se re-
parant q sbegerunt. Alius naqz car-
ne ia a luxuria domuit. s; tn
adhuc mente ab avaricia no f-
navit. Cunqz se in mundo p extenda
avaricia retinet. cu qz a terrenis
actibus no recedit. cumpetente occasio-
nis articlo etia i luxuriaz labit
qua ia subegisse videba'. Alius
avaricie estum vicit. s; nequaqz
vim luxurie subdidit. cunqz ex-
plende luxurie penit' preparat. in
go qz avaricie qua dudum edo-
muit cordis cervice subdit.
Alius ia rebellante impaciaz st-
vit. s; inane gloriaz no domuit.
& tn se hac mdi honoribz inse-
rit. cofixus causaz stimulis ad
impaciaz captgredit. Cunqz in-
anis gla ad defensioz sui arm
erigit. & ipsa victos toleat qua
superavit. Alius naqz inane gloriaz
subdidit. s; tn impaciaz nondu
stravit. & cu multa resistentibz
p impaciaz mina'. erubescens
imple qd loquit' sb inanis gle
ingir 2enocat'. & h' victi per
aliud tolat. qd plene se vicisse

gaudebat. Sic go ope vicaria
fugitivi sui vicia retinet. & qi
ia amissu sb duni iure recapiunt.
atqz ad vindictaz s' vicissim tenet
Prussis itaqz involute sunt gressuum se-
mite. qr & si demicta vna neqcia
pede levat. retente tn alteri
hinc etia in ea qua demorerat
implicat. Alii vo involuti gres- D
sum semite & nulla culpa devi-
cit & alia p alia. Ita sepe furto
negacionis fallacia iniungit'. &
sepe clpa pravi fallacie periurii re-
atu cumula'. Sepe qdlibz viciu
impudenti psumpcoe committi'. & Superbia pt
se qd omi clpa fit gravius etia de nasci d' vicio
gmisso vicio supbit. Ita qmis d' & virtute
virtute elacio nasci soleat. non-
nunqz tn stulte mens elacoe de
perpetrata se neqcia exaltat. &
eu culpe adiungit'. qd aliud qz
involuti semite atqz modatis vi-
ciis pravoz gressus ligat'. Vn bn
con pnsa mente sb indecoz spe 3e
p ysaiaz d'. Erit cubile draco-
nu. & pascua strucionu. & occ-
ret demonia onocethauris. Qd ypocrita est
naqz p dracones n malicia, quid & draco
vo strucionu noie n ypocrisis desig'.
Strucio qppe spem volandi ht. s;
vsu volandi no ht. Qa & ypocrisis
cunctis intuentibus ymaginez d' se
scitatis insinuat. s; tene vita
scitatis ignorat. In pnsa i' me-
te draco cubat & strucio pasca'
qr & latens malicia callide te-
git'. & intuentium oculis similita
bonitatis aufert'. Aliud vo E Cap. xv
onocethauroz noie n & lubrica
figura' & elati. Greco qppe e-
loquio onos asinus d' & appella-
coe asini luxuria designa'. pro-
pheta attestante q' ait. Vt car- Ezech. 23.
nes asinoz carnes eoz. Thau-
ri aut vocabulo cervix supbie
demrat'. Sic voce divina de
iudeis supbientibus p psalmistam d'. 21.
Thauri pingwes obsederunt me.
Onocethauri igr st. q' subiecti
viciis inde cunctis luxurie eri-
gunt vn humiliari debuerat. qui
carnis sue voluptatibus sumentes
expulsa longe verecundia. no solu
se amittere rectitudinez no dolet.
s; adhuc etia d' ope gfusionis
gaudent. Onocethauris at demo-
nia occurrunt. qr malignus spiritus valde
eis ad votum deservit. quos de
his gaude(t) aspiciens. q flere de-

A

Buerunt. Vnde et apte subiungitur. Et pi
losus clamabit alter ad alterum. Qui
nanque alii pilosi appellacione figuran
tur nisi hii quos greci panos. latini in
cubos vocant. quorum nimirum forma
ab humana effigie incipit. sed bestiali
extremitate terminatur. Pilosi ergo nomine
cuiuslibet peccati asperitas designatur. quod
et si quando ab obtentu racionis inci
pit. semper tamen ad irracionabiles mo
tus tendit. et quasi homo in bestiam
desinit. dum culpa per racionis ymagi
nem inchoans usque ad irracionalem
effectum trahit. Ita sepe edendi
delectacio fuit gule. et sine se si
mulat indigentie nature. Cumque ve
trem in ingluuiem extendit. membra
in luxuriam erigit. Pilosus autem
alter ad alterum clamat. cum perpe
trata nequicia perpetrandam aliam
prouocat. et quasi quadam agitacionis
voce. commissa iam culpa culpa ad
huc que committatur inuitat. Sepe
namque ut diximus gula dicit. Si hinc
dati corporis alimento non reficeris. i
nullo labore subsistis. Cumque mente
per desidia carnis accendit. mox
quoque luxuria verba proprie suggestionis
facit dicens. Si misceri deus ho
mines corporaliter nollet. membra ipsa
coeundi apta vsibus non fecisset. Cum
que hoc quasi ex racione suggerit. mentem
ad libidinum effrenacionem trahit.
Que sepe deprehensa protinus
mox fallacie et negacionis inquit
reatum quia se ream non estimat. si men
tiendo vitam defendat. Pilosus
ergo alter ad alterum clamat quando
sub aliqua racione diu spe pulsa. men
tem culpa subsequens ex occasione
culpe precedentis illaqueat. Cumque hec
peccata dura atque aspera deprimunt.
quasi connexa in eadem concordia pilo
si dicuntur. Sic quia fit ut semper se grauius
semper sequente inuoluat. vnde me
rito reproba culpa per culpam ligat
Sed inter hec sciendum est quod aliquando pri
us oculus intellectus obtundit. et post
modum captus animus per exteriora
desidia vagatur. Vt ceca mens quo
ducitur nesciat. et carnis sue il
F lecebris sese libenter subdat. Ali
quando post desidia carnis ebuliunt.
et post longum vsum illiciti operis cor
dis oculum claudunt. Ita sepe
mens rea tenet. nec tamen contra per
sa se erigit. et renitens vincitur.
dum hoc ipsum quod agit diiudicans
carnis sue delectacione superatur

potator moecit / ex ebrius acz / flagicii peccat / impius / vtili

Quia enim plerumque prius oculus
contemplacionis erigitur amittitur. et post ca
rnis desidia huius mundi laboribus
animus subiugatur. testatur Samson qui
alophilis captus. quia postquam ocu
los perdidit ad molam deputatus
est. quia nimirum malignus spiritus post
quam temptacionum stimulis intus quasi
contemplacionis effodiunt. foris in circui
tum laborum mittunt. Rursum quia sex
et rea opera exterius perdit. et tamen
adhuc racionis lumine in corde re
net. propheta Jeremias insinuat.
dum Sedechie captiuitatem narrat.
ordinem captiuitatis intime denun
ciat dicens. Et occidit rex babilo
nis filios Sedechie in oculis eius in
reblatha. et omnes nobiles iuda
occidit rex babilonis. oculos quoque
B Sedechie eruit. Rex quippe
babilonis est antiquus hostis pos
sessor intime confusionis. qui prius
filios ante intuentis oculos trucidat.
quia sepe sic bona opera interficit. vt
hec se amittere ipse qui captus est dole
at cernat. Ita gemunt plerumque animi
et tamen carnis sue delectacionibus vi
cti. bonum quod gemunt amiss perdi
ea que patiuntur damna considerant. nec tamen
virtutis brachium contra regem babilo
nis leuant. Sed dum videt nequicie
perpetracione peniteri ad hoc quoque peccati
vsu perducitur. vt ipso quoque racionis lu
mine priuetur. Vnde et babilonis rex ex
tinctis prius filiis. Sedechie eru
it oculos. quia malignus spiritus subdi
ctis prius bonis operibus post et intel
ligentie lumen tollit. Quod recte
Sedechias in reblatha patitur. quia
Reblatha quippe hic multa interpretatur.
Ei autem quoque et lumine racionis clau
ditur qui prauo vsu ex iniquitatis sue m
ultitudine grauatur. Quo autem culpa
procedat vel quibuslibet occasionibus
erumpat. reproborum tamen semper sempiterne
inuolute sit. quia prius concupiscencijs
deditis ad bona iusta appetenti
a appetentes in fine desidio a
hec nequaquam mentem liberos gressus
tendat. Recta enim que non incipimus
a in ipso fracti itinere ad hec in
n e pertingunt. Vnde fit plerumque ut
ad amorem sui lassati redeant
sese quia ab intencione animi in car
nis voluptatibus sternat. sola que
consentiunt cogitent. nulla que sequuntur
H perpendant. Vnde apte sequitur. Ambu
labunt in vacuum et peribunt. In vacuum
quippe ambulat qui nil secum de fructu

sine laboris portat. Alius namque adi-
piscendis honoribus exsudat, alius
multiplicandis facultatibus estuat,
alius promerendis laudibus anhelat.
Sed quia cuncta hec hic quisque moriens
deserit, labores in vacuum perdit, quos
secum ante iudicem nil attulit. Unde
bene per legem dicitur: Non apparebis in
conspectu domini vacuus. Qui enim promeren-
de vite mercedem bene agendo non providet,
in conspectu domini vacuus apparet. Hinc
de iustis per psalmistam dicitur: Venientes autem
venient cum exultatione portantes
manipulos suos. Ad examen quippe
iudicii per tantos manipulos veniunt,
quia in semetipsis recta opera quibus vi-
tam mereantur ostendunt. Hinc de unoquoque
electo per psalmistam iterum dicitur: Qui non accepit
in vano animam suam. In vano namque
accepit animam suam qui sola presentia co-
gitans que se sequuntur in perpetuum non at-
tendit. In vano animam suam accipit
qui eius vitam negligens ei curam
carnis anteponit. Sed animam suam in
vano iusti non accipiunt, quia inten-
tione continua ad eius utilitatem refe-
runt quicquid corporaliter operantur, quatenus et trans-
eunte opere operis causa non transeat, que
vite primam post vitam parat. Sed hanc
curare reprobi negligunt, quia perverso
ambulantes in vacuum vitam sequen-
tes fugiunt, inveniendo perdunt.
Helius vero a priorum imitatione compe-
scimus si eorum dampna ex fine pensamus.
Unde bene etiam cum exhortatione subiun-
git: Considerate semitas Theman,
itinera Saba, et expectate pauli-
sper. Theman quippe auster, Saba
autem rethe interpretatur. Quid hic per austrum
nisi afflata teporibus membra dissolvit,
nisi fluxa remissio; quid per re-
the nisi actionis obligatio designatur? Qui
enim dissoluta mente ea que terrena
sunt appetunt, ne gressu libero
ad deum properent, ipsi se suis inordi-
natis conatibus ligant. Cumque fluxis
cogitationibus sue actibus implicantur,
quasi mansuros in rethis maculis pe-
des ponunt. Ut enim paulo superius
quosdam ad desiderata iam culpas
rethi per apta quedam et non desiderata
via dirigi, ita nonnulli ad ea que
reliquerunt redeunt, pro quedam que vel ho-
nestatis nomine vel laudis honore
palliantur. Nam sunt plerique qui iam
aliena non appetunt, atque ab huius
mundi negotiis inchoato conversionis amore
dividuntur, cunctis sacris eloquiis sci-
unt vacare supernis contemplationibus

concupiscunt, nec tamen perfecta cum libertate cu-
ram rerum familiarium deserunt. Cum
sepe dum licita sumunt, etiam illicitis
huius mundi negotiis implicantur. Cumque ter-
renas res studiose tueri desiderant,
cordis requiem deserunt quam quere-
bant. Et cum sibi a fugientes continua per-
missione proteguntur, conceptus in aliquo divine
sermonis semen dissipatur, quia nimis vitat
simulque abortum semen spine opprimunt, *luce 8*
cum verbum dei a memoria importune
terrenarum rerum sollicitudines expel-
lunt. Dissolutis itaque gressibus in rethe
ambulant, quia cum mundi perfecte non
deserunt, semetipsos cogitando ob-
ligant ne gaudeant. Et sunt plerique *Ran k*
qui non solum aliena non appetunt, ve-
rum etiam cuncta que possiderant in mundo
derelinquunt, semetipsos despiciunt,
nulla presentis vite gloriam querunt, ab huius
mundi se actionibus separant et pene
quicquid prosperitatis arriserit calcant. Sed
tamen adhuc vinculo carnalis cogita-
tionis obligati, dum amorem propinquorum
indiscrete deserviunt, ad ea sepe
per affectum cogitationum redeunt que
iam et cum proposito despectu subegerunt. Cum-
que plus quam necesse est carnis propinquos
diligunt, tracti exterius a cordis
parte dividuntur. Nam sepe quosdam *dilectio inordinata propinquorum reiciat animam in peccato*
videmus quorum totum ad spirituale studium spe-
ctat, iam presentis vite desideria non
habere, mundum et opere et professione de-
liquisse, sed tamen per inordinatum affectum
propinquorum pretoria irrumpere, terrenarum
rerum negotiis vacare, libertatem in-
terne quietis relinquere, et mundi in
se studia iam dudum destructa
reparare. Quo itaque isti nisi in
rethe ambulant? quos a presenti seculo
inchoata iam vite presentis perfectio sol-
verat, sed inordinatus amor terrene
cogitationis ligat. Qui enim districto
studio et non solutis gressibus eterne
sponsionis premia sequuntur, sicut
semetipsos pro divino amore despi-
ciunt, sic cuncta quibus se sentiunt pre-
pediri postponunt, et cum pro deo necesse
est, ut quibus valet cunctis insinuat,
pro deo privata obsequia etiam propinquis
denegant. Hinc enim quidam quidam
cum diceret: Permitte me primus ire et *luce 9*
sepelire patrem meum, vitatis voce
protinus audivit: Sine ut mor-
tui sepeliant mortuos suos;
tu autem vade et annuncia verbum dei.
Qua in re notandum est quia electus
discipulus dum a patris sepultura
compescitur, hoc devotum quod patri

exhibere mortuo ex affectu carnali
propter Deum non licet, quod propter Deum
et ceteris debetur. Hinc rursum Veri-
Luce xiiij tas dicit: Si quis venit ad me et non
odit patrem suum et matrem et uxorem et
filios et fratres et sorores, adhuc
autem et animam suam, non potest meus esse
discipulus. Uno in loco utrumque dum propin-
quorum odio, odium animae quoque nostrae o-
dium subinfertur, patenter ostenditur quia
sic proximos sicut nosmetipsos odio
Odium patris et matris vel ... et dilectio ... habere praecipimur, ut nos ad aeterna ra-
pientes, eorum quoque carnalem gratiam cum
impedit postponentes, discamus tempera-
ta eos discretionis arte et congruen-
ter diligere et salubriter odio habere,
quatenus sic sciat per amorem se odium
surgere ut valeamus eos verius per
odium amare. Hinc rursum per Moy-
Deut. 33 sen dicitur: Qui dixit patri suo et matri
suae: Nescio vos, et fratribus suis: Igno-
ro illos, et nescierunt filios suos,
hi custodierunt eloquium tuum et
pactum tuum servaverunt. Ille enim
sacerdos Deum familiarius appetit qui
pro amore pietatis nescire desiderat
quos carnaliter scivit. Gratiam etenim
divinae scientiae minuere si tunc
carnis notitia pertrahitur. Extra cogna-
tos ergo quisque ac proximos debet fieri,
si vult parenti omnium verius iungi, quatenus
eos quos propter Deum utiliter
negligit, tanto solidius diligat
quanto in eis affectum sobolem quae
replet carnalem ignorat. Debemus
quippe et temporalibus quibus vicinius
iungimur plus ceteris prodesse, quia et
flamma admotis rebus incendium
porrigit, sed hoc prius ubi
Luca 18 m nascitur incendit. Debemus copu-
lam terrenae cognationis agnoscere,
sed tamen hanc cum cursum mentis impedit
ignorare, quatenus fidelis animus in
divino studio accensus nec ea quae
sunt in infimis cuncta despi-
ciat, et haec apud semetipsum recte
ordinata summorum amore transcen-
dat. Solerti quippe cura providendum
est ne carnis gratia subrepat atque
a recto itinere cordis gressum defle-
ctat, ne vim superni amoris im-
pediat et surgentem mentem supim-
posito pondere deorsum premat. Sic et-
enim quisque propinquorum debet necessitatibus
compati, ut tamen per compassionem non sentiat
vim suae intentionis impedimentum, ut
affectus quidem mentis viscera reple-
at, sed tamen a spirituali proposito non re-
cedat animus. Neque enim sancti viri

ad impendenda temporalia propinquos
carnis non diligunt, sed amore spiritua-
lium ipsam in se dilectionem vincunt, quia
sic eam discretionis moderamine tem-
perant, ut per hanc in parvo saltem ac
minimo a recto itinere non declinent.
Quos bene nobis per significationem vaccae in-
nuunt, quae sub archa Domini ad mon-
tana tendentes affectu simul et rigo-
re sensu gradiuntur, sicut scriptum est: Tol-
lentes duas vaccas quae lactabant
vitulos iunxerunt ad plaustrum, vi-
tulosque earum clauserunt domi,
posueruntque archam Domini super plau-
strum. Et paulo post: Ibant autem in directum
vaccae per viam quae ducebat Betsa-
mis, et itinere uno gradiebantur pergen-
tes et mugientes, et non declinabant
ad dexteram neque ad sinistram. Ecce
enim reclusis domi vitulis vaccae
quae sub archa Domini ad plaustrum reli-
gantur gemunt et pergunt, dant ab inti-
mis mugitus, et tamen ab itinere non
demutant gressus. Amorem quidem per
compassionem sentiunt, sed colla posterius
non deflectunt. Sic sic nimirum est in-
cedere debeant qui sacrae legis iugo
suppositi iam per internam scientiam Domini
archam portant, ut cum pro his qui propin-
quorum necessitatibus condolent, a coepto
rectitudinis itinere non declinent. Be-
sames quippe domus solis dicitur. Archa
ergo Domini superposita Betsamis pergere
est cum superna scientia ad aeternae lucis
habitaculum propinquare. Sed tunc vere
Bethsamis tendimus cum viam
recti intimis gradientes ad vicinia
erroris latera nec pro affectu pignorum
declinamus. Quorum minime gratia me-
te neque tenere debet, sed reflectere non
debet, ne habeamus mentes quae si affectu
non tanguntur dura sit, quae plus tacto
si inflectitur remissa. Intueamur hic
beatum Iob, in quo divini timoris ma-
gnitudo colla cordis attenuerat, sup-
posito discretionis moderamine dimen-
sae scientiae archam portat. Amissis nam-
que vitulis mugit, cum audita
morte filiorum in terra tonso ca-
pite corruit. Sed recto tamen itinere
mugiens graditur, quia os eius in ge-
mitu ad Dei laudes aperit,
cum protinus dicit: Dominus dedit, Dominus
abstulit, sicut Domino placuit ita
factum est, sit nomen Domini benedictum.
Sed indiscrete metentes hanc vim
divinae regulae nesciunt, et quo vias
Dei dissolute appetunt, eo ad
medii itineris stulte implicantur.

Recte igitur sensus vir per theman semitas. saba itinera meditatur, qui quos auster reprobi operis soluit. hos nimirum rethe implicationis tenet. Unde quia priorum sancta deserebas considerare hoc admonet. quia peruisa agendo agendo diligimus. sed hoc visa in aliis diiudicamus. et quam in nobis minus diiudicanda cernimus. quia sunt tempora in aliorum actione cognoscimus. Unde quia fit ut ad semetipsam mens redeat. et agere quod reprehendit erubescat. Quia enim ab speculo feda facies displicet cum mens a vita simuli in seipsa quod aduersatur videt. ait igitur. Considerate semitas theman. itinera saba. et expectate paulisper. Acsi aperte diceret. Dampna aliena temporis attendite. et tunc spem de eternis finibus sumite. si recto oculo quod in aliis displiceat videtis. Unde autem dicitur Expectate paulisper. Sepe enim dum presentis vite breuitas quasi perennia diligitur. ab eterna spe animus frangitur. et delectatus presentibus. desperationis sue caligine reuerberatur. Cum quam longum putat quod ad viuendum spacium restat. repente vitam deserens eterna inuenit quam vitare iam negat. Hinc est enim quod per quendam sapientem dicitur Ve hiis qui perdiderunt sustinentiam. Sustinentiam vero perdunt qui dum diu se immorari visibilibus estimant. spem inuisibilium delinquunt. Cumque mens in presentibus figitur. vita terminatur. et repente ad supplicia perueniunt. quia decepti suis persuasionibus. quam nunquam se contingere. aut tarde crediderunt. Hinc veritas dicit Vigilate itaque quia nescitis diem neque horam. Hinc rursum scriptum est Dies domini sic fur in nocte ita veniet. Quia enim ad rapienda anima propinquis conspicitur. furi in nocte comparatur. Tanto igitur debet quisque semper venientem metum quanto a nobis non valet venturum presciri. Unde et sancti viri quia breuitatem vite in desinenter aspiciunt. quasi cottidie morientes viuunt. et tanto se solidius mansuris preparant quanto et nulla esse transitoria ex fine pensant. Hinc quippe presta velocitatem rursum fuge vita peccatoris aspiciens ait Pusillum adhuc et non erit peccator. Hinc iterum ait Homo sicut fenum dies eius. Hinc Ysaias ait Omnis caro fenum et gloria eius sicut flos feni. Hinc Jacobus mentes presumentium corripit dicens Que est

vita nostra nisi vapor ad modicum parens. Recte ergo dicitur Expectate paulisper. quia et immensum quod sine termino sequitur. et parum quod cito finitur. Longum quippe nobis videri non debet quod cursu suo temporis tendit ut non sit. quod dum per momenta ducitur. ipsa hec momenta sua que differunt impellunt. atque unde teneri cernitur inde tenere agitur ne teneatur. Beatus autem Iob ubi postquam breuitatem presentis vite despiciens intulit contra iniquos protinus in voce omnium electorum surgit dicens adiungens Confusi sunt quia speraui. ... Cum bonis mala reprobi ingerunt. si hos a spe intima labefactatos conspiciunt. effectu deceptionis hilarescunt. Lucrum namque maximum erroris sui propagationem deputant. quia se habere ad predictorum socios exultant. Cum vero honorum spes interius figitur. et neque malis exterioribus ad ima reclinatur. priorum mentem confusio occupat. quia dum ad afflictorum intima premere nequeunt. incassum se existere crudeles erubescunt. Sanctus igitur vir dicat ex voce sua. dicat ex vniuersali ecclesie afflicte gemitu quia constantia quam inter aduersa reproborum superne retributionis gaudia sine ullo metu defectu desiderat atque ad vitam moriendo perducat. Confusi sunt quia speraui. Acsi aperte dicat. Quia diuersis persecutionibus reprobi vim mei rigoris non emolliunt. erubescentes perculsi dum de labore suo condelectat perdunt. Unde et mox venturam retributionis bona quasi iam presentia conspicit et quam reatus in iudicio reprobos moneat attendit subdens Venerunt quoque usque ad me et pudore cooperti sunt. Usque ad sanctam ecclesiam in die iudicium reprobi veniunt. quia usque ad eius tunc conspicienda gloriam perducuntur ut ad maiorem reatus sui supplicia repulsi videant quod perdiderunt. Tunc vero magis pudor cooperit. cum eos in conspectu iudicis testis conscientia adducit. Tunc index extrinsecus cernitur. sed accusator intrinsecus toleratur. Tunc omnis ante oculos culpa reducitur. et mens super gehenne incendia suo prius igne crematur. De quibus recte per prophetam dicitur Domine exaltetur manus tua et non videant. videant et confundantur. Nimirum quippe reproborum nunc merita observat. sed tunc congruo reatus illuminat ut et nunc secunda non videant et tunc ea perpetuo amiserunt

Dum mali heretici sociis mala

Nota culpe fit cum ... verecundie

ysa 26

Capitulum xx

I

am cernat. Nunc quippe etiam in
tellige negligunt. vel appetere in
tellecta contempnunt. Sed tunc ea intelli
gentes desiderantes. quia pereunt dum
conspiciunt. cum desiderata nequaquam asse
qui possunt. Quae etiam beati iob verba
amici eius specialiter congruunt. qui
duriis obiurgationibus sancti viri animum
labefactare conabantur. ait enim
Confusi sunt quia speravi. Acsi aperte
dicat. Dum me stultis increpationibus
ad desperationem flectere nequeunt. ipsi
temeritatis suae insania confunduntur.
Venerunt quoque usque ad me et pudo
re confusi sunt. Acsi dicat. Videntes
tes corporis vulnera. sed mentis consta
tiam nescientes. dum me de iniustitia
increpare ausi sunt. usque ad me nec
dum venerunt. sed dum me invec
tione pulsantes. dum stare apud me
adversa deprehendunt. qui ad me
venientes erubescunt. Eo enim
ad me veniunt. quo me in intimis
agnoscunt. Ubique pudor eos cor
ripit. ubi me stante fortiter exteri
oris iactura non tangit. Sunt vero
nonnulli qui timere deum nesciunt.
nec cum vel in se excepta. vel in dis
congruita adversitate terrentur. quos
prospera per audaciam elevant. contra
ria per infirmitatem turbant. Ex qua
scilicet in mo. amicos suos beatus iob
esse redarguit cum protinus subdit.
Nunc venistis et modo videntes pla
gam meam timetis. Acsi aperte di
cat. Ego deum tunc timui cum ful
tus prosperis flagellorum detrimenta ne
scivi. Vos autem qui ex amore deum non
metuistis. ex sola eum verberum percus
sione formidatis. Sequitur. Numquid dixi
afferte mihi et de substantia vestra donate
mihi. vel liberate me de manu hostis
et de manu robustorum eruite me.
Si ad personam sanctae ecclesiae haec verba re
ferantur. quia amicos beati iob hereticorum
speciem tenere diximus. recte se asserit
eorum substantiae non indigere hereticorum quip
pe substantia carnalis sapientia non inmerito
mentis accipitur. qua dum perverse
fulciuntur. quasi in verbis se divites
ostendunt. Qua eo scilicet ecclesia non
quaerit. quo hanc spiritalem intellectum trans
cendit. Saepe vero heretici cum prava
de fide asserunt. nonnulla contra an
tiquum hostem subtilia de carnis temp
tationibus loquuntur. Nonnumquam eo in
se quasi sana membra operationis osten
dunt. quo in fide vulnerati serpentis
morsu in capite tenentur. Sed sancta

Q
Adversitas multos sepe cansat timorem dei

R

Sepe heretici ad malum tendunt

ecclesia audire ab his subtilia de tempta
tionibus non vult. Quia dum vera quaedam de
conversatione asserunt. ad falsa perfidie
perducunt. Unde recte nunc dicitur. Numquid di
xi afferte mihi et de substantia vestra dona
te mihi. Vel liberate me de manu
hostis. et de manu robustorum eruite
me. Manum quippe hostis sathane
fortitudinem vocat. et manus robu
storum vires spirituum malignorum appel
lat. quos ideo robustos nominat.
quia dum absque infirmitate carnis sunt
conditi. primus eorum viribus inbecilli
tas adiuncta non obviat. Hoc
vero quod subditur. Docete me et ego ta
cebo. et si quid forte ignoravi instruite
me. Sub cuius distinctionis libramine
tendat inctum videtur. Utrum ad haec
subiectum sit quod intulerat Numquid di
xi. an certe disiuncta a superioribus
sententia ponatur. qua per increpationem dicatur.
Docete me et ego tacebo. et si
quid forte ignoravi instruite me. Quod
tamen distinctionem utraque convenit. quia
ab intellectus sensu limite per neu
tra recedit. Sed quia haec in tunc sensu
per allegoriam diximus. restat ut
moralis historie verba perscrute
mur. Sanctus iob rerum dampna per
tulerat. malignorum spirituum percus
sionibus traditus dolores vulnerum
sentiebat. sed sapientiam dei stulta di
ligens. stulta mundi sapientiam mentis
despectu calcaverat. Igitur cum mundi
divites pauperes. cum potentes oppres
sus. cum sapientes stultus dicitur ta
ruisse. quia nec pauper eorum substantiam nec
oppressus adiutorium eorum robustorum.
nec stultus doctrinam sapientiae carnalis
quaerit. Sanctus igitur vir quia mente
super semetipsum rapitur. et paupertatis
inopia non angustatur. et oppressus mala
patitur. et voluntarie stultus car
nalem sapientiam non miratur. Hinc est
enim quod oppressus almus pauper dicitur.
Oppressum sed non destitutum. perse
cutionem patimur sed non derelinquimur. dei
cimur sed non perimus. Hinc est quod sa
pientia sancte stultitiae insinuans ait
Quae stulta sunt mundi elegit deus
ut confundat sapientes. Et si quis
videtur inter vos sapiens esse in hoc
seculo. stultus fiat ut sit sapiens.
Hinc et gloriam oppressionis et divitias
desiderare paupertatis dei apiens dicit
Quasi morientes et ecce vivimus. ut
castigati et ecce non mortificati
quasi tristes semper autem gaudentes. sicut e
gentes. multos autem locupletantes.

S
I. 21
Co 2
Co 3
Cor 1

tanquam nichil habentes et omnia possidentes. Libet interim hec mente oculos attollere et oppressos exteriius electos dei quanta interius arce presideant videre. Lucta quippe que foris eminet. occultis eorum obtutibus per despectum iacet Non sursum se intimis rapti animi in alto figunt. et quicquid in hac vita patiuntur. quam longe infra labentia atque aliena a se conspiciunt. atque ut ita dixerim dum mente extra carnem fieri decertat. pene ipsa que tolerat ignorat. In horum quippe oculis quicquid temporaliter eminet altum non est. nam velut in magni verticis montis siti. presentis vite plana despiciunt. seque ipsos per spiritale celsitudinem transcendentes subiecta sibimet intus vident. que per carnalem gloriam foris tumet. Unde et nullis tortis virtutibus per potentatibus penetrant. sed quos attolli per elationem conspiciunt. per spiritualem auctoritatem premunt Hinc est enim quod a deserto moyses veniens egipti regem ex auctoritate aggreditur dicens

Ex 3 Hec dicit dominus deus hebreorum Usque quo non vis subici mihi. dimitte populum meum ut sacrificet mihi. Cumque dum plagis oppressus diceret pharao Ite et sacrificate domino deo vestro in terra hac. An

Ex 8 cta protinus auctoritate respondit Non potest ita fieri. abhominationes enim egipciorum immolabimus domino deo nostro. Hinc est quod peccantem regem natan aggreditur. cumque prius simplicitatem perpetrate prevaricationis obiceret. eum quasi rei per iudicium voce teneret protinus

2 R 12 adiunxit dicens Tu es ille vir qui fecisti hanc rem. Hinc est quod vir

3 R 13 dei ad destruendam ydolatriam missus samariam. Ieroboam regem super altare thura iacientem non regem veritus non formidine mortis pressus coram altare intrepidus auctoritate libere vocem exerint dicens. Altare altare

3 R 13 hec dicit dominus Ecce filius nascetur domui david iosias nomine et immolabit super te sacerdotes excelsorum. Hinc est quod achab superbus. idolorum famulo subactus cum increparet helia presumeret dicens

3 R 18 Tu ne es ille qui conturbas israel. helias protinus superbi regis stulticiam obiurgationis libra auctoritate percussit dicens Non ego turbavi israel sed tu et domus patris tui. qui dereliquistis mandata dei. et secuti estis baalim. Hinc est quod elizeus veram interius celsitudinem sequens ioram eiusdem achab filium ad se cum rege iozafat

venientem. ex reatu perfidie confundit dicens Quid mihi et tibi est Vade ad prophetas patris tui et matris tue. Et vivit dominus exercituum in cuius conspectu sto. quod si vultum iozaphat regis

4 R 3 inde non erubescerem. nec attendissem quidem te nec inspexissem. Hinc est quod ysdem vir. naaman ad se cum equis et curribus venientem ante hostium domus fixit. et talentorum copia ac vestium fulto non occurrit. nam ianuam domus non aperuit. sed ut lavari septies in iordane debuisset. per nuncium iussit

4 R 5 Unde et isdem naaman iratus recedebat dicebat Putabam quod egrederetur ad me. Hinc est quod petrus cum eum sacerdotes ac principes etiam per flagella. semetipsos in ihesu nomine loqui prohiberent. cum magna protinus auctoritate respondit dicens Si iustum est in

Act 5 conspectu dei vos pocius audire quam deum iudicate. Non enim possumus que vidimus et audivimus non loqui. Hinc

residente est quod paulus cum resistente contra veritatem sacerdotum principe cerneret. eum quasi minister illius alapa percussisset. non maledicum perturbatus intulit. sed repletus spiritu sancto libe-

Act 23 ra voce prophetavit dicens Percuciet te deus paries dealbate. et tu sedes iudicans me secundum legem. et contra leges iubes me percuti. Hinc est quod Stephanus coram viris persequentium auctoritatem vocis exercere nec moriturus expavit dicens

Act 7 Dura cervice et incircumcisis cordibus et auribus. vos semper spiritui sancto restititis sicut et patres vestri Sed quia sancti viri ad verba tante altitudinis zelo veritatis non autem vicio elationis exiliunt. ipsi patenter indicant. qui facta dicta quoque aliis. et quanta humilitate polleat. et erga eos quos redarguunt quanta caritate ferveat manifestant. Superbia quippe odium generat. humilitas amorem. verba itaque que quorum exasperant. procul dubio ex fonte humilitatis manant. Quo ergo stephanus proferre increpationis potuisset per elationem. qui pro eisdem quos increpaverat ad deteriora crescentibus se quoque lapidantibus flexis genibus orabat dicens Domine ne statuas

Act 7 illis hoc peccatum. Quo paulus contumelias sue sacerdote ac principe conspirante verba superbiens intulit. qui humiliter se etiam discipulorum servicio substernit dicens Non enim 2 ad Cor 4

nosmetipsos predicamus sed dominum nostrum
ihesum xpistum. nos autem servos vestros per
xpistum. Hinc non petrus per elationem principi-
bus restitit quorum errorem comparationis
reatu velut excusat dicens. Scio
quia per ignorantiam fecistis sicut et prin-
cipes vestri. Deus autem qui prenunciavit per
os omnium prophetarum pati xpistum suum im-
plevit sic. Hinc nos ad vitam invocare
dicitur exhibit dicens. Penitemini et conver-
timini ut deleantur vestra peccata. Hinc
Elizeus vidente Naaman ex ela-
tione noluit quod non solum se conspici
sed tenere etiam a muliere permisit
4 R 4 de qua scriptum est. Cumque venisset ad
virum dei in monte apprehendit pe-
des eius et accessit Giezi ut a-
moveret eam. Et ait homo dei. Dimitte
illam anima enim eius in amaritudine est. Hinc
Elias superbo regi increpationis ver-
ba per timorem intulit. quia ante eius cur-
3 R 18 humiliter cucurrit. Sic scriptum est. Ac-
cinctis quippe lumbis currebat ante achab.
Hinc vir dei Jeroboam principem ex
elatione despexit quia arentem eius
dexteram salutem pristinam protinus ex
3 R 13 pietate reparavit. Sic scriptum est. Cum-
que audisset rex sermonem hominis dei
quem clamaverat contra altare
in bethel. extendit manum suam
dicens. Apprehendite eum et statim
exaruit manus eius. Et paulo
post. Oravit vir dei faciem domini
et reversa est manus eius ad eum. et
facta est sicut prius fuerat. Cum enim
superbia virtutes gignere nesciat.
constat ex humilitate prodire vox
increpationis unde quam signa com-
mitantur. Hinc nathan contra re-
gem david per verba increpationis tu-
muit. quia cum increpanda culpa deesset.
in terra se eius conspectui pronus stra-
vit. sic scriptum est. Nunciaverunt
regi dicentes. Adest nathan
propheta. Cumque introisset in conspectum
La 23 b regis adoravit illum pronus in terra.
Hinc ergo moyses regi egipto
libere resistens eum despicere potu-
it. quia familiariter deo colloquens se
Exo 18 quiete se ietro cognato humiliter
adoravit. eiusque etiam consilio tantam
obedientiam prebuit. ut post secreta
dei colloquia magnum lucrum inde
duceret. quod solus ab ore hominis au-
diret. Ex aliis quod solus scoverit
discimus quid de aliis pensare
debeamus. Inquieti ergo viri nec ex
elatione fuerat liberi nec ex timore
sunt inuisi. sed cum rectitudo cor

Beti vi cum alios corrigit sepe in humilitate custodiunt

ad libertatem vocis erigit. consideratio
infirmitatis proprie in humilitate custodit.
Culpas quippe delinquentium et si
ex alto increpationis feriunt. se-
metipsos tamen apud se subtilius indi-
cantes quasi in abiecto ponunt. et
quo penam in aliis insequuntur eo
ad reprehendos se acriores reddunt.
rursum quia quos se meliora a-
gentibus nequiores perpendunt. eo vigila-
tius aliena facta reprehendunt. quo
eum de humana potestate mirari exterius
poterunt. quia semetipsos ex despi-
ciunt etiam tum intime pene iam
arce humilitatis apprehendunt. Ideo ergo
bene foris diiudicat altitudine terre-
ne celsitudinis. quia intus oculum non
gravat pondus timoris. Unde et beatus
iob cum in amicos dura loquitur
terrena prudentia vires subiaz quas
despiciet. dicens. Nunquid dixi affer-
te mihi. et de substantia vestra donate mihi.
vel liberate me de manu hostium.
de manibus robustorum eruite me. Do-
cete me et ego tacebo. et si quid
forte ignoravi instruite me.
Quod de semetipso sentiat paulo
inferius manifestat dicens. Super
pupillum irruitis. Unde itaque
cognoscimus prius quam se infirmitatis
conspiciat quem pupillum vocat.
Ceterum. Quare detraxistis sermonibus
veritatis cum e vobis nullus sit qui
me possit arguere. Hinc in se
a viciis esse debet qui curat alie-
na corrigere. ut terrena non cogi-
tet. ut desideriis infimis non
succumbat. quatenus tanto perspicacius
ab aliis fugienda videat. quanto
hoc ipse per scientiam et vita verius
declinat. quia neque maculam in
membro pulveris considerat oculus.
quem pulvis gravat. et superiectas
sordes tergere non valet manus
que lutum tenet. Ad nos antiquorum
translaciones bene ad david
erga exteriora bella laborantem
per significationem divina vox innuit dicens
Non tu edificabis mihi templum quia
vir sanguinum es. Dei autem templum
edificat qui corrigendis atque in-
struendis proximorum mentibus va-
cat. Templum quippe dei nos sumus
quia ad veram vitam ex eius institu-
tione construimur. paulo attesta-
te qui ait. Templum dei sanctum est quod
estis vos. Sed vir sanguinum tem-
pla deo edificare prohibetur. quia qui
adhuc carnalibus actibus incuba-

nccte e ut in strenue spitali mtes
pximor erubescat. Vn go dicit
Quare detraxistis sermonibus veritatis
cum e vobis nullus sit q' me possit
arguere. Acsi apte dicet. Qua te-
meritate audita reprehendit. q'
pensionis mee causas ignora-
tes adhuc reprehensibilia pferunt.
Ser. Ad increpandum tantum eloquia con- H
cinnatis. z in ventum verba pfertis
Dno sine gra locucionum impor-
tuna valde z noxia gnis humano
Vnum qd curat etiam puersa lau
dare. Aliud qd studet etiam sp
ecia recta corrumpere Illud deorsum
cum flumine ducit. hoc vo q fluc-
ta veritatis obserare z alienum co
natur. Illud metus primit. hoc elacio
erigit. Illud gratia ex fauoribus ca
ptat. hoc ira iut ex clamore cuncta
exagitat. Illud i primo subiacet.
hoc sp e diuiso tenet. Ex huius go
qualitate beatus iob amicos suos fu
isse redarguit cum dicit. Ad incre- H
pandum tm eloquia concinnatis z
vnde usq ad iniuste increpacionis
audaciam puenitur. ptinus inno-
tuit cum subiunxit. Et in ventum va
pfertis. In ventum enim vba pferre est
L. 2x ociosa dicere. Illa sepe dum ab 3
ociosis vbis nequaq lingua compescitur.
ad temeritatem stulte increpacio-
nis effrenatur. Quibusdam eciam iunctis
sue gradibus desidiosa mens i fouea
eis lapsus impellitur. Na dum oci-
osa vba cauere negligimus. ad no-
xia puenimus. vt prius aliena libe-
at. z post modum detractionibus eorum vitam
de quo loquitur lingua e mordeat.
Atq aut usq ad apertas contume-
lias erumpat. hinc seminantur sti-
muli. oriuntur rixe. accenduntur
faces odiorum. pax tota extinguitur
cordium. Vn bn p Salomonem dicitur Qui di
mittit aquam caput e iurgiorum.
Aquam quippe dimittere e i linguam
i fluxum eloquii relaxare. Qua contra
z in bona parte asserit dicens Aqua
pfunda vba ex ore viri. Qui go
dimittit aquam caput e iurgi-
orum. qr qui linguam no refrenat
concordiam dissipat. Vn e diuiso
scriptum e. Qui imponit stulto si
lencium iras mitigat. Quia ait
In multilogo quisq sermones recti-
tudinis iustie tenere no pt. testatur
pphta q' ait Vir linguosus no
dirigetur sup terram. hinc Salomon
ait In multiloquio peccatum non

no deerit. hinc ysaias ait Cul
tus iusticie silencium vz indicans. qr
mens iusta desolatur qn ab immo
derata locucione no desistit petitur.
hinc Jacobus dicit Si quis putat Jacob. 1
se religiosum esse. no refrenans li-
nguam suam. s seducens cor suum. huius
vana e religio. hinc rursum ait
Sit aut omnis homo velox ad audien-
dum tardus aut ad loquendum. hinc
iterum adiungit lingua inquietum
malum plena veneno mortifero.
hinc p semetipam veritas dicit Omne asta
vbum ociosum qd locuti fuerint ho-
mines. reddent racionem de eo in die iu
dicii. Ociosum quippe vbum e. qd aut
racione iuste necessitatis. aut intencione
pie vtilitatis caret. Si vo racio de
ocioso sermone exigitur. pensandum e
valde q pena i multiloquium sequatur.
i quo eciam p superbie vba peccatur.
Sciendum vo e q ab ori rectitudinis sta
tu depellunt q p noxia vba dila
buntur. Huna etenim mens aque more
z circumclusa ad superiora colligitur.
qr id repetit vnde descendit. z re
laxata deperit. qr se p infima
inutiliter spargit Quot enim sup-
vacuis vbis a silencii sui censura
dissipatur. qr tot riuis extra se ducitur
Vn z redire intus ad sui cognicionem
no sufficit. q p multiloquium sparsa ex-
tinus vim intime consideracionis a
mittit Totam i sese insidiantis ho-
stis vulneribus detegit. que nulla
se municione custodie concludit
Vn scriptum e. Sicut vrbs patens
z absq murorum ambitu. sic vir q'
no pt in loquendo cohibere spm suum.
Quia enim muri silencium no ht. patet
inimici iaculis ciuitas mentis
Et cum se p vba extra semetipam e-
icit. apertam se aduersario ostendit. qua
tanto ille sine labore superat. quan-
to z hec eadem q vincitur contra semet
ipam p multiloquium pugnat. Sed
int hec sciendum est. qr cum pauo- 7
re nimio a locucione restringi- Silencium immo
mur. int dum plus q necce e. int datum noxias
claustra silencii coartamur. Et cogitaciones
dum vicia lingue incaute fu indicat
gimus. occulte deterioribus implicamur
Na sepe dum ab eloquio immoderate
compescimur. grauius multiloquium i cor
de tolamus. vt eo plus cogita
cones i mente ferueat qo illas
violenta custodia indiscreti si
lencii angustat Et plerumq tanto
latius defluunt quanto se esse

secutos estimat qr fois a rep-
hensorib no vide Vn meb no-
umqz in supbia extolli eos qz
quos loqntes audit qi infimos
cospicit Rurqz os corpis claudit.
qntu se vicijs supbiendo apit
no agnoscit lingwa etei pre-
mit cogitacoz erigit. & cu se p
negligeciaz mime gsidat tato apd
se cunctos liberius quanto & secu
rius accusat Plerumqz aut nimis
taciti cu nonulla iniusta paciunt
eo i acrore dolore pdeunt quo ea
q sustinet no loquunt Naz si
illatas molestias lingwa diceret
tranqlle a gscia dolor emanaret
Vulna em clausa plus cruciat qr
cu putredo q intus ferueret eicit
ad salute dolor apit Plerumqz
nimis taciti du quorudam mala
gspiciunt & tu i silencio lingwa
pmunt qi cospctis vulnib usu me
dicamis subtrahunt Eo ei mortis
auctores fiunt quo virus qd poterat
eicere loqndo noluerit Vn & inmo-
deratu silenciu si in culpa no esset
propheta no diceret Ve mi qr tacui
Quid go int h n studiose lingwa
sub magni modaminis libracone
frenanda e no insolubilr obliga-
da ne a laxata i vicium defluat
a restricta eciam ab utilitate torpe
scat Hinc namqz p quendam dr Sa
piens tacebit usqz ad tempus vt
nimirum cu optimu gsidat p9
posita censura silencij loqndo que
cogruunt i usu sue utilitat impe-
dat Hinc Salon ait Tempus ta
cendi & tempus loqndi Discrete qppe
vicissitudinu pensanda sunt tpa ne
aut cu restringi lingwa dz p vba se
inutilr soluat aut cu loqi utilit
pt semetipsam pigra restringat Quod
bn psalmista gsidans brevi postula
cone gplexus e dicens Pone dne cu
stodiam ori meo & hostiu circumsta
cie labijs meis Hostiu namqz a
perit & claudit Qui go ori suo
nequaqz obstaculum ponit sz ostiu pe
cijt apte docuit qr & p disciplinam
lingwa teneri dz & ex necessitate laxa
ri quatinus os discretum & gruo tpe
vox apiat & rursum gruo taciturni
tas claudat Quod qr vir aici btus iob
vsi oes heretici qui hi spem tenent s'
uare nesciunt i vetu vba pfre
phibet qr nimirum deita q discrecoz
prodigus no solidat aura lenitat
portat Explicit septimi libri

Recedente iam libello tra
ctam9 qr btus iob virtu
nob sue humilitat inno-
tescat dicens Super pupil
lu irruitis & subuertere niti
mini amicu vestrum Quia
te namqz infirmi se pendat insi
nuat & subuti se velle gtutat &
tu amicu se ee testat Cuius vba
vt sepe dixi9 sic eidem spali gruit
vt tn p h ex prophtico spu eciaz se-
tencie fidelis ppli ex voce vniu
salis eccle exprimant Qui hereticoz
contrictes tolans & infirmu se
p humilitate cospiciat & tn a suade
dilcois magtudie no recedit Scta
qppe ecclie ppulus qr mortuu prius
e filius pupillus no incogite dr
cuius resurgentis vita qdem iam p fi
dem sequr sz necdum p spem gtem
plat Super pupillum vo heretici irru
unt cu humilitate fidelis ppli im
portunis falsis qr allegacoib
affligunt & tn amicus e' quem in
tut subuertere qr fidelis dei ppls
ipos quoqz quos psequendo tolat
amando no desinit Ad regitatem
vocare Rursum h sciendu e qr
sci viri ut sustine falsa p in
firmitate metuunt nec lesi umqz
a vitate gticescunt Vn & sub dr
Verumtn qd cepistis explete pbete
aure & videte an menciar Quia
em adusa ppeti no timet dicat
Verumtn qd cepistis explete Quia vo
ipis suis psecutoribz vitatis p-
dicamenta no sbtrahit adiungit
pbete aure & videte an men
ciar Ac si apte dicat Nec an
illatas molestias trepido nec i
gtis auditoribz corripiendis vba
abscondo qr & mala pssus excedor
& ipis meis psecutoribz benigne
impensus cresco Sancti qppe scoz
in hoc tertatonu plio & munita
pacie clipeo & gladijs amoris
accincta ad pferenda mala sunt
fortiter & ad repedenda bona
exeunt benignitate quatinus & odioz
tela potenter excipiat & acriter
iacta valenter reddat Nequaqua
qppe ad bella armatus prodit q'
aut gladiu clipeu sumens gla
dijs non vtitur aut vtens gladijs
clipeo no munitur Vn & miles di
adusitatis bello deprehensus & scu
tu pacie dz auferre ne peat &
ad pdicandu pmitus amoris infre
iacula vt vincat Cuius armatur

Quela debita mitigat doloris penam

ysa 6

sūma btus paulus insinuat dicens
La. iz Caritas paciens ē benigna ē. Cū uo
uim ex vtroqȝ definit caritas
nō ē. si vz malos q̄ absqȝ benig
tate tolāns nō amat / q̄ rursu
sese sin pacia exhibens · negligit
tolāre quos amat Vt ergo a nobis
caritas vā teneat̄ · necce ē qtus ꝫ
benignitati pacia · ꝫ rursū paciē
benignitas suffragetur / vt magnū
qdda in corde nro edificium gstru
ens ꝫ benignitati arce pacia solidz
ꝫ pacie fūdata edificia benigni
tas exornet Btus ergo iob prius
ad paciam dicat Vinitū qd cepistis
explete · Benignitate poitus adiungat
pbete aurē ꝫ videte an menciar
Cā vō sca ecclia ex magisterio hu
militatis instituta recta que erratis
h dt · nō qsi ex auctē precipit · sed
ex rōne psuadz / bn nūc dr Vide
te an menciar Acsi apte dicat
Ea q̄ assero neqȝ m̄ ex auctoitate
tredite · ſꝫ ex rōne an va sint
pensate Quē ꝫ si qui dt qd rōe
gphēdi nō valz ne d̄ ocultis
hūa rō qri deat rōnab̄r suadz
Sz sepe hetici dū occasiōz rōci
nacōis accipiūt · ad inergia cō
tencōis effrenatur Vn ꝫ apte
mox subdr Rndete obsecro absqȝ
gtencōe Necz enī hetici inqsi
tōnibꝫ suis veritate conat̄ asse
qui · ſꝫ victores videri Quaqȝ fo
ris cūdi sapientes appetūt · intus
p stulticia elacōis sue vinclis
ligantur Vn fit vt gtencōm cer
tamina exquirat · ꝫ d̄ dd q̄ pax
nrā ē loqi pacifice nesciat · atqȝ
ex pacis negocio rixe inventores
fiant Quibꝫ bn p paulū dr Si
qs aūt videtur gtenciosus eē · nos taleȝ
gsuetē nō hemus neqȝ ecclia dei
Rte aūt sbdr Et loquētes id quod
iustū ē iudicate Is naqȝ q̄ loqtur
dū d̄ vbis suis auditoribus sniaȝ ex
pectat · qi eius iudicio supponitur
a quo auditur Qui aūt in dictis suis
repbari metuit · ipse prius debz
examinare qd dt · qtus int cor et
linguā eius quidā discretus qsi
arbiter sedeat subtilr pensans
si recta vba cor offerat · q̄ vtilr
suscipiēs ad auditorum iudiciū
lingua pducat Btus ergo iob cōm
amicos agens · ſꝫ cōm heticos nō
stra demūcians preciptacōz loqn
cium rephendit atqȝ ad eorum mte
vba recolligens dicens Loquētes

id qd iustū ē iudicate Acsi apte
dicerēt Si in eo qd ad nos p egressū
locucōis exit rephendi nō vultis
intus stultic libra tenete vt tā
to foris qd dr ex vitat pondē pla
ceat · qnto hc intius trutina dis
crecōis pensat Et qꝛ erga aliena
dicta rectum iudicium exerunt · qui m
dicare prius ppa sciunt · proqȝ dixit
Loquētes id qd iustū ē iudicate
apte mox sbdit Et nō invenietis
in lingwa mea iniqtate nc in fau
cibꝫ meis stulticia psonabit Acsi
apte dicerēt Si sbtilius nra ppen
datis · rectius aliena iudicatis
pensatis Et cū rectum cepit eē qd
dicitis · iustū cognoscatis qd auditis
nequaqȝ qppe mea vobis lingwa
stulticiā resonat · si a vra gstria
nō precedat Hic sic sca ecclia stu
det prius assercōes hostiū falsas
ostendē ꝫ tunc pdicamenta veritatis
apire / qꝛ cū recta se tenē estimant.
recta q̄ audiunt gtuaciter inpugnant
Ante ergo necce ē vt errorē suū
hetici senciat ne audite veritati
cōn dicant. Qa ꝫ tempore sentes si
arator vomeris scissiōe nō euellit
terra accepta semina in segete nō
pducit Et cū putredinē medicus
vulneris apcōe nō eicit · neqqȝ
in loco putredinis sana caro
gualescit Prius ergo prisa destruens
dicat Loquētes id qd iustū ē in
dicate / post aūt recta insinuans ad
iungat · Et nō invenietis in lingwa
mea iniqtatem nc in faucibꝫ meis
stulticia psonabit Solet aūt he
tici alia apte dicē · alia i ocul
tis tenē / p lingwā qppe apta
locucō · p fauces vō oculta tra
ctacō designatur Sca ergo ecclie nc
in lingwa iniqtas · nc in fauci
bꝫ stulticia resonat / qꝛ ea q̄ p
publica pdicatorum locucōz pdicat.
etiā p intimos fidē seruat / nc
in apto aliud docet · atqȝ i ocul
tis aliud retinet Sz ꝫ qd sentit
loquēdo docet ꝫ qd loqtur viuēdo
custodit Ac d̄ sapie supne cō
uiuio quod p lingwā pdicacōis
seminat · hoc fauces tacite ex
pectacōis degustat Sz btus iob
vnū scȝ mebrū vniuersalis ecclie
sua insinuans atqȝ elcōz om cor
da manifestans omē qd sentit apri
at vt inter eius retinē attesta
locucō inotescat Ca. vii iob
Milicia ē vita hois sr tra

Left margin: La. iz; ... ne si / ... hetici; ... io; ... / ... / per ... / ...

Right margin: alb iniste; hi quidem v... cetera a qb... p̄sentur; Ca. 3. L; Error prius ē audiendꝰ gt dicentibꝫ vit; Sca ecclia nō hꝫ macula in doctina; d

hoc in loco tra͞nslacione veteri neq͞ꝫ
vita hominis · s͞ꝫ temptacio vocatur · s͞ꝫ si v͞er
timq͞ꝫ v͞bi sensus aspiciatur · diuisum
quid est qd exterius resonat · s͞ꝫ vnum
eundem q͞ꝫ concordie intellectum format
Quid enim n͞i pugna contra malignos
spiritus nomine temptacionis exprimitur / et
quid appellacione milicie n͞i contra
hostes exercicium designatur Temptacio
itaq͞ꝫ ipa milicia est Quia dum
contra malignorum spirituum insidias vi
gilat / i bellorum procinctu procul dubio

exsudat Nondum vero q͞ꝫ s͞ꝫ eadem
vita hominis non temptacionis s͞ꝫ re dicitur · s͞ꝫ
ipa temptacio perhibetur Sponte quippe
a statu condicionis lapsa · et corru
pcionis sue putredini subiecta ·
dum s' ex semetipa molestias ge
nuit · hec eciam facta qd tolerat Que

enim statum mentis inclinata de
seruit · qd in se n̄ motum varietatis
invenit Vnde nunc est si ad summa
se appetenda erigit · mutabilitatis
sue pondere impulsu protinus ad semetipam
cadit Volt in contemplacione stare
s͞ꝫ non valet / cogitacionis gressum
figere nititur · s͞ꝫ infirmitatis sue
lapsibus eneruatur · q nimirum mu
tabilitatis sue onera qui volens
expetiit nolens portat · Quietus
homo possidere carnem potuit · si bonum
ab auctore conditus possideri vo
luisset Quia q͞ꝫ se erige contra conditorem
erige voluit · i semetipo protinus
contumelia carnis invenit Sed quia
cum culpa simul ab origine eciam
pena propagatur · inserto infirmitatis vicio
nascimur · et qui nobiscum hostem de
ducimus · quem cum labore superamus
Ipa ergo hominis vita temptacio est cum
ex semetipa nascitur vnde perimatur ·
que et si semper ex virtute succidit qd
ex infirmitate generat · semper tamen ex
infirmitate generat qd ex virtute suc
cidat Hinc itaq͞ꝫ humana vita temptacio
est · vt et si iam ab iniquitatis perpe
tracione compescitur · in quibus tamen bonis
operibus modo malorum memoria · modo
seductionis calligine · modo inten
cionis sue interrupcione fuscatur Aliquis

namq͞ꝫ a luxuria carnem iam refre
nat · s͞ꝫ tamen adhuc luxurie fan
tasmata tolerat / que q voles fe
cit hoc invitus meminit · et penam susti
net quia voluptatem putauit Quia
vero ad deuicta culpa reatum me
tuit · ventrem iure abstinentie
vigore restringit · vultus q͞ꝫ ex absti

nentia palescit · Cum vero palorem
in facie aspicitur · reuerenda ab homi
nibus vita laudatur / mox q͞ꝫ in animus gloria
ad abstinentem animum cum verbis fauoribus
venit · quia concussa mens dum subiacet
non valet · eum per que venatur tege
a facie palore quesiuit Hinc q͞ꝫ fit
vt infirmitatis nexibus ligata · aut
pallorem abstinentie fugiens · iterum
per alimenta subdi luxurie me
tuat / aut impulsum luxurie per absti
nentiam superans · pallorem suum ma
m gloriam pertimescat militare / Alius
lapsum superbie superans · toto iam
desiderio statum humilitatis apprehendit.
Cuiq͞ꝫ superbientes quosdam vsq͞ꝫ ad
oppressiones innocentium erumpere conspicit ·
zeli excitacione succensus proponere
aliquis cogitur qd decreuit · vim
rectitudinis exercuit · prius q͞ꝫ non ma
ssuere s͞ꝫ auctore condicit Vnde
plerumq͞ꝫ sed fit · vt aut humilitatis
studio zelum rectitudinis deserat ·
aut e contrario zelo rectitudinis turbet
humilitatis studium qd tenebat ·
Cuiq͞ꝫ seruari simul et zeli auctoritas
et propositionis humilitas vix possit ·
sibimetipsi homo ex perturbacione
incognitus redditur · ita vt vehemen
ter ambigat · ne apud seductum
animum aut superbia se zeli ex auctoritate
insinuet · aut torpor pauidus hu
militatem fingat / Alius quanta
sit fallacie culpa considerans · mun
re se arce veritatis decreuit ·
vt ex ore eius iam falsus sermo
non prodeat · sese q͞ꝫ funditus a men
dacii transgressione distringat Sed
fit plerumq͞ꝫ vt cum vera dicitur · vita
proximi contristetur Cuiq͞ꝫ ingerere alti
lesiorum metuit / ad hec qd dudum
presserat fallacie veniens qui ex stu
dio pietatis redit Hinc q͞ꝫ fit vt
et si malicia mentem non teneat
in ea tamen peruitatis radium men
dacii vmbra obscuret Vnde et
apte quia pro contrarietatis conticescere non
valet · aut falsum dicens suam
mentem truncadat · aut vera loquens
proximi vitam contristet / Alius amore
conditoris excitatus · a terrenis cogi
tacionibus mentem cunctat assidua
oracione suspendere · atq͞ꝫ hac in se
creta quietis intime secum se
collocare · s͞ꝫ in ipo sue oracionis
ascensu · dum eleuari ab infimis
nititur · infimorum fantasmate re
uerberatur / atq͞ꝫ ad intuenda in
tem mentis oculus tendit · s͞ꝫ ex
corporeo vsu surgentibus terenarum

rerum imaginibus obscura. Unde fit
plerumque ut intendentis animus ipsa sua
infirmitate fatigatus aut orationum defessus
desidia torpeat. aut si diu in oratione
permanserit ante eius oculos aborta ima
ginum caligo densescat. Unde ergo dicitur
Temptatio est vita hominis super terram. Quia
ibi quasi reatum descensionis invenit.
ubi se perfecte comprehendere assecutionis
putat, et inde meritis confunditur. unde a
surgere a confusione intendebat. ut per
hoc ad semetipsam deliberata rede
at per quod semetipsam iam collectam et co
adunatam transiebat. Iste ab eterne
dictione divine legis alienus cum gratia
ia deprimitur. nec ipsum obtinende sa
lutis opem. Ille divine legis scientia
preditus dum se pre ceteris granditer intueri
suspicere. quasi privato gaudio exultat.
percepti intellectus in se munera dissi
pat, et inde in iudicio deterior ceteris
exhibetur. unde clarior ceteris ad tempus
ostenditur. Hunc quasi virtutum dona non sub
levant. etiam via simplicis rectitudinis
declinat. et velut generaliter se a ceteris
immune deputans quasi eo securius
prava agit. quo summi domini sublimia
munera non percipit. Illum prophetie
spiritus replet. ad prescientiam sublevat.
cui quasi ventura quoque iam presentia ostendat.
Sed dum sepe et in multis super semet
ipsum tollitur, ut futura veraciter con
templetur. mens in sui confidentiam dedu
cta. cum quasi spiritum habere non potest. spiritum sibi
adesse spiritum prophetie estimat. Cum
quasi omne quod sensit propheticum putat,
quasi et hac et tunc non habet et habuit et i
quantum habere potuit amittit. Dicque
fit ut inde post aliorum merita trist
redeat unde estimatione omnium letus
L v prebat. Temptatio ergo est vita hominis F
super terram. quia aliena a virtutibus
ad celeste premium non valet surge
re. quia dictata domibus spiritalibus
adquirendi destinus ex occasione virtutum
ruit. Certa autem paulo superius hec ee
tertia est quod militia dixerit. Vide
dum summopere est. quod quodam nobis ap
pellatione militie apostolus quasi nomine
temptationis innuit. Hoc namque nomine
intelligendi expressione militie augetur
quod nimirum per militiam ad finem iam
cotidie tenditur. Cumque per ordinem
militie locus crescit. tota simul
militia hominis deficit. Militia
ergo est vita hominis super terram. Quia
sicut iam superius diximus dum crescit
dum cotidie ad vite terminum per tempus
augmenta tendit. augendo vita

minue desinit dies. quippe expectat
ut veniat. Sed cum ad augmentum
vite venitur. iam ab augmento vi
te subtrahitur. Certa et itinerantis gres
sus dum ad anteriora proficit quod restat
iter decrescit. Vita ergo nostra militia
est. que quo ad augmentum ducitur. eo
ut non sit finitur. Bene ergo dicitur Militia
est vita hominis super terram. Cumque diu per
spatia temporum crescere appetit. ab
eodem spatio quod prodendo colligit de
crescendo pertransit. Unde apte quasi ipse mi
litie cursus exprimitur. cum protinus sub
infertur. Et sicut dies mercenarii dies Vita presens com
eius. Dies suos mercenarius citius paratur mercenario
evolvi exoptat. ut ad laboris sui
premium sine tarditate perveniat. Dies
itaque hominis. vana et eterna. sapientis
recte diebus mercenarii comparantur. quia
presentem vitam viam non patriam. militiam
non palmam deputat. et eo se ab
esse longius a premio conspicit. quo tar
dius ad finem venit. Considerandum
vero est quod mercenarius in alienis la
boribus insudat. sed tamen sui premii pro
prium comparat. Voce autem veritatis Joh. 18
dicitur. Regnum meum non est de hoc mundo.
Omnes ergo qui spe celestium prediti ergo in alieno labo
tiam vite presentis atterimus in mundo rare nam sepe
quem mundi sit reddere coartamur. et ex et regibus
alieno quidem labore fatigamur. sed servire co
tamen premia nostra percipimus. et per hoc pervene gimur
mus ad propria que pure misteriis aliena.
Quo contra quibusdam vitatis dicitur Si Luce 16
in alieno fideles non fuistis. quod
vestrum est quis dabit vobis? Videndum quoque est B
quod mercenarius sollicite curat re
spicere. ne unquam dies vacuus la
batur ab opere. et expectatus finis temporis
transitus veniat ad remunerationem
laboris. In laboris namque studio con
spicit quod percipere in remunerationis
tempore possit. Nam cum opus crescit
premii fiducia proficit. Cum vero opus
torpuerit. spes a remuneratione
lassessit lassescit. Unde et electus labor dat con
quisque vitam suam quasi mercenarius pen fidentiam premii
sans dies. tanto fidentius spe ten
dit ad premium. quanto nunc robustius
perdurat in laboris incremento. quos
sit decursus primum vite pensat. dies
quasi cum operibus numerat. ne a labore va
cua transeat. vite fomenta formi
dat. adversis gaudet. passione reficitur.
merore refovetur. quasi subsequentis
vite premium tanto se remunerari
largius conspicit. quanto pro amore
illius cotidianis se mortibus verius
impendit. Hinc namque est quod cunctis

suppne prie gditori eius psalmiste
vocibus dicens / propter te morte afficim[ur] tota die / hinc paulus ait Cotidie morior propter vestram gloriam fratres
1 Cor 17 — hinc iterum dicit ob quam causam hec
2 Thi 1 — patior sed non confundor. Scio enim cui
credidi et certus sum quia potens est depositum meum servare in illum diem. Iusti
igitur viri quia labores nunc vel[u]t gmendates exhibet tot iam remuneracionis sue pignora intra dei cubiculum clausa tenet. Sed quamvis nunc
sentitur estus in ope ut quandoque refrigerium percipiat ex quiete. Unde et apte
La. vi. h — subditur ¶ Sicut servus desiderat
umbram. et sicut mercenarius prestolatur finem operis sui. sic et ego habui menses vacuos. et noctes
laboriosas enumeravi. In umbram
quippe servo desiderare est post tentacionis estum sudorem quoque operis etiam
refrigerium requiem querere / Hanc namque umbram servus ille desiderabat
qui dicebat Sitivit anima mea
ad deum fontem vivum quando veniam
et apparebo ante faciem dei Et rursum Heu michi quia incolatus meus prolongatus est. Qui enim a labore agricultur fugiens. atque ad obtinendam
requiem refrigerium tegmine querens
iterum dicit Ingrediar in locum tabernaculi admirabilis usque ad domum
dei / Hanc umbram paulus apprehendere anhelabat. desiderium habens
p hil 1 — dissolvi et esse cum xpisto. Ad hanc
umbram ex desiderio iam perfectionem
pervenerant qui dicebant Nos qui
Mt xx — portavimus pondus diei et estus Unde
autem qui desiderare umbram dicitur servus vocatur / quia electus quisque quousque infirmitatis condicione stringitur
sub durante corrupcionis iugo quasi
sub estus anxietate retinetur / quam
cum a corrupcione exutus fuerit.
tunc semetipsum tunc illius innotescit
ad Ro 8 — Unde et recte etiam per paulum dicitur Ipsa
creatura liberabitur a servitute corrupcionis in servitute libertatis
glorie filiorum dei Electos enim nunc
Creatura rationalis liberatur a servitute per mortem — pena corrupcionis angustat. sed tunc
incorrupcionis gloria exaltat Et
quantum ad presens necessitatis pondera
nunc in dei filiis de libertate nichil ostenditur / tamen ad subsequentem libertatem
gloriam tunc in dei famulis de servitute nichil apparebit Creatura ergo
servitute corrupcionis exuta. et
digne libertati adepta. in filiorum
dei gloriam vertitur quia unita deo per

spiritum. quasi horrorem super quod creatura est
transisse ac subegisse declaratur Sed quia
adhuc umbram desiderat servus est.
quia quousque estum temptacionis tolerat
iugum miserie condicionis portat Ubi
et apte subditur Et sicut mercenarius
prestolatur finem operis sui Mercenarius enim cum facienda opera conspicit
mente premium ex longinquo et pondere
laboris addicit Cum vero lassescente
animum ad considerandum operis premium revocat. vigore mox animi ad exercicium laboris reformat / et quod confert
pendet ex ope. leve estimat ex
remuneracione Sic electi quique cum
mundi huius adversa paciuntur cum inhonestat contumelias rerum dampna cruciatus corporis tolerant. esse gravia quibus
excrescent pensat / Sed cum mentis oculos ad eterne patrie consideracionem reducunt.
ex comparacione premii quam sit leve quod
paciuntur inveniunt Quod enim
valde esse importabile ostenditur ex dolore. consideracione premii ex levi
remuneracionis levigatur / hinc est 2 Cor 11
quod paulus super semetipso robustior
contra adversa erigitur. quia nimirum
finem sui operis sicut mercenarius
prestolatur / quamvis namque quod sustinet
estimat. sed leve hoc per premii consideracionem pensat Ipse quippe quam sit
grave quod patitur indicat quia in carceribus habundantius. in plagis supra
modum. in mortibus frequenter se fuisse testatur / quia a iudeis quinquies 2 Cor 11
quadragenas una minus accepit
quia ter virgis cesus. semel lapidatus
est. ter naufragium passus est.
nocte et die in profundo maris fuit Quam periculis fluminum. periculis latronum Cor
ex genere. ex gentibus. in civitate.
in solitudine. in mari. in falsis fratribus
pertulit / quia in labore et erumna. in
vigiliis multis. in fame et siti. in
frigore et nuditate laborat / quia foris pugnas intus timores sustinuit. quia ultra vires gravatum se
asserit dicens Supra modum 2 Cor 1
gravati sumus supra virtutem ita ut
tederet nos etiam vivere Sed quo
remuneracionis linteo sudorem
tanti laboris tergat. ipse denunciat dicens Non sunt condigne ad Ro 8
passiones huius temporis ad futuram
gloriam que revelabitur in nobis / finem
itaque operis quasi mercenarius prestolatur. quia dum premium considerat remuneracionis. vile estimat quod pene
deficiens laborat Apte ait subditur

sic Et ego meses vacuos habui
et noctes laboiosas enumeravi mi
Electi quippe conditori rerum serviunt et
sepe rerum inopia coangustati pro
amore dei inherent et tamen subsidiis
vite presentis egent. Qui igitur pro actiones
suas premia non querunt a mundi
compendiis vacuos menses ducunt.
Noctes quoque laboriosas tolerant quia
adversitatum tenebras non solum
ad inopiam sed sepe usque ad corpo
ris cruciatum portant. Despectum na
que egestatem que perpeti laboriosum
bonis mentibus non est. Sed cum usque
ad afflictionem carnis adversitas ver
titur labor pro cuidinio ex dolore
sentitur. Potest etiam non incongruenter
intelligi quod servus quisque menses va
cuos sicut mercenarius ducit quia
laborem iam sustinet sed premium nec
dum tenet hic tolerat id expectat
Noctes vero laboriosas enumerat quia
adversitates se presentis temporibus sese in
virtutibus excedendo coacervat Nam
si proficere in mente appetit minus for
tasse aspera que mundi sunt sentit Ce
tum summa si ad vocem sancte ecclesie ducatur
intellectus eius paulo subtilius in
dagatur ipsa que menses vacuos habet
quia in infimis suis membris terrenas
absque vite premio deffluentes su
stinet Ipsa noctes laboriosas
enumerat quia in membris fortibus multi
plices tribulaciones portat In hac
etenim vita quedam laboriosa sunt quae
dam vacua quedam vero et vacua sunt
et laboriosa Amore quippe condito
ris presentis vite tribulationibus exerceri la
boriosum quidem est sed vacuum non est Amo
re autem seculi voluptatibus solvi va
cuum quidem est sed laboriosum non est
Amore vero eiusdem seculi aliqua adversa
perpeti et vacuum simul est et labori
osum quia ex adversitate mens affligitur
et remuneracionis premio non impletur
In his itaque sancta ecclesia qui in ea iam
positi adhuc voluptatibus deffluunt
et perinde fructu boni operis
non ditantur menses vacuos du
cit quia vite tempora sine retribucionis
munere expendit In his vero qui eter
nis desideriis dediti hic mundi
adversa paciuntur laboriosas no
ctes enumerat quia tribulacionum tenebras
quasi in caligine presentis vite portat.
In his autem qui et transeuntem mundum di
ligunt et tamen eius contrariete fatigantur
simul menses vacuos et noctes
laboriosas tolerat quia eorum vita

et retribucionis subsequens non iam remunerat
et presens tribulacio angustat. Recte autem
neque dies sed in citus menses va
cuos se habere perhibet. Mensium quippe
nomine dierum collectio et summa signatur
per diem quoque unaquaque actio exprimi
potuit per menses autem actionum fi
nis innuitur. Et sepe cum in hoc mun
do aliquid agere agimus incerta spei
alacritate suspensi hoc ipsum quod
agimus vacuum non putamus sed postquam
ad actionum terminum pervenimus non obti
nentes quod appetimus laborasse nos
in vacuum dolemus. Non solum igitur dies
sed et menses vacuos ducimus cum
nos in extremis actionibus sine fructu
laborasse non ex actionum principio
sed fine pensamus. Cum enim labores
nostros adversitas sequitur quia vite nostre
menses vacui arguuntur quia ex con
plecione actionum agnoscitur quod frustra
in actionibus sudatur. Sed quia
in sacro eloquio nonnumquam nox pro igno
rantia ponitur paulo attestante
qui veterum vitam sicientibus distri
git. Omnes vos filii lucis estis et fi
lii diei non sumus noctis neque te
nebrarum quibus premisit Vos autem
fratres non estis in tenebris ut vos
dies ista tamquam fur comprehendat. Potest
hoc in loco ex eorum persona nox sancte
ecclesie accipi qui post ignorantie sue
caligines ad amorem veritatis rede
unt et vitam ex radiis illustrati
fletibus diluunt quod erraverunt. Illu
minatus enim quisque quod tempore fuit
quod pro presentis vite amore laboravit
In eis quoque sancta ecclesia in quibus ad vi
tam redditur laborem suum estuanti
servo et desideranti finem merce
nario comparat dicens. Et sicut merce
narius prestolatur finem operis sui
sic et ego habui menses vacuos et
noctes laboriosas enumeravi mi
In comparacione enim duo sunt que premisit
In expressione etiam fatigacionis duo
coniungit subditur. Ad estuantem quippe
menses vacuos reddidit quia quo
magis eternum refrigerium querit
eo magis conspicit quod vacue per
ista vita laboratur. Ad prestolantem
vero laboriosas noctes subintulit
quia quo magis ex timore operis premium
id quod assequitur aspicimus eo ma
gis ingemiscimus dum nos ne
scisse quod ignoravimus quicquid Unde et
ipsa penitentium eciam vigilantia
exprimitur ut laboriosas no
ctes enumerasse dicatur quia contrito

Ca. viij.

fructus operis utilitatem indicat actionis

i Tess v

respiciat

1 8

Desidium eterni amoret amore eterno

verius ad deum recitim' tanto sub
tilius laboret quos p ignorantiam
in hoc mundo ptulis dolendo pensa9
Na quo vincimur dulce qd de et
nis desidat · eo ei mag' gne on
dit' qd p puerum amore tolabat
Si vo ad sola historiam vba pe
sent · sequentia phec peculdubio
ami9 dolet exprimit' · qualit per
dulsos mot9 desiderij mesticia
n impellente varia' Na subd' Si
dormiero dicam qn surgam · et rur
sum expectabo vesperam In nocte
quippe dies querit' · in die vespa de
sidat' qr nimirum dolor no pmittit
placere qd assit · Lugens mentem p ex
perimentu pnciu afficit · sp hanc
qu ex gsolati desidio ad aliap ex
pectacom tendit · qr et afflicta mens
p appetitum ducit' · et tn dolor
eius etia seductis desiderijs no
finit' Rcte subiungit' Replebor dolo
ribus vsq ad tenebras Causa at
eiusd dolois exprimit' cu ptm9
o subinfert' Induta e caro mea
putredine et sordibus pulmis Cutis
mea aruit et contracta e · Sz hec
subtilius ggentius qz dissereus si ad
primissim expoitois ordine redea9
Sompnus vero qd Sono nam torpor otij · surrec
sunt cone at excitat° accois exprimit'
Vespe qz noie qr sono cogenit
rursus otij desidiu signat' Pca
vo ectia quousq vita corrup
tois durat · flere mutabilitatis
sue dampna no desinit Ad hoc
nam ho gditus fuat vt stante
mente in arcem se gteplacois
erigeret · et nulla hunc corruptio a
gditois sui amore declinaret
Sz in eo qp ab ingenita standi
solidite volunt pede ad culpa
movit · a dilcoe gditois in se
metipso ptm9 cecidit · amore
vo dei · verum sez stacois arce
desens · necm in se gsiste potuit
qr lubrce mutabilit impulsu · in
fra se p corrupcom pruens · et
a semetipso dissensit · qt qui
Na hinc mutabilite hec nunc qr gdicois sue solidite no
figit' · altinat sp desiderij mo
tu vatia' · vt et qmetus accone
desidet · et occupatus ad ociu an
helet Qa ei fixa mens cu stare
potuit noluit · stare ia no pt
etia cu velit · Coditois qppe sue
gteplacoz desens · salut sue for
titudinis pdidit · et quolz posita
sp egra aliu locu querit ·
Varietate qo huiae mentis exprimens
dicat Si dormiero dicam qn sur
gam · et rursus expectabo vesperam
acsi apte dicet Nil pceptu me
ti sufficiat qr ipm q vere sufficere
potuit amisit In sono nam sur
rectionem desido · i resurrectione ve
sperum expecto · qr et qmetus excicnd
accois appeto et excitatus ocm
gmetus quero Qd tn intelligi
et alit pt · Dormire nam e i pctis
p iacere Si em som appllaco culpa
no esst · neq paul9 discit dicet
Evigilate iusti et nolite peccare
Vn et auditorem suu admonet d.
Surge q dormis et exurge a mor
tuis et illuminabit te xc Et rursu
paul9 hora e ia nos d somno
surge Vn et Salon peccante incre
pat dices Vsqz piger dormis Ec
lectus igit' qsq cu pcti sono pmi'
ad iustice vigilias exurge cona'
Sz sepe cu surrexit ipa se extolli
magne vtutis sentit · vn et te
tari se puit vite adusitatibz pg
vtutes desidat · ne peyus ex co
vtutu gfidetia cadat Si em
servari se p melius p temptacone
no ggnosceret neq psta dixisset
Proba me dne et tempta me Vn qo
nunc d' Si dormiero dicam quando
surgam et rursum expectabo vesperam
Qa et p9 pcti sonu lumen iustie
querit' · et cu vtutu psspa mentem
elevat · admixta adusitas deside
ra' · vt p sco ami9 cu vtutu
suaru gaudio plq dz attollit'
p contrictem puit vite edito mo
re solide' Vn et neq formida
bo vesperam d' · s expectabo Ex
pectam9 etem psspa formidam9 adu
sa Vir i° iust9 vesperam expectat
qr cu gr cen cbllone huc ncte
q e · ipa ei fit adusitas psspa / pt
vespe noie etia pcti tenta° de
signari que sepe tanto acrius
mente lacessit · quanto et cande
mente spus ad supna euehit
Neq aut sic in hac vita per
excitacoz iustie pctm deserit
vt i eade iustia ingenisse ma
neat' · qr et si ia a cordis hita
clo clpam rectido elimmet · ipa
tn clpa q repellit' a cogita°
mentem sordibus · astatis ut q apiat
pulsat Qd moyses qz spa' mu
it ea fca corpali' tpm mome
ta narrat dices fcm e mane
atq paulo p9 subinces fcm est

vespe. Lator qppe om culpe huiꝰ
p̄sentis tunc expssit in tpe qd nunc
versatur in mente. Mane qppe ad ve
sperū ducitur. qr nimirū rectitudinis lucē
sequitur vmbra temptacōis. Sz qr ele
ctorū lux temptacōn nō extinguitur.
neqqz nox. sz vespa fcā phibetur.
Eā nimirū sepe temptacō i corde rectorū
lucem iustitie abscondit. sz nō inti
mit. qr ad palorē trepidacōis
ptrahit. sz fūditꝰ nō extinguit.
Electi ergo pꝰ sompnū sine surrectionē
appetunt. pꝰ surrectionē vesperā p
stolatur. qr ꝯ peccato ad iustitie lu
men euigilant. ꝯ in ipō iustitie
lumine positi. sp se contra illecebras
temptacōnū parant. qs nimirū nō
timent sz expectant. qr vtili ti sue
rectitudinis eciā temptamenta pficere
nō ignorant. Cūq talibus qt con
temptacōes sua virtute contenderint
hic integrā salutē nequeunt.
quousqz dies pnt vite finiatur. Vn
ꝯ subditur. Et replebor doloribus
vsqz ad tenebras. Modo nāqz
aduersa irruunt. modo ipā ꝯ
pspa callida hillaritate blan
diuntur. modo surgentia vicia bel
lum carnis excitant. modo deuicta
animū ad elacōem vocant. Donorū
i vita vsqz ad tenebras do
loribus replentur. qr quousqz tpus
corrupcōis agitur. intrīna extrīna
qz afflictione concutitur. ꝯ salutis
securitatē nō inuenit nisi cum
dies temptacōis funditꝰ relinquit.
Vn bn ꝯ h eadē doloris causa
ptinꝰ subinfert cum dr. Induta
est caro mea putredine ꝯ sordi
bus pulueris. Vt enim paulo supiꝰ
diximꝰ. soliditatē ingenitā vo
luntarie hō deseruit. ꝯ sese in
voragine corrupcōis mersit.
Vn inres nūc vl p inmunda opa
labitur. vl p cogitacōes illicitas
fedatur. Vt enim ita dixerim culpe
sue penaliter subdita. ipa iam
na mea fcā ē ex nāqz ꝯ remissa
vsqz ad puersa opa ducitur. resti
cta aut ad puersorū opm cogi
tacōe iportuna fuscatur. Per exple
tōz ergo accōis illicite carnem
putredo afficit. p leuitatem
vō cogitacōis impbe qsi ante oculos
puluis surgit. Consenciendo vicijs
putredine atterimur. vicorū vero
imagines i corde tolerando sordi
bus pulueris fedamur. Ait ergo In
duta ē caro mea sordibus ꝯ
putredine pulueris. Acsi apte dicat.
Carnalē vitā quā pacior. aut
tabes lubrice opacōis polluit.
aut ex vicorū memoria caligo mi
sere cogitacōis premit. Quamquam Lax S
tn ꝯ si ex voce vniuersalis ecclie
accipiꝰ. aliqn hāc pcul dubio
carnis putredinē. aliqn aūt ꝯ iniqua
sordibus pulueris inuenimꝰ. Multi
qppe in ea sunt q dum amori carnis
insistunt. fetore luxurie conputre
scunt. ꝯ sunt nonulli q a voluptate
carnis qdē se abstinent. sz tn toto
mente in terrenis actibus iacent. Di
cat ergo scā ecclia vniꝰ membri sui
vocibus. dicat qd de vtrisqz gnē hoīz
tolerat. Induta ē caro mea sordibus
pulueris. Acsi apte insinuet dicens.
Sunt plerīqz q mi p fidē mēbra
sunt. sz tn sana vel munda p accōnem
nō sunt. qr aut vicii desiderijs turbati
ad corrupcōis putredinē defluunt.
aut terrenis actibus dediti puluere
ꝯspergunt. In illis enim qs lubricos to
lero carnē iā putrescētē gemo.
In istis aut quos quietes terre
na pacior. qd aliud qz fedata
puluere porto. Vn ꝯ apte simul
de vtrisqz subiungitur. Cutis mea aruit
ꝯ contracta est. In sca qppe ecclie
corpe hij q solis exterioribus curis
inseruiunt. congrue cutis vocantur.
Que nimirū cutis arescendo attra
hitur. qr mentes carnalium dum
pncia diligunt. ꝯ qsi iuxta posita
concupiscunt. qd futurū tendi per
longanimitatē nolunt. q dum intime
spei pinguedinē negligunt. vt
attrahantur arescunt. qr si hoīz corda
desperacō nō siccaret. neqqz eos
h pusillanimitas attraheret. Hanc
nāqz attractionē psalmista formidaue
rat cum siccitatē metuens
dicebat. Sic adipe ꝯ pinguedine
repleatur aīa mea. Adeps qppe
pinguedinis aīaz replet. cum
hāc contra pncium desideriorū estum
supne spei infusio refouet. Cu
tis ergo arescens attrahitur. cum corꝰ
exterioribus deditum. atqz ex despa
cōne siccatum in auctoris sui amore
nō tenditur. sz in semetipō prita
diuerti angusta cogitacōe replicatur.
Pensandū vō ē q carnales mē
tes idcirco pncia diligunt. qr vi
ta carnis qz sit fugitiua minime
ppendunt. nā si velocitatē transitꝰ
eiꝰ aspicerent. hāc eciā pspitatē
modicum duratura minime

Quidā castitatē tenentes in terrenis perversis involuuntur.

Carnales sunt homines curis terrenis exterioribus onerati.

ppendit acciet Sed aut ecclia i
electis suis qnitus cottie sit in rebus
externis cursus qspicit et ideo
in intimis pede sollicite intē
cois figit Vn̄ et apte sbd Dies
Vita pus com mei velocius trāsiert qz a te
pat tele xete tela succid Congrua
valde similitudie tps carnis
tele qpa qr sic tela filis sic
vita mortlis dieb singlis pficit
Sz quo augmetu pcepit eo ad
incisioz tendit qr sic et supius
diximus cu tpa pcepta ptereut ve
tura bruiant et de uniuso vite
spacio eo fiut paucora q veni
unt quo multa st q trāsierut Tela
qppe infra sup qz religata duo
bus lignis inecti ut texa Sz quo
inferius texta involuit eo su
pius texeda deplicat et vn se
ad augmetu multiplicat inde
fit mius qd restat Sic nimirz
vite nre tpa et trāsacta qsi in
ferius involuius et ventura a
superiori deplicaus qr quo plus
fiut pterita minus incipiut ee
futura Sz qr nc tela ad exprssi
oz nri tpis suffic nā eius quoz
festinacoz vite nre velocitas
trāsit rce nuc d Dies mei
velocius trāsierut qz a texete pt
tela succidit Tela qppe tardite
pfectus ht vita at prius mora
defectus no ht In illa namqz cu
laborat magis figit adventus
finis elogat In ista vo qr tps
sp desinens indesinent qsumus
ad fine nri itineris etia quie
scedo puenimus et p cursu nri
trāsitus etia dormietes imus
Caxi r Electi igr qr psnt vite momenta
decurre sub festinacoe qspiciut
neqqz in hc tante mobilitatis
itinere cordis intencioz figut
Vn̄ et apte ptinus sbdi Et con
supti st absqz vlla spe Repbo
Repbi desparāt hic ppetuari ru mens erga dies vite psntis
tanto adore constrig ut sic sp
appetat hic vivere quas si va
leant vivedi cursu desiderent
nuqz finire Cogitare qppe de
spiciut ventura spez totaz in
rebus trāseutib ponut hre
nlla nisi q pteut qcupiscut
Cuqz nimis trāseutia cogitat
et mansura nllatenus sperat sic ce
citate insensibli cordis oculus clau
dit vt etne luci nllatenus inteda
Vn̄ fit ut sepe ia cor molestia

quaciat et vicina mors virtute vi
tal spus incidat nc tn cuare q
iudi st desinat iamqz eos vltor
ad iudicium ptrahit nc tn ipi or
dinacoe sollicita rebus trāseutib
occupati nil aliud cogitat nisi
in hoc mudo qualit adhuc vivat
relinquedo oia q possidedo dispo
nut qr spes vivedi no frangit
etia cu vita t'minat Ia ad iudicium
trahit p sinaz et tn adhuc hendis
rebus inherent p cura Dura eteni
mte mors abee loge cred etia
cu senti Sic qz carne aia sol
ui vt erga psntia imodato se
amore retines tn ad etnu
suppliciu duci hocipm qz ne
sciat quo ducat et desens q cca
re cu timore noluit repete sine
fio inveit q nuqz puidit At
cotn electoz mtes mes ad etrni
intencioz tendit etia cu psn
ea vita feliciter comitta mag
carnis salute vtit nc tn eius
fiducia aliqs retarda nllus ad
huc mortis articlus erupit et
qsi pnte hac cottie cospicit ca
em cottidie vita indesinet la
bit spei ei vivedi funditus am
putat Bene ergo de dieb trāse
entib d Cosupti st absqz vlla
spe Acsi apte dicet Mens a
ducia in psnti vita no posui qr
omne qd ptit calcado supam
H Vn̄ et apte mox subd Memto
qr vetus e vita mea Hi eteni
vita carnis qsi pmanetez di
ligut q qntita sit sequetis vite
etnitas no attendut Cuqz so
liditate phenitat no qsidant
exiliu priaz tenebras lume
esse statcoz putat Ca q ma
iora nescimus iudicare d mi
imis nequaqz put Ordo qppe
iudicii exigit vt qd examinare
intim trāsceda Si em pce
rebus omibus animus no valet
nequaqz d his certa a quibus
vincit videt ideo itaqz mes
psnt vite esse estimare no suff
qr adinacoe illius ex amore
succubuit Sancti v vita quo ad
etna cor elevat qz breve sit
qd fine claud pensat et eoz
qsibus vilescat qd ptit quo intellcu
radiante inlucet qd accep
tu nuqz excedit Cuqz infini te
phenitat aspiciut neqqz ia
p magno desidant qcqd finis

angustat Sic sublevata mens ex
tempore timoris ducitur etiam cum car-
ne in tempore tenetur et tanto altius
finienda despicit quanto verius in-
finita cognoscat Sed hec ipsa humane
breuitatis consideratio auctori nostro
magne virtutis oblacio est Unde
nunc recte cum despectione immola-
cionis virtutis offertur cum dicitur Memen-
to quia ventus est vita mea Ac si ap-
te dicatur Tu sentire velociter benig-
nius respice quia et tanto videri
a te misericorditer debeo quanto ipse
a consideratione breuitatis mee oculos
non auerto Sed quia dum tempus vite
presentis absciditur ad operacionem pro-
merende venie vltimus non redditur
recte subiungitur Nec reuertetur oculus
meus ut videat bona Ad viden-
da bona extincti oculus non re-
dit quia ad exhibendum vel recta
opera exuta anima non recurrit
Luc 12 Hinc est quod diues qui infernum 3
Luc 16 flamma cruciabat quia semetipsum
reparare noluit operando postea
penitendo non posse agnouerat
tamen neque sibi sed relictis fratribus pro-
desse satagebat dicens Rogo
Luc 16 pater abraham ut mittas in domum
patris mei habeo enim quinque fratres
ut testetur illis ne et ipsi veniant in
hunc locum tormentorum Solet nam-
que mestum animum spes ut flamma refo-
uere Sed ut pena sua reprobi grauius
sentiret spem de venia amittunt
Unde flammis vltricibus traditus non
sibi ut diximus sed opitulari fratribus
concupiuit quia numquam se ignium
earum tormentis adiuncto desperacionis
flagello agnouit Hinc Sa-
Ec 9 lomon ait Quodcumque potest manus tua
facere instanter operare quia nec opus
nec racio nec sciencia nec sapiencia erunt
apud inferos quo tu properas Neque
ergo ad videnda bona oculus
reuertitur quia retribucionem suam mens
inueniens ad operacionis vsum nullatenus
renouatur Tria igitur fugit omne
quod creuit et in massa sua consequitur sicut
beatus iob uno versu verborum complexus breuiter
est dicens Memento quia ventus est vi-
ta mea nec reuertetur oculus meus ut
videat bona Cursum quippe presentem
contemplatus ait Memento quia ventus
est vita mea Eternitatem vero se-
quentium considerans adiunxit Nec reuer-
tetur oculus meus ut videat bona
Ubi apte quod vniuersi humani generis
a redemptoris munere destituti voce

premitus sunt dicens Nec aspiciat me 7
visus hominis Visus quippe hominis est in media-
toris qui inuisibilitatis nostre duri-
ciam cum respicit emollit Unde recte
quod in euangelio dicitur Respexit dominus petrum
et recordatus est petrus verbi quod dixe-
rat ihesus et egressus foras fleuit
amare Eternitatem vero a carne animam
nequaquam iam visus hominis aspicit quia post
mortem non liberat quem ante mortem
ad veniam gratia non reformat Hinc
enim paulus dicit Ecce nunc tempus acce-
ptabile ecce nunc dies salutis Hinc
psalmista ait Quoniam in seculum misericordia
eius Quia nimirum quem nequaquam mi-
sericordia eripuit sola post presens seculum
iusticia addicit Hinc Salomon ait
Si ceciderit lignum in quocumque loco ceci-
dit siue ad austrum siue ad aquilo-
nem ibi erit Quia cum humani casus tempore
siue sanctus siue malignus spiritus e-
gredientem animam claustra carnis
acceperit in eternum secum sine vlla
permutacione retinebit ut nec exal-
tata ad supplicium corruat nec
mersa eternis suppliciis vltra
ad remedium erepcionis ascendat
Vir igitur sanctus humani generis dampna con-
siderans quod a presenti seculo sine redemptoris
cognicione subtrahitur atque eternis ig-
nibus irreparabiliter sepelitur et eius
vocem in se suscipiens dicat Nec
aspiciet me visus hominis Quia
nimirum redemptoris gracia quem nunc non
intuetur ut corrigat tunc non re-
spicit ut ab interitu abscondat In
iudicium quidem dominus veniens peccatores
videt ut feriat sed non videt ut
ad largiendam salutem gratiam recog-
noscat Culpas examinat sed
vitam penitencium ignorat Unde sanctus
vir cum se post presentem vitam respectu
hominis videri non posse fateretur apte
nunc subdidit Oculi tui in me 7
et non subsistam Ac si apte diceret 7
districtus ad iudicium veniens ad
saluandum non vides ad feriendum
videns quia quem in presenti vita
dispensacione tue miseracionis non
aspicis respiciendo postmodum per
iusticiam extinguis Nunc enim peccator
quisque deum non metuit et viuit
blasphemat et proficit quia scilicet mi-
sericors creator quem expectando vult
corrigere aspiciendo non vult puni-
re Sic scriptum est Dissimulans peccata
hominum propter penitenciam Sed tunc peccator cum
respicitur non subsistit Flamma Luc 12
cum districtus iudex minus subtiliter

Via vero dicitur visus hominis

Luce 22

2 Cor 6

Ecc 11

Iudicium fiet veniente statu in quo reperietur

de districtione dici

Judex suffitiens et iustus incutit timorem reo

incitet. reus ad tormenta non
sufficiat. Quamvis hec etiam inspectoris
voci cogitat. quamvis in eis semper sollicita
virtuosi examini intendit. omne ei
quod agunt metuunt. dum autem conside-
rant ante quantum iudicem stabunt. in
tuentur potius illius magnitudinis. et pen-
sat quanto reatu constricti sunt. ipse
infirmitas. *(alii iniquitatis)* Ennumerant mala propria
operis et tamen non exaggerant bona
conditoris. Considerant propria quam di-
stricte iudicet. bona opera que sub-
tilit pensent. et perituros se absque
ambiguitate perscient. si remota
pietate iudicet. Anima hoc ipsum
quod quasi iuste videmur. omnem culpa est.
si vitam nostram cum iudicat. hanc
apud se divina ira non excusat.
Hinc enim in hoc eodem libro scriptum
est Astra non sunt munda in conspectu eius.
Hinc apud deum districte iudicati
ipsi quoque maculas inquinationis habent.
qui pro munditia sanctitatis lucent.
Bene ergo dicitur Oculi tui in me et non
subsistam. Ac si apte iusti voce *(Vita nostra deficiet in iustitia sua)*
dicere. Si subtili examinatione
discucior perfecto iudicio non as-
surgo. quia ad penam vitam non sufficit
si hanc inanitate iuste retribu-
toris premit. Bene autem eiusdem
humani generis et culpa breviter et pe-
na subrogatur. cum protinus subditur.
Sicut consumitur nubes et pertransit sic
qui descendit ad inferos non ascen-
dit. Nubes quippe ad altiora su-
spenditur. sed densata vento im-
pellitur ut errat. calore autem solis
dissipatur ut evanescat. Sic ni-
mirum corda sunt hominum que per acceptu
te tempus ingenium ad alta e-
rigitur. impulsa autem maligni
spiritus flatu. pravis desideriorum mo-
tibus hinc illuc quoque pertrahuntur. sed
districto respectu superni iudicii
quasi solis calore liquescunt. et semel
locis penalibus traditi ad operam
ius vitam ultra non redeunt. Vir *(de absconsa veritate)*
sensus elationem eius defectum quoque
humani generis exprimens dicat Sic
consumitur nubes et pertransit sic qui
descendit ad inferos non ascendit.
Ac si apte loquetur dicens. In altum
crescendo deficit. quia superbiendo
ad interitum cadit recedit. quem si
semel culpa ad penam pertrahit.
misericordia ultimus ad veniam non re-
(Anima datur ad iudicium) ducat. Vir et adhuc subditur. Nec re-
vertetur ultra in domum suam. Hic
est domus corporis habitaculum

corporale. ita unicuique mentis hec
domus fit quod ex desiderio inhabitare
consuevit. Ad domum quoque suam ultra *(Anima ad habita…)*
non revertitur. quia semel quisque eternis
suppliciis traditus. ad hec iam ubi ad-
re inheserat illecebris revocari
potest. Etiam in fine nomine peccatoris *(extra)*
desperatio designari. de qua per prophetam
dicitur In inferno autem quis confitebitur tibi.
Unde rursum scriptum est Impius cum ve-
nerit in profundum peccatorum contempnit. Quis-
quis autem impietatem incendit. vitam per-
fectam iuste moriendo delinquit. Qui
vero etiam post peccatum mole desperationis
obruitur. quid aliud quam post mortem in
fine suppliciis sepelitur. Unde ergo dicitur
Sic consumitur nubes et pertransit. sic qui *(…)*
descendit ad inferos non ascendit.
quia plerumque cum perpetratione nequitie
etiam desperatio sociatur. et via iam
reversionis absciditur. Corda autem
desperantium imbibit comparantur
quia et caligine erroris obscura sunt.
et peccatorum multiplicitate condensa. sed cor-
rupta pertranseunt quia claritate extremi
iudicii irradiata dissipantur. Potest *(M)*
etiam domus inhabitatio cordis intelli-
gi. Unde sanato cuidam dicitur Vade in
domum tuam. quia nimirum dignum est
ut peccator post veniam ad mentem
suam redeat. ne iterum quo iuste *(Luc. …)*
feriatur admittat. Sed qui ad
infernum descendit. ad domum suam
ultra non ascendit. Quia enim quem
desperatio obruit. a cordis sui
habitaculo foras mittit. et redire
introrsus non valet. quia fusus exte-
rius ad deteriora cottidie impulsus cadit.
ad contemplandum quippe creatorem ho-
mo conditus fuerat ut semper eius speciem
quereret. atque in sollempnitate illius
amoris habitaret. Sed extra se per inobe-
dientiam missus mentis sue locum per-
didit. quia tenebrosis itineribus spar-
sus ab inhabitatione vere lucis elon-
gatur. Unde apte ad hec subditur. Neque
cognoscet eum amplius locus eius.
Locus quippe hominis. sed non localis
ipse conditor extitit. qui hunc ut in
semetipso consisteret creavit. Quem
nimirum locum tunc homo deseruit
cum conditoris verba audiens. a condi-
toris amore discessit. Sed cum
omnipotens deus redimentes se homines cor-
poraliter ostendit. ipse tamen ita dicere
fugitivum suum vestigia subsequens
ad retinendum quem amiserat ho-
minis locus invenit. Qui ei appel-
lari locus nequaquam conditor posset

deū laudat̄ p̄s̄ta nō dicēt. Filyse
nox tuoꝝ inhitabut ibi. Ibi eni nō di
cit̄ q̄ ri eu locū sp̄at̄ designaꝰ. Sꝫ
sūt pleriqꝫ q̄ etiā post ꝑceptū i. deto
rꝰ auxiliū ad desp̄acōis tene
bras devolūt. ⁊ tanto neq̄ius
peūt. q̄nto ⁊ oblata vite remedia
ctēpnūt. Rēc ergo de dāpnato hoīe
dr̄. Neqꝫ cognoscet eū amplius lo
cus eius. qꝛ a conditore suo tanto
tūc distrītius ī iudicio nō agnoscit
q̄nto nūc ad reparacōis gr̄am nec
p dona revocat̄. Vn̄ ⁊ notand'
summope ē qꝛ nō ait. Neqꝫ cogno
scet amplius locū suū. sꝫ ait Ne
qꝫ cognoscet eū amplius locus eius.
Qui eū cognoscēs nō hoīs sꝫ loco tribu
it. patent' ipē conditor loci noīe
designat̄ q̄ distītꝰ ad examine
ultimū veniēs ī iniq̄tē durati
bꝰ dt̄. Nescio vos vn̄ sitis. Sꝫ electi
q̄nqꝫ qꝰ reprobos distrīcte repelli
cōsiderāt. eo semetipsos ꝑpetrā
te neq̄cie a sordibꝫ sollicitiꝰ
purgāt. Cūqꝫ p̄itꝰ mōs alios sui
gesse a vite amore cōspiciūt
studiose se ad p̄nie lamenta
succendūt. Vn̄ ⁊ apte subdr̄. Qua
ꝓpt' ⁊ ego nō parcā ori meo. Ori
ēteī suo nō p̄cit q̄ cōfiteri ma
lū qd̄ fecit erubescit. In labore
os q̄ppe mittē ē hec ad cōfessioꝫ
ꝑpetrate iniq̄tat̄ occupare. Sꝫ
iustꝰ ori suo nō p̄cit qꝛ irā di
strīcti iudic' iminēs p̄ueniēs. vb
con se ꝑpē cōfessiōis ferit. Hic
p̄s̄ta ait. P̄ueniāꝰ faciē eiꝰ in
cōfessiōe. Hinc p Salomōē dr̄. Qui
abscondit scelera sua nō diriget.
q̄ aūt reliquit ea ⁊ cōfessꝰ fuīt
misc'ām consequet̄. Hinc rursꝰ scrip
tū ē. Iustꝰ in p̄ncipio accusator ē
sui. Sꝫ neqꝫ ad cōfessioꝫ os pan
dit. nisi cū cōsideracōe distrīcti iudi
cij p pauore spūs angustat̄. Vn̄
apte mox subdit. Loquar in tribu
lacōe spūs mei. Tribulacō q̄ppe
spūs linguā cōmonet ut rea
tū p̄ui opis vox cōfessionis im
pugnet. Sciend' qꝫ ē qꝛ sepe ⁊
reprobi pcta cōfitent̄. sꝫ deflere
cōtempnūt. Electi aūt culpas su
as quas vocibꝰ cōfessionis ape
riūt. districte amaritudinis fleti
bꝫ insequūt̄. Vn̄ bn̄ b̄tus Iob
sp̄gs se ori suo parce nō spopo
dit. tribulacōz mox spūs subdit.
Acsi apte fatē. dicās. Dic rea
tū lingwa loquit̄ ut nequā

expers a meroris stimulo p alia
spūs vagēt̄. sꝫ culpas loquꝰ vol
nꝰ aperio. culpas vō ad correccōz
cogitās. salutē vulneris ex co
gitacōe meroris quero. Qui eni
mala q̄dā q̄ ꝑpetrāt insinuat.
sꝫ flere q̄ insinuanda recusat.
qui subducta veste vulnꝰ detegit.
sꝫ torpēti mēte medicamentū vul
neri nō apponit. Confessiōis ig'
vote solꝰ n̄ce ē ut meror excru
ciat. ne vulnꝰ p̄ditū sꝫ negle
ctū. qꝰ licencius iā p humaꝫ mēte noticiā
tangit̄. detiꝰ putrescat. Vn̄ Ezechias 17.
con p̄s̄ta plagā cordis nō solū
detexerat. sꝫ detecte etiā me
roris medicamentū adhibeat. d.
Iniq̄tē meā ego p̄nūciabo ⁊ co
gitabo p pctō meo. Pnūciando
eni occultū vulnꝰ detegit̄. co
gitādo aūt q̄d aliud qꝫ medi
camentū apponit. Sꝫ afflicte
menti ⁊ sua sollicite dāpna cogi
tanti rixa p semetipsaꝫ orit̄ ꝰ
con semetipsā. Illa eū se ad
lamēta p̄nie instigat. oculta
se increpacōe dilaniat. Vn̄ ⁊
apte mox subdr̄. Confabulabor
cū amaritudine aīe mee. Pauore
naqꝫ diuini iudicij afflicti dū q̄
dā male gesta plāgimꝰ. ipā ī
nē amaritudinis ad discuciēdos
nos vigilanciꝰ excitati. alia in
nob etiā q̄ amplius defleāꝰ in
veniꝰ. Illa sepe q̄d torpētes la
tuit. flentibꝰ subtiliꝰ innotescit.
⁊ afflicta mens certiꝰ invenit
qd̄ fecerat malū ⁊ nesciebat.
Ei qꝫ rixa sua verius aperit q̄ntū
a veritat' pace demiguerat.
qꝛ reatū suū cuiꝰ serena' nō
meminit. hunc in se mota depre
hendit. Supcrescēs q̄ppe p̄nie
amaritudo verecundāti cordi imp
tuē ingerit illicita q̄ cōmisit.
districtū con hꝰ iudicē ondit. sup
plicioꝝ minas incutit. pauore
aīm ferit. pudore cōfudit. mo
tꝰ illicitoꝝ increpat. quietē
noxie securitatꝭ turbat. q̄ ei co
ditor bona cōtulit. q̄ ipē bonis
illiꝰ mala rependit erubat. qꝛ
mire ab eo cōditꝰ. qꝛ q̄ntū te
sit mittꝰ. qꝛ roīs sp̄ā in cōdicō
ne ditatꝰ est. qꝛ cōditōis gr̄a
vocatꝰ. qꝛ seq̄ ipē ⁊ vocatꝰ no
luit. qꝛ vocati tā nc̄ rursū hūc
remitterē qꝛ despexit. qꝛ illu
minatꝰ domꝰ. qꝛ sua spōte p̄ms

Amaritudo p̄nie in ma infestacōne pctōrū

actibus etiam per dona terreat, et
qui a terrenis suis erroribus patitur
sollicitudinis flagellis expiatus, qui
a flagellorum doloribus ad salutis
sue gaudia mire medicamenti redu
ctus est, quod conversionis exspectatio et si non
carnis subditus peccare tamen et inter
flagella non desinit quod pectore
suum superna gratia nec contempta de
linquit. Cum igitur afflicta mens
modo per replicationem donorum dei mo
do per imperia actionis sue tanta se
veritate increpat, hic in corde
istorum amaritudo lingua sua con
tacto eius stilus loquitur quanto et
intimus auditur. Unde et nequaquam
dicitur confabulabor in amaritudine anime
mee sed confabulabor cum amaritudine
anime mee, quia vis doloris quam peccata
singula reputans torpentem animum
ad lamenta excitat, quia ad de
in verba confabulationis format. Quisquis
semetipsum correptus inperiat et
ad sui iam custodiam sollicitior
exurgat. Dicat itaque vir iustus
ex sua voce et sancte ecclesie typum
tenens dicat ex nostra Confabu
labor cum amaritudine anime mee
Acsi apertius insinuet dicens
Intus contra me cum cordis mei
dolore colloquor et foris me
a verbere indignatus abscondo, set
meis doloribus prime pressa in se
metipsam restringitur, atque a con
cupiscentiis delectationibus carnis forti
cogitatione separatur. ad summa per
fecte appetit et tamen adhuc de
corruptione corporis contradictorem sentit.
Unde apte mox subditur Numquid
mare sum ego aut cetus quia cir
cumdedisti me carcere. Carcere ho
circumdatur quia plerumque et virtutum
provectibus ad alta consurgere nititur
et tamen carnis sue corruptione
impeditur. Anima bene exiens psalmista
deprecatur dicens Educ de carcere
animam meam ad confitendum nomini
tuo. Quid vero appellatione maris
nisi corda carnalium tumidis cogi
tationibus fluctuosa? Quid autem ceti
nomine nisi antiquus hostis exprimitur
qui dum mentes secularium possidendo
penetrando, qui in eorum lubrica
cogitatione natat, sed cetus car
cere stringitur quia malignus spiritus
in inferioribus deiectus ne ad cele
stia evolare prevaleat pene
sue pondere coartatur. petro atte
stante qui ait Deus angelis

(margin: sue) (margin, red: F) (margin: pectoris per ma | re sz per ceti | dyabolus designatur) (margin: 2 pet' 2.) (margin, red: Ca 16)

peccantibus non pepercit sed rudentibus
inferni detractos in tartarum tradidit
in iudicium cruciandos reservari.
Cetus carcere astringitur quia tentare
bonos quantum desiderat prohibetur. Car
cere quoque mare circumdatur quia carnalium
mentium tumida insania quia desideria
ad peragenda mala que appetit impos
sibilitatis sue angustia coartatur. Sepe
enim ditari melioribus concupiscunt
sed tamen eis divino iudicio cuncta mi
rabiliter disponenti subacti sunt
nocentes bonis elati desiderant et
tamen subiecti ab eis solatia sperant.
pro explendis voluptatibus carnis lon
gevitatem vite presentis concupiscunt
sed tamen ab ea sub celeritate rapiuntur.
De quibus bene per prophetam dicitur Statuit aquas
quasi in utre. Aque quippe in utre
sunt cum lubrica eorum desideria quia
operis effectum non inveniunt sub car
nali corde deprimuntur. Cetus ergo
ac mare circumdatione carceris premitur
quia vel malignus spiritus vel secte
illius iniquorum se mentibus colli
gunt atque in eis undas tumen
tium cogitationum volvunt et ut
impleant mala que appetunt negan
superna eos districtio angustat.
Sancti autem viri cum maiori corde
celestium archana considerant an
ctius ad hoc contrite ardoribus anhe
lant. Ibi iam plene satiari deside
rant. Unde adhuc parum aliquid ore
contemplationis degustant. Sepe autem
premunt carnis stimulum vincere nil
illicitum in cogitatione de eius iam cor
ruptione tolerare. Sed quia scriptum est
Corpus quod corrumpitur aggravat animam
et deprimit terrena inhabitatio sen
sum multa cogitantem. Intentione
iam considerationis semetipsos eminent
sed tamen adhuc infirmitatis sue in
certis motibus subditi corruptionis
se carcere clausos dolent. Ait ergo
Numquid mare sum ego aut cetus quia
circumdedisti me carcere. Acsi aper
te dicat Mare vel cetus inique vi
vorum quia auctor malignus spiritus
quia effrenati ad sola perpetranda
iniquitatis licentia appetunt re
pene sue carcere constringuntur, ego
autem qui iam eternitatis tue libertatem
desidero cur adhuc mee corru
ptionis carcere premor. Quod tamen nec
a iusto superbe requiritur quia ad
vitatem accensi infirmitatis sue
angustias per sanctitatem transcendi concupi
scunt nec ab auctore misterium

(margin: expedi… | oru) (margin, red: H) (margin: desi… infin…) (margin: Sap 9)

inius(t)e disponitur. quia glo(r)iosi suorum
vota differendo cruciat. cruciando purgat.
ut ad percipiendum quod desiderant quanto
melius ex dilatione convalescat. Electi
autem quo(n)siq(ue) ab intima quieti differ-
untur ad cor suum redeuntes ibi quasi
a carnis sue tumultibus absconsi-
qui amenissimum secretum petunt.
sed in eo sepe temptationis aculeos se(n)-
ciunt. carnis incentiva patiuntur.
et ibi confusiones labores inveniunt
ubi magnam requiem a labore que-
sierunt. Unde sanctus vir post insinua-
tum corruptionis sue carcerem. ad
secretum cordis spacium rediens festi-
nans. quia eandem rixam in intimis
invenit quam ab exterioribus fugit
protinus subdit dicens. Si dixero
consolabitur me lectulus meus. et rele-
vabor loquens mecum in stratu
meo terrebis me per somnia et per vi-
sionis horrore concuties me. In sacro
namque eloquio. lectus. cubile. vel
stratum secretum solet cordis intel-
ligi. Hinc est enim quod sub vim convenientis
anime specie sponsa oculto stimulis
sancti amoris excitata in contem-
platione dicit. In lectulo meo quesivi
per noctes quem diligit anima mea.
In lectulo quippe et per noctes dilectus
queritur. quia auctor invisibilis con-
ditoris speciebus repressa omni corporee
visionis imagine in cubili cor-
dis invenitur. Unde et eisdem suis
dilectoribus veritas dicit. Regnum dei
intra vos est. Et rursum Si ego non
abiero paraclitus non veniet ad vos.
apte diceret Si ab interioribus vre
oculis corpus non subtraho ad in-
tellectum vos invisibilem per consola-
torem spiritum non perduco. Hinc de
missis per psalmistam dicitur. Exultabunt
sancti in gloria letabuntur in cubilibus
suis. Cum scilicet mala ab exterio-
ribus fugiunt. securi intra mentium
secreta gaudent. Sed tunc leticia
cordium perfecta erit. cum carnis ex-
terius pugna non fuerit. Nam quia
quousque caro illicit. quia quasi domus
mea paries quatitur. etiam cubile
turbatur. Unde et recte per eundem psalmistam
dicitur. Universum stratum eius versasti in
infirmitate eius. quia dum nos temptatio
carnis concutit. tempestas mala
infirmitatis etiam carnis cubile
confundit. Quamvis vero hoc loco somnia
vel visiones accipimus. non imagina-
tiones ultimi districti quas examinis.
quod iam utcunque per timorem cernimus.

sed tamen ut cum vacant non videmus. Electi ita-
que viri ut diximus ad cordis semper
secreta redeunt. cum ab hoc mundo
vel ultra vocum pressa vel ultra vires
adversa patiuntur. atque ex exterioribus
laboribus fessi. quasi stratum vel lectu-
lum cubilia mentis petunt. Sed dum
quibusdam imaginibus cogitationum
que sunt subtilia divina iudicia con-
spiciunt. quasi in ipso stratu suo requie-
scunt visionum turbantur. Contemplantur enim
quam districtus iudex veniet. qui dum
inesse magis intus cordium secreta
illuminat. omnes ante oculos culpas re-
novat. pensant quanta sit illa vere-
cundia in conspectu tunc totius generis hu-
mani angelorum quoque confundi pre-
ndunt
quia post confusionem cruciatus maneat. cum
et reatus anime immortaliter moriente
et indeficienter deficiente carne ge-
henna consumat. Cum itaque tam pa-
vida imaginatione mens quatitur.
quid aliud quam in stratu terrente so-
mnium videtur. Dicat ergo Si dixero.
Consolabitur me lectulus meus. et rele-
vabor loquens mecum in stratu meo.
terrebis me per somnia et per visiones
horrore concuties. Ac si aperte fa-
teatur dicens. Si exteriora fugiens
introrsus redeo. et utcunque requie-
scere in cordis cubili concupisco. ibi
me dum districtionis tue contemplatione sub-
icis. vehementer me per ipsas perturba-
tione mee imaginationes terres. Bene
autem dicitur. Et relevabor loquens me-
cum in stratu meo. Quia minimi-
rum ad mentis nos silentium fessi
redimus. qui in stratu colloquen-
tes oculta intra nos cogitatio-
num verba versamus. Sed ipsa no-
stra collocutio in pavore vertitur.
quia ex illa vehementius intellectus
nobis quanto terrore districti iudicis mote-
scit infecte conspicitur. Ne quis vero hec
studeat iuxta litteram perscrutari. ex-
quirendum magnopere est quot modis
tangant animum imagines somniorum.
Aliquando namque somnia ventris plenitu-
dine vel inanitate. aliquando illusio-
ne. aliquando cogitatione simul et illusione.
aliquando revelatione. aliquando autem cogitatione
simul et revelatione generantur. Sed
duo que prima diximus. omnes experi-
mento cognoscimus. subiuncta autem
quatuor in sacre scripture paginis
invenimus. Somnia etenim nisi plerumque
ab oculto hoste per illusionem fierent
nequaquam hoc vir sapiens indicaret
dicens. Multos errare fecerunt

Confessio et verecundia et iudicio extremo

Somnia quot modis nobis accidunt et de distinctionibus et modis eorum

Ecc(li) 34

Levit. 19 somnia et illusiones vanae. Vel certe non
augurabimini nec observabitis som
nia. Quibus profecto verbis quantum sint de
testationis ostenditur quae auguriis coniungun
tur. Rursum nonnumquam ex cogitatione simul
et illusione procedunt. Salomon minime
Eccl. 18 [?] M dixisset: Multas curas sequuntur somnia.
Gn 37 [?] Et nisi aliquando somnia ex mysterio reve
lationis orirentur, Ioseph praeferendum
Mt 2 se fratribus somnio non videret, nec Ma
riae sponsum ut ablato puero in
Aegyptum fugeret per somnium angelus
admoneret. Rursum nisi aliquando som
nia cogitatione simul et revelatione
procederent, nequaquam Daniel propheta Na
Daniel 2 buchodonosor visionem disserens a
radice cogitationis inchoasset dicens:
Tu rex cogitare coepisti in stra
tu tuo quid esset futurum post haec; et qui
revelat mysteria ostendit tibi quae ven
tura sunt. Et paulo post: Videbas
et ecce quasi statua una grandis, sta
tua illa magna et statura sublimis
stabat contra te etc. Daniel itaque
dum somnium ad implendum reverenter
insinuat, et ex qua ortum sit cogi
tatione manifestat, patenter osten
ditur quia hoc plerumque ex cogitatione
Somniis non est simul et revelatione generatur. Sed ni
credendum quia mirum cum somnia tot rerum qua
eorum causa sit litatibus alternentur, tanto eis diffi
ignota cilius credi debet, quanto et ex quo
impulsu veniant facilius non
elucet. Saepe namque malignus
spiritus his quos amore vitae
praesentis vigilantes intercipit, prospera
etiam dormientibus promittit; et quos
formidare adversa considerat, eis
haec durius somnii imaginibus in
tentat, quatenus indiscretam mentem
diversa qualitate afficiat, eamque aut spe
sublevans aut deprimens timore con
fundat. Saepe autem etiam corda
sanctorum afficere somniis nititur, ut ab
intentione cogitationis solidae ad
tempus saltem momentum derivet,
quamvis ipsi protinus animum ab illusi
Quare [in] temptatione onis imagine discutiant. Sed hostis
terreant [?] insidians quo eos vigilantes mini
me superat, eo dormientes gra
vius impugnat. Quem tamen haec agere
maligne superna dispensatio
benigne permittit, ne in electorum
cordibus ipse saltem a passionis
praemio somnus vacet. Bene ergo rectori
omnium dicitur: Si dixero: Consolabitur me lectulus
meus et relevabor loquens mecum
in stratu meo; terrebis me per so
mnia et per visiones horrore concuties

me. Quia nimirum Deus cuncta mira
biliter dispensat, quod malignus spiritus
iniuste facere appetit, quod hoc fieri
non nisi iuste permittit. Sed quia iu
storum vita et per vigilias tentatione
quatitur et per somnii illusionem fati
gatur, foris corruptionis suae mo
lestias tolerat, intus apud semet
ipsam graviores illicitas cogitationes
portat. Quid est quod faciat ut pedem
cordis a tot scandalorum laqueis
evellat? Ecce vir beatus quanta un
dique premeretur perturbatione cognovi
N mus; sed quod consilium contra haec inveniat
audiamus. Sequitur: Quamobrem elegit
suspendium anima mea et mortem ossa
mea. Quid per animam nisi mentis intentio, Anima
quid per ossa nisi carnis fortitudo signa ossa
tur? Omne autem quod suspenditur procul dubio [illegible]
ab imis elevatur. Anima ergo suspen
dium elegit ut ossa moriantur,
quia dum mentis intentio ad alta se
sublevat, omnem in se fortitudinem vitae
exterioris necat. Sancti etenim viri [illegible]
certissime sciunt quia hic in hac [illegible]
vita requiem nequaquam percipiunt, et idcirco
suspendium eligunt, quia nimirum
terrena desideria deserentes ad al
ta animum tollunt. Suspensi autem mor
tem suis ossibus inferunt, quia ad
re superne patriae in virtutum studiis
accenditur, hic quasi fortes prius in
mundo fuerant, profecto omne humil[iter]
persecuntur. Intueri libet quo Pa
ulus animam suspenderat, qui dicebat: Vi Gal 2
vo autem iam non ego, vivit autem in
me Christus. Et rursum: Desiderium habens Phil 1
dissolvi et esse cum Christo. Et: Mihi vivere
Christus est et mori lucrum. Qui gesta
terrenae fortitudinis ad memoriam revo
cans quasi quaedam in se ossa mactabat
dicens: Hebraeus ex Hebraeis, secundum Phil 3
legem Pharisaeus, secundum secundum ae
mulationem persequens ecclesiam Dei. Sed
quia suspendium anima elegit, quo hoc
in se ossa interficiat protinus adiun
git subiungit: Sed quae mihi fuerunt lucra,
haec arbitratus sum propter Christum detri
menta. Quae adhuc ossa in seme
tipso insinuat vehementius ex
tincta, cum subiungit: Propter quem
omnia detrimentum feci et arbitror
ut stercora. Mortuis vero ossibus
quo examinis suspenderat ostendit
qui illico subiungit dicens: Ut Christum
lucrifaciam et inveniar in illo non
habens meam iustitiam quae ex lege est,
O sed eam quae ex fide est Christi Iesu. Sequitur: [illegible]
quia a collatione eius testimonium.

paulum ad alta suspensum mundo mor
tuum testati sumus. nunc beatum iob
si plenus eodem spiritu exterioris vite
concupiscentiam fugiat conspiciamus. sequitur. Despe
raui nequaquam iam ultra viuam. Sunt
nonnulli iustorum qui sic celestia appe
tunt vt tamen a terrenorum spe minime
frangantur. largita diuinitus patrimonia
ad necessitatis subsidium possident. hono
res sibi temporales imperiorum tenent. ali
ena non ambiunt. suis licite vtuntur.
qui tamen ab eisdem rebus quas habent alie
ni sunt. quia ad hec que possident ex desi
derio non tenentur. Et sunt nonnulli qui ad
comprehendendum culmen perfectionis accin
cti dum altiora intus appetunt. ex
terius cuncta derelinquunt. Qui rebus
se habitis denudant. gloria honoris
se expoliant. qui interiori desiderio
per assiduitatem se animi meroris
afficiunt. Hec de exterioribus consolari
nolunt. qui internis gaudiis dum men
te appropinquant vitam in se funditus cor
poree delectationis necant. Talibus
namque per paulum dicitur. Mortui enim estis
et vita vestra abscondita est cum christo
in deo. Horum voce psalmista expres
serat cum dicebat. Concupiscit et
deficit anima mea in atria domini. Con
cupiscunt enim sed non deficiunt. qui iam
quidem celestia appetunt. sed adhuc
tamen a terrenorum delectationibus minime
lassantur. Concupiscit vero et in dei
atria deficit. quia cum eterna desiderat
in amore temporalium non perdurat. Hinc
psalmista iterum dicit. Defecit in saluta
re tuo anima mea. Hinc per semet
ipsam veritas dicit. Si quis vult post me
venire abneget semetipsum. Et
rursum. Nisi quis renunciauerit
omnibus que possidet non potest meus esse dis
cipulus. Horum igitur more sanctus vir. dimis
sa a terrenis desideriis mente
se inseruit. qui ait. Desperaui et ne
quaquam iam ultra viuam. Iusto quippe
desperare est presentis vite bona eterni
electione deserere. mansura querere. et
in rebus temporalibus fiduciam non habere.
Qui hec agens nequaquam se ultra viuere
asserit. quia videlicet viuificante morte
cottidie se a vita passionis alis ipa
tionis occidit. Absit enim vt vir
sanctus a diuine munere largitatis desper
ne gressum cordis a perfectione intimi
itineris subtrahat. ne ardorem con
ditoris deserens quasi a duce desti
tutus in via remaneat. et grassantis
gladio desperationis ruat latrocina
tis. Sed ne eius dicta ad nostri intellectus

arbitrium violenter videamur inflectere.
debemus ex posterioribus premissa pensare.
Quo enim sensu hoc dixerit ipse protinus
indicat cum subiungit. Parce mihi domine
nichil enim sunt dies mei. Neque enim sibi
domino hec verba congruunt. desperaui et
parce. Nam qui desperat nequaquam sibi parci
postulat. Et qui adhuc sibi parci desi
derat profecto minime desperat. Aliud
ergo est quod desperat. aliud vero quod parci
sibi vir sanctus postulat. quia in
minimis dum bona presentis vite per
desperationem deserit. ad obtinenda
que permanent in spe robustior exur
git. Desperando itaque melius ad
spem venire conatur. quia eo certius
eterna appetit. quo presentia verius
ex desperatione relinquit. Et nonnumquam
quod vim nobis sui cordis insinuans
vnam quidem de se sententiam protulit. sed hanc
iterato insinuando replicat. Quod
enim superius dixerat. Elegit suspen
dium anima mea. hoc replicans ad
didit. Desperaui. atque eterna concu
piscendo et temporalia postponendo. hoc
postremo intulit. Parce mihi domine.
Et quod superius dixit. Mortem ossa mea.
hoc minime subdidit. Nequaquam iam vl
tra viuam. hoc vltimum protulit. Nichil
enim sunt dies mei. Bene dicit dies
suos nichil esse considerat. quia per vt
paulo superius iam sepe diximus
beati viri quo veraciter summa cogno
scunt. eo sublimius terrena despi
ciunt. et idcirco presentis vite dies nichil
esse conspiciunt. quia illuminate mentis
oculos in consideratione eternitatis figunt.
de qua dum ad se redeunt. nichil
se esse nisi puluerem cognoscunt. et
infirmitatis sue conscii districte iu
dicari metuunt. cum vim tanti
vigoris aspiciunt trepidant exa
minari quod sunt dum adhuc apte se
iungit. Quid est homo quia magnificas
eum. aut quid apponis erga eum cor
tuum. Hominem deus magnificat quia
largitate bonis ditat. infusione
gratie visitat. honore collate vir
tutis exaltat. Cumque per semetipsum
nichil sit. esse tamen eum cognitionis
principe sue benignitatis munere
concedit. Sed erga eundem magni
ficati hominis cor suum dominus ap
ponit. quia post dona iudicium ex
ercet. merita subtiliter pensat.
vite pondera vehementer examinat.
et tanto ab eo post districtius peccata
exigit. quanto huic impenso mu
nere largius prebuit. Vir igitur sanctus

P de desperacione et indulgencia

Deus hominem hic magnificat et examinacionem et punicionem

interne supne maiestatis aspi-
ciat. atq(ue) ad infimitate(m) p(ro)prie conside-
rationis oculu(m) reducat, videat q(uia) ca-
ro capere no(n) valet h(oc) q(uo)d de semet-
ipsa vitat p(er) sp(iritu)m s(an)c(tu)m docet vi-
deat q(uia) immensu(m) q(uod) etia(m) sublevatus
hois sp(iritu)s indiciu(m) tollere non
suff(icit). & h(oc) tande(m) diligencius per-
scrutando senciat, q(uod) deus sub exa-
mine districte retribucionis op(er)a ho-
Caro R minu(m) subtilit(er) intendit & dicat: Quid
e(st) ho(mo) q(uia) magnificas eu(m) a(ut) quid
apponis erga eu(m) cor tuu(m). Ac si
apte exclamet dicens: Magnifi-
catus ho(mo) sp(irit)uali munere, s(ed) tu(m) caro
e(st) & magnas ei(us) post sp(irit)ualia eius
munera s(ed) divinitus concessa, dist-
ricte consideras. S(ed) tu(m) si remota
pietate indicet(ur), pondus q(uo)d de tua
subtilitate imminet, ferre n(ec) sublevatus
ad iusticiam sp(iritu)s hominis valet,
q(uia) et si hunc vult se tua dona
dilatat. ad inquisicionem tu(m) tui ex-
aminis sua eu(m) infirmitas angu-
stat. Un(de) & adhuc apte subiungit(ur):
S Visitas eu(m) diluculo & subito
probas illu(m). Quis itaq(ue) nesciu(m) ne-
sciat, q(uia) diluculu(m) d(icitu)r q(uando) cu(m) iam
nocturna t(em)p(or)a ad claritate(m) in-
cip(ien)tis mutant(ur). Nos itaq(ue) noctis
tenebris p(re)mimur, cu(m) p(er)fectione
inquietat obscuramur. S(ed) tunc
nox in luce(m) v(er)tit(ur), cu(m) erroris
n(ost)ri obscuritas vitat(ur) cognicione
irradiat(ur). Nox in luce(m) vertit(ur),
cu(m) corda n(ost)ra iusticie fulgor il-
luminat, q(ue) cecitas culpe deprime-
bat. Sic de diluculu(m) discipulorum
mentibus oriri paulus aspexerat
ad Ro. 13 cu(m) dicebat: Nox p(re)cessit, dies
aut(em) appropinquavit. Diluculo ergo
nos d(omin)us visitat, q(uia) erroris n(ost)ri
tenebras luce cognicionis sue illu-
strat, contemplacionis munere suble-
vat. & arce virtutis exaltat. S(ed)
Instus p(ost) post gratia(m) recepta nonnu(m)q(uam) q(uo)d d(omin)s postq(uam) diluculo visi-
tat, subito hominem probat, q(uia) &
accendendo corda n(ost)ra ad virtute(m)
bonorum operum provehit, & recedendo
concuti temptacione p(er)mittit. Ut ei
post virtutu(m) munera nulla temptacione
concuti(us), hec se habere animus ex se-
metipso glorietur, ut quo et infirmit-
dona habeat. & infirmitate(m) suam
humiliter agnoscat. p(ro) accessione
gr(ati)e ad alta sustollit(ur). & p(ro) re-
cessione q(uo)d ex semetipso sit probat(ur).
Quod bene nob(is) ex historia sacre lo-
3 R 11 cucionis innuit(ur), q(uia) Salomo &

divinitus accepisse sapiencia(m) & tu(m) p(ost)
accepta(m) eand(em) sapiencia(m) mente cu(m) st-
tim pulsatus co(m)pone memorat(ur).
Mox ei ut gra(tia)m tante revelacio-
nis accepit et arcane t(em)p(lu)m inhe-
ptulit, q(uia) nimirum sepe cu(m) men-
te(m) n(ost)ra(m) concessis virtutibus respectus
interne largit(ur) illuminat. hanc p(ro)-
tinus lub(ri)ce cogitaciones turbant,
ut q(ue) sublevata in eodem munere
exultat, etiam temptacione pulsa-
ta quid sit inveniat. Sic & he-
lias visitatus diluculo sermone R 19
celos aperuit. & tu(m) probatus subito
in fine p(er) deserta fugiens unam
mulierem expavit. Sic paulus ad
tercium celum ductus paradisi pene- Cor
trans secreta considerat. & tu(m) ad se
metip(su)m rediens q(uia) carnis bellu(m) la-
borat. lege(m) alia(m) in membris su-
stinet. eiusq(ue) in se rebellione
fatigari sp(iritu)s lege(m) dolet. Di-
luculo ergo d(omin)s homine(m) visitat. s(ed) subi-
to post visitacionem probat, q(uia) & collato
munere sublevat. & abstracto
ad paululum ip(su)m s(ib)i hominem
demonstrat. Quod eo usq(ue) p(ro)culdubio
patimur, quousq(ue) detersa funditus
labe pecc(at)i ad p(ro)misse incorru-
pcionis statu(m) reformemur. Unde
T et apte adhuc subd(itu)r: Usq(ue)q(uo) ca 7
non parcis m(ih)i nec dimittis me ut
glutiam saliva(m) mea(m). Saliva
in os de capite labit(ur), ab ore v(er)o
in ventre(m) ducit(ur) du(m) glutit(ur). Quid
itaq(ue) e(st) caput n(ost)r(u)m nisi divinitas
p(er) qua(m) exordii p(ri)ncipiu(m) sumus
ut creatura sim(us) paulo attesta-
te q(ui) ait: Caput viri xp(istu)s. Caput
aut(em) x(rist)i deus. Quid aut(em) venter n(ost)r(u)m ni-
si mens q(ue) du(m) cibu(m) sum(m) supni ver-
bi intellectionem suscipit. refecta p(ro)cul-
dubio o(mn)ia membra actionu(m) regit.
Unde et sac(ru)m eloq(uiu)m. alii mente
noie ventris expriment. Salomon
utiq(ue) no(n) dixisset: Lucerna d(omi)ni
spiraculu(m) hois q(ue) investigat
om(n)ia secreta ventris. Quia nimi-
ru(m) nos gr(ati)a supni respectus illu-
minat. cuncta etia(m) mentis n(ost)re
abscondita manifestat. Quid ergo
noie salive nisi sapor intime con-
templacionis accipit(ur). q(ue) ad os a ca-
pite defluit. q(uia) de claritate
conditoris adhuc in hac vita
nos positos vix gustu revelacio-
tangit. Un(de) & redemptor n(oste)r veni-
ens saliva luto miscuit. & ce-
ci nati oculos reparavit. q(uia) superna

gra carnalem mag cogitacionem per ad-
mixtionem sue contemplacionis irradiat.
et ab originali cecitate hominem ad in-
tellectum reformat. Ita que a paradi-
si gaudiis expulsis in hac ceca erumpno
natura edidit. qui a natiuitate ho-
minis oculis percussit. Sed sic vix sensus in-
sinuat. Hec saliua ad os quidem
labitur. ut vero ad ventrem usque per-
ueniat non glutitur. quia diuinitas con-
templacionis sensum tangit sed plene mentem
non reficit. quia perfecte animus conspi-
cere non valet. quod adhuc ex cali-
gine corrupcionis impedit raptim vi-
det. Ecce enim mens electorum iam ter-
rena desidia deuincit. iam cuncta
que considerat preterire transcendit. iam ab ex-
teriorum delectacione suspenditur. et que
sunt bona inuisibilia rimatur. atque
in agens plerumque in dulcedinem su-
perne contemplacionis rapitur. iam quod de
intimis agitur cum per caliginem con-
spicit. et ardenti desiderio inter-
esse spiritibus angelorum ministeriis
conatur. gustu incircumscripti luminis pa-
scitur. et ultra se uecta ad semet-
ipsam relabi dedignatur. Sed quia
corpus quod corrumpitur aggrauat animam.
inherere luci diu non valet quia
raptim videt. Ipsa quippe carnis
infirmitas transcendentem se animam
trahit atque ad cogitanda ima ac
necessaria suspirantem reducit. Sali-
ua ergo ex capite defluens os ta-
git. sed ad ventrem minime peruenit.
quia liquore superne contemplacionis
iam quidem intellectus infunditur. sed
necdum mens plene saciatur. In
ore etenim gustus est. in ventre sa-
cietas. Saliuam itaque deglutire
non possumus. quia superne claritatis
bono saciari non permittimur. quod
adhuc ex tenuitate gustamus. Sed
quia hoc ipsum quod utcumque iam ex su-
pernis cognoscimus ex pietate precedentis
est. Quia vero hec perfecte percipere non pos-
sumus adhuc ex pena vetuste
dampnacionis nostre recte nunc dicitur. Usque-
quo non parcis michi nec dimittis me ut
glutiam saliuam meam. Ac si ap-
te diceretur. Tunc homini plene parcis
cum hunc ad perfectionem tue contemplacio-
nis admiseris. ut claritatem
tuam raptus intimus videat. et
eum carnis sue corrupcio extrinsecus
non repellat. Tunc permittis ut
glutiam saliuam. cum me sapore
tue claritatis usque ad habundanciam
tue sacietatis infuderis ut ne-

quaquam iam per indulgenciam gustu o-
ris esuriam. sed in te solidatus irri-
gatus mentis ventre consistam. Sed quia
prevenire vult bonum quod appetit. dam-
nare malum confitetur quod fecit. Sequitur. Peccaui
quid faciam tibi o custos hominum. Con- Prima custos hominum non tollit peccata
fitetur malum quod egit. sed bonum quod
deo in recompensacionem offerre debeat
non inuenit. quia ad abluendum
culpam qualibet huiusmodi actionis vita in-
firma est nisi hanc ipsa pietas foue-
at. et non iusticia recte iudicantis pre-
mat. Unde recte per psalmistam dicitur. Melior est
misericordia tua super vitas. Qua quamuis Lxx b
videamur innocentes. apud districtum tamen iu-
dicem nostra nos vita non liberat si
ei reatus sui debitum misericordie benigni-
tas non relaxat. Uel certe cum dicitur
Quid faciam tibi. potenter ostenditur. quia hic ipse
qui agere perhibemur non preceptori sed
nobis proficit. Unde rursum per psalmistam dicitur
Quoniam bonorum meorum non eges. Hu-
militas autem me destitucionis expri-
mitur. cum deus hominum custos vocatur.
quia si eius custodia nos minime pro-
tegit. contra occulti hostis insidias
tanto sollicitius ocius vigilans dor-
mit. Psalmista attestante. rursus qui
ait. Nisi dominus custodierit ciuitatem
in vanum vigilat qui custodit eam.
Per nos namque cecidimus sed nostris re-
surgere viribus non valemus. Culpa
nos propria voluntate semel strauit
sed pena culpe detinens cottidie de-
primit. Ad amissam rectitudinem sur-
gere studiorum conatibus nitimur. sed
meritorum pondere grauamur. Unde et
apte subditur. Quare me posuisti
contrarium tibi. et factus sum michi metipsi
grauis. Tunc quippe contrarium deo homo
posuit. cum homo peccando deum dere-
liquit. Serpentis quippe persuasionibus
captus. hostis eius extitit. cuius pre-
cepta contempsit. Iustus vero con-
ditor hunc sibi contrarium posuit.
quia inimicum ex elacione deputa-
uit. Sed ipsa hec contrarietas culpe Contrarietas hominis ad deum quomodo incepit
facta est hominis pondus pene. ut cor-
rupcioni sue male liber seruiat
qui bene seruus in incorrupcionis li-
bertate gaudebat. Salubrem
quippe humilitatis arcem deserens ad
infima turpiter ingluuie peruenit superbiendo.
et ceruice cordis erigendo suppo-
suit. quia subesse diuinis iussionibus
noluit. sub suis se necessitatibus
strauit. quod melius condiscit si ea Molestie mentis et preuenientes hominis contemplatione dei
que deiectus sustinet. et primus
delicta carnis. et post pondera

metis expīma9 Ut em tacea9
h9 q̄t dolores tolāt· q̄t febribus
anhelat· sua qd̄a egtudīe q̄stri
git· ipa q̄ h n̄r corpis q̄ salg vo
ta egtudo ē· Na ono tabescit·
ope deficit/ media deficiēs cibo
reficit ne sbsistat/ refectoē lasse
sces abstinēa relena vt vige
at/ aqua pfud ne arescat/ lin
theis p tegi ne ipa nimis per
fusioē liq̄fiat/ labore fatiga ne
q̄ete torpeat/ q̄ete refone ne
laboīs exitaōn succūbat/ fatiga
ta vigilijs sōno repa oppressa
sōno vigilijs excuti ne sua pe
nis q̄ete lasse/ vestibg tegit
ne sug frigoīs adusi te penetre/
q̄sito calore deficiēs auraz fla
tu refone Cūqz inde molesti
as inuenit vn̄ vitare molesti
as q̄siuit male sanciata vt
ita dixim d' ipo suo medicamie
lāguescit Remot' go febribus
sal9 — cessātibz qz doloīb3 ipa n̄ra eg
tudo ē em curādi nc̄itas ne
quaqz dest· Cnot ei solaciq ad
remedi vsu q̄ri9· q̄ tot n̄re e
q̄tudini medicamīt obuiam9
dz ipm qz medicamīe i volu9
vti· q̄ exq̄sito rme° dmicm9
inherēntes ex eo q̄ui9 d'ficim9
qd pinde ad refecto3 paing9 vic
num3 debint psupo corrupi
sic supbia sterim Ca ei ela
tio semel supsi9 spm· ecce de
fluēs cotti portag lutu Ipa
q̄3 mēs a secreti intioīs secno
gau° exclusa· mo spe decipi
inani/ mo pauore vexa· mo
deficiēdo dolore deicit mo
falsa hilaite relena/ trāsito
ria ptinacit' diligit· eoz qz
amissioē incessat' atteri· q̄
incessant' cursu rapiente
pmuta/ rebus at mutablib3
sbdita ē a semetipa variat
na q̄rens qd nō ht ania p
Ca3· y capit Cūqz hc n̄re ceperit
tedz hc pcepisse qd q̄siuit Aāt
sepe qd desperāt· despiat qd
adabat Cu laboē q etna sut
discit ʒ hoz repete oblimscit
si laborare desicit dm q̄rit
vt par qd d' sūmis impeniat
ʒ ad q̄sueta ciems relapes
n° parū in his q̄ inuenit p̄se
uerat/ erudiri appetēs vt sua
ignorātiaz supat· ʒ erudita
grauiu9 cō sciē q̄taz pugnat

Vir cernis sue s' tirrānide sbiac
ʒ tn̄ adhuc intg imagines clp
toldt· cui9 iā foīs opa vincend
restrinxit In auctoīs sim se inq'sico
erigit· ʒ reūbāta hac corpearū
reru anima caligo q̄fudit Hem
ipaz q̄alit' incorpea corp9 r'gat
intueri volet· ē nō valz regimin
inire qd s' rnde nō suff't/ ē su
eo ignara deficit qd pdent' rege
Ampla se sil' ē āgusta q̄sidāns
q̄ale se vāāt' estimet ignora
Que ē si ampla nō essz· neq̄qz
tā investigāda regret/ ē rursu
si āgusta nō essz· hocpm salte
qd ipa regmt inueniret Vn̄ go
d' Posuisti me q̄rriū ē ē fcus
su mimetipi q̄uīs/ q̄ dū r'pīsg
ho· ē a carne molestias· ē a
mete q̄stioēs tolāt· q̄ue inim
ponds semetip portat Vndiqz
lāguoribz p̄imt· vndiqz infir
mitatibg vrge· vt q' relicto dō
se s' ad rege3 suffice credidit·
nl se n' turbati ptbatoīs inve
niat· inueniri q̄z se fuge' q̄rit
ʒ auctore q̄tēpto q° se fugere
possit nō ht· Cuig infirmitatis
pondu· vn̄ q̄dā sapiēs q̄teplat
ait Grane iugū sup filios ad
a die exitg d' vente m̄ris eoru
vsqz ad die3 sepltue i m̄re3 oiz
Vtus at iob ista q̄sidans ē q̄re
ita ordinata sint ingemiscens
nō iustiaz redarguit ʒ inia3 in
q̄rit vt Pcōtādo ipe humili pul
set· qd pcēdo diuia pietas imu
tet Quasi apte dicat Cur q̄ co
tent' t' homīe3 despiciās vt q̄m
certg scio q̄ pure vl ipm q̄ue
despice cderis nō vis Vnde vn̄
adhuc ē humilite q̄fessioīs exp
mit· ē voce libe' inq̄sicoīs adiu
3 git dicēs Cur nō tollis pctm̄
meu ē q̄re nō aufers iniq̄tate
meā Q' bg pfco vbis qd aliud
q̄ desidiu pstolati mediatoris
innuit D' quo Johns ait Ecce a
gn9 dī ecce q' tollit pctā mūdi
Vel cte ab hu'ao gne tuc pctm
plene tolli· cu p incorrupcoīs
q̄laz n̄ra corrup° pmuta Esse
naqz a clpa liberi n' eq̄qz pos
sum9 q̄usqz in corpe mort' te
nem Redētoīs go q̄ris vt x̄ r'
solidite desidat· q' ing te sua
auferi fūditg spat Vnde mort
pena pnaricatoīs qua ex ori
gine clpe iuste pmerint· et

indicium qd ex ipa accoe ptime-
stat adiungens subdit Ecce nunc in
puluere dormiam et si mane me
qsieris non subsistam Peccanti primo
hoi dcm e. puluis es et i puluerem
reuteris Mane aut dr illa tunc ma
infestato metum q i aduentu
iudicio apte cogitacoibg qsi py
noctis tenebras dimira'r d' quo
mirum mane p psta dr Mane
astabo t' et videbo Mane aut
dei e hoiem subtili interrogacon
discutere. et districte discutiendo iu
dicare Btus igr iob huane de
ieccois dana qsidans videat
qz et pnti ia pena pmitr. et adhc
d' futuris grauius vrgere et dicat
Ecce nunc i puluere dormiam et si
mane me qsieris non subsistam Ac
si apertius deploret dicens In p
senti q de morte ia tenim paa
or. et tn adhuc d' venturo iudicio
grauiorem mortem d' districtois tue
sma ptimesco. intitu p culpa
sustineo. sz adhuc ad iudicium ve
niens cipass restitum et pg intitum
formido Exteriore go morte desi
dans dicit Ecce nunc i puluere
dormiam Interiore metuens adiun
git Et si mane me qsieris non
subsistam Quatalibz ei iusti'a polle
ant neqqz s' ad innocentiam electi
sufficiunt. si in iudicio districte req
rantur Sz hc nunc ad solacium sue
erepcois inueniunt. qd neqquam
se posse sufficere humilit' sciunt Sb
humilitatis go tegimine a gla'o se ta
te animaduersionis abscondunt. et
q'o terrorem venturi iudicij pstola
tes qtinuo timore trepidant. eo
indesinenter agitr vt paratiores
fiant. Capitulm octauum tertio

Respondens aut baldad suites
dixit Vsqz loqris talia et sps
multiplex simo oris tui Iniuste sp
gnua sit vba instorum. et q ad edi
ficacoem plata audiunt. h qsi supp
impositum podus ferunt. Qd d' se
apte baldach suites indicat
dicens Vsqz loqris talia Qr enim
vsqz dt. qr edificatois vba iam
portare non possit ondit Sz cui
corrigi inique despiciunt. bne
plata eminat' Vn et apte ptius
adiungi'r Et spus multiplex simo
oris tui Cu multiplicitas in s'
mone rephendr. ee prul du'o
intellcus gruitas in sensu denegat'
Vis enpe et summa loquendi qua

drifaria qualitate distingr Nam d' qntate loqn
sit nonulli qbs sentiendi ac dicendi cu et d' varietate
aplitudo dilatat. Sunt nonulli qs
qsentiendi simul et dicendi inopia
angustat Sunt nonulli q' efficacia
dicendi hnt. sz acumine sentie
di non hnt Et sit nonulli q' acu
mine sentiendi suniri sit. sz ex in
opia locucois obmutescunt. hc
nanqz i hoibg cernimus. qd in rebus se
pe insensibilibus videmus Na a plerisqz
aq et humidas aq ab intimis du
citur. et largis i supficie meati
bg diuna' Plerumqz angusta i inti
mis latet et pgrediendi rimas
difficilter inueniens foras angu
stior exudat. Plerumqz minima i
abscondit orit'. cumqz patet qua
exeat inuenit. ex largo foramine alts tenuis
plenius pcedit. magis qz se mea
tus dilatat. sz non est qd fundat.
Plerumqz vo ampla i abscondit sur
git. sz angustis pssa meatibg te
nuis fine pfluit Sic itaqz i aliis
os patens emanat qd largus in
genij fons ministrat. in aliis in
tellcm nc sensus porrigit. nc lin
gua fundit. in aliis qdem os ad
dicendum pz. sz ad reddendum pata
a sensu lingua l nil accipit In
aliis vo largus sentiendi fons a
corde exuberat. sz hunc qsi mea
tus tenuis impar lingua coangu
stat In qbs nimirum quatuor dicendi   loq' q' lau
qualitatibg sola cum tria subia   dabil q' vitu
cet q hc s' p locucoem arripit   pabil
ad qd p ingenium non assurgit
Na prima laudanda e q vtroqz
valens pollet. secunda miseranda q
vtrqz humilit' caret. tertia adiuua
da q exple qd sentit non valet.
tcia vo despicienda atqz repme
da q dum sermone se erigit se
sn caret. q mebris inflacoe tu
mentibg simil'. ad aures audi
entium vasta sz vacua pcedit
Ad nunc baldad ad btm iob cri
men intorqt dicens Spus mul
tiplex sermo oris tui Qr ei multi
plicitatem simoni oris tribuit. pfecto
inopia cordis rephendit Qr
apte dicat Habundantia spus
in smone oris attolleris. sz sensus
indigentia coangustaris Teram
at cui rca rephendit. ne ipi q insta
rca sit nescire videan' nota ci
bg bona q audiendo didicerunt
qsi incognita pferunt Vn et bal
dad ptinus adiunxit Nunqd deus peccat hom' qdico

supplantat iudicium et omnipotens subuertit quod iustum est. Hec beatus iob nec
loquens negauerat nec reticens igno-
rabat. Sed peccatores quique ut diuinis
etiam uota iactant proferunt. ut lo-
quendo docti uideantur contempnunt
modeste conticescere ne credantur ex i-
Lar. xi. peritia tacuisse. Heretici uero eque-
tatem diuine iustitie rectitudinis laudant.
cum se ad gaudium incolumitatis suble-
uat et alios flagella castigat cum
se conspiciunt rerum prosperitate prefrui
alios aduersitate fatigari. Ita diuinam
precise agunt. Sed tamen se rectos arbitran-
tur. hoc quod ex prospera suppetunt debe-
ri suis meritis credunt eo quod colligit
quod deus iniuste non iudicat. quo
qui iustos se aduersitatis ulla contri-
stat. Sed si eorum uitam quamuis bre-
uis superne correptionis atti-
gerit. pulsati protinus consilium diuini
examinis increpat quod paulo ante
incolumes admirando proferebat
iustum quia eo iudicium quod suis mo-
ribus aduersa negat de diuina
equitate disputat. ad resultationis
uerba prosilit et correpti quia deli-
querunt grauius delinquunt. Unde bene
etiam per se tam cum pectoris confessi-
one dicitur. Confitebor tibi cum benefeceris
ei. Despecta quippe uox confessionis
est. quam format iocunditas prosperi-
Aduersitas non prosperitas lau-de fac. gra. Sola autem confessio habet magni meri-
tum ponderis quam a uirtute recti-
tudinis neque separat uis doloris
qua usque ad iudicium uocatis ex-
acuit aduersitas testis cordis. Non
Confess. in adu. res bo. est. ergo mirum est quia baldad diuinam in-
stitiam laudat quem nil aduersi
ab eadem iustitia tolerat. Sed quia ad-
uersus beatum iob hereticorum speciem tene-
re diximus. libet ut paruo quo
baldad uerba hereticorum surreptioni-
bus cogitant demum eius. Hij
Heretici in sce ecclie afflic. tionibus intume-scunt. quippe dum sancte ecclesie temporali cor-
reptio animaduersionem conspiciunt
ibi audacius in iactantia pro-
se predicationis intumescunt. et
superni examinis rectitudinem preten-
dentes prosperari se ex meritis asse-
runt. illa uero affligi dignis retri-
butionibus attestantur. Et decepis
blandientibus surreptionis aditum
protinus inter dolores querunt. atque
aliorum uitam exprobantes alios
mortibus feriunt. acsi illi iam
iniuste defuncti sunt qui de deo digna
credere noluerunt. Unde baldad
sentientes prosequitur. diuinam iustitiam

comptulit ilico adiungit. Etiam si fi-
lij tui peccauerint ei et dimisit eos in
manu iniquitatis sue. tu tamen si di-
luculo surrexeris ad deum et omnipoten-
tem deprecatus fueris. si mundus et rectus
incesseris. statim euigilabit ad
te et pacatum reddet habitaculum
iustitie tue. Acsi afflictis catho-
licis errorum predicatores dicant. Ue-
ram uiam prouidete et quia peruersa
teneat ex eorum qui nunc uos de-
functi sunt dampnatione cognoscite. quia
conditori omnium in perfidia uera displi-
cent. neque a uobis tam impro-
perios intuitu semetipsos subtrahe-
re. Unde ei. Etiam si filij tui peccaue-
rint ei et dimisit eos in manu
iniquitatis sue. qui apte dicet. In manu
sue malo dimissi sunt qui uitam in
rectitudinis imitari noluerunt. Tu
tamen si diluculo surrexeris ad deum
et omnipotentem fueris deprecatus. Quia
enim se heretici lucem uitatis tenere
estimat. sanctam ecclesiam que in e-
roris nocte posita ad diluculum
uitatis uocat. quatenus et per agnitionem
dei quasi per diluculum surgat et per
precem penitentie diluat peccata diluit.
Si mundus et rectus incesseris. Qui-
dam uero in cogitatione rectus in op.
statim euigilabit ad te. Quod
apte dicat. Contra eos qui mundi tabo-
ribus uirtute sue protectionis non ex-
erit. quasi ab adiutorio errantis
dormit. et pacatum reddet habitacu-
lum iustitie tue. id est presentis uite con-
uersationes annonet et tranquillitatis
protinus securitate probatur. Contra quem
peruersi quique temporale gaudium sin-
gulare estimant. diuine remune-
rationis bona que ipsi amore am-
biunt. Hec alijs pro magno pollice-
A Lar. xii. ntur. Unde fit plerum-
que ut amissa recuperare spondeant
aut ad maiora adhuc presentis
uite premia auditorum suorum animos
extendat. Ad patenter baldad
exprimit quod protinus adiungit. In-
tantum ut priora tua fuerint par-
ua. et nouissima tua multiplicentur
nimis. Qui uero habitaculum iustitie
consilium inter uocat. afflictis
catholicis errorum magistri pacatam
tamen habitaculum iustitie promittunt.
quia si eos ad sua pertrahunt prefecto
a contentione conticescunt. Non
hij qui trahi ad peruersa potuerit
tanto iam tranquillius temporali pace
quieti sunt. quanto longius ab etiam

sepant. Opes q3 intelligentie se
sequitibz crescere spondet. Vn̄ et
subdit. Jn tantu ut priora tua
fuerit parua et nouissima tua mul
tiplicentur nimis. Sz quia eorz verbis
no facile creditur. q° sepe vita con
temptibil dimittat. antiq3 patru
sntas pferunt eaz q3 retinere in
augmentu sui erroris inflectunt. ei
Vnde subdit. Jnterroga generatione
pristina et diligenter inuestiga patru
memoria. Gnacoz pristina et an
tiq3 patru memoria neq3q3 vide
re s3 inuestigari admonet. quia
hec in ea nolunt conspici. q̄d liquido
cuncte pz. Nonnuq3 vero moe bono
ru quedam moraliter docent. et quali
ex preteritis pntia colliganr insinu
ant. atq3 ex his q̄ ab oclis no ia
stris p fusendo subtracta s̄t. q3 nulla
sunt q videntur dimitgant. Vnde
et adhuc subdit. Hesterni quippe
sumus et ignoramus qm sicut vm
bra dies nr̄i s̄t sup terram. Gnā
co itaq3 pristina interroganda
ponitur. vt transiens tempus vite
pnts sic vmbra monstret. quia
vz si ea q erat. q etiam transi
acta sunt ad memoria reducimus.
patet cognoscamus q3 celeriter q3
hoc q3 fugiat q° tenemus. Sepe
vero heretici eosdem nobis cu p̄res
venerandos laudant. s3 intellectu de
prauato ipsis nos eorz laudibus
impugnant. Vn̄ et adhuc subdit.
Jpi docebunt te et de corde suo
proferent eloquia. Nondum q3 supius
dixerat. Spiritus multiplex sermo oris
tui. Nunc vero reducit ad memoria
patribus dicit de corde suo pferent elo
quia. acsi vita sancte ecclesie heretica
detestantes dicat. Multipliciter
spiritus in ore habes. i corde no ha
bes. s3 illi contra te audiendi sunt
q verba ex ore proferentes recta vi
uendo docuerunt. Sepe autem prim du
dine vicem tortitudinis ignorat
audenter alioz retinere lacerat.
Luq3 contra bonos auctores b'm
increpacionis arripiunt. que ea bo
proferunt q no viuendo s3 audien
do didicerunt. q' ea mala ali
is merentes ingerunt q ipi co
mittunt. s3 tn ea boa proferunt
q seruare contempnunt sciendum e
quia plerumq3 vitas sic p ora ad
uersarioz sonant. ut eoz lingwa
monens vita feriat. quibus cul
me retinuis loquntes et ingrates

ipi s' et verbis iudices et factis ac
cusatores fiant. Vn̄ et baldad d' ipocrita
iniqua q d' contra ipocritas subdit. s3
inuenire vbi se impetit. q3 si
mulator iustus n' ex agnitulo esse
ipe docere iustu neq3q3 tanta te
meritate psumeret. Equid' fortia
valde s̄t q dicit. s3 h stultus no aut
sapienti premis. no recto dicere debuit.
quia et vecorde asserit q ortus sicce
tibus in flumine q aqua fundit. Sz
interim proponetes eni de pcessus
subtiliter q̄d dicat. vt nos plata
insistant q3mus initiu sui aucto
ris impugnet. se. Numquid vire
pt scirpus absq3 humore. aut cre
scere carectu absq3 aqua. Cum
baldad scirpum a' carectu compa
ret ipe pertinus q aperit cu subiungit
Cum adhuc sit in flore nec car
patur manu. ante omnes herbas are
scit. sic vie omnium q obliuiscuntur
deum. et spes ipocrite peribit. Scir
pi ergo et carecti noie vita ipo
crite significat. q spem quidem viriditatis
het. s3 ad humanu vsu fructu
vtilit' non het. q sterilitate opis
arida permanens. solo sanctitatis
colore viridescit. Sz neq3 sine
humore scirpus. neq3 sine aqua
carectu proficit. quia ipocritarum vi
ta ad bona opa infusioz quide
superni muneris accipit. sed in
cunctis q agit exteriores lau
des appetens. a fructu percepte
infusionis inanescit. Sepe
namq3 mira signoz opa faciunt.
ab obsessis corporibus spiritus pellunt.
et p prophetie donum ventura q3q3
sciendo preueniunt. s3 tn a lar
gitore tot munez cogitacionis
intencione diuisi s̄t. quia p eius dona
no eius gloriam s3 ppos fauores q
runt. cum q3 p accepta dona in
sua laude se eleuat. ipsis mu
neribus contra largitorem pugnant.
Jnde quippe contra dante superbiunt.
Vnde ei amplius humiles esse de
buerunt. s3 eo peius eos di
strictior sna percutit. q° nunc
superna bonitas et mitiores lar
gius infudit. fit q3 eius amplitudo
muneris incrementu dampnacionis.
quia irrigati fructu no ferunt. s3 sub
viriditatis colore vacui i altu
crescunt. Quos bene p semetipsum ve
ritas exprimit dicens. Multi di
cent m' in illa die domine domine no
ne in noie tuo prophetauimus. et d

Ypocrita

Para

Ypocrita significatur p carectu et scir pu

Ypocrita iddo dei graciam perdit quia non di s3 sua gloriam querit

Math. 7

nomine tuo demonia eiecimus et
in noie tuo v'tutes multas fecim9
Et tūc 9fitebor ill' qr nūqz nom
vos discedite a me q' opamini
iniquitate. Scirpus e' vel carectū
sine aq̄ nō viuit. qr nimirū
ipocrite nō n' ex supno munere
viriditate bone opacōis accipiūt
sz q' hāc in vsū p'pe laudis ar-
ripiūt. i aq̄ q̄d videt' h tn̄ in-
anes crescūt. Vn̄ ac subdit' Cū
adhuc sit in flore nec carpa' ma-
nu an' omīs herbas arescit.

d Scirpus in flore ē ipocrita i laude
Arrogātes spernūt corripcione – Cū vō āgul' surgēs / carectū
manu nō carpit' qr ex aspat
p arrogātia sībg d' p'initate
sua ipocrita corripi dedigna' In
flore suo manu carpet' incidt
qr in laude ipocrita positus si hūc
q'sqz corripe audeat. asp'itate
sua ptinus corripiet' vita ne
cat. Scire nāqz nō eē appetit
sz vocari / et cū fortasse corripi'
q̄i in opinoīs gl'a detrūca' de-
phensū se in p'nte irascit'. le
q' s' redarguēte phibz. qr veld
in occulto vulne tactus dolet / q̄
lis impitus inotuit talis vult
ab hoībg estimari et p'atior
mori q̄ corripi / redarguccōne
Ypocrita que nō vult corripi – detior reddit'. qr q̄i dire per-
cussioīs estimat iactū p'uit
vbū Vn̄ exaspatus ptinus in co-
tumelias surgit et que mala
alr exaggēt – agere valeat coṅ vita corrrepto-
ris inq'rit demōstrare longe
incōpabilr reg' rēu rephēsore
sui desidat vt inocētez se nō
suis actibg sz alienis crimibg
ondat. vt sepe hō redarguēte
sue a'cō dixisse peniteat. et q̄i
a carpēt' ma' sic a corripiet'
aīo qō q̄ ut ita dixim' saga-
meroīs crat Vn̄ bn̄ p salomē
Pro' 9 – d' p' Noli arguere derisorē ne
oderit te. Neqz eī insto time-
dū ē ne derisor tu corripit
9tumelias inferat. sz ne tractus
ad odiū peior fiat. Sūt hec
sciendū qr iustoz bona qr ex
corde incipiūt usqz ad p'ntis
vite t'ui' crescūt. Ypocritarū vō
opa qr neqq̄z in occulto sūt radi
La28 E cata sepe an' deficiūt. q̄z p'ntis
vita finia' Sunt qz plerūqz stu
dio sacre erudicōis insistūt. et
qr hāc nō ī'pandis mit' sz pro-
merendis fauoribg inq'rūt. stati

vt iudicem' hūāe laudis arrip'
uit. et p h' grāz trāsitoriā p'uectus
assecūt'. tota mēte s'claribz
curis inseruiūt. atqz a sacra
funditus erudicōe vacua' et ag'
do pq̄ indicāt q̄ntū tpalia d'
ligāt. qr sola p'ius etiā p'dica
bant. Plerūqz at assūpte spē
matur' ondiūt. 9cete silenciū
lōgāni te patie. 9tinētie v'tu
te decora'. Sz cū p h quesiti
culmen honoīs attigerit. cū q̄r
ia reuērētia a cūct' impedit'.
ptin9 se in lasciuia volupt'
fūdut / et vō se a nō ex corde te-
nuisse ipi s' testes st'. q' h citi'
dimiserūt. Nōnūqz vō a'q' q'
possidet tbuūt. atqz indigētib'
cūcta largiūt' sz tn̄ an' inte
in auaricie v'rigine accens'
aliena appetiūt. q' sua largi
videbāt' et ptinaci pq̄ crudel'
ambiūt. q̄d ficta p'ius pietati
reliq'rūt Vn̄ et iure recte d' Cū
adhuc sit in flore nec carpit'
manu an' omīs herbas aresc'
Iuxta carnalē q'ppe intellctū
et iusti h'ba st' p'pheta attestat'
9n ait oīs caro fenū. Sz ante
oēs h'bas arescē scirpus d'. qa
iustis in bono p'maīetibg a
viridite assūpte rectitūis ipocrita
vita sicca' Arescūt h'be etiā
reliq̄z. qr iustoz opa cū carn'
vita deficiūt. sz herbaz viri
scirpus p'uenit. qr p'ius q̄z de
carne transeat ipocrita. ea q' in
se ondāt v'tuti sp'ē ondat de
linq'it. D' q'bg bn̄ etiā p p'p'ta
d' fiant sic fenū edificioz q̄d
p'ius q̄z euella' arescit. Fenū
q'ppe edificiū in alto nascit' sz
n eq'q'z p'niglui radice solida'
qr et ipocrita summa q̄d' age' cni'
sz nō in eis ex cordis p'nte sol'
da' Cū nimirū fenū et nō eru'
sū ticiūs arescit / qr vz' et ipo
crita' et in p'nti vita adhuc su'
sistit. etiā s'citat' spē q̄ opa
q̄ spē viditat' amittit Cūc
eī sine intētōe recte cogitac'
is bona studūt age' h ani'
tes indicat se sine radice flo-
ruisse. Sz baldad sic p'dirig'
eū scirpū et carectū 9pa' el
ilico apit cū s'bingit Sic vie
oīm q' obliuiscūt' deū et spe'
ff ipocrite p'ibit. Cūd eī cūct'
sūt opibg spat ipocrita ins'

honoris reuerentia gloriam laudis a
melioribus metim̄ sentit ab omnibus
vocari / sed permanere spes ypocrite non
valet quia eternitatem non querens fugit
quod tenet Nequaquam quippe mens sine
tenore in illa gloria figitur quam sine fide
possidet / sed cum transitoriis fauoribus
inhiat perdit percipiendo quod laborat
veritate attestante que ait Amen
dico vobis receperunt mercedem suam
Sed hec spes recipiendi mercedem diu
teneri non potest quia pro omnis operibus
honor tribuitur sed vita ad terminum vr-
getur laudes resonat sed ad finem
cum laudibus tempora festinant Et quia
nequaquam animus in eternitatis amore
radicatur cum ipsis profecto rebus quas
diligit labitur Nemo namque valet
mobilia diligere et ipse immobilis
stare Qui enim transeuntia amplectitur
eo ipso ad esse ducatur quo decreti-
bus implicatur / dicatur ergo Et spes y-
pocrite peribit quia humana laus quam
magnis laboribus appetit impensa
sa tempus momenta deserit Vnde at-
subditur Non ei placebit vecordia
sua Magna quippe est vecordia la-
boriosa agere et amore laudis in-
hiare forti opere tenere celestibus
desinere preceptis sed terrene retribuco-
nis premium querere Vt enim ita dixe-
rim qui pro virtute quam agit huma-
nos fauores desiderat rem magni
meriti vili precio venalem portat
Vnde regnum celi mereri potuit
inde nummum transitorii sermonis
querit / Vili ergo precio opus magnum
vendit qui magna impendit et mini-
ma recipit Sterilibus itaque ypocri-
te sites non fecundis sed neglectis
vitibus existunt que vbertatem fructus
proferunt sed nequaquam per studium a terra
sublenantur quod pingwes palmites
germinant errates bestie calcant
conculcant et quo hec vbrimus a
spiritualibus proiectum eo infirmis
amiduus consumunt quia nimirum
ypocritarum opera dum gloriosa mirantur
et pinguia prodeunt sed dum huma-
nas laudes appetunt que in terra
deseruntur / quasi hec mundi bestie ma-
lignum scilicet spiritus comedunt quia hec
ad vsum perdicionis inflectunt / tanto
quam ardencius rapiunt quanto et ma-
gna clarius innotescunt Vnde bene
per prophetam dicitur Culmus stans non est
in eo germen et non faciet farinam
quod si et fecerit alieni comedent
eam Culmus quippe germen non habet

cum vita meritis virtutum caret / fa-
rinam culmus non facit cum is qui in pre-
senti seculo proficit nil subtiliter intelli-
git nullum bonum operis fructum reddit
Sed sepe et cum fecerit farinam hanc
alienum comedit quia et cum bona opera
ypocrite ostendunt de hiis malignorum
spirituum vota saciantur Qui enim per hec
placere deo non appetunt nequaquam
agri domini sed alienos pascunt
Fecundo itaque ypocrite et neglecto
palmiti similis fructare fructum non
valet quia botrus boni operis in terra
iacet Sed tamen hanc ipsam sua vecor-
dia pascatur quia pro bono opere a cun-
ctis honoratur ceteris peruiciet sub-
iectas hominum mentes tamen maiori-
bus locis attollitur fauoribus
nutritur / Hec vero ei sua vecordia
placet interim sed non placebit
quia cum retribucionis tempus aduene-
rit in pena displicet quod vecors
fuit Tunc se stulte egisse intel-
ligit cum pro delectacione carnis sen-
tenciam diuine increpacionis accepit /
tunc se vecordem fuisse considerat
cum se pro temporali quam percepit gloria
perpetua tormenta castigat Tunc
veram sentenciam supplicia aperiunt
quia per hec profecto colligitur nil fuisse
omnia que transire potuerunt Vnde recte
subditur Et sic tela aranearum
fiducia eius Bene ypocritarum
fiducia aranearum telis similis dicitur
quia omne quod ad appetendam gloriam
exudat ventus vite mortalis
dissipat Nam quia eterna non querunt
bona temporalia cum tempore amittunt /
Pensandum quoque est quod fila aranee per
ordinem ducuntur quia sua ypocrite que
sub discrecione opera disponunt / a-
ranearum tela studiose texitur sed
flatu venti dissipatur quia quicquid ypo-
crita cum labore peragit aura hu-
mani fauoris tollit / et dum in appe-
titu laudis opus deficit quasi in
ventum labor euanescit Sepe na-
que et vsque ad punctum vite tamen ypo-
critarum facta perdurant / sed quia hec auctores
eorum laudes non querunt bona ante dei
oculos nunquam fuerunt / Plerumque enim
ut predixi sacre legis erudicione
fulciuntur doctrine verba proferunt
omne quod sentiunt testimoniis ac-
cingunt nec tamen per hec vitam audi-
encium sed proprios fauores querunt quia
nec proferre alia nouerunt nisi que audi-
torum corda ad rependendas laudes
excitant non autem ad lacrimas ac-

Ypocrita se a
hominibus decipit in
opere ita ipse &
operis eius opera inimi-
nera con

h
fiducia ypo-
critarum opera ara-
nearum tele

cendat · mens quippe concupiscens exterio
ribus occupata · igne divini amoris
non calet · et ideo ad supernum desi
derium inflammare auditores suos
nequeunt verba que frigido corde pro
feruntur. Neque enim res que in seipsa
non arserit aliud accendit. Unde
fit plerumque ut ypocritarum doctrina et au
dientes non erudiat · et eosdem
ypocritas qui se proferunt elatos laudibus
deteriores reddat. Attestante enim
1 Cor 8 paulo Scientia inflat caritas edifi
cat. Que ergo caritas edificando
non erigit · scientia inflando pervertit
Plerumque ypocrite nimia se abstinen
tia affligunt · omne robur corpo
ris atterunt · et qui carnis vitam
funditus in carne vincentes extin
guunt · hic quasi per abstinentiam morti
appropiant ut pene cottidie morien
tes vivant. Sed ad hoc humanos ocu
los querunt · admiracionis gloriam expe
Mt 6 tunt · veritate attestante que ait
Ca 30 Exterminant facies suas ut ap
pareant hominibus ieiunantes. Nam
ora palescunt · corpus debilitate
quatitur · pectus interrumpentibus suspi
riis urgetur. Sed cum mira hec ab ore pro
ximorum sibi admiracionis queritur ·
nil quasi de tanto labore aliud nisi
estimacio humana cogitatur. Quos mi
nirum bene ille Symon significat ·
qui dominice passionis tempore in angaria cru
cem portabat de quo scriptum est Inve
nerunt hominem cireneum venien
tem obviam sibi nomine Symonem
hunc angariaverunt ut tolleret
crucem domini ihesu. Quod enim per angariam
agimus non hoc ex studio amoris
operamur. Crucem ergo ihesu in angaria
portare est afflictionem abstinentie
pro alia quam necesse est intencione tolla
re. An non ihesu crucem in angaria
portat qui ad preceptum domini
carnem domat · sed tamen spiritualem
Ypocrita facit bonum ad finem malum patriam non amat. Unde et Symon
isdem crucem portat · sed nequaquam mo
ritur · quia omnis ypocrita corpus quidem per
abstinentiam afficit · sed tamen per amorem
glorie mundo vivit · quod contra bene per
ad Gal 6 paulum de electis dicitur. Qui autem sunt christi
carnem suam crucifixerunt cum viciis
et concupiscentiis. Cum viciis quippe et con
cupiscenciis carnem crucifigimus · si sic gu
lam restringimus ut iam de mundi gloria
nil queramus. Nam qui corpus macerat
sed honoribus anhelat · crucem dum
intulit · sed mundo per concupiscentiam vi
vit · quia sepe per sanctitatis imaginem

locum indignus regiminis assequitur
qui nisi virtutis aliquid in se ostenderet nulli
preesse honorem mereretur. Sed transit
quod delectabiliter obtinet et penali
quod sequitur manet. Veritas autem fidu
ciam in ore hominum ponitur. Sed cum in
ternus iudex cordis secreta examinat ·
nat · testes vite exterius non querit.
Unde ergo dicitur. Sicut tela aranearum fi
ducia eius. Quia apparente cordis
teste transit pariter omne quod exterius
de humano favore confidebat. Unde et
adhuc apte subiungitur. Innititur super
domum suam et non stabit. Hic do
mus exterioris conversationis est edificium
quod inhabitat corpus. Ita domus mentis
cogitacionibus est res quilibet quam pro de
lectacione inhabitat animus. Hec quippe
quod diligimus · quasi in hoc quiescentes ha
bitamus. Unde paulus quia in supernis
cor fixerat in terra quidem positus · sed
tamen a terra externus dicebat Nostra
Phil 3 conversatio in celis est. Mens itaque ypo
crite nil aliud in nomine quod agit
nisi opinionis sue gloriam querit. Nec
curat quo pro merito ducatur ·
sed quid interim dicatur. Domus ergo
eius est delectacio favoris quam quan
documque inhabitat · quia per cuncta sua
opera ad hanc se mittit animus et reclinat.
nat. Sed domus hec stare non valet
quia laus cum vita perit · et humanus
favor in iudicio non subsistit. Unde
et fatue virgines · que in oleum in
vasis non sumpserunt · quia in alie
nis scilicet vocibus gloriam et non in
suis conscientiis habebant · venienti
sponso pariter dicunt. Date nobis Mt 25
de oleo vestro quia lampades nostre ex
tinguuntur. Oleum quippe a proximis
querere est gloriam boni operis a testi
monio alienorum oris implorare.
Mens itaque vacua cum cunctis
suis laboribus nil se intus in
venisse invenit · testimonium
foris querit. Acsi aperte fatue virgi
nes dicant. Cum nos repelli sine
retribucione conspicitis · dicite in
vestro opere quid vidistis. Sed frustra
tunc ypocrita in hac domo laudi
bus innititur · quia michi ei in iudicio
attestacio humana suffragatur · qua
eandem laudem quam prius in testimonio
exigit · prius in mercede re
cepit. Vel certe super domum suam
ypocrita innititur cum vanis favori
bus deceptus qui de fiducia securitatis
elevatur. Multa quippe et ypocrite
mala in occulto faciunt · quedam vero

bona in publico Cu^qz ex bonis
patentibus laudes recipiunt ab o
cultis malis [illegible] oculos a
Ca 11 uertunt Fideles qz se existimant
[illegible] foris audiunt non [illegible] intus
nouerunt. Unde fit plerumqz ut ad
supremum iudicium cum fiducia ue
niant qz [illegible] se apud intimum ar
bitrium credunt [illegible] ab hominibus foris
habebant Sed domus ypocrite stare
non valet qz in terrore districti exa
minis omnis anteacta fiducia ca
dit [illegible] Cu^qz aliena oris
testimonia deesse conspexerit ad sua
se opera enumeranda conuertit Unde
et adhuc subditur fulciet eam et non
consurget Hec namqz quod per se stare
non valet fulcitur ut stet qz cum
vitam suam ypocrita in iudicio labe
factari conspicit hanc fulciendo sta
tuere operum enumeratione contendit
An non laudis sue intuitu hic
inde fulciunt q^ua sua ut prefati
sumus in iudicio enumerantes di
Mt vii cunt Domine domine nonne in nomine tuo
prophetauimus et in nomine tuo demonia
eiecimus et in nomine tuo virtutes
multas fecimus Sed domus laudis
tot allegationibus fulta minime
consurgit qz protinus iudex dicit
Numquam noui vos discedite a me
qui operamini iniquitatem Et sciendum est
qz hec quod consurgit ab infimis ad
superiora se erigit Domus ergo ypocri
te surgere non valet qz pro omne quod
mixte [illegible] celestia agere potuit
a terra numquam animum leuat Dure
et tunc neqz ad premium retribu
tionis erigitur qz per hoc quod nunc exhi
bet in appetitu glorie temporalis iacet
Sed qz vita ypocrite scirpi appellatione
signata quale in iudicio reprobe
audiuimus pensemus qz districtus iudex ap
pareat qualis ab hominibus [illegible]
audiamus scilicet Humectus scirpus vi
detur antequam veniat sol Sepe in
sacro eloquio dominus solis appellatione
Mal 3 signatur sicut per prophetam dicitur Vobis au
tem qui timetis nomen domini orietur sol iu
stitie Et sic repulsi in iudicio im
pii dicunt in libro Sapientie Ergo
errauimus a via veritatis et lumen
iustitie non luxit nobis et sol non est
ortus nobis Ante solem ergo scirpus
humidus cernitur qz priusqz diuina
districtio in iudicio candeat omnis
ypocrita infusum se gratia sanctitatis
ostentat qui virentes aspicitur qz
iustus estimatur honoris locum

obtinet de gloria sanctitatis pollet
a cunctis venerandus defertur opinio
laudis extenditur Scirpus itaqz
iste in nocte humidus est sole autem
veniente siccatur qz nimirum ypo
crita vite presentis in tenebris sanctus
ab omnibus creditur sed dum districtus iu
dex venerit quod sit iniquus apparebit
Dicatur ergo Humectus videtur antequam sol
veniat qz virentem se nunc humanis
oculis exhibet sed in calore tunc
diuini iudicii arescit scilicet Et in
O ortu suo germen eius egredietur
herba quibus nascendo prius a terra
producitur aura et estu tangitur sole
ac pluuiis nutritur et tunc demum
ad perficiendum sui seminis germen a
peritur Scirpus vero cum flore suo na
scitur mox qz ut a terra surgit
sui secum seminis germen producit
Bene ergo per herbas reliquis sensus
quilibet per scirpum vero ypocrita de Remuneratio in sti et ypocrite exponitur
signatur qz iusti viri prius qz in
ope [illegible] sancte conuersationis oriantur
huius vite hieme tolerant eos
qz contrarium persecutionum estus fati
gat Sed cum recta faciunt nequaquam
hic sue retributionis [illegible]
cum vero a presentis vite laboribus ex
eunt ad eternam patriam venien
tes expectata retributione perfruuntur
At contra ypocrita qz mox ut in bo
no opere nascitur presentis mundi gloriam
recipere conatur qz scirpi more
cum germine nascitur oritur qui pro eo
qz bonum opus incepit consumatum
ut a cunctis honoretur Scirpus Ca 32
itaqz in ortu est remuneratio in incho
atione Sepe namqz nonnulli apte
primitatis vias deserunt sanctitatis
habitum sumunt mox qz ut prima
limina boni operis attigerint ob
liti qui fuerint affligi iam per primam
de conuersatione negligens noluit lau
dari autem de inchoata iustitia ap
petunt per se cetis etiam melio Laus humana ultra propter
ribus concupiscunt Quos plerumqz diu
mixta voce prius prosperitas sequitur
multo qz prius fuerant de sanctitatis
habitu peiores fiunt Multa rebus mul
tiplicibus occupati atqz ipsa oc
cupatione confusi non solum perpetra
ta minime deplorant sed adhuc
que deploret exaggerent Quem
mundum deserunt ad exteriora opera
pronati non debent nisi pro huius tem
dinis in eius de mundi contemptu
solidentur Cernimus namqz bona
deperire que hominibus ante tempus in

notescunt. quia et arbusta plantata prius quam firma radice convalescant. si manus gestientis tangit arescunt. At si in altum radix figitur. et terre humoribus conspersa solidatur. licet et manus impellit. sed non ledit. licet et ventorum flatus inflectendo gemunt. sed non eruuntur. Ita ergo eterna vita cepti operis dum ac robuste in alto humilitatis figenda est radix cordis. ut cum ab humano ore detractionis aura vel favoris flaverit. et si in qualibet parte utcumque inclinat animum funditus non evellat. sed ad statum suum protinus post inflexionem redeat. sed apud se fortem in radice perdurat. Quod in rebus crescentibus pietate surgente robustius, quia tunc si dum conspicitur impellatur. statim sine labore destituitur. Si autem per spacium temporis ab humore eruditionis permittitur. sepe et arietis ictibus minime quassatur. Hic sic vero bona vero mala et in tempestate manifestata dependent. et diuinus occulta solidatur. quia humane occupationis magis cum incipiente gustationis mee vita contigerit qui recte pietatis impellit. ea quia facile destituit. quia adhuc humorem quippe infirmitatis non amisit. Cum vero in longa quiete sue abiectionis se animus compresserit. qui more eruditatis pietatis contra ictus obduruerit. et confractus protinus resilit omne quod solidum impacta fuerit. Hinc est quod vita inchoantium moyses humanis occupationibus extra prohibuit dicens. Non operaberis in primogenito bovis. et non tondebis primogenita ovium. In primogenito quippe bovis operari est bone conversationis primordia in exercitio publice actionis ostendere. ovium quia primogenita tondere est ab occultatione sue tegminis humanis oculis inchoata bona denudare. In primogenito ergo bovis operari prohibemur. atque a primogenitis ovium detondendis compescimur. quia et si quid robustum incipimus exercere hoc in aperto citius non debemus. et cum vita nostra simplex quid atque mundum inchoat. dignum est ut secreti sui velamina non relinquat. ne dum innudum hoc humanis oculis quasi seductionem velle hoc ondat. Ad sola ergo divina

(Margin: Humilitas bona opera conservat; Deut. xv; Expo. sca)

sacrificia bonum primogenita omnia quia sacrificat. ut quicquid forte simplex atque mundum quia incipimus. hoc ad honorem intimi iudicis in ara cordis immolemus. Quod ab illo procul dubio tanto libentius accipitur quanto et ab hominibus occultatum nulla laudis appetitione maculatur. Sepe autem nove conversationis primordia adhuc ex carnali vita sunt commixta. et idcirco innotescere citius non debent. ne cum laudatur bona que placent. deceptus laude sua animus deprehendere in eis negat mala que latent. Unde recte dicitur per Moysen dicitur. Cum ingressi fueritis terram quam ego daturus sum vobis et plantaveritis in ea ligna pomifera, auferetis preputia eorum. Poma que germinant immunda erunt vobis nec edetis ex eis. Ligna pomifera sunt opera virtutibus fecunda.

(Ca. 33) Preputia itaque lignorum auferimus cum de ipsa inchoatione infirmitatis suspecti primordia nostrorum operum non approbamus. Poma autem que germinant immunda dicimus nec comedi optamus. quia cum primordia laudantur boni operis dignum est ut hoc animus non pascatur operantis. ne dum acceptas laudes suscipit fructus operis intempestive comedat. Qui ergo inchoata virtute ab humano ore laudem recepit. quasi plantati ligni ante tempus pomum comedit. Hinc per psalmistam dicitur. Vanum est vobis ante lucem surgere surgite postquam sederitis. Ante lucem quippe surgere est priusquam claritas eterne retributionis appareat in presentis vite nocte gaudere. Sedendum ergo prius est ut post recte surgamus. quia quisquis nunc sese sponte non humiliat. nequaquam hunc sequens gloria exaltat. Quod ergo illic ante lucem surgere. hoc hic ipso in ortu est germen proferre. quia humanas laudes desiderans. ubi ad opus boni nascitur. ibi mox appetit ut gloriam retributionis assequatur. Hinc non in ortu suo hoc germen protulerant de quibus veritas dicebat. Amant primos discubitus in conviviis et primas cathedras in synagogis. et salutationes in foro et vocari ab hominibus rabbi. Pro eo ergo quod bene agere incipiunt. honorem consequi ab hominibus conantur qui scripti mo

ab ortu suo cu[m] g[er]mine excrescit
h[ic] n[on]nu[m]q[ue]m cu[m] r[e]cta op[er]ari appetit.
p[ri]us mente sollicita eius[dem] op[er]is
sui testes q[ue]rit. et tacita cogita
co[n]e p[er]tractat si sit q[uod] gerenda videat.
si digne h[ec] eloq[ui]a q[ui] viderent pos
sint. Si vero cor[um] f[or]ta[ss]e nullu[m] fortasse
ho[min]u[m] contingat aspice[re]. h[oc] se p[er]d[i]
dn[um] estimat p[er]didisse. et intimi
arbitri oc[u]los q[uo]s absentes depu
tat. q[ui]a ab eo vicem sui op[er]is re
cipe i[m]posterum [con]versat. Et qui
cu[m] recti q[uo]d i[m]pocrita egerit videri
a m[u]ltis cupit q[ue]rit. b[e]n[e] adhuc
de h[ic] stirpe subiu[n]git. Sup[er] acuu[m] R
petrar[um] radices ei[us] densabu[n]t[ur].
et int[er] lapides [com]morabit[ur]. Quid ei
radicu[m] no[m]i[n]e n[isi] latentes cogi
taco[n]es accipi[mus]. q[ue] in occulto p[ro]de
unt. s[ed] in ostensio[n]e op[er]u[m] p[ro] ap[er]to
surgunt. Hic et de ubi s[er]m[on]e per
ys. 37. p[ro]ph[e]tam d[icitu]r. Et h[oc] q[uo]d saluatu[m]
fuit de domo iuda. et q[uo]d reli
qu[u]m e[st] mittet radicem deorsu[m].
et faciet fructu[m] sursu[m]. Radicem
q[ui]ppe deorsu[m] mittere e[st] cogitaco[n]ez
bona[m] i[n] abditis m[u]ltiplicare.
fructu[m] vero sursu[m] facere. e[st] efficacia
op[er]is recta q[uo]d cogita[tu]r. Unde et la
pidu[m] vero no[m]i[n]e in sc[ri]ptura sac[ra] ho[min]es
ys. 54. designa[n]t[ur]. sic eccl[es]ie s[an]cte p[er] ysaiam
d[icitu]r. Pona[m] iaspide[m] p[ro]pugnacula tua
et portas tuas in lapides sculptos
q[ui] eosde[m] lapides q[uo]d dixiss[et] ape
rinte. cu[m] subiu[n]git. Uniu[er]sos fili
os tuos doctos a d[omi]no. Et sic
1 p[etri] 2. admonente petro d[icitu]r. Et vos ta[m]
q[ua]m lapides vivi sup[er]edificami
ni in domos sp[irit]uales. Hic
itaq[ue] loco q[ui]a lapides dicti s[un]t.
s[ed] tu[m] vivi minime dicu[n]t[ur]. nu
da appellacio[n]e lapidu[m] p[er]mixti
p[ro]ut rep[ro]bi et electi figura[n]t[ur]. Stir
p[s] itaq[ue] e[st] iste q[ui] int[er] lapides
[com]morat[ur]. sup[er] acervu[m] petrar[um]
radices densat. q[ui]a o[mn]is i[m]pocrita
cogitaco[n]es suas in exq[ui]renda
ho[min]u[m] admiraco[n]e m[u]ltiplicat.
P[ro] o[mn]e enim q[uo]d i[m]pocrite faciu[n]t.
q[ui]a occult[is] cogitaco[n]ib[us] laudes
ho[min]u[m] req[ui]ru[n]t. q[ua]si radices stir
pi in acervu[m] petrar[um] mittu[n]t.
Op[er]antes q[ui]ppe laudes suas co
gitant. laudati aut[em] has secu[m] ta
citi in cogitaco[n]ib[us] versa[n]t. Gau
dent se p[er]spicuas in h[uman]a esti
maco[n]e claruisse. cu[m]q[ue] infla
ti fauorib[us] ap[u]d semetipsos
intumescu[n]t. sepe mira[n]t[ur] tacite

etiam ipsi videri q[uo]d sunt. videri
cotti[di]e semetipsos altiores cu
pi[un]t. ac miris inve[n]co[n]ib[us] in
ope excrescunt. Que sic v[ir]tutes
o[mn]e virtutum enervat. ita auro
g[ra]tia roborat. Cogit nan S.
q[ue] m[en]te iuvenescere et co[rp]ore vires La. 32
valere. q[ui]a et q[uo]d negat vigor va
litudinis impetrat ardor laudis.
Unde et fr[a]trib[us] suis ut dixim[us] arbi
tros inq[ui]ru[n]t. Sin vero cor[um] op[er]i te
stes esse contingat. narrant ipsi q[uod]
gesserint. cu[m] effecti fauorib[us] ce
perint. sepe eisde[m] suis op[er]ib[us] q[ue]
egisse se referunt. mentiendo
aliq[ui]d adiungu[n]t. Cum vero et vera
dicunt h[oc] dicendo aliena fiunt.
q[ui]a q[ua]sit[is] remu[n]erati fauorib[us] ab
eor[um] intima retribuco[n]e vacua[n]t[ur].
In eo enim q[uo]d bo[n]a sua patefaciunt.
ostendunt malignis sp[irit]ib[us] q[ua]si in
sidiantib[us] hostib[us] q[ue] p[er]dent. Qu[od] a[d]
ea p[er]fecto vita illa cuncti noti
sia ezechie culpa signat[ur]. q[ui] p[os]t
q[uam] una p[re]ce et s[u]b uni[us] noct[is]
spacio. Centu[m] octoginta milia ysa 37.
hostium angelo feriente p[ro]strav[it].
p[os]t q[uam] occasum p[ro]ximu[m] ad al
tiora celi spacia sole reduxit.
p[os]t q[uam] vita[m] [com]pingente ia[m] t[er]mi[n]o
coartata[m] in tempora longiora p[ro]te
lavit. Susceptis babilonici re
gis nunciis bona o[mn]ia q[ue] posside
bat ostendit. s[ed] p[ro]phete voce pro
tin[us] audivit. Ecce dies veni
ent et auferent[ur] o[mn]ia q[ue] in domo
tua s[un]t in babilone[m]. no[n] relin ysa 39.
quet[ur] q[ui]cq[ua]m d[icit] d[omi]n[u]s. Hic sic in
imici i[m]pocrite p[os]t q[uam] magnis
v[ir]tutib[us] excrescu[n]t. q[ui]a cavere
malignor[um] sp[irit]uu[m] insidias ne
gligunt. et celare in eisd[em] v[ir]tu
tib[us] nolunt bona sua osten[den]do
hostium faciunt. et p[er]dentes subi
to amittunt. Q[ui]a q[ui]p[pe] dum ag[unt] stu
dentes op[er]antur. Hinc p[er] p[salmista]m d[icitu]r. T i[m]pocrita bona
Tradidit in captivitate[m] v[ir]tute[m] q[ue] fa[ci]t amittit
eor[um] et pulcritudine[m] eor[um] in man[us]
inimici. V[ir]tus q[ui]ppe et pulcritudo
arrogancium inimici manib[us] tra
d[itur]. q[ui]a o[mn]e bonu[m] q[uo]d p[ro] co
cupiscentia laudis ostend[itu]r. occulti
adu[er]sarii iuri mancipat[ur]. Ho
stes nanq[ue] ad rapinam p[ro]vocat
q[ui] suas cor[am] notic[ia] divicias
denudat. Unusq[ui]sq[ue] enim ab et[er]
ne patrie securitate disiungit[ur]. dis
iungim[ur]. in latitu[din]e insidiancium
iter ambulamus. Qui ergo in itinere

depredari formidat, abscondere
necesse est bonum quod portat. O miseri qui
affectantes laudes hominum in semet-
ipsis dissipant fructus laborum. Cum-
que se ostendere alienis oculis appetunt,
damnant quod agunt. Quos nimirum
malignus spiritus cum ad iactantiam pro-
vocat, eorum sicut diximus opera capti-
vantes denudat. Unde sub cuiusdam
gentis specie antique hostium malicie
Iohel. 1 signans per prophetam dominus dicit: Posuit
vineam meam in desertum, decorticavit
ficum meam, nudans expoliavit eam,
albi facti sunt rami eius. Insidian-
tibus quippe spiritibus dei vinea in
desertum ponitur, cum plena fructibus
anima humane laudis cupiditate
dissipatur. Ficum dei gens ista de-
corticat, quia seductam mentem in fa-
voris appetitum rapiens, quo hanc
ad ostentationem pertrahit, tegmen
ei humilitatis tollit. Eam quoque nu-
dam spoliat, quia quousque in bonis
suis absconditur, quasi proprii tegminis
cortice vestitur. Cum vero mens hoc
quod egerit videri ab aliis concu-
piscit, quasi spoliata ficus ea qua se
texerat corticem amisit. Ubi a-
Vo quod agimus ne pereat sunt occultanda perte subditur: Albi facti sunt rami eius,
quia ostensa humanis oculis eius opera
candescunt, de sanctitate nomen sumunt,
cum recta actio divulgatur. Sed quia
subducta cortice rami fici huius
arescunt, solerter intuendum est quia
sancta arrogantium humanis oculis
ostensa unde placere appetunt inde
siccantur. Mens itaque que per iactantiam
tollitur perditur, decorticata recte
ficus vocatur, quia et candida est per hoc
quod cernitur, et siccitati proxima per
hoc quod tegmine corticis denudatur.
Quanto ergo sunt occultanda que agimus si
ab interno arbitro et iudice vicem
recipere mercedis operis expectamus. Hinc
Math. 6 est enim quod in evangelio veritas dicit: Nesci-
at sinistra tua quid faciat dex-
tera tua, ut sit elemosina tua
in abscondito, et pater tuus qui videt
Ca 24 b in abscondito reddet tibi. Hinc
est quod de electorum gloria per psalmistam dicitur:
Omnis gloria eius filie regis ab intus.
2 Cor. 1 Hinc Paulus ait: Gloria nostra hec
est testimonium conscientie nostre. Filia
quippe regis ecclesia est, que in bono
est opere spiritualium principum predica-
tione generata. Gloriam intus habet, quia hoc
quod agit in ostensionis iactantia non
habet. Gloriam suam Paulus testimonio
conscientie memorat, quia favores oris
alieni non appetens, vite sue gaudia
extra semetipsum ponere ignorat. Oc-
cultanda sunt ergo que agimus ne hec
in huius vite itinere incaute por-
tantes latrunculorum spirituum incursione
perdamus. Et tamen veritas dicit: Vide- Math. 5
ant opera vestra bona et glorificent patrem
vestrum qui in celis est. Sed aliud est cum
in ostensione operis gloria queritur
largitoris, aliud cum laus privata
concupiscitur de dono largientis.
Unde rursus in evangelio hec eadem Math. 6
veritas dicit: Attendite ne iusticiam
vestram faciatis coram hominibus ut vi-
deamini ab eis. Opus ergo nostrum cum
hominibus ostenditur, in cordis prius examina-
tione pensandum est per eiusdem osten-
sionis studium quid queratur. Si enim dan-
tis gloriam querimus, etiam publicata nostra
opera in conspectu illius occulta servamus.
Si vero per hoc laudem nostram concupiscimus,
foras ab eius conspectu fusa iam sunt,
etiam si a multis ignorentur. Sed valde
perfectorum est sic ostenso opere auctoris
gloriam querere, ut de illata laude priva-
ta nesciat exultatione gaudere.
Tunc solum namque innoxie hominibus
laudabile opus ostenditur, cum per despectum
mentis veraciter veraciter laus impensa
calcatur. Quam quia infirmi quique per-
fecte contempnendo non superant, restat
necesse est ut bonum quod operantur ab-
scondant. Sepe enim ab ipso ostensio-
nis exordio privatam laudem querunt,
sepe vero in ostensione operis aucto-
ris patefacere gloriam cupiunt, sed
excepti favoribus in laudis private
cupiditate rapiuntur. Cumque semet-
ipsos diiudicare intimius negli-
gunt, sparsi exterius ignorant quod
agunt. Eorum quoque opus sue elationi
militat, atque hoc se impendere
obsequio largitoris putant. Recte er-
R go inter lapides commoratur, quia ibi
ypocrita stat ubi mentis sue inten-
tionem solidat. Illa enim attestationem
multorum percipere ambit, qui in la-
pidum collectione subsistit. Sed ecce
ypocrita scripture appellatione signa-
tus, cum corpus abstinentia domat,
cum largiendo que possidet studio
pietatis erudit, cum notitia sacre
legis eruditur, cum verbo predicationis
utitur, quis hunc tanta plenum lar-
gitate conspiciens, ad gratiam largito-
ris estimet alienum? Et tamen su-
perni dispensatio largitoris hinc dona
operibus et sortem denegat hereditatis;
operandi munera cumulat et tamen

vita opant ingrat q̄ tn̄ pcep-
tū mūnꝰ ad laude ꝓꝑaz tḣit
i cōspcū luc⁹ intime vmbra
elacōis obscurat. Vn̄ ⁊ subdit
Si absorbuit eū d' loco suo ne- H
gabit eū ⁊ dicet nō nom te
Ipocrita absorbet' cū a pn̄ti vite
fauoribꝫ morte intueniente se-
para. Sz hunc absorptū intꝰ ar-
biter negat. sed q̄ eū nescire de-
nunciat q̄ simulatōis vitā in-
ste repbādo vitas ingrat. n̄c re-
cognoscit eiꝰ bona q̄ egit. q̄
h ex rcā intencōe nō ptulit. Vn̄
et fatuis virginibꝫ i iudiciū ve-
nientibꝫ dt. Amen dico vob̄ Ne-
Mt 25 scio vos. In q̄bꝰ dū met⁹ corru
ptioꝫ ꝯsidat. carnis etiā incor-
ruptoꝫ dāpnat. Sz vtinā ipocritis
sola sua pdicō sufficeret. ⁊ neq̄
q̄ puīsa eoꝫ studia ardent alios
ad vitā duplicitatis instigaret. Hc
nāqꝫ vnꝰ ꝗq̄ ꝓꝑū ee solꝫ ut
qualis ipē fuit. Nec s' ꝯiungi ⁊
alios velit. diuisā te vite refu-
giat. atqꝫ ut hc imitādū imp'-
inat qd amat. Vn̄ ⁊ ap̄d ipoc-
tam sensū siplicitas oīs in die
Ez 36 est. Captas q̄ppe mētes dim 3
dicat. puīte cordis ebetudi-
ne vgeat. oms qꝫ q̄s s' adherē
cupiūt. a siplicitate itinē diuticꝫ
⁊ q̄ expulsa insipia eos erudis
se se estimat. i q̄bꝰ puīte met
i arcē sapie debellat. Cā v°
nō solū ex sua puīsitate ipocrita.
sz adiuncta etiā sequentū pdicōne
repba. p q̄q̄z nō ꝯgnosci a iudice
d'. rce ptinꝰ subinfert. Hec ē Z
eni letia vie eiꝰ vt rursū de
tra aliȷ ꝯminet. Ac si apte dicē
Veniēte iudice neq̄q̄z ꝯgnoscit.
sz multiplici supplicia recipit. q̄ eo
elatiꝰ in sua iniq̄te letatꝰ ē. q°
⁊ in aliis mala ꝓpagat. Nō eni
h' nō suffic̄t iniq̄tas ꝓꝑa ut tor
queat. illuc necē ē ex merito
reatꝰ alienꝫ. Nuc v' simulatōes
gaudeat. ⁊ hūa iudicia se obti-
nuisse ꝯlient. despicia' iusto-
rū siplicitas. atqꝫ a calliditate
duplicium fatuitas vocet'. Cito
despcus siplicem tristit. cicius
duplicium gl'ia perit. Vn̄ ⁊ apte
subiūg'. Deus nō piciet siplicē. L
n̄c porrigꝫ manū malig'is. Cā
nimirꝫ distinctꝰ i iudicio appared.
⁊ despcm siplicium erigit ꝯglifi-
cādo. ⁊ malignoꝫ gl'iaz repbādo.

ꝯstringit. Malignū eni ipocrite vocā'
q̄ bona nō bn̄ faciunt. ⁊ recta q̄q̄z
sb studio laudis opant'. Manu
v° eni porrigiꝰ. hunc vꝫ ab imis
eleuaꝰ. Malig'is v° ds̄ manū nō
porrigit. q̄ ꝯrentes trena glaz
ds̄ i imo delinq̄t. ⁊ cūulibꝫ recta
videant' ee q̄ agunt. hos ad gaudia
supna nō puehit. Vel cte idō ma- Ipocrite vocā' maligni
ligni appellant' ipocrite. q̄ benigte
erga primos ostēdunt. ⁊ dolos sue
iniq̄t⁹ opiūt. Pomē nāqꝫ qd ut fa-
ciunt vel locuūt'. siplicite extius
exhibet. sz p sbtilitatē intꝰ du-
plicitatis calent. puitate in supfi-
simulant. sz sp maliciā sb spē pu-
ritatis oculta. Vn̄ q°s bn̄ p moy- Deut° 9
sen d'. Nō indues veste ex la-
na lino q̄ ꝯtexta. p lana q̄ppe
siplicitas. p linū v° ~~siplicitas~~
sbtilitas designa'. Et nimirꝫ ve-
stis q̄ ex lana lino ꝯficit'. linū
intius celat. lana i supficie
demrat. Vestē g° ex lana lino
q̄ ꝯtextā induit. q' in locucōe
vel actōe q̄ vtit' intꝰ sbtilitē
malicie opit. ⁊ foris siplicitatē
monstrat̄ ostēdit. Cā eni sb puritate
imagīe dephendi calliditas
nō valet. q̄ sb lane grossitudine
linū latet. Vn̄ aꝫ pꝰ repbacōꝫ
duplicium iustoꝫ remuneracō de-
monstra'. cū ptinꝰ subinfert'. Donec B
impleat risu os tuū. ⁊ labia
tua iubilo. Os q̄ppe iustoꝫ tunc
risu repleb̄i' cū eoꝫ corda finitis
fletibꝰ eterne leticie exultacōne
saciāt'. De hc risu vitas disci- Joh 16
pulis dt. Iterūꝫ gaudebit. vos aꝫ ꝯtristā-
bimini. sz tristicia vra vtē' i gaudiū.
Et rursū videbo vos ⁊ gaudebit
coꝫ vrm. ⁊ gaudiū vrm nemo
aufert a vob. D' hc risu scē ecclē pru° vltīo
Salon ait. Ridebit in die nouissi-
sio. D' hc iterꝫ dt. Timēti dominū Ecc° 1.
bn̄ erit in extremis. Nuc risꝰ est
corpis. sz tunc risꝰ erit cordis.
Risꝰ eni nuc corpis d' lascivia
dissolucōis. Nā risꝰ cordis tunc
d' leticia nascit' securitatis. Cu g°
electi oms implet' gaudio manife-
ste ꝯteplōis q̄ ad hilaritatē
risus exiliunt amoē mētes. Iu- Iubilꝰ ē cor-
bilū v° dicimꝰ cū tantā leticiā dis leticia
corde ꝯcipiꝰ q̄ntā sermōis effi-
cacia nō explemꝰ. ⁊ tn̄ mētes
exultacō hc qd sermōe nō expli-
cat. voce sonat. Vn̄ aꝫ os risu
impleri d'. ⁊ labia iubilo. q̄

Laus vol' erit in pria

In illa et͛na pria· cu̅ iustoꝝ mēs
i exultacōe rapi͛ ligwa i cātu̅
laudis eleua͛ q'm tantu̅ vi
det ꝗntu̅ dicē nō valet· i risu
iubilat· q͛ nō expledo r͛sonat
9 qd amat. Donec ac͛ d͛· nō ꝙ
oips ds consūʒ maligs nō sble
net ꝗusqʒ elcos suos in iubila
cois gaudia assūat· acsi pg a
pena eripiat qs an̄ i clpa de
serēs dānat/ sʒ ꝙ hͨ neqꝗʒ vel
an̄ iudiciu̅ faciat cu̅ dubiu̅
hoib͛ videri possit an fiat Na
pg electoru̅ suoꝝ iubilu̅ q͛ ma
ligs manu̅ nō porrigat· ex ipa
iaʒ distīccōe vltimi examis
cōstat Hic naqʒ ⁊ ꝑ ps͛ta d͛
Dixit dn̄s dn̄o meo sede a dex
tris meis donͨ ponā inimicos tu
os scabellu̅ pedu̅ tuoꝝ Nō q°
a dextris dm̄ neqꝗʒ dn̄s sedeat
pqꝗʒ inimicos feriēs eig ptāti s͛b
stnit· sʒ q° in et͛na cuctis bt͛ne
psidʒ ⁊ pusqʒ rebellu̅ suoru̅
colla ꝯculcet corda In q° nimi
ru̅ ꝯstat q͛ s͛biectis hostibus
s͛n fine ⁊ postmus regnt Hic ꝑ
euaglm̄ d'maie sponso d͛ Et
nō ꝯ° cognouit eaʒ donͨ pepit
filiu̅ suu̅ pmogenitu̅ Nō q° hac
pg natiuitate dei cognouit· sʒ q°
nequaqʒ ꝯtigit· etiā cu̅ cogni
cois sui nrēʒ ee nescivit Na
q͛ ea ꝯtingē neqꝗʒ voluit·
pqꝗʒ redēcois nr̄e ex eig vtero
celebrari mistiu̅ agnouit/ d'
i° pfco tpe necce erat· ut eua
gelista testimoniu̅ ferret· d' quo
ꝑpt' ioseph ignorātia dubitari
potuisʒ Hic qʒ nuc d͛ Deus
nō piciet siplicē· nͨ porrigʒ
manu̅ maligs. donͨ impleā͛
risu os tuu̅ ⁊ labia tua iubi
lo Acsi apte dicē͛ vitā siplī
ciu̅ nͨ an iudiciu̅ deserit/ ⁊
malignoꝝ mētes descēdo ꝑ
cute nͨ pus ꝗʒ appeat ptmit
tit Na q͛ sine fie reꝓbos ꝯtet.
⁊ electi eig i ꝑpetuu̅ pqꝗʒ appa
ruerit regnet· pfco dubiu̅ nō
ē· Se͛ Qui oderunt te induet͛
ꝯfusion̄ Iustoꝝ hostes in extͤ
mo examine ꝯfusiōe induent͛/
q͛ cu̅ tūsacta mala redūdāe
s' an̄ mēt oclos asperint· su
us eos vndiqʒ ꝯpimes reatg
nescit Ad pena qppe tuc scoꝝ
suoꝝ meoria tolant· q'nuc q͛
a sensu cordis et͛nei gaudētes

ptrant Ibi videt ꝗntu̅ debuerit
fuge͛ qd amauerūt/ ibi cōspiciunt
qꝗʒ lugubͤ fuit· ꝙ nuc i clpa ꝯ
tula͛ Tuc ani reatg obnubi
lat· ⁊ ex r'cordacōis sue iactis
ipa se ꝯtra inpugt Qs ig͛ di
gne pēset· iniqꝗʒ ꝯfusio ꝗnta
tuc erit· qn ⁊ fois et͛ng inde
cuit͛ ⁊ intg an̄ oclos ⁊ culpa
versa͛· Q' ad h ideo puenīut·
q͛ sola h tūsentia dilexerut.
B Vn ⁊ apte mox subd͛ Et tabna
clm̄ impioꝝ nō s͛bsistet Taber
naclm̄ qppe cōstruit͛ ut ab estu
corꝯ ⁊ frigore defenda͛ Quid
itaqʒ hͨ loco tabnacli noīe· n'
edificac° t͛rene felicit° expim͛/
ꝑ qua repbi sup se casura mit
tiplicat· vt se a psnt' vite ne
cessitatibg q͛i ab estu ⁊ imbri
bg defendat Honoib͛ naqʒ ex
crescē ambiūt ne despecti vi
deant͛· t͛rena aggādo exagge
rat ne inopie frigore tabes
cat/ ꝯtepnit eruāe q° seq͛
⁊ to intencōe sathagut ne q°
in psntibg desit/ Studet nō
dilatare ne lateat ⁊ si cūcta
ad desidiu̅ suppetat minutos se
se in omib͛ ⁊ felices putant
Vbi go mēt' hitacoꝫ cōstruit.
ibi ꝑcul dn̄° h tabnaclā fixert·
Aduersa impaciēt' pferut· r'ms
se in psꝑis letā͛· sola q assut co
gitāt· nͨ ad eternm̄ celest' pr͞ie
vlla recordacōe suspirat Gau
det s' suppetē bo q cupiut· atqʒ
vbi carne redescut· ibi ⁊ mēte
extingwēdo sepeliut Qa sclaris
cure telo tūdati t͛renaꝝ reru̅
aggerat͛ cumulu̅/ que foris ex
ꝗrendo mltiplicat͛ hunc sꝑ intig
ꝑ cogitacōʒ portat· At cōtͣ iu
sti nͨ oblata bō hic ꝑ magn°
suscipiut· nͨ illata mala valde
ptimescut· sʒ ⁊ cu̅ bonis psnti
bg vtut͛· petua mala metu
ut/ ⁊ cu̅ d' malis psntib͛ ge
munt bonoꝝ sequētu̅ aore ꝯso
X la͛ Hic qʒ tpali r'fone͛ s͛bsidio X 38
sic viator in stablo vtit͛ lecto
pausat ⁊ recedē festinat/ qe
scit corpoē ⁊ ad aliud tendit
mēte/ nōnuqꝗʒ vō ⁊ adusa ꝑpe
ti appetūt· ⁊ transitorijs ꝓspari
refugiut ne delectacōe itine
ris a patē puencōe retardent͛.
ne ꝯsensu cordis in via ꝑegrina
cois figat· ⁊ q'nqʒ ad cōspectu̅

celest' patre sunt remuneratore pueri
ant; gaudet despici nec dolent
se necessitatibus affligi. Quia ergo con
adversa presentia se non muniunt, qui
con estus et pluvias hic tabina
clm voluit nolunt unde et petrus
iure reprehendit: quia necdum mar
passione roboratus vitae claritate
q 11 gsta in terra figere tabernaculum co
nat. Iusti itaque hic se constituere ne
gligunt ubi peregrinos se et hospites
noverunt. Quia enim in supernis gaudere
desiderant esse felices in alieno
recusant. Iniusti autem quanto longius
ab eterne patrie hereditate dimissi sunt
tanto in terra altius fundamenta fi
gunt cogitationis. Hinc est quod ab ipso
humane conditionis exordio in electorum d
ple enoch septimus nascitur. Hinc
Ge est quod caym primum filium suum enoch
vocat atque ex eius nomine civitatem
quam condidit appellat. Enoch quip
pe dedicatio dicitur. Iniqui ergo se in primor
dijs dedicant quia in hac vita quam
ante est cordis radicem plantant ne
hic ad notitiam floreant et a sequenti
patria funditus arescant. Ex iustis
vero enoch septimus nascitur oritur
quia eorum vite et festi dedicatio in
fine servatur. Hinc est quod attesta
e 11 te paulo abraham in casulis habitat.
qui habentem fundamentum expectabat civitatem
quam supernus artifex construit et
pectat. Hinc est quod Iacob greges
Gen 22 omnium sequens humiliter conditur atque
hinc Esau obviam veniens tu
multum multiplicatis comitatus elevatur.
Quia nimirum et electi hic elationem non ha
bent et in bonis terrenis reprobi leti tu
d mescunt. Hinc ad israel dicit dominus. Cum ele
geris virum de populo tuo et constitueris
super te regem non faciet sibi equos et e
questres. Et tamen primus rex ab eodem populo
1 R 13 electus repente ut crimen perpetravit at
tigit tria milia sumet equitum ele
git in elationem pretiosus prodijt ad edificii
precepti culmen erupit quia foris
restringere sub equalitate non potuit quod
intus animus sibi ceteros tenebat. Sed
iniquum sibi domus in tabernaculum
Luc 12 construat quod dicebat: Anima habes multa
bona reposita in annos multos requiesce
comede bibe et epulare. Sed quia eius
tabernaculum in virtutis fundamento non
subsistit, ilico audivit: Stulte hac
nocte repetent animam tuam a te. Quae
autem parasti cuius erunt. Bene
ergo dicitur: Tabernaculum impiorum
non subsistet. Quia vite fugiet

ciatores. Dum studiose in presentibus
construunt repente ad eterna supplicia
rapiuntur. Incipit liber nonus
Quaecumque diversae mentes si semel
ad studium contrarietatis e
rumpere merint sine primi
sine recti quod a contradicenti
bus audiant adversus hoc
contentionibus impugnant
quia cum persone displicet nec recta que
protulerit placent. At contra bonorum e
corda quibus in odium non venit persona odium personae e contra persona sed culpe quoniam
sed culpa sic persona diiudicant ut que
recte dicta assumant. Discernendis
quippe contradicentium sensibus equissimi arbi
tri resident et sic male prolata re
spuunt ut tamen approbent quae ex veritate
cognoscunt. Solet namque inter spinarum
initium etiam de frugifero semine spi
ca succrescere. Cauta ergo manus operantis
agendum est ut dum spina tollitur
spica nutriatur. Quibus quique studet eradica
re quod pungit noverit servare quod
reficit. Unde et beatus iob quia baldad
suhites recte per misteriorum dixerat. Numquid
deus supplantat iudicium. Aut omnipotens
subvertit quod iustum est. Quia vana in ipso
terris iusta robusta quae protulerat
bene hic et contra primos generaliter prolata
conspiciens studium quippe defensio
nis calcat atque audita per tinus
approbat dicens Capitulum ix tertium
Vere scio quod ita sit et quod non Ca 1
iustificatur homo comparatus deo. Ho
mo quippe suppositus deo iustitiam percipit.
comparatus amittit. Quia quisquis se au
ctori bonorum comparat bono se quod ac
ceperat privat. Qui enim accepta bona
sibi arrogat suis contra deum donis
pugnat. Unde ergo despectus erigitur di
gnum est ut aspectus inde destruatur.
Sanctus autem vir quia omne virtutis nostre
meritum esse vicium conspicit si ab
interno arbitro districte iudicetur
recte subiungit. Si voluerit contendere
cum eo non poterit respondere ei unum
pro mille. Ca 2 ff In scriptura sacra mille
narius numerus pro universitate solet intelligi
hinc etenim psalmista ait: Verbi quod ma
davit in mille generaciones. Cum pro
fecto constet quod ab ipso mundi exor
dio usque ad redemptoris adventum per
evangelium non amplius quam sep
tuaginta sex et septem propagines
inveniuntur. Quid ergo millenario Millenarius
numero nisi ad proferendam novam sobo pro universitate
lem perfecta universitas presentie genera
tionis designatur exprimitur. Hinc et per
Iohannem dicitur: Regnabunt cum eo mille

amnis / qr vz regnu scte eccle vni
versitatis pfcion solidat Cu vero
monas multiplicatus in denariu
ducit / denarius vero p semetipm
ductus i centenariu dilatatur Cu rur
sus p denariu ductus i millena
riu tendit · cu vero ab vno incipi
dot ad millenariu veniam cud
hoc loco vnius noie appellacoe n
bn viuendi iniciu cud millena
rius nu aplitudie n eius de bo
ne vite pfcio designat Cu do
aut gtende e no ei rndre · sed
s gliaz sue vtutis arrogare dz
scus vir cospicit · qr q summa ia
dona pcepit · si de accepts extollit
cuncta q acceperat amittit & di
cat Si voluit gtende cu non
potit rnde vnu p mille Cu ei
cu auctore gtendit · vnu p mil
le rnde no suffit · q qr de pfe
ccon se erigit · hre se bn viue
di nec iniciu ondit Vnu nagz
p mille rnde no possiu qr cu
de bone vite pfcion extollimur
hanc nos nec inchoasse mon
straus Sz tunc vermo dura
infinite genuimur · si qz sit in
mensa pod indicus gsidando pe
sam9 Vn & subdit Sapiens
corde e & fortis robore Quid
enimz si sapie gditore sapie
cu sapiete dicius · que ipaz sa
piaz ee scimus Et qd mirum si
forte ee meorat que ipaz for
titudiez nullus ignorat Sz scus
vir duob vbis i laude aucto
ris platis aliqd nob intimat
Vn nos ad gsideraz nraz trepidos
reducat Sapiens qz dns d qr
occlta nra sbtilit agnoscit / &
ee fort adiungit qr valent co
gnita penitr Nec falli go a no
bis qr sapiens nec vitari qr for
tis est valet Nunc vt sapiens
oia invisibil aspicit Tunc vt
fortis sn vllo obstaculo qs rep
bat punit Cu hec qz hic forti sa
pia ordinat vt huana mens cu
cont auctore se eleuat · ipa se
sua elacoe gfundat Vn & bne
sbdit Quis restitit ei & pace
hunt Cu em cuncta mirabilit
creat · ipe ut cunta s met gue
niat ordinat In qo go gdito
ri resistit · pacis gvencoe dissi
patur qr ordinata ee nequent
q supm modamis dispoicoz
pdunt Que em sbiecta do in

tranquillitate psistunt · ipa s met di
missa rectimis ordine gfundit.
qr in se pace no inveniunt Lin
vementi d sup i auctore condi
cuntur. Hic sumus ie anglicus spus.
q sbiectus do stare i ctime po
tuisset · semetipm repulsu patitr
qr p nae sue inqetudiez vagatr
Hic pmus huan gnis pares qr
auctoris pcepto rsistit · carnis
ptinus gtuelia sensit · Et q a
sbesse gditori p obediaz noluit.
sb semetipo pstratus & pace p
tinus amisit Vn go dr Qs re
stitit ei & pace hunt / qr pusa
mens vn se cont auctorez erigit.
inde se in semetipa gfudit Re
siste at do dicim cu rpugre
eius dispoii conamur Nequaqz em
nra infimitas incommutabili
eius sine obuiat · sz tn qd ex
ple no valz tentat Nā sepe
huana infimitas oculte vin
dispoins agnoscit · & tn hanc
si mutare valeat · appetit ·
contire sathagit · sz ipo se con
dictois glao frangit / ordini in
tno remittit · sz suis victa cona
tibus ligatur Habe go pace resi
stens no pt · qr du supbia cofu
sio segtur / qd stulte p clpa ge
ritr hec ex indicatis vindicta mi
rabilit ordinatur Sz vir scus
vtute pphtica spus plenus cu
gfusioz gnalit huane supbie
ggnoscit · ad speciale malu
ptinus plebis isrlitice oculos
mentis tendit · & q pena apud
elatos omib maneat ex vnius
gentis infitu ondit Na repe
te sbiungit dicens Qui transtulit
motes & nescierut hi qs sbuer
tit in furore suo In septua sa
e sepe motiu noie pdicatiu
altitudo signatr / de qbus p pbeta
dr Suscipiat motes pace ppo
Electi qppe pdicatores eterne prie
no imerito motes vocant · qr
p vite sue celsitudiez ima tra
ru deserut & celo ppinqui fiut
Sz motes vitas transtulit cu
pdicatores suos a iudee ob
duracoe sbtraxit Vn rcte per
pbeta dr Transferentur motes in
cor maris In corde eteni maris
motes translati st · cu pdicato
res sci apli a iudee pfidia
repulsi ad intellem gentiliu ve
nerunt Vn ipi qz i suis actibus

Arrogans q gtendit cu do

Sagia hoie blat

Sugia pars furie

De nec falli nec fugari

Actis

dicentes: Vobis oportebat primum loqui verbum dei, sed quia repulistis illud et indignos vos vitae aeternae iudicastis, ecce convertimur ad gentes. Sed hanc eandem translationem motum. Hi ipsi nescierunt quod in dominum furore succensi sunt, quia cum de suis finibus Hebraei apostolos pellerent, lucrum se fecisse arbitrati sunt quod praedicationis lumine amiserunt. Exigentibus quippe meritis iusta animadversione perculsi, intelligentiae errore excaecati sunt, ut quod luce privarentur, hoc gaudium esse putarent. Sed repulsis apostolis per Romanum protinus principem Titum Iudaea destruitur, atque in cunctis gentibus sparsa dissipatur. Unde et translationis motibus sic recte subiungitur: Qui commovet terram de loco suo, et columnae eius concutiuntur. De loco quippe suo terra commota est, cum plebs Israelitica de Iudaeae finibus evulsa, nimirum colla gentibus subdidit, quia subdi auctori recusavit. Quae scilicet terra columnas habuit, quia in sacerdotes et principes, legis doctores atque Pharisaeos innitens, ita eius pertinacia quasi fabricae structura surrexit. In ipsis namque aedificium legis tenuit, et tranquillitatis suae tempore sacrificiorum carnalium quasi superimposita fabricae onera portavit. Sed translationis motibus columnae concussae sunt, quia subducti a Iudaea apostolis, nec ipsi in illa permissi sunt vivere, qui ab illa vitae praedicatores expulerunt. Dignum quippe erat ut terrenam patriam subtracti perderent, cuius amore nequaquam veriti sunt caelestis patriae milites impugnare. Sed expulsis sanctis doctoribus Iudaea funditus corruit, et iusto iudicantis examine in erroris sui tenebras oculos mentis [L. 3.] clausit. Unde et adhuc subditur: Qui praecipit soli et non oritur, et stellas claudit quasi sub signaculo. Aliquando namque in sacro eloquio solis nomine praedicatorum claritas designatur. Sicut [Apc 6] per Iohannem dicitur: Factus est sol sicut saccus cilicinus. In extremo quippe tempore sol quasi cilicinus saccus ostenditur, quia fulgens vita praedicantium ante reproborum oculos aspera et despecta monstratur. Quid stellarum quoque claritate signatur? Quia dum recta peccatoribus praedicant, tenebras noctis nostrae illustrant. Unde et subtractis [Ier 3.] praedicatoribus per prophetam dicitur: Prohibitae sunt stellae pluviarum. Quia vero sol per diem fulget, stellae obscuritatem noctis irradiant. Et plerumque in sacro eloquio diei appellatione aeterna patria, noctis autem tempore praesens vita [Praedicatores ubi dei dicuntur sol et luna] praedicatores vero sancti ut sol nostris oculis fiunt, cum contemplationis verae lucem nobis aperiunt, et velut stellae in tenebris lucent, cum per activam vitam pro nostris necessitatibus terrena disponunt. Quasi in die ut sol coruscant, cum ad contemplanda interna claritatis patriae mentis nostrae aciem solidant. Et quasi stellae in nocte resplendent, quia et cum terrena agunt, offensionem iam nostri operis pede exemplo suae rectitudinis dirigunt. Sed quia expulsis praedicatoribus non fuit qui plebi Iudaicae perfidiae suae nocte remanenti vel claritatem contemplationis ostenderet, vel activae vitae lumen aperiret, veritas quippe illa hac repulsa deseruit, subtracto praedicationis lumine merito suae pravitatis excaecatur, recte dicitur: Qui praecipit soli et non oritur, et stellas claudit quasi sub signaculo. Oriri quippe ei solem noluit a quo praedicantium solem divertit, et quasi sub signaculo stellas clausit, quia dum praedicatores suos pleniter in semetipsos retinuit, cordis iniquorum sensibus caeleste lumen abscondit. Pensandum vero est quia idcirco aliquid sub sigillo clauditur, ut hoc cum tempus exegerit ad medium proferatur. Et sacro eloquio attestante didicimus quod Iudaea quae nunc deseritur, ad sinum fidei in fine colligatur. Hinc namque per Ysaiam [Ys] dicitur: Si fuerit numerus filiorum Israel quasi arena maris, reliquiae salvae fiant. Hinc Paulus ait: Donec plenitudo [ad Ro xi] gentium intraret, et sic omnis Israel salvus fieret. Qui ergo praedicatores suos nunc Iudaeae oculis subtrahit, sed postmodum ostendit, quasi sub signaculo stellas clausit, ut absconsis prius, et postmodum coruscantibus astrorum spiritalium radiis, nocte suae perfidiae et nunc repulsa non videat, et tunc illuminata deprehendat. Hinc est quod illi duo eximii praedicatores dilata morte subtracti sunt, ut ad praedicationis usum in fine revocentur. [Enoch et Helias] De quibus per Iohannem dicitur: Hi sunt duae olivae [Apoc xi] et duo candelabra in conspectu domini stantes. Quorum unum in evangelio per semetipsam veritas pollicetur dicens: [Mt 17] Helias venturus est et restituet omnia. Quasi ergo sub sigillo stellae clausae sunt, quae et nunc occultantur ne appareant, et postmodum ut prodesse valeant apparebunt. Sed tamen plebs Israelitica quae ubertim in fine colligitur, in ipsis sanctae

pdicacoīs als eclie exordys c-
delit obdurat² Na pdicatoēs vir
tēmit vba adiutory spūit Qd
tn mira auctoīs dispēsacoē agi²
vt minimū pdicacoīs glia q ac
cepta ī vno tplo late potat · in
cunctis gētibz dilate² Vn̄ et apte
mox subdi² Q' extendit celos so
lus Qd na celoz noīe nisi hec
eadē celestis pdicatiū vita si
gna² · d' quibz p p̄sta d² Celi

Cax. m enarrāt gliaz dei Nisi igit²
celi · ipi sol eē meorant² Celi
scz qr intercedēdo ptegūt Sol aūt
qr pdicādo vim lūīs ondūt Co
mota ī t'ra celi extensi st' Qa
cū iudea p vim psecucoīs in
fremuit · aplor vitā dūs ī cū
ctarū gētiū ogniccoē dilatauit

dn Et illa p iudiciū ī mūdū captiā
ducit² dispgi² · isti vbiqz p gr̄az
ī honoē tedūt² Angusti qppe
celi fuerāt · cū vna plebs tot
egregios pdicatores tenebat Qs

ei gētiliū petrū nosst si ī solig
isrlitici pdicacoē rmanet Qs
pauli vtutes agnosceēt · n̄ hunc

Pauli virtute cibus feat

iudea ad maz notiāz psequēdo
tn̄smisisst Ecce iā q' flagris et
cotuelys ab isrlitica plebe re
pulsi st' · p mūdi fines honorā²
Solus ḡo dūs celos tetendit q'
secreti mirā' dispēsacoē ogslij
pdicatoēs suos vnde pmsit
ī vna gēte oppimi fecit in mū
di cardines inde dilatari Sz
neqz ipā h p̄ti mūdo dedita
gētilitas · cū clpas eius aplor
lingwa corripuit vba vite li
beālr accepit Na ptinus in ela
coē con dicoīs nituntur · atz
ad cedelitē se psecucoīs sue ex
citat Sz q pdicacoīs vbis giz
iniz² · sigz ticinis admiacoē te
pat² Vnde apte q̄z in auctoris
laude subiūgi² Et gdit² sr flu

n ctus maris Qd ei maris nomine
in bonoz nece semēs hs mūdi
amaritudo signa² D' qo et p p̄s ta
d² Cōggās si in vtrem aquas
maris Aqs eteīi maris si in v
tres dūs gggat · cū miro mo
dāme cūcta disponēs ī sinx
clausas cordibz carnaliū mi
nas frenat Sup fluctus ḡo ma
ris dūs gradi² · q cū se pcelle
psecucoīs erigūt · miraclorū
eius obstupefacoē frangūt²
Qa ei timores hmōi v clamme

mitigat · qui excās ī cumulo vn
das calcat Na cū more sūm
gētilitas destrui nouē qūsacō
nis pdicacoē ospiceēt · cū mūdi
huius diuites elacoē sue gire
videēt · sca pauper cū sapiē
tes scli adūsari s' impdtoz v
ba pensaret · ī psecucois ptinus
tēpestate tumuert · Sz q [illegible]
vboz aduātate gmoti ad psecu
coīs pcellas insluit · signorū
ut diuinus admiacoē tpāne²
Tot ḡo in his fluctibz dūs gssa
posuit · qt supbis psecutoribz
miracla ondit Vn̄ rursū bn̄ p
p̄s ta d² Mirabiles elacoēs ma
ris mirabil' in alt' dūs Qa cōy
elcorū vitā ad psecucoīs vn
das mundus se mirablr' extulit ·
sz has supnoz gditoz · sbtenata
vtute pdicātiū mirablr' stra
uit / Ministros etēi suos plus ot
posse p miracla · qz ptates que
tumuerāt p irā Qd bn̄ eciā
p Jemiaz dūs · extiora narrās ·
intiora denūcians d' Posui
arenā tim mari · pceptū sēpi
t'nū qd nō ptibit · et gmouebūt²
et nō poterūt · et intuiēscēt fluctus
eius et nō tnsibūt illū Arena
qppe dūs tim mari posuit · qr
ad frangēdaz mūdi gliaz abie
ctos et paupes elegit Cūg in
mīz maris fluctus intuēscūt ·
cū ptates scli ad p gmocōne
psecucoīs exiliūt Sz tnsire
arenā maris nequit qr desp'cōz
miaclis et hūilitē frāgūt² Sz
dū mare semit dū p insaniē sue
fluctus erigit² · qr tn̄ vtutis in
time onsion calca² · sca eclia
pficit · atqz ad statū sui ordīs
p tpm incincta gsurgit Vnde
et apte mox subd² Q' fac arctu
rū et orionas et hiadas et intio
ra austri Neqqz sermo vitat

astrode

vanas [illegible] disaratin et Calli
machi fablas seq² vt arctuz
noīcns extrīa stellaz septez
cauda vrse suspicē² · et qi orion
gladiū teneat amator insanus
hec qppe astroz noīa a culto
o ribz sapie carnal' inueta st' Lxi

Sz sc̄ptura sac̄ ideo eisdē vo
cabulis vtit² vt res qs insi
nuare appetit nota vsitate
appllacoīs exprima² Na si ast
q velleēt p ignota nob nomina
dicēt · ho p q° h̄ ead' sc̄ptura

facta est nesciret procul dubio quod au
diret. Sed quia in sacro eloquio sapientes
dei sermones etiam a sapientibus secu-
li in eo pro utilitate hominis voce in
se humane passionis ipse conditor ho-
minum sumit deus ut vz dicat Penitet
me fecisse hominem super terram cum
profecto constet quia is qui cuncta prius
quam veniant conspicit nequaquam postquam
aliquid fecerit penitendo resipiscat.
Quid ergo mirum si viri spirituales utuntur
verbis carnalium quando ipse ineffabilis
et creator omnium deus ut ad intellectum
suum carnem pertrahat in seipso carnis
sermonem format. In scriptura ergo sacra
dum nota astrorum nomina audimus de quibus
astris sermo moveatur agnoscimus. Cum-
que narrentur astra perpendimus re-
stat ut ex eorum motibus ad spiritalis
intelligentie archana surgamus.
Neque enim iuxta litteram mirum aliquid dicitur
quod deus arcturum oriones et hya-
des fecit. De quo nimirum constat quia
omnino in mundo nichil sit quod ipse non
fecerit. Sed sanctus vir hec fecisse deum
dicit per que signari apte ea que spiritaliter geruntur
intelligit. Quid namque arcturi nomine p
qui in celi axe constitutus septem
stellarum radiis fulget, nisi ecclesia v-
niversalis exprimitur, que in Iohannis
apocalipsi per septem ecclesias septem-
que candelabra figuratur. Que dum
dona in se septiformis gratie con-
tinet spiritus claritate summe vir-
tutis irradians quasi sub axe veritatis
lucet. Pensandum quoque est quod arcturus
semper versatur et nunquam mergitur, quia et
sancta ecclesia persecutiones iniquorum
sine cessatione tolerat, sed tamen usque ad
mundi terminum vel sine defectu perdurat.
Sepe namque eam reprobi quasi usque ad
internicionem persecuti sunt, qui hanc se
funditus extinxisse crediderunt,
sed eo multiplicius ad statum sue in-
columitatis redijt quo inter manus perse-
quentium moriendo laboravit. Ar-
cturus ergo dum versatur erigitur, quia
tunc sancta ecclesia valentius reficitur
in veritate, cum ardentius pro veritate
fatigatur. Unde apte quoque post arcturum
protinus oriones subdidit. Oriones
quippe in ipso pondere temporis hiemalis
oriuntur, suoque ortu tempestates
excitant, et maria terrasque perturbant. Q
Quid ergo post arcturum per oriones
nisi martires designantur, quibus dum
sancta ecclesia ad statum predicationis
erigitur, pondus persequentium molesti-
as quoque passuri ad celi faciem qui-

in hieme veniunt venerunt. Hiis eten-
natis mare terra que turbata est, quia
dum gentilitas mores suos destrui
apparente illorum fortitudine doluit in
eorum nece non solum iracundos ac
turbidos, sed etiam placidos exercuit
ex orionibus. Itaque hiems inhor-
ruit, quia clarescente sanctorum constantia
frigida mens infidelium ad tempe-
states se persecutionis excitavit. Orio-
nes ergo celum edidit cum sancta
ecclesia martires misit. Qui dum recta
loqui crudelibus ausi sunt omne pondus
ex rigoris adversitate pertulerunt. Bene R
autem protinus hyadas subdidit, que mox
nascente verno ad celi faciem pro-
deunt, et cum sol iam calores suos in-
crescit ostenduntur. Illius quippe sig-
ni initiis inherent, quod sapientes secu-
li taurum vocant, ex quo augeri sol
incipit atque ad extendenda diei
spatia ferventior exurgit. Quid ita-
que post oriones hyadum nomine nisi
doctores sancte ecclesie designantur, qui
subductis martiribus eo iam tempore ad mun-
di notitiam venerunt quo fides cla-
rius elucet, et repressa infidelitatis
hieme altius per corda fidelium
sol veritatis calet. Quia remota tem-
pestate persecutionis expletis non
longis noctibus infidelitatis tunc
in sancta ecclesia orti sunt cum etiam per
credulitatem vernum lucidior annus
aperitur. Non inmerito doctores sancti R S
hyadum nuncupatione signantur. La 6
Greco quippe eloquio hyas pluvia
vocatur, et hyades a pluviis nomen
acceperunt, que orte procul dubio imbres
ferunt. Bene ergo hyadum appellatione
expressi sunt, qui ad statum universalis
ecclesie quasi in celi faciem deducti sunt
arentem terram humani pectoris sancte predi-
cationis imbres fuderunt. Si enim
sermo predicationis pluvia non esset
Moyses minime dixisset: Expectetur Deut. 32
sicut pluvia eloquium meum. Et neque
veritas per Ysaiam diceret: Manda-
bo nubibus meis ne pluant super
eam imbrem. Atque hoc quod paulo
ante protulimus, quamobrem prohibite
sunt stelle pluviarum. Dum ergo hya-
des cum pluviis veniunt ad celi
spatia altiora sol ducitur, quia ap-
parente doctorum scientia dum mentibus Predicatio infla-
nostra imbre predicationis infunditur mat ad amorem
fidei calor augetur, et perfusa terra dei
ad fructum proficit cum lumine huius
signi in celo apparuit, quia uberius
fruge boni operis reddimus dum pec-

sacre erudicōis flāma ī corde
clari⁹ ardem⁹ Cū qꝫ p eos die
b⁹ singlis magis magis qꝫ sciā
celestis ondr̄ quasi ī ipsorū nob
lūis vernū tpus agit̄. ut no-
vus sol ñris mētibꝫ rutilet. et
eorū ūbis nob cōgnitus seipso cot-
tidie clarior micet Vergente
etēi mūdi fine sup̄na sciā pfi-
cit. et largius cū tpe excrescit
12 Hinc nāqꝫ p daniele dr̄ ptrāsi
būt plurimi et mltiplex erit sciā
Hinc Johēs in p̄ori pte revela
cōis angelus dt Signa q̄ locu
apk. 1 ta st̄ septē tonitrua Cū tn̄ in
eiusdē revelacōis termīo p̄cept
dicēs Ne signeris vba pphēie
libri hui⁹/ Pars qppe revelacōis
anterior signari p̄cipit. ultima ꝯ phi
bet/ qr quod in scē eclie inicijs
latuit. finis cottidie ondit Ho
rum vō a grēca lrā q. y. dr̄ hia
des nūcupari arbitrātur Sed p
ita ē significacōi quā dixim⁹
cōtrariū nō ē. Doctores eī his
stellis nō inconveniēter expssi
sūt q̄ a lris nom trahūt Sed
quāuis hyades ab eiusdē lre
vision nō discrepēt. ēcū tn̄ ē
qr ydos imber dr̄. eo qd exorte
pluuias apportēt Vn̄ ipe scius
redēcionis ñre ordinē ꝯtem
platus admirer. atqꝫ admirās
exclamet dicēs Qui extēdit ce
los solus et gradit sup fluctus
maris. qui facit arcturū et orio
nas et hyadas. Extensis eīm
celis dns forāt arcturū. qui
in honore deduct aplis ī ce
lesti cōversacōn fundauit ecciam/
forato qꝫ arcturo. fecit orionas/
qr roborata fide uniusalis eccle
sie cōn pcellas mūdi edidit
martires Edit qꝫ orionibꝫ ptulit
hyadas. qr cōualescētib⁹ cōn
adusa miribꝫ. ad infundendā
ariditatē humanorū cordiū doctri
na ꝯtulit magrorū Isti itaqꝫ
st astrorū spūaliū ordines. q
dū summis v̄tutibus eminet.
sp ex supnis lucent. Sz pq ista
quid restat nisi ut sca eclia
laboris sui fructū recipiēs. ad
videnda supne prie intima p
veniat Vnde et apte qr dixit
Qui facit arcturū et oriōnas et
c hyades. ptinus addidit Et in
teriora austri Sed nāqꝫ hic loco
austri noie. ni fervor sancti

spūs designat/ quo dū quisqꝫ re
pletus fuit. ad amorē patrie
spūalis ignescit Vn̄ et sponsi
voce in canticorū cantic dr̄ Surge
aquilo et veni auster et pfla or
tū meū. et fluāt aromatha
illius Austro quippe veniente
aquilo surgens recedit. cū adue
tu sci spūs expulsus antiqu⁹ ho
stis. q in corpore mētē quā
cōstruxerat deserit/ atqꝫ ortū
sponsi auster pflat ut aromatha
defluat/ qr ministris scꝫ ecciam
suorum donorum v̄tutibus spūs vita
tis implevit. ab ea lōge late
qꝫ odores boni opis spargit
Interiora vō austri st occlti illius
angelorū ordines. et secretissimus
celestis prie sinus quos implet ca
b lor spūs sci. Illuc quippe sco
rū aie. et nūc corporibꝫ exute.
et postea corporibꝫ restitute pveniūt
et qui astra in abditis occultatur Ibi
p diē qui in meridiano tpe arde
tius sol igis accēdit qr ꝯdito
ris claritas mortalitatis ñre iam
pressa caligine manifestius videt/
et velud spere radius ad spacia
altiora se elevat. qr de semet
ipa nos vitas subtilius illustrat
Ubi lumine intie ꝯtemplōnis sy
ne inveniente umbra cingit mu
tabilit⁹ Ibi calor summi lumis sy
ne ulla obscuritate tpis Ibi invi
sibiles angelorū chori qui astra
in abditis micant. qr eo nūc ab
hominibꝫ videri nequeunt. quo fla
ma veri lumis altius pfundunt
Valde itaqꝫ mirū ē qd inissis
aplis dns celos tetendit qd
tpatis psecucionū turoribꝫ ma
ris fluctus gradiens repssit. qd so
lidata eclia arcturū statuit.
qd roborata cōn adusa miribꝫ
oriōnas misit. qd repletus in
telligētie. doctoribꝫ hyadas pre
buit Sz pꝰ hoc valde ē admirabile
qd suis nob celestis prie cōi
interiora austri apparuit/ pulcrū
ē omne hoc qd qui in celi facie de
divina dispensacōe cernit. Sz lō
ge id et incōpabilr pulcrius. quod
quod invisibilr pveniūt Vn̄ hui
iterū sponsus in sponse sue lau
dibus dt Quā pulcra es amica
mea qꝫ pulcra oculi tui columbarū
absqꝫ eo quod intrinsecus latet/ Pul
cra narrat et pulcra repli
cat. qr alia ē ei pulcritudo morū

Ca 8. y

in q̄ nūc c̄nit᷑/ atq; alia pulc͛do
pmoꝛ d͛ q̄ mūc p̄ ↄditoiꝰ sīn
speȝ splenat᷑. cui᷒ mēbra vȝt
oīes elc̄i q̄ ad cūcta simpl͛r in
cedūt. ei᷒ ocl̄i columbaꝝ vocant᷑.
q̄ mag̃ luce radiat. q̄ʒ ꝫ sign̄u
mīaclīs corusc̄at. Vȝ qn̄tū ē
om̄e h̄ mīaclm̄ q̄d videri pt
nūc/ ꝫ i͛d d͛ mīt͛nis mīaclm̄ ē
mīabli᷒ q̄d videri nūc nō pt.
D͛ q᷒ illic apte sb̄di᷑ Absq; eo
q̄d intrīsec᷒ latȝ. Magna quippe
ē glia apti opis. s; longe inco
pabil͛ glia occulte remunerac̄o
nis. Qd̄ ḡo p̄ btm̄ iob astroꝝ
ēngie. h̄c salōīs vocibꝰ occl̄o
rū applac̄oe signa᷑ Et q̄d per
Salōeȝ d͛᷑ Absq; eo q̄d intrīsec᷒
latet. h̄c nob btūs iob intimat.
cū austri intiora ↄmēdat Vȝ
enī vir scūs extiora mirās in
tiora ↄsidāns/ apta narrās oc͛
ta penetrās. om̄e q̄d intig ex
tīns q̄ʒ agit᷑ dicē conā᷑ Vȝ o
pa sūme magn͛is q̄n explicet
lingwa carnis Vn̄ mox h̄ ead͛
opa meli᷒ diffiniēdo ↄphēdit
dicēs Q͛ facit mag̃ ꝫ inscruta
blia ꝫ mīabilia quoꝝ non est
nūs Diuīe fortitudīs facta tūc
veri᷒ exple᷒ cū h̄ exple͛ nō
posse ↄgnosci᷒ Tūc facūdius
loq̄m᷑ cū ab h̄ꝰ obstupescē
do reticem᷒ Ad narrāda quippe
dei opa h̄t defcūs in. q̄ʒ suff͛
exerat lingwa sua. ut q̄ ↄphe
de͛ idonee nō valet. h̄ idonee
mut᷒ laudet Vn̄ bn̄ p̄ p̄ꝑti d͛᷑
Laudate eū in potētatib; ei᷒
laudate eū scd̄m mlt̄in̄e ma
g͛nis ei᷒ Ille q̄ppe dom̄ scd̄m
mlt̄inē magn͛is ei᷒ laudat
q̄ se succūbē͛ in ei᷒ laudis ex
pletoe ↄsidat Dicat ḡo Q͛ fac͛
magna ꝫ inscrutablia ꝫ mīa
blia quoꝝ nō ē nūs. Vȝ mag
virtute. inscrutablia rōne. in
mīablia multiplicite Diuīa ḡo
opa q̄ exple͛ dicēdo nō potim᷒.
facūdi᷒ defitiēdo diffinim᷒
Vȝ in ↄsidatōe reꝝ cur longe ex
nos ducim᷑. q̄ʒ hoīpm̄ q̄ʒ q̄d
erga nos agit᷑ ignora᷒ Vnde
ꝫ apte sbiūgit᷑ Si venit ad me
nō videbo eū. ꝫ si abierit nō
intlliga Declusi quippe intimis
gaudiis ↄe᷒ humani exigēte
clpa mēt. ocl̄os pdidit. ꝫ q᷒ me
itoꝛ suoꝛ passib; ↄdi᷑ ignorat

Sepe enī donū ē grē q̄d ira
deputat Et sepe diuīe districto
ira ē. q̄d graȝ putat. Na pleriq;
graȝ estimat dona vtuti. ꝫ
tn̄ eisdē donꝭ ellat᷒ corruūt
pleriq; velut ira metuūt ad
uersa tētaconū. ꝫ tn̄ eisdē te
tacōib; p̄ssi᷒ ad vtutū custo-
diā cautioꝛ exurgit Qꝰ enī se dō
appinq͛re nō estimet cū supnis
munēribꝰ excrescē͛ se agnoscit/ cū
vl pphtie donū vl doctne ma
gisterīu p̄cipit/ vt ad excēda
graȝ cu̇c̄aconū ↄualescit. ꝫ tn̄
sepe meꝭ duū d͛ vtut᷒ sine secu
rite resoluit᷑. insidiāte adūsa
rio inopiāte clpe telo pforat᷑/
ꝫ inde dō in et͛nū longe fit vn̄
ei ad tp᷒ sī cautele custodia
appinquit Et quꝰ se delictū
ia grā diuīa nō deputet cū
p̄ expimētū mundi᷒ lacessitu se
carnis tētacōib; videt inhone
sta ad aīm cōgeri. ꝫ an cogita
coīs oclo᷒ nō nulla. al᷒ nulla
īpba ꝫ īmūda versari Et
tn̄ cū fatigat ista nec supant
nequaq; p̄ pollucoꝛ trucidant.
s; p̄ humilitēȝ fugat vt firmū
se aīm ↄ in tētacōe dep̄hēdēs
totū se ad diuinitat adiutoriu
ↄferat. ꝫ sin fiducia funditꝰ
amittat Sicq; fit vt inde
ad altius inheat vn̄ se deo
pfudins cecidisse suspiabat
Accessꝰ ꝫ recessꝰ q̄ʒ dī a mēte
nra inmine ↄsistit᷑. cuiusq; alt͛
natiū reꝝ finis ignora᷑/ q̄a
ꝫ d͛ tētacōe incītū ē vtrū pbet
an trucidet Et d͛ donꝭ nequaq;
dep̄hendi᷑. vtrū h̄ desitos remu
nerēt. an in via mutant. vt
ad patiaȝ pducat Ho ḡo ab i
t͛nis gaudiis sel͛ pulsꝰ clau
sas ↄ se ianuas secreti spūtlis
aspiciat. atq; a semetipo fo
ras piectꝰ in carne gemat.
ꝫ cecitat sue dāna ↄsidans
dicat Si venit ad me nō vi
debo eū ꝫ si abierit nō intlli
gā Acsi apte deploret dicēs
Postq̄ʒ semel sponte oculos
pdidi. quē q̄site noct cecitate
patioꝛ nec ortū ia nec occasū
solis agnosco. ꝫ tn̄ ho q̄ in
firmitat pena punit᷑. ꝫ cecit᷒
sue caligiē ↄuat᷑ ad supne
luc᷒ indiciū p̄perat ut suoꝛ
actuū roȝ reddat Vn̄ mox sbd᷑

Margin notes:
Sapīa ꝫ … [illegible] dē ge… dicit
Ingtitudo dī … cōpulsio … [illegible]
Vtꝫ aliq̄s sepat a dō ꝫ tētac̄o appinquare facit
Finꝭ opis di … [illegible] nobis facit

Ho^o ad qd appingat deo — 3 Si repete(n)te interrogat q(ui)s r(espo)ndebit ei
Repete(n)te d(eu)s interrogat cu(m) nos ad
districtio(n)is sui examinis inopinatos
vocat. Sz interrogatio(n)i illi(us) homo
r(espo)ndere no(n) suff(icit). q(ui)a si remota se
pietate discuti(tur) in illo examine.
etia(m) iustor(um) vita succubit. Vel
certe interrogat cu(m) diuris nos per-
cussionibus pulsat. ut cu(m) mens
n(ost)ra mag(is) d(e) se in tranq(ui)llitate esti-
mat. semetipa(m) videat qualis
sit in p(er)turbatione dep(re)hendat
Et plerumq(ue) q(uo)m penitus ge(m)it.
Sz r(espo)ndere no(n) sufficit. q(ui)a (et) ip(s)a ei
percussionis sue adu(er)sitas displi-
cet. Sz tu(n)c semetip(su)m h(omo) co(n)side-
rans tacet (et) diuina iudicia
discutere metuit. q(ui)a ee se pul-
Ro. 8 — uerem agnoscit. Vn(de) (et) p(er) paulu(m) d(icitu)r
O ho(mo) tu q(ui)s es q(ui) r(espo)ndeas deo.
R(espo)ndere no(n) posse d(e)o co(n)uinc(itur) q(ui)
ho(mo) no(m)i(n)at(ur). q(ui)a p(ro) h(oc) q(uo)d d(e) humo
sumpt(us) e(st) iudicia sup(er)na discute(re)
dignus no(n) e(st). Vnde hic apte
co(n)iungi(tur) Vel q(ui)s dice(re) ei p(otes)t
7 — Cur ita facis Auctoris f(a)c(t)a s(em)p(er)
indiscussa venera(n)da s(un)t. q(ui)a in-
iusta nequaq(uam) e(ss)e p(oss)u(n)t Racio(n)em q(ui)ppe
de occulto eius co(n)silio q(ue)re-
re nichil e(st) aliud q(ua)m co(n)t(ra) ei(us) co(n)siliu(m)
sup(er)bire. Cu(m) (er)go f(a)c(t)oru(m) causa no(n)
dep(re)he(n)d(itur). restat ut s(u)b f(a)c(t)is illi(us)
cu(m) humilitate tacea(tur). q(ui)a nequaq(uam) suf-
Iudicia dei no(bis) s(un)t ignota — ficit s(en)s(us) carnis ut secreta pe-
netret maiestatis Qui (er)go in fa-
ctis dei r(ati)o(n)em no(n) videt. infirmitate(m)
sua(m) co(n)sideran(s) cur no(n) videat r(ati)o(n)em
Ro. 9 — videt. Vn(de) p(er) paulu(m) q(uo)q(ue) s(ub)seque(n)t(er)
adiu(n)git(ur) Nu(m)q(ui)d d(icit) figmentu(m) ei
q(ui) se finxit. quare me fecisti
sic. Quo e(ni)m se e(ss)e figmentu(m)
d(omi)ni operis eo semetip(su)m redar-
guit. ne co(n)t(ra) manu(m) resultet
op(er)antis. Cura q(ui) benigne q(uo)d no(n)
erat fecit. q(uo)d e(st) iuniste no(n) de-
La. 9 — 1/3 — serit ¶ Ad semetipa(m) (er)go me(n)s
in p(er)cussione redeat. (et) q(uo)d co(m)p(re)he(n)-
de(re) no(n) valet no(n) req(ui)rat ne si
diuine ire causa discuti(tur) am-
pli(us) discussa p(ro)uoce(tur). (et) quam
placare humilitas pot(er)at in ex-
tinguibilit(er) sup(er)bia accendat.
Vn(de) apte (et) de hac eade(m) ira
p(ro)tin(us) subdit(ur) Deus cui(us) resi-
ste(re) ire nemo p(otes)t s(u)b quo curua(n)t(ur)
q(ui) portant orbe(m) Miru(m) valde q(uo)d
D(e) resistentia t(ra)ctat(ur) ad d(omi)n(u)m — ire dei nullu(m) posse resiste(re) d(icitu)r.
cu(m) multos indignacio(n)i sup(er)ne
animaduersionis obuiasse eloq(ui)a

diuina testant(ur). An no(n) ire dei
Moyses restitit q(ui) p(er) cadentem p(o)p(u)lo
exc(ri)b(us) ip(su)m sup(er)ne p(er)cussionis i(m)-
petu(m) mortis sue oblacione resti-
xit dice(n)s. dimitte illi hanc no- — De(ut). 32
xa(m) alioq(ui)n dele me d(e) libro tuo
i(n) q(u)o me sc(ri)psisti. An no(n) ire dei
aaron restitit. cu(m) int(er) viue(n)tes — Nu. 16
ac mortuos thuribulu(m) sumpsit
atq(ue) animaduersionis igne(m) incen-
sum o extinxit t(em)p(er)auit. An no(n)
fineas ire dei restitit q(ui) lu- — Ire dei s(e) p(er)rypt(er) restiti(t)
xuriantes cu(m) alienigenis in
ip(s)o coitu trucidans zelu(m) suu(m)
diuine indigna(ti)o(n)i obtulit. (et) furo-
re gl(ad)io placat. An no(n) dauid — 2 Re(gum)
ire dei restitit. q(ui) angelo ferie(n)ti
se obtulit. offere(n)s placacio(n)is
gre(ge)m. (et) an t(em)p(u)s (com)positu(m) exerit
An no(n) helias ire di(uine) restitit. — 3 (Re.) 18
q(ui) longo t(em)p(or)e t(er)ra ia(m) arente. s(ub)-
ductas d(e) celo pluuias verbo
reuocat. Quo(modo) e(rgo) ire diuine nullu(m)
posse resiste(re) d(icitu)r. cu(m) multos sepe
ei restitisse exemplis (con)stantib(us)
demo(n)strant(ur). Sz si s(u)btiliter (et) h(uius) b(ea)ti
iob eloq(ui)a (et) illor(um) f(a)c(t)a pensam(us).
(et) veru(m) co(n)gnoscim(us) q(ui)a ire diuine no(n)
resistit(ur). (et) veru(m) q(ui)a multi restiteru(n)t
Om(n)es etenim s(an)cti q(ui) ire dei obui-
ant. ab ip(s)o accipiu(n)t ut co(n)t(ra)
impetu(m) p(er)cussionis ei(us) opponan(tur).
atq(ue) ut ita dixeri(m) cu(m) ip(s)o se eri-
gunt co(n)t(ra) ip(su)m. eos q(ui)a diuina vis
i(n)t(us) opponit se(n)tu(m) q(ui)a in eo q(uo)d adu(er)-
su(m) seuientis ira foris obtinet
intus eos gr(ati)a irascentes fouet. (et)
famulantes intus leuat. Q(uo)s q(ui)
adu(er)santes extin(gui)s tolat. Portat
(er)go co(n)dicio(n)em dep(re)cacionu(m) qua(m) aspi-
rat. (et) velut nolenti imponit(ur).
q(uo)d ab ip(s)o ut fiat impat(ur). Moysi
etenim d(icitur) dimitte me ut irascat(ur) — Exo. 32
furor meus (contra) eos. (et) delea(m) eos.
facia(m)q(ue) te in gente(m) magna(m). Quid
e(st) s(er)uo dice(re). dimitte me. ni(si) dep(re)-
candi ausu(m) p(re)be(re) Ac si apte dice(re)t(ur)
Pensa q(uan)tu(m) ap(u)d me valeas. (et)
co(n)gnosce q(ui)a obtinere potes. q(uo)d p(ro)
p(o)p(u)lo exoras Quid (er)go mente agat(ur)
statim venia s(u)b(se)c(u)ta testat(ur).
Cu(m) v(er)o sup(er)na indignacio sese ut
ita dixerim medullit(us) monet. hanc
opposicio hu(m)ana no(n) retinet. nec se
vtilit(er) cui(us)lz dep(re)cacio obtulit
obicit. cu(m) semel d(eu)s a(li)q(ue)m ab inti-
mis irascendo disponit. Hinc e(st)
e(ni)m q(uo)d moyses q(ui) reatu(m) toci(us) ple-
bis ap(u)d d(omi)n(u)m sine p(re)cib(us) ter(ser)it

dum qz se obiecit obtulit diuine ira
cundie vim placat' ad petra oreb
Nu 20 veniens, et p aq exhibicoe diffidens
pmissionis tra ingredi dno ira
scente no potuit Et sepe hac de
De 32 re affligit' sepe qz desidio excita
te turba' et disponite vlcionis repel
le iracundiaz a semetipo no va
luit q' hac volente dno a pplo
2 Reg amouit Hinc dauid q' a pstra
ta plebe pgmodum angli gladi
u pce cōpescuit · puis plorans et
eiulans nudis pedibz filium fugit.
et quousqz ppetrati facinoris vl
cione ad plenu recipet / ira di
nequaqz valuit p semetipo tpare
3 Reg 18 Hinc helias ut sic ho par aqi qi
d' diuina animaduersion sentiret · q
verbo celos aperuit, an indignacoz
mulieris territus p desertu fugit / et
p semetipo infirmat' in formidine
q' furore dei placat alios p in
tuencioz Ire i' dei et resisti valz
qui ipe q' irascit' opitula' / et re
sisti oio no valet · qui se ad vl
ciscendum excitat · et ipe piez que
ei fundit' no aspirat hinc ad
Jer 10 Jeremiaz d'. Tu g° noli orare
p pplo hoc · et ne assumas p eis
laude et oroz qz no exaudiam te
i tpe clamoris eor ad me · Et
Jer 14 rursum Si steterint moyses et sa
muel coram me no e aia mea
ad pplm istum · Qua in re queri
vtiliter pt / cur relictis tot antiq
oribz pribz ad effundendam pcem
moyses et samuel tm° pstantius
elegantius qz noiant' Qd tamen
facile agnosim' · si eius q' et inimicos
dilige' pcipia' caritatis merita pe
sam' Qd ditoris nāqz auribz illa
magis e oro cōmenda' · q' p inimic
qz intercede' nitit' Vn et p semetipaz
vitans dt Orate p psequentibz et ca
lumpniantibz vos Et rursum Cum
stabitis ad orandum dimittite si
qd hetis adu'sus aliquem Cum g° pa
trum prior fcta sac° eloqo deserben
te revolui⁹ moyse et samue
le orasse p adu'santibz invenim⁹
Vn⁹ quippe eor semient pplo pse
cucioz fugit · et tn p vita sui p
secutoris intulerunt Alter ex pn
cipatu pph deiectus · ipis sunt
adu'sarys dt · Absit a me hoc
pctm in dno q° no cessem orare
p vob Qd e g° in difficultate
orandi moysen et samuelez de
ducere nisi aptius indicare · qz eius

ire neqz illi si astarent obsisterent.
q' ideo p amicis ciens intuemem
possent · qz apd hunc mercede pro
mimus solet hic ad eand' iudeaz d'
Plaga inimici pcussi te castigacoe Je 30
credeli Et rursum Qd clamas ad
me sup contricione tua insanabilis
e dolor tuus Virg° seus aspiciat
qz nullius intuenti diuina ira restri
git' cum implacabilit' excita' · et di
cat Deus cuius resistere ire nemo
pt · Qd bn et ad spiritualez intellem
ducim⁹ · si eiusde plebis israelitice
dāna pensam⁹ / qua r' dector dispe
sacionis sue ministium ostensus · sup
biente deseruit · atqz ad cōgnicois
sue graz gentem vocavit · Vn et apte
mox subdit' Sub q° curvant' q' por
tant orbem · Ipe etenim orbem portat
q' curas pnt scli tolant Tantorz
quippe pondera vnusquisqz sustinere
cōpellit' · quanta in hoc mundo pncipa' 9 Rector portat onera subditorum
Vn et tre pnceps no incōgrue · grco
eloq'o basileos d' / Laos eni pplus
intp' Basileos i' basis laos vo'
qd latina vz lingua basis la ppli
os d' / qz vz ipe sup se pplm
sustinet / q' motus illius ptatis
ponde fers regit Quo eni sub
iectorz suorz ponda tolant · eo qi
supposita basis coluna portat
Btus i' Job virtute pphtici spus
plenus aspiciat qm iudea deseri'
atqz ad diuinitatis cultum gentium pn
cipes inclina' · et dicat Deus
cuius resistere ire neo pt · sub q°
curvant' q' portat orbem · Acsi ap
te fatea' dicens Et subiectos alis quidam
quosda distincte deserens · et ere
ctas ptates gentium miserordit fle
ctis Quamvis p hoc qd d' Sub quo
curva' q' portat orbem pnt et
anglice virtutes intelligi Ipe etem Angli orbem regunt
orbez portare · q' regendi mundi cu
ras administrat paulo attestante Eb° 1.
q' ait Nonne omnis st' administrato
rij spus i ministiu missi ppt eos
q' hereditate capiunt salutis Ait
g° · Deus cuius resistere ire neo
pt · sub quo curvant' q' portant or
bez · Acsi humiliter oibus creature co
spiciat et timefcens dicat Qz
infirmorz hominum tmt mentibz ob
uiat · cuius se formidini et virtu
tes anglice inclinant Vel certe
qm cum curvam' supioa no eni
creati essent si illi subtilissimi spus
si plene poss eius maiestatis
attingerent Vz q' orbem portat. Angli no cōprehendunt totaliter virtute diuinaz

sub deo esse cui sunt. quia dum tante eius celsitudinis contemplatione sublevante videant, nec virtutes tamen angelice comprehendunt, quam vim iustitie per infirmitatem non penetramus. sed hanc utcumque ex subiectis summorum spirituum ministeriis pensans, ad considerationem semper sollicita humilitate se colligit. et quia coram se per potestatem magnitudinis superne vilescit dicens:

Ca. ij.

Quantus ergo ego sum ut respondeam ei et loquar verbis meis cum eo? Hoc est apte dicat beatus Iob: hunc considerare non sufficit qui carne non premitur. quia mente ego de eius iudiciis disputo, qui pondere corruptionis angustor. Dicant autem sepe ad nos verba dei, sicut in dicta illius qui inter actum suum locutus est. Ista verba nostra ad deum sunt opera que exhibemus. sed cum deo loqui homo verbis suis non valet, qui apud subtile eius iudicium nullam de suis actibus fiduciam tenet. Unde et apte subdit: Qui si habuero quippiam iustum non respondebo, sed meum iudicem deprecabor.

Ut enim sepe diximus, omnis humana iustitia iniustitia esse convincitur si districte iudicetur. precibus ergo post iustitiam indiget, ut que succumbere discussa poterat, ex sola iudicis pietate convalescat. Qui cum plene a perfectoribus habetur, hic dicitur quippiam. dicitur quia mens humana et comprehensa vix pagitur et valde extrema sunt que comprehendit. Dicat ergo: Qui si habuero quippiam iustum non respondebo ei, sed meum iudicem deprecabor.

Velut si apertius fateatur dicens: Et si ad opus virtutis excrevero, ad vitam non ex meritis, sed ex venia convalesco. Precibus itaque innitendum est cum recta agimus, ut omne quod iuste vivimus ex humilitate condiamus. Sed plerumque ipsa mens deprecatoria multis temptationibus quatitur, ut pene a conspectu iudicis repulsa videatur. Et sepe hanc calor in corde precipit, sed quia illibatam se ut vult exercere non valet, super se iudicium reprobationis pavet. Unde et subdit:

Et cum invocantem me exaudierit, non credo quod exaudierit vocem meam. Plerumque etenim mens igne divini amoris accenditur, atque ad intuenda celestia archana sublevatur, ad summa iam rapitur et perfecto desiderio compuncta ab infimis alienatur. Sed repentina temptatione percussa, que in intentione forti in deum erecta figitur, ab occultis cogitationibus transfixa curvatur. ita ut se ipsam discernere nequeat, atque inter vitia virtutes quasi deprehensa ex qua parte sit valentior non agnoscat. Nam sepe ad hoc usque perducitur ut miretur quomodo tam summa comprehendat, quam cogitationis illibata pollutione et rursum quomodo illicitam cogitationem recipiat, quam super se valde fervor spiritus rapit. Quos alternantes cogitationum motus in ea bene propheta intuens ait: Ascendunt usque ad celos et descendunt usque ad abyssos. Usque ad celos quippe ascendimus cum summa penetramus. sed ad abyssos usque descendimus cum repente a contemplationis culmine per temptationem ducimur. Motus igitur animi dum inter vota et vitia alternat, nimirum sui certitudinem exauditionis obnubilat. Recte ergo dicitur: Et cum invocantem me exaudierit, non credo quod exaudierit vocem meam. Quia mens ex ipsa sua mutabilitate fit trepida, et per hoc quod nolens patitur repulsam se abiectam suspicatur. Libet intueri vir sanctus quanta se subtilitate diiudicat, ne quid ab illo iudicia divina reprehendant. Infirmitatem namque suam intuens ait: Quantus ego sum ut respondeam ei et loquar verbis meis cum eo? De iustitie sue meritis non confidens, sed ad solam se spem postulationis conferens subdit: Qui etiam si habuero quippiam iustum non respondebo, sed meum iudicem deprecabor. Sed de ipsa quoque postulatione paventes adiungit: Et cum invocantem me exaudierit, credo quod non exaudierit vocem meam. Cur tanta circumspectione trepidat, cur tanta sollicitudine formidat, nisi quia terrorem iudicis in extrema districtione considerat, et vim discussionis illius non ferens omne quod gerit esse sibi insufficiens

Ca. [illegible]

pensat. Unde et protinus subdit: In turbine enim conteret me. Pectoris quoque in turbine atteritur, qui excussus in tranquillitate videbatur, quia quem divina superna longanimitas tolerat, extrema iudicii severitas necat. Quam recte turbo dicitur, quia in elementorum commotione revelatur, propheta attestante qui ait: Deus manifeste veniet, deus noster et non silebit. Ignis in conspectu eius ardebit, et in circuitu eius

d' p'ci in te oz cu rea agimus

humilitas con[servat] virtutes

Tem[ptatio] spe[rata] an[imum] gravat

exp[ositio] [de] diva sub[sta]ntia ad summ[um] o[rdinem]

tẽpestas valida Vn̄ ꝓpħta q̄ꝫ aliq
dt Deus ĩ tẽpestate ⁊ in t̄bine
vie eius In q° nimiꝫ t̄bine ideo
neq̄q̄ᵭ iustꝰ ↄterit̄ qꝛ sp̄ h' sollici
te metuit ne ↄtera͛ Pendet naq̄ꝫ
adhuc in p̄nti vite itine ↄstitutꝰ
hūaīs actibꝰ exactor opm̄ · q̄ꝫ di
strictꝰ appareat q' quosdā tunc re
atu cul̄pe originał astrictos etiaꝫ
sn̄ opib' dānat Nonulli etēi p'ius
a p̄nti luce subtħūt' qꝛ ad p̄men
da bona mala ve merita actiue
vite p̄uenīgr̄ quos qꝛ a culpa
originał salut'e sacm̄eta nō li
bãnt ⁊ hic ex ꝓprio nil egerūt ⁊
illic ad tormeta p̄ueniūt q̄b'
vnū vulnꝰ ē corruptib'r nasci a
liud carnalit' emori Sꝫ qꝛ post
morte etn̄a q̄ꝫ mors sequit' · occto
eiꝰ iusto qꝛ iudi°· etiā sine ca
vulnā multiplica͛ Pp̄etna quippe
tormeta p̄cipiūt q' nich' ex ꝓpia
volu͛te p̄cauerūt hinc naq̄ꝫ scp
tu ē Nō ē mūdꝰ in cōspectu eiꝰ ne
vnīꝰ diei infās sup̄ t̄ra͛ hinc
p̄ semetipāꝫ vitas dt Nisi q's
renatꝰ fuīt ex aqua ⁊ sp̄u sc̄o
nō pt intire in regnū dei hinc
paulꝰ ait Eramꝰ nā filii ire
sic ⁊ ceti Qui itaq̄ꝫ nullū ꝓpriū ad
iugens ex solo reatu originis p̄i
mit' q̄d in illo extmo examine
q̄ntū ad hūai sēsꝰ estimacōꝫ n'
sn̄ cā vulnat' Sꝫ tn̄ sb diuīa di
strictōe iustū ē ut ꝓpago morta
lis velut infecūdsa arbor ⁊
in ramis s̄uet acitudine
quā traxit ex radice Ait go
In t̄bine ↄteret me ⁊ multipli
cabit vulnā mea ⁊ sn̄ causa Ac si
apte hūai gn̄is dāna ↄsidans
dicat Districtꝰ iudex qꝛ eos a
madūsioñ trucidat q̄s culpa
ꝓpie actōis dānat · si ⁊ illos in
etnū puniit · quos reatꝰ arb'
triī non addicat Que minirū
dicta n̄ a bt̄o iob sp̄nat' discpãe
ↄgnoscīmꝰ si h' q̄ꝫ vel sunt ꝓlata
indagam' Semetipm̄ naq̄ꝫ subtilit'
pensans atq̄ꝫ in oī actōe diiudi
cans a sup̄ne districtōis vim ↄtin
ta solici͛ue ꝑtimescat iusinu
at subdens In turbine eī ↄteret
me Acsi apte dicat Districto hūc
sp̄ ⁊ in tranqllitate timeo · qꝛ per
flagella qual' in t̄bine veiat
nō ignoro Que flagella scꝫ ⁊
metueñs p̄uidit · ⁊ p̄uideñs ꝑtu
lit Vn̄ ⁊ subiugit Et multiplicabit
vulnā mea etiā sn̄ cā Vt ei se
pe iā dixīmꝰ neq̄q̄ᵭ bt̄us iob ꝑ
cussꝰ ē ut in eo p̄cussio vicui
terget · Sꝫ ut meritū auget Vulne
ratū itaq̄ꝫ se sine cā assens · h'
de se foras loqt' q̄d d' illo vitas
in occulto testa͛ dices Commouisti
me aduꝰsꝰ eū ut affligerē eū fr'
stra Vir go scūs sup̄be nō dt q̄d
p̄dcat' dt Nc ꝑ h' vba a rctitudie
discrepat p̄ q̄ a iudice nō dis
cordat Que eorūde ꝑtmꝰ vulneꝫ
ↄtinuacōꝫ exp̄mit cū subiugit
Nō ↄcedit requiesce sp̄m meū ⁊
implet me amaritudib' Sepe
iustis exteriꝰ vtut' ē · sola extiꝰ
aduꝰsa tolare Sꝫ ut eoꝫ vires
etiā ine plene ꝓbacōis erudiat
hos nonn̄q̄ꝫ ⁊ foris tormenta
lacerāt ⁊ intꝰ temtamta casti
gat · Vnde vir scūs impleti
se amaritudib' asseit · qꝛ cum
flagella extiꝰ tolat̄ id ē ↄ
iniꝰ q̄d d' temtacōe aduꝰsarii
ĩ intimis portat Sꝫ int' hec
mitigat vim doloris ↄsidata
eq̄tas ⁊ p̄ona ferientis Vn̄ subiugit
Si fortitudo q̄rit' robustissim
est · si eq̄tas iudicii nēo p me
audet testiōniū dicē Ille q̄ppe
vite casꝰ examīat q' hab' p ali
enū testionīu nō explorat
qꝛ q' districtꝰ ↄnūqꝫ ondit' illator
pene · ipe dim incitꝰ extitit te
stis culpe hinc etēi ꝑ ꝓphtāꝫ dt'
Ego sū iudex ⁊ testis hinc
rursū ait Tacui sep siliu · pa
tiens fui · sic ꝑturiens loquor
Ꝑturies naq̄ꝫ cū dolore eicit q̄d
diu in abditis cū ponde͛ ꝑtat
post longū go siletiū sic ꝑturi
ens dn̄s loqt' · qꝛ q̄d apd se nūc
tacitꝰ tolat in vlcōne ↄnūqꝫ in
dicii qui cū dolore manifestat
Sꝫ regrendꝰ ē nob iste vir iustꝰ
si p eo testiōniū dicē ↄspiciēs
p̄sumet · nūq̄ hunc a reatu li
bãret Et si hunc alius testiōm
nō impedit · nūq̄ ad ↄfendū
p se testiōniū saltē ipe gua
lescit Se' Si iustificare me
volo · os meū ↄdenabit me
si innocētē ondedo · p̄ui ↄ me
ↄpbabit Acsi apte dicat Cū
de aliis loquor q' ipe d' me
testiōniū ferre nō valeo Sꝫ qꝛ
innocētie tue testificari nō suf
fic' nūq̄ hoc ip̄m qꝛ innocētiā
hēs scis Etiā si simpx fuero

Margin: Virtutem quam quis habet considerare est aliquando superbire

hoc ipsum ignorabit anima mea. Plerumque si scimus bona que agimus ad elationem ducimur, si nescimus minime servamus. Quis enim de virtutis sue conscientia quantulumcumque se non erigat? Aut quis rursum bonum in se custodiat quod ignorat? Sed contra utrumque quod est superest, ut et recta que agimus sciendo nesciamus, ut hec et recta estimemus et minima, quatenus et ad custodiam sui sic animus sentiat scita rectitudinis, et ad tumorem non elevet humilitas estimationis minoratio. Sed sunt nonnulla que sciri a nobis facile nequeunt etiam cum geruntur. Ita sepe recto studio quo delinquentium culpas attendimus, et cum ultra equitatis metas rapimur, hoc zelum iustitie discretionis estimamus.

Margin: Ira aliquando putatur zelus iustitie

Sepe officium predicationis assumimus ut per hoc fraterne utilitati deserviamus, sed nisi placeamus cum loquimur nequaquam libenter accipitur quod predicamus. Cumque placere mens utiliter studet, ad amorem laudis proprie utiliter capitur, destruitur; et que a captivitate viciorum alios eruebat erui, ipsa suis favoribus incipit captiva tenere.

Margin: Appetitus humane laudis est latrunculus

Quasi latrunculus quippe est appetitus laudis humane, qui recto itinere gradientibus ex latere iungitur, ut ex occulto educto gladio gradientium vita trucidetur. Cumque proposite utilitatis intentione ad studia privata deducitur, horrendo modo unum idem quod opus culpa peragit quod virtus inchoavit. Sepe et ab ipsis exordiis aliud cogitatio expetit, aliud actio ostendit. Sepe se fidelem sibi nec ipsa cogitatio exhibet, quia aliud ante oculos mentis versatur et longe ad aliud ex intentione festinat. Ita plerumque nonnulli terrena premia appetunt et iustitiam defendunt, seque innocentes esse estimant et esse defensores rectitudinis exultant.

Margin: Iustitiam non defendit qui hoc propter lucrum facit

Quibus si spes nummi subtrahitur, a defensione protinus iustitie cessatur, et tamen iustitie defensores se cogitant, sibi quia se rectos asserunt, qui nequaquam rectitudinem sed nummos querunt. Contra quos bene per Moysen dicitur: Iuste quod iustum est exequeris.

Margin: Iniuste exequitur quod iustum est

Iniuste quippe quod iustum est exequitur, qui ad defensionem iustitie non virtutis emulatione sed amore premii temporalis excitatur. Iniuste quippe quod iustum est exequitur, qui ipsam quam pretendit iustitiam venundare minime veretur. Iuste ergo iustum exequi est, in assertione iustitie eandem ipsam iustitiam querere. Sepe recta agimus et nequaquam premia neque laudes ab hominibus expetimus, sed tamen mens in sui fiducia erecta, hiis a quibus nil expetit placere contempnit, eorum iudicia despicit, seseque male liberam per abrupta elationis rapit, et inde sub vicio peius obruitur unde quasi devicta viciis nullis se appetitionibus subiacere gloriatur. Sepe dum nos plus iusto discutimus, de ipso discretionis studio indiscretius erramus, et mentis nostre acies quo plus cernere nititur obscuratur, quia et qui solis radios importune aspicit tenebrescit, et inde nil videre compellitur unde videre amplius conatur. Quia ergo et ab inquisitione mira torpentes nos omnino nescimus, et si subtili nos discussione requirimus, plerumque inter vicia virtutesque caligamus, recte nunc dicitur: Etiam si simplex fuero hoc ipsum ignorabit anima mea. Acsi aperte diceret: Conditoris quo me iudicia que temeritate redarguo, qui ipsum me ex infirmitatis caligine ignoro. Unde bene per prophetam dicitur: Dedit abissus vocem suam ab altitudine fantasie sue. Abissus quippe altitudine fantasie proprie tunc vocem dat cum humana animus immensa cogitatione caligosus semetipsum etiam discutiendo non penetrat. Sed ab hac altitudine vocem dat, quia dum se deprehendere non valet, pro tunc cogitur in admirationem consurgere, ut eo perscrutari non audeat quod super ipsum est, quo incomprehensibilitatem ipse sua cogitatione non valet invenire quod est. Sed iustorum corda quia ad perfectum se examinare nequeunt, egre huius exilium cecitatis ferunt. Unde et recte subditur: Et tedebit me vite mee. Tedet in stu(dio) vivere, quia et operando vitam non desinunt querere, et tamen eiusdem vite sue meritum non valet invenire. Libra quippe examinis a summi intime equitatis trahitur, et inde in se erga affectum inventionis deficit, unde supra se raptus ad vim inquisitionis excrescit. Sed est consolatio nostre caliginis reducta ad animum iusta et incomprehensibilis potentia

gditoris q̄ ⁊ int̄gus sn̄ vlcōne nō
deseit. ⁊ rectoꝝ iusticiā incōphesi
bilitat̄ intesite tristedit Vn̄ ap L
te subiugi° Vini ē qd̄ locut⁹ sū
⁊ inocente ⁊ impiū ipē ɔsūit.
Innocētes a creatore ɔsūit⁹ qr̄ qn
talibꝫ ei⁹ siplicitas fuit. dicē
magn⁹ siplicitē sup̄a⁹ Quamus
ei siplicitez studiose serue⁹. qr
ɔsidācōe tn̄ intime puritatis
ōndit⁹ q̄ h̄ ipa qua agim⁹
siplicitas nō sit. Impius qꝫ a
creatore ɔsūit⁹. qr̄ dō cūcta mi
rabilit̄ ordināte. ipis sinus ver
sucijs ei⁹ ipietas liga⁹ Nā
inde se supplicijs nesciens ipli
cat. vn̄ se q̄q; face sciens ex
ultat Qr̄a i⁹ oīps d̄s ⁊ bonoꝝ
inocētiā siplicitē qꝫ superat.
⁊ maloꝝ astuciā penetrās da
nat. recte nūc d̄⁹ Vnū ē q̄ locu
t⁹ sū. ⁊ inocētez ⁊ impiū ipē
ɔsūit. Ac si apte dicēt⁹ hoc
apd̄ me v̄bū cogitacōis ptulī.
qr̄ nc̄ inocētes si distīcte discucioꝝ
appaebo. nc̄ impi⁹ si apd̄ me
latē voluēo a sūpm examīs
acumīe abscondoꝝ Qm̄ distīcty
iudex cūcta ɔphendēs occlta
malie mirabilit̄ penetrat. ⁊
sūmas hac inuencōibꝫ bn̄ ordi
nās dānat Vel cerē ⁊ inocētez
⁊ impiū ɔsumē d̄⁹. qr̄ qꝫuis
i merit̄ vite dīuisi st̄. pīme
tn̄ culpe merito eq̄ ad carnis i
ec 2 tītū ptīnt⁹ Vn̄ p̄ Saloēz dicit⁹
Morit⁹ doct⁹ silit̄ ⁊ indoct⁹. ⁊
rursū. Cūcta subiacēt vanitati.
oīa pgūt ad vnū locū. d̄ tra
fc̄a st̄. ⁊ in tra pit̄ reūtut⁹
se⁹ Si flagellat occidat semel M
⁊ nō d̄ penis inocētū rideat.
Qr̄ h̄ nō p̄ supbia plata credēt
n̄ sing̃ iudic̃ audiret q̄ ait.
Nō est̄ coram me locuti rectū
sic̄ suus me⁹ iob Restat go vt
null⁹ auctoris v̄ba rephēdē au
deat. q̄ cōstat qr̄ iudex laudat
Sꝫ tanto in intimis sinꝫ cautī⁹
sbtili⁹ qꝫ rimāda st̄. q̄nto du N
ca 14 rius foraꝫ sonat Vir etēī
sciūs hūa gn̄is dāna ɔsidēns.
vn̄ q̄ venerint pēsās. q̄ hō
pollicitāte adūsario. boni ma
li qꝫ sciēcā appetēs scire pdidit.
eciā semetipm̄. ut ita v̄aciter
dicat Etiā si simpx fuerō. hoc
ipm̄ ignorabit aīa mea Q⁹ pō
expulsionis pena flagella qꝫ

corrupcōis sustinet. ⁊ adhuc ad
carnis vl̄ cerē ad mētis intitū et
p⁹ tormitū tendat Vt cerē dicat
Et inocētez ⁊ impiū ipē ɔsūit.
mediatoris cōn h̄c grāz requit
dicēs Si flagellat occidat sel.
Nos ei qr̄ ⁊ a dō mēte recessim⁹.
⁊ carne ad puluēz redim⁹. pena hic vimont
duple mort̄ astringim⁹ Sꝫ venit dupla morte
ad nos q̄ p̄ nob sola carne mo mag̃ cū vna
rēt⁹. q̄ sipla sua duple nr̄e sua
ɔiūgēt ⁊ nos ab utraqꝫ morte li
bāret d̄ qua p̄ paulū d̄⁹ Q̄ aūt Ro 6
mortuus ē pctō mortu⁹ ē sel.
Dāna go vir sciūs nr̄e corrup
cōis aspiciat. ⁊ vn̄ a q̄ duaꝝ
mās destrāt mortē mediatoris
q̄rat. atqꝫ hac desidāns dicat
Si flagellat occidat sel. Sꝫ ecce O
q̄i humiliti remit⁹ qd̄ p̄ im⁹ subin
fert⁹ Et nō d̄ penis inocentū
rideat. qd̄ tn̄ valde humiliū ɔg̃o
scim⁹. si humili hc̄ mēte pensa⁹.
Cūcti ei ligēt q̄ omē desideriū
pena ē cū differt⁹ Salomone pū 13
qꝫ attestante q̄ ait Spes que
differt⁹ affligit aīaꝫ Ride̾ at Ride̾ au qn mellig⁹
dei ē. humane nolle afflicōi mi
seri Vn̄ p̄ Saloēz rursus dn̄s re
pbis i culpa dicatibꝫ d̄t Ego qꝫ pū 1
in intitū vr̄o gaudebo ridebo.
i afflictōi vr̄e nulla pietate cō
patior An redēptoris i⁹ aduentū pe
na sua electi oīs habuert̄. qr̄
estuāte desidio incarnacōis ei⁹
mystiū vidē cupierūt. Ipō atte
state q̄ ait Multi dico vob insti ⁊
pphēte voluert̄ vidē q̄ videt̄ ⁊
nō viderūt Pene itaqꝫ inocētū
st̄ desidia iustoꝝ Quousqꝫ go
M dn̄s electoꝝ suoꝝ vota nō ɔpaciēs
distulit. qd̄ aliud qꝫ penas ino
cētū risit Itaqꝫ vir sciūs v̄etiūt
dona redēptoris ɔsidāns ⁊ votoꝝ
suoꝝ dilacōz gmit̄ tolāns dicat
Si flagellat occidat sel. ⁊ nō
d̄ penis inocētū rideat. Ac si
apte exoret dicēs Q̄ vita nr̄a
cottidie flagello vindicte p̄ culpa
atteritur⁹. ille iā veniat q̄ pro
nob semel sine culpa moria⁹.
vt d̄ inocētū pena dei⁹ vlt⁹
nō rideat. si ipē carne passit
appareat. i cui⁹ p̄e desiderijs
mētes nr̄a affligat castigat.
Vel cerē p̄ risū dei ei⁹ leticia
appllat. d̄ inocētū penis dn̄s
ride̾ d̄⁹. qr̄ q̄o a nob ardētius
querit⁹. eo d̄ nob suauius letar⁹.

Quasi q̄dda͞ q̄ppe ei gaudiu͞ fatig-
scā du͞ p[illegible] desidia p eius ao͞re nos
castigat^9 hinc p̄p̄ba ait Costi-
tuite die͞z sole͞ne ī confreq̄ntā
co͞nib^3 usq͞z ad cornu altaris So-
le͞ne nam͞q͞z die͞z dn̄o ī ɔfreq̄n-
tacoīs ɔstituit q̄sq͞s se assidue
in eius desidio affligit Qui m-
mrīū solemtat' dies usq͞z ad
altaris cornu tendi p̄api^r q͞
ta dīu nc̄ce ē ut q̄sq͞z se affi-
ciat quousq͞z ad sup̄m sac̄ficij
altitudine .i. ad gaudia eterna
ptingat Justo^i vir q͞ imple-
desideriu͞ suu͞ appetit no diffi-
hmlit' dr illo de penis moe-
tu' rideat Acsi apte diceret To-
ta mea libet' accipies vlt no
differat sz ondedo exhibeat
eu͞ q' nos in sua expectacōe
castigat Qa vo eu͞ specialit'
btus sc̄s Job occidi petiuit se-
mel q' carnis solius morte in
m̄di p nob fine tolaiūt ɔptig
apit qm ipm͞ q͞z ordine eius
passionis adiungit dicens c
Ca 16 Terra data ē in manus impij
vultu͞ iudicu͞ eius op̄it Qd ei
v tre noīe n͞l caro exp̄imit' Qs
appellacōe impij nisi dyabolus
designat' hi͞ius impij manus
fuerut hi q' redēptoris morte
crassati st' Terra itaq͞z data ē in
manus impij q͞ antiqus hostis
r'dēptoris mēte͞z corrupe p se te-
tando no valuit sz eius carne
p suos satellites ad t̄'dm̄i per-
missus extinxit . et dispensacōi
supne pietat' nesciens ex hac
ipsa p̄missioe s̄uiuit Tribus
etenī r'dēptore͞ m͞m temptacōibus
dyabolus f opa^r p suos ministros q^d p se face^r no p^t pulsās cor dei temptare no va-
luit sz tn͞ inde in deoz mēte
ad morte carnis eius excitat'
Cuiq͞z ei cohorte a pilato atq͞z
a pōtificibus et p̄hieis p missis
tradidit minirz iste impius
ad t̄ra manus tetendit hi͞ius
t̄re indices sacerdotes et p̄nci-
pes pilatus atq͞z illusores mi-
lites fuerut Iste ī impius vol-
tu' iudicu͞ op̄it eius q͞ cor-
da psequītiu͞ ne auctore sui
agnoscēt malie nebula velat'
2 Cor 3 Vn͞ et p paulu͞ d' usq͞z in ho-
diernu͞ die͞ cu͞ legi' moises
velame͞ ē sup positu͞ sr' cor
1 Cor 2 eor͞ Qui rursu͞ ait Si ei cognouis-
set nūq͞z dom͞ glie crucifixisset

Vultus g^o iudicu͞ opertus extitit .
q͞ mēs psequītiu͞ eu͞ q̄ue in
carne tene͞ potuit deu͞ nc̄ p
maculā cognouit Qa g^o anti-
quus hostis cu͞ iniq̄s oibus vna
psona ē . Hic plerūq͞z scriptura
sac̄ d' iniq̄z capite .i. dyabolo loq'
ut r'pēte ad eius corpus .i. ad seq̄-
tes illius doctrine' Pt g^o noīe
impij infidel' ac psecutor pp̄lus
designari . cum et hec ɔgruit omnio
q^d subdit' Qui si no ille ē q̄s g^o
Q e. Acsi apte dicē' Qs unq̄a
impius putandus ē si no ie pp̄lus
q' ipam͞ pietate͞ psecutus ē im-
pius no ē Sz ɔsiderata vir sc̄us
iudaice plebis pfidia ad se-
metipm͞ mētis oculos r'uocat
dolet q͞ vide͞ neq̄t q^d amat . q^m
merore afficit' q͞ ex p̄nti mūdo
an tp̄ subtrahit' q^i salus m̄di r'uele'
Vn͞ et subdit dies mei velocio-
res fuerut cursore fugerut et non
viderut bonu͞ Cursoris q̄ppe of-
ficiu͞ ē sequītura nūciare Os
igit' electi q' an r'dēptoris adue-
tu͞ orti st' q' hunc a' audiendo
tm͞o^e etia͞ loquendo nūciauerut .
q^i in mūdo q̄da͞ cursores fuerut
Sz q͞ an p̄stolatu͞ r'dēptoris te-
pus se subtrahi p̄uidet . transire
se cursore velocius dolet . Dies
q͞z suos ee͞ breues ingemiscut .
q͞ usq͞z ad videnda r'dēptoris lu-
ce͞z minime tendut' Vn͞ apte d'
fugerut et no videret bonu͞
Oia q̄ creata sut bo st' . moise Gn
attestante q' ait Vidit d's cuncta
q̄ fecerat et erat valde bona
Sz hic solu͞ bonu͞ p̄ncipal^r bonu͞ d^r [illegible]
ē p q^d h oia bona st' q̄ bona
no p̄ncipal^r existiut . D' q^o bono
p eiusm͞ veritas dr Nemo bonus
nisi vnus d's Qa ī antiquor͞
patru͞ p̄us dies finiti st' q͞z
mūdo deus ī carne incarne'. rc̄e
nūc d' eisde͞ diebus d' fugerunt
et no viderut bonu͞ Acsi apte
dicē' An expectatu͞ tp̄us elapsi
st' q' ad r'dēptoris p̄ntia͞ p̄uenire
R no potuerut Vn͞ et adhuc subd'
Ptransierut q^i naues poma por-
tates hi q' poma deferentes ma-
ria transmeat . ipi q^d odore f[illegible]
ctuu͞ p̄firmut' Sz eorude͞ fructui͞
aliis cibos ferut Qd igit' antiq[illegible]
patres n͞ pc̄ naues poma ptan[illegible]
tes extiterut q' dīne incarna-
tōis instiui p̄phetantes ipi q^d

spei odore potiti sunt. Sz nobis
fructū d' eiusd' spei pfectōe de
tulerūt. Credo ei illi expectando
odorati st. h̄c nos ēmedo & pcipi
endo satiam². Vn̄ & r̄dētor eiusdē
disciplis dt. Alij laboāuerūt & vos
in labores eoz introistis. Velociores
vz dies copant² nauib; q̄ deferūt. Et rēc̄ poma portātib;. q̄
elc̄os oms q̄s an r̄dētoīs p̄ntiā
gestauerūt. p p̄phīe valuerūt
spm̄ expectacōe reficere nō aut
manifesta exhibicōe reficē. Vel
cēte q̄ naues cū poma portāt
h paleis admiscēt vt ad tras
illesa pducāt. Rēc̄ patrū p̄cede
tm̄ dies d'scībūt² nauib; poma
p̄tātib; siles. q̄ antiq̄z dicta
in eo q̄ inistia spūal' vite dīnū
ciant. p niīfusā h historie sti
plaz sernāt. & optū nob spm̄
fructū deferūt. cū carnalia lo
cūt². Sepe naq; dn̄ gdā narrāt
ēētā ad dīmitat elenat² archā
q' crebro ēētā cū altīne dīmi
aspicit. ad incarnacōis ei9 mi
sterīū r̄pete vtūt². Vn̄ & adhc
apte sbiūgit². Sic aqla volās
ad escā. Moris qppe aqle ē vt
irreūbātā acie oclōz radios
solis aspiciat. Sz cū refeccōnis
indigēā vrgē². eand' oclōz a
ciē qua radijs sol' infirat. ad
respēnū cadaueīs inclinat. &
quis ad alta euolet. p sumēdis
tn̄ carnib; trā petit. Sic vz sic
antiq̄ pres fuerāt. q' inq̄ntū hu
manitat' infirmitas admittebat
ccatoīs luce ēētā mēte q̄tēpla
ti st. Sz incarnacōē hūc i mūdi
fine p̄sciētes. q̄ a solis radijs ad
trā oclos deflexerūt. & q̄ d' sūm
mis ad īma venīt. dū hūc
deū sup oīa & hoīez int' oīa
agnoscūt. Qui e p hūāo gn̄e dū
passūr moritur. q̄z cospiciūt q̄
sz morte semetipos refici
& reformari ad vitā nouerūt.
q̄ more aqle p' q̄tēplatos solis
radios ī cadaūe escā q̄rūt.
Libet spectare aqlā radios solis
intuētē q̄ ait Deus fortis p̄r
futur' sch'. princeps pac'. Sz abla
to volatu celsitudis ad trās
veniat. escā cadaueīs infius
requirat. Paulo eī p' sbdit
Vz dicēs. Disciplina pacis nre sup
eū. & liuore ei9 sanati sum9.
Et rursū. Et hō ē & q̄s cognoscet eū

Sublenata i² incēs in dīuinitatē insti
tū dispensacōis graz ex ei9 car
ne q̄sidāt. q̄ a sūmis r̄pente
aqla ad escā volat. Sz ecce ille
isrlitic9 pplus im eo dudū pro
phīe spu̇ infusus eiusd' p̄phīe
dona pdidit. atq; in ea fide quā
pmdēdo nūciauāt nō pmansit.
et se r̄dētōis p̄ntiā negādo re
pulit. quā cūctis se sequētib; p
nūciādo declamīt. Vn̄ & q̄pte p
tīnū p q̄passioz ad eoz q̄z duri
ciā s̄mo q̄uti². atq; ab eis quo
p̄phīe grā sbtha² indica² ita
sbdit². Cū dixero neq̄q̄z ita lo
quar q̄mmuto faciē meā & dolo
re torq̄or. Plebs qppe iudaica
loq' ut p̄ius noluit. q̄ eū quē
pdixāt negat. Sz cōmutata fa
cie doloē torquē². q̄ dū nūt
in sui hāīs aspcīū. q̄ agnosci a
q̄ditore potuāt. fedāte pfidie pol
luit. a p̄ntib; in al' incipiens
sb etnā se vlcōne dānat. Quia
ei9 q̄mutata faciē ab auctore
nō q̄gnosci². q̄ pdita bone cō
sciē fide r̄ppba². Sz nimirū re
stat ut suppliciōz dolor torqat.
quā sūmis nō q̄gnosceb' q̄ditor igno
rat. Nca igr² h sb r̄dētōis nūi
sigficacōn̄ trāscurrim9. nūc morā
discuciēdo replicem9. Dies mei
velociores fuerūt cursore. fugerūt
& nō viderūt boni. Sic sepe ia
dixim9. Sic p'm9 hō q̄ditus fuit
vt p augmēta tpm̄ tendi posset
ei9 vita tm̄o non euelli. Sz q̄
sponte ad clpā cecidit. quo at
tigit vetitū ptulit decessū. Que
nūc hō p̄nt' vite desidio opp'
s9 indesinēt' & tolāt & poptat
optat. Nec eī finiā² vīne appe
tit. Sz p augmēta vite cottidie
ad finē tendit. nc' dephendi
valet p tpm̄ incmēta. q̄z nlla
sunt. nisi cū r̄pente trāsacta
finiūt². q̄ vemētia lōga vide
bant². Vir igr² sc̄us statū sue
q̄dicōis aspiciat. & ex hūanī
gn̄is voce dāna decessus ingei
scat dicēs. Dies mei velocio
res fuerūt cursore. fugerūt & nō
viderūt boni. Ac si apte dicat.
Ad hc hō q̄ditus fuit vt bonū hō ad quid fuit q̄ditus
q̄d deus ē vide' potuiss. Sz q'
stāe ad lucē noluit. fugien
do oclos amisit. Q̄a quo per
clpā cepit ad īma decurrē. eo
se cecitate ptulit ne intimū

lumē vidēt d'gb, adhuc dieb
apte sbiugit' Pertransiert qi naues
poma portātes Naues tn̄ poā
portat· fructg tre vz p fluctus
(Padisus e tra ho|minis et q sunt|poma · et alia|plura · et fructus|huius tre) ferunt Tra vo hoīs padisg exti
tit q huc mtō cussu tenē' non
potuit· si p mocētiaz stare voluiss.
Sz qr ad mutablit' vndas p cl
pa cecidit ad pnt' vite maria
pg tra venit/ Poma, ecia hui9
tre fuert· madati smo· gcessa
possibilitas opib natē· m dita
mtlligēa gditōib Sz h poma
q edē m tra rēnui9 · p mare
ia portag Ca gcessa boa tot
miuēz ingenssa custodiē m
padiso nolui9 · et finae mici
tetacōibg conam'· tendētes
ad tim aura vite pnt' impel
lim'· mutablit' ure fluctib
fatigam' Sz qr p ctas mstiu
ad ingeita boa nae restrigi
m'· al' p lignu poma portag
Cd tn mtlligi et alit' pt. Na
ues etei cu poma portat· sui
auitatiq odore hnt· s; gue
dine pondeīs nō hnt Et hua
nu ge9 a padisi gaudijs ex
plsu vim gteplōis pdidit·
robur gdite fortis amisit
Vnq; ad supna repetēda se
erigit· fragrat gd' odore me
morie· s; digne nō erexit po
dg vite Pomor go odorib; r
ple'· et tn hui illucq; lenit'
met' nre naui impelli'· qr
et padisi celsitudiez cu odo
rib rcordatōe memi9 · et im
portuos tētacōnu fluctg ex
carne tola9 Vn et apte sbiug'
Sic agla volās ad escā· Agla
em alto valde volatu suspe
dit'· et alta repetēs ad ethea
libra'/ s; p appetitu vētē tras
expetit· sese qr a sblimbg re
pente deorsu fudit Sic sic
huanu gen9 m pmo pnte ad
ima d' sblimbg coruit· q
nimir gdicōis sue digtas m
(Ca9 hoīs p ci|bum) rōmis celsitudiez qi m aerīs li
beralite suspēdit' Sz qr cont'
pceptu cibu vetitū gtigit p
venti' gcupiaz ad tras venit/
et qi pg volatu carnib; pasci'
qr ia liba gteplōis spiracla
pdidit· et deorsu corpeīs vo
luptatibg leta' Sic go agla
volās ad escā dieb nri velo
cit' trāseut· qr qo ima petim9·

eo sblīstē m vita phibem'/ Sz
cu h an met' oclos gtinua co (4to)
gitaōn rnolui9 · dureis tanti
gomib; vrgē. Cu oīps deus
gdidit que pitur ēe scuut·
Cu is q sume potēs· sume
bon9 ē· neqq; voluit homie
t'lez facē q' perire nō poss. Cu
vo h tanta m'ēs mtrogat· pa
uet ne ipō mtrogacōis ausu
i supbia erupat· seq; huīly
gpmit· et cogitacōis sue ausu
restngit Sz eo gui9 affligi'
qo mt' mala q sustinet· ec
d' gdicōis sue ab scōdito mtl
lcu cecutia' Vn h qz apte sb
h ingit' Cu dixero nequaqz (Kag)
ita loqr· gmuto facie meaz et
dolore torqor Nequaqz q'ppe ita
nos debē loq' dicim9 · cu nre
mfimtat' modu ex mdiscrēe
trāseuntes· nosmetipos rephen
dim9 pauore· supne reuērencie
gsidacōe refrena9 In q refre
nacōn scz met' nre facies co
muta'/ qr q pn9 nō capiens
audent' suma regrebāt· in
fimtate sua pg modu agscēs
venari mchoat gdigrat Sz
m ipa hac gmutaōe dolor ē·
qr valde affligit' gm pne
meito tēpe ad mtlligēda ea
q d' serpa st' ceca'/ q patit'
iusta ēe gsidēt· pauet ne m
dolore p licēciaz locucōis exce
dat/ ori silentiu mpoīt· s; ex
citatq dolor eo ipō qo restngi'
auge' Dicat go Cu dixero
neqqz ita loqr/ gmuto facie
mea et doloē torqor Ca tuc
plerumqz gui9 affligitur m· cu
qi p gsolacōis studiu· afflicco
mē nob conam' mala leniga
re Sz gsqs ia sbtilit' pnt' pum
danacōe ppagata huai gnīs
dana gsidat· supest ut his
admigē' appa metuat Vn vir (hoīs et …)
scūs pqqz gmunia mtulit rpe
te specialia sbiugit dicens
3 Verebar oīa opa mea sciens q
nō pceēs delinquti Que btūs
iob opa exerunt sacer hg histo
ter tū ondit/ holocaust' qmppe
multiplicibg auctore placare
studuit Ca mx filior mmin ut
sptū ē gsurgēs diluclo offe
bat holocausta p singlos· eos
qr nō solu gb mundis actibg·
s; et a pua qz cogitacōn mundabat.

De quo scriptura teste perhibetur: Dicebat enim: Ne forte peccaverint filii mei et benedixerint Deo in cordibus suis. Affectum compassionis exhibuit, quia ipse de se quoque miseris compatiens dicit: Flebam quondam super eum qui afflictus erat. Ministerium pietatis impendit, qui ait: Oculus fui caeco et pes claudo. Castitatis munditiam et in corde custodivit, qui obtestando se aperit dicens: Si deceptum est cor meum super mulierem. Humilitatis culmen medullitus tenuit: Si contempsi subire iudicium cum servo meo et ancilla mea cum disceptarent adversum me. Munificam largitatem impendit, qui ait: Si comedi buccellam meam solus et non comedit pupillus ex ea. Et rursum: Si non benedixerunt mihi latera eius, et de velleribus ovium mearum calefactus est. Foris non mansit peregrinus, ostium meum viatori patuit. Et mentem ad virtutum cumulum per excellentiam caritatis vicit, et inimicos dilexit, qui ait: Si gavisus sum ad ruinam eius qui me oderat. Et rursum: Non enim dedi ad peccandum guttur meum, ut expeterem maledicens animam eius. Cur ergo vir sanctus opera verebatur, quae illa se exhibuit, ex quibus placari Deus et erga iniquitates solet? Quid itaque est quod tanta opera faciens haec ipsa etiam veretur pavens, cum dicit: Verebar omnia opera mea, nisi quod in sancti viri actibus verbis quoque colligimus, ut si placere veraciter Deo cupimus, postquam prava subigimus, ipsa in nobis etiam bene gesta timeamus. Duo quippe sunt quae in bonis operibus necesse est ut studiose formidemus: desidia videlicet et fraus. Unde et per Ieremiam apud veterem translationem dicitur: Maledictus omnis qui facit opus Dei fraudulenter et desidiose. Sed sciendum magnopere est quia desidia per torporem nascitur, fraus per privatam dilectionem. Illa namque minor Dei amor exaggerat, hanc autem male mentem possidens proprius amor creat. Fraudem quippe in Dei opere perpetrat quisquis semetipsum inordinate diligens, hoc quod recte egerit ad remunerationis transitoriae bona festinat. Sciendum quoque est quod tribus modis fraus ipsa committitur, quia per hanc procul dubio aut tacita cordis humani gratia, aut favoris aura, aut res qualibet exterior desideratur. Unde contra haec recte de iusto per prophetam dicitur: Beatus qui excutit manus suas ab omni munere. Quia enim non solum fraus in accipiendo pecuniam est, sed munus proculdubio unum non est. Tres videlicet sunt accipiendorum munerum ad quos ex fraude festinatur. Munus namque a corde est captata gratia a cogitatione. Munus ab ore est gloria per favorem. Munus a manu est praemium per dationem. Sed iustus quisque ab omni munere manus excutit, quia in eo quod recte agit nec ab humano corde inanem gratiam, nec ab ore laudem, nec a manu quaerit recipere dationem. Nos ergo in Dei opere fraudem non facit, qui cum ad studia bonae actionis invigilat, nec ad corporalis rei praemia, nec ad laudis verba, nec ad humani iudicii gratiam anhelat. Ipsa vero bona nostra quia insidiantem culpae gladium evadere nequeunt, nisi sollicito cottidie timore muniantur, per sanctum virum nunc dicitur: Verebar omnia opera mea. Ac si humili confessione diceretur: Quae aperte egerim video, sed quid in his latenter pertulerim ignoro. Saepe enim nostra bona latrocinanti fraude depereunt, quia rectis se nostris actibus concupiscentiae terrenae subiungunt. Saepe desidia interveniente deficiunt, quia a fervore quo coepta sunt frigescente amore tabescunt. Quia ergo culpae surreptio vix in ipso virtutis actu vincitur, quid ad securitatem superest, nisi ut studiose semper et in virtute timeatur? Sed post haec valde scrupulosum cordi se obicit quod subiungitur: Sciens quod non parceres delinquenti. Si enim delinquenti non parcis, quis ab aeterna morte eripitur, cum a delicto nemo mundus reperitur? An paenitenti parcit et delinquenti non parcit? Quia cum delicta plangimus, nequaquam iam delinquentes sumus. Sed quid est quod Petrus cum negat respicitur, et redemptoris negati respectu ad lacrimas vocatur? Quid quod Paulus cum redemptoris nomen conaretur in terra extinguere, eius verba de caelo meruit audire? Sed tamen culpa in utroque punita est, quia et de Petro teste evangelio scriptum est: Recordatus Petrus verbi Ihesu quod dixerat, egressus foras flevit amare. Et de Paulo haec eadem quae hunc vocaverat Veritas dicit: Ego ostendam illi quanta oporteat eum pro nomine meo pati. Delinquenti ergo Dominus nequaquam parcit, quia delictum sine ultione non deserit. Aut enim ipse hoc homo in se paenitens punit, aut hoc Deus cum homine vindicans percutit.

Marginalia: Iob; Iob; Iob — 7 — Munus triplex — Ra 20 B — fraus et desidia tollunt opera virtuosa — petrus et paulus de culpa puniuntur — Mt 26

2 Re 12

Nequaquam ergo pecto parcit quia nullatenus
sine vindicta laxat. Hinc david post
confessionem audire meruit. Dominus trans-
tulit peccatum tuum. et tamen multis post
cruciatibus afflictus. ac fugiens. rea-
tum culpe quam perpetraverat exsoluit.
Hinc nos salutis unda a culpa pri-
mi parentis absolvimur. sed tamen reatum eius-
dem culpe diluentes absoluti adhuc
carnaliter obimus. Bene ergo dicitur. Sci-
ens quod non parceres delinquenti. quia de-

absolucio a culpa non tollit omnem penam

licta nostra sive per nos. sive per se-
metipsum resecat. etiam cum relaxat. Ab electis autem suis iniquitatum
maculas studet temporali afflictione
detergere. quas in eis in perpetuum non
vult videre. Sed sepe mens dum plus
iusto trepidat. dum pavore concutitur.
dum sinistris suspicionibus urgetur. Re-
det hac unde que se ad vitam vel
per labores abigit. puocine unde
et subsequitur adiungitur. Si autem et

A sic

sic impius sum quare frustra labora-
vi. Sui enim remota pietate distin-
timur. opus nostrum pena dignum est.
quod remunerari premiis restolamur.
Dum ergo sciens sed occulto iudicio tre-
pidans dicit. Si autem et sic impius
sum quare frustra laboravi.
non quod hunc laborasse penitus sed
quod metuens esse de premiis. et inter la-
bores dolet. Vivendo vero est quod vi-

Dubietas et securitas inest viris sanctis

sancti ita inuncti sunt ut confidant. atque
ita confidunt ut tamen ex securitate
non torpeat. Anima ergo plerumque mens
et inter pietatis actus trepidat. restat
ut post bonum opus agitur lacrime
expiationis exquirat. Quas ad eterna
prima ministri recti operis subvehat

als subveniat.

humilitas postulationis. Sed tamen sciendum
dum est quia mundos nos ad perfectum
reddere. vel vita vel lacrime non
valet. quousque nos mortalitas no-

B

stre corruptionis tenet. Unde et apte
subiungitur. Si lotus fuero aquis nivis
et fulserint velut mundissime manus
mee. tamen sordibus intinges me.
et abhominabuntur me vestimenta
mea. Aque enim nivis sunt lamenta
humilitatis. quia perfecte humilitas que
ante districti iudicis oculos ceteris vir-
tutibus preeminet. quasi per magni-

La 21 L

meriti colorem candet. Sunt

de prima sed humilitate

namque nonnulli qui lamenta habent sed
humilitatem non habent. quia afflicti plan-
gunt. sed tamen in ipsis fletibus vel contra
proximorum vitam superbiunt. vel contra
ordinationem conditoris eriguntur. Hi
nimirum aquas habent. sed nivis aquas
non habent. et mundi esse nequeunt. quia
humilitatis fletibus minime lavan-
tur. Aquis autem se nivis a culpa lava-
rat. qui confidenter dicebat. Cor con-
tritum et humiliatum deus non spernit.
Qui enim lamentis affliguntur. et murmu-
rando rebelles sunt. mente quidem con-
teruntur. sed humiliari contempnunt. Quam-
vis aque nivis et aliter intelligi
possunt. Aqua enim fontis et fluminis
ex terra oritur. aqua vero nivis ex
aere premitur. Et sunt nonnulli qui pro
terrenis lamenta se cruciant. sed tamen
tot lamentorum laboribus ad sola
terrena desidia exsudant. Compun-
guntur in precibus. sed sola felicitatis
transitorie gaudia exquirunt. Hos
itaque nivis aqua non abluit. quia
eorum fletus ab imis venit. Quasi
enim ex terre aqua perfusi sunt. qui pro terre-
nis bonis in precibus compunguntur.
Qui vero idcirco plorant quia superna
premia desiderant. aqua nivis hos
diluit. quia celestis compunctio infundit.
Nam cum per lamenta perhenne patrie
appetunt eius accensi desideriis
plangunt. a summis accipiunt unde
mundentur. Per manus autem quid aliud
quam opera designantur. Unde quibusdam
per prophetam dicitur. Manus vestre plene Ysa 1
sunt sanguine. id est opera crudelitate. No-

tandum ergo quod vir sanctus a non ait
fulserunt mundissime manus mee.
sed velut mundissime manus mee
quia quousque pena corruptionis me
astringimur. rectis quibuslibet operibus in-
sudemus veram munditiam neque-
apprehendimus sed imitamur. Unde

d

apte subiungit. Tamen sordibus intin-
ges me. Deus nos sordibus in-
tingere dicitur. cum nostros sordibus
demonstrare. Tanto quanto verius ad
illum per bona opera surgimus. tanto
subtilius vite nostre sordes agnoscimus.
qui ab eius munditia discordamus.
Dicit ergo. Si lotus fuero quasi aquis ni-
vis. et fulserint velut mundissi-
me manus mee. tamen sordibus in-
tinges me. Ac si aperte dicat.
Cunctis lamentis superne compuncto-
nis infundar. quilibet per studia recte
operationis exerceat. in tua tamen in-
dicia video quia mundus non sum. In- L mor
tenta quippe deo anima ipsa adhuc
corruptibilis carnis quod dimicabat. eius
quam actionis pulchritudinem obscurius
et illicitis cogitationum motibus

e

fedat. Unde subditur. Et abhomina-
buntur me vestimenta mea.

Qd ei vestimenti noīe n̄ hic t̄remu
corpus exprimit̄. quo induta anima
tegit̄ ne in sbtilitate sue sbe nu-
da videat̄/ hinc etenim Salomon ait
Omni tpe sint vestimenta tua ca-
dida .i. mebra corpis a sordidis
actibus munda/ hinc ysaias dicit ve-
stimentum mixtū sangne erit i co-
bustionē Sangne qppe vestimentū
inscē ē desideriis carnalibus
corpus inquinare Qb; nimirum pol-
lui se fo pēta formidauāt cū
dicebat libera me de sanguinib; deus
deus salutis mee hinc voce angli
ad Iohannem dicitur hēs paucos noīa i
Sardis q̄ no inquinauert vestim-
ta sua. more at sac eloquii vesti
meta nra nos abhominari refe-
runt̄. qr abhoiables reddunt. sic
p petrum dicitur qd de iuda. hic posse
dit agrum de mercede iniquitatis Neqz
em̄ cunctū precio sagnis agrū fi
guli iudas possidē potuit. qr p-
iectis triginta argēteis ēdicitis
ēm en. eminosiori morte mtat
dz possedit. demū ē. possideri fēt.
Ita hic loco abhominabunt me ve-
stimenta mea dicitur abhoiablez fa-
ciā nimirum dum cōn mentem meb
supbiunt. dum sciti desideriis stu-
dia infestatōnis suaz tumultibus
intrrupunt/ i ipo suo etiamne po-
sita aīa agnoscit quanti adhuc
a dīinitate despicit̄. q corrupcoēz
sua plene appetēs transire ꝫ nō
valēs. fedo cogitatōis pulue
inquinat̄/ hac abhominaoēz vesti-
metoz senseat q dicebat Vi-
deo aliā legē in mēb's meis
repugnantē legi mētis mee. &
captiuū me ducēte in lege peti
q ē in mēb's meis/ h etiā vesti
meta in q̄s pfcē place no pote
rat. quiqz meli9 r̄sumeda de
pone festine cupiebat dicēs.
Infelix ego ho q̄s me libabit de
corpoē mortis h9/ Dicat itaqz
vir iustus Si lotus fuo q̄i aquis
niuis. & fulserint vestimenta ma
velut mūdissime man9 mee cū
sordibus intinges me & abhoia-
bunt me vestimenta mea/ Qa
quantulibz ex ad suma ex cōpu-
ctioē cōtēplatōis ascendit. quan-
tulibz in ope se p exiguū la
bois accinxit. indignum tn̄
adhuc ad̄ de corr mētis sentit.
& abhoiablez se ee q̄sidāt in
intus q̄ de pondē corrupcōis

portat/ cum hec qz fit quanis q sepe
neqz hic intelligit vn delinquēs
flagella suscipit Sz districto iu-
dici qd in se maius qd ve mi9
displiceat no agnoscit Vnde &
sbdit Neqz em̄ viro q̄ similis ff
mei ē r̄ndebo. nec q me cū in
iudico ex eq̄o possit audire Dū
cū quolz i iudico ex eq̄o q̄tēdim9
& qd cōn nos dicat attēdim9. & i
his q̄ dicimus audim̄ Et quo
obiecta pater apphēdim9. eo ad
audent ad pposita r̄ndem9 Qa i
inuisibil iudex q̄ facim9 videz. q̄i
audet q̄ dicimus Sz qr id qd ei
displicet neqqz plene cognoscim9
q̄i qd ipe dicat ignoram9 Vir i
sens vestimētoz suoz abhoiatoz
q̄sidāns. eo aplius timet. quo ex
eq̄o i iudico audiri no valet. qr
quousqz corrupcōis sue pondē
premit̄. hic in pena sua quanis
tolat. qd & sensū sui rephēsōis
ignorat Acsi apte dicat In hc
ex equo no audior. qr & patet
q cuncta q̄ faco/ & tn̄ ipe nescio
p quanta rephēdor/ Se Non e La 23 B
q vtrumqz valeat arguē. & po
nē manū suā in ambobus Du
rū sonat vt grā q̄ deus argu
at. Sz durū no erit si recrit
ad meoriā. qd ipe p aliū pphe
taz dicit/ p ysaiaz qppe admoet 1
dicēs. Quiescite a
gē puse. discite bn̄ face. quite
iudicium. subuenite oppsso. iudi
cate pupillo. defendite viduā.
& venite & arguite me Qui naqz
quē arguim9. auctoritas r̄one co-
tingit Et qd ē q dn̄s agē opa
scā nos admonēs adiungit. ve
nite & arguite me. n q apte in
sinuat. quanta bonis fiduciaz p-
stat Acsi patēt dicat Recta
agite & amadusionis mee mo
tib; no iaz p deprcacōis gemitū.
Sz p fiduciaz auctoritatis obui
ate/ hinc etenim Iohannes dicit Si cor 1 Io 3
nrm no rephendit nos fidu
ciaz hēmus ad deū/ hinc ē q
moyses q̄ placet similes audi-
tates. Cum sileret dicitur Qd clamas Exo 32.
ad me. hic ē q irascēte r̄ticē
cū audit dimitte me vt ira-
scat̄ furor meus q̄ pplm istū/ hic
ē q arguente se dn̄s no inuisse
cōquerit̄. cum p pphiaz dicit Quesiui Ezech 22
virū q̄ interponēt sepez & staret
oppositus cōn me ne dissipare

eam et non inveni. Hinc etiam Ysaias genus humanum deplorat dicens: Omnes nos cecidimus quasi folium, et iniquitates nostre quasi ventus abstulerunt nos. Non est qui invocet nomen tuum, qui consurgat et teneat te. Quia enim post rectitudinem quilibet per accepte innocentie meritum aliquando pravis motibus animadversionis obviare nequaquam valet, virtute propria ab humano genere supplicia secuture mortis expellere. Vir igitur sanctus humani generis considerat quo defluxit, et ne mortis damna conspiciat. Cum nimirum constat quia nequaquam iustitia humana conditori videat quam perverse homo deliquit, videat quam districte contra hominem irascitur, et mediatorem Dei et hominum conditorem deum et hominem requirat. Quem quia longe post venturum considerat, deplorans dicit: Non est qui utrumque valeat arguere et ponere manum suam in ambobus. Redemptor quippe humani generis mediator Dei et hominum per carnem factus, quia iustus in hominibus solus apparuit, et tamen ad penam culpe sine culpa etiam pervenit, et hominem arguit ne delinqueret, et Deo obstitit ne feriret, exempla innocentie prebuit, et penam malitie suscepit. Patiendo ergo utrumque arguit, qui et culpam hominis corripuit iustitiam aspirando, et iram iudicis moriendo temperavit. Atque in utrisque manum posuit, quia et exempla hominibus que imitarentur prebuit, et Deo in se opera quibus erga homines placaretur ostendit. Nullus quippe ante hunc extitit qui sic pro alienis reatibus intercederet, ut propria non haberet. Et nec ergo morti tanto quisque in aliis obviare non poterat, quanto hunc reatus de propriis astringebat. Venit itaque novus homo ad homines, contradictor ad culpam, amicus ad penam, mira monstravit, crudelia pertulit. Manum ergo suam in ambobus posuit, qui unde reum recta docuit, inde iratum iudicem placavit. Quod hoc quoque ipsis sine miraculis mirabilius probavit, qui corda delinquentium mansuetudine potius quam terrore correxit. Unde et subditur: Auferat a me virgam suam, et pavor eius non me terreat. Per legem quippe virgam Deus tenuerat, cum dicebat: Si quis hoc vel illa fecerit, morte moriatur. Sed incarnatus virgam abstulit, quia vias vite per mansuetudinem ostendit. Unde et ei per psalmistam dicitur: Intende prospere procede et regna, propter veritatem et mansuetudinem et iustitiam. Timeri quippe ut Deus noluit, sed quasi pater ut amari inspiravit. Quod liquido Paulus dicit: Non enim accepistis spiritum servitutis iterum in timore, sed accepistis spiritum adoptionis filiorum, in quo clamamus: Abba Pater. Unde hic apte subiungitur: Loquar et non timebo eum. Vir enim sanctus quia humani generis redemptorem venire mitem conspicit, non metum ad dominum, sed affectum ad patrem sumit, et timorem despicit, quia per adoptionis gratiam ad amorem surgit. Hinc Johannes ait: Timor non est in caritate, sed perfecta caritas foras mittit timorem. Hinc Zacharias dicit: Ut sine timore de manibus inimicorum nostrorum liberati serviamus illi. Ad peccati igitur mortem timor nos suscitare non valuit, sed ad statum vite aspirata mansuetudinis gratia erexit. Quod bene in Helizeo filium Sunamitis suscitante signatur, qui cum baculo puerum mittens, extincto filio vitam minime reddidit; per semetipsum vero veniens, seque super mortuum sternens, atque ad eius membra se colligens, huc illucque deambulans, et in ore mortui septies aspirans, hunc ad rediviva lucem protinus per ministerium compassionis animavit. Auctor quippe humani generis Deus quasi mortuum puerum doluit, cum extinctos nos iniquitatis aculeo inspexit. Et quia per Moysen terrorem legis protulit, quasi per puerum virgam misit. Sed puer cum baculo mortuum suscitare non valuit, quia Paulo attestante nihil ad perfectum adduxit lex. Ipse autem per semetipsum veniens, et super cadaver se humiliter sternens, ad exequanda sibi mortui membra se collegit, qui cum in forma Dei esset non rapinam arbitratus est esse se equalem Deo, sed semetipsum exinanivit formam servi accipiens, in similitudinem hominum factus et habitu inventus ut homo. Huc illucque deambulat, quia et Iudeam iuxta et longe positas gentes evocat. Super mortuum septies inspirat, quia per apertionem divini muneris gratie septiformis spiritum in peccati morte iacentibus tribuit. Mox quia viventes erigit, quia is quem terroris virga suscitare non potuit, per amoris spiritum puer ad

Ro 8 Jo 4 Re 4 He x Phil 2

ad vita redyt Dicat itaqz btus
iob ex sua dicat ex voce huani ge
neris Auferat a me vga suaz
& pauor eius no me terreat Loquar
& no timebo eu Vbi & apte sb
iungit Neqz em possu metuens k
rnde Rnde nāqz eniz dicim
eu factis illius digna opa rpen
sas Do go rnde & domus eius p
cedētibus ira obseqa rddē Vnd
& pus qda in qbus sca opa imita
da ppomit ad rndendu scpti p
gnota Reim itaqz deus homiez
gdidit eu qz ad pusa defluēte
eu lōganimiter tolaui tottie
elpas aspicit & tu vindici spa
cia no abscidit ticuus dona
largit benignē sua paciā sua
erga malos vtit Rnde ho tot
bnficiis debz sz tu rnde metu
enis no valet qz huāi gnis co
ditore que adhuc sruit for
midat peul dubio no aāt Naz
tuc cosiu do obseqa rddimus cu
eu ppt amois fiducia no times
tu nos no metus ad bona opa
sz affeus digit cu malu nre me
ti ia no placet etiā si licet Na
q a puisitat ope ex timoe re
stingit puisa libent agēt si li
cet Nequaqz go vācit e rcus
q adhuc a pmitat desidio li
ber no e Vn itaqz d Neqz eni
possu metuēs rnde qz vā ob
seqa do no rddimus sz ex timo
re madat illius & no pocius
ex amore suimus Sz cu menti
me eius aor dulcedinis accedit
oine desidiu pnt vite lenigat
in tediu delca vtit atqz hac
su merore mens tolat cu victa
pnis repbo aore simebat Vnde
& apte subdit Caplm x tercius

Tedet aiaz mea vite mee Sz
cu pns vita vilescit cu co
ditois aor dulcescē cepit sese
con se aius attendit vt accusa
re se d elpis debeat in qbus se
an supbu nesciens defendebat
Vn adhuc rēe sbiungit Dimitta l
adusu me eloqu meu Cnasi
p se eloqo suo vtit q pua q
gessit defensae excusacoībus
niti Sz adusu se eloqu dimit
tit q accusare hc in se incipt qd
errauit Sepe vo & eid delinq
ea qz q agnus dimidita accu
sat mens ipa qd ppetrat sz qz hc
ex desidio mine desit erube

scit cofiteri qd facit Cu vo toto
ia iudico carnis delca oz pnit
audaci voce i accusacois sue
gfessioz se erigit Vn rēe nuc d
Dimitta adusu me eloqu meu
Cra mens fozt relgrae con se v
ba detestacois inchoat q apud
semetipaz pus insna vēcunda
ta rtinebat Sz st nōnulli q apte
vocibus elpas fatent sz tu i co
fessioe geme nesciut & lugē
da gaudētes dicut Vn & adhc m
apte sbiungit Loquar i amaritu displicentia
dine aie mee Q elpas suas peti penitente
detestādo loqt rstat nece e ut corrigit & co
has i amaritudie aie loquar vt rā do seruitē
ppa amaritudo pimat qcqd lingua prat
p inst iudicii accusat Sciēd
vo e qz ex pena pnie quā sibi
mens irrogat aliqts securi tes
pcipit atqz ad introgaoz sumpi
iudic fidecior exurgit vt se
metipaz sbtilius inveniat & erga
se qz quo disponat agnoscat
Vn & ptinus adiungit Dica deo n
noli me gdēnare Indica michi
cur me ita iudices Q pecatez
se in amaritudie aie affeit qd
do aliud qz ne gdēnat dicit
qz amaritudo pnt pnie extinguit
supplica seqnt ire Duobus aut Judicium dei fit
modis in hac vita hoiez iudi duobus modis
tat deus Cu a p mala pntia
irrogae ia tormeta seqntia
incipit q tormeta seqntia fla
gellis pntibus extingt Nisi em
delictis exigetibus iustus iudex et
nuc & pqmodu quosda percutet
nagus minime dixisz Scdo cos q
no euideret pdidit & d iniqs o
pus ta no dicēt Induant sic Car
diplois de gfusion sua Diplois
de qdez dupliu vestimetu di
cimus Cofusioe go sua sic dy
ploide induti st q iuxta reatus
sm meitu & tpali & ppetua
amadusioe feriut Solos q p
pe pena a supplc libat quos
inmutat Na quos pntia mala
no corrigut ad seqntia pdu
cut Si at neqz quosda pena
pns a supplo etno defendet
paulus minime dixisz Cu iudi 1 Cor 11
camr a dno corripimr vt no
cu hc mdo danem Hinc vo
ce angelica d ad Johez Ego qs Apoc 3
amo arguo & castigo Hinc co
sciptu e Que diligat dns ca Pu 3 Ebr 12
stigat flagellat aute omem

filiu que recipit Sepe ergo mens
iusti ut magis secura sit altius
trepidat et cum flagellis tangitur cor-
rigitur. superni iudicii incertitudine
turbatur. pauet ne initium sequentis
dampnacionis sit omne quod patitur. et
cogitacione interrogat iudicem quia
de vite sue meritis ambigit de percus-
sione sed cum vite usque ad occultos in-
tus reducitur quo consolacione a iudice
tenditur. quia nequaquam ad perdendum perci-
tit quem in accionis innocentia fe-
riendo custodit Vnde itaque nunc
dicitur Indica mihi cur me ita iudi-
ces Acsi aperte dicatur Qua flagel-
lando me iudicas. ostende quod ad
iudicium per flagella securum reddas
Quod tamen intelligi et aliter potest. Na-
pleruque vir iustus flagella ad
probacionem percipit. et vitam suam sub-
tilissima inquisicione discuciens. quam-
uis se peccatore et sciat et fateatur
pro qua tamen specialiter culpa percutitur
minime cognoscit atque eo magis
in percussione trepidat quo causas
sue percussionis ignorat. petit ut
semetipsum ei iudex indicet quatenus
quod ille animaduertendo percutit. hoc
ipse flendo et ipse castiget Dicit
namque quod equissimus iudex iniuste
quempiam non affligit. et magno
metu concutitur quia et dolet in ver-
bere. et deprehendere in se perfecte non va-
let quod deploret Vnde adhuc
subditur Nunquid bonum tibi videtur si
calumnieris et opprimas me pau-
perem opus manuum tuarum et consilium
impiorum adiuues Hoc nimirum
sic per interrogacionem dicitur ut negetur.
Acsi aperte diceretur Tu qui summe
bonus es. nouimus quia bonum non esti-
mas ut pauperem per calumniam pre-
mas. Et scio ergo quod non est iniustu
quod pacior. et ex eo magis doleo
quo causas iusticie ignoro Notand-
um quod non ait Et opprimas innocen-
tem sed pauperem. Qui enim districcionem
iudicis nequaquam innocenciam sed pau-
pertatem obicit. non iam audaciam
de vita arripit. sed quam se infir-
mum conspiciat ostendit. Vbi et
congrue subiungitur Opus manuum tua-
rum. Acsi aperte dicat Impie
opprimere non potes. quem te fecisse
gratuite recordaris Vnde ac subditur
Et consilium impiorum adiuues Quos
namque hoc loco impios nisi mali-
gnos spiritus vocat. qui cum redire
ipsi ad vitam nequeunt. crudeliter

Afflictio magis est pena pati iniuste et cum ignorancia

socios usque ad mortem querunt. Quo-
rum nimirum consilium fuit ut beatum
Iob diuina correpcio tangeret. ut
qui in tranquillitate iustus extiterat
saltem per flagella peccaret Sed im-
piorum consilium dominus non adiuuat.
quia eorum temptacionibus carnem iusti op-
pondit. animam negauit. Hoc inde-
sinenter contra bonorum consilium maligni
spiritus ineunt. ut hii quos summe
deo innocentes in tranquillitate conspiciunt.
vexati aduersitatibus ad voragi-
nem culpe rapiantur. Sed eorum consilii
acumine destruitur. quia per unius con-
ditorum cum viribus flagella modatur
ne virtute pena transeat. et per
astuciam fortium humana infirmitas
excidat Vnde et bene per paulum dicitur
Fidelis autem deus qui non paciatur vos
temptari super id quod potestis. sed fa-
ciet eciam cum temptacione prouentum
ut possitis sustinere. Nisi enim mi-
sericors deus cum viribus temptamenta
modificet. nullus profecto est qui ma-
lignorum spirituum insidias cornentes
perferret Quia si in mensuram inde temp-
tacionibus non prebet corpori per-
stante deicit. quo vult vires o-
nera imponit Hic autem beatus Iob
negando requisiuit ista que pertulit.
sic et requirendo negat ea que
illico subiungit dicens Nunquid
oculi carnei tibi sunt. aut sicut videt
homo et tu videbis Nunquid sicut dies
hominis dies tui. et anni tui sicut
humana sunt tempora ut queras iniquitatem
meam et peccatum meum scruteris.
Et scias quia nichil impium fecerim
Oculi carnei sua tempora non nisi in tempore
agnoscunt. quia et ipsi ad videndum
cum tempore prodeunt. cum tempore clauduntur.
Et humanus visus quoniam operis sequitur
non preuenit. veterna nullomodo ag-
noscit. quia vix existencia aspicit. Di-
es quoque et anni hominis. a diebus et an-
nis discrepant eternitatis. quia vi-
ta nostra que tempore incipit tempore fini-
tur. quam dum in singulis suis latitudine
formatur. eternitas deuorat Cum
nimirum immensitas quia vult cuncta quia
semper nos tendit. sine inchoacione
et termino. eius eternum esse dilatatur.
ei quam nunc transacta preterire. nec
adhuc ventura quasi quod non appare-
ant desunt. quia ibi qui semper esse habet.
cuncta sibi presencia conspicit. cum quam
aspiciendo preterit et ante non tendit.
nulla intuitus mutacione variatur
Dicatur ergo Nunquid oculi carnei tibi

A.26

sut. a' sic videt ho' & tu videb.
Nuq sic dies hois dies tui. &
anni tui sic hu(m)ana sut tpa. ut q'
ras iniqtatez mea & pctm me
u' scruteris. & scias q' nil ipiu(m)
fecerim. Acsi humilit' recres diceret
Cur me in tpe p flagella exai
nas que apd te pfce & ante
tpa scisti. Cur clpas meas ver
beribus introgas. que p etim
tue potecia n(on) pius q(uam) conderes
ignoras. Cuius nimiru(m) po(tenti)e mor
pondus exprimit cu(m) subiugit. Cu(m) S
sit nemo q' d' ma(nu) tua possit
eruere. Acsi apte dicat. Ad tibi
restat n(isi) pce(re). cuius v(ir)tuti nullus
valet obviare. Quo ei neq(ue) e(st) q'
animadu(er)sioz tua ex merito sue v(ir)
tut(is) retineat. eo a se facilius
tua pietas exigat ut peat. Quia
ac nos in delicto cocepti. i(n) iniq
tatibz editi. a' noxie pna ppet
ius. a' incautie etia(m) t ce agedo
delinqu(im)us. districtus iudex vix nob
fiat placabil' no hems. Sz cu(m)
nem opus eius obtutibus dignu(m) ex
hibe' no possu(m)us. restat ut ad
placacoez illius sui ei opus offera(m)us.
Vn' & subdit. Manus tue plasma
veru(n)t me & fecerut me totu(m)
in circuitu & sic repe(n)te pcipitas
me. Acsi humilit' dicat. Qa sub
iusto examine dignu(m) no(n) e(st) tue
placacoi qd feci. pensa mi
cordit' ne peat qd fecisti. Q'bus
etia(m) vbis pusu(m) maniis mani
chei dogma destruit'. q' duo
ee pncipia mentes. a deo spm
a sathana vo carne(m) cditam
asser(er)e conat'. Beatus etenim vir
pphetie gra spus plenus loge pus
ventura gridat & error gemma
pvides calcat dices Manus
tue plasmaverut & fecerut me
totu(m) in circuitu. Q' eni plasma
tu se & fcm totu(m) in circuitu a deo
asserit. tenebr(is) [illegible] n(on) in
spu suo atq(ue) n(on) i(n) carne derelinq(ui)t
Qa plasmatu(m) se ppt' int(er)na(m) ima
gine retulit. fcm vo totu(m) in
circuitu in eo q' ex carnis con
stat indumento memorat. Non
du(m) vo e(st) q' p h(oc) q' se plasma
tu(m) dei manibz asserit. iure
iudicio dignitate sue cdicois op
ponit. Qa cu(n)ctis q' p coeternu(m)
pri vbu(m) cu(n)cta creata sut. in
ipa tn' relacoe(m) creacois ondit'.
quantu(m) cu(n)ctis aialibz. quantu(m) rebus
celestibus. Sz tn' insensibilibus ho' pfe
ra(tu)r. Cuncta qppe dixit & fca sut.
Cu(m) vo hoiez face(re) decrevit. h(oc) qd
revere(n)t' pesand' e(st) pmittit dicens Gn 1
Faciamus hoiez ad imagiez & simi
litudinez nram. Neq(ue) enim d' eo sic d' rebus ce
tis scptu(m) e(st). fiat & fcm e(st). Neq(ue)
ut aq volatilia. sic t(er)ra hoiez
ptulit. Sz prius q(uam) fieret. faciam(us) d'r.
ut vz q' ronal' creatura cdebat'.
q' cu(m) gsilio fca vide'. q' p stu
diu(m) d' t(er)ra plasmat'. & inspira
coe cditoris in v(ir)tute spus vi
tal' erigit'. ut scz n(on) p iussio
nis voce. sz p dignitate opacois
existet. q' ad cditois imagiez T
fiebat. Mod ig' p cdicoez ho Ca 21
elegantius in t(er)ra cunctis cetis
accepit. h(oc) in flagello positus pi
etati sui opificis opponit dicens
Manus tue plasmaveru(n)t me &
fecerunt me totu(m) in circuitu & sic
repete pcipitas me. Acsi apte
dicat. Cur tanta vilit(er) despicis
que & rone cetis rebus pfers cu(m)
ex dolore supponis. Sz tn' hec
ead' nra dignitas fulget per
imagine. & longe distat a be
atitudinis pfcoe p carne. Qa
du(m) scus spus miscet' pulveri
quodda(m) cnecti' infirmitati. qua
scz infirmitate btus iob pietati
iudicis obicit cu(m) subiugit. Me V
mento qso q' sic lutu(m) feceris
me. Angloz spus ideo irremis
sibil' pcaveru(n)t q' tanto robu
stius stare potant. qnto eos
carnis admixtio no(n) tenebat.
Ho vo ideo post clpa venia me
ruit q' p carnale corpus aliqd
quo semetipo minor esset accept.
Vn' et apd respem iudic' ar
gutu(m) pietatis e(st) h ead' infirmi
tas carnis. Hinc p psalmista d'r. Ipe
at e(st) misericors & ppicius fiet pe
catis eoz & non dispdet eos.
& multiplicat' ut avertet iram
sua. & recordatus e(st) q' caro sut.
Vt lutu(m) g' ho fcus e(st). q' de
limo e(st) ad cdicoez scptus. Lutu(m)
qppe fit. cu(m) se aqua t(er)ra con
spgit. Sic lutu(m) itaq(ue) ho cdi
tus est. q' qi aq infudit pul
verez. cu(m) aia rigat carne. Ad
scus vir bn pietati iudicis
obicit cu(m) postulas dr. Meme
to qso q' sic lutu(m) feceris me.
Acsi apte dicat. Infirmitatez
carnis gsidera. & reatu(m) iniq(ui)t(ati)s

Quare pccm angeli e(st) irremissibile & hois remissibile

relaxa Ubi apte q̄ȝ mors ḡedē
carnis adiūgit͛ · cū p̄tms sbīn
fert͛ Et in puluerē reduces me
Acsi patient͛ postulet dicēs Me
mēto q̄so q᷑ p̄ carnē a tra ve
nio · ⁊ p̄ eius initiū ad trā te
do Mātiā itaqȝ originis ⁊ pe
nā finis aspice · ⁊ clp̄e circūs
tancias p̄ce Sȝ qr̄ qualiter p̄
tulit homīs cōditi · nūc subiūgit
ordine p̄pagati dicēs Nonne
sic lac mulsisti me ⁊ sic caseū
me coagulasti · pelle ⁊ carne
vestisti me · ossib᷒ ⁊ neruis
ho coagulat͛ ut caseus cōpegisti me Plasmat᷒ q̄ppe
hō sic lutū fc̄us ē · p̄pagat᷒
aūt ⁊ sic lac mulge͛ semine · ⁊
sic case᷒ coagla͛ in carne / car
nib᷒ ⁊ pelle induit͛ / ossib᷒ ner
uis q̄ȝ solida͛ / p̄ lutū g͛o p̄me
cōdicōis qualitas / p̄ lac vō se
q̄ntis ordo cōcepcōis exp̄mit͛ /
q᷑ p̄ coaglacōis incrēmēta ducit͛ ·
vt paulisp̄ in ossa robore͛ Sȝ
cōgrua dei laus ē descriptio
casti corpis · ñ etiā sbsequiter
exp̄mat͛ intra asp̄iā᷒ vinifi
cacōis Vn̄ ⁊ sbd͛ Vitā ⁊ mīaȝ
Ca 28 R tribuisti m̄i Sȝ incassū no
b bona cōditor tribuit si nō oē
q̄d tribuit ip̄e custodit / seq͛
Et visitaᵒ tua custodiuit
sp̄m meū Hec āt q̄ de exti
ori hoīe dixim᷒ · etiā in interi
ori posse cognosce · licȝ ut breuit͛
replicādo mōstrem᷒ Memento
q̄so q᷑ sic lutū fecisti me Sic
lutū q̄ppe hō ut interior extitit ·
qr̄ sc̄ti sp̄us grā terrene mēti
infudit͛ ut ad intellcm̄ sui cō
ditoris erigat͛ Hūana naqȝ cogi
tacō que p̄ctī sui stilite arruit ·
p̄ vim sc̄ti sp̄us q̄ irrigata t͛
ra viridescit Sȝ sepe diu p̄ce
ptis sup̄n dōni vtutib᷒ sine
interrupcōe vtim͛ · ad p̄uatā
fiduciā vsu cōtinue p̄sp̄itat͛
eleuam͛ Vn̄ fit plerūqȝ ut i̇ps
dereq̄ q᷑ sublenauerat sp̄us pa
rup̄ deserat · q̄tus ip̄m s᷑ hoīe
ondat Ad sc̄us vir p̄tms ex
p̄mit cū subiūgit Et in puluerē
reduces me · Ac si ei p̄ sbtrcōē
sp̄us meus cōfitulū in tēptacōe
deserit͛ · q̄ ab humore p̄stino
ti᷒ desiccat͛ · ut infirmitatē
suā deliict᷒ senciat · ⁊ sine
infusione sup̄ne grē q̄nti᷒ hō
arruit agnoscat Ac apte qr̄
redicit ad puluerē d͛ · qr̄ s᷑ dimis
sus cingl̄ȝ tēptacōis raptat͛
Sȝ dū relicti gemitim͛ · ea q̄ af
flati cōgnoui᷒ · sbtili᷒ iā dona
cogitam᷒ Vn̄ subiūgit Nōne sicut
lac mulsisti me · ⁊ sic caseū me
coaglasti Mens eteī mīa cū p̄
sc̄ti sp̄us grāȝ ab vsu vetuste
cōu͛sacōis abstrahit͛ · sic lac
mulge͛ · qr̄ in q̄dā inchoacōis
noue teneritudie ⁊ sbtilitate
forma͛ / et sic caseū coaglat͛
qr̄ i cogitacōe pinguescent /
cogitacōis astrīgi͛ vt nequāq̄
iā p̄ desidia defluat · s̄ in
vno amore se colligēs ad so
lida r͛formaȝ surgit Plerāqȝ
vō cū h̄ ead͛ rudimēta sp̄i
ritualia ex vsu veti cao sbm͛
murat · ⁊ mens bella tolerat
ex hoīe que foris portat Vn̄
subiūgit͛ Pelle ⁊ carnib᷒ vesti
sti me Pelle q̄ppe ⁊ carnib᷒
interior hō vestit͛ · qr̄ in eo q̄
ad sup̄na erigit͛ · carnaliū
motuū obsidione valla͛ · s̄
tendēte ad iusticiā nequāq̄ con
ditor i tēptacōn deserit · q᷑ per
infusionē grē etiā pectante p̄
uenit Sȝ sblenata mētē ⁊
ad bella extimus tolerat · ⁊ i
teriꝰ roborat Vnde adhuc
apte subiūgit͛ Ossib᷒ ⁊ neruis
cōpegisti me Carnib᷒ ⁊ pelle
vestim͛ · s̄ ossib᷒ neruis q̄ȝ co
pegim͛ Qā ⁊ si tēptacōe foris
lrūcete gemitim͛ · intꝰ tn̄ nos
cōditoris man᷒ roborat ne
frangam͛ Carnis itaqȝ moti
b᷒ nos humiliat ad dona · Sed
p̄ ossa vtutū roborat q̄ tēta
mēta Ait g͛o Carnib᷒ ⁊ pel
le vestisti me · ossib᷒ ⁊ neruis
cōpegisti me Acsi apte dicat
Abras me ad p̄bacōne deser
tis · s̄ tn̄ intꝰ ne peā vtuti
b᷒ astrīgēdo custodis Qm
ideo rectitudiē b̄n viuēdi
nob tribuit · qr̄ benigne p̄stita
q̄ delictꝰ p̄cit Vn̄ ⁊ adhuc
apte subiūgit͛ Vitā ⁊ mīaȝ
tribuisti m̄i Vita q̄ppe tribuit͛
cū malignis mētib᷒ benigni
tas aspirat͛ Sȝ vita sūma
accipi nequāq̄ valet · qr̄ ad
obtinēda iusticie bona dn̄s
nō admittat · si p̄us misericordꝛ
anteactas nequicias nō rela
xat Vel certe vita nobis et

mnīa rbuit· qr ea q nos mīa·
ad bn̄ viuēdu pueit· etiā sb·
seq̄ndo custodit Nisi ei mnīa
sbrogget· humari nō valet vita
qua pbet Ipo qppe cotti hūa·
ne vite vsu vetustescimq· ꝛ exti·
oris homīs impulsu cogitatōe
lubrica ab intioribꝫ exim/ꝛ ni
nos supna visitatio vt ad ao·
re copūgendo viuificet· vel
ad timore flagellado restau
ret· ꝛ ppetuo lapsu mēs fun
ditꝰ tota destrueret. q longe
vtutis studio inouata vide
bat. Vn sbiūgit. Et visitatio tua
custodiuit spm meu. Huanm
qppe spm supna visitatio custo
dit· cū hūc vtutibꝫ ditatū vl
flagello pcute· vt copūge aō e
nō desinit Na si dona pstat·
s hūc ꝯtīnue restaurado nō
sbleuat· citius bonu pdit· qd
nō a largiete custodit. Sed
ecce vir scūs dū se humilit ag·
scit· cōfenda ꝯnalit diuine
mīe secreta dephendit Cuius
infirmitatē sua vidit fatet· re
pete ad ꝯgsceda vocaciōe ꝯcetu
sbiūgit capit. Na ꝯtinuo sbdit
Licet h celes in corde tuo tn̄
scio qr vniuisoz memineris Acsi
apte dicat Cur d'me trepido
q ꝛ vniusas ꝯetes qr colligas
scio Sed tn̄ e in corde celas qr
adhuc apto smoē nō indicas
Sꝫ q vniuersoz ꝛ nniscelis me p·
cul dubio de venia ctū facis
Sciend' vō e qr in qbusda fctis
ꝛ cū d' venia reddim. ꝛ pg ꝑpe·
tratas clpas ad absolucōis
nr̄e fiduciā correction ꝛ pnia
sbseqnte roboram. ꝑpetrate tn̄
nr̄e neq'ue adhuc meoria
tangim. ꝛ cogitaciōn illicita a
nersi noletes qr pulsam. Vn
L. 29 apte sbiūgit. Si peccaui· H
ad hora pepcisti m̄ cur ab in·
iq̄tate mea mūdū me ee non
pateris Ad hora dūs peccm par
cit cū reatū clpe cōcess fle·
tibꝫ diluit Sꝫ ab iniq̄tate
mīa mūdos nos ee nō pati· qr
voletes qd' culpa fecimꝰ· sed
nōmūqꝫ noletes· eiꝰ meoriā
cū delectacōe tolaꝰ Sepe naqꝫ
hꝰ qd p cōspcu/mūdicia fle·
tu intuemete deletū e· ad
aiūm redit· ꝛ deuicta clpa
ad delectacōe rursꝰ in scepe miti.

atqꝫ i antiquā cīatrīce ꝛ diuina te·
tacōe pulsatiōe ꝛ rpa. ita vt qd
prius egit in core· hꝰ īportuna co·
gitatōe pqmod' verse in mete
Ad tn̄ illic tante ꝯspice ꝯtleta
spital' nōnerat q' dicebat Copu·
truerūt ꝛ depeyorauerūt cicatrices
mee a facie insipiē mee Quid
naqꝫ cicatrices n' sanacōis sut
vulnerū Igratas go neq'ciās
ad delcta q̄ medrie redie ꝯspe·
xit q' cicatrices deflebat Cicat·
ces qppe ꝯputesce q sanata iaꝫ
pctōz vulna rursq i tēta'on serpe·
atqꝫ ex eoz suggōnibꝫ pg supdu
cta cute pnie fetore clpe itez
dolore q sentie· qr vꝫ in re ꝛ nil
foras agit: ope ꝛ sola intꝰ cogi
tacōn peccat. districto q reatu mēs
se obligat· n' h sollicitꝰ lamētꝰ
tergat Vn bn̄ p Moysen dr̄ Si deut° 23
fuit int' vos homo q nocturno sit
pollutꝰ sōno egrediet. ex cast.
ꝛ nō reuite. prius q ad vespera
lauet. aq· ꝛ pg solis occasu regre
diet. in castra Nocturnū qppe
e sōniū tēptatio occlta· p qua te
nebrosa cogitatio tpe aq' corde
ꝯcipi. qd tn̄ ope corporis nō
explet. Sꝫ sōmo nocturno pol Expo fe de homie in sono polluto
lutꝰ egredi ex castra pcipit.
qr vꝫ dignū e vt q' inmūda
cogitacōe polluit. indignū se
cunctoz fideliū societatibꝫ ar·
bitre. clpe sue meitū ante
oclos ponat· ꝛ ex bonoz se e
stimatōe pollm despiciat. Pol
luto go ex castra exire e· tpi
impulsōe laborātē· sese ex
ꝯtinētiū ꝯpacon despice· qr
ad vespaꝫ lauat aq· qr cū defe
ctū sui ꝯspicies ad pnie la
meta ꝯūtit. vt fletibꝫ diluat
omē qd' aimo occlta inq̄nacō
accusat Sꝫ pg occasu solis ad
castra redeat· qr defernescē
te tēptacōis ardoe· necce e vt
itez fiducia erga societatē bo
noz sumat. Post aq qppe la
uacōz occūbente sole ad cast
reūtit. q' pg lamēta pnie fri
gescēte flāmꝰ cogitacōis illi·
cite ad fideliū meita psūme
da repat. vt iā se a cetibꝫ lo
ge ee nō estimet q' mūdū ardois
sep obitū intium ꝯruis gau·
det Sꝫ int' h sciend' e· qr ideo 3
nōnūqꝫ impulsu illicite cogita
cōis affligim. qr in qbusda

trene gusacois actibus quanto lititis liberius occupamur. Cumque vel
in minimis terrena actio per deside
rium tangitur, crescente contra nos
antiquus hostis fortius mentes nostras
non minima impetu temptationis
pugnat. Unde et sacerdos legis mem
bra hostie per frusta concisa corpus
atque ea que intra ventrem sunt iubetur ig
nibus cremare. Pedes vero atque
intestina hostie prius aqua dilu
ere. Nos quippe ipsos deo sacrificium

d' sacrificio sacerdotum

offerimus. cum vitam nostram eius
divino dedicamus, qui membra ho
stie per frusta concisa super ignem po
nimus, cum vite nostre opera virtuti
bus distinguentes immolamus. Ca
put vero atque interiora ea que intra ventrem
continentur incendimus, cum in sensu
nostro quo omne corpus regitur atque
in occultis desideriis flamma

hostia lota i. vero testato quod fiat

divini ardoris ardemus. et cum preceptum
ut pedes atque intestina hostie
lavet, pedibus enim terra tangitur.
intestinis vero stercora gestat.
Anima plerumque iam ex desiderio
in eternitate accendimur. iam to
to devotionis sensu ad appetitum
nostre mortificationis inhiamus.
Sed quia adhuc per infirmitatem terre
ni actus agimus nonnulla etiam que
iam subegimus illicita in corde to
leramus. Cumque cogitationes nostras i.
munda temptatio inquinat quid aliud
quam intestina hostie stercus por
tant. Sed ut comburi debeant lavanda
quia nimirum necesse est ut immundas co
gitationes timoris fletus diluat.
quas in acceptione sacrificii superna
dei intendat. et quasi mens vel de
inexperto certaminis vel de consuetu
dinis pristine memoria patitur la
vet. ut tanto suavius in conspectu
sui spectatoris ardeat quanto cum
ei assistere cepit nil terrenum secum
nil lubricum in ara sue orationis i.

d' recordans culpam

ponat. Unde recte senis humane mentis
damna conspiciat quia plerumque se
cogitationem illicita inquinat.

Ca 30 [illegible]

Et post reatum operis iudex re
laxat. et sua deploratis. ita que
deplorens appingit dicens. Si pec
cavi et ad horam pepercisti mi
chi ab iniquitate mea mundum
me esse non pateris. Acsi aperte
dicat. Si culpa venia abstu
lit cum et hanc a memoria non
detergit. Sepe autem ita mens in
culpe recordatione geritur ut ad

perfectionem illius longe quam quia prius
capta fuerat urgeatur. et deprehensa
trepidat. se quia per quadruplicibus moti
bus impulsa perturbat neque quod vin
cat temptationibus metuit. sed resistens
horret quod longo labore certaminis
affligitur perhorrescit. Unde et apte

[illegible] subiungitur. Et si impius fuero ve
mihi est. et si iustus non levabo caput
saturatus afflictione et miseria. Im
pius namque ve habet. iustus miseria
quia et eterna dampnatio reprobum sequitur
et electus quasi doloribus transitorie
adversitatis expiatur. Impius ca
put levat. sed elevatus evade
re quod sequitur non valet. Iustus la
bore sui certaminis afflictus caput
levare non sinitur. sed prius a per
petua afflictione liberatur. Ille se
in voluptatibus erigit sed suppli
ciis sequentibus mergitur. Iste se
in dolore deprimit. sed tamen a po
dere eterne animadversionis de abscon
dit. Considerat ergo vir sanctus. quia
aut remittentes hominem vincens premi labore
affligitur. aut succumbens perpetue af
flictioni mancipatur. et dicat. Si
impius fuero ve mihi est. et si iustus
non levabo caput saturatus afflic
tione et miseria. Acsi aperte de
ploret dicens. Aut subtractis car
nis desideriis supplicio eterno sub
icior. aut repugnans illicitis motibus
pena crucior. quia a labore certaminis
liber non sum. Sed superna dispensatio
idcirco nos tantum sub intentione certa
minis nostre permittit inpugnatio
nibus geri non ne mens nostra in
superbia audeat prosperitate sue
securitatis elevari ut dum pulsa
ta trepidat in solo auctoris ad
iutorio spei pedem robustius fi
gat. Unde et adhuc apte subiungitur.

Et propter superbiam quasi leenam capi
es me. Leena cum escam catulis
exquirit inhiantem in foveam capi
tur. Sic enim ex quibusdam re
gionibus fertur fit in eius itinere
fovea in qua pecus deponitur. ut
illuc se eius appetitu pertrahat le
ena provocetur. Que angusta sit
et alta preparatur. ut in eam ruere
ambiendo valeat. sed hanc sali
endo nullomodo evadat. Aliaque
fovea que priori coheat effoditur.
quam cum ei in qua pecus est. extime pre
aptitudine coniungitur. in qua nimirum ca
vea ponitur. ut leena currens
que de superioribus urgetur. Cu

qui in secretiori parte fovee occul-
tare se appetit, caveam nolens
intrat. Cuius iam servitia nequaquam
pertimescit, quia clausa in cavea
levatur. Que enim sua sponte in fo-
veam currit ad superiores partes
circumsepta nexibus redit. Sic sic
miro modo humana mens capta est que in
libertate arbitrii condita dum mitre
carnis desidia appetit quasi leena
catulis escam quesivit, atque in de-
ceptionis sue foveam cecidit quia
suadente hoste ad cibum prohibi-
tum manum tetendit. Sed in fove-
am primus caveam invenit, quia spon-
te ad mortem veniens corruptionis
sue mox carcerem pertulit atque ad
auras liberas gratia interveniente
Ro 31 redivit. Sed cum multa agere co- A
natur et non valet eius corrup-
tionis sue obstaculis quasi cavee
nexibus ligatur. Jam quod ea in quam
ceciderat damnationis fovea eius
sit, quia sequitur mortis supplicium
in quo vel detentionis adiuta ad ve-
niam redeundo superavit. Sed tamen coar-
ctata cavea tolerat, quia superne
disciplinae nexibus ligatur. Cin-
gitur ne per carnis desidiam vagetur.
Que ergo sponte sua in foveam
cecidit ad auras liberas clau-
sa redit, quia et per libertatem arbitrii
in culpam corruit et tamen hac a suis
motibus conditoris gratia coacta no-
lentem quasi constringit. Post foveam
itaque caveam sic patitur, quia erepta
ex eterno supplicio a prave libertatis
motibus sub celestis artificis dispen-
satione religatur. Recte igitur dicitur: Et
propter superbiam quasi leenam capies
me. quia et liber homo per cibum se mor-
ti intulit et reductus ad veniam
sub disciplina melius clausus vi-
vit. Quia vero leena propter superbiam
captus est, quia inde nunc eum disci-
plina sue correctionis deprimit
unde transgressionis precepti non timens
audacter in foveam saltum de-
dit. Sed si paulum obtutus mentis
a culpa primi parentis avertimus nos
adhuc cotidie ut leenam capi B
per vicium elationis invenimus. Se-
pe namque homo acceptis virtutibus
in audaciam sue presumptionis eri-
gitur. Sed mira dispensatione pie-
tatis ante eius oculos res quelibet
in qua corruat ordinatur, ut dum
sed per culpam agi appetit quod caveat
quasi perdat in fovea concupiscit

sua sponte ad culpam inhians
cadit, sed suis viribus surgere non va-
let. Qui cum se nihil ex se esse considerat
dispectus per culpam donec eius adiutorium
requirat. Que cum superna vi inse-
rat captivum quasi a fovea eve-
hit quia hunc infirmitate cogitat ad
veniam reducit. Leene itaque
more propter superbiam ad superiores
partes in caveam remeat, quia dum
de virtute extollitur lapsus ad
desidiam in humilitate religatur. quia
enim prius ipsa presumptione peccat in-
terna pietate agitur ut infirmitatis
sue iam notitia clausus vivat. Ad
quia sensus vitii crebro attendere hos-
tibus conspicit mox in se periculi vo-
ce suit ut cum nos eius fletus
agnoscimus quem in nobis sit flenda
discimus. Sed cum in mentem nostram ela- Superbia vel lit [illegible]
tio erigit summum a nobis protinus
compunctionis amoris recedit. Cum vero
nos superna gratia visitat statim
per lacrimas ad sua desideria in-
stigat. Unde et apte subiungitur: Re- V
versusque mirabiliter me crucias.
Cum ab auctore relinquimur tunc
nec ipsa nostre destitutionis
mala damna sentimus. Quo enim lon-
ge nos conditor deserit eo mens
nostra insensibilius obdurescit. Nul-
la que dei sunt diligit neque super-
na concupiscit et quia amoris in-
timi calorem non habet frigida
deorsum iacet, ac miserando
modo in se fit cotidie tanto se-
curior quanto peior. Cum quasi un-
de sit lapsa non meminit et supplicia
secutura non metuit quantum
sit lugenda nescit. At si affla-
tu spiritus sancti tangitur ad considera-
tionem protinus sue perditionis evigi-
lat, in celestium magis sicut alti-
ne se excutit, ardoris summi estibus
inardescit, quo se temporalium da-
mna considerat et plorans perficit
quod prius leta perdebat. Unde ergo con-
ditorum dicitur: Reversusque mirabiliter
me crucias. quia omnipotens deus un-
de mentem nostram visitans ad amorem
suum erigit, hinc inde hanc per lac-
rimas gemitibus affligit. Ac si aperte
dicat: Relinquendo me nequaquam
afficis quia insensibilem reddis. Sed
cum revertens crucias, quia dum te in-
timas michi quod sum languidus de-
monstras. Unde et nequaquam se pena-
liter sed mirabiliter asserit cruciari,
quia dum per fletum mens ad summa

rapit' cpunctois sine pena gau
des mira' et libet affici qr affli
Laz2 d ctioni sua se cospicit ad alta
sblevari. Sepe aut cu nos
a scti desiderij excitacon torpe
sce' supna pietas emit. exempla
se sequentiu nris obtutibg obicit.
vt mes p ocium remissa qo i alys
vigilanciaz pfcus cospicit. eo in
se pigredinez torpois erubescat
Vn et rce subiugit'. Instauras te
stes tuos cou me et mltiplicas
D' instaurac testibz quos ira tua. et pene militat in me.
Testes em dei sut q' p exacm
scti opis testat' q' elcis secuta
sunt pmia vitat. Vn hos qz
quos p veritate passos agnoscim9
greco eloqo martires id e testes
vocam9. Et p Johnez voce angli
Apoc 22 ca dns dt. In diebg antipas
testis me' fidelis. q' occis9 e
apud vos. Sz testes suos cont
nos dns instaurat. cu eos coru
vita puitati nre cotraria. ad
arguedos nos mltiplicandos
qz considat instruendos qz mlt
tiplicat. Cou nos go testes illig
instaurat' qa cuncta q' agut
studys nre puitat adusa sut.
Vn et hmo veritat adusarius
Mt 5 vocat'. cu mediatois voce p
evam dr. Esto gsenciens adusa
rio tuo dui es cu illo in via.
Atqz d' hc eod' redetore repbi
Sap 2 psequentes dicut. Contrarius est
opibg nris. Et paulo pg. Et dis
simil' e alys vita illig. Testes
itaqz suos cou nos dns instau
rat. q' bona q' facere ipi negli
gim9 h ad correptioz nraz fiei ab
alys demirat. vt q' pcepta no
attendim9 saltem exemplis excite
mur. atqz i appetitu rctitudinis mil
s' mes nra difficile estimet
qua pfce pagi ab alys videt.
Et fit plerumqz ut cu aliene vi
te bona gspicim9 nra sollicitius
dana timeam9. et eo patescat
qnto se ponde animadusionis
impetim'. quo nunc a bonoru
moribg longe discrepam9. Vn
et testiu instauratoe meorata
e ptinus apte subiugit'. Et mltipli
cas ira tua. Eo nob ira dei mul
tiplicari dr. qo ee mltiplex indi
ca'. qr ex ipa nunc bonor vita
et labore cognoscim9 si emedari
dum tpus e nolum9. qnta post
animadusione feriamur. Electos

qppe dei cim9 et pia opa agere et
dclia mltia tolare lynie go colli
git' districtus iudex. qnta illic feri
at districtoe quos reppbat si hic
11 P sic cruciat quos amat. Pet'o atte
stante q' ait Tpus e ut iudiciu
dei incipiat d' domo dei. Si aut
pmu a nob qs finis eoz q' no
credunt dei eua'o. Ips' i' dns
cu cou nos testes instaurat.
v n ira mltiplicat. qr qo bonoru
oclis nris obicit. eo puitatis
ppetrate duiciam qua districtoi
in iudicio peniciat ondit. Ita cu
solis se sequitibg dona exagge
rat. torpetes iaz qr reliqrit de
mat. Cu bona go in alys cim9
valde nce e ut exultacoz nre
formidini et formidiez nre ex
ultacoi misceam9. qtus et d' alieis
pfctibg gaudeat caritas. et de
suis infirmitatibg gsciencia gtimi
scat. Sz cu fno pfcru reficimur.
cu districtoz sup nos intim iudic
ex ipo nro torpoe pesam9. qd
restat nisi ut ad discuciendu
se anim9 redeat. et qcqd in se p
ini qd reppbiu dephendit affli
gat. Vn et apte sbdit'. Et pe
ne militat in me. Considat
qppe testibg dei pene militat
in nob. qr du miracla eoz fca
gspicim9. vita nraz q' d' eoz co
pacon nob displicet studiosa
afflictoe cruciam9. ut qcqd in no
b polluerut opa diluat lame
ta. et si qd adhuc culpa deleta ois
ingnat. pena meroris tergat.
Laz3 Sctus i' iob qr vita patru pce
detiu gspicit qd in se geme
debeat sbtilius agnoscit. Sed
magis doloris magisterio du
sua plagit ad lameta nos in
struit. vt qo vtutes in alys
cim9. eo apd districtu iudice
nra sollicite delicta timeam9.
se'. Quare d' vulua eduxisti
me q' vtina gsuptus eem ne
oculus me videt. Quod minimi
pma orom ia ptulit dicens
Job 3 Quare no in vulua mortug su.
Q' hc qz qd hic addicit subdens.
Fuissem qi no eem d' vtro translatus
ad tumulum. Illic vbis alys
no alit adiungit dices. Sic abor
tiuu no subsisterez. vel q' concepti
no viderunt luce. Sz quia vo hec
supig late digessim9. p vita
do lectoris fastidio expositare.

plicare declinavit. Sequitur: Numquid non pau-
citas dierum meorum finietur brevi?
Cautum se ac sollicitum vivere ostendit
qui brevitatem praesentis vitae considerans
non eius usum sed terminum conspicit, ut ex
fine colligat nihil esse quod transi-
ens delectat. Hinc namque per Salomo-
nem dicitur: Si annis multis vixerit homo
et in his omnibus laetatus fuerit, memi-
nisse debet tenebrosi temporis et dierum
multorum, qui cum venerint vanitatis
arguentur praeterita. Hinc rursum scrip-
tum est: In omnibus operibus tuis memo-
rare novissima tua et in aeternum non
peccabis. Quia igitur cum culpa animum temptat
mentis necesse est ut brevitatem suae
delectationis aspiciat, ne ad vincula
aeternae mortis iniquitas rapiat, cum
constet quia ad terminum currens mortalis
vita percurrat. Sed saepe oculus contem-
plationis nostrae confunditur, cum dolor
mentis flagellis crescentibus aggrava-
tur. Libet praesentis vitae exilium gemere, sed
prae ipsa afflictione mentis non valet
damna suae caecitatis aestimare. Unde
protinus subditur: Dimitte ergo me
ut plangam paululum dolorem me-
um. Sicut enim moderata afflictio la-
crimas exprimit, ita immoderata sub-
ducit. Quia et maeror ipse quasi non mae-
ror fit qui afflictam mentem devo-
rans sensum doloris tollit. Vir ergo
sanctus feriri plus quam sufficit pertime-
scit dicens: Dimitte ergo me ut
plangam paululum dolorem meum.
Ac si aperte dicat: Flagella tuae per-
cussionis tempera, ut moderata dolo-
ribus mala quae patior aestimare
flendo convalescam. Quod tamen intelli-
gi et aliter potest. Saepe namque peccator
iniquitatis suae vinculis ita constringitur
ut pondus quidem peccatorum toleret, sed tamen
quia tolerat ignoret. Saepe etiam si
cogitet commisso reatu premitur, erum-
pere in lacrimas conatur et non potest,
ut hunc in se mentem liberam et confes-
sionem integram perquirat. Flere ergo do-
lorem suum non valet, qui et iniquitatem
suae reatum considerat et tamen pro terre-
nae cogitationis pondere occupationis
huic ei gemere nequaquam vacat. Fle-
re quidem dolorem suum non valet, qui
per hoc quod consuetudini consentire meruit,
sed tamen adhuc succrescentibus desi-
deriis carnis aggravatur. Huius
doloris poenitentiam propheta mente etiam
venerat cum dicebat: Dolor meus
ante me est semper, quoniam iniquitatem meam
ego pronuntiabo et cogitabo pro
peccato meo. Sed solutis iniquitatis vinculis
dimissum se nominat qui exultabit
dicens: Disrupisti vincula mea, tibi
sacrificabo hostiam laudis. Tunc ergo
ad plangendum dolorem dominus nos
dimittit, cum et mala nobis quae
fecimus demonstrat, atque ad haec eadem
flenda quae cognoscimus adiuvat. Cul-
pas oculis obicit et pia manu gratiae
vincula cordis solvit, ut ad va-
cationem paenitentiae mens nostra se erigat
et carnis soluta compedibus in au-
ctorem suum libero mentis gressu ar-
doris tendat. Plerumque etenim vitam
nostram ipsi reprehendimus, sed tamen libenter
agimus hoc quod in nobis recte reprobamus. — *Caro et spiritus adversa nos pertrahunt*
Ad iustitiam nostrum spiritus erigit, ad
consuetudinem caro restringit. Amori
suo mens renititur, sed protinus dele-
ctata captivatur. Bene itaque dicitur:
Dimitte ergo me ut plangam pau-
lulum dolorem meum, quia nisi a re-
atu culpae quo nos ligamur miseri-
corditer dimittamur, perfecte fle-
re non possumus hoc quod etiam nobismetipsis
contra nosmetipsos dolemus.
Tunc vacat reatus noster, dolor plan-
gitur, cum tenebrosa retributio ia-
m infixa intento timore providetur.
Unde apte subiungit: Antequam vadam
et non revertar ad terram tenebrosam
et opertam mortis caligine. Quid enim
terra tenebrosa nominatur, nisi tenebro-
sa tartari claustra signantur, quae
aeternae mortis caligo operit, quia
damnatos quosque in perpetuum a
vitae luce disiungit. Nec immerito
infernus dicitur, quia quicumque ab eo capti
fuerint stabiliter tenentur. Scriptum quip-
pe est: Generatio praeterit et generatio ad-
venit, terra autem in aeternum stat.
Recte ergo inferni claustra tenebrosa
terra nominantur, quia quos puniendos
acceperint, nequaquam poena transitoria
vel fantastica imaginatione cruci-
at, sed veraciter solida perpetuae dam-
nationis servant. Quem alii tamen laci
appellatione signat propheta attes-
tante qui ait: Portaverunt ignominiam
suam cum his qui descendunt in lacum.
Infernus ergo et terra nominatur, quia susce- — *Infernus dicitur terra et lacus*
ptos stabiliter tenet, et lacus dicitur
quia quos semel ceperit semper fluctu-
antes et trepidos tormentorum
circumfluentibus absorbet. Sanctus
autem vir sine fine sua sine humani-
tatis voce dimitti se postulat
antequam vadat, non quia ad terram te-
nebrosam qui culpam deflet iturus

est, sed quia adhuc peccati dum quis pla
cere negligit vadit, sic debitori
suo creditori datur, ut solvere de
bitum prius quam debito constringatur
quod tamen non constringitur, si quod debet
solvere non moratur. Ubi et recte
subditur: Non revertar. Quia nequaquam
vis iusta percussione liberat quos se
mel in locis penalibus iusticia
iudicans dampnat. Que adhuc
subtilius loca describuntur cum dicitur:
Terra miserie et tenebrarum. Mi
seria ad dolorem pertinet, tene
bre ad cecitatem. Terra ergo que a con
spectu districti iudicis expulsos suscipit,
miserie et tenebrarum terra prohi
betur, quia foris dolor cruciat quos
divisos a vero lumine intus cecitas
obscurat. Quamvis miserie et
tenebrarum terra et aliter intelligi
potest. Nam haec quoque terra in qua nasci
mur, est quidem miserie sed tenebrarum non
est, quia multa hic corruptionis nostre
adhuc // mala patimur, sed tamen in ea per
gratiam conversionis ad lucem redimus
veritate suadente que ait: Am
bulate dum lucem habetis ut tene
Io. 12 bre vos non comprehendant. Illa vero
simul miserie et tenebrarum terra
est, quia quemque ad tollenda eius ma
la decipit, nequaquam ultimus ad
lucem redit. Qui enim adhuc de
scriptio constringitur: Ubi umbra
mortis et nullus ordo. Sicut mors
exterior ab anima dividit carnem,
ita mors interior a deo separat
animam. Umbra ergo mortis est ob
scuritas divisionis, quia dampnatus
quisque cum eterno igne succenditur, ab
De flamma infernali interno lumine tenebratur. Natura
vero ignis est ut ex seipso et lucem
exhibeat et concremacionem. Sed transa
ctorum illa ultrix flamma vitiorum
concremacionem habet et lumen non habet.
Hinc est enim quod reprobis Veritas dicit:
Mathei 25 Discedite a me maledicti in
ignem eternum qui paratus est dyabolo et an
gelis eius. Quorum rursum omnium corpus in
una persona significans dicit: Ligate
ei manus et pedes et mittite eum
in tenebras exteriores. Si itaque
ignis qui reprobos cruciat lumen
habere potuisset, is qui repellitur ne
quaquam mitti in tenebras diceretur.
Hinc etiam Psalmista ait: Super eos
cecidit ignis et non viderunt solem.
Pena dampnatorum duplex Ignis enim super impios cadit, sed
igne cadente sol non cernitur, quia eos
quos iehenne flamma devorat

a visione veri luminis cecat, ut foris
eos dolor combustionis cruciet et intus
pena cecitatis obscuret, quatenus qui au
ctori suo corpore et corde deliquerunt
simul et corde et corpore puniantur et
utrobique penas sentiant, qui dum hic
viverent pravis suis delectacionibus
ex utroque serviebant. Unde bene per prophe Ezechielis 32
tam dicitur: Descenderunt in infernum cum
armis suis. Arma quippe peccancium
sunt membra corporis quibus prava deside
ria que concupiunt exequuntur. Unde recte
per Paulum dicitur: Neque exhibeatis mem Ro. 6
bra vestra arma iniquitatis peccato.
Cum armis ergo ad infernum descen
dere est cum ipsis quoque membris quibus desi
deria voluptatis expleverunt, eterni
iudicii tormenta tolerare, ut tunc
eos undique dolor absorbeat qui
nunc suis delectacionibus subditi un
dique contra iusticiam iuste iudicantis
pugnant. Mirum vero valde est quod dicitur:
Ubi nullus ordo. Neque enim omnipotens deus
qui mala bene punit inordinata
esse ullomodo vel tormenta permittit,
que quia ipsa quoque supplicia que ex
lance iusticie procedunt inferri sine
ordine nequaquam possunt. Quomodo namque
in suppliciis ordo non erit, dum
dampnatum quemque iuxta modum cri
minis retribucio sequitur ulcionis? Hinc
quippe scriptum est: Potentes potenter Sap. 6
tormenta pacientur. Et: Fortioribus
fortior instat cruciatus. Hinc in
babilonis dampnacione dicitur: Quantum Apoc. 18
exaltavit se et in deliciis fuit, tantum
date illi tormentum et luctum. Si
igitur iuxta modum culpe pena
distinguitur, constat nimirum quod in
suppliciis ordo servatur. Et nisi
tormentorum summa merita
dirimerent, nequaquam iudex venturus
dicturum se messoribus esse perhiberet:
Colligite zizania et ligate ea Mt. 13
in fasciculos ad comburendum. Si enim
in suppliciis nullus ordo servabitur,
cur comburenda zizania in fasciculis
ligantur? Sed nimirum fasciculos ad com
burendum ligare est hos qui eterno
igni reddendi sunt, pares paribus
sociare, ut quos similis culpa
inquinat par etiam pena constrin
gat. Et qui nequaquam impari in
iquitate polluti sunt, nequaquam dispari
tormento crucientur, quatenus similis
dampnacio conterat quos similis elacio
sublevabat, quos quoque non similis di
latavit ambicio, non similis angu
stet afflictio, et par cruciet flamma

supplicii quos in igne luxurie
par succendit flamma peccati. Sicut enim
in domo patris mansiones multe sunt
pro diversitate virtutum. sic dampnatos di
verso supplicio iehenne ignibus subi
cit disparilitas criminum. que licet
scilicet iehenna cunctis sit una,
non tamen omnes una eademque qualitate
succendit. Nam sicut uno sole omnes
tangimur, nec tamen sub eo uno ordine
omnes estuamus, quia iuxta qualitatem
corporis sentitur etiam pondus caloris,
sic dampnati et una est iehenna que
afficit, et tamen non una omnes qualitate
comburit. quia quod hic agit dispar
valitudo corporum, hoc illic agit
dispar causa meritorum. Quomodo ergo in
esse nullus ordo suppliciis dicitur, in
quibus profecto quisque iuxta modum culpe
cruciatur? Sed sanctus vir postquam umbram
mortis intulit, quanta sit confusio
in dampnatorum mente subiungit. Quia
ipsa quoque supplicia que ordinata per iu
sticiam veniunt, ordinata procul
dubio in corde morientium non sunt.
Ut enim paulo superius diximus, dum
dampnatus quisque foris flamma succen
ditur, intus cecitatis igne devoratur,
atque in dolore positus interius exterius
que confunditur, ut sua deterius con
fusione crucietur. Reprobis ergo in sup
plicio ordo non erit, quia in eorum
morte ipsa atrocius ipsa confusio
mentes ferit. quam tamen mira potentia
iudicantis equitas ordinat, ut pe
na animum que est inordinata confun
dat. Vel certe absque ordo suppli
ciis dicitur, quia quibusdam rebus in pe
na surgentibus propria qualitas non
servatur. Unde et protinus subinfert: Et
sempiternus horror inhabitat. In hujus
vite tormentis timor dolorem habet.
dolor timorem non habet, quia nequaquam
metus metuentem cruciat cum pati iam
Luc 16 cepit quod metuebat. Infernum
vero et umbra mortis obscurat et
sempiternus horror inhabitat, quia eius
ignibus traditi et in suppliciis do
lorem sentiunt, et in doloribus angu
stia pulsati semper pavore feriuntur,
ut et quod timent tolerant, et rursus
quod tolerant sine cessatione pertime
scant. De his etenim scriptum est: Vermis
eorum non morietur, et ignis eorum non ex
tinguetur. Hic flamma que succendit
illuminat. illic ut superius verbis prete
docemus ignis qui cruciat obscurat.
hic metus amittitur cum tolerari ce
pit quod timebatur. illic et dolor
dilaniat et pavor angustat. Hor
rendo igitur modo erit reprobis tunc do
lor cum formidine, flamma cum obscu
ritate. Sic sic videlicet a dampnatis sentiri
pondus summe equitatis debuit, ut quia a vo
luntate conditoris nequaquam veriti sunt
discrepare dum viverent, in eorum
quandoque interitu ipsa a semetipsis qualitatibus
etiam tormenta discordent, quatenus que
se impugnant cruciatus augeant, et cum
varie prodeunt multipliciter sentiantur.
Que tamen supplicia in se divisos et
ultra vires cruciant, et in eis vite
subsidium extinguentes servant, ut sic
vitam terminus premat, quatenus semper sine ter
mino cruciatus vivat, quia et ad finem per tor
menta properat et sine fine deficiens
durat. Fit ergo miseris mors sine
morte, finis sine fine, defectus sine
defectu, quia et mors vivit et finis
semper incipit, et deficere defectus nescit.
Quia ergo et mors perimit et non extin
guit, dolor cruciat sed nullatenus pa
vorem fugat, flamma comburit sed
nequaquam tenebras discutit, quantum
per noticiam presentis vite colligitur,
supplicia ordinem non habent que non
suam per omnia qualitatem tenent.
Quamvis illic et ad consolationem ignis
non luceat, et tamen ut magis torque
at ad aliquid lucet. Nam sequaces
quosque suos secum reprobi flamma
illustrante visuri sunt, quorum amore de
liquerunt, quatenus qui eorum vitam carnaliter
contra precepta conditoris amaverunt, ipsorum
quoque eos interitus in augmento sue dam
nationis affligat. Quod profecto ewangelio
teste colligimus, in quo veritate nunci
ante dives ille quem contigit
ad eterni incendii tormenta de
scendere, quinque fratrum legitur meminis
se, qui ad abraham pecijt ut ad
eorum eruditionem mitteret, ne ille
eos quandoque venientes par pena
cruciaret. Qui igitur ad doloris sui
cumulum propinquos absentium memi
nit, constat procul dubio quia eos ad
augmentum supplicii paulo post
potuit etiam presentes videre. Quid
autem mirum si secum quosque reprobos
aspiciat cremari, qui ad dolo
ris sui cumulum eum quem despe
xerat in sinu abrahe lazarum
vidit. Si ergo ei crescente pena
crescente vir electus apparuit, cur
non credendum sit quod videre in sup
pliciis eos quos contra deum di
lexerat possit. Qua ex re colligitur
quia eos quos inordinate nunc

Dampnati [illegible] sentiunt divinam iusticiam et dampnatorum penas

Dampnati non habent mortem nec finem nec defectum

Dampnati conspicient suos ad augmentum penarum

Luc 16

repbi diligunt· miro indicij or
dine secu tunc in tormentis vi
debunt· vt pena sue pnicionis ex
aggeret illa auctoru suorum carna
lis cognacio· pari an oclos vl[ti]oe
Ignis inferni lucet ad damnatorum penam — danata Ignis itaqz q obscuritate
cruciat· credend e qz lume ad tor
menta seruat Quod si approbare testi
moniis in sua expressione no possum9,
supest ut e diuiso docea9 Tres
Daniel 3 — quippe ebree gentis pueri p caldei
regis impiu succensis camini ig
nib ligatis manib pedibq3 q3 p
iecti sunt quos tn cu idem rex i ca
mini incendio exploraret illesis
vestib deambulantes vidit Ubi
apte colligitur qz mira dispensa oe
collegi conditoris igns qualitas i
diuisa virtute temperata et vestim
ta no attigit et vincla incendit
Uerib qz viris et ad infendu tor
menti flama friguit et ad so
lucionis ministiu exarsit Sic ergo
electis ignis arde nouit ad sola
ciu. et tn arde ad suppliciu ne
scit Ita e diuiso iehenne flama
repbis et nequaqz lucet ad consola
cois graz et tn lucet ad pena
vt danator oclis ignis supplicij
et nulla claritate candeat. et ad do
Lazarus — loris cumulu delecti qualiter
O torquentur ostendat Quod at mir
si iehenne igne credi9 hre sup
plicium simul obscuritate et lum
qz experimento cotid nouim9 qz et te
dam flama lucet obscura Tunc
edax flama comburit· quos nunc car
nal delectacio polluit Tunc infi
nite pates inferni baratrum deuo
rat· quos nunc manis elacio
exaltat atqz q quolz ex vicio h
voluntate callidi persuasoib exple
uerunt· tunc cum duce suo repbi
ad tormenta perueniunt Et quauis
anglor atqz hominu longe sit na
dissimil vna tn pena implicat
quos vn9 in crimine reatus ligat
Ezech 32 — Quod bn ac breuiter insinuat
propheta q ait Ibi assur et ois mul
titudo ei9 et in circuitu ei9 sept
cra illi9 Quid naqz assur sup bi
regis nole nisi p elacioz cadens
ille antiqu9 hostis exprimitur qui
p eo q multos ad culpa pertrahit
cum cuncta sua multitudie ad
inferni claustra descendit Sepulcra
at mortuos tegunt· et qs alius
morte acius ptulit· quam is qui
conditore suu despiciens vitaz

reliquit Qui vz mortuu cu hui9
corda susceperunt· ei9 profecto du9 sept
cra fiunt· Sz in circuitu ei9 sepulcra
illi9 sunt· qz i circu se mentib hnc
p deserta sepelit· hos vero pquomod
p tormenta cingit Et qui nunc
semetipis repbi malignos
spus illicita perpetrando susceperunt·
tunc sepulc eor cu mortuis ac
debunt· Ecce q maneat danatos
pena quoquis conquirus et insistente nos
sac eloquio cunctus i danacoe ignis
cuncta i igne obscuritas· cunctus qz
P in obscuritate pauor sit nulla
tenus abigitur Sz quid pdest ista
pnosse si no contingit euadere
Tota ergo intencoe curandu e ut
cum vacacionis tempus accepim9 bne
viuendi studio malor vltricia tor
menta fugiam9 Hinc quippe p Sa
Ec 9 — loez dicitur Quodcuqz pt manus tua
facere instanter operare· qz nec opus
nec ro· nec scia nec sapia erit a
11 — pud inferos quo tu pergas Hinc
Isaias ait Querite domi dum in
veniri pt· inuocate eu dum prope est
2 Cor 6 — Hinc paulus ait Ecce nunc tempus
acceptabile· ecce nunc dies salutis
Hinc rursus ait Dum tempus hem9
operemur bonum ad omnes Sz plerumqz
se ad viam rectitudinis anim9 accingit.
torpore discutit· tanto qz in ce
lestibus desidiis rapitur· ut pene
nil ex eo infimis remansisse vi
deatur· et tn cu ad carnis cura re
ducitur. sic qua pristine vite via
nullo exspectatur· ita hunc infimis de
pressum tenet· acsi adhuc de summis
nullatenus contigisset Auditur verbis ce
lestis oraculi i amore patrie cele
stis rapitur erigitur· Sz resurge
te pristine vite studio· sub terrene
cure aggere sepelitur· atqz in
terra cordis nequaqz superne spei
semen proficit· qz cogitacoib
infime spina densescit quam
vz spinam p semetipam veritas
Mt 6 — manu sce exhortacoib eradi
cat d· Nolite solliciti ee in
Ro 13 — crastinum Contra hanc qz p paulum
dicitur· Carnis curam ne feceritis
i concupiscenciis Sz in his nimirum du
cis ac militis vrbis agnoscim9· qz
tunc ab ea mortifere vulnere animus
pungitur· cum in ea mensure cogitatur
no tenetur Neqz enim mortis ad
hunc i carne viuentibus funditus
cura carnis abscidit· sz ut dis
crete seruiat animo temperatur Nam quia

sollicitos nos ee vitas i estimu
phibz · hre utcuqz cura in pntib
no negat · qua tendi ad tpus qd
Ca 8 sequit vetet · Discretoe go C
magni modamis carnis cura fe
nada e vt fuiat z mine pnci
pet · ne qi dna anit vincat ·
s sbacta met dno qi ancilla
famlet · vt iussa assit · atz ad
nutu cordis repsa dissiliat · vt
vix a tergo see cogitacois appa
reat · z nuqz con facie rca cogi
tatoi obsistat · Qd bn nob histoa
Gn 18 sacre lectois innuit · cu abraha
tib angel' gtrisse incora · Ipe
qppe venietibg ex hostiu occur
rit · sara vo pg hostiu sbstitit ·
qr vz vit vir ac dux domg spi
tal' in intellens dz in gitacon
tinitat claustra carnis excede ·
z qi hitatois infime ianuaz
exie · Cura at carnis ut femina
foris no appeat · z videri iacta
t erubescat ut qi pg tergu vi
sit sb discrecoe spus · solus ne
cessariis intenta neqqz sciat pta
tit detegi s vecunde modari ·
Cui tn sepe cu dr ut d se mi
ma psuat · s tota se in diune
spei fiducia trsferat despicit ·
z cessate studio adesse b' vite
sbsidia posse diffidat · Vn z hec
ead' Sara pmssioes dei audies
ridet · s rides corripit · correpta
at ptmg fecunda · z q iuuetute
vigens fecundari no potuit · anis
fracta fracta senilibg vtero mar
cescere gcepit · qr cu cura carnis
sm gfidetiaz hre desieit · contr
spem ex diuia pmssioe accipit ·
qd hitura se ex huna ron dubi
tat · Vn bn z ysaac · i · risus dr
q gnat · qr cu supne spei fidu
ciaz gcipit · qd mens nra aliud
q gaudiu parit · Curadu itaqz
e · ne a' necitatis metas cura car
nis trseat · a' in eo qd modate
exegr de se psumat · Sepe vero
anis fallit · vt qd voluptuose ap
petit necessariu suspice · qtis oe
qd libet vite debita vtilitate
putet · z sepe qr effenis q pude
ciaz sequit · in sui fiduciaz mens
leuat · Cuqz s' adest qd d'fe d'ee
ceteris videt · cogitacon tacita
d' magtudie sue pmsionis hila
rescit · tato iā a vā pmsione
longe fit · qnto ipaz dz elacone
quā patit nescit · Volenti sp

custodie intendere pesand' e · vt
qd ope agimg · vt qd corde v'samg ·
ne a' mete ipediens foras se t'
rena cura' multiplicet · a' salte de
eius modamie intg se cogitaco
exaltet · ut cu diuia iudicia te
pali afflictoe metimg semp' pri
suppli(ci)a horrois euadamg · Se

Liber decimus — Primu Cap

Volentes in arene spectaculm for
tis adleta descenderit
hi q' ipares viribg exi
stut · vicissim se eius R
expugnatoi sbiciut · z vno victo
con hunc ptmg alig erigit · atz
hc subacto alig sbrogat · vt lu
ctat vires eiusqz molliores iuve
niat · qs ipa sua crebrescens
victoria fatigat · qts cu nouis
qsqz pgred' is q' vinci virui qlite
no valet · psonaz salte mutaoe
supe' · Hic sic in hc angloz hoiz
qz sp'taclo btus iob fort' atleta
pdijt · qntu qz con mutacones
adusatiu valeat gtinuatone
indefessi roboris ondit · Cu p'
mg se Elifaz · scdus at baldad
se obicit · atqz ad grmu se So
phar i eig expugnatoe supponit ·
Q' ad infendos ictg tot se cona
tibg erigit · s tn ad feriendu
altitez ats intime robusti pecto
ris no ptingit · Ipa qppe eoru
vba patenter insinuat q ictg
i auras iactat · Qa cu scni vir
no rce redarguit · expssa in
vacuu verba pcussiois pdut
Qd liqde ondit · cu Sophar
Naamathites rnsio a contue
lus inchoat · q ait · Cap xj · tertg

Nuqd q' multa loq' z ipe audi
et · z vir vbosg iustificabi'
Hos ee pcacu solet ut rce di d' pcacu rndete coz rca dicete
ctis sp e diuso rndeat · ne si
ad plata csentiat · infiores
ee videant · Omnibg insipietu Ca 2 · S
vba qualz pauca sonuerint
multa st · qr quo eoz vitia rese
cat · auditu gnat · Vn z ad cri
men trahi' hoc qd rca pdicacoe
con eima pfert · Ipm qppe q'
ex vitate fortes snias dixerat
Sophar redarguens vbosiu vocat
Qa cu ab ore insitoz sapia ex
pats increpat · stultoz auribg
supfluitas loqcitat sonat · P' pmi hui' d'se
in naqz inch' rem n' qd ipi se estimacoes pfez
sermit putat · z i insitoz vba
eo ociosa estimat · q' h suis

sensibꝫ inveniunt diuisa. Hec falla
tum quod Sophar sententiam protulit
quod vir verbosus nequaquam iustificari
possit, quia dum per verba quisque dif
fluit perdita grauitate silencii men
tis custodiam amittit. Hinc
quippe scriptum est Cultus iusticie sile
ysa 32 cium. Hinc Salomon ait Sicut vrbs
pu 6 24 patens et absque murorum ambitu
ita vir qui non potest in loquendo cohi
pu 10 bere spiritum suum. Hinc rursum dicit In
multiloquio peccatum non deerit. Hinc
psalmista testatur dicens Vir verbosus
non dirigetur super terram. Sed vtique ve
ritate perdit quod sub discretionis
custodia non profertur. Certum itaque
est quod verbosus iustificari vir ne
quaquam. Sed bonum bene non dicitur quia non
intenditur cum dicitur. Verum quippe
contra mala sua si bonorum recti
tudinem impetit sua perdit et eo
retusa dissilit quo illud est for
te quod ferit. Qua autem prauum au
dire bona patenter nequit et cum
vite emendacionem negligit ad
verba se rursionis accingit. Ap
te Sophar insinuat quod subiungit
Tibi soli tacebunt homines et cum
ceteros irriseris a nullo confutabe
ris. Imperita mens ut diximus
vitans sententias cum tolerat
et silencium penam putat atque omne
quod recte dicitur dedecus sue irrisio
nis arbitratur. Cum vero vox
priorum se auribus admonet
memoriam culpa mordet et in
redargucionem vicem quia intus co
gitacionem mens tangitur foris con
tradictionis ad studium excitatur.
ferre vocem non valet quia ta
cita in vulnere sui reatus dolet
Et pro hoc quod generaliter se contra prauu
sos dicitur se impeti specialiter
suspicatur. Quod enim intus egisse
se meminit audire foris erubescit. Vnde mox se ad defen
sionem preparat ut reatus sui ve
recundiam per verba parne refutacio
d' correctione iusti nis tegat. Dicunt enim recti de
quibusdam que ab eis non recte ge
sta sunt correpcionis voce mini
sterium caritatis estimant. Sic per
uersi conuicia contumelia derisionis
putant. Illi se protinus ad obedienciam
sternunt isti ad infamiam sue
defensionis eriguntur. Illi corre
pcionis adiutorium vite sue pa
trocinium deputant. Pro quod dum prauo
viciis culpa corripitur vere tum
iudicas ira temperatur. Isti cum se impe
ti redargutore conspiciunt gla
dium percussionis credunt. Cuncta
dum per correpcionis vocem culpa de
tegitur prius glorie opinio fedatur.
Hinc quippe in laude iusti per
Salomonem vitans dicit Doce iustum
et festinabit accipere. Hinc prauorum
contumaciam despicit dicens Qui eru
dit derisorem ipse sibi facit iniuriam.
Illa fit plerumque ut cum correpta
in se mala defendere nequeunt
ex verecundia peiores fiunt ac
si in sua fit defensione superbiat
ut quedam vicia contra vita corripi
entis exaggerat. Et in eo emendos
se non estimat si cuncta et aliis
imponat. Que cum vera invenire
nequeunt fingunt ut ipsi quod habeant
quod non impari iusticia increpare
videantur. Vnde et Sophar quasi
irridere se per increpacionem doluit. Pro
tinus mentiendo subiungit Dixisti
purus est sermo meus et mundus sum in
conspectu tuo. Quod beatus Iob dixisse me
minimus quia falso hoc voci illius
impingatur agnoscatur. Quando enim se
mundum dicere potuit qui ait Si iu
stificare me voluero os meum con
dempnabit me. Sed habet hoc prauorum
malicia ut cum vera in se fleere
mala renuit fingat aliena.
Illa qui solacio famoris vtitur si
falsis verbis et vita corripientis
inquinatur. Sciendum vero est quod ple
rumque peruersi verbotenus bona op
tant. Ut mala esse que in presentibus
habent ostendant. Et qui fauentes
prospera expetunt ut benigni vide
antur. Vnde et Sophar protinus
subicit dicens Atque vtinam deus
loqueretur tecum et aperiret labia
sua tibi. Ipse quippe sibi homo loquitur
loquitur cum pro hoc quod sentit ne
quaquam diuinitatis spiritu a carnali
prudencie intellectu separatur cum cuncta
sensum exercet et mente quod ad
intelligenciam prouocatus foras mittit
Vnde et adhuc petrus terrena sapi
enti veritas dicit Non enim sapis
que dei sunt sed que hominum. Cui tamen
recta confitenti dicitur Caro et sanguis
non reuelauit tibi sed pater meus qui
in celis est. Quando autem labia
nisi iudicia eius accipimus. Clausis
namque labiis vox premitur et sensus
tacentis ignoratur. Apertis autem labi
is dum sermo premitur animus loquentis
ignoratur. Labia itaque sua deus

apit· cu volu te sua hoibg per
apta iudia ondit Q' enim rese
rato ore loquit cu remota
obscuritate dispoicois intime
renuit ocultare qd vult Illa
velut clausis labys sbin sun
nob no indicat· cu p oculta iu
dicia cur quid faciat celat So
phar itaqz btm iob ut d' cara
li intellcu redarguat· seqz ipz
vt qnte sit benigtat ondat·
ei bona optat q z cu hent ig
rat dicens Atq utina deg loq
re tecu z aperet labia sua t
Acsi patent dicat Impitie tue
poenis qz pene ppatior· qr so
la carnis pdetia pditu a veit
spu te vacuu agnosco In em
dei iudia oculta gnoscees· ta
ptaces smas con illu no sona
res Et qr oips deus cu ad
cosidanda nos sua iudicia sb
leuat· ignoratie nre cecitate
fugat· que apt enis labys
erudico eig ad nos pdeat ptig
adiugedo manifestat dicens Vt
onderet t secreta sapie· z q
multipx sit lex eig/ Publica sa
pie supne st opa· cu oipotes
deus regit quos creat / pficit
bona q inchoat· z aspirando
adiuuat quos visitacois sue
lume illustrat Luce eterei lugt
qr qs gtis codidit benigne
disponit / z cu spitlia dona lar
git ipe pficit qd ex munere
sue benigtat inchoat Secre
ta vo sapie supne st opa· cu
bona q pueniendo cepat ne
quaqz psequndo cosumat / cu
claritate nos sue illustracois
illumat· z tn pmis sh tetacoibg
carnis tenebs cecitat pulsat cu
dona q custodit cotulit minime
custodit / cu z in et· nre ad
se desidia excitat· z tn oculto
iudico difficltate nre imbe
cillit angustat Que minimz secre
ta eig sapie pauci valet in
re' sz nullg invenie Qa qd sup
nos d' nob ab imortli sapia no
inuiste disponit iustu pfco est
vt a nob adhuc mortlib ignore
sz h ipa illig sapie secreta. vt co
spice vtcuqz ia incophensiblia
eig e potz vide. Qa z si in ipa
gsilioru eig inqsicoe deficimg·
deficiendo tn verius discimg
que tmicag Vnde h se paulus
sapie secreta tetedat cu diceb ro xi
O altitudo sapie z sce dei qz in
cophensiblia st iudia eig z inve
stigabiles vie eig· qs enim cognou
sensu dni a' quis cosiliarig eius
fuit Q' supius ex ipa etia inq
sicoe lassesces· sz tn ad cognicoz
infirmitatis sue lassescedo pficiens
pmittit d· O ho tu qs es q' rnde
as do Nuqd d figmetu ei q se
finxit quare me fecisti sic Quia ro ix
igr ad oculta di ptinge no va
lens ad infirmitat sue cognicoz
redijt atqz ad erudicoz se sp
deficiedo reuocat. vt ita dica
secreta sapie no inveniens in
venit Qa cu ad supna cosilia
regreda lassesceret didicit ut
humilius timet. z que sua in
firmitas lassesceret huc ei verg
hmilitas iuxit Sophar itaqz z
p sce studiu ptig. z p audacia
timide locucois ignarg· qr cognitate
ipe infirmitate no ht· melio
u qd ht optat dicens Atqz uti
na deus loquer tecu. z apri
ret labia sua t ut ondet tibi
secreta sapie Q' ea qz quasi se
sup amicu polle estimat· op
tado scilz ondat cu ptmg so
dit Et qr multipx sit lex eius z
Quid hoc loco dei lex accipi de caritate q' dr lex
nisi caritas p qua sp legit
in mete pcepta vite qualit
in acoe teneat De hac eter
lege vitas voce dr hoc e p Joh 14
ceptu meu ut diligat invice
De hac etia paulg ait plenitu ro 13
do legis e dilco De hac iter
dt Invice onera vra portate
z sic adimplebit lege xpi lex
eter xpi qd cognuetius intelligi
qz caritas pt· qua tunc ve pficig
cu frnu onera ex caritate tole
ramg Sz h ead' lex multiplex
dr· qr studiosa sollicane cari
tas ad cuncta vtutu fca dila
tar / q a duobg qd pcepte incipt
sz se ad innera extendit Hg
nagz legis iniciu dilcio dei e
ac dilecto pximi Sz dei dilco
p tra distinguit· qr ex toto cor
de. z ex tota aia. z ex tota for
titudie diligi coditoz iube Qua dilco dei
in re nondu est· qr ding smo gple in tribg dilco vo pxi in duobz
cu deu diligi pcipit· no solu
narrat ex quo· sz etia inforat
ex qnto· cu sbiugit Ex toto cor
de. vt vz q pfcte do place de

sidat s' d' se mch relinqt. Proxim
aut dilco ad duo pcepta dimat
tu p quenda iustu d' Qd ab
alio odis fieri vide ne tu alti
Thobi 4 faciat Et p semetipaz vitas
dt Que vult ut faciat vob
homies. et vos facite illis Qb
duob sez vtusqz testamti ma
datis p vmi malicia gpescat
p alud benigtas frogat vt
malu qd no vult pati qsqz no
faciens cessz a nocedi ope et rur
sU bonu qd s' fieri appetit i
pendens erga vtilitatez sese
proxim exerceat ex benigtate Sz
hec nimiru duo du sollicita
intetoe cogitat cor ad inna
vtutu instia tendit ne vel
ad infenda q no dz desideriys
ingeta mens feruegat vt erga
exhibendu que debz ocio reso
Caritas cpellit omnia vicia et gservat omnia opa vtuosa luta torpescat Illa cu tamet
alteu face qd neqqz wlt ab
alto ipa tolare. sollicita se
intentoe ctuspicit ne supbia
eleuet. et vsqz ad despcin p
ximi anim deiti es exaltet. ne
ambico cogitatoz laniet Cu
qz hac ad appeteda aliena
dilatat agustet ne cor lu
xuria polluat et sbiectu de
sideriys p illicita corrupat
ne ira exaspet et usqz ad p
fenda cotumelia inflamet
ne invidia mordeat et alie
nis felicitatibg emula sua
se face cosumat ne imoda
te lingwa loquacitas ptra
hat etiaz qr usqz ad lasciviaz
obtrectatois extendat ne
odiu malia excitet et os
vsqz ad iaculu maledictois
irritet Rursu cu cogitat ut
ea alti faciat q ipa sibi fieri
ab alto expectat pesat nimi
ru ut malis bona vt bonis
meliora rndeat. vt erga p
al' magre taces mansuetudine loginimit
exhibeat vt malitie peste
lagwentibg graz benigtatis
impedat ut discordes i pace
reducat. vt gcordes ad gcu
piaz vere pacs attingat vt in
digentibg ncia tbuat vt er
rantibg via rectitudinis ondat vt
afflictos vbo et gpassion mi
tigat vt accesos in hg mundi
desideriys incpatoe restringat
vt minas potentu rone mi
tiget vt agustias oppssor qn
ta pualeat ope relevet Ca
foris resistetibg opponat paciz
vt intg supbietibg exhibeat
cu pacia disciplina vt erga
errata sbditoz sit mansuedo
zelu tpet qtb a instictu studi
no eneruet sic ad vlcoz zel
ferueat ne tu pietats limite
feriedo tnscedat vt ingtos
bnficiys ad amore pvocet v
qtb qbuscuqz ministeriys i amor
seruiat vt proximor mala q
corrige no valet taceat vt
qcuqz corrigi loqndo pnt. sil
tiu gcessu esse ptimescat v
sic ea q tacet toleret ne tu
in aio virg doloris oculteet
vt sic malivolis muneg beni
gtats exhibeat. ne tu p graz
a iure rectitudinis excedat vt
cucta prorib q pualet impedat
sz h impedendo ne tumeat vt
sic in bonis q exhibz tuoris
ptcipicium paveat ne tu ab o
exercicio torpescat vt sic q possi
det tbuat qtb qnta sit benig
largitats remueratio attendat
ne cu trena largitur sua plus
qz ncce inopia ptimescat et i
oblatoe muneris hilarits lumen
tristicia obscuret Vn qd lex dei
multiplex d' qz nimiz cu vna
ead' qz sit caritas si metez plen
cepit hac ad inna opa multi
formis accedit Cuius diusitatez
breuis exprimi g si in eletis sin
gulis bona illius pstingedo mirere
Gn Hec naqz p abel et munera elcta
do obtulit et fris gladiu no re
Gn 5 luctado tolauit hec Enoch int'
homies viue spitalit docuit
et ad sblime vita ab hoibg
Gn 6 etia corpalit abstraxit hec Noe
despectis omnibg sola do placa
blez ondit atqz i arche fabca
studio longi laboris excreuit et
mdo supstite pia opa excedo
Gn 9 fnat hec et Sem et Jafet humilis
vereda patris exhibuit et supie
cto dorsis palio q no videbat
abscodit hec abrahe dextaz
qr ad morte filij obediedo ex
tulit hunc plus innuere ge
Gn 22 tiu patrez fecit hec Isaac mete
qr sse ad mundiciaz tenuit calige
tibg etate oclis ad videda loge
Gn 21 pg ventura dilatauit hec Jacob co
pulit et amissu bonu filiu me

dulitas gemẽ · & pnor filior pri-
tias sb equanimitate tolare / hec
Joseph docuit a fribus venunda-
tus & libertate animi infracta
fmicium ppeti & eisdem fribus mente
nõ elata pncipari / h Moysen
delinquente ppl'o · & usq ad petitoz
mortem mori in pcibus strauit · &
usq ad interfectoz ppli p zelum stu-
dij exarsit · ut & p pereunte plebe sese
obiceret morti & contra peccante ptig
vice dni irascens seviret / hec
finees brachiu in ultoz peccatum
erexit ut arrepto gladio coeun-
tes transfigeret & ira dni iratus
placaret / h Josue docuit explo-
ratores ut prius contra falsilogos
cives veritate vbo defenderet · et
hac post modum glo° contra hostes al-
legaret / h Samuel & in pncipa-
tu humile pbuit & integru in de-
iectione suat Qui cu psequente se
plebe diligeret ipse sibi testimonium
extitit qr culmine ex quo deiectus e
nõ amat / h dauid an iniquu re-
ge & humile inclinavit ad fuga · &
pietate repleuit ad veniam dum
psecutore suu & timendo fugit
vt domini · & tn cu ptate feriendi
repperit nõ agnouit inimicu / hec
Natha contra peccante rege in aucto-
ritate libere increpationis sustulit · &
cu regis culpa deesset in petitione hu-
milis strauit / h p Ysaias nudi te
carnis in pdicatione nõ erubuit · &
sbducto carnali velamine myste-
ria superna penetrauit / h heliam
qr feruoris zelo viue spalit do-
cuit ad vita qr corpalit absti-
tit / hec helizeu qr magistrum di-
ligere simplr instituit magistri spu
duplr impleuit / p hac Jeremias
ne in egiptu ppls descenderet
restitit / s3 tn & inobedientes
diliges quo descende phibuit
& ipse descendit / h Ezechielem
qr prius a terrenis desiderijs psu-
stulit pos p tinncinu capitis in
aere librauit / hec in daniele 3
le qr regys dapibus gula cõpes-
cuit ei et esurientium ora leonu
clausit / hec tribus pueris qr in tran-
quillitate positis inter media uicoz
subdidit tribulationis tpe & flammas
in fornace tpauit / hec in petro
& minis terrentiu pncipium for-
tit' restitit & in tentatione sbmo-
nenda minoris vba humilit' audi-
uit / hec in paulo & magis psequ-

cium humilit' ptulit & tn in cõmuta- Gal 2.
tionis negocio longe se inparis
poris sensum audentes increpauit.
p caritatem q multipl' in eo regnat. act 9.
Multiplex g° lex dei ista e q singulis
rerum articulis nõ pmutata cõgit.
& causis se variantibus nõ variata
cõiungit Cuius multiplicitatem legis multi-
pliciter bn paulus enumerat dicens 1 Cor 13
Caritas paciens e · benigna e · nõ emu-
latur · nõ inflatur · nõ agit pperam · nõ
e ambiciosa · nõ querit q sua st.
nõ irritatur · nõ cogitat malum · non
gaudet sup iniquitate · congaudet
veritati / paciens quippe e · qr illata Caritas ex mul-
mala equanimit' tolerat / benigna tiplici effectu
vero e · qr p malis bona largiter multipl' laudatur
tribuit & ministrat Nõ emulatur
qr p hoc q in pnti mundo nil appetit.
invidere terrenis successibus nescit.
Nõ inflatur · qr cu premium eterne re-
tributionis anxia desiderat · a bonis
se exterioribus nõ exaltat Nõ agit
pperam · qr q se in solum dei & p-
ximi amore dilatat · quicquid a re-
ctitudine discrepat ignorat Nõ
e ambiciosa · qr quo ardenter intus
ad sua sathagit · foras nullatenus
aliena concupiscit Nõ querit q
sua st · qr cuncta q transitorie pos-
sidet · velut aliena neglegit ·
cu nichil sibi pprium esse nisi quod secu p-
maneat agnoscit Nõ irritatur
qr & iniurijs lacessita ad nullos
se ultionis sue motus excitat du
p magnis laboribus maiora post
prima expectet Nõ cogitat ma-
lum qr cu in amore mundicie mente
solidavit dum omne odium radicitus
eruit · versare in animo quod inquinat
nescit Nõ gaudet sup iniquitate
qr quo se dilectione sola erga omnes
inhiat · nec de perditione adversantium
exultat Congaudet aut veritati /
qr ut se ceteros diligens p hoc
quod rectum in alijs conspicit · quasi de
augmento ppri pfectus hilarescit
Multiplex g° lex dei e · q contra uni-
cuiusqz culpe iaculum · quod pimenda
mentem impetit · instructionis sue
munimine se occurrit / vt qr anti-
quus hostis varia nos contra confusione
obsidet · ipa hunc de nobis multiplr
expugnat Caritas nimirum lege si sol-
licita consideratione pensatur · auctori
nostro cognitum contra delinquentes agitur
Sin autem culpas ppendimus pfecto equa-
nimiter flagella toleramus Nec ex dolo-
re caritas ad impatientiam prorumpit

cum suo se iudicio constat addiat
Unde Sophar quod diceret sciens sed eum
diceret nescientes prius premisit dicens
Ut ostenderet tibi secreta sapientie sue et
quod multiplex sit lex eius postmodum ad
iunxit Et intelligeres quod multo mino
ra exigaris ab eo quam meretur iniqui
tas tua Dolor quippe flagelli ut
diximus temperatur cum culpa cognoscitur
et quo tanto quisque patientius ferra
menta medici tolerat quanto putredinem
conspicit esse quod secat Qui ergo multi
pliciter legis intelligit cuncta que
patitur quam sint minora perpendit quia
per hoc quod culpe pondus agnoscitur eo
minus afflictionis pena levigatur
Sed inter hec sciendum quod sub magna iniqui
tate non fuit quod Sophar virum in
iustum usque ad obiectionem iniquitatis
increpavit Unde et eorum audaciam veri
Iohannis ult. tas redarguit sed benigne ad
gratiam reducit quia apud misericordem
iudicem neque sine venia culpa
relinquitur cum pro fervore zeli ex
eius amore peccatur Sepe namque
magnis hec doctoribus in tradicionibus
contingit ut quo alta caritate
ferveat modum correptionis exag
gerent et lingua ad hoc quod non debet
dicat quia in mente dilectio quantum
debet inflammat Sed verbo prolate con
tumelie tanto citius parcitur quan
to et ex qua prodeat radice pe
Ca 19 sat. Unde bene per Moysen
Deut. 19 dominus precipit dicens Si quis abierit
cum amico suo simpliciter ad silvam
ad ligna cedenda et lignum
succisum fuit securis quoque fuge
rit manum ferrumque lapsum de
manubrio amicum eius percusse
rit et occiderit hic ad unam supra
dictarum urbium fugiet et vivat ne
forte proximus eius cuius effusus
est sanguis doloris stimulo persequatur
et apprehendat eum et percutiat animam
eius Ad silvam quippe cum amico
imus quoties cum quolibet proximo
ad intuenda delicta nostra converti
mur Et simpliciter ligna incidimus
cum delinquentium vicia pia in
tentione resecamus Sed securis ma
num fugit cum sese increpatio plus
quam necesse est in asperitate trahit
Ferrum quoque de manubrio prosilit
cum de correptione sermo duri
or excedit Et amicum percutiens
occidit quia auditorem suum prola
ta contumelia a spiritu dilectionis in
Correctio immoderata est nociva terficit Correpti namque mens

repente ad odium prorumpit si hanc im
moderata increpatio plusquam debuit
addicat Sed is itaque qui incaute lignum
percutit et proximum extinguit ad tres
necesse est urbes ut fugiat ut in
una earum defensus vivat quia
ad penitentie lamenta conversus in unitate
sacramenti sub spe fide et caritate
absconditur reus perpetrati homici
dii non tenetur eumque extincti pro
ximus cum invenerit non occidit
quia cum districtus iudex venerit qui
sese nobis per nature nostre consorti
um iunxit ab eo procul dubio vindictam
de culpe reatu non expetit quem
sub eius venia spes fides et cari
tas abscondit Citius ergo culpa
dimittitur que neque malicie studio
perpetratur Unde et Sophar iniquum
vocat quem summa superna laudave
rat nec tamen a venia reprobatus ex
cluditur quia ad verba contumelie divini
amoris zelo permovetur Quia per eo quod
beatus Iob merita non agnoscit ex
aperta adhuc irrisione subiungit
dicens Forsitan vestigia dei com
prehendes et usque ad perfectum omnipo
tentem reperies Quid enim vestigia
nisi benignitatem illius visitationis vo
camus quibus ad superna provocati
promovemur cum eius spiritus afflatu
tangimur et ex carnis angustiis
sublevati per amorem cognoscimus
auctoris nostri contemplanda speciem
quam sequimur Illa cum mentem nostram
spiritalis presentie amor inflammat quasi
sequentibus iter insinuat et sub
iecto cordi velut quoddam vestigium
dei gradientibus imprimitur ut ab
eo rectis cogitationum gressibus
via vite teneatur Que enim nec
dum eius restat necesse ut per vesti
gia sui amoris indagemus quatenus
usque ad contemplationis speciem quandoque
mens inveniat quem nunc quasi a ter
go sequitur perfecta desideria explo
rat Hec perfecta vestigia nostri au
ctoris bene sequi noverat cum dice
bat Adhesit anima mea post te
quem reperire quousque ad visionem
sue celsitudinis satagebat di
cens Sitivit anima mea ad deum vivum
quando veniam et apparebo ante faciem
dei Tunc quippe conditorem manifeste
omnipotens reperitur cum mortalitatis nostre
funditus corruptione calcata ab
assumptis nobis in divinitatis sue clari
tate conspicitur Nunc autem a carnali conversatione
repressum animum infusione gratie spiritus

sblevat. et in contemptu rerum presentium
exaltat/ totum quia mens quod appete-
bat in infimis, despicit. atque ad
superna desideria ignescit et contempla-
tionis sue vi extra carne tollit[r]. que
corruptionis sue pondere, adhuc in
carne retinetur/ Incircumscripti luminis
iubar intueri conatur et non valet.
quod infirmitate pressus, aninus et nequaquam
penetrat et tamen repulsus amat. Ia
namque de se conditor per quod ametur
ostendit. sed visionis sue speciem ama-
tibus subtrahit Sola ergo eius   b
vestigia conspicientes gradimur qui
hunc per donorum suorum signa sequi-
mur. quem necdum videmus Quе
nimirum vestigia comprehendi ne-
queunt. quia unde vel quibus ve mo-
dis veniat eius spiritus dona nescimus
veritate attestante que ait Spiritus ubi
vult spirat et vocem eius audis et
nescis unde veniat aut quo vadat
In retribucionis autem clemencie repiri
ompus per contemplationis speciem potest. sed tamen
ad perfectum non potest. quia et si hunc in cla-
ritate sua quisque conspicit. non tamen
eius essentiam plene continet. An-
gelica enim vel humana mens cum ad
incircumscriptum lumine inhiat coipso
se ergo creatura est coangustat. et super
se quod per perfectum intendit. sed tamen eius
fulgorem comprehendere non dilatata
sufficit qui et transcendendo et portando
et implendo omnia concludit. Unde et
adhuc subdit Excelsior celo est.   c
et quid facies profundior inferno et unde
cognosces longior terra mensura
eius et latior mari Est deus ex-
celsior celo. inferno profundior. terra
longior. mari quia latior esse descri-
bitur/ tanto spiritualiter debet intelligi quanto
de eo quisque nephas est, iuxta corporea
lineamenta sentiri Deus celo est ex-
celsior quia incircumscriptione sui spiritus
cuncta transcendit Inferno profundior
quia transcendendo subvehit Terra lon-
gior quia creature modum perhennitate
sue eternitatis excedit/ Mari la-
tior quia temporalium rerum fluctus sic
regens possidet. ut hos sub omni
potentie sue presentia coangusta-
do circumdat Quamvis possint ce-
li appellatione angeli. et inferni
vocabulo demonia designari/ per
terram vero misti homines. per mare
autem peccatores intelligi Excelsior
itaque celo est. quia ipsi quoque electi
spiritus visionem tante celsitudinis
perfecte non penetrant/ profundior
inferno est quia malignorum spirituum astu-
tias longe subtilius quam ipsi putaverant
rat. iudicans dampnat Terra longior
quia longanimitatem magna patientia divine
longanimitatis exuperat. que nos et peccan-
tes tolerat. et conversos ad premia re-
muneracionis expectat Mari la-
tior quia ubique facta peccantium retri-
bucionis sue presentia occupat. ut
et cum non presens per speciem cernitur presens
per iudicium sentiatur Cuncta tamen ad   d   hoc de celo terra mare inferno et alibi hic excelsior est deus
solum referri hominem possunt. ut ipse
sit celum iam cum per desiderium summis
inheret Ipse infernus cum temptacionum
suarum caligine perturbatus in infimis ia-
cet Ipse terra quia in bono opere fixe
spei ubertate fructificat Ipse mare
quia in quibusdam trepidus concutitur et
aura sue mutabilitatis agitatur Sed
celo est deus excelsior quia potentie eius
magnitudine vincimur etiam cum super
nosmetipsos elevamur Inferno
profundior quia minus plus iudicat quam
ipse se humanus animus in temptationibus
investiget Terra longior quia sancta
vite que nos in fine retribuit neque
quam nunc ut spes nostra comprehendit
Mari latior quia humana mens fluctu
ans multa de his que ventura sunt
cogitat conspicit sed cum iam cernere que
estimaverat ceperit. angusta se in
sua estimatione cognoscit Unde et
tertio preditus in alto posueat. sed necdum
eam se contigisse senciebat dicens
Mirabilis facta est scientia tua ex me
confortata est et non potero ad eam
Inferno profundiorem noverat qui se-
metipsum distuciens sed et dei subtili-
ora iudicia pertimescens dicebat
Nichil mihi conscius sum sed non in hoc non   1 Cor 4
iustificatus sum qui autem iudicat me
dominus est. Longiorem terra viderat cum
iudicia ei esse humane mentis vota
pensabat dicens Qui potens est omnia fa-   Eph 3
cere superhabundanter quam petimus aut in-
telligimus Latiorem mari conspexerat
qui timendo pensabat quia nequaquam
mens humana immensitatem districtionis
eius agnosceret quantumlibet ingrediendo
fluctuaret dicens Quis novit po-   ad Eph 3
testatem ire tue. et pre timore tuo
iram tuam dinumerare Cuius bene
potentiam egregius nobis doctor in-   E
sinuat. cum breviter narrat Ut   Ca 9
possitis comprehendere cum omnibus sanctis
que sit longitudo latitudo sublimi-
tas et profundum/ Habet quippe deus   deus per quandam similitudinem dicitur habere dimensiones
latitudinem quia dilectionem suam usque
ad collectionem persequentium tendit/

Habet longitudinem quia ad vite patria nos longanimiter tolerando perducat / Habet sublimitatem quia ipsos quos intelligencia quam accepti in supna fuerit comprehensionem transcendit / Habet profundum quia dampnat inferius supplicii distinccionis sue iudicium incomprehensibiliter exercet Que scilicet quatuor

latitudinem

nobis in hac vita positis exercet simul / quia et longitudinem amando et longitudinem tolerando. et celsitudinem non solum nostra intellectus sed et vota superando / et profunditatem suam exhibet occultos et illicitos cogitacionum motus districte iudicando. Sed cuius de celsitudine et profunditate quia sunt inopia investigabiles nullus agnoscit. nisi qui vt contemplacione ad summa puehitur / vel occultis motibus resistens temptacionum recepit importunitate turbari Vnde beato iob dicitur Excelsior celo est et quid facies profundior inferno et vnde cognosces Acsi aperte desperando dicatur profunditatem eius atque excellenciam in temptacionibus nescis / scilicet Si subuertit omnia vel in vnum coartauit quis contradicit ei vel quis dicere ei potest cur ita facis Subuertit deus celum cum tribulata et occulta dispensacione humane contemplacionis celsitudinem destruit Subuertit infernum cum mansuetiorem mentem in sinus temptacionibus pauida tamen eam ad deteriora permittit Subuertit terram cum fructificationem boni operis aduersis irruentibus intercidit Subuertit mare cum fluctuacionem titubacionis emergente subito pauore confundit. Dubietate quippe sua cor animus hec tympi quia titubat valde formidat / et quia mare subuertitur cum ipsa in dei intra trepidacione consilio eius iudicii terrore turbatur Anima vero celum quidem vel infernus terra vel mare subuertitur breuiter diximus Nunc aliquantulum laboriosius restat vt hec qualiter in vnum coartari debeant demonstremus Sepe namque contingit vt ad summa iam spiritus mentem eleuet et tamen hanc importuna caro temptacionibus impugnet Cum quia ad contemplanda celestia animus ducitur obiectis actionis imaginibus reuerberatur Ita carnis repente hunc stimulus sauciat quem extra carnem contemplacio rapiebat Celum ergo infernusque simul coartatur cum vna eademque mente et sublevacio contemplacionis illuminat et importunitas temptacionis obscurat

vt et videat tenendo quod appetat et succumbendo in cogitacione tolerat quod erubescat De celo quippe lux oritur infernus autem tenebris possidetur In vnum ergo celum infernusque redigitur cum mens que iam lucem patrie superne considerat etiam de carnis bello tenebras occulte temptacionis portat Certe iam paulus tercii celi culmen ascenderat iam paradisi secreta cognouerat et tamen adhuc bella carnis tolerans gemebat dicens Video aliam legem in membris meis repugnantem legi mentis mee et captiuum me ducentem in lege peccati que est in membris meis Quid ergo in huius tanti predicatoris pectore nisi celum et infernum quia coartauerat qui et visionis intime iam lumen acceperat et tamen adhuc tenebras de carne tolerabat Supra se viderat quid letus appeteret in se cernebat quod metuens doleret Iam celestis patrie lux irradiauerat sed adhuc temptacionis obscuritas animum confundebat Celum ergo celum infernumque pertulit qui et illuminatus securitatem exercuit et tamen communis gemitus strauit Et sepe contingit ut fides in mente iam vigeat. sed tamen ex parte aliquantula in dubietate tabescat. quis et etiam se a visibilibus eleuet et ex quibusdam sese incerta perturbet Ita plerumque dum ad eterna appetenda se erigit et subortis cogitacionum stimulis agitatur semetipsum condicit In vnum ergo terra mareque coartatur cum vna eademque mente et celsitudo solide fidei roborat. et tamen ex aliquantula mutabilitate perfidie quia dubietate versat Animo in suo pectore coartauerat terram mareque congnouerat qui et fide superans et per infidelitatem fluctuans dicebat Credo domine adiuua incredulitatem meam Quid itaque est quod se credere asserit et adiuuari incredulitatem queritur nisi quia coartari in sinu cogitacionibus terra cum mari deprehendat qui et exorare certus pro fide sic ceperat et adhuc incre

x

vndas pfidie ex medullitꝰ tola
bat ad tn̄ oculta fi' dispēsa on̄
pmitti'. ut cū mēs iā surgere
ad rectitudīez cepit. puritatis
sue religis impugne'. qꝫ ipa
ħ impugnto a' resistētez excecat
a' delectacoibꝫ seducta frāgat
Jcē itaqꝫ mīc d' Dn subuertit
oīa. vt in vnū coartauit qmꝫ
condicēt ei vl' qs dicē pt ei
cur ita faē. Cā nimirū diui
indiciū nc adūsitꝰ valet im:
nm: nc mgs sicōe cognosti/ vel
cū tbuat vtutes qnas tbuedt
subtrahit/ vel hat omīo nō
adīmes vicioꝝ genti tētacoibg
pmittit. Sepe naqꝫ in elacōe
coꝝ attollit', cū let' successibg
ī vtute robora'/ Sꝫ dū latētes
motꝫ audacie ī cogitacoe qditor
cōspicit. se s' hoīez ondendo
dēlinqt. vt eig mēs dēlicta
qd sit inveiat. q male ī se se
cura gaudebat. Vn cū sbuerti
oīa vel ī vnū coartaru dicēnt',
ptinꝫ addit'. Jpe ēm̄ nouit
homīȝ vanitatē & vidēs iniqte
nōne cōsidāt. Acsi pmissa pa
tefaciēdo sbiūgēt, dicēs. Cāma
tolando suēcrescē vicia con
spicit indicādo dona qfundit
Sicē, vō in descpcōe ordo sua'.
cū pmꝫ nosci vanitaꝫ. & post
qsidāri iniqtas phibe'. Omꝫ
qppe iniqtas vanitas. nō tn̄
omꝫ vanitas iniqtꝫ eē solꝫ
Vana naqꝫ agimꝫ. qciēs tnsi,
toria cogitaꝫ. Vn & euanescē
d' qd repēte ab intuētiū o
clis aufert'/ hinc ps tā au
Vniūsa vanitas oīs hō viuēs
Cum p hc q vniēdo ad initiū
tendit. rcē qd' vanitas d'. ȝ
neqꝫ rcē etiā iniqtas appel
la'/ qꝛ & si ei d' pena est culpe
qd deficit. nō tn̄ hoc ipm̄ cl
pa ē. qd a vita pturit. Vana
sꝫ itaqꝫ q tnseunt. Vn & p Sa
lomoēȝ. d' Oīa vanitas. Apte
aut pꝫ vanitatē ptinꝫ iniqui
tas sbinfert'/ qꝛ dū p queda
tnsitoria ducimꝰ in qbꝫdaȝ
noxie ligimꝰ. Cūqꝫ mēs inco.
mutabilitas/ statū nō tenet.
a semetipa defluēs ad vicia
prupit. Vanitate gº ad iniqte
labit' q asswēta rebꝫ muta
bilibꝫ. dū ex aliꝫ ad alia sp
impellit' sborientibꝫ culpis

ll

sp ingnia'. Et tn̄ vanitas & cul
pa intelligi. & iniqtꝰ noīe reatꝰ
qmor denūciari. Si ēm̄ aliqn̄
vanitas clpa nō essꝫ pps ta nō di
cēt. Cā naqꝫ ī imagie dei āblēt
hō tn̄ vanē qtba'. & thaure.
zat & ignorat cui qqregabit
ea. Cā qꝫmꝫ tmꝰ imagine
ī nā sueꝫ, vanꝫ tn̄ delcacoꝫ
motibꝫ pt'bati in qūsacōe nra
delinqꝫ. vt modꝫ s nos sēper
altnātibꝫ cupido qcuciat. me
tꝫ frangat. leticia intcrat. do
lor affligat. Ex vanitate gº ut
supiꝫ dicimꝰ ad iniqtatē du
cim'/ cū pmꝫ p leuia dcā de
fluiꝫ. ut vsu cūcta leuigātē
neqꝫ pꝫ qmittē etiā qūiora ti
meaꝫ. Nā dū modāri lin Ca. ii
guā ociosa vba negligit. more amaꝫ s' q sta tn̄ aūe p tbat
insolite ī missioꝫ capta audax
ad noxia prupit/ dū gule in:
cūbit' ad leuitatꝫ ptinꝫ insa
niaꝫ pdit'. Cūqꝫ mēs subige
delcacoꝫ carnis rennit. pleuqꝫ
ad pfidie voragīez ruit. Vn | Cor x
bn̄ paulꝫ isrelitice plebis dāna
qspiciēs. ut iminētia ab au
ditoibꝫ mala cōpescēt enrat
ex ordine tnsacta narrae d
Neqꝫ idolatre efficiamini, sic
qda ex ipꝫ. queadmo scptū Exo 32
ē. Sedit pplꝫ madūcare & bibē
& surrexerūt ludē. Esꝫ qppe po
tꝫ qꝫ ad lusū impulit. lusꝫ ad
idolatiꝫ traxit/ qꝛ si vanitaꝫ
clpa neqꝫ caute qpescit'. ab
iniqte ptinꝫ mēs incauta de
uora'. Salōe attestātē q ait Ecc 19
Q' modica spnit paulatī dēci
dit. Si ei curare pua negligiꝫ
insēsibiliꝫ seducti audēt etiā
maiora ppetrarꝫ. Et nondū q
nō videri ȝ cōsidāri iniqtas
d'. Studiosius qppe qspicimꝫ
q cōsidāꝫ/ deus itaqꝫ vanitatē
homīȝ nouit. iniqtatē qsidāt.
qꝛ nc minōra delicta multa de
serit. & ad maiora feriēda se
intētꝫ accingit. Cāma sꝫ a le
uioribꝫ malis incipit'. vt &
ad qūiora pueniā'. Vanitas
metēȝ obnubilat. iniqtas
cecat/ q nimirȝ mēs amisso
intr lūie. tātō se altiꝫ per
tuore erigit qntō & iniqtaꝫ
tripta lapsꝫ a vitate longius
recedit. Vn apte gº vanitas
cū iniqte ptrahat exprimit

finis vanitatis est audacia prave operationis

m cum repente subiungit Vir vanus in
superbiam erigitur. Vanitas quippe fi-
nis est, ut cum peccato mentem sauciat.
hanc ex culpa audacem reddat
quatenus sui reatus oblita que amisis-
se se innocentiam non dolet. iusto
excecata iudicio simul et humili-
tatem perdat. Et fit plerumque ut
pravis desideriis serviens a iugo
se divini amoris excutiat. et qui-
a malorum perfectione iam libera omne
quod voluptas suggerit implere
contendat. Unde cum vir vanus se eri-
gere in superbiam dicitur illico subinfertur
Et quasi pullum onagri se liberum
natum putat. Per pullum quippe ona-
grum agrestium genus exprimitur quod
nature dimissum motibus loris domi-
nantium non tenetur. Agri namque alia
in libertate habent et ire quo appe-
tunt. et quiescere cum lassantur. et quo-
niam prestat animalibus homo longe sit
melior. hoc tamen plerumque homini
non licet quod brutis animalibus licet.
Que enim ad aliud minime servantur
eorum motus procul dubio nequaquam
sub disciplina restringuntur. Homo
autem quia ad sequentem vitam ducitur
necesse profecto est ut in cunctis suis
motibus sub disciplinae dispositione
religetur. et quasi domesticum animal
loris vinctum serviat. atque eter-
nis dispositionibus restrictus vivat.

homo regitur per disciplinam

Qui ergo implere cuncta que desiderat
per effrenatam libertatem querit.
quid aliud quam pullo onagri esse
similis concupiscit. ut disciplinae
hunc lora non teneat. sed audenter
vagus per silvam desideriorum currat

De miseratione dei

Sepe autem divina miseratio quos
perdere in effrenatione illicite
libertatis conspicit. obiectione aspe-
re adversitatis frangit. quatenus et
elisi discant quam superba erectione
tumuerant. ut iam flagellis ex-
primentibus edomiti. quasi iumenta
domestica preceptorum loris men-
tis colla subiciant. et vite pre-
sentis itinera ad nutum presidentis
peragant. Quibus bene loris ligatum
se noverat qui dicebat Ut iume-
tum factus sum apud te. et ego sem-
per tecum. Unde et Saulus ille persecu-
tor ab agro perfidie voluptatis
ad domum fidei reductus recto-
ris sui calcaribus punctus audi-

Act. 9

ebat Durum est tibi contra stimulum
calcitrare. Restat ergo ut si
esse iam similes pullo onagri
nolumus in cunctis que appetimus nu-
tum prius intime dispensationis
exquiramus. ut mens nostra in omne
quod nititur superni regiminis loro
teneatur. et inde magis vota sua
ad vitam impleat unde vite
sue studia contra propriam voluntatem
n calcat. Sequitur: Zophar for- Ca[illegible]
tia propria protulit. sed quia meliora se-
ntire loquitur nescit. Unde adhuc
increpando subiungit Tu autem fir-
masti cor tuum et expandisti
ad deum manus tuas. Firmari
cor non hoc loco pro virtute dicitur sed
pro insensibilitate. Omnis namque a-
nimus qui districtionis intime consideratione
se subicit ex eius protinus terrore
mollescit. eumque sagitta divine
formidinis penetrat. quia in-
tima viscera per humilitatem gestat.
Quisquis autem pertinacia insensibili-
tatis obdurescit. quasi cor firma-
re hoc iacula superni timoris con-
fodiat. Unde quibusdam per prophetam
dominus minatur dicens Tollam de
vobis cor lapideum et dabo vo-
bis cor carneum. Cor quippe lapideum
tollit cum a nobis superbie duritiam
o subtrahit. Et cor carneum tribuit
cum eandem protinus mentis duritiam
ad sensibilitatem vertit. Per manus
vero ut iam crebro diximus opera
designantur. Cum culpa ergo manus ad
deum extendere est contra largitorem
gratie de virtute operis superbire.
Qui enim in conspectu eterni iudicis
loquens sua bona que facit tribuit ad
deum manus superbiens tendit.
Hic profecto contra electos reprobi. sic
contra catholicos heretici semper effre-
nantur ut cum obiurgare studia nequeunt
bonorum reprehendere et factorum elati-
one molliantur. quatenus eos quos
redarguere ex iniquitate actionis
non valent. ex crimine tumoris ac-
cusent. Unde et ea bona que exi-
sunt neque bona esse iam censent
que quasi per studium turgide cogita-
tionis exhiberi putant. quia sepe
humiliata mente increpat. et
dictis suis semetipsos ferire
ignorant. Sed quia iustum virum Zo-
phar hactenus reprehendendo
corripuit. nunc velut docendo
p subiungit Si iniquitatem que est in ma-
nu tua abstuleris a te. et non man-
serit in tabernaculo tuo iniustitia
tunc levare poteris faciem tuam
absque macula et eris stabilis

et no timebis. Omne petm a' so-
la cogitaon gmitti. a' cogitaoe
simul et ope ppetra. Iniqtas go
i manu e culpa i ope. Iniustia
vo in tabnaclo e iniqtas i me-
te. Mens qppe nra tabnaclm
no incogre vocat. i qua apud
nosmetipos absondim. cu fo-
ris in ope no videm. Sophar
itaq qr viri iusti amicus est
nouit qd dicat. s qr iustu inc-
pat heticoz tenens spez pfre-
rec etia q nouit ignorat. Sed
nos calcates hc quod ab eo tu-
mide d. pesemus eius vba qz
recta sint si rec dicent. Prius C
em iniqtez a ma' sbtrahi et pg
a tabnaclo admovet iniustiaa
absidi. qr qsqs ia pua a se opa
extius resecat. necce pfco e ut
ad semetipm rediens solerter
sese in ment intencoe discer-
nat ne clpa qua ia in accone
no ht. adhuc i cogitaon pdu-
ret. Unde bn etia p Salomez d. ppa-
ra foris opus tuu. et diligenter
exerce agru tuu. ut pgea edi-
fices domu tua. Qd naq e p-
pato ope agru dilig' extius
exce. nisi evulsis iniqt senti-
bus actoz maz ad frugē retbu-
cois extole. Et qd e pg agru
exticiu ad edificiu domus redi-
re. nisi q plerumq ex bonis opi-
bus discimus qnta vite mudiciaz
et in cogitaon costruam. Pene
naq cuncta bona opa ex cogi-
tacoe pdeunt. Sz st nonulla co-
gitacois acumina q ex opaon
nascunt. Na sic ab aio opus
sumit. ita rursus ab ope animus R
erudit. Mens qppe diui amo-
ris exordia capiens impat bo-
na q fiant. s pgq impata fieri ce-
pint ipsis sins exercitata accoib
discit. cu impare bona inchoa-
uerit. qntu minus videbat. Foris
go ager extolit. ut domus post-
mod costrua. Qa plerumq ab ex-
tiori ope videmus qnta sbtilitate
rectitudis in corde teneamus. Cura-
bit Sophar servare studuit or-
dine. cu prius auferri iniqtate
a manib. et pg a tabnaclo in-
iustitia dixit. qr nequaq ple-
ne animus in cogitaon erigit. qui
adhuc ab eo extrinsecus in ope er-
rat. Tunc si pfce duo tergimus
ad diu statim sine macla faciez

levamus. Interna qppe facies hois
mens e. i qua nimiz recognoscimus
q ab auctore nro diligamur. d' oratione
qua sez faciez levare e in deo
aiam p studiu orois attollere.
Sz elevata facie macla ingra-
uat. Qsi intendete mentem
reatus sui 9sciā accusat. qr a
spei fiducia ptinus frangit. Sed
intecta pctibus necdu deuicte
clpe meoria morde. Diffidit
naq accipe se posse qd petit.
q pfco remisisit nolle se adhuc
facere qd diuinitus audiuit. Hinc 1 Io 3
p Iohanez d. Si cor nrm non
rephendit nos fiducia hemus
ad deu. et qcqd petierimus ab eo ac-
cipiemus. Hinc Salom ait. Qui aut- Prv 28
tit aure sua ne audiat legez.
oro eius erit execrabilis. Cor qppe
nos in petitoe rephendit. cu
resiste se pcept eius quē po-
stulat meminit. et oro fit exec-
bilis. cu a censura auertit legis.
Qa dignu pfco e ut ab eius Bnficiu sentiens dz 9 pcep 9tepsit obsuare
bnficijs sit unusqsq extraneus
eius nimiz iussioibus no vult
ee sbiectus. Qua in re hc e salu-
bre remediu. ut cu se mens
ex meoria clpe rephendit. hc
prius in oron defleat qd errauit.
qts erroris macla cu in fletibus
tergit. i peticoe sua cordis fa-
cies ab auctoe munda videat. Sz
curadu nimis e ne ad hc rur-
sus pruat qd se mudasse fle-
tibus exultat. ne dū deploata
iteru clpa comitti. i conspctu
iusti iudic ipa etiā lamenta
leuiget. Solert qppe debemus
meminisse qd d. Non iteres v- Ecc' 1
bu in tua oron. Quo vz dicto
vir sapiens neqq nos phibet
veniaz sepe pete. s clpas ite-
rare. Acsi apte dicat. Cu ma- Orones nre aliq rephant
la defleueris neqq rursu fa-
cias qd in pcibus iteru plagas.
Ut go ad pce facies sine ma-
cla levet. an orois tpa sb di
conspici qcqd pt in oroe repro-
bari. Quez qppe se mens cu
ab oron cesset exhibere festinat.
qualis apparere iudici in ipo
orois tpe exoptat. Sepe na-
q imunda qda. vel illicita in
aio versamus. qes a pcibus va-
camus. Sz cu se mens ad studia
orois exercuit. eaz iteru
imagines reuberata patit.

qbus prius otiosa pmebat / et q
ic facie t aia ad deu levare
no sufficit · qr in se primu ing'
nata mete p maclas pollute
cogitacois erubescit. Sepe cu
ris mudi libent' occupam / cu
q3 p9 h ad studiu oroins intē
dim9 · neq3 se mes ad celestia
erigit · qr pondq hac trene sol
licitudis in pfudu mersit / et
in pce facies mda ondit' qr
cogitacois infime luto macla
Nonnuq3 vo cor a cuct' exciti
illicit' motib9 · etia cu a pce
vacat optao9 · s3 tn qr nos clpas
zarus dimittiq · aliena pigns
delicta lxa9 · et qo pctare amiq
sollicicius metiut · eo distctiq
hc qd in se ab alio delinquit
inde abhorrescit Vn fit vt in veia
q'sq3 tardior ad venia · qo pfi
ciendo fcus e tantu ad clpaz /
et quo ipe excade in alter inc
tnit · hc qd in se excedit pu:
Pctm aiaz maculat s3 odm aiaz occidit re durius exquit. S3 qd hac
dolois t macla detiq repiri
pt · q in cospcu iudicis tacite
no inqnat s3 necat Vitam
qppe aie quelibz clpa pollu
it · fuatq vo con'prim dolor
occidit Mētq naq3 ut gladiq
figit' et mucene illiq ipa visce
ru occlta pforat / q scz a tristi
ro corde · si prius no educit · nl
in ptibq dinie opis abtinet
qr et vlnati mebs impoi sa
lutis medicaia nequit nisi fer
ru hc prius a vlne sbtrahat
hinc e et qr p semetipaz vi
Ca 18 S tas dt Si si remiserit ho
Mthi 6 bq pcta eoz · nec p vr q in ce
lis e · remittet vob pcta vra
hinc admoet dices Cu stabi
tis ad orandu dimittite si qd
hetis adusu aliqe / hinc rur
Luce 6 sus ait date et dabit' vobis
dimittite et hinc costitutori postulacoinis
dimitte' vob gdicioz posuit pietas dices di
mitte nob debita nra sic et
nos dimittiq debitoribq nris /
vt pfco bonu qd a do cpuncti
petimq · hc prius cu pro faciaq
Tunc i' ve sy macla faciez le
naq · cu nos nc phibita ma
la cmittiq · nc ea que in nob
cmissa sut · ex xpo zelo rtimeq
Oram naq3 mes or ois sue
cofusiōe deprimt · si hanc a
sua adhuc opaco inqnat · a

alieno negtie fuatq dolor ac
cusat / q duo q'sq3 du derisei
ad ea q scmixa st ptmq libe
Terrigit Et eris stabil' et no ti
mebis · qr minuz tato minq
an iudice trepidat · quto n
bonis actib, solidius stat Ti
more qppe supat q stabilitat
fuat / qr du sollicitq studet
page qd masivete coditor im
pat · secum q cogitat etia que
tribulit intetat Sciend' ptea
e qm nonulla bona st ad qu
indefessi psistimq / et rursu n
ulla st ad qb, cotinue defici
tes labimr · atq3 ad h mag
conatibq p intualla tpm re
formam' In actia etei vita
mes sn defecu figit · a cote
platia at infirmitatis sue po
victa lassa' Illa qppe tato fi
miq durat quto ad utia s
erga vtilite pximi dilata
h tato celerius labit' quto
et claustra carnis transgdien
sup semetipaz ire cona' Illa
p plana se digit et ideo ped
opis robustius figit / hec a
quo sup se alta appetit · ad
ciens fessa descendit Qd bn
ac breuit Ezechiel insinua
tu cor q vidat motq aiali
narrat dices Ibo reuteban
tu incederet / et paulo pq sub
at dices Et aialia ibat et re
uetebat' cu incederet Pacti
qppe aia aliqn vadut et n
ime redeunt / alii vadut et
ptmq reuertut / qr electi m
tes cu pq collgta ad actiue
vite graz · erroris mas dese
redire ad mala mudi nesc
iut q reliqrut · Cu vo p cte
placois aciez et ab hac eade
vita actia se suspedut / eu
et redeut · qr p hc q diu psis
tnie in ctemplacoe suffi
sese iter ad opoz fundit · vt opa
in his q sibi iuxta st se exe
do refoueat et sup se rursu
surge cteplado cualescan
S3 du hec eade ctemplaco no
re debito p tpm intualla
petit' indeficient peul dub
in eiq soliditate psistit / qr
si infirmitatis sue ponde me
supata deficit hac tn ite
ctinuis conatibq rpata cp
hendit / nc stabilitatez suam

in ea perdidisse dicenda est a qua
et si semper desistit; hanc et cum perdidit v
semper inquirit. Sequitur: Miserie quoque
oblivisceris et quasi aquarum preteritarum
non recordaberis. Mala autem presentis
vite tanto durius quisque sentit quanto
pensare bonum quod sequitur ne-
gligit. Cum quia non vult perpetua con-
siderare que restat, grandia estimat que
tolerat. Unde et correptionis flagelli ictu co-
gitatio tota concutitur, et quasi infinita
calamitas creditur que diebus cursu
labentibus cotidie finitur. At si se-
mel quisque ad eterna se erigit
atque in his que incommutabiliter per-
manent oculum cordis figat, pene
nil esse hic conspicitur quicquid ad finem
currit; presentis vite adversa tolerat, sed
quasi nichil esse omne quod labitur pensat.
Quo enim se intimis gaudiis ro-
bustius inserit, eo minus exterius
dolores sentit. Unde Sophar nequaquam
quasi verius ausu temerario doctiorem
meliorem exhortatur ad iustitiam
et demonstrat quod nulla iusti hominis
videatur pena. Acsi aperte dicat: x
14 Si degustabis gaudium quod intus per-
manet, leve fit protinus omne quod
foris dolet. Bene autem presentis vite
miserias aquis preteritis comparat,
quia calamitas transitorie electi men-
tem nequaquam vi perversionis subru-
it, sed tamen tactu meroris infundit.
Humanat quod per errorem volvitur, et
tamen a sue rectitudinis non frangitur
salute. Sepe autem non solum flagel-
la atterunt, sed in intimis quoque quia in-
sti animo malignorum quasi spirituum ten-
tamenta crassantur, aliis grassatur,
ut ex percussione doleat et intus
aliquatenus ex temptatione frigescat.
Sed nequaquam gratia deserit que quos
nos divinus ex dispensatione per-
cutit, amplius ex pietate custo-
dit. Nam cum tenebrescere per ten-
tationes cepit, sese iterum lux inter-
na succendit. Unde et subditur: Et y
quasi meridianus fulgor consurget
tibi ad vesperam. Fulgor quippe me-
ridianus in vespere est virtus re-
novata in temptatione, ut repen-
tino claritatis fervore ibi magis
vigeat, ubi iam iamque lumine suo gratie
occubuisse formidabat. Quod ad-
huc Sophar subtilius aperit, cum
subiungit: Et cum te consumptum pu-
taveris, orieris ut lucifer. Sepe
namque nos tot temptamenta obsi-
dent, ut ipsa nos corda nostra

pene ad lapsum desperationis incli-
net. Unde plerumque mens et te-
dium virtutis vix ipsa sue virtutis dam-
na considerat et tota dolens; sed quasi
iam et a sensu doloris aliena fra-
gitur et estimare non valet quanto
cogitationum tumultu vastetur.
Ruinam a se per inopinata conspiciat,
ei quia nec arma repugnationis acci-
piat. Gravius meror ipse conditor
conductos qualibet oculos ob-
scuritas obsidet, et cum visum tene-
bre semper impediant, mesta mens
nichil aliud quam tenebras videt.
Sed apud misericordem iudicem sepe
hoc ipsa que ad visum quasi orationis agg-
ravat pro nobis subtilius testificatur; erumnam
meroris nostri caliginem con-
ditor conspicit, et subtiliter lucis ra-
dios infundit, ita ut erecta protinus
per dona mens vigeat, qua pau-
lo ante desperata vicia superbie
calce deprimebat. Mox corporis
pondus decutit atque ad contem-
plationis sue lumine post perturba-
tionis sue tenebras erumpit, mox
in gaudio perfectius attollitur, que
intus temptamenta permissa cadere ex
desperatione cogebat. Sed inter cogi-
tationes etiam iam perpetua despi-
cit, sine dubitationis obstaculo
de eterna retributione confidit. In-
stus ergo cum se consumptum putaverit,
ut lucifer oritur, quia mox ut te-
nebrescere temptationum caligine
cepit, ad lucem gratie reformatur,
et in semetipso intrat diem iustitie,
qui casurus paulo ante timuerat
noctem culpe. Recte autem lucifero vitam iusti comparat lucifero
vita iusti comparatur, solem quippe lucifer
fer precurrens nuntiat. Et quod nobis
sequens innocentia iudicii
claritate clamat. In eorum namque
admiratione conspicimus quid de
maiestate veri luminis estimemus.
Necdum redemptoris nostri potuimus videre,
sed tamen virtutes illius in electorum suorum
moribus admiramur. Quia igitur
bonorum vita in consideratione sua ocu-
lis nostris viam veritatis ostendit, cla-
rus ad nos lucifer ante solem
venit. Pretendi vero est quod hoc que
ex temptationum spiritalium adversitate
discutitur, iuxta exteriora quoque ma-
la nil obstat intelligi. Beati enim
viri qui medullitus summa di-
ligunt, in infimis dura patiuntur,
sed in fine gaudii lumine inve-
niunt quod hic in hoc spatio

pervenerit vite contempserit. Unde nunc
per Sophar dicitur: Et quasi meridianus
fulgor consurget tibi ad vesperam.
Peccatori etenim lumen est in die
et obscuritas est in vespere. Quia in
presentis vite felicitate attollitur, sed
adversitatis tenebris in fine devo-
ratur. Justo autem hic meridianus
fulgor ad vesperum surgit, quia quan-
ta sibi claritas maneat cum iam
occumbere ceperit agnoscit. Hinc
Eccl. 1 namque scriptum est: Timenti deum bene
erit in extremis. Hinc per psalmistam dicitur:
Luc. 16 Cum dederit dilectis suis somnum,
hec est hereditas domini. Quia in hujus
quoque vite extremo positus, cum se con-
sumptum putaverit, ut lucifer oritur,
quia foris cadens, intus innovatur. Et quo
magis adversa tolerat, eo uberius
virtutis luce intus coruscat.
1 Cor. 4 Paulo attestante qui ait: Sed licet
is qui foris est noster homo corrumpatur, tamen
is qui intus est renovatur de die in
diem. Id enim quod in presenti est mo-
mentaneum et leve tribulationis est
nostre, supra modum in sublimitate
eternum glorie pondus operatur in nobis.
Et notandum quia nequaquam cum consumptus
fuerit, sed cum te consumptum putaveris
dicitur, quia et quod videbis in dubietate
est, et quod speramus in certitudine. Unde
et idem Paulus non se consumptum no-
verat sed putabat, qui inter adversa
tribulationum coruscans ut lucifer re-
2 Cor. 6 splendebat dicens: Quasi morien-
tes et ecce vivimus; quasi tristes semper
autem gaudentes; quasi egentes mul-
tos autem locupletantes. Sciendum
quoque est quia bonorum mens quo duriora
pro veritate tolerat, eo eternitatis pre-
mia certius sperat. Unde et apte sub-
ditur: Et habebis fiduciam pro-
de solida spe posita tibi spe. Tanto namque spes in
deum solidior surgit, quanto pro
quisque graviora pertulerit. Quia ne-
quaquam retributionis premium de
eternitate colligitur quod non prius
hic pie tribulationis seminatur. Hinc
per psalmistam dicitur: Euntes ibant et fle-
bant mittentes semina sua; venien-
tes autem venient cum exultatione
portantes manipulos suos. Hinc
2 Cor. 2 Paulus ait: Si commorimur et con-
vivemus, si sustinemus et conregnabimus.
Hinc discipulos admonet dicens:
Act. 14 Per multas tribulationes oportet vos intra-
re in regnum dei. Hinc sanctorum
gloriam Johanni angelus indicans
Apoc. 1 ait: Hii sunt qui venerunt de tribulatione

magna, et laverunt stolas suas et
candidas eas fecerunt in sanguine
agni. Quia scilicet nunc per tribulationes seri-
tur ut post gaudii fructus metatur. Et
tanto major fiducia mentem robo-
rat, quanto hanc fortior pro veritate
afflictio angustat. Unde apte per-
adjungitur: Et defossus securus dor-
mies. Sicut enim malis presens se- de labore presente
curitas laborem, ita bonis presens
labor perpetuam securitatem pari-
at. Unde et defossum se securum dormi-
re posse noverat qui dicebat: 2 ad Tim. 4
Ego enim iam delibor et tempus mee
resolutionis instat. Bonum certamen
certavi, cursum consummavi, fidem servavi.
De reliquo reposita est mihi corona justi-
cie quam reddet mihi deus justus judex in
illa die. Quia ergo cum mala tri-
bulationis sibi deesse certaverat, de
mansuris gaudiis sine dubietate
presumebat. Quamvis defossum
intelligi et aliter potest. Sepe namque
rebus transitoriis occupati pensa-
re negligimus quanta peccamus. Sed si re-
ducto considerationis oculo a sinu
cordis terrene cogitationis ager
excutitur, quicquid in mente latebat
invenitur. Unde sancti viri qui cogitationum
suarum latebras perscrutari non de-
sinunt, sese subtiliter indagantes
terrenas rerum curas abiciunt, et
effossi plene cogitationibus cum ni-
chil reatus eorum mordeat deprehen-
dunt, velut in strato cordis quiete
se securi requiescunt. Latere quippe
ab hujus mundi actibus appetunt, fluxa
sua considerant, et cum loco regiminis
minime constringuntur, judicare que
aliena sunt recusant. Defossi
secure dormiunt, quia dum sua in-
tima vigilanter penetrant, a labo-
riosis se hujus mundi oneribus in
quietis otio occultant. Unde et
adhuc subditur: Requiesces et non
erit qui te exterreat. Quisquis pre-
sentem gloriam querit, profecto despici
metuit, quia qui semper ad lucra inhiat
semper vero damna formidat. Cujus
perceptione reficitur, ejus rei per-
ditione et amissione sauciatur. Et
quo obligatus mutabilibus ac per-
euntibus inheret, eo longe in infimis
ab arce securitatis jacet. At
contra quisquis in solo eternitatis de-
siderio figitur, nec prosperitate attol-
litur nec adversitate quassatur. Dum nil
habet in mundo quod appetat, nil est quod
de mundo pertimescat. Hinc enim

12 Salomon ait: Non contristabit iustum quic-
2.8 quid ei acciderit. Hinc iterum dicit: Iustus
quasi leo confidens absque terrore erit.
Unde itaque nunc dicitur: Requiesces et
non erit qui te exterreat. Quia tanto
quisque a se plenius pavorem qui ex
mundo est abiicit, quanto in semet
ipso verius mundi concupiscentiam vincit.
Nam non absque pavore qui ex mundo
est Paulus in corde requieverat, qui
Ro. dicebat: Certus sum quia neque mors,
neque vita, neque angeli, neque prin-
cipatus, neque instantia, neque for-
titudo, neque profundum, neque cre-
atura alia poterit nos separare a
caritate dei que est in Christo Iesu domino nostro.
Cuius videlicet fortitudo caritatis unde sancte
ecclesie voce laudatur, cum per cantica can-
ticorum dicitur: Valida est ut mors di-
lectio. Virtuti etenim mortis dilectio
comparatur, quia mentem quam
semel cepit a dilectione mundi fun-
ditus occidit. Et tanto hanc valenti-
us in auctoritate erigit, quanto inse-
sibilem contra errores reddit. Sed inter
hec sciendum est quod prius cum recta predi-
cat, valde difficile est ut ad hec
quod tacite ambiunt non erumpat.
Unde et Sophar protinus adiungit:
Et deprecabuntur faciem tuam pluri- 9
mi. Neque enim iusti viri ideo se
per innocentie arta itinera custodiunt
ut ab aliis exorentur. Sed sine he-
sitatione sine presumptione quilibet per hoc quod inter
homines qui innocenter vivunt videri
per homines intercessores volunt, et cum
sancta loquentes insinuant quod ipsi
appetunt, hoc aliis ex magno polli-
centur. Dum quia celestia predicant
in suis repente sponsionibus ostendunt
quod amant. Sed ne diu terrena pol-
licendo patefaciant quod sunt, ad verba
rectitudinis citius redeunt. Unde
mox subditur: Oculi autem impiorum
deficient et effugium peribit ab eis.
Oculorum nomine vis intentionis
exprimitur. Per evangelium attestante
veritate dicitur: Si oculus tuus fuerit sim-
plex, totum corpus tuum lucidum erit.
Quia videlicet si operationem nostram intentio mun-
da prevenerit, qualibet hominibus
aliter videatur, interim tamen iudicis
oculis mundum subsequentium actionum
corpus ostendit. Oculi ergo impiorum
sunt intentiones carnalium desideriorum,
qui ideo deficiunt, quia et eterna ne-
gligunt, et sola semper transitoria pre-
stolantur. Adipisci quippe terrena
gloria appetitus cogitat multiplic-

cari rebus temporalibus exoptat, ad
mortem cotidie cum ipsis rerum laben-
tium tendunt. Sed cogitare morta-
lia mortaliter nesciunt, carnis vi-
ta per momenta deficit, et tamen car-
nale desiderium crescit, res habi-
ta in instanti fine corrumpitur, et haben-
di anxietas non finitur. Sed cum
mors impios subtrahit, eorum profecto
desidia cum vita terminatur. Quorum
scilicet oculi tunc superna ultione defici-
unt, quia suo hic iudicio a terrena
delectatione deficere noluerunt. Hos
illorum oculos a iocunditate pristina
claudi propheta considerabat, cum dice-
bat: In die illa peribunt omnes Ca 18
cogitationes eorum. Quia in eterna
mala numquam cogitata repperiunt,
etiam subito amittunt bona tempora-
lia que diu tractata tenuerunt. A
quibus et omne effugium perit, quia
eorum malitia ad animadversionem
districti iudicis quo se valeat
occultare omnino non invenit. Sed cum
impios subtrahit, eorum profecto desi- A
dia cum vita terminatur. Nam nunc Effugium impiorum
iniqui cum tristitia vel adversa aliqua est gaudia terrenorum
paciuntur, effugii latebras inve-
niunt, quia ad voluptatem protinus de-
sideriorum carnalium recurrunt. Hunc enim
paupertas terret, divitiis animum mi-
tigat; ne despectus priorum deprimat,
sese dignitatibus exaltat. Sed fa-
stidio corporis atteritur: appositis
epularum diversitatibus nutritur. In
quo animus mesticie impulsu de-
icitur, mox per intempora iocorum bla-
dimenta relevatur. Tot ergo hii habent
effugia quot sibi preparant delectamenta.
Sed quisque ab eis effugium perit,
quia eorum mens amissis quibus se solu-
et iudicem conspicit, tunc voluptas
subtrahitur, sed voluptatis culpa serva-
tur. Et repente in se eum pendendo di-
scunt quia peritura tenuerunt. Quia
tamen quisque corpora vivunt, querere
non cessant, non desinunt. Unde adhuc
subditur: Et spes illorum abhominatio B
anime. Quid hic peccator totis cogita- De abhominatione
tionibus sperat nisi ut potestate ceteris anime et desperatione
transcendat, cunctos rerum multiplica- peccatorum hominum
tione excedat, adversantes dominando
subiciat, obsequentibus mirandum
innotescat, ire ad notum satisfa-
ciat, benignum se cum laudatur osten-
dat, quicquid gula appetit offerat,
ad hoc quod voluptas carnis imperat
expletione gerat. Bene ergo spes
illorum abhominatio anime dicitur, quia ea que

Caro et spiritus contrariis intendunt

carnales abiunt spiritales quia in
dicio rectitudinis amersant Illa quod
peccatores voluptatem estimant hec
iusti procul dubio penam putant
Abhominacio ergo est anime spes pro-
rum quia inde spiritus deficit ubi
caro requiescit Ut enim caro mol-
libus sic anima duris nutritur Illa
blanda refovent hanc aspera exer-
cent Illa delectationibus pascitur hec
amaritudinibus vegetatur Et sicut
carnem sauciant dura sic spiritum
necant mollia Sicut illam labori-
osa interimunt ita hanc delectalia
extinguunt Spes itaque carna-
lium abhominacio anime dicitur quia inde
in perpetuum spiritus interit unde ad
tempus caro suaviter vivit Sed hec
Sophar recte diceret nisi beatum iob
cuncta largius eciam vivendo pre-
cessisset At perversi sectiorem de vita
monere nituntur doctorem quia se e-
rudire sapiencie magisterio conantur
ipse doctor suorum pondus levigat
qui indiscretione inposita omne
quod loquuntur destituunt quia liquo-
rem scientie pleno vasculo superfundit
sic namque ab indiscretis opes

De multiplicitate terrenarum rerum

scientie sic a stultis sepe corporalis
[illegible] opes possidentur Nonnulli
etenim qui terrenarum multiplicitate
rerum fulciuntur alii multa et
habentibus ferunt ut ipsi hec
cunctis largius habere videantur
Ita perversi cum vera sapiunt recta
eciam eciam rectoribus loquuntur non
ut alios audientes doceant
sed ut ipsi cuncta doctrina polleant
innotescant Preire se quippe cunctos
sapiencia existimant et ideo nil
se cuilibet dicere vile mensurat
sue magnitudinis putant Dic-
turi quilibet sic omnes heretici superba
voce meliores docere non metu-
unt quia omnes se inferiores arbitran-
tur Sed sancta ecclesia elatos quosque
ab estimacionis sue culmine re-
vocat et discretionis manu ad
equalitatis compagem reformat
Unde beatus iob qui eiusdem ecclesie
sancte membrum est videns quod arrogan-
cium mentes per verba prolate erudicionis
intumuit illico respondit dicens Ca xii

v. Ergo vos soli estis homines
et vobiscum orietur sapiencia Quasi
quis se preire rectoribus omnibus existimat
quid est aliud quam solum se esse homines
exultat Et sepe contingit ut
dum mens per tumorem in altum ducitur

in despectu omnium ex sua admira-
cione sublevetur In cogitatione eius
ipsi favores blandiuntur oriuntur
sibi quia de singularitate sapiencie bla-
nditur Ipsa fatuitas pensat e-
a que audierit ac verba que profert ad-
miratur sua et deridet aliena
Qui ergo se solum sapere estimat quid
aliud quam hanc eandem secum o-
ri sapienciam putat Illam quam nunquam
aliis adesse cupit soli sibi hanc
terminis profecto intra tempora sue vite
claudit Pensandum vero est vir sanctus
cuncta discretione utitur ut arrogan-
tem superbientium arrogantiam comprimat
cum protinus adiungit Et michi e- d
cor sicut et vobis nec inferior vestri sum
Quis enim nesciat cunctis beati iob vi-
ta atque sciencia auctorem eius sciam
excedat Sed ut eorum superbiam co-
rrigat esse se inferiorem negat et
ne sue humilitatis limitem transeat
esse se superiorem tacet nec proferendo
se sed conferendo indicat quid de se
hi qui sibi longe sunt impares dis-
cant Dum sponte inflectitur sapi-
ens qui eminet neque se contra vires
erigat sciens quod iacet Amos bre-
mor ad equalitatem sensim [illegible]
cat quia tuere valde est de sin-
gularitate magnitudinis pensat cum

e. sequitur adiungit Quis enim ea que Ca [illegible]
nostis ignorat Ac si aperte dicat
Cum cunctis sint nota que dicitis de
decorum sciencia singulariter cur tu-
met Quia igitur elatorum arrogantiam ad
equalitatis congnicionem revocans
prava correctione redarguit ad
doctrine mire scias cupit sine
ut amici eius primum humiliati
scienter vitat ponderaque tenent
audirent sed Qui deridetur ab amico
suo sicut ego invocabit deum et
exaudiet eum Sepe infirma
mens cum de bonis actibus aura
humani favoris excipitur ad gau-
dia exteriora derivatur ut postponat
quod intus appetit et in hoc libera
resoluta iaceat quod foris audit
ita ut beatum non tam fieri quam dici
gaudeat cumque laudibus sue vo-
cibus inhiat quod esse ceperat re-
linquat Unde ergo a deo disiungitur
unde in deo laudanda videbatur
Nonnunquam vero animus recto opere con-
stanter nititur et tamen humanis irrisi-
onibus urgetur miranda agit et op-
probria recipit et qui exire foris
laudes poterunt repulsus contumeliis

ad semetipsum redit, et eo seipsum intus robustius solidat, quo foris non invenit ubi requiescat. Tota etenim spes in auctore figitur, et inter irrisionum convicia solus interior testis imploratur. Atque afflicti animus fit Deo tanto proximus, quanto a gratia humani favoris alienus. In prece protinus funditur, et pressus exterius ad penetranda que intus sunt mundius liquatur. Bene itaque nunc dicitur: Qui deridetur ab amico suo sicut ego invocabit Deum et exaudiet eum. Quia dum reprobi iustorum mentem exprobrant, ostendunt quem suorum actuum testem querant, que dum compuncta sese in precibus attingit, inde intra se superne exauditioni iungitur, unde ex se ab humana laude separatur. Notandum vero quam provide interponitur: Sicut ego. Quia sunt nonnulli quos et humane irrisiones deprimunt, et tamen divinis auribus exaudibiles non sunt. Nam cum derisio contra culpam nascitur, profecto nulla virtutis meriti in derisione generatur. Baal etenim sacerdotes per clamosis hunc vocibus implorantes derisi ab Helia fuerant, cum dicebat: Clamate voce maiore, deus enim vester forsitan loquitur, aut in diversorio est. Sed horum irrisio ad virtutis usum non fuit, quia per culpe meritum venit. Proinde nunc ergo dicitur: Qui deridetur ab amico suo sicut ego invocabit Deum et exaudiet eum. Quia illum facit humana derisio Deo proximum, quem ab humanis pravitatibus vite innocentia servat alienum. Sequitur: Deridetur enim iusti simplicitas. Huius mundi sapientia est cor machinationibus tegere, sensum verbis velare, que falsa sunt vera ostendere, que vera sunt falsa demonstrare. Hec nimirum prudentia usu a iuvenibus scitur, hec a pueris pretio discitur. Hanc qui sciunt ceteros superbiendo despiciunt, hanc qui nesciunt subiecti et timidi in aliis mirantur. Quia ab eis hec eadem duplicitas iniquitatis nomine palliata diligitur, dum mentis perversitas urbanitas vocatur. Hec sibi obsequentibus precipit honorum culmina querere, adepta temporalis glorie vanitate gaudere, irrogata ab aliis mala multiplicius reddere, cum vires suppetunt nullis resistentibus cedere, cum virtutis possibilitas deest, quicquid

explere per maliciam non valet, hoc in pacifica bonitate simulare. At contra iustorum sapientia est nil per ostensionem fingere, sensum verbis aperire, vera ut sunt diligere, falsa devitare, bona gratis exhibere, mala libentius tolerare quam facere, nullam iniurie ultionem querere, pro veritate contumeliam lucrum putare. Sed hec iustorum simplicitas deridetur, quia ab huius mundi sapientibus puritatis virtus fatuitas creditur. Omne enim quod innocenter agitur, ab eis procul dubio stultum putatur, et quicquid in opere veritas approbat, carnali sapientie fatuum sonat. Quid namque stultius videtur mundo quam mentem verbis ostendere, nil callida machinatione simulare, nullas iniuriis contumelias reddere, pro maledicentibus orare, paupertatem querere, possessa relinquere, rapienti non resistere, percucienti alteram maxillam prebere. Unde bene huius mundi dilectoribus ille egregius Dei sapiens dicit: Abhominationes egiptiorum immolabimus Domino Deo nostro. Oves quippe egiptii edere dedignantur, sed quod abhorrent egiptii, hoc israelite Deo offerunt, quia simplicitatem conscientie, quam iniusti quique velut infimam abiectamque despiciunt, hanc iusti in virtutis sacrificium vertunt. Et excolentes recti puritatem ac mansuetudinem Deo immolant, quam abhominantes reprobi fatuitatem putant. Que nimirum iusti simplicitas ubi ac sufficienter exprimitur, cum protinus subinfertur: Lampas contempta apud cogitationes divitum. Quid hoc loco designatur nomine divitum nisi elatio superborum, qui venturi iudicii respectum non habent, dum superbis apud semetipsos cogitationibus tumescunt. Nam sunt nonnulli quos census pro tumore non elevat, sed per misericordie opera exaltat. Et sunt nonnulli qui dum se terrenis opibus habundare conspiciunt, veras divitias non requirunt, atque eternam patriam non amant, quia hoc sibi sufficere quod rebus temporalibus fulciuntur putant. Non est ergo census in crimine sed affectus. Cuncta enim que Deus condidit bona sunt, sed qui bonis male utitur, profecto agit ut qui per edacitatis ingluviem eo per quem vivere debuit pane moriatur. Paup

Sapientia iustorum

B

Caro

Exo. 8.

Divitie non sunt in crimine sed ... (marginal note)

Luce 16 ad requiem lazarus veniat / sup-
Gen. 18 bus vero dives tormenta teneret. ci-
bat. Sed tamen dives abraham fuerat qui
in sinum lazarum tenebat. Et tamen
auctori suo colloquens dicit. Loquar
ad dominum meum cum sim pulvis et
cinis. Quid itaque iste divitias
suas estimare noverat qui semetip-
sum pulverem et cinerem pensabat. aut quando
hunc res possesse extollerent qui de
se quoque earum possessore tam abiecta
sentiebat. Atque iterum sunt nonnulli quibus
et res terrene non suppetunt et tamen per
fastum tumoris eriguntur. hos et si
ad opulentiorem possessionem minime sustinebit et
tamen morum pertinacia inter reprobos divi-
tes addicit. Quoscumque ergo sequen-
tis vite amor non humiliat. hoc loco
sacer sermo divites appellat. Quia
De amore futuri in iudicio quorum videre non discre-
vite et falsa pat utrum rebus an solis moribus
opinione elige- intumescat. Qui cum vitam simplicium
tur mundi in hoc mundo humilem atque abiectam
conspiciunt. elati protinus despici-
entibus irrident. Nequaquam quippe eius hic
exterius adesse considerant ad quod
ipsi totis conatibus anhelant.
Qui stultorum ergo despiciunt quia scilicet
ea non habent. que ipsi utique vel ha-
bendo vel solum amando moriuntur.
Et quasi mortuos deputant quos
neque secundum vivere carnaliter pe-
sant. Qui enim ab huius mundi appetitu
moritur. a terrenis perfecto mentibus
extinctus omnino estimatur. Quod multum bene
Marc. 9 in marco nostri redemptoris signat cum
ab immundo spiritu hominem liberat. de
quo mirum scriptum est. Et clamans
et multum discerpens eum exiit ab
eo. et factus est sicut mortuus. ita ut
multi dicerent quia mortuus est. Ihesus
autem tenens manum eius elevavit
eum et surrexit. Velut mortuus
quippe ostenditur qui a maligni spiritus po-
testate liberatur. quia quisquis iam ter-
rena desidia subigit. vitam in se
carnalis conversationis cogitationis extinguit.
Et mundo mortuus apparet quia pos-
sessorem pravum quo per immunda desidia
se agitabat relinquit. Quem multi
mortuum dicunt. quia qui spiritualiter vi-
vere nesciunt. eum qui carnalia bo-
na non sequitur extinctum funditus
arbitrantur. Sed quia ipsi quoque derisores
simplicium christianitatis nomine censentur
et reverentia religionis pressi. ex-
hibere malum publice irrisionis
erubescunt. Unde fit ut apud se
timidi tacentes quoque derideant quos

abiectos valde atque infimos pro
simplicitate putant. Bene ergo dicitur
Lampas contempta apud cogitationes
divitum. quia superbi quoque dum pensare
bona sequentia ut superius diximus nesci-
unt. pene nihil estimant quem non
Iob 12 vident habere quod amant. Sepe namque
contingit ut electus quisque qui ad
eternam felicitatem ducitur. continua
adversitate deprimatur. non hunc re-
rum abundantia fulciat. non dignitatum
gloria honorabilem ostendat. nulla ei
obsequentium frequentia suppetat.
nulla hunc humanis oculis pompa ve-
stium componat. a cunctis vero despica-
bilis cernitur. et huius mundi gratia indi-
gnus estimatur. Sed tamen ante occulti
iudicis oculos virtutibus eminet. vite me-
ritis coruscat. honorari metu-
it. despici non refugit. Corpus con-
tinentia afficit. sola in animo dilectione
pinguescit. mentem semper ad patientiam
preparat. et erectus pro iustitia de
preceptis contumeliis exultat. afflictis
ex corde compatitur. de bonorum pro-
speritatibus quasi de propriis letatur. sacri
verbi pabula in mente sollicitus
ruminat. et inquisitus quoque duplex eloqui
Simplicitas dupliciter ignorat. Bene itaque iusti
lampas simplicitas et lampas dicitur et contempta.
Lampas quia intus lucet. contempta quia
exterius non lucet. Intus ardet fla-
ma caritatis. foris nulla resplendet
gloria decoris. Lucet ergo et despicitur
qui flagrans virtutibus abiectus estimatur.
Inde est quod quippe carnalium pensare bona
non valent. nisi que carnaliter vident.
Hinc est quod David sermo pater ipse de-
sperat. quem prophete samuelis
oculis reputare recusabat. quem
ad unctionis gratiam dum septem filios
deduxisset. a propheta requisitus an
Reg. 16 minimus sobolis explevisset. cum magna
desperatione rendit. Est puer parvulus
qui pascit oves. quo deducto et electo
protinus audivit. Homo videt in
facie deus autem perscrutatur cor.
Lampas ergo David pro innocentia sua fuerat. sed
tamen valde contempta. quia exteriora cer-
nentibus non lucebat. Sciendum vero
est quod iustus quisque qui temporalem gloriam
non habet. quam hanc de semetipso fra-
git si habet ut honori suo liber
emineat. ne ei victus delectatione
succumbat. Hinc est quod rex predicator
egregius ante humanos oculos apli-
cos sui gloriam humiliaverat. qui dice-
bat. Non possumus huius hac potestate
ut possemus oneri esse ut Christi apostoli.

sed fcti sermo primi si in me vrun
tur qui auditoribus minime tuor
dimitus adhuc in corde remanserat
Da. 2 eum dicebat Epistole quidem sunt et
fortes. presentia autem corporis infirma.
et sermo contemptibilis. Quem enim talia
i. Cor. dicere posse cognouerat sermonem quoque eius
vivere non posse iudicabat. Lucem
enim humilem vivendo tenent et altum
sermone pensaret. sua eos ela
tio copulit ut quem per scripta timu
erat per presentie verba despicerent. Quod
et paulus non contempta lampas apud
cogitationes diuitum fuit. Qui a vni
magisterium humilitatis exhibuit inde
a rudibus discipulis superbie con
tumelias recepit. Horrendo etenim
modo languor superbientium vnde de
timescere debuit exercevit. dum
mens elata carnalium hoc quod de
dignabile ondit. An contempta la
pas non erat qui tot virtutibus emi
nens. tanta a persecutoribus aduersa
tolerabat. Legatione in cathena
fungitur. eius quod vincula in omni pre
torio manifestatur. virgis ceditur.
multis quoque ex gente et ex gentibus pe
riculis vrgetur. lapidibus listris tun
ditur. pedibus ex vrbe trahitur
quasi extinctus estimatur. Sed vsque la
pas ista extinguitur. contempnitur.
vsque despicabilis habetur. nunquam ia
fulgore sue illustrationis exeunt. et
numquam quanta claritate candeat ondit.
Ondit plane. Nam cum lapas contep
ta apud cogitationes diuitum diceretur.
protinus additur. Parata ad tempus sta m
tutum. Statutum quippe lampadis
contempte tempus est extremi iudicii
predestinatus dies. quo iustus quisque
qui nunc despicitur quanta potestate ful
geat demonstratur. Tunc enim cum deo
iudices veniunt qui nunc pro deo iniuste
iudicantur. Tunc eorum lux tanto lati
us emicat quanto eos nunc magis
persequentium dextera angustat. Tunc
reproborum oculis patescet quod celesti
potestate subnixi sunt qui terrena omnia
sponte reliquerunt. Vnde electis suis
vitas dicitur Vos qui secuti estis me
in regeneratione cum sederit filius hominis
in sede maiestatis sue sedebitis
et vos super sedes xii iudicantes
xii tribus israel. Illum enim plus quam
xii iudices illa intima consessione
dicere non habebit. Sed nimirum duode
nario numero quantitas vniuersitatis
exprimitur. Quia quisquis stimulo diuini
amoris excitatus hic possessa

relinquit. et illuc procul dubio culmen
iudiciarie potestatis obtinebit. ut
simul tunc iudex cum iudice veniat.
qui nunc consideratione iudicii sese spon
tanea paupertate castigat. Hinc est
enim quod de sancte ecclesie sponso dicitur per Sa
lomonem Nobilis in portis vir eius Psalm ult
qui sederit cum senatoribus terre. Hinc
ysaias ait Dominus ad iudicium ve 3
niet cum senioribus populi sui. Hinc
eosdem seniores vitas iam non fa
mulos sed amicos denunciat dicens Joh 14
Iam non dicam vos seruos sed amicos
meos. Quos nimirum propheta intuens
ait Michi autem nimis honorificati
sunt amici tui deus. Quorum dum celsi
tudinem cordis aspiceret. mundi gloriam
qua calce calcaret. protinus addi
dit Nimis confortatus est principatus
eorum. Ac ne paucos esse crederemus
quos perfici vsque ad summam tante
perfectionis agnoscimus. ilico adiungit
Dinumerabo eos et super arena mul
tiplicabuntur. Quot ergo ita nunc
pro amore veritatis sese libenter humi
liant. tot tunc in iudicio lampades
coruscant. Dictum est recte lampas con
tempta apud cogitationes diuitum. pa
rata ad tempus statutum. quia vnigeni
ti iusti anima velut abiecta contemp
nitur. cum degens inferius gloriam non
habet. sed admirabilis eminet. dum de
super fulget. Libet michi hanc ad re
demptoris vias meos oculos tollere.
sensum quia a membris ad caput venire.
re Ipse enim nobis lampas veraciter
extitit. qui pro redemptione nostra in cruce
moriens tenebrosis nostris mentibus
lucem per lignum fudit. Hoc nos
lampadem Johannes illuminari conspere Joh 1
rat cum dicebat Erat lux vera que
illuminat omnem hominem venientem in
hunc mundum. Quam tamen apud cogi
tationes diuitum contempta vidit
cum paulo post subdit In propria venit
et sui eum non receperunt. Huius la
padis flammas herodes explo
rare voluit. cum eius miracula
videre concupiuit. sic scriptum est Luce 23
Erat enim ex multo tempore cupiens
videre eum eo quod audisset multa de
illo et sperabat signum ab illo ali
fieri. Sed lampas hec ante oculos eius
nullo radio lucis emicuit. quia
ei qui se non pie sed curiose quere
rat nil de se mirabile ondit. In
quisitus quippe redemptor tacuit. et
pectatus miracula exhibere contempsit.
sese quia apud se in occultis retinens

pilatus quamvis peteret a xpo miracula non tamen videre debuit

eos quos extiora querere repit i
gtos foras relīqt magis eligēs
apte a supbientib3 despici · q3 a
nō credentib3 vacua voce lauda
ri Vn̄ ⁊ ptm9 lāpas ista gtep
ta ē · sic illic subdit² Sprevit
aūt illū herodes cū exercitu suo
⁊ illusit indutū veste alba
Sz gtēpta lāpas q̄ in tra irrisi
ones tolerat d' celo luadms co
ruscat Vn̄ hic apte sbiugit ꝑpa
rata ad tpus statutū d' quo vz
tpe p ps̄ ta d² Cū accepero tēpꝰ
ego iusticias iudicabo / hinc i
euāo p semetipm̄ dn̄s d'pūti
at dicēs Tpus meū nondū
aduenit / hinc petrꝰ ait Quē
oz celū suscipe celū vsq3 ad
tēpa restitucōis Lāpas go q̄
nūc gtēpnit² ad statutū tp̄s
vetiū ꝑparat · qz ipē petā in
die vltiō iudicat q' nūc peccan
tiū derisiōes portat ⁊ tanto
tūc durius distrioz exerit
qnto nūc vocādis pctoribꝰ sua
lenius paciēz streuit Q' em
dm̄ gūctos expectat · nō con
versos sn̄ rtitōe cruciat / quod
ꝑ ꝑphtiā sez breuit̄ insinuat d.
Tacui sp̄ silui · paciēs fui · sic
ptuiens loquar / Vt ei pdixi9
ptuiēs cū dolore eicit hc̄ qd
in intimis lōgo tpe gestauit
Q go sp̄ siluit · sic ptuiēs loq²
qz districtꝰ iuder q̄ sn̄ vltōne
dm̄ fcā hoīm ptulit · q̄q3 cū
dolore mēt quāte animadū
sionis signaz intꝰ fuauit on
dit Neo q' h' hac lāpadē cū
latet despiciat · ne gtēptoēs
suos cū de celo fulserit exu
rat Cm̄ eni nūc nō ardet ad
venia · tūc ꝑcul dubio ardebt
ad pena Cqua go ꝑ supna
grās vocacōis tpus accepim9.
dū adhuc licētia supest · eiꝰ
irā q' vbiq3 ē · mores in meliꝰ
gmutādo fugiaꝰ Solū q̄ppe
animaduisio illa nō inuenit quē
correctio abscodit / hec nos la
giente dnō in duobꝰ iā corpi
bꝰ tuc̄scripsisse sufficiat Qa em
sac' libri sequētia misticior vīu
tibꝰ extēsa gplecti bmt' expo
nēdo nō possuꝰ · ea nācē est
ut alijs volumib3 r̄ sn̄e q̄tis
le'tato fernētior ad legēdū stu
dm̄ r'ddat · qnto ex lcōnis q3
intcisionē respirat Finis x · In
cipit vndecimꝰ liber Moral'

Tercia pars Moral' L
Bāius i plixo ope ec
culpabil' nō soleat
stili mutablitas · ne q's tn̄ me
ex locucōis mee imutacōe rep
hendat · i epla libꝛs pmissa cau
sas reddidi · cui' tād hꝰ opis
ptē ad aliōz vsq3 sititudies
nimie emēdādo pduxi Tlbus
sez exclusis · hc̄ q3 addit² quod
ab eo v'su dnā² Habūdat tab'
nacla pdonū · eiusdē pt' expo
sicō incipit ⁊ vsq3 ad hc̄ quod
sēptū ē · Dulcedo eoz v'mis.
dissēndo ptingit Que nimirz
tā multa sūt vt in vno corpe
gphēdi nō valent posset mi
s' magz breuitate dicēnt Q'
go ab alijs actibꝰ vacat legat
certa multiplr' dcā · Q' vō ad
studiose legēdū multipr' non
vacat hꝰ pt' ei breuitas pla
ceat · i qua nō tā q̄ sentim9
dicīꝰ q3 ea q̄ sūt dicēda sigī
m9 Agit² quo in ea multa sīt
me loqnte excepta sīt · ita de
liq' in mutatōe stili Q lector
meus eq'nimit accipe · qz et
sepe eosdē cibos edētibꝰ dm̄
sitas coccōis placet · vz quociēs
pter singlas ad legēd' sumis
reducē sp̄ ad memōriā eā quā
ꝑposui causē originē stude · qz
et p btm̄ iob q̄ dolēs d'² passio
nes dn̄i eiusdē corpis id est sce
ecclie designat² ⁊ amici eius
heticoz tenēt spēz · q' ut sepe di
ximꝰ dū deū defendē mitut²
offendūt Q' dū ficte gsulūt
scoz mētē fortit̄ affligūt · nc
tn̄ p cuncta q̄ locut² a vitat̄
ggcōn desipiūt · Sz plerūq3 et
stulti sapiēz prudētiaz ⁊ fictis
vā pmiscēt · ut dū ex vitate
aliqd proferat facile ad flitatē
trahat Vn̄ q3 amici bti iob
nō despicabilia · e nō ał mi
ra sīt que locut² Que tn̄ sens
vir aliqn rephādo gvicit · alij
vō gpbando suscipit · atq3 gd
vsū rectitudis ptrahit · etiā q̄
ab eis recta s3 non recte pferūt² L 2
N Itaq3 inopiā suā despicientes
despicit · atq3 in sterqlinio po
sitos in quāto vītutū culmine
apud se sedeat ondit · cū nl ee
pnt' vite diuitias nl ee meō
rat · quas ⁊ habūdāc rephis nar
rat dicēs Habūdat tabnacla

Joh 1

ysa 42

lector

pdonu · ⁊ audact puocat deu cui
ipe dedit oia in maibꝫ eoꝝ
Facile ē hoiez tūc diuitias de
spice cū hꝫ · difficile vō ē eas
cū nō hꝫ viles estimaē · Unde
patenter ondr̄ quāta ɔtēptꝰ ter-
naꝝ reꝝ in bto iob cogitacōe
fuit · q tūc dt nlla eē q hun-
dat reꝑ bis · qn oia amisit · Ait
go · Habundāt tabnacla pdonū
et audact puocat deu · Quia
pleruqꝫ mali eo magis ɋ domi
supbiūt quo ab eius largitate
⁊ nō meitꝰ ditāt · ⁊ q̄ puoca
ri bonis ad meliora debuert ·
domiꝰ peiores fiūt · Sꝫ intellige
du nob ē quo pdones apꝑllet
dū ptinꝰ addit · Cui ipe dedit
oia in maibꝫ eoꝝ · Si ei pdoēs
sūt violent abstulerūt · ⁊ dubi
u nō ē qꝛ violētoꝝ nō sit ad-
iutor deus · quo igr ipe dat qd
hi q pdones sūt negiut tollut ·
Sꝫ sciend nob ē qꝛ aliud ē quod
oips deus imiordit tbuit · ali
ud qd iratꝰ hꝛi sinit · Illa qd p-
dones faciūt · hꝛ dispēsator eqs-
simꝰ nō nisi iuste fieri pmittit
vt ⁊ is q rape sinit ceteratus
mēte clpas augeat · ⁊ is qui
rapina patit · iaꝫ in eiꝰ d' rapi
ne dāno p alia qua ꝑpetrauit
clpa feriat · Sunt eni quidā in
mot ſance ɔstitutꝰ insidiat
itineratibꝫ · Sꝫ is q iter agit in
qua fortasse aliqn ꝑpetiūt ɋda
ei qꝛ malis suis oips deus in pn-
ti vita retbuēs · atqꝫ huc insi
diatois maibꝫ trades · vel spo
liari rebꝫ · vel etiā intire per-
mittit · Qd go pdo iniuste appe
ciit · hꝛ equissimꝰ iudex iuste
fieri pmisit · vt ⁊ ille recipet qd
iuste fecerat · ⁊ iste quiꝰ qui
feriat · p eiꝰ neqssiaꝫ volūtez
clpā in alteru oips deꝰ ⁊ alter
iuste iudicauit · Ille pga q op-
pmit · in isto reatꝰ auge q op-
pmit · vt vel d' pfundo neqcie
ad pniaꝫ redeat · vl nō reuer-
tes tātō grauiꝰ etna dānacōe
feriat · quāto diutiꝰ ē in sua in
ɋstate tolatꝰ · Cū illo misticordr
agit · ut petm fniat · cū isto
distte ut multiplicet nisi ad
pniaꝫ recrat · In illo mala p-
gat dū vim sustinet · in isto
cumlant dū facit · Oips itaqꝫ
deus qd fieri ꝓhibuit · iustū ē

ut fieri sinat · ut vn expectat ⁊
nō quos diu tolāt quiqꝫ inde
plꝰ feriat · Un go d' Habundant
tabnacla pdonū · ⁊ audact puo-
cat deu cū ipe dedit oia in ma
nibꝫ eoꝝ · Qa qd iniq tollūt eis
hꝛ ipe dat · q ill ad rapina poss
obsistē · si insiri volūiss · Quod
tn intelligi de rebꝫ qꝫ spitlibꝫ
pt · Na pleruqꝫ nonulli doctine
dona pcipiūt · sꝫ ex eisdē donis
intūescūt · ⁊ mag p cetis videri
volūt · Atqꝫ oipotētē deū puo
care ē · d' eiꝰ donis int' pximos
supbie · Q etiā pdones nō imito
vocant · qꝛ dū locūt q nō fa
ciūt in vsu locutōis sue vba
mstoꝝ tollūt · Sꝫ qꝛ hꝛ ipa vba
supna eis gra tbuit · Qo tū vi
taꝫ in pmis moribꝫ relinquūt
p semetipos qd pdones sūt · sꝫ
tn bona q hnt diuitꝰ accepe
rūt · sr · Interroga iume-
ta ⁊ docebūt te · ⁊ volatilia
celi ⁊ indicabūt t' · loquere tre
⁊ rndebit t' · ⁊ narrabūt pisces
maris · Qd p iumeta n' sensu
pigriores · qd p volatilia celi n'
sūma atqꝫ sblimia sapientes
intellige debemꝰ · d' iumentꝭ
naqꝫ p' ssm pigoibꝫ sciptū est ·
Animalia tua hitabūt in ea · ⁊
qꝛ sblimia sapiētes in vbis re
detois nri euolat · sciptū est ·
Habitant volucres celi vernant ·
et hitēt in ramis eiꝰ · Qd p po
p trā n' trena sapiētes · Un et
pimo homi celestia deserēti
dictū ē · Terra es ⁊ in trā ibis
Qd pisces maris n' curiosos
hꝰ mūdi debeꝰ accipe · d' quibꝰ
pphta ait · pisces mais q pambu
lāt semitas mais · q in magis
reꝝ inqsicoibꝫ qsi in abditꝭ
fluctibꝫ latēt · Quid āt cū-
cta hꝰ inqsita doceat · adiūgit ·
Quis ignorat q oia hꝰ manꝰ
dni fecit · Ac si apte dicat · Si-
ue sensu tardiores seu sbli
mia sapiētes · siue trenis actibꝫ
deditos seu hꝰ mūdi inqsicoibꝫ
occupatos · requiras · cūcta h
creatorē reꝝ deū fatent · ⁊
de ptate eiꝰ ɔcordit sentiūt ·
Quāuis sꝫ ea nō ɔcordit viuūt ·
Quod eni iustꝰ qsqꝫ etiā viue
do loqui · hꝛ iniustꝰ pleruqꝫ
de dō · vel sola voce fateri co
pellit · Fit qꝛ ut mali auctori

om̄ eni opib; resistit' attesta
tōe famulet'. Q̄a quē impugnare
morib; ausi st. creatorē om̄ ne
gare nō pnt. Sed tn̄ intelligi co
nixta sola sp̄ez lr̄e utilit' pt
Q̄a omnis r̄sp̄ecta creatura. q̄i dat
vocē attestatōis p̄pē. ip̄az qua
ht sp̄ez sua. Jumeta vl' volati
lia t̄ra vl' pisces recq̄rig du
cosidam q̄ nob' gcordit' rndet.
q̄ cuncta dn̄s fecit. q̄r dū no
st's oculis suas sp̄es ingerūt.
se a semetipis nō ee. testan'
Ipso enī q̄ creatura st. p̄ gn
sā sp̄ez creator suo q̄i vocē co
fessionis reddūt. Q̄ q̄r omnia
codidit. qualit' eciā debeant
administrari disposuit. vn̄ sbd'
P In cuius manu aīa oīs viuentis
& sp̄us vniuse carnis hominis
P manū qp̄pe ptas exprimit'. A
mā go hoīs huius viuet. & sp̄s
vniūse carnis hoīs in eius pta
te ē a quo ē. ut ipe p̄uideat
qualit' sit q̄ p̄stitit ee qd nō
fuit. Ptr vō p aīaz oīs viuentis
iumētor vita signari. Oīpotēs
enī dn̄s iumētor aīaz usq;
ad corpeos sēsus viuificat. ho
mī vō sp̄m usq; ad sp̄italem
intellēm tendit. In eius go ma
nu ē aīa omnis viuet' et sp̄c
vniūse carnis hoīs. dū & in
illo hec p̄at aīe ut viuificet
carnē. & in isto adhuc viuifi
cat aīaz ut ad intelligendā per
ueniat etintate. Sciend' vō ē.
q̄r in sac° eloq̄o sp̄us hoīs di
ob' modis poni solet. Aliqn̄
naq; sp̄us p aīa. alīn p effcu
sp̄itli ponit'. P aīa naq; sp̄c
d' sic̄ d' ipo nr̄o capite sc̄ptū
est. Inclinato capite emisit
sp̄m. Si enī aliud sp̄m q̄z aīaz
enaglista dicet. exeūte vtiq;
sp̄u aīa remāsisset. P effcū q̄z
sp̄itli sp̄us d' sic̄ sc̄ptū ē. Q̄
facit anglos suos sp̄us. & mi
stros suos ignē vrente. Angli
qp̄pe i. nūcij sac° eloq̄o no
nunq; p̄dicatores vocat'. sic
p pp̄htaz d'. Labia sacerdotis cu
stodiūt sciēz. & legē reqrūt
ex ore eius. q̄r angelus dn̄i ex
ercituū ē. Oīpotēs go deus suos
anglos sp̄us facit. q̄r p̄dicato
res suos sp̄itles efficit. Hoc
aūt loco si aīa oīs viuet
ipa corpis vita signa'. sp̄us
vniūse carnis hoīs effcūs intl
ligētie sp̄ital' exprimit'. sc̄. Nō
ne auris vba diiudicat. et
fauces comedētis saporē. Pene
nulli latet q̄ q̄nq; int̄ corpis
sēsus vz visus. auditus gustus. o
doratus & tactus. i oē quod sen
ciūt atq; discnūt. v'tute disc'
tōis & sēsus a cerebro trahūt. Et
cū vnus sit inde sēsus cerebri q̄'
intrisecus p̄sidet. p meatus tn̄
qnos sensus q̄nq; discnit. deo
mira opante vt neq; oculus
audiat. neq; auris videat.
neq; os olfaciat. neq; naris
gustet. neq; manus odorent
Et cū p vnū sēsū cerebri oīa
disponat'. qlz tn̄ hor sensus
aliud face nō pt pt' id quod
ex dispōitōe coditōis accepit
S Ex istis go corpl' lib; extioribus. L
intiora et sp̄ualia colligēda
sūt. ut p id qd in nob' publicū
est. transire debeam' ad secretū
qd in nob' ē & nosmetipos la
tet. Intuend' qp̄pe ē. q̄r cū v
na sit sapia. aliud minus aliud
magis inhitat. Aliīj hec aliīj a
liud p̄stat. & q̄i cerebri more
nobmetipis velut q̄bus dā se
sibus vtit'. vt q̄uis ipa sīnet
nunq; sit dissimil'. p nos tn̄
dūsa & dissilia sp opet'. quat'
iste sapie ille sciē p'cipiat do
nū. iste linguaz gra̅. ille g̅
tiaz curacōnū habeat. Sz in
his vbis q̄s btūs iob ait. Au
ris vba diiudicat. & fauces
comedētis saporē. Etiā d' elās
& r'pbis aliqd inue vide't'.
Q̄a vba sapie q̄ r'pbi audi
ūt. electi nō solū audiūt sz
eciā gustat. vt eis i corde
sapiat. qd r'pbor nō mēti
bus sz solūo auribus sonat. A
liud naq; ē noiatū cibū au
dire solūo. aliud vō eciā gu
stare. Electi itaq; cibū sapie
sic audiūt ut gustet. q̄r hoc
qd audiūt. eis p adre medu
llis sapit. R'pbor vō scia usq;
ad qq̄toz sonitus tendit. ut
qd' v'tutes audiat. sz tn̄ corde
frigido qualit' sapiat igno
rat. Amb' vz vbis btūs iob
amicor suor impitiaz. & eoru
q' de doctina sapie inflat'
arrogātiaz r'pbat. Q̄a aliud
ē d' deo aliqd scie. aliud vō

Intellectus sine knaq sp̄us dup'
Joh 19
Malach 2
Sap' an d' cibis
ab

hoc qd cognoscit^r fauce intellige
tie gustare Recte ergo d^r Nonne au
ris verba diiudicat et fauces come
dentis saporem Acsi aperte arroga
tibus dicere^r doctrine verba que vobis
usque ad aurem veniunt. in etiam
per saporem intimum intelligentie
fauces tangunt Certa vero infirma
etas etiam tunc recte sapit ad predica
dum non debet incaute insilire subdi^r
In antiquis est sapientia et in multo T
tempore prudentia Illa enim decet in sa
piente radice sollidata sit que per
vivendi usum et actuum experimento
convalescunt Sed quia multi et longior
vita terminatur et sapientie gratia non con
fert^r recte adhuc in eius iudicio
ipsa dona precedat demonstrat^r dum
subd^r Aut apud deum est sapientia
et fortitudo. ipse habet consilium et in
telligentiam. Hec non incongrue de uni
genito summi patris accipimus. ut
ipsum esse dei sapientiam et fortitudinem
sentiamus Ita paulus quoque modo intel
Colo 1 ligenti attestatur dicens Christum dei
virtutem et dei sapientiam. qui apud ipsum
Joh 1 semper est. Certa in principio erat verbum et ver
bum erat apud deum. et deus erat
verbum. Habet autem deus consilium et
intelligentiam. Consilium vero quia disponit
sua. Intelligentiam quia cognoscit nostra
Post quam in consilii nomine ipsa occul
ta iudicii mora signatur. ut cum
aliquando tardius delinquentes puni
tur. non quia iniquitatis culpa non cognoscitur.
Sed ut damnationis eorum sententia que per
agenda prima differtur. quasi tarda ex
consilio prodire videatur Certe ergo quamquam
ferat aperta sententia indicat. Hec apud
omnipotentem dominum ante scita in consilio
latebat. sequitur Si destruxerit nemo est qui V
edificet. si incluserit hominem nemo est
qui aperiat Omnipotens deus humanum
cor destruit cum derelinquit. edifi
cat dum replet Neque enim humanam
mentem debellando destruit sed
recedendo. quia ad perditionem sua suf
ficit si dimissa Unde plerumque
fit ut cum audientium cor exigentibus
culpis omnipotentis dei gratia non replet^r.
incassum intus a predicatore mone
atur. quia mutum est omne os quod lo
quitur si ille intus in corde non
clamet qui aspirat verba que audiuntur
Hinc propheta ait Nisi dominus edifica
verit domum in vanum laborant qui
edificant eam. Hinc Salomon ait
Considera opera dei quod nemo possit corri
gere quem ille despexerit Nec mirum si

a corde reprobo predicator minime
auditur. dum nonnumquam ipse quoque dominus in
hiis que loquitur resistentium moribus
impugnatur Hinc enim est quod et divi
na voce cayn admoneri potuit
et mutari non potuit quia exigente
culpa malitie iam intus deus cor re
liquerat. cum foris ad testimonium
verba faciebat Unde apte subditur Si Ia 4
incluserit hominem nullus est qui aperiat
Certa omnis homo per id quod male agit. quid Conscientia mala
sibi aliud quam conscientie sue carcerem facit dicitur carcer
ut hunc animi reatus premat etsi
nemo exterius accuset Qui cum indi
cante deo in malicie sue cecitate relin
quitur quasi intus semetipsum clauditur
ne locum evadendi inveniat. quem
invenire minime meretur Nam sepe
nonnulli a pravis exire actibus cu
piunt. sed quia eorundem actuum pondere
premuntur^r. in male consuetudinis carcere
inclusi. a semetipsis exire non
possunt. Et quidam culpas suas purgare
cupientes. hoc quod recte se agere esti
mant. in gravioribus peccatis vertitur.
Fit quoque modo inhabili ut unde
exiri putabat. hic inclusionem
inveniat Sic vero reprobus iudas. Math 21
cum morte sibi contra peccatum intulit
ad eterne mortis supplicia pervenit.
et peius de peccato penituit quam peccavit
Dicatur ergo Si incluserit hominem nullus
est qui aperiat Quia sicut nemo obsistit
largitati vocantis. ita nullus obviat
iusticie relinquentis Includere itaque
dei est. claudere non aperire Unde et ad
moysen dicitur de pharaone Ego obdu Exo 1
rabo cor eius Obdurare quippe per
iustitiam dicitur. qui cor reproborum per gratiam
non emollit Recludit itaque homines
quamvis in suorum operum tenebris reli
quit Quasi enim aperire hanc inclu
sionem ysaac primogenito suo voluit.
cum hunc fratri benedicendo preponere co
natus est. Sed filium quem pater fovit.
dominus reprobat. et quem dominus voluit
pater etiam nolendo benedixit. ut qui Gn 24
iam primogenita fratri pro esca vendi
derat. primogenitorum benedictionem non
acciperet. quia ex cupidine gule
reliquisset Qui terrena ambiens.
fugitiva sequens. hereditari cupiens.
benedictione est reprobatus est. Nec enim in
venit penitentie locum. quamquam cum la
crimis inquisisset eam. quia vero fructum
non habent lamenta que cum gemitu
desiderant perituri aperire itaque ysa
ac nec filio potuit. quem deus omnipo
tens iusto iudicio in malicie sue

h carce inclusit/ se^r. Si qtinuerit
aquas oia siccabunt^r. si emiserit
eas subuertent tram. Si aqua scia
pdicacois accip^r. Iux qd scptu
Prov 18 e. Aqua pfunda ex ore viri. et
torres redundas fons sapie.
Cu aqua qtine^r cuncta siccant^r.
qr si scia pdicator subtrahi^r. cor
q' viridesce in spe etna pote
rat. corda ptinus arescut. vt
in despata siccitate emaneat
De gra spus sci qui frigida diligetes nesciunt
spare mansua. Hinc vo aq noie
sci spus gra designa^r. sic vo
Joh 7 ce vitat in euo d^r. Q' credit
in me sic dt scptura flumia de
ventre eius fluet aq viue. Ubi
statim euangelista subiuxit. hoc aut
dixit d' spu que accepti erat
credetes in eu. Congruunt in
his smonibus intellectus pz. qbus
ait Si qtinuerit aqs oia sic
cabunt^r. qr si sci spus gra ab
audient mete subtrahit^r are
scit ptinus intellectus. q' iaz per
spem viridesce in audiente
videba^r. Q aut no aquam sed
aquas memorat. pluralit appel
lacoe ad septiformie donoru
spualium graz reccurit d' qbus
Petri quae dr tra 3 apte subiug^r. Si emiserit eas
subuertet tram. Quid em tra
nisi pector accip^r. cui p diuina
snaz dcm e. Tra es et in
tra ibis. Migret itaqz tra im
mobil cu pcepta dnica obedie
qtepnit. cu ceruice supbie
erigit. atqz a vitati lumie me
Lc 6 / Abacuk 3 tis oclos claudit. Nemo qr scp
tu e. Pedes eius steterunt et mo
ta e tra/ qr cu vitas in corde
figit^r. mentis imobilitas agita^r.
Si sci spus gra supno mune
inxta voce pdicatum infud^r.
stati tra subuerti^r. qr pctati
mentis duricia ab imobilitat
sue obstinacoe pmuta^r. ut
tm se pgmod dnicis pceptis
flendo subiciat. qnituz supbiendo
prius coti domin eius cordis eri
Infusio diui muneris irrigat et mollificat duriciam pectoris gebat. Videas nanqz q tra cor
dis huan aqua diui muneris
fusa pg libet iniurias tolerat.
qs prius inclement irrogabat/
pg etia sua tribuat q prius alie
na rapiebat/ pg carne abstine
do cruciet. q prius sacietate car
nis p mortifera turpitudinu ob
lectamenta defluebat/ pg etia

psecutores diligat. q prius dilige
etia se amates nolebat. Cu i^r
mes huna dimo mune infusa.
coti hoc qd age cosueuat cepit.
tra subuersa e. qr et deorsu sub
missa e. q prius eminebat/ et sursu
leuata e facies q prius in pfundu
pmeba^r. Libet in huius rei exe
e mltus vnu paulu vocare. qr
cu accepts coti xpm eplis dama
scu pgeret. sci spus gra i^r tme
infusa. ab ira ptinus sua crudelitate
mutatus e. et pgmod plagas p
xpo accepit. quas veniebat in
ferre xpianis. et prius carnalit vi
ues et morte conaba^r fres dm
in mor trade. gaudz pgmodu
p vita sor vita sue carnis imo
lare. Ille crudelitatibus eius frigide
cogitacoes verse st in ardorem
pietatis. et q' prius fuit blasfemus
et psecutor humilis pg fcus e
prius qr pdicator/ q' lucru ma
ximu puta^t. se in discipulis xpm
occide. ia vita sila estimat
xpm et p xpo mori lucru. Et
missa g'o aqua tra subuersa e.
qr pauli mes mox ut spus sci
graz suscepit. statu sue imobilitatis
1 atqz crudelit immutat. Unde coti
p pphtaz dns coti effraim qrit^r
dicens. Effraim fcus e subcinericius
panis q no reuersa^r. Panis
nanqz subcinericius sup se cines
portat. pte inferiore deorsu p
lmit. ptez qz supiore tato sordi
diorez ht. quato in eo cines tolat.
Mes itaqz q trena cogitat. qd
aliud sup se qz cines portat. Sz
si reuersari voluit. munda faci
em qua deorsu pssserat. supius
reducit. et cines que portabat
excussit. Si ig^r trenas cogita
coim cines a mete excutius. q
pane subcinericium reuersam. vt
illa nra intencio ia pgpom deat.
qua prius cogitacois infime ci
nis pmebat. et munda facies ad
supiora vertat. ne rca nra in
tencio mole ia trem desideriu
no pmat^r. qd nequaqz agere
possum nisi sci spus gra pfunda
mr. Qa vz oipotes deus si aqs
emiserit subuertet traz. Sequi^r
3 Apud ipm e fortitudo et sapia.
Paulo supius dixit dcm fuerat
Apd ipm e sapia et fortitudo. nuc
d^r Apud ipm e fortitudo et sapia
Qa em oipotes deus piet sue

iniustus homo fecit est plus mansuetudinis doctrina protulit, et post modum in iudicio quante sit fortitudinis ostendit. Recte superius sapientiam ante fortitudinem memorat cum de patris unigenito dicitur: Apud ipsum est sapientia et fortitudo. Quia vero ad iudicandum veniens in terrore sue virtutis apparebit, et reprobis reprobis electis suis in regno perpetuo quanta sit sapientia patris indicabit, recte in subsequenti sententia Apud ipsum est prius fortitudo et post sapientia dicitur. In verbis itaque prioribus quibus ait: Apud ipsum est sapientia et fortitudo, apte indicat quia hoc quod mansuetus edocuit qualiter credendus fuit in virtute iudicii terribilis ostendit. In verbis vero sequentibus quibus ait: Apud ipsum est fortitudo et sapientia, luce clarius demonstrat quod prius in iudicio per virtutem reprobos destruit et post modum electorum mentibus eternum regni perfecto lumine infulget. Sed quia ante extremum diem iudicii iudicare cottidie occultis dispensacionibus facta mortalium non desistit, ad hoc quod nunc agitur reditur cum subditur: Ipse novit et decipientem et eum qui decipitur. Adducit consiliarios in stultum finem et iudices in stuporem. Cum omnis qui proximum decipere conatur iniquus sit, et iniquis ueritas dicat: Nunquam novi vos; discedite a me qui operamini iniquitatem, qualiter hoc in loco dicitur quod deus decipientem novit? Sed quia scire dei aliquid cognoscere dicitur, aliquid reprobare dicit iniquum quem cognoscendo diiudicat. Neque enim iniquum quempiam diiudicaret si nequaquam cognosceret, et tamen iniquum nescit quia eius facta non approbat. Et novit quia reprehendit, et non novit quia hunc in sue sapientie specie non recognoscit. Sic de veraci quolibet viro dicitur quia falsitatem nesciat, non quia vel ab aliis fieri dicere hoc reprehendere ignorat, sed eandem ipsam fallaciam et scit in examine et nescit in amore, ut videlicet ipse hanc non agat quam acta ab aliis damnat. Et fit plerumque ut non solum in insidiis vacantes aliene vite perversitas sine laqueos tendat, et tamen quasi nescientes eius laqueis capi conspicitur. Utrum hoc dominus videat fortasse dubitatur, mirantur homines si hoc deus videat cur fieri permittat. Sed ipse novit decipientem et eum qui decipitur. Novit etenim decipientem quia plerumque antiqua mala eius

conspicit et hunc iusto iudicio cadere etiam in alia peccata permittit. Novit decipientem qui in malis suorum operum dimissum hunc ut ad peiora proruat deserit. Sic scriptum est: Qui nocet noceat adhuc, et qui in sordibus est sordescat adhuc. Novit et eum qui decipitur, quia sepe committunt homines mala que sciunt, et ideo permittuntur decipi ut cadant in mala etiam que nesciunt. Quod tamen deceptus aliquando ad purgacionem, aliquando vero ad ulcionem iniciumque fieri solet. Adducit autem consiliarios in stultum finem. Cum et boni quelibet non bona intencione faciunt, sed ad temporalia muneris retributionem tendunt. Sed enim ipse summi patris unigenitus, quia per hoc quod homo factus est eterna nunciat, magni consilii angelus est vocatus, recte consiliarios predicatores accipimus, qui suis auditoribus consilium vite prebent. Sed cum predicator consequenter ideo eterna predicat ut temporalia lucra consequatur, profecto in stultum finem deducitur, quia illuc per laborem tendit unde per mentis rectitudinem fugere debuit. Bene autem subditur: Et iudices in stuporem. Omnes enim qui examinandis aliorum moribus presunt recte iudices vocantur. Sed cum is qui preest subiectorum vitam nequaquam sollicite discutit, nec que qualiter corrigat agnoscit, in stuporem iudex deductus est, quia qui iudicare male acta debuit nequaquam ea que iudicanda sunt deprehendit. Sequitur: Balteum regum dissolvit et precingit fune renes eorum. Qui membrorum suorum motus bene regere sciunt non inmerito reges vocantur. Sed cum de ipsa continentia elacione mentes tangitur, plerumque omnipotens deus hanc eius superbia deserens hanc in inmundiciam operis cadere permittit. Regum itaque baltheum dissolvit quando in his qui sua membra bene regere videbantur propter elacionis culpam castitatis in eis cingulum destruxit. Quid vero in fune nisi peccatum accipitur? Sic per Salomonem dicitur: Iniquitates sue capiunt impium, et funibus peccatorum suorum constringitur. Et quia in renibus carnis delectatio principatur, districtus conspiciens iudex, qui regum baltheum dissolvit, fune precingit renes eorum, quia dissoluto castitatis cingulo scilicet eorum membris delectatio peccati dominetur, ut quos in occulto superbia inquinat

Marginal notes: Apoc. ulti. — yra 9 — predicator desit cum temporalia querit — prov. 5 — Luc. (left margin) — [illegible]

qz sunt detestabiles etia i publi
co ondit/ sc Ducit sacerdotes in
glorios. Et optimates supplantat
Magna sacerdotis gla e recti do
sbditor. Vn bn egregius pdicator
1 Tess 2 discipulis dt Que e et spes mea
a gaudiu a corona gle nonne
vos an deu Sz cu sacerdotes vita
disciplor negligunt. Et illu de
eor pfectibus an dnm fructu ferunt
qd aliud qz inglorii dicunt qr
an districtu iudice remuneraciones glaz
no invenient qua mo i sbditor
suor moribus pdicacionis studio
no exquirunt. Vn ad Et optima
tes supplantat. qr cu mercede refe
ctionis iusto iudicio deserit. hm toci
retribucionis pmium no requirit. Et in
eo supplantat quo tollit. ut p eterna
gla d tpali pincipatu gratule
Supplantant i optiates. qr du
futura va celestis patrie pmia
pdicare negligunt. in sinus hic
voluptatibus cadunt/ sc Commu
tans labiu veracium. Et doctrina
senum auferens. Cu sacerdos no
agit bona q loqt. ei etia ser
mo sbtrahit. ne loq audeat
qd no opat. hic p pphtaz de
peccatore ait Dixit deus. quare
tu enarras iusticias meas
Et assumis testamentu meu p
os tuu. Vn etia depca dices
Et ne auferas d ore meo vbu
veritatis usqzqaqz. Pendit naqz
q oipotens deus vbu veritatis
facientibus tribuit. Et no facien
tibus tollit. Ergo hec d ore suo
no auferi petiuit. qd aliud qz
gratiaz bone opacionis tenuit acsi
apte dicat. a bono ope errare
me no sinas. ne du amitto
ordine bn viuendi. rectitudine
pda bn loquendi. Et plerumqz do
ctor q docere audet qd negligit
agere. cu desierit bona loq q
opari contempsit. docere sbditos in
cipit pma q agit. ut iusto oipo
tentis dei iudicio. in bono nec iaz
lingwa heat q hre bona vita
recusat. qtis cu merces eius trea
rerum actu intendit. de trems re
bus sp loquat. Vn in ewangelio vitas
Mt 1 dicit. Ex habundancia cordis os
loquitur. bonus ho d bono thesau
ro cordis sui pfert bona. Et
malus ho d malo thesauro pfert
mala. Hinc etia Iohnes ait
Io 8 Vos de mundo estis. ideo de mundo loquitis

Vere ego de Commutans labiu
veracium. Et doctrina senu auferens.
qr hi q prius celestia pdicando
veraces erant. du tpalia dili
gentes ad terrena recurrunt. la
biu veracium comutat. Et senu
doctrina tollitur. qr diligentes
tpalia porum suor pcepta minime
secuntur. ut locu regiminis qui ad
fructum voluptatis teneant. no ad
usu laboris. Quod tn aptius d iu
deis valet intelligi. q an incar
nacionem dni veraces fuerunt. qr hunc
venturum ee crediderunt atqz narra
verunt. sz postqz i carne apparuit
negaverunt. Labium itaqz veracium
comutatu e qr quem venturum dixe
rant psente negaverunt. Et doctrina
senum ablata e. qr neqqz ea cre
dendo secuti st. q patres suos p
dixisse meminerunt. Vn etia helia
veniente pmittit. q i educat corda
filior ad patres eor. ut doctrina
senu q nunc cordibus iudeor ab
lata e. tunc miserante dno reddat
cu hec d dno intellige ceperint filii
qd pdicaverunt patres. Sim vo se
nes eosde iudeos accipimus. q suade
dente pfidia vitatis vbo con
traire conati st/ doctrina senum
ablata e. postqz eccla ex gentibus vz
innocencia accepit. q p pta dt
Sup senes intellexi. Qua qr ope
rando tenuit. quali sup senes
intellexerat ondit du ptinus sbdit
dicens. Qa madata tua exqsivi.
Qa eim student opando imple
qd didicit. accepit intellige qd
docet. Vn adhuc apte sbdit Ef
fundit despectonem sup pncipes
Et eos q oppssi fuerat relevans
Cu ei iudeor pplus in legis ma
dato pmanet. Et cuncta gentili
tas nulla dei pcepta cognosceret
Et illi p fide pncipari videbat
Et isti in pfundo pssi iacuerunt p
infidelitate. Sz cu incarnacione
divine misteriu iudea negavit.
gentilitas credidit/ Et pncipes i
despectonem crediderunt recederet.
Et hi q oppssi in clpa pfidie fue
rant. in re fidei libertate le
vati st/ Hunc vo israheliticu casu
longe an Ieremias intuens ait
Factus e dns velut inimicus
pcipitat isrl. pcipitavit menia
eius. dissipavit municiones eius. Me
nia at in urbis ornamenta sunt
municiones vo in defensione

Et alia sunt dona q nos muni
unt. et alia q ornat/ pphtie quippe
doctrina. gna linguarum. cura co
m vtg qi qda menia st metis.
q et si qs no heat. stare p fide
in stitia inuitg pt. qz nus orna
tg vtutu altitudine inime
ee videqr Spes vo fides et j
caritas no nra meia. s' munito
nes st. q si hec negligig hosti
libg insidijs pateg. De indea
go qz pphtiaz atqz doctrina vel
miraclorum signa abstulit. meia
pcipitat. Arma vo spem fidem
atqz caritate. ppt eig duricia
auferre nisit. municoes eius
dissipare studuit. Sicut vo or
do servatg e. ut prius menia
et pg municoes dissipate dicen
Qa cu peccati aia relinquit prius
ab ea vtutu dona q ad mani
festa coz spus data st. et pgmod
fidei spei atqz caritat fudame
ta dissipat' destruunt Que cu
cta dus a pfidis ablata getili
tati tribuit. atqz ex his q infide
litati abstulit. in getes fidelium
ornauit. Vn et scptu e Spes
domg diuide spolia. Cu em v
tutu spolia a iudeis abstulit.
domum cordis getiliu. qua p
fide inhitare dignatg e. spem
donoz dedit Qd vz gestu est
cu vba dei et iudeoz pplus ad
sola lraz q occidit accipet. et co
uersa gentilitas p spm q viui
ficat penetret. Vn mox subdit
Qui reuelat pfudu d' tenebris l
et pducit in luce vmbra mort.
Cu em quequ mistica d' occtis
pphtaru vbis a credetibg ago
scunt. qd aliud q pfuda d' tene
bris rlenat reuelat. Vn ipa
qz vitas discipulis in pabol' lo
ques ait. Qd dico vob in tene
bris dicite in luce. Cu em
misticos allegoriaz nodos p
explana oz soluig. in lumine
dicig qd in tenebris audimig
Vmbra aut mort erat duri
cia legis. q vnu quequ peccante
morte corpis sanciebat. l et pg
qua redetor nr aspitate lega
lis sanccoms p mansuetez te
pauit. no ia p culpa morte. s
mors spus q timeda esset in
dicat. in luce pcul dubio vm
bra mort pduxit. Ista em
mors e qua caro sepa ab aia

vmbra illius mortis e. i qua a
nia sepa a deo. Vn luce go vm m
bra mort pducit. cu intellca
morte spus mors carnis mi
nie timet. Qd tn intelligi et
alit pt. Pricipes ei no imerito
vocant q magno consily indico
sins sis cogitacoibz pricipa. omes
qz stultos moig pitate sapiencie
opprimunt. Sz sepe contingit vt in
occulto animg d' ipa sui sapia in
elacois fastu solleue et sb ei
vicys corruat d' qg se victore
fuisse gaudebat. Rte go d' Effu n
det despectioz sup pricipes. Sz qz
nonnuqz hi q in vicys iacere vide
ad prime lamentu erunt. se qz con
tempnat q9 sbiacebat erigunt. apte
sbiungit Et eos q oppssi fuerat re
leuat. Nonulli etei et supno illu
strati munere aspiciunt in quanta
peccatoz suoz turpitudine iacent.
factoru maclas lacrimis lauant. vt
sb se carnis sue motg deprimat.
a qbz an pmebant. Ad minimu
magna oipotetis dei dispensacoe
agit. vt qz in hac vita omnia
heant incerta. et ut nllg ex hita
castitate supbiat. qz effundit de
spectioz sup pricipes. Nullg ex vi
ciorum suoz depssioe despet. qz
eos q oppssi fuerat rleuat. Et
qm cu h agunt. ex occult dei co
silys sup vnuqueqz apta sma
pducit. rte sbiungit. Et ruelat o
pfudu d' tenebris. Pfuda etei
de tenebris reuelat. qm apta
smaz ex occult suis consilys in
dicat. vt d' vnoqz q senciat
ondat. Cuna em cuator videt
oia nunc. et ipe in consilys non
videt. d' illo rte p pphta d' po
suit tenebras latibulu suu. Sz qi
d' istis tenebris ad lume exit.
qm qd d' vnig cuiqz actibg senciat
ondit Et qz cu is q peccatoz suoz
ponde pmebat. ad rectitne statg
ducit. pus ipaz nocte cospiciat
in qua et defice consueuerat. et p
hac considerare nesciebat Rte Ratio
addit Et pducit in luce vm
bra mort. Vmbra ei mort
e pua opacio. q d' imitacone
antiq hostis qi d' corpis limiq
mete exprimit. D' quo etia sb
cuing da sigon d' Et nome illi Apoc 6
mors. Et plerunqz malig eig
cogitao homines latet. atqz p
hoc q nescit apliq pualet.

Umbra ergo mortis in lucem producitur.
dum sanctorum mentibus malignus opacus an-
tiquus hostis uti destrui valeat a-
R pitur/ scilicet. Qui multiplicat gentes et
perdet et perversas in integrum restitu-
et. Intelligi fortasse valet quod
gentes dominus multiplicat et perdit: quia
nascuntur cottidie et moriuntur. / Et sub-
versas in integrum restituet. quia
resurget quod fuerit mortuum. Sed
tamen melius accipimus si hoc generaliter
in eorum mente agitur sententia. Multi-
plicat enim gentes et perdit. quia eas
et per fecunditatem sobolis extendit
et tamen in ipsa infidelitate destringit
Sed subversas in integrum restituet.
quia quod in infidelitatis casu reliq-
uerat. quanto ad fidei statum redu-
xit/ quasi vero in integritate mentis re-
stituitur antiquus ille populus qui fidelis
esse deo videbatur. reprobatus corde
repulsus est/ ut sua perfidia decre-
ptus contra ipsum per quem insurgeret quem
antea predicat/ scilicet. Qui immutat cor
R principum populi terre et decipit eos
ut frustra incedat per invium
palpabunt quasi in tenebris et non
in luce. et errare eos faciet quasi
ebrios. Cor enim principum terre im-
mutatum est. cum in iudea summi
sacerdotes et seniores populi illi
suo consilio conabantur obsistere
quem prius venturum esse predicabat
Cumque eius noticiam persequendo molli-
rentur extinguere. decepti sua
malicia per invium incedere cona-
bantur. Qua crudeliter eorum via pa-
tere non potuit contra auctorem
omnium. miracula cernebant. virtute
terrebantur. sed credere renuentes
adhuc signa requirebant cum
Jo 6 dicerent. Quod ergo tu facis signum
ut videamus et credamus tibi. quid opera-
ris. Sed itaque dicitur. palpabunt quasi
in tenebris et non in luce. Qui ei-
nim tot aperta miracula trepidat.
quasi in tenebris palpat quod tangit
non videt. Omnis vero qui errat
nunc huc nunc illuc ducitur. Et
quia alii ostendebant credere eum di-
Jo. 9 centes. Nisi hic esset a deo non po-
terat facere quicquam/ alii hunc a deo
esse negabant cum despicientes
Mt 13 dicerent. Nonne hic est filius fabri.
nonne mater eius maria. et fratres
eius Jacobus Joseph et Symon
et iudas et sorores eius nonne
omnes apud nos sunt/ Recte subiungitur.
Et errare eos faciet quasi ebrios

Videbat quippe eum suscitare mor-
tuos. et tamen esse mortalem estimabat
Quasi non crederet deum quem conspicie-
bat suscitare mortuos/ sed rursus
cum hunc mortalem esse conspicerent.
despiciebant hunc credere esse im-
mortalem deum/ Per hoc ergo quod omnipotens
deus talem se eorum oculis exhibuit
quod possit et divina ostendere et humana
pati. errare eos quasi ebrios fecit.
ut eorum superbia quem incarnationis
eius mysterium despicere maluit quam
sequi. et contra humilitatem eius se ex-
tolleret. et inter lucentem eius divini-
tatis potenciam miraretur. Que cuncta quia
beati iob oculis prophetie spiritu presentia
facta sunt. recte subiungitur. Ca xiii
S Ecce omnia. In illo enim contempla-
tiva erat videbatur a stantia
cum nec futura veniunt nec preterita
discedunt. sed cuncta simul ante eius
oculos assistunt. Et quia ea ipsa
que ventura erat. alia vidit ex
in operibus. alia in dictis recte sub-
iungit. Et vidit oculus meus et
audivit auris mea. Sed utilita-
tem non habet si intellectum caret
unde et apte subditur. Et intellexi sin-
gula. Cum enim aliquid ostenditur vel auditur.
si intellectus non tribuitur prophetia
minime est. Vidit namque pharao per
sompnium que erat egipto ventura/ sed
quia nequivit intelligere quod vidit
prophetia non fuit. Aspexit rex bal-
thazar articulos manus scribentis
in pariete. sed prophetia non fuit
quia intellectum rei quam viderat non
intellexerit. Ut ergo beatus iob prophetie
spiritum se habere testetur. non solum vi-
disse sed et audisse et intellexisse
Et se omnia narrat. Quo mi-
lieu quia non extollitur. subiuncta eius
verba testantur. cum ait. Secundum sci-
entiam vestram et ego novi. nec in-
ferior vestri sum. Quibus vero dictis
monstratur quante humilitatis fuit qui se
eis inferiorem negat. quorum longe
vitam scire remedio transcenderat.
Nam et secundum eorum scientiam se nosse
confirmat. qui sciendo celestia eorum
terrenas cogitationes per prophetie
quoque spiritum transcendebat/ scilicet. Sed tamen
ad omnipotentem loquar. et disputare
cum deo cupio. Cum omnipotente
loquimur cum eius iram deprecamur.
Cum eo vero disputamus. dum nos
illius iusticie coniungentes. facta ma-
subtili indagatione discutimus. Vel
certe cum deo disputare. est cum quo

hic eius pceptis paruit · cu illo
pgmod' ad iudicandos ⁊plos iudi
ce venie' Vn pdicatoribg cuncta
relinquentibg d' Vos q' secuti estis
me in regñacoe cu sedit filig
hois in sede maiestat' sue se-
debit et vos sup sedes xii iudi
cates xii t'bz isrl Vn ⁊ p Isaiaz
dns dt Eripite iniuria paciētes
accipientes · iudicate ⁊plo · iusti
ficate vidua · ⁊ venite disputē-
mg Recum q'ppe ē ut cu do de
⁊plis i iudio disputet · q' ad
v'bg dei pns sctm pfte deliqt
Loq ad go ad oroz · disputac ad
iudiciu ptinet Vit i' scus uo
ad oipotente loqui · ut cu oi
potete pgmod' disputet · q'a
ille pgmod' cu do iudex veniet
q' hic ei mo in pte familiaris ex-
titit Sz sca eccia cuig sepe ia
btm iob spez tene' dixig / no
solu tuc d' iniqs iudicat cu
vltimi dies iudicij advenerit /
Sz nuc etia d' cunct' pue agenti
bg vl' stulte sencietibg iudica
re no cessat Vn ⁊ sbdit Prius V
vos ondes fab'catores meda
cij · ⁊ cultores puisoꝝ dogmatu
Quibz vz v'bis apte ond' q' ai
ci eius q' ex heticoꝝ spē scti
viri iudicijs adu'sat' / Liguet
eni q' catholicoꝝ figuraz no te-
neat · q' cultores puisoꝝ dogma
tu vocat' Qua in re hc qz oz
intendi q' medacij fabricatores
dicat' Sic eni edificiu lapi
dibg ita medaciu sermonibus
fab'ca' Vbi eni no dolosa locu
co Sz sensg vitat' ē · q' iniuita mo-
les no ex fab'ca Sz ex na ψsigit
se' Atqz ut taceti ut putaremini X
sapientes Sic clausa ianua i
domo · q' intg mebra lateant
ignora' Sic plerumqz stultg si
tacuit · vtru sapies an stultg
sit abscond' Si tn nlla alia opa
pdeat q' sensu etia tacet' lo-
quat' Prius i' vir amicos suos
aspiciēs velle appare qd no erat ·
eos ad tacedu admonuit · ne
possint appare qd erat · Vnd' p
Salomoe d' Stultos si tacuerit
sapies putabit' Sz q' stultg cu
loqui' · p hc q' sua infert · sapie-
tu v'ba pesare no suff't / i'cte
adhuc pqz siletiu induxit sub-
iungit Audite go correptoes me-
as · ⁊ iudiciu labioꝝ meoꝝ atte

dite Qui aut' prius correptoꝝ ⁊ post-
mod' iudiciu intulit / q' n' p cor
r'ptoꝝ pus tuoꝝ stulti deprimat' ·
neqqz p intelligz iudiciu iusti co
gnoscit' / se' Nuqd ds indigz vro
medao · ut p illo loqmi dolos V
Deus medaco no eget · q' veri- d' medacio
tas fulciri no qrit auxilio fulsit / ⁊ vitate
hetici at ea q' pue d' do intelligt ·
ex vitate tueri no pnt / q' ad
pband' radiu lucis vmbras fal-
sitat' requirut · ⁊ p eo dolos locu'
du infirmas metes i intellcu illig
stulta seductoe decipiut / se' Nu V
quid faciez eig accipitis · ⁊ p deo
iudicare nitimini Stulti cu pru
detu facta ψspiciut · h eis oia rep-
hensiblia ee vident' / sue qz impi
tie atqz infirmitat' obliti · tato in
tetius d' alienis ψ iudicat · q'to
sua pfudius ignorat · At cont
iusti cu pioꝝ facta redarguut ·
sp sue infirmitat' ψsciij · eos ⁊ si
extius seriendo · tn intig ψpa
ciendo r'phendut · Qa illig soli9
ē pctu hoiu sine ψpassion dis-
cute q' ex oi potēa nate sue ig-
norat pctare Qa go amici beati
iob ita eig facta rephederut · aci
in se ipi nil r'phensible hrent
Recte nuc d' Nuqd faciez eius
accipitis ⁊ p do iudicare nitimini
Facie q'ppe eig accipe ē · auctez
illig in iudico sumere / ⁊ q' p do
iudicare nitit' · q' cu infirma A
queqz i alto rephendit · apud Ca 12
se introrsus p ψpassioz no inf-
mat' / se' Aut placebit ei d' hetic
quē celare nil pt · a' decipiet'
vt ho fraudulentijs vriis Frau
de do hetici exhibent · q' ea ψ
struut q' neqqz ipi q' p q° locu'
placet / eu qz dm q' defendere
intut' offendut · Dm in ψdiusite
eius correut cu vident' ex p
dicat' familiari Vn ⁊ p ps tz
d' Vt destruas inimicu ⁊ defen
sore Omis q'ppe heticg dei inimicg hetici defen-
⁊ defensor ē · q' vn hinc q' defe dendo vitate
de nitit' · inde vitati illig aduer adu'sant' ei
sa' Qa aut deu late nil pt · hc
in eis iudicat qd intg senciut ·
no q' ei familiari foris vident'
Qa i' eoru fraudulentijs ds nt
ho no fallit' i'cte sbiug' Ipe
vos arguet quo in abscondito
faciez eig accipitis stulti ut se
ψmoneit t'babit vos ⁊ teror
eius sup irruet sup vos / hc qd

Duobus modis accipi[tur] vite

in absc[on]dito asserit accipi faciem di-
duobus modis valet intelligi. Sunt
namque nonnulli qui et veritatem in corde
sentiunt. et tamen que falsa sunt de deo fo-
ris locuntur. Hec enim vinci videantur
et cognoscunt veritatem intus et tamen
hanc exterius impugnant. Unde et bene
nunc dicitur. Ipse vos arguet quia in ab
scondito faciem eius iudicat accipitis
accipitis. Ac si aperte diceret. Tanto ma
gis apud eum estis reprehensibiles
de falsitate. quanto et apud vosmetip-
sos quod verum est videtis. Et sunt non-
nulli qui intelligentiam ad mentem redeunt. dei iu
stitia et rectitudinem contemplantur. et ora-
do ac flendo contremiscunt. Sed
postquam contemplationis hora transierit. sic
audaces ad iniquitates redeunt ac si
post dorsum eius positi a iusticie il
lius lumine minime videantur. Hii
itaque apud se in absc[on]dito. qui cor
paliter videntem accipiunt faciem
dei. quia ei et cum presentes sunt bla-
diuntur fletibus. et tamen cum a con-
spectu illius recedunt moribus det-
rahunt. Sed quanto per tanto apertius de
malis feriendi sunt. quanto et in o-
culto cogitationis recta dei iudicia
cognoscunt. Unde et subditur. Statim ut
se commoverit turbabit vos. et terror
eius irruet super vos. Cum sit natura

De timore iustorum et ira dei

incommutabilis omnipotens deus in ira
iudicii perturbabilis non est. sed humano
verbo motus dei dicitur ipsa extremus eius
districtio. quam humana pravitas facit.
Iusti autem viri antequam deum metuunt
quod eius contra eos ira moveatur. et
ne commotum senciant tranquillum ti-
ment. At contra perversi tunc iam feriri
pertimescunt cum feriuntur. eos quia
tunc terror eius a sompno torporis
exsuscitat tamen vindicta perturbat

Ysa. 28

Unde et per prophetam dicitur. Et tamen sola
vexacio intellectum dabit auditui.
Cum enim de preceptis dei contemptis
atque despectis verberari ceperint
nunc intelligunt quod audierant. Unde
per psalmistam ait. Cum occideret eos tunc in-
quirebant eum. Bene itaque dicitur. Sta-
tim ut se commoverit turbabit vos

s[upe]r

et terror eius irruet vos. Quia a repro-
bis cordibus non timor requiem.
sed pena timorem parit. sequitur. Memo-

Diligentes mundum requirunt memoriam de actibus humanis

ria vestra comparabitur cineri. Omnes
qui terrena cogitatione hinc seculo
conformantur. per omne quod agunt hinc
mundo relinquere sui memoriam
conantur. Alii bellorum titulis. alii
altorum edificiorum menibus. alii

disertis doctrinarum secularium libris
instanter elaborant. Sed quia nomen
memorie edificant. sed cum ipsa vi
ta ad finem celeriter percurrat. quid
in ea fixum stabit quando et ipsa cele-
riter mobilis transit. Aura etenim
cinerem rapit. sicut scriptum est. Non sic
impii non sic. sed tamquam pulvis quem
proicit ventus a facie terre. Recte ergo
stultorum memoria cineri comparatur.
quia illic ponitur. ubi ab aura ra
piatur. Quantulumcumque enim quisque pro fa
cienda gloria sui nominis elaboret.
memoriam suam quasi cinerem ponit. quia
hanc citius ventus mortalitatis ra
pit. Quo contra de iusto scriptum est.
In memoria eterna erit iustus.
Corpore enim quo facta sua solius
dei oculis imprimit. nominis sui me-

moriam in eternitate figit. sequitur. Et

Et redigentur in lutum cervices vestre.
Sicut per oculum visus. sic per cervicem
superbia solet designari. Cervix

itaque in lutum redigitur. cum superbus
quisque humiliatus in morte. et e-
lata caro tabescit in putredine.
Intueamur etenim qualia in sepul-
cris iaceant divitum cadavera. que
illa extincta carne sit imago
mortis. que tabes corruptionis. Et
certe ipsi erant qui extollebantur ho
noribus. divitiis rebus tumebant.
ceteros despiciebant. et qui solos
se esse gaudebant. et dum non perpen-
dent quo tendebant. nesciebant
quod erat. Sed in lutum cervix re-
dacta est. quia despecti iacet in pu
tredine que tumebat in vanitate.
In lutum cervix redigitur. quia quanti
carnis potencia valeat tabes cor
ruptionis probat. sequitur. Tacete pau
lisper ut loquar quodcumque mens in sug

gessit. Sensum carnis locutores
indicat. quos ideo ad silencium
restringit. ut ea que illi mens sugges-
serit dicat. Non ergo carnaliter sed
spiritualiter loquor. quia per sensum
corporis spiritus audio. quod per instru
corporis profero. Unde mox ad alta
conscendit. seque in misteriis ele-
nat. et in operatorum quia protulerat
ad mistica verba permutat dicens.
Quare lacero carnes meas de
tibus meis. et animam meam porto in
manibus meis. In scriptura sacra
dentes. aliquando sancti predicatores.
aliquando vero interni sensus accipi solent.
De sanctis enim predicatoribus sponse
dictum est. Dentes tui sicut greges

tonsarum q ascenderunt de lavacro
Unde et viri eorum oneribus in figura ge
tibus dicitur Macta et manduca i vetu
state earum conte et in corporis re
ecclesie in tua membra gutte Kursu
quia dentes mitiores cibos accipi
solent Jeremias propheta testatur d.
fregit ad numerum dentes meos/ per
dentes enim cibus fragitur ut gluti
atur Unde non inmerito per dentes int
nos sensus accipimus q singula ge
cogitata qui mandunt et comminuunt.
atque ad ventrem memorie transmit
tunt Quos propheta ad numerum fractos
dicit. quia iuxta mensuram unius cuiusque peccati
intelligentie cecitas, generatur in sensi
bus. ut secundum hoc quod quisque egit ex
tinus in eo obstupescat. quod de inte
rius atque invisibilibus intelligere
potuit Unde etiam recte scriptum est. Ho
qui comedit uvam acerbam obstupe
scent dentes eius Quid namque uva
acerba nisi peccatum est. Uva quippe acerba
est fructus ante tempus Quisquis enim
presentis vite delectationibus satiari desi
derat. quasi fructus ante tempus comedere fe
stinat Qui ergo uvam acerbam comedit B
dentes eius obstupescunt/ quia qui presen
tis mundi delectatione pascitur. interi
ores sensus ligantur ut iam spiritualia mia
dere i intellige nequeant. quia unde in
exterioribus delectati sunt inde in inti
mis obstupescunt/ et dum a peccato
aia pascitur. panem iustitie edere non
valet/ quia ligati dentes ex peccati
consuetudine gustum quem intus sapit
edere nequaquam possunt/ Hoc autem loco quia de h
tes ut diximus interiores sensus acci
pimus. considerare magnopere quid agere
iusti soleant debemus/ q plerumque
si qua in se qualiscumque levia tantalia
re deprehenderint. h intimis sensibus
retitudines vehementer in semet
ipsis e insecuntur Afflictione se con
terunt magnitus quia etiam tatibus vel
minima in se pena diiudicat. atque
hoc per primam damnat Quod idcirco a
gunt ut in conspectu eterni iudicis
et ipsi inveniri in quantum est possibile
irreprehensibiles debeant. Et hi g
sic eos se iudicare conspiciunt.
emendare semetipsos a culpis
criminibus inardescant Quod videlicet
beatus iob coram amicis suis. tpa
les glam tenentibus et transeuntia
bona laudantibus fecerat/ sed tamen
eorum sensum ad cognoscenda utilitate
flagelli sui producere non valebat.
ut scilicet pensare possent. quod non

solum prospera omnipotens deus tribuerit. sed non
numquam etiam adversa perpendens irro
garet Unde bene nunc dicitur Manae A
lacero carnes meas dentibus
meis Acsi pater dicat Cur in
terius sensibus carnalia si qua fue
runt in me discerno. si in eis spe
ctatoribus prodesse non possum Ubi et C
apte subditur Et animam meam porto
in manibus meis Animam in manibus
portare est intentionem cordis in
operatione ostendere Habent namque intentio iustorum
iusti hoc proprium ut omne quod dicunt ordinatur ad profectum et proximorum
atque omne quod agunt non solum punctio
sunt. sed etiam proximorum edificatione
quere/ et aliquando in quibusdam semet
ipsos diiudicant. ut pigros audi
tores ad considerandos semetipsos
revocent Aliis bona opera ostendunt. ut
spectatores eorum erubescant non
imitatores quod videt Ita scriptum est. Mt. 5
est Videant opera vestra bona et glori
ficent patrem vestrum qui in celis est. Cum
igitur intentionem suam per operationem suam
insinuat animam suam in manibus
portat Sed tamen iustus quisque nec
se diiudicando nec bona opera ostendendo
utilitati proximorum proficit. per hoc quod
egerit ad verba doloris redit Unde
recte nunc dicitur Quare lacero car
nes meas dentibus meis et animam
meam porto in manibus meis. id
est cur vel me districte coram hominibus
diiudico. vel quod appeta in opere
ostendo si utilitati proximorum nec
mala diiudicando nec bona osten
dendo proficio Sed tamen iusti etiam cum
hec dicunt numquam ad prebenda bona
proximis exempla deficiunt. Unde
adhuc coram amicis suis beatus
iob virtutem patientie exhibens et ostendens
ait Etiam si me occiderit in ipso K
sperabo Nunquam est patientia virtus in prosperis
Ille autem vere patiens est qui et pacientia in adversitatibus comprobatur
adversis atteritur. et tamen a spei
sue rectitudine non incurvatur De reprobi
namque illum scriptum est. Confitebitur
tibi cum benefeceris ei In hoc itaque mens
iusta et iniusta discernitur. quod omni
potentis dei laude et inter adversa
confitetur. quia non cum rebus frangitur
non cum casu glorie exterioris cadit. sed
in hoc magis qualis fuit cum rebus
demonstrat quia et sine rebus robusti
or stat/ Verumtamen vias meas L
in conspectu eius arguam et ipse
erit salvator meus Cum paulus 1 Cor. 11
apostolus dicat Si nosmetipsos di
iudicaremus non utique iudicaremur

eo tunc dnus salvator inveniet
q° nunc p timore dni petiju nemi
a nobmetipis redarguit. Un
elcus quiq3 clpis suis iniqua
senit pre ut possint clpar in
dice placatu inveire. Et ve
eu pq modu inveme salua
tore credunt que districtu mo
indice metuunt. Ita qui sibi
nunc in clpa parcit ei pqmodu
in pena no parcit. Dicat ergo
Vintu vias meas i conspectu
eius arguam. Que vo utilitas
d hac argumcone sequat adin
git. Et ipe erit salvator meus
M se Non ei veniet i conspectu
eius ois ipocrita. Cu qstet q in
dex veniens agnos ad dexteram
edos vo ad sinistra ponat. Quia
nunc rone d ipocrita in cospectu
eius no ee venturus q scz si inter
edos erit ad sinistra iudicis
appaebit. Sz sciend e q duob
modis in conspectu dni venius
Uno qd q° hic pcta nra sbtilr
ppendentes in eius nos cospectu
ponimus et flendo diiudicamus. Na
quotiens mi q ditois potenciam
ad sensu reducimus. totiens in
conspectu eius stamus. Un recte
qz p viru dei Heliam d. Vivit
dns deus isrl in cuius cospectu
sto. Alio qz mo in cospectu dni
venimus cu in extmo iudicio an
tribunal eius assistimus. Ipocrita
igit p ultimu examen an con
spectum iudic venit. Sz qz mo
clpas suas cosidare et defle
dissimulat in conspectu domini
venire recusat. Sic em iusti
vizi cu districtum venturi iudic
qteplant pcta sua ad meo
riam recusat. reducunt. de
flent q omiserunt. districte se
iudicant ne iudicent. Ita ipocrite
quo extius hoib placent. eo
se intius aspice negligunt. to
tos qz se in vbis pcinioz sim
dunt. et scos se estimant. qz sic
se ab hominbq hri pensat. cu
qz mente p verba sue laudis
sparserunt. nuq hac ad qgcoz
reducunt clpe. nuqz cosidant
vbi intmi iudice offendunt.
nil d eius districtioe metuunt qz
sic se placuisse ei sic hominb
credunt. q si trore eius ad mete
reducerent. hoc ipm q in mala
intencon poiti placet hoibq
plq timerent. Bene itaqz d. No ve
niet in cospectu eius ois ipocrita
qz districtoz dei an oclos no poit
du place humanis oclis qcupi
scit. Q si mente sua discuciens
semetip i cospectu di puniret
pfco iam ipocrita no esset. se. Audi
te smonez meum et enigmata pe
pite auribq vris. P hc q enig
mata noiat. signatas se hre
locucoes demirat. Un apts qz
fidel ppli voce subdit. Si fuero
iudicatus scio qz iustus inveniar
Qd ab eiusd etia bti iob p soa
no discrepat qm hc ipe foris
d semetipo loquit. qd vitas
hosti eius intius dixat. Vidisti
servum meum iob q no sit ei silis
sup tra. Et quid isdem vir
valde e insilis qd d se memo
rat. qz qd d illo dns dixit. Ali
ud e em iustu ee. aliud ei
simlez no ee. Humilit igit d
semetipo sensit. q du iustus sine
copacon extitit. no se p cetis
sz iustu tm° inveniri posse
meorat. Hc tn i eius vbis vi
de hri qstionib. q q supius
dixit vias meas in cospectu
eius arguam. Et inferius dixit
Consumere me vis pctis adole
scetie mee. Et pcta sua sbtilr
agnosceres. adhuc loge infius
adiungit. Signasti qi in sacculo
N delicta mea. Nunc ait. Si fu
ero iudicatus. scio q iustus in
veniar. Neqz ei simil quenire
queunt pcta et iusticia. Sz sctus
vir s iniquitate tribuens et oipo
tenti do pgacoz sua et pctorez
se qgnoscit ex se. et iustu se
fcm no ignorat ex mone Q
in eo qz ope poitus ex hun
dani, gra meruit flagella
sustine. Ca qz se in iudico iu
stu inveniri gaudz qr an iudi
cium pcussu se vidz. Un et eu
longe pq dicat. Signasti qi
in sacculo delicta mea. statim
subdit. Sz curasti iniqtez mea
Q go iustu in iudo° inveniri se
meorat. neqnaqz se iniuste
flagellatu negat. qz iusti i fla
gello eius doinus no pcta
studuit terge. sz merita aug
O se Q q eq iudicem meum ve
niat. Bti itaqz viri se in opi
bq suis d auctore custodiunt
vt omnio vn accuse extius

Iusti se corrigunt ne corripiant.

Quibus modis stamus in conspectu dei sine simus ipocrite sive no

3 R 17

Ipocrita iudicium homin sequitur et scipsos

Iob 14

no invenimt. In cogitacoibus vo
sua tanta se cautela circuspiciant
vt si fieri valeat sp irrephesibi
les intim iudicis oclis assistat
qz qntu age put ne exterius laba
in ope. tm intimus age nequaqz
put ut nuqz labat. in cogitacoe
Qua ei gstia eorpo q° ab inti
mis cedit sp in lubco e. Vnde
fit ut etia sancti viri freqnter
labat in corde. Bti9 go iob ta
voce sua qz ex voce electoru loqns
dicat Qs est q iudicet mecu ve
niat. Qa em in exterioribus actibus
on rephenda. no ht libe accu
satore qneit. Qa vo etia insto
ru corda semetipa d stulta co
gitacoe nonuqz rephendt. pt
hc fortasse sbdit. Quare taces
gsumor. Taces em gsumt. q de
stulta se cogitacoe rephendes
apud semetipm dente gstie
mordet. Acsi apte dicat. Dic
viri ut accusatore nullu exteri
times. vtina sic vixisse ut int
memetipm accusatore gstiaz
no hrez. Taces em gsumt. q in
tus in se invenit vnde mordea
te. Dno tm ne facias in z tunc
a facie tua no abscondar. hc
loco quid faciez dei n animadu
sioz debem9 accipe. i qua dn
peta respicit pvmit. a qua vz
nullus etia iustus abscond. si dno
q postulat no amoueat. De
qbus subdit. Manu tuam
loge fac a me. z formido tua
no me exterreat. In qbus videlz
duobus qd aliud p phetie voce
qz tpus gre z redemcois insi
nuit. Lex naqz sub pcussioe vi
dictis ppl'm tenuit. vt qsqs sc
illa peccaret ptinus morte pu
nire. nc plebs istituta ex dore
qz ex timoe dno seruiebat. Illuqz
vo impleu p timore insti pt
Qa iuxta iohis voce pfecta
caritas foras mittit timore
Et paulus adoptiuos filios co
solat d. No accepistis spm fuitut
iter in timoe. sz accepistis spm
adopcois i quo clamam abba pr
Ex voce igit9 huai legal pcus
sionis duricia gcupisces tusie
atqz a formidie ad dileccoz puen
ire appetez. q dno a se oipotes
deus ut loge faciat exorat d.
Manu tua loge fac a me et
formido tua no me terreat. i

pcussionis duricia remoue. z for
midinis podus tolle. Sz z ttradi
ante gra spm dileccois securitatis
infude. qz si longe a pcussioe
z formidie no fuero. scio qz a
distictoe tui examinis no absco
dor. qm in cospectu tuo iustus ee
no valet. q tibi no p dileccoz sz
p formidiez tollit. Fuit vn et
ipaz gdicois sue potestaz pnciaz
qi familiarit ac corpalit qrit.
vt z p hac audiat qd ignorat.
z in his audia qno int. Nam
ptinus adiungit. Voca me z ego
rndebo t. a cte loqr z tu rn
de m. Qa dn humanis oclis per
assupta carne apparuit. sua ho
minibus peta aperuit q z ppetra
bat et nesciebat. vn subdit.
Quantas habeo iniqtates z peta
scelera mea z delicta ondem
Quamuis vocare z rnde intelligi
z alit possit. Vocare em dei e
nos amado z eligedo respice.
Rnde at nrm e amori illius bonis
opibus pare. vbi apte addit.
Aut cte loqr z tu rnde m. Loq
m naqz tu eius faciez p deside
riu postulas. Rndet vo ds lo
qntibus cu nob se amatibus ap
paret. Sz qz qsqs etnitatis desi
dio anhelat. semetipm sbtilit
rephendes sua fca discutit. z
ne quid in illo sit in q° auctoris
faciez offendat. qrit. rce sbiugit
Quantas habeo iniqtates z peta
scelera mea z delicta onde m
In hac vita iustoz labor e ut
semetipos inveniat. z inveme
tes flendo atqz corrigedo ad
meliora pducat. Et quamuis int
iniqtate et petm nichil distare
phibeat iohns aplus q ait.
Iniqtas petm e. Ipo tn vsu lo
qndi plus iniqtas qz petm sonat
Et omis se ho libe petore fate
iniqui vo dice nonuqz erube
scit. Int scelera vo z delicta hc
distat. qz scelus etia podus transit
delictu vo podus peti no trasit
Qa z cu offri sacrificiu p lege
iube. minime pcipit sic p peto
ita etia p delicto. Et nonuqz
scelus in ope e. delictu vo pleruq
qz in sola cogitacoe. Vn p ps ta
d. Delicta quis intelligit. Qa
vz peta opibus tanto citius cogno
scunt. quanto ex timus videntur peta
vo cogitacoibus. eo ad intelliged

Timor no impletur iusticia

Vocacio dei z responsio nra que sunt

1 Jo 3

Scelus z delictu distinct

Leuit 6

difficilia sit· quo invisibiliter penetr[atur]
Quisquis eius exemplar desiderio a-
xius apparere velud iudici desiderat
indeg· tanto se subtilius nunc exa-
minat· quanto nimirum cogitat ut
tunc terrori illius liber assistat· et
ostendi se exorat ubi displicet· ut
hoc in se per penitentiam diluat· puniat
se quod hunc districtius iudicabi-
lis fiat Sed nunc huc intueri iuvat
quanta perpetrationis nostre pena
nos pertulit· quia in eam cecitatem
venimus ut nosmetipsos ingres-
sus perpetrantes mala nec tunc ut deberemus
deprehendimus ut perpetrata culpa
sa quippe una a luce vitat· nil
in se nisi tenebras invenit
et plerumque in peccati fovea pede
porrigit· et nescit quod nimirum de
sola exilii sui cecitate patitur
quia ab illuminatione dominum repulsa· et
semetipsam videre perdidit· quam an-
te conditoris faciem non amavit Unde et
Ca 13 V subditur Cur faciem tuam absco-
dis et arbitraris me inimicum tuum
ho[mo] qualis fuit in padiso — humanum genus contemplatorem inti-
me lucis habuit in paradiso· sed
semetipsum placens quo a se recess-
sit lumine conditoris perdidit· eius
quoque faciem ad ligna paradisi fugit
Quam post culpam videre metuebat
quem ante gaudere consueverat· sed ecce post
culpam venit in penam· ex pena
autem ad amorem redit· quia quis
fuit culpe fructus invenit atque
illam faciem quam timuit in culpa
excecatus requirit in pena· ut
iam caliginem cecitatis sue fugiat
atque hoc ipsum quod auctorem suum non
videt contra perhorrescat Unde vir
desiderio compunctus sanctus vir clamat
Cur faciem tuam abscondis et ar-
bitraris me inimicum tuum· Quasi
me ut amicum aspiceres· visionis
tue lumine non privares· Que mobili-
tas cordis humani subsequens adiungit
V Contra folium quod a vento rapitur osten-
dis potentiam tuam et stipulam siccam
persequeris Quid est homo nisi folium· qui videlicet
ho[mo] quare d[icitu]r folium — in paradiso ab arbore cecidit· Quid
est nisi folium quod temptationis vento
rapitur· et desideriorum flatibus le-
vatur Mentes quippe humana quot temptationes
patitur· quasi tot flatibus movetur
Temptacio temptacioni succedit — Hac etenim plerumque ira perturbat·
cum recedit ira succedit inepta
letitia· luxurie stimulis urget·
estu avaricie longe lateque
ad ea que terrena sunt ambienda
tenditur Aliud hanc superbia elevat
aliud vero inordinatus timor infim[ius]
deponit Quia igitur tot temptationum
flatibus levatur et deicitur recte fo-
lio homo comparatur Unde bene quoque per Ysaiam
dicitur Cecidimus quasi folium universi et
iniquitates nostre quasi ventus abstule-
runt nos Quasi ventus nos quippe
iniquitas abstulit· quia nullo firos
virtutis pondere in vana elationem leva-
Bene autem post folium etiam stipula
homo appellatur· Quia enim arbor fuit in
tentacionis conditione folium factus et a
semetipso in temptatione· sed post stipula
apparuit in delectatione· quia enim de alto
cecidit folium· quia vero per carnem tr[…]
primus fuit· etiam cum stare videba[tur]
stipula esse memoratur Sed quia viride
intimi amoris perdidit· iam stipula
sicca est· Considerat itaque vir sanctus
et homo quante vilitatis sit· et de
quante districtionis et dicat Contra foli-
um quod a vento rapitur ostendis potentiam
tuam· et stipulam siccam persequeris Ac
apte deploret dicens Cur tan-
te rectitudinis impetus eum· quem hic
infirmum esse in temptatione cognosc[it]
X sequitur Scribis enim contra me ama-
ritudines· quia omne quod loquimur transit
quod vero scribimus manet· Deus non
loquitur sed scribere amaritudines dicitur cum
diu super nos eius flagella perdu-
rant· Semel quippe peccanti homi-
dictum est Terra es et in terram ibis
Et sepe apparentes angeli ho-
minibus precepta dederunt Moyses
legislator pro districtione peccata coh[ibuit]
cuius ipse unigenitus suum pri[mum]
ad nos redimendos venit· m[ori]-
endo mortem absorbuit· vi[-]
tam perpetuam denunciat· nobis·
quam in se ostendit Sed tamen illa quia
in paradiso data est de morte
carnis nostre sententia ab ipso initio
generis humani usque ad finem seculi
non mutatur Quis est enim homo qui vivit
et non videbit mortem Quod bene
rursum per Psalmistam ait Tu terribilis es
et quis resistet tibi· ex tunc ira tua
Quasi videlicet peccanti in paradiso homi-
ni gratis semel de mortalitate carnis
nostre sententiam fixit· quam nunc et usque
ad ultimum nullo mutari va-
lebit· dicat Scribis contra me
amaritudines Ubi adhuc subditur
Et consumere me vis peccatis ado-
lescentie mee Ecce vir iustus
qui in iuventute sua se peccasse
non invenit· adolescentie facta

ptimescit Sz sciend' ē qꝛ sicⁱ ·y
cor ͤ ·ita sꝫ etia incmeta etat
in mēte / Pma qppe hoīs etas
infātia · tn̄ ⁊ sꝫ mocent vinit·
nescit tn̄ fari mocētia qua ht
ac deinde pueritia seqt᷑ · in q
ia valet dicē qd volt / cui suc·
cedit adolescētia · q vz pma ē
in opacon / Sqna seqm᷑ iu· 3
uetg scz apta fortitudi / ac pg
modū senectg etiā p tpus ia
cōgta matuītati Quia ꝰ pma
etatē apta bonis actibg adole·
scētiaz duxing · ⁊ iusti viri cū in
mag̃ inet matuīte pficiūt·
nōnūqz ad meōiā actonū sua
rū inicia rducūt · se qz tātū d'
sius pmordys rephendūt · qntū
ex ḡuitate inet altius pfecert
qꝛ eo indiscretos se fuisse inve
niūt · qº discretōis arcez post·
mod plenig ɔsecnt᷑ Recenūc
p voce sc̄ti viri adolescētie pcā
formidat᷑ · Qd si ad ipaz lr̄az ē·
tenedū hinc ɔsidand' est · qz
gnia sint pcā iuuēni et seni
Si ⁊ illud insti sic metuūt qd
i infirma etate deliqrūt / se᷑
Posuisti i nervo pede meū ⁊ 7
obsuasti oms semitas meas
⁊ vestigia pedū meoꝝ ɔsidasti
In nervo deg pede hoīs posuit
qꝛ pitatē illig forti districtō·
nis sue sentia ligauit / eiug oēs
semitas obsuat · qꝛ sbtilit' singla
eius qqz diiudicat Semita em
āgustior esse solet qz via Qa
aūt vias actoes intelligi̅g · nō
imito semitas ipas actoni co
gitacōes accipig Deus itaqz oī·
potēs semitas obsuat qꝛ i sin
glis quibusqz nr̄is actoib; etia
cogitacōs pensat ⁊ vestigia pe·
dū considat Qa intercōes nō·
rū opm qz rcē pona᷑ ɔsexaiat·
ne ⁊ hoc quod boni agi᷑ nō p
rcō desidio aga᷑ / Pnt quoqz p 9
pedū vestigia qda mala signa
li acta Na pes in corꝫ e vesti
gm̃ in via Et plerūqz dū qda
pue agimg inrectibg hᶜ fri·
bg exēplū malū pbeg Et qi
inflexo ext via pede seqntibg
vestigia distorta relinqg · dū
p nr̄a opa ad scādalū aliena
corda pnotas valde ar labo·
osū ē custodiē ne mala ho
fac audeat · ne in bonis acti
b; p intencoz titubet Et int'

rca opa sinistra ei cogitaº illu
dat / que tn̄ cuncta ops ds sbtilr
exāinat atqz i iudicº singla re
pēsat Sz qn hō q' sue carnis i·
firmitē ɔstrigit᷑ · cōn cuncta va
leat subtilior assurgē · atqz in
cōcussa cogitaꝯ rctitue tengre B
Vn apte sbdr᷑ Qi qi putredo cōsu
medg sū ⁊ qi vestimētū qd come
dr᷑ a tinea Sic ei vestimētū d'
se exorta tinea comed᷑ Ita hō
in semetipō ht putredīne d' qua
ɔsuāt᷑ · atqz hᶜ ē q vnde ɔsūt᷑
vt nō sit Qd intelligi ⁊ alit' pt· si
ex voce tētati hoīs dica᷑ Qi qi
putredo ɔsumedg sū ⁊ qi vestim
tū qd comed᷑ a tinea / Hō em
qi putredo ɔsūt᷑ · dū carnis sue
corrupcōe ɔterit᷑ / em qꝛ inmūda
cogitaº tētaº nō alīude · sz a se
metipō nascit᷑ · more tinee car
nē tentaº qi veste d' q exiuit
ɔsūt In semetipō qppe ht hᶜ
vnde tente᷑ · qi go tinea veste
ɔsūt · q ex veste ead' pcessit Sn
end' qz q tinea vestez sy com
tu vestez pforat Et plerūqz co
gitaº trāsfigit mtē vt mens
ipa nō sentiat ūl pgg fuit eig
aculeo trāsfixa Bene go dr᷑ q
hō tanqz vestimētū cō a tinea
comed᷑ Qa nōnūqz tētacōni
nraz vlnā nō ɔgnoscīg ūl pgg
ab eis ɔfossi in mtē fuerig Quia
vzᵗ infirmitate nr̄az bn̄ adhuc
scius vir ɔsidans adiūgit Homo X
natg d' muliere bm̄ vivēs tpe
reple᷑ mlt̄ miserys In sacro
elogº mlier d' p sexu po᷑ · a' p
infirmitē / p sexu qppe sc̄ptū est
Misit ds filiū suū natū ex mu
lie' fcm̄ sb lege · P infirmitē vº
sic p qnda sapientē d᷑ Melior
ē inqtas viri qz bn̄ faciens
mlier Vir etei qlz fortꝫ ⁊ dis
cretg voca᷑ / mlier vº mēs in·
firma vel indiscreta accipit᷑
Et sepe cōtingit ut discretg
qsqz sbito labat᷑ in clpa / atqz
indiscretg alius ⁊ infirmg bo
na exhibeat opacōz Sz is q'
indiscretg ē atqz infirmg non
nūqz d' eo qd bn̄ egerit aplig
eleua᷑ atqz in clpaz ḡuig ca
dit Discretg vº cuncsz etia
ex eo q male se egisse intelli
git ad discretōis regulaz artig
se reducat · ⁊ inde altig ad iu
sticia psiat Vn ad tēpus a

d tetaoꝯ que in nobis est

Tetaº q a nob orit᷑ tinee assimulat᷑

mlier qd significat

Vale

Ca .9.

iusticia cecidisse videbat. Un
in re rec. d. Melior e iniq
tas viri qz bn faciēs mlr. Qa
nōnūqz etiā clpa fortiū occa
sio vtutis fit. et vtg infirmoz occa
sio pcti. hc it loco mlieris noīe
qd nisi infirmitas designat. cu
d. ho natg d mlre. Acsi apte
dicat. Qd in se hebit fortitu̅is
q natg e in infirmite. brevi vi
vens tpe repletr mltis miserys.
Ecce scti viri vocibg pena ho
ming brevit expssa e. qz et an
gustat ad vita. et dilatat ad
miseriā. Di eni sbtilit gsidet.
oīe qd hic agit pena mise
rie e. Ipi etem corrupcoi car
nis suie ad necia atqz gcessa
miseia e. vt con fgus vestim
ta. con fame alimenta. con
estu frigora regrant. q int
ta cautela custodit salg corpis.
q etiā custodita amittit. a
missa cū gni labore repat. et
tn repata sp in dubio est. qd
hc aliud qz mortlis vite mi
seria e. q caring amicos et
tmeg suspecti ne offendi vale
ant. formidag inimicos. atqz de
eis secui no sumg. vtiqz quos
formidag. q plerūqz sic inimi
gfidet sic amic loqnt. Et no
nūqz pnā vba prigz. et mlti
nos fortasse diligetiū. qi va
suscipig inicoriū. et qi nūqz fal
li vel falle volug. ex cautela
nra gnig errag. qd itaqz hoc
ni huiae vite miseia e. Qi
amissa celesti pcia repulsus
ho delcat exilio. gnat cruciis
et tn cogitare dissimlat qz gue
sit qz multa cogitat. q pnatg
e intno lume. et tn in hac vi
ta diu wlt ppeti ceritate suaz.
qd hc aliud qz d pena nra na
ta e miseia. Qz gnus hic diu
stae desidet. ipo tn csu mor
tlis vite impellit vt egrediat.
Un vir scus rec sbiugit. Qi
E flos egredit et gterit et fugit ve
lut vmbra et nūqz in eod sta
tu pmanet. Qi flos ei egredit
q nitet in carne. s gterit
qz puis redigit i putredme.
Qd ei sic nati hoies i mdo
ni q da flores. i capo tendag
oclos in hac latitudine mdi
pns. et ecce qi tot floribg qt
hoib pleng e. Vita itaqz in
carne flos e feno. Vn bn p
ps taz d. ho sic fenu dies eig
et sic flos agri sic efflorebit.
Ysaias qz ait. Oīs caro fenu
et oīs gla eig sic flos agri. ho
eni more floris pcedit ex ocl
to. et subito apparet in pblico.
q stati ex publico p mortem
retraht ad ocultu. Carnis
nos viditas ondit. s aridi
tas pulvis ab aspctibg retra
hit. Qi flos appuig q no erag
qi flos arescimg q tpalit ap
parebag. Et qz p momēta ho
cottie gpellit ad morte. rec
Ca sbiugit. Et fugit velut vmbra
et nūqz in eod statu pmaet. Vn
cū sol qz csu suu indesinēt
pagat. et nūqz se instablez fi
gat. cur csg vite hoīs vmbre
potius qz soli copat. ni qz am
so amore coditoris. calorem
cordis pdidit. et in solo iniqtatis
frigore remasit. Qa iux voce
vitatis hundabit iniqtas et re
frigescet caritas mltoz. Q ia in
amore dei calore cordis non
ht. nc tn vita qua diligit ter
sez velut vmbra fugit. Vnd
rec qz si d illo scptu e qz sen
tg e vmbra. Vn at d. Et nūqz
in eod statu pmanet. Qa du
infatia ad pueicia. pueicia
ad adolescetiaz. adolescetia ad
iuvetutez. iuvetg ad senecti
tez. senectg tnsit ad mortem.
in csu pnt vite ipis sius aug
met ad detmēta impellit et
inde sp deficit vn se pfice in
spaciu vite credit. fixu eteī
statu hic hre no possug. vbi
tnsitoie venig. atqz hoc ipm
nrm vivē cottie a vita tnsi
Gre est. Sane vz lapsu ho
ān clpa hre no potuit. qre
stante tpa tnsiebat. Vz posqz
deliqt in quoda. se qi in lubri
tpalit posuit. Et qz cibu com
dit vetitu. statg sui ptinus in
venit defctm. Qa. tn mutabi
lytate no solu extig s intius
qz ho pati. du ad meliora
opa gsurge conat. Mes ete
nra mutablitate sue ponde
ad aliud sp impellit qz est. Et
nisi in statu suo arta custodia
disciplia teneat. sp in deteri
dilabit. Q ei sp stante des
ruit statu que hre potuit

amisit Un(de) et nu(n)c cu(m) ad meliora
niti(tur) q(uas)i c(on)tra ictu(m) fulminis cona(tur)
Cu(m) vo ab intencio(n)e ascendendi
resolvit(ur) sine labore ducit(ur) ad
ima Quia enim in ascensu labor
e(st) in descensu ociu(m) intraturos
p(er) angusta(m) porta(m) d(omi)n(u)s admonet
dicens Contendite intrare p(er) an-
gusta(m) porta(m) dicturus q(ui)ppe an-
guste porte initiu(m) p(re)misit co(n)-
tendite Quia n(isi) mens contencio fer-
veat unda mundi no(n) vincit(ur) p(er)
qua(m) a(n)i(m)a s(em)p(er) ad ima revocat(ur)
Quia igi(tur) ho(mo) velut flos nascit(ur)
et conterit(ur) Quia sic umbra fu-
git atq(ue) in statu suo nu(n)q(ua)m per-
manet quid in hac (con)sideratio(n)e
sui agat audiamus s(equitur) Et dignu(m) h
ducis sup(er) huiuscemodi aperire
oc(u)los tuos et adducere eu(m) tecu(m)
in iudiciu(m) Considerat q(ui)ppe sup(er)ius
o(mni)potentis dei pote(n)cia(m) et infirmitate(m)
sua(m) de duxerit qu(as)i oc(u)los se det
deu(m) pensat q(uo)d tu(m) q(uo) ad iudi-
ciu(m) veniat vidit h(ui)c ho(m)i(n)e(m)
inde conditore(m) .i. pulue(re)m et d(omi)n(u)m
Et recte ait Et dignu(m) ducis
sup(er) huiuscemodi aperire oc(u)los tu-
os O(mni)potenti d(e)o aperire oc(u)los e(st)
iudicia ei(us) exercere q(ui)que feriat
unde illa q(uas)i clausis oc(u)lis non
vult aspicere que no(n) vult ferire
Un(de) mor q(uia) de ipo iudicio subiun-
git et adducere eu(m) tecu(m) in iudiciu(m)
q(ui)q(ue) q(uia) (con)templatus e(st) ad iudiciu(m)
venie(n)te(m) deu(m) Rursus (con)siderat
infirmitate(m) sua(m) vidit q(uia) mundus
p(er) semetipm esse no(n) possit q(uo)d ut
esse possit d(e) immundicia p(ro)cessit
atq(ue) adiungit Quis p(otes)t facere mu(n)dum J
d(e) immundo (con)ceptu(m) semine
Nonne tu q(ui) solus es Id (est) q(ui) p(er) se
solus e(st) mundus mundare p(re)valet
immunda Ho(mo) e(ni)m in corruptibili
carne vivens h(abe)t temptacionu(m) in-
mundicias impressas i(n) semetipo
q(uia) immundu(m) eas ab origine t(ra)x-
it Ipa q(ui)ppe p(ro)pt(er) delectaco(n)e(m) car-
nis ei(us) (con)ceptio immunda e(st) Un(de)
et p(sa)l(mi)sta dic(it) Ecce e(ni)m in iniquitatib(us)
(con)ceptus sum et in p(e)cc(at)is (con)cepit me
m(ate)r mea Hinc e(st) ergo q(uod) plerumq(ue)
temptat(ur) et nolens Hinc e(st) q(uod)
immunda q(uo)da(m) in mente patit(ur)
quamvis ex iudicio reluctet(ur) q(uia)
co(n)ceptus d(e) immundicia du(m) ad
mundicia(m) tendit h(oc) cona(tur) vin-
cere q(uo)d e(st) Quis at oc(u)ltos motus
temptaco(n)u(m) atq(ue) immundiciam

cogitacionu(m) emicare nequaq(uam)
s(ed) sua iudicia t(ri)buat q(uia) d(e) im-
mundo (con)ceptu(m) semine null(us) potest
mundu(m) facere n(isi) is q(ui) p(er) semetipm
mund(us) sol(us) e(st) Q(uia) ergo ia(m) ad locu(m)
mundicie mente p(er)venit (con)ceptois
sue via(m) respiciat p(er) qua(m) venit
atq(ue) inde colligat q(uia) ex sua
virtute no(n) h(abe)t mundicia(m) vive-
di cui d(e) immundicia fetu(m) e(st) initiu(m)
subsistendi P(otes)t vo h(oc) in loco l
intelligi q(uia) b(ea)t(u)s iob incarnacio(n)e(m)
redemptoris intuitus solu(m) ho(m)ie(m)
vidit in mundo d(e) immundo semi-
ne no(n) ee (con)ceptu(m) q(ui) sic in mundu(m)
venit ex virgi(n)e ut nil h(abe)ret d(e)
immunda ~~cogitacione~~ (con)cepcione Neq(ue)
e(ni)m ex viro et femina s(ed) ex sp(irit)u s(an)c(t)o
et maria v(ir)gine p(ro)cessit Solus ergo
in carne vere mund(us) extitit q(ui) de-
lectacione carnis no(n) potuit q(uia) nec
p(er) carnalem delectaco(n)e(m) huc venit

Finis undecimi Incipit xii · La i k

Quos misteriu(m) e(st) tanto sol-
licitius p(re)sente vita q(uam)
sit fugitiva cogitare
q(ua)nto studiosius no-
verunt celestis patrie
bona p(re)pendere Ex his
e(ni)m q(ue) mane(n)tia intus aspiciunt
fuga(m) labentiu(m) rer(um) foras subtilius
attendunt Un(de) tu(m) b(ea)t(u)s iob de
lapsu huma(n)i t(em)p(or)is sima(m) p(ro)tulissent
dicens Ho(mo) natus d(e) muliere bre-
ui vivens t(em)p(or)e et rursu(m) Fugit
velut umbra et nu(n)q(ua)m in eod(em)
statu p(er)manet adhuc d(e) brevi-
tate vite h(uius) adiungit dicens
Breves dies dies ho(m)i(n)is sunt La ix iob
nu(mer)us mensiu(m) ei(us) apud te est
h(oc) ei apud nos velut no(n) ee co(n)-
siderat q(uo)d tanta velocitate t(ra)ns-
currat Quia vo apud o(mni)potente(m) d(eu)m
etia(m) labentia stat apud eu(m) nu-
mer(us) n(ost)ror(um) mensiu(m) p(er)hibe(n)t vel
certe in dieb(us) brevitas t(em)p(or)is In
mensib(us) vo multiplicata dieru(m)
spatia designa(n)t(ur) Nob ergo dies
breves s(un)t q(ui)q(ue) q(uia) vita n(ost)ra p(er)
tend(it)(ur) apud deu(m) nu(mer)us mensiu(m) e
n(ost)ror(um) ee memora(tur) Un(de) p(er) Salo(mon)e(m) p(ro)v(er)b(iorum) 3
d(icitu)r Longitudo dier(um) in dextra
ei(us) s(ed) Constitutus timor ei(us)
q(ui) p(re)teriri no(n) p(otes)t Nulla q(ui)ppe in h(oc) mundo
ho(m)i(ni)b(us) fiunt absq(ue) o(mni)potentis dei
nutu et oculto (con)silio veniu(n)t
Nam cuncta d(eu)s secutura p(re)sciens p(ro)videncia divina dispo(nit) o(mni)a
an(te) s(ecu)la decrevit qualit(er) p(er) s(ecu)la
disponant(ur) Statutu(m) q(ui)ppe iam

homini vel quantum hunc mundi prosperitas
sequatur quantum adversitas feriat.
ne electos eius aut inmoderata prosperi-
tas elevet aut nimia adversitas
conterat/ statutum quippe est quantum in ipsa
vita mortali temporaliter vivat. Nam
et si annos xv Ezechie regi ad
ysa 38 vitam addidit omnipotens deus tamen eum
mori permisit quo tunc eum prescivit
esse moriturum. Cum itaque in egrotatione o-
ritur quo ei per prophetam dicitur
4 R 20 dispone domui tue quia morie-
ris tu et non vives. Cui cum mor-
tis sententia dicta esset protinus ad
eius lacrimas addita est vita.
Sed per prophetam dixit dominus quo tempore
ipse mori merebatur/ per largitatem
vero divine illo eum tempore ad mortem
distulit quod ante secula ipse presci-
vit. Nec propheta igitur fallax quia tem-
pus mortis innotuit quo vir ille
mori merebatur. Nec dominica statu-
ta convulsa sunt quia ut ex largitate
dei anni vite crescerent hoc quoque ante
secula prefixum fuit atque spacium
vite quod inopinate foris est ad-
ditum sine augmento prescientie fuit
m intus statutum. Unde quod dicitur: Consti-
tuisti terminos eius qui preteriri non po-
terunt. Sed tamen intelligi etiam
Virtutes hic modo et tanquam iuxta spiritum valet. Quia nonnunquam
virtutibus proficere conamur, et quedam
dona percepimus, a quibusdam vero re-
pulsi in imis iacemus. Nemo enim est
qui tantum virtutis apprehendat quantum
desiderat. Omnipotens deus interiora
discernens ipsis spiritualibus provectibus
modum ponit ut ex hoc homo quod
apprehendere conatur et non valet
in illis se non elevet que valet.
Unde ille egregius predicator qui
2 Cor 12 raptus ad tertium celum fuerat pa-
radisi archana penetraverat post
revelationem tranquillus atque inte-
ger esse non valebat. Sed quia omnipotens
deus terminos constituit homini quos pre-
teriri non poterit et elevatur hunc
ad cognoscenda sublimia et redu-
xit iterum ad infima toleranda ut
modo suam mensuram aspiciens dum
secularitate comprehendere conaretur
et non possit ne per elationem extra se
iret per humilitatem cogeretur intra
n suos terminos redire/ sequitur: Rece-
de paululum ab eo ut quiescat
donec optata veniat sicut mercenarii
dies eius. Hoc loco recedere dicitur
vim flagelli amovere. Quibus enim
valet deo recedente quiescere

cum ipse solus sit requies. Et a quo
quisque quanto longe fuerit tanto fit in-
quietus. Itaque sic ab eo recedere dicitur ut
intelligas feriendo. Apte autem subiungitur
donec optata veniat sicut mercenarii
dies eius. Mercenarius quanto lon-
gius est a fine operis tanto et a retribu-
tione mercedis. Ita vir quisque sanctus
in hac vita positus diu longe ab
exitu vite presentis se conspicit longe
se esse ab eternis gaudiis gemit.
Quod est ergo dicere: Recede ergo ab eo
paululum ut quiescat, nisi iam flage-
lla vite presentis subtrahe et bona
quietis eterne ostende. Unde etiam de
ipsa quiete additur: Donec optata veni-
at sicut mercenarii dies eius. Tunc
namque optata hora sicut dies mer-
cenarii dies eius venit quando eter-
nam requiem pro recompensatione sui la-
boris accepit. Quantum vero ad presentis
vite spem spectat adhuc beatus
Job humanum genus multis miseriis
repletum quale sit quamquam de-
spectum insinuat. Quantum quippe ipsa
insensibilia hec preire videantur na-
rat cum dicit: Lignum habet spem, si pre-
cisum fuerit rursum virescit et ra-
mi eius pullulant. Si senuerit in terra
radix eius et in pulvere mortu-
um fuerit truncus eius ad odorem aque
germinabit et faciet comam quasi
cum primum plantatum sit. Homo vero
cum mortuus fuerit et nudatus atque
o consumptus ubi quaeso est. Sed quia hec iuxta
litteram patent, debemus spiritum ad interiora
deducere, et qualiter hec iuxta spiritum
intelligi debeant perscrutari. In
scriptura enim sacra ligni nomine ali-
quando crux, aliquando vir iustus, aliquando etiam in-
iustus, aliquando etiam incarnata dei
sapientia figuratur. Crux etenim per li-
gnum figuratur cum dicitur: Mittamus li-
gnum in panem eius/ lignum quippe
in panem mittere est dominico corpo-
ri crucem adhibere. Rursum ligni nomine
vir iustus aut iniustus exprimitur sicut
per prophetam dominus dicit: Ego dominus
humiliavi lignum sublime et ex-
altavi lignum humile/ quia instituti
eius vitat voce dicens qui se exal-
tat humiliabitur, et qui se humiliat
exaltabitur. Salomon quoque ait: Si
ceciderit lignum ad austrum aut ad
aquilonem in quocumque loco ceci-
derit ibi erit. In die etenim mortis
sive iustus ad austrum cadit, peccator
ad aquilonem. quia et iustus per fervorem
spiritus ad gaudia ducitur, et peccator

..ū apostata anglo q' dixit Sede
..o in mõte testamti ĩ lateib
..glomis in frigido suo corde re
..ba'. Rursu p lignu incarnata
..ei sapia figura'. sic d'ea scptu
.. Lignu vite ẽ hijs q apphederit
..a. Et sic ipe ait Si in vidi ligo
..ec fecerit in arido at qd fiet
..oc itaqz loco tu lignu pfert'
..oi qd ho n carnal qsqz accip'
..t qd lig noie n iusti cuiusqz
..nta signa'. Lignu etei ht spez
..i pcida'. rursu virescit. qr tu
..n morte passionis p vitate in-
..tus afficit'. in etne vite iocu-
..itate recupa'. & q' hic vire-
..bat p fide. illic virescit p spez
.. ramn ei9 pullulat. qr pleru-
..z ex passion iusti fideles q'qz
..d amore patr celest' mlti
..licat'. & viditate vite spital'
..ccipiut. du hunc p do fortiter
..gisse ctulat' seq' Si senuer
..it in tra radix ei9. & in pul
..e mortui9 fuit truc9 ei9. ad
..dore aq g'inabit & faciet
..oma qi cu pmu platatu e.
..d radix iusti n sta pdicaco
..r ab ipa orit' & in ipa sbsistit
..t qd tre vl pulue noie n
..ctor accip'. cu voce diuina d'
..ra es & in tra ibis. Vel certe
..ic ht nra. tu scato pulmis es
.. in pulucz reuteris. Iuste igit'
..adix in tra senescit. & in pul
..e truc9 emorit'. qr apd corda
..mor ei9 pdicacio despecta cuct-
..ozib effetata cred'. & in pul
..e truc9 emorit' qr int ma9
..sequitu corp9 illi9 examiat'
..ux voce enĩ sapie visi sut
..oclis insipietiu mori. & estia
..a e afflicco exit9 illor. Iuste
..cm9 radix in tra senuit. & i
..pulue trucu emortuus e. & ad
..dore aq g'inabit. qr p afflatu
..pus sci in elcor cordib exeplo
..m opis g'men vtut' facit. Aqe
..tei appllacon nonnuqz spus sci
..rrigaco signari solet. vic scptu
..e Si q's sitit veniat ad me et
..ibat. Et at bibit ex aq qua eo
..bedeo ei nq sitiet in etnu. Et
..aciet coma qi cu pmu pla-
..tatu e. succiso trunco coma
..face e. extincto corpa° iusto
..ipso sue passionis exeplo multor
..corda suscitae & ex fide recta
..viriditatez vitatis ostende'

Bene aut d' qi cu pmu plata- Laz
tu e. Oime qd h a iustis agit'. K
scda platacio e. qr pima vz opa°
plata° no in ope iustor sz in p-
scia coditois est. Et qr cuncta q
agut electi. sic pus intig cospi-
cuit' atqz disponit'. ita post-
mod' extius pficiut'. Bn dici'
faciet coma qi cu pmu plata-
tu e. i. viditate sua ondz in
effcu opis. qua pus huit in
pscia conditois. Vt ecia radix Radix sigt plan
iusti ipa na huai' intelligi q
sbsistit. q vz radix senescit i
tra cu na carnis deficit in pl-
uez redacta. cuius in pulue tru-
c9 morit'. qr extinctu corp9 a
sua spe dissipa'. Sz ad odore
aq germinat. qr p aduetu sci
spus resurgit & faciet coma qi
cu pmu platatu fuit e. qr ad
illa spez redit. ad qua pcipie-
da creat9 fuat. si in padiso po-
sit9 pccare noluisset. Quod for-
tasse d' ipo ecia sz bonor oim
capite dno nro valet intelligi
Innotat hc nacqz qd pdri9. qr de
semetipo ait. Si in vidi ligno Luce 23
hc faciut in arido qd fiet. De
em lignu vide & nos lignu a-
ridu dixit. Q'a ipe in se vim
diuinitat' huit. nos vo q' pur
homies sum9 lignu aridu ap-
pellam'. Ht go lignu spez
pasiu fuit. qr rursu virescat.
q' si & occidi p passioz potuit.
p r'onis gliaz rursq ad vidi te
vite puenit. Huig ramn pullu-
lat. qr ex r'one illi9 multiplica-
ti loge late q fideles creuert.
huig radix qi in tra senuit. qr e9
pdicacio iudeor pfidie qi despca
fuit. & in pulue truc9 emor-
tuus e. qr in corde psequtiu qp
pfidie sue veto lenaba' cotep-
tibit & despctus e huius. qd per
carne potuit occidi. Sz ad odore
aq germinat. qr p vtute dei
extincta caro illi9 ad vita re-
dijt iuxta qd scptu e. que ds Act 2
suscita' a mortuis. Q'a em ds
trinitas e. & extincta carne Resurrexio fuit a to trinitate
vnigeniti filij sca trinitas .i. pr
& filig & spus scus resuscitat.
& fecit coma qi cu pmu plata-
tu e. Q'a illa aplor debilitas
q in morte illi9 & expauit & ne-
gauit & negando aruit. ex r'one
illi9 gla rursq ad fide virui'

In cuius ligni cruce plantatione quod omnibus ho
ni pulvis est. Unde subditur. **Homo vero**
S **cum mortuus fuerit et nudatus atque**
consumptus ubi quaeso est. Nullus homo sine
peccato est nisi ille qui in hunc mundo non
venit ex peccato. Et quia omnes in cul
pa ligamur. ipsa amissione iustitiae
morimur. Concessa prius in paradiso ve
ste innocentie nudamur. mittitur et
carnis subsequente consumimur. Homo
itaque peccator moritur in culpa. nu
datur a iustitia. consumitur in pena
Hanc nuditatem peccatoris filius tegere
dignatus est pater qui eo redeunte di
xit. Cito proferte stolam primam. Pa
cisque stola est vestis innocentie. quam
homo bene conditus accepit. male a
serpente persuasus perdidit. Contra hanc
nuditatem rursus dicitur. Beatus qui vigi
lat et custodit vestimenta sua ne
nudus ambulet. Vestimenta quippe
custodimus cum percepta innocentie servamus
in mente ut cum nos iudicium culpa
nudat. ad amissa redeuntes in
nocentiam primam optat. Bene autem dicitur
Ubi quaeso est. Quia peccator homo illic
stare nolunt ubi conditus fuit. Hic
vero ubi cecidit durus stare prohibetur
patiens nolens perdidit. a regna
tione vero sua quam diligit invitus
expellitur. Ubi ergo est qui in eius amore
non est ubi verum esse est. Sequitur
T **Quomodo si recedant aquae de mari et**
flumen vacuefactum arescat.
Sic homo cum dormierit et non resur
get. Quae mentes hominis et qui fluc
tus maris sunt cogitationes hominis
mentes. quae alias per ira tumescunt.
per gratiam tranquille sunt. per odium cum ama
ritudine defluunt. Sed cum ho
moritur aqua maris recedit. quia
iuxta psalmiste vocem In illa die pe
ribunt omnes cogitationes eorum Et rur
sum de moriente scriptum est Amor
quoque et odium simul peribunt. Arescit
ergo flumen vacuefactum. quia subdu
cta anima vacuum remanet corpus
Quasi enim alveus fluminis vacuus
V ita est corpus exanime Anima in te
vigilat intuendum est. quod vita
patris videlicet quamdiu anima in corpore
moratur. mari et flumini comparatur.
Aqua enim maris amara est. flu
vius dulcis. Et quia hi viventes
modo in quibusdam amaritudinibus af
ficimur. modo autem dulcedine tran
quilli ac gaudentes reficimur. praesentis
vite decursus comparatione exprimitur
maris et fluminis. Sed in hiis duo

valde videntur esse quod subditur. Sic ho
cum dormierit et non resurget. Luc
itaque laboramus si in resurrectionis re
tributionem non tedius. Quomodo autem dicitur Non
resurgit cum scriptum sit Omnes quidem
resurgemus sed non omnes immutabimur
Et rursum si in hac vita in Christo
tantum sperantes sumus. miserabiliores
sumus omnibus hominibus. Et per semetipsum
veritas dicit Omnes qui in monumentis
sunt audient vocem eius. et procedent
qui bona fecerunt in resurrectionem vite. Sed
sententia summa indicatur. quae discre
in premissa lateat. Nam subditur
Donec atteratur celum non evigilabit
neque consurget de somno suo. Liquet
enim quia non resurgit sed usque dum attera
tur celum. quia nisi huius mundi finis ad
venerit. humanum genus a somno ad
vitam non evigilabit. Non ergo quia
omnino non resurgat. sed quia ante consum
mationem celi humanum genus minime resurgit
R insinuat. Notandum quoque est. cum per quos
superius hominem mortuum dixerat. nunc
factus non mortuum sed dormientem
nominat. eundemque de somno suo minime
consurgere. donec celum atteratur narrat
nisi quia patet datur intelligi. quia in
comparatione ligni revirescentis hominem
mortuum peccatore memorat. a vi
ta scilicet iustitie extinctum. Ubi autem
de morte carnis loquitur. non hanc
mortem sed somnum maluit vocare
spem procul dubio resurrectionis insinu
ans. Quia sic excitatur homo a somno
evigilat. ita consurgere ad conditor
nutum a morte corporis resurget.
V ehementer enim ab infirmis men
tibus nostri mortem pertimescitur. so
mnum autem vocabulum non adeo timetur
Unde et paulus discipulos admonens
dicit Nolumus vos ignorare fratres de
dormientibus ut non contristemini sicut
et ceteri qui spem non habent. Si enim
credimus quod Ihesus mortuus est et resurre
xit ita et deus eos qui dormierunt
per Ihesum adducet cum eo. Quod est
predicator egregius mortem domini
mortem vocat. mortem autem servo
rum non mortem sed somnum nominat
nisi quia infirma audientium cor
respiciens. medicamentum sue pre
dicationis mira arte composuit. Et
illum quem iam resurrexisse non
rat eius mortuum insinuare non
dubitat. eos vero qui necdum re
surrexerant. ut spem resurrectionis insinu
et non mortuos sed dormientes vo
cat. Non enim verebatur dicere mortuum

Stola prima co / ossa homini fu / it innocentia

Apoc 16

mentes hominum et / eorum cogitationes / sunt mare et flu / ctus eius

Ra. e.

Ecc' 9

ue auditores resurrexisse cogno
at et verba dicentis mortuos qui
esurgere vix credebat Beatus igitur
ob qui carne mortuos ad vitam
usque evigilare non dubitat eos
ormientes potius quam mortuos
ppellat scilicet Quis michi tribuat ut in
nferno protegas me Quia ante adven-
um mediatoris dei et hominum omnes
o quamvis munde probate que vite
nit ad inferni claustra descendit
ubium non est quin homo qui per se ceci
it per se ad paradisi requiem re
ire non potuit nisi veniret ille
sue misterio incarnationis paradi
eius nobis iter aperiret unde
t post culpam hominis ad paradisi
ditum rumphea flammea posita
e memoratur que et versatilis dicitur quod eo
alium veniret tempus ut etiam re
moveri potuisset Nec tamen ita in
torum animas ad inferni dicimus descen-
isse ut in locis penalibus tenerentur
z esse superiora inferni loca esse
lia inferiora credenda sunt ut et
n superioribus iusti requiescerent et
inferioribus iniusti cruciarentur Unde et
sta propheta pre eminentem se gratiam dei
t Eripuisti animam meam ex in
ferno inferiori Beatus igitur iob
nte mediatoris adventum ad in
ernum se descendere sciens eodem
oris sibi illic protectorem postulat
t a locis penalibus alienus exi
tat ubi dum ad requiem ducatur
a suppliciis absconditur Unde subdit
t abscondas me donec pertranseat
uror tuus furor eius omnipotentis
dei in hoc cottidie nunc sine distri-
cionis peragitur quo viventes indigne
agentes suppliciis dimergit Cuius
uror nec quando transit sed in fine
transit quia non agitur sed in iudicio ter-
mino consumatur Quem tamen iste furor
ntum ad electorum animas redempto-
is nostri adventum pertransiit sed eas
ab inferni claustro ad paradisi gau-
dia mediator dei et hominum dum
pse pie illuc descenderet reduxit
t Unde hoc vero sciendum quod furoris
om diuini ei non cognitum quia nam
ei sphere perturbatio nulla consit-
it Unde ei dicitur Tu autem domina-
or virtutis cum tranquillitate iudicas
t cum magna reverentia dispo-
nis nos Sed quia iustorum anime per
mediatoris adventum erant ab
nferni locis quamvis non penalibus
nunc liberande hoc quod iustus vir

providet et petendo subiungit Et con- A
stituas michi tempus in quo recorderis
mei At ubi venit plenitudo
temporis misit deus filium suum natum
ex muliere factum sub lege ut eos qui
sub lege erant redimeret Hanc
itaque redemptorum dum vir prosciens
in qua erant multi ex gentilitate libe-
randi sic ipse ait licet hec celes
in corde tuo tamen scio quia universorum
memineris Apud omnipotentem dominum
tempus est constitutum sive recordationis
petit Hinc est enim quod in ewangelio dominus Ioh 12
dicit Et ego si exaltatus fuero omnia
traham ad meipsum Omnia videlicet electa. primo resurgentes non omnes ex parte de inferno
Non enim ab inferno rediens electos
simul et reprobos traxit sed illa omnia
exinde sustulit que sibi inhesisse
prescivit Unde etiam per Ozee prophetam
dicit Ero mors tua o mors morsus B
tuus ero inferne Quod enim occidimus
agimus ut penitus non sit Ex eo
autem quod mordemus partem abstrahimus
partem quam relinquimus Quia ergo in electis primo non fuit in inferno morte sed mors
suis dominus funditus occidit mortem
mors mortis extitit quia vero ex
inferno partem abstulit partem reliquit
non occidit funditus sed momordit
infernum dicit ergo Ero mors tua o
mors id est in electis meis te fundi-
tus perimo morsus tuus ero infer-
ne quia sublatis eis te ex parte af-
fligo Videns ergo beatus iob hunc
adventum ad inferos redemptoris
nostri petat quod futurum providet et
dicat Et constituas michi tempus in quo
recorderis mei scilicet Putasne D
mortuus homo rursum vivat Solet prius ostendit se debilem ut confirmentur
viri iusti in eo quod certum ac solidum
ipsi senciunt sibi ex dubietate aliquid
proferre ut infirmorum in se verba trans-
ferant sed rursus forte sententiam infir-
mantem dubietati contradicunt quo-
modo quatenus per hoc quod dubie proferre cernitur
infirmus aliquis condescendat et
per hoc quod certam sententiam proferunt in-
firmorum mentes dubias ad sol-
liditatem trahant Quid mirum
dum faciunt ecclesiae nostri capitis se-
cuntur passionem quippe dominus proxim-
quans infirmantium in se voce sup-
sit dicens Pater si possibile est transeat Mt 26
a me calix iste eorum quod timorem
ut abstraheret suscepit Et rursus
per obedienciam virium fortitudinis ostendens
ait Verumtamen non sicut ego volo sed
sicut tu Ut cum hoc imminet quod si
nolumus sic per infirmitatem petamus
ut non fiat quatenus per fortitudinem

pati sumus ut voluntas conditoris
nostri. etiam contra nostram voluntatem fiat
hoc igitur exemplo. nonnumquam a fortibus
infirmitatis verba suscipienda sunt ut
per eorum post predicamenta fortia in-
firmorum corda continentius roborentur.
Ca 6 Unde beatus iob qui cum quasi dubitan-
tis verba protulit dicens Putas
ne mortuus homo rursum vivat
Illico semetipsum sine cunctatione adiunxit
qui ait Cunctis diebus quibus nunc mili-
to expecto donec veniat immutatio
mea. Qui itaque suam immutationem
tanto desiderio expectat. quam vero
sit de resurrectione certus insinuat. Et
cursum vite presentis quantum despiciat
innotescit. qui hunc militiam appel-
lat. Pro militia quippe semper ad finem
intenditur. et cotidie conclusionis terminus
expectatur. Cursum itaque vite huius
despicit et statum soliditatis requirit.
qui per hoc quod mutabiliter militat ad
immutationem suam pervenire festinat
Iustis quippe in hac vita ipsa sar-
cina sue corruptionis onerosa
est. Quod vigilie defatigant.
somnus queritur ut vigiliarum labor
atque anxietas temperetur. sed nonnumquam
quia etiam somnus occidit. fames cor-
pus atterit. atque ut eius necessitas
repellatur cibi requiruntur. sed sepe
et cibi gravant que ad expellendum
debilitatem quamvis quesiti fuerant.
Gravis itaque est sarcina corrup-
tionis que non ita cunctis esse nequit.
Quia paulus dicit Vanitati creatura
subiecta est non volens. sed propter eum qui
subiecit in spe. quia et ipsa creatura
liberabitur a servitute corruptionis
in libertatem glorie filiorum dei. Scimus
enim quod omnis creatura ingemi-
scit et parturit usque adhuc. Deus
ergo vir incorruptionis statum con-
siderans dicat Cunctis diebus quibus
nunc milito expecto donec veniat
immutatio mea. In qua immutatione
quid agatur adiungit Vocabis me
et ego respondebo tibi. Nunc enim
dicimur. cum eius factis congrua
ad invicem opera reddimus. In illa
vero commutatione vocat dominus et
respondet homo. quia ante incorrupti
claritatem incorruptus homo con-
ditur. per corruptionem hinc etenim
quousque subditi corruptioni
sumus. auctori nostro minime
respondemus. quia dum corruptio ab in-
corruptione longe est. similitudo
apta iure responsionis non est concordia

ad immutationem scriptum est Cum appa-
ruerit similes ei erimus. quia videbi-
mus eum sicuti est. Tunc ergo vocanti deo
velut respondebimus quando ad summe incor-
ruptionis iussu alis visu incor-
ruptibiles resurgimus. Et quia hoc ip-
sa creatura ex semetipsa non va-
let sed solius omnipotentis dei dono ag-
itur ut ad statum incorruptionis glorie
permutetur. Recte subditur Operi ma-
nuum tuarum porriges dexteram
Acsi patenter dicat Dicto creature
corruptibilis persistere ad incorrup-
tionem. quia potestas tue maiestatis erigitur.
et tamen respicientis gratia ut persistat
tenetur. Humana namque creatura eo ip-
so quo creatura est in semetipsa hic
sub se defluere. sed a conditore est sin
hoc accepit. ut et super se in contem-
platione rapiatur. et in seipso incor-
ruptione teneatur. Ad tuum Cr-
eatura ergo ne sub se defluat.
incorruptionis subsistat. ad incom-
mutabilitatis statum auctoris
dextera levatur. Potest etiam dextere nomine
filius designari. quia omnia per ipsum
facta sunt. Operi igitur manuum suarum
porrexit omnipotens deus dexteram suam
quia ut abiectum atque infimum
iacentem ad summa erigeret genus
humanum incarnatum ad hoc misit
unigenitum ex cuius nobis incar-
natione datum est. ut qui ex volun-
tate propria in corruptionem cecidimus
vocanti nos deo quoque ad incor-
ruptionis gloriam respondere valeamus
Sua in re longitate divi-
ne pensare dispensationis valeat. qui cum
tantam perducit gloriam homines
post culpam. pensat deus mala
fecimus. et tamen pro benignitate sue
gratie eius misericorditer relaxat.
Unde et subditur Tu quidem gressus meos
dinumerasti sed parce peccatis meis
Gressus deus dinumerat cum sin-
gula queque nostra opera pro retributione
signat. Quid enim ingressibus in-
nuatque nostra actio designatur Ca
Omnipotens itaque deus gressus
dinumerat et peccatis parcit. quia sub-
tiliter acta nostra considerat: et tamen
penitentibus misericorditer relaxa-
t. Et duritiam in peccantibus con-
spicit. sed tamen hanc per augmenta
gratie ad penitentiam emollit. Sicut
ergo innatat cum nos ipsos ad sin-
gula que fecimus deflenda conver-
tit. quasi misericorditer relaxat. quasi
ea dum nos punimus ipse neque

in ext(er)mo examine iudicat paulo
attestante q(ui) ait Si nosmetipsos
diiudicaremus no(n) utiq(ue) iudicaremur
Unde subdit(ur) Signasti q(ua)si in sac- J
culo delicta mea. sed curasti ini-
quitatem meam Signant(ur) delicta
nostra q(ua)si in sacculo. q(ui)a hec q(uo)d nos
exterius agimus n(isi) p(re)nitendo intueri
mente diluamus in secreto iudicium
dei sub quadam occulta o(mn)ium seruantur
ut q(uo)q(ue) etiam de sigillo secreti eant
ad publicum iudicium Unde etiam per
moysen d(icitu)r Nonne hec congregata sunt
apud me et signata in thesauris
meis in die ulc(i)o(n)is reddam illis
Cum uero pro malis que facimus disciplinae
flagello atterim(ur) et hec per penitentiam
deflemus. iniquitatem n(ost)ram deus si-
gnat et curat q(ui)a nec inulta h(ic)
deserit nec in iudicio punienda
seruat Signat igit(ur) delicta q(ui)a ea h(ic)
subtiliter attendit ut feriat Curat
u(er)o q(ui)a per hoc flagellum funditus re-
laxat Unde iniquitatem illius perse-
cutoris sui quem in terra prostraue-
rat signando curat. cum de eo ad
Ananiam dixit Vas electionis est
mihi iste ut portet nomen meum co-
ram regibus et principibus coram gen-
tibus et filiis israel Ego enim ostendam
illi quanta oporteat eum pati
pro nomine meo Cum enim adhuc pro
transactis excessibus uerberatus pauesceret
nimium. profecto hec q(uo)d deliquerat
in corde signatum tenebat Sed K
procul dubio delicta eius signando
curauerat quem uas electionis uocauerat
Vel certe peccata n(ost)ra signant(ur) in
sacculo. cum mala que fecimus
sollicito semper corde pensamus Quid
namque est cor hominis nisi sacculus dei
ubi dum studiose conspicimus p(ro) quanta
deliquimus peccata nostra q(ua)si dei signata
portamus An non peccatum suum dauid
signatum tenebat in sacculo qui
dicebat Iniquitatem meam ego
cognosco et delictum meum coram
me est semper Et q(ui)a culpas quas nos in-
tuendo et penitendo cognoscimus
pius conditor nob(is) relaxat. recte
post signata in sacculo delicta sub-
iungit. sed curasti iniquitatem meam
Acsi aperte dicat Que nos signamus
ut penitendo uideamus. agis procul
dubio ne in retributione uideant(ur)
Sequitur Mons cadens defluit et sa-
xum transfert(ur) de loco suo Lapi-
des excauant aque et alluuione
paulatim terra consumit(ur). Et homines

ergo similiter perdes Hec crebro agunt(ur)
ut cadentibus rupibus saxum ad lo-
ca alia transferatur. ut aque lapides
excauent. et paulatim terra alluui-
onibus consumatur Sed magnopere nobis in-
tentione discutiendum est q(uo)d infert(ur)
Et homines similiter perdes Quid est enim L
hec q(uo)d cadenti monti. et saxo translato. q(uo)d excauato lapidi. et per allu-
uionem terre consumpte perdito homine
comparat(ur) nisi hec q(uo)d patenter dat(ur)
intelligi q(ui)a duo sunt genera temptatio- [et duplex temptatio]
num Unum q(uo)d in mente etiam insti-
per repentinum euentum agit(ur). quatenus
sic subito tenteat(ur). ut hunc inopi-
nato p(er)cussu gerentiat et prosternat.
casum q(ue) non nisi postq(uam) ceciderit ui-
deat Aliud u(er)o q(uo)d paulatim ue-
nit in mentem et resistente animo le-
nibus suggestionibus inficit et omnes
in eo uires iustitie non nimietate
sua sed assiduitate consumit Erg(o)
alia est temptatio que iustos plerumque
subita inuasione prosternit Dicat(ur)
Mons cadens defluit et saxum
transfert(ur) de loco suo. i(d est) mens sta-
tum loci iustitia firmat. impulsu
subito ad culpam transfert(ur) Rursum
q(ui)a alia est temptatio que se cordi ho-
minis leniter infundit. omnemque
duritiam fortitudinis corrumpit
atque consumit Dicat(ur) Lapides ex-
cauant aque q(ui)a uidelicet duritiam mentis
absorbet assidua et mollia bla-
dimenta libidinis et lentum atque
subtile uenenum corrumpit durum et
forte propositum mentis Unde subd(itur) Et
alluuione paulatim terra consumit(ur)
Sic enim influente aqua paulatim
consumit(ur) aqua terra. sic leniter sur-
ripiente uicio mens homo etiam fortis
absorbe(tur) Unde bene subiungit(ur) Et La 8 M
homines similiter perdes. i(d est) tu q(ui)a cum
tentatione iusto indicio eius mentem
que stare in alto cernit(ur). repente d(omi)na-
ri permittis. cadere ac defluere mon-
tem facis. et cum uoluntatis ad uicinum
permutat(ur). q(ua)si ad locum alium trans- [temptatio quoque
fert(ur) saxum Cum uero temptationes lentas [lenis est periculosa]
atque subtiles sed tamen assiduas. eorum
qui fortes esse credunt(ur) mentibus
preualere sinis. q(ua)si lapides ex-
cauant aque. et alluuione pau-
latim terra consumit(ur). Ergo minimum
suggestione leni subacta mentis
duricia mollit(ur) Videamus dauid [2 Re xi]
ille q(ui)a altus mons fuit. quanta deo
misteria prophetico spiritu ualuit
contemplari. Sed aspiciamus q(ua)m subito

casu defluxit. Q' dū in solario
deambulans aliena cōiuge cō
cupiuit. abstulit. cuius q3 vir
cū dāpno sui exitus interemit. re
pētino casu in os cecidit. Cū
mens illa misteriis celestib9
assueta inopiata temptacōe de
uicta ē. tanq3 in amissiē, tpitu
dini subacta. Saxū itaq3 d' loco
suo trāslatū ē. cū p̄phte ani9
a p̄phtie misteriis exclusus ad
cogitacōes turpitudinis venit
Videa9 eciā alit' lapides exca
uāt aq. ⁊ allunione paulati
3 R xi terra 9sumit². Salomō quippe īmodd'
to vsu atq3 assiduitate mlier
ad h' usq3 pductus ē. ut templū
idolis fabricaret. ⁊ q' prius deo
templū construxerat assiduitate libi
dinis eciā pfidie substratus ido
lis templa construere nō timuit
Sic q3 fcm̄ ēnt ab assidua car
nis petulancia vsq3 ad mentis
pfidia pueniret. Qd itaq3 aliud
q3 aq excauauerūt lapidē ⁊ al
luvioē paulati terra 9sumpta ē.
q3 surripiēte paulisp infusioē
pcti. terra cordis illi9 ad 9sum
cōz defluxit. Consideret g° btus
iob vtrasq3 temptacōes. vel subi
tā ⁊ imēsa. vel lentā atq3 lon
giorē. Consideret ca9 homi. et
ex his 9 extrinsecus accedunt rapi
at intus 9templacōz dicēs. Mons
cadēs defluit. ⁊ saxū trāsfert'
d' loco suo. lapides excauāt
aq. ⁊ alluuioē paulati terra
9sumit². ⁊ hoīes g° silit' pdes
Qd est sic hec inuisibilia ma
subita corruunt. mo paulisp
infusa aquaz mollicoē cōsu
munt². ita eciā eū quē rōna
bilē cōdidisti. vl' subita tēta cōe
deicis vl' longa ac lenta cō
sumi pmittis. Atq3 eand' mox
rōnabilē cātionē verbis seqn
N tibg explicat dicēs. Robora
sti eū paululū vt ī ppetuū
ptrāsiret. Paululū roboratus
est hō q3 hic vivendi vires ad
modicū accepit vt in ppetuū
trāsiat vbi ei9 vitā tīm9 nō
claudat. S3 in hac breuitate
vbi roboratus ē colligit vñ in
ppetuitate inveniat². vel ut sp
gaudeat. vel ut suscepta supp
plicia euadat. Q' p eo q' pau
lulū roboratus ē. ut ī ppetuū
trāsieat. apte mox subditur

O Immutabis faciē ei9 ⁊ emittes
eū. Facies hoīs īmutat² cū ei9
species morte attērit². emitti² vo
q3 ab his q' voleb tenuit. trāsīe
ad etna cogit² nolēs. duq3 ad
ia pducit². hec q' dū cogitata
tenuit. sese qualit' hītura sint
relicta nescit. Vñ subdit². Sive no
P biles fuerint filii ei9 sive ignobi
les nō intelliget. Sic ei hi q' adhc
viuētes st. mortuoz aīe q° loco
heant² ignorāt. ita mortui vita
in carne viuētiū. p9 eos. qualit'
disponat² nesciunt. q3 ⁊ vita spi
longe ē a vita carnis. Et sic cor
porea atq3 incorporea diuisa sunt
gnīa. ita eciā distincta cogitacōe
Qd tn̄ d' aīab; sctis sentiend'
nō ē. q3 q' intus clārītē di oipotētī
Q videt. nullo° credend' ē. q3 sit fo
ris aliqd qd ignoret². Q3 carna
les quiq3 q' amore pcipuū fi
liis impēdunt. hc eos btūs iob
nescire, pq°mod' asserit qd h' re
hemēt amauerūt. vt sive nobles
sive sint ignobles filii nesciāt.
quoz eos sp cura fatigabat. Q'
tn̄ si intelligi spitlt' d3. nō inc
gruē filioz noīe opa designant
sic d' muliere paul9 dt. q3 sal
ua erit p filioz gnacōz. Neq3 ei
mlier q' 9tinēcie studet. neq3
filios gnans salua nō erit. Sz
p gnacōz filioz saluari d². q3
p effectū bonoz opm ppetue sa
luti socia². Nobles g° st filii
recta opa, ignobles at puersa. Et
sepe hō agē q' bona intēcōe
initi². sz tn̄ p ins° q' sbrepit
ei9 acta apd oipotentē deū
qualit' heant² incertū ē. Sive
itaq3 nobles fuerint filii eius
sive igbles nō intelligit. q3 sub
tili examine discussa vtr³ cōpbē
ei9 opa. an repbet², ignorat
hēt, homo sic in dolorē laboris po
situs ē. ⁊ illuc ducit² in timore
suspicionis. Vñ adhuc d' ipo pnī9
R laboē vite subd². Ac caro tn̄
ei9 dū vivit dolebit ⁊ aīa
ei9 sub semetipā lugebit. Q'
9iugibus paul9 dt tribulacōem
tn̄ carnis hebūt huiōi, sz tribo
hic pati pnt eciā q' spūali vi
unt. Cū g° inesse 9iugibus car
nis tribulacōē q' specialit' d². qui
eciā a vita spūali lōge nō
n' q' frequēt' maiores tribulōnes
ex carne suscipiunt. q' carnis

voluptatib declamat. Vere q̄ d.
Et aīa sup semetipo lugebit. Ca
q̄sq̄s in se gaudē appetit. eo ipo
iaz in luctu ē. quo a vā letitia
recessit. Vā q̄ppe letitia mētis ca
tor est. Dignū itaqz ē ut in se
sp ho merores inveniat q deli
cto gau[i]ratore in se gaudiū quē
bat. sc. Rndens at Elifaz the
manites dixit. Nūq̄ sapiens rn
debit q̄i in ventū loquis. et imple
bit ardore stomachū suū. Crebro
iā diximus btm iob typū scē vni
versal ecclie. amicos vō illius he
ticorū spēz tenē. q q̄i ex defensi
one dni occasioz stulte locucōis
invenit et cōtueliosa con bonos
vba iactant. q̄b cūcta q a fideli
bus senciunt. q̄i in ventū plata
displicet. Vn nūc subd. Nūqd
rndebit sapiens q̄i in ventū loquis
Hc bonor vba dicta contēs sz sti
mlos furoris existimat. Vn et sbd.
Et implebit ardore stomachū
suū. Ca ea etiā q se sentit cōtue
liose dicē studet sp ut dictū ē
ex defension palliare. Vn elifas
subdit. Arguis vbis eū q nō ē eq̄
lis tē. et loq̄ris qd nō expedit. Il
li vō estimat tymore dni hrē
nisi eū q̄ue potuit ad sue cōfes
sionis stulticiā trahē. Unde ad
iungit. Quantū in te ē evacuasti tio
rez et tulisti preces corā dnō. Tuli
sti d. abstulisti. Acsi apte dicat
de tua iusticia psumes creatoris
tui graz despicis deprecari. Cū ei
vba mala hetici con bonos nō
inveniūt. fingūt q redarguant
ut iusti ee videant. et fit plerūqz
vt ad apta cōtueliaz vba pnei
ant. Vnde adhuc subd. Docuit
eni iniquitas os tuū. et imitaris
linguā blasfemātiū. Iniqtas os
docet q̄i ex mala vita cōcipit.
qd peyus dicat. Ca at btūs Iob
tāto in ore liber fuāt q̄nto iusti⁹
in ope. ab amicis suis. hetico[r]
typū tenētibus et d iniq vita et d
audaci ore rephend. ut dicat.
Docuit eni iniq̄tas os tuū. Acsi
apte dicē. qd pulse locutus ex
pūsiori vita didicasti. Sepe vō
hetici dū q̄i venant deū eius
misterijs cōdicunt. et hūilitate
putāt si vitatez denegāt. Dicūt
nāqz nonulli q se dō iniuria irro
gāe estimāt si eū verā carnē
assupsisse fateant. a si hunc va
[...]at p nob carne morē pfuisse cre
diderint. Nuqz dō q̄i honoris
plus conat. tribue cogunt. veas
laudes bonitat illius denegāe.
Eo eni ei ē in caritat sue laude
potentius qz ut illa s p nob di
gna ad susceptioz fuēt q ei vi
dent indigt. Sca at ecclia vēz
carnē verā morte illius cōfitet
dz h dices ab heticis irrogāe
dō cōtueliā credit. Vn nūc d.
Et imitaris linguā blasfemā
tiū. Cum si qd adusitat in hoc
mūdo advenit. h ei cōtingere
ex ipā hac iniuria sue cōfessio
nis dicūt. Vn adhuc subdit.
Cōdēnabit te os tuū et nō ego.
et labia tua rndebūt t. Ca ei
ex errore cōfessionis existimat
mala adusitat eruūpe. labia
sua ei asserūt rnde ut culpa
eloq̄i sit causa flagelli. Aliqn
vō cōmine q̄a q̄i cōcmates vo
lūt. Vn Elifas btm iob rephe
dē q̄i ex rōne cōnā. d. Nūquid
pmus ho tu natus es. et an col
les formatus. Nūq̄ cōsiliū eius
audisti et inferior te erit eius
sapiā. Acsi vbis aptioribus dicat
Q d etno loq̄ris pensa q̄a
tpalis es. et q d eius sapiā dispu
tas. pensa qz eius cōsiliū ig
vas. Dz qz ad hc hetici dnice
defensionis vā assumūt. ut do
cti ee videant. et dū dīnam
graz defendē vident. sua sciaz
hominib inotescūt. ipa hc eli
fas sbiūcta vba testant. q lo
qui qūid d sapia dei cepit. sz
statim in elacōz cecidit dicēs
Qd nosti qd ignorem⁹. qd intel
ligis qd nescim⁹. Que vz dicta
patent ondūt. ex q mentis ela
tōe pdeat q̄cq̄ q̄i ad dnica de
fensioz sonat. sc. Et senes et
antiq sūt in nob multo vetu
stiores qz pres tui. Ca omēs
hetici a scā vniu'sali ecclia sūt
egressi testa. iohns q ait. Ex
nob pdierūt sz nō erat ex nob
dz ut ea q asserūt. cōmēdare
stultis mentibus homi q̄i d anti
quitate posset. antiquos pres se
hrē testant. atqz ipos doctores
ecclie sue pfessionis. magros di
cūt. cū qz pdicatores pntes de
spiciūt. d antiq̄z patrū ma
gistio falsa psupcōe gliant.
Vt ea q ipi dicūt etiā antiq̄s

Margin notes: e; La t; S; La 10; C; q hetici et cor[r]uptoribus fraudulent; iniq; 1 Io. 2; heretici adducunt sc[i]oz testimonia

prēs tenuisse fateant᷑ / qt͛s hec
qd rectine astrue' nō valet. qi
ex illoꝛ auctoꝛite ꝯfirmet. Ra
Hebre 12 vō sc̄ptu ē Quē diligit domi9
castigat. flagellat aūt oēz fili
ū que recipit. Sepe scā ecclia
mlt' in hac vita adu'sitatibus
laborat. ⁊ repbor vita tāto sn̄
flagello dimitti᷑. q̄nto ad ulla
pmia serua᷑. Sz afflictōes scē
eccle' videtes heretici ea despi
ciut. ⁊ tot illa flagellis atteri
ex pue pfessionis ī merito su
spicat᷑. Vn adhuc subd᷑ Nūqd
grande ē ut consolet᷑ te ds. s; v̄ba
tua pua hec phibet. Ac si pate
ter dicat. Si pfessioe fidei cor
rigēs. iā dudū ꝯsolacoē a fla
gellis hr̄e potuisses / se᷑ Quid
Cap ii te eleuat cor tuū ⁊ qi magna
cogitās. attonitos hēs oculos
Sepe iustoꝛ mētes ita ad altiora
ꝯteplacōa suspend᷑ ut exterius
eoꝛ facies obstupuisse videa᷑
facies immuta ex cogitacōe vehementi Sz qr hac ꝯteplacōis vim in
occulto heretici agē ignorat. hec a
iustis ex recta sapiētia fieri magis
p ipocrisim qz p vitate putat
Era hec qd ipi hr̄e nequit. in ee
veritatis alijs nō suspica᷑ / se᷑ Qd
V tumet cōn deū sps tuus. ut
pferas de ore tuo huiuscemodi
sermōes. Pleruqz iusti aliqibus
necitatibus afflicti sua opa co
gūt᷑ fateri / qd btūs iob fecerat.
que p9 iusticiā flagella depri
mebat. Sz ad eoꝛ dicta iniusti
audiūt. h p elacōz potius qz p
vitate existimat plata. Ex
sius enī cordib9 v̄ba iustoꝛu
pensat. ⁊ dici humilit' posse bo
v̄ba nō estimat. Dic enī q̄nius
elpa ē. si s; hoiez arrogāe qd
non est. sic pleruqz elpa nulla
ē si humilit' bonū dicat qd ē.
receptaculum ex verbo similiu verboꝛ apd deū e sm intencoz pferētiū ut pz d' pharise ⁊ Ezechia Vn sepe cōtingit. ut iusti et
iniusti heant v̄ba similia.
s; tn̄ sp cor longe dissile. Et ex
q9 dictis dns ab iniustis offendi᷑.
in eisd' qz a iustis placa᷑. Illa
phariseus ingressus teplū dice
bat. Ieiuno bis in sabbto. deci
mas do om̄i q possidō. Sz in
stificatus publicanus magis qz ille
exijt. Ezechias qz rex cū mo
lestia corpis afflictus ad ext'e
mū vite puenisset. in orōne
ꝯpunctus dixit. Obsecro dn̄e
ysa 38 memeto q̄so quō ambulaverim

corā te in vitate ⁊ in corde pfeō
Nec tn̄ dns hac ꝯfessioē pfeōis
eius desperat. a recitat que
mox in suis pcibus exaudiuit
Ecce phariseus se iustificat in
ope. Ezechias se iustū asserit et
in cogitacōe. atqz vn ille offē
dit. inde iste dominū placat. Cū
itaqz h n' qr oips deus singloꝛu
v̄ba a cogitacōibus pensat. Et
in eius auribus supba nō st. q
humili corde pferunt᷑. Vn btūs
iob cū sua opa ptulit contra
deū nullo9 tumuit. qr ea que
veracit' fecerat humilit' dixit. Sed
solet heretici dictis erroꝛ suoꝛu
va' adq' pmisce ⁊ amici btī iob
qz nimis in reprehensioē eius om̄
modo fallat᷑. Pūt tn̄ ⁊ quedā
va dicē. q ex illius assiduitate didi
cerut. quoꝛ dicta si oia refutan
da eent. Elifas sinaz paulus
aptus minime ptulisset. de Appre
hendz sapiētes ī astutia eoꝛ
Ita i⁊ ea q recta dicūt contra
btm̄ iob nō recte dicūt. Nos in
eoꝛu dictis ⁊ calceing vicīn
indiscrecōis. ⁊ distinctius vites
+ retinuis / se᷑ Qd ē homo ut īmacu
latus sit. Et enī ipo qd d᷑ ho
terreus exprimit᷑ et infirmus. homo
ēm ab humo appellatus ē. Et qu
valet ēe sine macla. q' sponte
sua ad infimi tē cecidit ferens
de tra vbi ⁊ add᷑ Et ut iustus
appeat natus de muliere / pīma
ꝯpe iniusticia mulier videt ꝯpina
in padiso. quō ergo iustus appeb
q de iā natus ē q iniusti ꝯparare
h te extitit / se᷑ Ecce int scōs eius
neō immutabilis. ⁊ celi nō st mūdi
in conspectu eius. Hec celoꝛ noīe
nūc recepit. qd scōꝛ pluribus appel
lacōe signat. Illa de eisdē sctīs
scptū est. Celi enarrat gloriaz
dei. q' p nāz om̄is in semetipis
cōparaz mutabilitez hnt. sz dū
immutabili vitati sp studiose in
here desiderant. inherēdo agūt
vt immutables fiant. cū qz ad
hac toto se affectu teneat quoqz
accipiut vt sup semetipos dū
eti vincat. hec qd in semetipis
mutabiles extiterit. Qd ei mu
tabilitas n' mors quedā ē. q dū
rē qualit' aliud immutat qs oc
dit qd fuerat. ut incipiat eē
qd nō erat. De auctore om̄ Act'
scptū ē Qui solus ht immortalitatē

Qui ipse solus verum immutabilis est in
semetipso. De quo per Jacobum dicitur apud
quem non est transmutacio nec vicissitu
dinis obumbratio. Ipsa eius immu
tabilitas umbra esset. que eum obscura
ret luce. si hanc per quasdam vicissi
tudines permutaret. Sed quia in deum
immutabilitas non venit. nulla eius
luce umbra vicissitudinis intercidit.
Unde autem dicitur Celi non sunt mundi in con
spectu eius. per semetipsos autem dist
ctum dei indigent. Nec ipsi esse mundi
ad perfectum possunt quia mundicie predica
tores fuerunt. Johanne attestante qui
Io. i ait Si dixerimus quia peccatum non habemus
ipsi nos seducimus. Si igitur inter sanctos
illius nemo immutabilis. et celi in con
spectu eius non sunt mundi. quis apud se
de iusticie opere presumat. Unde et subditur
Quanto magis abhominabilis et inutilis A
homo qui bibit quasi aquas iniquitatem. Qui
inmaculatum prius hominem et iustum
per se posse esse negaverat. hunc ab
hominabilem et inutilem modo appellat.
abhominabilem scilicet propter immundicia ma
cule. inutilem vero propter iusticiam imper
fecte vite. Quem tamen abhominabilem et in
utilem intelligi et aliter potest. Aliquando
enim homo prius quedam recte agere videtur.
sed per ea que iniqua sunt. etiam ea que eius
recta sunt destruuntur. Nec quia multi B
deo displicent mala. neque illa pla
cent que videntur bona. Qui ergo in ma
lis suis deo abhominabilis est in bonis
est inutilis. Quia dum se per prava opera deo
execrabilem exhibet. nec id deo quod
rectum videtur placet. Unde et additur
Qui bibit quasi aquas iniquitatem. Hinc namque
quia quod comeditur cum mora glutitur.
quia manditur ut glutiatur. Quod autem bi
bitur ad glutiendum mora non habetur.
Quantum ad mandendum necessitatem non
habet. Culpa ergo quasi a stulto homine
sine ulla retractatione perpetratur. quasi aqua
iniquitas bibitur. Qui enim illicita sine
timore facit. quasi potum iniusticie
sine obstaculo deglutit. Sequitur Osten C
dam tibi audi me. quod vidi narrabo
tibi. Habent hoc omnes arrogantes proprium
ut cum recta que vel parum senciunt.
in usum hoc elacionis inflectant. atque
unde per intellectum semet altiores
fiunt. inde per tumorem in foveam
elacionis cadunt. Se quia doctis do
ctiores estimant. Reverentiam sibi
a melioribus exigunt. et docere sa
ctiores quasi ex auctoritate contendunt
Unde nunc dicitur Ostendam tibi audi me. Et
quia cum maiori auctoritate docet is qui
audit. quam is qui ea que vidit loquitur.
ut fortiorem sibimet auctoritatem elifas
arrogaret dicit Que vidi narrabo
tibi. Qua vero nonnumquam heretici de dampna
tis suis patribus confunduntur. et tamen
eorum sentencias quasi ex auctoritate ad medi
um proferunt. ex quorum stulticia iure
reprobatur. recte ipsorum hereticorum an
dacia signiffcatur cum dicitur Sapientes
confitentur et non abscondunt patres suos.
In quorum et laude prosiliunt. et eos
velut solos ecclesie perfuisse gloriantur
Unde adhuc subditur Quibus solis data D
est terra. et non transibit alienus per
eos. Solis suis patribus datam terram
existimant. quia solos errorum suorum
magistros tenuisse veritatem ecclesiam pu
tant. Quibus vero alienus nisi apostata an
gelus vocatur. Unde et per prophetam dicitur de elec
tis simul malignis spiritibus Quoniam
alieni insurrexerunt in me et for
tes quesierunt animam meam. Heretici igitur
quia doctorum suorum corda apostatam
angelum existimant non fuisse subie
cta. transisse per eos alienum dene
gant. Enim vero alieno per unumquemque
transire. est iniquas ei in corde eius
cogitaciones immittere. Unde et per vocem
prophetie de malignis spiritibus dicitur con
gistante animam dicitur Et dixerunt anime
tue incurvare ut transeamus. Sed eli
fas themanites quia quedam narra
turus audiri vult. quamvis multa que
dicenda sunt sciat. sed quia beato iob in
dicenda non erant nesciat. audiamus
sineas quas contra beatum iob protulit.
nec debemus enim. sed hoc solum pensare
quod dixit Cunctis diebus suis super E
bit impius. Solet etiam electi in
quibusdam suis cogitacionibus atque ac
tibus superbire. sed quia electi sunt cunctis
diebus suis superbire non possunt. quia prius
quam vita finiatur ad humilitatis metum
ab elacione corda commutant. Impius
vero omnibus diebus suis superbit. quia sic
vitam terminat ut ab elacione numquam
recedat. Conspicit quod temporaliter flo
ret. et pensare negligit quo in eternum
ducitur. In vita carnis fiduciam
ponit. ea quam diu permanere estimat
quam ad tempus tenet. Solidatur in ela
cione animus in desperationem adducitur.
Quibus proximus quia repentina mors sub
repat. numquam considerat. quia sit meta
eius felicitatis numquam pensat. Qui si mu
tabilitatem fugitive vite conspiceret in
tra per et nequaquam teneret. Unde
bene subditur Et numerus annorum incertus
est tirannidi eius. Superbie enim

dein[de] sup[er]b[it]
elect[us] et rep[ro]b[us]

minime debuisset. etiam si annorum suorum certum in hre potuisset. ut sciens quantum viveret prospiceret quem se ab elatione amoneret. At quia pro quanto vita sp incerta est. tanto sp mors sbrepens timeri dz. quanto numquam previderi.

Cai 3 ff — Bene autem superbia impij tirannides vocat. Ille ei tirannus dicitur. qui in communi republica non iure principatur. Sed sciendum nobis est. quia omnis superbus iuxta modum proprium tirannidem exercet. Nam quod nonnumquam aliquis in republica. hoc per acceptam dignitatis potestatem. alius in provincia. aliquis in civitate. alius in propria domo. aliquis per latentem nequitiam hoc exercet apud se in cogitatione sua. Nec intuetur dominus quantum mali quisque facere valeat. sed quantum velit. Et cum deest potestas. forarij apud se tirannus est. cui iniquitas dominatur intus. quia etsi extrinsecus non affligit proximos. intrinsecus tamen appetit habere potestatem ut affligat. Et quia omnipotens deus corda pensat. iam in eius oculis innocens facit quod cogitat. Ad hoc autem conditor noster latere nos voluit finem nostrum. ut dum incerti sumus quando moriamur. sp ad mortem parati inveniri debeamus. Vnde recte dictum est. Cunctis diebus suis superbit impius. Adiungit. Et numerus annorum incertus est tirannidis eius. Ac si aperte diceretur. Cur quis de certo extollitur. cuius vita sub pena incertitudinis tenetur. Sed omnipotens deus perverse agentibus non solum ventura supplicia reservat. sed eorum corda hic etiam ubi delinquunt penis implicat. ut corpore quo peccant semetipsos feriant. ut sp trepidi sp quia suspecti mala ab hijs pati metuant que se alijs fecisse meminerunt. Vnde adhuc de ipso subditur. Sonitus terroris sp in auribus ipsius. et cum pax sit ille insidias suspicatur. Nichil autem simplici corde felicius. quia quo innocentiam erga alios exhibet. nichil est quod pati ab alijs formidet. Habet autem arcem quandam fortitudinis simplicitatem suam. nec suspicatur ab alio pati quod se fecisse non meminit. Vnde bene per Salomonem dicitur. In timore domini fiducia fortitudinis est. Et rursum ait. Secura mens quasi iuge convivium. Causa enim continua refectionis est. ipsa tranquillitas securitatis. At contra mens prava sp in laboribus est. quia aut molitur mala que inferat. aut metuit. ne hec sibi ab alijs inferantur. Et quecumque contra proximos cogitat. hec quoque se a proximis excogitari formidat. Fit undique suspecta. undique trepida. omnibus quis ad memoriam venit contraria exquirere creditur. Cui ergo tranquillitas securitatis deest. huic procul dubio terroris sonitus sp in auribus est. Et sepe contingit ut alia quolibet proximo suo simpliciter loquatur. nil adversum cogitet. et cum pax sit ille insidias suspicatur. Quia qui sp dolose agit. simpliciter erga se agi non estimat. Et quia scriptum est. impius dum in profundum peccatorum venit contempnit. Involvitur iniquitatis sue tenebris. iam de luce desperat. Vnde subditur. Non credit quod reverti possit de tenebris circumspectans undique gladium. quia dum feriri undique insidijs se credit. salute desperata sp ad nequitiam excrescit. Aliquando iste perversus etiam superna iudicia attendit. et super se hec venire metuit. Sed cum stipendium vite presentis querit. hec eadem iudicia que metuere cepit. avaritie dementus insania contempnit. et quid se morari in peccato existimat posse. sed tamen a peccato non cessat. Vnde subditur. Cum se moverit ad querendum panem nouit quod paratus sit in manu eius tenebrarum dies. Panis eterni stipendium vite presentis. tenebrarum vero dies temporis ultionis accipitur. In actu itaque suo aliquando iste perversus irarum supernarum iudicijs expendit presentem. sed a malo non avertitur. nec etiam ipsa quia ab eius intuitu valeat avertere accusante aut conscientia sua feriri se metuit. sed tamen sp augetur quod feriatur. contempnit eterni redituri sunt. Desperat veniam. superbit in culpa. sed tamen teste sue nequitie intus habet timorem. et quamvis prava videatur forarij audacter agere. de hijs tamen apud semetipsum cogitur trepidare.

Non de scriptum est. Cum ei timenda sit nequitia dat testimonium condempnationis quia cum illicita que perpetrat pavet quod facit. et aperte dampnationis testis est ipse timor iniquitatis. quia et timere quod agitur. et tamen malum quod non vincitur quod timetur. De quo adhuc subditur. Terrebit eum tribulatio. et angustia vallabit eum sicut regem qui preparatur ad prelium. In omne quod iniquus agit tribulatione et angustia vallatur. quia cor eius anxietate et suspicione confunditur. Aliquando certe

Supbia superbi et tyranni [illegible]

Mors est nobis incerta

pro 12

appetit aliena diripe· q' laborat
in cogitacoib; ne dephendi va
leat/ aliq relicta veritate mentiri
delibat ut audientium ani fallat
s; quanto labor e sollicite custo
die' ne ipa eius fallacia depre
hendi quat/ Poterit quippe an oclos
eoru qui a veritate scientibus rndere
possit· & eu mag cogitatu pt̄t:
tat quo p argumenta falsitat
documenta veritat erupet/ hinc
inde se circuitegit & con hc ubiq;
dephendi poterit veritati alterm
ransfoz querit q' si velle veru
dice· utiq; potuiss; sn labore
plana quippe veritat via· que e
iter mendacij Un & p pphetam d'
Docuerunt linguam suam loq' men
dacium ut iniq agerent labora
uerunt· Un ergo d' Terrebit eos t
bulacio & angustia vallabit eu
qr apud semetipm in labore tor
ris deficit· q' servit potiaz via
veritat relinquit Et bn regi pa
to ad plium coparat· qr in corpo
malo qd agit etiam tre & fe
stinat· & ex gscia trepidat· &
ex desidio anhelat· metuit &
supbit/ pauescit ex suspicionib;
& mente p audacia erigit Dici
end' q; est qr rex q pparat ad pli
u· sic de hoste suspectus e· ut
ende q; que dinit exitiu me
tuat ne labefacte· ne desti
tucoe militu iactib; pateat
inimicoz/ Iniqus ergo angustia val
la' sic rex q pparat' ad pliu· qr
vz falsa agens· falsa loquens for
midat ne suos amittat mili
tes· & argumenta veritat & ffutat
iactib; pateat· si ei fortasse de
fuit qd ex fallacia opponat
s; quamvis anig trepidet· quamvis
gscia accuset· cupiditer tn sua
iniquis vincit & suppsso pauore
audacia d' iniqtatib; sumit/ & se
pe eciam ulcoe mentu posita se
con deu erigit· quib; adusa ab
eo pati delibat· dum mo hic
dm valet ome qd placet agat
Un & adhuc sbd' Tetendit em
adusq deu manu sua & con
oipotente roboratus e· cucurit
adusu eu erecto collo & pingui
cervice armatus e· Hec d' ipo
iniquoz capite scz antixpo sen
ciunt· q' con deu eriges ma
nu roborari d' qr pno i tpe
pmitti' exaltari· ut tn ad mo

dicu gliari sinit' eo acrius
in ppetuu pniat' Sz qr eius me
bra st omnes iniq· hc qd in fine
mundi ille tunc unus singla' est ac
turus videamus quali mo a singu
lis agat' maliqs dixit namq; no
nulli q' & si quia agu age con
oipotentis dei iudiciu intuit'
ipa ipossibilite explede volunt
sue fracti ad semetipos respi
ciunt· atq; ad eu que gtempne vo
luerit gutut' & q discede longe
poterat· si qd vellet implere
valuisset· p hc agn saluat' qr
qd nequit valuerit imple' ne
quierit· Un & ad se reducti cius
sunt gdicois aspiciunt· & plangunt
se gria voluisse vitati Et st non
nulli q hc qd pusse con deu appetunt
iusto dei iudicio nequius implere
pmittunt' & cu eos mali' actio
dit· poni' roborat· tanto ia semet
ipos in errore cognoscere nequeunt·
quanto in rebus affluentib; ex se p
pos sp trahunt' De quoz inten
tione mic d' Tetendit em adusq
deu manu sua & g oipotente ro
boratus e· Con deu quippe manu
tende' e in opacoe prava despe
ctis di iudiciis pseuare Et qr
tunc magis crastit' dos cu pmit
tit qd impleu qd salte i cogita
tione gcipi no debuit g oipotente
iniquiste robora'/ qr pspare i
mala sua acco pmitti' quib;
& pulsa faciat· & tn felicit vi
uat/ D' quo adhuc subd' Cucur
rit adusq eu erecto collo
Erecto con deu cre e· ea q tanto
u displicet· tu audacia ppet
re/ De quo recte d' Cucurrit· i· in ma
lo ope obstaclm d' adusitate
no habuit D' quo adhuc addit'
Et pingui cervice armatus e·
Pinguis cervix e opulenta sup
bia affluentib; vz rebus qi mlti
tudinibus fulta·/ Potens ergo iniqus
in pingui cervice q dom arma'
qr rebus tpalib; tumens g
precepta veritat qi d' magnitudie
cervicis erigit' Sed ei paupertas
n' quada macies Et qd hundanci
rerum n' quada pinguedo e vite pn
tis Pingui ergo cervice con deu
se erigit q' tpale hundatiaz i
superbiaz assumit Hent em hc
potentes & iniq pp' ut fallacibus
diuitiis occupati vocas dei o
pes negligat Et quanto minus

Marginal notes: k · De erecto collo superbi cont deum · Impedimentu pspe... mus pstite ... pe malos co... nerti ad deu · k · Job Ca 14 · Divitie faciunt ... rebellare ...

qd veru e reqrut· tato aplius
falsis diuitijs extollut· Cuua
er in ltipx trenaz reru qr oc
cupat excecat· vn adhuc apte
m subiūgit· Operuit faciē eius crassitudo
vis9 qppe in facie ē· in qua z pa
corpis honorabilior pars ē· ho
go inito met intecto p faciem
designa· qua quoz v'tig illuc
videq faciez go crassitudo opit·
qr desidata terrenaz reru ha
budātia oclos met pmit· Et
hc qd in eis honorable ee debuit·
an oclos dei fedat· qr cuius mlt
tiplicibg aggrauat· Cuz tn nc so
lu suffitut ipi supbiat· n' hi q'
eis iuncti st· d' eoz pinguedie
ipi etia gaudent· Illa st nonulli q
patriis maioibz admitti scbunt·
et d' eoz pda· q inopes extolluñ·
Vn adhuc subdit· Et d' laterib
n eius arvina dependet· Qa arui
na pinguedo carnis ē· latera
dice diuiti solēt hos quos
eis iunctos cernig· Arvina de
eius laterib dependz· qr q's
qs poteti z iniq adhet· ipe
q d' eius pda velut ex pin
guedie reru tuet· z pq'm
pusi iniqtate seqns deu no
timeat· quos valet· z q'ti
valet paupes affligat d' glia
tpali cor eleuat· Vn go tal'
est q' poteti iniqo adhet· d'
eius pfcto late arvina dependz
o D' qbus adhuc subdr· Habita
bit in ciuitatib desolat' z i
domib desertis q in tumulos st
a redacte· Ecta ei z ꝯusatore vi
nctim ciuitas appellat· ciuites
desolate q suscipi obsequiu
cunei pusoz qr clamorib p
uersis iste lauda· cu ad pua
opa p negna rapit· Vn scrip
tu est· Lauda' peccator in deside
rijs aie sue z iniqus bndicit·
Domus vo deserte st cogitacões
pne· quas iniqus iste inhitat·
qr p omē qd agit iniqz hoim
cogitatoibg placē appetit· q
ciuitates desolate z domus de
serte rte noiant· qr oipotens
deus tlm ꝯusatores cogitatoēs
q pcedentib eoz clpis relinquet·
ad ꝑpetua ꝯuicia intrinie pue
nirent· Vn dus' d' Que in tumu
lis st redacte· Euentia qz do
moz vl ciuitatu edificia tu
mlos faciunt· qm dū pui qsqz
cosistit
ꝯfusis accedimb s'metipis ad p
uersa opa ingrit· ondit pcl
dubio qr d' edificio vite cecidert·
p se· No hitabi· neqz psenabit
sba eius· nc mittet i tra radi
ce sua· Cod h' deuz e ℞ hitab
in qbusda codicibus repi non
ditabi· s' sss9 no discrepat
ꝯs9 smo discordet· Ille em
dita· v'tutibg· cuius mete inhi
tat oips deus· Sz qr supbi cogi
tao ab auctoris sui gra no inhi
tabit· pfco v'tutib no ditat·
ꝑt' hc go q intig est vacuus
dita· No inhitabit· ꝑt' hc vo
q tnsitoria foras tuet rete
subiūgit· Nc psenabit sba eius·
Acsi apte dicat· hc qd habe
extius vide tnsit· z id qd tns
ire no potat intig no ht· Vnde
z apte subiūgi· Et mittet i tra
radice sua· Cod si d' hac tra
deni accipig· liqt pcul dubio
qr arbor q in tra radice non
ht· vl tenuissimis comota
flatibg cadit· z supbg quisqz
du con oipotetez deu robora·
du erit erco collo· z i pinguedi
cervice con auctore erigi· stare
qu arbor vide· s' statg eius sine
radice ē· qr velut ad leuem
flatu sic ad motu oclte sine
vita illius ermit· Si vo hc loco
tra etne vite retbucoz accipig
d' qua pphta ait· Porco mea
a in tra viuetiu· In qq9 iste in
tra radice sua no pmittit· qr
nuqz ad etne vite desideriu
cordis sui cogitaoz plantat·
Cod em radix arboru· hc vnu
cuiqz homi sua cogitaco e
qr in eo q extig vide· p illud
tene· qd intig no vide· Vn et
p pphtaz d'· Mitte radice deor
su z sursu faciet fructu· Cu
em cogitatoz nraz ad ꝯpacie
du indigeti pimus tendimus·
qu radicez deorsu mittig· ut
retbucois fctu supig faciag
R se· No recedz d' tenebs· Gsu
pbg iste a clpa ad iusticia re
dire voluiss d' tenebs recedet
Sz qr iusticie luen no qrit
d' tenebs no recedit· Cuius etia
exo hi q' ei adherent in terrenis
puectib anhelat· auaricie
facibg accedut· desidioz car
naliu ignib vrut· Vn z sbd·
Ramos eius arefaciet flama

Consciencia ma-
la d' domus
deserta z ciui-
tas desolata

Si enim quosdam eterna patria querentes adiungeret, ramos in se virides haberet. Sed quia ipsi quoque qui eius gaudia querunt terrenis desideriis estuant, et diu desideriorum flamma calentium eius animos accendit, scilicet ramos eius arefacit, ut fructum boni operis non ferat, quia ad appetenda infima per nequitiam anhelat. Bene autem subditur: Et auferetur spiritu oris sui. Superbus enim quisque quo in hac vita plus valet, eo sibi lingue frena audacius relaxat, ut quo loquatur perversa quelibet, nullum de verbis suis metuat. Istos contumeliis feriat, illos maledictionibus laceret. Nonnumquam in blasphemiam contra conditorem rapitur. Sic per prophetam dicitur: Posuerunt in celum os suum et lingua eorum transiet super terram. Unde et dives in igne positus stillam sibi aque ex digito Lazari in lingua postulat, qua ex re intelligitur quia ubi amplius peccaverat, ibi atrocius ardebat. Recte ergo nunc dicitur: Et auferetur spiritu oris sui, quia eo perversitatis omnis summam accepit quo oris sui spiritum sub divina formidine non restrinxit. Sequitur: Non credat frustra errore deceptus, quod aliquo pretio redimendus sit. Aliquoties post culpam eleemosinam faciunt, quasi pravis actibus pretium dantes. Unde et per prophetam de eo qui hec non agit dicitur: Non dabit Deo propitiationem suam nec pretium redemptionis anime sue. Nonnumquam vero divites elati inferiores opprimunt, aliena rapiunt, et tamen quasi quedam aliis largiuntur, et cum multos opprimant, aliis quibusdam opem defensionis ferunt, et pro iniquitatibus quas nunquam deserunt pretium dare videntur. Sed tunc eleemosine pretium nos a culpa liberat cum perpetrata plangimus et abdicamus. Nam et qui semper peccare vult et qui semper eleemosinam largiri, frustra pretium tribuit, quia non redimit animam quam a vitiis non compescit. Unde nunc dicitur: Non credat frustra errore deceptus quod aliquo pretio redimendus sit. Quia eleemosina superbi divitis eum redimere non valet, quam perpetrata simul rapina pauperis ante Dei oculos ascendere non permittit. Quod fortasse intelligi et aliter potest. Quia sepe superbi divites etiam eleemosinam tribuunt, non hac pro eterne vite desiderio, sed pro extendenda vita temporali largiuntur; mortem se differre dationibus credunt.

Sed non credat frustra errore deceptus quod aliquo pretio sit redimendus, quia ex impenso munere obtinere non valet ut finem debitum evadat, cuius etiam nequitia interrumpit vitam. Unde et subditur: Antequam dies eius impleantur peribit et manus eius arescet. Prefixi dies singulis ab interna Dei presentia nec augeri possunt nec minui, nisi contingat ut ita presciantur, ut aut cum optimis operibus longiores sint, aut cum pessimis breviores. Sicut Ezechias augmentum dierum meruit in perfusione lacrimarum, et sic de perverso scriptum est: Indisciplinatis obviat mors. Sed sepe iniquus, quamvis in occulta Dei presentia longa vite eius tempora non sint predestinata, ipse tamen, quia carnaliter vivere appetit, longos sibi dies proponit; et quia ad id tempus pervenire non valet quod expectat, quasi ante dies illius impleantur perit. Quod tamen intelligi et aliter possumus. Plerumque enim quosdam cernimus terrena agere et usque ad senectutem ultimam pervenire. Quomodo ergo nunc dicitur: Antequam dies eius impleantur peribit? Sed cum in quibusdam sepe videamus quia etate longa iam membra deficiunt et tamen pravitate sua eorum desideria ex carne non desistunt. Sunt namque nonnulli qui post vitam perditam ad semetipsos redeunt et accusantes se consueta perversa itinera relinquunt, commutant opera antique pravitati sue contradicunt, terrenas actiones fugiunt, superna desideria sectantur, sed prius quam in eisdem sanctis desideriis solidentur, per torporem mentis ad ea que diiudicare ceperant redeunt, atque ad mala que fugere disposuerant revertuntur. Quod etiam sepe contingit ut pro utilitate multorum conversi viri exterioribus actionibus serviant, et propriorum gubernacionibus occupentur. Hi infirmi aspicientes et pro vetusta adhuc superbia imitari querentes exterioribus se actionibus inserunt, sed quanto ad eas non eruditi in spiritualibus veniunt, tanto eas carnaliter exequuntur. Nisi enim prius cor longo studio et diuturna consuetudine in celestibus convalescat, cum ad exteriora agenda refunditur, ab omni statu boni operis eradicatur. Unde recte quoque de hoc iniquo dicitur: Antequam dies eius impleantur peribit. Quia et si quid boni fortasse agere cepit

dies singulorum quibus terminantur nec augeri possunt nec minui

ysa 38 B

de vita perdita

Conversatio temporalis aliter fit in variis secundum alienorum profectum

p̄ns q̄z p logitudie͡ʒ tp̄is gnales
cat ad ex̄tiora relabit͛ ⁊ puerse
deserit q̄ rc̄e inchoasse videba͛
Vn̄ ⁊ apte subdit͛ Manq eius arescet
q͛ dū ex̄orib; actib; intepesti
ue involuit͛ ab omī innitu
boā actōe siccat͛ Vn̄ adhuc bn̄e
subdit͛ Ledat͛ q̄i vinea ī p̄imo
flore botrus ei͛ ⁊ q̄i oliua p
iciens flore suū Congͣtaco eī
ypocrite sterilis Nond͛ q̄ sic hic
d͛ h̄c i̇nq° gnalit͛ loquit͛. vt
tn̄ d̄ni͛ s̄mo ad specialē eius
negcia pirine͛ Q͛ eni dicens
cōcede͛ q̄i vinea ī p̄imo flore
botrus ei͛. ⁊ q̄i oliua piciens
g̃mīe suū. ⁊ p̄tin͛ subdit Co
gregaco ypocrite steril͛. patent͛ ypocrita
indicat q͛ in h̄c inīqͥe rep̄bac
sniaꝫ tōn ei͛ ypocrisy inferat
Sꝫ nūc pēsād͛ nob̄ ē qualit͛
ypocrita sic vinea ī p̄imo flore.
vl͛ sic oliua florē piciēs g̃mīe
ledat͛ Si florente͡ʒ vinea p
inequalitatē aeris inmodatū frig͛
attigerit p̄tin͛ ab oī humore vi
ditat͛ arefacit Et sic nonlli q͛
p͛ p̄usa opa scā͛ vias sectari
appetūt. s͛ p̄ns q̄z in eis ut dv
xim͛ desidia bona robore͛. q̄dā
p̄nt̄s scl̄i p̄spitas accipit. que
eoꝝ reb; ex̄orib; implicat. ⁊
eoꝝ mēte dū a calōe intimi
aōris retrahit q̄i ex frigōe ex
tinguit͛. ⁊ q̄d in eis d͛ flore
v̄tutū apparē videba͛ inficit
Vn̄ tīem͛ q̄ppe actib; valde f͛
gescit ai͛. si necdū firme p in
tīna dona solidat͛ Vn̄ nec̄e
est ut ⁊ loca maiora vl͛ exti
ora q̄ h̄uāis sūt nc̄itatib; pro
futura. illi ex̄ceda suscipiat q̄
h̄ dimidicare atq͡ʒ s͛b semetipis
p̄me ex v̄tute initia nouerit
Nā cū infirm͛ q̄sq͡ʒ ad locū regi
mi͛ vt ad ex̄tiora queq͡ʒ retra
hit͛ quo q̄i ex t̄ra sednat͛ era
dicat͛ Nā ⁊ arbor q̄ radices
suas p̄us ī altū nō mittit. citi͛
impetu vētoꝝ p̄sternit͛ si se
ad alta v̄tice extollit. eo q̄z ci
ci͛ ad ima corruit q° alti͛
in aere sīr radicib; excrit No
nūq͡ʒ v° florente vinea non
fructꝰ s͛ estꝰ arefacit cū q̄z
inmodato flore tangi͛. discusso
flore botrus tabescit Et pleru calore
q̄z gtingit. ut hi q͛ ad bō opa
rc̄a intencōe nō veniūt. s͛ tn̄
se hoīb; placē videt ad exc̄
ceda h͛ ead͛ opa vehement͛ accē
dant͛ h̄uāis placitura oclis agē
anxie stendeat ⁊ q̄i scō studio
feruescat. Ad itaq͡ʒ istos insi
flore estus gtingit. quos hūāe
laudis appetitꝰ a fructu alie
nos fecit Vn̄ ⁊ bn̄ sb̄iungit͛ Et
q̄i oliua piciēs florē suū Oli
na q̄ppe dū in flore ē. si imoda
ta nebla tangit͛ a plenitudie
fructuū vacuat͛ ⁊ qn̄ mcho
antes q̄q͡ʒ boā opa laudari ab
insipientib; ceprint. atq͡ʒ ī suis
laudib; delectari. fit caligo intl
ligētie in cogitacōe ut iā͡ʒ disc͛
nē negat qua intencōe q̄d agat.
⁊ fructū p̄dit opis velut ex
nebla fauoris Vn̄ p Salōe͡ʒ d͛ Ca
Mane surgam͛ ad vineas vide
am͛ si floruit vinea. si flores
fructꝰ p̄turiūt Floret q̄ppe vi
nee. cū mētes fideliū bō opa
p̄ponūt Sꝫ fructꝰ nō pariūt si
ab eo q̄d p̄posuerūt aliq̄b; victi
errorib; infirmāt͛ Nō g° intue
dū ē si vinee floreat. s͛ si flo
res ad p̄tū fructuū gnalescat
q͛ mirū nō est si q̄s bona inchoet
s͛ valde inrabile ē si intencōe
rc̄a in bono ope p̄duret Con
fit pleruq͡ʒ ut si in bono ope rc̄a
intencō nō tene͛. etiā ipm̄ hoc
op͛ q̄d bonū credit͛ amittat͛
Nā quosdā sepe videm͛ t̄rena q̄
possidant reliquisse. ⁊ nl̄ t̄nsito
rīu querē. illis p hac vita
imrgn̄s adminīstrari Cū itaq͡ʒ h̄c
in se fidel͛ aīa ondit. q̄i oliua
florē p̄tulit Sꝫ cū q̄dā ex t̄lib;
rursꝰ ceprint inē gl̄iā q̄ua gte
p̄serat querē. ⁊ t̄rem͛ actib;
quos sp̄reuisse videba͛ insacia
bilit͛ inhiare. imrgn̄s vacare
p̄rioꝝ lesioēs exq̄rē. nimiru
piecit oliua florē que p̄posuit.
et rudimēta boni studij ad p̄fc̄a
opa nō p̄duxit Sꝫ sciend͛ q͛ q̄
s͛ eis eueniūt q͛ deū puro ac
simplici corde nō q̄rūt͛ Vnde
rc̄e subd͛ Congͣtaco eni ypocrite
sterilis Cepta eni bō nō amit
tet si ypocrita nō est Congͣtat vō
⁊ ypocrite bō opa. s͛ eoꝝ steril͛ est
ipā ggregac° q͛ p h̄c q̄d agūt
fructū recipē in et̄na retribuc͛
nō appetūt. fecundi ac videt͛ in
suis opib; h̄uāis oclis vident͛
s͛ in conspectu occulti iudic͛ inf͛

di & aridi apparet. Sepe vo estu avaricie accensi eo maior' d' se opa huaib oclis ondut q° aplio ra s' ab homib offi'i munera appetit. Vn adhuc subd'. Et ignis A devorabit tabnacla eor' q' muera libent' accipiut. Sic eni corp' in tabnaclo · sic mes hitat i cogitacoe. Sz ignis tabnacla devorat cu estu avaricie cogitaco's devastat. Et fit plerunqz ut ipocta aliqu' vl quecqz corlia accipe recuset ab homib · sz qz h non accipit maiores ab eis laudes accipe qrit. Sz fortasse munq se accepisse no estimat · qz bo corlia accipe r'cusat. Vn sciend' e qz aliud munq a manu · aliud vo ab ore porrigit'. Illa q' nummi tbuit munq ex ma' dedit. E' at vbu laudis impedit ab ore ptulit. Ipocta itaqz & si exti ora dona q' terene forsita necti cogunt accipe r'cusat plus e qd s' retbui appetit · cu vlt meriti laudari desiderans munus ab ore qrit. Et qz in ipo laudis appetitu nimio cor ardoe succedit'. dicat' rcte. Et ignis devorabit tabnacla eor' q' munera libent' accipiut. Dm vo eor tabnacla corpa debe' accipe i qbus aie illor hitat · ignis eor tabnacla devorat · qz q' hic in mente ardent igne avaricie · illic etia in carne cremat' ignib gehenne. Et qz mes ipocte nunqz vacat a malicie cogitaco'. Nā sine terena quecqz sine laude appetat · h alys invidet q s' t'bui anhelat & tato cetos pversos onde molit'. qnto videri sanctior omnib appetit · ut ex eo q° aly despicabiles fuit · ipe reverentior sp appareat. Vn fit ut d' opinoe pximi aut hia indicia lingwe sue laqos ptendat · ut eor qb' placere appetit solg estiacoz ca B piat. Vn & sequit'. Concepit dolore & pepit iniqtate & vterus eig ppat dolos. Dolore qppe gcipit cu pvisa cogitat. Iniqtate parit cu exple cepit qd cogitat. Invidedo dolore gcipit derogado iniqtate parit. Gravius qppe iniqtas e · qui is q' pvisg e · onde alios pvisos molit'. ut inde ipe q' sctus appareat · quo alios scos no ee docuit. Sciend' vo

e qz in sac° elogio vetes vl vteru nomes solet intelligi. hinc etei per Salonē d' Lucna dni spiraclm pu ro hois q investigat oia secreta ventris. Quo ei gre q' dsup venit spiraclm hoi prestat ad vita qz lux oia secreta ventes investigare d'. qz occulta mets penetrat. ut ea q d' seipa latebat aiaz an eig oclos flenda reducat. Hinc Jeremias ait Vetre meu doleo. ventre meu doleo. Qui ut ondet quid dixisset vetre sum · adiuxit Sensg cordis mei turbati st. Vtero itaqz noie rcte mes acci'. sic qz ples i vtro gcip'. sic cogitao in mete gnat'. Et sic in vent' cibi ita gtine' in mete cogitaco's. Vterus itaqz ipocte ppat dolos · qz sp tato maiore malicia corpos in mete gcipit · qnto solus p alys omib videri innocetior qrit. Hec idcirco elifaz ptulit qz btm iob tato pcussum vbe ut ipocrita putat'. Sed & illius vba & si mlt cogruit ab ipo solo aliena st' p q° solo dicebat'. qz scus vir in suis actibus nil duplicitat' habuit que vitas testis d' cordis sipliciter laudat'. Incipit liber xiiij

Esse hc pvisor ppu solet A ut mala sua p cōvicia bonis ingerat. pus qz d' hiis ipi vaciter accusen'. & dum metuunt increpari de hiis q faciut · adusantes suis pvitatibg iustos h face testat'. Vel d' paradi iustorum (?) at viri patient audiut etia q se nunqz fecisse meminerut. Quatinus ea mala q s' ingeri cospiciut ab ipis sunt cmiatoribus noverit ee ppetrata. Et cu eos pdicado corrige no put paciedo tolant. qts si fructu gusionis eoru no valent · ex ipis tn premii logamitat acqrat. Vnde & sca ecclia David pphte vocibg dt Sup dorsu meu fabricaveut peccatores. Q'a vz cu heticos vel qslibz repbos quos corrige non valet tolat · sca pecctu sup dorsu ptat. Btus itaqz iob videns elifaz amicu suu mlta con se d' ipocsi gqrente q' ex gsolacois vbo ad acritudine increpacois erupat · & simlatq gsolator apparebat · & p paciaz

Nota signatu p ventre & vteru

sua tipu format eccle. q nomit tlia
audiendo toldre / & cu eius smo
destruit. racoe mado destrue
Ca xvi dicat Audiui frequent talia Electi
quippe aliena mala frequent qui sua
audiunt, & ab his eme eis impi
gu a quibus eiua nupmcta pcetu
Hac aut rusioe btus iob de tpus
eccle tn signat quo pssa ab adu
sariis tpali eoz pod qui delecta
credit. Vn sr Consolatores onero
si omis vos Omne em heretici sine
pmi quilz cu laborare bonos in
adusite gspicunt in eo q eoz co
D solari appetunt mala eis psuade
conat. Vn no imito eoz metibg
onerosa fit cosolao eoz. qr me
vba dulcedis cpimare cupiunt
virus exvols, & du lenibg dris
dolores qui leuigat pcti ongi
pone festmat. Sz electi viri ec
cu tpali gla pinat. interni vi
goris iudicij no amittunt. Naz
sciut & foris adusa pceti. & tn
intius infracti reca sme pauo
re defende'. Vn sbng Nuqd
vba ventosa que sunt — hebut fine vba vetosa Vetosa
em vba st. q inflacoi tpali
pocius qz rctitudini fuiunt De
pe at mali bona eciam dicunt.
sz qr bn no dicunt vetosa vba
pferunt Illa dca eoz. & si qn
va sut p sciaz. inflata tn st
p elacoz. In hoc vo qd dcm est
Consolatores onerosi oes vos
Qd aliud btus iob magistro do
cem n ut qsqz pende sollici
te sciat ne luctus tpe incpa
cois vba inferat. Si ei st qda
q increpari iure debeant in
afflictoe pcponeda st ne gso
lator incpado doloze augeat
que lenire posuat, sr. Aut
d taciturnite — aliqd t molestu e si loquaris
Ch ali viri cu alijs & similibg
gvicosa vba pferunt eo ticius
pferunt obmutescunt. quo d se
talia mox audiut qualia suis
auditoribg dicunt. Cu aut bo
nos viros p gvicosa vba iacu
lant. nil eis molestie ex con
vicio nascit. Qa cum tacentes
locunt. nec gpelluntur audire quod
sunt. qr insti covicia no reddut
eciam du coguntur audire qd no
st. Vn qo d Aut aliqd t molestu
e si loquaris Acsi apte diceret
eo plus loqris si a me molestu
aliqd d tua accoe no audis Vn

subd. Poteram & ego vri similia lo
qui Narrat inistus quid facere po
tuit, sz ne insticia deserat qd
facere potuit declinat / sequitur L2
Atqz vtinam esset aia vra p aia
mea gsolarer & ego vos smo
nibus & mouerem caput meum sr
vos / roborarem vos ore meo
& mouerem labia quasi parcens vob
Aliu necesse e ut pmis metibg q
huma pdicacoe corrigi nequit
diuina flagella benigne optari
debeat / qd tn magis fit amoris
studio / qr vz non errat pena
sz correctio querit. & ordo potius
qz maledicto ee monstrat. In
his at vbis btus iob monstrat
intende' ut amici q dolori
eius p gpassioz caritatez gpati
nesciebat. ab experimento disce
rent aliene afflictoi qualit
misereri debuisset. atqz edom
ti doloribus. a sua passione tra
herent cosolacoz alijs qualit
inferret. & tunc salubius intrinsecus
vinerent. cu aliqd extrinsecus de infir
mitate sentiret Non dr vo q no
ait Esset aia mea p aia vra. sz
vtinam esset aia vra p aia mea
qr pfco s maledicit si se illis
silez optaret Illis vo meliora
voluit quos s siles fieri gsimt
S Consolarer vo pnos i flagello co
stitutos. cu de exterioru pcussioe
intiore in eis salutem gualescere
uiderent. Caput etia mouens cu
mente q pncipale nrm e ad co
passioz inflectimus, eos qz me fla
gella roboramus. cu dolores eoz
bonis vbis mitibg lenius Dimit
nunqz nonulli q du interna nescu
unt de mal exterioribus desperabiliter
affliguntur. Vn qo p pceta d In
miserijs no subsistent Ille em
bn nomit in exterioribus miserijs
subsiste. q scit de interna spe sep
gaudere. Qd vo no ait. pcens. sz qua
parcens vob Nequaqz hoc negli
get pteudu reputo. qr sacta
eccia disciplie vigore cu per
mixtione mansuetudinis format
alij mal & qui parcens no parat
h alij vo & qui no parcens parat Quod
melius ondimus si ipa plerumqz q
accidunt pferamus / Ponamus itaqz
an metis oclos duos pnos mt
secus ecclia ee gstitutos quoru
unus sit potens & ptimis alt mit
& subditus Si qua mit & subdito

surripuerit. Hac parte minus increpando praedicator insequitur, corripit enim quem corripiendo a culpa liberat, atque ad viam rectitudinis informat. Quid itaque huic non parcens pepercit, qui dum correptionis non distulit verba, a cunctis hunc a culpa liberavit. Liberum enim arguens non pepercit, sed in eo quod correxit pepercit. At contra potentes et praesumptuosos cum aliqua perpetrasse cognoscit, tempus quaerit ut de malo quod fecit increpetur. Nisi enim praedicator sustineat quando fieri congrue correptio possit, auget in eo malum quod insequitur. Saepe enim contingit ut talibus sit quasi nulla increpationis verba suscipiat. Quid itaque in huius culpa praedicatori agendum est, nisi ut in sermone admonitionis quem pro communi salute omnium auditorum facit, tales culpas ad medium deducat, quales eum perpetrasse considerat, quatenus et praesto est, et de solo adhuc argui non potest, ne deterior fiat. Et cum generaliter contra culpas invectio intenditur, correptionis verbum liber ad verbum ducitur, quia potentes primus ignorat quod sibi hoc specialiter dicatur. Quid itaque isti praedicatores simus, non parcens minime pepercit, cum specialiter correptionis verba non intulit, et tamen vulneris illius sub generali admonitione percussit. Unde fit plerumque ut eo vehementius perpetratam culpam lugeat, quo reatum suum et cum se percussum sentiat nescire putat. Magna itaque praedicatoris arte agendum est, ut qui ex aperta correptione deteriores fiunt, quodam temperamento correptionis ad salutem redeant. Unde etiam Paulus dicit: Quae putamus ignobiliora membra esse corporis, his honorem abundantiorem circumdamus, et quae inhonesta sunt nostra, abundantiorem honestatem habent; honesta autem nostra nullius egent. Dicit enim inhonesta membra in corpore, ita quaedam sunt intra ecclesiam potentes et praesumptuosi, qui dum apertam invectionem ferre nequeunt, quasi honore tegminis velantur. Sed hoc de occultis potentium loquimur. Nam qui et aliis cognoscentibus peccant et aliis etiam cognoscentibus increpandi sunt, ne si praedicator tacet culpam comprobasse videatur, atque hoc crescens in exemplum vermat, quam pastoris lingua non secat. Verumtamen etiam cum per praedicationem sua quaedam facta maiorum sub dispensatione invectionis increpat, quia praesens labia movet, sed tamen praecedendo non parcit, quia ab invectione culpae generaliter non tacet, quamvis specialiter tacet. Sequitur: Sed quid agam? Si locutus fuero, non quiescit dolor meus; et si tacuero, non recedit a me. Haec pro se beatus Iob qualiter cognovit non ignorat; sed si ad sanctae ecclesiae typum trahantur, hoc est cum loquitur dolor minime cessat, quia locutione sua pravos corrigi minime conspicit; et cum tacet dolor minime recedit, quia et si adversata conticuit, hos tamen amplius quod tacet gemit, quia se tacente pravorum culpas excrescere conspicit. Sequitur: Nunc autem oppressit me dolor meus, et in nihilum redacti sunt omnes artus mei. Dolore suo sancta ecclesia premitur, quia in malitia sua ipsos crescere intuetur, quia et perversi dum crescunt, etiam infirmi qui in ea sunt ad sequenda studia pravitatis irritantur. Recte additur: Et ad nihilum redacti sunt omnes artus mei. Sicut enim per ossa fortes, ita per artus infirmi quique designari solent. Membra ergo ecclesiae ad nihilum rediguntur, quando ex imitatione pravorum in hoc mundo crescentium infirmi quique deterius infirmantur, videntes enim felicitatem malorum saepe et ab ipso fidei statu dilabuntur, bona temporalia appetunt, et velut in nihilum rediguntur, quia dum manentem dei essentiam deserunt, diligentes transitoria, quasi ad non esse tendunt. Unde autem dicitur: Nunc autem oppressit me dolor meus, quia videlicet tempus doloris ecclesiae modo est, et tempus gaudii postmodum sequitur. Saepe vero contingit ut sancta ecclesia non solum infideles atque expositos adversarios toleret, sed eorum contra insidias atque adversitatem vix ferat quos intus habet. Unde beati viri voce apte mox subditur: Et rugae meae testimonium dicunt contra me. Quid per rugas nisi duplicitas designatur? Rugae itaque ecclesiae sanctae sunt omnes qui in ea duplices vivunt, qui fidem vocibus clamant, operibus denegant. Hi nimirum pacis tempore, quia huius mundi potestatibus eandem fidem honorari conspiciunt, fideles se esse mentiuntur; sed cum sancta etiam subita adversitatis procella turbaverit, ilico ostendunt quod infida mente molliuntur.

Nota prava per ... debiles ad sequela

Quid sit ruga

Adversitas fideles comprobat

Has aut rugas in eleis sine sca
ecclia no ht. qr vz nesciut foras
aliud d' se ondere & intg aliud
Lax. libre 4 — M — hre. Un rce eggins pdicator
dt Mot exhibet ipe s' gliosa
eccliaz no hnte maclaz a' ruga
Maclaz qppe & ruga no ht. q
& tpitudie opis & duplicitate
d' duplicitate infidelium — smois caret Sz nuc int simul
ecclie fidei mltos ecia repbos
tz. cu tpus psecucois exarseit
ipos hostes patit qs pdicato
ris vbis an ale videba Dicat
itaqz Ruga mea testioniu di
cut con me. i ipi me insequdo
incpat q nuc in meo corpore
poiti duplicitat sue in se ma
licia no emedat. Un bn adhc
11 — subdit Et suscitat falsilogg ad
vsq mea faciez odicens mchi
Ecia pac sue tpe sca eccla
falsilogu patit. Du st in ea
mlti q d' pmissioe etnitatis
Eleccu a malor tiore fua — diffidut. & tn fideles ee se
mecut q du pdicatoi eius
apte odice no psumut. falsi
logu no con faciez s qsi post
dorsu pati Sz cu malie tepg
erupit. is q nuc metnes de
rogat. ad condiced an faciez
venit. qr vbis ve fidei aptis
vocibg obsistit Sciend vero e.
qr cu hc a carnalibg patim
no tn ipe sut q in nra morte
seuiut. qz malignus spus q in
eoru mete pncipa. Sic p pau
Eph 6 — lu d' No e nob colluctco ad
usq carne & sangne. s adusg
pncipes & ptates adusg mudi
rectores tenebraru haru. Unde
hic qz cu de falsilogo loquet.
rce mox ad descend eig fal
silog pncipe vba quitit dicens
O — Collegit furore suu in me &
comnatg e m infremuit con me
dentibg suis hostis meg tru
blibg oclis intuitg e me. Qd
aliud oms iniq qz mebra st
dyali. Ipe itaqz p eos agit qc
qd in eoru cordibg ut agere de
beat immittit. Ht ecia nuc dy
abolg con scaz eccliaz fui ore.
s furor eig ipsg e. qr ocul
tas tetacoes p singlos monet
cu vo con eaz i apta psecuoe
prupit furore suu in ea colli
git. qr in afflictoe illig to se
mebra dyali st qz iniq & no p'cut u cu offe' d' no pnt — intetoe ostrigit Mebra at eig
pacis tpe ideo con eltos tol
lem furore no hnt. qr malicz

sua minus se scieut posse iple
qz volut. Cu vo d' suppetellice
ciaz pntat asperint. tato hac
audacius feruit. qnto & cont
illa ex vnanimitate glomerat
Rce itaqz nuc d' Collegit fuo
re suu in me. Cuig adhuc fu
ror ut latuit expona d'. Et co
minatg m infremuit q me
dentibg suis. d' qo & sbd' hostis
meg triblibg oclis me intuitg
e. Ille qppe atiqg hostis eccle
q hac dentibg fremut. ea qz
triblibg oclis intue qr p ali
os crudelia excet. & p alios
q exceat pmidet. Detes nāqz
hg st bonor psecutores atqz
carnifices. q eig mebra lamat
du eltos eig suis psecucoibg
affligut. Ocli vo hg hostis st
hi q con ea pmident mala q
fiant. sus qz osilys psecutio
ru eig crudelites inflamat
Antiqg eig adusarig fremit
con ea dentibg suis. du per
crudeles repbos in ea inseq
vita bonor. intue hac tribli
bg oclis qr pnor osilys non
cessat mala exquire. qbz hanc
sp detins affligut Ita sicut
incarnata veritas in pdicatoe
p — sua paupes idiotas & siplices
elegit. sic econ danatg i ho
que in fine mudi apostata an
gelg assumt. ad pdicadu falsite
sua astutos ac duplices. atqz hg
mdi sciaz hntes electg e. Un et
p ysaiaz d'. Ve tre cimbalo alar
q est trns flumia ethiopie q mit
tet in mare legatos & in vasis
papiri sup aqs Tra qppe cu
ve d' pncipalr ille danatg e ho
q cimbalu alaru vocat. qr hic
q p supbia in altitudiez cogi
tacois euolat. eude pruersu
homiez pdicado sonat. Que
sez tra rce trns flumia ethiopie
ee phibe Ethiopia etei nigr
pplm mittit. & iste mdo omez
homiez qr pctore pfert. qr m
qui ethiopia pplm parit Sz
tra cui d' ve trns flumia ethi
opie ee phibe Qa danatg ie
ho tata imesite iniqg e. ut
oim pctantiu pcta trnscedet.
Qa mittit legatos in mare. qr
pdicatores suos in sclo spgit.
d' qg rce sbdit qualit mitta
Rcu d' In vasis papiri sr aqs

Ex papiro qppe carta fit Qd i:
taqz in papiro ii sctaris sctia de
signa. Vasa g° papiri st corda
doctoru sctaru In vasis g° pa
piri sup aquas legatos mitte
est pdicatoz sua in sapietia car
nalia sibi9 pone & defluetes
ad clpas poplos vocare Q' ergo
illic p vasa papiri ipi hic qa
carnalit' videt p oclos designa.
d' qbz & adhuc subd. Aperuert
sup me ora sua exprobrates Ora
sua repbi aperuit exprobrates
cu & errois sui mala pdicare
no metuit & pdicamta rcte fi
dei irridet d' q9 saend' e· qa
illos pcipue in scta eclia psecu.
qs gspiciut mlt' ee pfutos· q'
vita carnaliu vbo corrpccois
gterut· eos qz in eccle corp9 spi
talit' vtut Vn & sbd. Percusserut
maxilla mea saciati st penis
meis Maxilla qppe ecle scti
pdicatores st'· sic sb iudee spe
p Jeremiaz d. Plorans plorat
in nocte & lacrime ei9 i maxill'
eius Qa in adusite eclie illi a
pliu plagut q vita carnaliu
pdicado gfringe noverit p ipos
qppe scta eclia inigs a vicijs g
terit & qi glutiens in sua me
bra q'utit Vn ipi qz pdicatoru
vesut maxille ecle d. Occide &
manduca hinc e etia q Samson
maxilla asini tenuit & hostes
pemit· qz redetor nr simplicitate
atqz paciaz pdicatum ma' sue
vtut' tenes a vicijs suis car
nalib9 interfecit & maxilla i tra
piecta pg mod' aquas fudit· qz
data morti pdicatoz corpa· ma
gna pplis mostrauit miracla
Maxilla g° eclie pusi feriut
cu bonos pdicatores insecut.
Et qz tuc repbi grade se aliqd
fecisse estmat· cu vita pdica
toru necat· pg penssioz maxil
le apte subiug. Saciati st penis
meis Illa qppe eos pena saciat
q pcipue mente eclie castigat
se. Conclusit me de9 apd iniqm
et maib9 impioz tradidit me Ele
ctoz pplus apd iniq'm gclud. cu
ei9 tao antiq' host' psecucoib9
tpalit' da. Q' non spui sz maib9
impioz trad. qz g° hic i inte
tape nequit· eo q carne illius
crudeli9 inardescut Sz sensus e-
clie plus cu adu'sa q'nt' ipeti

cepit· & infirmos suos ad detioa
delabi gsperit· pac' sue tpe ad
mete reuocat· qn fideles suos
pdicacois sue opuletia pascebat
Vn apte subd. Ego ille quonda
opuletus repete cotritus su Tn eo
q se repete cotritu asserut in
firmoz mete impruda signat
q du mala q vetna st' pudere
nesciut· tato eis gruiora fiut
qnto ab eis inopiata tolerant.
fortib9 at metib9 repete adu'sa
no veniut· qz pus qz veniat p
uident. Qd tn nuc qz scta ecla
in qbusda ret labetib9 patit.
q pg doctine opuletiaz subit a'
qn vicijs gterut. vt sic in qb-
da malis corruat acsi vbi pa
blu nuqz hiuisset / se. Tenuit
me ceruice mea gfregit me &
posuit s' qi signu Sic in mal'
cinx· supbia· sic in bonis lib'tas
erectioz sigsicat Vn nonnuqz ipa
qz supbia p erectois aucte poit.
sic p pphz dns scte ecle pollu
ces d't / pona te in supbia scto
ru Et qz psecucois tpe infirmi
qda va q sencit pdicare libe
no psumut rcte d' hc hoste d.
Tenuit cervice mea gfregit
me· Fortasse at hi cervic' appl
lacoe signati st· q pac' ei9 tpe
plg qz decet erigut. & sb ogca
sioe defendede rcti'nis vigo
desinut elacois q' psecucois
tpe iccirco plg adu'sa sencint· qz
de pspis elati fuerut d' qbg
bn d. Tenuit cervice meaz
gfregit me i. elacoz qua infir
mi hui disticcoz sue psecucois
incliavit / & posuit me s' qi in
signu Costat nimirz qz iccirco
signu poni. ut sagitaz emissio
ne feriat. Fidel' itaqz pplus i
signu hosti suo poitg e· qz eu
sp suis actib9 impetit· eu qz suis
psecucoib9 affligit Q' ei in hac
vita assidua mala tolat· velut
in signo poitg ictg excipit feriet
Vn & pdicator egregius cu psecu
toru mala tolaret· atqz sub
psecucoe maloz gemet· tenera
discipuloz mete d' suis afflicco
nib9 gsolas ait Ipi ei scit q
in hc poiti sum9 Acsi eis apte
dicat Qd in hc tpe vulna nra
inraz q'si etia gaudia q'ringu·
hic ad hc veni9 ut feriam.
se. Concidit me lateribus suis

Tormeta im puisa atemus exciant
(margin notes: d · t · ysa 60 · Lab · in · v · i Tess x · x)

conuulnauit lubos meos no pepcit
& effudit in tra viscea sub ma.
Hec iuxta lram bto iob cogruere
posse videbat p hc qd d Circude
dit me lanceis suis. conuulnerat
lubos meos non pepcit n q
subde qd d eo scptu minime
legit Effudit in tra viscea ma
Et q re nce e ut du hc iuxta
lram inveme no possu9. ea q
in vbis ei9 scdm historiaz so
nat. iuxta spm reqram9 Sca
ecclia ab hoste suo lanceis ccu
da qn in mebs suis ab ipu
gnatore callido tetacionu iacu
lis impeti Vn at lanceis ccu
dari dicim qr atiq9 hostis te
tacoib suevulne ab oi pte nos
ipetit Sepe ei du gula restri
git ut libido subiga inquis
gle aculei9 metez pulsat Si
at cor9 abstinecie afflictoe
no atterit. coni mete libidis
flama se excitat Sepe du ser
uare parsimoniaz nitimr ad
tenacitate labimr Et sepe
du possessa effuse trbuim9 ad a
variciam ducimr qr rursu9 colli
ge quit9 qd trbuam9. Vn ergo anti
q hostis iacla nos ubiqz ipe
ij tat Rce nunc d Circudedit me
lanceis suis Et qr oe pctm
hostis qd callid9 suadz. h nos
suasioib9 ei9 gsenciedo ppetra9
apte scribit Conuulnat lubos me
os In lubis quippe luxuria e. Vn
& is q cupiebat volupte libidis
a corde extingwe pdicabat d.
1 pet 2 Succincti lubos ment vre Cu
ergo antiq9 host fideles ppli ad
luxuria ptrahit. hunc procul
dubio in lubis ferit Ubi hoc
qz nondu e. qr no ait vulnauit
h conuulnat lubos meos dic
em loq aln uni9 e. colloq vo
duor vl fortasse multor. sic
atiq9 host nos qr ad culpa
sine voluntate nra no rapit ne
quaqz lubos meos vulnare. h
gvulnare d. qr hc qd ie nobis
male suggesserit nos sequtes
ex voluntate ppa inple9 Et qr
cu ipo nos ptr vulna9. & ad
ppetradu malu ex libo arbito
simul ducimr. no pepcit. Qsi
A dicat. no destitit Et effudit
i tra viscea mea Qd aliud
sce eclie viscea debe9 accipe
nisi eor mentes q ei9 qda mi
stia in se gtinet. q ad intia sa
cmeta desuint Sz atiq9 adu
sarius cu fideles quosda q mi
steriis sacmet deservire videbat
ad secularia negocia ptrahit. eius
pcul dubio viscea in tra fundit
qr illos in rebus infimis collo
b cat q prius in occult atz spitlib9
actib9 latebat. se Concidit
me vulne sup vulnus In infimis
suis sca ecclia vulne sr vulnus
concidit. qn pctm pcto addi ut
clpa vehemetius exaggret
Que em avaricia ptrahit ad
rapina. rapina ducit ad falla
ciaz ut ppetrata clpa ex falsitat
eciā defenda Ad iste n sup
vulnus qcisu e vulne Vn bn qz p
pphetaz dicit Maledcm & me
dacium. & homicidiu & furtu &
adulteriu inundauerut. & sagnē
sagis tetigit Solet ei sanguis
noie signari pctm Vn iste q a
pcto libari desidat p pniaz cla
mat Libā me d sanguinib9 Sa
gwis vo sagnē tagit cu cul
pa culpa cumulaverit Et qr
cu vulnus vulneri addit. vires
contra nos antiq9 hostis excre
C scit. Rce subiugit Irruit i me
qsi gigas Facile quippe inimica
resistit. si no ei vel in mult
lapsib9. vl in uno diutius co
senti Si vo ei9 suasionib9 aīu
subesse gsweuit. quato se ei c
brius subicit. tato eu s intola
biliore facit. ut ei reluctare
no valeat. qr nimirum malign9
adusarius q hac ex pua gsuet
demicta. qsi more gigat pugt
Sz tn plerumqz sca ecclia eciā po
ppetratas clpas mentes fide
liu ad pniaz inuocat. & pcta
opis vtute spontanee afflicco
d nis inudat Vn subd Saccu
consui sup cute mea. & opui
cinere carnē i mea Qd i sac
co & cinere n pnia. Qd in cute
& carne n pctm carnis dz
intelligi Cu ergo qda pq lapsu
carnis ad pniaz redeunt quasi
saccu9 sup cute gsuit. & cinere
caro opit. qr clpa carnis p
pniaz tegit. ne in districti iu
dicii examine ad ulcor videa
venire In infirma at mebra su
sca ecclia cu a pctis retrahit.
atqz ad pnie remediu ducit.
h pcul dubio fletib9 adiuuat.

vt ad r̃capienda auctoris sui grã
gvalescat. Et p fortes plagit q̃ nõ
fecit qd in mẽbris suis deblib; gl
ipa fecit. Vn̄ bñ adhuc add' Fa E
cies mea intumuit fletu Faci
es quippe scẽ ecclie sūt hi qui in
locis regiminis positi apparet
pmi ut ex eoꝝ spẽ sit honor fi
delis ppli. etiã si qd deforme
latet in corpe. Cũ immũdũ plati
plagũt pedibg culpas infimã
tũ. se qz sic d' alienis lapsibg
acsi d' ppris affligũt. Et sepe dũ
quosdã videt ad veniã pg cl
pas redie qsdã vo i iniqtate
psiste. occulta oipotẽs dei iudi
tia mirat'. Et penetre nequeñt
obstupescit et q̃ nõ intelligũt
vñ & apte sbdit' Et palpebre F
mee caligauerũt. Palpeb'e em̃
appllati sũt. q' ad pũdeda pedũ
itinã vigilat. Sz cũ occlta dei
iudicia nec ppositi vigilãtes intl
ligũt. palpebre scẽ ecclie caligãt
Sz & ut sepe iã dixĩ9. & sepe
iã me dixisse meini: beatg
iob scẽ ecclie typũ tenẽs modo
voce corpis. modo aũt voce ca
pitis vtit'. Et cũ d' mẽbris eius
loquit'. repẽte ad mẽbra ca
pitis leuat'. Vñ h' qz sbiũgit'
Hec passus sũ absqz iniq̃te. mã B
nꝰ. Cũ hꝫ mũdas ad dñ
pces. Absqz enĩ iniq̃te ei mag sue
ptulit. q' peccatũ nõ fecit. nec inve
tꝰ ẽ dolꝰ in ore eiꝰ. & tñ dolo
re crucis p nra redẽcioẽ tolãt
Qui solꝰ p' omib; mũdas ad dñ
pces hũit. qz & ipo dolore pas
sionis p psecutoribꝫ orauit d.
pater dimitte ill' nõ em̃ sciũt
qd faciũt. Quid ei dici qd co
gitari in pce mũdiꝰ pt. qz cũ ill'
mĩa tribuit intercessionis a qbꝫ
tolera' doloꝝ. Vñ fcm̃ ẽ ut redẽ
toris nrĩ sãgnẽ. quẽ psecutores
semiẽtes fuderat. postmodũ
credẽtes biberẽt/ eũ qz dei filiũ
pdicaret/ D' quo vz' sanguĩe
apte sbiũgit' Terra ne operias G
sanguĩe meũ. neqz inveniat i
te locũ latendi clamor meꝰ
Peccanti hoĩ dcm̃ ẽ. Terra es
& in terrã ibis/ q̃ scz terra redẽtois
nrĩ sangñe nõ abscõdit. qz
vnꝰqsqz pctor redẽcois sue p
ciũ sumẽs ɜfite' ac laudat.
& qꝰ valet primis inotescit. Ter
ra etiã eiꝰ sãgnẽ nõ operiũt
q' scã ecclia redẽcois eiꝰ misteriũ
in cunct̃ iã mũdi ptibꝫ pdicat
Mond' vo ẽ qd sbd' Neqz inveniat L a 8
in te latẽdi locũ claor meꝰ. Ipe
em̃ sangs redẽcois q' sũt: claor
nri redẽcois ẽ. Vñ etiã paulꝰ dt Ebre 12
Et sangnis asp̃sioꝫ meliꝰ loquẽte
qz abel. D' abel sangñe dictũ
fuãt Vox sangnis fris tui A Gñ 4
bel clamat ad me de terra. Sz
sangs ihũ meliꝰ loq' qz abel.
qz sangs abel morte fratricide
fris pecijt/ sangs aũt dñi vitã
psecutoribꝫ impetrauit. Vt g° i
nob sacrmẽtũ dñice passionis
nõ sit ociosũ debẽꝰ imitaĩ qd
sumĩꝰ; & pdicare ceteris qd vene
ramr'. Locũ em̃ latẽdi clamor
eius i nob inuenit. si hꝫ qd mens
credidit lingwa tacet. Sz ne i
nob claor eiꝰ lateat. restat vt
vnusqsqz iuxta modulũ suũ vi
uificatois sue misteriũ primis
inotescat/ Libz met' occlos ad
dñice passiois horã reducẽ cũ
iudei psequẽtes seuiret. disci
timẽtes fugerũt. Quẽ em̃ carne
mori videbat'. neqqz deꝰ esse
credeba'. Vñ hic apte subdit'
Ecce em̃ in celo testis meꝰ. & co I
scius meꝰ in excelsis. Cũ ei fi
des labefactare' in terra. erat
ei testis in celo. Testis quippe filij
pr ẽ. d' qo ipe in ewã° dt. Et q'
misit me pr testĩom phibuit
d' me. Qui recte etiã cõscius d'. qz
vna volũte vno ɜsilio pr sp
cũ filio opa'/ cuiꝰ etiã testis
ẽ. qz neqꝰ nomĩe filiũ n' pr. Tunc
g° in celo teste & ɜsciũ in excel
sis hũit. qñ hi q eũ morientẽ
carne cnebat. diuinitat' eiꝰ pote
ɜsidãre nesciebãt/ & cũ igraret
eũ deũ hoĩnes i morte. tñ
mediatois dei & hoĩm nouat
qd cũ ipo opabaẽ pr. Qd fortas K
se etiã ad voce eiꝰ corpis re
ferri valet. Sca naqz ecclia ideo
aduẽsa vite pñtis tolat. vt hac
supna grã ad pmia etiã pdu
cat/ carnis sue morte despicit.
qz resurrectois glie intẽdt/ & tñsitoria
sũt q patit'. ppetua q pstolat'
D' qꝰ inimicꝫ hoĩs ppetuũs du
bietate nõ hẽt. qz fide iã fide
le testĩom redẽtois sui gloria
tenet. Carnis quippe eiꝰ r̃ronẽ
mẽte ɜspiciat. atqz ad spez for
tius ɜualescit. qz qd in suo vidz

ia fcm capite spat i eig qz cor
qd vgt ipa e absqz dubietate
cosentiuz. Qua sz ectiaz ppta
gspicies i ppetua pfcoe mafu
ra sb appllacoe lune descebit
dices Luna pfca i etnu. Qua
qr ad etromis spez dinca econe
roborat rce sbmxit. Et testis i
celo fidel. qr ut d sua ecoe no
trepidaa eu in celo q resurre
l xit a mortuis teste ht. Fidel
itaqz cu adusa pati. cu diuis
tribulomb fatigat ad spez segn
tib gle mete erigat et rede
D teste in celo toris sui ecoe gfides dicat Ec
ce em in celo testis meg et
cosciug meg in excels. Q vete
cosciug d. qr naz ncaz no solu
cando nouit. sz etia assumedo.
Dcie em eig e nra suscepisse
Vn et p pbta d ipe scit figme
tu nrm. Specialr scie dica tu
gstat mich ee qd nesciat. Ved
figmetu eig scie e eig hc in
semetipo ex pietate suscepis
se. Que tu vox cu bto iob co
grue etia nob singlis pt. Ois
em q ex eo qd agit huanas
laudes appetit teste in tra
querit. Q aut d actibz suis oi
poteti do place festinat teste
se hre in celo gsidat. Et sepe
gtingit ut ipa qz in nob boa
opa ab incautis hoibz reph e
datur sz q teste in celo ht et
hre gsidat rephesioes ho
m minu metue no dz. Vn adhc
Oclus signat intencoz sbdit. Verbosi amici mei ad
deu stillat oclus meg. Qd ei
p oclm nisi met intecoe de
Luce ii signa. sic sciptu e Si fuit o
clus tuus sipx toti corg tuu
lucidu erit. qr qs bo intecoe
qd agit eig actio apd deu
minime fuscat. Cu go vbosi
amici sr i cu et ipi derogat
q in fide sociat ad dm intec
est ut oclus stillet qtis nostra
intecoe tota i aoris intimi co
puncoe defluat et tato sbtili
se ad intiora erigat qnto p
extiora obpba repulsa intg
redire cogit ne foras eua
Ca 9 n nescat seqr. Vtinaz vtinaz
sic iudicaret vir cu do quo
iudicat filig hois cu collega
suo. Pctores qd nos esse sp
agnoscig sz tn in flagello
positi p qo magis peccato

flagellam igrag et nosipos sub
tili inqsicoe distutig. ut si quo
causa pcussiois nre investiga
re valeag que du plerusqz no
latet fit nob oneri ceatas
nra et d eo qd patim plg do
lemg. Quisqs vo cu collega
suo ad iudiciu accedit et qd
sentit dt. et qa qz gdicat agno
scit. et qd voluit pulsat et no
uit vn pulsa. Q em diuina a
iadusioe pcuti du nouit
qdj qr vapulat. sz cu vapule
ignorat qi dicat ipe qd fecit
Sz qd cou se dica nescit. quo
ipe qd ingemiscit in verbe. sz
deus apte no declat p qua
feriat vlcoe. Itaqz nuc d ap
vtina sic iudicaret vir cu do
quo iudicat filig hois cu coll
ga suo. Acsi apte dicat. Sic n
oine qd dico audior. sic oine
qd d me d audire. Qd tn i
hac vita nllatenus fi pt. qr ma
gna intpoito e oclis cordis
nri ad gteplada sbtilitatez
dei. ipa vz infirmitas nra. sz
tuc ad pxiu intuebim eu
a qo nuc sbtilr intuem. cu
hac infirmitate deposita ad co
teplacois intime griaz veneu
O qua paulg dt. Tuc cognoscam sicut et cognitg su. Vn btus
iob videns eand gqtoz plenius
sie hic pfici nllatenus posse d
teritate quid vite pnt gemit
sz tn se d eig brevitate gsola
o dices Ecce em breues anni
trisent. et semita qua no reu
tar amblo. Oine qd trsit bre
est etia si tardius trau vide
at. Pn mort at semita p qua
no reutimur abulag. no quo
ad vita carnis minime resur
gedo reducim. sz qo ad labo
res hg vite mortalis. sz vl ad
cogrenda laboibg pmia itur
no vemg Cap xvij iob
p Spus meg attenuabit. Atte
nua spus tmoe iudicij
qr electoru metes qo aplius
extmo iudicio se appinqre se
ciut. eo ad discutiedas se
metipas tribilig gtremisc
et si quas in se carnales vir
qz cogitacoes inveniut pni
ardore gsumut. nc cogita
coes suas dilatari carnali
volupte pmittut. quia eo

semetipos diiudicates subtilius
timent quo districtius iudice vici
ni postolant. Unde fit ut propinquum
exitum suspicentur. Ista repro
borum mentes ideo mala, neque
agunt quia se diutius vivere arbi
trant. Iustorum ergo spiritus attenuat
crassescat iniquorum animo enim
elatorum timent eo attenuatus
spiritus non habent. Iusti vero dum bre
vitate vite sue considerant e la
bis et immunditie culpas declinat.
Unde et subditur Dies mei breviabuntur
et solum in superest sepulcrum. Quis ei
considerat qualis erit in morte. Semper
fit timidus in opatione, atque unde
in oculis suis iam qui non vivunt.
Unde varia in oculis suis conditoris
omnino nichil quod transeat appetit.
cuncta presentis vite desideriis con
tradicit et pene mortuum se considerat
quem moriturum minime ignorat.
Perfecta enim vita est mortis imitatio
quam dum iusti sollicite peragunt
culparum laqueos evadunt. Unde scriptum
est In omnibus operibus tuis memorare
novissima tua et in eternum non pec
cabis. Unde et beatus iob quia dies
suos breviari considerat et sibi so
lum superesse sepulcrum pensat ap
te subiungit Non peccavi et in amari
tudinibus morabitur oculus meus
Acsi aperte dicat Culpam non feci
et flagella suscepi. Sed in hac
re animum monet quod in multis se hic
historie locis peccasse confitetur. Quo
ratione nunc peccasse se abnegat
sed ad hoc ratio celeriter occurrit quia
non tantum peccavit ut flagella me
reretur. Nec tamen esse sine peccato potu
it illa quia non pro corrigenda culpa
sed pro augenda gratia percussus sit. in
dicat ipse testatur qui laudat et fecit
Rursus quia sine peccato non fuit nec
ipse negat qui a iudice laudatur
atque ideo laudatur quia non negat
sed credo quia haec melius haec verba
discutiuntur. si dicta ex voce capi
tis sentiamus. Redemptor etenim ut
ad ereptionem nostram veniens et non
peccavit et amaritudinem pertulit.
quia penam pene nostre sine culpa sus
cepit. De cuius voce subditur Libera
me et pone me iuxta te et
cuiusvis manus pugnet contra me.
Ipse etenim non peccavit in cogitatione
vel opere. ipse in amaritudine mo
ratus est in passione. ipse libe
ratus est per resurrectionem. ipse iuxta patrem

positus est per ascensionem. quia perfectus est
et in celum sedet ad dexteram dei
Et quia post ascensionem eius iudea in
discipulorum persecutionem commota est.
recte nunc dicitur Et cuiusvis manus
pugnet contra me. Tunc quippe in me
bris illius furor persequentium sevit.
cum quo fidelium vita flamma credulit [Ca 10]
exarsit. Sed quo recte iniquorum quid
agerent. dum is quem persequebatur in
terra iam sedebat in celo. Quibus
adhuc subditur Cor eorum longe fe
cisti a disciplina. Sin ei disciplinae
custodia nosset. neque enim et deto
rit nostra precepta contempnerent. Ipsa
eos carnis sue mortalitas ad
amorem vite immortalis excitasset
hoc ipsum namque in hac vita corru
ptioni nos esse subiectos iam de fla
gello discipline est. Estu enim fri [Tribulationes sunt pene peccati]
gore et fame et fame siti quoque et per
bari. morbis affici. quinque etiam
extingui. quid sunt haec alia quam fla
gella peccati. Sed sunt nonnulli qui et fla
gella tolerant. et tamen mente ad
flagellantis metum minime refor
mat. Unde recte nunc dicitur Cor eorum
longe fecisti a disciplina quia et [De disciplina cordis]
si corpus sub disciplina est. cor sub
disciplina non est. dum et flagellatur
quisque et tamen ad humilitatem mentis
non reducitur. Neque ita hic dicitur ac
acsi omnipotens et misericors deus longe
cor hominis a disciplina faciat
sed quia sponte dilapsum ibi remanere
ubi cecidit iudicando permittit
Sic in oratione quotidiana dicimus Et ne nos
inducas in temptationem. inducere in
nie permittas. sequitur Propterea non
exaltabuntur. Cor enim si sub disci
plina esset. atque superiora appeteret.
adipiscendis bonis transeuntibus non
inhiaret. Nunc ergo cor sub di
sciplina non est. recte de illis dicitur Propterea
non exaltabuntur. quia dum in infimis
voluptatibus dimissi terrena bona
semper desiderant. cor ad superna gau
dia numquam levant. Exaltarentur
quippe si mentem ad spem celestis
patrie erigerent. sed si per disciplinam
custodiendi vita minime studet.
semper pro desidia in imis iacet. et quod
est gravius ignorando se erigunt. quia
de rebus transitoriis extolluntur.
Extolli autem possunt sed exaltari neq
unt. quia inde profundius in imo sunt.
unde apud se altiores fiunt. Cor
itaque quod sine disciplina est ex
altari non valet quia humana mens

sic male eleuata i infimis pre
mit. sic bn̄ p̄ssa i sblimib; ele
b ua. Vn̄ se. p̄da pollice socy &
ocli. filioꝝ eius deficiet / p quā
d' miltitudie iniquoꝝ. i d' antiq
hostis corpe btūs iob simaꝫ ptu
lit mox ad ipm̄ eoꝝ pincipeꝫ
i caput om̄ pditoꝝ simaꝫ vtit.
atqꝫ a plurali nūo ad singlare
redit / Ita q̄ppe vnū corpus sunt
dyaꝰ & om̄s iniqꝰ. vt plerūqꝫ
noīe capit̄ cesea corpꝰ. & noīe
corpis appllet capit / Nam
capit noīe cēse corpꝰ cū de
Jo 6 · puso hoīe d' Ex vob vnus dyaꝰ
est Et rursū noīe corpis appl
la caput cū d' apostata an
Act 13 · glo d' Inimicꝰ ho h' fecit / Iste
igr̄ pinceps om̄ puisoꝝ alios so
Fily dyali sunt iniq' & q'dam sunt socy · cios ht. atqꝫ alios filios Cum
naqꝫ st̄ socy nisi illi apostate
angeli. q' cū eo d' celesti pue
sede ceciderūt Vel qs alios
ht filios n' pusos hoīes. q' de
Xa ii + · eius pua psuasioe in malic
opacoe geneta Vn̄ ecia
Joh 8 · veritat' voce infidelib; d' vos
ex p̄re dyalo estis Puersa ita
qꝫ doctor iste erroris p̄da soci
is pollice. q' maligs spitib;
puoꝝ pmittit aīas i eoꝝ fine
rapiendas Et ocli filioꝝ eius
deficiet. q' dū intendes ho
im ad sola opanda terea exci
tat. hc illos amare facit qd
diu tene no p'ut Neqꝫ eni
valet amgis praui intenco
pmane qn & h' qd aat ipm
qꝫ q' amat cōstat s celerite
defice / Pūt qꝫ & p socios intel
ligi fortasse crudelissimi qq̄ꝫ
om̄ mala iā i pleti / P filios
vo hi q' adhuc deceptoris pro
missionib; illusi augenda adhc
puitate nutrit. ut illos iam
velut ex merito malic dyalꝰ
q̄ socioꝫ heat q' iā no hent
in pdicoe quo crescat / Istos at
q̄ filios qs pmissionib; lactat
vt ad peiora pficiāt Sꝫ ocli
filioꝝ eius deficiet. q' puoꝝ in
tencoes cadut cū oē quod h
appetiut deserut. & illic quod
doleat sn̄ fine pacit. Seq'
h Posuit me q̄si in puubiū vulgi
et exēpl' sum corā eis / Hc beatꝰ
iob dicat ex se & ex vocibus
om̄ electoꝝ Om̄s q̄ppe q fla
gello pcutit. q̄ in puerbiū

vulgi ponit q' stultꝰ q̄sqꝫ dū
cuiqꝫ maledicere appetit exi
liu̅ plitudie maledictoꝝ suit
que pcussū tpalit videt / ea
qꝫ pena suo optat adusario
qua euenisse ꝯspicit iusto Sic
qꝫ fit vt no tm̄ sapientib; in
exēm deducat rcus Et dū pca
iusti dāna eē cred. & q illi
maneat glia nlla spe fidei p
3 uide / se Calligat ad indignacoꝫ
oclus meus & mebra mea q̄
i nichilu st redacta Ad indi
gnacoꝫ oclus calligat q̄n ipi
qꝫ q' in dm corpe i in ecclesia
lumē vitat habent. dū se
dimtis a pūis despici a' dedi
gnari cōspiciunt. d' oculti iudi
cij admiracoe tbant. & secre
tu dei penetre nequit. cū p
nale puisi cōn bonoꝝ inocētiaꝫ
pmittut. Qs eni no obstupe
scat cū herodiades apd temu
letū rege saltu filie obtinet.
vt caput amici spons' pphte
& plꝰ qꝫ pphte an ora ꝯuiua
tiū in disco deferre. Sꝫ cum
iusti ad indignacoꝫ calligat. in
firmi plerūqꝫ ad infirmitateꝫ
coruunt Vn̄ et sbdit Et me
bra mea q̄ in nichilu rda
cta st Mēbroꝝ q̄ppe noīe te
neritudo exp̄mit infirmoꝝ q'
dū puisos pspiciut flore in
stos qꝫ cruciari. ad hc nōnūqꝫ
pueniut ut se bona vel in
choasse peniteat. atqꝫ ita ad
agenda mala ciens redeut ac
si eoꝝ vite nocueit bonū qd
inchoauerat. hoc aut qd ait
Calligat ad indignacoꝫ oclus
meus. vbis plamoribꝫ apeut
z adiunges Stupebūt iusti sr h'
& inocens cōn ypocritā suscitabit
Hc loco inocēs necdū pfc̄e in
stꝰ accip'. q' bona adhuc in
choans. & si nocē alys no no
uit. pfēcā pfc̄a tn̄ ip̄e age
neqꝫ valet Sꝫ q' corda par
vuloꝝ dū flore puisos i puti
vita ꝯspiciut invidie facib;
succēdut Tāto ei q̄sqꝫ plus
invidet alys boa pūtia ꝯto
ea minꝰ ꝯtepseit Na qd ab
omnib; sil' no valet hri toti
hunc desit qd alt hūerit Sic
cend' vo cōn ypocrita inocens
dū gliaꝫ simulatoꝛis invidet
ecia q' ulli nocē solet Sim vo

in hc loco inocens qlz in bono p
ns accipit cum ipocrita inocens
ps'citat qui hunc in flore conspicit
ita eum suo flore eum contepnit
ipdicando q vera sit tanto eum p
tead despicied certis denunciat
to eum cspicit illa anxie qre
eo no valeat pmane Un
adhuc sbn sbiugit Et tene
bit iustus viaz sua et mudis
naibus addit fortitudiez suaz
sidato qppe ipocrita iustus viaz
sa tenet quia dum illu ex prisa
volute obtine ea q mudi sunt
itnet ipe ad amore celestium ro
bustius stingit sciens qr bonis
desideriis pmia etna no de
erit dum et pmis et duplicibus
ordibus bona tpalia no negant
Una ex re mudis qz manibus
addit fortitudinem qr cspicientes pu
s obtine eterna gliaz boa
sua opa vehit ad pfecioz et ta
altius tpalia despicit qn
t h habundare etia malis cez
nit qz enim sunt despicienda co
sidat q deus oipotens etia pmis
tat Ui ei pncipa mag esset
sequis h conditor adusarius sunt
imet Un et indignum se ee pendit
illa bo appetat q et hmdi
conspiciat et mali si ad pcipie
celestia metez sua dirigit
tu repbis gima ee no put
Sed pqqz exteriores connectens ma
rii bonoz ro intioes intulit
exhortacois vba ptulit dicens
Igitur vos oes cvertimini et venite
vz exhortacois vba ppe
a electos forat qs ad etnitate
vocat Qui duobus modis invitat
ut cvitat et viuat Convitat
fide viuat in ope Ut ete cu
tur desendo mala et veniat
faciedo boa sic scptum est Decli
na a malo et fac bonum Mira
du vo qd subdit Et non inveniam
in vobis ullum sapiente Quid est q
ad sapiaz vocat et tu op
tat ne illos sapientes inveniat
ad vaz sapiaz venire non
pit q false sapie fiducia deci
put Sed qa scptum est Ve q sapi
entes estis in oclis vris et cora
vobmetipis prudentes Et qbus
rsu d Nolite ee prudentes
apud vosmetipos Un ipse pdica
tor egregius hos quos carnaliter
sapientes invenat ut sapiaz

vera pcipent pius fieri stultos q
rebat d Si qs videtur int vos sa
piens ee in hc sclo stultus fiat ut
sit sapiens Et p semetipaz vitas
dit Cofiteor t dne pr celi et tre
qr abscondisti h a sapientibus et pru
dentibus et revelasti ea puuli Qa
igitur hi apud semetipos sapientes
sunt ad vera sapiaz pvenire non
pnt recte btus iob cvsioz audi
toru desiderans exoptat ne in
eis ullu sapientem inveniat
Acsi apte dicat Stulti ee apud
vosmetipos ee desistite ut in
do ve sapientes ee valeat Se
dies mei transierunt cogitacoes
mee dissipate sunt torquentes cor
meum Sta eclia electoz p diurna
et noctuna tpa conspicit vite sue
spacia transire qr nocte in adusita
tibus die vo in psperitatibus hre con
suevit Cui enim ei lux orit ex
tranqllitate pac et no ex doloe pse
cucois Sz cu pq qet ocia ad
excrescet cum se psecucois labore
redit dies suos transire testat In
qbus tn diebus solet tanto amoribus
curis pmi qnto a se de ipa tn
qllitate pac sbtiliores a iudice
rones cogitat exigi In tnqllitate
etenim pac mo aiaru lucr cogitat
mo trenaz reru dispensacones
curat q vz trenoz actum dis
pesacoes tanto bonis actibus gnu
ores sunt qnto eaz intuitu ab in
tuendis celestibus vl ad modicu
enelluntur Un btus iob sine sua
voce sine voce vnilsal eclie
pqqz dies suos transire testat ilico
sbiunxit Cogitacoes mee dissipa
te sunt torquentes cor meum Qa dum
bonis metibus tpal felicitas tri
sit etia cura eis trena dispe
sacois sbtrahit q eas in cogita
coibus torque videbat Dum enim
ex toto sp ee ad pcipieda celestia
appetunt corpo quo alii ex dispe
sacoe trena ad ima cogitada
descendunt torqri se senciunt
Un fit ut ipa qz adusitas psecu
cois reutat in magna exulta
coz leticie ppt adepta qetem
cordis Un et apte sbdit Noctem
vterunt in diem Dissipate enim co
gitacoes noctem in diem vtunt qr
nonnuqz inst aplmus placet ex
adusitate mala ppeti qz ex pspi
te
trene dispesacois cura fatiga
ri Sz qr nonerit cautius et adusa

1 Cor 3.

Mt 11

Eclie lux orit
ex bonoz pspita
pace sz tenebra
ex bonoz tribloe

Cogita psptate
tpal

Aly adusitate in
gaudium vertit

La ii

E trisic z psp̄a rursg illucesscere
Napte sbdit² Et rursu pg tenebs
sped luce Lux ei pg tenebras
spat² qr vl pg nocte vite pntis
etnu lume pcip² vl ita h' adu
sitas atq psperitas altnat ut s̄
succede viciss͞i no desinat vn
fit ut z in die nox i suspicōe sit
z i nocte lux i psupcōe Sic scp

Ecc xi

tu e In die bonor ne jmemor
sis malor z i die malor ne i
meor sis bonor Lz ecce qr aucto
ris nri gra r'deti sumg h' ia
celestis muneris hemg ut cu a
carnis nre inhitacōe sbtrahim²
mox ad celestia pmia ducam²
Ca du gditor nr ac rdetor clau
stra infern penetrns ex inde
elector aias eduxit nos ille ire
no pati² qui ia alios descedēdo
libauit Hi vo q' an eig adue

Infig an adue tu p' electos morientes re tinebat

tu in hunc mundu venert qntalz
vtute justie hreut ex corpibg
educti in sinu celest pate re
cipi nllo potant statim qr nec
du ille venat q' infin claust
sua descēsioe soluet z instor
aias i ppetua ia sede collocaret
Vn btus iob z afflictor sencies
z adhuc differi instor retbu
A sciens apte sbiugit Si sustiu
meo infernq dōmg mea e z
in tenebris stravi lectulu meu
Priores etei scti z sustine ad
illa potant z tn e corpibz e
ducti adhuc ab infin locis
libari no potant qr necdu ve
nerat q' illuc sn cul̄pa descēderet
vt eos q ibi tenebat² ex culpa
libaret Tunc vo hoi i tenebris
stravit lectula sua qn luce in
stie psuasori callido gsentiedo

Infernus scōs prby no intu lit pena qr ipi no nouerāt culpa

deseruit Et qr i ipis infini loc
qq instor aie sn tormēto te
nebat² vt z p originali culpa
adhuc illuc descēderent z tn
ex ppriis actibg supplicu no ha
bent qi in tenebs lectulu stra
uisse e in inf͞no s' reqiez ppasse
Grave em tediu elcis fuit pg
absolucoz carnis adhuc spectatio
vide tutoris qd tediu no ime
rito btus iob tenebras vocat
Lz qr hc et pena infirmitat veit
r'ce eand infirmitate mox sub
B dit dicens Putredini dixi pr meg
es z mr mea z soror mea
vermibg Qd e q dixit putre
dini pr meg es n q ois homo
ab origine viciata descēdit Vn
z add² mr mea z soror mea ver
mibz qr vzt z ab ipa putdine
z cu ipa in huc mundu venig
Cu ti ei ad maiz corrupti carnis
mr nra ac soror vmes st qr
d' putredie pcessig z cu putdie
venig qua portag Qd si intlli
gi spualit pt z mr na z con
svetudo no immerito soror vocat²
qr ab illa cu ista sumg q vz mr
z soror vmes sut qr ex na cor
ruptili z gsuetudie pusa cogi
m ut qi qbusda vmiby sic in
quietis cogitacōibg i mete fati
gem² Carnis ei na viciata et
gsuedo pusa qr inuās curas in
corde infirmitat nre gnant vn
mr z soror vmes vocat² Mor
dent em anim curae du inqetat
No em cessat insti viri ut solli
cite cogitare z ptractare qd agat
vl puide inspice qo pg pntez
vita duceda st Qa go tunc elci
an aduetu dni z in labore vi
te pnts se ee cnebat z tn pg
pnte vita necdu celestia boa
pcipe mlt cogitacōibg vrebat
Expectabat em graz redetois
sui nc tn ad ea patuit in
carne vivēdo puenire Vnde z
apte sbiugit² Vbi e go nunc
pstolacō mea Que ee potuit p
stolacō instoru n' insty z insti
cias deus q' ad penas hucin
gnus sponte descenderet cap
tinos mortis insti sue vtute
libaret Hung em pnciaz nuni
cessabat inteta cogitacōe pst
lari qua quicz ee vetura no
nerat s; venire cicius qrebat
Vn no ait Vbi e pstolacō mea
s; ait vbi e go nunc pstolacō
mea Du em addit nunc on
dit qr qd quicz vetur erat v
H nie cicius desidābat se² Et
paciaz mea qs gsidet Expssi
desideriu qo festinat i car
ne poitg redimi z ab inferi
ad supna renocari Equide
paucorū hoiu sunt ista ppe
de ut sciret d' pnt vite la
boribg vl de subseqnti pg mo
te dilacōe cogitare Qd vti
qz insti an aduetu rdetoris n
h' pcti dolebat vn r'ce nuc
d² Et paciaz mea qs gsidat
Equide no d'est q' paciaz co
det Lz cu cicius no exaud

minimis cosidare d' deg ipa ei
uai gmis redetio q in fine mudi
venit ab his q' ab initio mudi
pcesserat tarda credeba' qr lo.
g tpis spacio a celesti remune-
racone disiuncti st' vitate atte-
state q ait Multi pphte & reges
voluerit vide q videt & no vi
derut. Itaqz qd nunc d' pacieaz
mea qs gsidat ardet desidē
ij vota padut' Neqz em ut
prius mstor paciaz no gsidat
omis. s3 qr no gsidare d' eu
o notu desidery in9cicimis
appare & p pluriora tpa dispē
sacois sue graz differe dicat go
paciaz meaz qs gsidat. qr gd
dispanti bne ē. logu ē aanti
Vn adhuc dilacois sue dana
e picies gsidans. hc gd ia pdi
xerat repetit. & descesing ad
ima voce doloris ingemiat
dices In pfudissimu infernu de-
scendet oia mea Cu gstet q
ad inferos insti no in locis
penalibz. s3 in supiori qnietis
sinu tenent' magna nob oit'
q stio. gd na sit qd btus iob as-
serit dices In pfudissimu infer-
nu descendet oia mea. N' &
s an aduetu mediatois di &
hoim in infimu descensurg e
dit. ligt tn qr i pfudissimu in-
fernu descesurg no erat. An
vo a supiora loca inferi pfun-
dissimu infernu vocat. qr vz
qntu ad sublimitez celi ia hg
aeris spacm no inuito infig
dici pt. Vn cu apostate angli
a celestibg sedibz in hc caligo.
so aere sint dimersi. petrus
aplus dicat Angelis peccantibz
no pepcit s3 rudentibz infini
detractos i tartar tradidit in
iudicium cruciandos reservari. Si
igr qntu ad celsitudinez celi
aer yste caligosg infig ē. qn
tu ad eiusd aeris celsitudiez
altitudiez tra q inferig iacet
& infig intelligi & pfudg pt.
Qntu vo ad eiusdez tre altitudine
a loca inferi q supiora sut
alys receptaclis inferi. hc loco
no incogrue infini pfudissi
appellaoe signa' Cu gd aer ad
celu & tra ad aere. hc ille
supior infnor sing ad tra. s3
vtru valde ē gd adiugit De-
scendet oia mea Cu ei sola

aia descesura esse ad infini loca
qd ē q' scius vir illuc phibz oia
sua descesura. nisi ibi se ee totu
vidit. vbi podg sue remueraco
intelligit. qr hc gd ex se in sesi-
i tra deserit quousqz ad incor-
rupcoz rr'omis redeat se esse
no sentit Oia itaqz sua i in-
fernu pfudissimu descesura phi
bet. qd sola aiaz descesuraz vidt.
qr ibi totg ē vbi sentie poss gd
recepit Vel certe i infimu omnia
eig descedut. qr labor omy ret'-
bucois adhuc in sola infini qete
recipi pstolaba' & qi illuc desce-
dit ome gd egit. qr ibi qnetez
retbucois omibz invenit Vnde
etia ipa qnies pstolata s'bing'
cu ilico s'binfert. Putas ne sal
te ibi erit reqes mi In q9 in-
micu v'bis inotescit qd desidat.
& tn se adhuc d' suscipiēda re-
qnie dubiu ee desigt. ne cuig
s. ca opa tot flagella secuta
st occulto iudico supni iudic
pg flagella tpalia etia mansu
ra tormeta sequent' Qua
in re cu magno nob timore
pensad' ē. qs ntrm ia d' reqe
etna secuirg sit. si d' eq adhuc
& ille trepidat. cuig vtut p-
conia & ipe iudex q pmitit cla
mat Si em iustg vix salnabi'. i pet' e
impig & pctor vbi parebut.
Sicut ete iob ad reqez se per
flagella pnetiiz nonerat. s3
ut nra in timoe corda gcutet.
ipe visg ē d' etne qet' retri
bucoe dubitare cu dt Putas
ne vt nos vz ppendag. qnta
debeg formidie vetur indi'm
sp expanesce. qn & ille q' te-
ste iudice laudatg ē. adhuc
d' retbucoe iudicy in sing voci
bg secung no ē. Liber xiiij Moral'
Vperiori hg opis pte Ca. i
tractaing q' oipotes
deg ut inetes corri
gēt s'b lege positoz
bti iob vita ad te
stio'm adiuxit. q' le
gē no nouit & tn tenuit. qr
pcepta vite q scipta no acciperat
custodimit. Hg actio do attesta-
te pug lauda'. & pbari pgmod'
insidiate angelo pmitti'. ut p
tetamita tbulacois ondet. q tu
ptus in tngllite pfecisse. Hug
vita inimicg gmis huai more

suo in phet. & laudari deo attesta
te cognovit. & tn ad temptandu ex
pecijt. que cu tot damnis reru
tot orbitatibus percussu sterne ne
quivisset uxore ei in stimulo male
persuasionis excitavit ut saltem per
familiaria verba corrumperet. que per
tot iniciorum tormenta sterne non va
let. Sz cu adiutorio femine quod
cum adam in paradiso obtinuit. qui
hunc secundum in sterquilinio positu ro
bo rari non potuit ad alia se te
tamenta convertit. ut amicos eius
qui consolatores adduceret. & tn eorum
mentes in asperitate increpacionis ex
citaret. quatenus eum cuius paciencia
flagella non vicerant. ut fla
gella saltem aspera verba superaret
Sz inimicus callide insidias frau
de qua contra sanctum virum paraverat
pertulit. quia sancto viro quod occasionem
predicandi intulit. tot causas
victorie ministrat. Cum tormenta
quippe paciens. cum verba sapienter te
nuit. quia & dolores verberum eq
nimiter sustinuit. & stulticiam
male suadentium sapienter frena
vit. Sz quia in ipsis passionibus doct
que locucionibus sancte ecclesie typum tenuit
amici eius ut sepe iam diximus
quedam recta & quedam stulta loquentibus
non immerito, heretici figuram tenent. Quod pro eo
quod sancto viro amici sunt. multa de
rebus recta dicunt. Sz pro eo quod he
reticorum speciem tenent plerumque in ora
sui excessum dilabuntur. & verborum
suorum iaculis sancti viri pectus feri
unt. Sz cum mente inexpugnabilem
ipsa sua percussione fatigant. Nos
igitur subtili debemus discrecione
distinguere. & quid sit in eorum verbis
quod vero de rebus senciunt & quid
contra beatum iob fatuum sonat.

Respondens autem baldath
suhites dixit usque ad quem
finem verba iactabitis intellige
prius & sic loquamur. Omnes heretici
sanctam ecclesiam in quibusdam congregacione superbie
putant. Quedam vero in ea intelli
gere suspicantur. Unde baldach sui
tes beatum iob quasi in superbia astit
erupisse que fatentur verba iacta
re. sed sicut ipse contra elacione
tumuerat. quasi beatum iob loquim
quod non intelligeret putabat. Et
quoniam omnes heretici in estimacione
sua a sancta ecclesia despici conquerun
tur apte subiungit. Quare reputati
sumus ut iumenta & sorduimus

coram te. Hinc ac mentis spiritus est suspi
cari hoc quod fieri quod facit. Arbitrantur
enim se despici quia bonorum mores
despicere consueverunt. Et quia in his
que comprehendi valet racione. cum he
reticos ovidet ecclesia racionabiles non
esse quod asserunt. estimari se ab
eius iudicio velut iumenta suspi
cantur. ex qua desperati sui suspe
ccione protinus ad iniuriarum prosiliunt
atque ad eiusdem ecclesie contumelias ex
citantur. Unde subditur. Qui perdis animam
tuam in furore tuo. Heretici ut ze
lum recti intus vel spiritale graciam sue
predicacionis non utique perdunt sed insa
niam furoris existimant. quo
furore vero pire fidelium animas ar
bitrantur. quia inde intire ecclesie vitam
credunt. unde eam contra se infervere
conspiciunt. Numquid propter te dere
linquetur terra. Hi enim extra quos deum
colere se totum mundum estimant
occupasse. Quid quod est dicere. Numquid
propter te derelinquetur terra. nisi hoc
quod sepe fidelibus dicunt. Quia si hoc
est verum quod vos dicitis. omnis
a deo terra derelicta est. quia iam pre
multitudine nos tenemus. Sancta autem
universalis ecclesia predicat deum va
ciat nisi intus se coli non posse. asse
rens quod omnes omnes qui ex ipsa sunt in
ime salvabuntur. At cum heretici qui
eciam ex ipsa salvari se posse
confidunt. in quolibet loco se dimittit ad
interim adeo profitentur. Unde dicit
Numquid propter te derelinquetur terra. i. ut
quisque extra te fuit minime salve
tur. Unde eciam subditur. Et transferentur rupes
de loco suo. Heretici rupes vocat
eos quos sublimibus in hiis que
stibus excedere putant. quos perfectos
doctores se hinc pro gliant. Eum
vero sancta ecclesia prius. quos scit doct
res intus sinum recte fidei colligere
studeret. quod aliud quam de loco suo
rupes monet ut intus ea recto
sciencies humiliter iaceant. qui in p
nerisque suis stibus rigidi primus st
bant. Sz hoc sicut heretici omnes
condicunt. Sz per eius voce rupe
de suo loco transferri minuuntur. quia v
nolunt ut ad ea venientes v
humiliter sectantur hii qui apud se ela
tis stibus falsa sapiebant. Vel
que vero heretici cum quosdam in sancta
ecclesia vel inopia vel flagellis
laborantes aspiciunt. semetip
sos in arrogancia iusticie mor
extollunt. & quasi adiuisu fideli

uenisse ↄsiderant. hec semp eoru
iniqtatibus putat/ nesciētes in
iuriā qr accōmi meritū punitis
ite ↄlitas nullo ↄpbat. Ita ple
umqz et bona malis et mala
onis eueniunt/ p eo qr et bonis
ona et vā mala malis i eterna
etribucōe suat. Baldach itaqz
ipu heticor ex psperitate vite
int sese extollentiu tenens
dusit flagella bti iob qui eor vo
e con instor obpbria inflat. et
nserere qd ↄ impios disputat.
qz prise ↄ iustū loquat. et ia
gnorat. Ita subiecit d. Nonne
ux impij extinguet. nec sple
debit flama igis eius. hec si i pri
is vite diffinicōe ↄnunciat. fal
t/ qr plerumqz ipijs inee lume
sperirat erunt. et pios tenebre
gnobilitat/ ac paup abscon
unt. Omn vō ad hc sermo eius
igi. ut ondat qd impij i sine
ne paciat vacat d. Nonne lux
pij extinguet. nec spledebit
flama ignis eius. Quod si dici de
mpio recte potuit. cōn sem vir
n i flagello cōstitutu dici no
ebuit. Sz nos viēs brachior
lius i sinu suis ppendētes. pe
enus qz valide iacta intorgat/
desima easpice in torquendo
ue impetit inimiz scietes qr
ustrat ictibus lapide ferit.
itat go. Nonne lux ipij extin
guet. qr hnt ipij luce sua p
speritate scz vite pnt. Sz lux i
ij extinguet. qr fugitiue vite
speritas cu ipa tenens vita t
inat. Vn apte subd. Nec splede
it flama igis eius. Ois nāqz
pius ht flamā igis sui que
n corde suo ex feruore alis
amore tpalium desidior accē
it. dū nō istis nō ill cupi
itatibus estuat/ et cogitacōs
nas p multiplica blādimenta
ti amplius inflamat. Ignis
taqz si flamā nō ht. nequaqua
nso lume splendz. Flama ita
igins eius e decor vl pstas
xtior. q. d interno eius ardore
cedit. Ea qd autē in hoc
undo adipisci desidat. plenu
z ad cumulū in pdicōis sue ob
met et sine i pstate culmis.
ue in diuitijs multiplicacōis
n p exteriore gliaz lucet/ sz nō
splendebit flama ignis eius.

cū in die exitus omis decor ex
tior subtrahi. et solo suo intius
ardore ↄcremar. flama go
ab igne subtrah. cū glia exti
or ab interno eius ardore separ
habet et iusti flama igis sui
sz inmiz q resplēdeat. qr vzt
eorū desidia in bonis opibus lu
cet. Impijz vō flama minime
lucet vel splendz. qr p hc qd
male appetunt ad tenebras
ptrahunt. Vn et sequit. Lux
obtenebrescit in tabnaclo il
lius. Qui plerumqz tristicia tene
bras. nō inuito luce accipe
gaudiū debeus/ Lux go i tab
naclo illius obtenebrescit. qr i
eius ↄscia quā male inhitat
gaudiū qd ↄ tpalibus rebus hunt
desinit. Vn et apte subiūge. Et
lucerna q sup eū e extinguet.
Ut ei ↄ vsu multor loqr. lucne
lume i testa e. Lume vō in
testa e gaudiū i carne/ lucerna
vō q sup eū e extinguet. qr
cū maior suor retribucō ipiu
sequit i eius mente carnale gau
diū dissipar. Vn at ↄ hac lucerna
nō d. que apd eū e sz super
eū e. qr inicqz mente trena
gaudia possidet. sic qz ea in
voluptatibus absorbet. ut se
ipaz sint nō apd ipaz. Iusti at
etia cū psperitate vite pnt hnt.
ea sb semetipis pme nouerit.
ut hec q apd se in bonis hilare
sentit. gratuitatis ↄsilio tēpeat
et vtutis regimine excedat. Lu
cerna go impij q sup eū e ex
tinguet. qr cicius eius gaudiū
deficit. qd eū tm in hac vita se
possedit/ et q nunc male volup
tatibus dilatat. eū pg i supplic
ijs pena coaugustat. Vn adhc
subdit. Artabunt gressus vtu
tis eius. Nūc ei qi vtutis sue
gressus exerit. qnes pstatis sue
violencias exercet. Sz gressus v
tutis eius artabunt. qr vires
malicie illius qbs nunc i volupte
sua exhibz pqmod pena co
stringit/ se. Et papitabit eū
cōsiliu suu. Ut nunc ↄsiliu
ois iniquus. presencia appete. eterna
despare. iniusta age. iusta de
ridere. Sz cū uideat iustor iniusto
ru qr venit. suo vniusqsqz im
pius ↄsilio papitab. qr p hoc
qd hic appete pmis cogitacōibus

impior desideria e igis obscurus

Laz. a

tpalia gaudia possidet ipios et possident a iustis

R

als Nūc

d ↄsilio suo q vnusqsqz p
cipitar

eligit · i eternu supplicii tenebras
demergi᷑ quē enī hic gl̄ia tp̄alis
extollit · hinc illic sine t'mino peri
mit. Q' hic i volupte letat' ē
illic ppetua vlcōe c'tia᷑ Et fit
plerumqȝ ut ipa hu' mūdi pspitas
q ab ipīs inhiat' appeti᷑ · eorū
gressus ita obliget · ut etiā cū ad
bona opa voluerit venire · redi
re vix p'ūt · qȝ recta age' nō va
lent cū hu' mūdi aatorib' displi
ce' timent · Vn̄ agit᷑ ut p gl'iaȝ
quā impius ex pctō assequit᷑ · eius
adhuc pctā ampli' multiplice᷑ ·
qd Baldach exp'mit cū
S subiungit Immisit enī i rethe
pedeȝ suū ȝ i maculis eius ambu
Cor' g'to tol lit' cū displi cētia time᷑ lat. Q' pedes i rethe mittit nō
cū voluerit eicit / sic q' in pctīs
se deicit nō mox ut voluerit
surgit Et q' in maculis rethis
ambulat · gressus suos ambulando i
plicat / ȝ cū se expedire ad a
mbulādū nititur ne ambulet obli
ga᷑ Sepe nāqȝ ptingit ut q
hu' mūdi delectacōe psuasus ī eo
ad honoris gl'iaȝ ptingat · ad desi
deriū suoȝ effectū pueniat · ȝ
puenisse se ad hec qd expecijt
lete᷑ Sȝ qȝ boa mūdi nō habita
in amore st · plerumqȝ habita vi
lescunt · ptiplēdo discat qȝ vile
sit qd expecijt Vn̄ renovatus
Q' dig'ta q' displicet ȝ rep'nī nō valȝ ad mētem exquirit q'li' sine culpa
fugiat · qd se cū culpa ɔspicit
adeptū · Sȝ ipa eū dignitas q
implicat᷑ tȝ sine culpis aliis
fuge' nō valet hec ubi nō sine
culpa puenit Immisit ergo i re
the pedes suos ȝ i maculis
eius ambulat / qȝ cū expediri nititur
tūc vacat ɔspicit qȝ duris
neribus tenet᷑ Nec ei vere
obligacōȝ mali ɔgnoscit · nisi
cū evadere nitentes · qȝ levare
pedes conant᷑ Vn̄ ȝ ad hanc
eand' obligacōȝ apte subiungens
T ait Tenebit᷑ planta illius la
qo · qȝ vȝ stringit᷑ finis i pctō
Et qȝ hostis gemis hūani cū v
ingressȝ vitaȝ vita i culpa obli
gat · ad eius morte anxius an
helat · recte subiungi᷑ Et exarde
Q' prisa mēte querente evadē laqos pctī scet cont' eū sitis Antiquus qppe
inimicus nr̄ cū in pctō vitaȝ il
laqat · sitit ut morte pctōris
Ra·e V bibat Sed tn̄ intelligi ȝ alr
pt · Illa pnsa mēs cū in pctō
se venisse ɔspicit · quadaȝ

cogitacōib' supfi' evadē pctī
laqos qrit / Sȝ vel terrores vel
opbria hoīm timens eligit in
eternū mori qȝ ad tp' adversitat'
aliq' pcti · Vn̄ totū se viciis de
serit qu' semel iā se obligatū
sentit Cum' ergo vsqȝ ad fine
vite stringit᷑ · eius planta laqo
tene᷑ Sȝ qȝ q' se mal' obliga
tū pesat · eo d' suo reditu de
spat · ipa iā despacōe ad hui'
mūdi ɔcupias acrius estuat ·
fit desidioȝ fervor i mente
ȝ pctīs pcedentib' irreti᷑ aiu'
ad maiora etiā delicta succē
dit᷑ Vn̄ ȝ subiungit᷑ Et exardes
cet ɔ eū sitis In eius qppe aīo
cont' eū sitis exardescit · qȝ quo
age' pnsa ɔsuevit · eo ad ebi
benda mala vehement' accēdi᷑
Impio qppe sitire ē hui' mūdi
bona ɔcupiscere Vn̄ ȝ r' detor
nr̄ an pharisei domū idro
picū curat · ȝ tn̄ ɔ avariciā
disputat · scriptū ē Audiebat
aūt oīa hec scribe ȝ pharisei q' erant
avari ȝ deridebant eū Quid ē
ergo q' an pharisei domū idrop
cus curaq᷑ · n' q' p altius egritudine
corporis · i alto exp'mit᷑ egritu
do mētis Idropicus qppe q'to a
pli' bibit ampli' sitit / qȝ ȝ
oīs avarus ex potu sitim multi
plicat / q' cū ea q' appetit ad
ptus fuit · ad appetenda alia a
plius anhelat Q' enī adipiscē
do plus appetit · hinc sitis ex potu
crescit / Seq᷑ Abscondita ē i tra
h pedica eius ȝ decipula illius s᷑
semita In tra pedica a
scond᷑ cū sb̄ t'renis comodis
culpa occulta᷑ Inimicus qppe insid
ians ondit humane menti i tre
no lucro qd appetat · ȝ occultat
pcti laqueū ut aiaȝ illius st
gat · qte videat qd qd ɔcupi
scere valeat · ȝ tn̄ nequaqȝ videa
i q' culpe laqo pede figat / D
cipula vō a decipiendo dictu
ē · Et tūc ab antiquo hoste s
semita decipula ponit᷑ · q'
in acōe hu' mūdi qua mens
appetit pcti laqus pat᷑ / q
vȝ nō facile decipet n' videre
potuiss' Dic qd decipula p
ut dū ostend᷑ esca nequaqȝ
a tensente videa᷑ Q'uai esc
qppe in laqo ē lucrū i cup
ȝ hu' mūdi pspitas cū ing'

pu itaqz a concupiscente lucru
appeti². qi pede mentis apprehēdit
decipula q no vide². Sepe ei
ponit² animo cu culpa honores
diuitie salus z vita tpalis que
mes in fine dn qi esca tm vidz.
decipula no videt' p escaz 13
ma vides appetit i culpa co
stringit² q no vide². Existunt ei
naliter moru q vicijs certa
it incine Alia mores asperi
crudelitati a' supbie solent
e guncti Mores aut blandi
qz decet paulo aplius leti
et nonnuqz luxurie z dissolu
14 om Mortue² go nuqz gnib
uan vnius qz mores cu vicio
unt ppinq. z illa opponit ante
aciez ad q cognoscit facilius in
clinari mentez. ut blandis ac
letis moribz sepe luxuria no
nuqz vana gliaz. Aspis vo
mentibz ira. supbiaz. vel crudelitate
donat Ibi go deceptaz ponit vbi
... mentis ee conspiciat / quia
... decepcois inserit.
Ibi viaz ee invenit ppinque
cogitacois. Et qz pius ho omo
... fac' etia pati metuit. atqz
... ab omnib fieri estimat qd
... oib qibz valet pat / re
stringit² Vndiqz terrebunt eu for 7
mides / Tles eni q se omib ee
suspicat² qual ipe q omib esse
... Que nimiz formidies
... i eius accoe faciat sbinfert²
... d² Et involuet pedes eius
Pedes qz si involuti fuerit li
beros gressus hre no put. z nil
... iter cape valet. qz sua eos
involumeta retinet / Pna itaqz
desidia ad pessimaz accoz trahit²
pessima acco constringit in formidi
ne q vz formido involuet pedes
... in rctu ene valeat accone
Et sepe constringit ut ideo qsqz bo
... ee metuat. ne hec a pmis
...tiat² qd se bonis fecisse rem
...it² dn qz hec pati qd fecit me
...nt vndiqz territus vndiqz suspe
...9 / qi pedes involutos ht. q
...moe irretitus nil libe age va
...valet q in bono ope qi in die
...ressu pdidit. vn ad mala qe A
...ncipiat excessit / Seqr Attenu
...etur fame robur eius z inedia
invadet costas eius Deceptus sa
...re more optare vide qd futuru
...idet. s no maledicet animo s

pdicet. Omnis itaqz ho qz ex
aia z carne constat qi ex robore
z infirmitate constitutus e compositus
Et ea ei pte qua spus ronat e
conditus no modice d² robustus. ex
ea vo pte q carnat infirmus est.
Robur go hois aia ronalis e
ipugnantibz vicijs resistere valet
p racoz. Vn z supius p btm iob
dcm est. Roborasti eu paulu
lu ut i ppetuu ptransiet Et ro
nali qppe aia ht hō ut i ppetu
u vivat / Huius go iniqi robur
fame attenuat² qz eius aia nulla
intim tibi refectoe pasci² / S'd
scz fame p pphetaz dr. Emitta fa
me in traz no fame panis
neqz aq sitim. s audiendi vbu
dni. Vn aut subd² Et inedia i
vadet costas eius Coste ei visce
ra constringunt ut latencia intrius
viscera caz soliditate muniant²
Coste go vnius cuiusqz st sensus ani
q latentes cogitacoes muniunt
Inedia i² invadit costas. qn ex
spitali refectoe sbtracta mentis
sensus deficiunt. z cogitacones
suas rege vl tueri no put. Ine
dia invadit costas iniqi. qz fa
mes intna sensus mentis extenu
at. ut cogitacoes suas nullo
regat Jaz si sensus ment obtusi fu
erint cogitacoes ad exteriora p
deunt / z qi costis infirmatibz
ea q in occlto sana late potant
foras viscera fundut². Vn fit ut
i cogitacoibz exteris spsib exterio
rib glie spez deceptus appetat
animus. nch qz diligat n qd plez
vidit foris Vn quoqz adhuc
sbdr² Devoret pulcritudiez cutis B
eius z consumet brachia illius p
mogenita mors / Pulcritudo cutis
est glia tpalis. q dn foris conc
pisit². qi spes in cute retinet²
Brachiorz vo noie no incongrue
opa designat². qz cerle opus
brachijs agit². Sed at mors n
petim e. qd ab intiora vita a
iaz occidit Vn scptu e. btus
z scus q ht pte in rccoe pma
qz ille pq in carne feliciter re
surget. q in hac vita potius a
inetu sine morte resurrexit. Si
i² petim mors. no modice pmo
genita mors supbia valet intel
ligi qz scptu est Inicium omnis
peti supbia Pulcritudiez igit²
cutis eius z brachia illius pmo

Corpore hua robusta et z infirma
Amos 8
S' sensibz aie q dn coste
Cutis z brachia qd sunt
Apoc 20
Eccl 1

gemita mors devorat / qr inq
gliaz vl opacoz supbia supplan
tat / Potuit em in hac vita sine
clpa glos9 existe· si supbi minime
fuisse potuit auctois sui indio
qbusda opibz sms comedari· n
c ipa opa an eig oclos elatio
diuitie sit lici te vide sup li. x c. 20. supplantaret Sepe em qsda dui
tes vides q opes z gliaz sn clpa
hre potuisset· si h gre cu humilte
voluisset· Sz extollunt rebz in
flant honoribz· dedignat cete
ros· omez qr vite sue fiducia
in ipa reru habudatia ponit
Luce 12 Vn z qda dues dicebat Aia
hes multa bona reposita i anos
plurios· requiesce comede bibe
epulare Quar eoz cogitacoes
dn supius index aspicit· d ipa
hac eos fiducia euellit vn
d adhuc apte qz subd Euellat
d tabnaclo suo fiducia eig· z
calcet sup eu qi rex intitg / hc
loco intitg noie ipe host huana
ni gnis q intitu intulit desig
q p sui quenda satellitez ex
pmit qo ad Johez d Nom hes
Apoc 6 dyab9 9 mors illi mors Iste itaqz intitg i die
exitg qi rex sup impiu calcat·
qr ipe pus bladis blandis per
swasionibz decipit ad extmu
violetr nexibg ad suppliciu ra
pit· tato qz duig depimit q
to in pus actibz vehemetig
La 6 E astringit Ac hic qz mete re
pbi dn possidz calcat· qr qaes
ea delectacoibz pssit· qi tocies
sup ea pede sue tirramce
danacois posuit Si vo intitg
noie no apte dyalg· sz petm
dz intelligi· ex quo qtingit re
pbos ad intitu trahi / talib
nimiru intitg qi rex calcat
ab eo inetez cu ea possidz no resi
tetano no dest hom vincti stente No em pt homi in
hac vita poito deesse tetaco
peti sz aliud e peto tetanti
resiste· aliud dnanti huire
Nuqq vo qsqz qr resiste peti
swasionibz nesat· sbingari at
eig dnio no ptimescit / recte
d eo dz Calcet sup eu qi rex
intitg Hunc qppe intitg regnu a
Ro 6 discipulor cordibg repellebat a
plus cu dicebat No regnet
petm in vro mortli corpe No
em ait No sit· sz no regnet·
qr no ee no pt· no at regre
in cordibz bonor pt Quia go

qlibz culpa cu cor inq pulsa
nerit resistes id no invenit· sno
dnio sbsterint / dicat rce Euel
lat d tabnaclo suo fiducia eig
z calcet sup eu qi rex intitg / i
tabnaclo go fiducia eig euellit
qn pus9 qsqz q s multa ad vot
parauit in hac vita parat rp
tina morte dissipat / z calcat s
eu qi rex intitg· qr vl h vichis
pmit vl mors sue tpe p hc
ad suppli a rapit ptati demu
inate sbingat Qd idcirco ita
repbor metibz agit· qr cu e
occasio ppetrandi peti dest· desi
dior cogitacoes eor cordibz
ullatenus desnt / z cu sp dyalu
no sequit i ope· valde tn se ol
ligat in cogitacoe / plus go clpa
i cogitacoe e· pqmod vo in ope
Non filie babilonis d descend
sede i puluere filia babilon s
de i tra Cu em sp puluis t
sit· no tn tra sp e puluis q
go p pulvez nisi cogitacoes d
beg accipe· q du importune a
silent i mete enolat· eig ocu
los excecat Et qd p tra ni ti
na acco designat Et qr rep b
mes pus ad pua cogitada
icit· pqea ad facieda· rce
lie babilonis q ab intue re
tudis indico descedit p serie
smaz d ut pus i pulue z pq
in tra sedeat / qr ni se i cogitacoe
pstnet· i malo ope no hesisset
B fer / Habitent i tabnaclo e illig s
cy eig q no e· i e mete eig a
state angli p neqssias cogi
tonis querfant / eig scz socy
ido no e· qr a sima eencia re
cessit / z p hc cotti e excrescente
defectu qi ad noesse tendit q
semel q ve e cecidit / q rce q
no esse d· qr bn ee pdidit
qmis naz eencia no amisit
Adhuc tn easd iniq cogitacoes
sbtilig exprimes sbingit dic
h Aspgat in hitacto eig sulfur
Quid aliud sulfur qz fometu
igis e· qd tn sic igne inicit
vt fetore grauissimi exalet Q
itaqz i sulfure n petin cen
accipig· q cu pus cogitacoi
qi qbusda fetoribz mete re
plet· etna incedia ppat
du fetois sui neblez i repb
mete dilatat q ea sbsequent
bg flamis qi inutineta su

instrat Illa qr p sulfur fetor car
nis accipi² ipa sac' eloqii historia
testa²· q con sodoma igne et
sulfur pluisse dominu narrat Qr
em carnis eig scelera punire dec
uiss in ipa qualite vltois no
tauit maclaz carnis Sulfur qp
pe fetore ht· igis ardore Cu itaqz
id pu'sa desidia ex carnis feto
re arserat· dignu fuit ut simil'
igne z sulfure piret· qtis ex iusta
pena discerent ex iniusto desidio
qd fecissz / Hoc go i tabnaclis
iniq sulfur aspgit² quonies p
uersa carnis delcta° in eig me
te dnat² Cuc qr indesinet p.
ue cogitacois possidet· eu qz f.
ctu boni opis fre vetat· rce sb
iugit² deorsu radices eig siccer²
sursu aut attera² mess eig /
Qd magz radicu noie q i occlto
ite sut· z gmie i apti ferut·
ni cogitacois accipi9· q du no vi
de² in corde visiblia opa pdu
nt bn z mess noie· ead apta
opaco signa² / q vz ex latenti
adice pducit² Et qr ois iniq9
inis i tetacoim cogitacoimb
aresit· z pgeq a bonis actibg
defict· rce p baldach d² deor
su radices eig sicce². sursu at
attera² mess eig Ea du pug
qsqz cogitacoes suas i infimis
rebg ponit· z sepitne viditat
gaudia appete negligit· quid
alind qz radices suas deorsu
siccae pmittit / ciug mess sur
su atterit²· qr ois eig opaco a
supno iudice qi i nichilu de
puta² In imo itaqz radices st
et supig messis· qr hic pus bo
nas cogitacoes amittig vt quqz
bonoz opm fenctu pcipe i eta
retbucoe meam² Eiz iniq9 qsqz
du bonas cogitacoes deserit·
z ad ea q st' extimis semetipm
fundt deorsu siccat² radices
eig sursu vo mess atterit² qr
q hic sterilis psistit· pg hac vita
nlla pmia vocat² / Se² Memoria
illig peat d'tra· et no celebre²
nome eig i plateis Intuendu
nob e qr sic baldach siniter d'
vnoqz iniq° loqz ut latent' ad
caput om iniqz eig vba vta²
Caput qppe iniqz diyab9 e· Ipe
qppe in vltimis tpibg ipm
vas pdicois ingressg antixpc
vocabi² / q non sim loge late qz

diffunde' cona² / qd nuc vnus
qsqz iunita²· cu d' meoria terei
nois gliaz laudis sue extende'
niti²· atqz opinioe trsitoia le
ta² Hic go h vba intelliga² de
vnoqz iniq°· vt referri qz deant
spalit' ad ipm caput iniqz / Di
cat itaqz Meoria illig peat de
tra z no celebre² no' illig in
platheis Plathee qppe appllade
gra a latitudie st' vocate Meo
ria vo sua in tra statue cona²
antixc· cu in terena gla appe
tit si possile ess i ppetuu pma
ne Nome sim i platheis cele
brari gaudz· qi longe late qz
opacoz sue iniqt' extendt Sz qr
h eius iniqtas diu no sinet²
extolli· dica² Meoria illig peat
d'tra· z no celebre² no' eig in
platheis· i z cuig laude terene
ptat amittat· z ome gaudiu
sim nois pdat· qd longe late qz
in bn psppitate diffuderat / Se²
Expellet eu d' luce i tenebras
De luce ad tenebras duci² du
cu d' honoe' psnt vite ad sup
plicia etna dana² vn aptus
sbdit² Et d'orbe trsfret eu / d'
orbe qppe trsfert² cu supno iu
dice apprite d' hc mdo tolle² i
quo puerse glia² Qz p eo qr cu
omib sequacib suis intuem
ente mdi fine danabi²· rcte
sbiugi² Non erit seme eig neqz
pgenies i ppło suo· nc vlle reli
qe in regionib eig Scptu
qppe e / qr dns ihus inficiet² Teste²
eu spu oris sui z destruet il
lustracoe aduetg sui / Du go
iniqtas eig cu mdi statu tia²
pgenies eig i pplo suo relinqz no
qr z ipe z eg pplus cu eo ad
suppliciu pit vrge². z omes
iniq' q d' eig puersa swasioe
i pmis actibg nati st· illustraoe
aduetg dni etno intitu cu eo
de suo capite ferient². ac nl
la eig pgemes i mdo rmaet
qr dist'cig iudex iniqtates illig
cu ipo mdi fine gclidt Qz vo
h apte d' antix° intelligi deat
dmrat² cu sbdit² In dieb eg
stupebt nouissimi z pmos i
vadet horror Tata eni q in
stos iniqtate effrenab²· ut et
elcoz corda no pno pauore fe
riant² vn scptu e Ita ut i er. ont re
rore inducat² etia elcti si fi pt

Antix° appetz t'renu regnu

Ca 8 n

Electus cadet tempore antichristi ... irrecuperabiliter

Quod videlicet non quia electi casuri sunt
sed magnis terroribus trepidaturi. Mentem
vero eorum ... iusticie et novissi-
morum electi hiis narratur et primi, quia scilicet
et hii qui electi in fine mundi reperiuntur
in morte carnis prosternendi sunt et
illi eciam qui a prioribus mundi temporibus
processerunt, enoch scilicet et elias ad
medium revocantur et crudelitatem eius
sentiant in sua adhuc mortali
carne passuri sunt // huius vires
in tanta potestate laxatas novissimi
obstupescunt et primi metuunt, quia
licet iuxta hoc quod spiritu superbie
elevatur omnem temporalem eius potes-
tatem despiciunt, iuxta hoc tamen quod
ipsi adhuc in carne mortali sunt
in qua cruciari possunt ipsa que fortiter

tolerant

tolerant supplicia perhorrescunt, ita
ut in eis uno eodem tempore et con-
stancia ex virtute sit et pavor
ex carne, quia et si electi sunt ut
tormentis vinci negant, pro hoc
tamen quod homines, et ipsa metuunt
tormenta que vincunt. Dicatur ergo
In diebus eius stupebunt novis-
simi et primos invadet horror
quia videlicet tanta tunc signa monstra-
turus et crudelia ac dura fa-
cturus est, ut ad stuporem per-
ducat quos in fine mundi in-
venit, et priores pressus quando in eius
expugnatores servati sunt carnalis
mortis dolore transfigat. Igitur
quia de iniquis omnibus vel de ipso
iniquorum capite multa narravit, dum
eorum ... diffinicione stringit

De iniquis ... in supplicia

Hec sunt ergo tabernacula iniqui
et iste locus eius qui ignorat de-
um. Superius enim dixit Expel-
lat eum de luce ad tenebras
et de orbe transferat eum, cuius
cum mala stringeret adiunxit
hec sunt tabernacula iniqui et iste
locus eius qui ignorat deum, videlicet
indicans quia iste qui nunc ingrandi
deum extollitur, tunc ad ipsa ta-
bernacula perveniet, quibus eum sua ini-
quitas in supplicia demergit, et
locum suum inveniet in tenebras
qui dum hic de falsa gaudet lu-
ce iniustum locum tenebat alie-
num. Perversi enim in omne quod per
simulacionem faciunt non gloriae iusto-
rum qui locum alienum occupare
nituntur, sed ad locum suum tunc
perveniunt cum iniquitatis sue me-
rito igne perpetuo cruciantur // hy-
pocrite per omne quod agunt precipiende

laudis desiderio serviunt et per
imaginem bonorum operum simu-
mentes ad avariciam extendunt

Stat ergo nunc iniquus et multis appa-
ratibus tumidus sua hic tabernacula
consternat atque construat, plura
atque rura multiplicet, seque hic
abundantibus opibus delectet. Cum vero
ad supplicia eterna devenerit, ex-
tremo cognoscet quia hec tabernacula
iniqui, et iste locus eius qui ignorat
deum fuerit. Vero hic baldach dixerat
sed eum dicet ignorabat. Vehe-
menter autem iustum cor affligunt
qui contra id sine ex ministra ... e-
mancipare proferunt. Unde et beatus iob
protinus respondit dicens. Ca xix

Usquequo affligitis animam meam
et atteritis me sermonibus

Beati viri eloquia ut sepe iam di-
ximus, alia ex persona capitis, alia ex
voce capitis, alia autem ex typo
universalis ecclesie sentienda
sunt. Valde vero affligitur anima in-
terior, cum illi contra bonos distor-
simas intorquent quod bene vivere-
rant, et ex voce se iniusticia vendi-
cant quam moribus impugnant. Unde
amicos beati iob ut sepe iam diximus
hereticorum typum tenentibus recte
ab eodem respondetur Usquequo affligitis
animam meam et atteritis me sermo-
nibus. Atterunt bonum sermonibus
iniquorum qui contra eos illi verbis
tumet, quia in perversa fide a re-
pravis moribus iacet, scilicet En de-
cies confudistis me. Vocat vi-
bus locucionum amicorum iob ad-
quinquies locutos esse cognoscimus,
preter hoc ab eis quinquies increpationes
audierat, ex increpacionibus quin-
quies ipse respondit decies se prius con-
fusum quia in eo quod quinquies laboravit quod
frustra increpatus est, et in eo con-
fusionem pertulit quod verba doctrine

Ca

non audientibus dixit. Stagnum
cum audiens tacet, et cum loquitur
non audire, ipse laborem pertulit
quia et tacendo patiens in eis legis
utilitatem cordis dolorem sensit
et superius dicit Cum agam si locutus
fuero non quiescit dolor meus, et si
tacuero non recedet a me. Si
vero ad typum sancte ecclesie verba refe-
rimus, liquet quod magnum eius
dominus servare decalogi precepta. Si
hac perversi decies confundunt, quia
omne quod peccant pravis suis mo-
ribus decalogi precepta delinquunt.

et totiens bonis confusionem faciunt
quoties in suis actibus divinis vocibus
obsistunt. Sequitur: Et non erubescen-
tes opprimentes me. Sunt nonnulli quos
ad perpetranda nequitia aborta subi-
to malicia invitat, sed tamen humana
verecundia revocat. Et plerumque per-
hoc quod extrinsecus erubescunt ad inte-
riora sua redeunt, et contra se intimum
iudicium sumunt. Quia si propter homines
mala facere metuunt, quanto magis
propter deum qui cuncta inspicit haec appe-
tere mala debuerant. In quibus fit ut
mala maiora corrigat per bona
minima, scilicet per exteriorem verecundiam
interiorem culpam. Et sunt quidam qui peccata
in mente contempserunt, multo magis
humana iudicia spernunt, atque omne ma-
lum quod appetunt audacter perage-
re non erubescunt. Quos ad perpetrandum
malum iniquitas occulta invitat,
et nulla aperta verecundia ~~retrahat~~
retardat. Sicut de quodam iudice dicitur:
Deum non timebat et homines non ve-
recundabatur. Hinc est etiam quod de quibusdam
impudenti fronte peccantibus dictum est:
Et peccatum suum quasi Sodoma predicave-
runt. Plerumque ergo tales sunt adversarii
sancte ecclesie quos perpetrandis malis nec
timore dei nec hominum pudore re-
frenat. Quibus bene per beatum Iob dicitur: Et
non erubescitis opprimentes me. Quia
et si prius fuit mala voluisse, pe-
ius est male appetita non erube-
scere. Sequitur: Nempe et si ignoravi, mecum
erit ignorantia mea. Habent heretici
hoc proprium ut de magnitudine scientie sue arro-
gantia inflentur. Et recte credentium
simplicitatem sepe derideant, et nullius
esse meriti humilium vitam dicant.
At contra sancta ecclesia in omne quod va-
let sapit, sensum suum humiliter depri-
mit, ne scientia inflet, ne in rebus quas
secreto oculto tumeat. Et perscruta-
ri aliqua que ultra vires sunt illius pre-
sumat. Utilius etenim studet ne-
scire quod perscrutari non valet, quam
audacter diffinire quod nescit. Unde per
Salomonem dictum quippe est: Sicut mel multum come-
dit non erit ei bonum, sic qui per-
scrutator est maiestatis opprimi-
tur a gloria. Dulcedo etenim mellis
si plus quam necesse est sumitur, unde os
delectatur, inde vita comeditur. Ne-
mo dulcis quam est requisitio maiesta-
tis. Sed qui plus hanc scrutari appetit
quam humanitatis cognitio permittit, ipsa
hunc eius gloria opprimit, quia velut
immoderate mel sumptum perscrutatoris

sensum dum non capitur rumpit. Nobis-
cum vero esse dicitur quod pro nobis est, et rursum
non nobiscum est quod contra nos est. Quia
ergo scientia sua cor hereticorum inflat, fi-
delis autem cognitio ignorantie sue cor
humiliat, beatus Iob sua voce di-
cat, dicat etiam confessione univer-
salis ecclesie: Nempe et si ignoravi
mecum erit ignorantia mea. Ac
si aperte hereticis dicatur: Quam vestra
scientia vobiscum non est, quia contra nos est,
dum stulta elatione vos erigit.
Mea vero ignorantia mecum, quia pro
me est, quam dum perscrutari de deo
aliquid superbe non audeo, in veritate me
humiliter teneo. Sed quia hinc prava heti- Ca 10
ci quos sancte conveniunt ad usum solius ela-
tionis arripiunt, ut contra fideles et
humiles docti videantur, recte subiungitur:
Et vos quidem contra me erigimini. Sed hec fortas-
se verba melius perpendimus si ipsis
specialiter amicis beati Iob que ad
congruant demonstremus. Ipsi etenim percus-
sum iniuste videntes ad sua intima
redire debuerant, et nequaquam beatum
Iob verbis increpationis premere, sed
se deflere, quia si sic percussus fuerat
qui ita timebat, quid ultione feriri
merebantur qui non ita timuerant. Quibus
bene dicitur: At vos contra me erigimini.
Acsi eis apertius dicatur: Unde contra
me erigimini, inde contra vosmetipsos
erigi ex mea percussione debuistis.
Ordo quippe erectionis in bono iste
est ut prius contra nos, et postea contra
alios erigamur. Itaque qui contra bonos e-
rigitur per superbiam inflatur. Contra
nosmetipsos autem erigimur cum
mala propria recognoscentes districta
nosmetipsos percussione ferimus,
cum nequaquam nobis in peccatis parcimus,
et nullius erga nos cogitationum
blandimento inclinamur. Sed si distri-
cte prius mala in nobis mala insequi-
mur, iustum quam est ut etiam contra ali-
ena mala utiliter erigamur. Et
ea que in nobis prius, etiam in aliis re-
darguendo superamus. Sed hanc erectionem
mali nesciunt, quia se erigunt et
relinquunt ac bonos impetunt, dum
se intra conscientiam sua mala blande
adulationis inclinant, et contra bo-
norum vitam districtione asperitatis eri-
guntur. Unde amicis beati Iob etiam eius
flagello tumentibus recte dicitur: At
vos contra me erigimini, vel vosmet-
ipsos redarguendo relinquitis et
me districtius increpatis. Quisquis enim
semetipsum prius non iudicat, quod

Prima est cognitio peccatorum, secunda quod nosmetipsos erigere

Iudicium verum quod incipit a seipso

in alio rem iudicet ignorat / et si nouit
fortasse per auditum quod recte iudi
care debeat recte tamen aliena
merita iudicare non valet. Cum
// innocentia conscientie ipse nulla iudicij
regulam prebet hinc est ei quod insidi
antibus quibusdam et punienda ad
ulteram deducentibus dicitur. Qui sine
Joh 8 peccato est vestrum primus in illam lapidem
mittat. Ad aliena quippe punien-
da peccata ibat et sua relinquerat. Re
uocetur itaque intus ad conscientiam ut
prius propria corrigat et tunc aliena
reprehendat. Hinc est quod cum tribus
Q ultio sine culpa beniamin in carnis scelere funditus
Judic 20 obruta. collectus omnis israel vlcisci
iniquitatem voluit / sed tamen semel et
iterum in certamine belli prostratus.
Consulto autem domino si ad vlciscen-
dum ire debuisset iussum est. quia intus
dine vox impium prerexit et scel
ac scelus perdidit et tunc demum per-
cussere tribu valde seueros fere
Sepe figure funditus extinxit. Sed est qui in vlcione
sceleris inflammatur et tamen ipse pri
us prosternitur. quia quod ipsi prius purga
di sunt per quos aliorum culpe fe
riuntur ut ipsi per vltorum iam mundi ve
niant qui aliorum vicia corrigere fe
stinant. Unde necesse est ut cum con
nos vltio diuini examinis cessat
contra se conscientia ipsa reprehendat atque
ad lamenta penitentie ipsa se contra se-
metipsam erigat ne contra bonos
elata et et humilis et contra se rigi
da sit / bonis vero submissa omnibus
Superbis ergo corripientibus recte nunc
H dicitur. At vos qui me erigimini et ar-
guitis me obprobriis meis. Omnes
elati itaque esse obprobrium deputant
mala temporalia et tanto vnumquemque
a deo despectum credunt quanto nunc
afflictum ex percussionis flagello con-
spiciunt. Nil enim in moribus in illius
actibus querunt sed quoslibet in hac vita
percussos viderint iam diuino iudicio
dampnatos esse arbitrantur. Unde nunc
bn beati iob voce dicitur. Et arguitis me
obprobriis meis / quia hi qui iustum ante
flagella nouerat iniustum esse
ex ipsa iam sua percussione indica
bat. Unde et sepe heretici quia affligi
quosdam in sanctitate eciam videt / scrip-
Pu 3 tum quia quem deus diligit flagellat omnem fi
lium quem recipit. Tribulationes fideli-
um non nisi ex peccato esse suspicantur
se quia ideo iustos credunt quia in
prinitate sine suum dimissi sine fla
3 gello diuiuert / sed Saltem nunc

intelligite quia deus non equo iudicio af-
flixit me. Quod quia diuinum sonat ve
iusti verberibus afflicti quam tamen
non elatio sed dolor expressit. Scien-
dus non est qui iusticiam in dolore di-
xerit. Beatus autem iob quia inite ca
huit nec in dura voce prorupit-
Illa si hunc in hac voce peccasse
dicimus impleuisse dyabolum asse
rimus quod promiserat dicens. Tange os et
carnem eius si non in faciem benedixerit
tibi. Grauis itaque oritur questio. Si
enim non peccauit in eo quod dicit salte-
nunc intelligite quod deus non equo
iudicio afflixit me deum quod re-
phas est dici. atque iniuste egisse
consentimus. Si vero peccauit dyabolus de
quod promisit exhibuit. Astruendi
enim est quia deus recte circa beatum iob re-
gerit. Et tamen beatus ex eo quod dicit se
non iusto iudicio afflictum mentitus
non sit. et antiquus hostis in eo quod de
beati viri culpa promiserat mentit
sit. Nonnumquam namque iudicio prima cre
duntur verba bonorum que in intiorum
intelligentia minime pensantur. Ber
tus igitur iob vitam suam attendat et ea
que paciebatur flagella pensabat
videbat equum non esse ut ad talem
vitam talia flagella reciperet. Et in
dicit se non equo iudicio afflictum
libera voce locutus est. quod in secre
suo dominus de illo aduersario eius decre
rat. Commouisti me aduersus eum
ut affligerem eum frustra. Sed
3 dicit deus quod frustra beatum iob af-
flixit. hoc rursum beatus iob asse
rit quia non equo iudicio afflictus sit
In quo itaque peccauit qui a summa aucto
ris sui in nullo discrepauit. Sed for
tasse aliquis dicat id nos de nobis
bonum dicere quod de nobis in occulto
deus dixit. sine peccato esse non posse.
Illa que iustus iudex laudat. et
hunc iure laudabilem non dubitat.
At vero si ipse se laudauit. iam eius
iusticia laude digna non credi-
Sed vtique recte dicitur. Si quod iudex iustus
per equam sententiam hoc iam de quo agitur
de se non presumat prius dicere per
elatam mentem. Illa si ipse quidem in humili
cogitatione permanens exigente tamen
dolore bona de se vatia dixit
in tantum a iusticia non recessit in quan
tum a veritate nullo discrepauit.
Unde paulus quia apostolus inita de se
fortia pro discipulorum suorum edifi
catione narrat. sed hoc narrando in
nie delinquit. quia a veritate fuerit

ꝫ atteſtacoe cta ꝫ corde hmli no
recessit Iuſta itaqꝫ btus iob vita
ſua ſenciens dicat no ſe ee iudi
iniſto afflictu· nc peccat in hac vo
ce i q no diſcrepat ab auctore· qꝛ
is que deus fruſtra percuſſit· ipe
qꝫ ſemetipm aſſerit no iniſto
iudico afflictu Sꝫ rurſus alia
qſtio orit qua iā ſꝫ in hus opis
mem exordio ſoluta Cu oips
deus fruſtra nil faciat· cur btm
iob fruſtra ſe afflixiſſe teſtat
Iuſtus ei coditor ut tot vberib
in btm iob· no vicia illius enat
extinguere· ſꝫ merita augere Eqm
go fuit qd fecit p augmentu bo
ni meriti· no tn videbat equu
q credebat ca puniri pcti Btus
at iob pcta ſua ill flagell dele
ri credidit no merita augeri· ꝫ id
cco no eqm iudicem vocat· q a
vita ſua cu flagell examinat
go ſi vita ꝫ flagella peſat no
equu fuit· qd btus iob ſic dixi
p ira diſtrictois q ſi credidt Si
vo interna iudic attend q p pena
iuſti viri vite eius merita cumu
lant· equu vl pocius nncors in
dicem fuit Igit ꝫ va iob dixit du
vita ſua cu flagell peſat Et ds
no iniſto iudico iob afflixit· qꝛ
merita eius ex flagello cumulat
ꝫ dyalus qd pmiſerat no implet
qꝛ btus iob int vba q diu ſo
nat· ꝫ a va ſina ꝫ ab humilitate
mete no receſſit Sꝫ h afflicti
vba mius fortaſſe intelligis· niſi
ſinaz iudic cognoſcatis· q cu int
vtraſqꝫ ptes ſinaz daret dixit
amicis beati iob No eſtis locuti
coram me rcc· ſic ſuus meus iob Quis
go ſtulta mte btm iob i locucoe
ſua peccaſſe fateat· ꝫ du voce ipa
iudic rce locutus aſſerit Qnam
qd vocē ſi ad pſona eccle ſce re
feramus infirmis eius mebris no incō
gre aptamus· q pſecucois eius tpe
du et merita illius ꝫ flagella co
ſiderant· qꝛ iniſtos florere coſpi
ciunt· ꝫ iuſtos interire· hc iniſti
ciate cos ſuſpicat Bene at bti
voce ſubdit Et flagell ſuis me
cinxit Aliud qppe e flagellis
percuti· aliud cingi· flagell na
qꝫ percutim cu coſolacoꝫ et in dolo
rib ex reb alys hemus Ila cu tā
ta nos afflicco deprimit· ut ex nl
lims rei coſolacoe reſpirare anius
poſſit· no ia flagellis ſolumo
ferimur ſꝫ etiā cingim· qꝛ tribula
coius verbere ex oni pte circuda
mur Cinctus ei flagellis paulus fu
erat cu dicebat ffois pugne i
tus timores Cinctus flagell fu
erat cu dicebat pclis ex gnē·
pclis ex gētibus· pclis i ciui te
pclis in ſolitudie ꝫ cetra q ita
enuat ut mi ſꝫ ſe re q ꝫ ſubiū
gndit Sca vo eccla cu tribulcois
ſuaꝫ flagell cingit· i ea infim
qꝫ i puſillamitat caſu redigu
ita ut ſe ia deſpatos eē exiſti
ment· q eos exaudiri tardius videt
Roe adhuc ex eoꝫ tipe ſacti vi etia
voce ſubiugit Et ecce clamabo
vim paciens ꝫ nemo audiet· voci
ferabor ꝫ no e q iudicet Oips
ds qd nob pfuturū ee valet ſci
ens diſſimulat exaudire dolētiu
vocē ut augeat vtilitē· ut p
gē vita p pena· ꝫ querat tnqꝫ
litatis q hic invenire no valet
alibi querat Sꝫ hac diſpoſitois
graz nonulli fidelium ignorat· ex
quoꝝ etia pſona nuc d Ecce
clamabo vim paciens ꝫ nemo audi
et· vociferabor ꝫ no e q iudicet
No e em q iudicet d qu diuindi
care diſſimulat ipe q e· qꝛ ꝫ cū
mag cōtra adūſarium pt eu q iu
dicet no e· ut tn hc ſit iudico
eſt· cu iudiciu differt Qua ꝫ cu
h btus iob dicet ꝫ ſci viri me
rita ꝫ adūſary pena creſcebat
Hoc go ipm iudiciu differre iu
dicis e· ſꝫ aliud e qd iuſte intri
ſecus diſpoit deus· aliud qd fo
ris flagell attritus expetit aid
anius vm adhuc d ipa vberiu
depſſioe ſubd Semita meaꝫ
circuſepſit ꝫ tranſire no poſſu ꝫ in
calle meo tenebras poſuit Cir
cuſepta verberib ſemita ſuaꝫ
vidit· cu tranſire ad ſecuritate cu
piens euadē flagella no potuit
Et qꝛ ſꝫ eē pcuti aſperit nc tn
percuſſioē· digna vita i ſemetipo
repit qui in calle cordis ignorare
ſue tenebras no inveit· q cui
ita flagellare penetre no po
tuit· qd ab infirma qꝫ mebra
ſce eccle no incōgrue refert· qui
p hc q ſe pue egiſſe no memi
nerit· ab vnoquoqꝫ ope retar
dat ꝫ ex infirmitate ppa timidi
bona cōtra h fortia aggredi no
pſumunt Timet ei mag bona
intipe q ſe in ſuis actib infir

Margin: Luc bo̅ ... ſit
Margin: a
Margin: flagell cingi ...
Margin: 2 Cor 11
Margin: De g exaudire diſſimulat ut inca creſcat vtilitas
Margin: Ca 12
Margin: Debil timedua fiat timidu labiatore

mor ee memment. Et cu plerumqz
recta bonu qd eligat nesciunt.
qi i calle suo positas tenebras p
horrescunt. Ita sepe ita d' suo o
pe am9 fit incertg ut ignoret oio.
quid vtq qd culpa sit In calle suo
tenebras invenit q' in hiis q agere
age appetit qd elige debeat
nescit Quia i sepe infirmitate non
nunqz vo ignorantia peccat. Ex in
firmatibg mebris d' Semitas
mea circumsepsit et transire no pos
sum Ex eis vo mebris q adhuc ipz
bonu opg qd eligat calligat
scdit se Et i calle meo posuit tene
bras Ex pena eteni culpe e vide
bonu qd age debeat et tn im
ple no posse Et rursu ex grauiore
pena culpa e q age debeat nec
videre Vn et con h utqz pr te vo
ce d' Dns illuiao mea et salus
mea que timebo Con ignorantie
eni tenebras illuiao. con inf
irmitate vo salus e dns qui ondit
ad agendu debeat appeti et vi
res pbz ut qd ondeit possit im
pleri. Se Spoliat me gloria mea
et abstulit corona d' capite meo.
Q cuncta h bti viri i afflictione
positi psone quemat Dubiu no
est. Sz q historie vba pz iuxta
lraz et expoicoe no indiget Optz
go q p misticos sensus debeat in
vestigari Ut nagz Spoliat me
gloria mea Gloria qppe virtus q e
iustia Sic vo vestimentu tegit a
frigore. sic iustia munit a mor
te Vn no imito iustia vestim
to copa cu p pphtaz d' Sacerdo
tes tui induant iustia Cia
vo afflictionis sue tpe hec iustie
vestimentu qd apd deu ptegit
sca ecclia in mebris suis infir
matibg amittit. dicat i'cte
Spoliat me gla mea. i. iustia
ab infirmis ablata e. q ab eis au
ferri no poss. si medullitg inhe
sisset. sz ideo tolli potuit qz mo
re vestimenti extrg adhesit Q
Quia in re querend e quo scte e
cclesie mebra dici valeat q po
tuit iustitia pde qua tene vi
debat. Sz sciend q plerumqz a me
bris eg infirmatibg iustia ad
tpus amittit Sz cu p ggmcoz
culpe pqmod ad pniaz redeunt.
sese ad eand iustiaz qua pdide
rat fortius q credebat astringunt
Vbi adhuc scdit Et abstulit

corona d' capite meo Dic caput p
ma ps e corpis. ita princ intioi
hois mens e Corona vo victorie
pmiu e qd d' sup ponit. ut q'
bn certauit remunere Quia go mul
ti adusitatibg pssi minime in
certaie pdurat In eis sca eccle
sia qi corona d' capite amittit
Corona qppe i capite e supna re
muneraco in mente Et sz plerumqz
q' du i adusitatib affligunt. su
pna pmia cogitare negligunt. et
ad pfciez victorie puenire no
put In hiis itaqz corona d' capite
aufert. qz supnu et spitle pmiu
d' cogitacoe mentis tollit. ut ex
tiora ia transitoria appetat. et et
na pmia q cogitare gsuene
rat no reqrat. Cte caput fide
liu no inulto sacdotes accipig
q' ps mebroz dni pma st Vn
et p pphtaz d' caput et cauda
extminari. vbi vz capitis noie
sacdotes. caude appllacoe pphi
tepbi designat Corona go de
capite aufert cu supne remu
neracois pmia etia ipi desere
q'm hec eccl'ie corpe pesse videb
et plerumqz ducibg cadentibg late
succubit extrg q seqbat Vnde
mox p9 danacoz magnu de
insltimoda labefactacoe eccle
Absecutg adiunxit Destruxit
me vndiqz et peo. et qi avulse
arbori abstulit spez mea Qui
vndiqz eni ecclia destruit citq
i infirmis mebris perit qu ipa
q videbat fortia corruunt. qu
corona d' capite abstrahit. i. qu
eterna pmia etia a ppositis ne
gligunt Bene at d' infirmis cade
tibg scdit et qi avulse arboris
abstulit spez mea Arbor qppe
venti impellit ut cadat. et qua
mine trent ut ad iustitiam
corruat qd aliud qz arbois fla
tu venti ptulit. et statu sue recti
tudis amisit Cuiq ei ex vento
spez pdidit q' pnoz minis ac
psuasionibg deiectg. eterna que
spabat pmia reliqt Et quia
plerumqz gtingit ut pena quis
metuens iustitia deserat. fit
iudicante do ut etia iustitiaz
deseris penas qs metuit no
euadat et q' mentis intitu mi
nie timuit. etia mala carnis
tolet q timebat Vn adhuc sb
dit Iratg e con me furor eig

Iustia tollit morte. sicut ve stimetu tollit frigiditate

La iz

D' iustia ab infirmis abla ta et q' iustiaz pdetes dicunt mebra ecclie

corona victorie

sacdotes caput fidelium

Ysa

Corona capit tollit (?)

ecclie

z sic me hunt qi hoste sunt / Pdica
tore quippe egregio testante didicim9 qr
fidel' deus est. z no pati' nos te
tari sup id qd possum9 facere. sz fa
ciet cu tetacoe etia puetu ut
possi9 sustine / P pphetaz qz dns
ait Plaga inimici percussi te casti
gacoe crudeli. Q' go ita pcutit
vt vires illi9 a percussioe supen'
no huic dns ia qi filio p discipli
na. sz qi hoste ferit p ira. Qui go
vtute in pacie flagella tuseut
valde nob metuendu e ne pctis
nris exigetib qi no qi filii a
pre. sz qi hostes a dno feriamr
Et qr fit plerumqz ut etia malig
spus afflictor cordib intra sua
deat. atqz int flagella q extius
feriunt cogitacoes noxias me
tib infundat. pg furore dim rce
sbingit' Simul venerut latrones
eius et fecerunt s' viaz p me / Lat
nes naqz ei9 malig sut spus
q' exquedit hoim mortib q' s
occupat' q' s' via i afflictoru
cordib faciut. qn int adusa
q extius tolant'. cogitacones
qz puas immitte no desistut.
D' q9 adhuc subdit Et obse
derut in giro tabnaclm meu
In giro em tabnaclm obsidet.
qn ex omi late suis tetacoib
cingit. qua mo luge d' tpalib
nio despare d' etnis. nio i impa
ciaz ruere. atqz in deu blasfe
mie vba iactari pessia sugge
stioe psuadet. Que tn vba ut
ia pdixi9. bto iob iuxta historiaz
cogemiut. q du mala q ptulit
an oclos ggessit no qr corrige
du filiu. sz qi hoste pcussisse
ee indicat. p que s' etia lat
nes ei9 viaz fecerut. qr cu
eam maligni spus licetiaz pcus
sionis acceprint / eius tabnaclm
in giro obsederunt. qr sublatis
rebus z filiis etia totu corp9 ei9
gtuert. Dz miru valde e cu
dicet latrnes cur addidit eius.
vt vz eosd' dei latrnes ee mo
straret. Qua in re si volutas
et ptas malignoz spuu discer
na' cur dei latrnes dicant'
apit. Malig quippe spus ad no
cendu nob incessabilr anhe
lat. sz cu pua volute ex se
metipis heant; ptate tn no
cedi no hnt n' eos voluntas
suma pmittat z cu ipi qde
iniuste nos lede appetit que
lib tn lede no n' iuste pmit
tut' Qa go i eis z volutas i
iusta e. z ptas iusta. et lat
nes dicunt' z dei. ut ex ipis sit
q iniuste mala iniuste desidant
z ex deo qd desidant iuste co su
mat. Dz qr ut sepe dixi9 scrib
vir poitus in doloe penaz ino
sinis. ino eclie. ino redetoris ui
votib vtit' / z plerumqz sic sua
narrat ut tn p tipu ea q st
eclie ac redetoris nri pferat
Postposita paulisp cura historie
i his q sbingit quali redetoris n
stri votib cogenat deinteng
se' Fres meos loge fecit a me.
et noti mei qi alieni recesserut
a me / Deligrut me pxim9 mei / me
z q' noverat obliti st mei / hec me
lius onde9 si iohnis eribu te te
stionui ad mediu pferam9 q' Ioh i
ait In ppa venit z sui
eu no receperut. A deo quippe lo
ge fres facti st z noti recesserut
que tenetes lege pphetare q
ebrei noverat z pntez nume
recognoscebat. Vn nunc dr rce de
ligrut me pxim9 mei z q' me
noverat obliti st mei. Iudei et
em pxim9 p carne. noti p leg
instructoz qi obliti st queuih
pphtauerat. deu em z incar
nad vbis legit canent. z i
carnatu vbis pfidie negaret
se' Inqlini domus mee z ancil
le sic alienu hueret me / Inq sacdotes dm inqlini dei
lini domus dei fuert sacdotes
qz origo in sunicio dei dputata
ia p officiu in gdicoe teneba'
Ancille at no inmito intelligu' Leuite dm ancille dei
leuitaz aie ad secreta taber
nacli. qi ad interiora cubicli
familiaris pmetes dicat go
d' sacdotib sedula cura / de
sermetib / dicat d' leuit' ad
interiora domus dei obsequtib
Inqlini domus mee z acille
sic alienu hueret me / qr in
carnatu domi que dudu p le
gis vba pdicant cognoscere
ac venari noluert. Q' adhuc
apti9 q ab eoz pusa volutate
non sit cognitus manifestat cu
sbdit Et qi peregrinus fui i oclis
eoru. Redetor etem ut dixi a pt sunt iudeos d' peregrinus
sinagoga agnitus no e. i domo
sua qi peregrinus extitit. Quod ap
te pphta testa' Quae colong 9 e ix
sic

futurus es i tra et qi viator de
clinabat ad maned' Q' em ut d9
no e auditus no possessor agri
s3 colonus e creditus · q' qi viator
ad maned' tm9 declinat · qnia
panos et indea abstulit et ad
vocacoz gentiu pgens · iter ceptu
pegit / Peginus go in eoz ocl'is
fuit · qr du sola q vide potant
valuerant cogitabat no valebat intellige
in dno qd vide no potant / du
em despiciunt carne visiblem
no puenerit ad invisiblez ma
iestate / dicat go rec Et qi peg
nus fui i ocl'is eoru d' quo adhuc
Ca 14 m ipso apte sbingit Servu me
u vocavi et no rndit m Qd ei
Iudei fuerunt servi et sic iudaicus ppls nisi suus fuit · q'
no amore filiali obseqbat dno
s3 timore suili Qno com nob p
ad Ro 8 paulu d' No accepistis spm ser
nitutis iteru i timore · s3 spm
adopcois filioz i q° clama9 ab
ba pr / hinc go suu vocat do
mi9 · qr collatis mueribg qi e
miss vocaby eu ad se ducere
studuit s3 no rndit qr docta
digna opa domb eius redde
contempsit Vocat em nos ds cu
muneribg puenit Vnde9 vero
nos vocacoi eius · cu ei digne
mota pcepta munera suis
Qa ig' tot muneribg iudaicu
ppli puenit · dicat Servu
meu vocavi s3 qr etia pg tot
muera eu contempsit sbingit Et
N no rndit / se' ore ppo depcabar
illu Acsi apte dicet Ego ille
q' an incarnatioz mea tot ei
pcepta facienda p pphtaz ora
madaueram incarnatus ad eu
veniens ore eu ppo depcabar
Mt 4 Vn et Matheus cu pcepta dari
ab eo i monte descbet ait Ape
riens os suu dixit Acsi patet
dicat Tnc aperuit os suu q
prius aperuat ora pphtaz / hic
est etiaz q d' illo a sponsa pu
Cap 1 tiaz eius desidante d' Osculet
oscula dei sunt eius precepta me osculo oris sui Sca quippe
eccl'ia quot pcepta eius ex pdicacoe
cognoscit qi tot oscula oris eius acce
pit Vn at d' depcabar / Qa in
carne inrat' du madata vite
suuli dixit Quasi supbientez
suu ut vinet rogat' v bi · et ap
O te subd' Alitu meu abhorru
it vxor mea Qd em vxor dni
nisi sinagoga accipit' in legis

fede carnali eius intelligetia sb
iecta · alitus vo ex carne e Sed
infidel' ppl's carne dni carna
lit' intellexit · qr puru huc hoiez
credidit Alitu go eius vxor ex
horruit · qr sinagoga eu que vi
debat hominez · deu ede expat
Cu q3 ab eius ore vba corpalit'
audiret in eo intellige diuitat
gtechania recusat · et cantore ee no
credidit que catiu vidit Car
nis go alitu carnal' vxor abho
ruit · q carnalib9 sensibg dedita
incarnacois eius misteriu non
P agnouit / se' Et orabam filios v
teri mei In do quippe corporis fora
no cernsebit' / mebra corporis v
mag oculus vterus ita noiant'
ut ex mebroz vocablis effectus eius
pote designe' Oclos quippe d' hre
qr cuncta videt / Manus hre de
scribit' qr cuncta opat' In vteo
aut plebs capi' que i hac vita
p fera' Qd go vteru dei n' eius
9 siliu deus accipe · i q° an scla
p pdestinacioz concepti sumus · ut
tati p scla pdncam' Deus go q
manet an scla vteri filios o
rauit · qr eos qs potet p diuinitat
gdidit incarnatus veniens hui
lit' rogat' s3 qr i ipa carne qua
apparuit ab eoz estimacoe despe
Q ctus e · sbingit' Stulti qz despi
ciebat me Sapietibg a veritatis
fide cadentibg · rec d' stult addi
qz Qa du pharisei domi ac legisp
piti despicerent · eoz incre
dulitate etia ppli tba secuta
e · q in eo qd hominez vidit · re
demtoris sui pdicamta despexit
Illa sepe stultoz noie hi q sunt
in plebe paupes designt' Vn Jer 5
et Jermia d' Dixi forsitan pau
pes sut et stulti ignorantes viaz
dni et iudicium dei sui Relictis
at indi sapietibg atz diuitibg
redetor nr qre paupes et stul
tos venat Vn nunc quasi in o
augmento doloris d' Stulti qr
despiciebat me Acsi apte di
cet' Ipi me despexerunt p qbus
sanadis stultitiaz pdicacionis
assumpsi Sctu quippe e Qa in 1 Cor 1
dei sapia no cognouit mud9 p sa
piaz deu · placuit deo p stultitiam
pdicacois salvos face credentes
Vbu quippe dei sapia e · s3 stultia
h9 sapie dta e caro vbi Et qr
carnales dnz per carnis sue

prudetiaz ptinge no valebat
ad sapiaz dei p stulti az pdita
cois .i. p carne vbi saniare. ait
go Stulti eqz despiciebat me Re
si apte dice. Et ab ipis dspens
su p q9 stultq estimari veitq
no su. Et qz Judeoz plebs eu
redetois nri incarnata cnet. hunc
ex signis honorat dicens hic est
Jo. xc. Cu vo hunait eig infirma co
spiceret. eu cuctore crede dedig
bat d. Jo. sz seducit tbas rte sb
mgit. Et cu ab eis recessisse de R
trahebat m. Qui accedebat qppe
ad corda pplorū dns cu eis mi
racula dimraret. et qn recedebat
cu nulla signa ondet. Sz recedeti
dno detrahebat. cu a miraclis ge
sceti pbe fide nolebat. Sz quid
mirū ppeti ista a plebibq cu ipi
qzq legisdoctores ee videbat. q
eu vbis pphticis ee incarnadu
phibebat. et incarnatū videret.
et ab eo tn pfidie intenpcione
C. 16 dimissi sut. d q9 subdr. Abb S
hominati st me qnda cosiliarij
mei. et que maxie diligebaz
adusatq e m. Luc. liquet qz
deq gsiliarijs no eget. q ipis
qz cosiliarijs hoiu sapie gsilm
C. 1 pbz. d q° etia sciptu e. Qs cogno
uit sensu dni a' qs gsiliarq
eig fuit. Sz queadmod cu pais
vel vestimtu egeti tbuit. hec se cu
dns accepisse testar. Ita nescie
ti cuilz rem gsilm dar. ch ipe
accepit cuiq ille mebru e qui
erudir. Omnes etei fideles rede
tois nri mebra sumq. et sic ipe
i nob p miaz largitat pascit.
ita ipe in nob p doctrine gsilm
innatr. Debe ita et legisdocto
res q erudire pplos ad vitā co
sueuerat. qd alud qz vetim
redetois gsiliarij fuerit. q tn
du eu incarnatū cospicerent co
silijs suis mltos ab eig fide di
miserut. Quis pus ad credēd
incarnacois eig mistiu p pphe
taru vba mltos docuisse vi
det. Et qz i e apd deu mag
i amore e. q ad eig aore plu
rios trahit. adhuc d eode le
gisdoctoru atqz phiseoz ordie
sbdit. Et que maxie diligeba
adusatq e m. Ipse em ordo sua
dete pfidia a fide vitat ausq
e q pus in labore pdicatois
sermes maxie diligebar que

no solu
vo ad no credendu. sz usqzquaqz
psequendu eqz domi pplor tba se
cuta e. et usqz ad passioz illiq
semtie facibq accensa In qua
vz pa°m disciplor corda tbata T
st. bn et nunc sbdit. Pelli Ca 11
mee gsuptis carnibq adhesit
os meu. In ossibq vo fortido.
i carnibq vo infirmitas corpis de
signar. Qd p carne ni discipli q
paciuis eig tpe infirmi abierut
p pelle vo q extior carne ma
net qd nisi ille sce femie de
signat. q ad pparanda subsidia cor
pis extioribq dno ministerijs ser
uiebat. Ita cu eig discipli qua
uis eig discipli necdu firmi ve
ritatis fide pdicasset pplis oss
suo carnes inhebant. et tu sce
mlies ea q ncce erat extiora
pparet. qi pellis extiq inhebat
in corē. Sz tu ad ecis hora ve
tu e. eig disciplos timor ex p
secucoe iudeoz timor invasit
fugerut singli. mlies adhe
serut. Quasi go gsupta carne
os dni pelli sue adhesit. qua
fortido eig passiois tpe fugie
tibq disciplis iuxta se mlies
invenit. Stetit qde aliqn petrq
sz tn pq tritq negat. Stetit et
Johnes cu ipo crucis tpe cui
dictu e. Ecce mr tua. Sz pseue Joh 19
rare minime potuit. qz d ipo
qz Johne sciptu e. q adolescens Mr 14
qnda sequebar illu amictq
sindone sup nudo corpe. et te
nuerut eu. at ille relicta sin
done nudq pfugit ab eis. Qa et
si pq ut redetois sui vba audi
ret ad hora crucis rediit. pus
tn tritq fugit. mlies at non
solu timuisse neqz fugisse. sed
etia usqz ad sepltr n stetisse
meorat. dicat go. Pelli mee
gsuptis carnibq adhesit os me
u. q mee fortim ppinquis d i
here debuerut passiois mee
tpe gsupti st. et eas quas ad
extiora ministia posiu i passioe
mea sn formidie inhere n fi
delit invem. Et apte sbdit. qpt h
vba p ministiu dicat. du seqint.
Et delicta st tm° labia cica de b
tes meos. Qd ei cica detes ali
ud qz labia hemq. si nulla fla
gella paciam. Sz qd p labia
n locucio. qd p detes n sci a
postoli designar. q in h eclie

Essa v. ... disciplos sz crudelias ... signat mlies

corpe ideo posti sunt ut vita car-
nalium corripiendo mordeat. ea qz
a ptinacie sue duricia gstingat.
Unde et eidem primo aplorum qui den-
tes in ore ecclesie positus est dicitur Macta et man-
act. I duca. Sz qz passionis tempe isti den-
tes per timore amiserunt morsum
correpcionis. amiserunt etiam fiducia-
ciam roboris. amiserunt etiam effica-
ciam commode operacionis. ita ut
duo ex illis ambulantes post morte
eius ac resurreccionem in via loquentes et
dicentes Nos sperabamus qz ipe esset
redempturus israel. recte nunc dicitur Et
derelicta sunt tantummodo labia circa den-
tes meos. Confabulabatur adhuc
de illo. sz iam minime credebat.
Tantummodo ergo labia circa dentes eius re-
manserant. qz virtute bone opera-
cionis amiserant. et sola de eo verba
confabulacionis verba retinebant. Per-
diderunt morsum correpcionis. et habe-
bant motum locucionis. Labia itaqz
tantummodo circa dentes derelicta sunt. qz
adhuc quidem confabulari noverant.
sz predicare iam eum a morde infi-
delium vicia formidabant. Pati-
itaqz his. qui in voce capitis dixit
ad ipa beatus iob verba reuertitur dicens
VI Miseremini mei miseremini mei sal-
tem vos amici mei qz manus domini
tetigit me. Hoc hereticis solet sonans
ipsum meus priorum qui cum ministra ab
adversariis patitur. non tam ad iram
qz ad preces monetur. ut se moda-
re eorum pravitas placide valeat
plus deprecari eligunt qz irasci. Un-
+ nunc recte dicitur Miseremini mei mi-
seremini mei saltem vos amici mei
qz manus domini tetigit me. Ecce
Adversa mentibus bonis convertantur in melius
eos a quibus se per contumelias affligi
considerat amicos vocat. qz bonis
mentibus etiam ipa fiunt prospera
que videntur adversa. Ita perversi
quiqz bonorum dulcedine aut
gluntur ut redeant. et corpo-
amici sunt quo boni fiunt. qui mali
perseverant. et in hoc qz etiam nolen-
tes amici sunt. qz si qua bonorum
delicta sunt ea suis persecucionibus
etiam nescientes purgant. Mundum qz
est qui eius consecreto apud deum gesta
sunt beati viri in publico verba con-
cordant. A sathana quippe percussus
fuerat. nec tamen percussionem suam satha-
ne tribuit. sz tactum se manus domini
appellat. sic ipe quoqz sathan di-
xerat Mitte manum tuam et ta-
nge os eius et carnem si non in faciem

benedixit tibi. Sciebat quippe vir
sanctus. qz et per hoc ipm quod perversa vo-
luntate contra se sathan egerat pota-
tem non a se sz a domino habebat. Se-
VII Quare me persequimini sicut deus et car-
nibus meis saturamini. Non abhorret
a locucione pietatis. quod se ad deo
persequi perhibet. Est namqz persecutor
bonus. sic de semetipso prophetico
ore dominus ait Detrahentem secreto
proximo suo hunc persequebar. Cum vero sa-
ctos quosqz flagellari permittit. sicut
quod persecutor contra commissa vicia
ex intima persecucione paciatur dis-
pensacione. Crudeles autem persecu-
torum mentes cum potestate feriendi
appetant. contra bonorum vitam non
studio purgacionis sz livoris facibus
accenduntur. Nequaquam vero faciunt
sz omnipotens deus permittit. sz dum una causa
per eos agitur cum deus etiam per eos agit.
non tamen voluntas una in eadem
causa fuerit. Qua cum omnipotens deus caritatis
do purgacionem exhibet. iniustorum pravitas
seviendo malicia excrescit. Quando
ergo dicitur Quare me persequimini sicut deus
ad exteriorem hanc percussionem retulit. non
ad intimam intencionem. Qua et si hoc
agunt exterius quod deus aliter disposu-
it. non tamen hoc quod deus in sua accione
appetunt. ut bonos ex afflictione
purgent. Quod intelligi et aliter
potest. Tanto enim omnipotens deus iniustius
aliena vicia percutit. quanto in
semetipso nil vicorum habet. Homines
vero cum per disciplinam alios feriunt
sic aliena infirmitatem debent percute-
re ut etiam ad sua noverint oculos
reuocare. ut ex semetipsis con-
siderent quanti aliis feriendo parcere
debeant. cum se quoqz ipsos dignos percus-
sionibus non ignorant. Itaqz nunc
dicitur Quare me persequimini sicut deus.
Acsi aperte diceret. Ita me ex in-
firmitatibus meis affligitis. acsi
ipi more dei de infirmitatibus
nil habeatis. Unde considerandum est
quod si qui fortasse sunt qui asperitate
correpcionis indigeant. tunc eis dura
ra correpcio a nobis admonenda
est cum dei manus cessat a verbere.
Cum vero superna flagella insunt.
non a nobis iam correpcio sz sola con-
solacio debetur. ne dum in dolore in-
crepacionem maiorem ingerimus. percussione
percussioni sociemus. Bene autem subdit
VIII Et carnibus meis saturamini. quorum
mentes prius penas esurit. satura-
ri potius dum alienis carnibus gaudet

Causa 18
Deus est ... ad persequendum ... correpcio ... tempore
Dura correpcio dolenti

Dicendum q̄ est q̄r hi etiā q̄ alie
ne vite detractōe pascunt̄ alieis
procul dubio carnib; saciāt̄ vn̄ p
Salom̄ d̄r Noli ee ī cōuiuiis pota
torum neq; comedes cū eis q̄ ad
vescend' carnes cōferunt Carnes q̄p
pe ad vescendū conferre ē in collo
cucōe derogacōis viciissim proxior̄
vita dicere d' quor̄ illic pena mox
subdit̄ Quia vacātes potib; ꝛ dātes
simboliū cōsumet̄ ꝛ vestiet̄ pānis
dormicio / Potibus vacat q̄ d' obprob'
aliene vite se deebriat simboliū
vō dare ē sic vnusq̄sq; solet p parte
sua cibos ad vescend' ita ī cōfabu
lacōe detractōib' v'ba cōferre Sz vaca
tes potib; ꝛ dātes simboliū consu
munt̄ q̄r sic sc̄ptū ē Omnis det
ractor eradicabit̄ / Vestiet̄ etiā pānis
dormicio q̄r despectum ꝛ inopem a
cunctis bonis opib; mors sua inveniet
que h' aliene vite ad exq̄renda
crimina detractōis sue languor occupat
Sz tot dāna q̄ btūs iob sustinet di
gnū nō ē ut p silencia transeat / ea
q̄r a noticia homi ignorācie obscu
ritas tegat Tanti q̄ppe edificacōi
ad suadā paciaz valet cōiti im
plere se superna eius paciē facta co
gnoscunt vn̄ ꝛ idem btūs iob in
eā vult protrahi flagella q̄ sentit
q' stati subiungit dicens Quis m' tribu
at ut scribant̄ sermoēs mei Quis
m' det ut exarent̄ in libro stilo A
ferreo ꝛ plūbi lamina vl' celte scul
pant̄ in silice Cuncta q̄ ptulit q̄r
forti patrum s'ma doctus cōnūs ille
iudeor̄ populus cognouit stilo ferreo
ꝛ plūbi lamina sc̄pta sūt Quia vō h'
etiā dura gentiliū corda cognouerunt
q̄d ea insi sculpta in sili
ce videmus Et nondū q̄r q̄d in plum
bo scribit̄ ipa metalli mollicie ci
cius delet̄ In silice q̄d' vō tar
dius q̄dē lr̄e valent exprimi sed
diffusius delen̄ Nō g° immito per
plūbi laminas iudea exprimit̄
q̄ precepta dei ꝛ sine labore percepit
ꝛ cū celerite pdidit / ꝛ q̄ p silicem
figurat̄ gentilitas q̄ verba sacri
eloquii vix custodienda suscipere
potuit / Sz tn̄ suscepta fortit' s'uat
p stilum vō ferreū q̄d aliud q̄z fortis
In dei s'ma signat̄ vn̄ ꝛ p prophetaz d̄r
peccatū iude sc̄ptū ē stilo ferreo in
vngwe adamātino / In vngwe
finis ē corporis / Ita vō durus lapis
ē adamas ut ferro secari nō va
leat / P stilum g° ferreū fortis se

tencia p vngwe vō adamātinū si
gnat̄ finis eternus / Peccatū itaq; iude
stilo ferreo ī vngwe adamātino sc̄p
tum d̄r q̄r culpa iudeor̄ p forte dei d
s'maz ī fine s'uat̄ infinitū Glosa Ca 19
vō plūbi lamina eor̄ auarici g°
auaricie pondus cōuat / q'q' p increpāte
prophetaz d̄r Filii hoim usq; q̄ui cor
de / P plūbū namq; cuius natura g'uis Auaricia sig't p plūbū
ē ponderis peccatū auaricie spālit'
designat̄ q̄d mentē q̄uā infecerit
ita g'uē reddit ut ad appetenda
sublimia attolli nequaq; possit
Hinc est in Zacharia sc̄ptū ē Le Zach 5
ua oculos tuos ꝛ vide q̄d ē quod
egredie' Et dixi Quidnā ē ꝛ ait
Hec ē amphora egrediens / ꝛ di
xit h' ē oculus eor̄ in vniu'sa terra
Et ecce talentū plūbi portabat̄ / ꝛ
ecce mulier vna sedens in medio
amfore ꝛ dixit Hec ē impietas
ꝛ proiecit eā ī medio amfore ꝛ misit
massā plūbeā in os eius Q' de
hac visiōe amfore mulieris ꝛ plū
bi ut latius q̄d cognouimus ondere
adhuc consecutus adiungo Et le
uaui oculos meos ꝛ vidi Et ecce
due mulieres egredientes ꝛ sp̄us in
alis illar̄ ꝛ habebant alas q̄si alas
miluī ꝛ eleuauerūt amforaz
int' celū ꝛ terrā Et dixi ad ange
lum q̄ loq̄bat̄ in me Quo iste
deferunt amforā ꝛ dixit ad me
vt edificet̄ ei domus ī terra Sennaar
Ad prophete testiōnium intulit p doctū Expo fie
in co plūbi protulit si nō eciā re
petentes exponam Ait ei Leua
oculos tuos ꝛ vide q̄d ē h' q̄d eg'
dit̄ ꝛ dixi Quidnā ē ꝛ ait h' est
amfora egrediens Voleus d's prophete
ondere humanū genus ex qua ab eo
maxie culpa dilabat̄ / p imaginem
amfore q̄ patens os auaricie
designat Auaricia q̄ppe velut
amfora ē q̄ os cordis ī abitu
apertū tenet / Et dixit Hic ē oculus
eor̄ ī vniu'sa terra Multos hoies
obtusi sensus cernimus ꝛ tn̄ ī malis
actib; astutos videmus / propheta at Je x
testante q' ait Sapientes sunt ut
faciant malū bn̄ aut facere ne
sciunt / Hi itaq; sensu torpent / Sz in
his q̄ appetunt auaricie stimulis
excitant̄ / ꝛ q̄ ad bona videnda ce
ci sunt excitatib; pmiis ad pa
genda mala vigilantes fiunt Vnde
recte d' hac eadem auaricia d̄r h'
ē oculus eor̄ ī vniu'sa terra Et ecce
talentū plūbi portabat̄ Quid est

taletum plumbi misit ex eadem auaricia pondus peccati. Et ecce mulier una sedens in medio amphore. Quam mulierem ne forte que esset dubitare possimus, ilico angelus monuit, illa illic mox sequitur. Et dixit: Hec est impietas. Et proiecit eam in medio amfore. [Auaricia semper est impia] Impietas in medio amfore ponitur quia immixta in auaricia semper impietas tenetur. Et misit massam plumbi in os eius. Massa plumbi in os eius mulieris mittitur quia videlicet impietas auaricie peccati suo pondere grauatur. Ut enim ad ea que deorsum sunt non abiret, erga deum ac proximum nequaquam impia existeret. Et leuaui oculos meos et vidi et ecce due mulieres egredientes et spiritus in alis earum. [E] Quid aliud in his duabus mulieribus nisi duo principalia vicia, superbiam videlicet et inanem gloriam, accipimus, que impietati absque ulla dubietate coniuncte sunt; que et in alis suis spiritum habere narrantur quia in actionibus suis sathane voluntati deseruiunt. [Superbia et inanis gloria sunt duo vicia impietati coniuncta] Spiritum quippe propheta spiritum appellat de quo Salomon ait: Si spiritus potestatem habentis ascenderit super te, locum tuum ne dimiseris. [Eccl. x] Et de quo in euangelio dominus dicit: Cum immundus spiritus exierit ab homine, ambulat per loca arida et inaquosa. [Luce xi] Spiritus in alis earum est quia superbia et inanis gloria per omne quod agunt sathane voluntati famulantur. Et habebant alas quasi alas milui. Miluus semper nature studet insidiari pullorum. [ff] Iste ergo mulieres alas habent quasi alas milui quia actiones earum diabolo sunt similes qui insidiatur semper vite paruulorum. Et leuauerunt amforam inter celum et terram. Superbia et vana gloria habent hoc proprium ut eum quem infecerint in cogitatione sua super ceteros homines extollant, et modo per ambitum terrenum modo per desideria dignitatum quem semel captum tenuerint quasi in honoris altitudinem eleuent. [Zacar. v] [B] Iste autem inter celum et terram est et ima deserit et ad superiora minime pertingit. [Superbia et inanis gloria que capiunt mentem extollunt] Eleuant ergo iste mulieres amforam inter celum et terram quia superbia et inanis gloria mentem per auariciam honoris captam ita eleuat ut quoslibet proximos despiciens ima deserat et alta conquirentes petat. Sed tales quamquam dum sibi

et eos mente tumescere, cum quasi superioribus ciuibus minime iunguntur. Amfora ergo inter celum et terram deleuata, quia auari quique per superbiam atque inanem gloriam et proximos despiciunt et superiora que vident ipsos sibi vilitate apprehendunt. Inter celum et terram itaque feruntur quia nec equaliter fraternitati in infimis per caritatem tenentur nec tamen summa pertingere sese extollendo preualent. Et dixi ad angelum qui loquebatur in me: Quo iste deferunt amforam? Et dixit ad me: Ut edificetur ei domus in terra Sennaar. [Auaricia domus ubi babilon edificat] Eidem amfore edificatur domus in terra Sennaar. Sennaar quippe fetor eorum dicitur. Et sicut bonus odor ex virtute est Paulo attestante qui ait: Odorem notitie sue manifestat per nos in omni loco quia Christi bonus odor sumus Deo, ita e contrario fetor ex vicio. Radix enim omnium malorum est cupiditas. Et quia quodlibet malum per auariciam gignitur, dignum est ut domus auaricie edificetur ac in fetore construatur. Sciendum quoque est quod in Sennaar latissima vallis est in qua turris a superbientibus edificari cepta, que linguarum facta diuisione destructa est, que scilicet turris Babilon dicta est pro ipsa videlicet confusione mentium atque linguarum. Nec inmerito ibi auaricie amfora ponitur ubi Babilon, id est confusio, edificatur, quia dum per auariciam et impietatem certum est omnia mala exurgere, recte in ipsa auaricia atque impietas in confusione perhibetur habitare. Hec pauca per excessum diximus ut peccati pondus exprimi per peccati laminam plumbi monstremus. Quam tamen beatus Iob ecclesie sancte verba cognouit qui dono sacri eloquii testamenta custodiens, qui scriptos sermones suos scribi expetit dicens: Quis mihi tribuat ut scribantur sermones mei? Quis mihi det ut exarentur in libro? Que quia fortis sunt modo per pondus auaricie, quibus modo ac duris cordibus loquitur stilo ferreo vel plumbi lamina vel celte in silice scribitur. Sed in re beatus Iob redemptoris nostri eius quoque edere vocibus uti dicimus. Sed quod de eodem redemptore meo quia aperte loqui inuenimus? Quo etenim pacto est credendum quia ex eo adhuc per figuram insinuat, sicut Iob apertis vocibus non demonstrat? Sed iam quid de eo sentit

apiat omnib qz nob ambages
cogitaconu tollat se^r Scio enim h
q redemptor meus vivit Q'ei non
ait conditor sz redemptor apte eu
denuntiat q' p^o qz oia creavit vt
nos d' captiuitate redimeret int^t
nos incarnatus apparuit sua qz
pa^on nos a perpetua morte libat
Et nondu quita fide se i virtute
eius diuinitat astringit d' quo per
paulu d^r Q'a et si crucifixus est ex
infirmi^te sz vivit ex virtute dei
Ait nam^qz Scio q redemptor meus vi
uit Acsi apte dicat Infidelis
qsqz illu flagellatu derisu pal
mis cesu corona spinea corona
tu sputis illitu crucifixu mortuu
nouit ego illu pg morte viue
certa fide cdo libera voce pfiteor
qz redemptor meus viuat q int^r ma
nus impior occubuit Sz quid
bte iob per r'r^oz illius etiam d' tue
carnis resurrectione confidis Apta
qsumus voce pfite se^r Et i no
uissimo die de terra surrecturus su
Q'a vzt r'r^oz qua in se ondit se
nob pmisit qz sim capit gliaz
mebra secut^r Redemptor nr ergo
suscepit morte ne mori timeus
ondit r'r^oz ut nos resurge posse
confidamus Vn et eand' morte no
plus qz triduana ee voluit ne si
in illo r'r^o differt^r in nob omno
desparet^r qd bn d' i^o pphtam d^r d'
torrente in via bibet ppterea exal
tabit caput Q Vasi enim de k
quoda flumine passionis no i ma
sione bibe sz in via dignatus est
q' morte transitorie i ad triduu con
tigit atqz in ea morte qua qtigit
neqqz sic nos usqz ad fine scli
remansit Du ergo die tercio resurre
xit qd in eius corpe i in ecclia se
quat^r ondit exemplo qppe mira
qd pmisit i pmio vt sic ipse
ipm resurrexisse fideles agscunt
ita in seipis in fine mudi r'r^ois
pmia sparent Ecce nos pg mor
te carnis usqz ad fine mudi
remanem^ i puluere Ille at die
tercia ab ariditate mortis virruit
et nob diuinitat sue potz ipa i
nonacoe sue carnis ondit Q'd
bn p moysen virgis xij in tab
naclo posit demrat^r Na cu
aaron sacerdotiu q' d' tribu leui
fuat despicet^r n^c digna rbu
q offeret holocausta credet^r
duodeci vge iuxta xij tribus

i tabernaclo posin pcepte st et ecce
vga leui viruit et qd virtut in
mune aaron hre ondit Quo vz
signo qd innuit^r n' q omib q' ad
fine mudi iacem^ i morte qu vge
reliq in aridite remanen Sed
cuct' vgis in aridite manetib
vga leui ad flore redijt quia
corpus dni veri sacerdot nri i mor
tis aridite positu i flore r'r^ois
erupit Quo flore aaron recte
sacerdos ee cognoscit^r qz hac
r'r^ois glia redemptor nr q d' tribu
Juda ac leui ortus e intercessor
p nob ee innuat^r Jaz ergo ecce pg
aaron vga pg ariditate floret
sz vge duodeci tribuu i aridite
pmanet qz ia qd corpus dni pg
morte viuit sz nra adhuc corpa
vsqz ad fine mudi a r'r^ois glia
differunt^r Vn caute hac eandem
dilgcoz intulit dicens Et i no
uissio d'ie terra surrecturus su
habem^ ergo spez r'r^ois nre q si
derata glia capitis nri Sz ne qs
vl tacita cogitaon dicat q id
circo ille surrexit a mortuis
qz vnus ide qz ds et ho morte
qua ex huaitate ptulit ex di
uinitate supat Nos vo q' pur
hoies sumus a mortis danacoe
resurge no possumus rcte in r'r^ois
eius tpe etiam multor scor corpa
surrexerunt ut in se nob exm
ondeet et d' alior q' nob p pu
ra huanitate silet fuerit nos
resurrectioe roboraret qte cu
se ho desparet pcipe qd i se
ondat deus ho hm in se fi psu
met qd in ipis fcm cognosceret
quos puros hoies fuisse no du
bitaret Sunt vo nonulli q' cosi
derantes q spus a carne solui^r
q caro i putredine vtit^r q put
do i puluez redigit^r q puluis
in elementa solut^r ut neqqz
ab humanis oclis videat^r r'r^oz
fi posse desperant et du arida
ossa inspicunt h vestiri carni
bz rursu qz ad vita viridescre
posse diffidunt q si r'r^ois fide
ex obedia no tenent sz ex roe
hac tene debuerat Qd ei cot
tidie nisi r'r^oz nram i elemet
sius mudus imitat^r Ap cottidia
qppe momenta lux ipa tpalis
qsi morit^r du supuenientib te
nebris noct ea que aspiciebat
subtrahit^r et qsi cottidie resurgit

du lux oculis suppressa iter nocte
reparat p momenta q̄ tpm ter-
mi9 arbusta viriditate flor a-
mitte· a fetu suo placore cessare/
& ecce subito q̄si ex arescente li-
gno velut quada r̄r̄on veme-
te vide9 folia erupe· fructus
grandesce· & tota arbore redimi-
to decore vestiri In desinent
ẽni9 pua arbor semina terre
humoribz gmedari· ex q9 no loge
Lxx. C pg aspicia9 magn̄ arbusta surge·
folia poma q̄ pfre. Consideremus
go pmu cunctaz arbois semen
qd in tra iacit ut arbor ex illo
semine pducat & cophendam9 si
possu9· vbi in illa tata puite
seminis ta imesa arbor latuit
q ex i° pcessit· vbi lignu· vbi
Resurrectio mea p naturalibz cortex vbi viriditas florum & fo-
lior· vbi vbertas fructuu Nu-
qd na in semine tle aliqd inutte
bat· cu in tra pcedit & tn in
occulto reru oim opifice cuncta
mirabilr ordinate· & i mollicie
seminis latuit asptas se cortic.
et in teneritudie illi9 absco-
sa e fortitudo roboris/ & in sic-
citate illi9 vbertas fructifica-
cois Qd go miru si tenuisse
pulue vel a nris oclis i ele-
meta redactu cu vult i hoie
reformat q ex tenuissis seib9
imesa robusta reintegrat
Qia go ronales sum9 coditi spe
r̄r̄onis nre ex ipa debe9 rer
specie i gteplacoe collige Sz
q̄ i nob spg torpiunt ronis ac
cessit in er° gra r̄detois Venit
nam̄ gditor nr suscepit mor
te ondit r̄r̄o· ut q r̄r̄ois spe
ex rone tene nolu9· hac ex
ei9 adiutorio & exeplo tene9
Dicat go btus iob Scio q̄ re-
detor me9 vivit & i nouissimo
die de tra surrecturus su Et q̄ r̄r̄ois
vtute i se posse fi despat· vba
viri i gentilitate positi fidelis eru
bescat & penset quate credat
pene ponde sit ferendus si ad
huc no credit sua· q ia r̄r̄oz
dni cognouit fcam· si & i e suam
credidit q adhuc dnm ihm spe
rabat ee faciedu Sz ecce r̄r̄oz
audio· effecm tn emisd r̄r̄ois
ex q̄to Credo nam q̄ resurre-
Resurrectio mea i q° corpe appa rebit ctur9 su· s nolo ut audia glis
Dicend qppe in e vtru in qda
alio sbtili fortasse vl aereo

an in eo q° moriar corpe resurga
Sz si in aereo corpe surrexero· iā
ego no ero q resurgo Na quo
e va r̄r̄° si va no potit ee ca
ro Apta go ro suggerit q̄ si
va caro no fuit· pcul dubio va
resurreco no erit Negz em
rce r̄r̄° dici pt vbi no surgit
qd cecidit Sz has nob bte iob
dubietatis nebulas tolle & q̄
p accepta spus sci gra d spe
r̄r̄ois nre nob loq cepisti ap-
te indica si caro nra vacit re
surgat Sequitur Et rursu circudabor
pelle mea Du apte pellis d
ois dubitao ve r̄r̄ois aufert
Qia no sic Euticius Costatim-
politane vrbis Epus scripsit
Corpg nrm in illa r̄r̄ois glia
erit impalpale· vel aere q̄
sbtili9 In la em r̄r̄ois glia
erit corp9 nrm sbtile qdez per
effcm spitlis pote· s palpabil
p vitate nae Vnd etia r̄detor
nr dubitatib d sua r̄r̄on dis-
pul ondit man9 & lat9 palpa-
da ossa carne q̄ pbuit dicens
palpate & videte q̄ spus carn
et ossa no ht sic me videtis
hre Qu tn eide Euticio i Con-
statinopolitana vrbe posit9 h
evnte vitate testio iii ptulisse
ait Ideo hc dns fecit· ut dub-
tatoz r̄r̄ois sue d discipuloru
cordibz amouet Cui inqua
Mira res e valde quia astrui
ut inde nob dubietas pgat
vn discipulor corda a dubie-
tate sanata st Qd em deti9 dici
pt q̄z ut hc nob d ei9 carne
dubiu fiat· p qd discipli eius
ad fidez ab oi st dubietate sa-
noti Si em hc hnisse astruit
qd ondit· vn fides discipulis
ei9 gfimata e· inde nra dest-
Et adiungebat etia d· Corp9
palpale hmit qd ondt· s post
cofirmata corda palpatu o-
e id in dno qd palpari potuit
i sbtilitatez aliqua r̄dactu e
Ad hc ipe rndi· Scriptu e x̄c re-
surgens a mortuis ia no mori-
tur mors illi no vltra no dna-
bit Si qd go i ei9 corpe pg
r̄r̄oz potuit immutari, cotra vera
dica pauli surgens pg r̄r̄oz dns
redijt ad morte Qd q̄s dice
vl stultg psumat· ni q vera
eius carnis resurrectioz negat

Tunc mihi obiciat dicens: Cum scriptum sit: Caro et sanguis regnum dei possidere non possunt, qua ratione credendum est resurgere veraciter carnem. Item in d. [Car.]

quia in sacro eloquio aliter dicitur caro iuxta naturam, atque aliter iuxta corruptionem vel culpam. Caro quippe iuxta naturam sicut scriptum est: Hoc nunc os ex ossibus meis et caro de carne mea. Et Verbum caro factum est et habitavit in nobis. Caro vero iuxta culpam dicitur sicut scriptum est: Non permanebit spiritus meus in hominibus istis eo quod caro sunt. Et sicut psalmista ait: Memoratus est quia caro sunt, spiritus vadens et non rediens. Unde et discipulis Paulus dicebat: Vos autem in carne non estis sed in spiritu. Neque enim in carne non erant quibus epistolas transmittebat, sed quia passiones carnalium desideriorum vicerant, iam liberi per virtutem spiritus in carne non erant. Quod ergo Paulus apostolus dicit quia caro et sanguis regnum dei possidere non possunt, carnem vult secundum culpam intelligi, non carnem secundum naturam. Unde et mox quia carnem secundum culpam diceret, ostendit dicens: Neque corruptio incorruptelam possidebit. In illa ergo celestis regni gloria caro secundum naturam erit, sed secundum passionum desideria non erit, quia devicto mortis aculeo in eterna incorruptione regnabit. Cui dicto idem Eutichius se consentire protinus respondit, sed tamen adhuc corpus palpabile resurgere posse negabat. Et etiam in libello quem de resurrectione scripserat, Pauli quoque

1 Cor. apostoli testimonium adiderat dicentis: Tu quod seminas non vivificatur nisi prius moriatur, et quod seminas non corpus quod futurum est seminas, sed nudum granum. Hoc nimirum ostendere festinans, quia caro vel palpabilis vel ipsa non erit, dum sanctus apostolus de resurrectionis gloria agens non corpus quod futurum est seminari dixerit. Sed ad hoc citius respondetur. Paulus apostolus dicens: Non corpus quod futurum est seminas sed nudum granum, hoc insinuat quod videmus, quia granum cum culmo et foliis nascitur quod sine culmo et foliis seminatur. Ille itaque in augmento glorie resurrectionis non dixit grano semini deesse quod erat, sed adesse quod non erat. Iste autem verum corpus resurgere denegat neque adesse quod deerat sed deesse quod erat. Tunc itaque de hac re in longinqua contentione perducti, gravissima a nobis cepimus simultate resilire. Cum pie memorie Tiberius Constantinus imperator secreto me et illum suscipiens quid inter nos discordie versaretur agnovit, et utriusque partis allegationem pensans, eundem librum quem de resurrectione scripserat suis quoque allegationibus destruens, deliberavit ut flammis cremari debuisset. A quo dum egressi sumus, me egritudo valida, eundem vero Eutichium egritudo et mors protinus secuta est. Quo mortuo quia pene nullus erat qui eius dicta sequeretur, dissimulavi cepta persequi, ne in favillas verba videretur iaculari. Dum tamen adhuc viveret et ego validissimis febribus egrotarem, quique noti mei ad eum salutationis gratia pergebant, ut eorum relatione cognovimus, ante eorum oculos pellem manus sue tenebat dicens: Confiteor quia omnes in hac carne resurgemus. Quod sicut ipsi fatebantur prius omnino negare consueverat. Sed nos ista postponentes in beati Iob sermonibus subtiliter exquiramus, si vera erit resurrectionis veritas quia corpus in resurrectione ... Ecce enim iam de spe resurrectionis dubitare non possumus, dum ait: Et in novissimo de terra surrecturus sum. Dubietatem quoque de reparatione nostrorum corporum abstulit qui ait: Et rursum circumdabor pelle mea. Qui adhuc ad auferendas ambages nostre cogitationis subdit: Et in carne mea videbo deum. Ecce resurrectionis, ecce pellem, ecce carnem apertis vocibus fatetur. Quid ergo remanet unde possit mens nostra dubitare? Si itaque vir iste sanctus ante effusum resurrectionis dominice redemptionem carnem in integro statu credidit, quis erit reatus nostre dubitationis si vel carnis resurrectionem nunc post exemplum redemptoris non credimus? Nam si post resurrectionem corpus palpabile non erit, profecto alius surgit quam moritur, et quod dictu nephas est credere, quia ego moriar et alius resurgat. Unde queso te beate Iob coniunge que sequeris et nobis huius cogitationis scrupulum tolle. Sequitur: Car. 11

Quem visurus sum ego ipse et oculi mei conspecturi sunt et non alius. Si enim sicut quidam erroris sectatores arbitrantur quia post resurrectionem corpus palpabile non erit, sed invisibilis corporis subtilitas caro vocabitur quamvis in ea substantia carnis non sit, profecto alius est qui moritur et alius qui resurgit. Sed beatus Iob hanc eis sententiam validam

Tiberius Constantinus imperator iubet comburi librum Eutichii de resurrectione

Eutichius deseruit errorem suum de resurrectione

Contra negantes veritatem corporis

carnis

voce destruit q' ait Quē visurg
su egoipe ⁊ ocli mei cōspecturi st
⁊ nō alius Nos aut bti iob fide
tenētes sequētes ⁊ r'edētōis nr̄e
p9 r'r'oz corp9 palpa^le v̄acit
fateamr, certie nr̄az p9 r'r'oz
futuraz ⁊ eand' ⁊ diu'saz. Eand'
p nāz. diu'sā p gliaz. eand' p vite
diu'sā p̄oaz Erit itaqz sbtilis
qz ⁊ incorruptibil' erit palpal'
qz nō amittit eēntiā v̄āc' na
ture Sz sciens vir eand' resurre
ctiois fiducia. qua spe teneat.
qnta c̄titudie p'stolet' adiūgat
se Reposita ē h spes mea in
sinu meo Nichil nos hr̄e cer
tius credi9 qz h' qd in sinu te
ne9 In sinu g° suo spez r'poita
tenuit. qz vera c̄titudie de spe
r'r'oīs psūpsit Sz qz vētur̄u
diez r'r'oīs imotuit. ia nūc
seu sua voce. seu tipo scē et
v̄niu'salis eccie p̄uoz fcā r'edar
guit. ⁊ iudiciū qd in r'r' oīs die
sequit' p'dicat Illa ptinus sbdit

Quare g° nūc dicit' psequm'
eū. ⁊ radicē v̄bi inueniam9
cōn eū fugite g° a facie gla
dij qm vltor iniq'tatū gladi9
est. ⁊ scitote iudiciū esse Pou
qppe sua iniqz fcā rephēdēt
sequti aut ex diuo iudicio pe
nas i'notuit Ait em Quare
nūc dicit' psequm' eū. ⁊ ra
dicē v̄bi inueniā9 cōn eū Pu
uersi qz qz malo studio bnē
plata audiut. ⁊ in lingwa
iusti. accusacōis aditū appe
tūt. qd aliud qz cōn eū radi
cē v̄bi q'rūt. Ex qua vz loq̄n
di origie3 firmat. ⁊ ramos p'
ue loquacitat' dilatet. Sz vir
sciens cū a p'uis talia sustinet.
nō cōn eos s3 mag' p ipis dolz
⁊ male cogitata redarguit.
ac eis mala q fugiat ondit
dicēs fugite g° a facie gladij
qz vltor iniq'tatū gladi9 est.
⁊ scitote eē iudiciū. Sis q' pu
se agit eo ipo q° h' despicit
tim̄e. dei iudiciū nescit eē
Si em h' timēdo sciret q in
illo st pun̄ienda nō ageret Plaz
st plerīqz q extimu eē iudiciū
v̄botenus s'ciūt s3 pūse agendo
testat' qz nesciūt Q' em h'
nō formidat ut debet. n du
cognouit cū quāto t'bme t'rrib
adueniet Si ei pesāe pondus
timēdi examis nostr. ire diez
vtiqz timēdo p'cauet Faciem
qppe gladij fuge. ē amādu'su
ius distītē sināz p'ius qz apare
at placare Vitari naqz t'ror iu
dicij nō nisi añ iudiciū pt. m
nō cuit' s3 p'cib; placat' Cū v
in illo timēdo examie sederit
⁊ videri pt ⁊ placari ia nō pt
qz fcā p'uoz q diu sustinuit ta
citq. simul reddz oīa iratq Vn
nūc ē nūc timeri iudicē cū
necdū e iudiciū ex'cet. cū
diu sustinet. cū adhuc malo
tolāt q videt. ne cū semel ma
nu in retribucōe vlcōis excusse
rit. tāto i iudicio districti9 feri
at. q̄nto añ iudiciū diuci9 ex
pectat. Incipit liber q'ndecim9
Qua amici bti iob ne
quaqz pū'si eē potue
rūt. Sophar Naam
chites v̄ba testant'
qz d' ore ei9 t'rorez
vētur̄i iudicij aud'i
ens ptin9 adiūgit Idcirco cog
tacōes mee varie succedūt sibi
⁊ mēs i diu'sa rapit' Acsi ap
tis vocib; dicat Cā eim iu
dicij t'rore cōsidō. Idcirco cogita
cōnū tumultib9 i t'rore cōfun
dor Tāto se qppe ani9 in cog
tacōe dilaniat. aplig quāto
id eē terribile qd iminet pensat
Et in diu'sa mēs rapit'. qm ma
la q egit. nō bona q age' ne
glexit. nō in q9 rephensibil'
est. nō tm q adhuc deesse
cognoscit solicito pauore ppēd
Sz licet amici bti iob tn assi
duitate vite illi9 edocti bn̄
viuē nouerit. pensare tn sb
tilit' dei iudicia nescientes
mala. hic in storiū quepiaz
posse i tpe nō credebāt Vn
et eūdē scm̄ virū iniqm eē
suspicati st. quē flagellatū
videāt. Atqz ex hac suspicōe
agit' ut i ei9 cb' incpacōe d
labat'. ad quā tn incpa°
cōi sb quadā reuērentia desce
dūt Vn Sophar sbicat d'ns
Doctrina q me arguis audia
⁊ spūs intelligētie mee r'nde
bit t' Acsi apte dicat Tua
qd' v̄ba audio. s3 an recepla
ta sint spū intelligētie mee
discerno Illa q dicat v̄ba desp
ciunt. doctrina ei9 nō ad adiu

Carnis mea p9 r'r'oz erit eadē ⁊ diu'sa

P'

D'pus hoibz flagellantibus iustos

O

Timor iudicij cōfirmat opacoz boni

Cap. i

Domus i'ce ... tat ... tq ⁊ ... dorr ... pmt ... ty

Amore tab ... fort ... vol... ... ope

torum sz ad comparacionem eternitatis sunt. ut audita peccatis iniudicet quod sequitur. Hiis itaque sub quodam cernimus premissis et aptatis beati viri exprobracionibus presiliens sub iungit. Hoc scio a principio ex quo positus est homo super terram. quia laus impiorum brevis. et gaudium ypocrite ad instar puncti. Liquet nunc quia sine intelligencie spiritu inflatus eas que contra impios sentencias profert in beati iob redarguicionibus inflectit. quem enim prius iusta agere et postmodum penas tolerare conspexerit. omnem in eo ypocrisim estimabat fuisse quod videt. quia vz a iusto deo iustum famulum affligi non credidit posse. Sed nos easdem eius sentencias quas non recte rectas protulit sollicita intencione pensantes exequimur. et contemplantes quod fluxus contra beatum iob loquitur intueamur quam vera dicat si hoc contra impios loquitur. Ait itaque Hoc scio a principio ex quo positus est super terram quia laus impiorum brevis est. Dicturus quippe brevitatem presentis vite cordis oculum ad exordium reduxit originis. ut ex anteactis colligat quam mala sint que videtur aliquid esse dum sunt. Si enim ab ipso humani generis exortu usque ad hoc tempus in quo sumus mentis oculos ducimus omne quod finiri potuit quam breve fuit videmus. Ponamus enim quemlibet hominem a primo die mundi conditi usque ad hodiernum diem vitam ducere. hodie tamen eandem vitam quam quasi longam ducere videretur finire. Ecce finis adest. preterita iam nulla sunt. quia cuncta transierunt. futurum in hoc mundo nichil est. quia nullum ad vitam vel brevissimum restat momentum. Ubi est ergo longum tempus. quod ut inicium fine quasi deprehensum ita consumitur acsi nec breve unquam fuisset. Impii itaque quia presentem vitam diligunt in ea pro illo dumtaxat elati percipere laudem querunt. linguisque favoribus extolluntur. nec esse bonum sed dici appetunt. quam vz laudem longam appetendo estimant dum assecuntur sed brevem intelligunt fuisse dum amittunt. In fine quippe eis ostenditur quia nichil fuit quod acceperunt. Unde recte contra eosdem impios dicitur hoc scio a principio ex quo positus est homo super terram quia laus impiorum brevis sit. Unde apte subiungitur. Et gaudium ypocrite ad instar puncti. Saepe ypocrita dum se sanctum simulat et iniquum se minime formidat ab hominibus honoratur. eique sectitatis gloria defertur ab hiis qui exteriora cernunt sed interiora perspicere nequeunt.

Cap 2.

Unde fit ut gaudeat in prima sessione. hilarescat in primo recubitu. inflectitur in prima salutacione. elevetur in reverenti voce subsequencium. et sibi cogitacione tumeat in famulatu subditorum. Sic enim vitat voce de celibus dicitur. Omnia vero opera sua faciunt ut videantur ab hominibus. dilatant enim philateria et magnificant fimbrias suas. Amant enim primos recubitus in cenis et primas cathedras in synagogis et salutaciones in foro et vocari ab hominibus rabi. Sed hoc eorum gaudium estimationi comparatum quod erit quando veniente mortis articulo ita consumitur acsi peractus non fuit. Cuius nimirum gaudii leticia transiit. et pena permanet. et tamen res amittitur causa durat. Unde aut dicitur Gaudium ypocrite ad instar puncti. In puncto enim stilus mox ut ponitur levatur. nec mora ulla agitur ut per expediendam lineam trahatur. Gaudium ergo ypocrite ad similitudinem puncti est. quia apparet ad momentum. sed disparet in perpetuum. Et sicut stilus in puncto dum ponitur levatur. sic ypocrita presentis vite gaudia dum tangit amittit. De quo et subditur. Si ascenderit usque ad celum superbia eius et caput eius nubes tetigerit quasi sterquilinium in fine perdetur. Superbia ypocrite ad usque ad celum ascendere dicitur. quando eius elacio celestem vitam agere videtur. Cuius eciam caput quasi nubes tangit. quando principalis pars vz intellectus illius sanctorum precedencium meritis coequari creditur. Sed tamen quasi sterquilinium in fine perdetur. quia in morte sua tamen ad tormenta ducitur stercoribus viciorum plenus a malignis spiritibus conculcatur. Gaudia etenim presentis vite que iniusti estimant magna bona. iusti stercora deputant. Unde scriptum est De stercore boum lapidatus est piger. Piger etenim qui deum sequi nolunt ab adquirenda eterne vite pigrescunt. Et quociens rerum temporalium dampno percutiuntur. ex hiis nimirum affliguntur que iusti velut stercora contempnunt. Quasi ergo ex tirenarum rerum percussione

Gaudium ypocrite extendit se ad facta bonorum actus

Mt 23

Superbia ypocrite ascendit ad celum

Eccli 12

atterit. qd alud qz d' bou ster-
Ipocrita cpa[r]atur stercori — core flagella[n]t. Et rec ipocrita ster
q[uo]r bimo s[i]milis d[icitu]r. qr du[m] tpale glo
ria[m] hre appetit mo p cogitacoz
apd semetip[su]m tumet mo eand
gliaz alijs inuidz. ea[m] qz alios
h[ab]ere hutes irridz Quot g[er]o vi
cys plenus e q[ui] tot stercoribz i
cospcu eterni iudic illius pectus
fetet dicat g[er]o Si ascendit vsqz ad
celu[m] supbia eius et caput eius
nubes tetigit qsi sterqlimu[m] i
fine pde[tur] Q[uasi] di[cer]et si celeste vita
se age[re] simulat. et si intellcu[m] sim
sile[s] e[ss]e veis pdicatoibz osten
tat. q[ua]si sterqlimu[m] tn[c] in fine
pde[tur]. qr merb illius p vicioz suoz
fetore dampnab[itur]. seq[uitur] Et q[ui] eu[m] vi
A — derat dicet vbi e[st]. plerumqz ipo
critaz vita etia[m] repba ab oibz
cognoscit[ur]. vt sicut ia[m] apcioribz
q[uo]n fuerit ondat[ur] Q[ui] g[er]o hunc ela
tu[m] viderat d' extincto dicet vbi
e[st]. qr neqz h' vbi elatus fuerat
appaet. neqz i eternitat[e] rege
d' qua ee putaba[tur] D' cuius vite
breuitate adhuc apte s[ub]iungit[ur] Ve
lut somniu[m] auolans no iuueniet[ur]
Cap 3 H — transit sic visio nocturna Sed
e vita ipocrite n[on] q[uo]dda[m] visio fan
tasmat[is] q[ue] h[oc] ondit i imagie
Vita ypocrite cpa[ratur] sterquilinio et nocturne visioni et sompno — qd no hz in veritate Vn[de] rec qz
somio cpa[ratur] qr ab eo oib[us] laus
et glia q[ua]m diu tene[t] amitti[tur]. De
pe naqz in nocturna visioe nonlli
paupes fco[s] se diuites admi
rat[ur]. defri[s] honores aspiciunt.
diuitiaz moles. obsequtu[m] mul
titudis. vestiu[m] pulcrtudiez. hun
dantiaz ciboz sibimet adee consi
dera[n]t. gaudet se euasisse penu
riaz. qua[m] cu[m] gemitu tolerabat.
Sz repete cu[m] euigilat inueniunt
qz falsu[m] fuat qd gaudebat. eos
qz euigilasse penitet. qr euigi
lantes inopia va[lid]a tenet Sic ipo
critaz mentes diu aliud e quod
agunt qr atqz aliud qd homibz osten
dunt laudes d' ipa[m] sctitat[e] osten
tacoe rapiunt i estiacoe homi
nu[m] melioribz pferunt[ur]. et cu[m] in
tus apd se tacita cogitacoe sup
biat foris se humiles ondunt de
mi[n]ant cuqz ab hoibz imodate
laudat[ur] tales se qz apd deu[m] qz
estimat. q[ua]les se gaudet hoibz
innotuisse Vn[de] fit vt etia[m] eterne
vite pceptio[n]es pmia psumat
et q[ui] hic de humanis fauoribz exul

tat illic se hituros reqez omi[n]o
no dubitat. Sz mt'h occulta va
dicentur de vita ypocrite — ticacois hoq' [sic] irrepit et cu[m] carnis
oclos claudunt. mnet apiunt. mox
qz eterna suppli[ci]a recipiunt. ibi v[i]
det qr vtutu[m] estiacoe diuites i
sompnis fuerit Vn[de] g[er]o d' ypocrita d[icitu]r
transit velut visio nocturna qr h'
q[ui] se ad momentu[m] diuite[m] humanis
estiacoibus vidz. d' ostensioe fantas
mat[is] e[st]. no d' soliditate vtutis
Na[m] cu[m] mes eius i morte carnis
euigilat cognoscit pcul dubio
qr fauores hoim eciam se dormi
ente videbat seq[uitur] Oculus q[ui] eu[m] vid[e]- 3
bat no videbit. neqz vlt[ra] intu
bit[ur] eu[m] locus suus. Q[ui]d e locus
ypocrite n[isi] cor adulatiu[m] Ibi ypo[crita]
requiescat vbi fauore inuenit O
culus g[er]o q[ui] eu[m] viddat no videbit
qr sbtractus i morte stultorum
ribz abscondi[tur]. q[ue]m cu[m] cosueuerat
admirado cospice[re] Nec vlt[ra] eu[m]
locus eius intuebit[ur]. qr lingue a
dulatiu[m] hunc ad mediu[m] fauori
bus no secunt[ur] Sz tn[c] quisqz vin
ea q[ue] ipe egit etia[m] sequaces
suos doce no desinet et erroi
sui puitate alios qz q[ue] ad
ea qua exhibz gnat simulacoz
D' q[ui]b[us] hic apte s[ub]dit[ur] Filij eius z
atterent[ur] egestate Scriptu[m] e[st] In Sap 1
maliuola aiaz no intrab[it] spus
sapiencia Et p pe[ccat]a d[icitu]r diuites
eguerut et esurierut Qui eni[m] de
extiori fame egestas coz et
esuries dice[re]tur. pfco diuites nu[n]
erat qr pane corpis indigerent
Sz qr diu extimus multiplicat in
manes sunt et diuites pit et ege
tes ee meorat[ur] qr vz pane sa
pie saciari minime meruit Fili[j]
itaqz hui[us] ypocrite atterit[ur] egest[a]
te qr hi q[ui] i ypocrisim ex eius
imitacoe nascunt[ur]. du[m] vita[m]
soliditate no tenet. i cordibus eg[e]
state desiciunt seq[uitur] Et manus
illius reddet illi dolore suu[m] Qu[i] A
p manus n[isi] opa signit[ur] Manus
itaqz eius illi dolore reddet. qr
dampnacoz iusta ex iniquis recipiet
desperacoe Vn[de] et d[icitu]r no dabunt
s[ed] reddet. qr p[er]uerse acones eius
eternu[m] ei suppliciu[m] q[ua]si qddam de
bitu[m] soluet Sz pius qz ad eterna
suppli[ci]a veniet quale se hic ex
hibeat plenius adiungat seq[uitur] B
Ossa eius iplebunt[ur] viciis adole
scencie eius et cu[m] eo i puluere dormiet

Dugo pne inchoacois caus crpe
ecia psumendo mltiplicat. Dum
ei q̄sq̄ male age cepit usu ia
defixus in hoc qd inchoat excrescit
Qd itaq̄ adolescentia hō ipocrite
ī inchoacō pravitatis ē. In adole
scentia q̄ppe ia libido fervescere in
choat, et cum adolescentia ipocrita
hic cum aplectend libidine glie cepit.
qr dum in eo adulatum blanda fo
menta mltiplicat robustiore redd
dunt. et q̄i ī ossa convertunt hoc ei qd
male cepit peiius cotti p con
suetne roborat. Dicatur itaq̄ Ossa
eius iplebunt vicijs adolescentie
eius qr dure ī eo pravitatis consue
tudines a vicio sumpte st pessime in
choacois. Vn septum ē pubin. Ado
lescens iuxta via sua gradiens cum
senuerit nō recedet ab ea. Que
nimirum ossa ī pulve cum eo dor
mient. qr consq̄ ī iniq̄ conswe
tudines pdurat quo hunc ad pulverē
mortis ptrahat. Cum eo em ī pulve
ossa dormire ē. usq̄ ad pulverē
mortis vicia eum nō desere. usq̄
ad morte ab iniq̄tate mime cessa
re. Tenet ī illum pne gsuetudines
que sese cepint. atq̄ cotti ei
dinoes existunt. et cum eo ī pul
ve dormiunt. qr nō ī cum eius vi
ta finiunt. Sz h a intelligi tali
pnt. Hic naq̄ ipocrita nonunq̄
forte validum adq̄ ī operacōe. sz dum
mlta bona simulat se hre q nō
hic pdet etia ea q hic. Vn bne
nunc d Ossa eius iplebunt vi
cijs adolescentie eius. qr cum sit le
uis ac mollis mlta pueriliter
facit. etia in his q fortia ege
rit ī vicio mollescit. Que vz eius
ossa cum eo ī pulve dormient. qr
sic pulvis ē ois simulacio ī q̄ qua
agit. ita in eo si qd hic validū
oi soliditate evacuat ut p vtu
tis arrogantiam hic q̄z pdet qd in
eo potuit esse vtutis. Ossa g̃o cum
eo in pulve dormire ē cum pra
vis eius accōibus etia si q sunt
bn acta depire. Sez. Cum enim
dulce fuit in ore eius malum ab
scondet id sub lingua sua. In ore
ipocrite malum dulce ē. qr iniq̄
tas ei suavis ē ī mente. Os q̄ppe
cordis cogitacio ē. De q scriptum est.
Labia dolosa ī corde et corde lo
cuti st mala. Sz hoc malum qd ī
ore ipocrite dulce ē. sub lingua
eius abscondit. qr aspitas malicie
q latet in mente sub tegmine bla
de locucois opitur. Malum at in
lingua et nō sub lingua esset. si lo
quens ipocrita maliciam sue pravitatis
apiret. Sz sic plerique instar cum
quosda age pūsa gspiciunt. quam
dūius st inpacōibus ferendi in
lingua aspitate sumunt. sz sub
lingua mentis sue benignitate simunt. Ca 4
Vn sce eccle sponsi voce d. Mel
et lac sub lingua tua. Qr ei mt
sue dulcedine infirmis aperire
nolunt. sz loquentes qda cor aspi
tate ferunt. et tum int aspa vba
q latent qdda dulcedis inter
mittunt. Hi vz nō in lingua sz sub
lingua hnt dulcedine. qr int
diva q pferunt emittunt queda
blanda et dulcia q gtristata
mens possit ex benignitate refoveri
Ita pversi q̄uq̄ qr malum nō in
lingua sz sub lingua hnt. simōi
bus dulcia ptendunt. et cogitacoibus
pūsa moliunt. Hinc ē etei q 2 R 20
Joab amase mentum tenuit. sed
sinistra latet ad gladium mittes
viscera eius effudit. Dextra q̄ppe
mentum tene ē q ex benignitate
blandiri. sz sinistram ad gladium
mittit. q latet ex malicia ppetit
Hinc de ipo q̄z eodem capite scriptum
est. Sub lingua eius labor et do
lor. Qr ei nō apte mala q cogi
tat ondit. labore ac dolorem
eorum quorum mortem appetit nō in lin
gua exeuit. sz sub lingua pmit
bene aut de hoc ipocrita subditur
Parcet illi et nō derelinquet id. et ce
labit ī gutture suo. Malo ei qd
diligit parcet. qr nō hoc ī semetipo
penitendo psequitur. Vn et additur
Nō derelinquet id. Si em vellet re
linquere neq̄q̄ parcet qr psequer
Sz hoc celat in gutture qr sic f
nat ī cogitacōe ut nunq̄ pferat
in voce. Sez. Panis eius in vtero
eius vtet in fel aspidum intrinsecus
Qd panis in vtero hoc ē sacietas
tpalis delectacois in mente. Sacie
tur ipocrita ī illata laude. dele Laus hūa ē
ctetur honoribus. Panis eius in vtero ypocritis placida
illius vtetur in fel aspidum intrinsecus sz p[illegible] [illegible]
qr sacietas transitorie laudis vel [illegible] [illegible]
delectacois in retribucois fine ad
amaritudinem vtitur. et fel aspidum
ī malignorum spiritum psuasio fuisse co
gnoscitur. q hic laus esse credebatur
Tunc etei iniquus videt q antiquus ser
pentis veneno infecti. dum flammis

vltrabg editi cu eod' suo pfirasp
re eriant panis itaqz iste aliud
i ore sapit sz aliud i vtr qz tn
sitorie delectacoib letitia dulc e.
cu hic qi mandendo agit sz marce
scit in vtr qz pacta leti deglu
tit ad pena vel ete qz panis
sciptue sac intelligencia no incone
niet accipit q i ete reficit ei
qz boni opib vies pbz et ple
qz ipocrita eciam sac misterijs elo
quij erudiri studz no tn ut
ex eisde vivat sz ut cetis hoib
qz doctg sit pateat panis eig in
vtr eig in fel aspidu vtit inti9
d' qz du sacre legis sciia gliat vite
potu glutit s in venem poclm
et inde rep bz morit vn erudiri
Cap 4 b ad vita videba Quilegz hc
inconvenient accip q nonnuqz ipo
crita diu doctrine vbo ad ontacoz
studz divino indicio cecatg hoc
ipm vbu pue intelligit qd ma
le qrit cu in errore hes labi
qtigit ei ut sic d' felle aspidu
sic infelix d' pane moriat et
in doctrina sua morte invenit
qz i vbis vite vita minime qsi
uit Hepe vo evenit ut divine
admonicoib eloqa eciam si rce
ipocrita intelligat qz i ope neq
qua sinat hec eciam q pnis qz
pnt vite esu finiat amittat
ut pdat scie qd sciendo nolint
r agere Vn sbdit Divitias quas
Vita pua ... denorat evomet et d' ventre illig
extrahet eas ds Vlt ipocrita scie
diuia eloqa n tn facere volt do
cte loq n vivere et p eo q no agt
qd novit eciam hc qd novit amit
tit ut qz scie pura opacoz no
sociat qtepta pravitate boni opis
et sciaz pdit divitias sacre le
gis qs legendo devorat oblivisce
do a evomet eas qz d' vent illig
deg extrahet qz hc qd servare nolu
it iusto iudicio d' eig memoria e
uellit ne precepta dei salte i lingua
teneat q in vita no sinat Vn p
ps tn d' peccatori at dixit ds qre
tu enarras iusticias meas et assu
mis testamentu meu p os tuu
Cne eciam vba si qn qtigat ut
ipocrita usqz in fine videa i ore
tene inde magis danabi Vn
bono dei muneris malg gcia im
me pva Sciptu qppe e In me
moria qppe retmetib mandata
z. 3. eig ut faciat ea Qrgo mandata
eig i memoria retinet sz nequa
fat. hic in doctrine vbis smas
qbz danet tenet Hinc qppe in
zach sciptu e Qd tu vides za
charia et dixi Ego vidi volue
volas logitudo eig viginti cubi
toz et latido eig decez cubito
Et dixit ad me h e maledicti
q egredit sup facie vniuse ter
re qz omis fur sic ibi sci
tu e iudicabit Qd itaqz e volue
volas n' sciptura sac q du d' ce
lestibz logt ad supiora met m
intencoz levat Qd du illa sup
nos ee aspicig ima attende i
qcupisce desistg Cuius latitu
cubitoz decem logitudo vo viginti
hre phibet qz latitudo nre opa
simplex e et longanimitas spei
duplx tendit qua p bono m
ope et hic nob mercedes et i
lic gaudia eterna sperant Dei
attestante q ait Si qs reliquit
domu a' agros et cetera cetupl
accipiet in hc sclo et i futuro vi
ta etna possidebit Centenarig
qppe nus decuplicato denario
fit pfcus hic itaqz cetuplu r
piet q' et si nil habuit ipa tn
pfecion met iaz in hc sclo hre
nil qrit Qra qd p hac dupli
nob p simplo reddit rce hc v
lumen p viginti cubitos i logi
tendit qd p decem denotu d
lata sz qz hec ipa sacra el
q'a ad etna danacoz sit eis q
illa nl scie nolut vt ete sci
do qtepnunt rce d' hc volume
ndt h est maledictio q egredi
sup faciem vniuse tre Et c
maledictio dicit adiungit Qa
ois fur sic ibi sciptu e iudica
Ipocrita igit qz si vba eig leg
q novit vivere qtepnit et d
etna favores qrit fur indica
qz p hc q iusta loqui laude
s vite iustoz capit d' quo a
hinc bn sbdit Caput aspidu
suget et occidet eu lingua vi
pe Aspis pvus e serpens vi
pera vo plixioris e corpis et
aspides ova gignunt vtqz e
ouis eoz filij pcreant vipe
at cu qcepint filij eaz in v
tre seviunt q rupto lateribg
matru ei eaz ventrbz pcedu pcat
vn et vipera eo q vi pariat noi
3 Vipera itaqz sic nascit ut vi Cap
lent exeat et cu iniurib sue

extmctoe pducat². Qd go p aspides pnos n latetes suggestions spm immdoz figurat². q cordib hom pna pus sbrepnt pswasioe. Qd vo p lingwa vippe n violeta dyal^r tetatio designa². q'ns ei lemt surrepit. pgmod' ad se violent' etia trahit Ca put itaqz aspidu sugit qz im cm suggestiois occlte pm pg m corde nascat². sz occidt eu li ngwa vippe qz pgmod' capta mes veneo violete tetatois neca²/ pmu sbtilib gsilijs ad tor hois mundi spus locut² q' du lemt psuadut qz veneu aspidu fudut. Vn i ysaia scrip tu e Ona aspidu ruperut. et telas aranee texert. q' come dit d' omb eoz morie². et qd co fotu e erupet in regla. regulu Ova qppe aspidu prams hoib rupe e. maligz spm cosilia q in eoz cordib latet puersis opib apire Telas qz aranee texet est p hmo mdi gcupiaz qz tpalia opari/ q du nlla sta blitate solidata st. ea ptul du ventg vite mortal' rapit Vn at add² Q' comedit d' omb eig morie² Oa immdoz spm cosi lia recipit. vita m se aie occi dit Et qd cofotu e erupet i regulu qz gsliu malig spus qd corde tegi² ad plena miq tate mitri² Regulg naqz ser petu rex d² Qb vo i repboz ca put e n' antix Qd go gfotu fuit erupet in regulu qz is q' in se emitenda aspidis cosi lia recipit. mebz iniq' capit fems i corpg antix accrescit d' h^c itaqz ipocita dicat² Caput aspidu sugit et occidit eu lin gwa vippe qz cu iniqua sug gestioz antiq' host libent' ac cipit. violet se pgmod' teta toib demetg tradit Vn i pa diso qz stanti hoi vba blande pswasiois intulit/ sz que seml rapuit ad cosensu ia mic co rermtente thit et cogita corru ptiois sue delcatoib devictu pene violet' mficit Qz fortas se h ipa mtllige etia p greiaz mfptatoz valeg Illa qz veneo suo aspis gente. Vippa at tar dius occidit/ p aspide violeta et subita/ p vippaz lems et

dintia tetao designa² Vn et illi mors i sbreptoe cepit/ vippere aut in lingwa ee phibe² Qa re petina tetatio sepe mopinataz mete mox ut suggit mficit Loga vo tetatio qz pua psuade dultms suggit. velut ex ligwa vippe occidit Et qz ois ipocita in mundoz spus suggestioe qi spe tu veneo penetrg. q sint supna sci spus dona neqqz gsidat du intetoz cordis i extioub fauoib diuulgat/ recte sbungit² Ho videat rimulos flums torretis mellis et butiri In evn° dns dt Q' credit in me sic dt scptua flua d' ve tre eig fluet aq vive. Vbi evangelista sbiunxit. h^c aut dixit d' spu qm accepturi erat credetes i eu Ri vuli go flums st dona sci spus Rimulg e flums caitas. rimulg flums e fides/ rimulg flums e spes Sz qz ipocita ois. nec deu dene pximu diligit. cu tnsitoria mdi gliaz qrit/ rimulos mdi no vi det. qz irrigatoe caitatis no infudit² Ipocita du pntia luc querit. munera futura despicit. et fide no hns rimulu flums no mete no videt/ qz fides e sba sperandaz reru argumtu no appa retm Et du ipocita rez q vide² spez negligit eoz q non videt² Rimulu go flums p desidiu no vi det. qz solis visiblib mtedit Et sciptu e Q ei videt qd qd sperat Rimulos go flums vidissz si a pn tis mdi glia oclos clauderet/ eos qz ad celestis prie amore ape riret Et nondu q no rimos sz rimulos dt Accipi ei pnt rimu li ea dona spitlia q in mete gmant/ ita d' celestib sbtilit erut ut p os carnis expleri no possint Sepe naqz animat aug tato gteploois mune reple² ut vide valeat qd loq no valet Flumg aut iste torres e ipa mvndatio spus sci. q i gtepla tis anim ex supante mfusione colligit². cu mes plg qz mtllige sufficit reple² Et sciend qz cu nos gra spus sci mfudt mel le nos pit' et butiro replet Mel etei desup cadit/ butiru vero ex aialiu latte colligi² Mel itaqz ex aere. butiru ex carne e. Summ go hg pris vnige nitg cu sit deg sup oia homo

B
Joh 6
Ebre 11
Ro 8
flums
C
Cap 1
D
melle cadete desup et q9 nostra maturatu sapia replemt

Damnat' sp erit mortua vita

c̄fetus mi' oia q̄ cū nos dulcedi
ne dimitat' sue ⁊ mistio incar
nacōis replemt melle nos pit'
⁊ butiro saciat' Cā g° spūs x'
mete quā replenit et dimitat
eius dulcedie et incarnacōis fi
de letificat / Isti riuuli torret
fluus mellis simil' ⁊ butiri cē me
morat' · q̄r ⁊ d' cogitacōe dei al
ta metē suauiⁿte reficiunt · ⁊ d'
incarnacōis grā crisimat' hac
mistio butiro pungunt Sꝫ iste
ipocta q̄r in exterioribꝫ fauoribꝫ
fusq ħ interna dona nō pcipit
ad q̄ p⁹ suppliᵃ tedat adiungit
cū sbdit' Luet q̄ fecit oia nec
tū 9sumet' psolnet em̄ i tormt
ea que illicite ħ' fruat' desidia ·
⁊ flammis vltricibꝫ traditꝫ sp mo
rit' · q̄r sp i morte fruat' Non
em̄ in morte cōsumit' · q̄r si cōsu
met' vita morientē · ecia tū vi
ta pena finire' Sꝫ ut sine fie
cruciat' viue' sꝫ fine i pena cō
pellit' ut cuius vita ħ' mortua fu
it i culpa · illic eius mors viuat
in pena Dicat g° Luet q̄ fec
oia nc tū 9sumet' q̄r cruciat' ⁊ nō
extinguit' · morit' ⁊ viuit · defit
⁊ sbsistit · finit' sp ⁊ sꝫ fine ē ·
Hec solo audito valde st tri
blia · q̄nto magis passiōe / Sed
q̄r multitudo iniq̄t' eius exigit ·
ut care suppliciꝫ nuq̄ possit
apte sbiungit' Iuxta multitudiez
adinvencōnu suaꝫ sic ⁊ sustie
bit Q' em̄ multa invenit ad cl
pa · nouis adinvencōibꝫ cruciat'
ad pena Vlla qd hic suspirare
nō potuit · hc illic in celo vlcōi
tꝫ ditꝫ sentit Hic em̄ excitatꝫ i
bonis opibꝫ elemosinisq̄ plus
studet age · ꝫ q̄ eis dnus digtꝫ
est iube Sacrm' em̄ v̄ginitas
neq̄ꝫ iussa ē ꝫ tm° laudata
Vlla si iᵃ iubet' inmu̇ iā gin
gini · clpa ē credē' · ⁊ tū multi
v̄tute v̄ginit' pollet ut v̄ꝫ plꝫ
impedat obsequo q̄ acceperūt
pcepto Sic plerūq̄ pusi q̄m̄q̄
in pniis actibꝫ excitati sunt
vt plꝫ inveniat in pusa opa de
q̄d faciat · q̄ ex usu repbor m
q̄tit accipe exepla potuert
Vn ⁊ aplioris retbucōis torm
to feriunt' · q̄r ⁊ ipi ex semetip
sis aplꝫ acceder pruab' d' q⁹ feri
ri debeat invenert Vn etiaq
d' Iuxta multitue adinvencōnu

suaꝫ sic ⁊ sustinebit Nota sig
Nō em̄ inveniet iniq̄tatē nou
n' ⁊ quereret ⁊ n' et nō quereret n
ex studio pperēt e festinaret pe
g° i tormto eius inmietas m
le cogitacōe ⁊ dolore r'capit d
gne retbucōis Et q̄uis dam
torꝫ omꝫ dolor sit infinitꝫ · q
mora tū tormeta r'cipiūt · q
multarꝫ iniq̄tatibꝫ suis exq̄ de
sideriꝫ invenert · Sꝫ q̄r So
h⁹ ipocte intulit intulit pe
ꝑtulꝫ adiungit clpa · nc vna
ngreat · ꝫ etiꝫ d' qua oms ori
tꝫ ꝑtū ei ē Radix omꝫ maloꝫ
ē cupiditas Cui g° cupidit
diuiciarū d' sbiectꝫ pcul du° ma
Foibꝫ deniciat' Vla sbiungit Cū
9fringeres nudat' paupis do
mū · rapuit ⁊ nō edificat e
nc ē saciatꝫ vent' eius / Domu
paupis cōfrigit ⁊ nudat · q
eū q̄ue p potēs 9terit · exp
liare q̄ꝫ p auariciā nō erub
sit Rapit eā ⁊ nō edificat
si apte dicē' · Q' hac edificar
debuit · insup rapit / Ventn
naq̄ꝫ in iudico dns dicturꝫ
repbis Esuriui ⁊ nō dedis
m' maducare · sitiui ⁊ nō d
dist m' bibe · hospes era ⁊
nō collegist me · nudꝫ ⁊ nō c
opuist me ⁊c Ex qua culp
sbiungit' Discedite a me mal
dcti in igne etnū q' patꝫ e
dyalo ⁊ angel' eius · Si ig'
tanta pena mulcat' q' nō ded
se 9uincit' · q̄ pena feriend
est q' abstulisse aliena redar
guit' Rapuit g° ⁊ nō edific
eā · q̄r nō solu d' suo nich' tbu
it · ꝫ ecia qd alienū erat tu
lit Vn aut' subd' Nc ē sacia
vent' eius Vent' q̄ppe iniq' au
ricia ē · q̄r in ipa colligi' q̄'a
pusō desidio degluti' / Iniq̄t
ḡe q̄r auaricia desidat reb
nō extinguitꝫ ꝫ auge' / More
em̄ ignis cū ligna q' cōsumit
accepit excrescit · q̄r vn videt
ad momētū flama 9pmi me
paulopꝫ cmit' dilatari Et
sepe deꝫ oips cū auare me
ntira scit' · pus ei pmittit ad v
tū cuncta suppete' · ⁊ pꝫ hc pe
vltōꝫ sbtrahit ut p eis deb
at suppliᵃ tolare Vn sbdit'
Et cū hueit q' 9cupierat p
side nō potit Maioris q̄ppe

racundie ē cū ꝫ hc tribuit̃ qd ma
e desidat̃ atqȝ inde r̃petina
olō sequit̃ qȝ hc qȝ obtinuit qd
ꝯ irascēte cupiuit Vn ꝫ ꝑ p̄ꝯsta
ꝯ cū esca carnis ꝑ luxus male de
sidasse ꝑhibe̅ adhuc esca coꝛu
erat in ore ipoꝝ ꝫ ira dei ascēdt
sup eos ꝫ occidit plurios eoꝝ Do
lent naqȝ tardius appare d̄ina
iudicia cū ꝑcedunt̃ ne implen
deant mala vota lla ꝯnto cicius
malū votū ꝑmitti̅ pleruqȝ ta
to sceleris ꝑnit̃ Vn qo ipocta
festine multiplica̅ ut potens
sit inde agit̃ ut cū celerit̃ ut
nō sit qȝ et arbusta q̄ crescūt
tardius anosa ꝑdurat ꝫ q̄ in
breuite tpis pficiūt celeri9 are
scūt ꝫ qȝ cū festinat ee tedur
ad nōesse / se̅ Nc remansit d' cibo
ei9 Cib9 ei9 ē om̄e qd puerso
desidio cupiuit Sz ꝑcusso ipo
cta nl d' cibo suo remaet qȝ
cū ipe ad etna suppli^a ducit̃
a cūctis bonis q̄ hic possidat alie
na̅ Vn ꝫ adhuc subdit̃ ꝓptea
nl ꝑmaebit d' bonis ei9 Sn ei
d' bonis suis ach ꝑmanēt secū
q̄ hūerat tollēt Sz q̄ oīa am
biēs time iudicē nolūt ex
hac vita sbtrcti ad iudicē nudi
vadit Cū tn̄ iniq^o ad rerbus
mi9 ē q̄ in sequti pena cruciat̃
si in hac saltē vita liber ee ꝑ
mittit̃ Sz nlla ē libtas i c̄lpa
qȝ scptu ē Vbi spus dm̄ ibi li
bertas Et pleruqȝ puise menti
ipa sua c̄lpa fit pea Vn ꝫ rect
iungit̃ Cū saciatus fuit arta
bi̅ Pmus em̄ anhelat ꝑ auari
ciā ꝯcupita ꝯgregare ꝫ cū qȝ in
qnoda venit auarie multa ꝯgres
serit saciatus artabi̅ qȝ dū an
xia̅ qua̅ acq̄sita custodiat ipa
eū sua sacietas angustat Dim
tis em̄ cuiusda fructus vberes
ager attuleat Sz qȝ vbi eos tā
tos r̃ponēt nō hebat dixit
Qd faciā q̄ nō heo q^o ꝯgregē
fructus meos Et dixit hc faciā
destruā horea mea ꝫ maioa
edificabo Q' go ex hundancia
coangustatus dicebat qd faciā
qȝ multo cibo ꝑss9 estuabat pe
seiuis qt vot appetit ut vberes
ager illi9 fructus affert Ecce
at vota copleta st̄ qȝ fructus
vberes attulit Sz ad recodendu
loca nō sufficiūt multiplicatus
diues qd faciat ignorat O angu
stia ex sacietē nata d' vbertate
agri angustia̅ am̄i9 auari dicēs
naqȝ qd faciā ꝑfecto indicat qȝ
votoꝝ suoꝝ ꝯgressibus ꝑssus sb q̄da
rerū fasce laborabat Vn aut̃
sbdit̃ Cū saciatus fuit artabit̃
qȝ mens auari q̄ ꝑus ex hundan^cia
reꝝ ꝯquesierat ꝑ9 ad custodiā
ꝯtinuis laborabat Vn adhc sbdi̅
Estuabit ꝫ oīs dolor irruit s̄t
eū. Primus naqȝ dolorē susti
nuit in ipa ꝯcupie sue fatiga
cōe qnalr̃ cupita rapet quo
alia bladimt̃ alia terroibus anf
ret At ꝑqȝ acq̄sit reb9 ꝑue
nit ad desidim̄ alī9 hūc dolor
fatigat ut cū sollicito timore
custodiat qd cū ꝯm labore me
nuit custoīe acq̄situ hincinde
insidiatores metuit atqȝ hc se
ꝑpeti qd ipe fecit alijs ptime
scit formidat potēcioē alteꝝ ne
hūc sustineat violēciā paupeꝝ
vō cū sus vidit suspica̅ fureꝫ
ipa qȝ ꝯgesta curat magnope
ne ex nate ipe defeciū ꝑ negli9
ꝯsuma̅ In hijs itaqȝ oībus qȝ terroꝝ
ipe pena ē tāta infelix pati̅
ꝯtu pati timet ꝑ9 hc qȝ ad
iehenā duci̅ et in9 cruciatibus
macipa̅ Oīs go dolor sup eū
irruit que ꝫ h ꝑius pena ꝯcu
pie ꝑqmod vō cuiā custodie
et illic ꝯnqȝ pena vlcōis cruciat
Mira ē at securitas cordis alie
na nō ꝯquere Sz ꝫ vin9cu9qȝ rei
cōtetū mane ex qua vz secu
tate nascit̃ etiā ꝑhenis reqies
qȝ a bō ꝫ tragilla cogitacōe ad
gaudia trāsit̃ etna Quo con
rerbi ꝫ h fatigat̃ in desidijs
ꝫ illic i tormētis eis qȝ d' la
bore cogitacōis labor doloris
nascit̃ dū ab estu auaricie ꝫ
hit̃ ad ignē iehene Et qȝ ut
sup ia dixi9 sepe puis9 ꝯsqȝ
ꝯnto tici9 puenit ad desideriū
tanto faciliꝰ rapi̅ ad tormētū
optādo iūngit Vtinā implea̅
vent̃ ei9 ut emittat in eū ira
furoris ei9 ꝫ pluat sup illū bel
lū suū Sup hūc ipocta diues
bellū suū pluit cū indicoru
suoꝝ gladijs ei9 opa ꝑcutit Bel
lū naqȝ dō pluere est iniq̄ vita
districtis suis d' sup ad initiū
vrge Bellū dō pluere ē sup̄bi
entia cōn se corda ꝑcutere et

mete arida qn qbusda gutt
pluuie densissetibz indigor suo
ru iactis ferire ut cu ia ad in
diciu rapit^r mo meminerit q̄ a
male gen͡pmit & genpita peis
ggregare studuit/ mo doleat q̄
ggregata deserit/ qnqz aut et
vltois igne sentiat que ne bn
vivet p̄mde gtepsit se^r fugiet
O arma ferea & irruit i arcu ere
um. Dicend^9 q̄ auaricia aliu p
elacoz. aliu vo p timore surre
[d'auaricia que inclinat ad tol lendu aliena] pit. Sunt naqz nonnlli q̄ du pote
tes videri appetunt ad aliena
rerū abitu succedunt^r. Et st no
nlli q̄ du & sbsidioz necia desse
timet mete ad auaricia rela
xat. & aliena abiut cu & sua
sufficere no posse suspicat^r. Omnis
vo necitas no incogte fern vocat^r
q̄ vita inopis merois vulnere
cingit/ sic d eius qz necitatibz sep
[Gen 3.1] tu e q' a fribz venditus. afflicta
vita ducebat. ferru ptransiit aīaz
eius. Qd ergo st arma ferea nisi
necitas vite p̄ntis q dure p̄munt
& vita inopis psecunt^r. Ferru
qz consuit erugo: es at gsume
difficilius solz/ Ferro g necitas
p̄ntis q transitoria e. ere at sma
eterna signat^r. Et q̄ iudiciu sup
nu ab iniq mete no attend^r
iste arcum gpat^r/ qm velut ex
insidiis pcutit du is q pcutit^r
id no attendit. Fugiet ergo arma
ferea & irruit i arcu ereu/ q̄
du p̄ntes necitates metues multa
p auaricia rapit. extm iudicii
districtis pcussioibz se appomt/
& cu fugit arma ferea. ab arcu
ereo sagittis inverit^r/ q̄ mala
tpalia stulte pcaues sma eta
pcuti^r. Ca eni hic inopie diui
tias cu culpa fugit. illic petuīte
iste vltois inveit. Sz p̄us q̄
ad iudiciu rapia^r. adhuc que
h' iniq9 iste opet^r insinuet/ se^r
p Eductus e tia egrediens d vagina
sua & fulgurans i amaritudie sua.
Iniq9 iste insidias depdacōibz
prior. S du p̄ua cogitacōe ma
[Auarus p opa sua apte cogita ondit] chinat^r q̄ adhuc gladius i va
gina e. du vo malu qd cogitat^r
iniq9 pficit d vagina sua egred^r
q̄ p occultacōe cogitacoibz sue p
iniqtate male opacōibz apitur.
Cap 10 c Ond^r in ope q̄lis latuit i cogiōe
Et nond ep ait eductus & egrediens
d vagina sua. eductus scz p sedu
ctore/ egrediens vo p ppriā volūtate
Illa is q̄ educit^r. ducente p̄cedit. i
sequit^r. Q' at egred^r. p suaz volute
pgere vide^r. Qa g̊o ad mala op̄a
quicqz & ab antiq9 hoste trhi^r. e
tn sb libo arbito in egz desid
rius obliga^r. d vagina sua edu
ctus & egrediens d^r. quo h^c qd ex p
na cogitacoe gcip^r. exit ad
pessiaz opacoz/ & illius e spus q
suggessit. & eius negcia q' ex p
volunte gsensit. Cuius adhuc
potentie terror ond^r cu p tm9 f
infert^r. Et fulgurans i amaritu
sua. Fulgur quippe cu d sup rep
te venit cu terrore an oclos
claresscit. claritate ondit. & anpo
ta pcutit. Hic sic iniq9 cu glia
vite p̄ntis assumpserit. vn in ho
ibus p po^a^z clarus ond^r. inde
git^r ut multitudo feria^r. Cui
fulgurare iniq e in hg vite
nore claresscere. Sz q̄ splendor
glie illius eternis iehenne supp
ciis mcipat^r. recte nunc d^r fu
gurans i amaritudie sua. Cu e
ino q̄ ex terrore & claritate fe
es gaudz inde pg suppli^a in
petuu sustinet. Et qd d quad
divite scriptu e q' epulaba^r
tig splendide. Sz aliud e sp
de aliud fulgurare. Homiqz
splendor sn pcussioe e/ fulgu
vo no^e splendor exp̄mit^r cu
cussioe. Qa itaqz i ptate posi
alijs nocet no incogte fulgurus
d^r/ q̄ vn ipe con bonos q̄ v
luce glie extollit^r inde bon
R vita cruciat^r. se^r Vadet & venie
sup eu horribiles. Qd h^c lo
horribiles n malig spus app
lant^r bonis metibz pauend
atz fugiedi. Et q̄ idem maligni
spus certe qbusda vicijs st
gli obseq' credendi st. cu pu
iste alia qd vicia ad mom
desere vide^r. s alia age in
pit sup hunc pfto horribiles
vadunt & veniunt. q̄ pmessi
mete & st alia mala deserun
alia occupat. Sepe naqz vitis
iniquiq in terrea ptate gstitut
qm furore gmonem. qui ira
suggessit exeq'. & cu furor a
cesserit mox eius mete luxu
ria deuastat. cu luxuria a
tpus intermitti^r. elacio ptin9
q̄ d gtemta i eius cogitacō
subroga^r. atqz ut a ceteris

tinnear appetit terribil' videri sz cu reb exigit ut loq' qd displi deat qi posposito terrore suppbie pmissa locucoe blandi' t cu supbi videri desierit displ' effi ci no ptimescat In cuiq go me te vicib vicia succedunt rec d' eo d' Vadet t venient sup eu horribiles qr q't vicib deducen tib t succedetib pmunt' tot malig's spiritib eig am'g qs' eutib ac redeuntib vastat' Sz h q agit extinsec p ptes pdent Ia menti eig simul oia mala colliga' Vn t subdit' Omib te nebre abscondite st in oclis eig Quamvis ipo'cta actoes bonas i supficie ondat quada tn in eo maloz opm tenebre appareret sz tn minus pdit in ope qz in eig latet cogitacoe Na q' cuncta simul in effcu no explet. cuncta q noceat in mete tacitg tenet Omib go tenebre in oclis eius abscondite dicunt' qa t si in se oia mala no ondit oia tn inf' re pvio appetit Sz mens ista sic repba qua vl'tore ferienda sit sbiugit' sz' Devorabit eu ignis q no succend' Miro valde mo pauc vbis expss e igis iehene Ignis nagz corpeus ut sed ignis ee valeat corpeis in diget fomet q' cu ncce e ut ser net' p cogesta ligna pcul du mtrit' nc valet n' succensg ee. t nisi refotg subsiste' At con iehene igis cu sit incorpe t in se missos repbos corpal' exurat n' studio huano succe dit' nc lignis nutrit' Sz creatg semel durat inextinguibil et succensoe no indigz t ardore no caret Vn go de h' impio d' Devorabit eu igis q' no succend' Qr oipotetis iusticia futuroz pre scia ab ipa mundi origie iehene igne creavit q' in pena repboz semel ee incepet Sz ardorem suu etia sn lignis nuqz finiret Sciend vo est q' ob repbi qr ex aia simul t corpe peccave re illic in aia pit t carne cruciant' Vn p psa'ta d' Pones eos ut clibanu ignis i tpe vultg tui Dominus in ira sua coturbabit eos t devorabit eos igis Cliba' nagz intrinsecg ar det Is vo q' ab igne devorat' ab exteriore pte incipit cremari Ut go sac eloqa arde' t extig t in tius cruciaret eos t ab igne de vorari pt t sic clibanu porri testat' ut p igne crucient' i cor e t p dolore ardeat i mente Vn h' qz cu d' hc impio dicer' Devora bit eu igis q' no succend' ptinus d' eig spu addit' Affliget' relictg in tabnaclo suo Impii ei tabna clm caro e qr ipaz letg inhi tat Et si sic possibile aptat ut ea nuqz relinqt Iusti vo quia gaudiu suu in spe celestiu po nunt eoz quisq in cel' e' t cu adhuc in carne st qi i carne ia no st qr n' carnis delectacoe pascunt' Vn qbusda d' Vos at no estis i carne sz in spu Neqz ei in carne no erat q' p inqu e pistolas exhortacoib eloquia suscipiebat sz qi ia no in car ne ee q' d' amore carnalium nil hre At coni niquus iste qr oe gaudiu suu i carnali vita po suit i tabnaclo carnis hitat qua vzt carne cu in t'r'on re cepit cu ea iehene igib tditg ardebit Tunc ab ea educi ap petit tunc eig tormeta evade si valeat qrit tunc incip' velle vitare qd amavit Sz q' eande carne dio pposuit iudicante do agit' ut ex ea apllg in igne c' ciet' Hic itaqz ea relinque no vult t tn ab ea abstrahi' illic ea relinque appetit t tn in ea pp't suppli'a pmat' Ad augmentu itaqz tormti t hic d' corpe nolens educit' t illic in corpe invitg tene' Qma go eig spus carne qua p' male a mado pposuit i tormeto evade vult t no valet recte nunc d' Affliget' relictg i tabnaclo suo D' cuius accusatoe mox d' Reve labunt celi iniqte eig t tra co surget adusus eu Q'd p celos n' iustos qd p tra n' pctores accipig Vn t in dnica oron petig fiat voluntas t' sic i ce' t i trg ut scz voluntas qditoris nri sic in orbi iusti pficit' ita i nob qs pctorib implea' D' iustis qs scptu e Celi enarrant gliaz dei Et pctanti hoi sua infer t' qua d' Tra es t in tram ibis Hmo itaqz impii ad illud terribile iudiciu deducti i vel at

Damnati cruciant' intg t extra

Celi sunt iusti t tra sunt pctores sic expoi in dnica oro

Ge 3

celi iniq̄tē & tra ɔsurgit adūsꝫ
eū. ut q̄ hic nec bonis unq̄z nec
malis pepcit. & in i° eū tinēdo
examine & iustor vita & pctōr
pit accuset. & g̃uig q̄d ē sequit
iusto pocius q̄z pctōrib; noceat
Ezech 24 Vn & pphtā d: sāgs eig in
p medio eig ē. et sup lipidissimā pe
trā effudit illā. nō effudit illū
sup trā ut possit opiri puluē.
p trā vzt & puluē pctōres p
petrā vo lipidissimā iustū signat.
q̄ gruib; pctōr q̄ tagunt nō exaspa
sāgs vo sup lipidissimā petrā
effudit. qn malicia cruente
mentis affliccōe iuste aīe exaspa.
petrus g̃uig est offendere iustos q̄z iniustos — Cū g° sit g̃uig iustos iniuste q̄z
iniuste iniustos affligere. iusto tn
Rx & g̃uig & iustis pit & iniustis nocet.
Cap 12 Ita g° hic iniqs & iustis pit in
cunt & iniusti in accōe ɔdēna
cōis. Reuelabunt celi iniq̄tē eig
& tra ɔsurgit adūsꝫ eū. q̄r &
ill' obstitit q̄ celestia. & eos psē
sit q̄ ima sapuerit. Sunt vero
p trā nō pctōres & repbi. sꝫ hi
q̄ tenemis actib; occupati. eleo
sinaß & lacmaß ope ad etna
vitā puenire designari. d' q̄b;
p pham d: cū veniēt dūs ad
iudicium iniciare. Aduocat inqt
celū d' sursū & trā discerne po
plm sum. Celos qppe aduocat.
cū hi q̄ sua oīa relinquūt ɔ
iusticiā celestis vite tenuerūt. ad
ɔsedendū in iudiciū vocat. atqꝫ
cū eo iudices veniūt. Tra et
sursū vocat. cū hi q̄ tenenis acti
b; obligati fuerat in eis. tn
pl' celestia q̄z trena lucrāt qsie
mt 24 rūt. q; d: hospes erat & colle
gisti me. nudꝫ & coopuisti me &c.
Rpocrita itaqꝫ hos celi iniq̄tatē re
uelāt. atꝫ adūsꝫ eū tra ɔsur
git. dū & hi q̄ cū dō iudices ve
niūt. & hi q̄ p iudicium reuelā
pnitate illig testes existūt.
Mich g° d' his q̄ egit in tpe da
nacōis eig abscondit. Et si q̄d
acta illig nō hoib; p duplicitē
uelata celāt. sꝫ in die dānacōis
q̄cq̄d in eo misteriū latebat ondit.
ij Vn apte sbdit. Aptū erit g̃men
domg eig detrahet in die furo
ris dei. Tunc germē domg illig
apit. cū omē malū q̄d in cō
sciā illig nascebat ondit. Modo
qppe germē domg ipocrite maet
occultū. q̄r & si in bona imagie
apparet eig opacō. sꝫ latet int̃
co aliud nāqꝫ ē q̄d agit aliud
q̄d intēdit. Sꝫ cū aduenēte iu
dice vnig cuiꝫ q̄z ɔsciā ad testio
fuit deducta sic sc̄ptū ē. cogi
tacōib; accusātib; a' eciā de
dentib; in hī ipocrita g̃men
domg apit. q̄r in eig mēte p
sa cogitacō detegit. & in die fu
roris dei detrahit. q̄r ɔn̄sa ira iu
dic flāmis vltricib; ab eig ɔ
spcū sepa. Q' em dū vivet si
ma cogitare noluit. pctōr su
rū ponde pressꝫ. a facie iu
dicis in ima suppliciorū cadit.
Nūc aūt & ptante ɔsidat iu
dex & tolat ad ɔusioꝫ singlis
q̄r dies pacie est. et necdū a
eis furois dm expectat. Sꝫ r
hc die pacie q̄r inobil' man
ipocrita. dū & multa mala pp
trat. & hūc flagella nlla ɔ
stigat. Sꝫ in furois die dete
q̄r tpe vindicte raptꝫ ad sup
ab etin iudic' vultu sepat.
3 Hec pars hois impij a dō &
hēditas vboꝝ eig a dño. Qui
in hac vita poitꝫ bn̄ agē v
luisꝫ. ptē apd deū celest' ɔ
ɔsorciū habet. Sꝫ q̄r pmis
di desideriꝫ elegit. ptē sua
a dnō in tormētis invenit. q̄
eiusdē dm gra pncipari ɔsin
Vn at d: et hēditas vboꝝ eig
a dño. Q' ei p magis malis
suppliciū merit. fortasse cre
deba. q̄ p v̄bis q̄ mala dixe
minime iudicare. Sꝫ cū disticti
ōipotens di iusticia suppliciū a
repbis p pruꝫ actib; exigit. et
mala usqꝫ ad vboꝝ retbucōꝫ
reddit. ut q̄ d' magis mal d
bitores st supplicꝫ tradit.
etia nouissimū quadrate reso
uat. Illis et minima pent. q̄
maiora in se distincte mala
fleuerit. Illos vaꝫ q̄s mag p
mūt etiā minima mala ieh
na affligunt. Sꝫ cū at vi nō pte
a dnō recipe. sꝫ pte sua ipm
in hre desidant. vn pphta
ptat dicēs Porcio mea dnē
Impig vo q̄ porcōz sua ipm dm
hre nō ɔsūt. ptes sua ex dō
igne nō inveniūt. ut ab eig
faciē exclusꝫ q̄r gaude' i ipo
nō appetūt. Ab ipo eruciat. Ca 13
z Hec Sophar ita intulit ut p
ca'lcōn ipocrita dixāt bti iob
q

feriet
ita existimas quod is qui a dno percus
sus est. cuncta bona que egerat
mente simplici non egisset. Quem enim
percussum vidit. deo displicuisse credidit.
Sed aliter beati iob etiam in hac
re hereticorum speciem tenent. qui in sancta
ecclesia dum quosdam bene agentes a
spiciunt sub flagellis gemere. existi
mant eos bona merita in bonis
actibus non habere. et malos cre
dunt eos affligi ubere divino aspiratoris
nescientes quia multe tribulaciones
iustorum. et quia flagellat omnem
filium quem recipit. Sed beatus iob
more sancte et universalis ecclesie que a
pravis verborum iacula excipit to
lerat. et cum superborum dicta audit
humiliter sine tumore non relinquat. cum
magna cordis humilitate subiunxit dicens. A
Audite queso sermones meos et agite
penitentiam. Qui enim cum diceret audite
addidit queso. cum quanta humilitate
loquatur insinuat. dum contra se su
perbientes rogat ut eorum sensum ad
salutis doctrinam deducat. Sed at
vero dum inter verba etiam non solum
docere recta. sed etiam perversa tolerare
pati sit. irrideri non metuit. Unde
et subiungit. Sustinete me ut
et ego loquar et post mea si videbitur
verba ridete. Omnis enim cum locutu
dno sit qui in suis locutionibus atten
dunt. ut verba a se et auditoribus
suis a semetipsis soliciti perspiciant. si
auditoribus prodesse non possunt. Cum enim
bene audiunt bona que dicunt et simul
et auditoribus prosunt. Cum vero ab au
ditoribus deridentur. sic paulum dubio
perstiterunt. eos a culpa silentij liberos
fecerunt. Beatus itaque iob ut et sibi et
suis auditoribus prosit dicit. Audite
queso sermones meos et agite penitentiam
Ut autem ipse quod debet exsolvat etsi
auditoribus prodesse non valeat
adiungit. Sustinete me ut et ego
loquar et post mea si videbitur verba
ridete. Et notandum quod dum subiungit
agite penitentiam. premisit Audite. cum
vero subderet post mea si videbitur verba
ridete. premisit Sustinete me
Audire quippe volentes. sustinere
nolentes dicit. Amici ergo eius si
docere appetunt audiant. Sed at
irridere pati sit sustineant quod di
citur. Cuncta vero superbis mentibus
gravis est pondus oneris doctrina hu
militatis. Nunquid contra hominem B
disputatio mea est. ut merito non
debeam contristari. Sicut qui deo placent

hominibus displicet. causas tristicie nullas
habet. Qui autem hominibus placens deo displi
cet. qui simul deo et hominibus displicere
se credit si hinc tristicia non afficiatur a vir
tute sapientie alienus existit. Beatus
autem iob displicuisse deo inter flagel
la se credidit et ideo ad tristiciam
animum vocat. quia despiciendus non erat
enim se displicuisse formidabat
Si autem de vite sue meritis cum homine
disputaret. nequaquam contristari debu
isset. Sed quia per flagella penitentia an
ceps fenus de anteacta vita fuit.
et flagello tristiciam mere regrebat
Unde etiam subdit. Attendite me et C
obstupescite. i. considerate que egi et ad
miramini in hac percussione quod pavor
Qui adhuc recte subinfert dicens. Et
supponite digitum ori vestro. Acsi ap
te dicat. Scientes bona que egi et con
siderantes mala que pavor. vosmet
ipsos etiam a verborum culpa compescite
atque de meis percussionibus damna
re formidate. Vel certe quia digitus
quoque discernens non incongrue per digitum
discretio signatur. Unde per psalmistam dicitur
Benedictus dns deus meus qui docet ma
nus meas ad prelium et digitos me
os ad bellum. per manus videlicet operationem
per digitos vero discretionem significans.
Digitus ergo ori supponitur. cum per dis
cretionem lingua refrenatur. ne per hoc
quod loquitur in stultitie culpam dilabatur
Ait ergo Supponite digitum ori vestro.
i. locucioni vestre discretionis custodiam
adiungite. ut per hoc quod contra recta ipsi
ta dicitis. que sunt dicenda videatis. D
Et ego qui recordatus fuero Cap ix
pertimesco et concutit timor carnem
meam. Quia beatus iob actuum suorum
oblitus non fuit. extrema eius locutio
ostendit. Cuncta ex re hoc quod ab eo
anima cum nunc dicitur. Et ego qui recorda
tus fuero pertimesco et concutit tre
mor carnem meam. Constat nimirum
quia per irrisionem dicit. Acsi aperte di
ceret. Si in me ea que ipsi attribuitis me
merito in pena merui fletu concussio
Carne vero sua si recordatus fuerit
tremore perhibet concuti. i. infir
mitatem operis sui levioris pavore fa
tigari. Sed quia Sophar multa de
subita damnatione impij quasi beatum in
iob postea momordit asseruit. sa
ctus vir contra eius dicta subiungit dicens. E
Quare ergo impij vivunt. sublevati
sunt confortatique divitijs. Non
enim illos patientia divina toleraret
nequaquam vitam in peccatis ducerent

Digitus sunt discre
tiones sicut manus operationes

De impijs qui
vivunt

Dubleua[n]t naq[ue] diuitijs cu[m]
ee potetes incipiu[n]t · [con]forta[n]t[ur]
vo cu[m] diu in hac vita s[u]bsiste[re]
p[er]mittu[n]t[ur] · Augetur em[m] s[upe]rba ele-
uat[i]o i fastu po[tes]t[at]e sue dierum lo-
gitudo [con]fortat Vel q[ui]de sub-
leuati & [con]fortati referu[n]t[ur]
q[ui]a s[u]blenati honoribus [con]forta[n]t[ur]
rebus Sz sunt pleriq[ue] q[ui] in hac
& honoribus s[u]blenati et diuitijs
[con]fortati · ea q[ue] in hac [con]cupi-
sc[un]t vita accipiu[n]t / Successi-
on at sobolis p[ri]uat[ur] istis in
Impy q[ui] v[it]a p[re]se[n]te gaudet & q[ui] alia testa[tur]. initiu[m] ipa sua po[tes]ta pena est
tu & magna se hic[r]e hereditate
[con]sidant et heredes no[n] h[abe]nt q[ui]bus
relinq[ua]nt Qd itaq[ue] p[ro]dest si af-
sint om[n]ia & desint filij qui
successores fiat / s[equitu]r Semen
ff eor[um] p[er]manet cora[m] eis In aug-
mentu[m] magne felicitat[is] cu[m] ma-
gno patrimonio dat[ur] & heredes
ac ne q[ua] n[e]c[ess]itas t[em]p[or]is salte[m] ab
oculis subt[ra]hat eos q[ui]b[us] a[ni]m[u]s [con]ex-
ultat / D[icitu]r eor[um] semen d[icitu]r p[er]ma-
net cora[m] eis Q[uonia]m at filij si da-
ti sint · Sz & ipi sterilitate feriu[n]t[ur]
sic in eis gen[us] extinguit[ur] sic
pare[n]tu[m] sterilitate extingui ti-
mebat[ur] / s[equitu]r P[ro]pinq[uo]r[um] turba & ne-
potu[m] in [con]spectu eor[um] Ecce ade[st]
vita · assu[n]t honores · assu[n]t diui-
tie · assu[n]t filij · assu[n]t nepotes
Qd si qua mente[m] int[er]stina co-
gitac[i]o [con]cuciat & s[e]c[ur]itat[is]
gaudia domestica rixa tu[r]bu-
Felicitas no[n] p[er]fecta [est] bet Que e[st] h[uius] mu[n]di felicitas
B si leta no[n] e[st] / s[equitu]r Domus eor[um] se-
cure sunt & pacate & no[n] e[st] v[ir]ga
dei sup[er] illos Securi s[un]t & pa-
cate q[ui]a secure p[er]ma[n]tes vi-
uu[n]t · lugenda agu[n]t · & gaudia
no[n] relinquu[n]t Virga eos sup[er]-
ne disciplie no[n] p[er]cutit · & tanto
amplius in culpa sua p[ro]ficiu[n]t q[uan]-
to nu[n]q[uam] ex culpa feriu[n]t[ur] Sed
D[e] luctu p[ro]ximi q[ui] gaudia no[n] relinq[uu]nt q[ui]a nitu[n]t[ur] q[ui] p[ro]sp[er]ant[ur] audiui [con]t[r]a
agris q[ua]m q[ui]ue p[ro]sp[er]itas arride-
at audiam[us] seq[uitu]r Bos eor[um] co[n]-
cepit & no[n] abortiuit · vacca
eor[um] pep[er]it & no[n] e[st] p[ri]uata fe-
tu suo / Vulgaris vsus e[st] locu-
c[i]o[n]is ut bonem masculu[m] · vacca[m]
feminam vocat / Sz literature
locuc[i]o bone co[m]munis generis
app[e]llat[ur] Inde nu[n]c d[icitu]r Bos eor[um]
[con]cepit & no[n] abortiuit / vacca
eor[um] pep[er]it & no[n] e[st] p[ri]uata fetu
suo Omnis gregu[m] p[ro]ra felicitas

e[st] si grex sterilitate no[n] h[abe]at [con]cep[tu]s
s[e]c[un]da si [con]ceptus ad p[ar]tu[m] p[er]ueniat
t[er]cia at si h[oc] q[uo]d partu[m] e[st] p[er]-
tineta ad p[ro]uectu[m] ducat[ur] Vt
tota sumit felicitas adee ip[s]is
demrare[n]t[ur] · eor[um] greges bou[m] ib[i]
asserit [con]cepisse · & no[n] abor-
se pepisse & fetu p[ro]p[ri]o no[n] ee p[ri]ua-
tos Minor e[st] at felicitas si cu[m]
greges crescu[n]t · custodes q[ui] gre[gu]m
no[n] p[ro]ficiu[n]t Vn[de] ad fecunditate[m] q[uo]q[ue]
gregu[m] · mox fecunditas famil[ie]
s[u]brogat[ur] Na[m] mox subd[icitu]r Egredi[u]n[tur]
q[ua]si greges p[ar]uuli eor[um] infa[n]tes
eor[um] exultat lusibus Vt sic na[tu]-
ra ad hendiu[m] [con]cessa s[i]t ia[m]
multi [con]tinet ad custodiend[um]
Sz q[ui]a dixit Exultat lusibus In-
q[ua]m infantiu[m] lusu in domo inuc[ti]-
ne vile valde ee [con]siderans sub-
[iun]gens ait Tenent tympanum & cita-
ra · & gaudent ad sonitu[m] org[a]-
ni Acsi apte dicat Cu[m] diu h[o]-
noribus & rebus tumet · s[u]biecti[s]
lasciuis actibus gaudent · Sz
bte iob q[uo]d ta[n]ta multa nob[is] d[e] i[m]-
quor[um] voluptatibus narras · te-
diu[m] e[st] q[uo]d in eor[um] desc[ri]pc[i]o[n]e lo-
ris · p[ro]p[ter] multa breuit[er] distingue
H q[uo]d sentis s[equitu]r ff Ducu[n]t in bon[is]
dies suos & in p[un]cto ad infe[r]na d[e]pu[n]cto vite
descedu[n]t Ecce bte vir eor[um] ga[u]-
dia diu narraueras · quo nu[n]c
asseris q[uo]d in p[un]cto ad inferna
descedat · nisi q[uo]d om[n]is longitudo t[em]p[or]is
vite p[re]ntis p[un]ctus ee [con]gnoscat[ur]
cu[m] fine t[er]minat[ur] Cu[m] ei ad ex-
imu[m] quisq[ue] p[er]ducat[ur] d[e] p[re]t[er]ito n[i]-
chil tenet · q[ui]a t[em]p[or]a cuncta dil[a]-
psa sunt · In futuro nil h[abe]t · qua
vnius hore mome[n]ta no[n] restant
Vita g[o] q[ue] sic [con]strani potu[i]t
p[un]ctus fuit Vt em[m] p[ro]dixi[mu]s in
p[un]cto stilu[m] ponim[us] et leuam[us] ita
g[o] in p[un]cto vita tetigit · qua
hac accepit & amisit / P[er] in
p[un]cto h[oc] q[uo]q[ue] intelligi q[uo]d sepe
q[ui] diu i[n] iniq[ui]tate [con]solati s[un]t · subi-
ta morte rapiu[n]t[ur] · ut ne flere
a[n]te morte[m] eis liceat q[uo]d peccaue-
ru[n]t · Sz q[ui]a no[n]nu[m]q[uam] etia[m] vit[e]
in[n]ocentes subito fine t[er]mina[n]t[ur] / in-
ligi i[dem] decipi[mu]s si h[o]c d[e] eor[um] tpa-
li vita se[n]tim[us] · q[ui]a q[ua]mp[lu]r[es] iusti p[ar]-
tiu[n]t subitu[m] fine[m] Amic[i] at b[ea]ti
iob q[ui]a idcirco hu[n]c iniustu[m] ee cr[e]-
diderunt q[ui]a flagellatu[m] vide[ru]nt
Rece[n]t eius s[an]c[t]i viri voce d[e] i[m]-
quor[um] flore & p[ro]d[i]c[i]o[n]e [con]su[n]t e[st]

Qa psit vite psptas innocētie
testis no e. qz multi p flagella
ad phēne vita redeūt. et plerigz
ad infinita suppli^a pducendi sub
flagello moriuntur. De quibz adhuc
subdit. Qui dixerūt deo recede a no-
bis. hec vba dicere vl stulti ini-
mie psumunt. sz tn psus omēs
deo recede no vbis sz moribz di
cunt. Qui em illa agunt q deus
oipotes phibz. qd aliud faciunt.
qz sūm amy cor oipotētez clau
dut. hic em eius pcepta cogitare
et eu ad se intducere. ita eius ma
datis obsiste. eu ab inhitacoe
cordis repelle e. Dicut ergo rec-
de a nob. qui ei ad se aditu p-
be recusat. eu qz pvis actibz
ipugnt. etia si vbis laudare vi
deant. Dicut etia Scient viaru
tuaru nolumus. corpo que eius sciam
apphende gtepnūt. Sut nāqz
nonulli q ex eo q vitas dt. Sunt
q no cognoscut volutez dm sui
et no facit dig. plagis vapulabt
pauc. Et sunt sciens volūtate
dm sui et no faciens modo ea va
pulabt multis plagis. Nolunt sci
re qd faciat. et qz minus se va
platuros existimat si nesciat
qd opari debuerit. Sz aliud e
nescisse et aliud scire noluisse.
Nescit nāqz q apphende volet
et no valet. Qui vo ut nesciat
aure a voce veritas auertit. iste
no nesciens sz gteptor dz. Via
aut dei pax. via dei humilitas.
via dei patia e. Sz qz h oia
iniq despiciunt dicut Scientiam
viaru tuaru nolumus. Du em in
psnti vita supbiut. du honoribz
inflant. du etia si no hnt ap-
petut viam dei i sua cogitacoe
gtepnunt. Qa em via dei i hac
vita humilit sunt ipe hic deus
et dous [illegible] detor ut ad ob
pba [illegible] et gtuelias et ad
passioz [illegible] venit. et
aduersa [illegible] mdi humi
equmiit ptulit. psspa fortiter
vitat. ut et psspa docet etne
vite appeti. et adusa psntis vi
te no formidari. Sz qz iniq
gtuaz vite psntis appetut igno
miniaz fugiunt. dice memorant
Scientiam viaz tuaz nolumus. Scie
qppe nolut qd face gtepnūt
Quoz adhuc vba subdut tn
dz. Qs e oipotens ut suiam ei

Mens em hois male extius fu
sa sic in rebz corporeis sspa e ut
neqz ad semetipsm intus redeat
neqz eu q e invisibil cogitare
sufficiat. Vn carnales viri iussa
spualia gtepnentes. deu qz cor-
palit no videt. quiqz ad hc pue
niunt ut etia no ee suspicent.
Vn sceptu e Dixit insipiens in
corde suo no est ds. Vn nuc qz
ab eis dz Qs e oips ut suiam
ei. Plerumqz ei fit ut plus appetunt
hoies suie hoibz quos corpa
videt qz deo que no videt. P oe
ei qd faciut ad fine tedut ocu
loz Et qz in deo oclos corpis te
de no psut. ei obsequia pbe vel
despiciut. vl si ceperint fatiga
Esse em sic deum e no credut
no que corpalit intuent. Qui Cap 16 l
si auctore omnium humilit gerent
id qd no videt ei rei q videt
ee melius i semetipis invenirent.
Ipi qppe ex aia invisibili et corpe d aia et corpe
visibili subsistunt. Sz si hc ab eis q9 deveniunt
qd no videt subtrahit. ilico cor- possunt
ruit qd videt. et patet qde car- dei
nis ocli. sz vide qtuqz ut sentie
no psut. Vesis em visionis perijt
qz habitator recessit. et domus
carnis remaet vacua. qz absces
sit invisibil spus q p eius fene
stras respice solebat. Qa ergo
rebz invisibilia visibilibz psta
tiora st. carnales quiqz ex se
metipis pesare debuerit. atqz
p hac ut ita dixeri scala gsi
deracois tende in deu. qz eo est
quo invisibil pmaet. et eo su
mus pmaet quo gphendi neqqz
valet. Pt Sut vo nonulli q et
deu ee et incophensiblez esse
no abigunt. q tn ab eo no ipm
sz extiora dona qrut. q tn ei
suietibz desse cospiciunt. ipi ei
suie gtepnunt. de quoz adhuc
vbis adiungi Et qd nob pdest
si oraverimus illu. Qu ds in orde
no querit. tiemis aig ab orone
lassa. qz cu i^a quisqz postulat
q fortasse mo occultu indigni
deus retone recusat. ipe qz ve
nit i fastidio q no wlt dare
qd amat. Sz se magis dus qz
ea q gdidit wlt amari. et na
potius qz trena postulari. sic
sceptu e Querite regnu dei et
iustitia eius et h oia adicient
vob. Qui ei no ait dabunt. sz

adiicient vobis pfecto indicat aliud
esse qd principaliter datur aliud quod
superadditur. Quia enim in intencione eternitas
in usu vero temporalitas esse debet / Et id
datur. Et hoc impium ex superhabundan
ti superadditur. Et tamen homines dum
bona temporalia postulat eterna
vero premia non requirunt / petunt qd
adiciatur. Et id non desiderant ubi ad
dicitur. nec lucrum esse sue petico
nis deputant si hic sint tempore pau
peres. Et illic beatitudine divites in
eternum vivant. Sed solis ubi dem
est visibilibus intenti labore po
stulacionis renuunt invisibilia
mercari. Qui si superna quererent
iam cum fructu laborem exhiberent
quia cum mens in precibus ad auctore
suum spem anhelat. divinis de
sideriis inflamata supernis con
iungitur. ab inferioribus separatur. ar
dore fervoris sui se aperit ut ca
piat. et capiens inflammat. et su
periora amare iam sursum ire est. Dum
quia magno desiderio ad celestia in
hiat. miro modo hoc ipsum qd ac
cipere querit degustat. Sequitur

n Verumptamen quia non sunt in manibus eorum
bona sua. consilium eorum longe sit
a me. Bona in manibus habet qui despi
ciendo temporalia sub dominio mentis pre
mit. Nam quisquis ea nimie diligit.
se magis illis quam sibi ipsa supponit
Multi enim iustorum in hoc mundo divi
tes fuerunt rebus et honoribus sufful
ti multa habere videbantur. quorum
mente quia eorum que aderant delecta
mina non possidebat. bona illorum
in manibus illorum erant quia potestate animi
subiecta tenebantur. At contra in
iqui totis ita se totis desideriis in
exteriorum rerum appetitionibus fun
dunt. ut non solum ipsi habita
teneant. sed etiam ab hiis que habent
captiva mente teneantur. Quia igitur
non sunt in manibus sua bona illorum
recte subditur. Consilium impiorum

o longe sit a me. Quid namque est consi
lium impiorum nisi terrena gloriam que
re. eterna negligere. salutem temporalem
cum dampno interiori appetere. et do
lores transitorios ad eternos ge
mitus commutare. Vir ergo sanctus
habens in quibus cogitaciones intuens
aspernatur et dicit. Consilium eorum lon
ge sit a me. Quia nimirum esse bo
num incomparabile videt. ad breve
tempus eligit hic sub flagello geme
re quam eterne ulcionis supplicia tolerare

p Sed neque in hac vita hii qui male
prosperari appetunt continue prospe
rantur. Nam plerumque eorum gaudia subortis ge
mitibus intercipiuntur. Unde subditur. Quo
ciens lucerna eorum extinguetur. Sem
per ipsius luce sua extiat filiorum
vitam / sed cum filius qui nimie ad
heret subtrahitur. lucerna impii que v
debatur extincta est. Sepe impii
opes terrene sunt adeo quas in
gens lumen lucerna putat. sed cum
irruente dampno diminuantur quas ple
se agat perdidit. Adiuste aliud que
lucerna in cuius lumine gaudebat
amisit. Quia ergo gaudere de eternis
non appetit. neque hic ubi solidum
diu vult potest continue letari. Nam quo
ciens lucerna ipsorum extinguetur

q et superveniet eis inundacio et do
lores dividet furoris sui. Inun
dacio ipsis supervenit cum dolorum
fluctus ab aquis adversitate paciuntur
Quippe enim deus in se despici. et in
terrena videns concupiscencia letari / Et
quia doloribus percutit qd se videri in
cogitacione prefert. Unde apte dicitur Et do
lores dividet furoris sui. Quia ei
eternos dolores impio per retribu
cionem servat. et aliquando eius mentem eciam
temporali dolore transfigit. quia hic
quod et illic percutit furoris sui su
impium dolores dividit. Neque
enim pena prius que animi insti a
pravis desideriis non immutat. ab
eternis suppliciis liberat. Unde per
psalmistam dicitur. Pluet super peccatores la
queos ignis sulfur et spiritus procellarum x
Multos nimirum dolores intul
Sed quia ab hiis doloribus peccatorum qui non
corrigitur ad eterna supplicia voca
eosdem dolores non iam totum cali
cem. sed partem calicis dixit. quia videlicet
eorum passio hic exordium per dolorem incipit
sed in ulcione perpetua consumatur. De
quorum adhuc fine subiungitur. Erunt
sicut palee ante faciem venti. et sicut
favilla quam turbo dispergit
Iniquus enim in potestate non conpescit
cum valde in oppressionibus ac violen
tiis effrenatur. ab infirmorum cogi
tacionibus quasi minimum et qui in
hunc mundum radicatus estimatur
Sed cum districti iudicis sententia ven
erit omnis iniquus sicut palee ante ven
tum erunt. quia ut ita dicta ire
flatu subito levatur. atque as
portatur ad ignem quos hic in sunt
quondam prudenciis qui durum pon
deris superiacerent mole indiges
tum

x dicendo et erit laqueos ignis sulfur
et spiritus procellarum

lacrime mone no potent et ad
rapientis iudicis manu leues
sunt q p iniustitia pxis generes
fuerat et sic familla qua tbo di
spgit an oclos oipotet di iniq
vita familla e. qr et si apparet
ad momentu vidis ad eius tn in
dicm ia gsupta cernit qr co
sumacoi etne deputata e. Hac
familla turbo dispgit qr deus
maifeste veniet deus nr et non
silebit ignis i cospectu eius ardebit
et in circuitu eius tepestas vali
da. Hus ei tepestatis turbine ab
eius cospectu iudic iniq rapiunt
et q hic mete desidio puso soli
dauerat. ibi palee et familie vi
debunt. qr eos ad etna supplia
turbo rapiens asportat. Sed deus
seruabit filys illius dolorem. et
cu reddidit tunc sciet. Qgtu
nomis q reddis peta patz i filys
ac nepotibus i tcia ac qrtam
gnacoz Et rursu qd e q int
vos pabola vtit i pubm ist
in tra isrl dicetes. Pres come
derunt vua acerba et detes fili
oz obstupescunt obstupuert. Vi
uo ego dt dns si erit vobis
vlt pabola h in pubiu isrl
Ecce oes aie mee sunt. vt aia
pris ita et aia fily mea e. Aia
q peccauerit ipa morietur. In vtiqz
go hac sna dei dissilis sese
inueiunt auditoris aius vt discre
cois via subtilit reqrat instruitur
petm qppe origiale a pntiby tra
hiuus. et n p grtiaz baptismatis
soluamur. etiaz pntm porta peta
qr vz adhuc vnu cu ill sumus.
Reddit go peta pntu in filys qr
cu ab origiali culpa pnt ex
origiali peto polluitur aia plis.
Et rursu no reddit peta pntu
in filys. qr cu ab origiali clpa
p baptismu libamur no ia pn
tu sz qs ipi qmttius clpas hemus
Ad tn intelligi et alit pt. qr qs
qs pvi pnt iniqte imitatur etia
ex illius delicto qstringitur. Qsquis
aut pnt iniqtate no imitatur ne
quaqz delicto illius grauatur. Vnde
fit ut iniqus filius iniq pris imi
tator no solu sua q addidit sz
etia pris peta psoluat cu vns
pris qs iratu deu no ignorat
etia sua malicia adiunge non
formidat. Et iustu e ut q sub
districto iudice vias iniq pnt
no timet imitari. cogatur i pnti
vita etia clpas iniq pnt psol
ue. Vn illuc dem e. Aia pris
mea e. et aia fily mea e. Aia
q peccauit ipa morietur. Qra i car
ne nonnuqz fily etia ex peto
pnt pris pereunt deleto aut ori
giniali peto ex pntu neqcia in
aia no tenetur. Qnd ei e q pruuli
filij plerumqz a demoibus arripiun
nisi q caro fily ex pena pris mul
tatur. In semetipo ei pentitur pr
iniqus et percussiois vim sentie co
tepnit. plerumqz pentitur i filys
ut acrius vratur. et dolor pris car
ni filioz redditur. qts p filioru
pcatis mes pris iniq puniatur. Cu
vo no pruuli sz ia pueccioris fi
lij ex pntu clpa feriunt qmd
aliud apte da intelligi. nisi q ior
etia penas luunt qr sca secuti
st. Vn recte dr vsqz in tcia et qrta
pgenies. Qra eni vsqz ad tciaz
et qrta pgenies ea qua imitatur
fily pntu vita pnt vide. vsqz
ad eos vltio extenditur q videre
qd male sequentur. et qr inuicru
oclos clpa claudit. sz in qsummu
pena apit. recte subiungitur. Et cu
reddiderit tunc sciet. Nescit ei
impius mala q fecit. nisi p eisdem
malis puniri cepit. Vn et ppthe ysa 28
ta dr. Et tm sola vexacio dat
intellecm auditui. Tunc magis in
telligit qd audiuit. cu se ia p
qteptu vexari doluerit. Hinc
etia p ariolu balaaz d semet Num 24
ipo dr. Dixit ho cuius obdnatus
e oclus. dixit qditor simonu
dni. q visioz oipotetis intuitus e
q cadet. et sic aperiunt oculi eius.
Cosiliu qppe con isrlitas pbuit
sz post i pena vidit. qd pus ex cl
pa comiserat. Electi aut qr ne
peccare debeat pvidet eis vzt
ocli an casu patet. Iniqus vero
pg casu oclos apit. qui pg clpa
ia in pena sua qspicit. qr ma
lu debuit vitare qd fecit de
cius inutili ia tunc sna sbinfert
Videbunt ocli eius interfectioz suaz.
et de furore oipotetis bibet. Qr si
in hac vita posit clpa sua vi
de voluisset. d oipotetis furore
pymod no bibet. sz q h auertit
oclos a respectu cuius. illuc de
clinare no valet sumaz dampnato
nis. Sepe vo hi q suppla etna
no metuunt. pue age p tpali

Pena qr parentes
quare dr in
tcia et quarta
pgeniem

Impij apiunt
oclos pg casum

Plurimi a malo
cessant ne
bona tpalia p
dant

salte pensioe ptimescut Sz sut
nonulli q'ita iniq te durnert ut
nc in ipis metuat feriri q aant
du° que puse cogitaneut exple
ant Unde h'c in loco d' iniq' hui9
obduracoe subiugit² Qd em ad
3 eu ptinet d' domo sua pg se. aut
si nuis medsu eig dimidie² Nequ
em sic debe9 accipe ut iniq9 iste
pgq3 danatg etmis suppliciis fuit
d' domo sua.i. cogitis qs relinquit
minime cogitat / cu p semetipsu
Luce 16 vitas dicat / qz dmes q' i infinis
poitg fuat. d' qnq3 fribz qs reli
quat etia in supplicio sepultus
Cap 19 ¶ curā gebat Mois nagz pctor
prudes erit i pena q' stultus
fuat i culpa / qz ibi ia dolore con
stitg ad roz oclos apit qs hic
volupti deditg clausit / ¶ pena
torqnte exigit ut sapiat q' hic
excecati se supbia desipiebat
prude^a pg mor te no elit p... cua pctori ¶ Cm tn sua sapia ia tuc minime
pderit. qz hc ubi opari mo sa
piaz debuit tpus amisit / Op sii
mo nagz bono hic gcupiscit
germen honois hre / domu fa
milia ¶ opibg reple. ¶ dm in
hac carnis corrupcoe viuit. Sz
si fortasse alqd ad eig desidiu
veniat qd tn obtine no pos
sit nisi cu offensioe gditoris
eig aig ad paululu pturbat /
cogitat sz hc egerit vn offen
sa sui coditois incurrat / In domo
i filiis i vita penaia². Sz si su
pbia sua ptinis instigatg ob
durescit. ¶ qnuz in domo quz
in vita pensioz fetiat neqqz
curat dumo q excogitaneit
expleat / ¶ quousqz viuit vo
luptes suas pfice no desistit
Ecce ei. domg eig p culpa peri
tit. Sz qd ad eu ptinet d' domo
sua pg se: ecce p vlcoe pram
apis ea q ee potuit vite lon
gitudo breuiat² Sz qd ad eu
ptinet si nuis diez eig dimi
diet² Et in hc go se pctor con
deu erigit. ubi oips de9 ere
ctioz eig frangit / ¶ nc illata p
cussio mete eig humiliat. quā
in delibacoe con deu obstin°
obdurat Et nondu qz gruis cl
pe reatg sit. ¶ pena p culpa
meti ppone. ¶ tn nc tormenti
metu sb iugo coditois eius
Iudi di oculta discernēda no sut cordis declinare Sed ecce tu
h audimg cordi nro qstio orit²
Cum oips ¶ misercors ds i tata se
ritate eade roz metos huiae pum
serit Ne vo qsqz vlt qua dz ocul
ta dei iudi^a discute psuat. re
spodit² subiugi² Nuq deu qspiaz
docebit sciaz q excelsos iudicat
Cu in his q de nob agut² abi
gimg. debe9 alia q nob st' certa
cospice. ¶ ea q. d' ira nob incer
titudie surrexat metos vl cogi
tacois qrela placare Ecce em
q elcos ad vita renocat fla
gella ¶ a malis actibg reprobos
nc flagella copescut / oipotet
dei iudi^a valde oculta st' sup
nob sut ¶ iusta no st. Sz ten
da9 oclm metos ad supiora in
ill' ei aspici9 qz d' nob qd iuste
gqram² no he9 Oips ds ange
loru merita discernes. alios in
etna luce sn lapsu pmane co
stituit. alios sponte lapsos q
statu sue celsitudis i etne da
nacois vlcoe pstrauit Nobcu
ig² nil iniuste agit². q' ¶ sbtilio
rez nob natuaz iuste iudicat
Dicat go Nuq deu qmspiaz
docebit sciaz q' excelsos iudicat
Q'em sup nos mira facit co
stat peul dubio qz d' nob sciet
oia dispoit. his itaqz pmiss
adiungit² ubi huia9 aig in req
sicoe fatiga² Ita subd² Iste
morit² robustg ¶ sang diues
¶ felix. viscea' eig plea sut a
dipe ¶ medull' ossa eig irrigat²
Alius vo morit² in amaritudine
aie sue absqz vllis opibg Ista
cu ita sint qs oipotet dei se
creta discutiat. cur h ita esse
pmittat Sz elcis ac i reprobis vi
ta qd' dispar e. / carnis aut in
morte corrupo dispar non est.
Vn sbd² Et tn simt in puluere
dormiet ¶ vines opient eos
Qd go mira si psperitate vl' adu
sitate ptit sceli dissitit cent. q'
p corrupoz carnis ad tra sitr
redeunt Illa go e solu° vita a
gitada. i qua cu ri'ori carnis ad
3 fine dissitez ptingit² retribucō
Cap 20 ¶ Nec ne e iniq' salg a' robur qm
adeps q dmitie du totu hic
eu celerite relinqt². ¶ illic re
tbucō q inq3 relinq' possit in
venit² Hic aut h9 iniq' leticia
pena in... cu... hic leticia q... pcessit... tnsit ad pena. ita afflicti iuo
cet pena tnsit ad leticia Nc
dmitie go qz mente extolle

nc inopia pterbat Un btus iob
mt dana rerum nulla admittit
ad amici dana cogitacionis sz ad
eos q se in peruersione despiciunt
redarguendo subiungit d. Certe
nom cogitaciones vras et sentencias
contra me iniquas Dicitur enim Ubi est
domus principis et ubi tabernacula
impiorum Impium enim crediderant
quem ablatis rebus temporalibus destitutum
videbant Sz vir sanctus tanto eos al
ta consideracione diiudicat quanto in
ter dana que pertulerat infractam re
ctitudinem seruabat Quid enim si fo
ris rerum dana toleraverat qui illud
non amiserat quod intus amabat
Hoc vero quod dicitur simul in puluere dor
mient et vermes operient eos pri
quod forsitan velit per allegoriam ac
cipere explere breuiter possumus si de
iniquo hec diuite ea que iam sunt dicta
replicemus Dicitur namque Uiscera eius
plena sunt adipe Sic enim ex ha
bundanti cibo adeps ita ex habun
dancia rerum superbia nascitur qua
impinguat mentem diuitis dum ele
uatur animus superbientis Superbia
quippe cordis est quedam pinguedo
et crassitudinis Unde quia plerumque peccata
perpetrat ex habundancia per prophetam
dicitur Prodijt quasi ex adipe iniquitas
eorum Sequitur Et medullis ossa illius
irrigantur Amatores huius seculi qui
ossa habent quando in hoc mundo fortitudine
dignitatum possident Sz si in exterio
ri dignitate desunt terrene et domesti
ce diuitie quantum ad iudicium suum
ossa quidem habent sz medullas in ossibus
non habent Cum ergo sic iste amator huius
seculi exteriori potestate fulcitur ut ex
interiori domus terrene habundancia
saginetur dicitur Et medullis ossa il
lius irrigantur Uel certe ossa sunt
huius diuitis praue et dure consuetudines
medulle vero in ossibus sunt ipsa desi
deria male viuendi que neque ex prauitatis
satisfaccione saciantur Qui medullis quasi
ossa irrigantur cum praua desideria et
peruersas consuetudines voluptuosa suauitas de
lectacione confirmat Et sunt nonnulli qui
hoc mundo diuicias non habent sed
habere concupiscunt elati esse appe
tunt quibus in hoc mundo quod habeant
impleri habere non possunt et cum nullis
rebus vel honoribus fulti sint per
mala tamen desideria in conspectu in
terni iudicis ipsos reos constituunt ad
ducit Taliter ergo quosque plerumque
ideo affligitur quia ditescere ac sup-

bire non praeualet Sequitur et subditur
Alius vero moritur in amaritudine
anime sue absque ullis opibus Ecce
unus diues superbo corde et maiestate
gaudet inde pauper aliquis superbo
corde inanimus affligitur Unde autem
de utroque subiungitur Et tamen simul in
puluere dormient et vermes operient
eos In puluere enim dormire est intus
mentis desiderijs oculos mentis
claudere Unde unicuique peccanti et
sua culpa dormienti dicitur Surge qui
dormis et exurge a mortuis et
illuminabit te Christus Uermes vero qui de
carne nascuntur eos simul operiunt
quia siue diuitis siue pauperis super
bientis animum cure carnales premunt
In rebus enim terrenis pauper et diues
reprobi quamuis non pari prosperitate
fulciantur pari tamen anxietate turbantur
Quia quod ille iam cum metu habet iste
cum anxietate appetit Et quia habere
non valet dolet Dicitur ergo Simul
in puluere dormient et vermes o
perient eos Quia et si non simul re
bus temporalibus sublimantur simul tamen
in terrena rerum mentem torpore sopiuntur
simul quia eos vermes operient quia
vel istum ut concupita habeat vel
illum ne habita amittat carna
les cogitaciones premunt Beatus
autem iob qui nec habitis rebus elatus
erat nec amissas cum anxietate
requirebat quia nullis ex flori
dami cogitacionibus remordebatur
eum vermes cordis non operuerant
et quia in terrena curam mentem suam
non delectauerat nequaquam in pul
ue dormiebat Sequitur Certe no
ui cogitaciones vestras et sentencias contra
me iniquas Cum scriptum sit Quis scit
hominum que sunt hominis nisi spiritus hominis
qui in ipso est Quomodo iam nunc dicitur
Certe noui cogitaciones vestras Sz
tunc spiritus hominis ignoratur ab altero
cum verbis vel operibus non demonstratur
Ita cum scriptum sit Ex fructibus eo
rum cognoscetis eos Per hoc quod foras
agitur quod intus latet aperitur Un
de quia per radios dicitur Quomodo in aquis
splendent vultus prospicientium sic
corda hominum manifesta sunt pru
dentibus Unde beatus iob cum ami
corum colloquentium cogitaciones
nosse se diceret admonuit Et se
tencias contra me iniquas Ut ex pa
tenti re ostenderet quia hoc quod in eis
latebat inuenisset Unde ipsa quoque
eorum iniquas sentencias admonuit dicens

Dicitis eni vbi sut domg pncip-
e vbi tabnacla impioz Infini
qq3 in hc mdo flore appetut ec
mag mala sic flagella ptime
scut i eis qs flagellatos aspi
ciut. clpas ex pena metiut
B Quos ei pcussos cnut de displ
cuisse suspica Vn aici bti iob
que pcussu videzt ipm ee c.
didezt vzt estimates qr si ipig
no fuiss eig tabnacla mane
ret. Sz ista no cogitat n q ad
hnc infim tedio laborat. q
in pnt scli delcacde gressu co
gitacois figit q tnsie ad etna
priaz psttis desideriys nescit
h Vn bn subd Intiogate queh
d' viatoribz. e hec ead illu mtl
lige agnosceti qr in diez pdico
ms fua malg e ad diez fuco
ris ducit Sepe eteu dima dm
pacia tolat. qs ia ad suppli
pscita qdenat pmittit florere
qs adhuc cnit detiora pcetrac
qr em videt ad qua danacois
foueaz tendat. hc eis p michilo
ee existiat qp hic prist reliqnda
mltiplicat Sz qsqs pnt vite
glaz diligit magna ee felicitate
deputat hic sedm votu flore
qnms coga pqmod suppl eta
tolare Solg qo ille cospiat n
ee qp imiqg floret q ia gressu
cordis ab dore pnt scli amo
mt Vn rce cu d' sbseqnti da
nacde d' impiy dice pmittit
I Intiogate quah d' viatoribz e
h eade illis mtllige agscetis
Viator qppe d q pntez vita viaz
s e no patiz ee attendt q m di
lcde pteuntes scli cor fige s de
spicat q no remane i tnseuntibg.
s ad etna pueme qcupiscit Q
em in hac vita viator ee non
appetit. hg vite mime p spea
qtepmt e ea q ipe desidat m
mt cu hmdare alys viderut
Vn daind pphta qm a dilcone
pnt scli iaz corde tnsieat miq
qliaz desebet dicebat Vidi ipm
exaltatu e elenatu sic cedros
libani Sz qr cor hnc mdo non
subdidit. hnc itre despexit d.
Tnsiui e ecce no erat Qsi qppe
i eig estiacde aqs impig. si ipe
ab hc sclo p mtecoz mime tns
iss Sz his q no tnseuti mag m
deqs ess tnseuti aio qz mcb ess
appmt qr du etna retbucco co

gitat. pns glia qz sit nlla qqscit
Hnc moyses cu supne qteplo
nis gliaz qret dixit Tnsiens Exo 3
videbo visioz Nisi ei qssu a scli
amore animu ss neqqz supna
mtllige potuiss Hnc Jermas
cordis sui luctu qsidare depo
sces ait O vos oms q tnsit p
via attedite e videte si e do
loz silis sic dolor meg Q em
pnte vita no qi via tnseut. s
qi patiz attendut. lugu cordis
elcoz qsidare qtepnit nescui
Illos. qo ut dolore sim qsideit
exqnit qs hic in h mdo qtigit
aim no fixisse Hnc p Saloz p vlt
d Aperi os tuu muto e cause
omy filioz q ptnsent Muti em
dicut q petoz vbis qdicendo
mime resistut. Q etia ptnsen
tes st. qr intecoz met in aore
vite pnt fige dedigna Igit
qr malg ad die pdicois fua e
ad diez fucois pducit. hc no
msi q e viator dei mtlligit
qm q cor i pntibg fixit q imig
suppli seqnt no dephendt d
quo adhuc subd Quis arguet
cora eo viaz eig. e q fecit qs
reddz illi Sepe malg mdigcoz
coditois sin qua i etnu pas
smg e. e in hac qz vita poity
expit du psperitate qua amat
amittit. e adusite qua formida
bat inveit Et qnmis incpari de
bnis pnitatib a ligwa mstoz eg
i psspis valeat semng tn qp cu
fca pnsu queqz deicint mste
ru incpa qualescat Qua at
roti nuc d Qs arguet coraz
eo vias eig. du etia mstta
cetibg hc qz notu sit qnto cies
h' imiq' via arguit. qcies eig
psspitas mtnemete adusi te
turba Sz btus iob du d omy
malor oppe corpe loque sub
to ad omy micz carpnt qitit
vidit ei qp in fine mdi satha
homiez mgdies. que sac scp
tua antixpm appllat. tata
elacde extollit. tata vtute pi
cipat. tat sigs e pdigiys i scti
onsioe se elenat. ut argui ab
hoie eig fca no valeat. qr c
ptate troris qmngit etia si
qna ouse scitat e ait Qs
arguet cora eo vias eig Qs
vzt hoiez homy illu incpare
audeat cuig visu fre ptime

Viator e mdi pilcor

alr' imre

sciat. Sed tamen eius vias non solum he-
lias et enoch qui in eius exprobrationem
ad medium deducuntur, sed etiam omnes
electi arguunt dum contempnunt, dum
virtute mentis eius malicie resistunt.
Sed quia hoc ex divina gratia et non suis
viribus faciunt, recte nunc dicitur: Quis
arguet coram eo vias eius? Quis
etenim nisi deus, cuius adiutorio electi
ut resistere valeant fulciuntur? Aliter
enim in scriptura sacra cum interrogando
quis ponitur, omnipotens designatur. Unde
29 scriptum est: Quis suscitabit eum? De quo
31 et paulus dicit: Qui eum suscitavit a
mortuis. In eo ergo quod sancti viri eius
iniquitati contradicunt, non ipsi sunt qui
vias eius arguunt, sed ille est ex cuius
gratia confortati sunt. Et quia potentia eius
quam in homine vetus est multo atro-
cior in persecucione erit quam nunc cum
minime cernitur, quia specialiter adhuc
in illo vase suo proprio non gestatur.
Unde et bene dicitur: Coram eo. Multi enim
nunc vias antichristi diiudicantes
corripiunt, sed hoc quidem in eius absentia
faciunt, dum illum arguunt quem
adhuc in specie non intuentur. Cum vero
in illo damnato homine venerit, quis
eius potentie resistet? Coram eo vias
eius arguet, cuius vires conspicit
et contempnit. Vel certe vias eius ar-
guere est perversitate eius eterno
supplicio vehementer ferire, quod
quia solus dominus propria virtute facturus est,
22 de quo scriptum est: Quem dominus ihesus interfi-
ciet spiritu oris sui et destruet il-
lustratione adventus sui, recte dicitur: Quis
arguet coram eo vias eius? Unde et
subditur: Et que fecit quis reddet ei? Quis
videlicet nisi dominus, qui solus illi perdi-
to homini que fecit reddit, dum potestatem eius
tam validam per adventum suum eterna
dampnatione conteret. Sed elatus iste
princeps malorum in hac vita quamdiu
23 est positus, quid agat audiamus: Ipse
ad sepulcra ducetur et in congerie
mortuorum vigilabit. Quia sepulcra
mortuos tegunt, quid aliud per sepul-
cra quam reproborum corpora figurantur? In
quibus extincti a dei vita beatitudinis
anime velut in sepulcris latent. Iniquus
ergo iste ad sepulcra deducitur, quia in
pravorum cordibus recipitur, quem soli
illi eum suscipient in quibus a deo mor-
tue anime reputantur. De quo recte etiam
dum eius supplicia describerentur per
19 prophetam dicitur: In circuitu illius sepulcra
32 eius omnes interfecti et qui ceciderunt
gladio. Illi quippe in ministerio iniquitatis ipsum

suscipiunt, in quibus idem malignus spiritus mor-
tuus iacet, qui iniquitatis eius gladio
perfossi ceciderunt. Unde scriptum est: Qui
liberasti david servum tuum de gladio
maligno. Recte autem dicitur: Et in congerie
mortuorum evigilabit. Quia nunc in
congregatione peccantium astutie sue
insidias exercet. Pro eo autem quod in
mundo raritas est bonorum et multitudo
malorum, recte mortuorum congeries
nominatur, ut in ipsa iniquorum multitudo
signetur. Lata est enim via que ducit
ad perditionem, et multi sunt qui incedunt per
eam. Sathan itaque in congerie mor-
tuorum evigilare est reproborum cordi-
bus malicie sue astucias exercere. De
quo adhuc subditur: Dulcis fuit gla- N
reis cocyti. Greca lingua co- Quid sit gla-
chitus luctus dicitur. Qui tamen luctus feminarum rea et quid
vel quorumlibet infirmantium intelligi cocitus
solet. Sapientes vero huius seculi a lu-
ce veritatis exclusi, qui umbras quas-
dam de veritate inquisitione tenere co-
nati sunt, unum cochiton fluminum esse
apud inferos putaverunt, videlicet desi-
gnantes quod hii qui dignis doloribus opera
facimt, infirmum ad luctum decur-
runt. Sed nos despicientes verba
carnalis sapientie quia iam de veritate lu-
cem tenemus, et constat voce veteri
cochitum luctum infirmantium dici.
Scriptum quippe est: Viriliter agite et con-
fortetur cor vestrum. Qui enim in deo con-
fortari renuit, ad luctum per animi
infirmitatem tendit. Glareas vero O
lapillos fluminis appellare con-
suevimus quos aque defluentes detrahunt.
Quid ergo per glareas cochiti nisi
reprobi designantur, qui suis volu-
ptatibus dediti quasi a flumine
ad ima detrahuntur? Cum enim contra
voluptates huius seculi stare fortiter
nolunt, glaree et cochiti fiunt,
quia suis cotidie lapsibus ad luctum
tendunt, ut in eternum postmodum lugeant
qui modo se in suis voluptatibus
delectabiliter relaxant. Et quia antiquus
hostis suum vas hominem illum repro-
bum ingressus, dum dona prosperitatis
tribuit, dum eos in hoc mundo hono-
ribus extollit, dum eorum oculis prodigia
ostendit, dum fluxe mentes hunc
in suis prodigiis admirantur et se-
cuntur, bene dicitur de eo: Dulcis fuit
glareis cochiti. Quem enim electi
hunc despiciunt, cum mentis calce
contempnunt, illi eum sequentes dili-
gunt, velut ab aqua voluptatis
ad eternum luctum trahuntur.

[illegible marginal notes]

q' p ꝯcupiaꝫ t'rena more glaree
cottidianis lapsibꝫ ad ima di
labu̅t᷑. Alijs naq̄ꝫ gustu̅ sue
dulcedinis p supbiaꝫ. alijs p
anaricia̅. alijs p invidia̅. alijs
p fallacia̅. alijs p luxuriaꝫ
porrigit / ꝛ ad ꝯncta vicioru̅ ge
nera ꝑtrahi᷑. q̄ tot dulcedi̅s
sue potꝰ ꝓpinat. Illa eni̅ quid
supbia̅ in me̅te psuadet fit
dulce qd dt. q̄ videri platus
ceteris ho puisq̄ appetit du̅ meti
anariaciaꝫ infunde̅ studet vel
molit᷑ / ꝛ fit dulce qd oculte
loq᷑ q̄ p habundātiaꝫ neccitas
vita᷑ / du̅ d' anaricia invidia
a'q's suggerit fit dulce qd dicit.
q̄ pu̅sa meꝰ du̅ aliu̅ deesse
viderit exultat se ei inmoreꝫ
minime videri. Cu̅ a'q's d' falla
cia psuadꝫ fit dulce qd suggerit.
q̄ ipo eo q̄ fallit ceteros pru
deꝰ vide᷑ ꝰ. Cu̅ luxuria de
cepte meti loquit᷑ fit dulce
qd sua det. q̄ i volupte a̅im
resoluit. Quotquot g̃o ꝯ
vicia cordibꝫ carnaliu̅ inseit
q̄ tot eis potꝰ sue dulcedi̅s
porrigit. Qua tn̅ ut pdixi eiꝰ
dulcedine no̅ pcipiu̅t nisi q
p̄ntibꝫ voluptatibꝫ dediti ad
ꝑpetuu̅ luctu̅ trahu̅t᷑. Un̅ g̃o
d᷑ Dulcis fuit glareis cocyti
q̄ a̅arꝫ elatis ꝛ suavis repbis
ē. Illos em̅ solu̅ suis delectacio
nibꝫ pascit qꝰ cottidianis lapsi
bꝫ ad gemitu̅ impellit / se᷑ Et
pꝰ se oe̅ꝫ hoie̅ꝫ t'hit ꝛ an̅ se in
numabiles / hc loco ho hu̅na sapia
d᷑. Sꝫ cu̅ plꝰ sint ꝯm̅s qꝫ innu̅a
biles. quem̅d nob ē cur an̅ in
numabiles ꝛ pꝰ se oes hoies t'he
dica᷑ / n̅ q̄ atiqꝰ hostis tuc rep
bu̅ hoieꝫ ingressꝰ. cunctos q̄s
carnales invenit sb iugo sue
dicois rapit. Quod ꝛ nuc p'uis ꝯꝫ
appareat innumabiles qd no̅ tn̅
om̅s carnales t'hit / q̄ cotti e
a carnali ope ad vita multi re
noca᷑. atqꝫ ad statu̅ iusticie
alij p breue. alij vo p longa
pmaꝫ redeu̅t. Et nuc innumabiles
rapit cu̅ falsitꝰ sue stupenda
hoibꝫ sig̃ no̅ exhibꝫ. Cu̅ vero
cora oclis carnaliu̅ miranda
eis pdigia fecerit. pꝰ se no̅ i
numabiles s̃ om̅s trahit / q̄ qui
bonis p̄ntibꝫ delecta̅t᷑ p tati
illiꝰ se absqꝫ retractoe subicient

Sꝫ sic p tati sunt qꝰ plꝰ ē oꝫ
hominꝫ qꝫ innumabiles t'he. cu̅
p'uis d᷑ q̄ om̅eꝫ trahit ꝛ pꝰ
in augme̅to innumabiles subicien᷑
Faco naqꝫ expetit ut p'uis quod
minꝰ ē ꝛ pꝰ qd maiꝰ ē i aug
me̅to dicē᷑. Sꝫ sciendu̅ ē q̄ plꝰ
hc loco plꝰ fuit innumabiles dixis
se qꝫ om̅s post se em̅ om̅em
hoieꝫ t'hit q̄ in t'bꝫ a̅ims ꝛ di
uidio om̅s qꝰ in studijs car
nalibꝫ invenit iugo sue dna
cois astringit. An̅ se vo innu̅a
biles traxit. q̄ p quiqꝫ milia
ꝛ adhuc aplꝰ a̅noꝫ circula
ꝯꝫ mis carnalos om̅s t'he minime
potuit. multo tn̅ plures st vita
longo tpe. hi quos an̅ se innu̅a
biles rapuit qꝫ om̅s ꝯsta in
brevi tpe rapiendos invenit. Un̅
g̃o d᷑ Et pꝰ se omeꝫ hoieꝫ t'hit
ꝛ an̅ se innumabiles q̄ et tuc in
tollet cu̅ om̅s tulerit. ꝛ nuc
aplꝰ dirigit cu̅ corda om̅i no̅
invadit. Hec btus iob q̄ cont
inuꝫ pncipe inire asserit q
in hac vita extolli pmitti᷑. s̃
in adventu dni destrue᷑. d' se pa
tent' ondt q̄ flagella dnica ni
ex offensioe suscepit. Qui si in
qꝰ ꝯsiqꝫ in hac vita psperari per
mitti᷑. necē ē ut electꝰ dei de
beat sub flagelli freno i timeri.
Ex quꝰ re a̅micos argnit d'.
Quo ig̃ ꝯsolami me frustra.
cu̅ r'nsio vr̅a ꝯnsa sit r'pugre
ritati. Amici bti iob eu̅ ꝯsola
ri no̅ potuit i qꝰ suis smonibꝫ
ritati contibat. Cunꝫ hunc ipo
cta vl impiu̅ dicent. p hc quod
ipi inuenietes ꝑtexbat culpaꝫ.
augebat pculdu̅o pena̅ iusti
vulneribꝫ afflicti. Ita sciꝫ metes
q̄ ritate diligu̅t etia culpa
fallacie torqnt᷑ aliene. Cuncto
em̅ gne ee mendaciꝫ ēme aspi
cint. tato hc no̅ solu̅ in se. s̃ et
in alijs oderu̅t. Incipit liber xvj
Vi co̅n ritat vba in
allegatoe deficiu̅t sepe
etia nota replica̅t ne
tacendo victi videant᷑.
Un̅ elifaz pꝰsqꝰ bti iob
smoibꝫ dt ea q nulluꝰ
ignorat. Ait em̅ Nuqd deo ꝯpa
ri pt ho etia̅ cu̅ pfcē fuit scie.
In copacoe etei dei scia in a ig
ratia ē. Ex dei naqꝫ pticipatoe
sapimꝰ no̅ ꝑticipatoe. Quid g̃o

[Left margin, beside lines 5–8:] D' vicijs a dya psuas q dulcia videt p'malicia̅ t'ptatoris

[Left margin, beside "resoluit":] Cap xx

[Right margin, beside "se ꝫ om̅s post se em̅ om̅em":] atqꝰ tc vero ab hic ... ꝛ ... anima ꝛ ... indio

[Right margin, beside "Vi co̅n ritat vba in":] Ca j

[Right margin, beside "Un̅ elifaz" to "ignorat":] Ca 22 ob

[Right margin, beside "In copacoe etei dei":] copacoe ... dei

miru enim .i. qui pro doctrina dicitur quod sciri
potuit etiam si taceret. Quod adhuc dei
potentiam qui defendendo sperguit dicens Quid
prodest deo si iustus fueris. aut quid ei con-
fers si immaculata fuerit via tua. In
omnibus quippe quod agimus nosmetipsos non
aliud dominum iuvamus Unde et per prophetam dicitur
dixi domino deus meus es tu quoniam bo-
norum meorum non eges Ipse enim vere
nobis dominus. quia et utique deus est qui bo-
norum non eget sumentium sed bonitate
confert gratiam recipit ut oblata boni-
tas non ipsi sed nobis accipientibus et
post reddentibus proficiat Ita et si in iudicium
dominus veniens dicit Quamdiu fecistis
uni ex his fratribus meis minimis in-
fecistis Mira hec pietate loquitur
ex suorum operatione membrorum. et ipse nos
pro hoc quod caput nostrum est adiuvat qui
per nostra bona opera in suis membris ad-
iuvatur Adhuc Elifaz adiungit quod
nullus ignorat dicens Numquid timens ar-
guet te et veniet tecum ad iudicium
Ecce hec vel desipiens sentiat quod dominus
nos ex timore arguat et ex me-
tu contra nos suum iudicium proponat
Sed qui verba sua metiri nesciunt pro
cul dubio ad otiosa dicta dilabuntur
in quibus si se minime reprehendunt. sta-
tim ad noxia et contumeliosa prosiliunt.
Unde et Elifaz qui otiosa intulit ad
contumeliosa protinus verba prorupit dicens
Et non propter maliciam tuam plurimam
et infinitas iniquitates tuas Ecce
a torpenti corde ad verba otiosa ve-
nit. ab otiosis etiam verbis per crimen
fallacie ad contumelias exarsit Isti
quippe sunt tacitus culpe crescentes. ut
lingua cum non restringitur neququam
ubi ceciderit iaceat. sed semper ad deterio-
ra descendat Ea vero que subiuncta
sunt sunt. quia valde iuxta historiam
patet exponenda ad litteram non sunt
Sed quia amicos beati iob hereticorum
speciem tenere diximus. spiritualiter sancte ecclesie
significationem gerere. Iam nunc Elifaz
verba quibus hereticorum falsitas corrigat
demonstremus Ita enim sequitur Abstulisti enim
pignus fratrum tuorum sine causa et nudos
spoliasti vestibus. aquam lasso non
dedisti et esurienti panem subtraxisti
In fortitudine brachii tui possidebas
terram et potentissimus obtinebas
eam In scriptura sacra appellatione
pignoris. aliquando dona sancti spiritus.
aliquando vero significatur confessio peccatorum Pi-
gnus namque accipitur donum sancti spiritus
sicut per paulum dicitur Qui dedit nobis pi-
gnus spiritus. Ad hoc et pignus accipimus

ut de promissione que nobis fit certitudi-
ne teneamus Donum ergo spiritus sancti
pignus dicitur. quia quia nostra per hoc ad
interioris spei certitudinem roboratur
Rursum sub pignoris nomine peccati confessio
solet intelligi. sicut in lege scriptum
est Cum debitum a te exigeret frater tuus et
abstuleris pignus ab eo ante solis
occasum ei restitue Frater etenim nobis
debitor efficitur cum quilibet proximus
in nobis aliquid deliquisse monstratur. Peccata
quippe debita vocamus Unde peccatori suo
dicitur Omne debitum dimisi tibi Et in
dominica petitione cotidie precamur Dimit-
te nobis debita nostra sicut et nos di-
mittimus. A debitore autem nostro pignus
accipimus. cum ab eo qui in nos peccasse
se cognoscit peccati eius iam confessionem
tenemus. pro qua relaxare peccatum quod
in nos est perpetratum postulamus. Qui
enim peccatum quod commisit fatetur
et veniam petit iam quasi pro debito pi-
gnus dedit Quod nimirum pignus an-
te solis occasum reddere iubemur. quia
prius quam in nobis pro dolore cordis sol
iustitie occidat debemus ei confessionem
venie reddere a quo confessionem acci-
pimus culpe. ut qui se deliquisse in nos
meminit a nobis mox relaxatum se-
ntiat quod deliquit Quia ergo sancta eccle-
sia quoslibet ab heresi ad veritatem
fidei redeuntes recipit. prius ut
confiteantur erroris sui culpam decernit
persuadens quia sub hereticorum specie per
Elifaz dicitur Abstulisti pignus fratrum
tuorum sine causa. id est ab his qui a nobis
ad te veniunt inutiliter confessionem
exegisti erroris Unde vero ut predixi-
mus pignus sancti spiritus dona sentimus heretici
scilicet ecclesiam fratrum suorum dicunt pi-
gnus abstulisse quia hoc quod ad illam
veniunt dona spiritualia suspicantur amit-
tere Unde et sequitur Et nudos expoliasti
vestibus Eos quos heretici prius predica-
tionibus tenuit. percepta doctrine sue
quasi quedam vestimenta habere estimat
et tamdiu illos vestitos putat
quamdiu hoc quod ipsi predicaverint ab
illis servari considerant. Et quia cum quidam
ad sanctam ecclesiam redeunt. eos protinus
doctrine vestimenta perdidisse suspicantur
Sed cum nudus spoliari ne-
queat. querendum nobis est quo prius
nudi et postmodum spoliati memorantur Sed
sciendum quia omnis qui cordis puritate per-
fruitur corpore quidem duplicitatis tegu-
mentum non habet nudus est. Et sunt
nonnulli apud hereticos qui cordis quidem
puritatem habent. sed tamen doctrine eorum

Deut 24
Mt 18
Venia petere est pignus reddere
Nuditas puritas et simplicitas que sunt in nobis

pu͠sa dogmata susceperunt / hi nimi-
rum ex sua p͠uitate mundi sunt. et qui
ex eorum p͠dicacione vestiuntur. Et tales
quamque facile ad sanctam ecclesiam redeunt.
eo quod duplicata mala non vertuntur. eos
nudos heretici faciunt. quos ab ea di-
cunt vestibus expoliatos quos simplices
quosque pigros atque ebetes putant.
quos prima sua dogmata p͠didisse con-
b siderant / scilicet Aquam lasso non dedisti.
et esurienti panem subtraxisti. Heretici
quo vitant soliditatem non tenent eo
nonnumquam student ut loquaciores appa-
reant. et contra catholicorum fidem qui de
doctrine sciencia gloriantur. cunctos quos
aspiciunt primus ad se sermonibus trahe-
re querunt. et verum sibi ad inicium alios
sonat. unde se agere quasi vivaciter
putant. Eos vero lassos dicimus qui sub
onere huius seculi laborioso fatigantur. Unde
et per semetipsam veritas dicit. Venite
ad me omnes qui laboratis et onerati
estis et ego reficiam vos. Heretici igitur
quia sua dogmata p͠dicare non ces-
sant. sanctam ecclesiam que de inpericia irri-
dent dicentes. Aquam lasso non dedi-
sti. et esurienti subtraxisti panem. De-
dunt aquam lasso dare estimant.
cum quibusdam sub tyreno fasce la-
borantibus sui poculum erroris p͠bent.
et panem se esurientibus non subtraxis-
se arbitrantur. quia eciam de invisibi-
libus atque incomprehensibilibus requisiti
cum superba audacia respondent. et tunc
se doctos p͠ omnibus credunt cum
loqui de incognitis infeliciter presumunt
Sancta vero ecclesia dum quempiam videt
esurire. quod ei non possit accipere a-
si iam sibi sunt cognita modeste
supprimit / quasi adhuc videntur incog-
nita humiliter fatetur. eos quoque ad ordina-
te humilitatis sensus revocat. cum per
3 semetipsum illis p͠dicatorem dicit. Non plus
sapere quam oportet sapere. sed sapere ad
sobrietatem. Et rursum. Noli al-
te sapere sed time / atque iterum. Alti-
ora te ne quesieris. et fortiora te
ne scrutatus fueris. Et rursum. Mel
invenisti comede quod sufficit tibi
ne forte saciatus evomas. Mel
quippe invenire est spiritus sancti dulce-
dinem degustare. Quod tunc sufficienter
comeditur. cum nostra intelligencia iux-
ta mensuram suam sub moderamine tene-
tur. Nam saciatus mel evomet. quis plus
appetens penetrare quam capit. et illud
perdet unde poterat nutriri. Sancta ergo
sancta ecclesia ab infimis mentibus p͠-
hibet alta perscrutari. beato iob dicitur

c Subtraxisti panem esurienti. Et quia d 3
eius quam magnitudini heretici invident quod
in fide veram populos innumeros salutis terre cen-
trene perspicitatur temporis invenerunt. con-
tra eam in superbis vocibus excedunt. et ex-
probantes aperiunt quanti prius eius potestas
late latet invidebat. Unde scilicet. In fortitu-
dine brachii tui possidebas terram et pote-
tissimus obtinebas eam. Ac si patenter
dicat qui in p͠dicacione tua terram univer-
salem occupasti potentia fortitudinis non
racionibus veritatis fuit. Sancta enim christianos
principes p͠dicacionibus eius tenere conspiciunt.
hoc quod eius a populis creditur non virtute
veritatis sed causa potestatis esse su-
spicantur. scilicet Viduas dimisisti vacu-
as. et lactos pupillorum comminuisti.
plebes quas heretici p͠dicationibus suis sub-
iecte et carnaliter intelligencia eorum
semina p͠usa susceperunt. eas quam in
sua dampnacione sociantur. Sed cum sancta
ecclesia ipsos erroris p͠dicatores vel
racione victos ad se suscepit vel stu-
dio perscitatur obdinatos sub disciplina
ne sive vinculo restringit destituti
heretici cum remanere apud se plebes
sine p͠dicatoribus videt. quod aliud
a sancta ecclesia quam viduas vacuas
relictas videt dolet. Et quia subiec-
tas hereticorum ingressus eorum discipulos
in suo opere infirmari suspicantur. quos
lactos pupillorum comminutos ab
ecclesia esse conqueruntur. Vel certe quia sancta
ecclesia dum quosdam ab heresi veni-
entes suscepit. liquet nimirum quod
pristino eorum errori contradicit. Nam si
nonnulli qui ita virginitatem carnis
studet ut nuptias dampnet. Et si
nonnulli qui ita abstinenciam laudat
ut sumere alimenta detestentur. I thi 4
Unde contra hec per paulum dicitur. Prohibe-
tur nubere et abstinentiam a cibis
quos deus creavit ad percipiendum cum gra-
ciarum accione fidelibus. Sancta quo eos
a carnali intencione sue p͠sicionis
revocat. heretici cum hos aspiciunt
aliter vivere quam docuerit. lactos eo-
rum prius tenuerat comminutos ec-
clesia sancta detestantur. Unde et
in hoc tempore disciplie si quod ei eve-
nerit adversitatis. hoc evenisse
ex digna dei retribucione suspicantur
Nam sequitur. Propterea circumdatus es laque-
is et conturbat te formido subita.
5 Illum formido subita conturbat. qui
considerare negligit quod ex districcione
iudicis veniens immineat. Sancta quoque
fidelem populum heretici culpis perfidie
oppressum credunt. circumdatum laqueis

Hetici non fruat verito
Mt 11
Ro 12
Ro 11
Ecc 3
p͠ub 24

accusat, et qui existimat quod futura non provideat, in percussione sua hunc subita formidine conturbari putant, quem adhuc insultantes admonent: Et putabas te tenebras non visurum, et impetu aquarum inundantium non oppressum iri. Ac si aperte dicat: Decrevisti te pacem in spe tibi proponeras, et ideo de prosperitate tua qui deliciis gaudebas, numquam te opprimi tribulationibus existimasti. Sed ecce supervenientibus malis affligeris. An sint vera quae tenebas ipse, quae te opprimunt tribulationum tenebrae ostendunt. Quas videlicet tribulationes Eliphaz aquarum inundationibus comparat, quia dum aliae super alias veniunt, quasi tumentibus aquis quasi unde undas sequuntur. Sequitur: An cogitas quod Deus excelsior caelo sit, et super stellarum verticem sublimetur? Et dicis: Quid enim novit Deus? et quasi per caliginem iudicat. Nubes latibulum eius, nec nostra considerat, et circa cardines caeli perambulat. Sunt plerique ita hebetes, ut formidare nesciant nisi quod corporaliter vident. Unde fit ut Deum non metuant, quem videre non possunt. Haeretici autem qui se sapientes arbitrantur, verba irrisionis contra catholicos proferunt, atque ab eis illum non timeri suspicantur, quem videre corporaliter nequeunt, ut quasi per torporem sensus auctorem suum existiment, quia excelsior caelo est, et super stellarum verticem sublimatus, ex longinquo videri non possit. Et quia inter nos et caelestem sedem partes aeris intersunt, quasi in nube latens per caliginem iudicet, et superioribus intentus minus ima perspiciat, et dum caeli cardines ambiendo circumspicit, interiora non videat. Sed quisquis de Deo ista ut desipiens suspicatur, quia mirum dum sit omnipotens, ipse sic interest omnibus ut assit singulis, ut singulis omnibus numquam desit. Nam et si quosdam peccantes deserit, eis tamen ipsis adest per iudicium, quibus deesse creditur per adiutorium. Sic itaque exteriora tendat ut interiora impleat, sic interiora implet ut exteriora tendet, sic summa regit ut ima non deserit, sic infimis praesens est ut a superioribus non recedat, sic latet in sua specie ut tamen cognoscatur in operatione, sic cognoscatur in suo opere ut tamen comprehendi non valeat cognoscente aestimatione, sic adest ut videri negatur, sic videri non valet ut tamen praesentiam ipsa

sua iudicia testentur, sic se nobis intelligendum praebet ut tamen ipsum nobis radiis sui intellectus obnubilet, et rursum sic caligine ignorantiae nos reprimit ut tamen menti nostrae radiis suae claritatis intermicet, quatenus et sublevata contemplari videat, et reverberata contremiscat. Et quia eum sic esse videre non potest, aliquatenus videndo cognoscat. Sed haeretici sciant etiam videre non aestimant, quia stulto iudicio se esse sapientes putant, ex quorum adhuc typo subiungitur: Numquid semitam saeculorum custodire cupis, quam calcaverunt viri iniqui? Sicut semita redemptoris nostri humilitas, ita semita saeculorum superbia est. Saeculorum itaque semitam viri iniqui calcant, qui per huius vitae desideria in elatione perambulant. De quibus in eis adhuc subiungitur: Qui sublati sunt ante tempus suum, et fluvius subvertit fundamentum eorum. Cum tempus vitae a divina nobis praescientia praefixum sit, quaerendum valde est quid ergo nunc dicatur quod iniquus ex hoc saeculo ante tempus suum subtrahatur. Omnipotens enim Deus et si plerumque mutat sententiam, consilium numquam. Eo igitur tempore ex hac vita quisque subtrahitur, quo ex divina potentia praescitur. Sed sciendum quod creans et ordinans nos omnipotens Deus, iuxta singulorum merita disponit terminum, ut vel malus ille breviter vivat ne multis bene agentibus noceat, vel bonus iste in hac vita diutius subsistat ut multis boni operis adiutor existat, vel rursus malus longius differatur in vita ut prava adhuc opera sua augeat, ex quorum temptatione purgati iusti verius vivant, vel bonus citius subtrahatur, ne si diutius vixerit, eius innocentiam malitia corrumpat. Sciendum tamen quia benignitas Dei est peccatoribus spatium paenitentiae largiri, sed quia accepta tempora non ad fructum paenitentiae sed ad usum iniquitatis vertunt, quod a divina misericordia promereri poterant amittunt. Quamvis omnipotens Deus id tempus uniuscuiusque ad mortem praesciat, quo eius vita terminatur, nec alio in tempore quisque mori potuit nisi ipso quo moritur. Nam si Ezechiae ad vitam anni quindecim additi memorantur, tempus quidem vitae crevit ab illo termino quo ipse mori merebatur. Nam divina dispensatio eius tempus tunc praescivit quo hunc ex praesenti postmodum vita subtraxit.

Deus mutat sententiam consilio manente

Nullus ante praefixum tempus moritur

Cu go ita sit · qd e qd d · q imq
sblati sut an tpus suu · n q omns
q pnte vita diligut · logiora s
eusde vite spatia pmittut · D
cu eos mors supueies a pnti
vita sbthit · eoz vite spacia q s
logiora q i cogitacoe sp tede
gsueuerat intcidit · o q q rce d
Et flumiq sbuttet fudamtu eoru
Cap v C — Nimq ei du corde tusie ad etna
negligut · z cucta pntia fugi
tiui intuer mete · i aore vite
put figut z qi loge hitacoms
in ea s fudamtu gstruut · q
in tenis reby p desidiu solida
B h x — Vic pimq in tra caym ciuitate
gstruxisse d · q vz apte mostrat
q ipe i tra fudametu posuit
q a soliditte etne patre aliequ
fuit Pegris qppe a sumis fuda
metu in infimis posuit q sta
coz cordis i delacoe collocaut
B h xi — Vnde z i eiq stirpe enoch · q de
dicao intp · pimq nasci · In elco
ru vo pgenie enoch septimq
fuisse megora · q vz repbi in
hac vita q an e semetipos edi
ficado dedicat · Electi vo edifi
cacois sue dedicacoz in fine
tpis · i in septio expectabut
Videas nap plimos sola tpa
lia cogitare · honores que · am
biendis reby inhiare · nil post
hac vita reqre · Qd itaqz isti
nisi in pa gnacoe se dedicat
Electi in l gaud de vita futu — Et videat electos nil put gloie
qre · libent inopiaz sustine
mala mdi equiunt spati ut
possint i fine conarz · Elcus go
Enoch i septia gnacoe nascit ·
q sui dedicacoz gaudy in extme
retbucois gta reqit · Et quia
cottidiao tpis lapsu · ipa pntis — eos
vite mortalitas decuit · atqz de
dicacoz repbor · eosde repbos
sbtrahedo destruit · i rce d inqs
d · Et flumiq sbuitet fudamtu
eoz · i ipe csq mutabiltr statu
in eis subruit puise costrccois
se · Q dicebat deo r cede a nob
hc etia btm iob dixisse qs am
bigat · z q in eiq dictis exposuiq
pt legentis fastidiu replicare
vitaq · se · Et qi nich possit face
oipotes estimabat eu · In his
qz smo z no sma inuita · Na
qd p btm iob deiq e · Qd e oipo
tes ut smaq · hc p Elifa dicit
Et qi nil possit face oipotes

Destiabat eu · se · Cu i e implessz
domq eoz bonis · Malor domos
dns bonis implet · q eos ingts
sua dona no denegat · vt aut
benignitate gditois erubescat z
ad bonitate rdeat · Aut redire
omno gtepnetes inde illic grauiq
pmant · vn hic z bonis di lar
gioriby mala reddideret · ut dura
dra eos tuc supplica pmant · qz
hic malicia nc dona vicerit · se ·
Cuoz sma ptul sit a me · hoc
etia p btm iob dictu e · Ait na
qz Consiliu eoz loge sit a me
Quamuis aliud sma · aliud gsiliu
possit intelligi Sma qppe e in ore — sma e gsiliu cordi
gsiliu i cogitacon · Dn go Elifaz
loge se a malor sma · btus vero
iob a gsilio optat · costat nimiz
q iste malor vbis ille vo etia
E — cogitacoi desidat ee dissimilis
Vide · Videbut iusti z letabutur et — c a 6
nocces subsanabit eos Iusti cu — errores
hic errare iustos cospiciut de — gaudiu
errore penitm letari no put · Si — iusto no
eni gaudet erroriby · iusti no st — conuenit
Rursq si p insultacoz letat eo q
tles no sut qles ee alios co — c a 18
spiciut · omno supbi st · Vn z ph
riseus iustificacoz pdidit · q pu
blicani meitis gaudedo se ptulit
dices · Gras ago t q no su sic
ceti hoim raptores iniusti · adul
teri · velut etia hic publicanq
Rursu si dicaq q pfto gaudio exul
tare iusti put de morte pnor
qualis e in hc inde gaudiu de
vlcoe peccantiu · i g o adhuc in
ctra e vita iustor · Discenaq go
tpa tremois et exultacois vi
det etenim nuc iniustos e iusti
z d eoru neqcia gtabescut · cu
qz ferui cospiciut d sua etia — e iusti videt in iustos despiciens a iustis iniustos
qz vita suspecti fuit · Qn go
videbut iusti iniqz interitu z le
tabutur · n cu districto iudici pfra
ia secui te exultacois inhesert
cu in lo extmo examine illoru
danacoz gspiciut · z sua ia qd
metuat no hebut · Nuc itaqz
repbos aspiciut z gemut · tuc
gspiciut z sbsanabut · q eos
exultado despiciut · qs modo
nc sn gemitu iniq ptutes
nc sn metu videt p iniqtate
morietes · Vn p hc qd subd · q
d vltia eoz danacoz dicat · oud
Nia z ptinq sbinfert · Nonne suc
Nf — cisa est erectio eoz · z reliqas

eoru deuorabit igis Hic namqz im
qui erecti sut qz in puersis actoibz
extolluntur qz et puerse agut et tn p
puersis actibz minime feriutur peccat
et floret peccata auget et trena
bona multiplicat Sz eoz erectio te
succidtur cu vel a psenti vita vel
ad initiu vel a gspectu etni indi
cis ad eterni iehenne incendiu pt
hut q et si h mortua ca suam
carne relinqunt ipaz ca i r'con
recipiut ut cu carne ardeat i
q peccauerut Sic ei eoz culpa in
mete fuit et cpe ita eoz pena
erit i aia pit et carne Ca go
nc hoc erit eis a tormeto libe
rum qd h mortuum relinqunt recte
nunc d' Reliqas eoz deuorabit
ignis Sed Acqesce go ei et hto pa
cez et p h hebis fructus optimos
suscipe ex ore ei9 lege et pone
smoes ei9 i corde tuo Culpa
e supbie doctos meliores quaz
sepe hetici pcesit qz d' his q
pue secerut qz doctos catholicos
psumunt Tuc ei putat eos deo
acqesce si ptigit eos eoz puersi
tatibz gsentire et qescetibz pace
pmittut qui con eos q s' gsen
ciut ia iurgari desistut fructus
eni optimos s' gsencientibz pmit
tut qz eos solos bo opa age
estimat qs ad sua dogmata se
trxisse exultat Quo et hc ggruit
qd adiugit Suscipe ex ore illi9
lege qz ea q ipi senciut ex ore
dei pcede suspicat' Et pone smo
nes ei9 i corde tuo Acsi astat
dices Quos nunc usqz i ore et no
in corde tenuisti Qm ei eoz pu
sa dogmata respiut no ea vba
dei in sensu sz in ostsioe h'uisse cri
mina' bn et qui sb spe dulcedinis
infudut virus pestife psuasiois
ut vba dei etiaz in corde suo
pone admoneat q si umqz a
corde illi9 recessisset ab illis ul
late9 tua audiret Sed Si reusus
fuis ad oipotete edificabis et lo
ge facies iniqte a tabnaculo
tuo Ifidele p'lm hetici a deo
discessisse estimat qz eu suis
pdicacoibz resistete videt que
cu a malis pntibz afflictu co
spiciut q' p admonicoz ad co
ditois graz the' coruiat' dicetes
Si reusus fuis ad oipotete edifi
cabis Acsi apte dicat Quia
nris dogmatibz resistedo a dno

recessisti ideo a nostre edificacoe
destructus es Tabnaculu vo aliqn
accipi9 hitaclm corpis alin hita
clm cordis Na sic p aiaz hitat i
core ita p cogitacoes hitat i mte
Iniqtas vo i tabnaclo mete e m
tecio pusa i studio cogitacois Ini
qtas aut i tabnaclo corpis per
explecoz opis actio carnalis Ele
fuz itaqz et qz amicus bti iob extitit
qda ia vo sencies et tn i his i qs
a vetitine demiat hetico spez te
nes btm iob ex vtutibz flagella
tu nesciies errasse credidit que p
cussu vidit ei qz si reusus ad oim
potete fuit pollice' d' Longe fa
cies iniqtate a tabnaclo tuo Ac
si apte dicat Ctqs ad dm post
errata reuti' i cogitacoe simul et
in ope mudat' Sed dabit p terra
silice et p silice torretes aureos
Qd p tra nisi infirmitas actois
qd p duricia silic n' fortitudo sigt'
Qd p torretes aureos n' doctrina
intime clarit accipi9 Oips at
deus ad se gus' p tra dat silice
qz p infima actoe tbuit fortitudinez
robusti opis Dat etia p silice
aureos torretes qz p robusto
ope doctrina multiplicat pdicacoes
ut pecor qsqz quisq et ex infimo
fort existe valeat et in sua for
titudie usqz ad pfenda vba in
time clarit exurgat Quis i eo
et infirmitas actois i qua velut
tra soluitur bn vinedi fortitune
solidet' et rursq cu qsq ex vita
trahi' ex ipa fortitune torretes
aurei defluat qz i ore bn viue
tiu doctrine claritas inundat Sed
Erit qz oipotes con hostes tuos
et argetu coacuabi' tibi Quos
magis alios hostes patim' qz
malignos spus q' i initis noz co
gitacoibz obsidet ut enite int
nre valeat rumpe ea qz sb sui
iugo dominii capta tene Arge
ti aut noie sac eloqa designatu
testa' psta q' ait Eloqa dni elo
qa casta argetu igne exaiatu
tre Et sepe cu eloqiis sacr in
tedim9 malignoz spuu insidi
as gnug tolag qz mcti nre treat
cogitacoim pulurez aspgut ut
intencois nre oclos a luce in
time visionis obscuret Qd nimi
ru psta ptulerat cu dicebat De
clinate a me maligni et scrutabor
madata dei mei Videlz patent

Tabnaculu d' hitaclm cor et cordis

) Ca 1

Tra debilitas silex fortitudo actionis

insinuans quia mandata dei perscrutari
non poterat. cum malignum spiritum insi
diantem in mente tolerabat. Quod etiam in
Gen 26 Isaac factis opere sub allofilorum persecutione
cognoscimus designari. qui puteos quos
Isaac foderat terre congerie replebant.
Nos enim nos nimirum puteos fodi-
mus cum in scripture sacre abditis sensibus
Allofili dicuntur palestini — alta penetramus. Quos tamen occulte
replent allofili quia nobis ad alta
tendentibus immundi spiritus terrenas
cogitationes ingerunt et quasi inventam
divine scientie aquam tollunt. Sed quia
hos hostes nemo sua virtute superat
per eliphaz dicitur. Erit quia omnipotens contra ho-
stes tuos et argentum coacervabi-
tur. Acsi aperte diceret dum malignos
spiritus dominus sua a te virtute repulle-
rit. divini intus eloquii talentum luci
dius excrescit. sequitur. Tunc super omnipote-
tem deliciis affluens. Super omnipote-
Sacra scriptura deliciis habundare — tem deliciis affluit qui in amore
illius scripture sacre epulis satiatur.
In cuius nimirum verbis tot deli
cias invenimus quot ad profectum nostre
intelligentie diversitates accipimus. Ut
modo nos nuda alt' nuda historia
pascat, modo sub textu littere vela
ta medullitus nos reficiat mo
ralis allegoria, modo ad altiora
suspendat contemplatio in presenti vite
tenebris iam de lumine eternitatis in-
micans. Et sciendum quod quisquis deliciis
affluunt in quadam sui remissione dissol
vuntur. atque a laboris studio quasi ex
lassitudine relaxantur. Anima
nimirum cum interius deliciis
habundare ceperit. terrenis iam operibus
incumbere minime consentit. Sed amore
conditoris capta et sua iam captivitate
libera ad contemplandam eius speciem defici
endo suspirat. et quasi lassescendo
convalescit. quia dum sordida onera
portare iam non valet. ad illum per
quietem properat quem intus amat. Hinc
etiam in admiratione sponse scriptum est
Cant 6 Que est ista que ascendit de deserto
deliciis affluens. Quia nimirum sancta
ecclesia nisi per verbum dei deliciis af-
flueret de deserto vite presentis ascendere
ad superiora non posset. Deliciis ergo
affluit et ascendit quia nimirum dum
misticis intelligentiis pascitur. ad su
perna cotidie contemplanda sublevatur.
Hinc etiam psalmista ait Et nox illuminatio
mea in deliciis meis. quia dum per
intellectum misticum studiosi mentes
reficiuntur. iam in ea vite presentis ob
scuritas fulgore diei subsequentis

illuminatur. ut etiam in hac corruptionis
caligine in intellectum illius vis futuri
luminis erumpat. et robur deliciis pa
sta pregustando discat quod de pabulo
Mortalitatis esuriat. sequitur. Et elevabis Job 22
ad deum faciem tuam. Ad deum faciem
levare est cor ad sublimia inve-
stigandum attollere. Nam sicut per corporis
faciem homo ita per interiorem imagi
nem deo noti ei quia conspicabiles su
mus. Cum vero reatu culpe deprimimur
ad deum levare faciem cordis me
tuimus. Dum enim nulla bonorum operum
confidentia fulcitur intueri summa mens
trepidat. quia ipsa se conscientia accusat.
Cum vero iam per penitentie lamenta culpa dilu
itur. et sic perpetrata plangimus ut
plangenda minime perpetremus. mag
na mentis fiducia nascitur. et ad con
spicienda superne retributionis gaudia
cordis nostri faciem levamus. Sed hec
Eliphaz recte diceret si infirmum mone
ret. cum vero iustum virum propter fla
gella despicit. quid aliud quam verba
scientie nesciens fundit. Que nimi
rum dicta si ad hereticorum typum duci
mus falsis promissionibus nos ad deum
faciem levare pollicentur. Acsi fideli
populo patenter dicant. Quamdiu pec
catorum nostrorum non sequeris cor in infi
mis premis. Quia vero Eliphaz beatum
Job ad deum reverti admonuit. a
quo videlicet idem beatus Job nunquam recessit
adhuc pollicendo subiungit. Rogabis
eum et exaudiet te. Rogat quippe
dominum sed exaudiri minime meretur.
qui iubentem dominum per precepta contempnit.
Unde scriptum est Qui declinat aurem su
am ne audiat legem oratio
eius execrabilis erit. Quamdiu Eliphaz
sed beatum Job non exaudiri credid
hunc nimirum in suo opere errasse
indicat. Unde et adhuc subiungit Et
vota tua reddes. Qui vota vovit
sed hec per infirmitatem solvere non valet
ei peccati pena agitur ut volenti
bonum posse subtrahatur. Cum vero in
conspectu intimi iudicis ea que ob
sistit culpa detergitur. fit protinus
ut voti possibilitas sequatur. sequitur.
Decernes rem et veniet tibi. Hec
per infirmatum solet mediciam ut
tanto quempiam existimet instru
ctum quanto hunc adipisci conspicimus
quod appetit. cum videlicet noverimus non
nunquam bona terrena iniustis subtili
et largo munere tribuuntur iniustis
quia et desperatis egris medici quecumque
poposcerint dare permittunt et eos

quos reduci ad salutem posse pvidet
q appetitus dari condicient Sz si dicta
h Elifaz d' domis spitlib; intulit
sciend' q̄ res decernit ⁊ venit cu v.
tus q ex desidio appeti² largiente d̄o
etiā effectu ꝑspat² Vnde ⁊ adhuc
subdit Et in viis tuis splendebit
lume In viis qppe iustor lumen
splende ē p mira opa vtutu sue
claritatis aspge signa vtqua ꝗ ꝑ
interioz pgut ab intuetiu cordib;
pcti noctē excutiāt ⁊ exemplo
sui opis i eis iusticie luen fundat
Sz qntal3 sit iusticia opis apud int
im iudice nlla ē Sz hac elevat
tuor mēt Vn ⁊ sbd² Q' em hu
liatꝰ fuit erit in glia ⁊ q' inclia
uerit oclos suos ipe saluab² Que
immiru sna a vitat ore nō dis
crepat dicēt Oīs q se humiliabi²
exaltab² ⁊ q se humiliat exaltab²
Vn ⁊ p Salōez d² Anteq̄ ɋtera² ex
alta² cor hois ⁊ anteq̄ glie² humili
at² Rcē aūt d² Q' inclinaūit o
culos suos ipe saluabit qz qn
tu p mēbror insticiu dephendi
pt pma supbie ɋnsio ēē i oclis
solet hinc eni sciptu ē Et ocu
los supboz humiliabis hinc de
ipo supbientiu capite d² Oē sb
lime videt hinc d' ia q ei p in
fidelitē adhesit sciptu est Gnā
cuius excelsi sut oclī ⁊ palpebre
eius i alta subrecte Oclos go in
clinare ē nllu respiciedo despice
ꝶ se inmore atq̄ ipare cuct quos
aspicit estiare Saluabi² itaq̄ q
oclos inclinat qz q' falsu supbie
vtice deserit vitat altitudinē ascē
dit scz Saluab² inocēs saluabi
aūt mundicia manuu suaz Que
scz sna si d' celestis reg retribu
cōe punit² vitate fulcit² Q'a cu
d' dō sciptu sit Q' reddz vnicuiq̄
scdm opa sua Illu in extmo exa
mie iusticia et in iudic saluat q
hic eius pietas ab inmūdis opib;
libat Di aūt adhuc saluari ɋsq̄
hic i mundiciā manuu suaz edit²
ut suis vib; inocēs fiat pculdu
erra² Q'a si supna gra nocēte
nō pueit nūqua ꝗ ꝓs inveniet
quē i'muneret inocēte Vn vei
dica Moysi voce d² Nllꝰ qz apd
te inocēs ē p se Supna go gra
pus agit ꝗ in nobis sn nob
ut sbseqnte nrō libō arbitō bo
nu qd ia appetiꝰ agat nobcu
Qd tn p impesa gra in extmo

iudicio ita rmuneret i nob acsi solu
ꝓcessiss; ex nob Q'a eī diuina nos bo
nitas ut inocētes faciat pueit
paulꝰ ait Gra di sum id qd sum Et 1 Cor 15
qz eand' gra nrm liber arbitu se
adiungit Et gra eiꝰ i me vacua nō
fuit Sz humilitꝰ hiis oibꝰ laboavi
Q' du se d' se nich ēē cospiceret ait
Nō tn ego Sz tn qz se ēē aliq̄ cu
gra invenit adiuncit Sz gra di me
cu Nō ei diceret mecu si cu pueni
ente gra liber arbitu sbseqns nō
hret Vt go se sn gra nich ēē on
dēt ait Nō ego vt vō se cu gra
opatu ēē p liber arbitu demarcaret
adiunxit Sz gra di mecu Mundicia
itaq̄ manuu suaz inocēs saluab²
qz q h pueit² dono ut inocēs fiat
cu ad iudicium duci² ex merito re
mūera² Que cuncta elifaz sic p R
dictu ē ⁊ si rcā ptulit tu tn p
fret ifra qz doc̄e meliore aude
nō debuit Que tn oia p typu
heticoz pmissioib; ɋgrut q cu
fideles ɋsq̄ i pnti vita afflictos
inueniunt eos ex clpa pfidie p
cussos arbitrant eis qz si sua doc
mata sequnt² salutē inocētie p
bonoz opez iudicia pmittunt Sz
mēs fidelui tanto eoz altiꝰ despi
cit qnto iōs inocēs nō iudz hre
gna pollicen² Vn bn p Salōez Pro 1
d² Frustra iacit² rethe an oclos
penatoz penati qppe st bonoz
spus q dn ad altiora p spez vi
tat euolat oppsita pvoz hom
reticla declinat scz Rndēs at Cap 23 Job
iob dixit Nūc qz i amaritudine est
smo meꝰ ⁊ manꝰ plage mee
aggrauata ē sup gemitu meu
More suo bts iob plamoib; vbis
inchoat ꝶ dcta sua alta mistys
pseneroe ɋsuat Medeii qppe do
lor afflicti amicoz ɋsolacōe de
bueat Sz qz ɋsolacio ad blandi
menta fallacie erupt afflicti Cap 10
dolor inhorruit Icca em eli
faz spodē quo meliora nō timu
it cu ex noxio medicamē volnꝰ
creuit Vn rcē qz d² Nūc qz i amaritudine
ē smo meꝰ ⁊ manꝰ plage mee
aggrauata ē sup gemitu meu qz vz S
mordiate ɋsolacōis inte pcꝰ
sioz qua minue debuit multipli
cauit In qꝰ minirum vbis p typu
scē ecclie etiā fidelui dolor exp
mit² q' eo apliꝰ gemuit q' ma
los blandi ɋspicuit qz iux pau
li vocē p blādos ⁊ dulces smoes

ꝛ bñdictõ eſ ſeducunt corda inocē
tiũ. Quę etiã vba ad ꝯſidãndã ſb
tilius mentē fidelium rcē referunꝛ. q̃ ſte
ee ſn̄ ● titudiē neſciunt etiã ſi i
hᵉ mõ pſpari videaꝛ. qꝫ cũ ꝛ ad
uſitas eueīt. cũ quę inveīt in
gemiat dolorē. Vñ rcē dꝛ Nunc
qꝫ. vt apte inſrareꝛ qꝛ electoꝝ mẽs
ſn̄ agritudiē ꝛ ꝓſpitate nõ ſunt
Vñ at dꝛ Et magꝰ plage mee
aggnata ē ſup gemitũ meũ. Ma
iꝰ qppe ē plage fortitudo penſſio
Pma naqꝫ penſſioꝫ ſua electi ꝯ
ſidãnt. qꝛ a conditoꝛiſ ſui viſion
diuiſi ſt. q̃ neqꝫ illuĩacõis
intime p claritē ꝓfruunꝛ. ſꝫ in
pñtis vite exilio q̃ſi in cecitatis
loco religati gemunt. Sꝫ p̃ gõ hũt
i hac mãm plage gemitũ ſuũ.
ſꝫ cũ adhuc eꝰ aduſa i hac vi
ta ꝯcedunt. maiꝰ plage eorũ
etiã ſꝰ gemitũ ꝯnaꝛ. Erat ei
plage gemitꝰ etiã cũ pñtis vite
aduſa deeſſet. ſꝫ agritudo pme
penſſioiſ etiã ex tẽtaõn̄ creſcit
aduſitꝰ. Dicat gõ Et magꝰ pla
ge mee ãgnata ē ſup gemitũ
meũ. Q̃a inſtũ queqꝫ in hac vi
ta aduſitas nõ letũ ptulit. ſꝫ
i eo dolorē vulnꝰ multiplicatꝛ
ffit tñ miro oĩpotꝰ moderamĩe
ut cũ i hᵉ mõ mẽs iuſti aduͤ
ſitatibꝰ plꝰ laborat. auctoris
ſui ꝯteplãdã faciē ãplꝰ ſitiat
Vñ hic apte dꝛ ſubditꝛ. Q̃s in
tribuat ut ꝯgnoſcã ꝛ ĩveniã illũ
ꝛ veniã uſqꝫ ad ſoliũ eiꝰ. Ele
ctꝰ q̃ſqꝫ ĩ domini ꝯiunꝫ. utiqꝫ
nõ agret. Sꝫ aliud ē ꝯgnoſce
p fidē atqꝫ aliud p ſpẽ. aliud
invenire p credulitatē. aliud per
ꝯteplacoꝫ. Ex q̃ re agitꝛ ut elec
tꝰ. cũ quę fidē ꝯgnerit. videt
qꝫ p ſpẽ anhelet. eiꝰ amore
flagrãtes eſtuat. qꝛ eiꝰ dulcedĩꝰ
ſuauitatē iã in ipã ſue fidei
certitudĩe deguſtat. Vñ ille
i geraſenoꝝ regioē ſanatꝰ a de
monibꝫ deſiqꝫ q̃ voluit abire
cũ ihũ. ſꝫ ei a magro ſalutꝰ dꝛ
Redi in domũ tuã ꝛ narra q̃nta
t fecit dñs. Amati eĩ adhuc dila
tõ ĩponitꝛ. ut ex dilati aoꝛiſ de
ſidio mitiꝰ retribuciõis augeatꝛ
ffit gõ nob oĩps dñs dulcꝰ i ma
tꝰ ꝛ tñ i ſua celſitudĩe ma
net occltꝰ. ꝛ ut q̃dã inſrando
dꝛ ſe occulta noꝫ inſpiracõe i ſuo
aoꝛe accedat. ꝛ tñ abſcondẽdo

maieſtatꝰ ſue gliãꝫ aoꝛiſ ſui vi
p eſtũ deſiderii augeat. Iuſti eĩ
ſcꝰ vir huc in ſuã maieſtatē
videꝛ querebat. nõ utiqꝫ ſbinfret
Et veniãꝫ uſqꝫ ad ſoliũ eiꝰ. Qd
naqꝫ ē ſoliũ dei n̄ illi angelici
ſpũs q̃ ſcptura teſte tni vocati
ſũt. Q̃ gõ uſqꝫ ad ſoliũ dei venire
vult. qd aliud qꝫ inter angelicos
ſpitibꝰ ꝯcupiſcat. ut nulla iã de
fectiua tpm momenta ſuſtineat
ſꝫ pmanẽte gliã i ꝯteplacõꝫ
h eternitatꝰ exurgat. Sꝫ aue tam
vba etiã in hac vita poſſunt inſt
ꝯuenire. Illa eĩ cũ voti ſuũ
atqꝫ deſidiũ q̃dꝫ agi ꝯſpiciunt
ad occulta dei iudicia recurrunt. ut i
eis videat. qꝛ inordiatē nõ diſ
ponitꝛ qd inordiatũ foris eē
videꝛ. Cũ eĩ pſidẽte angelicis
ſpitibꝰ creatorẽ oĩm fidei oclis
ꝯteplãꝛ. ad eiꝰ mĩmꝛ ſoliũ ve
niũt. Et qꝛ ꝯſidãnt quo iſ qui
mire angelos regit. iniuſte ho
mĩes nõ diſpõt. pfectõ inveniũ
cauſales rõnes qꝫ iuſte ſint.
dũ ipe cauſe extrĩſecꝰ videã
iniuſte. Dũ qꝛ id hũiliꝰ faciunt ſi
metipos ſepe i ſua volũte re
phẽdunt. ſuã i ſe vota nõ inuꝫ
diiudicat. dũ melioꝛa eē ea q̃
diſpõit ꝯditoꝛ pẽſat. Vñ bene
adhuc ſubdꝛ Ponã corã eo iu
diciũ ꝛ os meũ ĩplebo increpa
cõibꝰ. Corã eo iudiciũ ponere ē
in ſecretis mẽꝰ p fidei ꝯte
placõꝫ ad tremẽdũ examē ma
ieſtatꝰ illiꝰ oclos nr̄e ꝯſidãcõ
aperire. ꝛ qd hõ mẽaꝛ attendere
ꝛ occultꝰ ĩuic mõ ꝛ tacitꝰ inde
qꝫ tribuit pꝰ appareat ꝯſidꝛare
Ex quã re agitꝛ ut ad ꝯſidacõꝫ
ſui aĩa facilꝰ ĩuocꝛ. ꝛ quõ
occultũ iudicē ſuũ magꝰ tri
videt eo de ſuiſ actibꝰ formi
doloſiꝰ ꝯguſteꝛ anxie trepidat
culpas ſuas. lamẽtꝰ inſequitꝛ
penitẽdo increpat. q̃le fuiſſe ſe
meminit. Vñ nũc qꝛ poſtqꝫ dcm̄
ē Ponã corã eo iudiciũ. rcte
ſbiungitꝛ Os meũ ĩplebo incre
pacõibꝰ. Q̃ eĩ ſe in ꝯſpcu dei
iudiciũ oppõit os ſuũ increpacõibꝰ
replet. qꛛ dũ ſubtile examen
tremẽdi rõni ſe iudicꝰ ꝯteplant.
amara ſe pme invectõe inſeq
Sepe at dũ culpas nr̄as pẽſare
negligiꝰ. q̃ eaꝝ reprehẽſio i iudi
ſequaꝛ ignoraꝰ. Dũ võ eas pe

Pſc̄ hic ꝯ aduſitudiẽ tñ in ꝓſpꝭ qꝫ in aduſiſ

Iuſtꝰ plꝰ ſtens vide cupit cũ cũ tribulacõ magꝰ augetur

Luce 8

Ꝓ hic dilacõ deſide rũ augꝫ amati

bona ꝯſpicit tollit dñs iudicii ſi

ꝯgitacõ ꝓpa ſat dubitare ꝓpena

metuendo prosequimur, quid nobis de eius iudicio in suo examine dicere possit invenimus. Unde et adhuc apte subiungitur: Ut sciam verba que michi respondeat, et intelligam quid loquatur michi. Tunc enim ei culpas plagis eius pensare ceperimus, sed tunc subtilius pensamus eum, solicitius plagis atque ex lamento nostro plenius nascitur. Quid est quod peccantibus divina districtio minatur? Que erunt illa terroris imperia? Quis terror quam implacabilis maiestatis animadversio? Tanta enim tunc domini iratus terribilis dicitur, quanta eos patientia ex equitate prius sensit. Que nimirum verba animadversionis illius iusti dum solicite metuunt, evadunt. Sed quia in eius examine inveniri iustus nemo valeat, si secundum fortitudinis sue magnitudinem maiestatem vitam hominum discutiat Deus, apte ergo subiungitur: Nolo multa fortitudine contendat mecum, nec magnitudinis sue mole me premat. Meres etenim quelibet iusti si ab omnipotente domino districte iudicentur, mole sue magnitudinis premuntur. In quibus nimirum verbis hoc quoque intelligendum est, quod sanctus vir dum dei fortitudinem declinat, quid aliud quam infirmitatem eius desiderat? Et scriptum est: quod infirmum est dei, fortius est hominibus. Unde et protinus adiungitur: Proponat equitatem contra me, et perveniat ad victoriam iudicium meum. Quem enim aliquando nisi mediatorem dei et hominum hominem Christum equitatis nomine designat? De quo scriptum est: Qui factus est nobis sapientia a deo et iusticia. Que scilicet iusticia dum in hunc mundum contra vias peccatorum venit, antiquum hostem vincit, a quo capti tenebamur. Dicat ergo: Nolo multa fortitudine contendat mecum, nec magnitudinis sue mole me premat. Equitatem proponat contra me et perveniat ad victoriam iudicium meum, id est ad redarguendas vias meas incarnatum filium suum mittat, et tunc insidiantem adversarium per absolutionem mee iudicii victor excludam. Si enim in divinitatis fortitudine sic unigenitus filius invisibilis permaneret, ut nil de infirmitate nostra susciperet, infirmus homo ad eum venire accessionis gratiam non potuisset. Considerandum quippe pondus eius magnitudinis opprimeret, pondus quia innocens [illegible], sed fortis super gloriam apparuit infirmus inter omnia, ut dum nos ex assumpta infirmitate contingeret, ad permanentem fortitudinem suam nos elevaret. In altitudine enim

sua nobis divinitas eius utpote per invisibilis apprehendi non poterat, sed stravit se hominibus per humanitatem, et nos quasi super iacentem ascendimus: surrexit et levati sumus. Unde hic quoque mox subditur quod divinitas invisibilis atque incomprehensibilis demonstratur. Nam sequitur: Si ad orientem iero non apparet, si ad occidentem non intelligam eum. Si ad sinistram quid agam? Non apprehendam eum. Si me vertam ad dextram non videbo illum. Creator quippe omnium in parte non est, quia ubique est, et tunc minus invenitur, cum ibi quasi totus ubique est in parte queritur. Incircumscriptus namque spiritus omnia intra semetipsum habet, quia tamen et implendo circumdat et circumdando implet, et sustinendo transcendit et transcendendo sustinet. Unde ait: Pergam deinde. Si ad orientem iero non apparet, si ad occidentem non intelligam eum. Si me vertam ad dextram non videbo illum. Sicut dixit: Ipse vero scit viam meam. Acsi aperte dicat: Videre non valeo videntem me, et eum qui me subtiliter intuetur intueri non possum. Ubi recte ostendat quia tanto cautius formidandus est, quanto conspicabilis non est. Qui enim ita nos aspicit ut a nobis aspici negat, eo magis timendus est quo cuncta videns minime videtur. Cum quem enim contra nos latere quempiam in insidiis credimus, eo illum amplius metuimus quo minime videmus. Cum quem eius insidias nequaquam deprehendimus ubi sunt, et ibi eas deprehendimus ubi non sunt. Creator autem noster quia ubique totus est et cernens cuncta non cernitur, tanto magis metuendus est, quanto invisibilis permanens de nostris actibus cuncta que decernat ignoratur. Que tamen verba intelligi et aliter possunt. Ad orientem quippe imus cum mentem in consideratione maiestatis eius attollimus, sed non apparet, quia qualis in natura sua est a cogitatione mortali videri non prevalet. Si ad occidentem non intelligam. Ad occidentem imus cum sublevatum in deo cordis oculum, sed ipsa immensitate luminis reverberatum ad nosmetipsos reducimus, et lassati discimus valde super nos esse quod querebamus, in tantum quod mortali temperamento considerantes indignos nos adhuc esse deprehendimus qui immortalem videre valeamus. Si ad sinistram quid agam? Non apprehendam eum. Ad sinistram ire est peccatorum delectationibus consentire. Et nimirum constat quia deum apprehendere non valet qui adhuc in delectatione

Deus magis timendus est ex eo quod ubique est et tamen creatura comprehendere non valet

Ad orientem vel ad occidentem, ad dextram vel ad sinistram ire quid sit

peti p sinistra iacet Si me verta
ad dextra no videbo illu In dex
tra pcul dio vertit q d' virtutibus
elena Sz deu vide no valet q p'
nata letia d' bonis gaudz actiby
qz i eo cordis oculu tuor elacois
pmit Vn bn aliab d' Ne declines
ad dextra sive ad sinistra In qby
cuctis plerumqz aia se discutit nec
tn plene dephende ho semetip
valet Vn apte subd' Ipe vo scit
via mea Acsi apte dicat Ego
me distitte discuco & pfte scire
no possu / & tn ille que vide no
valeo videt sbtilit cuncta q ago
se Et pbabit me qi auru qd p
igne trnsit Auru in fornace ad
natue sue claritate pficit du sor

Cap ij C — des amittit Manasi auru go
qd p igne tnsit pba aia iustor
qby exustioe tbulois & sbthunt
vicia & augetur merita Hec elato
mis fuit q senis vir i tbulacoe
poitg auro se gpat Aia q dei vo
ce, iustg an flagella dictg e no
ideo tetari pmissg e ut in eo
vicia pgaret Sz ut merita cresceret
Auru vo p igne pgat Minq go
d' se existimavit ipe qz erat du
tbulacoi tditg pgari se credidit
q pgadu aqp in se no hebat Sci
endu vo e qz qznis d' se humilia
seciat aig iustor ea tn q agunt
qz sunt recta qspiciunt Sz d' eoz re
ctitudie no psumunt Vn adhuc
sbdit Vestigia eig secutg e pes
meg via eig custodiui & no de
clinaui ex ea a madat labioz
eig no recessi & in sinu abscodi
d — vba oris eig Sz i his oiby an se aq
ee existiret videag se Ipe eni
solg e Que sbiecta sua ondit
qz in tot bonis q egerat nil ee
se credidit Sz h ipa supig vba
repetentes ut possug pstingag ve
stigia eig secutg e pes meus
Quasi qda naqz gressg di sut ipe
qs cnig opanes eig qby bong
qnisqz malg qz regit qg insti
iniusti qz suis ordinib dispoim
qby & subiectg qsqz ad meliora du
cit & adnisg ad deteriora conuer
tolat d' qg nimi gressib pphta
dicebat Visi sut gressg tui Deus
Nos itaqz cu virtute logamitat
atqz piet eig intuem & intu
entes imitari qtedig qd aliud
qz gressiu eig vestigia sequim
qz extma qda eig opacoe imita

Operaciones dei dicuntur gressus eius

mr Hec ei pris vestigia imitat
vitas admonebat cu diceb
Orate p psequentib & calumniantiby
vos ut sit filii pris vri q in cel
e q sole suu oriri fac sup bonos
& malos Pt etia btus iob qui
certa fide ia duxat Scio q rede
tor meg vivit & in nouissio de
tra surrecturg su sic i futo opa
incarnade sapie intede sic nos
emisg sapie ia ptita opa p fide
videg q mediator di et homi
benignus ad tbuend humilis ad
sustined paties ad exhi pbend
fuit cuig innrru vita du btus
iob supno repletg spu solicita
intecoe qspicet futuraz mansue
tudis illig humilite pnides qi ad
xpoitu s' exeplu recepit ut gesti
in hac vita ageret ad imitacom
illig vestigia ligaret qtus qui
oculte dispoms eig sblimia vi
de no potat qi i tra qspiciens
ad imitacoz eig vestigia teneret
D' qg eig vestigiis p petru d' xps — pet 2
passg e p nob nob relinquens
exm ut sequim vestigia eig D'
quo adhuc sbd via eig custodi
in & no declinaui ex ea Custod
en & no declinat q hec ubiqz in
E — tendit opa Custodie qppe p ut
coz e non declinare p opacoz
h naqz e solicitudo iustor ut
actg suos cotti in vias vitat
examinet & eas s' in regula pte
netes a rectitue timite no declin
Sup semetipos cotti ire qtedi
& qd in virtutu vtice pueht ta
ta rephensioe diiudicat qtu d
eis ex semetipis remanet ints
semetipos & totos se illo festina
trahe ubi se invenint ex pte p
Ff — uenisse Seq A madat labi
Cap 6 — ori eig no recessi Sic bn obseque
tes famli dnor suor voltibg in
teti sut ut ea q pcepint festie
audiat & imple qtedat Sic in
storu metes p intecoz oipotenti
do assistut atqz in scptura eius
qi os eig intuet ut qz p ea d'
loqt ome qd volt tato a volut
eig no discrepet qnto eand vo
lutate eig i eloqo illig agnoscu
Vn fit ut i eig vba no p eoru
aures supnatue trnseant Sz h
in suis cordib figat Vn & sbdit
meo — Et in sinu eig abscondi vba oris
S eig In sinu eni vba oris eig abs
dnug qui oia madata eig no

[illegible]

tristitorie. sz impleda ope audimus
hinc est ei qd de ipa nre virgine
sc̄ptu e. Maria aut͠ ɔseruabat oia
vba h ɔferens ea i corde suo. Cene
minus vba. et cu ad opa corrupdent.
i sinu cordis abscosa latet. si p hc
qd foris agi' intus aget animus no
eleua'. Na cu ɔcepto smo ad opus
pduca'. si p hc huma laus qrit' s
mo di in sinu met' peul dubio non
occulta'. Sz nosse velim bte vir
cum tata intercede examies. cum
tata solicitudie astingas. seqm'.
Ipe em solus e. et nemo aute pt co
gitacoes eius. Nuq na no st an'li
et hoies celu et tra. aer et maria.
cucta volatilia vl q̄drupedia.
atqz repetia. Et cte scptu e. Fac
ta esent oia. Cu go in reru na
ta multa sint. cur bti voce viri
nuc d'. Ipe em solus e. Sz aliud
e ee. aliud pncipa'r ee. Aliud
mutabilit ee. atqz aliud imuta
bilit ee. Sut em h oia sz pncip'
no st. qz in semetipis mime sb
sistut. et nisi gubnant manu
tenea' ee neqqz pnt. Cucta na
qz i illo sbsistut. nc ea q vivut
a smetipis vita tbuut. nc ea q
mone't et no vivut suis imtibus
ad motu ducut'. Sz ie cucta mo
uet. q qda vivificat. qda vo no
vivificata i exma eentia mire
ordinas ɔsuat. Cucta qppe ex ni
chilo fca st. eoru qz eentia zur
su ad nichilu tendet n ea auctor
om regimis ma' retinet. Oia
itaqz q cata sut. nc p se sbsiste
valet nc moueri. Sz intatu sbsi
stut inqntu ut ee debeat acce
perut. intatu moue'. inquatu
occulto instinctu dispoit'. Ecce
em pctor flagellandus e d' rebus
humais. arescit i eius laboribus tra.
genti' i eius naufragijs mare.
ignescit i eius sudoribus aer. obte
nebrescit con eu inundacoibus ce
lu. inardescut i eius oppressionibus
hoies. moue' in eius adusite et
anglice ptutes. Nuq h inanata
vl q vivencia dixius suis instinct
ibus et no magis dinis ipulsioibus
agita'. Occp est itaqz qd extius
senit. p hc ie metuedus e q hoc
intus dispoit. In oi igr' ca solus
e ipe metuedus q pncipa' est.
Q' etia ad moysen dt. Ego su
q su. sic dices filijs isrl. Q' est
misit me ad vos. Cu itaqz fla

gellam' p ea q videmus illu debe'
solicite metue que no videmus. Vir
itaqz scus despiciat qcqd extius
qcqd intus tret. qcqz p eenciaz
sua n rege' ad nichilu tendet.
et met' delos suppsit oibus intu
eat' vnu in cuius eentie ɔpa om
ee mim no e ee. Et dicat Ipe
em solus e. D' cuius mutabilite
mox apte sbdit'. Et nemo pt
aute cogitacoes eius. Sic ei ds
imutabil nae e. ita et imutabi lis
e volutis. Cogitacoz qppe illius nul
lus aut'tit. qz nemo resiste occulto
eius iudicijs pualet. Na et si fuerut
qda q depcacoibus suis cogitacoz
eius autisse videnti'. ita fuit int'
na cogita' eius ut sinaz qd illius
depcando aute potuissz. et ab ipo
accepert q agent apd ipm. Dicat
go Et nemo pt aute cogitacoz eius
qz fixa semel iudicia neqnaqz
mutari pnt. Vn scptu e Pceptu
posuit et no ptibit. Celu et tra
tnsibut vba at mea no tnsibut
Et rursu. No em cogitacoes mee
sut cogitacoes vre. neqz vie
mee. vie vre. Cu go mutari
extius vide' sna intus ɔsiliu
no muta'. qz d vnaqqz re imu
tabilit' ɔstitui' intus qcqd foras
mutabile agit'. seq'r. Et aia eius
qdcuqz voluit hoc fecit. Cu sit
cuctis corporibus extior ds. cuctis
metibus intior. cuius capia vis eius q
cucta penetrat cucta dispoit.
aia illius appella'. Cuius vz' volu ti
nc illa obsistut q con volutate
illius fieri vident'. qz ad hc nonu
qz fieri pmittit etia qd no pcipt
vt p hc ctius id implea' qd iubet
Apostate qppe angli puisa volu
tas e. sz tn a do mirabilit ordia'
ut ipe qz eius insidie vtilit' bo
nor ɔsuat qs pgat du tentat
Sic itaqz eius aia qdcuqz voluit
hc fecit. ut inde qz volute sua
impleat vn volu ti eius rpugre
videba'. Treat' go vir iustus. et
tate maiestat' podus ɔsiderans in
fimu se ee depphedat. Sz inter h
vba pcotari libz atz dice. O bte
iob int tot flagella posit. cur
adhuc puisa formidas. Iam tribu
lacoibus cingeris. iam multis tribu
lacoibus angustais malu time
ri. Sz qd necdu susceptu e. tu
i tato dolore positus quid me
tuis. Sz ecce vir iustus nostris

Luce
Cap xi E
Resiste deo no pt
Luce 21
F
Voluti dine [illegible] resistut sz ei videant opposita
G
afflictoibus

inq(ui)sitionib(us) satisfaciens adiungit
Et expleuit i(n) me volu(n)tate(m) sua(m) (et)
alia multa similia p(re)sto s(un)t ei.
Acsi apte dicat. Iam p(ro)cedo q(uod) pacior
s(ed) adhuc formido q(uod) pati possu(m). Ex
plet ei in me volu(n)tate(m) sua(m), q(ui)a
mult(is) me p(er)cussionib(us) affligit. S(ed)
multa similia p(re)sto s(un)t ei. q(ui)a si ferire
cogitat adh(uc) inuenit ubi plaga
crescat. Hic itaq(ue) pe(n)sand(um) e(st) q(uod)
pauid(us) an(te) flagella fuit q(ui) e(ti)a(m)
p(er)cuss(us) ne feriat(ur) adh(uc) metuit.
Inco(m)p(re)hensibile(m) q(ui)ppe eo(rum) vim mec(um)
(con)sidera(n)s (et) p(er)tract(ans) (et) exa(m)i(n)i(bus) e(ss)e
vir iust(us) [illegible] n(ec) d(e) flagello
secur(us), v(n)de adhuc metue(n)s subiu(n)
N git Et ideo a facie ei(us) turbat(us) su(m)
(et) (con)siderans eu(m) timore sollicitor. Vn(de)
[illegible] a facie d(omi)ni t(ur)ba(tur) q(ui) terrore maie
stat(is) illi(us) cordis sui obtutib(us)
(pro)ponit, (et) ei(us) rectitudi(ni)s pauore (con)cuti(tur)
du(m) se tre(m)e(n)dis ra(tionib)us (con)spicit ido
neu(m) no(n) e(ss)e si districte iudicet(ur). Rec(te)
ergo d(icitu)r Et (con)siderans eu(m) timore sollici
tor. q(ui)a diuine animaduersionis vim
cu(m) minime q(ui)sq(ue) (con)siderat, minime
formidat, (et) ta(n)to magis i(n) hac
vita no(n) secur(us) e(st) q(ua)nto ia(m) (con)sid(er)a
tio(n)e interne districtionis alien(us) n(on) e(st). S(an)c(t)i
e(n)i(m) iusti viri ad cordis secreta
rede(u)ntes vim occulte districtio(n)is
intuent(ur), inq(ui)etati i(n)t(er)ne
iudicio assistunt ut eo magis
q(ui)sq(ue) securi sint q(u)o h(ic) q(ua)ndiu vi
uu(n)t securi e(ss)e noluerit. Illa ma
lor(um) me(n)tes cu(m) re(n)uunt (con)sidera
re q(uo)d metuant timeat ad hoc
q(ui)sq(ue) p(er)ueniat gaudentes q(uo)d time(n)
Job lauda(tur) (et) dubitat tes nullo(modo) euadant. Sed ecce d(e) b(ea)to
iob nouim(us) q(uia) crebrius dei sacrifici
is deditus. q(uia) hospitalitatib(us). q(uia)
indigentiis paup(er)um impensus. q(uia) sum
m(a) e(ti)a(m) (con)ditio(n)e humilis. q(uia) s(ibi) adu(er)santi
b(us) benignus fuit. (et) t(ame)n tot flagel
la suscepit. n(un)c ia(m) int(er) flagella
securus extitit. s(ed) adhuc metuit.
adhuc diuine districtio(n)is vim (con)si
derans (con)tremiscit. Quid nos itaq(ue) mi
seri. q(ui) adhuc peccatores dicim(us). si
sic timet q(ui) sic egit. Sed ta(n)ti timo
ris pondus an a semetip(s)o h(ab)eat
Ca 16 O innotescat se(quitur). Deus molliuit
cor meu(m) et o(mni)p(otens) (con)turbau(it) me
Ex diuino nanq(ue) mu(n)ere cor iusti
molle d(icitu)r q(uia) sup(er)ni iudicii timo
re penetra(tu)r. Molle e(n)i(m) e(st) et(er)i q(uo)d
penetrari p(otes)t. duru(m) q(uo)d penetra(ri)
pu 21 no(n) p(otes)t. V(n)de p(er) Salo(mone)m d(icitu)r. Beatus ho(mo)
q(ui) s(em)p(er) e(st) pauidus. q(ui) v(er)o e(st) ment(e)

dure corruet i(n) malu(m). Virtute(m) q(uo)q(ue)
sue fortitudi(ni)s no(n) s(ibi) s(ed) auctori t(ri)buit
q(ui) ait. De(us) molliuit cor meu(m) (et)
o(mni)p(otens) (con)turbau(it) me. Non ei secu(n)d(u)m s(ed)
(con)turbata s(un)t corda bonor(um). q(ui) du(m) fu
turi exa(m)i(n)is pondus (con)sidera(n)t (con)te(m)
hic h(abe)re no(n) appetu(n)t securitate(m)
s(ed) districtio(n)is in(ter)ne (con)sideratione
p(er)turbat(ur). Cu(m) tu(m) int(er) ip(s)a tentatio(n)is sup
plicia sepe a(n)i(mu)m renouat ad d(omi)
na (et) ut semetip(s)os (con)solatio(n)e re
foueat int(er) h(ec) q(uo)d metuu(n)t redu
cu(n)t oculu(m) ad do(n)a q(ue) acceperu(n)t, u(t)
spes sublevet q(uos) ti(m)or p(re)mit. V(n)de
(et) seq(ui)t(ur) Non ei perii p(ro)p(ter) i(m)minentes
tenebras n(e)c facie(m) mea(m) op(er)uit
caligo. Ille e(n)i(m) i(n) flagello posit(us)
a salute corp(or)is p(ro)p(ter) i(m)mine(n)tes te
nebras p(er)iit q(ui) ideo p(er)cussus p(er)
cuti(tur) ut a futuris suppliciis ab
sco(n)dat(ur). Flagella q(ui)ppe bonor(um) a(ut)
vicia p(er)petrata p(ur)gat a(ut) ea q(ue)
poterat p(er)petrari futura vitat. B(eatus)
at(que) at iob q(ui)a in flagello posit(us)
n(ec) a p(e)c(ca)tis p(re)cedentib(us) p(ur)gaba(tur) n(ec)
ab imminentib(us) tegebat(ur). s(ed) ei(us)
t(ri)mo in flagello v(ir)t(us) augeba(tur)
fiducia d(icitu)r. Non ei perii p(ro)p(ter) im
minentes tenebras n(e)c facie(m) me(am)
op(er)uit caligo. Q(uia) ei s(em)p(er) diuine [illegible]
mudis pond(us) asp(er)it. ei(us) cor
dis facie(m) p(e)c(ca)ti caligo no(n) op(er)uit
(et) is q(ue) supplicia nulla seq(ue)bant(ur)
salute(m) corp(or)is p(ro)p(ter) i(m)minentes te
a nebras no(n) amisit Et no(n)du(m)
q(uo)d in se p(ro)p(ri)a d(e)nu(n)ciat. neq(ue)
ait facie(m) mea(m) no(n) tetigit. s(ed) n(on)
op(er)uit caligo. Sepe e(n)i(m) e(ti)a(m) cor
da iustor(um) suborte cogitatio(n)e(s)
polluu(n)t. t(er)rena(rum) re(rum) delectatio(n)i(bus)
ta(n)gu(n)t(ur). s(ed) du(m) citius ma(n)u(s) disc(re)
tio(n)is abigu(n)t(ur). festine agi(tur) ne cor
dis facie(m) caligo op(er)iat q(ue) ha(n)c
ia(m) ex illicita delectatio(n)e ta(n)geba(t).
Na(m) sepe i(n) ip(s)o op(er)is sac(ri)ficio in
portune se cogitatio(n)es ingeru(n)t q(ue)
h(oc) rape(re) vel maculare valeant
q(uo)d in nob(is) d(e)o flentes immola(mus).
V(n)de abraha(m) cu(m) ad occasu(m) sol(is) Gn
sac(ri)ficiu(m) offerret insistentes aues
p(er)tulit q(ua)s studiose ne oblatu(m)
sac(ri)ficiu(m) rapere(n)t abegit. Sic
nos cu(m) in ara cordis d(e)o holo
caustu(m) offerim(us) ab i(m)mu(n)dis h(oc)
volucrib(us) custodim(us) ne maligni
sp(iritu)s (et) p(er)u(er)se cogitatio(n)es rapia(n)t
q(uo)d mens n(ost)ra offerre se d(e)o vtilit(er) Cap
R sp(er)at. Se(quitur) Ab o(mni)potente no(n) su(n)t [illegible]
abscondita t(em)p(or)a. q(ui) a(utem) nouerunt ei(us)

ignorat dies illius. Ad dies dei non ipsa
eternitas eius appellatur que nonnumquam v-
nius diei breuitate exprimitur sic
scriptum est Melior est dies vna in
atriis tuis super milia Nonnumquam vero
pro sua longitudine dierum multorum ap-
pellatione signatur de quo scriptum est In
seculum seculi anni tui Nos itaque inter
tempora voluimur pro hoc quod creatura sumus
deus autem quia creator est omnium eternitate sua
tempora nostra comprehendit Ait ergo Ab omnipote-
te non sunt abscondita tempora qui autem no-
uerunt eum ignorant dies eius quia
ipse quod nostra comprehensibiliter conspicit nos
vero eam que illius est comprehendere nullatenus
valemus Sed cum natura dei simplex sit
mirandum valde cur dicat Qui noue-
runt eum ignorant dies illius Neque enim
aliud ipse aliud dies eius sunt Dies
namque hec est quod habet eternitatem quippe habet
et ipse est eternitas Lucem habet sed lux sua
ipse est claritatem habet sed ipse est clari-
tas sua Nullo ergo in eo aliud esse S
et aliud habere Quid est itaque dicere
Qui nouerunt eum ignorant dies illius
nisi quia et qui cognoscunt eum adhuc
nesciunt Illa etiam que eum fide tenent
adhuc per speciem ignorant Et cum ipse
sit eternitas quem venerantur credimus
qualis tamen ipsa sit eius eternitas igno-
ramus In hac namque quod diuine nature potest
audiens eam nonnumquam cogitare consue-
uimus que per experientiam scimus Omne
enim quod cepit et desiit initio et fine
concluditur quod si mora aliquantula dif-
feratur ut finiatur longum dicitur In qua vero
longitudinem cum quis mentis oculos re-
ducit retro per memoriam tendit ante
sese per expectationem quasi spacium temporis
dilatat in mente Cumque audit e-
ternitatem dei huiusmodi more intendens
animo longa vite spacia proponit in
qua metiatur sibi et quod abiit retro quod
retineatur in memoria et quod ante restat
et quod expectetur ex intentione Sed quia
in eternitate ista cogitamus eternitatem
necdum cognouimus Ibi quippe est quod
nec initio incipitur nec fine terminatur
vbique neque expectatur quod veniet ne-
que preterit quod debeat recordari sed
est vnum quod semper esse est Ad et si nos et
angeli videre incipimus esse tamen hoc sine
initio videmus vbi sit semper sine fine sine
fine esse est ut numquam se ad aliqua tendat
ad sequentia ac si multiplicetur que-
sunt et longa fiat Illa et si per prophe-
tie spiritum dictum est Domine qui regnas
in eternum et in seculum seculi et adhuc
more sacri eloquii huiusmodo

spiritus hominibus locutus est ut ibi adhuc
diceret nature sue vbi expertus non mensus est
Adhuc enim eternitas non habet quod semper esse
habet in qua nulla pars sine longinquo preterit
ut pars alia succedat sed totum simul
est esse et nihil deesse quod enarrat in quo omne
quod est aliquis videt et tardum non esse vel
longum esse Sed hoc de eternitate loquentes
conamur magis aliquid videre quam videmus
dicatur ergo recte Qui autem nouerunt eum igno-
rant dies eius quia et si iam deum per fidem
nouimus qualis tamen sit eius eternitas sine
preterito ante secula sine futuro post secula
sine mora longa sine prestolatione perpetua
non videmus Beatus itaque Iob sancte ecclesie
typum tenens quia sub magisterio se scientie fre-
no moderatur ne plus sapiat quam oportet
sapere Et dies dei non posse comprehendi
testificatus ad hereticorum superbiam mox
verba mentem reducit qui alta sapere
appetunt et quod capere non possunt perfecto
se scire gloriantur Nam sequitur Alii terminos T
transtulerunt diripuerunt greges et pa-
uerunt eos Quos aliorum nomine nisi
hereticos designat qui a sancte ecclesie gremio
externi existunt Qui enim terminos trans-
ferunt quia constitutiones patrum preua-
ricando transcendunt De quibus nimirum con-
stitutionibus scriptum est Ne transgrediaris Prov. 22
terminos quos posuerunt patres tui Qui in
greges diripiunt et pascunt quia in-
peritos quosque peruersis ad se persuasionibus
trahunt et doctrinis pestiferis ad in-
terficiendum nutriunt Illa que quorum non
incipit ipsi designentur sponsi verba
testantur qui sponsam suam alloquitur dicens
Nisi cognoueris te o pulcherrima inter mulieres
egredere et abi post vestigia gregum
id est In honore tuum quod ad similitudinem
dei condita es bene viuendo cognoueris
a conspectu mee contemplationis egredere
et imperitorum peccatorum vitam imitare
Sequitur Asinum pupillorum abegerunt et V
abstulerunt pro pignore bouem vidue
Quos hoc loco pupillos accipimus Electi adhuc in carne positi sunt pupilli
nisi electos dei in mentis teneritudine
positos qui magis fidei gratia nutriuntur
et patris sui iam per se mortem faciem
necdum vident Sunt plerique in La i S X
ecclesia qui quedam conspiciunt celestia
appetere terrena omnia despectui habere
et quamuis ipsi in huius mundi laboribus
insudent eis tamen quos ad celestia
anhelare conspiciunt de rebus quas
in hoc mundo possident huius vite ad-
iutorium ferunt et quamuis ipsa agere
spiritualia nequeunt ad summa tamen ten-
dentibus subsidia libenter administrant
Asinus enim onera hominis portare

solet Cui go q̄dā asing elōr ē
q̄ trenis reb9 defunctes portat o
nera vsibg hoīm Et sepe cū he
tici quelibz tlēz a scē eccle gremio
auitut qr pupillor asinū abigūt
qr cū huc ad pfidiaȝ suā ptrhūt.
a mīstio bonor̄ ꝑpelluīt Cane
cet vidua n̄ scā ecclia dz intelligi
q̄ occasū viri sui intna visioē p
uata ē Bos hg vidue ē vnus
q̄sqz pdicator Et sepe ɔtingit ut
hētici pūs suis docmatib9 ipos
etiā q̄ pdicatores videbār tra
hūt Boue go vidue auferūt cū
d' scā ecclia etiā pdicatē tol
lūt Vbi rc̄e ē adunctū p pigno
re boue Pigng nāqz qd tollit
aliud qd ē qd tene̅r. ſ tñ ad
qd hunc aliud, qrit̄r Et sepe hētici
plerūqz hētici ideo eos conant̄r
auf'e q̄ pdicāt ut cor etiā se
quaces thāt Pro pignore go bos
vidue tollit̄r. cū ideo ipē qui
pdicabat rapi̅r ut alij sequāt̄r
Ex cuig ruina plerūqz agit̄r
ut hi q̄ d' gremio scē ecclie ex
eant. q̄ in ea moribg bonis pdi
ti mites ac hūiles eē videbā̄r
Vñ ē subd̄r Subuertēt paupe
3 rū. ē oppssēnt pit' masuetos
tre Paupttas nāqz noīe sepe
hūilitas designi solet Et no
nūqz hi q' mansueti atqz hūiles
videbāt̄r. si fin̄are discretōz ne
sciūt exēplis alior cadūt Dūt
vō nonulli hētici q̄ tplis adin
scēri fugiūt. ſ secessū vite se
cretoris petūt Cū' plerūqz eos
q̄s inveniūt eo āplig peste sue
psuasiōis inficiūt. quo q̄i ex
meit' vite reuerētiores videt̄r
d' q̄9 apte subd̄r Alij qui onagri
7 i desto egrediūt̄r ad opg suū
Onager ei agrestis ē asing / ē
rcē in hc loco onagris ɔpant̄r
hētici qr i suis voluptatib9 d
missi a vinclis fidei ē rōnis
aliem st Vñ scptū ē Onager
assuetg i solitudie in desidio
aīe sue attraxit ventū amoris
sui Onager qppe i solitudine
assuetg est q̄ dū tērā cordis sui
disciplie vtute nō excolit. ibi
hitat ubi nō ē fructg Q' in de
sidio aīe sue ventū amoris sui
attraxit Q' ea q̄ ex desiderio
scīe in mēte ɔcepit inflare p
ualet nō edificare Cuius cōn
d̄r Scia inflat caritas vō edifi

Carat Vñ hic q̄ȝ ɔg͡e infert̄r Egdiūr
ad opg suū No em dei ſ suū o
pg pagūt. dū nō rcā docmata
ſ ipa desidia fecēt̄r Scptū q̄ppe
ē Ambulans i via imaclata hic
mi ministrabat Q' go nō in via
imaclata abulat. s' mag q̄ȝ
a dño ministrat / scr̄ vigilātes ad
pdā parāt panē liberis Ad p
dā vigilat qr vba instor ad
sesū suū rape conā̄r ut p hc
pūs filijs panē erroīs parēt
D q̄o p̄zt panē apd Salōz v̄bis
mlieris pmitatis hētice tipū ge
rent d̄r Aq̄ furtiue dulcōres
st. ē panis absconditis suauior/ se
Agrū nō suū demetūt. ē vineā
eig quē vi oppsserūt vindemiāt
Qt agri noīe scptue sacē latitdo
signari. quā hētici nō suā demi
tūt. qr ex ea sinās loge a suis
sēsib9 diu sās tollūt Que vi-
nee q̄ȝ appllacōe expmi̅r. qr p
vitās sinās botros vtutū pfert
Cuig vinee domi i scptue sacē
ɔditore. q̄i vi oppmūt qr eius
sēsu in vba sac elogi violēt
inflectē conā̄r / q̄ d̄r Serire me
fecisti i pctis tuis pbuisti m̄
laborē ē inīqtatibg tuis Et ead
etiā vineā vindemiāt. qr ex
ea sinās botros p sue intellige
8 tie intētōe coacuāt Vt etiā ag
vl vinee noīe vniūsa ecclia si
gnari. quā pūsi pdicatores &
metūt. ē auctorē illig i mēbris
suis opprīnēdo vindemiāt. qr
catoīs nri gracā psequītes. dū
quosdā d' illa qui rēti videat̄r
rapiūt. qd aliud q̄ȝ spicas uel
botros aiarū tollūt / D' quib9
adhuc subd̄r Nudos dimittūt
hoīes indumēta tollētes qb9
nō ē opimētū in frigore Sic
Ar vestimēta corpg. sic boā opa
ptegūt aīaȝ Vñ cuidā d̄r btūs
q' vigilat ē custodit vestimenta
sua ne nudg ambulet / Hētici
itaqz dū in q̄rūdā mētib9 opa
bona destruūt. nimirū velaīa
indumētor tollūt Vñ aūt d̄r
q̄bj nō ē opimētū in frigore. O
pimētū q̄ppe ad insticiā ptēt
frigg ad culpā Et sit nonulli q̄
in q̄busdā reb9 pcta faciūt. in
q̄busdā vō rcā opa fecēt̄r Q' go
ex alijs actib9 delinqt. atqz ex
alijs insticiā pagit. qd iste n̄
in frigore vestit̄r. alget ē tegi̅r

Ecclia d̄r vidua cuius bos ē pdicator vb. Su

Paupttas ē in̄ hūilitas

Onager ē asi9

Je 2

1 Cor 2

ṽi 9

Sa xx

Apoc 16

qr ex alio ope fuerit ad iusticia q
ex alio frigescit ad cl'ia Sz cu he
tici bona qua tlib subtrahut agut
ne i frigore heant q° vestia' Un
go d' Nudos dimittut hoies indu
meta tollentes qbz no est indume
tu in frigore ut vzt in clpe frigus
intimat qs calor altig opis ex pte
aliq° tegebat Pt vo p frigus desidia
p vestimetu opacio designavi Et
sut plerigz q adhuc pius deside
riis estuat sz cu se spiritl' decer
tates vitis & opib repugnat z
bonis opib actib tegut hoc qd
sinistru & resultare p tetacoz se
cunt Hi itaqz vn mala desidant
inde algent Un aut bona opan
inde vestiti sut Cu vo hetici p
uersis allegacoib rco fidei eis
opa subtrahut qd agut nisi q ut
hiq carnaliu desidioz fgora
fecunt sn vestimeto bonoz actuu
moriat' Se' Quos imbres mo D
tiu rigat z no hentes velame
aplexant' lapides Imbres mo
tiu sut vba doctor d' qbz motib
voce sce eclie d' Levam oclos
meos i motes Hos itaqz imbres
motiu rigat qr scorum patru flu
enta satiant Velame aut ut
ia pdixi9 boni opis tegime acci
quo q'sqz tegit' ut an oclos oipo
tentis pmitat eis feditas opiat'
Un scptu e Bti quor t'misse st
iniqtates z qr tecta sut pcta
Quos at lapidu noie nisi fortes
int scaz ecliaz viros accipi9 qbz
p pastore pmu suu d' Et vos
tanqz lapides vivi supedificai
Hi itaqz q d' nllo ope suo gfidut
ad ptectoz scoz martiru ceurt atqz
ad sac eoz opa fletib insistut p
meru se venia eis incedetib
deptant' Qd go isti in hac hu
militate faciut nisi qr bone acco
nis velame no hentes lapides
aplexant' / Se' Vim fecerut de E
pdantes pupillos z vulgu paupez
spoliauert Cu psperitate vite
pntis hetici no hent infirmis
metib vbis blandioib pvsa
suadent Si qua vo illis psperitas
tpis arriserit etia violenter
quos pvalet no desistut Pu FF
pillor itaqz noie designt' hi
q' adhuc teneri int scaz ecliaz
sut gstituti quor vita minor
pr ingnedo pvalut qr ad bona
interioz ia deducti sut Sz ad hc

m bonis actib nlla vtute roborat'
Hetici i' depdates pupillos vim
faciut qr com infimas fideliu me
tes vboz qz z opm violetia crassant'
sant' Vulgu paup q pupillg in iat
docti q si vas sapie diuitias hret
vestimetu sue fidei neqqz admitteret
Cuiq qda qppe int scaz ecliaz se
natores st veri doctores q du sciaz
i corde multiplicat veris apd se
diuitiis hundat Sz hetici vulgu
paupez spoliat qr du doctos no p
valent indoctos quosqz a velamie
fidei pdicacon pestifera denudat / Se'
Nudis z incedentib absqz vestitu B
z esurietib tulert spicas Qy ait
nudis hc replicat absqz vestitu
Sz aliud e nudu ee aliud nudu
incede' Qui eni q' nc bona nc ma
la opa' nudg e z ociosus Qui aute
mala agit nudg incedit qr sn
velamie boni opis p iter pntat'
pgit Sut vo nonulli q mali sue
negtie ggnoscetes pane iusticie
saciari festinat ptpe sac' elogi
oru desidant Qui quoties patru
sinas p edificadis metib i cogi
tacoez vsant qi d' bona segete
spicas portat Hetici go nudis z
incedetib absqz nestitu z esu
rientib spicas tollut qr sine
qda ociosi sint z in nllis se actib
bonis exceat sen pit impudetie
absqz velame boni opis pgant
Etia si qi ia ad pniaz redire cu
piut z pabulu vbi gcupiscut
eis esurietib spicas tollut Qa
in eoru mete pnicosis psuasioib
patru sinas destruut Nc incocito Scorum patru sunt dicta spice
spicas signare patru sinas dicis
qr du sepe p figurata elogia pfe
rut' ab eis tegime lre qi arista
ru paleas sbtrahi9 ut medulla
spus reficiam' / Se' Int acervos H
eorum meridiati st q' calcatis
torclarib sicint Omes q scaz
ecliaz psecut' qd aliud qz tor
cular calcat, qd diuia agi dis
pensacoe pmitti' ut aciz bo
tri in spiritle vinu defluant
q carnis corruptli exute ad re
gna celestia velut i apotecaz
trat Na du iusti iniustos dep'
munt qi botros suis pedib mit
tut Copressi aut botri ad sup
ni couiuij sacietate exuberat
q pus qi in hung aeris libertate
pendebat Unde dauid pphta sce
eclie afflictoz gspiciens p psalmu

et torcularibus inservit. Quia omnes qui vi-
tam fidelium persequuntur calcant et sitiunt,
quia gerendo crudelia ferociores fiunt
et impietatis sue minis excecati eo
ambiunt maiora facere quo iam magna fe-
cerunt. Heretici autem cum per se potestatem
persecutionis non habent, huius seculi po-
tentes commonent, eorumque mentes
ad persequendum pertrahunt, et quos valent
persuasionibus accendunt. Quos cum
crudelia agere contra catholicam eccle-
siam conspiciunt, quasi in ipso solis fer-
vore requiescunt. Unde ergo nunc dicitur:
Inter acervos eorum meridiati sunt,
qui calcatis torcularibus sitiunt; quia eorum
multitudinem adiungunt, quos iam videt
magna agere et adhuc maiora sitire.
Quorum fervor dum eorum desidiam sa-
tiat, in eorum actibus quasi in meridie
quiescunt. Sequitur: De civitatibus fecerunt
viros gemere. Quia civitates a convi-
ventibus populis appellantur, non inmerito
civitatum nomine vere sunt fidei ecclesie
designate, que in singulis mundi partibus
posite unam catholicam faciunt, in
qua fideles omnes recta de deo sen-
tientes concorditer vivunt. Unde et
magnus in terris dominus conviviantium famu-
lorum etiam per locorum distinctorum con-
cordiam designat, cum saciaturus de
quinque panibus populum quinquagenos
per turmas vel centenos discumbe-
re precepit, ut videlicet turba fidelium esuriens
sua et loco distincta et moribus con-
iuncta perciperet. Iubilei quippe requies
quinquagenario in numero mysterio con-
tinetur, et quinquagenarius bis ducitur
ut ad centenarium perducatur. Quia ergo
prius a malo quiescitur opere, ut postmodum
plenius quiescat in cogitatione, alii
quinquagenum, alii centenum discumbunt,
cum sunt nonnulli qui iam a pravis actibus
habent requiem operis, et sunt nonnulli
qui iam a pravis etiam cogitationibus habent
requiem mentis. Heretici igitur quia pravis sepe
huius mundi potentibus adherentes bo-
norum socialem vitam atque concordiam
persequuntur, recte nunc dicitur: De civitati-
bus fecerunt viros gemere. Quos recte
beatus Iob memorat viros, quia illos
magis heretici extinguere ambiunt,
qui perfectis gressibus per viam dei non
flexe et enerviter, sed viriliter currunt,
quorum cum vulnus perfidie ingerunt, in pusil-
lorum fidelium mente conspiciunt sepe
ad clamorem et gemitum reddunt. Unde
nunc recte dicitur: Et anima vulneratorum cla-
mabit, et deus inultum abire non
permittit. Vulneratorum quippe anima iustorum

Hereticorum persuasione fiunt potentes

Cap 21

Mr 6

Leuit 25

aia

cum turba fidelis infirmior. Ubi iam hoc
ipsum clamare est de alieno lapsu
contabescere. Quia deus inultum abire non
patitur, quia etsi iusto ordine iniustum
aliquid fieri non permittit, inultum tamen
abire non sinit iniustum quod iuste fieri
permisit, quia et de reproborum iniustitia quos
da quas inesse considerat, quas culpas e-
lectorum punit, et tamen eterna iusti-
tie non negligit iniusticiam feri-
entium. Sequitur: Ipsi fuerunt rebelles lu-
mini. Plerumque pravi et cognoscunt
recta que sequi debeant, et tamen sequi con-
spiciunt que cognoscunt. Luminis ergo re-
belles sunt, quia sua desidia sequendo
bonum despiciunt quod noverunt. Quod vo-
lunt per ignorantiam, sed per superbiam delin-
quunt, elationis sue scutum iaculis
veritatis obiciunt, ne salubriter in corde
feriantur. Ex qua videlicet eorum superbia
agitur, ut quia nolunt facere que cogno-
scunt, nec cognoscant iam bona que faci-
ant; sed sua eos cecitas a veritatis
lumine funditus excludat. Unde et subditur:
Nescierunt vias eius, nec reversi sunt
per semitas illius. Qui enim prius sciendo
rebelles sunt, postmodum cecantur ut
nesciant. Unde de quibusdam dicitur: Quia cum cog-
novissent deum, non sicut deum glorificave-
runt aut gratias egerunt. De quibus paulo
post addit: Tradidit illos deus in
reprobum sensum ut faciant que non conve-
niunt. Quia enim glorificare noluerunt
quem cognoverant, reprobo sensui tra-
diti sunt, ad hoc relicti ut nescirent
iam pensare mala que faciebant.
Unde autem dicitur: Nescierunt vias eius,
nec reversi sunt per semitas illius. An-
gustior quippe est semita quam via.
Quia autem agere bona manifestiora contem-
nunt, nequaquam ad subtiliora intelli-
genda pervenient. Expectat autem omni-
potens deus ut per eius semitas
pergant, sed utique per eas vel redire
voluissent, ut vite itinera que no-
luerunt per innocentiam, saltem per penitentiam
tenerent. Quanta in re constituta sint vi-
scera misericordie omnipotentis dei ostenditur,
quia eos quos a se discedentes conspicit
ut revertantur querit. Unde post enumeratas
culpas delinquenti sinagoge per
vocem prophetie revocat dicens: Ergo
saltem amodo voca me: Pater meus,
dux virginitatis mee tu es. Sequitur:
Mane primo consurgit homicida,
interficit egenum et pauperem, per
noctem vero erit quasi fur. Luce homi-
cida in nece proximi per nocturnum
maxime scelerum solebat crassari.

Ro 1

Jere 3

uit h(ic) loco mane p(ri)mo g sur(g)e ad
int(er)ficiend(um) egenu(m) (et) paup(er)em d(icitu)r In
nocte v(er)o q(uasi) fur e(ri)t p(ro)hibe(tu)r Et q(uia) sp(irit)ib(us)
(con)b(er)is l(oquitu)r d(omi)n(u)s s(ed) no(n) cog(nos)cu(n)t. ad in-
dagada sp(irit)us s(e)c(re)ta renocant(ur)
In s(cri)ptura sac(ra) mane ali(qu)n adu(en)t(us) p
d(omi)nice incarnac(i)o(n)is / ali(qu)n adu(en)t(us)
t(er)ribilis (et) dist(ri)cti iudic(ii) / ali(qu)n v(er)o
p(rese)ntis vite p(ro)sp(er)itas po(n)i (con)sueuit
Mane et(er)i adu(en)t(us) d(omi)nice incarna(cionis)
extitit sic(ut) p(ro)ph(et)a ait Venit mane
et nox, q(uia) (et) noue luc(is) p(ri)mordia i(n)
redemp(ci)o(n)is p(rese)ntia fulserunt. (et) t(ame)n a
p(er)secuto(rum) cordib(us) p(er)fidie sue tene-
bre no(n) sunt deterse Rursus p(er) mane
adu(en)t(us) iudic(ii) signa(tu)r Vn(de) p(er) p(salmi)s(tam) ta(m)
d(icitu)r In matutino int(er)ficieba(m) om(n)es
peccatores t(er)re Et sic elect(orum) q(uasi) p(er)sona(m)
exp(ri)mens ait Mane astabo t(ibi) et
videbo Rursu(m) p(er) mane p(rese)ntis vite
p(ro)sp(er)itas designa(tu)r / sic p(er) Salo(mone)m d(icitu)r
Ve t(er)re cui(us) rex puer e(st). (et) cui(us)
p(ri)ncipes mane comedu(n)t Qu(i)a em
mane p(ri)mu(m) diei t(em)p(u)s e(st). vespe
ext(re)mu(m). neq(ua)q(uam) refitiendi s(u)m(us) d(e)
hui(us) vite p(ro)sp(er)itate q(ue) p(er)uenit / s(ed) d(e)
his q(ui) in fine diei. i(d est) in m(un)di t(er)mino
s(e)q(u)u(n)t(ur) Mane ergo comedu(n)t q(ui) d(e) hu(ius)
m(un)di p(ro)sp(er)itatibus extollu(n)t(ur) / (et) du(m)
p(rese)ntia vehem(en)t(er) ama(n)t futura no(n)
cogitant Om(n)is q(ui) odit f(rat)rem suu(m) homici-
da e(st). Mane itaq(ue) p(ri)mo surgit homi-
cida q(uia) in p(rese)ntis vite glia p(ri)us q(uo)sq(ue)
erigit(ur) / (et) illoru(m) vita deprimit q(ui) d(e)
seq(uen)te gl(ori)am sicient q(uasi) in vespe sa-
ciari exspectant / Primus et(er)i q(uo)sq(ue) in
h(ui)us m(un)di dig(n)itate t(ra)nsitorie p(ro)tatis
arripiens. tanto se ac(ri)us ad p(er)agend(a)
mala dilatat q(uan)to p(er) carit(atis) viscera
null(u)m amat Tot em cogitacio(n)ib(us)
co(n)tra bonos seuit q(uo)t eos in vita
intimu(n)t Q(ui) si disponente d(e)o subito
gl(ori)am accepte p(otes)tat(is) amiserit. lo-
cu(m) mutat / q(uia) ad h(oc) p(ro)tin(us) dilabi(tu)r
q(uo)d subinfert(ur) P(er) nocte v(er)o erit q(uasi)
fur. In nocte q(ui)ppe t(ri)bulat(i)o(n)is atq(ue) de-
iectionis sue (et) si exire crudelitat(em)
manu no(n) valet. eis t(ame)n q(uo)s p(ri)uale
(con)spicit (con)silia p(er)uersit p(re)bet. hunc il-
lu(m)c q(uia) disceret. (et) queq(ue) p(otes)t in bono-
ru(m) lesio(n)e suggerit Qu(i) recte quasi
fur d(icitu)r. q(uia) in ip(s)is p(er)u(er)sis suis (con)siliis
metuunt ne dep(re)henda(tu)r Q(ui) ergo con(tra)
egenu(m) (et) paupe(rem) mane (con)surgit.
homicida e(st). / P(er) nocte q(uasi) fur absco(n)-
dit(ur) q(uia) p(ri)us q(uo)sq(ue) q(ui) in p(ro)sp(er)itate vi-
te p(rese)ntis hu(m)ana vita dep(re)hendo int(er)-
emit. i(d est) adu(er)site ac deiecte po(s)it(us)
p(er) iniq(ua) (con)silia late(n)t(er) ledit atq(ue)

id q(uo)d p(er)se co(m)ple(re) no(n) valet. adhe(re)nd(o)
hui(us) m(un)di potentib(us) exercet / se(quitur) Oculus
adulteri obs(er)uat caligine(m) dicens P(ro) adult(er)io
No(n) me videbit oculus. H(oc) eti(am) iux(ta)
l(itte)ram nil obstat intelligi. ut q(ui) adul-
teriu(m) p(er)petrare desid(er)at tenebras
exq(ui)rat Sed q(uia) co(n)tra heretico(s) s(er)mo p(ri)m(um)
dig(n)u(s) e(st) ut h(oc) q(uo)d d(icitu)r m(ys)t(er)ice s(er)ua(tu)r
Na(m) paulus ait Neq(ue) em sum(us) Co(r)a 23 Q
sic plurimi adulterantes v(er)bu(m) dei Ad- 2 Cor. 2
ulter q(ui)ppe i(n) carnali coitu no(n) p(ro)lem
s(ed) volupt(at)em querit Et p(er)u(er)si q(ui)sq(ue)
ac vane gl(ori)e s(er)uie(n)tes rect(e) adulterare
v(er)bu(m) dei d(icu)n(tur). q(uia) p(er) sacru(m) eloq(uiu)m no(n)
d(e)o filios gig(ner)e. s(ed) sua(m) sc(ient)iam desid(er)at
ostentare Qu(i) em libidinis gl(ori)a ad
loq(ue)nd(um) t(ra)hit voluptati magis q(uam)
g(e)n(er)acio(n)i op(er)am impe(n)dit Vbi (et) apte
s(ub)iu(n)gi(tu)r No(n) me videbit oculus q(uia)
adulteriu(m) q(uo)d in mente agi(tu)r valde e(st)
difficile ut ab hu(m)ano visu penetre(tu)r
Ad p(er)u(er)sa mens tanto secu(r)i(us) p(er)petrat
q(uan)to se videri ab ho(min)ib(us) no(n) metuit
q(uo)s erubescit Sciend(um) q(uod) e(st) q(uod) sic Tenebre in mal(is)
is q(ui) adulteriu(m) facit carne aliena(m) op(er)ib(us) dat vigore(m)
(con)iugii s(ed) illicite (con)iungit Ita om(n)es
heretici cu(m) fidele a(n)i(m)a(m) in suo erro(r)e
rapiunt q(uasi) (con)iuge(m) aliena(m) tollu(n)t.
q(uia) v(idelice)t mens d(e)o sp(irit)ualit(er) inhere(n)s (et) ei q(uasi)
in q(u)odam amoris talamo (con)iuncta cu(m)
p(er)u(er)sis p(er)suasionib(us) ad p(ra)uitate(m) doc-
mat(is) duci(tu)r. q(uasi) aliena (con)iux a
corruptore macula(tu)r Vn(de) aut(em) subd(itu)r R
Et op(er)iet vultu(m) suu(m) Ideo adulter
vultu(m) suu(m) op(er)it ne (con)gnosca(tu)r Om(n)is
aut(em) q(ui) s(e)n(t)iendo vel neq(ui)t(er) agendo
vultu(m) suu(m) op(er)it q(uia) ad h(oc) p(er)u(er)site do(g)-
mat(is) vel op(er)is intendit ut ab o(mni)po-
tente d(e)o in iudicio (co)g(n)osci no(n) possit
Vn(de) q(ui)busda(m) in iudicio dict(ur)(us) est
Nu(n)q(uam) noui vos discedite a me q(ui) Math. 7
op(er)amini iniq(ui)tate(m) Quid aut(em) vult(us) cordis
hu(m)ani e(st). n(isi) si(militu)do dei / que v(idelice)t vultu(m)
p(er)u(er)sus op(er)it ut (co)gnosci negat cu(m)
vita sua vel malis actib(us) vel p(er)fi-
die errore (con)fundit Sed t(ame)n q(uo)sq(ue) cu(m)
p(ro)sp(er)ite vite p(rese)ntis in s(ta)tus fulciri
(con)spicit. eis p(er)u(er)sa suade(re) minime
p(re)sumit Si q(ui)a v(er)o illos p(ro)cella ad-
u(er)sit(atis) inuenit. p(ro)tin(us) ad v(er)ba
pestif(er)e p(er)suasio(n)is erupit Vn(de) et S
s(ub)d(itu)r P(er)fodit i(n) tenebris domos sic(ut) (Per)fora d(omus)
in die (con)dixerat s(ibi) (et) ignorauer(un)t
luce(m) Qu(i)d naq(ue) h(oc) loco domor(um) no(mine)
n(isi) (con)scie(n)tie designa(tu)r. i(d est) h(abita)c(i)o q(ua) h(ab)itam(us)
(con)gstitando q(uo)d ach(?) vn(de) emenda(to) sanato Luce 8
d(icitu)r vade in domu(m) tua(m) ad tuos (et)
annu(n)cia ill(is) q(uan)ta t(ibi) d(omi)n(u)s fecerit a(tque)
d(icitu)r p(e)cc(at)i vi(ci)o ia(m) p(ri)m(u)s ad (con)sciu(m)

reuitē & in voce p̄dicacōis excita
Iniusti psp̄ita re Iusti itaqz cū in p̄nti s̄clo d' pro
spitate claresc̄nt eis errorz ingu
ꝑm̄ puisa suadē metuūt · s̄ʒ ꝯsilia
exq̄rūt · deiectōz psp̄itat̄ eorū
summope p̄stolār · ut in adūsitat̄
tenebris eorz mētes suadendo
pfodiat Q̄bus p̄sp̄e vincēcibꝫ puisa
loq̄ nimie audebāt / q̄s mox ut i
adūsitē viderīt exurgūt & nō n
ex pctī miito tm̄a illos ppeti asse
rūt · q̄r sola p̄nt̄ vite gliaz dili
gētes flagellū dāmacōz credūt
In tenebꝰ go domos pfodiūt · q̄r
bonorz mētes ex ipā eorz adūsitē
corrūpe moliūt̄ · Vn̄ at d' Sic in
die ꝯdixāt s̄ / q̄r cū iustos ꝯspi
ceīt psp̄itat̄ luce claruisse q̄m
iniq̄ nō potāt · ad malig̃ solū
Mali gaudent in deiectione bonorum cōn eorz ꝯsilia vacabāt · Nūc at
hētici seu puisi quilꝫ cū iustos i
deiectōn ꝯspiciūt gaudēt · Cū vō
eos ad regend̄ ptat̄ culmē vide
rint exurge ptīrbāt̄ · metuūt
afflictōibꝫ q̄z tabescūt · Vn̄ et
T subd̄ · Si subito apparuit aurora
D iniquis arbitrā · vmbra mortis Iniq̄ s̄p
afflictōz iustorz exp̄tāt · eos q̄z in
tribulacōe videre desidāt · & in te
nebꝰ domos pfodiūt · dū eorz in
nocētiā s̄ʒ tn̄ infingz deiectōis
tp̄e pessīa collocucōe corrūpūt ·
Sʒ pleruq̄z ꝯtingit ut dū bonos
q̄sq̄z in deiectōe ꝯspiciūt subito
oculta dispēsacōe diuīa iustus
q̄spiaz q̄ videbāt oppss' ad ptate
scelari fulciat̄ · ei q̄z psp̄itas vite
p̄nt̄ arridet̄ · que puis adūsit
tenebre p̄mebāt / quā nimirū
psp̄itate illi' cū puisi ꝯspiciūt
sicut p̄dcm̄ ē ptbāt̄ · Mox em̄
ad corda sua redeūt · an mētis
oclos reuocāt q̄ēp se puerse e
gisse meminerūt · Vindictāz i se
om̄e vicīn formidāt & vn̄ ille
lucet q̄' ptate susterpit · inde pu
si' q̄' corripi metuūt i t̄stīcia te
nebrescūt · Vn̄ go d' · Si sbito appa
b ruit aurora arbitrāt̄ · vmbra
Mens iusti d' aurora mortis Aurora q̄ppe mens iusti ē
q̄' pctī sui tenebras cū omībꝫ pa
cēz desēns ad lucē iā erupet et
Luc xxiiii b micat̄ sic d' s̄ca eccl̄ia d' Que ē
ista q̄ pgredit̄ q̄si aurora cosur
gēs Quo i' iustꝫ q̄sq̄z iusti e luce
irradiatꝫ i p̄nti vita honoribus
sbleuā · eo an puisorz oclos te
nebre mortis fuit · q̄r q̄ puise e
gisse se meminerīt corripi ptiescūt

M Demp naq̄z desidāt i suis puica
K tatibꝫ relaxari · incorrecti viuere
& d' culpa gaudiū hrē Quorz ipa
letat letitia quemet exp̄mit cū
p̄timo s̄bīnfert · Et sic i tenebris
q̄i in luce ābulāt Puise etēi me
tes gaudēt in facinoribꝫ p culpa
sua totꝫ ad suppliciū tīnt · & se
curi st̄ q̄i iustorz s̄ca hēant Sic p
Salorz d' Sūt impij q̄ ita securi
sūt q̄i iustorz s̄ca hēant D' q̄q̄ rur
sū sc̄ptū ē Q' letāt cū male fece
rit · & exultāt in rebꝫ pessīs Sic
itaq̄z in tenebꝰ q̄i in luce ābulāt
q̄' ita gaudēt in nocte pctī q̄i eos
lux iustīe ꝯfūdat Vel cēte q̄r te
nebre vita p̄nte nō inconueniēt
expimīt i qua aliene ꝯsc̄ie non
videntur · lux vō nr̄a eterna patria
ē · i qua dū vultꝰ aspiciꝰ · corda
in nobis nr̄a vicissim videꝰ Iniqui
aūt q̄r p̄nte vita ita diligūt · atq̄
h exilij tp̄a ꝯplectūt̄ · acsi sua in
h patria regnet · rcē d' Sic i tenebꝰ
q̄i in luce ābulāt / q̄r sic in p̄nti
cecitate leti st̄ · acsi iā etne pri
luce p̄frnāt̄ / se' Leuis ē sup facī
ez aque Q pluali nūo ad singla
re redit · q̄r pleruq̄z vnꝰ malꝰ in
choat · & imitādo multi s̄bsecūt̄ ·
Sʒ eiꝰ p̄ncip' culpa ē · q̄ puis seq̄n
tibꝫ exempla p̄buit iniq̄tat̄ · Vn̄ ad
illū redit crebro sma q̄' auctor ex
titit i culpa Q q̄ aūt sup̄ficies le
uis ē · q̄ nūc huc · nūc hr illuc
aura impelli̅ · & nlla stabilitē so
lidata passim moue̅ · Iniq' ei mēs
plus q̄z aq̄ sup̄ficies leuis ē · q̄r q̄
hac aura tēptacōis attingerit at
tigerit s̄n tarditē āq̄ retēcōis tīnt
Si em̄ eorz s̄mon̄ cuiqꝫ puisi cog
taciꝰ · q̄d aliud q̄z in vēto posita aq̄
sup̄ficiēz cniꝰ Nūc naq̄z d' sup
bie aura impellit · nūc aura du
ricie · nūc aura inuidie · nūc fal
lacie ptrahit Sup̄ficies go aque
leuis est is que q̄uilꝫ erroris vēt
inuenit impellit Vn̄ q̄z p p̄s̄ta d'
Deꝰ meꝰ pone illos ut rotā & sic
stiplaz an faciē vēti Vt rota q̄ppe
ponūt̄ · iniq' q̄r in circuitu laboris
missi · dū ea q̄ an sūt negligūt
& ea q̄ deserēda st̄ secūt̄ · ex posti
orībꝫ eleuāt̄ · & in anteriorībꝫ cadūt
Q' rēcē q̄z stiple an faciē vēti cō
pant̄ · q̄r irruēte aura tēptacōis
Dū nlla s̄bmixi st̄ vcōn ꝯmitatis
eleuāt̄ ut corruāt · & sepe eo se
altioris miti existē existimant ·

no cos in alto erroris statu portat
. Maledicta sit pars eius in terra
[ne]c amblet per viam vinearum. Quisquis 3
vita presenti recta agit et adversa su
stinet. laborare quidem adversitate cernit.
ad benedictorum hereditatem perpetue conservat.
Quisquis vero perversa agit et tamen prospera
capit. se quia a malis actibus nec
honorum largitate compescit prosperari quod
conspicit. sed reatum perpetue maledictionis
[al]ligat. Unde recte nunc dicitur Maledicta sit
pars eius in terra. Quia et si ad tempus benedi[citur].
reatum tamen maledictionis tenetur
. quod et apte subditur. Nec ambulet per
viam vinearum. Via namque vinearum est
rectitudo ecclesiarum. Quam in re sine he
[re]ticum sive carnalem quemlibet nil obstat
intelligi. Quia via vinearum. i. rectitudo
ecclesiarum amittitur. dum vel fides recta
vel rectitudo iustitie non tenetur. Ille namque
via vinearum ambulat qui sancte uni
versalis ecclesie predicationem pensans neque
a fidei nec a bonorum actuum rectitudine
declinat. In via quippe vinearum ambu
lare est. sancte ecclesie patres velut depen
dentes botros aspicere. quorum obris
non intendit in labore itineris debi[li]
tatur in amore etiam. Sequitur. Ad 7
nimium calore transeat ab aquis nivi
um. Ideo iniquitas frigori comparatur
quia peccantium mentem torpore constringit. Un
de scriptum est. Sicut frigidam facit cisterna
aquam suam sic frigidam facit malicia
sua. Quo contra caritas calor est. quia utique
mentem accendit quam replet. de quo
calore scriptum est. Ubi habundavit iniquitas
refrigescet caritas multorum. Et sunt
nonnulli qui dum iniquitatum suarum frigora
declinant ad veram fidem vel ad sancti[ta]
titu[dinem] veniunt. Sed quia plus quam necesse est
de suis sensibus presumunt sepe in fide
quam accipiunt ea que non capiunt per scru
tari volunt. ut non magis in deo
quam fide teneantur. Quia ergo humana mens
perscrutari non valet divina secreta
omnem ideo quod perscrutari non potest
credere contempnunt. et per nimia inquisi
torum in errore labuntur. Hi itaque cum
necdum crederent vel adhuc ad iniqui
tatis opera vacarent: aquae nivium fuerunt
sed cum carnalia facta deserentes in fi
de ad quam provecti sunt plus appetunt
perscrutari quam capiunt. apparuit perfecto
calorem quam talem debuerunt. Bene ergo
de huiusmodi quosdam prophetam dumtaxat
summam non optat dicitur Ad nimium
calorem transeat ab aquis nivium. Ac si
apte dicatur. Qui humiliter sub disciplina
vinculo non restringitur ab infidelitate

vel presenti frigore per immoderatam scientiam
in errore labitur. Unde bene quia egregius
predicator a discipulorum suorum cordibus
hunc conspicite sapientie nimium calore
dementiam aut Non plus sapere quam oportet sapere ad Ro 12
sed sapere ad sobrietatem. Ne fortasse
nimius calor intimet quos prius aque
nivium. i. infidelitatis vel torpentium ac
tionum frigora in mortuo tenebat.
Et quia valde difficile est ut is qui se sa Sedeyn [illegible]
pientem estimat mentem ad humilitatem
reducat. et recta predicantibus credat. se
sensumque sine pravitate abiciat. recte sub
iungitur. Et usque ad inferos peccatum illius
Peccatum quippe usque ad inferos ducitur
quod ante finem vite presentis per correptionem
ac penitentiam non emendatur. De quo videlicet 1 Joh 5
peccato per Johannem dicitur. Est peccatum ad mor
tem pro illo non dico ut roget quis. Peccatum
namque usque ad mortem est peccatum quod scilicet
peccatum quod hic non corrigitur eius venia
frustra postulatur. De quo adhuc subditur.
Obliviscatur eius misericordia omnipotens dei d'mia dei
Misericordia eius obliviscitur. dicitur quia omnipotentis
dei iustitie fiat oblitus. Qui a quisque enim
nunc iustum non timet misericordem post
invenire non valet. Quae nimirum sententia
non solum ei intenditur qui recte fidei predica
menta deserit sed etiam qui in fide recta
positus carnaliter vivit. quia ultio di
vine animadversionis non evaditur utrum
in opere an in fide peccetur. Nam et si da
nationis dispar est qualitas culpe tamen
qui neque per penitentiam tergitur nulla ab
solutionis suppetit facultas. Sequitur 9
Dulcedo illius vermis. Quisquis in hoc
mundo appetit prosperari ceteros excedere
rebus et honoribus tumere. hinc mi
nimum eius solaris in delectatione est
quies in labore valde eum fatigatur si
desit etiam scilicet qua fatigetur. Anima
at nature verum est momentis singulis
incessanter moveri. Nomine nimirum vermis
vermium signatur inquietudo cogita
tionum. Quercese itaque inquietudinis dulcedo p'vme cogitat
vermis est. quia indelectabiliter pascitur. Non
promo inquietudinem incessanter agitatur. Potest
quoque aptius vermis nomine caro signi
ficari. Unde supplius dicitur homo putredo et filius
hominis vermis. Luxuriosi vero cuiuslibet
atque carnis voluptatibus deditis
quanta sit cecitas demonstratur cum dicitur
Dulcedo illius vermis. Quid namque
caro nisi putredo ac vermis est. Et quis
quis carnalibus desideriis anhelat.
quid aliud quam vermem amat. Cuius
enim sit carnis substantia testatur sepultura
Qui s patrum quos auctorum fidelium quamlibet
dilecti sunt statuiente vermibus

carnem tangere potest. Cadaver enim cum computrescere pensatur, quid sit examinatur et intelligitur quod amatur. Nil quippe sic ad edomandum carnalium desideriorum appetitum valet, quam ut unusquisque hoc quod vivum diligit, quale sit mortuum pensat. Considerata etenim corruptione carnali citius cognoscitur quia cum caro illicite concupiscitur, tabes desideratur. Unde ergo de luxuriosi mente dicitur: Dulcedo illius vermes, quia ille qui in desiderio carnalis corruptionis exestuat, ad fetorem putredinis anhelat. Hec sic in huius partis termine iniciendo pertransisse me memini, sub brevitate transcurri, ut ea que in hoc opere secuntur, que magis obscuritate implicata sunt, opitulante Deo latius disseramus.

Corruptio carnis consideranda non amanda

Cap. 1
Quarta pars

Quoties in sancti viri historia per novum volumen enodare mistice expositionis aggredimur, oportet ut eiusdem viri vel nomen vel passionum significationem mistica principaliter proferamus, quatenus habitatorum more quendam superni scriptorum titulum in ipsa postis fronte prefigimus, quia cum cuius domus agnoscitur, securius intratur. Crebro autem me dixisse memini quod beatus Job passionem nostri redemptoris eius quam corporis, id est ecclesie, et passione sua significavit et nomine. Job quippe interpretatur dolens. Et quis alius in hoc dolente signatur, nisi ille de quo scriptum est: Vere languores nostros ipse portavit. Et de quo rursum dicitur: Livore eius sanati sumus. Amici vero eius hereticorum speciem tenent, quia ut sepe iam diximus, dum Deum defendere nituntur, offendunt. Sanctus vero vir per vulnera et verba sic loquitur sua, ut ecclesie in via significet, et plerumque per prophetie spiritum dum futura narrat, presentia transcendit. Nonnumquam vero sic de presentibus disserit, ut de futuro conticescat. Cogitat id est districtionis huius custodiens cum immutatione vocis illius sententiam quam intelligentia attinet, ut tanto verius eius sensibus congruat, quanto se et cum eius vocibus immutat. Verbis itaque precedentibus sanctus vir per disertas prudentie artes sententias iniquis cuiuslibet culpas protulit, et quam sit damnanda eius actio expressit, de cuius pena mox subiicit: Non sit in recordatione, sed conteratur quasi lignum infructuosum. In recordatione enim conditoris non reducitur, quisquis usque in fine vite iniquitate stringitur. Nam si hunc superni respectus memoria tangeret

Ysa 53

periculum ab iniquitate revocaret. Cuius quippe merita exigunt, ut funditus ab auctoris memoria deleatur. Sciendum vero quod recordari Deus nequaquam proprie dicitur, quia oblivisci non potest. Quo pacto recordari potest? Sed quia eos quos nos recordamur amplectimur, ab his autem quorum obliviscimur elongamur, humano usu et recordari Deus dicitur, cum dona tribuit, et oblivisci cum in culpa derelinquit. Sed quia cuncta pensat, cuncta sine intermissione alternatione considerat, et recordatur bonorum quos tamen nonnumquam oblivisci dicitur, et nulla te recordatur malorum quos tamen per iudicium semper intuetur. Cum enim ad bonorum memoriam redit, quia tamen numquam deserit, et quasi nequaquam malos respicit, quia tamen facta considerat, sed super hunc damnationis iudicium ultimis firmat. Hinc enim scriptum est: Oculi Domini contemplantur bonos et malos. Hinc per psalmistam dicitur: Vultus Domini super facientes mala, ut perdat de terra memoriam eorum. Considerat ergo quos puniat, sed eosdem ipsos cum non videt quos nescit. Unde quibusdam in fine dicturus est: Nescio vos unde sitis; discedite a me omnes operarii iniquitatis. Iniquos ergo non pro minorum vita et intuetur et obliviscitur, quia quos per districtionem sine indicat, quantum est ad memoriam immigrat. Quia qui in eius recordatione non veniunt, quasi infructuosum lignum in iudicio eius conteruntur. Terra quippe eos temporali sumptu alit, predicatoris pluviam desuper infundit, sed quia eorum vita nequaquam fructum boni operis protulit, irata hac agricola abscidit, ut in vite sumas locum non occupet, que tenere alius ad fructum valet. De hoc infructuoso ligno per Johannem dicitur: Iam securis ad radicem arboris posita est. Omnis ergo arbor que non facit fructum bonum abscidetur et in ignem mittetur. Hoc autem loco, ut etiam reprobis supplicia designet, nequaquam lignum dicitur abscidi sed conteri, quia reprobos quidem mors carnis abscidit, sed pena subsequens conterit. Qui enim hic incidit, cum a presenti vita separatur, sed in gehenna conteritur, cum in perpetua damnatione cruciatur. Nunc igitur sanctus quasi dixisset puniri penam protulit, protinus ad culpam rediit, ut ex iustitie immensitate doceat quod tanta eius damnatio non sit iniusta. Sequitur: Pavit enim sterilem que non parit, et vidue non benefecit. Que hoc loco sterilis nisi caro nominatur, que dum sola presentia appetit, bonas cogitationes gignere nescit? Que autem vidua nisi anima nuncupatur, quia quam conditor suus ingenuere velint, ad thalamum uteri carnalis

[h]unc per sanctam attestationem qui ait: Et ipse
tamquam sponsus procedens de thalamo suo
[h]anc recte viduam dicit quia pro ea vir eius
[m]ortem pertulit et nunc in celi pene-
[tr]alibus ab eius oculis occultus est qui in
[c]unctis altius regionibus vivit. Hinc igitur ste-
rilem pascit et viduae bene facere
[n]eglegit quia carnis desideriis ser-
[v]iens eternam anime vitam contempnit.
[T]ota namque intentione quique studio co-
[g]itat qualiter sine ullis necessitatibus caro
[m]ortua subsistat et eternam vitam
[n]e despicit que vel in morte vel in
[fo]rtitudine procul dubio in perpetuum vivit.
[Re]cte autem cum dicitur Pavit sterilem
[pro]tinus adiungitur Et que non parit. Quas-
[d]am namque ex sacra historia feminas
[n]ovimus exstitisse steriles sed tamen extremo
[tem]pore peperisse. Caro autem non solum ste-
[ri]lis est sed etiam que non parit dicitur quia
[n]on sensu bonas cogitationes gignere
[ne]c in ultimis valet. A vigore enim
[n]on iam deficit et tamen adhuc transi-
[t]oria concupiscere non desistit, iam quia
[lon]go pessimo labore lassata pene ab
[i]pso quem diligit mundo repellitur et
[ta]men adhuc a visu improbo obtinere
[tem]poralia conatur. Agere iam perversa non
[s]ufficit sed tamen velle ea que non agit
[ne]quaquam desistit. Recte ergo nunc non
[s]olum sterilis sed etiam non pariens
[dicitu]r: quia suo sensu ut diximus ad bone
cogitationis prolem nec cum infirmata
[f]uerit fetatur. Quod tamen intelligi etiam
de hereticis predicatoribus potest. Unusquisque
[en]im predicator erroris dum plebem ex
[u]nitate a deo posita docet, profecto
[s]terilem et eam que parere non valet pascit.
[Su]per ei visum sui laboris impedit que
[s]piritales fetus nequaquam reddit. Bene
[a]utem vidue non fecit quia scilicet sancte uni-
[ver]sali ecclesie cuius vir adversa mor-
[t]is pertulit vivere ac fine contempnit.
[V]idue enim bene facere est in eius congre-
[gat]ioni sui mortui amore atteritur con-
[s]olatione laborare. Unde et voce prophete
[h]ec eadem vidua sancta scilicet ecclesia queritur
[e]t Consolantem me quesivi et non inveni.
[N]unc solum quippe consolantem invenit
[qua]ndo ex ea morte quam vir eius pertulit
multos in semetipsam surgere ad
vitam cernit. Sepe autem predicator
erroris huius vite divitibus con-
[iun]gitur, quos pro eo quod terrenis occupatio-
nibus incumbunt doctor astutias
deprehendere ignorat. Et cum potentes
extimus esse conspiciunt, perversi predicato-
ris laqueo sub labore capiuntur. Unde
et subditur: Detraxit fortes in forti-
tudine sua. In fortitudine sue pravitatis
fortes quosque detrahit, cum perversi erroris
astutia mundi huius rapit. Quamvis con-
tra per Paulum dicitur: Infirma mundi elegit deus
ut confundat fortia. Fortitudo autem perversi
predicatoris est elata sua locutionis
qua inflatus rectores despicit atque in
contemptu omnium qui singularia apud se pravus
intumescit quasi magis de se sentiens.
Sed viam dei domino ignorans longe a fidei
communione disiungitur. Et tamen videri
fidei predicator conatur. Unde adhuc
subditur: Et cum steterit non credit vite
sue. Stat in hoc mundo perversus quisque predica-
tor quisque terreno vivit corpore, sed vite sue
credere renuit, quia deum veraciter cognoscere
contempnit. Vite enim sue crederet si con-
ditoris sui scientiam veraciter sentiret. Hec
itaque superius de quolibet iniquo prolata di-
cebamus, sed repete ad erroris predicato-
rem intellectum videtur. Unde sciendum quoniam
sic ad spem ducimur ut nequaquam tamen a
generale funditus evellamur. Nam perversus quisque
etiam si rectam fidem in sinum universal-
is ecclesie tenere videatur, stat et vite sue
non credit, quia recta quidem sentit que per fidem
de conditore intelligit, sed tamen fidei opera
tenere contempnit et incredulitate se dam-
pnatur, quia ab eo quod se ostendit credere vi-
vendo reprobatur. Hinc enim per Iohannem dicitur: 1 Ioh 2.
Qui dicit se nosse deum et mandata eius
non custodit mendax est. Hinc Paulus 1 Thi. 1
ait: Confitentur se nosse deum factis autem
negant. Hinc Iacobus dicit: Fides sine 2.
operibus mortua est. Sed cum conditor
interna dispensatione consilii et culpas
respicit et vindicte tempora impedit ut
longiora vite spatia aut conversio fiant
ad adiutorium meritis aut non conversio
ad augmentum damnationis. Unde adhuc
subditur: Dedit ei deus locum penitentie et ille
abutitur eo in superbiam. Quisquis delinquit
et vivit ideo hunc divina dispensatio
in iniquitate tolerat ut ab iniquitate compe-
scat. Sed qui dum toleratur nec tamen ab
iniquitate compescitur, in unus quod superne
patientie percipit sed reatus sui vinculis
ex ipso munere se artius astringit.
Nam quia accepta penitentie tempora vertit ad
culpam, districtus in ultimis iudex
impensa argumenta in me convertit ad
penam. Hinc namque per Paulum dicitur: An Ro 2.
ignoras quia patientia dei ad penitentiam te
adducit? Tu autem secundum duritiam
tuam et cor impenitens thesaurizas tibi
iram in die ire et revelationis iusti
iudicii dei. Hinc Ysaias ait: Pu- 65
er centum annorum morietur et peccator cen-
tum annorum maledictus erit. Acsi

Fortitudo mali predicatoris que dicitur sua elata

apte nos detreat d. Vita qd' pueri
in longu tendit ut a puerilibus feris
corrigatur. Sz si a peti ppetrac nec
tpis longinq̄te gpescit. Hec ipa
vite longinqtas qua p i̅maz gcepit
ei ad cumulu maledictois crescat
Vn̄ nc̄e e̅ ut cu̅ dimcg nos expe
ctare cospicitg. ipa pogate piet
tpa qi ad dānacois argumēta ti
meag ut ex clemētia iudic creve
scat suppliciu̅ pcoris. Et vnde qs
qz eripi potuit a morte inde gnug
ad morte tendat. Et ideo ple
rūqz agit. qa neqq̄z a pntibȝ me
tis oclus sepat. Consid'are naqz
pctor r'dēptoris vias negligit. Et
ideo in suis itineribȝ sine cessa
coe veterascit. Vn̄ et sbdit. Ocul
eius sut in viis illig. Vias em
suas pctor intuet. qz sola cogita
re sola c̄ne'uti. que s'ad co
modu tpale suffragit. Hinc etiā
Phil 2. pauli dt. Oēs que sua st q̄runt
no q̄ ihu̅ x̄. Via naqz elati su
pbia. Via raptoris auaricia. Via
lubrici cocupia carnalis. In
viis ergo suis inuqg q̄sqz oclos de
pmit. qz solis piciis ut p h'c ald
satisfaciat intedit. Vn̄ et p Sa
Eccl 2 A loms d'. Ocli stultor in finibȝ tre.
Qiug hc solu tota intētoe cor
Cap. E. dis cospiciunt. p qd ad fine terren
desiderii pducunt. Nequaqz
vo sue gsideracois obtutu in tra
pctor figeret si iā ad sūmi r'dēptoris
itinera mētis oclos leuaret. Vn̄
Eccl 2 rursg p Salom d'. Ocli sapient
in capite eig. qz vz sapiens qs.
qz illu tota intētoe gsidat. e g
se mēbru ee p fide pensat. Has
naqz huiae gu̅csacois vices vi
de gtēpserat q' dicebat In man
datis tuis exercebor et gsidābo vi
as tuas. Acsi apte indeat d.
Que mea fuit iā vidē refugio.
qz p imitacois tue via pgē co
usiōis gressibȝ inardesco. Cum
eni̅ pnti iā nido condiat dōis
excitacoe gtinua r'dēptoris suu
vias cordis oclis obicit. ut mēs
vlsqg fugiat. ad adūsa pparet.
nichil quod demulcet appetat
nich qd detiē c'red. ptimescat
merore gaudiu deplutet. pnt
vite gaudia dāna meroris pen
set. abiecois detimēta no tūeat.
Sz p h mane gli'e locu qrat.
Has em̄ vias secutū iuuabat
Jo 12 oclis vitas cu̅ dicebat Si quis

m'i ministrat me sequat. Ad has vias
timētia discipulor corda reuocat
cu̅ locu iā gl'e q'rerent. Sz iter eo
ds' ignorarēt dicēs Potestis bibe
calice que eo bibiturg su. Cocessi
onis q'ppe illig celsitudinez illiga
deuotis summis qz q'resierat. Sz quā
ad hāc eēt itineris āgustia non
videbat. Vn̄ et eor oclis mox imi
tādi calicē passiōis obicit. Ut vz
si ad sublimia gaudia tenderēt pri
viaz humilitatis inuenirēt. Ecā it' cons
dāre pctor vias dei negligit. Sz
solis in q̄g delectet intedit. Rēte m
d'. Ocli em̄ eig sut in viis illius
E sz. Eleuati sut ad modicu et no
subsistet. Inqz gl'ia cu plerumqz i
anor multitudie tendat. ab infinor
mētibȝ ee longa et qz stabil' estia.
Sz cu repetinq hinc finis intipi
breuis ptul dubio fuisse redargui
quo detrimēta imotescit. qz quod
ptire potuit modicu fuit. Eleua
gi ad modicu et minime subsisti
qz corpo. quo alti videri appe
tut. a vā dei scia longe p elacoz
fuit. Subsistē etei nequit qz ab
eterne essentie soliditate diuidit. At
hac pmaz ruina tolāt qz pe
pnata gl'iaz i semetipis cadut.
Hinc p pp'ta d' Deiecisti eos du
alleuarētur. qz eo intrisecg corru
quo male extrinsecg singūt. Hi
breuitate gl'e tpalis aspicies it
ru ait Vidi impiu supexaltatu
et eleuatu sup cedros libani. Trās
iui et ecce no erat. Hinc rursu ai
Pusillu adhuc et no erit pctor. Hi
Jacobus ait Que e ei vita nrā va
por e ad modicu parēs. Hinc
pp'ta breuitate gl'ie carnal pen
sās denūciat d. Omis caro fenū
et ois gl'ia eig q'i flos feni. Inig
ru q'ppe poa feni flori compat.
qz nimiz carnis gl'a du intet c
dit. du apd se extollit. repētino
intercepta fine tiuiat. Sic naqz
amrac flatu in altu stipla ra
pit. Sz cocito casu ad ima reuo
cat. Sic ad nubila fumg attoll
Sz repēte ad nichilu tabescendo
dissipat. Sic ab infimis nebula
densescēdo se erigit. Sz exortis
hāc solis radiis. acsi no fuit
abstergit. Sic in herbas spes sup
ficiē nocturnis horis humor aspgit
Sz diurni luis subito calore sicc
Sic spumose equoris bulle inch
antibȝ pluuiis excitātur ab itiui

ertatim pdeunt q° inflate altiq
tēdunt. M Cunqȝ excrescunt ne
pareat. crescēdo pagunt ne sb
stat. Dum q̄s igr̄ tpalis glīe ela
oe tumētiby, sȝ tn̄ nulla solidite
matiby dicat̄ recte Eleuati sūt ad
modicū et nō subsistet. De quibȝ
adhuc sbdit. humiliabunt̄ et sic oīa
aufent̄. Hic puectꝰ eē 9dēnacō
nis dȝ. ut ex paucꝰ ad multa. ex
multis ad oīa 9sidando rapiat̄. qtis
datim ducta pficiat. et ei si toria
na 9phendēdo dimiditas ipa pe
ne incophensibilr excrescat. Un
scus vir cū pnoꝝ gliam defectuꝝ
sȝ discnet. ad cuncta ptinq mētis
aclm tendt. d. humiliabunt̄ sicut
na et aufent̄. Oīa pfco trena
acsi apte dicat. Otare nullo° quit.
p ipa qꝫ fugiunt q̄s inituꝛ. Du
sȝ tpalia diligunt cū hiis ex te
mis volubilite pcunt. Dȝ qui pt
cū p Salōez dicat̄. Gnaco ptit et
gnaco aduenit. tra vo i eternū
stat. Cur btūs Job oīa humiliari
asserat et aufei. Cito tn̄ facile
dysentiꝰ si tra et celū vl gnalr
tnseat vl gnalr maneat distin
gwas. Utraqȝ naqȝ h p ea quaꝫ
nunc hent imagieꝫ tnseunt. sȝ tn̄
p eēntia sn̄ fine sbsistunt. Hinc
naqȝ p paulū d. Pretit ei figa
hꝰ mdi. hinc p semetipaꝫ veri
tas. Celū et tra tnsibunt vba at
mea nō tnsibunt. Hinc p Johēꝫ
anglica voce phibet̄. Erit celū
nouū et tra noua. Que q̄dē non
alia cōdenda sūt sȝ hee ipa renouant̄.
Celū i. et tra et tnsit et erit. qr et
ab ea qua nunc ht spē p igneꝫ
tergit̄. et tn̄ in sua sp̄a nā suat̄.
Un et p psta d. Mutabis eos et
mutabunt̄. Qua q̄d, vtraqȝ qmu
tacōꝫ sua ipis nob nūc vicissi
tudiniby amiciat. q̄s mīs vsibȝ al
tnat. Na celū a tra a sua spē ipa
hyemali aridite deficit. vernali
huore videscit. Celū cotti° caligi
ne noct obducit̄. et diuna clarite
renouat̄. Hic go fidelis q̄sqȝ colli
gat et mane h. et tn̄ p renouacōꝫ
refici 9 9stat nūc assidue velut
ex defcu repari. Int h scus vir tn̄
pnoꝝ csu conspicit. quita quaꝫ a
madusioe deficiat inotescit tn̄
ptinꝰ sbdit. Et sic sumitates spi O
carꝫ 9tent̄. Spicaꝝ qppe sūmi tes
ariste sunt. ariste at qnete i spica
pdent. sȝ crescēdo paulisp istute
a se

et rigide disiungunt̄. Sic nimiꝝ sic
ad hꝰ mdi glaꝫ pmi diuites surg
gunt. Natue ei 9mūioe quīcti sunt.
sȝ cōn se vicissim crescēdo diuidūt̄.
Alius qppe aliū despicit. alt altez
in inuidie faciby ignescit. Ergo
a timore mētꝛ a caritē vnioe se
separat. qi aristaꝝ more cōn se
rigidi stant. Quo pnos h9 mdi di   go
uites dixeri dū cōn se supbiunt
sȝ bonoꝝ vita unanit affligunt.
Apd se q̄d diuisi sunt. sȝ tn̄ 9cordit
gna deorsū pmunt. Nunc igr̄ ariste
ad alta psiliunt. gna latet. qr et
repboꝝ po° eminet. et elcorū
glā nō apparet. Illi se honoꝝ fa
stiby ondunt. isti in humilite se dep
munt. Sȝ itture tpus aduenient.
q̄d et aristas rigidite frangat. et
gna solida nō 9terat. Tunc qppe su   Qꝛ ipse ttime incorpactum
pbia inicꝛ 9minuit̄. tunc elcoꝝ
vita quita integrite fulgeat dclat̄.
qr cū iniusti deficiunt. ex hac ipa au
stanū 9tcōe agit̄ ut gna appareat
q latebat. Cunqȝ ariste frangunt̄.
gnoꝝ cādoꝝ ondit̄. qr iniq̄s in sup
plicia etna cadentiby. scoꝝ insti°
quita vitate cādeat demrat̄. Un   ait 3
recte q̄z p Johēz d. Cuius ventilabz
in manu sua e et pmundabit are
aꝫ suā. et triticū q̄dē suū recondet
in horreū. paleas at 9buret igr̄
inextinguibili. Btūs igr̄ Job pnoꝝ   Ca 6
elacō quita amadusioe frangat̄
aspicit. eos qꝫ arist. pentiby 9pa
rans dicat. Hic sumitates spicaꝝ
9tent̄. qr nimiꝝ rigiditas sr̄ boꝝ
tritture vltiꝰ fortitudie frāget̄.
q nimis elcorū vita despiciens e
leuat̄. Se. Quod si nō e ita. q̄s me   P
potit digne eē metitū et ponē
an̄ deū vba mea. Si ita nō essȝ
ut loqt̄. pfco d flitate hac vō eos
arguē pūt. Cui go d. Si ita nō
e metitū me arguē q̄s potit
dū scȝ nōuerit q fallacē rephe
de cuiȝ licet. Sȝ si loquīt se su
sbtili intcogacōe discutiꝰ. qꝫ sunt
rcā q ptulit cecinit inpeiꝰ. Iusti
naqȝ et si q̄d vnqȝ dē iniqno lo
qt̄. dignū e ut ab iniust et pue
uiuentiby iudicet̄. Un scus vir a
coꝝ supbia deprimes. nō solū si
ita e pūt ptulit. neqqȝ se rephe   plat dicit vince
disse posse 9fidit. qr nimiꝝ illi   vtrosq
illū rcē redarguē falsa pūt qui
falsa agē nesciunt. Na corripcōis
ausū cōn fallacia pdūt q adhuc
fallacie viuūt. Ait go. Quod si

ita nō ē· qͥs me potit arguē ee me
titū· Acsi apte dicat Ita sut cuncta
ptuli q tn̄ si ita nō st· a vob neqq̄
redargui pūt· qr du adhuc ꝑ
sucubit· aliena rephende fallacia
nō valet· Vn̄ ⁊ apte sbdit· Et po
nē an dm̄ vba mea Qsq͛s ei falla·
cia dca vācit rephendt· audita co·
gitaꝯ atq͛ h ex regla vitat· pesas
vba an deū poīt· qr apd se in
cospcu vitat examiat· qd foras
cōn fallacia decnat An deū q̄ppe
vba pone ē· gsidato intio īdice
extiora dca pensare Vir ġo scūs
ab aic̄ supbienti bȝ vba sua ante
deū pom posse nō estiat Acsi apte
dicat Idcō q loquor an deū indi
ce pone nō valet· qr eiꝰ faciez
pccantes vob abscodit Sed tn̄ ex
tipo scē eccle nl obstat itelligi·
qr cū d' infimis sint ab hetico2
irrisioē dephend·· ipaq͛ irrisiois
eiꝰ astutiaz dedigna·· qr tolea·
blius ē ut in infirmite gsq͛ atq͛
ignorātia cū humilitate iaceat· q̄
cū elacoē alta cophendat Sed
qr scūs vir ista con eo2 ptulit·
q' fugitiā ptate supbiūt ⁊ vetos
honorib͛ intumescūt Baldach sui·
thes ex eiꝰ corrupcōn ꝑficies apd
que sit va pōa agnoscit dicens
Ptas ⁊ tīor apd eū ē q' fecit co
cordia in sblimib͛ suis Acsi ap
te dicat Volꝰ corda mortliu ve
racit' tīret q' ex diuit· sue pōa
tīore mentit· q eiusd pō· tiore
qn̄ careat nescit Rcē aut d' Qui
fecit gcordia in sblimib͛ suis· qr
iusta s' infimis dissidet· ȝ qd co·
cordia supio2 pleitudie ccūt·
⁊ ex intīre pac causa agit· ut
sepe ea q st' extius sn̄ pace dispo·
nat· Na bonos opꝰ deꝰ ad meri·
tū pueht· cū con eo2 vita ma·
los senie pmittit· atq͛ i gcordia
gponūt· summa· du gfudūt· infi
ma· qr inde elcos suos i celestib͛
anglico2 choris sociat· vn̄ in tre·
nis ⁊ infirmis repbo2 mores suis
uitib͛ adusates portat Bȝ ut h
libȝ ingrē· si pax in sblimib͛ sū·
ma vetine·· quid ē q p angelū
danieli d' Ego veni ꝑpt' smoes
tuos· pinceps aut psa2 restitit
m̄ viginti ⁊ vno dieb͛ Et ecce
Michael vnꝰ d' pincipib͛ pmꝰ· ve·
nit ad adiutoriū m̄ Et paulo pꝰ
Nūc reūtaz ut plier aduꝰ pn·
cipē psa2 Cū em̄ egrederer
appnit pinceps greco2 adueniens
Quos itaq͛ alios pincipes gētiū
nisi anglos appllat· q s' exēuti re·
sistē potuiss̄ Que ġo pax i subli
mib͛ ee pt· si int' ipos q̄ angeli
cos spus pliandi ctaꝯ agit·· q sp
gspcui veru· assistut Sȝ qr certa
anglo2 iusticia dispesandis singu
lis quibusq͛ getib͛ sūt plata cu
sbiecto2 merces aduisū se vicissi
ꝑposito2 spus opes meret·· ipi
qui psut spus con se veme' refe·
rut· Is naq͛ angelꝰ q danieli lo·
qba· captiuis isrlitic ꝑplis in
psidie pside costitut· platꝰ agsci·
Michael at eo2 q ex ead plebe
in iudea tra rmaserat ꝑpositꝰ in
venit· Vn̄ ⁊ ab eod' angelo paulo
pꝰ danieli d' Neō ē adiutor meꝰ
in oib͛ ni Michael pinceps nr' Dq'
⁊ hc' qd pmisiꝰ dt Et ecce micha
el d' pincipib͛ pmꝰ veme i adiu
torīu m̄ Sed cum du neqq̄ simul
eē ȝ veme i adiutoriū d'· apte
ei ꝑplo platꝰ gnosat· q captiu
in alia pte teneba· Qd ē ġo ab
anglo dice Ego veni ꝑpt' smones
tuos· pinceps aut regni psa2 re·
stitit m̄ nisi sua sbdit· opa muti
are Acsi apte dicat Pcu qd tua
merita exigut· ut isrliticꝰ ꝑplus
a iugo sue captiuit· eruat· ȝ est
adhuc qd in eod' ꝑplo psa2 dominio
pgari debeat Vnde in ereptōne
illiꝰ psa2 pinceps m̄ iure condic
q̄tinꝰ pces tuas eo2 q̄ lacme q'
in iudea relicti st' adiunet Vnde
hoc q̄ ut dixiꝰ adiuuit Michael
pinceps nr' venit· adiutoriū m̄ Cū
q̄ ut aduꝰ pincipē psa2 plie· egdi
greco2 pinceps ȝ apparet Qua ex
re innuit·· q aduꝰ grecos q̄ aliud
iudea gmiserat quo2 pfcō causa
ereptoīs illiꝰ resistebat Phete·
i' pces angelꝰ exaudit· ȝ persa2
pinceps restitit· qr ⁊ si ia vita in·
sti depcat· erepco2 ꝑpli exigit·
eiusde tn̄ ꝑpli adhuc vita cont
dicit· ut qr necdū bn̄ plene hi
q' in captitate fuerat dilcti pga
ti sūt· iure eis adhuc pse domi
net· Michael adiuuat ȝ grecoꝝ
pinceps ad pliū venit· qr meū
qꝯ venia ta loga captitas po·
terat oppsso2· ȝ ereptōis eorū
bn̄ficio hc' q̄ q in greco2 delīq
rat obviabat Rcē ġo d' q cont
se angli veniūt· qr subiecta2 s'
gētiū vicissi merita condicūt

Ignorātia humi
lium q' de despic
ȝ scīa elata

Cap 27 iob

Daniel x

Questio d' con
uie'te anglo2

Illa sublimes spiritus eisdem gentibus principantes nequaquam pro iniuste agentibus decertant, sed eorum facta iuste diiudicantes examinant. Cumque uniuscuiusque gentis vel culpa vel iustitia ad supernae curiae consilium ducitur, eiusdem gentis praepositus vel obtinuisse in certamine vel non obtinuisse perhibetur. Quorum tamen omnium una victoria est, summam super se opificis voluntatem cernere; quam dum semper aspiciunt, quod obtinere non valent, nequaquam volunt. Bene ergo dicitur: Qui facit concordiam in sublimibus suis. Sequitur: Numquid est numerus militum eius? In cognitione humana omnis superiorum spirituum numerus non est, quia quanta illa sit frequentia invisibilis exercitus nescit. De quo per angelum dicitur: Millia millium ministrabant ei, et decies millies centena millia assistebant ei. Superiorum civium numerus et infinitus et diffinitus exprimitur, ut quid Deo numerabilis est, nobis innumerabilis demonstretur. Quamvis aliud assistere, aliud ministrare. Assistunt enim potestates divinae quae ad quaedam hominibus nuntianda non exeunt. Ministrant vero hi qui ad explenda officia nuntiorum veniunt; sed tamen ipsi quoque a contemplatione ab intimis non recedunt. Et quia plures sunt qui ministrant quam hi qui principaliter assistunt, assistentium numerus quasi diffinitus, ministrantium vero indiffinitus ostenditur. Angelicos vero spiritus recte milites Dei dicimus, quia eos debellare contra potestates aereas non ignoramus. Quae tamen certamina non labore sed imperio peragunt, quia quicquid agendo contra immundos spiritus appetunt, ex adiutorio cuncta regentis possunt. De hac namque militia nascente rege nostro scriptum est: Subito facta est cum illo angelo multitudo militiae caelestis. Cuius tamen militiae electorum quoque hominum numerus iungitur, qui per sublime mentis desiderium a terrenae servitutis conversatione liberantur. De quibus per Paulum dicitur: Nemo militans Deo implicat se negotiis saecularibus. Qui et si nunc pauci appareant, in invisibili tamen patria innumerabiles regnant. Quia et si ex comparatione perditorum pauci sunt, in cogitationibus suae frequentia metiri nequaquam possunt. Quia vero eorundem militum vita non ex propriis viribus, sed supernae gratiae infusione roboratur, recte subiungitur: Et super quem non surget lumen eius? Lumen quippe Dei est gratia praeveniens, quae si in nostro corde contincta nequaquam surgit, profecto mens in peccatorum suorum tenebris obscura remanet. Unde et subditur: Numquid iustificari potest homo comparatus Deo,

aut apparere mundus natus de muliere? Versus iste superius a beato Iob dicebatur, et nunc in eius exprobratione replicatur. Omnis namque vir iustus Dei illustratione iustus est, non comparatione. Humana quippe iustitia auctori comparata iniustitia est. Quia et si in ipsa sua conditione homo perstitisset, creatori non posset aequari creatura. Cui tamen ad graviora defectus pondera accessit, et culpa quam hostis insidians intulit, mulierem infirmitate pressa sit. Unde nunc quia homo per mulierem culpae subditus reatu primae infirmitatis in prole propagatur, et quia in radice putruit, humani generis ramus in conditionis suae viriditate minime subsistit. Unde recte nunc dicitur: Numquid iustificari potest homo comparatus Deo, aut apparere mundus natus de muliere? Ac si aperte dicatur: Ille contra auctorem suum homo superbiat, considerat unde hic venit, et intelligit quid sit. Sed ecce nonnulli dono spiritus admirati contra infirmitatis suae eriguntur, virtutibus eminent. Nullus tamen est qui sine culpa vitam transigat, quousque carnis corruptionis portat. Unde adhuc subditur: Ecce etiam luna non splendet, et stellae non sunt mundae in conspectu eius. Quid per lunam nisi cuncta simul ecclesia, quid per stellas nisi singulorum bene viventium animae designantur? Quae inter perversorum hominum conversationes dum magis virtutibus eminent, quasi in tenebris noctis lucent. Unde per Paulum quoque discipulis dicitur: Inter quos lucetis sicut luminaria in mundo. Quod vero sancta ecclesia lunae appellatione exprimitur, propheta testatur dicens: Elevatus est sol, et luna stetit in ordine suo. Elevato etenim sole luna in suo ordine stetit, quia ascendente ad caelos domino sancta protinus ecclesia in praedicationis auctoritate roborata est. Et quia electi stellarum nomine signantur, rursus Paulus insinuat dicens: Stella enim differt a stella in claritate. Luna ergo non splendet et stellae non sunt mundae in conspectu eius, quia nec sancta ecclesia virtute propria tot miraculis coruscat, nisi hanc praeveniens gratiae dono perfundat, nec singulorum bene viventium mentes a peccatorum maculis mundae sunt, si remota pietate iudicentur. Quia apud districti iudicis oculos sua unumquemque corruptibilitas inquinat, nisi hunc continue gratia protectionis tergat. Electorum quippe animus pervenire ad libertatem iustitiae nititur, sed adhuc compede infirmitatis tenetur, et culpas quas subigere perfecte desiderat, sed quousque corruptione carnis astringitur, eius etiam vinculis cum non

Mulier fuit initium culpae

Phil 2

Abac 3

Luna ecclesiam, stellae sanctos demonstrant

1 Cor 15

volt ligari/ Hinc itaque colligat quanto
peccatorum pondere pressi sunt qui totum hoc destrue
negligunt. si plene culpa nec illi sin
pauci qui totum hac vilit perpungunt Vnde
praeterea dicitur Ecce etiam luna non sple
det. et stelle non sunt munde in conspectu eius
3 pertinens addit Quanto magis homo putre
do et filius hominis vermis Acsi aperte di
cat Si ipsi qui esse sine contagione non
valent qui in ire pnt vite tenebras
virtutibus lucent quanto reatu inquinationis
obstricti sunt qui adhuc carnaliter vivunt
si a peccato liberi esse nequeunt qui iam in
celestibus desideriis consumantur/ quid hi
qui peccatorum ponderari potolant qui car
nis sue voluptatibus dediti adhuc
putredinis iugum portant/ Hinc petrus
1 pet. 4 ait Si iustus vix salvabitur impius
et peccator ubi parebunt/ Hinc per
3 Isaiam dicitur Super humum populi mei
spine et vepres ascendent. quanto
magis super omnes domum gaudii
civitatis exultantis/ Humum quippe
populi sui dominus electorum omnium mentem vo
cat/ super quam spinas ac vepres
ascendere prohibetur Et quia nec ipsam quidem
esse absque punctionibus vitiorum videt do
Gaudet fallacis qui futurum iudicium non formidat mum vero gaudii civitatis exultantis
dicit mentes pravorum. qui dum eterna sup
plicia conspicere negligit in carnis se
voluptate defendens inanie hilare
scit Ait ergo Super humum populi mei
spine et vepres ascendent quanto
magis super omnem domum gaudii
civitatis exultantis Acsi aperte di
cat Si et illorum mente vitia deprehen
munt qui se per celestis patrie desideri
rium affligunt quibus culpis prostrati sunt
qui sine ulla formidine in carnis vo
3 luptate delinquunt Notanda vero in
huiusmodi quantum baldach ordine con
dicionis mire temuit et naturam
qui homines non vivere sed putredine fi
lium vero hominis vermem vocat/ Primus
namque humani generis pater homo non filius
hominis/ ex quo quisquis prodiit non solum
homo sed filius quoque hominis fuit Sic ergo ex
homine filius hominis ita ex putredi
ne nascitur vermis Vnde recte homo pu
tredo filius vero hominis vermis vocatur
Primus quippe homo putredo non vermis.
quia et si per mortem putruit non tamen ex
putredine per nativitatem venit Quia autem
filius hominis est vermis dicitur. quia iam ex
mortalium corporum corruptione propa
gatur/ Igitur quia amicorum verba finita sunt
beatus iob altiori acumine perfectionis
initiatur. quibus quia dicta tamen sunt vali
da quia extrema. quia et usque esse inrespit

solet ut argumentum quo adversarius sim
eminere pruderet ad perfectionis conclusionem
fluxit/ sequitur Respondens iob dixit Cuius 1 26
adiutor es Nunquid imbecillis et suste ob
tas brachium eius qui non est fortis/ Adiu
vare imbecillem caritatis est adiuva
re vero potentem velle elationis Ca
ri amici eius hereticorum speciem tenentes
qui adiuvantes deum sapientiam suam ostende
conantur/ iuste baldach reprehenditur
ut dicatur Cuius adiutor es Nunquid im
becillis et sustentas brachium eius qui
non est fortis Acsi aperte dicat Deum
adiuvare intendis sub cuius magnitudine
succumbis omne quod ostendis solatium
de ostentatione est non de pietate Sed intelli
gendum est quia plerumque etiam deum qui
vere imbecillis non est humiliter agen
tes adiuvamus Vnde paulus dicit Ad
iutores enim dei sumus Nam cum ei quia
ipse interna gratia infundit nos exhor
tationis voce concurrimus. hoc quod ipse agit
per spiritum intrinsecus nos exterius in mini
sterio vocis adiuvamus Et tunc solum
in exhortatione ad perfectiorem dicitur. cum in
corde deus fuit qui adiuvatur Vnde
At alibi dicit Neque qui plantat est 1 cor 3
aliquid neque qui rigat sed qui incrementum
dat deus Plantare quippe et rigare ad
iuvare est. Sed utrumque vacuum erit
ministerium. si in corde deus non dat incre
mentum Sed qui de suo sensu alta sapiunt
esse humiliter dei adiutores nolunt/ quia
dum se utiles deo estimant a fructu
se utilitatis alienant Vnde et veritas vo
ce discipulis dicit Cum feceritis omnia que
precepta sunt vobis dicite servi inuti
les sumus quod debemus facere non fe
cimus Cui dedisti consilium forsi
tan illi qui non habet sapientiam Dare stul
to consilium caritatis est. dare sapienti
ostentationis/ dare vero ipsi sapientie presumptionis
est Et quia hi quos tenere hereticorum
speciem diximus per locutionem suam ostentationi
poterant quam utilitati serviebant/ recte ad
huc contra baldach subditur Et pruden
b tiam tuam ostendisti plurimam Omni enim
prudentia recta est plurima non est. quia
minus paulus voce Non plus expedit
sapere quam oportet sapere Cui vero plurima
est recta non est./ quia dum ultra mo
dum tenditur in quolibet latere culpe de
clinatur/ Prudentiam vero suam ostendunt
plurimam qui per aliis prudentiores vi
deri appetunt Vnde fit plerumque ut
dum moderate sapere nesciunt fatua
loquantur Pro qua re ipse adhuc excel
sum prudentie perstringitur cum dicitur Quem
docere voluisti. Nonne eum qui fecit

spiramentu. Per spiramentu vim9 p
prudentia sapientes sumg. Prius aut
nob e vine pmodo sape qz ut sa
pientes ee valea9 prius agit ut
sumg. Qa go vita dedit peul dno et
g prudentia gtulit. Baldach aut
q p culpa btm iob flagellatu cre
didit. occultu dei iudicium qd vena
ri humilit debuit. supba in suis est
temeritate penetrare. Ipi go se p pru
dentiaz se ptulit. cuius iudiciu no
intelligedo iudicat. Ipi se p prude
tiaz ptulit. a quo vinendi spiramenta
accepit. acsi plus ipo esst sapiens.
a quo hebat ut esst. Sz qz btus iob
sce eclie tipu tenens. pauca in
supboz correptoe ptulit qs heti
coz spez tene no igrat. sic supius
dixit. disputare cu do cupio prius
vos ondes ee fabricatores medacij
et cultores puersoz dogmatu. re
pente se ad doctrina erigit et con
elatoz impitiaz scie sue latitudine
p sniaz expadit d. Ecce gigantes
gemunt sub aquis. Digni qppe erat
ut p increpacoz prius tumore sa
pie tumene retunderet. et p doctrina
pus ad plena misterij vba tnsiret.
Gigantes eni vl apostatas anglos
vl supbos qsqz hoies nil obstat
intelligi. Hinc eni p pphtaz dr. Mor
tui no vivet. gigantes no resur
gent. Quos naqz p mortuos nisi
pctores memorat. et qs gigantes nisi
eos q etiam de pcto supbiunt. Illi at
no vivunt. qz puaricando via in
stie pdiderunt. Ipi etiam pus morte re
surgere nequit. qz pus clpa sua in
flati p supbia ad pnie remedia
no recurrunt. Hinc rursu scptu est
Vir q erravit a via doctrine i ce
tu gigantu comorabit. qz quisqs
iter rectitudinis deserit. quoz se
nug n numeroz spiritu iungit. Bene
aut con elatos d. Ecce gigantes
gemunt sub aquis. Acsi apte dicet
Cur de scia ho supbiat cu igno
rantie abissus et ipos supbissimos spe
angloz pmat. Qui at gigantu noe
potentes hus sclj designant. in aquis
pplm figurari Johne attestante
q ait. Aque sunt ppli. Bn aut con
supbiente d. Ecce gigantes gemunt
sub aquis. Quia elati omis du in hac
vita asseq honoz celsitudinez cu
piunt sub pondibus pploz gemunt.
Nam quanto qs altius erigit. tanto
curis grauioribus onerat. eis qz ipis
pplis mente et cogitatoe supponit.

qbus supponit dignitate. Et bn his vbis
ac breuit iudicat. qz ois supbia
eo ipo in imo iacet quo in alto se
erigit. et inde magis cunctis suppo
ta fit unde cunctis supesse appetit.
Ho qppe in sublimibus eleuatus tantos
sup se sustinet quantos suppositos
regit. Hi at q telibus sociant oppt
etia laboris eoz pticipa dedignu
Na cu eis laborez etia tolerant po
deris. du prit afferunt gloriaz honoris.
Vn cu dicet Ecce gigantes gemunt
sub aquis. ptinus adiungit. Et q habitat
cu eis. Acsi dicat. Prit gemunt q
eoz glie ex delectatione sociant. Ipa
aut occupatio sclarium dignitatu ta
to facilioribus vicijs premit. quanto
maioribus curis gnat. Inanimaru
qppe aiaz vide et deuitare pctm
ultima valeat vl quietus. Quia go
vidit desideratas rez celsitudines
absqz pctis ministri no posse. et qz i
diuine ire examine no abscond. quod
illicitu ppetra. apte secius adiun
xit. Nudus e infernus cora illo et nul
lu est opimentu pditoi. Quod paulus
qz aplus ait. Oia em nuda sunt et
apta oclis eius. Inferni vo et pdicois
noie. dyaln. omis qz danacois eius
p designat socios. Cuius vo iste sit
cora quo infernus nudus e. exequit
d. Qui extendit aqlone sup vacuu.
Aqlonis noie in sacro eloqo appella
ri dyabus solet. qz ut torporis frigo
re corda gentiu costringet. dixit Se
debo in motibus testamti in latibus
aqlonis. Qui sup vacuu extendit.
qz illa corda possidz q diuini amoris
gra no repleta. Sz tu oipotenti do
suppetit. etia vasa dyali cunctis
vtutibus vacua. sue gre mune re
ple. in eis qz diuini tioris soliditez
pone. qs ulla conspirat rectitudine robo
rari. Vnde apte subiungit. Et appendit
terra sup nichili. Quid ei terre noie
n eclia designat. q du vba pdi
catoris suscipit fctu boni opis red
dit. de qua p moysen d. Audiat
terra vba ex ore meo. expectet sic
pluuia eloqu meu. Et qd p nichi
lu n gentilitas ppli designat. de q
p pphtaz d. Oes gentes velut nichi
lu et vacue reputate sut. In eo go
terra nichilo suspend. qd prius ab aq
lone vacuu teneba. qz illa corda
gentilitatu repleta sunt caritate dei que
prius pssa fuert torpore dyali. Ht
vo et p hoc vacuu videe infidelitas.
et p terra sic dixim scte eclesie

Potentes et cond
fory pli subiecti
penalitati

Que maiores
ad iudi ptinet
negocia

Ebre x

Dyal signat p
pte aqlonaris

Ysa 14

Deut 32

Ysa 40

Tra significat scam ecclie fructu

fructifica designari Vnum ergo scelus
tasu Iudex perire aspiciat. et gentili
venia ad merita redeunt clamat et si
dicat Qui extendit aquilonem super vacuum
et appendit terram super nichil Ita quippe Iude
orum corda a fide vacua dyabolo sunt
subdita Extendit aquilonem super vacuum
Tra vero nullis existentibus meritis sicut
deus est salvos pro nichilo salvos facit
ciens eos super gentes dominus fundat eccle
siam que per prophetam nichilum sit vocata
apte securus admonet Appendit terram
super nichil Hec vero quo ordine fieri
sit iustitia subdens ratione connectit
Qui enim Qui ligat aquas in nubibus ut
non erumpant pariter deorsum Quid hoc loco
aquas nisi scientiam dicimus Quid nubes nisi
predicatores appellat Ita quippe in sacro
eloquio aliquando aqua scientia dicitur Salomone
attestante didicimus qui ait Aqua profunda
verba ex ore viri et torrens redundans
fons sapientie Aqua significat scientiam David
propheta testatur dicens Tenebrosa aqua in
nubibus aeris id est occulta scientia in prophetis
Quid enim adventum domini, dum vel
tis sacramentum qui mundi mysteria in se
gestaret, intuentium oculis eorum intel
ligentia caligabat Nubium vero
nomine quid hoc loco, quam predicatores sancti
id est apostoli designantur qui per mundi partes euntes
quamquam transmissi et verbis noverat
pluere et miraculis coruscare Quos
Ysaias propheta longe ante intuens
ait Qui sunt isti qui ut nubes volant
et quasi columbe ad fenestras suas Quia
igitur vir iste prophetico spiritu plenus erat
in hac locutione sua ad laudem na
dei incia nascentis ecclesie desideat
et ordinem studii eius ordinem ab apostolorum
predicatione narrare qui emanent summo
pere rudibus populis plana et capibilia
non summa atque ardua predicare
Ita si scientiam scientiam quoque hic aquam nomine desi
gnatur ut hauriebat corde ita ore
fundentem immensitate eius auditores fu
erant opprimerent potius quam rigarent Vnde
et religata intra se quasi scientia ut non pariter
deorsum erumperet auditores suos di
stillatione sua mittens nubes illa lo
quebatur dicens Non potui vobis loqui quasi spiritualibus
sed quasi carnalibus tamquam parvulis in
Christo lac vobis potum dedi non escam
Quos enim fratres potuissent si raptus ad tertium
celum raptus in paradisum etiam archana
verba audiens que dicta hominibus non licet
tota in se superne scientie fingi aperiret
Aut enim non virtute auditoris oppri
meret si ea quae intrinsecus hauriebat potat in
comptu carnis lingua sufficeret extrinsecus
inundas aqua huius immensitas emanasset
Vt vero auditores rudes non inundatione
scientie sed moderata predicatione distillatione
foveantur ligat deus aquas in nubibus ut non
erumpant pariter deorsum quia doctor predicationis
temperat ut auditorum infirmitas dictorum
rore mitta convalescat Quod bene in
evangelio mystica descriptione narratur
cum dicitur Ascendit Ihesus in naviculam petri
et rogavit eum a terra reducere pusillum
et ita sedens predicabat turbis Per navem
petri quid aliud quam commissa petro ecclesia
designatur In qua ut dominus turbis confluentibus
predicet eam a terra paululum
reduci iubet quia nec in altum duci
et tamen a terra penitus removeri prohibet si
gnificans predicatores suos rudibus de
bere populis nec alta nimis de celestibus
nec tamen terrena predicare Aquas itaque li
gat in nubibus quia predicator scientiam in
firmorum mentibus loquitur quanta sentire
valeat docere prohibetur Ita plerumque si
auditorum cor immensitate verbi corrumpitur
lingua doctorum in discretionibus pene mutatur
Vnde scriptum est Si quis aperuerit cisternam
et foderit et non operuerit eam, ceciderit quoque
bos vel asinus in eam, dominus cisterne red
det pretium iumentorum Quid est aperire ci
sternam nisi intellectu valido sacre scripture
archana penetrare Quid autem per bo
vem et asinum id est mundum et immundum animal
nisi fidelis quisque et infidelis accipitur
Qui ergo cisternam fodit et cooperit ne
illuc asinus vel bos ruat in in sacro
eloquio iam alta intelligit sublimes
sensus coram non capientibus per silentium
tegat ne per scandalum mentem quoque fide
lis parvuli aut infidelis qui credere po
tuisset interimat Ex morte ei immento
rum pretium quia debet scilicet admisisse convincitur
Vnde ad agenda primum rerum tenere
rienda est itaque cisterna quia coram par
vulis mentibus tegenda est scientia alta ne
unde cor ad alta tollitur inde infirmi
tas auditorum ad ima dilabatur dicatur
igitur recte Qui ligat aquas in nubibus ut non
pariter erumpant deorsum Pariter aque
erumperent si coram infirmis auditori
bus quanta est scientia ex ore loquentis em
anaret si simul se omnis plenitudo predi
cationis effunderet et michi brevi perfec
tibus resonaret Dignum quippe est
vt qui predicat audientes modum considerat
quibus ipse predicando cum auditoribus sim
memento crescat Sic quippe agere
unusquisque predicator debet sic cum illo
divinitus agitur ut neque ipse cuncta
quae sentit infirmis insinuet quia et
quisque ipse carne mortali infirmus est

Terra significat scam ecclie fructu

Pro 18
Aqua significat scientiam et nubes significant predicatores veritatis

Kap 12
aliud

60
Apli per nubes significantur qui fuerunt doctores ecclie predicatores ut auditoribus congruebat

1 Cor 3

Isid de summo bono li 3 Prima prudentie virtus est eam qua docere optat extimare personam

Sed quia oportet eum qui docet et instruit animas rudes esse talem ut pro ingenio discentium semetipsum possit aptare et verbi ordinem pro audientium capacitate dirigere

In lxxiii dis. capitulo Quapropter Oportet autem sacerdotem non intelligentibus secreta mysteria sua predicatione reservare incipiat Qui cum ea docet que ab auditoribus non valent intelligi non eorum utilitatem sed suam ostentationem facit Et 8 q 1 Ad id

Doctoris virtus discretionis virtus divinitus ministra ut noverit quid quando quomodo vel quibus inferat Non cum una eademque exhortatio cunctis conveniat

Lc 5

Exo 21

Ia 12

ea q̄ sup̄na sūt cuncta nō sentit p̄-
dicare ḡo ÷ n̄dib; nō d̄r q̄nti ḡgno
scat qz et ip̄e d̄ sup̄nis m̄istēis ḡg-
scē nō valet q̄nta sint hinc ē eī
q̄ ap̄lus paul' p̄ q̄z m̄istēis celestib;
int̄fuit d̄t Videm' nūc p̄ speclm̄ ⁊ in
Cor 13 enigmate tūc aūt facie ad faciē
H Vn̄ ⁊ h' ḡtin̄uo s̄bd̄r Q̄ tenet vultū
solij sui ⁊ expand't sup̄ id nebulā
suā In vultu solet ḡgnici dn̄icari
Soli; ḡo vult' ei' tenet' q̄ a nob reg-
ei' glīa in hac vita nō q̄nta min̄istery
h̄etur agnosci' Sup̄ q̄° rēc nebla ex-
padi d̄r. q̄ sic ē illa celestis regni
glīa nō vide' Ita corp' qd corrūp-
Cap 9 p' aggravat aīaz ⁊ dep̄mit t̄rena
inhitā° sensu' m̄lta cogitātē Ad
videndū ḡo eū nebla asp̄gim'. q̄
ipā nīe ignorātie nube r obscuritate
caligam' Vn̄ rēc p̄ p̄phā d̄r Caligo
sub pedib; ei' ⁊ ascend't sup̄ che-
rubin ⁊ volaūt. Vola't sup̄ pen-
nas ventoz ⁊ posuit tenebras la-
tibulū suū Caligo naqz sb pedib;
ei' q̄ nō ea claritate ab inferiorib'
cernit' q̄ in sup̄iorib; dnat' Ascend't
aūt sup̄ cherubin ⁊ volat Cherubin
q̄ppe plenitudo sc̄ie d̄r Vnde sup̄er
plenitudinē sc̄ie ascendisse p̄hibe'
et volasse. q̄ maiestat' ei' celsi-
tudinē nulla sc̄ia ḡp̄hend't Volat
ḡo q̄ longe i altiū ab intellectu n̄ro
se rapuit Volat sup̄ pennas ventoz
q̄ sc̄iaz t'nscend't aīaz Q̄ posuit te-
nebras latibulū suū. q̄ dū caligi-
ne infirmitat' obscuram'. p̄ ignorātiā
nr̄az nob abscond'r ne a nob intīna
mōdo ⁊ intīa claritate videa' Vnde
8 ⁊ ei in Canticis canticoz a sp̄osa d̄r
Fuge dilecte mi fuge Fugit nos di-
ci' q̄niens id qd̄ meti nīe id qd̄ re-
minisci volu' nō occurrit Fugit nos
dic' q̄n id qd̄ volu' in memoria
nō tenem' Vnā ḡo etiā p̄ q̄z morte
⁊ r'r'oz dn̄i ascensionē q̄ descripsit cla-
mat ei p̄p̄hetico sp̄u plena Fuge di-
lecte mi fuge. Ac si dicat Tu q' ex
carne ḡp̄hensibil factus es. ex di-
vinitate tua intellectu nr̄i sensus exce-
de. ⁊ in teīpō nob incōp̄hensibil'
p̄mane Tenet ḡo vultū solij sui
q̄ maiestas sue potē mortalib; ab-
scondit Q̄ si ei' solū anglicas vir-
N tutes accip̄i'/ ip̄is q̄ppe ved' sedi
regie p̄sides sui nobis vultū solij
tenet/ q̄ q̄zdiu in hac mortali
carne subsistim'. q̄ q̄nta sint illa
angloz m̄istia nō videm' Et expa-
dit sup̄ id nebulā suā. q̄ p̄cul dū°

⁊ cor m̄iū ad q̄rendū ḡp̄lenat ⁊ tn̄
occulta modāc̄ōe agit' ut ip̄a requisi-
c̄ōis imp̄ssit te reprim'. Vn̄ sc̄ptū est
Dedit abiss' voce suā ab altitudine
fantasie sue Exclamare etenī mēs
hūa i admirac̄ōe ḡpellit'. dū altitudine
ḡsidac̄ōib' i req̄sic̄ōib; suis corpo q°
lati' extēdi' angustā' Vel c̄ite q̄
soliū dei nō sipi suīn' vultū solij
sui nō inm̄ito tenē d̄r dū sc̄ia p̄ḡdi
ad altiora p̄hibe' Sup̄ qd̄ soliū
suū nebulaz suā asp̄gē d̄s d̄r. q̄
invisibil manes occulta sup̄ nos
indicia exercet. ut ⁊ fiat i p̄imo qd̄
vide possim'. ⁊ tn̄ origo fc̄i lateat
O in abdito. ut cui fiat nescie deam' Cap 12
Vn̄ ⁊ apte s̄bdit' Terminū circūded't
aq's usqz dū finiā' lux ⁊ teneb'
q̄ plerūqz in sac° eloq̄o ut sup̄
dixim'. aq̄z noīe sc̄ia designa' aq's
dn̄s t̄mo circūdat. q̄ hūan ḡtin's
sc̄iaz modāt' ut q̄squz vicissitudi-
nes alt'natiū t̄pm̄ t'nseat. p̄fc̄e
ad ḡgtooz claritat' intime nō p̄tin-
gat Sin vō luc' noīe iustos accip̄im'.
tenebraz vō app̄llac̄ōe p̄ctores Vn̄ Eph 4
⁊ paul' d̄t Eratis aliq̄n tenebre nūc
aūt lux i dn̄o. hoc ip̄m qd̄ dixim'
sentie nichil obstat q̄ p̄fc̄a etiā
sc̄ia nullatenus tribuit' cuiusqz t̄p' in istoria in stoz qz
finiā' Sz q̄ inīaz nō ē carnales
p̄plos sup̄na nescie/ sens' vn' in
eius d̄ dn̄s po' admirac̄ōe se erigit
⁊ q̄ ip̄az q̄z angloz p̄fcōz q̄z hoīm
P sc̄iaz intue' d̄r. Colune celi contre-
miscūt ⁊ pauet ad nutū ei' Q̄d Angli ⁊ sumi p̄dicatores dicu colune
ad colunas celi q̄z ul' sc̄os ag̃elos
vl' sumos ecl̄e p̄dicatores app̄llat
s' q̄s i celestib' crescēs vniu'sa sp̄i-
tlis fabrice structurā surrexit/ sicut Apoc 3
als sc̄p̄ta sac' testa' d. Q̄ vicerit fa-
ciā illū colunā in teplo meo Ita
q̄s q̄s i dei ope rc̄a intenc̄ōe fiuā' co-
luna i structurā fabrice sp̄ital' eri-
git'. ut i h' teplo qd̄ eccl'ia p̄ōit'
et vtilit' sit ⁊ decori Hos vō colu-
nas celi vocat. q̄s ap̄l' colunas e- ad Gal 2
cc̄ie vocat d. Petr' et Jacob' ⁊ Johs
q̄ videba' colune ee ecl̄e dext'as
m̄ dederūt Possum' et colunas ce-
li ⁊ ip̄as eccl'ias nō incōgrue accip̄e.
q̄ m̄lte vnā catholicā faciūt toto
t'raz orbe diffusā Vn̄ ⁊ Johs ap̄ls Apoc 1
vij ecc'lijs scribit ut vna catholicā
septiformis grē sp̄u plena desig-
naret Et d' dn̄o nouim' dixisse p̄ sa- Cap 9
loz. Sapia edificavit s' domū excid't
colunas vij Q̄ ut se d' vij eccl'ijs
dixisse innotesceret secutus est sacra ta

ipa diliget inseruit d. Immolavit victi
mas miscuit vinum et proposuit mensam
misit ancillas suas ut vocaret ad
arcem et menia civitatis si quis est parvulus
veniat ad me. Immolavit enim dominus victi
mas seipsum immolando vel offerendo pro
nobis miscuit vinum vel preceptorum suorum
poculum ex narratione historica et in
telligentia spirituali contemperans. Unde alibi dicitur
et calix in manu domini vini meri ple
nus mixto. Posuit mensam id est scripturam
sacram que fessos ab oneribus seculi ad se
venientes et pane verbi reficit et contra
adversarios sua refectione nos roborat.
Unde alibi ab ecclesia dicitur posuisti in conspectu
meo mensam adversus eos qui tribulant me.
Misit ancillas apostolorum videlicet animas in ipso
suo initio infirmas ut vocarent ad ar
cem et menia civitatis. Ecclesia dum interna vi
ad ta denuntiat alta menia superne ci
vitatis levat. Recte profecto menia insi
nuantur humiles ascendunt. Unde Zacharias ab eadem
sapientia subditur: Si quis est parvulus veniat
ad me. Acsi aperte dicat: Quisquis se
apud se magnum estimat aditum dimetit
ascensusque angustat quia tanto citius ad
me pertingit quanto veraciter sese apud
se verius humiliat. Sed quantitatem virtutis
cuiusque perficiat qualiter sciat excessit pe
netrare non valet. Sufficit quod nos mo
derare indicatorum regit. Dicat Columne
celi contremiscunt et pavent ad nu
tum eius quia in plerisque nunc ipsi proti
nus ad voluntatem eius celsitudinem pava
lent quam eumque voluntatis prima de
nunciationes videt. Sed sic superius di
xit de stellis quia angelis nil obstat
intelligi quia ipse quoque virtutes celestium
que hanc sine cessatione conspiciunt in ipsa
sua contemplatione contremiscunt. Sed iste
timor ne penalis sit non timoris est
sed admirationis quia vero quantus pavor
sit admirationis intulit, nunc ordi
ne nostre salutis narrat, secundum. In
fortitudine sua illius repente maria
congregata sunt et prudentia eius per
cussit superbum. Quid ad maris nomine
quam pravos seculi designatur in quo corda
hominum terrena concupiscentium diversis cogita
tionum fluctibus intumescunt quia ela
tione superbie grandia dum altiora in
tendunt se impetunt quia adversantes
sibi vicissim colliduntur. Sed iam in fortitudi
ne illius maria congregata sunt quia incar
nato domino discordantia secularium
corda concorditer crediderunt. Iam petrus
in mari ambulat quia nimirum vero predi
catoribus iam quondam tumida humili au
ditui corda subiecta sunt. Recte etiam

in evangelio hoc dicitur mansuetudinem signi
rat cum procellosa maris aqua dominum pe
dibus presso timore calcata est. Sed quo
rum modo id actum sit aperitur cum dicitur: Et
prudentia eius percussit superbum. Quis
hic superbus aliquis appellatur nisi ille qui dixit:
Ascendam super altitudinem nubium similis
ero altissimo. Et de quo voce domini dicitur: Omnes
sciens et ut nullum timeret et ipse est
rex super omnes filios superbie. De quo
etiam sine hinc David concordat dicens:
Tu humiliasti sicut vulneratum superbum.
Sed quamvis simplici natura divinitatis non
sit aliud esse et aliud sapere nec aliud
sapere et aliud fortem esse quippe quia
ipsa fortitudo que sapientia et ipsa sapientia
que divinitatis essentia est, vigilanter tamen in
tuendum puto quod vir iste prophetico
spiritu plenus superbum diabolum prudentia
dei maluit dicere quam fortitudine eius
percussum. Illo enim ait fortitudo. Sed pru
dentia eius percussum superbum. Nam quamvis
sic super deum est quia natura simpliciter
dei fortitudo sapientia sit dominus tamen diabolum
bolum quantum ad faciem spectat non
virtute sed ratione superavit. Ipse namque diabolus
in initio nos primi parentis radice sup
plantatos sub captivitate sua quasi iuste
tenuit hominem qui libero arbitrio conditus
ei iniusta suadenti consensit. Ad vi
tam namque conditus in libertate proprie volun
tatis sponte sua factus est debitor
mortis. Delenda ergo erat talis culpa
sed nisi per sacrificium deleri non poterat.
Querendum itaque erat sacrificium
sed quale sacrificium poterat pro absol
vendis hominibus inveniri. Neque enim
iustum fuit ut pro rationali homine
brutorum animalium victime cederentur. Unde
ait apostolus: Necesse est ergo exemplaria ce
lestium his mundare. Ipsa autem cele
stia melioribus hostiis quam istis. Er
go si bruta animalia pro rationali
animali id est pro homine digne victime non
fuerunt, requirendus erat homo qui pro homi
nibus offerri debuisset ut pro rationali pec
cante rationalis hostia mactaretur.
Sed quid quod homo sine peccato inveniri
non poterat. Et oblata pro nobis hostia
quando nos a peccato mundare potuisset
si ipsa contagione peccati non careret. In
quinata quippe hostia inquinatos
mundare non posset. Ergo ut rationa
lis esset hostia homo erat offerendus. Ut
vero a peccatis mundaret hominem et homo
esset sine peccato. Sed quis esset homo sine
peccato si ex peccati commixtione descen
deret. Proinde venit propter nos in uterum
virginis filius dei ibi pro nobis factus

Capitulum 9

Angeli timent et mirantur in cognitione dei

Capitulum 14 a

Mare signat terrena corda

ẽ hõ. supta ẽ ab i° nã no cłpa ffecit
p nob sacrificiu corp9 suu exhibuit
p pctorib9. victiãz sy pcto q et hu
maite mori ₇ iusti^a iudare potuisse
hunc go cu pq baptisma vidit atiq9
hostis mox tetacoibq impecyt.
et p duisos aditq ad intiora ei9
molitq irrupe victq ẽ atqz ipã
inexpugnbli mete ei9 integrite p
stratq. Sz q2 ad intiora ei9 no va
luit. ad ei9 se extiora qutit vt
q2 mete ɔtute victq ẽ cu quez
decipe tetacoe no valuit. carnis
saltez vider̃ morte supare. atqz ut
an nos dcm ẽ pmisso ẽst in d° quod
ex nob mediator acceperat mortlib9.
Sz vbi potat aliqd facẽ ex oĩ pte de
victq est. ₇ vn extiq accept ptã
tez dnice carnis occidende. inde in
tior ptãs ei9 q nos tenebat occi
sa ẽ. Ipe naqz intiq victq ẽ. du
q̃ vicit extinis. Et q nos iure
debitores mort9 tenuit. iure i no
bis ius mort9 amisit. q2 p satel
lites suos ei9 carne pimeda
appecyt. in q nil ex culpe debi
to invenit. Dns go mẽ p nobis
mortez soluit indebitaz. ut nob
mors debita no noceret. Vn itaqz
dcm ẽ prudetia ei9 percussit sup
bu. q2 antiq9 hostis p excessu psup
tois sue eu etia pdidit que iuq
psuasiois lege possedit. ₇ du auda
cter eu in q° nil s' gpetebat appe
tyt. iure illu que q̃ iuste tenebt
amisit. Prudẽ^a itaqz no ɔtute percus
s9 ẽ. q2 du ad tetand' deu soluit^r
ab hoie possidedo reliqar. vt inde
eu q, sub ipo erat pderet. vn cu
illo q sup ipm ẽ ggredi psupsisz
Occiso aut in carne dno q pdicato
res ei9 ɔtutu glia sit secuta nar
rar̃ cu subdr̃. Spus ei9 ornauit ce
los. Celos n eos d' q9 scriptu
est Celi enarrat gloz dei intllig9.
qs tuc ornat spus cu repleuit
Sed luca referente didici9 q' ait
factus ẽ repete d' celo son9 tamqz
aduenietis spus vehemetis ₇ reple
tota domu vbi erat sedetes. et
apuerit ill' dispetite lingwe taqz
ignis. sedit qz sup singlos eoru.
₇ r̃pleti st oms spu sco ₇ ceperit
loq varys lingwis. put spus scus
dabat eloq illis. Ex eo go acceperit
ornameta ɔtutu. qs incesa ante
possedat feditas timois. Demu ei
re celoz. i. aploz. pmq an accepta
huig spus graz qcies du mori

timuit vita negat. q no penis
no afflictoib9. no tul' ptate cuiq9
qr. Sz vnius ancipy sola ẽ intvoga
coe pstratq. Et qd' ancipm ne se
yus fimor tribte dnuaret. an
cilla ẽ ingrete tetatq. Pimsq q2
nt ₇ tlis sexus infirmitas etiaz
officy sui deiectoe vilescet. non
ab ancilla tm. Sz ab hostiaria an
cilla ẽ tetatq reqsitq. Ecce q2 vil
ad tetandu psona reqsita ẽ ut
apte subder̃ quta eu timois in
firmitas possidet. q n° an vocem
hostiarie subsisteret. Sz ia h' paulo
an timidq qualis pq aduetu spc
sci extitit videa9. Certe luca te
state didici9. con sacdotes ac pn
cipes quta auctẽ dom9 pdicaunt
Na cu sco miraclo qstio fuisz ex
orta ₇ sacdotu pncipes seniores ac
scbe. i. aploz psecucoe gererẽt. eos
in me° statuetes. i. q ɔtute mira
cła facerẽt pcontari euauert. q9
repletq spu sco petrq dixit Pnci
pes pplı et seniores si nos hodie
diiudicam' in bnfacto hois infir
mi i. q° iste salu9 fcus ẽ. no tu
sit oib9 vob ₇ oĩ pplo isrt. quo in
noie ihu xi nazarem que vos cru
cifixist' que ds suscitat a mortuis
in q° iste astat cora vob saluus
Cuqz erga hc furor psequtu ex
crescet. eos q2 sacdotes ac pnci
pes ihm pdicare phiberẽt. con
tra pncipu q auctẽ petrq excre
neuit indicar̃. tu illic ptinus sub
dit Petrus vo ₇ apli dixerut
Obedire oz do mag' q̃z hoib9. Sz
cu auctez pdicatiu resisterint
precep no pnerit ad flagella pue
nit. Na subdr̃ Tunc pncipes sac
dotu cesis denuciauerit ne loqrer̃
in noie ihu ₇ dimiserit eos. Sz q2
ɔtute aploz nc flagella pme
valuert. patent ostdr̃ cu ptinus
sbiuserit. Et illi qdẽ ibat gaudetes
a gspectu gcily qm dig' hiti st p
noie ihu gtuelias pati. Mox
etiã pq flagellorz gtra qd agerẽt
indicar̃. Oĩ at die in teplo et
circa domos no cessabat docetes
₇ euãgelizãtes ihm xpm. Certe
re paulo an timidq. ia loqm̃r
lingwis. coruscat miraclis. infide
litate sacdotu ac pncipu libera
voce icrepat. ad pdicãd ihm ex
emplu' aliis cetis pstat. Nem
noie ihu loq' debeat verberib9
phiber̃. n° tn gpescit. gtepnit

Mt 26
Act 2
Cap 11

flagella cedetur q' paulo an v'ba
re timuerat sf'retur et q' ancille vires
requisitus expauit. vices principu' tesq'
prmit Dixi enim spus v'tute ia' solida
tus hg mdi altitudies lib'e calce de
pmebat. ut in uno ee conet. dey q'
catoris gratia tatur timebat hec
sit ornamenta celoz. h sut do spus
q' duis manifestari v'tutib' solet qs
oculte dispesatois munere dinsa
1 Cor 13 — paulus enuciat d'. Alij qd'p spm da
D q gdicon p dica — tur smo sapie. alij at smo scie fm eude
toru q' q' vita ad — spm. alti fides in eod' spu. alij gra
vere gcordat — sanitatu in uno spu. alij opato
v'tutu. alij pphia. alij discreto
spuu. alij genera lingwaz. alij intp'
tato smonu. Que mox g'nali dif
finicoe gclude'bat. h at oia opat
unus atqz ide spus diuidens singlis
put vult. D' his etia cel' in p'mo
D r in e v'bo dni celi firmati st. De
his qz ornamet spus d'. Et spu
oris eius ois v'tus eou. Dn itaqz d'.
Spus eius ornauit celos. qz pdica
tores scti n' pmissa pacliti dona
pcipent nullo fortime decore clau
issent. Sz qz sctis aplis v'tutu gra
decordt vite pdicato q infideliu cor
da qualiut. et atiqus host obsessas
infideliu metes pdicatoz vocib' ex
pulsus deligt. p9 ornamenta celoz
y apte s'bdit. Et obstetricate manu
eius eductus e coluber tortuosus. Qs
Dyac coluber appellat — en colubri appellat noie n' antiqs
hostis et lubricus et tortuosus q' decipi
endo hoies colubri ore locutus est.
ysa 21 — D' quo p pphetaz d'. Leuiathan serpe
tez vecte tortuosu. Q' ideo loq'
ore serpetis pmissus e'. ut ex ipo vase
eius ho agsceret qual' esse q' intus hi
taret. Serpes qppe no soli tortuosus
sz et lubricus e. Q'a go vitare rectitu
dine no stetit tortuosu aial' int'
uit. Q'a vo suggestiois eius pmo si
no resistit. repete totus ad intioa
cordis. du no sentit' illab'. v'ba
ad hoiez p aial lubricu fecit. Lange
ne po huius colubri corda fuerat
iniqz. q qz ad pintate spaz terit
qui in eoz habitacoe requieuit. Sz obste
tricante ma' dni tortuosus coluber
d' sprib' cauuis expulsus e. qz du
nob diuina gra medet'. is q' nos
tenuerat antiqus host' a nob eicit'.
Jo 12 — Sic incarnata vitas d't. Nuc pnceps
Dyac hoies no possidz sz temtat — mdi huius eiciet' foras. Dn ia' nuc
sctos hoies no tenedo possidz. sz te
tando psequit'. Na qz no in eis
intrisecus regnat q eos extrisecus
pugt. Et qz intus dom' pdidit. bella
inolit' foras. Ille enim d' carnalib' ho
in cordib' expulit. q' ppt' hoies ad
incarnacoz venit. du qz corda in
fideliu tenuit. qz manu ad latibu
lu serpentis misit. Dn rex p pphetaz d'.
Delectabit' ab ube infans sup forame
aspidis et in cauerna reguli q' abla
ctatus fuit manu sua mittet. Non
nocebut et no occidet in vniuso mo
te meo. Que nanqz infante ab ube
vl eu q' ablactatus fuit n' dom' app'
lat. Q'd vo foramie aspidis vl cau'
nis reguli n' corda designat iniquoz.
Q'a antiqs hostis du totu se in eoz
gsensu gtulit. qz in foramie ipo co
luber tortuosi sinus ... astutie
colligedo tolauit glomerat. Que
et aspidis noie appllat. oculte se
uiente. et reguli apte ferientez.
Manu' go sua dns in forame reguli
atqz aspidis misit. qz iniqz corda
diuina ptate tenuit et co
phensu exinde reglin vl aspide
l captiuu dnalis traxit ut i mo
te scto eius. qd e ecclia elctis fideli
bus no noceat. Hinc nanqz i Catico
3 canticoz spons venieti d'. Coro
naberis d' capite aman. et d' v'tice
Sanir et hermon d' cubilib' leo
nu. Q'd en leonu noie qz demonia
signat'. q' ira con' nos atrissie cer
dellisse crudelit' inseuiut. Et
qz pctores ad fide vocati st' quu
gnida corda leonu cubilia fuerut
du vicisse morte dns eoz gfessioe
creditur. qz d' leonu cubilib' conat'
Remuneraco qppe victorie corona e
Tociens go ei fideles corona offerut
gcies hunc vicisse morte ex t'rori co
fite' Leo go d' sinis cubilib' expelli'
qz obstetricate ma' dni tortuosus
coluber i cauuis qs tenuerat hi
tare phibe'. Na victus a fideliu cor
dibus exijt. s q' sup h an ea ex scept
pfidie regnauit. Et in paucis bre
uib' qz sunt sctis vir aductus dm
ci ordine retulit. ponda impssit
qd eius incarnacoe fi' potuit admi
rado narrauit. Sz qz considerari no
mina in hmilite venies gsiderari
no pt. eu quito t'rore ventur' est
i maiestate sue fortitudis appa
res ordo pmi aduetus illius pensari
et gspici intatu potuit iniquitatz ad
redimedos carnales venies dm
sue magtudiez carnalib' oclis te
pauit. Ats vo eius celsitudis t'rore
ferat cu sedi aductus potetiaz per

igne excitas in ptate sue maiestate ta-
dueit bn vix sciens aduetu illig nar
rat pimu sz lassa ad sedm dices Ecce z
h ex pte dca sut viaz eig z cu vix
pua stilla smonu eig andierig qs
potit tonitru magtudis eig intue
ri Qd hc loco viaz noie n actiones
Ysa dm appllat bn p pphtaz dns dt No
em sut vie mee sic vie vre Adue
tu go dm cu narrat vias eig ex pte
retulerat qz eig acto alia sunt q
nos codidit alia q redemit Ea
itaqz q d dm actoe narrat exim
medien gpatoe lemgas ait Et h ex
pte dca sut viaz eig Qd z pua stil
la smonu eig appllat qz gcq altu
gcq trible in hac vita posit d eius
gsidatoe ggnoscig ex inmesite secre
toru celestiu velut tenui ad nos
gutta supni liqris emanat Et qs
potit tonitru magtudinis intueri
Acsi apte dicat Si humiliat eig admi
rada vix ferig sonoz atqz trible
maiestat aduetu q vtute tola mg
hinc tonitru aduetg illig etia da
pbta insonat d deus manifeste ve
niet ds nr z no silebit Igis i cospcu
eig ardebit z in circuitu eig tepestas
valida hinc Sophonias pphta
denutiat d Iuxa e dies dm magng
iuxa z velox nimis Vox diei dm
amara tribulab ibi fortis dies illa
dies ire dies tribulois z agustie
dies calamit z miserie dies te
nebraz z caliginis dies neble et
tbinis dies tube z clangois Tro
re go distri examis qne Sopho
nias tuba btus iob tonitruu appl
lat Qne Iohel qz gsidans ait Co
tur be Omes hitatores tre qz
venit dies dm qz ppe e dies tene
braru et caliginis dies nubis et
tbinis Magng em dies dm z teri
valde z qs sustinebit eu Sz qz inco
phensibil sit atqz incosidabil illa
magtudo q in seda ousioe aduetus
e bn vtrqz ppendig si pim adue
tg ponda solicita gsidatoe pensag
Certe ut nos a morte redimet dns
mori venit z defecti nre carnis pe
nas qz in suo corpe portat q pns qz
ad ce patibln puenret teneri con
spui illudi alapis cedi se ptulit Ecce
ad gsita pret nos veniens pbra gsesit
z tu pns qz se teneri pmittet psecu
tores suos reqsiuit d Que querit
At illi rndetes dixerut Ihm nazare
nu Qbi cu rpete dicet Ego su vo
ce solu intissie visiois edidit

z armatos psecutores suos ptung i tra
strauit Qd go feiug e cu iudicaturg ve
niet qz vna voce hostes suos ptulit ec
cu iudicadg veit Qd e id indig qd
imortlis exercet q vna voce ny potuit
fri moriturg Qs eig ira tolet cuigz
ipa masuetdo no potuit tolari Cosidet
go bn sciens z dicat Cu vix pua scin
tilla smonu eig andierig qs potit
tonitruu magtudinis illig intueri

Incipit liber xviij

Lexingz in sac eloqo sic — Cap 1 A
nonlla mistica desc
bunt ut tn nix narra
toz hystoriaca plata vi
deant Sz sepe dca alia
in ead narratoe historiaca pmixta
sut p q supficies histoie cuncta cas
set q du nich hystoriacu resonat
aliud i eis inqre lectore cogit hnc
ea dict q apta tdig cu intiecta dg
obscuriig inenig qi gbusda stimulis
pungimr ut ad dg latius intllige
da vigileg z obscuriig plata scriag
ea etia q apte dca putamg Cu
go btus iob de smoe dm z magne tonitruu
loqueret eisd vbis ptung sbinfert
Addidit qz iob assumes pabola sua
z ait Viuo psto ussu ound hung sctis
simi viri dca qz iustice sunt plata
du pabola i situdo assupta narra
ab eo q nich infirns qz p gpacoz vl
situdiez loqmt Absit em ne hoc
loco d musice organu pabola scriag
Neqz ei fas e crede qz in afflictoe
penaz vtet music Cu p septima — Ecc 22
sua vitas dicat Musica in luctu im
portuna narrao Noiata go pabola
ex textu ipo loqnte ia discernig alis
dixig ne nix textu tmo eig vba
pesseg Ad ea itaqz situdiez cuncta
thenda sut q signate eclia desig
alis descbit z in ipo qd locutois
exordio dca apta plata st sz sub
dict obscurioribz iplicat Ita plana
ut solet locutoe inchoat sz vba
sua p misticos sesg gnida narra
con gsumiat Ait itaqz ait Viuit — Cap 2 A Job
dns q abstulit iudiciu meu z oips
q ad acritudiez adduxit aiaz mea
Qbi inmixtu vbis btus vir z sua
narrat z sce ecle afflicte tpa de
sigt In qbg apta infidelm pmcatia
pmit z psecucois acrime ptuba
Duobg naqz modis tetari eclia ab — Eclia tentat ul vbis ul gladis in vtroqz sapia gubnat
aduersarys solet ut vzt psecutoz pa
tia a vbis a gladys Sca vo eclia
sinnope hre sapiaz z patiaz studet
sz ex cte eig sapia tu tetat vbis

extr̄ eius paciā tū tēta gladijs
Nūc vō d' ea psecutōe loquit̄ in
qua nō gladijs s; ꝟbis assertōnib;
Cap. 8 lacessit ¶ Multos aūt novim̄ qui
cū in hac vita cōtinua aduīsa paciūt̄
deū ēē nō credunt Nonnulli vō esse
estimāt s; res humās minime curare
de illis quippe p dauid d' Dixit insipi
ens i corde suo nō ē ds Isti vō apd
eū dicunt Quō scit ds ⁊ si ē sciā
in excelso Et iusq Et dixerūt nō
videbit dūs nc̄ intelliget ds iacob
Vir igit̄ iste scē ecclie typū tenēs
i ipā afflictōis sue amaritudie cō
stitutus cōn vtrosq; rndet Nā eterna
qi vita ht̄ morte nō ht̄ ut deū ēē
fatet̄ ait Viuit dūs Ut vō eū res
humās curare phibet subdidit Qui
abstulit iudiciū meū ⁊ ad ama
ritudiē adduxit aīam meā Ista
eni q pati̅ nō casu sc̄ ꝑueni s; deo
oīa disponēte testat̄. nc̄ tēptatori
suo amaritudinis sue ptatē tribuit
s; auctori Scit namq; qr dyab'l' licet
afflictōz iustoz sp̄ appetat. tñ si
ab auctore suo ptatē nō accipit
ad tēptatōis articulū nllatenus p̄ualere
sufficit Vn̄ ⁊ oīs voluntas dyab'li iniusta
⁊ tñ pmittēte dō oīs ptas iusta
ex se eni q̄slib; tēptare appetit. s;
eos q tēptandi sūt ⁊ pūt tēptandi
sūt tēptari ds nō nisi iuste pmittit
Vn̄ eciā in libis Regū d' dyabolo scrip
tū ē Spūs dni malus irruebat
in Saul Ubi iuste q̄rit̄. si dni eni
malus. Si malus eni dni dicat̄ s;
duob; vbis cōphensa ē ptas iusta dyab'li
⁊ voluntas iniusta Nā ⁊ ipse d' spūs
malus p neq̄ssimā voluntatē ⁊ idē
spūs dni p acceptā iustissimā
ptatē Vn̄ g° d' Viuit dūs q abstu
lit ptatē iudiciū meū. ⁊ oīpotens
q' adduxit ad amaritudiē aīaz meā
Qā ⁊ si hostis seuit q' ferire appetit.
creator tñ est q eū ad q̄d p̄ualere
pmittit Sz qr sc̄us vir ad q̄d mo
cata dei ira alis vita se restrīgit
audiamus q̄d sese cōstringēdo subiūgat
seq̄ Qā donec supest alitus i me
et spūs dei i narib; meis nō lo
q̄ntur labia mea iniq̄tatē nc̄ li
gua mea meditab̄ mendaciū
Ad p̄ius iniq̄tatē hc̄ p̄gmod repe
tēs mēdaciū dixit Nā ⁊ omē
mēdaciū iniq̄tas ē. ⁊ oīs iniq̄tas
ē mēdaciū. qr pfcō ab equitate dis
crepat q̄cq̄d a vitate discordat Sz
nt̄ h qd ait loq̄ ⁊ p̄gmodū subdidit
meditari. mag distātia ē Nōnumq;

eni p̄rius ē mēdaciū cogitari q̄z lo
qui Nā loq' plerumq; p̄cipitacōis est
meditari vō studiose p̄uitatis Et q's
ignoret in q̄nta distātia culpe disti
guūt̄. vtrū p̄cipitacōe aliq's an stu
dio mētiat̄ Sz sc̄us vir ut pfecte ad
heat vitati nc̄ studio se phibet
nc̄ p̄cipitacōe mētiri Summope
eni cauēdū ē omē mēdaciū quā
uis nōnumq; aliqd mēdaciū sit leuio
ris culpe gen' ut si q's q̄z p̄stando
mētiat̄ Sz qr scrip̄tū ē Os q̄d mētit̄
occidit aīaz Et p̄des oīs q' loqūt̄
mēdaciū hc̄ q̄z gen' mēdacij p
fecti viri summope fugiūt ut nec
vita cuiq̄z ei eciā p eoz fallaciā
defendat̄. ne sue aīe noceāt du
p̄stare carni nitunt̄ alieñe Quāq;
hoc ipm̄ p̄cti gen' facilli'e credim'
relaxari Nā si quelz culpa seq'
ti solet pia opacōe purgari. q̄nto
mag' hc̄ facile abstergit̄ qua mēs
boni opis pietas ipā comitat̄ No
nulli vō eos obstetricū fallaciā cona
asserere hc̄ gen' mēdacij nō ēē pcti̅
maxie q̄ illis mētientib; sc̄ptū ē.
qr edificauit illis dūs domos. i qua ma
gis r'copēsacōe cognoscit̄. q̄d mēda
cij mēat̄ culpa Nā benignitatis eoꝝ
merces q eis in et'na vita potuit
retribui p admixta culpā mēdacij i
terena est r'copēsacōn̄ admixta de
clinata ut in vita sua quā mēti
endo tueri voluerūt. ea q fecerant
bona reciperent ⁊ vltius q̄d ex p̄'starēt
mercedis nō h'rent Nā et si sub
tilius ꝑpendat̄. amore vite p̄ntis mē
tite sūt. nō intētōe mercedis par
cēdo. q̄ppe conate sc̄t infātū vitā
tegere mētiendo sua Et lz in testa
mēto veti nōnulla possint taliā
repiri pene plerumq; tñ hc̄ vl' tale
gen' mēdacij a pfectis admissū
studiosus lector ibi inueniet q̄nimo
mēdaciū tene q̄nda vitate umā
q'mei videat̄ Et sub veti forsitan
testamēto minoris ēē culpe potuit
i q° p thauroꝝ hircoꝝ q̄z victimas
⁊ sacrificiū nō fuit ipā vitas sed
umbra vitatis Nā in testamēto
nouo p̄cepto altiorib; manifestatq;
p carne vitate p̄fitē' Justū q̄z
ut facta queda q̄ue in i° exēplo vm
bre vitatis defuerūt deserāmo 43
Cap. 9 Tri q'b' vō p testamētū vet' vlt
sim tueri mēdaciū. qr nūnq' illū
q'busdā fortasse nocere dicat vtile
ē alienaro rez raptū dicat ret'
bucōz iuriē q' infirmis illūc co.

Nō q omīs volūtas dyab'li iniusta est s; pmittēte dō oīs ptas iusta

1 R 16
Nō q̄z ⁊ iusp̄oz d' spūs quō pt dici bonus ⁊ malus

Nō d' mēdaciū et eciā quō omē mēdaciū ē pctm̄

Nō q̄ meditari mēdaciū fregr̄ pē' ius ē q̄z loq̄

cassa sunt s' nocere no posse. Cume oia
cuncti ligat. quia aiaduersione vitas
insequit'. q nob ia significatois sue
vmbra pposita i vera etne declat'.
Vz scnts vir nc loqui se nc meditari
iudicium spopondit. hec ipa in qbus
vitam cogeuit exequido subiungit. Ab-
sit a me ut iustos vos iudicem. donec
deficiam no recedam ab innocentia mea.
Ab innocetia quippe recederet si bona d'
malis estimaret. Valone attestante q
ait. Qui iustificat impium et q condenat
iustum. vterqz abhoiabil' est apud dm.
Dunt aut nonulli q dum mala fcta ho-
im efferunt laudibus. augent q increpare
debuerant. hinc et p phetam d' ve q co-
suunt pulvillos sb omi cubitu manus.
et faciunt ceruicalia sb capite vniu'se
etatis. Ad hc quippe pulvillus poni' ut
molli' quiescat'. Qi g° male agentibus
adulat' pulvillum sub capite vl cubi
tu iacenti ponit. ut q ex culpa corri
pi debuerat. i ea fultus laudibus molli
ter quiescat. hinc rursu ait. Ipse edi
ficabat parietem. illi aut liniebant eum
luto. parietis quippe noie duritia designat'.
Edificare g° parietem e cont' se que-
piam pcti obstacula costruere. Vz parie
tem liniunt q pcta pcuntibus adulat'.
vt qd illi puse agentes edificant. ipi
adulantes q' nitidum reddunt. Vz scius
vir sic mala d' bonis no estimat.
ita iudicare bona d' malis recusat d.
Absit a me ut iustos vos iudicem. do-
nec deficiam no recedam ab innocentia mea.
Vbi apte subiungit. Iustificationem meam
quam cepi tenere no deseram. Ceptam
naqz iustitiaz desereret si i peccatum
laude declinaret. Vz q tunc veracius
a pctis alienis abstinemus. cum prius
nos a ppriis custodimus. Cum d' eius ptie-
stat vomis causas insinuat cum subiu-
git. Neqz enim rephendit me cor meum
in omi vita mea. Acsi apte dicat
Pro nob no debeo ad culpam ptrahi
q peccare in ppriis formidam. Sciend'
vo e q° qsqs a precepto dni discordat
ope qciens ea audit corde suo rep
hend' atqz confud'. qr id qd no fecit
meditat'. Vnd in q° se errasse cosidit.
ipa se latent' gstia accusat. Vnde
dauid pphta deprecat' dicens Tunc no
confundar cum respiciam i oia mandata tua.
Erubescit naqz vnusqsqz q confud' qn ma-
data dei vl legendo vl audiendo re
spicit q viuendo contempsit. hinc eni
Johis voce d' Si cor meum no repre
hendit nos fiduciam hemus ad deum
et qcqd ab eo pecierimus accipiemus. Acsi

dicat. Si id qd precepit facim'. id qd pe-
timus obtinemus. valde naqz apud deum
vtrqz h sibi inuicem cogeuit. vt et oratione
opacio. et opacione fulcia' oro. hinc
etenim Jeremias ait. Leuentem' vias no-
stras et qram' et reu'tam' ad dnm. Le-
uemus corda nra cum manibus ad deum
in celum. vias em nras scrutari e co-
gitacionum intima discutere. Corda cum
manibus leuat. q oroz suam opibus robo-
rat. Nam qsqs orat s; opari dissimulat.
cor leuat et manus no leuat. Cumqz
vo opat et no leuat orat. manus le-
uat s; cor no leuat. Inde vo Johis
voce tunc locum fiducia in oroni accipit
cum vite puritas nulla s' reprendit. d'qua
fiducia recte nunc a scto viro d'. Neqz
enim rephendit me cor meum in omi
vita mea. Acsi apte dicat. Neqqz
se fecisse reminisci' vnde in suis pcibus
confundat. Vz querit pt q° pacto a
corde suo se rephendi denegat. q
se peccasse supius accusat d. Quid
faciam tibi o custos hominum. Qui iustifica
re me voluero os meum condenabit me.
Vz sciend' e qr sunt pcta q a iustis
vitari no pnt. et sunt nonulla q etiam
a iust' vitari pnt. Cum eni cor in
hac corruptibili carne consistens i sini-
stra cogitatione no labi' vl si usqz ad
consensus foueam no mergat'. et ti hec
ipa pna cogitare peccare e. Vz dum
cogitacioni resistit' a confusione sua
animus lib'at'. Mens g° iustorum et si l-
ba e a puso ope. aliq corruit i p-
uisa cogitacoe. Et in pcto g° labi'
qr saltem i cogitatoe declinat'. et tn
vnd semetipam pmodum flendo rep
hendat no ht. qr an se repat qm p
consensum cadat. recte g° ib q peccatorem
se confessus e. neqqz se a corde suo
rephendi confite'. qr et si qua illicita
fortasse cogitando deflueret. vnqz
rectitudinis fortitudine tn mentis retaine resti-
tit cogitacoi. sequit'. Sic impius inimicus
meus. et adusarius meus sic iniquus.
In sacro eloquio sic et q aliud no p
similitudine ponit'. s; p veritate. Vnde Jo. 1.
e id. Vidimus gloriam eius gloriam qui vni-
geniti a patre. Vnd h qz sic et qr p
affirmacoe pocius qz p similitudine dicitur
vide'. Int' impium vo et iniquum hc
distare nonumqz solet. qr ois impius
iniquus. no tn ois iniquus impius.
Impius naqz p infideli ponit' i a
pietate religionis alienus. Iniquus vo
d' q puitate opis ab equitate discor-
dat. vl si fortasse xpiane fidei
noiem portat. Vtriqz ig' iob voce tipica

Ora fulcienda e opacoe
Tr 3
Cap h
ff
Jo 3

sca ecclia q2 alios recte fidei 9dicete
tolat impiu se hre fate inici. Ca
vo alios sb ptexto fidei intg poitos
i puis opib patit. inique simadulsa
cum detestat. Ca aut sic e qi oporteret
magis ut p silitudie poitu seua9.
Inimicus moribus congruus fide et non voce
sca ecclia eos qs vinctes carnalit
int se tolat d' silue impioz vocat
Intus qippe inicq e q fidele se du aff
mat. Vocaby morib qz negat. Et qz
eu ve infidele estiat q illa spene
teng poitg vico pue accois ipugt
Ecce d2 Hic impius inicus meus. et adul
sarius meus qi intus. Acsi apte dicat
q me etia fide discrepat q m' ope
no 9cordat se2. Que em e spes ipo
crite si auare rapiat. et no libet
E deus aiaz eius. Ipocrita q latina lingua
d2 simulator iustus ee no pt. s vidi
Et ideo auarus raptor e. qz du im
que agere desidat d' sctitate vendu
laude vite rapit aliene. Studiu
vo ipocritas ee solet ut et qd sunt
supprimat. et h9 qd no sut ee se hoib9
mo testat. qs mesuraz sua p estia9
tuiseant. et pre se ceteros 9cde et
noie sudat. Refugiunt vidi qd sut.
et an oclos hoim supducta quada
honestate se vestiunt. Vn rcte p eua
gliu voce redcois nu inepantur cu
Mt 23 eis d2 Ve vob ipocrite q siles estis
sepulcris dalbat. q foris qd appa
rent hoib9 speciosa. intus vo ossib9
plena o mortuor et oi spurcicia
Ita et vos foris qd' apparet hoib9
iusti. intus vo estis pleni auaricia
et iniqte. Quo contra quis rcte no
secti no solu gliaz sup modu sua
omio no appetunt. s etia hoi ipm
videri refugiut qd ee noneriut
meruerunt. Vn ie pdicator egregius
2 Cor 11 vitat con pseudo aplos loques
du vtutes exprimat 9pacois sue
p disciplor erudicoe narraret du
tot se picla tolasse 9acenata p
secucoe desebet. et pg h9 usqz ad
tem celu rursu in padisu qz rap
tu se ee meoraret. vbi tanta 99
sce potuisse. qnta loq omio non
posse. erat d' se adhuc fortasse
mirabliora locuturus. s ab huana
laude alta 9sidacoe se tepans
Cap 1 subdit. Parco aut ne qs se exi
stimet loq sup id qd videt in me
a' audit aliq ex me. Hebat ergo
adhuc aliq dicedu d' se qz parcit
dice. Sz egit vtrusqz doctor egregius
ut et loquendo q egerat disciplos
instrueret. et tacendo se int humilit

limite custodiret. Nimis namqz esset
iniqtg si d' se disciplis tota taceret
et fortasse nimis incautus si de se
nil disciplis pdert. Sz mirabilit ut
decuit egit. ut loquendo erudiret vin
audierunt. tacendo custodiret sua. Sci
endu vo e q sci viri qnies de se
qq sequitibus innotescunt. more sm
tatois imitat. Na deus q nos exhib9
ne ipo ore laudem. p scripturaz sa
cra laudes suas loqt. no qz ipe in
eis indiget qz pfice laudiby nescat
Sz du suaz nob magnitudie narrat
ad se mea impietatez sblevat. et bo
sua eloqndo nos edocet q omio ho
no 9gnosceret si d' se tacere noluisset
Ideo laudes suas indicat ut valea9
eu audientes 9gnoscere. 9gnoscentes
amare. amates seq. sequentes adipi
sci. adipiscentes va eius visioe pfrui
Vn ps ta ait Virtute opum suorum
annunciabit ppto suo vt det ill he
reditate gentiu. Acsi apte dicat Ideo
fortitudiez sue opacois insinuat
ut eaq q audierit domus diffestat
More go sui 9ditois imitates sci
viri nonnuqz qda d' se ut audientes
instruat no ut ipi pficiat inanifes
stat. et tn in his alta se 9sidacoe
custodiunt. ne du alios a terrena in
tencoe erigunt. ipi in terrene laudis
appeticoe mergant. Amor plerumqz
dicta imitat ipocrite. s deoz sesu
peius ignrat qz qd iusti agunt ad
vtilitatez pximi. h9 ipi faciunt ad
extensioz nois sui. Scus at vox
ipocritas intuens. neqqz gliaz futuz
appete. s cupe psentez tenere ait.
Que ei spes e ipocrite. Qa du psete
diligit futuraz minime sperat. Ideo
go ab ipocrita ad etna pmia p spe9
minime tendit. qz qd alio querendu
fuat h9 se tene glia. Cuius quia
culpa plata e etia pena 9iungit.
cu ptinus 9iungitur. Nunqd clamore
Hilius exaudiet deus cu venerit sup
illu agustia. Clamore illius agu
stie tpe dns no audit. qz tranqll
tpe in pcept suis ipe clamante
dnm no audit. Scptu qippe e. Qui d
auertit aure sua ne audiat lege
oro eius erit execrabilis. Scus itaq
vir intuens qz omis q nuc opari
recta 9tepnunt. extremo se tpe ad pe
ticois vba 9uertunt dicit Nunqd clamore
eius exaudiet deus. Clamant psto vbis
vocibus in' redcois obseq q ait
Nouissime venerunt et relique virgines
dicentes Dne dne aperi nobis

Et videt eis Amen dico vobis nescio vos Quia tanto magis tunc extra senectutem quanto nunc maior intima prerogatur et districtum tunc iudicium non corripit exerit qui preterita non delinquentibus patientiam impendit hic etenim per prophetam ait Tacui semper silui patiens fui Ysa. 42 [illegible] Dominus in ira pater et incarnatum deum esse. Modo ei non videtur et esse et tunc videbitur et esse non erit Vero dum in iudicio apparet et si quis tunc inveniret Nam in ira mea eum tunc in iudicio apparet et videri potest et non inveniri hinc Salomon sapientiam refert et suauem blandientem et terribilem indicat. Sapientia foris predicat in plateis dat vocem suam. Cuius voce insinuat subdens Usquequo parvuli diligitis infantiam et stulti ea que sibi noxia sunt cupient et imprudentes odibunt scientiam. Convertimini ad correptionem meam. En proferam vobis spiritum meum et ostendam verba mea Ecce in quantum verbis expressa est dulcedo vocantis videamus quibus insinuat modis severitas increpantis ut in fine quoque se exerceat districto puniet. Quia vocavi inquit et renuistis extendi manum meam et non fuit qui aspiceret despexistis omne consilium meum et increpationes meas neglexistis Dicat iam qualem feriat quos ad se vocatos renitentes longanimiter sustentat Ego quoque in interitu vestro ridebo et subsannabo cum vobis quod ante timebatis advenerit. cum irruerit repentina calamitas et interitus quasi tempestas ingruerit quando venerit super vos tribulatio et angustia tunc invocabunt me et non exaudiam. mane consurgent et non invenient me Ore itaque sapientissimi Salomonis. cuncta de superno iudicio diligenter expressa sunt quia et prius dulciter vocat et postmodum terribiliter increpat et ad extremum irretractabiliter damnat Unde quod dicitur Numquid clamorem eius audiet deus cum venerit super illum angustia Quia in minutionis tempore tunc remedium in clamore non invenit qui nunc tempus clamoris congruum perdidit De cuius praeterea adhuc subiungitur Aut poterit in omnipotente delectari. Cum enim terrenarum amore convincitur in deo vocatus delectatur. Esse quod sine delectatione anima numquam potest Nam aut in infimis aut in summis Et quanto altius studio exercetur ad summa. tanto maiori fastidio torpescit ad infima quanto quoque acrius cura inardescit ad infima. tanto torpore damnabili frigescit a summis Utroque enim simul et equaliter amari non possunt. Unde Johannes apostolus sciens in spinis amorem seculi superne

caritatis messem germinare non posse prius quoque etiam amoris semina proferat. de audientium cordibus sancta ubi ut maior seculi spinas eradicat dicens. Nolite diligere mundum neque ea que in mundo sunt Mox quoque subiungit Quia si quis diligit mundum non est caritas patris in eo Ac si aperte dicat Utrique se amores in uno corde non capiunt. nec in eo seges superne caritatis pullulat in quo illum spinas infime delectationis necant atque ipsas ex hac infima delectatione nascentes enumerat punctiones dicens. Quia omne quod in mundo est concupiscentia carnis est et concupiscentia oculorum et superbia vite que non ex patre sed ex mundo est. et mundus transit et concupiscentia eius Delectari ergo in deo ypocrita non valet quia in eius mente desidia superna non perdent quam perfecto superne terrenum amoris premunt De quo apte subiungitur Et invocare deum omni tempore Tunc quippe ypocrita deum invocat cum hunc terrenarum rerum tribulatio angustat Nam cum in hoc seculo effectum consequitur felicitatis invenit auctorem qui hac ipsa felicitate tribuit non requirit Quia vero ut prediximus cuius doctorum esse debet ut in auditorum suorum mentibus prius studeat prava destruere et postmodum recta predicare ne bonum predicationis semen plena malis corda non capiant Unde ad Jeremiam dicitur Ecce constitui te hodie super gentes et regna ut evellas et destruas. disperdas et dissipes et edifices et plantes Prius itaque iubetur ut destruat. postmodum ut edificet prius ut evellat. postmodum ut plantet quia nequaquam recte vitatis fundamentum ponitur nisi prius erroris fabrica destruatur Beatus ergo Job postquam causas universalis ecclesie amicorum suorum dictis qui hereticorum vana tenebant. eorum quoque elationem multimoda visione destruxerit iam docere se prohibet ut videlicet apte videatur in his que subdit recta plantare in his vero que premisit prava evulsisse Ait Docebo vos per manum dei et que omnipotens habeat non abscondam Dicit beatus Job loquitur verbis suis ut aliquid signet ex meis Nam sancta ecclesia doceris inchoat cognoscere expedit mihi vitat abscondit Quia ei magis dei vocatur filius omnia quippe per ipsum facta sunt per manum dei docere se prohibet eos quos in ipsa sapientia remanere fatuos videt. Ac si aperte dicat Ego ex me aliquid nescio. sed quod de veritate sentio hoc ex eius dono vitatis largitate comprehendo Vos ideo recta non sapitis quia hac eandem veram sapientiam non dei muneri sed vobismetipsis datis Nam hostes sancte ecclesie si quod

Marginal notes (left column): Cumque respondit ... (beside first lines); Ysa. 42; Prov. 1; Cum delectatione ... (beside "in deo vocatus delectatur")

Marginal notes (right column): 1 Jo. 2; Amor terrenorum et amor divinorum simul esse non possunt; Hieremias prius evellit postea quoque utique ... ; Sancta ecclesia quam docet vita bona; Marginal letters in red: p; C

very alii fecerunt · id ipsis viribus tenuit
et tanto magis se puniat eterna sapientia
quanto illa que ex ipso ingenio habere pungnata voluit. Quibus alii dat ad iudicium
sunt ut rea quod aliquis fecerat. Si ipsa sua
obligacores ad penam fuerit. Unde apte
Luce 12 K subdit. Ecce vos omnes nostis et quia
sic causa bona loquimini. Scriptum est enim
Servus qui cognovit voluntatem domini sui et
non paravit et non fecit secundum voluntatem
eius plagis multis vapulabit. Qui autem non
cognovit et non fecit digna plagis vapulabit paucis. Unde et Jacobi quarto scriptum est
Jo e Cap 1 S Scienti bonum et non facienti peccatum est
illi. Quod mangis igitur culpe tenuit
hostes suos sed eciam prelatis et sacerdotes
quod sequi debeat et sequi nolle quod scire
de quo alibi dictum est. Descendat in infernum
viventes. Vivunt qui fecerunt que ergo illos
sunt. Mortui enim nec sciunt omnino nec
fecerunt. Mortui itaque qui non fecerunt
pro nescientibus viventes vero qui fecerunt
pro scientibus poni solent. Viventes ergo
est in infernum descendere scientes facientes que peccare. Scilicet hec est pars hominis
impii apud deum et hereditas violatoris eius quam ab omnipotente suscipiunt.
Quam presto parte hereditate quam primo
insinuat cum subiungit. Si multiplicati fuerint filii eius in gladio erunt et
T nepotes eius non saturabuntur pane.
Non absurde impii vocantur heretici qui
per errores pravi dogmatis a cogitatione
veritatis et aliena devios sequuntur. Verbo
etiam violatores appellat. Quippe qui scripture sacre sumentes recta dogmata
contrientes ad intellectum pravum conantur
violenter inflectere. Violenti ergo sunt
et si non rebus hominum, certe sensibus preceptorum. Filii autem violatorum sequaces hereticorum qui dum eorum errorum consentiunt qui ex
eorum predicacione generantur. Sed multiplicati
in gladio erunt. Quia quamvis non mine sanamultitudine impedita liberte succrescunt
veterum tamen iudicio sentencia ferimunt. Unde
Deut° 32 dominus per moysen ait. Gladius meus
manducabit carnes. Gladius dei eius gladius
devorat carnes. Quia extremo iudicio
eius sententia eos qui carnaliter sapiunt occidit. Questio Quam in re querendum est cur dicatur
qui hac parte atque hereditatem suam pravi
ab omnipotente percipiunt. Sed recte considerantibus liquet. Quia et si ipsi sapuerint
iniuste agere. Superne tamen equitati suppetit. Iniuste acta iuste iudicare ut
divina sententia ordinet in pena quos
inordinata sua actio traxit ad culpam
de quo apte subditur. Et nepotes eius
non saturabuntur pane. Nepotes
quippe hereticorum sunt qui de erratum filiorum predicacione nascuntur. Qui neque pane saciat. Quia dum in sacra verbi pabulo plus querunt sentencie quam cupiunt. Sed a veritatis cognitione remanent et predicamenta doctrine quod studet ad quorum querere ad refectionem non valet habere. Quia vero nonnullos ex eisdem hereticis sancta ecclesia colligit
nonnullos in malicia sua pertinaces relinquit. Protinus addidit. Qui reliqui fuerint
b ex eo sepelientur in interitu. Quia dum ad
lucem vitatis non redeunt. Profecto in perpetua pena ex intelligencia eterna deprimuntur. Et quia nonnumquam dum auctor
erratum plebium rapitur ad penam.
Seducte plebes reformantur ad vitam
suam. Et tunc ad veram cognitorum redeunt.
Subditur. Cum ad eterna supplicia pervenerint
hi qui male fuerant prelati apte subiungitur
X Et vidue illius non plorabunt. Illius 4. S
viduas eius accipimus subiectas plebes morte illius feliciter destitutas.
Quia sepe ut deum est dum predicator erroris ad eterna supplicia rapitur. Subiecte
plebes illius ad cognicionis vere gratiam redeunt. Hiis enim plebibus prius predicator
qui magnus preferunt. Quia male eis gemitque inheserat corruptor mentis.
Neque ergo vidue vel destitute plorant. Quia morte pravi doctoris maiore
utilitate inveniunt ex cuius interitu affligi posse videbantur. Vel certe non
plorat vidue. Quia in suo errore remanentes. Dum sanctum estimat fuisse
predicatorem suum. Spe falsa nec lugere
aut consolantur. Sed si conportaverunt
sic terram argentum et sic lutum preparaverit
vestimenta preparavit quidem sed iusti vestientur
illis. Et argentum innocentes dividet
h Argentum intelligi sacre eloquii claritas
solet. Sic alibi dicitur Eloquia domini eloquia
casta · argentum igne examinatum et
quia nonnulli eloquium domini non intimis sed
exhibicorum si extimus pro omnium hre
concupiscunt. Ideo per prophetam dicitur dissipierunt omnes involuti argento. Hi minime quidem eloquio domini non interiori se refectione replent. Si exteriori ornatione se
vestiunt. Unde et hora heticorum argentum i. eloquium terre est comparati. Quia de sacre
scriptura ut deo sciunt ex apparatu
terrene laudis elaborant. Qui eciam sic
lutum preparavit vestimenta. Quia fluxe et
inquinabiliter ea quibus se tueri volunt
scripture sacre testimonia contexunt. Preparavit quidem sed iusti vestientur illis. Quia viri
iusti recta plenius fide. Qui sciunt soleat
ad iusticiam deputare. Hec ipsa sacre
scripture que heretici offerunt testimonia col

ligit. et errore eius pertinaciam inde convincit. Non nos namque dum sacre legis testimonia apportant. secum nos afferre unde vincant. Unde et david typum domini
golias vero hereticorum superbiam signat.
1 R 17 Hiis rebus locuti sunt quod nos verbis aperimus. Golias quippe cum gladio. david vero
cum pera pastorali venit ad prelium sed
eundem goliam david superans suo gladio
occidit. Quod nos quoque agimus quando promissa david
membra ex eius fieri dignatione meruimus.
Nam cum superbientes hereticos. et sacre scripture
sumas defendentes. eisdem verbis atque sumptis
quas proferunt vincimus. quasi elatum goliam
suo gladio truncamus. Iustus ergo vestietur illius
vestimentis quos congregat iniustus quia viri sancti
eisdem sumptis ad veritatem utuntur. quibus se
perversi contra doctrinam orthodoxe communionis veritatem
conantur. Et argentum innocens dividet. Argentum
tum est innocentem dividere. eloquia domini in
mente aliis in mente discrete quoque exponere. et unicuique quod congruit coaptare.
Nam eloquium domini quod hic argentum ut vestimenta. hic alibi spolia nominantur. Quod cum
propheta testatur per congratiationem dicens. Letabor ego
super eloquia tua sicut qui invenit spolia multa. Que spolia ideo vocata sunt.
quia ad fidem domini gentilitate transeunte sacris
eloquiis quibus induti iudei fuerant exuuntur. De hac quoque argenti ut spoliorum divisione alias dicitur. beniamin lupus rapax
mane comedet predam. vespere dividet
spolia. Quibus profecto dictis paulus apostolus
designatur. qui beniamin stirpe progenitus cum mane predam comedit quia in
suis primordiis fideles quos potuit rapiens crudeliter ipse satisfecerit vespere
spolia dividet. quia fideles postmodum factus
sacra eloquia exponendo distribuit. Quamvis
hic argentum quod dividit innocens intelligi
et aliter possit. hereticus namque ut facile
valeat perversa suadere. dictis suis quedam
recta permiscet. ut cum ab audientibus ex
rectis suspicionibus trahat. et perversis feriat. Cum
in preceptis dei quasi sana insana quoque variant locutione. Unde in eva decem
leprosorum specie designantur. Nam non rarum corpus
sano dum vitiosum cadere aspergit.
immoderato hic candore fedant. Unde monemur non plus sapere quam oportet sapere sed sapere ad sobrietatem. Quod etiam quia nec deum
diligunt de quo male sentiunt. nec proximum
a quo dividunt. quia decalogi preceptis
adiuncti sunt atque ad deprehendendum
domini dei venerunt. Pro eo autem quod sana
insanis miscuerunt colorem diversitate
variant. Sed quia in eius preceptis offendunt
id illum unde vocant offendunt dicentes
Ihesu preceptor miserere nostri et mox curari me
meruerunt. Ergo quia viri catholici quicquid ab
eis recte vel quem prave secutum intelligit
argentum innocens dividit. quia quod ab eis salubriter vel quod pestifere fuerit dictum discernit. Sequitur. Edificavit sicut tinea domum
suam. et sicut custos fecit umbraculum. Tinea
tinea vero domum corrumpendo edificat.
nec meliori comparatione potuit hereticus
designari. quia locum sue perfidie non nisi in
mentibus quas corrumpit facit. quia etiam se
quaerit suos ab eterno libros cum igne 1
pollicetur. Respondet quippe eis refugerium quod est eterne. sed verba eius solidi te-
non habent. quia plenitudine veritatis caret
unde subiungitur. Et sicut custos fecit umbraculum. Umbraculum namque custodis nullo
fundamento solidatur. sed tempore transeunte mox
destruitur. Et promissa ab hereticis requies cum tempore destruitur. quia post hanc vitam
ubertatem invenit. Et quia se heretici in
contemptum universalis ecclesie potentium secularium patrociniis fulciunt. eis quoque divites pro terrorem atque administratione contra prevalet
capitulari non cessat. Ipse etiam dives
qualibet communionis conditorem suum rebus temporalibus contumescens secum unusquisque sua nunc tangit. atque ab spirituali hereticorum multitudine.
ad generales peccatorum omnium diffinitionem sermo dirigitur. cum subditur. Dives cum dor- 1/3
mierit nihil secum auferet. aperiet oculos suos et nihil inveniet. Cum nimirum sine propheta gemens ait. Turbati
sunt omnes insipientes corde dormierunt
somnum suum et nihil invenerunt omnes
divitiarum in manibus suis. Ut enim in
sua manu divites post mortem conspiciant
inveniant eis ante mortem dicitur. Divitias suas in quorum manibus ponant sta-
tite vobis amicos de mammona iniquitatis ut cum defeceritis recipiant vos in Luce 16
eterna tabernacula. Dives dum dormierit nihil secum auferet. Res suas
cum moritur secum tolleret si ad petentis
vocem cum viveret distribuere voluisset
Nam terrena omnia quando servando amittimus
largiendo servamus patrimonium quoque nostrum
retentum perditur manet erogatum
Dum enim cum rebus nostris manere non possumus. quia aut illas moriendo deserimus.
aut ille nos quasi viventes deserunt pendendo agendum. ergo nobis est ut res absolute perituras in non peritura cogamus tristes
mercedes. Sed mirandum valde est quod dicitur 9
Cum dormierit aperiet oculos suos et
nihil inveniet. Cum enim dormimus oculos claudimus. evigilantes aperimus. Sed hac
in re quia homo ex anima constat et corpore
cum unius rei somnus dicitur alterius alterius
vigilie denuntiantur. quia cum corpus

obdormisat i morte tuc aia vigi
lat in vra gcupiscencie Et dormit qd di
ues et oclos apit · qz cu carne
morit^r eig aia vide cogit^r qd vi
de gtepsit Tuc pfto in vra gcupiscencie
euigilat · tuc michi gspirat qd te
nebat tuc se vacua inuenit que
plena rebz p ceteris hoibz letaba^r
Dormit z michi secu aufert · michi
minus d rebz qs tenuit Illa eni
pa reru simul duat^r qrimz hz oia
p qbz culpa ppetrata e velmqnt
Dicat qd nuc et accepto rebz tue
at sese qz sup ceteros extollat · glo
riet^r se hre qd prius no hit / veniet
qnqz tpus ut euigilet z tuc cog
scat qz vacuu fuerat qd in sono
tenuerat Sepe naqz gtingit dor
miete inope ut se p sompnu diui
tez videat · atqz ex eisd aiu ex
tollat · lete^r se hre qd no hint
iaz qz dedigri qrat a qbz dedig
tu se ee dolut Sz repete euigi
las euigilasse doleat qz interi
diutiaz imagiez vl dormiens
Cap 10 B tenebat Venit ei sub ptinus
sub paupertatis ponde · inopie sue
agustijs pmit^r · z eo peyus quo
ad tpus bremssim vl vacue di
ues fuit Sic sic minus hz indi
sut diuites q accepto rebz tumet
q bn opari de sua hundatia ne
sciut · qz dormietes sut diuites
s paupertez sua euigilates inue
niut · qz michi secu ad id indi
qd pmaret ferut Et qnto nuc ag
breue tpus solumg elati sut · ta
to q se in ppetuu gnug ingemi
scut Dicat qd apit oclos suos
et michi inueniet qz illic apit ad
supplicia qs hic ad miaz clausos
tenebat / apit oclos suos z piet
senciu no inueniet · Qs h' clau
sos tenuit diu inueme potuit
Tarde qz illic oclos apiut q te
ste sapia danacois sue tpe di
cuui referut^r Ecce nobis pfuit sup
bia · z diuiciaz iactatia qd cotu
lit nobis · oia illa tusierut tanqz vmb
et tanqz nuncius decurrens / Vilia
z fugitiva fuisse q tenuert iam
amissa cognoscut · q qndm ade
rat stulto corde cordibz z mag
z magna ee videbat Vero diues
apiut oclos qn lazaz reqescete
vidit · que iacente an ianua vide
gtepsit / Intellexit ibi qd hic facere no
luit · in danacone sua cpulsus est
cognoscere qd fuit / de quo subditur

Apphendit eu qz aq inopia · nocte
A oppmit eu tepestas Videlicet nuc in
opiaz ardentes diuitis cuius tata fuit
hundancia epulacionis Ait ei Pr abraha
misere mei z mitte lazarum ut inti
gat extremu digiti sui i aqua ut re
friget lingua mea qz crucior in hac
flama Ambrosius h' inotescit^r qz
illic i tato ardore mina tuc ad suffi
cienciaz refrigerii aq stilla requirat^r
seu qd is q d hundancia peccauat illic
estuate minus ere^r inopia Videlicet
eni in vbis diuitis ex subtilissimo di
uino iudicio digna tu culpe pena
rendeat Agete naqz inopia illic usqz
ad minima petendi cpulsus e · qz hic
agete tenacia usqz ad minima nega
da puenit Ecce retrom subtilis qd
distictius pt · gutta aq petit qui
micas nega^t Apphendit eu qz aque
D inopia Non imerito aq tuc ino
pia illa cpara^r q · i infinitus crescit
q susceptos i pfundis absorbes solz
lego noie designari Vn p phtaz
qz hui gmis voce de lapsa e in
lacu vita mea / Et reptor vo exul
tacoe cata^r Dne ds meus clama
ui ad te z sanasti me a descedenti
bz i lacu Dne abstraxisti ab inferis
aiaz mea · salvasti me a descede
tibz in lacu Nocte oppmit eu tepe
stas Qd h' nocte n' absconditu tpus
repetinus exitus applicat^r Tepestas vo
noie iudicij turbine designat^r Qd
ecia psalmista testa^r · d · deus maifeste
veniet Igis i cospectu eius exardesce
z in circuitu eius tepestas valida
De qua tepestate ecia sapia p salo
dt Ego in intitu vro ridebo z sub
sanabo vos cu vobis qd timebat
euenerit / cu irruerit repetina cala
mitas · z intitus qz tepestas ingrui
Et qz ipa vetura exitus igratia no
voca^r · nocte oppmiet eu tepestas
Illo eu diui iudicij du ignorat app
hendit / Hic e naqz qd p semetipa
veritas dt Si sciret pfamilias qua
hora fur veniret vigilaret vtiqz
z no sineret pfodi domu sua / z vos
estote pati qz q hoa no putatis
E filius hois veniet Hinc etiam
q malu suu dr Si at dixit ma
lus suus i corde suo / mora fa
ciet dns meus venire · z ceperit p
cutere cservos suos / maducet at et
bibat cu ebriis · veniet dns sui
illius in hoa q no sperat z die qua
ignorat / Hinc paulus disciplis dt
Vos at fres no estis i tenebris ut

vos dies illa tamquam fur comprehendat
luce 12 Hinc superbienti diviti voce divina dicitur
Stulte hac nocte animam tuam repetent
a te· que autem parasti cuius erunt Nocte
animam reddere prohibetur quia non providens morte
in tenebris cordis abstrahitur Aut ergo
Nocte opprimit eum tempestas quia cum
non vult agere bonum quod videt· deprehenditur
malitia sua tempestate qua non videt
De quo adhuc subditur Tollet eum ventus
urens· Qui hoc loco ventus urens nisi
malignus spiritus vocatur· qui desideriorum
flammas excitat ut ad eternitatem
tormentorum trahat Prosus ergo quemlibet
ventus urens tollere dicitur· quia insidiatur ma
lignus spiritus qui urimenti quemque accendit
ad vicia moriente trahit ad tormen
ta Illa quia ventus immundus spiritus maligni
gni prius solet quod malis suggestionibus fla
tu ad terrena desideria iniquorum corda
succendit Jeremias propheta testatur dicens
Ollam succensam video et faciem eius a
facie aquilonis Olla namque succensa
est cor humanum· scilicet cum a quorundam odori
bus desideriorum quasi quibusdam fervens
que a facie aquilonis succenditur· a
dyaboli suggestionibus inflamatur Ipse enim
vocatur nomine aquilonis solet quod dixit
Isai 14 Sedebo in monte testamenti in lateribus
aquilonis· ascendam super altitudinem nubium
Ab hinc igitur urente vento urimenti quia
electi mei adustione tempantur· qui in
ea vicem fervoris extinguntur· et carna
lium desideriorum flamma frigescit Unde
et sancta ecclesia in sponsi sui laude
leta clamat Sub umbra illius quem
Cant 2 desiderabam sedi hinc ardoris tempie
Isa 41 ei per ysaiam promittente deo dicitur pro saliun
ca ascendit abies abies et pro urti
ca crescit mirtus/ Pro saliuncula ascen
dit abies dum in sanctorum cordibus pro ab
iectione terrene cogitacionis altitudo
superne contemplacionis exoritur Urtica
vero ignee nature omnino est/ mirtum vero
tempatiue ferunt esse virtutis/ Pro urtica
igitur crescit mirtus· cum in sanctorum men
tes a prurigine et ardore viciorum· ad
cogitacionum tempiem tranquilitate quasi pro
veniunt· dum iam terrena non appetunt
dum flammas carnis desideriis celesti
bus extinguunt Unde hoc quasi desiderium G
celitus datum marie dicitur Virtus altissimi
Luce 1 obumbrabit tibi Quamvis hac in re per
obumbracionem vocabulum incarnandi
dei utrumque potuit naturam signari Umbra
ei a lumine formatur et corpore Dominus autem per
divinitatem lumen est qui mediante anima
in eius utero fieri dignatus est corpus Quia ergo
lumen incorporeum in eius erat utero

fieri dignatus est per humanitatem corpus Quia ergo lu
men incorporeum in eius erat utero corpo
randum· ei quod incorporeum concepit ad corpus
dicitur Virtus altissimi obumbrabit tibi· id est corpus
humanitatis in te accipiet incorporeum
lumen divinitatis Sed iam de quolibet iniquo quod
ceperamus exequimur Tollet ergo eum ventus
urens· quia videlicet malignus spiritus eum quem
nunc succendit igne prave concupiscentie ra
pit postmodum ad flammas iehenne Se- Amatores mundi qui a turbine attrahuntur
quitur Et velut turbo rapiet eum locus presens H
est temporalis carnis delectacionis et vite vo
luptas Cui turbo iniquitatis quilibet de loco
suo rapitur cum a cunctis delectacionibus
suis extremo vite die separatur/ De quo
extremo die mox apte subditur Et immit
tet super eum flagellum et non parcet I
Peccatore deus quem ferendo corrigit timenda quia tamen hic peccator divinitus flagellatur
ad hoc flagellum emittit ut parcat Cum
vero eius vitam in peccato permanentem feri
endo concludit· flagellum emittit sed
nequaquam parcet Qui emisit flagellum ut eum
parceret· ad hoc emittet quoque ne parcat
In hac namque vita dominus tanto magis
studet ut parcat· quanto magis expecta
do flagellat/ sic ipse voce angeli
ad iohannem ait Ego quos amo arguo Apoc 3
et castigo/ sic alias dicitur Quem enim dili
git dominus castigat· flagellat autem
omnem filium quem recipit Nunc Cap 12 K
autem de flagella dampnacionis scriptum
est In operibus manuum suarum comprehensus Pro 3
est peccator De quo dominus per ieremiam dicit dum
incorrigibiliter delinquentes populos
videt· quos non iam sub disciplina fili
os· sed sub districta percussione hostes in
tuetur Plaga inimici percussi te casti
gacione crudeli Et quod hic dicitur Non parcet Je 30
ibi quasi aliis verbis declaratur Quid cla
mas ad me super contricione tua Insa
nabilis est dolor tuus Unde hoc electi
semper provident· ut animum ad institutum vide
ant· quasi sese ira iudicis inextingui
biliter accendat ne ultimo flagello
deprehensi simul eis finiatur vita cum
culpa Flagellum quippe tunc dirimit cul
pam cum mutaverit vitam Nam cuius
mores non mutat· non expiat ac
ciones Cum ergo divina percussio· a pur
gacione nos vite prius est· a iniqui
tate pene sequitur Unde enim eos qui ex
flagello proficere dictum est Cum fingis
dolorem in precepto quia dum flagellantur
iniquos et corrigitur· preceptum audire no
lunt· audiunt dolorem Dolor ergo in
precepto fingitur ei qui a malis operibus quem
precepta vincere dolore cohibentur De his
vero quos dampnant flagella et non liberant Je 1
dicitur Percussisti eos et non doluerunt.

attinsti eos et renuerunt accipe disci
plinam. Hiis flagella ab hac vita in
choant et in eterna percussione perdurant.
Unde per moysen dominus dicit Ignis exarsit
in ira mea et ardebit usque ad inferos
deorsum. Quantum ad presentem eterni percussionem
spectat in ira dei ignis exarsit ab ira
tua. Quantum vero ad eternam dampnatorum apte
mox subditur et ardebit usque ad inferos
deorsum / licet a quibusdam dici soleat
id quod scriptum est Non vindicabit dominus bis
in idipsum. Quod tamen hoc quod per prophetam dicitur
non attendunt de inquibus. Et duplici
contricione contere eos. Et id quod alibi scriptum
est Jhesus naue populum de terra egipti
salutans secundo eos qui non crediderunt perdidit.
Quibus tamen si consensum prebeamus qualiter
culpa bis feriri non possit hoc ex peccato
percussi atque in peccato suo morientibus dicimus
estimari quia eorum percussio hic cepta il
lic perficitur ut incorrepti unum fla
gellum sit quod temporaliter incipiat sed in
eternis suppliciis consumetur. Quibus eius qui
omnino corrigi renuunt iam presentium
flagellorum percussio sequentium sit ini
tium tormentorum. Emittit ergo super
eum et non parcet / scilicet de manu eius fu
giens fugiet. Ille enim fugiet de
manu ferientis qui prauitatem corri
git sue actionis. Ut ecce in sacro elo
quio manus opus solet intelligi. De
manu percussi fugit qui dum primi intuitum
conspicit vias prauitatis relinquit. Unde
adhuc subditur. Stringet super eum ma
nus suas. Manus quippe stringere est vite
sue opera in rectitudine confirmare. Unde
et paulus ait Remissas manus et disso
luta genua erigite. Dum in alienum
intuitum conspiciunt reuocantur ad cor ut
cognoscant suum. Et unus aliquis ad tor
menta ducitur inde aliquis a tormentis
liberatur. Stringit ergo super eum manus
suas quia conspicit in aliena pena
quod timeat ut dum delinquentes sic
percussum respicit dissoluta sua opera
iustitie vigore constringat. Sic quia fit ut
quia magis uiuens multos ad culpam
trexerat delectatione peccati. Quosdam mori
ens reuocat a culpa terrore tormenti.
Quod etiam perueniente bonis per ista testatur
dicitur letabitur iustus cum viderit vindictam
impiorum. Manus suas lauabit in sanguine
peccatoris. In peccatorum morientium sanguine
iusti lauantur manus quia dum eorum
pena conspicitur conspicietur vita mundatur.
Sequitur Et sibilabit super eum intuens
locum eius. Quod in sibilo nisi intentio ad
macionis exprimitur. Sive vero in sibilo
fortasse alia significatio quaeritur mo

uente pectore hii qui initium eius aspi
ciunt. Ob in sibilo stringunt dum ad ea
que contempserat verba spiritualia conuertitur ut
iam credere et predicare incipiat quod prius
dum in magni flore eminent non credebat.
Ita plerumque fit ut infirmorum aliquis eo
magis de auditu vitat trepidet
quia flore contemptores veritatis videt
Sed cum iusta ultio iniustos subtrahit
alios a presenti compescit. Unde et per salomonem
loquitur dicitur Amulcato pestilente sapientior
erit paruulus. Verum secundum per quem potentium
penas qui extolluntur in seculo suffi
cienter expleuit rursus ad hereticorum superbiam
qui extolluntur in eloquio verba conuertit
Unde sequitur Habet argentum venarum
suarum principia et auro locus est in quo
conflatur. In argento eloquium in auro vi
ta uel sapientie claritas designari solet.
Et quia heretici sic eloquii sui nitore su
perbiunt ut nulla sacrorum librorum aucto
ritate solidentur qui libri nobis ad loquen
dum quasi quedam argenti vene sunt. Quia de
ipsis nostre locutionis originem trahimus
eos ad sacre auctoritatis paginas reuo
cat ut si vere loqui desiderant inde su
mere debeant quod loquuntur. Et ait habet
argentum venarum suarum principia. Acsi
apte dicat. Qui ad vere predicationis se
verba preparat necesse est ut causarum ori
gines a sacris paginis sumat. Ut
omne quod loquitur ad diuine auctoritatis
fundamentum reuocet atque in eo edifi
cium sue locutionis firmet. Ut enim predixi
sepe heretici dum sua studet peruersa
astruere ea proferunt que profecto in sacris
librorum paginis non continentur. Unde et
discipulum suum egregius predicator ad
monet dicens. O Thymotee depositum cu
stodi deuitans prophanas nouitates
vocum. Quia dum laudari heretici tamquam de
excellenti ingenio cupiunt quasi noua
quedam proferunt que in antiquorum patrum libris
veteribus non continentur. Sic quia fit ut dum
sapientes videri desiderant miseris
suis auditoribus stultitie semina sper
gunt. Unde autem subditur Et auro locus est
in quo conflatur. Acsi apte dicat vera
fidelium sapientia cum uniuersalis ecclesia lo
cus est tribulationum a nobis persequentibus pa
titur. Sed a cunctis peccatorum sordibus perfec
tionis vere igne purgatur. Unde scriptum est
In igne probatur aurum et argentum h
omines vero receptibiles in camino hu
miliationis. Auro in loco potest hoc quoque conue
nienter intelligi. Ut de sua heretici
stulta passione videantur incipere
Illa sepe pro Ihesu Christi nomine multa pa
ciuntur sese quia eiusdem passionis

Rlarum. I. f[ol.] ..
alia littera ..
14

f

peccatum fugit qui
suum vicium cor
ripit

h

Ebre 12

n

Act 13

b

fieri martires sperat. Rubus scti viri
voce nunc dicitur Auro locus est in quo conflatur
Nam in his hoc quod iam ante dictum est conuincitur
ex unitate ecclesie patitur penas potest pa-
ti martir fieri non potest quia auro est locus
in quo conflatur. Ad itaque ad hoc heretici di-
cit conflari per afflictorum carnis uel eciam
per martirium uult sed locum quo conflari
debeat nescit. Audite quod scti predi-
catoris voce dicitur Auro locus est in quo con-
flatur. Hunc ergo conflatoris locum quinte
hac fornace quam aurum apte purgari va-
leat meminit. Una est ecclesia in qua
quislibet conflari voluit ab omni eciam potest
peccatorum labe purgari. Si quid per eos acri-
tudinis si quid tribulationis ex hac positi
sustinent. incedi potest tamen non
purgari. Dicat Jeremias dicat quod
conflatoris nunc igitur omni virtute sit vacuus.
Frustra conflauit conflator malicie
enim eorum non sunt consumpte. Ecce ignis
extinus conflans et diuine passionis
admonet penam. et tamen erroris non ex
coquit culpam. et tormenta crudelium
dat penarum et tamen bonorum non facit
incrementa meritorum. Hinc igitur gratia confla-
toris ignis qui ex catholica tollatur
ecclesiam quia nullius omnino virtutis sit paulus
aptius insinuat dicens Si tradideo
corpus meum ut ardeam. caritatem autem
non habeam nichil mihi prodest. Alii quippe
de deo peruersa senciunt. alii recta de auctore ut
re tenent sed unitatem cum fratribus non
tenent. Illi errore fidei. isti vero scis-
matis peccato diuisi sunt. Unum et in ipsa
prima parte decalogi utrumque per tim
culpe reprimitur. cum diuina voce dicitur
Diliges dominum deum tuum ex toto corde
tuo. et ex tota anima tua. et ex omni virtu-
te tua atque mox subditur. Diliges et
proximum tuum sicut teipsum. Qui enim de deo
peruersa sentit liquet quia deum non diligit.
Qui vero de deo recta sentiens a sancta ecclesie
unitate diuisus est. constat profecto quia proximum
non amat quem habere socium renuisset.
Quisquis ergo ab hac unitate matris eccle-
sie per heresim de deo peruersa sentiendo
seu errore scismatis proximum non di-
ligendo diuiditur. caritatis huius gratia priuatur.
De hac hoc quod premisimus paulus dicit
Si tradidero corpus meum ita ut ar-
deam caritatem autem non habeam nichil
mihi prodest. Acsi aperte dicat Extra lo-
cum sum conflatoris igitur in adhibitus
tormento me cruciat. mundatione non
purgat. Hunc omnes sancte pacis amatores
summo studio querunt locum. hunc que-
rentes inueniunt. hunc inuenientes te-
nent scientes peccatorum remissio vel ubi

vel qui vel qualibus detur. Ubi quippe non
in catholice simul matris qui non ante
veniunt. exitus dies. quia Ecce nunc tempus
acceptabile. ecce nunc dies salutis.
Et quinte domum dei inueniri potest nisi no-
tate eum deum ipse est. Qualibus non quibus
qui ad paruulorum imitatorum magistra
humilitate firmatur. quibus dicitur Sinite paruulos cap. 19
mihi ad me venire et nolite eos
prohibere. talium est enim regnum celorum. Et
Anima ergo non nisi in catholica ecclesia ve-
ri martires fiunt. dicatur recte Auro lo-
cus est in quo conflatur. Aurum non claresceret
anima nisi in fulgore eterne pulcritu-
dinis. nisi ut ita dicam prius huius arse-
rit in officina caritatis. Pensandum
preterea est quod occulto consilio omnipotens deus quos-
dam ab ipsis exordiis suis innocentes
custodiens usque ad virtutem summam pro-
uehit ut etate crescente simul
in eis proficiat et amor munditas et
celsitudo meritorum. Alios vero in exor-
diis suis descendens stantimentibus vicinis
ire per abrupta permittit. plerumque
tamen eciam eos respicit et ad secundum
se scti amoris igne succendit. atque
insolitas eorum cordibus ingerines
victorum virtutis in feruore virtutum. et eo
magis ignescunt ad desiderium regni
rende pietatis dei quo magis erubescunt
memoriam iniquitatis sue. Sicut sepe con-
tingit in pugne certamine. miles
ante duces sui oculos constitutus hostili
virtute terga cedat. et enerme terga
prebens feriatur. Qui tamen ipsum quod timpore
cessit erubescens ante duces sui oculos
maiores ex ipsa verecundia vires
sumit tanto quia fortia exercet quanto
et premit gloriam virtutis pagat et preterita
ignominiam debilitatis tergat. Sic ergo
nonnunque quidam in dei sinu ex ante
acta actionis debilitate roborantur
eos quia ad custodienda mandata et
futurorum eternitatis desiderium et impellit
memoria preteritorum ut hinc ad eternam
amorem prouocet. illinc de preteritis verecun-
dia instigat. Quos tamen aduersarius
ecclesie dum summis preditos virtutibus
videns. eis quia per in preteriti vita unde
derogat inuenire quidam non potest. ac
cusare eos de preteritis mollitur. Sic
moysen virum mansuetus impetit
in quo sequitur virtutum gratiam et tamen
acti homicidii conatur culpa fedari. In
quo non attendit quomodo quia patiens
ad sustinendum. sed prius quia proceps ad
feriendum fuerit. Sic ergo aduersarius
brutis iob subtilissima considerede ob-
uians quomodo diuit. Habet argentum

Sinite paruulos cap. 19

Et non nisi conuersi fueritis et efficiamini sicut paruuli non intrabitis in regnum celorum

Pulcritudo anime conf... fingit ex caritatis ardore R

Sepe fortior est in ... qui prius timidior fuit in peccato

S venarum suarum principia. et a uiolo-
tis est in quo conflatur. Apte subditur. Ferrum
de terra tollitur. Solet hereticis contra
nos de iusticie sue elatione se iac-
tare. nos quia iniquos ut diximus ante
esse ac fuisse criminantur. Pro humillima
ergo confessione et veraci defensione contra
eos uir sanctus loquitur dicens. Ferrum de terra
tollitur. Ac si aperte dicat. Fortes vi-
ri qui acutissimis linguarum gladiis in
hac acie defendende fidei ferrum fiunt.
aliquando in infimis actionibus terra
fuerant. Peccanti quippe homini dictum est
Terra es et in terram ibis. Sed de terra fer-
rum tollitur cum fortis ecclesie de terrena
qua prius tenuit actione separatur. Non
ergo debet in eo despici quod quisque fuit. qui iam
accipit esse quod non fuit. Enim non Ma-
theus in terra inventus est. qui terrenis
negociis implicatus theolonei usi-
bus. Sed de terra cultus in fortitudinem fer-
ri ... cuius videlicet lingua quasi acu-
tissimo gladio eius administratione
dum fidelium corda transfixit. et qui
infirmus prius despectus quia fuerat per
terrena negocia fortis postmodum factus
est ad celestia predicamenta. Unde
adhuc subditur. Et lapis solutus ca-
lore in es vertitur. Tunc lapis calore
solvitur. cum cor durum atque divini
amoris igne frigidum eodem divini amoris
igne tangitur. et in fervore spiritus li-
quatur. ut ad sequentem vitam desiderio-
rum estu ardeat. qua prius audiens inse-
sibilis manebat. Ex quo ardore scilicet
emollitur ad amorem. et roboratur ad opera
fortia ut sic prius durus fuit in amore
seculi. ita se postmodum fortem exerceat in
amore dei. Et quod ante audiens contemne-
bat iam credere et predicare incipiat.
Lapis ergo solutus calore in es vertitur
quia durata mens supernis amoris igne li-
quefacta ad vera fortitudinem convertitur
ut pectora que prius insensibilis extitit.
postmodum et per auctem fortis et per predicationem
sonorus fiat. Unde bene per ysaiam dicitur. Qui
confidunt in domino mutabunt fortitu-
dinem. Fortitudinem mutamus cum conversi tanta
audite prius seculum fugiunt quanta hec
ante querebant. Omnia autem male ab ad-
uersariis catholicorum moribus ante
acta uita reprobantur. recte subditur. Tempus
posuit tenebris et universorum finem ipse
considerat. Tempus posuit tenebris quibus
videlicet moribus quousque esse desistat.
Unde eis quasi per paulum dicitur. Eratis aliquando
tenebre nunc autem lux in domino. Et
alius quoque discipulis idem egregius doctor
dicit. Nox precessit dies autem appropinquavit.
abiciamus ergo opera tenebrarum et induamur
arma lucis. sic ut in die honeste am-
bulemus. Unde et in Canticis canticorum ecclesie
venienti dicitur. Que est ista que progreditur quasi
aurora consurgens. Apte autem ecclesia
aurora comparata describitur. que per cognicionem
fidei a peccatorum suorum tenebris in cla-
ram lucem commutatur. Tempus ergo posuit te-
nebris et universorum finem ipse considerat. Uni-
versorum nomine et electos voluit et reprobos
comprehendi. Illa bona faciens et ordinans dis-
mala vero non faciens sed ab iniquis facta
ne inordinate veniant ipse disponens
considerat universorum finem. et paciencia to-
lerat omnia. atque intuetur electorum tamen
quo ex malo mutatur in bonum intu-
etur autem et reproborum finem quo de ma-
lo opere dignum se trahit ad supplicium.
Vidit finem persequentis Sauli cum dixit
tunc diceret. Domine quid me vis facere.
Vidit finem Christi obsequentis discipuli quo
per commisso scelere guttur laqueo stringe-
re quia et peccante puniret. et deterius
puniendo deciperet. Vidit quia Sodoma
delinquentem sed considerat finem ardoris
eternum igne iehenne. Vidit Ninivitas
delinquentes sed considerat finem
delinquentium per penitentiam correctorum. Vidit
gentilium finem. et quia possessa iniquitatis
tenebris quandoque fidei luce clarescerent.
Unde adhuc cognoscens subditur. Lapidem quoque ca-
liginis et umbram mortis dividit tor-
rens a populo peregrinante. Quid durus ille
populus perfidus iudeorum qui auctorem vite
per fidem videre noluit. que per prophetiam
predixit. nisi lapis caliginis fuit. Qui et
crudeliter durus fuit et infideliter
caliginosus. Qui alio quoque vocabulo um-
bra mortis dicitur. Umbra quippe trahitur ex
corporibus qualia eius rei de qua trahitur
fuerint lineamenta. Mors autem
mortis nomine non dubium ex peccatore vocatur
de quo per Ezechielem instanti significatione dicitur
Et non illi mors. Cuius ille populus
umbra extitit. quia iniquitate illius se-
quens eius in se imaginem expressit.
Quod vero torrentis nomine nisi ille a conspectu
tremendi iudicii per ultimum examen
egrediens. atque electos et reprobos dividens
igneus vocatur. Unde per prophetam dicitur. Flumen
igneus rapidus quia egrediebatur a facie
eius. Quis autem in hoc mundo peregrinatur
populus nisi qui ad sortem electorum eternam
tendit se patriam novit in celestibus et
tanto magis illic se sperat inveniri
propria quanto hic cuncta que presentis esse
deputat a se aliena. Peregrinatur
populus omnium electorum namque qui hac vita
quasi sub exilium deputatur ad semper...

Fidei defensores cum hereticis sint fortes ut ferrum

Cap. xi

Matheus quidam

Resolucio lapidis de conversione peccatoris

So

Ephe. v

Ro. xiij 13

patriã toto intencõe cordis suspirat
de qbus paulus dicit Confitentes qz peg
Heb 11 rini et hospites sunt sup terram Qui enim
hec dicunt significant se patriam inquirere
hanc qz peregrinacoz isdem aptus tola
2 Cor bat cum dicebat Dum sumus in corpe
peregrinamur a dño per fidem em ambulam9
et non per speciem Huius peregrinacõis erum
nas satagebat euade cum dicebat
Phi 2 desiderium hẽo dissolui et ee cum xº Et
rursum Michi viue xºe et mori lucrum
Huius peregrinacõis pondus grauiter senciebat
psalmista cum dicebat Heu mi qz incolatus
meus plongatus e habitaui cum habitantibus
cedar multum incola fuit aña mea
Ab hac etiam qntotiens anhelabat
cum supnis desideriis flagrans dicebat Si
tiuit aña mea ad deum fontem viuum qn
veniã et apparebo ante faciem dei Sed hec
desiderium nesciunt qui cor in terrenis vo
luptatibus defigunt Dum ea sola que sunt
visibilia diligunt pfecto inuisibilia vel
si credunt ee non diligunt qz dum se
nimis extius secuntur etiam mente car
nales sunt Dum vel ei in hac vita vtiqz
pplus erit si non similiter ad eterna p
uenit qz lapidem caliginis et vmbram
mortis diuidit torrens a pplo peregrina
te Ac si apte dicat Eos quos modo
vel infidelitas cecat vel crudelitas
obdurat flamma fluminis a conspectu et
ni iudicis exiens ab electorum pplo tunc
separat vt tunc a bonis ipsis diuina exa
minis diuidat quos nunc in suis gremiis
tenebre excecant Vt fortasse in torren
tis nõie ipa rigacõ sce pdicacõis
Job 30 intelligi Iuxta id qd per Salomonem dicitur Oculus
qui subsanat prem et despicit ptu
matris sue effodiant illum corui de tor
rentibus Pisi quippe dum diuina iudicia rep
hendunt subsanat prem et qz heretici
dum pdicacõz sce eccle fecunditatem qz
illius deridendo contempnunt qd aluntur
qz matris ptum despiciunt Quia non inme
rito eorum qs intrare dicitur qz de ipa exeunt
Jo 2 quibus contra ipam locutus Iohnes attestante
qui ait A nobis exierunt sz non erant ex
nobis nam si fuissent ex nobis mansissent
vtiqz nobiscum Corui vero de torren
tibus veniunt cum pdicatores vi ad
defensionem eccle a sacro librorum fluent
procedunt Qui recte etiam corui vocati
sunt qz neqz de iusticie luce superbiunt
sz humiliter graciam peccatorum in se nigredinem
Can 1 confitentur Vn etiam ab electorum ecclia dicitur
Nigra sum sz formosa Et Iohnes ait
Jo 1 Si dixerimus qz peccatum non habemus nosmet
ipsos decipimus Qui vero corui subsanant
oculos effodiunt qz prauorum ac prauitu

prauitacem bonorum intencõz vincunt Ex
hoc itaqz testimonio si hic qz torrens pdicacõ
dz intelligi Lapidem caliginis et vmbram
mortis diuidit torrens a pplo peregrinante
qz scõrum pdicacõ obduratas mentes repro
borum deserit et ad pia humilium corda
se conuertit Vn adhuc subditur Eos qs   Cap 11
oblitus est pes hois egentis et inuios
Quos hoc loco accipimus egentem hominem nisi illum de quo
per paulum dicitur Qui propter nos egenus factus   2 Cor 8
est cum esset diues Cuius vz egentis ho   Annunciatores
minis pedes sancti fuerunt pdicatores   dñi vbi dicuntur
per quorum pfectum presidium sue presencie ge   pedes x
tilitem cuncteus mundum vniuersum per
ambulauit De quibus per prophetam dicitur Et inam   Ezech 38
bulabo in eis Qui pes eius non erat
quibus tentus conpedibus dicebat Pro quo le   Eph 6
gacione fungor in cathena Sz eorum qui
vmbra mortis et caliginis lapis ex
titerunt pes hois egentis oblitus est
qz in ipo initio nascentis eccle dum
sancti apli celorum regnum pdicare
voluissent videntes qz eis nichil pfecisset
ad pdicandum gentibus defluxerunt Sic
ipi in suis actibus dicunt vobis oportebat   Act 13
primum loqui verbum dei sz quoniam repulistis
illud et indignos vos iudicastis vite
eterne ecce conuertimur ad gentes De quibus
per psalmistam dicitur Transferentur gentes in cor ma
ris qz expulsi a iudea apli in hoc
gentilitatis seculo sunt translati Qui sunt ergo
qui inmensa diuicia pro obscuritate cor
dis qz quidam lapis caliginis et vmbra
mortis et a peregrinacõe scõrum pplo di
uiduntur nisi hii quos egentis pes ho
minis oblitus est id est quos pdicatores dñi
vz per humilitatem pauperis pro superbie
sue tumore reliquerunt eorum qz omnino
obliti sunt dum pdicacõis sue semina
ad solam fructificacõz gentium transtule
runt Quos recte qz et inuios vocat
qz dum infidelitate sua obdurati sunt
verbo vite ad cor viam prebere noluerunt
Sz iudea que sic se obdurauit vel qua
lis dudum fuit vel qd postea ptulit au
diamus Sequitur Terra de qua oriebatur panis   N
in loco suo igne subuersa est Panem
dare iudea consueuerat que legis verba
pferebat quam vz legem qz intelligen
ciam repbi atqz explanare non po
terat Vnde per prophetam in lamentacõibus   Tren 4
deplorat dicens Paruuli pecierunt panem
et non erat qui frangeret Sz hec terra in
loco suo igne subuersa est qz fide
lium sig conspiciens inuidie facibus se
cremauit Quia ei inuidia semper de super   Inuidia de super
bia oriri solet qui idcirco arsit inui   bia nascitur
dia qz superbia non reliquit Terra ergo
que prius panem habuit postea igne est

subversa qr s imago q mādata dei
p lege ptulit · nascēte ecciā pse
qnb invidie igne se ɔsūpsit An
no invidie facib ardebat cū re
dēptoris nri sig ɔspiciēs p quosdā
Joh 11 suos dicet Quid facis qr h' homo
multa signa facit Vel cēe videtis
qr h' nichil pficis · ecce mūds tots
abyt pt eū Videbat vnī gnti de
buerat · atqz ex inde psiores fiebat
quēbat extinguē que videbant
mortuos vivificare In ore tene
bat lege · z legis pseqbant auctō
rē Terra go d' qua ovebat pais
in suo loco subūsa ē · qr iudea in
semetipā z pns hnit lege q refi
cēt Et p invidia q ɔcremaret d'
eius adhuc disputacōe sbrīgit Locus
b Zaphiri lapides eius z glebe eius
aurū Auget reatū culpe p se
qnt pcōnū gle pcedent Ita vnī
eius qz cās tato maioris ē cum
qnto plus qz cadēt maiois potuit
ēē vtūt Dicat go iudea dicat
qd fuit z pcedētiū magtudo vir
tutū crescat ad cumulū seqntiū
delictor Locus zaphiri lapides
eius z glebe eius aurū Qd ei hoc
loco p lapides nl scor z fortiū me
tes accipis In sciptura eteī sacra
aliū lapides i malo · aliū vō in
bono accipi solet Nā cū lapis p
insēsibilitte ponit dura p lapides
corda signt vn z p Johnez d' po
Luce 3 tes ē deus d' lapidibz istis suscita
re filios abrahe Qd vz lapidū no
mi gētiliū corda designt dura
tūc atqz insēsiblia p infidelitate
Ea 18 c Et tū p pphtaz dns pollice dicēs
Ezech 6 Aufera cor lapideū d' carne vra
Rursū p lapides fortiū mētes de
1 pet 2 signari solent vn p petrū scās
d' Et vos tanqz lapides vivi sup
edificāi in domos spūales Et per
Ysa 54 pphtaz dns venienti ecce pollicet d'.
Ecce ego sterna p ordine lapides
tuos et fūdabo te in zaphiris z po
nā iaspidē ppugnācula tua z portas
tuas in lapides sculptos · z oēs t'
minos tuos i lapides desidābiles vni
vsos filios tuos doctos a dno Stra
uit naqz in 1a p ordinē lapides
qr in ea scās aīas mitor dimisite
distinxit fūdat eā i zafiris qa
scz lapides aerei coloris in se sitine
tenet · qr robur ecce i aīabz celestia
appetētibz solidā Et qm iaspis
viridis ē coloris · iaspidē ppugncula
eius posuit qr illi con adūsarios
p scā ecce defensiōe obiecti st · q in
t'renis desidriis viretes nlla corpo
ris teporibi ariditate marcescent Por
tas vō eius posuit i lapides sculptos
hi qppe st porte eius st ecce p quor
vita atqz doctrina intrat i ea multi
credētiū q p eo q etiā magis vtutibz
pollet · z id qd loquntes asserūt vi
uetes ostēdut no piui sculptila
pides ēē incorat In qr ei vita rea
opa ēmt qi in eisdēipsis exprimūt
qd egerūt Ubi omez qz scor in
gnali collectōe ɔtudes subdt Oēs
d' tios tuos i lapides desidābiles Et
tanqz si audietes ista pete9 ut
hos lapides qs dicet indicaret ad
iunxit Univsos filios tuos doctos
d a dno Qā igr nuqz d' iudea q celest
vita ducēt defuert aīe d' locus
zaphiri lapides eius Et qr mage
vite ac sapie claite p fide fulsit
adiungit Et glebe illius aurū Qd per
glebas n colliōs singlor ordinu
ac militnes designt Glebe aut
ex humore ac pulue ɔstigut Oēs
go q rore gre infusi et mortē debita
se pulūz ēē vaci ɔfessioē ɔgmcōe
ɔfessi st · dū vite vtute clarescēt q
aurē in illa gleba iacuert Gle
bas ei exhit in pphtis · do glebas
in doctoribz glebas i pribz antiqs
q mag se infusiōe gre i pfessioēs
et opis vmitate teiuert Dicat go
Et glebe illius aurū qr in ea multi
spūaliū tato maiori vtute clarui
qnto se in deū ac pxim maiori
vtute ɔstinxit Qz hc aurū pfidie
ē pqmod' tenebris obscuratū cum
pfco iugdine Jeremias pphta de
plorat d' Quo obscuratū ē aurū
mutat9 ē color optius Aurū naqz
obscuratū ē qr in eis antiqs ille
fidei atqz moretie splendor iurne
pfidia inalie se nocte fuscat Ca
ra qd fuit audīm9 locus scz zafiri
lapides eius z glebe illius aurū · nu
ia dilcus do ille ppls cum tāta bo
pdidit audiam9 / se Semita igra
auis · nc intuitus ē oclus vulturis
e Qs hc loco vulturis noie n' ie sigt
q corpus carneū qd assupsit asce
dendo ad eth'a libraint Q' apte
qz vulturis appllacōe exprimi Vult
qppe dū volat si iacēs cadauer
ɔspicit se ad esū cadaūis depo
z plexuqz sic i morte rapit dū a
mortuū aīal d' summs venit Re
go mediator dei z hoim redēptor in
vulturis appllacōe signat · quia

manens in altitudine divinitatis sue quasi
quodam volatu sublimi cadaver mor-
talitatis nostre conspexit et infimus factus se
de celestibus ad ima supposuit. Sufficit ca 19 ff
quippe pro nobis dignatus est homo fieri. dum
mortuum animal petiit. mortem apud
nos que apud se immortalis erat inve-
nit. Sed huius vulturis oculus fuit ipsa
intencio nostre redempcionis. quia ipse ad tempus
mortuus ab eterna nos morte liberat.
Illum ergo perfidus iudeorum populus morta-
lem vidit. sed quod morte sua nostram
mortem destrueret minime attendit.
Conspexit quidem vulturem sed oculos vultu-
ris non aspexit quia dum humilitatem eius
miratur quibus nos ad alta sublevat consi-
derare noluit. Semitam avis ignorat.
Neque enim pensare studuit quod eius
humilitas sublevaret ad celestia
et mors eius intencio reformaret
ad vitam. Semitam inquit ignorat avis
nec intuitus est oculus vulturis. Quia et si
vidit eum quem in morte tenuit. videre
noluit quanta vite nostre gloria de eius
morte sequeretur. Unde et ad crudelitatem
persecucionis exarsit. verba vite percipere
noluit. predicatores regni celorum
prohibendo. feriendo. fugiendo impulit
... scilicet repulsi iudea ad quam missi
... descendentes in gentilium collectionem
... sunt. Unde adhuc subditur. Non S
calcaverunt eam filii institorum nec pertran-
sivit per eam leena. In cunctis latinis
codicibus institores positos reperimus
in greco vero negociatores invenimus. Ex
qua re colligi valet quod hic in loco in-
stitores receptores quippe ignorando posu-
erunt. Institores enim negociatores
... pro eo quod excedendo operam insistant
... utrumque sermo licet in voce dissonet
intellectu non discrepat. Quia omnes qui
fidelium mores instituunt spirituale
negocium gerunt. Ut cum predicacionem
in auditoribus prebent. ab eis fide
recta opera percipiunt. Hinc de sancta ecclesia
scriptum est. Sindonem fecit et vendidit.
... qua et paulo post dicitur. Vidit quod bona
sit negociacio eius. Quid hoc loco insti-
tores nisi prophete sancti vocati sunt. qui
synagoge mores ad fidem instituere
prophetando curaverunt. Quorum nimi-
rum filii apostoli nuncupantur. qui ut deum
... crederent. ad eandem fidem eorum
... predicacione generati. De quibus eciam per
... dicitur. Pro patribus tuis nati sunt tibi
filii. constitues eos principes super omnem
terram. Sed quia expulsi apostoli a finibus
synagoge egressi. recte nunc dicitur. Non
calcaverunt eam filii institorum. Calca-

rent quippe eam institorum filii si predicato-
res cunctos synagoge vicia calce vir-
tutis premerent. Si autem institores eosdem
sancte ecclesie predicatores accipimus. institu-
torum filios pastores et doctores qui apostolorum
vias sunt secuti nil obstat intelligi.
Qui synagogam minime calcaverunt. quia
dum eorum patres id est apostoli ab illa repulsi
sunt. ipsi quoque ab eius vocacione cessave-
runt. Per quam utique synagogam leena non
pertransivit. quia sancta ecclesia collectioni gentium
dedita nequaquam se ad illum populum dimit-
tens occupavit. Que autem ecclesia lee- S
ne vocabulo nuncupatur quia male viven-
tes in vicinis ore sancte predicacionis inter-
ficiat. Unde et ipsi primo pastori qui huius
leene os dicitur. Macta et manduca. Quod Act 10
mactatur quippe a vita occiditur. Id vero quod
comeditur in comedentis corpus mutatur.
Macta ergo et manduca dicitur id est a peccato
eos in quo vivunt interfice et a semetipsis
in tua eos membra converte. Et quia hec ecclesia
corpus ihesu est. idem eciam dominus jacob Gn xl
voce leo vocatus est leena vocatur ex
corpore. Dum ei sub specie iudee dicitur. Ad
predam fili mi ascendisti. requiescens
accubuisti ut leo et quasi leena quis
suscitabit eum. Hec igitur leena nequaquam
dicitur quia per iudeam transivit et non pertransivit.
Apostolis quippe predicantibus prius ex illa
tamen multa. post modum quamquam multa crediderunt.
Ecclesia itaque per synagogam transivit sed
non pertransivit. quia ex illa paucos ad fi-
dem rapuit. sed tamen illum infidelem po-
pulum a perfidia funditus non extinxit.
Sed quod sepe iam diximus repulsa ab infi-
delitate iudeorum deflexit ad vocacionem
gentium. Unde adhuc de eadem leena subditur.
Ad silicem extendit manum suam sub- J
vertet a radicibus montes. Manum quippe
ad silicem extendit. quia ad duriciam
gentium brachium sue predicacionis misit.
Unde et eidem beatus iob passionis sue
historia per sacramentum gentibus inmote scendam
dicit. Exarentur hec stilo ferreo in
plumbi lamina vel celte sculpantur in
silice. Quid hoc loco montes nisi potentes
huius seculi accipimus. qui per elacionem superba
altum tument. De quibus per prophetam dicitur. Tan-
ge montes et fumigabunt. Sed montes
a radicibus eversi sunt. quia predi-
cante sancta ecclesia summe huius seculi potestates
in adoracionem omnipotentis dei ab intima
cogitacione ceciderunt. Radices enim
moncium sunt intime cogitaciones su-
perborum. Et a radicibus montes cadunt
quia ad colendum deum potestates seculi ab in-
timis cogitacionibus prosternuntur. Hec autem
per radices cogitacio occulta signatur.

q: p h^c qd intg ēnit^r erupit qd in
dea^r foras Vn̄ ⁊ in bona pte p pphe
ysa 31 ta d^r Et mittet id qd saluatū fuit
d domo iuda. ⁊ qd reliquū ē mit
Cap^o 20 E tet radicē deorsū ⁊ faciet fructū
sursū. Acsi apte dicat In imis
cogitac^o nascit^r ut in summis retributō
redda^r Dicat ergo Ad silicē extendit
manū suā subuertit a radicibȝ mō
tes. Qa dū duricia gētiū sca pdi
catō pecijt. supboȝ altitudiēs fun
ditȝ strauit Qa vo eoȝ qs actōibȝ
terenis euacuat donis celestibȝ
replet. ⁊ qs infirmis curis euacu
at exhaurit. supius rigat fluen
tis. mox sequit^r In petris riuos exci
dit. i. in duris gētiū cordibȝ flu
mīa pdicacōis apuit. sic p pphtā
q: d^r d irrigada arida te gētiū po
sint desertū in stagna aque. ⁊ terra
sine aqua in exitȝ ~~[illegible]~~ aqȝ
Atq: i eiꝰ dn̄s pmittit d. Qui cre
Jo 6 dit in me sic dt scriptura. flumīa de
vent^re eius fluent aq vive. Qd
pmissū tunc audimꝰ etiā nunc co
pleti videmꝰ Ecce ei in scīs pdica
toribȝ ⁊ nō ex iudea pgenit pec
cncta eccliaȝ toto orbe diffusa
fluenta celestiū mādatoȝ vbertim
manāt ore gētiū Qa ei p in pe
treis riuos apuit. ex duris q: cor
dibȝ flumīa scē pdicatōis ema
P nauit se^r. Et oē preciosū vidit
oculꝰ eiꝰ Sciend magnope ē q:
tāto vnaqq: aīa fit preciosior an oculos
dei quāto p amore veritat despecti
or fuit an oclos suos Hinc ad sa
1 R 17 ul d^r Nōne cū puulꝰ esses i oclis
tuis. caput te cōstitui in tribubus
isrl Acsi apte dicat Magnꝰ in
fuisti q: despectꝰ t fi nūc q: ma
gnꝰ t es fenꝰ es despectꝰ in
Jsa 4 Vn̄ ⁊ p pphtā d^r Ve q sapientes
estis in oclis vris ⁊ corā vobmet
ipis prudētes Tāto ergo fit vnusqs:
q: fit vilior dō quāto preciosior s
tāto q: preciosior ē dō quāto ppt eū
vilior s q: dn̄s humilia respicit
⁊ alta a longe cognoscit Omē ita
q: preciosū vidit oculꝰ eiꝰ In scrip
tura etei sac vide alii dei elige
ⁱ pōnit^r sic in eiꝰ pōn^r Cū eēs
sb ficu vidi te. i. posui te sb vmbra
legis elegi Vidit ergo preciosū q: hu
1 Cor 1 lia elegit Infima ei elegit dō ut
cōfūdet fortia Vidit preciosū cū
humāȝ aīaȝ d se abiectā sapiēte
als sapiē gracie sue illustratā re
Je 17 spexit. D qua vȝ aīa p pphtā d^r
Si separaūs preciosū a vili q̄i os meū
eris Vilis q̄ppe ē dō mūdꝰ preciosa
w preciosa ē ei aīa huāa Qui ergo preciosū
a vili separat q̄i os dn̄i voca^r. q: p
eū dn̄s vba sua exerit q ab core
prauitat sclī loquēdo p scāȝ intelligentiā
q pt aīaȝ huāȝ euellit Et q: nō
in testamēti doctoēs ad h^c usq: p
ducti sunt. ut oculta q: allegoriaȝ
caligines in veti testamto rime
M tret subd^r Pfunda q: fluminoȝ scru
tatꝰ ē ⁊ abscōdita pduxit i luce Qd
h alud flumīa nisi antiqȝ dcā nū
cupant^r Qs em pensare sufficiat
q: vehemēs fluuiꝰ dū legē condet
ex pectore moysi erupit q: vehem
fluuiꝰ ex corde dauid defluxit q:
ta Salomōis ore atq: oīm pphtaȝ
fluuiū flueta manarūt Sȝ horū
fluuiū iudea spēȝ tenuit dū lr̄e
supficiē tenēs vl suas eoȝ pfunda
nesciunt Nos vo q inueniē in eis n
tūa ⁊ spiritua qrīꝰ eoȝ pfunda rim
m^r Qd ipē dn̄s facē d^r. q: id nos
agē ipō donāte pualeꝰ P nos ergo
q nō lr̄aȝ q occidit. sȝ spm q viuific
cat sequim^r. pfunda flueta dn̄s scru
ta^r. ⁊ abscōdita i lucē pducit. qm
dcā legis q caligosa intimis histori
obscurat nūc expoīcō spūalis ill
umīat Vn̄ ⁊ loqns in pabol p eūn
vitās papit discipls d. Qd dico
vob in tenebris dicite i lumē. ⁊ qd
in aure audit pdicate sup tecta
Apta nāq: dcā expoīcōnū fecerit
nob ia ee cōspicuas sīlas antiqȝ
patrū Vn̄ cōsciat pphta plana sū
recte expoīcōis vba cōspiciēs tn
allegoricaȝ tenebris obscura excla
mat d locꝰ fluminoȝ riui latissimi
⁊ patētes Testamti ei veteris dcā
angusti ⁊ clausi riui fuerūt. q: ime
sas scie sue sīlas tollacōe obscuri
sia cōstringebat Nūc cōi doctrina scē
eccle riui lati ⁊ patentes sūt. q: emi
dcā ⁊ inuēmētis multa sūt. ⁊ cōgnes
N tibȝ plana Ait ergo pfunda q: flu
minū scrutatꝰ ē. ⁊ abscōdita pdu
xit in lucē Qa dū his expoītori
intelligētie spm infudit. antiquoȝ
pphantiū obscuritates apuit Et h^c
ia sca ecclia p spm agnoscit. q
sinagoga prius p lr̄aȝ omīo in
cōgnoscē nō valuit Vn̄ ⁊ moyses cū p
loquet^r faciē velabat. ut vȝ d
signaret q ille iudeoȝ ppls legis
ba cognosceret. sȝ eiusd legis clari
omīo nō hēret Vn̄ rec p paulū
Vsq: in hodiernū diē cū legitur

Moyses velamen positum e sup cor
eor. Sz qz gra dei illstatg pene eig
sapia penetratur. n' em qs spm eius
accepit nullo eig vba cognoscit. Deus
vn d' investiganda eade sapia dei
vba subiungit d. Sapia vo vbi inve O
nit. & qs e locus intelligentie. Nescit
ho preciu eig nec invenit. in tra sua
viter viventium. Abyss dt no e in me.
& mare loquitur no e mecum. Non da
bitur aurum obrisum p ea. nec appendet
argentum i commutatione eig. Nota pnus
e q ibi duo posuit. & duo subdendo
rndit. Ad id vo qd supius dixit. Sa
pia vo vbi invenitur & qs e locus
intelligentie. Iste vsq rndet. Abyss
dt no e in me & mare loqt no est
mecum. Ad id vo qd dixat Nescit ho
preciu eig nec invenit in tra suaviter
viventium. In inferiore vsu subdidit dicens
Non dabitur aurum obrisum p ea nec ap
pendetur argentum i commutatione eig. Ad
vtrumqz go rndit. sz augendo qd obiecerat
no soluendo. Cum em sapie locum que
ret. ac deinde rursus rndet. Abyss
dt no e in me. no vbi esset. sz vbi no
esset indicatur. Rursum cum ab hoie di
cet eig preciu ignorari. atqz ad hec infe
rius reddet. Non dabitur aurum obrisum
p ea. no qd esset preciu eig sz qd no
esset ondit. Luce aut liqt q neqz
h huna sapia vult teneri loco. vel
emi pc diuitiis. Sz sens vir misticis
sensibg plenus ad alia intelligenda nos
transmittit. ut no creata sz creantem
sapiam requirag. Nam nisi in vbis istis
allegoriaz secreta rimemur. ea vti
qz que secuntur omio dign sunt dispen
si ex sola historiaca narratione pen
sentur. Paulo pg namqz dt. Non adequa
bitur ei aurum obrisum vl vitrum. Et cu
sic nomig vitrum longe atqz dissili
cius sit vilius. cur pg auri nomen
metalli vtiqz preciosi. p immensa
laude vitru dixit sapie no equari
pmus go l're difficultate compellimur.
ut ad secreta hoz vboz intrincas vi
giles. Vir itaqz scus qua sapiam co
templatur ni ea de qua paulg aplus
dixit. Xpm dei virtute & dei sapiaz.
De qua et p Salomonem dr. Sapia edifi
cauit s' domu. & de qua psalmista ait
Oia in sapia fecisti. Huig nimirum
sapie preciu ho nescit. qz nil dignum
eig estimatione inveniet. Non aut P
hec sapie preciu & ee dr & nesciri. sz
ideo nesciri qz deest eo sez loquendi
gne. quo in angustiis qsqz deprehensg
cu remedium subvectionis no invenit

fateri solet qz quid faciat nescit
Huius go sapie preciu nescire e dignum
opibus mittitur quo illa no inveniat per
piat no inveniet. Ad hec namqz preciu
damus ut eius vite rez qua appetimus
obtinere valeamus. Quid aut nos dedimus
ut hanc sapiam q xpc e percipere mere
remur. Gratia quippe redempti sumus. Illa na Ro 3
qz opa male vivendo dedimus. quibus si
iusta retributio pararetur. no xpc sed
supplicia reddentur. Sz aliud ho per
iusticiam meruit. aliud p graz acce
pit. Testatur paulus prius qz meus illius Ro 7
serme contumelia vitam accipit. quibus
sentibus pmebatur erroribus. Et qui prius
inqt fui blasphemus & persecutor & con
tumeliosus. sz miaz consecutus sum. qz
ignorans feci in incredulitate. Testatur p
qualibus hec mori dignus e. Cum adhuc
inqt peccatores essemus scdm tps xpc
p impiis mortuus e. Ergo venientem
sapiam impii inventi sumus. quid boni
opis dedimus quo eandem sapiaz accipere
mereremur. Huius itaqz sapie ho pre
cium nescit. qz quisquis a brutis aialibus
racionis intellectu discretus e. cum su
is meritis no sit saluatus intelligit ni
chil se boni opis dedisse ut ad
fidem veniret agnoscit. Quasi ad
percipiendam sapiaz preciu dare est
ad cognoscendum deum actionis sue me
ritum mercedem pvenire. Non ee sa
pie huius preciu connotat qui dicebat
Quis prior dedit ei et retribuetur illi. ei Ro 11
Hinc iterum scriptum e. Gratia salvi facti Eph 2
estis p fidem & hoc no ex nobis. dei ei
donum est no ex opibus ne quis glorietur.
Hinc de semetipso iterum dt. Gratia dei 1 Cor 15
sum id qd sum. Et eius munus gratie
aspiratione qz virtutum opa p eius
ex corde generantur. ut ex libero qz
arbitrio subsequatur actio. cum post
hac vita eterna retributio rndeat.
illico adiecit. Et gra eius in me
vacua no fuit. Sz sunt nonulli q
sanos se suis viribus exultent. sunt
qz precedentibus meritis redemptos se ee
gaudent. quorum pfecto assertione me
mini sibimet contraria. qz dum et
innocentes se ee asserunt & redemptos
hoc ipsum in se redemptoris nomen eva
cuat. Ois namqz q redimitur ex aliqua
pculdubio captivitate liberatur. Vnde go q
libet iste redemptus e. si prius no fuit sub
culpa captivus. Liquet itaqz qz mi
tus desipit. quisquis ista sapit. Homines
quippe meritum superna gra no ut veniat
invenit. sz postqz invenit facit. atqz ad
indignam mentem veniens. deus sibi

digna exhibet remedio et fit in ea
meritum quod remuneret quia hoc solum inve-
nerat quod proferret. Libet intueri mentis
oculos ad illum latronem ducere qui de
fauce dyaboli ascendit crucem et de cruce paradi-
sum. Intueamur qualis ad patibulum ve-
nit et a patibulo qualis abscessit. Ve-
nit reus fraterno sanguine veniens cru-
entus, sed interna gratia est mutatus in cruce
et ille qui morte fratri intulit morientis
Luce 23 domini vitam predicat dicens. Memento mei domine
dum veneris in regnum tuum. In cruce
clavi manus eius pedes quia ligaverant
nichil quod in eo a penis liberum nisi cor
et lingua remanserat. Inspirante
autem deo totum ei obtulit quod in se libe-
rum invenit. Ut iuxta hoc quod scriptum est Cor-
Ro 10 de creditur ad iusticiam, ore autem fit con-
fessio ad salutem. In corde autem fidelium
tres summopere manent virtutes apostolus
testatur dicens. Nunc autem manent fides, spes,
caritas. Quas cunctas subito repletus
gratia accepit latro et servavit in cruce.
Fidem namque habuit quia regnum dei
credidit quem secum pariter morientem
vidit. Spem habuit qui regni eius adi-
tum postulat dicens. Memento mei domine
Cap 23 c dum veneris in regnum tuum. Caritatem
quoque in morte alacriter vivaciter tenuit
qui fratrem et collatronem pro suo scelere mori-
entem et de iniquitate sua arguit et ei vi-
tam quam cognoverat predicat dicens. Neque
tu times deum qui in eadem dampnatione
es, et nos quidem iuste nam digna factis
recipimus. Hic vero nichil mali gessit.
Ille qui talibus ad crucem venit ex culpa
ecce qualis a cruce recedit gratia. Confi-
tebatur deum quem videbat secum huma-
nitate morientem, quem negabant eum
apostoli qui videbant miracula facientem
divina virtute. Sed hii qui salvari homines
propriis viribus estimant, eandem confessionem
hominis ab ipsius esse virtute hominis suspi-
cantur. Quod si ita esset in dei laude
propheta non diceret. Confessio et magnificencia
opus eius. Ab eo namque accipimus recta
confiteri a quo nobis et magna dantur
opera. Unde ego nil boni operis dedi. Qui
hanc sapientiam accipere meremur, dicatur
recte. Nescit homo precium eius. Cum quisquis
iam ratione utitur tanto altius sub huius
sapientie intellectu se despicit quanto eius
sapientie verius interna cognoscit. Ut
indignum se ad hanc pervenisse gau-
deat per quam continuo agitur ut dignus
fiat. De qua bene mox subditur. Nec
R invenitur in terra suaviter viventium. Quid
hoc loco terre nomine signatur nisi anima
humana. De qua propheta ait. Anima mea

sicut terra sine aqua tibi. Hec autem sapientia inve-
nitur in terra suaviter viventium non valet
quia quisquis adhuc huius vite volupta-
tibus pascitur ab eterne sapientie intellectu
separatur. Nam si vere saperet expulsus ab
internis gaudiis, de ea in qua cecidit
exilii sui cecitate lugeret. Hinc per Sa-
lomonem dicitur ~~...~~ Qui apponit scientiam ap-
ponit dolorem, quia quanto plus homo ceperit
scire quod perdidit tanto plus lugere ma-
la perit corrupcionis sue simul quam inve-
nit. Considerat namque unde quo lap-
sus est, quia scilicet a paradisi gaudiis ad
erumnas vite presentis ab angelorum soci-
etatibus venit ad curas necessitatum.
Pensat in quibus iam periculis iacet qui prius
sine periculo stare contempsit. Luget exi-
lium quod dampnatus patitur et suspirat ad
celestis glorie statum quo securus per-
frui possit si peccare noluisset.
Quod bene propheta considerans ait. Ego dixi
in pavore meo proiectus sum a vultu
oculorum tuorum. Contemplatus quippe interna
gaudia visionis dei et socialem fre-
quentiam angelorum persistentem reduxit
oculos ad ima. Vidit quo iacet qui
ad hoc conditus fuerat ut in celestibus sta-
re potuisset. Pensat ubi esset et quo de-
esset ingemuit, proiectum quia se a vultu
oculorum doluit, quia in comparacione interne
lucis, quas mortis senserat exilii sui te-
nebras quas tolerabat. Hinc est quod ad
animum suum ex presenti vita nullius gratiam
consolacionis admittit dicens. Negavi con-
S solari animam meam. Nam plerumque huius
seculi divites solent inter tedia af-
flicti bona temporalia accepta conspicere
et tristicia levius delinire. Cum enim
merore quodam se tangi senserint equos
aspiciunt, auri argenti quasi sunt vascula
contemplantur, predia circueunt. Cumque per
hec temporalia oculos libenter tenuerint ab orto
mentis merore vincunt. Unde illis
in ewo vitas dicitur. Ve vobis divitibus qui
habetis consolacionem vestram. Sed sanctus vir quia
hic luget quod ab internis gaudiis ce-
cidit, consolacionem de temporalibus non ad-
mittit dicens. Negavi consolari animam me-
am. Acsi aperte dicat. Quia temporalium ami-
sione non lugeo, de temporalium habundan-
cia consolari nequaquam possum. Cum tamen
si nobis audientes ista diceret ad quos
quia in hiis quibus mundi sunt consolari
renuens illico adiunxit. Memor fui
dei et delectatus sum. Acsi aperte dicat.
Terrenarum rerum me nunc habundancia re-
fovet. Auctoris autem mei quem adhuc
videre non valeo vel sola memoria de-
lectat. Hec est [illegible] de sapientia

qr du spe i alta erecti sunt. yllis
gaudijs animu sternunt. Hinc ei scriptu
e. Cor sapientiu ubi tristicia e. et cor
stultor ubi leticia e. Hinc Jacobus
dicit Miseri estote et lugete et plorate.
risus vr in luctu convertat. et gaudiu
i merore. Hinc p semetipam veritas
testat d. Beati q lugent qm ipi consola
buntur. Inveniri ergo sapia cor i terra
no valet q suavit vivunt. qr tanto
verius stulti sunt quanto mayora
perdentes i minimis letant. Hinc petrus
eand leticia pvor reprehendens d.
voluntate existimantes dei diei
delicias incoinquinacoibus et macule
Hinc Salomon ait Risum deputavi me
rore. et gaudio dixi qd frustra de
cipis. Dicat itaqz vir sensus de sa
pia Nec invenit in terra suavit vi
ventium. qr nimiru q in hoc mdo sua
vit vivunt. ita ad hec stulti sunt ut
hoc ipm qz nesciat vn ceciderunt
sciat. Abissus dicit no e in me. Qd hec
loco abissi nisi corda hom vot.
q et p lapsum sunt fluida. et p duplicit
caligiem sunt tenebrosa. Ante mi
nimz abissus no esse in se hac sapiam
pfitet. qr nunq mens dum esse sapiens
carnalit appetit stultam se ad spi
ritualia ondit. Illa qr teste paulo Sa
pia huius mdi stulticia est apud deum
tanto quisqz apliq intus stultus fit quan
to conat extius sapiens videri. De
hac abisso p Johem d. Vidi ange
lum descendentem de celo habente cla
vem abissi i manu sua et apphendit
draconem serpentem antiqum q est
dyabolus et sathanas. et ligavit eum per
annos mille. et misit i abissum et
clausit. et signavit sup illum ut non
seducat amplius gentes. Dominus consu
met mille annos Millenario numero
no quantitatem tempis sz universitatem qua
regnat ecclia designat. Antiqus
aut serpens ligatus cathena i abis
sum mittit q religatus a bonor cor
dibus apud reprobor mentes i clusus
eis atrocius dominat. De paulo pg
qz de puteo abissi educti descbit
qr de nunc cordibus nunc oculte se
mentibus. tunc accep con ecclia
licentia et ptate in vim apte pse
cutionis erupat. Haec itaqz abissus
i q nunc dyabolus fenatur oculte. non
esse in se sapiam dicit. qr alienam se
a vera sapia iniquis opibus ondit. Dum
ei malicia quisqz tegit i corde. ore
aut blandimenta exhibz. dum cogi
tacoes suas duplicitate obnubilat

dum pmit verba q fatuitate denotat
dum vias innocentie simplices declinat
qr abissus sapiam dei hre recusat. Et
qr hunc mdo mentes dedite: pntis
vite curis et sollicitudinibus ptbant.
et ideo sapie tranqllitate pfecte ne
quaqz pnt recte stringit. Et mare
dicit no est mecu. Qd ei maris noie — Inquieta mens dicitur mare
ni sclarium mentium amara inqetudo
signat. Qui dum se vicissim p inimici
as impetunt qs adversantes se unde col
liduntur. Recte aut mare vita sclarium
d. qr dum pcellosis motibus agitat
ab intime sapie qete atqz stabilitate
disiungit. Unde con bn p pphetam d. — Isa ult
Sup que requiescit spus meus nisi
sup humile et quietu et timente verba
mea. Aut tremens at mentibus tanto longius
spus fugit quanto apud has qete no
invenit. Hinc e q de quibusda p psalmista
d. Contricio et infelicitas i viis eor
et via pacis no cognoverunt. Ad q iminimo
conmocoe pturbacoibus nos dns revocat
dns Venite ad me omnes q laboratis — Mt xj
et onerati estis et ego reficiam vos. et
discite a me qr mitis sum et humilis
corde et invenietis requiem animabus vestris. — y
Qd ei in hac vita laboriosi qz — Cap 27
tremens desideriis estuare a qd ine
qtem qz huius seculi mch appetere
Hinc e ei q israeliticus populus custodiam — Exo 8
sabbati accepit i munere. Hic econ
e. q egiptus muscaz inflatione percus
sa. plus namqz q deus secutus accepit
sabbatu.i. requiem mentis. ut nullo in hac
vita carnaliu desidior appetitu
fatiget. Egiptus vo q huius mdi spem — Musce signt carnalitas
tenet muscis perit. Musca ei
nimis insolens et inquietu animal e.
In q qd aliud qz insolentes cure
desidior carnaliu designat. Unde — Ecc 10
alibi d. Musce morientes pdunt sua
vitatem ungenti. qr cogitacoes superbe
q assidue in aia carnalia cogita
te et nascunt et deficiunt. ea sua
vitate qua unusquisqz intrinsecus p
spm unctus e pdunt. qm cor inte
gritate eius pfectu no pmittunt. Egi
ptus vo i muscis perit. qr eor cor
da q terrena vitam diligunt. desidior
suor inquietudinibus fecerunt. et tibi
cogitacoum carnaliu ad ima de
pressi sunt. ut ad qetem intime deside
riu no levent. Bn tn intra opera
pietatis ad cor vitas venit prius ab — Cogitatio pusa prius a corde eiciatur et postea virtus inseritur
ea carnaliu cogitacoum estus eiciat.
et pq i eo virtutu dona disponit. Qd
bn nob eius historia innuit i qua
dum ad resuscitand filia principis

Luce 8 invitatus dns ducet² ptinus addit²
Et cu eiecta esset tba intrauit ihus
et tenuit manu eius et surrexit pu
ella. Foras go tba eicit² ut puel
la suscitet². qr si no pus a secreto
cordis expellit² importuna seclariu
multido curaru. aia q intrinsecus ia
cet mortua no surgit. Nã du se p
innuãs terrenoru desidioru cogitaões
spgit ad osidacoz sui sese nullatenus
colligit. In his itaqz ingetudi
nu fluctibus hitare sapiaz no ogo
sces. ait Et mare loqr no e me
cu. Illis qppe ea plene recipit li
q ab omi se abstrahe actoiu car
naliu fluctuaõe otendit. Unde
Ecc 31 als dr Sapiaz scribe in tpe ocii et
q minorat² actu ipe pcipiet ea. Et
rursu. Vacate et videte qm ego su
deus. Sz qrq plerosqz atiqz patru
nouim⁹ hac sapiaz et intrinsecus vnia
ce tenuisse et curas mdi extrinsecus
sollenit ministrasse. An pceptõe h⁹
Gn 41 sapie Joseph puatu dici⁹ q famis
tpe toci⁹ egipti curas suscipiens no
solu egiptijs alimeta pbuit. sed
vitã qz exteroru aduenietiu mi
steriu sui arte suauit. An ab hac
Dan 6 sapia daniel extitit alienus qui
a caldeoz rege i babilonia pricps
magistratui effectus. tato maiori
b⁹ curis occupatus e. qnto et sblimi
ori dignitate omibz platus. Cu i² con
stet plerumqz etia bonos i terreno
studio tremis curis iplicari pate
t agnoscim⁹ qr sic nonuqz cives
ierlm angarias soluut babiloie.
sic sepe cives babilonie impe
Nota q̄ue v. virtus et fr. et mali finis dut agarias ierlm. Na sut nonulli
q verbu sapie ontiaõe pdicat. ele
mosinaru ope p appetitu vane glie
subministrant. et q̄d ierlm vident ee
q agunt. sz tn babilonie cives
st. Sic itaqz aliqn otingit. ut qui
sola celeste patriaz diligunt. terrene
patrie curis subiacere videant². Amor
tu iusticia a puoz opibus plerumqz
i actu. nonuqz vo ante supnu iu
Cap 26 dice in sola cogitatõe discnit².
Pplene itaqz qppe p supna sapiaz
discunt qualit debeant et ad ali
ud intrinsecus vacare. et ad aliud ex
trinsecus occupari. Ut si forte occulta
dei ordinatõe aliqi eis no appetenti
bus dr hius sctl curis imponit². ce
dat do que diligunt. et p amore
eius intrinsecus sola illius desidant
visioz. p timore vo eius imposita s²
extrinsecus humilit expleant actõne.

Et
vacare vo appetat ex gra di
lectõis et iniūsu curas suppmposi
tas ex odicõe expleat fuitutis. Cu
qz occupatões extrinsecus pstrepunt
intrinsecus i aio eius pacatissia ge
rene². atqz occupacõnu tumltus
extrinsecus pstrepetes dispesat intus
psidens iudex. Vone et tnqllo mo
deramie ea q circa se minus tnqlla
sut disponit. Sic ei vigor metis
frenadis pest motibus carnis. sic
sepe suppmpositos tumltus occupa
cõis bñe regit amor qetis. qr q
tiores cure si puso amore no ap
petunt. no ofuso sz ordiato amo
ministrari petunt. Seti eni viri ne
quaqz eas appetunt. sz oculto ordi
ne sibi suppmpositas gemunt. et
qmuis illas p meliore intencõne
fugiat. tn p subdita mete por
tat. qs qd summope si liceat vit
re festinat. sz timetes ocultas
dispesacões dei tenet qd fugi
unt. exercet qd vitat. Reuniunt eni
et intrat ad cor suu. et ibi osulunt
qd velit oculta volutas di. se
qz subditos debe ee summis ordia
cõibus ognoscetes humiliat ceruice
cordis iugo diuine dispesacõis. Ta
lis go tlis e qlibz tumltus vsem
extrinsecus nuqz ad eius intiora p
ueniunt. ita ut aliud agat² intri
secus voto. aliud extrinsecus teneat
officio. et h sapia no ia turbulenta
atqz ofusa. sz tnqlla corda repleat.
Bn go de ea dr Abissus dt no e
in me. et mare loqr no e mecu.
Acsi apte loquet² pturbate metes
seclariu corpo clamat. qm a va s
pia diuise sut. qo qniete no sut.
Vna vo h dei sapia manens cum
patre an secla incarnada erat in
fine sclorum. ut ad redimendu ge
nus humanu no scos angelos. no in
scos hoies mitteret. sz i manifesta
tõe visiõis ipa veniret. reca sbi
git² Non dabit² auru obrisu pro
ea. Nam p auru obrisu n sci an
geli designat². q rece auru vocat²
et obrisu. Auru qr fulget clari
tate iusticie. obrisu qr ictu nuqz h⁹
runt otagiu culpe. Homies vo
iusti etsi dum in hac carne corru
ptibili mortali viuunt. auru quide
ee pnt. qr obrisu omio ee no
pnt. qr corpus qd corrupit² aggrauat
aiaz et terena inhitaco deprimit
sensu multa cogitante. Na qmuis
in hac vita eos magna iusticie

clari^te^ resplendeat· neqq tn ad
Jo 1 puru petoz sordib; carent Johne
aplo attestate q ait Si dixerig qr
pctm no hemg nosmetipos sedu
cig et vitas i nob e· Affirmate Jaco
3 bo q asterunt d· In mlt ei offen
dimg omes Jsaia eciam deprate
q ait Ne intres i iudicm cu suo
tuo dne qr no iustificab^r i gspcu
tuo oes vivets Amu go obrisu
illi intenpat^r q i ea qua gditi
sut inocetia pdurat· z fulgent
clarite iusticie z nllis vl minimis
maclamt^r sordib; culpe Vz qr p
hac sapia nllg anglos v^r dctoz
huai gnis mittedg sint ne qmg
sper in hiis qs i admitorio hom
sepig apparuisse didicig angelis
ponet· dem e· No dabi^r auru ob
risu pea Acsi apte dicet^r Jp se
metipaz sapia maifestabit^r ut
huan genus a culpa redima^r nllg
eig vice angelg imtti^r· qr p cato
re necce e ut catiua libet^r Vn et
Jo 8 in evo^o dns dt Si vos filig libauerit
rit ve liberi erit^s Vz vir scus spu
eiusd sapie repletg qsda i iudea
puidet ee futos· q sper i legisla
tore ponent z sue salut^s aucto
re moysen putaret· sic z emda
Jo 9 sanato maledicetes dicut Tu
discipulus eig sis· nos ai moysi
discipli sumg Vn adhuc cogitue
sbinfert^r Nc apped^r argetu in co
mutacoe eig Ca cum argeto sepe
eloqa diuina sigit^r Vnc argenti
vocablo eciam eiusd septores intel
ligi· quoz vita i tbus hom resplen
Ma 3 det luce vtutu Ma 3 Vz qr lex pcta
vindicare potuit no auferre/non
qsqz veteri patrum· no legislator
Moyses huai gnis moyses exti
tit argetu go in gmutacoe hg
sapie no apped^r· qr qlibz sci ee
potuert/in gpacoe vnigeniti fily
dei nllig fuisse meriti pensat^r
Q' misi hung sapie fuos se ggo
scent· scti nllatei fuisset· Ad
hc qppe illi missi st ut in cordibg
hom via huic sapie pdicado ppa
rent· neqz ut p ea· s; p ea subie
ctos s' pplos regent Ca ei certu
erat q p accessu tpis· defiticnt
sch languores excrescerent· actu e
it eciam dei sapia in fine sclor
p semetipaz venet ad grandia
hic z nimie infirmitat^s egrotu· i p
totu mudu iacens languidu genus
huanu· ut curissimis sus pdicatoib;
cu qbusda institoribus· tato pgmod
initioz veniet pa^a medici· quto ma
gis morbg crescens egroti Ca vo
nllg vice eig ad saluadu nos mit
ti^r i c^e dica^r Nc apped^r argetu i 9
gmutacoe eius Cu vita istoru
pdicatoru gntalibz sctitat^s luce pol
leat aduetu nob supne sapie p
sua pncia no gmutat Vz fuere
multi gentiles q mdi hmg sapieti
u dediti disciplinis· ea q sut ho
nesta int hoies suaret· et salua
dos se suata honestate credent·
nc ia mediatore dei et hom q^e
rent· cu qi sufficiete s' doctina
p hoz tenent· quoz despcu mox
subd^r No confert^r tinct indie co
loribg Ad et p indiaz q ingru po Sapientes hmg sctl dicunt^r ingenia indie gpat
plm mittit n hic indg accip^r i q^o
vita hom p culpa obscena gnat^r
Tincti at colores indie st hg indi
sapietes q qmg p infideliter et
pleruqz p actoz fedi sut· an huaos
tn oclos supducto honestat^s colo
re fusca^r Vz doctna dei sapia
tinctis indie coloribg no gfert^r
qr qsqs hac varie intelligit· ab
hiis hoib; qs indg sapietes colunt·
qz loge distet agnoscit Ipa qz eig
madatoz vba ab hmg indi sapie
tibg differut· qr du intedut elogn
tie coz dca qi pulc appareat spe
et fuscacoe tinctue/ z cu rez vtu
te careat· aliud se ee qz sut voz
gposicoib; qi supduct^s coloribg nite
cunt^r At cont doctna sapie z pdi N doctina sapie
cacoe pulcra e· z puid veste gspi
cua/ no aliud se ee p fallaciaz
ptendit extig· z aliud refinat intig/
neqz in dictis suis pulcra videri
appetit nitore smois s; integ^te
vitat^s In madatis ig^r suis dei sa
pia no gfert^r indie coloribg· qr du
fuscata eloqntie ornamta non
ht· qi vestis sn tinctua placet·
Cuia fuscatoz tinctue bn paulg 1 Cor 2
gspexat cu dicebat Ame et loq
m^r no in doct^s huae sapie vbis
s; in doctina spus Malebat qppe
hac sapiaz sola puritate veritat^s
osnde· no aut eloqntie tinctone
fuscare aut fucare Nc lapidi sar N
donico pcioissio vl zaphiro/ sar Ad importat lapides sardonicg z zaphirg
doniu vl zaphiru lapides esse
pciosos qs nesciat/ z du multi alij
pciosi sint lapides q loge istos
estimacoe magnitudis antecellant
cu sardonicg vel zaphirg pons
sim pciosg noiatg e cu vterqz

lapis sit alior lapidu ꝯparacōe vi
lissimus nisi ut eos lapides q̄ p̄ciosi
descebunt· dum preciosos no ee ꝯgno
scimus i eorum intelligēa aliud exq̄rat
Sardonicus quippe rubre tre similitudine
tenet· Saphirus vero ethereā ħt spēm
Primum igitur p̄ tra rubrā in sardonico
hoies· in saphiro vero p̄ etheream
visioz angli designātur ita cū t̄re
rubre spēm lapis sardonicus habeat
no inmito hoiem desigt̄ Terra ꝫ ada
q̄ p̄mus ē ꝯditus latino s̄moē tra ru
bra nomat· Quid ē ergo qd d̄r· q̄
h̄ sapia lapidi sardonico vel sa
phiro no ꝯfert̄ nisi q̄ ib q̄ ē dei
virtus ꝫ dei sapia mediator dei et
hom̄ ho xpūs ihc tāta magnitudine
excellat oīa ut ei nec in tra p̄mi
hoies nec in celo angli ꝯparētur

Cap 28 g

Vel ꝫ p̄ p̄ōta d̄r· Scimus i mbibus
equabitur dno· q̄ sunt filius erit do
mini filios dei· Primum etiam p̄ sardo·
cū p̄res testamenti veteris / p̄ saph
rum vero p̄dicatores nom testamenti
expm· Illi quippe ꝯiunt magnam
iusticie j vita tenēnt· carnali
tū ꝓpagini s̄uiebant Tra igitur ꝯstat
q̄ q̄da t̄rena gerint· no inmerito
p̄ sardonicu lapide q̄ ut p̄dixim̄
tre rubre tenet spēm designātur·
p̄ saphirum vero q̄ etherei coloris ē
testamenti nom p̄dicatores non
incongrue accipim̄· q̄ carnal ꝓpa
ginis desidia p̄ponētes celestia
sola exeuntes sūt· Vn̄ ꝫ ꝑ ꝓphetā ꝓspi
ciēs euncta carnis desidia
scōs aplos spitali ardore succē
dē admiratus ait Qui sūt isti q̄ ut
nubes volant Acsi apte dicat
Nos per tra ꝯdnim̄ q̄ adhuc co
niugiis implicamur· ꝫ ꝓpagacōe sobo
lis opem carnis impedim̄ Isti veo
in terra no ambulāt· s̄z ut nubes
volant· q̄ dum celestia appetunt de
trenis desidiis nichil tagunt Qui
ergo q̄ dei sapia sardonico vel sa
phiro lapidi no ꝯfertur Acsi pate
ter insinuet d· Vir q̄s mē homies
ēnt· nec i antiquis nec i nouis pa
tribus equatur q̄ ex deitate ħt q̄ i
humanitate quequez silem no ħt· Unde
adhuc subd̄· No equabitur ei aurum
vel vitrum Quis hec sanū sapiens mō
lem sentie digne· vitrum quippe
ut supius dixim̄ auro loge vilius
ē ꝫ p̄gg̃ dein ē q̄ aurum hinc sa
pie no equabitur· adhuc q̄ cre
scēdo s̄bingitur· q̄ ei q̄ nec vitru
possit equari Ex ipa nos littera

Isa 19

Compa^o aplorum ꝫ patrum veteris testamenti

historico sensu d'spiciēs· ad inda
gandum allegorie misterium mittimur
Aurum namque metallum nomis p̄cio
re ōibus metallis claritate fulgēt Vit
vero nā ē ut extrinsecus visui pura
intrinsecus ꝓspiciente pluceat In a
lio metallo q̄cq̄ intrinsecus ꝯtinet
abscōdit In vitro vero q̄lz liquor q̄lis
ꝯtinetur intus· talis extrinsecus demonstratur
atque ut ita dixerim Oīs liquor in
vitreo vasculo clausus p̄z Quid ergo ali
ud in auro vel vitro accipimus nisi
illā supnā patriā· illa btor ciuium
societatē q̄ corda s̄ inuicē ꝫ cla
ritate fulgent· ꝫ puritate trāslucent Quā
Johannes in apoc ꝯspexerat cum dicebat 21
Et erat structura muri eius ex la
pide iaspide· ipa vero ciuitas aurū
mundum· simile vitro mundo Quod ei sctī
hoies summa in ea claritate fulgebunt
btitudinis structura auro d̄r Et
quoniam ipa illorum claritas inuicem sibi
i alternis cordibus patet· ꝫ cū vnī
cuiusque vultus attendit̄ simul ꝫ ꝯscia
penetrat· hoc ipm aurum vitro
mundo simile p̄hibetur Ibi quippe vnius
cuiusque mentem ab alterius oculis me
brorum corpulentia no abscedit· s̄z
patebit aīg patebit corporalibus
oculis Ipa enim corporis armonia
sic vniuscuiusque tunc erit conspica
bilis alteri· sic nunc ꝯspicabilis no ē
sed ex sibi Nunc aut corda nra quamdiu
in hac vita sumus q̄ ab alto i al
tero videri no p̄nt· no nunc vitrea
s̄z nunc lutea vascula ꝯtinentur Quia
scilz luto p̄ passioz mētis inherēre
formidabat ꝓpheta d· Eripe me
d'luto ut no infigar Quod inmūdū
habitaculum corporeum paulus domum
trestre nomat d· Scimus quoniam si tre
stris domus nra huius habitacionis
dissolut̄ q̄ edificacoz hēmus ex
deo domum no manu factam eternam
in celis In hac itaque terestri domo
quisque vniuersi ipm ut ita dicā corru
ptionis nre pariete mētis oculo
ntatem penetrim̄· ꝫ vicissim in
abditis vide occulta no possum̄ Vn
scā ecclia sponsi sui spēm videre
i diuinitate desidans· nec tamen valēs
q̄ diuinitatis illius forma quam intu
eri ꝯcupierat· ab eius oculis assū
pta humanitas abscondebat In can
ticis canticorum meretrix dicit En ipe
stat post parietem nrm Acsi apte
dicat Ego hunc in diuinitate sue
spē iam vide desidero· s̄z adhuc a
visione illius p̄ assupte carnis pa

21
Ca 2°
2 Cor 5
Cant 8

rete excludor Quonsqz i hac car
ne corruptibili vivim9 cogitacoes no
stras i alterutru no vide9 Un eui
sdz pe eude paulus d' Qs scit homi
q sut hois nisi spus hois q in ipo
est Et rursu Nolite iudicare an
tps do' veniat dns q z illumiabit
abscondita tenebraru z manifesta
bit cosilia cordiu Illa itaqz civi
tas q sua vicissim singlis corda
manifestat ex auro d' simili vit
rmo in designe auro clara vit
pspicua Sz qzius oms in ea sci
oms tata claritate fulgeat tanta
pspicuitate ptu sluceat ei tn sapie
de cui9 imagie hnt cparacoe qd sut
equi no pnt Un go d' No adequa
bit ei auru vl vitru Ad hec em
oms sci ad illa gaudia etna p
ueniut ut ee do siles possint Sic
scptu e Dne qs silis tui Cu appa
ruerit siles ei erim9 qm videbi9
eu sic e Et tn scptu e Dne qs
silis tui Et itez Aut qs silis erit
do int filios dei Un go siles z un
no siles Nisi qz hunc sapie et si
miles erut ad imagie z tn non
erut siles ad equalitate Aspicie̅do
qppe ad etnitate dei fit eis ut etni
sint z du ei9 domi ptipiut ex p
cepcoe btitudinis imuta' qd vi
dent Et siles go fiut qz bti fiut
z tn cratori siles no st qz cratura
sut Habet quda dei similitudie qz
no hent fine z tn increati scptu eq
litate no hent qz hent ecc̃iscp
cez Dica itaqz recte No adeqbit
ei auru vl vitru qz qutalibet
sci claritate pspicuitate fulgeat ali
ud e ee in deo sapietes atqz a
ee homines sapiaz dei Qua p scto
sapiaz ille vacit agnomie q medi
ator dei et homi aligne cparare
scorum minime psupsit Un et subd'
No gmutabut p ea vasa auri ex
celsa z eminetia Excelsu qppe
auri vas elias extitit Excelsu
vas auri Jemias excelsa atqz
eminetia auri vasa pores ptes
fuerut Sz h dei sapia ut a carna
li nos gnsacoe redimet appinit
in carne Et q' illa vacit no ag
nit mediatore dei et homi ho
mine xpm ihm ee unu ex pphtis
putant qui eloru oculi fide te
nuerut deu tn videit homine
Un ab eo sctis discipl' d' Que di
cut hoies ee filiu hois Cui tu
ptinus rndent Alij Johem bapta
Alij aut heliaz alij vo Jeremia a
unu ex pphtis De suo mox sensu re
quirit Vos at que me ee dicit Cui
petrus totius eccle voce rndens ait
Tu es xpc filius dei vivi Ecclia igit 1 Cor 1
ignota pauli voce xpm nouig di
vtute et dei sapiaz Petrus p hac
sapia vasa auri z excelsa z emi
netia gmutare noluit qz d'ia no
aliud qz erat intellexit Magnu
qppe ut deus e vas auri Johnes
magnu vas auri helias vl Jemias
fuit Sz qsqs eude domi quelz eor
ee credidit vas aureu excelsu et
eminens p sapia gmutat Ecclia vo
p hac sapia vasa auri excelsa et
eminetia no gmutat qz xpm dei
filiu no unu ee pphtaz sz omni p
phetaz domi ee credidit Ipaz qp
pe sapiaz ad se venisse videns no
luit se in ill' vasis aureis fige sz
in ea studuit fide ctissia ptusire Ca
Un z i catic' catitor' d' Invenerut 3
me vigiles q custodiut civitate Nu
que diligit aia mea vidistis paulu
lu cu ptrasisse eos inveni que di
ligit aia mea Qs ei vigiles q ci
uitate custodiut ni pres pores vl
pphtas accipi9 q studuerut ad custo
dia nri scte pdicacois voto vigilare
Sz cu redetore suu sca ecclia quereret
i ipis atiqs pdicatorib spez figere
noluit q d' paululu cu ptrasisse
eos inveni que diligit aia mea
Illu qppe invenire no posset si istos
trasire noluisset In istis custodib9 se
infideles fixerut q xpm dei filiu
unu quelibz illor ee illor credebat
voce i z fide pet' inctos vigiles
sca ecclia trasijt q pphtaz domi qz
b ex pphtis crede gtepsit Dica go
Nec gmutabu p ea vasa auri ex
celsa z eminetia qz elci qqz scoru
vita z venera ex sublimitate z tn
no suscipiut ad errore Qs ei pu
ros hoies sciut ee do homi neq
qz omino no gferut Un adhuc sub
dit Nec gmeorabut gpacoi ei9 Ca 30
Oms ei supne prie elci sci qd
z iusti sut sz ptitipacoe sapie no
gpacoe Ad em st hoies do gpati Sapia diuia e
lumine sapie Lumie aut et sim luce illumians
sapie vocari solet Sz illa lumie sz b's st luces
illumians isti luien illuati Sicut illuiati
scptu e Erat lux va q illuiat oez Jo 1
homines veniete in hunc md' Istis
aut simo d' Vos estis lux mdi In Mt 4
stia qd sapietia iustia z sim sapie
nuncupat Sz illa iustia iustificans

Ro 3
Quid sit esse dei / et esse verum / sapere dei et sapere verum

isti iusti iustificata d' do qppe qui
sapia e d' vt ipe sit iustus et iusti
ficans isti vo dicit ut nos efficeremur
iusti i ipo aliud qo venerad e lucen
illuminans aliud lucen illuminati aliter
iustitia iustificans aliud iustitia iusti
ficata Sapia vo e et sapit nec habz
aliud ee et aliud sape Sciendu aut
sapie ee qd sapietes fuit nec tn
hoc hent ee qd sape illa et ee put
et sapietes no ee Habet vita sa
pia sz no aliud ht aliud e qppe
cui hoc est ee qd viue Sciendu aut
sapie cu heant vita aliud sunt
aliud hnt qppe qq no e ee qd vi
ue illa put mo deq ee nec viue
aliud qppe ee e illis aliud viue
qr in ipo pro pnte eentia hent p

Ge. 1
inicem vita p accessu Cum primus
ho d terra fcus e et pgmodo sc̄ptu
e Inspirat i facie eius et fcus est
ho i aiaz viuete Sapia vo ht eeen
tiaz ht et vita sz hoc qd ht ipa est
Pinde incomutabiliter viuit qr no

Sapia dei est ... inc...
ex accidenti sz eentialiter viuit Sola qo
cu pre et spu racit e cuius eentie
qpatu mag ee no ee e hinc si
quingimur summus viuus sapius hinc si
qpamur nec sapius nec viuus omnio nec
summus Hinc e qd sci oms qr i dei
visione pficiunt quto magis intua
dimitat qspiciunt tato magis se ni
chil ee cognoscunt Unde et legitur

Gen 18
q abraham cinez et puluez se esse
pfessus e nisi cu hre pmeruisset di
colloquiu Ait ei loquar ad do
in meu cu sim puluis et cinis Esse
em se aliq fortasse crederet si vacce
eentia q sup ipm e minime sensisset
At vo vbi ad incomutabile qte

10 ali ... ipetus
placdu sup se raptus e ipletus tate
qteplacois pola du videt illu nich
se ee nisi pulvez vidit hinc e et
q pphta ipletus eadem sapia excla
mat d Memto dne q puluis su
mus Qr mesure eiusd incomutablez
eencia qteplatus ait Oia sic vesti
metu veterascet et sic opertoriu mu
tabis eos et mutabunt tu autem
idez ipe es et ani tui no deficiet

Exo 3
Quia no ee e ... est
Hinc ad moysen d Ego su q su et
dices filiis isrl Qui e misit me ad
vos Solus qppe vaciter e q solus incom
mutabiliter pmanet Illa oie qd mo fit
mo aliter e mox no ee e pmane em
i suo statu no pt atqz aliqmodo ad non
ee itur du ab eo qd fuerat sp ad aliud
p momenta tpm ducitur Ut qo i partici
pacoe illius eencie aliq sumus qsistamus

nosmetipos qr ppe nichilu sumus Dn
E itaqz d Non ei qmediabitur qpatoe
illius qr vasa auri excelsa et emine
tia q ex pticipacoe sapie nob veue
rada sit i qpacoe sapie etia meora
da no sunt Quia vo h sapia huais cor
dibus latenter infundit sic d sco spu d
Spus vbi volt spirat et voce eius au
dis et nescis vn veniat a quo vadat

10
Idco subiugit Trahit aut sapia d
occultis d occultis sapia trahitur qr cu
cu sit invisibilis invisibiliter et mentis
Quia rce qz tunc d qr sic flatu tra
hius ut corp vivat sic ab intimis
sapie spus ducit ut ad vita aia
subsistat Vn pphta ait Os meu ape
rui et attraxi spm Quia mirmo sapia
huana carne cu aia tota suscepta
du ab intimis apperuisset ipmitu iudis
h q auctore sui invisiblez vide no
potuit quem visiblez qspexit hoiez
cu qz et invisiblez cognouit deu Co
uersa e ab infidelitatis sue tenebris su
pba pus sua auersioe gentilitas Om
fis signis et pdigiis excreuit fides ppa
gata aut fide in veneracoe oim

Quam ... adversarii ... primo ...
fce ecclie culme eminet eminent Sed
cu deessent apti adversarii certam ce
pit a suis Illa mitte qz heses exorte
in ea q ea diuis certaminis bella pa
nerunt Excrescenda qppe e hoc tpe per
labore q in sequi tedit ad immu
neracoz Una ex re actu e ut i ea
no nonulli pduret q mediatore dei
et hoim hoiez xpm ihm pmu hoiez
natu dicerent sz ex gra dei factu
tatu qr ei scitatis tribueret qntu
d scis ceteris eius vzt familis agmissz
Quos btus Job pphtie spu affla
tus sine sue diffinicoe redarguit d

Non adequabitur ei thopasion d ethi
opia Qd ethiopia nisi pnte mud
accipius q coloris nigredine desi
gnat peccore pplin fedite in toru
Aliqn vo ethiopie noie specialiter
gentilitas designari solet infidelita
pus nigra peccatis Quia veniente
dno abacuc pphta vidit terore
pturbata et ait Tabnacla ethiopu
expanescet tabnacla tre madian
an Dauid qz pphta videbat q ad
iudeam redimenda venit dns sz

p 11
ad gentilitas crederet et pgmodo iu
dea sequerer sicut sc̄ptu e Donec plei
tudo gentiu intraret et sic omis
isrl saluus fieret dicit Pueniet
manus eius do i pmis qz iudea erat
saluanda se offert oipotenti do petis
nigra gentilitas Thopasion vo

preciosus lapis est. Et quia gratia lingua
pan omne decus quod colore resple-
ndeat Topazium qui topandum vocatur
dum vero in deum quisa gentilitas edidit
ex ea ita multi sunt dono spiritus locu-
pletati ut quia multis coloribus sic mul-
tis virtutibus emicat. Sed ne acceptis
quasi virtutibus extollatur a sancto viro nunc
dicitur Non adequabitur ei thopasion de
ethiopia. Quasi aperte dicatur Illius
scilicet gratiam quamvis virtutibus plenus existat
tamen mundicie mundi tollens equari
non potest ei de quo dictum est Quod nascetur
ex te sanctum vocabitur filius dei. Nos
quippe et si sancti efficimur non tamen nasci-
mur quia ipsa nature corruptionis conditione
constringimur ut cum propheta dicamus Ecce
enim in iniquitatibus conceptus sum et in deli-
ctis peperit me mater mea. Ille autem solus
natus est solus qui non ipsam conditionem nature
corruptibilis vincet ex commixtione
carnalis culpe conceptus non est. Hinc
se sapiens quidam topasion de ethi-
opia equari voluit cum quidam heresi-
archa dixit Non invideo christo deo
facto. si volo possum et ego ipse fieri.
qui dominum ihesum nequaquam per misterium conce-
ptionis sed provectum gratie deum putant.
[illegible] allegando asserens eum purum
hominem nati. sed ut deus esset per meri-
tum profecisse atque ob hoc estimabat et
se et quoslibet alios ei posse coequ-
ari filios dei per gratiam fieri. non mihi
gens non attenderet quia non adequabitur
ei thopasion de ethiopia. Aliud
est enim natos homines gratiam adoptionis
accipere aliud singulariter per divinitatis
potentiam dei ex ipsa conceptione prodisse. Hinc
equari potest gloria unigeniti habita per
naturam alius accepta per gratiam. Me-
diator quippe dei et hominum homo christus ihesus
propterea iste hereticus desipit aliter in
humanitate aliter in divinitate est. Non prius
homo conceptus atque editus postmodum meritis
ut deus esset accepit. sed nunciante an-
gelo et adveniente spiritu sancto mox verbum
in utero mox intra uterum verbum ca-
ro et manente incommutabili essentia
que est ei cum patre et cum spiritu sancto coeterna
assumpsit intra virginis viscera ubi et
impassibilis pati et immortalis mori et
eternus ante secula temporalis posset esse in
fine seculorum per ineffabile sacramentum
conceptionis sancto et immolabili partu secundum
veritatem utriusque nature. sit eadem
virgo et ancilla domini esset et mater. Hinc quip-
pe ei ab elizabeth dicitur Unde mihi hoc ut ve-
niat mater domini mei ad me. Et ipsa
virgo concipiens dixit Ecce ancilla

domini fiat mihi secundum verbum tuum. Et quia unus
ipse aliud ex patre aliud ex virgine
non tamen alius ex patre alius ex matre
sed ipse est deus eternus ex patre ipse temporalis
ex matre. Ipse qui fecit ipse qui factus est.
Ipse speciosus forma pre filiis hominum per
deitatem. Ipse de quo dictum est Et vidimus Ysa 53
eum et non erat aspectus eius et non est
species ei neque decor per humanitatem. Ipse ante
secula de patre sine matre Ipse in fine seculo-
rum de matre sine patre Ipse templum ipse
conditor templi Ipse auctor operis ipse
opus auctoris. manens unus ex utrisque
et in utrisque naturis nec naturarum copulatione con-
fusus nec naturarum distinctione geminatus.
Sed quia non hic tractanda suscepimus ad ex-
ponendi ordinem redeamus. Quondam nobis equi-
secutus [illegible] nobis longe distare ab
hac sapientia angelos demiraret dicit
Non dabitur aurum obrisum pro ea. Qui ut
atque etiam prius sacri eloquii testatores
inferiores ostenderet adiunxit Nec appen-
detur auro in commutatione eius. Ut per hos
quia sapientiam hanc mirarentur longe subesse
intulit Non conferetur tinctis indie co-
loribus atque subiunxit Nec lapidi sar-
donico preciosissimo vel saphiro. Ut
in illa que superna civitate illum pre-
mere ad equalitatem unigeniti demira-
ret addidit Non adequabitur ei aurum
vel vitrum. Ut prophetas quoque ei subesse ost-
enderet adiunxit Nec commutabuntur pro
ea vasa auri excelsa et eminentia
nec commemorabuntur comparatione eius. Trahitur
ei sapientia de occultis. Ad extremum vero ut
ipsos quoque in ecclesia hereticos imparet quam
a gentilibus errore venientes fide quam
perceperunt sentiunt. addidit Non adequa-
bitur ei thopasion ethiopie. Quasi pa-
tenter insinuet de hiis qui de peccati nigre-
dine ad gloriam veniunt equari deo
homo non potest quamvis multis coloribus vir-
tutibus resplendere videantur. Quo ut
superbia refutet apte subiungitur Nec
tinctura mundissime componetur. Tincte Varie humiles sunt tincte
mundissime vocantur qui varie sunt humiles
et varii sancti qui sciunt quod ex semetipsis
ipsis virtutum spem non habent. sed hanc
ex dono gratie supernorum tenent. Ca 33 p
Hinc ei non est si sanctitate valent
humilitate sed tincture mundissime sunt hii
qui humiliter custodiunt supernorum in se
gratiam virtutis quam acceperunt. Hinc
est enim quod sponsi voce de sancta ecclesia dicitur Ca 6
Que est ista que ascendit dealbata. Que
ei sancta ecclesia vitam celestem naturaliter non
habuit. sed supernorum spiritu pulchritudine
donorum composuit non alba sed dealbata
memoratur. Et nonnumquam quod superius eum

dixissz No gferit indie coloribz. eosd
colores no intulit indios Hoc vo
i loco ut fictuz vacuu vtutu ab
ia phoz fucacoe distiguet. fictus
dices addidit indissiat Tinctue in
dissie rce noiant. hi q pius p pua
opa fedi fuant s supuemete spu
intore gre vestint. ut loge aliud
appeat ee qz erat. Vn etia bapma
i tinccio d' ipa i aquam descensio
Tingiun. qppe z q pius indecori erat
deformitate vicioz. accep fide vddim
pulc gra z ornamento vtutu. Seq
¶ Vn go sapia veniet. z qs e locus
intelligetie. abscondita e ab oculis
omn viventiu. Pensad magnope
e qd a sco viro rqrit. Vn sapia
veniat Ab eo em venit a q or
ta e. Et qz ab invisibili z coeterno
pre nascit. eius via oculta e. Vn
Ysa 53 p pphtaz d' Generacoz eius qs enar
rabit. Locus vo intelligetie eius est
huana mes qua h dei sapia du re
plevit sedez facit. Sed vo invisibil
e d' q pdit. z mettu nob e. Et eius
mete intellige requiescat rce nunc
d' Vn sapia venit z qs e locus intel
Sapia q dr e quo dr omnibus viventibus abscondita cum scriptura videre dicat oppositum ligetie. Sed hec valde miru e quod
ptinus subinfert. Abscondita est
ab oculis omn viventiu. Sapia qppe
q e ds. si oculis omn viventiu oculta
est. hac peul dubio scoz nemo vidissz
Sz ecce huic sine Johnez audio co
Jo 1 cordante q ait deu nemo vidit unqz
Reminiscimur qz eu testamenti veteris multi
eor patres. multos hoz teste ipa sa
cre lectionis historia deu vidisse
gfessos. Vidit qppe Jacob dominu q ait
Gn 32 Vidi dominu facie ad faciem z salua
facta e aia mea. Vidit deu moyses
Exo 33 d' quo scriptu e. Loquebat dns ad
S q i moyses moysen facie ad faciem. sic solz ho
loqui ad amicu suu. Vidit iste Job
q dr Auditu auris audivi te. nunc
aut oculus meus vidit te. Vidit Ysa
6 ias dominu q ait Anno quo mortuus
e rex achaz vidi dominu sedentem
sup soliu excelsu. Vidit Micheas
3 R 22 dominu q dr Vidi dominu sedete super
soliu suu. z omne exercitu celi assiste
te ei a dextris z a sinistris. Quid e ergo
qz tot testamenti veteris patres dominu
se vidisse testant. z tn d' hac sa
pia q deus e dr. Abscondita e ab
oculis omn viventiu. Et Johnes ait
deu nemo vidit unqz. nisi hoc qd pate
t' intelligi dat. Quia quamdiu h mortali
vivit. videri p quasda imagines ds
pt. s p ipaz nae sue spez videri

no pt. ut aia gra spus afflata p
figuras quasda deu videat. s ad ipaz
vim eius essentie no ptingat. Hinc
e em qz Jacob q deu se vidisse te
stat. hunc no nisi i angelo vidit. Hinc
e qz moyses q cu do facie ad faciem
loquit. sic solz ho loqui cu amico suo.
ei int ipa vba locucois sue dr. Si Exo 33
inveni gram i gspectu tuo. ostende temet
ipm m manifeste ut videa te. Si Moyses Jacob al[ii] p[ro]phete qui viderunt figuras
em si ds no erat cu q loquebat. cur
petebat vide quem videbat. Sz z ex
hac eius peticoe colligit. qz eu sitie
bat p incircumscripta nature sue claritate
cnere que iam cepat p quasda imagines
vide. ut sic supna essencia mentis
eius oculis adessz. qtts ei ad eternitatis
R visioz nulla imago tpal interesst
¶ Et viderunt go patres testamenti ve Jo 1
teris deu. z tn iuxta Johis vocez
deu nemo vidit unqz. Et iuxta hunc
Job sinaz Sapia q deus e abscondi
ta e ab oculis omn viventiu. qz in
hac mortali carne gsistentibz z vide
ri potuit p quasda circumscriptas ima
gines. z videri no potuit p incircu
scriptu lumen eternitatis. Quamvis a qbz
dam pt adhuc i hac corruptibili vi
ta vel carne gsistentibus. s tn inesti
mabili vtute crescentibus. quodaz
gtemplacois acumine etna dei clari
tas videri. hec qz a bto Job sinaz no
obviat q ait Abscondita e ab ocu
lis omn viventiu. Quia quisqs sapiam
q ds e vidit. huic vite funditus
morit. ne iam eius amore teneat.
Nullus qppe eam vidz q adhuc carna
lit vivit. qz nemo pt amplecti deu
simul z sclm. Qui ei deu videt eo
ipo morit. quo vel intentoe cordis
vel effectu opis ab huius vite delec
tacoibz tota mente sepat. Vn ad Exo 33
eund qz moysen dr. Non videbit me
ho z vivet. Acsi apte dicat. Nullus
unqz deu spualit videt z mundo
carnalit vivit. Vn paulus qz apo
q adhuc dei invisibilia sic ipe
testat ex pte gspexerat iam huic
mundo se mortuu ee phibebat d. Gal 6
Michi mundus crucifixus est z ego mundo
Dic ei iam loge superius dixius. non
suffecit ut diceret mundo crucifixus sum
nisi etiam premitteret michi mundus crucifixus e
ut no solu se mundo mortuu ~~ee~~
~~testare~~ s etia mundu s' mortuu ee
testaret. qtts nec ipe mundu. nec ipm
iam mundus appeteret. Si ei duo fortas
se in uno loco sit. qz unus vivus al
ter vo mortuus sit. z si mortuus

p° vinete no videt · viuug tn mortuu
videt / pdicatz aut deu ut ondet.
qz p abiectoz q se humiliado dicecedt
tiis ia fem esse ut nc ipe md' nc
ipm mdg gcupiscet · no solu aut se
mdo ccifixu ut ipe mdi gliaz qua
appetet tagz mortug no videt · sz et
mdu s' asserit ccifixu · i q° se tata
hulite deiectat ut ipe mdg tagz
ad i mortug · paulu hule atz despein
ia vide neqqz possz · Dicend vo e
q fuere nonlli q dm ecc dicent i
ia regioe bti mbi i claritate gd' sua
cospiti · sz i na sua mime videri
qs mimis inqsicois sbtilitas fefel
lit Neqz ei illi sipliti & ingmutali
ccen e alud e claitas · ad na / sz ipa
eig na sua claitas · ipa claritas
na Cta ei sunt dilcoribz h dei sa
pia qnqz se ondet ipe pollicet d.
Jo i Q' diligit me diliget a pre meo.
& e° diliga eu & maifestabo ei
meip Acsi apte dicat Q' mne in
vra me cinb · restat ut i mea
me na videat / hic rursu aut bti
Mt 1 mdo corde qm ipi deu videbunt / hic
1 Co 13 paulg dt Nuc vide9 p specln et
in enigmate tuc at facie ad fa
tiem · Nuc cognosco ex pte · tuc at cogno
scam sic & cognitus su / sz qz d' do per
1 pe 1 pmu pastore dr In que desidant
angli pspicere · Sut nonlli q' neqqz
dm vide vl anglos suspicant / & tn
Mt 8 dem sciung p vitat · sinaz Angeli
eoz sp videt facie pris mei q in
cel' e · Nuq aliud vitas · aliud p
dicator insonat vitat · Qz si vtrqz
sima gferte qz s' neqqz discordet
agscit / deu qppe ageli videt & vide
desidant & intueri sitiut & intuet
Si ei sic vide desidant ut effcu
sui desiderii mime pfruant · deside
riu sn fructu axietate ht · axietas
pena / Bti vo angli ab oi pena axie
tat longe sut · qz nuqz pe & bti
sil' gueniunt Rursu cu eos ditg dei
visioe saciari qz & psalta aut Satia
boz cu maifestab gla tua / osidera
rad' nob e · quo saciete solz fastidi
u subseq Vt go rce s' vtrqz gueiat
dicat vitas qz sp videt · dicat pdi
cator eggig qz sp vide desidant
Ne ei sit in desidio axietas desi
dantes saciant · ne at sit i sacietate
fastidm saciati desidant · Et
desidant i sn laboe qz desidiu sa
cietas coimtat & saciat sn fastidio
qz ipa sacietas sp ex desidio acce
dit · Sic qz nos eximg qn ad ipm

fonte vite venerig · erit nob delcab'
impssa sitis & sacietas · Sz longe
ab ista siti necitas · loge a saciete
fastidm · qz & sicietes satuabimr &
saciati sicieg Videbig i' deu ipm qz
erit pmiu mem ut pg mortalitat
hug tenebras accesa eig luce gau
deag Sz cu eig luce ditg accesa ob
sistit aio gd paulg dt Q' luce hitat
inaccessibilez · quia nllg hom videt
sz nc vide pt · Ecce rursg audio gd
psalta ait · Accedite ad eu & illuiam
Quo go accededo illuiam / si ipaz
luce qua illuiari possug no videg.
Si vo accededo ad eu ipaz q illuia
mr luce videg · quo inaccessibil'
ee phibet · Qua i re pesand nob e
q inaccessibilez dixit hoi & huia
sapieti · Scptna qppe sac oes carliu
sectatores huaitas noie vocare
solet Vn ide aplus qbusda discor
1 Cor 2 datibz dt Cu eni sit int vos zelg
& gtecio nonne carnales estis & sm
hoiez abulatis · Q'bz paulo pg subicat
Nonne hoies estis · Et vn alis testio
ptulit q oclus no vidit nc auris
audivit nc i cor hois ascedit que
ppavit ds diligetibz se · Et cu ab ho
1 Tim 6 imibz dixisz absconditu mox subdidit
Nob at revelavit ds p spm sun
Ipe se ab hoie vocacoe discnes
q' raptg sup hoiez diuia sapet / ita
etia hc locg q luce dei inaccessilez
phibet ut ondet q° subdidt nllug
hom · sz nc vide pt / more suo hoies
vocas oms huia sapietes · Qa diuina
q' sapiut · vzt sup hoies st' Videbig
igr deu si p celeste gusacoz supra
hoies ee mcam · Nec tn ita videbig
sic ipe videt seipm / Loge qppe dis
pariliter videt cator se qz videt ca
tua catore · Na gntu ad imesitez
dei qda nob mog figit gteplois
qz corpo ponde ccuscbimr · quo
catua sumg · Sic pfco no ita gspi
cig deu sic ipe gspicit se / sic non
ita reqesciug in do qmadmodu
ipe reqescit in se · Na visio nra vl
reqes erit vtcuqz silis visioi vel
reqei illig · sz equal' no erit · Ne ei
iacea9 i nob ut ita dica gteploris
pena nos sblevat · atqz ut a nob
erigam' · ad illiu intuend' rapti
qz intetoe cordis & dulcedie gte
placois · aqua a nob imug i ipm ·
& ia hoc ipm rte nrm mig e reqeste /
& tn scire alis sic re · pfte reqesce
e · Et pfta i' reqes est · q ds eni
& tn equada no e reqei illig · qz

Den videbimus si honos no eximus / si carnales sz bti / scati Eius clarite / diuia fruiorati

Saciati sine fastidio [illegible]
Ca

ipe no a se i aliu tnsit ut req' estat
est itaqz reqes ut dicta silis atqz dissi h^c
milis· qr qd illi^g reqes e nra imita
Naqz ut etni sing^g z bti i etni imi
tam^z etnu z mag nob etnitas e
imita^o etnit^s· nec exortes sing^g ei^g
qua imitari possu^g· qr z videtes
pticipam^z· z pticipates imitam^z
Que mini^z visio nuc fide inchoa^z
h spe pficit^z qn etna sapiaz quaz
mo p ora pdicatu qi p decretia
flunia sumi^g in ipo suo fonte bi
bemus· Incipit liber de cnnusion^g

Ca 1 Quid miru si etna di sapia
gspici no valet· qn ipa
qz invisibilia q p ea co
dita st hnaus oclis gp
hendi no pnt In rebg go
creatis discig ccatore om qnta
hmilite venem^z ut i hac vita vsur
pare s' d' oipotet di spe mens
hna nil audeat qd solu elcis su
is pmu i sbseqnti enueracone
fuat Vn bn pgqz dein e absco
dita e ab oclis om viuetiu Jdeo
sbinfert^z Volucres qz celi latet
Volucres i scriptura sumuntur in bono et in malo In scripta etei sac volucres aliq i
malo· alii vo i bono dat^z intelligi
p volucres qppe nonnq ptates de
ree designt^z bonor studijs aduse
Mt 13 Vn vitat d' voce· qn seme qd secg
via cecidit venert volucres et
comedert id Qa nimi^z maligni
spus hnas metes obsidetes du
cogitacs noxias ingerut v bu vite
a meoria euellut hic rursu
euida dmti supba sapieti d' Vul
Mt 8 pes foueas hnt z volucres celi
nidos filius aut hois no ht vbi re
clinet caput suu Vulpes valde
fraudulenta st atia q in fossis vel
i spelucis absco dut^z Cuqz appue
rit nuqz rcis itineribg h tortuosis
anfractibz curut Volucres vo ut
nouimg alto volatu se i aera suble
uat Noie g o vulpiu dolosa demo
nia atqz fraudulenta noie aut
volucru h ead supba deonia de
signt^z Acsi dicat ffraudulenta et
elata deonia i corde vro i i cogi
tacoe vre supbie inuenit hitacoz
sua filius at hois vbi caput suu
reclinet no ht i humilitas mea in
supba mete req' no inenit Qui
i quoda volatu volucris illa pma
se extulit q p elata cogitacone
Isaie dixit In celu gsceda sup astra
celi sedebo i mote testamti in
lateribz aqlonis· ascenda sup

altitudine nubiu z silis ero altissio
Ecce qz alta supbie volado petit
que eos volatu z pmis hoib pe
suasit Illi qppe volado qn sup se
ire conati sut· qn eis dein e ut
et gustaret mox ecent sic dij Cuqz B
silitune dmitat appeterent imortli t
muna pdiderut q' in tra moue
do no esset si supstare hmilit vo
luisset At con in bono volucres po
ni solet· sic i etio^o dne cu silitune
reg celestis ex grano sinapis dmitti
at dicat Cui sile est i abo id dile 13
e grano sinapis qd accepti ho in
sit i ortu suu z creuit· z fcm est
i arbore magna· z volucres celi
requieuert i ramis ei^g Ipe qppe e
granu sinapis q' morte sepultua pla
tatus arbor mag surrexit Granu p
hmilite carnis· arbor p potes mate
stat Granu qr vilis ei^g z no erat
aspectus arbor at qr speciosus forma
p filijs hom hius arboris ramu scti
pdicatores st· Et videa^g qz late te
dant^z ad eu d' eis d' In oez tra exi
vit sonus eor z i fines orbis tre
vba eor In istis ramis volucres
requiescut· qr sce aie q qbusda virtu
tu pemis etna cogitacoe se sbleuat
i eor dictis atqz gsolacoibz ab huius
vite fatigacoe respirat Hoc e in
loco pgqz d' sapia dein e abscodi
ta e ab oclis om viuetiu i ecce
sbiungit^z Volucres qz celi latet qr
i hac corruptibili carne cstituti
natue eius potes ipi qz vniedo no
penetrut q' ia p meritu sce gte
placoib volat vbi apte sbiungit^z p
dico z mors dixert Auribz nris
audiui^g fama ei^g Quod pdicoib
z morte noie n malig' spus desi
gnt^z· q inuetores mortis z pdicois
extiterut· Et de ipo eor pncipe s
imstei eius spe p Johem d' Et no
me illi mors cui subiecti sut oes
supbie spus De hac sapia q d' e
dicent Auribz nris audiui^g fama
ei^g Qa nimirz visioz illius plenu i
btitudie hre nequierut Vide qppe
psce coetna do sapiaz h^c e qd
hre Vn ad Johem d' inuine vin
centi d' Dabo illi calculu ca
didu· z in calculo nom nouu scp
tu qd neo scit n q' accipit In hac
etei vita scie aliqd vl vide possug
etia qd no accipimg hre vo nom
nouu in calculo scptu i ctno i
pmio notitia dei hnais metibz
invsitata scie no pt nisi q' hac

etia cepit hre. Ut itaqz ut diuig
vide deu hoc e qd hre ideo iniqui
spus hac sapiaz no videt qr rpl
si p supbia neqqz ea hre potuert
Ad luce qppe eig clauserut ocu
los cordis supfusi eig radys re
pugntes Hic intelligi d' eisd' ma
Job 3 ligins spitib, pt qd sciptu e Ipi
fuerut rebelles lu is ffama go
sapie maligs spitib, audisse est
eand sapiaz no vidisse z eig po az
ex vtute illig agnuisse z tn sub
ea hmilit stare noluisse Unde
vitat voce d' ipoz malignoz
spun capite d' Ille homicida
erat ab inicio z in vitate no ste
tit. Se' Deus intelligit via eig et
ipe nouit locu illig Hec coetna
dei sapia alit ht via alit locu loca
vo si qs intelligit no locale Ma corpa
teneri no pt qs ut deu e . locq in
tlli no localis . locq sapie pr e locq
pris sapia sic ipa sapia attestate
d' Ego in pre z pr i me e alit go sa
pia ht viaz atqz alit locu Uiaz p
hnait' tnsitu loca vo p statu dinit
Inde ei no tnsyt vn coetna e . sz inde
tnsyt vn ppt nos assumit tpalis Sic
naqz i ewo sciptu e . qr egdies dns d'
Jericho tnsibat . duo ceci iuxo viaz
clamauerut dicetes Dne miserere
mei fili dauid Ad q voce sic scip
tu e stetit ihc z luen reddidit ad
aut tnsiendo audiet . stando luen re
stitue' insi q p hnaitate sua insitq
e nob . q' p diuitat po q a nobis
mete nre tenebras exclusit Q em
ppt nos natq e z q passq e . q' surre
xit z ascedit in celu qi tnsyt ihc
qr mini z h acto tpalis e Sz stans
eos tetigit z illumanit . qr no sic ia
dyspesato tpalib . ita ubi etnitas
tnsyt q in se manes inouat omia
Stare ei dei e incommutab' cogitatoe
mutablia cucta dispone' Dns go vo
ces petetiu tnsies audiuit . stans
luen reddidit . qr si ppt nos tpalia
ptulit inde tn nob luce tbuit vnde
hre mutabilit' tnsitu nescit Ula i e
qn p carne appteret hoib, incta
fuit . vce nuc d' Deus intelligit
via eig z ipe nouit locu illig Acsi
apte dicet' huiac cogitatoi occta
sit vl qn p carne ad hoies sapia
sic veniat . vl quo apd prez inuisi
bil qs etia i cu foris appint psi
stat Quauis ht intelligi z alit
pt Ula via eig no ingniu accipit
hocipm qd venit ad cor sese qr
no bis intnsecq infudit locq vo e9
fit cor ad qd pueniens pmanet De
hac qppe via illi9 d' Vox clamatis ysa 60
i deserto pate via dni . i i corde vro
venieti sapie aditu reserate / sicut
als d' Iter facite ei q ascedit sup
occasu Sup occasu fuit ascendere
ipaz morte qua ptulat resurgendo
supasse Cui go / ei Q' ascedit sup
occasu iter facite , i resurgeb do
mo i vris cordib, p fide pbete
hic Johnm p spm d' preibis ei an Luce 1
facie dni pare vias eig Quisqs etem Annunciatores ubi
pdicando a sordib, vicioz corda audi qu pparat do viaz
entiu mudat venieti sapie viaz
pparat / Ht go via ista sapia ht z
locu Uiaz qua venit / locu q° ma
net . Sic ipe dt Si qs diligit me Jo 14
smoez meu suabit z pr me9 dili
get eu z ad eu venie9 z mansioz
apd eu facie9 Uia e igr qua Cap. 3
venit . locq q° manet Vz quo venit
q vbiqz e Qn venie sapie e p illu
macoz mets nre indicare pntiaz
maiestatis sue Et qr hoib, incta
e in cuig corde veniat vl in quo
pqqz venit pmanedo requiescat
vce nuc d' Deus intelligit via eig
z ipe nouit locu illi9 . qr solus di
nie visiois e tene vl qb, modis
intllens sapie ad cor hois veniat.
vl cuig mens intllecu vite que pci
pit mortiferis cogitacoib, no amit
tat Et qr h ead sapia p huiat graz
manifesta in cuct indi ptib, elcoz
fuerat corda rpleta / vce subdit'
Ipe em fines intue' z oia q sb celo
sut respiat Respicere qppe di e q a Pq catuaz respi
missa z pdita fuerut ad sua graz re cu oia ad p foz
formare Un sciptu e Rex q sedet i solio trahit
iudicij dissipat oe malu intuitu Pu 20
suo Respiciedo aut lenitat' mte ma
la cohexeuit z mag merita matin
dedit Un adhuc subd' Q' fecit vet
pondq Veloci'te ac sbtili'te vetoz scip
tua sag solet aie designi sic p pta
d' q ds Amblat sup penas vetoz
i tnsgdit vtutes aiaz Fecit go ve
tis pondq . qr du supna sapia rplet
aias eas matuitate merita grauet
reddit / No illa gui'te qua d' Filij ho
mi usqz gui corde Aliud naqz e gue Grauitas aui
esse p ssiliu . aliud p petm / aliud gdem ?
est graue ee p costantia Ista em aliud p culpa
guitas pondq ht oneis i a vtut po
dus go accipiut aie ut ab intecoe
dei no ia leui motu dissiliat / sz in
eu fixa costantia guite subsistat co
sistat Adhuc i e ppt leuit mouebat

ysa 41 De quo p. pphtaz d' abyt vagg i via
cordis sui. vidit via eig z dimisit
eu. Grane at gsiliu cordis omez co
statiaz vagacois expellit. Et quo st
aie q lem motu nuc ysta nuc illa
desiderant. Cips ds q ipas cogitacoes
leues metim no leuit pesat vaga
coz cordis relinquedo dimidicat s
eu p graz respiciens vaga mete in
gsilio stabilez figit. rce nuc d' Qui
fecit vetis pondg. qz cu leues motg
aie iniecordit digna aspice hac
ptrug ad cstatie matuitate forat
Vel ite vetis e pondg facere gcessa
z elatis d' vtutib gtaz pmixta in
fimitate gpare. Vnde z subd' Et aqs
Aqua plura' st in scptura appendit mesura. Aqua i scptura sac
alii spm sem alii sciaz sacra. ali
qn sciaz pura. alii tribulacoz. aliqn
defluentes ppls. alii metes bonoz
alii fide sequitur designare solz. p
aqua qppe sci spus infusio desig
sic i evn d' Q' credit i me sic dt
Jo 6 scptura flmia d' ventre eig fluet aq
Vbi vive. Vn eivta secutg admixit. hc
aut dixit d' spu que accepturi erat
credetes i eu. Rursu p aqua sca
ecclia designa. sic d' Aqua sapie
salutaris potat illu. p aqua qppe p
na scia designari solet. sic apd Salog
q' tipu hereticos tenet callidis suasi
omb blandit d' Aque furtive dulcio
res st. Aqua etia noie nonuqz so
lent intelligi tribloes. sic p psta d'
Salui me fac ds qm intrauert aq
usqz ad aiaz mea. p aqua ppli de
Apoc 11 signa. sic p Johnez d' Aque vo
ppls st. p aqua qz no solu fluxg
decretum pplor s etia bonor me
tes fidei pdicamta sequitur desi
gnat. sic pphta ait Bti estis q' seiat
Ysa 32 sr oes aquas. Et p psta d' Vox
dni sup aqs. hc go in loco qd aqz
noe ii elcoz corda signat q p intl
lem sapie auditu ia supne voc
acceperat. d' q g rce d' Et appendit
Tetacoes bonoz cu sublimib re fluuat aqs mesura. qz scis ipi q sublevate
spu ad suma rapiunt. qzdm i hac
vita st ne aqua elacoe supbiat q
busda tetacoib reprimunt. ut neq
qz tm pficere valeat qntu volut. St
ne extollat supbia fit i eis ipar
D' miracls helie q da mesura vtutu. hic e ei q
helias du tot vtutib i alta pfe
cisset. q da mesura suspensg e du Je
3 Ro 19 zabel pnmod' gzmis regiaz tm
mlierculam fugit. Pendo qppe hnc
inire vtutis viz ignez d' celo trahe
e Ro 1 z scdo quiqgenarios viros cu suis
oib petitode subita gcmare. vbo ce
los a pluviis claude. suscitare mor
tuos. vetua qz pudete Ecce rursu
aio occurit q panore an vna mlie
cula fugerit. Cosid' inz timore
pensu de mar' dm morte pete n'
attipe. d' ina' mlieis morte fugiedo
vitare quebat ei morte du fugiet
d' Suff' m' tolle aiaz mea neqz ei
melior su qz pres mei. Vn go fit
infirmg. ut ita feiaz ptiescat ii qz
aq appendit mesura. Vt ipi sci di
hoies z mlni valeat p potz dei
z rursu q da mesura modati st p st
infirmitates sua. In ill' vtutib helias sca
qd d' do acceperat. i ist' infirmitatib dirinacon
qd d' se ee potat agnoscebat. Illa
po a vtutis fuit. ista infirmitas cu
stos vtutis. In ill' vtutib odebat
qd acceperat. i ist' infirmitatib qd acce
pat custodiebat. In miraclis mirabat
elias. i infirmitatib huaba. Sic paulg
paulu viro flumi z latrun z solici
tudinis maris ac tre pricla sustine
te. frenate ieiunijs ac vigilijs. su
stinete frigois z nuditat' erumnas
ad ecclie custodia vigilat se ac
pastoralit' excrete ad trm celu
raptu rursu qz eu i padiso raptu
z audisse archana vba q no licet ho
ni loq' z tn sathae anlo ad tetand
gced' orat ut eximi debeat z no
exaud'. Aing tn ipa intia gusio
aspiciens ppendo q' ei supna pietas
celos apit. sese qz illi ihus d' sblim eg
b oudit. q' luen corpis ad tepg pdi
dit luen cordis i ppetuu accepit. Ad
ananiaz mitti'. vas electois vocat'.
z tn d' ciuite ead' quia pg visioz ihi
mgssg fuat fugies i cedit sic ipe Co r xi
testa' d'. Dama sci ppositg gets are
the igis custodiebat ciuite damo
scenoz ut me gphedet. z p fene
stra dimissg su in sporta p murum
z sic euasi mang eig. Cu licet
dica o paule i celo ia ihm gspic
z i tra adhuc hoiez fugis. In pa
dysu duceris. secreta di vba agno
sc z adhc sathae anlo tetaris. Vnd
sic fortis ut ad celestia rapiaris. Vn
sic infirmg ut i tra fugias z adhc
q sathane anlo adusa toleras
n qz ipe q sublevat rursu te sbti
lissia mesura modat ut z miraclis
tuis nob pdicere di vtute. z rursu
i tiore tuo remisti nos facias in
fimitate nre. Cave tu infirmitas ma
ne i desparoz nos pthat cu pul
sat. du de infirmitate tua dom reg

res. qr auditus no es nob q locutus
es qd audisti Sufficit t' gra mea qr
vtus i infirmitate pficit Apta go voce
dni ond' qr custos vtus e infirmitas
Tuc qppe i nobis bn custodim' cu p
dispesacoz dei tolabilit' tetam' ex
tius alii viciis alii pssuris Ita eos
qz qs vnos nonnus finsse vtutu te
tacois atq ctrai no desive vicoru
hic e ea q ad gsolacoz nraz isdem
ad k 8 pdicator egregius d se qda tlia pde
signa' d. Video alia lege i meb's
meis repugnante legi mets mee et
captiuu me ducete i lege pcti q
e in meb's meis Ad ima qppe tht
caro ne extollat sps. z ad summa
tht sps ne pstinat caro Sps le
uat ne iaceas i infimis. caro agg
uat ne extollam' ex summis Si non
sblevate spu caro nos tetaret pfe
ctioz ptul du' nimie tetatois
sue i ima deicet Rursu vo si non
tetate carne ad summa nos sps sb
levaret i suppbie casu ipa nos pe
ius sblevacoe psterneret Sz sic ecto mo
deramine ut du vnusqsq scoru scoru
ia qd intus ad summa rapit' sz adhuc
teta' extius nec despacois lapsu
nec elacois incrat Cu ni tetacio
extior culpa pficit qr intior inte
co sursu tht nec rursu intetio in
tior in suppbia elevat. qr teta' exti
or hmiliat du guat Sic itaq ma
gno ordine cognoscis i intiore pue
ctu qd accipis in extiori defectu qd
sinus Et miro mo agit' ut nec d vtu
te qsqz extolli debeat. nec de teta
coe despet. qr du sps tht z caro
retht sbtilissio intim iudicio mo da
nre infra summa z sup infima i
qda omedio aia libra' Vn go d' Et
aqs appendit mesura se' Cu pone
bat pluuiis lege z viaz pcellis so
natib, tuc vidit illa z enarrauit
z pparauit z inuestigauit Solent per
pluuias pdicatu dea designari Vn
Deu 32 p moysen d' Expecte' sic pluuia
eloqu meu Rnor vz vba cu bla
de psuadet pluuie sut. Cu vo tri
bla d vetno iudicio intonat sona
tes pcelle Et nond' q pluuiis lex
po' z via pcellis sonatib, apit'
Lex qppe e ipis pdicatorib, posita ut
vivedo impleat qd loqndo suade
festinat Ita loqndi auctas pdi' qn
vox ope nd adiuua' Hinc ei p ps ta
d' pctori aut dixit ds Quare tu
enarras iusticias meas z qreassumis
testamtu meu p os tuu. Tu vero

odisti disciplina z piecisti smones
meos pos te. Sermo eni eter dei pdica
tor pos picit cu hc qd dt face gtep
nit Cu aut dictis eius alt' obediat
dum ipe respuit ope qd pdicat voce.
De ista pdicatiois lege sptu e Q'
soluit vnu d madat istis minimis
et docuit sic hoies minimus vocab'
i regno celoz Q' aut fecit z docu
erit magnus vocabit' i regno celoz
Regnu celoz vz ecliaz appllat pn
te d qua sptu e Et colliget de
regno eius oia scadala In supno eteri
regno scadala q ex eo colligi debeat
no hent' Q' go soluit ope z sic docz
voce i isto regno celoz erit minimus
Viaz at pcellis sonatib, posuit cu
pdicatoribus ad corda hoim tiore
vetni iudicii percussa (perculsa) aditu fecit Plu
uis itaq lex posuit' ut pquod via
pandat'. qr illa vox cor audientis
penetrat q hc qd sonuerit ope gser
uat Tuc aut cu lege pluuiis z via
sonatib, pcell' poneret hac sapiaz ds
vidit z enarrauit z pparauit z inuesti
gauit Vsitata sacri eloqi locucoe
vide dei d'. vide nos face Sic in
sto vio dns dt Nuc cognoui q time
bas deu. Et isrlite pmone' Tetat
vos dns ds vr ut sciat si diligit
eu. i ut scire vos faciat Tuc go
cu lege pluuiis poneret hc e ma
datu custodie pdicatoribus daret.
hac incarnata sapiaz videri et
enarrari pdicatoribus pparari z inue
stigari ab auditoribus fecit Sibi qp
pe illa ppar. qsqs bn viuedo propi
ciaz parat Et nond' q de ea quatuor
dca sut Ait em vidit. z enarrauit.
pparauit. z inuestigauit. vidit naq qr
spes e. enarrauit qr vbu. pparauit
qr remediu. inuestigauit qr occultu
Sed hc q etna dei sapia spes pris
z vbu d' qn ab hua mete penetra'
Qs naq intelligat vbu sn tpe vl
spez sn tempore dicedu go erat
aq qd d illa ho agnosceret in se vnde
apte subd' Et dixit hoi Ecce timor
dni ipa e sapia z recede a malo
intellige' Ac si apte dice' qd temet
ipm ho reinte' cordis tui secreta
pscrutare si deu te time dephedis
pfto gstat qr sapia dei plenus es qua
si adhuc cognosce no potes qd sit
in se iam cognoscis interi q sit in te
Que ei apd se ab angel' metuit'
apd te timor dni voca'. qr hac hre
te etia e si time te metiri no est
hic ecce p ps da d' Initiu sapietie

De illo q' simul ... audiet qd narrat

Mt 5

Mt 13

Vox monet est / z fistula q' gcordat / cu ope p'dicatoris

De sapia divina / qua ... dicunt'

De timore dni

timor dni qr tunc penetrare cor in
choat cu hec extrema indicii pauore ptu
bat ad puritate intimaz diuine sermo
se attollit. Sic pr cu paruulo filio lo
quitur ut ab eo possit intelligi sponte
balbutit. Ita ei intimaz sapie penetrare
non possum quod sit in se ex condescensione
dei audiuimus quod sit in nob cu dicit
Ecce timor dni ipa e sapientia. Sz quia
ille vacat vim diuini timoris intelli
git qui se a cunctis prauis opibus custodit
recte subdr Et recede a malo intelli
gentia. Cu igr quod sequitur qr prophetie
spu plena sit. ipa sacre vba historie

Cap 29 Job testatur cu dr Addidit quoque Job assu
S mens parabolam suam. Et ei parabola
similitudo nominatur apte constat quod p
exteriorum verborum formam iustitia loquitur
qui ad loquendum parabolam assumpsisse
memoratur. Cu enim sua narrat q
que sunt eccle ventura denunciat et
p hoc quod ipe patitur indicat quod illa
patiatur. Nonnunquam vero sic sue historie
vba premiscet ut michi allegoricum
insonet nec nunquam sic suos dolores
loquitur acsi ex voce dolentis eccle
loquatur. In hac vero ultima sui pte do
loris sermonis ultimi temporis designat
eccle qn adversarios suos vel carna
les quosque vel hereticos atque gentiles
quos nunc studet sapientie auctoritate comprime
effrenata sapientia iactantia elatos
cogitur irrisoris tolerare. Vn in hoc quoque
sermone dr Nunc aut derident me
iuniores tempore quorum dedignabar patres po
nere cu canibus gregis mei Et ipa
ordinis ratio exposcit ut p vba
beati iob ultima extrema designet dicens
eos qui persecutione crescente apertas he
reticorum voces tolerare compellitur cu
motus cordis sui quos nunc intra cogi
tationum sinus contegunt nunc in voce
manifesti erroris aperiunt Nunc et sic

Apoc 20 p Johannem dr Draco in abissum clau
sus tenetur qr dyabolica malicia in
eorum subdolis cordibus occultatur. Sz

Draco finaliter cum occultus sic illic dein e educetur draco de
puteo abissi. qr quos modo p timore
tegitur tunc contra ecclesiam publice de
iniquis cordibus omne serpentinum
virus aperit. Nunc enim abscondit se sub
blandiente lingua sensus conscientia et ma
licia calliditatis qui quodam se tegit a
bisso simulationis Nunc dum sic pro
voce dr Cogitat sicut in ventre aquas

Cogitatio carnalium fratrum p ventrem maris venter quippe e carnalis cogitatio
Aque quoque maris in ventrem congregate sunt
cu claritudo perverse mentis non erum
pit exterius in voce prius subtrahitur. Ve

niet pfecto tempus quando contra hanc perversi atque
carnales aperta voce predicent quod
nunc occulta cogitatione moliuntur. Ve
niet tempus cu catholica ecclesiam non
solum sicut intus vocibus sz etiam cru
delibus plagis premet. Adversarius quippe
namque sunt duobus modis ecclesia perse
cutorum patitur. scilicet verbis et gladiis.
Sz cu verbis persecutorum sustinet exercet
eius sapientia Cu vero gladiis exercet pa
tientia Sz verborum persecutores ab hereticis
nunc tota die ecclesia toleratur. cu contra hec
tici linguis nos subdolis et falsa
Christi blandiuntur. Persecutores vero
gladiorum inxta finem mundi securi sunt
ut grana celestibus orreis recondenda
tanto uberius a peccatorum paleis exima
quanto arctius affliguntur. Tunc electi ob
quia in illa fuerint tribulatione deprehensi
reminiscentur horum temporum in quibus nunc ecclesia
fidei pace tenetur et superba hereticorum
rum colla comprimit non potestatum tul
minis sz iugo rationis. Reminiscentur inci
quia quieta fidei tempora duximus. Qui et si
in bellis coartamur concertum non tamen
ex dictis impugnamur patiuntur. Veruntamen
quoque Job sancte ecclie typum tenens quam
tunc in illis angustiis inuenit et cu no
stre uite diuinis quiete reminiscitur sua
transacta narrat et alios ventura de
nunciat dicens Quis mihi tribuat ut sim

b iuxta dies pristinos Multa ei tribu
lata ecclesia doloribus pressa dictura
est. Tanto quippe illa futuris e tribu
lationibus angustanda ut hec tempora cu ma
gno suspirio desideret quae nos cu ma
gno dolore toleramus dicat quoque dicatur p
vocem iob Quis mihi tribuat ut sim iuxta
menses pristinos Luna autem statutis di
erum numeris mensis vocatur Ad nomine
mensium signa in collectiones earum
dies quippe dum colliguntur in mensibus
supputantur atque subtrahuntur qr et in
hoc tempore sancta ecclesia dum virtutis luce
resplendentes sanctas animas colligit in
intimis abscondit. Aliquas etiam me
sis p pfectione ponit. sic propheta ait
Et erit mensis ex mense. pfecto vz
eis erit in requiem quibus nunc pfectio fuit
in labore operationis. Remissa quoque per
fectionis pristine reducat ad memoria
cuncta poratoris sine collectis ceciderunt
reportabat lucra et angustata tri
bulationibus dicat Quis mihi det ut sim
iuxta menses pristinos. In quibus pfecto in
sibus qualis fuit enumerando subiungit

x Secundum dies quibus deus custodiebat me
quando resplendebat lucerna eius super ca
put meum. Et ad lucem eius ambulabam

in tenebris Tunc quippe vidit ex se
persecucione cogente infinitos multos
eadem quibus nunc ut mr iur sinu pac
pmulos fouet et in tugllis fidei
currunt grauiter qui ad minuti fortibus ipa
fidei tugllite mitiunt Tunc vero tales
mitri casum sunt et per viscera caritatis
quod ipse paruulorum dampno sustinet se p
peti amicus pfectum dolet Infirmorum et
enim dampna ad corda fortium per compa
tuserunt Unde per paulum dicitur Quis infirma
tur et ego non infirmor quis scandalizatur et ego
non vror Tanto enim quisque perfectior quanto
perfecte sentit dolores alienos In
sancta ecclesia infirmus tunc ergo cadentibus
angustiata cum bonorum ruinis tempore
mee dictum est Sedm dies quibus
deus custodiebat me quia se in illis
estimat eadem qua se nunc in istis estimat
alis respicit custodiri Unde autem dicitur h
Quando splendebat lucerna sup caput
meum et ad lumen eius ambulabam in te
nebris Lucerne enim nomine signatur lumen
sacre scripture Unde quia ipse ecclesie pastor dicit
Hemus firmiorem propheticum sermonem cui
bene facitis attendentes quasi lucerne lu
centi in caliginoso loco donec dies in
cescat et lucifer oriatur in cordibus vestris
Et psalmista ait Lucerna pedibus meis
verbum tuum domine Quia autem principale
membrum caput est appellatione
capitis mens vocatur Unde psalmista dicit Impin
guasti in oleo caput meum Quasi ap
te dicat Caritatis pinguedine re
plesti animam meam Nunc autem lucerna
sup caput ecclesie splendet quia sacri
eloquij tenebris mentem irradiat
ut in hoc caliginoso loco vite presen
tis vbertate dei luce preparans que sunt
agenda videat Nunc ad lumen in tene
bris ambulat quia sancta vniuersalis ecclesia
et si aliene occulta cogitacionis non pe
netrat quia cui faciem non cognoscit in
nocte ponit tamen gressus boni operis di
recta lumine superne locucionis seqitur Sic
fuit in diebus adolescentie mee quando
secreto erat deus in tabernaculo meo 3
Sic vniuersorum hominum sic sancte ecclesie
etates describit Paruula quippe tunc erat
cum a natiuitate recens verbum vite
predicare non poterat Hinc enim de illa dicitur
Soror nostra paruula est et vbera non
habet Quia nimirum sancta ecclesia prius quam
proficeret per incrementa virtutum infirmis
quibusque auditoribus prebere non poterat
verba predicacionis Adulta vero ecclesia 7
dicitur quando verbo copulata sancto repleta spiritu
per predicacionis ministerium in filiorum conce
ptione fecundatur Quos exhortando

peperit generando parit Hac igitur
etate domino dicitur adolescentule dilexerunt
te Quamuis quippe ecclesie que vna catho
lica fiunt adolescentule vocantur
non iam vetuste per culpam sed nouelle
per graciam Non senio steriles sed etate
mentis ad spiritualem progeniem fecunditer
Tunc ergo cum in diebus illis ecclesia que quondam
senio debilitata per predicacionem filios
parere non valet reminiscitur fecunditatis
antique dicit Sic fuit in diebus adolescentie
mee Quamuis prius eos dies quos deprimitur
iam tunc circa ipsum finem temporum grandi
predicacionis virtute roborata Nam suscep
tis ad plenum gentibus omnes israelitici
populi qui tunc inuenti fuerint in fidei sinum
currunt Scriptum quippe est donec plenitudo ge
tium intraret et sic omnis israel saluus fieret
Sed quia illa tempora erunt dies in quibus ad
uersarijs paulatim videbitur oppressa
Longe horum dierum reminiscitur dicens
Sic fuit in diebus adolescentie
mee quando secreto erat deus in tabernaculo
meo Quod hoc loco tabernaculum in habita
cionem accipimus quia per omne quod cogitando
agimus in consilio cordis nostri habitamus Ecclesie
autem mandata dei tractans cogitat sec
reto illic deus habitaculum deus habitaculum eius
cordis sinum ante dei oculos vidit qui dice
bat Et meditacio cordis mei in conspectu
tuo semper Exteriora namque opera patent o
culis hominum longe vero incomparabiliter interiora
ac subtilissime cogitaciones mee patent
oculis dei Omnia enim sic scriptum est nuda
et aperta sunt oculis eius Et sepe in exte
riori parte ante oculos hominum inordinate
apparere metuimus et interiori cogitacione
respectum illius non timemus que vide
tes omnia non videmus Multo enim magis
intrinsecus illi quam extrinsecus hominibus conspi
cabiles sumus Unde sancti omnes foris se
intus quam circumspiciunt et vel reprehendendo
se extimus vel magis se videri inuisibiliter intimus
timent Hinc est enim quod alia que per prophe
tam vident in circuitu oculos habent et
intus plena oculis esse mediatur Quisquis
enim exteriora sua honeste disponit
sed interiora negligit in circuitu oculos
habet sed intus non habet Sancti vero omnes qui
exteriora sua circumspiciunt ut bonum de se
fratribus exemplum prebeat et interiora sua vigi
lanter attendunt quia sese in reprobabiles
interni iudicis obtutibus prebeant et in
circuitu et intus oculos habere prohibentur
magis quam se quo deo placeat in sua
interna componunt Sic dicit sancta ecclesia p
posita de qua gloria eius filie regis ab
intus Sed quia exteriora sua eciam irrep
hensibilia custodit Nunc dicitur ea dicitur

In fimbreis aureis circumamicta varietatibus
Ut pulcre sibi intus sit et aliis foris et se
prehendes p interna gliam et alios erudi
ens p exterior opum exempla Unde i° iob di
citur et se dicat ex psona vniusalis
ecclie Qn secreto erat deus i tabnaclo
meo Ut enim demonstraret etiam quantu intus
pficeret secreto deum fuisse i tabnaclo
suo dicit Ut etiam ondat recti^mus opa que
tum extrinsecus custodiunt adiungit Cum
erat omps mecum et i circuitu meo puer
ri mei Omnes autem qui precepta diuina me
tiunt dei tabnaclm fiunt Unde ut sup
iam diximus p semetipsam vitas dicit de eo
qui mandata illius custodit Ego et pr
veniemus et mansionem apud eum faciemus Quo
contra pissi quique dum interna non appetunt
i suis se cogitacionibus foras fundunt Unde
eis p prophetam dicitur Redite puaricatores
ad cor Et rursum ve qui cogitatis inuti
le In actibus suis quippe veniunt homines
quos corpa videntur et deum sibi pnte non
estimat esse quem non videt Quo contra
i laude iusti dicitur Cum egipti regem co
tempnet et mandatis dei obediret qui
inuisibilem tamque videns sustinuit Con
tempsit quippe tre principem qui non vidit
quem ab oculis sui cordis abiecit Regem
vero inuisibilem tanquam videns sustinuit quia
ab eius timoris intuitu mentis oculum non
deflexit Sancta itaque ecclia i magnis
tunc tribulacionibus dephensa cum multos
a deo conspicit pna cogitacione discede
vide pfecto mentis eorum habitaculum disce
dente deo vacuum remanere et iure de
plorans dicit Qn secreto deus erat i ha
taclo meo Quibus verbis non incerto
et simulato religionis plagitur quia non
nulli tunc etiam xam esse non appetunt
sed videri Hoc vero deus i publico est non
in secreto Sed sancta ecclia deum in secre
to habere desiderat quia illos vere fideles
respicit quos ad vitam ficto corde prima
ne cognoscit Que uiros exteriorem
vigoris sui retinere dicit Qn erat omps
mecum et in circuitu meo pueri mei
Pueri vocat qui celestibus mandatis in
seruiunt Unde p prophetam dominus dicit Ecce
ego et pueri mei quos dedit michi deus
Et rursum quos Pueri mei nunquid pul
mentarium habetis Nunc ergo in circuitu
eius pueri sunt quia i electis fere gentibus
repiunt qui celestia mandata custodiunt
et spiritualis disciplie regulis ~~obedient~~ ob
secunt Aposto tunc ad obsequium pueri
derunt quem pium qui repti fuerant spiritualia
eius mandata contempnunt Sequitur Qn la
uabam pedes meos butiro Quia xpum
et ecclesiam vnam esse pna crebro iam

diximus illum vero huius corporis caput
hanc autem illius capitis corpus Aliter h
verba nunc voce capitis accipi atque aliter
nunc voce corporis decuit Quia ergo pedes
ihesu non scos pdicatores accipimus de quibus dicit
Et ambulabo i eis Butiro i lauatur
pedes quia pdicatores sancti bonorum ope
rum pinguedine replentur Ut enim iam sup
diximus quia vix ipa pdicacio sine aliquo
tusigitur commisso alius commixtus tusigitur co
tagio Nam quis pdicans aliquid ad aquatula
cuiusque indignorum trahitur si contempnitur aut
ad quantulamcunque gliam si ab auditoribus
veneratur Unde et apostolus pedes loti sunt
ut a qualibet puo contagio ipa pdica
cionis contracto qui a quedam itinere contracto
puluere mundarentur Et beatus Jacobus dicit Nolite plures magistri fieri fratres mei Jacob 3
Et paulo post In multis enim offendimus omnes
Pedes ergo lauantur butiro quia pinguedine
omne bonum opus infunditur atque mundatur
collectus puluis de gloria pdicacionis Ue
cte butiro pedes lauantur cum sanctis
pdicatoribus debita ab auditoribus sti
pendia conferuntur et quos fatigat i uictu
pdicacionis labor exhibita a discipulis
bonorum opum pinguedo fouet non quidem
pdicent ut alantur sed ideo alantur ut p
dicent i pdicare subsistant non ut
ad interiorem x summendi victus tuseat
actio pdicacionis sed ut ad exteriorem p
dicacionis defimat ministra ~~pdicacio~~
sustentacionis Qui bonis ergo pdicatoribus
non cum victus pdicacio impeditur sed causa
pdicacionis accipitur victus Et quoniam
pdicantibus victualia ab audientibus confe
runtur non solent de verbum munere sed de
conferentium gaudere mercede Unde p paulum dicitur
Non quero datum sed quero fructum Datum quippe
est res ipa qua impeditur fructus vero dati
est si benignus mentis futurae mercedis stu
dio aliquid impeditur Ergo datum in re accipi
pius fructum i cordibus Et quia discipulorum
suorum apostolus mercede potius quam munere
pascebatur neque se datum sed fructum se
quere fatetur Unde subdit ptinus de hoc omnia
et habundo Butiro ergo pedes lauantur cum
pdicatores sancti ipa ut diximus pdica
cione fatigati auditorum suorum bonis
opibus refouentur Confessos namque pedes bu
tiro vnxerat ille qui audiebat Uiscera
scorum requieuerunt sup te frater Hoc
butiro vnctus fuerat pes qui i cathena
tenebatur dicens Det misericordiam dominus Onesifori
domui quia sepe me refrigerauit et
cathenam meam non erubuit Hic ergo
ex voce capitis hec verba pensamus recte
pedes ut diximus pdicatores accipimus
Si autem sentire ista ex voce solius

corporis dei minimi pedes ecclesie sunt
inferiores operum ministri qui dum adversus ne-
cessitates ea que sunt exterius exercent per ex-
terius ministerium velut pedes terre inhe-
rent. Sed debent hii qui presunt qui doctrine
studio invigilant solerti cura occupa-
torum curam requirere. eis quia ea
que ipsi vagando perceperint crebra ad-
monitionis voce infusione pinguedi-
nis ministrare. Nam quia in uno corpore mu-
tuo pro se membra sollicita sunt. sic interio-
ribus ministeriis membra exteriora fulciuntur. ita ne-
cesse est ut a minoribus studiis illorum inti-
ora repleantur ab robore. Cum igitur
doctores sancti quibusdam ad exteriora
ministeria deditis unctionem dominice incar-
nationis predicant. butiro eloquii pedes
lavant. Solent pedes itineris asperitate
lacerari. Verum et omnino difficile est in
terrenis actionibus huius vite iter agere
et nulla ex labore itineris vulnera su-
stinere. Cum ergo vigilantes prepositi audi-
tores suos curis exterioribus intentos
ad cor revocant ut quod inter ipsa licita
administrantes mala congnoscant. et que
contraxerint defleant. Pedes butiro
lavat quia eorum culpe pie unguenta
commisit. Remissa igitur ecclesia tunc
vehementer afflicta quo pacis sue tem-
pore per exhortationis sue verbum membra
sua etiam exteriora mundabat et dicit
Cum lavabam pedes meos butiro. Quod
de beato Job mirabiliter constat intueri quia inter
tot curas rerum. inter tot affectus pig-
norum. inter tot studia sacrificiorum subiectis
suis quomodo exterius bona sequi vite pre-
dicabat. ut eos de celestibus imbueret
quos ad exteriora opera deserviret. Quid
ad hec nos pastores dicimus qui commissis nobis verba
vite impendere non curamus. cum quanta
tunc viri prohiberi non valuit a butiro
predicationis vel sollicitudo rei vel magna
occupationis facultas. Sed fracta veritate
historie ad sancte ecclesie verba redeamus que
per beatum Job vel per os membri sui loquitur.
Quanta sunt que tempore extremo patietur cum
transactorum suorum reminiscitur. cum per eam
verbi pinguedine operantium vita
lavaretur. Que nunc per ipsam quoque predicatorum
suorum vigilantiam plenius exequens sub-
dit Et petra fundebat mihi rivos olei.
Quia petri nomine Christus accipitur predicator
egregius fatetur dicens. Petra autem erat Christus.
Que nimirum petra ad usum ecclesie olei ri-
vos fudit. quia in ea loquitur [illegible] dominus predi-
camenta unctionis intime emanant. De
hac petra olei rivus cucurrit liber Ma-
thei. liber Marci. liber Luce. liber
Johannis in diversis huius mundi partibus

quot predicamenta edidit tot petra hec per os
ora omnium apostolorum rivos fudit. Totiens
adhuc de petra hac olei rivus funditur quotiens
eius spiritu sancto ungendis mentibus audito-
rum ea que in libris veteribus de Christo dicta sunt
explanantur. Et apte rivi vocantur olei quia
descendunt et inungunt. in quo quos ipsi tingunt olei pluralitas sit in scriptura
ungit. quos intingunt inungunt in pinguedine
De qua nimirum pinguedine propheta
ait. Sicut adipe et pinguedine repleatur
anima mea. Sed etiam nomine olei ipsa sancti
spiritus unctio designatur. De quo per prophetam Ysa x
dicitur. Computrescet iugum a facie olei. Iu-
gum quippe a facie olei computrescit quia
dum sancti spiritus gratia ungimur a captivi-
tatis servitute liberamur. Dum quia malignus
spiritus dominatus superba repellitur iugum con-
teritur quo libertatis nostre colla premebat.
De hoc rursum oleo scriptum est. Vinea facta
est dilecto meo in cornu filii olei. Filius
quippe olei fidelis populus dicitur qui ad fidem dei
in ventura spiritus sancti unctione generatur. Christus
ergo tunc sancta ecclesia et bonis pressa doc-
trina spiritus et unctione et que nunc habet predica-
menta ad memoriam revocet et sinum si-
lentium deploret dicit Petra fundebat mihi
rivos olei. Cui verbis congrue subdit
Cum procedebam ad portam civitatis et in
platea parabant cathedram mihi. Vide-
bant me iuvenes et abscondebantur.
et senes assurgentes stabant. Prin-
cipes cessabant loqui et digitum super-
ponebant ori suo. Vocem suam cohibebant
duces. et lingua eorum gutturi suo
adherebat. Inter nos veteres sunt ut senio- Cap II ff
res in porta consistentes et causas intentium
iudicarent. quibus tanto esse pacificus urbis
populus quanto ad hanc discordes ingredi
non liceret. Sed nos sacram historiam ve-
nerantes hec egisse beatum Job per cultum
iustitie etiam teneamus. atque ad indagan-
da allegorie ministeria ducimur. Quid ergo
per portam civitatis nisi quedam bona actio de- porta mortis
signatur. per quam anima ad quietem celestis
regni ingreditur. Unde propheta ait. Qui exal-
tas me de portis mortis ut annuntiem
omnes predicationes tuas in portis filie Sy-
on. Porte mortis sunt actiones prave que ad
interitum cedunt trahunt. Quia at Syon
specula dicitur. portas Syon actiones bo-
nas accipimus per quas superna patriam ingre-
dimur ut regis nostri gloriam contemplemur.
Quid vero per cathedram nisi magisterii au-
ctoritas designatur. Greca autem lingua
platea per latitudinem ponitur. Nunc ergo
sancta ecclesia ad civitatis portam procedit quia
ut altius celestis regni propinquat in sanctis
se actionibus exercet. Cum in platea parata
cathedra quia in magne amore latitudine

sin magisterii exhibet q libertate
Gra ei xrta q sentit publica voce
pdicat q in plathee cathedra se
det cu intu d sua pdicacoe metu
it illius pssa tuorib se sub silencio
abscondit Mn no i publico ad docē
dn psidet qua simul et senecendi
virtus et docendi ptas fulcit bz cu
ad porta pcedit et i cathedra pla
tee sedet qd a lenib qd a gravibus
agēt admgit d videbat me iu
uenes et abscondebat et senes as
surgentes stabat h historie inte
dig que dixit credig h allegorie
q pdixit videa9 Juuenes nāqz
dici solet q nlla gsilij gntute dep
unt Senes vo no cor sac scpta
vocare gsnevit q sola gnti te tpm
h mor gntutate matura sunt vn
p qnda sapiente d Senectus ve
nerabilis e no diuturna neqz nu
anor gputata Cani sunt sēs hois
et etas senectut vita imaculata
vn ree q ad moysen dns dt Co
grega in lxx viros d senoribus
isrl quos tu nosti q seniores
pl sint In q9 qd aliud qz senectus
in cordib requit cu tres eligi
iubet q senes sciunt h ei sene
ctus corpis i eis quere a tant
scivi potant a gntib videri Cu
vo d quos tu nosti q senes pp
sint p sed ligt gr senectus mentis
no corpis eligenda mone Scias
go ecclia videt iuic iuuenes et
abscondunt Senes vo ei assistunt
assurgentes qr vigore eius atqz recti
tudine timet formidat grande gu
ficat senes gqz sut fugiunt gnes
vo atqz pfcti diligut impfcti re
phendunt Videt go hac iuuenes
et abscondunt qui dephendi i suis
occultis actib metuunt Senes vo
assurgentes stat qr pfcti gqz ex
humilitate indicat gntu in bona
opacoe pfecerunt Sz qr h d suis
loqm narrat qz quale ab exteris
time a Principes cessabat log et
digitu supponebat ori suo et vo
ce sua cohibebat duces et lingua
eor adherebat gutturi suo Quid
hc loco aliud duces intelligi vel
pncipes pnt ni hetice pnitat au
ctores lxx q9 p ppheta d effusa
e gtencio sup q pncipes et seduxe
rint eos in invio et no in via Ipi
etei du dispensatoe dm pugese
inptaui septuag no metuunt p
sto plebes subditas no i ea via

qr c e h i invio erunt Sup qs tot
q3 effusa gtencio d. qr sitis pbi
vicissim allegacoib gdicent Arri
us qppe tres psonas in diuinitate su
scipiens tres etia deos adoravit
Qui e con Sabellius vnu deu sub-
sapiens vna credidit ee psona
Nuos sca ecclia int veri pdicaco
sue trmite indeclinab tenes et
vnu deu pdicat tres psonas con
Sabeliu asserit et tres psonas asse
rens vnu deu con arrm asserit
et gsitet Sca aut in sacro elogio
Manicheus vgnitate laudan
gpexit gnugia danauit At con
Jouinianus qr gcedi gnugia no
uit vginu mundicia despexit h
fit ut sp hetico pvsa intelligētib
gfusa vicissim eor negna et in
culpa gcorder et in sina discrepet
At con sca ecclia p mediu vtrarum
ptiu lites ordinata pace gradit
et sic sic supiora bo nonit susci
pe ut et ngnit etia infiora veni
ri qtes nc sunna equet infimis
nc exclusu ima despiciat cu sumo
vena Nuc go heticor plebiu pn
cipes aucto sce eccle ppendentes
cessat log et q ori suo digitu sup
pount du falsis querelis no voice
vocis se reprim h vtute mas signi
cat Voces suas duces cohibent
qr minimo hi q pq se erratess pplos
trahe conat ne loq iuic pvsa au
deant et auct frene ponde et
vtute vone Senor lingua suo gu
turi adhet qr et si pversa loq li
bā voce no audent tu apd se gte
gnt cuncta q con vera fide ppone
falsa moliut Hor go tpm seq
ti tribulacoe dephensa i misterio
ecclia deplorat d Qn pcedeba ad
porta ciuitatis et i plathea paba
cathedra in videbat me iuuenes
et abscondebat et senes assurgentes
stabat pncipes cessabat loqui et
digitu supponebat ori suo voce
suam duces cohibebat et lingua
eoru gutturi suo adherebat Ac si a
te dicat Cu pdicare in voce pub
licavit ois me q vitati no fuit se
uerus expauit Jllo nāqz tpe cu sca
ecclia adhuc ste pmeret pmis gbusqz
dicatorib licentia locucois daret Sed
longe an Jeremias intueris ait Sed
lamie nudauerut mamas et la
ctauerut catulos suos Qd nāqz la
mias ni heticos appellat lymaz qd
facie h belua p impietate cord

testates q' tuc mama nudat qa
errore sim libe pdicat Tuc catu
los lactat q male segetes puulor
aias du prisa insinuat ad ipletes
monedo qsmat Sz auris audiens L
btificat me et oclus vides testio
reddebat m Qui btificari se ab audi
entib sibi qz testio reddi a vide
tib fate. btus iob qual in smoe
qualis ve i ope fuit ondr Neqz em
pfens i ope est. cui adhuc lingua
pmitat condicit q' in smoe laudat
q' h' qd loquit ope no ondit Ut ig
btus iob aicoz suoz incpacoib ex
actus utqz se hec huisse phibeat
sese et audietib et videtib i vena
cde fuisse manifestat Qd si ad voce
sce eclie referius ille eius vba bti
ficat q' ea q audierit ope qsumat Ille
testiom reddit q' exemplis virtu
tis bn vmedo videt Quam etei
eclia ille vacat videt cuius testat
vita q vidit Ad h' naqz bonoru
uit ea btitudo cuit ut q hac vide
rint a suis pmitatib corrigat Nec
dn go mt ea vide bonus q' no est
emedatus a malis Sz vni ei testiom
redda ondr cu sbiugi Eo q liberas
sem pauperem vociferate et pupillu M
cui no est adiutor Bndicco pituri
sup me veniebat et cor vidue qsola
tus su Magna mue sr ista opa liba
re vociferate paupem et pupillo ad
iutorm inistre. pituri eripe cor vi
due qsolari. Sz pig eni dem e. qd ex
hibuit p doctinaz Ait naqz Auris
audiens btificabat me Nuc aute
narrat q p miaz Eo q libasse pau
pem vociferate et pupillu cui no e
rat adiutor Vox qppe cu ope sibi
imo qcordat Hec btus iob ex N
hibuit subdit et tn p scaz ecliam
exhibenda sigint q utraqz vnc mces
sabilr exerc. ut vz filios suos et
loqndo pascat et defendedo ptegat.
qtes et p vba bonos faciat. et p pac
cencia tuea a malis Sn at septu
est Germinet aut tra herba virete
et faciete seme et lignu fructiferu
facies fructu iux geng sum Qd sic
e vacit fem ut sigficaret acqs vacit
facionib P tra qppe signa eclia q
et ubi nos pabulo reficit et pacienu
umbraclo custodit q et loqndo pascit
et opitulado ptegit cu no solu her
ba refectois pferat s etia tu fru
ctu opis arbore ptectois Providedu
q videos hic q' plebiu gubnacoib
psit qd sp dr Videbat me iuue

nes et abscondebat nuc astrant Et
cor vidue qsolatus su Cauta disciplia
regiminis ut an eu iuuenes abscon
dere qnta masuetudo pietas ut p eu
meriora corda qsolaret Fuit naqz O
nonulli ita distenti ut omes masue
tudinez benigtatis amittat Et sr nonulli
ita masueti ut pdat discicn iura
regiminis Sn cuct rectorib vtqz su
mope st tenenda ut nec in disciplie
vigore benigtate masuetudinis
nec rursu in masuetudie districcoz de
serat discipline qtes nec ad qpassioez
pietatis obdurescat qtra ces qu
corrigut nec discipline vigore molli
at cu infirmoz aios qsolant Regat
go discipline vigor masuetudinez et ma
suetudo ornet vigore et sic alterutru
qmede ex altero ut nec vigor sit rigi
dus nec masuetudo dissoluta Hec aut
q duas pietatis opa sca eclia et corpa
exhibz et spualit exhibe no cessat Na P
paupem vociferate libat cu petora
veniam depcantem eas qs qmiserat
clpas laxat De tlib qppe paupib Mt 5
dr Bti pauperes spu qm ipoz e rgnu de paupe pupille et vidua
celoz Et tlm pauper clamore
audimus ps te voce dicetis Cito a
ticipet nos mie tue dne q pau
pes facti sumus nimis Pupillu vo
cui no e adiutor libat dn unusqsqz
mortuo antiquo pre diabolo ad ecclia
redies i ea exhortacoibus adiutorm
~~inveniat~~ inveniat qui ia desidia mori
pscqut fugit Pt pupillu noie fide
lis qsqz et ia pp morte boni pris
intelligi cuius ad tpus visione desti
tutus est. qruis solacio destitutus no
est. Bndicco etia pituri sup eu
venit. cu petoris ~~intutu~~ puenit et intutu
eu scis exhortacoibus a clpe fovea
reducit Vn sc̄ptu e Q' qnti fecerit Jac 5
petore ab errore vie sue salvabit
aiaz sua a morte et opit multitu
dine petorum Si go magne mercedis est Maioris e mit aiaz libare q carne
a morte eripe carne quoqz moritu
ra qnti e meriti aiaz a morte li
bare in celestia patria sine fine vi
ctura Cor aut vidue qsola dn fi
deli cuiqz aie q eternas dni ret
bucoes narrat q viri sui bo ad
memoria revocat Cui q spualit aia
qiuncta e go mortua vidua e dr
Sz sce eclie vocib ex eius vrbis so
net Magna go qsolacoz cor vidue
suscepit qn fidelis aia in vbis e
clie de aduetu illius aqs cui spualit
e qiuncta qgnoscit Sz Justicia indutus R
su et vestiui me sic vestimento

Vestimento utique tu vestim ex omni parte
Vestimentum significat bona opera — circumdamur. Ille ergo iusticia sic vestimento ve
stitur qui se undique bono opere protegit. et nulla
parte actionis sue peccato nuda relinquit.
Nam qui in aliis actionibus iustus est. in aliis
iniustus quasi hic latus operuit. illud nudat
uero iam bona sunt opera que subortis aliis pra
uis operibus inquinantur. hinc enim per Salomonem
Eccl 9 — dicitur. Qui in uno offenderit multa bona perdit.
2. — hinc Jacobus dicit. Quicunque totam legem ser
uauerit in uno autem offenderit factus est omni
um reus. Quia uidelicet singula ipse dilige expo
Cap 12 — suit cum subiunxit. Qui enim dixit non
mechaberis dixit non occides. Quod si
mechaberis non occidas autem factus es
transgressor legis. Cordis ergo ostium
cunque porrectum undique nobis adhi
benda est custodia. Unde recte quoque per Salomonem
Prov 4 — dicitur. Omni custodia serua cor tuum quia ex
ipso vita procedit. Dictumque est custodia
premisit. omni. ut videlicet unusquisque hinc
inde diligenter se custodiat respiciat
Et quamdiu in hac vita est contra spiritales
inimicos in acie se positum sciat. ne in
cede qua per has actiones colligit per
alias amittat. ne hinc hostem fores
obseruat et aliunde aditum pandat. In
qua etenim ciuitas contra insidiantes
inimicos magno uallo aggere forti
bus cingitur. murus in omnibus munitur cu
stodia. unum uero in ea foramen tan
tummodo per negligentiam relinquitur. inde
procul dubio hostis ingreditur qui undique ex
clusus esse uidebatur. Phariseus namque
ille qui in templum orature ascendit. ci
uitatem mentis sue quanta munitione
Luce 18 — uallauerat audiamus. Ieiuno inquit
bis in sabbato. decimas do omnium que
possideo. Qui premisit Gratias tibi ago
Magna contra munimina adhibuit
Sed uideamus ubi insidiantibus hosti im
munitum foramen reliquit. Quia non sum
inquit sicut publicanus iste. Ecce ciuitatem
cordis sui insidiantibus hostibus per
elacionem aperuit. quam frustra per sic
ieiunium et elemosinas clausit. Incas
sum munita sunt cetera cum locus unus
de quo hosti patet aditus munitus
non est. Gratias recte egit. sed prorsus
super publicanum se extulit. Ciuitatem
cordis sui se extollendo perdidit.
quam abstinendo et largiendo fundat
Victa est per abstinentiam gula. destituta
uentris ingluuies. superata est largi
tate tenacia. auaricia depressa. Quibus
laboribus hec acta credimus. sed o quot la
bores uno uicio perusi occiderunt.
quanta bona unius extre gladio sunt perempta.
Unde magnopere oportet bona agere semper
et ab ipsis nos bonis operibus caute custo
dire in cogitatione. Nam si mente eleuat
bonum non sunt. quia non auctori militant sed
elacioni. de qua re non inordinate agi
si ex libris licet non canonicis. sed ad edifi
cationem tamen ecclesie editis testimonium proferimus.
Eleazar namque in prelio elefantem fe
riens strauit. sed sub ipso quem extin
xit occubuit. Quos ergo iste signat
quos sua uictoria oppressit. nisi eos qui
uicia superant. sed sub ipsis quos subigunt
superbiendo succubunt. Quasi enim sub ho
ste quem prosternunt moritur. qui de culpa
qua superat eleuatur. Pensandum ergo ma
gnopere est quia bona multa prodesse pu
sillanimitate mala que subrepunt non cauentes
perit omne quod agitur si non sollicite in
humilitate custoditur. Unde bene quoque de ipso pri
mo parente dicitur. Posuit eum deus in paradiso vo
luptatis ut operaretur et custodiret
Operatur quippe qui agit bonum quod precepit
sed quod operatus fuerit non custodit. cum
hoc quod prohibetur. Beatus igitur Iob qui ex omni
parte bono opere se texerat. dicat Iusti
cia indutus sum et uestiui me sicut uesti
mento unde et protinus subdit. Et sicut dya
demate iudicio meo. Iustorum iudi
cium dyademati comparatur. quia per magna
opera gloriam ad retribucionis ducunt
coronam. Quia nimirum iudicia sententia
cottidie introrsus agunt. quod deo quod pri
debeant solerter aspiciunt atque ad agen
da bona se uehementer accendunt et de
perpetratis malis districte redarguunt
Unde bene per Salomonem dicitur. Cogitaciones
iustorum iudicia. Intus quippe ab omni stre
pitu se clausi ad corda sua redeunt. ibi
quasi ascendunt tribunal mentis. atque ante ocu
los mentis se eternum statuunt. Dedu
cunt ad medium regulam testamenti
qua dicitur. Quecunque uultis ut faciant
uobis homines eadem et uos facite illis
Transferunt in se personam proximi sollicite atten
dunt quod sibi si ita esset fieri uel non fi
eri uellet. fit quasi districtus inter atque iudi
cium suum et proximi inter tabulas diuine
legis in foro cordis examinatur. Bene igitur
de cogitacionibus iustorum iudicia. quia ipse
eorum intimi motus cordis cum quadam lima
iudiciarie pertractant. Quibus pacto quasi
retribucionum infirmius non querunt. recte
iudicia dyademati comparantur. Dyadema
quippe in superiori parte corporis imponitur
Iustorum ergo iudicia dyadema dicuntur
per hoc non in terrenis et infimis. sed supe
rius in numerari concupiscunt. Sequitur Oculus
fui ceco. et pes claudo. Pater eram
pauperum et causam quam nesciebam di
ligentissime inuestigabam. Iustorum hec laus

mimg forsitan grat em btus iob
vtutes suas ta subtilit' enuat Sed h
n qppe viroz e bo q facint oculta re
ne gtingat eos lapsu loquendis me
e bn p semetipaz vitas dt Attedi
e ne iusticia vraz faciat coram hoib
ut videam ab eis Hinc e q duos
ecos mix via sedetes illumans prec
nt dns videte ne qs sciat d' q bus
lico scptu e q2 illi abentes diffa
manerunt eu p tota illa tra Ded
pmendu nob est qd sit hc q oips ds
m hc e velle qd posse et tace su
as vtutes volunt et tn ab his q
illumati sut qi inviti indicar' insi
p fimbs suis seqntibg exm dedit
ot ipi qd vtutes suas ocultari de
ident et tn alij ut eoz ex° pficiat
pdant inviti et fta qd sua ocul
tando seipos custodint s du pdur'
inviti bona ad prios suos exepla
trasmittut Oculten'r go studio ne
cessite publice' et eoz oculta° sit
custodia ppa eoz publica° sit uti
litas aliena Rursu q2 scptu e Ne
q accedut lucena et ponut ea sub
modio s sup candelabru ut lute
at oibg q in domo sut Sic luceat
lux vra cora hoib ut videant
opa vra bo et glificet prem vrm
q in cel e Aliq scti viri et cora ho
minbz gpellut' boa fac'e a' gade
sua fta narrae s ad eu fine ora
referentes ut no ipi eisd opibz set
pr eoz q in celis e glificet' Cu eni
sca pdicat' ipa eoz pdica° fortasse
despicit' q2 vita nescit' Compellu
ntg sua dice ut auditoz suoru
vita valeat mutare et fta sua re
ferunt ut venatoi sint vendu
appetint ut rene'ent audiant' Hoc
tn qppe e Cu elenare' aialia de
tra elevaba' pit et rote elevaba'
cu auditoz metes vita pdicatiu
suscipiunt uccio ptiq' et vim pdica
cois admira'r' Hinc e q pdicato
res boni et honores ppt elacoz fu
giut et rursus ppt imitacoz hono
res volut Sic nimiru paulus apos
discipulis loquis et honore fugit
et tn qntu esst honorandus ondit
Ad Tessalonicensibg dt Neq3 em
aliq fuimg in smoe adulacoib sic
scit neq3 i occasioe avaricie ds
testis e neq3 secuty admixit Nec q
rentes ab hoibz gliaz neq3 a
vob nc ab alijs cu possim honori
esse sic apli x s fcti sumg ut p
vuli i medio vrm Rursus Corinthijs
honore fugiens dt Non eni nosmetip
sos pdicam s ihm xpm Quos tn
videns falsoz aploz psuasionibg
a ve fidei tramite demigre eis se
simope qntu esst venandus ondit 2 Cor 4
d In quo qs audz i insipiencia di
co audeo et ego seme abrahe st 2 Cor 11 paulus semetipsum laudat
et ego ebrei st et ego isrlite sut
et ego ministri x st et ego ut minus
sapiens dico plg ego Quibus etia
subiungit q ei qz tcm celi secreta pa
tuerint q raptus etia padisi ar
chana penetrauit Ecce honore fu
giens sum se discipuloz pdicat Ecce
honore p utilite audiencium qrens
falsis suis aplis vite sue merita
supponit Egit qppe doctor egregius
ut du ipe qualis esst agnosceret et
vita et lingwa male pdicatium eius
gparacoe vilesceret Illos vz gmendaret
si se abscondet cu q3 se no ondet
erron locu dedisst Aliq go mo
et humilitate exhibz graz et utilitat
qrit mcmetu ut sum se discipulis
pdicet et adusarius potiore se de
muaret ondit disciplis qd humilit
acciperent ondit adusarijs qd sub
limitat Innotescat cum adusa
rios qd hret ex mune innotescat
discipli qualis apd se maneat
in cogitacoe Scti em viri cu Job 16 7
cogunt' bo narrare q faciunt no iustus cum se laudat
elacoi fuiunt s utiliti Unde btus et alijs ad profectum
Job amicis suis se iniuste increpatibz atz
adeo bo sua nescientibz narrando aperit
ut minus discerent no cum vita sua
eius increpare exigi s hac tacentes
imitari Quamvis ut sup diximg hinc ad
memoria fta sua reduceret ac invita ab
increpatibg desperacoe impellebat Na
ut tot dolores vulnez et vba despa
coib cu bo q fa' narrat qi collapsu
vbis et vberibz ad spez aim reforat
Dicat go bo q fecit ut no cogat' int
tot mala d' se despare q audit
Oculus fui ceco et pes clando Cu scti
opis exempla pensa' intuendu nob p
mitus e qz rectus ordo ingrediendi fuer'
vt an iusticie et pgmod' mie opa desc
bunt' Ille qppe bn agit q pia sunt q
fecit prius fuare q iusta ut collatus i
pximis rivus mie d' iusticie fonte
ducat' Na mlti pximis qi opa mie
ipedunt s imiustie fta no deserunt
Qui si vacat prius imag facere student
Quipris prius debuerat iniste vinedo Job 30
inseri Unde scptu e Miserere aie tue
placens deo Qui go inseri volt primo
a se trahat originem in sendi Scptu

Mathi 22 nāqz ē diliget pxim̄ tuū sic teip
ūnd alti insēndo pnus ē. q'adhuc
iiiste vinēdo sit ipius s̄metipi vn
Ecc 1 R p quedā sapiēte d' Qus b' nequā est
eui bonus ēit Ad exhibedā qppe miaz
ut indigētib3 plene extiq valeat
ipedi dūo 2 nēcia ggrunt i. hō q'
pbeat. ē reb' q pbeat. Qz loge incō.
Cordeō ē ops̄ pabilit melior ē hō qz res. Q itaqz
elcā indigenti indigēti pxio ex tiore sbaz pbet.
ñ vita sua a neq'tia no custodit. rez
sua dō t'buit ē se pctō hc qd iming
ē obtulit anctori. ē h̄c qd maius est
sūat img'ti Bn itaqz p btm iob pmsd'
Justicia indutus sum ē vestiui me sicut ve
stimento. ē sic dyadēate iudicio meo.
Ac dein subiūgit Oculus fui ceco ē pes
9 claudo Crā tunc ē apd dm̄ obla̅ ve
r'cti'mus cū d' radice iustie pdeūt ra
mi pietas Qz qz i ipo iūe ope plus so
let apd intimū iudicē aīg pesari
qz fcm̄ Nōnd' q ceci oclm se fuisse
asserit. pede claudi hēci dites p
feo indicat: qz ē illi p semetipm
manu pbueat. ē hunc ptabat susti
nedo Ēt qua re collig' sup egeos
ac debiles gutus iūe illius viscera
fūdebat' Vn ē subd' pr erā pauper
Ecclia scā est Quē vz ūba si ad voce scē ecclie ti
oclus cecorum pica intpon reseāg: ipa ē oclus
ceco qz p ūba lucet Ipa pes claudo
qz p adiutoriū g tinet Cecos em
pdicādo illuiat. claudos vō opitu
lādo sustinz Cecus qppe ē q'adhuc
qo pgat no videt claudus at ē q'
no pt ire quo vidz Crebro at pctm
cū igratia ā infimite ppetrat. ut vl
ne sciat hō qd velle debeat ul no
oē qd voluit possit Vno g p pps ta
dr Dns illuiaco mea ē salus mea que
timebo Cra ei ē sciaz dns pbz ē vtu
te ē con igratitudz illuiaco ē g infimte
salus vōt' Hinc ecia d' iniqis d' fiat
vie illor tenebe ē lubricū ut scz p te
nebs qo ire deant no videat Q' et
si recta vidint i eis tn stare p lubcu
no possit Iste itaqz p lubcu iūe bō
claudicat ille p tenebs q bō sequa'
Iudei sunt claudi gnat Scā itaqz eccla ex inns ē bloib3
& gentiles ceci dpphesa atiqz t'mnsit' tpm. qn ē
docēdo illuiare gsuenat ē adiuuādo
fmare. ē pcedet meb' sui ore loq'
d Oclus fui ceco ē pes claudo Quē
qz duos pplos i se collegit iudaicū
scz atqz gētilē. rec pt ceco gētilis.
claudo aut iudaicus pps designari
Cap 14 Gētilis qppe q oclos no hūit qz no
accepta lege no vidit qo ire debuisset
At cōn iudaicus hns oclos claudus

fuit. qz lege qd' sciendo tenuit. sz
ea gssū vcti opis no tetēdit Et ei
gētilis pplus cecus no fuisset pphta mi
nie dixisset populus gētiū q sedebat
i tenebs vidit lucē magnā Nisi q
si israeliticus pps a bono ope minime
claudicasset neqz voce dni pps tradi
xisset Filij alieni mentiti st mi. filij
alieni inveterauerūt ē claudicauerūt a
semitis suis Q' min ppls claudus id
ēco noiat' qz sanū gssū i opacōe in
hunt q' vtqz, pede vti noluit. dū vn
testamētū tenuit aliud spnit Qn
tn scā ecclia ad se veniētes susce
pit qz ei ia vetus tenēti ecia noui
testamētū inseruit Ad digēdos igit
gssus illius q alter pede nitit Ci fi
del' scē ecclie pps adhuc rec subiūg
Pr erā pauper qz vz humiles q spi
pauperes deti st ex eius pdicacōe ge
nerant Qz oz ut i his oibus ipa hi
storie ūba subtilit pesem' Ait ei Pr
erā pauper ē cāz quā nesciebā d
8 ligetissie inuestigabā Plerūqz ei
multa hoies pauperibus largiūt'. no
qz eos pauper diligūt. sz qz si in
nie tribuit ira supni iudicis formi
dat. q si domi no metuerēt q hūt
dare noluissent Quid in bono ope
pmus incipietiū gdus ē ut q'adhuc
i nescit pxim sic se diligere ia tn
incipiat iudicia supna formidare
Qd ē aliud ē bonū opus ex pcepto
aliud vō ex affcu facere Secus vn
ut mete nobs sue opacōis insinu
et dicat Pr erā pauper Nō qo si
patiui vl pxim vl adiutore paup
um. sz prez fuisse testat' Qa min
magis caritatis officio studiu iūe vti
i affcu nāe ut eos q filios cnet
p amore. quos qz pr perat p ptectoz Q
igit vis iūe illius nāz fuat imitata
prez se fuisse pauperū gmeorat Vb
ecia subdit Et causā quā nesciebā
C diligetissie inuestigabā In ūbis vz
ūbis pesanda st oia qz distincte
narrat'. q nulla ab eo in cāis ptmitit'
Iustus qppe ē i actoib3 suis. pmus in
infirmitatib3 pxior strenuus i ne
gocijs pauper Q' ei etne retbuc
bona cogitat. necce ē ut ad omē
se causā secutuie incedis ex
Hinc p Saloez d' Q' dm tiet nichil
negligit Hinc paulus ait Ad omē
opus bonū parati Qz mt h sciend' ē
qz alia i actib3 nris mora bō ptē
mittēda st p vtilitate maior Na q'
igrat ē bom opis initiu. mortuum
sepelire ē tn cunda q'ad sepeliendū

...ez se dimitti popos[c]erit deni e bi
...e ut mortui sepeliat mortuos su
...s tu aut vade annucia regnu dei
...ostponendu nagz erat obsequi hinc
...nisterij officio, pdicacois. qz illo car
...e mortui i tra gdet. isto at aia
...ortuu ad vita resuscitaret. P. pphaz
...s pmatiby sinagoge dr. Cuite indicy
...incite oppsso. Et tu aplg dt Cotep-
...bles q st in ecclia ios ad indicandu
...stituite Auditoes eu suos ad vtu
...e sapientie ad linguaz gra. ad
...phtie qz indagada mistia succede
...at d. Emulam spitlia magis aut
...t pphtet. Sz qz spitlia do no cape
...et si eos trena nego^a depssisset lo
...e an pmisit d. Cotepti les q st D
...n ecclia illos ad indicandu gstituite
...lesi apte dicet Q mioris miti st
...n ecclia. et nllis magnoz donoru
...ollet vtutiby ipi d trems negoti
...s indicet. qts p qs mag nequeunt
...o imora suppleat. Ees qd gtepti les
...oiat et tu sapietes vocat cu dt
...ic no e qsqz int vos sapies q possit
...ndicare int fres et pxim suu. Ecua
...x re qd colligi nisi ut trenas cas
...xaimet q extioz rez sapiaz pcepe
...ut Q at spitliby donis ditati sut.
...fco trems negocys no dz iplicari
...t du no cogit infioa bo dispone
...extati valeat bois supioriby desr
...ie. Sz enradu magnope e ut qui E
...s donis spitliby emicat negcs, pxi
...noz infirmatu negotia fundit de
...erat. Sz h alys q9 dignu e tractada
...mittat. Vn et moyses viros qz ad
...plin viros p se lxx gstituit ut qn
...o se ab extioriby caus abscoderet ta
...o ardetius intna penetret. Sic qz
...it ut et sumi viri mag ad spitlia
...o pficiat du eoz metes reb infi
...me no gtulcat. Et rursu viri in e
...lesia vltimi su bono ope no vinigt.
...n in rebg extioriby inemunt rcta q
...igat. Sca qppe ecclia sic gsistit vni FF
...ate fidelu sic corg inny vnitz e
...gpage mebroz. Alia nagz st meb
...i corpe q intuede luci desuunt alia
...q a tactu tre inniie disiungit. Ocls
...qppe luci intedi et ne cecari valeat
...a pulne custod. Pes ei suu officiu
...ree tre pagit cu suscipiend terre
...pulnez no refugit. Que tn corpis
...mebra vicissi sibi offi^a inpliendo
...coplant ut pes oclis erat. Ocls
...pedi pspiciat. Sic itaqz sic sce ecclie
...mebra debet officio ee disiuncta et
...caritate gincta. ut sumi viri eoz via

prudeat q in trems negocys vacat.
qts vero line oclor ambulet. et rursu
qcqz trems negocys iplicati agut.
hc ad maiore vtilite referat. ut
pes eius via pspiciunt no s tm
s eg oclis gdiat. Du itaqz Simicre
alterna adminstracoe gneniunt inno
mod agit ut qz eleri qsqz vicissim s
met impededo qd valet faciunt
eoz fiat opa etia q face ipi non
put. Sz int h sciend e. qz cu pxioz G
caus extioriby q apte dfiniat desut.
debet hi qz q spitliby donis plem
st eoz infirm^ti gdescende. trems
qz eoz ntcitatiby aqritu decenter
valeat caritas gdescesioe finie. nec
tede aiu dz si ss9 eig gteplacoi
spitlin sp intetg aln dispensadis
rebg iminuit qi imorat9 inflectit.
qu id vbu p qd gstat oia cata ut
pdesss hoibg huigite assupta volunt
pauloimi9 ab agel imorari. Qd
go mir si ho ppt hoies se attrahit du
creator hom et angloz formaz
hois ppt hoies suscepit. Hc tn inno
va^r ss9 cu sic attrh. qz tato sbtilig
supiora penetrat. qnto hnilg pro
amore gditols hc infioa gtepnit.
Quid i^r indignu nob ut difficile e. Lap 19
si sup infia qz aiu ducig q eade
ma^r corpis lanag facie. q etiaz H
calciag pede btus i^r iob qz cu
mag aget inmia no despexit di
cat Et causa qua nesciebam dili
gentissime inestigabam. Cuna i re nond
video ne ad pferenda sniaz pcipi
tes vnqz ee debeag. ne temere
indiscussa iudiceg. ne qlz mala
audita nos moneat. ne passim
dcta sn pbacoe cdag. Qd pfco ppe
tre ptimescens si auctois nri sbti
lius fra pesag. Ipe qppe ut nos a p
cipitata sne placoe gpesceret cu
oia nuda st et apta oclis eius.
mala tn sodome noluit audita
iudicare q ait Clamor sodomoz et Gn 18
gomorreoz multiplicatg e. et petm
eoz aggrauatu e nimis. descenda
et videbo vtru clamore q venit ad
me ope gpleuerit an no e ita ut
sciaz. Oipes itaqz dns et oia sciens
cur an pbacoz qi dubitat. n ut
nob grauitate exem pponat ne mala
hom an psumag crede qz pbare
Et ecce p aglos ad gsscenda mala
descedit. mox qz facinorosos pemit.
atqz ille paciens ille mit ille d q°
sceptu e. Tu aut dne cu tnqli te Lap 12
iudicas. Ille d q° rursu sceptu est

Qui maiores sunt officio no time[n]t aut ad infiora c[ondes]c[en]d[er]e

Nulla dz p[ro]fe[r]... sn[tenti]a... indiscussa

Quo[modo] nos de... dubitare

Ecc 7 dus paties redditor in tanto enime in
volutos inemies qui patitur permittit
et diez iudicii expectare exim ad vi
dendum noluit. sed eos igne iudicii ex
cum die iudicii pueniunt Ecce malum
et cum difficultate credidit cum au
diuit et tam sine tarditate percussit Cum
vero cognoscendo repperit ut nobis vere da
ret exim quam maiora cuncta et tarde
credenda sunt cum audiunt. Huius ergo
diligentie beatus iob solicitudinem ge
rens ait Et causam quam nesciebam di
ligentissime inuestigabam Que scilicet verba
etiam per vocem ecclesie ad interpretationem ti
pica possumus non inconuenienter reserue
Ipsa quippe per electos cum mala carnali
um indicat. hoc quod nescit inuestigat
per iudicium corrigendo Sancta itaque eccle
sia cum iniustorum fuit ad tempus improbi
tate compressa in ministerio dicit Causam quam
nesciebam diligentissime inuestigabam
Acsi dicat Mala que in clatis meis
agendo non noueram in iniquis hominibus
districte iudicando plectebam Et quia
nunc virtute predicationis dyabolum conte
rit. atque de eius ore vinusquemque quem
suscipit atque rapit. exequitur dicens.

Conterebam molas iniqui et de dentibus illius
auferebam predam O quale de ore dyaboli
predam tulit quam ipsum raptorem saulum
contendo rapuit. quem adhuc spirans
minarum accepit epistolis pergebat in da
mascum. et dum persequendo fideles congre
garet plebem dyabolo. cognoscendo fi
dem ipse aggregatus est christo totiens ex in
iqui dentibus ecclesia predam tulit. quotiens
extiori morsu atque predicando diri
puit Quis namque vnusquisque verius
dici potest quam dyabolus Cuius molas conte
rimus quando dissendo quod eius insidias
occulta illius machinamenta innarramus Acsi
de eius dentibus predam tollimus quia mentem
quam iam ad peccatum frangendo momor
derat ad salutem vite contendo reno
camus Per molas quippe occulte eius insidie
per dentes vero aperta iam culpe perpetra
tio signatur quos innumeris dentibus per peccata

Act 9

dyabolus per quendam iniquum de iniquis

molis ac

scriptum est dentes vero contrectet dentes eorum
et de ore ipsorum molas leonum confringet
dominus Sed sanctus vir ante asserit se mo
las leonum conterere ut post de dentibus
illius predam potuisset auferre Quia tunc p
redam de eius dentibus tollimus cum prius
molas illius conterimus Sicut enim necesse est
occulta consiliorum illius machinamenta
prodere ut auditoribus nostri animum valeamus
postmodum ab aperto lapsu renouare Huius
iniqui molas ipse summus pastor ecclesie
predicando conterebat cum diceret Sobrij

1 pet 4

estote et vigilate quia aduersarius vester tam
dyabolus tamquam leo rugiens circuit querens
quem deuoret cui resistite fortes in
fide Contra hunc leonem sancta ecclesia quia
eius insidias conspicit fidei cautelas al
tius instruit cum toties molas
frangit quotiens hereticorum argumenta destruit
totiens quia ab eius dentibus predam diripit
quotiens ab errore quempiam predicando conuertit
Et quia plerique iniustorum tunc exeunt quod se a
ecclesiastice pacis tempore ab hoc mundo exi
turos se esse crediderunt. beatus iob di
sua narrat voces quod iniustorum sequen
tium indicat dicens Dicebam quia in nidulo
meo moriar Quod hoc loco per nidum in
exprimitur nisi tranquilla secure fidei qui
vnusquisque infirmus innititur Multitudo quippe
in bonorum quam in persecutionis temporibus fir
deprehensa innitentium suorum dies quod
in mundo sic in loco quieto expleri credide
Nam si sancta ecclesia infirmos quosque filios
nec in mundo pacem non emitteret psalmista non
diceret Etenim passer inuenit sibi domum
turtur nidum ubi reponat pullos suos
Iam quippe domum inuenit passer quia e
num celi habitaculum in redemptor intra
Et turtur nidum quia sancta ecclesia conditori
sui amore affecta gemitibus vtitur et
velut nidum sibi in pacatissima fidei q
te construit in qua crescentes filios q
plumescentes pullos quousque ad sup
ora euolent. caritatis gemino calefacti
fouet Igitur quia tunc exeunt quod pacis temp
se ad superna ingere in a mundo vol
re crediderunt eorum vox beati iob v
te pueniunt cum ait Dicebam quia in ni
dulo meo moriar Quia vero idipsum
pacis ocium ex multorum dierum longitud
permittebat recte subiungit dicens Et sicut
palma multiplicabo dies Palma
quod tarde proficiat sed diu in viridite su
sistit Cum enim multis atque difficultatibus s
ecclesia ad fidei statum venit et post
labore pluriorum in eiusdem fidei gratia
diuicius stare gerepiscat Sic palm
ergo multiplicare se dies credidit qui
emergente subito temptationis articulo p
tis sue gratiam et tarde a fidelibus adepta
et citius ab infidelibus intercepta do

Nec inuito iniustorum vita palme q
quia scilicet palma inferius tactu aspera
et quasi aridis corticibus obuoluta su
perius vero et visu et fructu pulchra Inferius
corticum suarum inuolucionibus angustatur
sed superius amplitudine pulchre viditur
expanditur Sic quippe est electorum vita dispe
inferius. superius pulchra In imma ista q
multis corticibus obuoluitur dum innu
tribulationibus angustatur In summa vero illa

Ecclesia inferius

La

pule vidit folys amplitudie ret
nois expad' Hc qd' aliud palma o
cuct' gnib' arbor' differt Ois naqz
bor i suo robore iux tra vasta sub
sistit · s3 crescedo supi9 agusta · et
nto paulisp' subtilior · tato i alto
tilior redd' Palma vo minorib' am
litudib' ab imis inchoat · et iux ra
mos ac fructy aplior robo' excre
it · et q° tenuis ab imis pficit vastig
d suma succrescit Qbz itaqz arbu
a alia n' tremit mentib' inueniut'
e silia · infius vasta · supi9 agusta
a immo oes scli h9 amatores i tre
is reb' fortes st' · i celestib' debiles ·
a p tpali gla usqz ad morte desu
are appetut · et p spe ppetua ne paru
q' in labore subsistut / p terrenis lu
is qslib3 iniurias tolant · et p ce'ti
icede vel tenuissim vbi gtumelias
e recusat Terreno indica to eq' die
ssiste fortes st' · i orde vo cora dno
l vni9 hore momto lassa' Sepe
nditte · delectaz · fame p acqrendis
imtys atqz honorib' tolant · et car
eru abstinetia cruciant' ad qs adi
scedas festinat / supna vo labor'
sa quere tato mag' dissimulant
nto ea tercbm tardi9 putat · Hii
taqz qi aliar arbor' more dorsu
asti sut · sursu agusti · qr fortes i
fiora existut · s3 ad supiora defici
t At con ex qlitte palmar' designa'
ficies instor vita q' neqq i terrenis
tudys st' fortes et i celestib' debiles
3 logi9 atz distetius studiosos se
eo exhibet qz sclo se finisse mei
uerit · Ha cu qbusda p pdicatore
ui d' hnam dico ppt infirmi tate
carnis vre · sic exhibuist' mebra
ra sinie immudicie et iniq' ti · ita
unc exhibete mebra vra siuie iu
tie in scificato3 · torru peul dubio
nfirmitati gdesced' · acsi eis aptius
ncet' Si neqqz apli9 ptestis sal
e tles estote in senectu bonor' ope
les fuist' dudu i actoe vicior' ne
ebiliores vos heat libtas sce hedi
s i carne huit vsq vallidos terrene
volup' tis Sut vo nonulli q' cu cele'stia
appetut · atz h9mdi noxia fra de'
inqnt · ab inchoatoe sua fortti' in
ostatie pusillamitte deficiut · Qbz
os n' arbust' reliqs siles dixeri · q
neqqz tles supi9 surgut qles in fe
ius oriut' Hii qppe i gnsioz uei · a
entes no tles qles cepert pseuant
tt qi more arbor' in inchoatoe va
ti sut · s3 tennes crescut · qr paulisp
p augmta tpm pacuut' defmeta
vtutu Desuri qppe i eis desidia su
pna lagwescut · et q' robusta ac for
tia ppo fuerat · debilia atqz infima
gsumat · du qz etat' augmto pfici
ut qi flexibles crescut / Palma vo
sic dem est vastior in summi tte est · qz
ee cepit qlitat' ex radice / qr sepe
elcor' gusio plg finiedo pagit · q3
ppoint inchoado et si tepidi9 pma
inchoat fructius extra gsuat / sep
v3 inchoare se estimat et ideo in
nouitate infatigabiles pdurat / hac
v3t instor' gstatiez pphta intuens ysa xo
dat Q' gfidut in dno mutabut for
titudie3 et assumet penas ut aqle
curret et no laborabut · ambulabut et
no deficiet · Mutabut qppe forti'ue fforti'do electoru quo comutabit
qr fortiores studet ee in spitli ope q
dudu fortes fuerat i carne Assu
mut at penas ut aqle qr gteplado
volat / curret et no laborat qr veloci
bg vbis mag' scelerat pdicat' Am
bulat et no deficiet qr intellcus sui
velocitate i tmet ne tardioribus co
descendat In cunct' vo bona q' acci
piut qnto alys libent' accomodat ·
tato ipi incommutabiles i nouitate
pdurat / et q' tennes a radice incho
acois exeut · fortes i culmie per
fectois gualescut Dicat itaqz btus
iob ex psona sua · dicat ex voce sce
ecclie p his qs par' tpe ad se gusos
hnerat atz i bonis opib' pseuaturos
credebat Dicebar qz i nidulo meo
moriar · et sic palma multiplicabo
dies Qui ei palma se multiplicare se
credidt q' metes fidelm ad extme
usqz robustiores putabat Cu em
multor' corda pseuerantib' cepunt las
sata mollescere volet ia in se qi ad
debilitte tende qs inera ba' fortia p
posuisse Et qr sp inte spitli intelli'e
intedit · recessong' Radix mea ap
ta e sec9 aqs Iux aqs ei radix
apit' · qn ad pcipieda vitat' flueta
latet' cogitato met' expad' vt ei in
supiori lib° ia dixim' e solz i sacro
elogio radix noie occlta cogi° desig'
ri Radix i' ntaz sec9 aqs apit cu
infusioe intime cogitatoes tacitu
cordis medi9 Que sc3 vba si a voce · Radix et fudatu ecclie e incarnato dnice sapie
sce ecclie ducim9 · radix illi9 ipa d3
incarnato mri redetois intelligi / que
iux aqs apta e · du d' inuisibilis
p assupcoe3 hnait sue patuit aspe
ctib' visiois nre Creator qppe q' in
diuinitte vidi no poterat · assupsit ex
nob vn videt' a nob Radix ergo sec9

aquas aperit. qr auctor humani generis p huma-
nitate sua hoībꝫ demicat. Un rēe qꝫ p
pphā d̄r. Et erit tanqꝫ lignū qd̄ planta-
tū ē secꝫ decursꝫ aquarꝫ Decursꝫ qippe a-
quā sūt cottidiani deficientiū transitꝫ ppl̄oꝝ
Luce 23 Et d̄ semetipsa qꝫ virētē dt Si in viridi
ligno hec faciūt in arido qd̄ fiet. lignū
go hoc secꝫ decursꝫ aquarū ē. qr sencitū et
ptectōꝫ sui nob vmbracli pſenꝫ appa-
ruit creator ī carne. ut humanū genꝫ per
v't'ꝫ fiet vide qd̄ p defecū cotti̅e ibat
S ī mortē/ sꝫ. Et vox morabit ī messione
mea Subaudis dicebā Messio em̄
sc̄e eccle nō inconuenienter accipit. cū p ſc̄e
aīe absticte a corpibꝫ vel maturē se-
getes a tīra decise ī celestia horrea
demigrant Sed qr nō nr̄a v'tute. ſꝫ celesti
gra largiēte agit. Un ait Et ros
morabit ī messione mea Ros nanqꝫ d̄
sup cadit. messis d̄orsū colligit. Ergo
ros morab' in messione. qr gra de
sup veniēs agit ut dign sint q' de
Cap 22 T inferioribꝫ colligunt. Ipa qippe nos
d̄ sup infundēte fctū bonoꝫ opm̄ fēcꝫ
1 Cor 15 Vn rēe p btm̄ paulū d̄r. Gra dei
sū id qd̄ sū. ⁊ gra eiꝫ ī me vacua
nō fuit Si ei gra9 rore d̄ sup ve-
niēte Gra dei sū id qd̄ sū Si intu-
em̄ messē sub rore crescente ait
Et gra eiꝫ ī me vacua nō fuit. sed
habundātiꝫ oībꝫ laboraui/ sꝫ. Gla mea
sp innouabit ⁊ arcꝫ meꝫ ī manu mea in-
staurabit. Subaudis dicebā Supi-
ori qippe sine iungit qd̄ locutione co-
tinua submisit. cū d̄ ait Dicebā qr
ī nidulo meo moriar ⁊ sic palma
multiplicabo dies Ac deinde subiungit
Radix mea apta ē secꝫ decursꝫ aquās
b ⁊ ros morab' ī messione mea. Glia
mea sp innouabit. ⁊ arcꝫ ī manu mea in-
meꝫ vicia ptimet ad vita vetꝫ sꝫ v'tutes ad nouā staurabit. Cuct vā scientibꝫ liqt qꝫ ad
vetustā vitā vicia ptinet. v'tutes
ad Colosē 3 ad nouā hic ⁊ paulꝫ dt Exuentes
vos veterē hoiēꝫ cū actibꝫ suis. in-
duentes nouū hic rursū ait Vetꝫ
hō nr̄ sil' crucifixꝫ ē hic p̄ istā tipo
humani generis loquens inter malignꝫ spꝫ
dephensꝫ ait Inueterani inter oīs
d̄ fernod med' quo meꝫ a vero resurgit inimicos meos A fernoē eterni mētis
vl' inter spūales inimicos. vl' inter carna-
les qsqꝫ priores. ipo aq° mō inueter-
asti vetustatis. ⁊ assūpte nouitatis
speꝫ fuscatꝫ a q tn̄ vetustate cotti-
e si studia crucifixꝫ inuigilet. orā-
do. legēdo. bn̄ viuēdo renouamꝫ
qr vita nr̄a lacrimis lauat. bonis
opibꝫ excr'. sctīs meditacōibꝫ tedꝫ.
ad nouitatē suā sn̄ cessatcōe r'pat'
Btūs ē iob sic sua narrat ut nr̄a

sigficet qr ecclia cū fideles suos
spiciat. ad vite vetis culpas redire
eos qꝫ a nouitate mētꝫ intue' pure' co-
git' plorare Predicator qippe egregi-
dicit dt Que ē ei spes nr̄a ⁊ gau-
diū ⁊ corona glie. nōne vos ā deū
Scit go ecclia qr amissā gliaꝫ d̄ plo-
rat. cū fideles suos ad vitā vetere
redire gsidārat Ait em̄ Dicebā glia
t mea sp innouabit. Glia ei eos quē
ī nouitate in litate edidit credidit
vetustꝫ desideriꝫ sine gnoscat. di-
cens at noie ī sac° eloqno alīn
maloꝝ insidie. alīn dies indicꝫ
alīn vo ipa eade sac eloqa designat
P arcū qippe insidie figurā sic
pphā d̄r Intēderunt arcū rē amarā
P arcū qꝫ dies indicꝫ desig' Un
p eundē vrusꝫ d̄r Ondisti ppl° tuo d̄u-
ra. potasti nos vino gpunctōis dedi-
sti metuentibꝫ te sigfiōꝫ ut fugiat
a facie arcꝫ In arcu ei quāto logi-
thi' corda. tāto d̄ eo distictior ex-
sagitta Sic nimirꝫ sic extmi indicij
dies quāto longiꝫ differt ut veniat
tāto cū venerit d̄ i° distictioꝫ sine-
procedit Ideo at duiꝫ nūc gladiꝫ
pentimi'. ut hꝫ tore cti pacatores
tue inermi valeaꝫ Vn illic primis
ē. Ondisti ppo tuo dura flagella
vꝫ scli q secuturo gingꝫ die indicij
pcurrut/ potasti nos vino gpunctōis ī
terrena gaudia ī lacimas vtēn' D-
disti metuētib te sigfiōꝫ ut fugia
a fa° arcꝫ. Acsi dicat hec tpꝫ nūc
ē. i° tepꝫ indicꝫ erit P ista go h
tpis flagella sigficat q° tue p
singꝫ eos quā nō pces indicat q su-
distēte nō pēiit quā pc Alīn a
p arcū eos sac sep tua designat. P
qippe arcꝫ eccle. ipa arcꝫ ē dm
D q ad corda hoīm sic ferientes so-
gite sic tieteꝫ sine veniūt Vn
qꝫ p pphā d̄r Arcū suū tetendit
⁊ parauit illū ⁊ ī ipo pat vasa m-
tis sagittas suas ardentibꝫ effecit
Arcū suū nanqꝫ dnꝫ tetendit quā
eucꝫ pectoribꝫ p scripturāꝫ sacra m-
nas exhibuit In q° arcū vasa s
mortꝫ parat qr sm elogi sui suaꝫ
eo q corrigi negligunt danat Sa-
h q° etia sagittas suas ardētibꝫ eff-
qr ad eos qꝫ p trore corrigit a-
cesas vboꝝ suas emittit D hoc
pdicatoꝝ arcū p ysaiaꝫ d̄r Cū s
sagittꝫ ⁊ arcū ingredient illuc
Sca nimirꝫ scti apli ad feriendā
gtal' vite duicia cū distictꝫ sp-
ctis vboꝝ veneret Sed sꝫ hꝫ in lo

arcu noie n sacrm eloqm dz intelligi
In corda eteri testamentu novu In cor
un vo testamtu vetg agi In arcu
at du corda thit corum cna Sic
in hc eod sac elogo du testamtu
novu legi duicia testamti vetis
emollit Ad eig magz spiritalia et
btada pcep illig se lre rigor inch
nat qr testamtu novu du qr qd
da bone opacois brachiu tenet in
testamto veti senei mea flectut
Hc indecent dicig corde testamtu
novu gtene qd d incar nacone
dnica certu e extitisse Qui corda
go thit z corum cna qr du i no
no testamto incarnacio mediatois
agnosci ad spitlez intlem rigor
testamti vetis inclina Ait ig
seus vir Diceba glia mea sp ino
nabit z arcg meg i mav mea in
staurabit Arcg i mav e scpta sac
in opacoe In mav eteri arcu tenet
q dina eloqa q intllcu gfsat opa
pficit Instaura go arcg in manu
du qcq d sac elogo studedo agno
scit vincedo opele Hinc e Salon
du fortes spitles pugne descbet
bellatoes ait Omes tenetes gladi
os z ad bella doctissi Qd at in di
uia scpta p gladm signe paulg
apuit d. Et gladm spus qd e vbu
dei Salon ait no ait hentes sed
tenetes gladios qr vz vbu no est
mdle solu scie s face habz qppe
s no tz gladm q dinu qd elogu
novit s sm d vince negligit
Et docti ee ad bella no vzt q spitlez
que ht gladm inimic extet Na re
sisse tetacoibz oio no suffit q hnc
vbi dei gladm mal vincedo te
ne pgpdint Scta itaqz etia q sb
sequti tbloe depmnt malor ha
bundatiaz z bonor iopia pesas bti
iob vocib dana sna pinciat d.
Diceba qz i indulo meo moriar z
sic palma multiplicabo dies radix
mea apta e secg aqs z ros mod
bi in messioe mea. glia mea sp
inovab z arcg meg i mav mea
instaurab Que vz cucta gsidans
negqz cassa spe falleba Na pfcti
qqz multos nuc gspicimt eig audi
tores s pensat peculdu q emigete
psecucois articlo ex his plerigz ho
stes eig fiut q pac tpe cives esse
videba No at d omibz ita dspant
s tn plerigz gtingit ut hi d qbz
majore fiducia fidei hnerut ipi
eigd fidei acriores hostes fiut

vt eos tuc videat q sac eloqa age
ex qz se opacoe cdideragt H ead sac
eloqa ad pdicatoib gtinz restaurac
Que tn tpa ia inchoasse ingemiscig
cu multos con ecliaz cnig q a nolt
opari qd intelligut a hc qz sacru
eloqu intllige ac nosse gtepnut
A veritate eni auretes auditu ad
fabulas gutut du oes q sua st qrut
no que ihu x. Scpta dei vbiqz repta
opponit oclis s h ggnosce hoies de
dignat Pene nullg querit scie qd c
didit Multitudo go pcedetiu bonoru
arcu sui destem dolet q sacru eloqu
restaurau sp p studiu subsequtiu
credebat Incipit liber vicesimg Cap 1 A

Quamis omez sciaz atz do
ctrina scptura sac sy dq
gpacoe tnscedat ut ta
ceaz q va pdicat q ad
celeste patria vot q a
trenis desidys ad sup
na aplectenda cor legetis inuitat q
dictis obscurioribz exercet fortes z p
uulis humili blad smoe q nc sic
clausa e ut pavescti debeat nc sic
pz ut vilescat qd vsu fastidiu tollit
et tato aplig dilig qnto aplig me
ditar qd legetis anim humilibz vbis
adiuvat sblimibz sesibz levat qd
alii cu legetibz crescit qd a rudibz
lectoribz qi recogscit z tn doctis sp
nova repit Vt go d vem pode taceam
scias tn oes atz doctrinas ipo etia
locucois sue more tnscedit Qa
vno eod qz smoe du narrat textu
pdit misteriu z sic scit ptita dice
ut eodo novit futura pdice z i
mutato dicedi ordie eisde ipis
smoibz novit z acta descbe z age
da uiciare Vz ead bti iob vba sut
q du sua dicit mra pdicat Du qz la
meta ppa sp smoez indicat cas
sce eclie p intllem sonat Ait ei Q
me audiebat expctabat sciaz z inte
ti tacebat ad gsiliu meu vbis me
is nichil adde audebat z sup illos
stillabat eloqu meu Expectabat me
sic pluviaz z os suu apiebat qi ad
imbre serotinu Hac eteri finsse apd
bem iob sbiector reuerentiaz indu
bitanr credig Vz sic sepe ia dixig
sca etia heticor vl carnaliu tbu
lacoibz pssa ptitor rmsci tpm i
qbz ome qd ab ea d cu metu a
fidelibz aud z adusarior suor p
uciaz deploratur dt. Qui me audiebat
expctabat sciaz z inteti tacebat ad
gsiliu meu Acsi apte dicat Non

Marginal notes:
a. thie
Scptura sac magis sub discong crdit cu intllcu studes magis ascendit
Scptura sac omes scias trs cendit
Rudi z ptin pdicacoe vbla despicimt

vt hi ptema tundi· q du vitat vba
sustipe venunt· pdicacoib mee se
teracb qi docedo peiut Cuiq mie
disapli meteti ad eig gsiliu tacet·
qr vba eig no audet ipugre sed
crede vt ei ex ipis pfice possint
ea pcul dubio no iudicaturi s seai
tim audiut· D' q9 r ce sbiug vbis meis nich adde audebant
Qa nimirz tuc heti ci eu q hac
libtate pessia fuerit effrenati di
ctis eig adde aq psumut· cu pdi
catoz eig r ctitudie qi emedare
moliut· Q' adhuc d' bois audito
rib9 sbdigit subdi· Et sup illos
stillabat eloqu meu In hac stilla
cde eloqi qd aliud qz mesura pdi
cacois accip· qr oz ut exortacoib
gra singlis mixta capaci te inge
nij gfera· P hc go qd d' vbis me
is nich adde q'lebat audebant
reuerentia lauda audietiu P hc
vo qd subd Et sup illos stillabat
eloqu meu indica dispensaco
magroz debet ei sbtilit is q' do
cet pspice· ne plg studeat qz
ab audiente capi pdicare debz
ad infirmitate audietiu p semet
ipm gdescende· ne du pmis su
llimia· r ideo no pfutura logt·
se magis curet onde qz audito
rib9 pdesse Iubete aut dno no
solu phiale ad mesa tabnacli
s et ciati ppant· Qd ei p phialas
n pdica° larga Qd vo p cyatos n im
ma ac tenuis d' do locucio designa
In mesa i dm r phiale ppant et
cyati· qr vz i doctria sac eloqi no so
lu exhibeda st mag r archana q
debriat· s et pma r suptilia· q qi
p gustu notiaz pstat Hmg go di
screcissie dispesacois sue sca echa
eximis pssa tpib9 r nusca r dicat
Et sup illos stillabat eloqu meu
vbi apte qz sbd Expetabat me sic
pluuia· r os sum apiebat qi ad
imbre serotinu Vba qppe sce pdi
cacois sic pluuia sustinet9 cu vra
humilite audite mi cordis ggnoscig
vt potu sce pdicacois rexigem Vn
d' eo rce p pbta d' Ria mea sic
tra sy aqua t' his doctrine fluet
infudi nos pphta admonet d' Si
tientes venite ad aqs Q' du in
extrema ia pte scli vba sce pdicacois
accipi9 qi ad imbre serotinu os
cordis apig Ila si os i corde non
est pphta no diceret Labia dolosa
in corde r corde locuti st mala·

Os igit cordis qr vbis intedig vltime
pdicacois hc velut serotinis apimg
fluet· Que nimirz pdica° d' eig ad
nos sacficio pdyt· q p pbta dr Ele
uaco manuu tuaz sacficiu vespti
nu Que ei redetor nr ing mdi fi
ne vinij psequetiu ptulit semetipm
sacficiu vesptinu dedit D' hc imbe
serotino alib sciptu e Da nob plu
uiaz tpaneaz et serotina tepora
neaz qppe pluuia dedit qr electis
suis pore tpe legis intllcm dedit
Serotina qz pluuia p tbuit qr p
dicaci diebg vltimis incarnacois
sue misteiu fecit Qd qr sca eclia
cottie nuciare no desinit· ora cord
audietiu velut ex imbre serotino
infudit Se si qn ridebā ad eos no
credebat m· r lux vultg mei no ca
debat i tra Hc si iux historie vba
accipig· credi nece e q vir scus ta
le se exhibuat subdit ut eo ri
deb timeri potuissz Sz cu supius
prez pauper viduar gsolatorez se
fuisse phibz mag valde discrecoe
res indiget· quo in tato tiore re
giminis tata qz affuit leuitas r ma
suetudo pietat Sine mag ei beni
gtat leuite no fuit hc q se prez
paupm r viduar gsolatore dicit
Sz rurs9 sy mag senci te no po
tuit etia ridens timeri Qua in re
qd aliud docem n q tlis dz esse
dispesaco regiminis ut is q' pest· ea
se erga subditos mesura modet qtē
bt arrides timeri deat r irats
amari Vt eu nc nimia leti vile red
dat nc immodata seneitas odiosu
Sepe ei sbitos fragig du plg iusto
vigore iustie teneg Q' pfco vigor
ia iustie no e· si se sb iusto moda
mie no custodit Et sepe a disciplī
metu resoluig subditos simo re
gimie hilarit frena relaxag
qr du nos qi licent letos aspiciut
audact ipi ad illicita resolunt
Sz ut rectoris vultg etia letg deat
timeri· nece e ut ipe gditois sue
vultu sy cessacoe timeat Illi ei
meti diffitile cred leti· q q se
p amore dni cottie affligat a
subdit scit Que ei incessanti
estu spitlis desideriy supna ap
petit valde d'ea i dubiu venit
hc qd aliu an oclos hoim hilare
sit Vn r isde btus iob no loge
pg dictug e Semp ei qi timen
tes sup me fluctg timui deu
Sic qppe metuebat iudice sum qi

sub imminete impetu fluctuu ia iamqz
morituris Cuius ergo mente ita meror
sum timoris infuderat · recte hilari-
tate illius subditi no credebat · qr coge-
bat videri no crede · cuius cor i timore
conditois non erat · quem continua mestitia
tenebat Hoc quoqz inxta historiam non in-
conveniet aci quod protinus subinfert Et
lux vultus mei non cadebat i terram Scrip-
tum quippe est Oculi insipientium i finibus terre
Rursum quoqz per eundem Salomonem dicitur Oculi sapi-
entes i capite eius Paulus quoqz ait Ca-
put viri xpc Oculi ergo sapientis i capite
eius sunt · dum redemtoris sui opera que imi-
tari debeat semper contemplatur Lux itaqz
vultus huius i terram non cecidit qr ea que
terrena sunt per concupiscentiam non aspexit Et
qr superficiem historie sub breuitate dis-
cussimus quid in his de intellectu mistico
lateat pensemus Una esse persona xpm
et ecclesiam plerumqz iam diximus et sepe
vox capitis ad vocem corporis · sepe vox
corporis ad vocem capitis transit Qui enim
sunt i carne una nil obstat ut con-
veniant etiam i voce una Dicat ergo
ex voce capitis de electis suis · dicat
ecclesia Si quando ridebam ad eos non crede-
bant In fide autem dei esse secorum viam per-
sequi favore prosperitatis Gratie dei eius
quoqz per usum dicitur Cum nos in hoc seculo felicita-
te blandimenta comitatur Arrisit ille tempus
Unde econtra ira appellatur dum a bonis
actionibus infirmari · sicut scriptum est Ne quando
irascatur dominus et pereatis de via iusta Si
ergo irasci dominus prohibetur cum via iustitie
homines perdunt · recte arridere dominus dicitur
cum i nostra bona opera favor superne gratie
comitatur Sed electi quoqz quamdiu in hac
vita sunt secernit se confidentes non pro-
mittunt Nouerunt enim omnibus que temptamenta
suscepti · occulti hostis insidias me-
tuunt Qui etiam cessante temptatione uel
sola continuit suspicione turbantur Nam sepe
multi gratie percipiunt incauta securitate
sunt ut callidi hostis insidias non
temptati sed etiam prostrati cognoscerent Vi-
gilandum quippe semper est · ut continue sollici-
ta numqz relaxetur intentio · ne serena
et laboriosa descendens i fluxis cogi-
tationibus que in quibusdam mollibus stra-
mentis iacens · veniente corruptore
dyabolo mens soluta se prostituat Unde per
vos est ad continuandum erigendos adversari-
um · semper contra occultas insidias cau-
tela pendenda Hinc etenim abacuk
propheta ait Super custodiam meam sta-
bo Hinc rursus scriptum est Statue tibi
speculam · pone tibi amaritudines · quem etiam
religans Sion Hinc per Salomonem dicitur

Beatus qui semper est pavidus · qui autem mentis est
dure corruet i malum Hinc iterum dicitur
Uniuscuiusqz ensis super femur suum propter timo-
res nocturnos Noctium quippe timores sunt
insidie occulte temptationes occulte Ensis
autem super femur est custodia vigilans
carnis illecebram premens Ne ergo noc-
turnus timor i occulta et repentina temptatione
subrepat semper necesse est ut femur nostrum su-
perpositus custodie ensis premat Electi
etenim ita sic de spe certi sunt ut tamen semper
sunt de temptatione suspecti quippe quibus dicitur
Servite domino in timore et exultate ei
cum timore Ut et de spe exultatio · et de su-
spicione nascatur timor Quorum voce iterum
psalmista ait Letetur cor meum ut timeat
nomen tuum Ubi notandum quod non ait Letetur
ut securum sit · sed letetur ut timeat
Gemiscunt namqz quamuis eorum actio p-
speretur qr adhuc in hac vita sunt i temptatione
de qua per eundem Iob dicitur Temptatio est vita
hominis super terram Gemiscunt rursum quod
scriptum est Corpus quod corrumpitur aggravat
animam et deprimit terrena inhabitatio sensum
multa cogitantem Gemiscunt et me-
tuunt · et certitudinem sibi in se promittere
non presumunt Sed positi inter gaudium
spei et temptationis metum · confidunt et timent ·
confortantur et titubant · certificantur et suspecti
sunt Unum ergo per vocem electi membri sub
signatum capitis dicitur Si quando ridebam ad eos
non credebant Quia videtur inmo quam ar-
rideri non credimus dum multa donis
discretionibus et gratia favoris eius accum-
et tamen adhuc sub eius iudicio de nostra in-
firmitate titubamus Videamus quale iam
paulo et arridens per superna gratiam et ipse
adhuc quam non credit per suspicionis
metum Iam e celo illi loquitur dominus · eius
quamuis apiens oculos · exterius claudens
potentiam sue maiestatis ostendat Iam de eo
Ananie dicatur Vas electionis mihi est Iam
ad tertium celum raptus fuerat Iam in
paradiso ductus archana verba que dicere
non possit audierat Sed tamen adhuc
timidus dicit Castigo corpus meum et in
servitutem redigo · ne forte aliis pre-
dicans ipse reprobus efficiar Certe ar-
videri sibi diuine gratie etiam credit
per spem · et non dum tamen credit per secu-
ritatem Nam quia bene hec verba redemto-
ris nostri vocibus congruunt · etiam sub
iuncta testantur cum dicitur Et lux vultus
mei non cadebat i terram Quod namqz
tunc in peccatoribus vocatur · cum prima sunt
deum est terra est et i terra ibis Lux
ergo vultus domini neqz i terram cadit
qr visionis eius claritas peccatoribus non
apparet Scriptum namqz est Tollatur

Cap[itul]e

N impius ne videat gl[ori]am dei. Nam ei
lux in t[er]ra cadet si in ext[re]mo iudicio
veniens claritate maiestatis sue p[re]to
ubiq[ue] apparet. Et si h[ec] v[er]ba ex voce s[an]c[t]e
eccl[es]ie suscipi[m]us no[n] incongrue intelligere
possum[us] q[uod] luce vult[us] eius in t[er]ra no[n] ca
dit. q[ui]a occupat[ur] in t[er]renis negociis
vetat summa sue contemplationis in s[an]c[t]ia
p[re]dicatore dici ei insinuat fortia pl[uri]b[us]
ne dum incorruptibilia audiunt p[re]dicatio-
n[i]bus q[ue] sollenari debuerant opp[ri]mantur
Lux q[ui]p[pe] ip[s]a corporea q[ue] oculos sanos irra
diat infirmos obscurat. Et dum luci in[n]u-
entib[us] s[an]c[t]is oc[u]lis claritatis solis intendi[tur]
plerumq[ue] eis cecitas ex luce generat[ur].
S[an]c[t]a itaq[ue] eccl[es]ia oppressa persecutionis
t[em]p[o]re meror aut p[er]tite discretionis sue
dicat. lux vultus mei no[n] cadebat in
t[er]ra. Sed q[ui]a ex eius capite h[ec] v[er]ba in
telligere cepim[us]. in ipso adhuc q[uo]d sequit[ur]
O exc[re]m[en]t[ur]. Nam subd[itur]. Si voluisse ire
ad eos sedebam primus. Cu[m]q[ue] in corde re-
proborum priori loco actores carnis sunt.
et posteriori actores a[n]i[m]e in eo[rum] p[er]icul[osis]
dubiis cogitationib[us] v[e]l no[n] primus sed
ultimus sedit. Sed electi q[ui]a q[ui]d p[ro] o[mn]ib[us]
ea q[ue] sunt in t[er]ra et[er]na cogitant. Et posteri-
ori cura ac minima si q[ue] sunt t[em]poralia
disponunt. q[ui]bus et magistri voce d[icitur]. Que
rite primu[m] regnum dei et iusticiam eius
et h[ec] o[mn]ia adicient[ur] vobis. In quorum
corde d[omin]us primus sedit. Ubi apte p[er]
mittit[ur]. Si voluisse ire ad eos. Quia
enim sic scriptu[m] e[st]. O[mn]ia opa[tur] s[ecundu]m consili-
u[m] voluntatis sue. no[n] s[ecundu]m meum intellectu[m].
Sed q[ui]a ip[s]e ita ut vult visitatione sua
d[omin]us nos illustrat ita et cu[m] vult venit.
Et cu[m] venit primus sedit. q[ui]a et adventus
eius in corde meo continu[u]s e[st]. et appetitus
eius desiderii in cogitatione mea ceteris
desideriis equalis no[n] e[st]. seq[uitur]. Cu[m]q[ue] sederem
q[uas]i rex circumstante exercitu. era[m] tamen me-
rentium consolator. Q[uas]i rex d[omin]us sedet
in corde. q[ui]a circumstrepentes regit mo-
tus menti in mea cogitatione. In mente
q[ui]ppe quia inhitat d[eu]m torpentia exci-
tat. inquieta frenat. frigida accendit.
accensa moderat[ur]. emollit rigida. flu
xa restringit. Ex ipsa hac diversitate co-
gitationum q[uas]i q[uo]da[m] exercitus circumstat.
Dum e[nim] q[uas]i rex sedit circumstante ex-
ercitu. q[ui]a p[re]sente illum mentibus electorum
circumstat t[er]ba virtutum. Qui etiam meren-
tium consolator e[st] ea promissione q[ua] d[icitu]r
Beati q[ui] lugent q[uonia]m ipsi consolabunt[ur]. Et
rursum. Videbo vos et gaudebit cor
vestrum et gaudium vestrum nemo tollet
a vobis. Quia vero q[uo]d de s[an]c[t]e eccl[es]ie capite
dixi[mu]s nil obstat si ad vocem eius

eiusd[em] eccl[es]ie referam[us]. In ea q[ui]ppe ord[o]
electo[rum] q[uas]i rex p[re]sidet quem fidelium suo-
rum t[ur]ba circumstat. Que scz multitudo fi-
delium rex q[uas]i exercitus d[icitu]r q[ui]a in p[ro]cinctu
bonorum operum indesinent[er] contra q[ue] tota
contra bella p[re]para[n]t[ur]. corda q[ue] merentium
s[an]c[t]a eccl[es]ia consola[tur]. dum p[ro] in p[ro]p[u]gnatio-
nis et[er]na afflictas mentes electorum
pensat. et habet et[er]na patrie promissione
letificat. Considerat etiam q[uod] cogi-
tationes fidelium divino s[un]t timore per-
cusse. et q[ui]b[us] d[e] deo conspirat districta audi-
re ut timeat. agit q[ue] q[uan]t[u]s et man-
suetudinem pietatis eius audiat et
p[re]sumat. Sic namq[ue] s[an]c[t]a eccl[es]ia
fidelib[us] suis de pietate et iusticia rede-
mptoris in p[re]dicationis serie spem miscet
et metum. q[ui]b[us] n[e]c incaute de m[isericordi]a con-
fidat. n[e]c desperate iusticia timeat
Nam v[er]bis sui capitis formidantes
resonet d[icens]. Noli timere pusillus grex
q[ui]a complacuit patri meo dare vobis
regnum. Atq[ue] iter[um] p[re]sumentes t[er]ret
d[icens]. Vigilate et orate ne intretis in te[n]-
tationem. Rursum formidantes resonet
d[icens]. Gaudete q[uonia]m nomina v[est]ra scripta sunt
in celis. Sed in semetipsis p[re]sumentes
t[er]ret d[icens] cu[m] ait. Videbam sathanam sic[ut]
fulgur de celo cadentem. Formidante[s]
resonet cu[m] d[icit]. Oves mee vocem me-
am audiunt. et ego agnosco eas et sequuntur
me. et ego vitam et[er]nam do eis et no[n] p[er]
ibunt in et[er]num. Sed in semetipsis p[re]su-
mentes d[e]t[er]ret d[icens]. Dabunt signa magna
et p[ro]digia ita ut in errore[m] inducant[ur]
si fieri p[otes]t etiam electi. Formidantes res[o]-
net cu[m] d[icit]. Qui p[er]severaverit usq[ue] in fine[m]
hic salvus erit. P[re]sumentes d[e]t[er]ret d[icens].
Cum venit filius hominis putasne inveniet
fidem sup[er] t[er]ram. Confidentes resonet cu[m]
latroni d[icit]. Hodie mecum eris in paradiso.
Sed p[re]sumentes t[er]ret cu[m] iudas ex ap[osto]lat[us]
gl[ori]a in tartarum labit[ur]. De quo p[er] se me-
tipsum d[icitu]r. Duodecim ex vobis elegi
et unus ex vobis dyabolus e[st]. Formidante[s]
resonet cu[m] d[icit]. Si dimiserit vir u-
xorem suam. et recedens ab ea duxerit
vir alter. numq[ui]d revert[etur] ad eam ultra.
numq[ui]d no[n] polluta et contaminata erit
mulier illa. Tu aut[em] fornicata es cu[m]
amatoribus multis. tamen revertere ad me
d[icit] d[omin]us. Sed p[re]sumentem d[e]t[er]ret cu[m] d[icit].
Quid clamas sup[er] contritione tua. insana-
bilis e[st] dolor tuus. Formidantem reso-
R net d[icens]. Ergo saltem a modo voca
me. Pater meus dux virginitatis mee tu
es. Sed p[re]sumentem d[e]t[er]ret d[icens]. Pr[o]p[ter] timbris
amoris et in tua cathea. For-
midantem resonet cu[m] ait. Revertere

ausati isrl & no auta facie mea a
vob qr scus ego su dr dns & no ira
scar i ppetuu Sz psumete detret eu
ab ipsius sui ab intcessione phibet (Hier 11)
d. No assumas p eis laude & oroz qr
no exaudia in tpe clamoris eoz
ad me i tpe afflictois. qr si steterint
cora me moyses & Samuel no est
aia mea ad pplm istu Sca itaqz e-
clia auditor suoz mete & d'inie be
nignite sblevat & d'iudicii distcone p
tbat. qtb in pdicacone sua du bn viu-
qz pmiscet. elci eis nc d'exhibita
iustia psumat. nec d'ptita inigtate
desperet Sz hc qd ait Cuqz sederez qi S
rex circustate exercitu. era tn merenti
u gsolator Sciend nob e q valde le
ctore ecia imo historia pt si ppendat
quo bonis rectoribi mixta sit & rigedi
auctas & gsoladi benigtas Cuit ei
Cuqz sederez qi rex circustate exercitu.
ecce auctas regiminis Era tn meren-
tm gsolator. ecce ministeriu pietatis
Disciplina ei vl mia multu destituit
si vna sn altera teneat Sz erca subdi
tos suos inesse rectoribz dz & iuste co-
sules mia & pie seviens disciplina
Hinc e q semivivi illius vulnibz q a
samaritano i stabulu ductus e et
vinu adhibet & oleu ut p vinu mor
deat vulna & p oleu foveat. qtinus
vnusquisqz q sanadis vulnibz pest i vio
morsu districcois adhibeat. i oleo
mollicie piet. p vinu mundat put-
da. p oleu sanada fovet. Misceda e
gº lenitas cu severitate. faciendu
qdda ex vtrqz tpamtu. ut neqz multa
aspitate exulcerent subditi. neqz ni-
mia benignitate dissoluat. Hc inniro
illa tabnacli archa significat i qua (Exo 2)
cu tabulis virga simul & mana e. qr
cu scptue sacre sciai in boni rectoris
pectore si e virga districcois. sit et
& mana dulcedinis Hinc ecia david
ait Virga tua & baculus tuus ipa me
consolata sut Virga eteni pcutim & ba
culo sustetam Si gº e districco virge q
feriat. sit & gsolaco baculi q sustetet
Sit itaqz amor sz no emolliens. sit
vigor sz no exasperans Sit zelus sz no
imodate seviens/ sit pietas sz no
plus qz expediat parces Intueri libet
in Moysi pectore mixta cu severitate
sociata videamus pie amatem & di
stricte sevientem Certe cu israhelitici
ppls an di oculos pene inremiabilem
gtraxisset offensa. ita ut eius rector audi
(Exo) ret descende pecavit pps tuus Acsi
(La) ei dina vox diceret Sta in ti pcto

lapsus e ira mea no e Atqz sbiungit Di
mitte me ut irascat furor meus cont eos & delea
eos. facia qz te i gente magna
Ille semel & itez p pplo cui perat obi
ce se ad ipetu dei irascetis oppones
ait Aut dimitte eis hac noxa. a-
ut si no fac dele me d'libo que scripsisti tuo
Pesemus gº q visceribz eude pplm amit.
p cuius vita d'libo vite se deleri pe-
tiit Sz tn iste q tato eius ppli amore co-
stringit con eius clpas pesemus qnto ze-
lo rectitudis accedat Mox ei peticone
prima clpe venia ne delent obtinuit
ad eude pplm veniens ait Ponat vir
gladiu suu sup femur suu. ite & redite
d' porta usqz i porta p mediu castro
& occidat vnusqsqz fratre suu & pximu
suu Cecideruntqz in illo die qsi viginti
tria milia homi Ecce q vitam homi ec-
ci morte sua petiit. paucoz vita
glao extinxit Intus arsit ignis amoris.
foris accessus e zelo severitatis Tata sunt
pietas ut se p ill' cora dno morti of-
ferre no dubitaret. tanta severitas ut
eos qs divinitus feriri timeat. ipe
iudicii glao feriret Sic amavit eos
qbus psuit ut p eis nec sibi pceret & tn
delinquentes sic psecutus e qs amat
ut eos ecia dno pcete psterneret Vt-
bique legatus fortis. vtrobiqz media-
tor admirabilis Causa populi apd
dm pcibz. causa dei apd pplm p glao
allegat Intus amoris divine ire sup-
plicando obstitit. foris seviens clpa
feriendo gsumpsit Succurrit cunctis oi
onsa morte paucoz. & ideo oipotens
dns fidele famulu cicius exaudit
orante p pplo. qr vidit q sup pplm
acturus esset ipe p dno In regimine
gº ppli vtrumqz moyses miscuit ut
nec disciplina deesset inie. nec mia disci-
pline Vn sz qr imo vtraqz vtute dr
Cuqz sederez qi rex circustante exercitu
era tn merentium gsolator Sedere
qppe circustante exercitu vigor e ac di-
sciplina regiminis/ merentiu vº corda
gsolari ministeriu pietatis Sz qr ut hec
necce e ut expdimus srmo ad spiritalem
intelligeciaz recurrat Sca eclia ab adu-
sariis suis extimis tpibz pssa remi-
sset tu sacri iura regiminis vindicet
et gtra afflictos exhibuit bnficia
pietatis eius vz disciplina & mia tue
a levibz irridet vn & subdit Nuc at Cap 30 Job
Derident me iuniores tpe Heretici
etati vniversalis eclie gpati iuniores
tpe ggrue vocant. qr ipi ab ea no
aut ipa ab ill' egressa e Vn vox p
Johinis dr A nob exierunt sed non

erat ex nob Na si fuisset ex nobis
ma(n)sisset utiq(ue) nobiscu(m) In mores
go tpe s(an)c(t)a eccl(es)ia reuidet q(uia) cu(m) hi
q(ui) ab ea egressi s(un)t doctrine ei(us) vita de
spiciu(n)t v(nde) q(ui)b(us) adhuc subd(itur) Quoru(m)
x no(n) dignabar p(at)res pone(re) cu(m) canib(us)
greg(is) mei Q(uia) e(st) grex s(an)c(t)e eccl(es)ie nisi
multitudo fidelium Vel q(ui) alii hi(us) gregis
canes vocant(ur) n(isi) p(re)dicatores s(an)c(t)i q(ui) eo
rundem custodes fideliu(m) extiterunt Cum
du(m) p(ro) d(omi)no suo diu(er)nis noct(ur)nisq(ue) vi
giliis inte(n)ti clamauer(un)t magis ut
ita dixeri(m) latratu(m) p(re)dicacio(n)is dederunt
v(nde) q(uo)q(ue) eide(m) eccl(es)ie p(er) p(ro)ph(e)ta(m) d(icitur) Lingwa
canu(m) tuoru(m) ex inimic(is) Nonulli q(ui)ppe ab
idoloru(m) cultib(us) co(n)u(er)si facti s(un)t p(re)dicatores
dei Lingwa (er)go canu(m) eccl(es)ie ex inimic(is)
p(ro)diit q(uia) quos(dam) gentiles d(omin)us etiam
p(re)dicatores fecit Vn(de) iudeoru(m) tardi
tas q(ui) p(ro) d(e)o loq(ui) noluer(un)t increpante
Ysa 56 p(ro)ph(e)ta rep(re)hendit(ur) q(ui) ait Canes muti
no(n) valentes latrare P(at)res v(er)o h(er)etico(rum)
dicu(n)t(ur) eos q(ui) v(idelicet) q(uos) h(er)esiarchas dicim(us)
D(e) quoru(m) p(er)u(er)sa p(re)dicacio(n)e in locucio(n)is
se(r)mone seque(n)tes p(o)p(u)li in errore g(e)n(er)a
ti sunt Recta (er)go eccl(es)ia cu(m) canib(us) gre
gis sui h(er)eticoru(m) p(at)res pone(re) dedigna(tur)
q(uia) inuentores erroru(m) diiudicando re
spuit eos q(ui) i(n)t(er) veros p(at)res n(u)m(er)are
contempnit Q(ui) (et) si visi sunt quosdam
a gentili errore reuocasse qui(n)
da(m) mores ad honesta agenda do
cuisse p(ro) eo t(ame)n q(uo)d d(omi)no no(n) recte se
s(er)uiu(n)t eos cu(m) canib(us) gregis sui
no(n) ponit q(uia) cu(m) veris p(re)dicatorib(us)
y no(n) asscribit Liquet eni(m) q(uia) Arrius
fotinus macedonius nestorius dio
scorus Eutiches dioscor(us) Sebellius multi
q(ue) huius fil(ii) docendo atq(ue) suadendo co
nati sunt p(at)res videri s(ed) errores eo
ru(m) s(an)c(t)a vniu(er)sal(is) eccl(es)ia distr(i)cta vi(r)
tute diiudicans eos i(n)t(er) custodes gregis
sui no(n) n(umer)at quos eiusd(em) greg(is) vni
tate(m) dissipantes da(m)nat v(nde) q(uo)q(ue) voce
pauli Ephesiis d(icitur) Ego q(uia) p(ost) dis
cessu(m) meu(m) ingredie(n)t(ur) ad vos lupi g(ra)
ues no(n) parcentes grege(m) Et q(uia) no(n)
nu(m)q(uam) h(er)etici qua(n)to mag(is) i(n) p(er)fidie
errore dilab(un)t(ur) eo i(n) tanto ampli(us)
i(n) exteriori operacio(n)e custodiu(n)t ut ita
ut age(re) p(re) cet(er)is magna videant(ur)
s(an)c(t)a vniu(er)sal(is) eccl(es)ia cuncta eoru(m) opa
despicit q(ui) ex aucte dei no(n) p(ro)dire
Cap I 3 (com)p(re)hendit Vn(de) recte q(ui) b(ea)t(u)s iob voce d(icit)
Quoru(m) v(ir)t(us) manuu(m) erat m(ihi) p(ro) nichilo
(et) vita ipa putaba(tur) indigni V(ir)tus
q(ui)ppe i(n) manu e(st) magn(itu)do i(n) opacio(n)e
hetici n(on) exiga dilig n(on) ga p(ro)m(issi) h(ab)ent caritatem Q(ui)a v(ir)t(us) manuu(m) h(er)eticoru(m) a s(an)c(t)a eccl(es)ia
p(ro) nichilo ducit(ur) q(uia) nullius ee(ss)e meri

(con)spicit v(bi) fide(m) p(er)dita(m) q(ua)p(ro)p(ter) opant(ur)
Caritate(m) q(ui)ppe dei et p(ro)x(imi) deseru(n)t q(ui)
v(nde) d(e)o (con)t(r)a fecerunt (et) a p(ro)x(im)is iurgando
diuidu(n)t(ur) S(ed) v(ir)tute manuu(m) sine ca
ritate testa(tur) p(re)dicator egregius nichil
vale(re) q(ui) ait Si distribuero om(n)es facul
tates meas in cibos paup(er)u(m) (et) si
tradidero corpus meu(m) ita ut ardeat ca
ritate(m) aut(em) no(n) h(ab)eam mich(i) n(ichi)l p(ro)dest
Nonu(m)q(ua)m v(er)o h(er)etici sic(ut) d(ixim)us ac i(n)uid(i)a
faciunt v(idelicet) ut hi p(ri)ma afflic(ci)o(n)e sue
abstine(n)tie q(uia) recipiant v(idelicet) laudes q(ui)b(us)
q(ue)ru(n)t Vn(de) (et) voce redemptoris d(icitur) Multi
dicent m(ihi) i(n) illa die D(omi)ne d(omi)ne no(n)ne in
noi(m)e tuo p(ro)ph(e)tauim(us) (et) i(n) noi(m)e tuo eie
cim(us) demonia (et) i(n) noi(m)e tuo v(ir)tutes
multas fecim(us) (et) tu(n)c (con)fitebor ill(is) q(uia)
nu(m)q(ua)m novi vos discedite a me q(ui) opa
mini i(n)iq(ui)tate(m) Qua i(n)mi(n)i(us) s(ent)e(n)c(ia) q(uo)d dat(ur)
intelligi v(nde) n(isi) ut i(n) ho(m)i(ni)b(us) caritas hum
litas no(n) aut(em) v(ir)tutu(m) sig(na) debeant
venerari Vn(de) nu(n)c d(icitur) s(an)c(t)a eccl(es)ia eca(m)
si q(ua) sig(na) fiat h(er)eticoru(m) miracula despi
cit q(uia) h(ec) s(an)ctitatis spe(cie)m no(n) ee (con)sistit
P(ro)bacio q(ui)ppe s(an)ctitatis e(st) no(n) e(st) signa
face(re) s(ed) vnu(m)q(ue)mq(ue) ut se dilige(re) v(nde)
d(eu)m aut(em) v(er)a v(nde) p(ro)x(im)o at meliora q(uam) d(e)
semetipso sentire Na(m) q(uia) v(er)a v(ir)t(us) i(n)
a(m)ore e(st) no(n) at i(n) ostensio(n)e miracu
litatis demo(n)strat q(ui) ait In h(oc) (co)gnoscent
om(ne)s q(uia) discipuli mei estis si dilecio(n)em
h(ab)ueritis ad i(n)uice(m) Q(ui)a ei no(n) ait In
h(oc) (co)gnoscent(ur) q(uia) mei discipuli estis si sig(na)
feceritis s(ed) ait Si dilecio(n)em h(ab)ueritis ad
i(n)uice(m) Ap(er)te i(n)dicat q(uia) veros dei fa
mulos no(n) miracula s(ed) sola dei caritas
p(ro)bat Testimo(n)iu(m) (er)go sup(er)ni discipulatus
est donu(m) fr(ater)ne dileccio(n)is Qua v(idelicet)
dileccio(n)e(m) q(uia) om(ne)s h(er)etici h(ab)ere (con)fugiu(n)t
du(m) ab vniu(er)sal(is) eccl(es)ie vnitate diui
du(n)t(ur) i(n)ue(n)te v(nde) eis d(icitur) Quoru(m) v(ir)t(us) ma
nuu(m) erat m(ihi) p(ro) nichilo Et q(uia) ead(em)
sig(na) q(ui) exhibet nulla humilitate (con)dit
recte s(ub)iu(n)gi(tur) Et vita ipa putaba(tur) in
digni Vel certe o(mn)es h(er)eticos s(an)c(t)a eccl(es)ia
vita ipa fate(tur) i(n)dignos q(uia) nimiru(m) s(ub)
noi(m)e v(er)e humilitatis co(n)u(er)si non x(rist)i v(nde) q(ui)b(us)
z adhuc subd(itur) Egestate (et) fame ste
riles O(mn)es h(er)etici du(m) i(n) s(an)c(t)e elo
q(ui)o plus secreta d(e)i student p(er)scruta
ri q(uam) capiu(n)t fame sua steriles fi
u(n)t Nec eni(m) ea q(ue)ru(n)t v(nde) q(ui)b(us) ad hu
militate(m) semetipsos erudiant mores
tra(n)q(ui)llitate disponat pacia(m) h(ab)ue(re)t lo
ga(n)i(m)itate exhibeat s(ed) ea solu(m)
q(ui) eos doctos ac loq(ua)ces ostendant
Illa scie(n)tie appetu(n)t ex q(ui)b(us) singulare
eruditi videat(ur) Pler(u)mq(ue) eni(m) auda
cter v(nde) na dim(i)ttat cu(m) semet

metipos miseri nesciat. Egestate go ac fame sua steriles fuit. qr ea scrutari desiderant ex qbus bo germina nō pducāt. Vl' sic qppe st q scrutari dū qr ad hec tēdunt qd ɔphēdere neq̄unt ea ɔgnoscere negligūt ex qbus erudiri potuerāt. Quia bñ eorum malicia pdicator egregius refrenat d. Nō pl9 sape qr oz ſ; sape ad sobrietatē. Hinc Salomon ait Prudencie tue pone modū. Hinc rursū dr. Mel inuenisti comede qd sufficit tibi ne forte saciatus euomas id. Mellis quippe dulcedinē spiritalis intellectus qui vlt qr capit comedere appetit eciā qd comederat euomet. Et qr dū summa intellige vlt vires ɔuincit eciā q bñ intellexit amittit. Hinc rursū dr. Sic q' multū mel comedit nō ē ei bonū. sic q scrutator ē maiestatis opprimetur a gl'ia. Gl'ia quippe inuisibilis ɔditoris q modū ātā ingsita nos erigit vlt vires pscrutā premit. Itaq; heretici qd d' sublimi intellige ɔpito aplius replevi abūtatō aplius inanescūt. bñ d' eis dr. Egestate & fame stiles. Immoderate naq; cunctis ɔditoris supne sciaz. q° pl9 appetunt pl9 amittunt. At q hi q in sca ecclia vacant st humiles & vacui st docti d' secretis celestibus. & qda desidia alis ɔsiderata intellige. & qda nō intellecta venerari. ut q intelligunt venerant teneat. & q necdū intelligunt humilit expectent. Vnde nob p moysen dr. Vt comedētes agnū qcqd d' eo reliquū fuit igne ɔburas. Agnū quippe comedim9 cū nostra dnice humanitatis mistia colligēdo intelligendo recondim9 in ventre mētis. Ex q° quedā nob remanet q comedi nequūt. qr multa adhuc d' illo restat q intelligi nequāq; pūt. Que tn igne ɔburenda sūt. qr ea q capere d' i° nō possum9 humilit spiritui sco reseruem9. Que plerumq; humilitas ea eciā electorum sensibus aperit q ad intelligendū impossibilia ē videbātur. Illa pnise heticorum mētes dū s' supbe intellexisse tēnunt qr ētas docere sinās eciā d' in cogitatis psumūt. Vn fit ut ipā eos elacio q mtus apud semetipos eleuat foris a veritate repellat. vix qr i deus dei exteriora capiunt. q secreta spitualia penetrasse se singula putabant. Vn h' qr subdr. Qui rodebat in solitudine squalentes calamitē & miseria & madebat herbas & arbor cortices. Rodi solet qd comedi nō pt. heretici at qr sēptūs sacra intellige sua vtute noluit ea pculdubio apphendere neqq; pūt. Quia dū nō intelligunt q nō edunt. Et qua supna graciā nō admittit ea edere nequit qr qbusdā illa visibus rodunt. Extimus quippe ɔtrectant cū qd' conantur ſ; nō ad eius intiora pueniunt. Qui qr ab vniuersalis ecclie societate disiuncti sunt nō quolibet rodere ſ; in solitudine meorant. Ad quā nimirū solitudinē qr peccatores fili sectores suos trahēt longe ab vitas pmonuit d. Si dixerit vob ecce in deserto ē nolite exire. Qui rect phibent calamitē & miseria squalidi qr & p morū puicie sūt & sensum puitate despecti. Qui herbas qz & arborum cortices madunt. qr elacoīs sue obice repulsi in sacris eloqⁱᵒ magna & intima pcipe nequūt. ſ; vix i illa quedā tenera & extiora agnoscunt. p herbas quippe dicta planiora. p arborum cortices pmū eloq̄a extiora designantur. Qui qdo ea sctē appetunt eo q9 docti neqq; sunt ſ; ee videant. Dū in sacris volūinibz virtū carū ergā dm ac pxim medullitus nō exq̄runt. qr ex herba vl' cortice pascunt. qr vl ima sūt vl' extiora q mētes supbientiū intuent. Vel ecce herbas madere ē d' sac scriptura minima pcepta ɔmare maiora ɔtepnere. Quos ita vniuersitas bñ increpat vitas d. Ve vobis scribe & pharisei ipocrite q' decimatis mentam & anetū & cimimū & reliquistis q grauiora st legis. Qui arborum qz corticēs madunt. qr sūt nonulli q in sacris volūinibz sola lre supficie venerantur. nec q°qz d' spiritali intellectu custodiunt. Cū michi in vbis dei aplius insinuet. h' qd extimus audierit ee suspicati. Qs tn in cunctis erroibz suis inanis gl'e appetitus possidz. eos qz honoris ambiguitas captios tz. Et plerumq; p ipa q locuntur michi aliud qz terrena lucra appetunt. D' q9 p paulū dr. hui9 enim xpo nō deseruiunt ſ; suo ventri. Vn recte qz subiungit. Et radix iunipor erat cibus eorum. Arbor naq; iunipirus p folijs puncciones ht. Sic quippe sūt hirsuta q pfert ut spinis silua contrectantē pungere valeat. Spina vō ē pctm qr dū trahit ad delctacōz qs pungēdo lacerat mētē. Vn iusti voce et penitētis dr. Couersus sū in erūna mea dū ɔfigitur spina. Ad vz mēs ad lamentū vertit ut pcti pūctio penitēdo frangat. In trāslacōe vō alia nō ɔfugi ſ; ɔfugi spina p hibet. qd vz ab eod sensu nō dissonat qr penitet aug ad luctū ducit. Du

perpetrata culpa in memoria fixa retinetur.
Quid ergo per radicem iuniperi nisi avaricia
designatur ex qua peccatorum omnium spine prodi-
1 Thi. 6 erunt. Que namque per paulum dicitur radix omnium
malorum est cupiditas. Ipsa quippe la-
tenter oritur in mente sed punctiones peccatorum
omnium patenter producit in opere. Quas videlicet
punctiones ab hac radice surgentes sta-
tim predicator egregius insinuat cum sub-
dit. Quam quidam appetentes erraverunt
a fide et inseruerunt se doloribus multis.
A Quem enim multos dolores dixit qui na-
scentes innotuit ex hac radice compun-
ctiones. In iuniperis ergo petra. In radi-
ce vero iuniperorum quid aliud quam avari-
ciam intelligimus peccatorum. Quia enim plerum-
que heretici sola in verbis suis lucra ex-
teriora sectantur. nisi ignorat quod prius a-
struunt. sed errores predicamenta non dese-
runt dum suppetit propriae qui doctores vo-
lunt. Unde et eis sancti viri voce nunc dicitur
Et iuniperorum radix erat cibus eorum. Qua-
dam tot mentes suas sibi avaricia co-
gitat qui ex alimento vescuntur. Conquo
nasci periculum dominus peccatorum sequitur pun-
ctiones solet. Quia si quis in sacro eloquio
quedam qui prendet meminit. quod dum non
intelligunt per sua et affectionibus suspi-
cantur. mox in ipsis auditoribus inserunt
suis ea que non dicat sed sua appetunt
hic vociferantes aspergunt. Unde congrue
subinfertur. Qui de convallibus ista rapie-
bant cum singula repperisset ad ea cum
clamore currebant. De convallibus ista ra-
piunt. quia hi de humilibus dictis patrum
superbo spiritu colligunt. quod dum per sua se
partibus invenisse gloriantur. ad ea cum cla-
moribus currunt. quia videlicet omne quod sciunt
appetitu laudis ad aures hominum diffa-
D mare conantur. Sequitur. In desertis habitabant
torrentium et in cavernis terre vel super gla-
ream. Torrentes dicimus rivos qui aquis
hiemalibus colliguntur. tamen et temporibus a-
rescunt. Hinc itaque inventores pravorum
dogmatum torrentes vocantur. Quia a calore
caritatis frigidi qui in corpore temporis hyema-
lis excrescunt quia non perpetua perennitu-
dine prefluunt. sed a catholicorum allega-
tionibus quasi estibus solis exiccantur. Eosdem
inventores pravorum dogmatum cum sancta
ecclesia exorti ferventes iam vitare ex-
tincti sunt. Sed tamen eorum discipuli ea que
ipsi docuerunt tenere ac defendere non
desistunt. Hi ergo qui illorum sequuntur erro-
res in desertis torrentium habitant. quia in
eorum predicatione confidunt. quam eloquia ca-
tholicorum iam virtute et condemnatione
siccata siccata sunt. Quid vero aliud cavernas
terre nisi occultas hereticorum predicationes

Caverna scilicet occultas predicationes hereticorum

accius dicentur nisi se heretici clandestinis
conventiculis coierunt ut errori suo reve-
rentiam quam ex ratione non valet probeant
ex occultatione. Et in sinibus audiunt prim-
fissimo tanto reverendus appareat quanto se
secretius. Unde apud Salomonem mulier ex typo
hereseos suadens dicit. Aque furtive dul- Pr 9
ciores sunt et panis absconditus suavior.
Hinc veritas scilicet predicamenta detesta-
bilia dicit. Si quis vobis dixerit Ecce hic est Mt 24
Christus aut ecce illic nolite credere. Et rur-
sum si dixerint vobis Ecce in deserto
nolite exire. ecce in penetralibus no-
lite credere. Sicut enim fulgur exit ab
oriente et paret usque ad occidentem ita
erit adventus filii hominis. Hoc itaque
illic in penetralibus quod hic dicitur in caver-
nis. In cavernis ergo heretici habitant
quia plerumque errorem suum secretis predi-
cationibus occultant. ut quo se doctoribus
predecessoribus quia non iudicant eo ad se
inspectores vehementius trahant. Unde et
E bene subinfertur. Vel super glaream. Gla- 10
ream quippe illos minutissimos lapillos
dicimus quos aqua fluminalis trahit. Docto-
res ergo pravorum dogmatum super glare-
am habitant. quia illas hominum mentes tra-
hunt que nulla soliditate stabiliuntur. quas
videlicet ad locum fluminis errorum ducunt. Unde
et predicator egregius cum auditores
suos non temporaliter duci sed forti cuper-
et soliditate stabiliri admonuit dicens. Ut
iam non simus parvuli fluctuantes et
non circumferamur omni vento doctrine. Glarea
itaque ecclesia ab adversariis modicum
depressa cum se audaces erraticum me-
tes insultare conspexit quod eorum gra-
tia fuit ad memoriam reducit dicens.
In desertis habitabant torrentium et in ca-
vernis terre vel super glaream. Quia enim
eorum prava predicatio amisso igne ca-
ritatis ex fervore mentis convaluit. Profecto
in torrentium desertis habitant. Quia vero
aperta et libera non fuit in cavernis la-
tuit. Quia autem plebe non fixa sed mo-
bile tenuit non super petram sed super
glaream mansit. Sequitur. Qui adhuc subditur
Qui inter huiuscemodi letabantur. et esse sub
F sentibus delicias putabant. Quid
nomine sentium nisi eos quos super diximus
punctiones intelligimus peccatorum. Quia autem
perverse mentes gaudent in iniquitatibus
quas flere debuerant. omnes heretici
tanto se inani gloria extollunt quanto
magis ad peccata convalescunt. Atque
esse sub sentibus delicias deputant
quia inde perversa mente ad gaudia
sublevantur unde spinas peccatorum portant.
Ita si qui ad errorem suum valuerit

quepia trahe sese p leticia iactat
atq inde s petri cotti etia alios p
dendo ggregat. vn se qi duces ad
iniusticia exaltat. Vn qd d Q inter
huiusce letabatur et ee sub sentibus
delicias putabat. Tralsit ei quos
valet ad pdicoz sua et sub petis ee
vel culpis ctpas adde credit se vir
tutu opuletiaz cumlare se. Filij B
stultoz et ignobliu et in tra penitus
no parētes. Torn vz filij q sunt eroz
mgri. Filij at dicu no d eoz sete
s de imitacoe gnati q docedo pu
sa stulti fuert p ignatiaz vivendo
neqnt ignobles p accoz q redetoi
nro nlla sapie nlla vite gguacoe
giūcti st. D q Saloīs voce in laud
sce ecle d. Nobilis i portis vir eius
Hi itaq q puisa erratim ex qsecuti
sut. filij stultoz et ignobliu ee me
mora. Rcte aut subing. Et in tra pe
nitus no pntes. qr du hic videri acq
appetut minimo a tra vivetiu exor
tes sunt. Sz hec qd in heticoz tipo
dixi9. oio nich obstat. si etia d pris
atq carnalib qnis in rca fide po
sitis seciag. Neq em sca elcoz ecle
sia solos s adusaios dputat. q ab
eius fide poiti ex dissecunt. Sz eos
eq q vita illi9 male vivendo intig
pmnt. Cotepls ig eruma irruens
adusit afflicta. quo pspitat sue tpe
inqz et int semetim pinitate gua
ta sit, gtepls qp exigetib mit qui
da no insbe i illa vita tbata st
om et dicat. Q rodebat in solitudie H
squaletes calamitate et miseria. Hic
in pma huius opis pte pfati su. p
vtilite gteplois nomiq solet intell
gi solitudo mets. Sz hac in loco cu
solitudo p obnugatoz d. qd aliud
qz boni destituco demra. Vnde et
sub iudee tipo Jeremias petovis aiaz
deplorat d. Quo sedet sola civitas
plena pplo. Sz cu p btm iob d pmis
d. Rodebat in solitudie licz intu J
eri hec qd p Saloez deny e. Inimici
eius tra lingent. Quos st gna hoim
ambicoi sue piuetiu. Vnn vz qd sp
ad avaricia blandimet vtit ling
Aliud vo qd apta vi intedit rapie
Illa rodig eu aq extinq forti admi
su attering. Lambit ei qui hec qd no
facile edi no pt inpssa lingwe le
nitate gusta. Omes ig etia sb spe
fidei pne vivetes q aliena appe
tut sz ea q appetut rape nequaq
put bladis aut smonib et qi mol
lice dulcedinis gcupita attrahe

conat. qd aliud qz tra lingut. qr t
vera qqz q vtute nequt aufre mol
licie lingwe aufre molit. Q vo in
hemido aq ptate suffulti st et gcu
piscetes aliena blandici qd ex frau
de despiciut q etia iniusto robore
put inple qd volut. Hi hec qd appe
tut no labiut sz rodut quo qpuics
vita fortitie vivu ved admisu den
tiu demoliut. Cospiciat itaq sca E
eclia vedis duntias etne pate. gspi
ciat frequtiaz supnoz civiu. gspi
ciat in elcis sms cultu mets et inua
bliu bona vtutu. atq ad pnoz vi
ta om bono destituta mets ocim
renotet et ex illoz gpacoe videat qlit
ista civit vtutib sit vacua. q sma
deseruit. infima gcupiut. Videat
quo plerqz id qd appetit si fortasse
valet etia violent rapit. Videat ta
les se qi intpoitos dm tolasse. atq
ex eoz clpis usq ad bonoz qz picla
ac detrimeta pruemsse et dicat Q ro
debat in solitudie. Acsi apte dicat
aliea etia violet rapiedo no ro
dent n pris ipi in inttorib sms soli
tac vacui a vtutu cultura remane
ret. Vn aut eoz qualiter explicat
d. Squaletes calamitate et miseria. C
Egra naq caro si studiose curari
negligit. squalore d sup ducto in
infine te detius qua. Et du cala
mite egtudinis negligetie miseria
addi. gmor molestia oborto squaloe
tolda. Natua i. hma bn gdita. sz ad
infirmite vico pre volut lapsa in
calamite cecidit. qr pssa imnib ne by
titatib nich in hac vita n iqt affli
get. inenit. Sz cu eisd nate me
ncitatib plerqz plq qz expedit
defui9. mets cura neglig9 ex mi
seria negligetie infim ti me addi9
squalore clpe. Ncitates naq nales Ncitates naq nales huic
hec hre valde piclosu solet. qp sepe pelliz annexion
in eis minie discit. qd cra illas p
vtilit studiu. et qd p volut vicui volupto
agat. Crebro em occasioe seducto
invecta. du ncitati debita reddi9
volupti vico desui9 et infirmit velarie
au discrecois oclos excusaoe se no
stra palliat. ac qi sb patcinio ex
plende vtilit oculteat. Infimtate
vo nate me p negligetiaz relaxac
nich aliud e qz calamitati miseriaz
adde. ac vicoz squalore ex ead
miseria multiplicare. Vn sci vi in
ome qd agut studiosissia intecoe
discinut. ne qd plq ab eis nature
sue infimitas qz b debe exigat

pri vl

Lai

Q gun hom inepti bean

& sub necitatis tegmine i eis vicium vo
luptatis excrescat Aliud ei ex infir
mitate a ex temptacois suggone susti
net. & qi qdā rectissimi arbitres in
necitate voluptate q̄z gstituti hac gso
lando sublevat illā frenādo pmat.
Vn fit ut & si infirmitatis sue calamitate
tolant tn̄ ad squalore negligentie p
miserie p neglige neqz no descendat
M Hoc ipm ei ee i calamitate e necitates
nāe ex carnis adhuc corruptibilis
infirmitate sustine Quas vz necitates
cupiebat euade q dicebat De necitatib
meis eripe me dne Triebat ei ple
rumqz voluptatum culpas ex necitatu oc
casion prripe & ne qd spōte illicitā
tn̄ admitteret hoc ipm sathagebat
euelli qd notes ex radice tolabat
At con pmi gaudet i his corrupti
N sue necitatib q nimirū eas ad vsu
Cap 12 M voluptatis retorqunt Nam ei refectione
dis cibo corpis nāe sumunt p dele
ctacoz gule i voluptatis ingluuie dis
tendunt Cum tegendis mēbris vestim
ta querunt. no solum q tegat s̄z eciā q
extollat appetunt / et con torporem
frigoris no solu q p pinguedine mu
niat s̄z eciā q p mollicie delectet /
nec solu q p molliciē tactū mulce
ant. s̄z eciā q p colore oclos sedu
cat Necitates igr carnis i voluptatis vsū
vte qd aliud e q̄z calamitati sue squa
lore miserie sociare Pressa itaqz
tpe adiuersitatis ecclia remissiores eoꝝ ex
quorū multo tlia sustinet & dicat
Qui rodebat in solitudine squalentes
calamitate & miseria Calamitate s no
squalent si in suis necitatib volu
ptatis miseria no superaddunt Qui
vz necitates ex pnis fimi culpa p
O merentur Hi vō q calamitatis sue mi
seria adiungunt extricatu pene pro
rumpunt ad augmēta culpe S̄z utraqz
tles cum ad meliq permutari despiciunt
ita puersa agunt ut no ea eos alijs
comparet Ultima illis sola mors sua
sufficeret & no viruletis psuasionib
aliena eos vita necaret Inuident
enim alios ee qd no sunt. dolet alios
adipisci qd pdunt Ita si q forte i
alioꝝ actib exoriri bona gspiciunt
mox ea manu pestifere exprobracois
euellunt vn & sequitur Et mandebant
herbas & arboꝝ cortices Quid ant
P p herbas nisi tenera ac terre pxima
bn̄ inchoatiū vita Et qd p arboꝝ
cortices n exteriora opa eoꝝ q ia
sublimia appetunt designatur Prauam
naqz cum recta aspiciunt incipientes.

q irridendo. q qi gsulendo gdicunt Cu
vō ia qsdā pensant ad summa pfice.
qr eoꝝ puectus funditus dissipare neq
ut a qbusdā illos suis opibus dividunt
Herbas itaqz eis & arboꝝ cortices
mande e vt studia bn̄ inchoatiū
& opacoes quonda ia more arborum
ad superiora tedencium pestiferis psua
sioib qi qbusda malis sue detib
dissipare / Herbas madunt reprobi cu
infirmoꝝ bo inicia irridendo gsumunt
Arboꝝ q̄z cortices mādunt cu maiorum
puisi gsilij ad vite recte studium ere
ctorum tegmine bonoꝝ subtrahunt o
per hos aut i q qda actib velut
arbores expoliat. illos vō velut
herbas qr despicientes trahunt q qi cal
cat comedunt Quorundā ia fortitudine
i alta surgentē ex pte demoliuntur
quorunda vō teneritudinē & adhuc in
imis posita penitus gterunt Dicatur
go Mandebat herbas & arboꝝ cortices
qr pmis irrisioib i nonullis exteriora
opa. i nonullis at p spem virencia cor
Q da dissipabat Vel certe herbas ma
dere e queda lenia vt tenera de
antiqs patrib imitari Arboꝝ vō cor
tices ede e eoꝝ opa superficietenus
age. s̄z intencoꝝ rectitudinē i eisdē opib no
tene Sunt enim nonulli q dum patris
mūdi gliam eiusdem mūdi actib adipi
sci no putāt. spem scitatis appetunt. hi
tn̄ venacois summūt. imitatores
antiqrum patrum videri gcupiscunt. & q
dā qd pua ac lenia pagunt. s̄z eoꝝ
fortia eos q ex solius caritatis radice
pdeunt imitari gtempnunt Hi vz her
bas edunt qr magis negligunt & vili
bus saciantur Plerumqz tn̄ eciā qdam
robustiora opa exercet. s̄z intencoꝝ
rectitudinē in eisdē opib no tenent Qui bus
pfecto arboꝝ cortices mādere e. exterio
res elecoꝝ actus sumere. & intencoꝝ
bona in bonis actib no hre Dum
ei p huāna laude recta opa exequunt
s̄z imitari cor recte operantiū negli
gunt. ex solis corticib arboꝝ replentur
Toto naqz desiderio pnitis vite gliam
vel humidatiuā querunt Vn recte subiungitur
Et radix iuniperorum erat cibus eoꝝ
Multis enim qsimus p fide positi. dum
plerumqz avaricie cogitacoib serviunt
qi id comedunt vn in extremo vite
supplicioꝝ aspa pferunt Qui dum no
fungere diuini eloquij gcupiscunt. s̄z
ad verum tpaliū rerum abitum serviunt.
neqqz pane tritici s̄z radice iuniperi
R saciantur Cap 13 Spina quippe eos ab imis
atqz infimis oborta occupat. que

illos more Iunipei pymod' ex diuicia retribucionu ved' ex asprite folior
pugat. Locteptuetes nacqz deu h inime sectiit quid sit malu qd agt.
adhuc ei iunipi radice comedt. s
h9 radic racim qz sint aspi no attedut qr minio pua acco mo qi
ex radice delctat i ceppa. s pymodu
qi ex ramis pugit i pea. Ubi bne
sonig. Et d'gualliby ista rapietes
cu singla repisset ad ea cu clamore
crebat. In gpacoe supior oibs pns
vita guallis e h i at q' sblimia mo-
tiu i fortia stut scoz gteplau ne-
sciunt. sp i oblectacoe infima qi in
guallibz gusat. Et du qdlibz lucru
vl stipediu pnu inuenit cu clamo-
re ceunt. qr hc abstrahe ex inugado
molint. In gualle ei tpt singlis
ceve e sbort. cav occasionibz ecia p
pua stirpe litigare. Plerumqz aut
que scim bo acco ontat. oborta te-
rem comodi occasio examat. Vide-
as nacqz nonullos ia sblimia age
ia in abstinecie ia in doctine opere
patru pcedetiu exa sectari. sz cu
repete pnt vite lucru qi fenctu
guall' inuenerit. ad hc cu clamore
ceunt. qr disrupta ad id supducte
scitat tnqllite psilunt. Sunt qz per
herbas atqz arbor cortices no solu
ut pdem e bonor opa. s ecia i hac
vita gsolacoes intellig. Sepe em
oips ds electos suos cu domis intio-
riby ditat exterioriby ex honoriby
sblenat cu qz eos pstendo cetis ho-
norabliores reddit. latius imita-
bles ondit. Et nonnqz pni eor qd
vita sui despiciunt. s felicitate in hc
mdo asseq gcupiscent. Ea i blan-
dimita h transitorie gsolacois gtem-
pbas comedunt. qr in sinu cogitaco-
niby exteriore eor glaz meditat. ar-
bor radices madunt. Et qm in hiis
omniby soli amaric to intetoe desi-
nunt radice iunipi replet. Qne
cuncta d' gualliby rapiunt qr ex
amore h9 infime e corrupti vite
inmensis cupiditatiby inardescunt. e
cu singla rapiunt ad ea cu clamo-
riby ceunt q vz scor patz qz meita
adipisci no qrunt. loca atqz regimi-
na apphende sathagunt. e cu ple-
rumqz tnqlle nequit h plerumqz asse-
qui eca disrupta gcorde pace no-
lunt. Et p eo qd longe a prim pce-
detiu accone disiuncti sunt recte sb-
iung. In desto hitabat torretin.
e in cauernis tre ul sup glaream

In bona etei pte rccte torretes scos
pdicatores accip q du in pnti vita di-
uis nos eloqiis affluunt. aqrum mul-
titudie qi in hieme colligunt q et
estiuo sole adueniete se sbtrahunt.
Qa cu etne pric lux enituerit p-
dicare cessabunt. Horu torretiu de-
serta sunt vite tpalis comoda ea
nacqz deserunt e ad luc se celestia
adipiscenda gtutunt. Cuncta at h tor-
res ille reliqrat q dicebat. ppter
que oia h detrimetu feci e arbitror
ut stercora. Sz qr puor mentes e i
hac vita adipisci gcupiscunt q de-
spicietes iusti deliqunt in desertis
torretiu hitare referunt. Illa ei q
scis indig sunt ipi prope p mag' co-
cupiscunt. Cauerne aut tre st co-
gitacoes pue in q9 se ab huais ocu-
lis abscodunt. pram gipe ut st ab
hoiby videri refugiunt. du qz aliud
qz sint simulant. sese in gscie sue
latibulis qi i cauernis tre occultant.
Qr cuncta h no agerent n' d' etna et
solida vita desparet. n' in hc incerto
tpali' aiu figerent. Un subd'. Vel sup
glaream. Glarea nacqz e vita pns
q indesinet ad tm sini ipo defcu
mutabli qi ipulsu flumis ducit.
Sup glarea itaqz hitare e fluxom
vite pnt inhere e ibi intecoz pone
ubi gressu negat fixe stado solida
re. Est aliud i glarea qd negqz de-
at tacedo ptiri. qr cu pes in eius
supfitie poni ipa eig volubli te
labit atqz ad ima deuoluit. Cui
vz rei in nllo discrepat vita pnor
qr cu p amore mdi aliq studet
licita atqz honesta age qi planu
in supfitie pede ponut. sz repete
pes ad ima lab. qr eor accio du
plura sp appetunt usqz ad iniq e il-
licita descedunt. Cu go sca ecclia
hmg tpis gtra tolat ad vita carna-
lium qs aduersos & ecia in psperis
sustinunt p medicina recrat e qr
meito h pacia agscat e dicat. In
desto torretiu hitabat e i cauer-
nis tre vl sup glaream. Qa ei prim
doctina destituti sunt in desto tor-
retiu. qr at in occult' se cogitacoiby
gcurrunt in cauernis tre. Qa vo in pnti
scli mobli te intetoz sua fige ap-
petunt sup glarea hitare referunt.
Sz utriqz ttes qr pcta nolut ipng-
re tetatia flendo tergent vl co-
missa utriqz mala sua salte pet-
ta gpscent atz stili ficulnee cofi-
mi stercoris. i infructuose menti

pinguedine lamentacionis admone
ret Sz hic plerumqz humanus animus prius
q mox ut i culpa labitur a sua ad h'
logis cogitacione separat' hominum
namqz malum qd agit menti se obiice
ante oculos cordis mittit Vn fit ut
anima voluntarijs prius tenebris
obsessa quomodo bonorum nec minimum qdqz
agnoscat Quanto ei magis mali adhe
ret tanto minus intelligit bo q perdidit
Lux quippe vitam qui subtiliter recipit bonum
culpas examinat quo huius negligit
eo permittit distrccius indicari ut nec
amissa recordari et cum ab actu non re
pellitur fugit a ssum ut qui facies in
ope contempnit eius per recordacionem iam nec
terga videat Hinc est q reprobi
subiecti flendis scelerib; gaudent
de quibus per Salomonem dicitur Qui letatur cum ma
lefecerit et exultat in rebus pessimis
Hinc est q mortis sue negocium la
crimarum causas repudiantes peragunt
Hinc est q mortis sue negocium u
detes excecuntur Vn hic apte subin
gitur Qui inter huiuscemodi letabantur et esse
sub sentib; delicias computabant
Inter huiuscemodi letantur qui immensum
attendunt transitoria q percipiunt et in
tueri negligunt permanencia bona
perdunt Quiqz amore temporalium flagrant
vera leticia volentes ignorant Que
si studiose cognoscere quererent quam
flenda sunt gaudia q appetunt vi
derent Sz dum meliora scire contempnunt
sola hec velut summa eligunt q visi
bilis oculis fugaci seductione blan
diuntur visibilia scz sequentes cor fi
gunt et tanto extrinsecus gaudent quanto
recordacionem sui intrinsecus non habent Qui
scient tamen plerumqz cor gaudijs turbu
lentes atqz ex rebus ipsis ex quibus superbiunt
flagella Neqz enim si hominibus cunctis
sunt temporalia q habentur vel non habita
querere vel quesita servare Nam equales
prestatione gloriam expetere a minori
bus plus quam oportet reuerenciam exigere et
minus quam debent eandem maioribus exhi
bere plerumqz potestatem per iniusticiam omnium est
sic pena agere et tamen ne opinionem perimantur
hierent formidolose custodire Hec
prefecto omnia iniseros pungunt sed easdem
puncciones ipso rerum temporalium victi amo
re non sentiunt Vn et recte nunc dicitur Et
esse sub sentibus delicias computabant quia
peccatores delectacionibus pressi ex affectu vite
presentis quam sint aspera q paciuntur ignorant
Letantur itaqz sub sentibus quia rebus quod
temporalibus gaudent sed tamen dum dispensacione
sine tribulacione eadem temporalia non va

let ea cura pungunt miseri q premunt
Manet sub sentibus et hominum delicias
estimat quia et dura qd ex presentis vite
amore tolerant et tamen affectu inimie cu
piditas obligati labore eius tolerantie
voluptatem putant Vn Jeremias recte
totius in se humane conversacionis speciem te
nens sumens per lamentum queritur dicens In
ebriauit me absinthio Sunt enim
in superiori parte iam diximus terminus quosqz
qd pati nesciat Qua vero absinthio de
ebriatur et hic qd sumpsit acerbum est et tamen
non intelligit eandem acritudinem quam
repletur Humanum ergo genus recto dei iudicio
in voluptatibus suis sibi dimissum atqz
per easdem voluptates spontaneas tribulaci
onibus redditum absinthio est ebrium quia et
amara sunt q pro huius vite amore
tolerat et tamen eandem acritudinem cen
cupiditas qui insensibiliter ebetatus igno
rat Mundi enim gloriam sitiens dum mul
tas per ea tribulaciones recepit amarum est
qd bibit Sz quia hec minimus inhiant
sumpsit eiusdem acritudinis malum di
scerne iam per ipsa ebetate non sufficit
Amat enim plerumqz homines pro huius mundi
gloria eciam tribulaciones cunctasqz per ea
sudoribus libenter suiunt et quarum la
borum iugo deuotissime colla submit
tunt Quod bene sub Effraim specie
Osee prophetante describitur q ait Effraim
in vitula docta diligere trituram
Vitula enim triture laboribus assueta
relaxata plerumqz ad eundem laboris
usum eciam non compulsa redit Ita pre
norum mens huius mundi seruicijs dedita
et rerum temporalium fatigacionibus assueta
eciam si sibi libere vacare valeat vacare lice
at subiacere tamen terrenis sudoribus festi
nat et usu terrene conversacionis triturare
quia laboris ut a iugo mundane
seruitutis cessare non libeat eciam si
liceat Ad quod iugum dominus a discipulorum
suorum cervicibus solvebat cum dicit
Attendite vobis ne grauentur corda vestra
in crapula et ebrietate et curis huius vite et
cunctis huius vite et veniat super vos
repentina dies illa Et rursum Veni
te ad me omnes q laboratis et one
rati estis et ego reficiam vos Tollite
iugum meum super vos et discite a me
quia mitis sum et humilis corde Quod est enim
dominus mitem se in magisterio atqz humi
lem dicere nisi relictis ex corde elacionis
difficultatibus plana quedam bene viuendi
itinera demonstrare Sz quia prauorum in terris
plus per aspera elacionis quam per blanda humi
litatis ac mansuetudinis delectant esse sub
sentibus delicias deputant Dura ei

p amore sc̄li q̄ quedā mollia ac dele
ctabilia fr̄e pati sūt dū in hac vita
recū eximia apphendē conā. Les D
satoꝝ dūs a mūdi laboribꝫ impat.
sc̄e quiet dulcedine psuadz. ꝛ tū
vesana mūdi mētes plꝰ ea assequi
aspa carnalit. qꝫ tene blanda spi
rualit gaudiꝫ plꝰ acbitre fatigacōis
qꝫ quiet dulcedīe pascūt. Ad apte
nob in semetipō ysrlitici pplus ost.
q̄ dū refectoꝝ mane d̄ sup pcipet
ab egipto ollas carniū pepones ce
pas cōcupiunt. Ad cū signa. in
mana n̄ estagrē. suaue sapies
ad refectoꝝ interioris vite bn̄ vaca
tibꝫ d̄ sup data. Et qd ollas carniū
n̄ carnalia opa mūdi t̄bloniū labores
qui ignibꝫ excoquūt. Ad p pepones
n̄ terrene dulcedies Ad p porros ac
cepas exp̄mūt. q plerūqꝫ q̄ comedūt
lacrimas emittūt nisi delectabe
vite p̄ñtis. q in dilcoribꝫ suis ꝛ non
sn̄ luctu agit. ꝛ tū cū lacrimis ad
chana i. desentes cū peponibꝫ ac
carnibꝫ porros cepas qꝫ q̄ flerūt. qꝫ
p̄ise vꝫ mētes dulcia p graz qmet
dona despiciūt. ꝛ p carnalibꝫ vo
luptatibꝫ laboriosa huiꝰ vite iti
nera etiā lacrimis plena cōcupi
scūt / cōtempnūt hic vbi spūalr gaude
ant ꝛ desidāt appetūt vbi carna
lit gemat. Hoꝝ itaqꝫ vecordia vidi
ca Job voce rephend. qꝫ inimicꝫ p
isto mūdi p̄bata tūglibꝫ diuia
lemibꝫ aspa mitibꝫ tūsitoria etnis
suspca secūris anpoñūt / hoꝝ vecor
die sca ecc̄lia r̄corda. cū semꝰ ex
t̄isecꝰ aduisitatibꝫ p̄mit. qs mt se
velut fideles cōtimūt. sꝫ eoꝝ vita
aduisate dū tolāmt fidei ꝛ dicat
Q̄ int huiꝰ cōdi letabat. ꝛ ee sub
sentibꝫ delicias cōputabat. qꝫ in
inicꝫ mala q agūt ex mūdi pcede
tiū p̄ñtate didicerūt. Vñ recte
sbiūg. Filij stultoꝝ ꝛ ignobiliū terra E
erūd vō e q̄ alij int scaz ecc̄liaz vo
cat stulti sꝫ tū nobles. Alij vō sūt
stulti et ignobles. Stulti naqꝫ diui
sꝫ ee ignobiles nequit. q carnis p̄ru
deaz cōtempnētes pfutuꝫ b stulti ad
appetūt. ꝛ ad nobilitatē mētē plꝰ
vtut / noblite sublevat. q̄ stultaz
mūdi sapiaz despiciūt. ꝛ sapientē
dei stultitia cōcupiscūt. Scptū qppe
e Ad stultū e dei sapientiꝰ e hoīꝫ
Hac stultitia nos paulꝰ cōphendē
cōmoet d. Si qs vide. int vos sapi
ens ee in hc sclo stultꝰ fiat ut sit
sapiēs Hac stultitiaꝫ q p̄fce secuti

sūt voce sapie audie meruerūt
Vos q secuti estis me sedebitis in re
gnacōe cū sedit filiꝰ hoīs in sede chri 19
maiestatꝫ sue sedebitis ꝛ vos super
xij t̄nos iudicātes xij t̄bus isrl
Ecce relinquētes tpalia gliaz pta
tis etne mercati sūt. Ad itaqꝫ in
hc mūdo stultiꝰ qꝫ sua deserē. ꝛ qd
in etnitē noblius qꝫ cū dō iudices
veniꝰ. Hoꝝ scꝫ nobilitas Salone at
testatē incoza. cū hc qd iā p̄fatꝰ
sū incora. cū d. Nobil in portis Pu͛ vlt
vir eiꝰ qn sedit cū senatoribꝫ tre
Hac in se paulꝰ nobilitē aspexat
cū cōgtori cōditoiꝫ mctꝰ p spm di
cebat Genꝰ i. cū simꝰ dei non ff
debeꝰ estiare auro vl argēto lapi
di sculptue artꝰ ꝛ cogitacōis hoīs
diuinū sile ee Genꝰ vꝫ di dicim. no Hoc dicim gen dei
ex na eiꝰ editi. sꝫ p spm eiꝰ ꝛ volūte
cōditi. ꝛ adoptiue recāti Tato go ad
hac nobilitatē qsqꝫ erigit. quāto p ac
cepta imagiēz ad silitē illiꝰ ex imi
tacōe renouat. At cōn st stulti et
ignobles. d q dū supnā sapiaz se
metipōs sequētes fugiūt in sua
ignorātia qui in abiecte plꝰ vilite
ad sopiūt. Q° em id qd cōditi st̄ nō in
telligūt. eciā cōgnacōz accepte
plꝰ p imagiēz cōdisit p̄dūt. Stul
ti st go ꝛ ignobiles qs ab etnē
hedit cōsorcō repellūt suiꝰ met.
Scptū qppe e. Cis q facit pcīn ser
uꝰ e pctī. Et voce p̄dicatoꝰ egre
giꝰ d. Sapia hꝰ mūdi stultia est
apud dm. Q go dū t̄rena insipent
ab intia cōdisite r̄pulsi st / stulti
sūt ꝛ ignobles fuerit / qꝫ actꝰ dū G
plerūqꝫ imitā. filij stultoꝝ ꝛ igbliū
sūt dū eoꝝ s̄ibꝫ atqꝫ moribꝫ secū.
ꝛ stulti sūt qꝫ vera sapiaz nō in
telligūt / ꝛ igbiles qꝫ nulla spūs libtē
renouā. Sꝫ hi cōmis imiqꝫ actꝰ ex
tcat plerūqꝫ tū in hac vita occu
pat loca iustoꝝ. atqꝫ eoꝝ filios
se estimāt quoꝝ p honoris cōcupiaz
extiꝰ officia admistūt. qs sca ecc̄l
repco ad agnicoꝝ sūi renoꝫat. ut
vꝫ in p̄mis desidijs poiti qꝫ sint
filij attendat. No ei eoꝝ filij sūt Similꝫ filiꝰ illiꝰ d̄ cuiꝰ opa imitat
qꝫ loca tenet. sꝫ quoꝝ opa excet
Dicat ig̃ rcē Et filij stultoꝝ ꝛ igno
bliū vbi apte sbiūg. Et in t̄ra pen H
tꝰ nō paretes. Sūt em plerūqꝫ i
t̄ra sūt ꝛ a cōgnicōe hoīm abiecte
vilit sūt q̄ quada supductōe ve
lamis abscōdūt. Ita nonlli i ecc̄lia
sūt q dū abiecciō p̄nor opm se cō
dūt. diuio cōspctui noti non sūt

quib; & cuq; dicedu e Amen dico
Mt 27 vob Nescio vos Esse go i tra & appa
re e em fide r ea p virtute opis nobi
Stulti no dur apparet litate met onde Esse vo in tra &
pemtg no appare e in eclia quid
fide gsiste. s; nil dignu fidei demo
strat hi itaq; int sta; ecliaz dim
oclis & vident p indiciu. & tn p
bone vite initiu no vident / qr ea
q gsitendo tenet. vivedo no hnt
De qbus paulg dr Cofitet se nosse de
1 Thi 1 u fctis at negat hi in sca eclia fide
qua tene se asserut pmut poems
qz venant du sua magis illig no
qz eig adipisci luc gcupiscut Clei
aut du puare fidei meitu rectis
opib; curat ad anctoris sui notiaz
etia int rep boz tumltg ppriqt
Ad bu in evn° mlie fluxu sangis
laborate sigtu e de qua cu dus di
luce 8 /petrg cet Qs me tetigit. rocinado di
xit Turbe te gpmut & affligut
& tu dic qs me tetigit Ut audie cas
ve tomis meruit cu ei dus dixit
Tetigit me aqs Na & ego nom vir
hu lex dix ta gut tute exisse d me Ecce turbe pre
mut domi. s; tn sola tetigit q ad
Cap 14) illu hmlit venit Nota innumu
mlti in sca eclia repbi vitate gg
sccedo pmut. qua bn vivedo tage
negligut pmut mqz s; loge sut
qr dumq; noti az pfessioi secut
moribz fugiut premut mqz s; loge
st. qr eid fidei qua loqndo astruut
ageo gdicut Sic ei hc testiomo
docem qr nonlli domi tagedo no
tagut. ita nonlli no viden a duo
etia cu vide qr oclor eig obtuti
bus & ad danacois eig supplicm ap
paret & ad dilcois mitu no apparet.
Dicat i rte Et in tra pecig no pare
tes Q a & si cos eclia spetenc tenut.
tn int illa gditor qi no vidit qs ig
rant Q tnglit tpe idtio fide vbotes
tenet qr eand flore gnalr vident
Sz cu xpetma con illa pcella adusit
oborit. mox ab ea negatoe pub ta
diffugiut / & qap pus venantes te
nuere. con hc pgmod deridetes pu
E gnt vn & apte subd Nuc in coru
catteu vsq su & fctus su eis i pu
biu Ob hvzt vbis id sce eclie tepg
expmi go pub te a repbis irrideti
qi mig estenbz i obpbu fides et
vitas erit i emine Tato qz ppe
despectior vnusqsqz erit. qnto insti
or ee potuit / tato abhoiabil qnto
Gnalr insty de spirit a pcamo laudabil Sca itaq; elcor eclia af
flictois tpe pmis pubiu erit. qr cu

bonos mori p tormta gspicint ab
eis sitiuqz maledcois sumut Quo
eni trusitoria morte videt. s; pmane
te vita no videt. tato magis deride
do mala pntia fugiut qnto p intl
lcui misterg ad bona pmanetia no
ptingiut. s; ea q subiecta sut qr simls
obscurioribz iplicata no st. debemg
sb bintate trusire. ut ad ea i qg labo
radu e valeag. tcmis pucire se
L Abhoiant me & longe fugiut a
me & facie mea gspue no vere
Loge a sca eclia fugiut no passi
bg gressuu s; gqualitatibz moru
loge fugiut no loco s; mito. du
crescete supbia apta ea expbra
tde gtepniut ffaciez i itaq; eig gspu
ere e no tn bonis i absetia dethe.
s; vnuquq; insti in pntia gfuta
re / gs tuc pm du apte irridendo
despiciut in eor gtuelnis fluxa
vba qi defluetes salivas emittut
Sz scit sca eclia in passioibz cresce
atq; int obpbia honorabliq vita te
ne scit nc int d adversis deici. n d
psps gliari Nomit con pspa metez
sua in dietor sterne Nomit con pro
spa adusa aim ad spez supni culis
exaltare Scit bona sua iniqe rede
tois / scit mala sua insti e tone indi
cis. qr & bo illo largiete heat. & ma
la illo pmittete patia vn & mox
H d dno subgit d. Pharetra ei suaz
apuit & afflixit me Qd p pharetra
dei n ocultu gsiliu designa Sagi
ta vo d pharetra dus eicit qn de
oculto cosilio apta suaz emittit
Qa eni flagellar qsq; ggnoscig. sed
qua causa flagelli veniat ignamg
Cu vo pg flagella vite correcto sub
sequi etia ipa gsily vtutis aperit
Pharetra i clausa e gsiliu ocultu
Sz apta pharetra flagellam qn p
id quod pg flagellu sequit qo con
silio flagellam videg Cu pcta
dus vidz & tn ad vindicaz manu no
gmonet qi clausa pharetra tenet
Sz feriendo mdicat qntu ei i nob
displicent hc qd dui vivedo tolarut
Dica itaq; elcor eclia tblombz pssa
N dicat Pharetra eni sua apeuit
& afflixit me Qa adusalor votes
insoletes sustmet du cint q eig
pdicatio no admitti grnda dmcia
deseres pdicatois sue vba modat
ppendes etei pdicatores suos psecu
tores ad exortacois vba detiores
existe mag eligit tace Cu qz mdi
gnos q audiat aspnit. pdicatione

sua obducto silētio astringit. Vn̄ apte
sbingit Et frenū posuit in os meū
Frenū s' apd' quosda poitū coponat
Act 13 q' dicebat Vob' optebat pmū loq' v'bū
dei s; quia repulistis id' ⁊ indignos vos
vite eterne iudicastis ecce quertimur ad
gētes Frenū s' silentij sup imposituū
sctī viri apd' diua tempor̄ corda co
spicient q' p. pphtā dicit Quo cata
bimꝰ canticū dnō in tra aliena Frē
nū etiā paulꝰ ammonuit q' discipulo
La 1 pcepit dicēs Hereticū hoiē pꝰ pmā ⁊
⁊ scdā correpcoē deuita sciens qm
subūsꝰ ē qui eiusmodi ē ⁊ delinqt
a ppo iudicio cōdenatꝰ Scti qppe docto-
res plerumq; alta cōsidatōe resistentiū
corda cōspicient. ⁊ dū ea diuitꝰ delicta
videt. afflicti gemētes qz cōticescūt
Qn̄ nō aliū salom̄ frenū doctoribꝰ i-
posuit q' dicit Noli arguē derisore
ne derideat te Sz si ab inepacōne
ideo reticeꝰ. qz cōtra nos insurgē de-
risoris odia formidaꝰ nō iā lucra
dei s; nra querimꝰ Qua in re sciendū ē
q' nonnūq; eū redarguunt² pīn detro-
res existūt Spūs g° et nō nos pcimꝰ
si ab eorꝰ redargucōe p eoꝰ aore ces-
saꝰ Vn̄ iuste ē ut aliū toleꝰ tacendo
qd sunt qtꝰ in nob' discat videndo qd
nō sunt Qa ig' sctā eccliā q' v'ba sua
sp̄ p caritatē exerit ea etiā nōnūq;
ex caritate restringat dicat Frenū po
suit i os meū Acsi apte fateat' d'.
qz in qbusda pfeŋ nō vidi pditatē
ab eis impetu tpaim vt vita mea
salte p patiētā distēnt. cū v'ba mea
admittē p oblata pdita cōz nollet Sz
plus nob' h' plerumq; in t'bloib; dolet
q eas ab illis patim² i q'ꝰ gēinad
amore fidebaꝰ Vn̄ ⁊ seq' Ad dextera La
oriente ilico calamitates mee surrexe
runt Ad sinistra qppe calamitates sin-
gēnt si a qbuslib; ex religioꝫ porti-
et apte xpm negātib; psecucōib'
aduersa sustinet Cū vo ab aliqbus
qui a fidelib; tēcatores crimitoꝰ pati²
qi ad dextraꝫ illi calamitates oriunt² Qa
hij q' sub xpi noie militat ⁊ in ea
nomine impugnāt Ipo eni locucōis
vsu p dextro hre dicitꝰ qd p magno
pensaꝰ. p sinistro vo id qd despicimꝰ
3 Qd zacharias apte insinuat d'. Et
ondit m' ihm sacdote magnū sta
te corā anglo dni. ⁊ sathan sta
bat a dextris eiꝰ ut aduersare² ei
Q'ut patētius h' qd pmisit subdet
secutꝰ adiūxit Et dixit dns ad
Sathan Incepet in te dns sathan
q' elegit irlm Nunq; nō iste est torres

extinctꝰ d' igne ⁊ ihc indutꝰ erat vestib; Ihc indut² ve stib; sordidis
sordidis Sordidis at vestib; ihc indu
tꝰ ē qz quīus alienꝰ ab omī pctō tū
venit ad sīlitudīe carnis pctī Cū vei
enti sathan a dextris stetit p magno
naq; dns iudaicū pplm ⁊ p nichilo
gētes hre videba² Sz pq; incarnatꝰ
apparuit. gētilitas q' sb sinistro hīta fuat
credidit Iudaicꝰ vo pp's ad pfidia de
clinauit Sathan g° illi a dextris
stetit. qz illū ei pplm rapuit q' dudū
dilectꝰ fuit Sz qz ipē iudaicꝰ pp's mo
pditꝰ in fine cōuertēditurꝰ. pphta ysa 10
attestāte q' ait Reliqe isrl salue fi
ent Sathan a dextris suis dns re
monuit d'. Incepet in te dns sathan
Et eiusd' ppli libācōē indicās ait Q'
elegit irlm Q' nimiꝰ pp's qz ad re
hēne incēdia pfidia duce d'flue-
bat. s; dū ad fidē redūcit². ab eod'
etiā ignis incēdio libātꝰ stati de
eod' illic subd² Nunq; nō iste ē torres
extinctꝰ d' igne Sic g° illic p dextra
plebs iudaica. ita in h' loco dextre
vocablō fidel' pp's scte eccle desigt²
Vn̄ ⁊ vetinꝰ index edos ad sinistra Mt 24
agnos ad dextra ponit Sz cū sctaꝫ
eccliaꝫ aduersit tpe ipi qz latessūt q'
fideles ee videban² ei ptul° calaitates
ad dextra surgunt Vn̄ aut h' ipa dex-
tra oriens vocat² Qa d' ipo qppe eiꝰ
capite scptū ē Oriēs ē nō eiꝰ Illa Zach 6
qz ab oriente lux surgit vēe d' Cuiꝰ
iusticie lumē nre iusticie nox illust-
rat² Ad oriēt g° dextra calaitates
surgūt. qz hij q' ad psecucōē psiliūt
q' electa mebra redēcōis nrī ee cre
debat² Quas vz calaitates vēe ilico
asserit surgē. qz dū nō erat exinei
q' psecūt² ab eis repēte mala ⁊ ilico
fiunt Cū vo dextra hij q' vident fideles
sunt appellant² calaitates a dext oriē
tis surgunt. qz erūpete pse-
cucōis articlō crudeles pnoꝰ im
petꝰ iusti paciunt² se² Pedes meos La 19 R
subuerter ⁊ oppssecunt q' fluctib; sem-
itis Qd p pedes eccle insi extima il- Q' tenu's de ferunt pedes vocant² eclie
liꝰ mebra signa² q' dū ad opa t'-
rena desuūt. tāto celeriꝰ ab ad
uersarijs falli pnt qnto sblīmia minꝰ
intelligunt Hos itaq; pedes aduersarij
subuertūt vz cū extima mebra illiꝰ
ad sua dogmatꝰ errore vtunt Cuiꝰ
pedes viāꝫ tenē nequit. cū infirmi
q'q; psecutoꝰ suoꝰ vl pmissionib; per-
suasi vl minis territi vl cruciatibus
fracti ab itinē vēo deuiat Vn̄ aut
aduersarioꝰ semite fluctib; cōpant²
eū d'. Et oppssecunt q' fluctib; semitas

sius Ita scz pravor vita insoleti inge
tudie molesta ad obruenda ita ut
dixeri nave cordis qi tepestas illabi
Pu 10 d' qua tepestate p Salomo d' qui tepe
stas pterisset no erit ipius Cuqz infi
mis quisqz priscos flore gspicit hinc
i prisit pellago vnda inse' immita
V ecois mergit/ scz dissipaverut itina
mea & insidiati st mi & pvaluert
& no fuit q ferret auxiliu dicat h
btus iob d' malignis spitibz vel ho
stibz oculte dicat vniusa ecclia d
pravis psecutoribz scz adusarys ap
tis Ipi qppe eius itina' despicient
cu in qrunda infirmor metibz vitat
vias callida psuasiod distbat) pt
insidiates pvalet cu eos qs apte
ad malu tahe nequit bo simulando p
b uertut Sz miru valde qd subicit No
fuit q ferret auxiliu · cu d' dno ad
iutorio psta clamet Adiutor i op
tunitatibz in tribulacoe Et spent in
te omes q noverit te qm no delinqs
quentes te dne Et cu i iusu septi
Ecc 2 sit Qs speravit i dno & gfusus e pma
sit i mandat eius & delictus e Et
qs invocavit illu et delictus despexit
eu Cui itaqz rone nunc d' Non
fuit q ferret auxiliu q Nisi qr oips
ds eos qs i etnu diligit aliq dd
ysa 4e x tpus relinqt vn septu e Ad punctu
ad in modico delqi te & i inibacd.
nibz magis ggregabo te i momento
indignatois abscondi facie mea a te
paulisper · & in mia sepitna mistus
su tui hinc etia psta deprecat d.
No me delinqs vsqz qqz delinq'
i se ad modicu posse vtilit nove
rat q'ne vsqz qqz relinqre petebat
Deus p scos viros ad melius inducit bat Scos eni suos dns verne
adiuvat · delinquendo pbat · deserit
finat · tribloibz tetat vn rte qz p
Ecc 3 queda sapiete d' In primis elegit
eu in timore · & metu & pbatoz in
ducit sup illu/ & cruciabat illu in
tribulone doctrine sue dd temptet
y illu in cogitacoibz suis Insti qppe
anqz gra vocat tetatd interrogat Et
oips deus electo suor adusarios
tpa' pmittit excrescere · ut p malor
senitia pgat' vita bonor Nuqua
qppe dns adusarios bonis ee per
mitteret n' etia qutin pdesset videret
Vita pravorum gservat bonitatem iustorum Ita du iniusti seviunt iusti purgat' ·
& vtiliti inocetu militat vita pra
vord · du hac & pmedo humiliat · &
humiliado sp ad melius format vn
rte qz p Salomo d' Q' stultus e ser
Pu 11 viat sapienti Et tu sepe gspicius

subesse sapietes · stultos vo arce do
minii tene/ sapietes humilit' obseq.
stultos tiranica elacoe dnari Quo
igit diffinicoe dnne sine stultus seruit
sapieti · cu plerumqz huc inice tpa
lis dniu pmit Sz sciendu e qr cor
sapient vita du stultus pmineus
errore pfat exret · du hinc laboribz
fatigat · gtumelys lacerat · pfecto
hinc ab omi vicior rubigie vrendo
pgat Stultus go sapieti dnando s
uit que ad meliore statu etia p
medo pvehit Sic nonmqz pupilli
dnis ad disciplie magistri sui
psunt · tiet · puiut & feriunt · & tn ee
sui nullo desistut qr ad hoc ipm
ordiati sut ut pficietibz dnis etia
3 feriedo famulent' Glosa i' mala L
repbor bonos du cruciat pgat · vti
litati iustor militat etia ptas ini
quorum Sz plerumqz iusti tribulone dep
hensi tarda manu subvenient esti al
imat · cu se psequentiu vnanimitas imitatis
paulo longius agitat Et cocata qd'
sue ereptois remedia · Sz hoc qd a
redetore tenemus agit' dolori tardu
vide'/ cuqz adeo postulacois auxi
liu quit' · si voce no stati sequit'
qr desit estima' vn nunc d' Et no
fuit q ferret auxiliu Quia vz i voce
ipa vis passiois expim'/ qr supnu
auxiliu & si adest gtitu ad ordiatam
pvidecia ptectois · deesse tn cred'
gtitu ad gcita vota patient/ scz
z Q' rupto muro & apta ianua irru
erut sup me & ad meas miserias
devoluti sut Ad hoc loco inimi no
insi redetor huaui gnis appla' De xv 6
quo p sce ecclie edificacon p pphtaz ns
d' Pone in ea murus & an muna
le Ipe em nob murus e q' ad cor
da ma ptinge malignz spim eni
sit vetat Ante nre qz fidei etiaz
an murale posunt · qr pus qz se
p carne osndet pdicatores sui in
stecey pphtas imisit Rcti qppe ante
muralis noie vocat' q' du sbsequn
te dom pdicaverut qi an murus
steterut Sz qi murus rupit' cu
pvor psuasioibz fides q in rede
tore nro e · i qrunda corde dissipa'
Cuqz prius in hac vita ptas tribui'
qd aliud qz ianua erroris apit'
Q' rupto go muro & apta ianua
mali sup bonos irruut · cu ac
cep tpalit' ptate prisi · ipa qz in
qrunda corde destrue invnimma
fidei cona' · Q' qs apte d' Et ad
z meas miserias devoluti · qr vz

pns ad suas. Nisi ei prius e vinculo ad
suas miserias caderent nequaquam ad eas post
modum et alios suaderent. Sed post suas re
probi et ad meas miserias devolvuntur qui
ad ea mala in quibus ipsi iam implicati sunt
etiam quosdam nobis vinctos trahunt. Possunt
quoque minus nomine intelligi innocenti disci
plinae Salomone attestante qui ait Per
agrum hominis pigri transivi et per vineam viri
stulti et ecce totum repleverant urtice
operuerunt superficiem eius spine et maceria
lapidum destructa erat. Per agrum enim ho
minis pigri atque per vineam viri stul
ti transire est cuiuslibet negligentis vitam
inspicere eius opera considerare quam urtice
vel spine replent quia in corde negligen
tium proveniente terrena desidia et pun
ctiones pullulant vitiorum. Quippe qui scrip
tum est In desideriis est omnis ociosus.
Maceria lapidum destructa erat id est disci
plina patrum ab eius corde dissoluta.
Nam qui destructa maceria lapidum dis
soluta esse disciplina vidit. illic pro
tinus securus admonet Quod cum vidisse
posuin corde meo et eius exemplo didici
disciplinam. Maceria ergo rupto muro
hostis ingreditur cum vel malignorum spirituum
vel pravorum hominum persuasione callida aut
valida disciplinae munimina in corde
dissipantur. Sed cum eiusdem disciplinae vigor
in corde reproborum solvitur. an eorum oculos
cuncta bona opera despectui habentur. nichil
quippe esse estimant quicquid de virtutibus electorum
videt. Unde sequitur Redacti sunt in nichilum
apud estimationem quippe malorum in nichilum
rediguntur qui ea que ipsi quasi summa dili
gunt bona temporalia non tenentes despiciunt
namque supernis promissionibus terrena desi
derant et si quid quod in eorum mente aliquid de
appetitu eternitatis oritur. suborta citius
transitoria delectatione dissipantur. Unde et sta
tim sequitur Abstulisti quasi ventus deside
rium meum. Fidelis quippe populus se pati de
nunciat quod eos quos diligit pati do
let. Ventus ergo desiderium tollit cum res que
libet transitoria eternitatis appetitum destituit
ubi adhuc cogitationem subinfertur. Et ve
lud nubes pertransiit salus mea. Nubes
quippe in alto eminet. sed hanc ad cursum
flatus impellit. Sic nimirum sic sunt tempora
lia iniquorum bona velut in alto quod per
honoris celsitudinem degere videntur. sed
ad cursum vite cottidie quasi quibusdam
mortalitatis sue flatibus impelluntur. Salus
ergo ut nubes transit quia pravorum gloria que
alta est fixa non est. Sed expletis desideriis
actibus quia infirmatum ad electorum vocem sermo
mo convertitur cum protinus subinfertur Nunc
autem in memetipso marcescit anima mea

et possident me dies afflictionis. Electorum
quippe anima marcescit quia in primis post modum
exultatione eterna virescit/ modo eos
dies afflictionis possident quia dies letitie
postea sequuntur. Scriptum quippe est Timenti dominum
bene erit in extremis. Et rursum de ecclesia dicitur
Ridebit in die novissimo. Nunc enim tempus
afflictionis est bonis ut sequatur eos exul
tatio quandoque sine tempore. Hinc ab eis alias dicitur
Humiliasti nos in loco afflictionis. Locus
autem afflictionis est vita presens. Iusti ergo hic
id est in loco afflictionis humiliati sunt. quia
eterna vita id est in loco gaudii sublimantur.
Cum vero marcescere animam diceret. recte etiam
premisit In memetipso. Anima in nobismet
ipsis quod afficiatur. sed in deo mens nostra refo
vetur/ tanto quia a visione gaudii longe fit
quanto adhuc ab auctoris repulsa lumine
a se recedit. Tunc autem ad vere letitie visionem
pervenit qui per eterne contemplationis gratiam sub
levata etiam semetipsam transit. Sed hec
que allegorica indagatione transcurrimus. oportet
ut priora etiam iuxta historiam teneamus.
Quae tamen idcirco nunc preterco quia hec apta esse
legentibus non ignoro diebus autem persecu
tionis ultime quia multi sunt qui pereunt et
pauci qui salvantur. Idcirco vir sanctus persecu
tionis sue tempore et pauca de bonis et multa
de pravis loquitur. Unde et mox ad eorum persona
que corruunt verba convertit/ sic quia sua insi
nuat ut cadentibus possint congruere que
narrat. Nam sequitur Nocte os meum perforatur
doloribus et qui me comedunt non dormi
unt. Sed ipsi historie intendimus pro ea quod
secundum virum corporis per sinum ulcerum scatentes
vermium multitudo lacerabat. Si vero
allegorie misterium perscrutamur. quid per
ossa nisi fortes quique in sancta ecclesia con
designantur. qui quasi suo robore membra con
tinent dum mores infirmantium stabiles
portant. Sed cum tribulationis ultime con
cam fervor excreverit in nocte os illius
perforatur doloribus/ et nonnunquam tormentis
victi etiam ipsi ad perfidiam defluunt qui
ad fidem alios tenere videbantur. Ait ergo
Nocte os meum perforatur doloribus. Atque
apte dicitur tribulationum tenebris
pressi ita afflictione tenebrantur ut et
ipsi qui in me habebant vigorem fortitudinis
quasi iam habent quandam formidinem timoris.
Unde autem dicitur Et qui me comedunt non dor
miunt. Quia malignus spiritus quos carnales
quosque de ecclesia consumunt tanto magis
quiescere a temptatione nesciunt. quanto nullo
carnis pondere gravantur. Sed persecutores
sancte ecclesie qui valde pravi sunt. ultima
erunt pauci. sequitur In multitudine eorum
consumitur vestimentum meum et quasi capicio
tunice sic cinxerunt me. Sed historie

Prov. 24
Ager vinee stulti desertus fuit
in ecclesia iudei
Eccli. 1
Eccli. 1
Ps. 89
Bona temporalia impiorum
Iusti humiliantur in mundo quia sublimantur in celo

Corpus dicitur vestimentum

intectus. Quid aliud vestimentum beati Iob quam eius corpus accipitur, cuius videlicet vestimentum consumitur cum caro cruciatur. Iuxta allegoriam vero quid vestimentum est sancte ecclesie nisi vita fidelium?

Fideles dicuntur vestimenta ecclesie

Ita sicut et simul ecclesia vestimentum Christi, ita fideles quoque eiusdem ecclesie vestimenta deputantur. Si enim sancta ecclesia vestimentum Christi non esset, Paulus pro eo non diceret: Ut exhiberet sibi gloriosam ecclesiam non habentem maculam aut rugam. Non enim per pectinem habente maculam nec per duplicitatem rugam, quia et per munditiam munda et per simplicitatem intenta (?) tensa est. Que ergo abluta est ne maculam, tensa est ne habeat rugam, utique vestis est. Sicut ergo indumentum Christi dicitur ecclesia generaliter, sic indumentum sunt ecclesie singillatim qui ab errore conversi eandem ecclesiam credendo eamque fideliter inherendo circumdant.

Ephes. 5

Ysa. 49

Hinc quippe eidem ecclesie per prophetam dicitur: Vivo ego, dicit Dominus, quia omnibus his velut vestimento vestieris. Sed cum procella persecutionis oboritur, plerique fidelium ab eius amore separantur, qui ei sedule inherere videbantur. Dicat ergo: In multitudine eorum consumitur vestimentum meum, quia dum multi sunt qui tacent, destruuntur plurimi qui ei inherere videbantur. Sequitur autem: Et quasi capitio tunice cinxerunt me. Tunice quippe capitium collum circumdat induentis. Collum vero si stringitur, vocis usus et vitalis flatus necatur. Sanctam ergo ecclesiam reprobi quasi capitium tunice restringunt, quia in ea persecutionibus suis vitam fidei et predicationis vocem extinguere conantur. Hoc quippe conari persecutores eius semper solent, ut ab ea omne verbum predicationis tollant. Unde et hi qui sancte fidei primordiis resistebant sanctis apostolis denuntiabant dicentes: Precipiendo precepimus vobis ne doceretis in nomine isto, et ecce replestis Ierusalem doctrina vestra.

Actuum 5

Corpus ergo ecclesie quasi capitium tunice cinxerunt, qui constrictis predicatoribus velut eius collum prementes in ea vocis iter claudere voluerunt.

Electi in tribulationibus sunt fortiores

Sed electi quoque persecutionis sue tempore patientes sunt mori quam tacere; quia dum in morte corporaliter veniunt, astutis et carnalibus quibusque despecti ac viles estimantur. Sed cum vident reprobi nequeunt quod electi bonis spiritalibus teneantur, quos carnaliter extingui conspiciunt infelices arbitrantur. Unde et subditur: Comparatus sum luto et assimilatus sum faville et cineri. In reproborum quippe iudicio sancta electorum ecclesia luto comparatur, quia temporaliter despicitur. Faville assimilatur et cineri, quia dum bona eius exteriora non vident, ad sola hec mala premisse estimant que in ea exhiberi corporaliter vident.

Fidelis tamen electorum pluribus cum multos cadere ex se conspiciat, optat si obtinere valeat ad visitationis sue tempora mutari. Hinc quod oratio differtur, gemitus augetur. Unde adhuc subditur: Clamabo ad te et non exaudies; sto et non respicies me. Sancta quippe ecclesia persecutionis sue tempore fide stat, desideriis clamat. Sed dolet se quasi non respici dum sua videt in tribulationibus vota differri. Alto namque consilio omnipotens Deus, cum sancti eius adversariorum persecutionibus opprimuntur, cum assidue ut liberentur interpellationibus clamant, differre solet voces petentium ut merita patientium crescant. Quos magis exaudiant ad meritum quo citius non exaudiunt ad votum. Unde et alias scriptum est: Deus meus clamabo per diem et non exaudies, et nocte. Atque ipsa utilitas exaudiendi mora mox subditur: Et non ad insipientiam mihi. Ad multiplicem quippe sanctorum sapientiam proficit quod postulata tarde percipiunt, ut ex dilatione crescat desiderium, ex desiderio intellectus augeatur. Intellectus vero cum intenditur ei in Deum ardentior affectus aperitur. Affectus autem ad promerenda celestia tanto fit capax quanto fuerit exspectando longanimis. Sed tamen inter hec sanctorum patientia viget ad clamorem vocis, et cum dilationem perficiunt metuunt ne deficientibus viribus despecti reprobentur.

Sequitur: Mutatus es mihi in crudelem, et in duritia manus tue adversaris mihi. Longe ab hac summa veteris translationis dissonat, quia quod in hac de Deo dicitur, hoc in illa de adversariis ac persecutoribus memoratur. Sed tamen quia hec nova translatio nobis ex hebreo arabicoque eloquio cuncta verius transtulisse perhibetur, credendum est quicquid in ea dicitur, et oportet ut verba illius nostra expositio subtiliter rimetur. Ait ergo: Mutatus es mihi in crudelem et in duritia manus tue adversaris mihi. In sacro scripturae eloquio cum de Deo dicitur aliquid indignum, monentur legentes animum, velut si aliquid de Deo aliquid dignum dicatur. Pene omne quippe quod de Deo dicitur eo ipso iam indignum est quod dici potuit. Illa enim laudi non sufficit obstupescens conscientia, quam sufficit loquens lingua. Sanctus autem Spiritus hoc ipsum hominibus intelligentibus insinuat, quia sunt ineffabilia summa divina; his etiam verbis nonnumquam de Deo utitur que apud homines in vitio habentur, ut ex his que indigna videntur hominibus et tamen de Deo dicuntur, admoneantur scire homines quod nulla iam de Deo digna sunt que dum digna habentur apud homines digna putantur. De Deo dicitur enim Deus zelans; sic scriptum est: Dominus zelotes nomen eius. Dicitur iratus; unde scriptum est: Iratus est Dominus contra istud. Dicitur et penitens

Sic sc̄ptū ē Penitet me fecisse hoīez
sup t̄ra. Et rursū Penitet me q̄ cō
stituerā regē saul in isrl. Dr̄ mīcors
sic sc̄ptū ē. Misericors et miserator dn̄s
paciēs et multū mīcors. Dr̄ p̄sciens
sic dr̄ q̄ ait aplūs Quos p̄sciuit et p̄
destinauit q̄formes fi' imaginis filij
sui. Dn̄s nec zelus nec ira nec penitencia nec ipē
mīa possit ēē in dō. hec nāq3 oīa ab
hūanis i illū q̄litatibꝫ tr̄ta sūt. dn̄ ad
nr̄ē infirmitatē v̄ba descēd'. ut q̄ in q̄bus
dā nob q̄dibꝫ f̄tis et mō nos ponit.
ea q̄ nobis vicia q̄spiciꝰ ad sūma eiꝰ
ascende' q̄nq3 valeaꝰ. Zelare eni dr̄
q̄ cū cruciatu mētis castitatē custodit
vxoris. Irasci dr̄ q̄ cū furore aīmi con pun
endū viciū accēd'. Penitēt dr̄ cui id qd
fecit displicet. et ecōn mutādo āq alī
facit. Mīcors dr̄ q̄ piete ad proxim mone'
Mīa aūt a misero corde vocata ē. eo q̄
vnusq̄sq3 intuea' quēpiā miserū atq3 ei
q̄paciens cū dolore ai tāgi'. ipē cor mi
serū facit ut eū a miseria liberare intendit. Prescire dr̄ q̄ vnāq̄nq3 rem
anq3 veniat videt. et id qd futurū ē
p̄ns q̄3 p̄ns fiat p̄uidet. Deus g° quod
zelat ē q̄ in custodiēda castitate nr̄a
n° mētis cruciatu tangi'. Quo irascit' q̄
in vlciscēdis viciis mētis nulla p̄turbacōe
aīmi q̄moue'. Quo ē penitēs q̄ id qd
semel fecit neq3 se fecisse dolet. Quo
ht̄ mīaz q̄ cor miser' nūq3 ht̄. Quo p̄
sciens ē cū nulla nisi q̄ futura sūt p̄sci
ant'. Et sciens q̄ dō nichil futurū ē. an
te eiꝰ oclōs p̄terita nulla sūt. p̄ncia nō
trāseūt. futura nō veniūt. Ipē q̄ oē
qd nob fuit et erit. i eiꝰ p̄spectū p̄sto ē.
et omē qd p̄ns ē scire pt̄ potiꝰ q̄3 pre
scire. Et tn̄ dr̄ zelās dēs. irat' penitēs.
dr̄ mīcors deus p̄sciens. Vt q̄ castitatē
aīe cuiusq3 custodit hūano mō zelās
voca'. q̄uis mētis cruciatu nō tangit'.
Et q̄ culpas punit. dr̄ irasci. q̄uis
nulla aīmi p̄turbacōe moue'. Et q̄
ipē immutabil' id qd voluit mutat pe
nitē dr̄. q̄uis rē mutet. q̄siliū non
mutat. Et cū miserie nr̄e subuenit
mīcors voca'. q̄uis misereꝰ subuenit.
et cor miserū nūq3 fit. Et q̄ ea q̄ nob
futura sūt videt. q̄ tn̄ ipi sp̄ p̄sto st̄.
p̄sciens dr̄. q̄uis neq3 futurū p̄uide
at qd p̄ns videt. Illa et q̄ sūt nō in et'
nitate eiꝰ ideo vident' q̄ sūt. s3 ideo
sūt q̄ vident'. Dū g° ad v̄ba mutabi
litatis nr̄e descēd'. ex eis q̄busdā q̄dibꝫ
fractꝰ alīs factis ascēdat. i q̄ pt̄ ad in
commutabilitē dei. ut videat sn̄ zelo
zelantē. sn̄ ira irascētē. sn̄ dolore et
pena penitētē. sn̄ mīa misericordē.

sn̄ p̄missionibꝫ p̄scientē. In illo eī nec
p̄titū nec futurū reperi q̄uit. s3 cūcta
mutabilia immutabilit' p̄uidet. et q̄ in
sc̄ipis simul existē nō p̄nt. illi sīl oīa
assistūt. Iudith q3 in illū p̄tit qd trāsit.
(tateq3) i eternitateq3 eiꝰ mō quodā incōp̄hensi
cūcta volumīa seclorū trāseuntia manet.
et cūcta stat. Sic g° accipiꝰ sn̄ zelo ze
lantē. sn̄ ira irascētē. Ita a sc̄is viris
eciā sn̄ crudelitē dici potuit crudel'.
Crudel' q̄ppe dr̄ q̄ districte feriendo nō
pcit. Vt v3 h' loco crudelis districte fe
riens possit intelligi et vlciscēdo ap̄
c̄pe nō pcēs. Vn̄ ysaias q3 cū videret
vltimi diez iudiciū nō iā cū venia
s3 cū districtōe ēē futurū ait. Ecce
dies dn̄i veniet crudel' et indignacōe
plenꝰ et ire furoris q3 ad ponēdā t'rā
in solitudinē et peccatores eiꝰ ad q̄terē
dos d'ea. Deus ig' vir' ut hūc eand'
crudelitē s' potiꝰ asserēt cognitūē
posse qn̄ ait. Mutatꝰ es m' in crudele
Q̄ si apte dicat. Q' in tēpo' nichil cru
delitꝰ hēs. in quo a percussioē respi
rare nō sinimꝰ crudelis videris. Ita ei
sic crudelis ēē nō pt̄. sic nec muta
ri n̄tate' pt̄. Et quo in dō vnq3 nec
crudelitas nec mutabilitas venit. dū
m' dt̄. q̄ in semetipō dn̄ nec crudele
nec mutablez senciat ondit. Illa dū
cōa nob q̄dā p̄spa et adu'sa narrat'
in eo q̄ nob mutam'. q̄ eiꝰ cōa nos
mutatū aīm suspicem'. Ipē vō in se
incōmutabil' p̄manet. alt' atq3 alt' in
cogitacōe senti' hoīm p' qualitē me
ritoz. Illa et lux solis cū neq3 sibi
metipi ē dissimil'. infirmis aspa. sa
nis aut oclis lenis vide'. p eo v3
mutacōe nō sua. Vn̄ ut p̄dixiꝰ. di
cēs mutatꝰ es m'. admonit ut ipa
h' crudelitas atq3 mutatꝰ nō sit i qua
litē iudicis. s3 in mēte pacient'. Quod
v'bis q3 alijs retexit d'. Et in duri
cia manꝰ tue aduersaris m'. Manꝰ eterni
dei dura cred' cū volūtē nr̄e q̄ria.
hc qd ei in nob displicet feriendo
p̄sequit'. et flagella ingeminat cū
doleꝰ aīa clemēciaz expectat. Quē
tn̄ mō allegorie in st̄ire b'n sc̄e
eccle v'bis cōiungit' ex vocibꝫ infirmoz
q̄ plerūq3 se plꝰ feriri estimat q̄3
meri putat. et q̄ crudelitē arbitrat'
iudicꝰ equissimā districcōez recoris. Ita
et cū volnꝰ egri medicinali ferramēto
abscidit' medicꝰ crudelis vō'. q̄ tn̄
p' secantꝰ manꝰ diuīciā aduersat'
volnēri. s3 q̄cordat saluti. Ise' Ere
nasti et q̄ sup vetū ponēs elysisti
me valde. q̄ p̄nꝰ vite glia quam

in alto erant. sz nulla stabilitate solidar ve
elevata sup vetu poni. q psperitate transito
ria letar Quq adhuc solu fugitive pro
speritatis anima levat ut repente detinus
ad infimu sternat Quia ei sca ecclia cun
ctis in honore Et infimi qq q in ea
transitoriis successib, letar quo n sup
vetu poni videt elevati. qr subsequen
te psecutois tpe. du psperitatis anima
ptinsit hor ptinus elevatio corruit.
et repente cadentes distinct qr elevati
prius in vento sederunt Que vz vba er
sci viri psone spa cogruut non ad
id qd erat sz ad id qd ee videbar Neq enim in te illius
fugitiva psperitas elevavat qua int
tot rerum affluentias miro sp virtutis
pond pmebat Sz nix hc qd videri
extius potuit q in suis humilis in ali
enis oculis elevatus fuit, Et q sup ventu
positus elisus e valde qr reb exterio
rib, fultus vn estimaba surge inde
N videba cecidisse Que vz casu sensi
bit in mente no ptulit. qr nulla eu ad
versitas deiecit quem psperitas nulla cor
rupit Q em vitati inheret vam nullo
succubit qr dum forti pede cogitacois
intus interior fixit. omne qd foris mu
tabili agit ad arce met minime ptin
git sed tio qr morti tradas me vbi
costituta e domus ois vivet In supi
ori huius opis pte tractatu e q ante
adventu dni ad infimi receptacla
etia iusti descenderunt qrmus no in sup
pliciis sz in requie servaret Ad nunc
testioniis edocte negligis. qr in ea
ia suffi pbatu putas Hoc aut q
d tio q morti me tdas vbi gstitu
ta e domus ois vivet. x te bto Job
etia inx historiaz gcruit. du mmmo
gstat qr an redetoris adventu ad
infimi claustra et iusti ducerent Ipa
qppe infimi recepco domus om vivetiu
d qr nullus huic venit q an media
tois adventu no illuc ipa corrupcois
sue gdicoe ptinsit Nllus huc venit
q ad carnis morte eius corrupcois
sue gressib, no tetendit d qua vzt
O morte p ps ta d Quis e ho q
vivit Et non videbit morte Na Et si
ad celu raptus helias ee phibet mor
te tn distulit no tn euasit D ipo
qz ore vitatis d helias qd venturus e
E ipe restituet oia Q adhuc in
imicu huic restituit mudo vt Et pdi
cacois munea impleat Et carnis
debitu solvat Que tn sci viri se
tetia inx allegorie instinctu scte
ecclie votib, ex psona gcruit inf
moro q fide robotenus tenet Sz con

pcep fidei suis desidiis famulant
Ait em Scio qr morti tradas me
vbi costituta e domus omnis vivet
Qa em multos in se voluptatib, de
ditos gspicit eoz qz inititu ia psit
pesat q in via vite pnt sinis qd de
sideriis famule. sz tn ad mort domu
pvenimt omnes q in ea carnali vivunt
Sunt vo nonulli q in voluptatu suaz fo
vea corruunt. sz tn p lamenta pnie ab
imis tenus pede reducunt qs sme
pcussiois vbera ad erudicoz poctus
qz ad extinctoz secat. d q9 Et apte
P subiungit Vintn no ad gsumpcoz mea
me emittes manu tua Et si corru
ero ipe salvabis In q9 pfcto vbis h
solent intelligi dz. q btus iob du sua
narrat i se alios transfigurat Velut
em d se spa dicebat Elevasti me Et
qi sup ventu ponens elisisti me valde
scio qr morti tradas me vbi costitu
ta e domus ois vivet Et tn no d se
sz d aliis adiungit Vintn no ad gsup
coz eoz emittes manu tua Dn de
se loquens reformado eas alias subdit
qr psonas multoz in se significat ondit
Manu itaqz sua dns ad gsupcoe
pccantiu no emittit cu feriendo a
pctis corripit Et corrigetes salvat.
Du cadentes ad clpa in salute corpo
ris vulnat. vt psevati extius intius
surgat. qtes iacentes corpore ad intio
re statu ment redeat. q stantes ex
tius ab statu ment iacebat sequit
Flebam quodam sup eu q afflictus erat
Et gpatiebar aia mea paupi Quia
Q uis va gpassio e passioni primi ex
largitate gcurre. nonnqz tn cu ex
tiora qqz hunde ad largiend suppe
tut. celerius dant manus dacone
inveniunt qz animi dolore Vn scie nite
e q ille pfce tbuit q tn eo q affli
cto porrigit afflicti qz animu in se sum
it prius in se dolent passioz transferat
Et tunc con dolore illius p ministeriu
gerat Na sepe ut dixi largitore
muneris rerum facit hundant no vtus
gpassionis Q em afflicto pfce gpa
titur plenius h indigenti tbuit i q
ipe si dedit agustat Et tunc plea
e nri corporis gpa cu malu p pxio
suscipe no timemus ut illud a passion
liberem Qua vzt pietatis forma me
diator nob dei et hom dedit q posse
nob etia no moriendo gere subve
nire tn moriendo hoib, voluit qr
nob vztmmq aassz. nisi Et vulnera
mea suscepisset Ne vmq sue nob dilo
nis ondet. n hc qd a nob tollet ad

Luc 2
Re 2
Ap 18

tepus ipe sustinet passibiles qppe mor
tles qz nos reppit · & q existe feat ex
nichilo renouasse etia sup sua morte
potuit a passioe Sz ut qnta essz vtg
qpassionis ondet · fi dignus p nos e qd
ee nos voluit · ut in semetipo tpal
morte susciperet quia a nob ppetua
fugaret Qui no in diuitat sue diuitys
inuisibil pmanes inuris nos potuit
vtutib ditare · Sz ut ad intinas diui
tias rediet ho · foris appare dignatus
e ds paup Vn & pdicator egregius ut
ad largit grat visera me qpassiois
attendet dixit Propt nos egenus
fctus e cu essz diues Q sic ei dt · Vo
ut alys essz remissio · uob at tribulaco
hec pculdu qdescedeo infirmis intulit
quo qbusda inopia fre no valentib to
labilius e minus tbue qz pg ~~inopiam~~ largitatez
sua ex inopie aqustia itimuare
La 2 Ita ut ad mag largiendi studia au R
dietiu metes attendent paulo post
Cor 9 intulit d · Hec aut dico Q pce seiat
pce & metet Plus aut nonunqz ee di
cimus qpati ex corde qz dare · qr qsqs
pfte indigeti qpati minus estimat
ome qd dat · nisi dantis manu bona
voluntas vinceret · idez pdicator egregius
Cor 9 discipl no dixisz Q no solu facere sed
& velle cepist ab ano pori qfatile qppe
e in bono ope obedie etia noletez
Sz h mag in discipulis vtg extiterat
eis bonu q ill pceptu e & an noluisse
Ca itaqz vir sctus apd oipotete deu
aliu maius datu nouat meter ee qz
muneris dicat Flebam qnda qnda sup
eu q afflictus erat & qpatiebar aia
mea paupi Extiora ei largiens se ex
semetipm tribuit Q at fletu & qpa
tbuit pxio ei etia aliqd d semetipo
dedit Recto at plo qpaco qz datu di
tig · qr re plerunqz dat etia q no qpa
tit Nunqz aut q vere qpati qd nam
pxio qspicit negat Qne inuiceu
sua bu scee ecclie vocib qgruit · q
du afflictos qsqz qspicit · p lameta
pme suos ei qtinua orone fletus
iungit Et toties egeno qpati qriex
menti vtutib inudate intuetur
sue pcib opitula Sup afflictu qp
pe qpatietes plagis qn aliena da
na ura reputas et clpas delinqn
tiu nris inundare fletibus intim Quod
vz agetes plus plerunqz nob qz his pro
[illegible] qs agit tribuimus qr apud intnu ar
bitru ex grati tacit aspirate qmis
sa qqz diluit ipa q pure plagit alie
na Psecucois igr vltie sta ectia tbu
latoe deprehesa reducat ad meoriam

par tpe bona q gessit d · Flebam qnda
sup eu q afflictus erat & qpatiebar
aia mea paupi Qne intne luc gau
etna desidans Sz tn adhuc dilata qr
malis extiorib pmit Sch vi vocib
addat Expectabam bona & venerut in
mala · pstolabar luce & erupert te S
nebre Fidelis ei ppls exptabat bo sed
mala suscipit · & pstolar luce & tene
bras incurit · qr p vinneracois qvaz
interesse ia iaqz angloz se gaudys
spat · & tn h dimcio dilatus psequtiu
manus tolerat / & q sz qntoricius est
inat etne luc retbucoe psum · hic
adhuc qpelli psecutoz suoz tenebras
pati Que vz mala psequtiu nimis Magis affligendum la que a demonio infertur
dolent si ab infidelib aduersarys qsur
gent Sz eoz detinus mete electoru cri
ant q ab ill veniunt d qs bo psue
bat Vn adhuc subd Intiora mea C
efferbuerut absqz ulla reqe Orte
qppe ecclie intiora efferuescere e ipos
qs p amore fidei ve visera an ge
stauerat in psecucois atrocitate
tolare Q secreta illius pius agscetes
qnto sctus vbi ing doleat · tato detig
ab afflictoe eius minime qescut Ster La 2 · 1 b
tn & par sue tpe qnut tolat · qr sinis
pdicatorib eoz mores qrios pensat
Venit em cu eoz vita b dissimiles
qspicit d qs & apte subiugr Puene
rut me dies afflictois Erat naqz
electoru ecclia qr in psecucoe vltia
mala multa passura sit Sz hac affli
ctiois sue dies puenunt · qr maloz
vita ut se qnut etia tpe pac ptat
Na qzuis diebus vltimis apta infide
liu psecucio sequar · hac tn pus qz
appareat hi q in ea vbotenus fideles
sut pnus morib auctut / se Me
rens incedebam sin furore qsurgens in
turba clamaui Nond solicite ius
historia video qr sctus vir q paulo
supius dixit Eleuasti me · inferius
adiunxit Merens incedebam Miro eni
ordine vno eod qz tpe queme in
actibus bonoz solet · & foris honor
culmine & intus afflicte meror humili
Vn sctus qz vir eleuatus rebus & hono
rib merens incedebat · qr & si hinc
platu hoib gla ptat ondat · intus
tn merore suo secretu sacrificiu
dno offerebat contriti cordis Sacrificiu
qppe deo e spus qtribulatus Sciut at
electi q qz qsidatoe intima cu ex
tiorib excellentie tetamta pugnare
Q si ad extiore felicitate sua cor
apponent · iusti pfco no eent Sed
qr cor huanu no pt a ipis p spi

tatibus rerum circumfulta utraque gloria nullo te-
tari. Contra ipsam prosperitatem suam sancti viri
intrinsecus dimicant non dicto ne in ela-
tione sed ne in eius saltem amore succum-
bant. Qui valde succubuisse se captiuam
mentem eius desideriis subdidisse. Quamvis
aut terrena sapiens temporalia complectens
Job beatus inter tot prospera laetum non crederet
cum ei suppeteret salus corporis vita filiorum
incolumitas familie integritas gregum
sed quia in his omnibus non gaudet ipse sibi te-
Sancti viri semper sunt in miseria in presenti vita - stis est qui ait Merens incedebam. Sancto
enim viro adhuc in hac peregrinatione po-
sito omne quod sine visione habundat dei
inopia est quia cum omnia sibi adesse electi
videant gemunt quod omnium auctorem non vident.
Eis quippe totum hoc minus est quia adhuc species
unius deest. Sic quos foris exaltat
gloria gratia superne dispensationis ut tamen
intus sub disciplina teneatur meror
magistre caritatis per quam videlicet discunt
ut de eis que acceperint apud semetipsos
semper ampliis hujus mentem sub iugo disci-
pline teneant. Nimiaque ex potestate licentia
ad impatientiam prorumpat. Unde apte subiungitur
Sine furore consurgens in turba cla-
mavi. Sepe namque in seditiosorum tu-
multu hominum prepositorum suorum mentem
lacessunt sed quia ordinis limitem inor-
dinatis motibus excedunt et plerumque
qui presunt nisi more cordis sancti spiritus
freno teneantur in ira retributionis atro-
citate prosiliunt quantum valent agere tam
Impatientia sequitur potestatem temporalem - sibi in subditis estimant licere. Amica
enim potestati semper impatientia est cui quia etiam
male subiecta imperat quod ipsa sen-
3 tit potestas exequitur. Sed sancti viri plus se
intus iugo patientie subiciunt quam foris
hominibus presunt et eo veriorem principatum
foris exhibent quo humiliorem deo in-
trinsecus famulatum tenent atque ideo
plus quidam sepe tolerant quo se ulcisci
per eis applicata potuerant ac ne unquam
ad illicita transeat plerumque nolunt per
se exequi etiam quod licet. Subiectorum
strepitus sufferunt pro amore increpat
quos per mansuetudinem portat. Unde nunc
recte dicitur Sine furore consurgens in
turba clamavi quia minorum bonum con-
tumeliis insolentium clamorem habent
et furorem non habent quia eos quos clementer
tolerant docere non cessant. Sed hec que iuxta
historiam de uno diximus iuxta allegoriam
incte est ut de diuersis ecclesie electis sen-
tiamus. Ipsa quippe in electis suis prospera
incedit merens quia nil sibi vere prosperum
deputat quousque bonum quod singulariter
quesivit apprehendat. Fideles quippe illius
Iusti non habent hic pacem - temporali quod pace prefruuntur sed perpetue

suspirant honorantur et afflicti sunt quia ple-
rumque ibi videntur in culmine ubi cives
non sunt. Ipsa ergo ecclesia in turba sine furore
consurgit et clamat quia pravorum vitam stu-
dio recte emulationis non autem vesania
furoris insequitur. Irascitur et amat se-
vit et tranquilla est quia iniquos suos et
corrigat ex emulatione et foveat ex
2 pietate. Sequitur Frater fui draconum et
socius strutionum. Quid draconum nomine
nisi malitiosorum hominum vita signatur de
quibus per prophetam traxerit venenum quasi draco- [illegible]
nes. Prius etenim quasi venenum quasi dracones
habent cum malitiosa superbia inflantur.
Quid autem strutionum appellatione nisi si- [illegible]
mulatores intelligi solet. Strutio enim
pennas habet sed volatum non habet quia simula-
tores quasi speciem sanctitatis habent sed virtute
sanctitatis non habent. Visio quippe eos bone
actionis decorat sed a terra minime pe-
na virtutis elevat. Electus itaque sancte
ecclesie populus quia pacis sue tempore inter se
quosdam malitiosos ac simulatores
patitur dicat Frater fui draconum et so-
cius strutionum. Quod beati Iob quia vox
habet spiritualis congruit qui ad culmen magne
fortitudinis bonus inter malos fuit.
1/5 Illius quippe perfectus est qui inter pravos ma- [illegible]
la patitur. Non est enim eorum qui inter a-
liorum mala non tolerat ipse sibi per impa-
tientiam testis est quia ab omni plenitudine longe
3 distat. Abel quippe esse renuit quem 4.28
Caym malitia non exercet. Sic in tri-
tura aree grana sub paleis premuntur
sic flores inter spinas prodeunt et rosa
que redolet crescit cum spina que pungit. 4
Duos namque filios primus homo habuit sed
unus electus alter reprobus fuit. Tres 4.1
filios Noe archa continuit sed duobus
in humilitate persistentibus unus ad irri-
sionem ruit. Duos Abraham filios 4.21
habuit sed unus innocens alius vero fratris per-
secutor fuit. Duos quoque Ysaac filios 4.ca
habuit unus in humilitate servatus alter vero
et priusquam nasceretur reprobatus est. Duodecim 4.31
Jacob filios genuit sed ex his unus
pro innocentia venditus ceteri vero per ma-
litiam venditores fratris fuerunt. Duode- [illegible]
cim quoque apostoli in sancta ecclesia sunt electi sed
ne impleti remanerent unus ex eis
admixtus est qui eos persequens probaret.
Sic namque iusto peccator cum malitia
iungitur sic in fornace auro palea
cum igne sociatur ut quo ardet palea
purgetur aurum. Hi ergo veraciter boni sunt qui
in bonitate persistere etiam inter malos
possunt. Hinc etiam sponsi voce sancte ecclesie
dicitur Sicut lilium inter spinas sic amica [illegible]
mea inter filias. Hinc ad Ezechielem

unde dicitur Fili hominis increduli et subversores sunt tecum et cum scorpionibus habitas. Hic petrus vitam beati loth glorificat dicens Et iustum loth oppressum a nefandorum impudica conversacione eripuit. Aspectu enim et auditu iustus erat habitans apud eos qui de die in diem animam iusti iniquis operibus cruciabant. Hinc paulus discipulorum vitam glorificat dicens et glorificando confirmat dicens In medio nacionis prave et perverse inter quos lucetis sicut luminaria in mundo verbum vite continentes. Hinc per iohannem angelus pergami ecclesie attestatur dicens Scio ubi habitas ubi sedes est sathane et tenes nomen meum et non negasti fidem meam. Beatus igitur iob ut ostendat cuius fortitudinis fuit insinuat cum quibus vixit dicens Frater fui draconum et socius strucionum. Quia minus esset quod ipse bona ageret nisi ad bonitatis sue cumulum ab aliis mala tolleraret. Cutis mea denigrata est super me et ossa mea aruerunt pre caumate. Hic iam historiam pensare negligimus quia verba sermonis utique patet ex pena passionis. Sed quia ut sepe iam diximus plerumque beatus iob sic narrat gesta ut gerenda pronunciet. Verbum hoc sancte ecclesie vocibus congruit que dolore persecucionis ultime in membris quamvis sentit. Cumque alii ab illa penitus valetiores quoque merore cruciantur. Exterior quippe cutis eius est terrena dispensacio interior vero cura celestis. Cutis ergo nomine infirmi signantur qui in ea exteriori utilitati serviunt. Per ossa vero fortes eius figurati sunt qui quasi corporis illius totam compaginem solidant. Cutis autem persequentibus incredulis a persecutoribus afflicti multi ab ea infirmi ab statu fidei cadent. Eam quia ipsi peccatis ceciderunt persecucione. Quid aliud quam cutis sine nigredine patitur in ipsis quomodo feda appareat in quibus prius pulcra videbatur. Dum enim hic qui prius exteriora bona dispensare conveniant contra electos dei quomodo seviunt quasi cutis ecclesie amittens iusticie colorem perdidit qui ad nigredinem iniquitatis venit. Ad ieremias etiam sub specie metalli ipse deplorat dicens Quomodo obscuratum est aurum mutatus est color optimus. Prius autem dum ab eius sacramentis exeunt. plerumque inter reprobos locum honoris sumunt ut ipsi contra sanctam ecclesiam ex auctoritate seviant. Quam hec altius qui sciendo contempnunt. Unde et cum diceret Cutis mea denigrata est addidit super me quia hos quos prius ad decorem iusticie quasi candidos habuit post detinet nigros portat. Sed dum cutis ad nigredinem vertitur fortes quoniam ita sunt zelo fidei contabescunt. Unde apte subiungit Et ossa mea aruerunt pre caumate. Sic namque et per ossa tempore fortissimi sancte ecclesie quondam ardore tedii paulus estuabat cum quibusdam cadentibus diceret Quis infirmatur et ego non infirmor quis scandalizatur et ego non uror. Cutis ergo denigratur et ossa pre caumate

arescunt quia dum infirmi ad iniquitatem prosiliunt fortes quoque velut sub igne tribulacionis se Versa est in luctum cithara mea et organum meum in vocem flencium. Cum organum per fistulas et cithara per cordas sonat potest per citharam recta operacio per organum vero sancta ecclesia designari. Per fistulas quippe organum ora predicancium per cordas vero cithare intencionem recte viventium non incongrue accipimus. Quia dum ad vitam aliam per afflictionem carnis tendunt quasi extenuata corda in cithara per intuentium admiracionem sonat. Tanta enim tenditur corda ut cum congruum in cithara cantum reddat quia et sancti viri castigant corpus suum et humilitate subiciunt atque ab infimis ad superiora tendunt. Pensandum quoque est quod corda in cithara si minus tenditur non sonat si amplius raucum sonat. Quia minimis virtutis abstinentie aut omnino nulla est si tamen quisque corpus non edomat quantum valet aut valde inordinata est si corpus atterit plus quam valet. Per abstinentiam quippe carnis vitia sunt extinguenda non caro. Et tanto quisque sibimet debet moderare preesse ut ad culpam caro non superbiat et tamen ad effectum rectitudinis in operacione subsistat. Intueri me hoc egregium predicatorem libet quanta arte magisterii fidelium animas velud cithare cordas tensas alias amplius tendendo extenuat atque alias extensione sua relaxando conservat. Aliis enim dicitur Non in comessacionibus et ebrietatibus non in cubilibus et impudiciciis. Et rursum ait Mortificate corda vestra que sunt super terram. Et tamen predicatori dilecto scribit Noli adhuc aquam bibere sed modico vino utere propter stomachum tuum et frequentes infirmitates tuas. Illas igitur cordas extenuando tendit ne non tense omnino non sonet. Hanc vero a tensione temperat ne dum plus tenditur minus sonet. Sunt autem sancti predicatores in ecclesia seu quilibet simplices et abstinentes prius vires accipiunt in ea proximis suis canticum bone exhortacionis reddunt. Illa et prudentes quoque ad predicacionis fructum solerter invigilant atque ut alios ad vitam pertrahant sono magis persuasionis laborant. Et qui in ea tardioris ingenii videntur ex ipso vite sue merito quantum fulcimentum se posse conspiciunt. exhortacionis erga alios auctoritatem sumunt atque ad celeste patriam quos valent trahere non desistunt. Sed sancta ecclesia extremis persecutoribus pressa cum verba sua a reprobis contempni considerat ardoris sui gratia ad solum lamentum fertur quia minime deflet quos exhortando trahere non valet. Dicat ergo Versa est in luctum cithara mea et organum meum in vocem flentium. Acsi aperte fateatur dicens Hac quod tempore per alios prius more cithare per alios

Ca 29 A

Cithara signat vitam operatorum sed organum vitam predicatorum signat

Abstinentie mensura quod...

Ro 13

1 Thi 5

vero more organi magna et sonora predicaba-
sed nunc in luctu cithara et organum versum est
quia dum me contemptum conspicio eos qui predicatio-
canticum non audiunt deploro. Hoc per quosdam
sancta ecclesia in fine factura est, et per quosdam
in sinu iam exordiis fecit. Martir quippe
Stephani laudes Stephanus inde persequentibus prodesse predi-
cando conatus est, quos tamen post verba predicationis
dum videret ad iaciendos lapides convolasse
fixis genibus orabat dicens: Domine Ihesu ne
Act 7 statuas illis hoc peccatum. Ecce ergo hunc qui diu
et prona et magna narrabat, nisi iam sine
cithare atque organi cantus silebat, atque
ad luctum verba versa fuerant, quia eos quos
predicando corrigere non poterat amando flebat. Quod
nimirum sancta ecclesia cotidie agere non desi-
stit, que predicationis verbum pene utique contem-
ptum esse iam conspicit. Alii namque loqui dissimu-
lant, alii recta audire contempnunt. Sed electorum
mentes dum tacere canticum predicationis inspiciunt,
gementes ac tacita ad fletum redeunt. Di-
catur ergo: Versa est in luctu cithara mea et
organum meum in vocem flentium. Quia electos
quosque quo sancte predicationis vox silvit, dam-
na ecclesie gemitu plangunt. Hucusque beatus
Iob descripsit mala que pertulit. Hinc vero
ex loco incipit narrare subtilius bona
que fecit. Sed doloris verba historiata atque
allegorica expositione transcurrimus. Virtutum
vero opera ex magna parte nos solius hi-
storie textum tenemus, ne si hec ad inda-
ganda mistica traximus, veritate fortasse
operis vacuare videamur. Liber xxi
Ca 1 B Intellectus sacri eloquii inter textum et mi-
sterium tanta est libratione pensandus, ut ex
utriusque partis lance moderata, hunc neque
nimie discussionis pondus deprimat,
neque rursus torpor incurie vacuum
relinquat. Multe quippe eius sententie tanta
allegoriarum conceptione sunt gravide, ut
quisquis eas ad solam tenere historiam
nititur, earum notitia per suam incuriam privetur.
Nonnulle vero ita preceptis exterioribus inser-
viunt, ut si quis eas subtilius penetrare
desiderat, intus quidem nil inveniat, sed hoc sibi
ex quod foris locuntur abscondat. Unde bene quoque
narratione historica per significationem dicitur quod
Gen 30 tollens Iacob virgas populeas virides et
amigdalinas et ex platanis ex parte
decorticavit eas, detractisque corticibus
in his que expoliata fuerant candor appa-
ruit. Illa vero que integra erant viridia per-
manserunt atque in hunc modum color
effectus est varius. Et subditur: Posuitque
eas in canalibus, in quibus effundebatur aqua,
ut cum venissent greges ad bibendum, ante
oculos haberent virgas, et in aspectu earum
conciperent. Factumque est ut in ipso calore
coitus oves intuerentur virgas et parerent
maculosa et varia et diverso colore respersa.
Quid est enim virgas virides et amigdali- historia figura
nas atque ex platanis ante conspectum oculorum
ponere, nisi per scripture sacre seriem antiquorum
patrum vitas atque sententias in exemplum populis
prebere? Que nimirum quia iuxta rationis examen
recta sunt, virge nominantur. Quibus ex parte cor-
tices subtrahit, ut in his que expoliantur
interior candor appareat, et ex parte cortices
servat, ut sicut fuerant exterius in viridi-
tate permaneat. Varius quia virgarum color efficitur
dum cortex ex parte subtrahitur et ex parte re-
tinetur. Ante considerationis enim oculos nostros pre-
cedentium patrum sententie quasi virge ponuntur.
In quibus dum plerumque intellectum littere sequimur,
fugiis quasi corticem subtrahimus. Et dum ple-
rumque intellectum littere sequimur, quasi corticem
reservamus. Dumque ab aspectibus cortex littere sub-
ducitur, allegorie candor intus demonstratur,
et dum cortex relinquitur, exterioris intelligen-
tie viriditas exhibetur. Quas bene
Iacob in aque canalibus posuit, quia et re-
demptor noster in libris eas sacre scripture quibus
nos intrinsecus infundimur fixit. Quas a
spicientes arietes cum ovibus coeunt, quia
rationales nostri spiritus dum in earum inten-
tione defixi sunt singulis quibusque actibus
permiscentur, ut tales fetus operum pareant,
qualia extra precedentium in vocibus precedentium
preceptorum videntur. Et diverso colore pluribus
boni operis habeant, quia et nonnumquam subtracto
littere cortice acutius interna considerant,
et reservato nonnumquam littere tegmine bene
R se in exterioribus formant. Nam quia divine se-
tentie alias intus rimande sunt, alias
exterius observande, per Salomonem quod dicitur: Qui for- Pr 30
titer premit ubera ad eliciendum lac, expri-
mit butirum, et qui vehementer emungit, eli-
cit sanguinem. Ubera quippe fortiter premimus
cum verba sacri eloquii subtili intellectu pe-
sanius, qua pressione dum lac querimus, butirum
invenimus, quia dum nutriri tenui intellectu
querimus, ubertate interne pinguedinis
ungimur. Quod tamen nec nimium nec semper agendum
est, ne dum lac queritur ab uberibus sanguis
sequatur. Plerumque etenim quidam dum verba sacri
eloquii plus quam decet discutiunt, in carnalem
intellectum cadunt. Sanguinem quippe eliciat
qui vehementer emungit, quia carnale efficitur
hoc quod nimia spiritus discussione se-
citur. Unde necesse est ut beati Iob opera que
inter increpationem amicorum verba idcirco nar-
rat, ne afflicta mens illius in desperatione
deficiat, iuxta pondus historie perscrutemur,
ne si hic aliquid plus quam necesse est spiritaliter in-
stigetur, a verborum uberibus sanguis nobis
pro lacte trudeat. Sed quia vero quandam iusti-
cia in suorum operum narratione permiscet, ad
hoc necesse est ut mens contrita redeat ad

que hactenus ipse ut dictum est intelligi ordo loquentis vocat. illa sanctus vir prosequitur ea que sibi per flagellum divinum fuerant inflicta narravit. nunc sparsas per ordinem enumerando virtutes quales ante flagellum fuit innotescit. sic vite sue historiam texens ut praeterea aliquid quod allegorice intelligi possit interserat. que ex magna parte historica sunt que memorat. et tamen aliud per hec eadem ad spiritalem intelligentiam coniungat. D Anima itaque fortiter ab omni lapsu exteriora sua custodie interioris disciplina constrinxerat insinuat dicens. Pepigi fedus cum oculis meis ut ne cogitarem quidem de virgine. Cum sit invisibilis anima nequaquam corporearum rerum delectatione tangitur nisi quod inherens corpori quedam egrediendi foramina eiusdem corporis sensus habet. Visus quippe auditus tactus gustus odoratus et tactus quedam via mentis sunt quibus foras veniat et ea que extra eius sunt substantiam concupiscat. Per hos etenim corporis sensus quasi per fenestras exteriora queque anima respicit. respiciens concupiscit. Hinc etenim Jeremias ait. Ascendit mors per fenestras ingressa est domos nostras. Mors quippe per fenestras ingrediens ascendit et domos ingreditur. cum per sensus corporis concupiscentia veniens habitaculum mentis intrat. E Quo contra hinc quod sepe iam diximus de iustis per Ysaiam dicitur. Qui sunt hi qui ut nubes volant et quasi columbe ad fenestras suas. Iusti namque volare ut nubes dicti sunt quia a terrenis contagiis sublevantur. et quasi columbe ad fenestras suas sunt quia per sensus corporis exteriora queque intentione non respiciunt rapacitate. eos quia foras non rapit concupiscentia carnalis. Eum namque qui per has corporis fenestras incaute exterius respicit plerumque in delectatione peccati etiam nolens cadit. atque obligatus desideriis incipit velle quod noluit. Preceps anima rapitur quippe anima dum ante non providet ne incaute videat quod concupiscat. cecata postea incipit desiderare quod vidit. Unde et propheta mens que sublevata sepe in misteriis interius intrat que aliena coniuge incaute vidit obtenebrata mente per omnem modum sibimet illicite coniunxit. Sanctus autem vir quia acceptis corporeis sensibus videt subiectum misterium quoddam crassimus index pestis clypeas conspicit antequam veniat et velut insidianti morti fenestras corporis claudit dicens. F Pepigi fedus cum oculis meis ut ne cogitarem quidem de virgine. Ut enim cogitationes cordis caste servare potuisset fedus cum oculis pepigit ne prius incaute aspiceret quod postmodum invitus amaret. Valde namque est quod caro deorsum trahit et semel species forme per oculos cordi illigata

magnis luctaminibus vix solvitur. Ergo quedam lubrica in cogitatione versemur providendum nobis est quia intueri non debet quod non licet concupisci. Ut enim munda mens in cogitatione servetur a lascivia voluptatis deprimendi sunt oculi quasi quidam raptores ad culpam. Neque enim Eva lignum vetitum contigisset nisi hoc prius incaute respiceret. Scriptum quippe est. Vidit mulier quod bonum esset lignum ad vescendum et pulcrum oculis aspectuque delectabile et tulit de fructu illius et comedit. Hinc ergo pensandum est quanto debemus moderamine erga illicita visum restringere nos qui mortaliter vivimus. si et mater viventium per oculos ad mortem venit. Hinc eo sub Iudee voce quasi exteriora videndo concupiscens bona interiora perdidit propheta dicit. Oculus meus depredatus est animam meam. Concupiscendo enim visibilia invisibiles virtutes amisit. Ante ergo interiorem fructum per exteriorem fructum visum perdidit per oculum corporis pertulit preda cordis. Unde nobis ad custodiendam cordis mundiciam exteriorum quoque sensuum disciplina servanda est. Nam quantalibet virtute mens polleat quantalibet gravitate vigeat carnales tamen sensus puerile quiddam perstrepunt. et nisi interioris gravitatis pondere et quasi iuvenili quadam vigore refrenentur ad fluxa queque et levia mentem enervem trahunt. Videamus ergo quomodo beatus Iob id quod in eo fluxum ac puerile caro sapere potuit iuvenilis sapientie vigore restringit. Ait enim. G Pepigi fedus cum oculis meis. Et quia in se non accorum tantummodo sed etiam cogitationem luxurie extinxit. secutus adiunxit. Ut ne cogitarem quidem de virgine. Sciebat nimirum in corde luxuriam esse refrenandam. Sciebat per sancti spiritus donum quod redemptor mundi veniens legis precepta transcenderet et ab electis suis non solum luxuriam carnis sed etiam mentis aboleret dicens. Scriptum est. Non adulterabis. Ego autem dico vobis quoniam omnis qui viderit mulierem ad concupiscendum eam iam mechatus est eam in corde suo. Per Moysen quippe luxuria perpetrata per auctorem vero mundicie luxuria cogitata damnatur. Hinc est enim quod discipulis primus ecclesie pastor dicit propter quod succincti lumbos mentis vestre sobrii perfecte sperate in eam que offertur vobis gratiam. Lumbos carnis succingere est luxuriam ab effectu refrenare. Lumbos vero mentis succingere est hanc etiam in cogitatione restringere. Hinc est quod angelus qui Johanni alloquitur zona aurea super mamillas cinctus esse perhibetur. Quia enim testamenti novi mundiciam et cordis luxuriam frenat. Angelus qui in ea apparuit pectore cinctus venit

Que bn zona aurea stringit. qr hsqs
supne pric emis e ns ia timore sup-
plicy s adore tacit immudicia dese
rit Mali vo cogitatce luxurie a
cogitatce ppetra a ope Callidg
naqz adusarig iur cu ab effcu opis
expelli. secreta cogitatois pollu
ere intit. Vn e serpeti a dno d
pectore e vent repes Serpes vzt
vent repit qn hostis lubcy p hua
mebra simmet sbdita vsqz ad ex
pletoz opis luxuriaz excet Serpes
aut repit pectore. qn eos qs i ope
no valet pollutit in cogitatce Alig
itaqz luxuriaz ppetrat actoe. hinc
spes repit ex vent Alig at ppe
tlada versat i mte hinc serpes
repit ex ptore. Vz qr p cogitacone
ad opa expleda pueni. eos spes
pus in ptore pgmod repe i vetre
desebit. Vn btus iob qr disciplinaz
etia in cogitatce tenuit vma cu
stodia spent ventre pecty qz su
pauit d Pepigi fedg cu oclis me
is ne cogitarez qd d vgine. Qua
mmeru cordis mudiaz qsqs adi
pisci no appetit qd aliud qz eiud
a se mudicie auctore repellit
Vn e btus iob ptinus subdidit Qua
em pte hret ds in me desup. e hedite
oips d excelsis Acsi apte dicat Si
mete in cogitatce pollues. eig q
mudie auctor e hereditas ee neqqz
possu Nlla ei bo sut eta si oclti in
dicis oclis castitat testionio non
appbant Ome qppe vtutes i cospctu
g ditois vicaria ope se sublenat.
vt qr vna vtg sn alia vl nlla e
cio ul minima vicissim sua gmc
tioe fulciut. Si em vl castitate
hmilitas deserit. vl castitas hm
litate delinqt. apud humilit au
ctore e mudicie pdesse qd valeat
vl supba castitas. vl hmilitas
inqnata. Btus igr vir ab auctore
suo in bonis reliqs possideri meat
cordis mudicia custodies dicat
Pepigi fedg cu oclis meis ut
ne cogitare qd d vgine. Qua
em ptez hret in me ds desup
e hereditate oips d excelsis Acsi
apte dicat hre me possessione
sua excelsor gditor renuit si
mens mea an gspcm illig i infi
mis desidys tabescit Sciut h
sciend e aliud ee qd aiig d te
tatoe pati cacmis. aliud aut cu
p gsesu delctacoib obligar. pleru
qz ei cogitatce puersa pulsat

s renuit plerqz at cu pusu qd
gcipit hc int semetipm etia p de
sideri voluit. e nimirum mete ne
quaqz cogitao mimda inquiat cu
pulsat. s tn hac b p delctacoz sbin
gat hinc etei egcius pdicatur dt
Temptacio vos no apphendat ni hua
hua qppe tetacio e qua pleruqz in
cogitatce tagim e noletes qa
nonuqz e illicita ad ain venuit.
hc vtiqz i nobmetipis ex huaitis
corruptibilit ponde hes qa vo dco
niaca e e no hua tetacio. cu ad hc
qd carnis corruptibilitas suggerit
p cosesu se aig gstringit hinc iteru
Mdt No regnet petm in vro mortli
corpe Petm qppe i mortli corpe e no
ee s regnare phibuit. qr i carne
corruptili no regne pt. s no ee no
pt. Hoc ipm naqz e d pcto tetari
petm e. qo qr gmidm vim g pfte
dio no carc g Sta pdicacor qin hc
expelle plene no potuit eius se
cordit ne hitacli regnu tulit.
vt appetity illicitg e si pleruqz no
strus bonis cogitacoib oculte se
qr fin ingerit. salte si ingredit
no dnet. Vir igr scus dicens Pepi
gi fedg cu oclis meis ut ne cogi
tare qd d vgine neqqz volt inte
qr eig aiaz culpa no gttigit. s qr
nuqz hinc ex cosesu supauit Naz
vellet integrima possiloz dei sua
mete q adusary depdacoz vedi
cat. q ptinus adiungit Qua ei pte
hret ds in me desup e hedite
oips d excelsis Acsi apte dicat
Carne qd mortli corrupcoe gdico
ni subiaceo s auctori vn hmo ei
integru a gsesu culpe aim no dese
Ndo Se Nuqd no pdico e inig et
alienaco opantib iniqte Sestima
gsolaco bonoz e gsidaty finis ma
loru dn em ex eoz intetu malu
gspiciut qd euadut. leue estimat
g'cqz in hac vita adusu paciut
Taut go nuc repbi e delctacoi
suaz desidia gpleat. in fine sin da
nacoz sesme. Sut qr morte mali
vmctes gauert. transitoriu aute
verbe affliga electi ut a puritate
flagella corrigat quos paterna
pietas ad hedite suat Nuc etei
flagella iustg e vbe disciplie cor
rigit. qr ad etne hereditat patiu
ntu spacia In sins at volupta
relaxa iustg. qr tato ei bo tpa
lia suppetut. qnto etna denega
iniustg ad debita morte currens

effrenatis voluptatib; uti' q' et
vitulu q' mactadi sunt in libe'is pa
stib; relinqu'r. At co'tra iusti a delecta
tois tra'sitorie viride'te vestingu'. q'
i' mi'mu' vitulus ad laboris usu' depu
tat sub iugo retine'. Negat' e' etia' in
hac vita bona ter'ena. q'a et e'g's
ei' spes viride' e' ne'q' a medica
cuncta q' appetu't ge'cedu't. Dant' in
nu'c reprobis bo' q' in hac vita appe
tu't. q' e' desp'at egris oe' q'd desi
dant no' nega'. Pendat ig' iusti q'
sit mala q' iniq's p'manet. et ne'q'
q' eor' felicitati invideat q' perit. Ad
sit em' q'd d' eor' gaudiis adimere'.
m' e' ipi p' iter asp'u' ad salute' pa
tria'. e' illi q' p' amena p'ta ad fone
in tedu't tedu't. Dicat go vir sa'ct'
Nu'q'd no' p'dicio e' iniq'. e' alienacio
op'antib; iniq'tate'. Ad v'z alienacio
nis u'bu' divi'g sonaret si h' i'ntp'ies
in sue lingwe voce te'nuiss'. Quod
eni' ap' nos alienacio h' ap' ebos
anathema d'. Tu'c go aliena' erit
rep'bis cu' ab h'editate distri'ti in
dicis se anathema e'e' g'spicie't
q' hic cu' p'uisis moribus g'tep'u't
floreat ig' iniq' a flore et'ne h'edi'
alienu' iusti v'o semetipos solerter
inspiciat e' in cu'ct' actoib; suis a
d'no se videri p'timescat. V'n' e' apte
mox subd'. Nonne ip'e g'sidat vias
meas e' cu'ctos gressus meos dinu'at.
Ad viar' noie n' actoes' du'nciat. hic
et p' Je'ma d'. Bonas facite vias ve
stras e' studia v'ra. Ad v'o appllacoe
gressuu' nisi vl' motg me'tiu' vl' p'ne
tus accipi'g uitor'. Q'bus p'fto gress
ib' ad semetipa' nos vitas vocat
d'. Venite ad me o'ms q' laboratis et
onerati estis. Ad se q'ppe venire nos do
mi'g p'cipit nimir' no' g'ssib; corp'is
s' p'fectib; cordis. Ip'e nam' ait. Veni
et hora q'n neq' i' mo'te h' neq' in
Ihl'm adorabit' p're'. Et paulo p'
veri adoratores adorabu't p're' in
sp'u e' vitate. Na' e' p'r tl'es q'rit q'ui
adoret eu'. In corde go gressus n'ri
nu'at q'n e' ut venia' vocat'. e' tu' mo
tu corp'is neq'q' nos ad alia t'nsire
du'nciat. Sic aut' d'ns vnigcui'q'
vias co'sidat sic dinu'at gressus. ut ne
minutissie q'd' cogitacoes eiq in iudicio
ac v'ba te'nuissia q' ap' nos usu vi
lu'ere' indiscussa remaneat. hinc
ete'i d'. Qui irascit' f'ri suo reus e'
rit iudicio. q' v'o dixit f'ri suo racha
reus erit g'silio. q' aut' dixit fatue
reus erit iehene ignis. Racha q'ppe
in ebreo eloq'o vox e' interiectiis. q' q' a irasci racha u'l fatue dice' quid significant
in irascete' ostendit. n' t'n plenu' v'bu'
irascentis exp'unit. P'us go ira rep'he
d' sine voce. p'gmod' v'o ira cu' voce s'
necdu' pleno v'bo formata. Ad extremu' q'
cu' d' fatue ira redarguit'. q' cu' exces
su vocis exple' etia' p'fecco' s'monis
Et notand' q' ira p'hib' reu' e'e' iudicio. i'
voce q'd e' racha reu' e'e' g'silio g'silio
in v'bo vocis q'd e' fatue reu' iehene
P' gradg eni culpe crevit ordo sine. q' in
iudicio adhuc ca' discuti'. in g'silio
aut' ia' cause sina diffini'. In iehena
v'o ig's ea q' d' g'silio egred' sina ex
plet'. Q'a' igit' h'ianor' actiu' d'ns s'btili
examie g'ssg dinu'at. ira sy voce in
dicio. ira v'o in voce g'silio. ira v'o in
voce atq' s'mone iehene igib; mancipa'.
Hac s'btilit' g'sidacois hg p'pha aspe
xerat cu' dicebat. Fortissie magne Je 32
potens d'ns exercitu' no' illi. Magnus
g'silio incomp'hensibil' cogitatu cui'g
oculi ap'ti sunt sup' o'ms vias filior'
adam ut reddas vnicuiq' sc'dm vias
suas e' sc'dm fructu' adinvencoim' eiq
Sic easd' d'ns subtili exa'ie g'sidat
vt i' vnoq'q' mem n' ea q' remuneraret
bo' p'teat n' mala q' v'z displicent sine
incr'pacoe delinq't. hinc e' q' angl's
eccl'iar' p'gami in q'busda' laudat. e' in
q'busda' redarguit d'. Scio vbi h'itas Apoc 2
vbi sedes sathane e' tenes no' meu'
e' n' negasti fide' mea'. Et paulo p' S'z
h'eo adu'sus te pauca. q' h'es illic te
netes doct'na balaam. hinc angelo
thiatire d'. Novi op'a tua e' carita'te
e' fide' e' ministiu' e' pacia' tua e' op'a
tua novissia plura p'orib;. S'z habeo
adu'sus q' p'mitt' mulie' jezabel que
se d' p'phete' docere e' seduce' s'nos
meos. e' fornicari e' manducare idola
ticu'. Ecce bo' memorat n' t'n resecanda
mala sy p'mia relaxat. q' s'z sic si
gulor' vias g'sidat. sic g'ssg eun'tis
pesat ut s'btili examine p'pendat vel
q'ntu' q'sq's ad bo' p'ficiat vl' q'ntu'
ad mala declinans suis p'fectib; g'di
tat. Inc'mentu' q'ppe in'tor' bone vite
studiis auge' pleru'q' mali admix
tioe retegit'. e' bonu' q'd aug' op'ando
g'struit. h' mala p'petrando p'terit. Un' s'ci
viri tanto se s'btiliq in cogitacoe co
stringu't. q'nto e' a sup'no iudice dist
ctiq g'sidari g'spiciu't. Me'te q'ppe [illegible] vi m[illegible] tale [illegible] se qua deliquerunt
discu'ciu't i'nemre' al's in vetre. si q'
deliqu'nt ut tanto fiat irrep'hensibiles
iudici. q'nto semetipos cotti' sine
cessacoe rep'hendu't. h' t'n hac d' re
ia' s'cemi't gaudia sumu't. q' ab i'

se videri qsiderant q'm eis et illa videt
q vide ipi in semetipis no valet Eq;
de btus iob pfetois vita int' ceteros
tenuit. s; qr eius intecto ad redetoris
aduetu pphtico spu erupit. i illius
pceptis pensat ipe qz inlta d' pfecoe
minus heat vn et subd. Si ambla
ui i vanitate z festinauit i dolo pes me
us appedat me in statera iusta et
Sensus p quendam mod fcie d. Sciat ds siplicitate mea Scire dei d
scie nos facte vsitato me locucois
mo qr letus die dicius i q° qtingit
ut letemur. hinc e enim q ad abraha
dns dt Nunc qgnu q timeas deu
Neqz ei creator tpm qtinz qgnot ex tpe.
ex s; qgnoscere eius de cuiusz tue emer
gent nos qgnicoz pbe Qs vo sta
te noie insi mediator dei z hom
designa i quo eq lance qua inlta
La 6 Tua pesant z in cuius pcept qgno
scius qd in ma vita mi9 heas Jn
hac aut statera appedim. quotiens
ad vite exa seqm pnocam. hic
1 pet 2 naqz sceptu est Xc passus e p nobis
vob relinqns exm ut seqm vesti
gia eius q petm no fecit nc inventus
e dolus in ore eius q cu malediceret
no maledicebat. cu pateret no qmi
Eb 12 nabar. hinc p paulu d. p paciaz
curas ad ppositu nob gaudiu ctame
aspicietes i auctore fidei z qsuato
re ihm q ppoito s' gau° sustinuit
crucem qfusioe qtepta Ad hc itaqz
v^c quae apparuit in carne dns apparuit i carne ut huaz vitaz
admonedo excitaret. exa pbendo
accenderet. moriendo redimeret. resur
gedo repararet Cu go ulla in se bts
iob vite redarguenda reppit. ad ex
cedete ora redetoris vita mets ocu
los tendit vt in illa qgnoscat ipe
qd mi9 heat cu dt Si amblaui in
vanitate q' festinauit in dolo pes
meus. appedat me in statera iusta
z sciat ds siplicitate mea Acsi apte
dicat Si qua unqz leuit. si q pmi
cose ppetm. dei z hom mediator
appeat. ut in eius vita qgnosca an
in ego vacit' sipx fueri Q em ut
dixius suor tpm viros excesserat.
mediatore dei z hom querebat. vt
in illo pesatus agnosceret. si vita ve
siplicitatis temuisset. dicat go Appedat
me in statera iusta z sciat ds sim
plicitate mea q e. Scire me fa
ciat. Acsi patet' fatear d. Quatu
ad huane vite mod' ulla i me rep
hendeda ia video. s; si mediator
dei z hom cu subtilioris vite pce
ptis appeat quitu adhuc a va sim

plicitate discrepo no agsco Rebus vero
ordo obsuat. si pius in vanitate z pqmod'
pes in dolo festinasse d. Vanitas qppe
ad leuitate. dolus vo ad maliciaz p
tinet Et pleruqz nonnlli ad qda p9
malicosa puenint. qz pius leuia no
declinat. ser Si declinat gressus
b meus d' via. Totiens d' via gressus
declinat qtiens ma cogitac° iter
rectitudinis p qsesu relinqt erroris
Qu vo tot qressus ex via poni9 qt
puersis desideriis a celest vite delecta
cion separam. Vt ei pfati simus adhuc
carnis corrupt ponde qrauati neqqz
vale9 sic viuere ut ulla nos possit
delectaco culpe pulsare Sz aliud e
nolente tange. aliud qsencietez
aium pimi Sci aut viri tanto vigila Sci sepe
cioru circuspecoe se custodiunt. qnto se tent.
pulsari sinistris motibus vel trasitorie
dedignantur Vn adhuc subd. Si secu
x tus e oclus meus cor meu Ecce iterum
p interioris vigoris custodia ad exterio
ru membror disciplina redit. ut si
qd fortasse illicitu cor qcupisceret
press9 p discipline magistriu oclus
vide recusaret Sic ei sepe p oclos
tetacio trahitur. sic nonnuqz qtepta in
trinsecus cogit s' extinsecus oclos desce
nie Na pleruqz ret qlz inocenti
mete respicitur. s; ipo qspectu animus 2 Reg
qcupisce gladio qfoditur No em in 11
exepli causa ia dixius. dauid vxore Loca
aliene qrinsecus studio respexit qr qcupi na
uerat s; potius ideo qcupiuit qr in
caute respexit ffit vo recte retribuco
nis examine. ut q exteriori negligeret
vti. interiori oclo no iuuste cecat'
Sepe aut ia intrinsecus qcupia dnatur
z illecebratus animus ad vsus suos co
rporis sensus famulari more tirandis
exigit. sinus qr voluptatibus oculos
huius qpellit. atqz vt ita dica fene
stras suas ad tenebras apit cecatus
Vn sci vl cu sinist se pulsari de
lectacoe sencint. ipa p q forme spes
ad mete ingredi discipline magistro
lima restingunt. ne pue cogitacoi
visio leocinata famitetur. que si vzqz
custodi subtilis neglig. cogitacois
inmudicia pmius ad opacoz trasit Vn
h mox subd. Si et in manibus meis ad ha
hesit macla Oculis vir sciebs q ple
rumqz pua cogitac° p oclos veniat
ad mete. paulo supius dixit pepigi
fedus cu oclis meis ut ne cogita
re qd' d' vigine Pendens etia q no
nuqz in mente oritur. s; hinc obor
te ocli puse famulatur. ait Si

secuty e oculus meus cor meu Acsi ap[er]te dicat Nc passim vide volui q[uo]d ge[n]u[i]sse[t]. n[on]c videndo vnq[uam] secuty su[m] q[uo]d c[on]cupivi Dicat g[o] Si secuty su[m] e ocl[us] meus cor meu Et q[ui]a si q[uo]d vnq[uam] illicitu[m] mes eius ut pote h[uma]na [con]cepit. altioris disciplie magisterio [con]strictus seq[ui] se p[er] il[li]cita h[oc] q[ui]a familiari oculos noluit p[er]g[er]emus ad hunc [con]stias meas. z q[uan]ti cul[pa]mis vni iste fuit ex n[ost]ri cordis dere[pre]tion[e] videa[mus] Ecce si q[ui]d illicita ali[q]u cogitat. q[ui]a trecius int[er] archana cord[is] gladio extinxit. p[re]ve[n]ire illa usq[ue] ad op[er]a no[n] p[er]misit Vnd[e] z q[uod] p[er]misi[t] [con]silio admigit Et si in maib[us] meis adhe[se]it macula Qui em macula i[n] maib[us] l' culpa in actoib[us] inh[er]et. qua [con]sua[m] disciplie no[n] sinebat i[n] cogita[ci]on[e] p[er]fice[re] Neq[ue] ei c[u]lpa ad op[us] p[ro]dire p[er]mitti[tur]. si[c] i[n]t[us] vbi nascit[ur] extinguat[ur] Si ante 3 t[em]ptatoi[n]i in corde nascenti festine no[n] resistit[ur]. hac ead[em] qua nutrit[ur] mora roborat[ur] z exeus foris i[n] op[er]ib[us] vinci vix valet. q[ui]a ip[s]a[m] int[us] membroru[m] dnca[m] mente captiva tenet Qa vo vir s[an]c[t]us supriora o[mn]ia s[u]b [con]dic[i]o[n]e intulit. z h[ec] vnq[uam] si [com]petiuit sima se maledi[c]tio[n]is astringit d[icens] Sera[m] z alius co[m]edat z p[ro]genies mea eradicet[ur] Mo[r]e sac[ri] eloquij sere dici[tur] v[er]ba vite p[re]dicare hinc etei p[ro]ph[et]a ait B[ea]ti qui seminat[is] sup[er] om[ne]s aquas Seminare [con]sp[er]xit q[ui] cunct[is] late p[o]p[u]lis vite v[er]ba p[er] celest[em] pat[r]e[m] g[rati]a tradidit Come[de]re aut[em] e bonis op[er]ib[us] satiari Vn[de] p[er] semetip[su]m veritas d[icit] Meus cib[us] e ut faciam volu[n]t[at]e ei[us] q[ui] misit me p[at]ris Si g[o] ea q[ue] p[ro]tulit facere p[ro]misit ait Sera[m] z ali[us] comedat Acsi ap[er]te dicat Ad os meu loq[uo]r no[n] ego s[ed] alt[er] op[er]at[ur] p[re]dicator q[ui]ppe q[ui]a sui[s] votib[us] morib[us] discrepat [quod] rem[in]i[s]c[it] serit q[ui]d ali[us] manducat. q[ui]a suo s[er]mon[e] ip[s]e no[n] pascit[ur] qui a v[er]bi sui rectitudi[n]e vacua[t] Et q[ui]a plerumq[ue] discipuli incassu[m] b[o]n[a] audi[u]nt cu[m] ex magri vita op[er]u[m] ex[em]pla desi[d]e[r]ant[ur] rec[te] subiugi[tur] Et p[ro]genies mea era[d]icet[ur] Doctoris em p[ro]genies eradicat[ur] q[ua]n[do] q[uo]d p[er] v[er]bu[m] nascit[ur] p[er] ex[empl]a necat[ur] Ca[m] q[ui]p[p]e lingwa vigilans [con]gignit. vite ne[g]lige[nti]a occidit Neq[ue] em torpete mte nob[is] [con]tinue[n]du[m] e. q[ui]a ap[u]d Salom[one]m mulier ali[u]m que vigilans lactare [con]sueverat dormiens interi[m]it. q[ui]a minoru[m] magri q[uo]s v[er]o vigilantes s[an]c[t]a s[ed] vita dormientes au[d]itores suos quos p[er] p[re]dicacoes vigilans nutriu[n]t Vn[de] q[ui]a d[icu]nt facere neglig[unt] [quasi] so[m]nu[m] torporis occidu[n]t. z negligendo [o]p[p]rimu[n]t q[uo]s alere v[er]boru[m] lacte videba[n]t[ur]

Vn[de] plerumq[ue] du[m] ipi rep[re]hensib[ili]t[er] viunt. *Contra malos doctores* z h[e]re discipulos laudabil[i]t[er] vite nequ[eu]t alienos s[ic] a[d]t[ra]he[re] conat[ur]. q[ui] t[ame]n du[m] bonos se h[e]re sequaces ondunt. ap[u]d iudi[cem] h[o]m[i]n[u]m excusset mala q[ue] agu[n]t. z q[ui]a p[ro] [subi]dit[orum] vita mortifera tegu[n]t neglige[n]tia[m] Vn[de] illic inlu[n]t filiu[m] q[ui]a extinxit [co]p[ri]u[m] [con]sumit alienu[m] S[ed] t[ame]n v[er]a[m] inter[em] gladius v[er]itatis inveni[un]t. q[ui]a v[er]a eius sanct[us] vivat ul[tra] cuius intereat e[x]t[re]mo examine iudici[um] distincti ita deniudat Vbi z aliud solerter [no]tand[um] e. q[uo]d viventes filius p[at]ris di[s]i[n]di p[re]cipi[tur] ut soli p[ro]ginod[o] vivi r[e]ddat[ur] q[ui]a in hac vita q[ui] p[ro]uli [con]cedit[ur] vita di[s]cipli du[m] ex illa no[n]nu[m]q[uam] alter ap[u]d d[omi]n[u]m initi[u]m. ap[u]d ho[m]i[n]es alt[er] laud[em] h[abe]re p[er]mitti[tur] S[ed] ista nu[n]c eu[m] que no[n] genuit occidi no[n] metuit. q[ui]a arrogantes magri z cari[ta]t[is] ignari. si plenissi[m]i no[n] ex ali[qu]enis discipulis [con]s[pi]c[iun]t [con]seq[ui] nequit eor[um] vita crudelit[er] insecant[ur] Invidie em face succensi nolu[n]t alijs vivere q[uo]s [con]spi[ci]unt no[n] posse posside[re] Vn[de] illic p[er]su[a]s[a] mulier d[icit] Nec meus sit nec istius *La 8 3*

Vt em dixi[mu]s quos s[ub] obseq[ui]o no[n] vide[n]t ad glia[m] t[em]p[or]alem eos alijs vive[re] invi[det] p[ro] veritate Vera aut[em] m[ate]r sathagit ut ei[us] filius salte[m] ap[u]d ex[tra]nea[m] sit z vivat. q[ui]a [con]cedu[n]t vaces magri ut ex eor[um] discipul[is] alij q[uo]d magistri laud[em] h[ab]eant s[ed] t[ame]n integritate vite fidei[s] discipuli no[n] amittat p[er] que piet[atis] visce[r]a h[abe]re ad v[er]a[m] m[at]re[m] agnoscit[ur] q[ui]a om[n]e magist[eri]u[m] in examine certe approba[tur] Et tunc sola toti[us] recipe meruit que q[uo]d totu[m] [con]cessit q[ui]a fideles p[re]positi p[ro] eo q[uo]d bonis discipulis sint no[n] solu[m] laude no[n] invide[n]t s[ed] vti[lit]ate eius et p[ro]fectu[m] exoptat Ipi et integros z viventes filios recipiu[n]t q[ui]a in supremo examine ex eor[um] vita p[er]fe[cte] retribucio[n]is gau[di]a [con]sequu[n]t[ur] Sed paulo p[ro] excessu dixi[mu]s ut audito[rum] p[ro]genies p[ro] doctor[um] neglige[nti]a qua extinguat[ur] innuere[mus] Sed qa [con]sequo iuxta hoc q[uo]d loq[ui]t[ur] vive[re] no[n] novit q[uo]s v[er]bo genuit a sta[bi]lite rectitudinis ope evellit S[ed] b[ea]t[u]s Iob q[uo]s p[re]dica[ci]o[n]e vigilans edidit neq[ua]q[uam] dormiens actione extinxit Atq[ue] co[n]fide[n]t[er] d[icit] Si quo[n]i[a]m p[re]dica[ci]o[n]e [con]plem Sera[m] z ali[us] ~~metat~~ comedat z p[ro]genies mea eradicet[ur] Qui adhuc se d[e] i[n]iqua co[gitacio]n[u]m op[er]is discutiens subdit Si deceptu[m] est cor meu[m] sup[er] muliere z ad hostiu[m] amici mei insidiat[us] sum *9* Quamvis no[n]nu[m]q[uam] a reatu adul[teri]j neq[ua]q[uam] discrepet c[u]lpa fornicacio[n]is cu[m] Veritas dicat Qui viderit mulie[re]m ad [con]cupiscend[u]m ea[m] ia[m] mechatus e[st] ea[m] in corde suo Qui a em [con]tra v[er]bo mechi[s] *ayt n*

Ps 32
Ro 3

adult' d'. cu no aliena quux s; mlier
videat — ex phibet apte vitas ondit. qr eos
solo visu cu tpit' vt nupta gcupi
scit adultiu ppetrat. qd cu plerūqz
ex loco ac ordme gcupiscat discernit
qr sic hunc in sac° ordie studiosa co
cupiā sigillu adulti inqnat culpa
In psonis tn dissilibz isde distin
guunt reatg in p9 fornicatoie culpa
qr ab adulti reatu discernit pdica
toris egg lingua testat. q int cetera
1 Cor. 6 — asserit d Neqz fornicarij neqz idolis
suientes neqz adulti regnu di possi
debūt. Q ei distincte reatg sine sub
dividit quu valde a se dissideat o
p hc go qd d. Si deceptu e cor meu
sup mliez nc cogitasse vir scus de
fornicacois macula denūciat. p hc
aut qd subiciat Et si ad hostiu anci
mei insidiatg sū patent innotescit
qr a reatu adulterij liber fuit. S;
ad h fortasse dqs dicat Quid de
se mirū vir scus asserit si no sorn
ab adulti crime. verecūdia a form
cacois inqnacoe se liber fuuit
A — H aut puipedig si vtutu eig tpa
tpa minime pesag Recdū em ad re
stricoz carnis reuelate gra distictior
cessura pcesserat. que no solu cor
pis s; et cordis lascivia repehendit
hc du mltoz gtinetia castit' boa
inmitada pdidant. Z tn btus iob
exa mudi e q no debebat accepat
tradebat Q mlt' aut nuc etia pg
phibicoz dei carnis inmudicia ppe
trat. hinc go colliged e. qr pe tn
gtita culpa nuc eig pg pceptu i
gimbz delinqt cu tata laude an
tea a gmbz abstinebat. Q' hoc si
vnqz fecit eand' culpa s'vti expetit
B — ipena d. Scortu sit altig vxor mea
z sup illa incuruet alieni Et qua
pleriqz hc qd faciedo no ppendig
qz gue sit patiedo pesag. eiusde
viij facinoris qd sepati si zelus
sit debe' denūciat expimedo ma
infestat d. hc ei nephas e z in
gtas maxia. ignis est usqz ad p
dicoz deuorans z oia eradicans ge
Q'mcy z petm differunt — nimina. hc int petm distat z crimen
qr omne crimen petm. no tn omne
petm crimen z th in hac vita mlti
sy crime. nllg vo ee sy pcto valz
1 Tim. 1 — Vn z pdicator scus cu viru digm
gra sacdotli describet neqqz dixit
Si qs sy pcto e. s; si qs sy crime
e Qmis vo sy pcto ee valeat cu
Johns dicat Si dixig qr petm no
1 Jo. 1 — heg nosipos seducig z vitas in

C — nob Cn e. Mu q int pccoz z crim
distinccoe pesandu e. qr nonnlla
pcta aiaz pollunt. Na crimia exti
guunt. Vn btus iob crimen luxurie
diffiniens ait Ignis e usqz ad pdi — diffi°
coz deuorans. qr nimirū reatg fa
cinois no usqz ad inqnacoz macu
lat. s; usqz ad pdicoz deuorat. z qr
qlibz alia q fuerit bo opa. si luxu
rie scelg no abluit. imesite hmg
cimis obruūt. subsecutg adiuxit
Et oia eradicans gemimia Gemim a
na qppe sūt aie opacoes bone. emig
tn si puso ordme caro due. gl
luxurie oia bn plata gcremat.
Illa qppe an oipot dei oclos in
st° pietat qz sut opa. q corrupcois
gtagio maculant z inmuda. Qd ei pdest
si pie qsiqz ucta pxinig pati. quos
impie in semetipo destruit hita g
dei Si go p cordis inmudicia libidi
nis flama no extinguit. incassu
qlibz vtutes oriunt. hic p moysen d
d. Ignis exarsit ab ira mea z arde
bit usqz ad inferos deorsu. come
det terā z nascentia eig Ignis qppe
terā atqz nascentia eig comed' cu li
bido carne atqz p hac oia bn acta
gsumit. Na qcqd pdit ex funge recti
tudinis hc nimirz gcmat fla
ma corrupcois Dicat go Ignis e
usqz ad pdicoz deuorans z oia era
dicans gemimia. Qa si corrupcois ma
lo no resistit. z illa peril du pent
q bo videbat. S; solet nonnllos ad
hmlte vicia sterne. atqz ad tuore
met vtutes eleuare. quid go no
bis e Si btus iob in tata castit
inmudicia etia hmlis fuit. s; scus
vir cu alta vtutu teneat qz d'se
hmlia sentiat repete apit cu sub
iugit Si gtepsi iudiciu subire cu
suo meo z ancille mee cu disce
ptaret aduisu me. Q ei iudicare
cu suis ancillis no renuit. liqde
indicat q con nllu vnqz pxiiij
ap° — se timidg extitit Int h aut libet
intueri. vita sua in oibz quta vir
scus discrecoe custodit No em
longe supig dixit Videbat me
iuuenes z abscodeba. z senes as
surgentes stabant. pncipes cessabat
loqi z digitu supponebat ori suo
vocē suā cohibebat duces z lin
gua eoz gutturi suo adherebant
Nunc vo ait Si gtepsi iudiciu subi
re cu suo meo z ancille mee cu
disceptaret aduisu me. Qs digne
gsidare valeat hmg viri tam

sublimia virtutis moderatio, quod tanta auctoritas regiminis, ut ad subiectorum restringat ductus, tanta humilitas cordis, ut ex aequo iudicio venire permittat? Nolle etiam apparet mira moderatione in tanta principibus potior in caritate, sed aequalis in coetu principum, minor velut in examine famulorum minor. Se quippe sub uno Domino famulum conspicit, idcirco cordis altitudine se super famulos non extollit. Unde et protinus subdit: Quid enim faciam cum surrexerit ad iudicandum Deus? et cum quaesierit, quid respondebo illi? Qui venturo iudicio cogitat, in despiciendis territorum suorum melius causas parat, quia dum eternum iudicem cum timore cordis intuetur, in temporalibus dum super subiectos moderari compellit, attendit enim mente quod in illo iudicio reddenda ratio iubebit, quod sine fine durat. Saepe namque transitoria potestas animum per abrupta elationis rapit. Et quia eo quod se extollitur, unde se esse super alios videt, illum oportet sub ipse et qui aspiciat, ut ex eius metu, qui super se et super omnia est, crescente intuitu animi timore premat, intueatur eum qui sub ipso sint, si considerat ipse quo sit, ut ex considerato potestatis domini decrescat timor falsae dominationis. Unde beatus Iob quia eius iudicium qui super omnia est metuit, hic ad temporale iudicium famulis aequalis fuit veniens dicens: Si contempsi subire iudicium cum servo meo et ancilla mea, cum disceptarent adversum me. Quid enim faciam cum surrexerit ad iudicandum Deus? et cum quaesierit, quid respondebo illi? Ecce cor in humilitate deprimat, neque tamen constituit in eisdem famulis quod se status est dispar, sed quod natura communis. Unde et subdit: Numquid non in utero fecit me qui et illum operatus est, et formavit me in vulva unus? Potentibus viris magna est virtus humilitatis considerata aequalitas conditionis. Omnes namque homines natura aequales sumus, sed accessit dispensatorio ordine ut quibusdam praelati videamur. Si igitur hoc in mente deprimimus quod temporaliter accessit, invenimus citius quod naturaliter sumus. Plerumque enim cum se animo accepta potestas obicit, eum quem tumidis cogitationibus fallit. Magnum ergo humillimae considerationis depremendo est tumor elationis. Si enim apud semetipsam mens descendit de vertice culminis, citius planitiem invenit naturalis aequalitatis. Natura ut praefati sumus omnes homines aequales genuit, sed variante meritorum ordine alios aliis dispensatio occulta postponit vel praeposuit. Ipsa autem diversitas

quod accessit ex vicio, recte divinis iudiciis damnata ordinata, ut quia omnis homo iter vitae aeque non graditur, alter ab altero regatur. Sancti autem viri cum praesunt, non in se potestatem ordinis, sed aequalitatem conditionis attendunt, nec praeesse gaudent hominibus, sed prodesse. Sciunt enim quod antiqui patres nostri non tam reges hominum quam pastores pecorum fuisse memorantur. Et cum Noe Dominus filiisque eius diceret: Crescite et multiplicamini et replete terram, subdidit: Et terror vester ac tremor sit super cuncta animalia terrae. Non autem ait super homines, sed quod futuri sunt, sed super cuncta animalia terrae. Homo quippe animalibus irrationalibus, non autem ceteris hominibus praelatus est; et idcirco ei dicitur ut ab animalibus, non ab hominibus timeatur, quia contra naturam superbire est ab aequali velle timeri. Et tamen necesse est plerumque a subditis etiam nimis timeri appetitur. Sed cum ab eisdem subditis Deum minime timeri deprehendunt, ut humana saltem formidine peccare metuant qui divina iudicia non formidant. Nequaquam ergo praepositi ex hoc quaesito timore superbiunt, in quo non suam gloriam, sed subditorum iustitiam quaerunt. In eo enim quod metum sibi a perverse viventibus exigunt, quasi non hominibus sed brutis aliquibus dominantur, quia ex qua parte bestiales sunt, ex eadem debent etiam formidini iacere substrati. Cum vero deest vicium quod corrigatur, dominio non de excellentia potestatis se, de aequalitate conditionis gaudent, et non solum ab eis metui, sed etiam plerumque honorari refugiunt. Neque enim leve praeposito damnum humilitatis credit, si ab eis pro merito fortasse ordinis, plus plurimis aestimetur. Hinc est quod primus pastor ecclesiae cum adorare se Cornelius super se honore videret oblatum, ad aequalitatem conditionis suae recurrit dicens: Surge, et ego ipse homo sum. Quis enim nesciat quod homo conditori suo debeat, et non homini prosterni? Quod ergo humiliari sibi plusquam debuit pastor vidit, ultra humanam metam metas meas in terrestri se honore reconitus, ut illatum sibi honorem elationis frangeret ex considerata aequalitate conditionis. Hinc a Iohanne angelus adorari creaturam se esse cognoscit dicens: Vide ne feceris, conservus tuus sum et fratrum tuorum. Hinc propheta cum ad videnda sublimia rapitur, filius hominis vocatur, ut ductus ad caelestia homines se esse meminisset. Ac si ei divina vox verbis apertioribus admoneat dicens: Memento quod sis, ne de his ad quae raperis extollaris, sed altitudinem

Multi sunt ... sacerdotes ... pastores pecorum et ego

Gen 9

Act 10

Apoc ult

Ezech in pluribus locis

Zenelacois tepet meoria gtcoms
Ex eo go colliged e gntiu commu
nae meoria in corde depmat ter
vene ptat tuore si ex humanitat
vocabl agi ne cogitacois elacio
ex strepet celestibg gtet Cmg vzt
hnait by btus iob sp recordacoz
tenuit q ait Nuq in vto fecit me
q r illu opatg e r foramt i volua
Acsi apte dicat Cu no eq deamg
in omigz negocio indicij discenti
q p de gditoris poaz simg equali
facti Oz qr castit eig atz humilit
alta ggnomig nuc hbalitat opa
ggnoscag se Si negam qd vole

Ca 11 B bat paupibz Per h dca vn sed
ond no solu ad inopiaz paupibz
h eciã ad hendi desidiu dserusse
Oz qd si ipa vellet paupes q fortas
se accipe no expediret Cn qz in

Cntra quos de beat pete — sciptura sat dici paupes humiles
solet r ea sola estimanda sut que
accipes paupes volut q humiles
petut Et paul dno optet vt mcu
ctant det qaq cu va humilite req
rit i q no ex desidio h ex nccitate
postula Na valde ia supbire e ex
metas inopie deq desidare Vn et
supbe petentibz d petit r no accipi
tis eo qg male petat Cia go illi

Jaco e — sut vacui pauper q inflati sup
bie spu no sut qs apte vitas ex

ch 1 — pmit d Bti paupes spu Ree nuc
p sem viru d Si negam qd vole
bat paupibz Cm q ea volut que
pfco liqt q eis no expedmt corpo
quo supbie humilit spu ia paupes
no sut Oz btus iob du paupes hu
les appellat qaq ab eo accipe pau
per volut no negat Cia ualbr qf
qz humil qd no potint obtine nec

d una — volut Sed cu largite mei sue i
dicat qr ad votu se paupibz cocr
risse manifestat nccce est vt queraq
ne lurne ime donacois lar tardite

d exercicio — frustamit Vn sbingit Et si oculos
H vidue expectare feci petente se vi
dua expectare nolut ut no solu
ex mune h ex celerite muneris bo
norz opm meita auget Vn alias

pl 3 — sciptu est Ne dicas in corde amico
tuo vade r reute r cras dabo tibi
cu stati possis dare Oz nonulli so
lent extius mlta largiri gtinuo
aut vite graz repellebat hre pau
pes socios domestica gusacoe re
fugiut Vn btus iob ut no solu se
insinuet extius mlta pbuisse h
apud se ee inopez domestica

gnersacoe recepisse pting adiugit
I Si comedi buccella mea solg r non
comedit pupillg ex ea scz piet se
pindiciu face existimas si solg co
medet qd dus omibz gmut creasset
Cne pfco gmuo gusacois ee cu tli
bg intra domesticos pietes dz ex
qq etne pficiut mita retbucoms
Vn sequs vir no queleg h ad madnat
du als gmead socm pupillu se ha
buisse phibz Oz tata h piet visced
vtru a semetipo hunt an a codito
ris sui gra sit gsecutg inotescat
E se Cia ab infantia crevit mecu
inseracio r d vto mris mee egssa
e mecu Miseracio etei r si eig fuit
arbitri ut cu ipo pficet liqt tn
qr eig arbiti no fuit ut cu ipo de
vto exiret Costat go qr sue vtu
ti mich tbuit q pfco testa qr hc ex
gditoris mune accepit Bonu igr
qd a gdicoe huisse se intimat liqt
paul dno qr ad laud gditoris narrat
inditias ab ipo se accepisse vt pius
essz a quo accepit ut essz Cia sicut
suo ope in vto gditg no fuit ita nc
sua vtute ab vto pius fuit Oz pesa
du nob e qd asserit Crevit mecu
ab infantia Nonulli eni q ad etate
crescut ab inocetia decrescut Ille
etis vo cu fortitetas corpoz intg si
dici liceat crescit etas vtutu seqr
C Si despexi pteute eo qr no hueit
indumetu et absqz opimeto pau
perz si no bndixert in latera eius
et d velleribz oviu meaz calefcus
e Oz paupez no despexit vtute hu
litat exhibuit Qy aut opuit illu
piet One qppe iste vtutes ita sibi
ee gnexe deeit ut victoria sp ope
fulciat qtes nc humilitas cu venat
pxim largitat graz deserat nc pie
tas cu largi intinescat Erga in
digetes itaqz pxim humilitas fulcia
piete ut cu indigete rebz necclis
nae tue gsorte vides ne p impiete
desmas tege nc p supbia negli
A gas veniari que tegis Illa sut Ca 12
nonulli q mox ut ab egenti felibz
fuerit necia postulati pg dona
largitura in ebs pus gtuelio sa va
iaculat Cm r si rebg misteiu
pietat pficiut vbis tn graz hu
litat pdut ita ut plerisqz videa
qr illate ia iurie satisfacioz sol
uut cu pg gtueliat dona largiut
Nc mag est opis q postulata tbu
ut qr ipo donacois fue mune vix
end extessu smois tegit Tbuit

sup ecclesiasticu libru dr Omni dato no
est estimacio ubi mala Et rursu Ecce
ibu bonu sup datu optimu et utrqz
in hoie iustificato vz ut datu extri
secu detat p pietate et bonu ubu tbuat
p humilite At con aliq egenos fres
no studet rebq fulcire cu posset s
blandis tm smonibq fouet Quos re
premet Jacobi pdicacio sca repphendit
s Si aut fr t mus a soror nudi sint
et indiget victu cottidiao Dicat at
aliqs ex vob ill Ite in pace calefacia
mi et saturai no dedit aut ill que
necia st corpi qd pdit Quos Johnes
qz aplus admonet d ffilioli mei no
diligam vbo neqz lingwa s ope et
veritate Dilcio itaqz nra sp exhibe
da e et venacon smois et ministerio
largit Multu vo ad edomada dat
supbia valet si cu trena tbuit vba
solicite ingri celest pensat q ait
Luc 16 Facite vob amicos d mamona iniqt
vt cu defecerit recipiat vos i etna
tabnacla Si em eor etnq etna
tabnacla acqri dates puldubio pesa
re deq qz patimz porrimus mona offe
rimq qz egenis dona largim Hinc
2 Cor 8 p paulu dr Vra habundatia illoru
inopia suppleat et illor habundatia
vre inopie sit supplemtu Vt vz
solicite ppendam qz et eos quos
nuc inopes cnq habudates qndqz pi
debiq et q habudates aspicim si lar
giri negligimq qndqz inopes erimq Qui
itaqz nuc tpale subsidiu paupi
tbuit ab eo qmod ppetua recepturq
vt ita dica qi ad fruge tra extolit
q qd accepit vberius reddit Restat
go ut nuqz elacio surgat ex mune
qn vz dives ex eo qd paupi tbuit
agit ut in ppetuu paup no sit Sts
go iob ut diligent ondere hulitas
atqz nra qnta in eo fuit qsidarde
sonatqz ait Si despexi ptente eo q
no hunt indumtu et absqz opimeto
paupez si no bndixert m latera eiq
et d vellerib ovium mear calefa
ctus e Acsi dicet In amore prim
vno eod ordine et supbie vicm et im
pietat pmes ptente quepia et hu
milr aspiciens no despexi et miacordr
calefeci Quisqs ei sup eu cui aliqd
tbuit se fastu elacois extollit
maiore clpa intinsecq supbiendo
pagit qz extinsecq largiendo merea
fit qz bonis mtiorib ipe nudq cu nu
du despicit nesciens eo q agit ut se
ipo detior fiat q se indigeti pxi
mo meliore putat Cuiq quippe

inops e q veste no ht qz q no ht hu
litate Vn nec e cu nae nre co
sortes no hre extiora qspicim qz int
ta nob desint bo iteriora pesem qtis
se sup inopes cogitacio nra no ele
vet cu solerte videt qz nos tato ve
riq qnto et intius indigetes sumq
Et qz sut nonnlli q pietat viscera us
tendere usqz ad incogtos nesciut s
solis qs p assiduitate noticie didice
rit misericordi apd qs nimirum plq famili
aritas qz nae vz du qbusda iticia
no qz hoies st s qz noti st largiut
Vn nuc p btm iob dr Si despexi pt
euntem eo q no hunt indumetu Igto
etei pxio misertu se indicat quem
ptente vocat qz vz apd pia mete
plq na valet qz noticia illa tenqqz
q indiget eoipo quo ho e etia inco
gnitq no e exqz Si levavi sup pu
pillu manu mea cu videz me i
porta supiore Mos apd veteres fuit
vt ad porta seniores sedent q cer
tatiu iurgia iudiciali examine di
stingwerent quatus vrbe in q qcordit
optet vive discordes inime int
rent Vn et p pphtaz dns dt Costitu
ite i porta iudiciu Hoc itaqz i loco
qd porte noie exprimit i id qd age
bat i porta Sic et pugne castra
dicim p eo q pugnat ex castris ita in
dicium qd in porta agi qsueuat por
ta noiat In pta go se supiore vidz
q se melioris ptis ee in iudicio eqtat
merito qspicit Btus igr iob qz nec
tuc cotn pupillu manu exemit cu
se etia p iusticie meritu potiore vidit
nob timoris regla insinuans dicat
Si levavi sup pupillu manu mea
cu vidz me in porta supiore Acsi
patent dicat Neqz tuc vtilit mee
negocia vtute cotn pupillu exeqm
volui q me in iudicio potetiore ex
iusticia vidi Sciui etei viri qui cu pso
nis minorib qtencomu negocia sub
eut du qnare eos vl in minis ti
met ipi cotn iusticia qnari neqqz
refugiut Sciunt quippe qz ois hu ana
iusticia iniusticia ee dephend si di
vinitq districte iudicet Vnd hic qd sibi
qpetit caueri vehement exige ne
coz arctq supna rectitudies qtingat
subtiliter examiare Sz ut invenm
iusti divino examine valeat plern
qz apd huana iudicia qnari se et inm
iste pacit Btus at iob q vite sue
tel studiecz narrans et iusta sut et
mira q dixit Sz qz plerumqz huna
mes reaiunt bo credere q nescit

operari. maledicti sibi sententiam protinus subi-
cit. si qua eorum que dixit opere non com-
pleuit dicens. Humerus meus a iunctura
sua cadat et brachium meum cum suis
ossibus conteratur. Quia opera corporea per
humerum que brachium agitur bona que
ore protulit si opere non impleret cadere
uel humerum et conterere brachium exoptat.
Ac si aperte dicat. Si ea que dixi operari
renui. ipsum quod mihi ad operandum datum
est corporis membrum perdam ut uidelicet cadat a
corpore quod exercere ad nolui ad utilitatem. Sed
non maledictum hoc sententia ad spiritalem est intel-
ligentiam referenda. Liquet profecto quia brachium
corporis per humerum mouetur et sic per brachium
bona operatio. ita per humerum socialis
vite coniunctio designatur. Unde propheta quia
intuens sanctos uniuersalis ecclesie predicatores domino
concorditer famulantes ait. Et seruient ei
humero uno. In eo quippe ait. Si leuaui
super pupillum manum meam cum viderem
me in porta superiorem iniuria uirtute
patientie seruasse se asserit. quia cum auferre se
a personis minimis non cum hoc quod
se competere potuit declinauit. Quod tamen
si minime fecerit adiunxit Humerus
suus a iunctura sua cadat. quia nimirum
qui patientiam seruare contempserit socialem
vitam per impatientiam recedens deserit. A
iunctura etenim humerus cadit. cum aduersitates
aliquas ferre animus non valens conseruatam con-
cordiam relinquit. Et quasi membrum separatur
a corpore cum is qui operari bona poterat a
bonorum omnium abscinditur unanimitate. Neque
enim unquam seruari concordia nisi per
solam patientiam valet. Crebro namque in
humana actione nascitur unde mentes ho-
minum uicinissime a sua unitate ac
dilectione separentur. Et nisi ad aduersa
toleranda se animus preparet procul dubio
humerus corpori non inheret. Hinc et paulus
ait. Inuicem onera uestra portate et
sic adimplebitis legem christi. Hinc per se
metipsam ueritas dicit. In patientia uestra
possidebitis animas uestras. Recte autem
humero cadente confringitur. Et brachium
meum cum ossibus suis conteratur. Quia nimi-
rum cuncta nostra operatio cum quibuslibet
uirtutibus uideatur esse solida nisi per caritatis
uinculum patientia conseruetur. Una cum bona
perdit opera qui aliena mala tolerare renuit
~~operari~~ perit. Ab feruore quippe iracundie
spiritus lesus confestim a dilectione resilit. et
cum exterius conuersari non tolerat intus se
per amissum lumen caritatis obscurat. nec
uidet in quo tendat pedem boni operis qui
oculum perdidit dilectionis. Sed sancti uiri
humerus cum iunctura sua non cadit. quia
uirtus eius dilectio a socialis vite concor-

dia per impatientiam non recedit. Eius bra-
chium minime frangitur. quia omnis eius operatio
in concordie humero id est in caritatis connexione
custoditur. Sed quia considerare bonum hoc tanta egerit
atque a malis omnibus sese abstinuerit ad-
iungit dicens. Semper enim quasi tumescentes tumen-
tes super me fluctus timui deum et pon-
dus eius ferre non potui. A pauore tante
similitudinis pensemus si possumus quanta in sancto
viro fuit uis timoris. Fluctus enim cum tu-
mentes desuper eminent. cumque eam quam
deferunt mortem minantur. nulla tunc na-
uigantibus cura rerum temporalium. nulla car-
nis delectatio ad mentem reducitur. et ipsa
que de naui proiciunt per que longa nauiga-
tione suscepterunt cuncta res in despectum ue-
niunt amore uiuendi. Quasi ergo tumen-
tes super se fluctus deum metuunt. qui dum ue-
ram vitam desiderant omnia despiciunt que hic possi-
dentes portant. Illi uelut deprehensi tempestate
nauis pondus abiciunt. qui ab oppressa mente
desideria terrena remouent. Sic fit quia ut
subleuata nauis enatet quod emergebatur
onerata. Qui nimirum cure que in hac vi-
ta deprimunt mentem in profundo trahunt.
Que uidelicet mens tanto magis altius terra-
rum fluctus attollitur quanto sollicitius
ab huius seculi cogitationibus uacuatur. Est
uero et aliud quod de maris concussione de-
beat solerter intueri. Tempestas quippe
cum oritur. prius leues unde pergunt et
maiora uolumina concitantur. ad extremum
fluctus se in altum erigunt et nauigantes
confestim ipsa sua altitudine subuertunt. Hic
sic nimirum extrema illa properat que
uniuersum mundum subruat tempestas. Nunc
enim bellis et cladibus quasi quibusdam undis
nos sua exordia ostendit. et quanto ad
finem cotidie cotidie propinquior efficitur
tanto grauiora iam nunc tribulationum uolumina
uidemus. Ad extremum uero commotis omnibus ele-
mentis supremus iudex ueniens finem
omnium apportat. quia uidelicet tunc tempestas in
celum fluctus leuat. Unde et dicitur. Adhuc
modicum et ego mouebo non solum terram
sed etiam celum. Quam scilicet tempestatem quia
sancti uigilanter conspiciunt. quasi tumentes
super se cotidie fluctus expauescunt. atque
ex his tribulationibus quas mundum ferunt per-
uident que secuntur. Unde autem subditur. Et
pondus eius ferre non potui. quia quem exter-
mini iudicem aduentum intenta mente
considerat profecto uidet quia tantus pauor
imminet. quantum non solum tunc uidere
sed et nunc prouidere pertimescat. Consi-
derare namque tanti terroris metu animus
palpitat. et intendit sic oculos de-
clinans intueri quod prouidere recusat.
Sed ubi ego dicitur. ~~Et pondus eius ferre non potui~~

Soph 3

Pacientia sup li col c ix

Pacientia concordie conseruat

Gal 6

Luce xxi

Lc ix R

qr cu supne maiestat vim ad indem
vemes. tiore qz tati examis gside
rando aiug tonat exgre. at mox
ad semetipm refugies sese expa
nescit metuisse Sz int h pensand
e. qr btus iob d se ista loq. lau
datz flagella. Si go ad meritoru
pnectu pcussz e qui sic timuit
quo feriendz e q gtepsit Quo de
pssa fuit dei iudicia eos q se eleuat
q illos q ad tpus depmit q se
in humilite formidat Quo pondz di
potit fre q despitat si hc ille in
verbe ptulit q p timore pmdit
Vn sumope formidadu nob e illd
tate districto examen Constat
aut qr in hac vita du pcutit si per
cussioz correcto sequr disciplia pris
e no ira iudic amor corrigentis
e no districto punient Ex ipo go pnti
verbe iudicia eterna pensada st Hic
em ppende hinc sumope debemg
quo ferit illaq repbat si ferit mo
vix valet ira eig que purgat

Finis vicesimiprimi Incipit xxii

Kap. Quod an sepe iam dixi e hc T
me crebro dice onerosu
no e Et a t pdicator eg
gius dt Ead vob scribe
re qd no pigru vob at
necem Btus iob idcirco vtutes gestat
narrat. qr int increpatois verba
t pcussiois verba dephensg. a spei
fiducia mete sua labefactari co
sidat Multa qppe egisse se mala
ab increpatibz amicz audierat t ne
vbis ptz t flagell pssa in despa
ties torruat. hac p suar vtutu
memoria ad spez reformat. ut neq
q se deat in callidite dgice que
fugslit sue tpe se meminerat etia
ille inuia egisse Qa igr in tenoris
eig tuz dixig. restat ut auditat
vtutes eig ppendag Hc aut prim v
sciend e qr qsqs vtute aliq polle
re credit tunc vaatit pollet cu vi
cys ex alia pte no sbiacet Na si
ex alio vicys subdr nc hc e solidu
vbi stare putabat Unaqqz em vtg
soa tanto inor e quanto desut cetere Na
sepe quosda pudicos qd nos vi
disse gtingit sz no humiles quosda
vo qi humiles sz no misericordes quosda
qi misicordes sz nequaqz iustos quosda
vo quasi iustos sz in se potius qz in
domino gfidetes Certu e quia n ca
stitas in eius corde vera e cui humili
tas deest qppe qr supbia se intuseq
corrupete. semetipm diligens a

dmo amore fornicat Nc humilitas
vera e cui mia iuncta no e qr nc hu
litas dz dici q ad cpassioz frene mi
serie nescit inclinari Nc mia vera
est q a rctitudie iustie existit aliena.
qr que pt p iusticia polluj nescit
pcul dubio sibimet iniseri Nc iusticia
vera e q fiducia sua no in gditore
omi sz in se fortasse a in rebz gdit
ponit qr du a creatore spez sbtra
hit ipe sibi pncipal iustie ordinez
sbuitit Una itaqz vtg sy alys. a
omio nulla e a imperfca vt em sec
qbusda visu e de primis qtuor vtuti de quatuor vtutibz cardinalibz
bg loquar pudentia tpantia forti
tudo atqz iustitia tato pfce st singl
quto sibimet vicissim gmcte Dis
iuncte at pfce ee neqqz pnt qr nc
prudentia vera e q iusta tpans t for
tis no e nc pfca tpantia q fortis
iusta t prudens no est Nc fortitudo
integra q prudens tpans t iusta
no est Nc vera iusticia que prudens for
tis et tpans no est Btus itaqz iob q
no vna sine alia sz cunctas in se
vtutes huit enumerando singlas mo
nstrat Na bona pudicitie insinu
ans dt Si deceptu e cor meu sup
mulierez Atqz ut eid pudicitie de
monstraret humilitatem graz nitateq defu
isse pg cetas sbiugit Si gtepsi iu
diciu subire cu suo meo Et vt hu
militi sue ondet miaz fuisse gm
cta paulo pg dt Si negaui qd
volebat paupibz Et qr miaz sua
ondet d iustie radice pcede pau
lo supig pmisit d Si ambulaui in
vanitate t festiuauit in dolo pes meus
Atqz ut indicaret qz fuit ad cuncta
paundg. ad oia rcspecty infernu
asserit d Semp em qi tumetes
sup me fluctz timui deu a sez
in pspis positz atz hundatia rez
fultz si spez ia a in suis actibz a
in terrenis rebz ponet pfca
iustz no esz Sz qu vtu iste scus in
se spez posuit q apte dt Ecce no
e auxiliu mihi in me Qd go mir
supest q vt nisi vt ipaz qz diuiti
as qua mete possedat monstrat
Ait em Si putaui auru robur meu Ka 2 x
et obrizo dixi fiducia mea ob
rizu dicq rude auru Scieg go
vir nc auru robur nc sibi ee obri
za. i rude auri mole fiducia cre
dit. qr spez atqz dilecoe sua in
solius gra gditoris figeb me de B
quititate auri neqz d spe pstanti
de creatura qppe desperasse fuerat

Spem in creatura ponere est unus de speciebus

Luce 12

spem in creatura posuisse. In rebus autem
duabus spem fixerat ille dives qui dicebat
Anima habes bona multa reposita in annos
plurimos. Requiesce comede bibe epu-
lare. Sed hunc superna vox increpat dicens.
Stulte in hac nocte animam tuam repetunt
a te. que autem parasti cuius erunt. Eadem no-
cte sublatus est qui rerum habundantia mul-
ta tempora fuerat prestolatus ut scilicet qui in lon-
gum sibi subsidia colligendo prospexerat
subsequentem diem vel unum minime videret.
Qui enim in aquis defluentibus fundamentum
ponit est in rebus labentibus spei fidu-
ciam velle solidare. Dum enim statum in
perpetuum transeunt omnia. Quod gravi ab statu
fuge est transeuntibus rebus inherere. Quam-
nam unique decurrentium fluminum turbo-
verticibus raptus manere ipse potuit fi-
xus deorsum unda defluente. Quisquis
ergo defluere devitat superest ut quod de-
fluit fugiat. ne per hoc quod amat in
hoc cogatur pervenire quod vitat. Quam
enim rebus labentibus inheret illo usque at-
trahitur quo tenet. Primum ergo curandum
est ne quis temporalia diligat. ac deinde
ne in eisdem temporalibus que non ad delectationem
sibi sed ad usum retinet fiduciam ponat
quo currentibus decurrentibus mox statum sui
animus perdit. Nam vite presentis fluctus attra-
hit quem levat. Et dum valde dementis
est qui in unda devolvitur et planta
figere conatur. Sed sunt plerique qui etsi in
rebus transeuntibus fiduciam nequaquam ponunt.
cum tamen sibimet ad usus necessarios abunde
assunt mente tacita letantur. Qua in
re dubium non est. quia tanto minus quisque do-
let quod desunt eterna quanto magis gau-
det quod assunt temporalia. et quo minus dolet
quod desunt temporalia tanto eternius expectat
ut assint eterna. Hoc itaque de tribus
rebus gaudium beatus Iob non se habuisse
testificans subiungit dicens. Si letatus sum super
3 multis divitiis meis et quia plurima
reperit manus mea. Sancti quippe viri in
huius peregrinationis erumna quo eam
quam appetunt adhuc creatoris sui
speciem contemplari minime sinuntur. omnem
presentis vite copiam inopiam deputant
quia usque nil ex divitiis sufficit menti que
videre deum quesierit. et plerumque eis
ipsa sua habundantia fit vehementer
onerosa. quia hospitium quietis tolerant
quod festinantes ad patriam in itinere
multa portant. Unde fit ut hii cum indigen-
tibus proximis devote partiantur quod abun-
dant iste quod non habet. Deponat ille
quod amplius habet. ne conviator vacuus
ambulet. nec enim que retardare po-
terat in via minime onus gerit. Ulti-

usque de multa habundantia minime ~~gaudet~~
letatur. quam usque per amorem celestis pa-
trimonii aut largiendo dispergunt. aut
despiciendo deserunt. Sequitur. Si vidi so-
lem cum fulgeret. aut lunam incedentem
clare et letatum est cor meum in abscon-
dito et osculatus sum manum meam ore
meo que est iniquitas maxima et negatio
contra deum altissimum. Dictum non est quia
utique sub lunaria habitans misteriis
deputata celi milicia vocatur. in
quarum cultum multos nonnullos teste scriptura
cecidisse. Sic scriptum est. Adoraverunt
universa celi milicia. Et quia sol et
luna aliter videtur ad usum. aliter ad ve-
nerationem eo more quo a cultoribus suis
venerari solet. solem et lunam beatus Iob
nequaquam vidisse se perhibet. nec letatum
fuisse cor suum. nec osculatum manum
ore suo. In qua usque osculatione quid
aliud quam gratia venerationis exprimitur.
Que si fecisset utique se iniquitate maxima
3 et dei negatione notat. Sed post
tanta de se locis superioribus virtutum cul-
mina narrat. Quid nunc mirum memo-
rat si solem et lunam non se adorasse
memorat. Sed pensandum est quod pro eo quod in
auro non habuisset fiduciam. nec in multis
divitiis letatum se fuisse testatur. ad
hunc ad sublimiora ducitur ut tan-
to nos magis erudiat quanto aliqua
subtilius narrat. Ait enim. Si vidi
solem cum fulgeret et lunam incedentem
clare et letatum est in abscondito cor
meum. Quid hoc loco videre dicitur. nisi con-
siderando intueri. Unde et psalmista ait. Iniquitatem
si aspexi in corde meo non exaudiet
dominus. Que minimis iniquitas exprimi in
ore non possit si non conspicitur in corde. Sed
aliud est videre per iudicium. aliud per
appetitum. Sanctus igitur Iob solem fulgentem
et lunam clare incedentem nequaquam vidisse
se ~~testatur~~ perhibet. ut se demonstraret
presentis lucis speciem non appetisse. Quasi
per despectum terrene habundantie sue
patenter insinuat. Quod dicat quod nequaquam
in auro letatus sum. quia in ipsa quam lu-
ce corporea delectatus non sum. Sancti enim
9 viri quoque omnia presentis vite oblectamenta
despiciunt. pro illius interne lucis dulce-
dine. ab hac exteriori luce animum qui a
tenebris avertunt intuitu quasi secum in
transeuntes contendunt ne huius lucis que
fulget exterius delectatione rapiantur. Lux
quippe visibilis si incaute diligitur. a
luce invisibili cor cecatur. Quia quanto ex
se animus inhians communis confunditur tanto
amplius ab intimis obtutibus reverbera-
tur. Solerter quoque ne corporeis sensibus

ad exteriora dilabatur. continuo studio
intra mentem suam occulta custodia disci-
plinae se colligit ut in tanto magis in-
maneat integer, quanto minus extra se
fusus. Hoc ergo disciplinae vigore intra
mentem suam constringit. se quoque exterioris vitae
appetitum fugiens dicebat: Diem hominis
non concupivi tu scis. Quod ergo apud prophetam
de die hominis non concupivi, hoc de semetipso
beatus Iob verbis aliis asserit, quia fulgentem
solem et lunam incedentem clare non vidit.
atque ex his in abdito cordis laetatus non
sit, quia in nimio gaudio in potestate de his
per delectationis desiderium non videbat. Sed
vero cuncta haec quae iuxta historiam tractando
discussimus, per allegoriae quoque mysterium perscru-
temur. Quid in hoc loco aliud accipi nisi
praeclarum intellectus ingenium? Quod obrizum
in mente quia divini igne amoris excoqui-
tur, in se format claritatem pulchritudinis. cotti-
diana incrementa fioris. Restat enim mens
per torpore veterascere quae per desiderium studet
semper inchoare. Hinc namque per Paulum dicitur: Re-
novamini spiritu mentis vestrae. Hinc propheta quia
ad perfectionis culmen iam venerat, qui in-
choantis dicebat: Dixi nunc coepi. quia
videlicet si lassescere ab inchoato bono nolu-
mus, valde necesse est ut inchoare nos cottidie
credamus. Nec abhorret a rationis ordine
quod animo dicimus ingenium designari. Luna
sic in ornamento animum supponitur ut
geminus ordo desuper disponatur. Ita cla-
ra secundum ingenium in divinis muneribus
substituitur, et distincta super se graduum
dona percipit. Et non quod scientiae animum cum
sapientia habet. Quid sapiens nimirum dixisset
Sapientia abscondita et thesaurus invisus quae uti-
litas in utrisque. Sed cum ait viri robur suum
animo non deputat, quia quantolibet ingenio
fulgeat nil se ex suis esse viribus pen-
sat, et cum sentire omnia valere possunt,
prius intelligere semetipsos cupiunt. Quorum
ingenium lunae more solis prius illustrat
locum in quo oritur, et per gradus ad cetera
ad quae procedendo dilatatur. Nisi enim intenden-
do cognoscendis aliis semetipsos nescirent
at ibi solis radius ubi oritur tenebrae
essent. Ingenium itaque virtute ad conscendenda
spatia infinita dirigitur, atque ex infinito
suae cognitionis melius convalescunt. Quan-
tum quo robur non credit, si in accepto
ingenio fiducia non habetur. Sed bene Salo-
mon admonens ait: Habe fiduciam in
domino ex toto corde tuo et ne innitaris
prudentiae tuae. Dicat ergo: Si putavi an-
tum robur meum et obrizo dixi fiducia
mea es. Ac si aperte fateatur dicens: Nec quia vari-
ter intellexi ingenio meo et bene nec
menti ipse si qua egisse me bona contigit

deputavi. Sed adhuc subtilius humilitatem cor-
dis sui nobis insinuans ait: Si laetatus sum
super divitiis meis multis, et quia plurima reperit manus
mea. Sed divitias multas appellat per
significationem quae dum nisi inundantia acumina consilio-
rum quae conveniunt in eius mentem cum hi cogita-
tionum congregant. Has ergo divitias sa-
pientiae Salomon contemplatus ait: Corona sapien- Prov. 14
tium divitiae eorum. Quia et divitias non metal-
la terrena sed sapientiam nominat illico per contrarium
subdit: Fatuitas stultorum imprudentia.
Si enim coronam sapientium terrenas divitias
diceret procul dubio fatuitatem stultorum paupertatem
poneret. Sed imprudentiam fatetur. Sed dum fatuitatem
stultorum imprudentiam nominat, addidit sa-
pientium divitias quas prudentiam dixerit
indicat. Has in se Paulus scientiae diviti-
as contemplatur, et contemplatorum suam considerans
humanae fragilitatis humiliatione ait: Habemus 2 Cor. 4
thesaurum istum in vasis fictilibus. Multas ita-
que apud nos divitias reperimus cum dona
inundat intelligentiae, satis eloquia investi-
gando percipimus, atque in his plus nunc tu
sibimet divisa sententias. Non autem secunda
lectura in divinis paginis vel fortia vel mul-
ta cognoscere sed cognita custodire. Magis quam Quia magis cognoscit magis obligatur
bene intelligit, quod intelligendo debeat agnosce-
re. Tanto ei intellectus latius extenditur tanto ad
explenda opera enixius ligatur. Hinc in
evangelio veritas dicit: Cui multum datum est multum Luce xii
quaeretur ab eo, et cui commendaverunt multum
plus petent ab eo. Deputemus igitur intelligentiam
datam quasi pecuniam mutuam, quo plus no-
bis creditur ex benignitate eo amplius de-
bitores tenemur in opere. Et plerumque eadem
intelligentiae pretium pecunia cum ad usu-
ram datur amittitur nisi caute servatur.
Neque negligenter intuendum est quod prophetarum 4 Re 6
filii cum in Iordane ligna caederent unum
eorum securis ex manubrio in profundum
lapsa disparuit. Ferrum quippe in manu-
brio est intellectus in corde. ligna vero
per hoc caedere est prava agentes increpare
Ad nomen ergo dum fluvio agitur dum lap-
sus vanae gloriae in accepta sapientia non
vitatur ferrum in aquam perditur. Quia ex dissolu-
to opere intelligentia fatuatur. Unde per sa- Intelligentia quae creditur
intelligentiam ad hoc nomen datur ut ante
dantis oculos ex bona actione debeat
restitui. Unde et recte is qui ferrum amiserat
clamabat: Heu heu domine mi et hoc 4 Re 6
mutuum acceperam. Habent ea electorum
hi proprium ut si quando eis in sua scientia fur-
tiva vanae gloriae culpa subrepit, ad
cor velocius redeunt et quasi in se in di-
stricti iudicis oculos damnabiliter incurrunt
lacrimis insequuntur. Quia flentes non solum
conspiciunt ante mala quae commiserunt sed
ex accepto munere quae etiam reddere bona

debuerunt. Qua nimirum tanto se amplius
peccatores sciunt quanto ex neglectis bonis
que agere poterant debitores teneri. Recte ergo
qui perdidit ferrum clamabat: Heu heu heu
domine mi et hoc ipsum mutuo acceperam. Ac si aperte
dicat: Illud per dissolutionem negligentie
perdidi quod ut per bona opera redderem ex gratia cre
D ditoris accepi. Sed tunc mente deserit
qui in peccatis se vacuatum recognoscit. Unde et mox
heliseus lignum deorsum mittit et ferrum
in superficie attollit. quia videlicet redemptor noster
pie nos respiciens cor peccatoris humiliat
et ei quam amiserat intelligentiam reformat.
Lignum mergit et ferrum relevat. quia cor
affligit et sciam reparat. Unde bene in alia
translatione dicitur. Et confregit lignum atque
Ca. 7 Eiactavit et sic ferrum sustulit. Lignum
namque infringere est cor ab elatione conte
rere. Lignum ad ima iactare est elatum
cor in consideratione proprie infirmitatis humiliare.
Atque illico ferrum ad superficiem redit.
quia ad usum exercitationis pristine intel
ligentia recurrit. Igitur quod donum intellectus
quod accipitur vix etiam tot difficultatibus
custoditur. curandum quippe est ne ocio torpeat. curandum
ne in exercitatione vitio
opis elationis evanescat. Sancti viri minime
exultant cum cognoscunt que faciunt. sed
cum faciunt que cognoverunt. et si intelligendo
congaudent muneribus largitoris. metuentes
tamen considerant debitum operis. ut videlicet
actione persolvant quod eis prerogatum est in
cognitione. Stultus namque est debitor qui
gaudens pecunias mutuas accipit.
et tempus quo reddere debeat non attendit.
Moderatur autem leticiam accipiendi quem so
lerti providentia etiam constitutum tempus
reddendi cogitatur. Quia igitur sancti viri
in hiis que vigilanter intelligunt securam le
ticiam non extollunt. dicatur recte. Si le
tatus sum super multis divitiis et quia plu
rima reperit manus mea. Ac si aperte
dicat. Neque me in eo locupletem
credidi quod recta que agere debui etiam
multa cognovi. Nec intelligentia cor meum
extulit. quia id consideravi debite operationis
pensum. Verendum vero est quia plerumque contingit
ut cum intellectus altitudo percipitur etiam se
metipsum animus valde sollicitus ab elationis
lapsu teneatur. Sed cum immaginem in
telligit et operari ceperit. corpore non
unquam quo fortius oneratur laboratur atque in suis
actibus se certos pre gloriatur. Beatus
igitur iob sic intellectum animum non extulit.
nec lumen quod ante humanos oculos intime o
perationis elevavit. Unde et apte subiungit
R Si vidi solem cum fulgeret. Sol quippe in
fulgore est bonum opus in manifestatione
Ca. 7 Sceptrum namque est. Sic luceat lux vestra
coram hominibus ut videant opera vestra bona
et glorificent patrem vestrum qui in celis est. Et luc
ernam sub divinis lumbi vestri precincti et lucer
ne ardentes. Quid enim in hoc loco fulgente
sole id est convenientis lucernis ardentibus designatur. Bonum quippe opus cum in medio
proximorum lucet. lucerna ardet in nocte.
cum vero in ecclesia resplendet sol fulget
in die. Bonum opus si adhuc tale est quod
solummodo manifestatur lucerna videlicet in no
cte est. Si autem ita proficiat ut imitari a
bonis et perfectioribus possit nimirum sol
est in die. Bonum opus cum per actionem vi
te corporis lucet. quasi lucerne more lu
men ex testa resplendet. Cum vero per so
lam virtutem mentis in contemplatione attollitur
quasi more solis lux ex celo veniens
videtur. Quia igitur beatus iob multa de se ho
spitalitatis ac misericordie dona bona narraverat. que
profecto tanto adhuc minima quanto et cor
pora nominat gesta. Ad virtutem spiritualium
culmine mentis oculum revocans profectionis
sue meminit. et lucere exortum quamquam de se
B aliis cerebrum solem vocavit. Sunt vero non
nulli qui cum bona aliqua faciunt magnitudinem
suam protinus obliviscuntur. et cordis ocu
lum in consideratione bonorum operum que exhi
bent fagunt. atque eo se iam sanctos esti
mant quo mentem bona que agunt malorum
suorum id est quibus et fortasse adhuc implicati
sunt memoriam declinant. Ac si scilicet districtionem
iudicis vigilanter attenderent plus de mal
suis metuerent quam de imperfectis bonis ex
ultarent. plus inspicerent quod de hiis que
adhuc ab eis agenda sunt debitores
tenerentur quam quod operantes quedam iam debiti
parte solverunt. Neque enim absolutus est debi
tor qui multa reddidit sed omnia. Nec ad vi
ctorie bravium pervenit qui in magna
parte spectaculi velociter currit. si iuxta
metas veniens in hoc quod reliquum est
deficit. Nec ad quelibet destinata loca
pergentibus inchoando prodest longum iter
carpere si non et iter totum valeant consum
mare. Quid ergo vita etenim quevis quid
aliud quam quedam itinera agimus per que
ad patriam festinamus. Sed quid prodest quod cur
rimus multa si ea que ad perveniendum restant
negligimus. Relique. More itaque viatorum
nequaquam debemus aspicere quantum iam iter e
gimus. sed quantum superest ut perveniamus. ut
paulisper fiat preteritum quod indesinenter
et timide adhuc attenditur futurum.
Ca. 8 Amplius est de eis aspicere que bona necdum
fecimus quam ea que nos iam fecisse gaudemus.
Sed hic humana infirmitas spiritum ut plus
ei intueri libeat quod in se sibi placeat
at quam quod displiceat. Eger quippe oculus
cordis dum laborat in consideratione sua

metuit q̄ quoddam stratum delectationis
in quo ubi molliter iaceat inquirit. Atque
dicto q̄ corrigenda de perfectis bonis sit as
securus intelligit sed que damna de neglec
tis pati nescit. Plerumque enim hec vicia
temptant etiam electi. Plerumque eorum cordi
suggeritur ut bona queque fecerint ad anim
renocent et secura iam leticia exultent
Sed si vere electi sunt ab eo quod sibi placet
mentem velociter divertunt. Omne in se de per
actis bonis leticiam deprimunt. Et de hiis
que se minus intelligunt egisse tristicia re
greciunt. Indignos se estimant et pene
soli bona sua non videt que in se vide
ri omnibus ad exemplum prebet. Hinc est quod pau
lus dum expleta in se bona postponeret
et sola adhuc reliqua que erant exple
da cogitaret dicit Ego me non arbitror
apprehendisse. Hinc est adhuc quod ut
possit se de bonis que agebat humiliare
studebat ad animum preterita mala reducere
dicens Qui prius fui blasfemus et persecutor et con
tumeliosus. Qui et si aliquando dixit Bonum certam
certaui cursum consummaui fidem seruaui. In
tuendi sinthope est quia eo de tempore intulit
quo iam districtum ex corpore se cognouit
esse. Ibi quippe premisit dicens. Ego enim iam delibor
et tempus mee resolucionis instat. Tunc
ergo ad memoriam reduxit perfectionem operis cum
iam providit ad largitum spacium minime
subesse tempora operacionis. Sic enim dum vivimus
deus bona nostra a memoria repellere ne ex
tollat. Ita appropinquante exitu plerumque
ad memoriam ea mitte (?) victoriam ut vel
fiducia probeat et desperatum terrore pre
mat. Qui et si Corinthiis bona sua enu
merando narrat. Illos confirmare studuit
non se ostentare. Nam quia eadem bona non in se
attenderet patefacta probacione ipse testatur
edocent que expressa subiunxit. Propter quod pla
ceo mihi in infirmitatibus meis. Ut ergo di
scipulos instrueret de se summa referebat.
Ut vero se in humilitate custodiret considera
cionis oculum non in virtutibus suis sed in infir
mitatibus suis fixerat. Habent itaque proprium
iusti viri ut bona quod agunt videat. Et
tamen cum peregerint ab eorum memoria ocu
los auertant. Unde recte per beatum iob dicitur. Si
vidi solem cum fulgeret. Ac si aperte dicat
Opus meum etsi tamen aliis exortum lucem
tenuit ad presumpcionis gratiam non attendi.
Quia dum de eo extolli timui ab
intuendo oculos auerti. Sequitur Et lunam
incedentem clare. Post premissum solem aperte
quod incedentem clare lunam subdidit quia
scilicet post opus bonum fama laudabilis sequitur
per quam celebre nomen in hac presentis vite
nocte possidetur. Sed enim verum est quod quid
putat illustracionem lunam per oculum

circulum a radio solis accipere ut possit
lucem nocturnis temporibus exhibere: ab huius si
gnificacionis ordine hoc quia suspectio non
abhorret. Fama quippe a bono opere
vires accipit et favoris gratiam quasi claritate
luminis vires aspergit. Est aliud in luna
quod per similitudinem bonam aspergenti fame
conveniunt. Lux namque eius in tempore tenebra
rum iter ambulantibus ostendit quia et dum de
aliena vita lux laudis eminet a
liorum ad extendendum boni operis studium il
lustrat. Cumque illius opinio clara cog
noscitur. Hinc quasi perfecti itineris exemplum pre
betur. Sed nonnumquam opus quod de aliena o
pinione sumitur nunc inde desidio nunc ad
formatur. Nam et infirme mentes cum bona
de aliis audiunt alii se ad operacionem vir
tutis non amore virtutis sed delectatione lau
dis accedunt. Et perfecto liquet quia sic natura
solis est ut quecumque attigerit accendat
et siccet. Ita lunaris ignis est proprium ut
quecumque attigerit excitat quod est excitando ad opera virtuosa
humidum reddat. Ad vitam igitur alios pro bona dum sic dum prodimat
amore dei efferunt recti operis alios vero
amor laudis inflammat. Sed cum recti
operis affectum incedimus quasi pro igne solis
a vicior humore siccamur. Cum vero quasi ad
opus bonum laudis ardore provocamur conce
pita fama quasi luna humectamur. Quam
nervi animi et accedit et resoluit. Accedit Ca 1 l
scilicet ad exercicium boni operis resol
uit vero ad concupiscentiam favoris. Plerumque
tamen ad excedenda bona opera aliene nos utiliter
extra persuadet et cum mente humili opinionis
aliene bona suscipimus nostra vel ad melius
bona producimus vel ad bonum mala permu
tamus. Cumque nos de vita proximi fame
splendor irradiat mens nostra ut prodi
ximus ad obtinendum virtutis iter se di
rigit quasi in lune lumine gressus ponit. Sed
sic ex aliena opinione proficimus sic ple
rumque si laudibus fame inde intendimus
a virtute vacamur. Quia dum delectatus
animus in hec que se extrinsecus iure considerat
oblivisceretur ad quod intus anhelabat.
Sancta igitur scientia viri intelligentie sua non
corrumpitur de multis divitiis gaudere de
spexit. Sancta vero et magis operis non infla
mat. Solem fulgentem non vidit. Sancta quia
illum nec fama laudabilis extulit cla
re incedentem lunam minime attendit. Eo ... cap. ... xxiiii quo
Sunt tamen nonnulli qui per subtilem intelligen A
ciam ut que non faciunt bona cognoscunt. Hi minimum
super multis divitiis letantur cum quelibet summa
intelligendo reperiunt atque in elacione spiritus
inuencionibus corrumpuntur. Sunt vero non alii intuentibus
nulli qui intelligencia quidem non elevat sed
exhibita operacio exaltat. Quasi dum accedentes
sinas respiciunt apud mentem suam certos

dedignando sibi praeponunt. Hi videlicet ex nihilo divitiis non gaudent, solem tamen fulgentem vident. Et sunt nonnulli quos nequaquam operatio propria extollit, sed cum ab hominibus laudari pro hac eadem operatione bona coeperint, ipsis hominum favoribus devicti quia magis se quasi in sua cogitatione conspiciunt atque cordis custodiam dissolvunt. Hi profecto etsi fulgentem solem videre non licet, lunam tamen clare incedentem respiciunt, quia inter huius vitae tenebras dum in opinione suae claritatis aliquid effulgent, hi luce gratiae quasi ex nocturno lumine ducuntur et intuentes lunam se non vident, quia semetipsos nescire incipiunt, dum mentis oculos in transitorium favorem defigunt. Sciendum vero est quod hominum sic mente contingit sicut conspicimus arbustorum. Ubi cum

Similitudo arboris et virtutis

Arbor assimilata hominem proficientem

futurae arboris plantatio in semine progreditur in ortu atque ad extremum producitur in ramis. Sic mentis profectus sic unusquisque vel tenerius successit operationibus. Sciendum magis in intelligentiae ortu in operatione atque ad ultimum convalescit usque ad provectus magnae latitudinis. Sed cum quis ex sua intelligentia extollitur, arbor quae oriri potuit in semine putruit. Cum vero per operationem bonam elationis peste corrumpitur, quasi iam orta siccatur. Cum autem neque intelligentia neque operatione corrumpitur, sed excrescente magnitudine dum favor laudantium sequitur atque a statu suo bene operantem animum evertit, linguarum velox arborem protulit, et quod in ea robustum excreverat tempestas famae radicitus evulsit. Quo enim arbor altius ad superiora surrexit, eo ventorum vim vehementius sentit, quia quo quisque plus in bona opera attollitur, eo amplius ab ore laudantium flatu fatigatur. Unde ita quia adhuc arbor in semine est, metuendum est ne ipsa seminis conceptione putrescat. Cum autem ad virgultum producitur, curandum est ne hanc manus elationis tangat atque viriditatis suae accidentes arefaciat. Cum vero valenti robore iam ad alta se sublevat, formidandum est ne hanc a dimotione laudis ventus germinum radicitus evellat. Sed inter haec sciendum est quia ne immoderatis laudibus evanescamus, plerumque nimio ventorum impetu moderamine ex detractionibus lacerari permittimur, ut cum nos vox laudantium elevat, lingua detrahentium humiliet.

Deus permittit detrahi bonis ne labantur

Cap. viii

Nam et arbor saepe quae unius venti impulsu ita repellitur ut paene iam evelli posse videatur, alterius e diverso vehementi flatu erigitur; et quod ex hac parte inflexionem pertulit, ab alia parte ad statum redit. Unde et iam arbor alte radicata quia inter adversantes ventos fixus steterat, quae

dicebat per gloriam et ignobilitatem, per infamiam et bonam famam. Saepe enim lingua benignitatis insolentis auribus admota, dum foras sermonibus perstrepit, intus quandam mentis per tactum elationis tempestatem concutit, quia ut hic quasi aliquid de humanis favoribus gaudens, nec facile exteriora ostendit, sed tamen corruptionis vim intus tenuit, intus sciat. Et sunt nonnulli quos ita lingua inflat ut usque ad verba elationis pertrahat, qui dum vox in perditione hoc ipsum quod patefacere quod elevantur erubescunt, atque audientes suis praeconiis extolluntur, sed tamen usque ad elationis verba non exeunt, et gaudere se in talibus non ostendunt. Unde beatus Iob convenerat arrogantem se non solum in verbis sed etiam in cogitatione quasi tacita minime fuisse perhibet, dicit: Si vidi solem cum fulgeret et lunam incedentem clare, illico subiungit: Et laetatum est in abscondito cor meum. Eo videlicet attestante quod nobis innuitur, nisi quod magno metu et circumspectione opus est ne mens intra unaquaque de suis laudibus vel tacita laetetur. Cum sic enim quasi claritatem lunae famae suae magnitudinem conspicit, si in occulto mentis gaudium fit, cum iste non auctori se praetulit cuius dono ut bene operaretur percepit, et tamen in eius munere de gratia suae laudis hilarescit, despecto eius honore conditoris semetipsum plus amare convincitur cum promissis laetetur. Sancti namque viri nonnumquam etiam de bona sua opinione gaudent, sed cum per hanc ad meliora proficere audientes pensant, non iam de sua opinione sed de proficientium gaudent utilitate, quia aliud est favore quaerere, aliud de provectibus exultare. Sancta in re notandum est, ut cum audientium utilitati non proficit, mentem nequaquam fama laudantium non elevet sed fatiget. Cum enim humanae linguae attestatione laudamur, occulta pulsatione requirimur quid de nobis ipsis sententias [illegible] haec etiam mens etiam cum de se falsa bona dicuntur exultat, quia non apud Deum qualis vivat, sed apud homines qualis innotescat excogitat. Iudicium ergo de se Dei omnipotentis despiciens et solum hominum quaerens, ut auditas laudes attollitur, et quia hoc solum considerat quod de se humano laetatur.

Sancti gaudent de opere bona proximi

At contra si cor valet humile est, bonum quod de se audit a nimium recognoscit, et quia fallacia dum metuit, a recte si adest ea si valet sit, eo ipso formidat ne ab aeterna Dei retributione sint perdita quae sunt considerata hominibus divulgata. Pavet quod vehementer ne spes futuri muneris in mercede praemium transitorii favoris. Quanam ex re agitur ut electorum animus magno laudum suarum igne excrementur

atque ab omni torporis sui rubigine me-
ntem cogitationis excoquere. Tanta enim
consideratione trepidat ne a deterioribus quibus
laudatus est et non sit magis divini iudicii
inveniat a deterioribus et quibus laudatur eleva-
tus operetur primum probat. Unde plerumque
fit ut sic iniustus ex laude sua polluatur
ut vir sanctus et iustus audita sua
laude purgetur. Nam dum bona que egit ab
omnibus prefert considerat subtile contra se ut di-
ctum est extremi iudicii examen me-
tuit atque trepidus ad conscientiam recurrit et
quicquid illic invenit reprehensibile corrigit
Quem enim bona sua invenisse formidat
subtilitatem futuri examinis pertimescens
hunc quem in se mala occulta sunt amputat
caveat namque si talis deo non ostenditur qualis
ab hominibus predicatur et neque contrarium est ut i-
pso potius innotescat in hoc decreat remu-
neratione. Iam enim de bonis suis que retribucionem
exspectat nisi eius alia quam ab hominibus
quesierit adiungat. Unde bene per Salomonem dicitur
Sicut probatur in conflatorio argentum et in for- a
nace aurum ita probatur homo ore laudantis.
Argentum quippe vel aurum si reprobum est ig-
ne consumitur si vero probatum igne declaratur
hic iniunctum est et sanctus operatur. Nam qua-
si sibi in eo quod laudatur ostenditur. Ubi ei au-
ditus se laudibus extollit quod iste aliud
quam aurum vel argentum reprobum fuit quem
linguae fornax linguae consumpsit. Ubi autem fa-
vores suos audiens ad superni iudicii
considerationem redit atque ne de his apud
occultum arbitrem condemnetur metuit quasi ex
purgationis igne ad magnitudinem cla-
ritatis redit et excrescit et omni mente
dum trepidationis sustinet inde clarius
fulget. Bene igitur Iob quamvis se de opera-
tione extulisse considerent dicit. Si vidi solem
cum fulgeret. Quia vero hinc a iudicio ultimi
intuitum non fama laudabilis non dimittit
adiunxit. Et lunam incedentem clare. Quia
per opinionis sue gloriam dum vinci nec ta-
citus operatione premisit pertinens subdit. Et
si letatum est cor meum in abscondito. Et
quia plerumque in considerata mens dum tuisi
torio favori non dimittitur ad hoc nisi per
trahit ut laudet ipsa quod fecit quid
tunc que promissa est congrue subinfertur. Si R
osculatus sum manum meam ore meo. Per os
autem locucio designatur sicut per Salomonem
dicitur. Abscondit piger manum suam sub ascel-
la et laborat si ad os suum porrigat. Ca-
pigro est labor manum suam ad os por-
rigere. Quia desidiosus quisque predicator nec
hoc vult operari quod dicit. Manum quippe ad
os porrigere est voci sue concordare in
opere. Manum vero suam osculatur ore suo
qui laudat quod facit et testimonio ipse
locucionis sue virtute attribuit operis. Quia au-
tem quos despicatur in his qui ipsa operandi mu-
nera largitur. Unde bene per egregium predica-
torem dicitur. Quid autem habes quod non accepisti | Cor
Si autem accepisti quid gloriaris quasi non accepe- S
ris. Sancti autem viri sciunt per quod prius lap-
su de corruptibili stirpe se editos et
non virtute propria sed preveniente superna gratia
ad meliora se vota vel opera commuta-
tos et quecumque sibi mali inesse cognoscunt
de mortali propagine sentiunt meritum quecumque
vero in se boni inspiciunt immortalis gratie
cognoscunt donum. Ei quoque de accepto mu-
nere debitores se esse sciunt qui et preveniendo
dedit eis bonum velle quod noluerunt et
subsequendo concessit bonum posse quod vo-
luerunt. Unde per Iohannem dicitur adoraverunt viventem apoc
te in secula seculorum mittentes coronas su-
as ante thronum dei. Coronas quippe suas
ante thronum dei mittere est victorias suorum vi-
ctoriarum non sibi tribuere sed auctori ut ad
illum referant gloriam laudis a quo se sciunt
vires accepisse certaminis. Beatus igitur Iob
quia bona que operatus est narrat ut non hec
operationi sue tribuat sed ad auctoris
laudem vertat manum suam ore suo se
osculatum fuisse abnegat. Ac si patenter
dicat. Ego mea opera tamquam mea non
prefero quia auctorem sui gratiam committere De pulso [illegible]
negare quisquis sibi tribuit quod operatur. Unde
et protinus subdit. Que est iniquitas ma-
xima et negatio contra deum altissimum. Liquet
enim quia illi negat cuius despecta gratia
sibi vim eius boni operis arrogat. Quod etiam
et iniquitas maxima vocatur quia de peccato
quod ex infirmitate est spem neque perdit quia
a supremo iudice veniam querit. Presumpto-
re autem virtutis ipse tanto gravius despe-
ratione est quanto longius ab humilitate. Cumque vires
sibi tribuit operis ad adiutorium non recur-
rit auctoris. Fit quoque ut eo gravius peccator
peccat quo tempore hoc quia peccator est ignorat. Se-
quitur. Si gavisus sum ad ruinam eius qui me b
oderat. Et exultavi quod invenisset eum ma-
lum. Dispotenter dei discipulos esse sola cu-
stodia caritatis probat hinc est enim quod per se-
metipsam veritas dicit. In hoc cognoscent omnes Io 13
quia mei estis discipuli si dilectionem habueritis
ad invicem. Quam inimicis dilectio si cor
minime vacat replet duobus modis ostendi
solet scilicet si amicos in deo et inimicos dili-
gimus propter deum. Sed sciendum quia inimici Lasp x
dilectio tunc veraciter custoditur cum et de profe-
ctu addicimur nec de ruina illius letamur
Nam sepe in dilectionis imagine erga
inimicum fallitur animus se quod hunc diligere
estimat si eius vite contrarius non existit
Sed dilectionis vim occulte et veraciter a-
pperit quia inimici a casus interrogat Nec ei

d'se ad plenum semetipsam metus hominis
sit. Ni eam quem super adversarium credit in
defectu vel profectu mutasse modum sui sta-
tus invenit. Sed cum de prosperitate addicitur et de
calamitate se odientis letatur, constat quia
non amat quem non vult esse meliorem,
cum quo etiam stante voto prosequitur quem
cecidisse congratulatur. Sed inter hec sciendum est quia
evenire plerumque solet ut non amis-
sa caritate et inimici nos ruina letifi-
cet. et rursum eius gloria sine invidie culpa
contristet, cum et ruente eo quosdam bene
erigi credimus. et proficiente illo plerosque
opprimi formidamus. Sed hac in re mente
magna nec eius iam defectus agitur nec profe-
ctus adicitur; sed contra inimica cogitatio non quod
in ipso sed quod de ipso circa alios agatur atten-
dit. Sed ad hec suadenda valde est necessarium sub-
tilissime discretionis examen ne cum inimica
odia exequimur fallamur sub specie utilitatis
aliene. Sed at de morte inimici gaudendum
animo non esset probata non diceret Letabitur iu-
stus cum viderit vindictam impiorum. Sed aliud
est impium ad inimicum perti. Nam sunt
plerique inimici qui non sunt impii, et sunt non-
nulli impii qui nobis specialiter non videntur
inimici. Una ac mens omnes quem inimicum
tolerat. eum ipsum et iniquum putat. quia
eius culpas apud cogitationem suam livor
accusator exaggerat. Ab ipsis vero fla-
gellis premitur. immo iniquus creditur si adver-
sarius minime sentitur. Una in re dis-
cernendum est aliud esse quod nobis aliud vero
quod deo et ceteris in iniquo noceret. Nam si
alius bonus est sine ira forsitan culpa
nobis non potest esse malus. Nunc autem de eius
ruina iam gaudendum est. cuius nos so-
los etiam est adversa tolerare. Cum vero
in ac multorum hostis premitur de erepcione
priorum potius quam de inimici interitu neces-
se est dicamus ut letetur. Oportet namque ut per-
cutiente adversario subtili pensare discretionis.
et quod debeatur ruine peccatoris. et quod iustitie
ferientis. Nam cum perversum quemque omnipotens
deus percutit. et condolendum est miserie
pereuntis. et congaudendum iustitie iudicantis
ut nobis in luctu sit pena morien-
tis proximi. et rursus in gaudium veniat
exhibita equitas iudicantis dei. quatenus
nec perituri existamus adversarii. nec iudi-
canti deo inveniamur ingrati. Sed tamen quia
nos quia cuncta in adversitate odia per-
fecte calcavit dicat: Si gavisus sum
ad ruinam eius qui me oderat. et exul-
tavi quod invenisset eum malum. Qua videlicet
inimicum diligens dum adversario cor-
ruente condolens in malis illius ipse ad
bonum crevit. ut inde iste ad be-
atitudinem cresceret unde illum mala

quem mebatur invenissent. Quia vero sepe nonnul-
li eos quos super adversarios estimant
maledictione feriant quo virtute nequiter
prevalent. in quo apparet patet quia mala si
possent facerent. qui ea que facere nequeunt
imprecari minime desistunt. Sed beatus
iob ostendens se a culpa etiam maledictionis
alienum secutus adiunxit: Non enim de-
di ad peccandum guttur meum ut expe-
terem maledicens animam eius. Peccaret quippe si
hec optaret sibi a deo quod ipse facere vel
omnino non posset vel si posset minime deceret.
Nam qui maledictionibus inimicum impetunt quod
aliud in voto deum facere voluerint nisi quod
ipse ipsi aut facere nequeunt aut erubescunt.
Mortem namque adversario exoptant.
quam et si possunt inferre metuunt. ne aut
perpetrati homicidii rei teneantur. aut
iniqui appareant etiam cum sunt. Quid est ergo
deo dicere occide quem odi nisi apertis vocibus
clamare: hoc fac adversario meo quod
me in illum facere nec pertinet decet. Sed in-
ter quoque peccato verbis peccandum nobis est nobis
ubi iste vir legit Diligite inimicos
vestros. ubi legit Benedicite et nolite
maledicere. Et rursum non reddentes
malum pro malo nec maledictum pro
maledicto. Sed non audita extrinsecus se-
ne gratie precepta servabat. quia tamen in
mente illius sancti spiritus afflatus serebat.
Cui tamen magis esse est quod potentes erit dili-
gere. nisi et inter vincentes secum quoque gau-
dentes et familiares adversarios tolerare
consideravit. Si non dixerunt viri tabernacu-
li mei. quis det de carnibus eius ut satu-
remur. Vere immenso sima pt qz per in-
sterium ex voce redemptionis intelligi. Nam
in quippe eius tabernaculi de carnibus eius
saturari cupierunt. scilicet vel iudei persequen-
tes vel gentiles credentes. Quia et illi
moliti sunt corpus illius quasi consumendo
extinguere. et isti esurientes mentem
suam desiderant per cottidianam immolationem
sacrificii de eius carnibus saturari. Sed
nunc solius historie virtutem sequentes
pensemus quanta fortitudine sancti viri anima
mirum ex qua solicitus ad quam pertinet quam
si iniuste agentibus a vinculis per silentium ce-
deret. quia per rectitudinem non contineret per-
fecto adversarios non haberet. Sed in eo
quod viam vite tenuit exoptatores
sue mortis invenit. foras patenter ad-
versarios pertulit. intus latentes in-
venit. At virtus est autem foris quempiam
videre mala que superet. et intus quod toleret
non habere. Perfecte ac magnitudinis laus est ad-
versa perpetuo extus fortiter. et intus cle-
menter. Nam sunt nonnulli in ipsa quasi fa-
miliarium conversatione corrigi nequeunt

Cumque letari de ruina alterius et de prosperitate contristari non tollit caritate

si

Inimicus et impius non sunt idem

Ex odio quosdam putamus inimicos et pravos

Gaudium de dampno iusti et dolor de prosperitate peccatoris simul

h)

3

7

7

9

...

12 Rom

sine culpa corrigere · atque ideo vel cor
rigentem indignatur vel non omnimodo hec age
tes generat / magis magisterii arte dis
simulanda sunt ipsa quod dissimulatione
toleranda que contra nos illata cuius a
corde laxamus si intra cura prius curata
cognoscamus Vnde bene contra salomonem dicit [Eccli 1] Cunctis
sermonibus qui dicuntur ne accommodes cor
tuum · ne forte audies servum tuum ma
ledicentem tibi · scit enim conscientia tua quod et tu
crebro maledixisti aliis Dum enim pe
samus quales erga alios fuerimus · esse
contra nos alios tales eo minus dolemus · quia
alienam iniustitiam in nobis vindicat quod in
se iuste conscientia nostra accusat / Scilicet Foris N
non mansit peregrinus hostium meum via
tori patuit Anima teste paulo · cari [1 Cor]
tas paciens et benigna describitur Per pati
enciam aliena mala equanimiter tolerat per be
nignitatem vero bona sua misericorditer impendit
Vnde et beatus iob et patienter domesticos
maledicentes pertulit et viatores ac
peregrinos apud se benigne suscepit ut
videlicet exaltaret istis exteriori ope con
cives illis per mansuetudinem non haberet
ad iracundiam · istis per mansuetudinem pateret ad se
venientibus Vnde eterni sensus redemptorem
qui humana per spiritum sanctum prophetie intuens
predicamenta que illius in opere servat · quo
nos admonet dicens · dimittite et dimittetur [Luce · Dimittite et dabitur]
vobis date et dabitur vobis Dare enim miseri
cordie res pertinet quo exterius homini dimit
tere autem ad relaxandum dolorem que intus
ex aliena culpa concepimus · Sed sciendum quod qui
dimittit et non dat · et si non plene opa
tus est meliorem tamen partem iure tenuit Et
autem et minime dimittit · nulla omnino
magis facit · quod ab omnipotente deo munus
ex manu non suscipitur · quod a corde obliga
to in malicia profertur · Mundari autem prius debet
animus quam elemosina prebetur · quia omne quod datur deo
ex dantis mente pensatur · Luctu igitur ma
licie macula ab interiori nostro hominis co
gitationis immutatione tergenda est / quia ira
indignans placare nescit oblacio quamvis insi
ex modica placeat offerentis · Vnde scriptum [Ge 4]
est Respexit deus ad abel et ad munera
eius · ad caym autem et ad munera eius non
respexit · Neque enim sacra pagina dicit Respe
xit ad munera abel et ad munera ca
ym non respexit · Sed prius dicit quod respe
xit ad abel · ac deinde subiunxit · Et ad
munera eius · Et rursum dicit quod non respe
xit ad caym Deinde subdidit nec ad
munera eius · Ex dantis quippe corde id quod
datur accipitur · Dicto non abel ex muneribus
sed abel munera oblata placuerunt · Prius
namque dominus ad eum respexisse legitur quod
dabat quam ad illa que dabat

Vnde beatus iob dicturus nobis in hospi [Lan B]
talitate quanta largitate sua · prius circa ad
versarios pertulit paciam et benignitatem
suam · quod ruine non exultaverit inimici · quod ver
bis maledicis persecutores suos non in
pecierit · quod sentientes intus secum equanimiter
tolerauit et tunc demum hospitalitatis
munificenciam pertulit Vt audito scilicet nar
rationis sue ordine discamus quod exteriora
munera ex interna cordis mundicia
condiuntur · et virtutum eius contextio lectorem do
ceat qualis apud se esse debeat cum exteriora
bona aliis subministrat Sed quibus se inter tanta
virtutum culmina sanctum esse non credebat Ab
non utrumque ipsius tormenti tetigeret
ut si quid ut homo delinqueret delictum su
um hominibus innotescere nollet et leuius esse cre
debat si quod in minimis peccaret · culpam quam
suam mallet silencio tegere quam voce con
fessionis aperire Sepe namque contingit [Elatus vult deprehendi]
ut elatus virtutibus animus dum multa
bona prius in estimatione de se spargit contine
at ut confiteri non velit si quod reprehensibile
fecerit Quamvis vero erroris tenebras
ideo in se tolerat quia cordis oculum
tumor generat Vnde beatus iob inter tot ex
imia facta virtutum quod tam summus existit
in operatione ut demonstraret quod humilis fuit
in mente pertinus subiungit Si abscondi
quasi homo peccatum meum et celaui in sinu
meo iniquitatem meam / Hec sunt namque ve r
humilitatis testimonia et iniquitatem suam quem
quis cognoscere et cognitam voce confessionis
aperire Est contra consuetudinem humani generis
vicium et labendo peccatum committere et
commissum negando abscondere et conuictum
defendendo multiplicare Ex illo quippe la
psu primi hominis huius augmenta nequicie du
cit ex quo ipsam radicem culpe concepit Sic [Ge 3]
namque ille dum lignum vetitum contigisset
abscondit se a facie domini inter ligna
paradisi In qua absconsione scilicet quod deum la
tere non poterat non latendi effectus de
scribitur sed affectus intimatur Qui cum ar
gueretur a domino quod de ligno vetito contigisset
illico respondit Mulier quam dedisti mihi
sociam ipsa mihi dedit de ligno et comedi
Ipsa quoque mulier requisita respondit Ser
pens decepit me et comedi Ad hoc
quippe requisiti fuerant ut peccatum quod con
miserat transgrediendo confitendo delerent
Vnde et serpens ille persuasor qui non erat
reuocandus ad veniam non est de culpa
requisitus Interrogabatur igitur homo vbi esset
ut perpetrata culpa respiceret et con
tendo cognosceret quod longe a conditoris
sui facie abesset Sed adhibere sibimet [Excusatio culpe auget delictum]
utique solatium defensionis quam confessionis
elegerunt Cumque excusare peccatum per

volut vn p mliez · mlier p spēte
auxerūt culpā quā tuerī conati
sūt · oblitq adā dōmi tāgēte q ipē
pctī coz auctor extitit · q mliez fet
et eva clpā ad dōm refers q spe
te i padiso posuisset · ei ore falle
t dyab audierat · tuī sic dy · qr
de silēs ee in diuite neqiuerat · qd
exegit sīn cumulū dñi v facē silez
i clpa conati sūt · Sic ergo reatū
sūi defende dū volūt · addiderūt
vt clpa coz atrocior fiet · dyssensa
qz fuit spectā · Vn nūc qz huāi ra
in ex hac adhuc radice arrui
tūr · t cū d vicio suo qsqz arguit
sub defensionū vba qr sb qda fo
lia arbōz abscōdit · t ve ad qda
excusacōis opaca secreta faciē
qditoris fugit · dū no vlt qgsa
qd fecit · In q vzt ocultacōe no se do
mīo s3 dōm se abscōdit · agit qppe
Ne videre oīa videat · no at ipē
videat · Vno cōn cuiuz pctōri iam
exordiū e illuīacōis hūilitas co
fessiōis · qr semetipi ia parcere ren
nuit · q malū no erubescit qfiteri
qd fecit · t q defendēdo accusari po
tuit · accusādo se celerius defēdit
Vn t mortuo lazaro q mole mag
pmebat · neqqz dr · Reviuisce · sed
veni foras · Ex q vzt · r q gesta
e in illius corpe signat · quā nos
resuscitem in corde · In vzt mortuo
dr · Veni foras · vt nimirū hō in
pctō suo mortuus t p mole male
qsuetudis ia sepultus · qr coy qsciācz
suā ia e abscōditus p negatiā · a seipo
foras exeat p qfessiōz · Mortuo ei
veni foras dr · ut ab excusacōe atz
ocltacōe pctī ad accusacōz sua ore
ppo exire pvocet · Vnde dauid pphta
ab illa tanti morte facinoris reui
xisset ad voce dñi qi foras exīt
dū p nathan corruptus qd fecerat
accusat · Cā igr h ocultacōis culpa
in hūano gnē vehemt excreuit
bn btūs iob dū dicit · Si abscōdi
petm meū · inposuit qi ho hoīs
qppe ee pprīu qspicit · q ex pmt ve
tis imitacōe descēdit · vn apte
subdit · Et celaui in sinu meo inīqui
tatē meā · Septuagīta etēi sāc plerū
qz sinu pone p mete qsueuit · sic
voce eccle d psecutorib9 suis · q
nobis nā qiuncti sūt · s3 vita disimili
cti p pphā dr · Redde vicinis nris
septuplū i sinū coz · Ac si apte di
ceret · In mēte sua hc recipiat qd
in nris corpib3 seuientes opant

vt dū nos extius ex pte puniūt · Ppi
intius psce puniāt · Cā igr sinus sc3
tegēti mēt accipit · i sinu iniqte cela
re e hāc in qsciē latibulis ocultare
nec p qfessiōz detegere · sz p defensione
velare · Vno cōn btūs iacobus aplus
dt · Confitemi alterutrū pctā vrā t o
rate p inuice ut saluemi · Salom qz
ait · Qui abscōdit scelera sua no dirigetur
qui at qfessus fuerit t deliquerit ea miam
qsequet · Sz int h sciend q plerūqz
hoies t clpas qfitet t hūiles no
sūt · Nā multos nouim q arguente
nullo pctōres se ee qfitet · cū vero
d clpa sua fuerit corrupti defensio
pro criminē qrūt ne pctōres ee vi
deāt · Qui si tūc cū id spōte dicūt pe
ccatores se ee vā hūilite qgnosce
rēt · cū arguūt ab alijs ee qd qfes
si fuerāt no negarent · Quā in re
indicia vē qfessiōis sūt · si cū qsqz
pctōre se dt · id d se dicēti etiā al
teri no qdt · Nā qr scptū e · Iustus i
pn accusator e sui · Ille mag pctor
s3 iustus videri appetit · cū pctōre se
qsqz nullo arguēte qfitet · Sz qfes
siōis vitatē pbat · cū alt malū
qd fecit increpat · Qd si supbe defendit
liqt qr pctōres nos ex nobis ficte dice
bāt · Vn summope curād e · vt mala q
fecim t spōte fateam · t h ab alijs
arguētibus no negemus · Supbie qppe vi
ciū e ut qd d se fateri qsqz qi spōnte
sua dignat · h s ab alijs dedignet
Btūs i iob qnte fuit hūilitat osndit
q se t int adūsarios nouāt viuere
t tū no veba clpas vē qfessiōis
apire · Sz nond q supius vtutes su
as loquit · inferius pctm sūi qfitet
hic ei hoc demicat · qr vā d boni
suis dixat q nolūt tace d malis
Modo vtutes suas no clpā suā indi
cat · qr t pferunt t no taciut mani
festat · Vnd cte appet qnte indicie
in dispoz di oclīs fuit q t vitam
mala ne admitteret · t tn q eū qtīn
te qtigit hoīb9 no abscōdit qtō ei
t iusticie sit glia dedamasse pctm t
iusticie custodia qd no potuit declinare
pdidisse videat · Vn iste cuiz magnus
in vtutib9 sūis · in cte sblimius appa
ret · i pctīs suis huīet · in eo q nolt
vtutū qtemētiaz · mirē integritate
iusticie · mirē viscerā piet · ego in eo
no minus admiror qfessiōz hūilitatis
pctōz qz tot sblimia gesta vtutū
Mro ei qr p infirmit verecūdia
plerūqz qnuois e ctatis qmissa pec
cata pde qz no admissa vitare t

Confessio humilis e pn̄ iustificacōis

pcte

La 13

Jo 11

2 Ro 12

unquamque malum quamvis robustus vitet
nisi humilis perdurat. Beatus igitur Iob qui tot ma
gnis virtutibus fultus confiteri culpam non
erubuit ostendit in virtutibus quam humilis
fuit. Sed quia ex humilitate vera secura semper
mentis nascitur et tanto foras nil me
tuit quanto ad rerum culmina aliquid per e
lationis desiderium non anhelat ex post
confessione peccati recte subiungit: Si vidi ex
pavi ad multitudinem nimiam et despectio
propinquorum terruit me et non magis tacui
nec egressus sum hostium. Magna est securitas
cordis nil concupiscere huius secularis. Nam si
ad terrena concupiscenda cor inhiat
securum tranquillum quia esse nullatenus potest.
Nam quae non habita concupiscit ut habeat quae
metuit ne hic adepta amittat. Et dum
in adversis sperat prospera, in prosperis formidat ad
versa, huc illuc quasi quibusdam fluctibus
volvitur, ita per modos varios rerum
alternantium mutabiliter versatur. Quam
si semel in appetitione supernae patriae for
ti stabilitate aliquis figitur minus rerum tempora
lium perturbatione vexatur. A cunctis quippe exte
rioribus motibus eadem interiorum sua quasi quoddam
secretissimum secessum petit, ibique incom
mutabili inhaerens et mutabilia cuncta
transiens in se iam tranquillitate quiescit, sicque in
mundo ex mundi est excedit pressuras omnia
inter ... summorum. Et a cunctis rebus quas non
appetit quadam libertate super se esse sentit.
Hinc tempestate rerum temporalium intus sustinet
quia intuetur foras quae terrena omnia
concupita opprimere mente potuerant de
specta subter iacet. Unde bene per prophetam dicitur:
Statue te in specula, ut dum quisque speculatur
summa superemineat in infimis. Hinc
etiam Abacuc dicit: Super custodiam meam
stabo. Stat quippe super custodiam suam qui per
dilectionem disciplinae terrenis desideriis
non succumbit. Sed supereminet ut dum superna
tate appetit aeternitatem infra sit ei
esse quod transit. Tamen quia vir sanctus quantalibet
virtute praecellit cum in hac vita positus
adhuc extrinsecus carnis infirmitatis pa
titur, unde scriptum est: Verumtamen in imagine
dei ambulat homo, tamen frustra conturbatur. Ple
rumque agitur ut et terrae extrinsecus et imper
turbabilis maneat intus, et quod vane con
turbari potest de infirmitate carnis sit, quamvis
per imaginem dei ambulet homo de virtute
mentis sit, quia et robore intus divino
adiutorio. Et tamen foras adhuc parcia
humana. Unde bene Abacuc iterum via
summam protulit ad vitam veniente obviam:
Ingrediatur timor in ossa mea et subtus me
turbetur est virtus mea. Ac si diceret: Robur mea
virtus est in qua inferius turbor. Ipse quippe imperturba
bilis super se ipse sub se perturbabilis, quia semper
supernis raptus imperturbabilis maneo, et mea
virtus est in qua

se ascenderat in contemplatione rapiebatur ad summa
et sub semetipso erat in contemplatione adhuc
reliquias trahebat ad infima. Ipse super
se imperturbabilis quia in dei contemplatione iam
transierat, ipse sub se perturbabilis quia sub
semetipso adhuc infirmus homo remane
bat. Hinc sancte David propheta recordans
ait: Ego dixi in excessu mentis meae omnis
homo mendax. Cum videri potest videri omnis, et tu
falsa quia erit summa quia mendax ipse
protulisti. Si vero ipse non mendax vera summa
non erit quia dum tu verax es non omnis men
dax agnoscitur. Respondet quod praemittitur:
Ego dixi in excessu mentis meae, per excessum
sum quo mentis etiam semetipsum transiit cum
de hominis qualitate diffinit. Ac si patenter
dicat de omni homine inde vera summa
protuli unde corpore super hominem fui, in
tantum vero et ipse mendax in quantum homo, intantum
autem non omnino mendax in quantum per excessum
mentis super hominem. Sic itaque sic perfecti omnes
quamvis adhuc turbulentum aliquid de infirmitate
carnis tolerent, iam tamen intrinsecus tranquil
lissimo secreto perfruuntur per contemplationem
mentis, ut quicquid accedat extrinsecus illos
perturbetur minus. Unde beatus Iob securitate
mentis ostendens, postquam de se tot virtutum prae
dicamenta protulit, hoc quod praemisit consecu
tus adiunxit: Si expavi ad multitudinem
nimiam et despectio priorum terruit me
et non magis tacui nec egressus sum ho
stium. Ac si aperte dicat: Turbabat quidem
me extrinsecus aliquis, ipse in me intrin
secus imperturbabilis mansi. Quod namque hoc lo
co hostium nisi os debemus accipere? Per hoc
quippe quasi egredimur dum verbis quibus possumus
secreta cordis nostri aperimus, et quales intus
manemus in conspectu talis foras egredi
mur per linguam. Sunt vero nonnulli qui
omnino despici metuunt ac ne viles
fortasse iudicentur sapientes videri ap
petunt, hinc cogunt hostium egredi, quia per
sancti contemplatione quia magis apud se lateat
loquentes denuntiat, dum quia per impatientiam
victi quidam de se quae nesciebant aperiunt,
tamquam per oris hostium egrediuntur. Unde beatus
Iob dicturus quod oris hostium non fuisset
egressus, praemisit: Tacui. Quia videlicet ipsa
etiam turbatus a domo conscientiae exisset
si tacere nescisset. Sunt enim viri in com
motionibus tentationis semper omnino
refugiunt, et cum audientibus prodesse ne
queunt, etiam despici tacentes volunt,
nec de sapientiae sive ostentatione gloriantur, cum
quia aliquid prudenter dicunt non quaerunt
suam gloriam sed auditorum vitam. Cum vero
conspiciunt quia auditorum vitam lucrari
loquendo non possunt, tacendo scientiam suam
abscondunt ad imitandam quippe vitam

Quod omnis homo mendax

Capitulum 14

Sunt quidam tacent et quidam loquentes

dm qi ad qdda nob ppositu signu ei(us)
Ipe em dns qr vidit herode no pfecit
querere sz sig vt sciat mirari requisitus
Luce 23 ab eo tacuit/ et qr qstat tacuit ab eo
irrisus exiuit Scriptu naqz e herodes
at viso ihu gauisus e valde erat ei
cupiens ex multo tpe vide eu eo q
audiuet multa d illo et spabat sig(nu)m
aliqd vide ab eo fi ubi et subd Interro
gabat illu multis sermoibz at ille nil
rndebat illi Tacens vo dns qz sit
despectus ostd cu illic ptius sermisit
oplevit at herodes illu cu exercitu
suo et illusit Ad vz fem oz nos au
dientes disce vt qzies auditores
nri nra volut qi laudanda qgsce
no aut sua prusa mutare stio tace
amus ne si ostentacois studio vbu
dei loqm et illoz culpa q erat ee
no desinat et nra q no erat fiat
Dicat fortasse als Vn nouimus quo
corde qs audiat Vz multa st q au
dient aiaz pdunt Marie si audito
res nri et sp laudant qd audiunt et
nuqz laudant qd secuti Hac ma
ne loquendi gliaz pdicator egregius
2 Cor 2 M fugerat cu dicebat No sumus sic
plurimi adulterantes vbu dei sz d sin
ceritate sic ex deo cora deo in xo loq
mur Adulterari naqz vbu dei e al
aliter sentie d illo qz e a ex eo no
spiritales fructus sz adulterinos fetus
V(erbum) dei adul terantes qre laudis humane Ex sinceritate vo loq
e nil i eloquio ex qz oz qre Hic aut
ex deo loqr q scit se a se no hre sz ex
deo no accepisse qd dt Cora deo vo lo
qtr q in oe qd dt no humanos favores
appetit sz oipotentis dei pntie intendit
no sua sz auctoris gliaz qrit Qui aut
scit ex deo se accepisse qd dicat et
tn dicendo ppriaz laude querit h ex
deo loqtr sz no cora deo qr eu quez
cordi suo no ppoint eu pdicat qi
absente putat Sz sci viri et ex deo
locuti et cora deo qr et ab eo scuint
se hre qd dicut et ipm sunt sermoibz
iudice auditore qz qsiderant vnde
fit ut cu se a pluribus despici qgsciunt
sua qz dcta vite audientibus no pdes
se abscodunt qnte vtuti sunt ne si
secretu cordis inutilr sermo platus
apiat ad inane gliaz ptripat
Vtus itaqz iob nri obstinatas mentes
no appetes ex vtute sue patefa
ctioe clarescere ait Si despecto p
pinqz terruit me et no magis tacui
nec egressus sum hostium Qui ei p humi
litate solidus neqqz despici timuit
huc ut lingua foras eicet ipacia

no vicat vbi bn pnuitti Si expaui ad
ad multitudinez nimia ut eius qstantie
fuit qgsta qr vz neqqz tuet extig
mus homi que no duastat intius
N tba victoz In hac etem vita q nulla
pspa appetit nulla peril du adversa
ptimescit Que sez vba si ad intellectum
mysticu trahimus i eis ciusqz opa nri
redemptois meminimus Ipe qppe ad multitud
nimia no expauit q psecutores su
os cu gladiis et fustibus venientes
vna tm visione ptulit d Ego sum Ipe
despco ppinqz no terruit q nos ab et
nis suppliciis liberans palmas i fa
ciez equanimit tota suscepit Ipe ta
cuit et hostiu egressus no e q sb ipa
ia hora passionis cu humanitat infirma pa
ter diuinitatis potencia exire noluit Media
tor qppe di et homi qi hostiu egredi
fuisset si cu terrore suo maiestatis sue
potencia voluisset ostendere et p diuinitatis mag
tudinez suscepte carnis infirma tra
re Vt et apd hos mori possit deus ma
sit occultus qr si qfinxisset mixqz domi
glie crucifixisset No e go egressus hostiu
qr et requisitus a pilato tacuit atqz inter p
secutoz manus et corpus pat obtulit qd
p clar assupserat et resistentibus no
luit demudare qd erat Vn eis p ppha
dt posuerut me i abhoiacoz sibi trad
O tus sum et n egrediebar Cu ei despice
qr hoiem videbant egressus esst si occultaz ma
iestate sua ondere voluisset Sz qr inf
mitate pdidit potenciaz abscondit eo q
psecutoribz suis incognitus mansit ad eos
nimie exiuit Q tn ad electos exit
qr diuitatis sue suauitate qnentibus apit
Vn ei p pphtaz dr Existi i salute ppli
tui ut salvos facias xpos tuos &c.
Qs mi tribuat adiutore ut desideriu
meu audiat oipotens Btus vir p qqz tot
P vtutis suaz solemnia narrat sciens q
suis uiribus ad summa ptingere negat
adiutore qrit Et quite nimiz nisi
vnigenitu dei filiu qtempla q humanitat
natz in hac mortalitate laborate ad
suscepit adiuuit Ipe qppe adiuuit
hoiem fcus ho vt qr primo hoi via
no patebat redeundi ad dm via re
deundi fiet p hoiez dm Loge qppe
distabamus a iusto et imortali nos mor
tales et iniusti Sz inter imortalez et iusti
et nos mortales et iniustos apparuit me
diator di et homi mortalis et iustus
q et mortalitate hret cu hoibz et iusticia
cu deo Vt qr p nra nra loge dista
bamus a summis in seipo vno iungeret
et nra cu summis atqz ex eo nobis
via redeundi fiet q summis sum

na nra cop[u]laret. Hinc e[r]go b[ea]t[u]s iob p[ro]
uenis eccl[es]ie sig[ur]a loq[ui]t[ur] mediatorem
req[ui]rit q[ue]m d[e]n[u]o dixis[se]t Q[ui]s m[ihi] t[ri]buat audi
torum. Apte subdit. Ut desideriu[m] meu[m]
o[mni]potens audiat. Sciebat q[ui]ppe q[uod] re C
a liberacionis et[er]ne h[u]manae p[re]ces n[on] p[ro]
d[e]u[o]t[i]o[n]e[m] su[am] audiri no[n] posset. De quo
Joh[ann]es ap[osto]l[u]s dicit. Si q[ui]s peccau[er]it ad
uocatu[m] h[abem]us ap[u]d p[at]rem ih[esu]m xp[istu]m iustu[m]. Et
ip[s]e e[st] p[ro]piciac[i]o p[ro] p[e]cc[at]is n[ost]ris no[n] p[ro] n[ost]ris
aut[em] t[antu]m s[ed] eciam toci[us] mu[n]di. Un[de] paulus
ap[osto]l[u]s dicit. xp[istu]s ih[esu]s q[ui] mortuus e[st] p[ro] nob[is]
i[m]mo q[ui] et resurrexit q[ui] e[st] in dextra dei
q[ui] et int[er]pellat p[ro] nob[is]. Unigenito ei[us] dei
filio p[ro] ho[min]e int[er]pellare e[st] ap[u]d coeternu[m]
p[at]rem seip[su]m ho[m]i[n]em monstrare. Cui q[ui]a p[ro] h[u]m[an]a na
tura rogasse e[st] eand[em] naturam in diui[ni]t[ati]s sue cel
situdine suscepisse. Int[er]pellat eciam p[ro]
nob[is] d[omi]n[u]s no[n] uoce s[ed] miseracione. Q[ui]a q[uo]d
da[m]nari i[n] electis noluit suscipiendo li
berauit. Auditorem ergo querit ut desideriu[m]
exaudiat[ur]. q[ui]a p[ro] nob[is] n[is]i int[er]pellac[i]o media
toris intercederet. ab aure dei p[ro]cul dub[i]o
nr[a] peru[m] uoces silent. Notand[um] q[uod] e[st] R
q[uo]d neq[ua]q[uam] dicit p[re]ces. s[ed] desideriu[m] mei o[mni]p[otens]
audiat. Uera q[ui]ppe postulac[i]o no[n] i[n] oris
e[st] uocib[us]. s[ed] i[n] cordis cogitacionib[us]. Vale
ciores naq[ue] uoces ap[u]d secretissimas
aures dei no[n] faciunt u[er]ba n[ost]ra. s[ed] de S
sideria. Et[er]na[m] et[er]ni uitam si ore peti[mus]
n[e]c t[ame]n corde desidera[mus]. clamantes tace[mus].
Si u[er]o desidera[mus] ex corde eciam cu[m] ore co
nticescim[us] tacentes clama[mus]. Hinc e[st] q[uod] in
heremo p[o]p[ul]is uocib[us] p[er]strepit. et moyses
ab strepitu u[er]bor[um] tacet. et t[ame]n silens
aure diuine pietat[is] audi[tu]r. cui dicit[ur]. Quid
clamas ad me. Int[us] ergo e[st] i[n] desiderio
clamor secretus. q[ui] ad h[u]manas aures non
p[er]uenit. et t[ame]n auditum conditoris replet.
Hinc e[st] q[uod] anna ad templu[m] p[er]gens. ore
q[ui]d[em] tacuit. et t[ame]n s[ed] desideriu[m] uoces
emisit. Hinc i[n] eua[n]g[eli]o d[omi]n[u]s dicit. Intra i[n] cubi
culum et clauso hostio ora p[at]rem tuum
i[n] abscondito. et p[ate]r tuus q[ui] uidet i[n] abscondi
to reddet t[ibi]. Clauso q[ui]ppe hostio petit
i[n] cubiculo. q[ui] tacenti ore i[n] conspectu sup[er]ne
piet[atis] fundit affectu[m] mentis. eius uox aud[itur]
in abscondito. cu[m] p[er] s[an]cta desideria silent[er]
clama[tur]. Unde recte p[er] p[ro]ph[et]a[m] dicit[ur]. Desideriu[m]
pauper[um] exaudiuit d[omi]n[u]s. desideria cor
dis eor[um] exaudiuit auris tua. Sed
b[ea]t[u]s iob quem s[ib]i i[n] exaudiendi desiderio
auditore[m] querat. semet u[er]bis exponit
d[icens]. Et libru[m] scribat ip[s]e q[ui] iudicat. Ca C
ei timenti adhuc p[o]p[u]lo lex e[st] t[ra]nsmissa
s[ed] s[an]c[t]i[s] diligentib[us] uo[s] filiis gr[aci]a est
eua[n]gelii collata p[er] d[omi]n[u]m. q[ui] ad rede
m[p]c[i]o[n]em n[ost]ram ueniens nouu[m] nob[is] testam[en]tu[m]
condidit. Et d[e] eius[m]od[i] nob[is] testamenti

madato discuciens. q[ui]q[ue] eciam iudex
uenit. nec enim no[n] e[st] ut p[er] exposic[i]o[n]em clare
co[n]stat. q[ui]a libru[m] scribit ip[s]e q[ui] iudicat. Ip[s]a Jo 5
eo p[er] se ueritas dicit. P[ate]r no[n] iudicat queq[ua]m
s[ed] o[mn]e iudiciu[m] dedit filio. Erit ergo tu[n]c
auctor iudicii q[ui] nu[n]c e[st] conditor libri.
Ut tu[n]c districtus exigat q[uo]d mo[do] ma[n]sue
tus iubet. Hic naq[ue] cotti[di]e conspicim[us] q[uo]d
ingeni[i] p[ue]ris elementa l[itte]rar[um] blandientes
i[m]p[ri]munt. s[ed] h[ec] ab eis semetes exigunt.
et q[ui] dat cu[m] ma[n]suetudi[n]e cu[m] u[er]ber[e] exigunt.
Blande naq[ue] nu[n]c sonat eloq[ui]a diui[n]a
madata. s[ed] erunt asp[er]a i[n] acto[re] sencie[n]
da. Ma[n]sueta mo[do] e[st] admonic[i]o uoca[n]
tis. s[ed] tu[n]c districta ue[n]tura e[st] iusticia iu
dic[is]. eo q[uo]d certu[m] e[st] q[ui]a nil ul minimi
madati indiscussio[n]e p[re]terat. Q[uo]d uero co
stat q[ui]a libru[m] scripsit ip[s]e q[ui] iudicat.
Hunc scz libru[m] nouu[m] testam[en]ti q[ui]a ip[s]e b
h[u]mani gen[er]is redemptor i[n] ext[re]mis condet
b[ene] Ezechiel p[ro]ph[et]a d[e]nu[n]ciat d[icens]. Ecce 9
sex uiri ueniebant d[e] porta uie inferio
ris sup[er]ioris q[ue] respiciebat ad aq[ui]lone[m].
et uniuscui[us]q[ue] uas interitus i[n] manu eius. uir
q[uo]q[ue] unus in medio eor[um] uestitus lineis et
atramentari[um] scriptoris ad renes eius. Quid
naq[ue] aliud in sex uiris uenientibus n[is]i
sex etates h[u]mani gen[er]is designa[ntur]. q[ui] d[e]
uia porte sup[er]ioris ueniunt. q[ui]a a conditio
ne paradisi sic ab ingressu mundi a sup[er]io
rib[us] generacionib[us] euoluunt[ur]. Que porta
ad aq[ui]lone[m] respicit. q[ui]a u[idelice]t mentes h[u]mani
gen[er]is intus aperta n[on] calore mentis dese
res torpore mentis appetet. Ad hac
mortalitat[is] latitudine[m] no[n] exisse[n]t. Et
uni[us] cui[us]q[ue] uas interitus i[n] manu eius. Quia
unaq[uae]q[ue] g[e]n[er]acio singulis quibusq[ue] etati
b[us] euoluta an[te] redemptoris aduentu[m]
i[n] sua op[er]ac[i]o[n]e h[abu]it unde pena da[m]nac[i]o[nis]
suspirit. Uir q[uo]q[ue] unus i[n] medio eor[um] uestitus
lineis. q[ui]a redemptor n[oste]r eciam d[e] sacerdoti
e[st] tribu in carne p[re]ntes h[abe]re dignus e[st].
uestitus lineis uenire p[er]h[i]be[tur]. Uel certe
q[ui]a ut linu[m] d[e] t[er]ra no[n] aut[em] sic lana
d[e] corrupti[bi]li carne nascit[ur]. q[ui]a indu
mentu[m] sui corporis ex mat[r]e u[ir]gine no[n]
aut[em] ex corrup[ti]o[n]e commixtionis suscepit
p[ro]fecto ad nos uestitus lineis uenit. Ca 18 +
Et atramentu[m] scriptoris ad renes eius.
In renib[us] posterior corporis e[st]. Et q[ui]a ip[s]e
d[omi]n[u]s postq[uam] p[ro] nob[is] mortuus e[st]. et resurre
xit et ascendit in celu[m]. tu[n]c testam[en]tu[m]
nouu[m] p[er] ap[osto]los scribit[ur]. Uir iste atra
mentu[m] ad renes h[abu]it. q[ui]a ei[us] scriptura[m]
testam[en]ti noui postq[uam] discessit condidit.
Atramentu[m] q[ui]a a tergo portauit. H[unc] ergo
atramentarium uiro lineis uestito inhe
re consideran[te] q[ui] dicit. Et libru[m] scribat ip[s]e q[ui]
iudicat. Sz cu[m] b[ea]t[u]s ab eo q[ui] iudex e[st]

Uir mansue[tudi]ne q[ui] uocat[ur]
d[e] districtus iudicat[ur]

Uc q[uo]d lineis
uestitus p[er] mat[rem]
naq[ue]

librum scribi desiderat. Si ut in humero
n meo portem illum et circumdem illum quasi coronam
in librum quippe in humero portare est scrip
turam sacra operando perficere. Et nondum
quam ordinate describitur et prius in humero portari
et postmodum quasi corona circumdari. quia videlicet sacri
eloquii mandata si modo portantur in opere
postmodum nobis coronam victorie exhibent in
retributione. Sed at iob quem liber scribi a
iudice postulat qui ad testamenti novi
tempora pervenire non valebat. Sed sic sepe
iam dictum est. electorum vocibus utitur. atque ex
eorum significatione postulat quod perfuturos eos
per omnia previdebat. Ipse quippe per spiritum hunc
apud se librum iam dudum tenebat quem
per gratiam aspirationis acceperat. et veniendo
agnoscere et previdendo nuntiare. Sed in
hec sciendum est. quia cum eius sacri eloquii
precepta cogitamus. eumque mente a vite corru
ptibilis amore dividimus quasi quibusdam
3 cordis passibus ad interiora properamus. Ne
mo autem infra descendens repente fit summus.
quia ad obtinendam perfectionis initium
dum cotidie mentis in altum ducitur. ad hec
penul dum vero ascensionis eius quasi gradibus
pervenitur. Unde hic quoque apte subiungitur. Per sin
gulos gradus meos pronuntiabo illum. De
his quippe minorum gradibus per peccata de
ambulamus de virtute in virtutem de his
iter sanctam ecclesiam contemplatus ait. Deus in
gradibus eius dinoscetur cum suscipiet ea.
Neque enim sic deum est repente ad summa
pervenire. si ad virtutum celsitudinem per
incrementa mentis ducitur. Hinc namque est
quod propheta idem iterum dicit. Excitatus sum et
defecit paulisper spiritus meus. Quod itaque
quod ait spiritus meus non spiritus hominis sed
spiritus elationis. Et quia per occulta gratiam
ad amorem dei reparata desuper incensa
perficimus. quanto in nobis cotidie de dei spiri
tus excrescit tanto nostre spiritus deficit. Quin
spiritus erroris qui non a nobis subito amputa
tur penitus bene paulisper se defecisse per
hibetur. Tunc vero in deo plene perficimus cum
a nobismetipsis funditus defecerimus. Hec
itaque excitatum incensus virtutum sancti vi
vocibus gradus dicuntur. Et lenis enim quoque a
rudimenti sui primis teneritudine in:
choans. ad robusta postmodum et for
3 tia convalescat. Quod apte Dominus regni
evangelii vitans dicit. Sic est regnum dei
quemadmodum si iaciat homo sementem in terra et
dormiat. et surgat nocte ac die et se
men germinet et crescat dum ille nescit.
Cuius nimirum sensus incrementum dominum
as adiungit. Ultro enim terra fructificat
primum herbam. deinde spicam. deinde ple
num frumentum in spica. Cuius profectus
quoque etiam fine subrogatur. Et cum semen

produxerit fructus statim mittet falcem quoniam
venit tempus messis. Ecce virtutum voce per
qualitates fructus distincta sunt incrementa
meritorum. Ait enim primum herbam deinde spicam.
deinde plenum frumentum in spica. Annon
herba adhuc tunc fuerat petrus cum ab
ancille ore subito unius flatu sermonis
inflexus est. Illa quod per devotionem videtur
sed adhuc per infirmitatem tenellus. Plenum vero
frumentum in spica inventus est. cum persequen
tibus principibus resistebat dicens. Obedire
oportet deo magis quam hominibus. Plenum frumentum
inventus est qui in tritura persecutionis tot ver
bera pertulit. et tamen neque paleam more
1 comminutus est sed granum integrum mansit A
Paulisper quippe in unaquaque anima ut iam
dictum est inde dicta interne gratie humor
exuberat ut herba in fruge crescat
Neque quilibet primum cum adhuc herba
viridis de frumento desperet. Ab herbarum
quippe foliis que hinc illinc quasi mollia de
fluunt surgentia frugum grana solida
Vir at daniel propheta loquitur ad se do 10
mino dum positorum sibi corporis insinuare
studuit hic meritorum incrementa signavit dicens
Audivi vocem verborum et audiens iacebam
consternatus super faciem meam. vultusque meus
inherebat terre. et ecce manus tetigit me
et erexit me super genua mea et super
articulos manuum mearum et dixit ad
me Daniel vir desideriorum intellige verba
que ego loquor ad te et sta in gradu tuo
nunc enim missus sum ad te. Cumque dixisset
mihi sermonem istum steti tremens. Et ait
ad me Noli metuere. Quia videlicet positorum
sui corporis dum verba intrinsecus loquentis
audiret neque nobis tanta eius exp
rimeret si a misteriis vacare conspexisset in
scriptura enim sacri isti viri non solum quod
dicunt prophetia est sed et plerumque quod age
bant. Vir itaque sanctus intimis misteriis plenus
per positiorum quoque corporis exprimit virtute vo
cis et sic per hec quod primum in terra prostratus ia
cuit post hec quod se postmodum in manuum
suarum articulis et genibus erexit. Post hec
quod ad extremum erectus quod sed tremens constitit
in semetipso nobis omnem ordinem in
profectus innotescit. Verba enim dei in terra
iacentes audimus cum in peccatis positi
eum tremore pollicitori cunctis sanctorum vocem
spiritualia precepta cognoscimus ad quod precepta
quasi super genua mea et super articulos
manuum mearum erigimur. quia a terrenis
contagiis recedentes quasi iam ab infimis
venientes levamus. Sic enim totus terre in
heret qui consternatus iacet. ita quod genibus
et manuum suarum articulis innititur
inchoante profectu ex magna iam parte a
terra suspenditur. Ad extremum vero voce

ante

...nica creati quod sunt timentes assistimus cum
tremens desideriis sublevati perfecte verba
ei quam plenius cognoscimus plus timemus. Ad
hunc qui in terra iacet quia ad celestia e-
rigi a terrenorum desideriis negligit. Cum
sublevatus at adhuc in manibus et genu-
bus incumbit quia quedam iam contagia deserit
sed quibusdam adhuc terrenis operibus con-
tinet. Iam vero ad verba dei erectus assistit
qui perfectorum mente ad sublimia erigit et per
munda desidia inferiora contempnit
cum at timere se stetisse indicat quia z
examine subtiliter interne quo plus ad id pro-
ficit amplius formidat. Ubi apte divina
voce subiungitur: Noli metuere quia quo ipsi
plus quod timeamus agnoscimus plus nobis de eo
memoria graciam infundit quod amemus, quatenus
et contemptus in paulisper tabescat in timore,
timor tabescat in caritate, ut quia contempti
nos deo per contemptum resistimus per timorem
ingruimus et contemptum quamque et timorem propo-
sito solo ei amore iungamur. Paulisper
enim cum timere discimus ei quasi vi solis
inclinatis inhereamus. Apponit igitur qui quedam
gradibus profectus cordis mei inter pedem
meum in imo ponimus et postmodum per carita-
tem ad alta amoris levamus, ut ab eo quod
usque timet alius timet reprimatur ut ti-
meat, et ab eo quod iam metuit sublevetur
ut presumat. Hos autem virtutum gradus non
magni laboris est pandere procedere cum
ab una ad alteram transitur. Sed subtilis 9
sia disputacione res indiget cum meus
pensare mitimur in una eadem quia virtute
quas profectus sit gradibus elevetur. Ut enim prima
elementa virtutum fides scilicet et sapiencia loquar
obtinet singula perfecte nequit nisi ad
distinctum ordinatim quomodo quasi quibusdam
gradibus ascendamus. Ipsa enim fides qua ad bona
alia capescenda perfecte nos imbuit
plerumque in exordiis suis et inicat et
solida est. Iam certissime habetur et tamen de eius
fiducia adhuc sub dubitacione trepidatur,
post namque eius prius accipitur ut in nobis post-
modum perfecte compleatur. Unde ei cito gradum in
mente crederet non perficit. Requisitus in
evangelio pater sanandi pueri non dixisset:
Credo domine, adiuva incredulitatem meam. A
Adhuc ergo ascendebat ad fidem qui iam
preceperat, quia uno eodemque tempore clamabat
etiam se credere et adhuc ex incredulitate
dubitare. Hinc est etiam quod redemptori
nostro dicitur a discipulis: Auge nobis fidem,
ut quia accepta per inicium fuerat quasi per
augmenta graduum ad perfectionem veniret.
Ipsa quoque sapiencia que esse bonorum solet ma-
gistra anhelanti menti per incrementa
tribuitur ut ad eam per singula duntaxat magni-
modarum gradibus ascendatur. Quod bene

Ezechiel propheta figurata narratione 14
denunciat, qui de eo viro quem in excelso
monte viderat narrat dicens: Mensus est cubitos
mille et traduxit me per aquas usque ad talos. Rursum
mensus est mille et traduxit me per aquas usque ad
genua. Et mensus est mille et traduxit me
per aquam usque ad renes. Et mensus est mille
et torrentem quem non potui transire. Quia
intumuerant aque profundi torrentis qui non
potest transvadari. Cum namque millenarius
numerus in collatione numeri plenitudo signatur
vir itaque qui apparuit mille cubitos me-
titur et propheta per aquas usque ad talos ducitur,
quia redemptor noster cum nos ad se conversos boni
exordii plenitudine tribuit dono spiri-
tualis sapiencie prima nostri operis vestigia
infundit. Aqua quippe usque talos venire
est iam nobis per acceptam sapienciam desiderare
rectitudinis vestigia tenere. Cum rursum mil-
le metitur et propheta usque ad genua per
aquas ducatur, quia cum iam boni operis ple-
nitudo tribuitur ad hoc usque nostra sapiencia
augetur ut pravis actibus iam minime fle-
ctatur. Hinc namque per Paulum dicitur: Remis- Eb. 12
sas manus et dissoluta genua erigite
et gressus rectos facite pedibus vestris. Aqua
quoque ad genua pervenit cum nos per acce-
ptam sapienciam ad boni operis rectitudinem
stringit. Cum iterum metitur mille et propheta
per aquas usque ad renes ducitur, quia videlicet tunc
in nobis plenitudo operis excrescit quando
nobis per acceptam sapienciam omnem quoque in nobis tunc
est possibile delectacionem carnis extinxit. Ut
sit enim carnis delectacio est in renibus propheta
minime dixisset: Ure renes meos et
cor meum. Aqua enim ad renes venit
cum dulcedo sapiencie etiam incentiva
carnis intimuit ut ea que urere men-
tem poterant delectacionis incendia fugere
fecerat. Cum adhuc mensus est mille torren-
tem videlicet quem propheta transire non poterat
quo eo dicitur: Cum intumuerunt aque profun-
de torrentis quod non potuit transvadari.
Pervenit namque perfectione operis ad contemplacionem
venitur, in qua videlicet contemplacione dum mens 6
in altum ducitur sublevata videlicet in deo, qua
non potest penetrare quod videt, et quem tangit
aquam torrentem quam transire non valet,
quia et intuetur speculando quod libeat, et
tamen humana perfecte non valet intueri
quod libet. Propheta ergo cum quoque ad aquam per-
venit quam non pertransiit, quia ad contem-
placionem sapiencie cum ad extremum ducimur
ipsa eius immensitas quam ex se homines suble-
vat ad se humanum animo plenam cognicionem
negat, ut hanc et tangendo amet, et tamen
nequaquam pertranseundo penetret. Virtus
igitur ob hoc incrementa virtutum quia distincte
homines superno munere tribuuntur conspersit
gradus vocavit, quia per ipsos ascenditur.

vt ad celestia obtinenda p(ro)moueat(ur)
Hac itaq(ue) libri i(n) diu(er)si eloq(ui)i memoria
faciens dicat Per singulos gradus meos p(ro)
nunciabo illu(m) q(uasi) minim(e) i ad doctrina(m)
dei vacat ascendit q(ui) ad obtinenda hac
als operacionis gradib(us) s(an)c(t)e p(re)dicacio(n)is excrescit. et q(ui) per
singulos gradus suos libru(m) p(ro)nunciat q(uod) p(er)
cepisse se eius scienciam no(n) p(er) v(er)ba t(antu)m s(ed)
eciam p(er) opera demo(n)strat Vnde adhuc subd(itur)
Et q(ua)si principi offera(m) illu(m) Omne enim
q(uo)d offerimus in manib(us) tenemus Venienti
ergo ad iudiciu(m) principi libru(m) offerre e(st)
v(er)ba p(re)ceptoris illius i(n) actione tenuisse
A se. Si adu(er)sum me t(er)ra mea clamat.
et cu(m) ipsa sulci eius deflent/ si fructus
eius comedi absq(ue) pecunia Quid est
clamare t(er)ram. deflere sulcos. et fructus
ip(s)ius emendo comedere Cu(m) vnq(ua)m n(atur)e
e sua emere q(ui)s clamante(m) audiuit
t(er)ra(m) q(ui)s sulcos deflentes vidit Et cu(m)
sulci sp(eci)e t(er)re c(ontin)eant(ur) q(uid) e(st) q(uod) p(ro)uincia
eo(rum)de(m) distincta et clamasse terra(m) et
sulci eius cu(m) ea deflesse nega(tur) Cu(m)
enim n(on) aliud e(st) sulcus q(uam) t(er)ra mag(is) disci
tiode ro(n)is no(n) cernet du(m) s(ubi)ungit Et
cu(m) ea sulci deflent Quia v(idelicet) in re
q(ua) ordo historie deficit. sese nobis
intellectu(s) misticus q(uas)i ap(er)tis ia(m) foribus
ostendit. Acsi patent(er) dicat Q(ui)a ro(n)es
l(ite)re defecisse c(on)spicit(is) minime restat
De eo q(ui) regit domesticam familia(m) ad me s(ensus) dubitacio redeat. Om(n)is
enim q(ui) vel priuato iure domesticam fa
miliam regit vel p(ro) vtilitate commu
ni p(re)est fidelib(us) plebib(us). in h(oc) q(uo)d in ea
regiminis in c(om)missis sibi fidelib(us) possid(et)
Ad q(uo)d p(er)tinet plati q(ui)d ad q(uasi) t(er)ra(m) incolenda(m) tz. Ad h(oc) q(ui)ppe
diuina dispensatione ceteris vnusq(ui)sq(ue) p(re)po(nitur)
vt s(u)bditor(um) eius q(uas)i substrata t(er)ra p(re)di
cacionis illius semine fecunde(tur) Cuius t(er)ra
co(n)tra possessore(m) clamat si q(uis) eum q(ui)
s(ibi) p(re)est aut iniustu(m) vel priuata domus
vel s(an)c(t)a ecc(les)ia inue(n)iat Clamare
q(ui)ppe t(er)ra(m) e(st) co(n)tra rege(n)tem iniusti ro(n)a
bilit(er) subditos dolere Vn(de) recte s(ub)iungit(ur)
Ca 21 D Et cu(m) ea sulci eius deflet T(er)ra enim
eciam nullis opib(us) exculta plerumq(ue)
ad vsu(m) hominu(m) aliq(uo)d alimentu(m) p(ro)fert.
exarata v(er)o fruges ad saciete(m) parit
Et s(un)t nonnulli q(ui) nullo lectionis n(e)c exhor
tacionis vomere p(er)scissi q(ue)da(m) bo(n)a c(on)tine
nencia tu(m) ex semetip(s)is p(ro)ferunt q(uas)i
t(er)ra n(on)d(um) exarata Sunt v(er)o nonnulli
q(ui) ad audiend(um) s(em)p(er) atq(ue) retinend(um) du(m) sac(ris)
p(re)dicacionib(us) ac meditacionib(us) intenti
a prioris mentis duricia q(uas)i q(ue)da(m) ligone
vomere scissi s(an)c(t)a exhortacionis acci
piunt. et fruges boni op(er)is p(er) sulcos
voluntarie afflictionis reddunt Sepe
v(er)o contingit vt hi q(ui) p(re)sunt iniusta

aliq(ua) faciunt fit q(ue) vt ipsi s(u)biecti noce(re)
q(ua)nt q(ui)b(us) p(ro)desse debuerant Quia du(m) iudi(ces)
q(uo)s c(on)spiciunt c(om)moti q(ui) recte imminu
rat. n(on) t(ame)n valde p(ro)ximis p(ro) c(om)passione do
lent Cum v(er)o hi q(ui) a(r)atu lectionis attriti
s(un)t. atq(ue) ad fruges boni op(er)is exculti c(on)
uincunt vel in minimis aspiciunt p(ro) c(om)pa(ssione)
p(ro)ximi ad lamenta c(on)uertunt(ur). q(ui) v(er)o sua
plangunt q(ui) p(ro)ximi iniuste paciunt(ur) Perfecti
naq(ue) cu(m) s(e)s(e) de spiritualib(us) moueant(ur) tanto
sentiunt de alienis corde dampnis ingemisce(re)
q(ua)nto ia(m) edocti s(un)t no(n) dolere de suis
Omnis ig(itur) q(ui) p(re)est si p(er)uisa in subditos exe(r)
cet hinc t(er)ra clamat et sulci deflet
q(uia) co(n)tra eius iniusticia(m) rudes q(uo)d ipsi i(n)
inmundicie vocib(us) erumpunt Sz cla
q(ua)m p(ro) p(ri)mo eius ope sese i(n) fletib(us) affli
gunt. Q(ui)a ergo q(ui)s ipsi clamat et no(n) dolet
h(ic) p(ro)bacionis vite s(u)biecti deflet et ta
cet. Cu(m) clamante ergo t(er)ra sulci deflet
plangere ergo e(st) p(er) h(oc) vn(um) fidelium mitio(re)
iuste co(n)tra recto(rem) c(on)uertit(ur) vberioris in
te hoi(n)es ad lamenta p(er)uenire Sulci
itaq(ue) et ex t(er)ra s(un)t et t(ame)n a t(er)ra vbi(que)
distinguunt(ur). q(uia) hi q(ui) in s(an)c(t)a ecc(les)ia
mente sua labore s(an)c(t)e meditacionis
excolunt ceteris fidelib(us) tanto meliores
sunt q(ua)nto p(ro) accep(ta) s(an)c(t)a fecundiores
E op(er)um fruges reddunt Et s(un)t nonnulli q(ui)
s(an)c(t)is plebib(us) p(re)lati vite q(uo)d stipendia
ex ecclesiastica largitate c(on)sequunt(ur) s(ed) ex
hortacionis ministeria debita no(n) i(m)pendunt
Contra q(uo)s adhuc s(an)c(tu)s vir ex(em)pl(o) s(u)biungit
cu(m) ab eo p(ri)mo s(u)bintulerat Si fructus
eius comedi absq(ue) pecunia Fructus nam(que)
eius absq(ue) pecunia comedere e(st) ecc(les)ie
q(ui)d(em) su(m)ptus accipere. s(ed) eid(em) ecc(les)ie p(re)dica(tionis)
pecunia(m) no(n) p(re)bere De q(ui)b(us) v(idelicet) p(re)dicatore
auctoritatis voce d(icitu)r Op(or)tuit te c(om)mittere
pecuniam meam nummulariis et ego ve(niens)
meo recepisse vtiq(ue) q(uo)d meu(m) erat
cu(m) vsuris Terre ig(itur) fructus absq(ue) pe
cunia comedit q(ui) ecc(les)iastica commoda ad
vsu(m) corporis accipit s(ed) exhortacionis
ministeriu(m) p(ro)p(ri)o no(n) impendit Quid ad hec
nos pastores dicis q(ui) adiectu(m) dist
ricti iudicii p(er)cetetis. officiu(m) q(uo)d p(ro)
mit suscipis. s(ed) alimenta ecc(les)iastica
munus manducas Exigis q(uo)d nimio de
be(tur) corpori. s(ed) no(n) impendis q(uo)d s(u)biecto(rum)
A debe(tur) cordi. Si Ecce vir s(an)c(tu)s tot Ca
hic s(an)c(t)is pignorib(us) obs(er)uauit occi
parentes amiserat liber ad studiu(m) p(re)di
cacionis fuit q(ui) fructus t(er)re nimi(r)u(m) sine
pecunia comedit Qua nimirum s(u)b(ie)ctis
v(er)bum bone admonicionis reddidit
a q(ui)b(us) fructum corporee s(u)bstancie accepit
Hec naq(ue) d(icun)t(ur) o(mn)ipotenti deo o(mn)ib(us) q(ui) p(re)sunt
ex(em)plo. h(ec) q(ua)m multis h(ec) q(ua)m paucioribus

...est ut sic debita iusticia a subditis
...rigat q[ua]t[enu]s ip[s]e eciam q[uo]d s[em]p[er] admoni
...ib[us] debeat sollicit[us] attendat. Omnib[us] na[m]q[ue]
...q[ua]s sub dispensacione conditoris vicario no
...s ministerio iungim[ur] sub vno ac vero d[omi]no
...d nob[is] aliud n[is]i inuice[m] s[er]uim[us] sum[us]. Cu[m]
...q[u]i[bu]s q[ui] subest s[er]uit ad obsequ[i]u[m] re
...tat penulam ut is q[ui] p[re]est s[er]uiat ad
...bu[m]. Cu[m] is q[ui] subest iussis obtemperat
...ut is q[ui] p[re]est cura sollicitudinis ac
...ne impedat. Sic q[ue] fit ut du[m] studi
...se mute nob[is] s[er]uire inuice[m] nitim[ur].
...miq[ue] cu[m] vero d[omi]no g[audi]um exultacione gau
...betes d[omi]nem[ur]. Sz sunt nonnulli q[ui] in eo S
...p[er] officiu[m] p[re]dicacionis exhibet. Alijs
...uidet bonu[m] q[uo]d h[abe]nt atq[ue] ideo iaz vera
...at no h[abe]nt q[uo]s rec[te] p[er] Jacobu[m] d[icitu]r: Et si
...zelu[m] amar[um] h[ab]etis, et vos contenciones
...sunt in cordib[us] v[est]ris, no[n] e[st] ista sapia
...d[e]sursu[m] descendens, s[ed] terrena, a[n]i[m]al[is], d[iabolic]a.
...on hic q[ui] cu[m] dem[um] e[st]: Si comedi fru
...tus absq[ue] pecunia, rec[te] s[ubdi]t[ur]: Et anima[m]
...agricolarum eius afflixi. Agricole quippe
...h[uius] terre sunt hi q[ui] minori loco positi
...q[ui] valet zelo q[ua]nto p[ossu]nt ope ad eru
...dic[i]o[n]ez s[an]c[t]e eccl[es]ie in p[re]dicacionis gr[ati]a co
...operant[ur]. Quos vero h[uius] terre agricolas h[ic]
...e no[n] affligere eor[um] laborib[us] no[n] inuidere
...h[ic] rector eccl[es]ie du[m] soli s[ib]i iure p[re]dicacionis
...vendicat etia[m] alijs rec[te] p[re]dicantib[us] in[ui]
...dia se mordente contradicat. P[ro]pria e[ni]m pa
...stor mens q[ui] no[n] p[ro]p[ri]a[m] gl[ori]a[m] s[ed] auctoris
...q[ue]rit d[e] o[mn]ib[us] vult adiuuari q[uo]d agit.
...Fidel[is] naq[ue] p[re]dicator optat si s[ol]us ad[im]plere
vt valeat. Veritate q[ua]m sol[us] loq[ui] no[n] suffic[it]
...ora cunctor[um] sonet. Vn[de] Josue cu[m] duo
...b[us] in castris remanentib[us] atq[ue] p[ro]phanti-
Nu[m] xi ...b[us] vellet obsiste[re] rec[te] p[er] Moysen d[icitu]r:
Q[ui]d emularis p[ro] me? Quis t[ri]buat ut o[mn]is
...o[mn]is p[o]p[ulu]s p[ro]phetet et det eis D[omi]n[u]s sp[iritu]m
suu[m]? P[ro]phetare quippe o[mn]es volunt q[ui] bonu[m]
q[uo]d h[abe]nt alijs no[n] inuident. Q[uia] v[er]o b[eatus] Job
cuncta h[aec] suspensa intulit et si ea mi
nime fecerit sima se maledictionis astri
git s[ubdi]t[ur]: P[ro] frumento oria[tur] m[ihi] t[ri]bul[us] et B
p[ro] ordeo spina. Ac si apte dicat. Si i
iustu[m] q[uo]d erga s[u]bditos gessi si exegi
debita et ip[s]e q[uo]d debui no[n] impendi si
exaltacionez boni opis alijs inuidi p[ro]
bonis q[ue] c[on]tinui tribuant. Retribua[n]t[ur] in
iudicio m[ihi] mala q[ue] pungunt. P[ro] fru
mento quippe t[ri]bul[us] et p[ro] ordeo spina o
rit[ur] cu[m] in retribucione vltima d[e] q[ua] remu
nera[ci]o laboris q[ue]rit[ur] punccio d[o]loris in
venit[ur]. Et notandu[m] q[uo]d sic a frumento orde
u[m] distat q[ue]mad[modum] vtru[m]q[ue] reficiat. Sic a
t[ri]bulo spina q[ue]mad[modum] vtr[u]mq[ue] pungat. Q[ui]
t[ri]bul[us] mollior ad pungend[um] s[em]p[er] durior
e[st] spina. Dicit ergo: P[ro] frumento oria[tur] m[ihi] t[ri]-

bul[us] et p[ro] ordeo spina. Ac si patent[er]
dicat. Si egisse q[uo]d e[st] magn[um] me bo[num] et m[ini]
ma sci[en]do, s[ed] si no[n] ita e[st] p[ro] bonis ma
g[nis] mi[n]i[m]a et p[ro] bonis mi[n]i[m]is m[ihi] re[ten]
deat mala maiora. Quamuis h[oc] e[ti]a[m]
alit[er] intelligi p[ote]st. In frumento quippe spi
ritale op[u]s q[uo]d uite reficit. In ordeo at[em]
t[em]p[or]al[is] rer[um] dispensacio figura[tur]. In q[ua] sepe
du[m] s[er]uire infirmis atq[ue] carnalib[us] cogim[ur]
q[uo]d iumentor[um] alimenta p[re]para[mu]s. Atq[ue] ip[s]e iuxta
vs[us] oper[um] q[ui] mo[do] ordei h[abe]t a[ccu]r[at]e d[e] ad
mixtione palear[um]. Et plerumq[ue] c[on]tingit ut d[e] vitio p[re]ce
rector q[ui] p[re]est du[m] iusta c[on]tra s[u]bditos ex te iniusta
ercet du[m] nullos bonos blandimento refo
uet du[m] q[uo]d e[st] c[on]tra ei[us] bu[m] operantes q[ui]squ[i]s
ex inuidia affligit etia[m] queda[m] bo[na] alii
faciat. Ac si frumentu[m] serat. Se se q[ue]
in dispensandis t[em]p[or]alib[us] reb[us] nonnunq[ua]m
no[n] auaricie studio s[ed] p[ro] vtilitate caritatis
insterat et sic ei[us] d[e] laboris fructu[m] velut
messe[m] ordei expetet. D[ici]t sibi q[uo]q[ue] p[ro] eo q[uo]d
i[n] maxi[m]is gaudia[n]t gaude[n]t in eis bonis mi
nimis nequit. Q[ui]a n[on] h[oc] op[u]s placet q[uo]d altius
op[er]is iusticia polluit. N[ec] ip[s]a t[em]p[or]alium
rer[um] dispensa[ci]o p[ro] vtilitate s[u]bditor[um] suscipi
tur d[icitu]r. Cu[m] is q[ui] p[re]est p[er] anhelare p[er] aua
riciam vide[tur]. Vn[de] fit ut ip[s]a e[ti]a[m] pauca
bo[na] q[ue] f[ec]erit multa mala c[on]sidat no[n]
laudes s[ed] c[on]t[r]ari[as] reddat atq[ue] infirma
t[ot]us minueret du[m] p[ro]cedunt pr[ius] op[er]is
no[n] ee[sse] q[uo]d videt[ur]. Dicit ergo: Si adu[er]su[m] me
t[er]ra mea clamat et cu[m] ip[s]a sulci mei de
flent. Si fructus ei[us] comedi abs[que] pecunia
et a[n]i[m]a[m] agricolar[um] affixi. P[ro] frumento oria[tur]
m[ihi] t[ri]bul[us] et p[ro] ordeo spina. Ac si apte
d[icat]. Si mag[is] q[uam] debui sollicite no[n] feci
punciones a s[u]bditis minimis retribuat. Et
d[e] bono q[uo]d feci si neglexi exhibe[re] q[uo]d
foueat iusticie i[n] q[ue]rela p[ro]siliens eor[um] lin
gua me pungat. Quia ire s[em]p[er] sollicita
intencione pensand[um] e[st] ne a h[is] q[ui] p[re]sunt ex
mali op[er]is s[u]bditis p[ro]beat[ur] eor[um] q[ue] vita
sue gl[ori]o[s]e pr[esu]mit extiguat[ur]. A qua q[ui] alios
regimi[n]i s[u]biacent facile iudicare an
deat s[u]a rector[um]. Atq[ue] p[er] h[oc] q[uo]d d[e] his q[ui] s[u]b
p[re]lati s[un]t minuuat no[n] suas s[ed] ei q[ui]
cuncta dispo[n]it diuino ordini c[on]tradicat. Vn[de] Ezel 34
naq[ue] d[icitu]r: Oues mee his q[ue] conculcata
fuerit pedib[us] v[est]ris pascebat[ur]. Et q[ue] pe
des v[est]ri t[ur]bauer[un]t h[ec] biber[un]t. Oues eni[m]
t[ur]bata pedib[us] bibu[n]t cu[m] s[u]bditi ad ex[em]p[lu]m
vivendi ea appetunt q[ue] p[re]lati q[uo]q[ue] p[ra]uo
ope p[ro]tulit. Et cu[m] a prelat[is] hi audiunt
nob[is] q[uo]d sum[us] n[on] q[uo]d nob[is] e[st] nim[is] v[est]ru[m]
s[ed] q[uo]d dom[inu]s d[edi]t ei q[uo]d se[m]p[er] posita s[ub] p[otes]tate
minuuat. Licet q[uo]d illu[m] redarguit q[ui]
ea[n]d[em] ho[mi]ni p[otes]tate[m] ded[i]t. Tande[m] b[ea]t[us]
Job plenas v[ir]tute iusticia si[n]g[u]las in
q[ui]b[us] c[on]ditor[um] v[er]a v[id]et d[e]o largiente

digressionis nunc superest ut ad helin verba
veniamus. que tanto graviori circumspectione pen-
sanda sunt quanto et per immeritum audacia spu-
Ca. 1 mentiorum proferunt. Incipit liber 23

Refectorem huius operis totiens
initio repeto. quatenus hec in
distinctione voluminis locutio-
nis mee pensatione sustinens ut
cum legendi exordium sumitur
prius ipsa inchoata lectionis
eam ratione. et tanto robustius surgat
doctrine edificium quanto ex consideratione
cause originem studiosius ponit in mente.
Fundamentum beatus iob deo soli dum quaerit quae
ta intelligite ad maiorem notitiam perducere
dum tacta est verbere ut odorem suarum virium
tanto latius spargeret quanto more aroma-
tum melius ex incensione flagraret. Nouerat
namque in bonis pie subditos regere et a ma-
lis distincte custodire. Nouerat bene
uti rebus habitis. sed nesciebatur si pateres
permaneret ablatis. Nouerat cottidiana
deo pro sanitate pignorum sacrificia soluere.
sed incertum erat si ei gratiarum suarum sacrifi-
cium et orbatus immolaret. Ille quod quo vitii
salus tegeret. dignum fuit ut hoc dolor
aperiret. Data itaque est quasi sancti viri
hosti callido temptandi licentia. quia dum
bonum eius multum consita intimue appetit
etiam bonum patientie quod latebat ostendit
et quem se angustare persequendo credidit
flagello auctum et in exemplo dilatatum. Nec
sine gravi arte exercuit licentiam quam
accepit. Nam contriuit greges. extinxit
facultates. orbauit heredes. percussit sa-
lute corporis. et ad intorquendum contumeliis
temptationis iacula lingua suae uxoris.
Quatenus sancti viri forte ac solidum pectus
et per damna rerum dolor sterneret. et per verba
coniugis maledictione perforaret. Sed quot
vulnera saeuiens intulit tot sancto viro
nescientes victorias ministrauit. Namque
fideli dei famulus uno eodem quoque tempore in
vulnera et verba deprehensus. et dolentem
carnem equanimiter pertulit. et desipientem
coniugem prudenter increpat. Antiquus
itaque hostis qui vinci se in domesticis
doluit. partius exteriora requirunt. Ami-
cos namque eius de locis singulis qui pro ex-
tenda caritate commonet. eorum quae ora
sub specie consolationis aperuit. Sed per hec iacula
increpationis intorsit. quia eo durius
cor sentiret audiendo insurgentia quo in-
se omnes et finantes tanto tenebras ip-
inse volnaret. Per hos quoque ad contume-
lias etiam helin iunior concitatur. ut
intelligite tanta mansuetudinis saltem dedi-
gnata leuitas perturbaret etiam. Sed con-
tra antiquus hostis machinas stetit

invicta constantia. stetit equanimitas infra-
cta. Nam uno eodem quoque tempore verbis adversanti-
bus opposuit predicantium rebus vitam. Ille co i[2]
sancti virum continuis de illo apte post flagell-
ceptum sit in omnibus hiis non peccavit iob la-
biis suis. saltem postmodum in contentione
amicorum esset innt verba delixisse. Sa-
than quippe temptatorem illius expetijt. sed
deus quem hinc laudaverat in se ipso eius te-
ptatorem certaminis accepit. Ergo quod beatum iob
delixisse sunt sermonibus contentur. quod aliud
quam dici quia pro illo proposuit delixisse confitetur.
P
Nam vero antiqui patres frugiferis arboribus
similes non solum pulchri sunt per speciem sed etiam
utiles per ubertatem. Huic eorum vita pen-
sanda est ut cum miramur quam sit viditas
in historia inueniamus quanta sit ubertas in
allegoria. quatenus dum bladum est quod in
foliis redolet. quo constat et quam dulce sit
quod in fructibus sapit. Nullus quippe sup-
er adoptionis gratiarum hinc nam quia hac per co-
gnicionem unigeniti accepit dignum ita
quae est ut ipse in eorum vita et lingua re-
splendeat quem eos ut resplendere mea-
illustrat. Nam cum in tenebris lumen
incense attenditur prius lucerna eadem quam vi-
deri certa efficit videtur. Vnum nocte enim
si vere intendimus illuminata cernere. studea-
mus oculos ad ipsum illuminans lumen
aperire. quod et in eisdem beati iob sermonibus
etiam remotas allegoriarum umbras quid de
patribus alte noctis tenebris coruscare luc-
more conspicientibus intimat cum dicit. Scio
quod redemptor meus uiuit et in carne mea
videbo deum. hic nimirum in nocte histo-
paulus lumen inuenerat cum dicebat.
Omnes in moyse baptizati sunt in nube et
mari. omnes eandem escam spiritualem manduca-
uerunt omnes eundem potum spiritualem bibe-
bibebant autem de spirituali consequente eos
petra. petra autem erat xristus. Si igitur redemptio-
nis spem petra tenuit cur non significa-
tionis illius beatus iob insinuet. quem cum qui
voce pertulit etiam passione signauit. Qui
et non inmerito iob vir dolens dicitur. quia in se
illius imaginem exprimit. de quo per ysaiam
loge an inutiat[2] quod dolores nostros
ipse portat. Sciendum quod est redemptor no-
ster persona una cum sancta ecclesia quam
suscepit assumpsit exhibent. De ipso
enim dicitur. Qui est caput xristus. De hinc sunt quod
eius ecclesia scriptum est. Et corpus xristi quod est
h
ecclesia. Beatus igitur iob qui mediatoris ti-
pum eo verius tenuit quo passionem illi-
non loquendo tantum sed etiam patiendo prophe-
tauit. cum in dictis factis quae sunt expres-
sionem redemptoris innititur repetere ad si-
gnificationem corporis aliquando diuina ut quia xristus et
ecclesia una persona credimus hic etiam

mig psone actib; sig̃ficare videa9
xor vo eig q̃ eu ad maledicend̃
mõt qd ad q̃z pn̄te carnalin̄ signat
mt strag ecclia3 meore et morib;
oiti eo diuig vita fideliu q° vici
ig pnnit. qr dn̄ vitari a fidelib;
i fideles nequit. tato gaug qnto z
itinis tolant. Namci vo eig gm N
i dn̄ gsulut mehut hetico3 sign
a exprimit. q sub spe gsuledi agit
negociu seducedi. vn̄ ad btm iob
n p duo vba facium a dn̄o repro
bat. qr vz omis hetici dn̄ defende
ten nitnt. offedut vn̄ eis apte
ab eod sto vio d̃ Dispntare cu
o cupio. pn̄s vos ondes fabricatoes
mēdacij z cultores pñsor docatu
Constat go eos hetico3 tipu gerere.
os sens vn̄ redargunt. cultum pn̄
or dematu ofnie. Cū a ig iob intp
doles. q° nimir dolore vl mediato
is pa° vl sce eccle labor exprimit
multiplici pn̄s vite fatigacoe c̃
na. Amici go eig ex vocablo nois
nitu sue indicat accois. Na elifa
atia ligwa d̃ dm̄ gtepty. et quid
aliud hetici faciunt nisi q̃ dn̄i d̃ deo
lla secint. eu supbiedo gtepnut.
Baldad intp vetustas sola. Bn̄ aut
des hetici in hijs q d̃ dō locut. dn̄
no intecoe recta. s; appeticoe tpalis
glie vidi pdicatores appetut vetu
stas sola noiant. ad loqnd̃ qppe no
zelo novi hois. s; vite vetis pn̄itate
excitat. Sophar q̃z latio smot d̃ dis
sipato specle vl specłato3 dissipās
Mentes naqz fidelim ad gteplāda
supna se erigūt: s; dn̄ hetico3 vba
intente recta gteplates appetut spe
clat dissipae conat. In his itaqz amco3
iob noib; tres i hetic pdicoem tag
exprimit. Nisi ei deu gtepnent ne
quaqz d̃ i° pūsa sentiret. z n̄ vetu
states ghērēt in nove vite intellige
no erraret. Et n̄ speclato3 bono3
destruent neqq eos supna iudicia
ta distito examine p ibo3 suo3 cpa
repbaret. Contepnedo ei deū i vetu
state se retinet. s; i vetustate reti
nedo pnis sint smoib; speclacoi
mistor nocet. Eg hos q̃z helm in O
nior in bti iob expbracoe sbiugit.
ex cuig psoa vz spes q̃nda docto
ru fideliu s; tn̄ arrogatiu designt.
Cuig vba no facile intelligis nisi
ea sbsequeti dnica corpcoe pesez
Ait naqz d̃ i° dn̄s. Qs e iste inuol
ues snias smoib; impitis. Cū vo
dt snias s; no addid̃ et. ptinus qleb

wlt. peuldu° bonas intelligi. Na cu
sine noiant n̄ eos maledicat. male
setiri no pnt. In bono ei sp snias
accipi q sn̄ repbacois adiectoe po
nut. Sic sptu e Sapietior s̃ vide pū 26
piger septe viris loqntib; snias. Ca
vo d̃ Qms sine impitis smoib; inol
uit. hc summope ondi qr ab eo ela
cois fatuite pferut. Nag qppe ipe
ricia e humilit dice nescie qd dicat.
z vitata sbib; elacois vba inscere
Omne ei qd d̃ gliter gdiuptita pt di Omes loquendi
stingwi si aut mala male. a bona mos gdiuisi
bn̄. a mala bn̄. a bo male dicat. distinguunt
Malu ei male d̃. eu res pūsa suia P
de. Sic sptu e Qudic dō et more Job 2.
Bn̄ bonu d̃ eu recta pdicat. Sic Joh Mt 3
aut Agite pnīaz. appinqbit ei regm
celo3. Malu bn̄ d̃ qn p os dicetis
idōio vicm exprimit ut repbe. Sic Ro 1
paulg ait Femine eo3 inmutaūt
nalē vsū in eu q e con nāz. Q° fo ro
exeūnda q̃z vio3 facinora subdidit
Bz honeste inhonesta narrat. ut
multos ad honestas formā in hone
sta narrado renocaret. Bonu ait ma
le d̃. sic cu rem aqs reco studio no p
fert. Sic illuminato ceco pharisei dix Luce 18
se phibe. Tu sis discipls eig. quod
maledicois vtiqz dixerut studio
no vonis voto. Vt sic Cayfas ait. Jo 18
Expedit vni mori p pplo ut no tota
ges peat. Bonu qppe s; no bn̄ locutg
est. qr dn̄ crudelite nec appetit re
dēcois gr̄az pphetat. Hic no helm Ka e a
dice no bn̄ bo reph̄ed. qr i hijs q
v'acit loqt arrogat inflat. Ac eo
spez arrogatiu sigt. q° p ssm recti
in tumide vba se elevat. S; qd e
q tres aicos recociliau p septe sa
crificia vox dinia pcepit. helm
vo s; vni9 tm° sine inrepacoe deli
qt. n̄ q nonnūqz hetici dine gre lar
gite pfusi. ad vnite sce eccle rede
ut. Quod bn̄ ipa aico3 recociliacoe
signat. p q9 tn̄ btus iob exorae pc
pit. qr nimir hetico3 sacfia accep
ta ee no pnt n̄ p eis vniusalis
ecle manib; offerat. ut e9 merit
remediu salut inueniat. quā vbo3
suo3 iactis ipugnādo feriebat. vn̄
z septe p eis sacfia inedorat oblata
qr dn̄ septiformis gre spm gfite
tes accipiut cu septe oblacoib; ex
piant. hinc in Johis apłi p septe 1
nariu ecclia3 in vniusal eccla
designa. hinc p Salo3 d̃ sapia d̃ pū 9
Sapia edificauit s̃ domu excidit
colunnas vij. Ipo go sacfico3 nūo

reconciliati videntur quod prius fuerant expi-
antur, quia per oblationem septiformis gratie rede-
undo inueniuntur. R Hi autem tauros per se et
arietes obtulisse describuntur. In thau-
ro quippe ceruix superbie, in ariete autem
ducatus gregum sequentium designatur. Quid
itaque est pro eis tauros et arietes
mactare, nisi eorum superbum ducatum inter-
ficere, ut de se humilia sentiant et post se
iam corda innocentium non seducant. Cer-
uice enim tumenti ab ecclesie unanimitate
resiliebant, et post se infirmos populos quasi
sequentes greges trahebant. Veniant igitur
ad beatum Iob, id est redeant ad ecclesiam, et
septenario sacrificio tauros et arietes
mactandos offerant, quatenus uniuersali
ecclesie iungantur, humilitate interueniente
interficiant quod prius tumidum de suo
ducatu sapiebant. Heliu uero per quem
vane glorie doctores significari diximus, in-
tra sanctam ecclesiam constituti, quia ea que recte sen-
tiunt humiliter proferre contempnunt, neque
per sacrificium reconciliari percipiuntur, quia
arrogantes quidem, sed tamen fideles. Per eo
quod intus sunt per vii sacrificia renoua-
ri non possunt. Quos tamen sed Heliu spe-
rna diuina redarguit atque in ex-
no vita seruat, sed elationis mente ac
S verba reprehendit. Que nimirum reprehen-
sio quid aliud significat nisi quod eos intra ecclesiam
positos superne districtionis increpatio
vel per flagellum corrigit vel per iustum
examen semetipsis relinquit. Etenim
quippe intra sanctam ecclesiam vera quod predicant,
sed tamen de iudice audire merentur, quia per ea bona que non propria proferunt, non
auctoris sui gloriam sed propria laude que-
runt. Unde hoc quoque cauendum pensandumque est quod
diuina uoce de Heliu dicitur: Quis est iste.
Prima quippe expertia est talis interroga-
tio. Quis est iste nisi quem nescio, utique

Nescire dei quid est

Quem nescit. Nescire autem dei reprobare est.

Luce 13

Unde quibusdam quos reprobat in fine dictu-
rus est: Nescio vos unde sitis. Discedite
a me omnes operarii iniquitatis. Quid est ergo de
hac arrogante ~~interrogare~~ requirere: Quis
est iste, nisi aperte dicere: Ego arroga-
tes nescio, quorum vitam in sapientie mee
virtute non approbo, quia dum laudibus hu-
manis inflantur, a vera gloria eterne re-
tributionis inanescunt, eiusque dum summas
minime respiciunt, sed tamen eum ipsum qui
illas protulit reprehendit, qui aperte in-

Cap

T-sinuat dicens: Non quod dicit sed ignorare quis
dicit, quia uacat plata approbo, sed eum qui
de bonis que profert extollitur non approbo.
Ut vero apertius ostendat in elationis iacta-
ntia Heliu quam turpiter defluat, for-
ma prius ostende boni predicatoris deus,

quis ex statu huius vite terminus inueniatur, longi-
tudo quia reproba sit mendacitas. Ba-
bilis ecclesie spiritualis quisquis predicator in-
cautus quod dicit solerti cura se inspicit, ni
in eo quod recta predicat, uicio se elationis
extollat, ne uita a lingua discordet,
ne pacem quam in ecclesia annunciat in se
ipso, dum bene dicit et male uiuit, amit-
tat. Sed studet summopere eorum maledi-
cos mores aduersarium et defendere lo-
quendo quod uiuit et ornare uiuendo quod
dicit. Nec in hiis omnibus sua sed auctoris
gloriam querit, atque omnem sapientie gratiam quam
ut loqueretur accepit non suis se estimat
meritis, sed eorum intercessionibus pro quibus loqui
accepisse. Dic quia dum se infra dictum
superest quia sui nimirum mercede profici-
pro bona que exercet preualet alienis mutu
reddit, indignum se omnibus indicat e-
cum dignus esse vivat. Sunt enim qui b-
que innotescunt hominibus sub periculo vix esse
prius, et quamuis sapientes se esse sentiant,
volunt tamen esse sapientes non uideri, atque h-
seruo modo quod loquendo prodit pertimescit,
et si liceat tacere appetit dum esse in-
tus silentium cunctis. Eos quia feliciores
putant quos intra sanctam locum infimum per
silentium occultat, et tamen ut sancta ecclesia
defendatur, quia ad loquendum in caritate im-
pellitur, ex caritate quod officium locutionis
suscepit. Sed magno desiderio ocium ta-
citurnitatis querit. Hoc significat voto id est ex
inuestio hac ait dicendi formam ar-
rogantes ignorant, neque eis locuntur quia
caritatem enutriunt, sed ... appe-
tunt ut loquantur. Quorum nunc Heliu spe-
ciem significat quia in locutione sua inmenso se in-
dicio elationis exaltat. Dicturi sumus beati
Iob sermonibus subditur: Obmiserunt autem
tres viri isti respondere Iob eo quod iustus
V sibi uideretur. Hic quod de eodem quoque iustus sibi vide-
ri facere, hunc scriptor historie ad auctorum
iudicium retulit, non autem, non autem
beatum Iob de elationis tumore reprehendens
scilicet. Et iratus indignatusque Heliu filius
Barachiel Buzites de cognatione Ram.
Vel hic ipsa vel eius vel patris vel loci ve-
cognationis nomina nota ipse exprimunt a-
ctionis. Heliu quippe interpretatum sonat
deus meus iste vel deus dominus. Per quem
sic superius diximus designatur recta fide
arrogantium intra ecclesiam positorum uni-
cuius et hominum eius etiam nomen congruit.
Nam ... intra diuinitatis ... uiuat. Deum tamen esse dominum recognoscunt,
quia in ueritate credunt etiam fortis dei
intelligunt. Sic pro prophetarum de beatitote
qui dicitur ipse est. Barachiel uero in-
terpretatur benedictio domini; Buzithes autem ...

ibilis Ad arrogat' pdicatib; bn vtz
cordat· qr i pdicacois facundia bn
otioz qd gre dune pcipnit· Si i elat
ms morib; ee ea gtepti le ondit
pa gppe q accepit bo eo despicia lia
facit· qo negq; eis bn vti nouerit
lpte at d' ggtde tam d' Tam gppe
ntp excelsi Excelsi nag; e fideli
i pplis q huig vite infima z abiecta
gtepnit Excelsi sut q cu paulo dice
nouerit Ira gusa in cel e Helm
taq d' ggtde tam d' qr buusgsq; p
dicator arrogas int vlez scaz eclaz
poitg sris pplis fidei vitate socia
zmis ab eoz vita elacois pnite
disiunga / se Iratg e at aduersu
Job· eo q iustu se dicet cora deo
Porro aduisg aicos eig indigtg e eo
p no inuenisset rusioz ronablez s
tm gdenasset Job· Dolet' intuend
q btm iob ido rephendit q cora
do f iustu se ee dixat Amicos vo
eig ido redarguit· q gdenates eu
rusioz ronabilez non eu no dedet
sit nag; indicins apte tollig q p
eu spes aatoz vane gle designa
Job gppe d' psupta iustia / amicos
vo eig d' stulta rusioe redarguit
Cuncti ei vane gle sptatoes du sei
pib; pferut· alos qd d' fatuis sribg.
alios aut d' indigis mit iphedut
v alios teset mil stire· alios no bn
vme / z gmit iuste oes ex eclaz po
itos pna setie redarguit· tn eclia
eos q intg sut p vite despiu gtep
nut / z non ios ex magne rce senti
endi non istos vo qi ex mito bn vi
vedi supbiut Hn aut helm modo
btm iob nuo aicos eig incpae phi
be q gatores vane gle asn int
scaz eclaz gstituti z aduisaios pre
mut du va pdicat / z eigd sce ecle
morib; gdicut du d' ipa pdicacoe
glant Pmut aduisaios vtute fidi
mut eclaz scaz vtute dicedi Illos
d' pdicacoe vitat illa vico elacois
ipugnt / se Igr helm expctat iob
loqnte eo q seniores eent q loqba
tu aut vidisset q ei rnde no poss
iratg e vehemt Quamis sca eclia
sit ptul duo aduisariis sunt atigor
qr dia ipi no at exit ipa d' illis
sic d' eis p Johnez d' Ex nob exierut
z no erat ex nob Hrce tn eisd' adu
sarys helm iunior fuisse describit
qr nimiz pg exorta heticoz bella
ee int scaz ecliaz fastu setie inflati
arrogates repert Cu em gniora
hostiu pdire ctaia tuc sr pfecto

sbtiliora sensum spicla reqsita / tuc
argumtoz obstacla· tuc pplexior
indago vboz / qr sepe viri feruetes
ingenio du gge inuenut arrogat
intumescut / z qd p elacois vicium ple
rmq; gtingit isde acutis sribg gsbg
hoste feriut psternut· Du in his q
rce d' do setiut no di s sua gliaz q
rut Vn helm qz insta rta loq z tn
dina voce acsi pusa dixit increpa
Cu vo d' helm expctat iob loqntez
eo q seniores eent q loqba apte
btm iob no p sua s p aicoz retcen
resuasse mirat Qa vzt arrogates
z int poiti eand' scaz ecliaz qua de
fendut despicut Et plerumq; gtigt
vt plg ingenia male sapietiu qz siplic
vita sipliciu venient moretur / plg
rafnet lingis ex loqutiu qz init
intpoitoz gzmis vtsq; e duiso obuiett
cu et ab ill' rcti ue sesiug z a sca eccla
iuior pmte discordet / se Rndes qz he
liu filig barachiel buzites dixit Iu
nior su tpe vos at atigores· idcirco
demisso capite veritg su indicare
vob mea suiaz Spabam em q etas p
lixior loqret z anoz mltitudo doceret
sapiaz Cuncta ei q ab eo p tuorez supbie
pferut cursu potig pstingeda sut
q attentig exponeda Que ei soliditete
gritat caret exponis sbtilite no
indiget Sz hc soliu puto breuit in
tinadu q helm qz diu p etat siue
re tacuit sapietior fuit cu vo in
alys anoz mltitudiez semetips
pferes despicit· qz pueilit' desipi
at ondit Illa q eig suiaz z etat plu
xior loqr z p anoz mltitue sapia do
ceret qr z si longeuitas sium no pbet
vsq tn vehe excet / se Sz ut video
spus e in hoib; z inspiacio oipotetis
dat intllige H rce dicet si eand
intllige Sp retis no arrogaret
Neq; ei pua gdenaco e ex eo bono
qd qrnt da puate gliari siue bom
vn accepit· z nescie quo bono vti
deat qd accepit Sana qppe sut
spes qs oib tuoz arrogantiu demo
stra Cu bonu a a semetipis hre
se estimat· a b datu dsup p sind
hc se accepisse mitt putat / a cte
cu iactat se hre qd no hnt / a de
spctis cetis singlarit' videri appe
tut hre qd hent A semetipo bom
se hre iactabat cui p aplm d'
Qd hes qd no accepisti / si at acce
pisti qd gliaris qs no acceperis Sur
sque dati nob bonu gre p mrtis
pcedetib; mit crede qidez apls

Magnu fuit e bonu recipe z vtend modu ignorare

Pa 1 1/3

Sup bor q' se spes

1 Cor 4

admonet d. Gra est saluati p fidem
& h' no ex nob; dei eni donu est no ex
opib; ut ne qs glie. Q' ecc d' semet-
1 Thi 1 ip̄o ait Q' pus fui blasfe9 & psecutor
& ɔtumeliosq. s; mīam ɔsecutq sū q9
vbis apte declat q gra no p mer-
itu tribuat du ex seipo dcerit & qd de
malicia meruit & qd d' beniuolē-
a accepit. Rursu nonnlli iactat se ha-
be qd no hnt. Sic diuina voce p p-
Ie 48 phiā d' moab dr Supbiā eig & ar-
rogātiā agnui & q no sit iux eā
vtg eig Et sic angelo laodicie ecce
Apoc 3 dr Qa dic q diues su & locuples
n' lli9 egeo. & nescis q tu es miser
& miserabil' & paup & cecg & nudg
Rursu nonnlli despectis cetis vidi
appetut singlr bonu hre qd hnt
Luce 18 Vn & phariseg iddo d' teplo absq
iustificatoe descedit q bonoz o-
per mita s' qsi singlr tribuens ora-
ti publicano se ptulit Uncti q apli
ab h' elacois vicio reuocat. q' de
pdicacoe redeuntes cu elati dice-
Luce 10 ret Dne i noīe tuo & demonia
nob subiecta st. ne d' h' miraculo
singlari gauderet ilico rndt dns
d. Videba sathana vt fulgur
d' celo cadete. Ipe sqppe singlr
Ysa 14 elatq dixat Sup astra celi exalta-
bo soliu meu. sedebo i motib; testa-
menti i latib; aqloīs & silis ero
altissio Et ut mire dns in discipuloz
cordib; elacoz pmet mox indem-
nitie retulit qd ipe mgr elacois
accepit. vt i auctoe sbie disce-
ret qd d' elacois vicio formidaret
In hac itaq arrogantie qrta spe
crebro hūan9 anig labit. ut id qd ce-
Arrogantes imitantur diabolum ht hre se singlr glie. i q tn qda
silitudi vicini9 appqt. q qsqs
bonu se hre singlr gaud. qsqs
vidi splimior cetis qrit illu vzt
imitat. q despco bono societ ange-
loz sede sua ad aqlone ponens.
& altissi silis supbe appetes per
ingsy desidiu q ad qdda culmen
conatq e singlaritr erupe. Helin
g9 qm9 dari a dno sapiaz ɔfite
in hac tn elacois spe labit. ut sa-
pientiore se cetis gaudeat. & qsi de
singlari bono sese inanit extol-
lat qd vbis sequentib; indicat d.
No st logeui sapiētes. n' senes
intelligut iudiciu. ido dica Au-
dite me ostenda vob etia mea sciaz
Expectaui eni smoes vros. audiui
prudetia vraz dōc disceptaremi
smoib; & dōc putaba vos aliqd

dicere ɔsidaba Quia ad interioz hre-
spectat loquens helin indicat qz
supbe tacueat Cu ei dt Expectaui
smoes vros & putaba vos aliqd
dicere. apte declat se ad vba seniu
indicati posiq studio qz discenti
voto tacuisse. Quamuis hi meliq
vita arrogantiu signet q' aliqn
int scaz ecclaz positi cu eqd' scte
eccle aduersarios ɔspiciut no i eis
quos tpm3 s; in tetoz solet pesare
vboz. Nā quatulz sint eisd arroga-
tib; atiqores heretici eos audact'
ɔprimit i q vbis docmata puersa
dephendut. s; s; ut video no e q
arguere possit iob & rndit ex vobis
eig smoib; Ne forte dicat; inueni
sapiaz. d's piecit eu & no ho Depre-
eri heretici p h' q ee hoib; despicabil'
solet. cu q cuct fere gētib; scaz
ecclaz venari ɔspiciut opinione
eig q9 valet obtrectatoib; lace-
rare ɔtendut dicētes Idco illi cu-
cta tpalia suppetut. q ei pmia
eternoz munez sbtrahit. Quoz voc
helin obuiat d. Ne forte dicatis
inuenim9 sapiaz. d's piecit eu no
ho Ac si arrogates int scaz ecclaz
s; tn fideles cont heticos dicat
¶ Ph' q scaz ecclaz i honoe hoim
florere tpa' cernit piecta ea a dno
no credat. Scit eni redemptor eig
in h' itinere solacia veniēti tribue-
re & puenienti ad etna patriaz supna
pmia reseruare. Incassu igr dicat
q d's & no ho ea piecerit. cu ve-
nerari illa a cuct fere hoib; videtur
q sic ei & terrene glie adiumentu
tribuit. ut p h' multiplicatq ee ad
celestia subuehat. se' Nichil locu-
tg e m & ego no sm smoes vros rn-
debo illi Qd e q ait Nichil locutg est
m Nuq scā eccia pdicatores in-
stos. cu int se arrogates ɔspiciat
erudire ac arguere pmittit. Exerce-
re h cotti & excte no cessat. s; helin
q' loquente btm iob publice audierat
dicat Nichil locutg e m. Qa nimi-
ru oes arrogates voces qd' sce
eccle audiut. s; s' eas dici dissi-
mulant qa elacois vicium emeda-
re ɔtepnut. n' se d' sbia redargui
estimat q ee se humiles putat. Q'
etia redargui despiciut. du sap-
ientiores semetipos redarguētib;
arbitrat. Q' vo ait Et ego no sm
smoes vros rndebo ei. Qn bto iob
no sm smoes eoz rnde se dt Ar-
rogates eni int scaz ecclaz positi

nder con ea. s; no sic heretici extig
stituti Neqz ei 9dicunt ei pua p
uado s; pulse vincendo / qr nc d' do
ut heretici indigne secunt. s; d' se plg
s; nuoe e digne suspicat / se Extimu
ernt nc vndent vlt abstulerit qz a
se eloqa Em ad helin vba auti Job
extimuisse referunt. qr nonnuqz
arrogantes ecle defensores quis ordi
ne dicendi no teneant tn adusarios
pa dequz vtute pturbat / se Em
g exptam r no st locuti. steterut nc
responderit vlt a ffinis ee locucois
sapientum solet ut consiqz dicat q°
adusarijs siletiu iponat / Ndem se
unde alis offende s; pua docetes
pesce satagunt pqqz vo d' amic Job
dem e Extimuiert nc rnderent vlt
abstulerit qz a se eloqa helin sbm.
ses ait Exptam r no st locuti. stete
runt nc rnderent vlt. Et ill' ia siletib;
ad hunc vba mltiplicat / qr vzt vir
arrogans r formans se arrogantin in
tetas no adusarior dcta supare s;
sua sapiaz ostentare festinat Vn et
req' Rndebo r e° pte mea. r onda
sapiaz mea hat ei pte sua ois
arrogans estiat s; ut sciaz no ta he-
at quaz ondat Ca igr oms elati
sciaz no hre appetunt. s; ondere Ano
ton p moysen d' vas qd no hnerit
opculu nc ligatuaz d'sup inmnd
erit Tegme quippe opcli vl ligatura
disciplina e vt censura siletij. qr
qsqs in lingwa no pmitt. qi vas i
inmndu pollutu qz repba Qn non
vas sn opculo helin fuat q hac nc
ee pte sua estiabat. si no onderet
sciaz qua hebat Qui ei vas sn op.
cto vl ligatura pollut. q p studiu
ostentacois pates nllo velamie ta
tum opit. Pdicatores at sci p
tez sua estimat si intq ipi q d' sua
ipi d' sapia gaudeat. foris at dos
ab errore 9pescat Neqz em a se
ita loqndo exeunt ut gaudiu inlet
in ostetatoe ponat. deserte locutois
s; bom stie in cordis secreto me
ditat r ibi gaudet vbi hc papunt
no vbi int tot tetacoiu lagor
motesce 9pellunt. qz mis cu bom
accipiunt motescunt media intue
mete cari te. ex psctu audiectu r
no ex ppa ostensioe 9tulat. Arroga
tes ei cu sciaz accipiut nil se acce
pisse estimat si hac eos occulta
hre 9tingat Nusqz quippe sui gau
diu n in ore hoim ponut Vn et
fatue vgines in vasculis sine

oleu no sumpsisse referut. Qa arro
gantes oms cu se ab aliqs fortasse vi
cerit 9tinet bonu gle int 9sciaz
hre no put In vase at suo sumpserat
paulus oleu q dicebat Gla nra he
testimoiu 9stie nre Inane go vas
cliu fre e intq corde vacuo. foris
9nai oris laude indicium qre helin
itaqz qr glaz extig qrit int vas ole
u no he d' Rndebo r ego pte mea r
onda sciaz mea Vn r hociptu q de
fexuore vane gle intq pati vbs sequi
tibi apit d' Pleno sii smoib; r coar
tat me spus vteri mei. r vet meu
qi inustu absqz spiraclo qd laguncu
las nouat disrupit / Loqr r respirabo
paululu apiaz labia mea r rnde
bo Nonnuqz arrogantes vi du pdicato
res scos magi loq at p locucoe sua
venerari 9spiciunt. loqucoiz cop celsi
tudiez r no vtilite intencois imita
neqz hc amat qd illi appetunt. s; hc
summope appetunt q clari hoib; appa
ruerunt. Na sepe 9tingit ut sapien
tes cu se no audiri 9sidant ori suo
siletiu indicat Sz pleruqz du 9spi ut
q iniqz facinoa ipis tacetib; r no
corripientib; crescunt vim quada sps
sui sustinet ut i locucoe apte corre
ptois erupat Vn pphta Jeremias cu
lg pdicacois siletiu indixisset d' Non
recordabor eiq nc loqr vltra i noie 20
illi9 Jlico adiunxit Factus e in corde
meo qi ignis estuans clausq qz i ossib;
meis r defeci fre no sustinens. audi
ui ei 9tumelias mltoru / p eo ei q
se minie audiri 9spexit siletiu appe
tijt Sz cu crescentia mala cnet in
eod' siletio no pmasit / Qa ei foris
tacuit ex tedio locucois intq igne
ptulit ex zelo carit Inflama qppe
corda iustor cu no corripta cresce
9spiciunt mala. acta malor / eoru
qz clpe se ptiapes credunt qs i im
qtate crescere silendo pmittunt Dauid
pqqz siletiu si indixerat d Posui ori
meo custodia cu 9sisteret pctor ad
uersu me: obmutui r hmiliatq su
r silui a bonis In ipo suo siletio isto
zelo carit exarsit q ilico subdidit Et
dolor meq renouatq e. 9caluit cor
meu int me r i meditacoe mea ex
ardescet ignis Intq cor 9caluit qz di
lacois ardor p admonicoz locucois
extq emanare recusauit Ignis in
meditacoe cordis exarsit qt mere
pacu delinqntu a correpcoe oris
infixit Caui em zelq 9solacoe ad
iniqabili angendo sese tepat qndo

Job 32

2 Cor 1

Cap 9 B

a

con̄ iniq̄ȝ opa p voce corꝛ ptoīs ema
nat ut q corrige no valet in ꝑare
no desinat ne se ꝑtcipe delinq̄
Vicia sepe uelantur ꝯ virtutes — tiu ex ꝯsensu taciturnitas addicat Vȝ
qȝ sepe nonnulla vicia vtutes se ee
L mẽciunt sic effusio nonnūqȝ iniq̄ et
Ez. di. Sepe — tenacia nonnūqȝ ꝑsimonia et crudeli
tas aliu iusticia vult videri Ita plerūqȝ
mẽtẽ ad loquendi īpetu vane glie
anxietas nequaqȝ se int' int' silētiu
capiens q̄i zel9 carit' inflamat . atqȝ
appetitū onsionis sue ad effrenacõe
locucõis īpellit . et q̄i sb studio ꝯsu
lendi libido erupit appareddi No ei
curat loq̄ndo qd ꝓsit sȝ qd appeat
nc studȝ ut malū qd ꝯmit corrigat
sȝ bonū qd sentit ondat Vn helin qȝ
spū elacõis extentus et sese int' sile
cij claust no capiens ait Plen9 sū
sermonib9 et coartat me spūs vteri m̄i
D et vent' me9 q̄i mustū absqȝ spira
clo qd lagūclas nouas disrupit
Qd si intellige spūalr de9 hc loco vȝt
ventre sinū cordis appellat In mu
sto vo sc̄ti spūs feruor acci' q quo
Sig° musti — in cena° dnũ dt vinū nouū i vtres
Act' 1 — nouos Et q° du ꝑpete replent' apli
du ligwis oib9 loquen' a mõdū ne
scientib9 sȝ tn vē attestantib9 dem est
Cap 10 — E hi musto pleni st' Laguclas vero
infimas ipa humilitate ꝯstruas vel
ẽte tñena corpoꝛ vascla no īmẽrᵗ
accipi9 Q9 paul9 aplꝯ dt h̄emo
2 Cor 4 — thesaurū istū in vasis fictilib9 helin
aut qȝ sic supi9 dixi sic inflacõne
elacõis extendit' acsi p carit' ꝯuaȝ
ad loq̄nd' ardore spūs sc̄ti accendat'
sens9 sū spūm i eo q tacuit q̄i mu
sto absqȝ spiraclo ꝯpauit Et bn ait
q lagūclas nouas disrupit qȝ ser
mõis ei9 pōa ecia spūalia corda tūs
cendit Loq̄r et respirabo paululū a
periaȝ labia mea et respondebo Bn qȝ re
ff spirabo dicta sic labor instoꝛ ẽ vide'
prua n° corrige . ita ꝯmu' ẽ labor
arrogatiū si qd sapiunt no ondunt
Vim quippe intus sec9 estuante fre vix
pnt si om̄e qd sentiunt paulo tardi9
inotescunt Vn nc̄ce ẽ vt cū res bo
agit' pnus ei9 elacõ i corde vincat'
ne si a radice int' se infectõis ꝓdeat
S aaron neqme fructus ꝓducat Hi go
Thal. ꝓ dicione ꝯ hibentur — q adhuc intioꝛ bello ꝯciacet neqqȝ
p pdicacõis vsū ꝑesse magisteriū
Nu 4 — cetoꝛ debent Hinc ẽ ei q iuxta dis
pesacõis diuine voce ab anno vice
simo et qnto leuite tabernaclo s̄uī
unt sȝ a q̄nq̄genario custodes va
soꝛu fiunt Qd em p anni vicesimi

ac qnti i q° flos iuuentut' oboritur
ni ipa con̄ vnūqodqȝ viciū bella sign'
Et qd p q̄nq̄gesim9 i q° iubilei reqes
ꝯtinet' ni inter̄ ꝯes edomito bello
mēt' exprimit' Qd vo p vasa taberna'
n fideliu aie significat' Leuite go ab
anno vicesio et qnto tabernaclo s̄uiat
et a q̄nq̄genario custodes vasoꝛ fi
ant . vt vȝ q adhuc īpugnatiū vicioꝛ
rū certāia p ꝯsensu delectacõis tolerant
alioꝛ suscipe curā no ꝑsumant Cu
vo temptacõnū bella subegerit q° apud
se iā d' intima tranqllite secura ẽ ali
oꝛ custodia sortiat' Sȝ qs h temp
tacõnū ꝑlia s' ꝑfcte subigat cū paul9
dicat Video alia lege in mēbris
meis repugnante legi mẽt' mee et
captiuū me ducente in lege pcti q
ẽ in mẽbris meis Vȝ aliud ẽ bella
fortit' ꝑpeti . aliud bellis eneruit' ex
pugnari In istis ex'ce' vtus ne extolli de
beat . in ill' oio extingit' ne subsistat
Q' ig' scit temptacõe fortit' fr̄e ꝯtans et
cū temptacõe ꝯtinu' mira arte ꝑsiden
d' est Q' ecia apud semetipȝ sb seipo
ee ꝯtendens victor ꝯspicit q' nulla
R frigctus delectacõe ꝯsentit / sc' No acci
pia psona viri et deū hoi no equabo
Nesciõ ei q̄ādiu subsistã et p̄modicũ
tollat me factor me9 Recta ꝯsidacõ q de
n hoi idcirco no eqt qȝ q̄ādiu hic subsi
stat . vel q̄n ad dei iudiciū tolla' ig
rat Et bn ait p9 modicū tollat me
factoꝛ me9 / qȝ q̄uis loq̄ fuit tp9 vi
te p̄nt' . eo ipo bñe ẽ q° p̄manens in
ẽ Neqȝ ei dignū ẽ ut diuturnū iudi
cet' q cap fine circūscribit' Vȝ int' hac
sinas quas ex pitate solidas ꝓfert
ad vanā tumorẽ suū elacõis prorupit q' Au
di ig' iob eloq̄a mea et om̄s sermo
I nes meos ausculta Ecce aperui os
meū . loquet' lingwa mea in faucib9
meis Pensemus q elacõe descendit q
btm iob audire se admonet q os
aperuisse se phibz . q lingwa suam
faucib9 suis loq ꝑmittit / Hc ei ht ꝑ
pū doctrina arrogatiū ut humilr ne
sciat insinuare qd docet . et recta q sapu
ẽce ministre no pnt In vbis ei ẽ om
pdit q cū docet q̄i in q̄adã s' videt
sumit culmine reside . eos qȝ quos
docet ut longe infra positos ve in
imo respiciunt q9 nb ꝯsulendo loq
sȝ vix dnando dignant' Recte at his
dnic p pphetã dt Vos at cū austeri
imperabat' eis et cū pōa Cū austi te
ei et pō īpant q subditos suos no tranq
le rõcinando corrige . set aspere in
flectere dominando festinant

[S]ed tamen verba doctrinae tanto vehementius
elationis vitium per cogitationem fugit qui
ardentius verborum iaculis ipsum ingenium
elationis insequitur. Caveat ei ne cum
magnis elationibus perdiderit quae in corde an-
tea sacris sermonibus insectatur. Humili-
tatem namque quam ingerere omnibus nititur, virtu-
tem et loquendo dicere et vivendo conatur,
ut eam apud discipulos vitae plus
moribus quam sermonibus eloquatur. Unde
Paulus Thessalonicensibus loquens qui cul-
minis Christi apostolatus oblitus ait: Facti sumus
parvuli in medio vestrum. Unde et Petrus apostolus
cum diceret: Parati semper ad satisfactionem omni po-
scenti vos rationem de ea quae in vobis est spe, in
ipsa doctrina scientiae qualitatem docendi asse-
rit dicens: Cum modestia et timore conscientiam habentes bonam. Hoc
valet quod discipulo ait Paulus: Praecipe haec
et doce cum omni imperio. Non dominationis potestatem
sed auctoritatem vitae suadens. Cum omni imperio
quippe docetur quod prius agitur quam dicatur. Nam do-
ctrinae subtrahit fiduciam quando conscientia praepedit
linguam. Non ergo ei potestatem elatae locutionis
sed bonae fiduciam insinuat actionis. Unde
et de Domino scriptum est: Erat enim docens sicut
potestatem habens, non sicut scribae et pharisaei. Singula-
riter namque ac principaliter solus ex potestate
bona locutus est, quia ex infirmitate mala
nulla commisit. Ex divinitate quippe potentia
habuit, vel quod nobis per humanitatem suae innocentiae
ministrat. Nobis enim quia infirmi homines su-
mus, cum de Deo hominibus loquimur, debemus primum
meminisse quod sumus, ut ex propria infirmitate
pensemus quo ordine docendi infirmis fratribus
consulamus. Consideremus igitur quia aut tales sumus
quales nonnullos corrigimus, aut tales aliquando
fuimus, etiam si divina gratia operante iam
non sumus: ut tanto temperantius corde hu-
mili corrigamus, quanto nosmetipsos in
his quae emendamus verius agnoscimus. At si
tales nec sumus nec fuimus quales adhuc
illi sunt quos emendare curamus, ne cor
nostrum forte superbiat et de ipsa innocentia
peius ruat, quorum mala corrigimus
alia eorum bona nobis ante oculos reducamus;
quae si omnino nulla sunt, ad occulta Dei iudicia
recurramus. Quia sicut nos nullis meritis hoc accepimus
bonum quod habemus, ita illis quoque potest
gratia supernae virtutis infundi, ut excitati
postmodum etiam ad ipsa possint bona quae nos
ante percepimus pervenire. Quis enim crederet quod
per apostolatus meritum Saulus lapidatum Ste-
phanum praecessurus erat, qui in morte eius
lapidantium vestes servabat? Hinc ergo primum
cogitationibus humiliari cor debet, et
tunc demum iniquitates delinquentium incre-
pari. Sed hunc ut saepe diximus esse locutionis
modum Heliu ignorare ostenditur, quia in lo-

cutione sua elationis typo qui post cun-
cta dicta auctoris inflatus dicit: Audi igitur Iob e-
loquia mea et omnes sermones meos au-
sculta. Ecce aperui os meum, loquatur lingua
mea in faucibus meis. In faucibus vero
loqui est silenter dicere et non clamoribus
vociferare. Quibus verbis arrogantes in-
sinuat, ecclesiae pastores sicut hic vel in
faucibus loqui dicuntur, quia non quasi adversarios
ex vincentes clamant, sed quasi interni iudices
ecclesiae sanctae qui et rectores ac iure pastores in-
crepant. Saepe vero arrogantes eandem Ca 12 M
quam tenent arrogantiam se fugere osten-
dunt et dum sic cuncta agant ut nullum la-
teat, hoc privatim singulis quasi silenter narrant,
quatenus non solum de se intelligentiae sed de
ipso apud homines etiam arrogantiae contemp-
tu glorientur. Unde nunc dicitur: Loquatur lingua
mea in faucibus meis. Ac si aperte dicatur:
Quae contra te prudenter sentio, ecce silenter
narro. Alii autem in tanta impudentiae ela-
tione prosiliunt, ut ipsi aliis tacentibus ipsi
soleant laudare quod dicunt. Unde subditur:
Simplici corde meo sermones mei, et
sententiam labia mea pura loquentur. Magna
virtutis laus est simplicitas locutionis, sed
quia arrogantes non habent habere se hanc so-
liciti asserunt ut securius audiantur,
et pure se locutos denuntiant, quia du-
plicitatis suae malitiam deprehendi formi-
dant. Saepe autem et falsis verba permiscent ut
inde eorum mendacio citius credatur. Unde
in eis quod assertio vitat agnoscitur. Ecce
igitur Heliu et pure se locuturum perhibuit,
et dicta sua applaudendo sententias favore
protexit. Eandem iam sententiam quam permisit
adiungit dicens: Spiritus Dei fecit me, et spira- 11
culum omnipotentis vivificavit me. Subditu-
rus verba permisit elata, et dicturus haec
quae recta sapere ante innotuit quantum tume-
ret. Hic nimirum sic arrogantium mentes
insaniunt, ut in eis quae recte sentiunt ela-
tionis suae tortitudine depraventur. Unde fit
ut etiam eorum recta auditores nequaquam
instruant, quia per eos illos per ea quae tumide
sentiunt non ad se in reverentiam sed ad con-
temptum vocant. Unde quasi dentibus prudentibus verba
stultitiae miscentur, quia dum stultitia ab au-
diente despicitur, et prudentia non te-
netur. Hinc est quod per Moysen dicitur: Vir qui fluxum Leuit 17
seminis sustinet immundus erit. Quid est
enim sermo nisi semen? Quia dum ordinate
mittitur, mentes audientium quae conceptae vitae fue-
runt a bonis operibus plene infecta. Si vero
importune defluit, emittentem polluens
generandae virtutis perdit. Unde si sermo se-
men non esset, de praedicante Paulo neque Act 18
quaquam Athenienses dicerent: Quid vult
seminiverbius hic dicere? De quo et

Act' 14 Lucas ait ipe erat dux v'bi hermē
go vsiu ꝑpaginis datu ing petet flu
ens certa metra conigriat· du smo
p que i audictu sibig nasti sua sa
tg debuit· si incordiate pdeat· eciā
q rce sensit fedat Vn helm q̄ q̄ rca
pt sentie gmaclat du eni vl q̄d lo
qua ignorat / ⁊ q fluxu seis sustiet
q lingwa utiliti ggrua ꝑ vba vac
locuco monet Bono at ordie ⁊ feny
se astrint ⁊ aiatu ꝑ spm feny ⁊ per
spiraclm se narrat aiatu sicco qppe
ada sc̄ptu e Inspirat in faciez eig
Gn 2 spiraclm vite ⁊ fcus e in aiaz vive
tez Sz h q rce astrint vtru rce exe
qua audiag / sc̄ Si potes rnde m
⁊ adūsg facie mea gsiste Ecce du
narrat ordme ve gdicois i fastu
subito elacois erupit / atz alys vb
hocide replicat d Ecce ⁊ ett me sic
⁊ te fecit d's ⁊ d' eod luto ego q̄z for
matg su Verutn miraclm meu no
te terreat· ⁊ eloqutia mea no sit t
O grauis Qd h' e q̄ helm ordme ve
gdicois agnoscit· ⁊ mod' rce locu
tois ignorat Qd e q' se bto iob ⁊ gdi
tg exequat· ⁊ locutung exaltat
n h' q̄ arrogates omib cuctos q̄d
hoib equalit se gditos meminerut
s ꝑ fastu scie auditores suos eqles
s' vl ee vl credē dedignat· eis q̄
se p nate gdicoz gferut· s ꝑ tuore
scie supponūt Equales q̄d se mdi
cat extitisse nascedo· s no eqles
se remasisse vincedo· atz in eo q̄
eqles q̄ vincedo no st· id ad maig
miraclm renotat q̄ equales na
scedo fuert Vn inflatg helm dicit
Ecce ⁊ me sic ⁊ te fecit d's ⁊ de
eod q̄z luto formatg su. Verutn mi
raclm meu no te terreat ⁊ eloqu
mea no sit t grauis Hent et hoc
arrogates ꝑpu· q̄ pius q̄z dicat
mira se sp dicē estimat ⁊ locucoz
sua admirado pueniut· q̄ vl in
Eb' 13 acūt sibig ipa elacō gnta sit fa
tuitas ignorat Nond q̄ e q̄ paulg
du inire ebreos admonet· adm
xit Rogo at vos fres ut suffeat
vba solacy etei ꝑ pauc sc̄psi vob
Laiz p Helm at magna ptulit· ⁊ q gsule
do sbingit Miraclm meu no te terre
at ⁊ eloqutia mea no sit t grauis
Ille dca sua v'bu solacy h' vo elo
qutiaz ⁊ miraclm vocat Ecce q̄z
distincti sapoēs pdeūt fetum ex
dūsa radice cogitacoim Ille de
magis humlit senit· iste d' minmis
incunt' se erigit Qd go mt h' n

h' e solert intued'· q̄ ⁊ a scia sua in
imo se ee gsiderant· ⁊ ca sua sp in
pspicuo stat Salone attestate q au
cti rnina exaltat cor ⁊ an gliam
humliat spnt / sc̄ Dixisti go in auri
bg meis ⁊ voce vboz audiui Atz
eand voce sbinges ait Mundg su e
⁊ absqz delicto inmaclatg ⁊ no est
iniqtas i me· q̄ qrelas reppit i me
ido arbitratg e me inimicu sibi posu
it i nerno pedes meos custodiuit
oes semitas meas Hox q̄z q̄ h vba
q btu iob dixisse narrat suiaz su
psenis ait Hec est go i q° no es iusti
A ficatg ꝑ scō btus iob vdeit dixerat
q̄ absqz clpa fuerat flagellatg / h' ei
ipe d' se gd d' io ad dyalu dns dixit
Commonisti me adūsg eu ut affli
gez eu frust· Sz helm no credes
cessate clpa potuisse eu ꝑ gra fla
gellari Nesciebat ei flagellis eum
no deleri vicui· s in tu augeri ⁊
p eo q̄ sn delco se dixit flagellatu
hac eu sna increpat d. Hec e go i q
no es iustificatg Hnt ei h' arrog
tes ꝑpu· vt plg argue appetat q̄
gsolari / ⁊ q̄z hoib enerue gguo
scat enervisse ex solis iniqtatibg ar
bitrent Nesciunt qppe occlta indi
sbtilit' qre· atqz id q̄d no intelligut
humlit pscrutari q̄ eos sepe d se
cretis investigacoib, indoctoz de
ipa scie sue elaco eicit du extollit
Obstaclm nagz vitat tuor e ment
q̄ du inflat obnubilat Et ⁊ si gr
sciaz videat adipisci· q̄ d' quada
reru cortice ⁊ no d' secrete dulce
dinis medulla pascut· incitatib
q̄ ingeniis sepe exteriora tm° attin
gūt s intim gustu sapois ignorat
vz foris acuti intg ceci st / neqz id d
do secnut q̄d dulce intg sapiat
s q̄d ex cursu extig sonet Et et si
secreta gda intelligedo pcipiut eo
dulcedie pcipe no pnt ⁊ si nou
rit quo sit ignorat ut dixi que
sapiūt Et fit plerūqz ut foris di
cat· s tn intr ea q dicut vivē ne
sciat Vn bn gda sapiēs dixit An
chi aut' dat d's hec dicē ex sna
Sna qppe a sesu vocat ⁊ ideo in
telligere ipsi ex sola scia s etiaz ex
sna dicē appetit· q' neqz tm° sci
endo dicē· s senciēdo desidat ex
R peri q̄d dicit Sz mes arrogatiu
doctoz suoz no penetrat sesu· q̄a
ab intimo gusti rco indicio in eoru
favores resilit quos foris aūt
Va at scia afficit no extollit· n'

supbientes q̄s ipleuit sz lamentatores
facit. qua q̄usq3 cu̅ repletus fuit pori
loco se scire appetit. Illa sui ɔscientis ta
to p illa robustius sapit quanto se inf
mu in illa veri ɔregsit / atq3 apli
ore viat. hinc scie ipa humilitas aput
du qz inbecillitate sua ɔspicit ipa ei
ɔgnitos secretoru subliuiu absconditos
sinus pandit. q ɔgnoscere possit sbtilior red
ditur quo ad occulta rapiatur. Helim quoque i
flagell' bti iob idcirco velocem rectum no ing
nit qz ea que humiliat nescit. et inc
pare potius qz ɔsolari patiorem dicit hec
e quo in quo no es iustificatus. Nondu
qz e qd btus iob in neruo pede sui
positu dixit. sz neq3 se inuu hec inq
quo ei obicitur. absq3 pecto et inmaculatu
et sy iniquitate ee meditat. Sz helim du
cu aucte studuit increpare q dicta
sut nesciens addidit q dicta no sut. Sic S
ei sp increpare appetitur et nuq3 fovere.
inlita plerumq3 increpando inecunt. Illa
ut arguere docte videat. fingunt non
unq3 q redarguant. et cu ipi equo
more in cursu sue oratiois inferuescat
et sbiectoru invectoib3 ex fict' d'inquta
tib3 capnu parat. Sciend' preterea e sic
et supius dixi qz arrogantes viri in
flat' sunt sermonib3 sepe fortia dicta
premiscet. ut ɔsidant alii quod vivunt.
sz pensat studiose qd doceat. Quorum
more helim spez tenet q no recte vi
ue appetit sz docere. Ea quoque sciens sz ar
rogans loq'. tacea q3 ia qz tunde viuit.
et audiat qd solidet Post tot itaq3 e
latois vba tande sciaz sua inchoans
ait. Rndebo t' qz maior sit deus hoie. C
Dicit fortasse ab aliquo qui ista ul cu
audit ignorat. Sz nimiru h sua vi
lis credit. si no ex ipa intentoib sue
radice pesset. Flagellato vz loqbat.
et percussiois vbera accepat. et cui vbe
ru nesciebat. Idcirco quoque intulit Rn
debo t' qz maior sit deus hoie. ut
flagellatus ho ɔsideret qz illo maior
e deus. Enim ome qd patit eius indic
se pponat cui se inore no dubitat.
et qz a meliore patit iustu credat
etiaz si eius iustie causa ignoret. Ois
q̄s em etia p pecto percutit. nimu
rando remittit. eo iaz iustus ee incipie
atq3 ferientis iusticiam no accusat. ho
itaq3 sub deo e ɔditus et ad ɔdicois or
dine redit qui se equitate indicis sui
etia quam no intelligit. anponit. Ergo
go d' Rndebo t' qz maior sit deus ho
mine ut ɔsiderata potentia creatoris defer
ueat tumor merois p memoria ɔdicois
Vn dauid prophia cu percussiois pode

re excessu vocis erumpere cogeret. ad ɔsiderat3
ɔdicois sue se recolliges ait. Obmu
tui et no aperui os meu qm tu fecisti
sti me. Pesaunt em ɔdicois sue or
dine et iusticia percussiois inent. qz
q bene g eu q no erat ɔdidit eu p
fecto q erat no iniuste percussit. Sequitur
Aduersus eu ɔtendis qz no ad oia rndit b
t' Semel loq' deus et scdo idipm no
repetit. Afflicti cordis e ppu ut oe
qd appetit. et tu rerum ordinez ɔtinu se
tit si possit fieri eit ita vl no ita sit
d'imis s' vocib3 rndeat velit ut dm
de cuncta ɔtrusia reru ɔsulat. et in
sioib eius ɔgita ron ɔgnoscat. Helim
aut pndes qz sciptura sacra doctus
sic ɔdet. ut in ea vl publice vel
occulte cunctoru ɔonib3 rndet ait. Ad
uersus eu ɔtendis qz no ad oia vba rn
dit t'. semel loquit deus et scdo idip
no repetit. Acsi dicat. deus i singu
loru cordib3 puat vocib3 no rndz.
sz tale eloqui ɔstruit p qd cunctoru
ɔonib3 satisfaciat. In sciptura e ɔpe
eloquio causas inuas singuli si requirim
inenim. ut opus e ut in eo qz spa
quisq3 tolat. rndet s' diuina voce spa
ceat. Ubi ei nob oib3 z eo qz spar pa
tim ɔnut. rndet. ubi vita predece
tiu sit fora sequitur ut ei vini
ex plurib3 pserat. Ecce dum pa on
aliq vl molestia carnis affligimur.
scie fortasse ocultas causa passiois
eius vl molestie optaq qte in
eo qd patimur ex ipa rex sciā ɔso
lemur. Sz qz d' spalib3 tetatoib3
inis neqq3 nob spar singlis rndet.
ad sciptura sacra recurrit ubi vzt
inveni ɔ qd paulus infirmitate car 2 Cor 2
nis tetatus audivit. Sufficit tibi
gra mea. Nā virtus i infirmitate psicit.
Idcirco illi in infirmitate spa deus est
ne singillati nob oib3 dicit. In
sacri sciptura voce dei afflicto
paulo audimus. ne cu fortasse af
fligimur singli ea audire pnata co
solacoe qrainus. Illo quoque diut ad oia
nob vba rndz. qz semel lo' et scdo.
idipm no repetit. i. in hiis q p scp
tura sacra ad pres inos ptulit
nos audire curauit. Discat itaq3 Ca iiij x
sci doctores ecclie. Discat etia arro
gantes cu inter ea laborae quosda
pusillanimitate ɔspiciunt. qz deus nob ad
vba oia no rndet. i. cogitacoib3
vel tetacoib3 singlor no iam passim
p prophtaz voces no p anglica offi
cia satisfat. qz in sciptura sacra qdqd pt
singlis euenire ɔprehendit. atq3 in illa

Scriptura sac gtz omnia

p ex a pcedetm etia vita sequitur
informare curat gmus q ait Semel
loquit ds z scdo no repetit idipm
adhuc intelligi subtilig pt Q pr vnu
genitu gsubale s filiu genuit loq
eni dei e vbu genuisse Semel at
loq e vbu aliud pt vnigeitu no
hre vn z apte subd Et scdo idipm
no repetit i filiu no n vnicu genu
it Q laut no at locuty e sz loquit
No vzt tpus ptiti sz pns ponet li
quet oibg qz co tepg n ptiti ggut
In do po oe tpg
n futur Tanto gd i eo cgz tpg po
libe qnto illu ve Negz ei qd libet
libe dici potat si salte vnu ppe di
ce Inde itaqz in do dici tepg auda
cter qdlz licet vn in eo dici ppe illu
h licet Vbu naqz pr sn tpe genuit
Et qs digne fari qat illa ineffabilez
natiuitate q d etno naty e coet
ng q existes an scla genuit eqle
q gignenti naty postior no e Que
vzuds mirari possug si intueri in
me vale Illuc at natiuit vim ia
mirari posse aligtes vide e Sz que
vides qd neqz gphendig Est at qd
d vsu carnis trahe ad sesu spus
Intido ad audiu da gnacoz in dinis
debeg Na si qs in tenebs clausis ocis
iaceat atqz an eu subito lucne lu
men erupat clausi eig oci ipo ad
nctu lucs feriut vt patescat Lux
go tbati sut q si inch clausi viderut
n tn pfcm ag fuit qd clausi vide
potuerut Na si clausi pfce totu vi
disset ein apti qreret qd viderent
Sic itaqz sic sumg eu d incophen
sibili natiuite intueri acp conatu
to ei ipo q fulgore admiracois
peruti aig qi videt qd vide ne valz
Velut in tenebris posity vnu lucis
oclis clausis videt Helin naqz ait
Semel loqt ds Dauid vo vbi vnu
geniti natiuite intues ait Semel
locuty e ds Qa eni vnigeity fi
lig i vbu pris z p pfcoe naty d
z p etnite sp nasci phibe Scptua
sacra libe dice d do gsueuit qz lo
cutg e z loq In eo ei q pfcm vbu
genuit locuty e pr In eo at q sp
gignit vtiqz loq Quamis hoc qd
pfcm dixig ppe no dicag Negz ei
quod fcm e ppe no d ee pfcm sz
eig plenitudiez p qnda agustia me
locutidis exprimg Sic etia d pre
Aly
dus dt Estote pfci sic z pr vr
pfcus e Qa via vo sz dine natue
secreta admiracio no facile occu
pat p trena desidia incotescit
apte di locuco qualr ad nos fiat

insinuat p somu in visioe nocturna
qn irruit sopor sr hoies z dormiut
3 in lectulo Quo e q p somu nob locuco
dinitat innotescit n q secreta di no
gsscig si in trenis desidhs vigileg
In sono ei extiores sesg dormiut et
intiora cernut Si go intna gtepla
ri volug ab extna ipliciode dormia
Vox vzt di q p somu aud qn tnqla
mete ab hg seli accoe gesat z in
ipo met silecio diuina ptcp pesat
Cu ei ab extins accoibg mes sopit
tuc plenig madator di pcdg agstit
tuc vba di met viuacig penetrat
cu ad se admitte cugz sclarin tu
multg recusat Male at ho vigilat
qn eu sclarm negocior esty insolet
inqetat Quice qppe cordis trenar
cogitaconu tba du pstrepit claudit
atz in secretario ment qnto mg
curar tumltuatiu song gpesa ta
to aplig vox psidet indicat no au
di negz ei pfce ho suffit ad vtqz
diuisg Sz du sic intig erudiri appe
tit ne tn extig iplice yn extins
auditu aperit inde intig obsurde
scit Monses admirxtg egiptys qi
vigilabat z ideo voce dni i egi
pto posity no audiebat Sz ex tico
egipco pgqz in desertu fugit illic
du xl ans degiut qi ab ingetis
trenor desidior tumltiby obdor
miuit atz ideo dina voce ptipe
meruit q p sing gvaz qnto mag
ab appetedis extioriby torpuit ta
to velig ad gsscda intiola vigi
7 lauit Rurusq israelitici ppli tbis p
latg ut legit pcep pcipiat i mote
ducit atz ut intna penetret ab
extins tumltiby occlta vn z scti
vi q extioriby ministiis officy nra te
desine cogit studiose sp ad cor
dis secreta refugiut ibi qz cogita
cois intie cacume ascedut z lege
qi in mote pcipiut du pgpoit tu
multiby accoim tpaliu z gteplacois
sue vtice supne volut simaz psc
tant Hinc est q isde monses tre
bro d rebg dubis ad tabnacliu re
dit ibi qz doim secreto gsulit z qd
ctius decnat agscit Relicts qppe
tbis ad tabnacliu redie e pgpoit
extior tumltiby secretu mentis
intre Ibi ei dns gsulit z qd foris
aged e publice intg silet audit
3 H cotti bom rcores faciut cu res
se dubias discne no posse ggscut
ad secretu ment ved ad qdda tab
nacliu reitu diuina lege pcepta

qi cora poita archa domi gsuluit
et qd prius intus tacentes audiut. h fo-
ris p quemod agetes inotescit ut em
exterioribus officiis ingesse desiniat
ad secreta cordis recte incessabr cu
rat et sic voce di qi p somni audiut.
du in meditacoe mentis a carnalibus
abstinet. hic e q' sponsa i Cantic
canticor sponsi voce qui p somniu audi
erat q dicebat Ego dormio et cor me
u vigilat Acsi diceret Dum exteriores
sensus ab hiis vite solicitudibus sopio
vacante mente vivaci intima cognosco
foris dormio sed intus cor vigilat quia
dum exteriora qi no sencio intiora so
lerter deprehendo Bn g helin ait q
p somni loquitur dns Atq apte subdidit
In visioe nocturna Nocturna ei visio ap
paret gteplori mentis sub quibusdam ima
ginibus solet In diurna at luce cetig
cernit in nocturna vo visione cunctat
videmus Et qz scis omis qzdiu in hac vi
ta sit divine nae secreta qi sub qda
imaginacoe gspicim vzt qz necdu
sic sunt ea manifeste gteplat. bne
helin pqz dixit dnm nob p somniu
loqui subdidit In visioe nocturna Nox
quippe e vita pns in q qzdiu sumus p
hec qtintua gspitis sub incta imagi
nacoe caligamus Propheta namqz ad vi
dedum dom gda se pmi caligie se
ntiebat d Aia mea desidabat te in
nocte Acsi diceret In hac obscenitie vi
te pnti vide te appeto sed adhuc inf
initatis nebla circusebor David qz hu
noctis caligiez vitas claritate veni
ens pstolatur ait Mane astabo t' et
videbo Adhuc g in nocte mig se vi
de gspicit q' ad videnda deu futuro
mane gcupiscit Ca vo ut diximus
ab exteriori accoe cessare dormire est.
bn helin subdidit Qn irruit sopor
sup hoies Qa aut sci viri cu extior
accoi no desiniunt intra mentis cubicla
quiescunt. apte subiunxit Et dormiunt
in lectulo Dcis enim viris dormire in
lectulo e intra ments sue cubile quiesce
re un scptu e Exultabunt sci in gloria
letabunt in cubilibus suis. Dicitur g
p semel ds loquitur in visioe nocturna
qn irruit sopor sup hoies et dormi
unt in lectulo qz intimeru tunc secreta
dimtat agnoscunt qu ab hiis mundi
tumultuosa gcupia intra mentis sue
cubicla seggam. Qa vo ut sepe
iam diximus aure e cordis tumultu secla
rium negocioz claudit et secreta
gsidacois interno qes intime gteplo
rius apit apte subiungit Tunc apit

aures viroz et erudiens eos instruit
disciplia Cu ei ab exterioribus accoibus
sopitur. apta aure intim ex ardis
tas audiunt q'du subtile vl flagel
la publica vl occulta indicta gsidant
semetipos affice flendo no cessant
Un bn dcm e Et erudiens eos instruit
disciplia qz gsidanti menti et sese
p pniam lacerati qi qdam plage per-
cussioris sunt lamenta gpunctionis Und
etia Salon dicitur vim percussionis utrius
qz gingens dicit livor vulnis abstergit Pu 20
mala et plage in secretioribus ventris
p vo livore quippe vulnis disciplinam in
sinuat corporee percussionis plage vo in
secretioribus ventris sunt intima mentis
vulna q p gpunctioz fiunt Sicut ei veter
tribus repletis extendit ita mens pnis
cogitacoibus dilatata splena. Ab
stergit igitur mala vulnis livor et pla
ge in secretioribus ventris qz et disciplia
extior culpas diluit et extesa mente
gpunctio pnie vlcoe transfigat Sz h Lamentacoes et
int se utraqz h differt qz plage pcus plage dolunt
sionum dolet lamenta pcompunctionu
sapiunt Ille affligentes cruciat iste re
ficiunt du affligunt p illas i afflictoe
meror e p h in meroe leticia Qa
tn ipa gpunctio mente lacerat eand
gpunctioz no incongrue disciplinam vocat B
Anglor quippe sit qualiter q'g iusti vi Aia iusti quatuor modis affligitur
aia in gpunctoe vehementr affligatur. tu
q' malor suor reminiscit gsidans ubi
fuit i a' iudicior di sinas metuens et se
cu querens cogitat ubi erit. a' cu ma
la vite pntis solerter attendens merens co
sidat ubi e q' cu bo supne patrie co
templatur. q qz necdu adipiscit lugens
gspicit ubi no e Malor suor paulus
meminerat et ex eis se in q'9 fuat af-
fligebat cu diceret No su dignus vocari 1 Cor 14
apostolus qm psecutus su eccliam dei Rur
sus divini iudicii subtilit' pesans in
futuro male ee metuebat d Casti 1 Cor 9
go corp meu et in servitu subicio ne for
te aliis pdicans ipe reprobus efficiar Rur
su mala vite pntis pesabat cu di 2 Cor 1
ceret Du sumus in corpe pegrinam a
dno Et video alia legem i mebris
meis repugnante legi mentis mee
et captivu me ducente in lege pcti
q e in mebris meis Infelix ego ho Ro 7
q's me liberabit d corpe mortis huius Et
in esu bo etne patrie gsidabat d vi 1 Cor 13
dem nunc p speculu et in enigmate
tunc at facie ad facie nunc cognosco
ex pte tunc at cognoscam sicut et cogitus
su Atqz iterum Scimus qm si terrestris Eph 3
domus huius habitacois dissolvatur. q

edificatorem hemg ex deo domum non manu
factam sed eternam in celis Cuius domus bonis intu
entibus Ephesijs dicit Ut sciatis que sit spes
vocacionis eius et que divicie glorie hereditatis eius
in sanctis et que sit supereminens magnitudo
A Virtutis eius in nos qui credidimus Mala vite
presentis subtilius iob considerans ait Temptacio est
vita hominis super terram Unde david quoque ait
Universa vanitas omnis homo vivens et quamquam
in imagine dei ambulet homo tamen vane con
turbabitur Qui invisa eterne patrie conte
platus et hec mala pensat in quibus erat et
atque illa bona considerans in quibus adhuc non erat
ait heu me quia incolatus meus prolon
gatus est Ego dixi in pavore meo proiectus
sum a vultu oculorum tuorum Sublevatus
Mala temporalia vincere per eterna bona — in extasi quod mentis intuitu per pavorem non
ipse vocaverat a vultu oculorum dei vidit
se proiectum Post mentem quippe lumine visionis
que in eius anima per contemplationem graciam radio
claruit emicuit ad semetipsum redi
it et conditionis proprie vel quibus illic bonis
deesset vel quibus malis hic adesset invenit
Neque enim quis presentis vite mala sicut est
conspicere prevalet si bona eterne patrie per conte
placionis gustum contingere necdum valet
Unde a vultu oculorum dei proiectum se esse
cognovit Sublevatus quippe vidit quod se
hic videre non posse ad se relapsus
ingemuit Profecto scilicet autem ista compun
ctio afficere familiaris solet quia omnes
imaginaciones corporales insolenter obs
viantes discutit et cordis oculum fi
gere in ipso radio incircumscripte lucis
intendit Has quippe figuras corporalium
species ad se intus ex infirmitate corporis
traxit Sed profecte compuncta hec summopere
quasi invigilat ne cum veritatem querit
eam imaginacio circumscripte visionis illudat
Ca 18 D cunctasque sibi obviantes imagines
respuit Anima enim per illas in sua se la
psa est sed illis super se ire conatur et plerumque
per multa indecenter sparsa etiam in unum
se colligere nititur ut si magna vi amoris
prevalet esse unum atque incorporeum conte
pletur Unde aliquando ad quandam insolitam dul
cedinem interni saporis admittitur et ra
ptim aliquomodo ardenti spiritu afflata reno
vatur tantoque magis inhiat quanto magis
quod amet degustat atque ad hoc intus
re appetit quod sibi dulce sapere intrinsecus
sentit Anima vero eius amore dulcedinis
sibi coram se vilescit et postquam hac utcum
que percipere potuit quod sua illa dudum
fuisset invenit cui inherere conatur sed
ab eius fortitudine sua adhuc infirmitate
repellitur et quia eius munditiam contempla
ri non valet flere dulce habet sibique
ad se cadenti infirmitatis sue lacrimas
sternere Neque enim potest mentis oculum in id
quod intus se rapuit conspexerat figere quia ipso
vetustatis sue usu deorsum ire compelli
tur Inter hec anhelat estuat super se ire
conatur sed ad familiares tenebras suas
victa fatigacione relabitur Anima igitur sic
affecta agit contra semetipsam grave certa
men tolerat et quia omnis hec de nobis contristat
cum nos afficit quoniam deletacione per
mixta non modicum dolorem parit
E Helui postquam dixit deum nobis per somnium
loqui et locuciones eius intus aures a
perire non immerito eandem apertionem auris
disciplinam vocat quia eo magis nos af
ficiendo conterit quo magis ad nos per
occulta eius inspiraciones gracia internis
intelligentie sonus erumpit Neque enim
fleret extrinsecus quisque quod esse non intrinsecus
potuisset sentire quod nondum est Nam cum
nosmetipsos inspicimus ubi conditos sed
per suasionem dyabolicam pestiferam corre
ptionem deceptos in nobismetipsis attendimus
aliud esse quod fecimus aliud quod facti su
mus conditione nos integros sed culpa vi
ciatos Unde compuncti appetimus vitam
quam fecimus ut ad id quod facti sumus refor
memur Unde et apte sequitur Ut avertat
F hominem ab hijs que fecit et liberet eum de
superbia Quod enim homo de proprio nisi peccatum
fecit Sic scriptum est Inicium omnis peccati
superbia Unde quod dicitur quia homo cum ab hijs
que fecerit avertitur de superbia liberatur
Contra conditorem quippe superbie est eius pre
cepta peccando transcendere quia a se con
iugum dominacionis eius excutit cum per
obedienciam subesse contempnit At contra quamvis
id quod fecit vitare appetit id quod a
deo factus est recognoscat ad conditoris
sui ordinem humiliter redit Dum sua
opera fugiens tamen se qualis a deo factus
est diligit Anima vero per hanc intelligenciam
gloriam supernam recipitur supplicia eterna
vitantur Apte subiungitur Eruens animam
G eius de corrupcione et vitam illius ne
transeat in gladium Omnis quippe peccator ab
hac corrupcione viciorum illic ad gla
dium compellitur iuste penarum ut qui
hic iniquitatis delectatus est inde illic iuste
cruciatur Nondum ergo quia deus nobis per so
mnium loquens prius nos a corrupcione et
postmodum a gladio liberat quia nimirum
illius vita illic eripit ab ultione
supplicij cuius hic mentem subtrahit
a delectacione peccati Neque ei illic habet quod
formidare debeat de gladio sine quem
hic post emendacionem sua pollucio non
corrumpit culpe Unde quod dicitur Eruens animam
eius de corrupcione et vitam illius ne
transeat in gladio de corrupcione namque

ad gladiu trusie e p9 pacta vigia ad
toleranda suppli(ci)a puenie/ s(ed) Increpat
q(uo)q(ue) p dolore in lectulo & oia ossa eius
marcesce facit In septima sac lect(us)
sine grabat(us) seu stratu· aliu voluptas
carnis· aliu repausacio in bonis opib(us)·
aliu reqes tpalis accip(itur) Unde e ei q(ui)
in evan(gelio) sanato eunda dns dt Sur-
ge tolle lectu tuu & vade in domu
tua· n(on) q(uo)d p grabatu voluptas cor-
pis designat Et iube(tur) v(er)o ut hoc
sang portet vbi infirm(us) iacuerat q(uia)
inruo omis q(ui) adhuc vitiis delecta(tur)
infirm(us) iacet in voluptatib(us) carnis
Sz sang h(ic) p(or)tat vbi iacueat· q(uia) di-
uio adiutorio erept(us) a vitiis eosd(em)
carnis gtueliat p(er)gnuod tolat i eius
p(ri)us desid(er)iis requiescebat Rursu per
lectu vel stratu repausacio in bonis
opib(us) desig(na)t(ur) Unde in actib(us) aplor(um)
petrus aplus dt Enea sanet te do(minus) i(esus)
ih(esu)s x(ristu)s Surge & sterne t(ibi) Unde e dice(re)
surge· n(on) mala q(uae) p(er)petrasti delinq(ue) Et
q(uo)d est dice sterne t(ibi) n(on) in ea oib(us) eas
in q(ui)b(us) requiesce debeas opare· ut et
deserat surgedo q(uo)d fecit & inveniat
sternedo q(uo)d faciat Ecce utrumq(ue) p(ro)pheta
breuit gprehendt d(icens) Declina a malo
& fac bonu Declinare q(ui)ppe a malo
e ab eo q(uo) iacuit surge Bonu v(er)o
face e meroedis opa i(n) q(ui)b(us) requiesce
debeat sterne Ecce ei declinat mala s(ed)
bona adhuc no facit· surrexit q(ui)d(em)
ab eo q(uo) iacuit s(ed) vbi requiesce debeat
necdu strauit Et rursu lect(us) vl stra-
tu reqes tpalis accip(itur) Sic septi-
est· Dimisu stratu ei(us) v(er)sasti i(n) infir-
mite ei(us) Cu ei q(ui)sq(ue) eius sclarib(us)
fatigat(us) desere p(ro)pinqua gra(tia) h(ui)(us)-
modi itinera laboriosa gpungit(ur)· co-
gitare solet quo vite p(re)sent(is) desidia
fugiat & ab ei(us) laborib(us) requiescat
s(ed) q(uia) mox desidare q(ui)et ordine quer-
& veniat q(uo)dda stratu sic a cunct(is) la-
borib(us) cessacois locu invenie gou-
pisat Sz q(uia) in hac vita adhuc ho po-
sit(us) in eius(modi) ordinis loco in eius(modi)
secreti secessu vime sy tetacoib(us)
nllate(n)9 p(ro)f(icit)· pleru(m)q(ue) in id q(uo)d ad reqes
gstituit(ur) maior dolor tetacois inve-
nit(ur) Vn(de) roe p p(ro)pheta(m) d(icitu)r Uniu(er)su st-
tu ei(us) versasti in infirmite ei(us) ac si
diceret Ome q(uo)d s(ibi) parat ad requiem
h(ic) ei mutasti occulto iudicio ad p(er)tur-
bacoez Ecce pio q(uo)d gsilio agit(ur) ut h(ui)(us)
pegrinacois tpe electoru vita turbe(tur)
Via q(ui)ppe e vita p(re)sens q(ua) ad patria(m)
tendi(mus) Et ideo hic occulto iudicio
freq(ue)nti p(er)turbacoe gterim(ur) ne

via p patria diliga(mus) Solet ei nonulli
viatores cu amena fortasse i itine-
prata gspiciunt pgedi morat(ur) inecte
et accepti itineris rectitudiez declia-
re· eo q(uo)d gressus tardat pulcritudo itine-
ris du delectat Electis g(ra)o suis ad se per- *Electi h(ic) affligu(ntur) ne in mundo sit pate*
getib(us) dns huius mundi iter asperz facit
ne du q(ui)sq(ue) vite p(re)sent(is) reqe q(uas)i vie a-
menitate pasci(tur) mag(is) eu diu pegre
pge q(uam) cicius puenire delectet ne du
delectat(ur) in via oblimisca(tur) q(uo)d desidabat
in patria Ecce g(ra)o in hac vita omis ma-
qua fortasse pauci(us) reqes p(er)turbat(ur)
recte d(icitu)r Increpat q(uo)q(ue) p dolore in lectulo
v(e)l p(re)sent(is) vite reqe vl tetacois nos- *Tribulac(i)o(n)e(m) h(ic) m(u)lt(a) causa*
tr(e) stimulis vl flagelli afflictoe gturbat
Na sepe huiusq(ue) aius gualz breui tpe
sy tetacoe i bonis studiis fuit· mox
d(e) eisd(em) studiis i(n) q(ui)b(us) desceddo se exeit
d(e) ipis v(ir)tutib(us) q(ui)b(us) multiplicari niti-
du(m) pficere se sentit elena(tur) Vn(de) pro
rcordis mei modaie ipulsu tetaco-
nis affici(tur) ut in corpo p(er)fect(us) sin
elacoe gprima(tur) Quapp(ro)p(ter) p(ro)q(ue)s dixit In-
crepat q(uo)q(ue) p dolore in lectulo apte s(ub)-
iungit Et oia ossa ei(us) marcescere
facit Ossa in septima sac v(ir)tutes ac- *Ossa sign(ifica)t in septima virtutes*
cipi(untu)r Sic septi e Dns custodt oia
ossa eor(um) vnu ex his no gte(ret)(ur) Ecce
utiq(ue) no d(e) ossib(us) d(icitu)r corporis s(ed) d(e) vir-
tutib(us) d(icitu)r mentis Na cte nonis q(uo)d et
multor(um) martir(um) corpa ossa fracta
sunt & psecutores dni latronis illi(us) *Jo(hannes) 19*
cui dei(n)d(e) e ho(die) mecu eris i(n) padiso
crura fregerunt Cu g(ra)o increpat p do-
lore in lectulo oia ossa fat marcescere
q(uia) cu in ea reqe qua nob ab h(oc) s(e)c(u)lo
p(ro)pa(ra)m(us) flagello tetacois afficim(ur) q(ui)
fortasse d(e) v(ir)tutib(us) n(ost)ris inflati po-
tiu(s) q(uam) gsta infirmite n(ost)ra tedio exte-
nuam(ur) Cu ei cupi(mus) ad diu p(ro)fi- *La ro ll*
ce· si pfecti n(ost)rum tempta(tio) nulla p(ro)sraret.
aliq(uam) fortitudis nos ee credere(mus) Sz
q(uia) nobs cu supna dispesacoe agit(ur)
vt infirm(itat)is n(ost)re q(uasi) pficietes oblivi-
scim(ur)· tetati recolam(us)· in pfcu n(ost)ro
q(uo)d d(e) diuio muue in tetacoe gagno-
scis· q(uo)d d(e) p(ro)p(ri)is vib(us) sumus q(uia) nos p-
fco tetta(tio) ad plenu rapet· n(on) ptecto
supna s(er)uaret s(ed) pulsat n(on) frangit
impellit n(on) monet quatit n(on) dei-
cit· ut d(e) n(ost)ra infirmite sciam(us) ee
q(uo)d gtim(us)· & d(e) diuio muue ee q(uo)d sta-
m(us) Et q(uia) sepe aia a(n)te bona s(ua) con-
scia cu v(ir)tutes suas s(ibi) ad memoria
renocat· q(uas)i delectacoe pasci(tur)· & q(uas)i
gratulacoe p(ro)p(ri)a pleitudis i(m)pugna-
tu(m) g(ra)o d(icitu)r q(uia) tetacoe pulsate marce-
scunt ossa· q(uia) du p(ro)p(ri)a infirmitas tetat(ur)

intrrogante cognosti² oib' illa mar vicini
velut pinguius vidis qz ostu lacu su
bito a l'ietate merore e sicta² ꝫ q nos
atq ea monti bo mia pesando cre
didig. pulsati paulo aplig peritu os
nob ia qz magr formidag' tuc omne
bonor meor gaudium vtit² i pauore
penar tuc inuge nos ee dephedig
q' sco's paulo an credebag tabescit
met stupet ocli. oe qd piu' psp e ar
ridebat euanescat lux ipa fastidio
sa e sole se teneb merorit i alo in
fudit nichl qd delect aspici². iste
e qeq occurit vn sc' Abhoiabil' ei
fit in vita sua panis ꝫ aie illig ci
bus an desidabilis Acsi apte dicat
Oafflicta mes q' i amritudie vetti
gsidat. qeq se an blande libent' qz
satiabat In scptura ei sac panis
aliu ipe dus. aliqn spitlis gra. aliq
diuine gve erudicio. alin heticor p
dicao. aliqn sbsidiu vite pnt. aliqn
iocunditas hnae delectacoit acip²
In pane dus designa² sic ipe i evn
dt Ego su panis vivig q d' celo de
scedi Rursu p pane gra dom spiri
tlis acci² sic p ppham d' q obdurat
aures suas ne audiat sangne et
claudit oclos suos ne videat ma
lu. iste in excels hitabit munime
ta saxor sblimitas eig panis ei
datg e Quid e obdurare aures
suas ne audiat sangne n petis
suadetibg q d' carne ꝫ sangne me
nascitur² no pbe gsensu Et qd est
ne malu videat oclos claude n
oe qd rctitudi adiisu e no appbae
Iste in excels hitabit qz gtine eu ad
hnc caed i infioribg retz mete ia
i sblimmbg fixit Munimeta saxor
sblimitas eig qz q' abiecta desidia
terene gusacois calcat. ad scor pa
tru p pcedetiu patru exa mete
sblevat ꝫ qz p gteploit donu gra
spitli satia². apte sbiug² panis ei
datg est. i refector spitlis gre pcept.
qz se a bonis infimis celestia spe
rado suspedit hic ee d' sca eclia
p dauid dus dt pauperes eig satura
bo panibg. qz i ea posite metes sz
hitu hmlin spitlin iplet² refec
toe donor Rursu p pane diuine
doctrine erudico designa² sic per
pphaz d² Qui hitat in tra austri cu
panibg occurrite fugieti In tra qppe
austri hitat q' in sca eclia pouti
supni spus carite pflant² Fugit
at q' hg indi mala euade gcupi
scit Qui go in tra austri habitat
fugieti cu panibg occurat i is q' ia
sco spu int sca eclia plenq e cu
q' mala sua euade mti² erudicoit
p allogo gsole² Fugieti go cu panibg
occurre e metueti etna suplia doct.
ne sacre escas offre. ꝫ in tuore
terore gpme. in pauore exhortacoe
refoue Qa panis refecto sciptue sa
cre no in mouemet acci² p eud pphe
ta iudeis sola lxaz fuatibg d² Qui a
re appedit argetu no i panibg Acsi
dicet pensat sac eloqa sz no i refe
ctione. qz du sola spez lre custodit
d' spiritu intellige pinguedie int
ne refectoit dimittit Vn illic apte
sbiugi² Et labore vrm no i saturitate
Rursu p pane pdicao heticor desi
gna² Vic p Saloez mlr hetice carte
tipu gestas ꝫ stultos quocas dt
Panes ocultos libent' edite Vl sic
in nra translacoe sciptu e Aq fur
tiue dulcores sut et panis absco
ditg suavior Hic ei nonlle heses
q apte metuunt pdicare qd secunt
ꝫ apud infirmor metes vba sua ta
to mag' codiunt. gto qi aplig rene
rent abscondunt Vn no imito d² pa
nes ocltos libet comedite Hereseos
eni cordibg heticor oclta vba eo
magis sapiut q° cu religos ginteu
no hent² Rursu p pane sbsidiu vi
te pnt acip² sicut Jacob ad laba
tu pleus ait Dne ds si dedis m pa
ne ad manducad' ꝫ veste ad induend
ꝫ sic in evo° tbis sequitibg ait Que
rit me no qz vidist signa. sz qz ma
ducast ex panibg et saturati est Qui
cepte eni panibg fuerat satiati ꝫ
p eoru psona dus illos int scaz
ecliaz detesta². q p sacros ordines
ad domu ppinqutes no in eisd or
dinibg vtutu merita sz sbsidia vite
pnt exquirut nc cogitat qd videndo
sa imitari debeat sz q gpediu pri
piendo pociat² Saciatos qppe de pa
nibg dom seq e d' sca eclia tpa
lia alimeta sumpsisse ꝫ no p signis
domu sz p panibg gre ad religiois
officiu no p augedis vtutibg sz p req
rendis subsidijs inhiare Rursu p pa
ne iocunditas hnae delectaco acci²
Vn Jeremias ppha cu sinagoge pdi
tos mores deflet dixit Ois pplus
eig gemes ꝫ qres panes dederut
pcosa qqz p cibo ad refocilaudaz a
iaz Gemes ei pplus grit pane qz
cu pna hoim mltudo affligi² no ad
notu d' pnt vite iocunditate satia
sz ꝫ pciosa qqz p cibo dat qz vtutes

met' appetitu tusitoie delectacois d-
clinat et i fortillare atqz mt' q pu-
sit desidijs satisfacte conat' vn bne
mox et voce illi elce militimis subd'
vide due et gsida q fra sii vilis vil
gpe plebs dei effit' qn prior mio
cresecte i eis no suma et celestia s
abiecta et tvena secta' helm itaqz
qd a pane q vite pmo delectac vot
q pgz vim tetacois expssit ilico sub
didit abhoiabil ei fit i vita sua pa
nis et aie illi cibg an desidabil. Ca
vzt oe qd pus d' ipa pspite vmedi
dulce sapiebat pmod tetacoib p
vim aavescat Nonnqz vo qm gau
dij dcep vtuts hre videba' subito i
panore tetacoib amit' et q enatu
atq eisd vtutibz aiq solo merore pos
side' Cu ei paulo vehemtig ipulsu
tetacois afficit' q exere vim solite
fortitudis no valet ea ia ve pdita
dolet se q ex se vacuu sectes infi-
mitate sua ex ipa sua maniteg gg
sat vn et ab oi mox iocudite q fla
git et escas pous leti' respuit eo
que solu libente appetit luctu sa
cia' Cu ul'ssez ei cu s vn vmedi R
pspitas arriserit hilarescit atqz
hilaritas ipa ai ve desidabil
cibg reficit Sz cu tetatoe paulo a
plius iminete pulsa' a mete eig
p merore fastidii gaudii oe re
spmit q pus eod gau q satiata le
taba' Ca i ho tetatig ab ore cordis
omez cibu respuit delectacois nil
ei ad se semetipm ggsce et fle de
leat vn d' abhoiabilis ei fit i vita
sua panis et aie illi cibg an desi
dabil Sz sic supius dixi9 id eo mo
dame oculte dispesacoib itate
tari pmittim' ut q er dimo mv
ne in vtutibz pfitig etia qd summo
ex ipa infimitate mediorig et q ex
p ceprode muerit opa vtuti infei9
ei infimit ire memoria sacsficiu
huili offeras Aln at pq pfem vi S
tu no solu tetat vicia s ec fla
gella castigat Cu at tetam' vicus
pia dispesacoe nob eu agi' ne hic
vtutibg q9 pfitig extollam' Cu
vo flagell' atterim' mal' incpati
bq admonem' ne mdo bladiente
sedueam' Vicia du nob tetat pf
ticies i nos vtutes hmiliat fla
gella du tetat surgetes i corde
mdi hnig voluptes eradicat P
tetatia vicia dicti q qd d'nob sumq
p ferietia flagella cognostig qd
to h' mdo fugiag p i' restiguimu'

ne munserq extollam' p ista q pu-
nim' ne qd extinseq expetag In
hac go vita du sumus et flagellis
atteri et aqn vicnb tetari nte e
hme ei m laboribg flagellor seu i
ctaie vicior no solu nob vita mfi
mutas mo testit s ec m quita vtu
te pficig afssig Nemo ei vives sin
as in pace ggsit si ei bella desut
vtutu expimeta no pdeut I mp
nidg miles e q se forte in pace gla
tia go sepe mita vivu p flagellor
adusa patefiut apte helm sbugit
d Tabescet caro illi et ossa q tecta
fuerat nudabut' Cu ei flagell p
metib ois extior voluptas atte
rit' mtue fortitis ossa nuda' Qd
aut h' loco carnis noie n ipa de
lcatio carnal actip' vel qd p ossa
n vtutes ami designi' tabescit
go caro ut ossa nudet' q du fla
gell' vrgetibz carnal delctao ex
tenua' ea q dudu q sb carne
latuerat vtutu fortia patefiut
Nemo qppe qntu pfecit n int ad
uersa ggnoscit Cu em assiut pro
spa em viru docuta no pnt vn
dels sptu e In die madat dns
mia sua et nocte declaut q vzt
vmisqsqz supni dom gras in trnq
litate qet pcepit s qntu pcepit
in aduste ptubacoib ond' Ta
bescit go caro ut nude' ossa fe
riam' primis corpoib vt cp tu
pfitig ggnoscag flagell ei dm
pinguedo carnal delctacois atte
rit' s vtutu macro ossa patefiut
decq mm extig ipa hg nudi adu
site feda' s qd in nob intrn9 late
bat ond' Lesib magr aplis dun
ciatu e ne vlt loquelur i noe ihs
s mag exultacde gaudiji sic p dig
hiti sut p eig noie gtuelias pati
sius q adusitanb cu fiducia vnde
rut obedie oz do magis q hoibz
Ecce me adusa valideq robim si
dei emicuit Ecce gasa ec integ
tas carniu s patesta sut ossa
vtutu hmc d eis p sapiez d9
tetati sut adusite plagas sed
dig inveti sut mudite ossiu Illa
q s illor tetaco e q ex flagell ad
hibe' illic apte decla' cu subd'
Taqz auz in fornace pba illos et
q holocausta hostie accep illos
Ca go vnigsqz vives no n p adu
sa patefiut vn d' tabescit caro
eig et ossa q tecta fuerut nudabu'

In pspis et a... sed vtroqz

Carnis et ossis sensus

Lazz b Tabescat ei caro dum omne quod fluxum
infirmum quia flagellis atteritur. Et nudatur
ossa dum per hec in Iob etiam quod validum
latebat ostenditur. Caro vero sic et superius diximus
est in ipsa adversitate temptationis non solum
detegitur robur fortitudinis sed etiam confitetur
infirmitas humanitatis. Et temptatus quisque
ostendit quid conlatum de deo perfecit. Sed in
ipsis flagellorum afflictionibus etiam quantum
de semetipso sit infirmus agnoscit.
Non enim tantum nudantur ossa sed etiam tabe
scit caro apte subiungitur. Appropinquat
corruptioni anima eius et vita illius mor
x tiferis. Temptati enim unusquisque quia anima cor
ruptioni appropinquare dicitur. quoniam ne eam virtus
possit extollere per flagella compellitur
quid sit ex propria infirmitate sentire. Cor-
de temptatione electorum — ruptioni vero appropinquat quia ex suis se vi
ribus perditioni proximum non ignorat. ut hoc quod
a perditione longe est non sibi sed deo tribuat.
Appropinquat vero mortiferis quia ex infirmitate
carnis proximum se potius morti sentibus
respicit. a qua divina manu tanto
magis longe fit quanto se eius proximum
ex suis viribus deprehendit. Per contemplationem
conditionis sue David corruptioni appro-
pinquaverat cum dicebat: Memento domine quod
pulvis sumus. Homo sicut fenum dies eius.
Per contemplationem quoque infirmitatis propriae et Paulus
mortiferis appropinquaverat cum dicebat:
Ro 1 Video aliam legem in membris meis re
pugnantem legi mentis mee et captivum
me ducentem in legem peccati que est in
membris meis. Infelix ego homo quis me
liberabit de corpore mortis huius. Corru
appropinquare mortiferis et corruptioni — ptioni ergo et mortiferis appropinquare est con
dita infirmitate humanitatis sue per totum
se ex suis viribus cernere. atque apud se
arrogantiam ex propriis viribus non habere. Sed
eum sumus si a conditionis nostre per temptationem
descendimus, quam nimirum per temptationem immu
nes credimus si semper habeamus. Quia utiliter ple
rumque subtrahitur et sibimetipsi homo quam sit
ipse inutilis sit ostenditur. Magnus igitur dei
dem nos nobis per adversa insinuat que
etiam nescientes nos in prosperis portat.
Quia destituti dum eadem incipimus et tamen
adiuti retinemur et doctrina fit quod
in lapsu trepidamus et custodia quod
n temptatio data doctrina — in statu permanemus. Ne eo quod se aliquis
virtute estimet etiam tunc quod fortis
potest. Quia si divina protectio deserit, in
repente enervatur obviam vobis se
valentem stare confidat. Sed est et quod
vir dei qui altare Samarie ad prophe
tandum directus prave rege ancte
liberoboam exeunte regis extensum
brachium in rigore mirabiliter astrinxit
quod tamen mox in oratione saluti restituit

eius in domo invitatus comedere noluit
quia ne in via comederet prohibitione divina
ante preceptum fuerat. Quod tamen in eadem via a se
ductus comedit et pastus interiit. Qua
in re quid subtili consideratione colligitur quod
ut ita dixerim suspicitur formidanda
suspicamur. Nisi quod forsitan apud se
metipsum tacitus et preceptum divine
quod se contempsisse gloriatus ab intima
mox soliditate assumptus est. Et in deterius
in ope culpa surripuit. Unde gloria in
corde surrexit. Ut propheta filii viribus
disceret deceptus. Quia nequaquam ipse forti
tudinis fuit quod ad verba regis restitisset.
Sed hunc ante eius ore mortis sententiam accept
eius seductione a vite precepto devi
avit. ut inde penam vivat sumeret
unde culpam negligenter admisisset. Quia igitur
unumquemque electum suum divina gratia
tunc magis erudiendo custodit cum
quem perinde deserit. dicatur recte: Ap
propinquavit corruptioni anima eius et vi
ta illius mortiferis. ut quo se suis viribus
vicinum morti per adversa considerat eo
in cunctis que fortiter egerit ad divine
spei munimen fugiens soliditas vi
vat.

Incipit liber vicesimus quartus

Electum virum superne dispen — xx i
sationis insinuat quod electi
unius cuiusque promissione intu
lit dicens: Appropinquavit corru
ptioni anima eius et vita illius
mortiferis. Et dum temptatum
homines diminuat unius. in quo temptatione sit
positum humanum genus ostendit unius
dum quia narrat quod specialiter agitur in singulis
ostendo intimat quod generaliter agatur in cun
ctis. Sed cum temptationem expressit quorundam
propter singulorum ut possit et intelligi vel
omnium. Cunctum quippe electorum genus in hac
vita huius laboris tedio afficitur.
Unde et mox huic generali pestilentie
generale subintulit remedium medi
cine dicens: Si fuerit pro eo angelus loquens
unus de milibus ut annunciet hominis eq
uitatem miserebitur eius. Quis enim est iste an
gelus nisi ille cum propheta dicitur Magni consi
lii angelus. Eua enim greca lingua
evangelizare denuntiare dicitur. Semet
ipsum nobis denuncians dum annuntiaverit,
recte ubi ait: Si fuerit pro eo angelus loquens,
quia sicut ait apostolus etiam interpellat pro
nobis. Sed quod pro nobis loquatur audiamus:
Unus de milibus. Hos medicus est ut — Cra fit pctia z ptia
alii contraria sibi, alii contraria congruit cu
ret. Nam sepe calida calidis, sepe
at calida frigidis. frigida calidis
sanare consueverunt. Veniens ergo ad
nos de super medicus ... talis quia nos

languorib; inerues pssos· qddā nb
ste· ⁊ qddā gnā appositur ad hoies
qppe ho venit· s; ad pctores iustg
recordat nob vitate naē· s; discre
pat a nob vigore iustie viciosg eni
ho corrigi nō potat ni p diu videri
aut debuit q corrigebat ut p vedo
imitacois formā anteacta muta
ret vitā s; videri ab hoib; nō po
tuit dē: ho go fcūs ē vt videri po
tuisset· iustg go atq invisibil' dē ap
paruit silis nob· ut dū vidē dent
ex simi enāret ex iusto/ ⁊ dū vite
gnie geordat gditoi ⁊ vtute art
obuiaret egtudi Ca go vemens
i carne dūs nō clpā nrā ex vicio·
nō penā ex nctte suscepit/ nlla
ei labe pcti pollutg reatg nrī te
neri gdicoe nō potuit/ atq io mor
tē nrā ei nctitate calcata cū vo
luit spote suscepit/ vñ d' qp p te
tato hoie iste angelg vnū d' silib;
loq'/ qui nc ita natg vt relig· nc ita
mortug nc ita resuscitatg/ nō ope
rate coitu s; spū supueniēte gcep
tg ē Natg at inina viscera ⁊ fecū
dā exhibuit· ⁊ incorrupta finaint
Rursū nos oms cū nolugmorim'
qr ad solued' pene debitū clpe no
stre gdicoe coartam'/ ille aut qr
nlli adimxotg ē clpe· nlli ex nctte
succubuit pene/ s; qr clpā nrā do
minādo sboidit· penā nrā mise
rādo suscepit· sic ipe ait ptate hēo
ponēdi aīā meā· et ptatē hēo iterō
sumēdi eā Q' ec pmisit Nēo tollit
a me s; ego pono eā a meipo Rur
sū nō ut relig' suscitatg ē/ qr nrā
resurrectō in fine mūdi dilata ē/ illi
vō die tcia celebrata Et nos qd'
p illū resurgēg na ipe p se Nēcēz
ēm qr dē erat ab alio qc nos ut re
suscitari potuis indigebat In eo
go illig ēco distat a nrā q nō per
nosmetipos resurgig sic ipe p eo
ēm qp sipl' hoies sumg sipiorū ad
intorig ut resurgē valeag indigeg
Ille aut eiusd resuscitacois vnū
cū pre ⁊ spū scō dē exhibuit qua
tū solg in hūanit suscepit Ca ig'
dūs vē natg· vē mortug· vē re
suscitatg· i oib; tū distat a nob
magitudīe poē· s; sola gcordat nob
cū veite nrē bn d' qr p nob iste
anglg vnū d' silib; loq' Licet ei
in cūct opacoib; sint incesa nos
vtute tūscedat i vno tū a nob i
in forme vitate nō discepat· p hc
q nob pri loq' q qd semetipm
nob silez ondit Loq' qppe eig vl int
pellare ē ipm se p hoib; hoiez de
mrare Et bn cū dixat vnū d' silib;
loq' Ilico adiunxit Vt annūciet hoīs
eqtatē/ qr ni ille silis hoib; fiet· eq'
ho an deū nō apparet Inde qppe a
nūciat eqtatē nrā vn suscipe dig
tg ē insimitē Oms s; nos inita illa
psuasio i clpe gtagioē ab ipa radice
pollnat/ nllg qz erat q' ap' deū p
pctorib; loqut a pcto liber appārēt/
qr ex ead' massa editos eq cūctos
par reatg involuat/ Inde venit ad
nos vnigenitg pris· assūpsit ex nb
nrā nō pceiuis clpā Sine pcto qppe
ēē debuit q p pctorib; intueniē po
tuisset qr mūdare aliene pollucōis
gtagia nō tgēt si ipa sustinet Vn
go d' qr ī eo qp silis appuit eqtate
hoīs annūciat Intcedēs ēm p pctori
b; semetipm iustū hoiez q p alys
indulgētiā mereat ondit se Myse
bit' eig ⁊ dicet Liba eū ut nō descē
dat i corrupcoē· inveni i qo ei ppicier
Mediator dei ⁊ hoim ho xc ihc in
eo mise' hoi qo forā hoīs assūpsit
qr nrā redēto pre hoie d' pri libe
ra eū ut nō descēdat i corrupcoē
Hic iā sup dixig dicē eig ē libera
hoiez· nrā hoīs assūmēdo libera
demrat· Ex ea qppe carne quā
sūpsit etiā hac ondit libāz quā
redemit Que redēta vz caro nos
simg q gtagioē nrī reatg astrigi
m'/ s; mediatois tāti eqtate libam'
sic ipe ait Si vos filig libāuit ve
liberi erit Et bn p hc redēto hoīe
d' Nō descēdat i corrupcoē Supius
ēm deū fuāt Appinqbit corrupcoi
aīā eig/ pqmod' d' Nō descēdat in
corrupcoē Acsi d' aīā cognoscēdo in
finitē suā eē se corrupcoi pxīm
nō igrat· ideo ad corrupcois inti
tū nō descēdit Ad corrupcoē qm
iuste descēdēt· si sine viribg loge
se a corrupcoē eē indicaret/ s; qr
corrupcoi ppinqbit hūil' dz ab ea
miscord' libari· ut eo gipugnātia vi
cia fort' sit qo se sine virt' cogsiat
infimū Cūsqs ei sup se extollit ipo
elacois sue pōde grāt· ⁊ eo se in
infimis mgit qo in sublē vicem p
rupēs ab eo q' vē excelsg ē elōgat
atq inde mag' ima appetit vn se
gmētū sūmū existiant Sic per
pphetā extollēti se aīe d' Qo pulc
or es descēde ⁊ dormi cū incircūci
sis Ei q fedite infimi' sue gsidare
negligit· s; p elacois fastū vtut

Jo. 8

Ezel 33

pctor p pctore intcedens pt

d' libe hūane natē

sue gloriam attendit. Unde pulsior est inde descendit: quia extollendo se de summis meruit inde in ima mitti. Et corruunt unum gloriosum se esse indicat. Et descendens cum incircumcisis dormit: quia in eterna morte cum ceteris peccatoribus deficit. Sed quo homo iste humiliter se esse corruptioni subiectum cognovit, unde de eo dicitur: Liberabit eum ut non descendat in corruptionem. Ut eo magis evadat penam quo oculos suos non avertit a culpa. Sed vero nullus erat cuius meritis nobis dominus propitiari debuisset. Unigenitus patris formam infirmitatis nostre suscipiens solus iustus apparuit pro peccatoribus intercedens. Et unde pro redempto homine isto loquitur angelus dicitur: Inveni in quo ei propitier. Quasi aperte mediator dei atque hominum dicat: Quia nullus hominum fuit qui coram deo iustus intercessor pro hominibus appareret, memetipsum ad propitiandum hominibus hominem feci. Et dum me hominem exhibui, in quo iustus hominibus propitiarer inveni. Et quia infirmitatem nostram suscipiens dominus dum penam nostram moriendo tollat, nostram corruptionem resurgendo immutat. Unde

Ca 3 B iste angelus mortalitatis nostre flagella stringit, quia inferius dicitur: Consumpta est caro a suppliciis, revertatur ad dies adolescentie sue. In primo quippe parente homines a domino recedentes repulsi a paradisi gaudiis, in hac mortalis vite erumnam cecidimus, et quam gerimus culpa serpentis suasione commisimus pene nostre ultione sentimus. Hinc ei lapsi intus ex deo non quo affligimur meminimus. Et quia per oculorum visum concupita secuti sumus: de ipsa carne qua peccavimus diversis flagellamur. In ipsa quippe cottidie gemitum, in ipsa cruciatum, in ipsa interitum patimur. Ut hic nos mira dispensatione dominus in pena vertet, et per quod fecimus culpam nec aliunde esset interim consumma supplicii, nisi unde fuerat causa peccati: ut eius carnis amaritudine homo erudiretur ad vitam, cuius oblectatione superbie pervenit ad mortem. Sed quo innexis humanis generis carnalis vite suppliciis premebatur, sed redemptore nostro veniente et nostra corruptionis nostre et tormenta deleta sunt, dicitur de hoc redempto homine: Consumpta est caro eius a suppliciis, revertatur ad dies

C adolescentie sue. Quasi dicat: a mortalitatis sue pena in qua vetustatis sue senectute deiectus est, revertatur ad dies adolescentie sue, id est potius vite in integritate renovetur, ne in eo maneat quo lapsus est, sed ad hoc redemptus redeat ad quod percipiendum conditus fuerat. Sed quia scriptura adolescentiam pro novitate vite po-

Amare flagella mortis in carne

Adolescentia pro novitate ... tarorum

pone consueverit. Unde venienti sponso dicitur: Adolescentule dilexerunt te, id est electorum anime per gratiam baptismatis renovate, que non in vite veteris usu deficiunt, sed novum hominis conversatione decorant. Senectutem quippe veteris hominis inter vitia tabescentem deflebat, qui ait: Inveteravi inter omnes inimicos meos. Et contra alios gaudere in virtutibus admonet dicens: Letare iuvenis in adolescentia tua. Quasi diceret: Sic fortis quisque gaudeat in renovatione sua, ut letitia sua non in vite veteris voluptate sed in conversationis nove virtute consistat. Sed vero ad hoc novitatis robur non nostris viribus sed redemptore interveniente renovamur. Pro hoc flagellato homine deprecans angelus dicitur: Revertatur ad dies adolescentie sue. Et quia dominus redemptor interpellat pro nobis, nos a vite pristine torpore discusso ad sanctam orationis accedimus. Apte de hoc homine redempto subiungitur: Deprecabitur deum et pla-

D cabilis ei erit. Prius enim postulare angelum et pro omnes homines dicitur, quia nisi ipse dominus per incarnationem suam interpellans patrem dicta nostra peteret, numquam se nostra insufficientia ad postulanda ea que eterna sunt excitaret. Sed mediatoris eius precessit oratio, ut cordis nostri emulatio subsequatur. Sed vero sepe post temptationes, sepe post immensas amaritudines mentem nostram in occulto gaudio lux veritatis erumpit. Unde de hoc temptato homine deprecante subiungitur: Et videbit faciem eius in iubilo. Supius enim quo deus in morte secreto afficit, nunc vero compunctione dum in mestitia exhilarat. Aliter enim quisque compungitur cum in eterna intuens malorum suorum pavore terretur. Aliter vero compungitur cum gaudia superna conspiciens spe quadam et securitate roboratur. Illa compunctio afficientes et tristes, hec vero letas lacrimas monet. Iubilum enim dicitur quando ineffabile gaudium mente concipitur, quod nec abscondi possit nec sermonibus aperiri, et tamen quibusdam motibus proditur quamvis nullis proprietatibus exprimatur. Unde David propheta intuens electorum animas tantum gaudium mente concipere quantum sermone non valet aperire ait: Beatus populus qui scit iubilationem. Non ait qui loquitur sed qui scit, quia sciri quidem iubilatio intelligi potest sed dictu exprimi non potest. Sentire quippe quod vix exprimi consentit,

E cum vix ad hoc contemplandum sufficiat conscientia sentientis, quomodo ad hoc exprimendum sufficiat lingua dicentis. Sed quo cordibus nostris lux se veritatis insinuat, modo districta iustitia precedendo contristat, modo interna gaudia aperiendo letificat post temptationis amaritudines

post tribulationem lacrimarum luctus apte subiungitur: Vi-
debit faciem eius in iubilo. Fletu enim nostre
considerationis cruciatur, sed post hos igitur tribu-
lationis immittitur ut omnis victor eius gaude-
mus, et tunc mundatis oculis cordis
illa letitia patrie celestis aperitur ut pri-
us per gemitus lugeamus quod fecimus et post modum
contemplemur manifestius per gaudia quod querimus.
Cum enim mentis acie exurgente tristitia in-
terposita malorum caligo detegitur et tunc
resplendente raptim coruscatione incir-
cumscripti luminis illustratur. Quo utcumque con-
specto in gaudio cuiusdam securitatis absorbetur
et quasi post defectum vite presentis ultra se rap-
ta quodammodo in quadam novitate recreatur. Ibi
mens ex immenso fonte infusione super-
ni roris aspergitur. Ibi non se sufficere ad
id quod rapta est contemplatur et veritatem sen-
tiendo quia quanta est ipsa veritas non videt.
Cum veritati tanto magis se longe existimat
quanto magis appropinquat, quia nisi illam utcumque
conspiceret nequaquam eam se non posse sentiret.
Annisus ergo animi dum in illam intenditur, immensitate
eius coruscante [illegible]. Et ideo mens
nostra nequaquam se ad comprehendendum incircum-
scripta [illegible] alis constanter dilatat quia
ea in opere sue circumspectionis angustatur.
Unde et ad semetipsam recurrens laboratur et pro-
spectis quasi quibusdam veritatis vestigiis ad sua
intima revocatur. Hic ipsa tamen per contemplationem
facies non solida et permanens visio sed ut
ita dixerim quasi quedam visionis imitatio
dei facies dicitur. Ita enim per faciem quemlibet agno- F
scimus, non immerito cognitionem dei faciem eius
vocamus. Unde Iacob postquam cum angelo lucta-
Gen 32 tus ait: Vidi dominum facie ad faciem. Ac si
diceret: Cognovi dominum quia ipse me cognoscere
dignatus est. Quam cognitionem plenissime sic Pau-
1 Cor 13 lus in fine testatur dicens: Tunc cognoscam sicut
et cognitus sum. Quia ergo post labores certaminis post
temptationum conflictus sepe in excessu anima
suspenditur ut cognitionem divine presentie contem-
pletur quam percipere et sentire possit et
explicare non possit, recte post tot labo-
res de hoc temptato homine dicitur: Videbit fa-
ciem eius in iubilo. Anima vero [illegible]
quanto amplius celestia contemplatur, tanto
magis a terrena operatione corrigitur. Unde post
gratiam contemplationis iustitiam subdidit operatio-
nis: Et reddet homini iustitiam suam. Iustitia B
nostra dicitur non quia ex nobis nostra est, sed quia di-
vina largitate fit nostra. Sicut in dominica
Mt 6 oratione dicimus: Panem nostrum cotidianum
da nobis hodie. Et certe nostrum dicimus et tamen ut
detur oramus. Ille quippe est cum acceperit, qui tamen di-
citur quia ab illo datur. Et dei ergo est ex mu-
nere et noster fit [illegible] per acceptionem. Ita ergo
hoc loco homini suam iustitiam dominus reddidit
non quam ex semetipso habuit, sed ad

quam conditus ut haberet accepit, et quam
lapsus perseverare noluit. Illam ergo iustitiam
reddidit deus homini ad quam conditus fuit,
ut inherere deo libeat, ut minas iudicis
eius sanctas pertimescat, ut serpentis
callidi blandis iam persuasionibus promis-
sionibus non credat. Ad eum in paradiso egit, D
hec cotidie antiquus hostis agere non desistit.
Verba quippe dei de cordibus hominum evel-
lere molitur atque in eis ficta promissionis
sue blandimenta radicare. Cotidie id
quod dominus minatur leviget et ad hoc credendum
quod falso promittit invitat. Ista falso enim
pollicetur temporalia, ut mentibus hominum ea
supplicia leviget que deus minatur eterna. Ista
cum presentis vite gloriam spondet, quid aliud
dicit quam gustate et eritis sicut dii. Ac si a-
perte dicat: Temporalem concupiscite, tangite et in
hoc mundo sublimes apparete. Et cum to-
rem divine sine ammonere conatur quid
aliud loquitur quam id quod primis hominibus dixit:
Cur precepit vobis deus ut non comederetis
de omni ligno paradisi? Sed quia divino munere
redemptus homo iustitiam recepit quam dudum
conditus amisit, robustiorem se
iam contra blandimenta callide persuasionis
exercet, quia experimento didicit quantum
obediens esse debeat precepto, et quem
tunc culpa duxit ad penam, nunc pe-
na sua restringit a culpa, ut tanto
magis delinquere metuat quanto
cogente supplicio et ipse iam quod per-
traxit accusat. Unde sequitur: Respiciet E
homines et dicet: Peccavi. Sed peccatorem se
non cognosceret si iustitiam non haberet. Ne- Cognoscit culpa per gratiam
mo quippe tortitudinem suam nisi cum rectus
esse ceperit deprehendit. Nam qui omnino
perversus est, neque hoc videre potest quod est. Qui
vero se peccatorem intelligit, iam ex parte a-
qua iustus esse inchoat, atque id quod
non iustus fecerat ex eo quod iustus est
accusat, quia accusatione sua deo inhe-
rere inchoat. Dum vero contra se iudi-
cium proferens hoc in se quod alii sentit dis-
plicere condemnat. Recepta ergo iustitia
sua dicat homo iste: Peccavi. Et videndum
quod premisit: Respiciet homines, et tunc
deinde subiungitur: Et dicet: Peccavi. Quo-
niam nonnulli peccasse se nesciunt quia ho-
mines non attendunt. Nam si considerarent
homines, citius cognoscerent quantum peccan- E
do infra homines cecidissent. Et
quamvis scriptura sacra aliquando homines po-
nere solet humana sapientes, sicut ait
apostolus: Cum enim sit inter vos zelus et 1 Cor 3
contentio, nonne carnales estis? Et
paulo post subdidit dicens: Nonne homines
estis? Nonnumquam tamen homines vocat eos quos
a bestiis ratione distinguit, id est quos non habere

bestiale passioꝫ motu demV̄at / q9 ꝑ
Ezech. 34. ꝑ pphtaꝫ dn̄s dt vos aũt greges pascue
mee hoīes estis / q2 illos dn̄s immūꝫ
pastit q̄s voluptas carnis in me
M tor more nō afficit / At cōtrꝫ hi q'
carnali affectioni succūbūt / nō iā ho
mies ſʒ iumēta noiant². Sic ᵭ q9
dā in pcc̄o suo morietibꝫ ꝑ pphtaꝫ
Joel. 1. d² Copputrerūt iumēta ī stercore suo
Iumēta q̄ppe in stercore suo cputrēscē
ē carnales hoīes in fetore luxurie
vitā finire / Nō em̄ ee hoīes ſʒ iu
mēta declarāt². Et q9 ꝑ pphtaꝫ d²
Jer. 5. Vnusq̄sqꝫ ad vxorē pximi sui hin
niebat / Et ᵭ q9 pphta alig d² Car
Ezech. 23. nes asinor carnes eoꝝ ꝫ fluxꝰ eq
ru fluxꝰ eoru̅ / Vn̄ ꝫ ꝑ dauid d² ho
cū in honore esſʒ nō intellexit cpa
tꝰ ē iumētis insipiētibꝫ ꝫ silis fcūs
Ho quō d² iumē tū. ē illꝰ / Cū ᵹo hoīes vocet². q' rōne
iustie suffulti st, ꝫ irrōnabilia iu
mēta noiēnt² hīc carnali delca
cōi defiūnt / vere ᵭ hc penitēte d²
N Respiciet hoīes ꝫ dicet peccaui
Acsi dicat² bonoru viroꝝ exēa ꝯspiciat
atqꝫ coꝝ cpacōi se pēsās iniquū
Quarē nō smetipsos possumꝰ ꝯspicere se ee dephendit. Cū em̄ plenissime
intellige appetit qualis ē. tlis mi
nimu dꝫ ꝯspice qualis nō ē / vt ex
bonoꝝ forma metiat² qntū ipē de
sexto bono deformis ē. Ex hīs qp
pe q9 plenissie bō assiūt pendit
rēe q' ᵭ minꝰ sūt / atqꝫ in illoru
pulcritudie ꝯspiciat fedi tē sua qua
in seipō ē pt ppēti ꝫ sentie nō pt
Luce naqꝫ dꝫ ꝯspice q' ᵭ tenebris
vult iudicare / ut in l'a videat q̄d de
tenebris estimet ꝑ q̄s vidē pendit
Petor naqꝫ in ꝯgta vita iustoꝝ se
metip petore ꝯspiciēs se ī kl'ate9
cphēdit / Vidē ei se nō pt q2 fulgo
rē luc̄ nesciēs cū semetip ꝯspiciat
q̄d aliud q̄ꝫ tenebras attēdit / Justo
rū ᵹo vita dei9 ꝯspicie ut sbtilit
dephēda9 i'ra ꝫ illoꝝ vꝫ spes q̄i
qdā forma nob̄ imitāda ꝑponit²
Vna lcō ē vita bonoꝝ / Vn̄ ꝫ nō
īmito hi idē insti in sacrō eloq̄o
libri noīgnt² Sic sc̄ptū ē libri a
Apoc. 20 pti sūt ꝫ alig liber aptꝰ ē q' est
vite ꝫ iudicati sūt mortui ex hīs
q' sc̄pta erat in lib̄s / Liber naqꝫ vi
te est ipā visio aduenietis iudic̄
in q' q' sc̄ptū ē omē mādatū
q̄s cū videt mox teste ꝯsciētia q̄cq̄
nō fecit intelligit / libri etiā apti
referūt² q2 iustoꝝ tūc vita cō
spicit². in q̄s mādata celestia ope
impssa cernūt² / Et iudicati sūt

mortui ex hīs q' sc̄pta erāt ī lib̄s
In ꝯspa vita iustoꝝ q̄i in expāsiōe
libroꝝ legūt bonū q̄d agē ipī nō
luerūt / atqꝫ ex eoꝝ q' fecerūt cpacōe
danāt² Hic ᵹo vnusq̄sqꝫ tūc videbit
eis q̄d nō fecit defleat / nūc ī eis
q̄d imitet² attendat / Quod q̄d' electi fa
cē nō cessat / maloꝝ naqꝫ vita cō
sidēnt ꝫ detioꝝ vsqꝫ ꝯsūatoꝝ imi
tat / Sponsi voce scē eccl'ie ī Cātic
O cātic. 4. dicitur O Duo vbera tua sic Cap.
duo hinnuli capree gemelli q' pa
scūt² in liliys donec aspiret dies et
inclinēt² vmbre / Que ei sūt duo
vbera nisi ex iudea ac gētilite venies
vtqꝫ pp̄s. q' in scē eccl'ie corꝫ ꝑ mīte
coꝫ sapie archano ē cordis infusꝰ
Ex q° pplo. hi q' electi sūt. idcirco ca
pree hinnulis cpant² q2 ꝑ humilitꝫ
q̄d' puos se atq̄ p corꝫ intelligūt
ſʒ eis ꝑ cari te celentib, si q̄ obsta
cla ᵭ impedimēto tpalis obuiat trāse
unt / ꝫ datis ꝯtēplatōis saltibꝫ ad su
pna ꝯscēdūt / Que ut h agat scoꝝ
pcedētiū exēa ꝯspiciūt / vn ꝫ in
liliys pasti referūt² / Quod ei ꝑ lilia
nisi illoꝝ vita declat² q' vdat dicit
xpi bonꝰ odor sumꝰ deo / Electi ᵹo
vt asseq̄ summa pualeat ꝯspcā o
dorifea et cādida iustoꝝ vita sa
tiat / Jā q̄d' vidē domū sicut . iā
ᵭ eiꝰ ꝯtēplatōe satiari cait estibꝫ
inardescūt / Sꝫ q2 in hac vita po
ti necdū valēt ꝑ pcedētiū scoꝝ
via incede intētū ꝑ patrū exēa pa
scūt² / Vn̄ et apte illut tēpꝰ lilioꝝ
ᵭ ipō lilioꝝ pastu disfi². Cū d² donec
aspiret dies ꝫ inclinēt² vmbre / Ta
diu q̄ppe refici iustoꝝ exēis indige
donec pūs mortalit vmbratis et nō
die aspirate tūseamꝰ / Cū em̄ hiꝰ
tpalis vmbra trāsacta mortalitē
filerit inclinat. q2 ipiꝰ di intimū
lumen cuiꝰ nequā ia appetiꝰ ut
ad amorē eiꝰ ꝑ alioꝝ exēa flagi
P inꝰ Nūc aūt q2 necdū intueri eū
possuꝰ / summope necē ē ut eoꝝ q'
illū pfecte secuti sūt ꝯspcis acce
in bꝫ incitem² / Intueam² qꝫ pulc̄
ē agilitas sequētiū ꝫ videam qꝫ
tpis sit h ebetudo pigroꝝ / Stati
naqꝫ ut bn̄ agetiū gesta ꝯspi
ciꝰ nosmetipos ꝯfusiōe intima
vlascere iudicaꝰ / mox verecūdia
mētē ꝯterit / mox iuste seniēs
reatꝰ adicit / ꝫ vehemēt hc̄ etiā
displicet q̄d adhuc fortasse tpis
libet / Vn̄ bn̄ ꝑ Ezechiele d² Fili
hoīs ostēde domui isrl tēplū ut

confundantur ab iniquitatibus suis et mensurent fabricam et erubescant ex omnibus quae fecerunt. Templum quippe Dei filiis Israel ad confusionem ostenditur quia unusquisque iusti animam quam inspirando Deus inhabitat quanta sanctitate fulgeat ad confusionem suam peccatoribus demonstratur ut in illa bonum quod negligunt videant et in semetipsis malum quod operantur erubescant. Metiri vero est fabricam iustorum pensare subtiliter vitam. Sed dum metimur fabricam necesse est ut ex cunctis quae fecimus erubescamus quia bonorum vitam quanto subtilius pensando discutimus tanto severius in nobis omnia nostra gesta reprobamus. Bene autem propheta dicitur ut ostendat templum quia cum iustorum vitam minime peccator considerare dissimulat, saltem hanc ex voce praedicatoris agnoscat. Templum quippe peccatoribus ostenditur et sponte sua considerare nolentibus eorum opera narrantur. Sed itaque sicut diximus perfecti ad summa desiderant semper, mire est ut meliorum profectibus intendant tanto quo districtius in se contra se iudicent quanto in illis altius quod admirentur vident.

La.

De op[illegible] abst[illegible]

Sed quid ista de perfectis dicimus cum ipsorum quoque operatores iusti et tanta pulchri dispensatione videamus? Aliquis namque donum scientiae accipit et tamen ad virtutem minime abstinentiae non pertingit. Aliquis magna virtute abstinentiae accingitur nec tamen in summo scientiae contemplatione dilatatur. Aliquis prophetiae spiritu videt omnia ventura praescire sed tamen per curationis gratiam non valet proximorum molestiae mala sublevare. Aliquis per curationis gratiam mala proximorum molestiae sublevat sed tamen quia prophetiae spiritum non habet quid sequatur ignorat. Aliquis indigentibus multa iam propria largiri potest sed tamen iniuste agentibus obviare libere non potest. Aliquis iniuste agentibus audacter pro Deo obviat sed tamen indigentibus quia habet tribuere omnia recusat. Aliquis iam et ab otioso sermone se restringens linguae lasciviam superat sed tamen adhuc insurgentis irae stimulos corde non calcat. Aliquis insurgentem iram iam perfecte edomat sed tamen adhuc linguam in levitate relaxat. Quid est hoc quia iste eo bono indiget quo aliquis pollet et ille cum multa praepolleat huiusmodi alius bonum adesse considerat quod sibi deesse suspirat nisi quod mira nobiscum dispensatione agitur ut per hoc quod alter habet et iste non habet unusquisque alterius melius ostendatur qui et tanto ardentius ad humilitatem conspersus proficiat quanto ex bonis quae non habet inferiorem se habentibus pensat. Sic quippe fit ut dum ille in isto atque hic in illo respiciat quod admiretur distincta bona et ab altitudine elationis reprimat et ad studium provectus accendat. Magna itaque sollicitudine ad curam

nostrae meliora omnis attingimus qui id virtutis in aliis cernimus quod non habemus. Unde Ezechiel propheta cum volatilia animalia describeret adiunxit: Et audivi post me vocem commotionis magnae: Benedicta gloria Domini de loco suo; et vocem alarum animalium percutientium alteram ad alteram. 3

R

Quid enim alas animalium nisi virtutes dicimus sanctorum quae dum terrena despiciunt ad caelestia volando sublevantur? Unde etiam per Isaiam dicitur: Qui confidunt in Domino mutabunt fortitudinem, assument pennas ut aquilae. Eo

Volatilia itaque alia alias suas vicissim se feriunt quia sanctorum mentes in eo quod superna appetunt considerant invicem alternis virtutibus excitantur. Ala enim sua me percutit qui exemplo sanctitatis suae me ad melius accendit. Et ala mea vicinum animal ferio si alii aliquod opus bonum quod imitetur ostendo. Sed quia sanctorum vita significatur istis animalibus dicamus libet in ipso volatu animalium oculos mentis attollere et quanta vicissim alarum percussione se excitent subtili consideratione pensare. Paulus namque cum ceteros sanctorum sollicitudine in praedicatione robustius laborando transcenderet ne quid elatione se primeret et vires suas in humilitatem quomodo inclinaret, sive antiquiores non immemor apostolorum omnium monetur contemplatus ait: Ego enim sum minimus apostolorum qui non sum dignus vocari apostolus quia persecutus sum ecclesiam Dei. 1 Cor 15

Et tamen eorundem omnium apostolorum primus qui acceperat principatum oblitus acsi minus ipse aliquid saperet in Paulo sapientiam miratur dicens: Sicut et carissimus frater noster Paulus secundum datam sibi sapientiam scribit vobis sicut et in epistolis loquens de his in quibus sunt quaedam difficilia intellectu. 2 Pet 3

Ecce Paulus in apostolis minimum se protestatur. Ecce apostolorum princeps miratur in Paulo sapientiam. Quid est hoc nisi quod sancti viri dum virtutum consideratione vicissim se alios praeferunt volatilia alia alarum percussione se tangunt ut eo quo volatu aliquis se excitet quo humilius alter in alto quod admiretur videt. La S S

Hinc itaque colligendum est quanta debemus sollicitudine meliorum vitam conspicere nos qui in infimis iacemus si et hi qui tanta sanctitate sublimes sunt ut per humilitatis gressum ad maiora proficiant adhuc quaerunt in aliis quod imitantes admirentur. Sed reprobi nesciunt quia mentis oculos semper in infimis premunt, quia etsi qui in via Dei veniunt non ad meliorum vestigia sed ad intuenda semper deteriora extra virtutem. Neque enim eorum vitam considerant quae se humiliando proponant, sed quibus superbiendo se praeferant. Deteriores namque respiciunt

Reprobi quomodo vertunt ad [illegible]

quibus meliores se esse gloriantur. Et idcirco proficere ad meliora non possunt, quia hoc quod sufficere estimant quo pessimos antecedunt. Et miseri viam pergunt et in terga respiciunt, ut post se spectent quod quasi ante se pede preterierunt. Sed per considerationem priorum hominum post se oculos retorquent, recti videri appetunt, sed ad inveniendum se tortam gloriam aliis conglutinant. Si enim semetipsos quales sunt cognoscere appeterent, non deteriores conspicere sed meliores exempla debuerant. Idcirco ergo peccatores se esse non intelligunt, quia homines non attendunt. Nam si homines attenderent, quantum peccando distaret a bonis hominibus inveniret. De hoc ergo penitente qui idcirco bonorum exempla considerant, ut sibi ipsi quantum a bono recessit innotescat, bene dicitur: Respiciet homines et dicet: Peccavi. Sequitur: Et vere deliqui, et ut eram dignus

T non recepi. Peccatores se plerumque confitentur, etiam qui se esse non credunt. Nam sepe contingit ut passim se homines iniquos esse fateantur, sed cum peccata sua veraciter aliis arguentibus audiunt, defendunt se summopere atque innocentes videri conantur. Unusquisque ergo cum talis est et se deliquisse dicit et peccatorem se non ex cordis intimo sed verbotenus asserit. Unde enim scriptum est:

Pro 18

Iustus in principio accusator est sui. Isti confessione peccati ornari volunt, non humiliari, et per accusationem sua humiliter apparent videri non esse. Nam si confitendo esse veraciter humilis appeteret, de perpetratione peccati arguentes se alios non impugnaret. Itaque iustus vitam suam iudicans, per exempla meliorum ex cordis intimo recognoscit se esse quod dicit. Ait enim: Peccavi et vere deliqui, atque de ipso quod tolerat flagello subiungit: Et ut dignus eram non recepi. Unusquisque enim in flagello positus minus adhuc peccata considerat sua, si vel tantum ut apud se pensum quam merebatur existimat. Iste enim quia quanto maior exstat considerat, tanto districtiori examine se pensat, minus se pensum quam merebatur agnoscit, quia in illorum iustitia conspicit quam minus de culpa fuit quod errat, et idcirco hoc quod patitur districtum esse non sentit, quia districtius noverit pensare quod fecit. Valde autem facile est ut peccator se quislibet cum minus pro peccato suo pati dicat. Recure videlicet minus dicimus nos cum vindictam nullam de mente statim sentimus. Nam peccatores nos quod in tranquillitate loquimur, sed cum de peccatis ipsis flagello interveniente corripimur, minimus quod pena ergo non interrogat si veraciter confitemur culpa. Vir itaque iustus quia culpam suam districte considerat, etiam in flagello positus dicat

Pena interrogat culpam

Et ut eram dignus non recepi. Sequitur: Liberavit

V animam suam ne pergeret in interitum. Gratia preveniente divina gratia in operatione bona nostrum liberum arbitrium sequitur, nosmetipsos liberare dicimus, quia liberanti nos Domino consentimus. Unde Paulus cum diceret: Habundantius illis omnibus laboravi, ne laboris sui tribuere videretur, ilico adiunxit: Non autem ego, sed gratia Dei mecum. Quia enim preveniente Dei gratia etiam ipse per liberum arbitrium subsecutus est, apte subiungit mecum, ut et divino muneri non esset ingratus, et tamen a merito liberi arbitrii non esset extraneus. De hoc ergo qui liberatori suo semetipsum cognoscendo consensit, recte dicitur: Liberavit animam suam ne pergeret in

X interitum. Sequitur: Sed vivens lucem videret. Lucem videlicet veritatis, quam in corde mortuus videre non potest. Vel certe quia Dominus dixit: Ego sum lux mundi, videbit lucem etiam mortuus, quia omnes iniusti cum venerint ad iudicium in humanitate foris conspexerint. Sed vivens tunc lucem respicit qui liberis oculis cordis in forma eum divinitatis attendit. Jo 8

Y Sequitur: Hec omnia operatur Deus tribus vicibus per singulos. De hoc temptato flagellato que homine dictum superius fuerat: Abhominabilis ei fit in vita sua panis, et appropinquabit corruptioni anima eius, et vita illius mortiferis. Unde postmodum subnexum est: Deprecabitur Deum et placabilis ei erit, et videbit faciem eius in iubilo, et liberavit animam suam ne pergeret in interitum, sed vivens lucem videret. Sed hic itaque tam collatis evacuatur quam superius meror amaritudinis, et infra subiuncta est letitia, secutus: Hec omnia operatur Deus tribus vicibus per singulos. Acsi dicat: Quod scilicet de uno dixi, hoc tribus vicibus per singulos agitur. Sed solerter intuendum est que iste tres vices sunt, quibus unusquisque hic ad anxietatem meroris affligitur et post merorem protinus ad securitatem letitie revocatur. De quo superius sic iam dixi narravimus quod et prius quibus meror afficit et magis postmodum letitia attollit. Igitur si vigilanter attendimus, has tres vices meroris et letitie in unumquemque electorum alternari modis invenimus: in conversione, temptatione, morte. In prima quippe quam diximus conversione vice quibus meror est cum unusquisque peccata sua conversus considerans rerum secularium vult compedes rumpere et viam Dei per spatium secure conversationis ambulare, desiderioque temporalium gravia onera abicere et leve iugum Domini libera servitute portare. Cogitanti ista occurrit in fragilitatibus sua carnalis delectatio, que inveterata dudum quanto eum durius tenuit, tanto artius astringit, atque a se tardius abire permittit. Et quo

ibi meror · et q anxietas cordis · l qn
hinc sps vocat · hic caro renocat ·
hinc aor none gusacois invitat
hic vsq vetuste pusitat ipugnat
hic desidio ad spuale pricz flagt ·
et hic in semetipo carnale genpicz
tolat q cu dgu eca imitu deltat
Rece go d hc acte scete hoie dici pt ·
abhdiabil ei fit i vita sua parit
et appinqbit corrupcoi aia eig et
vita illig mortiferis Hz qr dina gra
din nos ist difficltatib affici no
pmittit rupt qr petoz mroz vichs
tici g nos ad libertate none gsolado
cois gusacois pducit · et pcedetez t ·
stia subsequis gsolå resonet · ita
vt gusi vmi g eg qz aig eo mag ad
notu sim puemedo gaudeat quo
mag sep te meminit laborado defe
cisse fit cordi imesa leticia · qr ei
gue desidit ia p spez securit ap ·
pmqt · ut rete d hc dici deat depca
bit domi et placabil ei erit et videbt
facie eig i iubilo Vl ete libat aia
eig ne pget i intitu · Hz vmes lucte
videt ee ne quisq qsqz ia sem se
ee credat · et que pus megroes stopa
supare no valuit ne pa pemod
secimitas stinat dispesate do pmt
tit ut pg gusioz sua tetacoib sti
mlis fatiget Uaz qd p gusioz rube 3
mare tnsitu e · Hz adhuc in hemo
vite pnt an facie hostes occurt
Ja pcta ptita ved extinctos egip
tios pg terga relicqy · Hz adhuc vicia
qi aly hostes obviat · ut ad tra p ·
missionis pgentib recptu iter intelli
dat Ja poces tipe ved msequites
aduisarii sola dina vtute pstra
ti Hz tetacoim stimli quasi qi ho
stes aly g facie veniut q cu nros
labore supent Coiisio vz secura te
parit · ime aut negligetie securitas
solz ee ne go securitas negligetiaz
gnet sciptu e ffili accedes ad sui te
dei sta in iustia et timore · et pa ra
aiaz tua ad tetacoz · no ei ait qd
reqez Hz ad tetacoz Ca hostis ut ad ·
huc i hac vita nos positos qnto
mag s rebelles gspicit tato aplig
expugne gtendit Cos em pulsae
negligit qs qeto iure possidere se
sentit Con nos vo eo vehemencig
incitat qo ex corde nro qm ex iure
ppe habitacois expelli hc ei in semet
ipo dns sb qda dispesacoe signat ·
q dyalm no n pg baptisma se tetare p
misit ut signu nob qdda future
gusiois induet q mebra eig pgqz
ad deu pficiut tuc noxioes t insi ·

diag tetacoim tolaret Vg pma i
vite meroib atqz leti qua vnqqsz
p studiu gusacois agnoscit · hsqda
subortur · qr ne securitas negligetia
dissolua ipulsu tetacois afficiat
Equid gsqs in ipo gusiois sue inico ·
mag pleruqz excip dulcedine gsola
cois · Hz diuu pgmod labore pbacois
expit Tres qppe modi st gusioz in
choacio · medietas · atqz pfectio In incho
acoe at inueniut bladimta dulcedis
i medio qr tpe ctaia tetacois ad
extremu vo pfecioz plenitudis Pus go
illos dulcia sustipimt q gsolent ·
pgmod dura q exerceat et tuc demu
suauia atqz sblimia q gfirmet Ita
et sponsa sua vir qsqz pus bladi
ment fonet qua tn ia v gincta a
spis increpacoibg pbat probata vo se
curis cogitacoibg possidz Vn et plebs
israelitica cu sposate se do ad sacras
nuptias ex egipto vocaret · qi arrar
vice pus accepit bladimta signor
gincta ac pbacoib exerce in hemo
pbata vo pmissiois in tra vtutis
plenitudie gfirmat Qui go i inicia
ciis degustat qd appetet · pgmod
in labore tetata e ut custodire nouer
rit qd gustasset ad extremu qz plenig
accipe meruit qd laboribg pbata
custodivit Ita go vita vnig cuiqz gusi
et inchoacio bladida pmulcet · et aspa
medietas pbat et plena pg refectio
roborat Ita sepe gusi qsqz i ipo adhc
aditu inchoacois sue vl tnqmlitez
paracissima carnis · vl dona pphtie
vel pdicatura doctrine vl signoru
miracla vl graz curacois accipiut
pg h aut diuers tetacoim pbacoibg
fatigat · a qg tetacoib adhuc cu
incipent valde libos se ee crediderat
Qd dinig gre dispesacoe agit ne in
inchoacoe sua aspite tetacoim fra
gant Qa si eoz inicia acru do teta
comis excepet tu facile ad ea qe
reliqrat redeunt qr nc loge discess
serat Ita gtepta pus vichs qi ino
poit replicat Vn sciptu e Cu emi Exo 13
sisset pharao ppl̄m no eos duxit dns
p viaz tre philistim q vicina e
reputas ne forte peniteret eu si vi
disset aduisu se bella cosurge et re
uerte in egiptu Ex egipto itaqz Ca 11 et
exeuntibg e vicino bella subtrahut Quare pp̄s israelitarum
qr delinquentib seclm pus qda tranq no statim bella sunt
litas ondit ne in ipa sua teneri passi cu de egipto exierunt
atqz inchoacoe tbati · ad hc terti
redeat qd euaserunt Pus go sua
uitate secnt t securit pus pacis
qete nutriunt pg gqtu vo dulcedine

Tres sunt
modi gusioz sz
inchoacio · medietas · et pfectio

tanto iam tolerabilius temptationum certamina
sustineret quanto in deo altius conualuit
quod amet. Unde petrus prius in monte
ap'ta ducitur prius claritate transfigurationis
diuine contemplatur et tunc demum temptari
ap'ta ancilla interrogante permittitur ut per
temptationem semet ex infirmitate sua consideraret
ad id flendo et amando recurreret quod
uidisset ut eum cum timoris unda in
peccati pelagus raperet esset potius dulce-
dinis anchora que retineret. Sepe autem
tanta diuinitus sunt temptationum certamina quanta
longa fuerint inchoationis blandimenta.
Sepe uero magis datur in inchoatione
dulcedinis minus autem in labore probationis.
Sepe minus in inchoatione dulcedinis
magis in labore probationis. Nunc uero la-
bores temptationis dispar sequitur probatio
finitatis quia inter summa certaminis remu-
neratur consequens plenitudine perfectionis. Plerum-
que autem in eo consequenter labitur confusus quod
dum quibusdam donis gratie dulcedine
inchoationis excipitur confirmatorum ac-
cepisse se perfectionis arbitratur et plenitu-
dinem consolationis estimat quam adhuc
blandimenta esse inchoationis ignorat.
Unde fit ut dum subita temptationis procel-
la tangitur despiciens se deo et perditum su-
spicetur. Quem tamen si inchoationi sue non
passim crederet adhuc in prosperis positus me-
tuens ad aduersa se prepararet et inchoatus ue-
mentibus prouidentia fortius resisteret
quia ea esse sagacius preuidisset quam quid
turgimus si prouidet tolerat. Coram tem-
ptatione certamina etiam si prouideat non decli-
nat quia grauius in itinere neque pugnat
sine pulsu temptationis. Plerumque autem e con-
uerso consequentibus temptationum stimulis
agitatur qualibus ante conuersionem grauia se
minus pulsatum se esse reminiscitur. Non
quia tunc hec eadem radix temptationis dee-
rat sed quia non apparebat. Humanus quippe
animus multis cogitationibus occupatus se-
pe semetipsi a quo manet incogni-
tus ordo quod tolerat nesciat quia dum per
multa spargitur ab intima sui consideratione
remouetur. Cum autem deo uacare appetit
et uanorum multimode cogitationis ab-
scindat tunc libere conspiciat quod de intima
radice carnis procedit. Carduus namque
si nascitur in uia itineratorum pedibus
teritur atque ipso usu transeuntium eius
superficies ne appareat confringitur. Sed
quamuis desuper fructificationes spine non
appareant subtus tamen radix occulta per-
durat. Cum autem transeuntium pedes te-
rere et calcare cessauerint mox in super-
ficie surgendo progreditur et per spinam
prodit in publicum quod in radice

uiuebat occultum. Ita et in corde electorum
sepe occulta quedam temptationum radix non
facile apparet excrescere quia ueluti in
uia actionum sita transeuntium teritur pedibus
cogitationum et per multas curas quasi mul-
tis itineratibus premitur ne uideatur. Cum
autem per conuersionem gratiam a uia cordis
curarum turba remouetur ut nulla actio-
num insolentia conteratur nullus cogita-
tionum tumultus premat tunc quod occul-
tum latebat agnoscitur. Tunc de radice in-
corum surgit libere spina temptationum
Electorum qua bene uiuere nititur agitur ut
magnitudine potest si non tegatur occulta sed ra-
dicitus euellatur quod donec fiat uirtus con-
uersi animus ita hec spina conturbat ut se-
pe percussione subita pene se superari
sentiat. Eius quoque uoluntas medullitus in-
flictum exitiabiliter pertimescat. Plerum-
que uero ipsi temptationum stimuli dum in
usum ueniunt dilatantur. Et quod non acriores
sed longiores existunt minus autem dolet sed
magis inficiunt quia dum menti diutius
adherent tanto minus sunt pauendi quanto
magis assueti. Animus hic ergo dispersa-
mentis huc illucque quia distenditur et multi-
plicibus temptationum estibus dissipatur. Et
sepe hinc inde prouocatum cum temptati in-
ceptis obiret uel quod primum impugnet igno-
rat. Unde plerumque euenit ut dum in-
insurgentia uitia certat dum repu-
gnat animus iam iamque quasi in lapsum despe-
rationis inclinat. Eiusque consequens hac ipsa
sublimitatis uia qua se elegit ad reme-
dium depauescat et qui in summum e-
ductus titubat quasi in imo solidius sta-
bat. Ita uero consurgentibus temptatio-
num motibus angustatur ut recte de eo
dici debeat: Abhominabilis ei fit in uita
sua panis et anime illius cibus ante desi-
derabilis. Vel certe pungebat corruptor
anima eius et uita illius mortiferis.
Sed quia mutator deus probari nos tempta-
tionibus permittit non reprobari sicut scriptum
est: Fidelis autem deus qui non permittit uos temp-
tari super id quod potestis sed faciet cum
temptatione etiam prouentum ut possitis susti-
nere. Citius temptationum stimulos surgen-
tes consolatione mitigat impugnantes quia
cogitationum motus in summa pace tran-
quillat mox quia anima inuecta de spe ce-
lesti letitiam percipit dum demictum mo-
lem respiciat quod tolerat ut inuenerit hec
temptato liberato quia homine dici debeat: Vi-
debit faciem eius in iubilo et liberabit
animam suam ne pergeret in interitum sed uiuens
lucem uideret. Istis itaque duabus uiis
in conuersione et probationis per merorem le-
titia quia transacta superest tertia cuius

et merore adhuc sustineat et gaudia
consequatur post confusionis namque tormenta post
perfectionis erumnas restat adhuc durior
tentatio quia preueniente nondum potest ad perfecta
gaudia liberari nisi prius debitum soluerit
conditionis humane. Cum siquidem sibi A
caute sollicitus tacet et secum considerare
non cessat eterni iudicis quam districtus ad-
ueniat. scit quia tunc cottidie perspicit
et an seueritate tante iustitie quas rationes
vite sue sit positurus attendit. Et si
cuncta praua opera que intelligere potuit
deuitauit, veretur tamen coram districto
iudice illa magis que in semetipso non
intelligit pertimescit. Quis enim considerare
valeat quanta mala per momenta temporum
ipsis instabilibus cogitationum motibus
perpetramus. Facile est ei opera praua
deuitare. sed nimis difficile est ab il-
licita cogitatione cor tergere. Et tamen
scriptum est Ve cogitatis inutile. Et rur-
Mich sum In die cum iudicabit deus occulta
Ro 2 hominum. Quod et premisit Inter se inuicem
cogitationum accusantium aut etiam defen-
dentium. Et rursum Labia dolosa in cor-
de et corde locuti sunt. Et rursum Etenim
iniquitates operamini in terra. hinc ac mens
semel eternitatis statum deserens ad
fluxum temporalitatis delapsa hac muta-
bilitate alternantium motionum quasi
cum cadet nolens appetit dum conatur
surgere cogitur inuita tolerare. Unde quip-
pe punita est unde delectata, quia inde
quasi habet laborem certaminis vnde praua per-
cepit gaudium voluptatis. Sepe ergo electis
etiam nolentibus in cogitatione surripitur
quod in se quod solerter inspiciunt et ante
dei oculos quanti sit reatus attendunt
et cum de hiis omnibus semper districta iudicia
pertimescant. tunc tamen ea vehementer
metuunt. cum ad soluendum humane con-
ditionis debitum venientes districto
iudicio se approximare censentur. et fit tanto
timor acrior. quanto et retributio eterna
vicinior. Ante oculos autem cordis in-
manie tunc circumuolat de fantasma-
te cogitationis. que subductus est memoria
omnibus. sed et illud tunc consideratur cum appro-
pinquat. Crescit pauor vicina retribu-
tione iustitie et vigente soluende carnis
quanto magis districtum iudicium iam iamque
quasi tangitur tanto vehementius formidatur.
Et si ea que senciunt que numquam se perpetrasse
meminerint formidant tamen iam que nescie-
runt quia vix semetipsos iudicare et
comprehendere omnino non possunt. atque urgente
exitu subtiliori terrentur metu. Unde
redemptor in solutionis carnis appropinquans
et membrorum suorum speciem figurans factus in

agonia cepit prolixius orare. Quid enim Mt 26
quod se in agonia peteret qui in terris po-
situs celestia cum patre tenebat. sed
appropinquante morte membrorum suorum in se
certamen expressit quia unum quoddam terroris
ac formidinis patiuntur cum per solutionem
carnis eterno iudicio appropinquant. Ne-
que enim tunc cuiuslibet anima multo terretur
que post pusillum hoc inuenit quod in eternum
mutare non possit. Confidens quippe Luc 18
quia vita puritate nequaquam sicut ceteri fuis-
se potuit/ confidens etiam quia non hec quod
sit aliquo reatu meo est quod laudabiliter
gessit si remota pietate iudicatur.
Quis enim in vita precedentium patrum
valeat vel superare vel assequi. Et tamen
dauid dicit Ne intres in iudicium cum
seruo tuo quia non iustificabitur in conspec-
tu tuo omnis viuens. Paulus cum diceret Ni- 1 Cor 4
chil mihi conscius. caute subiunxit sed non in
hoc iustificatus sum. Jacobus dixit In 2
multis offendimus omnes. Johannes dicit 1 Jo 1
Si dixerimus quia peccatum non habemus nos
metipsos seducimus et veritas in nobis
non est. Quid ergo faciunt tabule si timent
columne. aut quo virgulta immobilia
stabunt si hoc pauore turbine etiam
cedri quaciuntur. Solutioni etiam car-
nis appropinquans nonnumquam terrore videre
etiam iusti anima turbatur. quia et si quid
tranquillum in hac vita sapere potuit,
mortis articulo interueniente geritur ut
iure dici debeat Abhominabilis ei sit in
vita sua panis et anime illius cibum an-
te desiderabilem. Vel certe propter pauorem per eas
hoc quod illic subditur Appropinquabit corru-
ptioni anima eius et vita illius mortiferis.
Sed quia iustorum anime a leuibus quibusque con-
tractis ipso sepe mortis pauore purgantur.
et eterne retributionis gaudia iam ab
ipsa carnis solutione percipiunt. Plerumque
vero contemplatione quadam retributionis
interne etiam prius quam carne exoluantur
hilarescunt. Et dum vetustatis debitum
soluunt nouitatis munere leti per-
fruuntur. Unde dicitur Videbit faciem eius
in iubilo vel certe liberauit animam suam
ne pergeret in interitum sed viuens lucem vi-
deret. Iusti itaque anima in iubilo faciem
dei conspicit/ quia tunc de leticia eterna
percipit quantum carne vel assumpta vivere
possit. Ibi ergo lucem viuens videt quia B
spirituale oculum in radio intimi solis
infigit. Ibi lucem viuens videt quia omni
iam mutabilitatis vicissitudine atque
obumbratione circulata veritati eterne
iungitur/ inherere. ergo inherendo quidem
erit ad similitudinem immutabilitatis
assurgit atque in semetipsa auctoris

sm incorruptibilez spez du respirat assu
mit Que ei ad mutabilitate p se
metipaz lapsa e ad immutabilitatis
statu immutabilez videdo transformat
Q helm d afflicto hc liberato qz hoie
qz pº meroris caritudiez et pomod
gaudia gsolois expssit apte sbiu
Deus opa correcta cu iustis
xit Oia h opat ds tribus vicib p
singlos vzt qusiois pbacois et mor
tis Ca p ta h et diuit prim sti
mlit meroris affliat et magis post
mod securit gaudijs resone Et qz
eleti vmqz cogz mes ysdez tribz vzn
bq vl labore gusiois vl tetacoe
pbacois vl formidie solicois atte
rit atz ipa attcoe pgata libera
d apte sbiugit vt reuocet aias eoz
a corrupcoe et illunet luce viuetiu
Lux gpe morietiu e qua corpeis
oclis cmq q etia si adhuc hulic
modo viuut luce morietiu teneb
seut Illumant at luce viuetiu q
despcz tpali lune ad spledore m
tne clarit redeut ut ibi viuat vbi
veru lumen senciedo videat vbi no
aliud lume atqz aliud vita sz vbi
ipa lux vita sit vbi sic nos lux ex
tins ipleat ut metuscpta extins
tensebat Illumant go hac luce vi
uetiu qua tato tuc sbtilig gspi
D supbia arrogantu
cunt quto nuc ad illa pnuig vi
vunt Magna helm ac fortia ptulit
Cai E Sz vniuscusqz arrogatis hre ppru so
let q du va et iusticia loqr sbito
p tuore cordis qda mania et sup
ba pruisscere ffortis ei place appart
in hc q vacit sentit et mde mox
manescit a lune vo vn p elacois
tipu recedit ab intio e ei app bat
doctis extins quit intq plenitu e
qua docebat amittit Vn et helm
que arrogatiu tipu tene sepe
ia diuig pogz mlta sapie pfunda
digessit subito pq easd sntas re
recet et iusticias fastu stue infla
tq extoll cmq mox inflacois me
rito eiq sbq ad inania vba dima
na subdit d Attende iob et audi
me et tace du ego loqr Si aute
hes qd loqris rnde m loque vo
lo ei te appare iustu Q si no hes
audi me et tace et docebo te sa
Ff piaz Quale se apd se heat hec
locucio mautat qua dt Attende
iob et audi me et tace du ego lo
Magne supbie signu
quor Immesa ei supbia e q seni
ore et reuerentia exige et pletiu
impare meliori Qa at pdicato
res iusti dei quosqz corripiut sepe
p humilit qua ad cogitacoem suam
intia reduit atqz i corpo quod
corripiut ne qd fortasse fallat ex
quit corrpt qz ueceria tbuut ut
si qd p se ipi iustiq sequit fateat
hc nonnqz etia arroggates appetu
paulisp em in vbis elacoe pope
sita qz eoz qs corripiut si forte
repne potmt iusticia quit no
qz ita seneut sz qz p humilit spez
gempiscent chetimt ei ne supbi ac
tundi qz sit ee videant Qd helm
stati subdidit d Si aut hes qd lo
quaris rnde m volo ei te appare
iustu Dz qz h ex corde no ptulit
audie qd quesierat no exptauit
Na alios sbiuxit Q si no hes au
di me et tace et docebo te sapiaz
Q ei vacit quit audie qd iustu
est eqmt expectaut audie quod
quit helm at qz vacit reqsicois
vba no ptulit dici qd qsierat no
pmisit sz mox qd intisecq gesta
bat erupit quale qz se in oclis
B suis hebat ondit d Tace et docebo
te sapiaz Arrogates ei vi qn aq
humilit sonat du in eqd humilit
spe no pdurat cu fortasse quit
vt audiat mox loqndo obuiat
ne doceat qz supfficie voce qua
ptulerat ciciq ostacois interio
corrupit q ex radice cordis exoru
git atqz eand humilit forma spe
tenq supta eo celeiq pbat qa
aliena e quo illa diutiq tene
no pnt Ecce helm iustice eu re
quit ut discat pmittit qz doceat
Ecce qz requirendo qd iustu aliquid
plani sonuerat linqua sz mox
celare no potuit hc qd altu tume
bat gsciam Na qz repete sbiuxit ta
ce et docebo te sapiaz Oia vo arro
gates oms in eo qd pferut tipo su
pbie inflant et velut i alto poiti
sic spez doctoz sumut acsi eoz vo
dignacoe qda sup indignos hoies
celitq effudat bn a scptore humq
hystorie vsq interpoit quo dica p
nunciat qz helm h etia locutus e
Qd ei p hq di pnunciacois vobulu
n inflaco elacois ondit ut vba
q d alta supbia vemebat cu
quada qz altitudie et distincoe
pcedent Ita vzt oms arrogates
pdicare solet Cu quoda ei fa
stu pferut hc qd singlaut intelle
xisse se credut et fortasse tuc hu
militatez pdicat cu p pdicacois ti
pu exa sibie ondut Vn fit ut

eorum praedicatio concordans sibi manere non possit
Ea enim quae recta loquentes sentiant praesumptione
tumentes impugnant. Humilibus namque audi-
toribus verba sua non compatiendo sed magis
dedignando largiuntur. Longe quippe se in
altum positos aestimant. Et super eosdem
auditores suos quos praecedentes docent
respectum vix de summo dignantur incli-
nare. Sed cum verba iustorum ex radice
veniunt humilitatis ut factum fieri valeant
praecentis et quicquid salubre poterunt non
tumendo sed compatiendo subministrant. Qui quippe
caverunt ut se in auditoribus suis plaudi-
tores in se ita transforment acsi et si illi
per istos quod audiunt doceant. Et isti per
hoc quod docendo praeferunt distant. Heliu
ergo arrogantium typum tenens cum prin-
cipia orationis incoharet quod diceret
indicavit: Audite sapientes verba mea
et eruditi auscultate me. Auris enim
verba probat et guttur escas gustu di-
iudicat. Acsi diceret: Sicut nec auris
escas nec guttur verba cognoscit, ita nec
stultus quisque summa sapientie intelligit.
Sapientes ergo atque eruditi audite quod
dico qui potestis ea quae fuerint dicta censere.
Videamus ergo quantum timeat quod verba sua
non nisi a sapientibus audiri decernens ex-
stringat. Verus autem praedicator sapientibus et
sapientibus et insipientibus debitor sit.
Sed cum arrogans in praedicatione sua
aures tamen sapientium expectat qui non
ideo praedicat ut possit quoslibet sapientes
efficere sed ideo sapienter quaerit ut possit
quod senserit superbiendo imitare. Sic
enim superius dictum est non illos appetit
erudire sed se ostendere. Nec intuetur quod
iusti quae audiunt fiant sed ipse quam doctus
cum a doctis auditur appareat. Ecclesia vero prae-
dicatorum arrogantium nullus admitteret si
non et quoque de humilitate imagines prin-
scerent. Unde Heliu postquam per tumenda
verba se extulit reversus quasi ad caritatis
concordiam condescendit dicens: Iudicium eligamus
nobis et inter nos videamus quid sit melius.
Sed utrum hoc iudicium ex humili corde con-
sicut facile cognoscimus si subsequentia
eius verba pensemus. Sequitur: Quia dixit Iob
Iustus sum et Deus subvertit iudicium meum.
Nam in iudicando ei me mendacium est
et violenta sagitta mea absque ullo
peccato. Haec beatum Iob dixisse quantum quem
tamen qui nimie dixit regesta sacre
hystorie verba testantur. Sed quod iudicium
eius conferat ex culpa quam finxit protinus
summa promulgat. Nam sequitur: Quis est vir
ut est Iob qui bibit subsannationem quasi aquam
qui graditur cum operantibus iniquitatem et ambu-
lat cum viris impiis. Ecce iudicium

protulit contra eum et per allegationem suam nulla
beati Iob expectata summa cum damnatione
dignum ex reprobarum societate indicavit
eum. Quis est vir ut est Iob ut utique scandi-
amus nulla atque subiungit: Qui bibit sub-
sannationem quasi aquam. Aqua autem cum bibitur — Aqua bibere quid sit
ita liquide sumitur ad absorbendum nulla
sui pinguedine retardatur. Subsannationem
ergo ut aquam bibere est Deum sine aliquo ob-
staculo cogitationis irridere ut in eo quod
superbit lingua vel gloria nulla temporis
contradicat. Hanc autem eius summam super beatum
Iob quantum a veritate vitiat exorbitet
illa divina attestatione cognoscimus quae ad
diabolum dicit: Numquid considerasti servum meum
Iob quod non sit ei similis in terra. Ecce quem
veritas dicit absque comparatione iustum eum He-
liu asserit absque comparatione peccatorem. Sed
hoc arrogantium praedicatorum proprium solet
ut etiam afflictos auditores suos ma-
gis districte corripere appetant quam blande
refovere. Plus enim student ut mala ob-
iurgando increpent quam bona laudando
confirment. Superiores quippe videri deside- — Discrete arrogantium
rant et magis gaudent cum eorum anima
ira elevat quam caritas exequatur. Semper
memorie optant quod increpando rigide
feriant. Unde scriptum est: In ore stulti — Prov 13
virga superbie. Ea videlicet percutere rigide ferit
sed compati humiliter nescit. Solet etiam prae-
dicatores iusti auditores suos obiur-
gando corripere solet in eorum vicinis dist-
ricta increpatione sevire. Unde scriptum est — Eccl 12
Verba sapientium quasi stimuli et sicut clavi
in altum defixi. Ecce autem eorum verba cla-
vi vocati sunt quia culpas delinquentium ne-
sciunt palpare sed pungere. Nam Iohannis — La 16 M
verba clavi non erant quod dicebat: Proge- — M 3
nies viperarum quis vobis demonstravit fu-
gere a ventura ira. Nam verba Steph-
ani non erant quod dicebat: Vos semper — Act 7
spiritui sancto restitistis. Nam Pauli verba
clavi non erant quod dicebat: O insensati — Gal 3
Galathe quis vos fascinavit. Et rursum
cum Corinthiis dicit: Cum enim sit inter — 1 Cor 3
vos zelus et contentio nonne carnales
estis et secundum hominem ambulatis. Sed notandum
est ut caute videamus quod praedicatores iu-
sti in ipsis quos corrigunt cum ex parte
aliqua fortasse adhuc bone operationis inve-
niunt ad eandem obiurgationis verba cum
dispensatione descendunt. Ecce Paulus — 1 Cor 1
Corinthios doceas eosque in culpa
divisionis aspiciens exorsus est dicens: Gratias
ago Deo meo semper pro vobis in gratia Dei que
data est vobis in Christo Ihesu quia in omnibus
divites facti estis in illo. Et certi profecto
laudavit quos in Christo divites in omnibus dixit.
Et ecce adhuc blandimenta multiplicat

dites In omni verbo et in omni scientia sicut testi
monium Christi confirmatum est in vobis. Testimonium
Christi confirmatum est in vobis dixit, ac si aperte
perhibuisset quod doctrinis didicerant. Et mox
in laudis consolatione subiunxit: Ita ut nihil
vobis desit in ulla gratia exspectantibus
revelationem domini nostri Ihesu Christi. Quaeso te
paule istis tot favoribus iam quo te dare
insinuas? Et ecce paulo post sequitur: Obsecro
autem vos fratres ut idipsum dicatis omnes et
non sint in vobis scismata. Significatum
est enim mihi fratres mei ab his qui sunt Cloes
quia contentiones inter vos sunt. Quos contentionibus
paulo post subdit dicens: Cum enim sit inter vos
zelus et contentio nonne carnales estis et
secundum hominem ambulatis? Ecce in corde au
dientium quia blanda favoris maturitate
districte increpationis verba aperuit. Prius
namque superborum brachia studuit per
blandimentorum vincula religare ut post
modum potuisset vulnus superbiae ferro correptionis
incidere. Erat profecto in Corin
thiis et quod laudari debuisset, erat
et quod argui. Prius itaque mediocria prius
sana membra quae circa vulnus erant lau
dando palpavit et postmodum putredinem sinum
Iusti praedicatores et amonent pu sa — vulneris feriendo fuscavit. Sicut ergo
in sanctis praedicatoribus ad utrumque aptum
doctrinae regula perpenditur, ut et recta
facietates mitiant et perversa amadi
tetes abscidant. Nonnumquam vero etiam prae
dicatores iusti rigide feriunt. Sed ad
quem cum iustitia stimulat, ad cum superbia
inflat. Iusti cum severe corrigunt inter
ne dulcedinis gratiam non amittunt.
Nam saepe per magnitudinem refrenandam
pravorum duritiam districti rigoris assu
munt, sed intus caritatis lactissime. Atque
eorum a deo cadet in que aspera corripiendo
feriunt, sed etiam eis intimius in se
creto cordis humiliat, quia dum eis foris
amaritudinis stimulis quos despiciendo
castigat. Plerumque autem et non despiciendo
despiciunt et non desperando desperant,
ut intro eos celerius de culpa paenitentiae
ac resilire faciat quanto iam a deo vi
cinius mortis fovea ostentat. Saepe et
quadam discreti moderamine suas culpas co
ram discipulis indicant ut illi audientes
discant quo semetipsos de suis actio
nibus subtiliter reprehendant. Tanta autem
se dispensatione temperant ut neque cum se
erigunt intrinsecus rigidescant, neque
rursum cum se humiliant extrinsecus re
missi fiant, quia et in disciplina humilitatem
custodiunt et in humilitate disciplinam.
Paulus disciplinam tenuit cum Corin
thiis diceret: Cum enim sit inter vos
1 Cor 3 — zelus et contentio nonne carnales estis

et secundum hominem ambulatis? Sed humilitatem in
disciplina non perdidit quia deprecando premo
nuit dicens: Obsecro vos fratres per nomen dei
ut idipsum dicatis omnes et non sint in
vobis scismata. Rursum humilitatem tenuit
cum eisdem Corinthiis loquens paulo latius
fortasse quam voluerat semetipsum repre
hendit dicens: Factus sum insipiens. Sed discipli
nam in hac humilitate non perdidit quia illico
adiunxit: Vos me coegistis. Exemplum
magnae humilitatis exhibuit cum discipulis
dicit: Non enim nosmetipsos praedicamus sed domi
num Ihesum Christum, nos autem servos vestros per
Ihesum. Sed in hac humilitate disciplinam magiste
rii non amisit quia eisdem delinquentibus dicit: Quid
vultis? In virga veniam ad vos? Sciunt ergo
praedicatores sancti utroque moderamine et ter
magisterii temperare, cum delinquentium reatus
inveniunt; sciunt non severe corripere, non
humiliter deprecari. Sed cum arrogantes vi
eos imitari appetunt, sumunt ab eis
aspera verba correptionis et sumere ab eis
veracitatem nesciunt pectoris humilitatem. Magis
enim terribiles parere esse quam mites, et ideo
discunt unde se erigant et discere necesse
negligunt ut animum submittant. Numquam ad
monere delinquentes placide nesciunt,
nimio rigoris usu per invectionis iracun
diam etiam quae recte agentes effrenant.
Quorum iste Heliu speciem tenens beatum Iob
non fovet sed obiurgat dicens: Quis est vir ut
est Iob qui bibit subsannationem quasi aquam? qui
graditur cum operantibus iniquitatem et ambu
lat cum viris impiis. Et quia aliena est
semper a veritate superbia, mox ad falsa
prorumpit dicens: Dixit enim: Non placebit
vir deo etiam si cucurrerit cum deo. Eo quod
profecto quia in mente dixit. Quisquis beati Iob
verba legit agnoscit, sed quid ideo loquitur
ut semetipsum ostendendo superbiat, quod
nimis si in altero fingat quod reprehen
dat. Unde et veritati cohaereat in verbis
increpationis quae inter semetipsum loqui
ab eadem veritate dimittit tuor met se
Ideo viri cordati audite me. Ecce iterum
superbiae fastu inflatus eos tantummodo quasi
dignos intelligendo se asserit valeat quaerit
et sic quod sciebat erumpit dicens: Absit a
deo impietas et ab omnipotente iniquitas.
Opus enim hominis reddet ei et iuxta vias sin
gulorum restituet eis. Sed hunc dixit quia in
omnipotente deo iniquitas vel impietas non
est. Sed in hac vita neque semper hoc agitur quod
subiunxit quia iuxta opus suum singulis
et iuxta vias proprias reddit. Nam et multos
illicita ac perversa perpetrantes contritu per
venit atque ad opera sancta convertit, et non
nullos rectis actibus deditos flagel
lo intuemente corripit. Ut se placet

tes qui displicerat affligit Salomone at-
testante q ait Sunt iusti quos multa eve-
niunt q opa egerit impiorum et sunt impii
q ita sunt securi acsi iustorum facta habeant
ad minimum omnipotens deus ineffabili pietate dis
pensat ut et iustos flagella contrahent
ne opa extollat et iniusti sine pena
salte hac vita pagat q ad tormenta
q sine fine sunt male agendo festinent
Illa q alii iusti nequaquam iniquo opa fla
gellent hac ipsa historia qua tota
ondr Neque enim iste beatus Iob p culpa
fuerat flagellatus q an flagelli sit
illum ipso iudice attestante laudatus
e verus ergo helyu diceret Si dixisse In
omnipotente deo impietatis atque iniquitas
non est etiam cum iniquo viat operatis hoibus
reddere non vider Illa q a nobis non intel
ligit et occulto iudicio non iniusta latere
ferat Illa vero predicatores arrogantes
dum multa iania sequunt et sepe vana ac
solida pferunt helyu recte subiungit Ve-
ra deus non cond~enabit frustra nec omnipo
tens intuebitur iudicium Ad dyalum dicit dix
Commonuisti me adversum eum ut affligerem
eum frustra helyu at dicit q non conde
nat frustra Ad utique dicit discordare
vitat credit ii subtili consideratione pen
set Aliud namque e dampnare aliud affligere
affligit ergo iniusta aliquando frustra sed frustra
non dampnat Quia non iniusta aliquando frustra
Iob afflixerat cum non delebat vicium sed
meritum augebat frustra eum condempnari
non potest q dampnatio sit ex parte aliqua potest q
vere in exiomo ponit omnem hoc quod hic quisque
iniquus quinsequat Nec omnipotens deus subveniet
iudicium q et si minus recta videntur esse
q patimur recta tamen in occulto examine
decernit Sequitur Quem constituit alium su-
per terra aut quem posuit super orbe que fa
bricatus est Ut vere scandalizas illum Per se R
quippe mundum regit quem per se condidit
nec eget alicuius adiutoris ad re-
gendum quem non eguit ad faciendum Et h
ideo colligitur ut liquido indicet q
omnipotens deus per semetipsum regere non negligit
quod creavit Et bonum creavit utique bene
regit q quod pie condidit impie non dispo
nit et q necdum facta creavit ut esset q
sunt facta non deserit Quia ergo pius e in
regimine q auctor extitit in creatione
cura mihi non potest Unde apte subiungit
Si direxit ad eum cor suum spiritum illius S
et flatum ad se trahet Cum vero cor est
quod ima appetit dirigitur cum ad supe-
rna sublevatur Si ergo homo cor suum ad
deum dirigit spiritum et flatum illius deus ad
se trahit spiritum vere per intimis cogitationi
bus flatum vero q per corpus trahitur per exterius

actionibus ponit Deus ergo spiritum hominis et flatum
ad se trahit cum ad gustiorum suum desiderium termi-
na iniqua et exteriora quinturare ut nichil
iam mente extimus libeat nichil caro in
fetignet si appetit adipisci carnem sed
omne quod homo est ad deum vertat a quo est et in
terius desiderando ferveat et exterius
se edomando constringat Unde et apte subiun- T
git Deficiet omnis caro simul et homo in cine-
rem revertetur Simul enim omnis caro de
ficiet qui iam nullis suis motibus fruitur
q possidens spiritus cuncta eius fluxa re
stringit et quoddam destructionis sue gladio
omne quod in illa male vivebat interficiat
Hoc nimirum discipline gladio semetipsum
Iacob interfecerat cum dicebat Postquam 30.
quievisti me egi primam et postquam ondisti
in penssi femur meum Quod enim in
femore ii voluptas carnis accipit
Et quod e q ait postquam ondisti in penssi
femur meum nisi q postquam supna spalit
vidit omne quod in se carnalis inferius
vivebat extinxit ut quanto magis
summa patescerent tanto magis ima
q tenuerat non liberent Illa quanto inti
pit quisque superius vivere tanto et inchoat
at inferius intire Hinc est enim namque
carnalis operationis omnis caro pauli sic
interierat cum dicebat Vivo autem non Gal 2
iam ego vivit autem in me Xpc Similiter hic
loco helyu subdidit Et homo in cinere P
revertetur In peccato enim quisque potius mortis Peccator obliviscitur mortis
sue obliviscitur et terra se esse non meminit
dum adhuc superbia inflatur Prius gustioris
vero gratiam cum humilitatis spiritu tangitur non se esse
ad quam cinerem recordatur Iam in cinerem re-
versus fuerat cum dicebat Memento deus
q pulvis sumus Abraham in cinerem
reversus fuerat dicit Loquar ad dominum meum cum Ge 18
sim pulvis et cinis Et si cinere in
carne necdum in terra mors solverat
hoc tamen apud se erat q se futurus absque
dubitatione prendebat Hinc alias dicit
Auferes spiritum eorum et deficient et in pul
verem suum revertentur Quod at eorum spiritus
ii spiritus superbie nominatur Tollatur ergo spiritus
eorum ut deficiat i subducto spiritu
superbie nichil se esse congnoscat et re-
vertantur in pulverem i humilitate ex in-
fima conditione Postquam hinc pulverem ad cy
meoria q semetipsos considerant revo-
catur Per sapientiam dicitur Fulgebunt iusti et Sap 3
tamquam scintille in arundineto discur-
rent Boni enim viri dum peccatoribus permi
scentur eorum ex orum suorum igne succedunt
atque omne quod nitet in cinerem redigunt
q pietatis flamma consumpti dum infir-
mitate conditionis conspiciunt nichil ad
quam favilla se esse congnoscunt ut a

superbie sue divicia resoluti per prudenciam
dicat id quod sibi pretulit. Memento docet
quod prius simul tibi quod dicit cum ad
se spiritum hominis dominus traxerit deficiet omnis
caro simul et homo in cinerem revertetur. Hec va
heliu et vera sunt et magna que dicit sed quia
male mox ex eo quod bene presensit
intumuit verbis sequentibus manifestat
Ca 19 ij dicens. Si habes ergo intellectum audi quod
dicitur et ausculta vocem eloquii mei. Hinc
hic quantum debes arrogantes ut cum fortasse
se acutum aliquid senciunt inde mox
ad iudicium elacionis erumpat seseque
quasi omnium in sui comparacione despiciat se
De apostasia quasi in suo iudicio aliorum mentibus anteponat.
Quod contingit insciis ut plus videndo te-
nebrescant quia dum subtilia attendunt
semetipsos intueri nesciunt. Et quo
intelligendo acucius concipiunt eo per
superbiam deterius cadunt. Et bene quod
subtilia conspiciunt sed in eo quod prefulgent
se vident. Superius namque heliu dixe-
rat: Si habes quod loquaris responde mihi loque-
re volo enim te apparere iustum. Nunc autem
dicit: Si habes intellectum audi quod dicitur. Ecce
quo paulisper elacio per verborum incre-
menta proficit. Superius dubitat si pos-
sit beatus iob proferre quod iustum est nunc vero
discutit si hoc quod dicitur saltem possit au-
dire. Ibi dixit: Si habes quod loquaris re-
sponde mihi. Ac si diceret: Dic aliquid si tamen di-
gnus potius esse quam dicas. Hic autem ait:
Si habes intellectum audi quod dicitur. Ac si
aperte diceret: Audi me si tamen dignus
es potius quam audias. Isti sunt cottidi-
ani defectus qui in cordibus reproborum fiunt
quia indesinenter in deterius descendunt. Qui
dum minora intuente negligunt ad
maiora prioribus prorumpunt. Unde et hic
de superbia surgat quia beatum iob id quod
loqui posse dubitabat sed dum hec in
semetipso considerare neglexit ad ne-
quiora pervenit ut non solum posse
ab eo dici quod iustum est dubitet sed
dicente se iusta ab eo intelligi posse
Superbia mentem obnubilat desperet. Virus enim superbie ab ipsa
mox radice secandum est ut cum la-
tenter oritur tunc vigilanter abscidatur
ne provectum vigeat ne usu roboretur.
Difficile enim quisque in se inveteratam
superbiam deprehendit quia nimirum hoc vi-
cium quanto magis patimur tanto minus
videmus. Sic quippe in mente superbia sicut
in oculis caligo generatur. Quo se hec la-
tius dilatat eo vehemencius lumen
angustat. Paulisper ergo elacio in pecto-
ris crescit et cum se vastius extendit
oppresse mentis oculum funditus claudit
ut captivus animus elacionis typum et pa-

ti possit et tamen id quod pati videre non pos-
sit. Sed quia arrogantes aliis ut diximus gratiam
non recte senciunt et bona in mente noverunt
sed hec bene proferre contempnunt heliu per ela-
cionis typum quod dixerat: Si habes intellectum
2 audi quod dicitur subdidit dicens: Numquid qui non
3 amat iudicium sanari potest? Quo tamen
eum qui iustus est in tantum condempnas. Bona
quod similiter protulit sed beato iob proferendo non
fuit. In omne enim quod dicitur summopere intuendum Reg. spiritu
est quod dicatur cui dicatur quo dicatur. Heliu
autem attendit quod diceret sed cui diceret non
attendit. Beatus quippe iob amabat iudicium
quia causas suas cum domino pensare subtiliter
noverat nec condempnabat eum qui iustus est
qui enim sine peccato percussus fuerat in dolo-
re positus cum humilitate regraciabatur. Amat
iudicium quisquis vias suas subtiliter
discutit et secretarium cordis quid
dominus ipsi tribuat quod ipse domino debeat
pensat. Et beatus iob quod non fecerat
quantum crebra sacrificia in expiacione
filiorum eciam pro cogitacionibus offerebat.
Causa ergo heliu dixit quod is qui iudicium
non amat sanari non possit arguens
beatum iob quod iudicium non ageret et quia
eum qui iustus est condempnasset. Illico eundem
iustum dominum iusticiam subdidit dicens: Qui dicit
3 regi apostata qui vocat duces im-
pios. Sepe nonnulli quod plerique qui presunt
sibi metum morditatum a subditis
exigunt et non tam pro deum quam pro domino
venerari volunt. Intus enim se tumore cordis
extollunt cunctosque subditos in sui
comparacione despiciunt nec condescendendo
consulunt sed dominando premunt quia valde alta
se cogitacione erigunt et equales se illis
quibus eos preesse contingit non agnoscunt.
9 Contra hunc tumorem per ecclesiasticum liber Ca 20
dicitur: Ducem te constituerunt noli extolli 32
sed esto in illis quasi unus ex illis. Hinc eis-
dem per prophetam dominus in pastoribus increpa-
vit dicens: Vos autem cum austeritate imperabatis 3c 3
eis et cum potencia. Ipsa enim bona quos condidit di-
cuntur dominando pocius quam consulendo prefe-
runt quia videlicet quidquid eis quasi ex equo dicentem
semetipsos existimant dicisse.
Singularitate enim gaudent culminis et non
equalitate condicionis. Sed quia hec tumencia re-
ctorum corda subtiliter dominus pensat bene
contra eos dicitur: Qui dicit regi apostata.
Unusquisque enim superbus rector tociens
ad culpam apostasie dilabitur quociens
preesse hominibus delectatur honoris sin-
gularitate letatur sub quo enim sit non
considerat et quod equalibus quasi non sit equalis
exultat. Unde autem hoc vicium radix
pullulat in corde regencium nisi ex
imitacione illius qui despectis angelorum

sociatatib; dixit Ascendam sup altitu
dinem nubium et similis ero altissimo Qui igitur uno-
quoque rector quotiens extollitur in eo quod cete-
ros regit toties per lapsum superbie a
summi rectoris unitate separatur Et cum equales
despicit subditos eius super se dominium
sibi quos omnes equales se non agnoscit
rex dicitur Qui dicitur regi apostata Qui vero
dum dominando preest ex sue superbie sub-
ditos ad impietatem trahit apte subiun-
gitur Qui vocat duces ipsos Ad viam nam-
que impietatis non ducerent si subditorum
oculis humiliter exempla monstraret Dux autem
est impius qui a timore vitat exorbi-
tat et dum ipse in precepitium ruit ad ab-
rupta sequentes imitat Dux eius impius
qui per timoris exempla viam ostendit erroris
Paulus dux impius esse metuebat cum
potestatem sue celsitudinis reprimebat di-
cens quentes ab hominibus gloriam neque a vo-
bis neque ab aliis cum possimus oneri
esse ut christi apostoli sed facti sumus parvuli in
medio vestrum Paulus paulus in medio
eorum factus fuerat quia timebat ne si
inter discipulos honorem sue celsitudinis sibi
vendicaret exempla elationis ostenderet
Timebat nimirum ne dum ipse super potestate
pastoralis potestatis contenderet quisquis subditus per
abrupta sequeretur et ad impietatem se-
quentes duceret qui pietatis officium susce-
pisset Unde necesse est ut is qui preest quam exempla
subditis prebeat solerter attendat et tanto
se sciat vivere quanto preesse vigilanter
inspiciat ne in eo quo platus est intume-
scat ne ultra debitum potestatis imo
dationis exigat ne disciplinae iura
minuetur in rigorem superbie Et unde a
pravis subditos restringere potuit inde
magis in tumorem corda pulsat ne
inde dominus est impietatis dux unde officium pi-
etatis existat Hoc autem dum hominum du- B
catum suscipere qui nesciat homines bu-
vincendo prevenire neque ad hoc eligitur ut
aliorum culpas corripiat quod resecare
debuit ipse committat Hinc ergo inde
se qui preest conspiciat ut sibi et subdi-
tis vivat ut bonum quod facit et in-
sinuet et abscondat et tamen ex eo ad
profectum sequentium exempla recte operationis
impertiat ut subditorum culpas animadver-
tentes corrigat nec tamen per virtutem animad-
versionis mansuetudinis vitam dissolvat ut quedam leniter
correpta tolerent nec tamen eadem disciplinae
vincula eadem lenitate dissolvat ut quae-
dam tolerando dissimulent nec tamen ea que
sunt dissimulando permittant Laborio-
sa sunt ista et in diuina gratia fulciat
ad custodiendum difficilia Recte vero
dilectum districti iudicis per sapien-

librum dicitur Horrende et cito apparebit
quia iudicium durissimum his qui presunt
fiet Recta ergo plerumque per potestatem re-
giminis ad culpam prorumpit elationis atque
apud districtum iudicem ipsa elatio impie-
tatis estimatur Unde et dominus per helim dicit
Qui vocat duces impios Duces quippe
ducatu dum superbiunt ex suo subditos
ad impietatem trahunt Unde magnopere
curandum est ut qui regendis hominibus preferuntur
apud se intus sectarum metiantur cathedram
presideant humiliter Cumque iudicandi ei
a ceteris foris assistitur vigilanti oculo
incessanter aspiciat cui quoque iudi-
ci ipse de his iudicandus assistat ut
quanto nunc ante eum quem non videt
sollicitius trepidat tanto eum quem videt
securius cernat Penset ergo quia ad sa-
tisfaciendum districto iudici de sua tan-
tum anima fortasse vix sufficit et quot rege-
ndis subditis preest reddende apud eum
rationis tempore ut ita dicam tot solus animas
habet Hec nimirum cogitatio si assidue in-
ter excoquet omnem superbie tumorem
premit et rector prius tanto iam neque rex
apostata neque dux impius vocabitur quanto
et cogitatione sollicita potestas quam accepit
est non honor sed onus estimatur Nam
cum esse nunc iudicem liberum hinc ve-
ritatis iudicem non liberum intuetur Nam
ei culpe nequeunt reprehende potestatis addere
perpetitur Cum solum bene potestas geritur
cum non amando sed timendo retinetur
Quae ut ministerii recte valeat oportet prius
ut hanc non cupiditas sed necessitas in-
ponat Recepta autem nec formidine de-
seri nec ex libidine amplecti me-
aut peius quia ex humilitate superbi-
at si divine dispensationis ordinationem
fugiendo contempnat a eo iniquum semper
rectoris ambitiat quo eum sibi ceteros pri-
vatum regimine delectat Potestas ergo tunc
percipitur non ex libidine amanda est sed ex
necessitate toleranda ut inde tunc
ad iudicium salubriter levius fit unde
nunc ad ministerium placet quantus inno-
testat Incipit liber xxv
Prefatio huius condicionis quantitas indicat
quod longe rebus ceteris prestat Nam collata
humana ratio asserit quantum super omnia que
vel vita vel sensu vivunt careret na-
turalis antecedit Et tamen quia ab intimis
atque invisibilibus oculos clausimus ex
visibilibus pascimur plerumque homines
non ex eo quod ipse est sed ex his que circa
ipsum sunt venerantur Cumque non intue-
tur quod ipse sit sed quod possit in acceptione
personarum non ex personis sed ex rebus
adiacentibus ducimur Sic quoque fit ut

Cap 6
Ca 21 K
plat' ... ... quot preest
Ca 1 D
Illi ... ... honorat

is q̃z apud nos in tẽpus i despectioz veniat
q̃ forcius honorat̃· q̃z dum p̃ his q̃ erga
illum sunt honorat̃ habet̃ rebus suis i eterna
mũe uos pp̃po̅ Vnde op̃us deus vita ho
mi ex sola qualitate intiogat inito
et sepe inde plus punit Vnde hĩ maiora
ad iustiũ gtulit vltate attestãte
q̃ ait Cui multũ datũ ẽ multũ q̃ret
ab eo Vnde bñ nunc p̃ helm dr̃ Qui non
accipit psonã pncipũ nec cognouit
tirannũ cum disceptaret contra paupe
rẽ· ac p̃ pncipe vl tirannũ ꝗsq̃z sb
intelligi· p̃ paupez vo humilis desigñ
Tirannum g̃o disceptante q̃ paupe
nõ cognoscit· q̃z sr̃bos oẽs vita nũc
humilẽ despiceret i medio nescire
se phibz d· vestis vos vñ sit· Et q̃z
sic potente cũ vult destruit· Sic cũ
volunt potest tamẽ apte voemãdo
subiungi̇̃ Op̃ꝰ eĩ manuum eius sunt vniu
si· Atq̃z mox subdr̃ Subito morient
F et i media nocte turbabunt populi et ptransi
bunt Quasi scõ d hac vita tollant̃
iniq̃ subito et repete tollunt̃· q̃z finẽ
sum cogitãdo puidẽ nesciunt Subi
tũ ẽ q̃d an cogitari nõ potuit Su
bito diues i e stultus raptus ẽ q̃ h
rea q̃ pparabat deseruit deseruit et
nisi loci quẽ nõ pparabat inuenit
Aliud exspectabat aliud p̃ cogitatoz· sz
ad eiusit p̃ simaz aliud dum viuet
contemplatus ẽ ad dum morẽ̃ expertus Reli
q̃t enim diu tractata tp̃alia· et iopia
ta inuenit eterna Vnde ei p̃ hac ig
ratia tacit̃ sue bñ p̃ diuinã sniaz
dr̃ Hac nocte aiaz tuã repetent a
G te· In nocte quippe ablata est· q̃ in
obscuritate est cordis amissa In no
cte ablata ẽ q̃ considerãdo lucẽ habẽ
noluit vt q̃d potat pati puideret
Vnde bñ discipl futura cogitantibz paulo
aplus dr̃ Vos at fres in tenebris nõ
estis ut vos dies illa tanq̃z fur cõphẽ
dat Omnes eni filij lucis estis et filij diei
Nõ sumus noctis neq̃z tenebrarum Di
es eñ exitus tanq̃z fur i nocte cõphẽ
dit qñ stultoz aiãs futura nõ puiden
tes eicit Vnde h̃ q̃z apte subiungit̃ Et
i media nocte turbabunt populi et ptransi
H bunt In media eñ nocte turbati pt
transeunt q̃ in obscuritate sue negligẽ
humiliati rapiunt̃ Tunc turbabunt̃ p̃
sinaz medie· q̃ nunc turbari neglig̃t
p̃ humilitẽ cordis Electi at ne inui
ti cruciẽt in morte· sponte cruciãt
in humilitẽ Vnde scẽ eccliẽ d͛ conuersa
ple psecutoz dr̃ venient ad te cui
filij eoz q̃ humiliauerit te Et bñ d͛
morientibz pplis nõ ait transibunt· sz

ptransibunt q̃z eciã viuẽdo tp̃a cotti
ad finẽ tedius et punctũ vita tũ cõtidie
I via subigẽdo transimus Hoc q̃ppe ei in
ritimos viuẽ· q̃ ad mortẽ ire est
Et q̃t dies vite pagimus q̃si i itinere ad
locũ ppositũ tot passibus appinquimus
Ipsa quippe augmenta detrimẽta sunt te
poris q̃z vite mee spacia cõputa ẽẽ ce
punt· incipiunt tãta ia nõ ẽẽ Ppter
hoc hõ ita conditus fuit ut manẽte illo
decederet tp̃a nec cum tp̃ibz ipe transiret
Stabat eñ inmobilis decẽtibz· q̃z nequaq̃z
ad dies tm̃ vite p̃ dies incremẽta
tendebat Stabat tanto robustius q̃to
sp̃ũ artius stati inhẽbat At vbi vetẽ
tũ contigit mox offenso creatore cepi
ire cũ tp̃e statu vz imortalitatis amis
so· eius eñ mortalitas absorbuit et
dum iuuentute ad seniũ· senio trahẽt
ad mortẽ transeundo didicit stando
q̃d fuit Cũq̃ nos q̃ d eadẽ ppagie
nascimur̃ radice amaritudinis q̃si in vgulti
retinemus Vita q̃z ex ipso origine ducitur eũ
cursũ nascẽdo sortimur̃ vt corpore cotti
diano momẽto q̃o viuimus incessat
a vita transeamus et viuẽdi nobis spaci
vñ crescere credit inde decrescat Ca
g̃o ad sumã moriẽdi cotti tẽdi
p̃ incremẽta viuẽdi bñ d͛ morientibz
nequaq̃z transibunt dr̃ sz ptransibunt q̃a
transeunt dum viuunt· et ptransibunt dum
K moriunt̃· sed Et auferunt violentum
absq̃z manu· subaudit diuina iudicia
Absq̃z manu auferunt eum q̃z manu vio
lentus fuit absq̃z manu auferunt q̃z
vz subito exitu vrgente inuisibil
rapit̃ q̃ visibiles rapiebat Vidit
ipe q̃d rapuit· sz q̃s illum in morte
rapiat nõ videt Absq̃z manu g̃o vio
lentus aufert̃· q̃z et raptorẽ suum nõ
intuetur̃ et tũ ducit̃ Cũ enĩ tãto seq̃
districtior sniã q̃nto peccanti ei est
mag̃ patiã prorogata q̃z diuina
seueritas eo iniquum acrius punit·
q̃o diutius ptulit Sepe vo eueniunt
vt dum peccatores supna clemẽntia expe
ctat i maiorẽ cordis cecitatẽ psili
at Vnde scriptũ ẽ Ignorat q̃m benig
nitas dei adducit te ad pniaz· sm at
sm duriciã cordis tui et cor impeni
tens thesaurizas t̃ irã in die ire et
reuelacõis iusti iudicij dei Cum
dum violentus q̃sq̃z q̃s voluit rapit di
inualidum oppmit· et dum diu be q̃d
nequit concupiscat eripit q̃z nõ subito
peruit̃ sz eius pena i finem differt̃
nequissima eius acta a dõ videri nõ
credit̃ Vnde apte q̃ pq̃z eius narrauit
initiũ· illico d dño admonet dicens

Luce 12

Ka. 2.

Eph. 5

Oculi enim eius super vias hominum et omnes gressus
eorum considerat. Cui et nequaquam considerare est l
debitum qui violentus iste omne malum quod
potuit voluit perpetrabat. Estimabatur deus
iniusta acta non cernere quia differebat iniuste
dampnare et magna eius patientia quasi quedam
negligentia putabatur. Unusquisque quia ipse tota
esse se in peccatis sentit non videri a deo cre- [?]a 3
didit quotiens multe peccat. Unde per h
quendam sapientem dicitur: Ne dicas peccavi et
quid accidit mihi triste. Emendare non vult
nequitiam per quam dignam non pertulit penam
quo pie expectatus est eo est ad peccandum
nequius instigatus et patientiam superne lon-
ganimitatis despiciens unde corrigere culpam
suam debuit inde cumulavit. Sicut per eun-
dem iob dicitur: Dedit ei deus locum penitentie et ille
abutitur in superbia. Sepe etiam quia penam
quam meretur repente non suscipit hominum
non estimat displicere deo quod facit. Fit
itaque ut et ad quandam blasfemiam pre-
sumendo prorumpat voluptati sue appe-
q'tias impleat aliena rapiat in-
nocentium oppressione satiatur. Et quia nec dum
penitus vias suas a deo videri non
estimat a quo peius est approbari. Veniet
profecto veniet eterna et repentina percussio
et tunc cognoscet a deo cuncta conspici qui
se in improviso exitu videt pro cunctorum re-
tributione damnari. Tunc in pena sua
oculos aperit quos diu tenuit clausos
in culpa. Tunc considerasse omnia verum iudi-
cem sentit qui malorum suorum meritum
iam evadere fugiendo non possit. Unusquisque
ergo quo diu expectatus est ideo repente
est sublatus quia oculi domini super vias ho-
minum et omnes gressus eorum considerat. Acsi
diceret quia ea que diu patienter conspicit
nequaquam inulta non deserit. Unde ecce
subito violentum rapuit et mala eius
que expectando pertulit animadvertendo
resecat. Ne ergo dicat deum humana facta
non cernere cum iniquum quempiam iniquitates
suas prospicit libere cumulare subito
enim tollitur quem diu tolleratur. Gressus vero n
hominum vocat vel singulas operationes
eius intimum vel alternatates motus inti-
me cogitationis quasi quibusdam passibus vel longe
a deo recedimus vel prope deo propinquimus.
Ad deum enim quasi tot gressibus accedit
quot bonis motibus proficit. Et rursum
tot gressibus longe fit quot malis cogi-
tationibus decrescit. Unde plerumque contin-
git ut necdum procedit in opera motus
mentis et tamen perfecta iam culpa sit ex ipso
reatu cogitationis. Sic scriptum est: Vha
ng i manum non erit innocens malus
Vang ex manum m[?] solet quis ge-
rit in ocio et nullus ea usus labores

ex'cet Vang quo in manu non erit innocens
malus. Acsi diceret: Cum magis cessat ab
iniquo opere malus tamen non est innocens pro
cogitatione. Quia quo nomini quasi distincte non
ind omnia non solum facta sed et cogitata
pesantur. Quod facies de incessu mal-
bentis si sic subtiliter indicat deus gressus
cordis. Ecce occulta mentis meditamina
nullus hominum videt et tamen deus quasi oculos
tot gressus ponimus quot affectus novimus
Decrevit autem illum labimur quotiens a rec-
titudine mentis cogitationis pede clau-
dicamus. Nisi enim in conspectu eius iste as-
siduus mearum mentium lapsus incelesceret
propheta scilicet non clamaret: Auferte ysa i
malum cogitationum vestrarum ab oculis
meis. Hinc nimirum dicitur vim coopte ma-
licie nec qui fine se non posse testatur. q
coopta illi esse non potest quia valde importune
eius conspectui ingeritur quod a nobis illi-
citum cogitatur occulte. Omnia enim sic scriptum est
e nuda et aperta sunt oculis eius. Non Ad e o
enim quia aperte sonat: Non sunt tenebre
et non est umbra mortis ut abscondantur
ibi qui operantur iniquitatem. Quid per tene-
bras nisi ignorantiam et quid per umbram
mortis nisi oblivionem studuit designare?
Ignorandi quippe ignorantia dicitur tene- i Cor i
bris obscuratum habentes intellectum. Et
rursum de oblivione que in morte contin-
git scriptum est: In die illa peribunt omnes
cogitationes eorum. Quia ergo per mortem fun-
ditus oblivioni traditur quicquid vivendo cogi-
tatur quasi quedam umbra mortis oblivio est.
Sic enim agit mors intuentes non esse agit
quod fuit in vita ita intuentes obli-
vio agit non esse quod fuit in memoria.
Recte itaque umbra eius dicitur quia vere de
ipsa exprimitur dum vim illius sapiendo
sensus imitatur. Deus autem quia mala ho-
minum nec cogitata ignorat nec perpetrata
obliviscitur nisi ab oculis eius penitendo
deleantur. Congrue de eo dicitur: Non sunt tene-
bre et non est umbra mortis ut abscon-
dantur ibi qui operantur iniquitatem. Acsi dicat:
Idcirco nulla eius iudicio absconduntur quia
nullatenus potest aut non videre quod facimus aut
oblivisci quod videt. Quamvis intelligi
tenebre vel umbra mortis et aliter
possunt. Omnis namque mutatio vere quedam p
mortis imitatio est. Id enim quod mutatur
quasi ab eo quod erat interficit ut desinat
esse quod fuit et incipiat esse quod non
fuit. Nunc igitur verum creatorem nostrum
quia nulla mutabilitatis vicissitudine
tenebrescit nullis mutationum defectibus
obumbratur sed eius esse absque mutabi-
litate fulget et tenebre ei vel umbra
mortis dicitur non inesse. Unde aliis scriptum est Jaco i

Apud quem non est transmutatio nec vicissitudinis obumbratio. Et vi[de] i[n] mensa paulus apostolus dicit qui solus habet immortalitatem et lucem habitat inaccessibilem. Sed cum cuncti noverimus quod humana anima et angelici spiritus sint immortales instituti, cur ab apostolo solus dicitur immortalitatem habere perhibetur, nisi quod solus vere non moritur quia solus immutabilis manet.

Mutabilitas in homine ante peccatum et vite

Humana quippe anima in lapsu non caderet si mutabilis habita non fuisset, que a paradisi gaudiis expulsa si mutabilis non esset ad vitam minime rediret. Hominum vero quia ad vitam redire mittitur defectus suos cogitur alternatione semper mutabilitate tolerare. Quia quod ex nichilo condita est ex se nimirum chilo[?] infra se tendit nisi ad bonum conditoris statum artificis sui manu teneatur. Ex eo itaque quod creatura est deorsum ire habet, virtute namque propria in perceptionis posse se esse ire considerat, sed ad creatorem suum amoris manu se retinet ne cadat cum usque ad immutabilitatem transeat et eo vere immortalis quo immutabiliter vivat.

Angeli fuerint an[te] mutabiles

Ipsi vero angelici spiritus mutabiles ex natura conditi sunt, qui et sua sponte cadere et ex arbitrio stare et hi qui in humilitate elegerunt ei inherere a quo creati sunt hanc ipsam in se mutabilitatem suam stadi iam immutabilitate vicerunt ut hoc ipsum quod creature merito transcendentes quod nunquam sine ordine mutabilitati subesse potuissent. Qui ergo solus divine nature est umbra ignorantie mutabilitatis quia non potest. Dicitur recte non sunt tenebre et non est umbra mortis ut abscondantur

A ibi qui operantur iniquitatem. Lux enim etiam quod deus est cum incommutabiliter fulget tanto penetrabilius videt et neque hec in occulta nescit qui cuncta penetrat neque penetrata obliviscitur qui incommutabilis durat. Unde considerandum dignum est quod corde geramus totos in luce permanemus que ipa nobis et non nostris presentibus presto est et respicere conditores in ipa nunquam a quo per meritum longe sumus. Quia vos nos videre non credimus in sole clausos oculos tenemus illum vero nobis abscondimus non nos illi. Nunc ergo dum possumus a conspectu eterni iudicis et male cogitata et peius perpetrata deleamus reducentes ad oculos cordis quam prius egimus per negligentiam presumptionis nostra blandimur infinitas. atque in hiis que recolit semetipsam delicate non palpet. sed quanto se male fecit consciat tanto in se benignius sit seneat ponat quod se futurum iudicem. et quod in se sentit distincte feriendam per singula iudicis. hec in se prius feriat per

primas gausiones. Unde apte per quemvis volentem hunc pena descripta est sequitur Neque enim ultra in potestate hominis est ut veniat ad deum in iudicium. Quasi iste tanto maiori

R

disputacione indiget quanto hec quod dicitur si negligenter acceptus dolet. Hic nimirum non in iudicium designat quod per eternam retributionem pervenit. sed quod mente concepti per quos dilunt ad id quippe venire non desiderat quisquis se dampnandum per id formidat. Dum enim dicitur neque enim ultra in hominis potestate est ut veniat ad deum in iudicium, profecto ostenditur esse quoddam iudicium quod quisquis exorta a dampnatur ac reprobus desiderat. Quod est id nisi hec de quo paulus apostolus dicit Si

S nosmetipsos diiudicaremus non utique iudicaremur. Et de quo per prophetam dicitur Hon[or] regis iudicium diligit.

honor regis iudicium diligit. vt videlicet qui iam dominum honorat in fide sollicite iudicet quod ei debeat in operatione. Unde rursum scriptum est Iudicare coram domino et expecta eum. Coram domino scilicet iudicatur qui cordis dominum conspicit et actus suos sub eius presentia sollicita inquisitione discernit. qui tanto consequens securius expectat quanto intra sua cotidie suspensus examinat. Et ad examinandum eius iudicium venit non tam coram eo sed ab eo iudicatur. De hec quam mente iudicio obliviscitur ait per prophetam dominus dicit Reduc me in memoriam et iudicemur simul narra si quid habes ut iustificeris. Debet enim unusquisque mens et actus suos apud dominum et exaudiendum consilium se sollicite inquisitione discutere. Debet caute pensare vel quod bona ab eo percepit vel quod mala bonis illius punibus contendendo reddit. Et electi quod cotidie facere non cessant. Unde bene Salomon ait Cogitaciones iustorum iudicia. Accedunt enim ad secretum iudicium sui cordis considerant quam districte quisque feriat qui diu patiens expectat. Metuunt in hiis que se egisse meminerunt puniunt flendo quod meminerunt perpetrasse. Intuentur quam subtilia divina iudicia erga eos hiis que in semetipsis intelligere forte non potuit. Videt enim vidi districtum quod ipi in se humanitatem non videt.

R Conspiciunt districti iudicem qui quanto tardius venit eo severius punit. Quorum et patrum quietum resident cum eo presentes conspicant coram quod vel dea vel exta se gessisse reprehendunt. atque in hec secreto intuentes iudicem ipsi met suo executione constituunt penitendo feriunt quod superbiendo commiserunt. Ubi namque conversi se quasi se impingunt eminant ante oculos suos omne quod fleant

coacervat. ibi quisque per iram districti iudicis
discrimen possit intuentem. ibi tot peccatum
supplicia quot pati timet. Nec deest in hoc
iudicio mente concepto omne ministerium
quod punire reos suos plenius debeat.
Nam conscientia accusat. ratio iudicat. timor
ligat. dolor excruciat. Quod iudicium
eo certius punit quo intus servit. quia utique
ab exterioribus non attendit. Unusquisque quisque
cum causam huius examinis contra se aggredi ce-
pit. ipse est auctor qui exhibet. ipse reus
qui exhibetur. Oditque se qualem se fuisse me-
minit. et ipse qui est insequitur illum qui fuit.
atque ab ipso homine adversum semetipsum
fit quedam rixa in animo pertimescens pacem cum
deo. Hanc cordis rixam dominus requirebat
cum per prophetam diceret. Attende et ausculta.
nemo quod bonum est loquitur. nullus est qui agat
penitentiam super peccato suo dicens. Quid feci.
Ista humani cordis rixa placatus est cum
propheta suo de achab rege semetipsum
reprehendente loquitur dicens. Vidisti achab
humiliatum coram me. quia ergo humiliatus
est causa mei non inducam malum in
diebus eius. Causa igitur nunc in potestate est.
integrum interne mentis subire iudicium re-
cognoscendo accusemus nosmetipsos quales
fuimus penitendo torqueamus. Nec cesses dum
licet iudicare quod feceris. audiamus caute
te quod de hoc certe ei valet in hominis est potestate
ut veniat ad deum in iudicium. Reproborum
namque proprium esse solet semper prava agere et
nunquam que egerunt retractare. Omne enim quod
faciunt coram mente pertranseunt. semper quia sunt
non in eum puniti fuerunt non agnoscunt. Econ-
electorum est lacrimas suos cottidie apud ipsos cogi-
tacionis forte discutere. Omnino quod ibi
diu persistunt ab intimis excitare. Sic
enim non sentimus quomodo excrescunt membra. per-
ficit corpus. mutatur species. nigredo capillo-
rum albescat in canis. Hec quippe omnia no-
bis nescientibus aguntur in nobis. ita mens
nostra per momenta cunctandi ipso circa curam
cuiusque a semetipsa permutatur et non
agnoscimus. Nisi vigilanti custodia ad interiora
nostra residentes. profectus nostros cottidie
desfectus quos peregimus. Nothocipium enim in hac
mortali vita consistere quod ad vetustatem per-
tinet est et tamen indiscussa mens relinquitur
in quadam senio corporis sopitur. quia sine ne-
gligens et pristino robur insensibiliter
perdens. a forma prioris fortitudinis dum
nescit senescit. Unde per prophetam sub effra-
im specie dicitur. Comederunt alieni robur
eius et nescivit. Sed et cani effusi sunt in
eo et ipse ignoravit. Cum vero semetipsam quis
erit et subtiliter penitendo discutit se
ab hac ipsa vetustate sua tota la-
cemus et meroris intenta renovatur

et quia iam pene inveterata fuerat per
sinistram intus amoris studia nova
calet. Unde paulus apostolus usu mortalis admonet
vite veterascentes discipulos dicens. Renova- Eph 4
mini spiritu mentis vestre. Sed ad hec agenda valde
exempla patrum et sacre eloquii precepta nos ad-
iuvant. Cum enim sanctorum opera inspicimus et
divinis iussionibus aurem prebemus. alia
nobis contemplata alia audita succedunt.
et cor nostrum torpere non sinitur. Dum inni-
tacione provocatur. Unde bene ad moysen dicitur Levit 6
Ignis in altari meo semper ardebit quem
nutriet sacerdos subiciens mane ligna
per singulos dies. Altare quippe dei est De sacerdote subiciente ligna altari
cor nostrum in quo iubetur ignis semper ardere. quia
necesse est ex illo ad deum caritatis flammam
indesinenter ascendere. Cui per singulos dies
sacerdos ligna subiciet ne extinguatur.
Omnis enim fide preditus membrum summi sacerdo- utique
tis effectus est. Sic cunctis fidelibus pe-
trus apostolus dicit. Vos autem genus electum regale 1 pet 2
le sacerdotium. Et sic iohannes apostolus dicit
fecisti nos deo nostro regnum et sacerdotes. Apoc 1
Sacerdos ergo in altari ignem nutriens cot-
tidie ligna subiciat. id est fidelis quisque
ne in eo caritatis flamma deficiat. in
corde suo tam exempla precedentium quam sacre
scripture testimonia congerere non desistat.
Nam quasi quedam fomenta ignis dare est in
excitacione caritatis vel exempla patrum vel
precepta divina ministrare. Causa ergo interna
novitatis nostra ipsa cottidie huius vite
conversacione veterascit. Ignis iste adhibit
lignis nutriendus est. ut dum per usum se-
nescere vetustatis extenuatur. per patrum
testimonia et exempla reviviscat. Et bene
illic precipitur. ut mane ligna per dies sin-
gulos congerantur. Hec quippe ideo fiunt ne cum
nox cecitatis extinguatur vel certe quia ma-
ne prima pars diei est. post posito cogi-
tacionibus vite presentis hoc priori loco quisque
fidelium cogitet quod in se iam quasi defi-
cit quibus valet usibus studium caritatis
inflammet. Ignis enim iste in altari dei
id est in corde nostro citius extinguitur nisi solli-
cite adhibitis exemplis patrum et divinis
testimoniis reparetur. Unde illic subiungitur H
Et imposito holocausto desuper adole-
bit adipes pacificorum. Nam quisquis in se
hunc ignem caritatis accendit semetipsum
utique holocaustum deo superimponit. quia
omne vicium quod in se maculam urebat
exurit. Cum enim cogitacionum suarum in
crimina considerat et vitam reprobam per immuta-
cionis gladium mactat. in ara se cor-
dis imposuit. et ignem caritatis incendit. de
qua hostia adeps pacificorum redolet.
quia intra nove caritatis pugnacio
pace inter nos et deum faciens odore

de nob suauissim̄ reddit Quā vō ea-
dē caritas ī cordibꝫ elcōꝝ inextin
guibil' manet · apte illic subdit'
Ignis ē iste ꝑpetuꝰ q' nunq̄ deficiet
de altari Nunq̄ ꝑ fcō d' altari ignis
yste deficit · qr etiā pꝰ hanc vitā
eoꝝ metib, feruor caritꝰ calescit
Etna q̄ppe g̃tepląciōe agit' ut oips
dr̄ · qō magis fuit eo ampliꝰ diligat'
Quat diuīs admoicōibꝫ ꝛ p̄cedētiū
exīs adimiti / Qd hꝰ vite pfūdo liba-
m'. Vn̄ et Jeremiā pphā ī puteū
missō sigtū ē · q' ut leuē' ex puteo
funes ad eū ꝛ pāni veteres pomit'
38 Ca 1 Qd ei funib, n' ꝑcep dīnca figurat.
pani veteres ꝛ funes qd sigtt
q̄ qr nos ī mala opaōe positos ꝛ co
vincuīt ꝛ corripiūt qr ligat ꝛ thut
coartat ꝛ leuat Sꝫ ne ligatꝰ hꝫ
funib, dū thūt' incidat'. sic etiā pan-
ni veteres deponūt' qr ne dīnā p
cep nos terreat · atiq̄ꝫ patꝫ exa
nos g̃fortat · ꝛ ex eoꝝ g̃paōe face
nos posse p̄sumimꝰ qd ex nrā ībe-
cillitate formidaꝰ Ut go leuari de
hꝰ pfūdo festiaꝰ ligem' funibꝫ r
p̄cepꝫ dnīc astrīgam' Ipt sint
etiā pāni veteres cū qꝰ meliꝰ te-
neat' fuer · i, p̄cedētiū g̃fortem'
exīs ne infirmos nos ac tīmidos
p̄cep sbtilia vlnerent dū leuat
Qui q̄sda pannos veteres paulꝰ apꝰ
adiūgebat cū leuādis discipulis
sint p̄cept spūalib, exa g̃numera
Eb' xi' ret d' Justi ludibia ꝛ vba expti
insup ꝛ vincla ꝛ carceres lapidati
st · secti sūt · tētati sūt · ī occisiōe
gladij mortui st. Et paulo pꝰ
Eb' 12 Tenentes itaq̄ꝫ tantā impositā nubē
testiū certi · deponētes oē podꝰ
ꝛ circūstās nos petm̄ p paciāꝫ curraꝰ
ad p̄positū nob cta/ꝫ Et itez Mem-
tote p̄positoꝝ vroꝝ q locuti st vob
vbū dei · quoꝝ intuētes exitū g̃uīsa
coīs imitāi fide Cupiꝰ vꝫ dū spi-
ctia p̄cep loquet'. qr funes inse-
rat / pomod' vō meorat exa maioꝝ
qr veteres pannos adhibebat Exita-
ti go tot vocib, p̄ceptoꝝ · adiuti qr
tot g̃paciōib, eloꝝ ad corda nra
redeaꝰ · discuciaꝰ oē qd agiꝰ · et
quicq̄ ī nob diuīe rectitudīs regulā
offendit accuseꝰ · ut apd districtū
iudicē ipā nos accusaō excuset
In hoc ei inet mē iudicō tanto cicꝰ
absoluim' quāto nos districtiꝰ reos
teneꝰ · nc ad h agēda ꝑmittēda
st tpa qꝰ vacat. Vacue q̄ppe nō d'
Neq̄ ei vlt ī hois ptāte ē ut ve-
niat ad deū in iudiciū) Dīco naq̄ꝫ
inmeoram' qd tūc nō possuꝰ · ne nūc
ꝛ qd possuꝰ negligaꝰ Sꝫ ecce nos ne-
gocia occupat q nob molestat appē
ta a g̃sidādis nobmetipis mēt/
mē oclm̄ declinat In ist naq̄ꝫ visi-
bilib, q intue' cor mūm ex se spargit'
ꝛ quāp d' se intiꝰ agā' oblimscit'.
dū extinsecꝰ occupat' Dīnā aut
vox tribulib, sūmꝫ sūmꝫ qr g̃buscta
clamas rēpūit ut euigilet · ꝛ ho
oculta sup se iudicia q p̄ssꝰ torpoē
dissimulat · tiore saltē pulsatꝰ ex-
pauescat Ut ei supiꝰ dixiꝰ ipo vsu
vetis vite mēs male assueta de-
p̄mit' vt p h q expectat extiꝰ qr dor-
mies sopit' · qr poq̄ꝫ sel' se ad appe-
tēda visiblia foras fudit · a g̃te-
plādis visiblib, intꝰ euanuit
Vn̄ nūc necce ē ut q p visiblia spgꝰ
d' invisiblib, iudicijs feriat' Et qr
in hīs se extiorib, male delectata
p̄stiat salte ꝑcussa reqrat qd dese-
rūit / se' Coteret mltos et innūabiles
ꝛ stare faciet alios p eis Ecce at
septā sac tiōe q̄dā torpētia corda
cuffigit ne ī hīs hereat q extinꝰ
defluūt Sꝫ q intiꝰ etnā p̄didcīt
Judicat qd sūmā oclta decernit' ne
inmodāte a nob h publica cogitē
dr qd sup nos agat' d' nob. ut ab
hꝰ pub' tpalit colligaꝰ oclm̄ cor-
dis ad secretū intne dispoicōis
Nā poq̄ꝫ mlta narrata st d' pena
maloꝝ sbito infert' ocltū iudiciū
qd pie sup nos inste qꝫ disponit'.
qn̄ alij p̄dūt qd tenē' videbat.
ꝛ alij accipiūt qd alij ex mit' p̄dim-
4 5 dūt ei Conteret mltos ꝛ innūabi- 8
les · ꝛ stare faciet alios p eis / hꝰ cott'
agit' Sꝫ qr funes adhuc ptīn vtriūq
nō cmit' misꝰ timē' Nunq̄ꝫ ei clpā
suā repbi n' ī pē g̃gnosēit / ꝛ qr pē-
differt' clpā despicit'. labit' vō
a statu iustē · ꝛ locū vite alij alij
cadētib, sortiūt' / Sꝫ eo lapsu sūi
negligūt qō intitu q' se ī etiū ex-
ptat nō attēndt Ut ei ad id qd illu
passuri st oclos mittēnt. hꝰ qd nūc
faciūt timeāt Luce at ligt qr
ia extīa reqsitōe examē publica
feriūꝰ ē oips dr̄ ut alios ad tormi-
ta deserat alios ad ptīcipaꝰ reg-
ni celest admittat Sꝫ hꝰ nūc secreto
cottīe iudico agit' qd tūc publico
denūciā' Nā inste ac miscdit sū-
gloꝝ corda vl examāt vl dispone.
alios ī extiora respuit · alios ad eo
q st intiꝰ thīt hos attēdt in sua
appetē · illos p volūtatib, suis dese-

ut exteriora cogitare, horum mentem ad superna erigit, illorum superbia in infimis desideriis mergit. Aliena autem corda humanis oculis clausa sunt, et nescitur quibus repellitur quod penetrare nequit quod ab utroque cogitatur. Nam saepe cor perversum necdum pervenit usque ad effectum operis de liberatione cogitationis, et adhuc fortasse pro humanitate intus astringitur, quia mente foris vagatur. Sed illius qui iste tunc ante oculos interni iudicis cecidit, cum appetendo ab interioribus per desiderium exivit. Nonnumquam vero alii post male operationis usum ad spem caelestem subito reversi amore reviviscunt, et qui in perversa actione se sparserunt, ad sinum interne retractationis semetipsos increpando recolligunt. Hos adhuc respicientes homines quales dudum in opere noverant tales putant. At contra illi per districte consideracionis examen vitam suam qualem recolunt insequuntur; sciunt quid fuerint, sed quid coeperint esse nesciunt. In hoc ergo utroque genere hominum saepe contingit ut et qui videntur stare humano iudicio, iam in conspectu interni iudicis iaceant, et qui adhuc coram hominibus iacent, iam in conspectu interni iudicis stent. Quis enim hominum aestimare potuisset Iudam vendendi sorte etiam post ministerium apostolatus amittere? Et quis econtra latronem crederet [illegible] vitae etiam in ipso mortis articulo invenire? Occultus autem iudex pendens et utriusque corda discernens alterum prestantem, alterum iuste convertit. Illum districte exterius repulit, hunc introrsus misericorditer traxit. Unde bene per prophetam casuros eos passionis suae tempore atque alios resurrecturos annuntiat dicens: Potum meum cum fletu temperabam. Potus quippe ab exterioribus intus trahitur, fletus autem ab interioribus exterius emanat. Potum ergo est Deo cum fletu temperare, alios ab exterioribus introrsus trahere, alios ab interioribus ad exteriora reprobare.

Conteret ergo multos et innumerabiles et stare faciet alios pro eis. Sic autem superius diximus,
hoc contra prius intus agitur ut postea extra
[illegible] ostendatur. Hac contritione nonnumquam ad
hunc [illegible] exteriora quae sana sunt et
iam interiora putruerunt. Scriptum namque
Pr 16 est: Ante ruinam exaltatur cor. Ubi ergo fe-
runtur ibi superbiunt. Unde scriptum est: Con-
Ier [illegible] tritum cor eorum fornicans et recedens a
me. Intus cum fornicatione est extimus
vetitum delectat. Hanc autem contritionem
cordis est habeat [illegible] elatio sibi [illegible]
eo quippe ipso ab integritate salutis cor-
ruit cum iactantia [illegible] intumescit. Superbientes enim Deum despi-

cunt, et relicta auctoris sui gloria propria sequuntur. Unde etiam hos apostatam cecidisse et amissa superioris sui potentia se venisse conterunt. Etiam qui velut caelestibus terrena querunt. Quae autem maior potest esse contritio quam despecto creatore creaturam quaerere, desertis supernis gaudiis infimis rebus inhiare? Unde bene per prophetam dicitur: Humiliat autem peccatores usque ad terram. Amissis enim caelestibus terrenum est quod sentiunt, et dum plus videre conantur, minus est quod aperiunt. Unde quoque per Ieremiam dicitur: Recedentes
a te in terra scribentur. At contra de electis Luce 10
dicitur: Gaudete quia nomina vestra scripta Ca· 9 ·9
sunt in caelis. Ista contritio prius serpit in mente, ut postmodum procedat in opere; prius fundamenta temptationis quatit, ut postmodum fabricam operationis allidat. Unde summa est cura satagendum, ut illic vitae ubi
oritur. Scriptum namque est: Omni custodia serva Pr 4
cor tuum, quia ex ipso vita procedit. Et
rursum scriptum est: Ex corde exeunt cogi- Mt 15
tationes malae. Intus ergo vigilandum est, ne mens dum extollitur cadat. Intus sunt omne quod foris agitur. Ubi enim semel medullam cordis elationis putredo consumpserit, [illegible] cortex vacua interne visionis. Nondum vero est quod dum aliis cadentibus ad standum alii solidari perhibentur, electorum numerus certus
ac finitus ostenditur. Unde etiam Philadel-
phiae ecclesiae per angelum dicitur: Tene Apoc 3
quod habes, ne alius accipiat coronam tuam. Hac enim summa quam narravit aliorum erigi, aliorum autem vita confingi, et spes nutritur humilium, et elatio premitur superborum, dum et illi perdunt bona, amittunt dum superbiunt, et isti ea percipiunt quae quod non habeant contremiunt formidantes. Igitur in hiis quae accepimus
nec eos qui illa necdum assecuti sunt de-
sperare. Quid enim sumus hodie novimus; quid autem Status hominis dubius et incertus
post paululum possimus esse nescimus. Hi
vero quos fortasse despicimus et tarde premunt in opere, et tamen vita nostra ferventioribus studiis anire. Timendum itaque est ne nobis cadentibus surgat, quia a nobis statibus invidere, quos stare iam novimus, quod non stantes novimus invidendo. Hinc autem superiorum inferiorum metum Paulus apostolus discipulorum cordibus incutiens
ait: Qui se existimat stare videat ne Roma | cor 10
cadat. Quod autem dicitur Conteret multos et
adiunxit innumerabiles, vel misteri exprime studiumque reproborum quod humanis oculis [illegible] vel certe indicare voluit quod omnes qui pereunt inter electos [illegible] non habentur. Et eo sunt innumerabiles quod extra [illegible] existunt. Unde propheta intuens tantos hoc ecclesiae tempore perituros credentium [illegible]

tos inimicu c̄tu ē. eloꝝ nūȝ summa
qꝫ tn̄sic ait multiplicati sūt super
num̄ Q̄si d. multis ecclīaȝ initiatib; et
hi ad fide̾ sp̄ceteꝛq̄ veniunt q̄ a mūdo
regni celestis excludunt. qꝛ electoꝝ
summa sua vix multiplicitē trīsent
31 Et p̄ Ieremia ꝓphetaȝ d. Edificabit
ciuitas dn̄o a turre ananeel usqꝫ
ad porta anguli. ꝫ exibit vlt̾ nor
ma mēsure Ciuitate qꝫpe dei scīaȝ
ecclīaȝ nullq̄ ignorat Ananeel vero
dei grā interpretatur In angulo at dupx
paries iungit. Ciuitas ergo dn̄i a turre
ananeel edificari phibetur. qꝛ scā
eccl̄ia a celsitudīe superne grē inchō
at usqꝫ ad ingressu̅ susceptoꝝ qꝫ con
stituit utrīuqꝫ ꝓploꝝ iudaici vꝫ et
gentil' Sꝫ qꝛ in ea crescēte multitu̾ne
etiā repbi colligunt. apte qꝫ d. Et
exibit vlt̾ norma mensure. qꝛ usqꝫ
ad eos qꝫ extendit q̄ norma insti
tn̄sentes int̾ mēsure celest̾ in
32 no sunt Vn̄ p̄ ysaiaȝ qꝫ eid̾ eccl̄ie d.
Ad dextraȝ ei et leuā dilataberis
ꝫ semē tuū gētes hereditabit In ta
ta qꝫpe multitu̾ne gētiū ad dextraȝ
extendit. dū q̄sdā iustificados su
scipit Ad leuā qꝫ dilatat. dū ad se
q̄sdā etiā i iniquitate p̄manēsuros ad
mittit Vn̄ hac multitu̾ne q̄ extra
eloꝝ numerū iacet i euāng̾o dn̄s dicit
Mt 20 Multi sunt vocati pauci vo electi Sꝫ qꝛ
hec q̄ electis alijs alij gterunt. d.
iusto pacient ē nō d. iniq̄te p̄nient
Ca 10 Ideo ei iniq̄ dies q̄ infert ira apte
sbiungit. Nouit ei opa eoꝝ ꝫ ideo
indicat nocte ꝫ cōterunt. Sciendū
Qu̾t modi iniq̄ cōteratur summope ē q̄ iniq̄ q̄sqꝫ duob; mo
dis i nocte cōterūt. Vel cū extrēis
iudicij tribulacōe peunt. vl cū
occulta sua iniq̄ ceca. In nocte cor
ruit cū p̄ extrēm̄ iudiciū vimedi
Mt 22 lumē i ꝑpetuū amittit Vn̄ scrptū
ē Ligate ei man; ꝫ pedes ꝫ mitti
te eū i tenebras exteriores Tunc eni
coact; in tenebras exteriores mitti
qꝛ nūc interiorib; voluntarie exce
cat. Rursū i nocte iniq̄ cōterit
cū peccatoꝝ pcedentiū cōfusione dāna
t; vltat lumē nō inuenit. ꝫ quid
deinceps agere debeat nō agnoscat
De qꝫpe peccatū qd̄ tn̄ citi; penitē
do nō tergitur. a' peccatū ē a' cā peccati.
a' peccatū ꝫ pena peccati Peccatū naqꝫ
De pctō ꝫ cā pc̄e ꝫ pena eiusa qd̄ p̄ma nō diluit ipō suo pondē
ad aliud trahit Vn̄ fit ut nō solū
peccatū sit. sꝫ peccatū ꝫ cā peccati Ex illo
qꝫpe vicio culpa sbsequēs orit. ex
quo cecitas mētis durat ut peius

ex alio ligetur Sꝫ peccatū qd̄ ex pctō ori
tur iā peccatū tm̄ō. sꝫ peccatū ē ꝫ pena
peccati Quā iusto iudicio oīps d's cor pec
cantis obnubilat ut pcedentis peccati me
rito etiā in alijs cadat Quē eni
liberare noluit descēndo pcussit. Nō
ergo inmito pena peccati d'r q̄n iuste d'r
reḋo grā cetite ex pcedenti peccati vlcre
ꝑcellat. qd̄ vix generat dispositōe supi'
ordinata. sꝫ inferi' iniq̄te cōfusa. ut et
pcedens culpa sit cā sbsequentis. ꝫ rursū
culpa sbsequens sit pena pcedentis Sic
bn̄ i infidelib; ꝫ lubē paulꝰ q̄
quādā semē erroris cōspexerat cū dice
bat Qui cū cognouissent deū. nō sic deū
glificauerūt a' grās egerūt. sꝫ euanu
erūt i cogitacoib; suis Sꝫ qd̄ ex hꝰ
semē erroris pullulat. ilico adiun
xit d. Ppt̾ qd̄ tradidit illos d's i desideria
cordis eoꝝ ꝫ immundicia ut cōtumelijs
afficiant corp̄a sua in semetipis Ita
eū cognoscerent deū peccatū suppbie cōmi
serunt intelligēdo cecati. etiā ne in
telligunt qd̄ cōmittunt Et q̄ intelligēciaȝ
suā noluit seq' in pctō ꝫ cā peccati ipim
lumē intelligētie ꝑdidit i pctō ꝫ pe
na peccati Porro ergo pccīm̄ inituū peccatoꝝ
sbsequentiū pena fouet. ut q̄ ma
lū sciens ꝑpetrat deinceps iuste
i alijs etiā nesciens cadat Hic qꝫpe
agitur ut culpa culpis feriat. q̄te sup
plicia peccantiū fiat incrementa vi
corū Ita qꝛ oīps d's ad p̄maȝ tēpus
indulget qd̄ tn̄ hūa malicia
ad vsū sue itorqt iniq̄tē nimiꝫ
iusto iudicio dei augeri culpa p̄mitti
vt ad feriend̄ cōtraqꝫ alti' cumulet
Hic ei rursū de q̄b;dā paulꝰ aplꝰ
dt ut ipleat sua pccā sp̄ Hic vo
ce angli ad Iohnēz d. Qui nocet no
ceat adhuc. ꝫ q̄ in sordib; ē sorde
scat adhuc Hinc dauid d. Appone
iniq̄te sup iniq̄tē ipoꝝ ꝫ nō intret
i tua iusticia Hic rursū d' dn̄o ab
eod' p̄pha d. Immissioꝫ p̄ angelos
malos. Via fecit ira semite sue Cor
qꝛ immittit dn̄s febre ꝫ timore ꝫ ma
los sp̄us ꝫ cetera ꝫ oīa flagella
nō mīta peccatoꝝ. ꝫ eudre nō digne
invitos. ꝫ cito infirmos deserit q̄bꝫ
oneri vidz ee sua p̄uitaȝ Cor qꝫpe
dn̄s pctōrib; int̾ aggrauatu iuste p̄
mittit ee sbsequentib; malignꝫ sp̄uū
p̄suasioib; falli. q̄ dū digne i culpa
trahit. reat; ei; i pē cumulatur
Vn̄ ꝫ ire sue dn̄s via d' semita fecis
se phibetur Latior ē ei via qꝫ semita
Et semita vo ire sue via facere est
ire causas districte iudicādo dilatare

Ut q illumati age' rte noluert. in
ste cecitati adhuc faciat vn aplis
puni meant' hinc p moysen d'
Nondu cpleta st pcta amorreoru (Ge 15)
hinc p eunde moyse dns dt Ex vinea (Deut 32)
eni sodomor vit eor & ex pago eor
ex gomorra vua eor vua fellis et
botrus amaritudinis ipis. furor draco
nu vinu eor & furor aspidis insa
nabil'. Nonne h cgregata sut apud
me & signata i thesauris meis i die
ulcois redda eis Cu mlta eoru
mala narrat. & tn ilico adiunxit
In tpe quo lapsus fuit pes eor Cu (Ca 1) (C)
atrocissima facinora eor describit &
tn ad ulcois die adhuc subsequns
lapsus aspicit. quo eor culpe cumule
ntur ira qd vn ferire meant' s sinsti
ne' supplicium adhuc peccatu esse, ut
peccantes possit actior pena cruciare
Ia mte' supplicium pcti & ca pcti. sed
expecta' adhuc ut augmtu supplicij
obrogetur peccatu & pena pcti Plerumqz
vn id qz peccatu & peccatu & pena est
et ca pcti. Qd melius ondimus si res
ipas ad mediu deducamus Effrenata
ei ventris ingluuies in fidei luxurie (peccatu p̄cp̄ (?) ...)
plenitudinem carnis instigat Perpetrata
aut luxuria sepe a piurio & hoi ci
dio tegi' ne huanis legu ulcoe puniat'
Ponamus go an oclos qd qda voracit
frena laxauit & voracitate supa
tus adulterii facinus admisit. deprehensus
at in adulterio. latenter viru adulte
re ad iudiciu trahere' occidit. Hc
itaqz adulteriu int ad voracitatem
& homicidiu posita d' i a vz nasces
hc generans peccatu pena e & ca pcti
Peccatu pcto e p semetipm. pena vo
pcti est. q culpa voracitat auxit. ca
at pcti e. qz subsequns ex homicidiu
genuit Unu go id qz peccatu e & pe
precedet. & ca culpe sequtis. qz & tns
acta exaggerat. & adhuc sequtia
q danari debeat seiat Qgi' qz peccatis
precedentibus ceca' oclus cordis. ipa
cecitas q peccant aium & amaritudine
culpe danacoe cfudit mito nox vo
cat'. qz p hac debilis delinquentis lumine
veritatis absconde' Hinc itaqz d' Nouit
eni opa eor & ideo inducet noctem (d)
& cterentur' Ca aut sepe deus e pce
dentium nimiu mala faciunt ut ad
peccand' iteru tenebris subsequentibus i
volua' ut eos ia lumen iustice vide
no possint. q d & qui potuerut vide
noluerunt Inducere ai' noctem dns d'
no qz ipse tenebras inferat. si qz ob
scena corda peccatoru miserorditer no

illustret. ut hoc ipm i nocte peccasse (cecasse)
sit. q cecitati tenebris liberare noluisse
se' Qui impios percussit eos i loco vi (E)
dentiu In scriptura sac qi alii p verita
te poni cueuerunt. alii p siltudinem. p sil
itudinem qi poni' sic aplus dt Qi istent
sp aut gaudentes. p veritate at poni'
sic Iohnes ait Vidimus gloriam eius gloriam (Jo 1)
qi vnigeniti a patre. hc aut loco multu
differt vtru p siltudinem an p verita
te positu. qz qnobz dicat' ordine ap
te pena malor vita signa' Impios
at scriptura sac pe infideles appllat
hac naqz distancia peccatores ab im
piis discernut'. qz cu ois peccator sit
impius. no tn ois peccator e impius (peccatores & impius differentia)
peccator eni d' eciam q pius e fide. Unde
Iohes ait Si dixerimus qz peccatu no habem9 (1 Jo 1)
ipi nos seducimus Impius vo pprie d' q a
religionis pietate sepat'. de talibus eni
ppheta ait No resurgunt impii i iudi
cio. At videntiu scta ecclia voca'. In (De hiis q fide hnt & opa fidei non tenent)
ipa eni recte cspicit' ut lumen veru
qd ds e videa'. Vn ad moysen d' (Exo 33)
Est locus penes me & stabis sup pe
tra cu transiet maiestas mea Et pos
paululu Auferam manu mea et
videbis posteriora mea. Ip locus quippe ecclia
p petra dns i p moysen vo intelligi
est plebis israelitice figurata q dns
in terra pdicante no credidit Ipa go in
petra stetit terga dni transeuntis aspi
ciens. qz vz p9 passionem ascensioz qz dnica
mt ecclia deducta fide x pcipe
meruit. & cuius pntiam no vidit
eius posteriora cgnouit. Dica' go de
hiis locis mt scaz ecclia diuina vltio i
uenit. i iniquitatibus pdurantes dica
de hiis qz paulus aplus vita notat
qz cfitent se nosse deu. factis at ne
gant. Qui impios percussit eos i loco vi
dentiu. Ubi quippe stabant ubi deu vi
de videbant. ubi tenebras dilexe
runt ubi lumen veritatis aspicit' Et qz
mos aptos inuenerit oclos in fide. te
muerunt tn eos clausos i ope Un
de Iudeus d' Speculatores eius ce (Ys 56)
ci. qz vz no videbant ope qd pfessione
cnebat Un eciam de balaam scriptu e
Qui cadens aptos habebat oclos. Ca (Nu 22)
debat quippe in ope. aptos oclos hnt
i ctemplacoe Hic Ita go hi ecciam apie (Ca 12) (ff)
tes oclos in fide & no videntes i
ope mt scaz ecclia positi pia spe ex
ecclia merentur sunt impia cuersacoe. De
quibus bn aliasi scriptu e Vidi impios se (Ecc 8)
pultos q eciam du viuerent i loco
sco erant & laudabant' in ciuitate qi
iustor opa fecissent Multos ei peste

ipe infunt pnit obsessos ß xanu no
me psitetes ipa fugitas pac eccla
stice abscondit · qs tn si leius psecu
tois aura pulsauit mox ex arearz
vero paleas tollit Ceda vo idcirco xa
mitat voca tde signt qr v nomie
sblimit ex altato · pene omis ia fi
asspiciunt deles videri aspiciunt et p eo q hc
vocari aliorz cnut ipi no videri fi
deles erubescunt · ßet negligunt qd
dici gliant Rem ei vtut intime
q decore sunnt visionis extue
q an supnu iudice iudi qstie in
infidelitate psistut · an hinaos ocu
los pfessione sua vbotenus palliat
Nonn aut fide medullitus tenent
ß vine fidelit nllatenus curat Inse
Indicat q diuina iudicia no formidant cut ei moribus qd cdulitate venant
qs diuino iudicio sepe qtingit ut p
hc q neqr viuut et i pdat qd fa
lubrit credut Incessat naqz se p
mis actionibus polluut · et sup h vin
dicta iusti iudicii retbui posse dif
fidut et sepe cu bn vine negligut.
etia psegnite nllo usqz ad pfidia
delabunt Na q imminere districtu
iudiciu no credut · q inulte se
peccare suspica · qo pacto vl ee vl
dici pnt fideles fide qppe pdidis
se e incorrectis malis opibus digna
suppha reddi posse no crede Cuma
go dig fidei opa suare qtepnut
etia fide pdut qua tene videba
Sup qs bn p sphtaz sb uleni spe
inytor destruentiu vba nucolant
a qs scz dr Exinanite exinanite
vsqz ad fudamtu i ea Paulus qz
1 Cor 3 alt Fudamtu aliud nmo pt pone
pt id qd positu e qd e xc ihc Inici
go destruentes usqz ad fudamtu
iflm exinaniunt qn puss spus
d corde fideliu destructo puis edi
ficio boni opis soliditate qz exhau
fides et fundamentum sunt similia riunt religionis Sic ei sup funda
metu fabrica · sic sup fide opa qst
uunt Vsqz ad fudamtu go exina
nisse e · eiuso bn viuedi ope etia
robur fidei dissipasse hnc etia
2 ad iudea p Jemias dr Filii quoqz
menpheos et taphnis qstupuerit
te vsqz ad vticem Vsqz ad vticem qppe
qstupratu e pq male opacois v
su etia ia in ipa fidei sblimitate
corrupi Cu ei neqssimi spus om
usqz aiaz i puis opibus inqluunt.
ß integte fidei viciate no pnt · qr
adhuc inferiora mebra polluut ß
ad vticem no ptingunt Quisqs aut
in fide corrupit id usqz ad vticem

qstupratu Malignus ei spus qi ab in
feriorib mebris vsqz ad suma ptingit
qn actiua vita polluit casta celsi
fidei diffidentie morbo corrupit Qa
igr cuncta h huais oculis abscosa sut.
ß diuinis obtutib patet et multi i hac
domo fidei sn fide moriunt dicat
rec Qa impios peryssit eos i loco vi
dentiu Pios ei se in eccla hoibus osten
dut · ß qr diuina iudicia late no pnt
qi impii fuerunt qsi hc magis ad
simplicu cumulum crescat q inmissqsqz
eorum in eccla fidelibus adunxtus ve
ritate fidei qtepnunt sciendo · atqz co
rumor vlco seqr qp exa veroz etia bn
viuendi eos qsna comitat Qtem
eis mo recti ac fideles fieri ondut
tot i vetno iudicio testib ipugnant
Benit go qd seq neglignt vn et
B apte subiungit Qa qnasi d'industria
recesserit ab eo Sciend qppe e q
petm trib modis admittit Na a
ignorantia a infirmite a studio p
petra Brauius qd infirmite qz ig
natia · ß multo grauius studio qz infir
mite pargt Ignorantia paulus pec
cauerat q dicebat Qui pius fui blas
femus et psecutor et qtyelios set
miam qsecutus fui qr ignorans feci in
incredulitate mea Petrus vo infirmite
peccauit · qn oem in eo robur fidei qd
dno phibuit vna vox puelle qcus
sit · et deu que corde tenuit voce
denegat ß qr infirmit culpa vl ig
rantie eo facilius tgit qo no studio
ppetra Paulus q ignorat sciendo cor
rexit Et petrus mota et qi ia are
secte radice fidei lacrimis rigado so
lidauit Et industria vo peccauerit h
d qs ipe mgr dicebat Si no venisse
et locutus eis fuisse pctm no hrent
nuc at excusacoz no hnt d pcto
suo Et paulo pq Et viderut et odert
me et prez meu Aliud e ei bo no
face · aliud bonorz odisse doctore
sic aliud e pcipita oe aliud deliba
coe peccare Sepe ei pctm pcipitacoe
qmitti · qd tn qsilio et delibacoe
dana Ex infirmite plerumqz solet
accide amare bonu ß imple no pos
se Ex studio vo peccare e bonu n
face nc amare Sic ei nonnqz q
mi q e pctm dilige qz ppetre Ita
neqius e odie iusticia qz no fecisse
Sut go nonnlli in eccla q no solu
bo no faciut · ß etia psequnt · et que
ipi face negligunt etia i aliis dete
stat hoz pctm scz no ex infirmite
vl igrantia ß ex solo studio ppetra

cia vz si vellet imple bo n tn posset
ea q in se negligit saltē in alyis a
maret. Si ei ea ipi vl suo voto appe
tent sta ab alyis no odisset. vz qz bo
ead audiēdo no gsētit vincēdo de
spicit amaditēdo psecunt. recē
sz cia ex industia recesserit ab eo
vn t apte subiugit. Et oēs vias eius
intellige noluerit Nō ei ait Infirmite
no intelligunt s intellige noluerit. b
sepe q faciunt etia scie gtepnit. cia
ei sciptu ē Seruus nesciens volūtate
dni sui t no faciēs gdigna plagis
vapulabit pauc. Et suus sciens vo
luntate dni sui t no faciēs iux ea
vapulabit mlt. Impunitate peccandi
estimat remediu nesciēdi. Cū nimiz
sola suprbie caligie tenebrescunt. atz
idō no discunt. qz aliud ē nescisse. a
scie noluisse. Nescire ei ignorātia est.
Scire aut noluisse supbia. Et tanto
magis excusator non pt lyre qz
nesciunt. qnto magis eis etiā nolent
h opponit qd qgnoscat vn p Salom
dr Nūq no sapia clamitat t pdētia
dat voce sua i summis excelsis qz vti
tibz sup vias i medys semit stans
Cuisis fortasse p via vite tpal cu
eius ignoratia potea9. si h ead sapia
in semite angust gstitisset. invesiga
da fiet si occulta esse voluisset. s pqz
incarnactois sue mistia pub ondit.
pqz humilit cxa supbientibz pbuit se
ipaz qz tusentibz i medys semitis
stetit vt vz in ea qua querē volu9
impigra9 t qua tusentes vide negli
gi9 tanga9 offendētes dicat itaqz
Omis vias eius intellige noluerit. Via
qppe ē incarnate sapie ois actio qua
tpa gessit Vie eius st remedi ordines
qs ad se venietibz seravit Tot itaz
vias ad se venientibz pbuit qt bn
vivēdi exa iuvaīt Huius eius vias
pphta aspexat cu suspirat dr In
madat tuis exercebor t gsidabo vi
as tuas Hinc rursu dr vnoqz iusto
dr q errat vt p diuīa exa gradiat
A dno gressus hois dirigunt. t via eius
cupiet nimis Cia go supbi qr
humilit dnice fca gtepnit recē dr
vias eius intellige noluerit Vie ei
iste visioe despcte st. s intellectu re
nende Aliud qppe i eis ē qd emit
ad qd expectat Aliud ei in hac vita
ad qz delectez sputa ludib'a mor
te qz intuetu oclis ondit, s p h
infima tusit ad suma p h decor de
q pcedut etna nob t glosa polliceē
Viderunt go supbi vias domi. sed

intellige noluerunt qz du abiecta q illl
in se oudut despiciunt. pdiderūt
isti sublimia q pmittunt Vias itaqz
dei intellige ē t humilit tusitoria
tolerare. t psenantē exspectare mansura
vt ex o dnico etiā gra gla pbris
tpalibz qpata t no qd h qsqz tolerat
s in id qd expectat intendat Ad hec
go sibi clausos oclos tenueūt. qz du
in gla pnt vite supbiunt humilit
dnice celsitne no viderunt Lumen
go intelligentie humilitas apit. supbia
abscondit. na secretū qdda pietat
ē. t tanto mi9 ad id aliq pueit qnto
magis intuescit. qz t corpe foras
repellit q9 in sani9 inflat. Sequit
Vt puenire faciet ad eu clamore
egeni. t ut audiret vocē pauper
Cu ei isti supbiūt clamat qd domi
hi q ipis supbientibz opprimunt Vel
ēte idico dr q ad deu fecerit clamore
pauper puenire qz istis cadētibz
in eoz loco pauper i spu humiles
sbrogant Et qz hc eoz ca sem ē ipi
fecisse referunt. eo vz locucois gne
q9 prosiie cust diciq qz pugna ex
illius hoste qz cūcta q supius dcā st
resti ec ad rectores ecclasticos ptt
q relicto pdicatois studio sb reca
sioe regiminis tenemis negotys in
volunt apte subiug Vt puenire
facerit ad eu clamore egeni t au
diret vocē pauper Cia nimiz du
ipis curis secularibz occupati pdica
officiu deserut gtges subditi i ecclaz
prupe clamore qpelluit ut qz iuve
nerunt sqisqz subitz dr vita fieri pastois
innuerēt. cuī tz nequa loci q no
exret officiu Quamis fortasse me
lius p tiore potētiu supbia iudeoz
t p clamore pauper desidia getiu
signat. Hic attestate vite pepula
te splēdide divite iudaicus pplus de
signat. copia scz legis no ad nctē
saluti s ad popā elacois assuenti
atz i pceptoz obitis no semetipm
ordiate reficies s iactat ostētās
t p vlnatu lazar q ntp adiuto fora
ppli gētil exprimit q divus adiutorio
tato mag eget qnto mi9 dr suaciu
viciu facultate qfidit. Et paup t
plenus vlceribz ei descbit. qz gētili
tas corde humil pctoz suoz vlnea
lamto pdit apte qfessiois Na sic
i vlnē ab intimis trahit vīus in
cute. ita i qfessioe peti du i pub cū
secta padit qz mali humores a vi
sceribz intimis foras prupit. Illis
go peccantibz clamor pauper audit

Luce · pūi b · b · l

xxix b

Et subrogat humiles in loco supbientiu

p lat male viuētes gtra pspos t subditos x clamore ad clamore

Luce 16

Dives t lazarus signat pplm iudaicu et gentiles

quia dum Iudaei quasi Deum superbiunt, ad Deum vota gentilium perveniunt. Unde et mox sub ipsa immensa atque profunda iudicia prophetae sermo, non ea enarrando discutiens, sed admiratione veneratur atque ait: Ipso enim concedente pacem, quis est qui condemnet? Ex quo absconderit vultum suum, quis est qui contempletur eum? Ipso quippe discernente, cum stratae Iudaeae populus diu in infidelitate gentilitas iacuit, et cum ad fidelitatem gentilitate surgente Iudaicum populum infidelitatis culpa prostravit. Ipso discernente, cum aliquis trahitur ex dono, aliquis repellitur ex merito, sed ei gentilitatis immortalis assumpta, ipso concedente pacem quis est qui condemnet? Et Iudaea obstupescit perdita. Ex quo absconderit vultum suum, quis est qui contempletur eum? Itaque consilium summae virtutis satisfactione apte omnis vim in eorum dumtaxat cum hunc rei causa loquitur, ait: Confiteor tibi, Pater, Domine caeli et terrae, quia abscondisti haec a sapientibus et prudentibus, et revelasti ea parvulis. Ita Pater. Atque mox tamquam rationem quandam absconsionis et revelationis adiungens, ait: Quoniam sic fuit placitum ante te. Qua in re nimirum vobis exempla humilitatis accipimus, ne temere discutere superna consilia de aliorum vocatione, aliorum repulsione praesumamus. Cum enim intulisset utrumque, non mox rationem reddidit, sed sic Domino placitum dixit, hoc videlicet ostendens, quia iniustum esse non potest quod placuit iusto. Unde et in vinea mercede laborantibus reddens cum quosdam operarios inaequales in opere, aequales in praemio et plus mercede quaereret, qui amplius laboris insudasset, ait: Nonne ex denario convenisti mecum? Volo autem et huic novissimo dare sicut et tibi. Aut non licet mihi quod volo facere? In cunctis igitur quae exterius disponuntur, aperta causa omnis occulte iustitia est voluntas. Dicatur itaque: Ipso enim concedente pacem, quis est qui condemnet? Et ex quo absconderit vultum suum, quis est qui contempletur eum? Et quia sic minima sicut maxima, sic singula dominus iudicat sicut cuncta, apte subiungitur: Et super gentem et super omnes homines. Quasi aperte admonere animum intendens, quia hoc iudicium quod super unam gentem describitur, etiam super omnes invisibili examinatione celebratur, ut alius repellatur, alius eligatur occulte, sed numquam iniuste. Hoc quippe quod in maximis fit cunctis, etiam in nobis singulis caute sentiamus. Sic enim intenduntur divina iudicia super unam animam sicut super unam urbem, sic super unam urbem sicut super unam gentem, sic super unam gentem sicut super universam gentium multitudinem, quia et

sic intendit Deus singulis acsi vacet a cunctis, et sic simul intendit omnibus acsi vacet a singulis. Qui enim omnia administrando implet, regit implendo, nec vicissim deest cum disponit unum, nec vicissim deest cum disponit universum. Cuncta scilicet naturae suae potentia quietus operatur. Quod quippe mirum, quia non angustatur intentus, quia operatur quietus. Dicatur itaque, quia hoc subtile iudicium exercet et super gentem et super omnes homines. Quia igitur de spe tui sumus ad gentem, nunc de gente se convertit ad spem, et quod Iudaea pro merito ostendit, dicit: Qui regnare facit hominem hypocritam propter peccata populi. Veritatem namque regem super se Iudaea regnare noluit, et idcirco exigentibus meritis hypocritam accipit, sicut ipsa quoque Veritas in evangelio dicit: Ego veni in nomine Patris mei et non accepistis me; si alius venerit in nomine suo, illum accipietis. Et sic Paulus ait: Pro eo quod caritatem veritatis non receperunt ut salvi fierent, ideo mittet illis Deus operationem erroris ut credant mendacio. In eo ergo quod dicitur: Qui regnare facit hominem hypocritam propter peccata populi, potest ipsum omnium hypocritarum caput Antichristus designari. Seductor ille tunc sanctitatem simulat, ut ad iniquitatem trahat, sed propter peccata populi regere permittitur, quia nimirum tunc ipsi sub illius regimine perordinantur, qui digni eius dominio ante saecula praesciuntur; qui praecedentibus exigunt ut sub illo iudicium praecedentibus [illegible] disponantur. Ergo quod nunc Antichristus super ipsos regit, non est ex iniustitia iudicantis, sed ex culpa patientis. Sunt plerique qui principatum eius non videbunt, et tamen eius principatum pravorum suorum conditione desiliunt, quia et quae diuturnitate verbo fuerunt, prius despiciunt. Cum perversus ille cum venerit, illi nunc eius membra sunt, qui per fictam sanctitatem appetunt videri quod non sunt. Ille namque sanctitatem hypocrisim sumet, quia cum sit damnatus homo et neque spiritus, Deum se esse mentietur. Sed perniciosius ex eius nunc corpore prodeunt, qui iniquitates suas sub tegmine sacri honoris abscondunt, ut professione videri appetant quod esse operibus recusant. Unde ei scriptum est: Deus qui facit peccatum suis peccatis quanto nunc liberius peragunt, punita quo voluit tanto eius supplicio obstrixi obligatur. Hinc igitur de talibus rectoribus patitur cum quae patitur accusat, quia nimirum sui fuerunt meriti, perversi rectoris subiacere ditioni. Culpa igitur populi magis accuset operibus quam iniustitia gubernatoris. Nam scriptum namque est: Dabo tibi regem in furore meo. Quid ergo nobis illos posse despicimus, quia super nos regimina ex

sit

ch[apitulum] 11

Quia inscrutabilia sunt iudicia Dei. Praedestinatio non [illegible] per voluntatem divinam.

Ca[pitulum] 14 C

ch[apitulum] 20

Io[annes] 5

2 Thess[alonicenses] 2

e

S

Os[ee] 13

L 16

dm finoe suscipis Sic igr ita scte do
scdm merita mra rectores accipis ut illoz
accoe colligis qd ex mra accoe pen
semus. Contingit plerumqz et elci sbiacear
repbis vn dauid saule ptulit. set
subsequente clpa adulterii peruertit. qr dignus
tne fuit q tanta pro sit a sapitate p
merer. Sic ergo scdm merita sbditorum
tribuunt psone regentiu. ut sepe qui
videntur boni accepto mox regimine
pmutentur Sic scriptura sac de eod saul
testatur qr cor eius dignitate mutat
vn scriptum e Cu eet puulus i oculis
tuis caput te gstitui i tribubus isrl
Sic p qualitate sbditoz disponit ac
ta regentiu. ut sepe p meriti gregis
clpa etia vere boni delinqt vita pa
storis Ille eni do attestante laudatus
ille supnoz misterioz gscius dauid
ppheta tumore repetine elacois in
flatus ppl'm numerando peccat. et tn vin
dicta ppls dauid peccante suscepit
Cur hoc qr vz scdm meritu plebium dis
ponunt corda rectoru Justus vo iudex
peccant viciu ex ipoz animadusioe
p corripuit ex quo ea peccauit Sz
qr ipe sua scz volute supbies a
clpa aliena no fuit ymunis. ipe
etia ipe suscepit Illa ira seuiens
q corpa pplm ptulit. rectore qz ppi
mitius cordis dolore pstrauit. Cer
tu vo e q ita sr inuicem et rectoz mi
ta gnectant et plebiu. ut sepe ex
clpa pastoz detior fiat vita ple
bium. et sepe ex merito plebium mu
tet vita pastoz Sz qr rectores hnt
iudicem suu. mag cautela sbditoz
e no temere iudicare vitam regetiu
Neqz eni fenestra p semetip duis es
emulatoz fudit tathedrat veden
tiu co lubas euertit nimiz significans
qr p ingiori qd vita iudicat plebium
sz p semetipm ira exaiat ingiorum
Cuius etia sbditoz vitia q a ingiori
mo vl dissita iudicari vl nequit
eis. paul du o indito refruat Igr dum
salua fide res agr virtutis merito q ex
poris e tolat de q tn hmli sugge
ri si fortasse valeat qd displicz eme
dari Sz emad summope e ne i sbia
transeat iusticie inordinata defensio ne
du rectitudo incaute diligit ipa ingua
rectitudis hmlitas amittatur ne eu
pesse sr q sicz despiciat que fortasse
gtingit ut i ag accoe rephedat
Contra hunc tumore supbie sbditoz nieo
ad custodia hmlit edomatur. si in
firmitas ppa incessant attedatur Illa vi
res mat vatit exaiare negligis

et qr de nob
si mra acta fortiora e dig ideo eos
q nob plati st districte iudicamus Ca e ei
nosmetipos minus agscimus. eo illos quos
repheded intimi plus videmus Contra
h mala st q sepe a sbdit in platos
a plat in sbditos gmittuntur. qr et oes
sbditos q psue minus qz ipi st sapientes
arbitrant et euersu q sbiecti rectoz suoz
accoes iudicat. et si ipos regime hec
gtigit se potuisse age melius putat
vn plerumqz fit ut et rectores minus pvide
et ea q agenda st pvideat qr eoz ocu
los ipa nebla elacois obscurat et
nonumqz is q sbitus e hc cu platus
fuit faciat qd dudu sub sbiectus ar
guebat. et p eo q ipse q iudicauerat
ppetrat salte qr iudicat erubescat
Igr sic plat cauad e ne eoz corda
estiacoe singlaris sapie locus extol
lat. ita sbiecti pvided e ne sr rcoz
fca displiceat Si aut ingvoz vita
iure rephend. oznt eos sbditi et
cu displicet vereant Sz hc e solert
intuend ne a que venari necesse e
imitoru appetas. a que imitari d
spiritus venenu gtepnat Subtil
eter tenenda e via rectitudis et
hmlit ut sic rephesibilia ingvoz
facta displiceat. qtis sbditoz mers
a fraudeda ingvi reuerentia no rece
dat Qd bn noe debato expmitur
cuius inudata verenda boni filij veni
endo ausi texert Aduersari dicimus
repbamus Qd e ergo q filij verendia
patris superiecto dorsu pallio ausi
vemetes opunt ni q boni sbditi
sic ppositoz suoz mala displicet
vt tn h ab alijs occulter opunit
ausi deferut. qr iudicatez sent et
venantes mag stim noluit vide
qd tegunt Si vo nonulli q si pax qd
de spitli gnisacoe inchoat cu rectores
sibi tpalia age et terena gsidant
mox ordine supne dispesacoms
accusat q negoz bn qd regendu
plati sunt p qs gnisacois infime
terra incaut Sz hi nimiz du tpa
re se a rcoz suoz rephesioe ne
gligunt. ctpe sine exigetibus merit vsqz
ad rephesioz gditois excedunt. eg
p sco dispositio inde ab hmlibus recti
or agscit vn ab elat no recta iudi
catur Sca eni ptas regiminis ministeri no
pt sn studio cure tpal. aliq oips
dis mira dispesacoe piet agit ut
tene spualiu inetes a terena cu
ra disincte sint. ong regiminis du
ris ac laboriosi cordibus iniungit.
vt tato illi ab hc indo securius

La 1a

Bb 9

Qualiter gmittenda sit cura regiminis

lateat quito hi extig solicitudib9
elaborat libet In exhibitione quippe
suscepti oneris p ipis qz utilitatib9
sbditoz diue vie tolande st huiac
fruitur Et sepe ut deni e inconc-
do qs tene diligit eos ab extini
actolbz absco dit Ita et plerumqz pr
fuliat ad eu labore digit a quo
sbtiles filios suspedit et inde fily
sui vexacone decori st. Vn fmi pui
nere fedat Qd qz rce in ecclia di
initq aga ipa tabnacli gstrucce
Exo 26 designa Qd moysen quippe diuina
voce pcipit ut ad tegenda sca scoz
ex bysso cocco atz iacinto vela te
xat iussu qz e ut ad ptegend tab
naclm vela cilicina et pelles ex
tendet q minim vl pluuias vel
vetos vl pulues tolaret Qd go p
pelles et cilicia q9 tabnaclm tegi
hi grossas hoim metes accipiq
q alu eci ecclia oclto di indicio
qsmit diuie st psentut Ame qz sec
lare curie tpalib9 no timet qtint
corruptoim vetos et pluuias de
hg mdi qrietatib9 portet Qd
vo p iacintu coccu byssu qz signt
ii scoz vita tena vl clara q du
taute i tabnaclm sb cilicinis pel
lib9 absco sua integ pulcitudo
serua. Vt eni int intiora tabna
cli bissus fulgeat. coccus coruscet.
iacinctus ceruleo colore resplendeat
desup pelles et cilicia imbres et
N. ordinate tpa libs vacat despi ciendi no st vetos et pulues portet. Qr igit
magis vtilitb9 i scte eccle snm p
ficiunt ppositoz suoz vita despice
no debt cu vacare eos reb9 exto
rib9 videt qz hc q ipi secum i inti
ma penetrat ex illoz adiumto
e q tm pcellas hg scli extig la
borat Qua eni candoris sm graz re
tinet si byssu pluuiag tanget. a
qd fulgoris atz claut coccus vl ia
cinctus ondet si h susceptus pluuis
fedaret Sit go d sup textura cili
cy fort ad pulues st insig color
iacinctus apty ad decore. erigat
ecclia q solle reb9 spitlib9 vacat
tegit ecclia qs et labor rez tpali
u no qriat Neqmaqz go q decore
sun extiora regetes inimicet ii
q int scaz eccliaz ia spitli fulget
Cap 18 p In ei tn secue intiq ut coccus in
tilas cilicii qo ptegeris cui accu
sas Sz a qbusda quite qz du sal
te p vtilite sbditoz recorcs nimie
tpalib9 curis inseruint plerumqz
ecclia coz exo detrescunt Qd vez
valde ec qs abneget cu curau a
pastoib9 tre qz celestia solicitg videt
Sz neqz h iniusta st. qz sic supig di
xig mores psidetiu iuxo sbditoru
inita disponit Scite naqz et spote
pcetate culpe exigit ut pna a
pastoribz ecca pbeat. qs insto in
dico est q d via dei supbus exorbitat
i via q grad etia p ducatu a pa
storib9 offendat Vn p pphtaz qr p
nuciant studio d no maledicet
voto Obscurent oculi coz ne videat
et dorsu coz sp incuruu Acsi dicat
Q vite vite actoib9 qz pcedentib9
itineib9 psit vitar luctu no heat
vt et q secut sbditi ingratu suaz
oneribus incuati ocz statu rectitudis
amittat Qd feni pcul i iudea in
ing cu ipo iiii redetois aduentu
phicoz tba atz sacedotu a vo lume
met oclos clausit et p ppoitoz ex
gdiet in insideli tenebris pplus
erraunt Sz qz vonab pt quo hc in
loco d. qz regne dns ipo cta fa cu
d hac re spa p pphtaz quit. d. c. 8
Ipi reguerut et no ex me pncipes
extiterut et no cognoui Qs eni rca se
tiet dicat. qz fecit dns qd nuuie
cognouit Sz qz scie d9 approbae e. ne
scire repbare Vn qbusda quos re
pbat dicit Nescio vos vn sit. dis Ier 2
cedite a me oes opary iniqtat Et
alu fact dei Tid qd si phib3 irasce
do pctatz pmitte Vn et regis egipti Exo
cor se obdurac asserit. qz vz ob
duraru pmisit Nullo mo ipoctas
dns et regne facit et nescit. facit
sine do. nescit repbado Vn ncce e
vt ad ome qd in hac vita geripi
scit. pus voluntas intna regra
qua cu huiai cordis amis appetit.
Pcipe sciat qz h no vbiis sz reb9 so
nat Locq go regnans cu regend
offert in se pus ncce e ut quisqz
discuciat si loco vita togruit si
honori actio no dissentit ne insty
om recie eo pq in tbulacoe ptes
no audiat. Que ipa qz eis d quo
tbulao orit exordia honois igno
rat Incipit liber vicesimussexto Ca 1
Allocucoib9 suis hc arrogates viri
hre int alia pui solet. qz ab audi
torib9 suis ne qd fortasse incordia
tu dixit dixerit. tuc recipiunt cu
se laudab acsi dixisse cognoscit
h vz faciunt no qz de dctis suis am
bigunt. Sz qz ab audietu indio fa
uores quit Ita inueniri facile po
tit qo dio pconta. si qsqz cu eoz

bona laudat etiam mala reprehendat
Certum quippe est quia sic inflat laudibus
ita correptionibus inflammatur et a quibus
si vel iuste reprehenditur despiciunt. Mox
quia in malis sint humiles ambigitur qui
mala sua defendere etiam proterve mo-
liuntur. Ille enim est vere humilis in bonis
qui non est defensor in malis. Nam qui de
malis suis arguitur et contra verba argu-
entis attenditur, quod de bonis suis humi-
liter titubat quia per humilitatis vocem ornari
appetit non doceri. Heliu itaque vitam
arrogantium signans postquam multa inania
et contumelia intulit, extra in verbis foras
humilitatis assumit et equitate proposita sub qua
dissipatus imagine beatum iob alloquitur
dicens: Quia ergo ego locutus sum ad deum te quoque
non prohibeo: si erravi tu doce me. Si
iniquitatem locutus sum ultra non addam. Hinc
saepe contingit ut bona loquantur et mali,
multa Heliu fortia paulo superius se
dixisse meminerat et secundus ideo
ne fortasse reprehendebat erravit, neque
eum requireret si errasse se credidisset
Est namque propria ut dixi arrogantium
plerumque ut tunc de errore requirere stude-
ant cum se noverint non errasse. Cum in-
sum requirere vel argui de errore despi-
ciunt, si quando se errasse venerit per cognitio- R
La sententiam. Nolo enim esse si videri humiles ap-
petunt et tunc requirendo speciem humilitatis
assumunt cum de ipsa magis requisitione
laudentur. Sed quia valde difficile est ut e-
latio quae regnat in corde non erumpat
in voce. Auditores arrogantium si eorum
doctrinam paulisper taciti expectant atque
considerant, citius corda illorum subsequentia
verba manifestat. Diu quippe morari non
potest in ipsa humilitatis imagine quam
humilis alta superbus simulat. Superbis enim mentibus
humilitas alta est et cum eius formam
ostendere ambiunt lassatur cum quibusdam
quasi glebis atque asperis itineribus dila-
batur. Aliud enim est secundum quod videri
appetunt et idcirco eius imagini diu in-
haerere nequaquam possunt quia pondus estimant
cum eam saltem specietenus portant. Et
quousque hanc abiciant vim quandam in
corde patiuntur. Quia videlicet elationis vim
male donanti desinunt atque eius
impio semetipsos calces sunt proinde compel-
luntur ne diu possint videri quod non
sunt. Unde Heliu quia postquam de errore se
doceri petiit, postquam iniquitatem non se
ultra locuturum promisit subito ab
humilitatis specie ad verba tumidae elationis
exiliit ita subdidit dicens: Numquid a te
deus expetit eam quia displicuit tibi? Tu enim S
coepisti loqui et non ego. Ego coram deo voces ponimus sunt
eius non iniquitatis mea a te reprehe-
ditur quae constat quod in iudicio a te non re-
quiratur. Sancti viri cum iniuste ab hominibus
petuntur ad supernum iudicium recurrunt
unde et ab eorum beato iob dicitur: Ecce in caelo
testis meus et conscius meus in excelsis.
Et quia summopere ei placere cupiunt eius
solius testimonium requirunt. Prius quoque quia
iustorum vitam deserunt, sed nonnumquam elo-
quia sectantur cum de suis male gestis
increpantur. Hoc assumunt in argumento
defensionis quod iusti proferunt cum testi-
monio premuntur. Unde et hoc consuetudinis
factum est ut si quis eorum de factis suis ar-
guatur, dei magis iudicium quam hominum
quaerat. A deo enim et cum se damnatos no-
verint non metuunt et iudicari ab
hominibus erubescunt. Proinde ergo ma-
ius quod non metuunt ut hoc minus de-
clinare valeat quod erubescat. Scri- Ro 14
ptum quippe est: Unusquisque nostrum pro se
rationem reddet deo. Cum ergo damnatio uni-
cuique tunc manifesta est, exinde
non minus colligunt ut etiam perversa
unius eorum actio sit serena ne mo-
tam quasi iuste arguendo discutiat a
qua constat quod in iudicio aliquis existat.
Et quia priorum conscientiae confidere se permunt eo- [illegible]
rum credunt tamen de quodam modo sine
illicitis actionibus arguuntur. Proinde
eis ante oculos cordis quia districtum dei
iudicium tanto verius super eos tunc
mitigabitur quanto nunc acrius homines
arguente pervenerint et temporale iram suam
se lucrum computat per quam se eterna
posse evadere non ignorat. Heliu ergo
tenentes arrogantium typum tenens,
et magis eligens etiam in vertice
perveniri quam tempore imperari dicat: Numquid a
te deus expetit eam quia displicuit tibi? Et
enim vero quae in culpa viliores solet hu-
militas bona intercedere inchoat quamquam videt
sed dicit: Tu enim coepisti loqui et non ego. Qualiter innocentia defendatur
Ecce enim se innocentem credidit quando pulsatus
erupit nimirum nesciens quia innocentia
non tempore defenditur sed contra dicendi eius de-
fensionibus adminicla. Quia et si tacenti nullam
intulit, tamen inchoanti prava reddit.
Postquam vero in verbis elationis ostendit, extra iterum
sub requisitionis velamine palliatur atque infert
dicens: Quod si quod melius nosti loquere. Sana
mens dicimus non ait: Quia melius nosti, sed si
quid melius nosti loquere. Innuit hoc
ipsum superbisse se de meliori scientia du-
bitasse. Hoc tamen quod a beato iob locutum
loquendi tenuit humilitatem se exhibens
se inditam dicens sic iam super dictum est quia
in arce arrogantium omne quod sup-
ducto sermone tegitur: praeruptae cursu

intencōe elacōis apit⁹ qᵃᵍ helin
īmotuit q̄ mēte btm iob postulamt
na seᵈ viri intelligētes loquāᵗʳ mi
⁊ vir sapiēs audiat me Job at stul
te locutꝰ ē et vba illiꝰ nō sonāt
Ca. 3 Disciplinā ecce dū qi hinlic btm
iob loq̄ deꝯt qd̄ intꝰ gestaret oᵗ
d vi intelligētes loqn̄ᵗ mi dedigtꝰ
vz si btꝰ iob loq̄ ꝑsumēt q̄ qi eiꝰ
intllige va nō poss̄ Et q2 nō solū
ad loqnd̄ s ec ad audiēd btm iob
indignū fuisse indicat ilico admixt
Vir sapiēs audiat me Acsi dicet
hinc loq̄ iuste gced̄ q̄ etiā vba an
dire sapietū nō mēt Atqꝫ mox
apte q2 despta d ipo seciat intimat
d. Job at stulte locutꝰ ē ⁊ vba illiꝰ
nō sonāt disciplinā Sine disciplia
btm iob loq̄ credidit quē istū se i sine
opibꝫ fuisse meorat Vez fortasse
helin dicet si ea q̄ d ipo btꝰ iob nar
ranāt nō d illo h eadē ipē disciph
ne auctor estiass̄ Innotēt ei iob
se asseruit flagellatū quē deꝯ
phibuit ec fuisse ꝑcussū Ergo vox
ꝑcussi supbū sonuit q̄ a sua se
Mendaces hu- / les esse nō put cientē ūttate ꝯ discrepat Incaute
st hinles q̄ se medᵒ illaqat dū
arrogātiaꝫ vitā vitat īmo etiā me
ciendo supbiūt q2 q̄ vitatē se cū
gtū qua relinqūt Oʳ ei ntti te co
gete va bō d se loq̄ᵗ· tāto magis
hūlem ingit̄ qnto ⁊ vitati sociaᵗ
An paulꝰ hūlis nō fuit qn cum i-
2 Cor 11 lacōe vitat coⁿ fl̄os aplōs tot d
se disciplis fortia sua gesta narrat
Cū inmīa ⁊ vitati inītꝰ existēt
si absōdēdo vtutes ꝑpat ꝑdicato
res error ꝑnale ꝑmisiss̄ Vz q̄a
arrogātes viri in eo q̄ sūt dctū
bonor s̄ibe examinat vbez magᵗ
supficie q2 rerū cardinē pesant
helin btī iob btī sumas disciplᵃᵉ
credidit nō sonasse Ca vō sepe
aspitas supbor vsqꝫ ad diuītia
maledictois exted̄ᵗ ilico q̄ btm
iob x̄i ad dn̄m faciēs vba sbiungit
b Pater mi. pbe² iob vsqꝫ ad finē
Ecce h̄ qd̄ d arrogātie tuore co
cepat in vbis ecioꝫ maledictoit
exultat Vz fortasse beinvole vim
ꝑbacōis optaret s stetisse eū in
ꝑbacōe iudicaret Vt ḡo apte ma
licia eiꝰ crudeliꝰ appareāt ꝑbacōe
adhuc ꝑ flagella depcaᵗ quē int̄
flagella iā lapsū fuisse qui ꝑ
misit qd̄ sensit ut aptiꝰ cognosci
deāt qd̄ optat Adhuc ferie po
stulat quē iā peccasse s̄b inciūm

ferient accusat ꝑpa h arrogātiū vo
ta st vt vita dolētiū exarari ac
ius depceēᵗ q2 qnto dūnetipīs in
stiores st tāto aliemis dolorib; du
riores existūt Nescīūt ei i se paᵗ
aliene infirmitᵗ the ⁊ sic sue ita ⁊
ꝑximi imbecillitᵗ inisereri Ca ei de
se alta sētīūt · idcirco hūilibꝫ ūttatꝰ
descēdūt Helin btm iob p culpa
ꝑcussū credidit atqꝫ ideo exhibēda
ei piet viscera nō mt tot dolores e
stimat Viri at vātis sci cū flagel
lari quēpiā ꝑ culpa etiā agsciūt
⁊ si qda eiꝰ inordiata corripiūt
ad gda tn̄ dolētia gpaciūtᵗ ⁊ sic
sciūt tumētia ꝑmē etiā sciat xi
cruenta refone qts i cib dura
dū emoliūt infirma roborētᵗ At
cōn arrogātes vi q2 cari viscera
nō hūt nō solū nō gpaciūtᵗ etiā
dolētibꝫ s coꝝ insup s ipe iuste
afflictōis incepat vel si q̄ in eis
sūt ꝑua mala exaggerat vl ea
q̄ va bō st a male apd se intpta
do gmittat Quamuis etiā casti do
ctores sepe exaggerare soleat deli
quētiū vita ⁊ qbusd̄ publicis signis
occlta rimari vt possint ex minimis
maiora cognoscere Vn̄ ad Ezechiele
x d Fili hoīs fode pietē Ubi mox
sbdit Et cū fodisse appuit hostiū
vnū Et dixit ad me Ingdē ⁊ vide
abhoīacōes pessiās qs isti faciūt h
⁊ ingssꝰ vidi ⁊ ecce oīs silitudo re
ptiliū ⁊ aialiū abhoīacō ⁊ vniūsa
ydola domꝰ isrl depicta erat in
pietē P Ezechiele ꝑpositor ꝑsona
signaᵗ p pariete duricia sbditoꝝ
Et qd̄ ē pietē fode n acute ingsicōib
y duricia cordis regrē Sᵗ Que cū L
ꝑfodiss̄ appuit hostiū q2 cū cordis
duricia vl studiosis ꝑcontatōibꝫ vel
aspis correptōibꝫ apitᵗ qi qda ianua
apitᵗ ex q oīa i eo q̄ corripiᵗ cogi
tatōnū interiora videātᵗ Vn̄ ⁊ bñe
illic seᵗ Et dixit ad me Ingdē et
vide abhoīacōes pessiās q̄s isti faᵘᵗ
h Q ingdit ut abhoīacōes inspi
ciat q̄ discussis qbusda sigs extꝰᵗ
appntibꝫ ita corda sbditor penetrat
vt cuncta ei qullicite cogitatᵗ ino
tescat Vn̄ ⁊ sbdᵗ Et ingssꝰ vidi ⁊
ecce oīs silitudo reptiliū ⁊ aīn ab
hoīacō In reptilibꝫ cogitacōes oīo
trene signᵗ In alibꝫ vō iā qd̄ aqn
tuluꝫ a tra suspese s adhuc trene
incedit ꝑmia regrētes Na rptilia
toto ex core tre inherēt aialia at
a tra vētre suspēsa st appetitu

tn gule ad tra sp inclina^r Reptili
a itaqz sut int paiete qn cogitacoes
voluunt^r in mte q a trenis desidijs
nuqz leuat^r Aialia qz sut int pie
tez qn tsi qda insta si q honesta co
gitat^r appetedis tn lucs tpalibz ho
norib; qz desiniut/ z p semetipa qd
ia qi a tra suspesa sut. sz adhuc p
ambitu qi p gule desidia sese ad
ima sbmittut Vn bn sbdit Et vni
uersa idola domg isrl depicta erat
in piete Scptu qppe e Et auaricia
q est idoloz suitq Rce go pg alia
idola describut^r/ qr z si honesta acce
qi a tra se erigut ambicoe tn inho
nesta semetipos ad tra deponut
Bn at d^r depicta erat/ qr dn extio
ru rerru intri^9 spes attrahut^r i corde
qi depingi^r qcqd fict imagib; cogi
ta^r Fodiu itaqz e qr pius forame
i piete ac deinde hostiu cnit^r z te
deum occta abhoia^o demrat^r Qa
minuz vniqqz pcti pius signa fo
ris secq deinde ianua apte inig^t
ond^r/ t tuc deinu oine malu qd
intg latebat apit^r Ideo go sti do
ctores quit solet ecia minuta dis
cute vt ab extims extioribz ad o
culta possint maiora puenire va
aspe incipacoib monet vt spinas
mortife cogitacoib eradicet/ z cu
hagut caut adre seuiut no ela
coe inflacoib intuescut Mori eni
p ipis pati st qs qi usqz ad morte
feruetes affligut/ suat in cogita^oe
qd diligut siunt in spe qd pse
qut^r bona pdicates insinuat/ ma
la aut cauetes puntiat no ut he
lui desidantes exorat erga gmis
sos S^z ita nonnuqz i correpcoe fuet
acsi d'suglite int heat/ sz ita in
dilcoe tnglis st acsi nllg feruor
eos accedat Valde ei metuunt ne
si a puoz correpcoe cessauerit ipi
p eoz danacoz puiant^r z cu ad
vba inuectoit se inflamat initi
qd ad h veniut. sz tn h ad defensioz
s apd distctu iudice ppant Vn et
eid rursq Ezechieli d^r Fili hois su
me t' latez z pone eu cora te z de
scbes i eo ciuitate irlm z ordiab
in ea obsidioz z edificab municio
nes z qportabis aggez z dabis q
ea castra z pones arietes i gito
z tu sume t' sartagiez frea z po
nes ea muz freu int te z ciuite
Lng et Ezechiel ri ingroz spez tz
Cui d^r Sume t' latez et pones
eu cora te z descbes i eo ciuitate
irlm doctores qppe sti latez sbi
sumut qn trenu cor auditoz ut
doceat apphedut Que latez cora se
ponut qr tota id solicitudis inten
coe custodiut/ i q^o z ciuitate irlm
inbe^r descbe' qr pdicado treis cor
dib; curat sumope qnta sit supne
pax visio demrare Cui ecia bn
d^r Et ordinab' aduisq ea obsidioz
z edificab municoes Scti ei pdicat
tores obsidioz cta latez i q^o irlm
ciuitas descpta e ordinat qn tre
ne meti ia supna patraz ingrenti
qnta ea in hg vite tpe victoz ipu
gnet aduisitas demrant Cu eni
vnuqdqz pctm quo meti insidie^r
ond^r qi obsidio cta irlm ciuitate
voce pdicatoib ordina^r Sz qr no
solu insinuat quo insidiatia inte
vicia expugnt. sz ecia quo custo
dite vtutes roboret^r rte sbiugit^r
Et edificab' municoes Municoes qppe
pdicator edificat qn q vtutes q^9
vicijs obuiet insinuare no cessat
Et qr vtutib; crescetibg plerumqz
bella tetacois auge^r/ rte adhuc
sbiugit^r Et qportabis aggez z da
bis con ea cast^a z pones arietes i
giro Aggez nacqz qportat qn pdi
cator qsqz mole crescet tetacois
indicat Et con irlm castra eri
git qn rce intecoi audietiu ho
stis callidi ciruspccas z qi incopre
hensibles insidias pdicat Atqz i
giro arietes ponit qn tetacoum
aculeos i hat vita nos vndiqz
circudates z vtutu mur pforates
inotescit Vbi bn add^r Et tu sume
t' sartagiez frea z pones eu mu
ru freu int te z ciuitate/ P sar-
tagiez nacqz frixura/ p frru vo for-
titudo sigt^r Qd at ata ingri atqz
doctois inete qua zelg dni frigit
excriat Vn paulg hg sartagins
incedeba^r frixura cu dicet Qs
infirma^r z ego no infirmor. z quis
scadaliza^r et ego no vror Et qr
qsqs zelo di q pctantes acced^r.
forti i ppetuu custodia inuit ne
ex neglecta pdicaco z regiminis
eius dane^r/ rce d^r Pones ea muz
freu int te z ciuite Sartago ei
frea muru freg int pphtaz et ci
uitate po^r. qr cu nuc forte zelu
doctoes exhibet. eud pgmodu
zelu int se z auditoes suos for
te municoz tenet/ n^c tn ad vin
dicta destituti st si nuc no fuerit
i correpcoe dissoluti/ Hac sartagiez

Ca 4 3

p h^c insi

2 Cor 11

Ezech 3 propheta videlicet inter se et auditores suos considerans iniquum summe iudicabat cum ei divina vox premitteret dicens: Si tu annunciaveris impio et ille non fuerit conversus ab impietate sua et via sua impia, ipse quidem in impietate sua morietur; tu autem animam tuam liberasti. Hanc sollicitudinem inter se et discipulos suos nimirum Paulus posuerat cum diceret:

Act 20 Mundus sum ego a sanguine omnium vestrum. Non enim subterfugi quominus annunciarem vobis consilium Dei. Hinc quippe doctores necesse est ut appetitum zeli ardoribus fugiant, ne cogantur potentes de torpore negligentie igitur iehenne cruciari. Sed ad quod iniustis et subditis, et ad quod iniustis et non subditis debemus. Ad illorum nos correptionem atque custodiam reddendam ratione constringit timor; attendentes istorum vero venerationem ipsa considerata equitas inclinare. Sed arrogantes viri quia forum huius discretionis ignorant, hec iniustis et subditis exhibent, quod a bonis predicatoribus fieri et iniustis et subditis videtur. Qui cum ad fervorem invectionis iniuste prosiliunt, etiam per verba maledictionis excedunt. Qui a ei neque qua proximus sit se diligit, proximis optare non desinunt quod ipsi sibi metuentes

Heliu optat quod aliis quod sibi timet evenire

contremiscunt. Unde Heliu occultum odium in manifestatione maledictionis exsudans ait: Pater mi, probetur Iob usque ad finem; ne desinas ab homine iniquitatis. Hominem iniquitatis vocat quem Deus iustum pre omnibus superna attestatione denunciat. Et quia multa adhuc sub hac discretione subiuncta sunt verba, ea estimo transcurrenda que ei qui geniture caret intenta expositione non indiget.

Cap 6 et 7 Sequitur: Quia addit super peccata sua blasphemiam. Accusat eum et pro peccatis suis flagella meruisse et post flagella peccasse. Quem vero Dominus aliter iudicat, quem et frustra flagellatum insinuat, et bona dupplicia post flagella retribuit. Pena enim debere culpe non premittit. Beatus quippe Iob sine culpa esse ostenditur, quem post locutionem premia subsecuntur. Heliu itaque quasi pro Domino defensionibus loquens de beato Iob aliud quam Dominus sentit, qui dum pro veritate verba multiplicat, a veritate discordat. Sequitur: Inter nos interim constringatur et tunc ad iudicium provocet sermonibus suis Deum. Quasi dicat: Ex nostra assertione compescatur quia neque divina sufficiat exaudiatio. Et quia arrogantes viri non solum inepta solent dicere, sed etiam multa adversa loqui, bene de illo frequenter infertur:

Cap 37 textus Igitur Heliu rursum locutus est. Omnis qui multa loquitur semper incipere studet, quatinus inchoatione ipsa suspensos auditores faciat ut

eos attentius taceat quam qui novum audire dicendo expectat. Heliu vero alia finiens alia incessanter exorditur, ut immensa loquacitas per subiuncta semper initia continuetur. Sequitur: Numquid equum tibi videtur cogitatio tua ut diceres: Iustior sum Deo? Cum beatus Iob iustiorem se Deo non dixerit, omnis qui textum historie legit agnoscit. Sed ait: Proponat equitatem contra me, et perveniat ad victoriam iudicium meum. Vitam suam videlicet pensans et causas percussionis ignorans, quia sepe iam dictum est pro diluendis peccatis se credidit et non pro augendis meritis flagellari, ideo iudicium suum ad victoriam pervenire confisus est, quia culpam in se per quam debuisset percuti non invenit. Sed quod dominus ad dyabolum dixit: Commovisti me adversus eum ut affligerem eum frustra. Quod quippe hic loquendo peccavit, quia verbis istis divine sed occulte sentencie etiam nesciendo consensit. Sed quid obest si a rectitudine veritatis humano iudicio verba nostra superficietenus discrepant, quando in cordis cardine ei compaginata concordant? Humane aures talia verba nostra iudicant qualia foris sonant; divina vero iudicia talia ea audiunt qualia ex intimis proferuntur. Apud homines cor ex verbis, apud Deum vero verba pensantur ex corde. Beatus igitur Iob dum hec ait extitit quod Dominus dixit intus. Omne quod locutus est tanto iuste extitit intulit, quanto a pietate interna sua non recessit, quamvis prophetico spiritu repletus in eo quod ait: Proponat equitatem suam contra me et perveniat ad victoriam iudicium meum, intueri redemptionis nostre presentiam potuit. Ipse enim qui est virtus patris et sapientia, etiam eius equitas non incongrue accipitur. Unde scriptum est: Qui factus est nobis a Deo sapientia et iustitia et sanctificatio. Quam scilicet equitatem quia Deus in nos fugientibus incarnatam condescendendo contra posuit, eos pertinens ab iniquitate revocavit et humanitatis gerens eos in iudicio antiquum adversarium vicit. Quo equitate divini adversitates suis itineribus invenit. Sequitur: Dixisti enim: Non tibi placet quod rectum est, vel quid tibi proderit si ego peccavero. Si totius libri series attenditur, nil horum beatus Iob dixisse invenitur. Sed quia arrogantes viri sic et super diximus hoc proprium solet ut dum nimia invectione prodeunt, etiam invehendo mentiantur, et cum reprehendere iusta que sunt non possunt, reprehendunt mentiendo quod non sunt. Sequitur: Itaque respondebo sermonibus tuis et amicis tuis tecum. Contra superioribus qui beati Iob culpabilia verba narrant, atque ex eis materiam sibi loquendi proposuit, sed verbis sequentibus forti acumine distinguit

h' qd ē ad dicēdu mātiāz fallacit' fin· 2
La xit ¶ Et fortes qd' st' sine q̄ secuti' sc 5
bti iob psone nō cogeruut / tāto qz
eū increpacōis hg tela nō ferruit· q
to q eū iniuste mittūt' / sed Suspice
celū z mtue· gteplaē etha· q alti
ora te sint· Si peccaueis qd ei noce
bis· z si multiplicate fuerit iniqtes
tue qd facies con eū· Porro si iuste
egeis qd donab ei· a' qd d' manu
tua accipiet Quamis bto iob neq
qz ista dici debuerit· vā tñ st' q diu·
q vz dō nc pctā nr̄a noceat· nc bn̄
gesta gerat· vn gsequit' adiuxit hoi
q' filii tui ē nocebit ipietas tua·
et filiu hoīs adiuuabit iustia tua
Sz int' h' i° ē solert' intuend' qd ait
Suspice celū et intue· gteplare e·
thera q altiora te sint Hec ei dicēs
inniz colligit ut gsidare debeat
qnto inq deo actōe sua· a' psit· a'
noceat· qz alti'm celi atqz etheris
pdesse vl nocē nō poss / q̄ mis i celo
vl ethe' possug supnas ptates acci
pe diuinis sp obtutibg inhēntes Ut
eū angelicos spc loge adhuc ani
distare gspicig· ipi catori atqz dña
tori spiui qnto distag infig ggstag
Corpea tñ celi etheis qz mag in h'
loco sentie' nil obstat Na si vigi
lat' extioa' gspitig p ipa ead' ad
intiora reuotam' Vestigia q̄ppe
catōis st' mira opa visibil' cātue
Spin nāqz adhuc vide' nō possug· sz
ia ad eig visioz tēdig si eū in hiis q
fecit miram' Eig g° vestigia catāz
dicig qz p h q ab ipo st' sequēdo ing
ad ipm Vn paulg ait Inuisibilia eig
p ea q fcā st' intellcā gspiciunt' sepi
tna qz eig vtg z diuintas Vn ē in
libro Sapie sēptū ē· P magtudiez
eī catue z spez pt intelligib' catorē
videri Henti ei ine pctō suo extig
spse· necdū d's sic ē intig ino tēstit
Sz dū feruē sue dextg foīs ppoīt ei
gbusda initibg nob inuit· z q intg se
qm' ondit Ac miro mō ipis formis
extioribg nōs ad intiora pduat
inuit inesa admiracōe· mira h ex
tius ondedo q nō st' ē hic d' sapia
9 sēptū ē In vijs ondit se ill' hilaite·
z eū oim pudētia occurit ill' Uie
q̄ppe ad catorē st' opa gsidāta ca
tue / q du fcā eīg poteāz foris
miram' Initib̄ vijs a sapia oim
nob pudetia occurit· qz foris vtq
nob increda ptomt' i oi qd mirabr
fem vide' z q° se vtit aia si vigila
tex intedit· i lysdo ipis deu inuēit

p q relīgt' eīg qz pō° ex eoz rursu
gsidācōe gstat' qz aore deseruit / z
p q pusa cecidit· p h gusa reuocat'
Ubi eī lapsi sumg ibi incūbig vt
surgag· et qui ibi surgēdo manu co
sidācōis infigig vbi pede aōis lu
brici corrueres negligetes iacebag
Quia eī ab invisibilib p visibilia ceci
dig· dignu ē vt ad invisibilia rursu
ipis visibilibz initam' / vt q° casu
aīa venit ad infia eo gdu reuita'
ad sūma· atqz eisd' q̄g corruit pas
sibg surgat· dū sic deni ē illa nos
ad deū bn̄ gsidāta reuocat· q nos
ab eo male elcā diuiserit / Helin
itaqz ut viui gsidācōis admonet
atz ex corpeis rebg ondet qnto sit
hoie excelsior d's bn̄ intulit Suspi
ce celū z intue· gteplaē etha· q al
tiora te sint Ipis ei rebg catis atz
corpeis agscig qntu a catoib nra
sblimit' distag· qz p oē qd eīg ee
humiles admonem' ut qui qda sit
ercio inet / ine spes gsidāta cātue
dicat g° Suspice celū z intue· co
teplaē etha q altiora te sint Si
peccaueis qd ei noceb / z si multiplica
te fuerit iniqtes tue qd facies q
eū / Porro si iuste egeis qd donab
ei / a' qd d' mag' tua accipiet Acsi La 8 A
dicēt Ex ipis catuis intellige qz
altiores te ee corpā' vides· quti
a diuine potētie sblimit' disiūgeis /
atqz ex hac tua gsidācōe collige qz
nc deū bn̄ viuēdo adiuues· nec rur
su malis actoibg Ptes Qui vō sic
supig dixig i celo vl ethe supnas
ptates accipig· vbis istis helm co
sidāre admoēt ut qz ipi angeli
spus catoīs nri pō az plene gtem
plaē nō pnt· d' q'g tñ ctū ē· qz nob D' supernis ptatibz
co ipo altiores st' q° lapsi i infimis
nō st'· vzt colligag quti dō infioēs
existig· q etiā creatuis sblimibz st'
loge illis infioribg Minaces Acsi dicēt
Uide quti a diuina celsitudie sepa
ris· a cuig pō° etiā ille ptates hui
liate gtimiscūt' q te incesa sblimit'
tñ scedut / z qnto ipe summo infior
es· quē infiore te etiā ee i infioi
bg depheendis Unde vō summa re
ducit ad eqlia· atz ait hoi q filius
tui ē nocebit ipietas tua· z filiu
hois adiuuabit iustia tua / Huā
ipietas ei nocet quē pūtedo inq
nat / z rursu eū adiuuat iusta pie
tas que a puis actoibg mutat illo
te ei vl iuuare nesciut ea q vl
a bono corrupe· vl a malo pmutare

nō put supne vō ptatēs eo ledi
vl' innaxi nequūt q° ēē ia ingenu
tables acceperāt Sz ↄsidare h neq̄
ūt q̄ tēemp desidijs iplicat' sps
eī fortis metibꝫ ad semetipos redi
re difficile ē qz p̄ua itmea sex
captos tāto deltab' tenet q̄nto ī
eis omē qd libuit licet Illūg cppe
disciplie inimꝫ obuiat q̄ ↄstingat
nlla retbucōis pspīci' pea q̄ treat
s clausis oclis cordis eo aīa p̄ci
pita' ī infimis q° obscurā' a sum
mis / ꝛ tāto secnrīꝫ mala tpalia
ꝑpetrat q̄nto dnrīꝫ bō eīna despe
rat Sz ista repboꝛ negaia trituᷓe
more eleoꝝ vita qi q̄na a paleis
separāt p̄mit ꝛ p̄gat Mali ei bo
noꝝ magis ab hꝫ mdi desidijs ex
pellūt dū affligūt qz dū multa
eis h' violēta mgerūt festinare
eoꝝ ad supna ↄpellūt Ad bene
isrlitico ꝑplo moyse vocatē ꝛ fa
raone rege semetēe sigtū ē Tūc
naqz moyses ad vocand' missꝫ
ē cū ia phāo dnrīs opibꝫ ad op
med' fuāt excitatꝫ ut isrlitaꝝ
metes egipto deformit de inhen
tes aliꝫ dū vocaēt qī thēt alius
qi impelleēt dū semet ꝛ plebs ī
sinēo turpit fixa vl' pnoca bonis
vl' mal' ipulsa monet' Hꝰ cotti
agi' dū p̄dicant celestibꝫ p̄miꝫ
seme m elās repbi p̄mūtur' vt si
ad p̄missiōis trā vocati exire ne
gligiꝫ pssimis saltē semetib, im
pellam' Atqz h egiptꝫ vz vita p̄ns
ī nos oppssit bladies admuet pre
mes ꝛ q̄ dū fouet sīntut migo co
terit libtatis via dū ↄteīt ondt
H vtiqz ca ē ut ab iniustis iusti si
nūt' affligi vt scz dū futā audi
ūt bō q̄ cupiūt patiā' Et mala
p̄ntia q̄ pohorrescūt atz ad faci
liore exitu dū aoī pnocat Eniatꝫ
ꝑpellat Vn helm cōsd' laboēse
lcoꝝ sb oppssiōibꝫ repboꝝ exeqūs
ait ꝑpt' mltīne calūmaᷓe clama
bt et eiulabūt ꝑp' vim brachij
8 tirānoꝝ Calūmatoꝛes rēē dicē
possiꝫ oīns iniqꝫ nō solū q̄ exti
ora bō rapiūt s; et q̄ malis suis
moribꝫ ꝛ vite repbe exō interna
nra dissipaē ↄtēdūt Isti naqz
ea q̄ nob ēē st̄ inadē abiūt / isti
isti nos p̄dare mtīꝫ ↄnūt / illi aore
rerūt isti nō cessat odio sine v
tutū Illi mvidet qd hēmꝫ isti q
vimꝫ Illi studet rape bō extiōa
qz placet isti satagūt mtiora

L bō dissipaē qz displicet ¶ Cūto 9
igr̄ moꝝ vita a reꝝ distat sbstātia
tāto ↄmoꝛ calūmatoꝛ ē q̄ male
vīne do vim nris infert moribꝫ
q̄ q̄ violet oppmedo dāna mge
rit rebꝫ / mich iste d' nra sustēta
coē sbtraxit s; exa nob p̄dicōis
apposuit Eo ḡo ↄmoꝛē calūmaᷓ i
tulit q° ↄcūt cor ī tetacōe ↄmo
uit Q' ꝛ si neqꝫ nob actōis sue
opa psuasit pugnā tn̄ tētacōis
ingessit Grauē igr̄ d' vita eiꝫ ca
lūmaᷓ sustinēꝫ qz inimīꝫ intꝫ
patim' qd cū laboē vīcaꝫ Et
qz in hꝰ mdo hūdat maloꝝ vita
q̄ mēt rēē d' ꝑpt' mltine calu
matoꝝ clamabūt Ea vō ea q̄ ob
suadē nō valet extorqre etiam
nōnuqz effrenat vibꝫ studet
apte sbiūg' Et eiulabūt ꝑp' vim
brachij tirānoꝝ Cūsqꝫ ei male
vīne nos suo exō ↄpellit adhe
in nob voce calūmatoīs vtit'
Cūsqꝫ vō petm̄ suadēs et trere
nos appetit ia tōn nos brachio
tirānidis semit Aliud ē ei vicia
suadē vīnēdo aliud imbē trēdo
dū ḡo exa male actōis aspiaꝫ
qī adhuc strepitū calūmatoīs
audiꝫ dū vō vi petāre cogim'
ia tirānū in corde sustinēꝫ Sz
robustoꝛ mtes ī dō imob' fixe
tāto ista despiciūt q̄nto eiūt q
tōn p̄cēp ↄditoīs excrescūt Et
mtat cppe p̄ma postulates vi
res ex adūsitatibꝫ sumūt qz ē
scēte pūg glosioꝛe ꝛ nō abigūt
manē victoria Sic itaqz eleoꝝ
desidia dū p̄mūt' adūsite p̄fi
ciūt / sic ig̃s flatu p̄mit' ut cre
scat ꝛ vn̄ qi extingui cēnt' ind'
robora' In eo naqz ↄndiꝫ q̄nta
ad deū cupiditate flagmꝫ si nō
solū ad eū p tīgla et mollia
s; et p aspa ꝛ dura tnsiꝫ Hinc
naqz ꝑphta ait Q' pficit pedes
meos tāqz cūi Cūmꝫ ei cū mō
tīu inga ↄscendit si aspa qqz se
obiciūt setibꝫ illigata q̄ato saltu
tnsgred' ꝛ absqz vllo eīꝫ sīu ob
stacio in supioribꝫ eleuā' Ita et
eleoꝝ metes qqz ꝛ in hꝰ mdo ob
siste atqz obuiare ↄspiciūt ↄtē
ploīs saltu tnsceduīt / ꝛ more cuo
rū desptis tēenaꝝ reꝝ sentibꝫ
ī supna se euehūt Hic rursū dt
Et in dō meo tnsgdiaꝛ mūrꝫ Murꝫ
cppe ē oē qd itineri nrō obiat'
ne ad eū q̄ diligit' tnseā' Set

muriu turisqdim cu p aore supne
pate qq in hc mudo fuerit obiecta
talia qhmc p eud pphanit. etati aie
dns dt Exaudiui te i abscodito te
pestat pbaui te apd aqua qdictio
nis Absconditu qppe tepestat e qu
i corde qtto tetatu cogitacionu
fluctg intumescit. cu g aoris scti
studia euar sclarum se tumiltg illi
dnt In abscodito qd tepestat aud
qr clamor depcat est hipa tblonis
fluctuacio Cia vo oio no desut q bo
qretib suade prisa molunt. aqe
qdictoib st ppli resisteret Et qr te
pba desidiu cu aq ei aduisite re
sistit tce d. pbaui te apd aqua
qdictois hui itaqz vtutu vsibg ro
busti ex aduisite pficiut. si infirmi
sepe i desidiis suis dum aq eis fue
rit exaduiso obiecta lagwescut. z
cu valida tbloe pulsat pusilla
imitate deficiut Vn helin bto iob
pbra pusillai impiget pmissis
maloz oppssioib infirmoz mox
pusillanitates exeqi d. Et no dixit
vbi e ds q fecit me Hos sac scp
tne e ut a singlari uno ad plem
sbito trusfeat atqz a pli sepe ad sin
glare vta Vn helin cu dicet Cla
mabut z eiulabut neqqz sbdidit
No dixit vbi e ds A pli qppe nuo
ad singlare veniet ad psona sbito
infim vni9 cuiqz trusint fortasse
qr a singlis melig qfsit qcqd sin
glr dici aud vt ad cor sim qsqs
redeat z i semetipo hc qd i pnoqz
d depheudat Singlare ig nuq te
innit d vbi e q fecit me Q'sqs ei
aduisitatu tblon fragit aqo fcus
e minie qtepla Ita g qd no eat
fecit fcm su gubnacoe no deseit
z q benign hoiez qdidit neqqz etia
ri iniuste pmittit nc sinit neglecte
pire qd e g hc eaa qd no fuit cura
vt essz Cu gd oz tbloib nre reqrig
z fortasse tardig inei9 est ita qcita
racio q nichi iniuste paciam qr si
do auctore sumg qd no fing do re
gete no affligimr iniuste q sumg
Qui dedit carmina i nocte Car
men noctis e leticia i tbloe. qr
z si pssuris tpalib affligimr spe
tn d etnitate gaude9 Carmina
i nocte paulg pdicabat cu dicebt
Spe gaudetes i tbloe pacientes
Carme i nocte dauid supserat
cu dicebat Tu in es refugiu a
pssura q circudedt me z exultacio
mea redie me a circudatib me
Carme d nocte pssurs noiat z tn li
batore sum int agustias exultacoez
vocat foris qd noc erat i circudacoe
pssure. S intg carmina resonabat d
qsolacoe leticie Cia ei ad etna gaua
redie no possug n p tpalia detenti
ta tota scptue sacre intecio e ut
spe manetes leticie nos int h tusito
ria aduisa roboret Vn Ezechiel 2
pphta libz se accepisse testat i quo
erat scpte lamtacoes z carme et
ve Qd ei libo hc n eloqa diuina si
gnicat q qr nob lacimas luctg qr p
tipiut lamtacoes i eo scpte referut
Carme qz z ve qtinet. qr sic de
spe gaudiu pdicat ut puteb tn
pssuras atz agustias idicet Car
me z ve qtinet. qr z si illic dulcia
appetig. pius nece e ut h' aaera to
lerg Carme z ve pdixabat discipu
lis dns cu dicebat H locutg su vob Jo 6
vt i me pace heatis i mdo pssura
hebitis. Qsi apte dicet Ht vob d
me intig qd qsolado reficiat. qa
erit d mdo extig qd semiedo quat
pmat Cia i infirmg qsqz cu pmit
abs spe gaudy mima pusillaite
lassa z du foris aduisa tolat intg
oblimisci q gaudebat. bn d Non
dixit vbi e ds q fecit me q dedit
carmina i nocte Di ei ista dicet vni
qua pace tparet z p hc qd mansur
intg quereret id qd foris trusitoriu
sustiet ee intolablr no estiaret
se Qui docet nos sup iumeta tre z E
sr volucres celi erudit nos Iume D' volupte et curiositate
ta tre st q vsu vite carnal' ima
appetut volucs celi st q sr be cu
riosit studio sblimia pscrutat Illi
se pmedo deponut infra qr st isti
ingredo se eleuat vlt qz st. Illos i
infimis voluptas carnal deicit
istos qi i supioib erigit libido cu
riositat Illis p sac eloqa d Noli
te fi sic eqg et mulg i q9 no e in
tellcus Istoz supbo labor increpat
cu d Altioa te ne qsieis z fortioa Eccl 3
te ne scrutatg fuis Ill d Mortifica 2 Cor 3
te mebra vra q st sup tra. forni
cacoz inmudicia libidiez qcupiaz
mala Istis d Nemo vos decipiat
p pphiaz z inane fallacia Docet
igit nos ds sup iumeta tre z vo
lucres celi. qr bn hc qd sumg ag
scig. nc carnib nos infimitas dei
cit. nc sbia spe eleuat. nc de
fluedo i imis sbiciim nc sr bie
do d infimis sblimbg inflam
Sed ei labit carme inmitoz appe Cap 11 ff

prosternuntur. Qui vero extolli intra semetipsum volueruerunt, quia levitatis poena sublevantur; sed si vigilanter intendimus, ubi et mentis humilitas et carnis castimonia teneatur, cito cognoscimus quia altera cum altera custoditur. Nam multis saepe superbia luxuriae seminarium fuit, quia dum eos spiritus quasi in altum erigit, caro in infimis mersit. Hinc secreto prius elevantur, sed postmodum publice corruunt, quia dum occulte intumescunt motibus cordis, apertius cadunt lapsibus corporis. Hinc sic elati iusta fuerat retributione feriendi, ut qui hominibus se superbiendo praetulerunt, luxuriando usque ad iumentorum similitudinem devolvantur. Homo quippe cum in honore esset non intellexit; comparatus est iumentis insipientibus et similis factus est illis. Cui enim scire eos poena in altum sublevaverat, de quibus Paulus hoc quod superius protulimus dicebat: quia cum Deum cognovissent, non sicut Deum glorificaverunt aut gratias egerunt, sed evanuerunt in cogitationibus suis. Quo autem in iumentorum quoque plus quam iumentorum voluptate ceciderint, subdit dicens: Tradidit illos Deus in desideria cordis eorum in immunditiam. Ecce caro mersit quos superba scientia sublevavit, et a volatu volucrum velut appetitu lapsi sunt iumentorum. Atque inde sibi se prostrati sunt, unde super se ire videbantur. Curandum itaque est et omni custodia mens a superbiae tumore servanda, ne cum ante oculos Dei tumescit, vacue cogitationes nostrae et nulla momenta temporis per animum tumescunt sine statu retributionis. Intus quod videt Deus quod mens elevatur, et ideo foris permittit in malefacto quod deponat. Intus prius extollitur quod foris postmodum luxuriae corruptione sternatur. Occulta videlicet culpa sequitur aperta pensio, ut malis exterioribus intima puniantur, et cor publice corruat quod latenter tumebat. Hinc quippe per Osee contra Israel dicitur: Spiritus fornicationis in medio eorum et Dominum non cognoverunt. Qui ut ostenderet quod culpam cum libidinis ex culpa prorumpit elationis, mox subdidit dicens: Et respondebit arrogantia Israel in facie eius. Acsi diceret: Culpa quae per elationem mentis in occulto latuit, per carnis luxuriam in aperto innotuit. Unde per humilitatis custodiam servanda est custodia munditiae castitatis. Si enim pie spiritus sub Deo premitur, caro illicite per spiritum non levatur. Habet quippe spiritus commissum sibi dominium carnis, si tamen sub Domino recognoscit intra legitimam servitutem. Nam si auctorem suum superbiendo contempserit, iure et de subiecta carne pugnam suscipit. Unde et ille primus inobediens mox ut superbiendo peccavit, pudenda

contexit. Quia enim contumeliam Deo spiritus intulit, mox contumeliam carnis invenit. Et quia auctori suo subditus esse noluit, ius carnis subditae quam regebat amisit, ut in seipso videlicet inobedientiae suae confusio redundaret, et superatus disceret quod elatus amisisset. Unde mox ut quis per cogitationem superna appetere coepit, si carnis voluptate prosternitur, tunc se victum indicet cum appetere supra se. Nam quia plerumque vitia libidinis de radice nascuntur elationis, tunc caro vincit cum spiritus latenter intumuit. Nam tunc anima per originem culpae in iumentorum petulantiam cecidit, cum extollendo se more volucrum voluit quam debuit evolare. Hinc est enim quod longa continentia repente solvitur. Hinc quod plerumque et usque ad senium servata vitiantur. Quia enim negligitur humilitas cordis, reus iudex despicit etiam integritatem corporis. Et quisque per apertum malum reprobus innotescit, quod dudum reprobus in occulto tolerabat. Nam qui diu servatum bonum in occulto perdidit, apud semetipsum intus ad malum tenuit, ex quo ad aliud subito erupit, per quod ab omnipotente Deo tunc alienus exstitit, quando se ei per munditiam corporis inhaerere monstrabant. Mens igitur ne elatione ad pollutionem pertrahatur carnis reproborum, a volatu volucrum ad petulantiam cogitur iumentorum, ... appetitum bestialem ad luxuriae voraginem devolvuntur. Sollicite cogitationes mentis a superbiae volatu custodiunt, ac ne in infima desipiendo corruant, omne quod sublimiter sapiunt humiliter premunt. Recte itaque dicitur: Qui docet nos super iumenta terrae et super volucres caeli erudit nos. Subaudis: quos hic non dixit. Hoc itaque quod iumentis et volucribus antecellit, cum non dixit in sublime mediocrai[?], acsi diceret: Infirmus quisque ideo nequaquam se in perturbatione corroborat, quia et in tranquillitate non tepuit, et ideo nescit adversa tolerare, quia constitutus in prosperis cogitare se non novit a volatu volucrum premere, hunc carnales motus a iumentorum ingluvie sublevare. Sed hoc beato Iob tanto convenienter dicitur, quanto vita eius inter alta et infima mirabiliter temperatur. Quod intelligi et aliter potest: Qui docet nos super iumenta terrae et super volucres caeli erudit nos. Nam sicut iumentorum vocabulo significatur vita hominum carnis adhuc motibus subditorum, ita appellatione volucrum figuratur elatio spirituum superborum. Unde per iumenta quod homines terreni, per volucres vero daemonia designantur. Unde dum scientia dicitur in via dicens cecidisse

Superbia aliquando luxuriat vicio

Ro. i

subvexit. Venerunt volucres celi et come
derunt ea. Iumenta per volucres signantur a
ereas potestates. Docti autem viri qui nec infi
ma bonorum exteriora appetunt nec internorum de
monum subtilitate falluntur. Et super iumenta
terre et super volucres celi virtute eru
ditionis exerciti fuerant. Super iumenta terre
terre docti sunt qui queque in imis sunt abiecta
despiciunt. Super volucres quoque celi erudi
ti sunt qui omnes immundorum spirituum insidias
comprehendunt. Super iumenta terre edocti sunt
qui nichil in hac vita quod preterit querunt. Super
volucres celi eruditi sunt qui potestates
aereas quas per carnis infirmitatem to
lerant iam vite merito calcant. Paulus nam
que super iumenta terre edoctus fuerat dum terre
na abiciat et paulo post quorum finis in
teritus est quorum deus venter est et gloria eorum in con
fusione ipsorum qui terrena sapiunt. Nostra autem
conversatio in celis est. Et rursum super volu
cres celi eruditum se noverat cum dice
bat: Nescitis quia angelos iudicabimus. Qui
se super iumenta erigebat quia videlicet in terra adhuc
positus calcabat mores hominum qui in infi
mis conversantur. Et rursum volatum volu
crum immundorum dignitate transcendebat quia subli
mius celestia iudicaturum se angelos
non ignorabat. Iumenta illi immundorum infima
volucres superborum summa calcabant. Habentes
quippe secundum transitoria cuncta despiciunt
et sub se labi quicquid superbit quicquid preterit con
templantur et qui in quadam rerum virtute consti
tuti tanto superbe omnia conspiciunt quanto
semetipsos verius auctori omnium subdunt
atque inde cuncta transcendunt unde auctori
cunctorum vera se humilitate substituunt. Dicat
ergo: Qui docet nos super iumenta terre et super
volucres celi erudit nos. Ac si diceret:
Infirmus pusillanimitate ista non dixit et
ideo eum adversitas temptationis pertulit quia
tranquillitatis tempore haec cuncta transeuntia nulla
perfectione superavit. Hic ei vite adversa non
perhorrescet si perfectionis merito etiam
secunda calcasset. Sequitur: Ibi clamabunt et non
exaudiet propter superbiam malorum. Ibi videlicet
in tribulatione ut eius de gaudio scriptum est: Filii
suorum tuorum inhabitabunt ibi. Sed videndum
nobis utrum dicat superbia malorum non
exaudiat an propter superbiam malorum cla
mabunt. Intelligi autem melius potest si se non
exaudiri potius propter malorum superbiam quam
clamare referat. Nam qui propter superbiam
malorum clamabunt superius iam dictum est
eo versu quo dicitur: Propter multitudinem violentorum
clamabunt. Aliquid ergo nobis hic versu innuitur
quod paulo subtilius attendatur. Quia sepe op
pressi quidam dum clamaverint mereri au
diri. Sed tamen eorum desidia propter opprimentium
superbia differuntur. Iustus quippe dominus et

et suos permittit temporaliter opprimi et violentorum
malitiam neque angere ut dum horum
vita in purgatione teritur illorum nequitia co
sumetur. Plerumque vero accidit ut iusti in
tribulatione deprehensi supernum solacium etiam tem
poraliter percipiant quod tamen non temporaliter implorant
Salvari enim non propter se sed propter adversariorum
salutem concupiscunt ut dum illos omnipotens
deus ab immensis periculis facto quodam miraculo
liberat virtutem suam ipsis etiam persecuto
ribus manifestat atque inde adversarios
ad eternitatem rediant unde suos temporaliter
salvat. Unde et propheta quasi mentis voce su
scipiens ait: Propter inimicos meos eripe
me. Ac si diceret: Propter me quod eripi de
temporali tribulatione non appeto, sed tamen eripi
propter adversarios concupisco, ut dum me
mirabiliter salvari viderint ipso miraculo
ad visum inimicorum divinitatis convertantur. Sic er
go sepe dominus suorum vitam temporaliter inimicorum
conspectione eripit. Ita sepe illorum voces
propter damnationem persequentium non exaudit
ut videlicet inde reatum suum cumulent unde
prevaluisse se nequiter gaudent. Illa quoque in
visibilia despiciunt, moveri nolunt
quia visibilibus miraculis premuntur. Sed ideo
eum iustis plerumque nil mirum visibiliter
agitur quia eorum adversarii illuminari visibiliter
non merentur. Dicat ergo: Ibi clamabunt
et non exaudiet propter superbiam malorum.
Ac si diceret: Reatus opprimentium audire
prohibet voces oppressorum. Nec eripiuntur
visibiliter iusti quia salvari invisibiliter non
merentur iniusti. Unde rursum per prophetam dicitur:
Cum viderit sapientes morientes, simul
insipiens et stultus peribunt. Quia nos cum
visibiliter mori conspiciunt invisibiliter vivere
posse non credunt atque eo reatum infi
delitatis sue cumulant quo visa morte
fidelium de eternitate desperant. Igitur vio
lenti quique inde deterius deficiunt unde
quo vita innocentium extinguitur convalescunt
tanto quo eos interna vitas a se foras
eiciat quanto eos contra suos temporaliter quod
volunt posse permittit. Cumque itaque
bonorum vitam persequuntur tunc peiorum vi
tam damnant cum non ei adversitate resistunt
et tunc fortioris ire periculis subiacet cum
prospere agit quod nequiter concupiscit quia
videlicet vindicta superni iudicii ad summa
cum supplicia servando deserunt eum qui
in malo obviare contempsit. Hinc enim per
prophetam dominus dicit: Dimisi eos secundum desi
deria cordis eorum, ibunt in voluptatibus
suis. Hinc rursum dicitur: Non est virga dei super
illos. Hinc etiam de ipso eorum capite scri
ptum est: Faciet et prosperabitur. Hinc rursum
de eodem dicitur: Et dolus in manu eius dirigetur.
Quia in hoc quoque contra bonos proposuit ipse

Qualiter Christus permittit suos de tribulacione et malos salvari

Malorum prosperitas est cumulacio ad penam

psalmus 18
Daniel 8.

p^u

tpa^u nulla adusite ppedit. hinc rursus
p Salo^e d^r. p spitas stultoz pdz illos
manifesta go pditois iudiciu e qui
affitatis iniqtatib^s obsequis famet
effectus. et nulla q^uietas ipedit quod
mens puisa ocipit. Na sepe puoz ho
im du tardat vota nutriu^r. et du
difficultate psecucois senciut. reatu
male accois agnoscut. et q^u q^u pturbi
vientes odici noletes pqmod ex h^c
q^d ocepant auitu^r. Cia go malos cu
deserit dns pnale pmittit. et vnde
supboz neq^cia pficiat^r. inde hinulu
lo^ggaritas q^suat^r dicat^r recte. Ibi cla

Ca^e [illegible] mabunt et no exaudiet pp^r supbia
malor. se^r. Neq^z ei frustra exaud.
et d^s. et oips singloz cas intuet^r.

P^t desideria instoz dilatio. Nonn^d q^r diu^s s^t dca. q^r et clamate
no frustra audit. et tn q^r pati^r respi
cit. et exaudire voces differt. et q^d
vnq^uaq^z tolat no igrat. Neq^z go q^s
tardius exaud^r credat q^r a supna
cura neglig^r. Sepe eni nra deside
ria q^r celerit no fuit exaudiut^r. et
q^d impleri cite petimus ex ipa tar
ditate melius psp^a^r. Sepe eo vox
nra pfiat^r q^uo differt^r. et cu supfi
cietenus petico neglig^r. vota nra i
cogitacoum radice altius oplent^r.
et seia messiu gelu pssa solidat^r.
et q^uo ad supficie tardius exeu^t eo
ad fruge multiplicoria osurgut.

Desidia nra differunt ut melius. Desidia itaq^z nra dilacoe extedu^r
ut pficiat. pficiunt ut ad h^c q^r per
ceptura s^t qualescat. exata^r in on
taic ut maioribus cumule^r pmys.
in retbucoe labor ptrah^r pugne vt
crescat cona victorie. Vnd^e go dns
cu velocit no exaudit. q^uo repelle
cred^r trahit. Muns q^uippe e medi
cus et pctor^z. i nob otagia q^r messe
medulli^t repbat secat. Abscidere
rurs^u putredin^s fito tribulacois. et q^uo
voces egri audire differt. eo egri
dines fine pcurat. Hinc ei p pphtam
ait. Clamabo p die et no exaudies
et nocte et no ad insipiam m. Acsi d.
Neq^z m ad insipientia pficit q^r die
ac nocte clamate me totiens no
exaudis. q^r vni me i tpali tribloe
q^r deserit. inde ad etna sapiam plus
erudis. Hinc etia d^r adiutori i opor
tunitatib^s i tribloe. Tribulacoi q^uippe
dictinus optunitate pmisit. q^r sepe
et tribloe otterim^r. et tn optunu nodu
est. ut ad desideriu ereptois adiune
m^r. Dicat^r go. Neq^z ei frustra audiet
d^s. et oips singloz cas intuebi^r. Et
q^r plerumq^z nonulli ex ipa adiutorij

tardi^{te} frangut^r. apte adiunxit Etia
cu dixeris no osidat iudicare cora eo
et expecta eu. Fortasse ei clacoi nrie ne
gligit^r cu spes q^r cordi inerat infir
mat^r. et supna adiutoria defutura
creditur. q^r tardius ipetrimus. ac pene
infideliata do ee ingeustius q^r invol
ta tolas. Sz cu ista nos despacois
ptella pturbat. ocussa mens citius in
portu spei se collocat. si cas suas
cu dno subtilit pesat. si bo eius ad
meoria reuocat. si mala q^r bois
eius reddidit. apd semetipam calli
de no excusat. si ppedit q^d ab eo
iuste meruit. et q^d clemet accepit
In vita sua vinacit discutit. si an
oclos di. ome q^d agit examinat.
discutit semetipam et no abscondit.
si fratz se q^r no erat meruit. si illumi
tu se atq^z solenatu q^r in tenebris ia
cebat agnoscit. h^ic go in semetipa
cuncta recolliges du bo accep in se
osidat. adusa q^r tolat no accusat.
nec despacoe frangat^r q^r tato iniez
osolacoe robora^r. q^r spez d^e futuris
recipit du tn facta bnficia recog
nit. Dicat^r itaq^z. Etia cu dixeris no
osidat iudicare cora eo et expecta
eu. Acsi d. Eu ideo d^s ne osidare
cred^r q^r tarde iuise^r. intra cordis
ingrede. atq^z illic cora oclis eius
iudiciu cause tue suscipe. et q^r ipe
vinedo otinuisti vl q^r misericord^r pcepi
sti discute. et tunc ad spei fiducia re
dis. du bo tate benignitatis erubescis
q^ts int adusa fidet expecter. que et
p^s delicta pcipm recolis. Spanda
ei fuerat supna adiutoria eq^s si n^a
bn fi^a pcessisset. Sciend^e q^r q^r deus
hoies que benig^e odidit iniq no
spnit. Pensad ig^r e q^rti e pcti tris
acta inunga cne et futa desparc
q^rti e pcti si i hac ptella tribloum
despacois naufragio frag^r. q^s
ad portu spei vere inesis fiunibus
p^s cetis domis ligam^r. Dicat^r itaq^z rex.
Iudicare cora eo et expecta eu. Naq^z
semetip cora d^o no iudicat. eu
du affligi^r no expectat. Eius ei bo
pcepisse differt. adiutoria subseq^z
posse despat. et cu ptitor obliuisci^r
etia subsequtu largite fraga^r. Sed
cetis du nos affligim^r du osolois
grauaz lo^ggarit sustine^s. mali ad pe
y ora prupit. atq^z eo inius exagge
racoe pficiut q^uo sin vbe relinquim^r.

Ca 14 Nu^c et tn oips d^s pcrmtes misericordie
expectat. tepus ad pniam tribuit. q^r no
quis ad q^uinouit reatus testiom vtit

pacient' irā retinet quā quoqꝫ irre
tatab' effudit vn̄ sbd' Nūc ei nō in
fert furorē suū n̄c vlciscit' valde sce
lg Dum quippe oips de tolat. qr ippe
tim̄ dānat & furorē nūc in fīe dis
sitat qr effudendū sn fine īposter
sinat Electoꝝ nāqꝫ h̄ ē gteri' ut ad
pīmia dēant se etne hēdit' se eru
die' nūc ē h̄ flagella pcipe q̄ sere
naᵗ d' eternitate gaudē hinc ei scp
tū ē flagellat oēs filiū quē r̄capit
hinc ad johes d' Ego qs amo arguo
et castigo hinc petrg ait Tēpg est
ut īcipiat iudiciū d' domo dei vbi
mox adiūctās adiūxit Si at pmū
a vob quit' qs finis eoꝝ q̄ nō credūt
evn̄° Peccā quippe neqꝫ dūmā scīn
taᵗ inulta pmanē pmittit. si ira
iudicī a irā h̄ corr'pcōe inchoat.
vt i repboꝝ dānacōe ccsesat Tant
go nūc repbi & voluptatū suaꝝ desi
dia inlta inigte ↄsumāt. atqꝫ eo
tpalia flagella nō sciāt. qº cta
eos supplicia expectant Vn̄ at eoꝝ
inlta neqcia cham peccante sigta
ē cui pr dt Maledcus cham puer
fug erit frībg suis Canaan vzt
cham filig fuit Et qd ē q chām
pccante chanaan filig eiq sinaꝫ
vlcōis accepit Qd ē q nō in se st
in pitate postitate peunt' n̄ q re
pboꝝ neqtie h' qd' inulte pficiūt. s
inposter' feriūt' Dica' go Nūc em
nō infert furorē suū. n̄c vlciscit'
valde scelg Noīd' vō ē q sbiūtilit
valde. qr & si qdā tolat loqamt.
qdā tn̄ eciā in hac vita flagellat.
& h' nōnūqꝫ ferie inchoat qd etna
dānacōe ↄsuāt. go nonlla peutit.
et nonlla inulta delinqt. qr si
nlla resecaret. qs deū hūās reb
cuāre credidisset & rursū si h' cū
cta peuteret extrīnū iudiciū vnde
restaret Quedā go feriūt' ut re
ctoris, mi si nos, sollicitudines formidemus
qdā vō inulta sināt' ut adhuc in
dicm restare sciam Vn̄ go d' Nec
vlcisti' valde scelg. qr dū exiguū
qddā d' inigte peutit' incōncessis
mētibg etm irā iudicī sima. pmā'
Totū itaqꝫ h' ab helin recm d' si
rece dicē' Debit ei q rece loq' dēat. s
em loq' ↄtrat. Valt nāqꝫ q̄ dixit.
s a btō iob in paciōib; aliēa. q'a
tatq hac correpcōe nō eguit q to
n̄c aq pusillanitate peccauit Sz qr
inst'ē viris solet occasio ēe vtutu
elacōis supboꝝ. occto di iudicio cū
btō iob agit' & pg flagella peccā

ecia p vba arrogātiū ↄstat Vbe ei
tāto mag' a supbie inist° despicit'
qnto minus eq hūilit' magistra re
fone' Illa helin pqꝫ tot fortia se
dixisse ↄgnit qd elacōis gestaret
apuit. atqꝫ btm iob d' se alta sen
ciendo despexit d' Ergo frustra o
iob apit os suū & absqꝫ sciā vba
inltiplicat h' minī inscis btm
iob & nl scisse asserit. & inlta di
xisse. & cū ipe q̄ sentit loqit' infe
rat hūc d' vicio locūt' accusat
Sz h' qr ppū vicīū arrogātiū ēe
solet vt et pauca credāt q̄ ipi inl
ta dixerit & inlta credūt q̄ ipis pau
dicunt' Ea ei sua sp dicē volūt ali
ena audiē nō pnt. Vim se pati ↄ
stimāt si ea q̄ inmodāte sceūt inmo
dātig nō effudāt Et quis btūs iob
ad eig vba tacuit helin tn̄ d' locu
cōe illiq q̄ audiēs rūdāt. cuq inecco
inenit ut s' exhibe' latius eiq
silētiū possit. atqꝫ ut ipe inlta ru
deat illū vba inltiplicasse ↄfirmat Ca 16
Asta & mox iuncta plixe locucōis
exordit' & qi adhuc inult dixit in
choare cona' Vn̄ sbd' Addens q̄ Cap 36
helin eciā h' locutg ē. Sustine p
me paululū & indicabo t' Alta ia
dicāt & adh' sustinē paululū
spat qr vz arrogātes q̄ue se da
inū iudicāt ppeti si sciaꝫ suā loqn
di brite ↄstrīgāt Tanto ei semet
ipos credt doctores ondē qnto se
potuerit inltiplicite loqt aprire
Sz qr sepe s' sceūt silēcī retinēda
nō deferri. dum nōnūqꝫ pos d' q°
qr locut' insinuāt. ac sb ptextu
illiq silētū s' exigūt qd inime
mēnt' & dū spetenō dū pfeīūt
auditū s' ex eiq renen̄a exigētes
se studēt mag' ondē qr illiq fca
pdicare Vn̄ helin sbiūgit d' Adh'
em hēo qd p dō loquar Sa vero
doctores sci crebro repetūt si q̄
obseruāg dicūt ut q̄ occlta pdicat
auditoꝝ cordib; voce iterācōis in
fūdāt Plerūqꝫ h' appetūt ecia
arrogātes imitāri & insolet' ea
q̄ dixerit replicāt. nō q audito
rū cordibg insinuare reb appetūt
s eoꝝ iudicio videri eloqntes vo
lut Vn̄ helin sbiūgēs ait Repetā
sciaꝫ meā a pn° Sz qr ex inpiata
scia tumor cordis i voce clarueāt
arrogās apte ↄgnoscit' si nō caq
aq° velatē pallie' Vn̄ mox i oct
tacōe sue arrogātie dm̄ insinuāt
sbinferēs ait Et opatorē meū pbabo

Arrogantes se loqui cupiunt

iustu vt dicit qui p nisi a dm loq̄t.
apd hūa iudicia quia arrogat affluit.
a excusē se vē ei absq medacio ser
mones mei. Cu ab infimis audito
ribus se intelligi no posse q̄spiciūt
solet plerūqz etia iusti laudare
bo q̄ dicunt. no q̄ ipi sint laudibz
inhiant. s qo auditores suos ad
audiendi sollicitudie accedat. vt q̄
eor voce pferunt ab illoz cordibz
21 affcu ardēti9 rapiant. Vn paulus cu multa
& mitta corinthiis dixisset adiunxit
2 Cor 6 Os meu pz ad vos o corinthij
cor meu dilatatu ē. Sz arroga
tes du cor bonoz nesciunt. & solas
alm voces imitant. offerunt lau
dando q̄ dicunt no q̄ eis torpor au
dientiu displiceat s q̄ sui inhia
ter placeat. iustoz voce imitan
tes simulat. s vim vocis igrat
videt qd iusti pferunt s nesciunt
qd requirunt. Cu eni sci doctores
laude pdicacionis exaltant q̄ ima
vocis ab imis cogitacoibz corda
audientiu leuat vt excussa velo
cit dicis sequntibz ve intime ocu
rat. & tanto ea intelligentie aplexu
q̄stringat quanto illa & qui pius q̄s e
uenit i voce laudant. accutat
Sz hi ut dixi arrogantes nesciunt
q̄ ei foris ē qd appetunt qd sit itq9
desiderabile sentire no pnt. De elec
ta quippe eccia sciptu ē. Oīs glia eis
filie regis ab intus. Et sapientes
Mt 25 virgines i vasis oleu portare re
2 Cor 1 ferunt. Vn et scor voce dr. Glia
mea hec ē testio q̄science mee. Arro
gantes aut qr coram deo q̄sciencie sue te
stioniū no hnt querunt coram hoībz
testioniu voc aliene. quam cu ta
dem repint ipi etiam i impudentia
sui fauoris erupunt. q eni no inue
niunt voces hoim q̄b inhiant ea
petagunt ipi scilicet sua laudates p
dicat. Vn & helui subdidit. Et p
fcta scia pbabit ē. Homo n sensit
se magna dicturu. s tumenti
corde hec qd de semetipo sblimit
estimaūt tacere no potuit. Et idcirco
q̄ rem sensit laudando pcucurrit q̄
ta qd diuino iudicio reus esset si ma
& de se saltem silendo tacuisset sensisset
Cu subtile ei vitat examē secun
dm no sumus et si humano iudicio qd
in nobis reprehendi debeat no heremus. Na
plerūqz neglect cogitates ela
cōe pulsamur. quas tn tacentes p
mimus. s n rectitudie q̄ta tunc
occultis in ipo cubili cordis i quo
oriuntur suffocantur coram districto iudice
de intentu accois nre extinguuntur.
Hic ergo pensandum ē q̄ta cordis elacio
q̄ta animaduersione dampnabitur q̄ usqz
ad audaciam vocis mittitur. si neqz h
est excusabilis q̄ i corde latet obo
l k rit. Considerandu est quam intus reg
nat q̄ cōmissis q̄mata ē ut et
foris erumpere no erubescat. Helin
ergo qr magna sensit s semetipsum
humiliter tractare nesciuit scie celsitu
dinem amisit. humilit quippe recusat. & du
sequi bonum qd bn dicere appetit. bonum
qd bn viuere potuisset amisit. Scia
quippe inflat. caritas vo edificat. Sz
iam nunc videam dicat qd tn recte dicere
igitur non pcoqz inflatas ani cogi
taciones p vba elacionis exalauit.
forte fuitqz subdidit d. Deus potentes
s no abicit cu sit ipe potens. In vsu
vite mortalis q̄da et semetipsis
sunt noxia. q̄da vo ex hiis q̄ circa ipa
versantur. Ex semetipsis qd sunt no
xia sit peccata atqz flagicia. Queda
vo nonnunqz ex hiis q̄ circa ipa sunt
nocent. sic tpalis pōa vel copula co
iugalis. Bonum namqz cōiugii. sed
mala q̄ sunt circa id ex hiis indi cura
succrescunt. Vn paulus ait. Qui aut cu
vxore ē cogitat q̄ sunt mundi. quo
placeat vxori. Vn et quosdam melio
psuadens eos a coniugio reuocat d.
Hec aut dico no ut laqueum vobis iniciā
s ad id qd honestum ē. & qd facul
tatem pbeat sine ipedimento dominum
obsecrandi. Du ergo tenet qd non no
cet ex rebus iuxta posit q̄nunciatur
plerūqz qd nocet. Sic rem sepe
vndiqz iter pagimus & tn oriens iux
ta veprbus vestimentum retinemur.
In via quod inde no offendimus. s a
latere nasci q̄ pungamur. Magna est
eni pōa tpalis. qr hz apd deum me
ritum suum. de bo administracoe reg
minis. Nonnunqz tn & ipe q̄ peminent
ceteris elacōe cogitacōis intumescit.
& du ad vsum cuncta subiacent. du
ad votum velociter iussa q̄plentur.
du oes subditi si q̄ bn gesta sunt lau
dibus efferunt. male gesta at nu
llo auctore q̄dicunt. du plerūqz lau
dat etia qd obiurgare debuerant.
seductus ab hiis q̄ infra sunt sup
se aīus extollitur. & du foras imenso
fauore circūdatur intus a veritate vacua
atqz oblitus sui i voces se spargit al
ienas. taliter qr se credit quale fo
ris audit no quale intus discer
nere debuit. s subditos despicit. eos qr

equales s' ne ordine us agnoscat, et
q' sorte p'latis excessit, tn̄ scedisse
se etiā vite n̄it' cedit. Luciferi se estimat
ap'lis sape. q's se vidz ap'lis posse
In q'dā q'ppe se costituunt culmine ap'd
semetip'. Et qz eq̄ ceteris ne q'diciōne
q'stingu'. ex q° respice' ceteros dedigna'.
sic qz ad eius n'sqz siti'ne duci' d' quo
Job 41 scriptū ē. Oīne sublime videt et ipe
ē rex sup' oēs filios sup'bie. Et d' eo
Isa 14 corpe d' Enacō eius excelsi st' oculi
et palpebre ei' ī alta sbrecte. Ad ei'
sitūdiez duci' q' singulare clīme
appetēs et sociale vitā angloru
vitā despicies ait. Ascendā sup'
Isa 14 altitudiez nubiū et silis ero altissīo.
Miro g° indiciō intus fouea d'iectō
inenit dū foris se in culmine p'tā-
tis extollit. Apostate q'ppe anglo
silis effici' dū hō hoibus silis eē de-
dignā'. Hic saul ab hūilitatis mito ī
tuorē sup'bie culmine p'tatis exc'-
uit. P' hūilitate q'ppe p'latus ē. p' sb'bia
rep'batus dn̄o attestātē q' ait. Nō-
Reg 15 ne cū eēs p'uulus ī oclis tuis caput
te cōstitui in tribubus ist'l. P'uulū se an
p'tatē vidēāt. s' fultus tp'ali p'ōa p'uu-
lū se nō videbat. Cetor' q'ppe q'paciōe
se p'ferēs magnū se eē apd se medi-
tabat. Miro at mō cū apd se p'uu
lus apd dom̄ magnus. Cū vō ap'd se
magnus apd dom̄ p'uulus fuit. Ma-
gnos nos d'ut apd nos eē p'phētz p'
Isa 5 p'phētā d' Ve q' sapiētes estis ī oclis
vr'is et corā vobmetipis prudētes.
Ne mag' apd nos eē debeā' paulus
Ro 12 nos admonet d' Nolite prudētes eē
apd vosmetipos. Plerūqz g° dū ex sb-
iector' affluētia aīus infla' ī fluxu
sup'bie ipo p'ōe fastigio lenocīate
Ca corrūp'. Sz aliud ē gl'z bō nō eē. ad
bō bn̄ t'rē nescie'. Bō nāqz ē ordine
suo p'ōa. s' cauta regēt' indiget vita
Sz bn̄ hāc exercet q' et retine' illam
nouit et īpugnē. bn̄ hāc exercet q' scit
p' illā s' c'lpās erigi. scit tū ī' ceteris
equalite' q'pōni. Hūa etenī mēs plerū-
qz extolli' etiā cū n' ī p'tate fulcit'.
q'nto magis ī altū se erigit cū se ei
p'tās eē adiūgit. et tn̄ corrigēdis
alior' vicijs apta exercicōe p'parā'.
Vn̄ et p' paulū d' Minister ei dei ē
vindex in irā. Cū g° p'ōe tp'al' mi-
stiū suscip' summa cura vigiland' ē
vt sciat q'sqz et sume' ex illa quod
adiuuat. et expugnē q'd tentat. et eq'-
lē se cū ia ceteris cne'. et tn̄ se peccan-
tibus zelo vl'cōis p'fe'. Que nā discre
cōz plenius q'gscius si etiā p'tatis

eccli'ce exēa cerna' Petrus nāqz aucto
re dō eccl'ie p'incipatū tenēs bn̄ agē-
te cornelio et sese ei hūilit' p'stne-
te inmodātius venārī ē'usauit se
qz illi silez recognuit d' Surge ne Act 10
feceris et ego ipe hō sū. Sz cū anānie
et zephire culpā reppit. mox q'nta Act 5
p'ōa sup' ceteros excreuissz d'ondit. Vbo
ei eor' vitā p'tulit quā sp'u p'screttāte
d'phendit. et summū se int' eccliāz q'
p'ctā recoluit d' q' honore s' vehemēt'
impēso corā bn̄ agētibus frīb; nō a
gnouit. Illic cōmunioē equalitat' meruit
scitas actōis. h' zelus vl'cōis iur' ape-
ruit p'tatis. Paulus bn̄ agētib frībus
platū se nesciebat cū dicēt. Nō qz 2 Cor 1
dn̄am' fidei vr'e. s' adiutores sumus
gaudij vr'i. Atqz ilico adiuxit. Fide
ei stat. Acsi dicēt. Id° nō dn̄am' fidei
vr'e qz fide statis. eq'les ei sumus
vob vbi vos stare q'gscius. Ei p'latū
se eē frīb; nesciebat cū dicēt. Facti 1 Thess 2
sumus p'uuli ī medio vr'm. Nos at ser-
nos vr'os p' ihm̄ xp̄m. Sz cū culpā q'
corrigi debuissz inuenit ilico ingēū
se recoluit d' Qd vult. In v'ga veniā 1 Cor 4
ad vos. Sūmus itaqz locus bn̄ regit'.
qn̄ is q' p'est. vicijs potius qz frīb; dn̄a'.
Cū tōs q'ppe nā eq'les genuit. ut Causa subiectorum fiunt culpa
at alij ap regend' alijs cōmittā'.
nō eos nā s' c'lpa p'pōnit. viciōs
g° se d'ent rectores erigē. q's trāns-
p'fuit et cū delinquētes corrigēt.
solicite attendāt. ut p' disciplinā
c'lpas q'd iure p'tatis feriāt. s' p'
hūilit' custodiā eq'les se ip'is frībus
q' corriguntur agnoscāt. Quāuis ple-
rūqz etiā dignum ē ut eosd' q's cor-
rigimus tacitā nob cogitaciōe p'fera'.
illor' nāqz p' nos vicia disciplīne
vigore feriunt'. his vō q' ipi cōmit-
timus. nec vbi q'd ab aliq° inuectiōe lace-
ram'. Tāto g° apd dom̄ obligatio-
res sumus. q'nto apd hoies inulte
peccam'. Disciplina at nr'a sbditos
tāto diuino iudiciō liberiores reddit.
q'nto h' eor' c'lpas sn̄ vindictā nō de-
serit. Seruāda itaqz ē et in corde
hūilitas et in ope disciplina. Atqz
int' h' solerter intuendū ē. ne si īmo-
dātius custodi' virtus hūilit' soluāt'
iura regiminis. et dū platus q'sqz plus
se qz decet d'icit. sbditor' vitā stri-
gē sb discipline vīnclo nō possit.
Teneā' g° exti' q'd p' alior' vtilitate Luc 6
suscepius. teneā' intius q'd d' nr'a
estimaciōe sentius. Sz tn̄ decēt q'bdā
erūpētibus signis. illos nos apd nos
eē ipi etiā q' nob cōmissi st' nō

ignoret ut d' auctte qd formidet vi
deat. z d' hmlite qd intre agscat
Qualis dz ee gst
Dacio viuis
hernata aut auctte regimis qd cor
miy solicite redeag. et osideg fcli
tate assidue q summg eglit cu ce
teris gditi' no q tpa' cetis plati/po
testas ei quto extig eminet tato
pimi ifig dz ne cogitatoe vitat.
ne i delcatoe sm ani rapiat/ne
ia sb se mes ea rege no possit. eni
se libidie dnandi supposint bne
Dauid reg pos az rege nonat q ela
coz eigd pos semetipm pmedo vi
cebat d' dne no e exaltatu cor
meu a' q i eig hmlit augmeto
sbmixit Neqz elati st ocli mei/atz
addidit Neqz amblaui i magb/
z adhuc semetipm sbtilissia inq'
sicoe disenciens ait Neqz i mirablib
sup me Omnes eos cogitacoes suas
a fudo cordis exhamies sbmixit
d. Si no hmlit sctiebam sz exalta
ui aiam mea Ecce hmlit hostia
ab intimo cordis oblata crebro re
plicat/ z iter atqz iter gfitedo off
re no cessat/ ea qz mltip' loqut
indiciu sm oclis ontat Qd e hc z
Tpalia bona st
supbie causa
quo isto sacficiu do placat ogue.
rat qd in ospcu eig tata itacoe
vocis imolabat/ ii q' vicina esse
supbia potetibg solet/ z pene sp
rebg affluetib elacio socia' Et q
sepe honois hmudatia diuicias
dat tuoris Mriu vo e q i cordibg
sblimiu regnat hmlitas moru
Vn pesandu e qz potetes qqz cu
hmlit sapiut culme exnee e q
loge poite vtut attingt/ st ree
hac vtute domy cutgciag placat.
qz id ei sacficiu potetes offeut
qd potetes meme vix put/ Sbti
Mag' prudetia
e en potetes sem
ai rabll vinc
lissia nacz ars vincedi e cmen
teng glaz pme ee qd i pos a sz po
tete se ee nescie/ ad largiendu
bona potete se ee gnosce. ad re
peteda noxia oe qd potet valet
igrae Recitaqz d' tib dr deus po
tetes ds no abiat cu ipe sit potes
Deu qppe imitari desidat q' fasti
giu pos alieis mtetg vtutib vti
litatibg z no sine laudibg elatg
admustrat/ q platg cetis pdesse
appetit no pesse/ Enouis naqz ela
no ordo ptatis in cime e. potetes
ds tbint. elacoz vo potetie ma
licia vre met menit/ Tollag go
qd d' mo gtulig. z bo st que ds
largiete possides. Ca ei neqqm
mista pos sz acco pua danatur.

apte sbingi' Sz no saluat ipios z
X iudiciu paupibg tbint Septima sa
cra pleruqz paupes hmiles voce
gsueuit Vn in ewn° cu adiectoe
spus noiant' cu d' Bti paupes
spu qm ipoz e regnu celoz Qa
em diuicie visibiles potetes ondt.
apd semetipos paupes st' q elati
i sinu gscie no st' Eos vo ipios vo
cat q' a a fidei piete disiuncti st'.
a' in hc qd fidelis credit pms suis
moribz condicunt/ Qa go oipt ds
malitiae supbia no celsitudiez da
nat Neqz dtm e ds potetes no abi
4 cit cu t ipe potes/ ree sbing' Sz
no saluat ipios z iudiciu paupib
tbint. i. elatos destruit hmiles vo
p iudiciu lbos reddit Vl' ete indi
ciu paupibg tbint/ qz hi q nuc in
qut opprimut' ipi tuc sx ont sibi oes
Y suos iudices veniut Sciedu qppe
st pter. elcoz scz atqz repboz/ set
bini ordines hisde singlis ptibg
gtme' Alii naqz iudicat' z peut
alii ne iudicat' z peut. alii iudicat
z regnat. alii no iudicat' et regnat
Iudicat' z peut qbg diuina iudicati
coe d' Esuriui z no dedisti/ mi md
ducare/ sitiui z no dedisti mi po
tu. hospes era z no collegisti me
nudg era z no cooperuisti me. Eg
z i carce z no me visitasti. Qbg
pmitti' discedite a me maledti
i igne etnu q' patg e dyao z an
gelis eig Alii vo in exmo iudicio
no iudicat' z peut De qbg pha ait
Non resurgut ipii i iudicio. De qbg
dns dt Qi aut no credit ia iudi
catg e Et d' qbg paulg dt Qi sin lege
pctauerit sin lege pibut Resurge
bo etia omes infideles. Sz ad tor
meta no ad iudiciu Non ei cor
ca tuc discuti'. qz ad ospcm di
stcti iudic ia cu danacoe sue inf
delit accedut/ pfessiocz vo fidei re
tinetes sz pfessiois opa no hntes
redarguut' ut peat. Qi vo nc sa
ctmetg fidei tenuert ut repac
iudic in exma mepato exdiacco
no audiut. qz pmdicati i infid
lit sue tenebs eig quz despe
rat merecoe redargui no merent
Illi salte vba iudic audiut. q e
fidei salte vba tenuert/ isti in d
nacoe sua etni iudicis nc vba
pcipiut. qz eig reuencia nc vba
teg seruae maluert Illi legalit
peut qz sb lege pcauert po siti
Istis i pdicoe sua d' lege ml di

qr m eis legis hre conati st princeps
nags tuenda rempublica reges
alit punit cive nitig delinqntez.
alit hoste extig rebellante In illo
intra sua gsulit. st cu qz sb vbis
digne inectoris addicit. Cu hoste
vo bellu movet. instrumeta pdicq
mis exercet. dig qz eig mali tormi
ta retbuit Dr malo vo eig qd lex
heat no reqrit neqz ei p legez
ncte e pimi q p lege nuqz potuit
teneri Ita go in extmo iudicio z
legal illu mecto pentit q ab ea
qd pfessioe tenuit opacoe decli
navit z iste sn legis mectoe peri
mit q lege fidei no tenez Ex electoz
vo pte aly iudicant z regnat q vite
maculas lacrimis tergut q mala
precedetia fruc seqntib redimentes
qcqd aliqn illicitu fecerunt ab oculis
iudicis eleosinaz supductoe coo
peruit q9 iudex venies i dextra
gsistetibg dr Esurivi z dedist m
manducare Sitivi z dedist m bi
be hospes eram z collegist me nu
dg z opuist me infirmg z visitast
me in carce eram z venist ad me
q9 pmittit d Venite bndci pris
mei pcipite paratu vob regnu a co
stitucoe scli Iudi Aly at no iudicant
et regnat q etia pcep legis pfeco
vtute transcedut Qa neqz h c solu
qd cuncti lex pcipit iple q teti st. s
plstatiori desidio plq exhibe appe
tut qz pcepte gnalibg audie po
tuerit q9 dnica voce d vos q re
liqstis oia z secuti estis me. cu se
dit filg hois in sede maiestatis
sue sedebitis z vos sr tronos xii
iudicantes xii tbg isrl Et d qbus
pphta ait Dns ad iudiciu veniet
cu senioribg ppli sui Et d q9 sa
lon cu d sce ecclie sponso d lo
que intuit d Nobil in portis
vir eig qn sedit cu senatoribz tre
Hi itaqz extmo iudicio no iudicant
qz cu auctore suo etia iudices
veniut Relinquntes qppe oia plq
pmita deuocoe executi st qz in
beri gnaa audierit Spali naqz
iussioibg paucg pfectoribz z no
oibg d h c qd adolescens audiuit
Vade vende oia q hes z da pau
pibg z veni z seque me Si enim
sb h c pcepto cunctos iussio gnal
astringet. celpe pfco esz aliqs nos
z h nudo posside Sz aliud e qd
p sceptuos sacra gnaa p fectoribz
impar hi go zte sb gnali iudicio
oibg pcip. aliud quod specialit

no tene. q z pcep gnalia vivedo
vicerunt Sut ei no iudicant z peut
q suadete pfidia lege tene gtep
nut. ita no iudicant et regnat qui
suadete pietate etia vlt gnalia di
vine legis pcep pficiut Hinc e q Bat.e
pauls etia spalia pcep trascedes
plq ope exhibuit qz institucoe p
missiois accepit Cu ei accepisst
vt evn pdicans d evno viuet z
evnglm audietibg gtulit z tn
evnglii suptibg sustetari recusavit
Cu go iste iudice z regnet. q
mng qd servaret accepit. s ma
g qd vinet accepit Dicat itaqz
zte Iudiciu paupibg tbuit. q a
qnto hinc mdo mag humilte su
specti st. tato tuc accepti sedibg
maiori culmine p tatis excrescut
Vn se No aufert a iusto oclos 2/3
suos z reges i solio collocat in
ppetuu z illic erigut Abstulisse
em a iustis oclos suos fortasse
dns credr. qz iustoz crdelitatibg
h sn vindicta lacerat Sz famlos
suos tuc magis respicit cu iniu
ste eos negcia psequns affligit
Vides ei q hic humilit tolerat in Dns d spicit af
iuria puidet qd illic eis in cord flagiti in stero
repeset No ei aufert a iusto oclos
suos Ecce iste humilr ingeiscit ille
supbit z negt floret Iste cor9 tcit
ille se d glia imgt extollit Hoz go
qs diuinis obtutibg loge e q iustia
ptulit an q vim pacietibg irroga t
q supna graz int merois tenebs
tenuit an q int extiora gauda lu
me iustie intg amisit Bn at scti
vi scpte sacre testiomio reges vocat
qz plati cuncta motibg carnis nio
luxurie appetitu frenat nio ava
ricie estu tepant nio glaz elaco
nis inclinat nio suggesons laboes
obruut nio igne furoris extigbut
Reges go st qz tetacoinis suaz mo
tibg no gsentiedo succube s rege
do pee noverit Q igr ab hac ptate
regiminis ad ptate tnsent retbu
tois dicat zte Reges i solio collot
i ppetuu Semetipos ei regedo
ad tepg fatigati st. s in etnitatis
intne solio i ppetuu colloca z eo
illic accipiut alios dige iudicare
qo h nesciut smetipis negt pcc
Hic ei als d do e iustia gutat m
iudiciu Paulg d se sint qz gsortibg
dt Vt nos efficem iustia di i ipo
Iustia go i iudiciu vti. qz hi q ne
iuste atqz irrephesibe vivunt tuc

Apoc 3 — iudicandi potestatem nascisceretur. hinc laodi
cesi eccle dns dicit Qui vicit dabo ei
sedere in trono meo sicut ego vici et
sedeo cum patre meo in trono eius. Vin
tens dns se cum patre sedisse asserit.
quia post passionis certamina post resurrectionis pal
mam clarius se omnibus quia potestati patris
esset equalis indicavit. et qui se nequaquam dis
parem calcato aculeo mortis inno
tuit. Unde et marie necdum se credenti
per fidem dicit Noli me tangere nondum
enim ascendi ad patrem meum Nobis ergo
venit in trono filii sedere. quod ex eiusdem
filii potestate iudicare. Quia ei indicii
principatum ex eius virtute percipimus. Ve
Luce 22 — 3 — lut in eius trono residemus. Qui scilicet abhor
ret a veritate quod alias super xij tronos se
p tronos xij quid intelligitur — turos testatur esse discipulos. hic vero in
trono suo perhibet esse sessuros. per tronos
quippe xij universale iudicium. per tronum
vero filii singularem culmine iudicarie
potestatis ostenditur. hic ergo xij tronis quod uno
trono filii designatur. quia vero universale
iudicium ex mediatoris nostri virtute
corde percipitur. Sicut ergo Reges in solio
collocat in perpetuum. Apte autem in perpe
tuum sedere. apte quod dicat insinuat.
Sunt enim de terrenis regum solio dicenti in
latere in perpetuum sedidisset. quia quod de ce
ciperint pastoribus non in eo et in perpetuum
sed temporaliter collocatur. Unde autem sedidit
et illic erigunt dicitur namque viris
iste locus humilitatis est ut ille sit celsitu
dinis. Unde alibi scriptum est humiliasti nos
in loco afflictionis. Locus quippe afflictio
nis est vita presens quia ergo ad eterna pa
triam tendunt. nunc semetipsos reputa
in loco afflictionis despiciunt. ut tunc
in loco gaudii veraciter sublimentur. Se
alibi vincula — Et si fuerint in cathenis et vinciatur
funibus paupertatis indicabit eis opera
eorum et scelera eorum quia violenti fuerint.
9 Cathene obligationis sunt ipsa adhuc
rerum pugnationis ligatum se hiis
cathenis paulus aspexerat cum dicebat
Phil 1 — Desiderium habens dissolvi et esse cum xpo
Paupertatis funibus se vinctum esse cernebat
qui veras divitias intuens eas ergo di
scipulis exorabat dicens Ut sciatis que sit
Eph 1 — spes vocationis eius que divitie glorie hereditatis
eius — in sanctis. Unde autem post ista subditur Indicabit
eis opera eorum et scelera eorum quia violenti
peccata nostra ... si superna gloria cogitemus — fuerint. Cum ei superna gloria magis
ascendo agnoscitur. tunc mala que
egimus graviora fuisse scitis Unde et
paulus post percepta gratiam supernorum ea
que in se studia virtutum fuisse credi
derat iam scelera cognoscebat dicens Qui prius
1 Thi 1 — fui blasphemus et persecutor et contumeliosus

sed nunquam consecutus sum quia ignorans feci in
incredulitate Vel certe Quia in fuerit inic
hoc arbitratus sum propter ipsum defuncta. Unde
et apte subditur Revelabit quoque aurem eorum
ut corripiat et loquetur ut revertantur ab
iniquitate. Aurem revelare est intellectum co
gnitionis aperire Revelata vero aure
unusquisque corripitur qui intrinsecus eternorum
bonorum desiderium percipit. et qui male ex
trinsecus perpetravit agnoscit. Per vero in ca
thenis et funibus paupertatis pena et temporalis
afflictionis intelligitur. Quia sepe qui iubentis
verba non audiunt. ferientis verberibus ad
monentur. ut ad bona desideria saltem
pene terreat quos premia non invitat. Unde
per prophetam dicitur In chamo et freno ma
xillas eorum constringe qui non approximant
ad te. Sunt vero etiam flagella despici
unt constat nimirum quod tanto illic gravio
ris vindicte supplicia sentiunt. quanto
hic maioris prudentie gratiam calcant
A — Si audierint et observaverint complebunt
dies suos in bono et annos suos in
gloria Si autem non audierint transibunt per gla
dium et consumentur stultitia. Per bonum ret
ributionis per gloriam vero superna retributio
signatur. Qui ergo obedire preceptis celesti
bus student dies suos in bono comple
et annos in gloria. quia et cursum presentis temporis
in recto opere. et consolatorum sua perficiunt
felici retributione. Qui vero non audiunt
pertransibunt per gladium et consumentur stultitia
quia et vindicta eos in retributione percutit
et finis in fatuitate concludit. Quia enim ei
nonnulli quos a pravis moribus nec tormen
ta compescunt. Unde quosdam per prophetam dicitur Percus
sisti eos nec doluerunt. flagellasti eos
et renuerunt accipere disciplinam. Et de
quibusdam sub babilonis specie dicitur Curavimus ba
bilonem et non est sanata. de quibus rursum
dicitur Interfeci et perdidi populum meum. et tamen a
viis suis non sunt aversi. Sunt nonnunquam
deteriores existunt ex verbere quia per satis
doloribus ad pertinaciam contumaciter durum
res existunt. Qui quod peius est in blasphemie
etiam exasperatorum prosiliunt. Unde ergo dicitur Qui
per gladium transeunt et stultitia consumuntur
quia peccata que flagellis emendare debue
rat flagellis exaggerat. et hic iam p
nas percussionis sentiunt. et illic in sem
piterne retributionis supplicia non evadunt. Ex
quippe stultitia est quod sic illos iniquitas
obligat ut ea culpa eorum nec pena
B — compescat. Sequitur. Simulatores et callidi — Luce
provocant iram dei. Cum simulatores dici
apte subiunxit et callidi. quia nisi ingenio
calleat quod vidi appetentiam cogitu
simulare non potest. Sunt enim nonnulla
ea que etiam a sensu tardioribus facile

ꝑpetint. Elatõe nãqz intumescẽtes ana
rõe estib; inhiare / luxurie pulsa
ti succube etiã qꝫ obtusis sensib;
ꝑt simulacõis vo ꝑfitate exeq n q
subtilioris ingeniu fuit nõ ꝑt. Qsq;
eni talib; ẽ ad custodienda vz duo
gtinua obfuscacõe dividr vt calli
de nouit occultare qd ẽ. & ostentare
qd nõ ẽ & vã mala pmẽ & bona
falsa mutare nc se apte in hc quod
videt extolle atqz ut maiore glo
ria teneat sepe se simulat glam de
clinare. Qz ei an oclos hom sequi
do eã apphẽde nõ pt studet ple
ruqz glam tenẽ fugiẽdo. Hi itaqz si
plicitate nimie ggerunt. qz si ggnt
iã siplices nõ st. Qui at dũ dicet
simulatores & callidi nõ sbdidt mentem
h. puocat ira dei. Ira qppe di me
ri ẽ etiã nesciendo peccare puore
vo ẽ madata illig sciẽdo contraire
Herẽ bona sic despice. facẽ posse n
velle. Hi etiã ꝑpetratõe nescie intus
tenebrescunt et ostentatõe iusticie in
supficie dealbatur. Qb; voce dnica
dr Ve vob scribe & pharisei ypocrite q
siles estis sepulcris dealbatis q foris
apparet hoib; speciosa. intus vo ple
st ossib; mortuor & oi spurcitia.
Sic & vos. foris qd appet hoib; iusti
intus at plem estis ypocisi & iniqte
Foris qz ostendo servat q vivendo i
tus ipugnt. intus vo mala cogitata
exaggerat q foris aliud supducẽ
tes occultat. Qn distitũ itaqz indi
ce excusacoz iã de ignorantia hrẽ
nõ pnt. qz dũ an oclos hom oẽs
mod scitat ostentat. ipi sibi st testio
nio. qz bn vivere nõ ignorat. Dicat
itaqz rce dissimulatores & callidi p
uocat ira dei. Qd vo eos ad extinu
sequat adiunxit dicens Neqz clamabt
cũ vincti fuerit. Ois iniqq q cũ
iniqq sit scius videri appetit. et nõ
flagelli pcussiõe dephensus fateri
q iniqq sit nõ erubescit. Qi ꝑo
iniqa agens hũa de se iudicia sb spe
scitatis intercipit. etiã cũ flagelle
pcutit iniqm se pde refugit. qz
scius videri gsueuit. Hi qui at gra
ter vocata iniqm vix se supficie
tenus cofite. qz intra sua dete
gre vaci gfessiõe gfudit. Qui libe
ri vo sumg cũ ulla corrẽpcõe ca
stigam qz at vincim cũ flagel
lo pcussiõis astringimur vincti igi
tato clamag altig quito i pcussi
õe positi pctã nra patig gfitem
apd aures qppe di vox valida
devota gfessio ẽ. Simulatores ḡo
res qsqz etiã cũ pcussiõis flagella
corripiũt ad gfessioz siplicẽ nõ p
ducunt. gfessi ei peccatores refugiũt.
qz sci omi opinioẽ reseparar gtinus
eos iã ad exinu flagella feriat
gtinus ducat se ad etna supplicia nõ
ignorat. tales tñ cupiunt apd hũana
iudicia remanẽ quales se studuerat
sp ostendẽ. Dephensi etiã flagello p
cussiõis exime. qz gfessioz pura vel
afflicti exhibẽ negligit. qi vincti
clamare gtepnunt. Vn ḡo dr Neqz
clamabunt cũ vincti fuerit. Quam
vis hc intelligi et alit pt. Ois eni
qui cũ iniqq sit. dici scius ab hoib;
nõ pertimescit. & si iniqm se tacita
cogitatõe reprehẽdit. tñ dũ sepig
scm se audire cepit hc qd de se in
trinsecus tenebat amittit. cor qppe
exterig fundit. Et qz libent foris fal
sũ testiom de se recipit quale se intus
heat nõ requit. Vn fit ut vacue
laudis fomenta etiã cũ defuerit
querat. & oblitus qd ẽ appetat videri
qd nõ ẽ. Siqz qqz tales st. dũ iustos (iuste falluntur i pectore)
se an hũa iudicia simulant. dũ a
ctiões suas laudib; dignas intu
entiũ oclis ostentat. oculta eni eis
iusticia agit ut qo mitũr foris dos
falle eos se intus etiã ipi fallant
Nã oẽs ãta se solicite investigacõ
oclm pdũt. Vita ei sua discutẽ &
pscrutari dissilant. Si tales ee se
quales audiunt putat. scõs qz se
ee nõ qz ita vivunt sz qz ita dicunt
existimat. Subtili at di iudicio se
metipos intueri negligunt. qz si
de sui meriti i attestacõe ponunt
oris alieni. Qui vo subita pcussiõe
feriunt. iniqs se vl vidẽt fateri vl
sic st oio dephendẽ nõ pnt q a
scõs se hũa pfessiõe credideruñt.
Vn qo dr Neqz clamabunt cũ vincti
fuerit. Sepe ei vacui tales se an
supnũ iudicẽ venire gfidunt. q
les se hoib; motuisse cognoscunt
se qz ipos miseri nc int tormenta
dephendit. & dũ testiom false
laudis aspiciunt remediũ vere co
fessiõis amittunt. & iã vincti di
cunt et nõ clamat. qz hũae lau
dis iportunitate supati scõs se
miseri & cũ in pctis moriunt pu
tant. Qb; bn p pphtaz dr Redite (ysa xlvi)
ad cor puaricatores. Hi eni ad cor
rediret p exterioris attestacõis
vba se nõ diffuderent. Hinc qd pi
cing ẽ nob corde meo. Clamat

x cu emittitur n exageritã sine retha ho moritur / sic

vicinus ē nob [acere] q intimos ē z
tn cu p puos cogitacões spgit a
nob cor nrm longius euagat Longe
ē n celerius in deum retha z reno
ce perit z morit aĩa Longe go
ppheta puaricatore vidit cu eu
ad cor suu redire ppellit qr q se
extra fudit eo se vix possit redire
vix inuenit Aĩa go simulator meis
p eo q ab eo etiam intencõe diuid
cogitacõnu multiplicium mundacõe
Capitulum d vastat / tēa soluitur Morie i tepe
state aĩa cor Quia in tuglo na
q videbat viue cu d satat euaret
laude gaude Sz tepestate subita
aĩa cor morit q humae laudis
pessima inique letabat Plerumq subito
inopinata tepestas oe qd aer sere
nu bland immutat z tuc piclin
vitari no pt qr nc potuit puideri
Sic z simulatores q vite sue custo
dia negligut i tepestate moriue
feruntur Hinc qppe eos tbo subita
intue pcussionis eicit qs arroga
tia extimi fauoris extollit Et du
aplectunt in laude qd no st repe
te ingunt in vlcõe qd st Sic at
pu 21 Saloez d' Sicut igne gfle pbat i gflato
rio argentu z i fornace aur sic p
laus ppa iustos cruciat bat ho ore laudat Laus quippe
sua iustos cruciat iniquos exaltat Sz
iustos du cruciat pgat iniqs du
letificat repbos mrat Isti ei sua
laude pascuntur q auctoris sui gloria
no requirut Illi auctoris gloria qrut
q sua laude cruciant nemo sit itaq
qd foris d' ne si ē etia qd d' an
dei oclos ipis fauoribus vacuetur
ne huma lag robur mentis emolliat
ea qr i sui delectacõe psternat z q
adiumentu dz eē augendi opis ia
retribucõ sit laboris Cu vo sua pco
nia i dei laude tendere faciunt ea
etia desiderijs aplectunt pceptu nam
Mt 5 ē Videat opa vra bo z glificet
prem vrm q in celis ē. Vicz se go
hoibus faciunt qnes i se dq go co
gnoscat ondunt qr no studet in
se hinac laud fige s qrunt sp p
ea melius ad auctoris gliam ptin
ire Arrogantes at huiãs laudibus
mollia corda psistunt qr sine
al's auctoribus moribus corrupunt Vo q al' d'
Erut hoies seipos amantes Apte
vo h de hac cor corrupcõe sbiũ
E Et vita eor int effeiatos Du ei
vilit viuent lag tusitoria nlla
eos corrupcõe viciaret Vn et
eluis ppheta suadz d' vilit agite

et q forte cor vrm dicens ei viliter
agite du gforte cor vrm subdidit
illic qi saxu cordis muire curauit
Luxuriosi qppe meis corrupi si rebg
tusitorijs delectat ig simulator vita
int effeiatos morit sz vita eor
volnat ab angel vtriuq tn si sec
inoc discrepat ron gcordat qa
effeiatorz vita angli volndnt di
uicijs vitat eq idcliss sce pdica
cois ipugnt Quia i d' danacõe re
pbor qd agat audiuimus d' ereptõe
humiliu qd sequat audiamus Eripi
ff et pauper d'angustia sua Paup
d' angustia sua erip q cu vngsz
humilis d' hac pegnatois sue affli
ctione libat Nam z assiduis in tblo
nibus pmit ut ad regred ve gso
lacõis gaudiu pnocet. Vn se Et
reuelabit in tbulacõe aure eius
Aure in tbloe reuelat q auditu
cordis vber plagis apit Cu enim
pceps despiciaq pia distrcõe nobtu
tagit ut flagella timeamus Aure
itaq cordis tbulacõ apit qua
sepe huius mudi psperitas claudit P
Saloez naq d' Auersio puulorum
interficiet eos z psperitas stultor p
det illos Se Igit saluabit te de
B ore angusto latissime Ois q via vi
te deserens i pctor se tenebras dei
cit. serpit q i puteu vl foueam
z migit Si vo diuturna pcccõe et co
suetudie iniqtat opprimt ne ad
supiora ia possit exurge qr angu
sto ore putei coartat Vn dauid
ppheta sb spe penitentiu exorat d' Ne
me demigat tepestas aq neq vr
geat sr me puteus os suu Aq
ei mali opis iniqtas a boi stabi
lite amouit qi tepestas aq rapu
it Sz si adhuc gsuetudie no pualuit
no dimisit Qua in puteu cecidit q
hc qd diuia lex phibz ppetuit Q
si adhuc longa gsuetudo no deprimi
ineqq puteus os suu coagustat
Tanto go facilius egred q gto mi
nore gsuetudie coartat Vn pph
Ieremias cu iudea iniqtatibus lo
ga gsuetudie obstrctam fuisse gsp
in lamentacoe sua sb eius spe semel La
b ipm deplorat d' Lapsa ē in lac
vita mea z posuerut lapide sup
me In lacu qppe vita lab cu lak
iniqt inquinat Lapis vo supponit cu
etia diuia gsuetudie mes i pcto
deuorat ut z si velit exurge ia
vtrumq no possit qr moles mali
gsuetudis deprimit Sz qr diuine p

subiacet · et p9 agustia pue co
suetudis ad bone actois aplitu9
renouat' ideo d' Saluabit te d' ore
agusto latissie Latissie qppe de
ore agusto salua' q et p9 iniqtat
ingu ad libtate boni opis peni
tedo reducit' Queda naqz qsi co
clusi oris agustia e ab oppimete
mala gsuetudie exurge sa velle
n' posse Ia qd' desidio ad supna
tede s3 adhuc actu i infimis tma
ne pire corde n' tn seq ope · atz
in semetipo gdictoz pati ex semz
ipo Cu vo ita tedes aia manu
gre exaltat adima' ab agusto
ore ad latitudiez pueniit · q vi
ctis difficltatibg opa bo pficit
q gcupisset Dauid pphta gclusioz
agusti oris gspexat cu dicebat
Salua fecisti d' ncti bg aiaz mea
n' gclusisti me i ma' inici Latis
sie aut saluatu se nouat cu sb
d'et d' Statuisti i loco spacoso pe
des meos In spacoso qppe loco pe
des stabliti st qui ad gquieta bo
tendig et nlla difficltate ipedim'
Qui eu p latu locu q° volno pgimg
quillis obitis difficltatibg angu
stam' Sz h helm rec dicet sibto
iob eig sma gueniet p clpa eu
flagellatu credidit · et idco i os
agustu, cecidisse iudicat' Quo ei
validioibg eu q vidit plagis affi
ci · eo detioribg iniqtatibg cedidt
pgnari · p qto nesciebs q flagella
eig ceiit augmetu initi no pe
na pcti Cu vo eu i os agustu ce
cidisse fatea' adhuc qi latius
exeq' i quta iob pfudite tenea'
Et no hent fudamtu sbter se
de pctm fudatu no ht · q no ex
ppa na sbsistit Malu qppe sn sba
est qd tn utcuqz sit in boni na suu
calescat Ig' os agustu nllu sbt
se d' hre fudamtu · q pcti ma
nacco sbsistedi iub no ht ppu Ca
vo a fudo d' fudamtu possug
ecia fudamtu p fudo poitu no
incouenienct accipe Sic auditg
ab aure d' · et tn plerqz ipa au
ris auditg noie designa' Cu go
dicet os agustu exple pfudi vo
ragies votes sbdidit Et no hnts
fudametu sbter se Quie ei rapit
iniqtas · infug absorbet Infug
vo rec fudamtu no hre d' · qa
qsqs ab i° rapi' i inmesu deuora'
Immesa naqz eig latitudiez ex
ple pphta voles ait Dilatauit

infug aiaz sua et apuit os sm
absqz vllo tio Hic go sn timio di
latatg d' q ad se plurios trahit ·
ita sn fudo altg no incoge credit'
q eos qs in se suscipit qi in qda
abisso sue inesitat absorbet Ita
qz cu dicet Saluabit te d' ore a
gusto latissie apte sbiugit Et no
hent fudatu sbter se Qsi dicet
D' ore agusto saluabit qd sb se
fudatu no ht · Qa ei p pctm tend'
ad infiu, quie a pcto saluat de
ore agusto libat Quie vo d' ore
agusto eripit · ab infiu pfudo sb
ducit Quamq intelligi etia alit
pt Ita sic qs i puteu mergi' pu
tei fudo retine' Ita corrues qi i
quoda fudi loco gsistet aia · si sel'
lapsa i aqs se pcti mesura retinet
s3 cu pcto in q° lab' no pt ee gte
ta du cotti' ad detiora deiqt'
qi i puteo q° cecidit fudu no iue
nit q° figa' Cts3 ei fudo putei si Pu 18
finisse mesura, pcti Vn bn als d'
Pctor cu venit i pfudu maloz co
tepnit Redie' naqz dissimlat · et
inisceri s' posse despat Sz cu de
spando apli9 et apli9 pctat qi
puteo suo fudu sbtht ne vbi re
tinen possit inueniat sc' Reqes Ca 21
at mese tue erit plena pigwe
dine Reqes mese e refectio sacie
tatis iterne q pingwedie plena
d' q iterne volupt delectoe ppa
bimg mese epulas pphta desidi esurie
bat cu dicet Saciabor du manife
stab' gla tua h9 mese pocla si
tiebat d' Sitiuit aia mea ad dm
viuu qn venia et appebo an faci
ein di Helm itaqz in bto iob tpa
lia vba eterno voles retribucoe co
solari q iure debea' ei ex init
ex semetipo qi graz pmittit d' Re
qes at mese tue erit plena pi
gwedie sc' Causa tua qi impii
iudicata e · iudiciu q recipies
Bonoz ca iustia e · Sz ca qi impii
iudicqa' · q eoz iustia h' patio
flagello fatiga' vt apliore vigi
lanciaz no solu pceptoe mada
toz · s3 ecia vberi pcussioe doce
ant' Sz causa iudiciu q recipiut
q ex ea iustia q iuo viuut · tuc
in culmie iudiciarie ptatis e
mitescut vt tato tuc potetius
cucta iudicet · qnto iuc i eis
sbtilig cucta iudica' Sz helm qi
nona spodedo intulit q btus
iob sp credendo stabliter tenuit

hunt pfto' h'pa oes arrogantes ut et
malum mentientes exaggerent et si qd
forsitan bonum dicunt h' velut in
Arrogantes hunt opinioz flatu — cogitu pferunt Vn fit ut etiam doctores
se docere d audeant qr vzt scire se ta
lia solos putant Cum vo ad aq gsola
tois vba descendunt stati vilnisse se
estimant et p increpatois tunde asspite
qi qdda s' ingenium reforunt vt q ab
gdescendisse blandientes visi sit exorta
sbito increpatoe timeant Vn et mox
helm sbdidit d No te go super tra
ut aque opprimas. nec mittido locoz
inclinet te depone magnitudinez tu
az absq tribulone et oes robustos
fortitudine Ne pthas noctem ut a
scendat pph p eis. caue ne decli
nes ad iniquitatem. hac ei tepisti
Hseq pq miseria In plerisq codici
bq donoz i pane vo sz antiqoribq
locoz inueniq Sz qr expoicoe no
indiget si dicat Nec mitido donoz
inclinet te. hec magis expoi pla
cuit qd cu difficultate agnitila
videt apie. h at gnite elacois va
sunt. ipe q ea forament tuoz gndt
Sz qr helm arrogantium et btm iob
D arrogantibz et elatis et oppta reputacoe ipsorum — tene tipum diuis electoru. si ea sb
tilig discemq. etia nunc mit ettaz
guos arrogantibq ogant demiq
dti vi aliena opa etia pua im
gat. sua et mag despiciunt At
con arrogantes aena et mag d
spiciunt. sua vl q pua sit admira
et plerumq d' sunt malis bo estiant
d'aliemis at bonis mala scire
no cessat Ita du ppaz gloz gnut
pnicose studet, ut qcq vtut ab
alys agit ining nota lacerent
et bone pods accois ptant i maru
la cunis Sepe ei cu videt ab e
clesia distcte pvos corrigi. qi q
runt iniuste inocentes affligi et
intore discipline eig grnutat ap
pllacoe neqtis Vn helm figura
arrogantium hnas. btm iob qi ad
mones ait No te go super tra
vt aque opprimas Arrogantes ei
ire — motu deputant qcq a sca ectia
geriq certia discipline Et qr hu
mane laudis appetitu benig stu
det sp appare. nllos cesset distcte
senenciter corrigendos Vn et a bois
rectoribq sic snpiq deiz e oppim
estimant qs invitos cunt cohe
a vicijs — ri Auctore at dno qr i cunctis mdi
ptibq sca ectia culmine religiois
excunt. hacipaz tpale po az qua
qd' bn vtit obtrectando i vicium
elacois inflectunt Vn helm sbiugit
Nd Nec mitido locoz inclinet te
Acsi eid ectie sce humiliter mag
in pspis gsuati arrogatiui voce
dicat qr vbiq fide renentia cole
ris. caue ne eigd renen fastidq
extollaris Quosda qppe gspiciunt qr
sb religiois obtetu vito elacois
intumescunt. et q i qqda intz rephe
dunt. hec iniuste ad eme omi ptra
hunt neqq vz ppedetes q sunt i
ea qt despicientes nonerint pfte
tpalia rege. et amantes etna ple
mis desidys exptare. et dispesa oe
ptat accepte page. et humilit insit
insitu custodire. ut nec humilitas
ta cura suscepti regiminis negli
gat. nec rursu occasioe regiminis
in eis humilitas intumescat Et si
qda fortasse mit ipaz sit q no dei
sz sue glie sb religiois ptextu de
sruiunt. studet tn eos q si valet
dystete corrige. q si no valet eq
mit tolare et vl corrigendo illos
qi filios aplecti. vl tolando q
ab hostibq excep dicit namq q pe
eoz supbia lacerat vita instoru
scit q in eig eme extedit. qq thu
punite patit sz nota alieni cunis
tato mis sustine metunt. qnto et
caput suu tlia tolasse gnoscunt
De quo qppe scptum e Et cu iniqs de
putatq e. De quo rursum dr langores
nros ipe tulit et dolores nros ipe
portauit. Tanto go arrogantes et
estiacoe pnoz vita mordeat ino
centum Sit electoz ectia et illoz fa
et hoz vba tolare scit pnoz meto
tolando gnite. q et si gnti neque
rit. eoz tn ignimaz ecunt suffert
Pendit qppe qr ad duplex eig premi
pficiat. q ex eoz foris init despi
cit qr et intq vita laceran Notu
vo q no ait Nec mitido locoz exto
lat te, sz ait Nec mitido locoz incli
net te Ois ei q tpa extollit. co
ipo q extollit inclinat, qr cu sit
extig inclinat intq cadit Helm
itaq casu cordis i elacoe intu
ens ait Nec mitido locoz inclinet
te Acsi voce arrogantium sce eclie
dicat Caue ne si ammisit vend
tpe extolleris. ab intna interior
cyneis sic depone magnitudinez tu
absq tribulacoe et omis robustos
fortitudine Quos alios sce eclie
robustos accipiq n eoz q ad vi
tenda hq indi desidia. et cept sbli
mibq et gsuant pnectibq gualescit

Magnitudo itaque eius in robustiorum suorum
virtute consistit, quia tunc gloriosior redditur
cum pro defensione veritatis ad mortem usque
ab electis illius constanti virtute certatur. Ar-
rogantes autem viri subductis dum hic mundo
apertius subductis ad superna migrantibus
quia fortasse doctiores valentioresque pre-
positos hinc deesse conspiciunt, quasi so-
los se remansisse inter sanctos ecclesie su-
spicantur. Unde dum se preferunt, ei velut insu-
latantes illudunt dicentes: Depone magni-
tudinem tuam absque tribulatione et omnes ro-
bustos fortitudine. Ac si aperte exprobra-
tionibus dicant: Nequaquam te habere magne
consideras, quia subductis prioribus patribus iam
magno heres deest quia vita clueris. Dicunt ergo
hec profecto nescientes quia omnipotens deus ecclesiam
suam sine digna administratione non deserit.
Illa cum fortes ad premium vocat, eorum
vice debiles ad certamina roborat, cum
illos suscipiendo remunerat, istis labor
vires quibus remuneret subministrat. Unde
quoque eidem sancte ecclesie dicitur: Pro patribus tuis
nati sunt tibi filii, constitues eos principes super
omnem terram. In virtute quippe antiquiorum
patrum hi quoque quomodo prelati sunt subrogantur.
Sic et cum annosa arbusta succiduntur,
in eorum robore tenera virgulta succrescunt.
Sed arrogantes vi quidquid levescere non credunt
quos infimos alii noverint, et permuta-
tos venerari despiciunt quos despicabiles
fuisse meminerunt. Sancta vero in ea iusti-
ores paucos magis atque innoxios con-
spiciunt, sicut et in trituratione frugum ma-
ior est multitudo palearum. Ita et instructorum
vita ex minori estimatione contempnunt. Vi-
dent profecto quod nonnulli rectores illius tempora
in prosperitate summa eius sub prosperitate elatione
pascuntur. Vident quod religiosis reve-
rentiam quam hinc modo prelatis morien-
do deseruerint, hi exaltando in
terrenis gaudiis metuunt et perdunt
quod quasi robusti sunt sed non fortitudine.
Illa dum temporali prosperitate fulciuntur quasi quadam
debilitate roborantur. Quanto enim exterius
fortes sunt, tanto a cunctis fortioribus viribus
immanescunt. Et ideo ab arrogantibus
ei dicitur: Depone robustos fortitudine.
Ac si aperte dicatur: Illi tibi vacantes robusti
inheserunt, qui in te hoc quod docendo lo-
cuti sunt vivendo tenuerunt. Isti vero hi
qui te possident visione robusti sunt non for-
titudine, quia honorabiles quod se osten-
tare non desinunt, sed tanto imbecillio-
res et contemptibiliores sunt, quanto hono-
ris sui gloriam despicienti prosperitate preten-
sciunt. Ad arrogantes quod de plerisque
vacantibus fecerunt. Sed eorum elationis vicium
coruunt, quia omnibus quos preesse conspiciunt

tiores arbitrantur. Neque enim deus pluriorum ma-
lum tendens in estimatione eorum cunctorum. Sancta et si
minus sunt quos cognoscentes diiudicant, non-
nulli tamen sancti sunt quos ignorant. Triture
quippe tempus est et adhuc grana sub pale-
is latent, nullus ergo ex area frumentum ex-
spectabitur si hoc solum in ea esse creditur
quod superficietenus videtur. Igitur quia quos eminent
despiciunt, et in antiquorum patrum ordinibus
hos quos noverunt subrogare decernunt, alios
contempnunt. Recte subiungitur: Ne protrahas
noctem ut ascendant populi pro eis. Ac si aperte
arrogantes dicant: Ingratitudine tue ob-
scuritate non agas ut in loco fortium
innocentes subroges infirmiores. Populi quippe
nomine designantur qui quasi vulgari conversatione
dediti in cunctis appetitus passim vi-
vunt. Noctem vero protrahere est ut pro robu-
stis populi ascendant, sic per negligentiam
agitur ut doctorum fortium loca indocti
atque debiles sortiantur. Populi pro robustis
ascendunt quando hi qui numquam vivere didi-
cerunt pastorum loca perceperunt. Ad rectum
quod dici potuit si humiliter diceretur. Arro-
gantes ei viri etiam cum bona admonent,
superstitionis sue vicium excedunt. Unde plus
sic et superius deum esse increpando fe-
rire appetunt quasi consulendo resonent. Unde
et mox subditur: Cave ne declines
ad iniquitatem, hanc enim cepisti sequi
post miseriam. Hoc profecto arrogantes
ecclesie miseriam vocant quod despectio
deo eius ministros suspicantur, et eo illam
altiori elatione contempnunt, quo eam de-
spectam a deo funditus suspicantur. His
ergo signanter expositione transcursis, ista
nunc inferenda sunt que moram fecerunt,
ut signa ecclesie cognita quam compressa
qualiter credimus; audiamus etiam quod ex
his verbis a singulis sperari colligamus.
Dicit itaque: Ne te ergo superet ira ut
aliquem opprimas. Omnis per quem necesse est
aliena vicia corrigi, semetipsum
debet prius solerter intueri, ne dum alio-
rum culpas ulciscitur, ipse ulciscendi furore
superetur. Plerumque enim mentem sub obtentu
iustitie ire immanitas vastat, et dum
quasi fervet zelo rectitudinis, rabiem ex-
plet furoris, iuste quod se facere existi-
mat, quod ei ira neque dictat. Unde et
modus ulciscendi sepe transgreditur, quia
mensura iustitie non frenatur. Dignum
quippe erit dum aliena corrigis prius
illa meditari, ut prius mens a
sua deficiat accessione, prius intra
semetipsam zeli sui impetum tranquilla
equitate componat, ne si ad animadver-
tenda vicia abrupto furore trahitur,
peccatum corripiendo perpetremus. Et qui

Nota contra illos qui aliquas malefacientes alios diffamat

Ipsa correptio debet procedere alienam

als senias

culpa diiudicando insequitur immoderate
feriendo sentias non iam correptor delin-
quentis sed magis oppressio sequitur si in
vlcione ira vult quam iniretur culpa exte-
ditur. In correptione quippe vicioꝝ sub esse
debet menti iracundia non preesse ut exe-
cucioni iusticie non dampnando preueniat
sed famulando subsequatur et modum iudi-
cii possessa impleat non preueniat. Bene
itaque dicitur Non te superet ira ut aliquem
opprimas quia videlicet si is qui corrigere nititur
ira superatur opprimit aliquem corrigat.
Illa dum plus quam debet accenditur sub iusticie
vlcionis obtentu ad inmanitatem crude-
litatis effrenatur. Quod plerumque ideo
eueniunt quia corda rectorum magis conuerti
sunt solius curationis intenta. Illa dum in-
terna in hac vita appetitur et imminens co-
gitacionibus dispergitur et cum subito sub-
iectorum culpas reperiunt digne cum deo
eas iudicare nequeunt quia corda sua
terrenis transitoriis ipsa quod discre-
cionis examen colligere repente non possunt.
Commoti ergo tanto minus ad vlciscenda
peccata libram equitatis inueniunt quanto
ea frequencius sine tempore non requirunt. Vnde
cum Helin diceret Non te superet ira
ut aliquem opprimas quibus easdem causas
iusti et ire superantes exprimeret
ilico adiunxit Decimitando locorum
inclinet te. In tot quippe locis inclina-

In correptione non debet esse iracundia

Lazo C

mur in quot supernacuis curis exte-
dimur. Nam sicut locus corporis est spacium
capile ita locus mentis est imaginacio in-
tencionis cogitacionis quam dum hinc illuc
quasi impellitur si delectacione aliqua cogita-
cionis sue libenter occupatur velut in
quodam loco ponitur ut quiescat. Illa
quiescens victi tedio a cogitacione in
cogitacionem ducimur quasi fessa mente
de loco ad locum migramus. Tot itaque
loca clamemet inclinant quot sub
ortis cogitaciones vnitate boni inte-
cionis dissipant. Recta etenim mens staret
si vni tantum debuat cogitacioni semper in-
hereret. Recta mens staret si non se in-
nuinis motibus fluxa mutabilitate
prosterneret. Sed dum nunc ista petat
nunc ad illa labitur quasi per locorum multitudinem
per a statu sue rectitudinis inclinatur
et dum per plura se tendit ab vna
cui inherere debuerat intencione se
deicit. Quam tamen immutabiliter visio ex pri-
me preuaricacionis vicio iam quasi in naturam
venit. Illa cum stare aliquando in semet-
ipso nititur, a semetipso aliquo gracia
nesciendo dimanatur. Humana namque anima ab
imaginaque re cum intenditur fastidio im-

Constabilitate mentis

pellente remouetur. Sed dum inhiante
cogitanda appetit et repetere cogitata
fastidit docet ut aliunde pendeat
quo quolibet posita non requiescat. Ad illud
quippe suspensa est a quo formata et quia
ad deum solum appetendum facta est omne aliud
quod infra appetit minus est. Iure ei
non sufficit quod deus non est. Hinc est quod hinc
illuc quasi spargimur et ab imaginaque re ut
diximus fastidio impellente remoue-
mur. Delectacione videlicet aliunde querit quo pau-
set. Vnum vero quod sufficere poterat
amisit. Vnde nunc per multa ducitur ut
quia quiete rerum non potest saltem varietate
sacietur. Sancti autem viri quia tanta obseruacione
se custodiunt ne ab intencione sua
mutabiliter dissoluantur et quidem esse appe-
tunt ad cogitacionem quam diu diligunt
se solerter astringunt. In contemplacione
itaque curacionis hoc receptum est ut vna
semper stabilitate mentis perseueratur. Illa eorum
tunc mutabilitas dissipatur quia scilicet
eorum cogitacio semet indissimilis semper per-
seuerat. Hoc ergo cum labore nunc con-
tes intuitur quod post in munere gaude-
tes accipiunt. Cum in se perfecta immu-
tabilitatis virtute adoris astrinxerit cum
dicebat Vnam peccii a domino hanc re-
quiram ut inhabitem in domo domini. Hinc
paulus vnitati intencionis adheserat
dicens Vnum autem que retro oblitus ad ea que
ante sunt extentus sequor ad palmam vo-
cacionis etc. Illa si quid in eorum corde humanus
defluunt mox hoc discussio seua re-
stringit et cum quasi preuenerit cogitacio
labitur inueniuntur mox correccione ref-
renatur. Vnde fit ut ipsa mente con-
colligat et in vna quietum pronam cogi-
tacione conponat. Quia igitur status mentis
cogitacionum mutabilitate enarratur recte
ab Helin dicitur Nec magnitudo locorum in-
clinet te. Sed sepe dum iusti viri aliqua
in ipsa intencionis sue arce consistit dum
ab omni mutabilitate ipsione se colli-
git dum cogitacionis in se superflue oboritur
premunt ipsa sue rectitudinis gloria tangitur
et in tumore quippe presumpcionis elenatur. Quia
ei magis ait quanto de se humilia sen-
ciat. Scit tamen magis esse quod agit. Illa si
magis esse nescit ea penitus ommuie
custodit quod dum custodire negligit
ab in eis minus perficit ab ea funditus
amittit. Dum ergo bona iam opera
scire necesse est ut custodias excu-
ipsa eorum sentiam elacionis aditus pandit
et ad operantur corrupcione magis admit-
titur que vastitate rapiatur. Contra autem
dispensacione agitur vt conditor iusti sub-
leuatus per spiritus amissa subita con-
tentacione permittat quibus semetipsum

Lazo C

R

hel
ad

hiobs
commisso

in infirmitate veraciter videat et ab eo quem de virtutibus presumpserat iam semetipso melior elationis fastu descendat. Unde nunc bene subditur: Depone magnitudinem tuam absque tribulatione et omnes robustos fortitudine. Robusti quippe sunt motus cordis, cum non nisi quod virtutis est sentiunt. Sed magnitudinem et robustos motus deponimus, qui pulsante vicio cogimur pensare quod sumus, quia non de virtute attollimur, sed in culpa contremiscendo de ipsa obruimur qua continemur infirmitate formidamus. Multi namque de se aliquid confidunt, qui sibi ad votum vires suppetere conspiciunt; iam securitatis fiduciam arrogant, iam se idoneum et ad cuncta virtutis culmina que sola cogitatione conceperit putat. Sed cum hunc temptatio subito oborta tumultuans(?) turbabat, eas quas ante de virtutibus fuerat elatas cogitationes funditus turbat. Ac si secura quippe urbe inopinatus hostis ingreditur et repentino gladio servorum civium colla feriuntur. Nichil ergo tunc nisi gemitus luctus agitur, dum capta urbs a cunctis magnatorum suorum gloria tota intuente vacuatur. Unde nunc dicitur: Depone magnitudinem tuam absque tribulatione et omnes robustos fortitudine. Ac si aperte diceretur: Omne quod intrinsecus de bona actione intumuerat reprime, et cordis motus quos ex recto opere robustos habueras depone, quia iam in ipsa adversitate temptationis considerans quomodo fueris de te plus magis elatus existimabas. Quam videlicet magnitudinem idcirco absque tribulatione deponenda dicitur, quia nimirum cum per temptationem humilitas perficitur, prospera est ipsa adversitas que mentem ab elatione custodit. Sed tamen sine magna tribulatione non agitur, cum tranquilla mens irruente temptatione quasi repentino hoste turbatur. Ipsa namque temptationis adversitas dum se menti inserit quasdam in ea tenebras gignit, ea quia obscuritas sue caecitudinis turbat que apud se dudum virtutis dulcedine irradiata claruerat. Unde et apte subiungitur: Ne protrahas noctem ut ascendant populi pro eis. Nox quippe protrahitur cum subortus de temptatione tristitie consolatione contracta non finitur. Nox protrahitur quia meror animi confusis cogitationibus elongatur. Mens dum in mestitia posita in temptatione considerat quod a virtutis sue pristina soliditate repellitur, superductis meroribus quibusdam tenebris tegitur atque ab omni luce gaudii eius oculus clauditur, dum sollicita trepidat ne hoc quod esse dudum ceperat funditus amittat. Unde et bene dicitur quod in hac nocte pro robustis populi ascendant, quia videlicet in hoc merore temptationis pro robustis motibus cogitationes indigne et multiplices in corde prosiliunt. Nam dum in perturbatione constitutus spiritus iam pene amisso quod fuerat fluctus in se innumeros tumultus coacervat; modo tranquillitatem suam quam perdidit dolet, modo ne usque ad prava opera corruat pertimescit; modo in quo culmine steterat meminit; modo in quo vicio profundo pro delectatione iaceat attendit; modo ad resumendas vires se reparat, modo se eas posse resumere quasi victus fractusque desperat. Cum ergo super addictam mentem tam multiplices cogitationes prodeunt, hanc quasi in nocte populi consurgentes premunt. Quos nimirum populos non per se sed divine protectionis auxilium propheta sibi subiugare posse presumpserat, cum dicebat: Protector meus et in ipso speravi, subiciens populos sub me. Hii quippe mentibus populi subiguntur cum ab eis per districte severitatis providentiam cogitationes stulte dissiliunt, ut non per abrupta fantasmatum rapiantur, sed rationi subdite a corde humiliter conquiescant. Mens ergo posita in temptatione aliquid quod de se in prosperis maiora presumebat tumultus spei desperationis contabat(?) recognoscit. Unde nunc dicitur: Ne protrahas noctem ut ascendant populi pro eis. Ac si aperte diceretur: In temptatione deprehensus citius meroris tenebras incide, ne qui in tranquillitate alta sederas in perturbatione quasi deterius cogitationum te caligine confundas. Ad rem Heliu diceret si tunc cui diceret sciret. Nam beato Iob tanto minus congruunt quanto ab ipso omnia altius sciuntur. Ecce vero ut sepe diximus arrogantes dum presumunt docere quos non debent, usque ad contumeliosa increpationis verba dilabuntur. Subditur: Cave ne declines ad iniquitatem; hanc enim cepisti sequi post miseriam. Iniquitatem post miseriam sequi dicitur, qui post mala que in correptione sustinet, fervente(?) corde impatientie se furoribus inflammat. Quod beatum Iob perpetrasse Heliu credidit, quia eum inter flagella positum liberis astare(?) vocibus audivit, videlicet nesciens quia omne quod dixit non hoc de iniquitate impatientie sed de virtute veritatis protulit, quia ab internis iudiciis summa nec cum se iustificaret erravit. Sed considerandum valde est, quomodo cum diceret: Ne declines ad iniquitatem, de eadem iniquitate protinus subdidit: Hanc cepisti sequi post miseriam. Quid est hoc quod dum ad eam declinare vetuit de ea protinus quasi ad quam declinaverit iam fuerat damnat, nisi quod arrogantes viri plus videri iudices quam consolatores volunt? Unde et nonnumquam districtis ea sinis(?) feriunt que nata in corde

de varietate cogitationum

de appetitu arrogantium

suspicam̄ᵉ· ⁊ p̄ius q̄ꝫ c̄ta sit c̄lpa de
linquitiu p̄fēatᵉ inuecto distcta voꝛ
⁊ aīn p sunaꝫ peniᵉ qꝛ pdeat qd fe
ria. Quam̄s et iusti viri pleruqꝫ p
nis ⁊ occlt̄s cogitacōib; ırrgu̅edis
obuiat sꝫ du easd cogitacōes āg
q̄ peūt opa diuidūt/ pleruqꝫ ab
auditoꝛ suoꝛ cordibq ea vicia q
necdu̅ plata st̄ maᵘ corrpc̄ōis ēra
dicāt· ſꝫ ıa illa sbseq̄ ɋspiciūt ex
alys q pcedūt· Sic ei corpales me
dici quasda egritudies p ıa venis
se metiunt· qsda vō ne veniant
medētᵉ. Ita doctores sc̄ti aliı̄ iue
ta wlıa saluti restituunt; aliı̄
āt agūt in mētibq ne vꝫlnentᵉ.
In qd hᶜ solert intuend ē· qꝛ sic
c̄ta pleruqꝫ cū aspite redarguūt.
ita incta vicijs cū suglite ɋdieunt
c̄ta feruētes increpāt· incta pmum
entes deuitāt. Quā qꝛ arrogātes
viri disc̄toīs rglaꝫ nesciunt sinaꝫ
sinaꝫ iaclis sic nota sic incogita
sic c̄ta sic ecia incta ɋfigūt. Vn̄
nūc ab helm dᵉ. Caue ne decliēs
ad iniqtatē hac ei cepisti seq
pq miseria. Ca vō ea q intra st̄
loqioni allegacōe ɋthiūtᵉ istū li
bellū hᶜ fine ɋstringiq ne inmodātiq
extēdamᵉ. Incipit liber 21

Visq̄ꝫ dᵉ magis dc̄is arro
gātiā sume sinaꝫ initiᵉ
pinde solert dᵉ re hoc
qd coꝛ sc̄ia altū tumet
initēᵉ ne cū vtutū vb
moꝛ vicia colligat ⁊
i eo qp loquēdi notitiā assᵉqᵉ vme
di se impicia transfigat. Nos naqꝫ
cū fortia dice audiq· ſꝫ tū dᵉ dc̄is
fortibq tume ɋspiciq qi ortū do
c̄trie ingssi dᵉ spina rosas attigiq
Discretū qd solicitiᵘˢ nob opq ē· et
carpe qd redolet ⁊ caue qd pungit
ne si fortasse ipinde decoꝛ floꝛ legᵉ
icauta leget· magq moꝛ spina la
cetᵉ. Helm itaqꝫ doctq ⁊ arrogāᵉ p
fert aliū qd olegt· aliū qd pugat
Dic iᵉ sumed ē dᵉ eiq doctina qd
flagrat ut tū solicite caued sit
qd wlnāt. Cū miꝫa qdᵉ supiq mo
ralit intulit· Sꝫ in vbis sequētibq
ad sola se pphie archana sustu
lit. Ima ei ıa moralit deserit· ⁊
pphie summa ɋscēdit. Nec mirād
q vir arrogās implēri spu pphi
co potuit cū saul ecia i mō pphā
sint. Sꝫ hᵉ dᵉ saule cūi dicq cū
ex visiōe angli accepisse vba ro
nabilia ⁊ asina noueriq. Sed sic
irronale aial vba ronabilia edidit
nᶜ tū ad pmūtacōꝫ nāe rō accessit
Ita sepe qlꝫ indignq sc̄ta vba p pphe
tie spm̄ accepit· ſꝫ tū ad pmenda
sititas glāꝫ nō ptingit· vt et sup
se loqndo emuleat· et infra se
vmēdo torpescat. Vn̄ nūc helm re
ꝫdetoīs mei aduētū simile nō hu
liq ɋspiciat ⁊ eū pphāndo pdicat
que clat moibq ipugt dᵉ. Ecce dᵉ
ecce excelsq i fortitudīe sua ⁊ nllq
ei silis in legislatoibq. qsi dicat
Qa humilis videbᵉ i infimite. excel
sq manet i fortitᵘᵈⁱⁿᵉ. Paulo hᶜ ead
attestante q ait. Na ⁊ si crucifixq ē ex infirmitate· ſꝫ viuit ex vtute dei
dᵉ qᵒ recte subiūgitᵉ. Nllq ei silis i leg
latoib; Legislator moyses· legisla
toꝛ iosue· legislatoes ec pphte le
gislatoes. Cū eos dicē possuq q̄s
ex lege admonuisse pplm sciniq
Sꝫ hunc mediatori i legislatoib;
silis nllq ē· qꝛ isti gr̄uito vocati ex
pctis ad inocēciaꝫ redeunt· ⁊ ab his
q in semetipis expti st̄ pdicādo
alios reducūt. Redētoꝛ aūt in ho
sū pctō ē filiq sui adopcōe nec sᵉ
uit vnqꝫ qd redarguitᵉ· ⁊ sic in̄do
ex huiqꝫ ᵗᵉ logᵉ vt tū eid in̄do an
scēa dūetᵉ. Hunc mediatoꝛe di et
hom̄ qda legislatoibq vnū fuisse
credidert. Na requēti quē dicūt ho
mines ēē filiū hoīs. Rndert discīli
dicētes. Aly iohn̄eꝫ baptā· aliū
eliaꝫ· aly ieremiā· ā vnū ex pphet
Sꝫ minimꝫ petᵒ qꝛ excelsq eꝫ aput
eū eū vātas intues a legislatorib;
eqlite discnūt dᵉ. Tu es xᵉ filiq di
viui. Vn̄ recte dᵉ iᵒ sponsa i cāticis
cāticoꝛ dᵉ. In lectulo meo p nocte
qsiui quē diligit aīa mā qsiui
illū ⁊ nō iueni. Et paulo pq. Inue
nert me vigiles q custodiūt ciuitᵉ
dᵉ qqꝫ insq dicit wlnauert me
tulert palliū meū. Cū itꝫ pcorraᵉ
dᵉ Nū quē diligit aīa mea vidist
paululū cū ptrāsisse eos inueni q
diligit aīa mā. Dilcūs naqꝫ p no
ctes in lectulo qrit. qꝛ īuisibile [illegible]
cordis cubicula i tolre spus desi
datᵉ. que tū qrēs sponsa nō inue
nit qꝛ elcā qqꝫ aīa ıa qdᵉ agrē
eiq facibq flagrat· ⁊ adhuc qsita
negaᵉ spes vt amat desidiū cre
scat ⁊ qi in siti aq sbtrhīᵉ ut eqd
sit estq augeat ⁊ qᵒ hac diucius
sities desidat eqqꝫ iueniēt audiq
subiūgit Sꝫ hac qrente vigiles in
uenint ea qꝛ wlnaūt· ⁊ eiq palliū

tollit q2 vnaquaq3 aia3 redeptoris
sui spez iam recipere cu soliciti docto
res inueniut hanc p pdicacois v'bu ce
lest' amoris spiculis wlnant. et si qd
ei adhuc de vetusta qmsacoe teg
me e i mest subtrahut vt quo exuta
ab hg mudi one leuigie redd' eo i'
q'quit ab illa cuig inuenia' Vn at
sdit' paululu cu ptrsisse eos in
veni que diligit aia mea q2 vi
sionis eig mes aincia n' priarcha3
cfhacoz n' pphtar celsitudie3 n'
cuctor' hoim meslicu tusedet.
cu g' e sr hoies no inuemet Tusie
go e vigiles. et eos qs mira' aia
in eig qpacoe pspone et tuc ib q'
queba' enit si ho qd st in ex men
suaz hoim cveda' Vn bn nuc d'
nulla ei silis i legislatorib3 q3 ib v3
p infirmitate carnis nris obtutibg
apns du alios vocat aies repbat
mira indicia exhibiut q a nob co
gitari put ophendi no put Ait
naq3 in indicum ego i hunc mud'
ueni sg sit vt q no videt videat. et
q' videt ceci fiat Et rursu Cofite
or t' pr dne celi et tre q2 abscodi
sti h a sapietib3 et prudetib3 et re
uelasti ea puul' In q9 nimir indi
cis iudea repellit' getilitas ag
gat' Cd v3t fem mirari possug s
pscrutari nelates9 valeg Vn et bn
ab helm nuc d' Qs potit scruta
ri vias d dice' opatus es iniqtate
Agi apte d' Cuig pscrutari acto
no pt h9 pacto repheni pt Neo
em bn indicat qd ignat Tato go
debeg sb eig indicijs siledo qesce
quto e roz illig indicior nos cuig
no vide' Vn et bn subd' q Memto E
q' ignores opg eig d' q9 cecinerut
viri. In septua' sac. alij viri angli.
alij at pfce vite hoies meorat'
Na q2 alij vi angelg d' Daniel
pphta testa' q' ait Ecce vir gabel
fuisu q2 q2 noie viroz pfce vite
hoies exprimu' i pubijs sapia lo
q' d' O viri ad vos clamito. De
dno viri cauut cu eig nob pota3
vl supin spus vl pfti q'q2 docto
res inotescut s3 tn opg eig ignora'
q2 nimir indicia eig ipi eg q'
hunc pdicat ipenetrata venant' Et
sgnus go que pdicat et tn eig opa
ignat q2 agnoscut p gras cui a
q9 fcti st s3 eig indicia ophendere
nequt q ab eo etia sr seipos sut
Qz ei oips ds pspicue i sua ac
cone no cnit' ps ta testat' d.

Iudicia tua abissg multa Atq3 iter
Abissg sic palliu amictus eig Vn et Ecce
bn p salogz d' Inicigna q sit via
spus et q roe opingat' ossa i ve
tre pgnat' sic nescis opa di q fa
bricator e omn vt ei ymi e mlts ptines ad pde stinacos
loqr dno ad hac luce puuli ven
iut s3 vni da' ut ad redeptoz p bap tisma
redeat alr an subtrah' q3 hunc rege
nerats vnda pfudat Et sepe fideliu
filig sn fide rapit' sepe infidelu co
fessio atq3 qcessio fidei sacmeto re
nona' S3 fortasse a'qs dicat q hunc
ds acturu pne etia pg baptisma no
nerat et ideo ad bapt' gra3 cu no
pdurit Cd si ita e pcta quorudaz
peuldu9 pius q3 sunt ppetrata puui
ut Et q' ista rce seties dixit qa
oips ds q9 alios a ppetrat libat.
h in aliis etia nd ppetta qdenat Iudicia di q2 oc ta ideo venanda
Oculta itaq3 st eig indicia et quto
obscuri' nequt qspici tato deut
humilit' venari. Dica' g Mem
to q' ignores opg di d' q9 cecine
rut viri. Alsi apte d' D' q9 fortes
quiq3 locuti st eig opa tue me
tis oclis absconduit' q2 mesiua
tue notic corpe q9 hnaite cecus
beis tusceduit tuseuit Se' Omes
hoies videt eu vnusqsq3 intue' A
peul Qis ho corpo q9 ronal e co
ditg d3 ex roe colliger eu q' se
codidit deu ee Que nimir ia vi
de e qnacoz illig rocinado qspi
ce Cu vo dem sit Omes hoies
videt eu rece subiugi' vnusqsq3
intue' peul Peul qppe intueri e
no ia illu p spez cne. s3 adhuc ex
sola opm admiracoe pensare p
cul illu h' etia elci qspiciut. q2
necdu clarite illig p amore inti
me visionis apphendut Eni et s3
ia p amore iuxta st. adhuc tn ab
i9 eterne inhitacois pode disiugu'
Et quis ei bn viuedo inhereant
a qteplois eig spe loge se ee su
spirat que nimir repbi etia cu
in indico veniete viderit peul
intuet' q2 no cu in diuit' fora s3
in sola q et qphendi potat huma
mte qspiciut. q2 v3 eor oclos re
ducta tuc ad meoria sua mala
gesta reuberat. et du eig huiate
videt eiug diuit' clarite no videt
miro mo ab eig visioe que qspi
ciut loge sut S3 cu d' Memto
q' ignores opg eig ac deinde subiu
g' Omes hoies videt eu Que sic
diuig vide' e tuscedete oia eig

essentia ex ratione colligere. Valde miran-
dum est quod et ipsum cernimus et opus eius exigimus.
Dubium quippe de eius essentia non sumus
Deum ignorare est in vita de deo scire — et tamen in eius iudiciis incerti remanemus.
Patet nobis quod summum est et absconditur quod mi-
nimum illo modo, quippe sunt eius opera quo ipse et
agentem cernimus sed in actione caligamus, quia videlicet
cernimus quod fiat in certum est, sed quomodo fit quo me-
ta sic faciat incertum non est. Dicatur ergo: Me-
mento quod ignores opus eius de quo ce-
cinerunt viri. Omnes homines vident eum,
unusquisque intuetur procul. Quia enim eius
iudicia minime comprehendimus esse per rationem
videmus, quem tamen adhuc procul cernimus.
Quia ab eo fortiter nubilo infirmitatis
Cap x — Sumus separati, subditur: Ecce Deus magnus
vincens scientiam nostram. Duplici dixit Ecce
Deus excelsus. Nunc iterum dicit: Ecce Deus
magnus. Quid est quod de Deo loquens
ecce dicat et ecce repetit, nisi quod ecce
dicimus de ea re quam inveniri innuimus?
Et quia Deus ubique presens est, cum de ipso ecce
dicitur, ecce nobis non videntibus adesse
monstratur. Sed ait eum vincere nostram
scilicet narrat quam videri ab hominibus
dicat, quia etsi ex ratione conspicitur ma-
gnitudo, tamen illius nullo mentis sensu sub-
tilitate penetratur. Et quo magis de claritate
eius magnitudinis sensus infra
ipsum est, tanto ab eius scientia longe
pellimur, quanto eius potestatem nos comprehe-
ndisse suspicamur. Nam cum animus in altum
mentis intentione rapiatur, tamen magnitudinis
immensitate suspenditur, cuius tunc quod ei
ex parte conspicit, quod cum eum digne cogitare se
non posse sentit. Subditur: Numerus annorum eius
inestimabilis. Dicere intelligi de eternitate
voluit et ipsam eternitatis longitudinem
annos vocat. Cum enim brevitate temporis di-
latare volumus, momenta per horas,
horas per dies, dies per menses, men-
ses per annos extendimus. Et ea amplius
quoddam dicere volumus, sed quod diceret
latinus non invenit. In Deo annos sine
estimatione numerum multiplicat dicens: Numerus
Deum ignorare est in vita de deo scire — annorum eius inestimabilis, ut dum ea
quae apud se sunt plura multiplicat et
mentem longinque se metiri non posse
infinitas humana cognoscat. Tende
itaque oculum in eternitate ut videas
Deum vel quod est a primo vel quousque et nus-
quam finibus infidi quia esse non desinit.
Sint ipsum omnia coangustantur, ipse vero
circa omnia sine spacio extenditur, sine loco
dilatatur. Ecce cuncta quae facta sunt ea
ipsa circumscriptione quod creata sunt superiori
et inferiori fine cinguntur. Lege na-
turae quia esse incipiunt festinant non
esse. Sed quedam mirabiliter esse ceperunt ut

quamvis ea finibus superior inchoat fi-
nibus tamen inferior non constringat, et licet
esse incipiant, esse tamen in perpetuum non de-
sistat. Horum vero eternitas ideo est su-
me eterni difficilius quia eterna esse ce-
perunt. Cum ad extrema prospicimus horum
finem quo non deest non comprehendimus. Eo-
rum tamen initia cernimus cum mente retro
revocamus, et dum in eis infra supra quam
animum ducimus non capimus omnino quousque
sunt. Sed videamus ex quo Deus ait quia quidam
in eo per eternitatem longum est quod nec ini-
cio oritur nec fine terminatur nec ex quo
in semetipso recipit, nec quousque
dicatur. Ergo numerus annorum eius inestima-
bilis. Per hoc ergo quod numerus annorum illius dicitur, diu-
turnitatem eius esse ostenditur. Per hoc vero quod inestima-
bilis memoratur, hoc ipso esse infinitum et in-
comprehensibile demonstratur. Sed quia humanis
mentibus innotescit agnitio Dei, omnes
vident eum, et quia magnitudines eius admi-
rantes cernimus dum annorum illius numerus
inestimabilis habetur, restat iam ut etiam
quod agat audiamus. Subditur: Qui aufert — Cap
stellas pluviae et effundit imbres
ad instar gurgitum. Quomodo in hac vi-
ta sunt genera iustorum, unum videlicet bene vi-
vencium sed non docentium, aliud vero
recte vivencium et eadem recta docentium,
sic et in celi facie alie stelle pro-
deunt quae nullae pluviae obsecuntur, alie
prodeunt quae arentem terram magnis imbri-
bus infundant. Igitur quia etiam in sancta ecclesia
recte quidam vivunt sed tamen predicare eandem
rectitudinem nesciunt, stelle quidem sunt sed
in siccitate aeris natae, quia pro exemplo bene
vivendi luce ceteris prius, sed per predica-
tionis verbum pluere nequeunt. Cum vero in
ea quidam et recte vivunt et aliis eandem
rectitudinem verbo predicationis infundunt,
qui ad perfundendas pluvias stelle in
celum prodeunt, quae sic vite sue mun-
ditia luceat ut etiam sermone predica-
tionis pluat. An non in hoc celo astrum
pluviae Moyses exstitit, qui cum de
superius emicuit corda peccantium
quasi arentem in filiis terram sancte exhorta-
tionis pluvia ad ubertatem germinis
infundit. An non Isaias astrum
pluviae omnis est, quia eo quod luce vitae
pendebat tenuit siccitatem infide-
lium prophetando annunciandum irrigavit?
An non Jeremias et prophete ceteri velut
in celo posita astra pluviae fuerunt,
quia in predicationis culmine erecti dum
pravitate peccantium libere increpare
ausi sunt, quasi imbrium guttis obcecatorum
humanae pulverem rigando presserunt, quia
videlicet animas ab hac corruptibili carne

susceptas qr ex prīti vita supna
indicia aufert· qr a celi facie stel
le pluuie subtrahūt² et ad occultū ast
redeunt· dū pacti sunt quibus secretū
causas i thauris dispositionis intie
recondunt· Vt qr tra aresceret si subdu
cte stelle pluuie siccata fudit fluēta
cessaret· vnde dr· Qui aufert stellas
pluuie et effudit imbres ad instar
gurgitū· Ita cū prophetas abstulit eo
rū vice dns aplos misit q'ry sili
tudine gurgitū pluerent pq̄ subdu
ctis antiqs patribus altiora legis pdica
menta tacuisset· Stellas go pluui
e abscondit et instar gurgitū im
bres fudit· qr dū pdicatores legis
ad secreta et intima retulit· p dcā
sequtum vberior vis pdicationis
emanauit· Bn̄ qr p stellas plu
uie sci apli designi̅· d' q'9 iudee
repbate p Jeremia dr· Phibite sūt
stelle pluuiar et serotinus imber
nō fuit· Stellas go pluuie dns
abstraxit· atqz instar gurgitū im
bres fudit· qr cū a iudea pdica
tes aplos abstulit· doctrina noue
grē mūdū rigauit· Qd vtrūqz fa
ctū i eccla pt nō incōueniēt in
telligi· qr cū solutis corpibus ad se
cretū aplorū supiorū finē aplorū
causas retulit· qr a celi facie stel
las pluuie abscondit· Sz ablatis
stellis pluuie et more gurgitū im
bres dedit· qr etiā redūtes ad sūma
aplis p expositorū sequtum largiras
fluēta diuine scie diu abscondita
largiori effusione patefecit· Ita
qd illi sub breuitate locuti sūt· h' ex
ponēdo isti multiplr auxerūt· vn et
nō īmito ipa expositorū pdicatio g'
gitibus cōpat· qr dū mitorū p̄cede
tiū dcā colligūt ipi in eo q̄ asse
ūt pfudius dilatāt· Ita dū testio a
testionis iungūt· qr ex guttis gur
gites faciūt· Quorū vbis dū cot
tidie gētilitas docet· qr pctorum
mēs celestē sciā accipit qr stans in
tra aqua gurgitū cōdūt· Sz neqqz
se eius aplis expositores in scia pfe
rūt eū exponēdo latius locūt· hec
mīsse qppe incessāt debet· p quos
eiusd' scie inceptores extiterūt· vn
Ca 5 apte subiūg· Qui d' nubibus fluūt
Qa si ex scis aplis vis intelligetie
nō incipet neqqz p ora doctorū
largior manaret· In scptura eni sa
c p nubes mobiles qqz hoies aliqn
prophete aliqn apli designēt· p nubes
qppe mobilitas huane mētis exprim'

sic Salon ait· Qui obsuat vētū nō se
minat· et q' qsiderat nubes nūqz metet
Vētū pcul' spm immūd' nubes vō
subditos ei hoies appllat· qs toties
hunc illuc qr impellit et renouat· qties tentationes eius
i eorū cordibus suggōnū fluctus alt
nat· Qui go vēti obsuat nō seiat
qr q' tentationes vētuas metuit cor
ad bo opa nō ppoit· Et q' qsiderat
nubes nō metet· qr is q̄ ait huane
mutabilitr' tiore trepidat· incede
eterne retributiōis pnā· p nubes p
phete figuntr· sic p ps ta dr· Tene
brosa aqua i nubibus aeris· i occlta
scia i prophetis· p nubes qr apli desi
gnāt· sic p ysaiā dr· Mādabo nubi
bus ne pluāt sup ea imbre· Ipi vō
stelle sūt qr vite mitr' lucet· Ipi nu
bes qr arēte pctorū nrī tra ce
lestis intelligētie fluēt irrigāt
Si eni nubes nō eēnt neqqz eos
prophetā intuēs dixisset· Qui sūt isti qui
vt nubes volāt· Imbrui itaqz gur
gites d' nubibus fluūt· qr pfunde
pdicatores sequtum intelligētie ori
gine a scis aplis accepert· d' q'9
adhuc nubibus apte subiūg· Que
ptexūt cūcta d' sup· Nubes cū
d' sup aere ptexūt· si in celū ocu
los attollim9 nō celū sz ipas intue
mr· nc' visus in ethereas plagas pe
netrat· qr ei illas ipa sua infir
mitas occultat· et cū d' celo sol ru
tilat pūs infuso aere acies pa
scit· ut pp i celo solis radios qte
ple· Qā go carnales hoies sūmo
cū supna appete incipim· qr i ce
lū oculos leuam9 et vēd in celū a
cies tedim9· qr ipsi vsu rei cōlim
do ce spūlia r conamr· Sz qr tūsic
intelligēs in ad diuina nō sūit n'
pūs p scōrū pcedētiū exēa formet·
qr iā celū oculis nō suspicit sz nu
bes videt· qr cōphende q' di sūt appe
tit· sz vix imitari ea q̄ hoibus colla
ta sūt pt· vn et alt dr· Illuminās tu
mirabilr a motibus etnis· Qui eni ori
ente sole cōteplari nō valet irra
diatos motes aspiciat· qr et qr
ortus sit sol dephedat· Ex etnis go
motibus ds nos illūiat· qr p admi
rāda vita priū pcedētiū radio
nos sue claritatis illustrat· Ecce i stu
deuotiōis dnice et caritatis accendim'
sz in hac deuotiōe atqz caritate me
lius aura nubiū qz qteplacōe solis
fouēm· Qd eni deuotius petro· Qd carius Mt 13
Johne· Ille p deuotiōz fluida maris
dorsa calcare nō timuit· Iste per Jo 13

amore in ipso conditoris mi pectore
gemit, et qui ad conuiuii cene refectorem
venerat spiritale pabulum de sinu rede
toris sumpsit. Sz quia sigma per nubes ce
patres diximus, necesse est ut adhuc ad
medium superiorum patrum etiam deducamus.
Vitam eorum preceptis celestibus subdi per
obedientiam cupimus considerat antiquorum pa
trum vestigiis inuenimus. Ad ei abra
Gn 12 ham obedientis qui ad vnam vocem domini
cognatos et patriam deserit et pro
adipiscenda eterna hereditate ipsum filium
non trepidat ferire quem senex ex
Gn 22 et pene moriturus acceperat heredem.
Cum pacientie apprehendere virtutem cona
mur precedentium exempla conspicimus. Ad enim
ysaac pacientis qui ligna portans de
holocausto interrogat atque post
paululum loquitur ligatur et non loquitur
are supponitur et non reluctatur. Ad
quid isto viro dici pacientius potest qui qui
ad solacium ducitur et requirit ad
feriendum ligatur et conticescit, et obla
tionis holocaustum interrogat, offeren
dus holocaustum tacet. Cum accingi
ad laborem tolerantiam nitimur exem
precedentium informamur. Ad ei iacob
Gn 29 laboriosus qui apud laban tam longo
tempore premitur inter conditionis opera ex
cruciatur famulatur et vice obsequentis e
famulatur ut perfruatur primis hereditatis.
Cum arcem continentie et castitatis ascendere
exemplis nitimur precedentium solennium.
Ad ei ioseph castus qui ad desiderium
Gn 39 peccati domine ingo luxurie prim
non potuit etiam captiuus. Quid
hominis huius extitit. Sz cor dominante
negatia in seruitio liber fuit. Cum
mansuetudine repleri cupimus precedentium
exemplis adiuuamur. Ad ei moyses
Exo 32 mansuetissimus qui conuersi sui populi sedicionem
tolerat et tamen irascente domino pro eisdem
suis persecutoribus rogat se quasi pro illis
diuino furori obicit, quia in sancto eius
pectore etiam ex persequentes caritas
ignescit. Cum con aduersa formare
met constanciam nitimur precedentium
Num 13 consolatione fulcimur. Ad ei Iosue con
stantis qui ad exploranda quaslibet
gentium missus non terruit magnitudo
nec immensitas instruxit expauit. Vn
et easdem gentes quas explorando non ti
muit etiam preliando prostrauit. Cum
benignitatis culmine apprehendere cona
mur precedentium exemplis instruimur.
1 Rg 16 Ad ei Samuelem benignus qui de
principatu regendi populi deiectus suc
cessorem suum humiliter requirit et inter
quasi vngit regem, vnctum mox tolerat

persecutorem, a quo ne moriatur trepidat.
et tamen ne ei irascatur dominus rogat. Ipse
quippe cum mitteretur ait. Audiet saul
et interficiet me. Et ei per semetipsam
vitas dicitur: Quousque tu luges saulem
cum ego abiecerim eum. Ad quid viro isto
benignius dici potest, qui hunc non vult
dimittere peruiti a quo formidat occi
di. Cum ad pietatis atque benignitatis humilitatis
celsitudinem tendimus precedentium exemplis le
uamur. Ad ei dauid misericordis quid
humilius dici potest qui a rege reprobus pro
victoriis contumelias recipit. De manu
hostili gente israelitica fortiter eripuit
et tamen ipse ne moriatur quasi debilis fugit.
qui et se electum diuino iudicio et persecuto
rem suum reprobum agnoscit. et tamen eidem per
secutori suo crebra satisfactione
humiliter se subicit, et persecutoris la
cernam tollit, oram clamidis detrun
cat atque ad cacumen montis pertingens
proferat, et vno eodemque tempore quia occiden
di potestatem haberet ostendit, et ne occidatur
rogat. Ad quid in cunctis que spiritaliter appetimus
exemplis precedentium informamur. Vn de
his nubibus dicitur: Que pertexit cun
cta desuper. Tempore quippe nubium excel Ca 1
sa super nos patrum vita tegimur, ut
ad fructum fecundi germinis infundamur.
Et qui intuentes celum pluuie nubes as
picimus quasi ante bonorum facta mirando erigi
mus, et parvula que sunt celestia expe
do penetramus. Sz quia neque harum
nubium et antiquorum patrum vita nobis
vtique patefacit, in eam nubes alie
i. sancti apostoli sue lumine predicacionis ap
peret: ad hanc nubes que predicando in
dum tenerent summo redeat. Et quid per
illas in mundo dominus egerit ondat. Se
Si voluit extendere nubes quasi tento
rium suum et fulgurare lumine suo de
super, cardines quoque maris operuit. Ex
tendit nubes dominus dum ministris
suis viam predicacionis aperiens eos
in mundi latitudine circumquaque dif
fudit. Vn ac dem e qui tentorium sic
ut tentorium quippe in itinere poni
solet. Et cum predicatores sancti in mundum
mittuntur iter deo faciunt. Vn scriptum
est: Ecce mitto angelum meum ante faciem mal.
tuam qui preparabit viam tuam ante te. Et
Vn rursus per prophetam dicitur: Iter facite ei
qui ascendit super occasum. Et rursum
Deus cum egredereris coram populo tuo cum
transgredieris per desertum terra mota est.
Deus enim qui per semetipsum non localiter
vbique est per predicatores suos in mundi
partibus localiter ambulat. Vn etiam per
prophetam dicitur: Et inambulabo in eis

Iter quippe per eos agit dum humanis cordi-
bus eorum eloquio se infudit atque in hoc
itinere tentorium dei sunt. Hec corda sanctorum
quos qui in via descendo tegitur. Dum per hec
ad mentes hominum veniens agit que
disposuit et non videtur. Hinc est quod omnis
simul synagoga tentorium vocatur. Cum
cessasse a predicatione sacerdotes per Ie-
10 remiam dominus queritur dicens Non est ultra qui exten-
dat tentorium meum et erigat pelles
meas. Hinc rursum de extirpatione eius
Tr dicitur Et dissipavit quasi ortum tentorium suum
demolitus est tabernaculum suum. Tentoria enim
in unius populi cultu tunc dominus inter homines
latuit. Eundem sermonem populum tentorium vocat
Unde et recte nunc nubes iste eius tento-
rium dicuntur quia ad nos deus per gratiam
veniens inter predicatorum suorum mentes
operitur. An paulus tentorium eius non
Ro 1 erat. Cum ab Ierusalem per circuitum usque
ad Illiricum ad corda mortalium veni-
ens in eius mente dominus quiescebat. Nubes
quippe erat hominibus deo tentorium. Quia que
predicando infundebat audientibus hunc
invisibiliter in mente retinebat. Idem
Acti 8 rursum dum cathenis vinctus Romam
peteret paulo occupatus in deum la-
tebat in eius pectore quia sub tentorio ibat
deus quia et oculis videri non poterat. Et per
verba predicationis proditus iter inchoatum
gerere sine cessatione pergebat. Nubes in
moyses extitit cum prius quia plebi
Exo israelitice ducatum prebet quadraginta
annos in deserto permanens. Et sublimia
appetens a secreti conversatione populi se-
gregatus vivit. Sed tentorium dei factus
est. Cum ad renovandum populum in egyptum
missus ibat portans invisibilem in corde
veritatem cum omnipotens deus quod patescebat
in opere latebat in corde. Et ubique prius
omnia continens iterum in suo famulo in
egyptum veniens faciebat. Unde scriptum
est Vidit deus in egiptum ut redimeret sibi
populum. Certe recte dicitur per cuius incircumscripta
potentiam cuncta continentur. Quia is qui ubique
ex maiestate est quasi in via gressus
ponit in predicatione. Sed eisdem suis predi-
catoribus neque ad persuadendum verba
sufficiunt nisi etiam miracula addantur
Unde cum dicitur Si voluerit extendere
Ca nubes quasi tentorium suum recte sub-
iungitur. Et fulgurare lumine suo de- N
super. Quod ei sententie fulgura nisi mira-
cula debemus intelligere quod per prophetam dicitur Fulgura
multiplicabis et conturbabis eos. Hac er-
go nubes lumine suo desuper fulgurat
quia predicatores sanctos insensibiliter inter
tenebras etiam miraculis illustrat.
Cumque verbis iste nubes pluunt cumque

miraculis vim coruscare lucis aperiunt.
extremos iam mundi terminos in divino amo-
re conitiunt. Unde recte subditur. Cardines
quoque maris operiet. Quod fiendum quod He-
lim vocibus audivimus. Sed auctore deo
factum cernimus. Omnipotens deus coruscantibus nu-
bibus cardines maris operuit. quia emi-
cantibus predicatorum miraculis ad fines
et terminos mundi perduxit. Ecce enim cunctarum
pene iam gentium corda penetravit. Ecce
in una fide orientis limitem occiden-
tis coniunxit. Ecce lingua britannie Conversio Britanie
que nichil aliud noverat quam barbarum
frendere iam dudum cepit in divinis lau-
dibus hebreum alleluia resonare. Ecce qui-
dam tumidus iam substratus sanctorum pedibus
fuit servit oceanus. eiusque barbaros
motus quos terreni principes edomare
nequiverant. hos pro divina formidine
sacerdotum ora simplicibus verbis ligant.
Et qui catervas pugnantium infideles ne-
quaquam metuerat. iam nunc fidelis
humilium linguas timet. Quia enim per-
ceptis celestibus verbis clarescentibus quoque
miraculis virtus ei divine cognitionis infun-
ditur eiusdem divinitatis terrore frenatur
ut prave agere metuat ac tota desi-
deriis ad eterne glorie pervenire concu-
piscat. Unde hic quoque convenienter adiungitur.
P Per hec enim iudicat populos et dat escas
multis mortalibus. Per hec nimirum verba
predicatorum in guttas imbrium per hec
fulgura miraculorum deus populos iudicat.
quia eorum corda territa ad penitentiam vertit.
Nam dum superna audiunt. dum mira
opera attendunt. mox ad corda sua
redeunt. et sese de anteactis pravitatibus
affligentes eterna tormenta pertime-
scunt. Sed per easdem nubes per quas terror Predicatores consolantur et audientes affliguntur
infligitur etiam esca datur. quia magna
predicatorum dispensatio est ut sic sciant
superbientium mentes affligere ut et
afflictas noverint consolationibus eso
go nutrire contra et peccantes de eternis
suppliciis terreant. et penitentes de
superni regni gaudiis pascant. O
Nam bene ipse dispensationis ordo servatus Ca 9
est ut ordinate Helui diceret quod per
has nubes prius iudicat populos et
postmodum escas prebet. quia nimirum omnipotens
deus per predicatores suos prius nos de
prava actione corripiens concutit et post-
modum per spem consolationis nutrit. Hinc
enim divina dispensatio per has nubes
iudicavit modo non agere. neque eisdem
nubibus dixisset Accipite spiritum sanctum
quorum remiseritis peccata remittuntur eis
et quorum retinueritis retenta sunt. Et
rursum si per easdem terrena corda ma-

Mt 10 no pascet neqq; d' esurientib; ipsis
dicet dns date vos illi manducare
Ad sic tu eor maib; fem credig.
ut hec eor cottie vbis fi' sin cessacoe
videag. Ad ei agit petrg cu p eplas
loq msi ut vbi pablo cordc mea
male reina sacient. Ad paulg qd
Johnes p eplas loqntes opant n
ut metes me celestia alimta pa
piat. z inedie sue fastidiu q'mo
riebat vincat Dica go Si voluit
extende nubes qi tetoriu suu z
fulgurare lue suo dsup. cardies
qz mais opiet. p h ei indicat ppos
z dat escas mlt mortlib; Acsi
apte dicet Si scos suos i mistio p
dicacois extendit. eor qz vba m
radis adiuuat. totiq mdi lmi
tes ad fide vocat p q z pus sup
bientes indicat. z pq vbo g solaco
nutens i spe hmiles roborat Sz
cu escas dare mortlibg dicet no
tad q no ait oibg h mlt. qz vzt
2 Tess 3 scptu e No omi e fides Et q'da
Jo 8 dr ppt ea vos no audit qz ex do
2 Thi 2 no est. Et rursu Nouit dns q
st eig Vn in ipa qz eclia sca plu
rimi fide tenet. z vita fidi non
tenet. hmilit dnice sacra pcpi
ut. h hmiliari dnica imitacoe
gtepnut blada dim elogi p dica
mta gmcat. h apd se ianes m
tuore psenant Vn h qz pqqz per
cardines mais agtate eclie la
titudo signata e Apte subiugit Im
p mailg abscodit luce Immaes
gppe st q se elat cogitacoibg ex
q tollunt Con quos p ysaiaz dr ve
q sapietes estis in oclis vris et
cora vobmetipis prudetes Con
Ro 12 qs etia paulg ait Nolite pdetes
ee apd vosmetipos Sz hys ima
mbg lux abscodi qr muniz sup
bietib; vitat ggmco denegat
Mt 11 Vn p semetipaz vitas dr Cofiteor
t dne pr celi et tre qr abscodisti
h a sapietibg z pdetib; z reuelasti
ea puul Sapietes z prudetes v
vocati st supbietes Qa ei no sb
iugit Reuelasti ea stult z puul
tuore se dnasse motuit no a
cumie Vn alt dr Custodies puu
los dns Atqz ut ondar h eadem
puitas qd vocat adiug Humilia
La 10 k tg sum z libauit me Sca go sunt
mlti in eclia q puuli ee dspiut
etia in hmili loco imaes apd
se ee mime desistut hos plerq
vides honoib; extolli. voluptib;

pferri. reru mltaplicate dilatari hij
sepe mit n posse ceteris appetut. a mi
tis timeri gliant. rce viue negli
gnt. z rce vite fama hre gcupi
scut adulacoes qrut. fanoibg mtu
mescut. z qr in rebg s'pntibg copi
ose pmti st vetua gaudia no req
rut. Cuqz eos mltip x acto occupat
a semetipis etia alienos dnidant
z tn si q fidei tetaco exurgat. qr
in ea salte spetg gtmet. hac
vbis hac laboribg defendut. z cete
patrz vedicat. nc tn amat Qs Nu 32
bn apd moysen filij ruben z gad
z dimidia tribg manasse expmut
q multa iumeta z pcora posside
tes. du ex iordane ea q vidalit
cupesta gcupyscut. i repmissio
tra hedite hre noluert dicetes
Tra qua pcussit dns i gspetu filio
ru isrl regio vbima e ad pa
stu aialiu z nos fuu tui hemg
iumeta plurima. pcam qr si iue
nig gram cora te ut des nob fa
mulis tuis ea in possiooz. nc faci
as nos tnsie iordane Et ig iu
meta plurima possidet iordaqz
tnsie refugiut. qr qs mlta mdi
cplicamta occupat hitacoz ce
lestis patrie no reqrut Sz ipa eos
qua spetg tenet fides incre
pat. ne ocij dlctacoe torpescat.
dos atqz ex° suo a labois tolantia
z studio logamitas frangat Vn
eis p moysen dr Nuq fres vri
ibut ad pugna z vos hi sedebit
Cur subruitis metes filior isrl Sz
qr erubescut no defende qd co
fitet. p ead fide qua pfessi st ad
ctam ppat ea qr non s h pris
vendicat Vn ad moysen dicut
Caulas oiu fabrag z stabula
iumetor puui qr nris nbes mu
nitas. ipi at armati z accicti
pgeg ad plm an filios isrl Et
mox fortes p alijs veniut. z pro
missiois tra ab hostibg libant
z relinqut. atqz ad pasceda ar
meta ex iordane redeut. Mlti
qppe qsimg fideles tmis pntibg
occupati qi armeta ex iordaqz
pascut. qr cu fide baptismat
tota mte oi qr desidio rebg pi
tuis insiunt Et tn ut dixi q
cu fidei tetaco orit defensioni
arims accingut. hostes fidei
supando trucidat. z hedtate
tre pmissiois i fructu fidei no
amat Sic qr p illa pugnt ut

tn̄ ex illa pignera sua deponat. Ea
ei paruulos fortis sunt affectu. i ea hi
tacõe nõ sunt. Vn̄ et ad tempestam re
deunt quia ablati cacuminibus motum
qui ab spe celestium dilabuntur. ut ex
repmissiõis terram bruta aialia im
itant. quia ad pascendos varijs deside
rijs motus irronabiles quam motus
elaborant. quia eterne lucis quanta sit cla
ritas nesciunt quam transitorijs delectacio
nibus obcecantur. et dum terrenis rebus sup
biunt celestis sibi lucis aditum claudunt.
Vn̄ recte nunc dicitur. In manibus abscon
dit lucem. Sed tamen hos immanes aliqn̄
superna gratia respicit. atque ipsis rerum
humanarum occupationibus affligit.
eorum quia prosperitatibus aduersas quod sunt
vtiles tribulaciões interserit ut constri
cti ad cor redeant. atque in perituris
rebus quia inaniter occupentur agnoscant.
Vn̄ hic quia quasi subtracta lux dicitur apte
subiungitur. Et precipit ei ut rursus
adueniat. Ea vitat lumen quod
elatis occupatis quia mentibus abscon
ditur. afflictis humiliatis quia reuelatur.
Lux quippe aduenit cum afflicta
mens ipsa rebus quas de perituris rebus tribu
lacionum tenebras tolerat agnoscit
quia nil aliquid ex lumine intus perciperet nec
hoc ipsum quia lumen perdidat videret. Ad
intelligi etiam de iudeis spatium potest. qui
idcirco redemptori nostro in carne venien
ti contradicere ausi sunt. quia apud semetip
sos immanes extiterunt. Sed hijs imma
nibus lux abscondita est. quia superbi lumen
vitam dum persecuntur amiserunt. Sed
quia in fine mundi recipiendi sunt recte
subiungitur. Et precipit ei ut rursus ad
ueniat. Vn̄ etiam per ysaiam dicitur. Si fuerit
numerus filiorum israel sicut arena maris
reliquie salue fient. Tunc quippe ad
eos lux reuertitur cum ipsi ad confitendum
redemptoris nostri potentiam conuertuntur. In at
i manibus neque per deum casum verum
nomen quia duas partes orationis actius
potest intelligi quia in manibus lux ab
sconditur cum apud rectum iudicem immag
quisque in suis operibus obcecatur. cum tamen
precipitur ut rursus adueniat. quia dum
peccatores se suis viribus saluari non
posse cognouerint gratie lumen accipiunt.
et protectoris interne radijs illustrantur.
vt maiori ardore postmodum celestem
patriam diligant. quia prius in terrena di
lectione flagrabant. Sed hoc cum de eterni
patria loquimur. cum interne intra clari
tate
perdita angelorum agmina audiamus cum
rerum omnium creator prouidet quem vi
sione sua reficiens replet. Cum va

hereditas lux est et defectus eius lucis
nullus est ad nosmetipsos mente redu
cimus. et quod terrena gestamus membra co
gitamus / pensamus quod in tenebris nati atque
a radijs interne lucis alieni quanto
tanto nequius vixerunt quanto rebus corpora
libus dediti a spiritualibus longius degere
bamus / qua consideratione permotum cor
ac male sibi conscium trepidat. et tante
illius quam audit patrie eminere se
posse desperat. Vnde hic apte subiungitur.
quomodo mens pauida ad fiduciam redu
catur. Ita de hac luce mox subditur. An
nunciat de ea amico suo quod pos
sessio eius sit. et ad eam possit ascen
dere. Amicus vitam est recte creator ac
conditor. Vnde et ipsa vita discipulis dicat.
Vos amici mei estis si feceritis ea — Jo 15
que precipio vobis. Amicus quippe animi — Amicus quid est
custos dicitur. Vnde non immerito qui custodit
voluntatem dei et precepta illius imitatur
eius amicus vocatur. Hinc est quod rursum
vitas eisdem discipulis dicit. Vos autem
dixi amicos quia omnia quecumque audiui
a patre meo nota feci vobis. De hac
igitur luce eterne patrie amico suo
deus annunciat quod possessio eius sit
vt nequaquam se infirmitate sue fragilitate
desperet. neque hoc quod factus est sibi recta
tus penset. Sed tanto eminus sciat quia
illius lucis claritatem possideat
quanto nunc vicior pulsatium tene
bras verius calcat. Quod autem in permissi
one subiungitur. Et ad eam possit ascen
dere. Quod enim difficilius quam homini in terra
edito terrena et fragilia membra ge
stante celorum alta conscendere. supernorum
spirituum archana penetrare. Sed eorundem — Incarnacio christi propter fenectis
spirituum ad nos conditor venit. se quia
hominibus sub ipsis exhibuit. sic de illo
patri per prophetam dicitur. Minuisti eum paulo
minus ab angelis. Et quia inter nos et
eosdem spiritus discordante vite scanda
lum repperit intra postque mirabiliori
etiam pietate summa tenens. suscipiens
ima cum summis coniunxit. Hinc est enim
quod eodem rege nato angelorum chorus in
eius annunciacione predicatur. hymnum di
cunt et deuicta prius vite discordia
hos quos dudum desperauerunt ciues a
gnoscunt consono ore predicantes Gloria — Luce 2
in excelsis deo et in terra pax hominibus bone
voluntatis. Ac si aperte dicat Quos a
nobis malicia disiunxerat iam nunc in
terra nata vitas iungat. Hinc est enim
quod ante incarnacionem eius ante testamen
to veteri adorasse homo angelum legitur — Exo 3
nec tamen adorare prohibetur. Sed post me — Apoc 22
diatoris aduentum cum se Johannes

adorae pstrauissz audiunt Vide ne
feceris. gseruus tuus sum et fratrum tuorum. Ad
e ei hoc q prius gcredebat esse quod
adorari pg at adorari ab hoie re
cusat. n q prius hoies carnalibus
corruptoibus deditum nec ab eisd car
nalibus corruptoibus redeuntem quos ab
rectore novam commissus gtepne
bat. pgmodum vero huiaz natz iam sbstra
tam hre non potat. pro eo q hanc in
auctore suo etiam sup semetipos
videbat. Negs ei debat iam in mebris
despici sbita. q in ipso mebrorum ca
pite meruit plata venerari. Is ergo
q pro nos mor angel extitit ce
les nos angel vtute sue inmora
litatis fecit. Vnde et moriendo docuit
morte non metuere. resurgendo de
vita gfide. ascendendo de celestis
patre hedite glam. vt quo caput p
isse gspicimus illuc se sbseq et me
bra gtulet. Vnde bn et ab eod capi
te nro dr. Vbicunqz fuit corpus
illic gggabunt et aquile Vnde et petrus
ait. In heditatem incorruptibilem et
incotaminatam et inmarcescibilem gser
vatam in cel. Vnde et paulus dt. Scimus
q si terrestris domus nra hus hitacois
disolvatur q hitacoz hemus ex deo
domum non manufactam etnam in celis.
Sz si nos qz q in tra editi sumus
celum gscedis vbi e iurisum qd vitas
dt. Neo ascendit i celum n q de celo
descendit filius hois q e in celo. Cui
minimz sine stati obuiat qd hec
ead vitas dt. Pr volo ut vbi sum
ego illic sint mecum. Que x in vis
sinss non distrepat. Sz ad ingrede
h qz discordat in e mel inflamat
Omis ei nos qz i eius fide nati su
mus eius peculi corpus existis. Cuia i
mira dispesacoe piet. mebrorum
suorum dus caput fcus e. repulsa
repbor multitudie solus e etiam nob
cum. Neo ergo ascendit i celum n q de
scendit de celo filius hois q in celo
e. Cia dum nos vnum cum illo fci su
mus vnde solus venit i se. illuc solus
redijt etiam in nob. et is q in celo
sp e ad celum cotti e ascendit. qz q
diuinitate sr oia maet. huamitat
sue gpage sese cotti e ad celos
tulit. Ne ergo despet huma fragili
tas vingenti sanguine gsidet et in
pcio suo gspiciat qz magn e q tanti
valet. pendat solicite quo caput
pcessit. et q ad videndum pcept astri
git. ad spand exeplis roboret.
Cosidat celos spet supna patrie

anglorum se socia sciat. atqz i capi
te suo plata se etia angel gaude
at. Dicat i roe de hac luce intine
patre Annuciat de ea amico suo
q possio eius sit et ad eam possit a
scende Sz valde mira sr ista valde
terribilia q ho in tra editus et a ce
teris exigentibus inits lege danatus
non solum ad statum gsidacois redu
citur. sz etia glosius exaltatur vt qui pa
disum pdidit celum recipiat et non so
lum hunc debiti sui reatus non teneat
sz huic pus etpa dona cumulatius
excrescat. vt ille gteptor di imi
tator diaboli sz ad functum pme re
deat usqz ad celsitudiez gteplade
intime lucis ascedat. Cuius itaqz
cor non in hoc piet admiracoe exi
liat. cuius torpor non i sblenacoe
tante gsidacois expanescat. Vnde et
apte subdr Sup hoc expauit cor me
um et motum e de loco suo. Qa panor
dum mete pcutit. hanc a semetipa
aliena reddit. Vnde nunqz latini in
tptes extasim panore vocat. sic
p psta dr Ego dixi i panore meo
piectus sum a vultu oculorum tuorum Vbi
bzt non panor sz excessus dici potuit
Sz panor illic p excessu ponitr qz
sic in excessu ita i panore anim
alienatur Vnde hic qz gsidata luce etne
patre rea stringitur Sup hoc expauit
cor meum Acsi dicat In admiracois
excessum tustulit. Et qz noue spei
spu meus afflatus e semetipam qlis
i vetusta gnacoe fuerat reliquit
Vnde at de Et motum e de loco suo. lo
cus q ppe huani cordis e delectaco vite
psentis sz cum diuina aspiracoe tangitur
locus cordis nri mutatur etnitatis
gsidacoe Igitur amore etne patre
de loco suo aius mouetur qz delict
infimis i supnis cogitacoibus po
nitur. pius ei que eent etna ne
sciebat et pntium delectacoe torpu
erat. Simul qz ipe tunc eis amore
tunc sentia tenebat. Sz posqz que
eent etna cognouit. posqz supne lu
cis radios raptim gteplando gtin
git. ipa admiracoe sumorum ab
infimis suscitatus se eleuauit
ut illa iam ei n q etna sr libet. et de
spectis tunc sentibus sola q pmanet
requirit. Sn ergo dr Sup hoc expauit
cor meum et motum e de loco suo.
Mira pigrum cor et tremens cogitacoi
bus dudum deditum. dum repete per
excessum se ad suma suspendit co
gitacois infime locum mutauit

ht xx

Ca 12 b

1 pet 1

2 Cor 5

Jo 17

studium

x Ca 37 ab

y Ca

Sz cu p semetipaz i aore pnt sceli
p strata mes dormiat & n diuie
gre aspiatoe pulset i sinb delatoe
inty frigida insesibil qz torpescat.
nitte enit quo mo intus cogitatoe
tangat vt qualr ad spitlia sensi
ficet adingat / sz Audiet audicoz
in trore voc eig & soni d ore illig
pcedete. Hos sac eloqi e ut tu ad
audiu p auditu insinuet. audire
enid auditu dicat sic & abacuk
ait Dne audiui auditu tuu & ti
mui Vn h qz d Audiet audicone
in trore voc eig Kond vd e qz vox [illegible]
dei no i grau s in trore audiri
phibe qz imminz pctor gscz disso
la q trena st cogitat. du cor opps
su i infinitis cogitatoiby gestat.
repete diuie gre aspigctoe tagi
h an oia intlligit q cuncta q agit
districta etin indic aniaduision
puiant Audicoe ei voc dei pnb
in trore fit. vt pg vita i dulcediz
qz an districti nos indicy trore
castigat ut ia castigatos supne
dulcedins gsolatoe reficiat Na
cu nos violeta reru tpaliu de
lcta possidz & met nre octus in
sono torpois pmyt. si mani su
bita supni respecus excitam dni
clausos mox cosd ad vitat luen
octos met apeii q egig mala
memi qz districtig iudex cotr h ve
mat videg. vsat in mte qntg
ille sit tanti indic aduetg q tuc
illa angloz hoin qz frequitia q
ta vi cotr repbos ardetia pugnet
clemta qz tribluc pdeat districti
indic ore sma quia repbis dicat
Mt 25 Discedite a me maledci i igne
etnu q ppatg e dyalo & angelis
eig Eorude repboz pena an ocu
los volvit q sint iehene tene
bre cu gm caritudinis obscure
pensa Ea go supbid cor pnb t
rore geritr. vt gcussu i aore so
lide. trce inc d Audiet audi
coz in trore voc eig vbi & bn st
ingit Et soni d ore eig pcedete
Sonq d dei ore e vis tniolis irru
ens supna aspiatoe. qz cu nos
d vetulis aspirado dns replet.
penl d male gest ptiy tret Ps 3
aut p os dei vingeitg filig dei
designatu q sic brachiu eig d qz
p eu cuncta pt opa. d quo pphta
ysa ait Et brachiu dni tui reuelatu
Jo 1 e. D q iohns dt Oia p ipm fa
cta etia os dicat sic e enm q

pphta ait Os em dni locutu e h ysa 1
p quem nob oia loq acsi ouis noie
patent dicat vbu Dic nos qz p vb
lingwa dicere soleq. ut cu greca
vl latina lingwa dicitq. latia vl
greca vba intra os. Os go dni no im
merito ipm accipig vn & ei sponsa 1
i Cantic cantico dt oscle me os
culo oris sui. Acsi dicat Tangat me
dulcedie putie vingeiti filij rede
toris mei. p soni vero oris pt eius
dni spus scus designi vn & alias Act 2
i eig d spus signe septie scus e
repete d celo sonq tanqz aduenie
tis spus vehemts Sonq i d ore do
pcedit. cu gsubstalis ei spus ad nos
p filiu veniens sundite me in sesibi
litat rupit Dic d eod sono inticu
scipto atqz incorpeo os dni loq d
d meo accipiet & anuntiabit vob Jo 16
pt go & p trore voc vis fortitudis
& p soni oris dulcedo gsolatois
intlligi. Ceta qs spus scus replet Luce 7
pns cos d trena actoe trifitat
et pomod spe celestiu gsola. vt
toto pg gfitedo d pmys gaudeat
qnto pns sola supplia gspiciedo
metuebat hinc e q d vingenti
spu q d h ouis sono paulg dt No Ro 8
enit accepistis spm suitutis itez i tio
re. S accepistis spm adopcois filioz
i q clamag abba pr. hinc p semz
ipaz vitas dt Accipite spm scm Jo 20
quoz remiseritis peta remittut eis
& qz retinueritis retenta st Ecce co
usor tror vertit in ptate qz du
mala sua penitedo pniunt usq
ad exterd iudicium ascedut & h
in do posse accipiut qd pns d do
ipi metuebat Iudicatis qppe fiut
q supmu iudicem pfite timuerut
& aliena ia incipiut peta dimitte
q pns formidaverit ne retinere
pta sua Sz qz hoiem iudicem gd
spa agit mo a carnalib no vi
de Dut noiitu q deu reb hinas 2
curae no estimat & ea si fortui
tis motibg putat Eon qd rec sbdr
Subtor ois celos ipe gsidat &
luen illig sup tios tre Acsi apte
dicet Qe suma regit etia exima
et infima no deserit qz sic im
pedit magis ut tn ead ena re
giminis no ipediat a pnis Ce em
vbiqz pns. et vbiqz equal e etia
in dissilib. Sinet dissilib no est
Eq go oia respicit eq cuncta dis
ponit. q in oibg loc pnb no loca
lit tend. nc varia cinado varia

Si aut celos scos pdicatores acci
pim9 pphta attestate q ait Celi e
narrat gliaz dei / pqqz p sonu oris
aduent9 spus sci designa r et sbm
q Sub oes celos ipe osidat et
2/3 lumen illi9 sup timos tre Et naqz
nonulli q cu mira aplor opa audiut
q accepto spu sco mortuos vbo su
scitaret ab obsess demonia pellent
vmbra infirmtes amouent vera
qz pphando pdicaret z vingemitu
vbu dei om gentiu loqntes ligs
pdicaret qr has vtutes i ecclia
nuc no videt sbtcta ia ab ecclia
Heraclia que mo no fiut — supna graz suspica nesciendes pe
sare qd septu e Adiutor i optunita
tibg in tbulone Tunc qppe scta eccla
miracloz adiutoriis indiguit cu
ea tbula9 psecutois pssit Nam pqqz
supbia infideliu edomuit no ia
vtutu sig s sola mitu opa req
rit. Quis et ia p mltos eu optim
1 Cor 14 — tas exigit ondat Scptu qppe est
lingwe in signu sut no fidelibg
s infidelibg Vbi go oes fideles
st q ea exigit ut sig mostrentur
Vn tiag fortasse satisfgt9 si qd
d ipa aplica dispesacoe meora9
Act 28 — Paulg naqz egg9 pdicator mile
tu veniens et plena infidelibus
insula sciens prez publij disente
ria febribg qz vexatu orado sal
1 Thi 5 — nat z tn egrotanti Thimoteo pce
pit d modico vte vino p stoma
chu tuu z freqntes infirmtes tu
as Qd e paule q egru infidele
ad salute orado reuocas z tatu
adiutore eunglij more medici
p alimta curas / ri q ideo fiut
extiora miracla ut mtes hom
ad intiora perduca qtis p hoc
qd mir visib ondr ea q admira
bliora invisiblia reddatr Digno
qppe vtut pr publij sanado fuat
vt mte reuiniscet du miraclo
ad salute rediet Thimoteo ad
hibed foris miraclm no erat q ia
tptg intg viuebat Qd est i infru
si ppagata fide crebro miracla
no fiut qm h ipi qz apti i q9da
ia fidelibg no fecert Elevatis
go celis dus infiora osidat qr
et ablat suimis pdicatoibg in
cessant etia infima nre infirmi
curat z qi subter celos lume illi9
tre respicit timos q pg sblime
vita predetiu etia petoz mores
acty qz gre sue illustracoe qphe
dit ca z si vtutu sig nuc p vita

fideliu crebro no exerit ab eisde
tu fidelibg p vtute opm insisgz re
3 — cedit Possut etia intelligi lumen Ca 1c
illi9 sup timos tre q pdicacio scia
du gentes ad fide colligit int semiz
ipaz mudi limites clausit Vel cte
tim tre st fines om petor z sepe
qtingit ut pleriqz deu deserat et
vite sue tpa i desiderns carnalibg
extedat Sz tn supna gra respcti
in extims sunt ad dm redeut que
sint iudicia etna agnoscut cu
cta q se puse egisse meminerit
fletibg puniut atqz h n se inseq
rens opibg ondut q9 subseqnte iu
sticia totu pcto dimitti qd an de
liqrut hinc em p pphie spm
Anna dt Dus iudicabit fines t 1R 2
re Ca nimiz anacta vita deus
no iudicat qm postiora petor re
spcius supne pietatis illustrat hinc
moyses ait pmogenita asini mu
tabis oue p asinu qppe immudi
p oue inocetia designa Asini
go pmogenita oue mutare est
immude vite pmordia i inocetie
simplicitate gutere vt posqz illa petor
egit q immuda dus respuit ea
ia ageda pfeat q dei sacrifico im
ponat Ca go pg pua opa petor
qutitr z ab accomi suaz tenebris
inx fine aqu renocar / rce nuc
demu e Et lumen illi9 sr timos tre
tr qm luctu affligit ead gra q
pg facinora mete replet ia ma
le gesta ad meoria reducit s qz
hoies qz sit iuste danadg ondit
Vn fit ut petm oine qd se egisse
reminisci cottidianis fletibg inseq
z q magis valet qd iusti e cne
eo ardetig appetit iusti se gem
tibg punire Vn apte sbiug Post
eu rugiet sonitg Quie dus illustri
do replet eig vita peulo i lamtu
vtit atqz illumiate meti q mag
etna supplicia insinuat eo hac
diutig d tusacta negtia gemitibg
fatigat z dolet ho qd fuit qr bom
ia incipit vide qd no fuit Edit
quale se fuisse meminit amat q
le se ee debuisse agnoscit z sola
ia pme acritudie diligit qr cau
te osidit i qnt voluptatibg sua
delectacoe peccauit Bn go d pg eu
rugiet sonitg qr eu mete deus
ingredr costat peulo q mox pme
gemitg seqmr ut etia salubrit
flere libeat q pus d iniqtatibg
flenda gaudebat iocuditate

Sed quo audimus culpas flere, eo altiorem cognicionis vitam attingimus, quia ad videndum intimum lumen polluta dudum consciencia lacrimis baptizata renovatur. Unde post premissum rugitum apte subiungitur: Tonabit voce magnitudinis sue. Voce enim magnitudinis sue deus tonat, cum se nobis iam per lamenta reparatis quam sit magnus in supernis insinuat. Quasi enim de celo tonitruus procedit, cum nostra memoria negligencia, que torpentes divini respectus gracie pavore subito percutit, atque in terra positi sonum de superioribus audimus, quia terrena cogitantes supernorum terroris formidinem repente percipimus. Et mens iam de summis sollicita trepidat, que prius in infimis male secura torpebat. Sed istius visitacionis occulte quibus modis nobis se insinuet terror ignoratur, neque ipsius mentis acie comprehenditur, cuius ad melius intellectus commutatur. Unde apte subiungitur: Et non investigabitur cum audita fuerit vox eius.

Vox dei auditur — Vox divina auditur, cum gracia eius insipida mente accipitur, cum insensibilitas occulte surditatis rumpitur, et cor ad studium summi amoris excitatum virtute intime claritatis penetratur. Sed ista voce sive venientis spiritus qui secreta cordis insinuat, nec ipsa mens que per hanc illustrata fuerit investigat. Pensare enim non valet invisibiliter quibus se meatibus influat, quibus ad se modis veniat, quibus recedat. Unde

Jo — bene per Iohannem dicitur: Spiritus ubi vult spirat, et vocem eius audis, et nescis unde veniat aut quo vadat. Vocem enim spiritus audire est vi compunccionis intime in amorem invisibilis conditoris assurgere. Sed nemo scit unde veniat, quia ignoratur per que ora predicancium quibus se occasionibus ad nos infundat. Et nescit quo vadat, quia cum unam predicacionem multi audiunt, intelligi penitus non potest quem deserens abiciat, et cuius insidens in corde consecrat. Una quippe res foris agitur, sed non per hanc uno modo intuencium corda penetrantur, quia qui invisibiliter visibilia modificat, in humanis cordibus causarum semina incomprehensibiliter plantat.

Jo 11 — Hinc est quod resuscitato lazaro quidam crediderunt, sed tamen iudei plurimi ad persecucionis zelum ex hac ipsa resuscitacione commoti sunt. Unum quippe idemque miraculum, quod aliis lumen fidei prebuit, alios per invidie tenebras a lumine mentis excecavit. Hinc est quod uterque latro eandem et simul morientibus similiter mortem redemptoris vidit, sed eandem scribendo alter conclusit latere, non timuit, quam timendo alter honorat, atque in re una utriusque cogitacio non fuit, quia hanc intus arbiter invisibilis modificando distinxit. Sed hii occulte aspiracionis modi comprehendi nostra cogitacione non possunt, quia nimirum divine vocis vestigia nesciunt. Unde ergo dicitur: Et non investigabitur cum audita fuerit vox eius. Unde et adhuc subditur: Tonabit deus voce sua mirabiliter. Voce sua deus mirabiliter tonat, quia occulta vi corda nostra incomprehensibiliter penetrat, que dum latentibus motibus premit in timore, confirmat in amore, quanto ardencius sequimur fit quo silencius clamat. Fit enim quedam impulsionis immensitas in mente, cum intus sonet in voce divine, tanto apud nos valencius perstrepit, quanto et ab omni exteriori strepitu aures nostri surdescere cordis facit. Unde et anima mox ad semetipsam intimo clamore tollitur, miratur quod audit, quia virtutem compunccionis incognite percipit.

Exo 16 — Cuius ipsa admiracio bene apud moysen manna desuper veniente signatur. Dulcis enim cibus qui de supernis accipitur manhu vocatur. Manhu enim dicitur: quid est hoc. Et quid est hoc dicimus, cum hoc quod cernimus nescientes admiramur. Supernum igitur manna anima percipit, cum per vocem compunccionis elevata nova spe intime refeccionis obstupescit, ut divina dulcedine repleta videat mirum quod est hoc, cum ad dudum ab infima cogitacione suspenditur; ea que de supernis conspicit insolita miratur. Et quia cum hac voce corporis nostri surditas rumpitur, vetuste vite pristinus usus immutatur, ut anima superno spiritu afflata et in summis appetat que contempserat, et contempnat in infimis que appetebat, recte subiungitur: Qui facit magna et inscrutabilia. Ut enim homo terrenis usibus deditus, iniquis desideriis pressus, subito ad nova effervescat atque ad consueta frigescat, exterioribus curis renunciet, in intimis contemplacionibus anhelet, quis hac virtute superne vocis considerare sufficiat, quis considerando apprehendat quam magna sunt que deus per vocem suam facit? (De magnalibus divinorum operum.) Sed nimirum magna essent si perscrutari potuissent. Facit ergo magna et inscrutabilia, quia ostendit foris prestitorum operibus, sed latet intus ipsa qualitas operacionis. Voce sua foris eciam per apostolos insonat, sed corda audiencium per semetipsum intus illustrat, paulo attestante qui ait: Ego plantavi, apollo rigavit, sed deus incrementum dedit. Neque enim qui plantat est aliquid, neque qui rigat, sed qui incrementum dat deus. (1 Cor 3) Quamvis ergo nostris mentibus superne vocis auditum non

ipi p beat missi tn st ut vbis nob
exterioribg gdescedat vn z apte sub
Ca. 11 b iugit Qui precipit nivi ut descen
dat in tra et hiemis pluviis et
imbri fortitudinis sue. Ca. pb ta ait
lavabis me et sup nive dealbabor
Nives signt opa scoru Ad hc loco nive n pluce iusticie
cadida actig corda scoz Aq at du
cte i supioribg gstipa vt nives
fiat sz du hec ipe nives ad tra
veniut i aquaz iter ligre gutu
Aque st pdicator mentes q du ad
gteplada supna se erigut alcori
intellcu solidat Cugz i sumia gsi
daccoe rapiut vtute gfinacoib
attapiut sz qz adhuc i trib frna
dilccone rapiut vtute semet
ipos ab alto intellcu modificat z
infimis huilit pdicates more
niviu corda aretia ligre rigant
Nives go de celestibg ad tra veni
ut cu sblimia corda scoz q ia
solida gteplacoe pascut p frna
caritate ad huilia pdicacois vba
descedut Qui em nix tra cu ia
cet opit cu vo liqua rigat Ita
scoz vtg z p firmitate sua apud
deu vita pccoz ptegit z p gde
scensioz sua qi liqfca aretite t
ra ut fenctg pferat infudit Et
qz aq prius ab infimis trah ut pg
a supioribg sparsa reddat sic
sci qqz ecia cu in vtutu arce co
sistut vn elevati st gsidant ne
aliene infirmit abiecta gtepnat
Ai go aq ad trab de qbg sblevati
st redeut du g descedetes insti
pccoribg remisti no desinut qd
fuert Certe i trib adhuc paulus
2 Cor 12 fuat cu lege carnali sapiebat
sz ductg ad celestia i nive vsus
e qz qd prius infimu sapuit ad so
liditate ve intelligetie gmutat
z tu gdescedes frribg qi nix ima
repecit qz et pg vtutu culmia
qz fuit indignus agsit de Qui prius
1 Thi 1 fui blasfemus et psecutor z gtumelio
sg sz nuaz gsecutus su grignoras
feci i incdulite mea Ecce qz cle
met sue ipetulhit remisscit ut
alioz equit infirma patia Qui
ei ad tra de q supta fuat pg relu
aqua redyt du pg tata gteploris
sue archana pctore se paulg me
init ut pdesse huilit pccoribg
possit Videag i aqua h i nivis
soliditate vtenda gnalit traha
ad sumia Ait ei Siue mete exce
dig deo Videag quali ad ima nix

redeat ut du liqua infudat Ait
Siue sobrii sumg nob Videag qua
ma dnat ut z iacetes elevari vide
at z sblevata renovari Caritas
em xpi vrget nos Qua go caritas z q
scoz mentes ad supna sblevat eas
pio modamie p frna dilcoe ecia
ad huilitez gdescesiois formatre
cte de Qui pcipit nivi ut descedat
in tra Vbi z apte sbiug Et hiemis
pluviis z imbri fortitudinis sue
Ca Hiems qppe e vita prius i qua nos
z si ia spes qd supna erigit adhc
tn mortlit inee frigus torpor astri
git qz sc'ptu e Corpg qd corrup Sap
aggravat aiaz z depmit trena in
habitacio sesu multa cogitatem Sit at
h hiemis pluvias ieor pculdubio
pdicatores de qbg rz pluunt p moy Deu 32
sen dr Expecte sic pluvia eloqu
meu z descendet sic ros vba mea
Hec nimirz pluvie hiem gcut
estate cessabut qz nuc cu carna
liu oclis vita celestis abscondit
necce e ut scoz pdicacoibg irrore
Cu vo ecim inde z estg incaduit
nullg vba pdicatiu necia tuc he
bit qz veniete iudice ad cor sui
qlsz reducit ut scta ia cu agere
no valet sciat Z ex id qd sequi
depmit ex citudinis sue pena
ggscat Vn bn p prophetaz dr Cogre Je 12
ga eos qi gregë ad victiaz et
scifica eos i die occisionis In die
em occisionis scificat repbi qz
tuc scta q debuert agë senciut
cu dig punitas sue supplicia iade
clinare no prut Qua at pdicatores
sce cu vita prit i pluvie cu hi
eme cessabut Ecce excuti aie
ad etna estiua speraci sponsi
voce suadet dr Surge ppera a Ca 2
ca mea formosa mea z veni Iam
em hiemps trasyt imber abyt et
recessit Transeute qppe hieme
imber recedit qz cu vita prius
pagit i qua nos igvatie imbi
lo carnis corruptibilis torpor a
stuixat oe misteriu pdicacois
cessat Clarg qppe p nos tuc vide
big hc qd scoz nuc vocibg obscu
rig audig Precipit i dns nivi
z hyemis pluviis ut in tra de
scendat du aspiracoe sci spus
p corrigedis pccoribg corda scoz
ad ministiu pdicacois huiliat
d Vbi rece addit Et imbri forti L 18
tudinis sue Imber qppe fortitudinis dei est
pdicacio divinitatis Nam imber in

firmitatem eius, et praedicatione incarnationis eius, de qua per Paulum dicitur: Quod infirmum (1 Cor 1) est Dei, fortius est hominibus. Et rursum: Nam et si cru- (2 Cor 13) cifixus est ex infirmitate, sed vivit ex virtute Dei. Hic autem sancti viri humanitatis eius infirma praedicant, ut auditorum suorum cordibus etiam divinitatis fortia infundant. Audiamus per tonitruum nubis imbrem fortitudinis: In principio erat Verbum, et Verbum (Jo 1) erat apud Deum, et Deus erat Verbum. Audiamus et imbrem infirmitatis: Verbum caro factum est, et habitavit in nobis. Audiamus imbrem fortitudinis: Omnia per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil. Quod factum est, in ipso vita erat. Audiamus imbrem infirmitatis: In propria venit, et sui eum non receperunt. Imber ergo fortitudinis suae percipit ut in terra descendat, ex scriptorum suorum vocibus sic nobis humanitatis suae infirma praedicat, ut nobis etiam mira et fortia divinitatis suae innotescat. Sed cum virtutem nubium conditoris audimus, statim ad corda nostra formidinem compellente reducimus, et tantum super nos iudicem pendentem conspicimus, quantum egeamus indigne pensamus. Unde et hic subiungitur: Qui in manu omnium hominum signat ut noverint singuli opera sua. (E) Mala enim quae agunt homines pensare contemnunt, sed cum virtute supernae districtionis audiunt, pravorum operum hoc quod se deprimit pondus agnoscunt. Praedicatoris quippe verbis pulsati evigilant, ut pensent ad quae se supplicia antiquae actionis iniquitas trahat. Dum ergo imber fortitudinis descendit ad terram, in manu uniuscuiusque signatur ut sua opera sciat, quia dum invisibilis incomprehensibilis maiestatis agnoscitur, ab unoquoque sollemnius sua vita pensatur. Quod tamen intelligi et aliter potest. Creator quippe omnibus a cunctis insensibilibus rationalibus, quia distincta rationale quae creaturam homines condidit, quatenus quod egit ignorare non possit. Naturae enim legem compellitur scire, seu recum sine poena sit quod operatur. Nam ad iudicium cum venit, pro actione si nescire potuisset quod egit. Et ipsi ergo qui praeceptis divinis erudiri contemnunt, utrum bona an mala sint quae faciunt sciunt. Nam si bona se facere nescirent, cur de aliquibus factis in ostentatione glorientur? Rursum si mala se agere ignorarent, cur in eisdem factis alienos oculos declinant? Ipsi enim sibi testes sunt quia sciunt mala esse quod agunt, qui videri ab aliis verentur. Si enim veraciter malum esse non crederent, nequaquam hoc ab aliis videri formidarent. Unde bene per (Sap) quendam sapientem dicitur: Cum sit timida

nequitia, dat testimonium in condemnationem. Quia dum de facto suo conscientiam pulsans timor redarguit, ipse sibi testimonium perhibet damnabile esse quod agit. Unde contra per Iohannem dicitur: Si cor nostrum non reprehenderit nos, fiduciam habemus ad Deum. Fugiant ergo iniqui humanos oculos, semetipsos certe fugere non possunt, quia ei malum quod faciunt noverunt, teste habent conscientiam, habent iudicem rationem suam. In peccato ergo quod committitur prius contra se iudicium sive rationis inveniunt, et postmodum ad districtionem extremi examinis perducuntur. Et hoc est fortasse quod per psalmistam dicitur: Abyssus abyssum invocat in voce cataractarum tuarum. Quia dum miro ordine disponis, occulte malum non permittitur nesciri quod agitur, ut suo se iam iudicio peccator in conscientia condemnet, et postmodum condemnatorem propria ad aeternum iudicium sententiam properat. Abyssum ergo abyssum invocare est de iudicio ad iudicium pervenire. Clament ergo praedicatores sancti, redarguant facta peccantium, auditores autem prius condemnent verba instructorum, defendant quantum valuerint pravitates suas, atque impudenter gesta impudentius defendendo multiplicent. Certe ipsi sibi in conscientia testes sunt, quia excusabiles non sunt. Et eo ipso quo rationabilem creaturam Deus homines condidit, in manu hominum signat ut noverint singuli opera sua. Vel certe quia Helim de pravitate (Ra 19 ff) singulorum summam pertulit, illico ad ipsum pravitatis auctorem, per quem unicuique malum oboritur, mentis oculos deflectit. Ut qui uno hoc versu pravitatis membra perstrinxerat, etiam horum membrorum caput sub brevitate describat. Vel certe quia superius nubium Dei virtutes intulerat, agit nunc ut contra bonorum vitam etiam adversarii impugnatores innotescat. Nam sequitur: Ingredietur bestia latibulum suum, et in antro suo morabitur. Quo alio nomine bestiae nisi antiquus hostis accipitur? Qui deceptor primi hominis sensus inspexit et integritatem vitae illius male suadendo laniavit. Quam quia per prophetae vocibus de (Ys 35) sancta electorum ecclesia in antiquo statu restauranda promittitur: Et mala bestia non transibit per eam. Sed haec bestia tunc per redemptoris adventum per praedicatorum voces, qui post tonitrua nubium, in fine mundi illum damnatum hominem qui antichristus vocatur, inasserit. Quid aliud quam latibulum suum ingreditur, ut in antro proprio demoretur? Vas quippe iam diaboli antrum et latibulum bestiae est, ut insidias

hominibus via vite huius carpentibus
in illo et per signa lateat et per malici
occidat. Cum tamen omnium reproborum corda
etiam mente pravus (?) aptius appetat possi
det ea que per occultam maliciam quasi proprium
antrum tenet atque ad omne quod nocere
bonis appetit in eorum se obscurius
mentibus abscondit. Antrum videlicet perse
quentium corda antrum huius bestie non
fuerat (?) quia diu consiliis latuit, sed re
pente vocibus erupit clamantium: Cru
cifige, crucifige. Et quia ad laceratorem
mentis pertingere temptando non potuit
in redemptore nostro ad mortem carnis
anhelavit. Hic nimirum bestia multa et
electorum corda tenuit, sed hanc ab illis
morientis agnus excussit. Unde in evan
gelio dicit: Nunc princeps mundi huius eicietur fo
ras. Qui in ore (?) reo quasi in iudicio dum confes
siones lumen illuminans suscepit, su
perborum oculos desereus clausit. Unde ei
per prophetam dicitur: Posuisti tenebras et facta
est nox in ipsa pertransibunt omnes bestie
silvarum, catuli leonum rugientes ut
rapiant et querant a deo escam sibi. Tene
bras quippe dominus ponit cum pectoris
iudicia respondens lumen sue intellige
ntie subtrahit, et nox efficitur quia pravorum
mentes ignorantie sue erroribus ceca
ntur. In qua omnes bestie silve pertranseunt dum
maligni spiritus sub opacitate fraudis
latentes in reproborum corda pravitates
suas explendo percurrunt. In qua et catu
li leonum rugiunt, quia nequissime sed tamen
eminentie potestatis dominii spiritus in
portunis temptationibus insurgunt, qui tamen
a deo escam expetunt, quia nimirum capere
animas nequeunt, nisi iusto iudicio permitte
ntur. Unde et apte subiungitur:
Ortus est sol et congregati sunt et in cubi
libus suis se collocabunt. Qui veritatis
lumine per carnem apparente a fidelibus men
tibus excussi quasi ad cubilia recessi
sunt dum sola infidelium corda tenuerunt.
Quod videlicet illic leonum cubile hoc hic
antrum bestie dicitur. Notandum vero magnopere
est quod hec bestia nec solum antrum in
gredi, sed in eo etiam morari perhibetur.
Aliorum namque etiam bonorum mentes ingre
ditur, illicita suggerit, temptationibus fa
tigat, rectitudinem spiritus ad delectatio
nem carnis deflectere conatur, delectationem
quoque ad consensum perducere nititur, sed tamen
resistente superno adiutorio prevalere
prohibetur. Intrare ergo in mentes bonorum
potest, sed in eis morari non potest. Quia corda
iniustorum huius bestie antrum non est. Cum
enim quasi proprium possidet antrum, eorum men
tes per longiorem morabiliter tenet quia et pravis

in eis cogitationes usque ad iniquitatis desi
deria, et per iniquitatis desideria usque ad nequis
sima opera perducit. Neque enim studet rep
bi suggestiones eius recta iudicii ma
nu repellere, cuius voluptatibus appetitum
subditum delectatione serviunt. Cum quoque in
eorum cordibus primum quod oritur, mox per
studium delectationis enutritur, et cui
minime resistitur, protinus ex consensu
roboratur, statim quoque consensus ad opus
ducitur, opus vero etiam consuetudine generatur.
Recte ergo in antro hec bestia morari
dicitur, que tandiu cogitationes reproborum
tenet, quousque eorum vitam etiam actuum
primo operis perforet. Unde bene ad iudeam
per prophetam dicitur: Quousque morabuntur
in te cogitationes noxie. Neque enim re
prehendit cum veniunt, sed cum morantur.
Et in bonorum cordibus cogitationes veni
unt illicite, sed tamen morari prohibentur,
quia recti quique ne captiva domus con
scientie prebeatur, ab ipso cordis limine
hostem fugant. Et si quando repenti
nis suggestionibus usque quo primum
vestibulum surripit, ad consensus tamen
ianuam non pertingit. Hinc nimirum
bestie impulsu subite formidinis
victus ianuam cordis petrus negando
aperuit, sed eam cognoscendo restituit
flendo clausit. Corda vero antiquus ho
stis persecutorum corda non solum intrando
tenuit, sed etiam tenendo possedit. Di
catur recte: Ingredietur bestia latibulum su
um et in antro suo morabitur. Quanti
namque in eorum mentibus demorata sit di
stinctius cum eorum consilia attestatione evan
gelice narrationis audimus. In illa namque de
sebitur (?) cum redemptore nostro vivifica
re mortuos cernerent, in morte eius
cuncta anxietate crudeliter insanierunt,
quam explere tamen illum pravia desidia cre
dent vellet sed tamen populum timentes
quas occasiones occidendi quererent et in
venire non possent, quod ad votum
sue servitie alienigenarum manibus
cum quem legaliter ipsi interimere non
poterant feriendum gentibus tradiderunt,
ut ex sola potestate romanus preses
ageret quod ipsi ex sola malicia ut a
gere debuisset anhelaret. Unde et
apte subiungitur: Ab interioribus egre
dietur tempestas et ab arcturo frigus.
Hac scriptura cum cum arcturum interio
ra memorat, omnium aquilonis partem
austri plagam designat. Unde et in hoc
eodem libro scribitur: Qui facit arcturum
et oriones et interiora austri. Quia
igitur interiora austri sol fervencior ca
let, arcturus vero cursu omnino non h...

interior nomine plebs iudaica arctu
ri vero vocabulo hoc in loco plus gen
tilis exprimitur. Hii enim qui unum atque in
visibilem deum venerabat, ergo quia legi
saltem carnaliter famulabat, qui sub me
ridiano sole fervientes in fidei calo
re tenebat. Gentiles autem quia nullam
scientiam superne cognitionis attigerat, ver
sum sole frigidi sub aquilone remane
bant. Quia vero tempestas impellit, fri
gus vero autem torpore constringit, recte nunc
dicitur: Ab interioribus egredietur tempestas,
et ab arcturo frigus. Ac si aperte di
ceretur: A iudeis surget malicia perse
quens, et a gentibus pravitas permanebit. Neque
enim iudea legis precepta retinuerat,
et tamen iudea persecutionis miraculis interi
me humani generis redemptorem querebat.
Unde ex plebe hoc quod cupiunt non valen
tes ad pilati pretorium conveniunt, ut
ipse hunc perimeret quem iniuste perimere
lex nulla prohibet. Ab interioribus ergo
tempestas atque ab arcturo frigus
prodiit, dum quod iudea ex invidia pe
ciit, hoc gentilis iudex ex romana
auctoritate perpetravit. Unde bene eciam hanc
ecclesiam iudea adhuc subditur: Flante
deo concrescit gelu. Quia quo fidelium
cordibus spiritus sanctus aspirat, quam ma
iora miracula contulit, eo in infide
lium mentibus gemimus invidie torpor
excreverit, atque inde condensum plebs
infidelis obduruit. Unde huiuslibet pre
antecactam duriciam qua se astrinxerat
emolliunt. Deo enim flante in gelu versi
fuerant qui visis miraculis invidentes
dicebant: Ecce mundus totus post eum va
dit. Conspiciebat signa, cernebat
per ministros eius miracula, totum iam
mundum secutum fidei predicamenta pre
videbat, et tamen quo spiritus sanctus mundum
replevat, eo illorum mentes arcius
invidie malicia ligabat. Aqua
ergo in gelu versa est, dum eunte post eum
mundo iudea invidia pigra re
manebat. Sed quia superne pietati sup
petit eciam crudelitatis tante duri
ciam solvere atque ad amandum se cor
da infidelium ligare, post hoc gelu bene
per mox subditur: Et rursum latissime fun
duntur aque. Post gelu quippe deus la
tissimas aquas fudit, quia persequentium inde
orum seviciam usque ad mortem protulit,
eorum corda postmodum ab infidelitatis
duricia amoris sui aspiratione
liquefecit, ut tanto post desiderabilius
ad obediendum currerent, quanto prius
precepta illius obstinatius restitis
sent. Unde bene per quendam sapientem dicitur:

Sicut glacies in sereno, sic resolventur
peccata tua. Ab hoc frigido torporis ge
lu solvi propheta desiderabat, cum dice
bat: Converte domine captivitatem no
stram, sicut torrens in austro. ... aque
... ad domum revertentibus propheta dicitur: Emittet
... verbum suum et liquefaciet ea,
flabit spiritus eius et fluent aque. Aque
de gelu exeunt, quia plerique ex duris
persecutoribus magis predicatores fiunt.
Gelu ergo in aquam liquatur, cum torpor
mentium frigoris ad irrigationem vertitur
predicationis. Nam paulus frigus non erat,
qui acceptis epistulis damascum pergens
in corde fidelium quod in terra dei iacta
tum vobis semina, ne ad proficiendum opere
surgerent, restringere querebat. Sed gelu
hoc in aquam rediit, quia quos persequendo pre
mere prius studuit, hos postmodum fluen
tis sancte exhortationis infudit, ut
tanto uberius electorum messis exur
geret, quanto hanc imber dei eciam
ab ore persecutoris irrigaret. Unde et
bene subditur: Frumentum desiderat nubes.
Quid enim electi quique sunt nisi frumentum dei
celestibus horreis recondendi? Qui
nunc in terrena aree paleas tolerant,
quia in hac peregrinatione sancte ecclesie mores
contrarios reproborum portant, quousque hos
interius agricola ventilabro iudicii
dirimat, et in superna mansione ele
ctos suos quos in terra iam grana susci
piens eterni paleas ignibus tradat.
Unde bene per iohannem dicitur: Cuius ventilabrum
in manu sua, et permundabit aream
suam, et congregabit triticum in horreum
suum, paleas autem comburet igni inex
tinguibili. Sed hoc frumentum quousque
ad perfectionem fructus veniat, nubium
pluvias exoptat ut crescat, quia
bonorum mentes predicatorum verbis infun
ditur, ne ab humore carentes desideriorum
carnalium sole siccetur. Hoc frumentum
supernus agricola in mundo surgere ac
nubes desiderare conspexerat, cum dice
bat: Messis quidem multa, operarii pauci;
rogate ergo dominum messis ut mittat
operarios in messem suam. Quia igitur hic
frumentum illic messis, qui vero hic
nubes illic operarii vocantur, quia predi
catores sancti et nubes sunt et operarii:
Nubes videlicet per doctrinam, operarii per
vitam. Nubes quia verbis influunt, o
perarii quia non desinunt agere quod loquuntur.
Unde et subditur: Et nubes spargunt
lumen suum. Nubes enim lumen spargere
est predicatores sanctos exempla vite et lo
quendo et agendo dilatare. Sed cunctis
annunciationis mittere lumen spargat

Ca 11
Mt 21
Jo
Ecc 3
Aque fluentes de gelu quod sunt
Act 9
Ch
Frumentum signat electos
Mt 3
Doctores sancti significantur per nubes et operarios
Luce 10
Ca 22 11

non tn̄ ad ꝯtēda om̄ q̄ appetunt
corda puenit Ita se Que lustrat
cūcta p circuitū quocūq; eas vo
lūtas gubnat duxerit duxit Se
pe eni pdicatores sci exhortari q̄sda
volūt s; nequit sepe quosda decli
nare appetūt s; tn̄ intēne instiga
tōis pulsu exhortari eos instātis
mbe sic ꝯpellunt Videam' [illegible] dei quo
gubnat ma' & ad ea q̄ nō appetit
ducit atq; ab impulsu suo iterū
gubnat' ma' retine' Certe pau
l' cū vestimēta sua excuciens a
Corinthys discede' vellet audiuit
Act 18 Noli time' s; loque' & ne taceas
qm ego tecū sū & neo appone' t
ut noceat te quoniā mlts e m̄ pp̄s
in hac ciuitate Rursu cū ad Tessa
lonicēses voluisset ire retētus e d
1 Tess 2 Volui' veni' ad vos ego paulus
et sel' et iter s; ipedīuit me satha
nas Neq; eni p semetipm sathā
ipedire vias tanti apli potuisset
s; occulte dispēsacōis vsibus dū ad
uersa' nesciens desuiuit vt mi
nus paulus cū ad alios vellet
agi de' nō valet eis a q̄b' recede'
nō poss' potat altius pdess; Ha
bent ergo dei cūcta p circuitu lustrat
qr pdicatoris lucē mūdi fines il
luīant Sz qr dūiūs intibus subdi
te exple' nequit qd volūt recēno
pūt n' quo eas volūtas gubnat
duxit Vn & apte subd' Ad ome
qd pcepit eis sup faciē orbis tre
Sepe et cū gubnat volūte du
cunt' alit' agē appetūt s; aliter
disponūt Ita plerūq; quosda
auditores suos studet blāde cor
rige' & tn̄ eos sermo i aspitate
ducit' plerūq; quosda resecac'
aspe appetūt s; tn̄ eos vigor p
masuetus spm refrena' Hic em
nō pūt ire q° volūt ita etiā ne
quit agē sic volūt Cra enim eos
intinus arbiter tenet cū mittit.
ita etiā illos modificat' suscipit
cū pducit ut alia in cogitacōe
alia disponat s; alia in ope pa
gat aliqn alit' inchoent s; alit'
ꝯsumet Cra igr' mix hc qd d' pri
pit dicta' recte Quocūq; eas vo
lūtas gubnat duxit ad ome
qd pcepit eis sup faciē orbis
tre Eo em aptiore via pdica
tois ineūt quo ad hac nō sunt
s; pceptoris sui vibus ducūt' Vn
O adhuc subd' Siue in vna tbu
siue in tra sua siue in q̄cūq;

loco misericordie sue eas iusserit
inueniri Vna tbu p sto iudea intelli
q̄ in scriptura sac clara ac in trip
p ceteris mēorat' q̄ in hoc q' ex se re
detoris carne ptulit spale p oib;
munus accepit Tra gut s' dei sil
oib' iudea noia' q̄ tūc ei fidei sin
fructū ptulit cū tota sb idolorū
cultu delaps' gētibus erraret iudea
Locus at mie dei e ipā gētilitas
cuius ctpar distictus iudex si iuste a
īnaduertet ad recōciliacōz grē mi
qr vemet & q̄ nlla apd deu hnit
merita recōciliacōis tn̄ gram ex so
la mia accepit Vn bn̄ p paulu k 1
d' Vetera at sup mia honorate dei
Vn rursu scptu e Et q̄ nō ꝯsecu Oze 2
ta mias nūc at mias ꝯsecuta Ha
bent ergo suas dūs ducit siue in
vna tbu siue in tra sua seu in
quocūq; loco mie sue iusserit
eas inueniri qr pdicatores noui
veteris q; testamēti alii solū tbu
inde cotulit & ysrl pene totū ex
pria regni gubnacōe reprobauit
Aliqn et in tra sua hat nubes
plue fat qr eūde ysrl'ticū pplm
ad antiqua grāz pt cori pcor cap
tiuitate qz renouat Aliu loco mie
sue eas claresce' voluit qr p pdi
catores scos etiā gētibus virtutū
miracla ꝯdidit. ut ex sola mia a
migo erroris absolueret q̄s ingente
P pfidie ira deprimebat Itaq; ecce he Luc 2
lin qr fuma p ꝯphticu spm setit
qr mlta sublimīt ptulit vn arro
gās elacōis sue ponde' lassatus
nō valet portare q̄ dt Ita piactu
ciaz ptmg adiungit Ausculta h
iob sta & ꝯsida miracla dei Cu
in ꝯpacōe sui iacēte vidit quē
ad vba tāte pdicacōis adiu stact
admonuit ꝯtinus ex hc qd dicit
ausculta ꝯue bto iob ꝯtumelia
irrogat qr sic ia d' io supius dixi
arrogātia mon' e auditu
velle extorque' mīoris Sz licet
helin bona q̄ dt nesciat pensare
cm dicat nos q̄ erudiri ab oibz
ꝯuius indagae vba doctrine illius
subtilit' debe' Magna fortasse
vtiq; arte d' sta et ꝯsida mira
cla di Qui ꝯpe nōnulli q̄ dei mi
racla iacētes ꝯsidāt qr opacō
eius nō sequentes pōa admirant'
Stare ꝯpe e recte age Vn & per 1 Cor 10
paulu d' Qui se existiat stare vide
at ne cadat Et sepe q̄da diuina
miracla mirat' pdicamēta celest

pate cu audiut diligut mira opa
intue dispoicoīs obstupescut. set
tn amado & vinedo ad hec eadem
opa assurgē neglīgut iacētes go
go dei miracla gsidant q' ei9 pō̃
sciendo & no pensado amat p gte
platoz qd' in gsidācoē oclos ten
dut. s; tn p interioz sese a terenis
no erigut. Vn bn in balaam exp
bracoē d' Iacēs aptos ht oclos.
Alta naq; d' aduētu redēcoīs di
xit & q in nouissīs tpibg erat ve
tura pūidebat. s; tn ei vinēdo as
surgē noluit que videndo pdicat.
Iacēs go aptos hnt oclos q; cu
vidē de supioribg potuit que p
stratg i infimis no amat. Iacēs
go aptos oclos hnt cu eig mēte
et pphtia ad celestia tendēt. & aua
ricia in tra retmēt. Helm itaq;
q' btm iob neqq; credidit vine
do temisse qd dixit qi admo
nēs d'. Sta et gsidā miracla dei
Que adhuc d' vetuis discutit.
et qi d' ignorātia humiliās adm
git. Nuq' scis qn pcepit d's plu
uiis ut ondent luce nubiu eig. Ñ
nubes sti pdicatores st. pluuie
nubiu st vba pdicatiu. s; nubes
cu p aera tnsuolat vl pluuia de
orsu vemat nescit' qnta aqu
imēsitate portat. vl coruscg mē
pluuias erupat intlligi no valet
qd in eis ia claritat' latet. Gra
minir pdicatoēs sti si taceat. et
neqq; loquētes ondat qnta sit ce
lestis spei claritas qua i cordibg
gestat. a' religs hoibg silēs. aut
loge his despectores videnť. Cu
aut apire cepint q sit supne pa
trie remuiēracō qua intuisecg te
net cu psecucoē pssi i q vtutis
arce pfecerint inotescut. cu vi
sione despti loqndo insinuat
vn timeat. ipe g d' nubibg in
fluit pluuie luce nob earude
nubiu ondut. P vba ei pdicatoz
agnoscig ut in eas claritē vitē
qua appetit cu mag humilite ve
nēm. Hac inmiz luce paulus
disciplis ondebat cu dicēt vt
sciat q sit spes vocacōis eig que
diuitie glē hēdit eig in scis et
que sit supeminēs magitudo
vtutis eig in nos q' credig. Hanc
luce Corinthys p sciptoris vba
qi p pluuie guttas agnouerat
cu dicebat. Epistole quēs st et
fortes. pntia at corpis infirma

et sermo gteptibil'. Sed pleruq;
pdicatores sti ondē ut psint semet
ipos cupiut. nc tn pnt pleruq; la
tē ut qeti sint. appetiut nc tn pnit
tut. Nec igr' scit qn luce nubiu
pluuie ondat. qr nec gphendit
qn deus vtute pdicatoīs tbuit
ut pdicatiu glā clarescat. dicat
go. Nuqd scis qn pcepit d's pluui
is ut ondent luce nubiu eig. Ac
si apte dicat. Nuq' si vetiuos in
mdo pdicatores ia gspic' qn eos
ad pdicand' dns repleccoē spus
impellat. q9 ve modis eoz vite
claritas mdo inotescat aphēdis.
Vn adhuc apte sbiugit'. Nuq no
sti semitas nubiu. magnas scias
et pfcas. Hnt em nubes iste semi
tas subtilissias. scz scē pdicacoīs
vias. Angusta gppe porta ē q du
cit ad vita. Eos go p semita astu
gut qnos ab intencoīs eoz tmite
p lata mudi desidia euagando
no exeut. ~~Ampla et~~ Arta em bu
vinētibg cesura no ē ampla via
s; semita. i qua pdicator quisq;
gstrigit'. qr sub pceptoz custodia
solicite coagusta'. An no qi qda
angustia ē itinicis in hc qd' mdo
viue. s; d' huig mdi gcupia nil
hrē. aliena no appetē. ppa no tene
laudes mdi despicē. & p dō obpbā
amare. glaz fugē. despcm sequi.
adulatēs despicē. despicientes
honorae. mala nocētiu ex corde
dimittē. & erga eos dilcoīs graz
inmobile in corde retinē. Que
vz omia semite st s; magne. qr
qnto in pnti vita p ipā vinēdi cu
stodia aguste st. tanto ap' lig in
etna retbucoē dilatat'. Vbi apte
sbiugit'. Et pfcas scias. Pfca gppe
scia est. & cuncta hec solicite agere.
& d' se sinis mis scie inch' ee. Vnde
et apte nubes d' hac scia pfca do
cent'. cu eis voce vitat' d'. Cu
feceit' oia q pcep st vob dicite
serui inutiles sumg. Pfca scia
ē scie oia. & tn nix qnda modu
sciente se ee nescie. qr & si iam
dei pcep noui9. & si ia vtute v
boz illig solicita gsidācoē podig.
& si ia q intllexisse ex nos credig
agimg. adhuc tn apte ead' acta
qua disticoē eraminis sint discu
cienda nesci9. necdu dei faciez
cni9. necdu occlta eig gsilia vi
deg. Cunta go ē nra scia. que q
nsq; mortlit' pondē pmit' ipo

1 Cor 8 sue incertitudinis nubilo tecta⁹ d'
qua bn̄ p paulū d' Qui se existimat
scire aliqd nondū cognouit quemad
oporteat eū scire In hoc itaq3 mūdo
dū viuim⁹ tunc pfecte q̄ scienda sūt
scimus cū pficientes p intellige̅
nil nos pfecte scire cognoscim⁹ Dr̄ ergo Nū
qd nosti semitas nubiū magnas et
pfectas scias Ac si apte dicat Nunq̄
ita sūma acta cōspicio p̄dicatorum
q̄ p̄gressu p sciencia3 ad alta se eleuat
deorsū se humiliter p ɔgressu sue ig
norancie inclinat Qd q2 solius spūs
sci dono agit ut humanū cor uo
solū d' scia sz eciā d' ipa sua igno
rancia vbo pfecte doceat̄ ⁊ calore a̅mo
ris ad sup̄na ferueat dū ignora
ēe q̄ ɔgnouit i infimis pensat
Cap 27 T recte subiungit Nonne vestimenta tua
calida sūt cū pflata fuit terra au
stro Sepe btm̄ iob signare sctam eccle
siam iā dixim⁹ Vestimenta vo eccle
sie oms q̄ ei vacant inherent Vn̄ per
Is 49 pphetā dns dt Viuo ego dt dns q̄
oībus hiis velut ornamento vestieris
p austrū vo q̄ minus rectus calidus
est. nō imerito spūs scus designatur
a q⁰ q̄squis dū tangit² ab inertis sue
torpore libatur Vn̄ bn̄ i Canticis
canticorū Surge aqlo ⁊ veni aust
pfla ortū meū et fluet aromata
illius Aqlo ei iubetur ut surgat vt
minus is q̄ mortaliū corda restringit
aduersarius spūs fugiat Auster ei
venit et ortū pflat ut eius aro
mata defluant q2 p aduentū spc
sci dū mens hominis replet² ex ca
more opa⁰ vtutum spargit² ut iure iā
scorum lingua q̄ austro pflatus di
2 Cor 2 cat Xpi bonus odor sumus Vestimenta
Vestimenta eccle ergo scte eccle calida sūt dū terra austro
sūt calida pflat² q2 hii q̄ deo p fide inherent fer
uentibus caritatis studiis inardescunt dū
eorū ment sci spūs afflatu pfundit²
Qd qd ⁊ d' bto iob nil obstat intelligi
q2 ⁊ sic h in scta y eccia gnalit di
cimus ut tn̄ p mēbra eius singla spe
cialiter teneam⁹ Vnusquisq3 ei q̄ recte
viuit atq3 hoc qd alios docet ɔsue
uit q̄ tot vestimenta ht q̄t audi
tores ei concordit inherent Natura
namq3 vestimentorū ē ut p semetipa
cale nō possint sz adiuncta viuenti
corpori dū exalantes mēbrorū poros
contingūt emanante ab intimis
calore viuunt Anō minus calorē
h eadē vestimenta calefiunt sz cale
facta calore quē acceperant retine
do ad corpus reddunt Qd ergo per
vestimenta viuenti corpori adherentia
n̄ discipulorū vita inguitis bn̄ viuē
tibus ɔiuncta signat² que q̄ p po
ros calore accipit q2 ad amore
dei ⁊ exo actionis ⁊ impulsu exhor
tacionis ignescit Que velut frigus vest-
ipm̄ respuit dū a pristina iniq̄ te̅
discedit calorē que accipit retinet
q2 in eo quē p pdicamenta suscepit
feruore conualescat Doctores aut
sci dū auditores suos i amore dei
pficere sciunt ipi aplius i doctrine
vtute feruescunt ⁊ q2 eos ad sūma
inardescere ⁊ ferue conspiciunt ad
pdicandū bo celest patre validius
succendunt² Cum ⁊ si qui p eo q ad
huc vita corruptibile humane infimitatis
agunt d' qlz culpa saltē tenuiter
i opere i cogitacōe i locucōe tetant²
discipulorū suorū puectū conspiciunt
⁊ ipi vel in minimis rephensibiles
ēe erubescunt ne q̄ forte extra corti
tudinis pbeant eis q̄s p pdicacōis
vocem voce ad regulā intime recti
tudinis vocant Dū ergo vbo doctorū
attendunt auditores q̄ vest ex
viuenti corpe vestimenta calefiunt
Sz dū ex pfectu auditorū eciā vita
doctrinā pficit q̄ ex calefactis ve
stimentis calor ad corpus redit Sz ne
q̄sq3 s' doctores tribuat q̄ audito
p exhortacō3 sua ad sūma pficere
videt q2 n̄ scus spūs eorū corda
repleat ad aures corporis vox do
centiū incassū sonat Hor ingre ei
voce extius ingr'i pnt sz hac in
timus imprime nō pnt Neq3 ei q̄ 1 Cor 3
plantat est aliqd neq3 q̄ rigat sz qui
incrementū dat deus Dicat ergo Nonne
vestimenta tua calida sūt dū pfla
ta fuit terra austro Ac si inimiu
tuc auditores q̄ iā bn̄ viuentibus
doctoribus inherent calorē supni a
moris accipiunt cū p flatū sci
spūs excitant² Ac si apte bto iob
dicet Incassum ⁊ tribuis si q̄s p te
in vtutibus contemplaris q2 hii quos
p te incaluisse estimas n̄ eos spc
sci calor attingeret frigidi i sua
insensibilitate remanerent Postqua
vo h fortis dixit p arrogantiam
leuitate motus irrisionis ilico vba
b subiungit d Tu forsitan cū eo Cap 26
fabricatus es celos q̄ solidissimi
q̄ ere fusi sūt Qui p celos hi q
in celestibus sūt conditi angelici spūs
designari Vn̄ ⁊ in orōe ma dicit
voce vitate instituitur Fiat volu
tas tua sicut in celo et in terra

Ut nimirum volūtas dei sic a supi
ori cātura agit̄ᶻ· ita in oib3 et ab
hūa infimite seruetᶻ· Unᵈ qᵘ bn̄ dᶻ·
Q' solidissimi q̄si ere fusi st̄· Natā
nāq3 eris ē difficile rubigīe cōsu-
mi· Et ūtutes anglice q̄ in diuino a-
re fixe psteterit· lapsis sr̄bietibg
angel'· hᶜ in immē' retributōne
acceperāt· ut nulla ia rubigie sur-
ripientē ebē mordeatᶻ· ut in cō
tēplacōe cōditoris sui felicissie per-
maneat· ⁊ in hᶜ qᵃ st̄ cōditi etna
stablite subsistat· Sed bn̄ apud
Gen· moysen d' ipa mūdi origie histoᵉ
ūba testātᶻ· cū ⁊ pm̄s fcm̄ celū dᶻ
et hocīde pōmod' firmamtū vocaᶻ·
qᶻ v3 nā anglica ⁊ pm̄s subtil' in
supioribg cōdita· ⁊ pᵍ ne vnqua
possit cadē immāblius cōfirmata
ē· Ut etiā p celos ut sepe dixiᵍ
elcōr mētes expmi· a cūct' tre-
nis cōtagiis intimo amore suspē-
se· q̄ q̄uis corpe degāt ī infi
mis· q̄ tn̄ corde ia herent sumis
phil· vācit' dicit̄ Ura cōūsacō in cel' ē·
Q' solidissimi ut es fusi st̄· q̄ ab
integrite cepte fortitūis nulla
mutablitᵉ rubigīe cōsumūtᶻ· Q'ᵍ
et fortit' cōn cōuisa diuācibus
Luc 2 auctois voce dᶻ Uos est q' pmā-
sist' mecū in tēptacōibg meis· Sᶻ
q̄uis doctᵍ et arrogās cū irride
sciā vitā inti· irrisiōis sue for-
tia dcā pmisceat· a dict' tn̄ forti
bg sp ad supnatna dī ūba dila
bitᶻ· Ita iter decidēdo sbiūgit Qn̄
de nob q̄d dicāᵍ ei· nos ei inolu-
ti teneb's· Acsi dicat Tu q̄ iam
magna intlligētie luce pfrue-
ris· ūnde doce nos q' ignoratie
tenebris inolūmᶻ debeas· Q' mox
ab irrisiōe resiliēs d'spiciēdo sbiū
xit· Quis narrabit ei q̄ ego loq̄r·
Acsi apte dicat· Que eoᵈ d' sūis
laudibg acute seciens nō audita
loq̄r· q̄s h narrac vel pq̄q3 audicit
pt 3 q̄ cū doctina ⁊ arrogātia
in vnīᵍ mētis hitacōe cōfligit
a loquit' ore nō solū sonat vnīe
di leuitas s3 cōgnitas senoendi
pq̄q3 helm p arrogātia leuiter
intumnit dicēs· Qs narrabit
ei q̄ ego loq̄r· mox p doctinā
sbdidit Etiā si locutᵍ fuit ho
denorabitᶻ· Oīe q̄d aqᵖ deuo- x
rat hᶜ pitrorsū ēhet ab intuē-
tm̄ oclis celtat· ⁊ rem q̄ videri
in supficie potuit ī pfūdū ra
pit· ho igᶻ cū de deo tacet p

ratcōr in q̄ ē conditᵍ ee āqᵖ videtᶻ·
⁊ si loq̄ d' dō cepit· ilico q̄ si inclu-
sit ondᵗ· q̄ immēsitē magnitūdiᵍ
deuoraᶻ· ⁊ q̄si in pfūdū raptᵍ ab-
scondᶻ· q̄ fari ineffabile cupiens
ipā sue ignorātie angusti a d'glu-
titᶻ· loqᶻ eim̄ caro d' spū· circūscptᵍ als cor. 10
spūs d' incircūscpto· cātua d' cato
re· tpal' d' etno· mutabil' d' inmu-
tabili· mortlis d' viuificāte ⁊ q̄si
in teneb's poitᵍ etimū lucē sic ē
nesciat· ho d' etnite dissere cu-
piēs cecᵍ loqᶻ d' luce· Si q̄o locu-
tᵍ fuit ho deuorabitᶻ· Qa si effa-
ri ho d' etnitate sic ē appetit· cō
hᶜ q' subtrhit q̄d de illa vl' tacitᵍ
sentit· Sᶻ ecce etnitas tūc vere
hoībg innotuit cū se eis huāitate
suscepta inuanit q̄ q̄ necdū re-
uelata fuāt d' eisdē hoībg hoībg
rete subiūgitᶻ· At nūc non videt
lucē d' quia nimirū lucē etiā per ysa 9
pphtā̄ dᶻ Ppl's q̄ sedebat ī tene-
bris· vidit lucē magnā· Sᶻ h eād'
lux qualit' ab hoībg videaᶻ insi-
nuat cū ptinᵍ sbdit· Subito y
aer cogetᶻ ī nubes· Aer q̄ppe
ita ipa tenuite spgitᶻ ut nulla
firmite solideᶻ· nubes aūt tanto
firmiores st̄ q̄nto dēsiores· Quid
g̃o p aerē n' metes sclarīū desi-
gnātᶻ· q̄ īmūs vite hᵍ desiderīs
dedite hūc illuc q̄ more aeris Ag tuᵒ aplor p gnersiōe
fluide disp̄gūtᶻ· Sᶻ aer ī nubes
cogitᶻ· cū fluxe metes p supni
respcūs grāz ūtut' soliditē robo
rantᶻ· ut intra sinū cordis rete se
tenēdo se colligat ⁊ ī vanis cogi
tacōibg nō hiāstāt· Aer petrᵍ fuit
cū p terrena desidia sppᵍ eū quāi
auxa tuusies p vita carnis circa
pistacōis agitabat· Aer ceᵗ' dēs
apli extiterūt· q̄ iā p legē alta
didicerāt· sed necdū p fide rectā
sēpiebāt· Subito aūt aer ī nubes
coactᵍ ē· q̄ p respcūs supne grē
fluxa corda piscatūi ī solidite
versa st̄ pdicatorz· ut qoz infir-
me cogitacōes fortia sciendo
densescerēt· ac more nubiū aq̄s
scīe caperent ⁊ subt' iacēte tra
ūbis pdicacōis irrigaret· Quo
pacto inūstiō ad secreta celi rec-
vērt· atq3 ad etnā regē finito
laborē puenireⁿ Un̄ ⁊ bn̄ mox
subdᶻ Et ventᵍ trāsiēs fugabit Act 2 1 3
eas· ventᵍ trāsies nubes fugāt· q̄
vite tpalis excursᵍ a carne apo
stolos subtrhit· ⁊ eos a tre sup

fine in secreta rege qui in celorum
sedibus abscondit. Sed quia usque ad
mortem predicare non desinunt et per
tot vite spacium more nubium cum
vbere pluuia exeunt. Ad eorum labo
ribus in extrema aqua adiungit cum per
tinus subdit. Ab aquilone aurum ve

Conuersio gentium — niet. Per aquilonem nisi petrorum frigore
constricta gentilitas designatur quam
ille sub iugo tirannidis sue tenu
it qui superbiens dixit. Sedebo in mon
te testamenti in lateribus aquilonis

ysa xiiij — ascendam super altitudinem nubium similis
ero altissimo. Ad vos autem nomine nisi
fideles aurum exprimuntur. De quibus per

Tren — ieremiam dicitur. Quomodo obscuratum est au
rum mutatus est color optimus. Aurum
quippe obscuratum doluit. quia in quidam
claritate innocentie versam in culpe in
quedine vidit. Ab aquilone ergo au
rum venire dicitur quia per respeccionem gracie re
dentoris gentilitas dudum perfidie tor
pore frigida mentes scilicet ecclesie preciosa
deo vita multiplicatur fidelium. Ab
aquilone enim aurum venit cum ipsis
idolorum cultoribus vita in domino fide
claresscit. Sed conuersis ad fidem gentibus
iudea contradicit. et ad primiam retribu
cionum celestium dedignatur suscipere
eos qui dudum fuerunt cultores idolorum.

Act xi — Vnde post conuersionem gentilium petro dicitur. Quare
introisti ad viros prepucium habentes
et comedisti cum eis. Quo contra re
per ysaiam dominus dicit dicam aquiloni da

Is — et austro noli prohibere. Hic enim per
aquilonem gentilitas. sic per austrum
iudea signatur. quia quia meridiano so
le incaluit quia redemptorem in carne
apparente feruore fidei prima su
scepit. Aquiloni da dicitur cum offerre deo
sue fidei munera gentilitas impetratur
Austro autem iubetur ne prohibeat quia
ebreis in fide consistentibus precipitur ne
vitam gentilium repellendo contempnat
Vnde hic quoque quia dictum est Ab aquilone au
rum veniet. apte subiungitur. Et a deo
formidolosa laudatio. Dic ei a deo
dicitur acsi ab hiis qui in parte dei sunt in fide
libus diceretur. Aurum id est ab aquilone ve
niente a deo formidolosa laudacio pro
dijt. quia dum claritatem sue fidei gentili
tas obtulit. multitudo ebreorum fidelium
diuina iudicia pertimescendo laudauit

Infideles et ma[li] per oraciones et elemosinas re[d]duntur ad graciam — Sed quo ab aquilone aurum veniat.
quo ab hiis qui sub deo sunt formidolo
sa laudatio erumpit. ipsa nobis hystoria

Act 10 — sacri eloquii ondit. Scriptum quippe est. Cor
nelius centurio cohortis que dicitur italica
religiosus et timens deum cum omni
domo sua faciens elemosinas multas
plebi et deprecans deum semper vidit in visio
ne manifeste quasi hora nona diei
angelum dei intrantem ad se et dicentem
sibi Corneli. At ille intuens eum timore
correptus dixit. Quis es domine. Dixit at
illi. Oraciones tue et elemosine tue ascenderunt
in memoria in conspectu dei. Aurum igitur
ab aquilone venit cum in conspectu dei
ex gentibus cum elemosinis oracio ascendit.
Sed cum petrus fratribus retulisset. quo
vel Cornelius angelum. vel ipse de
celo summissum linteum ad se cum be
stiis reptilibus ac volatilibus vidis
set. Quomodo spiritus sanctus ante baptismum
gentilium corda perfuderit quia inuisibiliter in
iudeorum mentibus nisi post aquam baptis

Act — matis venit. protinus scriptum est hiis
auditis tacuerunt et glorificauerunt
deum dicentes. Ergo et gentibus deus penitenciam ad
vitam dedit. Multitudo ergo fidelium
formidolosam deo laudem obtulit. quia
saluatis gentibus a suo se minuere
dona celestis gracie admirando conspexit
Vnde ipse quoque petrus miratur dicens. In veritate
comperi quia non est personarum acceptor
deus. Sed cum gentes fidem susciperent
erant ab eis qui iam fideles sunt formido
losa laudacio dicitur. cum leta venire per
cipiunt quia formidolosa debuisset. Sed
ideo conuersis gentibus ab ebreis iam fi
delibus formidolosa laudacio prodijt
quia minime iuste iudea repulsa est.
dum pie est gentilitas vocata. et de
ira sue repulsionis timuit dum
luce aliene vocacionis vidit. Vnde et
nos quoque cottidie dum inuenimus quosque ad
inopinatam vite celsitudinem per
hi repente conspicimus. sub occultis dei
iudicijs timendo gaudemus ne per
occulta iudicia quedam deus qui dignus putatur
deserat. qui per hoc ad se eos qui indigni

et — estimantur vocat. Sed Indigne eum — Act 8
inuenire non possumus. Et si inuenire
iam deum possimus non tamen digne. quia
quamuis in illo sentimus ex fide est non dum
ex spe. Hoc tamen quod iam se inuenisse
considerat adiungit dicens. Magnus forti
tudine et iudicio et iusticia et enar
rari non potest. Magnus quippe est for
titudine quia fortes aduersarios su
perat. et de domo illius vasa contume
liosa auferens in nunc vasa preci
tatis. Magnus iudicio quia et si hic
electos per aduersa deprimit. eos quoque
in gloria eterne prosperitatis extollit.
Magnus iusticia quia et si hic diu tolerat.
quosque tamen sic timendo reprobos damnat
Sed aut subditur. Et enarrari non

pt Ventiri eum digne no valet q
to m9 dici Sz melius hunc utcuqz
dici9 si sub gsidracoib eig formidie
admirado taceag/ scz Ido timebt
eu viri et no audebut gteplari
oms q s vident ee sapientes hc
logo helin viros eos q ad intellige
cig sua fortes st appllat Et non
du q no ait Et no audebut cote
plari sapietes dz q s vident ee
sapietes Quibg vzt vbis pitos qd
s arrogates insinuat Helin vo
du multa fortit sentit in locu
coib sue sexie se tetigit Viri na
qz arrogates et docti eu rete non
vivunt s tn rete dicere doctine im
pulsionib copellut ipi danato
sue a quo pcones st qr du ea q
age respuut pdicates insinuat
sius se vocibg dgnatos clamat
Con quos bn p psta dr Posui si
st i arcu pusu Arcg qppe puerso
ipm a q tendit pentit in dictis
aut suis arrogatiu lingue ar
cu puiso st siles qr cu con ela
toz verba faciut in suis autori
tatibg figut sagitas Unde summa
cura pudend est ne accepta
sapia eu ignoratie tenebras il
lmat lume humilitat tollat et ia
sapia ee negat q et si vtute locu
coib fulgeat elacoib tn velamie
tor elogut obscurat Alia naqz
st bo summa alia bo v media bo
etei summa st spes fides caritas
q du vatat hent i malu flecti
no pnt Bona at media st pphtia
doctina curacoiu vtq et q ita it
vtruqz st poita ut alii p h bo sola
etna patia alii vo gla etna req
ra Medias go hab vtutes dici9
qs ad qdcuqz mes appetit inclia9
q9 pceptis ita uti aning sic treis
diuitijs pt P trenas naqz diuiti
as aly in gle ostacoe supbiut
aly erga prioz indigentiaz iustia
pietat opant Cu p doctina igit
atqz pphtiaz laus extioz quit qi
p corpales diuitias trene glie
culmen ambit Cu vo doctina
atqz pphtia lucendis aiabg ipend
qi accepte diuitie egentibg frib
largiut Ca go sepe p ipa dona
que se ptipe exultat q manu
dant inegutg aig elegat vigi
lati pursioe curand e ut et puis
subigat vicia et pg sb ctuscpode
dona teneat Na si i eis mes
incaute se defert no p hec ad

vita subuehit s qi p anteactis
laboibg remunerata repba Vn fit
ut etia accep vtq du in vsu trisi
torie laudis assuut qr vico mili
tat vtq no sit Ca ei origo vtutu de humilitate
humilitas illa i nob vtq vacit pu
lulat q in radice ppa i humilite
pduuat a q minuz si abscid are
scit qr viuificatie se i intimis
huore caritat pdit Sz qr p hc Ca 29 3
q ab helin dr Non audebut gte
plari oms q s vident ee sapie
tes octa cordis elacoe repba in
tueri libet qnta vtutu inuera
dauid pcepat atqz i his oibg qz
forti se humilite suabat Qui eni 2 R 14
no extollet ora leonu frange
vrsoz brachia dissipas despat alr despectis
porbg fribg eligi repbato rege
ad reg gubnacla vngi timedu
cuct vno lapide golia sternere
a rege ppoita extinct allophilis
unosa ppucia reportare pmiss
tand regnu ptipe cuctu qsti
ticu ppim sine vlla condicione
possidet et tn eu archa di in ihm
renocat qi oblitg platu se oib
admixtg pplis an archa saltat
Et qr an archa saltare ut credit 2 R 6
vulgi mos fuit rex se in diuio
obseqo p saltu rotat Ecce quem
dns cuct singlarit ptulit sese
subdedo et exequado inuenis et ab
iecta exhibedo gtepnit No ptas
regni ad meoria reducit non
sublectoz ocus saltado vileste me
tuit no se honoe platu ceteris
an eig archa q honore dederat
recognoscit Cora do egit debilia
vl extia ut ia ex humilite solida
ret q cora oibg hoibg gesserat
fortia Qd d eo fcis ab alijs sen
cia ignoro Ego dauid saltante
mag timeo qz pugnate Pugnado
qppe hostes subdidit saltando
aut cora dno semetipm vicit
que micol filia saul adhuc ex
tuore regni gtuis insana eu
humiliatu despicet d Qua glosg
ho fuit rex isrl discoopiens se
an ancillas seruoz suoz et nuda
tg e qi si nude vng d scurris
ptmg audiuit Luda an deu q
elegit me potig qz prez tuu Acsi
at paulo pg ait Et luda et vili
oz fiaz plus qz fcus su ero qz
humilis in ocus meis Acsi apte
dicat Vileste cora hoibg appeto
qr seruae me cora do ingeniu

p humilitate querere Sunt vero nõ-
nulli q̃ de semetipsis humilia sẽ-
ciunt. q̃ in honoribꝫ positi nichil
se eẽ nisi puluerẽ fauillã q̃ꝫ p-
pẽdunt. sꝫ tamẽ corã hoĩbꝫ viles
apparere refugiunt. ⁊ cũ hẽc q̃d de
se intꝰ cogitant q̃i rigida extꝰ
rigida vetustate palliant. Et
sunt nõnulli q̃ viles ab hoĩbꝫ videri
appetunt atq̃ꝫ omne q̃d sunt despectos
se exhibendo ɔtẽpnunt. sꝫ tamẽ
apud se introrsꝰ q̃si ex ipo nimio
cursu vilitatis intumescunt. ⁊ tãto
magis ĩ corde elati sunt q̃nto a-
pliꝰ in spẽ humilitatis elacionẽ pmunt
Sine vtroq̃ꝫ vitiꝰ elacionis bella
magnꝰ dauid circumspectione dephẽdit.
mira virtute superauit. Qũ et de
semetipso intꝰ humilia senciens
honore extꝰ nõ q̃rit. insinuat
dicens. ludã ⁊ vilior fiã. Et q̃ꝫ p hec
q̃ vile se extꝰ pbuit neq̃q̃ꝫ
intꝰ intumescit adiungit. Et ero q̃ꝫ
humilis in oculis meis. Acsi dicat.
Qualẽ me despicientes exhibeo
talẽ me intꝰ attendo. Qd ergo a-
ctiui sunt q̃s doctrina eleuat. Sed
dauid ex carne sua vetustã rede-
ptorẽ nouat. eiꝰ q̃ꝫ gaudia ꝓphe-
tando nunciabat. et tñ in semet-
ipso cunctẽ cordis valida discre-
cionis talẽ deprimebat dicens. Et ero q̃ꝫ
humilis ĩ oculis meis. Sic ergo p he-
lium dicitur. Ideo timebunt eum viri ⁊ nõ
audebunt ɔtẽplari oẽs q̃ sibi vi-
dentur eẽ sapientes. Contẽplari n.
dei sapiam nõ pñt q̃ sibi sapien-
tes videntur. q̃ꝫ tãto ab eiꝰ luce
lõge sunt q̃nto apud semetipos hu-
les nõ sunt. q̃ꝫ in eorũ mentibꝫ dũ
tumor elacionis crescit. arcẽ cõtẽ-
placionis claudit. ⁊ vñ se luce
p ceteris existimat inde se lumẽ ve-
ritatis priuat. Si ergo veraciter sapientes
eẽ. atq̃ꝫ ipam sapiam ɔtẽplari appe-
timꝰ stultos nos humiliter cognoscamꝰ
relinq̃mꝰ noxiã sapiam. discamꝰ
laudabilẽ fatuitatẽ hinc quippe
scriptũ ẽ. Stulticia mũdi elegit
deꝰ ut ɔfundat sapientes hinc
rursũ dicitur. Si q̃s videtur int̃ vos sapi-
ens eẽ in hoc sclo. stultꝰ fiat ut
sit sapiens hinc eciã historie
vba testatur. q̃ꝫ zacheus cũ vide-
re p turba nil posset sicomori ar-
bore ascendit ut transeuntẽ dñm
videret. Sicomorꝰ quippe ficꝰ fatua
dicitur. Pusillꝰ itaq̃ꝫ zacheus sicomo-
rũ subijt ⁊ dñm vidit. q̃ꝫ qui

mũdi stulticiã eligunt. ipi dei sa-
piam subtiliter ɔtẽplantur. Pusillitatẽ
naq̃ꝫ nrãm ad videndũ dñm turba
impedit. q̃ꝫ infirmitatẽ humane mẽtis
ne lucẽ veritatis intendat curarum
scłarium tumultꝰ pmunt. Sꝫ prudẽ-
ter sicomorũ ascẽdimꝰ si pude q̃
diuinitꝰ pcipitur stulticiam tenemꝰ
Qd enĩ in hoc mũdo stultiꝰ q̃ꝫ amis-
sa nõ q̃rere. possessa rapientibꝫ re-
laxare. nulla p acceptis iniurijs
iniuriã reddere. immo ⁊ adiunctis a-
lijs paciam pbere. Qũ et sicomorũ
ascendere nos dñs pcipit cũ dicit
Qui aufert q̃ tua sunt nõ repetas. Et alibi
Si q̃s te percusserit ĩ dextrã
maxillã. pbe illi ⁊ alterã. Per sico-
morũ dñs transiens cernitur. q̃ꝫ p hanc
sapientẽ stulticiã ⁊ si necdũ ut ẽ
solide. iã tñ p ɔtẽplacionis lumẽ dei
sapia q̃si in transitu videtur. Quam
iuxta helim vba videre nequeunt
q̃ sibi sapientes eẽ videntur. q̃ꝫ ad
ɔspiciendum dñm ĩ elata cogita-
cionũ suarũ turba dephensi. adhuc
sicomori arborẽ nõ inuenerunt.

Incipit liber xxviij Cap i

Post dãna rerũ post funera
pignerum. post vulnera cor-
poris. post vba male sua-
dentis vxoris. post ɔtume-
liosa dicta ɔsolancium. post
suscepta fortiter iacula tot dolorũ.
de tanta virtute ɔstancie laudandꝰ a
iudice btũs iob fuerat. sed si ista de-
presenti sclo ei nõ euocandꝰ. At postq̃ꝫ hic
adhuc duplicia recepturꝰ ẽ. postq̃ꝫ
saluti pristine restituitur. ut rebꝫ
redditur diuiciis vtatur. ne p elacionis
gladiũ ipa illũ sua victoria sterne-
nat. debet oipotens deꝰ increpare per
districtã iusticiã quã seruat ad
vitã. Qd et peiꝰ plerumq̃ꝫ quã diuersa
q̃ꝫ ɔsciã virtꝰ interficit. q̃ illa dũ
ɔsideracione sua inflat. a plenitudine
veritatis euacuat. ⁊ dũ se ad pri-
piendũ pmia suggerit sufficere. ea
a melioracionis intencione distendit.
Iustus igitur iob an flagella extitit.
sꝫ iustior post flagella pmansit. ⁊
laudatꝰ antea dei voce. postmo-
dũ creuit ex vbere ⁊ pfecto ut tu-
ba ductilis ex percussione pducta
ĩ laude dei tanto eleuatꝰ ẽ q̃nto
maiori ẽ castigacione percussꝰ. Sed
humiliandꝰ erat iste q̃ p stratꝰ
vlceribꝫ sic virtutibꝫ stabat. Humi-
liandꝰ erat ne tam robustissimũ
pectꝰ elacionis tela ɔfoderent. q̃d

1 Cor

luce 19

constabat ete qr ẽ illata uulnera
no vicisset Regrendũ mimirũ fuit
ho enim debuisset cõparatione superari
Sz qd ẽ q d eo voce dñi dr Vidisti
seruũ meũ iob q nõ sit ei similis i terra
Numq go cõparatione potuit vinci d quo
dõ attestante dr qr nullus homo cõ-
paratione possit equari Qd itaqz agẽ-
du ẽ nisi ut psona sua ipe dñs
suas illi virtutes narrãt et dicat
ei Nunqd pduc lucifer i tpe suo
et vesperũ sup filios terre cõsurgere
facis Et iter Nunqd aperte st t porte
mortis et hostia tenebrosa vidisti
Vl ete Nunqd post ortũ pcepisti di-
luculo ẽ ondisti aurore locũ suũ
Qs võ ista ni dñs pt Et cũ intro-
gat hõ ut cognoscat qr ista nõ
pt qtis viri q tã immẽsis virtutibus
eueniũt ẽ nullius hoĩs exo vincit
ne extolli debeat dei cõparatione
supẽt Sz o qz potenter erigitr q tã
sblimiter humiliatr o quanta ẽ hoĩs vi-
ctoria ex dei cõparatione pdidisse Q
quanto hoĩbus maior est q testioris
cõvincitr dõ minor cõsultũ quippe po-
tes ẽ q tali introgatione ondr qr po-
tes nõ ẽ Sz q ad obscura nimis
dissẽrenda ducimr ad eiusd textus
ia vba veniamus s̃ Rndens autẽ R
dñs iob d turbine dixit Pondi-
video qr si sano atqz incolumi lo-
qũer ex turbĩe dñica locũtio fra
dicẽr Sz qr flagellato loqr d tur-
bine locutus fuisse descrbitr Alit
em dñs suis sints loqtr cũ cor
intrinsecus p cõpunctõz pulsat alit
cũ p districtõz ne extollatr pmit
P blanda eĩm locutõz dñi ama-
da dulcedo eius ondr p terribile
võ ptãs eius metueda mrãtr In
illa psuadẽr aie ut pficiat in
ista repmitr q pficit In illa di-
scit qd appetat i ista qd metu-
at P illa dicit lauda et letare
filia sion qr ecce venio ẽ habita-
bo i medio tui P ista dr dñs i tẽpe-
state ẽ in tbine vie eius blandus
quippe ẽ q ut i medio inhitet venit
Cũ võ se p tẽpestate et tbinem
insinuat nimirũ q tangit corda
ptrubat atqz ad edomãda ela- C
tõz sese exerit qu potẽs ẽ terribil
innotescit Sciend ptereq ẽ qr in
duobus modis locutio dñica distin
guitr a p semetipm nãqz dñs
a p creaturã angelicã eius ad nos
vba formãtr Sz cũ p semetipm
loqr sola nob vi intñe inspirato-
apitr Cũ p semetipm loqr d vo-
cis sn vbis ac sillabis cor docẽr qr
vtus eius intima qda sblevatioẽ cõ-
gnoscitr ad quã mẽs plena suspẽ-
ditr vacua grauatr pondus ei qdda ẽ
q omẽz aĩaz quã replet levat
Incorpeũ lumẽ ẽ qd et intiora re-
pleat ẽ repleta extius circũscribat
Sine strepitu smo ẽ q ẽ auditũ
apit ẽ habẽ sonitũ nesciat Q ei
d aduentu spũs sci scptũ ẽ factus Act 2
est repente d celo sonus aduenien-
entis spũs vehementis ẽ repleuit
tota domũ vbi erat sedẽtes et
apparuerũt illi dispertite lingue ta-
qz ignis sedit qr sup singlos eoz
P igne qd dñs apparuit Sz p semet-
ipm locutõz intius fecit et neqz
ille ignis deus neqz ille sonitus
fuit Sz p hc qd extius exhibuit
expssit hc qd intius gessit Q ia
em discipulos ẽ zelo succẽsos ẽ vo
eruditos intus reddidit foris lin-
guas igneas ondit In signficatioẽ In missioẽ spc
igr adiuncta st elementa ut ignem fuit ignis vi
et sonitũ sentiret corpa igne sibil et invisibil
võ invisibili ẽ voce sine sonitu
docẽntr corda cõfortibus igr fuit igis
q apparuit Sz intus q sciaz dedit Et Act 8
cũ regine candacis eunuchus c-
rni psidẽs iter carpet atqz ysa-
iaz nõ intelligẽs i manibus haberet
In corde nimirũ spũs philippo di-
xit Adiunge te ad currũ Et cũ ad Act 10
cornelium petrũ timetes deũ
milites cornelius direxisset in
mete penlo a spũ petrus audiuit
Ecce tres viri querũt te Surge itaqz
descende ẽ vade cũ eis Spm ei
dei qi qda nob dicẽ vba ẽ occulta
vi ea q agẽda st intimare ẽ cor
hoĩs linguaz nõ adhibito stre-
pitu ẽ tarditate sermoĩs pitũ de
repẽte d abscondit redde Naz
qr auditus ea q ad se fuit nõ sil
oĩa dcta cõphendit quippe q ẽ cras
p vba ptictatim vba p sillabas p-
cipit Visus aut in i eo q se dirigit Locutio dei ẽ
totũ subito ẽ sil cõphedit Dei aut missio
locũo ad nos intrinsecus fca videtr
potius qz auditr qr dũ semetipaz
sn mora smoĩs insinuat repe-
tina luce ire ignorantie tenebras
illustrat Vn et baruch nerie fi-
lius cũ requisitus exponeret quead Ie 36
vba ieremie pphetantis audisset ait
Ex ore suo legba qi legẽs ẽ ego
scribeba Q ei leger loqtr aliud
intedit Sz alio vbu facit qr qd

videt deum. Mente ergo dicitur quia eius verba vi-
Cap. 3 Voluntas dei per angelum dicitur sive deo notificatur. Videt potius in corde quam audit qui le-
gentes ei locutus. Aliter vero per angelum
voluntatem suam dominus indicat. Aliquando
quidem verbis, aliquando rebus demonstrat, aliquando simul
verbis et rebus, aliquando imaginibus cordis
oculis ostensis, aliquando imaginibus et ante
corporeos oculos ex aere ad tempus
assumptis, aliquando celestibus substantiis, aliquando
terrenis, aliquando simul terrenis et celestibus.
Nonnumquam vero etiam per angelum humanis
cordibus ita loquitur ut ipse quoque an-
gelus mentis obtutibus presentetur. Verbis
1 namque per angelum loquitur deus cum nullis in
imagine ostensis, sed superna verba locu-
tionis audiuntur, sic dicente domino:
Jo 12 Pater, clarifica filium tuum ut filius tuus cla-
rificet te, protinus respondetur: Et clarifi-
cavi et iterum clarificabo. Neque enim
deus qui est sine tempore vi impulsionis cla-
mat in tempore, per suam substantiam illam vocem
edidit quam circumscriptam per humana verba
distinxit, sed innumeris celestibus lo-
quens verba sua que audiri ab hominibus
voluit rationali creatura administrante
2 formavit. Aliquando rebus per angelos loquitur
deus cum nullis verbis dicitur, sed ea que futura
sunt assumpta de elementis imagine
Ezech 1 nuntiantur. Sic Ezechiel nullis verborum
audiens electri speciem in medio ignis
vidit, ut videlicet dum solam speciem aspiceret
que essent in novissimo ventura sciret,
sentiret. Electrum quippe ex auri argen-
Electrum significat Christum incarnatum. ti quoque metallo miscetur, in qua permix-
tione argentum quidem clarius redditur,
sed tamen fulgor auri temperatur. Quid ergo in
electro nisi mediator dei et hominum
demonstratur, qui dum semetipsum nobis
ex divina atque humana natura composuit, et
humanam per deitatem clariorem reddidit,
et divinam per humanitatem nostris aspectibus temperavit.
Quia enim virtute divinitatis eius tot miracu-
lis humanitas fulsit, ex auro clarum
argentum est, quia per carnem deus cognosci
potuit, quia per carnem tot adversa
toleravit, quasi ex argento temperatum est au-
rum. Quid ubi in medio ignis ostenditur, quia in-
carnationis eius misterium subsequentis
iudicii flamma committitur. Scriptum quippe
Jo 4 est: Pater non iudicat quemquam sed omne iu-
dicium dedit filio. Aliquando per angelos ver-
3 bis simul et rebus loquitur deus, cum quedam mo-
tibus insinuat hoc quod sermonibus nar-
rat. Neque enim Adam post culpam in divinitatis
substantia videre dominum potuit, sed in creatura
verba per angelum audivit. De quo scrip-
Gen 3 tum est: Cum audisset vocem domini dei de-
ambulantis in paradiso ad auram post
meridiem abscondit se inter ligna

paradisi. Quid est enim quod post peccatum primi ho-
minis in paradiso dominus non iam stat sed de-
ambulat, nisi quod recedente culpa se a
corde hominis amotum denuntiat. Quid est
quod ad auram post meridiem, nisi quod lux vi-
ferventior abscesserat, et peccati te-
pidius culpe sue frigora astringebat.
Inspiratur ergo Adam deambulans in te-
mentibus negotia sua non solum sermo-
nibus sed etiam rebus aperiret, quatenus homo
peccator et per verba quod fecerat audiret,
et per deambulationem amisso eminentis
status mutabilitatem sue inconstantie
cerneret, et per auram fervore caritatis
expulso torporem suum animadverteret,
et per declinationem solis cognosceret quod
ad tenebras properaret. Aliquando imagi-
nibus cordis oculis ostensis per angelos
loquitur deus. Sic Iacob subnixam scalam Gen 28
celo dormiens vidit. Sic Petrus lin-
theum reptilibus ac quadrupedibus Act 10
plenum in extasi raptus aspexit. Que
nisi incorporeis oculis cerneret, in extasi
non fuisset. Sic Paulo in visione noc- Act 16
tis vir macedo apparuit qui transire
eum in Macedoniam rogaret. Aliquando ima-
ginibus et ante corporeos oculos ad tempus
ex aere assumptis per angelos loquitur deus. Sic Gen 18
Abraham non solum tres viros videre
potuit, sed etiam habitatione terreno suscipere,
et non solum suscipere sed etiam eorum usi-
bus cibos adhibere. Nisi enim angeli
quedam nobis interna nuntiantes ad tempus
ex aere corpus sumerent, exterioribus
nostris profecto obtutibus non apparerent,
nec cibos cum Abraham caperent, nisi
propter nos solidum aliquid ex celesti ali-
mento gestarent. Nec mirum quod illic
ipsi qui suscepti sunt modo angeli, modo angeli aliquando dicuntur
dominus vocantur, quia angelorum vocabulo
exprimuntur qui exterius ministrabant, et ap-
pellatione domini ostenditur qui eis interius preerat,
ut per hoc presidentis imperium et per illos cla-
resceret officium ministrantium. Aliquando cele-
stibus substantiis loquitur deus. Sic baptizato domino Mt 3
scriptum est quod de nube vox sonuit dicens:
Hic est filius meus dilectus in quo mihi bene
complacui. Aliquando terrenis substantiis per angelos
loquitur deus. Sic cum Balaam corripuit, Num 22
in ore asine humana verba formavit. Aliquando
simul terrenis et celestibus substantiis per an-
gelos loquitur deus. Sic ad Moysen in
monte cum missionis sue verba ediderit Ex 3
ignem rubumque sociatur atque ad superio-
ra aliud inferius iunxit. Quod tunc solum
agitur cum ipsa aliud connexione significatur.
Illa per succensum rubum Moysen allo-
quitur quod aliud ostendit nisi eius populi du-
ctor fieret qui et legis flammam perciperet

& tn pcti spina neqq vitaret vel
q ex illo xplo exiret q in igne deit
carnis ire peta q rubi spinas
attiget & incorrupta hnani nre
sba etia in ipa dinit flama ser
naret Nonnq vo hnanis cordibg 9
etia p anglos ds secretor pntiaz
vtute sue aspiracois infudit vn
zacharias ait dixit ad me angelg
q loqbar in me Dii ad se qd s tn
in se loq angelu dr ligdo ondit q
is q ad ipm vba facit p corporeas
spes ex no est vn & paulo pg sub
didit Et ecce angelg q loqbar in
me egrediebar Sepe eni no extins
apparet s sic st anglici spus volu te
dei cophtacos spibg innotescunt atqz
ita eos ad sublimia sblevat & qqz
in rebg futa st in causis origialibg
deminant pntia hnani naqz cor
carnis corruptibil pode gnatu
hac ipa corpulentia sua qi obice
sustines intna no penetrat & q
ne extiq iacet qz levate manu
intig no ht vn fit sic dem ent
cophtaz spibg ipa ut e subtilitas
anglice vtutis appeat eos qz intus
qo sbtili spu tangit leve & no ia
pigra torpes qz in imo iaceat s
repleta intimis afflatibg ad su
pna gscedat atqz inde qi d quoda
rem vtice q infra se vetna st vi
deat Sz ne qs in pdicti zacharie
vbis angli desigtu noie vl prez
vl filiu vel spm scm putet si tex
tu satre sciptue gsidat qd sentit
velocit emedat q nuqz prez nis
qz spm scm & no n p incarnacos
sue pdicacoe filiu anglim vocat
vn et i eigd zacharie vbis apte o
q in illo ve angelg i creatua loq
ret cu dr Et ecce angelg q loqba
i me egrediebar Statiqz sbnigit
Et alig angelg egrediebar i occ
su eig & dixit ad eu Loqre ad
puer istu dices Absqz muro hita
bit irlm Ho e itaqz ds angelg
q mittit cui vba ab anglo q dice
debeat iubet Sz qz i conspcu ca
tois anglica misteria ordinata q
dnu potestoe distincta st ut pro
qm felicite btitudis opifice simi
simit videtes gaudeat & tn pro
disposicoe digtat alis aly sbmi
stret ad cophtaz angelg angelu
mittit & que secu d do gaudere
qnit gspicit & docet & digit qz
eu & supiore sciaz vtute ggrcois
et p pstanciore graz culmine ptas
excedit hig dca st ut qg modis
loquar deus hoibg intrare Sm vo
bto iob rndisse dns d tbine dicit
vtru p semetipm an ei p ageliu
sit locuto abigit Potuerit qppe Ca 4 B
p agelu gmotoes aeris fi & h ei
gsbiuncta st p eu vba madari Rur
su qz potuit & extins angelg in
turbine aere excente & tn p semz
ipm intig dns vim sue sine cordi
eig sn vbis insonare ut creda q
dca dnica q secuntr ipe ia p vba p
tulit q repletg do h sn vbis au
dinit Itaqz dr Qs e iste involuens
snias smoibg impitis Hic & i supi
ori pte ia dixig pma exprobraco
e eins intrograco qua dr Qs e iste
Helm ei arrogat locutg fuat Et
qs e iste no dicig n d eo vtqz q
nescig Scie est dei apphbare e ne
scie repbare Vn qbusda qs repbat Ath' A
dr Nescio vos vn sit discedite a
me omis opary iniqt Qd e ego d
hs arrogate regre Qs e iste n ap
te dice Ego arrogates nescio v
eos vita in sapie mee arce no
appbo qz du laudibg hnanis in d vicio in pace
flant a va gla etne retbucois
inanescunt In eo vo q ait snias
Et no addidit quales bonas vti
qz accipig snias qd impit asserit
smoibg involutas cu vbis iacta qz
tie fuaint plate Impitie qppe vi
ciu e rcm no rce sape v celeste
donu ad appetitu trene laudis i
clinare Hic ei sepe gtingit ut et
bona male & mala bn pfera Ita
helin arrogas rca no rce ptulit
qz hmiles in dei defensioe snias no
hmilit dixit Vn & eos q int eclaz
catholica inani gle studet non
inmerito tipu tenet Qi dn se p
cetis estimat pitos dimo iudi o
d impitia redarguitr Qa sic
ait aptus Si qs se existiat scire 1 Cor 8.
aliq nondu gnovit queadm opor
teat eu scie Qa ei pma stultia
angli elaco cordis fuit va sapia
efficitr hois hmilitas sue estiacois
qua qsqs vl mag sapiedo deseit
eo ipo vehemt despicit qo semet
ipm nescit Vn & helm snias ptu
lit & impitis smoibg involutas
qz & do rem qd diceret novat & tn
d semetipo dca illig elaco stulta
fatuabat Hic itaqz despcto ad eru
diend iob vba vtuts cdsi dicat de castitate
Accinge sic vir lubos tuos Depta Ca 6 H
sac viros vocare gsuevit qui

nimirum vias dñi fortibus et non disso-
lutis gressibus secuti sunt vñ per prophetam dicitur vi-
riliter agite et confortetur cor vestrum vnde
Ebre 12 paulus ait Remissas manus et ge-
nua dissoluta erigite vñ sapientia in
S prouerbiis dicit O viri ad vos clamito
Acsi diceret aperte Ego non feruis sed viris
loquor quia hii qui fluxa mente sunt mea
verba nequaquam percipere possunt Lumbos vero
accingere vel intra luxuriam vel in
cogitacione restringere Delectacio namque
carnis in lumbis est vñ sanctis predicatoribus
Luc 12 dicitur Sint lumbi vestri precincti et lucerne
ardentes per lumbos enim luxuria per
lucernas bonorum operum claritas designatur
Iubetur ergo lumbos accingere et lucer-
nas tenere Acsi aperte audiant Prius
in vobismetipsis luxuriam restringite
et tunc de vobis aliis bonorum exempla ministra-
te Sed cum beatum iob tanta perditum ca-
stitate nouerimus cum ei post tot flagel-
la dicitur Accinge sicut vir lumbos tuos
nisi sicut vir fortis restringe luxuriam
quia est alia est carnis luxuria que ca-
stitatem corrumpit alia vero est luxu-
ria cordis que de qua castitate gloriatur
dicitur ergo ei Accinge sicut vir lumbos
tuos vt qui prius luxuriam corrup-
cionis vicerat nunc luxuriam re-
stringat elacionis ne de paciencia vel
castitate superbiens tanto peius intus
ante dei oculos superbiens existeret quan-
to magis ante oculos hominum et paci-
Deut° x ens et castus appareret vñ bene per
moysen dicitur Circumcidite prepucia cor-
dis vestri vt post luxuriam de carne
extinguitur eciam superflua a co-
gitacione resecate sequitur Interrogabo te
et responde michi Tribus modis nos con-
ditor noster interrogare consueuit cum
aut flagelli nos districtione percutit
et quanta nobis insit vel desit pa-
ciencia ostendit aut quedam que nolumus precipit
et utrum nobis obediencia vel inobedienciam
patefacit aut ad nos occulta aperit
et que abscondit et inesse nobis
nostre humilitatis innotescat Flagello
namque interrogat cum mente bene sibi
per tranquillitatem subditam afflictionibus
pulsat Sicut enim iob et laudat
attestacione iudicio et tamen ictibus con-
cedit percussionis vt eius paciencia tanto
verius clarescet quanto inposita du-
rius sensisset Precipiendo autem diuina nos
Gen 12 interrogat Sicut abrahe terra sua
iubetur egredi et post ergo nesciebat
Gen 22 in monte vnicum filium suum ducere et
quem ad consolatorem senex acceperat cogitur
immolare Cum enim ad interrogandi

bene respondenti et ad insinuandum obediencie di-
cunt consequens quia timens deum vel sicut
scriptum est Temptat vos dominus deus vester vt
vt sciat si diligitis eum Temptare quippe
per dei est magis nos iussionibus inter-
rogare Scire quid eius est nostram obedienciam
nosse nos facere Aperiendo vero nobis
quedam atque claudendo nos interrogat
de sicut per prophetam de palpebris eius
interrogat filios hominum palpebris
quippe aperte eum claudit hos indignos
quos ergo per palpebras dei nisi eius iudi-
cia accipimus quia nunc quedam clauduntur et
nunc quedam reserantur Ut homines qui se
nesciunt semetipsis innotescunt quibus
dum quedam intelligendo comprehendunt quedam
vero considerando non possunt cor cordi se
latenter ingrat si illos diuina
iudicia vel clausa non stimulant
vel aperta non inflant hanc enim paulo
interrogacione probato est quia post preceptum
intima sapiencia post aperta claustra
paradisi post ascensum celi tercij post secrete
Phil 3 locucionis iusticia adhuc dicit Ego
me non arbitror comprehendisse Et
1 Cor 15 rursum Ego sum minimus apostolorum qui non
sum dignus vocari apostolus Et rursum
2 Cor 3 Non quia sufficientes sumus cogitare
aliquid a nobis quasi ex nobis sed sufficiencia
nostra ex deo est Apertis ergo palpebris dei
interrogatus paulus ostendit quia et si summa
secreta attingit et tamen in humilitate
cordis sublimiter stetit Et rursum cum
secreta dei iudicia de repulsione
iudeorum et gencium vocacione diceret dis-
cuteret atque ad ea penetrare non posset
quasi clausis dei palpebris interrogatus
est sed responsum valde tensum reddidit
quia deo se in ipsa sua ignorancia suauiter
Ro 11 inclinat dicens O altitudo diui-
ciarum sapiencie et sciencie dei quam incomprehen-
sibilia sunt iudicia eius et inuestigabiles
vie eius Quis enim cognouit sensum domini aut
quis consiliarius eius fuit Ecce enim
absconditis misteriis quasi clausis palpebris
respondit placita ac recta respondit qui se
cerneret aditum pulsans quia per ingressum in-
tromitti ad interiora non valuit pro
confessionem ante ianuam humilis stetit
et quod intus comprehendere non potuit fo-
Iob 40 ris timendo laudaret Non nunc quia
beatus iob post interrogacionem verbis
discutitur interrogacione sermonis ut quid
sunt superna considerat qui dum in mine
comprehendit ad semetipsum redeat et
qui sit inter incluta superiorum gracia
cognosceat Audi itaque Interrogabo te
et responde michi Acsi aperte dicitur Verbis
meis ad sublimia considerando te

extito · & dũ ea q̃ sup te s' nescire te psp̃ic' t'metipi te notiore red do Tũc ei m' vẽ rñdebis si q̃ig' ras intelligis / se' Ubi eras qñ po nebã fũdamẽta t're Indica m' si hes intelligẽciã Quis posuit mesu ras ei' si nosti vl' q's tetendit s' eã lineã sup q° bases illi' solida te s' Certe qi oia d' mũdi origine narratõe hystoriaca gtexuit~ & repe te vo sbingr~ q̃ nõ d' mũdi s' eccl'ie dem cõditõe indicat~ Ita d'~ Aut q's demisit lapidẽ angulare ei' P h' ei q̃ nõ m' mũdi origie fom e et q̃ supi' õnd'~ q̃ d' mũdi origie dem nõ ẽ Ideo naq̃ rebg planis ac patẽtibg obscura q̃dã ac diffo na pmiscet~ vt p h' q̃d ab intelle ctu leve disc̃pat · & d' migrat~ insisti te q̃d deni inx lrãz sonat Ita qr sic alijs aptis rebg aã clausa co gstrĩg ita alijs clausis gpellimi~ & · ad altiora intellcũ pulsae q̃ apta e~ debat' Dicat ergo Ubi eras qñ pone ba fũdamẽta t're In sac' scpta q̃d aliud fũdamẽta qz pdicatores accipi' q's dũ pmos dñs i eccl'ia po suit · tõ in eis seqñt fab'ce s'ctura surrexit Vñ & sacdos cũ tabna clm ingrede~ xij lapides ptare i pectore iube~ Ca vz semetipm p nob sac'ficiũ offerens potifex m' dñ fortes i ipõ exordio pdicatores exhibuit · xij lapides sb capite i pma sui corpis pte ptat~ Sci itaq̃ apli & p pma õnsiõe ornamẽti la pides s' in ptore · et p pma solidit'e edificij in solo fũdamẽta Vñ dauid pphta cũ s'cãz eccl'iaz in s'blimibus aplor' metibg poni edificari q̃ cõ spicet dixit Fũdamẽta ei' i motib s'tis Cũ vo in sac' eloq'o nõ fũdamẽta & singlari nũo fũdamẽtũ d'~ nllg aliq' n' ipse dñs designat~ p ciu' diuinitat' potẽ inuitacia infirmitat' nr'e corda solidat~ d' q° & paulg ait Fũdamẽtũ aliud nẽo pt ponẽ p' id q̃d positũ ẽ q̃d ẽ xpc ihc Ipse q' p'e fũdamẽtũ fũdamẽtor' ẽ · & origo ẽ inchoãtiũ · & cõstãtia robustor' Ca ig' fũdamẽta nr'a s' hi q̃ inig tatũ nr'aru pondã portauerũt ne b'tus iob i supbia d' v'tutũ suar' po' ãtollenet~ i ipa diuĩ p ma pte s'moĩs d' s'tor' pdicato gmẽdatõe discutit~ ut q̃nto i os admirabiles veniẽ gspicer tãto in eor' gparatõe d' se vilig estimaret Sed ideo iã a dño q̃ ptitit de

scribit~ q̃ q̃cq̃ fõis futuru ẽ in ope ribg iã fcm ẽ in pdestinatõe Dicit~ itaq̃ ei Ubi eras qñ ponebã fũda mẽta t're Acsi aptẽ dicẽ~ Ututẽ fortiũ gsidẽ · me q̃ eor' auctore tũ scta pensa / & cũ eos q̃s i tẽpe tedidi mirabiles suspic' · ppende q̃ntũ m' subdi debeas quẽ ancto re mirabiliũ sn' tpe ee gnosc' / se' Indica m' si hes intelligẽciã Quis po suit mesuras ei' si nosti vl' q̃is tetedit sup eã lineã Mesuras linee i t'rar' ptẽcõe tẽdũt~ ut di mesionis eq'tas ex ipa lineã te sion teneã~ In t'mĩe at dñs ad eccl'iaz veniẽs mẽsuras t're lineis mesg ẽ · q' fines eccl'ie occlti iudi cij s'btilite distinxit hinc t're occl te mesue vl' linee tendebã~ qñ pdicatores sci agẽte spũ i alijs ptibg mũdi võbat~ ut iret · ad alias vo pter' arcebãt~ ne accedẽnt Paulg naq̃ apo' cũ macedonia pdicare negligẽt · p visũ illi appa ruit vir macedo q' dicẽt Transiẽs in macedoniaz adiuua nos At cõn sic sc'ptũ ẽ Vetabãt apli ire in bithiniaz & nõ pmisit eos ire spũs ihũ / Dũ ergo pdicatores sci et vocãt~ ad macedoniaz & ab asia phibent~ · ista ocultaz me suraz linea illuc ducta ẽ hinc reducta Illuc tend'~ ut macedo nia inf'ste eccl'e spaciã colliga~ hinc abstrahit~ ut eã fines fidei asia relinq̃t~ Erat q̃ppe tũc i eã q' colligedi nõ erãt · q̃g mo mẽtũ sim pdit iã nũc asia in mesuras eccl'e dõ largiẽte susce pta ẽ Int' has mesuras s' omis elcĩ / ex has omis repbi etiã s' int' limite fidei ee videant~ Vñ & in apl'ti sc'ptũ ẽ Atriũ quod foris tẽpliũ est eiice foras · & ne metiaris id Quid ei atriũ aliud q̃ latitudinẽ sig'ficat vite pũt~ At rece foris tẽpliũ s' q' p atriũ de signãt~ atq̃ ideo metiedi nõ s' q̃ angusta pta ẽ q̃ ducit ad vi taz / et latitudo vite pũor' nõ admitti~ ad mesuras & regulas elcor' Iste spũales linee occlto modo tendebã~ · qñ cũda diuĩ magr' regẽ te genẽ iems · cuius magri voce rñsũ ẽ Vulpes foue as hnt & volucres celi nidos filiq aut hois nõ ht ubi caput suũ reclinet Iste mesure et li nee tendebãt~ cũ cũda diceti

Margin notes (right column): g mesure sive linee occlti — Lc 8 — Act' 16 — ij — Mt 7 — Ex 3 — Mt 8 — Ex 3 — Mt 8

Domine permitte me primum ire et sepe-
lire patrem meum. Cui sed ingressum vocem au-
sum est. Sine ut mortui sepeliant mor-
tuos suos tu autem vade annuncia regnum
dei. Ecce alius sentiens se permittit
et repellitur alius relaxandum se po-
stulat et retinetur. Unde hic nisi quia super
occulta cordis spacia supernorum iudiciorum
linee tendebantur. Ut et hunc incom-
prehensibiles mensure constringerent et ille
foras non iniuste remaneret. Sed cum illo
nesciat quia deus has occultorum iudiciorum
lineas tendat. Cui ad Iob dicitur. Indi-
ca mihi si habes intelligentiam. Quis posuit
mensuras eius si nosti vel quis tetendit
super eam lineam. Quasi diceretur requiritur ut
quod nosti. Sed et potuit memorare quanto
pondere secretorum dei solicitus preesset
dispositionibus videlicet hominis non in huius vi-
ubique. Sed in maiori consistere conditionis ut dum
considerat invisibilia ista quis agat vir-
tuti sue minus tribuat. Nec iam de se
gaudeat atque cum dei iudicia occulta
formidat. Sed perpendens desuper mensu-
ras et lineas incomprehensibiliter ten-
sas. Sit tanto magis in humilitate
formidinis quanto magis pendere
videt omnia in potestate mensoris. Sed
super quo bases illius solidate sunt.
Quid aliud hoc loco bases quam sancte ecclesie
doctores accipimus. In basibus quippe
columne in columnis autem totius fabri-
ce pondus erigitur. Non ergo immerito
doctores sancti basium nomine signantur
quia dum recta predicant et predicationi sue
vivendo concordant omne pondus ecclesie
fixa morum suorum firmitate sustentant
asperitas ab infidelibus temptationes ferunt
et quamquam in preceptis dei valde difficilia
a fidelibus formidantur exibitis operum fa-
cilia ostendunt. Unde et hinc cum in typo
ecclesie tabernaculum figeretur ad moysen
dicitur: Facies columnas quattuor et bases
earum vesties argento. In argento enim
quid aliud quam claritas divini sermonis accipitur
sicut scriptum est: Eloquia domini eloquia ca-
sta argentum igne examinatum. Tres
bases ergo argento vestite quattuor co-
lumnas tabernaculi sustinent. quia predi-
catores ecclesie divino eloquio deco-
rati ut in cunctis se exemplum prebeant qua-
tuor evangelistarum dicta et ore et
operibus portant. Possunt per bases etiam
prophete designari qui dum primum de
dominica incarnatione aperte locuti
sunt quasi quedam bases eos conspicimus
fundamento surgere et superposite fabrice
pondera sustinere. Unde ad moysen
rursum dominus cum tabernaculi tabulas

Homines dispositio est in manu dei

Lra iiij

Doctores ecclesie significantur per bases

Exo 26 et infra

erigi preciperet. Fundi earum bases argen-
teas iubet. Quid enim per tabulas nisi apostoli
extensa in mundum predicatione dilatati.
Quid per bases argenteas nisi prophete signantur
qui super impositas tabulas ipsi firmi
ac fusiles sustinent. quia apostolorum vitam
dum eorum predicatione instruunt et auctoritate
solidant. Unde et quinquagenarie bine bases sin-
gulis tabulis supponuntur. quia dum prophete
sancti in versibus suis de mediatoris incar-
natione concordant obsequentes predicato-
res ecclesie indubitanter edificant. ut
cum a semetipsis non discrepant illos
in se robustius figant. Nec immerito
bases quas prophete signantur ut ex argen-
to fundi debeant precipitur. Argenti
quippe claritas ex usu servatur sine usu
autem in nigredinem vertitur. Prophetarum quippe di-
cta ante mediatoris adventum quia in
usu spiritualis intelligentie non erant.
dum conspici pre obscuritate non poterant
quasi nigra remanebant. At postquam
mediator veniens ea ante oculos
nostros incarnatione sue manu tersit
quicquid lucis in eis latebat inclaruit.
sensusque patrum precedentium in usu de-
dit quia verba rebus exposuit. Sive
itaque prophetas seu doctores eximios
temporibus subsequentes basium appellatione
significet. Sicut super quo bases illius
solidate sunt. Subaudis nisi super me qui
cuncta immutabiliter teneo. Et bonis
exterioribus intus principalis originem prestio.
Quasi ei dicatur: quod bonum est tribuunt solida ba-
sis non est quia dum fundamento non innititur
ipse suo pondere in imo precipitatur. Sed
cum tanta multa de sancte ecclesie constructione
referuntur. audire libet appetit in-
vicem inimice nationes qua virtute co-
niuncte sunt in diversa hac domus edi-
ficia que sub arte concordet. Sequitur. Aut
quis demisit lapidem angularem eius.
Iam per divina gratia omnibus liquet quem scriptura
sacra angularem lapidem vocet illum
per sanctum qui dum in se hinc iudaicum il-
linc gentilem populum suscepit in una
ecclesie fabrica quasi duos parietes iungit.
Illum de quo scriptum est: Fecit utraque
unum. Quasi angularem se lapidem non
solum in inferioribus sed et in superioribus ex-
hibuit. quia et in terra plebi israelitice
nationes gentium et utraque simul angelis
in celo sociavit. Eo quippe nato clama-
verunt angeli: In terra pax hominibus bone
voluntatis. In ortu enim regis neque
magis offerret pax congaudia si dis-
cordia non haberent. Dum hunc lapidem per
prophetam dicit: lapidem quem reprobaverunt
edificantes hic factus est in caput anguli

Hujus lapidis typum Jechonias rex te-
nuit quem Matheus dum quaterdenas
generationes describeret secundo nominavit quia
eum semel in fine secundo ipsum rursum in initio tertie
generationis inseruit. Ipse namque in Babi-
loniam cum constituta plebe migratus
est. Qui dum ab aliis ad alia ducitur
per utramque parietem late non immerito secundo
nominatur. Hujus ergo commutationis flexio an-
gularem lapidem designat. Ubi enim
ordo a rectitudine flectitur, illic erat
in diversum tamquam angulus fit. Recte ergo
nominari bis potuit quia utrumque parietem
quasi duo in se latera ostendit. Unde et ejus
vim imaginis tenuit qui in Judea ortus
gentiliter colligendos ab Ierusalem ba-
biloniamque venit atque hanc in semet-
ipso fabricam fidei per discordie stu-
dio scissam concorditer intexuit. Sed
hec que de signis sancte ecclesie dicta sunt pla-
cet ut binata replicatione moraliter
disseramus. Dignum namque est ut per ea
que beato Job dicta congessimus ad corda nostra
redeamus. Quia verba Dei tunc melius
veraciter intelligimus cum in eis semetipsos
querimus. Certe enim dicitur: Ubi eras quando po-
nebam fundamenta terre? Si peccatoris animus
pulvis est quia in superficie attollitur
et temptationis aura rapitur. Unde scrip-
tum est: Non sic impii non sic sed tamquam
pulvis quem proicit ventus a facie terre.
Nil obstat intelligi terram animam justi
de qua scriptum est: Terra enim sepe venientem
super se bibens imbrem et generans herbam
illis opportunam a quibus colitur accipit
benedictionem. Sed hujus terre fundamentum
fides est. Hujus terre fundamentum jacitur cum
in occultis cordis prima soliditas causa
divini timoris inspiratur. Iste necdum
credit eterna que audit. Huic cum fi-
des datur ad edificium subsequentis operis
jam fundamentum ponitur. Ille eterna jam
credit nec tamen metuit ventura, immo
ea terrore despicit, pravis se carnis
et spiritus audacter involvit. Huic cum
repente futurorum terror infunditur ut bone
vite surgat edificium, jam fundamenta
construuntur. Pergito itaque per spem formi-
dinis fundamento cum virtutum fabrica
in altum ducitur, necesse est ut unusquisque
perfectus vires suas metiatur caute,
ut cum divina constructione magnum ce-
perit semetipsum respiciat sine ces-
satione quid fuit, quatenus attendens humili-
ter quid per initium inventus est, neque sibi arro-
get quod per gratiam factus est. Unde et nunc
beatus Job per superna voce ad semet-
ipsum reducitur, et ne de virtutibus glo-
riari audeat, de anteacta vita

memoratur, ei quia dicitur: Ubi eras quando ponebam
fundamenta terre? Ac si justificato pecca-
tori aperte vitas dicatur: Virtutes a me
acceptas et non tuas noli contra me
de meo munere extolli. Recole ubi
te invenerim quando prima in te fundamenta
virtutum posui. Recole ubi te inveni
quando meo te terrore solidavi, ut ergo
ego in te non destruam quod construxi,
ipse non cesses considerare quod recepisti. Quem
ei vitas nimis in flagitiis quam in ex-
cessibus inveni. Sed postquam hec bona possumus
servare quod sumus, sed non negligamus
pensare quod fuimus. Nonnumquam tamen clan-
destina elatio cum sollicitudine surripere
cordibus solet, ut bonorum cogitatio quamvis
subtilis sit ac pressa, cum jam valde in
virtutibus excrescit, oblita infirmitatis
proprie nequaquam ad memoriam revocet quod
in vicinis fuit. Unde omnipotens Deus quia au-
geri infirmitate ejus de remediis
prospicit salutis, mensuram ipsis no-
stris profectibus imponit ut habeamus
quedam virtutum bona que numquam amittimus,
et quedam careamus nec tamen habere valeamus,
quatenus mens nostra dum habet habere non
potest quod appetit, et in hoc se intelligat de
semetipsa non habere quod habet, et per ea que
sunt considerentur illa que desunt. Unde et
recte per hujus terre id est anime justi dispensatione
subjungitur: Indica michi si habes intelligentiam
quis posuit mensuras ejus si nosti, vel
quis tetendit super eam lineam? Quis enim
nisi conditor noster hujus terre mensuras posuit,
qui intimi judicii secreto moderamine
alii sermonem sapientie, alii sermonem scientie, 1 Cor 12
alii plenam fidem, alii gratiam sanitatum,
alii operationem virtutum, alii prophetiam,
alii discretionem spirituum, alii genera lin-
guarum, alii interpretationem sermonum
tribuit, quatenus in uno eodemque spiritu iste
verbo sapientie polleat nec tamen sermone
scientie ac doctrine fulciatur, quia sentire
atque invenire sufficit etiam quod per
discendi studium non apprehendit.
Ille sermone scientie fulgeat nec tamen
in verbo sapientie convalescat, quia et
sufficit explere quantum didicit, et tamen
ad sentiendum ex semetipso subti-
le aliquid non assurgit. Iste per fidem et
clementer impetrat, nec tamen per sanitatum
gratiam infirmitates corporum curat.
Ille orationis ope morbos subtrahit,
nec tamen arenti terre verbo pluvias red-
dit. Iste operatione virtutum ad presentem
vitam etiam mortuos revocat, et tamen
prophetie gratiam non habens que sit ventura
scit? ignorat. Ille ventura quasi velut
presentia attendit, et tamen in nulla signorum

Divisiones donationum spiritus divisiones divisiones data

opacoe se exercit Iste p distrecoz
spm in ftis sbtilit metes cospicit.
s tn diuisi gntis linguas nesat
Ille diuisi gntis linguas exaicit
s tn in rebq silibq sibi corda no
pesat Alius i vna lingua qua
nouit sermonu pondra intrptado
prudet discutit & tn reliqs bois
Deus cuncta mo- q no ht pacient carret Hic itaqz
deratur ut p. serm. cator in ac dispesator cuncta
modatr ut q extolli potat ex do
no qd ht humilie ex vtute qua
no ht. Hic cuncta modatr ut cu
p impesa graz vniuqueqz suble
uat. etia p dispare alter alteri
sbdat. & meliore qsqz dono alio
eu q s subicitr attendat. At licet
ex se pitere alys sentiat. eid tn que
La ii a supat se i alys pponat. Hic cu
cta modatr ut du singla queqz
st om intpoita qda caritatis vicis
situdie fiat oia singloz & vni
qsqz sic qd no accepit i alto possi
deat. vt ipe possidend qd accept
humilit impedit Hinc ei p petru
1 pet 2 dr Vnusqsqz sic accepit graz in
altutru illa admistrites sic boi
dispesatores multiformis grc
dei Tunc naqz bn multiformis g
tia dei dispesatr qn acceptu donu
& eis q ht no ht credr qn pp eu
cui ipedir datu putatr Hinc per
Gal 5 paulu dr p caritate sinite inuice
Tunc ei nos caritas a iugo cpe
libos reddit. cu vicissim nos ind
p aore sinico sbicit. cu & aliena
bona nra credis & nra alys q
sua offentes exhibes Hic rursu
1 Cor 12 p paulu dr Na & corps no e vnu
mebru s multa Si dixit pes qm
no su manq no su d core. nu
ido no e d core Et si dixit auris
qm no su ocls no su d corpore
Si totu corps ocls vbi auditq Si
totu auditq vbi odoratq Et paulo
ps Q si eent oia vnu mebru v
corps Nuc at multa qd mebra
vnu at corps Qd eni scta eclia
n supin sui capit corps e. Inq
alis alta videdo ocli. alis recta
opando mas. alis ad cuncta dis
cre do pes alis pceptoz voce intl
ligedo auris alis qz malor feto
res bonoz qz flagitiaz discenedo
naris e. Q corpaliu more me
broz du vicissim s accep bnficia
impedit vnu d semetipis oibq
corps reddit & cu diuisa in cai te
pagit. diuisu exhibet vbi gtine

Si aut vnuqd cuncti agent corps
vtiqz qd ex multis gtinetr no esset
qz vzt multiplx gpactu no existet
si hc gcors mebroz diuisitas no
teneret Qa go sctis mebris eclie vtu
tutu ds diuis dimidit tre mesuraz
pomit Vn itez paulq dt vnicuiqz Ro 12
sic ds diuisit mesuraz fidei Et rur
su Ex q totu corps gpactu & co Eph
nexu p omes incturaz sbministra
tois scdm opacoz i mesura vni
cuiqz mebri augmtu corpis fac
x i edificacoz sui i caritate Sz cu mi
ro cosilio auctor & dispositor in
hoc ista largitr q aly denegat aly
h denegat q isti largitr mesuras
s poitas egredi qsqs posse plqz
accepit conatr vt fortasse is cui
tm datu e pceptoz ocltm differe
tetet. etia miraclis coruscare At
is que supne vtutis domi ad sola
miracla roborat. etia diuine legs
pande gtendat In pcipicio ei pe
de porrigit q mesuraz suaz limi
tez no attendit. & plerumqz amittit
et qd potat q audact ea q ptinge
no valet arripe festiat Ita & me
broz nroz tunc bn iustitis vtimr
cu sua eis officia distincte sruaq
Lucem qppe oclis videq voce vo au
ribq audiq Si aut mutato ordie
voti oclos. luci aures accomo det
hinc vtrqz incassu patet Si quis
odores vellet ore discne. sapo
res nares gustare vtrusqz sensq
s instiu qz pitit intimit du
eni h pps vslbq no aptatr & sua
officia deserit & ad ex nega no
assumgunt Bn itaqz dauid mr
accep tas diuine largitat mesu
ras pede cordis psseqat cu di
cebat Neqz ambulaui i magnis
neqz i mirablibq sup me Sup
se qppe i mirablibq ambularet
si appare magnq vlt qz potat
qret Sup se naqz i mirablibq
attollitr q & in his ad q no suff
conari videtr Bn int has mesu
ras etia in ipa paulq pdicacois
sue latitudie se coartabat cu Ro
dicebat No eni audeo aliq loqi
coz q p me no effecit xc Tunc
qut rte accep mesura sruatr
cu ampoita oclis viroz spiritliu
S vita respicit Vn & seq Vel qs La 12
tetedit sup ea lineam Sup hac
eni tra linea tendr qn electe
cuiusqz aie ad sumenda vivendi
reglaz patz pcedetiu exempla

intrantur, ut ex illorum vita considerent
quid in suis actibus fuerint, quatenus conspecto
instituti linee terminante nec infra minima
negligentes deficiant, nec ultra maxima
superbientes tendant. Hinc minus continetur ex-
plere quod sufficit, nec plus arripiat quam
accepit, ne aut ad mensuram quam habet
non perveniat, aut eandem mensuram de-
serens ex limite cadat. Angusta
quippe porta est que ducit ad vitam. Et
ille hanc ingreditur qui cuncta que agit
discretionis subtilitate perpendit. Hanc solli-
cite coartantur. Illa quippe per voluntatem propriis
secura mente se dilatat, anguste
porte aditum sibi damnat. Ut ergo hunc
terre mensuram faceret, super eam dominus
lineam tenderet. Ita ut iusta opera vel
minora perficiant, vel maiora mode-
rentur. Per sacra eloquia subtilius animo nos-
trorum vita expanditur et quod nobis continue
quam agendum sit, omnia illorum discre-
tionem diffiniuntur. Ecce aliquibus vel damna
rerum vel afflictiones corporis metuentes
minas terrene potestatis pertimescit
et contra vim resistentium veritatem defen-
dere non possunt. Hinc petrus qui in tiore
angustie respicit omnia ex eorum suorum
linea ad utramque latitudinem tendit.
Ipse quippe flagellatus a principibus populi
cum iudicio zelare se conspiceret, ne
a predicatione cessaret, cum prohibere-
loqui in posterum neque saltem in prius
cessit. Illa reddit petrus dicens: Obedire
oportet deo magis quam hominibus. Et rursum: Non
enim possumus que vidimus et audivimus
non loqui. At ille dudum debilis et pre-
tia dampna formidans, dum etiam tate
fortitudinis contemplatur in auctore ubi iam
per lineam sequitur, iam nil adversitatis
metuit. Iam resistentes deo potestates se-
culi etiam cum corporis laceratione contemp-
nit. Sed tamen quanto vires persequentium
patiendo fortiter destruit, quanto ut
adversa illatis nullis terroribus cedit,
tanto et in hiis etiam que inter fideles
posita senserit se certis superponit. Sua
magis consilia elegit et sibi potius
quam aliis credidit. Hinc nimirum dum in-
festis obiectionibus non cadens in virtute
se exerit, etiam recta aliorum consilia non
recipiens pede ex limite tendit.
Hinc petrus inter mensure lineam
revocatur, qui propriam libertate vocatur au-
ctoritate principi prestitit per humilitate
cordis dum non circumcidendis gentibus
pauli consilium audivit. Hinc enim
semetipsum contra adversarios ex
auctoritate erigebat erigere, ut tamen sibi
metipsi non crederet in hiis que non recte

sentiret, ut et libertate fortitudinis
timentes potestate excederet et humilitate
mansuetudinis obedientiam in recto consilio et
minoribus fratribus exhiberet, et modo per se-
metipsum aliis modo et semetipsum ac
aliis obviaret. Hinc fratres igitur petrus quasi
ante oculos nostros ducitur et humilitatis
lineam tenderetur, ne minus iusta aut pre tiore
ad mensuram non perveniat, aut pre tiore
limite excedat. Dictum est quo lineam
tenderet, ne per altius actionis fortitudinem
ad altius cause virium tensa dicatur.
Nunc quoque eadem in via eadem quia virtute di-
scretionis lineam deserimus, si hanc et
aliam agere et aliam proponere nescimus.
Non enim res eadem semper est virtus, quia pro mo- Diversa dispensatio temporum facit diversitatem virtutum
mento temporum sepe merita mutantur
actionum. Unde fit ut cum quod bene agimus
plerumque melius ab eius actione cessemus,
et laudabilius ad tempus deseratur quod
in suo tempore laudabiliter inchoatum tenebatur.
Ita si pro intermissis bonis minimus quod actum
perficimus, nec tamen intermissis intimius ma-
iora mala primitus imminent laborum
nostro nostros virtutum angusta se pomi-
ne infringit, ibi primitus fidei deter-
mineta gnemus. Hinc tanto iam quod agimus
virtus non sit, quanto per occasionem suam in
alienis cordibus fundamenta virtutum
destruit. Ecce discretionis lineam
bene ante impietatem oculos paulus te- Act 16
dit, qui et gentiles ad libertatem fidei ve-
nientes circumcidi prohibuit, et tamen li-
stris atque iconium transiens ipse thi-
motheum quem gentili patre editus fuerat
circumcidit, videns enim quod ne se manda-
ta legis servare ostenderet iudeorum rabi-
em etiam in hiis quos sibi tunc comites
aderant excitaret, assertionis sue
vim proposuit et sine dampno fidei se-
suos quia a persecutionis immanitate
custodivit. Fecit quod fieri fidei ad-
re prohibuit, sed quod fidei retorsit mini-
sterium quod cum nec fidelis fecit. Ple-
rumque enim virtus cum indiscrete tenetur
amittitur, cum discrete intermittitur plus
tenetur. Nemo si in incorporeis intel-
ligimus quod agitur et in corporeis rebus videmus.
Ex studio namque arcum distendimus, ut
in suo tempore cum utilitate tendatur, qui
si ocium relaxationis non accipit fe-
riendi virtutem ipso usu tensionis
perdit. Sic alius in excitatione virtus cum
per discretionem permittitur resignatur, ut tan-
to post vitia valentius feriat, quanto
a percussione interim prudentius ces-
sat. Subtilius igitur discretionis super
hanc terram lineam tenderetur, ne per altius
actionis fortitudinem ad altius cause

qui onsiis vincenigz aie exis pcede
tm patru z vtilit ad opacoz vtg
accedi z nomiqz vtilis tepat
alt pátru sz cu parnper ab ope zeli fortido
sepoit alta co sidacoe opg e ne
fortasse neqqz qmis boni qsilio
st timore xpo vl ambicois cglz
studio a vtut excitacoe cesset
Ca 13 T Ed minmz cu agit ia no disspe
sacoi st elpe huit Non ewad
solicite e ut cu qs susceptu ne
gocii cu vtut cessacoe dispesat.
semetipm pus i radice cordis i
spiciat ne s p hc acq auarg appe
tat s p hc soli timidg ptat z eo
fiat pmi qd in ope seq q no ex
zra cogitacois intecoe qnat Vn
bn i evn vitas dt lucerna corpis
Mt 6 tui e oclus tuq Si ocls tug sipx
Luce ij fuit totu corpg tuu lucidu erit
Si at ocls tug neqz fuit totu
De bona z mala intencione corpg tuu tenebrosu erit Qmd
ca p oclm exprimt n opg sim pue
mes cordis intecio q pus q se
alis corporis in accoe exceat hc ia qd appetit
qteplat Et qd appllacoe cordo
signa n vnaqqz acco q intecoz
sua qi oclm intuente seq Lue
na itaqz corpis e oclus qr p boe
intencois accois radm mita illustrat acco
nes Et si oclus tug fuit simplex
totu corg tuu tuu lucidu erit
Qa si rce intedig p siplicitate
cogitacois bonu opg effici ecia
si mig boni ee videa Et si oclus
ocls tuo neqz fuit totu corpg
tuu tenebrosu erit qr cu pusa
intecoe qd vl rcm agi z si sple
de cora hoibg emit ap d exame
tn intin indic obscurat Vbi z
rce sbing Si lucen qd in te est
tenebre st ipe tenebre qnte
erut Qa si hc qd bn age nos cre
dig ex mala intecoe fuscamg
qnta ipa mala st q mala ee
no ecia cu agig igtrag z si ibi nil
cing vbi quat discrecois lucen
teneg q cecite in ill offendig q
sine discrecoe ppetmg Vigilati
ig cura p cuncta opa intecio nob
nra pesanda e ut nil tpale in
his q agit appetat tota se in so
lidite etnitat figat ne si ext
fudamta accois ipe fabrica poit
tra deiscete soluat Vn h cs apte
Ca 19 b sbing Sup qo bases illig solida
te sut bases qppe vnig cgz aie
st intecoes sue Na sic fabrica co
lumis colune at basibg innitut

ita vita nra i vtutibg vtutes vo
i intima intecoe sbsistut Et qr scp
tu e fudamtu aliud nes pt po
ne pt id qd poitu e qd e xc ihc
tuc bases i fudato st cu intecoes
nre in xo roborat Incassu vo
sup se bases edificia erigut si
no ipe i fudamti soliditate qsistut
Qa minmz qmlz summa opa ma
nit faciut si intecoes cordis ex
etnitat ctitudiez deflectut z
ve vite pmia no reqrut tato qz
qmiora ruine sup se dana edi
ficat qnto altiora edificia ext
fudamtu portat qr cu etne vite
pmijs no intedut qo plg se qi i
vtutibg erigut eo in gle inanis
fouea pfudig cadut No go pen de
sand e bases qd sustinet st vbi
sustinet qr pfco hna corda di
uitg pscrutat no solu qd faciut
st qd in opibg qrut Vn cu paulg
distctu iudicē descebet atqz acco
nu bo narraret d Q reddz vniqz
Ra sedm opa sua eig hinc qd q sedm
paciez boni opis glaz z incorru
ptioz e noiata boni opis pacia
qi tota elce accois fabrica duat
sbtulit ilico vbi bases eigd fabre
qsistent exposuit dicēs Quentibg
vita etna Acsi apte dicēt Et si
qda paciaz boni opis ondut glaz
et incorrupcoz no recipiut si inte
coes cordis i bases fabce i fudato
no figut Qa vzt ds vl honesta vi
te edificiu non inhitat qd ex se
poitu no ipe sustetat Qa ig intē
coes elce vnigcqz aie spei etnit
innitut rce voce dnica de hac
tra dr Sup quo bases illig solida
te st Acsi apte dicēt nisi sē me
cm du ista qqz aia intedit de
qd tpalit facit i me pcul duo
no tpa costrunt Qa vo tuc ro
bustius i fudamto solidam cu
vba dei z in extioibg pcepts soli
reqm z i intimis sensibz sub
tilig intelligēdo pesag rce sbing
Ca 11 r Vel qs dimisit lapidē anglarē
eig Lapis qppe anglaris e ad sa
cra eloqa intellens duplx q tuc
dimitg dimitti qn neqqz districto
iudicio igrātie sue tenebs illi
gat st quada libtate pfruit du
in pceptis dei sufficit vl exe
qndo extiora age vl qteplado
intiora sētire Ad qd nuqz nost
intlles assurget si ad suscipieda
naz nraz ipe nr qditor no veniret

Q' alit' lapis angl'ai⁹ d' · q' duos
in se ṗlos iunxit atq3 alit' q' co:
iuncte vtriusq3 vite actiue v3 et co
teplatiue in se exa iuxami Ab a:
ctiua em vita lōge ɔteplatiua de
stitit / s3 incarnatus redēptor nr̄ ve
niens / dū vtraq3 exhibuit in se
vtraq3 sociauit Nā cū in vrbe
miracla faceret · i mōte vō orādo
ɔtinue pnoctaret exm̄ suis fide
lib⁹ ꝓbuit vt nec ɔteplacōis stu°
ṗrior cura negligāt / nec cursū cu
ra ṗrior inmodati⁹ obligati ɔte
placōis studia delinquāt / s3 sic i
vtroq3 mēte ꝑtiēdo ɔiungāt · q̄ts
nec amorē ꝑediat amor ṗxīmi ·
nec aorē ṗxīmi abiciat tīor dei
Qā ig' huiā cordi q̄d agēt īgra
ti · dei atq3 hoīs mediator apparuit
q' ꝫ agēdo trāsitoria disponēt et
ɔteplādo ondēt vn̄ cuncta pēdēt
Rcē d' v̄l' q's dimisit lapidē āgu
lare ei⁹ Qsi aptē dn̄s dicet nisi
ego q' vnicū quē sn̄ tpe genui
filiū ḟnādis hoīb; cū tpe ondi
In ei⁹ vita discēnt etiā diuisa
viuēdi studia nō distrepaē Et
nōnd' q' eū nō se emisisse s3 dimi
sisse asserit · q' ꝑ so huiā nāt filī⁹
suscipiēs ad ima d' sblimib⁹ ve
nit Cui⁹ incarnacōis misterii
q' ꝫ elci angeli mirati st' q' cod'
mistio redēti nō st' · rcē s'iungit'
Cū me laudaret simul astra ma ij
tutia Qā ei p̄mo in tpe cōdita
nā ronabliū spūū cred' · non
inmito matutīā astra angeli vo
cāt' Q si ita ē · dū t'ra esset inuisib'
et incōposita · dū tenebre essent
sup abissū vetuz die subseqnt'
sc̄li ꝑ luce sapie existēdo ꝑuene
runt Nec negligēt audiend' ē q'
add' sil' Qā inmiz astra matutiā
etiā cū vesptinis redēptoīs pōrē
laudāt dū elci angli etiā tū re
dētis in fine mūdi hoīb; largiēte
gr'e supne glificāt / Ipi qppe ut nos
ad laude cōditoīs attenderēt hec
q's supi⁹ dīui⁹ orta ꝑ carne luce
clamauerāt Gl'ia in excels' deo
et in t'ra pax hoīb; bone volūtat'
Simul' ḡo laudāt q' redēptori nō
voces sue exultacōis accōmodat
Simul laudāt q' dū nōs ɔspiciūt
recipi · suū gaudēt inīi repleri
Q' et fortasse ideo matutīā astra
meorant' · q' sepe ad exhortādū
hoīes missi st' · ꝫ dū vetuz mae
initāt ab hūanis cordib; ꝑuitis
vite tenebras fugāt Sz ecce an
gli diuāz pōrē laudāt · q' ipā eoꝝ
tūte claut' visio dilatat / nōs aūt
q' redimim' s3 tn̄ corrupcōe adhuc
tenim' ꝑuam' domi q̄d ꝑcipi⁹
q' vite laudā⁹ Quo em valebit li
gwa nr̄a dicē q̄d nō suffit mens
nr̄a sentiē / se' Et iubilaret oēs 3
filij dei Iubila° qppe d' cū cordis
leticia oris efficacia nō explet'.
s3 ɔbusdā mōis gaudiū ꝑdit · q'
ipe q' gaudz nec tegē ꝑualet nec
exple Laudāt itaq3 angli q' iaz
tāte claut' latitudīez in sblimi
b; vidēt Iubilāt vō hoīes q' adhuc
i infioib; oris sui āgustias su
stinēt Que q' ētē dn̄s futa nō
nerat nō tā faciēda insinuat
q̄3 fca narrat Sz q̄d agi⁹ q' cū
boni d' redēptois sui mistio iubi
lāt malos inuidia inflāmat
Dū elci ꝑficiūt repbi ad rabiez
furoīs excitāt' · ꝫ bona nascētia
q' noluit imitari ꝑsecūt' Sz tn̄
mitē h etiā q' redemit nō relīqt
Dēptū qppe ē Fidel' aūt d's q' non | Cor 10
vos patie' tētari sup q̄d ꝑtest' s3 fa
ciet cū tētacōe ꝑuētū ut possit
sustinē' Nomit em cōditor nr̄ qn
exurgē ꝑsecucōis ꝑcella sinat
qn exurgētē repmat · nomit ꝑ
custodia nr̄a restīgē q̄d cont'
nōs egredi ꝑ nr̄a excitacōe ꝑmit
tit · ut seuiens nōs diluat ꝑcel
la nō mergat Vn̄ et se' Q' clausit co Isa 16 7
clusit hostiis mare qn erūpebt
q' d' vulua ꝑcedēs Qd ei mare
n' ꝑns sclīi Qd vulua ii ɔceptū
carnal' cogitacōis accipi⁹ hoc
em loco vulue nōie occlta ꝫ ma
licosa carnaliū cogita° designa'
q' vulua nō ad ꝑfendā ꝑlez ɔci
pit scdz corpis · s3 ad explendā ne
qciaz cāusa3 dgloris De hac vul
na cordis iniqz alis d' Cōcepit
dolorē ꝫ pepit iniqtatē / Ꝑ hac
vulua ꝑmi ɔcipim' cū mala
cogitat / Ꝑ hac vulua parimt
cū mala q' cogitauerīt ɔpaīt'
Erūpebat ḡo mare q' d' vulua
ꝑcedēs cū inimāz sclārū fluct⁹
d' carnal' cogitacōis iniq̄te ɔce
pti in scē eccl'e inītiū seuiret
Sz auctore deo hostiis hoc mare
ɔclusū est · q' cōn tuores ꝑse
qntur scī viri q' q̄dā hostia op
positi st' ut eoꝝ inmaclis atq3 re
nētia ire ꝑseqntiū frangent' /
Simul' qppe dn̄s treis ꝑncipib;

p eos scilicet electos sup mundi culmen
erexit / et semientes maris impetus
eius / sancte ecclesie erectam ptate cohibuit
Re hinc semienti mari quod dominus fe
cerit audiamus / seq~ Cum ponerem nube
vestimentum eius · et caligine id quasi pa
2/3 nnis infantie obvolverem Mare semi
ens nube induit quia crudelitas
psequentium stultie sue velamento
vestit · Imposita enim caligine in
fidelis sue pspicuam vitam luce
vide non sufficit · et id quod agit p
crudelitatis impulsum · p cecitatis
sue meritum non agnoscit Nam si
cognovisset ut ait apostolus nunquam do
minum glorie crucifixisset Hanc nubes non
solum solet infideles ex positos
pmere · sed quosdam etiam inmentes carna
liter intus scilicet ecclesiam tenebrare Ipi
siquidem vi qui aliene etiam negligentie
compaciunt · et se pati estimant quod
alios ppeti sentiunt · deo orantes
dicunt Opposuisti nube ne tran
seat oratio Ac si aperte dicant Menti
mee tremens voluptatibus assue
te curarum fantasmata iusto
obicis iudicio · quo eam in ipsa orationis
sue intentione confundis / et quam deside
riis infirmis deditam non ignoras ·
recte cecatam ab intuenda luce
tue pspicuitate relinquas ut
cum in te intendit · ipsa a te cogi
tationum suarum nubilo reflectatur ·
et quo terrena assidue cogitat cum
volt · hec etiam tolerat in oratione cum non
volt Sed igitur ipsa psecutorum nequitia
superna dispensatione constringitur · ne
contra sanctos viros quantum voluit effre
net · pgens dixit Cum ponerem nube
vestimentum eius · apte subdidit Et
3 caligine id quasi pannis infantie ob
volverem Pannis quippe infantie pedes
ac brachia constringuntur · ne hinc
atque illinc dissoluta libertate ia
ctentur Sed quo psecutores sancte ecclesie
in stabilitate cordis inquieti atque
hinc seculo deditum non grandeva
sed puerilia sapiunt quod obscuritate
atque caligine non intellectum supni
iudicii constringuntur · ne tantum psequi
valeant quantum volunt Pannis infa
tie referuntur obvoluti / quia sicut
dictum est puerilia quod sapiunt · sed
divina dispensatione constricti quod volunt
brachia non extendunt / et si cuncta
mala ppetrare leviter appetunt · ne
quaquam tamen cuncta que appetunt imple
pmittuntur / seq~ Circumdedi illud
terminis meis Terminis suis dominus

mare circumdat quia iras psequentium in
dicionum suorum dispensatione modificat
ut in saniam tumida unda fervoris
plano fracta litore ostense dispe
9 sationis / seq~ Et posui vectem ad ho La
stia et dixi usque huc venies et non
pcedes amplius · et hic confringes
tumentes fluctus tuos Quid p hostia
nisi pdicatores sancti Quid p vectem nisi
incarnatus dominus designatur / quia hec
videlicet hostia contra semientis maris
impetum tanto valentiora opposuit
quanto ea sua obsecratione roborat
Sed enim ista sancte ecclesie hostia vectis
huius oppositione solidata sunt / potuerit
quod tumidis fluctibus sed confringi nequi
verint · ut ea extrinsecus unda psecu
tionis illideret · sed nequaquam cordis eorum
munimina roboracet penetraret Et quia
doctores sancti pdicatione quod sequitur
hoc apti sunt · auditoribus atque sua resiste
tibus clausi · non immerito hostia vo
cantur · in apta cognitione humilium · et
clausa tronibus superborum Non immerito
hostia vocantur · quia et ingressum fi
delibus apperiunt · et cursum sese infide
libus ne non ingrediantur opponunt / ced
Pensemus quale ostium extitit petrus
qui investigatum fide cornelium recepit
pro querente in macula Symonem re
pulit Illi dicens In veritate compi Ad
quia non est psonarum acceptor deus · Hec
ta reg benigne apperit / hunc ingrediens
pecunia tua tecum sit in pditionem · p
distincte dampnationis sententiam celesti au Adi
le aditum claudit Sed cuncti apli
in sancte ecclesie hostia existunt cum vo
ce redemptoris sui audiunt Accipite
spiritum sanctum quorum remiseritis peccata
remittuntur eis et quorum retinueritis
retenta sunt Ac si illis aperte dicatur Per
vos ingredientur ad me hii quibus
vosmetipsi paditis · et repellentur
quibus obseratis / quia dum mare semit.
dominus vectem et hostia opponit quia
ab electis et pfidis cordibus · dum p
secutionis se procella dilatat in
mundo · dem vi ingemini sui gladium
pdicatorum quia eius reverentiam exal
tat / et dum intonescit iustitia di
vine fortitudinis frangit in imperiis
fluctus fervoris Bene autem dicitur hinc
usque venies et non pcedes amplius
quia nimirum iudicem occulti mensura
est · et qui psecutoris procella p
siliat · et qui consescat ne aut non
exagitatam electos non excecat · aut
non modatam in pfundum mergat
Cum vero noticia fidei usque ad pre

qntes extend² ebati maris tuor
fetida² sedat² ibi qz fluctus suos
mare frangit · qz ad cogicioz vitat
veniens · omne qd neqt' egit erube
scit fracta quippe vnda i se relidi²
qz victa nequa eciam p cogicioz sua
cordis accusa² Et qz ipaz vim qua
intulerat recepit qz d' pravitate
qua gesserat reatus sui stimulos
Ro sentit vn qda p paulu d² Que
go fructu hnistis tunc in ill' i q̃bus
nunc erubescitis Acsi dicret Quid
se in altu fluctus vre pravitatis
extulerunt q' nunc in semetipis
fracti vn puisos vos inflamaue
rat gnisos inde confudit Recte ita
qz d² Et hic confringes tumentes
fluctus tuos Q vo in hac gclone
d' maris scdo d' hostiis d² more sa
cri eloqi sel' res dca p gfinacoe
replica² Si aut hic in loco mare
accipe nō spa' turba psequitiu
s ĝnalit' scdm debe⁹ scdo conf
hoc mare dns hostia opposuit
qz et prius hūao gen et p'ceps leg
et postmod' nove gre testame
tu dedit Scdo obiectis hostiis h⁹
maris ipetu clausit qz eos qs
ad obsequi sui cultus assupsit · et
prius ab idolis data lege cohibuit
et p⁹ ab intellcu carnali gra re
uelata correxit Scdo mare hosti
a accepit · qz hnanu ge⁹ prius de⁹
ab opis iniqte phibuit · postmod'
vo eciam a cogitacois clpa restri
xit Videa⁹ quead' prima tumenti
mari dns ostia iponat Ecce per
lege d² Non occides · nō mechaberis
La 8 nō furtu facies · nō falsu testio(m) A
dices Videa⁹ queadm' scdis hc ma
re dns hostiis claudat Ecce in
Lu 6 ewo d' Audistis qz dictu e antiquis
Nō mechaberis Ego aut dico vob
qz ois q' viderit mulier ad gcupiscedu
ea mechatus e ea in corde suo Rur
s⁹ d² dcm e antiqs Diliges pri
mu tuu Ego aut dico vob dilig
te inicos vros bn facite his q' ode
rut vos Q' go prius nequias opis
phibet postmod' clpas cordis ex
hausit nimis tumenti mari ne
cudnicta iusticie littora transeat
bis hostia iposuit Qn at cu d² as
gclusit hostiis mare sicco et ad
tepus admisit d' Qn erupebat B
qsi d' wlua procedes qz vz' tunc
hnao gnm obuiauit p'cepts leg
qui adhuc scdm sue originem vici
mi qsi ab ortu xpo ad pfcm vite

carnal' exhibebat d' wlua quippe
pcede e in luce pñt' gle carnalit'
appare Et rce sbingit² Cu pone
nube vestimetu ei⁹ Quia nimiru
de⁹ hoib⁹ nō tunc apta se onsioe
intulit · s dm eos ab errore pfidie
eripuit · nc tn illis claritatem sui
luis patefecit qsi ex teneb's eos
abstulit · s adhuc nube vestiuit
ut et pstina pravitate acta relin
querent · et tn eterna bo adhuc e
cius nō viderit Vbi et apte subd²
Et caligie id qsi pannis infantie
obuoluerẽ Qui et rude ppl'm non
apta spus pdicacoe edocuit · set
signata locucoe p'ceptis lrẽ astri
xit · et adhuc infima sapietes vor
suor caligie qsi pannis infatie ob
voluit · vt madatis grossiorib⁹ li
gati crescerent ne male liberi i
suis voluptatib⁹ pirent quos ad
via iusticie nō caritas ia s adhuc
timor astingeret diuina dispesacio ... p[illegible]
qsi pssit ut nutriret Infing naqz
sptis cu p'ceptorz pannos voluens alr. voles
ptulit ad infimiore statu expa
sua ligacoe pueniret Quia enim tior
prius eu a clpa cohibuit gpeter'
postmod' in libtatem spus eximit
hos pannos infantie qs inchoati
b⁹ dedit ipe p pphtam dns rep Exo 20
hendit d' Ego dedi eis p'cep nō
bona Mala eni qsi mala ee desi
nunt copacoe penor et bo qsi bo
nō st' gpacoe bonor melior Na
sic penius delinqnti iudee de
sodoma atq samaria d² Iustifi Eze. 16
casti sorores tuas i oib⁹ abhoia
coib⁹ tuis qs opata es Ita me
lioribz testamti novi p'ceptis
sbsequtib⁹ p'ceps bo q iudeis da
ta st' nō bona ee incorant Ne
qz eni metes vsu vite carnal'
inhentes euelli ab infimis
possent · nisi gdati ducta p
dicacoe pficerent Hinc quippe e q
in egipto positis pro iusto qz Exo 10
modame latenti cor gcupie
gdescend² · et vicinor suar vasa
aureis argeteis qz sublat' de
scede iubent² Q' ad sina mo Exo 20
tem ducti accep lege mox au
diunt Nō gcupisces rem proxim
tui Hinc e q in ead' lege odin Exo 21
p oclo dentem p dete pcipit²
exige et qnqz tn reuelata gra
pcussi maxilla altera iubent²
ei pbe Quia enim pl⁹ sp ira in
vindcta exigit qz iniuria accepit

dum discunt mala non multiplicata reddere, quique discentes ea et multiplicata sponte tolerare. Hinc est quod eundem rudem populum a quibusdam prohibuit, quaedam vero ei in usu pristino servavit. Sed haec ipsa tunc in melioris vitae figura composuit. Bruta namque animalia in Aegypto idolis mactabat; ei quoque per Moysen in usu animalium mactationem retinuit, sed idolorum cultum vetuit, ut dum de usu suo aliquid amitteret, consolaretur eius infirmitas pro hoc quod aliquid de usu suo haberet. Mira autem dispensatione consilii quod ei Dominus de consuetudine carnali retinuit, hoc in figuram spiritus potentius vertit. Quid enim sacrificia illorum animalium nisi unigeniti mortem designant? Quid sacrificia illorum animalium nisi extinctionem carnalis nostrae vitae significant? Unigenito ergo imbecillitati populi rudis condescendere, inde ei per obumbratas allegorias species maiorem fortitudinis spiritus innuitur. Recte itaque dicitur: Et caligine illud quasi pannis infantiae obvolverem; quia unde eius teneritudinis infirma pertulit, inde alta signa spiritualium nubes fecit. Quae quia praeceptorum limite ab imo dedit cum enarrationibus cinxit, recte

Cap 19 C

subiicit: Circumdedi illud terminis meis. Et quia illos humani generis motus misso mediatore cohibuit, apte coniungit: Et posui vectem et hostia. Vectes quippe et hostia posuit, quia redemptore misso cum culpas delinquentium misso novae vitae praedicatores firmavit. Clausa namque hostia opposito vecte roborantur. Vectem ergo Dominus opposuit, quia contra lascivos motus humani generis Unigenitum misit, qui per spiritualia eloquia doctores agendo solidat. Unde et subditur: Et dixi: Hucusque venies et non procedes amplius, et hic confringes tumentes fluctus tuos. Hoc quippe mare hostia porta transcendat, quia claustra legis opposita humanis motibus unda saliebat. At postquam Unigenitum oppositum repperit, elationis suae impetum fregit, et transire non valuit, quia eius fortitudine furoris sui terminum clausum invenit. Unde recte per prophetam dicitur: Mare vidit et fugit. Possunt etiam per hostia apte passiones eius non inconvenienter intelligi, quas ex celso vecte opposuit, quia eas ex invisibili divinitate roboravit. Contra quas mundi fluctus veniunt, sed fracti dissiliunt, quia superbi eas

sed earum mentes expiendo pertimescunt. Ita dum passiones unigeniti humani generis pravitas irrisit, per omnia expavit, quia contra opposita hostia more eludendi maris et tumore elatum venit et fractum virtute dissiluit. Sed quia haec ideo ad beatum Iob dicuntur, ut decor virtutibus cordis eius gloria premeretur, ne se fortasse ebriat quod se stare stabiliter non ignorat, cum quanta eius aedificatione sint dicta comprehendimus, si haec etiam moraliter disseramus.

D

Dicat itaque: Quis conclusit hostiis mare? Quid est mare nisi cor in suo furore turbidum, rixis acre, elatione superbiae tumidum, fraude malitiae obscurum? Quid mare quantum seviat attendit, quisquis in se occultas cogitationes temptationes cogitationum intelligit. Ecce enim iam prisca religiosi desideria recte iam premimus, iam prava opera foris abscidimus, sed tamen latentia ea cum quibus hic veniamus vitae veteris praelia fatigamur. Quae nisi respectu iudicii et etiam pavore tormenti immensi timoris claustra constringerent, cuncta in nobis penitus superaedificati operis fundamenta corruisset. Ubi enim quod per suggestionem sentimus interius, per deliberationem foras erumperet, vitae nostrae fabrica funditus eversa iacuisset. In magna namque conceptus et in delicto editus, pravam insitae corruptionis molestiam pugnam nobiscum huc deferimus, quam cum labore vincimus. Unde recte de hoc mari dicitur: Cum erumpebat quasi de vulva procedens. Vulva enim pravae cogitationis adolescentia est; de qua per Moysen Dominus dicit: Sensus enim et cogitatio humani cordis prona est in malum ab adolescentia sua. Corruptionis namque malum quod ex ingressu mentis ab ortu carnalium desideriorum suscepit, in provectu aetatis exercet, et nisi haec citius divinae formidinis manu reprimat, omne conditionis bonum repente culpa in profundum vorat. Ergo igitur se cogitationum suarum victoriam exhibeat, cum veritas dicat: Quis conclusit hostiis mare quando erumpebat quasi de vulva procedens? quia nisi ab ipso cogitationis primordio cordis fluctus gratia divina retineret, temptationum procellis mare feriens traherent procul dubio humanae mentis obruissent, ut falsis fluctibus perfusa crescerent in primicos carnis voluptatibus delectata

D Cap 20

deperiret. Solus ergo Dominus hostiis mare concludit, qui pravis motibus cordis claustra inspirante formidinis

obicit Quia vero ea que eius sequimur plus be
mus. quia a corporea rerum delectacione
retundimur libet etiam ad invisibilia
mentis oculos attollere. atque hec ipsa que
sequimur percipimus videre Sed quid agamus quia
infirmis obtutibus illa necdum pa
tent Ecce ad amorem eorum vocamur
sed tamen a visione restringimur. quasi et si
quam dam fulgentem et parum aspicimus sub
incerto nimis adhuc visu caligamus
Unde apte subiungitur Cum ponerem nubem
vestimentum eius et caligine id quasi pa
nnis infancie obvolverem Hoc mare
tumultuosum vz cor nostrum nube
vestitur. quia ne interna quiete purius
conspiciat inquietudinis sue confusio
ne tenebratur hoc mare caligine quasi
pannis infancie obvolvitur quia a con
templacionis sublimibus adhuc teneris
sensibus sue infirmitatis ligatur Vi
deamus paulum quadam caligine quasi in
fancie pannis obvolutum dum ait
Videmus nunc per speculum et in enigmate
tunc autem facie ad faciem nunc co
gnosco ex parte tunc autem cognoscam
sicut et cognitus sum Quasi si se ad com
prehendenda celestia infantem non
cerneret etatis sue ad hec opera corum non
promisisset dicens Cum essem parvulus loquebar
ut parvulus. sapiebam ut parvulo co
gitabam ut parvulus Tunc ergo ad ro
bur iuvenile conscendimus cum forti
sensu eam ad quam tendimus vitam vi
demus Nunc autem quia intencionis nostre a
ciem per infirmitatem suam ab intima
luce retunditur mens nostra infancie
pannis ligata tenetur Ubi apte sub
iungitur Circumdedi id terminis meis
Terminis enim suis dominus hoc mare circum
dat. quia cor nostrum ad finem corrup
cionis sine molestia et etiam turbulentum
sub mensura contemplacionis humiliat.
ut licet plus appetat vl'e tamen quam
concedit non ascendat Vel certe
terminis suis dominus hoc mare circumdat
quia cor nostrum temptacionibus tumidum occul
tis donorum distribucionibus mitigat
modo agens ne prava suggestio ad
delectacionem veniat modo ne prava de
lectacio usque ad consensum prorumpat
Quia ergo illicitos motus cordis respi
cit. et in quibusdam eos usque ad con
sensum venire prohibet. in quibusdam
vero illos eciam a delectacione restrin
git nimirum fluenti mari terminos
tendat imponit ut nequaquam in opere
exeat. sed intra sinum mentis temptacio
nis fluminum se unda collidat
Quia ergo tunc valenter restingitur

cum ei dileccione dei atque inspiratis
virtutibus obviatur recte subiungitur Et po
sui vectem et hostia. et dixi huc usque
venies et non procedes amplius. et hic con
fringes tumentes fluctus tuos Quid
enim moratur per hostia nisi virtutes quid per
vectes nisi robur caritatis accipimus Hec
itaque hostia sed virtutes operacionum
mare semper dissipat nisi eas ex
occulto mentis opposita caritas re
stringat Facile autem omne virtutum bo
num temptacione cordis irruente destruitur
nisi ab intimis firma caritate soli
detur Unde et paulus in suis predicacionibus dum
quadam virtutum hostia mari temptacionis
opponeret aliquod eisdem hostiis quasi robur
vectis iunxit dicens Super omnia autem hec ca
ritatem habentes quod est vinculum perfe
ccionis Perfeccionis enim vinculum caritas
dicitur quia omne bonum quod agitur nimirum
per illam ne pereat ligatur A temptatore
namque tamquam quodlibet opus evellitur si so
lutum a vinculo caritatis invenitur Si
autem mens dei ac proximi dileccione con
stringitur cum temptacionum motus quibus
enim iniusta suggesserit obicere illa
ipsa dileccio opponit. et prave suasi
onis undam virtutum hostiis ac ve
ctem intimi amoris frangit Quia
ergo dominus per inspiracionem caritatis fortitudine
nascencia in corde vicia reprimit.
insurgentem maius impetum per obsera
tam claustra compescit Ira fortasse in
occulto exaspat. sed ne quies superna
perdatur perturbacioni mentis officium lingwe
subtrahit. ne usque ad vocem exeat.
quod in sinu cordis tumultuosum so
nat Luxuria in occultis cogitacionibus
accenditur sed ne superna mundiciam
mens amittat concepte immundicie
ea que potuerint familiari membra
castigat ne usque ad corrupcionem
corporis exalet fetor cordis Ava
ricia stimulat. sed ne celesti regno
mens careat intus claustris se parsimo
nie contenta propriis ligat ne in pravo
se opere dilatet. et usque ad exteriores
actus intus ne concupiscentie estus exurbet
Superbia inflat. sed ne vera celsitudine
amittat considerando se quoque quia pul
vis est ab altitudine se concepte ela
cionis humiliat Itaque nimirum ne quod
in suggestione cogitacionis tolerat in
excitacionem operis erumpat Ubi ergo dicitur
Posui hostia et vectem et dixi huc
usque venies et non procedes amplius
et hic confringes tumentes fluctus tu
os quia dum electus quisque et temptatur
vicijs. et tamen facere male suggesta

ad Colosenses 3

Caritas est vin-
culum perfeccionis

Remedia con-
tra dia vicia

remitti*tur* q*uas*i mare clausu*m* tenet*ur* q*uo*d
si int*us* tumultuosis cogitac*i*o*nu*m fluc-
tib*us* me*n*te*m* p*er*cutit statuta ta*men*
bo*n*i vincendi litora n*on* excedit. Ad
mare q*uo*d i*n* tumore se erigit. s*ed* du*m*
fixe deliberac*i*o*n*i cordis illidit*ur* fra-
ctu*m* redit. Beat*us* ig*itur* iob ne s*u*b*i*
at q*ui* co*n*p*ro*cellas cordis fortiter
stat voce diuina audiat. Ac si gelu-
sit hostib*us* mare q*u*o*d* eru*m*pebat
q*uas*i de vulua p*ro*cedens ac si ap*er*te
ei diceret. Incassu*m* te i*n* bonis op*er*ib*us*
pe*n*sas. si n*on* me intus q*u*o*d* i*n* te te*m*-
tac*i*o*n*is vndas co*m*pesco co*n*siderans. Vt
e*ni*m fluctus frangere in ope*re* posse*s*. mire
virtut*is* e*st* q*uo*d fluctus frango te*m*ptac*i*o*n*is
in corde.

Liber vicesimus non*us*

Dominus noster ihesus xp*istu*s in eo
q*uo*d virtus dei & sapientia e*st* de
patre an*te* t*em*p*or*a nat*us*. vel
pocius q*ui*a n*ec* cepit nasci
n*ec* desinit. dicam*us* verius
semp*er* natus. n*on* a*utem* possum*us* dicere semp*er*
nascitur. ne imp*er*fectus esse videatur.
At v*er*o ut et*er*n*us* designari valeat
et p*er*fectus & semp*er* dicam*us* et natus. q*ua*ten*us*
et natus ad p*er*fect*i*o*n*em p*er*tineat. & semp*er*
ad et*er*nitatem. vt quocu*m*q*ue* modo
illa essentia sine t*em*p*or*e t*em*porali va-
leat designari s*er*mone. q*ua*mu*is* hoc
ip*su*m q*uo*d p*er*fectu*m* dicim*us* multu*m* ab illi*us*
veritatis expressione deuiem*us*. q*ui*a q*uo*d
factu*m* e*st* n*on* p*otes*t dici p*er*fectu*m*. & ta*men* in-
firmitati n*ost*re v*er*bis d*omin*us condescendens
ait. Estote p*er*fecti sic*ut* & pater v*este*r celestis
p*er*fectus e*st*. In i*ll*a itaq*ue* natiuitate di-
uina ab huma*n*o gen*er*e cognosci non
potuit. p*ro*inde in humanitate venit
vt videret*ur*. videri voluit ut imi-
taret*ur*. Que carnis natiuitas de-
specta visa e*st* sapientib*us* mundi. Contem-
pserunt naq*ue* infirma humanitat*is* ei*us*.
deo h*oc* indign*um* iudicantes. Cu*m* ta*n*to
magis h*om*o debitor fuit quanto p*ro*
illo de*us* et indigna suscepit. Vnde et
sic ait ap*osto*l*u*s. Non cognouit mund*us* per
sapienciam deu*m*. placuit deo p*er* stulticiam
p*re*dicac*i*o*n*is saluos facere credentes.
Ac si diceret. Cu*m* deu*m* q*ui* e*st* sapientia ne-
quaq*uam* p*er* sapienciam sua*m* mund*us* inueni-
ret. placuit deo ut deu*m* homines
factu*m* p*er* huma*n*itat*is* stulta cognosceret.
q*ua*tenus ei*us* sapientia ad n*ost*ra stulta descen-
deret. & luce sup*er*ne p*ro*ditie luto
sue carnis illuminata n*ost*ra cecitas
videret. Natus i*ta*q*ue* ex patre si*ne* t*em*p*or*e. ex
matre dignat*us* e*st* nasci i*n* t*em*p*or*e. ut p*ro*h*ibi*-
c*i*o*n*e ortu suu*m* int*er* iniciu*m* fine*m*q*ue*
concluderet humane ment*is* oculis ortu*m*

q*u*o*d* n*ec* initio sumit*ur* n*ec* fine angustat*ur*
ap*er*iret. Vnde bene init*us* ad beatu*m* iob d*icitu*r.
Nu*m*q*ui*d p*ost* ortu*m* tuu*m* p*re*cepisti diluculo
& ostendisti aurore locu*m* suu*m*. Sub-
audis ut ego. Ortus q*ui*ppe diuinitat*is*
d*i*uinitatis ei*us* an*te* et p*ost* n*on* h*ab*et. quia
du*m* semp*er* e*st* esse p*er* et*er*nitatem. du*m* o*mn*e q*uo*d
labit*ur* continebit. int*ra* semetipsu*m*
diuersa t*em*p*or*a claudit. Ortus v*er*o hu-
manitat*is* ei*us* q*ui*a cepit & desinit & ante
& p*ost* h*ab*ere a t*em*p*or*e accepit. S*ed* q*ui*a du*m*
t*em*p*or*e vmbras t*em*p*or*ali h*abit*u sue suscept*e*
lumen nob*is* sue et*er*nitat*is* infudit.
Recte p*er* hunc ortu*m* que creator in
t*em*p*or*e condidit locu*m* suu*m* sic t*em*p*or*e auro-
ra cognouit. Ecclesia enim diluculu*m* vel
aurora a tenebris in luce*m* v*er*tit*ur*.
n*on* i*n*merito diluculi vel aurore no*m*i*n*e
o*mn*is elector*um* ecclesia designat*ur*. Ipsa
naq*ue* du*m* ab infidelitat*is* nocte ad
luce*m* fidei ducit*ur*. velud aurore mo-
re in die*m* p*ost* tenebras splendore
sup*er*ne claritat*is* ap*er*it*ur*. Vnde et bene in 6
Canticis canticor*um* d*icitu*r. Que e*st* ista que
p*ro*gredit*ur* q*uas*i aurora consurgens. Ecc*lesi*a
e*n*im ecclesia celestis vite p*re*mia appe-
tens aurora vocata e*st*. q*ui*a du*m* p*e*ccator*um*
tenebras deserit. iusticie luce ful-
gescat. Habem*us* ta*men* subtili*us* aliq*ui*d q*uo*d co*n*-
siderata qualitate diluculi vel auro-
re pensem*us*. Aurora q*ui*ppe vel dilu-
culu*m* nocte q*uo*d p*re*terisse denunciat
nec ta*men* diei claritatem integra*m* osten-
tat. s*ed* du*m* illa*m* pellit. hanc suscipit.
p*ro*mit. luce*m* tenebris p*er*mixta*m* tenet.
Quid itaq*ue* in hac vita om*n*es q*ui* ve-
ritatem sequim*ur*. n*is*i aurora vel dilu-
culu*m* sumus. q*ui*a & q*u*ed*am* ia*m* q*ue* lucis s*un*t
agim*us*. & ta*men* in q*u*ibusda*m* adhuc tene-
brarum reliquiis n*on* caremus. P*ro*pheta
q*ui*ppe deo d*icit*. Non iustificab*itur* i*n* co*n*spe-
ctu tuo o*mn*is viuens. Rursu*m* q*ui*a scrip-
tu*m* e*st*. In multis offendim*us* om*ne*s. Pau-
lus q*uo*q*ue* ait. Video alia*m* lege*m* i*n* me*m*-
bris meis. repugnantem legi me*n*tis
mee & captiuu*m* me ducente*m* in
lege p*e*cc*at*i que e*st* in me*m*bris. Vbi er-
go lex p*e*cc*at*i cu*m* lege ment*is* co*n*tendit
p*ro*fecto adhuc aurora e*st*. q*ui*a lux q*ue*
ia*m* emicuit. necdu*m* p*re*terites te-
nebras funditus p*re*ssit adhuc au-
rora est. q*ui*a du*m* lex carnis lege*m*
ment*is*. & lex ment*is* lege*m* carnis p*er*-
cutit. int*er* se vicissim lux & vm-
bra co*n*fligit. Vnde rursu*m* paulus
cu*m* diceret. Nox p*re*cessit. nequaq*uam*
subdidit dies venit. s*ed* dies
a*utem* appropinquauit. Q*ui* ei*us* p*ost* discessu*m*
noctis n*on* ia*m* venisse s*ed* app*ro*pinquasse

La, ff
De humilitate dei
1 Cor 1
De vtilitate incarnac*i*o*n*is xpi
La
de ... conc*lusione*
6
Ro 3
Ro 7
Ro 13

Diem insinuat esse perductum ante solem
post tenebras adhuc in aurora de-
monstrat. Tunc autem plene sancta electorum
ecclesia dies erit cum ei admixta peccati
umbra iam non erit. Tunc plene dies
erit quando interni luminis perfecto calore cla-
ruerit. Tunc plene dies erit quando
nulla malorum suorum temptatione memoria
tolerantes omnes a se tenebras eius re-
liquias abscondit. Unde et bene hec aurora
que adhuc in transitu denunciatur cum dicitur:
Et ostendisti aurore locum suum. Cui
enim locum suum ostenditur perfecto ex alio
ad aliud vocatur. Quid est enim locus
aurore nisi perfecta claritas visionis
interne. ad quam cum perducta fuerit
iam de transacte noctis tenebris nil
habebit. Nunc autem adhuc temptacionum
molestias sustinens. quia per intentionem
cordis ad aliud festinat ecclesia
ad locum suum tendit aurora. Que
locum si mente non tenet in hac vite
nocte remaneret. sed cum cottidie
contendit perfici et in luce cottidie au-
geri locum suum iam conspicit. et ple-
ne se clarescere sole querit. Locum
suum aurora considerat cum sancta anima
ad contemplandam conditoris sui speciem fla-
grat. Ad locum suum aurora pertin-
gere sathagebat quando David dicebat:
Sitivit anima mea ad deum vivum,
quando veniam et apparebo ante faciem dei.
Locum suum aurora vitabat cum per
Eccl 6 Salomonem diceret: Quid habet amplius sa-
piens ab stulto et quid pauper nisi ut
pergat illuc ubi est vita. Quem perfecto
locum etiam precedentibus incarnacionem
suam patribus post ortum suum dominus ostendit.
quia non per prophetie spiritum incarnandum
superne patrie regem cognoscentes
bona eiusdem patrie que essent desidera-
bilia non viderent. Locum suum vitabat
aurore patefecit. cum presens suis
coram discipulis peciit dicens: Pater quos
Jo 17 dedisti mihi volo ut ubi ego sum et
illi sint mecum. Locum suum auro-
re innuit cum diceret: Ubicumque
Mt fuit corpus illuc congregabuntur et
aquile. Ad hunc quidem locum quem conve-
nerat pervenire aurora festinabat
cum Paulus desiderium se habere dicebat
Phil dissolvi et esse cum Christo. Et rursum: Mi-
chi vivere Christus est et mori lucrum.
Et rursum: Scimus quoniam si terrestris
domus nostra huius habitacionis dissol-
vatur quod edificacionem habemus ex deo
domum non manufactam eternam in ce-
lis. Bene autem post ortum suum locum
perpetuum aurore ostendisse se perhibet.

quia future retribucionis beatitudinem prius
quam per corpus ipse monstrasset in pauco-
rum intellectum continuit. Cum vero humane
nativitatis infirma suscepit ventu-
re claruit notum. quod in multis mentibus inne-
re amorem dilatat. Sed dum divini
operis misterium sic mirum propagat ut
timeatur et ira committeretur. quos occulto
arbiter donis respiciens redimat
alios deserens perdat. Causa cognominis
quo per incarnacionem suam electos illu-
minet. audiamus nunc quo reprobos
damnet. Sequitur: Numquid tenuisti concutiens Ca 3
extrema terre et excussisti impios ex
ea. Extrema terre dominus tenuit quia in
fine seculorum ad destitutam iam et ali-
enis regibus subditam synagogam
venit. atque ex illa impios excus-
sit quia spiritualia fidei predicamenta Jo 2
contempnentes etiam a carnalium sacrifi-
ciorum gloria repulit. Vel terre extrema
terre tenuit. quia ex iudea paucos
abiectos et humiles elegit. Extre-
ma tenuit terre quia legis doctores
deserens piscatores suscepit. Dum quod
extrema eius tenet ex ea impios
excutit. quia dum fideles infimos
roborat. fortes in iam infideles dam-
nat. Terre vero etiam gentes addi-
dit. quia per adventum suum in mensa
formidinem eorum reproborum corda commo-
vit. Concussi quippe fuerant qui dicebant Jo 12
Michi perficimus. ecce mundus totus post eum
abiit. Terre autem concutitur huc il-
luc quia ducta fatigatur. Concussa
vero iudea fuit. quia de Christo per alios di-
cebat. quia bonus est. et per alios resiste- Jo 7
bat dicens. Non. sed seducit turbas. Per
alios dicebat: Nisi hic esset a deo
non poterat facere quicquam. Atque ad extre-
mum per alios clamabat: Si non Jo 18
esset hic malefactor non tibi tradidissemus
eum. Concussi quidem sed non prostrati
sunt reprobi. cum modo miracula obstu-
pescentes credunt. modo infirmitates
obprobria despicientes irrident. Con-
cussi non fuerant qui dicebant: Quo- Jo 10
usque tollis animam nostram. si tu es
Christus indica nobis palam. Vel certe
extrema terre tenuit. quia cum corda
humilium pio terruit timore. nequaquam
districto iudicio ea dereliquit. Unde
enim initio credencium in deum ro-
bustius stetit. unde in se humiliata
trepidavit. Unde quia eum quem conte-
rit deus tenet. insinuat per prophetam Ys 66
dicens: Super quem requiescet spiritus meus
nisi super humilem et quietum. et trementem
sermones meos. Ecce et quem conterit

pu 28 tenet Salone attestate intima
q' ait Sicut vir q' sp e pauidg grat
met se dure corruet in malu
Igit' qz extma iudee dns i aptis
tenuit. atqz ex illa scribas et pha
riseos de pontifices ipietate sue
merito exigente reprobauit Quid
La X k adhuc de cor dampnacoe subd' audi
amg Sequit' Restituet' ut lutu
sigillu et stabit sic vestimetu
Quid aliud dns plebe israhelitica
n lutu recepit qua obsequis geti
libg deditaz i egipto fmiterz la
teribz inuenit Que du tot mira
clis onsis ad tra repmissiois
duxit. du pducta ggtois sue sta
impleuit. du tot archana se
cretor ei p pphtiaz gtulit. qd
ea ad qz fmandi insiti sigillu
fecit Ipa qppe dm clausu in pphe
tia gtinuit qcqd de se viris in
fine reuelat Sz du pg tot diuina
secreta. pg tot pcep miracla i
redeptois sui aduetu plg terrz
qz veritate dilexit psequtores
jo 11 dicens Si dimittig eu sic oes
credet i eu et veniet romani
et tollet locu nrm et gete. qsi
ad eos qs in egipto religarat la
tes redit et q iam dei signa
clm fuit ad hec se iter qd dese
ruerat inflexit Lutu qz se pg
signaclm i oclis vitat exhibuit
eu p impietat malicia acce
pit vbi iusticia pdidit et sola
terrena sape q iniquat elegit
Vbi apte subiugit' Et stabit sic
vestimetu Inuoluta atqz gros
siora vestimenta etia cu indu
ta fuerit. qz induendis mebris
bn applicata no inherent stare
referunt Iudea igr etia vitatis
noticia etia cu finire vide' sic
vestimetu stetit. qz p extiora
madata finire se dno ondit. s
adherere ei p carit intellige no
luit. du sola in precept dei lraz
tenuit. et neqqz se p spm intim
mis sensibz iunxit. qz ei q se indue
rat no adhesit Vbi et apte subiu
git' Aufert' ab impiis lux sua
Qua du credere vitati renuit co
gnitz legis i pcetum amittit. et
du de acceptu lege supbiunt nimi
rum de scie sue gla cecat' Scriptu
qppe e Obscurent ocli eor ne
ps 6 videat Rursuqz scriptu e Exce
ca cor ppli hg et aures eig aggra
jo 9 na Et rursu scriptu e In iudiciu

ego in hunc mdu veni ut q no
videt videat. et q vident ceci fiat
Et qz semetipos de legis opibz g
gditore legis extulerat apte subd'
Et brachiu excelsu gteret' Excel
su qppe brachiu gterit' qn pdica
ta fidei gra supbe legis opacoe re p3
pbat' cu dr Ex opibz legis no iusti
ficabit' ois caro Sed cuncta tn h et Laz
alit intelligi pnt Terraz qppe sacr
scriptura giuenit vore eccliaz Ter
ma igr dns tre tenet et gcutit de pfia
qz eccie sue vltia p aduentu
antixi psecucoe insamssia tin
bari pmittit hc tn pmittedo de
serit hac tra alit dns tenet et
no gcutit. alit tenet et gcutit
qz mo ea tnqlla pace fidei possi
det. mo gmoueri ipetu psecuto
ris sinit Vn ar cu dicet Nuqd te
nuisti cocutiens extma tre. i luto
adiunxit Et excussisti impios ex ea
Attestate ei paulo plerique i ea
sit q' gfitet' se nosse deu factis aut
negant Impios ergo dns ex ea ex
cutit. qz hi qs nunc intia vicia
possidet. tuc in voragie apte in
fidelit cadet atqz i acerui palea
ru tusenz cu temtacoib illi q an
ta gmouet' Et qzmis se nuc sb
spe fidei int sinu aree tegat.
tuc nimirz ex gmoz cumulu
distti erant vetilabo resili
ent. Vn et apte subiugit' Resti
tuet' ut lutu sigillu Acsi apte
dicer' Hi q nunc vident' i eccie si
nu sigillu. tuc an ocls oim re
stituent' ut lutu i neqqz vida
hom de pfessioe religiois falluntur
qz terrena sape dmitant' Solet
eni scptra sac p fide appellare sig
illu. p inigte lutu Hinc fili in
mor q consupta sba ad prez redyt
i inime anulu accepit Gentil
ei pplus q immortlite pdita ad
deu penitedo rediti' p fidei sig
illu inuit' Vn a sponso suo ecce
dr Pone me ut sigillu sup cor Ca 8
tuu Ideo nanqz sigillu rebz poit'
ne q diripietiu psuptoe temere
rent' Sponsus ego i cor sigillu po
nit. qn fidei eig misteris custo
diam cogitatois iprimit' ut ille
infidel hostis nimirz nr adulsarig
cu sigilta fide corda cosidat teta
do ea irrupe no psumat P luti
vo qz terrena gtagia demirant'
attestat' psalta q ait Eduxisti me
de lacu miserie et de luto fecis

Ca igr multi in tremis gtagys i
uenti pducti vo ad ecliaz celestib
fidei sacrameto signt' z tn ab in
qs opibg no recedut · se qz nuc fi
dei velamine gtegut · sz cu tepus
invenerit qd sunt vacui ondut
rce dr Restitue' ut lutu sigilli
Cnos ei nuc fideles credigi pos
tuc fidei hostes inemi9 z qzmb
appeat nd tetati sigilli · erut
peul° tetati lutu Vbi z rce dr
Restitue' Ca qual' cor gstia ee
an fide potuit tles eos z post
mod' vita gvincit d q9 sbingit'
Et stabit sic vestimetu Tot nuc
qi vestibg sca eclia induit' cst
fidelu venacoe decora' Vn z ei
onsib getibg a dno dr p pphtaz
Vmo ego dt dns · qr oibg hus ved
ornamto vestieis · chlt tn qi fi
delibz nuc spetens induit' Set
pulsate psecucois ipetu tunc
eis exuta nudab' d q9 nuc d' Sta
bit sic vestimetu Stare vo hoc
loco poni' · psiste in pcto Vn scp
tu est Et in via pctoz no stetit
vel ete repbg gsqz sic vestimetu
stare dr ut no posse stare mret'
Ca sic induta vest° in visiomb
sue spe p corpg tend' exuta at
fracta coplica' Et Sta vnusqsqz
q tuc a sce eclie statu recesserit
tensg ac decorg qi du induerat
fuit · sz exuto pqmod' cofractg atz
abiectg iacebat Si vo stare intl
ligig pdurare: sic vestimetu stat
qsqz repbg · qr in hac vita qua di
ligit breuit durat Vn z p pphaz
dr Qua sic vestimetu veterascet
z sic optoriu mutab' eos z mu
tabu'. Hec itaqz q allegoriaru
nube tecta itulit · nuc vbis ap
tioribz inotescut q sbdes Aufert'
ab ipys lux sua Negz ei gos nuc
di lucn illustrat q' iniq" sue ma
licia fidei no° palliat sta du iux
fidei pdicacoz vme negligut z
tn eand fide spetens venant'.
honore vite puts et religiomb
no° petut grut/ hc qz eis et fide
lucet q eos fides cora hoibz re
sonet Sunt vo nonulli q' etna
q audiut vacut credut: z tn
eid' qua tenet fidei gdicut ma
le vivedo Hetit hi qz in tenebs
luce sua · qr du pusa agut · z
tn d' do recta sectnt ne tenebre
scat fudiig ex gda pte fulgore
lmis illustnt. Ca du plg terena

qz celestia plg q videt qz q audi
ut diligut pulsate psecucoms
articlo qd reui ede videba' amit
tut Ad illo marie tpe multipli
cig agit' qn surgete ipo iniqui
capite in sca eclia psecucoe vi
tia liberis sinb vibg eig fortitudo
grassa' Ibi tuc cor vnig cuqz on
dit'. ibi cucp i occultis latebat apu'
z q nuc ore st py z corde st impy
publica malia cornut · z luce
fidei qua spetens tenuerat pdt
Sz mt' h ncce e ut vnusqsqz no
stru ad cordis sui secretu redeat
z actois sue dana ptymescat ne
exigetibg mitz p districta iustiaz
iudicoz dei i taliu homi nuer
erat Neo aut S' incaute bladia'
z ideo a tli ca° se exuerit edat
qr ad illig tepestat pcella pue
ne no existiat O quti illi9 te
tacois tepa no videruf · z tn in
illig tetacois pcella vsant' Ca
yn tepg antix no vidit · z tn
inebr antix p multi fuit Iudas
seuicia psecucois illig ignorat
z tn crudelit' eig auaricia
suadete succubuit Simon di
uisg loge ab antix tpibz extitit
z tn se eig supbie miraclor pot
puse appetedo giuxit Sic iniqz
corpg suo capiti · sic meb' mebs
iugut'. cu et cognitoe se nesciut
z tn pua s' actoe coplant' Negz
ei pgamg balaaz libros a vba
cognuedt · et tn eig nequiciaz se
qns voce supne increpatois au
diebat Hes hic tenetes doct
na balaaz · q docebat balach
mitte scadalu cora filiys isrl
ede z fornicari Thiatire qz ec
ab iezabel notia z tpa z loca di
uidebat · sz qr ea par vite reatg
astrixat inee ei iezabel dr atqz
opibg puis insiste · anglo attesta
te q ait Habeo adusu te qr p
mitt mliez iezabel q se dt p
pheten doce · et seduce suos
iucos fornicari z manducare de
idolatic Ecce qr repui potuerut
q' iezabel vita repba actoe secu
ti st · iezabel illic inueta meora'
qr vzt pum corpg guncti mores
vnu faciut etia si hc loca vl tpa
scindat Vn fit ut i puis sint inu
tatoribz · z iniq9 qsqz maneat q
ia fecrut z in suis opatoibz ipe
iniqz capit auctor ia appeat
q' necdu venit Hinc Iohnes

Margin notes (left): Jhr 9 · vesti(s) in fig(ura) · q bene... · Ca · Re si(lic)... antix

Margin notes (right): By x · Mt 26 · vi · Apoc 2 · als eclias · Apoc 2 · vnus p(er)s(ona) fit vnum corp(us)

1 Jo. 2 ait Nunc antix multi facti sunt qui m
ius omnes qui iam membra eius sunt qui scilicet p
uerse edita caput suum male vi
2 Tess 2 uendo preuenerunt Hinc paulus ait Ut
reueletur in suo tempore nam misterium iam
Omnes peccatores dicuntur membra dyaboli operatur iniquitatis Ac si diceret Tunc an
tixc manifeste videbitur nam in cordi
bus iniquorum secreta sua iam nunc
occultus operatur Ut enim de apertioribus eum
bus taceam Ecce aliquis in corde suo
inuidet suo tacitus et si occasionem
reperiat eum supplantare contendit
Cuius alterius membrum est nisi eius de quo
Sap 2 scriptum est Inuidia dyaboli mors in
trauit in orbem terrarum Aliquis magni
meriti se esse estimat pre ceteris cor
dis cunctis se preferens omnibus semet
ipso inferiores credit Cuius alterius
Job 41 membrum est nisi eius de quo scriptum est Omne
sublime videt et ipse est rex super
omnes filios superbie Alius indi
gnus potestatem querit non quod alterius presit sed
qui ipse alteri subditus non sit Cuius al
ibidem 41 terius membrum est nisi eius de quo scriptum est
qui dixit Sedebo in monte testamenti
in lateribus aquilonis ascendam super
altitudinem nubium et similis ero al
tissimo Solus quippe altissimus ita domina
tur super omnia ut alteri subesse non possit
Quem dyabolus peruerse imitari volu
it cum suum dominium quereret ei subesse
recusauit Imitatur ergo dyabolum quisquis
indicto potestatem suam appetit quia eius
sibi est superna ordinatione suppositus sub
esse fastidit Sunt preterea plurimi
qui quosdam in ipsa pace ecclesie con
Ca 1 N stitutos infideles esse demittet
Video namque nonnullos ita personam
potentum accipere ut requisiti ab eo pro
fauore eius non dubitent in causa
proximi veritatem negare Et quis est veritas
Jo 14 nisi ille qui dixit Ego sum via veritas
et vita Neque enim Johannes baptista
de confessione christi sed de veritate requisi
tus occubuit Sed quia christus est veritas
ad mortem usque indicto pro christo quia vere
Timore potentum multa committuntur pro veritate peruenit Ponamus ergo
ante oculos quod quis pro contactu personarum
potentum accepit et ne vel falsitate
iniuriam patitur pro veritate negat
ro Quid ergo iste faceret in dolore penarum
erubuit qui christum negat inter flagella verbo
rum Ecce et post hec ante oculos hominum ad
huc xang est et si tamen si eum dominus di
stricte disposuit indicare iam non
est Video autem alios qui pro loco
magisterii exhortandi sunt officia
arguendi quia commissa que videt
ac si illicitum admittit et tamen dum

quorundam potentum offendere gratiam
metuunt arguere non presumunt Et quid
est iste quod aliud fecit nisi quia vidit
lupum venientem et fugit Fugit quia
tacuit Tacuit quia despexit eterna gratia
temporalem gratiam plus amauit Ecce ante
potentum faciem inter silentium sui se
latebras abscondit et sic persecu
tori publice sic occulto loco dedit
timori Sed de talibus dicitur dilexerunt Jer
gloriam hominum magis quam gloriam dei Quis
quis ergo talis est si post hoc districte iudicatur
et persecutio publica defuit et tamen
tacendo christum negavit Non ergo defuit Ambrosius
vel in pace ecclesie antix tentamenta pria
Nemo itaque illa persecutionis extime
tempora qui sola pertorrescat Apud in
quos namque cotidie res antix agitur
qui in eorum cordibus misterium suum iam
nunc occultus operatur Et si multi nunc
specie tenus intra ecclesiam constituti simu
lant se esse quod non sunt in aduentu tamen
iudicis prodentur quod sunt De quibus bene Salo
mon ait Vidi impios sepultos qui Eccl 8
etiam dum adviuerent in loco sancto e
rant et laudabantur in ciuitate quasi iustorum ha
bent opera Legitur preterea quod de iniquis dicitur
est Restituetur ut lutum signaculum
et stabit sicut vestimentum et auferetur
ab impiis lux sua quod utique in illa
est antix persecutione faciendum Maior
de eiusdem antix perditione nos quod
Job Olab ait Et brachium excelsum confrin
getur Quid namque aliud brachium ex
celsum accipitur nisi superba antix cel
situdo que super reprobas mentes hominum
fastu glorie sceleratis erigitur Ita
ut homo peccator et tamen estimari homo de
spiciens deum sese super homines me
ciatur Unde et paulus apostolus dicit Ita 2 Tess
ut in templo dei sedeat ostendens se
tamquam sit deus Cuius ut timore ple
nius ostenderet premisit Qui aduersatur
et extollitur super omne quod dicitur deus
aut quod colitur Deus autem dici aliquando
et homo potest Unde quod ad moysen dicitur
Ecce constitui te deum pharaonis Deus
vero prorsus homo coli non potest Contra vero
antix est super sanctos quosque homines
et super ipsius potentia dimittitur se extollit
per exactum sibi nomen glorie et hec quod deus
dicitur et neque deus colitur Sinsire co
natur Nouit vero est in quantam superbie
foueam cecidit qui in mensuram ruin
ne quamque lapsus est non perpendit Pro
quippe vel homo ab statu sue proprie con
ditionis elata mente corruerit
ut velle diceret Ascendam super
altitudinem nubium et similis ero al

tissio vel iste audiens crederet apti
eius oculi viri et cecitas sic dicit predicto gō
vterque cecidit qz esse dei similis non per
iusticiam sed per potestatem concupiuit sed hō per
graciam liberatus quod dei similitudinem peruerse
appetendo cecidit in reatum criminis
sui longe deo imparem se esse cognoscens
clamat Domine quis similis tibi et dyabolus vero
lapsus sui crimine iuste dimissus in
mensura crimine sue inimicie permansit
sed quanto deum ab omnipotentis gratia distitit
tanto magis reatum criminis cumulauit
Nam quia adeo cecidit qz deo peruerso ordi
ne similis esse voluit eo usque perductus
est ut in antixpm veniens videri deo
similis dedignetur atque eum quem non
potuit habere superbiens equalem dampnatus in
feriorem putet Nam cum dicitur hic quod iam
primus dixit Extollens se super omne quod
dicitur deus aut colitur quod apte intelligatur qz
appetendo dei dudum similitudinem cum
iuxta deum erigere se voluit sed in
superbie culpa crescendo iam se supra
omne quod deus dicitur et colitur extollit
Quia ergo hec eius superbia districti iudicis
erit aduentu ferienda sicut scriptum
est Quem dominus ihc spiritu oris sui interfi
ciet et destruet illustratione aduentus
sui recte dicitur Et brachium excelsum
confringetur Cuncta tamen hec que breuiter
discussa sunt adhuc intelligi et aliter
possunt Verba enim dei que pigmenta quedam
nostri sunt adiutorij et sicut pigmentum
quanto plus atteritur tanto in poculo
eius virtus augetur Ita diuina eloquia
quo magis exponendo conteruntur eo
audientes quasi amplius bibentes inma
ior Quia igitur misericors deus dum peccata
hominum tolerat et cum iam vicinum finem
respicit plerumque mentes peccan
tium illustrando immutat recte nunc vi
tate pietatis insinuans ait Nunquid
tenuisti concuciens extrema terre et ex
cussisti impios ex ea Per terram quippe
homo infima sapiens designatur cum
peccanti dictum est Terra es et in terram
ibis Sed qz pius conditor facturam
suam non deserit mala hominum et
per suam pacienciam tolerat et per eorum
quosque conuersionem relaxat cum diuersas
atque inuisibiles mentes respicit
modo eas minis modo vberibus modo
reuelacionibus terret vt quam peruersa se
curitate diuiserat salubri timore
mollescat quatinus vel sero redeant
et hoc ipsum saltem quod diu expectati
sunt erubescant Dicat ei dominus nunc qz
extrema vite nostre plus indicat et
idcirco electos suos sollicitius purgat

Receptum quippe est dominus iudicabit fines 1 Reg 2
terre Tanto ergo impensius vltimis nostris
inuigilat quanto in ipsis pendere ini
tia vite sequentis pensat Quod qz in
cordis sui pietate sua in medium de
ducta quia etiam sero conuersos pecca
tores recipit aliis respicit beatum iob
in stratu erudit dicens Nunquid tenuisti
concuciens extrema terre et excussisti
impios ex ea Subaudis ut ego
qui in suis vltimis sepe peccatores
terrendo concucio conuertendo teneo atque
ab eorum cordibus ipsorum cogitacio
num motus euello Et recte beato iob
dominus quod iuxta finem conuertat peccatores
insinuat acsi aperte dicat Aduerte
mee potestatis respice et tue iusticie
elacionem reprime Que extrema hominis
qz etiam cum conuertitur per carnis mor
tem illa antique culpe vindicta con
tagium protinus insinuat cum dicit Resti
tuetur ut lutum signaculum et stabit
vere sic vestimentum Hominem quippe deus
quem ad suam imaginem condidit quasi
quoddam potencie sue sigillum fecit
Quod tamen ut lutum restituetur qz licet
eterna supplicia per conuersionem fugiat
in vltione tamen perpetrate superbie
carnis morte dampnatur Ex luto quippe
homo conditus et mentis acceptione racionis si
militudine diuine imaginis deco
ratus elacione cordis intumescens
quod de infimis formatus esset oblitus
est Unum mira iusticia conditoris actum
est ut qz per sensum intumuit quod
racionabiliter accepit rursus terra per
mortem fieret quam esse se considerando
humiliter noluit et qz peccando similitudinem
dei perdidit moriendo vero ad luti
sui naturam redit recte dicitur Restituetur
vt lutum sigillum Et qz de corde cum
spiritus vocatur quedam quasi inuoluto sue
carnis exuitur apte de eodem luto
subiungitur Et stabit sic vestimentum
Luto namque nostro sic vestimento stare
est usque ad resurrectionis tempus inane
exutum qz perdurare Sed qz hanc pe
nam superbie non illi fugerint qui et
eandem superbiam humiliter vicerint quam
sit superbientium specialis pena subiungit
dicens Auferetur ab impiis lux sua et bra
chium excelsum confringetur Mors et p morte lux datur impiis et brachium excelsum confringetur
carnis quos electos luti sue restituit
lucem suam reprobis tollit Lux namque
superbientis est gloria vite presentis quam ei
lux tunc subtrahitur cum per ter
minis initium ad eorum suarum tene
bras vocatur Ibi tunc brachium ex
celsum confringetur qz celsitudo cordis

vlt' nãe ordinē violet' arrepta
ǫpmēte se dime institie mole dispi
pat' ut qz se p̄ise in bin erexeat
p pōdg inditeri i etnu ruatta ǫ gº
scat. Illis at inqui q̄d p9 morteq
sequē ǫgnosceit n vite nr̄e co
ditor ad pena usq mort' nr̄e
venivet. Nisi ei micord' infima
petet. neq̃qi nos p9 sua imagies
pditos iuste ad sūma renocaret
Ca. 9 X Vn̄ & rēc sbiug. Nunq̄ ingressus
es pfundū maris. & in nomissīs
abissi deamblasti. acsi dicat ut
ego. q' nō solu mare. i. sclin per
assūpta huius carnē atq3 aiaz
petiy. s3 etiā p ea sponte i morte
poita usq3 ad vltia infeii q̄
ad maris pfūda descēdi. In ei
mare dim more eloqi sclin de
intelligi. nil phibz pfūda infe
in maris claustra scui. Ad
pfūdū maris dns petyt. cu i
feam nomissia elcoz suoz aias
eceptuus intuit. vn̄ p. ppht'az
d' Posuisti pfūdū maris viaz
ut tusiret libati. Hoc naq3 p
fūdū maris an redētois ad
uētū nō via s3 carcer fuit. q̄
in se etia bonoz aias ǫzinis
nō in loc' penalib3 clausit.
Ad tn pfūdū dns via posuit
q3 illuc veniēs elcoz suos a
claustris infin' ad celestia trs
re ǫgressit. vn̄ & apte illic d' vt
tusiret libati. Ad vº pfūndū
maris dicāt h' aliys v̄bis re
plicās abissi nomissim vocat
q3 sic abissy aquaz illa nra
vision' ǫphēd'. ita occlta inf'
in nllo a nob ǫgcois sesu pe
netrāt. Q' ei hinc sbtrahūt'
ēm9. s3 q illos int' intui resēn
co maneat suppliciorz nō vide9
Vigilati vº cura e pensād' q
in nomissīs abissi deamblasse
se phibz. Deamblare q̄ppe non
astcti s3 liberi ē. Quē ei vīncla
astrīguit ei9 incholoi9 gressi9 i
pedīt. Quia ig' dns nlla pcti
vīncla ptulit. in infno deam
blauit. liber ad ligatos venit
Vn̄ sc̄ptū ē. Factus sū sic hō sī
adiutorio int' mortuos liber
In nomissīs ig' abissi diio de
amblare ē in loco dānacōis
nil sue detētois inueīre. Petro
attestāte q' ait. Solutis infin'
dolorib3 iuxta q̄d impossibile e
rat teneri illu ab eo. Vel ētē

q3 d'ambulādo nos cū d' loco ad
locū ducim'. hic illic q3 p̄ntes
inueniu'. Amblasse dns i infno
d' ut electis aiab3 i loc' singlis
p dimit' pōat pn̄s fuisse inueti.
Vn̄ & sp̄us sapīe mobil' desc̄b' Ex.
ut p h' q̄ inuis̄ dēst vbiq3 no
bis occtre designe'. Qua desce
sioz sua dns qnto mirabilez re
spicit tāto ea redēto hoi tre'b'
us infūdit. Eam naq3 adhuc
Sequit'. Replicat. subdit. Nunq̄ apte s' t' porte mort'. Porte ei mort' sunt
ptātes aduise q̄s descēdēs dō9
apuit. q3 eaz fortīea mouēdo
supauit. Que appllacōe q3 alia
tenebrosa hostia vocat'. q3 du
p oculatōis sue insidias nō
videnc'. d'cept' metib9 hostia
mort' apīt. Que tenebrosa
hostia dns videt. q3 fraudule
ta inmūdoz spūm malicia et
respicit & p̄mit. q̄s n ipe nob
nescietib3 vidēdo phibēt. & nil
d' insidiis met' ǫgnoscēt iua
& eisd' insidiis capta daprēt
Que tenebrosa hostia nos et
ēm9 qn sue lut' radiis illu
stra'. Vn̄ & p. ppht'az d' dns m
adiutor & ego videbo inicos
meos. Hostes ig' n̄os vidz ipe
q' suo eos mune nob visibles
facit. Vel ētē tenebrosa hostia
tūc dns vidit qn claustra in
ferni penetris crudeles sp̄us
vidit ptulit. & mort' p̄positos mo
riendo dānat. Ad vidēdo nō adhuc hu
d' futo s3 etia d' ptito d'. q3 h' q̄d
feng erat i ope. ium' ia fe
cerat i p̄destiacōe. Quia vº post
mortē tr'oz q3 ei9 euit ecclia
atq3 in cūctis e ǫgētib9 dilatā
Ca. 10 V apte sbiug. Nunq̄ ǫsiderāsti la
titudiez tre. Dū ei dns int'
angustias pecyt fidē sua in
ǫgētib9 dilatat'. atq3 ad inuia
corda credētiū sesz ecclia3 extē
dit. Cui p. ppht'az d'. Dilata lo ysa
cū tētory tui. & pelles tabna
cloz tuoz extēde ne parcas lō
gos fac funiclos tuos. et clauos
tuos ǫsolida. ad dextra ei et
leūa penetrabis & seme tuu
gētes hēditabut. Que latitudo
tre p̄fcō nō fiet. n ipe pus &
vitaz quā noui9 moriēdo de
spiceet. & vita quā nō noui9
resurgēdo mraret. In morte
q̄ppe sua nr̄e oclos mentis

dex° deambu lante i infno
ysa lj
Act' 2

apuit. et que est vita q sequat
ondit. Vn et hinc in evn° ordiez te-
nes disti dt Hic optebat xrm pati
et resurgere a mortuis tercia die. et
pdicari no eius pniaz i remissioz
pctoz i omis getes Pauci enim ex
plebe isrlitica ipo pdicante credide
runt inueri vo gentium ipsi via vite
illo moriete secuti sunt Superbos na-
q du adhuc passibilis viuet ptulit
a passibili vo vita mortuos sequunt
Qd bn Samson i semetipo dudu
signale expssit. q paucos qd du
viuet interemit, destructo at te-
plo hostes inimicos cum moreret occi
dit Qa nimiz du ab elacoe sup-
bie paucos cu viuet plures vo
cu templu sui corpis solue extin
xit atqz electos ex gentibus qs viue
do sustinuit simul oes moriedo
pstrat Recte itaqz pg infna se pe
netrasse docuit. qsidanda mox tre
latitudiez sbiuxit Acsi flagella
to hoi dicet Pende qd ptuli et
pesa qd emi. nc qrais d vbe du
nescit q te pnia maneat i ret
bucde Sunt hec itaqz vba cuncta
ope precium puto. si a bono comuni
ac publico paruz ocds flectis
et qd in singlis nobis latent agat
intuemur. Dicit ei Nunquid ingressus
es pfudu maris Mare quippe est
mens hua cuius pfunda ds ingdr
qn p cogitacioz sua ad lamenta pnie
ab intimis cogitacoibus pturbat
Illa prioris vite nequicias ad med
riaz redimit et fluctuante i cofes
sione aim sua qcutit. Pfudu ma
ris etia ds penetrat qn etiaz
desperata corda pmutat Vn enim
mare intrat qn cor sclare hu-
liat, pfudu maris humiliat. qm
qdit qn visitare mentes etiaz
pstratas sceleribus no dedignat
Vn et recte penitudo sbiungit Et
i nouissimis abissi deambulasti Qd
e enim abissus n mens hua q du se
metipaz cophede no valet. sese
i oe qd e velut obscura abissus la
tet Vn bn p pphtaz dr Dedit abissus
voce sua ab altitudie fantasie
sue Qa du semetipaz mens hua
no penetrat ex qparacoe sui di-
ne nature pe qua cophende
no sufficit humiliis laudat In nouis
simis igt abissi deambulare e et
nequissioz hoim corda qute et
desperatas mentes visitacoibus sue
vestigiis tangedo mirab' reforare

Cu ei pg inmesa scela vnusquisqz
qpungi qd aliud qz i nouissimis deus de
ambulans abissi videt Qui i abisso
naqz ds deambulat. cu obscura cor
penetrans fluctus invisibiles vicoz
calcat Plerumqz ei ptita alia pla
gis. et aliis pntibus vrgemur vt
mo supbia. mo ira. mo luxuria.
mo auaricia tentatione fatigem
Sz cu cuncta h in corde meo dns
occulte visitacoibus sue terore reprimit
qd aliud qz in abisso gressus ponit Sic
gressus mete qspicis. qn con in
surgentia vicia quo terroris eius ob
uient dona pensas Hos naqz gressus
pphta qsperant cu dicebat Visi
sunt gressus tui ds ingressus dei mei
regis mei q e in sco ipius Qui enim
inordinatos motus ac diuinoz indi
coz in se reprimi meoria qspicat
qi deambulant in se dei gressus videt
Dicat igt bto iob Nunquid ingressus es
pfudu maris et i nouissimis abissi
deambulasti. subaudis ut ego
q'inira mia i pctoz cordibus mo
ira mo luxuria. mo auariciam.
mo surgentem supbiam calco Acsi
ei apte dicer In latentia cordis
vicia me solu reprime qspicis. tu
extolli d tua ppa iustificacone
cessas Et qz cu diuinitus visitamur
etia d occultis et illicitis motibus mentis
ad qfessionem ducimur. recte sbiungitur Nunquid
apte sunt tibi porte mortis Porte ei
mortis sunt cogitacoes pue. quas
do pandis qn eas in pnia flendo
qfitemur, quas etia no qfessas
intuetur. sz qfessas ingdr Tunc qp
pe sr viaz i portis mortis apit. qn
solutis pmis cogitacoibus ad nos
pg qfessioz venit Que porte mor
tis idcirco vocate sunt qz pfecto via
ad interitum p iniqs suas opacones
apit Qd adhuc replicat cu dr
Et hostia tenebrosa vidisti Tene
brosa naqz hostia sunt latentia me
tis mala q et hui intrinsecus pnt.
et tn ab altero videri no pnt Que
tn dns cernit qn ea occulto respctu
gre destit d cprti qppe e Rex qui
sedet in solio dissipat omne ma
lu intuitu suo Et qz omne vicium
angustat. oris vo vtqz aim dilatat
pg destructa vicia recte sbiungitur Nunquid
qsidasti latitudiez tre Nisi eius vtqz
aim dilataret nequaqz paulus Co
rinthiis dicet Dilatamini et vos
et nolite iugu ducere cu infidelibus
Dolere vo intuendu e qp dr Considasti

latitudo nam̄q bonor̄ intior ē. ꝫ
neq̄q̄ ꝯp̄hēdit̄ n̄ caute ꝯsidēt̄
ista plerumq̄ eos ext̄ig iopia hūi
liat. pene ēriatus āgustat ꝫz
tn̄ int̄ h̄ sp̄ intior forti°do insq̄
ad spandā certīa dilatat Angu
stati apli ext̄ig fuerāt q̄ flagel
la sustinebat. ſz ī mag stabat
intg latitudīe libi q̄ apud se
h̄ cad flagella ī gaudia v̄terēt.
Act' v Rcptū nāq ē ibat apli gaude
a ꝯspcū ꝯcily q̄m dig̾ h̄iti st̄ p
noīe ihū ꝯtuēliā pati Hāc la
titudiēz int̄ āgustias paulg in
ph'i venāt q̄ dicebat Scīe aūt vos
volo frēs qr̄ q̄ cīca me st̄ magg
ad pfcū venerēt eū ita ut vi
cl'a mea maīfesta fient ī oī
p̄torio Hāc latitudiēz int̄ a
gustias obtinebat dauid d̄
Tpalis tbula° In tblōe dilatasti me Tūc itaq̄
ē scē pfcom tr̄a ī scōr ꝯsciā dilatat̄ cū ī adi
hūig adusitatibg ext̄ig p̄mit̄
Itā cū a p̄nt vite secūitē re
pellit̄ intg ad se ipingit̄ ut ad
spanda supna tēdat Cū gg ē
uagatu ext̄ig nō p̄mtti̾ q̄ in
sinū sui recōdita dilatat̄ Nos
at q̄ boi viri adusa tolēnt ēing
ſz intg ꝯtuitū gaudeāt nō vidēs
hētes eoz ī opib̄ ꝯsidāndo ꝯgg
sēig. ſz tn̄ ꝯnta ī eis āplitudo
sit eig aplitudis igr̄ a q̄ Audiat
go hūa sapiā ꝫ se insipiētē di
scat Nūq̄ ꝯsidāsti lati̾ tūs tre
Acsi dicat ut ego q̄ flagell' tin
cta ꝫ ocīta in scōr letitiā solg
plene ꝯsidō quia solg in cordis
fimo vl' tte idēo btē iob vtz
tr̄e latitudiēz ꝯsidāuit inq̄rit̄
vt ex° dene lati̾ inulet̄
Acsi ei apte dicē̄ ꝯ̄g ꝯs inna
mala p̄nt vite nequit agusta
re ꝯsida ꝫ d̄ statu cord inter
v̄ba glāri cessa ſc̄ Indica m̄ si
nosti oīa ī q̄ via h̄itet lux. et
tenebraz q̄s locg sit. vt ducas
vnūgdq̄ ad t̄ios suos ꝫ intli
gas semitas domg eig Btūs iob
q̄in ꝯstiōe discuti̾ ut d̄ via
luc̄ et loco tenebraz inq̄rat̄
ꝫ vnūgdq̄ ad t̄ios suos ducat.
De iudicijs de isscrutabilib ac semitas domg eig intlligat
Qd ei luc̄ noīe n̄ insti̾ accip̄
ꝫ qd p tenebras n̄ inq̄tas desi
ꝯnat̄ vn̄ q̄q dā ꝯuss a pccōrū
Eph' v neq̄tia d̄ Erat alīq tenebre
nūc aūt lux in dnō. Et d̄ q̄qda
in pccō morietib̄ inēorat̄ Et

dormiūt nocte dormiūt Btō Ca
3 itaq̄ iob d̄ Indica m̄ si nosti
oīa in q̄ via h̄itet lux ꝫ tene
braz locg q̄s sit Acsi dicat̄ ei d̄
plena te sciaz h̄re suspicatis dic
vl' in cuig corde ea q̄ nūc d̄est
sapiā inocēā veiat vl' in cuig
corde ea q̄ nūc ē mali̾ psenet
In q̄ via h̄itet lux ī cuig mētē
veniēs insti̾ ipleat ꝫ tenebr̄
locg q̄s sit ī ī q̄° iniq̄tas ceca p
duret Vt ducas vnūgdq̄ ad t̄ios
suos ī vt ꝯndices si vl' is q̄ iniq̄g
ēnt̄ ī iniq̄te vita finiat vl' is
q̄ instg ēnt̄ ex initate vite sue
cū insti̾ pfcīoē vita ꝯcludat Et
intlligas semitas domg eig ī
ꝯsidēs atq̄ discnas cui vl' bona
acco psenans etna maiōz p̄stet
in reg° Vel que usq̄ ad t̄m sui
acco p̄ua ꝯstingēs ī ētnū danet
suppliciū Domg q̄ppe p maīoē
ponit̄ semita p accoē d̄ eita ig̾
ad domū ducit. qr̄ acco ad man
sioz ptrahit Sz q̄s hoīm ista dis
cussg dicat. q̄s saltē ista ip̄tig
audiat Aliq̄os ei videg cotīe qr̄
insti̾ luce resplēdēt. ꝫ tn̄ ad fi
ne sui obscurite neq̄tie tebrat̄
Et multos cuig pccōr tenebris obvo
lutos. ꝫ tn̄ iux vite sue t̄m re
pēte reddi luce insti̾ libelos
Aliq̄os etiā noīug sel' invēta via
insti̾ illibate usq̄ ad obitū te
nuisse ꝫ plerosq̄ ꝯspcūg usq̄ ad
exitū cepta sel' ēnna sī cessa
cōe cumlasse Qs vō int' ista ꝯ
cultor iudicor dei nubila int̾
sue radiū inittat ut āq ꝯsidāde
discnat. vl' q̄s pduret in malo
vl' q̄s psenēt in bono vl' q̄s ab i
fimis ꝯuitat̄ ad sūma vl' q̄s a
sūmis reuitat̄ ad infia Latent
hec sesg hoīm. nc q̄q̄ d̄ eiugl
fine ꝯgnoscit̄ qr̄ dinoz iudicor
abyssg hūae mētis oclis nllateg
penetrat̄ Videg nāq q̄ illa deo
adusa ꝯtilitas insti̾ luce pfu
sa ē ꝫ iudea dudū dilēa pfidie Lu 23
ē nocte ceccata Vēimg etiaz q̄
lat° d̄ patiblo tnsīnt ad regnū Mt 28
Judas d̄ aplatg glā ē lapsg in
tartarū Rursū q̄ qr̄ alīi fortes
q̄ cepint nō innitā̄ ꝫ latrīē aliud
noīug pueniss̄e ad suppliciū. ꝫ
aplōs scimg pcepisse ꝯpoitū qd
desidāuerāt regnū Qs go disti
ctiat ī quia via h̄itet lux. ꝫ tene
braz q̄s locg sit vt ducat vnūgdq̄

ad t'mīnos suos ꝛ intelligat scitas
domꝰ eiꝰ video paulū ex 1ᵃ pse
cucōis sentēcia ad glīaꝫ aplatꝰ vo
catū. ꝛ tn̄ sic int' media occlta for
midabat. ut etiā repbari se pōqꝫ
vocatꝰ ē timebat. Ait ēī Castigo
corꝰ meū ꝛ s̄uituti subicio. ne forte
aliis p̄dicās ipe reprobꝰ efficiar.
Et rursū Ego me nō arbitror cōpre
hendisse. Unū autē q̄ retro oblitꝰ i
ea q̄ sᵗ p̄ora me extēdēs ad desti
natū sequor. ad palmā sup̄ne vo
cōis dei in xᵒ ihū Sequor autē si
cōp̄hēdaz in qᵒ ꝛ cōp̄hēsꝰ sū Et cer
te q̄ d' 1ᵒ voce diuīa deinꝫ fuerat
Vas electōis ē m̄ et tn̄ adhuc ca
stigās corpꝰ suū metuit ne re
probet' Ve miseris nob q' d' electōne ꝛ
nr̄a nulla adhuc dei voce cognō
uimꝰ etiā in ocio q̄ri d' securitate
torpemꝰ Debz p̄fecto dr̄ in spe eē nō
solū securitas. s; ēt tior i cōuersacōe.
vt ꝛ illa cāntes foueat. ꝛ iste
torpētes pungat Vn̄ rex p̄phētaꝫ
d' Qui timet dm̄ sperent in dn̄o
Acsi apte dicat D' spe incassū
p̄sunt. q' timē deū in suis opibꝫ
rennuit Vnde cur beatꝰ Iob d' tam
valida cōne requirit' q̄ oīo ab
hoībꝰ ignorat' ut iustorū iniqꝫ q̄
tum cōfundat cōp̄hēdat. nō ut a
liorū fine cognoscere nō valēs ad
suū recurrat Qua sic aliorū sic ec
suū nesciat. ꝛ nesciēs timeat.
timēs humilie'. humiliatꝰ q̄ia de
opibꝰ suis extolli nō debeat. ꝛ
nō elatꝰ in gr̄e arce p̄sistat Dī
ca' ḡo Indica m̄ si hēs intelligēciā
in q̄ua via habitet lux ꝛ tenebraꝫ
q̄s locꝰ sit vt ducas vnūqdqꝫ
ad t'mīnos suos Acsi d' Sic q' de
malis cōūtat' ad bona. vl' q' de
bonis ad mala redeat nescis.
ita etiā nc̄ de te qd tuis meritis
exigētibꝫ agat' intellig' Et sicud
aliēnū nullatenꝰ cōp̄hēdis. ita te
tuū tūm p̄noscere nō vales Iam
eī cōūtū ipe p̄fecitis scis. s; qd ad
huc ego d' te in occltis senciaz
nescis Iam iusticie tue acta cōside
ras. s; q̄ districte apd me pesent'
ignoras Ve eciā laudabili vite homi
si remota pietate iudicet'. q̄r di
stricte discussa inde ān oclōs in
dicis obruit' vn̄ se placere sus
picat' Vn̄ rex dō p̄phētaꝫ d' Ne
intres i iudiciū cū s̄uo tuo q̄r
nō iustificabit' i cōspectu tuo oīs
viuēs Vn̄ bn̄ per Salomonē d'

Sunt iusti atqꝫ sapiētes ꝛ opa eorū
i manu dei ꝛ tn̄ nescit hō vtrū
amore vl' odio dignꝰ sit. s; oīa
i futuꝫ reseruāt' incerta hic Rursū
p̄ eūd' Salomonē d' Qꝰ homī intelligē
potit viā suā Et nimirū bō mala
ve q̄s facimꝰ cōsciā attestāte co
gnoscit. s; ideo d' q̄ via sua ab ho
minibꝫ nesciat' q̄r etiā si recta se
q̄sqꝫ opa agē intelligat. sub dist
cto tn̄ examine qᵒ tendat ignorat
Igit' pōqꝫ illud d' ista finis sui
cōsidaciōe p̄tinuit ad examinādū
eiꝰ exordiū redit. ac ne cōq̄rat'
cur finē suū nesciat. cōmemore'
etiā q̄r nc̄ qᵒ inicio accessit intel
ligat Nā sequit' Sciebas tūc q̄ na
sciturꝰ esses. a' nūm dieꝫ tuoꝫ no
ueras Acsi illi apte dicat' Quid
mirū si t'mīnū tuū nō intellig' q'
nc̄ iniciū cōp̄hēdis. ꝛ q' ignoras
qᵒ adhuc inicio veneris. qd mirū
si nescis qᵒ adhuc fine subtraharis
Si ḡo meū fuit te p̄ iniciū ex occl
tis ad p̄rupta p̄ducere. meū q̄ eit
etiā te ex p̄rupto ad occlta reuo
care Cur d' vite tue dispēsacōe
aīo q̄reris. q' in manu artificis te
metipm̄ nesciēs q̄reris teneris
extolli itaqꝫ tāto magis nō debes
i eo qd agis q̄nto int' finis et init
clausꝰ. nc̄ qᵒ hinc ordīe veneris.
nc̄ qn̄ vl' quō hinc educaris agnōs
Hec tn̄ intelligi ꝛ aliter possunt Scie
bas tūc q̄ nasciturꝰ esses. ꝛ num
dieꝫ tuoꝫ noueras Subaudis vt
ego q' me nasciturū noui. q̄r et
cū humanit' ortū in diuinitate sēper
subsistit' vixi Hoīes q̄ppe tūc esse
incipiunt cū in matrū suaꝫ ventre
nascunt' Ipa ipa q̄r temporaliter natiui
tas d' iux hᵒ qd scriptū ē Quod ei
in ea natū ē d' spū sc̄o ē Et ideo
se nasciturōs nesciunt. q̄r nc̄ p̄ius
q̄ crent' existiūt Deꝰ vō q' sine
inicio sp̄ existit p̄sciuit hᵒ d' se
q̄ in vtero virginis iniciū suscipit
Et q̄r p̄sciuit disposuit. q̄r dispo
suit iniciū. p̄fecto in humana forma sine
sua volūtate tolauit Conuincat'
ḡo cur d' flagellis suis hō cōq̄rit'
q' ortū suū p̄scire nō potuit Sz
ipe etiā q' ortū suū p̄sciendo
disposuit. se int' hoīes ad flagel
la p̄parauit Sequit' Nūq̄d ingressꝰ es the
zauros niuis. aut thāuros gra
dinis aspexisti q̄ p̄parauī in tp̄e
hostis in dieꝫ belli et pugne Quid
aliud niue vl' grandie. nisi frigida

ac dura sit intelligenda corda puo-
rum. Dicit ei fervore caritatis. sic solet
in sacro eloquio frigore malicia desi-
Je 6 gnari. Scriptum namque est. Sicut frigidam
facit cisterna aquam. sic frigidam fecit
Mt 24 maliciam suam. Et rursum. Habundabit
iniquitas et refrigescet caritas
multorum. In frigore enim nivis vel in
duricia grandinis quod accipi potius
potest quam vita pravorum. que et torpore frige-
scit et per duricie maliciam percutit.
Quorum tamen vitam dominus tolerat quia eos
ad iustorum suorum probacionem servat Unde
apte subiunxit Que preparavi in tempus
hosti pugne in die et belli Ut cum adver-
de pugnacione bonorum contra malos sarimur mentis dyabolus temptare nos nititur.
eorum moribus qui sunt contra nos ar-
mis utatur. Per ipsos quippe sevientes nos
cruciat. sed nescientes purgat. Reprobis namque
nobis ipsi flagellum fiunt. de quorum tali
vita dum percutimur ab eterna mor-
te liberamur. Unde agitur ut electorum vi-
ta proficiat eciam perdita vita reprobo-
rum et utilitati nostre dum illorum perdi-
cioni militant miira dispensacione
fiunt quibus electis dei non peccat eciam
Da 12 9 omne quod perit. Intelligi hoc quoque aliter
potest. ut quia verbis precedentibus videtur a
nervum a superiori sensu exposicione
non discrepat. Nam quia indicaverat
vel bonos ad malum. vel ma-
los ad bonum posse converti. illico se-
cutus adiunxit. Numquid ingressus es
thesauros nivis. aut thesauros gran-
dinis aspexisti quos preparavi in tempus
hostis in diem pugne et belli
Corda pravorum signantur in grandine et nive In nive vel grandine frigida vel du-
ra ut dixi est accipienda corda pra-
vorum. Sed quia omnipotens deus sanctos suos de
talibus elegit. et quia multos electos ad-
huc inter pravorum vitam repositos ha-
bet novit. Apte in nive vel grandine
De thesauris nivis et grandinis thesauros habere se perhibet. Thesaurum quippe
a potentibus thesaurorum nominantur. vel a
posicione nominantur. et plerosque
in vita frigida diu latentes re-
spicit quos ad medium cum iubet
producit. et iusticie in torre candidos
Doctores ubi de suspensa gratia vel candidi per supernam graciam ostendit Scriptum quippe
est. Lavabis me et super nivem de-
albabor. quos ad diem belli pugne
quia preparatos diu inter sinum presciencie
sue tegit. Sed cum repente eos edu-
xerit resistencia adversariorum pectora
illorum verbis ac redargucionibus qui
quibusdam grandinibus percutit. Unde
in eo spiritu aliter scriptum est. Pre fulgore eius nu-
bes transierunt grando et carbones
ignis. Pre fulgore enim nubes transeunt

quia predicatores sancti commissa mundi spa-
cia. miraculorum claritate percurrunt. quos et
grando et carbones ignis vocati sunt
quia et per correpcionem feriunt. et per fla-
mmam caritatis accedunt. Ipsam quippe libram sacre
increpacionis grandinem commemoret
exprimitur. Orando enim veniens percu-
tit. liquata rigat. Sancti ac viri cor-
da audiencium et terrentes feriunt. et
blandientes infundunt. Nam quemadmodum
feriunt propheta attestatur. De virtute
terribilium tuorum dicent et magnitudi-
nem tuam narrabunt. Et quemadmodum
blandientes rigant. secutus adiun-
xit. Memoriam habundancie suavi-
tatis tue eructabunt. et iusticia tua exul-
tabunt. In nive ergo vel grandine
habentur thesauri. quia plerique iniquitatis
torpore frigidi a superna gracia as-
sumpti in sancta ecclesia iusticie luce
fulgescunt. et pectora adversariorum
sanctarum doctrine sue ictibus tundunt
Unde apte est subditum Que preparavi
in tempus hostis in diem pugne et
belli. Nix quippe vel grando fiat tam-
quam per frigidam insensibilitatem. Sed
nix et grando contra adversariorum pectora
feriens est vel candore iusticie vel dist-
cti eloquii correpcione. Quale hunc
thesaurum in nive et grandine habuit
quando illum inter pravorum vitam positum
iam tunc dominus electum suum latentem vidit.
Qui ad contrita adversariorum suorum feri-
enda pectora hanc in manum suam
grandinem sumpsit. per quam tot sue re-
sistencia cordis prostravit. Nemo
itaque de operibus suis extollatur. nemo
desperet eos quos adhuc frigidos
videt. quia thesauros dei in nive
vel grandine non videt. Quis enim cre-
deret quod per apostolatus graciam lapidatum
Stephanum ille precederet qui in mor-
te eius omnium lapidatum vestimen-
ta servaret. Sed ergo ad ista dona
vel occulta iudicia recurrimus. illos omnino
desperantes. nec illos nobis in corde
nostro preferimus quos per tempore prelati sumus.
quia et si iam videmus quantum processimus. ne-
scimus quantum dum restat ceperint procedi.
mus. Unde ergo ad beatum iob dicitur. Numquid
ingressus es thesauros nivis. aut the-
sauros grandinis aspexisti quos
preparavi in tempus hostis in diem pu-
gne et belli. Ac si apte diceret.
Noli te de operibus tuis preferre. quia
de hiis quos intueris adhuc per culpam
frigidos. quantos operatores iusticie
et defensores recte fidei sum fa-
cturus ignoras. Ad quod per adventum

mediatoris agit᷑ recte scribit᷑ per
quam viam spargit᷑ lux ipse quippe via
e qui ait Ego sum via veritas et vita
Jo 14 per hac ergo via lux spargit᷑ quia per eius
puitiam cuncta gentilitas illustra᷑
spargit᷑ aut quemet dixit quia
per apostolorum voces non angustata atque
coartata sed late fulgens lux predi
cationis emicuit. Ea vero accepta
luce quisionis inardescit intrin(secus)
vis cordis ut vel transacta mala
anxie lugeat᷑ vel eterna bona fla
grantissime requirat᷑ appetet adiung(itur)
Ca 11 S Dividit᷑ estus super terram. Ipsa enim A
luce estus super terram divid(itur) quia per
apostolum predicata iusticia ad requiren
deum cordibus anxietas in virtutum exci
tatione dilatat᷑ ut iste in sermone
Ab.. 2 sapientie iste in sermone scientie fulgeat
hic in eva(n)gelium gratia. ille in virtutum
operatione qualescat et dona sancti spi(ritus)
dum disparaliter singuli accipiunt
nemo dimet nisi omnes unanimiter
accendat᷑ Sed possit spargi lux d(icitur) et
quemet intelligi quod per estum persecu
designe᷑ Ea enim lux predicationis
inclaruit mox a perfidorum cordibus
persecutionis ardor exarsit Unde quod per
estum persecutionis exprimit᷑ dominicus sermo
testat᷑ Quod iactat super petram sei
Ma 13 bus quod sole orto estuaverunt omnes
et quia non habuerunt radicem aruerunt
Ad paulo post exposuit. estum persecu
torum vocavit. Ipsa igitur luce estus super
terram divisus est. quia clarescente vi
ta fidelium accensa est crudelitas per
fidorum divisus namque estus erat quando
nunc ierusalem nunc damascum nunc
in aliis longe persecutio regionibus
Act 8 seviebat scriptum quippe est facta est in
illa die persecutio magna in ecclesia
que erat ierusalem et omnes dispersi per regi
ones iudee et samarie Rursum quia
Act 9 scriptum est Saulus adhuc spirans mi
narum et cedis in discipulos domini ac
cessit ad principem sacerdotum et petiit
ab eo epistolas in damascum ad sy
nagoga ut si quos invenisset huius
vie viros ac mulieres vinctos de
duceret in ierusalem Ergo nunc hic nunc
illic persecutio excreverat hi qui luce
veritatis agnoverant qui sub ardore di
visi estus anhelabat Sed quia beatum
iob de occultis iudiciis requisitum su
perioribus dicit audiuimus. oportet ut
hec de sparsa luce vel diviso estu
denuo e subtilius perscrutem᷑ Adhuc
enim alta interrogatione discutit᷑ ut
salte quia nesciat doceat᷑. Ei quia

d(icitur) per quam viam spargit᷑ lux. dividit᷑ B
estus super terram. Quid enim lucis nomine nisi
iusticia designa᷑ De qua scriptum est Ys 9
Populus qui sedebat in tenebris vidit
lucem magnam Omne autem quod spargit᷑
non continue sed sub quadam intermissione
iacta᷑ Et ideo spargi lux d(icitur) quia et si
iam quedam ut sunt perspicimus. quedam tamen
ita ut videda sunt non videmus Cor Act 10
namque petri lux ipsa tenuerat
quia tanto fidei tanto maiorum fulgore
claruerat. et tamen quasi gentibus dum e
circumcisionis pondus imponeret quod recte
diceret nesciebat Lux in hac vita
spargit᷑ quia ad omnes rei intelligentias
continua non habet᷑ Dum enim aliud sic
e comprehendimus et aliud ignoramus quasi ipsa
luce et ex parte cernimus. et in obscuritate
remanemus ex parte. Tunc vero lux
nobis ipsa iam non erit quando mens nostra
ad deum funditus rapta fulgescit
Et quia hec eadem lux quibus modis humano
cordi insinue᷑ ignorat᷑. recte in
percontatione d(icitur) Per quam viam spargit᷑
lux Acsi aperte dicere᷑ Dic quo ordine
iusticia mea occultis finibus cordis
infundo. cum et per accessum non videor
et tamen visibilia opera hominum invisibiliter
immitto. cum unamquamque eandem quia mentem
modo hac modo iam virtute irradio.
et tamen per sparsam lucem adhuc ex
parte aliqua eam in temptationibus tenebris
remanere permitto Requira᷑ homo ne
sciens per quam viam spargit᷑ lux Acsi
patenter dicat᷑ Dudum dura corda
emollio dum rigida inflecto. dum
aspera mitigo. dum frigida accen
do. dum debilia roboro. dum vaga
stabilio. dum instantia confirmo. in
tuere si vales in corporaliter venientes
quibus ea meatibus illustro. Hic quippe
omnia nobis facta eius ita qualiter in
tuitus efficiant᷑ ignoramus. Hanc viam
lucis nobis esse invisibilem in evan(gelio)
Jo 3 veritas ostendit dicens Spiritus ubi vult spi
rat et vocem eius audis. sed non scis
unde veniat aut quo vadat Sed quia cum
lux spargit᷑ mox ab occultis adversa
rio contra fulgente mente temptamen
ta succrescunt. aperte subiung᷑ Divi Ca 16 C
ditur estus super terram. hostis namque cal
lidus quos luce iusticie enitescere con
spicit eorum mentes illicitis deside
riis inflammare contendit ut ple
rumque plus se urgeri temptationibus
sentiant quam tunc cum lucis intime
radios non videbant Unde et israeli
te postquam vocati sunt contra moysen de
extrescente labore conqueruntur dicentes Exo 4

Videat dns et iudicet qui fetere fecistis odorem nrm coram pharaone et servis
eius et prebuistis ei gladium ut interficeret
nos Volentibus quippe ex egipto disce
dere pharao paleas subtraxerat et tamen eius
de mensure opa requirebat Cum ergo
contra legem mentis submurmurat pg eius
temptacionum conatus stimulos acriores p
tat et cum sibi labores crescere conspicit
in eo quod adversario displicet qui fe
tere se in oculis pharaonis dolet Post
lucem ergo estus sequitur quia pg illuminacionem
divini muneris temptacionis certamen augetur

Augetur temptacio post virtutem

Recte vero etiam divisi estus dicitur quia nimi
rum neque singulis omnibus sed quibusdam viciis
ac mixte porientibus viciis fatigatur Prius
enim conspersionem uniuscuiusque antiquus hostis
perspicit et tunc temptacionis laqueos appo
nit Alius namque letis alius tristibus

Qualiter antiquus hostis hominum patent temptamenta viciorum

alius timidis alius elatis moribus
existit Quo ergo occultus adversarius faci
le capiat vicinas conspersionibus dece
ptiones parat Quia enim leticie volup
tas iuxta est letis moribus luxuriam
proponit Et quia tristicia in iram facile
labitur tristibus poculum discordie porri
git Quia timidi supplicia formidant
paventibus terrores intentat Quia ela
tos laudibus extolli conspicit eos ad
que volunt blandis favoribus pertrahit
Singulis igitur hominibus viciis convenienti
bus insidiatur Neque enim facile capti
varet si aut luxuriosis premia aut
avaris scorta proponeret Si aut vora
ces de abstinencie gloria aut abstine
tes de gule imbecillitate pulsaret
si mites per studium certaminis aut iracun
dos per tempore per pavorem formidis
quereret Quia ergo in temptacionis ardore
callide singulis insidiatur viciosis
moribus laqueos abscondit recte dicitur
Divisi estus super terram Sed cum primitur
per quam viam spargitur lux statim quia sub
iungitur divisit estus super terram quia
nimirum per eandem viam per quam lux
spargitur etiam divisi estus indicatur
Alta quippe atque incomprehensibilis spiritus
sancti gracia cum luce sua interius nostras
irradiat etiam temptaciones adversarii
dispensacione modificat ut silentium
te non veniat ut ipse tamen quod fe
runt illustratam iam deo animam tangat
ut cum tactus sui ardore nos excitat
persecucionis incendio non exurat Pau

1 Cor 10

lo attestante qui ait Fidelis autem deus
qui non patietur vos temptari super id quod
potestis sed faciet cum temptacione et
exitum ut possitis sustinere Hunc
ergo estum aliter divisit callidus

supplantator aliter misericors conditor
Ille divisit ut per illum cunctos intimat
iste ut eum tolerabilem reddat Et quia
cum temptacione fatigamur non solum in
terno dei spiritu instruimur sed etiam ex
terioribus predicatorum verbis adiuvamur
Recte pg divisum estum subditur Quis

D Quis dedit vehementissimo imbri cursum

dedit vehementissimo imbri cursum
In verbo ut superius diximus estus nomine
in regionibus iudee persecucio designatur
quia ipsas persecucionis asperitates predica
tores sancti superno munere adiutos
a predicacione sue instancie nullo terrore
compescunt apte subiunxit Quis dedit
vehementissimo imbri cursum Ac si diceret
nisi ego divisionem eius estum cursum vehe
mentissimo imbri dedisse est inter ipsas
persecucionis angustias predicacionis im
petum roborasse ut tanto magis virtus
predicatum crescat quanto magis perse
quentium crudelitas obviaret qui
arentia corda audiencium pluvie gut
tis infunderent et siccitatem perfidie
uberius irrigarent ut quamvis cont
ra eos sevicie estus candesceret per cor
tamen vox gracie non taceret Hunc persecu
cionis estum paulus et tolerabat et urge

2 Tim 2

gabat cum diceret laboro usque ad vin
cula quasi male operans sed verbum dei
non est alligatum De hoc imbre alias
dicitur Mandabo nubibus ne pluant super

Isa 5

eam imbrem De hoc estu imber qui in
electorum cordibus agitur propheta testatur
dicens Velociter currit sermo eius Plerumque

Psal 147

vero imber est et estum non habet quia predi
catio ad aures venit sed cessante
interna gracia ad corda audiencium
non pertransit De cuius predicacionis ubertate
per electos dicitur Tetenderunt sagitte tue pertransi
erunt Sagitte quippe dei pertranseunt
cum verba predicacionis eius ab auribus
ad corda descendunt Quod quia solo di
vino munere agitur imbri cursum deus
se dedisse testatur Sed nondum video
quod eundem imbrem non vehementem
sed vehementissimum vocat Imber ve
hemens est vis magna Imber vero
vehementissimus vis immensa predicacionis
Vehemens namque imber erat cum pre
dicatores sancti credi eterna suadebant
Imber autem vehementissimus cum propter spem
ad celestium admonent terrena de
serere cuncta visibilia propter invisibilia
contempnere et propter audita gaudia presentes
penas cruciatus quia tolerare Sed cum fide
concepta semetipsi estum persecucionis tot
electi possessa reliquerunt carnales
affectus obliti sunt et pro spe gaudii spe
in cruciatibus membra posuerunt quid

aliud dominus fecit nisi etiam vehemen
tissimo imbri cursum prebuit. Quousque
ad exequendam summam perfectionem per verba
corporis invisibilia cordibus rigavit
ubi et aperte subiungitur. Et viam sonan
tis tonitrui. Quid enim per tonitruum nisi
predicatio superni terroris accipitur. Cuius
terrore dum percipiunt humana corda con
tinentur. Aliud vero in tonitruo ipse incar
natus dominus figuratur quia ex antiquorum
patrum quoniam eminente prophetia noticiam
incarnationem qui ex nubium concussione pla
tus est. quam inter nos visibiliter apparens. ea
que super nos erat terribiliter insonuit
Unde et ipsi sancti apostoli de eius gracia gnari
ti boanerges. id est filii tonitrui sunt vocati
Aliquando autem sic deum et tonitruo ipsa
predicatio accipitur per quam superiorum iudi
ciorum terror auditur. Sed quia aliud predicator
verba dare auribus potest. corda vero
aperire non potest et nisi per internam graciam
solus omnipotens deus predicantium verbis ad
corda audientium invisibiliter aditum
prestet in cassum predicatio cuncta au
dienti percipitur que pervenire ad intima
sine domino corde prohibetur. Viam se dominus vi
am sonanti tonitrui dare asserit.
quia cum predicatoris verba terribiliter per terro
re corda compungit. Hanc viam paulus
predicator egregius dum se terna in
stancia terribiliter insonaret. se a se
habere non posse conspiciens discipulos
Act admonebat dicens. Orantes simul et pro vobis
ut aperiat vobis hostium verbi ad lo
quendum misterium Christi. Quod ergo loquebatur mi
stica. sed in corde audientium eisdem
misteriis a domino aperiri hostium precaba
batur. Habebat quidem iam tonitruum. sed dare
ei desuper viam querebat. Hanc viam
nequaquam se solummodo dare posse cognoverat
1 Io 2 nerat quando dicebat. Non necesse habetis
ut aliquis doceat vos. sed sicut unctio
eius docet vos de omnibus. Hanc viam
rursum paulus quod daret intimabat
1 Cor 3 dicens. Neque qui plantat est aliquid neque qui ri
gat. sed qui incrementum dat deus. Accepta
igitur via quid iste imber ac tonitruus
Iob agat audiamus. Sequitur. Ut plueret super
terram absque homine in deserto ubi nul
lus mortalium commoratur. Super terram
absque homine in deserto pluere est verbum
dei gentilibus predicare. que dum nullum
cultum divinitatis tenuit nullam in
se spem boni operis ostendit. videlicet de
serta fuit. id est quia quam legislator
non fuit. et quia rationabiliter deum querit non
fuit quasi hominum nullus fuit quia velud
solis bestiis occupata vacua
a mortalibus extitit. De hac deserti

terra alias dicitur. Posuit in deserto viam. De
hac predicatione gentilium concessa propheta
testatur dicens. Posuit flumina in deserto illo
tandem vero et quia postquam esset super terram divi
sus est cursum vehementissimus imber ac
cepit ut in deserto plueret. Quia postquam
in iudea asperitas persecucionis inhor
ruit ut non solum fidem minime reci
peret sed eam etiam gladiis impugnaret
ad istam missa consequenter predicatio ad
evocandas gentes deflexit. Unde sancti
apostoli ebreis persequentibus eos deserunt
dicunt vobis oportebat primum loqui Act 13
verbum dei sed quoniam repulistis id et indi
gnos vos vite eterne iudicastis ecce
convertimur ad gentes. Divisio igitur esti
deserta et absque homine terra compluitur.
quia dispersa in iudee regionibus persecu
tione fidelium dudum derelicta et quasi ab
infusione rationis aliena predicationis
guttis gentilitas irrorata. Que gentili
tas qualiter adhuc a predicatoribus sit
inventa ostenditur cum subditur. Ut impleret
inviam et desolatam. Quam vero compluta
reddiderit. ostenditur cum illico adiun
gitur. Et produceret herbas virentes invi
a namque dudum gentilitas fuit ad
quam via dei verbo non patuit Re
demptore quippe nostro veniente sic acce
pit vocacionem gracie. ut non in ea prius
fuit via prophetie desolata et
recte vocata est. vel rationis videlicet consilii vel
fructu boni operis destituta De
dit ergo dominus vehementissimo imbri
cursum et viam sonanti tonitrui ut in
deserto plueret. et impleret inviam et
desolatam et produceret herbas vi
rentes. id est exercicium predicacionis interne
aspiracionem contulit. ut corda genti
lium arentia virescerent. clausa pa
tescerent. inania complentur. infe
cunda germinarent In scriptura enim sacra herba plura
aliquando herba nitor glorie temporalis accipitur sunt in scriptura
aliquando refectio dyabolica. aliquando sustentacio
predicatorum. aliquando bonorum operacio. aliquando etiam
vite sancta atque doctrina virorum. Nam
gloria temporalis accipitur sicut propheta ait
Mane sicut herba transeat. mane
floreat et transeat. Mane namque
sicut herba florere atque transire est.
in prosperitate huius seculi temporalis glorie velo
citer decus crescere. Herba refectio
dyabolica accipitur sicut de eo a domino dicitur
Hunc montes herbas ferunt. Acsi
diceret. Superbi atque tumidi dum se
illicitis cogitacionibus atque accionibus
efferunt. suis iniquitatibus pascuntur
Herba sustentacio predicantium desi
gnatur cum dicitur. Producit in montibus

fenu et herba et frutici hom
In motibus quippe fenum et frutici
hominum herba producitur. cum sublimes
hui9 scti ad fidei congregatorum voti suis
predicatoribus in h9 vite itinere transi
toria alimenta largiuntur. herba
bo operatio ponitur. sic scriptum est Ger
Gn 1 minet terra herbam virentem. Ad licet i
tradicione iudei ita historice fenum
teneamus terra tamen ecclesiam signasse
non inconueniens accipimus que in ea
germinauit herbam virentem. in quo ad
verbum dei fecunda mente opera protulit.
herba aliud scilicet atque doctrina et
ix viditur accipimus sic per ieremiam dicitur onag
gri steterunt in rupibus traxerunt ve
tos quasi dracones defecerunt oculi
eorum quia non erat herba. Quo dicto su
Iudei dicuntur onagri et dracones perba ac neglecta Iudeorum presump
Ca 19 B. cio prophetata. Ipsi quippe onagri per men
tis elacionem ipsi dracones per virulen
ta cogitacione vocati sunt. Qui steterunt
in rupibus quia non in deo sed in summis
potestatibus huius mundi confisi sunt dicentes
Jo 19 Regem non habemus nisi cesarem. Tra
xerunt ventos quia spiritu elacionis in
flati superba malicia tumuerunt
Defecerunt oculi eorum quia sed spes eorum
ab eo quod intendebat corruit quia
temporalia diligens eterna postponere
neglexit. et terrena ideo quia deum propo
suit amisit. Dixerunt enim Si dimit
Jo 11 timus eum sic omnes credent in eum et venient
enim romani et tollent nostrum locum
et gentem. Timuerunt ne locum non
occiso dicto perderent. et tamen occiso per
diderunt. Sed cum ista miseris eue
nerunt subdit. Quia non erat her
ba. i. quia eorum cordibus deerat eterni
sapientia. et nullo eos reficit pabulo in
terne viriditatis doctrine. hic igitur loco quod
aliud virentes herbas nisi sacre doctrine
scilicet vel congregationes operaciones accipimus
Deserta igitur terra compluitur ut ab ea
virentes herbe producantur. quia dum
sacre predicacionis imbre gentilitas per
cepit et vite opera et doctrine verba
germinauit. Ista viriditas voce prophe
Ysa 34 ta deserte terre pollicetur cum dicitur In
cubilibus in quibus prius dracones hi
tabant orietur viror calami et iun
Calamus et iun cus quid signat ci. Quid enim per calamum nisi scriptores
quid per iuncum qui semper iuxta aquas humorem
nascitur nisi pusilli ac teneri au
ditores sacri eloquii designantur In
dracoonum ergo cubilibus viror cala
mi et iunci oritur. quia in eis populis quos
antiquus hostis malicia possidebat. et
doctor scientia et auditor obediencia

continebatur. Hec tamen quamuis gratia domini gentilitate
data sunt. et solent aspicimus multa simi
liter ecclesie agi in singulis videmus. Sunt
enim plerique ad verba dei valde in
sensibiles fidei quidem nomine censentur.
verba vite auribus audiunt. sed ea
transire usque ad intima cordis minime
permittunt. Hii quid aliud quam deserta
terra sunt. Que scilicet terra homines non habet.
quia eorum mentes sensu racionis caret. et
nullus mortalis in hac vita commo
ratur. quia et si qua in eorum consciencia ro
nabilium sensuum cogitaciones veni
unt non persistunt. Peragunt quasi desidia
in eorum cordibus sedem inueniunt.
Recta vero signa venerunt acsi impel
lantur dederunt. Sed cum in corde de
mibus suo cursu et sonat tonitru
via dare dignatur. compuncti per intima
gratia verbis vite aures cordis ape
riunt. et implentur terra inuia quia dum
prebet auditum verbo cumulatur in
stio. et producet terra herbas viren
tes. quia per gratiam compunccionis infusa
predicatoris verba non solum libenter
recipit. sed eciam vberrime reddit.
vt quod audiendo non potat iam loquens co
cupiscat. et quam non audiendo eciam
intrinsecus aruerat iam loquendo que
facta sunt viriditate sua quos sed esu
rientes pascat Vnde bene per prophetam dicitur
Emittes spiritum tuum et creabuntur et
renouabis faciem terre. Hic enim sic fa
cies terre virtute renouacionis immu
tatur. dum sicca mentes dudum gratia ve
niente compluuntur. et post ariditatem
pristinam quasi producunt herbis sciencie vi
riditate vestiuntur. Que conditoris mi
gratia adhuc nobis alcius commendatur
cum subditur. Quis est pluuie pater
Ca 38 vel quis genuit stillas roris. Acsi
diceret. Nisi ego qui sicca terra humanam
cordis gutturis sciencie genuito aspergo
De hac enim pluuia alibi dicitur pluuiam
voluntariam segregabis deus hereditati
tue. Voluntaria quippe pluuia deus
hereditati sue segregat. quia non ea
nobis per merita nostra sed per sue munere
benignitatis prestat. et ideo hic loco
pater pluuie dicitur. quia superna nobis predi
cacio non per nostrum meritum. sed deus eius gratia
generatur. Stille eciam roris ipsi sancti predi
catores sunt. quia arua pectoris nostra
mentis mala vite perimunt. quasi ment tene
bras sicce noctis aretica gratia sciencie
largitate infundunt. De hiis stillis 13
contrarii iudee dicitur. Postea prohibite
sunt stille pluuiarum. et serotinus imber
non fuit. Ipse quippe stille roris sunt qui

stille pluviarum. Quem enim dispensatores
aquarum praedicatores respiciant, qui rore tene-
ro aspergunt? Quem vero ea que de supernis
fecerint virtute qua praevalet locuti, qui
ubertim manantem pluviam fuderunt.
Rorem aspergebat Paulus cum Corinthi-
1 Co 2 is diceret: Non enim iudicavi me scire
aliquid inter vos nisi Christum Ihesum et hunc cruci-
fixum. Et rursum pluviam manabat
2 Co 6 dicens: Os nostrum patet ad vos o Corinthii,
cor nostrum dilatatum est. Hinc est quod
Moyses, qui et validis fortibus et
teneris infimis dicturus se noverat,
Dt 32 cum diceret: Expectetur sicut pluvia
eloquium meum et descendat sicut ros verba
mea. Sed ecce audivimus quomodo munere
gentilitas vocatur, audiamus quomodo nunc di-
strictione Iudea repellitur. Audivimus
quomodo deserta excolat, arentia infun-
dat, audiamus nunc quomodo ea que sibi vi-
dentur irrigua puniat. Neque enim sic
colligit electos ut non etiam iudicet
reprobos. Neque sic quibusdam claustra
relaxat ut non et in quibusdam feriat.
Ps 4 Scriptum quippe est: Anima et ira ab illo.
Unde hic quoque post tot dona gratie mitius
ut etiam ire sue iudicium non abscondat,
protinus sequitur: De cuius utero egressa est gla-
cies, et gelu de celo quis genuit? Quid
enim aliud in gelu vel in glacie nisi
frigida et perfidie torpore constricta
corda accipimus Iudeorum, qui quondam per
acceptores legis, per custodiam man-
datorum, per iustitiam sacrificiorum, per iustitiam
prophetie, sic inter sinum gratie quasi intra
uterum caritatis habebantur? Sed quia venien-
te Domino constricti frigore perfidie fervo-
rem fidei et caritatis amiserunt, a se-
creto gratie sinu proiecti, quasi glacies
de utero caritatis egressi sunt. Et gelu de
celo quis genuit? Quid hic aliud ce-
lum nisi solummodo debet intelligi vita
Dt 32 sanctorum? Cum celo dicitur: Attende celum et
loquar. Non enim insensibili sed rationali creature
loquebatur. De hoc celo ait Dominus: Celum mihi
Is 66 sedes est. De qua sede alias scriptum est:
Anima iusti sedes est sapientie. Quia ergo sa-
pientia est Deus, sed sedes Dei celum est, et
anima iusti sedes est sapientie, celum est
utique anima iusti. Celum fuit Abraham,
celum Ysaac, celum Iacob. Sed quia perse-
cutores Domini pontifices Iudeorum perfi-
die torpore frigidi de illorum patrum
progenie processerunt, quasi de celo gelu
exiit, quia de sanctorum prole persecutorum proces-
sit frigida plebs infidelium. Cum
enim de Abraham natus est Cayphas, quid
aliud nisi de celo gelu processit? Sed tamen
gelu idcirco Dominus se genuisse dicit

quia Iudeos quos ipse naturaliter bonos condidit
in suo iudicio per eorum malitiam frigi-
dos a se exire permisit. Dominus enim au-
ctor est nature, non culpe. Genuit ergo cre-
ando naturas, quos iniquos permisit vivere
tolerando. Patet etiam quia ad quandam te-
nera fidei penetrabilia corda Iu-
deorum in perfidie postmodum obstinatione
durata sunt, recte subiungitur: In similitudinem — Capitulum l
lapidis aque durantur. Quas enim per aposto-
licum sepius docuisse me me-
mini, lapides vero non nisi ipsa durities
aliud gentiles significant. Ipsi quippe
lapides coluerunt. Et de his per prophetam
dicitur: Similes illis fiant qui faciunt ea et omnes
qui confidunt in eis. Unde Iohannes Iudeos
aspiciens se de stemmate generationis
extollere et gentiles prorsus ad Ab-
rahe plenitudinem fidei conversione trahi, sic ait: Nolite
velle dicere inter vos: Patrem habemus Mt 3
Abraham. Dico enim vobis quia potens est
Deus de lapidibus istis suscitare filios
Abrahe. Lapides utique duros per-
fidie gentiles vocans. Quia ergo prima
Iudea Deo credidit, gentilitati vero
in perfidie sue obstinatione remanen-
te, postmodum vero ad fidem gentilium
corda mollita sunt et Iudeorum infide-
litas obdurata. Unde dictum est: In simi-
litudinem lapidis aque durantur. Ac si di-
ceretur: Illa mollia et penetrabilia corda
Iudeorum in insensibilitatem vertuntur
gentium. Cum enim misericors Deus gentes
traxit, iratus Iudeam repulit. A-
ctum quippe est ut sicut dudum ad percipi-
endam fidem gentilitas fuerat obdu-
rata, ita postmodum ad fidem gentilitate
suscepta Iudee populus perfidie torpore
duresceret. Unde Paulus apostolus eisdem
gentibus dicit: Sicut aliquando vos non credi- Ro 11
distis Deo, nunc autem misericordiam consecuti
estis propter illorum incredulitatem, ita et
isti non crediderunt in vestram misericordiam ut
et ipsi misericordiam consequantur. Conclusit enim
Deus omnia in incredulitate ut omnium mi-
sereatur. Quam summam sua primum de
vocatione Iudeorum et repulsione genti-
lium, postmodum vero de vocatione genti-
lium et repulsione Iudeorum subtiliter
pensans, se quia occulta Dei iudicia
comprehendere non posse considerans, ex-
clamando subiunxit: O altitudo divitia- Ro 11
rum sapientie et scientie Dei, quam incomprehen-
sibilia sunt iudicia eius et investigabiles
vie eius. Unde hic quoque cum de Iudeorum per-
fidia Dominus diceret: In similitudinem
lapidis aque durantur, ut de repulsi-
one eorum occulta esse sua iudicia
demonstraret, apte subdidit: Et superficies. M

ficies abissi constringitur / quia superiecto
quodam ingratie mee velamine incom
prehensibilitas diuini iudicij huma
nis oculis nullatenus penetratur
Scriptum quippe est iudicia tua abissus
multa. Nec ergo perscrutari audeat
cur cum aliquis repellitur alius eli
gitur vel cur cum aliquis eligitur alius
repellatur. quia superficies abissi con
stringitur. Et attestante paulo In
scrutabilia sunt iudicia eius et investi
gabiles vie eius. Post hec quod dicitur
De cuius vtero egressa est glacies et
gelu de celo quis genuit. Etiam sa
than in gelu et glacie nil obstat
Dyabolus signatur per gelu — intelligi. Ipse quippe qui de dei vtero
glacies processit quia a calore secre
torum eius malicie torpore frigidus
iniquitatis exiuit. Ipse gelu
de celo est genitus quia constrictus corda
reproborum a summis cadens est ad ima
premissus qui bene in celestibus conditus in
culpe frigore mentes sequentium quas
gelu dum cecidit astrinxit. quod ad
terram veniens quod in hominibus egerit
exponitur cum subditur: In similitudinem lapi
dis aque durantur. Per aquas namque populi
per lapidem vero eiusdem sathane dirum
tia designatur. Illo ergo ad ima ve
niente in similitudinem lapidis aque durate
sunt quia eius malicie imitati homines
in mollia viscera caritatem amiserunt
Cuius fraudulenta consilia quia a sedu
ctis hominibus comprehendi non possunt recte sub
iungitur: Et superficies abissi constrin
gitur. Aliud quippe intrinsecus latet
Dyabolus pro malicia transformat se in angelum lucis — atque aliud extrinsecus ostendit. Transfi
gurat enim se velut angelum lucis. et
callida deceptionis arte plerumque
proponit laudabilia ut ad illicita
pertrahat. Abissi ergo superficies con
stringitur. quia dum quibusdam persuasionis
eius species velut solida glacies de
Ca 22 11 — super ostenditur in profundo latens eius ma
licia non videtur. Cuncta tamen hec
et aliter intelligi possunt si moraliter
De volente hominibus placere separato a deo — exquiramus. Mentes namque hominum corpus
dum in suo tenore formatur quas con
cipit eos quia ad aptas virtutes
dum prouehit gignit sed si de acceptis
virtutibus extolluntur relinquit. Et se
pe quidam nonnullos malorum suorum consi
deratione compungi diuini pauore terroris
feruescere. et per pauoris usque exordia
ad virtutum summa peruenire. Sed dum
de eisdem virtutibus quas accipiunt extol
luntur. inanis glorie laqueo astricti ad
antiquum per torpore redeunt. Recte
ergo cum tales prius dicitur De cuius

vtero egressa est glacies. Cuius enim de dei
vtero glacies egreditur quando hi qui iam intus
incaluerant ex virtutum dono frige
scunt. et inde exteriorem gloriam torpen
tes appetunt. Vnde ad interna dilige
nda ardentius flagrare debuerunt. Dum
quia iste signis ille scientia iste prophetia iste
magis operibus pollet. atque per hoc dum
placere hominibus appetit omne quod prius
intrinsecus caluerat exteriorem laudem
diligens in torpore vertit. Cum ergo gla
cies de vtero egreditur dum post donorum
beneficia a visceribus superne pietatis
separatur. An non sunt glacies qui in virtuti
bus quas accipiunt laudes ab hominibus
querunt et tamen venientem iudicem dona
sua ad eius memoriam renouantes
dicunt Domine domine nonne in nomine tuo — ch
prophetauimus. et in tuo nomine demonia eie
cimus et in tuo nomine virtutes multas fe
cimus. Sed quo hanc glaciem dominus preciat
ostendit dicens. Nescio vos vnde sitis disce
dite a me omnes operarij iniquitatis. Hanc
glaciem nunc dominus in vtero portat. quia
mixtim simul ecclesia tolerat. Sed tunc apte
eicit cum tales a secretis celestibus
per extremum et publicum iudicium repellit.
His itaque verbis quod apte agitur vel in
beatus iob de summis suis virtutibus
humilietur. ne in hoc quod bene viuendo ca
luerat superbiendo frigescat. et a
diuinis vtero repulsus exeat. si mens si
num cordis se tumidus extollat. Et
quia iusto iudicio superbas mentes ad
culpam egredi et accepta virtute permittit
recte adhuc subiungitur. Et gelu de
celo quis genuit. Plerumque enim sacri — de heret
eloquij scientiam prestat. sed dum eadem scien
tia quis accipit extollitur. ira districti
iudicis in ipso sacro eloquio cecatur. vt
exteriores fauores per illa sequens eius
interna non videat. et qui intus ma
nens calere poterat exeundo frigescat.
Duratus quia in ima corruat qui de
congregatione dei prius tractabilis in summis li
quidus stabat. An sacrum eloquium celum
non est quod dies nobis intelligentie aperi
ens sole nos iusticie illustrat. Quia
dum nobis vite presentis nox agitur stellis
nobis mandatorum fulget. Sed quia oportet et — 1 Cor 11
hereses esse vt probati manifesti fiant
cum ab intellectu sano mentes superba
repellitur velut districti iudicij ge
lu de celo generatur. vt cum ipsa scriptura
sacra in electorum cordibus caleat. eos
qui se superbe scire appetunt a se fri
gidos emittat. Ibi quippe errat vbi
errata corrigere debuerat. et dum
a superna intelligentie resplendentes

elogo obdurat᷑. ipi seducti᷑ ce
tos corruit ad ima vergentes
vt gelu ꝫ alios astringat. Hemetipꝫ
tn̄ dn̄s hic gelu gigne phibz no
q° puoꝝ metes ipe ad culpa forat.
ß q° a culpa no libat sic sc̄ptū est
Exo Ego obdurabo cor pharaonis. Quod qꝛ
iniquitatis cordis emollie noluit. pfcō se
districte obdurare nunciat. Aqua vero
du inchoata diui timoris vt q a-
mitti᷑. ppr hilaris laudes virtutis
imago retine᷑. recte scribitur. In sili- O
tudinē lapidis aq̄ durat᷑. ꝫ sup
ficies abissi cstringit᷑. Aque enī
p glacie in supficie durescunt. ß
fluide ī intus remanent. Et qd p
aqs ni fluida accipiꝰ, corda rep
robo q̄ cū ex pposito virtute desert
fortes se ī bonis opib᷒ p ipocrisim
ondunt. du qꝫ ī intimis suis ad
vicia defluunt. ꝫ foris se sc̄oꝝ ac
fortiū imitatores fingunt. aq in
similitudinē lapidis durat᷑. ꝫ sup̄fi
cies abissi cstringit᷑. qꝛ si ducta
sc̄itat spe fluxa ac instabil' coꝝ
csc̄ia hoib᷒ tegit᷑. Nā cū semetipis
intrinsecꝰ turpes sint an alienos tn̄
oculos q̄da vinendi venustate ve-
stiunt᷑. Sz ne qs verba h dm in bo
intellige pte velit. debeꝰ sic qre
tibꝰ astruere du mo in pñe indi
cem᷑ q pscrutāda fuerat negle
xisse. Superioꝝ eī vsu dr᷑. Qs e plu
uie pr. vel qs genuit stillas ro
ris. Statī qꝫ add᷑. De cuiꝰ vtō egs-
sa ē glacies. ꝫ gelu de celo qs ge
123 nuit. Qui go dcis pcedetibꝰ seqns b
sn̄ia no dispari sensu cīugit᷑. pfcō
in bona pte nob eiꝰ intelligētia
sn̄ obstaculo difficultatis apit᷑. Tra
eī cū cplut᷑ iactata ī eā semīa
feracius ligat᷑. ß rursū si illa plu
uia imodatiꝰ irrigat ī culmi pi
guedinē frumēti virtute mutat
Dum vō iactatū seme pꝰ pluuia
gelu pmit᷑. q° foras citiꝰ appare
repellit᷑. eo intꝰ fecūdiꝰ radicat᷑.
et q° vetat᷑ pgredi cogit᷑ multipli
cari. qꝛ cū ab imaturo ortu re
stringit᷑ ex cceptiōis sue tarditate la
xatū ad fructū vberiꝰ iple᷑. Qd
ē go q dn̄s pmis qd' precz se plu
uiā insinuat. pꝰmod' vō de suo
egdi vtō glacie narrat. se qꝫ
gelu de celo gigne denunciat. ni
q miro mō mei ptoris tra ad
suscipiēda vbi semīa. ꝫ pmꝰ p
occlte grē pluuiā infundit. ꝫ pꝰ
mod' ne ī cceptis virtutibꝰ imodā

tiꝰ pfluat disciplinā intiē dispe
sacōis pmit. vt quā pcepte grē
pluuia irrigat etiā discipline
rigor astringat ne si a' aliqꝫ debz.
a' plꝰ qꝫ necce ē cceptas virtutes
pferat fruges in herba vertat.
Plerūqꝫ eī ab inchoatib᷒ boni
opꝰ du pmꝰ qꝫ oꝫ ondr᷑ a gnio p
fectōis inanit᷑. ꝫ plerūqꝫ virtutes
du plꝰ qꝫ necce ē exuberat exa
lat. Vn ꝫ electoꝝ suoꝝ dn̄s vl' an
tepꝰ desidia remouit. vl' rursū
in tpe vlt̄ mensurā pfcūs pmit.
ne si aliqꝫ debet a' plꝫ debet
pficiat. p pfcūs sui magnie ī ela
cōis desertū cadat. Nā cū cor pꝰ
pctā cpungit᷑ tra q̄ arueat in fu
sione pluuie irriga᷑. ꝫ cū relict
iniq̄tatibꝰ bo exeq opa pponit
q̄i pꝰ infusiōꝫ semīa accipit.
et plerūqꝫ cū scā desidia ccipiut
in summis excelli iā virtutibꝰ in-
ardescunt ut no solū culpā opacōꝫ
no inquiet. ß nec cogitacōꝫ pul
set. ꝫ adhuc qd' in corpe politi
sit. ß nil iā ppeti de qñnde vite
pmit. volut imitari p interiōꝫ
eternā mētis stabilitate volunt appe
tunt. ß intuenietib᷒ tentacōibꝰ re
uberat᷑. vt vzt infirmit sue memi
nerit. ꝫ elati de virtutibꝰ qs acci
pmit no sint. Qd du mira distri'te
repssiōe agit᷑. qd ad qꝫ sup infu
sā trā gelu de celo gnat᷑. Qd a
qꝫ de dei vtō glacies pdūc᷑ qn
de intimo dei secreto dispesacō
egd᷑. ꝫ volūtates nre etiā in bo
nis desiderijs frenat᷑. Videaꝰ
paulꝰ infusa vzt tra gnita di
sciplie glacie pmig᷑. cū ait vel
le adiacet m' pfice at boni no
inuenio. Qui eī velle se bn̄e asse
rit. iā p infusiōꝫ grē q in se
lateat semīa ondit. Sz du pfice
boni no inuenit. pfcō indicat
gnita illū dispesacōis glacies
pmat. An ista glacies coꝝ corda
no psserat qꝰ dicebat. vt no q
cūqꝫ volt' iā faciat. Acsi apte
dice᷑. Occlta cordis vn semīa
iā pdire in fruge cpunt. ß sup
ni modātis gelu pmit᷑. vt sa
to pꝰ fecūdiꝰ exeat. qnto diui
iudiciꝫ pmētia ponda paciētiꝰ
portat. Et qꝛ plerūqꝫ hūa cor
da qm erupe ad virtutes qs ap
petit no valet. corpo q° ab in
tencōis sue pfcōe resiluit te
tacōnu stimulis fatigat᷑. Sz tn̄

cas(us) tentacoes cogitacionum opri
mit se qz p excitacoes usum in q(uo)
da(m) ymedi rigore apponit. Hinc sbd
In siti(m) lapidis aq durant' Qa
et si fluxe cogitacoes intus lateres
sunt. neqz tn usqz ad ofesim pra
opib(us) thunt. Sz mens ubi inolitum
bn inmedi osuetudine qsi sb qda
duricia abscondit qz intus est
tentacoes ptsacoe mollescit. Ubi
bn subiugi(tur) Et superficies abissi co
stringi(tur) Qa pma cogitacio et si usqz
ad suggestio(n)e(m) venit usqz ad co
sensum non psilit qz fluctuantes
Cap xx a motus cum supductus rigor sce de
libacoes primit. Spt etiam i gelu
vl glacie pnt vite adusitas de
signari q dum sb asperitate sua scos
Resistentia tentacionum nos efficit meliores opimit valentiores reddit. Dum ei
oipts de molestiis nos exerci p
mittit atqz ad melioris vite
statum intuemente terstia pueniit
miro osilio sic frugem futuram ge
lu et glacie gignit. Ut electis
qsqz in hac vita tanqz in hyeme
adusa ventor et fgorum tolerant et vere
i estiua semitate pgmodum fructus
qs h(ic) ocepit demetet. Unum et spousi
voce unicqz aie pus hominis mundi tri
nens ad iam eternitatem amica spe
Cant ii 2 ranti d(icitu)r Surge ppa amica mea
formosa mea et veni iam enim im
ber abiit et recessit Et qz si sola
nob assit pspa soluim(ur) ad vir
tute vo melius p adusa solida
mur. Recte subiu(n)g(itur) In silitudinem la
pidis aq durant. Mentes enim q p
pspa mollit fluxant ostrete ad
usitatib(us) durescet Et ad silitudinem
lapidis aq pducit. Qui nisi ning
qsqz p accepta desup tolerantiam
passionum sui redemtoris imita(tur) In
silitudinem ergo lapidis aq du
eu rueraat ille prius ipaciens iste pse
cutor pgmodum paulus dicebat
Colosensi Impleo ea q desunt passionum xpi in
carne mea Et qz eum depmunt
adusitas solerti q intua deo custodi
unt. Recte add(itur) Et superficies abissi
ostringi(tur). Solet enim electa archana
mentis aperire. atqz apiendo amittere
adusa vo cum nos exterius depmunt
intus cautiores reddunt. Pus gelu
itaqz vl glacie superficies abissi
ostring(itur) qz mens intra ad o(n)fusa
da pfunda q accepit dona tpis
adusitatib(us) munit. Abissi ei
sui superficie ysaias ostrixerat
ysa 24 cum dicebat Secretum meum m(ihi)

secretum meum m(ihi). Abissi sui su(per)fici
em paulus ostrixat cum tot pdicis
ac adusitatib(us) insudans sb pter
tu cuiusda d(e) semetipso loq(ui)tur dicens 14 e 12
Audivit archana vba q non licet
homi loqui Et rursum Parco aut ne qs 2 Co 12
me existiet sup id qd videt in
me a(ut) audit aliqs ex me Qr ig(itur)
foris adusa tolerans ne fortasse
i laudib(us) defluet archana sua
apire metuebat qd aliud qz se
cretor suor abissum p ostricta sup
ficiem pserat sic. Numq(uid) oiunge Cap vi
valebis micantes stellas pliades
a(ut) girum arcturi poteris dissipare.
Pliades qppe a pocuplistia alias a
pocoimplistm i a plualitate vote st
ita ut vicine et diuise st odi(uncte)
ut et sil sint et tn neqqz oiungi pos
sunt qts vicinite qda oiuncte sit
sz tactu disiuncte. Arcturus vo ita
noctuna tpa illustrat ut in celi
axe positus p diusa se vtat nec tn
occidat Neqz ei er se curreres vol
vitur sz in loco situs in cunctis mundi
ptib(us) neqqz cursum inchiatur Qd
go e qr ho ex tra fctus atqz i tra
positus celesti administracoe discu
tit(ur) qz pliades oiunge non valet
quas vicinitas simetipsis oditas
et pene ouictas videt Qa ar
cturi girum dissipare non pt que
tn cure ipa sua vertigine pene dis
sipatum pt i ut i istis inistis au
ctoris po ex pesas infimitis sue
meminerit. et eum que adhuc i
maiestate sua vide non potat.
qz sit inestiabilis in ipe insticor
celestium gubnacoe pcedat. Det
eum ista loquimur a stimulo romis
vrgemur ut h vba misticis sb Stelle vel pliades septem in cor 20
ouinda ostrans Qd ei micantes
pliades q et septe sit aliud qz scos
omis denunciat q int pnt vite
tenebras spc septiformis gre
nos illustrat lume qz ab ipa mdi
origine usqz usqz ad eius tm di
ners tpib(us) ad pphetand missi inx
aqz s oiuncti sunt et iuxta aqz no
oiuncti Stelle ei pliades sic su
pra diximus e vicinite s oiuncte st
tactu disiuncte Simul qd site sunt radii
et tn luce sue varios fundunt Ita
sci omis alys atqz alys ad pdi
cand tpib(us) apparentes et disiuncti
st p visioz sue imagis et ouicti
p intecoz mentis Simul inicat qr
vini pdicant s(ed) non semetipos
tangit. qr i diuis tpib(us) abel

ysaias · et Johnes apparuit divisi
qd' fuerat corpe s3 no pdicatoe. Na
abel redemptoris nri passioz significans
agnu in sacrifico obtulit de eius
ys 53 passion ysaias ait Sicut agnus coram
tondente se obmutescet et no aperi
et os suu / De quo Johnes qz ait Ecce
Jo 1 agnus dei q' tollit pecta mudi Ecce di
uersis qd' tpibus missi et tn concordit
redemptoris qz nri incarnacoem senciendes
eunde agnu Johes ondendo ysaias
puidendo abel offerendo locuti sut Et
que Johes in ondide ysaias i locu
coe hunc abel significado i manibus
Gre tenuit Quia igr quos pliades stelle
d' unitate redemptoris s' gemat diui
nitatis quo in ondendo unitate trinitatis
concordit lucerat dimre/ diuis qd'
tpibus hunc modo dauid ysaias et
paulus apparuit · s3 tn nullus eoz alti
diuisu sensit qz et si semetipos
no nouerat facie unu tn didice
rat diuina quaestione / Dauid quippe in
auctore om dm trinitate ondens dixit
Benedicat nos deus ds nr · et benedicat
nos · At ne tercio deu noians tres
deos dixisse putaret? ilico unitate
eius trinitatis insinuans addidit
Et metuent eu omes fines tre Qui
enim no eos s3 eu subdidit; unu ta
q' duat intimat / Ysaias qz cu lau
de d' unitate trinitatis aperiret sera
phin voces exprimens ait Sanctus sctus
sctus At ne s' tercio sctus noians v
nitate diuine sbe scinde videret ad
iunxit Dus ds sabbaoth Qui quo no
dm s3 dus addidit unu existere qd
tercio sctm vocauit indicat / Paulus
qz in operatoz scte trinitatis ondens ait
Ro 11 Ex ipso et p ipm et i ipso st oia Atqz
vt unitate eius trinitatis intimaret
protinus addidit Ipi gla in scla sclorz
amen Cui igr no ipis s3 ipi addidit
unu nat'. ta scdm psonas inotu
it qd supius tercio idipm dixit Cu
go et uno in loco pliades site st'
qz d' do concordt fecerunt et tn sempz
ipas no tangunt Quia sic dem e p
tunc mudi tpa diuisa peruit ad
bn ac breuit' Ezechiel propheta de
scribit q' cu diuisi quatuor animalia vi
de se diceret adiunxit / Iucte qz e
rat pene eoz altius ad alteru pe
ne quippe animalu altius ad alteru
iuncte st' · qz et si dissitia st q agut
vno tn eod qz sesu s' scoz voces
virtutes qz sociant Et quibus aliud
ronabr cuncta agendo sit ho · alius
in passioibus sit fort' aduersa mudi

no timendo sit leo / aliud p abstine
ciaz semetipm vinia hostia offe
rendo sit vitulus / alius scz alta ra
piendo contemplacois volatu sit aqla /
penis se tn du volat tangunt / qz
et cofessioe vocis et virtutu d' unitate
iungunt' Ad qz solius diuine virtutis e et
disiunct' tpibus missos i fidei pdicacoe
cinge et dissilibus virtutibus pditos ful
gore intercois unire recte d' Nuq
cingere valebis micantes stellas plia
des Acsi dicat vt ego q' uno cuncta
impleo atqz i unit' ssu elcoz interius
impledo cingo / In arcturo aut q'
p cursu/noctua spacia no occasurus
illustrat neqqz pticatim edita
vita scoz s3 tota simul eccia designatur
Que fatigacoes qd' nc tn ad esten
pri status inclinat / quem labor to
llit s3 ad occasu cu tpibus no festi
nat Neqz eni poli arcturus cu no
cturno tpe durat s3 du ipe inuol
uit' nox finit' Quia nimiru du sca
ecclia innumis tribulacoibus quatit' pnt'
vite umbra terminat' ea qz statu
nox pterit · qz i i sua incolumitate
pduiante mortal' hec vita perit
Est i arcturo qd considantius possimus in
tueri Ipi septe quippe stelle voluit'.
et modo qd' tres ad suma eleuat atqz
ad ima quatuor inclinat / modo quatu
or supius erigit · et tres infius pmit
Decet qz eccia cu modo infidelibus notitiaz
trinitatis · modo aut fidelibus sibus virtu
tes quatuor i prudentiaz fortitudinez
temperantiaz iusticiam pdicat qz tota
pdicacois status sui species quodamodo i
mutat Na cu quibusdam d' opibus sui
gloriantibus cofidencia spi laboris enar
cuat · et fide trinitatis exaltat qd ad
facit' n' tres stellas arcturus eleuat
q° indiat Nz du quosdam bo opa
no hentes d' sola fide psume p
hibet · s3 operari eiuis q pcep sunt
iubet qd ad arcturus facit n' quatuor
stellas erigit · tres deponit Vide
amus quo tres eleuet quatuor depo
nat Ecce p paulu con fide de
ope supbientibus dr Si abraha
ex opibus iustificatus e · ht gloriaz s3
no apd dm Quid eni scptura dt Cre
didit abraha deo et reputatu est
illi ad iusticia Videamus quo quatuor
eleuet tres deponat Ecce p Jaco
bu d' fide con opa supbientibus dr
Sicut corpus sn spu emortuum e · ita
et fides sn opibus mortua e Arctu
rus itaqz voluit' qz sca eccia in
auditoz suoz mentes in diuerso

Marginal notes: Eccia designatur p arcturum — Ca 26 § — pati — Quatuor stelle arcturi sunt quatuor virtutes cardinales — Ro 3 — Gn 17 — Jaco 2 — ...te ...e signit quatuor animalia

late' pdicatoris arte versa' Arcturus voluit' qr h'i noct' hg eblomiby rota' Sz hinc arcturi giru quinqz dnis dissipat qr labores eccle ad reges pmutat Tunc et pliades plenus iungit cu giru arcturi destruit qr tunc immur sci omnis etia visionis sue spe coplant' qn in fine mundi sca eccla ab his qb nunc susti net laboribz solvit' Dicat' go ei Nu qd quinqz valebis micantes stellas pliades a' giru arcturi potis dissipare Subaudis ut eos q tunc secur vita' eos p spez vnio cu giru vniversal' eccle corpa' solvo Et qz ho iam solus dimens h' ee virtut' igrat bz ut qstat hoc qd ipe sit mecore' assidue qd solus dnis possit h' eg

Arcturus et pliades differunt in or...

adhuc qd d' stell' pliadibus atqz arcturo aliud sciam9 Pliades quippe ab oriente arcturus vo ex pte aqlonis surgit Quocuqz at se p gir sum arcturus vtit pliades ondit et cu lux diei ia vicina effic' stellaru ordo eius distend' Pt igr' p

Lex et gratia ferunt per arcturum et pliad.

arcturu q' a plaga frigoris nasci' lex p pliades vo q' ab oriente surgit testamenti novi gra designa Venit enim ab aqlone lex venat q tanta subditos rigiditat' asp'te tenebat Ita cu p elpis sunt alios pcepit lapidibus obrui alios gladij morte interimi plaga torpescit vero a sole carit' aliena pcepto et suor semia plus tenebat pmebat ex frigore qz ex calore nutrie bat Cuius oppssionis podg petrus

Act' 14

horrunt cu dicebat Quid tentatis deu ipone iugu sr ceruice disci plor' qd neqz ptes nri neqz nos ptae potuim9 Hic mirz q p arcturu septe stellas testamenti vetg ex primit' qr i venatoris legis dies septim9 extitit et p ebdomada in tegra qstituti sacrificij vota tende bant' Pliades qz q ipe sic supius dixi9 septe st testamenti novi gram tanto aptius indicat qnto cunctis ligdo eius q p i' fideles suos secus spus septiformis mu neris lume illustrat Quaqua u se arcturus vtit pliades ondit qr p ome qd testamentu vetg lo' testamenti novi opa pnuciat Sb tertu ei lre tegit instinctu phe tie et qi mediat se arcturus et demugat qr du ad spiritlez intellem flectit' significata p i' lux gre septiformis apit' et ppinquate

diei luce stellar eius ordo diste dit' qr posqz p semetipm nob virtutes monstrut ab obsequiis carnalibus lre pcep laxavit Mediator

b

at nr i carne veniens pliades iunxit qr opacoes septiformis spc simul in se et cunctas et manentes hunt De quo p ysaiaz d' Egredie' virga radice yesse et flos d' radice eius descendet et regescet sr eu spc dni spc sapie et intellectus spc qsilij et fortitudinis spc scie et pietatis et replebit eu spc timoris dni De quo zacharias ait Sup lapide vnu septe ocli st atqz iteru

d

Et in candelabro aureo lucerne septe Illius vo homis opacoes sci spc oes sic hunt n' solus mediator dei et homi cuius eius d' spus q' de pre an scla pcedit Unde go d' Sup lapide vnu septe ocli st hunc ei lapidi septe oclos hre e simul omes virtutes spc septiformis gre i opacoe retinuit Alius naqz pphetia alius sciaz alius virtutes alius gna ligwaz alius intptaoz sermonu iux distributoez spc sci accepit Ad hendum vo cuncta eiusd' spc munera nec ptingit At vo qditor nr infirma nra suscipiens p diuitis sue potia simul se hre oes spc sci virtutes edocuit micantes peculi9 pliades iunxit Dum vo pliades iungit arcturi giru dissipat Quia dum semetipm fecit hoies hre cunctas sci spc opacoes monstrat i testamento veti lre labores solvit vt fidel' qsqz ia cu libtate spus id intelligat cui pus i formidie mit tot discrimina timebat Audiat itaqz btus iob Nuqd quinqz valebis micantes stellas pliades Acsi apte dicer' hre qd luna gruida virtutu potes sz nuqz excesit oes opacoes sci spc sufficis Ne go iungente pliades i cunctis virtutibz qtemplae et tu d' tanc ab elacoe qpesce Audiat qd d' A' giru arcturi potis dissipare Acsi ei apte dicer' Et si ipe ia q rcta st sentis nuqz virtute tua i alienis etia cordibus labore grossioris intelligentie destruis Disce itaqz qsida q' carnaliu stulta corrigo dum me p carnis stultitia manifesto vt tanto magis h q putas virtutu tuar fortia hmiliex qnto nc vestigia mee infimitatis apphe dis Quia vo in ipo dnice incarna

inuisio alijs lux vitatur ondit. alior
vo p scandalu corda tenebrantur vere
stringit. Unq dicit lucifer i tempore
suo. et vesperum sup filios terre consur
gere facis. Pater quippe i tempore suo lucife
ru pduxit. qz sicut scriptum est. Cum ve
nit plenitudo temporis misit deus filium
suum natum ex muliere factum sub lege ut
eos q sub lege erant redimeret. Qui
natus ex virgine velud lucifer inter te
nebras nre noctis apparuit. qz fu
gata obscuritate peccati eternum nob
mane nunciauit. luciferum se mo
strauit qz diluculo ex morte surrexit
et fulgore sui luminis mortalitatis nre
terram caliginem pressit. Qui bn p beatum Io
hannem dicitur stella splendida et matutina
Viuus quippe apparendo post mortem ma
tutina nob stella factus est. qz dum in
semetipso exemplum nob resurrectionis prebuit,
q lux sequatur indicat. Vesper vero
sup filios terre dns consurgere facit. qz
in infidelibus iudeorum cordibus dnatur
antixp̄s eorum inito exigente peccato
tit. Qui dicto a dno huic vespri in
fra subditur. qz ipsi sponte sua fi
lij terre esse voluerunt terrena quippe et
no celestia requirentes a prospiciendo
luciferi nri claritate cecati sunt et
dum pessimi vesperum expectunt sibi se
quitur dampnationis eterna nocte merc
gunt. Hinc in euangelio dns dicit Ego
veni i nomine patris mei et no acce
pistis me. alius veniet i nomine suo et
illum accipietis. Hinc paulo ait Eo
q caritatem veritatis no receperunt
ut salui fierent. ideo mittit illis deus
operatorem erroris ut credant mendacio
et ut iudicentur omnes q no crediderunt veritati
sed consenserunt iniquitati. Nequaquam ergo
vesper sup eos consurget si celi fi
lij esse voluissent. Sed dum visibilia
appetunt amisso cordis lumine sub
noctis duce tenebrescunt. Quod tamen si
moraliter discutimus. quo cotidie agatur
inuenimus qz minimus et electis lucifer
oritur et vesper reprobis deo permittente
dominatur. Uno enim atqz eodem dei ser
mo e in ore predicantis. quem dum isti
gaudendo illi vo inuidendo audi
unt. claritatem isti luciferi i vespri
tenebras vertunt. Dum isti humiliter
vocem sancte predicationis accipiunt qz
ad stelle lucem oculos cordis apri
unt. dum vo illi bene dicenti inuident.
et non eis salutem eaz sed elationis glam
quaerunt. proculdubio iniquitatis sue vespere
in sompnum mortis oculos claudunt.
Occultum ergo iudicium ibi q eidem est
lucifer. reprobo auditori fit vesper.
qz exhortatione sua sancta q boni ad
vitam redeunt. pravi i culpa detinentur mo
riuntur. Un bn p paulum dicitur Xpi bonus 2 Cor. 2
odor sumus deo in hijs q salui fiunt
et in hijs q pereunt. alijs quidem odor mor
tis in mortem. alijs autem odor vite
i vitam. Videns itaqz suum auditoribus
sermonem esse luciferum simul et vesperum vidit
pro quo et alios ab iniquitate suscitari et
contra alios sopiri i iniquitate conspexit
Quod qz occultum dei iudicium agitur. qd in
hac vita ab hominibus comprehendi no pos
sunt. recte illic subdidit. Et ad hec 2 Cor. 2
quis idoneus. Acsi diceret Idoneus quidem
sumus ad hoc considerandum qz fiunt. sed
idonei no sumus ad hoc inuestigandum
cur ita fiat. Unde hic qz dns q alijs p
ducit luciferum. alijs vo consurgere
vesperum dixerat. ne perscrutari ho
occulta dei iudicia audeat ilico sub
iungit Nunquid nosti ordinem celi. et 3
ponis rationem eius i terra. Ordinem celi ad 3m posse ordinem celi
nosse est supnarum dispositionum o
cultas predestinationes videre. Rationem
vo eius in terra ponere est cum humana
corda tamen secretorum causas aperire.
Rationem vz celi in terra ponere est sup
norum iusticia iudiciorum vel considerandam
discutere vel loquendo manifestare.
quod utiqz facere positus in hac vita
nullus pt. Ut enim a primis ad ma
iora veniamus. Quis intelligat q est
ratio secretorum pt. q sepe vir iustus
a iudicio no solum no vindicatus
sed etiam punitus recedat. et iniquus eius ad
uersarius no solum no punitus sed etiam vi
ctor abscedat. Quis intelligat cum
viuunt alij insidiantes mortibus pro
ximorum. et moritur alius q profuturus
esse vite multorum. alius culmine pota
tis assequitur q no nisi ledere studet.
alius tamen lesos defendere concupiscit
et tamen ipse oppressus iacet. alius va
care appetit et multis negocijs
implicatur. alius negocijs implica
ri desiderat. et coactus vacat. alius
male inchoans usqz ad vite sue
terminum ad peiora protrahitur. alius bn
incipiens p longitudinem temporum pfi
cit ad augmenta meritorum. At econtra
alius male viuens. dum reseruatur
ut corrigatur. alius quod bn viuere vi
detur. sed in hac vita eo usqz perducit
quo ad prauisa prorupat. Alius in er
rore infidelitatis natus i errore de
ficit. alius in catholice fidei re
ctitudine genitus in catholice
rectitudine fidei consumatur. Cont

vō alm9 catholice matris ventre
editq mr̃ prite tāq erroris vorag-
ne vorat'. alius vitā suā ī catho
lica pietate ɡsuāt q' ortq ī pfidia
eū lacte matris hauserat virus er-
roris. Alius celsitudinē bn vmedi
appetē et valet et valet. alius nec
volet nec valet. alius volet et nō
valet. alius valet et nō volet. Cū er
go ista in dicior secreta celestium
discuciat. Cū intelligat districta
iacet cogitat. occlē ad cognoscē
dos quippe istos secretor iudicioru
sinus nllq ascēdit. Dicat ergo hoi
ut se nescie ɡgnscat. nescientē vō
se ɡgnscat ut timeat. timeat ut
humilietur. humilietur ne psuāt in se.
s; ut cōditoris sui auxiliū recipiat.
Et q in se fidens mortuus. auctoris
sui adiutoriū appetens viuat. Au
diat itaqz vir mistq iā qd' se sci
ens. s; adhuc q sup se sūt nesci
ens. Nūquid nosti ordinē celi. et po
nis racioē eius in terra. i. Nūquid oc-
torum ordines iudicior celestium co
phendis. q' aperire hūanis auribus
sufficias. Sequitur. Job d' iudicioru
incōphēsibiliū inuestigacōe re
quirit. Acsi ei apte dicat. Cuncta
q pateris tanto paciētq tolerare
debes. qnto secretor celestium igng-

Cap. 1 N cum h pateris nescis. Liber xxx
catq iob tlia vtiq ne
fecerit dnō interogante
requirit'. qualia vtiqz
face nō pt hō ut dū se
ista nō posse face dep
hendt ad eū refugiat
quē solū qz tlia face possit in
telligat. atqz aū oculos iudicis
sui magis potens appeat. si sua
verus infima ɡgnscat. Cū ergo prime
a dō sī nō igorat'. d' eo dīna vo
ce iob requirit'. Sequitur. Nūquid eleua
bis ī nebla voce. et impetus aq
rū operiet te. Voce quippe suā dns

De predicacionibus doctorum ī nebla leuat. qn p pdicatoru
suor linguas ad caligosa corda
infideliū exhortacōē forat. cū
qz aquar ipetq opit dū bn age
tia mēbra eius tba resistētiū
ppłor pmnt. hinc ē ei qd scriptū
est. Factū ē vbū dni ad Jeremiā

26 d' Sta in atris domq dei et loq'
ris ad oms ciuitates iuda de
q9 veniūt ut adorēt in domo
dni vniuso's smoes quos ego
madaui t'. Et paulo post. Et
audierūt sacdotes et pphete et oms
ppłus Jeremiā loqntē vba h in do
mo dni. Cūqz ɡplesset Jeremias lo
quēs. apphēderūt eū sacdotes et
pphete et oms ppłus d'. Morte moriat'.
quare pphtauit ī noīe dni. Ecce
ī nebla dns voce leuauit. qz ob
seruās inter supbientiū directo
pphtā corripuit. Ecce aqz ipetq
eū ptimo opuit. qz ab increpatis
ppłis et cā sue correpcōis instiga
tis ipē in Jerima cuncta ptulit q'
corrpcōis vba madauit. P semet
ipm qz dns voce dns leuat'. qn
puite se etiā assūpto exhibens
multa suis psecutoribz sb figuris
enigmatū velata pdicauit. In
nebla voce leuat qz vitatē suā
nō secutūs infidelibz qi p tal.
gīez sonuit. Vn et in libro Regū 3 R
scriptū ē. Nebla impleuit domū
dni et nō poterāt sacdotes minist
re ppt neblā. Exigentibz eī miī
dū supbi iudeor pōtifices dīna
mistia p pabolas audiūt. sac
dotes in domo dni qi ppt neblā
ministrare nequerūt. q' eīn testa
mēto veti dū sbq misticas lre
velamē cooptos. iut obseruāt
allegoriar caligīes inuestigaē
despiciūt. debitū fidei sue mi
steriū ppt neblā pdiderūt. Cū h et
tūc in nebla doctrine sue vocē
dns ptulit. eū d' se etiā apta
inuaut. Vnd' ē et aptq dicē
qz. Ego et pr vnū sumq. Ad est Jo 10
aptiq dicē. Anqz abraha fierē ego Jo 8
sū. Sz qz auditor mētes infideli
tatis caligo replenat. qn emissi
solis radiū nebla intiacēs ab
scōdebat. Ad hāc naqz eleuac
voce eū ptinq aqz ipetq opuit.
qz q eū vox semel ppłor surrext
scriptū quippe ē. Ppterea ergo quēbāt
eū iudei occide. qz nō solū sol
uebat sabbatū. sz et prez suū di
cebat deū. equale se faciens
dō. D' hc aqz ipetu pphta clamat
Circūdederūt me sic aq to die tōi
dederūt me simul. Et rursū. Sal
vū me fac ds qm intrauerūt aq
vsqz ad aīaz meā. Clauas pfo
aqs in semetipo tē aū mortē
insinuāt. at incbris et pq ascen
sioē ptulit. hinc ē eīn qz et de
supioribz clamat. Saule saule Act
qd me psequeris. Ecce iā celū co
scēdat et tū adhuc eū saulq i
petu aqz infideliū psequēs

et turbidior ceteris undas tangebat.
Ipse quippe est qui per bonos recta loquitur, ipse
qui in bonorum passione laceratur. Ut ergo
mirifica dominus caritatis unitate mon-
straret se esse qui in diversis auditoribus
servorum suorum ora predicaret, ait: Numquid b
elevabis in nebula vocem tuam?
Ut ergo se ostenderet esse qui in sanctis omnia
adversa patitur, subdidit: Et impetus
aquarum operiet te? subaudis, ut me
quem iniqui omnes neque per predicato-
res sanctos loquentem intelligunt, neque
per morientes patientem vident. Nar-
rat ergo deus que ab hominibus patiatur, ut
dolorem afflicti hominis mitigaret. Acsi
aperte diceret: Mea subtiliter pensa, et
tua equanimiter tolera. Multo enim est iniqui-
te volui, quam me humana tolerare. Ad hec
tamen verba hec subtilius perscrutari pos-
sumus, si mente ad celestia nostra sollicite
corda pensamus. Iam quidem fideles sumus, iam
que audimus superna credimus, iam que credimus
clamamus, sed dum quibusdam supervacuis
curis premimur, obducta confusionis
caligamus. Et dum nobis ex tunc illis mira
dominus quedam de se sentienda insinuat,
quasi in nebula vocem levat. Dum cali-
gosis nostris mentibus semetipsum loquitur,
velut in nebula is qui non cernitur auditur.
Summa sunt namque que de ipso cognoscimus, sed
tamen adhuc cum in secreta inspiratio-
ne quem insinuat non videmus. Quia igitur
nostris quod de cordibus prebet locutionis sed
occultat speciem, vocem in nebula format.
Vocem sed ecce iam verba dei intrinsecus
per semetipsum loquentis audimus, iam quia ado-
ri eius quam contemplatione quo studio
inherere debemus cognoscimus, et tamen ab intentio-
ne considerationis culmine ad consueta
nostra ex ipsa mortalitatis huius mutabi-
litate relabimur. Et innectimur pec-
catorum in male sedula importunitate tem-
tamur. Cum ergo certe nostris mentibus sub-
tilia de semetipso insinuat, in ne-
bula vocem levat. Cum vero temptationem vi-
torum ipse de deo non intelligens opprimimur,
quasi aquarum impetu in voce sua deus
operitur. Tot enim super illum aquas mittimus,
quot post inspirationem eius contra cogitationes
illicitas in corde versamus. Nec tamen
nos vel oppressos deserit, nam illico
ad mentem redit, temptationum ne-
bulas decutit, imbrem compunctionis
infundit, et subtilis intelligentie solem
reducit, atque sic ostendit quantum nos
diligit, quod nos nec cum respuimus re-
linquit, ut saltem sic erudita humana
conscientia apud se temptationes erubescat
admittere, quam redemptor suus et

vagantem non cessat amare. Hec in nobis
per semetipsum tolerat, hec a bonis fidelibus
contra(?) per suos predicatores portat. Omnibus
enim domini sub forma in nobis temptatione re-
pellitur, et tamen ab infundendo interiore secreto
munere negaciarum nostra, infinita re-no-
vat. Eius publice verba respuimus, et
tamen ab erogatione gratie largitatem nulla
infidelium iniquitate compescit. Nam cum
prius homines predicamenta despiciunt,
adiungit etiam miracula que venerentur.
Unde post editam vocem, post inundati-
onem aquarum impetum, apte subiungitur:
Numquid mittes fulgura et ibunt et re-   Ca. 3. C
vertentia dicent tibi: ecce assumus? Ful-
gura quippe ex nubibus exeunt, sic
mira opera ex sanctis predicatoribus   predicatores dicuntur nubes
ostenduntur. Qui ut sepe diximus nubes
vocari solent, quia et coruscant mira-
culis et verbis pluunt. Et quia humana cor-
da prius per predicatorum mota non fue-
runt, ista miraculorum fulgoribus contur-
bat, propheta attestante dicitur: Quia
fulgura multiplicabis et conturbabis
eos. Acsi dicat: dum verba predicatoris tue
non audiunt, per predicatum miracula
conturbantur. Unde et alias dicitur: In luce   Abac. 3.
iacula tua ibunt in splendore fulgu-
ris armorum tuorum. Iacula dei in
luce ire est verba eius aperta veritate
resonare. Sed quia sepe homines verba   Arma et iacula doctorum
vite etiam intellecta despiciunt, ad-
iungunt et miracula. Unde et illic sub-
didit: In splendore fulguris armo-
rum tuorum. Fulgur quippe armorum
est claritas miraculorum. Armis
namque nos tuemur, iaculis adversa-
rios ferimus. Arma ergo cum iaculis sunt
miracula cum predicamentis. Sancti enim
predicatores verbis suis quasi quibusdam
iaculis adversarios feriunt, armis
vero, id est miraculis, semetipsos tuentur,
ut et quanti sint audiendi sonet
per impetum iaculorum, et quanti sint re-
verendi clarescat per arma mira-
culorum. Dicitur igitur ad beatum Iob: Numquid
mittes fulgura et ibunt et reverten-
tia dicent tibi: ecce assumus? Subaudis,
ut mihi vadunt enim fulgura, cum predi-
catores sancti miraculis coruscant,
et superna reverentia auditorum cor-
da transfigunt. Revertentia vero dicunt:
assumus, cum non se sed dei viribus
tribuunt quicquid se fortiter egisse cog-
noscunt. Quod enim est deo dicere: assumus? Quod
dam vero in hoc verbo obsequium declaratur.
Revertentes itaque predicatores sancti
dicere est: assumus, illi laudem tribue-
re a quo se accepisse sciunt, ut

victoria pugne: ne s' tonat qd
opant' et ire qd fulgura opan
do pnt. s' renti supbiedo no pnt.
Videa9 itaqz fulgur vades/ dan
do cuida petr9 ait argetu z au
ru no e m qd aut heo hc t do
In noie ihu x nazareni surge z
ambula. z apphesa man' ei9 dext
allenat eu z ptin9 9solidate st
bases ei9 z plante z exiliens
stetit z ambulabat. Sz cu d' hoc
fco iudeoz turbs tba 9mota bi
dea9 nuc fulgur egdiens qd ait
Viri isrlite qd admirami in hoc a'
nos qd intuemi qsi nra vtute
a' pietate fecerim9 hunc ambulare
deus abraha z ds ysaac. z deus
iacob. prm nroz glificat filiu
suu ihm Et paulo p9 Cuius nos
testes sumus. z in fide nois ei9
hunc que vidistis z nostis 9firmat
noie ei9. z fides q p eu e de
dit integra sanitate ista i
9spectu omn vrm. Sicut g9 fulg
eu petr9 miraclm fecit/ redijt
eu no s' tonuit s' auctori9 qcq
fecit Vadunt fulgura cu pdica
tores sci mira opa ondunt/ set
reuertedo dicunt ecce assumus cu
in eo qd faciunt ad pdaz aucto
ris redeunt Cu tn z aliter intell
gi pt fulgura ecia sic supius
dcm e sci viri mittunt' z eunt
eu a secreto 9teplois ad pub li
opacois exeunt mittunt' z vadunt
eu ab abscodito speclacois in tie
i actiue vite latitudie se dif
fundunt Sz reuteria dicut deo
Assumus qr p9 opa extiora q
pagunt sp ad sinu 9teplacois
redeunt. vt illic ardoris sui fla
ma reficiat. z qsi ex tactu sui ne
claritatis ignescat Cui9 eni inter
ipa licet bona extiora opa t
gescent n integre soluta ad co
teplacois igne incessat' redi
ret Vn bn p salome dr Ad locu
vn exeut flumia reuertut' ut ite
ru fluant Ipi qppe illic flumia q'
hic fulgura vocata st Qui qs cor
da audietiu rigat flumia / qr
vo accendut fulgura incorat'
D' qq alib scptu e Elevauerut
flumia dne eleuauerut voces
suas Et rursu Illuxerut fulgura
ei9 orbi tre Ad locu go d quo
exeut flumia reuertut'/ qr sci vi
z si a 9spectu catoris sui cui9 cla
ritate mete 9spice conat' fods

spt' nos ad actiue vite ministiu ve
niut. incessat' tn ad scm 9templa
tois studium redeunt. z si i pdicade
sua extiq' intis cauis p corpalia
vba se fudut. mete tn tacita
ad 9sidand' ipm fonte lumis reu
tut' D' q9 bn d' Vt itez fluat
Nisi eni ad 9templadu solicita sp
mete redirent minime intina re
titat. eciā extiora pdicatois
eoz vba siccaret Sz du pide dm
indesinet sicut qsi decsa fods
flumia intq sp oriunt'. qte illic
amado sumat vn ad nos pdi
cado defluat dica' ig' vre Nu
qd mittis fulgura z ibunt z reuie
tia dicet t' ecce assumus Dubau
dis ut ego q' pdicatores meos cu
volued p9 9teplois gram ad acti
ue vite gram 9pono ecet tn sp a
bonis extioribz ad intim cul
me 9teplois reuoco. ut modo
iussi ad exteda opa exeat mo
reuocati i speclatois studiu ap
me fatigati veniat Reuertetia
itaqz dicet Assumus qr qciunt p
extiora actu paru qd 9teplem
desse videat'. p ardore tn desi
deri que in mete sua 9tinue
attendut obseqnte dom sua pntia
ondunt Assumus naqz dice e pn
tes se amado intare D Qs dedit
posuit in visceribg hois sapiaz
vel qs dedit gallo intelligetiaz
Qui hoc loco alij galli noie design
n' nisi alio repetiti pdicatores
sci9 int' tenebras vite pntis stu
det ventuz luce pdicado qsi ca
tado nunciare. dicut eni Nox p Ro 13
cessit. dies aut appinqbit Cui
vocib sumis sonu nri corporis
excitentur. clamantes hod ena
nos d' sono surge Et rursu Evi 1 Cor
gilate iusti z nolite peccare De
hoc gallo aliter scptu e Tria sunt
q bn gradiunt' z qrtu qd incedit
feliciter Leo fortissim9 bestiaz ad
nullius pauebit occursu/ gallus suc
cinctus lubos. z aries/ nc e rex
q' resistat ei Propheta hoc loco leo Apoc
ponit' d' q' scptu e Vicit leo
d' tbu iuda Qui fortissim9 bestiaz
dr. qr in hoc id qd infirmu e dei
fortius e hoibg Qui ad nullius pauet
occursu/ dicit eni Venit eni pnceps Io
hui9 mudi z in me no hz qcqz Gal
lus succinctus lubos ? pdicatores
sci int' ngent h9 tenebras ver
mane nunciantes Qui succincti

Subos sit. qui membris suis luxurie
fluxa restringunt In lubis quippe lu
xuria est. Unde et eisdem a domino dicitur Sunt
lumbi vestri precincti Et aries nec est
rex qui resistat ei Quem aliud hoc
loco arietem accipimus nisi primum nostre
ecclesie ordinem sacerdotum De quo scrip
tum est Afferte domino filios arietum Qui
per exempla sua precedientes populum qui sese
sequitur omnem gregem trahunt Quibus
spiritualiter recte quia vincentibus nullus rex
sufficit omnino resistere. quia quamlibet persecutor
obtineat interitum eorum non valet preva
lere Dicunt enim ad eum quem deside
rant. et anime vivendo recte et mo
riendo preveniendo ponuntur primus leo
secundus gallus. tercius aries Apparuit
enim christus. deinde predicatores sancti apostoli
et tunc demum spirituales patres ecclesie
propositi videlicet duces gregum. qui du
ctores secuntur populorum Sed hec adhuc
melius affirmamus. si eiusdem loci etiam
reliqua exponendo sciremus Nam quia
post hec antichristus apparebit hec illic
quantum subdidit dicens Et qui stultus ap
paruit postquam elevatus est in sublime
Si enim intellexisset ori suo imposu
isset manum Ipse quippe in sublime ele
vabitur cum deum se esse mentietur Sed
elevatus in sublime stultus apparebit
quia in ipsa elatione sua per adventum
veri iudicis deficiet Et si intelle
xisset ori imposuisset manum. id est si sup
plicium suum cum superbie excessu esse pre
vidisset bonum alium conditorem in tanta ia
ctatione superbie non finxisset elatus. De
quo nequaquam moneat quod superius
dictum est Quantum quod incedit feli
citer Ita quippe incedens bene dixit et
quantum feliciter Non enim omne quod feliciter
bonum. neque in hac vita omne quod bene
feliciter Nam leo gallus et aries bene
incedunt. sed non hic feliciter. quia persecutionum
bella patiuntur Quantum
vero feliciter et non bene incedit. quia in
fallacia sua antichristus gradiatur. sed iuxta
breve tempus vite presentis ipsa illi
fallacia prosperatur Hinc de eo sub antio
cho specie per danielem dicitur Robur
datum est ei contra iuge sacrificium propter
peccata. et prosternetur veritas in terra et fa
ciet et prosperabitur Iuxta hec daniel dicit
prosperabitur Iuxta itaque hec testimonium
quod per salomonem dicitur Gallus succinctus lum
bos. apte etiam hoc loco gallos pre
dicatores sanctos accipimus Ad se ergo cun
cta referens deus dicit Quis posuit in
visceribus hominis sapientiam vel quis dedit
gallo intelligentiam Ac si dicat In

cor hominis humana sapientia. superne sa
pientie gratiam quis infudit. vel ipsis sanctis
predicatoribus quis nisi ego intelligentiam
dedi. ut sciant quando vel quibus debeant
verbum vite nunciare Ideo enim quando
vel quid agant sciunt. quia hoc intrinsecus
me revelante cognoscunt Mirandum
vero est quod sapientia divinitus inspirata in
visceribus hominis ponitur. quia minime
quantum ad eloquium spectat non in
solis vocibus sed etiam in sensibus datur. ut
inde quod loquitur lingua vivat conscientia
et lux eius tanto clarius resplendeat
in superficie quanto verius ardescit in
corde Magni autem laboris est hoc quod ad
ditur Vel quis dedit gallo intelligentiam
subtiliori adhuc expone discutere
Intelligentia quippe doctorum tanto esse
subtilior debet quanto se ad penetranda
invisibilia extendit quanto nil male
discutit tanto et per vocem loquitur cor
poris omne quod est corporis transit que
perfecto utilitate succensus congenuit. non
ea tantum gallo id est predicanti doctori
ipse sermonem conditor ministraverit In
telligentiam quam gallus accipit ut prius
noctium temporis horas discutiat. et
tunc demum vocem excitationis emit
tat Quia videlicet sanctus quisque predicator
prius in auditoribus suis qualitatem
vite considerat. et tunc demum ad eru
dienda congrua voce predicationis for
mat Cui enim horas noctis discernere
est peccatorum merita diiudicare Cuius
horas noctis discernere est. actionum
tenebras apta increpationis voce
corripere Gallo itaque desuper intelli
gentia tribuitur. quia doctori veritatis discre
tionis virtus ut noverit quibus. quid. quando vel
quomodo inferat divinitus ministratur Non
enim una eademque exhortatio cunctis
convenit. quia nec cunctos par morum
qualitas astringit Sepe autem aliis
officiunt que aliis prosunt Nam et ple
rumque herbe que hec animalia resti
unt alia occidunt. et lenis sibilus
equos mitigat catulos instigat.
Et medicamentum quod hunc morbum
imminuit alteri vires iungit et panis
qui vitam fortium roborat parvulorum
necat Pro qualitate igitur audientium debet
formari sermo doctorum. ut et ad sua
singulis congruat et tamen a communi edifi
cationis arte nunquam recedat Quid
enim sunt intente mentes auditorum nisi
quedam in cithara tensiones stratae cor
darum quas tangendo artifex ut non
sibimetipsi dissimile canticum faciat
dissimiliter pulsat. et ideo corde consonam

Non omnes equaliter sed admonendi

modulacoz reddut· qr vno qd ple
ctro s; no vno ipulsu ferit̃. Vn
e doctor qsq; ut i vna cuctos v
tute caritat edificet· ex vna do
ctrina no vna ead qz exhortacõe
Ca 6 ¶ tãge audiẽtiu corda dz· ¶Alit
naq; viri alit fẽie admonẽde
st· alit iuuenes alit senes· alit
inopes alit locupletes· alit leti
alit tristes· alit sbditi· alit plati·
alit svi· alit dñi· alit hq mdi sa
pientes· alit ebetes· alit ipuden·
alit vẽcũdi· alit ptui· alit pu
sillanes· alit ipacietes· alit pa
ciẽtes· alit beniuoli alit iuudi·
alit siplices· alit ipuri· alit inco
lues· alit egri· alit q flagella
metuũt· z ppter ea inocet viuũt·
alit q sic i iniqte duruert ut nc
p flagella corrigat· alit nimis
taciti· alit multiloqo vacantes·
alit timidi· alit audaces· alit
pigri· z alit precipites alit man
sueti z alit iracũdi· alit ptina
ces alit incõstãtes· alit q sua
iã misericord tribuit· alit q aliena
rape gtẽdũt ¶Alit q nc aliena
rapiũt nc sua largiũt· alit q
et ea q hẽnt sua tribuũt· z alie
na rape nõ desistũt· alit discor
des· alit pacati· alit seiantes
alit iurgia· alit pacifici admonẽdi
st cum sacre legis vba nõ rcẽ in
telligũt alit q rcẽ qd intelligũt
s; nõ hmlit locũt· alit q cũ p
dicare digne valeat p hmilitate
formidat alit qs a pdicacõe im
pfcio vl etas phibet· z tñ pcipi
tacõ impellit alit q in hc qd te
palit appetiũt psperant· alit qui
qd q mdi st gcupiscũt s; tñ d
uersitat labore fatigat· alit co
iugiis obligati· alit a giugiis
nexibz liberi· alit admixtione
carnis experti· alit ignrãtes· alit
pcca deplorat opm· alit q cogi
tacõni alit q gmissa plagũt
nc tñ deserũt alit q deserũt nõ
tñ plagũt alit q illicita q faci
ũt etia laudat alit q accusat
pua nc tñ deuitat alit q repen
tia gcupia supant· atq; alit
q ex gsilio in cłpa ligat· alit
q licet minia crebo tñ illicita
faciunt atq; alit q se a puis cu
stodiũt s; alti in giuibus demgũt·
alit q bo nc inchoat· alit q incho
ata minime gsumat alit q ma
la occlte agut z bo publice alit
q bo que faciut abscodut· z tñ
qbusdã factis publice mala de se
opinari pmittũt ¶Qd d singlis
qbs sit admonicõis ordo sbtilit
insinuare debuiq· s; formidata
locucõis plixite ipedim· ¶Aucto
re aut dõ id exple i alio ope
aug appetit si tñ laboriose hg
vite aqntulu restauit tepq· ¶Ha
beq vo aliud qd d galli hg intelli
gẽa gsidare debeaq· qr pfundiori
bz horis noct valẽtiores ac pdu
ctiores ede cantq solet· ¶Cu vo
matutinu tepq ia appingt· le
mores z lẽn intiores oio voces
forat· In q9 hymo galli intellige
qd nob innuat gsidata pdicator
discrecõ demrat· q cu iniqs ad
huc mentib; pdicat· alte et ma
gis vocib; eẽim indicũ terores i
timat· qr vrt qi in pfude noct
tenebs clamat ¶Cu vo ia audi
toz suoz cordib; vitat luce ad
ee ggnoscent· clacoris sui magnitudinem
in lenitate dulcedis vtut· z
nõ tã illa q st d pemis tubi
ha· gt ea q st blãdi d pmiis
pferũt ¶Q etia minuit tũc voci
bq cantat· qr ppinqnte mane sbti
lia qq; d mistẽriis pdicat ut
seqces sui eo minucora qz d ce
lestibz audiat q9 luci vitat app
pinqnt· z qs dormiẽtes longq
galli clacor excitanerat· vigila
tes successior delcat· qts correc
ciulz d rego ggsce sbtilitex dulcia
libeat q puis de inidicõ aduersa
~~tollabe~~ formidabat ¶Qd bn p moy
sen expmit· cũ ad pducedu ex
citu tube clãgere gcisunt iube
Num 10 ¶Dcptu naq; e ¶Fac t duas tubas
argẽteas ductiles ¶Et paulo pq
¶Cu gcisq clãgor incpuerit moue
but castra ¶P duas ei tubas excitq
ducit· qr p duo pcep caritat ad p
cinctu fidei ppls vocat ¶Qre id eo
argẽtee st pcepũt· ut pdicator
vba lucis nitore pateat z audi
toz mentes nulla sui obscuritate gfu
dat ¶Ideo aut ductiles· qr necce e
ut hi q ventura vita pdicat trib
lis psentis tusiombz crescat· Bn
aut d ¶Cu gcisq clãgor incpuerit
monebut castra ¶Qa nimirũ
pdicacõis sermo cũ sbtilius ac
minucius legit· auditoz corda
ã tentacõni ctaia ardẽtius excitat·
Ca. ¶Est z adhuc aliud i gallo solert
intuẽd· qr cũ ia ede cantq parat·

pius alas excutit · et semetipsum feri
ens vigilantiorem reddit Quod patet
eius si sanctorum predicatorum vita vigilan
ter videtur. Ipsi quippe cum verba predicationis
monent prius se in sanctis actionibus exer
cent ne in semetipsis torpentes ope
alios excitent voce Sed cum se per
sublimia opera sancta excuciunt · et tunc
ad bonum agendum alios sollicitos red
dunt Prius cogitationum alis semet
ipsos feriunt · quia quicquid in se inutiliter
torpet sollicita inquisitione deprehen
dunt districta animadversione corrigunt
prius sua punire fletibus curant · et
tunc que aliorum sunt punienda denunciant
Prius ergo alis insonant quam cantum e
mittant quia antequam verba exhortationis
proferant omne quod locuturi sunt operibus cla
mant et cum perfecte in semetipsis vigi
lant tunc dormientes alios ad vigi
lias vocant Sed vnum hoc tanta doctoris
intelligentia · ut et se perfecte vigilet · et
dormientes ad vigilias sub quodam
clamoris punctibus vocet · et ut
pectorum tenebras prius caute dis
cuciat · et districte postmodum lucem pre
dicationis ostendat · ut singulis iuxta modum
et tempora congruat · et sic loquentibus que illos sequuntur
ostendat · ut ad tanta et tam sublimia
tendere non extrinsecus ab eo a quo est con
ditus doceatur Quia igitur laus tante in
telligentie non predicatoribus virtus est set
auctoris · recte per eundem auctorem dicitur
Vel quis dedit gallo intelligentiam Ac si
diceret non ego · qui doctorum mentes quas
mire ex nichilo condidi · ad intelli
genda que occulta sunt mirabiliter instru
endi bonum ut in dictis predicantium non
solum inspiratorem se intelligentie
sed etiam auctorem se locucionis ostendat
adiungit Quis enarrauit celorum ra
cionem Celorum tamen verba quia cum sese nobis
per speciem ostendit subtrahit protinus sub
dit Et concentum celi quis dormire
faciet In hac enim vita infirmi re
dimus non apta spe manifestat sue
sed predicatorum suorum voce locutus est
vt corda adhuc carnalia carnis
lingwa carnis pulsaret · et tanto
facilius insueta perciperent quanto
ea per sonitum consuete vocis audirent
At postquam per mortem in puluerem caro
resoluitur et per terram pulueris animatur
tunc deo audire verba non conueniet
quia unum ipsum quod implet omnia per speciem
dei verbum videmus Quod tanto nobis al
tius sonat quanto et mentes magis
in tune illustrationis penetrat Sit
latum namque omnibus et omnibus dentibus verbis

qui quodam sonus eterne predicationis fit
ipsa imago interne visionis Vnde recte
nunc ad beatum iob dominus dicit Quis enar
rauit celorum racionem et concentum celi quis
dormire faciet Quod enim celorum racio
accipitur nisi vis superna secretorum Quod
per celi concentum nisi concors predicantium
sermo signatur Conditor igitur in eum
celorum racionem narrare cepit · dormi
re celi concentum facit · quia cum iam nobis
per speciem ostenditur minime predicantium verba
subtrahuntur Hinc enim per Ieremiam dominus dicit 31
Non docebit vltra vir proximum suum
et vir fratrem suum dicens Cognosce
dominum omnes enim cognoscent me a mi
nimo usque ad maximum Dicturus hinc
paulus ait Siue prophetie euacua 1 Cor 13
buntur siue lingwe cessabunt · siue
sciencia destruetur Vel certe celorum racio
est ipsa unitatis virtus que speciem format
angelorum Deus enim sic est sancta caritas · sic
vita viventium · ita eorum racio rona
bilium creaturarum Tunc ergo racionem celorum
dominus narrat · cum semetipsum nobis
quo electis spiritibus preest insinuat
Tunc celorum racionem narrat · cum de
tersa mentis nostre caligine clara se
visione manifestat Vnde et in ewan
gelio dicit Venit hora cum iam non in pro Jo 16
uerbiis loquar vobis · sed palam de patre
annunciabo vobis Palam quippe de patre
annunciare se asserit · quia tunc per pa
tentem manifestat sue speciem · et quo
ipse genitori non impar oritur et quo
vtriusque spiritus utrique coeternus procedat
ostendat Aperte namque tunc videbimus
quo hic quod oriendo est eo de quo
oritur subsequens non est · quo qui per pro
cessionem prodit · a procedentibus non
preit Aperte tunc videbimus quomodo et
vnum diuisibiliter tria sunt · et indiuisibi
liter tria vnum Lingwa ergo tunc narra
tis dei visa claritas sublevant
Et concentum celi tunc dormiet · quia
apparente in medio retribucione operum
exhortacionum iam verba cessabunt
Vnde et apte ipsum tercium tempus ad
iungitur cum illico profertur Quando Ca 8 1
fundabatur puluis in terra et glebe
compingebantur More enim suo que adhuc
futura sunt quasi iam preterita diuinus sermo
describit · hoc in se videlicet formans quod per eum
dicitur quia fecit que futura sunt Puluis itaque
in terra tunc fundatur · quia in solida mem
bra reducitur Et glebe compinguntur
quia minutim fracta corpora ex puluere
tollenda consurgunt Sed quia haec verba
dominica quo de futuro intelligenda sunt
diximus · nunc etiam de presenti quid

insinuet in dicens Celi enarrant
celorum racionem. et concentum celi quis dormi
re faciet. Celorum racionem dominus narrat
dum nunc insinuando sua secreta
electorum mentes illuminat. Concentum vero
celi dormire facit dum concordes hym
nos angelorum. atque iam celestia virtu
tum gaudia reproborum cordibus iusto
iudicio abscondit. Concentus celi
quoniam intus intrinsecus vigilet in ipsa tamen
reproborum ignorantia extrinsecus dormit.
Enarratur ergo secreti celestis racio.
et tamen concentus celi dormire permittitur
quia et aliis per inspiracionem superne re
tribucionis sancta sciencia panditur. et aliis
quam sit interne laudis suavitas occul
tatur. Narratur celorum racio quia electorum
mentibus quam sit supernorum retribucio inde
patet aperitur ut minime sine cessacione
proficiant. et transitoria visibilia se
se ad invisibilia extendant. Omne enim vi
sibile quod in hac vita reproborum figit
hoc electorum ad alia impellit quia dum bo
na facta sunt respiciunt. in eum a quo facta
sunt inardescunt tanto quod eum perfecta
tius amant quanto illum hoc quod ipse
boni condidit pure considerant. Loquitur
hoc eis quippe intrinsecus silenter sonans
invisibilis lingua conpunccionis quam
tanto plenius intus audiunt quanto
ab exteriorum desideriorum strepitu per
fectius aurem tollunt. Huius itaque concentus
celi non dormit. quia eorum mentibus quam
sit laudis superne suavitas ap
posita accius aure cognoscitur.
intus enim quod appetitur auditur. et de
celestium bonorum promissione ipso deside
rio dimicantes instruuntur. Unde et presenti
vita non solum adversante sed eciam favente
terrena gaudia tolerant quia eis onerosum
est omne quod cernitur. dum ab eo quod intus
auditur differuntur. Omne quod presto est
quasi estimant quia id non est ad quod an
helant. Indesinenter autem ipsis eorum mentibus
ipsis temporalibus laboribus fessa in id
celeste gaudium resumenda suspen
ditur. dum in aure cordis intus eorum
petere concentum societatem superne cottidie
supernorum civium epistolam. Iste concentus
superne laudis in aure illius erum
pebat qui dicebat Ingrediar in locum
tabernaculi admirabilis usque ad domum
dei in voce exultacionis et confessionis
epulantis. Quia igitur intus voce exultacionis
et confessionis ac sonum civium epula
tis audiebat quod illum ad non concentus
celi excitabat. Quia tamen concentus rep
robis dormit. quia eorum cordibus neque
quam per voce conpunccionis intonescit. Ro
em considerare illam desiderabilem supernorum
civium frequenciam student. nullo ardo
ris radio illa solempnitas interne fe
sta conspiciunt. nulla in intus contem
placionis pena replenatur. Solis namque visi
bilibus serviunt et idcirco nil superne sua
vitatis intrinsecus audiunt quia eos
sic et superius diximus in aure cordis
exterior clamor surdi tumultus premunt.
Quia igitur occulta dispensacione iudicii quod
aliis aperitur aliis clauditur. quod aliis
detegitur aliis occultatur. dicatur recte Celi
enarrant celorum racionem et concentum ce
li quis dormire faciet. Quod tamen tunc
nobis latius innotuit cum redemptoris
nostri per dispensacionis misterium apparens
et indignis innotuit probavit. et eos a se
quos indignos videbat exclusit. Unde hic
quam apte subiungitur Quando fundebatur
pulvis in terra et glebe conpingebantur.
Quid enim in pulvere nisi peccatores accipi
quos nulla racionis pondere solidatos cum gl[ebe] te
ntacionis flatu rapiuntur. De quibus scriptum
est Non sic impii non sic sed tanquam pul
vis quem proicit ventus a facie terre.
Pulvis ergo in terra fundatus est cum pecca
tores vocati in ecclesia condite fidei sue
racione solidati. ut qui prius in eodem sta
tu mobiles temptacionis aura levaba
batur. immobiles quemadmodum contra tempta
menta consistentes et deo perseveranter
inherentes firmum boni vivendi pondus
teneant. Glebe vero ex humore coa
gulantur. et pulvere. In hac itaque terra
glebe conpacte sunt. quia vocati peccatores
et per spiritus sancti graciam infusi in colle
ctionem sunt caritatis uniti. Iste glebe in
terra conpacte sunt cum ipsi qui prius qui in
dispersione pulveris divisa iacebant
quemadmodum sancti spiritus gracia accepta in ima
paracitissima unanimitatis concordia con
venerunt. Ut cum essent tot milia
vel rursum quinque milia septuaginta te ac[tus]
stante dicerentur. Quod erat in eis cor
unum et anima una. Has glebas ex
uno quod pulvere. sed quia divisa mole
distincti sunt cottidie in terra dominus conpin
git. quia separata unitatis sacramenti
inter varietate morum atque linguarum
fideles in ecclesia propriorum colligit.
Has glebas iam tunc dominus designat
qui ad esum panis et piscium quinquage
nos discumbere vel centenos iussit. Quas tamen glebas si in ecclesia ex
divisione morum attendimus fortasse ad
huc distinguere subtilius valemus.
Nam dum alius est ordo predicantium alius
auditorum. alius regencium. atque alius
subditorum. alius coniugum alius contine

tu aliq pemitentu aliq virginu qui
ex vna tra et diu sar glebar fora
distincta dum in vna fide et vna
caritate dispaia demant. Vnde
opantu mita hab glebar ipls
ille signat q ad qstrucco tabna
cli sb vno studio diuisa donaria
obtulit. De q scptu e. Qcq ad cu
Exo 35 tu et ad vestes scas necc erat vi
cu mulieribus pbuert armillas et
inaures anulos et dextralia. ome
vas aureu in donaria dni sepatu
e. In qbs inuit iacinctu purpuram co
ccu bistinctu bissu et pilos capraru
In ornamento go tabnacli viri do
na cu mlibus offert qr in explead
cultu sce eccle et fortiu fra sbli
mia et infinor opa extrina inan.
Qd aut p armillas q lacertos astri
gut n opositor valde laborantu
opa demant. Et qd p inaures
n sbditor obedia exprimit. Qd
p anulos n sigilli secretor ple
rumq ei ingu signt. qd ab audito
ribus capi no posse qsidant. Et
qd p dextralia n pure opacoib or
namita meorat. Qd p vas au
reu in donaria dni sepatu insi
dimi intelligena accip. q tanto
ab infior adore disiung. qnto ad
sola q etna st amada sblenat.
Qd p iacinctu n spes celestiu
Qd p purpura n etnor ac intellig
tolantia passionu adore regm
petim exhibita. Qd p bis tinctu
coccu n caritas demrat. q pro
pfcide bis tingi. qr dei et pxim
dilcoe decorat. Qd p bissu n
inacdata carnis incorrup. Et
qd p pilos capraru ex q cilicor
aspitas texit. n dna peitetiu
afflicto designa. Du go aly p
armillas et anulos forte magi
steriu exceret. aly p inaures et
dextralia deuota obedia et eciaz
opacoz exhibet. aly p sepatu
vas aureu pclara sbtiliore in
telligenciaz tenet. aly p iacinctu
purpura coccu qr audita celestia
spare crede amare no desinut
etsq adhuc sbtilior intellu in
me qsuit. Alij p bissu incor
ruptoz carnis offerut. aly p ca
praru pilos deplorat aspe qd libet
qmiserit. qui ex vna tra inue gle
be pferut. qr ex vno et pari obse
q fru fidelu dispaia pcedut
Qc inmuz glebe neqq qgregate
ex pulue surgent. n aqua pus
pulueis accipet et qcepto se humore
solidaret qr n pectores qsqz gra
spc sci infudet qstrictos eos ad fidi
opa caritat vnitas no tenet. Qsi
igit dns enarrat celor roiz vl co
cetu celi dormire fecit appiut clit
Qu fudabat pulueis in tra et gle
be qpingebat. Qsi d. Tuc pmu
vocacoe et distrecoe manifesta se
creta spitlia et no sn mia alys
apernu. et no sn iustia alys clau
si. cu alios respuez. et alios int
ecclaz qcordia carit adunare
Quesita eccla qr a pfidia iudeor
repulsa ad rapiedas getes se co
tulit atqz in suo corpore qsitedas
eo qd no sunt sz dni viribus fecit
apte sbiug. Nuqd capies leene Ca 10 b
pdam et aiaz catlor eius iplebis
Ista nimirz ia leena e d q iob di
rat cu suphiete iudea cnet p
dicante eccla primissa. No calcaue
rut ea fily institor nec ptnsiuit
p ea leena. Hinc go leene pda do
capit ut aiaz catlor eius impleat
Qa ad augmentu hus eccle inios
de getilitate diripuit. et p aiaz lu
cru esurietia aplor vota faciat
Ipi qppe catli p met tenerituee
et formidis infirmitate voti st qr
passo dno clausis foribus residebat. Jo 20
sic d ill scptu e. Cu esst sero die
ia vna sabbtor et fores eent
clause vbi erat discipli qgregati
ppt metu iudeor venit ihc et ste
tit in me eor. Vn hc qz d eisd ca
tlis sbiug. Qn cubat in antris h
et in speciubus insidiat. Cu ei sci
apli necqz cory inebra dyali in
voce libe pdicacois exurgeret et
necdu po passioz dni spus sci
effusioe solidati redetore sui
fina auctate pdicaret adhuc q
adusarios suos qui in antris insidi
abant. Clausit qppe foribus qui
in qbusda abdit speciubus sinu
catuli raptum indu cubabat
ut aiaz pomod psumites diri
pent d q tuc eciu e. qr indi ipe
tu etia semetipis latedo formi
dabat ret. Ill foribus clausistri catli
morte matris nre insidiati q
sigrut ut clpam iraz inficient
pez qui nob pcu vita necaret
hor pmo illi esurieti catlo set
ia valeti qusa p linthen getilte
qui irrata pdaq d. Macta et ma
duca hns catlis vero adhuc in
finis. ut cubae in antris debeat

Luce 22 iubet eum cibus domnica voce dicens Se
dete in ciuitate quoadusque induamini
virtute ex alto. Cum non recte leene
catuli vocantur qui in ecclesia editi aduer
santem mundum ore rapuerunt. Et hec quidem
facta a sanctis apostolis nouimus. hec ergo nunc
fieri a rectis doctoribus videmus. Ipsi enim
et si consequentium temporum patres sunt tamen nra
precedentium filij. Unde et non inmerito ca
tuli vocari dicuntur. Uel certe quia et si
quorundam fidelium magistri sunt. uniuersa
lis tamen ecclesie discipulos se esse cogno
scunt. leene itaque dum predam capit
quia virtute sue inspiracionis ab errore
re vita delinquentium abripiunt
et animas catulorum eius replent. quia quere
sione multorum patres doctorum desiderijs
satisfaciunt. Unde quibus catulis bene subiungitur
Cum cubant in antris et in specubus in
Doctrina requirit tempus congruitatem sidiantur. Neque enim cuncta tempora do
ctrine congrua sunt. Nam plerumque docto
rum verbum perdit si intempestiue profe
ratur. Sepe vero et quod leniter dicitur gene
ri temporis congruentis agitur. Ille quo
sciat recte dicere quod est ordinate nominat
tante. Quid enim prodest eo tempore irascen
tem corripere quando alienata mente
non aliena verba valet percipere. Si etiam
semetipsum vix valet tolerare. Minue
res quippe qui per iracundiam corripit quando
ei qui non senciat plagas ebrio infert
poniunt. Doctrina itaque ut pueniens
ad cor audientis valeat considerandum est con
gruum tempus monita prebeat. Unde go
de eisdem catulis dicitur. Cum cubant in
antris et in specubus insidiantur. Do
ctores enim sancti quando et arguenda conspi
ciunt et tamen se per silentium in cogita
tionibus retinent quasi in specubus la
tent et velut in antris se congregant quia in
suis cordibus occultant. Sed cum oppor
tunum tempus inuenerint repente psi
liunt. Nam quod dicenda sunt reticent et
tunc subitaneum morsum aspere incre
pacionis tenent. Hinc itaque per apostolos
seu doctores qui apostolorum loco subro
gantur hunc leene catulus dominus pre
da rapit. Et per eos etiam quos cepit
alios etiam rapere non desistit. Ad
hoc quippe insti huius mundi peccatores ra
piuntur ut per conversos eos alij ex
mundo rapiantur. Unde et ipsa gentili
tas que prius apostolorum more capta est.
tanta nunc fame alios esurit
quanta se ab apostolis concupitam fuisse
agnoscit. Unde et apte subiungitur
Capitulum 11 Quis preparat coruo escam suam quando
pulli eius ad deum clamant vaga
tes eo quod non habeant cibos. Quid

enim coruorum pullorum quia eius nomine inspi
ciens magis gentilitas designatur. De quo
per prophetam dicitur. Qui dat iumentis escam ipsorum
(fig…) Cum in Ninive quippe escam accipiunt cum
sacre scripture pabulo mentes indui
brute saciantur. Pullis vero coruorum
filiis scilicet gentilium esca datur cum cor
desiderium non cursione reficitur. Iste cor
uus paulus esca fuit cum ipsum ecclesia
quereret sed nunc escam accipit quia
ipse ad conversionem alios excitat. Unde
vero pulli ad predicatores ex eo e
diti non in se presumunt sed in viribus
redemptoris sui. Unde bene dicitur Cum pulli
eius ad deum clamant. Nichil enim sua
virtute posse se sentit et cum animas
cuncte patres vox esuriat ab illo tamen
quicuncta intrinsecus operatur hoc fieri exop
tant. Uerba enim fide comprehendunt quia neque 1 Cor 3
qui plantat est aliquid neque qui rigat sed qui
incrementum dat deus. Quod vero dicitur
vagantes eo quod non habeant cibos. In
hac vagacione nichil aliud quam estuan
tium predicatorum vota signantur. Qui dum
in ecclesie sinu populos recipere ambiunt
magno ardore succensi nunc ad hos
nunc ad illos colligendos desiderium
mittunt. Quasi quidam quippe vagacio est
ipsa cogitacionis estuacio. Et velud ad
loca varia mutatur intrinsecus. Consen
dum per admiranda animabus diuersos
modos ac in partes diuersas esuri
ente mente discurrit. Hanc vagacionem
pulli coruorum idest filij gentilium ab
ipso magistro didicerant. Ipse quippe quia
valida caritate flagrat quasi tam nimia
ex locis ad loca se vagacione promit
tat. Cumque ad alia et alia appe
tit quia ipsa eum quam implet caritas
impellit. Loquens namque a romanis
positus scribit Memoriam vestri facio semper Ro 1
in oracionibus meis obsecrans si quo
tandem aliquando prosperum iter habeam in vo
luntate dei veniendi ad vos. De
sidero enim videre vos. Rursus Ephesi 2 Cor
corinthijs scribit Ecce tercio hoc pa 13
ratus sum venire ad vos. Rursus E
phesi commorans galatis loquitur dicens Gal 4
Uellem nunc esse apud vos et mutare
vocem meam. Rome quoque custodia car
ceris clausus quia ire per semetipsum
ad philippenses non permittitur. tamen phi 2
mittere discipulum pollicetur dicens Spero
in domino ihesu thimotheum cito me
mittere ad vos ut et ego bono animo
sim cognitis hijs que circa vos sunt. Const
rictus enim vinculis atque ephesi retentus
Colosensibus scribit. Nam si corpore ab Col 2
sens sum sed spiritu vobiscum sum. Certe quod

sed desidio qui vagat'. hinc cor tene'
illic spu ducit'. et patim acrib' affe
ctu istis presetib' exhibet ill' absetib'
ondit. Cotid poti' impedit opa au
dientib' exprimit vota. Effici' pris
eis cu q' erat. n' tn abses eis cu
q' no erat. Cui' vagatoz melius
cognoscis si ei' adhuc ad corinthi
Co 1 os vba pensas. Ait ei. Venia ad
vos cu macedoniaz ptransiero. Nam
macedoniaz transibo. ap'd vos aut'
forsitan manebo vl' forsita hyema
bo. Ponda' qso q sit ista vagatio
cer'te alio mitti maet. alio se iter
phibz. atqz alio desfluxmen primit
tit. Qd e q tn animi p tot loca
ptit'. n' q cuta omis vna carite co
stingit'. Caritas ei q dimisa vnire
asueuit. vnu cor pauli p multa
dimidi qpellit. Qd tn tato artius
in do colligit quato latius p scta de
sidia spgit. Pdicado ei paulus vo'
sil' om dige. qz pmanedo i carne
volt omib' vnire. et d' carne trans
eudo p sacficiu fidei volt omib'
podesse. Vagent' itaqz pulli corvo
ru. i. ingtiu sim innitet' filij ge
tiu. torpore mete excruciat. Et cu
aiaz lucru h' e cibu sim mime
reppit. no q'escat. ex puectib'
se ad puectus extedat. Et estuan
tes i vtilite multoz refectoz sua
qui vagantes esuriat. Qa vo p pdi
cacionu opa distedo refectione
fidei gentilitate saciare no cessat
dicat' recte. Q's pparat corvo escam sua
qn pulli ei' ad deu clamat va
A. 12 gantes eo q no heant cibos. Sp't o
etia corvi nocte nigra p infide
litat' mittu plebs iudayca desi
gnari. Ita pulli ei' ad deu cla
mare referunt' ut eide corvo esca
a do pparet'. Qa minim' sci apli
plebis israelitice carne gnati du
p gete sua preces ad domi funde
rent. qn pulli corvoz du d' quo
carnalit' editi st' spualit' intelli
gentia parete pplm paverut.
Sed du pulli ei' clamat. corvo
esca ppara' qz du apli exorant
plebs diuidu pfida ad qgtoz fidi
ducit'. et ex pdicacoe filioz qui
ex pulloz voce saciat'. Illud tn
in h' vsu debe' intuen qd hinc
corvo d' primu pullis clamati
b' pqmod' vagatib' ppari. Cla
matib' naqz pullis corvo esca
ppata e. cu pdicantib' aplis
vbu dei iudea audies mo in
tbuit. in lib' mo in qiqz nulli
b' spitli e intelliga sagacita. Sz
cu tep'boz intitudo credelite sua
coni pdicates exc'et. et qu pulloz
vitu necaret. hi idez pulli in
vniusa pte dispsi st. Vn' et eisde
carnalib' prib' spuali pdicacoi
resistetib' dicut. Vob oportebat Act' 13
primu loq' vbu dei. S' qz repulist'
id et indignos vos iudicast' vite
eterne. ecce quertim' ad getes. Sa
cientes pfcto q pqqz gentilitas cre
det etia iudea ad fide veniret.
Vn scptu e. dn' veniet plenitudo Ro 11
gentiu intraret et sic oes isrl' salui
fiet. Qa ig' summope sci apli et
studuert prius audietib' pdicare
et pqmod' resistetib' extra quere se
gentilit' vnde qui esurietes pulli
hinc corvo escam sua et prius cla
mado et pqmod' vagado q'sieret.
Vn em vagat' pulli inde esca
corvus inuenit. qz du p labore
pdicatu quesiti ad deu gentilite
iudayca pplus respicit. ad ext'
mu qqz stultitiaz sue infideli'
erubescat. et tunc scptue sacre
snias intelligit cu prius qz s' eas
getib' motiuisse cognoscat. Atqz
expleta vagacoe pulloz ad pci
pienda sacra eloqa. os cordis
apit. qz pactus in mdo cursib'
aploz sero ea spitlr pcipit. a
qq deu pfida se astingete reinat.
Que qz oia solus diuine pote' vti
opa' recte d'. Qs pparat corvo
escam sua qn pupilli ei' ad deu
clamat vagantes eo q no heat
cibos. Subaudis n' ego q infide
le pplm filijs suis et exoratib'
toleo et pdicatib' pasco. atqz ad
alia vagates quetend' quoqz in P
fine sustineo. Est adhuc et a Corvus moralit'
qd d' corvo mora' possit intelligi predicator vel
Edit' naqz pullis et fert' esca
plene pbe dissilat prius qz plu
mescedo nigrescat. eos qz me
dia affici pati'. qusqz in ill' p
penaz sua siltitudo videa'. s'
hinc illuc qz vagat'. i. mdo et ci
boz expetunt. apto ore sbsidiu.
At cu nigrescere cepint. tato
eis ppeda alimita ardetius re
qrit. quato illos alere diucius
distulit. Corvus pfcto e q'sqz
doctus pdicator. q magis voce
clamat du petoz suoz meoria
atqz qgmtoz pe infimit' qui
qnda coloris nigredine portat

Corvorum pulli qui ... auditores verbi dei

Cum quod nascuntur in fide discipuli / sed
fortasse adhuc considerare infirmitate
ipsa nesciunt / fortasse a peccatis preteritis
inediam aliunt atque per hec ea qua
assumi oportet quasi huius mundi gloriam ingre-
dimur non afferunt (?) ondunt hi verbo
ad accipiendas escas ob exprimit cum
docere de secretis sublimibus conantur
eis doctores sancti alimenta predicationis
sublimiori tanto minus tribuunt quanto iam
peccata preterita minus digne deflere cogno-
scit Expectat quippe atque admonet ut
a mitiore vite preteritis punis per penitentie
lamenta ingrescat et tunc demum
cogitata subtilissime predicationis alimenta
mitmenta percipiat Corvus in pullorum
ora inhiantia respicit et an in eis
pennarum nigredinem mundum corpus conspicit
Et discretus doctor interna misteria
eorum sensibus non ministrat quos adhuc
ab hoc seculo nequaquam se abiecisse con-
sidat Quanto igitur discipuli exterius per
cultum vite preteritis minus cum ingrescunt
tanto per cibum verbi interius minus replentur
et quo se a seculi gloria non evacuant
eo ab spirituali refectione ieiunant
Si vero in confessione vite preterite lamen-
ti sui gemitus verbo nigrescentes plu-
mas proferunt / ilico in contemplatione
doctor quod escam de sublimibus defe-
renda cum pullorum refectorem cogitans
corvus volat eis quos inhiantibus in
ore cibum renovat dum ex ea intel-
ligentia qua cepit esurientibus dis-
alimenta vite loquendo subministrat
quos tanto ardentius de superioribus re-
ficit quanto verius a mundi intore
nigrescere penitentie lamentatione cognos-
cit Pulli autem dum magis se pennarum
colore vestiunt de se ad volatum
permittuntur Quia quo magis discipuli abie-
cta de se fecerunt quo magis sese de-
spicientes affligunt eo amplius
spei pervectus sui in altiora pollicentur
Unde et curat doctor festinantius
alere quos iam per quandam inediam pro-
det posse et aliis prodesse Hinc enim
Thimotheum paulus admonens velud
plumescentes pullos solicitius
intendit dicens Que audisti a me
per multos testes hec commenda fidelibus
hominibus qui idonei erunt et alios do-
cere Que doctrine discretio dum cau-
te a predicatore custoditur ei dimitius
largior copia predicationis datur
dum ei per caritatem compati afflictis
discipulis novit Dum per discretionem
cognitum doctrine tempus intelligit
ipse non solum per se sed etiam per eos quos

laboris sui studia impedit ma-
iora intelligentie munera percipit
Unde hic quoque apte dicitur Quis preparat corvo
escam suam cum pulli eius ad deum cla-
mant vagantes eo quod non habeant
cibos Cum enim pulli ut sacientur
clamant corvo esca preparatur quia dum
verbum dei boni auditores esuriunt
pro reficiendis eis maiora docto-
ribus intelligentie dona tribuuntur Sequitur
Cap. 3 Numquid nosti tempus partus ibicum in petris
vel parturientes cervas observasti
Meridiana pars ibices aves
vocat quasi nili fluenta inhabitant
Orientalis vero occidentalisque plaga
parva quadrupedia ibices nominat
cuius et moris est in petris parere quia
neque sciunt in petris habitare quasi si
etiam cum de alto saxorum excuncti
ruunt in suis se cornibus illesas
suscipiunt Capite quippe ruentes
feriunt cuius dum prima cornua op-
ponunt fit omne corpus a iactura
casus alienum Cervarum vero moris est
inventos serpentes extinguere eorum
quoque membra morsibus dilaniare fer-
tur autem quia si quando flumina transeunt ca-
pitum suorum onera dorsis precedentium
supponunt Sed quia invicem succe-
dentes labore ponderis omnino non sen-
ciunt Quid est ergo quod beatus iob de par-
tu ibicum cervarumque discutitur quia ipsi
mentis vel ibicibus nigrorum spiritum
persona signatur Ipsi quippe verbo ibices
in petris pariunt quia in doctrina pa-
trum qui petre per soliditatem voti sunt ad
conversionem animas gignunt Ipsi verbo ibi-
ces saltus cuius dampna fecerunt dum
in suis cornibus excipiuntur quia quicquid
eis ruine temporalis accidit in testamento
scripture sacre se suscipiunt et quasi
cornuum exceptione salvantur De Abac-
huk ei testamentum dominum est Cornua
sunt in manibus eius Quod scripturarum
ergo consolatione refugiunt dum quas
temporalis casus iacturam ferunt Quam
non more ibicum huius mundi adversita-
tibus cadens qui in sinibus se excipie-
bat cornibus cum diceret paulus Que-
cunque scripta sunt ad doctrinam nostram scri-
pta sunt ut per pacientiam et consolationem
scripturarum spem habeamus Ipsi etiam
cerve vocati sunt sic per Ieremiam
de doctoribus genitoribus filios in-
caute deserentibus dicitur Cerva in
agro peperit et reliquit Ipsi more
cervarum intentum vicium quasi extinctis
serpentibus vivunt et de ipsa exti-
ctione viciorum ad fontem vite

acrius inardescunt Vnde propheta ait
Sicut ceruus desiderat ad fontes aquarum ita deside
rat anima mea ad te deus Ipsi eorum qui
laborando huius temporalitatis incomoda quasi
quedam animalia transeunt compacientes ca
ritate onera sua sub inuicem suppo
nunt· quia cauta obseruacione custo
diunt id quod scriptum est Inuicem onera
Ga 6 vestra portate et sic adimplebitis legem
xristi Quia vero per aduentum domini spirituales
magistri per mundum sparsi sunt· qui auditorum
animas in conuersione parere predicando po
tuissent Et quia hoc inde tempus ante in
carnacionis domini quam prophetarum voces
contemptum non fuit· quoniam ipsa futura
incarnacio precogitata omnibus electis fuit
Vnde beatus iob de tempore prophetarum ibicum e
narrat quia disertius ei quia dicitur Numquid no
sti tempus partus ibicum in petris vel partu
rientes ceruas obseruasti Sicque si di
catur ei Id est dico te egisse antiquum sublimior
credis quia hoc tempus necdum preuides
quo spirituales magistri in mundo missi per
doctrinam antiquorum patrum filios ge
nerent· summis que laboribus animarum lucem
inportant Nam si illorum fructum qui
ibicum est narrat qui prophetis aspiciens valde
humiliter de tua virtute senciens Ma
gna quippe que agimus quam minima deprecamus·
est hic pro fortia extra pensamus Sed tunc
apud deum crescunt per meritum cum apud
semetipsos per humilitatem decrescunt
C. 19 Sunt vero ceruarum signe doctores ap x
pellacione at ibicum qualia sunt im
ma auditores intelliguntur petris
vero ibices pariunt· quia ad excedenda
sancta opera per exempla precedencium patrum
fecundant· vt cum fortasse precepta
sublimia audiunt et infirmitate ipse
conscij ea se posse implere diffidunt
maiorum vitam conspiciant atque in eorum
considerata fortitudine bonorum operum
fetus ponant Vt cum pauca de multis
loquar· quas studiosus lector multa in
paucis intelligat Iste contumelijs
persis cum virtute paciencie confirmare non
2 R 16 sufficit· dauid scilicet ad memoriam re
ducat· qui cum Semei tot conui
cijs vrgeret et armati pueri vlci
sci contenderent Quid michi et vobis ait
filij sarbie· dimittite eum ut ma
ledicat· dominus enim precepit ut ma
lediceret dauid Et quis est qui audeat
dicere quare sic fecerit Et paulo post
dimitte eum vt maledicat iuxta
preceptum domini· si forte respiciat
dominus afflictionem meam et reddat michi
bonum pro maledictione hac hodier
na Ecce profecto verbis indicat quia pro

perpetrato bersabee scelere exurgente
contra se filium fugiens reduxit ad animum
malum quod perpetrauerat· et equanimiter per
tulit quod audiuit et contumeliosa verba
non tam conuicia quam adiutoria credidit
quibus se purgari sed quia misericordia posse
indicauit Tunc ei illata conuicia [illegible]
bene tolerabat cum in secreto mentis ad
mala perpetrata recurreret Bene quippe
videbatur quod minima pecierit dum
in accione iram conspicit quod peremit
est quod meruerit Sic quia fit ut contumeli
is grata magis quod ira debeatur quam
intuentum deo iudice pro commoris de
clinari posse confiditur Ecce aliquando dum
mundi huius successibus proficit lenocinia
te cordis leticia temptari se luxurie
stimulo sentit Sed si ioseph scilicet Gn 39
ad memoriam reuocat in arce se ca
stitatis confirmat· qui dum sibi a domina conspi
cere inpudicicie dampna suaderet ait
Ecce dominus meus omnibus michi traditis igno
rat quid habeat in domo sua· nec
quicquam est quod non sit in potestate mea
vel non tradidit michi preter te que vxor
eius es· quo ergo possum hoc malum
facere et peccare in deum meum Quibus Memoria bonorum
verbis ostenditur quia beneficio quod assecutus fuerat receptorum minuit
repetente memoriam intulit· et malum temptamentum
quod se pulsabat eiecit Et quia per
cepte gracie meminit vim concupiscentie im
minentes fregit Cum enim volup
tas lubrica temptat in prosperis hec ipsa sunt
prospera aculeo temptacionis opponenda
vt eo erubescamus peccata committere
quo nos a deo meminimus continuo bene
percepisse et illata graciarum exteriorum
munera vertamus in arma virtutum
vt sint ante oculos que percepimus et
quoniam nos alliciunt fugiamus Carna
lis voluptas ipsa ex prosperitate na
scitur· cuius prosperitas est consideracione
ferienda· quas hostis in vnum ortus
inde moriatur Considerandum quippe
est ne acceptum munus vertamus in vi
cium· ne per fauorem vite nos ab
sorbeat vorago nequicie Iram
namque contra nos superni iudicis ex
tinguit accedimus· si quibus benigniter
illius ex ipsa eciam sua largitate
pungimus Aliquando intime sciencie dulce
dine quiescunt quoniam secreta eius conti
gent principales· daniel vitam ad imi
tandum conspiciat· et desiderandum cul
me sciencie apprehendit Ille quippe qui pro
modum voce angelica pre concinitoribus
intime genita vir desideriorum Dan 1
dicitur in aula regia carnis in se
desidia edomuisse memoratur

De abstinentia carnalium et spe spiritualium

vt mich ex delectabilib; cibis atti
geret. si lauti at mollioribus dimicaret
atque aspa cibaria pfferet ut du
d' exterioris cibi bladimenta subt
hēt ad interni pabuli delectamenta
peruenirent et tanto auidius gustu
sapiencie intus acciperet. quanto sapore
carnis p eam sapiencia foris robustius
repressisset. Sic ei a carne hec qd libet
abscidimus. mox in spu qd delectat
inuenimus. Interior quippe anime si exterior
euagacio clauditur interior secessus
aperitur. Illa quo ex se spargi p disciplina
metas non pt. eo sup se intendere
p pfectum pt. Sicut in altum crescere ar
bor cogitur q p ramos diffundi
phibetur. Et cum riuos fons obstru
imus fluenta surgere ad superiora
puocamus. Sic dum studiosi quique se cor
Ca. 14 vita immutando constringunt. in petre
ibices fetus ponunt. Hic est quod an
ditores suos qui ibices in petris
pare paulus admonebat cum emina
tis maior virtutibus diceret. Tene
tes tanta impositam nubem testium
deponentes omne pondus et circumstans
nos peccatum p pacienciam curramus ad pro
situm nobis certamen. Et rursum. Quorum
intuentes exitum conuersacionis imi
tamini fidem. Sed cum diuina precepta
corde percipimus non statim iam quasi soli
ta cogitata pturimus. Vnde beatus
iob non de partu ibicum sed de tempore partus
inquirit. Quod vi tempus in nobis
metipsis vix comprehendimus multo ma
gis in aliena mente nescimus. Prius
enim superni timoris semina vtero cor
dis excepta p meditacionis studium co
agulantur. ut maneat per modum
stricta intencione cogitacionis affi
xa. dum ad discrecionis robur tendunt
quasi in membrorum distinctione formantur.
Dehinc vsu perseuerantie confirmata
velud in solidate ossium veniunt ad
exitum vero pfecta auctoritate roborata
quasi in partum procedunt. Que mente
ta diuinorum seminum nullus in aliena
mente considerat. nisi ipse qui creat.
Nota Et si quilibet iam vnum scire conti
git concepisse crudam rerum atte
stacione comperisse. quando tamen in partu eru
pat ignoramus. Sepe autem concepta in
te semina ad pfectionem peruenire
nequeunt quia moriendo tempus partus
antecedunt. Et quia nec dum plene
in cogitacione formata ante humanos
oculos prodeunt velud abortiua mo
riuntur. Bona quippe adhuc tenera
plerumque humana lingwa dum iam

quasi fortia laudat extinguit. Tanto
enim celerius occidunt quanto ad fa
uoris notitiam intempestiue prorumpunt.
Nonnumquam ipsa nostra cogitacio necdum
quia roborata. dum cunctis hominibus ostenditur
resistencium aduersitate dissipatur. Et cum
concepta ante tempus videri quod sit ag
itur quod non sit perditur. aut vnum quia cuncta
que cogitat studet ut ostendere quali
scat. et qui pessimos fetus prius intra
vterum mentis foramine. Recte ergo beatus iob
de partus tempore discutitur quod videlicet vini quique
quando sit congruum non a creatore nescitur.
Et dum penetralia cordis aspicit
domini ad humanam notitiam bonorum nostra co
gitata nascantur agnoscit. Sub itaque de
Numquid nosti tempus partus ibicum in petris
acsi aperte dicat ut ego qui electos ideo
vinaces fetus facio quos prescito in
tempore produco. Sin autem expletum fe
tum auditorum subditur vel parturientes
ceruas obseruasti. parturientes enim cer
uas obseruare est ipsos labores
patrum qui spirituales filios generant
tanta consideracione pensare. Solerter
quippe considerantis est quod hic supremo tam
vigilat imprimitur. ut dicat Obser
uasti. Quasi videlicet quanti operis est pensare
quis labor sit in predicacionibus patrum
quantis doloribus qui quibusdam conuna
tibus animas in fide et conuersacione par
turiunt. quia tanta obseruacione cernimus
spicimus ut sunt fortes in preceptis
compacientes in infirmitatibus et in
minis terribiles et in exhortacionibus
blandi in ostendendo magisterio humi
les in rerum terrenarum contemptu dominan
tes in tolerandis aduersitatibus rigi
di et tamen cum vires suas sibimet
tribuunt infirmi quantus sit eis do
lor de cadentibus quanta de stantibus
timor. quo feruore alia adipisci ap
petunt quo pauore alia adepta
conseruant. Quasi videlicet quanti operis est pensare
bene de uel parturientes ceruas ob
seruasti. Nil vero obstat quod verba dei
de doctoribus faciens non eorum sed
ceruarum eos specie signat. Quasi vero illi
minime doctores sunt qui cum p disci
plinae vigorem patres sunt p pietatis
viscera etiam matres nouerunt qui la
bores sancte concepcionis tolerant et
p fetidos deo filios intra vterum ca
ritatis portant. Vnde eidem ei ple
apostolus matres laborant qui ex se te
intra vterum conceptorum longo mensium
tempore sustinet et quasi pcedente ex vte
ro sic magis deloribus deponunt. Vn
et hic apta consideracione subiungitur

predicatores divini in hereticis labores conuersatorum

doctores varii de predicatoribus et matres

Dinumerasti menses conceptus earum. Sancti b
enim viri dum de profectu auditorum
cogitant, quasi in utero conceptorum portant.
Et cum nonnulla quae dicenda sunt proferre
differunt et apta sine exhortatio-
nibus tempus quaerunt, verba partu quae
fieri appetunt in mentis prolixitate
dilatant. Et saepe dum quaedam quae
secum intempestive dicere audientibus
nolunt, in ipsa tarditate proficiendi sine
seu ad haec quae suadenda sunt seu ad
ea quae in exparanda consilio altiori fir-
mantur. Et dum cogitata vita filiorum
nec tamen ante tempus lingua consilium
mittitur, erat quia iam concepta soboles
in utero erat, ut ad auditorum no-
titiam tunc cordis summa exeat cum
plenam utilitatem quam per conceptum partum vivat.
Et quia hoc homines in magistrorum mente
quando vel quomodo agatur ignorant, deus vo-
ad retributionis gloriam non solum effectum
considerat, sed et momenta cogitationum
signat. Recte ad beatum Iob dicitur: Dinumera-
sti menses conceptus earum. Subauditur ut
ego tamen in sanctis praedicatoribus non solum
fructum exteriorum operum, sed ipsas dinu-
merat cogitationes mundas, quia et ad re-
tributorem suum pervenit per menses quia conge-
sti dies sunt, eatenus multiplicati dies
intelligi. In mensibus quippe luna termi-
natur. Nil obstat si per menses novae
regenerationis creaturae signetur. De qua
Paulus apostolus dicit: In Christo Ihesu neque
circumcisio aliquid valet neque praeputium
sed nova creatura. Sancti igitur viri cum
se ad praedicandum parant, prius se intus
virtutibus muniant, ut ad haec quae lo-
quendo docent vivendo concordent. Prius
sua intima considerant atque a cunctis
se vitiorum sordibus emundant, curan-
tes summopere ut eorum ira patientiae lu-
ce resplendeat, eorum carnis luxu-
ria etiam cordis munditia fulgeat,
eorum torpore zelo cadeant,
eorum confusos praecipitationis motus serena
gravitate retuleret, eorum superbiam vera
humilitas luceat, eorum timore radiis
auctoritatis decrescat. Quia quae facta prius
in se studia gerunt quasi concep-
ti sanctae praedicationis menses virtutum
fiunt, quos menses solus dominus dinumerat,
quia eadem bona in eorum cordibus non nisi qui
dedit pensat. Et quia iuxta mensuram
virtutum effectus etiam sobrie fetum
recte ... Et scisti tempus partus
earum. Subauditur ut ego, quae diu in
cogitatione virtutum menses dinumero,
quando hoc quod implere appetunt parere
valeant scio. Quia minus dum cord-

concepta conspicio futurum foras effectum
operis mitto et pondere cogitationis pe-
so. Sed incurvantur ad fetum et pariunt
et rugitus emittunt. Rugiunt quippe
dum per incurvationem suam in conversatione
lucis auditorum animas gignunt, quia ab
aeternis nos suppliciis removere insi-
flendo et dolendo non pariunt praedicatores.
Et sancti nunc in lacrimis seminant ut
segetem postmodum gaudiorum metant. Nunc
quasi tunc in dolore partus sunt ut spiritali
postmodum prole sint fecundi. Ut enim un-
de multis loquar: video Paulum quanta gra-
vitate in partu suo magni doloris rugi-
tum emittentem. Ait enim: Filioli mei Gal 4
quos iterum parturio donec formetur Christus in
vobis. Vellem esse apud vos modo et mu-
tare vocem meam, quoniam confundor in
vobis. Ecce mutare vult vocem in partu Doctores alii mutant vocem
suo ut praedicationis suae in rugitum
vertat doloris. Mutare vult vocem
quia quos iam praedicando pepererat, refor-
mando genus iterum parturiebat.
Quale rugitum hoc tunc parturiens
emittebat qui eisdem post se redeun- Gal 3
tibus exclamare cogebatur dicens: O
insensati Galathae, quis vos fascinavit
et sic stulti estis ut cum spiritu coeperitis
nunc carne consummemini. Vel certe currebatis
bene, quis vos impedivit veritati
non obedire. Qualis in hiis tunc ru-
gitus partus fuit quos diu conceptos fi-
dem tot difficultatibus peperit et quasi
partos quod male ... agnovit.
Considerandum quanto doloris huius clamor labo-
ravit, quia et per quos potuit concepta fide
reversum compulsa et extincta susci-
tare. Notandum vero summopere est quia iste
tunc incurvatur ut pariat. Quia mi-
nime si erectus staret parere non vale-
ret. Nisi enim praedicatores sancti ab illa
ingenii contemplationis intentione qua ...
pariunt ad infima ... humiliat
praedicatione quasi quadam incurvatione de-
scenderent, nunquam utique filios in fi-
de parerent. Nos quippe prodesse non
posset si in suae celsitudinis erectione
persisteret. Sed videamus tunc sese ut
pariat incurvaverat. Ego inquit non potui 1 Cor 3
vobis loqui tanquam spiritualibus sed quasi car-
nalibus tanquam parvulis in Christo lac vo-
bis potum dedi non escam. Vetus mor-
eiusdem incurvationis ... excrescit dicens:
Nondum enim poteratis, sed nec adhuc quidem
potestis. Sed hanc tunc quamque pro nos
incurvata est quo videamus erectus
ait: Sapientiam loquimur inter perfectos. Et
reversus sive mente excedimus deo 2 Cor 5
sive vos mente excedit deo excessi

eius omnio, nos no capig ~~v~~t nos go
lucere a menat ad nos in illic
apte sbiugi. Hinc sobry sumg vo
bis di ei sci viri ea nos pdicare
vellet q capiunt in sr̃na gtepla oe
debriant̃ & no magis sciaz sua
quoda modaie & sobetate te
paret. adhuc agusto intelligere
sinu ia supni font aueta qs ca
pet. Incuate aut iste eue alias
celi voti st d'q9 d' dne inclina
Doctores dicuntur celi celos tuos & desãde. Cu ei incli
na celi dus descedit qa cu sei
pdicatõe sua sci doctores attra
hut dimitat ngtiaz ucis cordib
y infudut. Nequaqz quippe ad nos
dus desceddet si pdicatoes eius
gteplois rigore inflexibiles pma
nent. Inclina go celi ut descen
dat ds. menat eue ut nos in
nona fidei luce nascam. Iste in
cuate eue i cantic canticoz spo
si voce vbera st vocate. Scriptu
Cant 1 quippe e Meliora st vbera tua vino
Ista ca st vba q in archa pectoris
fixa lacte nos potat. qr ipi ar
chanis sume gteplois inherentes
sbtili pdicatõe nos nutriut. Ut
ig ab eterno geiti & dolore nos
rethat, nunc menat eue. atqz
in pti rugitu emittut. Ca pō
ipi q scta patru pdicatõe vestiu
dlu doctores suos patiedo pue
niut. atqz eis adhuc vita du
ratib ipi ia martio gsumment
Ysaia 3 apte sbiug. Se separant filii eaz
pgunt ad pastu egredient & ~~et~~
no reitut ad eas. Pastu scpta
sac id viditat etne pabli vo
cat vbi ia nra refecto nullius
ari viditate defecti marcescat d' qo
pastu p psta d' Dus regit me
et nich in d'erit in loco pascue
ibi me collocauit. Et rursum
Nos aut pp's eius et oues pascue
eius d' q9 nimir pascimur per
semetipam vitas dt p me si qs
intrierit salnab. ingredie &
egredie et pascua inveniet.
Pgunt go ad pastu qr d' corpib
exeuntes ia pabla inrne vidit
inuenint. Egrediut & no reu
tut ad eas. qr i ia suscepti co
teplacõe. gaudioz ia nullatenus
indiget vba audie docentiu.
Egressi itaqz ad eas ia no redeunt
qr agustias vite pntis euade
tes vlt a doctoribus pdicatoz vite
accipe no requirunt. Tunc quippe im

ple qd scptu e. Non docebit vltra Jer 31
vir pximu suu & vir fratre suu d.
Cognosce deu. omnes ei cognoscet
me a minio eoz usqz ad maxim.
dt dus. Tunc iple qd in evn Jo 16
vitas dt pala d' pre annuciabo
vob. Filius ei d' pre pala annu
at. qr sic supius dixi p hc q vbu
est. ex na nos dimitat. Illustrat
Vba go tuc docetu. qi quosdam
huiac lingue rumlo no gruit
qu d' ipo ia vitat sote debant
Ig pcq figata incuacoe enar
mitt ad ingeoz vtute narrata
st nunc ad eoz vita q remote co
uersacois secreta appetit vba
vtut. q ipi cessadi ocia qr dino
adintorio & no suis vrbg assecui
Job 39 d'eis a duo d' Qs dimisit ona
gru liber & vincla eius qs soluit
subaudis ni ego. Onager em q
in solitudie gmora no incoge
eoz vita significat q i remoti a t
bis ppularib gusat. Q ec apte
liber d' qr magna e fintg scla
riu negocioz qs inces vehement
atteri grunt in eis sponte desu
det. Cuius fintut gdicõe care
e in mdo ia nil gcupisce. Cu ei
qda ingo fintut pmit pspea
du appetit. pmut aduersa cu
formidat. At si qs scl'a dnacõe liber sit q dep adue... nat ... sk
desidioz tpaliu colla inet excu
serit qda etia in hac vita libte
pfruit. du nullo desidio. felicit
afficit. nullo aduisitat. terrore co
arta. hc gue fintut ingu dnd
vidit scl'aribg ceruicib impssit
cu dicet Venite ad me oes q ch 1
laborat et onerati estis & ego
refitia vos. Tollite iugu meu
sup vos. & discite a me qr mit
su et humilis corde. Iugu ei me
u suaue e & ong meu leue.
Asper quippe iugu & duru sic
dixi. fintut pondg e sbesse
tpalibg. ambire terena. reti
ne labetia. velle stae in no
statibg. appete qd tnseuntia
cu tnseuntibg nolle tnsie. Du
ei cotra votu cucta fugiat q
pus inetez ex desidio. adepta
affluant. pg ex pauoe amissio
pmiat. Liber go dimitti. qr cal
tat terenis desideriis ab appeti
tõe reru tpaliu secuirte in et
Job 39 exonera. Et vincla eius qs soluit
subaudis ni ego. Soluit eco
vni9 cuiqz vincla du diuino

aduitorio trenoz desidioz eter
nalium retinacula disrupit Cui
ei pia intencio ad qsiacoz vocat.
sz adhuc ab hac intencoe mistr
nutas renocat qi qbusda vin
culis aia ligata impeditur. Multos ei
sepe videmus vitam qd scte qusacois
appetere. sz ne hanc asseq valeat
mo irruentes causas mo futura ad
uersa formidare. q' incta mala
dum qi caute pspiciunt in peccatoz
suoz vinculis incauti retinentur. Mul
ta ei ante oculos ponunt q si eis
in qusacoe euenerit. sbsistere non
posse formidat. Unde bn Salon
p 14 ait Iter pigroz qi sepis spinaz
Illa cum via dei appetit eam vero
spine obstantium sepimus. sic formi
dines suaz opposite suspicoes
pungunt. Unde qr electos impedire no
psolet. bn illuc secuntus adiungit
Via iustoz absq offendiculo In
sti qppe in qusacoe qcqd eis ad
uersit obuiauit no impingunt.
qr tpal aduersitatis obstacula et
ne spei mente qteplacois saltu
transcendunt. Soluit itaq onagri
vincula. qm ab electi vmo aq
aio infimaz cogitacoum nodos
eruipit. et penitus dissipat oe qd
a 118 eleuaz mente ligabat. Sequitur Cui de
di in solitudine domum et tabna
cula eius in terra salsuginis. Hoc
loco solitudinem deus intelligere cor
poris an solitudinem cordis. Sz qd
pdest. solitudo corporis si solitudo
Solita defuit mentis. Qui ei corpe remotus
vivit. sz tumultibus qusacois huiane
trenoz desidioz cogitacoibus se
inserit no est in solitudine. Si vero
pmatur quis corpaliter ppulatibus urbis
et tn nullos curarum scularium tumul
tus in corde patiatur no est in urbe
Itaq bn qusatibus pmum soluti
do mentis tribuitur. ut exurgentem
intrinsecus strepitum trenoz de
sidioz pmat. ut ebulientes ad
infima curas cordis p supni
graz restringat. aoris omnes qr
motus importune se offerentium le
uium cogitacoum qi qsda crcu
uolantes muscas ab oculis men
tis abigat. maior qntitas. et qs
dam s' cum dno intra se secretum
querat ubi cum illo exteriori cessan
te strepitu p interna desideria
loquitur. De hoc secreto cordis alt
Apoc 8 quiem est. Factum est siletium in celo
qi media hora. Celum qppe electoz

ecclia vocatur q ad eterna sublimia dum
p sbleuacoz qteplacois intendit
surgentes ab infimis cogitacoum
tumultus pmunt. atq intra se deo qda
siletium faciunt. Sed qre siletium qte
placois qr in hac vita no pt esse
pfcm. Factum media hora dicitur Cele
sti qppe aio tumultuosi cogitacoum
se strepitus ingerunt et sublimibus
intendentem rursum ad respiciendum
trena cordis oculum violenter trahunt
Vnde scriptum est Corpus qd corrumpitur Sap 9
aggrauat aiam et deprimit trena in
habitacio sensum multa cogitantem Unde go 9
factum hoc siletium no integre sz media
hora descrbitur. qr huius qteplacio ne
quaq pficitur qmuis ardenter inchoe
tur. Quod etiam p Ezechielem pphetam co Ez
gruenter exprimitur. q p mensura ci
uitatis in monte qdite in manu viri
calamum sex cubitorum et palmo
se vidisse testatur. In monte qppe Ecclia d[icitu]r in mon
electoz ecclia sita est. qr fundata in te posita
infimis desideriis no est. Quod ei per
cubitum n' opacio. qd p senarium
nu' n' pfcionis integritas ostenditur
qr in sexta die cuncta dns opera
explesse memoratur. Quod go p sex cu
bitos palmus insinuat n' qteplacois
vim q ea inicia eterne et septime
quietis dinuat. Quia ei eternoz qteplacio
huius minime pficitur mensura septi
cubitum non explet. Electoz itaq
ecclia qr cuncta q opanda st pficit
in sex cubitis sese in monte posita
ciuitatis extendit. Quia vero hic adhuc
sola inicia qteplacois inspicit de
septimo cubito no n' palmum tangit
Sciendum vero est. qr neqq culmen
qteplacois attingimus si no ab exte
rioris cure oppressione cessemus. neqq
nosmetipos intuemur ut sciamus
aliud in nob esse roniale qd regit
aliud aiale qd regitur. n' ad secretum
huius siletium redeuntes ab oi exterius
pturbacoe sopiamur. Quod siletium
mentis bn etiam adaz figat Bez
dormientis de cuius moz late feia
pcessit. Quia qsqs ad interiora in
telligenda rapitur. a rebus visibili
bus oculos claudit et tunc in seipso
vel q vilit' pesse debeant vel
q sbesse possint infima distingt
ut aliud sit in eo qd regere vale
at tanq vir. aliud tanq feia
qd regatur. In hoc itaq siletio cor
dis dum p qteplacoz intus vigi
lamus exterius qi obdormiscimus. Quia
go remoti viri in a desideriis

carnalibus alienum hoc silentium mentis inhabitat. Huic onagro dominus
domum in solitudine dedit, ut terrena desideriorum temporalium non premat. Et
A tabernacula eius in terra salsuginis.
Salsugo autem dicitur sitim solet. Et quia sancti viri quamdiu in hac vita tabernaculo deguntur ad superna patriae desideria
sitim cotidianis estibus accedunt in terra salsuginis tabernacula habere perhibentur. Incessanter quippe accedunt ut
sitiant. sicut ut satient. Sicut scriptum est: Beati qui esuriunt et sitiunt iustitiam
Math 5 quoniam ipsi saturabuntur. Sequitur: Contemnit multitudinem civitatis. Multitudinem
Ecc 19 B civitatis contemnere est hanc mundanam conversationis perversa studia devitare, ut
iam non libeat terrenorum hominum qui per abundantia iniquitatis multi sunt perditorum
hic mores imitari. Cum paucis vero ingredi angusta porta desiderant,
et non cum multis lata itinera ingredi appetunt quae ad interitum ducunt. Videlicet quippe a quo et ad quid sunt conditi
conspiciunt et recta consideratione accepte imaginis secum multitudinem dedignantur. Unde et apte sponsi voce
Cant 1 sponse in Canticis canticorum dicitur: Nisi cognoveris te o pulcherrima inter mulieres egredere et abi post vestigia
gregum et pasce edos tuos. Semetipsam namque ea quae est inter mulieres
pulchra cognoscit, quia electa quaeque anima etiam inter peccantes posita
quia ad auctoris sui imaginem ac similitudinem condita sit meminit, et
iuxta percepte similitudinis ordinem incedit. Quae si se non cognoscit
egreditur, quia a secreto cordis sui expulsa in exterioribus concupiscentiis
dissipatur. Egressa vero abit post vestigia gregum, quia sua interna
deserens ad lata videlicet via ducitur
et sequitur exempla populorum. Nec iam agnos
sed edos pascit, quia non innoxias cogitationes mentis sed nutrire pravos motus carnis intendit. Quia
ergo electus quisque ac continens abire post gregum vestigia despicit,
dicitur recte: Contemnit multitudinem civitatis. Ubi et apte subiungitur: Cla-
C morem exactoris non audit. Quem
Exactor vertere dicitur exactor. intelligimus exactorem alium nisi dyabolum[19]
qui semel in paradiso homini male persuasionis nummum contulit et
cottidie ab eo huius debiti exigere reatum quaerit? Huius exactoris sermo
est male suggestionis inchoatio.
Huius exactoris clamor est id non

lenis sed violenta temptatio. Hic exactor
loquitur cum leniter suggerit, hic exactor
clamat cum violenter ac fortiter temptat. Clamorem ergo exactoris non
audire est violentis temptationum motibus minime consentire. Audiret
enim si ea quae suggesserit faceret. Sed
cum perversa agere despicit recte dicitur: Clamorem exactoris non audit. Non
nulli vero hoc loco per exactorem intelligi
ventrem volunt. Ipse namque a nobis
quoddam debitum exigit quia cottidianum sumptum fructum humani laboris impendit etiam per necessitatem quaerit. Abstinentes
igitur viri quos hoc loco vocabulo onagri
significatur dum violenta eius desideria
reprimunt quasi clamantis exactoris verba
contemnunt. Sed cum contineri non omnia vitia multa virtutis constantia
supperetant eius scilicet exactoris clamore
contempto de solo hic ventre dicitur quod eius
impetum impulsum quia restringat. Non
enim nullus palma spiritalis certaminis apprehendit qui non in semetipso prius per
afflictam ventris concupiscentiam carnis incentiva devicerit. Neque enim ad Carnem
conflictum spiritalis agonis assurgitur reprimenda
si non inter semetipsos prius hostis tela vincenda
positus gule videlicet appetitus edomatur. gula
quia si non ea quae nobis sunt viciniora prius refrenatur
strinximus minime ad ea quae
longius sunt impugnanda transimus. Incassum
namque contra exteriores inimicos in campo
belli geritur si intra ipsa urbis menia civis insidias habet. Nonnumquam
quidem ipsa se cum dedecore confusionis
a spiritalis certaminis congressione repellit
quia in infima in carnis prelio gule
gladium confossa superatur. Ipsa cum se per
ante prostratam conspicit confligere inquirere
ubi erubescit. Nonnulli vero ordinem
certaminis ignorantes edomare gulam
negligunt et iam ad spiritalia bella
consurgunt qui aliquando multa etiam quae
magne sunt fortitudinis faciunt. Sed dominante gule vicio per carnis illecebram omne quod fortiter egerunt perdunt et dum venter non restringitur per carnis concupiscentiam simul cuncte virtutes
obruuntur. Unde et Nabuchodonozor
vincente scribitur: Princeps cocorum Je 4
destruxit muros Ierusalem. Quid enim
per muros Ierusalem significatur, scriptura
exprimit nisi virtutes anime quae ad pacis visionem tendunt. Aut quis cocorum
princeps nisi venter accipitur, cui diligentissima a cocentibus cura famulatur?
Muros igitur Ierusalem princeps cocorum
destruit quia virtutes anime dum non

restringitur, victor prodit. Hinc est quod Paulus cum illum mentis decertantis vires corpori subtrahebat, cum diceret:
1 Cor 9 Castigo corpus meum et in servitutem redigo, ne forte aliis praedicans ipse reprobus efficiar. Hinc etiam praemisit dicens: Ego sic curro non quasi in incertum, sic pugno non quasi aerem verberans. Quia cum carnem restringimus, profecto concupiscentiae nequitiae in ictibus non aerem sed immundos spiritus verberamus. Et cum hoc quod intus nos subicitur, extra positos adversarios pugnando atterimus. Hinc est quod
Dan 3 rex Babylonis succendi fornacem iubet, naptae, stuppae, picis et malleolis ministrari congeriem praecepit, sed tamen abstinentes pueros hic igne minime consumit. Quia antiquus hostis quamvis innumeras ciborum concupiscentias nostris obtutibus opponat, quibus libidinis aestus crescat, bonis tamen mentibus supernum spiritus gratia insibilat, et a carnalis concupiscentiae aestibus illaese perdurant, ut et si usque ad tentationem cordis flamma ardeat, usque ad consensum tamen tentatio non exurat.

D Ca 20 Sciendum tamen est praeterea quia quinque nos modis gulae vitium tentat. Aliquando namque indigentiae tempora praevenit; aliquando vero tempus non praevenit, sed cibos lautiores quaerit; aliquando quaelibet quae sumenda sint praeparari accuratius expetit; aliquando autem et qualitati ciborum et tempori congruit, sed in ipsa quantitate sumendi mensuram moderatae refectionis excedit. Nonnunquam vero et abiectius est quod desiderat, et tamen in ipso aestu immensi desiderii deterius peccat. Mortis
1 Re 14 quippe sententiam ex patris ore Ionathas accepit meruit, quia in gustu mellis constitutum edendi tempus antecessit.
Nu 11 Et ex Egipto populus eductus in heremo occubuit, quia despecto manna cibos expetiit carnium, quos lautiores putavit.
1 Re 2 Et prima filiorum Heli culpa suborta est, quod ex eorum voce sacerdotis puer non antiquo more coctas vellet de sacrificio accipere carnes, sed crudas quaereret, quas accuratius exhiberet.
Ez 16 Et cum ad Ierusalem dicitur: Haec fuit iniquitas Sodomae sororis tuae, superbia, saturitas panis et habundantia; aperte ostenditur quia idcirco salutem perdidit, quia cum superbiae vitio mensuram moderatae refectionis excessit. Et primogenitorum gloriam Esau
Ge 25 amisit, quia magno aestu desiderii vilem cibum, id est lenticulam, concupivit; quam dum vendita etiam primogenitis praetulit, quo in illam appetitu anhelaret indicavit. Neque enim cibus sed appetitus in vitio est. Unde et lautiores cibos plerumque sine culpa sumimus, et abiectiores non sine reatu conscientiae degustamus. Hic quippe quem diximus Esau primatum per lenticulam perdidit, et Helias in heremo virtutem corporis carnes edendo servavit. Unde et antiquus hostis, quia non cibum sed cibi concupiscentiam esse causam damnationis intelligit, et primum sibi hominem non carne sed pomo subdidit, Ge 3
et secundum non carne sed pane tentavit. Hinc est quod Adam plerumque culpa committitur, etiam cum abiecta et vilia sumuntur. Neque enim Adam solus ut a vetito se pomo suspenderet praeceptum prohibitionis accepit. Ita cum alimenta quaedam saluti inesse contraria ostendit, ab his nos per suam vetat, et cum concupiscentiae nostrae noxia attingimus, profecto quod aliud quam vetita degustamus? Ea itaque sumenda sunt quae naturae necessitas quaerit, et non quae edendi libido suggerit. Sed magni distinctionis labor est hinc exactori et aliquid impendere et aliquid denegare, et non dando gulam restringere, et dando naturam nutrire. Unde fortasse districtus [illegible] cum de clamore exactoris non audit. Sermo namque huius exactoris est necessitatis importuna postulatio, clamor vero eius est immensa intemperies appetitus gulae. Hic itaque onager exactoris huius sermonem audit, clamorem non audit, quia districtus vir ac continens usque ad temperandam necessitatem ventrem reficit, et a voluptate restringit.

Ca 21 E Sciendum vero est quod sit voluptas sub necessitate se palliat, quod vix eam vir perfectus conspicit, discernat. Nam dum solvi debitum necessitatis petit, voluptatis explere desiderium suppetit, et tanto gula securius in preceps rapit, quanto sub honesto nomine necessitatis explendae se contegit. Saepe autem in ipsa edendi via furtiva adiuncta subsequitur; nonnunquam vero impudenter libera et proterva [illegible]. Facile autem est deprehendere cum voluptas eius necessitatem praevenit, sed valde difficile est cum in ipso esu se occulta subiungit. Nam quia pene ter appetitum naturae sequitur, quasi a tergo veniens tardius videtur. Eo enim tempore quo necessitati debitum solvitur, quia per esum voluptas necessitati miscetur, et necessitas quod sibi debitum est petat, et quod sic debitum est voluptas suppetat, ignoratur. Saepe

necessitate [illegible] difficile est [illegible] discerne

vo & discernq & qr ptraqz s' qmitta
nouiq in hc qp ex metas rapim'
libet ut sciendo fallam' & du s'
mes ex nctite bland' ex volupte
Ro ix decipit' Scptu qppe e carnis
cura ne feceritis in desidijs Que i'
in desidijs fit phibet' i ncti te gce
dit' Sz sepe cu incaute nctitati
gdescendim desidijs dseruimq
Nonuqz vo du inmodatiq desidijs
obuiare intim' nctiti inseruia'
angeq Sic cu ncte e ut arte gti
netie q'sor teneat sqts no carne
s carnis vicia occidat Na plerqz
du plq insto caro restrig' etia ab
excitacoe boni opis eneruat' ut
ad oroez vl pdicaoz no sufficiat
du incentiq vicoz i se funditq suf
focare festiat Adiutore qppe heq
intecois intne hinc hoiez que
extiq gestaq & ipi inimi motq
lasciuie ipi effetus suppetiit o
pacois bone Sepe vo du in illo
hoste insequi' etia ciue que
diligiq trucidaq & sepe du qi gti
ni pag ad plim hoste intimq
Cis nagz aluntet vicia scbint
gq micte vtutes viuunt & cu
vtq alit' pleruqz vires vicijs
augent' Cu vo inmesa gtinetia
vicoz vires extenuat et vtq
deficientes anhelat Vnde ncte e
vt intior ho eqq nr qda arbit'
psideat int se et cu que extins
gestat qtis ei ho sumis extior et
sp ad debitu inisteru fine suffi
ciat & nuqz s'be liba ciuice g
dicat nc moueat si qd sugge
redo sbmurmurat duo cu sp sup
posita talce dnacois pmat Sic
qz fit ut du repssa vicia remti
qd nob patim' & tn h nobiscu
ggredi ex eqo phibeq nc vicia q
vtute pualeat nc rursu vtq
cu vicoz omnoda extinccoe suc
cubat Qua in re sola elaco fu
ditq exting' qr qzinis victorie
sumat ad edomada tn cogita
coim scbiat gtinua nob pugna
serua' Vn bn h' qr vniusaqz vn
gtimes & debite nctiti gqrunt
et violeti volupti gdicte voce
dnica d' Clamore exactoris
no audit Qa aut districtq vm
eo ad intelligenda supiora se sble
uat qo i se carnis incetia casti
gat rce pq gtemptu exactoris
clamore supd' Circuspiciat mon
ff tes pascue sue Motes pascue

s' alte gteploes intne refectois
Sci ei viri quto mag se extiq
despiciedo deiciut tato aplius
intius reuelacoium gteplacone
pascut' Vn scptu e Ascesioes i pt
corde eiq disposuit i valle lacima
ru qr qs extius i fletu gtinet
vallis humilt' cor intiq sblevat
ascesiq gteploie Motes ex pascue
s' sblimes vtutes angloz q idco
nos h' in stendo & adiunado refi
ciut qr illic intne gteplois ro
re pinguescut Que qz largiente
do i oim nos ctate ptegut rce
ccuspici dicut' Vndiqz ei adesse
nob ccuspiciq qz defensioe con
adusaios ex oi late muniui' Pos
sut adhuc motes accipi pascue
alta scia scptue sac' D qq per
psta d' Motes excelsi ciuie Cra
hy q ia clare gteplois saltus
nouerit altas singz dunaz ver
tices qsi cacuia motiu ascedut
ad q pfco cacuia qr insimi per
venire no valet rce illic subd'
petra refugiu erinacijs qr vzt
invalidos no sblimit intelligen
excet s sola humilitas in vo si
S des gtinet seqz Vineta qqz Laz
pquit Arentia qppe s' oia que
tepa' gdita vetuste fine a iocu
dite vite pnt qsi estuue sole sic
cant' Vinetia at vota s' q na
tpalite marcescut Hinc go o
nagro vinetia pquire est sco
vnicqz vis despctis rebq tpis to
ryt i eternu insina desidere Cu
cta vo h q d' onagro dca s' in
telligi etia alit pnt Que repe
tito supiori versu expomq vt
lcoris indico qd eligedu credi
dit relinqq Igr pqqz pdicator
dispesaco sb cernaz ptcrtu d
scpta e vt onder p quet h ead
vtq pdicacois dat gmecoraco
d dnica incarnacoe sbnectit'
ut dica' Qs dimisit onagz li
beru Hc indigini qs indicet p
tle aial incarnatu dom posse
figurari du gstet oibq qr p sigq
gnda in scptua sac et Vezims
et scarabeius pona' Sic scptu
e Ego at vmis su et no ho
Et sic apd septuagita itptes
p pphtaz d' Scarabeus d' ligno
clamauit Cu go noiat' rebz
tu abiectis et vilibz figura' qd
d' io gtueliose d' d qo gstat q
ppe inclh dica' Voca' ei tagno

sed ppt' inocētiā vocat' leo· ß pp'
potencia aln' etiā serpēti co
pa'· ß ppt' mortē vl' sapiaz aliz
ideo p hec oia dici figalit' pt·
Qz d' his oibg credi eēncia' nō
pt· Hic ei vnu hoz qdz eēnciar'
existet· alter ia dici nō posset
illa si agn9 ppe dicer'· leo ia vo'i
nō potāt· Si leo ppe dicer'· ser-
pēs figari nō posset Sz h oia in
io dicag latinis in figua' qnto
lōgius ab eēntia sūt· go onager
incarnati domi desigre· Agri
qppe aial' ē onager· Et qz incar-
natg dns gētli' magis qz inde
pfuit· aiale cor9 assumes qi
nō in domū ß poci9 i agrū ve-
nit d' q° agro gētli' p pphtaz
d' Sp̄es agri mecu ē· Incarna
tq itaqz dns q in forā dei eql'
est pri in forā servi inior est
pre· qz inior ē etiā seipo dica'
go a pre d' filio fm formā fui
Q's dimisit onagz liber et vī-
clā eig qs solnit· Qs qppe qui
pcat fuius ē peti· et qz incar-
natg dns pticeps ē nrē nāe
nō clpe liber dimissg d'· qz sb
peti dnio nō tene'· D' q° alis
sēptū ē· Int' mortuos liber di-
missg d'· qz nāz nrāz suscipies
iniq' iugo nllo tene'· Quem
qrūis macla' clpe nrē nō at-
tigit· passio tn mortlit' nrē
attigit vn' poqz liber dimis-
sg d'· rcē d' io adiūgit'· Et vin-
cla eig qs solnit· Vincla qppe
eig tūc soluta sūt· cu infinit'
pa°es illi9 in rc'oīs glā sūt co
nuitate· Ali qda vincla dns
habuit ea q nos neqie mi-
to patim' nrē mortlit' infir-
ma q9 vsqz ad mortē spōte
se ligari voluit· poqz rc'oz mi-
rabilit' solnit· Cūvie ei sitie
lassescē tenerj· flagellari cru-
figi nrē mortlit' vincla fuit
Sz cu expleta morte velu te-
pli rūpet'· scindent' petre·
monumēta pandent'· infiri
claustra patescēnt· qd aliud
tot argumētis tūtē vtutis ondi'·
ni qz illa infinit' nrē vincla
soluebā'· vt is q ad suscipiedā
formā fm venat· i ipā servi
forā ab infini vinclis absolu-
tq ad celū etiā cu mēbs liber
rediret· D' q9 eig vinclis petrg
aplūs attesta' d'· Quē ds susci-
taint solut' doloribg infni inxt'
q impsle erat teneri illū ab
eo Et qz pg mortē suā atz rc'oz
ad grāz fidei gētlitatē vocare
dignatg est· poqz dcā sūt soluta
eig vincla apte sbiūg'· Cui
dedi i solitudie domū ē taber-
nacla eig i tra salsuginis In
gētlitate ei ing patriarcha non
fuit· pphta nō fuit ad intellige-
dū deū q' rōne vtet' nō fuit·
hō pene nō fuit· D' hac soluti-
die p ysaiaz d' letab' deserta
ē invia ē exultabit solitudo
ē florebit qi liliu· Et rursu d'
ecia d' ponet desertū eig qi de-
licias· ē solitudiēz eig qi tra
ortū dni· Tra vō salsuginis
h ead' solitudo repetita ē· q
pus qz vera sapiaz di gg'scet·
salsugiez ptulerat· qz nllaz
viditate boni intllcs pfeuis
pursa sapiebat· Domū vō in so-
litudie et tabnaclm in tra
salsugīs accepit· qz incarnatg
dns p hoibg delicta adv gētlit'
corda corda vn' ei pris voce p
pphtaz d' postula a me ē dabo
t' gētes hēditātē t' ē possioz tuā
tīmos tre· Q'uis h' q d's ē cū
pre dat oia inx' vō h' qz hō ē
a pre accipit oia sic sēptū ē
datq ē m oīs ptās in celo ē in
tra· Sic rursu sēptū ē ptātez
dedit ei iudiciu facē qz filig
hoīs ē Et rursū sēptū ē Sciēs
qz oia dedit ei pr in ma9 vel
sic ipe dt Oē qd dat m pr
ad me veiet Ia vō si qrit' qd
int' domū ē tabnaclm distet
domg in hitacōe ē· tabnacu-
lu i itie· Corda itaqz gētliū
qi qda tabnacla hiut veniedo
Sz ea p iusticiā finās domū
fecit hitādo Et qz eoz vitā ad
qs venat imitari despexit
rcē sbiūg' Cōtēpnit multitu-
dinē civitatis i mores despicit qu
sacōis hūāe hō qppe int' hoīes
fcūs vsū tene' hoiū noluit
Sdito naqz int' nos hō fcūs est
vt nō solū nos sangne suo re-
dimet Sz exēplo ḡmutaret In
q'ū sacōe i' nrā ē veniedo aliq
inuenit· ē vinēdo alia docuit·
Studebāt ei oēs sba stirpe
pgeniti· psp'a vite pnt' appete
adusa devitare· obpbā fuge
glāz seq' venit int' eos incar-

Margin notes (left): 8 · [illegible] · [illegible]
Margin notes (right): Laz 8 · 34 · Hb 11 · Jo 4 · Jo 12 · Jo 4 · domg ē tabna-clm differunt · filig dei carne assūpsit [illegible] liberoz ē doct'na [illegible]

natq dn̄s · adu̾sa appetes · pro
spa fugies spnēs · ob̄pba aple
ctēs · gl̄az fugies hīa cū iudei
Jo 6 reḡe eū ꝰ ↄstitue voluissent
fi̾ rex refugit · Cū vero eū ꝑit
fic̄e moll̄rent sponte ad crux
patibulum venit · ffugit ergo qd
omis appetūt · appecyt qd oēs
fugiūt · fecit qd oēs migraret
et ut mortuus ipe resurgeret et
morte sua alios de morte su
Lc̃a fuit olim evangeliorum scitaret / Due quippe st vite hoīs
in core exit · et vna an mor
te · alia pus t̄rez / quaz vna
oēs agedo nouerat · altaz ne
sciebat / & humanum genus soli hinc
quā nouat intedebat · Venit
p carne dn̄s suscepit vna ·
altera denūciauit · Qū hac nob
ↄgrūta suscepit illa q̄ nob ē
incogita ondit · Moriendo quippe
vita exiuit quā tenebat · r̄sur
gendo apparuit quā querebat · Ex
suo nos doces · q h vita quā
an morte ducimus nō ꝑt se a
mada sit · s; ꝑ altaz tolanda
Cā ergo noua ↄuersacione int ho
mies vsq mores babilonie
secutus nō ē bn̄ de eo sc̄ptū ē
Cōtempsit multitudinē ciuitatis / vel ecce
q multos p spaciosa via vaga
tes deseruit · & p angusta gradi
entes paucos elegit · Multitudine
nāqz ciuitatis ↄtempnit · Quia an
gust pte q lata via ingredit
et q p hundancia inq̄t multitudinē
ē a req' sui sorte repbare / se
Lc̃a 2e Clamorē exactoris nō audit
Dyabolus dicitur exactor dn̄s · sup deuz ē q̄s h̄c loco exa
ctor accipi n̄ dyabolus ꝑt q̄ ma
le suadendo spez ↄtulit immor
talitatis · s; decipiendo exegit tribu
tū mortis · Qui suadendo intulit
culpā · s; seuiendo exegit penā
huius exactoris sermo ē an mor
te hoīs astuta psuasio · Cla
mor vero eius ē violenta iā ra
pina post mortē · Quos ei latet
an morte intercipit hoīs ad sup
plicium sui ↄsortium pus mortez
violent rapit · Sed q ad mortē
veniens dn̄s huius exactoris vio
lētos ipetus nō expauit / sic
Jo 12 ipe ait · Venit ei pnceps mūdi
huius & ī me nō ht̄ q̄cq̄ / bn̄ dicit
Clamorē exactoris nō audit
Venit quippe ad eū exactor
humani generis q illū hoīez vidit
s; que in infinite despeream hoiez

credidit · v̄tute sup hoīez sēsit /
huius mirum exactoris typum la
ban tenuit qui cū furore ve Gn
niens sua apud iacob idola req̄
sivit · Laban quippe interpretatur dealba
Dealbacio at dyabolus nō incōue
ꝑit accipitur · Qui cū sit tenebrosus ex
merito transfigurat se velud angelus
lucis · hinc fuit iacob · i · ex
pte reprobor iudaicus ꝑpl̄s · ꝑt est
ex cuius carne incarnatus dominus
venit / pt. enim p laban iudeus hic
exprimi q̄ eū furore iacob psecit
q electos ↄtq q̄ redemptoris sui me
bra sunt psequendo opprimere conatus / huius
filia · i · siue iudei siue dyabolus iacob
abstulit · cū s; xpc ex gentilitate ecclesiam
ↄiūxit / quā de domo patris abstra
hit · q ei p ꝑphetam dicitur ↄblinuiscere
ꝑplm tuum et domum patris tui · Quid
vero in idol' n̄ avaricia designatur
Vn̄ & p paulum dicitur · Et avaricia qd Col
est idolor seruitus · Laban ergo veni
ens apud iacob idola nō invenit
q ↄnsis iudei thauris dyabolus in
redemptore nro vestigia cupiditatis t̄
rene nō invenit repperit · Sed q ia
cob nō ht̄ut ea rachel sedendo co
operuit · p rachel enim q̄ et ouis dicitur
ecclesia figuratur · Sedere at ē humiliter
p̄nie appetere · sic scriptū ē · Surgite
postqz sederitis · Rachel ergo sedendo
idola operuit · q sc̄a ecclesia xm se
quens terrene cupiditatis vicia penite
do texit · De hac cooperatione vicioru
p ꝑphetam dicitur · Beati quorum remisse sūt
iniquitates & q tecta sūt peccata · Nos
ergo rachel · i · a significatur q̄ idola sede
do premimus · si culpas avaricie peni
tendo dampnamus · Qm̄ vtiqz avaricia
illius nō solet exigere q̄ in via
dm̄ vilis est · qualiter dicitur · Vilis agi
te & ↄfortetur cor vrm · Sed hic ma
rie q̄ qui effeminato gressu gradie
tes p blandicias seculi resolumtur
Vn̄ et illic eius de rachel h v̄ba
sūt · Iuxta ↄsuetudinem feiarum nunc accidit
mi · Apud iacob ergo idola nō repperit
q exactor callidus qd in redemptore
nro reprehendit nō invenit · De quo
exactore nro redemptori gentilitas
ab eius dn̄io liberanti p ꝑphetam dicitur
Iugū eī oneris eius & virgam hume Ysa
ris eius & sceptrum exactoris eius su
perasti sicut in die madian · Exspi
ens quippe gentiliter dn̄s superavit
iugū oneris eius cū eā aduentu
suo ab i a diuine fruitionis transm
liberavit · Superavit virgā humeri eius

cu̅ p̄cussio̅ꝫ illuis q̄ ex priso ope
g̅uit deprmebat ab hu̅ao gn̄e ꝯpe
scuit redēto Supauit scept̄ꝫ exa
ctoris ei9 cu̅ regimi̅ ei9d̄ dyab̄
q' p pestifera p̄suasio̅e mo̅ꝫ ꝯsue
nerat exige̅ debita tribu̅ta p̄ mēt̄
d̄ fideliu̅ corde destruxit Sꝫ q̄uo
h acta sint audiam9 · Submittit̄ est
ilico sic in die madian · No ab re
arbitr si hc madianitaꝝ belli q̄d
in ꝯpatoe adue̅t9 d̄ni a p̄phta
vigilant' illatu̅ ē · q̄sito latius
124 dissera̅9 · In libro q̄ppe iudicu̅ ge
deon cu̅ madianitas dimicasse
desc̄ibit' · Ib qui exercitu̅ militu̅ ad
bella p̄duceret · diuina illi admoni
coe p̄ceptu̅ ē ut ad fluuiu̅ v̄ ei
ens o̅ms q̄s flexis genib9 aquas
hauri̅e ꝯspiceret a bellor̄ꝫ ꝯflictu
remoueret · actu̅ q̄ꝫ ē · z t̄centi tm̄
viri q' stātes aq̄s manib9 hause
rāt remāserit · cu̅ hijs ad p̄liu̅
p̄git · eos q̄ꝫ no̅ armis s̄ tubis la
padib9 et lagenis armauit · Na
sic illic sc̄ptu̅ ē · Accēsas lapades
miserunt int' lagunclas z tubas i
dextra lagenas at in sinistra te
nuerēt · z ad hostes suos comin9
venie̅tes cecinerēt tubis ꝯfrege
runt lagunclas · lapades appaurerēt
et hic tubaꝝ sonitu · illic lapa
du̅ coruscatoe territi hostes s̄t in
fuga̅ ꝯuersi · Quid ē hc q' t̄le bellu̅
ad mediu̅ p p̄phtaꝝ deducit' z
aduētu̅ redēptoris n̄ri istius pugne
victoria ꝯpa' · Qn indicare nobis
p̄phta studuit q' aduētu̅ redēpto
ris n̄ri co̅n dyabu̅ illa sb gedeon
duce pugne victoria designat'
Tāta nimirꝫ illic s̄t acta q̄ q̄nto
mag' vsu̅ pugnandi t̄nsiēut · tanto
mag' a p̄phitandi misterio no̅ rece
dunt · Qs eni vnq̄ꝫ cu̅ lagenis et
lapadib9 ad p̄liu̅ venit · Qs co̅n
arma venie̅s arma deseruit
Ridicula h nob p̄fcto fuerat · si tri
bilia hostib9 no̅ fuisset · Sꝫ victoria
ip̄a attestāte didicim9 ne p̄ua h
q̄ facta s̄t sperna9 · Gedeon itaqꝫ ad
p̄liu̅ venie̅s redēptoris n̄ri signat
aduētu̅ · d' q̄uo sc̄ptu̅ ē · Tollite
portas p̄ncipes v̄ras z eleuamini
porte et̄nales · Quis ē iste rex
gl'e · D̄ns fortis et potēs · d̄ns po
tēs in p̄lio · hunc redēptore̅ n̄rm
gedeon no̅ solu̅ ope s̄ etiā n̄ōie
p̄phauit · Gedeon naqꝫ int'p̄' circu̅
iens in vtō · D̄ns eni n̄r p maie
stat' potēcia o̅ia c̄uplecti' · et

tn̄ p dispensatoīs gr̄aꝫ int' vteꝝ
v'ginis venit · Qd e' g° circuiens
in vtō n̄i o̅ips d̄s sua dispēsatoe
nos redimeńs · d̄iuitē cuncta ꝯple
ctens · z huiu̅ntē int' vteꝝ sumens
In q̄° vtēo z incarnat9 est z clau
s9 no̅ est · q̄ꝫ z int' vteꝝ fuit p̄
infirmitatē z ex mu̅di p potenc̄
maiestat' · Madian vo̅ int'p̄' de
iudicio · Vt eni hostes ei9 repelle
di destruendi q̄ꝫ ee̅nt no̅ d' vico
repellet' · s̄ d' iudicio iuste iudica
ti s̄unt · Et idcirco d' iudicio vocat'
q̄ꝫ alienū a gr̄a redēptoris iuste dā
natoīs meritu̅ etiā in vocablō no
minis tenui̅t · Co̅n hos gedeon cu̅ t̄
cent' p̄git ad p̄liu̅ · Solet in cē
tenario nu̅o pleitudo p̄fcōnis
intellig̅i · Qd g° p ter ductu̅ cēte
nariu̅ nisi designa' n̄i p̄fcā ꝯ̄gto
trinitat' · Cu̅ his q̄ppe d̄ns in adu
sarios destruit fidei · cu̅ hijs
ad p̄dicatoīs bella descendit
q' p̄nt d̄iuina ꝯgnoscē · q' sentire d'
trinitate q̄ d̄s est p̄fcte sentiē · No
tand' vō ē q̄ꝫ iste trecētoꝝ nu̅s in
thau lr̄a ꝯtine' q̄ crucis spē
tenēt · si p transuersa linea id q̄d
in cruce eminet adde' · no̅ iā cru
spes s̄ ip̄a crux est · Qa g° iste
trecētoꝝ nu̅s i thau lr̄a ꝯtine'
z p thau lr̄aꝫ sic dixim9 spes cru
ostend' · no̅ immerito in his t̄cent'
gedeone sequ̅tib9 illi designati
s̄t d' q̄b9 d̄ns ē · Si q̄s vult p9 me
venire abneget semetipm̄ z
tollat cruce̅ sua̅ et sequa' me
Q' sequētes d̄n̄m tāto verius cru
tollunt q̄nto acrius z se domant
z erga p̄rimos suos caritat' ꝯpaciōn
cruciant' · Vn̄ z p Ezechiele p̄pha̅ 9
d' · Sig thau sup frontes viroꝝ
geme̅tiu̅ z dolentiu̅ · Vel certe i
hijs t̄cent' q̄ in thau lr̄a ꝯtine'
hc exp̄mit' q' ferru̅ hostiu̅ crucis
ligno supe' ducti q̄ꝫ s̄t ad flu
uiu̅ ut aq̄s biberent · z q' aq̄s fle
xis genib9 hauserunt a bellica
intentoe remoti s̄t · Aq̄s naqꝫ do
ctrina sapiē' state at genu recta
opa designant' · Q' g° du̅ aq̄s bi
bunt genu flexisse p̄hibe' a
belloꝝ c̄ttamie p̄hibiti recesserunt
Qa cu̅ illis x̄pē co̅n adusarios
fidei p̄git ad p̄liu̅ · q' cu̅ doctrine
fluenta hauriunt rectitudīeꝫ oper̄
no̅ inflectunt · Oms q̄ppe tunc bi
bisse aquā · s̄ no̅ oēs recto genu
stetisse narrati s̄t · reprobati q̄ꝫ

Nota trecentoꝝ ꝯtine' in ista figura T que dicit' thau

st q' gemma du aq's bibent infle
Ro 2. xerint / Cca attestate paulo non
auditores leg's iusti st' ap d deu.
s; factores legis iustificabunt' Cca
eum ut dixi9 dissoluto oper in
ipa gemini menatōe signat'
Ebre 12 vn rursu p paulu d' Remissas
man9 et dissoluta genua eri
gite. et gressus rectos facite pedib9
vris / Hic ig' x° duce ad bellu
pcedit pdens g' h° qd ore annūti
ant ope ondunt Cca' fluenta do
ctrine spual' hauriunt nc tn in
pnt opib; carnalit' inflectunt'
Ecc 14 Cca sciptu e Non e speciosa laus
i ore pctoris Itu e go ad plu
cu tubis et lāpadib9 et cu lage
nis atq; iste ut dixi9 fuit ordo
pliandi Tenuerūt tubis nit la
genas at inisse st' lāpades / con
fract' vo lagenis lāpades on
se st' q'ru corruscate luce hostes
territi in fuga v'tunt' Designa'
itaq; in tubis clamor pdicatin /
i lapadib9 claritas miraclorū /
i lagenis fragilitas corpor Ta
les g'tre dux nr secu ad pdica
plu duxit q' despecta salute cor
por hostes suos moriedo psterne
nent. cor q; gladios nō exime'
et gladys s; patia superaret ar
mati ei venerunt sb duce suo ad
plu mites x° s; tubis s; lagenis
s; lāpadib9 q' sonuerūt tubis du
pdicāt / gfregerūt lagenas du
soluenda in passione sua corpora
hostilib9 gladys opponunt Resple
duerūt lapadib9 du p9 solutoz
corpor miraclis corruscauerunt
hor q; hostes i fuga vsi st' q; du
mortuoz martir corpa miraclis
corruscare gspiciunt luce veritat
Apparentes cum tubis lagenis et lapadibus fracti qd impugnerūt credidert Te
cinerūt go tubis ut lagene fra
gerent' lagene fracte st' ut la
pades appeant apparuerūt la
pades ut hostes i fuga vterent'
v pdicauerūt mites de° eor cor
pa i morte soluerūt' / corpa eor
in morte soluta st' ut miraclis
corruscaret / corruscauerūt mira
clis ut ex diuina luce hostes su
os psternent qtes neqq; do erecti
resistent s; cu subditi formidaret
Judic 6 Et nond' q' steterunt hostes an
lagenas fugerūt an lāpades q'
nimir psecutores sce fidei p
dicatoib9 adhuc i corpe posit
resisterent p9 solutoz vo corpor

apparētib9 miraclis i fuga versi
st' q; pauore gtriti a psecutoe
fidelm cessauerūt / pdicatoz scil;
tubar fract' lagenis v i corpib9
visis timuerūt lapadib9 miraclor
Intuend' est e id qd sciptu e q;
in dextra tubas lagenas at in si
nistra tenuerūt / p dextro ei hre
dici9 q'cq p magno pēsa9 / pro
sinistro vo qd p nichilo ducim9
Un go illic sciptu e q' in dextera
tubas i sinistra lagenas te
nuerunt / q; x' mites p magno
h'ent pdicatois grām / corpor vo
vtilitatē p minimo Cuicq's ei plus
sufficit vtiliter corpis q; grām pdica
tois in sinistra tuba atq; i dex
tra lagena tenet Si ei poni lo
co grā pdicatois attendi' et po
stiori vtilitas corpis certu e q;
dextris tube et sinistris lagene te
neantur / Hinc dns ait in evn° ait
Mt Neq; accendunt lucerna et ponunt
ea sb modio s; sup candelabru
In modio ei comodu tpale in
lucerna at lux pdicatois accipi'
Lucerna go sb modio pone e p
tpale comodu gram pdicatois
abscondē Cca ad neo electoz vtiq;
facit Et bn illic add' s; sup can
delabru In candelabro ei status
corpis designa' / cui lucerna su
ponit' du eid' corpi cura pdi
catois anfert' Sn itaq; p ppham
dem e Sceptr exactoris eius ysa
supasti sic in die madian s;
exponedi pphici testimony gra
loge digressi sumus ad gpū
nri ordiē redeamus' / Sg' p9 q
dem e Clamore exactois no
audit q; vz' antiq' host' insi
dias dns manifestatus i carne
despexit Cca etiā d' elatis sunt
Ezec 31 fecerit rece stringit d' Cedri non ab Ezz
spiciunt motes pastue sue Mon
tes accipi9 omnes elatos h9 scli elati
q' in corde suo altitudie trena
tumuerūt s; q; tales etiā dns
eccle sue corpi gīusos ministeat
eos q; poni elatōe gmutat in
sua mebra tn sforāt Isti motes
pastue ei9 st' q; mirr d' gūer
sioe exaltatū et sibor huiulite
saciat' / sic ipe ait Meus cib9 Jo 4
e ut faciā volūtate ei9 q' mi
sit me Et sic aptis ad pdicatoē
missis pcepit d' Operam no ci Jo 6
bū q' perit s; q' pmanet i vita
etna De hys oib9 p pphetam d'

Non repellit Dominus plebem suam quia in manu eius sunt omnes fines terre et altitudines montium ipse conspicit. Altitudines montium elationes sunt utique superborum, quas Dominus conspicere dicitur, cum ab iniquitate sua in melius commutare. Convertit namque eum quem conspicit Dominus. Unde scriptum est: (Luce 22) Conversus Dominus respexit Petrum et recordatus Petrus verbi Domini sicut dixerat: quia priusquam gallus cantet ter me negabis; et egressus foras flevit amare. Et sic Salomon ait: (Prov. 20) Rex qui sedet in solio dissipat omne malum intuitu suo. Unde hic respectu montium rursum per prophetam dicitur: Montes sicut cera fluxerunt a facie Domini, quia post pusillitatem sue dominice divina formidine liquefacti ab ipso prius rigido tumore subtracti sunt. Intuendum etiam quod non ait inspicit, sed circumspicit montes pascue sue. In Iudea quippe incarnatus est Dominus, que posita in medio gentium fuit, atque ideo circumspexit montes, quia elatos huius seculi circumquaque positos ex gentilitatis universitate collegit. Hinc itaque montibus pascitur, quia bonis operibus conversorum quasi herbis virentibus satiatur. Hinc est quod sponse voce in Canticis canticorum dicitur: Ubi pascis, ubi cubas in meridie. Pascitur quippe Dominus cum veris actibus delectatur. Cubat vero in meridie cum ex desideriis carnalibus et ardenti corde reproborum apud electorum suorum pectora refrigerium invenit cogitationis bone. Mons ei quidam Mattheus fuit, qui in thelonei lucris tumebat, (Mt. 9) de quo et scriptum est quia postquam credidit invitato in domum suam Domino convivium magnum fecit. Mons itaque iste hunc onagrum virentibus pascue herbis protulit, quia et foris ei convivio et intus epulis virtutis paravit. Quod adhuc plenius sicut expletur cum subditur: Et virentia quoque perquirit. Arentia namque corda sunt hominum, que in huius seculi spe penitus plantata eternitatis fiduciam non habent. Virentia autem que illi hereditati inherent, de qua (1 Pet. 1) Petrus apostolus dicit: In hereditatem incorruptibilem et incontaminatam et immarcescibilem. Tanto quippe virentes sunt, quanto in hereditate immarcescibili forte cogitationis radicem figunt. Quis itaque intrinsecus arere formidat, arentia extrinsecus huius mundi desideria fugiat. Et quisquis a Deo perquiri desiderat, eternam patriam appetens arentia cuncta deserit et virentia queque perquirit.

interna cordis plantatione virescat. Hec autem de onagro exposita sub duplici intellectu sufficiant. Lectoris vero iudicio relinquendum est quid magis dixerit eligendum. Et si utriusque expositionis intelligentiam fortasse despexerit, libenter ipse lectorem meum subtilius veriusque sentientem, quamvis senectute vel ingenio minor, discipulus sequar, quia mihi ipse donatum credo quicquid illum melius sentire cognosco. Omnes enim qui fide plenum de Deo aliquid sonare nitimur, organa veritatis sumus, et in eiusdem veritatis potestate est utrum per me sonet alteri an per alterum mihi. Ipsa quippe in medium nobis non eque viventibus omnibus equa est, et sepe alium tangit ut bene audiat quod per alium ipsa sonuerit; sepe vero alium tangit ut bene quod ab aliis audiatur sonet. Sepe doctori verbum pro gratia tribuitur auditoris, et sepe pro auditoris culpa subtrahitur sermo doctoris. In hiis ergo que ubertim predicat doctor nulla elatione se preferat ac efferat, ne fortasse non pro sua sed pro auditoris gratia eius repleatur lingua; et in hiis que doctor sterilis dicit auditor non succenseat, ne fortasse doctoris lingua non pro sua sed pro auditoris reprobatione torpescat. Pro auditoris namque gratia datur bonis ex malis sermo doctoribus, sicut potuerunt Pharisei suppetere verba predicationis, de quibus scriptum est: (Mt. 23) Omnia quecunque dixerint vobis facite et servate, secundum vero opera eorum nolite facere. Propter auditores vero reprobatos bonis etiam doctoribus sermo subtrahitur, sicut ad Ezechielem (Ez. 3) dicitur: Linguam tuam adherere faciam palato tuo et eris mutus nec quasi vir obiurgans, quia domus exasperans est. Aliquando autem sermo predicationis propter utrosque datur, aliquando propter utrosque subtrahitur. Propter utrosque enim datur sicut divina voce Paulo apostolo ad Corinthios (Act. 18) dicitur: Noli timere sed loquere, quia multus mihi est populus in hac civitate. Propter utrosque vero subtrahitur, sicut Heli (1 Reg. 1) sacerdos et prava filiorum acta cognovit et digne increpationis non exercuit voce, cum protinus futurum esset ut in mortis supplicio et istorum reatus flagitii et illum silentii pena mactaret. Hec igitur cum vel per quos sermo datur vel propter quem subtrahatur ignoramus, unum est salubre remedium, ut nec de hiis que aliis magis accepimus nosmetipsos extollere, nec de eo alterum quod minus accepit invidere, sed fixo humilitatis pede cum constanter incedere, quia

Vel bene predicando datur vel aufertur propter doctorem vel propter auditorem vel propter utrumque

i hac vita tanto vacemus edocti su
mus quanto doctrina nob a nobimet
ipsis suppetere no posse cognoscimus
Cum go quis de doctrina supbiat que
occulto iudicio vel cui qn detur vel
Time pervii d qui cui subtrahatur ignorat Quamuis
ei secum ictu tior sp longe videatur
abesse nob tn inutile e securus qz
sb spe sp timere ne incauta mens
aut desperando se in vicijs deiciat
aut extollendo de donis rnat Ante
districti ei ac pij iudicis oclos quanto
quis se sb spe humilius trepidat tanto
in ea robustius stat Liber xxxi
A Cap 1 In padiso sano hoi dyabolus invi
dens scribie tumoris inflixit ut qui
morte no acceperat conditus mereretur
elatus Sz qz diuine potestati suppetit no
solu bona de nichilo facere sz ea etiam
ex malis que dyabolus perpetrauerat re
formare Contra hec inflictum tumoris scri
biem dyaboli medicina apparuit itaque
hoies humilitas dei ut auctoris
exo humiliati surgerent qui imitatione
hostis elati ceciderunt Contra go scri
bientem dyabolum apparuit inter hoies
homo factus humilis deus hunc potentes
scli i membra dyaboli scribientes eo
despicabilem crediderunt quo humile con
spexerunt Tumoris enim cordis eorum quanto
magis tumuerunt tanto aplius medi
camentum vite despexerunt Repulsa
igitur a tumore scribor medicina ira
puenit ad tumoris humilium Infirma
Cor quippe mundi elegit deus ut confundat
fortia Actum qz e cu pauperibus qui
pq etiam diuites elati mirarentur
nam du ydonas i illius virtutes aspici
unt eorum qz prius contempsere vitam post
modum obstupuere miracula Un mor
pandi ad sua cordi redeuntes
extimuerunt stratate i miraculis qz
desperant in preceptis Infirma
confusa sunt fortia qz du in vena de
vita surgit humilium elatio cecidit
supborum Igitur qz btus iob sce ecclie
typum tenz z oips deus pnidit quam in p
mordijs nascentis ecclie potentes hu
ius scli leuia eius iugum suscipere crassa
B cordis ceruice recusaret dicatur Nu
quid volet rinocerus seruire tibi Rino
cerus ei oio indomite nature e ita
ut si qn captus fuit teneri nulla
tenus possit Impaciens quippe ut
fertur ilico moritur Eius vo no
latina lingua interptatum sonat
in naru cornu Et quid aliud in naru ni
fatuitas quid in cornu ni elatio si
gnatur Illa qz in nare solz fatuitas
intelligi salomone attestante scimus qui
ait Circulus aureus in naribus suis
mulier pulcra et fatua Heretici namqz
doctrina nitore videtur eloquij re
splendere nec tn sapienter apto intellectu
congruere Et ait Circulus aureus in nari
bus suis in pulcre et ceterlera locucio
in sensibus inest stulte cum ex
eloquio auro pendet Sz tn ex trene
inrecto ponde more suis ad su
piora no respicit qui secutus expo
suit d. Mulier pulcra et fatua i de doctrina heretica mulier pulcra et fatua
ctrina heretica pulcra p verbum fatua
p intellectum In cornu vo qz supbia
frequenter accipitur propheta attestante di
dicitis qui ait Dixi iniquis nolite i
iq agere et delinquentibus nolite ex
D altare cornu Quid go in rinocerote
hec i potentes huius scli designantur vel
ipse in eo summe principatum pta
tes qui typo fatue iactationis elati
du fulsiis extius inflantur honoribus
veris interius inanescunt
Quibus bn dicitur Quid supbis terra et cinis Terra
Ipi ipis vo iniciis nascentis ecclie
du quilla diuitum se ptans extolleret
atqz in eius necem inuehite crudelius
anhelaret du tot cruciatibus gra
uia tot persecutionibus pssa succum
beret quis tunc credere potuit quod illa
erecta et aspa scribor colla s stricte
et iugo scti timoris edomita mi
tibus fidei loris ligaret Dum quippe
in exordijs suis rinocerote huius cor
uu ventilata et qui fugitius interime
da pensa e sz diuina gra dispe
sante etiam moriendo vivificata
conualuit Et cornu suum rinocerus
iste feriendo lassatus inclinat Quid Ylta sunt impossibilia hominibus sunt possibilia deo
qz hoibus impossibile fuit deo difficile
no fuit quos ptates huius mundi rigidas
no viribus sz miraculis fregit Ecce ei
conticescente rinoceratus seruire aggressus
du potentes huius mundi qui in viribus
suis fatua dudu fuerant elatione
confisi deo subditos iam videmus Qui de
quodam rinocerote indomito dns
loquebatur cu diceret Diues difficile ch[t] 9
intrabit in regnum celorum Cui cu
rursu esset Et quis potest saluus fieri lico
adiunxit Apud hoies hec impossibile e
apud deum at oia possibilia sunt Acsi dicat
Rinocerus iste huiusmodi viribus inansue
scere no potest sz tn diuinis subdi mira
culis potest Unde h qz apte bto iob sce
ecclie typum tenenti dicitur Nuqd volet
rinocerus seruire tibi Subaudis ut
modo qui eu pdicauit quod homo diu
resistere ptuli sz tn repete cu vo

lim miraclis ferari Ac si aptius d
Nunquid hi q' fatua elacoe supbiunt
sy meis adiutoribus tue pdicacoi
sbduntur. Quem itaque pnales gsidr.
& ad me qd pnales sensu elacois
inclina Vel certe ad btm iob notitiam
& humilianda eius virtute deducatur
Qz mira p aplos cunque agatur q'm
do subiciunt ei qz edomita pote
tu hius mundi supbia inflectunt vt
tanto d' se btus iob minus estimet quanto
agnosceret do tam difficiles aias per
alios videt Dicat ergo Nunquid volet
rinoceros sumire tibi Subandis sic
p eos qbus missi sunt in/ se. Aut e
morabitur ad presepe tuum Presepe hic
loco ipa sciptura sacra non inmerito
accipitur i q vbi pablo alia scia sacia
v quus p whitz d' Alia tua humi
bunt in ea hic et natus dns i pse
pi repitur qz eius incarnacio i ea q
nos reficiet whitz scripta gpsitur
Rinoceros iste itaque vz' ois elatus
i pmordis nascentis eccle cum pa
tercha deci cum whitz mistia cum
evangelii archana audiret irride
bat qz tanto i pdicatoz presepi clau
di saciari qz gtepscat quanto i vo
luptatibus ppis dimissus despicacio
sue capud tenebat Quem supbor
capud bn paulus insinuat d. q' de
spantes semetipsos tradiderunt im
pudicitie i opacoe inmundicie in
avaricia Tanto ei quisque i malis se
pntibus latius relaxat quanto pus hac
vita se asseq' eterna bo desperat Sz
oips ds dum qd rinoceratis huic p
prie volupt capud vagante ptulit
& tm tn volunt ad sum presepe r'pete
religatur ut vite pablum bn clausus
acciperet ne vita fudit male lib'
amittat Ecce ei ia eius q pote
hus scli eius qz pncipes pdicamenta
dmca libet' audiunt gstant legunt
passim qra presepi non exeunt qz p
cep dei q a' legedo a' audiendo
cognoscunt neque vmedo transcedunt
sz ad vbi pablum qui clausi stare
cognoscunt tolant ut ededo & per
manedo pinguescant Ad cum deo
agere gspicius qd ad qz rinocera
tem hunc ad presepe morate videq
Ad vo pus accepti pablum pdicaco
rinoceros iste fructum, dz omde
opibus rte stringitur. Nunquid alligabis
rinoceratem ad aradum loro tuo
Lora sunt eccle precep discipline Arac
vo ex pdica studium huiai ptois
tra vomer ligtoe p semde/ h' igr
rinoceros quidam supbus ac rigidus
ia nunc loris fidei tenetur ligatus
atque a presepi ad aradum ducitur Qa
ei pdicatoz quippe restius e inote
scere & alius conatur Heuus ei rino
ceros iste i terenus princeps quanta
prius cum doum crudelitate seuierit
et nunc agere durus qui eius quanta
ei se humilitate sbstinent/ h' rinoce
ros non solum ligatus e sz etiam ad arad'
ligatus qz vz' discipline loris ast'
ctus non solum se a pruis opibus re
tinet sz etiam in sere fidei pdicatoi
bus exceret Ecce ei sic supius diximus
ipos humanarum rerum rectores ac principes
dum metuunt deum i suis actoibus
eius qd ad qz loris ligatos vi
deus Cum vo ea fide quam dudum
presequendo ipugnerat nunc plat
legibus non cessat pdicare qd a
faciunt nisi arati laboribus insu
dant Libet vide hunc rinoceratam
i terre principe loris fidei ligatum
qui ead' & cornu ptat p potestate scli
& iugum fidei sustinet p amore dei
Timeri iste rinoceros valde pote
rat ii ligatus esset/ cornu quippe hs
sz ligatus e hunt ergo i loris eius qd
humiles diligant/ hunt i cornu eius
qd elati pertimescant Strictus cum
loris sunat piete mansuetus/ set
fultus cornu terrene gle excecat
dum ptat Plerunque at cum exigen
te ira ad feriend' rapitur dum
tiore euocatur Equidem exaspatur
potestatem i furore se leuat sz qz ei
indictum constrictum cornu ligatus
inclinat Sepe ei vidisse me me
mini qz cum se ad feriend' gcint' hic
rinoceros attenderet & qi eleuato
cornu bestiol' iniurius mortes
exilia danacoem qz sz sbiecit/ iure
sibus terroribus in temptaret repente
fronti sigus crucis impresso oe i se
incendium furoris extinxit quisque
minas deposuit/ & qz ad desibata
ta pgredi non posset ligatus agunt
& non solum in se iras edomat sz in
subditorum tm ssibus oe qd recim e in
sere festinat/ vt qz oes stratus e
diam venenit ex initia cogitacoe
exc ipe sue humilis demnat Di
ca igo bto iob Nunquid alligabis ri
noceratem ad aradum loro tuo
Ac si apte d Nunquid potentes huius
scli i sua fatua elacoe gfidentes
ad labore pdicacoi dignis & sb
discipline vinclo restringis/ ab
dis ut ego q tu volui pseuitoes

pncipes scli aros applaut rinoce vot

meos· qs prius hostes ptuli· ipos py
mos defensores recte fidei feci sequit
Lez B *fenis* Aut constringet glebas vallium post te· So
let exculte supiacentes glebe iacta
ta semina prime & nascentia suffoca
re qbz glebis hoc loco illi signantur
qui p duricia sua atq pestifera vi
tam nec ipi semina vbi recepunt· nec
receptorem seminu fetus alios ferre
pmittunt· Deus ei quoqz predicator
in mundum veniens evangelizando pau
gi pibus moles vallium transaraverat
hab assurgant glebe tre sz quandam duricia elatorum eclia rum
pe non valens· eos qui subiectas labo
ri suo glebas compressa tolerabat hu
ti ei puersa mentis terenorum ita
pncipum infidelitate confisi· Surgente
eciam male pruriendi pondere pme
bat· cum diu qs posset modo damnabi
libus exemplis· modo minis· modo bla
dimentis destruerent ne tra cordis
auditorum ad spiritualis seis fructum
exculta pueniret· At cum oips
Deus hunc rinocerotem loris sunt sb
didit· per eum ilico glebarum duricia
fregit· Mox quippe terreni pncipa
tum sue fidei stringat· dura pse
quentium corda contriuit· ut qui contra
recte glebe non iam obduratione pme
ret· sz ad precepta vbi sementa resolu
te conmaret· Vnde recte nunc ait· A
constringet glebas vallium post te
Ac si diceret· sic post me quem post quam
mente corporis elate ptatis ingediar
non solum in eam subdita reddo· set
eciam ad contempnendos fidei hostes
exteo ut dum potentes huius scli mee
formidinis loris ligati non solum
in me credentes pmaneant· sz et
p me alienam cordis duriciam re
laxantes frangant· Hec autem qd de infi
delibus diximus· in plerisqz eciam qui
fidei nomen tenent videmus· Multi
namqz in mea humilium fratrum positi
fidem verbotenus tenent· sz dum elacio
tipum non deserunt· dum qs pnt illa
tis violentis pmunt· dum fructifi
catibus aliis ipi negocii vbi semina
recipiunt· sz ab exhortationis voce
aurem cordis avertunt· isti qd aliud
qz obduratione glebe in exaratis
vallibus iacent· quia eo negores sunt
quo nec ipi fructum humilitatis pferunt·
et qd deterius est pferentes humiles
pmunt· Ad horum duricia dissolue
dam nonnumqz sancta eclia· quia ppria vir
tute non sufficit· rinocerotis huius a
terreni principis opitulationem querit·
ut ipe superiacentes glebas conterat

qs eciam humilitas qui planicies
vallium portat· Has itaqz glebas
rinoceros pede pmit· ac conminu
it· quia pncipum potentium quoqz duriciam
cui eclia ea humilitas resistere non
valet· pncipalis religio ex ptate
soluit· Quod quia sola diuina virtute
agitur· ut terreni regis culmine ad
puentum regis celestis inclinetur· recte
nunc dicitur· Aut constringet glebas val
lium post te· Vt vo de sum virtutibus bts
Iob humilia sentiat· adhuc de huius
mundi ptatibus sup rinocerotis nomine
sollimia cognoscat· secuitur· Numquid habebis
B fiduciam in magna fortitudine eius
ei & derelinques labores tuos· In rino
cerotis fortitudine dominus fiduciam se ha
bere asserit· quia vires quas contra re
num pncipi contulit· ad cultum sue
veneracionis inclinat· ut ex accepta
ptate per quam dudum quod domus tu
inuenerat· religiosum nunc obsequi
do latius impendat· Quo ei in mundo
plus pt· eo per mundi auctorem plus p
ualet· Ita quia a subiectis ipe metuitur
tanto facilius persuadet· quanto & cum
ptate indicat quod re metuatur· Di
cat ergo· Numquid habebis fiduciam in
magna fortitudine eius· Ac si dicat
vt ego· quia vires terrenorum pncipum
meos cultum flecto sermentitias ca
to ergo & ea que nunc agis in mora esto
mo· quanto iam pendeo quia & maio
res huius mundi ptates inclinabo·
Vnde autem subditur· Et derelinques ei labo
res tuos· Labores ei suos hunc ri
nocerotis dominus relinquit· quia quis
terreno pncipi eam qua sua sanguine mor
te mercatus est ecliam credidit· quia
vt in eius maiori quanta solicitudine
fidei pax sit· tuenda commisit· Secuitur
Lez X
N Numquid credis quod reddat sementem
tibi & aream tuam congreget· Quid aliud
semen nisi verbum predicacionis accipitur·
sic in evangelio veritas dicit· Exiit qui seminat
seminare semen suum· Et sic ppha ait· *Ysa 3*
Beati qui seminatis sup omnes aquas· Quid ad
aream non eciam dz intelligi· nisi quam
penn sonis voce dicitur· Et permundabit
aream suam· Quis ergo in inicio nascentis
eclie crederet dum cernit illum ille in
domitus principatus terre tot minis
& cruciatibus seuiret· quia rinoceros
iste sementem reddet· id est acceptum
predicacionis verbum opibus repensaret
Quis posset tunc infirmorum credere quod
eius aream congregaret· Etiam cum modo p
eclia leges pmulgat· quam dudum que
eam per varia tormenta semebat

Ecce quasi si competentes carpe potuit ad
fidei illius gratiam suadendo perduxit
eis quia etiam vita indicat quia captionis
peritie famulatur. Sunt haec quia utrumque nunc arce
ancgregat quia aliud superbo cornu
dispergendo ventilabat. Audiat igitur beatus
Iob quid gentilitatis principes faciant
et nequaquam se apud semetipsos de gloria
tate sue virtutis extollat. Audiat
rex et potentes et potentiores huius mundi re
ges quanta de devotione famulentur et
virtute sua quia per singularitatem non tra
hat in elationis vicium quod habet in aliis
exemplum quia et si nunc ei sitientem dominus non
videt multos tamen post dies eius gloriam retri
buendo permandit. Igitur quia tantum principes
magis se de humilitate substinuit primum
homines qui dudum quod ecclesiam in infidelitate
positi apta adinsitate seviebant, nunc
ad alia fraudis argumenta vertuntur.
Quia enim illos religiosorum venerari conspi
ciunt ipsi etiam religionis assumunt
et bonorum vitam sub despectis vestibus
inique moribus premunt. Audi quippe
dilectores sunt hi qui in se quod homines
venerentur ostendunt atque eis qui vere
semetipsos despiciunt non mente
sed veste coplantur. Quia enim potentem
gloriam cunctando assequi non possunt qui de
spicientes secuntur, querunt secunt quia
bonos ostendunt si aptius nequiter
terius mentiret. Sed hoc etiam argumenta
pravorum ad electorum institutam proficiunt
quia tam et ecclesia tamen sibi laborem ten
tationis non potest tempora pugnationis quia
et si foris apertos hostes non habet
intus tamen tolerat fictos fratres. Illa quae
vitia spiritualiter acie est et habet eo tempore pa
cis bellum suum et fortasse gravius
affligitur cum non externorum ictibus sed
suorum moribus impugnatur. Sine itaque
isto sine ipso tempore est tamen spiritualiter laborem
nam et in persecutione principum timet
ne amittat bonum quod est et in conversione
principum tolerat quia mali simulant
bonos se esse quod non sunt. Unde omnipotens
dominus quia in moderatam hanc locis li
gatum dixit illico pravorum ipocrisim
subdidit dicens. Penna strutionis similis
est pennis herodii et accipitris. Quis
herodium et accipitrem nesciat aves
reliquas quanta volatus sui velo
citate transcendat. Strutio vero pennas
eorum similes habet sed volatus celeritatem
non habet. A terra quippe elevari non valet
et alas quasi attra spetens erigit sed
tamen nunquam se a terra volando suspe
dit. Ita sunt nimirum omnes ipocrite qui
dum bonorum vitam simulant imitationem

sancte visionis habent sed veritatem sancte actio
nis non habent. Habent quippe volandi
pennas per speciem sed in terra repunt per ope
rationem quia alas per figuram sanctitatis exten
dunt sed curarum secularium pondere pregravati
nullatenus a terra sublevantur. Per speciem magis
phariseorum reprobans dominus quasi strutionis
penna redarguit qui in opere aliud
exerunt et in colore aliud ostendunt dicens. Ve
vobis scribe et pharisei ipocrite qui similes
estis sepulcris dealbatis que foris quidem
apparent hominibus speciosa intus vero
plena sunt ossibus mortuorum ita et
vos foris apparetis hominibus iusti intus
vero pleni estis avaritia et iniquitate. Ac
si diceret sublevare vos videmini specie
penne sed in infimis vos deprimit pon
dus vite. Quod hoc pondere per prophetam dicitur filii
hominum usquequo gravi corde. Hunc strutionis
consuetudinem se ipocrisim dominus pollice
tur cum per prophetam dicit glorificabit me
bestia agri et dracones et strutiones.
Quid enim draconum nomine nisi in aperto
maliciose mentes exprimuntur quae per
terram spiritualiter infimis cogitationibus re
punt. Quid vero per strutionum vocabulum
nisi hi qui se bonos simulant designan
tur quia sanctitatis vitam quasi volatus penna
per speciem tenent sed per opera non exercent.
Glorificari itaque se dominus a dracone
vel strutione asserit quia et aperte
malos et ficte bonos plerumque
ad sua obsequia ex intima cogitatione
convertit. Vel certe agri bestia domini
dracones strutiones quia glorificant cum
fide quam in ipso est ea quae nihil hic mundo dudum
membra quae fuerant gentilitatis exal
tant quia et propter maliciam draconum
nomine exprobrat et propter ipocrisim voca
bulo strutionum vocat. Cui enim pennas
accepit gentilitas sed volare non po
tuit quia et naturam rationis habuit et actio
rationis non habuit ignorat. Habemus ad
hunc quod in consideratione strutionis huius
de accipitre et herodio attentius
perpendamus. Accipitris quippe et herodii
parva sunt corpora sed pennis densioribus
fulta et ideo cum celeritate transvolant
quia eis parum inest quod gravat multum
quod levat. At contra strutio raris
pennis induitur et in magni corpore
gravatur ut et si volare appetat ipsa
pennarum paucitas mole tanti corporis
in aere non suspendat. Unde quod in hero
dio et accipitre electorum persona si
gnatur quia quamdiu in hac vita sunt sy
contintilocuntque conversatione carere esse non
possunt sed cum eis parum quod inest quod
deprimunt multa virtus bone actionis

Li[...] [margin, left column, beside "bonos ondendit … ": "si non … quia … putat"]
[margin: "potta"] [margin: "… latet … "]
Lat [margin, red] L [margin, red]
Eleganter quare sic
cum … pro hero
dio et accipitre [margin note]
Mt 23 [margin]
Ysa 43 [margin]

superetur quia illos in superna sustollit
At contra ypocrita et si qua facit pauca
que eleuent perpetrat multa que grauant
Neque enim ulla bona agit ypocrita sed quia
ypo ea deprimat multa peruersa committit
Pauce ei pene corporis structionis non
subleuant quia pinnis bonum ypocrite mul
titudo actionis praue grauat. Hec est
ipsa structionis penna ad pennas he
rodii et accipitris similitudinem coloris
habet virtutem vero similem non habet. Illorum nam
que densiores et firmiores sunt et volatu
aerem premere virtute sue soliditatis
possunt. At contra penne structionis dissolu
te eo volatum sumere nequeunt quo ab
ipso quem premere debuerant aere
transcendantur. Quid ergo in hiis aspicimus nisi
quod electorum mentes solide euolant ut
ventos humani fauoris premant. Ypocritarum
vero actio quamuis recta videatur volare
non sufficit quia videlicet fluxe virtutis
pennam humane laudis aura transfigit
Sed ecce cum vnum eundemque bonorum
malorumque habitum cernimus cum parem in
electis ac reprobis professionis speciem
videmus. Vnde mire intelligentie subtili
tas ut electos a reprobis et a falsis
veros comprehendendo discernat. Quod
tamen citius agnoscimus si incontaminata
in memoriam preceptoris nostri verba re
cht A uocamus qui ait Ex fructibus eorum cogno
scetis eos. Neque enim pensanda sunt que
ostendunt in imagine sed que seruant in
actione. Vnde hic postquam species structionis
huius intulit mox subiunxit dicens
A Que derelinquit in terra oua sua
Quid enim per oua nisi tenera adhuc pro
les exprimitur que dum fouenda est ut
ad vnum volatile producatur. Oua
quippe insensibilia in semetipsis
sunt sed cum calefacta in viuis volati
libus gignuntur. Ita nimirum prauorum audi
tores ac filii certum est quia frigidi
insensibilesque remanent nisi
doctoris sui exhortatione calefi
ant. Ne igitur delicti in sua insensi
bilitate torpescat assidua do
ctorum voce fouendi sunt quousque va
leant et per intelligentiam viuere et per
contemplationem volare. Quia vero ypocrite
cernunt peruersa semper operentur loqui tamen
recta non desinunt bene loquendo
quos in fide vel in conuersatione filios
pariunt sed eos bene viuendo nutrire
non possunt. Recte de hac structione dicitur
Que derelinquit in terra oua sua.
Curam namque filiorum ypocrita negli
git quia ex amore intimo rebus se ex
terioribus subdit. In quibus quanto

magis extollitur tanto minus de prolis
sue defectu cruciatur. Oua ergo in terra
derelinquere est ~~illum celestis vite exem~~
~~plo prebere. Quia enim ypocrite per caritatis viscera~~
~~non calet~~ natos per conuersationem filios ne
quaquam a terrenis actibus interposito exhor
tationis modo suspendere. Oua in terra de
linquere est nullum celestis vite exemplum prebere.
Quia enim ypocrite per caritatis viscera non
calet de torpore prolis edite id est de quorundam
suorum frigore nequaquam dolet et quanto
se liberius terrenis actibus inseruit
tanto negligentius eos quos genuit agere
terrena permittit. Sed quia derelictos
ypocritarum filios superna cura non dese
rit nonnullos namque ex talibus initia
elationis peruersitatis large gratie respectu
calefacit recte subiungitur. Tu forsitan
in puluere calefacies ea. Acsi diceret
Ut ego qui illa in puluere calefacio
quia videlicet paruulorum animas et in medio
peccantium positas amoris mei igne
succendo. Quid enim puluis nisi peccator accipitur
Vnde et id est hostis peccatoris huius perditione
satiatur. De quo per prophetam dicitur Serpenti
panis puluis eius. Quid per puluerem
nisi ipsa mentis instabilitas designatur
De qua Dauid ait Non sic impii non
sic sed tamquam puluis quem proiicit ventus
a facie terre. Oua ergo dominus in pul
uere derelicta calefacit quia paruulorum
animas predicatorum suorum sollicitudine
destitutas etiam in medio peccantium
positas amoris sui igne succendit.
Hic est enim quod plerosque cernimus et in
medio prauorum viuere et tamen vitam torpen
tis populi non tenere. Hic est enim quod ple
rosque cernimus et malorum verbas non fu
gere et tamen superno ardore flagrare
et ut ita dixerim in frigore cale
Unde enim nonnulli in terrenorum hominum
torpore positi superne spei desideriis
inardescunt. Unde inter frigida corda
succensi sunt nisi quia omnipotens deus derelicta
oua scit in puluere calefacere et
frigoris pristini insensibilitate discus
sa per sensum spiritus vitalis animare ut
nequaquam in infimis iacentia tor
peant sed in viuis volatilibus versa
sese ad contemplanda volan
do suspendant. Notandum vero est quod in
hiis verbis non solum ypocritarum actio
peruersa reprobatur sed bonorum etiam magistrorum
si qua forte surrepserit elatio premitur.
Ita tamen de se dominus dicit quod delicta in
puluere oua ipse calefacit profecto
indicat quia ipse operatur intrinsecus
per verba doctoris quod et sub verbis vllius
hominis calefacit quos voluit in frigore

pulveris. Acsi aperte doctoribus di-
cat. Ut sciatis quia ego sum qui vos
loquutos oportet esse cum voluero,
cordibus hominum etiam sine vobis loquor.
Humiliata itaque cogitatione doctorum
ad expediendum imposita sermonis gra-
vitas. Et quia fatuitate torpeat ad
hunc structionis stulto plenius indi-
catur. Unde sequitur Obliviscitur quod pes con-
culcet ea aut bestie agri conterat. Per
Quid in pede nisi transitus operationis,
quid in agro nisi mundus iste designatur?
De quo in evangelio Dominus dicit Ager autem
est mundus. Quid in bestia nisi antiquus
hostis exprimitur, qui hunc in mundo rapiendis
insidiatur cotidie mortem sa-
tiatur? De qua per prophetam Dominus polli-
cetur dicens Et mala bestia non transi-
bit per eam. Structio itaque ova sua in
deserens obliviscitur quod pes conte-
rat ea, quia videlicet hypocrite eos quos in
conversatione filios generant delinquunt
et omnino non curant ut eos exhor-
tationis sollicitudine ac discipline
custodia destitutos pravorum operum
exempla prosternant. Dei eos ova quas gignunt
diligenter minime metuentes ne
quos ea pressa opera incedendo calca-
ret. Hinc Paulus pedem infirmis di-
scipulis quasi omnibus qui posuerat metue-
Phil 3 bat cum diceret Multi ambulant quos
sepe dicebam vobis, nunc autem et flens
dico inimicos crucis Christi. Et rursum Vi-
Tess 3 dete canes videte malos opa-
rios. Et rursum Denuntiamus vobis
fratres in nomine Domini nostri Ihesu Christi ut
subtrahatis vos ab omni fratre ambulante
inordinate et non secundum traditionem
quam acceperunt a nobis. Hunc Iohannes
pedem in Gaio formidabat quem cum
multa Diotrepis mala premisisset
admonuit Carissime noli imitari
malum sed quod bonum est. Hunc ipse
sinagoge dux infirmo suo gregi
Ioh 3 metuebat dicens Quam ingressus fuerit turba
quid dues dabit etc. Caue ne
imitari velit ab hora illarum
gerentem. Obliviscitur et quod bestia
agri conterat, quia nimirum diabolus
in hoc mundo seviet ne editos in
bona conversatione filios rapiat ipsa
cura non curat. Hanc autem agri
bestiam Paulus omnibus quos posuerat for-
Cor 11 midabat dicens Timeo ne sicut serpens
seduxit Evam astutia sua ita
corrumpantur sensus vestri a castitate
que est in Christo. Hanc agri bestiam di-
scipulis metuebat Petrus cum di-
Pe 5 ceret Adversarius vester diabolus quasi leo

rugiens circuit querens quem devoret.
Cui resistite fortes in fide. Hec enim
ergo videbat inquit suos discipulos suos
timoris viscera. Virtute caritatis
ipse te quanto minus commissis sibi me- Ypocrite quanto se non reprehendit
tuunt, quanto nec semetipsis quod ti-
mere debeant deprehendunt. Et quia ob-
duratur cordibus vivunt ipsos etiam
quos generant filios nulla pietate
debiti amoris agnoscunt. Unde adhuc
de structionis specie subditur Duratur Cap v. A
ad filios quasi non sint sui. Quem enim
caritatis gratia non infundit, proximum sibi
esse si ipse hunc deo genuit exinde
respicit. Ut perfecto sicut omnes ypocrite
quia videlicet mentes dum semper exteriora appe-
tunt, intus insensibiles fiunt. Et cum
cuncta que agunt dum sua semper expetunt
erga affectum proximi nulla caritatis
gratia mollescunt. O quam mollia
viscera gestabat Paulus qui ita
filios suos tanto amoris estu inflamma-
bat dicens Nunc vivimus si vos statis in 1 Tess 3
Domino. Et Testis mihi est Deus quo cupiam
vos omnes in visceribus Ihesu Christi. Ro-
manis quoque ait Testis mihi est Deus cui Ro 1
servio in spiritu meo in evangelio filii
eius, quod sine intermissione memoriam
vestri facio semper in orationibus meis, ob-
secrans si quo tandem aliquando prosperum
iter habeam in voluntate Dei veniendi
ad vos. Desidero enim videre vos.
Thimotheo quoque ait Gratias ago Deo 2 Thi 1
meo cui servio a progenitoribus me-
is in conscientia pura quod sine intermis-
sione habeam tui memoriam in orationibus
meis nocte ac die desiderans te
videre. Tessalonicensibus quoque amorem
suum indicans ait Nos autem fratres de- 1 Tess 2
solati a vobis ad tempus hore aspectu
non corde habundantius festinavimus fa-
ciem vestram videre cum multo desiderio.
Et durius pensionibus pressus est, sub ib 3
filiorum salute sollicitus admonuit.
Misimus Thimotheum fratrem nostrum et
ministrum Dei in evangelio Christi ad confortandos
vos et exhortandos pro fide vestra ut
nemo moveatur in tribulationibus istis.
Ipsi enim scitis quia in hoc positi sumus.
Ephesiis quoque ait Peto ne deficiatis Eph 3
in tribulationibus meis pro vobis que est gloria
vestra. Erat in tribulatione positus alios
exhortatur, et in hoc quod ipse sustinet
alios roborat. Hic cum filiorum suorum
more structionis obliviscitur metue-
bat minimus et ne eius vel in pre-
dicatore suo tot persecutionum per-
bra cernentes fidem in eo despice-
ret corde quem immune passionum

qrūelie pualent et ideo minus do
lebat in tormentis. Sed magis filiis
suis de tormentorum suorum temptacione me
tuebat, prmpendebat in se plagas
corporis. dum formidaret in filiis pla
gas cordis. Ipse paciendo sustine
bat vulnera tormentorum. Sed filiis de
solando cunabat vulnera cordium. Pre
senius quo eius caritat fuit inter
dolores proprios aliis timuisse. presen
eius caritatis fuit filiorum salutem
inter sua tormenta requirere et statim
mentem in pueris eciam ex sua delectacione
ne custodire. Sed hipocrite exterius
viscera nesciunt. qr eorum mens quanto
per mundi concupiam in exteriora resol
uitur tanto per inaffectorum sua intimus
obdurat. et torpore insensibili frige
scat intrinsecus. qr amore dampnabili
mollescit foris seque ipsam considerare
non valet. qr cogitare se minime
studet. Cogitare vero se non potest qr
tota apud semetipsam non est. tota
vero esse apud semetipsam non sufficit.
qr per quot concupiscencias rapitur per tot a
semetipsa sparsa dissipatur. et ipsa
in infimis iacet. que collecta si vellet
Cap 8 ad summa consurgeret. Non inmerito
mens qr per custodiam disciplie a
cunctorum visibilium fluxo appetitu con
stringitur. collecta apud semetipsam intrinsecus
integratur. qualis qr deo vel primo
esse debeat plene in se conspicit quam
magis suum exterius relinquit. Et quanto
exterioribus abstracta compescitur. tanto
aucta in infimis inflamatur. et quo
magis ardet eo magis ad deprehendenda
vicia lucet. Hinc est enim quod sancti viri
dum se inter semetipsos colligunt.
mira ac penetrabili arte occulta eciam
aliena delicta deprehendunt. Unde bene
8 per Ezechielem prophetam dicitur. Et emissa similitudo
manus apprehendit me. et in cincinno
capitis mei. et elevavit me spiritus inter
celum et terram. et adduxit me in ierusalem
in visione dei iuxta hostium intimus
quod respiciebat ad aquilonem vbi
erat statutum idolum zeli ad pro
vocandam emulacionem. Ad est enim cincin
nus capitis nisi cogitaciones collecte
mentis vt non sparse diffluant. Sed per
disciplinam constricte consistant. Manus
quo desuper mittitur et propheta per cincinnum
capitis elevatur. qr cum mens intra se
se per cogitacionem colligit vis superna
sursum nos ab infimis trahit.
Unde quo inter terram et celum sublatum se
asserit. qr quasi servus in carne mor
tali positus plene quod adhuc ad

superna non pervenit. Sed iam tamen ima
delinquit. In visione vero dei in ierusalem du
citur. qr vir unusquisque proficiens per ca
ritatis zelum qualis esse debeat in
ecclesia contemplatur. Bene vero additur. qr iuxta
hostium intimus ductus est quod respici
ebat ad aquilonem. qr nimirum sancti vi
dum per aditum interne contemplacionis aspi
ciunt plus prima inter ecclesiam sed quam recta
deprehendunt. et qui in aquilonis parte oculos
vel ad solis sinistra flectunt. qr con
victorum frigora carnis se similibus
attendunt. Ubi recte subiungitur. Quia illic
statutum erat idolum zeli ad pro
vocandam emulacionem. Dum enim inter sanctam ecclesiam
a nonnullis sive sola fidelibus rapinas
et vicia perpetrari considerant. quod ad quam in
ierusalem idolum videt. Ad idolum zeli dicitur.
qr per hoc quod nos emulacio superna pro
vocat. ut tanto districtius delinquentes
feriat. quanto nos carius redemptorem
Sciat hipocrite vero qr cogitaciones mentis
non colligunt per cincinnum capitis im
mense tenetur. Et qr sua nesciunt.
commissorum suorum delicta minime depre
hendunt. Hii itaque torpent a celestibus
ad que flagrare debuerant. et flagrant
terrenis rebus anxie. a quibus laudabiliter
torpuisse. Reposita quippe eterna fili
orum sepe eos videas sed quod pericula
immensi laboris attingere maria
transmeare. adire iudicia. pulsare
principatus. palacium irrumpere. iurgan
tibus, populorum cuneis interesse. et terrena
patrimonia laboriosa observacione
custodire defendere. Ubi si fortasse
dicitur. Cur ita vos agitis qui celum re
ligistis. Respondet ilico deum se metuere
et ideo tanto studio defendendis
patrimoniis insudare. Unde bene ad
huc de strucione hoc stulto labore
Trebuntur. Non frustra laborat nullo Ca 9
timore cogente. Illic namque trepida
verunt timore vbi non erat timor
terre. enim divina voce precipitur. Si quis tibi
tulerit tunicam et voluit tecum iudicio
contendere dimitte illi et pallium. Et luce 6
rursum. Si quis que tua sunt tulerit ne
repetas. Paulus qui apostolus discipulos
suos cupiens exteriora despicere ut
valeant interna superare admonet
dicens. Iam quidem omnino delictum est in vobis quod iudicia 1 Cor 6
habetis inter vos. Quare non ma
gis fraudem patimini. Et tamen ipocrita
assumpto sancte conversacionis habitu filiorum
custodiam deserit. et temporalia que
eciam defendere iungit querit. Et
suo eorum perdere corda non trepidat
Et qui per negligenciam amittere patri

moniam terrena formidat. In errorem
discipulus labitur, et tamen cor imperfecte nullo
dolore sauciatur. Irae in imis voragi-
nes super commissos conspicit, et hi qui inani-
dita perfusit. At si quid sibi leniter infli-
temporale damnum senserit, in ultionis ira
repente inardescit, mox patientia rum-
pitur, mox dolor cordis in vocibus effre-
natur, quia dum animarum damna equanimiter tolerant,
iacturam vero rerum temporalium repellere ex-
cum spe commotione festinat. Cunctis
vacantibus indicat teste mentis perturbatione
quid amat. Ubi quippe est gaudium studium
defensionis, ubi et commotior vis amoris,
nam quanto magis terrena diligit, tanto
perturbari eis vehementius pertinescit. Quia
cum mente in hoc mundo aliquid possidemus,
non dolemus nisi cum amittimus. Sine dolo-
re namque amittitur quicquid sine amore
possidetur. Quod vero ardenter diligimus habita-
cum inter suspiramus ablatum. Sunt autem nesci-
at quia mentis usibus res terrenas deus
condidit, sunt autem animas hominum creavit.
Plus ergo deo se amare convincitur qui ne-
glectis his que eius sunt propria tuetur. Perde-
re namque impotente ea que dei sunt i. animas ho-
minum non timet, et ea que sua sunt amitte-
re, uz res cum mundo transeuntes qui di-
stricto iudici redditurus, totum timet
acsi placatum inveniat. Cum desideratis
rebus irrationabilibus perditis insensibilia
non quesita conservat. Possidere aliqua in
hoc mundo volumus et contra vitia clamat:
Nisi qui renuntiaverit omnibus que possidet
non potest meus esse discipulus. Perfectus ergo
rarius quando contra terrenas res in gradu
defendere quas non perpetue possidere. Itaque
cum res temporales amittimus, si perfecte deum
sequimur, in hoc vite itinere a magno
onere levigati sumus. Cum vero circa
rerum custodiam nobis itineris necessitas
imponit, quidam dum eas rapiunt solummodo
tolerandi sunt, quidam vero conservata caritate
prohibendi, non tamen sola cura ne nostra
subtrahant, sed ne rapientes non sua
semetipsos perdant. Plus quippe ipsis
raptoribus debemus metuere quam rebus
irrationabilibus inhiare. Illa namque
etiam non rapta morientes amittimus,
cum illis vero et mente conditionis ordine
et si corrigi studeat per preceptorum
muneris fratres sumus. Sed at ne-
sciat quia invicem ea quibus utimur, et plus
debemus agere quod sumus. Si ergo et
pro sua necessitate raptoribus loquimur,
ita non solum nobis quam temporalia, sed ip-
sis eorum quod sunt etiam vendicamus. Cura i-
re ire est solerter intuendum ne per
nostri metum cupiditas subrepat

rerum et zelo succensa prohibitio et im-
petu immoderato distensa usque ad
odiose fortitudinis contentionis erumpat.
Dum quia pro terrena re pax a corde cum
proximo scinditur, liquido apparet quod plus
res quam proximus amatur. Si ei caritatis
viscera etiam circa raptorem premimus, (Exemplum ... non fuit offendendo)
non hec nosmetipsos penitus ipso
raptore pressimus, quamvis quia nos quod
alter potatur devastatus quia dilectionis
bonum sponte deserentes a nobis ipsis
intus est quod amittimus quod ab ipso sola ex-
teriora perdebamus. Sed hec ipso circa forcius
caritatis ignorat qui plus terrena quam ceteri
diligentes cum eum qui temporalia diripit se-
se in intimis magni odio inflam-
mat. Sciendum vero est quia sunt nonnulli (Ca. 10 b)
qui caritatis gremio nutriens in ecclesia
tolerat quisque ad spiritualem etatem incre-
menta perducat. Ea nonnumquam et sancti-
tatis habitum tenet et perfectionis initium
exequi non valet. Ad dona namque spi-
ritualia minime assurgunt, et idcirco
his quae sibi minime commissa ad tuenda
ea que terrena sunt serviunt et nonnumquam
in defensionis eiusdem iracundia exce-
dunt. Hos neque credere est in imperfec-
tam nimio esse, quia aliud est infirmitate,
aliud malitia peccare. Hoc itaque (precta debet est raptore)
inter hos et perfectos distat, quia hi
infirmitate conspicui malunt a cunctis
de culpa sua redargui quam de ficta
sanctitate laudari. Illi vero et iniqua se
agere certi sunt et tamen apud humana iudicia
de nomine sanctitatis intumescunt. Isti non
metuunt pravis hominibus etiam de bona
actione displicere, dum supernis tamen
iudiciis placeant. Illi vero numquam quod
agant sed quo de actione aliis hominibus
possint placere considerant. Isti inter
modum sue intelligentie etiam in rebus
secularibus militant causa dei. Illi ex
pro causis dei intentionibus deserviunt
seculi, quia in ipsa quoque que se agere sancta
opera ostendunt non conversatorum querunt
hominum sed auras favoris. Igitur cum quos-
dam non desperate conversationis viros
iracunde vel minime defendere terre-
na conspicimus, debemus hec in illis pro
caritate defendere, nec tamen eos
reprehendendo desperare, quia plerumque
unum eidem homini est in se quod indu-
bitanter quam apparet et magis quam la-
tet in nobis, quod sepe in facie prodi-
tur et nonnumquam que reprehendenda sunt
occultatur. Hinc ergo humilianda est
mens nostre elationis, quia et illorum in-
firmia publica sunt et nostra secre-
ta, et rursum fortia illorum secreta

sunt et nostra in publico vulgantur. Quos
ergo de aperta infirmitate reprehendimus fortasse est
ut de occulta fortitudinis estimatione vene-
remur. Et si se de aperta firmitate nostra
mens elevat, occulta sua infirma consi-
derans sese in humilitate premat. Sepe
enim nonnulli multis preceptis obsecuntur et
quedam pauca preteriunt, et nos multa pre-
termittimus cum pauca servamus. Unde fit
plerumque ut quia quod servare nos novimus
hoc preterire alios videmus, quasi nostra se
in elatione mens elevat, obliviscens
quam multa preterat cum valde fuerint
pauca que servat. Necesse est ergo ut in
quibus alios reprehendimus, elationem solli-
cite nostre cogitationis declinemus,
quia si subtiliore se certius mens animus
conspiciat, qui in precipiens singulariter
dicitur, heu peius corruit. Sed cum
hypocrita celestia lucra deserens terrenis
elaboret, sub struthionis adhuc nomine
X stringitur. Dicitur: Privavit eam Deus sapientia
nec dedit illi intelligentiam. Quamvis

Privare et non dare differunt

aliud sit privare, aliud non dare, hoc
tamen repetit subdendo nec dedit quod
primum sit privavit. Acsi diceret: Quia dixi pri-
vavit, non iniuste sapientiam abstulit,
sed iuste non dedit. Unde et Pharaonis

Exo 1

cor Dominus obdurasse describitur; non
quod ipse duritiam contulit, sed quod exigen-
tibus suis meritis nulla id desuper
infusio timoris compunctibiliter mollivit.
Sed nunc hypocrita quem semper se esse simulat,
quod sub imagine boni operis occulta sancte
ecclesie pace fruitur. Et ideo ante no-
stros oculos religionis in specie ve-
stitur. Si quando vero temptatio fidei erumpat,
statim lupi mens rabida hinc se
ovine pellis expoliat, quantum contra
contra bonos seviat persequens demonstrat.
Unde et recte subditur: Cum tempus fuerit in altum
alas erigit, deridet equitem et ascen-
sorem eius. Quid enim alas huius struthionis
accipimus nisi prefatas huius temporis conplica-
tas hypocrite cogitationes? Quas cum
tempus fuerit in altum elevat, quia oppor-
tunitate concepta eas superbiendo manife-
stat. Alas in altum erigere est per effre-
natam superbiam cogitationes aperire. Nec-
esse at quia semper se esse simulat, quia in
semetipso restringit quod cogitat, quasi

c. xxxi y

alas per humilitatem plicat. Mundo
vero est quod non ait equum, sed equitem et

Corpus humanum equus

ascensorem eius. Equus quippe est uniuscuiusque
sancte anime corpus suum, quod regere novit
et ab illicitis continentie freno restrin-
gere, et rursum cum necesse fuerit impulsu in exer-
citatione boni operis relaxare. Equitis
ergo ancz sancti viri exprimunt quia in me-
nomine

tum corporis sui subditum regit. Unde et
Iohannes apostolus in Apocalipsi dominum contemplatus 19
ait: Et exercitus qui sunt in celo sequebantur
eum in equis albis. Altitudine quippe
sanctorum qui in hoc mundi bello sudaverat
recte exercitum vocavit, qui ideo in equis
albis sedere referuntur, quia nimirum eorum
corpora et luce iustitie et castimonie can-
dore claruerunt. Deridet ergo hypocrita
equitem, quia cum ipse in aperto iniquitatibus eru-
pit, electorum fidem despicit, simplicitatem et
electos fatuos appellat, quos pace presse
fidei callida arte simulabat. Quis vero
est alius ascensor equitis nisi omnipotens Dominus, qui
et ea que non erant providens condidit, et ea
que sunt possidens regit? Ascendit quippe
equitem, quia iusti uniuscuiusque vi animam
possidens sua bene membra possidentem.
Hinc ergo hypocrite deridere equitem est
sanctos despicere, deridere vero et ascenso-
rem est contemptibiliter prosilire usque ad iniuriam cre-
atoris. Anima enim in unoquoque lapsu a mi-
nimis semper incipit et succrescentibus defecti-
bus ad maiora pervenit. Recte hypocri-
te huius iniquitas per supposita detrimenta
distinguitur, ut dicatur bonum se quod non
sit prius ostendere, postmodum vero bonos
aperte despicere, ad extremum quoque usque
ad iniuriam conditoris exilire. Nunquam
quippe illic anima quo ceciderit iacet, quia
voluntarie semel lapsa ad peiora
sine iniquitatis pondere impellitur, ut in pro-
fundum corruens semper adhuc in peius
obruatur. Captat ergo hypocrita et nunc suas
laudes appetat, postmodum vita pro-
ximorum premat, et cunctique se in derisione
conditoris exerceat, ut quo elationem semper
excogitat, eo se supplicens acriori-
bus immergat. Quia multos nunc tales
sancta ecclesia tolerat, quos cum tempus erum-
pit temptationis manifestat, quia voluntates
suas quas quieta mente non exerunt, qui
complicatas interim alas cogita-
tionum premunt. Cuncta enim a bonis
malis quia hic iuncta consistunt, dicitur nec
ecclesia ex utrisque nunc visibiliter congre-
gatur, sed deo invisibiliter indicante disce-
rnitur, atque in exitu suo a reproborum
societate separatur. Modo vero in ea esse
nec boni sine malis nec mali sine
bonis esse possunt. Hoc enim tempore cuncta
utrique per se invicem congerunt ut et ma-
li vincantur per exempla et boni purgentur
per temptamenta malorum. Atque idcirco Dominus
postquam sub struthionis specie de hypocritarum
reprobatione intulit, mox ad electorum
sortem verba convertit, ut quod in illis au-
dierat quod fugientes tolerent, in istis
audiant quod imitantes ament. Sed

a12 Nunquid prebebis equo fortitudinem aut 3
circumdabis collo eius hinnitum Sed for
tasse prius quam hinnitum equi fortitudinem
hinnitum quam disseramus ab aliquibus queritur
ut aliter etiam moraliter preposita et
rinocerotis vitis et structionis huius fa
tuitatis exponatur. Arana quippe est
verbum dei et quedam bona voluntas su
scipiens appetit. hec pastor in ore co
medens capit Terra vero est verbum dei
quam quanto labor ingrediens exigit tan
to largius fructum reddit Debet
ergo intellectus sacri eloquii multiplici inqui
sitione ventilari quia et terra que sepius
arando vertitur ad frugem uberius ap
tatur Cum ergo et aliter de rinocerote
et structione sentias si brevius perstringimus
quia ad ea que obligatoria sunt enodanda
differo properamus Rinoceros iste qui et
monoceros in grecis exemplaribus no
minatur tante fortitudinis esse dicitur ut nulla
venatorum virtute capiatur Sed ut hii
asserunt qui describendis naturis aliis
laboriosa investigatione sudaverunt
virgo ei puella proponitur que venienti
sinum aperit in quo ille omni ferocitate postpo
sita caput deponit sic quia ab eis
a quibus capi queritur repente velud enervis
invenitur. Buxei quoque coloris esse
describitur qui etiam quum cum elefantibus
certamen aggreditur eo cornu quod in nare
singulariter gestat ventrem adversan
tium ferire perhibetur ut cum ea que mol
liora sunt vulnerat impugnantes se facile
sternat. Per ergo per hunc rinoceratem
sed unicornem ille populus intelligi qui
dudum de acceptis lege non opera sed so
la inter cunctos homines elationem superstit
qui inter ceteras bestias cornu singu
lare gestavit Unde in passione sua dominus
prophetica pronunciatione ait Libera me de
ore leonis et a cornibus unicornium
humilitatem meam Tot quippe in illa
gente unicornes vel certe rinocere
tes extiterunt quot contra predicationem
veritatis de legis operibus singulari et fatua
elatione confisi sunt Recto igitur Iob sancte ecclesie
typum teneri dicitur Nunquid volet rinoce
ros servire tibi Ac si aperte dicat Nunquid illum
populum quem superbientem in mente fide
lium stulta sua elatione consideras so
nitu tue predicationis inclinas sub
audis ut ego qui et contra me illum
et singulari cornu extolli conspicio et
tamen in tui voluntatis sertinus subdo Sed hunc
melius omnibus si dicere generaliter ad speciem
trusimus. Ille ergo ex hoc populo et primus
in superbia et postmodum precipuus testis
in humilitate nobis ad medium paulus

deducatur Qui dum contra deum quasi de custodia
legis nesciens se extulit contra deum cor
nu in nare gestavit Unde hoc ipsum na
ris cornu per humilitatem postmodum incli
nans dicit Qui prius fui blasphemus et perse | Thi 1
cutor et contumeliosus sed misericordiam consecutus
sum quia ignorans feci In nare cornu
gestabat qui placitum se deo de cru
delitate confidebat. Sic ipse postmodum
semetipsum redarguens dicit Et profi Gal 1
ciebam in iudaismo super multos co
etaneos meos in genere meo habun
dantius emulator existens paternarum me
arum traditionum. Huius autem rinocerotis for
titudinem omnis venator extimuit quia
saulus sevitiam universis predicatoribus
expavit Scriptum namque est Paulus autem Act 9
adhuc spirans minarum et cedis in
discipulos domini accessit ad principem
sacerdotum et petiit ab eo epistolas in Da
mascum ad synagogas ut si quos
invenisset huius vie viros ac mulieres
vinctos perduceret in ierusalem Cum flatus
nare reddendus trahitur inspiratio vocatur
et id sepe per odorem nare deprehendimus
quod oculis non videmus Rinoceros ergo
iste in nare gestabat cornu quo
percuteret qui minarum et cedes spirans
pergens prius inquisierat absentes
querebat Sed ecce omnis annilla venia
tor abscondere omnibus hominibus in rationi sapientes
opinione tutioris eius effugatur. Ut
ergo hunc rinoceratem capiat virgo si
num suum id est secretum suum ipsa per se in
violata dei sapientia in carne expan
dit Scriptum quippe est Et cum damascum Act 9
pergeret subito circumfulsit eum die
media lux de celo et vox facta est dicens
Saule saule quid me persequeris Qui
prostratus in terram respondit Quis es domine
Cui ilico dicitur Ego sum ihesus nazarenus
quem tu persequeris Virgo namque rino
ceroti sinum suum aperuit cum
saulo incorrupta dei sapientia incar
nationis sue misterium de celo loquen
do patefecit et fortitudinem suam
rinoceros perdidit quia prostratus hu
mo omne quod serviens tenebat amis
sit Qui dum sublato oculorum lumine manibus
ad ananiam ducitur Sed iam rino
ceros iste quibus dei loris astringitur
quia videlicet vinco in tempore ceritate predicatione
baptismate ligatur qui ecce ad dei
presepe moratus est quia rumi(n)are verba
evangelii dedignatus est non est Cum Gal 2
ascendi ierusalem cum barnaba
et tito ascendi autem secundum revelatio(nem)
et contuli cum illis evangelium Et qui prius rem
nus audierat contra eum et contra Act 9

stimulum calcitre mira pmodum
vtute psidet pss9 et ubi pabulo
vires obtinuit et calce sibi ea
nisit. Loris qz dei no tm a fero-
citate restingr. s; qd mag9 sit
mirabile ad arandu ligatur. ut
no solu hoies crudelitate cor-
um no ipetat s; eor ex refectoi
semies aratr pdicatois trahat
Ipe qppe de euagelizantib9 qui de
arantib9 dixit. Debet eni in spe qui
1 Cor 9 arat arare et q trituat in spe fru-
ct9 percipiendi. Q igr prius torme-
ta fidelib9 irrogauit et p fide
pmod flagella libet portabat
Q scptis etia eplis humilis ac
despecus pdicabat qd dudu terri
bilis impugnabat: p sto bu ligat9
sb arat9 desudabat ad segetez
al's vincebat q fuat i capo male liber a tio-
re de q9 recte d. Aut gfringet gle-
bas vallium p9 te. la scz dns go-
ruda metes intuerat q illu ve-
ratit huiu gnis redetore cre-
debat. Q tn eu necqq a pstina
guersatoe obseruatoe recede-
ret. cu diuina lre pdicamenta
custodiret eis pdicator effigius
Gal 4 dt. Si circudami x9 vob nich pro-
dest. Q igr in huiu mete fideli
u legis diuina redarguendo
gtriuit. qd ad qz in valle post
dom glebas gfregit. ne vtr g-
na semi q extisg arato fidei
sulc9 cordis excepat p custodia
lre pressa depriret. L9 q9 adhuc
bn subd. Nuq fiducia hebis
i magna fortitue ei9 et deligs
ei labores tuos. In rino ceros
h9 fortitudie fiducia dns ha-
buit. qr qnto illu crudelis du-
ra s infentez ptulit. tato p se
gstatius tolante adusa psci-
uit. Cui labores etia qs ipe i
carne ptulerat delixit. qr guer-
su illu usqz ad imitaco9 sue pas
siois trxit. vn et p eunde rinoce-
Colosen 1 rota d. Suppleo et ea q desut
passionu xi in carne mea. D. q9
adhuc subd. Nuq credis ei q
reddat semete t: et area tua
ggreget. Conside9 saulu quis
fuit. cu ab ipa adolescetia la-
pidatiu adiutor fuit existet.
Act 9 cu alia loca ecclie vastaret. et
accept9 eplis alia vastada pe-
teret. cu mors ei fidelium nulla
sufficeret. s; sp ad illor interitu a-
lijs extinctis anhelaret. et p sto

ognoscig qr nullg tut fidelium credet
qi ad iugu sue fortitui9 viri tante
elacois dns inclinaret. Vn Ana-
nias voce diuina hunc et pocz gu-
Act 9 su audiuit extimuit dic. Due au-
diui a multis de viro h9. qnta ma-
la scis tuis fecerit in ilrm. Q ma-
tu repete gmutat9 ab hoste p-
dicator efficit. et in cunct9 indi p
tib9 redetoris sui noie insinuat
supplicia p vitate tolat. pati se
q irrogauat exultat. alios bla-
dimet ad fide. alios trorib9
exultat renouat. Ist9 regum pol Dey dns vocat patrem
licet. celest pate ill' mina i
gnes iehene. hos p auctorite
torrigit illos ad via rectitudis
p humilite trahit. atqz i oi late
ad manu sui rectoris inclinat. et
tota arte dei area ggregat
gnta illa prius elacoe ventilabat
Sz neqz h9 abhorret a paulo
q rinocerot buxei coloris d.
et elefatu vetres ferie phibe.
Q a ei vine sb rigore legs assue-
uit artius cetis in i9 custodia
vuig cqqz vtute moleuit. Qua
ei p colore buxeu n abstinetie
pallor exprimit. cu ipe se tena-
tie gdhere testa. d. Castigo cor- 1 Cor 9
men et suiturti subico ne forte
alijs pdicas ipe repbg efficiar.
Q dune legis erudicoe pdit9
du alior ingluuiez redarguit
cornu elefates in ventre fre-
git. In vetre qppe elefantes pcus-
serat cu dicebat. Multi abulat Phil
quos sepe dicebam vob. nuc at
et fles dico inimicos crucis x. quor
finis intitg. qz deus venter e.
et glia i gfusioe ipor. Et rinsu
hinghi x9 dno no suiunt s; suo
venti. Cornu suo i rino ceros
iste no ia hoies s; bestias pcu-
tit. qr illa paulg doctine Lue
fortitue neqqz h pmiedo humiles
pcutit. s; supbos vetis cultores
ocidit. Sane qo i paulo scripta Act
gfsig. supest ut sc9 et in alijs
credag. Multi qppe ad humilitat
gvas ex illis ppli elacoe guersi
st. quor seuicia dns sb iugo i
spirati tioris edomuit. mini
rinoceros s fortiuez subegit. Sz
qr mira dei pote qd de eccis
egerit audiuig. nuc mira ei9
paciaz i hijs qs repbas tolauit
audiag. Vena stimconis sitis
e pemis herodi et accipitris

Quid struthionis nomine nisi synagoga signatur? quae alas legis habuit, sed corde in infimis repens numquam se a terra sublevavit. Quid vero per herodium et accipitrem nisi antiqui patres exprimuntur? qui ad ea quae potuerunt intelligenda prospicere valuerunt et volando penetrare. Penna igitur struthionis herodii et accipitris pennis similis est, quia synagogae vox priorum patrum de doctrina loquendo tenuit, sed volando nescivit. Unde et eiusdem synagogae populos de Pharisaeis atque scribis vitatis admonet dicens: Super cathedram Moysi (Mt 23) sederunt scribae et Pharisaei; omnia ergo quaecumque dixerint vobis servate et facite, secundum vero opera eorum nolite facere. Multa autem de herodii vita dicere potuimus, sed quia penna eius tantummodo ad memoriam deducitur, de vita loqui prohibemur. Quae derelinquit in terra ova sua, tu forsitan in pulvere calefacies ea? In ovis est aliud cernitur, aliud quod speratur, et videri spes non potest, Paulo attestante, qui ait: Quod enim quis videt, quid sperat? (Ro 8) Quid ergo per struthionis ova nisi de synagogae carne editi apostoli designantur? quos diu se in mundo despectos atque humiles exhibet, sperare in supernis gloriam docebat. Abiecti namque et quasi nullius momenti habiti apud elatos in terra velut ova iacuerunt, sed intus in eis latebat unde viventes et sublevati spei pennis ad caelestia volarent. Quae ova struthio in terra derelinquit, quia eos quos carne genuerat synagoga apostolos audiens contemnens vocandae gentilitati deseruit. Mira autem potestate divinitas haec eadem ova in pulvere calefacit, quia vivos apostolorum fetus in illa abiecta dudum gentilitate suscitat, et quos synagoga velut insensatos invivificatos quia despexerat, ipsi tunc in venatione gentium per doctrinae magisterium viventes volant. Ova sua struthio in pulvere derelinquit, quia et eos quos synagoga praedicando tenuit, a terrenis desideriis minime suspendit. Quae nimirum desidia quia antiquus hostis conceptam in corde invenit, obsessas mentes etiam in sceleribus rapit. Unde subditur: Obliviscitur quod pes conculcet ea, et bestia agri conterat. Tunc ova pes calcat et bestia conterit, cum interna deseruntur, quia ut lima corda, dum semper terrena cogitare, semper quae ima sunt agere appetunt, ad contendendum se agri bestiae, id est diabolo, sternunt, ut dum diu in infima cogitatione abiecti sunt, quandoque etiam maiorum criminum perpetratione frangantur. Synagoga ergo ova quae genuit a terra suspendere bene vivendo neglexit, sed omnes quos multos eius filios confirmans in terrenis desideriis mortuos ac frigidos reperit. Calore tamen sui adrus animavit, sed vitam quam filiis synagoga non dedit, hanc postmodum invidit; dum mollire persequendo extinguere quos se ad bona opera non meminerat fovendo genuisse. Unde et apte de hac struthione subditur: Duratur ad filios quasi non sint sui. Quia non suos respicit quos aliter vivere quam docuit ipsa deprehendit, et durescente sententia fervores admonet, seque in eorum cruciatibus exercet, atque invidiae facibus inflammata in quibus non laboravit ut possint vivere, laboravit ut debeant interire, et cum dum membra persequitur placare se Deum per hoc suspicatur. Unde et de eius struthionis omnibus veritas dicit: Venit hora ut omnis qui interficit vos arbitretur se obsequium praestare Deo. (Jo 16) Quam ergo diu crudeliter ad persequendum synagoga duratur, haec se agere impulsu divini timoris arbitratur. Unde subiungitur: Frustra laboravit nullo timore cogente. In labore quippe illa persecutionis non timor sed crudelitas coegit. Sed quia plerumque vitia colore virtutum tincta falso negotio sunt contecta et esse vitia minime cognoscuntur, eo in persecutione synagoga durior extitit quo religiosiorem se in fidelium mortibus aestimavit; et idcirco quae agebat discernere omnino non potuit, quia lumine intelligentiae per superbiae obiectum clausit. Unde et bene subditur: Privavit eam Deus sapientia, nec dedit illi intelligentiam. Districti quippe est ordine retributionis examen, et quia sciens humilitatem perdidit, etiam veritatis intelligentiam nesciens amisit. Valde autem minora sunt vulnera quae in recentioribus conventu fidelibus intulit, quam ea quibus scilicet statim ecclesiam adhuc per adventum antichristi ferire contendit. Ad id namque tempus se praeparat, ut vitam fidelium evacuatis viribus perimat. Unde et apte subditur: Cum tempus fuerit in altum alas erigit, deridet equitem et ascensorem eius. In altum struthio alas erigit, cum conditori suo synagoga non ut antea formi

damdo· s[ed] apte iam repugnando co[n]diat In membra q[ui]ppe d[omi]nica[li]s tociens [et] me dari homi[n]e[m] deu[m] credens q[ui] fideles i[n] alti[tudi]n[e] tanto extollit[ur] q[uan]to dei corpus se ee co[n]ligit. Qu[on]iam [e]n[im] no[n] solu[m] huma[ni]tate d[omi]ni· s[ed] ipsa[m] etia[m] di[vi]nitate[m] despicit no[n] tu[m] eq[ui]te[m] s[ed] ascensore[m] eq[ui] co[n]temptus irridet Illa custodita om[n]i te[m]p[or]e p[ro]so[n]are valet intelligi· q[uia] v[er]bu[m] dei tu[n]c eq[ui]te[m] ascendit cu[m] carne, s[ed] i[n]t[er] utera v[ir]ginis co[n]didit Tu[n]c equ[i]te[m] ascedit cu[m] huma[n]a[m] a[n]i[m]a[m] ip[s]e carnem p[re]sidente divino cultu[m] p[er] semetip[su]m te[m]perando co[n]iugavit Carne[m] quippe di[vi]n[ita]s a[n]i[m]a mediante suscepit [et] p[er] h[ec] totu[m] simul eq[ui]te[m] tenuit q[ui] in semetipso no[n] solu[m] illa q[ue] gerebat[ur] s[ed] hac etia[m] que gerebat co[n]strixit Iudea i[gitur] p[er] adve[n]tu[m] fr[e]bies antixp[ist]i laq[ue]o seductoris capta q[uia] rede[m]ptore[m] m[un]di humile[m] fuisse i[n]t[er] ho[m]i[n]es desp[er]it. deridet eq[ui]te[m] Q[ui]a eius in o[mn]ib[us] di[vi]nit[at]i co[n]d[i]t· derid[et] michilo[min]us ascensore[m] q[ui]a rede[m]ptor[em] m[un]di id[em] q[ui] [et] eq[uu]s [et] eq[ui]tis ascensor, [et] cu[m] in m[un]do venit fortes q[uo]s m[un]do p[re]dicatores exhibuit [et] cu[m] in m[un]di t[er]mino fallacia antixpi to[llat] v[ir]tute p[ro] se co[n]tra[r]iis ib[us] sb[m]ministrat Ut cu[m] antiq[u]us hostis in i[ll]a sua co[n]tra eu[m] finienda lib[er]tate laxa[tur] fideles i[ll]ic tanto maiores vires accipiat q[uan]to q[uo]d adv[er]sariu[m] solutu[m] pugnat Un[de] [et] hic cu[m] st[ru]thio alas elevare ascensore[m] [et] eq[ui]te[m] deride[re] describ[itur] illico fortiu[m] p[re]dicator[um] memoria [con]rogat[ur] [et] d[icitur] Nu[m]q[ui]d p[re]bebis forti eq[ui]tio a[ut] circu[n]dabis collo eius hinnitu[m] In scriptura sac[ra] eq[u]i nomi[n]e aliq[uan]do lub[ri]ca vita p[ra]vor[um]· aliq[uan]do dignitas t[em]p[or]alis aliq[uan]do hoc[ci]piu[m] p[re]sentis s[e]c[u]li· aliq[uan]do p[re]parato[re]s re[c]te i[n]tencionis· aliq[uan]do s[an]c[t]i p[re]dicator[es] exp[r]i[mu]ntur Eq[u]i ei[us] no[min]e lub[ri]ca vita p[ra]vor[um] signa[tur] sic scriptu[m] e[st] Nolite fi[er]i sic[ut] eq[u]us [et] mulus Et sic p[er] p[ro]ph[et]a[m] aliud d[icitur] Eq[u]i amatores [et] emissarii facti sunt unusq[ui]sq[ue] ad uxore[m] p[ro]xi[m]i sui hinniebat Eq[u]i no[min]e dignitas te[m]p[or]alis accipi[tur] Salomone attestante q[ui] ait Vidi s[er]vos i[n] eq[ui]s [et] p[ri]ncipes ambulantes q[ua]si s[er]vos sup[er] t[er]ra[m] O[m]nis q[ui]ppe q[ui] p[e]ccat s[er]vus e[st] p[e]cc[at]i Et s[er]vi i[n] eq[ui]s s[un]t cu[m] p[e]ccatores p[re]sentis vite dig[ni]tatib[us] efferu[n]t[ur] P[ri]ncipes v[er]o q[ua]si s[er]vi ambula[n]t cu[m] m[u]ltos dignitate v[ir]tutu[m] plenos nullus honor erigit s[ed] su[m]ma h[uius] adv[er]sitas ve[lu]t i[n]dig[no]s deorsu[m] p[re]mit Hi[n]c rursu[m] d[icitur] Cor[r]ui[t] in[ter]t[ur]baverit q[ui] ascenderit eq[uu]m· i[d est] in

morte a[n]i[m]e i[n]terit[us] oc[u]los a v[er]itatis luce clauserit q[ui] in p[re]se[n]tis vite hono[r]e co[n]fisi su[n]t Eq[u]i no[min]e hoccipiu[m] p[re]sentis s[e]c[u]li designa[tur]· sic Jacob voce d[icitur] Fiat Dan coluber i[n] via cerastes i[n] se[mi]ta mordens ungulas eq[ui]· ut cadat ascensor ei[us] retro Quo[n]iam in testimonio q[uo]d eq[u]us sig[n]ificet meli[us] co[n]dinq[ui]· si [et] ea q[ue] [con]tinet paulo s[u]btilius exponam[us] Nonnulli eni[m] d[e] t[ri]bu dan venire antixp[istu]m ferunt· p[ro] eo q[uod] h[oc] loco dan dan [et] coluber asser[itur] [et] mordens. Un[de] [et] no[n] i[m]m[er]ito du[m] isr[ae]lis [tri]bus t[er]ras in castror[um] p[ar]ticione susciperet p[ri]mus dan ad aq[ui]lone[m] ca[s]tra metatus e[st]· illu[m] s[cilice]t signa[n]s qui in corde suo dixerat Sedebo i[n] mo[n]te testame[n]ti i[n] lateribus aq[ui]lonis· ascenda[m] sup[er] altitu[din]e[m] nubiu[m] [et] silis ero altissimo De quo [et] p[er] p[ro]ph[et]a[m] dici[tur] A dan auditus e[st] fremitus equor[um] ei[us] Q[ui] no[n] solu[m] coluber s[ed] etia[m] cerastes voca[tur] Cerata eni[m] grece cornua voca[n]t[ur] Serpens q[ui] hic cornutus esse p[er]hibe[tur]· p[er] que digne antixp[istu]s adventus asserit[ur]· q[uia] co[n]t[ra] vita[m] fideliu[m] cu[m] morsu pestif[er]e p[re]dicacionis armat[ur] etia[m] cornib[us] p[o]t[est]atis Quis aut[em] nesciat semita[m] a[n]gustiore[m] ee q[ua]m via[m] Fit ergo dan coluber i[n] via q[uia] in p[re]se[n]tis vite latitudi[n]e eos a[m]bulare p[ro]vocat q[ui]b[us] q[ua]si p[ar]cendo bland[itur] s[ed] in via mordet q[uia] eos q[ui]b[us] lib[er]tate[m] p[re]bnit erroris sui veneno [con]sumit Fit cerastes in semita q[uia] q[uo]s fideles rep[er]it [et] sese ad p[re]cepti celestis a[n]gusta itinera [con]stringentes no[n] solu[m] neq[ui]tia callide p[er]suasio[n]is impetit s[ed] et[iam] t[er]rore p[re]mit [et] p[er]secucionis a[n]garie· p[os]t b[e]n[e]ficia ficte dulcedi[ni]s erecit cornua p[o]t[est]atis Quo in loco eq[u]us h[un]c m[un]d[um] insinu[at]· q[uia] p[er] elacio[n]e[m] sua[m] in cursu labe[n]tiu[m] te[m]p[or]u[m] spumat Et q[uia] antixp[istu]s extre[m]a m[un]di app[re]hende[re] i[n]nit[itur]· cerastes iste eq[ui] ungulas morde[re] p[er]hibe[tur] Ungulas q[ui]ppe morde[re] e[st] extre[m]a s[e]c[u]li feriendo [con]stringe[re] ut cadat ascensor eius retro Ascensor eq[ui] e[st] q[ui]sq[ui]s extollit[ur] i[n] dignitatib[us] m[un]di· q[ui] retro cade[re] d[icitur] et no[n] in facie[m] cecidisse sic[ut] saulus Cade[re] in faciem est in hac vita suas unu[m]quemq[ue] cul[pa]s agnosce[re]· eas q[ue] penitendo defle[re] Retro v[er]o q[uo] no[n] vide[tur] cade[re] e[st] ex hac vita repe[n]te decede[re] [et] ad q[ue] supplicia duca[tur] ignorare Et q[uia] in dea erroris sui laq[ue]is

Cap ix · 3 · Eq[u]us in sac[ra] sc[ri]p[tu]ra div[er]sa · Je 4 · Eccl x · Jo 8 · Gen 49 · Num 2 · Ys xiv · Jer 8 · Natura signi[ficat] cerastes · 1 Reg 8 · Cade[re] i[n] fac[iem] ... in sc[ri]p[tura] diff[er]enter

capta per xpm antixpm expectat beatus
Jacob in eodem loco cum in electorum voce
Gen 49 conversus est dicens Salutare tuum expe-
ctabo domine. i. non sicut infideles an-
tixpm sed eum qui in redemptorem nostrum ve-
turus est verum credo fideliter esse xpm
Equum nomine preparatum recte intelligitis ac-
Prov 21 cipitis sicut scriptum est Equus paratur in di-
em belli sed dominus salutem tribuit
quia contra temptatorem aliquis se preparat sed nisi
adiuvetur desuper salubriter non decer-
tat Equum nomine sensus quorumque predicatorum
accipitur propheta attestante qui ait fe-
Abac 3 cisti in mare equos tuos turba-
ntes aquas multas Eruntque qui prius aquas
iacuerant quia hi qui mentes sub
vitiorum suorum torpore sopite sunt set
equis dei mare turbatum est quia immissis
sententiis predicatoribus de corde quod pestife-
ra securitate torpuit impulsu salu-
tiferi timoris expavit Hoc itaque
loco sensus predicator accipitur cum beato
Job 39 Job dicitur Numquid prebebis equo fortitudinem
aut circumdabis collo eius hinnitum sed
quod est hinc equo dominus fortitudinem prius
se dare et postmodum collo eius hi-
nnitum circumdare asserit Hinnitu
enim vox predicationis exprimitur Verus
autem quisque predicator ante fortitudinem et
postmodum hinnitum accipit quia cum in
se prius vitia extinxerit tunc pro
erudiendis aliis ad vocem predi-
cationis venit Equus iste hic fortitudinem
quia adversa constanter tolerat, hic hinni-
tum quia ad superna blandiens vocat
Hinc equo dominus et fortitudinem et hinnitum
se dare testatur quia in predicatore eius
nisi et vita et sermo concinnat neque
vita predicatoris et sermo concordare debent virtus perfectionis apparet Non enim mul-
tum prodest si solummodo vite operatione
fultus sit si tamen loquendo non valet
ad hec alios excitare quod sentit
Vel quid prodest loquendo accendere si
semetipsum indicat male vivendo
do torpuisse Causa ergo in predicatore
necesse est ut ad perfectionem utraque conveni-
ant equo suo dominus et cum actionis for-
titudine hinnitum vocis et cum hinni-
tu vocis fortitudinem ministrat actionis
Et nondum tamen hinnitus quo initius in-
imicus per gutturis ducitur eius collo cir-
cumdari i. qui per guttur trahi exitus
dicitur quia verbum predicationis de intimis ema-
nat sed ex circumdat Illa quod alios ad
bonum veniendum suscitat eo ad bonum
agendum et opera predicatoris ligat ne
extra sermonem actio tuseat ne vo-
ci vita contradicat Collo ergo eius hin-
nitus circumdatur quia ne ad prisa

opera predicat sine vocibus etiam vita pre-
dicatoris obsidetur Hinc est enim quod potestate
et dignitatibus in munere torques datur
ut qui signum virtutum gestat maiora
semper exerceat et debilitatem eius mente in cre-
mentum ductat dum in semetipsis iam for-
titudinis est premium quod ostentat Unde et
recte in laude sapientie auditori eius
per Salomonem dicitur Corona gratie accipies Prov 1
capiti tuo et torquem auream collo
tuo. sequitur Numquid suscitabis eum quasi lo- b
custas Locustarum nomine aliquando iudeorum
populus aliquando conversa gentilitas aliquando a-
dulantium lingua aliquando vero pro opera-
torum resurrectio dominica vel predicatorum
vita signatur Causa enim iudeorum populum
locuste exprimant vita Johannis si-
gnat De quo scriptum est locustas et Mt 3
mel silvestre edebat Johannes quippe
eum quem prophetie auctoritate prenuntiat
etiam specie ciborum clamat In se-
metipso enim designat dominum quem
prevenit quia nimirum in redemptorem nostrum
veniens quia infructuose gentilitatis
dulcedinem suscepit mel silvestre
edit Causa vero iudeorum plebem in suo
corpore ex parte convertit in cibo lo-
custas accepit Ipsos namque locu- locuste significant populum iudeorum
ste significant subitos saltus dantes
sed protinus ad terram cadentes Saltus
enim dabat cum precepta domini se implere
promittens sed citius ad terram cade-
bat cum per prava opera hec se audisse
denegaret Videamus in eis quandam
quasi locustarum saltum Omnia verba que lo- Exo 13
cutus est dominus faciemus et audiemus Vide-
amus autem quam citius ad terram ruunt Deut 1
Utinam mortui essemus in egipto
et non in hac vasta solitudine vel
pereamus et non in hac solitudine vasta
utinam pereamus et non inducat nos dominus
in terram istam Locuste ergo erant qui in-
hiebant saltum per vocem et casum per
actionem Locustarum quoque nomine gentili-
tas designatur Salomone attestante
qui ait Florebit amigdalum impin- Eccl 12
guabitur locusta dissipabitur cappa-
ris Amigdalus quippe florem prius cun-
ctis arboribus ostendit Et quid in flo-
re amigdali nisi ecclesie sancte primor-
dia designantur que in predicatoribus
suis primitivos virtutum flores ape-
ruit et ad ferenda poma bonorum
operum venturos sanctos qui arbusta se-
quentia prevenit In qua mox locusta
impinguata est quia sicca gentilitatis
sterilitas pinguedine est gratie ce-
lestis infusa Capparis dissipatur
quia gratiam fidei cum gentilitas vocata

attigit · indea i sua scelerit̃ ı̃ma
nes · bn̄ viuendi ordinē amisit hic
Inri 30 reuersa p eundē Salomonē qr lege lo
custa nō ht̃ ⁊ egredie̾ vniũsa p
tmas. Qua vzt delicta gētilitas
aliena dudū a regimine diuino
extitit · sz tn̄ ordinata pgmodū
cōn adūsātes spē ad fidei bella
c processit. Locuste vocablo lingwa
Exo 10 adulacōis exprimit̄. qd exhibite
celitq plage egipti testatr̄. q exi
gētibq mirt̄ culpa̾ sel illate st̄
sz q mala pnas mētes cottidie
feriat spūa̾ signerit Septū na
iq qz ē ventq vrens leuq̄ locustas
q ascenderunt sup vniũsa tra egi
pti ⁊ opuerit vniũsā faciē tre
vastātes oiā/ deuorata ē igr̄ her
ba tre ⁊ qcqd pomor ı̄ arboribq
fuit tūc ea egiptq plagis afflicta
ē in q9 extiori pcussiōe edomata
doleš qz spendet q deuastacōis
dāna intq negligēs tolaret
vt dū foris pire minima sz am
plius dilcā cernet p cor spem
et q intq ptulerat grauiora se
Locustarū opacōes sig̃n̄t opa presertim tiret. Qd cū p signez locuste
cendūt q plq qz ceta ı̄ innumita
qqz cūcta hūiāis frugibq no
cet · n̄l lingwas adulatiū/ qui
tirenor homī metes si qui bona
aliqua pfie gspiciunt · h inmodā
tiius laudando corrupit. frenctq
qppe egiptōr ē opacō cenodoxo
rū · quia locuste extimant dū
adulātes lingwe ad appeten
das laudes trāsitorias cor ope
rātiū inclinant. Herba vō locuste
comedūt qui adulatores qz vba
loquntū fauoribq extollūt poā
qz deuorat qui vanis laudibq
quorūdā ia qi fortiū opa ener
uāt/ Locuste noie p opacōz nr̄i
redēptoris resurrecto designatur. Vn̄
⁊ voce eiq p psalmistā dr̄ Excussq
sū sic locusta. Tenebat em̄ se a
psecutoribq usqz ad morte ptu
lit · sz sic locusta excussq est qz
ab eoz manibq saltu subite resur-
d reccōis euolauit. Qd recti qz ad pdica
tor nūn̄ pt̄. In ipis quippe velut
locusta excussq ē q indea in
psecucōe sua seniēte dū p diūr
sa fugiūt. qi quosdā recessiōe
sua saltq dederūt. Qua vō ı̄ pdi
catorū ad pfeccōnis culmē erigr̄
q nō actiua solū9 sz etiā gte
platiā vita solidatr̄ recte ipa p
dicatoz pfeccio locust exprimitr̄

Que qrēcientis se in aera attollere
conatr̄. pmū se cruribq impellē
tes sublenat ⁊ pgmodū alis volat
Ita nimirū sūt sci viri · q dū sūna
appetunt · pmū qd actiue vite bo
nis opibq inititr̄ · ⁊ tūc demū
se ad sublimia p gteplacōis sal
tū volando suspendūt. Crura fi
gūt ⁊ alas exerūt · qr recta agendo
se stabiliūt ⁊ ad alta videndo sub
leuātr̄. Qr̄ in hac vita positi diu
ia in gteplacōe manē nō pnt.
sz qi locustarū more a saltu quē
dederāt in pedibq sunt se exa
pnit. dū pq gteplacōnū sublimia
ad nccīa actiue vite opa reuūtr̄
nc̄ tn̄ in eadē vita actiua rema
nē gtenti sūt · sz dū qd gteplacoz de
sidāntes exiliūt. qi rursū aera
volātes petūt, vita qz sua ved
locuste ascēdētes descēdētes qz
pagūt · dū sine cessacōe sep
⁊ sūma videq ambiūt · ⁊ ad se
metipos nāe corruptibil' pondē
reuoluūtr̄. Est adhuc ad qd lo
custe sile sci9 pdicatoribq gerūt
Matutinis nāqz horis ı̄ · tpe co
ris vix a tra se sublenat/ Cū vō
estq excarserit tanto qltius quāto
glacius volat. Sunt at quisqz
pdicatoz cū qceta fidei tpa gspi
cit · hūilis ac despectus aspicitr̄
⁊ locuste more qi vix a tra suble
natr̄. Si at psecucōis candor ı̄
candeat corde celestibq herens
mox qrte sit sublimitatē ondit ·
⁊ pulsatq alis ı̄ altū rapr̄ quem
qretq in imis torpuisse credebat
Qd hc̄ qō eq9 ı̄ pdicatore suo · bto
iob dñs dicit Nūqd suscitabis
eū qi locustas. Scandis ut eo
qr eo illū ad altiora excitando su
leno q9 grauioris psecucōis estu
excruciari pmitto/ ut tūc in eo
robustior vitq euigilet · cū se ei
ardētior infideliū crudelitas illi
dit. Sz cū multa extiq sciis pdi
catoz patitr̄ · cū dira psequtiū
peracōe cruciatr̄ · qs mirteci valz
qd ē qd intq gspicat q̄ tot sua
extimis dāna nō sentit Nisi ei
cēnt intra q̄ intq salubiter pa
scēnt · ea paul dū9 q cōmonetr̄
extiq vsqz ad cor tormenta pueni
ret. Sz ı̄ arte spei se aiq sublenat ·
⁊ ideo obsidiōis iacta nª form
dat Vn̄ ⁊ hc̄ loco dñs ut ondat
eq9 iste qz suauia ia d' intimis
odore cū tot adūsa ı̄ extioribq

Lu 16 patit' rec subiugit ¶ Gloria narium E
eius teror. In scriptura sac narium vo
cabulo aliqn fatuitas. aliqn antiq ho
stis instigacio. aliqn vo pscia solet
intelligi. Narium nanqz fatuitas desi
gnat sicut iam sup(ius) Salone attestante
docuimus q ait Circulus aureus in nari
bus suis mulier pulcra et fatua. Narium
noie exalantes insidie atqz insidi
acio antiqui hostis accip. qd in hoc
eod' qz libro dns attestatur d. De na
ribus eius procedit fumus. Acsi dicat
de pusilla instigacione illius in humanis
cordibus caligo nequissime cogitacionis
surgit. per qua videtur oculi tene
brescat. Naribus qz pscia designatur
sic pphtam dr Quiescite ab homine
cuius spus e in naribus eius. Quia ex
celsus e reputatus e ipse. Sepe enim
qd no videmus odore cophendimus. ita
ut nonnulle res etiam cu longe iacent
flagrancia nob sue qualitatis innotescant
du qz per nare spm ducimus. plerumqz
aliqua et invisa pscimus. Redemptoris
go nri spc esse in eius naribus dr
ut vz scia illius ee in pscia desi
gnetur. Qui cumqz se scie in natura
humanit motivit hi nimirum an scia
ex diuinitas pscimus. Qui vn spm in na
ribus habent mox pphta subiugit d
Quia excelsus reputatus e ipse. Acsi
dicet In inferioribus veniens desup
pscit qz ad ima de celestibus venit
Sed etiam viri qz ab i(ll)o audita edi
derunt ipi qz iam ventura pscuunt
du qz eius precepta fideli infinuunt
adventu eius sepe certa pstolatur
latur. Un et hic loco eadem his naribus pdi
catoris scia pscia ac pstolacio desigr
dum ei venire extremum iudicium ostendi
celeste patriam pfolui iustus appetit
qd per nares spm de futuris trahit Sed ff
gla narium eius teror e qz visione
districti iudicis quia iustus vehement
expectat iniustus venire formidat
Iste nanqz labores suos gsiderans in
cede laboris gruit et cause sue mu
tu sciens premiaz iudicis expectat
eu qz ut veniat flamma ignis dabs
vindictam ipius. et gtemplatonis sue
spem in retribucone diffensus pus ar
dore summo geupiscit Ille vo qz
iusticie sue meminit iudicium per
horrescit. atqz qz suos examinare
metuit qz dampnari se si examinet
nouit. Gla go narium eius teror e
qz iustus inde glatur vn peccator pene
adicitur. Videamus ergo quo de his q
adhuc nd videt iam per nares spm
trahit. Videamus quanta gla attollitur cu
iam ventura pstolatur. Ecce labores suos
intuens pdicator egregius dt Ecce iam
delibor et tepus mee resolucionis 2 Thi 4
instat. Bonum certamen certam. cursum gsumavi
in fide svavi de reliquo reposita est
in corona iusticie quam reddet mi dns
in illa die iustus iudex. Ubi et apte
subiungit. Non solum mi sz et his q diligit
adventum eius. Acsi dicat Sz et oibus
q se de bona operacone st gscij. Adve
tu ei iudicis no diligit. nisi q in ca
sua hre se iusticie mentu scuit. Quia igr
vn glatur iustus inde glatur teretur
iniustus dicatur rec Gla narium eius
teror. Sz sciuit iste pdicator du ve
tura glam pstolatur. du venire an
faciem iudicis mitit dum qz a laboris
sui mercede differtur adhuc in hac
vita interim positus qd agat audi ff B
amus sequitur. Terra ungla fodit ex Cap 11
let in eq ungla forti(tu)do laboris
gnosci. Qd go per unglam nisi in pdi unglā eq sigt
catore scd virtutis pscio demrat 2 fortitudinem p
Qui vz ungula tra fodit. du dicatoris
de corde audiencium exemplo suorum ubi diui
operum terrenas cogitacones eicit Un
gula tra fodit qz terrenorum corda a
sclaribus curis evacuat. du doctor
bonus gtepni sclm ope ostat
Videamus paulum tra cordis audie
tium q ostense virtutis ungla fodiat. Pe
nanqz discipl dt Hec cogitate q et di Phil 4
dicistis et accepistis et audistis et vidi
stis in me hec agite. et ds pacis erit
vobiscum. Et rursum Imitatores mei 1 Cor 4
estote fres. sicut et ego x(ristus). Qui in exemplum
opus alios corrigit nimirum ungla
tra fodit. Habemus aut qd adhuc sb
tilius de hec ungle effossione te(ra)mus
Sunt ei viri quim interno mentis oculo
in semis euigilet. quanis cuncta q in
ima presfluunt pede rigidi gteptus
gcalcet. ex corrupcione tn terrene
carnis cui adhuc alligati st. ple
rumqz cogitacom pulverem in corde
paciuntur. Cumqz foris aliis ad appe
tenda celestia psuadet. semetipos
sp sbtili inqsicone intrinsecus discuti
unt ne q inmoratam in se dum cogi
tacoe polluat. Equus go iste ungu
la tra fodit. cu pdicator quisqz
inqsicone forti terrenas in se cogita
cones discutit. Equus unglam tram
fodit qm is cui iam dns psidet
q se moles ggerit ex vetusta
gsidat cogitacoe. seqz ab ip(s)a fle
do evacuare no cessat Un et bn Gn 26
ysaac apud aliena gete puteos

descēbit' fodisse quo vz exo distīg
vt in hac pegnacōis erūna poiti
cogitacōm nrāz pfūdi penetre⁹
& q̄uisq̄z nob̄ pe intelligētie aqua
rūdeat. nēq̄q̄z inq̄sicōis man⁹ ab
exhaurienda cordis tra torpescat
Quos tn̄ puteos allofili insidia
tes replet qr immūdi sp̄c
cū nos studiose cor fodē ɔspicī
ūt ɔgestas nob̄ tētacōnū cogita
cōes immergūt Vn̄ & sp̄ mēs nr̄a
euacuanda ē incessāt qr fodienda ne
si indiscussa relinq̄' vsq̄z ad tū
rē prisoz oper̄ cogitacōnū sꝫ nos
tra cumulet' Hinc ad Ezechiele
8 d' Fili hōis fode parietē. i. du
riciā cordis crebris pscrutacō
nū ictib⁹ disrūpe Hinc ad ysa
2 iaz dūs dt Ingredē petrā absco
dē fossa hūo a facie timoris
dm̄ & glā maiestatis ei⁹ Petrā
q̄ppe ingredimur cū duriciā cor
dis nr̄i penetram⁹ Atq̄z a facie
timoris dm̄ fossa hūo abscon
dim' si terenas cogitacōes se in
gerentes ab ira districti iudic' in
humilite ment' nr̄e cela⁹ Quo
em̄ pl⁹ tra fodiendo pitit' eo
pauimentū sp̄ inferi⁹ demrat'
Vn̄ & nos si a nob̄ studiosi⁹ co
gitacōes terenas eicī⁹ q° apud
nosmetipos abscōdim' hūli⁹
inveni⁹ Ecce eī qr dīni iudicij
dies immet qr iā timoris ei⁹
facies apparet. tanto qr magis
nccē ē vt vniusq̄sq̄z illū teribli⁹
timeat quanto iā glā maiestat'
ei⁹ appinq̄t Quid g° agend'
q° ve fugiend' Quo eī q̄s late
rē cū q̄ vbiq̄z ē Sꝫ ecce petrā
ingredi fossa hūo abscōdi pcipi
mr̄. vt vz cordis nr̄i duriciaz
distrūpētes eo nr̄a inuisibl'ez de
clinē⁹ q° ab amore rez visibi
liū apd nosmetipos ī corde sb
thim' vt cū pue cogitacōis
tra subtrahit' eicit' mēs apd se
metipaz tanto tuci⁹ quanto et hu
mili⁹ abscōdat' Hinc isrelitico
ppl̄o p moysen dūs iubet vt
cū regdē' ad regsita nāe mit
tat paxillū in balteo & fossa
hūo abscōdat q̄ egesta fuerint
Natue eī corruptibil' pode gua
ti. a ment' nr̄e vtō q̄dā cogita
cōnū sꝫflua q̄i ventris ɔgmina
erūpit Sꝫ portare sb baltheo
paxillū debe⁹ vt vz ad rep
hendēdos nosmetipos semp
accincti acutū cūa nos stimuliū
ɔpunctōis hea⁹ q' incessāt terrā
ment' nr̄e pnie dolore ɔfodiat.
& h° q° a nob̄ fetidū erūpit ab
scōdat Ventris q̄ppe egestio fossa
humo p paxillū tegi'. cū mē
tis nr̄e supfluitas sb̄tili redar
guicōe discussa an̄ dei oclos p
ɔpunctōis sue stimuliū cela' Ca
ig' sēi viri q̄q̄z inutilia cogitat
repphende ac diiudicare non
cessat. d' equo suo dns dicat
Tra vngla fodit. i. q̄cq̄ in me
te sua terrenū ɔspicit. h° in Ysa
mr̄ sbduct duris pnie pcussi
omb⁹ rūpit Cū vō se intus
districta sb̄tilr̄te diiudicat' rur
sus ē q° extī⁹ ptim escat tan
to em̄ mi⁹ ad mala pntia tre
pidat quanto semetipos plem⁹
vetiturus bonis parat Vn̄ & se'
Exultat audacter. qr sic aduersis Ca.
nō frangit' vt nc̄ psp̄is eleuat'
aduersa nāq̄z nō deiciunt quē pro
spa nulla corrumpūt Equus itaq̄z iste
& fortis & sb freno ē Nec g° pmat'
aduersis ht viui fortitudis. ne
eleue' in psp̄is ht pōdꝫ desuper 2 Cor.
insidet. Deiciūt q̄ppe tpa sꝫ ideo rector
iustū the nō valet qr leuare
nō pnt illos nimirū theūt quos
leuat. Adūsa vō deiciunt quos
blādimta sustollūt Vir at bn̄
dō subdit⁹ scit inī tusēutia sta
re. scit inī lapsꝫ detrectū tprā
metis gressū figē. scit nc ad sb
iecta se erigē. nc ad obiecta
trepidare Plerūq̄z aūt qr certe
se vtili⁹ ɔtrōnis sue laborib⁹
nouit aduersis hilarescit. ɔ du
ɔstant' pati' augē s' vtutis meritū
delctat' Hic ē q' tūc aptos exul
tasse legi⁹ cū p xpo illos ɔtigit
flagella tolāsse Dicit sc̄ptū est Act.
Ibat gaudētes a ɔspcū ɔciliy
q̄m dig' hiti sūt p noīe ihū co
tumelias pati Hinc paul⁹ cū du
ris fuiss' ī macedonia pscutcō
nib⁹ pssꝫ in eo q° afflictū insi
nuat ex iocunditū demrat d'
Nā cū venissē⁹ macedoniaz 2 Cor.
nulla reqēz hūit caro nr̄a Qui
apte dicat Vel sp̄us requiē
hūit dū p. puectū aie pscutcō
nū supplicia caro tolāuit Con
huc itaq̄z equ⁹ ab aduersarys
scē eccliē parāt' gladij d' dolore
penar̄; parāt' arma d' pnitimi
is sclārū ptiū Volent nāq̄z

herenti potentum mundi defensionibus quasi
quibusdam armis se tegere solet. Saepe
infideles praedicatores fidei excitant
etiam saeculi potestatibus impugnare. Sed equus
dei exultat audacter et exteriora
tormenta non metuit quia internae
dilectionis quem praestat mundi contradicti-
ones non metuit quia ipsius quoque vitae de-
siderium per mentis excessum calcat. Hinc
per Salomonem dicitur: Non contristabit iustum quidquid
ei acciderit. Hinc in eo rursum scriptum
est: Iustus quasi leo confidens absque terrore
erit. In occursum bestiarum quippe leo
non trepidat quia praevalere se omnibus non
ignorat. Unde iusti viri securitas recte
leoni comparatur quia dum contra se quosdam
consurgere conspicit ad mentis suae con-
fidentiam redit et scit quia cunctos
adversantes superet quia solum illum dili-
git quem invitus nullomodo amittit. Qui-
bus enim exteriora quae et nolenti subtrahuntur
appetit sua se sponte exterior non
subsistunt. Infracta autem vitae est contem-
ptae terrenae contemptus quia et in alto
res ponitur cum a rebus infimis
spei suae intentio subtrahitur atque cun-
ctis adversantibus tanto minus attingitur
quanto in summis sita tutius munitur.
Equus itaque iste non solum comminan-
tes minime metuit sed eis etiam
in occursum pergit. Unde bene hic additur: In
occursum pergit armatis. Plerumque
enim quieti atque incolumes relinquimur
si obviare pravis pro iustitia non
curamus, sed si ad aeternae vitae desiderium
anima exarsit si iam verum lumen in-
trinsecus respicit si in se flammam
sancti fervoris accendit in quantum locus
admittit in quantum causa exigit debemus
nosmetipsos pro defensione iustitiae
obicere perversis ad iniusta erumpen-
tibus etiam cum ab eis non quaerimur ob-
viare. Illa enim nos iustitia quam
nos amamus in aliis ferimus. Nos
incommoniti sua persecutione confodiunt
etiam si veniam videant. Equus ergo
sicut vir fortis ac male agentibus
sese etiam cum non quaeritur opponit
recte de equo dei dicitur: In occursum pergit
armatis. Intueri libet illum sesso-
ris sui calcaribus excitatum contra
armatos hostes equum Pauli
fervorem attendat qui cum Ephesi
ad irrumpendas theatri turbas zeli
flamma rapiebatur, repleti sunt ira
et exclamaverunt dicentes: Magna
Diana Ephesiorum. Et impleta est
civitas confusione et impetum fe-
cerunt uno animo rapto Gaio et
in theatrum

Aristarcho Macedonibus comitibus Pau-
li. Itaque mox subditur: Paulo autem volente
intrare in populum non permiserunt discipuli.
Quidam autem de Asiae principibus qui erant
amici eius miserunt ad eum ne se
daret in theatrum. In quo profecto urbis
agnoscimus quo impetu contra cuneos ad-
versantes irrumperet nisi eum discipulos
et amicos caritatis frena tenuisset.
Sed si obviare hostibus si ultro pu-
gnam petere si nosmetipsos sponte
quaerere in causa nostri fervoris debemus
quid est quod isdem praedicator egregius fatetur
de semetipso: Damasci praepositus
gentis Arethae regis custodiebat ci-
vitatem Damascenorum ut me com-
prehenderet, et per fenestram in sporta di-
missus sum per murum et sic effugi manus
eius. Quid est quod iste equus modo sponte
armatorum cuneos impetit et modo
se ab armatis hostibus quasi trepidans
abscondit nisi hoc quod notandum est ut in eius
artificiosa virtute discamus adversa-
riorum pugnam et constanter aliquando appe-
tere et prudenter aliquando declinare. Necesse
est quippe ut per omne quod agimus mentis
trutina hinc potius pondus illic
fructum nostri laboris aestimemus. Et
cum pondus fructum superat laborem
quisque incommode declinat dummodo
se in aliis exerceat in quibus lucri fru-
ctum pondus laboris praecellat. Cum
vero subsequenti quantitate fructuum mensu-
ra laboris aut aequatur aut vincitur
labor non sine gravi culpa declinatur.
Unde praedicator sanctus cum Damascenorum
valde obstinatas mentes persequen-
tium cerneret eorum noluit adversitate
confligere quia et semetipsum quem per-
secuturus mundus nonnullorum vidit posse
deficere aut nullis aut paucis prodesse.
Recessit ergo a civitate perrexit et pu-
gnaturus melius ad alia bella se
servavit. Non enim loco utique set
locus virtuti defuit. Unde tanto fortis-
simus miles ad obsidionis an-
gustias civitatis cupiens perrexit. Ubi
autem subiugandam regi proprio multa ad-
necessariorum colla conspexit subire
bellum vel cum morte non timu-
it. Dicit ipse cum Ierusalem pergeret cumque
discipuli passionem illius per prophetam
praedicatam prohiberent semetipsum attestatu-
s dicit: Ego non solum alligari sed et mo-
ri paratus sum pro nomine domini Iesu. Neque
enim facio animam meam pretiosiorem quam
me. Equus igitur hic hostiles cuneos
etiam praedicata passione sua imper-
territus petiit. Ille de discretione

Margin notes (left): Eleg[illegible] ... [illegible] / Prov. 2 / Prov. 1 / Iusti tot[illegible] ... debemus ... [illegible] / Act 19

Margin notes (right): rogantes / 2 Cor 11 / Paulus ex fugit persecutores cum est vas electionis / [illegible] non possumus ab eis recedere debemus / Act 21

fuisse edocuit no d'timore q' fugit
Qua i re pensand' e q' ille labo
res quosda p dispesacois iudiciu
laudab' declinat q p de labores
maiores alios fortit' tol'at Naz
sepe ab hoibg tior debilis cauta
dispesacio vocat' q pruder se
ipetu declinasse asserit cu fugi
entes tpit' in terga ferunt' Vn
necce e ut in causa dei cu res dispe
sacois agit' ines sbtilissia deli
bacoe pesset' ne p infirmitez tior
strepat q sese p dispesacois imag
gine racoz fingat ne clpa se p
detioz noiet ia qz nc ad pmaz a
nimg redeat qm hc qd imag pe
trat vitute vocat Restat go ut i
dubys q'sqz dephensg cu quelz
s'aduisitas iminet pus int se
metipm con formidiez q ptipita
coz pugnet qtes nc formidolose
se sbthat nc ptipitat' opponat
Valde eni ptepss est q sp se aduisis
obitit q valde pauidg q' sp ab
scondit Sz h melig in bellis spi
tlibg distig si forma exitig a
corpalibg bellis trahag Nequ ei
ille dux sapies e q' con hostiles
cuneos exitu ptepss admonet
Neqz ille dux fort' e q' sp huc ab
hostis facie tmedo sbducit Scie
nacq dz ino ab hostili impetu
exitu caute the ino hoste cu
fusis cordibg coartare Ed in
iunz solicite psti pdicatores ex
hibet cu ino psecucois rabiez
declinantes noueut ei fortiter
si no ptipitat' obuiare Ca at
sensg vir cu gorumi emit ictibg
pectg obitit q vemetia iacula
vel mories retudit recte dr In
occursu pgit armat' D' q ad
huc bn subdr Ctotepnit pauo
rem nc cedit gladio Videag quo
pauore despiciat q ipos adu
sarioz gladios eminans calcat
Qit ei qs nos sepabit a carite
x' tribulacio an angustia an fames
an psecucio In pauore at vel eta
pena metuit' In gladio vo ipa
dolor d' psnti sentit Ca ig vir
scus vetrud aduisa no metuit
pauore despicit q vo nc supue
niete pcussioe vincit' neqz
gladys cedit Con huc itaqz e
qui tot st' gladys hostiu quot
gna psecucionu Que cuncta ob
uians supat qz amore vite sese
ad interitu parat Sz qz tez ro

bustissimi pectg quo se iacul's oppo
nat audiuimg nuc qd ab adusa
rys qd agat' audias sez Sup ipm
sonabit pharetra In septua sa
cra pharetre noe agi insti di
ocultu qz gsiliu exprimt' agi
vo clamdestina puor machia
designa' P pharetra insti dei
ocultu qz gsiliu exprimt' sicut
isde btus iob i supiori pte testa'
D Pharetra em sua aperuit q
afflixit me i ocultu gsiliu dete
xit q publica me psecucio vulne
rauit Sic ei in pharet sagitte sic
in ocltio gsilio latet sine q qi ex
pharet sagitta ducit' qm ex ocl
to dei gsilio apta sma iaculat'
Pharetre qz noie puor machia
coes designt' sic p pphtaz dic'
pauerut sagittas suas i phare
tra ut sagitet in obscuro rcos
corde Imq'em cu dolos quos
bonis excogitat secret' machia
coibg ocultat qi in pharetra sa
gittas parat q in hac psnt vite
caligie vero in obscuro rcos cor
de ferut qz malicosa coz ia
cla q sentiri p vulng psnt q tn
vemetia dephendi no psut Ig'
qz eqg dei nlla aduisite terret'
ei qz go magis obuia' eo in inte
comis sue sup armatos hostes
ferientiqz ducit' psecutores eg
q se etia ferientes vinci secut
tbati ad gsiliu reuitut' dolos
parat q vero ex longiqo inite
do vulna occltant Vn recte nuc
dr Sup ipm sonuit pharetra
Vt em ex abscosa machiacoe
loge feriat cu apt' ogressoibg
inanit' appinquit Hec nuc sr
eqm dei pharet sonuerat cu
xl viri in eig morte giurauer
rat Edmi paulu d' carcere gre
bat vt gsilioz suoz ictibg qi claz
falte sagittaz dolo interficerent
que ogressioe psecucois publice
supare nequqz posset Pharet
go sonuit qz oclte machiacio
ad paulu ca puenit Cernis si
vigilans grig adhuc in phare
tra aqi sbtilig inveniq Sepe
ei aduisary con bonos gsilia
ineut pnis inventoibg instru'
ad excogitados dolos segret
si tn q' cesd' dolos bonis pde
debeant ipi instituunt latet'
ipi tnsmittut ut crudel' sup
plicioz ppato ne du qi furtiue

inotescat apl'us timea. & audi
ent' am, plo suspta vulnā qz p
cepta ptebent In pharet ei sagi
te diu latet & sonat morte eo
no in se visib' denūciat Phare
tra go con eqm sonitū reddit cu
q pdicatores sem ocūlta puor
machina° ꝯsiliū suū qd frau
dulēt' opit. fraudulētie inote
stit. vt pinnis inimis qi ex soi
tu pharetre tileat cū pdicator
dei aptat ꝯtuēlias ved equg
mig ferietia iacula no formi
dat Cū vo isdē minis minie
tret. mox psecutor crudelitas
ad suppli manifesta pducit vn
vn poqz dem ē Sup ipm sonu
it pharetra/ilico add' vibrabit
hasta Cū pdicatore pg dei p
pharetre sonitū hasta vibra
qn pq teror eē exhibitos e vi
cino ia feriet apta pena pro
ducit Pdicatores at sci cū p
defensiōe fidei suppli' subeūt
ad eand' fidē qb valet rapere
etiā int' verba no desistūt &
cū patient' vulnia sustipiūt
prudēt' q infideliū corda sagi
tas pdicatoris reddūt vn no
nūqz agit' ut ipi q'm psecutōe
seuiūt no tā doleant q, cor p
dicatoris no emollit. qz q p
eius vita et alios amittat Cā
ig' eū feriendo no supant ne
fortasse & aly q' illū audiūt de
linquāt. mox cōm loquit' vba
sentu ꝯsioīs parat vn cū di
cet vibrabit hasta. r'cē stringt
et clipeus psecutōe seuiens
P9qz pdicatoris cor9 supplicio
ptitit. auditor cor q clipeo v
bis sue disputatōis minit
vn ig' scut ut feriri debeat
hasta vibrat. sz ne audiri pos
sit clipeg oppoīt' Hent nāqz
defensores dei i plio sagitas
suas. qb eo citig auditor cordi
bq inigūt. q° illas d' spuali ar
cu i. d' intia, cordis tesioē di
stingūt/Sic qppe se in bello fi
Co.² dei paulg armauerat cū di
ꝯcebat Laboro ad vincla q ma
le opans. sz vbū dei no est al
ligatū Acsi d. hasta qd' suppli
cor ferior. sz tn vbor sagittas
emitte no desisto vulnā cru
delitat' accipio. sz cor infideli
u vā loq'ndo trāffigo. dicat' go
Sup ipm sonuit pharetra
vibrauit hasta & clipeus Cont'
eqm qppe dei qz puor ꝯsilia per
strepūt pharetra sonat/qz ap
ta pena exqūt' hasta vibrat'
qz vo ei et disputator resistit'
clippeg anfert' sz nūqz pista a
feruore ꝯpescit' Vn em scut go
maiori psecutōe pmit' eo ad
pdicāda verit' acius instigat'
& cū patient' psecutores tolat
ardentes ad se auditores tra
hē festinat Vn & vn adhuc d'
eq° dei subd' Feruēs & fremēs
absorbet tiā nc reputat tube
sonare clangore Ipino nāqz
ptāti hoi dem ē tiā eē &
in tiā ibit Tube at clangūt
cū hq sci ptates loq' stos tri
bulit' phibet Cā ig' pdicator
zelo sci spūs inflāmatg vel
int' supplia poitg quosqz ptōēs
ad se trahē no desistit. feruēs
ptul du° tiā sorbet Cā vo pse
cutor minas nimie formidat.
clāgore tube sonare no reputat
Tubq em q discrimen belli d'nū
ciat qd ē ad qz vox sclarū pta
tū q ꝯtēpta resistētibq mortis
certame parat/ Hec a pncipibq
sacdotū tuba sonuerat. cū fla
gellatos aplos d' do loq phibet
Sic sciptū ē Cesis denūciatū ē
ne loquerent' in noīe ih' Sz vi
deaq quo eqm dei tube clāgor
no tileat. ait petrg Obediē oz
mag' do qz hoibq Cū alys qz pse
qūtibq d' No em possūg q vidig
& audiuig no loq' Ecqg go clago
rē tube no metūt qz pdicatoz
ꝯgnūs de sptis ptatibq scli ml
los minaz sonitq ptimescit Vi
deaq aliū eqm dei quō tiā sor
beat. quō nītg eū teror tube at
tigit Sciptū ē Supuenerūt at
qdā ab antiochia & icomo iu
dei & psuasis turbis lapidā
tes pauliū traxerūt ex ciuitate
estimātes eū mortuū eē Cir
dātibq at eū discipulis surgēs
intrauit ciuitatē et postea die
pfectus ē cū barnaba in derben
Cūqz euāgelizasset ciuitati illi
& docuisset multos reuisi st' ly
stra & iconiū & antiochia ꝯ
firmātes aīas disciplor/Pendaq
go q hunc possent mine eqm
ꝯpescē qn eū ab intētōe non
valet mors ipa phibe' Ecce la
pidibq obruit' nc tn a verit

Act' 4
Act' 5
Act' 14
Iustg cadit' sz no vincit'

sermonis remouetur / occidi potest superari
non potest / vere extinctus ex urbe proicitur
sed intra urbem die illo illesus predicator
inuenitur. O quanta fortitudo inest huic viro
firmitas. O quam uicta pena. O quam duc-
trix patientia. Ad agenda repulsionibus
prouocatur. Ad predicandam salutem pla-
gis erigitur. Ad repellendam laboris
lassitudinem pena refouetur. Quem ergo
hunc aduersitas superet quem pena
fouet. Recte equus dei et pharetre sagit-
tas despicit quia malicie consilia con-
temnit / vibratam hastam superat quia
et concitate persecutionis vulnera pectus
firmat / oppositum clipeum rumpit quia
disputationes resistentium ratiocinando
subigit / terram sorbet quia peccatores in
suo corpore exhortando conuertit / clango-
rem buccine sonare non reputat quia
vocem qualibet terribilis prohibitionis cal-
cat. Cuius est aut quod dicitur quia fortis
perseuerat in laboribus adhuc quod ma-
gis et exultat aduersis. Unde et subditur
Laro O Ubi audierit buccinam dicit vach
Quibus prefatis verbis et id ostenditur quod hoc loco
a domino de equo irrationali intelligi dicitur
Neque enim dicere vach brutum animal
potest sed dum asseritur quod omnino dicere non
potest innuitur quem designat. Equus ergo cum
audit buccinam vach dicit. quia
fortis quisque predicator cum certamen sibi
passionum appropinquare considerat de exer-
citio virtutis exultat. Nec terretur pugne
preludio quia victorie letatur triumpho.
Equus ergo itaque vach dicere predicatorem
sanctum de ventura passione gaudere. Sed si
predicator fortis gloriam passionis appe-
6 tit si discrimen mortis subire pro
domino letus concupiscit quid est quod ipsi fortissimo
predicatorum qui eum robusto pectore vir-
tute traxit in nomine petrus veritas
Io vltio dicit Cum senueris extendes ma-
Tr gaudent et paucimente pa nus tuas et alius te cinget et du-
cet quo tu non vis. Quomodo passionem
gaudet qui cinctus ab alio quo ducitur
ire non vult. Sed si pensamus qualiter
animus appropinquante passione et mor-
tis metu quatitur et tamen de vicino
regni premio letatur / intelligimus quod
gloriosi certaminis proelium nolens nolit
quia et in morte considerat quod tolerans
paueat et in fructu mortis aspi-
cit quod appetens querat. Videamus
paulum quomodo amet quod refugit.
quomodo refugiat quod amat. Ait enim
Phi I Desiderium habens dissolui et esse cum
christo. Et item viuere christus est et mori lu-
I Cor 4 crum. Et tamen dicit. Qui sumus in hoc
tabernaculo ingemiscimus grauati eo

Ro quod nolumus expoliari sed superuestiri
ut absorbeatur quod mortale est a vita
Ecce mori desiderat et tamen carne ex-
poliari formidat. Cur hoc quia etsi
victoria in perpetuum letificat. ipsa
nichilominus ad presens pena perturbat
et quamuis vincat amor sbregnit ad
ris muneris tangit tamen non summo
re animi pulsus doloris. Sic ei vir
fortis cum vicinum iam belli certamine
armis attingit. palpitat et festi-
nat. tremit et feruit / quia pene per
pallorem timet sed per iram vehementer
urgetur. Ita vir sanctus cum passionum tr ingens te hen gaudet
appropinquare se conspicit ex nature sue in-
firmitate concutitur et spei sue soliditate et delo
roboratur et de vicina morte trepi-
dat et tamen quod moriendo verius viuat
exultat. Ad regnum quippe non potest
nisi interposita morte transire. et id-
circo et confidendo quasi ambigit et quasi
ambigendo confidit. et gaudens me-
tuit et metuendo gaudet. quia scit
quod ad brauium quietis non peruenitur
nisi hoc quod interiacet cum labore tran-
scendatur. Sic nos cum morbos cum
morbos ex corpore repellere cupimus
tristes quidem amaram purgationis potionem
sumimus certi autem de subsequenti salu-
te gaudemus. Quia enim peruenire corpus
ad salutem non valet nisi potio libet
etiam quod tedet. Cumque amaritudinem
vite inesse animus conspicit merore
turbatus hilarescit. Dicatur ergo
Ubi audierit buccinam dicit vach
quia predicator fortis contra certaminis
nuncio etsi ut homo ad vim percus-
sionis trepidat per spei tamen certitudinem
ad premium remunerationis exul-
tat. Sed neque ad hoc passionis
bellum ingressus existeret nisi eadem
passionem intenta cogitatione me- La 2
p ditando perueniret. Malum namque
quod consilio peruenitur decertanti quasi
se aduersarius ex ratione subicitur. quia tanto
quisque minus aduersitate vincitur quanto
contra illam presciendo paratus inuenitur.
Sepe enim grauem timoris pondus usu
leuigatur. sepe mors ipsa sic inpre-
meditata perturbat delibatione preuenta
letificat. Unde recte de hoc equo subditur
Procul odoratur bellum. Quasi aperte
dicatur. Idcirco contra libet certamen excu-
pat quia mente certamini ante certamen
parat. Bellum quippe procul odorari est
aduersa quecumque longe adhuc posita
cogitando prenoscere. ne fortasse
valeant improuisa superare. Hoc
bellum procul odorari discipulos

2 cor 13 paulus admonebat cum diceret Vos
metipsos temptate si estis in fide ipsi
vos probate Acsi aperte precipere diceret
persecucionis certamina ad mentem redu-
cite et cordis vestri intima atque occul-
ta pensantes qualis inter supplicia
existere valeat in pace metite Hoc bellum
sancti viri procul dum odoratur qui et in
pace universalis ecclesie positi vel he-
reticorum bella vel imminencia ab infi-
delibus tormenta conspiciunt Quia dum
bonum vivunt sepe mala recipiunt de-
teccionis contumelias equanimiter ferunt
ut si persecucionis occasio suppetat
tanto illos forciores apertis hostibus in-
veniat quanto illos et inter ecclesiam fal-
sorum fratrum iacula non expugnant Illa
quoque ab statu pacis eciam linguarum
vulnera torrent ipsi sibi testibus est quia
tunc manifeste persecucionis gladium
non subsistit Quia ergo vir dei exercitatus
presentibus contumelia et exercitatus contu-
meliis tunc maiora metitur recte de
equo ~~pr~~ dicitur est quia bellum dei pro-
cul odoretur sequitur Exhortacionem ducum
et ululatum exercitus Duces quippe diuise par-
tis sunt erroris auctores De quibus
per prophetam dicitur Effusa est contencio super
principes eorum et seduxerunt eos in
invio et non in via Quia per semet-
ipsam vitas docet Cecus si ceco ducatum
Mt 15 tum prebet ambo in foveam cadunt
Hos autem duces exercitus sequitur priorum sci-
licet turba que iniquis eorum preceptoribus fa-
mulatur Nonnunquam vero quia duces exhor-
tari exercitum vero dicitur ululare Quia vero
hi qui infidelibus hereticis presunt prava
que tenere percipiunt quasi ex racione persua-
dent turba vero eis subdita quia sine iudi-
cio eorum voces sequitur dum per confusionis
insaniam perstrepit bestiali more
ululare perhibetur Lupus quippe iste
ululatus convenit Et quia caterue re-
proborum contra vitam mores que fidelium sola
rapacitate inhiant quasi per ululatum
clamant Cuius ergo dei exhortacionem
ducum et ululatum exercitus procul odo-
ratur dum sanctus quisque predicator longe
ante considerat quod vel auctores errorum
contra electos valeant percipere vel turba
eis subdita quod possit inaniter insa-
nire Hanc exhortacionem ducum odo-
Ro 16 rabatur paulus cum diceret Per dulces
sermones et benedicciones seducunt cor-
da innocencium innocentum Hunc ulula-
tum exercitus odorabatur dicens Intrabunt post
Act 20 discessionem meam lupi graves in vos
Exhortacionem ducum odoratus est petrus
cum eius discipulos admonet

dicens In vobis avaricia fictis verbis 2 pet 2
de vobis negociabuntur Ululatum quoque
exercitus odorabatur cum premitteret Et
multi sequentur eorum luxurias per quos
via veritatis blasphematur Igitur quia sic-
quisque predicator atque in predicacione
aliis persecucionis diu fidei qualis
se possit exhibere narravimus Nunc
sub hac equi specie unusquisque et miles
describatur ut et qui ad predicacionis et
nondum se pervenisse considerat
hac tamen voce dominica si iam bonum vivere
cepit expressum se esse cognoscat ex his
hinc colligat quantum deo notus sit
si ad maiora pervenit que superius
dominus eloquiis nunc in minimis pretermittit
Singula itaque que de equo dicta sunt de ego- Lxx 22 R
repetentes intimemus quomodo miles
dei a primeva conversacione proficiat
quomodo a minimis ad maiora succre-
scat vel quibus gradibus ab infimis ad
superna perveniat Dicitur ergo Numquid pre-
bebis equo fortitudinem aut circumdabis
collo eius hinnitum Unicuique anime cum
misericorditer dominus providet anima fi-
dei fortitudinem prebet De qua petrus
ait Adversarius vester dyabolus tamquam 1 pet 5
leo rugiens circuit querens quem de-
voret cui resistite fortes in fide
Huic autem fortitudini hinnitus adiungitur
dum fit quod scriptum est Corde creditur Ro 10
ad iusticiam ore autem fit confessio ad
salutem Sequitur Numquid suscitabis eum quasi
locustas Unusquisque qui deum sequitur in
ipso suo exordio quasi locusta suscita-
tur Quia et si in quibusdam accionibus
locuste more flexis poplitibus ter-
re inheret in quibusdam tamen expansis
alis sese in aera suspendit Conver-
sacionum quippe inicia bonis mori-
bus malis quoque permixta dum et nova
iam per intencionem agitur et vetus adhuc
vita ex usu retinetur Tanto autem per-
mixtis malis interim leguntur quanto
contra illa totis se viribus sine cessacione pugnans
nunc suos nos iam culpa vendicat
cum ipso usu nostre sollicitudine mens
resultat Hinc itaque nobis incho-
antibus terrena opera officiunt quasi
in nobis diucius demorari prohibentur
Proinde quam in ipso intra conversacionis
inicio infima quedam de nobis pie do-
minus tollat ut nos quoque ad celestia
ex profeccione predicacionis quasi locustas nos
in exordio suscitat quia et in vola-
tum virtutis nos sublevat et non tamen de-
trimentis operibus terre desperat Gloria nari-
um eius terror Pro eo quod non visa res
odore deprehenditur non immerito narium

nomīe spei mē cogitacōes exp̄mu
t² qb; vetur iudiciū· q̄d ē si octīs
adhuc nō cēni⁹ iā tū spando p̄ui
deq̄ cōmbat· q̄ bn̄ viue' incipit
audiēs q̄ p extmū iudiciū iusti
ad regnū vocent² hilarescit· S̄z
q̄r q̄dā mala adhuc ex reliq̄is
s'messe ꝯsidāt· hoc ip̄m iudiciū
d' q⁰ exultare inchoat app̄inq̄re
formidat· Vita q̄ppe suaz bonis
malis q̄r p̄mixta ꝯspicit· ē cogi
tacōes suas spē ē timore aq̄uo⁰
ꝯfudit· Illa tū audit q̄ s't regni
gaudia· mox mēte leta ꝯsolewat
Et rursū cū respicit q̄ s't iehēne
tormēta· mox in mēte formido
p̄bat· Bn̄ g⁰ glā narium ei⁹ terror
d'² q̄r int' spez ē metū posit⁹ du
fitur' iudiciū mēte ꝯspicit· h'
ip̄m timet vnde gl'abat² · Ipa
ea sua glā terror ē· q̄r inchoauit
iā bonis spe de iudicio leto ē ē
necdū firmit' omnib; malis p̄fte
secur⁹ nō ē· S̄z int' h' solicite
ad mēte redit² ē p̄cellas tātē
formidinis remiēs· se q̄z in so
lius t'nq̄lite pac' disponēs to
tis virib; a disticto iudice in
veniri liber cong'· Serule q̄ppe
estimat dimicā' p̄ntiaz formidare·
ac ne cōsp̄ctū p̄ris metuat illa
agit p q̄ue cōst' filiū ꝯgnoscit'
Discit g⁰ iudice tota exptacōn
dilig'e· atq̄z ut ita dixerim ti
mēdo renuit timeri· Onī at
cordib; formido q̄z p carnali acco'
ne ꝯsidāt· ē ideo cū oīa carne
forti edomacōn castigat· Vn̄ ē
p̄gez d'e̅ in ē glā narium ei⁹ terror
Laz 8 ꝯiūgit· ¶ Terra vngula fodit·
Vngula nāq̄z trā fode' ē districta
abstinētia carnē edomare q⁰ at
pl⁹ terro p̄mit² eo d' celesti spe
aīm⁹ secūrius letat² Vn̄ effossa t'
ra apto ꝯnectit² Exultat auda
ct' Era et valent' repm̄it q̄d i'
pug̃t· audact' exultat d' his q̄
in et'na pace desidat· tāto q̄r
mēs meli⁹ ad sup̄na appetēda
ꝯpom't² q̄nto abilliat corp⁹ edo
Job 28 mat² Vn̄ rēe p saloēz d' Dilige'
ex' te agrū tuū ut p⁹ea edifices
Domū tuā· Ille q̄ppe domū mē
tis bn̄ edificat q̄ p'us agrū cor
Vicia p'us p̄gāda sᵗ de mēte q̄ virtutes inserende
pis a spinis vicioz purgat· ne
si desidioz sentes in p̄rimis a
g'ro p'ficiūt· intus tō virtuti fa
brica fame bona cresc'et de
struat² In ip̄o aūt ꝯsq̄z belli

certamīe posit⁹· tāto subtilius
fraudē hostiū ꝯspicit q̄nto ē di
strictius cor⁹ ip̄i q̄i q̄nda hostiū
Tadiutore p̄mit· Vn̄ ē p⁹ ꝯtrōnē
corpis· p⁹ leticia cordis· rēe s'b
iūgit² In occursū armat' p'git·
hostes armati s't iūmdi sp̄us
iūnis cōn nos fraudib⁹ accincti
Q' dū suadē' iniq̄ nob nequit· ea
s'b v'tutū spē iūris obtutib⁹ oppo
nūt· ē q̄i s'bsequnda arma ꝯte
gūt· ne in sua malicia a nobis iu
di videant² Armat' hostib⁹ in
occ'sū p'gim⁹ q̄n eoz insidias
longe p'uemde⁹ Effossa i'² t'ra
armat' hostib⁹ in occursū p'ge'
est· deuicta carnali neq̄cia ꝯ
sp̄ualia vicia c'tamē subire
Illa q̄ adhuc secū cc'rtamen pu
gnat· frust' ꝯt se bella ex se po
sita suscitat· Q' ei semetip̄m car
nalib⁹ ꝯiungat· q̄ue sp̄ualibus
vicijs resultat· a quo d' laboe'
c'tm c'tamis t'nphare appetit
q' adhuc ap⁹ semetip̄m dome
stico libidinis bello succubit
Vel ēte armat' hostib⁹ i' occ'su
p'gim⁹ q̄n p exhortacōnis studi
u eoz insidias ē in alieno corde
p'uenim⁹· Quasi eni ex loco i' q⁰
sumus ad locū aliū obuiaz ho
stib⁹ venim⁹ q̄n n'ra cura ordi
nate p'posita· accessū mūdoz
sp̄uū a p'xim mēte p'hibem⁹
Vn̄ fit plerūq̄z ut hostes tulli
di milite dei iā c't' d' intestino
bello victore t'ste d' semetipo
terribl'r cetent· q̄nto illū cōn se
ē in alieno corde p'uale' fortit'
vident· vt dū illū ad se tue
dū reuocat· aliena corda li
berius q̄ p exhortacōez ei⁹ p'te
gebant² inuadat· Quāz cū su
pare nō posset· salte' tentare
conat². q̄t dū miles dei de
semetipo ꝯtitit² nō ip̄e si is
q̄ue defende' ꝯsueuat p'pina² Elatio tēta ... de ...
S̄z mēs in deū imobilit' fixa
tētacōnm sp̄icl'a despicit· nē
cuiusq̄z terroris iacl'a p'timescat
Sup̄ne eni gr̄e fret⁹ auxilio
sic wlūa infirmitat' sue curat
vt aliena nō deserat· Vn̄ bn̄ de
h' eq⁰ s'biūg'² Contēpnit pauorē
nē cedit gladio· Contēpnit pauo
re· q̄r nullius tētacōis formidie
ad inuensq̄z t're² ut tucatr' nē
cedit gladio q̄r ē si nullū violēta
tētacō p'cutit· a cura tamen

proximum non repellit. Unde et Paulus in
extremis invicte nos gubernationis insi
nuat, et quos ab hoste gladios
susceperat dicit, et quod eisdem gladiis
non cedat ostendit. Omnis enim iam carna
lis operis superata pugna carnalis
temptationis gladium ab hoste susceperat
Ro. 7 qui dicebat: Video aliam legem in membris
meis repugnantem legi mentis mee
et captivum ducentem me in legem
peccati que est in membris meis. Sed eidem
gladio quem in se viderat etiam in aliis
non cedebat, cum perfectos proximis diceret:
Ro. 6 Non regnet peccatum in vestro mortali
corpore ad obediendum desideriis eius.
Col. 3 Et rursum: Mortificate membra vestra
que sunt super terram, fornicationem, immunditiam,
libidinem, concupiscentiam malam. Gravius
illum temptationum gladius feriebat,
2 Cor. 11 de quibus ipse ait: In laboribus plurimis,
in carceribus abundantius, in plagis
supra modum, in mortibus frequenter.
A Iudeis quinquies quadragenas
una minus accepi, ter virgis cesus sum,
semel lapidatus sum, ter naufra
gium feci, nocte et die in profundo
maris fui, et cetera que ipse tolerare
potuit, nos enumerare lassamur. Sed
ut eodem gladio in proximi dilectione
non cedat, post multa ipse subiungat:
Preter illa que extrinsecus sunt, instantia mea
cotidiana, sollicitudo omnium eccle
siarum. Cuius ergo dextera gladio perimitur, nec
tamen percussione eadem a cursu prohibetur,
dum fortis spiritualis certaminis miles
et ipse vulnera ab hoste suscepit, et
tamen ad salutem alios stringit. Sed er
ga tam durum celestis militis pe
[illegible] ctus antiquus hostis quo acutiora
spicula perquirit, quanto se despici ro
[illegible] bustius conspicit. Unde et subditur: Super
ipsum sonabit pharetra, vibrabit
hasta et clipeus. Cum enim videt se
mentis studium contra se et aliis pro
[illegible] desse, multiplicata hac sagitta
temptat confundere. Unde sepe contingit
ut hii qui regentes aliis presunt tem
ptationum certamina fortiora pa
tiantur, quibus corporalium more bel
lorum dum dux ipse ad fugam vertitur,
resistentis exercitus constipata unani
mitas sine labore dissipatur. Hostis
itaque callidus contra celestem mili
tem diversa percussionum bella exqui
rens, modo ex pharetra per insidias
cum sagitta vulnerat, modo ante eius fa
ciem hastam vibrat, quia videlicet vitia
et alia sub virtutum specie contegit, et
alia ut sunt aperta eius oculis

opponit. Ubi enim infirmari dispicit mili
tem, conspicit illic fraudis velamen non
requirit. Ubi autem se forte resistere consi
derat, illic contra vires periculum dum dolos
parat. Illa tamen infirmitatis quiete in car
nis illecebra videt, apte per speciem
corporis quod concupisti valeat eius ob
tutibus obicit. Ubi autem fortasse vali [illegible]
dum contra avaritiam cernit, opportune
eius cogitationibus domesticorum suorum
inopiam suggerit, ut dum mentes ad
provisionis curam quasi pie flectitur,
seducta furtim in rerum ambitu
iniquitatis rapiatur. Cuius ergo dei per insi
dias sagitta impetit, quando ei ho
stis callidus sub virtute vitium abscon
dit. Hasta autem cominus vulnerat, cum
manifesta nequitia etiam scientem temp
tat. Sepe vero certi militi uno eodem
que tempore utrumque ab hoste obicitur, ut
in qualibet una percussione ab hoste
primatur. Dolosus namque adversarius fe
rire simul nititur, et aperte seviens
et insidiis latens, ut dum de occulto
sagitta metuitur, minus ante faciem
hasta timeatur, vel dum ante faciem
haste resistitur, nequaquam de occulto ve
niens sagitta videatur. Sepe enim temptationes
proponit de libidine, et subito furtim
dilectionis cessante elationem suggerit de
servata castitate. Et sunt nonnulli qui dum
multos ex castitatis arce in elationis
foveam cecidisse conspiciunt, vite sue
custodiam negligentes, in immunditiam
libidinis demerguntur. Sunt vero
e diverso nonnulli qui dum libidinis in
dicia fugiunt, pro castitatis cul
mine in elationis voraginem ruunt.
Quam ergo aperte feriens hasta est
culpa de vitio, et quasi ex occulto vulne
rans de pharetra sagitta est culpa de
virtute. Sed eius dextera et ante faciem ha
stam superat, dum libidinem calcat, et
a latere sagittam conspicit, cum in
castitatis indicia se ab elatione
custodit. Unde bene mentem utrumque caventi
per Salomonem dicitur: Dominus erit in latere Prov. 3
tuo et custodiet pedem tuum ne
capiaris. Pes namque in anteriora tendit,
anteriora autem non videt que ea que sunt
a latere conspicit. Rursum quia pedum
custodiam providens anteriora cum
circumspectionem lateris deserit. Dum vero
ante faciem posite virtutis actionem agimus,
quasi quo pes debeat ponere providemus. Sed
dum ex virtute eadem fortune culpa
surgit, quasi dum in anteriora respicitur,
ad sagittam latus nudatur. Sepe enim
dum oriente culpa metuimus virtute

quae agenda sunt declinamus, et qui diu latus conspicitur, nequaquam eminus per se in antiquo quo ponatur. Unde ergo dicitur: Dominus erit in latere tuo et custodiet pedem tuum ne capiaris. Quia miles Dei divinae gratiae clypeo protectus, et quod ex latere perit providere circumspiciendo considerat, et gressum ante faciem fortiter proficiendo non cessat. Cum fraudulentus hostis insidiis quasi per pharetram et hastam nequaquam se praevalere conspicit, clypeum apponit, ut si resistentis pectus feriendo non perforat, saltem quibusdam obiectionibus proficientis iter intercludat. Quasdam namque difficultates ipsis eius conatibus obicit, et cum superare non valet, vel resistit. Sed quid contra tot argumenta bellorum equus Dei agat audiamus: Fervens et fremens sorbet terram, nec reputat tubae sonare clangorem. Contra equum clangor tubae insonat, quando electi mentem in eo quod agit fortiter, e vicino quaedam posita culpa tribulat et temptat. Sed fervens et fremens sorbet terram, quia nimio ardore semetipsum distendit, et quasi in se terrenum rapit, cotidie proficiendo consumit, et clangorem tubae sonare non reputat, quia considerationis forti omne vitium quod de virtutis gloria nascatur solitus declinat. Sonare ei tubae clangorem reputaret, si fortasse propter aliud quod fecerit prius alia agere recta metueret. Quia ergo ad agenda fortia ante sonantia temptamenta non trepidat, in fervore suo positus clangorem tubae minime formidat.

Saepe enim diu prosperari se virtutibus conspicit, ne ipsa illum prosperitas virtutum elevet, pulsari se temptationibus gaudet. Unde apte subiungitur: Ubi audierit buccinam, dicit: Vah. Multos enim perennis suae felicitatis stravit, multos diuturna pax inertes reddidit, eo quod illos inopinatus hostis congressus protulit quos longae quietis usu negligentes invenit. Unde sancti viri cum multa se proficere virtutum prosperitate considerant, quodam dispensationis moderamine esse se etiam temptationibus exultant, quia tanto robustius accepta virtutis gloriam custodiunt, quanto temptationis impulsu concussi infirmitatem suam humiliter cognoscunt. Equus ergo audita buccina vah dicit, quia videlicet praeliator Dei cum vim temptationis imminere conspicit, utiliter sibi ne dispensationis considerans, et ipsa validius adversitate confidit. Cuius adversitatis certamina, ideo illum non superant, quia numquam improvisa temptant. Longe quippe praenotat ex unaquaque re cuius vitii pugna succrescat. Unde et subditur: Procul odoratur bellum. Bellum namque procul odorari est ex transitis praecedentibus quae vitiorum pugnae subsequuntur cognoscere. Dicitur quia enim sicut iam saepe diximus, est odore non visa res cognoscitur, bellum procul odorari est sic flatu narium sic provisione cogitationum nequitias latentes indagare. De quo odoratu recte Dominus in ecclesiae suae laudibus dicit: Nasus tuus sicut turris quae est in Libano. Nos per nasum namque fetores discernimus. Et quid per nasum nisi provida sanctorum discretio designatur? Turribus vero speculatoribus in altum ponitur, ut hostis veniens longius videatur. Recte ergo nasus in Libano ecclesiae turri similis dicitur, quia sanctorum provida discretio dum sollicite circumquaque conspicit, in altum posita prius quam veniat culpam deprehendit. Eam quoque quo vigilanter praenotat, eo fortius declinat. Hinc Abacuc ait: Super custodiam meam stabo. Hinc electis unicuique per Hieremiam admonet dicens: Statue tibi speculas, pone tibi amaritudines. Speculas quippe statuere est ventura vitiorum certamina ex alta consideratione praenoscere. Sibi quoque electi amaritudines ponunt qui in virtutum pace constituti diu mala insidiantia conspiciunt, secura quiete non consentiunt. Primo quippe ne mala quaelibet, secundo vero loco considerant ne bona incaute faciant, et postquam prava subegerit ipsa etiam sibi subiecta recta contendit, ne si dimissa incautius eant in elationis culpam vertantur. Quia enim sicut supra diximus est plerumque ex bonis per negligentiae vitium mala nascuntur, vigilanti studio contemplatur, quo ex doctrina arrogantia, ex iustitia crudelitas, ex pietate remissio, ex zelo ira, ex mansuetudine torpor oriatur. Cumque bona haec agit, quo hinc contra se hostes per haec consurgere valeant conspicit. Nam cum adipiscendis studiis elaborat, mentem sollicite contra temptamenta arrogantiae praeparat. Cum culpas delinquentium ulcisci iuste desiderat, sagacissime devitat ne iustitiae modum crudelitas vindictae transcendat. Cum pietate se frenare nititur, sollerter prospicit ne quod disciplinae solutione vincatur. Cum se recti zeli stimulis excitat, summopere providet ne plus quam necesse est irae se flamma succendat

Cum magne mansuetudinis tranquillitate se
temperat vigilanter observat ne torpo-
re frigescat. Quia ergo spiritualis milit
cogitatione omne vicium prius quam sin-
cipe possit aspiciatur recte de equo dei
dicitur Procul odoratur bellum. Prendit enim
quam turba in cogitatum premuat, si ma-
la ad se ingredi vel pauca permit-
tat. Unde sequitur Exhortacionem ducum et v-
lulatum exercitus. Temptancia quippe vi-
cia que invisibili contra nos prelio regnan-
ti super se superbie militant alia mo-
re ducum preeunt. alia more exercitus
subsecuntur. Neque enim culpe omnibus pari
accessu cor occupant. sed dum maio-
res et pauce neglecta mente preve-
niunt minores et innumere ad illa se
catervatim fundunt. Ipsa namque viciorum
regina superbia dum devictum ple-
ne cor ceperit, mox id septem princi-
palibus viciis quasi quibusdam suis du-
cibus devastandum tradit. Quos
videlicet duces exercitus sequitur. quia ex eis
procul dubio importune viciorum multitudines
oriuntur. Quod melius ostendimus si ipsos
duces atque exercitum specialiter ut pos-
sumus enumerando proferamus. Radix quippe
cuncti mali superbia est. de qua scrip-
tura attestante dicitur Inicium omnis peccati
superbia. Primae autem eius soboles sep-
tem nimirum principalia vicia de hac
virulenta radice proferuntur. scilicet
Inanis gloria. invidia. ira. tristicia.
avaricia. ventris ingluvies. lu-
xuria. Nam quia his septem superbie vi-
ciis nos captos doluit, idcirco re-
demptor noster ad spiritale liberacionis prelium
spiritu septiformis gracie plenus venit.
Sed habent contra nos singula haec exercitum
suum. Nam de inani gloria inobediencia
iactancia ipocrisis contenciones pertina-
cie discordie et novitatum presump-
ciones oriuntur. De invidia odium su-
surracio detractio exultacio in adver-
sis proximi afflictio autem in prosperis
nascitur. De ira rixe tumor mentis
contumelie clamor indignacio blas-
femie. De tristicia malicia rancor
pusillanimitas desperacio torpor circa
precepta vagacio mentis erga il-
licita nascitur. De avaricia pro-
dicio fraus fallacia periuria
inquietudo violencia et contra misericordiam
obduraciones cordis oriuntur. De
ventris ingluvie inepta leticia
scurrilitas inmundicia multiloquium
hebetudo sensus circa intelligenciam
propagatur. De luxuria cecitas mentis
inconsideracio inconstancia precipitacio
amor sui odium dei affectus presentis
seculi horror autem vel desperacio futuri generatur.
Quia ergo septem principalia vicia tantam
de se viciorum multitudinem proferunt cum ad
cor veniunt quasi subsequentis exercitus ca-
tervas trahunt. Ex quibus videlicet vii. quinque spi-
ritualia et duo carnalia sunt. Sed unum-
quodque tanta sibi cognacione iungitur ut
non nisi unum de altero proferatur. Prima
namque superbie soboles inanis est
gloria. que dum oppressam mentem corrumpit
mox invidiam gignit. quia nimirum
dum vani nominis potenciam appetit ne
quis eam adipisci valeat tabescit.
Invidia quoque iram generat. quia quanto
interno livoris vulnere animus sauci-
atur tanto etiam mansuetudinem tranquillitatis
amittitur. et quia quasi dolens membrum
tangitur. idcirco opposite actionis manus
velud gravius pressa sentitur. Ex ira
quoque tristicia oritur quia turbata mens quo
inordinate se concutit eo addicendo
confundit. et cum dulcedinem tranquilli-
tatis amiserit nichil hanc nisi ex
perturbacione subsequens meror pascit.
Tristicia quoque ex avaricia derivatur.
quia dum confusum cor bonum leticie
in semetipso intus amiserit unde
consolari debeat foris querit et tanto
magis exteriora bona adipisci
desiderat. quanto gaudium non habet ad
quod intra semetipsum recurrat. Post haec vero
duo carnalia vicia id est ventris
ingluvies et luxuria supersunt.
Sed cunctis liquet quod de ventris inglu-
vie luxuria nascitur. dum in ipsa di-
stribucione membrorum ventri genitalia
subnixa videantur. Unde dum unum
inordinate reficitur. aliud procul dubio
ad contumelias excitatur. Bene autem du-
ces exhortari dicti sunt exercitus vlu-
lare. quia prima vicia decepte men-
ti quasi sub quadam racione se inserunt. sed
innumera que secuntur dum hanc ad omnem
insaniam pertrahunt quasi bestiali clamore
confundunt. Inanis autem gloria devictum
cor quasi ex racione solet exhortari
cum dicit debes maiora appetere
ut quo potestate valueris multos ex-
cedere eo etiam valeas et pluribus
prodesse. Invidia quoque devictum cor quasi
ex racione solet intelligi exhortari
cum dicit In quo illo vel illo minor es. cur
ergo eis equalis vel superior non es.
quanta vales que ipsi non valent. non
ergo tibi aut superiores esse aut etiam equales
esse debent. Ira etiam devictum cor
quasi ex racione solet exhortari cum dicit
Que erga te aguntur equanimiter

Que sunt vicia carnalia et que spiritualia

ferri no pus hec · ymo pacient
tolerare petim T/ qr ? si no eis cu
mag exaspacoe resistit · con te
deinceps sine mesura cumulet
Tristicia qz deuictu cor qi ex ron
solet exhortari cu dt Qd hes vn
gaudeas cu tata mala d' pxis
portas · ppede cu q° merge omes
intuendi st · q in tato con te gau
tudis felle vtut · Auaricia qz de
victu anj qi ex ron solz exhorta
ri cu dt Valde sin clpa es q grat
henda gcupiscis qr no mltipli
cari appetis s; egestate ptimescis / et
qd male alig retinet ipe melig
expedis Ventris qz ingluuies de
victu cor qi ex ron solet exhor
tari cu dt Ad esu ds oia munda
gdidit · ? q saciari cibo respuit
qd aliud qz gcesso munere gdicit
Luxuria qz deuictu cor qi ex roe
solet exhortari cu dicit Cur te
i volupte tua no dilatas · cu
qd te sequat ignoras acceptu
temp in desidys expende debes
qr qz cito ptranseas nescis Si em
ds misceri in voluptate coitu hoies
nollz · in ipo huiai gens exordio
masculu et femina no fecisset hec
e dum exhortacio q du incau
te ad secretu cordis admittit
familiari9 iniq psuadz / qua
vz exitg vlulas seqt · qr infelix
aia semel pncipalibg vicys ca
pta · du mltiplicat iniqtatibg
in insaniam vertit · ferali iam
imanitate vastat · Sz miles dei qr
solet pinde vicior certamina nitr
bellu pcul odorat · qr mala p
cuncta qd menti psuade valeat
cogitacoe solicita respicit · ex
hortatoz ducu nazis sagacitate
dephendit Et qr loge psciendo
sbsequitur iniqtati gfusioz co
spicit qi vlulatu exitg odora
do ggnoscit Igr qr vt pdicatore
dei vl quelz spualis certamins
milite descptu eq narracon
ggnomg · nuc iter eude i auis
signe videag / vt q p equi dicdi
cig eig fortitu · cuiz p aue di
scg illig gteplacon Ita em de
scripta eq magr audiuig qua
con certa vicior vir sctis p pa
cienz tolat · nuc p auiu spem
ggsta9 gntu p gtemplacoz volat.

Ca 26 1/9 Accipiter by y mdustria n maturale

Seqr Nuqd p sapiaz tua plume
scit accipiter expades alas
suas ad austz Ita p annos

singlos pena vetez noua nascente
picitat ac sin mitissioe plume
scat pene nllg igrat No at hic
id tepg plumie dr d'q° i mdo re
scit · qr tuc adhuc minr pullg
vz · ad austru expande alas no
valet / Sz illa aia pluma desce
bit · q laxata veti pena renoua
Eqd domestic accipitibg q° melig
plumesce debeat munita ? tepe
tia loca requirit · Agrestibg vero
moris e ut flante austro alas
expadat qtg coz mebra ad la
xanda pena vetez veti tepore
gcalescat Cu vo ventg deest
alis con radiu solis expasis atz
pcussis repete s' aura faciut Hic
qz p vim teporis vel veter exili
ut ? noue succrescut Qd e gto
in austro accipitre plumesce
n q vnusqsqz scor tactu flatu
spus sci gcalescit ? vsu vetuste
guisacois abiciens noui hois for
ma sumit Qd paulg admonet Col' 3
d' Expoliates vos vetez homine
cu actibg suis ? induentes nouu
Et rursu Licet is q' foris e ni ho 2 Cor' 4
corrupat · tn is q intg e renouat
de die in diez. Vetusta at pena
pite e inueterata studia dolose
actois amitte / ? noua penaz
sume e mite ac siplicez bne
viuedi sesu tene Pena nam
vetis guisacois grauat · ? pluma
noue guisacois sbleuat · vt ad
volatu tato leuiore quato noui
re reddat Et bn dt Expandit a
las suas ad austru Alas gtpe
mas ad austr expade e p adue
tu spus sci suas gfitedo cogita
coes apire vt ia no libeat defe
dedo nos tege s; accusado pub
licare Tuc gto accipiter plume
scit cu qd austru alas expa
dit / qr tuc vnusqsqz vtutu sepe
nis induit · cu sco spui cogita
coes suas gfitedo sbstinit Et ei
vetera fatedo no detegit · noue
vite opa minie pducit / q' ne
scit luge qd grauat · no valet p
ferre qd sbleuat Ipg nam co
pucois vis toporos cordis a
perit · ? plumas vtutu fundit
Cu qz se studiose mets d' pigra
vetustate redargunt · alacri
nouitate iuuenescit Dica gto
bto iob Nuqd p sapiam tua plu
mescit accipit expades alas
suas ad austru / i nuqd cuiz

electo tu intelligere quod contulisti. ut fla
te sancto spiritu cogitationum alas expan
dat. quibus pondera vetuste conversatio
nis abiciat et virtutum plumas in
usum novi volatus sumat. ut hic
vero colligat quod vigilantieque sensus
in semetipso ex se non habet quia hec
ex se conferre alius nequaquam valet.
Potest etiam per hunc accipitrem renova
ta gentilitas intelligi. Acsi aperte
beato Iob dicatur. Gentilitatem in gentilitate
plumas respice et vetustatis su
perbie pennas amittere. Numquid
ad preceptum tuum elevabitur aquila
et in arduis ponet nidum suum. In scrip
tura sacra vocabulo aquile aliquando ma
ligni spiritus raptores animarum. aliquando
presentis seculi potestates. aliquando vero subtilis
sime sanctorum intelligentie. vel incarna
tus dominus ima celeriter transvolans
et mox summa repetens designatur.
Aquilarum nomine insidiatores spiritus
exprimuntur. Ieremia attestante qui
ait. Velociores fuerunt persecutores
nostri aquilis celi. Persecutores enim
nostri velociores aquilis celi sunt. cum
tanta contra nos maligni homines fa
ciunt. ut ipsas etiam aereas pota
tes in persuasionibus malicie superare vide
antur. Aquile nomine potestates terrena fi
gurantur. Unde per Ezechielem prophetam dicitur.
Aquila grandis magnarum alarum
longo membrorum ductu plena plu
mis et varietate venit ad libanum
et tulit medullam cedri et summitate
frondium eius evulsit. Qua videlicet aqui
la quid aliud quam Nabuchodonosor rex
babilonie figuratur. qui pro immensitate
exercitus magnarum alarum. pro diuturnitate
temporum longe membrorum ductu. pro
multitudine vero divitiarum plena plumis.
pro multiplici terrene glorie compositione plena
varietate describitur. Que venit ad
libanum et tulit medullam cedri
et summitatem frondium eius evulsit.
Quia iudee celsitudinem petens no
bilitatem regni eius quasi medullam
abstulit. et dum tenerrimam regum
prolem a regni sui culmine captivan
do sustulit quasi summitatem frondi
um eius evulsit. Aquile vocabulo subti
lis sanctorum intelligentia vel volatus ascen
sionis dominice exprimitur. Ut idem
propheta dum sub alia specie evangelistas
quatuor se vidisse describeret. in eis
se hominis. leonis. bovis. et aquile fa
cies aspexisse testatur. quartum per illud
animal per aquilam Iohannes signatur. qui vo
lando terram deseruit et per subtilem
intelligentiam interna misteria verbum
videndo penetravit. Cum minime Apoc 4
prophetice sensibus ipse quoque Iohannes in reve
latione sua de semetipso non disso
nat dicens. Animal primum simile leoni. secundum
simile vitulo. tertium animal habens faciem
quasi hominis. quartum animal simile aquile vo
lanti. Et quamvis singula ad unumquemque
quia evangelista recte conveniant. dum a
lius humane nativitatis ordinem. alius
per mediatoris sacrificium mactationem quasi vituli
mortem. alius potestatis fortitudinem quasi
leonis clamore insinuat. alius
nativitatem verbi intuens quasi ortum
solis aquila spectat. Per hec tamen hec
quatuor animalia ipsum simul caput cuius
sunt membra signare. Ipse namque et ho
mo est quia naturam nostram veraciter suscepit. et
vitulus quia pro nobis patienter occubuit.
et leo quia per divinitatis fortitudinem suscep
te mortis vinculum rupit. Ad ex
tremum aquila quia ad celum de quo
venerat rediit. Homo ergo nascendo.
vitulus moriendo. leo resurgendo.
aquila ad celum ascendendo vocatus est.
Sed hoc loco aquile nomine subtilis sanctorum
intelligentia. et sublimis eorum contem
platio figuratur. Cunctarum quippe avium
visum acies aquile superat. ita ut solis
radios fixos eius in se oculos nulla
lucis sue coruscatione reverberans
claudat. Ad preceptum ergo dei elevatur
aquila dum in infimis dimissis obtem
perans in supernis suspenditur fidelium
vita. que et in arduis nidum ponere dicitur.
quia desideria terrena despiciens spe
iam de celestibus nutritur. In arduis
nidum ponit. quia habitationem mentis sue
in abiecta et infima conversatione non
construit. Hinc est quod Cineo bala
am prophetante dicitur. Robustum quidem est Num 24
habitaculum tuum. sed si in petra posueris
nidum tuum. Cineus namque possessor
interpretatur. et quis est qui eterna possidet nisi hi
qui ingenio sapientie se clavis callent.
qui in hoc robustum sibi habitaculum constru
unt. si per humilitatem parvuli apud semet
ipsos facti in christo sublimiter nituntur.
si semetipsos infimos sentiant. et in
excelsa humilitate conditoris redemptoris
fundatam mentis fiduciam ponant. si
ima non appetunt. si omne quod patitur
cordis volatu transcendat. Videamus
aquilam nidum spei in arduis constru
entem. que ait. Nostra conversatio in celis
est. Et rursum. Qui conresuscitavit et
consedere nos fecit in celestibus. In
arduis hic nidum. quia in superioribus fixit
consilium. non vult mentem in ima

deice no wlt p abiector gusatois
huāc i infimis hitare Tunc paulo
fortasse in carce teneba' cu se gse
de xo in celestibg testare' Sz ibi
erat vbi ardenter iā mēte fixeāt
no illuc vbi illū iectio pigra adhe
carō retinebat Hc naqz ee spale
elector solet q sic sciut pnt vite
viaz carpe vt p spei celsitudinē
nouerint se iā ad alta puenisse
qtz cuncta q ptfluūt sb se ee vi
deat atqz ome qd in hc mdo emi
net amore etnitat calcet Hic
e enī q seqnti scdm p pphtā dn̄r
ysa 48 dt Sustollā te sr altitudies tre
Quasi qda naqz infiora tre st dā
na gtiuēe egestates abiecto
q ipi aatores scli du p late vie
B planicie amblant bitādo calcare
Bona tpalia dicunt altitu-dines tre no cessat Altitudies āt tre sūt
luc rer blādimēta sbditor di
uitiar hundātia honor z sblimi
tas digtatū que qsqz adhuc per
ima desidia incedit eo ipa alta
estimat qo mag putat At si sel
cor in celestibg figit' mox qz ab
iecta sint cnt' q alta videbat'
Ha sic q in mōte gscēdit eo pau
lisp cetā sbteriacētia despicit
qo ad altiora aplig gressū tēdit
Ita q in sūmis intetoz fige' intī
dū a iusu ipo nullā pnt vite
glāz dephedit ee sr tre altiues
eleuat' z q pus i imis desidijs
poity sr se credidit pg ascende
do psicies s subeē cognoscit Qe
go illic dns factuz se ee pollice
dicēs Sustollā te sr altiues tre
h apd btm iob solū se facē testa'
posse dicēs Nūq ad pceptū tuū
eleuab' aqla z in ardinb ponet
indiū s' Qsi dicēt vt ad meā
q qd extius pcipio hc intuseqz
gra ocltē largitat inspiro se'
Ma 28 C In petris manet In sacro eloquio
cri singlari nuo petra nomināt'
qb aliq qz xc accip' paulo atte
1 Cor 10 state q ait petra aut erat xc Cū
vo petre plr appllat' mēbra vzt
sci viri q illig robore solidati st
exprimūt' Quos nimiz petrus
1 pet 2 apls lapides vocat d Vos tāqz
lapides viui edificami in domos
spuales Ista itaqz aqla q ad ve
Petre vocat quando inter in scriptura ri solis radios cordis oclos erez
it in petris mane d' qz in dict
antiqz z fortiu patru met sta
coe collocat' Eoru qppe vita qb
in via dei psisse gspicit ad me
moria reducit atqz i celsitudie
illor fortiu studēdo indiu s gstit
sce meditatois Cuqz cor dcā acta
qz tacite cogitat cū pnt vite
glāz in gpatoe etne excellētie
qz sit abiecta gsidat qsi se ee sb
ima tra z in petris resides gbsuat
Pnt etia petre sblimes vtutu ce
lestiu ptates intlligi qb no iaz
qi more arbor huc atqz illuc ve
tg int mutablit inclinat vero qz
petre i ardinb site ab om̄i motu
mutabilitat aliene st z ad soli
ditate fixe celsitudis ipa cūm in
hent etnitate durieāt Vir itaqz
scus cū trena despicit more
se aqle ad altiora suspēdit z
p gteplois spm sbleuatg phe
ne anglor glāz pstola' atqz huc
mdo hospes illa appetēda q aspi
cit iā in sblimibg figit Rcte go
d In petris manet i intētoe cor
dis int illas celestes vtutes re
sidet q p etnitat sue fortitud
tāta iā solidite fixe st ut i nllo
qppe late mutablit varietate
flectāt' Vn z apte se' Et in p
d ruptis silicibg gmorat' atqz inac
cessis rupibg Q ei alij st pru
pti silices n illi fortissimi anlor
chori q qzmg no integ h tn i
ipo statu fixi cadete cū suis
angel dyalo remāserūt Prerū
pti enī st qz ps eor cecidit ps
remāsit Q integ qd stazit per
qualitate meriti h p inui qn
titate prupti hac pruptioz
mediator restitue venit ut re
dēpto huāo gne illa anglica
dāna sarciret z mēsuāz celest
patē locupletius fortasse cumla
ret Pt hac prupcoz d' pre d' Eph 1
Posuit in eo dispesacoz plem
tudis tepor instaurar oia in
xo q in celis z q in tra st In ipo
qppe restaura' ea q in tra sūt
dū petores ad iusticiaz gutu'
In ipo restaurāt' ea q in celo
st dū illuc humliati hoies re
deut vn apostate angli ceci
derūt Q vo ait inaccessis ru
pibg nimirz q prupti silices
ipi st inaccesse rupes Cordi ei
petor homi valde inaccessa est
claritas anglor qz qo ad puls
corpalia cecidit eo ad spualia
spe oclos clausit Sz qb ita per
gteplacoz rapit' ut p dinam
graz sbleuatg intencoz suaz

iam angelorum choris interserat, et fixus in sublimibus ab omni se infima actione suspendat. Non ei sufficiat gloriam angelice claritatis aspicere, nisi eum etiam qui est super angelos valeat videre. Sola namque eius visio mentis nostre refectio est. Unde cum dixisset: In petris habitat aquila, manet et in preruptis silicibus atque inaccessis rupibus commoratur, illico subdidit: Illic contemplatur escam. Ac si diceret: Ex illis choris angelicis tendit oculum mentis ad contemplandam gloriam summe maiestatis, qua non visa adhuc esurit, qua tandem visa satiatur. Scriptum quippe est:
Is 53 Pro eo quod laboravit anima eius videbit et saturabitur. Et rursum:
Mt 5 Beati qui esuriunt et sitiunt iustitiam, quoniam ipsi saturabuntur. Esca vero mentis nostre ipse cibus sit, indicatur apte cum dicitur: Beati mundo corde quoniam ipsi deum videbunt. Et quia interpositione corruptibilis carnis contemplari deum sicuti est videre non possumus, recte subiungitur:
Jo 29 Et oculi eius de longe prospiciunt. Quantumlibet in hac vita positus quisque profecerit, necdum deum per speciem sed per enigmata et speculum videt. E vicino autem cum respicimus verius cernimus. Cum vero longius aciem tendimus, sub ipso visu caligamus. Cum ergo sancti viri in alta contemplatione se erigunt, et tamen deum sicut est videre non possunt, bene de hac aquila dicitur: Oculi eius de longe prospiciunt. Ac si diceret: Intentionis aciem fortiter tendunt, sed necdum propinquum conspiciunt, cum eius claritatis magne penetrare vim nequaquam possunt. A luce enim incorruptibili caligo nos nostre corruptionis obscurat. Cumque videri aliquatenus potest, et tamen videri lux ipsa sicut est non potest, quam longe sit indicat. Quam si mens utcumque non cerneret, nec quia longe esset videret. Sed aut perfecte iam cerneret, per contemplationem hanc quippe per caliginem non videret. Igitur quia nec omnino cernitur, recte dictum est quam longe deus videatur. Libet vitam hominis ad medium
Is 33 deducere, atque hanc et illam que uno spiritu proferatur indicare. Qui cum active vite virtutes exprimeret, dicit: Qui ambulat in iustitiis et loquitur veritatem, qui proicit avaritiam et calumniam, et excutit manus suas ab omni munere, qui obdurat aures suas ne audiat sanguinem, et claudit oculos suos ne videat malum. Illico quod ab eius vite active operibus ad contemplationis culmina conscendat adiunxit dicens: Iste in excelsis habitabit, et munimenta saxorum sublimitas eius. Panis ei datus est, aque eius fideles sunt.

Regem in decore suo videbunt oculi eius, cernent terram de longe. In excelsis namque habitare est cor in celestibus ponere. Et munimenta saxorum sublimitas nostra est cum fortium patrum precepta et exempla respicimus, atque ab infima cogitatione separamur. Munimentum saxorum sublimitas nostra est cum mentes nostras choris castris que celestibus iungimus, et insidiantes malignos spiritus in arce cordis quasi subter positos expugnamus. Tunc nobis etiam panis datur, quia in supernis erecta intentio eternitatis contemplatione reficitur. Aque ei nostre fideles sunt, quia doctrina dei quod hic per spem promittit, hoc illic in munere exhibet. Sapientia namque huius mundi infidelis est, quia mansiva postmodum non est. Aque nostre fideles sunt, quia verba vite que ante mortem insinuant, haec etiam post mortem demonstrant. Regem in decore suo oculi nostri conspiciunt, quia redemptor noster in iudicio et a reprobis homo videbitur, et ad divinitatis eius celsitudinem soli qui electi sunt elevantur. Cui enim quandam feditate regis videre est, sola servilem formam in qua ab iniquis despectus est cernere. Sed ab electis in decore suo rex cernitur, quia velut semetipsos rapti in ipso deitatis fulgore oculos cordis figunt. Quam quidem in hac vita sunt, quia illa mentium patriam sicut est videre non possunt, recte adiungitur: Cernent terram de longe. Quod ergo hic ait: Elevabitur aquila et in arduis ponit nidum suum, hoc illic dicitur: In excelsis habitabit. Quod hic dicitur: In petris manet et in preruptis silicibus commoratur, hoc illic subicitur: Munimenta saxorum sublimitas eius. Quod rursus hic subinfertur: Inde contemplatur escam, hoc illic quasi subditur: Panis ei datus est, aque eius fideles sunt, Regem in decore suo videbunt oculi eius. Et quod hic subiungitur: Oculi eius de longe prospiciunt, hoc illic apte subicitur: Cernent terram de longe. Consideremus quia sublimis aquila fuit paulus qui usque ad tertium 2 Cor 12
celum volavit, sed tamen in hac vita positus est longinquo deum adhuc prospicit, qui ait: Videmus nunc per speculum 1 Cor 13
et in enigmate, tunc autem facie ad faciem. Et rursus: Ego me non Phil 3
arbitror comprehendisse. Sed contuitus etiam valde minus quam sunt ipsa conspiciat, cum minus ea se perfecte cognoscere non posse cognoscat, infirmis tamen auditoribus ea ipsa in fide predicando non potest quod videre saltem per speculum et

p imagine pt d' semetipo tanqz
2 Cor 12 d' alio loq' d Audiuit archana vba
q no licet hoi loq' Intna go qzius
minia & exnia videant'. fortibg tn
pdicatoribz summa st, infimis vero
auditoribz incapiciblia st bn et
pdicatores scti cu auditores st di
mitat' vbu cape no posse gspicient.
ad sola incarnacois dnice vba de
scedit bn bn hic du sblenata in
ardu aqla loqe vide d' ilico sb
La 30 Fingit Pulli eius lambet sanguinez
Acsi apte dicet ipa qd dimitas
gteplacoe pascit' s cu auditores
eius dimitat' pcipe archana neq
qz put gspto crucifixi demu cruore
saciant' Sanguine namqz labe e
passionis dnice infirma ven'ari
hinc e q isde paulus q' sic ia pau
lo an dixit ad tcium secreta celi re
lauat discipulis dicebat Non em
1 Cor 2 indicaui me scire aliqd nisi xpm ihm
& hunc crucifixu Acsi apte h aqla
dicet Ego qd' esca mea dimitas
eius pdicaz d' loge pspicio. s vobis
adhuc puulis incarnacois eius
tm labendu sanguine trado Illa
q p pdicacoz sua tacita dimitis
celsitudie infimos auditores
d solo cruore crucis edoceret e
docet qd aliud qz sagne pullis
pbet Alia vo vmqz sti pdica
toris aia corrupcoe carnis ex
uta ad eu mox dicat' q' pro
nob sponte sua i morte cecidit
& d' morte surrexit. apte d hac
Cadauer quid aqla subd' Vbicuqz cadauer
B fuit stati adest. Cadauer qppe
a casu d'r & no imito corpus dnm
ppt casu mortis cadauer d' Ad
aut h d' hac aqla d' vbicuqz
cadauer fuit stati adest. hec d' egre
dientibz aiabz alr alibz vitas fiei
Aptare spondet q vbicuqz fuerit corpus
illuc gregabunt' & aqle Acsi apte
dicat Ca celesti sedi incarnatus
redeptor ur psideo. electoz qz aias
du a carne solueo ad celestia suble
uabo ecz hec qd d' hac d' vbicuqz
cadauer fuit stati adest. intlligi
& aliter pt Ois em q in pcti morte
ceciderit no inconueniet potit
cadauer vocari. qi exanimis ia
cet q' iusticie viuificatis spm non
ht. Aia vo scius gscqz pdicator vbi
peccatores ee gsidat illuc anxie
puolat ut in pcti morte iacetibg
lucem viuificacois ondat bn de
hac aqla d' vbicuqz cadauer fuit

statim adest. i. illuc tendit vbi vti
litate pdicacois pspicit ut ex eo
qi ia spualr viuit alijs i morte ia
cetibg psit qs corripiedo qi edit
s ab inicste ad inocencia permutado
in sua mebra qi edendo gitit Ecce
ipe que ad testioiu ia sepe dedu
xius paulus. cu nunc iudeaz nunc
corinthu nunc Ephesu nunc ro
ma nunc hispaniaqz peteret ut in
pcti morte iacetibg etne vite
graz nuciaret qd se aliud qz aqla ee
insinuabat q velocit' oia circuiolas
vbicuqz iacens cadauer qrebat
ut diu vsitate dei lucris pctori
bg faceret. qi esca sua in cadaue
repperiret Esca qppe iustoz e quer
sio pctoz d' q d' Opamini no cibu Jo 6
q' perit. s q pmanet i vita etna
Audit itaqz tot vtutibg scoz btus
iob obstupuisse intlligi'. ac sb
admiracoe terrore siluisse Na seq'
Adiecit dns & locutus e ad iob Nunqd
q gtendit cu do ta facile gqescit
Vtiqz q' arguit deu dz & rnde illi
Vir scius tanta hac distictoe fla
gelli no estimauit s augeri intra
s intra resecari Que cu nulla in
se cognouit. pcussu iniuste se cre
didit Et pcutiente prius arguere
e d' pcussioe murmurare Conside
rans at dns q ea q ptulit no ex
tuiore s'bie s ex qualite college
rat vite pie illu increpat d' Nunqd
q' gtendit cu do ta facile gqescit
Vtiqz q arguit deu dz rnde illi
Acsi aptius dicat Q tanta d' tua
accoe locutus es. cur audita scoz
vita siluisti Ille em fuit arguere
d' pcussioe mea. an fuit iusta du
bitare Et bo qd' tua vacat ptulisti.
s h quo tendent flagella nescisti qr
& si no hebas ia qd corrigas. habes
tn adhuc quo crescas In qnta vero
vtutu arce qz plurimos sblenez me
ecce narracie cognouisti Ipe gsidabas
tua. s alioz celsitudinez nesciebas
Audis ergo alienis vtutibg si qd va
les rnde d' tuis Acumus at q cord
sui ocli p elacois sue tenebras
extinguit q' eu' rca agit gsidare
meliorum inita negligit At con Considerac' [illegible] humilitate
mago humilitat' rgdio sua opa
illustrat. q alioz bo ptulit pensat
qr du ea q ipe fecit cta foris & ab
hijs cospicit. eu q' d' singlaritate itus
erupe nitit' s'bie tuiore pmit
Hinc e q voce dei qd helia solu 3 Reg 19
se estimate d' Reliqui m vij milia

virorum qui non curvaverunt genua ante baal. Ut dum non solum se remansisse cognosceret, elationis gloriam que ei de singularitate surgere poterat evitare potuisset. Virtutibus itaque Iob multum prius se egisse reprehendit, sed de aliorum etiam bene gestis docetur, ut dum se equales et aliorum habere considerat, ei quod singularitatis summum est se humiliter subdat. Liber tricesimus secundus

Sancti viri quo apud deum altius virtutum dignitate proficiunt, eo subtilius indignos se esse deprehendunt, quia dum proximi luci fiunt, quicquid in seipsis latebat inveniunt, et tanto magis sibi foris deformes apparent, quanto minus pulchrum est quod intus videt. Unusquisque enim dum tactu veri luminis illustratur, sibi ostenditur, et unde agnoscit quid est iustitia, inde eruditur ut videat quid est culpa. Hinc est quod sepe mens nostra quanto magis frigida in conversatione humane actionis torpescat, tanto minus in quibusdam delinquit et nesciat, quantumlibet peccata quedam que committit nulla perpendat. Cum tamen ad petenda orationis sublimia compunctione se erigat, ipso suo ordine compunctionis excitata ad circumspiciendum se post fletum vigilantior redditur. Nam cum neglecta se deserit et noxio torpore torpescit, vel otiosa verba vel inutiles cogitationes minus esse omnino reatus credit. At si igne compunctionis inalescens a torpore suo tacta subito a flatu contemplationis evigilet, ilico que levia paulo ante crediderat, mox ut gravia et mortifera perhorrescit. Cuncta ei vel in minimis noxia que agit, cuncta refugit, quia videlicet per contemplationem spiritus quendam introire ad se iam nulla in anima permittit. Ex eo enim quod intus conspicit quam sint horrenda hec que exterius perstrepunt sentit. Et quanto amplius sublevata proficit, tanto magis refugit infima in quibus prostrata deficit. Nichil quippe eam nisi id quod intus videat pascit, atque eo gravius tolerat quicquid se extrinsecus ingerit, quo id non est quod intrinsecus videt. Sed ex hiis interioribus que raptim videre potuit, ad exteriora que tolerat iudicandi regulam sumit. Supra se enim rapitur dum sublimia contemplatur, et semetipsam iam liberius excedendo conspiciens, quicquid ei ex seipsa remanet subtilius comprehendit. Ex qua re miro modo agitur ut sic superius dignior est. Unde dignior efficitur, inde semet indigna videatur, et tunc a rectitudine longe se esse sentiat cum appropinquat. Unde Salomon

ait: Cuncta temptavi in sapientia, et dixi: Sapiens efficiar; et ipsa longius recessit a me. Eccl 1
Quesita enim sapientia longe recedere dicitur, quia appropinquanti altior videtur. Ca. 2.
Qui vero hanc neglegunt, tanto se ei propinquos estimant, quanto eius rectitudinis regulam ignorant, quia sicut in tenebris mire claritatis lucem nesciunt, quam numquam viderunt. Cumque in forma eius pulchritudinis non tendunt, in semetipsis libenter cottidie deformes sunt. Illa quisquis eius radiis tangitur, sua illi manifestius tortitudo monstratur; et eo verius invenit quantum flectatur in vicio, quo sagacius summa considerans conspicit quantum distat a recto. Unde beatus Iob humanum genus virtutibus transiens, amicos loquendo superavit, sed loquente deo sollempnius eruditus semetipsum cognoscendo reticuit. Illos namque iuste loquendo subdidit, sed ad verba locutionis intime reum se iuste cognovit. Ego cur flagellatus sit nescit, sed tamen cur flagella veneratus non sit silendo redarguit. Divina enim iudicia cum nesciuntur, non audaci sermone discutienda sunt, sed formidoloso silentio veneranda. Certa cum talis rerum conditor in flagello non aperit, eo instans meditatur quo se eas facere quantumlibet iustus est demiratur. Unde ergo sanctus prius de locutione, post de silentio reprehensus, quid de semetipso sentiat innotescit. Ait enim: Qui leviter locutus sum, respondere quid possum? Ac si dicat: Sermonem meum defendere, si hunc rationis pondere protulisse. At postquam lingua levitate usa convincitur, quid restat nisi ut conticendo refrenetur. Sequitur: Manum meam ponam super os meum. Usu sacri eloquii in manu opera, in ore locutio solet intelligi. Manum ergo super os ponere est virtute boni operis culpas tegere incaute locutionis. Quia vero inveniri potest quilibet perfectus sit, de otioso tamen sermone non perveret,
3 Iacobo attestante qui ait: Nolite plures magistri fieri; in multis enim offendimus omnes. Et rursum: Linguam nullus hominum domare potest. Cuius culpas redarguens per semetipsam veritas dicit: Dico autem vobis quoniam omne verbum otiosum quod locuti fuerint homines reddent rationem deo in die iudicii. Sed sancti viri ante dei oculos student pondere bonorum operum premere immoderata verborum. Unde in sacro eloquio magis super os ponit dum in electis eius cottidie otiose locutionis vitium

bone accoinis vtute opitur. Occultu
naqz e bti quoz remisse st inigtes
et qz tecta st pcta. Sz rursu cu scp
tu dicat nuda et apta st oclis eig.
quo tegi pnt q eig oclis cu nuda
st oia absondi neqqz pnt. Sz qz
hec qd tegi9 inferi9 poni9. atqz hec
qd tegi9 ipi9 rimi supduci9. vt
qd e subter tega9. Tege pcta dici
mr q qi subter poni9 du abdita9
eis qz aliud supduci9 du accois
bone opa qd hec pg eligi9 ut pfe
ra9. Q' go pora mala deserit et
postea bona facit. p hec qd addt
transacta nequia tegit. cui bonu o
pis inita supducit. Btus ig' iob
sce ecclie typu tenes et in vbis
sua allegans mea designs dicat
ex se dicat ex nob. Manu mea
pona sup os meu. A' hec qd dist
cto iudici de smoe meo i me
displicuisse gsido an eig oclos
sb zci opis velamie abscondo. Se2

Vnu locuta su qd vtina no dixis
se; et alter q9 vlt no adda. Di
transacta bti iob vba discutig nl
cu dixisse neqt' repig. Di vo dca
eig q cu vitate ac libtate plata
st i qdo supbie viciu flectig dno
ica no solu no erut qz inita sut.
Sz qz loq' vrm e hoib; occultu se
su vbis apire. Loq' vo vrm e ad
diunas aures motu inet' etia
expssione accois ondere. Btus iob
ad libra sbtilissimi examis se
pensas locucoe sua sedo se deli
q'sse gfitet'. Vnu go loq' illicite e
res flagello dignas age. aliud
loq' e de flagello eo' murmurare.
Q'go an increpacoz dnica in oi
ope hoib; plato fuit. ipa in altu
incrpacoe pficies et mi9 se rectu p
uis in ope et mi9 pacietez pg in v
be agnouit. Vnu semetipm redar
guit d. Vnu locutg su qd vtina
no dixisse et alter q9 vlt no adda
Acsi dicat. Rectu qd me int' hoies
credidi. sz te loqnte et an flagella
pniu et pg flagella rigidu inueni
Vbis vlt vnu no adda. qz iam
qnto te sbtiliu9 loqnte intelligo
tato meipm humili9 investigo. Et
qz btus iob sce ecclie typu tenet
pnt, elcis oibg h vba eig gruere
q9 gsiderates domu i vno et alio de
liqsse se sentiunt. qz intelligut se
vel in cogitatoe et ope. vel in dei
ac pximi neglecta dilcoe peccas
se: q9 se pmittut vlt nil adde

qz p gusioib gruaz curat penitedo cot
tidie etia transacta pgare. P hec tn
q btus iob de duobg se penitedo re
darguit. liqdo ondit q pctor oibz
pma duplici gemitu hre dz. In
mir qz et pnu agit qd no debuit.
et bonu qd optuit no fecit. Hic est
em q p moysen d' eo q iuramtu
ptulit vt vl male qd vl bn faceret.
atqz hoipm oblyuioe trascendit d'
Offerat agna d' gregibg siue capra
orabit qz p eo sacerdos et p pcto eig
Sin at no potit offrre pecg offe
rat duos turtures vl duos pullos
columbaz. vnu p pcto et alteru i ho
locaustu. Iuramentu naqz pfre
e voto nos diuie sumitti allega
re. et cu bona opa pmitti9 bne
nos facere sponde9. Cu vo absti
netiaz inicatu qz terrmis nre vo
nemg male ad pnis nos nobis
face inua9. Sz qz nllg in hac vita
pfectus e. vt qualz do deuotg sit
int' ipa qntilulucuqz pia vota no
peccet. P pcto agna d' gregibg offri
siue capra pcipit'. Qd at p agna
n' actiue vite inocetia. qd p ca
pra q in sumis sepe eximis qz i
pibg pendes pascit' n' vita gte
platia signat'. Q'go q spirit se
pmissa ac pposita no impleisse ad
sacrificiu dei sese studiosius dz
vl inocetia boni opis vl i subli
im pastu gteploois attingere. Et
bn agna d' gregibg. capra vo offri
d' gregibg qsi no iube'. qz actiua
vita multoz e gteplatiua vo pau
coru. et cu h agi9 q multos agere
et egisse gspici9 qsi agna d' gregibg
dami9. Sz cu offerent vtq ad agna
capra qz no sufficit in remediu
penitetis adiugr'. vt duo columbaz
pulli vl' duo turtures offerat'. Scim9 qz
columbaz pulli vl' turtures p cantu
gemitg hent. Qd go p duos colu
baru pullos vl' duos turtures nisi
dupx pme nre gemitg designat'.
vt cu ad offendia bo opa no ass
gimg nosmetipos dupr defleag.
qz et reca no fecig et pua opati su
mg. Vn et turt' vn9 p pcto. alter
vo in holocaustu offri iube'. Ho
locaustu naqz totu incesu dr.
Vnu go turture p pcto offri9 cu
p clpa gemitu. D'alto vo holo
caustu facig. cu p eo q bo negle
xig nosmetipos funditg succede
tes igne doloris arde9. Qua igr
dupx in pma gemitg debet

Gemitus peccatoris duplex

levitici

Agna quando offerebatur

duo columbarum pulli vel turtures pro cantu gemitus signant

btus iob diuine vocis increpacione psi-
ciens atqz in sua reprehensione succre-
scens dixisse se vnu et alteru penitens
fatetur. Acsi aperte dicat Et erga bona p
negligenciam torpui et ad mala per
audaciam prorupi. Respondens autem dns iob
de turbine dixit Accinge sicut vir
lumbos tuos Interrogabo te et indica
m. Quid sit dnm de turbine respondere qd
btm iob lumbos accingere qd interroga
re dei qd hominis indicare primo iam
sermone dm tractatum est Qua quo lectoris
tedio parcimus cursus summopere ne
dicta replicemus. Sequitur Nunquid irritum facies
es iudicium meum et condempnabis me
ut tu iustificeris Quisquis contra flagel
la dni semetipsum defendere nititur
flagellantis iudicium euacuare conatur
Nam cum culpa sua feriri se denegat
qd aliud quam iniusticie ferientem accusat
btm itaqz iob non ideo flagella
celestia percusserunt ut in eo culpas
extinguerent sed pocius ut merita au-
gerent. quia que in tranquillitatis tempore in tanta
securitate claruerat: eo ex percussione
patesceret quam in eo vtiqz pacie latebat
Qui quod culpa sua inter flagella non
inueniebat. ne tamen flagella eadem sibi
esse tanta augendi meriti deprehenderet
iniuste se feriri credidit. cum quod
in se debuisse corrigi non inuenit
Sed ne ipsa innocentia in tumore elacio-
nis inflet. diuina voce corripitur. et
mens eius ab integritate libera sed vberibus
pressa ad iudicia occulta reuocatur. vt
sententia summa et si non est cognita non tamen cre
datur iniusta. sed eo saltem iustum cre
dat omne per quod patitur. quo minime
constat quia deo auctore patiatur. Mag-
na enim satisfactio percussionis est volun-
tas iusta conditoris. quam cum facere in-
iustum nil solet. iusta agnoscitur etiam
si latet. Nam cum pro iniusticie peccato per-
cutimur. si in percussione nostra diuine
voluntati coniungimur. mox a nostra
iniusticia ipsa coniunccione liberamur. Qui-
bus ei percussionem tolerat sed adhuc per-
cussionis causas ignorat. si in-
iustum credens hominem contra se iudi-
cium conpleri. eo ipso ab iusticia
sua correctus est. quo se percussum in-
iuste conqueritur. In vindicta ei sua deo
se sociantibus sese contra se erigit. et
magis etiam iusticia quam voluntati iudi-
cis concordat in pena enim displicui
it in culpa vincitur. sciens quia in nulla
deo culpa displicuit. quia cum difficul-
tate ei inter supplicia concordabat.
Neqz enim credidit quod flagella que

solet vicia extinguere. in illo sola
merita augerent. Vnde nunc iuste cor-
ripitur. ut occultis iudiciis nesciens
subdatur. ei quia dicitur Nunquid irritum facies
iudicium meum. et condempnabis me ut tu
iustificeris Acsi aperte dicatur Tua
quod bona facta consideras sed mea occulta
iudicia ignoras. Si quo ex tuis me-
ritis contra mea flagella disputas
quid aliud quam me de iniusticia condempnate te
iustificando festinas. Sequitur Si habes
brachium sicut deus et si voce simili tonas
Quia humanum genus iob mitis tristes
debat cum prius conditor et eruditor ad
consideranda siliciis sue magnitudinis prouo
cabat. vt cognita tanta dissimilitudine
in humilitate se premat. Sed cum in deo
vox et brachium dicitur. caueadum summopere
est ne quid in eum corporeum suspicetur. In
antiquo mortificatur. Namqz hesim eadem
est eumque incircumscripte implet et se
conplectitur. omnia inter corporea liniamen-
ta concludere. Sed operibus deus ad sua nos
trahens. usqz ad nostra se humiliat. atqz
vt alta infirmitatis humilibus descendit.
quibus paruulorum atqz rebus contritis emu
tritus ad querenda exurgat incog-
nita. et ab eo quod longe sic capimus est que-
dam nostre se audiens qui quibusdam
ad illum passibus moueantur Vnde fit
vt per scripturas sua alia a corporibus
hominum. alia a membris. alia vero ab animalibus,
animabus. alia vero ab insensatis rebus
quasdam longe dissimiles in se similitudines
trahat Plerumqz enim a corporibus hominum
in se similitudines trahit. sicut de eo propheta ad
israelitas dicit Qui tetigit vos tangit Zach 2
pupillam oculi mei Et sic de eo cur-
su sperantium hominum per prophetam dicitur In
scapulis suis obumbrabit te Con-
stat nimirum quod in natura sua nec oculum
deus nec scapulas habeat Sed quia nos per
oculum cernimus in scapulis vero onera
sustinemus deus quod omnia videat,
oculum habere perhibetur Qui nos vero tolerat
atqz eo modo quo tolerat seruat.
Obumbrare nos in scapulis dicitur. Ait
enim In scapulis suis obumbrabit
te Acsi dicatur peccatori homini et post peccatum
veniam deprecanti Ea pietate te
dominus protegit qua te pietate tolerat
Obumbrat enim in scapulis suis
quia dum portat defendit Aliquando
vero a membris in se similitudines trahit sicut
per prophetam ad israel dicit Recordatus Je. 2.
sum tui miserans adolescentie tue
Et rursum per sponse conparacionem loquens
Et si illa oblita fuerit ego non ob- ys xlix
liuiscar tui Quibus ei nesciat quia di

memoria nec obliuione rumpitur. nec recordacionis sarcitur. sed dum aliqua deserens preterquam mittit more mentium obliuisci dicitur. Et cum pro logico tempore que voluit visitat more mutabilitatis consuetudine recordatus vocatur. Quo enim pacto dimittit eos quorum oblivio dissipat. cum ipsa que laudabilis memoria essentia concordat. Nulla namque ei presentia quasi absentia recordatur. Quo ergo deus presentiorum reminiscitur cum ipsa que in semetipsis presentem eius nutum semper presentia assistunt. Aut quo absentium recordatur dum deus quod est per hoc illi presto est quod in ipso est. Qui si ei presto non esset omnino non esset. Nam non existentia videndo creat. existentia videndo continet. Cui igitur creator non videt essentia subsistendi caret. Aliter ab avibus in illud similitudo trahitur. sicut per moysen dicitur. Expandit alas suas et assumpsit eos. Et sic propheta ait. Sub umbra alarum tuarum protege me. Quia et nos parvulos dum protegit nutrit. et non grauia atque onerosa sed leuia et blanda protectione nos refouet. dum suas in nos minas exercit. qui more auium super nos alas tendit. Aliquando insensatis rebus propter infirmitatem nostram alta condescensione se comparat. sic propheta dicit. Ecce ego stridebo super sicut stridet plaustrum onustum feno. Quia enim fenum est vita carnalium. sic scriptum est. Omnis caro fenum. In eo quod dominus vitam carnalium patitur. more plaustri fenum se portare testatur. Enim sub feni onere stridere est pondera et iniquitates peccantium cum querela tolerare. Cum ergo longe dissimiles in se similitudines trahat solerter intuendum est quod quedam talia aliquando dicantur in deo propter effectum operis aliter ad indicanda eius substantiam maiestatis. Nam cum in deo oculi scriptura vel pedes nominantur effectus quidam operationis ostenditur. Cum vero manus brachium dextera vel vox in deo dicitur per hec vocabula consubstantialis eius filius demonstratur. Ipse quippe est manus et dextera de cuius ascensione per moysen pater loquitur dicens. Ita tollam in celum manum meam et iurabo per dexteram meam. et ipse brachium de quo propheta ait. Et brachium domini cui reuelatum est. Ipse vox quia eum pater gignendo dixit de quo scriptum est. In principio erat verbum. per quod verbum fecisse omnia pater dauid asserit dicens. Dixit et facta sunt. Deo ergo brachium habere est operantem filium gignere. voce tonare est consubstantialem

Pro dei filium mode terribiliter demonstrare
Beato ergo iob dum dominus dicit. Si habes brachium sicut deus. et si simili voce tonas. Cap 40
intra dispensatione pietatis eum dum increpat exaltat quia cum que sua comparatione superat. superiorem cunctis demonstrat. Quem in hac provocatione subiungit. Circumda tibi decorem et in sublime erigere et esto gloriosus et speciosis induere vestibus. Subaudis ut ego. Ipse enim semper circumdat decorem de quo scriptum est. Dominus regnauit decorem induit. Ipse apud nos in sublimi erigitur cum nostris mentibus in sua natura impenetrabilis esse demonstratur. Ipse vero gloriosus est quia dum se ipso perfruitur accidentis laudis indigens non est. Ipse speciosis induitur vestibus quia sanctorum angelorum choros quos condidit in vsum sui decoris assumpsit. et verecunda veste gloriosam sibi ecclesiam exhibens non habentem maculam vel rugam. Unde ei per prophetam dicitur. Confessionem et decorem induisti amictus lumine sicut vestimento. Hic quippe confessionem induit illic decorem quia quos hic per penitentiam confitentes fecerit illic fulgentes per decorem iustitie ostendit. Lumine ergo sic vestimento amictus dicitur quia sanctis omnibus quibus dictum est. Vos estis lux mundi (Mt 5) et in illa eterna gloria vestietur. Unde et per petrum dicitur. Quia transfiguratus in monte (Mt 17) domino vestimenta eius facta sunt candida sicut nix. In qua transfiguratione quid aliud quam resurrectionis vltime gloria nunciatur. In monte ei vestimenta eius sic nix facta sunt quia in superne claritatis culmine sancti omnes ei luce iustitie fulgentes adherebunt. Et quia speciosarum vestium nomine iustos quos attingat insinuat. iniustos etiam quos a se disiungat ostendit. Dispergere superbos in furore tuo. Subaudis ut ego. qui eos et tranquillitate tempore vinctos continue tolero. et districte quamque veniens in mea eos furore dispergo. Ubi mirum hoc solerter intuendum est quod quorundam perfidie error admittitur. si fortasse quis estimet quod in illa diuinitatis substantia furor et tranquillitas varietur. Creator namque omnium eo summe immortalis est quo cunctis more mutabilis non est. Unde de illo per iacobum dicitur. Apud quem non est transmutatio nec vicissitudinis obumbratio. Hinc rursus scriptum est. Tu autem domine cum tranquillitate iudicas. Hinc per prophetam ait. Deserta facta est terra a facie ire columbe a facie furoris domini. Quod ei ira columbe perdurat. hoc

furore dni stringit. Columba namqz
valde simplex est animal. et qz in deum nra
furoris inquietas serpit. furore dni
ira columbe nominat. Ut enim diuine
districtionis ira imperturbabile diuinae et.
et ira dixit et columbe. Acsi aptius d.
districtum iudicium incommutabilis exercet
pmanens p mansuetudinem punit. Unde
et in extremo iudicio et in semetipso
incommutabilis pmanens nulla vicissi
tudine ac mutabilitate variatur. Sz tn
electis et reprobis nequaqz sb specie eiusd
incommutabilitatis ondit. qz et tranquillus
iustis et iratus apparebit iniustis. Teste
ei gratia inter semetipsos deferunt
Unde eoz mentes eq unius respiciunt
sz non equaliter modificantur. qz et iustis
eum benignum ondit. Ancta iusticia
et illis terribilem culpa. Cuius pauorem
quis explicet cum contingat inserere et
inter se culpas tenere. et ante se iudicem
iustum videre. Hoc nimirum cotidie in
vsu vite pntis agitur. Ut de qualitate
venturi iudicii mortalium corda do
ceantur. Ita cum ad iudicium pergunt
aliquis de innocentie conscius et alius
culpe ante prelata sinaz adhuc ta
cente iudice utrique conspiciunt. et
tn culpe debitor contra se ira hic
ipsum iudicem silentium suspicatur. Quia
ira de non denunciat prolacio iudicis
sz recordacio puniat. Qua et si adhuc
reum foras sententia non clamat. intus
iam grauiter conscientia accusat. At contra
iusticie animus decernit vultum conspi
cit sz intus de testimonio bone recor
dacionis hilarescit. et quod apud se quod
metuat non habet. eo omne quod erga se
metipsum est blandum videt. Hic itaqz
loco furor dni dicitur non perturbato di
uine substancie. sz super peccatores in male sibi
conscios examinacio iuste vindicte. Quia
inter eos eum tranquillum in iudicio videat
qz tn ferientes se ab inicio non dubi
tat cum in suis moribus perturbati
Ps A reperiuntur. Sequitur. Et respiciens omnes
arrogantes humilia. Acsi dicat Ut
ego apte aut ad vindicte ordinem
arrogantibus suboz culpa proinuntur qz
no nimirum superbia de arrogancia. sz ar
rogancia de superbia nascitur. Duobus
autem modis peccator unusquisque a dno
respicitur. cum a peccato convertitur. aut
ex peccato punitur. De respectu ei conuer
sionis dicitur. qz respexit dns petrum
et. De respectu vero vltionis dicitur. Vultus
autem dni super facientes mala ut perdat
de terra memoriam eoz. Utrisque
modis in humilitate arrogantes sternuntur

qz a penitendo conuersat culpa. a perdendo
percipit penam. Sequitur. Respice cunctos
superbos et confunde eos et contere impi
os in loco suo. Subaudis ut ego.
Superbi enim ex respectu diuino confun
duntur. qui hic de pietate dni contem
nentes et dampnantes eterna de illic
supplicia de iusticia sentientes. Impiorum
vero locus superbia est. qz cum scriptum sit Eccl x
Initium omnis peccati superbia. Unde orta
impietas ibi continetur. superbia. Quat
nus nequaqz a superbia distet impie
tas. Valde enim superbie est de auctore
re impia sentire. Impius ergo de
loco suo conteritur. qz ipsa superbia
qua elevatur opprimitur. Cum qz effe
rendo se in cogitationibus erigit. lu
men de iusticie quod inuenire debuit ab
scondit. Sepe autem dum quis deum fla
gella extimus perficit vera miseria in
terius innotescat. Unde psalmista ait De
iecisti eos dum alleuarentur. Non enim
dixit Deiecisti eos postquam eleuati sunt
sz dum alleuarentur. qz hoc ipsum fit
in superbis intus deici quod eis contingit
foris gloria extolli. Ordinate ei
diuino iudicio non eis alia culpa est et alia
pena. sz sua illis in penam vertitur
culpa. ut elatis fastu superbie hoc
ipsum sit ruere intus cadere quod foris
ondunt perfecisse. Sequitur. Absconde eos
in puluere simul. et facies eoz dimerge
in foueam. Subaudis ut ego. Su
perbos atqz impios iusto iudicio
dns in puluere abscondit. qz eorum
corda ipsis quo despecto amore eterno
rum eligunt. terrenis opprimi nego
ciis permittit. Unde et illorum vita eius
iudicio externo distituitur. tamqz de non
absconditum non agnoscit dicens. Nescio Mat A
vos qui estis. Vita pravorum sub puluere
absconditur. qz abiectis et infimis
desideriis grauatur. Et quasi adhuc ea
que iudicii sunt appetit. quia ante faciem
veri luminis non apparet. qz nimirum
sub puluere terrene cogitationis latet.
Hunc pravarum cogitationum puluerem op
pressa mens tolerat. quem vetus nequissi
me temptationis apportat. Hic enim
quia de unaquaque anima terrenis desideriis
aggrauata sub effraim specie per prophetam
dicitur. Effraim subcinericius pa Oze A
nis qui non reuersatur. Ex una quippe boni
nobis condita est intentio qua surgat ad
deum. sz ex conuersacione nequiter assue
tudine voluptas quam premit auat. Subcinericius
panis quis subcinericius ex ea parte est panis subcinericii similitudo
mundior quam interius occultatur. atqz ex
ea parte sordidior quam desuper cinere

portat. Quisquis ergo intentione qua debuimus deum quaerere negligit, qui more pauperis sub mediocritatis mundiorem partem inferius premitur, et curas saeculi libenter tolerat, qui gestum cinerum superius portat. Resurgeret autem sub mediocritatis pannis, si desideriorum carnalium cineres repelleret, et bona intentione quam in se dudum despiciendo oppresserat superius ostenderet. Sed resurgere renuit, cum cineres carnalium curarum amore pressa mole suppositi cineris abicere negligit, dum quasi assurgere bona intentione non appetit, qui mediocre facie subpremitur. Apte autem subiungitur:

Ca 8 Et facies eorum demerge in foveam. Ac si dicat: ut ego iusto namque iudicio superborum facies dum in foveam mergit, quia intentionem cordis eorum sese velut homines erigentem infimus deicit. Ima enim respicit cuius facies foveam attendit. Et bene de superbis dicitur: eorum facies in foveam demerguntur, quia ima petunt dum superbiendo altiora appetunt, et quo magis extollendo se erigunt, eo magis ruendo inferius tendunt. Terrena quippe gloria caduca et infima sunt, quae profecto perspiciunt dum superbiendo alta se credunt. Unde miro ac diverso modo res agitur, ut humiles caelum petant dum se inferius deiciant, superbi infima appetant dum despiciendo ceteros qui in altiora extolluntur. Isti dum se despiciunt caelestibus iunguntur, illi dum se erigunt a superioribus dividuntur; atque ut ita dixerim illi se elevantes deprimunt, isti se deprimentes levant. Et bene de superbientibus per prophetam dicitur: Humiliat autem peccatores usque ad terram. Terram ea quae infra sunt ambientes dum extollentes se erigunt, amisso caelo quod ad quam terram petunt. Quibus hoc primum iam nimis cecidisse est, relictis superioribus ima consistere. Recte ergo facies eorum in foveam dimergi perhibentur, quia sequentes infima ad inferni barathrum descendunt. Iusto enim iudicio agitur ut quos hic voluntaria aversio excaecat, illic ab intuitu veri luminis digna supplicii fovea abscondat. Sed quia vir sanctus tanto divinae potentiae terrore discussus est, ut ei diceretur: Si habes brachium ut Deus, et si simili voce tonas, disperge superbos in furore tuo, et respiciens omnem arrogantem humilia, et cetera. Quae Deus quidem facere, sed homo vix sufficit audire. Licet ea haec quae Deus intentione premisit, fine debite conclusionis ostendit dicens:

v Et ego confitebor quod salvare te possit dextera tua. Ac si aperte dicatur: Si potes ista terribilia facere ipse quae protuli, tunc et non mihi deputa omnia bona quae fecisti. Si vero peccantes alios non potes perdere respiciendo, liquet quia a reatu nequitiae tua virtute non vales te liberare. Ecce divina voce ad beatum Iob dicitur quia sua dextera non salvetur; et tamen nonnulli homines, qui ab huius viri viribus longe sunt, despecto dei adiutorio sua se fortitudine salvari confidunt. Ac quibus quid aliud deprecari debemus nisi ut si iam dona bonorum operum perceperunt, hoc quoque donum accipiant, ut a quo haec acceperint discant. Quia autem premissis verbis dominus potentiae suae magnitudinis intulit, nunc in sequentibus nequitiam antiqui hostis ostendit, ut bonus famulus et audita prius virtutibus domini sciret quantum diligeret, et cognita post calliditate diaboli disceret quantum timeret. Unde bene per prophetam dicitur: Leo rugiet, quis non timebit? Dominus deus locutus est, quis non prophetabit? Per hoc enim utique conditoris monitum nequitiam illius vires adversarii latere debuerant, ut eo magis defensori suo se humilius subderet, quo hostis sui nequitias subtilius agnovisset; protectorem quoque suum tanto ardentius quaereret, quanto terribiliorem hostem conspexisset quem vitaret. Certum quippe est quia minus diligit redemptorem suum qui minus intelligit periculum suum quod evasit, et vile solacium deputat defensoris qui virtutem adversarii debilem putat. Unde bene ereptorem suum dominum tribuens propheta dicebat: Diligam te domine virtus mea. Aperte videlicet dicens: Ego te magis diligo quo infirmitatem propriam sentiens virtutem meam te esse confiteor. Hinc rursum ait: Mirifica misericordias tuas qui salvos facis sperantes in te domine. Tunc nimirum mira misericordia dei apud nosmetipsos qua eripimur cum fuerint per easdem miserias suas quam magna fuerint pericula quae evasimus agnoscimus. Et quia praecedente sermone dominus beato Iob mira opera sua sequentium patefecit, ut his auditis disceret quantum de virtutis suae culmine quam humilia sentire debuisset, nunc ei cum quo hoste bellum gerat ostenditur, et vires fraudesque illius subtilius indicantur, ut qui ad colloquium auctoris sui productus est, argumenta adversarii aperte agnoscat. Verbis enim sequentibus fideli famulo dominus cunctas callidi hostis machinationes insinuat, omne

Amos 3

quod diligit quantum cognoscit

qd opprimendo rapit omne qd insidian
do trucidat · omne qd minando ter
ret · omne qd blandiendo suadendo · omne
qd desperando frangit · omne qd promitten
do decipit Cuncta ei tergiversationis
Ca 9 illius certitudinem exordiis dicens Ecce x
behemoth quem feci tecum Quem sub
behemoth nomine nisi antiquum hostem
insinuat · qui interpretatus ex hebrea vo
ce in latina lingwa animal sonat
Cuius inferius dum malicia subditur
patet persona demonstratur Sed cum de
Ex 18 deo scriptum sit qui fecit omnia simul
Cur hoc animal cum homine se fecisse
indicat · Dum cuncta quia simul fecerit
constat Inmensum quendam est quo deus
omnia simul condidit · Dum moyses sex
dierum miraculorum varietate distincte
creata describat Sed tamen certius congnoscimus
si ipsas eas origines subtiliter in
dagamus Rerum quippe substantia simul creata
est · sed simul in speciebus formata non est.
Et quod simul extitit per substantiam materie non
simul apparuit per speciem forme Cum
enim simul factum celum terra que describi
bitur · simul spiritualia atque corporalia ·
simul quicquid de celo oritur · quicquid de
terra producitur · simul factum indicatur
Sol quippe et luna atque sidera quarto
die in celo facta perhibentur; Sed quod
quarto die processit in specie, primo die
in substantia extitit per conditorem Primo igitur
die terra creata dicitur et tercio arbusta con
dita et cuncta terre virencia descri
buntur Sed hoc quod die tercio in specie se
protulit · nimirum primo in ipsa de qua
ortum est terre substantia conditum fuit Hinc est
quod moyses et distincte per singulos
condita omnia retulit · et tamen omnia creata
simul subiunxit, dicens Iste sunt generatio
nes celi et terre in die qua create sunt.
In die quo fecit dominus celum et terram et
omne virgultum agri antequam oriretur
in terra omnemque herbam regionis
Qui enim diversis diebus creatum celum et
terram et virgultum herbamque narraverat
nunc uno die facta manifestat
ut liquido ostendat quia omnis creatura simul
per substantiam extitit · quamvis non simul per
Ge. 2 speciem processit Hinc illic quod scriptum est
Creavit deus hominem ad imaginem
suam. ad imaginem dei creavit illum.
masculum et feminam fecit eos Nec
dum enim eva facta describitur · et iam
homo masculus et femina perhibetur Sed
quia ex ade latere erat per substantiam processu
ra protinus femina erat in illo iam con
putabatur per substantiam a quo erat producen
da per formam Considerare tamen hec

et in minimis possumus ex minimis
maiora prosequi Herba namque cum
creatur necdum in illa fructus sunt se
men ostenditur/ inest vero ei et quod cum non
apparet fructus et semen quia nimirum
simul sunt in radice substantia que non simul pro
deunt per temporis incrementa Sed quia hec simul
creata per substantiam dicimus que producere alia
ex aliis invenimus/ quo pacto cum beato
iob behemoth creatus asseritur cum
neque una substantia sit angeli et hominis
neque homo ex angelo neque angelus
ex homine profertur Sed vero propter hoc
factus behemoth cum beato iob dicitur.
quia creatura omnis ab auctore suo qui
in actione sua neque temporis protela
tione distenditur simul condita non du
bitatur/ cur de behemoth specialiter dicitur
quod communem cum creaturis omnibus generaliter
habetur Sed si rerum causas subtili dis angelus et homo quando dicitur simul facti
cussione pensamus · simul factum angelum
cum homine quia congnoscimus · simul
utique non unitate temporis sed congnitione
rationis/ simul per acceptam imaginem
subtilis et non sunt per qualitatem substantiam forme
receptum namque est de homine Faciamus 1
hominem ad imaginem et similitudinem nostram
Et per Ezechielem per Aathan dicitur Tu 28
signaculum similitudinis plenus sapiencia
et perfectus in decore · in deliciis paradi
si dei fuisti In cuncta igitur creatura
homo et angelus simul conditus extitit · quia
ab omni creatura irrationali distinctus
processit Causa quo in cuncta condicione
rerum ultimum racionale animal nisi angelus
et homo est · quicquid racione uti non potest · cum
homine factum non est Dicatur itaque homo
dicatur de angelo quia et si potentiam sublimitatis
perdidit · subtilitatem nature racionalis non
amisit Ecce behemoth quem fe
ci tecum/ ut dum homo eum qui in racione se
cum factus est perisse considerat vicinum
sibi casum superbie ex ipsa primi sui
perdicione pertimescat In hiis autem
verbis solerter intuendum est quod apte Iste fuit maniches a quo dicuntur manichei ... heretici
voce divina nefarium manichei
dogma reprehenditur qui dum duo prin
cipia loquitur tenebrarum ~~fecere~~ quem ceteris
non factam asserere conatur Cuius at
non facta quis necessaria dicitur · cum be
hemoth istum videlicet auctorem nequicie
per naturam bonum conditum se dominus fecisse
testatur Sed quia behemoth cum quo
sit factus audimus · perditus quod agat
audiamus/ Sequitur Fenum sicut bos co Ca 10 ij
medet Sed si prophetarum verba solicite
discutimus · hec et illa uno spiritu pro
lata repperimus Ysaias namque cum cer
neret vitam peccantium ab antiquo

ys° 11
z in satiabili hoste deuorari ait leo
sic bos comedet paleas Q̄d at feni
paleaq̄ qz noīe n̄ carnaliū vita si
gnat̄ d' qua p ꝓphtaz d' oīs caro
feniū Q' go hic behemoth illic
leo q' hic feniū illic palee noī
nat̄ bz pscrutari mēs intz cur
iste vl' apd ysaia leo · vl' h' dīni
ca voce behemoth ī gmessatōe
feni vl' palee · vtroqz loco nō eq'
bz boui gparet̄ Q̄d tn̄ citi' agnosci'
si in vtrisqz āīalib, q̄ sit intīme
toriū distātia ꝑpenda' Eq' naqz
feniū quib' sordidiū comedūt
aqua vō nō n̄ mūdā bibūt / bo
ues at aquā qualēz sordidā bi
būt · bz feno nō n' mūdo vescūt̄
Q̄d e go q' boui q̄ mūdo pabulo
pascit̄ behemoth iste gpat' n̄
h' qd d' isto antiq° hoste p pro
phtaz aliū d' Esca eig elcā · Ne
qz em eos se gaudz rape qs ꝑ
uis ac sordidis actōib; iplica
tos ī imīs gspicit volūtarie
seciū iace Feniū go sic bos come
de' appetit qz suggonib' sue den
te gterē mūdā spūaliū vitaz
querit bz querendū video quō
behemoth iste sic bos feniū, coe
dens vitā spūaliū gsumē di
cat̄ / cū sic sup dcm̄ est · feniū no'
carnaliū vita designat̄ / Esca qz
eius elcā ia nō erit · si feniū co
medēs carnales rapit bz ad h
cieius occurrit / qz nonulli hoīm et
apd deū feniū sūt · z apd hoīes
scitate noīe censent̄ / cū z ante
hūanos oclōs aliud ondit vita /
z añ diuīa mdi' aliud intēdit
gsciā / hy itaqz apd hūa mdia
elcā sūt · bz apd sbtile examen dīni
feniū Añ añ diuīos oclōs feniū
saul nō erat · d' q° samuel ꝓpho
dicebat Certe videt' quē elegit
dn̄s · d' q° paulo sup' d' Electus
et bonus Qui eīm peccato ꝓlus
meruit z apd deū repbus extitit
z tn̄ cautiaz ordie electus z bonus
fuit / qz multi feniū sūt z elcōs
se ex hūa estiatōe suspicant̄ / hȳ
p salomē d' vidi impios sepul
tos q' etia dū adhuc viuerent i
loco sco erat · z laudabant̄ in ci
uitate q̄si iustoꝝ opaꝝ · Q̄a mul
ti feniū sūt · bz tn̄ sanctitatis famō
fallūt̄ / hȳ qdā sapiēs in dicat
d' · Trāsi hospes z orna mensā
Trāseudo naqz hospes mensaz or
nare d'. qz si ad altare ponit qb

dei p bona opa gl'az ꝓpriaz qrit, z de
ōntatōn' scitatis eig lēguis altius ex
tendit̄ · z ipe tn̄ in mio cinū apud
deū nō hēt̄ / aliys eig opinio ꝓficat
z tn̄ a dō exine° ipe ꝑmāsit Mēsā
itaqz trāseudo decorat · qz stare
ad sac volūt · q̄ p oīe qd agē stu
dūt ad hūaſ laudes mēte decūt
Q̄a go nonulli mūdā gppe vitā per
studiū ducūt · bz ex ip° intus placē nō
appetūt / rēe z esca eig elcā d' z tn̄
feniū / sic bos behemoth iste edere
phibet̄ Quasi ei ap̄ ob behemoth
istig mūdū feniū in tra atqz ī infi
mis iacet · cū z vita qi mores p
mādatoꝝ custodiā agit̄ · z tn̄ intra
actōe q̄ bō ondit̄ cor ad appetenda
sblima nō leuat̄ Q̄d itaqz vtilit'
agit q̄ in se mūdiciā vite custodit.
bz p intētōe infima more behemoth
hy inuemēdū se in tra delicit
Q̄a go oīps d's q̄d hostis iste agit
insinuat · nūc quō ꝑualeat mō
testat · vt calliditatē eig nequia
q° apti' gnoscit̄ facili' gsupet̄
3 Sequit̄ Fortitudo eig in lūbis Ca 11
eig · z virt' eig in vmbilico ventris
eig Demarum' in lūbis coitus vi
ris · feminis at in vmbilico mesē
phibet̄ Hinc ē ei q' vitatis discipl' Luc 12
ait Sint lūbi vri p̄cincti / Hinc
petrus cū luxuria a corde restri
gēt admonuit d' · Succincti lū 1 pe 1
bos mētis vre / Hinc paulus cū
p abrahe sacrificiū melchisedech He 7
tpe leui sacerdotiū dicēt decima
tū · vbi tūc in abrahe corpe la
tēt ondēs ait Adhuc ei in lūbis
pris fuit Q̄a vero scaturū lu
xurie feminis in vmbilico gtinet̄
ꝓpheta testat̄ q̄ sub spēie spē. ꝓsti
tute iudee petulātiā increpās Eze 16
ait In die ortus tui nō ē p̄cisus
vmbilicus tuus, In die quippe ortus
vmbilicū p̄cide ē · gusiōis tēpoē
carnis luxuria resecare Q̄a ei
difficile ē male inchoata corri
gere · z sel' formata deformis in
melius reformare / d' ortū suo
iudea rephendit̄ · q̄ dū in deo
nata ē inp̄cisū vmbilicū retinuit
qz fluxa luxurie nō abscidit Q̄a
i' ptāte dyali vtriusqz gnis sexus
valde ex luxurie infirmitē sbsistit̄ ·
z fortido eig in lūbis cōtra masculos
los · z virt' illig cōtra femīas ī vmbilico
phibet̄ bz cur cū behemoth istū
feniū comedē intulit · ꝓina dece
ptiois eig argumēta luxurie dāna

subiunxit. Quod liquido omnibus patet, quia postquam semel spiritum hominis cepit, sibi blandior se ad corruptionem carnis extendit. Quod in primis quoque hominibus agnoscitur, qui dum post perpetratam superbiam pudenda membra contegunt, patenter indicauerunt quia postquam apud semetipsos interius arripere alta conati sunt, mox in carne foris erubescenda pertulerunt. Behemoth itaque iste insatiabiliter sitiens et devorare totum sibi hominem contendens, modo in superbia mentem erigit, modo carne luxurie voluptate corrumpit. Unde et nequaquam fortitudo iste eius in lumbis vel in umbilico eorum dicitur qui prosternuntur, sed fortitudo eius in lumbis eius, et virtus illius in umbilico ventris illius. Acsi aperte dicatur: Fortitudo eius in lumbis suis et virtus illius in umbilico ventris sui. Quia nimirum eius corpus reprobi sunt, qui suggestionum tempore blandimentis decepti eius per luxurie fluxa succumbunt. Sequitur: Strinxit caudam suam quasi cedrum. Multa in his superius que in ostendendis moribus proferantur, sed prius behemoth istius violenta distinctio, ut post subtilius astutia detegatur. In scriptura sacra aliquando cedri nomine alta excellentia glorie celestis exprimitur, aliquando autem pravorum rigida elatio designatur. Cedri nomine celestis glorie celsitudo exprimitur, sicut psalmista testatur: Iustus ut palma florebit, ut cedrus libani multiplicabitur. Rursus cedri nomine superba pravorum potentia designatur, sicut per eundem dicitur: Vox domini confringentis cedros. Quid autem cauda behemoth istius nisi illa antiqui hostis extremitas dicitur? Quia nimirum vas perditionis illud perditum hominem ingreditur, qui specialiter antichristus nominatur. Qui quia modo honoribus seculi, modo signis et prodigiis ficte sanctitatis in timore potestatis elevari permittitur, recte voce divina cauda illius cedro comparatur. Sicut enim cedrus arbusta alia in altitudine crescendo deserit, ita tunc antichristus gloriam mundi temporalis ipse obtemperantibus intensas honorum et honoris culmine et signorum potestate transcendit. Nam ipse quippe in eo est qui in sublimibus conditus potestatem sine natura non perdidit. Vel dejectus eius nunc virtus ideo minime ostenditur quia dispensatione divine fortitudinis ligatur. Unde per Iohannem dicitur: Vidi angelum descendentem de celo habentem clavem abyssi et cathenam magnam in manu sua, et apprehendit draconem, serpentem antiquum, qui est dyabolus et sathanas, et ligavit eum per annos mille, et misit eum in abyssum et clausit et signavit super eum. Ligatus quippe in abyssum missus prohibetur, quia retrusus in pravorum cordibus potentia divine dispensationis astringitur, ne in quantum vult nocere effrenetur, ut quantumvis per eos occulte seviat, ad violentas tamen rapinas superbe non erumpat. Sed illic quoque in mundi fine sit solvendus intimatur, cum dicitur: Et postquam consummati fuerint mille anni solvetur sathanas de carcere suo et exibit et seducet gentes. Millenario namque numero universitatem pro perfectione sua hic quantulumcumque sit ecclesie tempus exprimitur. Quo pacto antiquus hostis suis viribus traditus, pauco quidem in tempore, sed in multa contra nos virtute laxatur. Quem quamvis sevitia ad infidelitatem dilatet, sua tamen mora dierum brevitate coangustat. Hinc enim per semetipsam veritas dicit: Erit tunc tribulatio magna qualis non fuit ab initio usque nunc fiet. Hinc rursum ait: Nisi abbreviati fuissent dies illi, non fieret salva omnis caro. Quia enim et superbos nos et infirmos dominus conspicit, dies quos singulariter malos intulit, in eorum breviatos dicit, pro eo ut superbia terreat de adversitate temporis, et infirmitate refoveat de brevitate. Sed considerandum valde est cum behemoth iste caudam suam sic cedrum levat, in quo tunc actibus quam nunc se exercet surgat. Nunc enim penarum genera non novimus, que nova vires martirum extinxere gaudens. Alios namque impulso ictu mersos in iugulo gladius stravit, alios crucis patibulum afflixit, in quo et mors provocata repellitur et impulsa provocatur. Alios hirsutos ferarum dentibus contrivit, alios armatorum ferro insultans ungula sparsit, alios belvina rabies morsibus detruncando comminuit, alios ab intimis visceribus per cutem pressa vis verberum rupit, alios effossa terra viventes oppressit, alios in altum dimerso in mortem precipitium fregit, alios in se precipitatos aqua replendo absorbuit, alios edax flamma usque ad cineres depasta consumpsit. Cum igitur behemoth iste caudam in fine mundi nequius dilatat, quo est quod in his tormentis atrocius crescat? Nisi hoc quod in evangelio veritas dicit: Surgent pseudochristi et pseudoprophete et dabunt signa et prodigia magna, ita ut in errorem mittantur etiam si fieri potest electi. Nunc enim fideles nostri mira faciunt cum perversa patiuntur. Tunc autem behemoth istius satellites etiam cum perversa inferunt.

[Marginalia: Apc 20 — Mat. 24 — Ca 12 — Martiribus diversa fuerunt tormenta inflicta]

inra fcuri st. bense9 go q erit
huiae menti i9 tentato qn pmis
martir & corpg tormet subiciet.
& tn an eig oclos inacla tortor
facit Cuius tunc vtq no ab
ipo cogitationu fundo quatitr
qn ibi q flagis cruat sigs coruscat
Erctr go rex stringit cauda sua
qsi cedrn qr nimu & altg tunc erit
veniacoe pdigii & durg crudelitate
tormenti No enj sola tunc ptate
erigitr h co sig & ostensioe fulcitr
Vn & p daniel dr Insidiatr i occlto
qsi leo in spelunca sua Ad aptam
naqz potat suffecisst ut leo esset
etia si insidias no finsst Rursu
qz ad occltas insidias suffecisst
si insidias surripet et si leo no
esst Vz qr h antiqus host in cun
ctis suis vib, effrenatr seme
p vtrqz pmitti vt q electos i eta
inne & fraude & vtute laxet. v
tute p potat. fraude p sig. Rcte
go & leo & insidias dr Insidias
p miraclor spez leo p fortitne
sclare vt ei eos q apte tmg
st pthat sclare potat ostentat vt
vo etia iustos fallat sigs sctitez
simulat illis suadz elacoz magn
tudinis istos decipit ostensione
sctitatz De hac cauda behemoth
istig sb draconis spe p iohnez
dr Et cauda eig trahebat tciam pte
stellaz celi & amisit eas i tra
Celu naqz e ecclia q in hac no
cte vite psnt. dum in se innias
scor vtutes qz qsi radiantibg
desup sideribus fulget Sz draco
nis cauda i tra stellas deicit
qr illa sathane extimitas p au
daciam assupti hois erecta quosda
qsi vel electos dei in ecclia inue
nit obtinedo repbos ondit Stel
las itaqz de celo in tra cadere e
relicta nonullos spe celestiu i9
ducere ad ambitu sclaris gle in
hiare Hinc daniel sb anx spe
q hac draconis cauda loqrd de
iecit fortitnez & de stell & qculcat
eas & usqz ad pncipe fortitudinis ma
gnificatus e. & ab eo abstulit iuge
sacrificiu & deiecit locu sctificatois
eig. robur aut ei datu e q iu
ge sacrificiu. pp pctm & psternet
vitas in tram & faciet & psperab
De fortitne qppe & de stell deicit
cu nonullos & nisi luce resple
dentes & vtute opis robustos
frangit Qui usqz ad pncipe for

titudis magficatr qr q ipm aucto
re vitat extollitr Iuge go sac
ficiu tollit qr studiu qursacois
eccle in eos qs cepit interrupit Ro
bur vo ei pp pctm q iuge sacrificiu
datr qr n penitus inita exigent
eos q vti credebar obtine advu
sarius nequaqz posst Vitas in tra p
stemitr qr fides tunc reru celestiu
ad desideriu vite tpal inclinatr Et
faciet & psperabr qr tunc no solu
in repbor metibg h etia in electoz
corpibus crudelitate inestimabili sine
cessacoe qualz crassatr Hinc rursus 8
p daniele dr Consurget rex ipudens
facie & intelligens ppositoes & robo
rabr fortitudo eig h no in viribus suis
Illius naqz hois fortitudo no in vib,
suis roboratr qr sathan que vtute i
gloria pditois attollitr Hinc rursu
ait Interficiet robustos & ppl'm sco
ru scdm volutate sua & digeretr do
lus i manu eig Robustos qz interficit
cu eos q mente invicti st corpal
vincit Vel cte robustos & pplm
scoz scdm voluntate sua interfici
et cu eos q sci ac robusti crede
bantr ad nutu sue volutatis trahit
In cuius manu dolus digeretr qr i ei9 frag
p opus adiunatr Qd enj fallendo dt
h e miracla faciendo asserit Illam
qcqd mendax lingua simulat hc
qsi veru ee magis in ope ostentat Hic
rursu dr Contra pncipem pncipe co
surget. & sine manu qteretr Hinc 2 Tess 2
paulus ait Ita ut in teplo dei sede
at. ondes tanqz sit deus Hinc rur
su dr Quem dns ihc interficiet spu
oris sui & destruet illustracoe adue
tus sui Qd enj p daniele dcm e
Contra pncipe pncipum qsurget & sine
manu qteretr h e p paulum dr Ita ut i
teplo dei sedeat ondes se tanqz
sit deus Et qd p daniele sbiugitr
Sine manu qteretr h e p paulum ex
primitr Quem dns ihc interficiet
spu oris sui & destruet illustracoe
aduentus sui Sine manu qppe cotet
retr qr no anglor bello no scor
certamie h p aduentu iudicis solo
oris spu eterna morte ferietr De
hac behemoth elacoe p paulum 2 Tess 2
dr Qui aduersatr & extollitr sup ome
qd dr deus a qd colitr De quo daniel
cu qrta bestia diceret decem cor
nibus fulta ptinus adiunxit Consi
derabam cornua & ecce cornu aliud
paruulu ortu e de medio eor. & tria
de cornibus pmis ceciderut a facie

eius et ecce oculi eius qui oculi hominis
erant in cornu isto et os loquens
ingentia vndecim quippe hoc bestie
cornua esse describit quia regnum eius
potestas iniquitate roborat Omne enim peccatum
vndenarium est quia dum quis peruersa agit
precepti decalogi transit Et quia in
cilicio peccatum plangitur hinc est quod in
tabernaculo vela cilicina vndecim
fiunt hinc etiam per vndecim psalmum
dicitur Saluum me fac domine quoniam defe-
cit sanctus Hinc in vndenario numero rema-
nentes apostolos petrus metuens mat-
thiam duodecimum iuncta sorte re-
quirunt Illi enim significari culpa per
vndenarium cernentes impleri apostolorum
numerum tam festine per duodenarium non
curaret Quia ergo per vndenarium
transgressio exprimitur hoc bestie cor-
nu vndecimo ipse auctor transgressionis
indicatur Quod videlicet paruulum oritur quia
paruus homo generatur sed immaniter crescit
quia ad cuncta super vim angelicam
fortitudinis proficit Quod tria cornua que ei
ante faciem sunt euellit quia dicionem sue
totidem que se vicina sunt regna subicit
Cuius oculi sunt vt oculi hominis quia os
ingentia loquitur quia in eo humana quidem
forma cernitur sed viribus suis vltra
homines eleuatur Quod ergo per paulum
dicitur Extollens se supra id omne quod
dicitur aut colitur deus hoc daniel propheta
testatur dicens Os loquens ingentia Quid vero
illum per danielem loqui ingentia vel
paulus perhibet super cultum diuinitatis
extolli hoc est quod apud beatum iob in
diuino eloquio cedro comparatur Habere enim
cedri que ad alta nititur dum in eo
fallacie et virtutis robore et culminis
elacionem roborat prosperatur Bene autem
caudam stringere dicitur quia tota eius virtus
in nouo iam damnato homine congesta de-
sauit vt tanto per illum acre fortia ac
nimia faciet quanto illum collatis vi-
ribus suis instigat Sed quia quale
sic caput iniquorum audiuimus nunc
que membra adhereant huic capiti
audiamus sequitur Nerui testiculorum
eius perplexi sunt Tot iste behemoth
testes habet quot iniquitatis sue predicato-
res possidet An eius testes non sunt
qui prauis persuasionibus corda hominum
virulenta erroris semina fundendo
corrumpunt Apte autem dicitur quod testiculorum
eius nerui perplexi sunt quia videlicet predica-
tores illius argumenta dolosis asser-
tionibus innodantur vt recta esse si-
mulent que peruersa suadent vt allega-
tionum implicatione qui neruorum perple-

xitas et si videri possit solui non pos-
sit Neruos eius testiculi perplexos ha-
bent quia agmina predicatorum eius sub
argumentis duplicibus latent plerum-
que aut cum verbis corda inficiunt in
opere innocentiam ostendunt Neque enim bo-
nos persuasione sua ad se traherent si
se in actionibus prauos exhiberent Sed
quia testes sunt huius belue et perplexis
neruis illigantur et reos se ostentant
vt lateant et peruersa predicant vt cor-
rumpant Ipsi namque iniquitatem sui capitis
imitantes quia sicut leo in insidiis
et seuit per potentiam terrenam culminis et
blanditur per speciem sanctitatis Sed hec bel-
ua vltima tunc solum ista aget et
non ad corripienda quoque fidelium
viscera hos huiusmodi testiculos non
haberet Neque enim mali sola locu-
tione oris infunduntur sed preuis et apli-
bus operis exemplo comprimantur Quia multi enim
antichristum non viderent sed tamen testiculi
eius sunt quia corda innocentium actionis
sue exemplo corrumpunt Quisquis namque in
superbia extollitur quisquis auaricie
desideriis cruciatur quisquis luxurie vo-
luptatibus soluitur quisquis iniuste vel
inmoderate ire flagris ignitur quid a-
liud quam antichristi testis est Quid dum se libenter
eius vsibus implicat exemplo sue alijs
factus erroris ministrat Iste peruersa a-
git ille peruersa agentibus adheret et
non solum non obuiat sed etiam fauet
Quid ergo aliud quam antichristi testis est qui predic-
ta auctoritate promisse dei fidei testi-
monium prestat erroribus Quos tamen sen-
sus redarguunt mox se sub quodam
velamine defensionis occultant quia
videlicet eorum nerui perplexi sunt et male
implicati correptione solui non
possunt Sequitur Ossa eius velut fistule
eris In corpore ossa sunt que continent
membra Habet ergo carnes hec belua
habet et ossa quia et iniqui sunt alij qui tamen ab
alijs in errore retinentur et nequiores
sunt alij qui in errore alios retinent
Quid itaque ossa antichristi aliud quam
quosdam in errore valentiores in
quorum corde est iniquitas diu vehe-
menter indurauit per eos totum eius cor-
poris compago subsistit Multi namque
diuites in hoc mundo videntur qui
quia diuinis rebus opibus submixi sunt quia ex
fortitudine solidantur sed largiendo hec
ipsa quibus fulti sunt ad suum errorem
alios trahunt Modo enim nonnullos
vt peruersi fiant donis illiciunt
modo nonnullos vt peruersi permaneant
donis astringunt Quid itaque hii n[...]

ossa antix st q du malos gtmo
do mltiplicat in eig corpe carnes
portat hij nonnuqz decipiendis
auditoribq exhibet lingwe dul
cedine qz et spine pferunt flores
et apparet qd in eis qd oleat set
latet qd pungat amaris noxia
dulcia noxijs blada pmiscet et
ptate qd admirandi videri appe
tunt sz fallendi arte pmissa collo
qo qi hmlit sbsternut et p hmoz
de se insinuat qd p opis exhibi
coz negat Vn rec Behemoth ist9
ossa eius fistul' qpant qz inmnz
more metalli insensibilis soni
bn loqndi hent sz sesu bn viue
di no hent Hc naqz qi hmilit
loqndo asserunt qd elate viuedo
gtepnut
i Cor 13 Vn bn p paulu d Si li
gwis loqr homin et anglor cari
tate at no heaz factus su ve es
sonans a' cymbalu tinniens Vo
qippe loqut p adore ead vo no se
quens ves es a' cymbalu sonitu
reddit qz ipe no sentit vba q
ipe facit Sut vo nonnlli in hq
belue core no honoribz clari no
diuitijs clari fulti no vtutu spe
decorati non scia calliditatis pi
ti sz tn videri quales no st am
biut et ideo cor honor viten
Ca 18 b negores fiunt Vn qq et seq Car
tilago illius qi lamine ferree
Cartilago naqz ossis spez ht set
ossis fortitudiez no ht Qd e gz
q cartilago eig lamis ferreis co
patur nisi q hij q in illo debiliores
st ad pessuda mala negores
existut sico qippe certa metalla
gcidut Et cartilago eig ferro
silis d qz hij q in eig corpore
ad onsioz vtutu no sufficiut
q nece fidelium actus attendut
Qg ei cu eo se face sig et pdigia
no posse gsidant fideles se illi
p crudelitate pbat et p eo q in
nocetu corda corrupe psuade
do no psut mltiplicig cetis bo
noz corpa se extingwe gnat
Vn go d Cartilago eig ut lame
ferree qz in eig corpe qo infirmq
qsqz credidit eo nequs ceciderit
qr rce no fico tmo sz eciam lamis
ferreis qpant qz du se etinqqz
in credulitate dilatare ambiut
qi in fer se lamias extendut
Libet actoris mq sigdis ma h
ead vba gditoris q ia viden
discussa distingwe atqz vberioris

intelligetie fetq infendis moru
apportare Sla qz antiqq hostis qd
p assumptu hoiez agat audimq
supest ut nuc qd in hoib etia
p semetipm sin hoie molia expl
oreq Dice em d Stringit cau
da sua qi cedru Pma qippe ser
pentis suggo e mollis ac tenea
et d facili pede vtute gtenda Sz si
h negliget invalesce pmittit ei
qz ad cor aditq licet pbe tata
se vtute exaggerat ut capta
metez depmes vsqz ad intold
bile robur excrescat Caudam
itaqz qi cedru strige d qz semel
recepta eig in corde tetaco in
cuncta que sbsequut intulit vel ex
ime dnat hmq go behemoth
caput herba e cauda cedrq qz
ex pma suggone bladies stinit
sz p vsu vehemet invalescens sur
crescete tetacois fine roborat
Superabile naqz e ome qd in in
co suggerit sz inde seq qd vinci
vix possit Pns ei qi gsules bla
da ad anim loqr sz cu se dente
delectaconis infixit violeta pq
gsuetudie pene insolubilr ino
dat Vn bn strige cauda d qz
dente ei vlnat cauda ligat
qz pma suggone pcutit sz pcus
sa mete ne euade valeat in
valescete fine ptractois astri
git qz ei pccm tbus modis ad
C mitti cu yzt serpetis suggone
carnis delectaco spus gsension
pcetra Behemoth iste pns illici
ta suggeres lingwa erexit pq
ad delectacoz pthes dente figit
ad extmu vo p gsensu possides
cauda stringit Sunt e em q nonnlli
pcta logo vsu pcetrata in semet
ipis ipi rephendut atqz h ex
indicto fugiut sz vitare ope n
decertantes psut qz du behemoth
istius caput no gterut plerumqz
etia cauda noletes ligat Que
tom eos cedri more induunt
qz a blanda volupte exordij vsqz
ad violetiaz tetecois excrut Di
ca go Stringit cauda sua qi ce
dru vt tuto qsqz debeat tetaco
inicia fuge qnto fine eig intlli
git sicq solum no posse Sciend
qz e q plerumqz eis qs cepit tuc
gviores clpas ingerit cu pnt
vite finio appringre illos gspit
et qo se gsumatum tetacoz gsidat
eo huis iniqtati podat gravora

machinatur. Behemoth ergo caudam suam quasi cedrum stringit, quia quos per prava initia ceperit, ad finem deteriores reddit, ut tentamenta eius quo crescunt cessatura sint, valentius compleantur. Cum enim sensus peccantium cor satagit exquirere supplicium, in eis ardentius ac in morte nititur omne exaggerare peccatum. Plerumque vero behemoth iste iam cor in malo subditum possidet, sed tamen illud divina gratia repellitur, et magis tunc contra quae ad se captiva voluntas introduxit. Cumque de corde expellitur, acriores infigere iniquitatis stimulos conatur, ut eos tentationum fluctus inde ab ipso impugnata sentiat, quibus eo possessa nesciebat. Quod bene in evangelio exprimitur, cum exire ab homine immundus spiritus Domino iubente narratur. Illatus enim demoniacus puer sursum oblatus scriptum est: Comminatus est illi spiritui immundo dicens: Surde et mute spiritus, ego tibi praecipio, exi ab eo et amplius ne introeas in eum. Et exclamans et multum discerpens eum exiit ab eo. Ecce non eum discerpserat cum eum tenebat; exiens discerpsit, quia nimirum tunc peius cogitationes mentis dilaniat, cum iam egressui divina virtute compulsus appropinquat, et quam mutus possidebat, cum clamoribus deserebat. Quia plerumque cum possidet minora tentamenta irrogat, cum vero de corde expellitur, acriori infestatione perturbat. Bene itaque dicitur: Stringit caudam suam quasi cedrum, quia cor possidens spiritus in malis ex posterioribus crescit, et cor deserens vehementioribus stimulis perimit. Sed hunc autem behemoth istius mira pietate conditoris astutiora argumenta panduntur, cum subditur: Nervi testiculorum eius perplexi sunt. Nervi testiculorum eius sunt pestifera argumenta tentationum machinationum; per ipsa quippe calliditate suae vires erigit, et fluxa mortaliter corda corrumpit. Testiculi eius suggestiones sunt pravae, quibus in mente corruptione fervescit, ac in corruptam animam iniquis operibus prolem gignit. Sed horum testiculorum nervi perplexi sunt, quia suggestionum illius argumenta implicatis inventionibus alligantur, ut plerosque ita peccare faciant, quatenus si peccatum fugere appetant, hoc sine alio peccati laqueo non evadant, et culpam faciant dum vitant, ac nequaquam se valeant ab una solvere, nisi in alia consentiant ligari. Quod melius ostendimus, si qua ex quaesitione hominum illigationibus exempla proferamus.

Quia vero in tribus ordinibus sancta ecclesia constat, coniugatorum videlicet, continentium, rectorum, unde et Ezechiel tres viros liberatos vidit, Noe scilicet et Daniel et Job, et in evangelio Dominus dum alios in agro, alios in lecto atque alios in molendino perhibet, tres Paulus in ecclesia ordines ostendit, liquido satisfacimus si singulis singula exempla demus. Ecce enim quidam dum mundi huius amicitias appetit, cuiuslibet alteri alterius vitium dicenti quod secreta illius cum silentio contegat, se invicem constringit. Sed is cum iuratum est adulterium perpetrare cognoscitur, ita ut etiam maritum adulterae occidere conetur. Is autem qui iusiurandum praebuit ad mentem revertitur, et dum sese hinc inde cogitationibus impingit, atque hoc silere formidat, ne silendo adulterii scilicet et homicidii particeps fiat, prodere trepidat ne reatu periurii se obstringat. Perplexis ergo testiculorum nervis ligatus est, qui in qualibet parte declinat, metuit ne a transgressionis contagio liber non sit. Alius cuncta quae mundi sunt deserens, ac proprias frangere voluntates quaerens, alieno se regimini subdere appetit, sed eum qui se apud Deum prodesse iam coeperit, debeat minus cauta inquisitione discernit. Cui fortasse is quem sibi iudicio eligit, cum praeesse iam coeperit, agi quae Dei sunt prohibet, quae mundi sunt iubet. Pensans itaque subditus vel quid sit inobedientiae, vel quid contagium saecularis vitae, et obedire trepidat et non obedire formidat, ne aut obediens Deum in suis praeceptis deserat, aut rursum non obediens Deum in electo praelato contemnat, et aut illicita obtemperans hoc quod pro Deo appetiit coram Deo exerceat, aut rursus non obtemperans eum quem iudicem sibi asciverat suo iudicio supponat. Apte ergo iste pro mundi sectatoris sui vitam perplexis testiculorum nervis astringitur, quia et obtemperans in culpa transgressionis ligatur, et ecce non obtemperans in culpa transgressionis ligatur. Studet proprias voluntates frangere, et non timeat eas ex contempto priore solidare; deseruerint ei mundi fluidus relinquere, et ad eas mundi vel ex aliena voluntate cogitur redire. Perplexi namque nervi sunt, cum sic argumenta hostis nos illigant, ut culpae nodi qui vitantur solum divinis astringant. Alius pensare pondus ecclesiastici honoris negligens ad locum regiminis primus ascendit, sed quia omne quod hic eminet plus maeroribus afficitur quam honoribus gaudet, dum cor tribulationibus premitur, ad

meoria culpa renouat. Dolet qz se
ad laborem cum culpa peruenisse. et qz
sit iniquum qd admiserit. ex ipa dif
ficultate frenctus agnoscit. Se igit
rem cum impensis premijs agnosceret
vult adepte sublimitatis locum desere
re. sz timens ne gemi delicti sit
suscepti gregis curam gerere. sz formi
dat ne deterior culpa sit regimina
pastoralis cure empta possidere.
Pro honoris gradu ambitum ligatus se cul
pa hincinde conspicit. esse quippe sine
criminis reatu nequaqz videt. si aut
susceptus grex sel' relinquat. aut rursu
sacrum actio scelerit empta teneat.
Undiqz metuit et suspensus platus
se pertimescit ne aut stabis in empto
regimine non digne lugeat. qd non
etiam deserens emendat. aut e contra regi
deserens dum aliud flere nititur. rur
sus aliud de gregis destitucione commit
tat. Ecce ergo behemoth iste ita inex
plicabilibus nodis ligat. vt plerumqz
mentes in dubio adducta. vnum sed a
culpa solue nititur. inde in culpa
arctius astringatur. Licet ergo nervi testi
culorum eius perplexi sint. Argumenta nanqz
machinacionum eius quanto laxant
vt relinquant. eo magis impligant
vt teneant. Est tamen qd ad destendas
eius versucias vtiliter ut cum mens
inter minora et maxima peccata constringitur.
si omnino nullus sine peccato euadendi adi
tus patet minora semper eligantur. qz et quin
minor ambitum semper vndiqz ne fu
giat clauditur. ibi se in fugam precipi
tat vbi breuior murus inuenitur.
Et paulus dum quosdam incontinentes in
ecclia aspiceret. concessit minima ut
mayora declinaret dicens. Propter forni
cacionem vnusquisqz suam vxorem habe
at. Et qz tunc solum coniuges sine culpa
in admixtione sunt. cum non pro explenda
libidine. sed pro suscipienda prole mi
scentur. vt hoc etiam qd concesserat sine
culpa committi minime non ex monstraret
illico adiunxit. Hoc autem dico secundum in
dulgentiam non secundum imperium. Non
enim est sine vicio qd ignoscitur. et non
percipitur. Peccatum pro facto vidit qd posse
indulgeri prouidit. Sz cum indubijs
constringimur. vtiliter minimis subdimur.
ne in magis sine venia peccemus. Ita
plerumqz neruorum behemoth istius
perplexitas soluitur. dum ad virtutes
maximas per commissa minora transitur.

Sequitur. Ossa eius sicut fistule eris. Quid per
ossa behemoth istius nisi consilia de
signantur. Nam sicut in ossibus positio rob'
qz corporis subsistit. ita in fraudulentis
consilijs tota se eius malicia erigit. Neqz
enim vi quempiam premit. sz calliditate
pestifere persuasionis interficit. Et sicut
virtus carnis ossa qz irrigat. medul
las confortat. ita eius ossa per spiritualis
nature potentiam infusa ingenij subtilitate
roborantur. Hec vero testiculi eius ab ossi
bus. i. suggestiones a consilijs distant. qz
per illas aperte noxia ingerit. Per hec autem
quasi ex bone consules ad culpas trahit.
Per illas nanqz pugnando superat. per hec
vero consulendo supplantat. Unde et bene
ossa eius. i. hec eadem consilia eris fistulis
comparantur. Eris quippe fistule sonoris
aptari cantibus solent. que admote au
ribus dum blandum carmine subtiliter con
cinunt. interiora mentis in exteriora de
lectacionis trahunt. et dum dulce est qd au
ribus sonat. vilitate cordis in volu
ptatum fluxum debilitat. Cum qz au
ditus ad delectacionem trahitur. sensus ab
statu sue fortitudinis eneruatur. Itaqz
eius astuta consilia dum quasi blanda pro
missione consulunt. cor a forti intencione
peruertunt. et dum dulcia resonant ad
noxia inclinant. Qui ergo eris fistule
sunt. qz dum libenter audiuntur. ab interna
intencione animum in exterioris vite de
lectacionem deiciunt. Hoc enim behemoth
iste quam magnopere ad exequenda dam
nacionem satagit. vt dum persuitat sue
consilium quasi vtile ostendit suauiter vale
at resonare qd dicit. quatenus et ostensa
vtilitate mentem inuitat. et abscon
sa iniquitate corrumpat. Que aptius
in cunctis ostendi si pauca consiliorum
eius argumenta breuiter pandam. Certe
enim quadam contentus temporalibus rebus decur
nullis huius mundi implicari occupa
cionibus valde formidans quietis sue
commoda perdere. et valde despiciens
cum peccatis lucri cumulare. ad huius ho
stis callidus veniens ut intencionem
bone intencionis deuocionis subruat
quasi vtilitatis consilium subministrat dicens.
Ecce id quod sunt in presenti sufficiunt. sz hijs
deficientibus qd acturus es si et
postea hic nulla prouidet. assunt qui ac
prius impendenda sunt filijs. sz tamen que
panda sunt quam suerit. deesse potest cuius
qd etiam est. si solicitudo cessat.
prouida parare qd deest. An non et terre
na potest actor pagi. et tamen in actione
culpa declinari. quatenus et exteriora
stipendia prebeat. et tamen ab interna
rectitudine nequaqz inflectat. Hec inte
rim blandiens insinuat. et seor
sum iam in negocio terreno quasi prouidet
qui

pesti laqueos occultat. Ossa itaque eius sicut fistule eris sunt, quia preciosa eius consilia auditori suo conspersa vocis suavitate blandiuntur. Alius quippe non solum decrevit terrena commoda non querere, sed etiam cunctis que possidet renunciare, ut in disciplina celestis magisterii tanto se liberius exerceat, quanto et expedicior redditur; ea que possidere potuerat deserens calcat. Huius cor hostis insidians occulta suggestione alloquitur dicens: Unde hec temeritatis tante surrexit audacia, ut credere valeas quod omnia relinquendo subsistas? Aliter te creator condidit, atque aliter tu teipsum disponis; valenciorem te robustiorem quam te fecisti, si sequi sua vestigia cum inopie nitente te voluisset. An non plerique et terrena patrimonia nequaquam deserunt, et tamen ex his per misericordie opera superne sortis eterna bona mercantur? Hec blandiens suggerit, seorsum vero in eisdem rebus quas retinere admonet, et ante retinentis oculos delectationes pestiferas decipiens apponit, quatenus cor seductum ad blanda exteriora pertrahat, et interna preciosioris vota putat. Ossa itaque eius sic fistula eris sunt, quia dolosa eius consilia dum blandum de exterioribus sonum reddunt, perniciosum de interioribus dispendium ingerunt. Alius relictis omnibus que exterius possidebat, ut ordine superioris disciplinatus apprehendat, etiam intimas frangere voluntates parat, ut maioris se alterius voluntatibus subdens, non solum pravis desideriis sed ad perfectionis cumulum etiam in bonis votis semetipsum renunciet, et cuncta que sibi agenda sunt ex alieno arbitrio observet. Hunc hostis callidus tanto mollius alloquitur, quanto ab excellentiori loco deicere ardencius conatur; mox quippe violenta suggestione blandiens dicit: O quanta per temetipsum miracula agere potuisses, si nequaquam te alterius iudicio subderes! Cum perfectionem tibi sub studio meliora communis [illegible]. Cur intencionis tue bonum deterius vult quam nequaquam extendere in exterioris fragilis, quae cum dudum propria voluntate usque ad perfectum perversa est, nunc aliena voluntate emendare conaris? Ergo tibi ad bene vivendum plene sufficis; alienum si te medicum cur requiris? Hec blandiens insinuat, seorsum vero in voluntatibus eius propriis excedere scribere [illegible] parat, et dum laudat cor de intestina rectitudine investigat, callide ubi servat in pravitate. Ossa itaque eius fistule eris sunt, quia clandestina eius consilia unde quasi animi blande delectant, inde perniciose a recta intencione dissipant. Alius fractus plene voluntatibus suis, iniecta iam vetusti hominis vita et imitacione vite et lamentacione penitencie excoxit, et tamen maiori zelo quam aliena peccata attenditur, quanto semetipsum funditus mortuus iniquitatibus propriis non tenet. Hunc hostis callidus quia zelo iusticie ceteris prodesse conspicit, quasi prospere consulentibus verbis appetit dicens: Quid te ad aliena curanda dilatas, utique tua considerare convalescas? An non perpendis quia cum ad aliena extenderis, erga curanda que tua sunt minor invenieris? Et quid prodest alienum vulneribus corde tergere et putredinem propriam negligendo dilatare? Hec dum quasi consulens dicit, zelum caritatis adimit, et omne bonum quod prodire ex caritate poterat glacio subiuncti torporis extinguit. Si enim prius sic nosmetipsos diligere precipimur, dignum est ut sic cor zelo contra vicia succendatur, et nostro flagremus. Quia ergo dum suaviter consulit mentem ab intencione propria aliena reddit, recte dicitur: Ossa eius sicut fistule eris sunt. Quando enim per fraudulenta consilia audientis animo blandum sonat, quasi cum fistula eris cantat, ut unde mulcet inde decipiat. Sed behemoth iste valde mollius certamine movet, cum se in insidiis sub pretextu infirmitatis excitet. Tunc ad duriores temptaciones excitat, cum ante temptati oculos iniquitatis laqueos sub specie virtutis occultat, unde et recte subiungitur: Cartilago eius quasi lamine ferree. Quid enim per cartilaginem nisi simulacio accipitur? Cartilago namque ossibus ostendit speciem, sed ossibus non habet firmitatem. Et sunt nonnulla vicia que ostendunt in se rectitudinis speciem, sed ex pravitate procedunt infirmitatem. Hostis enim nostri malicia tanta se arte palliat, ut plerumque ante deceptae mentis oculos culpas virtutes fingat, ut inde quisque quasi expectet premia, unde dignus est invenire eterna tormenta. Plerumque enim crudelitas in ulciscendis viciis agitur, et iusticia putatur; atque immoderata ira iusti zeli meritum creditur, et cum a distortis moribus pertingentes digni cautius debeant violentum inflexionem frangunt. Plerumque enim dissoluta remissio quasi remissa mansuetudo ac pietatis habet vultum

Ca 11 B

Vicia repente credunt esse virtutes

plus qz decet de longanitib[us] pat[er] tpa
ad et[er]na suppli[ci]a crudelit[er] reservat[ur] No-
nunq[ua]z effusio m[isericordi]a creditur et du[m] male
servare culpa sit, peremus spargi q[uo]d ac-
ceptu[m] e[st] no[n] timet Nonnu[m]q[ua]z tena-
cia parcitas putatur et cu[m] q[ui]ue sit vicium
no[n] tribue[re] credit[ur] utiq[ue] atte[n]de retine[re]
Sepe malor[um] p[er]tinacia constantia d[icitu]r
et du[m] mens a p[ra]vitate sua flecti no[n]
pat[itur] q[ua]si ex recti defensio[n]e gl[ori]a[tur] Sepe
inconstantia q[ua]si tractabilitas h[abe]t[ur] et q[uo]d
q[ui]nq[ue] fide[m] integra[m] nulli s[er]vat eo
se amicu[m] o[mn]ib[us] estimat Aliqu[an]do timor
incompetens humilitas credit[ur] et cu[m] te[m]-
pali formidine p[re]ssus quisq[ue] a defensi-
on[e] tacet veritat[is] arbitratur q[uo]d iuxta
dei ordine[m] humile se potioribus ex-
hibeat Aliq[ua]n[do] vox superbia vivi libertas
estimat[ur] et cu[m] p[ro] elatio[n]e veritati contradi[citur]
loquendi procacitas veritat[is] defensio pu-
tatur Plerunq[ue] pigritia q[ua]si quietis contine[n]-
tia attendit[ur] et cu[m] grauis culpa sit
recta studiose no[n] agere magnu[m] vir-
tutis meritu[m] credit[ur] tm a p[ra]va actione
cessare Plerunq[ue] inquietudo sp[irit]us vigi-
lantes sollicitudo nominat[ur] et cu[m] quietem
quisq[ue] no[n] tolerat agendo q[uo]d appetit v[ir]-
tutis debitu[m] imple[re] se exercitiu[m] pu-
tat Sepe ad ea q[ue] agenda s[un]t incau-
ta precipitat[i]o laudandi studii fervor
credit[ur] et cu[m] desideratu[m] bonu[m] intempe-
stiva actio[n]e corrumpit[ur] eo agi melius
q[uo] celerius estimat[ur] Sepe accele-
randi boni tarditas consiliu[m] putat[ur]
et cu[m] expectat[ur] ut ex tractatio[n]e p[ro]ficiat
h[uic] insidians mora supplantat Igitur cu[m]
culpa velut virtus aspicitur necesse pe-
sandu[m] e[st] q[uia] tanto tardius mens vici-
u[m] suu[m] deserit q[ua]nto h[oc] q[uo]d p[er]petrat
no[n] erubescit tanto tardius mens
viciu[m] deserit q[ua]nto p[ro] virtut[e] spe[cie] d[e]-
cepta p[re]mior[um] etia[m] de eo retributio[n]e[m]
querit Facile aut[em] culpa corrigit[ur]
q[ue] et erubescit[ur] q[uia] e[ss]e culpa sentit[ur]
Oia itaq[ue] error cu[m] virtus credit[ur] diffi-
cili[us] emendat[ur] Unde r[e]cte d[icitu]r Cartilago
ei[us] q[ua]si lamine ferree Behemoth enim
iste q[ui]a sub p[re]textu boni calliditate
sua fraudulentie exhibet co[m]
culpa mentem diuius tenet hunc
e[st] q[uo]d nonnu[m]q[ua]z hii q[ui] recti viam sectat[ur]
appetitu in errore lapsi tardi[us]
emendant[ur] Rem q[ui]ppe existimat
e[ss]e q[uo]d agunt et sic excolende virtuti
sic vicio p[er]severantiam iungunt Rem
existimant e[ss]e q[uo]d agunt et ideo
suo iudicio a vicio emixi[us] s[er]viunt
Unde bn Jeremias cu[m] diceret Candidio-
res nazarei ei[us] nive, nitidiores
lacte, rubicundiores ebore antiq[ui]s,
pulcriores zaphiro, denigrata e[st] sup[er]
carbones facies eor[um] et no[n] s[un]t cogniti i[n]
platheis, illico adiunxit Adhesit
cutis eor[um] ossibus et aruit et facta e[st] q[ua]si
lignu[m] Quid ei nazareor[um] no[m]i[n]e n[is]i ab-
stinentiu[m] et continentiu[m] vita signat[ur]
q[ue] nive et lacte candidior d[icitu]r Nix
enim ex aqua congelascit q[ue] d[e] sup[er] venit,
Lac aut[em] ex carne exprimit[ur] q[ue] in infe-
rioribus innutrit[ur] Quid ergo p[er] nive[m] n[is]i
candor vite celestis, quid p[er] lac n[is]i
t[em]p[or]alis dispensatio[n]is ad ministrac[ionem]
demonstrat[ur] Et q[uia] plerunq[ue] continentes
viri in ecclesia tanta mira opa faciunt
ut ab eis multi q[ui] celeste[m] vita[m] te-
nuerunt multi q[ui] terrena bn dispe[n]-
saverunt superari videant[ur] et candidi-
ores nive et nitidiores lacte refe-
runt[ur] Qui et q[uia] p[ro] fervore sp[iritu]s etiam
antiquor[um] ac fortium patru[m] vita[m] no[n]-
nunq[uam] vincere videant[ur] recte subiungit[ur]
Rubicundiores ebore antiq[ui]s Quid ei
eboris no[m]i[n]e exprimit[ur] n[is]i desiderii
flamma designat[ur] Ebur vero magn[e]
a[n]i[m]aliu[m] ossibus e[ss]e no[n] ignoramus Ebore ita-
q[ue] antiq[ui]s rubicundiores s[un]t quia
sepe cu[m] humanos oculos nonnullis
precedentibus patribus studio ferventio-
res existunt. Quo[d] q[ui]a ut sibi totu[m]
c[om]me[n]dat[ur] adiungit[ur] Saphiro pulcriores
Etherei q[ui]ppe coloris e[st] saphirus
et q[uia] precedentes multos q[ua]si ad sup[er]-
na tendentes p[er] celeste[m] conu[er]sationem vi-
dent[ur] vincere narrat[ur] saphiro
pulcriores extitisse Sz plerunq[ue]
du[m] virtutu[m] copia ex[cre]scit plus q[ua]m expe-
dit p[ro]sp[er]at[ur] in q[ua]da[m] sui fiducia
mens adducit[ur] et decepta p[re]sumptio[n]e
p[ro]pria repente pecto surripiente fus-
cat[ur] Unde bn subdit[ur] Denigrata e[st] s[uper]
carbones facies eor[um] Nigri enim
p[ost] candorem fiunt q[ui] amissa dei
iusticia du[m] de se p[re]sumunt in ea ac-
c[ione] q[ua]m no[n] intelligunt peccata dilabunt[ur]
Et q[ui] p[ost] ardoris igne[m] ad frigus
torporis dilabunt[ur] extincti car-
bonibus ex comparatio[n]e p[re]fer[un]t[ur] Non-
nunq[ua]z enim du[m] timore dei p[ro] sui
fiducia deserunt, c[um] frigidis me[n]-
tibus frigidiores fiunt De q[ui]b[us] r[e]cte
subiungit[ur] No[n] s[un]t cogniti in platheis
Plathea q[ui]ppe s[er]monis greci ratione
p[ro] latitudine d[icitu]r Quid vero e[st] humane
menti angustius q[ua]m voluntates p[ro]p[ri]-
as frangere De qua fractione veritas
dicit Intrate p[er] angustam portam
Quid enim latius q[ua]m nullis p[ro]p[r]iis volu[n]-
tatibus reluctari et quaq[ue] versu[m]

D lacte in
ve et ebore
et zafiro

T x

Jh[e]r[emias]

impulsu arbitrii duxit se sub tanta cede
diffunde. Ergo p fiducia securitatis pro
posito melior iudicio se se crescunt qui
p platheas pergunt. Sz non sunt contenti in
platheis. qr de vita sua ad condempnandum
quando frangendo pprias voluntates in an
gusto se calle retinebat. Et bene
addit. Adhesit cutis eorum ossibus. Qd
in osse nisi duricia fortitudinis. Qd in
cute nisi mollicies exprimitur infirmit
atis. Cutis ergo eorum adherere ossibus dicitur. qr
hij in pua senectutibus infirmitas vi
cium duricia virtutis putatur. Infirma
enim sunt que faciunt. sz elacionis fiducia
decepti fortibus ea suspicionibus in
gunt. et quo de se magis sentiunt. eo
de sua nequicia emendari contempnunt
Vnde et recte subiungitur Aruit et facta est qui
lignum. Culpa quippe eorum tanto inse
sibilior redditur quanto apud eos et
laudabilis habetur. Quia recte aridam
asserit. qr nulla sui compunctione videsunt
Qd igitur apud Jeremiam p infirmitatem
cutis. hoc apud beatum iob p fragiliter
cartilago dicitur. et quod illic ossa p duri
Ca 18 tia. hoc hic lamine ferree dicuntur. Sic E
behemoth iste qui p membra sua ex
tremo tempore contra electos dei tanta se ar
te exercet. quia tanto p semetipsum ad de
cipiendas mentes in tanta insidiarum
tergiuersacione se exhibet. cuius nocere
cum sit condicionis audiamus Neque ei
tam mira vel in malignis operacione posset
si non ex magna condicione subsisteret Vnde
et mox mira pietate dominus acsi
causas tante astutie tante qr fortitudinis
redderet adiunxit dicens Ipse est principium
viarum dei Velut si aperte diceret Id
circo ad tam multa fortitudine suffecit. qr in
natura rerum hunc creando conditor primum
fecit p speciem Qd enim vias dei nisi
eius acciones accipimus de quibus p prophetam
Ysa 40 dicitur Non enim sunt vie mee sicut vie vestre
Et principium viarum dei behemoth dicitur
qr nimirum cum cuncta creans ageret.
hunc primum condidit. quem reliquis
angelis eminenciorem fecit. Huius prima
tus eminenciam conspiciens propheta cum
Ezech 31 dicit Cedri altiores non fuerunt illo in
paradiso dei. abietes non adequa
uerunt summitatem eius. platani non fue
runt equales frondibus illius. omne lignum
paradisi non est assimilatum ei et pulcri
tudinem eius quoniam speciosum fecit eum
in multis condensis frondibus Qd na
qr accipimus in cedris abietibus et in
platanis nisi illa celestium vir
tutum proceree celsitudinis agmina
In eterne leticie viridate plantata Que

quamuis excelsa sint condita. hunc tamen d'pe di r c pncipiu
nec plantata sunt nec equata Qui speciosus fa
ctus in multis condensis qr frondibus dicitur
qr plantatis ceteris legionibus tanta illi
species pulcrior est reddidit quanta et suppo
sita angelorum multitudo decorauit Ista
arbor in paradiso dei tot quasi condensas
frondes habuit. quot sub se positas sup
norum angelorum legiones attendit Quo
et ideo peccauit sine venia dampnatus
est. qr magnus sine operacione fuit cre
atus Hinc ei rursus p eundem prophetam Ezek 28
dicitur Tu signaculum similitudinis plenus sapiencia
et perfectus decore in delicijs paradisi
dei fuisti. Multa enim de eius magnitudine
locuturus primo verbo cuncta complexus
est Qd namque boni non habuit si sig
naculum similitudinis dei fuit de sigillo
quippe annuli talis similitudo imagina
lis exprimitur qualis in sigillo eadem
tencia habetur Et licet homo ad similitudinem
dei factus sit. angelo tamen quasi maius
quid tribuens. non eum ad similitudinem dei condi
tum. sz ipsum signaculum dei similitudinis dicit
vt quo subtilior est in natura eo in illo
similitudo dei plenius credatur expres
sa Hinc est qr primatus eius potenciam
insinuans adhuc idem propheta subiun
xit Omnis lapis preciosus operimentum C
tuum. sardius topasius et iaspis.
crisolitus onix et berillus. saphirus
carbunculus et smaragdus Nouem di
xit genera lapidum. qr nimirum nouem
sunt ordines angelorum Nam cum p sacra
eloquia angeli archangeli. throni
dominaciones. virtutes. principatus pote
states cherubim atque serafin aperta
narracione memorantur. quanta sint
supernorum ciuium distinctiones ostenditur
Quibus tamen behemoth iste opertus fuisse
se describitur. qr eos quasi veste ad or
namentum sui habuit. quorum dum claritate
transcenderet. ex eorum comparacione clarior
fuit Sed cum eius illic descripcione adhuc
subiungitur Aurum opus decoris tui
et foramina tua in die qua conditus es prepa
rata sunt. Aurum opus decoris eius ex
titit. qr sapiencie claritate candruit qua
bene creatus accepit Foramina vero ideo
in lapidibus fuit. vt vinculati au
ro in ornamento compositionis ligarentur. et
nequaquam a se dissideant quos interfusum
aurum repletis foraminibus ligat Huius
ergo lapidibus in die condicionis sue fo
ramina preparata sunt. qr videlicet capax ca
ritatis conditus est. qua si replere voluisset
stantibus angelis tamquam positis
in regis ornamento lapidibus po
tuisset inherere Si enim caritatis auro

sese penetrabile p[ro]hibuit · s[an]c[t]is angel[is]
sociatus in ornamento regio ut diximus
lapis fixus manet / Habuit ergo la
pis iste foramina s[ed] p[er] sup[er]bie viciu[m]
caritatis amore no[n] s[un]t repleta Ita q[ue]
ideo ligat[ur] ne cadat / ideo iste ce
cidit · q[uia] p[er]foratus ma[g]is artific[is] a[m]oris
vinclis ligari conte[m]psit Illic aut[em]
ceteri lapides q[ui] tu[n]c simili[ter] fuerant
p[er]forati penetrante se inuice[m] caritate
ligati s[un]t · Atq[ue] h[ec] in ruina isto
cadente meruerunt · ut nequaq[uam]
ia[m] de ornamento regio cadendo sol
uant[ur] Huius principatus celsitudine[m]
adhuc idem p[ro]ph[et]a intuens ait
Tu cherub extentus [et] p[ro]tegens in
monte s[an]c[t]o dei i[n] medio lapidu[m] ignito[rum]
p[er]fectus ambulasti Cherub ergo plen[i]
tudo sc[ient]ie int[er]p[re]tat[ur] Et ideo cherub
iste d[icitu]r q[uia] tra[n]scendisse cunctos sc[ient]ia
no[n] dubitat[ur] Qui in medio lapidu[m] igni
to[rum] p[er]fectus ambulauit · q[uia] int[er] an
gelo[rum] corda caritatis igne succensa
gl[or]ia co[n]dic[i]o[n]is clarus extitit Quem
bene extentu[m] ac p[ro]tegente[m] d[icit] / om[n]e
enim q[uo]d extendi[tur] p[ro]tegit [et] obumbrat
Et q[uia] co[m]parac[i]o[n]e claritatis sue cetero[rum]
claritate[m] obumbrasse d[icitu]r · ipse ex
tentus [et] p[ro]tegens fuisse p[er]hibet[ur] Re
liquos enim q[ua]si obumbrando op[er]uit · q[ui]
eo[rum] magnitudine[m] excellentia ma
iori p[re]cessit Quod ergo illic speciosus
in mult[itudine] frondibus · q[uo]d illic signacu
lu[m] similitudinis · q[uo]d illic cherub · q[uo]d
illic p[ro]tegens d[icitu]r · h[oc] hic uoce diui
na behemoth iste viarum dei prin

Ca 19 cipiu[m] vocat[ur] Sed q[uo] ideo tanta mi
ra in q[ui]b[us] fuit [et] q[ue] amisit insinu
at · ut terito ho[min]i ostendat q[ui]d ipse si
sup[er]biat de elac[i]o[n]is sue culpa pas
surus sit · si feriendo illi p[er]ce noli
it q[ue] creando i[n] tanta claritatis
gl[or]ia eleuauit Consideret ergo ho[mo] q[ui]
in t[er]ra meat[ur] · si [et] p[re]latus angelis
ysa 14 angelus in celo p[ro]st[er]nit[ur] Unde [et] bene
p[er] p[ro]ph[et]am d[icitu]r Inebriatus e[st] in celo gla
dius meus Quasi ap[er]te d[ice]r[et] Qua ira
feriam s[er]uos t[er]re p[er]ditos · si ip[s]os
eciam q[ui] in celo iuxta me co[n]didi
p[ro] elac[i]o[n]is vicio p[er]cute[n]s no[n] peperci
Cot itaq[ue] hostis antiq[uus] hec v[er]itatis
audit[ur] · tanta co[n]dic[i]o[n]is eius magne
cogitat · q[ui] no[n] immensa formidine con
tremat · q[ui] no[n] desp[er]ac[i]o[n]is p[er]cussione[m]
succu[m]bat · S[ed] q[uia] elato[rum] mentes o[mn]is
hostis p[ro]pria reprimit eciam infirmiores
mentes d[omin]us patefacta gr[aci]e sue dispe[n]
sac[i]o[n]e fouet Unde cu[m] eu[m] principiu[m]
dei viarum diceret · illico adiunxit Qui fecit

Eum applicauit gladium eius Gladius
q[ui]ppe behemoth ipsa nocendi malicia
est · S[ed] ab eo a quo p[er] natura[m] bonus fact[us]
e[st] · ei gladius applicat[ur] · q[uia] eius malicia
diuina dispensac[i]o[n]e restringit[ur] · ne feri
re tantu[m] mentes hominu[m] q[uan]tu[m] appetit
p[er]mittat[ur] Qui igit[ur] hostis iniquus [et] multu[m]
p[otes]t [et] mag[is] p[er]cutit · eius gladium pie
tas p[ro] co[n]ditoris astringit · ut replica
tus int[er] eius co[n]sciencia[m] lateat · [et] vel q[ue]
desup[er] iuste dispo[n]it[ur] sese i[n] mortem
homi[n]u[m] malicia eius no[n] extendat Qui
q[ui]a ad multa p[re]ualet fortit[er] h[ec] de
princi[pi]o magne co[n]dic[i]o[n]is e[st] · Quod a
q[ui]busda[m] vincit[ur] · eius nimir[um] gladius
ab auctore replicat[ur] Iste nam[que] be
hemoth q[uia] viarum dei principiu[m] e[st]
cu[m] q[ue] s[an]c[t]i viri licentia[m] temptac[i]o[n]is
accepit · gentes mouit · greges abstu
lit · igne[m] de celo deposuit · p[er]turbato
aere ventos excitauit · domu[m] co[n]
cutiens strauit · geminantes filios ex
tinxit · uxoris mente[m] in dolo p[er]ue
suasionis excitauit · mariti carne[m]
inflictis vulneribus co[n]fodit · S[ed] eius
gladius a co[n]ditore replicat[ur] cu[m] d[icitu]r
Animam illius s[er]ua Qui replicato gla
dio · q[uan]te sit infirmitatis eua[n]gelica testa Mt 8
te describit[ur] · q[uia] n[e]c manere in ob
sesso potuit · n[e]c rursum inuadere
bruta animalia no[n] n[isi] iussus p[re]sum
psit dicens Si eicis nos mitte nos i[n]
gregem porco[rum] Malicie eius gla
dius q[uia] sit replicatus ostend[itu]r · cu[m] si
potestas sue malicie no[n] p[ro]het[ur] · nec
grassari i[n] porcos valet Quando ergo
behemoth iste sua sponte tantis
ad imaginem dei ho[min]ibus nocere
audeat · Qui q[uia] nimir[um] co[n]stat q[uia]
n[isi] iussus co[n]tingere n[e]c porcos p[re]su
mat Nonnulli vero q[ui] cu[m] viarum dei
principiu[m] behemoth d[icitu]r vesani
dogmata Arrii ap[er]te dissipat[ur]
factura[m] q[ui]ppe dei filiu[m] fatet[ur]
[et] ecce behemoth in factura re
rum p[r]imus creatus ostend[itu]r Impeset ergo ut
Arrius · q[ua]n no[n] factum filium p[re]dicet
q[uem] eu[m] post behemoth co[n]ditu[m] stul
tus putet Quia v[er]o om[n]e q[uo]d appli
cat[ur] in semetip[s]o reducit[ur] · recte
applicatus behemoth d[icitu]r In se
metip[s]o nam[que] se eius malicia re
torquet cu[m] ad votu[m] suu[m] se con
elato[rum] vita no[n] exercet Multos aut[em]
exigentibus mer[itis] ferire p[er]mitti[tu]r
ut cu[m] deu[m] deserunt da[m]pnato ho
sti famulent[ur] / ab electis v[er]o eo va
lencius vinci[tur] q[uo] soli auctori
o[mn]i[u]m huius subsistunt[ur] Quia ergo

p h' qd viciu d' principiu p h' q
primitere dō valde intolabilis
demrat² apte ɔgssi9 cu ɔnto
hoste pugne9 supest ut vnus
qsqz inim tāto se plenn9 auctor
sciat ~~qr~~ ɔnto verig q se vio
letas adūsarij vires pesat Qd
naqz nos ñ pulnis sumg qd ie
ñ vng ex celestibg spūtibg ē qd
adhuc magnus ē sumg Qd vō de
ppa vtute audeat qn con ange
loꝝ pincipē pulnis pugt Sz quia
supior spūm ɔditor trenu corg
assūpsit · rcē supbiente angelū
hūlis pulnis vincit Inherendo
qppe vē fortim vires accepit qb
tūsfuga spūs cū semetipm seq²
amisit / Et dignū ē vt vincat²
a pulue qr forte se credidit de
serto cātore · vt agscat supatg
qr deferit elatg Valde at anhe
lat semes q cū ~~ipsa~~ ipm ima
tiant hō ad summa ascēdat · q
in ia celsitudie sbnecta caro per
manet a q̄ tātg ipe spūs sine
fine piectg iacet Sz loca men
tiu mutauit ordo inritoꝝ Sic
sic supbia meruit deici · sic hu
militas exaltari · qtb ē celestis
spūs erigēdo se tartaꝝ tolēt · ē
terra hūlis sine tiō sr celoꝝ
regnet · Liber xxxiij
Atiquo hosti q̄ sb behe O
moth noīe dnica voce
describit² supbi qqz tāto
familiarig ɔnunt · qto
hg vite successibꝫ apd
semetipos altius intu
mescunt / hiis naqz auge² elacō
cū gl'a cū elacōe vō addi² cura
hinc illucqz cūg tend² qr ē deside
ria cū rebꝫ crescunt Cuqz cogita
coēs inuias qi agri feni pferunt
eis d' cogitacoībꝫ vel desidāato pa
blo behemoth istig fame pascit
vn rcē mic d² hunc motes herba
ferunt In sciptura sac cū vno sin
glari mons point² · aliqn incarna
tg dns · aliqn sca eccia · aliqn testa
metū dei · aliqn apostata angelg ·
aliqn qlz hēticg designa² Cū vō
motes pli nuo noiant² · aliqn
celsitudo aploꝝ atqz pphtaꝝ / aliqn
sclariu ptatū tuioꝝ expimt²
Mons naqz dnm sigt · sic sciptu
2 ē · Et erit in nouissis diebg ppa
ratg mons domg dm in vtice
motiu Mons qppe ē in vtice mo
tiu incarnatg dns trscēdens

celsitudine pphtaꝝ Rursg p mōte
sca designat² eccia · Sic sciptu ē
Q' ɔfidit in dno sic mons syon Syo
on naqz spectla d² p qua scz spe
clacoz ɔteplās deu in eccia d
figura² Rursu p mōte testamētū
dei expimt² Sicut Abacuk ait 3
Deus d' libano veniet ē scūs a
mōte vmbroso ē condeso Q' em
ventur se p testamēti pagiās sui
spopondit qui inde venit vn velut
sb pmissioē se tenuit Qd vzt testa
metū mons bn vmbrosg ē ɔdesg
d² qr spissis allegoriaꝝ obscu
ritatibg opaca² Rursg p monte
angelg apostata designa² sic
sb spē babilonici regis d' antig°
hoste d² pdicatoribꝫ Sup mōte Jr 13
caligosū leuate signū · Pdicato
res qppe scū sr mōte caligosū
signū leuat · qn con sathane su
biaꝫ q̄ sepe sb nebla simlacoīs
abscond² vtute crūs exaltat Rur
sū p mōte hētcg glz expimt²
sic ex voce ecie psta ait In do
mno ɔfido quo dicit aie mee
trāsmigra in mōte sic passer Cū
em fideli aie vitate delicta
i ē tumēti doctna ɔfide hētici p
dicatoris d² deserto dno qi in
mōte trāsmigre d² suade² Rursg
p motes aploꝝ ē pphtaꝝ celsido
designa² / Sic sciptū ē Justicia
tua sic motes dei Et voce 2 cor 4
pauli d² vt nos efficeam² iusticia
dei in ipo Vl sic iteꝝ voce spant
eclie d² psta ait Leuaui oclos
meos in motes vn veniat auxi
liu m Rursu p motes sclariu
ptatū tuioꝝ expimt² D'q9 psta
ait Motes sic cera fluxerunt a
facie dm Cera missi q' prius altā
rigidite tumuerit dō in carne
apparēte magno sr p pmaꝫ tiore
liquefcā Vel sic pphta ideꝫ iteꝫ
dicit Ascēdunt motes ē descen
dunt capi Plerīqz em psecuto
res dm supbi con eu venunt
Sz ab eo hūles rediunt² Q' motes
ascēdunt p tuore pōe · Sz campi
descendunt plani vzt fcā p ɔgnicoz
elpe Sz qr nonlli in elacoīb sue
altītne remanet · ē ad dīna ob
seqa hūlit flecti dedignt² p
eo q iuxta desidiu antiq' hosti
pua cogitare acqz petre nō desinunt ·
rcē hoc loco d' behemoth d²
hinc motes herba ferunt qr illi
inas offerunt fluxas ē lubricas

P
2 Thi 2 voluptates. Erunt enim homines se
ait apostolus seipsos amantes. Et non-
nullis dicitur Erunt homines se ipsos amantes
tium amatores magis quam dei. Que est
ergo herba motuum nisi voluptas flu-
xa que ex corde gignitur superborum. qui
nisi deum superbiendo contempnerent neque-
quam lubrica tot lasciviendo perpetrarent
Quibus minirum herbis behemoth
pascitur. quia in eis pena eterne mor-
tis esuriens eorum perditis moribus sa-
tiatur. Superbi enim hujus seculi et si quando sce-
ne dispensationis ordine impediti ab
expletione pravorum operum cessant. prava
tamen in cogitatione multiplicant. Modo
enim ut se ceteris potentiores rebus et
honoribus ostendant. modo ut eandem
potestatem suam in studio aliene lesio-
nis exerceant. modo ut lubricis moti-
bus ducti plenam se circa voluptates
quasi dissolvant. Qui dum rebus divitiis
acceptis nequaquam recta sed prava semper
agere cogitant. quod adhuc faciunt nisi sinis-
tram deum domini pugnant. Quia igitur
behemoth iste in superborum mentibus
suam semper desidia recognoscit quia
herbas in motibus invenit quibus
refectum sue malicie ventre ten-
Ca 2 ca dit. Bene autem subditur. Omnes bestie
agri ludent ibi. Quid per bestias nisi
immundi spiritus. quod per agrum nisi pre-
sens seculum designatur. Unde de ipso mali-
gnorum spirituum principe contra effraim
dicitur. Bestia agri scindet eos. vel
sicut ysaias ait. Et mala bestia
non ascendet per eam. Quia autem agri nomine
mundus accipitur. dominico sermone
mo testatur qui ait Ager mundus est.
Agri ergo bestie in herbis motuum
ludunt. quia predicta in hunc modo de
superioribus demonia. pravis operibus super-
borum delectantur. Bestie in herbis lu-
dunt cum reprobi spiritus humana corda in
illicitas cogitationes pertrahunt. Quia an-
no immundis spiritibus ludere est men-
tes hominum ad imagines diversas conditas
modo ficta promissione decipere. modo
vacuis terroribus irridere. modo eis
transitoria gaudia quasi mansura im-
primere. modo mansuras penas quasi tran-
sitorias levigare. Harum prius bestiarum
illusiones pertimuerat qui dice-
bat. Deus meus in te confido non eru-
bescam neque irrideant me inimici mei.
Quia igitur superborum cor ad omne vicium sterni-
tur ut cuilibet irruenti maligno spiri-
tui prava cogitatio pateat recte de herbis
motuum dicitur. Omnes bestie agri ludent
ibi. pro eo enim quod superbi quoque nullum ma-
Oze 13
37
ast 13
lum cogitando pretereunt. nulla est agri
bestia que non horum motuum herba satie-
tur. Nam et si quando carnis luxuria fugi-
tur. in motionibus luxurie vicium de ipsa
castitate gloriando committitur. Et si quando nil
amare extinguere rapiunt. nequaquam ab ille-
cebra avaricie mundi sunt. quia et si res
nullas ambiunt. favore tamen hominum lau-
de contemptu rape conantur. Hujus
ergo behemoth herbas ferunt. et omnes
bestie agri ludunt ubi ibi. quia in
superborum corde dum malignorum spiritus
tanto latius pascitur quanto et omne
vicium de superbia generatur. Sed quia
audivimus quod iste behemoth come-
dat. nunc audiamus necesse est ubi in
terram pro pravum desiderium suum requie-
X scat. Sequitur. Sub umbra dormit in
secreto calami in locis humentibus.
Obumbratio in sacro eloquio aliquando
incarnatio domini ponitur. vel mentis obumbratio
refrigerium a fervore carnalium
cogitationum. Unde appellatione um-
bre et superna protectione hominum re-
frigerium cordis insinuari solet.
Aliquando vero umbra recedente cari-
tate torpor frigide mentis accipitur.
Nam a quo dominica incarnatio servata ve-
ritate historie obumbrationis
appellatione signetur. angelico sermone
testatur qui ad mariam ait. Virtus
altissimi obumbrabit tibi. Quia enim
obumbratio non aliter exprimitur nisi
per lucem et corpus utique ei altissimi
obumbratur quia in ejus corpore lux in-
corporea corporis suscepit. ex qua videlicet ob-
umbratione omne in se refrigerium
mentis accepit. Quia rursum per umbra
ex superna protectione refrigerium cor-
dis exprimitur psalmista testatur qui ait
Sub umbra alarum tuarum protege
me. Vel sicut sponsa in Canticis
canticorum ad nectum sponsi perstola-
ta pronunciat dicens. Sub umbra illius quam
Ca 2 que desideraveram sedi. Acsi dicat Ab
estu desideriorum carnalium sub adven-
tus illius protectione requievi. Rursum per
umbra recedente caritate torpor
frigide mentis exprimitur. sicut de
Ge 3 peccante homine scriptum est. Quia sen-
sus est umbra. Calorem enim caritatis
fugiens vitat. solem homo deseruit.
et sub umbra intimi frigoris se ab-
scondit. Unde et voce ejus vitat
dominus Inundabit iniquitas et refri-
gescet caritas multorum. Unde et primus
homo post culpam inter arbores paradisi
ad auram quasi post meridiem absconditus
invenitur. Quia enim meridianum

calore perdiderat, iam sub peccati umbra qui
sub frigore ante torpebat. Iste igitur
behemoth quia in illis quos conditorem re-
quirere invenit, quos a veri solis ar-
dore subtrahendo frigidos facit, sub
umbra dormire perhibetur. Nonnumquam
vero per umbram, si tamen cum adiectione
mortis ponitur, vel mors carnis
exprimitur, vel quilibet reprobus qui antiqui
hostis tenebras studio prave opera-
tionis imitatur. Unde voce martyrum per
psalmistam dicitur: Humiliasti nos in loco af-
flictionis et cooperuit nos umbra mor-
tis. Umbra enim mortis electos dei op-
primit, cum mors carnis que imago
eterne mortis est, ab hac eos vita dis-
iungit. Quia sicut illa animam a deo, ita h(ec)
ab anima separat corpus. Vel certe um-
bra eos mortis opprimit, quia de antiquo
Apoc 6 hoste scriptum est: Nomen illi mors.
Umbra ergo mortis sunt omnes reprobi qui
illius nequitiam elationis imitantur; eius
quasi imaginem quam umbra exprimunt.
Dum eius malitie similitudinem in se trahunt.
Quia electos dei opprimunt, dum quos illos in
austeritate persecutionis temporalis gravare
sciunt. Hoc autem loco umbra torpor
nequitie accipitur, in qua iste behemoth
dormit, quia quo corda caritatis calen-
tia sollicitus vigilat, in frigidis
autem mentibus sollicitus iacet. Dormire
enim in sanctorum cordibus non potest, quia et si
quando se in eis ad breve momentum
collocat, ipse eum celestium deside-
riorum estus fatigat, et quem totiens
ut recedat pungitur, quotiens ab eius
amore intimo ad eterna suspirat.
Tanto enim voces excitat, quanto ex
illorum mentibus sancte cogitationes ad ce-
lum clamant. Unde fit ut bonarum actio-
num armis tritus ac suspiriorum spi-
ritualibus percussus fugiat et ad corda re-
proborum frigida rediens, eam quam re-
diens securius possidebat malitie
umbram querat, in qua ubi ab intimo impe-
Luc 3 ratur, ondatur cum protinus subinfertur: In S
secreto calami etc. In sacro eloquio
Arundinis et calami significacio calami vel arundinis appellatione
aliquando verbum inanes, aliquando doctorum peri-
tia, aliquando mobilitas mentis, aliquando nitor
glorie temporalis accipitur. Per calamum quippe ver-
bi eternitas designatur, cum voce patris
per psalmistam dicitur: Lingua mea calamus
scribe velociter scribentis. Quod enim quod lo-
quimur transit, quod scribitur permanet; lingua
patris calamus scribe dicitur, quia ab eo est
verbum coeternum ac sine transitu generatum.
Rursum per calamum scriptorum doctrina
exprimitur, sicut de sancta ecclesia propheta

pollicetur dicens: In cubilibus in quibus Ysa 34
prius habitabant dracones orietur vi-
ror calami et iunci. In qua nimirum
sententia sicut in hoc loco opere superius di-
ximus per calamum exprimitur doctrina
scribentium, per iuncum viriditas audi-
torum. Rursum per calamum seu certe arun-
dinem mentis mobilitas designatur. Sic
iudeorum turbis in Iohannis laude a domino
dicitur: Quid existis in desertum videre? Arun-
dinem vento agitatam? Ut videlicet subintel-
ligatur: Non. Iohannes quippe arundo ve-
nto agitata non erat, quia eius mentem
spiritu sancto solidam per diversas partes nullo
linguarum flatus inclinabat. Rursus
per calamum vel arundinem nitor glorie
temporalis exprimitur, sicut de iustis per sa-
pientiam dicitur: Fulgebunt iusti et tamquam Sap 3
scintille in arundineto discurrent. A-
rundinetum namque vitam secularium de-
finit appellat, que more arundinum per
temporalem gloriam foris quasi ad alta pro-
ficiunt, sed intus a soliditate veritatis
inanescunt. Unde et iudeorum regnum
calamo comparatur, cum per prophetam apparente
in veritate carnis domino dicitur: Cala- Ys 42
mum quassatum non confringet et linum
fumigans non extinguet. Quid enim ca-
lami nomine nisi iudaici populi temporale
regnum denunciat, nitens quidem ex-
terius sed intus vacuum? Et quia in eodem
ipso quo regnum regale defecerat et re-
gnum eius alienigena possidebat,
aperte Herodes regnum quassatum
calamum vocat. Quid vero per linum nisi
eius sacerdotium exprimitur, quod nimirum
lineis vestibus utebatur. Quod quia in
adventu domini caritatis ardorem perdi-
dit, quasi amisso iam igne fidei non
ardens sed fumigans fuit. Incarnatus
autem dominus calamum quassatum non
confregit et linum fumigans non exstin-
xit, quia iudeorum regnum quod pene iam
destructum fuerat, eius quoque sacerdotium
quod igne fidei non tenebat non protinus
te iudicium protulit, sed cum patientie lon- T
ganimitate toleravit. Hoc ergo loco quid Mundanos homines
aliud appellatione calami nisi mentes dicit calamum et
secularium temporali glorie dedite designantur, arundo
quia apud semetipsos intus inanescunt,
quanto alti et nitidi exterius ostenduntur?
Qui dum exteriori gloria per superficiem de-
lectantur, nulla intus firmitate solidantur.
More quidem calami intus sunt quod per
firmitatem vacui, sed foris per speciem et
ostentationem pulchri. Nam quanto ab eis ex-
terior gloria studiosius queritur, tanto
eorum corda grandioribus cogitationum
stimulis agitantur. Unde et recte nunc

behemoth iste in secreto calami
dormire phibet᷑· q̄r q̄z studia ad
impetū tpal' intorꝭ atq̄z alti᷒ is
ꝯmonet· eoꝝ corda tenacigꝫ
t̄gi ipe ṡ qetꝰ dormit vbi eoꝝ
gꝭ possidꝫ qetē nō pmittit
Du em̄ excedē ceteꝝ hoīm altitu̇ne
ābiut du more calami p mto·
re extioris mditie iustoꝝ speꝫ
qⁱ solidatē solidaꝫ arboꝝ corticē
vincūt in h̄ᶜ qd̄ ipi intꝰ vacui
remanēt Locis behemoth isti
vbi apd̄ se requiesce dēat pbet
luce xj Vn̄ ⁊ in evn̄ᵒ vitas dt̄ q̄ immūdꝰ
spūs exiēs q̄ in locis aridis ⁊ in
aquosis reqꝫ nō invenit q̄r do·
mū quā reliqrat vacuā· scopis
q̄z mūdatā reppit hac mltiplicioꝝ
intiuit Qa em̄ fluxa fit t̄ra q̄
infudꝭ/ loca arentia atq̄z magr̄a
st̄ corda iustoꝝ q̄ p discipline forti eꝫ
ab oī carnal' ꝯcupie hūore sicca᷑
Vn̄ h' adhuc vbi behemoth iste
dormiat nc̄īo demra᷑ cū ptꝰ
sbdīfert᷑ In locis humentibꝫ Lo
ca namq̄z humentia st̄ t̄renoꝝ
hoīm metes q̄s hūor carnalis
ꝯcupie q̄r replet fluīdas facit
In qꝰ behemoth iste inqt᷒ sue
vestigia tāto altꝰ imprimit q̄to
in eisd' metib; pes tn̄sitꝰ illiꝰ
q̄ in fluxa t̄ra descēdit Loca
q̄ppe humentia st̄ opa voluptu
osa/ pes at̄ in arida t̄ra nō la
bit᷑· fixꝰ vō in lubca vix tene᷑
In locis ḡo humentibꝫ vite prit
iter faciūt q' in hac ad iusticie
rec stare nō pnt In his eꝫ locis
humentib; behemoth dormit/
q̄r in repboꝝ hoīm lubca opacē
b requiescit Nonlli vō loca humē·
tia mebra genitlia suspicat᷑
Qd̄ si ita ē qd̄ aᵈ in locis humē·
tibꝰ n' luxuria corpis exp̄mit᷑
Duo q̄ppe h' st̄ vicia q̄ hūao gn̄i
imanit̄ dnant᷑ vīu vzt spūs·
atq̄z aliud carnis Elacō nāq̄z
spm̄ erigit· luxuria carnē cor·
rupit Antiqꝰ itaq̄z hostꝭ hūa·
nū gēꝰ vl' p elacōꝫ pcipue· vl'
p luxuriaꝫ pimēs in secreto ca
lami/ atq̄z in locis humetib;
dormit· q̄r dāmatū hoīeꝫ sb̄ duce
sue dānacōis· a' p elacōꝫ spūs a'
p carnis corrupcōꝫ tenet Quosdā
vō in vtr̄q̄z possidꝫ· q̄r cū eos sbie
spūs elevat· a̕ tuore sue alti
tudinis in v̄ecundia corrupcōis
inclinat Sꝫ inq̄ q̄ hos intra

scaꝫ eccliaꝫ cōtti ē vtutis ingeniꝰ
vigilat/ nūq̄ redargue volup̄tes
infimas ⁊ suade gaudia pate cel̄e
cessat Sꝫ prioꝝ metes tāto obsti
natꝰ sūma nō audiūt q̄nto ar·
tiꝰ infimis inheserūt Cui nꝫ
h' sufficit ut ipi peccat· sꝫ adhuc
qd̄ ē detiꝰ eū quosdꝫ argui eme·
dari q̄z ꝯspiciūt· iustoꝝ increpacō·
nib; ꝯp̄uiat ne saltē alii corri
⁊ gant᷑ Vn̄ ⁊ bn̄ sbd᷑ Ꝯptegunt Ca e
vmbre vmbra eiꝰ Vmbre q̄ppe pectores dicuntur umbra dyaboli
dyali st̄ hoīes iniꝗ q' du imita
cōm eiꝰ inq̄t᷒ insiuūt· q̄ ab
eiꝰ corpe imagis speꝫ t̄hut Sed
q̄r vmbre eiꝰ plr st̄ repbi ita
singla' vmbra eiꝰ ē vniuscuiq̄z
pctoꝝ Sꝫ dū doctīne iustoꝝ mali
ꝯdicūt· dū ab eis iniqⁿ queꝫ
corrigi nō pmittūt· vmbre behe
moth istiꝰ vmbra eiꝰ ptegūt/ q̄r
pctores q̄q̄z in qᵒ ṡ male ꝯscij
st̄ in eo ⁊ aliū pctore defēdūt
vmbre vmbra eiꝰ ptegūt dū
nequissioꝝ fca nequiores piūsis pa
tcinys tuent᷑ Qd̄ h' inimiꝫ stu
dio faciūt· ne dū clpa i qua ⁊
ipi obliggti st̄ i aliis corrigit᷑
ad ipos q̄z quāq̄z venia᷑ Vergit᷑
tegūt dū alios ptegūt· q̄r pni
dent vitā suā impeti vn̄ ꝯside
rat alios liba correpcōe ꝯfundi
Ac q̄z fit ut sūma eim̄ dū defe·
d᷑ auget᷑· ⁊ vniꝰcuiq̄z nequīa eo
fit ad ꝯpetndū sbtiliꝰ· qᵒ difficil'
est ad puiend' Scelera q̄ppe pec scelera augentur defensione
catiū tāto maiora incimēta
pcipiūt· q̄nto p defensioꝫ pote·
tiū diutiꝰ multa tolāt᷑ Sꝫ
tl'es q̄q̄z sine ex eccliaꝫ ēe vide
ant᷑· tāto se aptiores dei hostes
exhibet· q̄nto maiores st̄ pat·
in vicoꝝ Con illi q̄ppe suis de
fensionibꝰ pugnāt· eīn ea q̄ displi
cet defendēdo multiplicāt Qd̄ fa
ctū bn̄ p pphtaꝫ dñs sb̄ spē ba
bilōis [redacted] redarguit d. ys xx
Orit᷑ in domib; eiꝰ spine ⁊ vr
tice ⁊ paliurus i municōib; eiꝰ
Qd̄ nāq̄z p vrticas n' cogitacō·
im prurigiꝫ Qd̄ vō p spinas
n' vicoꝝ puctōes accipiꝰ In do·
bꝰ babilonis vrtice ⁊ spine pul
lulat q̄r in ꝯfusione metis repbe
⁊ desidia cogitacōnū surgūt q̄
exaspant ⁊ opeꝝ pctā q̄ pugat
Sꝫ hec agētes h'ent eciā neq·
ores suos defensores Vn̄ apte
ptīnꝰ sbiūfert Et paliurus in

membris eius. Palmarum quippe tanta
crudescendo spinarum densescit ut prae
asperitate tangi vix possit. Intus quippe
spina est, vertici nascitur, sed utrumque
extrinsecus per palmarum munitur, quia videlicet mino-
res iniqui mala quae faciunt, sed ea
maiores nequissimi tuentur. Unde
et hic subditur: Protegunt umbrae um-
bram eius. Quia enim malum peior vin-
dicat, quasi umbra umbram ne vitalis
lumine irradietur observat. Sequitur: Circum-
dabunt eum salices torrentis.
Infructuosae quaedam arbores salices sunt,
et tanta viriditate sunt ut abscisae
radicitus et proiectae arescere vix possint.
Salicum genus — Unde in sacro eloquio salicum nomine aliquando
pro viriditate boni, aliquando pro sterilitate
reprobi designantur. Nisi enim electorum vi-
tam per constantiam suae viriditatis expri-
meret, nequaquam de filiis sanctae ecclesiae
ps. ce — propheta diceret: Germinabunt inter
herbas sicut salices praeterfluentes
aquas. Sancti enim ecclesiae filii inter herbas
sicut salices germinant, dum inter are-
scentem vitam carnalium hominum et mul-
tiplici virtute et perpetua mentis
viriditate perdurant. Quos bene iuxta
praeterfluentes aquas germinare perhibet,
quia unusquisque eorum ubertate percipit ad
fructum ex doctrina sacri eloquii quae
temporaliter percurrit. Et rursum nisi per sterilitatem
salicum peccantium vitam signaret,
nequaquam contra Babyloniam voce per-
fectorum propheta diceret: In salicibus in
medio eius suspendimus organa nostra.
Babylonis quippe medio salices ince-
descebunt, quia nimirum infructuosi
atque — quique ab amore patriae caelestis alieni
totis visceribus cordis in hac saeculi
confusione radicantur. Unde et praedicatores
sancti in istis salicibus non exercent organa
sed suspendunt, cum infructuosas ac
reprobas mentes aspiciunt, usum suae
praedicationis non exhibent, sed potius
lugentes silent. Quid etiam per torrentem
nisi huius mortalis vitae cursus exprimitur? Unde
quoque rursus per prophetam dicitur: De torrente
in via bibet, propterea exaltabit ca-
put; quia videlicet redemptor noster mortalis
vitae poenam in quodam transitu attigit,
et ideo dum eidem morti cum sponte
te succubuit non inhaesit. Unde tertia
die hoc quod moriendo posuit re-
Cap. 4 — surgendo caput elevat. Quid 3
ergo quod de behemoth isto dicitur: Cir-
cumdabunt eum salices torrentis, nisi
quod peccatores vitae mortalis a bonis
actibus quasi a fructibus alieni tanto
illi artius inhaerent, quanto eos lar-

gius delectatione transitoriae voluptatis
infundit? Hos enim quasi in radicibus
torrens rigat dum in suis cogitationi-
bus amor vitae carnalis inebriat.
Qui scilicet more salicum fructum non ferunt,
in foliis virescunt: quia ea quae gravia
ad dicendum non sunt, aliquando honestatis
verba proferunt, sed nullum vitae pondus ex bo-
nis operibus ostendunt. Bene igitur dicitur: Circumda-
bunt eum salices torrentis, quia infru-
ctuosi quique dum amori vitae praesentis
inserviunt, antiqui hostis praesentis feli-
citatibus obsequuntur. Sed quia quod ei
a suis clientibus impenditur audi-
vimus, nunc etiam quid in illos ipse agat
audiamus. Sequitur: Absorbebit fluvium 2
et non mirabitur, et habet fiduciam quod in-
fluat Iordanis in os eius. Quid hoc
loco fluminis nomine nisi decursus vitae
praesentis designatur, quae velut a suo fonte
originis nascendo surgit, sed quasi ad
ima defluens moriendo pertransit?
Quid autem significatur appellatione Iordanis
nisi hi qui iam imbuti sunt sacramento
baptismatis? Quia enim redemptor noster in hoc — chr. 3
flumine baptizari dignatus est, eius
nomine debent omnes baptizati expri-
mi in hoc quod ipsum contingit sacramen-
tum inchoari. Quia ergo behemoth
iste a mundi originibus exortum vix
paucis electis evadentibus humanum
genus in ima defluens usque ad re-
demptoris tempora quasi quendam in se flu-
vium traxit, bene nunc dicitur: Absorbebit
fluvium et non mirabitur. Quia vero post
mediatoris adventum quosdam quoque recte
vivere negligentes etiam fideles rapit,
recte subiungitur: Et habet fiduciam quod in-
fluat Iordanis in os eius. Ac si di-
catur: Ante redemptorem mundi mundum
non miratus absorbuit, sed quod est gra-
vius etiam post redemptoris adventum quos-
dam qui baptismatis sacramento signati
sunt se posse deglutire confidit. Ali- — De hereticis et christianis
os namque sub christianitatis nomine positos
devorat, quia eos in ipso fidei erro-
re supplantat. Alios quos rectitudine
fidei nequaquam deicit, sed ad usum pravae
operationis inclinat. Alios quos vult
in operationum immunditiae inflectere non
valet, sed apud semetipsos intus in
studio intentionis intorquet, ut dum
a caritate mentem dividunt, rem non
sit quod ipsi intra se cooperantur, et fidem
tenent, sed vitam fidei non tenent,
quia vel aperte illicita faciunt, vel ex
perverso corde prava sunt quae agunt, etiam
si sancta videantur. Quia enim nonnulli con-
fitendo fideles sunt, non vivendo, hinc

ca^t 1 est q voce vitat dr Non oibus qui dt
mi dne dne intrabit in regnu celoz
hinc rursu ait Quid at vocatis me
dne z no facitis q dico hinc pau
1 Ti 1 lus ait Confitent se nosse deu fact
1 Jo 2 aut negat hinc Johnes dt Qui dt
se nosse deu z mandata eius non
custodit mendax e· hinc e q de ipa
sua plebe dns qqrit dicens pplus hic
labiis me honorat· cor at eoz
longe e a me· hinc eo pphta ait
Dilexerut eu in ore suo et lingwa
sua mentiti st ei Sz minz no fuit
q behemoth iste an lauacri
unda· an sacmeta celestia an
corpea putiaz redetois hnam
gnus fluviu hyatu pfunde per
suasiois absorbuit Sz hc valde
mirum· hc valde terrible· q mltos
apto ore eo pus qqtoz redetois
suscepit· pus lauac unda pollu
it· pus sacmeta celestia ad infer
nu rapuit Dicat go dicat terribilit
voce vitat Absorbebit fluviu
z no mirabitur· z ht fiducia q in
fluat in os eius iordanis Jordanes
em p magis dyabolus hunt q in
fideles tulit· sz tanto mine millor
morte se erigit qto con se resi
tuos ee tabescat Nec go fide
sn opibus sufficere qfidet· cum
Jaco 2 scriptu sit Fides sn opibus ociosa
e Nullus behemoth morsu ex so
la fidei qfessioe plene evasisse
se estimet· qr ia qd fluviu ab
sorbuit· sz adhuc iordanem sitit
z totiens iordanis in os eius fluit.
qtiens xanus quisqz ad inq te
defluit Os qd eius ia fide nos
sblenatos fugim· sz magnopere
curand e ne in hac opacoe lubri
ca dilabamur Si amplandi cau
tela negligitur incassu credendo
rem iter tenetur· qr via qd crede
di ad celeste patriz pficit· sz offe
detes minime pducit· habet qd
adhuc in hac re qd subtilius pspe
dam Ipi ei qui p iordane dixim
exprimi· pnt p fluviu signi Ce
em fide vitat ia agnoverut· sz
fidelit vivere negligut· recte flu
1/J mus dici pnt· qr uz deorsu flu
it Jordanis vo ebreo vocablo
descensio eoz dr Et st nonnulli q
vitate appetetes semetipos
abiciut· atqz a vite pstine cla
ce descedut / tuqz etia cupi
ut valde se ab hoc mdo alienos
reddut· du no solu ttc aliena

no appetut· sz eo sua deliquut / et
no solu in eo glaz no qrut· sed
hanc tu se obtulerit etia qtepnut
hinc e ei q voce vitat dr Si quis ca^t 16
vult venire pos me abneget semet
ipm Semetipm em abnegat q
calcato tipo supbie an oclos dei
alienu se ee demstrat hinc pphta
ait Memor ero tui de tra Jorda
nis z hermonim Jordanis quippe
ut dixi descensio· hermon aut
anathema v alienato interptatur
De tra go iordanis z hermonim
dei remscit qui meo q seipm dei
cit atqz a se alienus extitit ad
conditoris sui memoria renovatur Sz
antiqus hostis p magis hc no ht
q sb iure sue tirrannidis terena
qretes tenet / pphta qppe attesta
te qfisus qr esca eius electa Nequa
qm minz deputat si eos absorbeat
qs supbia erigit· avaricia tabe
facit· voluptas dilatat· ira ma
licia agustat· ira inflat· discor
dia sepat· invidia exulcerat· lu
xuria inqnatos necat Absorbebit
go fluviu z no mirabitur· qr pro
magis no estiat tu eos devorat
q p ipa vite sue studia deorsu
corruut Sz illos magis rape
nititur qs desptis terenis studiis
iugi etia celestibus studiis qte
pletur Vn absorpto fluvio re sb
iungitur Et fiducia ht q influat
iordanis in os eius / qr illos insi
diando rape appetit qs p aore
supne patre a pnti vite gla se
metipos deiece qqscit Nonnulli
quippe deserut mudu z bonoru
tusentiu vana delinquut· et
humili ima appetetes· humane gu
satoris more bn vivedo turste
dut· atqz in tanta studioz arce
pficiut ut sigz ia virtutes opent
Sz qr stare ipos circuspiciendo Inanis gla ... pe bonis actib
tegere negligut inanis glie te
lo percussi penius de alto ruut Hinc
e em q eternus iudex q occulta
cordiu examinat eunsd ruine
casu pnunctians intentat tu dicit
Multi dicet m in illa die dne ca^t 1
dne none noie in noie tuo
pphtavim· z in noie tuo demonia
eiecim z in noie tuo virtutes mul
tas fecim· Et tunc qfitebor illis
qr nuqz novi vos· discedite a
me q opami inqtatem nescio q est
hic eo p ppham dr vocabit dns
iudiciu ad igne z devorabit

Amos 1 abissu nilu & comedet pte do
ing dm̄ Iudiciu q̄ppe ad igne vo
ca² cu iusti^a fme ad pena iar
etne gemacois ond². Et militar
abissu deuorat qr inig̃s atqz in
cophensibles hom̄ meteb gemat
q nuc se hoib9 etia sb signoz in
ractis occltat. pars at domg doi
comed² qr illos & iehena deuo
rat q nuc q̄i in scis actib9 d'electo
nuo se ee gliant². Q̄ ig² h' iorda
ns. ipi illic p̄s domg dm̄ voca²
Antiq9 g9 hostis h̄t fiducia q
iordanis in os eig influat. qr
nonuq̄ calliditat' sue insidijs
eos te q' elcti puta² necat. Sz cuig
cordis diuitia no ista dm̄ vba
tbet. cuig metis gstancia no ab
intimis cogitacoiu radicib9
quacia² cu hostis nr tate ee g
nos fortis deinda² / nllu ve
gsolatois adiutoriu. erit certe
Cap 6 na sbd' ¶ In oclis eig q̄i hamo 3
capiet eu. Hond' valde e q' scp
ture sue vba micord' sue te
pans d'. ine nos aspis incita
coib9 ti et. ino bladis gsolacoib9
refouet. & trore fomet insert.
vt dr & fometa trou / cta nos inira
magistri arte tpa² n' despate
inveiam² tuti. n' incaute secu
ri. Na cu behemoth astutias in
sidias atqz effrenatas vires
miltiplicib9 sinijs indicassz. ptig
vingeniti filij sui redetois im
ginedat aduetu, & q° ab io gradi
ne behemoth iste sit pinnedg
insinuat, vt qr cor nrm narra
ta illig v'tute ptulerat merore
nrm ctus indicata eig pditoe
releuaret. Ig² poqz dixit Absor
bebit fluuiu & no mirab² & he
bit fiducia q influat iordanis
& in os eig. ipm ilico aduetu
dince incarnacois anuciat d.
In oclis eig q̄i hamo capiet eu
Q's nesciat q in hamo esca osti
incarnacio dei gra hamo dit². aculeg occltat. Esca em p
uocat ut aculeg pugat. Dns
itaqz nr ad redecoz huai gnis
veniens vel queda de se i nece
dyab'li hamu fecit. Assupsit eq
corpg ut in eo behemoth iste q̄i
esca sua morte carnis appetet
Qua morte du in i° iniuste ap
petijt. nos q̄s q̄i iuste tenebat
amisit In hamo g9 incarnacos
eig captg e. qr du in i° appe
tijt esca corpis trasfixg e aculeo
diuinitatis. Ibi q̄ppe inherat huai
tas q ad se deuorate duceret. ibi
diuinitas q pforaret / ibi apta inf'
initas q puocaret. ibi occulta v'tg
q raptoris fauce trasfigeret. In
hamo ig² captg e qr inde interijt
vn deuorauit. Ig² behemoth
iste incarnatu dei filiu nouerat.
sz redetois nre ordine nesciebat
Sciebat em q p redecoe nra dyab' scivit re
incarnatg di filio fuat. sz idem demacionem nostram
redetor nr q illu moriedo trans sed modum ignorauit
figeret oio nesciebat. Vn bn d'
In oclis eig q̄i hamo capiet eu
In oclis q̄ppe hre dicim². qd co
ra nob poitu videg. Antiqg vo
hostis huai gnis redetore ante
se poitu vidit. que cognoscedo
gfessg. gfitedo ptimuit d'. Quid
nob & t' fili dei venisti an tepg ch's 8
ci'ce nos. In oclis itaqz suis ha ch'i
mo captg e qr & nouit & momor
dit. & cognouit pius qr ptimescet. &
tn pg no ptimuit cu in i° esca q̄i
morte carnis esuriret. Ig² qr ca
put nrm qd p se fecit audiuimg
nuc p mebra sua qd faciat au
diag. Et in sudib9 sz pforabit
nares eig. Qd aliud sudes. v' pa 9
los accipig q vzt acuit² ut figa²
n acuta gsilia iustoz. q eig be
hemoth nares pforat. du saga
cissias eig insidias & vigilado
cicuspicient & supando trasfigut
p nares vo h odor trht² & ducto
flatu h' agit². vt reb9 etia q lo
ge e poita gsecta². Naribg g9 be
hemoth callide eig insidie de
signa². p q's sagacitate mitit²
& occlta cordis nri bona gsice.
& h pessia psuasioe dissipare
In sudib9 itaqz dns nares eig
dissipat. qr callidas eig insidi
as acut' scoz sensib9 penetrans
eneruat Sepe etia bonoz vias
tanta insidiant arte ccimolat.
vt p ea q ab eis bn gesta gg
nerit ad malicia aditu qrat
Na cu aliu largiri qd gspicit
inde aliu in discordie flama
succedit. & cu hunc respicit im
seri illi psuadz irasci. vt du
bonu q̄i gmt' fcm insinuat.
gcordes aios a bono grē gnis
abscidat. Qa ei iustoz metes
ad mala suadedo frange no
valet. bonis satagit actib9
int' eos seminare mala. Sz sci
vi eig insidias tato celerius

vnicuiq; cuncto et subtilius deprehendit
Ad melius quoque si vim[?] e multis
assertoribus veritatis in testimonium
pauli vocem ... quod quidam Corinthius
1 Cor 4 dum incesti facinus perpetrasset, eum
doctor egregius in carnis interitu
ad satisfactionem penitentie sathane tra
didit et in diem domini saluum spiritum eius
reseruauit Magister quippe arte ma
gisterii ipsi est traditus coactus in
pena cui sponte substratus est in
culpa Unde quia auctor fuerat ad vicium
nequitie ipse flagellum fiet discipli
ne Qua tamen bene gesta prima dum
compunctus super eum corinthios in
2 Cor 2 cordie motos ait Cui autem do
nastis et ego. nam et ego quod dona
ui si quid donaui propter vos in persona
x Commonitionis vero gratiam cogitabis ait
Cui aliquid donastis et ego Acsi di
cat A bono viro non dissentio meum
sit quicquid ipsi fecistis Ac mox subdi
dit Et ego si quid donaui propter vos
Acsi dicat Vestris actibus bonum ad
didi quicquid propter vos misericorditer feci
Vestra ergo vtilitas mea bonitas.
mea est vtilitas bonitas vestra Qua
ipsarum mox compage cordium in quo
sic tenere adiungens subdit In per
sona xpi Cum si verbis dicere prima
quare te ita caute disciplis
coplas/ quare vel te illorum vel ios
tuis actibus tam solicita mente con
formas illico subiunxit Ut non circum
veniamur a sathana Cuius sa
thane astu insidias quia acuto
sensu transfigat insinuat subdens
Non enim ignoramus cogitationes eius
Acsi verbis aliis dicat Acuti su
mus domino auctore sumus et nares
behemoth istius subtiliter conspici
endo penetramus ne hoc quod bo
nis inchoat ipse in malicie
N finem vertat/ perit per sudes acu
ta ipsius per carnem manifeste sa
pientie verba signari Et quia naribus
odor trahitur per nares behemoth
istius illa antiqui hostis exploratio
Dubitatio diaboli fuit cum temptauit figuratur Qui cum deum incarnatum
esse dubitaret hoc expetiit in
rationibus voluit temptando cognoscere
Mt 4 dicens Si filius dei es dic ut lapides
isti panes fiant Qua ergo signorum
indiciis odorem diuinitatis eius cognos
cere concupiuit quasi flatum naribus
traxit Sed exceptus tunc est Non in
solo pane viuit homo Et iterum Non
temptabis dominum deum tuum/ quasi sma
ri suarum acumibus indagationem
antiquus hostis veritatis pertulit qui nares
eius sudibus perforauit Sed quia behe
moth iste per varia fraudium argu
menta distenditur adhuc adiunctor
B alio nomine vocatur Nam subditur Nunquid extra A
here poteris leuiathan hamo/ le
uiathan quippe additamentum eorum
dicitur Quare videlicet ?nomine? homini quos semel culpam
preuaricationis intulit et hanc usque
ad eternam mortem pessimis sugge
stionibus extendit/ quos dum reatu fe
nore peccati multiplicat penas. paul
dum sine cessatione coaceruat/ Potest
quod etiam leuiathan per irrisionem vo
cari/ Primo quippe homini per callida per
suasionem additurum se diuinitatem promi
sit. sed immortalitatem tulit Addita
mentum ergo hominibus per irrisionem dici po
tuit. quos dum hoc quod non erat se ad
dere spopondit etiam hoc quod non
erat fallendo subtraxit Sed leuia
than iste hamo captus est quia in
redemptore nostro dum per satellites
suos escam corporis momordit di
uinitatis illum aculeus perforauit Quasi
hamus quippe fauces glucientis
tenuit. dum in eo et esca carnis
patuit quam deuorator appeteret
et diuinitas passionis tempore lateret
quo necaret In hac quippe aquarum
abisso .i. in hac inmensitate generis
humani ad omnium mortem inhians.
vitam pene omnium vorans huc illuc
quasi aperto ore cetus iste ferebatur
Sed ad mortem ceti istius hamus
in hac aquarum profunditate atque caligo
sa mira est dispensatione suspen
sus hamus linea quoque est per euangelium
antiquorum patrum propago memorata
Nam cum dicitur Abraham genuit ysa Mt 1
ac ysaac genuit iacob Cuius
ceteri successores interposito yo
seph nomine vsque ad mariam virgi
nem describuntur quasi quedam linea tor
quetur In ~~nature~~ cuius extremo incar
natus dominus .i. hamus iste ligatus
est/ que in his aquis humani generis
dependentem aperto ore iste cetus
appeteret Sed eo per satellitum suorum
sententiam morso vires vlterius
mordendi non haberet Ille ergo iste
humanis mortibus cetus insidias
quos vellet vult deuoraret/ ha
mus hic raptoris fauces tenuit
et sese mordentem momordit In
carnatorem ergo vngeniti filii fide
li famulo deus indicans ait An ex
he potis leuiathan hamo.
subaudis ut ego qui ad raptoris

morte mei carnati vnigeniti filii
mitto i q° dn mortalis carn con
spiti et immortalis post q no vide².
qi hamq qda mde deuorate pri
mat vn atuine pot q° trifigat
ocitat se² Et fune ligabis lin
gwa eiq subaudis vt ego stp
fimis qd fignt m scriptura tua ei fac fune aln dimensio
nu sortes aln ptu aln fidez
designe gsueuit Ita p p³ hedita
rias dimensionu sortes d² fines
ceciderut m i pclaris et ei hedi
tatis mea pclara e m fines
qppe in pclaris cadut du p hu
litate sortes nos vite pate me
liouis excipiut Rursu qz fune
peta signt² p p phtam d² ve q t
hb 1 hitis miqtes in funiclis vanit
Iniqtates naq in funiclis trahit
thit² cu p augmetu culpa pte
lat² vn p pstam d² funes petoz
ccuplexi st me cca em funis
addendo torqt² ut cstat no mne
rito petu m fune figura². qd
puiso corde sepe du defendit²
multiplica² Rursu fune fidez ex
Eccs e p̄mit² Salome attestate q ait
funiclus tpx difficile rupit² qz
fides q vzt d' gg∂e tutat ab
ore pdicatiu texit². fort m ele
ctis pmanet in solo repbor
corde dissipa² hc itaqz loco fu
mis noie et pi sine fide sine
petu nil obstat intlligi Incar
natus em dus nr fune leuia
than ligat lingwa qz p sili
carnis peti appuit et oia erroz
eiq pdicamenta dgnat vn
Ro 8. paulo attestate d² Et de peto
danauit petu fune lingwa
ligat qz p siltitudiez carnis peti
ab elcoz suoz cordibq cuctu eq
fallacie argumeta destruxit Cre
em appte i carne dnō leuia
than lingwa ligata e qz eius
vitate ggita ille falsitatis doct
Leg pore tes ymaci actq pme nec stellacoe ne tacuerut Vbi em nuc e error
achademicoz q cte conat asstere
certu nich ee q impudeti frote
assertoibq suis fide ab auditori
bq exigut cu va ee nlla testaut²
Vbi mathematicoz supsticio q'
du signoz cursq suscipiut vitas
hom in sideru momta suspede
Quoz apte doctina sepe gmeioz
natiuitas dissipat q cu pmo
eod' qz momto hore pdeat no
in vna gusacois qlitate pduat
Vbi tot pdicamta falsitatis q

enuare refugiq ne ab expon edi
ordine longe recedaq Sz ois iam
erroris doctina gticuit qz leuiata
lingwa dnus incarnatois sue fune
gstrixit vn bn eo p p phtam d² Et hb 11
desolauit dus lingwa maris egi
pti lingwa qppe maris e scia se
claris bn at mare egipti d² qa
peti obscuritate fuscat lingwa go
maris egipti dus desolauit qz
hq mdi falsa sapiqz p carne se
ondede destruxit Fune go leuia
than lingwa costingi² qz p sili
carnis peti ligatu e pdicac° vetu
sti pdicatoris Si at fidez fune si
gna² idez nob iterz intllcs inuit²
qz du p pdicatoes scos in mudo
fides tintat tacuit cou elcoz
metes erupe mdi doctina cessat
vn bn dno p p phtam d² Tu diru
pisti fotes et torretes tu siccasti
fluuios ethan Ethan qppe intp²
fort et qs e h' ii d' q° dus in evn°
dicit Nēo mgssq domu fort vasa ah 3
eiq diripe n pus forte alliget
Fontes itaqz et torretes dus dir
rupit du m aploz suoz cordibq
fluenta vitat apuit d' aq rursu
p aliu p phtam d² hauriet aqs i hb 3
gau° de fontibq saluatois ad
coz qppe doctina sicietes pgiq vt
veritate plenas cordiu nroz la
gucias reporteq Sz emanatibq
suis fontibq ethan fluuios exic
cauit du doctina fortis et malig
spus onso sue vitatis radio are
fecit Leuiathan go lingwa fune
stingit² qz extesa fide vitatis erro
ru pdicamita siluerut Sz qz iaz
se apte extolle no valet hic p
illuc qz tenuens insidias morde
Mira at nra cou huic dus p nob
dus vigilat atqz eu et in hoc
q fraudibq molit² expugt vn
sbdit² Nuq pomis ceculu in na Ca 8 d
ribq eiq Sic p nares insidie ita
p ceculu dine vtut' oipo desig²
que du gphendi nob tetatombq
phibz inir in ordinibq antiq' host
insidias ccuplectes tenet Ci
rulq go in naribq pomt² du ceu
ducta sne pteccois fortine sa
gacitas eiq retine² ne cou inf'
initate hom tutu pualeat q
tu pditois argutia latet exploat al pdicacio
Vt etia ceculi noie indicey oculti
adiutoriu designi qd in hq behe
moth naribq pomt² cu callida sua
crudelite refrena² vn bn per

prophetarum cum ab infidelitate lesione prohibetur
Ysa 37 regi babilonie dicitur: Ponam circulum in
naribus eius. Ac si aperte dicatur: Cogita-
do insidiari suspiras, sed explere quod
appetis non valendo omnipotentie mee
circulum in naribus tuis portas. Ut
cum ad bonorum mortem ardentius anhe-
las, ab eorum vita vacuus redeas. Quo-
modo hoc loco circulum, hoc scriptura sacra
14 per Iohannem in apocalypsi falcem vocat.
Ait enim: Vidi et ecce nubes candida
et super nubem sedentem similem filio ho-
minis habentem in capite suo coronam au-
ream et in manu sua falcem acutam. Po-
testas enim divini iudicii quia undique
constringit circulus dicitur. Et quia mentes omnia
incidendo complectitur falcis appellatione
signatur. In falce enim quasi incidit quod
quasi versum inflectitur intus cadit. Et quia
pravus frater iudicii illatam evitare
nititur ipsam quippe sinus complexionis effugere
conemur. Recte cum venturus iudex
cum falce tenere perhibetur. Quia cum
patet ad omnia obviat et incidendo
circumdat. Esse se intra falcem iudicii
propheta vidit cum diceret: Si ascendero
in celum tu illic es, si descendero ad
infernum ades. Si sumpsero pennas
meas diluculo et habitavero in extre-
mis maris, etenim illuc manus tua
deducet me et tenebit me dex-
tera tua. Intra quandam falcem se vidit
cum ex nonnullo sibi loco patere aditum
fugere posse cognovit. Quia neque
ab oriente neque ~~a desertis~~ ab occi-
dente neque a desertis montibus, sub-
audis: est via fugiendi. Atque
mox ipsam superne vocis comprehensionem
subdens ait: Quoniam deus in-
A divino iudicio non est fugere — dex est. Ac si dicat: fugiendi via
undique deest quia ille iudicat qui
ubique est. Divina itaque iudicia sic
signantur falce quia conualentia incidit,
ista exprimuntur circulo quia undique
stringunt. In leviathan itaque na-
ribus a domino circulus ponitur quia eius
iudicii potestate in insidiis suis ne
quantum vult prevaleat coartatur. Di-
catur ergo: Nunquid pones circulum in nari-
bus eius? Subaudis: ut ego, qui astu-
tias eius insidias omnipotenti iudicio
meo stringo, ut nec temptet tantum
quantum appetit nec tamen capiat quan-
tum temptat. Sequitur: Aut armilla perfo-
E rabis maxillam eius? Ab intellectu
circuli armilla non discrepat quia
ipsam quasi hoc ubi ponitur ambiendo constrin-
git. Sed quia armilla latius tenditur
per armillam eius occulti iudicii erga

nos pietatis impensior designatur. Armil-
la ergo dominus maxillam leviathan in-
stinctibus perforat quia ineffabili potentie sue
potentia sic malicie hostis antiqui obviat
ut aliquando eos etiam quos iam cepit amit-
tat et quasi ab ore istius cadunt qui post
perpetratas culpas ad innocentiam re-
deunt. Quis enim illius ore semel raptus
maxillam eius evaderet si perforata
non esset. An non in ore Petrum tenu-
it cum Christum negavit. An non in ore
suo David tenuit cum in tantum se
luxurie voragine mersit. Sed dum
uterque ad vitam per penitentiam rediit,
leviathan iste eos aliquomodo quasi per ma-
xille sue foramen dimisit. Per fora-
men ergo maxille ab ore eius subtra-
cti sunt qui post perpetrationem tante culpe rede-
undo penitendo redierunt. Quis autem
hominum os istius leviathan evadat
ut nulla illicita committat. Sed
hinc cognoscimus quantum redemptori ge-
neris humani debitores sumus qui non
solum nos in ore leviathan ire prohi-
buit sed ab ore etiam redire concessit.
Qui spem peccatori non abstulit quia ma-
xillam eius ut evadendi viam tribuat
perforat ut saltem post morsum fugi-
at qui incautus prius neque morde-
ri metuebat. Ubique ergo nobis occur-
rit superna medicina quia et dedit homini
precepta ne peccaret et tamen peccanti dedit
remedia ne desperet. Unde cavendum — Deus quare dedit precepta et quare dedit remedia
summopere est ne quis delectatione peccati
leviathan istius ore rapiatur.
Et tamen si raptus fuit non desperet quia
si per penitentiam perfecte lugeat adhuc in ma-
xilla eius foramen inveniet per quod
evadat. Iam dentibus teritur sed adhuc
si evadendi via queritur in maxilla
eius foramen invenitur. Habet ergo captus
quo exeat qui prius [illegible] noluit ne
caperetur. Quisquis ergo nondum captus est
maxillam eius fugiat. Quisquis vero iam
captus est in maxilla foramen querat.
Pius quippe ac iustus est conditor no-
ster. Sed nec dicat quia pius est de veniali
peccato et nec dicat quod peccaverit
quia iustus est de peccati remissione desperet.
Relaxat enim deus facinus quod defletur.
Sed metuere quisque timeat quod si digne
deflere possit ignorat. Ante ergo culpam
iustitiam metuat, post culpam tamen
de pietate presumat. Neque ita iu-
stitiam timeat ut nulla spei consola-
tione convalescat. Neque ita confidat
de misericordia ut adhibere vulneribus suis
digne penitentie negligat medicinam.
Sed quem presumit de pietate pensare semper [illegible]

cogitet districte de se iudicare Sub
pie(ta)te itaq(ue) ei(us) spes peccatoris gau
deat s(ed) sub districtio(n)e ei(us) penitentis
correctio contremiscat Spes ig(itur) p(er) sup
eroris m(er)te h(ab)eat morsu(m) t(im)oris ut
ad corrigenda peccata iustitia(m) iudica(n)
tis t(im)eat que ad fiducia(m) venie
gr(ati)a p(er)cipiente invitat. Hic et per
Eccl(esiastic)i 5 quendam sapientem d(icitu)r. Ne dixis miser
aciones d(omi)ni multe. peccator meor(um)
n(on) recordabitur. Pietate naq(ue) ei(us) et
iusticia(m) p(ro)tin(us) subdidit d(icens) Ira enim
et ira ab eo. Divina itaq(ue) clementia
maxilla behemoth isti(us) p(er)foras
ubiq(ue) h(ab)e(n)do circuli et iniectoribus et po
tent(er) accepit. q(uia) n(ostr)e libo admonitor
p(er)caue(n)di tacuit n(on) capto reme(dium) in
Qualiter (...) fugiendi subtraxit. Ad h(oc) q(ui)ppe in scrip
tura sacr(a) victor (...) Dauid et pe
tri p(e)ccata s(un)t indicata ut cautela
timor(is) ruina sit maior. Ad hoc
vero utriq(ue) illic et p(e)n(iten)cia insinua(tur)
et venia. ut spes penit(us) sit re
paco p(er)ditor(um). De statu ergo suo deo
cadente neo sciat. de lapsu co(n)
suo deo surgente neo desp(er)et.
Ecce q(uam) mirabiliter scriptura eodem verbo
superbos p(re)mit. quo hu(m)iles
leuat Vna naq(ue) rer(um) gesta(rum) retu
lit. et diuiso modo superbos q(ui)d(em) ad hu
militatem formidinem. hu(m)iles vero ad
spei fiducia(m) reuocat. O inestimabile
nouu(m) genus medicamentum q(uo)d uno
eodemq(ue) ordine ponitur. et p(re)mendo tu
me(n)tia exiccat. et subleuando are
tia infundit. De maiorum lapsu nos
terruit. s(ed) de reparatione roborauit. Sic
q(ui)ppe sup(er) sic nos diuine dispensationis
(...) ad et superbientes reprimit. et
ne ad desperationem corruamus fulcit. Vn(de)
Deut(eronomium) 24 et p(er) moysen admonet d(icens). Non accipi
es loco pignoris superiorem ac infi
oriorem molam. Accipe naq(ue) alii dicitur
auferre vn(de) et aues ille q(ue) accipie(n)
dis auib(us) s(un)t auide accipitres voca(n)tur
2 Cor 11 Vn(de) paulus ap(osto)l(u)s d(icit). Sustinetis
si q(ui)s deuorat si q(ui)s accipit. Ac si d(iceretur)
Si q(ui)s rapit pignus vero debitoris
e(st) confessio peccatoris. A debitore enim
pignus accipitur cum a peccatore iam pecc(ati)
peccator (...) confessio tenetur. Superior autem et infe
rior mola est spes et timor. Spes
q(ui)d(em) ad alta subuehit. timor autem cor
inferius premit. At mola superior
et inferior ita se necessario coniungitur. ut
vna sine altera inutilis videatur.
In peccatoris ita pectore incessant(er)
d(e)b(et) spes et formido coniungi. q(uia) in
cassum misericordiam sperat si non etiam iusti(ciam)
timeat. Incassum iusticiam metuit
si non etiam de misericordia confidit. Loco ergo pi
gnoris mola superior aut inferior tolli
p(ro)hibetur. q(uia) q(ui) peccatoribus p(re)dicat tanta
dispensatione (com)ponere p(re)dicatione(m) debet
ut nec delicta spe timore trahat.
nec (com)tinua spe in salo eum timore de
linquat. Mola enim superior aut inferior
tollitur si p(er) p(re)dicantis lingua(m) in pecca
toris pectore aut timor absque spe aut
spes a timore diuiditur. Sed q(uia) exi B
gente eo dauid ad mediu(m) deducto Qualiter (...) p(er)sequerat electos (...) peccato
tanto facinoris memoria fecimus. le(cto)
ris fortasse animus mouetur. cur omnip(otens)
deus eos quos in p(er)petuum elegit quos
ad honorem (...) spiritualium culminis assu
mit illesos a carnalibus vicijs non
custodit. Vn(de) q(uia) satisfieri cunctis debe
bunt (...) Nonnulli enim p(ro) accep(ta)
dona virtutum. p(ro) impensa gr(ati)a(rum) bo
norum operum in superbie vicium cu
dunt. s(ed) tamen q(uia) ceciderunt non agno
scunt. Vnde con eos hostes anti
quus q(ui) iam intus ducitur. etiam exte
rius seruie p(ro)mittitur. ut q(ui) in cogi
tatione elati s(un)t p(ro) carnis luxuriam
p(ro)sternantur. Fitq(ue) aut q(uia) alij minus e
in corpus corruptione cadere. q(ua)m cogi
tatione tacita et deliberata elatione pec
care. S(ed) cum minus turpibus scibia cedit(ur)
minus vitatur. luxuria vero eo magis
erubescunt homines q(uia) simul turpe
omnes nouerunt. vn(de) fit plerumq(ue) ut
nonnulli post superbiam in luxuriam
corruentes. ex aperto casu mali
culpe latentis erubescunt. tunc etiam
maiora corrigunt cum prostrati in
minimis grauius confunduntur. Reos enim
se inter minora conspiciunt. q(ui) se liberos
inter maiora crediderunt. Pia ergo
d(omi)n(i) dispensatione laxatus nonnumq(uam)
behemoth iste de culpa ad culpam
trahit. et dum plus p(er)cutit inde
eum quem cepat amittit atq(ue) vn(de) vicisse
vicisse putatur. inde superatur. Con
siderare libet inter munitum gr(ati)e si
nu(m) conditor omnium fauore nos co(n)
tinet. Ecce q(ui) de virtute se extollit
p(er) vicium ad humilitatem redit. Q(uia)
ergo acceptis virtutibus extollitur non
gladio s(ed) ut ita dixerim medicamento
vulneratur. Quid enim virtus n(isi) medica
mentum. et q(ui)d est vicium n(isi) vulnus. Q(uia)
ergo nos de medicamento vulnus fa
cimus. facit ille de vulnere medica
mentum. ut q(ui) de virtute p(er)cutimur
vicio curemur. Nos naq(ue) virtutum Quare (...) p(er) alia vicia alia (...)
dona retorquemus in vsu vicioru(m)
ille viciorum tenebras assuit in

arce virtutum et salutis statum pervenit ut servet. ut qui humilitatem erectus
fugiat ei saltem cadentes inhereamus
Sed inter hec sciendum quia plerumque hi qui
diu in multis corruerunt actibus ligantur
cumque eos behemoth iste ex uno
vitio pervenit ut gravidat. ex alio quoque
ligat ne surgat. Considerat itaque
hostis cum quo adversario bellum gerat.
et si iam se in aliquo deliquisse perpendat
saltem ad culpam pertrahi ex culpa pertinere
sciat ut studiose vitent vulnera
quibus frequenter inficiat quia valde rarum est quod hostis mentes electorum saluti
etiam vulneribus fuerint Maxilla
tamen behemoth istius perforata intelligi
taliter potest ut in ore tenere
dicatur non quos iam pro sue pecato implicat
sed quos adhuc pecati persuasionibus temptat. qui tamen quamvis ei mandere sit de
peccati delectatione temptare Mandendum
quippe sed non deglutiendum acceperat
paulum qui illum post tot revelationum sublimia stimulis carnis agitabat. Tunc quoque cum temptatione illi licentiam temptationis accepit in maxilla eum tenuit sed perforata Quia vero
elatus prius potuit temptatus est ne periret Tentatio ergo illa non vorago
vitiorum sed temptatio custodia virtutum
fuit quia leviathan iste fatigando
cum in afflictione continuit. sed non in culpa capiendo devoravit Electorum autem
in sanctitate viros non amitteret si
temptaret. et sanctis non eveniret quod de sanctitate
gloria serviret. et tanto sub eius iure
cadendum cum se in suis actibus
elevaret Sed miro dispensationis
ordine agitur. dum temptantur humiliantur
dum humiliantur eius esse iam desinunt
Unde ergo maxilla istius behemoth
perforata dicitur. quia electos dei unde comederit inde amittit unde temptat ut
perdat inde agit ne pereat Antiquus
itaque hostis occultis dispensationibus dei serviens sanctorum animas ad interitum temptat volens. sed ad regnum temptando servat invitus Maxilla ergo
eius perforata est quia eos quos temptando
vel mandendo conterit quasi eos cum deglutit amittit Sed quia non humana
sed divina agitur providentia. ut
utilitati iustorum ipsa vetusta adversarii astutia suffragetur. quos cum
electos temptat eos magis temptando
custodiat. unde ad beatum iob dicitur
Armilla perforabis maxillam eius
subauditur ut ego. Qui providentie cuncta disponens. electos meos inde

robustius in integritate custodio
unde eos per leviathan istius temptationes labefactari ab integritate
permitto. Sequitur Numquid multiplicabit
ad te preces aut loquetur tibi mollia. Subauditis ut in se. Cum ad personam
filii hec verba referantur. Immo vero
ei mollia loquebatur. cum diceret Scio qui sit sanctus dei. Ad quem leviathan
iste multiplicavit preces. cum per
subdita sibi legionem dixit Si eicis
nos mitte nos in gregem porcorum
Quamvis intelligi potest aptius. quia ad
dominum preces multiplicat. cum extremo
die iudicii iniqui qui eius corpus sunt
sub peccati premuntur. cum membra eius vere
reprobi sero clamantes dicunt Domine
domine aperi nobis Quibus protinus dicitur Nescio vos unde estis Tunc vero diabolus
suo per membra loquitur qui multi ex eius
corpore dixerint Domine domine nonne in
nomine tuo prophetavimus et in nomine tuo
demonia eiecimus et virtutes multas
fecimus Mollia quoque reprobantes dicunt
cum eius non replicat quod fecerunt
sed duro corde illa que fecerunt in sua
laude rapuerunt Unde mox audiunt nescio qui estis. Sequitur Numquid feriet
tecum pactum. subauditis ut mecum
Et accipies eum servum sempiternum. Subauditis ut ego Sed valde solerter
intuendum est quod pactum leviathan
iste cum deo feriat. ut sempiternus ab
eo servus habeatur In pacto enim discordantium partium voluntas impletur.
ut ad votum suum quisque perveniat.
et unusquisque desiderato fine concludat
Antiquus itaque hostis a sinceritate
divine innocentie malitie sue face
successus discordat. sed ab eius iudicio
etiam discordando non discrepat. Nam
virorum iustorum semper malivole temptationem
appetit. sed tamen hoc dominus vel misericorditer vel iuste fieri permittit. Hec ipsa
ergo temptationis licentia pactum vocatur
in qua et desiderium temptatoris agitur. et
tamen per eam miro modo voluntas iusti
dispensatoris impletur Extendendum enim sit nuper divinis electorum suorum dominus temptationi subiciat. Sic post
paradisi claustra. post tertii celi secreta ne revelationum magnitudine
paulus extolli potuisset. ei sathane
angelus datus est ut per tanti summi
ipsa haberet temptatione disponeretur. ut qui
elati prius potuerant humiliati sancta
predicatione servarentur Secreto ergo dispensationis ordine unde semine permittitur iniquitas diaboli. inde pie

Marginalia: 2 Cor 12 — Tentatio iusti est custodia meriti — Ca. 9 — Mr 1 — Mt 25 — Mt 7 — 2 Cor 12

pficit bemgnitas dei Et bn ex hoc
pacto qd cu dno ferie d' fuiq acci
pi phibet qr inde obtpat initibg
supne gre unde excet ira neqssi
me voluntat sue Servus go ex pa
cto e q' du voluntate sua imple'
pmittit a supni csilij voluntate
ligat vt electos dei sic dem e vo
lens tetet et tetando nesciens
pbet Sz qr tn dm in hac vita ele
ctor vsibz servit qr dm malicie
sue neqcia tetacoibz excce potuit
hec in loco no solu ex pacto firmit
sz sempitne firmit accipi d' Inve
stigare cpellimur quo et pg pntis
vite tm fine' eu in ppetuu dno
devinte9 Negz em tuc iustos fe
licitate celesti pollentes adhuc
tetare pmittitur cu an eor oclos
etnus iehene igibg macipat qr
neqnaqz in i supna patia tetat
coibz erudiendi st in q ia pro
tetacoim laboribg rmuneran
Sz tuc leviathan iste cu suo cor
pore reprbis vzt oibg flamis vl
toribg tradt q9 sine fine cruciet
quos scz criatg du iusti cspiciut
in dei laudibz crescut qr et in
se cnut bonu q° remvnerati
st et in illis suppliciu qd evaserit
Ita et tuc pulcra erit vniuersi
tas du et iehena iuste cruciet
impios et etna felicitate rmu
nerat pios Sic em niger color
in pictura sbstint vt sup albg
vl rubeg pulcior cuidat Ita tuc
malos bne ordinas ds felico
ra exhibet bto omsis an coru
oclos suppliciis reprbor Et qua
uis id ex diuina visioe eor gau
dui no sit q° crescat mag tn
auctori suo se ee debitores sc
ciut qui et bonu cnut qd iusti
remvnerati pcepint et malu
qd misericordit adiuti vicerut Qr
g vtilitati iustor et h' tetao levi
athan istig et illic dgnato pficit.
sempitne huig est du dei laudi
bg servit nesciens et illic pena
eig iusta et hic voluntas iniusta

Ca 10 Nuq illudes ei qsi aui ℞ d e q
adusarig in pus behemoth pg
modu leviathan d' nuc peo
cui in pdicoibz sue illusioe cpa
behemoth qppe ut dixig belua
intp q quadrupes ondit du
sic bos fenu comede phibet
Leviathan vo q hamo cap pro
cul dno serpens in aqs monstratur
Nuc vo ad auis silitudiez ducit
cu d' Nuq illudes ei qsi aui
Qui go belua vl iumetu vl draco
cur auis appellet indagemg Legimg
em noia eig cqstg si tergiuisaco
nis illig astutiam sbtilit exploreg
D' celo qppe ad tra venit et ad
spez celestiu nulla ia aspiracoe
se erigit Rronale go et quadru
pes aial e p imunde accois fa
tuitate draco p nocendi malicia
auis p sbtilis nae levitate Qa
em hoc con se agit ignorat b'
to sensu belua e qr malicia no
ce' nob appetit draco e qr vo d'
nae sue sbtilitte supbe extollit
auis e. Rursu in h° qd agit iniq
ad vtilitte mar diuina vtute pos
sidet iumetu est qr vo latenter
mordet serpens e qr at nonnuq
p indomita supbia se eciam an
geli lucis simulat auis e Quam
etei gens cmis inexplicabili
iniqtat arte lacessat tbz tn in
cius valde tetat vt vzt alios s'
p luxuria alios p maliciaz alios
p sbia sbdat No go iniuito in eo
qd agere nitit ex ipo accoin suaz
noie vocat cu iumetu draco
vl auis d' In eis qppe qs ad lu
xurie stulticia excitat iumetu
e In eis qs ad nocendi inflamat
malicia draco e In eis at qs
in fastu sbie qi alta sapientes
elevat auis e. ~~p tot naqz ad~~
~~eor cor spes~~ In eis at quos pit
in luxuria supbia malicia pol
luit iumetu draco sil' et auis
est. P tot naqz ad eor cor spes
se mutulit i quot eor neqcias
iplicauit Multaz ig' rez noie vo
cat qr an deceptor metes in
vqrias formar spes vtit Qui
em nuc p carnis luxuria te
tat et tn minime supat mutat
suggestioe cor illig in maliciaz
inflamat Qa go ad eu veniet
belua no valuit draco venit
illu veneno malie corripe non
valet sz tn bona sua eig oclis
opponit et cor illig in sbia extol
lit Hinc go ut draco surripe
no valuit sz tn adducto fan
tasmate inanis gle cora cogi
tacoibz eig obtutibg qsi auis vo
lauit Que minz auis tato con
nos inani9 extollit quanto ea
nae sue infimite ppedit Qa ei
carnis morte no pmit et idetorz

nem carne mortalem vidit altori
fastu elacois intumuit sz ubi
con auctore suu pena surbie se
extulit ibi laqm sue mortis inuenit
Illa eius carnis morte prostratus e q̄ue
expetit elatus et inde ptulit laqm
vnde qui escam sue mali morte ni
sti gequiuit dicta ergo nunq̄ illudet
ei qui aui Cui aui quippe dns illusit
dum ei in passione vnigeniti filii sui
ondit escam sz laqm abscondit Vidit
enim qd ore reciperet sz no vidit qd
guttture teneret Illa quippe eum gfessus
fuat filium dei / vero purum tn homiē
illum mori credidit · ad cuius mor
tē iudeorum psequutos aios gatus
sz in ipo tradicōis tpe eius tarde
iam cognouisse intelligitur qui illa
eius morte punire Vn et pylati cō
iuge in somnis terruit Vt viri illius
a iusti psecucōe cessaret Sz res
interna dispēsacōe disposita nulla
valuit machinacōe refragari
Expediebat namqz vt peccatorum mor
tem iuste morietium solueret mors
iusti iniuste morientis Quod qz le
mathan iste usqz ad tempus passionis
eius ignorauit qui more auis illusus
La 11 ch dimitta eius laqm ptulit dum huius
eius escam momordit / sed Numquid li
gabis eum ancillis tuis Subaudis
vt ego In sumus et si despcā e con
dicio vilitatis viget In ancill' aut
eum gdicōe prius sexq iacet Vn at
dns leuiathan istum · no sumus sz
ancillis suis ligare asserit · qz
ad neqz redeccos veniens · et suos
con mdi sapiās predicatores mit
tens · relictis sapientibus insipien
tes · relictis fortibus debiles · relictis
diuitibus pauperes elegit Ancill
ergo suis leuiathan hic fortiter deus
Rom 1 ligauit qz attestante paulo infir
ma mundi elegit deus ut gfundat for
pu 9 tia Vn bn p Saloēz dr Sapia edi
ficauit s' domum excidit colunas
septem · imolauit victimas miscuit
vinum · apposuit mesam · misit ancil
las suas ut vocarent ad arcem et
ad menia ciuitatis Sapia quippe
s' domum condidit cum vnigenitus
filius dei in semetipso intra vir
ginis vterum mediante aīa humanam
s' corpus creauit Sic quippe corpus
vnigeniti domus dei dr sic et tam
templum vocatur / ita ut vnus idem
dei atqz hominis filius ipe sit qui
inhitat · sit ipe q' inhitatur Quod
tn recte et aliter accipitur si domus sa

pientie ecclia vocatur Que septem co
lunnas s' excidit · qz ab amore scti
spūs infectus ad portandam eius ecclie
fabricam mentes predicatium erexit / q
p eo q' pfusionis virtute sominxe est
septenario nuo signatur Imolauit
victimas qz vita predicatium macta
ri in psecucōe pmisit / Vinum mis
cuit qz diuinitatis et humanitatis pit
nobis archana predicatur Mensam posuit
qz scripture sacre nobis pabula apientur
pparat Ancillas etiam suas misit q
ad arcem nos ciuitatis menia vo
carent · qz predicatores infimos ab
iectos qz hre studuit q' fideles
populos ad spūalis patrie edificia su
na colligent Vn in euangelio dns na Jo 1
thanaelem laudat · nec tn i sorte
predicatium vocat · qz ad predicadum
eum clericus venire debuerat q' de
lande ppria nil hēant vt tanto
solutius verum ee gfirment qd agunt
quanto et apte cnē qz ad hec agend
p se idonei no fuissent Vt ergo ma
dei potentia p predicatores linguas cla
resceret prius mirabilius actum e vt
eorundem nihil uti esse Ancillas
ergo dns misit et leuiathan hic
fortiter ligatur qz infimos predicatores
mundo exhibuit et potentes quos q'
eius corpus fuerant sub terrenis sui vin
cla constrinxit et in semetipso lema
than iste ancill' ligatur cum infimis
predicatibus virtutis lume clarescere
con electos mentes aliquis hostis no
gentium velit sereue pmitti / sz ne
sub infidelitatis captiuitate cunctos
quos appetit teneat · siquis et virtutibus
coartatur Ipse ergo p se hec fortis facit
q' con illum vires no fortibus tribuit
Sz qz quos con eum dns mittit insi
nuat · nunc etiam qd ipi agant qui
N mittuntur admungit / sed Concidet La 12
eum amici diuidet illum negociatores Leuiathan iste totiens con
ditur · quoties dimi ubi gloriosa sua ab
huius membra separantur Vnusquisque enim cum v
bum veritatis audiuit et scto timore
perculsus ab antiquis hostis imitacōe
se suspendit Ipse in corde suo diui
dit cum hiis q' mox ei prius inhese
rat subtrahuntur Ipos etiam amicos no
minat quos superius ancillas vocat
Ipos etiam negociatores appellat
quos aliquos dixerat Sunt ei predicato
res prius ancille et p fortitudinem
pus amici p fide / ad extremum qz ne
gociatores et p actum Ipis qz infir
matibus dr Nolite timere pusillus grex

grex qr complacuit patri vro dare vob re
gnu. Spus rursus convalescentibus dr Vos
at dixi amicos qr oia que cumque audivi Jo 14
a patre meo nota feci vob. Spus vo ad
extima in negociis operacoe pgentibus
inbet. Exites in mundu universu pdi Mr ult
cate evangeliu omni creature. In pdica
coe quippe fidei qi qdda negocium ge
ritur. Du vbu dat et fides abaudito
ribus sumit. Qi qdda negociu faciut
qui pdicatoz progat et aptis fide re
portat. Fide impciunt et eor scitz
pciaq vita sumunt. Si ei instor
pdicacio negociu non fuisset psto psta
no diceret Sumite psalmu et date
tipanu. In tipano ei corium siccatur
ut sonet. Quid est ergo dicere Sumite psal
mu et date tipanu n(isi) accipite
spuale canticu cordibus et reddite te
pale maceracoz corporis. Si sema
pdicacio negociu no fuisset. Nequaqua
sub typo fortis mulieris Salomon de sca
ecclia diceret Sindone fecit et ven Pv ult
didit et cingulu tradidit cananeo
Quid enim signatur lintheo sindonis
n(isi) subtilis intexta sce pdicacionis i
qua mollit quiescitur. Qr in ea mens
fidelium sema spe refouetur. Unde et
petrus in lintheo alia dimittitur qr Act 10
pctoz aie in corde aggregate in blandi
fidei quiete continentur. Hanc ergo sindone
ecclia fecit et vendidit qr fidem quam
credendo texuit loquendo dedit et ab
infidelibus vita recte conversacionis acce
pit. Que et cananeo cingulu tradidit
qr p vigore devinitatis iusticie fluxa
opa gentilitatis astrinxit ut hoc quod
pcipitur vivendo teneatur. Sunt in li
bro iob pemicti pdicatores ergo suos
dns querendo ancillas invenit ex
pmutando amicos fecit. Ditando
negociatores exhibuit. Quem enim mun
di prius numqs infim tenuerat
pg ad cognoscenda divina consilia a
scendit. Caritati ac virtutibus usque
ad exercendum fidei negociu pducuntur
ut leviathan istius membra mercan
do atque psuadendo tanto sevius inci
dat quanto et amici facti amore virtutis
semetipsos verius coptant. Et ab eo
pcedunt atas tanto celerius sbt.
Hac quanto negociatores idonei fa
cti in semetipsis amplissimas apo
tecas virtutu mirant. Quia ei per
pdicatores dei valde laudabiliter
a leviathan isto res possessa divi
ditur. Vitatur vox p pphetam pollicetur
dns. Et si separaveris preciosu a vili qr Jer 17
os meu eris. Preciosu quippe a vili
separat qui bonas mentes a reproba antiqui
hostis imitacoe disiungit. Velut os dei
dr qr p eum pcul dubio eloquia divina for
mat. / Seqr Numquid implebis sagenas O
pelle eius et gurgustiu piscium capi
te illius. Quid p sagenas vel gurgustia
piscium n(isi) ecclie fidelium que unam catho
licam faciunt designantur. Unde in evangelio scrip Mt 13
tum est. Simile est regnum celor sa
gene misse in mare et ex omni genere
piscium congreganti. Regnum celor vocatur
ecclia cuius dux deiniores ad sema
solennat. Ia hec tpa in dnd p celeste
glorificacoz regnat. Que recte etiam sa Ecclia nullos repellit
gene misse in mare cpatur ex omni
genere piscium congreganti qr missa in hc
gentilitatis sclm respuit nullum. Sed
malos cum bonis. Superbos cum humilibus
iracundos cum mitibus et fatuos cum
sapientibus cepit. In pelle vero levia
than fistius stultos eius corporis. In
capite aut sapientes accipimus. Ut
cte in pelle que est extima sbditi ad
hec extima servientes. In capite
at ppositi designantur. Et bn duos ser
vato ordine has sagenas vel
gurgustiu piscium i ecclias sua
et bona fidelium. Prius se pelle eius
et pgmodu capite eius asserit im
pleturu. Quia sic supius diximus prius
elegit infirma ut pg confunderet for
tia. Elegit quippe stulta mundi ut
confunderet sapientes. Prius namque
collegit indoctos et pgmodu
philozophos. Et non p oratores
docuit piscatores. Sed mira potencia
p piscatores subegit oratores.
Dicat ergo Numquid implebis sage
nas pelle eius et gurgustiu pi
scium capite illius. Subaudis ut
ego qui mei ecclias fidelium. Prius
qui pelle dyabuli extimos atque
infimos colligo et pgmodu
capud illius i prudentes in adver
sarios sbdo. Sequitur Pones sr eum Ca 13 P
manu tua. Subaudis ut ego
qui forti illum potencia reprimo. Non
plus qr expedit sevire pmitto.
eius qr seviciam contra pmissos i
electos meos utilitates retorqueo
Vel cte manu sr eum ponere est
virtutes ptate supare. Beato igitur
iob p interrogacoz dr Pones sr
eum manu tua. Ac si apte dicatur
Numquid pa virtute illum repmis
Unde et apte mox sbdr Memento
belli nec addas ultra loqui. Alta De bello dyabuli
dispensacoe iudicior dei ideo
sepe bn mentes famulos vel

nimis impetit. Vel flagellis premit
vel quibusdam superimpositis oneribus quatit
vel laboriosis occupationibus implicat quia
nimirum providet quod si quieti ac libe-
ri in tranquillitate persisterent temptationes ad-
versarii ferre non valerent et eius vul-
neribus prostrati iacerent. Dum ergo eos
foris tolerandis flagellis vel oneribus
occupat suscipiendis intus temptatio-
num iaculis obstat. Morbus quippe medi-
cinalis est ut sepe fervore inferatur
in prurigines cutis tractatur et plerumque
inde intus curatur unde extra sau-
ciatur. Ita nonnumquam divine dispensa-
tionis medicamine agitur ut ex externis
doloribus internum vulnus adimatur et
flagellorum sectionibus repellatur ea quae
occupare mentem poterat interior putre-
do vitiorum. Et tamen sepe dum patenter
ipse sui conscii homines non sunt et a
doloribus cruciantur et laboribus re-
primuntur, contra iustum atque omnipotentem
iudicem in querelam prosiliunt scilicet minus
intuentes quod contra forte adversarium
bellum gerunt. Cuius si intolerabiles
vires attenderent, solicite nequaquam
de his quae extra tolerarent murmurarent.
Sed ideo videntur nobis hec gravia quia bel-
la occulta adversarii nolumus pensare
graviora, a quibus plerumque bellis dum
flagellamur, ut diximus, defendimur et
dum affligimur occultum. Caro enim
nostra prius quam incorruptione tota omnis
solidetur, si nullo merore afficitur,
in temptationibus effrenatur. Quis autem ne-
sciat quod multo melius sit ardore fla-
mma febrium quam estu vitiorum, et tamen
cum febre corripimur, quae vitiorum estu
quae occupare nos poterat considerare
negligimus, de percussione murmuramus.
Quis nesciat quod multo melius sit du-
rius in famulo hominibus subici quam bla-
dientibus demoniacis spiritibus subdi?
Et tamen cum alto dei iudicio iugo hu-
mane conditionis atterimur, in querelam
prosilimus, nimirum quia minus attendimus
quod si nos nulla conditio servitutis op-
primeret fortasse mens nostra in istis
iniquitatibus peius libera deserviret.
Ideo ergo hec quae toleramus gravia credimus quia
bella hostis callidi quanta sint quae nos
diviua atque intolerabilia non videmus.
Mens enim omne pondus vilesceret
si ea quae se opprimere poterant occulti
adversarii bella pensaret. Quid
enim si de corporis onera quae patimur
suppleuet sed tamen sua nobis adiutoria
subtrahat et inter leviathan istius
temptamenta nos delinquat seviente

tanto hoste quo ibimus si nullis aucto-
ris nostri protectionibus defendimur. Quia er-
go beatus Iob et ipse sic conterendus non
erat et divina tamen flagella tolerabat
ne fortasse in verba nimia doloris
excedat in merore quod innueat et
dicatur ei: Memento belli nec ultra
addas loqui. Ac si aperte dicatur: Si
occulti hostis contra te bellum consideras,
quae a me pateris non accusas. Si
impeteretur te adversarii gladium per-
spicis, flagellum patris nullatenus per-
horrescis. Vides enim qualiter te fla-
gello ferio, sed minime negligis a
quanto te hoste flagellando liberem. Memento ergo belli nec ultra addas
loqui, id est tanto te ad disciplinam patris
exhibe tacitum quanto te conspicis
ad bella hostis infirmum. Dum ergo
me corripiente penituis, ut equanimiter
feras hostem tuum ad memoriam re-
voca et divina non estimes omne quod
pateris dum ex internis certaminibus ab in-
terna passione liberaris. Quia autem levia-
than iste divina iam falso sub promissi-
one blanditur, post terrorem eius forti-
tudinis intulit et beati Iob animum in
eius certaminis spectatione commonuit dicens: Memen-
to belli nec ultra addas loqui. Ut ir-
remissibilem reatum eius ostenderet
ilico adiunxit: Ecce spes eius
frustrabitur eum. Quod sic de eo debet
intelligi ut referri etiam ad corpus
possit, quia membra omnis quae districtionem di-
vine iusticie non metuunt in transitu sub
terrena blandiuntur. Mox quae ad conso-
lationem mearum rediens extremi iudicii
futurum eius interitum pronunciat dicens:
Et videntibus cunctis precipitabitur. Cunctis
enim pro quia eterno tunc iudice terribiliter
apparente, astantibus legionibus
angelorum, assistente cuncto ministerio
celestium potestatum atque electis omnibus
ad hoc spectaculum deductis ista
belua crudelis et fortis in medium
captiva deducitur et cum suo cor-
pore, id est cum reprobis omnibus, eternis gehe-
ne incendiis mancipatur, cum dicitur: Dis-
cedite a me maledicti in ignem
eternum qui preparatus est diabolo et angelis
eius. O quale erit spectaculum
quando hec immanissima bestia electorum
oculis ostenditur, quibus hoc belli tempore
nimis terrere poterat si videretur. Sed
occulto ac miro dei consilio agitur
ut et nunc per eius gratiam a pugnantibus
non visa vincatur et tunc a letis
iam victoribus videatur. Tunc autem
iusti divino adiutorio quanti

Electi non sine flagellis et oneribus a deo

Corporales tribulationes tollunt temptationes

Cap xl Iob. Ca 14

Ca 12

Mt 25

debitores sunt, plenius recognoscent,
qui tam fortem bestiam viderunt quam
nunc in fine vicerunt, et in hostis
sui immanitate conspiciunt quantum de-
beant gratie defensoris sui. Redeunt
enim de hoc prelio tunc milites nostri
virtutis trophea ferentes, et receptis
corporibus cum iam in iudicio celestis
regni initium sortiuntur, prius imma-
nissimas vires huius antiqui serpentis
aspiciunt, ne vile estiment quod evase-
runt. Unde bene dicitur: Et videntibus cunctis
precipitabitur. Quia visa mors eius
tunc gaudium exhibebit, cuius
tolerata vita nunc iustis tot certami-
nibus bellum movet. Sed audien-
tes ista, ac si protinus querimur domino
dicentes: Domine, quem leviathan isti-
tante esse fortitudinis non ignoras, cur
eum in certamine nostre infirmitatis su-
Cap. xli Job. scitas? illico adiunxit: Non quasi
Ca 14 crudelis suscitabo eum. Et ve-
mox, si a Job causa rationis queritur:
Quomodo non quasi crudelis eum suscitas,
quem scimus quia tantos invadere
permittas ac devorare? statim
subdit dicens: Quis enim resistere potest vul-
tui meo? Et quis ante dedit mihi ut
reddam ei? Quibus duobus versibus et
virtutis sue potentiam et omne pondus
rationis implevit. Nam prius potentiam
dicit: Quis resistere potest vultui meo?
Et postea rationem ~~dedit~~ subdidit: Quis ante
dedit mihi ut reddam ei? Ac si di-
cat: Non eum quasi crudelis suscito, quia de
eius fortitudine et electos potenter
eripio, et rursus reprobos non iniu-
ste sed rationabiliter damno. Ac eos quos
benigne eligo, eripere mirabiliter
possum, et eos quos respuo non iniu-
ste derelinquo. Neque enim ut divina
Gratia dei prevenit nos illum gratia subsequatur, prius aliquid contu-
lit deo. Nam si nos deum bona operan-
do prevenimus, ubi est quod per prophetam ait:
Misericordia eius preveniet me? Si quod nos
bone operationis dedimus ut eius
gratiam mereremur, ubi est quod Paulus
Eph. 2 dicit: Gratia salvati sumus per fidem,
et hoc non ex nobis, dei enim donum est,
non ex operibus nostris? Si nostra dile-
ctio deum prevenit, ubi est quod Jo-
1 Jo 4 hannes dicit: Non quasi nos dilexerimus
deum, sed quia ipse prior dilexit nos?
ce Ubi est quod per Osee dominus dicit: Dili-
gam eos spontanee? Si sub eius
munere virtute nostra deum sequimur,
ubi est quod per evangelium veritas testatur
Jo 14 dicens: Sine me nihil potestis facere?
Jo 6 Ubi est quod iterum ait: Nemo potest

venire ad me nisi pater traxerit illum? Ubi
est quod rursum ait: Non vos me ele- Jo 14
gistis, sed ego elegi vos? Si saltem
dona bonorum operum virtute nostra bona
cogitando prevenimus, ubi est quod rursum
per Paulum sententia dicitur, ut omnis de se
conatus mentis fiducia ab ipsa cor-
dis radice succidatur, cum dicit: Non quia 2 Cor 2
sufficientes sumus aliquid cogitare
ex nobis quasi ex nobis, sed sufficientia
nostra ex deo est. Nemo igitur deum meritis
prevenit ut tenere eum quasi debitorem
possit. Sed miro modo equus omnibus con-
ditor et quosdam prelegit et quosdam
in suis pravis operibus et moribus iu-
ste derelinquit. Nec tamen electis suis In dimissis reprobis iustitia
pietatem sine iustitia exhibet, quia hos misericordia cum pietate
eos duris afflictionibus premit. Nec
rursum in reprobis iustitiam sine misericordia
exercet, quia hic equanimiter tolerat
quos quandoque in perpetuum damnat. Er-
go et electi prevenientem se gratiam sentiunt
et reprobi iuxta quod merentur acci-
piunt, et de misericordia dei inveniunt
electi quod laudent, et de iustitia non
habent reprobi quod accusent. Bene
itaque dicitur: Quis ante dedit mihi ut red-
dam ei? Ac si aperte dicatur: Ad perdendum
reprobis nulla ratione compellor, quia
eis debitor ex sua actione non te-
neor. Idcirco eis nec a celesti patre
premia percipiunt, quia ea nunc dum
promereri poterant, ex libero arbitrio
contempserunt. Quod vero liberum arbitrium
in bono formatur, electis tamen eorum
mentes a terrenis desideriis gratiam in-
spirante suspenduntur. Bonum quippe quod Bona opera sunt dei
agimus et dei est et nostrum: dei per pre- et nostra
venientem gratiam, nostrum per obsequentem
liberam voluntatem. Si enim dei non
est, unde ei gratias in perpetuum agimus?
Rursum, si non est nostrum, unde nobis
retribuenda premia speramus? Scimus
quia eius munere prevenimur, et rur-
sum quia non immerito retributionem querimus,
scimus quia subsequente libero arbitrio
bona eligimus que agimus. Sequitur: Omnia que sub S
celo sunt mea sunt. Omnibus liquet
quia non solum ea que sub celo sunt, sed ipsa
quoque que super celos celestia vocantur
eius voluntati serviunt, a quo se cre-
ata esse meminerunt. Cur vero tamen
de inferioribus loquens ait: Omnia que
sub celo sunt mea sunt, nisi quia de levia-
than loquitur, qui iam non in etherei celi
sede continetur? Cuncta que sub celo sunt
asserit sua esse, ut eum quoque qui de
celo cecidit sue doceat potestati
subesse. Ac si dicat: Leviathan iste

btitudie q̃d' mea pdidit · sed
dnic̄ no euasit q̃ȥ ⁊ ipe in pta
tes miserunt q̄ in pnis accoib,
La 16 C adu̇sant. se ꝯ No parz ei ⁊ vb
potentib, ad deprādū ꝯpoit. Cū
hc qd legisse se nuq̃ȥ noīt exi
stiet · q̄ tpa suaꝝ d̄nal9 veiaȥ
sit petitu9 Sȝ ille fortasse ho
queȥ leuiathā iste in fīo mūdi
vas s' ppiū facit · quē attestāte
2 Tess 2 paulo dn̄s ihc̄ int'ficiet sp̄u o
ris sui ⁊ destruet illustracōe
aduētu sui · tūc q̄ tāte maiestat
pntia · q̃ȥ ex cō vires suas no vȝt
ad pces inclīa · Cū tn̄ d' ei9 cor
pe · i · d' inq̄s hoīb, intelligi apti9
pt · Q' sero ad petitōnū v'ba ve
niūt q̃ȥ tūc exeq' fcā ꝯtempnūt
Mt 24 Vn̄ p eūm vltas dt Nouissīe
veniūt ⁊ reliq v'gines dicētes
Dn̄e dn̄e api nob · Q̄b, ilico rn̄
de · Amen dico vob nescio vos
Sȝ cū v'ba po^a ad deprād' ꝯpo
ne d' · vȝ get indigīb, ... d' ei9 cor
in fito · Dixi9 in hc tpe seuna9
Sūt naqȥ nonulli intra scām
ecliaȥ q' plixas pces ad dom
agūt hent sȝ vitā depratū no
Oro plixa nō ... hent Ita pmissa celestia peti
toīb, sectūt · opib9 fugiūt hyn
nonuq̃ȥ etiā lacimas in oroē
pipiūt · sȝ cū p9 oroīnis tpa coȝ
mētē s'bia pulsanit · ilico fa
stu elacōis intumescūt · cū ana
ricia instigat · mox p incēdia
tū luxuria auide cogitacōis exestuāt · alli
tētauit in ciū desideriis anhelant · cū ira
exarserit mox iniq̄ue9 meȝ
flāma insanie ꝯcinat Vt go
dixi9 flet9 in pce pipiūt · et
tn̄ expletis pcib9 ad vicoȝ sug
gestion' pulsāt · neqȥ p etm
regni desidio se fleuisse me
nerūt Qd apte d' se balaā
motiut q' iustoȝ tabnacla co
Nu 23 spicieb ait Moriat' aīa mea
morte iustoȝ ⁊ fiat nouissīa
mea hoȝ silia Sȝ cū ꝯpuctōis
tep9 abscessit · cōn coȝ vita q9
se silez fieri etiā moriendo popo
scerat ꝯsiliū pbuit · ⁊ cū ocra
sioȝ d' auaricia repit · ilico e
oblit9 q̄cq̄ s' d' mocētia optat
v'taꝝ v'tut9 go pod9 oro no he.
quā neq̄ȥ pseuādtia ꝯtinui
amoris Sȝ Ano cōn bn̄ anna
1 R 1 flēnte phibe · Vult9 q̃ȥ ei9 no st
in diu'sa mutati Aplius Q̄ vȝt
meb neq̄ȥ p9 pces inepta letī^a
lasciuiēdo pdidit q̄ oroīs sue
tpe ꝯcitiui vigor exq̄sinit No
nullis go in vsū negociacōis vti
labor oroīs Mt 12 Dē q̄s in eūn vitas
dt deuorāt domos viduaꝝ sb ob
tentu plixe oroīs · hy accipiūt
plixi9 iudiciū Qa go michy pe
ticoīb9 q' leuiathan isti9 corp9
st nllo ꝯ pcāt · cū eoȝ pces ope de
stitūt · rcē nūc d' No parz ei ⁊
vbis potentib, ad deprādū ꝯpoit
Quāis ⁊ p hc q̄ v'ba po^a ad de
prand' ꝯposita referūt · apte ina
nitas oroīs ondr' Veraciter naqȥ
orat d' arcos ꝯpuctōis geit9 ⁊
no ꝯpoīcōis v'ba resonac' Sȝ q̃ȥ
antiq9 hostis q^o dīcimis fragili
co neq̄ȥnis pugn' multipli^a argu
meta dilatat · Cui9 tn̄ insidias
dn̄s q̄nto sbtili9 occultare ꝯsiderat
tāto nob iunctoꝝ dixi9 manifestat rcē
subiūgit Qb reuelat faciē indu
menti ei9 Leuiathā iste alit' re Alit' tēptat religiosos alit' mūdanos
ligiosas hoīm mētes · alit' v'o hu
V ic mūdo deditas tēptat Nā pn9s
mala q̄ desidāt apte obicit ·
bonis at latet' insidias sb spe
scitat' illudit · ill' v'o familiaritr
sinis iniq'is se manifesti9 insinu
at · istis v'o vel' exterioris cui9dā
q̄i honestat' ptexu se palliat
vt mala q' eis publice no vale
tecta bone accoīs velamie sbin
tromittat Vn̄ ⁊ mēbra ei9 sepe
cū apta neq'cia noce no pūt
bone accōis hitū sumūt · ⁊ p'ua
q̄d' sepe opa exhibet · sȝ scā spe
mētiūt' Nisi ei9 em si apte mali
eēnt facile dephendi possent
Sȝ sumūt aliq̄d d' vision bonoꝝ
vt dū vi bom in eis recipiūt spēȥ
quā amat pmixtū sūmat et
virg qd vitat Vn̄ ꝯdā paul9
apl'us iniq̄es sb pdicacōis vela
mie venis studio ꝯmetes ait
2 Cor 11 Ipe em sathanas t'nsfigurat se i
angelū luc' Qd go miȥ si mist'
ei9 t'nsfigurat' vel' minist' iusti
Y hac t'nsfiguracōe Iosue timuit
q̄n videb angelū cui9 pt' esset
inq̄sivit d' Noster es an ad
u'sarioȝ Vt vȝ si adu'se v'tut'
esset · eo ipo q^o se suspectū ꝯgno
sceret ab illusiōe silet Qa go
Leuiathan iste in eo q̄ inīq̄t
op9 mollit' · sepe spē scitat
induit · ⁊ q̃ȥ n' p diuinā graz
sitacōis ei9 detegi indumē
tū no pūt bn̄ d' Qs reuelabit

fatie[m] indumenti ei[us] n[on] ego q[ui]
[con]tra minor[um] meor[um] mentib[us] gra[tia]m s[u]btilissi
me discretio[n]is inspiro vt reue
lata malicia facie[m] ei[us] inda
videat[ur] q[ua]m op[er]ta s[an]c[t]itate occul
tat. Et q[uia] fidelium mentes corru
pe[re] alii[s] suggestio[n]e cona[tur] aliqu[os]
[con]fusione sua h[oc] agit in[ter]d[u]m ope[re] in[ter]d[u]m
p[er]suasio[n]e recte s[ub]iu[n]gi[tur]. Et i[n] me Ca 12
dio oris ei[us] q[ui]s intrabit. Subau
dis n[on] ego q[ui] p[er] discretiones electoru[m]
mentes suggeronu[m] ei[us] v[er]ba dis-
cutio. Et no[n] ita ee[ss]e ut sonuerit
manifeste v[er]ba ei[us] bona nam[que]
videntur p[ro]mitte[re] s[ed] ad p[er]ditio[n]e[m] fi
ne[m] t[ra]hit. In me[di]o g[ve]ro oris ei[us] i
[n]trare e[st] calliditat[is] ei[us] v[er]ba pe
netrare vt ne[qua]q[uam] p[ro]se[quatu]r q[uo]d reso
net s[ed] q[u]o tendat. Intrare ada[m] in
me[di]o oris ei[us] noluit cu[m] interio[r]e[m]
p[er]suasio[n]is illi[us] caute pe[n]sare
neglexit. D[iv]initate[m] q[ui]ppe se p[er]
illu[m] accipe[re] credidit et immortali
tat[is] gra[tia]m amisit. Un[de] g[ve]ro ab intellectu
v[er]bor[um] ei[us] in cau[t]e extr[ins]ec[us] stetit
in de se q[uo]q[ue] ei[us] deuorand[um] fudit
p[ro]buit. Sequ[itur]. Portas vult[us] ei[us] q[ui]s
apiet. Porte vult[us] ei[us] s[un]t iniq[ui] do
ctores q[u]i id[e]o ita voca[n]ti s[un]t q[uia] p[er]
ipos q[uo]s[que] ingredit[ur] vt leuiatha[n]
iste q[ua]si in p[otes]tat[is] sue p[r]incipatu
videa[tur]. Sic em[m] s[e]p[tuagin]ta s[an]c[t]os
viros portas syon vocare [con]sue[ui]t.
Syon q[ui]ppe specula[tio] i[nterpretatur] et no[n]
inmito p[re]dicatores s[an]c[t]os portas
syon dici[mus] q[uia] p[er] eor[um] vita[m] atq[ue]
doctrina[m] abscondita s[u]p[er]ne [con]te[m]
platio[n]is intra[n]t[ur]. Ita (con)tra portis le
uiatha[n] isti[us] erro[r]es magistri si
gn[ific]a[n]t[ur] q[ui]a p[re]dica[tio]ne p[er]uersa cu[m] reci
pit[ur] miseris auditorib[us] via[m]
p[er]ditio[n]is ap[er]it[ur]. Sz porte iste an[te]
oculos ho[min]um plerumq[ue] ad intro
duce[n]d[um] q[ui]d[em] apte s[un]t. s[ed] ad deprehe[n]
dend[um] clause. q[uia] recta in spe[cie] ex
hibe[n]t. s[ed] ope[re] p[er]u[er]sa suade[n]t. Ad
deprehendend[um] g[ve]ro clause s[un]t. q[uia] ne
intrinsec[us] agnosci valeat extrio
ri simulatio[n]e muniu[n]t[ur]. Quas
t[ame]n mira po[tenti]a d[omi]n[u]s ap[er]it. q[uia] ele
ctis suis ipocrita[rum] mentes [com]prehe[n]
sibiles facit. Portas vult[us] ei[us] q[ui]s
ap[er]iet. s[u]baudis n[on] ego. q[ui] electis
meis ingr[e]s[s]os error[um] s[u]b sp[eci]e s[an]c[t]it[atis]
absconditos p[er]spicua [con]sideratio[n]e ma
nifesto. Et q[uia] antixp[istu]s veniens
ip[s]as sum[m]as s[e]c[u]li p[otes]tates obtine
bit q[ui] duplici erro[r]e seuiens
cona[tur] ad se corda ho[min]um inflexib[ilia]

p[re]dicatorib[us] t[ra]he[re] et [con]iuncto p[otes]tatib[us]
inclinare. Un[de] de leuiathan d[e] isto
d[omi]n[u]s subdidit d[icens]. P[er] gyru[m] dentiu[m]
ei[us] formido. Mutato nam[que] no
[min]e ei[us] dentes insinuare alit[er] vo
luit. q[uo]s sup[er]i[us] portas vocat. Per
uersi em[m] p[re]dicatores porte ei[us]
s[un]t. q[uia] ingressu[m] p[er]ditio[n]is ap[er]iu[n]t.
Dentes ei[us] s[un]t q[uia] eos q[uo]s in erro[r]e Cap 18 7
capiu[n]t. a vitat[is] solidit[at]e [con]fringu[n]t.
Sic em[m] dentes s[an]c[t]e ecclie accipi[mus]
eos q[ui] p[re]dicatorib[us] suis peccatiu[m]
duricia[m] [con]terunt. Un[de] ei p[er] salo[mone]m Cant 4
d[icitu]r. Dentes tui sic[ut] grex oviu[m]
detonsar[um] descendentiu[m] d[e] lauacro.
Qui no[n] inmito detonsis ac lotis ani
ib[us] [com]para[n]t[ur]. q[uia] in o[mn]ia vita su
mentes in lauacro baptismatis
[con]u[er]sacio[n]is p[ri]stine vellera vetusta
deposuerunt. Ita (con)tra dentib[us] leuia
than isti[us] error[um] magistri figura[n]t[ur]
q[ui] rep[ro]bor[um] vita[m] mordendo dila
niant. et eos a vitat[is] integ[rita]te
seductos in sacrificio f[a]lsitat[is] ma
ctant. Quor[um] q[ui]d[em] p[re]dica[tio] facile de
spici ab auditorib[us] poterat si
hac an[te] hyma indi[ci]a adiuncta se
claru[m] p[otes]tatu[m] t[er]ror exaltaret. Er
go d[icitu]r. P[er] gyru[m] dentiu[m] ei[us] formi
do. i[d est] iniq[u]os p[re]dicatores antixp[ist]i
p[er]u[er]se h[uius] s[e]c[u]li p[ro]tegu[n]t p[otes]tates.
na[m] quos illi appetunt loquendo se
ducere. isti potentiu[m] studet seui
endo t[er]rere. P[er] gyru[m] g[ve]ro dentiu[m] ei[us]
formido est. Ac si apte dice[re]t[ur]. P[ro]
pt[er]ea isti p[er]u[er]si p[re]dicatores q[ua]si sub
dentes [con]terunt q[ui]a (con)tra ipos sunt
alii q[ui] infirmor[um] mentes [con]tentes
affligunt. Quale itaq[ue] tu[n]c te[m]pus
p[er]secucio[n]is appebit. cu[m] ad p[er]imenda[m]
fidelium pietate[m] alii v[er]bis seuiunt
alii gladiis. Quis etiam infirmus le
uiathan isti[us] dentes no[n] despi
ceret si no[n] eos p[er] crudelitate p[otes]tatu[m] se
claru[m] t[er]ror muniret. Sz dupli
cem eos calliditate agit[ur]. q[uia] q[uo]d
eis ab alii[s] v[er]bis blandientib[us] d[icitu]r
h[oc] ab alii[s] gladiis ferientib[us] im
pat[ur]. Que vtrorumq[ue] acto pote-
tu[m] atq[ue] loquentiu[m] in Joh[ann]is ap[osto]li 9
breui e[st] s[u]m[m]a [com]prehensa q[ui] dici[t]
P[otes]tas equor[um] in ore et in caudis
eor[um] erat. In ore nam[que] doctoru[m]
s[u]m[m]a. In cauda v[er]o s[e]c[u]laru[m] po[tenti]a
figura[tur]. P[er] cauda[m] q[ui]ppe q[uo]d retro e[st].
h[oc] s[e]c[u]li p[ro]ponenda t[em]p[or]alitas desi
gna[tur]. Un[de] q[ui]a paul[us] ap[osto]l[u]s d[ici]t. Imm[emor] ph. 1
ea q[ue] retro s[un]t oblit[us] ad ea q[ue] an[te]
s[un]t extendor. Retro aut[em] est om[n]e

pertransit. Ante vero est omne quod veni-
ens perimat. Istis ergo eius nequissimis
predicatoribus, ubique carnali impulsu
currentibus in ore et in cauda potestas est.
quia ipsi quod perversa suadendo predicant, sed
temporalibus potestatibus fulti per ea que retro
sunt se exaltant. Et quia ipsi apparere de-
spicabiles putant, ab [illegible] auditoribus
[illegible] per eos reverentiam exigunt qua
patronis fulciuntur. Unde hic quoque non im-
merito per gyrum dentium eius formido
inesse describitur, quia multis terroribus
agitur ut in perversis eorum predicatoribus
et si non virtutis signa, tamen temporalis potestas
timeatur. Unde bene eundem antichristum psalmista
describit dicens: Sub lingua eius labor
et dolor, sedet in insidiis cum divi-
tibus in occultis. Propter perversa dogmata
sub lingua eius labor et dolor, propter
miraculorum vero speciem sedet in insidiis,
propter secularis autem potestatis gloriam cum
divitibus in occultis. Qua enim simul et
miraculorum fraude et terrene potestate
utitur, in occultis et cum divitibus se-
dere perhibetur. Corpus eius quasi
Scuta plura sunt — scuta fusilia. Scriptura sacra aliquando
scuti nomine uti in parte perversa, aliquando
in adversa consuevit. Nam sepe scuti
defensio pro divina protectione ponitur,
nonnumquam vero pro humana repugnatione com-
memoratur. Pro divina enim protectione per
psalmistam dicitur: Scuto bone voluntatis tue
coronasti nos. Scuto enim nos dominus
coronare perhibetur, quia quos protegens ad-
iuvat remunerans coronat. Rur-
sus pro humana repugnatione per eundem
prophetam scutum ponitur, sicut alibi
alias comm[illegible] — ait: Ibi confregit potentias arcuum,
scutum, gladium et bellum. In cor-
dibus quippe elatorum [illegible] arcum in-
sidie longe ferientium, in scuto autem
obstinata duritia defensionum,
in gladio autem proxima percussio, in
bello autem ipsa contra dominum motio men-
tis designatur. Quod nimirum totum in
sancta ecclesia confringitur, dum mentes de-
resistentium supposito humilitatis
iugo edomantur. Hinc rursum per eundem
prophetam dicitur: Arcum conteret et confringet
arma et scuta comburet igni. Arcum
enim dominus conterit cum decepta ma-
chinamenta insidiantium dissolvit.
Arma confringit cum ea que contra se
erecta fuerant [illegible] humana commi-
nuit. Scuta igitur comburit cum peccan-
tium mentes obstinata se duritia
defendentes ad penitentie et confessionis
ardorem sancti spiritus calore succendit.
Quia vero hoc loco corpus leviathan

istius scutis fusilibus comparatur, perscru-
tandum quid nobis innuitur, quia dictum quid de-
est. Sed [illegible] cum labitur fragile esse solet
vas omne quod fusile est. Scuta ergo si
sunt fusilia in suscipienda sagittarum
percussione robusta sunt, sed casu fra-
gilia. Ictu quod levi feriuntur minime
penetrantur, sed suo se lapsu per frag-
menta dissolvuntur. Corpus vero levia-
than istius omnes iniqui sunt, qui pro obsti-
natione duri sunt, sed pro vita fragiles
scutis fusilibus comparantur. Cum enim verba
predicationis audiunt, nulla cordis per-
iacula penetrare se permittunt, quia in
omni quod faciunt scutum superbe defen-
sionis opponunt. Nam cum eum aliquis
de reatu sue iniquitatis arguit, non co-
gitat mox quo culpam corrigat, sed
quid in adiutorio defensionis sue
opponat. Nulla igitur virtutis sagitta
penetratur, quia verba sancte correptionis
in scuto excipit superbe defensionis.
Unde bene de iudeis contra preceptum domini se
defensione tuentibus per ieremiam dicitur: Tre. 3
Reddes eis vicem domine iuxta opera ma-
nuum suarum. Moxque eandem vicem ex-
pressius subdidit dicens: Dabis eis scutum
cordis laborem tuum. Labor quippe domi-
ni, homines apparens, passibilis humani-
tas fuit. Quia inde superbe sapien-
tes dominum venientem despexerunt, cumque
immortalem credere dedignati sunt quem
in natura passibili mortalem videba-
nt. Cumque eius humilitatem conspice-
rent superbie fastibus obdurati, summa
cura moliti sunt ne eorum mentes
sancta predicantium verba penetrarent. Dum
ergo eis dominus vicem malorum operum
redderet, dedit illis scutum cordis
laborem suum, quia recto iudicio inde
se contra illos superbe obstinatos
exhibuit, unde tempore pro nobis infirmitate
laboravit. Repulerunt quippe a se
verba predicantium, quia dedignati sunt in
domino infirma passionum laborem.
Igitur dominum contra eundem dominum scutum
cordis exhibuerunt, quia superbe sapi-
entibus eo despectus apparuit quo
propter eos humilis fuit. Hoc scutum Culpa qu[illegible]
sicut iam superius diximus, primus ille
peccator tenuit, qui requirente domino cum
vetiti ligni contigisset, non ad se
culpam sed ad mulierem quam dominus sibi de-
dit, se accepisse reddidit, ut quia re-
atum suum obliquus in auctorem reli-
deret, qui ei mulierem dederat que illa per-
suaderet. Hoc scutum etiam requisita
mulier tenuit, quando non ipsa ad se
culpam retulit sed serpenti illud

persuasionibus replicatur dicens: Serpens de-
cepit me et comedi. Ut ipsa quoque rea-
tus sui obliquitas in auctorem rediceret,
quia illic intrare serpentem persuasorem
tacita primum sensit. Serpens vero iam non req-
uiritur, quia nec eius prima regrediebatur. Hinc
vero quoque prima requisita est scutum ne-
cessarie defensionis contra iustitie
verba si corrupte proferre nequeunt. Vnde
nunc usque in usu peccati tenetur
ut culpa cum arguitur defendatur, ut
unde finiri reatus debuit inde
cumuletur. Bene itaque dicitur: Corpus illius
quasi scuta fusilia. Quia omnis iniquus ne
ad se corripientium verba perveniret,
quasi contra adversariorum iacula scuta de-
fensionum parat. Quod videlicet corpus eius
adhuc nobis expressius detegit cum sub-
Ca 19 iungit: Compactum squamis se
prementibus. Fertur quod draconis corpus
squamis tegitur ne cuiuslibet iaculatoris
penetretur. Ita omne corpus diaboli,
id est multitudo reproborum, esse de iniquitate
sue correptionis quasi valet tergiversatio-
nibus se excusare conatur, et quasi quasdam
defensionis squamas obicit, ne transfi-
gi veritatis sagitta possit. Quisquis
enim dum corripitur peccatum suum magis
excusare appetit quam deflere, quasi
squamis tegitur, dum a sanctis predicato-
ribus gladio verbi iaculatur. Squamas
habet, et ideo ad eius precordia transcen-
di vix sagitta ubi non habet. Duritia
enim carnali repellitur, ne ei spiritualis
gladius infigatur. Carnali sapientia
Act 9 Saulus contra deum obduruerat, quem cor-
ripientis nulla predicationis verbi sagitta
penetrabat. Sed postquam forti celitus in-
crepacione iaculatus et sermone respi-
cit, cecatusque est lumine quippe ut acciperet
amisit, et ad animam veniens
illuminatur. Et qua illuminatione quod defen-
sionum suarum duritia corruit, bene
de eo scriptum est: Ceciderunt squame
de oculis eius. Carnalis videlicet duritia
illum presserat, et ideo verum luminis ra-
dios non videbat. Sed postquam superbe
eius repugnationes victe sunt, squame
defensionis ceciderunt, quia quod sub
Ananie manibus ab oculis cecide-
runt corporis, hoc anima iam sub divina
increpacione ceciderat ab oculis cor-
dis. Cum ei alte invectionis iaculo
confossus iacet humilia iam et penetrato
corde requirebat dicens: Domine, quid me
vis facere? Repulsis videlicet squamis
iam ad cordis viscera veritatis sagit-
ta pervenerat, quam deposita elatio-
ne superbie cum que impugnaue-

rat domini confitetur, et quid ageret nesciens
requirebat. Intueri libet ubi est hic vel ubi
ille persecutor, ubi lupus rapax. Ecce
in ovem iam versus est, et pervictus pa-
storis semitam quam sequatur. Et non-
dum tamen diceret: Quis es, domine? non ei a
domino respondetur: Ego sum unigenitus patris,
ego principium, ego verbum ante secula.
Quia enim Saulus incarnatum domini cre-
dere contempnebat et eius humanitatis infir-
ma desperat, de celo hoc quod contempse-
rat audivit: Ego sum Ihesus Nazarenus
quem tu persequeris. Acsi dicat: Hoc a me au-
di de superioribus, qui mea de inferioribus
despicias. Auctorem celi desperabas ve-
nisse in terram, ex terra ergo hominem quem
scire de celo, ut tanto mee apostolus inf-
irmitatis sacramenta metuas, quanto et
sic perdicta in celestibus ad excellentem
potestatem probas. Discernens igitur te nequaquam
hoc extremo quod ante secula deus sum, sed
id a me audis quod de me audire
dedignaris. Postquam enim dixit Ihesus adhuc
in expressione terrene inhabitationis sub-
didit Nazarenus. Velut si aperte
diceretur: Infirmitatis mee infima su-
scipe et tue superbie squamas amitte. 3
Sciendum tamen est quod iste defensionum
squame cunctis pene humanum genus
contegat, ypocritarum tamen specialiter
et callidorum hominum mentes premunt,
qui peccati eterni culpas suas tanto vehe-
mentius confiteri refugiunt, quanto et
stultius videri ab hominibus peccatores
erubescunt. Corrupta itaque sanctitatis
simulacio et mala occulta depre-
hensa squamas obicit defensionis et ve-
ritatis gladium repellit. Unde bene per
prophetam dicitur: Ibi cubavit lamia et inve- Ys 33
nit sibi requiem. Ibi habuit foveam
ericius. Per lamiam quippe ypocritam,
per ericium maliciosos quosque qui diversis
defensionibus contegunt designantur. La-
mia enim faciem humanam habere dicitur, sed
corpus bestiale. Sic omnes ypocrite
in prima facie quod ostendunt quasi ex
racione sanctitatis est, sed bestiale est corpus
quod sequitur, quia valde iniquum est quod sub
boni specie moliuntur. Ericius autem non-
maliciosarum mentium defensio de-
signatur, quia videlicet ericius cum apprehen-
ditur eius caput et pedes videntur
et omne corpus conspicitur, sed mox ut
apprehensus fuerit semetipsum in
speram colligens pedes intus sub-
trahit, caput abscondit, et intra
tenentis manum totum simul amittitur
quod totum simul ante videbatur. Sic nimi-
rum sic maliciose mentes sunt

cum in suis excessibus comprehenditur. Ca-
put enim ericius cernitur quia quo initio
peccator ad culpam accesserit videtur. Pe-
ericii des ericii conspiciuntur quia quibus vestigi-
is nequitia sit perpetrata videtur. Et tamen
adductis repente excusationibus ma-
liciosa mens introrsum colligit pedes
quia cuncta iniquitatis sue vestigia
abscondit. Caput abscondit quia
miris defensionibus nec inchoasse
se aliquid pravum ostendit. Et quasi sphera in
manu tenentis remanet, quia is
qui corripit cuncta que iam cognoverat
subito amittens involutum intra
conscientiam peccatorem tenet. Et qui totum
iam deprehendendo viderat, tergiversa-
tione prave defensionis illusus totum
pariter ignorat. Foveam ergo ericius in
reprobis habuit, quia maliciosa
mens se intra sese colligens in te-
nebras defensionis abscondit. Sed
in hoc quod se peccator excusat, in hoc
quod calliginosis defensionibus fixum
in se oculum corripientis obnubilat,
divinus nobis sermo etiam quo a
Ca 20 g filiis fulciatur ostendit. Una uni
coniungitur et ne spiraculum quidem ince-
dit per eas. Iste scilicet peccantium
ne ab ore predicantium aliquo spira-
culo penetretur et obduratum sit et
quiete. Quos enim reatus similis so-
ciat, concordi pertinacia etiam de-
fensio perversa constipat, ut de faci-
noribus suis alterna se invicem
defensione tueantur. Sibi enim quisque
quia metuit dum admoneri alium
vel corrigi conatur, et idcirco contra
corripientium verba unanimiter consur-
git, quia se in alto protegit. Bene ergo
dicitur: Una uni coniungitur et ne spira-
culum quidem incedit per eas, quia iniqui-
tatibus suis dum vicissim libera
se defensione protegunt, sancte exhor-
tationis spiracula ad se illatenus
intrare permittunt. Amor pestife-
ra concordia adhuc apertius subdi-
dit dicens: Una uni adherebit et
A tenentes se nequaquam separabuntur. Qui
enim diversi corrigi poterant, uni-
tatem suam pertinacia uniti per-
durant. Et tanto magis a conversione
iustitie cottidie separabiliores fiunt
quanto a se invicem nulla intercapedine
separantur. Ita sic esse noxium solet
si unitas bonis desit, sic pernicio-
sum est si non desit malis. Perversos
quippe unitas corroborat dum con-
cordat. Et tanto magis incorrigi-
biles quanto unanimes facit. De

hac unitate reproborum per Salomonem dicitur: Eccl 21
Stuppa collecta synagoga peccantium.
De hac Naum propheta ait: Sicut spine
se invicem complectuntur, sic convivi-
um pariter potantium. Convivium namque reproborum
est delectatio temporalium voluptatum in
quo in immundo convivio pariter potant quia
delectationibus sue illecebris se concordit-
er debriant. Igitur quia leviathan istius
membra vel omnibus iniquis quos dei ser-
mo comparationibus signat conparat ad
defensionem suam per culpam conglutinat
bene dicitur: Una alteri adherebit et te-
nentes se nequaquam separabuntur. Te-
nentes se nequeunt separari, quia eo ad
defensionem suam constricti sunt quo se sibi
per omnia siles esse meminerunt. Descripto
itaque eius corpore sermo ad caput
reducitur et quid per semetipsum perse-
cutionis tempore antiquus hostis exerceat
nunciatur. Ita scilicet: Sternutatio eius
B splendor ignis. Quod melius exponimus sternutacio [illegible]
si prius sternutatio quomodo agatur inda-
gemus. In sternutatione quippe inflatio
a pectore insurgit et cum [illegible] ap-
tos ad emanandum poros non inve-
nit cerebrum tangit et congesta per na-
res exiens totum caput pertinus con-
cutit. In hoc itaque leviathan corpore
.i. sive malignis spiritibus sive in re-
probis hominibus, qui illi per similitudinem iniquitatis
inheserunt, quasi inflatio surgit a
pectore dum elatio se erigit ex
pravitate sceleris, et quasi ad emana-
dum poros non invenit, quia in hoc
quod contra iustos extollitur disponen-
te deo conatum appetitum penalem prohi-
betur. Exurgens autem cerebrum tangit et
concutit, quia collecta elatio sathane
sensum in fine iudicii artius percutit
et caput turbat dum ipsum auctorem ma-
lignorum spirituum per eum quem antichristus dicitur in
persecutione fidelium vehementius excitat.
Tunc congesta inflatio per eius
nasum egreditur, quia tota superbie
eius iniquitas apertis malicie flatibus
demonstratur. Recte ergo sternutatio caput
maxime concutit leviathan istius
sternutatio vocatur illa eius extrema
commotio qua dampnatum hominem ingreditur
et per eum reprobis principatur. Qui tanta
virtute se tunc commovet ut membra
dum si fieri potest etiam electos perturbat, tantis
signis et prodigiis utitur ut in mira-
culorum specie quasi quodam ignis lumine re-
splendere videatur. Recte ergo commotum
caput illius iniquitatis clarescere
innotescit. Recte eius sternutatio ignis vo-
catur. In eo ergo quod se ad persequendos

iustos commovet. Cum reproborum oculis
signorum virtutibus lucet. Et quia eius
tirannidi sapientes mundi inhe
rent eorum consiliis omne quod prius
molitur exterius reddet. Sequitur: Et oculi eius
ut palpebre diluculi. Per oculos
quippe qui capiti inherentes utilita(tem)
visionis impendunt non immerito eius
consiliarii designantur. Qui dum perversis
machinationibus quomodo qualiter agenda
sint provident, malignis eius operationibus
quasi consilii iter prebent. Pedibus quibus recte
palpebris diluculi comparantur. Pal
pebras namque diluculi extremas
horas noctis accipimus. In quibus quasi
nox oculos aperit dum venientis lucis
iam initia ostendit. Prudentes igitur
seculi in malitie antichristi perversis consi
liis inherentes quasi palpebre sunt di
luculi quia fidem quam in Christo inveniunt
quasi errorem noctis asserunt et vene
ratorem antichristi verum mane pollicentur.
Spondet enim se tenebras repel
lere et vitalis lucem signis clarescen
tibus nuntiare. Quia non persuadere quod
voluit prius nisi exhibere se melio
rem fateatur. Unde in principio coluber
in paradiso primis hominibus loquens
in eo quod se aliquid melius simulavit
providere quasi diluculi palpebras ape
ruit cum in innocentibus mentibus
humanitatis ignorantiam reprehendit et
scientiam divinitatis promisit. Qui enim ig
norantie tenebras repellebat et eter
num scientie divine mane nuntiabat
dicens: Aperientur oculi vestri et eritis sicut dii
scientes bonum et malum. Ita in
illo tunc damnato homine venientis eius
oculi palpebris diluculi comparantur.
Quia sapientes illius simplicitatem vere
fidei quasi tenebras noctis tenebris
respuunt et eius signa quasi media
exurgentis solis radios ostendunt.
Sed quia leviathan iste non solum hos
oculos quibus malignis consiliis perversa
provideat, sed os quoque ad pervertendas
mentes hominum aperit, et quem per predi
catores pravos ad diligendam
erroris fallaciam auditorum cor
da succendit apte subiungitur: De
21 ore eius lampades procedunt. Qui ei
provident oculi, qui autem predicant os
nominantur. Sed de hoc ore lampades
exeunt quia mentes audientium ad
amorem perfidie accendunt. Et unde quasi
per sapientiam lucent, inde per illud
per nequitiam consumant. Sed qualis ipsa
sapientia eorum lux sit ostendere con
tinuo subinfert: Sicut tede ignis

accense. Tede iam ypocrisis eorum apte
describitur, quorum predicatio tedarum la
padibus comparatur. Tede enim cum accen
duntur odorem quidem suavem habent, sed lucem
obscuram. Ita isti predicatores antichristi
quia speciem sanctitatis sibi arrogant, sed tamen o
pera iniquitatis exercent. Eis blandum
quidem est quod redolet, sed nigrum quod
lucet. Olent enim per simulationem iustitie,
sed obscure ardent per operationem nequitie.
Quorum simulationis nequitiam Iohannes
in Apocalipsi brevi descriptione comprehendit
dicens: Vidi aliam bestiam ascendentem 13
de terra habentem duo cornua similia
cornibus agni et loquebatur ut draco.
Priore quippe bestia, id est antichristum, supe
rius iam descriptione narraverat. Postquam etiam
hanc aliam bestiam ascendisse dicit, quia post
eum multitudo predicatorum illius exterrena
potestate gloriatur. De terra quippe ascendere
est terrena gloria subire. Que habet
duo cornua agni similia, quia per
ypocrisim sanctitatis eam quam in se vera
citer dominus habuit singularem sibi inesse
sapientiam mentitur et vitam. Sed quia sub a
gni specie auditoribus reprobis ser
pentinum virus infundit recte illic sub
ditur: Et loquebatur ut draco. Ista quoque
bestia, id est predicatorum multitudo, si aperte
ut draco loqueretur agno similis non
appareret. Sed assumit agni speciem
ut draconis exerceat operationem. Ad
utrumque per thedarum lampades expri
mitur, quia et obscure ardet per effe
ctum malitie et quasi suave redolet
per similitudinem vite. Sed nequaquam est
mandum quia tunc solum antichristi
predicatores apparebunt et nunc ab
humanis deceptionibus desinunt. Modo
namque prius quam per semetipsum appareat
nonnulli illum vocibus plerique autem re
moribus illum predicant. Num predica
simulationis illius non sunt qui cum sacros
ordines obtinent fugiendis tot
desideriis tenent mundum. Qui virtutes
esse ostendunt quas faciunt, sed vicium est
omne quod agunt. Sed electorum mentes opto
magis intentione luci inhereat. Tanto
subtilius quo virtutes quoque vitiis dis
cernere debeat videt. Quod autem nunc
est hoc nos specialiter agere quod cottidie
corporaliter ceterius nummularios implere
quia cum nummisma percipiunt prius
qualitatem illius post figuram ad exa
minandum vero pondus examinant ne sub
auri specie es lateat vel hoc quod
veraciter aurum est reprobe monete
figura dehonestet. Atque quod et au
rum et recte figure est hoc non integrum

Mali assumunt speciem agni ut faciant opera lupi.

Predicatores antichristi sunt multi.

pondus leviget. Cum igitur miracula igitur
hominum fiunt conspiciens ad metas more tru
tinam quam nummularii solent residere
debemus. ut prius discretionis animo exami
net ne sub specie virtutis se vicium oc
cultet. et quod prius misericordiae agi creditur
visione palliet. Cumque et si misericordis
qualitatis comprobatur impressisse mox for
mule signa credenda est. si a probatis
monetariis id est ab antiquis patribus
ducitur. et ab eorum vite siline nullo
errore viciatur. Cum vero et per misericordiae
qualitas. et recta per exemplum figura
cognoscitur restat ut integre eius po
dus exquiratur. Homini quippe quod per signa et
miracula coruscat si perfectionis sum
ma non habet. pensari solicite per
cautela circumspectionis debet. ne dum im
perfecta res quasi pro perfecta accipitur in acciper
entis damnum vertatur. Predicatores vero
antichristi quod vera minime simulant qua
litate tenent. quia in hiis que agunt rec
misericordiae virum nesciunt. quia per hec
non patriam celestem. sed culmine glorie
temporalis exquirunt. Quo a monete figura
non discrepat. qui ab omni pietate
iustorum iustos persequendo discordat.
Quo in se integritas ponderis om
nino deest qui non solum humiliter perfectiorum ne
quaquam assecuti sunt. sed neque ipsam
prima eius iamma contigerunt. Hinc
ergo electi cognoscant quod eorum signa de
spiciant quia perfecto actu omne quod a
prius patribus gestum meminerunt impu
gnant. Sed ipsi quia electi dum tot signa
conspiciunt. dum contempnentes vitam tan
ta eius miracula perhorrescunt quadam
dubietatis nubilo in corde premuntur.
quia dum se per prodigia illius malicia
elevat in mentibus quorumdam certior visus
Cap 22 caligat. Unde bene subiungitur. De nari
bus eius procedit fumus. Electi
quippe acies fumo sauciatur fumus
igitur de naribus procedere dicitur quia de mira
culorum eius insidiis ad momentum
caliginosa dubietas etiam in electorum
corde generatur. De leviathan istius
naribus fumus exit. quia eius prodi
giis mendacibus etiam bonarum
mentium oculos tentationis caligo con
fundit. Tunc namque electorum in cordibus
conspersis tribulibus suis obscura co
gitatio conglobatur. Unde hoc quod supra re
tulimus veritatis ore per evangelium dicitur. Sur
Mt 24 gent pseudo christi et pseudo prophete et
dabunt signa et prodigia ita ut in
errorem inducantur si fieri potest etiam electi.
Cum in re valde querendum est quomo
do hoc quod electi sunt induci in errore putes

curetur si fieri potest qui ex dubietatis subditur
cum quod fiendum sit dominus omnia prospiciens
perstolatur. Sed quia electorum mentes corde tre
pida cogitatione concutitur. et tamen eorum
constantia non movetur. una hac senten
tia dominus utrumque complexus est dicens. Ita ut in er
rorem inducantur. si fieri potest etiam electi.
Quasi enim iam errare est in cogitatione
titubare. sed protinus si fieri potest subiungitur de errore electorum
Quia perduci omnino fieri non potest ut in errore
plene electi capiantur. Unde ait in hac
fumi caligine ipse etiam auctor furoris
exprimitur. cum protinus subinfertur. Sicut
Bolle succense atque fervents. Velut
enim olla fervens est unaquaque tunc
anima cogitationum suarum impetus qui
spumas ardentium undarum sustinens.
quas et ignis zeli commovet. et ipsa temporalis
oppressio more olle succense intrinsecus
clausa tenet. Unde Iohannes cum tunc huius
bestie signa narrasset adiunxit. Ita Apoc 13
ut ignem faciat descendere de celo.
Ignem quippe descendere de celo est de
celestibus electorum animis sancti zeli flam
mas emanare. Quid igitur leviathan
iste talia non solum serpens sed etiam de fumo cum drago
regulus dicitur. pro eo quod immundis spiritibus
vel reprobis hominibus principatur. Sicut
ysaias ait. De radice colubri egre Ys 14
dietur regulus. Inspiciendum nobis
summopere est qualiter regulus perimat
ut ex aptatione reguli huius nobis ma
licia aptius innotescat. Regulus
namque in morsu perimit. sed flatu
consumit. sepe quia flatu aerem inficit
et quicquid vel longe positum contigerit
sola narium inspiratione tabefacit
Hinc ergo pensandum est quod pellimus per hoc
quod de naribus eius fumus procedere dicitur
etiam prius quia aptius appetit. quod cotti
e in humanis cordibus fumo pestifere
exalationis operatur. Quia enim sicut superius
diximus fumo oculorum acies infir
matur. non immerito de eius naribus
fumus procedere dicitur cum noxius inspi
rationibus prava in humanis cordibus co
gitatio nascitur. per quam acies mentis
obtunditur ne lux intima videatur.
Quasi enim flatu narium caliginem
emittit. quia in reproborum cordibus
insidiarum suarum aspirationibus ex
amore vite temporalis estum congerit mul
tiplicium cogitationum. et velut
fumi globos multiplicat. quia va
nitatis vite presentis curas in tre
norum hominum mente coacervat. Iste
fumus ex eius naribus prodiens aliquando
ad tempus electorum eius oculos tangit
Hinc namque intrinsecus fumi pal

tiebatur propheta cum diceret Turbatus est
pre ira oculus meus. Fumus immundatione
premebatur David. Cor meum conturbatum est
in me et lumen oculorum meorum non est
mecum. Fumus iste obtundit faciem
cordis quia caliginis sue nubilo se-
renitatem internae perturbat quietis. Cogitari
vero in turbido corde non potest deus. Unde
per eundem rursum prophetam dicitur Vacate
et videte quoniam ego sum deus. Vacare
autem mens non potest que hoc fumo munda-
norum premitur quia in ea terrenarum co-
gitationum molimina ex pravitatis vite
amore glomerantur. Lumen ergo quie-
tis eterne hoc fumo amittitur quia
tenuitatem privilegii cordis oculus dum
confunditur tenebratur. Sed fumus iste
aliter electorum aliter reproborum
oculos excecat. Bonorum quippe
oculis spiritualium desideriorum flatu re-
spergitur ne prevalente miseria cogi-
tationis deseratur. In pravorum vero mentibus
quo se licentius per cecitatis cogitationes
colligit eo virtutis lumen funditus
tollit. Fumus iste reproborum cordibus
quot illicita desideria ingerit quasi per
tot ante illos globos intumescit. Et
certe fumi globos nonnumquam quia tu-
alii superius manentibus alii insu-
surgunt. Sic et in cogitatione carnali
et si alia prestant desideria transeunt
alia succedunt. Sepe autem mens im-
piorum quod iam transierit videt sed ubi
adhuc retineatur non videt gaudetque
conversatione victus quia eius subiecta
non sit et prave autem gemere ne-
gligit quia eorum vite successerunt
alia quae forte nequius succumbit.
Sic quia fit ut dum alia transeunt vi-
tia et superalia succedunt ab hoc ser-
pente cor reproborum sine intermissione
teneatur. Unde bene per Iohel prophetam dicitur
Residuum erucae comedit locusta et
residuum locustae comedit bruchus
et residuum bruchi comedit rubigo.
Expergiscimini ebrii et flete. Quid
autem per erucam que toto corpore in terra
repit nisi luxuria designatur que cor
quod tenet ita polluit ut in
superioris munditie amore surgere
non possit. Quid per locustam que saltibus
evolat nisi inanis gloria exprimitur
que se vanis presumptionibus exaltat.
Quid per bruchum cuius pene totum
corpus in ventre colligitur nisi ede-
di ingluvies figuratur. Quid per rubi-
ginem que dum tangit accendit nisi
ira innuit. Residuum ergo erucae
locusta comedit quia sepe cum

vicium luxurie a mente recesserit
inanis gloria succedit. Nam quia per amo-
rem carnis iam non sternitur quasi fortem
se ex castitate gloriatur. Et residuum
locuste comedit bruchus quia sepe
cum inanis glorie que ex sanctitate ve-
niebat resistitur vel ventri vel quibus-
dam ambitiosis desideriis immoderatius
indulgetur. Mens enim dei nescia
tanto atrocius ad quemlibet abitum
ducitur quanto minus humane lau-
dis refrenatur. Residuum bruchi
erugo comedit quia sepe dum ven-
tris ingluvies per abstinentiam restrin-
gitur ire impatientia acrius dominatur
que more rubiginis quasi exurendo
messem comedit quia virtutum fructus
impatientie flamma tabescunt. Cum ergo
vitiis vitia succedunt agrum mentis
alia pestis devorat dum alia re-
linquit. Unde autem illic subditur Expergisci-
mini ebrii et flete. Ebrii quippe sunt vo-
tis qui mundi huius amore confusi mala non
sentiunt que patiuntur. Quid est ergo dicere
Expergiscimini ebrii et flete nisi somnum
vestre insensibilitatis excutite et in
devastatione cordis tot sibi succe-
dentibus vitiorum pestibus vigilantibus
lamentis obviate. Per tot igitur glo-
bos de leviathan naribus fumus
surgit per quot occultis pestes fu-
ge cordis reprobi occulta inspira-
tione consumit. Cuius fumum dominus so-
licite exprimit cum illico subiungit
Sicut olle succense atque ferventis. Ca. 23
Olla enim succensa est cum mens
humana maligni hostis suasionibus
instigatur. Olla autem fervet cum iam
et per consensum in desideriis prave per-
suasionis accenditur et tot spumas
que fervendo proiicit per quot se nequi-
tias usque ad exteriora opera extendit.
Hunc namque carnalibus olle fervore
ex leviathan fumo vermente
propheta conspexerat cum dicebat Ollam Je.
succensam ego video et faciem eius
a facie aquilonis. Ab aquilone enim
facie humani cordis olla succenditur
dum instigatione adversarii spiritus
illicitis desideriis mens inflammatur.
Ille namque ait Sedebo in monte Ysa.
testamenti in lateribus aquilonis.
mentem quam semel accepit maligne
persuasionis sue flatibus quasi suppo-
sitis ignibus accendit. Quibus non contenta
pravitatibus in desideria e-
stuet. Vel alia contempnendo appetat.
alia adepta contempnat. Ut modo
suis compendiis inhiet modo alienis

De inundancia ebrietate

etiam comodis cum fratrum detrimento g-
ditat / modo carnis illecebras sat-
isfaciat. modo quasi in quodam culmine co- p
gitationis sibi via rapta carnali
cura postposita tota se in typo ela-
tionis extollat. Dum ergo cor per varia
desideria ducitur quod instigatione
leviathan istius inflammatur. recte
finem eius succense olle ferventi
similis esse perhibetur. quia per tot fervo-
res afflata eius temptationibus consta-
se erigit per quot mens se cogitationes
intuetur. Ad verbis aliis adhuc
vitas exigitur cum subiungit. Halitus
E eius prunas ardere facit. Quid at pru-
nas nisi succensas in terrenis concupiscentiis
reproborum mentes hominum appellat. Ar-
dent enim cum quodlibet temporale appetunt
quia nimirum urit desideria quod quietum
atque integrum animum esse non permit-
tunt. Totiens igitur leviathan halitus
prunas accendit quotiens eius occulta
suggestione humanas mentes ad delectationes
illicitas pertrahit. Alias namque su-
perbie. alias invidie. alias luxurie.
alias avaricie facibus inflammat.
Gn 3 Superbie quippe facem menti eve sup-
posuit. cum hanc ad contempnenda
verba dominice iussionis instigavit
Gn 4 Invidie quoque flammam invidie animum
caym succendit cum de accepto
fratris sacrificio doluit. et per hoc usque
ad fratricidii facinus pervenit / lu-
3 R 11 xurie facem cor salomonis excussit
quem tanto mulierum amore subdidit.
ut usque ad idolorum veneratores de-
ductus. dum carnis delectationem seque-
retur conditoris reverentie oblivisceretur.
3 R 21 Avaricie quoque igne achab animum co-
cremavit cum eum ad appetendam
alienam vineam impacientibus deside-
riis impulit. et per hoc usque ad rea-
tum homicidii pertraxit. Tanto igitur
leviathan istius halitus in prunis
flat. quanto admissu occulte sugge-
stionis humanas mentes ad illicita
pertrahit inflammat. Unde et bene subditur.
Et flamma de ore eius egreditur. Fla-
ma quippe oris eius est ipsa instigatio
occulte locutionis. Prave enim suasi-
onis verba ad uniuscuiusque animum fa-
cit. Sed flamma est quod de ore eius egreditur.
quia ardet in desideriis cum eius
suggestionibus instigatur. Hec cottidie
suggerit. hec usque ad presentis vite terminum
suggerere non desistit. Sed tunc se
nequius dilatat cum per illum damna-
tum hominem veniens in hoc mundi gloria
aptius se ostentat / tunc ab eius

naribus vastior fumus procedit. quia
humana corda sicut eius admirationibus
territa apostolice instigationis perierit / tunc
eius halitus prunas vehementius ardere
facit. quia reproborum mentes quasi iam ca-
lentes amore et gloria temporali invenit
suggestionis sue flatibus usque ad ne-
quitiam extreme crudelitatis incendit.
Tunc de ore eius flamma egreditur.
quia quasi per se quasi per predicatores
suos loquitur. igitur est quo infructuosa
ligna cremantur. Igne autem terrene
concupiscentie eorum mentes tangitur. qui neque
quasi fieri preciosa metalla concupi-
scunt. Qui ergo non vult oris eius flamma
affici iuxta veri doctoris sententiam
non lignum. non fenum. non stipulam. 1 Cor 3
sed aurum et argentum lapis preciosus cu-
ret inveniri. quia tanto igne suasionis
illius amplius incedit. quanto se ei
ad consentiendum molliorem usque pre-
buit. Sed quia nulla ratione conceditur ut
mentes in hac corruptibili carne po-
sita. nequaquam suasionis illius ardo-
re tangatur. restat ut malignis fla-
tibus adusta ad orationis opem
sine cessatione se convertat. Flammam
quippe suggestionis extinguit illius cum p
unda lacrimarum. Liber xxxiiij Ca 1
Quia ex hoc mundo corpus quod
gerimus perimisitatur. tamen
ex ea quoque nos sumus per te
persensus. Cunctus quippe qualis
sit mundi finis agnoscimus
si sollicite aspicimus hoc
quod de mundo gestamus. Etas enim nostra
per iuveniles annos robustius viget.
in senili autem tempore crebrescentibus
morbis excoquitur. et dum diutius ex-
tenditur ut subsistat moriendo vite
cottidie deficit per momenta vivendi
Ita etiam mundi tempus dum vementibus
annis augetur. crebrescentibus malis
afficitur. et unde etatis augmentum
percipit. inde salutis dispendium se-
ntit. Tribulationes namque illi cum tempore
crescunt. et eo detrimenta vite debi-
liora tolerat. quo quasi ad vitam provectior
durat. Totis enim contra eum antiquus
hostis viribus solvitur. quia quamvis iam
nunc intrinsecus pro eo quod sterne conditionis
beatitudinem amisit. tunc tamen plenius
extinguitur. cum ad temptandi licentiam
abstractus extremis incendiis religatur.
Unde extrema mundi acrius temptatio-
nis aggreditur. quia tanto fit ferventior
ad seviciam. quanto se vicinior se-
ntit ad penam. Considerat quippe quod
iuxta sit quod licentiam nequissime

libertat' amittit / et quantu breuitate
tpis angustat' tantu multiplicata
crudelitate expandit' sic de eo voce a
Apoc. 12 angelica ad Johem dr Ve terre et mari
qr descendit dyabolus ad vos habens
ira magna sciens qr modicu te
pus habeat Tunc ergo in magne ire fer
uore se dilatat ne q' in beatitudie
stare no potuit in dampnatoru sue
fouea cu pauc' regnat Tunc q'cq
valuit neq' callidus exquirit tunc
ceruice sibi altius erigit et p
dampnatu illu que gestat hominem
oe qd temporalit preualet neq' ondit
Vn diuina voce nunc rcte dr In col-
lo eius morabit' fortitudo Qd em p
collu leuiathan istius n' elaci-
onis signat' qr q deum se erigens
cu simulacoe sctitat' et tuore ptat'
erigit' Qd em p collu sibi a ex-
primit' ysaias propheta testat' q' fili-
as ierlm redarguit dicens Ambulaue-
runt extento collo In collo er' leui-
athan istius fortitudo morari dr qr
elacoi illius etia scnuicta pot'a suf-
fragat' Illa q'cq tunc supbe extol-
lit' q'cq callide machinat' etia
cu virtute sclaris potestatis exequit' Qd
daniel propheta intuens ait Dolus
in manu eius diriget' Dolus quippe
in manu eius est fraus in virtute
qr oe qd nequiter valet hoc ad te-
pus exequit' etia fortit' pt' Dolus vo
eius dirigi dr qr fraudibus eius malicia
nulla difficultate impedit' hoc em
leuiathan iste vel vasa eius habere
crebro priui solet qr ad iniquitatis sue
cumulum ea q' neq' appetunt ex-
ple' nequeunt Illa tn fortasse
electi infirmat' atq in illicitis de
sideriis currunt in hoc plerumq diuini
iudicii manu retinent' qr volun tatis
misere illos effectus inueniunt Cu
qz eorum vota balida conuietas na
scit' plerumq ex ipa impossibilitate cor
rigunt' et intro interne dispensacois
ordine p quisioe mutato male vo
luntatis bona voluntas sequit' dum per
infinitate pfcu denegat' Hinc
e enim qr sb spe vniuscuiusq aie de
infinate iudea atq in prauis iti
Ose. 2 neribus gdiente per prophetam dt dns
Ecce ego sepiam viam tuam spinis
et sepiam eam maceria et semitas
eius no inueniet et sequetur amato
res suos et no apphendet eos et q'
ret eos et no inueniet et dicet va
da et reuertar ad viru meum priore
qr mihi bn erat tunc magis qz nunc

Prauis em electorum vie sepiunt' du
dolorum punctiones inueniunt in hoc qd
temporal' concupiscunt et qui interposita ma
ceria viis eorum obuiat qz nimi-
rum desideria pfectionis difficultas
impugnat Hoc pfcto aie amatores su-
os querunt et no inueniunt dum sequen-
do malignos spc nequicie eas quas
appetunt scli ~~ptates~~ volup tates appre-
hendere Vn at addit' qr ex ipa diffi
cultate mox dicat Vadam et reuer
tar ad viru meu priore qr melius
m' erat tunc magis qz nunc Prior
quippe vir dns e q' iusta s' aiam
interposito spc sci amore coniunxit Que
tunc mens vniuscuiusq desiderat cu mul
tiplices amaritudies vel quasda spi
nas inuenit in his delectacoibus p aduersitates deus
q's tempora concupiscit iam dm adulsita 9gruo seruat
tibus mundi quem diligit mordeci aia
cepit tunc plenius intelligit qnto
illi cu priori viro melius fuit Eos
vo quos voluntas praua puertit ple
rumq aduersitas corrigit Vn et ini'
tiniedum e ne sequit' pspa cu de
siderant' iniusta qr difficultas ma
la corrigit' qd pfecimus etiam pro
speritate fulcit' Leuiathan itaq i-
stius q' cu membris suis eternis est
cruciatibus deputatus Et dolus in
manu eius dirigit' et in collo eius
fortitudo demorat' Quia hoc qd con-
bonos puisa voluntate desiderat p-
uersiori facultate consumat ut tanto
ei de aduersite nil obstet qnto ei
in posterum de pspitate nil remanet
Et qr oib' q' puersis moribus anti-
cipiis eius innotescit prauis veras
mentis diuitias amittat apte sb
iungit' Et faciem eius precedet ege La 2 N
stas p faciem quippe solz noticia desi
gnari vn scriptu e Facies mea pre- Exo 33
cedet te i noticia ducatu prebebit
Sciendum vo e qr egestas in sacro Alia egestas electorum alia reprobor
eloquio alit electorum ponit' atq alit
reproborum Egestas namq electoru e
cu vere diuitie celestis patrie ad
eorum animu redeunt et in hoc erumno
so vite presentis exilio positi pau
peres esse meminerunt Ad istas quippe
diuitias sub cessacoe suspirant
de q'bus paulus ait Ut sciatis q' sit Ephi 1
spes vocacoibus eius et q' diuitie
glorie hereditatis eius in sanctis Et q' eas ne
dum mag concupiscunt gspiciunt studi
ose interea in erumpna istius pau
pertatis gemunt Hac paupertate
Jeremias inspexerat cu dicebat Tre 3
Ego vir videns paupertatem mea in

v'ga indignacois ei9 v'ga ein indi
gnacois dei e pcussio districcois
qua indignacioz ho tunc ptulit cu
ex padiso pulsus decrat intim
gaudy diuicias amisit Sz q'a
eleci q'qz incessat gspirant qz in
pntis vite penuria ab ia ptas
ingenite facilitate cecidert vn d'
Ego vir videns paupte meam
Quisqs em hic adhuc visibilia
appetit pegrinacois sue malu
no intelligit & hecipm vide qd
pa ti nescit hanc paupptate in
tuens dauid pphta ait In pau
ptate infirmata e vtg mea In
paupte em vtg infirmari d' qz
lapsus in hac pegnacoe ai9 & cor
rupcois sue molestys verbera
tg h' qd pdidit gteplari ipedit
Sz hanc paupte rep'bi gsidare
nesciunt qz du secunt ea q gspi
ciunt gsidare invisibilia negli
gunt q pdiderunt vn & egestas
eoz ppe d' qz du replet vicys
vtutu diuitys vacua q9 se
pe eueniunt ut p elacois demen
tiaz eleuati du neqq3 ruine
sue dana gsidant esse se a bo
nis actibg inopes no gnoscat
vn voce angli pdicatoru laodi
cie d' Dicis qp diues su & locu
pletatg & nullig egeo & nescis qz
tu es miser & miserabil paup
& cecg et nudg Cum diuitez se
asserit q'p arrogantiaz sanitatis
extollit Sz paup & cecg & nudg
arguit paup vtiqz qz vtutu
diuitias no h't cecg qz nc pau
ptate qua pati videt nudg
qz pma stola pdidit Sz peyus
est qz nc se pdidisse gsidit Ca
go ut diximg egestas repbor est
defraudacio intor rec d' leuiath
d' Faciez ei9 pcedit egestas
Nec ciepe ggcoi ei9 iungit' ipius
em bonas cogitacoes subtrahit
& tunc eis apciore noticia inius
sue infudit Egestas go faciez
ei9 pcede d' qz prius facultas vi
rtu pdit' ut qui p familiaritez py
mod' ei9 noticia gnoscatur vel
cte qz mlt ita fraudulet surri
pit ut ab eis deprehed't nequaqz
posset & sic eoz vtutes euacu
at qs astutie sue malicia
no ondat Faciez ei9 egestas
pire phibet Qui apte d' Qui gr
cu insidias tetut prius qz vide
at spoliat hinc e em qz de

effraim p pph tuz d' Comederunt
alieni robur ei9 & ipe ignorauit Alie
ni q'ppe apostate spus intelligi so
let q' robur comedunt cu vtute me
tis gsumunt Qd effraim ptulit &
nescivit qz temptacoe malorz spiu
& robur am pdidit & hocipm
qz pdidit non intellexit Leuia
thaz go facie egestas antecedit
qz negligenciu mentes an temptado
spoliat qz ei9 insidias ib q te
ta agnoscat Per hc go qd dei e
In collo ei9 morabit' fortitudo
vtg violencie ondi' p hc vo qd
sbd' Et facie ei9 pcedit egestas
fraudis subtilitas designa' Qua
mis d' eo q facie ei9 egestate
pire gg'stas suppetit qz aliud
qd tn tristius exponag Tribu
ciepe ordine dispoimus occulte
prius qz leuiathan iste ro damato
hoie que assumit appeat a sca
eccla vtutu sig subtrahet' Nam
pphetia abscodit' curacionu g
cia aufert' plixioris abstine
tie vtg minuit' doctrine vba
gticescunt miraclorz pdigia tol
lent' Que qd' neqqz sena dispo
fuditg subtrahit Sz no h sit p
oribz tpibz apte ac multip' ondit
Qd tn mira dispesacoe agit'
vt vna ex re dina sil' pietas
& iusticia gplea' Du em subtractis
miraclorz vtutibz sca eccla ve
abiectior appet & bonorz pmi
u crescit qz illa ppt' spes ce
lestiu no p pntia sig venerat'
& malorz mens q illa citg
ond' q' seq' q pmittit invisilia
negligit du sigs visibilibz co
tine' Du ig' humilitas fidelium
ogm multric & inanifestacoe sigs
qi destituit' tribli occlte dis
pensacois examine inde bonis
mia largit' vn mal' iusticia
cumula' Ca go leuiathan iste
prius qz manifestg & gspicug
veniat ex mag pte in sca
eccla sig vtutu cessat rec
nunc d' Faciez ei9 pcedz ege
stas Ante eu a fidelibg mi
raclorz diuicie subtrahunt' &
tunc q eoz antiqg ille hostis
p apta pdigia onda' vt quo
tpe p signa extrit' extollit'
eo a fidelibz sine sigs robusti9
ac laudabilig vinca' Quamis
etia fidelibg in ei9 tentacoe sig
no derunt sz tanta erunt illius

Apoc' 2

Paup' & cec' & nud' q'm est

vt nroz a' parua q' nlla ee vide-
ant' Amor nimir vtq oib) sigt
fit potior' cu ab ῑ° ome qd turbl'ic
sr' 9spicat' p mthe gstatie calce
prmit Sz malignq hoste tato 9
eos a con' imanitate se exhibet.
qnto se despici etia claresceiltibq
miracliß docet Totu go se i cor
mitie collignt' cuctos qz zepbos
i nete fidelm vnamim' edeli te
gmigit ut seuicia sua tato zobu
stiq exceat' qnto in eiß q pnse a
A 3 gre appetit nlla s' sui corpis me
bra discordat bn 2 rce d' 9ime p
bra carniu eiq cohentia s' Car
nes vo hq leuiathan st' omß ze-
pbi q ad intlleçi spnal' pate p
desidiu no assurgut Mebra vo
st' carniu eiq hij q eisde pnse
agetibq 2 sese ad iniqtate pce
detibq iungut' Sic econ p pauli
1 cor 12 dnico corpi d' vos estiß corq x' 2
mebra d' mebro Aliud qppe est
mebru corpis aliud mebri me
bru Mebru nagz mebri e digitq
ad manu' maq ad brachiu Me
bra vo corpis e totu hc sil' ad cor9
vniisu Sic go in spitli dnico
cor' mebra d' mebriß dicq eos
q' in eiq ecc'ia ab alijß zegut' Ita
in illa leuiathan istiq repba co
gregacoe mebra st' carniu q
iniq° ope q' buisda se negocij iu
gut Sz qr malignq hostis s' in
pnso ope a pmiß usqz ad extma
9cordat' d'inq fmo in eo meb'
carniu sibimet cohentia mer
rat Sic nagz pusa vnait' secuit
vt nlla con se vicissim disputa
coe diuida' nlla eos aduisitat'
alt'cacoe tunc scindit' 2 ideo
con bonos pualet qr in malo
se 9cordit' tenet Sic em ia s
de malorum unitas pmiß dixiq vt pnicosu e si v
nitas desit boniß. ita picosiq
est si no desit mal' Repbor qppe
vnitas bonor via tato durig
pedit' qnto ei se p collectoz
diuior opponit Hac vnitate
Act' 23 zepbor pnicosa s' paulq 9spexe
rat' cu in meo saduceor phseor
qz dephensq dicebat De spe
2 resurrectoe mortuor eo iudi
cor Qua nimir voce pcussa p
tinq con se vicissim audietiu
turba dissiliit' cu qr in duas
ptes tumltuatiu multitudo dimi
dit'. paulo ereptoiß via apri'
Qua que tba psequtiu vnita
gstrixat' dnui sa laxabat Eripiu'
etei inisti du diuidut' iniusti. 2
electoz vota ad pfem veniut' du
repbor agmina p discordia 9fu
dut' Qd bn eo' in scissioe maris
Exo 14 rubri signa' Du em in duas
ptes vnda diuid'. ab electo pplo
ad tra pmissiois tend'. qr du
maloz vnitas scindit' bone me
tes ad hc qd appetut pducut' Si
maloz vnitas noxia no fuisset.
Gn 10 neqqz diuina pvidentia supbienti
u linguas in tata diuisitate
dissipassz Si maloz vnitas no
xia no essz d' hostib) sce ecclie p
phta no dixisse Precipita dne diui
de linguas eor Qua go leuiatha
iste tuc con electos dei in fimß vi
ribq effrena' ad augmetu sue
mali' vnitate in repbiß habe
pmittit' ut tato con nos zobustiq
vires suas exerat. qnto no solu
nos ictu fortiuis Sz etia mole
aduacoiß ipugt Sz qß cont
ista sufficiat. q meß ad tate cla
coiß 2 9pagis ponda no ab ipa
cogitacoiu radice 9tremiscat Vn
qr trepidare nos p infirmitate
9spicit: ptinq diuina clemetia
qd p semetipaz faciat adiungit
Na seq' Mittit con eu fulmina La. e. a
2 ad locu aliu no ferent' Qd
p fulmina ii treniede ille extmi
iudicij sme designa' Que id
ceo fulmina vocat'. qr imnimru
eos qß feriut in pretuu ince
dut Fulmina nagz sup eu pau
lq venire 9spexat cu dicebat 2 Tess 2
Que dnß ihc interficiet spu ous
sui 2 destruet illustracoe adue
tq sui. hec qut q in eu mitte'
fulmina ad locu aliu no fere'.
qr inistis gaudetib) solos tuc ze
pbos feriut Na pq ttura pnts
vite in q nuc sß paleis ttcu
gemit. ita illo extmi iudicij ve
tilabro int' tticu paleas qz dis
cernit' vt nc nit' tritici horreu
palea tu seat'. nc in palearu
ignq horrei gna dilabat' Illa
go fulmina aliu locu nequaqz
tangut. qr vzt igne suq no g
na Sz paleas incedut Sz qr le
uiathan istu pena no corrigit
insinuat dicz sbdit Cor eiq in
durabit' qi lapis Cor ei antiq
hostiß itt lapis indura' qr nlla
vnqz gri sioiß pnia mollie' Q
qualiß ictibq etne vlcoiß aptub'

R recepturus stringeret. Et stringitur quasi malleatoris incus. Incudem quippe malleator solet aptam percussionibus stringit. Ad hoc enim incus stringitur ut crebris ictibus feriatur. Leviathan ergo ut malleatoris incus stringitur, quia in fine vinculis coartabitur ut etiam suppliciis continua percussione tundatur. Et nunc quidem percutit dum iustos quosque illo in insidiis vigilantes, sed de laboribus tabescere salvat. In incude autem alia vasa formantur, ipsa vero tot percussionibus in aliud vas non transfertur. Recte quia leviathan iste incudi comparatus est, quia nos primo persequente componimur, ipse autem et semper percutitur, et in vas utile numquam mutatur, et illic percussionum relinquimus, et nos ferri artificis manu in eius temptatione percussi, per illum quasi vascula formata transimus. In ipso enim tundimur ut ad usum superne domus veniamus. Ipse vero quasi incus stringitur, quia et si nunc temptare non cessat, in inferno tamen positus iam sub ictu sine non vagatur. Sequitur:

S Cum sublatus fuerit timebunt angeli, et territi purgabuntur. Scriptura sacra ita nonnumquam tempus futurum preterito quasi permisceret, ut aliquando futurum pro preterito, aliquando vero preterito utatur pro futuro. Futuro namque pro preterito utitur, cum Iohanni mulier masculum peperisse cernitur, qui recturus erat gentes in virga ferrea dicitur. Ad quem incarnato domino veniente iam factum fuerat, res gesta nuntiabatur. Rursus preterito utitur pro futuro, sicut per prophetam dominus loquitur dicens: Foderunt manus meas et pedes meos, dinumeraverunt omnia ossa mea. Quae nimirum verbis speciem dominice passionis quasi iam transacta describitur, sed tamen adhuc longe post futura nuntiatur. Hoc ergo loco quod dicitur Cum sublatus fuerit timebunt angeli, nil obstat intelligi quia sub modo futuri temporis preterita describuntur. Nec recte intelligentie sensum relinquimus, si credamus leviathan isto ab arce beatitudinis cadente in ruina eius etiam electos angelos expavisse, ut cum istum ex illorum numero superbie lapsus eiceret, illos ad robustius ad standum timor ipse solidaret. Unde sequitur: Et territi purgabuntur. Purgati enim sunt, quia nimirum isto cum reprobis legionibus exeunte quasi soli in celestibus sedibus qui in eternum beate viverent remanserunt. Hos itaque lapsus et terruit et purgavit. Terruit, ne conditorem suum superbe despicerent; purgavit vero, quia exeuntibus reprobis electum est ut electi soli remanerent. Et cunctorum opifex deus fecit ad bonorum custodiam unde etiam mala actione reproborum lapsum cadentium vertit in profectum manentium. Unde pro culpa superbientium inde humilibus angelis et inventa et solidata sit augmenta meritorum. Istis namque cadentibus illis in munere datum est ut omnino cadere non possent. Boni enim angeli dum in istis iuste sue damna conspiciunt, in semetipsis iam cautius robustius quia consistunt. Unde fit auctore omnium rerum domino mirabiliter cuncta ordinante, ut illi electorum spirituum patrie celestis etiam ruine sue damno proficiant, dum inde firmius constituta est unde ex parte fuit destituta. Sed quia sepe scriptura sacra predicatores ecclesie quasi pro eo quod gloriam patrie celestis annuntiant angelorum

C solet nomine designari, possumus hoc loco angelos sanctos predicatores accipere. Hinc est quod Iohannes in Apocalipsi septem ecclesiis scribens angelis ecclesiarum loquitur, id est predicatoribus populorum. Hinc propheta ait: Angeli pacis amare flebunt. Hinc rursus Malachias propheta ait: Labia sacerdotis custodiunt scientiam et legem requirunt ex ore eius, quia angelus domini exercituum est. Hinc Paulus ait: Magnum est pietatis sacramentum quod manifestatum est in carne, iustificatum est in spiritu, apparuit angelis, predicatum est gentibus, creditum est in mundo, assumptum est in celum. Cum igitur dispensationis misterium post apparuisse angelis dixit predicatum gentibus subdidit, profecto angelorum nomine predicatores sanctos videtur nuntios designare. Ergo hoc quod dicitur Cum sublatus fuerit timebunt angeli et territi purgabuntur ad futurum tempus refertur. Adveniente districto iudice extrema hostis iste leviathan draconis designatur. Cum de hoc mundo per iram iudicii tollitur, qui nunc nimia mansuetudinis longanimitate toleratur. Tanto autem hunc pondere terroris excutit ut sanctorum etiam predicatorum fortitudo turbetur. Cum enim sublatus fuerit timebunt angeli, quia cum iudicium terribile rapitur, hii qui in corporibus reperiri potuerint immenso terrore concussi etiam sancti pavere minime contremiscunt. Quamvis enim fortes sint actu perfecti, ad hoc tamen quia in carne positi sunt non possunt in tanti terroris turbine illa formidine [illegible]. Sed cum leviathan iste rapitur, cum eo cuncta elementa in eius interitu quatiuntur. Predicatores sanctos

Marginalia:
Leviathan comparatur incudi
alias consolatus
Apoc 12
Lapsus peccatoris in sanctos confirmat
Angeli sancti confirmati sunt in perditorum casu
2
[?] 33
2
I ad Tim 3

quos ut diximus adhuc in suis cor
poribus id tempus iudicii invenerit. Spes
de regni premio letificat. et terr
ibilis intimitas de ire comensione perturbat
fit ergo eis aliquo tremor letus. et
timor securus. quia et celesti regno
se remunerari certi sunt. et pervenienti ter
ribilis metum per tactus infirmitatis con
miscuit. Consideremus ergo quo tunc im
proborum conscientia concutitur. quando electorum
vita turbatur. Hii qui oderunt ad
ventum iudicis quid faciunt si terrore
tanti iudicii etiam qui diligunt expa
vescunt. Et quia in sanctis predicatoribus
hoc pavore excoquitur. si quid in eis po
tuit esse levium rubigo viciorum. propterea
dixit Cum sublatus fuerit timebunt an
geli. apte mox subdidit. et territi
purgabuntur. Sed quia hoc de leviathan
istius fine consummationis. interim prius con
Ca 41 spiciat quid agat audiamus. Sequitur. Cum
apprehenderit eum gladius subsistere non
poterit neque hasta neque thorax. In
scriptura sacra aliquando per gladium sancta predi
catio. aliquando eterna dampnatio. aliquando hostis
antiqui ira vel persuasio designatur.
Gladius enim sancta predicatio ponitur. sicut
Eph 6 Paulus apostolus ait. Et gladium spiritus
quod est verbum dei. Gladii nomine eterna
dampnatio designatur. sicut de predicatore
Job 21 heretico scriptum est. Si multiplicati fue
rint filii eius in gladio erunt. quia qui
talibus in monitis consentiunt eterna da
mpnatione consumuntur. Gladius temporalis vindicte
accipitur. sicut Marie de secuturis tri
Lu 2 bulacionibus dicitur. Et tuam ipsius animam pertrans
ibit gladius. Rursum per gladium ira
p vel suasio maligni hostis exprimitur.
sicut psalmista ait. Qui liberasti David ser
vum tuum de gladio maligno. Benignus
quippe est sancte predicationis gladius quo per
cutimur ut culpa moriamur. Mali
gnus vero est persuasionis diabolice gla
dius quo in gule quosque perimitur ut a vi
ta rectitudinis extinguatur. Antiqui ergo
hostis gladius ille est dampnatus homo
in usu nequitie eius assumptus. Ipsum
quippe per malicia fraudis exacuit.
et infirmorum corda transfigit. Hunc ergo
leviathan iste gladius apprehendit
cum eum sinibus dampnatus homo suscepit.
Si autem gladii nomine eius ira signatur.
recte non apprehendere gladium. set a
gladio apprehendi describitur. In tanta
quippe insania tunc vertitur. ut domina
ri omnibus appetens. neque ire sue do
minetur. Nos namque cum ira in usu
iusticie assumimus gladium tenemus
quia eam sub equitate iudicii possidemus.

Gladius diversa designat in scriptura

Antiquus gladius diabolus

modicum. Ille vero qui per abrupta furo
ris rapitur non apprehendere gladium sed
apprehendi a gladio perhibetur. Ipso enim
ira possidens tenet. sed ab ira semi
ens tenetur. Dicitur autem liquet quod hasta
adversarium percutitur. thorace vero ab
adversario munitur. Quid igitur per hastam
nisi predicatoris ~~gladium~~ iaculum. quid
per thoracem nisi fortitudo patientie designatur.
Leviathan ergo iste quia per assumptum
reprobum hominem in ira omnem crude
litatem effrenatur. apprehendi a gla
dio dicitur. Illa per confusionem immense tunc fortitudinis
exhibet quam neque potest. et neque ha
sta neque thorax subsistere potest. quia
antichristus veniens tante virtutis gla
apparebit. ut si superni adiutorium de
sit. et predicantium acumine obtundat
et longanimitatem patientium destruat. Nisi Antixo apparebit mirabilis virtuosus
enim iustorum vitam superna gratia solidet
non subsistit hasta. quia predicatorum virtus
frangitur. non subsistit thorax quia con
statim patientia disrupta penetratur
vel subditur. Reputabit enim ut pa y
leas ferrum. et quasi lignum putridum es.
Quod superius dixit hasta hoc inferius
ferri appellatione replicavit. et quod
thoracem protulit hoc rursum eris
commemoratione signavit. Ferrum nam
que acuitur ut adversarius vulneretur.
es autem rubigine pene nulla consumitur.
Ferro igitur predicatoris iacula. ere autem
longanimitatis constantia designatur. Unde Deut° 33
sb et assuit spe de sancta ecclesia per moy
sen dicitur. Ferrum et es calciamentum
eius. Calciamentum quippe in scriptura
sacra munimine predicationis accipitur.
Unde scriptum est Calciati pedes in Eph 6
preparatione evangelii pacis. Quia ergo per
ferrum vero per es autem perseverantia
exprimitur. Ferrum et es calciamentum
eius dicitur. cum predicatio eius acumine sit
et constantia munitur. Per ferrum enim mala
adversantia penetrat. Per es autem que
proposuit bona longanimiter servat. Quod
profecto perseverantiam illic aptius in
sinuat subdens. Sicut dies iuven
tutis eius ita erit et senectus illius.
Sed leviathan iste qui illum gladium
quem sacra eloquia antichristum vocant
in extremitate sue virtutis assumpserit
et ferrum velut paleas et es velut
lignum putridum reputabit. quia nisi
divina gratia protegat. et predicantium
vires velut paleas nequitie sue
igne consumit. et patientium constantiam
quasi lignum putridum in pulverem redigit.
Acumine ergo ferri et eris fortitudo
deficit. dum per violentiam virtutis illius

et praedicationis sermo obtunditur et paene longanimitas dissipatur, nisi quos electos suos opitulatio divina roboret. Ubi tunc infirmi erunt, si fortes velut paleae reputantur? Quid tunc Leviathan iste de paleis faciet, si ferrum quasi paleas aestimabit? Quid de putridis lignis acturus est, si quasi lignum aeris fortitudinem solvet? Sed omnes electi, qui sanctis virtutibus ferrum vel aes se esse aestimant, in illo tunc examinis igne se paleas esse deprehendunt; et quia electi quique per infirmitatem propriam esse se paleas metuunt, per divinum adiutorium fulti in ferri atque aeris soliditate roborantur, ut contra adversarium suum tanto magis in Deo fortes sint, quanto de se amplius infirmos se esse conspexerint. Sed quanto altius Behemoth iste contra electos per miracula erigitur, tanto contra eum sancti quique vehementius ad praedicationis verba se astringunt. Quia tamen ita reproborum mentes possidet,

La 6 — 3 ut eas nulla confossus vitiatas iaculatione delinquat, unde et subditur: Non fugabit eum vir sagittarius. Quid accipimus per sagittas nisi verba praedicatorum, Verba praedicatorum sagitte quae dum ex necte bene viventium diriguntur, audientium corda transfigunt? His sagittis sancta ecclesia percussa fuerat, quae dicebat: Vulnerata caritate ego sum. De his sagittis

La 7 per prophetam voce narratur: Sagittae parvulorum factae sunt plagae eorum, quia videlicet verba humilium penetraverunt animos superborum. De alias his sagittis vehementis pugnatoris dicitur: Sagittae tuae acutae, potentissime; populi sub te cadent in corda inimicorum regis. Vir itaque est sagittarius, qui postquam intentionis arcum audientium cordibus verba rectae exhortationis infigit. Sed quia Leviathan iste praedicantium verba despicit, et tamen reproborum mentes male suadendo momordit, dumque in eis ea omnino non relinquit, recte dicitur: Non fugabit eum sagittarius. Ac si aperte diceret: A reproborum cordibus sancti praedicatoris eum sagitta non excutit, quia quisque ab ipso apprehenditur, verba praedicantium audire contempnunt. Unde

ps 8 bene [petiis] petitis praecedentibus, irascens de his quos in manu antiquus hostis deserit, Dominus per prophetam dicit: Immittam vobis serpentes regulos, quibus non est incantatio. Ac si de iusto iudicio diceret: Vobis immundis spiritibus trado, quae a nobis excuti exhortatione praedicantium, quasi incantatione sermonis, non valeat. Quia vero Leviathan iste

a cordibus reproborum sanctae praedicationis spiculis non movetur, ipse etiam sanctorum virorum contemptus adicitur, cum illico subinfertur: In stipula versi sunt ei lapides fundae. Quid per fundam nisi sancta ecclesia Sancta ecclesia figuratur per funda figuratur? Funda namque dum in gyrum mittitur, sic de illa lapides exeunt, quibus adversariorum pectora feriantur. Ita etiam sancta ecclesia dum volubilitate temporum et tribulationum circuitu ducitur, fortes ex illa viri prodeunt, quasi qui lapides ictibus inimicorum corda tundant. Unde et per prophetam de bonis doctoribus Dominus dicit: Devorabunt et subicient lapidibus fundae. Sancti quippe doctores, qui ad virtutem et alios instruunt, hostes devorant, dum eos in corpus suum per vim conversationis immutant. Quos lapidibus fundae subiciunt, quia dum quosque fortes in sancta ecclesia viros instituunt, per eos adversariorum superbientium pectora dura confringunt. Unde et Golias immanissimus 1 Ks 16 saxo fundae moritur, quia singularis sanctae ecclesiae diabolicam celsitudinem superat. Leviathan itaque iste, quia illo damnato homine assumpto cunctis sanctae ecclesiae fortes velut infirmos despicit, eorum quasi vires temporaliter premit, recte nunc dicitur: In stipula versi sunt ei lapides fundae. Ac si aperte diceret: Electorum robur quasi in stipulae mollitiem redigit, cum ligua putrius pectora illius duris ictibus tundit. Omnemque quippe fortitudinem tunc iniquitatis suae exercens, quanto se ab eis vinci spiritaliter alias superari dolet, tanto contra eos atrocius corporaliter praevalet. Et quia nil se contra eorum spiritum praevalere considerat, in eorum carne crudelitatis suae omnia argumenta consumat. Sed quid mirum si humanas vires despicit, quia ipsa quoque supernae in se iudicii etiam tormenta contempnit? Unde et subditur: Quasi 41 stipula aestimabit malleum. Ac si diceret: Etiam pondus eius animadversionis despicit, qui se per supplicium desuper vermes fecit. In scriptura etenim sacra mallei nomine aliquando diabolus designatur, per quem nunc delinquentium culpae feriuntur; aliquando vero percussio caelestis accipitur, quae vel electos nostros ictus fecerit, ut a pravis itineribus corrigantur, vel iusta ira reprobos percutit, ut iam supplicia etiam percipientibus quod etiam in posterum mereantur ostendat. Quia quod appellatione mallei antiquus hostis exprimitur, propheta testatur, cum super eum virum extremum indicit, contemplatur dicens: Quomodo confractus et contritus est malleus universae terrae

Malla diabolus significat

Ie 50

Acsi diceret. Cum p que vasclā sua do
min9 ī misti9 vsū formādā pcutit.
qͣ ꝑcedat q° turbine vemēte ex
imo iudicio iustā dānacōe ꝯfrin
gat. Rursum p malleū celestis per
cussio exprimit² qd salone templū
3 R 6 edificante signā² cum d² Domus aut
cū edificaret² lapidibus dedolat
atqȝ pfctis edificata ē malleus
aut et securis ⁊ omē ferramentū
nō ē audita in domo cū edificare²
Quid em̄ domus illa nisi scā ecclia qͣ
que in celestib9 dn̄s inhitat fi
gurabat. ad cuius edificacōz elcōz
aīe qͣsi qdā expoliti lapides defe
runt². Que cū edificatur² nullus in celis
nullus illic iā discipline malleus re
sonat qz dolati atqȝ pfti lapides
illuc ducunt² vt in locis iuxta me
ritū ꝯgruis dispona² Hic em̄
foris f tundim². ut illuc sine rep
hensiōe veniāmus. hic malleus h'
securis h' oīa tunsionū resonat
ferramēta. in domo aūt dī nulli
ictus audiunt² qz in etnā patrā os
iā pcussionū strepitus ꝯticescunt
Nequaqȝ ibi malleus pcutit q'a
nulla amadūsio affliget. neqqȝ
securis incidit qz receptos nullus
nulla foris seueritas sīma pcutit.
neqqȝ ferramēta pstrepunt qz nc
q̄lz iā iniuria vltra iā flagella
sentiunt² Quā igr desup veniē
p malleū celestis pondus pcussi
onis exprim² rcte d². Quasi stipulaz
estimabit malleū Quid ē qz leuia
than iste malleū despicit. nisi
supne animadūsionis ictus formi
dare ꝯtempnit Et qͣsi stipulā mal
leū ꝯtempnit vl' deputat qz ad
iuste ire se ponda ved con seuis
siōs terrorē pat vn̄ adhuc exps
suis subd². Et deridebit vibrātē
hastā Contra leuiathā vō dn̄s
hastā vibrat. qz in ei9 intitū
distictā nimiā sīmaz hastā ꝗppe
vibrāe ē etnā ei morte ex di
stictā amadūsiōe ꝑparāe Sz apo
stata sps auctorē vite etiā cū sua
morte despiciēs hastā vibrātē
deridz. qz ex districto iudicio q
gue qͣtā horribile se pniidz pati
nō metuit. Sz q° se etnā tormēta
nō posse euadē ꝯspicit. eo in ex
tendā neq̄ciā durior assurgit
Quē cū plerūqȝ h9 mūdi sapientes
in cūctis q appetit. tāta ptinaciā
tāta formidie stringi nō posse ꝯ
fidant. corda sua ad famlātū
eius sbde tirānidis inclinat. ⁊ omē
qd dō largiētē sapiūt. hc ꝯtn eū
ad fauciū hostis illius ~~exhibent~~
inflectunt vn̄ rcte sbdit². Sub ipo Ca 19 Sol
erunt radii solis In scriptura etei sac
cū sol figurate pomt². aliqñ dn̄s.
aliqñ psecutō. aliqñ d' re qualibz
maīfeste visionis ꝯnsio. aliqñ at
intelligēa sapientū designa² Per
solē ꝗppe dn̄s signā² sic in libro
sapie phibe² qz omēs impii in ex
tremi die iudicii ꝯgta sua dā
nacōe dicturi sūt. Errauim9 a via
vitatis ⁊ iusticie lumē nō luxit no
bis ⁊ sol nō ortus ē nob. Acsi apte
dicāt. Intimi nob luīs radius nō
refulsit. Vn̄ ⁊ Iohnes ait. Mulier Apoc' 12
amicta sole ⁊ luā sb pedibus e9
In sole em̄ illustracō vitatis. in
luā at q menstruis supplecōnibus
deficit mutablitas tpalitatis accip²
Scā vō ecclia qz sūmi luīs splen
dore ptegi² qͣsi sole vestit². qz vō
cūcta tpalia despicit lunā sub
pedibus pmit. Rursum sole psecucō
signā² sic in evn° vitas ait. q Act 13
n ata sūt radicibus secā orto sole
aruerūt qz vz vba vite in corde
hoīm trenoz tpali momento
virētia supueniēte psecucōis
ardore siccant². Rursum sole ma
infeste visionis ꝯnsio designa²
sic ꝓphta domū cuctoz oclis ap
parente denūciat d'. In sole
posuit tabnaclm suū. Acsi d'. hūā
initatis assūpte sacmētū in luce
maīfeste visiōis ondit. Et sic
eid' ꝓphte diuīa voce p nathan 2 R 12
d² Tu fecisti in abscōdito. ego
aūt faciā vbū istud in ꝯspcu
oīs isrl' ⁊ in ꝯspcu solis. Quid ei
p ꝯspcm solis nisi [illegible] ꝯgitoz
insinuat maīfeste visionis
Rursus solis noīe sapientū intl
lcus exprimit². sic in aptā scp 16
tū est. Quartus angelus effudit
phialā suā in sole. ⁊ datū est
illi estu affice hoīes ⁊ igni phi
alā vz in sole effūdē ē psecucōe
supplīa viris sapie splendore
fulgētibus irrogāe Et datū est
illi ut afficēt hoīes estu ⁊ ig'.
qz dū sapientes viri cruciatibus
victi male agēdi errore tāguntur.
illoz exēplo psuasi infirmi qͣuiqȝ Maiores vita minores monet
tpalibus desidiis inardescunt. Rui
ne vō fortiū augmētū pstant pdi
cōibus infirmoz. Quia sole acumē
sapientū designa² p ꝯparacōz qͣ

Ecc' 21 a Salomone d' Sapiens ut sol pmanet
stultus ut luna mutat' hic go loco qd
p solis radios n acuta sapientu
designent Qa em multi q in sacta
ecclia luce sapie resplende vide
bant tunc vl psuasionibz capti vl
minis territi vl l cruciatibz fra
cti leuiathan istius seductori se sbi
ciunt. vnde d' Sub ipo erunt rady
solis Ac si apte dicet' hij q int
sanctam ecclias p acumina sapie qsi
radios solis videbant aspge' t
p aucte rectitudis d'sup splede'
pstati se leuiathan istius mig
opacitate sbstinuit ut no ia rta
pditado d'sup luceat. sz ei pu
se obsequendo famulet' Solis go
rady sb ipo st. cu nonulli etiaz
docti viri sapne sue acuina no
libe agedo sbleuat. sz ad ve
stigia leuiathan istius t prisite
opis t bladimto adulacoinis
inclinat. vt intellige'a q illis
sic sol d'sup fuit. ex celesti
mune. antiq hostis pedibus
substerna' ex terrena cupidite
Vn t nunc cu q'sqz sapientu vel
doctor p comodo t gla vite te
palis p adulacois lapsu terreis
se pratibz pue agetibz subicit.
qi sb vestigiis vement antiq so
lis se radius sternit. t ve' celi
luce behemoth s'huiliat. du
p pestifez assensu sapientu me
tes calcat Totiens vo leuiathan
istius pedibus se rady solis sbdut
qtiens hij q' doctrine luce videt'
splende nnodato acuie pna
in sac' eloqo fecunt. puis qz se
sibg eius se erroribus sbsternut. qr
du con fidelia vitat pdicame
ta se erigunt. leuiathan istius
vestigiis falsa sentiedo famu
lat' Totiens rady solis sb ipo st.
qtiens docti qsqz t intelligetie lu
ce pollentes vl despris cetis in
elacoz se erigunt. vl suma q
sapiunt pponentes sordidis car
nis desideriis inquinat'. t obliti
celestiu terrena abiut. vl no se
miscentes qz ttriti st d' ogitone
celestiu inanis' glant. vn t
se sbiungit' Sternet s' aurum
qi lutum Appellatoe qippe auri i
sac' eloqo alii diuinitat clari
tas. alii nitor gle sclaris. alii
pulcritudo sctitat' accipi' Auri si
qd noie ipa nitia diuinitatis clari
tas designa'. sic in Canticis

canticoz sponsi spes describit' Ca
put eius aurum optimu Qa ei caput
x' ds. nil vo in metall' auro fulge
tius. sponsi caput aurz d'. qr eius
humanitas ex diuinitatis nob sue clarite
pncipa' Rursu auri noie splen
dor supne ciuitat d' sic hanc Apoc' 21
Johnes se vidisse testa' d'. Ipa ci
uitas aurum mundu sile vitro mdo
Auru naqz ex q' ia ciuitas qstat
sile vitro d'. ut t p auz clara t
p vitru designe' ee pspicua.
Rursu auri noie caritas intia'
Sicut angelu quem s' Johnes lo
q qspexit. ad mamillas zona
aurea cinctu vidit. qr minimz
supnoz ciuiu ptora du penali
ia nequaqz timori sbiecta sut
atqz a se inuice illa scissioe sol
uut' ex sola se carite qstringut
zona ve circa micillas hre est cu
ctos mutabliu cogitacionu motus
p solius ia amoris vincla restri
ge Rursu auri noie nitor gle
tpal' accii' exprimi' sic p pphtaz Ie' 51
d' Calix aureus babilon Qd
ei babilonis noie n hg mudi gla de
signa' Qne calix aureus d'. qr
du pulc ee' ontat tpalia. stul
tas mentes i sua qcupia debriat
vt speciosa tpalia appetat. t in
visibilia pulcra qtepnat. hoc
aureo calice pma sponte sua
eva debriata est. d' qua hystoria
vitat dt. qr cu vetitu lignu
qcupisceret. vidit qd esset pulcru
visu. aspectu qz delectabile et
comedit Aureus go babilon
calix e. qr du visu exterioris pl
critudinis ondit. sensu interne
rectitudinis sbtrahit Rursu au
ri noie splendor scitat accip'.
sic iudaicu pplm a splendore
iusticie ad neqcie tenebras co
mutatu Jeremias deplorat d. Tre'
Quo obscuratu e aurum muta
tus est color optimus Sic em supius
aurum obscura' cu sbsequentibz
iniquitatu tenebris iusticie pulc
tudo deserit' Color optius muta
ta' cu splendor innocentie in fe
B ditate vtit' clpe. Luti qz noe Luti dum
in sacro eloqo. alii terenaru sa sig
rez multiplicitas. alii sordiu
sapiensis iniq doctina. aliqn
aut desidia carnal' illecebre
designa' P luti qippe terenaz
rerit multiplicitas figura' sic
p Abacuk pphtaz d' Ve q multi

plicat non sua. usque aggravat quod se densum luti. denso enim luto se aggravat qui per avaritiam terrena multiplicat. peccati sui oppressione se coangustat. Rursum luti nomine doctrina sordium sapiens designatur. sicut per eundem prophetam dicitur. Viam fecisti

Abac. 3 in mari equis tuis in luto aquarum multarum. quasi dicat. Aperuisti iter predicatoribus tuis inter doctrinas huius seculi sordida et terrena sapientes. Per desiderium luti quod desiderium sordide voluptatis exprimitur. sicut psalmista deprecatus ait. Eripe me de luto ut non inhaeream. Luto quippe inherere est sordidis desideriis concupiscentie carnalis inquinari. Hic ergo in luto aurum claritas sanctitatis accipitur. luti vero vel terrenarum rerum avaritia. vel perversarum contagia doctrinarum. vel sordes carnalium voluptatum nil obstat intelligi. Quia enim multos leviathan iste qui nunc sanctitatis etiam fulgore iusticie resplendere videbantur tunc vel terrenarum rerum concupiscentia. vel errantis doctrine contagia. vel carnalibus voluptatibus subiciet. aurum procul dubio quasi lutum sternit. Aurum quasi lutum sternere est in quodam vite munditia per illicita desideria conculcare. ut hi etiam sordidis vestigiis eius premantur qui tamen illum prius virtutum splendore rutilabant. Antiquus itaque hostis alios tunc sub specie sanctitatis illudit. alios vero per feda vicia vite carnalis intercipit. Sed tunc per hoc aperte grassabitur. Nunc autem multorum cordibus occulte dominatur. Unde

2 Thess 2 paulus apostolus ait. Ut reveletur in suo tempore. Nam misterium iam operatur iniquitatis. Quotiens igitur nunc aurum sicut lutum sternit. quotiens castitatem fidelium per carnis vicia subiciat. totiens aurum velut lutum calcat. quotiens sensum continentium per immunda desideria dissipat. Quod tunc multo vehementius peraget. quando sue perditionis libertati commissus hoc quod

La. 8. appetit effrenatius perpetrabit. Et fortasse quempiam moveat cur in ecclesia deus ista fieri permittat. ut iste leviathan seu nunc per suggestiones callidas. seu tunc per dampnatum illum hominem quem replet vel solis radios id est doctores quosque sapientes obscuret. vel aurum id est viros sanctitatis claritate fulgentes quasi lutum sub viciis conculcando substernat. Sed citius respondemus quia

(margin: Deus cur ita fieri permittat electos [illegible] tempore antichristi)

aurum quod prius eius persuasionibus quasi lutum sterni potuit. ante dei oculos aurum numquam fuit. Qui enim seduci quandoque non reversuri possunt qui habitam sanctitatem ante oculos hominum videntur amittere. sed eam ante dei oculos numquam habuerunt. Sepe namque multis peccatis occulte involvitur et in una quadam virtute magnus videtur. Que ipsa quoque virtus inanescens deficit. quia dum innotescit hominibus procul dubio laudatur. eius quoque laus inhianter appetitur. Unde fit ut et ipsa virtus ante dei oculos non sit. dum abscondit quod displicet. prodit quod placet. Que vero munda apud deum esse possunt que et mala occulta et bona publica. Plerumque enim sicut diximus latet superbia et castitas innotescit. atque idcirco diu castitas circa finem vite perditur. quia cooperta superbia usque ad finem incorrecta retinetur. Alius elemosinis vacat propria distribuit. sed tamen multis iniusticiis premitur. vel fortasse linguam in detractionibus exercet. et fit plerumque ut is qui misericors fuit circa vite sue terminum rapacitatis et crudelitatis stimulis inardescat. Quod valde iusto iudicio agitur. ut et perdat ante homines unde hominibus placuit. qui hoc unde deo displicuit corrigere noluit. Aliquis pacientie studet. sed invidet aliis et servat in corde maliciam. non cernet fit quandoque impaciens quia dum latuit dolens. Hic itaque per aliquod aurum est. et per aliquod lutum. Atque hoc aurum quasi lutum sternitur quando occultis peccatis exigentibus etiam virtus que publice claruit dissipatur. Sed et hoc per curam credimus si in his virtute superni ordinis subtiliter perpendamus. Sepe enim omnipotens deus occulta quorundam mala diu tolerat. et aperta eorum bona electorum suorum usibus profutura dispensat. Nam nonnulli mundum nequaquam funditus deserentes non perseveraturi angustum iter arripiunt. sed ad quendam angustam viam exemplo suo eos qui perseveraturi sunt accendunt. Unde plerumque contingit ut hypocrite quod bene vivere videntur non sibi sed potius aliis scilicet electis vivant. dum exemplis suis ad bene vivendi studia perseveraturos alios non perseveraturi provocant. Sepe quidam videmus via ingredi ad locum

appositum festinare. Quibus alii quia errantes
conspiciunt secuntur eundem qui periturus locum
petit. Sed fit plerumque ut irruente
aliquo implicacionis articulo post se re-
deat quem precedebat et hii ad locum perueni-
ant qui sequebantur. Ita nimirum sunt qui-
nonnulli perseuerantium viam sanctitatis arripiunt
ideo enim virtutis iter non peruenturi in-
choant ut eis qui peruenturi sunt quasi
condiant. Ostendat. Quorum etiam casus
utilitate non modica electorum peruenti-
bus seruit quia dum illorum lapsum conspi-
ciunt de suo statu contremiscunt et rui-
na que illos damnat istos humiliat
discunt enim in superni adiutorii pro-
tectione confidere. Dum plerosque conspi-
ciunt de summis viribus cecidisse. Con-
tra bene agere videntur reprobi qui pla-
num iter electis sequentibus mirantur
quando vero in lapsum nequicie corruunt
electis post se pergentibus quasi cauendam scro-
bie foueam ostendunt. Erat ergo leuia-
than iste etiam solis sub radios sub-
dat. atque aurum luti more subi-
ciat. Sciat autem omnipotens deus ad electo-
rum suorum solacium bene uti malo
reproborum. Quando hii qui ad illum peruenti-
sunt et summis ad eum intus proficiunt et
sepe in eo quod superbe sapiunt ali-
enis lapsibus corriguntur. Sed si hic
leuiathan ita agit in eis quos
claros quasi virtus ostendit quid de illis
faciat quorum mentes vel ex parte quasi
scelerata a terrenis concupiscentiis non
est. Quos tamen dominus sermo apte
exprimit cum subiungit. Feruescere
faciet quasi ollam profundum mare. Quid
per mare nisi vita secularium. quid per profun-
dum nisi alte et abdite eorum cogitaciones
exprimuntur. Quod profundum mare le-
uiathan iste quasi mare feruescere facit
quia nimirum constat quod persecucionis extre-
mo tempore contra electorum vitam studeat
alios reproborum per flammam crudelitatis
excitare. Tunc profundum mare quasi olla
feruescit cum corda dilectorum seculi va-
lido ardore succendit et quique hoc
pacis tempore intus suam maliciam
clausam latuerunt tunc in estum
immanissime persecucionis ebulliunt
ac per abruptam aperte crudelitatis
licentiam ea que diu presserat odia
antiqui liuoris exalant. Quia et pe-
stifero errore persuasi hii antixristo
iniusti famulantur iure tunc verius
prebere estimant obsequium Christo. Propterque di-
xit feruescere faciet quasi ollam profun-
dum mare apte subiunxit. Olet quasi
cum vngenta ebulliunt. Vngenta
quippe cum ebulliunt fraglanciam sua-
uitatis reddunt. Quia ergo leuiathan
iste ita seducit corda reproborum ut
quicquid agunt ex magnitudine perfidie pro
veritate recte fidei se agere suspicentur
quasi bene eis olet id quod zelo religi-
onis exercent. Unde in euangelio discipulis
veritas ait. Ut omnis qui interficit vos Jo 16
arbitretur se obsequium prestare deo. Igi-
tur olle feruet dum crudeliter persecuntur
Sed apud eos ipsa persecucio vngentorum
fraglanciam redolet. dum mentes eorum
vanis suspicionibus decepte estimant
quia deo persoluunt obsequium. In scriptura
enim sacra vngentorum odoribus opinio so-
let signari virtutum. Unde sponsa in Canti- 1
co Canticorum sponsum desiderans ait. In
odore vngentorum tuorum curremus. Et pau-
lus apostolus virtutum laude fraglare 2 Cor 2
se senciens dicit. Christi bonus odor su-
mus deo. Quia igitur leuiathan iste
ministros illius perditi vasis sue cru-
delitatis opera sub opinione laudis et
pretextu virtutis intercipit. Postquam dixit
feruescere faciet quasi ollam profundum
maris. recte mox subdidit. Olet quasi
cum vngenta ebulliunt. Quod enim per
crudelitatis incendium mare feruet
hoc eorum iudicio quasi exercitatur falso nomine
virtutis acsi vngenta ebulliant ostendit
ut tanto acriores ad crudelitatem fiant
quanto se etiam mercedem premia qui pro
zelo religionis exhibeant. iusti-
cie est hoc diuino iudicio. ut qui pietatis
viam spernere et custodire negligunt
suspicionis sue odore fallantur. Unde
ad illusionis augmentum eorum crudelia
perpetrantes signa quoque ac prodigia subsecun-
tur et recte subiungitur. Post eum lucebit se- E
mita. Post leuiathan quippe semita
lucem prohibetur. quia dum transit ad ad-
miratorum, minime ex imaginacionem cla-
ritate delinquit. et siue per se seu per
ministros suos quasi procedat mediam
bus signis coruscat. Unde et hoc quod sepe
iam prelibimus in euangelio veritas dicit. Surgent Mt 24
pseudo Christi et pseudo prophete et dabunt
signa magna et prodigia ita ut in erro-
rem inducantur et si fieri potest etiam electi.
Semita ergo post leuiathan lucet.
quia et corda penetrat eorum opera pro-
digiis illustrat. ut nimirum tanto
alcius eorum mentes in erroris te-
nebris teneat. quanto per eos foris
quasi potentius per lucem de miraculis
ostentat. Sed sunt nonnulli qui in medio
et verba prophetica et euangelica precepta
retinentes sciant et falsa esse signa
que exhibet et vera supplicia leuigat

Marginalia: Ruina malorum est cum humilitate viris perfectis [?] — Deus bene utitur malo pro bonis — Cap. 9. d

finienda quandoque iudicii districtionis asse
rit. et deinceps deceptos callide ad
presentes voluptates rapit. Unde et apte
Ca 10 mox additur Estimabit abissum quasi se ff
nescentem. Ad eterna et incomprehensibilia
iudicia abissi nomine soleat designari
propheta testante qui ait Iudicia tua domine abis
sus multa. Vetustum vero aliquid pro finis pro
Eb c 8 pinquitate ponimus sicut apostolus ait Quod an
tiquatur et senescit prope interitum est.
Leviathan vero iste estimabit abissum
quasi senescentem. quia reproborum corda sic
infatuat ut suspicionem eius de ven
q̄ñ turo iudicio quasi terminandam infundat. Abis
sum namque senescere estimat qui quandoque
terminari in suppliciis sententiam damnationis
putat. Igitur antiquus iste per
suasor in membris suis id est iniquorum
mentibus finiendas penas quas dicto fine
puniri non ... penas ... falsas determinat ut eorum culpas sine termino
correctionis extendat et eo magis hic
peccata non finiat quo illic estimat
peccatorum supplicia finienda. Sunt enim
nunc qui ideo peccatis suis finem ponere
negligunt quia habere quandoque finem ventura
super se iudicia suspicantur. Quibus breviter
respondebimus si quandoque finienda sunt sup
plicia reproborum quandoque et etiam finienda sunt
gaudia beatorum. Per semetipsam namque
Mt 25 veritas dicit Ibunt hii in supplicium
eternum. iusti autem in vitam eternam. Si igitur
hoc verum non est quod minatur neque id
verum est quod promisit. Sed inquiunt ideo
eternam penam peccantibus minatus est
ut eos a peccatorum perpetratione compesceret quia
Argumentum quod penas falsas minatur rationem sive eterna supplicia minari
debuit non inferre. Quibus citius respondemus
si falsa minatus est ut ab iniustitia
corrigeret etiam falsa pollicitus est
ut ad iustitiam provocaret. Sed dum pro
Et quis hanc vesaniam eorum toleret missionibus suis reproborum supplicia finiri
asserunt assertione sua etiam electorum
premia terminationes confundunt. Quis
hanc vesaniam eorum tolerat quod dum pro
~~missionibus suis etiam supplicia finiri~~
asserere conantur astruere verum non esse quod
veritas de eterno igne minatus est et
dum satagunt deum perhibere misericordem
Argumentum ... eternitate pene non verentur dicere fallacem. At inquiunt
sine fine non debet puniri culpa cum fi
ne perpetrata est. Iustus nimirum omnipotens
deus est et quod non eterno peccato commis
sum est eterno non debet puniri tormento.
Quibus citius respondemus quod recte dicerent
si iustus iudex districtus quoque non
corda hominum sed facta pensaret.
Responsio ad argumentum Iniqui etenim ideo cum fine deliquerunt
quia cum fine vixerunt. Voluissent quippe
sine fine vivere ut sine fine potuissent

in iniquitatibus permanere. Nam magis ap
petiverunt peccare quam vivere et ideo semper hic
vivere cupiunt ut numquam desinant pec
care dum vivunt. Ad districtionem ergo iudi
cantis iustitiam pertinet ut numquam careant
supplicio quorum mens in hac vita num
quam voluit carere peccato. Et nullus detur
iniquo terminus ultionis quia quamdiu va
luit habere noluit terminum criminis. At
inquiunt Nullus iustus crudelitatibus
pascitur. Et delinquens servus a iusto
domino idcirco cedi precipitur ut a nequi
tia corrigatur. Ad aliquid ergo ceditur cum
eum dominus eius cruciatibus non delectatur. Iniqui
autem gehenne ignibus traditi cum semper arde
bunt. Et quamvis etiam quia pius et omnipotens deus
non pascitur cruciatibus miserorum. Cur ergo cru
ciantur miseri si non expiantur. Quibus
citius respondemus quod omnipotens deus quia pius est
miserorum cruciatu non pascitur quia autem
iustus est ab iniquorum ultione in perpetuum
non sedatur. Sed iniqui omnes eterno suppli
cio quidem sua iniquitate puniuntur et tamen ad
aliquid cremantur scilicet ut iusti omnes et in
deo videant gaudia que perceperunt et
in illis ~~respiciant~~ supplicia que eva respiciant
serunt ut tanto magis in eternum di
vine gratie debitores se esse cognoscant
quanto in eternum mala puniri con
spiciunt que eius adiutorio vitare
potuerunt. At inquiunt Et ubi est quod san
cti sunt si pro inimicis suis quos tunc ardere
viderint non orabunt quibus utique dictum
est Pro inimicis vestris orate. Sed citius
respondemus Orant pro inimicis suis eo tempore
quo possunt ad fructuosam penitentiam eorum
corda convertere atque ipsa conversione sa
nare. Quid enim aliud pro inimicis orandum est
nisi hoc quod ait apostolus Ut illis det deus 2 Tess 2
penitentiam et resipiscant a diaboli laqueis
a quo captivi tenentur ad ipsius voluntatem.
Et quomodo pro illis tunc orabitur qui iam nulla
tenus possunt ad iustitie opera ab iniquitate
commutari. Eadem itaque causa est cur Eadem causa cur non
non oretur pro diabolo angelisque eius eterno oratur pro diabolo
supplicio damnatis que nunc causa est et damnatis
ut non orent sancti homines pro hominibus in
fidelibus impiisque defunctis quos eterno
iam supplicio deputatos noverunt
et idcirco ante iusti iudicis aspectum ora
tionis sue meritum refugiunt. Quod si nunc
quoque viventes iusti mortuis dam
natis iniustis non compatiuntur cum adhuc
aliquid iudicabile in sua carne se perpe
ti noverunt quanto districtius iniquorum
tunc tormenta respiciunt quando ab
omni vitio corruptionis exuti ipsi iam
iustitie vicinius atque artius inhe
bunt. Sic quippe eorum mentes per hoc quod

iustissio iudicio inherebunt ius districti
onis absorbet ut omo eis non libeat
quas ab illius intueri regule subtilite
discordat. Sz quia subortu occasionis
articulo hec contra originem status diximus
breviter ad eum quem primus expone
Lau B di ordine redeamus. Postquam iniquorum
dominus callida machinamenta leviathan
istius indicat apte perdicens
omnem quod electos extius vehementer
opprimit · omne quod intus suggestione
sua reprobos blandiens inficit ·
mox immanitatem illius virtutis breviter
insinuans subdit. Non est potestas sup
terram que comparetur ei. Potestas eius sit tam
cunctis eminentior perhibetur quia et si
actionis merito inter homines ceciderit · omnes
tamen gradus hominum angelice nature conditione
transcendit. Quamvis enim intime beati
tudinis felicitatem perdidit · nature
tamen sue magnitudinem non amisit.
cuius adhuc viribus humana omnia superat
licet sanctis hominibus minor suorum de
iectione subiaceat. Unde et eisdem sanctis
contra hunc decertantibus eo retribucio
sue meriti crescit quo ille ab eis
vincitur qui per nature potentiam iure se
hominibus superesse gloriatur. Sequitur. Qui factus
est ut nullum timeret. Hic quippe per
naturam factus est ut conditorem suum caste
timere debuisset · timore videlicet sobrio.
timore securo · et non timore quem
foras mittit caritas · sed timore
qui in seculum seculi permanet. i · quem ca
ritas gignit. Aliter enim timet coniugem
uxor amans · aliter dominum an
cilla peccans. Sic fuerat iste condi
tus quatenus timore leto auctorem suum et
amans metueret et metuens careret
sed sua presumpcione talis factus est ut nul
lum timeret. Eum quippe a quo conditus fuerat
superbe despexit. Ita enim deus supra
omnia est ut ipse sub nullo sit. Leviathan
vero iste eius celsitudinem callide aspiciens
eius presumpsit libertatem. Aspiciens
appetit ut preesset ceteris et nulli sub
esset dicens. Ascendam super altitudinem nubium et
similis ero altissimo. Cuius eo ipse cel
situdinem amisit · quo ei superbe esse
similis in celsitudine concupivit. Quia enim
carnalitate eius imitari debuit subdi
tus ambiit illius celsitudinem et hoc
quod imitari poterat amisit. Elatus
celsus minimum esse sicut ei quem vacat
celsus esse inherere voluisset. Celsus
esset si participacione vere celsitudinis contentus
esset sed dum privatam celsitudinem sibi
appetit iure perdidit principatum.
Relicto vero ei cui debuit inherere
principalius suum se appetit quodammodo esse principium
relicto eo qui vere ei sufficere poterat · se
sibi sufficere posse iudicavit et tanto magis
infra se cecidit · quanto magis contra
gloriam sui conditoris se erexit. Nam
quem exaltabat libera servitus · deie
cit captiva libertas. Qua libertate
nunc ut nullum timeat refrenatur
sed ipsa effrenatione grauius restringitur.
Superno enim iudicio cuncta mirabiliter
ordinante vinxit illum libertas quam
appetiit · quia nunc omnino non timens
omnibus suppliciis succumbit qui clementer
etiam superesse poterat si unum quem
debuit timere voluisset. Unum pro certo
timens omnia possideret · qui unum nunc
non timens omnia perdidit. Factus est ergo
ut nullum timeret. Nullum videlicet quia nec deum
sed neque hoc quod passurus est metuit.
Cum feliciter fuerat nimirum timendo
supplicia vitare quem non timendo tolerare
Appetitum ergo celsitudinis in rigorem per
didit mentis · ut per duritiam suam se
egisse male non sentiat qui preesse
per gloriam querebat. Ita quia iure conditi potestatem
non obtinuit quemdam sibi
de sue remedium miseriarum in se
sibilitatem invenit. Et quia per factum tristiciam
cuncta non potuit despecte se contra
cuncta preparat. Cuius adhuc superbia
studiose describitur cum protinus subinfertur.
Omne sublime videt. i. cunctos
vero infra se positos quasi de sublimi
respicit · quia dum per interiorem contra auctorem
intumescens extimacione quemlibet silentem
dedignatur. Quod apte eius membris con
gruit · quia omnes iniqui per tumorem cordis
elati · cunctos quos cernunt sibi esse facti
sibi despiciunt et si quem extius venerantur
intus tamen in secreto cordis
ubi apud se sua estimacione magni
sunt · cunctorum super vitam meritum quia preponunt
eos quia infra se esse respiciunt
quia per elatam altitudinem cogitacionum
cordis in cunctis se aftitudinis
arce posuerunt. Quibus bene per prophetam
dicitur. Ve qui sapientes estis in oculis ve ys 5
stris et coram vobismetipsis prudentes.
Hinc et Paulus ait. Nolite prudentes Ro 12
esse apud vosmetipsos. Hinc ad Saulem
divina increpacione dicitur. Nonne cum
parvulus esses coram te caput in
tribubus israel. Parvulus quippe in oculis
suis est qui in eo quod semetipsum considerat
imparem se aliorum meritis pensat.
Magnus quippe grande se conspicit cum quibus se sup
aliena merita ellacione cogitacionis
extendit. Paulus ait rex plus in bono
quod ceperat non permansit · quia suscepte

Stud pendere quia timentem non malam

Aliter timet deum electus aliter reprobus et de duplici timore

ptatis fastu intumuit At co(n)tra d(avi)d
sp(er) de se humilia sentiens eiq(ue) d(e) sauli
op(er)atio(n)i se p(re)ponens p(ro)piq(ue) feriendi
locu(m) repp(er)it et pep(er)cit eid(em) s(ev)ienti
adu(er)sario humili se p(ro)fessione p(ro)strat(us)
1 R 26 d(icens) Que(m) p(er)seq(ue)ris rex isr(ae)l que(m) p(er)seq(ue)
ris; cane(m) mortuu(m) et pulice(m) vnu(m)
Et certe ia(m) vnctus in rege(m) fuerat. iam
orante Samuele et cornu olei sup(er)
se fundente didicerat q(uod) eu(m) diuina
gr(ati)a saule reprobato ad regn(i) guber-
nacula possidenda sublimabat et ta(men) p(er)
sequenti adu(er)sario humili se mente
substernebat cui diuino iudicio pla
ti se esse nouerat Illi itaq(ue) se humili(ter)
p(re)ponebat cui p(re)plac(er)e gra(ti)am in
comparab(ilite)r nouerat se meliore(m) esse Di
scat ergo quid humilitati p(ro)ximis debeant
q(ui) adhuc quo loco apud deu(m) h(ab)eant(ur)
nesciunt. Si sic se electi etia(m) illis hu-
miliant quos se ia(m) p(er) interna iudicia ant(e)
positos no(n) ignorabant. Hoc aut(em) p(ro)p(ri)u(m) esse
electoru(m) solet q(uod) de se sp(er) sentiunt in
fra q(uam) sunt. Hinc nanq(ue) ab eod(em) dauid
d(icitu)r Si no(n) humilit(er) sentieba(m) s(ed) exal
taui a(n)i(m)am mea(m). Hinc salomon ad
sapientia(m) p(ar)uulos vocat d(icens) Qui(s) est
p(ar)uulus veniat ad me Qui eni(m) n(on)du(m)
semetipsu(m) despicit humile(m) dei sa
pientiam non app(re)hendit Hinc in eua(n)ge
Mt 11 lio d(icitu)r Confitebor t(ibi) d(omi)ne celi et terre
q(ui)a abscondisti h(ec) a sapientib(us) et p(ru)dentib(us)
et reuelasti ea p(ar)uulis Hinc rursu(m)
p(ro)ph(e)ta ait Custodiens p(ar)uulos d(omi)n(u)s
Eccli 3 Hinc magi(stra) g(e)ntiu(m) d(icit) Facti sum(us) p(ar)uu
li in medio v(est)r(u)m Hinc discipulos ad
monet d(icens) Sup(er)iores s(ibi) inuicem arbitra(n)
tes Illa q(ui)p(pe) magis q(ui)sq(ue) inferiore(m) se ce(teris)
me(n)te cognoscit putat. e diu(er)so
iustus studet vt sup(er)iore(m) quemq(ue) pro
ximu(m) attendat At ne dum se alii alter
humiliat re(r)et alter in ella(tionem) cor(dis) du(m)
vtrisq(ue) p(re)ter admonuit d(icens) Sup(er)io
res s(ibi) inuice(m) arbitrantes vt in co
gitationib(us) cordis et ego in illu(m) p(er)spe
ctu(m) et vicissim me ille s(ibi) vt du(m) ab
vtraq(ue) p(ar)te cor inferi(us) p(re)mit(ur) nullus ex
impenso honore subleue(tur) Sed hac
humilitatis forma reprobi q(ui) leuiatha(n)
istius me(m)bra s(unt) vel cognoscere vel tene(re)
contempnunt q(ui)a et si qu(an)do humiles sp(ecie) te(nu)s
se ondunt humilitate(m) tamen s(er)uare in
tr(in)secus negligunt Quib(us) sepe accidit
vt si qu(an)do vnu(m) q(u)odlibet bonu(m) vel mi-
nimu(m) faciat a mal(is) suis oib(us) respe-
ctu(m) mentis p(ro)tin(us) au(er)tant atq(ue) h(oc) q(uo)d
vel exiguu(m) boni fecerint totu(m) inte(n)
tione sp(er) inspiciant et ex eo se q(ua)si s(an)c(t)os
aspiciunt obliti malorum q(ue)

ammiserunt. Unius q(uo)q(ue) s(an)c(t)i tam(en) boni memo
res q(uo)d forte n(on) p(er)fecte facere potuerint
sic econ(tr)a electis euenire solet. vt
cu(m) multaru(m) v(ir)tutu(m) gra(tia) polleant.
vnu(m) eos vel tenuissimu(m) viciu(m) val
de fatigatu(m) pulset. quatenus du(m) ex q
da(m) p(ar)te sese infirma(r)i co(n)sid(er)ant de
his v(ir)tutib(us) in q(ui)b(us) p(re)ualet se minime
p(ro)extollat du(m) q(ui)a d(e) infirmitate t(re)pi
dat hoc q(uo)d ubi fortes s(un)t humilius
seruat Sepe ergo reprobi p(ro) h(oc) q(uo)d vnu(m)
vel boni minimi suu(m) intuitu(m) co(n)
spiciunt mala multa et q(uo)niam in
q(ui)b(us) dimersi s(un)t no(n) cognoscunt Et se
pe electi p(ro) h(oc) q(uo)d ad tenuissimu(m) malu(m)
suu(m) infirmari trepidant. mira dispe(n)
satione agit(ur) ut magis bo(n)o ad q(uo)d pro
uecti s(un)t no(n) amittant Justi itaq(ue)
et occulti examinis mensura disponit.
vt et istos mala adiuuet et illos
bona co(n)quet. Du(m) et isti ad p(ro)uectu(m) bo(n)i
vtunt(ur) leuib(us) malis. et illi ad aug
mentu(m) mali abutunt(ur) minimis bo
nis Justi q(ui)ppe inde p(ro)ficiunt in bo
no p(ro)ficiunt vn(de) a malo tempt(antu)r
illi aut(em) inde ad maius malu(m) defi
ciunt vn(de) d(e) bono gl(or)iant(ur) Sic itaq(ue) Electi et bo(ni)
male bono vti(tur) reprobi et bo(ni) ma
lo vti(tur) p(ro)b(us). sic sepe co(n)tingit ut
aliq(ui) cibo salutifero mordiate sit(us)
p(ro)to peste languoris inc(u)rrat Aliq(ui)
veneno serpentis in medicamine or
dine p(er)fectionis adhibito languoris
molestia(m) vincat Ille igit(ur) q(ui) cibo sa
lutifero vti recte nolunt inde p(er)iculo
se mori(un)t(ur) vn(de) alii salubriter viuunt
Isti aut(em) q(ui) veneno serpentis caute
vti studiunt inde salubriter viuunt
vn(de) alii p(er)iculose moriunt(ur) Venenu(m)
ergo serpentis no(n) ipsa(m) nequitia(m) s(ed) sug
gestionu(m) nequicie dico q(ui)b(us) q(uo)q(ue) nolentes
sepe remittentes q(ui)a tentam(ur) Ad huc
in mediamine v(ir)tut(um) cu(m) mens v(ir)tuti
b(us) erecta conspicit co(n)tra se tentationib(us)
humiliat(ur) In q(uo) igit(ur) atq(ue) ad app(ro)ba
tor(um) intim(u)m examinis reprobi quel(ibet)
op(er)a sinat in q(ui)b(us)lib(et) v(ir)tutib(us) eni(m)
testat(ur) humilit(er) sensit p(er)itis ig(itu)r.
q(ui)a minime h(uius) leuiathan me(m)bra
s(unt) de q(uo) sup(er)na voce d(icitu)r Om(n)e subli(m)e
videt. q(ui)a n(on) solu(m) p(er) semetipsu(m).
s(ed) p(er) eor(um) q(uo)q(ue) corda quos cepit q(uo)d d(e)
subli(m)i cuctos infi(m)o despiciet Isto xl 12
tand(em) v(er)o e(st) q(ui)a leuiathan iste q(ui) per
corpeam bestia(m) designa(tur) sublime
vide(re) describit(ur) q(ui)a videl(ice)t cordis sup
bia cu(m) extinus usq(ue) ad corp(us) ex
tend(itur) p(ri)us p(er) oclos indicat(ur) Ipsi
q(ui)ppe per fastu(m) tumoris inflati

que ex sublimi respiciunt. Et quo se deprimunt altius extollunt. Nisi enim superbia per oculos quasi per quasdam se fenestras ostenderet, nequaquam propheta dixisset: Populum humilem salvum facies, et oculos superborum humiliabis. Nisi se superbia per oculos funderet, Salomon de Iudee elatione non dixisset: Generatio cuius excelsi sunt oculi et palpebre in alta eius erecte. Quia ergo per corporeum animal leviathan iste figuratur, et superbia usque ad corpus prodiens aperte oculis principatur, antiquus hostis qui de sublimi omnia videre describitur. Sed quia multa de ostensione humani generis iniquo prelata sunt, valde mihi appetit ut in fine locutionis divine unum atque manifestius exprimatur, unum membrorum illius breviter nobis designatione inveniretur. Ipse est rex super omnes filios superbie. Ut leviathan iste in cunctis que superius dicta sunt cuderet, in sola se superbia protulit. Neque enim per tot vitiorum ramos aresceret, nisi per hanc prius in radice computruisset. Scriptum namque est: Initium omnis peccati superbia. Per hanc vero ipse succubuit, per hanc se sequentes homines stravit. Ex eterne telo salutis nostre immortalitatis impetit, quo vitam sue beatitudinis extinxit. Sed idcirco hanc dominus finem sue locutionis inseruit, ut cum post omnia mala leviathan istius superbiam diceret, quod esset malis omnibus deterius indicaret. Quamvis etiam per hoc quod in imo ponitur vitiorum radix esse monstratur. Sicut enim radix inferius tegitur, sed ab ea ramus exterius panditur, ita se superbia intrinsecus celat, sed ab illa protinus aperta vitia pullulant. Nulla quippe mala ad publicum prodirent, nisi hec mentem in occulto constringeret. Hec est superbia que sensum leviathan istius fervescere sicut ollam facit; unde et humanas mentes in quodam fervore insanie concutit, sed per aperta opera qualiter animum concussum evertat ostendit. Intus namque prius ebullit in elatione, sed foris postmodum spumat in opere. Sed quia occasio de superbie disputatione se prebuit, debemus hanc subtilius sollicitiusque discutere, atque ad humanas mentes qualiter vel quantum veniat, et quomodo qualiter surripiat demonstrare. Alia quidem vitia eas solum virtutes impetunt quibus ipsa destruuntur, ut videlicet ira patientiam, castrimargia abstinentiam, libido continentiam expugnat.

Ecce

humilitas de sibi ... radice arbo... [illegible]

Unum vicium destruit unam virtutem, superbia interimit omnes

Superbia autem quam radicem vitiorum diximus, nequaquam unius virtutis extinctione contenta, contra cuncta anime membra se exerit, et quasi generalis ac pestifer morbus corpus omne corrumpit, ut quicquid illa invadente agitur, etiam si esse virtus ostenditur, per hanc non deo sed soli inani glorie serviatur. Quasi enim tirannus quidam obsessa civitate intercipit cum mentem superbia arripit. Et quanto ditiorem quemque ceperit, eo in dominio durior exurgit, quia quo amplius virtutes sine humilitate agit, eo latius ista dominatur. Quisquis vero eius tirannidem captiva mente suscepit, hoc primum damnum patitur quod clauso cordis oculo iudicii equitatem perdit. Nam cuncta que ab aliis vel bene geruntur displicent, et sola ei que ipse vel prave egerit placent, semper aliena opera despicit, semper miratur quod facit, quia quicquid egerit egisse se singulariter credit. Atque in eo quod exhibet per glorie cupiditatem sibimetipsi favet per cogitationem. Et cum se in cunctis ceteros transcendere estimat, per lata cogitationum spatia secum deambulans laudes suas tacitus clamat. Nonnumquam vero mens ad tantam elationem ducitur, ut in eo quod tumet etiam per ostentationem locutionis effrenetur, sed quanto facilius ruina sequitur, tanto apud se quisque ipsius detinetur exaltatur. Hinc enim scriptum est: Pro. 16
Ante ruinam exaltabitur cor. Hinc per Danielem dicitur: In aula Babilonis deambulabat rex, et dixit: Nonne hec est Babilon magna quam ego edificavi in domum regni in robore fortitudinis mee et in gloria decoris mei? Sed hunc tumorem quam concita vindicta represserit, ilico adiunxit dicens: Cum adhuc esset sermo in ore regis, vox de celo ruit: Tibi dicitur Nabuchodonosor rex: Regnum transiet a te, et ab hominibus eiicient te, et cum bestiis feris erit habitatio tua, fenum quasi bos comedes, et septem tempora mutabuntur super te. Ecce quia timor mentis usque ad aperta verba se protulit, patientia iudicis protinus usque ad sententiam erupit. Tanto quia hunc districtius perculit quanto eius superbia immoderatius se erexit. Et quia enumerando bona dixit in quibus sibi placuit, enumerata mala in quibus feriretur audivit. Sciendum vero est quod ipsa hec de qua tractamus elatio alios ex rebus secularibus, alios vero ex spiritalibus possidet. Alter namque intumescit auro, alter eloquio.

Superbia oritur tam de bonis spiritualibus tam de bonis temporalibus

alt' infimis & terrenis reb; alter
vo summis celestib; qz vtutib; vna
tn̄ eād qz ellacō āi oclos dei agr'
q̄mis ad hūa corda in eoz obtutib;
diuiso amictu palliet'. Illa ēnīs q'
d' terena glā puis supbiebat post
modū d' sctitate extollit'. neqz
cor eius ellacō deseruit. s; ad eu
veniēs ḡsueta ut agsci negat
veste mutata. Sciend' vō ē q̄ glut
h̄ ppositos atqz alit' sbditos tetat
plato nāqz in cogitatōib; suggit
qz solq vite mēo sup cetos extē
mit. & si q ab eo alī bn̄ gesta st
h̄ iportūe eiq aīo obitit. & cū hc
dō singlarit' placuisse indicat q̄
fatilis suggesta psuadeat ipaz ad
testimōniū ptatis tradite rebū gz
vocat. q̄ qz n' oips d's te hys oib;
meliore cn̄et. oīb; hos sb tuo
regimīe nō dedisset. eiq qz mīte
mox erigit. viles atqz inutiles
eos q sbiecti st ondit. ita ut nllū
iā qi dignū respiciat cū q̄ mit
loquat'. Vn' & mox mēt' tnqlitas
in ira vtit'. qz cū cūctos despicit
dū sensū vita qz oīm sn̄ moda
tōe rephendit. tāto infrenatiq
i iracūdia se dilatat q̄nto eos
q s' gmissi st ēē sibimet indigūs
putat. At tōn cū sbiector cor sr
bia instigat. hc summope agē mit'
vt sua acta gsidare funditq ne
gligat. & sp tacit' cogitatōib; & co
ȝis sūi iudices fiant q dū in illo
qd rephende debeant ipoztune
ḡspiciūt in semetipis qd ḡspitiūt
corrigat nūqz videt. vn' & tanto
atrocius peūt qnto a se ocūlos
auertūt. qz in hq itme vite offē
detes corruūt. dū alibi inten
dūt. Qui se ptores se asserunt. n'
tn̄ tūm in regimīe taz noxie ꝓod
tradēnt'. vt dū eiq fcā despiciūt
dū ꝓcep q̄tepnūt. ad tutaz usqz
insaniaz devoluūt'. vt deū res
hūas curare nō estimēt. qz ei
q' qi uīve rephend'. se qmissos
ēē dolet. sic qz dū tōn rtorē sup
biūt eciā tōn iudic̄ gditorē mti
mescūt. & dū pastoris vita diui
dicat. ipaz qz sapiaz oīa dispone
tez ipugnt. sepe aūt rtoris sui
dictis ptēzue obuiāt. & eād' votis
supbiaz lib'tate vocāt. Sic q̄ppe ella
cō se qi ꝑ rtitudīez lib'tat' obitit
sic sepe ꝑ fē se tmor ꝑ hūilitate
supponit. Illa sic plerīqz reticent
ex timore. & tn̄ tacē se estimat

q̄ hūilit'e. ita nōnlli loq̄nt' ꝑ ex
impaciaz ellacōis. & tn̄ loq se ce
dūt ꝑ lib'tate rtitudīs. Aliqn aūt
sbditi ptīua q sentiūt neqz ꝑdut.
et hi quoz loq̄citas vix gpesat.
nonūqz ex sola aritudīe intimi
rācoris obmutescit. q' p dolorē me
tis ꝑtrītatis sue v'ba sbtrhentes
cū male loq soleat. peiq tacent
qz cū ꝑtrītantes dicq d' rōrtōe au
diūt. indignātes etiā r'nsioib; v'ba
suspēdūt. Cū hīs qu aspe agr' sepe
ad queīle voces d' hacipā asptate
ꝑsiluūt. cū vō eos ingred' sūi blāde
ꝑueniūt. d' hacipā hūilitē q̄ pueti
st' indignt'. & tāto coz mēs vastiq
attēd'. q̄nto gsīdatiq infīna iudi
ta'. Hy minīz qz hūilitē q̄ vtutū
mr' est nesciūt. vsū sūi laboris ꝑ
dūt. & si q bō st' q opari videant
qz singētis fab'ce robusta celsito
nō figit. q neq ꝑ fūdamiti fortis
in pes solidat'. Soli qo ruine cre
scit qd edificat. q' an mole fab'ce
hūilitat fūdamita nō ꝑcurat. q̄s
bn̄ ab intimis pdmq si pauca in
exterioib; ondaq. Cūct nāqz supba
apd se cogitatōe tumētib; mēst
clamor in locutōe. amaro in silētio
dissolutō in hylaritē. furor i trstia
inhonestas in actōe. honestas in
imagīe. erectō in sensu. rancor i
r'nsioe. Horū igr mēs ē sp ad irro
gādas q̄tumelias valida. ad tole
rādas infirma. ad obedīend' pigra.
ad lassesēdos vō alios iportuna.
ad ea q facē ꝑualet & debz ignaua.
ad ea vō q facē n' debet nec ꝑua
let parata. hec meō q sponte nō
appetit nllis exhortacōib; flectit'.
Ad hc vō qd latent' desidat quit vt
cogat'. qz dū metuūt ex desidio
suo vilesce. optat vīm i ipā sua
volūtate tolarē. Igr' qz hūanos
dios alit' temari ex reb; tēralib;
atqz alit' ex spūalib; dūiq. Audi
ant illi. Oīs caro fenū & oīs
glā eiq sic flos feni. Audi
ant isti q gloūdat ꝑ miracla dt
Nescio vos vn sitis. discedite a me
oparii iniqt'. Audiat illi. Diuitie
si affluat nolite appone cor. Au
dīat isti. qz fatue v'gines vacuis
vasis venietes ab intimis nup
tys excludūt'. Rursū qz aliter
tētari platos. atqz alit' sbditos
ꝑtati sūmq. Audiat [illegible] illi
qd ꝑ qndā sapiente d'. Ducē te
gstituerit. noli extolli. s; esto in ill'

Lamdacōes & ef [illegible] supbiam quascūqz (?) [illegible] psa. 102

Luce 13

Ecc' 32

Eb[e] 13 qui vnus ex ill' Audiat isti Obedite
ppositis vris et subiacete eis ipi em
puigilat qui tanquam reddituri p aia
bus vris Audiat illi cum de attep
ptate gloriant hoc quod abrahe voce
Luce 16 ardenti diuiti dr Memento fili qr
recepisti bona in vita tua Audi
ant isti cum contra rectores suos in q
rela psiliunt hoc quod contra murmura
ti sunt moysi et aaron vocibus dr
Exo 16 Nos contra nos est murmur vrm sed contra
dominum nos enim quod sumus Audiat
illi Turbabuntur a facie eius pres
orphanorum et iudices viduarum Au
diant isti quod qui gtuaciam supbor
Ro 8 dr Qui ptati resistit dei ordinacioni
resistit Audiat sil' omnes Deus su
Ja 4 bis resistit graciam aut dat humilibus
Audiat omnes Inmundus est apud deum
omnis qui exaltat cor suum Audiat omnes
Mt 11 Quid supbit terra et cinis Contra huius
languoris peste audiamus cuncti quod
magistra virtutum docet dicens Discite a me
quia mitis sum et humilis Ad hoc namque
Filius dei assumpsit formam [illegible] vnigenitus dei filius forma infimitatis
susceptit carnem nre suscepit ad hoc inuisibilis
non solum visibilis sed et despectus appa
ruit Ad hoc gtumeliarum ludibria irri
sionum obpbria passionum tormenta
tolerauit vt supbum non esse hominem
doceret humilis deus Quanta ergo hu
militatis virtus est pter quam sola edo
cenda iste qui sine estimacione magnus est
C vsque ad passionem factus est puus Quia enim
originem pdicionis nre fuit se pbuit
supbia dyaboli instrumentum redemcio
nis nre inventa est humilitas dei Hoist
Supbi et humiles dispares sunt quippe nr nititur omnia conditus videri ve
lint sicut omnia ellatus Redemptor autem nr
magnus manens sicut omnia inter omnia
dignatus est fieri puus Sed melius exim
ellacionis detegimus et fundamenta
humilitatis aperimus si breui gmeo
racione pstringimus quod mortis auctor
quod vite conditor dicat Ille namque
Ys 14 dixit In celum ascendam Iste autem per
pphetam dr Repleta est malis aia
mea infirmo appropinquabit Iste Sup
astra celi exaltabo solium meum
Ille humano genere a paradisi sedibus ex
Lam 2 pulso dr Ecce ego venio et habitabo
in me o tum Ille dr Sedebo in mon
te testamenti in lateribus aquilonis Iste
dr Ego vermis sum et non homo obpbrium
hominum et abiectio plebis Ille dicit
Ascendam super altitudinem nubium et similis ero
altissimo Iste cum in forma dei esset non
Phi 2 rapinam arbitratus est esse se equalem
deo sed semetipsum exinaniuit formam
serui accipiens Et per membra sua lo
quitur dicens Dominus quos sitis tu Ille per membra sua
loquitur dicens Nescio dominum et israel non dimittam Exo 4
Ille per semetipsum dr Si dixero quia non
noui eum ero similis vobis mendax Set Jo 8
noui eum et sermonem eius seruo Ille
dr mea sunt flumina et ego feci ea Iste
dr non possum a me quicquam facere Et rur Jo 14
sum Pater meus in me manens ipe facit
opera Ille regna omnia ondens dr Tibi dabo Mt 4
hec potestatem hanc vniuersam et gloriam illorum
quia mihi tradita sunt et cui volo dabo illa
Iste dr Calicem quidem meum bibetis sede Mt 20
re autem ad dexteram vel sinistram meam
non est meum dare vobis sed quibus paratum est
a patre meo Ille dr Eritis sicut dii scien Gen 3
tes bonum et malum Iste dr Vestrum Act 1
non est nosse tempora vel momenta que pr
posuit in sua ptate Ille vt voluntas
diuina posset despici et ppria psuaderi Gen 3
dr Cur precepit vobis deus ut non come
deretis ex omni ligno paradisi Et paulo post
Scit enim deus quod in quocunque die comedi
tis ex eo aperientur oculi vri Iste dr Non Jo 4
quero gloriam meam voluntatem sed eius
qui misit me Ille per membra sua
loquitur dicens Nullum pratum sit quod non pertrans Sap 2
eat luxuria nra Coronemus nos ro
sis antequam marcescant vbique relin
quamus signa leticie nre Iste membris
suis pnunciat dicens plorabitis et flebitis Jo 16
vos mundus autem gaudebit Ille nil
aliud sibi mentes sibi subditas docet quam
celsitudinis culmine appetere cuncta equa
lia mentis tumore transcendere societatem omni
hominum alta ellacione transire atque sese
contra potestatem conditoris erigere sic de eis
per psalmistam dr Transierunt in disposicione
cordis cogitauerunt et locuti sunt neq
uiciam iniquitatem in excelso locuti sunt
Iste ad sputa ad alapas ad colla
phos ad spineam coronam ad crucem ad
lanceam atque ad mortem veniens
membra sua admonet dicens Si quis mi Jo 12
h nistrat me sequatur Quia igitur redemptor
nr corda regit humilium et leuia
than iste rex dicitur super omnes filios supborum aperte cognos
scimus quod euidentissimum reproborum signum
supbia est At contra electorum humilitas
qua quisque habeat agnoscit sub quo rege
militet Vnusquisque enim qui quemcunque
titulum portat opus quo facile osten
datur sub cuius seruiat ptate reddis
Vnde per euangelium dr Ex fructibus eorum cogno Mt 7
scetis eos Ne ergo nos leuiathan
istius membra vel nostra faciendo
fallentes aptum signum dominus quo depre
hendi valeat demonstrat dicens Ipse est
rex super omnes filios supbie Quia et

si qui ficta humilitatis speciem assumunt
semetipsos tamen celare in omnibus ne
quaquam possunt quia eorum superbia diu la
tere non sustinens et cum ex alia tegitur
ex alia actione denudatur. Qui vero sub
rege humilitatis militant semper pavidi atque
ex omni latere circumspecti adversus iacta
elationis pugnant et quasi corum vementes
ictus solum magis in suo corde oculum
custodiunt dum in semetipsis potius
humilitatem tenent. Liber xxxv

Ca 1 Quia iste huius ultimus operis
liber est et locis difficilio
ribus protractus magis obscura
sunt que supersunt libet huic i
dulgentius remissius quam tras
en cere verba emisso alias emenso magno
mari iam litus cernimus et in tectoribus
intervela deponentes non eodem quo
prius impetu ducimur sed tamen adhuc
ex impulsione pristini flatus magis quam
anxietatis nostre ventus cecidit sed tamen
eius vis iam serpa tranquillior usque ad
stationem nos litoris impellit. Igitur postquam
fideli famulo dominus leviathan hostis
eius quam sit fortis et callidus ondit
dum vires illius subtiliter fraudes que
patefecit beatus iob ad verba respondit
Ca 34 iob dicens Scio quia omnia potes et nulla te
latet cogitatio Contra magis quippe eius
vires intulit Scio quia omnia potes.
Contra nequitie occultas vero machinationes
illius subiunxit et nulla te latet cogi
tatio Sed et mox eiusdem leviathan ex
probrat dicens Quis est iste qui celat consilium
absque scientia Absque scientia enim levia
than consilium celat quia quamvis cont
infirmitate nostra fraudibus occultetur
protectoris tamen nostri scientia nobis inspira
tione detegitur. Absque scientia celat co
silium quia licet temptatos lateat la
tere tamen non potest protectorem temptatorum. Igitur
audita fortitudine et calliditate dyaboli
audita et potentia creatoris nostri qui et
illius potentiam reprimit et nobis miser
dit tegit consumus beatus iob ut qui de
temetipso sentiens nobis minime oc
Sapientia di... quod ... excellentissima cultes Ideo insipienter locutus sum et
que ultra modum excederent scientiam meam
O Omnis humana sapientia quantolibet acumine pol
leat divine sapientie comparata insipientia est.
Omnia enim humana que iusta que pulcra sunt
dei iustitie et pulcritudini comparata nec
iusta nec pulcra sunt nec omnino sunt. Beatus
itaque iob ea que dixerat sapienter se
dixisse crederet si verba superioris sa
pientie non audiret in cuius comparatione
stultum est omne quod novimus quod sapit et
que sapienter quod hominibus fuerat locutus
divinas tamen sumas audiens sapientius
confitetur se non esse sapientem. Hinc est quod
abraham inter verba divina nichil se nisi
pulverem vidit dicens Loquar ad dominum meum Gen 18
cum sim pulvis et cinis. Hinc est quod
moyses omni egyptiorum sapientia instru
ctus ergo dominum audivit loquentem
impeditioris se et tardioris se esse
lingue deprehendit dicens Obsecro domine Exo 4
non sum eloquens ab heri et nudius
tercius ergo locutus es ad servum tuum
impeditioris et tardioris lingue
sum. Hinc est quod ysaias postquam dominum 6
sedentem super solium excelsum et ele
vatum vidit postquam seraphin duabus
alis velare pedes et duabus volare
conspexit postquam id quod sanctus sanctus sanctus
dominus deus exercituum alter ad alterum cla
maret audivit ad seipsum rediens
ait Ve mihi quia tacui quia vir pollutus
sum labiis ego et in medio populi pol
luta labia habentis ego habito mox
quam ipsam pollutionem unde convicerit subderet
ait Et regem dominum exercituum vidi
oculis meis. Hinc etiam Jeremias 1
divina verba audiens verba se non
habere convincit dicens a a a domine deus ecce
nescio loqui quia puer ego sum. Hinc
Ezechiel loquens de quattuor animalibus 1
dicit Cum erat nox fieret super fir
mamentum quod erat super caput eorum
stabant et submittebant alas suas
Quid namque per volatum animalium nisi evan
gelistarum atque doctorum sublimitas
designatur vel quid sunt ale animalium
nisi sanctorum contemplationes eos ad cele
stia sublevantes sed cum fit vox super
firmamentum quod super caput eorum est sta
tes submittunt alas suas quia cum in
terna voce superne sapientie audiunt quasi
volatus sui alas deponunt quia videlicet
ipsam virtutis altitudinem minus se contem
plari se posse cognoscunt. Ad vocem
quoque desuper venientem alas depo
nere est cognita superna potentia virtutes
proprias humiliare et consideratione creatoris
nichil de se aliud quam abiecta senti
re. Viri itaque dum divinitatis Elati quanto magis ... perficiunt tanto se amplius despiciunt
summas audiunt quanto magis contem
plando proficiunt tanto amplius despi
ciendo quod sunt quasi nichil aut prope nichil
se esse cognoscunt. Respondeat ergo
dominus sermonibus beatus iob et sapien
ter proficiens stultum se esse deprehendat
dicens Insipienter locutus sum et que ultra
modum excederent sapientiam meam scientiam
Ecce tanto se apostolus redarguit quan
to apostolus profecit et scientiam suam ultra
modum excessisse se credidit quam in

Ca. 2 — p

verbis dominum plus quam existimaverat secreta eius sapientie cognovit. Sequitur: Audi et ego loquar, interrogabo te et responde mihi. Audire nostrum est sono aliunde venienti aurem alicui porrecta commodare. At contra deo cui michi exterius est audire, ipse est sub semetipso surgentia desideria nostra percipere. Ad dominum ergo quasi et tacentium corda consistit loqui. Nostrum est non vocibus sed gemitibus id quod sentimus prodere, sed per vota ad illius desideriis inhiare. Et quia ideo quisque interrogat ut discere valeat quod ignorat, homini deum interrogare est in conspectu eius nescientem se cognoscere. Unde autem dei est ei qui se humiliter nescientem agnoscit occultis inspirationibus erudire. Ait ergo beatus Iob: Audi et ego loquar. Acsi dicat: Misericorditer desideria mea percipe, ut dum hec tua pietas percipiens adiuvat, ad te multiplicatiora consurgant. Vota quippe votorum effectum percipiunt, multiplicantur. Unde alias scriptum est: Ego clamavi quoniam exaudisti me. Non enim dixit: Quia clamavi exaudisti. Qui enim loquens exauditus fuerat votis proficientibus exauditus clamat. Interrogabo te et respondebis mihi. Acsi dicat: Nescientem me ex tue scientie contemplatione consistentem interrogatum vero responde, ut stultitiam meam humiliter cognoscentem doce. Cum enim interrogaret ipse ex desiderio humilitatis et deus sibi respondere queret ex magisterio aspirationis verbis sapientibus declaratur. Interrogatur quippe se prohibuit, sed michi interrogando stringit nam sola humilia de se sentiens et que misericorditer a domino percipit confitens reddit. Auditu auris audivi te, nunc autem oculus meus videt te. His nimirum verbis apte indicat quia quanto visus superior est auditu, tanto differt ab eo quod prius extitit et hoc quod postmodum per flagella profecit. Et quia interno oculo veritatis lucem magis conspexerat, humiliter sue tenebras dimicationis plus videbat. Unde sequitur: Ideo ipse me reprehendo. Quanto enim se quisque minus videt, tanto sibi minus displicet, et quanto maioris gratie lumine percipit, tanto amplius reprehensibilem se esse cognoscit. Cum enim mens in se sublevatur per omne quod est ad esse quasi super se conspicit regulam cognoscere nititur. Et quia adhuc humana infirmitas impedita est, quia ei ex non minima parte dissentit, totum illi onerosum est quod minime regule convenire non est.

Quam regulam beatus Iob post flagella proficiens amplius inspicit et a semetipso in magis suum redarguendo discretit dicens: Ideo ipse me reprehendo. Sed quia consideratio nulla est reprehensionis si non sequuntur lamenta penitentie, recte post reprehensionem subditur: Et ago penitentiam in favilla et cinere. In favilla et cinere penitentiam agere est contemplata summa essentia nichil aliud quam favillam se et cinerem cognoscere. Unde et civitati reprobe in evangelio dominus dicit: Ve tibi. Si in Sidone et Tyro facte fuissent virtutes que facte sunt in vobis, in cinere et cilicio penitentiam egissent. In cinere pulvis ostenditur mortuorum; in cilicio asperitas et punctio peccatorum. Et ideo utrumque hoc ad penitentiam adhiberi solet, ut in punctione cilicii cognoscamus quid per culpam fecimus, et in favilla cineris perpendamus quod per iudicium facti sumus. Consideretur ergo in cilicio pungentia vitia, consideretur in cinere per mortem singula subsequens iusta vitiorum pena. Quia enim post peccatum carnis contumelie surrexerunt, videat homo in asperitate cilicii superbiendo quod fecit, videat in cinere usque peccando pervenit. Ut quia cilicium ipsa per recordationem atque penitentiam dolorum compunctio signari. Illa hec quod ait beatus Iob: Ipse me reprehendo, quia cilicio pungitur, dum in mente sua asperis redargutionibus quasi stimulis confringitur. In cinere autem agit penitentiam qui ex primo peccato quod per iustum iudicium factus sit solerter attendit dicens: Ago penitentiam in favilla et cinere. Acsi aperte dicat: De nullo auctoris mei dono superbio, quia sumptus ex pulvere per illatam mortis sententiam ad pulverem me redire cognosco. Audivit quod contentionibus Iob cognitis etiam responsionibus amicorum liberam ad nostrum iudicium sententiam ex perfectione meritis nostre conditionis. Et quia dicere: Ecce domine utrasque in conspectu tuo dissentiunt partes, audivimus et Iob quod in hoc certamine virtutis sue fecerit et locutus est, amicos eius contra eum cognimus tue iustitie gloriam defensare. Veritatis autem quod nostra mens sentiat agnoscit. Nec enim possimus nos eorum dicta reprehendere qui sub specie defensionis tue contra eum dixerunt. Sed ecce assunt partes, expectant sententiam. Profer ergo ex invisibili regula subtilissime tue districtionis examine et dic quis in contentione ista rectius sit locutus. Unde sequitur: R Postquam autem locutus est dominus verba — Ca. 3

Audire nostrum tam ... dei quid sunt

Ignorantia ... mors promus

de favilla et cinere

Math. 11

Cilicium et cinis quare aliis dantur penitentibus

hec ad iob dixit ad Elifam themanite Iratus est furor meus in te et in
duos amicos tuos qui non estis locu
ti cora me rectum sicut servus meus
iob O dne iudicium tuu sententia iudicat
contra a luce rectitudinis tue veri
tas nra discordat Ecce te iudice
btum iob victore cognouimus que in
te peccasse loquendo credebamus te iu
dice abiecti sunt q btu iob iuncta se
transcendere p te loquendo crediderunt
Ad quo d diuina sententia qd d ptibus est
meus agnouimus nunc eiusd sententie
paulo superius uba pensemus Cum
eni superius btus iob reprehend si
in comparatione eius recti iustius amici illius
nequaquam cora dno rectum locuti me
morant An adhuc d eo illa sententia
qua antiquo hosti d vidisti suum
meum iob q non sit ei similis sup terra
Et qd e hoc q et laudatur hosti et in
seipso reprehend et tn amicis loqu
tibus confert. ni q sctus vir cunctos
iustos suos virtute transcendit sz eo
ipso quo homo fuit an oculos dei sine
reprehensione esse non potuit In
sco quippe hoie in hac vita commo
rante diuini examinis regula habz
adhuc qd iudicet. qzuis iam ex
comparatione ceteror hominum habeat quod
laudz. btus igitur iob p culpa se
credidit et non p gra flagellari
resecari in se estimabat vitia non
at augeri merita. et in eo reprehendit
q intencione flagelli aliter finsset
suspicatus. et tn amicis resistentibus
iustum iudicium diffinitione platum e
Vn apte colligitur contra iustie fuit
q eum amicorum ingerebat sine opa
astruxit q diuino iudicio etiam
ipsis eisd diuini iudicium defensoribus
confert In exordio aut libri
huius agnouimus qd d se sathan dno
dixit Mitte manu tua et tange
eum et vide si non in facie benedixit
tibi Ad qua peticionem btus iob dampnis
orbitate vulneribus et uxoris scan
dalis tangi permittitur qr vz certus
q eum laudauerat extitit q nequaquam
iuxta assertorem diaboli sctus vir in
maledictionis crimen labitur Sic ergo
et superius diximus Quia ergo btum iob in
locucione sua estimat post flagel
la peccasse apte iudicat deum in
sua assertione victoriam perdidisse
Et qzuis dns ad diabolum loquens
bo illius pnitia protulit non at eius
presumptionem spopondit Sciend
tn est qr nequaquam eius iusticiam
permittendo temptari protulisset si eum iusti
in temptatione persistere non posse prouidisset
Permisso itaque dimitus in eius temptatione
diabolo. conspicit eum in temptatione succu
buisse estuit. igitur magis permittentem
accusat Appbemus igitur in dictis suis
vaget iob ne deum in sua prudentia
neget accusasse Eosd contra ad hunc
iudicia in verbis suis amici eius
multa io rectius dixisse credentur
sz veritas alia ex occulto proferens re
gula ait Non estis locuti coram
me rectum sicut servus meus iob Cora
me ait. i intus Vbi sepe multorum
vita displicet. q etiam foris hominibus
placet Vn cauite minus in laude
iustorum gingit dicitur et erat ambo
iusti an deum Non enim secura lag
est iustos an hoies apparere Sepe enim
huma iudicia vero magnum quempiam
approbat. sz hunc oipus ds q qui ex
se approbat ignorat hic e enim q post
vigilias exorat d. Dirige in conspe
ctu tuo viam meam nimirum qr in
conspectu hominum plerumque recta viq vi
detur etiam q a veritatis fronte dampnatur
Et notandum q non d. Non estis locu
ti rectum sicut iob. sz sicut servus meus
iob. ut videlicet impositione seruitutis dic
eum qui sub quadam peculiaritate commen
morat. eiecta q in defensione
sua dixerat. qr non commiscit sibi bea
sz humili veritate dixit ondat Ex
qr iustus et innocens e d. amicos eius
p iniustiam districte redarguit. et p
innocentiam benigne gratitur vnde sequitur
Sumite vobis septe thauros et
septe arietes et ite ad servum meum
iob. et offerte holocaustum p vobis
Iob aut servus meus orabit pro
vobis: faciem eius suscipiam ut non
imputetur vobis stultitia Ecce in
stus et innocens ds nec clpiat sine
intercessione deserit. ne creaturam sine
gusione dimittit Ita ei iniurius
e medicus. prius putredinem vul
neris innotuit et post remedia
conquirende salutis indicat Ita as
sepe ut iam diximus q amici btum
iob hereticorum spem teneant. q
dum deum defendere nituntur offen
dunt. qui in dictis suis veritati re
belles sunt. cum familiari se in sua
assertione suspicantur Oipus ds sepe
illos corpori scte ecclie p cognitionem
veritatis incorporat Bene ipa qr
corum conuersio q sepe misericordit agitur
p hac venia quam amicis bti
iob precipit designatur Notandum

Luce

Ca e S.
sacrificio amicorum iob

vo magnope e q giisiois sue sac
ficiu dns no p se s p iob iubet
offre nimiz hetici cu ab errore
se redeut qr erga ira dni p se obla
to sacfico neqq placare put n
ad catholicaz ecclaz qua btus
iob significat gueta & salutem
sua eius pcibg obtineat cuius fi
de puersis opibg ipugbat Ait er
Iob fuus meus orabit p vob facie
eius suscipiaz vt no ipute vob
stulticia Acsi apte hetic dicat
Sacrificia vra no suscipia peticio
nu vraz vba no audiaz n p
intercessioz illius cuius pfessionis
vba q me vicia recognosco Et
vos qd thauros atq arietes
ex hibedo sacrificia gusiois vre
deducite s a me salute vraz
p catholica ecclaz quam diligo
postulate Ipi em nolo dimit
te id qd m in ipa deliqst ut h
vraz incolumitate obtineat q
Sacrificium no est q ecclaz catholica ex iuro languore laborabat So
la qppe e p qua sacrificia dns li
benter accipiat sola q p erra
tibg fidelit intercedat Vn etia d
Exo 12 agni hostia dns precipit d In
vna domo comedet nec efferet
d carnibg eius foras In vna na
qz domo agnus comed qr i vna
catholica eccla va hostia rede
toris imola d qua diuina lex fo
ris effri phibz qr dari cu cani
bus vetat Sola e in q fructuose
boni opus pagit vn mercede
Mt denarii non n q int vinea la
borauerut accepert Sola e q
int se positos valida carit copa
Ge ge custodit Vn & aqua diluuij
archaz qd ad sublima sustulit
oms aut qs ex archa inuenit
extinxit Sola e in q supna mi
steria vacit ctemplem Vn et
ad moysen dns dt Ecce locus
apd me & stabis sup petram
Et paulo pg Tolla manu
meaz & videbis posteriora mea
Cu em ex sola catholica eccla
veritas cspicit apd se ee loci dn
mus phibz a quo videat In pet
moyses poni vt dei spez cte
plet qr n qs fidei soliditate
tenuerit diuinaz pntiaz no ag
scit De qua soliditate dns dicit
Sup hanc petram edificabo ecclaz
meaz Cu ego hoc loco dicit ad
iob ite n petraz ascendite Sed
e facie eius p vob suscipiam vt

no ipute vob stulticia n qd illic
dr posteriora mea videbis I ea q
pgmodu sequeda st mistica mar
natois intelligis hetici at p eo
q in pet stare ctepnut tuscivit
dni posteriora no aspiciut qr ext
ecclaz positi incarnatois eius sicut
st mistica no agnoscut Sic aute
supius diximus p thauros ceruix supbie
p arietes vo ducatus exprimit q
ab hetic psuasis plebibg qi se
ductis gregibus agit d heticis
nanqz supbientibg dr Et infirmoru
metes male suadedo corrupiut
ssiliu thauroz int vaccas pplor
Et qr sequentes se pplos ve ggeg
trahut arietes aqui noiat Gre
ge scz arietes ducut vn p mete Ge
pastoz Jeremias ait principes tui
ve arietes Cu igr hetici cu ad
scaz ecclaz redeut sb se ellacoz
deserut & neqq ia qi sequntes
greges pplor cuneos ad interitu
ducut amici bti iob arietes
& thauros offre iubet Tauros Tauros & arietes offre qd significat
etem & arietes in sacrifico offre
e supbiu ducatu giisiois humilite
mactare vt edomita ceruice se
bre discat obediendo seq q du
du docedo pire conabat Recte
q h eoz supbia septe sacrificijs
expiat qr hetici ad ecclaz re
uertetes p humilit hostia dona
spus gre septiformis accipiut
q int ellacois sue vetustate ta
buerut nouitate gre reforme
¶ Septenarius at nus apd sapien
tes hg scli qda sua roe habet
pfectus q ex pmo pari & ex pmo
ipari gsiat Primus ei impar
ternarius e pmus qz par quaternarius
e ex quibus duobg septenarius csistat
q eisd ptibg suis multiplicatus
in duodenariu surgit Nam siue
ter p quator siue ter p quatuor du
cas ad duodenariu puenis
Et nos qr scri no mune ytatis
pdicamenta precipis hac scte
sue altitudis despiciedo calcamus
hoc ptul dubio inconcussa fide reti
netes qr qs spus gre septifor
mis repleuit pstet eis no so
lu trinitatis notitia s et quatuor
vtutu i prudentie tpantie for
titudis atqz iustitie opacioz pbet
Et in ipis qz eos ingredit suis qda
ptibg auget Dn et p trinitatis
notitia quator vtutu actio de
signat & p actoz quator virtutu

usque ad manifestam terminus speciem pervenit. Et apud nos ergo septenarius sub lege dissiluit, quia plene et non inaniter in duodenarium surgit, dum per fidem opera et rursum per opera perficit fidem. Unde et apostoli gratia septiformis spiritus implendi duodecim sunt electi, quia ad ingruentem hanc mundi partibus trinitatem quidem de se innotescere mittebantur. Duodecim ergo electi sunt, ut ex ipsius numeri compositione clarescat, quod per quattuor mundi partes trinam summam praedicarent. Hinc itaque haec seu quibuslibet alia ratione in scriptura tamen sacra septenario numero aliquando secura requies aeternitatis, aliquando universitas praesentis huius temporis, aliquando sanctae ecclesiae universitas designatur. Septenario quippe numero perfecto aeternitatis exprimitur cum dies septimus requiem domini sanctificatus notatur, cui etiam vespera iam non inesse dicitur, quia in ipsa beatitudinis requies nullo termino coarctatur. Hinc est etiam quod data lege dies septimus feriatus esse praecipitur, ut etiam per illum requies designetur. Hinc est quod in annorum curriculo septenarius numerus septies multiplicatus monade addito ad quinquagesimum ducitur, ut perpetuam beatitudinem significans iubilei sacratissima requies observetur. Hinc est quod resurgens dominus et frequenter apparens ultimo iam convivio cum septem discipulis comedisse describitur, quia hi qui nunc in ipso perfecti sunt, etiam per illum refectione satiantur. Rursum per septenarium numerum universitas temporalis accipitur. Hinc est enim quod per septem dies hoc totum praesentis vitae tempus evolvitur. Hinc est quod in typo sanctae ecclesiae, quae omnem hoc tempore mundum praedicando circuit, archana domini tubis clangentibus muros Iericho septem diebus circumacta arca confregit. Hinc propheta ait: Septies in die laudem dixi tibi. Qui ipse hunc rursum pro toto atque universo suae deprecationis tempore se dixisse significans ait: Semper laus eius in ore meo. Rursum vero per septenarium numerum praesentis vitae universitas designatur, tunc magis cum et per octonarium conferetur. Septenarium quippe tunc adhuc aliquid sequitur, ex ipso eius augmento exprimitur, quod finem temporalitas aeternitate concluditur. Hinc est enim quod Salomon admonet dicens: Da partes septem nec non et octo. Per septenarium quippe numerum hoc quod septem diebus agitur praesentis tempus exprimitur, per octonarium vita perpetua designatur, quam sua

nobis dominus resurrectione patefecit. Dominico scilicet die resurrexit, qui dum diem septimum, sequitur videlicet sabbatum, a conditione octavus invenitur. Sed quia dicitur: Da partes septem nec non et octo, quia ignoras quid mali futurum sit super terram, aperte dicitur: Sic dispensa temporalia, ut appetere non obliviscaris aeterna. Quia namque ut in posterum bona agendo provideas, quid de venturo iudicio quanta sit tribulatio ignoras. Hinc est quod quindecim gradibus templum ascenditur, ut ex ipsa eius ascensione discatur, quia hi qui per septem et octo temporalis actio sollicite dispensetur, et proinde maxime aeterna requiratur. Hinc est enim quod dum monas in denarium surgit, centum quinquaginta psalmos propheta cecinit. Post hunc septenarium numerum temporalia octonarium vero aeterna significantem super CXX fideles in cenaculo sedentes spiritus sanctus effusus est. Per septem quippe et octo quindecim componitur, et si ab uno usque ad quindecim paulatim numerando consurgimus, usque ad centesimum et vicesimum numerum pervenimus. Quia scilicet effusione sancti spiritus didicerunt ut et temporalia tolerando transirent, et aeterna inhianter appeterent. Rursum septenario numero sanctae ecclesiae universitas signatur. Unde et Iohannes in Apocalypsi septem ecclesiis scribit, sed per eas quid aliud quam universalem ecclesiam intelligi voluit, quam numerus ubi ecclesia ut plena septiformis gratiae spiritu signaretur. Heliseus sic puerum mortuum septies inspirasse dicitur, sed extinctum quippe populum dominus veniens quem septies inspirat, quia ei dona septiformis gratiae misericorditer tribuit. Cum ergo septenario numero saepe sanctae ecclesiae universitas figuratur, veniant ad beatum Iob amici illius et missi divinitus offerant holocaustum, sed vigilanter omnino septenarium numerum archana custodiat, ut videlicet hi quos exposuimus sunt, prius se universitati sanctae ecclesiae misceant, et tunc demum veniam de reatu pristinae elationis exorant, pro culpa sua septem sacrificia offerant, quia reatus sui absolutionem non recipiunt, nisi gratia septiformis spiritus universali pacti ad quem extra fuerant aggregentur. Dicitur ergo: Sumite vobis septem tauros et septem arietes et ite ad servum meum Iob, et offerte holocaustum pro vobis. Iob autem servus meus orabit pro vobis, faciem eius suscipiam ut non vobis imputetur stultitia. Acsi haeretico ad sanctam ecclesiam

Margin notes:
Apostoli greci XII electi sunt
Septenarius sig[illegible]
Exo 34
Luc 24
Josue 6
Act 2
1
4 Re 4

redeuntib' apte dicat^r Uniu'sali vos
ecclie p pme humilitate iungite atq
ea quaz p vosmetipos dig non
estis veniaz eius a me pcibus obtine-
te q' cu p hac varat' sape dissit-
Cap xlij poris apd me vre sapie stulti ce
b deletis sed^r Non em locuti estis
cora me recta sic seruus meus iob h
paulo an dns iam ptulit et tu h
ead' iterado subiungit Qd e h^c n
q sniaz qua sel' iudicado dixat
iteru replicado qfirmat atq ut
manifestius bti iob iusticia aicoru
q eius iniusticia demret^r eius laq
illor q reprhensio itata voce dep-
mit^r vt replicata fortius appeant
Ge xli q fixa intus heant^r Illa q tu rex
egipti metienda ventue famis
tpa sub bouum spicar q spe ge
mina visioe agnouisset voce sti in-
terpt audiuit Qd scdo vidisti
ad eand' rez ptines somp' firmit
indicium e. Una ex re collig^r q
q'cq in eloqo diuio repeti^r robu
stius qfirma^r Sz q qd iudex de
cernit audiuimus addicti q qui-
facient audiam' sed^r Abierunt go
Elifas themanites et baldad
suites et sophar naamathites
et fecerunt sicut locutus fuat ad
dns eos dns et suscepit faciez iob
Hoz inptacoz nomi' ideo reticui
q in exordio hu' libri de eo nos
latius disseruisse memini Intu
end' vo e qcpita caute sic pdictus
erat ordo accepte venie custo-
dit^r vt in sacrificiis dns no illor
s bti iob facie suscepisse refera^r
Sz q cuiusqs p aliis intcede intit^r
sr poeius ex ipa caritate suffra
gat^r rcte subiung^r dns q qu'sus
est ad pniaz iob cu oraret pro
amicis suis Ja eni supius p aliis
suis exauditus ond^r cu fem qd
pdiximus inorar^r fecerunt sic lo
cutus fuat ad eos dns et suscepit
dns faciez iob Sz cu ptinus subin
fert^r dns q qu'sus e ad pniaz iob
cu oraret p aicis suis apte on
dit^r q etiaz p semetipo penitens
tanto citius exaudiri meruit q to
deuote p aliis intcessit plus eni
p se vale' pces suas efficit q has
et aliis impendit Libentius qppe
sacrificium oblacois accip^r qd in
conspcu miscordis iudic' pximi
dileccoe codit^r Qd tuc veracit' cusqz
cumulat si h^c etia p adu'sariis i
pendat hinc e eni q ingrata

vitas dicit Orate p psequentibus et ca
lupniatib vos Hinc rursu ait Mr xj
Cu stabitis ad orand' dimittite si
qd hetis adu'sus aliquem vt et pr vr
q in celis e dimittat vob pcta vra
Quatu vo p se obtinuit q p aliis
intcessit illico demrat^r cu subdit^r
x Addidit q dns oia quecuqz fuerat
iob duplicia Cuncta q amiserat du
plicia recepit q pietate benigni p
iudicis temptacois sue dispendiu vi
cit suffragia qsolacois Magnu
em tentat pbacio qua remuneracio
qsola^r vt ex retribucois inito leue
fuisse oine qd tolla^t agnoscat q
ex pcussiois ponde'e graue se aq to
lare iudicabat Unde afflicte quiu
dee d^r Ad pnctu in modico dereliqui ys liiij
q te et in miseracoib magnis qgre-
gabo te Aligui vo iuxta afflicco-
pondus disponit^r mesura qsola-
cois Unde als scptu e Sm multitu
dolor meor qsolacoes tue leti
ficauert aiaz meaz In eo ei me-
sura qsolatii se q qua afflictus fue
rat indicat q letificatu se s'm
multitudinez dolor clamat Non
aut nimis lector instruit^r si ipz
remunacois ordiez qtepla^r Re
cessit qppe correccio correccoz pe-
nitencia pniaz venia venia vo
munera subsecut^r Sz q diuine
dispesacois pmissione pcussus
amicor eius verbis afflictus e. di
uine pietatis muneib qsolatus e
hmna q caritate refoueri vt vn
dique ei qsolacois gaudia redeat
que vndique dolor tristicia et adu'sa
tolerabat lacerabat Unde et subd^r Ve-
nerunt aut ad eu omes fres sui
et vniuse sorores sue et cuncti q
nouerat eu prius et comederut
cu eo pane in domo eius et mo
uerut sup eu caput Qd in co
y mestioe panis n caritas Qd vo
in motoe capitis n admiracoe de
signat Unde at subd^r Et qsolati st
eu sup oi malo qd intulerat
dns sup eu Pcussu ei merore Nota q p'x tat' nae gaudent & aduisitatibus dolent
qsolari e ei pg pcussioz de vera
qgaude Illa qnto ciscqz cernit^r
d restituta pximi salute hila
resce tato se indicat d ablata
doluisse Et dederunt ei quisq
oue vna et in aure aureaz vna
Licet cuncta h in hac historia verit'
vera sit in ipis tn oblatis mune
rib cogimur ut ad allegorie
misticu recurram Neq ei ociose

debemus accipere quod quae unam quam inaurem
auream obtulerit unusquisque. Et si forte
in littera non est minimum oblata cum una
valde tamen minimum [cum] inauris oblata
ad cum una ovis; quod vero omnium [...] inaurem. Quia
inauris ad omne pertinet ex ipso ergo fine
interim compellimur ut porta quaerimus quam suf-
ficientes minus historia sola contingi-
Allegorice. Christus et ecclesia una persona. do transcurrimus in allegoriae misticis
indagine. Quia igitur Christus et ecclesia id est ca-
put et corpus una persona est. Saepe di-
ximus beatum Iob nunc capitis nunc corporis
figuram designare. Servata ergo
historiae veritate sub typo sanctae ecclesiae
sententias gestum quod scriptum est: Addidit
dominus omnia quaecumque fuerant Iob du-
plicia. Sancta quippe ecclesia et si multos
nunc per infidem amittit in fine
tamen huius saeculi ea quae sua sunt dupliciata
recipiet cum susceptis ad plenum
gentibus ad eius fidem currere omnes quae tunc
inventa fuerit etiam Iudaea consentit.
Ro. 11 Hinc namque scriptum est: Donec plenitudo
gentium intraret et sic omnis Israel
salvus fieret. Hinc in evangelio Veritas dicit:
Mt. 17 Helias veniet et ipse restituet
omnia. Nunc etiam amisit Israelitas ecclesia
quos praedicando convertere non valuit. Sed tunc
Helia praedicante dum quos invenit
colligit velut plenius recipit quod
amisit. Vel certe sanctae ecclesiae in fine
suo duplum recipere est eum singulis
nobis et de beatitudine animae et de carnis
corruptione gaudere. Hinc est quod per
Ysa. 61 prophetam de electis dicitur: In terra sua duplicia
possidebunt. Hinc est quod Iohannes apostolus
de sanctis mundi fine contemplatis ait: Et
datae sunt illis singulis stolae albae et
dictum est illis ut requiescerent adhuc
modicum tempus donec impleatur numerus conser-
vorum et fratrum eorum. Sicut enim longe
superius diximus. Ante resurrectionem sancti singulas
stolas acceperunt quia sola animae beatitudine
perfruuntur. In fine autem mundi binas ha-
bituri sunt quia cum mentis beatitudine etiam
gloriam carnis possidebunt. Sed ea quae
Dominus sunt in fine magis huius saeculi re-
ligiosior Iudaicae plebis inchoare testatur.
Unde subditur: Venerunt autem ad eum omnes 3
fratres sui et universae sorores suae et
cuncti qui noverant eum prius et come-
derunt cum eo panem in domo eius.
Tunc quippe fratres sui ac sorores ad
Christum veniunt, cum ex plebe Iudaica
tam conversi inventi fuerint qui convertuntur. Ex
ipso enim populo carnem suscepit. Tunc ergo
ad eum fratres et sorores accedunt, cum
ex ea plebe quae ei per cognationem iuncta
est. Vel quae fortes futuri sunt, velut fratres

vel infirmi ut sorores ad eum per cogni-
tionem fidei devota congratulatione concur-
runt. Tunc apud eum celeberrime festi-
vitatis convivium exhibetur, cum eum iam
negare cum priuum homines contempne-
tes prioris sue maiores divinitati
illius se inhaerere congaudent. Tunc in
domo eius panem comedunt, cum post-
posita obstinatione superiacentis litterae
in sancta ecclesia mistico eloquio quasi
frugis medulla pascuntur. Unde autem
subditur: Cuncti qui [...] noverant eum
prius. Prius quippe noverant quem in
passione sua cum incognitum contempserant.
Nam nasciturum in carne Christum illi
quippe plene legem didicerant ignoraverunt.
Mt. 2 Unde et rex Herodes magorum occasione
perterritus sacerdotes ac principes studuit
diligenter inquirere ubi Christus na-
sciturus esset. Presserunt. Nam praetinus
responderunt: In Bethleem. Unde prius
ergo noverant quem passionis tempore dum
despicerent ignorabant. Quorum et notitia
peior et ignorantia potior, velut ac be-
Ge. 27 nedixit Ysaac caligante oculorum acie dum
Iacob benediceret. Et quod ei eveniret
in futuro providebat, et quis ei prius assi-
steret nesciebat. Sic enim Israelitarum populus
fuit quia prophetiae mysteria accepit. Sed
tamen caecos oculos in contemplatione tenu-
it, quia eum praesentem non vidit de quo tam
multa in futuro providit. Quem se ente
positum negare tunc valuit cuius ad-
ventus post longe ante nuntiat. Sed
certe in fine mundi veniunt et eum
quem prius noverant recognoscunt. Tunc
in domo eius panem comedunt, quia
in sancta ecclesia sacri eloquii fruge pa-
scuntur et omnem insensibilitatem pristini
torporis excutiunt. Unde subditur: Et mo- Cab 7
verunt super eum caput. Quid enim in capi-
te nisi principale mentis accipitur? Sicut per
Prophetam dicitur: Impinguasti in oleo ca-
put meum. Ac si aperte diceretur: Arentem
in cogitationibus suis mentem meam
caritatis unctione rigasti. Caput
ergo movere est eum per formidinem veritatis
ab insensibilitate sua mentem concuti.
Veniat ergo parentes ad convivium atque
excusso torpore caput moveant.
Id est quod redemptori in carne quondam
fuerat refectorum est, ubi in fide
percipiat et insensibilitatis pristinae du-
ritiam amittat. Unde bene per Abacuk 3
dicitur: Pedes eius steterunt et mota est
terra. Stante enim domino terra perculsa
movetur, quia cum cordi nostro timoris
sui vestigia imprimit, cuncta in
nobis terrena cogitatio contremiscit

Hoc itaque loco aperire mone(ndu)m est
inmobilitate(m) mentis excute(re) ad a
grestiorum fidei credulitatis gressib(us)
compingere. Sed q(uia) s(an)cta ecclesia ebreor(um)
nu(n)c aversione affligit(ur) et (con)versione re
levat(ur) i(dest) c(on)stringit(ur). Et (con)solati
2/5 s(un)t eu(m) sup(er) om(n)i malo q(uo)d intulerat
sup(er) eu(m) d(omi)n(u)s. Consola(n)t(ur) v(idelicet) Christum
(con)solant(ur) ecclesia(m) q(ui) ab infidelitatis
pristine errore resipiscunt et p(ro) inte
vite p(er) qua(m) recta docentib(us) repug
naverunt deserunt. Cum n(on) (con)ming(ere) me
ror e(st) duris cordib(us) infructuose
p(re)dicare laborem in ostenda vitate
sumere, s(ed) nullu(m) d(e) (con)versione audien
tium fructu(m) invenire. At co(n)tra ma
gna p(re)dicator(um) consolatio subsequit(ur)
Tam auditores sicut doctores in laboribus hilare sint
p(ro)fect(us) auditor(um). Relevato q(ui)ppe
dicitur cum nuntiato p(ro)ficiet etc.
no(n) d(e) q(uo) in flagello posito (con)sola
ri voluerit, s(ed) ad (con)solandu(m) eu(m) post
flagella venerunt. Q(uia) nimiru(m) pa
tre ebrei p(re)dicame(n)ta fidei (con)temp
nentes, quem ho(m)i(n)em ex morte p(ro)ba
verunt deu(m) crede(re) despexerunt.
Unde p(er) p(ro)ph(e)tam d(omi)n(u)s d(icit): Sustinui
q(ui) simul (con)tristaret(ur) et n(on) fuit, (con)sola
te(n)tem me q(uae)sivi et n(on) inveni. Conso
la(n)tem q(ui)ppe i(n) passione minime inve
nit, q(uia) ex despectu mortis ip(su)s et
hostes p(er)tulit. P(ro) q(uo) ad morte(m) venit.
Post flagella v(er)o p(ro)p(ri)a ad (con)sola
du(m) venerunt, q(uia) in me(m)bris suis
nu(n)c usq(ue) d(omi)n(u)s pati(tur). S(ed) extremo t(em)p(or)e
isr(ae)lite om(ne)s (con)v(er)sa helie p(re)dicatio(n)e
(con)ve(n)iunt, atq(ue) ad eius p(re)cept(orum) queq(ue)
fugerat redeunt, et tu(n)c ex(s)i(n)ui
i(n) m(u)ltiplici a(u)g(m)e(n)tatio(n)e (ex)plor(at)o
ni(hi)l celebrat(ur). Tunc p(ost) flagel
la q(ui) iob sang(ui)s ostend(itur), q(ua)n(do) a (con)v(er)sis
et credentib(us) p(ost) passio(n)em act(um) i(n) (con)onor(e)
sua d(omi)n(u)s in celis immortalis vivere
p(er) fidei certitudine(m) scit(ur). Tunc q(ui) re
inveniat(us) iob cernit(ur) q(uo)d in mane
statis sue sit c(on) d(omi)n(u)s creditur, et
eius fidei subiti h(i) q(ui) p(ri)mus restite
rat videntur. In fine ig(itur) mu(n)di ebr(e)i
credentes (con)veniunt, et h(um)ani (con)tra
redemptori in p(re)d(icatio)ne d(omi)n(u)s (con)versi q(ui) sa
no iob oblatione(m) sua(m) vota per
solvunt. Unde et bene s(e)q(uitu)r: Et dederunt
ei unusq(ui)sq(ue) ove(m) una(m) et inaure(m)
Oves et inaures quid sint
auream una(m). Q(ui)d p(er) ove(m) n(isi) innoce(n)tia
q(ui)d p(er) inaure(m) n(isi) obedie(n)tia designat(ur)?
3 P(er) ove(m) q(ui)ppe simplex animus, p(er) inaure(m)
v(er)o ornatus humilitatis g(rati)a auditus
exprimit(ur). S(ed) q(uia) ad ostendenda(m) vir
tute(m) obedie(n)tie occasio oportuna
se p(re)bet, libet hanc paulo vigi
lantius solicitius (con)siderare et q(ua)nti
sit meriti demo(n)strare. Sola namq(ue) v(ir)tus Obedientie laus
est q(ue) virtutes ceteras menti inserit
insertasq(ue) custodit. Unde et p(ri)mus h(om)o
p(re)ceptu(m) q(uo)d s(er)varet accepit, cui
si se vellet subd(er)e ad eterna(m) b(ea)titudine(m)
sine labore p(er)veniret. Hinc Samuel
ait: Melior est obedie(n)tia q(ua)m victime, 1 R 15
et auscultare magis q(ua)m offerre adi
pe(m) arietu(m). Q(uonia)m q(ua)si pecc(atu)m ariolandi
est repugnare, et q(ua)si scelus idolatrie
nolle acquiescere. Obedie(n)tia q(ui)ppe victi(m)is
iure p(re)ponit(ur), q(uia) p(er) victimas aliena
caro, p(er) obedie(n)tiam eius voluntas
p(ro)p(ri)a mactat(ur). Tanto ig(itur) deu(m) quisq(ue)
citius placat, q(uan)to an(te) eius oculos
repressa arbitrii sui sup(er)bia gladio
p(re)cepti se immolat. Quo co(n)tra ario
landi pecc(atu)m inobedie(n)tia d(icitu)r, ut q(uan)ta
sit v(ir)tus obedie(n)tie demo(n)stret(ur). Ex adv(er)
so ergo melius ostend(itur) q(ui)d d(e) eius lau
de se(n)tia(tur). Si e(ni)m q(ua)si pecc(atu)m a
riolandi e(st) repugnare, et q(ua)si scelus
idolatrie nolle acquiescere, sola e(st) que
fidei meritu(m) possidet, sine qua
q(ui)sq(ue) infidelis (con)vincit(ur), etia(m) si
fidelis e(ss)e videa(tur). Hinc p(er) Salomone(m)
in ostensione obedie(n)tie d(icitu)r: Vir obedi Pro 21
ens loq(ui)t(ur) victorias, q(uia) du(m) aliene
voci su(b)dimur, nosmetipsos
in corde sup(er)a(m)us. Hinc in ev(an)g(eli)o ve
ritas d(icit): Eu(m) q(ui) venit ad me non Jo 6
eiciam foras, q(uia) d(e) celo descendi
no(n) ut facia(m) volu(n)tate(m) mea(m), sed
volu(n)tate(m) eius q(ui) misit me. Quid
e(ni)m si sua(m) faceret, eos q(ui) ad se veni
unt repelleret? Q(ui)s aut(em) nesciat q(uo)d
volu(n)tas filii a p(at)ris volu(n)tate no(n)
discrepet? S(ed) q(uonia)m p(ri)mus h(om)o sua(m)
facere volu(n)tate(m) voluit, a paradisi
gaudio exivit. S(e)c(un)d(u)s ad rede(m)ptio(n)e(m) h(omin)u(m)
veniens du(m) volu(n)tate(m) p(at)ris et no(n)
sua(m) se facere ostendit, nos intus p(er)ma
nere docuit. Cu(m) ig(itur) no(n) sua(m) s(ed) volu(n)
tate(m) p(at)ris facit, eos q(ui) ad se veni
unt foras no(n) eicit, q(uia) du(m) suo exe(m)p(l)o
nos obedie(n)tie subicit, viam nobis
egressionis claudit. Hinc rursu(m)
ait: Non possu(m) ego a meipso facere
q(ui)cq(ua)m, s(ed) sic(ut) audio iudico. Nob(is) q(ui)ppe
obedie(n)tia usq(ue) ad morte(m) s(er)vanda p(re)
cipitur. Ip(s)e aut(em) sic(ut) audit iudicat,
q(uia) et tu(n)c q(uo)q(ue) obedit cu(m) iudex venit. Ne
ig(itur) nobis usq(ue) ad fine(m) vite t(ame)n
obedie(n)tia laboriosa appareat, re
de(m)ptor n(oste)r indicat, q(uia) h(an)c et tu(n)c
iudex veniens s(er)vat. Q(ui)d ergo mir(um) si
peccator h(om)o obedie(n)tie in p(re)senti vite b(reu)i
tate se subicit, q(uan)do h(an)c media(tor)

Dei et hominis, et cum obedientes redemit, non relinquit. Sciendum vero est, nunquam per obedientiam malum fieri, aliquando autem debet per obedientiam bonum quod agitur intermitti. Neque enim mala in paradiso arbor exstitit, quam Deus homini ne contingeret interdixit; sed ut per melius obedientiae meritum homo bene conditus excresceret, dignum fuit ut hunc etiam a bono prohiberet, quatenus tanto verius hoc quod ageret virtus esset, quanto et a bono cessans auctori suo se subditum humilius exhiberet. Sed notandum quod illic dicitur: Ex omni ligno paradisi edite; de ligno autem scientiae boni et mali ne tetigeritis. (Gen 2) Qui enim ab uno quolibet bono praelatos vetat, necesse est ut multa concedat, ne obedientis mens funditus intereat, si a bonis omnibus penitus repulsa jejunat. Omnes autem paradisi arbores ad esum Dominus concessit, cum ab una prohibuit, ut creaturam suam quam nolebat exstinguere, sed provehere, tanto facilius ab una restringeret, quanto latius ad cuncta relaxaret. Sed quia nonnunquam nobis hujus mundi prospera, nonnunquam vero iubentur adversa: sciendum summopere est quia obedientia aliquando si de suo aliquid habeat, nulla est; aliquando autem si de suo aliquid non habeat, minima. Nam cum hujus mundi successus praecipitur, cum locus superior imperatur, is qui ad percipienda haec obedit, obedientiae sibi virtutem evacuat, si ad haec etiam ex proprio desiderio anhelat. Neque enim se sub obedientia dirigit, qui ad percipienda hujus vitae prospera libidini propriae ambitionis servit. Rursum cum mundi despectus praecipitur, cum probra adipisci et contumeliae iubentur, nisi haec a semetipso animus appetat, obedientiae meritum minuit, quia ad ea quae in hac vita sunt despecta invitus nolensque descendit. Ad detrimentum quippe obedientia ducitur, cum mentem ad suscipienda hujus saeculi probra nequaquam ex parte aliqua etiam sua vota comitantur. Debet ergo obedientia et in adversis ex suo aliquid habere, et rursum in prosperis ex suo aliquid omnino non habere, quatenus et in adversis tanto sit gloriosior, quanto divino ordini etiam ex desiderio jungitur; et in prosperis tanto sit verior, quanto a praesenti ipsa quam divinitus percipit gloria funditus ex mente separatur. Sed hujus virtutis pondus melius ostendimus, si coelestis patriae duorum facta hominum memoremus. (Exo 3) Moyses enim cum in deserto oves pasceret, a Domino per angelum in igne locutum vocatus est, ut eripiendae omni Israelitarum multitudini praeesset. Sed quia apud se mente humilis exstitit, oblatam

sibi tanti regiminis gloriam protinus expavit, atque ad infirmitatis patrocinium recurrit, dicens: Obsecro, Domine, non sum eloquens ab heri et nudiustertius; et ex quo locutus es ad servum tuum, impeditioris et tardioris linguae factus sum. Et se postposito alium deposcit, dicens: Mitte, Domine, quem missurus es. Ecce cum auctore linguae loquitur, et ne tanti regiminis potestatem suscipiat, elinguem se esse causatur. Paulus vero divinitus admonitus fuerat ut Jerosolymam ascendere debuisset, sicut ipse Galatis dicit: (Gal 2) Deinde post annos quatuordecim iterum ascendi Jerosolymam, assumpto Barnaba et Tito; ascendi autem secundum revelationem. Is quia cum in itinere esset Agabum prophetam reperisset, quanta se adversitas in Jerosolymis maneret audivit. Scriptum quippe est quod idem Agabus zonam Pauli suis pedibus inseruit, atque ait: Virum cujus haec zona est, sic alligabunt in Jerusalem. Cui Paulus protinus respondit: Ego non solum alligari, sed et mori paratus sum in Jerusalem, propter nomen Jesu. Neque enim pretiosiorem facio animam meam quam me. Praecepto igitur revelationis Jerosolymam pergens adversa cognoscit, et tamen haec libenter appetit; audit quae timeat, sed ad haec ardentius anhelat. Moyses itaque ad prospera de suo nil habuit, quia precibus renititur ne Israelitice plebi praeferatur. Paulus vero ad adversa ex suo voto ducitur, quia malorum imminentium cognitionem percipit, sed devotione spiritus etiam ad acriora fervescit. Ille praesentis potestatis gloriam, Deo volente, jubente, declinare voluit; iste, Deo aspera et dura disponente, se studuit ad graviora praeparare. Per utrorumque ergo ducatum virtute instruimur, ut si obedientiae palmam veraciter apprehendere nitimur, prosperis hujus saeculi ex sola jussione, adversis autem etiam ex devotione militemus. Nondum vero est quod hoc loco cum inaure ovis vel cum ove inauris offertur. Quia nimirum in ovibus innocentiae, in inauribus ornamentum obedientiae signatur, Domino attestante qui ait: (Jo 10) Oves meae vocem meam audiunt, et ego cognosco eas, et sequuntur me. Beatus igitur Iob nec inaurem sine ove, nec ovem sine inaure obtulit, quia perfecto redemptori innocens non obedit qui innocens non est, et innocens esse non potest qui obedientiam contempnit. Quia vero ipsa obedientia non servili metu, sed caritatis affectu servanda est, non timore poenae, sed amore iustitiae, cuncti qui ad eum venerunt inaurem unam obtulisse perhibentur, ut scilicet in ea quae exhibetur obedientia caritatis fulgeat que

v'tutes omēs q̄ auri more ceta
metalla tn̄scēdat Sz q2 nulla ee
in morē nulla va ꝗ obedia i multipli
cib9 hēticoꝝ diuisioib; p̄t. ad ag
coz fidei veniētes offerat oue s3
vna offerat inaurē s3 vna. i
tllēs veniat q̄ in vnitate scē ecle
in mocēn obedientes q2 p̄sistat vnu
q̄ppe diuidi p̄ nuos ~~diuidit~~ non
p̄t q2 ꝛ hocipm vnū qd̄ diuig
inus no est. Offerat ig9 oue sed
vna. i qd̄ s̄tiz ecliaz cū in mocēā
ꝛ obedia venientes ea mēte de
ferat quā sectaꝝ scismata non
diuidat Apire lib3 oclos fidei ꝛ
id ex̄inui scē eclie d' susceptōne
isrlitici p̄pli q̄ͦuiuiu ḡteplari Ad
qd̄ nimiꝝ ḡuiuiu magnus i'e ve
niēs helias ḡuiuatui adhibe'.
ꝛ tūc p̄ring tūc noti ad eu cū
muneribꝫ venīut q̄ue in flagello
poitu paulo añ ḡtēpserat Ppm
q̄nte ei die iudiciy vl p̄ciuesoriu
votibꝫ vl q̄bꝫ nda cōrupētibꝫ sig'e
ipa ia eius aḡno advenient dīn
vtq in elucet Cuius ita diu p̄ue
nire festinat q̄usioīs sue tēpus
accelerat Conv'si at cū muneribꝫ
veniūt q2 eu q̄ue paulo añ in
pa... deriserūt tūc p̄ v'tutū opa
q̄i munera offerendo veniūt. i
p̄rīl du9 hac sua ḡpletētes qd̄
et cūius mag ex p̄te ia fcm̄ ꝛ ad
huc credig ex p̄te mag faciend'
Adorabūt eu filie tiri in mune
rib; Tūc naq3 plenius illū filie
tiri in munerib9 adorat cū isrli
taꝝ mētes hus nūc indi desidiȷs
s̄bdite ei q̄ue supbientes negaue
rūt q̄nq3 ḡctō sue ḡsoīnis hostia
apportat Et q̄zmis eisd' tp̄ibꝫ q9
antix' appiqt aliq̄tes vitā fide
liū morib9 ee v'tuti appareat.
q̄zmis in ḡflictu illius p̄oiti hoīs
q̄ms eciaz corda fortiū formido
ḡstingat helia tn̄ p̄dicāte robo
rati no soliī fideles q̄q3 i scē ecle
soliditē ḡsistūt s3 sic supius dixi9
ad ḡḡcoꝝ fidei multi q3 ex infide
lib9 ḡuītūt. ita ut isrlitice ge
tis relicie q̄ repulse p̄us funditꝫ
erat ad sinū e mris eclie pia

Ca. 4 A

oīo deuocōe ḡerat Unde et
bn̄ nūc q3 s̄bd' Dns aūt bn̄dixit
nouissimis iob magis q3 p̄ncipio
eius Hec historice fca credig. hec
mistice facienda spa9 Magis ei
nouissīs iob q3 p̄n9 eig bn̄dicat'
q2 q̄ntid ad isrliti p̄pli suscep coz

p̄tinet v'gēte fine p̄ntꝫ s'cli do
lore scē eclie dn̄s in multip'' colle
ction aiaꝝ ḡsola' tanto q̄ppe locu
pletius ditabit' q̄nto ꝛ maife
stig in motescit q̄ ad fine p̄nt' vi
te tp̄alitas v'ge' Pditato ēs naꝝ
scē eclie bn̄dictōe eadm tp̄is p̄s̄da
q̄s p̄ exāt cū dicebat Adhuc multi
plicabūt' in senecta vberi ꝛ bn̄
pacientes erūt ut annūcient In
senecta scꝫ vberi multiplicabūt'
q2 cū eoꝝ vita differt' s̄p ad me
lius fortitudo p̄ducit' eis q2 p̄ aug
mētū tp̄m crescit luc̄ meritoꝝ
Bn̄ at pacientes s̄t ut annūciēt q2
celestia p̄dicantes tanto robustius
adu'sa tolerāt q̄nto p̄ tolerāciaꝝ
sua aīaꝝ comoda locupletius re
portat s'. Et fca s̄t ei q̄tuordecī
milia ouiū et sex milia came
loꝝ. mille iuga boū ꝛ mille asi
ne ꝛ fuerūt ei septē filij ꝛ tres
filie Qui septe milia ouiū q̄ tria
milia camelorꝫ ꝛ q̄nq̄ginta iu
ga boum et q̄ngentas asinas añ
p̄bacoꝝ p̄cussioīs huerit ipa eiusd'
historie p̄fatō ondit q̄ p̄ flagella
p̄dita ei nūc s̄t duplicia restitu
ta filij aūt totidē s̄t restituti
q̄t amissi Septe q3 filios ꝛ tres fi
lias hūit septē at nūc filios et
tres filias recepisse describit'. vt
ꝛ hi q̄ extincti fuerat viue' d'mo
strent'. Dn̄ em d' Addidit dn̄s
q̄ecūq3 fuerat iob duplicia ꝛ tn̄
totidē filios restituit ei q̄t ami
sit ꝛ filios dupl' addid' cū decē
p̄ḡmod' in carne restituit Decē
v'o q' amissi fuerat in occulta aīaꝝ
vita seruat' Si q̄s aūt e in p̄dc̄is
aīalib9 p̄ḡposito culmine historie vt
intellctuale vz aīal pasci in s̄ti'oꝝ
fruge desidat. necce e ut q̄ sentig
agnoscat Intellige ei possig q̄
in his aīalib9 congregata fideliū
vniu'sitas designe'. hinc q̄ñ naq3
q̄ p̄ p̄s̄tam p̄ri de filio d' Oia s̄b
iecisti s̄b pedib9 eius oues ꝛ boues
vniu'sas. insup' ꝛ pecora campi
hinc e q̄ ideꝫ p̄p̄hta ecliaꝝ s̄tiz
simplices quosq3 inhitare ḡspiciēs
ait Aialia tua inhitabūt in ea
Qd̄ g' in oiibꝫ n̄ monētes q̄d i
camelis n̄ eos q̄ cetoꝝ mala tn̄s
eūt exuberatiū tortuosa mole
vicioꝝ Qd̄ in iugat' bob9 n̄ isrli
tas legi s̄bditos qd̄ in asinis n̄
simplices ḡtiliū mentes accipi9
Na q2 monētes eēq3 oiuī noīe

Quad iob no huit duplicia filiorū sed aliarum rerum

Aialia iob restituta qd sit

designetur testante propheta qui ait: Nos autem populus eius et oves pascue eius. Neque enim quos in monte eorum servare negligunt illa interne pascue refectione saciantur. Camelorum vero nomine aliquando in sacro eloquio dominus, aliquando autem gentilium superbia exprimitur qui excrescente desuper tumore tortuosa. Quia enim ad suscipienda onera sponte se camelus humiliat non inmerito redemptoris nostri graciam designat. Qui in eo quod infirmitatis nostre onera suscipere dignatus est a potestate sue celsitudinis sponte descendit. Unde et in ewangelio dicit: (Io 10) Potestatem habeo ponendi animam meam et iterum sumendi eam et nemo tollit eam a me. Unde iterum dicitur: (Mt 19) Facilius est camelum per foramen acus transire quam divitem intrare in regnum celorum. Quid enim divitum nomine nisi quemlibet elatum, quid appellatione cameli nisi propriam descensionem designat. Camelus enim per foramen acus transiit cum idem redemptor noster usque ad susceptionem mortis per angustias passionis intravit. Que passio velut acus extitit quia dolore corpus pupugit. Facilius autem camelus per foramen acus transit quam dives in regnum celorum ingreditur, quia nisi prius infirmitatis nostre onera suscipiens per passionem suam formam nobis ostenderet, nequaquam se ad humilitatem illius superba nostra rigiditas inclinaret. Rursum cameli nomine tortuosa ac plena viciis gentilitas designatur. (Ge 24) Sicut per Moysen dicitur quod inclinata iam die egressus in agrum Ysaac sedens camelum Rebecca conspexit ac protinus de camelo descendit et se pallio missionem illius verecundata cooperuit. Quem Ysaac aliud in eo quod inclinata iam die in agro egressus fuerat designat nisi eum qui extremo huius mundi tempore velud in diei fine veniens quasi in agrum foras exiit, quia cum sit invisibilis in hoc mundo visibilem se demonstravit. Quem in camelo sedens Rebecca conspexit quia eum ecclesia ex gentibus veniens dum adhuc viciis innixa esset et necdum spiritualibus sed animalibus motibus inhereret attendit. Sed protinus de camelo descendit quia vicia quibus fuerat prius superbe elata deseruit. Sed et pallio cooperire studuit quia viso domino infirmitate sue actionis erubuit. Et que prius libere in camelo gestabatur descendens postmodum verecundia tegitur. Unde et eidem ecclesie a priori elatione converse per apostolicam vocem quasi Rebecce de camelo descendenti dicitur: Quem

pallium superducenti per Paulum dicitur: (Ro 6) Quem enim fructum habuistis tunc in illis in quibus nunc erubescitis. In bobus ergo aliquando luxuriosorum dementia, aliquando laboriosa fortitudo predicatorum, aliquando humilitas exprimitur israhelitarum. Quia enim bovis per nomen propter comparationem luxuriosorum dementia signatur, Salomon indicat qui cum male suadentis mulieris petulantiam premisisset (Pro 8) adiunxit: Statim eam sequitur quasi bos ductus ad victimam. Rursum quia bovis nomine laboriosa predicatorum exprimitur, legis verba testantur: (Deut 25) Non obturabis os bovi trituranti. Ac si diceret predicatorem verbi divini ab stipendiorum suorum perceptione non prohibebis. Rursum quia bovis nomine israhelitarum plebs figuratur, propheta asserit qui redemptoris adventum annuncians dicit: (Ys 1) Cognovit bos possessorem suum et asinus presepe domini sui. Per bovem israheliticum populum iugo legis edomitum signans, asinum vero gentilem populum indicans voluptatibus deditum et quasi brutum. Asinorum quoque vel asinarum nomine aliquando luxuriosorum petulantia, aliquando mansuetudo simplicium, aliquando vero ut prediximus stulticia gentilium designatur. Quia enim luxuriosorum petulantia asinorum appellatione per comparationem exprimitur, apte declaratur cum per prophetam dicitur: (Eze 23) Quorum carnes sunt ut carnes asinorum. Rursum quia asinorum nomine vita simplicium figuratur, redemptor noster cum Iherusalem pergeret asinam sedisse memoratur. Iherusalem quippe visio pacis dicitur. Quid ergo significat quod dominus sedendo asinam ducit, nisi quod simplices mentes dum presidendo possidet eas usque ad visionem pacis sua sancta sessione perducit. Rursum quia asinorum nomine stulticia gentilium designatur, propheta testatur dicens: (Ys 32) Beati qui seminatis super omnes aquas inmittentes pedem bovis et asini. Super omnes quippe aquas seminare est cunctis populis fructuosa vite verba predicare. Pedem vero bovis et asini inmittere est vias israhelitici ac gentilis populi per preceptorum celestium vincula religare. Liquet igitur veritate fixata quod beati Iob nomine cunctis hiis animalibus non inmerito sancte ecclesie populos designari credimus, quibus ea que scripta sunt sancti spiritus dispensatione cuncta mirabiliter ordinante et transacta nobis referant et futura predicant. Agnoscamus ergo in ovibus fideles et innocentes ex Iudea populos legis pascuis dudum saciatos, agnoscamus in camelis simplices ex gentilitate ad fidem

Remetes q prius sb ritu sacelego
qi quadam deformitate mebroz val
de turpes oms/ vzt feditate vicioz — sz
Et qr sepe ut pdixi sac eloqa
curat repete qd affirmat. put ite
ru in bubus isrlitice accipi iugo qi
legis attriti in asinis vo ut dem
e gentiles ppli designi q du se co
lendis lapidibus inclinabat. no re
luctati mente qi dorso supposito
stulte qbuslz idolis bruto sensu
premebat. Scta g eccia q in exor
dijs suis iminus temptacoibz pssa vel
isrlititicu pplm vel multos ex genti
litate amisit vzt quos lucrari
no potuit. duplicia in fine reci
piet. qr i ea minus fidelium ex vtrqz
nacone multiplicior excrescit. Possut
etiam p iugatos boues pdicatores
intelligi. Vn cu eos ad annunciam
du dns mitteret teste evangelio binos
Luce 10 — misisse describit. Vt qr vel duo st
precep caritatis vel iuxi societas
minus qz int duos no pt. Pdicato
res sci ex ipa missionis sue qlite
agnoscerent qnta concordia societ
aderet. Possut sic pdixi p asinas
simplicium mentes designi. Scta vo
eccia duplices boues atqz asinas
recipiet. qr pdicatores sci q pssi
formidine in eius dudu temptacoe
tacuerat. et mentes simplicium que
vvete terroribus veritate illius qfiteri
formidabat. tanto robustius tunc
in qfessioe veritatis voces suas ex
erunt. qnto debilius eam timuerunt.
Hi in significacoe scte eccie breuiter
dixi9. q quo eius eccie capiti
seruiat in exordio huius opis lati
us nos dixisse meminimus. Ergo de
his si plenius satisfieri mititur. se
cundu huius opis librum legere digne
D — tur. Sa vo si qrius ut et de ipo aialium
nuo differamus. cur mille iuga
boum vel mille asine et septem
milia camelorum. et xiiij milia
ouium inueniunt. breuiter dice pos
De pfectione senarij septenarij denarij et millenarij — sum9 q apd sclare qd sacrm mille
narius numerus idcirco pfectus habet. qr
denarius num quadratu soliduu
reddit. Decem quippe decies ducta
st centum. Que iam figura quadrata
si plena no e. Vt aut in latitudinem
surgat et solida fiat. rursu ce
tum decies multiplicat et mille fi
unt. Denarius aut num idcirco pfectus
est. qr primus in numeris qple partibus
suis. i sexta sui pte et tercia et di
midia q st vnum et duo et tria q

in summa ducta sex faciunt. nec aliq
ante senarium num repit. q suis ptibus
du diuid. toto eius summa qple. sz qr
cuncta hi p sacre scripture celsitudinem
pficiendo transcendim9. ibi senari9 numerus
vbi septenarius numerus. ibi denarius
vbi millenarius. Vn sit pfectus nume
rus Denarius explere mus in scriptura
sacra pfectus e. qr in origine mundi dus
ea que primo die cepit sexto die
opa qplevit. Septenarius i ea pfe
ctus e. qr omne opus bonum p spm
septem virtutibus agitur. vt fides sil
et opa qsummentur. Denarius vo i
ea pfectus e. qr lex in decem precep
tis includitur. omis qz culpa no aplius qz
p decem vba cohibet. atqz enarrata Mt 22
te veritate opatores vinee dena
rio remunerant. In denario quippe
tria iungunt ad vij. Homo aut q ex aia
qstat et corpe in septem qualitatibus
qtinet. Tria tribus spualibus et quatuor
corpalibus viget. In dilcoe eni dei tribus
qlitatibus spualibus excitat. cu ei per
legem dr. Diliges dnm deum tuum
ex tota mente tua et ex tota aia tua
et ex tota virtute tua. Corpalibus vero
quatuor qlitatibus qtinet. qr vzt ex
materia calida et frigida. humida
et sicca qponitur. Homo aut q ex
septem qualitatibus qstat denario
remunerari dr. qr in illa perceptione
superne patrie septem iam ad tria iu
gunt eterna. vt homo qtemplacoe trinitatis
accipiat. et de remuneracoe opis
qui quodammodo denario qsummatus vi
uat. Vel certe qr septem virtutes sunt
quibus in hac vita laborat. Dum qz
eis in remuneracoe qtemplacio trinitatis
redditur vita laborantiu denario
remunerat. Sz pfectus qsqz etiam
in hac vita denarium accipit du
eisdem septem virtutibus fide spem ca
ritatem qz qiungit. Millenarius qz
numerus in sacro eloqo pfectus accipit
qr appellacoe eius vniuersitas desi
gnat. Vn scriptum e. Vbi qd mandauit
in mille generacoes. Cu eni nequaqz
credendu sit q ad centum generacoes
mundus extendat. qd aliud mille ge
neracoibus nisi vniuersitas generacoum
figurat. Sanctus igit Iob xiiij milia
ouium accepit. Qa eius in scta eccia
virtutum pfecto ad vtrumqz sexu du
citur. Septenarius qz numerus in ea du
plicat. Et sex milia camelorum
qr plenitudinem opis in illa plenius
accipiunt. q ab illa dudum viciorum
feditate pierunt. Mille qz iuga

bonum et mille asinas recepit. quia
infidelitates ac gentiles doctos ac sim
plices per predicationis casum in cultu
perfectionis assumpsit. Septem quoque filios
et tres filias recepit. quia eorum mentibus
quibus septem virtutibus generat ad perfe
ctionis summa fide spem caritatem con
iungit. ut tanto verius prole sua gau
deat quanto sunt fidelibus nichil virtu
tis deesse pensat. Sed quia hec singula crede
transeuntis nunc ipsis que indagandus fi
La 8 liarum vocabulis intendamus. sequitur Et vo E
cavit nomen unius diem et secunde
nomen cassiam et tercie nomen cornus
[illegible] tibie. Ista nomina per eo quia a virtutibus
sumpta sunt apte curavit interpres
non ea sicut in arabico sermone inve
ta sunt ponere. sed in latinum eloquium ver
sa aptius demonstrare. Quis enim nesciat
diem et cassiam latina esse vocabula
At vero in cornustibie continuo non
cornu sed cornu dicitur non cantatum
fistula tibium. sed tibia vocatur in la
tina tamen lingwa sermonis generis in
me custodito rem credo prodere
maluit. atque in eius lingwe de
qua transferebat proprietate pandere. vel
quia per cornum et tibiarum unum verbum ex
utroque composuit. utrumque verbum per
unam orationem preterea in latina lingwa
transfusum. quod voluit generis licentie vo
cavit. Quid est ergo quod prima filia iob
dicitur. secunda cassia. tercia vero cornus
tibii vocata memoratur. nisi quia univer
sum genus hominum quod benignitate con
ditoris atque immensa eius redemptoris
eligitur. istis nominibus designatur. Homo
enim qui dies ex conditione claruit. quia
hunc summus auctor ingenite innocentie
fulgore respersit. Sed quia sponte sua ad
peccati tenebras lapsus. quia veritatis
lucem deseruit. qui in nocte erro
ris se abscondit. quia ut alias dicitur
secutus est umbram. Sed quia auctoris
nostro non desinunt largitates boni
sive. eciam quia tenebras iniquitatis
eum quem prius potentem ad iusticiam
condidit. potencius per redimendo post
modum ab errore revocavit. Quem quia
post casum suum conditionibus sue pestia
frequentias desinit. cum quia bella in
tima repugnant corruptionis mul
tiplicibus donorum suorum virtutibus
fulcerunt. quia nunc virtutes perficien
tur et iam ab innocentia ceterorum
bonum qui suavitate fraglat odo
2 Cor 2 rum. Hinc est enim quod per paulum dicitur
christi bonus odor sumus deo. Hinc
est etiam quod sancta ecclesia in electis suis

quidam se fraglanciam suavitatis
odorata in cantico canticorum loquitur dicens
Donec rex in recubitu suo est. nardus
mea dedit odorem suum. Acsi aperte
dicat. Quousque merentis obtutibus rex
apud se in regione celestibus secreti
absconditur. electorum pectora miris odori
bus virtutum excitantur. ut quod adhuc eum
quem appetit non videt. ardencius
per desiderium fraglet. Rege quippe in
recubitu suo posito nardus odorem
dat. dum gestiente in sua beatitudine
domino sanctorum virtus in ecclesia magne
nobis gratiam suavitatis administrat
Quid ergo conditum luce innocentie claruit.
et redemptum genus humanum ex quo bo
norum operum odorem suavitatis aspersit
Et prima filia recte dies dicitur et secunda
non incongrue cassia nominatur. Sed autem ff
cassia dicitur. quod in tanto sublimius vite
odore dilatatur. In ipsa quippe sua ori
gine condita innocentiam homo conditus est. sub
sequentibus nunc operibus et virtutibus non indi
gebat. quia si stare sicut erat conditus
vellet. hoste ex positum sine difficul
tate vincere potuisset. postquam vero per
assensum hominis sese adversarius ad intima
irrupit laboriosius iam victor eicitur
quod adhuc impugnans non sine labore vin
citur repellitur. Multa namque nunc ad
hibenda sunt quia in paradiso necessaria non
fuerant. Nunc quippe opus est virtute pa
ciencie. laboriosa erudicione. doctri
ne castigatione corporis. assidui te
pecti. confessione delictorum. inunda
tione lacrimarum. que per fecto omni conditus
homo non eguit. quia salutis bonum ex
ipsa sua conditione percepit. Ergo quippe
amarum poculum porrigitur. ut ad sa
lutis statum morbo sublato revo
cetur. Sano autem nequaquam percipitur quod
accipiat ut convalescat sed a quibus
caveat ne langwescat. Hinc ergo
maioribus studiis utimur cum sa
lutem nequaquam sanam habitam. sed
reparare cunctas amissam. Et quia
omnes hii admissa nostre reparationis
magis inter sanctam ecclesiam opinionibus
pollent. non secunde filie merito
vero cassia redolet. ut quia prima
filia vero cassia extitit per dignitatem
conditionis. secunda cassia sit per fra
glanciam fortitudinis ex gratia redempto
ris. Unde et eidem redemptori veniente
per prophetam dicitur. Mirra et gutta et
cassia a vestimentis tuis a domi
bus eburneis ex quibus delectaverunt
te filie regum in honore tuo. Quid
enim mirre et gutte et cassie nomine

insi virtutum suavitas designatur
Quod in eburneis domibus id est magnis
mentibus fortitudine perficientium ascen-
sus exprimitur. Redemptori ergo in veniens
mirra et gutta et cassia in vesti-
mento utitur quia ex electis suis quos se
misericorditer induit mire virtutis fra-
glantiam aspergit. In quibus idem odor
ab eburneis domibus ducitur quia in
eis virtutum opinio non ex ostensione
simulacionis sed ex veri ac solidi operis
ascensu generatur. Unde autem subditur Ex
quibus delectaverunt te filie regum
in honore tuo. Recte namque anime ab
antiquis patribus ad gratiam virtutis edi-
te redemptorem suum honore dele-
ctant quia ex eo quod bene agunt sue
laudi nil vendicant. Que vero tercio or-
dine humani generis eciam carnis re-
surreccione renovatum in illo concentu
eterne laudis assumitur. tercia filia
cornustibie vocatur. Quid enim per cor-
nustibie nisi cantus letatus exprimitur
Ubi enim vacat adimpletur quod per psalmistam
dicitur Cantate domino canticum novum Ibi
vacat adimpletur ubi canticum lau-
dis dei non iam ex fide sed ex specie contem-
plata cantabitur. Illa nobis conditor
in laudem suam vacans cantus re-
cipit quam humanum genus et condiendo
diem et redimendo cassiam et assu-
mendo cornustibie fecit. Cum enim
lux fuimus conditi et nunc sumus cassia
redempti. erimus quoque cornustibie
in exultacione eterne laudis assumpti
Sed primus quia ad nupciarum talamum
sponsa preveniat dum a se vite fedi-
tatem respuit et sponsi adventum pa-
rans sese per species virtutum componit. stu-
det quippe intrinsecus arbitris iudicio
placere et in intimis desideriis sole-
ingma fedos mores quasi comas
humane tunicende. Unde bene de eisdem
filiabus iob dicitur. Non sunt invente mulieres
speciose sicut filie iob in universa terra
Electorum quippe anime omne genus huma-
num quod in terra seculum hominem conversatur
sue pulcritudinis decore transcen-
dunt quanto quia se affligendo exterius
despiciunt. tanto intus verius perce-
ponunt. Hinc est enim quod sancte ecclesie que
electorum pulcritudine decoratur per psalmistam
dicitur Concupivit rex speciem tuam. De qua
paulo post subditur Omnis gloria filie regis
ab intus. Illa si foris gloriam quereret
intus speciem quam rex concupisceret non
haberet In qua quod congruus nulli de-
core virtutum fulgeat. atque in ipsa
unitati perfectionem ceterorum merita excre-

dat. non tamen quia ad alciora exce-
quenda non sufficiunt. infirmitatis consci-
pietatis eius gremio continetur. Et in quantum
prevalet mala vitat. congruus altiora < per tamen appetit
bono non impleat. Quos tamen benigne
dominus suscipit. eos quia apud se per modo
digne retribucionis admittit. Unde et
subditur Deditque eis pater hereditatem
inter fratres earum. Ipse igitur ex perfectorum
meritorum speciose mercatur. Ipse etiam
que ex imperfectorum tipo venerunt infirme
inter hereditatem fratres accipiunt. Usque
namque vite veteris non habebat ut
hereditatem femine inter masculos
sortirentur. quia legis severitas for-
tia eligens infirma contempnens. distri-
cta pocius studuit quam benigna sanc-
cire Sed pro nostro redemptore venien-
te nullus infirmus sue consciens de
sortienda celestis patrimonii desperet.
Pater enim inter masculos eciam
feminis iura successionis tribuit quia
inter fortes ac fortes perfectos infir-
mos et humiles ad sortem eterne
hereditatis admittit. Unde ipsa veritas
in evangelio dicit In domo patris mei man- Jo xiv
siones multe sunt. Apud patrem quippe man- < pluralitas mansionum in vita beata
siones multe sunt quia in illa beatitudinis
vita non dispari unusquisque iuxta
dispar meritum locum disparem percipit.
Sed eiusdem disparilitatis dampna non
sentit. quia tantum cuique quantum percepit suf-
ficit Sorores ergo cum fratribus ad hereditatem
veniunt quia minimi illic cum fortibus
infirmi admittuntur. quamvis si quis per
imperfectiorem non exit summus. ad hereditatis
tamen sortem per humilitatem non fit ex-
traneus. Quas bene mansiones pauli
inter merita distribucionis insinuat
cum dicit Alia claritas solis alia I Cor 15
claritas lune et aliarum claritas
stellarum stella enim differt a stella
in claritate. Sequitur Vixit autem iob
post hec centum quadraginta. et vidit
filios suos et filios filiorum suorum
usque ad quartam ad generacionem et mortuus
est senex et plenus dierum. In septua-
ginta non facile plenus dierum ponitur
nisi is qui per eandem scripturam laudatur. Va-
cuus quippe dies est quo quis qualiter nullum
vixit etatis sue tempus inaniter con-
sumitur. At contra plenus dierum dicitur quo
enim nequaquam dies vacui pereundo < plenus dierum dicitur qui in toto tempore vixisse perhibetur
transeunt. sed ex cottidiana in conde
suum operis apud iustum iudicem et post
transacti fuerint reservantur. Sed quia sunt
que hec eciam in tipo sancte ecclesie interpre-
tari desiderant quorum votis tanto
magis obediendum est quanto et eorum

Anime pulcritudo consurgit ex virtutibus

spiritualis intelligentie comprehendere. Si qua
tuordecim per denarium ducimus ad cen
tesimum quadragesimum numerum perve
nimus. Et recte vita sancte ecclesie per multi
plicata decem et quatuor computatur quia
utrumque testamentum custodiens et tam
secundum legis decalogum quam secundum quatuor
evangeliorum libros vivens usque ad per
numero epistolarum Pauli fectionis culmen extenditur. Unde et Pau
lus apostolus cum multas quidem epistolas scrip
serit sancta tamen ecclesia non amplius quam xiiii
tenet ut ex ipso epistolarum numero osten
deret quod doctor egregius legis et
evangelii secreta rimasset. Vixit autem
beatus Iob post flagella vivere dicitur quia
et sancta ecclesia prius flagellis discipline
percutitur et post commodo vite perfectioris robo
ratur. Et vidit filios suos et filios
filiorum suorum usque ad quartam generationem con
spicit quia hac etate qua annus quatuor
temporibus se volvitur usque ad finem mundi
per ora predicantium nascentes sancte ecclesie
sobolem contemplatur. Nec abhorret a
vero quod per generationes ducitur tempora desi
gnari. Quid enim unaqueque successio
nisi quedam propago est generationis. Et pin
Gen 40 cerna regis Egipti cum vidisset somnium
quod tres propagines duceret Ioseph pre
ditus in solutione somniorum tres pro
pagines tres dies denuntiat designari.
Si ergo per tres propagines spatium trium
dierum exprimitur cur non etiam per quatuor
generationes anni quatuor tempora figurentur.
Sancta itaque ecclesia filios suos vidit
cum prima fidelium sobolem conspicit
videt filios filiorum cum ab eisdem
fidelibus et alios ad fidem gigni
cognoscit. Atque etiam senex et ple
na dierum moritur quia sub sequenti lu
ce ex mercede bonorum operum depo
sito corruptionis pondere ad incorru
ptionis spiritualis patrie mutatur. Plena
dierum moritur cum habentes anni
non transeunt sed statum actum retri
butione solidantur. Plena dierum mori
quia per hec transeuntia tempora id quod non
Iob transit operatur. Unde apostolis dicitur: Operamini
non cibum qui perit sed qui permanet in vitam
eternam. Dies itaque suos sancta ecclesia
etiam cum presentem vitam deserit non
amittit quia in eternis suis tanto
multiplicius invenit quanto nunc in
eis ab omni vetustate se cautius solli
citius que custodit. Dies suos non
amittit quia sese in hac vita cotti
die vigilanter pensare non negligit et
ad omne quod recte facere valet mer
itis nulla per torpescit. Hic ei [illegible]
pr? [illegible] post labores dicitur: Considat scitus

domus sue panem otiosa non comedit
quia hec que de sacro eloquio intelligendo
percipit ante oculos eterni iudicis exhi
bendo operibus ostendit. Semitas domus
sue considerat quia cunctas conscientie sue co
gitationes subtiliter investigat. Moritur
autem dicitur quia cum illa eternitatis contempla
tio absorbuit ab hac mutabilitatis
sue vicissitudine funditus extinguit
ut in ea iam hoc quod acumine intime
visionis impediat nullo modo vivat. Tan
to enim tunc verius intima conspicit
quanto cunctis exterioribus plenius oc
cubuit. Hanc namque mortem hanc die
rum plenitudinem et in beato Iob in uno
membro ecclesie credamus factam et in to
to simul ecclesiam speremus esse faciendam quia
ita rei geste vitam teneamus ut non
evacuemus rei gerende prophetiam. Bona
enim que de sanctorum vita agnoscimus si ve
ritate carent nulla sunt si misticum
non habent minima. Scriptura ergo per spiritum sanctum
bonorum vita describitur ut per intelle
ctum spiritale nobis fulgeat et tamen
sensus a fide historie non recedat
quatenus tanto fixior animus in suo intelle
ctu permaneat quanto eum in quodam medio
constitutum et erga futura spes et erga
preterita fides ligat. Expleto itaque
hoc opere ad me mihi videor esse red Excusatio beati Gregorii de hoc opere
eundum. Multum quippe mens nostra etiam
cum recte loqui conatur ex semetipsa
spargitur. Integritatem namque cum dum
cogitatur verba qualiter proferantur quia
trahunt extrinsecus minuunt. Igitur a
publico locutionis redeundum est
ad curiam cordis ut quasi in quodam
concilio consultationis ad me ipsum dis
cutiendum convocem cogitationes mentis
quatenus ibi videam ne aut incaute ma
la aut bona non bene dixerim. Tunc
enim bene dicitur bonum cum is qui dicit soli
ei a quo accepit per id appetit pla
cere quod dicit. Et quidem mala me ali
qua et si dixisse non invenio tamen
quod omnino non dixerim non defendo. Bo
na vero si qua divinitus accipiens dixi meo
videlicet vitio minus me bene dixisse pro
fiteor. Nam ad me intrinsecus redi
ens propositis verborum foliis post
positis sententiarum ramis dum ipsam sub
tiliter radicem mee intentionis aspi
cio deo quidem ex ea me summopere
placere voluisse cognosco sed eidem
intentioni qua deo placere studeo
furtim se nescio quo intento
humane laudis interserit. Quam cum
iam postmodum tarde que discerno
invenio me aliter agere quod scio

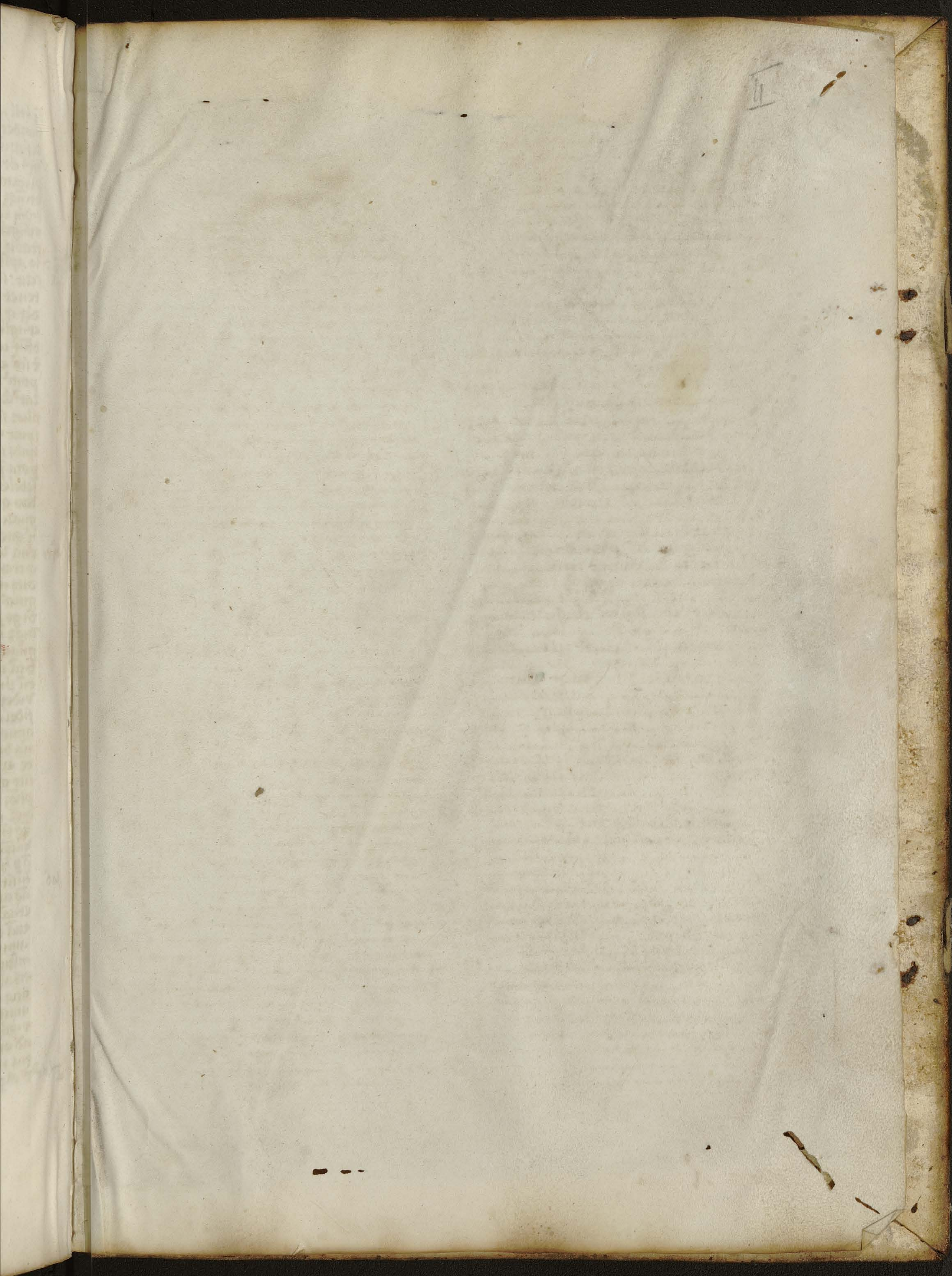
me aliter inchoasse. Sic ei sepe intentio nostra dum ante dei oculos recte incipitur, occulte subiuncta et ea velocius quam comprehendi valet intentio humane laudis assequitur. Sic pro necessitate concedentibus sumitur, sed in ipso esu dum gula furtim surripit, edendi delectatio permiscetur. Unde plerumque contingit ut refectionem corporis quam salutis causa cepimus cum voluptate expleamus. Confitendum est igitur quia rectam quoque intentionem nostram que soli deo appetit placere, nonnumquam intentio minus recta que de donis dei hominibus placere querit insidiando comitatur. Si autem de his divinitus districte discutimur, quis inter ista remanet locus quia et mala nostra pura mala sunt, et bona que nos habere credimus pura bona esse nequaquam possunt. Sed hoc mihi opere precium credo, quod fraternis auribus omne quod in me latenter ipse reprehendo incunctanter aperio. Quia enim exponendo non celavi quod sensi, confitendo non abscondo quod patior. Per expositionem patefeci dona, per confessionem detego vulnera. Et quia in hac tam magna humani generis nec parvuli desunt qui dictis meis debeant instrui, nec magni desunt qui cognita in me valeant infirmitati misereri, per hec utraque aliis fratribus quantum possum curam confero, ab aliis spero. Illis dixi exponendo quod faciant, istis aperio confitendo quod portent. Illis verborum medicamenta non subtraho, istis lacerationem vulnerum non abscondo. Igitur queso ut quisquis hec legerit apud districtum iudicem solacium mihi sue orationis impendat, et omne quod in me sordidum deprehendit fletibus diluat. Orationis autem atque expositionis virtute collata lector meus in recompensatione me superat, si cum per me verba accipit pro me lacrimas reddat. Amen.

als ptib;

Postulacio suffragiorum

Deogracias

Expliciunt libri moralium beati Gregorii pape super librum Job. Finiti in die sancti Anthonii Anno domini Millesimoquadricentesimosexagesimotertio Per Mathiam de Tobilino

II

1353